

pba genitus est. *Fet. epigr. in Anthol. Lat. T. 1. p. 84. Burmann.* Sors nova nymphigenae votum post fata meretur: Quam pepigit thalamis, hanc habet in tumulis. *A. e. Achillis e Peleo et Nympha Thetide nati, ad ejus tumulum jugulata est Polyxena, quam uxorem ducturus erat, nisi a Paride interfectus fuisset.*

NYPHION, ōnis, m. 3. νυμφών, conclave, seu thalamus sponsi et sponsæ. *Tertull. advers. Valentianum. 32. a med.*

NYSION, ūi, n. 2. νύσιον, hedera, a Nyseo, seu Baccho. *Apul. Herb. 98.*

DE LITTERA O

O est A) Alphabeti littera, et B) Interjectio vel adverbium.

A) O alphabeti littera — 1.º Est quarta Latiniore vocalis, rotundæ figuræ et rotundo ore proferenda, sonum plenissimum habens supra ceteras. Antiqui tamen Grammatici inter o correptam, quæ Græcorum ο μικρόν valet, et productam, quæ Græcorum ο μέγα refert, enunciationis discrimen notarunt: o enim qui correptum enunciat, ait *Mar. Victorin. 1. p. 2454. Putsch.* nec magno hiatus labra reserabit et retrorsum actam linguam tenebit; longum autem productis labiis, rictu tereti, lingua arcu oris pendula senum trigarium dilabit. *(Cf. Terentian. p. 2386. Putsch.)* — Ejus autem plurimæ sunt mutationes. — a) O in u et u in o sepiissime transit tum in his, quæ Græca lingua sumpta sunt, tum in aliis. Sig. ex. gr., ἀντρον antrum, κωθύριος cothurnus, ὄγκος uncus, ἀμύρρα amurca, ὄλκος sulcus, ἀσφόδα purpura, ὠκίνα ulna, ὠστὴ cura, ὠστὸν fur. In ceteris vero, quæ Italiae aut Latinae sunt, pro u scribitur o, præsertim quum, teste *Plinio apud Priscian. 1. p. 553. Putsch.*, aliquot Italiae civitates o non habebant, sed loco ejus ponebant u, et maxime Umbri et Thuci; hinc *maecestros* pro *magistratus*, *exfociont* pro *effugiant*, *primos* pro *primus*, *captum* pro *captum* legitur in *Column. rostr. Dmil. apud Orell. 549.* et hanc oratio pro hunc unum coesentium in *Monum. Scipion. apud Orell. 552.* et *faciendam* deierunt pro *faciendam* deiderunt in *Inscript. apud Orell. 1385.* hoc *tomolo* pro hoc *tumulo* in *aliu* apud *eumd. 4858.* etc. Hinc etiam ad seniora usque sæcula duplex scribendi ratio usu venit in multis, cujusmodi sunt *adolescens* et *adulescens*, *epistola* et *epistula*, *suboles* et *suboles*, *frondes* et *frundes*, *quon* et *quum*, *avos* et *avus*, *noas* et *noas*, *viros* et *viros*, *voll* et *vull*, *multis* et *rullis*, *vulgo* et *vulgo*, *Davos* et *Davus*, *notrix* et *notrix*: similiter ruoustis pro *robustus* in *Cenot. Pisan. apud Orell. 642.* nomenclator pro *nomenclator* in *Inscript. apud Gruter. 630. 5.* consubrinus pro *consobrinus* in *aha* apud *eumd. 1107.* sacerdos pro *sacerdos* in *alia* apud *eumd. 34. a.* unu loco pro uno loco apud *eumd. 840. 1. P. Priscian. 1. p. 554. Putsch.* Quinto. 1. 4. 16 et 1. 6. 22.; *Capium* p. 2443. *Putsch.*; *Vel Long. p. 2116. Mar. Victorin. 1. p. 2458.* et *Servium* ad *Virg. 10. En. 19.* — b) Saepè a) altera in alteram mutantur. Sic in *Græcis*, ut *ἴψα* nomen, *ἴψω* nomen quocumq. *velim* (*Cf. Priscian. 9. p. 847. Putsch.*), *νός* nomen, *νύ* et *νύ*, *γόνυ* et *γόνυ* etc.; similiter in Latinis, ut *legere* et *logu* (*V. Priscian. 1. p. 552. Putsch.*), *homo* et *homo* (*V. Paul. Diac. p. 100. 1. Mall.*), *tenores* et *tenores* (*V. Quintil. 1. 5. 22.*), *amplecti* et *amplecti* (*V. Priscian. 1. p. 552. Putsch.*), *Vetivus* et *Vetivus* (*V. Charis. 2. p. 173. Putsch.*), *rotare* et *vetare* (*V. Non. p. 55. 5. Mer.*), *convellere* et *convellere* (*V. Cassian. p. 2283. Putsch.*) etc.; sepiissime vero apud *Plaut.*, *Sall.* et alios *vortex* et *vertex*, *vorsus* et *versus* (*V. Quintil. 1. 7. 25.*), item *voster* et *vester*; demum in flexionibus *facinus*, *facinoris* et *facineris*, unde *facinerosus*, *pignoris* et *pigneris*, *tempus*, *temporis* et *tempert*. — c) Aliquando o et a commutantur tum in Græcis, tum in Latinis: hinc *λαγχι lancea*, *μάρμαρον marmor*, *βροχὸν pascio*, *Ἑκαβα Hecoba* (*V. Quintil. 1.*

4. 16.), *ἀρχαῖκός Fovii* pro *Favii* vel *Fabii* (*Paul. Diac. p. 87. 7. Müll.*), item *fovea* et *favissa*, *fovere* et *favilla*. — d) Raro admodum o transit in i, *ὄμβρος imber*, *illico* h. e. in loco, *ollus* et *ille*, *illim* et *olim*, *sospes* et *sispes* (*V. Festum p. 343. 7. Müll. et Inscript. apud Orell. 1309.* — e) Diphthongus au in o convertitur, ut in *cauda coda*, *plaudo plodo* etc., præcipue in compositis causa accuso *incuso*, *claudo* *occludo* *præcludo* etc. — 2.º O nota in Inscriptiōibus est optimus, ut 1. o. m. h. e. Jovi optimo maximo; sic in *Inscript. apud Orell. 4135. o. v.*, h. e. optimo viro: aliquando est omnis, ut *Inscript. apud eumd. 4415. o. n. r. h. e. omnium* nomine facienda: in sepulcralibus vero est ossa, ut *Inscript. apud eumd. 4489. o. e. b. q. c.*, h. e. ossa ejus bene quiescant condita.

B) O est etiam interjectio vel adverb. — Quod ad quantitatem attinet, in carmine fere productur sequente vocali. *Horat. Art. P. 302. o ego lævus*, *Qui purgo bilem* etc. Adde *eumd. 1. Ep. 19. 19.*, et *Tibull. 2. 4. 7. Corruptur Græco mare uno* in loco *Virg. 2. Ecl. 65. Te Corydon. o Alexi*, trahit sua quemque voluptas. — O est interjectio exclamantis, admirantis, exsultantis, dolentis, indignantis, irridentis; et occurrit — a) Cum Nominibus: in prosa oratione suo nomini fere præponitur; in carminibus vero interdum postponitur, ut apud *Virg. 2. En. 281. O lux Dardaniæ*, spes o fidissima Teucrum. et *Ovid. 2. Met. 279. Quid o tua fulmina cessant!* Adjungitur autem — a) Accusativo. *Ter. Eun. 2. 3. 5. O faciem puterami*, deleo omnes dehinc ex animo mulieres. *Id. Andr. 1. 1. 78. o factum bene!* *Beasti me. Luciet. 2. 14. O miseras hominum mentes, o pectora caeca!* Quilibus in tenebris vitæ quantisque periculis Degitur hoc tibi quodcumque est! *Cic. 3. Orat. 2. 7. O fallere hominum spem fragilemque fortunam!* *Id. 14. Fam. 4. 3. O me perditum, o me afflictum!* *Id. 1. Cat. 1. 2. O tempora, o mores!* *Id. 3. Phil. 11. 27. O præclarum custodem ovium*, ut ajunt, lupum! — Interdum o omittitur: et, sicut ait *Donatus* ad illud *Ter. Eun. 3. 1. 28. hominum perditum*, *Miserumque*, et illum sacrilegum! majoris stuporis est sententia hoc modo pronuntiata, et quandoque melius sonat. *Cic. Pis. 1. 3. Miserum me!* cum hac me nunc peste atque lahe confero? *Id. 10. Att. 10. 1. Me carum, qui hæc ante non viderim!* — b) Vocativo. Est optati adventus, aut repente percussus, ut ait *Donatus*, in illo *Ter. Andr. 1. 5. 32. o salve, Pamphile*. Sic 4. 5. 7. o Mysis, salve. *Ennius apud Cic. 1. de republ. 41. O Romule, Romule die, Qualem te patriæ rustodem di genuerunt!* O pater, o genitor, o sanguen di oriundum! *Cic. Pis. 26. 62. O patrum generis oblite, materni vix memor!* *Id. 10. Fam. 26. O mi Furni, quam tu causam tuam non nosti!* *Focellinus* hor loco ait, o esse adverbium vorandi. — O dii immortales Latini dicunt cum veneratione, sed sæpius ita, ut o ad reliquam sententiam partem referatur. *Cic. Mil. 38. 104. O dii immortales!* fortem et a vobis, iudices, conservandum virum! — O Nominativo. *Ter. Phorm. 2. 2. 10. O vir fortis atque amicus!* *Juvenal. 10. 157. O qualis facies, et quali digna tabella!* — 2.º Aliquando cum utinam jungitur, ita tamen ut o præcedat, utinam sequatur. *Ovid. Heroid. 1. 5. O utinam tunc, quam Lacedæmonia plasse preibat. Obvius insans esset adollet aquis!* — 3.º Interdum o tantum pro utinam ponitur. *Virg. 2. Ecl. 28. O tantum libera teum mihi sordida iuta atque humiles habitare casus!* *Id. 8. En. 579. Jungit o licet crudelera abrupte vitam!* — 4.º Jungitur quoque ei particula si. *Virg. 11. En. 415. Quamquam o si solite quequam virtutis adesses!* *Id. 8. En. 560. O mihi præteritus referat si Juppiter anno!*

OB

OB, præpos. quæ Accus. jungitur. — Quod ad etymon attinet, plerique viri dæci putant, præpositionem ob a Græco ὀνι (e quo ὀνίω natum sit), quod pro ἐν dicatur, factam esse. Sed hæc incerta sunt. — Antiquam formam *obs*, cum *abs* comparandam, *Priscian. 9. p. 872. Putsch.*, *Cæselius* apud *Cassiod. p. 2315.* et *Beda p. 2340.* In compositis verbis *obsolesco*, *obstineo* agnoverunt. *Cæselii* verba sunt: *Obsolevit* s quidem habet, sed non ipsius verbi, verum præpositionis, quæ est *obs*, ut *ab*, *abs*. *Priscian. loc. cit. et 2. p. 568. et 571.* etiam *obscurus* et *obscærus* eo facta putat, quod *ob*, quum componatur cum dictione a e incipiente, assumat s. *F. OBSCÆRUS* et *OBSCURUS* loco suo. — Ceterum præpositio ob

1.) Proprie ¶ 1. In antiquo usu significat motum ad aliquem locum, aliquem locum versus, atque adeo est etiam ex adverso, e regione, coram, verso, a, contra, di faccia. Hinc — 1.º Cum Verbis motum significantibus est idem ac versus, ad. *Lex XII. Tab. apud Festum p. 233. 29. Müll. Cui TESTIMONIUM DEFVERIT, IS TERTIUS DIEBUS OB PORTVM OBVAGIATVM ITO.* *Paul. Diac. p. 179. 8. Müll.* Ob præpositio alias ponitur pro ad, ut *Ennius*: *Ob Romam noctu legiones ducere cepit.* *Sic Festus p. 178. 29. Müll. Ennius* alibi: *Ob Trojam duxit exercitum.* et p. 201. 8. *Ennius*: *Acheontem nunc obibo, ubi mortis thesauri obiacent.* *Id. ibid. 29.* *Ob os*, ad os significat; quibus verbis fortasse respicit illud *Fet. Poet. apud Cic. 3. Tusc. 18. 39. et 9. Fam. 26.* Quem aspectabant? cujus ob os Graji ora obvertebant sca? *Plaut. Fragm. apud Non. p. 307. 2. Merc.* Intro ax uxorem: sufferantque meum tergum ob injuriam. *V.* alia huc pertinentia in *OBEO*. — 2.º Cum Verbis quietem significantibus ob est ante, circum, in. *Plaut. Aulul. 2. 4. 23.* Quin, quum it dormitum, solum obstringit ob guttam, ne quid anime forte amittat dormiens. *Cic. Tim. 14.* Ignis, qui est ob os offusus. *Rursus Plaut. Mil. glor. a. 5. v. 37.* ille, qui lanam ob oculum habebat, naua nnn erat. *Id. ibid. 2. 4. 51.* Nunc demum exterior, prius ob oculos mihi caliginem obtulisse. *Cic. Rabir. Post. 14. 39.* Mors ob oculos saepe versata est. Adde *eumd. Sæct. 21. 47.*

11.) Translate. ¶ 1. Generatim, apud classicos quosque auctores, præpositio ob transferitur ad id, quod causam offert, ut aliquis aliqui sentiat, aut fariat, aut patiamur; proque eum intelligitur res vel causa obversans: itaque est propter, a cogitatione, per ratione, per, a motivo, in causa, &c., &c. — a) Universim. *Plaut. Merc. 1. 1. 37.* Dic ob heri longa, quæ ad me miserit, me illum amare plurimum omnium hominum. *Ter. Andr. 3. 5. 4.* Pretium ob stultitiam fevo. *Id. Phorm. 2. 3. 23.* Numquam tam graves Ob hanc inimicitias caperem in nostiam familiam. *Id. Heaut. 5. 2. 2.* Quidnam ob facious? et ibid. v. 37. An tu ob peratam huc esse iratum putas? *Cic. Fonte. 8. 17.* Qui ob aliquod emolumentum suum cupidius aliquid dicere videntur. *Id. 1. de republ. 19. ex 1.* Ant scire istarum rerum nihil, aut, etiamsi maxime scimus, nec meliores ob rami scientiam, nec beatiores esse possemus. *Id. Amic. 7. 25.* Qui, ob eam (amicitiam) summa hinc servatam, maximum gloriam cepit. *Id. 2. de republ. 2. 18.* (Romulus) cum Remo fratre dicitur ab Amulio rege Albano ob labefatandi regni tinorem ad Tiberim expromissus esse. *Virg. 1. En. 255.* Navius infandam amissis, unius ob iram Prodimus. *Cf. eumd. ibid. 8. Tar. 2. Hist. 49.* Quidam militum juxta regnum interfecere se, non nova, neque ob mortuum, sed emulcatione demum. *Id. 2. Ann. 83.* Germanicum mortem ob rem publicam obisse. *Id. 6. ibid. 5.* Cum quibus ob rem pecuniarium disceptabat. — b) Speciatim occurrunt sæpe formulæ *ob eam rem*, *ob eam causam*; ut apud *Plaut. Bacch. 4. 4. 33.* Bacchilem atque hunc suspicabar propter crimen, Me male consuluisse: ob eam rem omne aurum iratus reddidi Meo patri. *Ter.*

Adelph. 5. 6. 7. Tibi ob eam rem, si quid usus venerit, Lubens bene faxim. *Id. ibid.* 5. 9. 20. *nr.* Ob eam rem? *nr.* Ob eam. Similiter *Id. Hecyr.* 5. 3. 2. Næ meam herus esse operam deputat parvi pretii, Qui ob rem nullam misit, frustra ubi totum desedi diem. *Cæs.* 1. *B. G.* 13. Ne ob eam rem ipsos despiceret. *Cic. Fat.* 10. *ad fin.* Ilanc rationem Epicurus induxit ob eam rem, quod veritus est, ne etc. *Id. 1. de republ.* 7. Ilæc pluribus a me verbis dicta sunt, ob eam causam, quod etc. *Id. 1. Orat.* 7. 26. Quam ob causam venerant. *Id. 1. de republ.* 21. Non solum ob eam causam fieri volui, quod etc.; sed etiam quod etc. *Id. 2. ibid.* 1. Ob hanc causam, quod etc. *Id. Amic.* 20. 74. Ner ob aliam causam ullam etc. — c) Item speciatim quam ob rem, vel junctim quamobrem, sapissime occurrit apud *Cicer.*, ut *Amic.* 11. 36. Quam ob rem id primam videmus, quatenus etc. *Id. ibid.* 4. 16. Mihi vero (*pergratum feceris*): atque id ipsum quum tecum agere conarer, Fannius anteverit: quam ob rem utriusque nostrum gratum admodum feceris. Adde *eumd.* *ibid.* 2. 10., 3. 12., 4. 15. etc. — d) Item, ob industriam est idem a: de industria. *Plant. Cas.* 4. 3. 6. quid illæc nunc Tamdia intus remoratur, quasi ob industriam? *Item eodem modo locutus est* 2. 3. 58. ¶ 2. Speciatim ob est pro, ubi aliquid præmio vel pœna compensatur, et in negotiis de rebus pecunia redimendis, aut de mercede conducta agitur. *Plaut. Asin.* 2. 2. 80. ob asinos ferre argentum. *Id. Hud.* 3. 6. 23. arrhabonem a me accepisti ob mulierem. *Ter. Phorm.* 4. 3. 56. ager oppositus est pignori ob decem minas. *C. Gracchus* apud *Gell.* 11. 10. *sub fin.* Talentum magnum ob unam fabulam datum esse: idem nunc ipsi pretia maxima ob lacendum accipiunt. *Cic. 4. Ferr.* 32. 78. Si est flagitiosum, ob rem iudicandam pecuniam accipere, quanto illud flagitiosius, eum, a quo pecuniam ob absolvendum accepere, condemnare? *Cf. Tac. 4. Ann.* 14. — *Forcellinus* addit etiam, quod huc minime pertinet, illud *Festi* p. 190. 2. *Müll.* Ob vos sacro, in quibusdam precationibus est, pro vobis obsecro. At rectius legit *Müllerus* pro vos obsecro, ut sub vos placeo, pro supplico. ¶ 3. Item speciatim, ob rem est in rem, cum lucro, utiliter: cui opponitur frustra. *Ter. Phorm.* 3. 2. 41. non pudet Vanitatis? po. minime, dum ob rem. *Sall. Jug.* 33. Verum id frustra an ob rem faciam, in vestra manu situm. ¶ 4. Recentiores scriptores inde a Livio ob id usurparunt pro ideo, et dixerunt *ob id ipsum*, ob hæc, ob hoc. Sic *Liv.* 28. 2. Ibi in cava valle atque ob id occulta considere militem et cibum capere jubet. Adde *Vellej.* 2. 112. 2.; et *Tac.* 2. *Ann.* 66. et 3. *ibid.* 75. *Curt.* 4. 16. Præfectum equitatus avidum certaminis et ob id ipsum incautus in se ruentem hasta transivit. *Liv.* 8. 23. Ob hæc quum legatos mitti placuisset prius ad Sannites quam bellum fieret etc. Adde *eumd.* 21. 50. et 37. 34. *Id.* 25. 37. Ob hoc quum omnia neglecta apud hostes essent: Matricus ad consilium-animum adiecit. Sic *Seneca Ep.* 98. Si et liberis et conjugem atque patrimonium sic habuerit, tanquam non utique semper habiturus: et tanquam non futurus ob hoc miserio, si habere desierit. Adde *Colum.* 11. *B. R.* 3. 38. Similiter *Liv.* 40. 1. Ob ea novos exercitus conscribi placuit. Adde *eumd.* 40. 45. et *Sall. Jug.* 39. Ob ea consul Albinus ex delicto fratris invidiam ac deinde periculum timens senatum de fœdere consulebat. *Tac.* 2. *Ann.* 30. *extr.* Ob quæ postero diem reus petivit.

In compositione suam consonantem retinet sequente vocali, aut liquida, item b, d, s, t, et v consonante: ut *obba*, *obduco*, *obloquor*, *obmutesco*, *obnubo*, *obruo*, *obervo*, *obundo*, *obverto*: cum aliis aut mutat, aut retinet, ut *obcæco* et *obcæco*, *obficio* et *obficio*, *oggnatio* et *obgnatio*, *oppeto* et *obpeto* etc., quamquam frequentius mutare videatur. Significat interdum ad, ut *obcensio*, accensio apud *Ennium*, *obstetrix*: item ante, ut *obversor*: sæpe circum, ut *obeco*, *obligo*: item contra, ut *obpono*, *obvicio*, *obsto*.

OBACERBAT, exacerbat. *Paul. Diac.* p. 187. 10. *Müll.*

OBACERO, as, are, a. 1. Obaccare, obloqui, atque allerius sermonem moleste impedire: quod sumptum videtur a paleis, quas Græci ἀγχα vo-

cant. Hæc *Paul. Diac.* p. 187. 6. *Müll.* Sunt qui suspicantur legendum Obacerebare. Addunt in veterib. libr. legi etiam obacorare, ab acore ductum, ut sit acorem, h. e. molestiam exhibere.

OBÆMULOR, aris, ari, dep. 1. contra æmulo, irrito, provocho. *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 31. a med. ex *Deuter.* 32. 21. Illi obæmulati sunt in me in non Deo: et ego obæmulator eos in nou natione. *Ubi Fulgata* verbo provocare utitur.

OBÆRARIUS, ii, m. 2. qui ære alieno obstrictus, operam suam agriculturæ præstare cogitur. *Varro 1. R. R.* 17. 2. Liberi colunt agros cum iis, quos obærarius nostri vocitarunt. Quidam *Codd.* habent *obæratos*, sed præstantiores *obærarios*: alii tamen legendum putant *obærarios*.

OBÆRATIO, onis, f. 3. (obæratus) æs alienum. *Gloss. Cyrill.* ὀβερῶσις, obæratio.

OBÆRATES, a, um, adject. vel potius particip. ab inusit. *obærare*. Comp. *Obærator* sub a. — Obæratus est ære alieno ita obstrictus, ut, quum solvendo non sit, corpore et opera servire cogatur, addictus, nexus, atque etiam simpliciter ære alieno obstrictus, obligato a servire per debiti, indelbitato. — a) Adjective. *Varro 7. I. I.* 105. *Müll.* Liber, qui suas operas in servitum pro pecunia quadam debebat, dum solveret, nexus vocatur, ut ab ære obæratus. *Liv.* 6. 27. Obæratum plebem objectam aliis atque aliis hostibus. *Sueton. Cæs.* 46. Villam inagno sumptu absolutam, quia non tota ad animum ei responderat, totam divitibus, quamquam tenuis adhuc et obæratus. *Tac.* 6. *Ann.* 17. Quanto quis obæratio, ægrius distrahebant.

— b) Absolute, substantivorum more. *Cæs.* 1. *B. G.* 4. Orgetorix ad iudicium omnem suam familiam undique coegit, et omnes clientes obæratosque suos eodem conduxit. *Liv.* 26. 40. *ad fin.* *Esules*, obærati, capitalia ausi plerique.

OBÆGITO, as, are, a. 1. agitare, exagitare. *Ennius* apud *Non.* p. 147. 9. *Merc.* Resistant, occurrunt, obstant, obstringillant, obagitant. *Al. Minus recte leg.* obagnunt. Apud *Festum* p. 189. 2. *Müll.* habetur obigitat, mutata vocali, qui mos est in compositis frequens, ut subigitat. Obigitat, inquit, antiqui dicebant, pro ante agitat, ut obambulare. Recte itaque cl. *Vahlen.* in *Ennian. poes. reliq.* in laudato *Ennii* loco edidit obigitat.

OBAMBULATIO, onis, f. 3. *Pandare innanzi e indietro, passeggiamento, περιδεύσις*, actus obambulandi, discursus. *Cic.* 3. *Herenn.* 19. 31. Combinatio est in derelicta, quam in celebri regione locos (*memoriae*) comparare; propterea quod frequentia et obambulatione hominum conturbat et infirmat imaginum notas.

OBAMBULO, as, avi, atum, are, n. 1. (ob et ambulo). *Paul.* *Obambulant* 2. — Obambulare

¶ 1. Stricto sensu est adversum alios ambulare, ante aliquid discurrere, perambulare, ultro citroque ambulare, *passeggiare dinanzi a qualcheduno o a qualche cosa.* *Paul. Diac.* p. 187. 4. *Müll.* Obambulare adversum alios ambulare; et quasi ambulanti se se opponere. Occurrit — a) Cum Dativo. *Liv.* 36. 34. Obambulare muris, ut facile ab Ætolis nosceretur, cepit. *Virg.* 5. *G.* 538. nec (*lupus*) gregibus nocturnus obambulat. — b) Cum Accusato. vi præposit. *Ovid.* 14. *Mel.* 188. totam frenebudas obambulat Ætnam. — c) Cum præpos. præter apud *Plaut. Paen. prol.* 19. Neu dissignator præter os obambulet. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, est circum ambulare, circumire, girare, andare attorno, in volta, περιδεύσις, περιπατεῖω. *Liv.* 25. 39. Milites obambulant ante vallum portaque. *Ovid.* 2. *Mel.* 851. Mugit, et in teneris formosus obambulat herbis. *Sueton. Tib.* 11. Sine lictore gymnasia obambulant. *Sunt qui leg.* gymnasio. — Absolute. *Ovid.* 2. *Trist.* 459. Srit, cui latretur, quum solus obambulet ipse. *Sueton. Tib.* 25. *extr.* Dextranque obambulantis: veluti incumbens, quoad perageretur sermo, continuit.

OBARATOR, f. IMPORCITOR.

OBARDEO, ardes, vel obardesco, ardescis, arsi, ardescere, n. 3. (ob et ardesco) contra, vel ante aliquem ardere. *Stat.* 9. *Theb.* 856. quum torva clipei metuendus obarsit Luce Dryas, tremor ora repens ac viscera torsit Arcades.

OBARESCO, arescis, arsi, arescere, n. 3. (ob et areco) circumquaque arescere, περιεχρασίζεω.

Lactant. Opif. D. 10. Membrana illa (oculi) quam siccat et obarescere non oportet. *Quædam MSS.* habent arescere.

OBARMATUS, a, um, f. voc. seq.

OBARMO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et armo). *Part. Obarmans 1.; Obarmatus 11.* — Obarmare est idem quod armare, aut contra aliquem armare.

1.) Proprie. *Horat. 4. Od.* 4. 20. Amazonia securi Dextras obarmet. *Apul. 9. Met. init.* Ille car-nifex contra me manus impias obarmabat. *Auson. epigr.* 25. Mater Lacæna clipeo obarmans filium, Cum hoc, inquit, aut in hoc redi.

11.) Translate. *Apul. 2. Met.* Perfictis oculis et obarmatis ad vigilias.

OBARO, as, avi, atum, are, n. 1. (ob et aro) περιαρῶ, circum aro, vel arando exaro. *Liv.* 23. 19. a med. Et quum hostes obarassent quidquid heridii extra murum est.

OBARRIATUS, vel obarratus, a, um, adject. artha obligatus. *Sulpic. Sev. ep. ad Bassul. sub int.* Si quid ad amicum familiariter scripsi, si quid forte, quod ludimus, quod velim tamen occultum esse, dictavi, omnia ad te prius pæne quam fuerint scripta aut dictata, perveniunt. Nimirum obarratos habes notarios meos, per quos tibi nostræ ineptiæ publicavit.

OBATER, a, um, adject. ὀνομαδῶς, quoddammodo ater, subater. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 79. (349). Nascens luna si cornu superiore obatro surget. *Harduin.* in *MSS.* invenit obotrato, quam lectionem *Sillig.* in textum recepit.

OBATRATUS, a, um, f. voc. præced.

OBATRESCO, is, ere, n. 3. (ob et ater) ater flo. *Firmic. præf. Mathes.* Lacus liventibus spumis obatrescit.

OBAUDIENS, entis, particip. ab obaudio, obediens. Hinc Comp. *Obaudientior* apud *Ambros.* orat. subject. ep. 21. Quid obaudientius potest esse, quam ut Christi sequamur exemplum?

OBAUDIENTIA, æ, f. 1. obedientia. *Tertull. Exhort. ad castit.* 2. a med. Voluntas Dei in obaudientiam venerat.

OBAUDIO, is, ivi vel ii, ire, n. 4. idem atque obedio. *Apul. 3. Met.* Secreta, quibus obaudiunt Maues. *Tertull.* 2. *advers. Marcion.* 2. *extr.* Adam non obaudiit. — *Part. Obaudiens* v. loco suo.

OBAUDITIO, onis, f. 3. obaudientia. *Gloss. Philoz.* Obauditio, ὀπαυσις. *Fulgat. vel. Ital.* (ed. *A. Maio*) 1. *Petr.* 1. 14. Quasi filii obauditionis, non committentes vos illis prioribus ignorantia vestra desideris.

OBauratus, a, um, particip. ab inusit. *obauror*: indorato, iuauratus. *Apul.* 11. *Met.* Alius soccis obauratis, indutus serica veste, mundoque pretioso.

OBBA, æ, f. 1. sorta di bicchiere, o vaso da vino. *Gloss. Philoz.* Obua (leg. Obba, ut monet *Foss.* in *Etymol.*) ἀμβύξ; ἐν τῶν νεκρῶν πρῶτον δότικ. h. e. quo libant mortuis. *Ἀμβύξ* autem aliis est calix, poculum: aliis olla, aut calus. Videtur esse ab Hebr. אוֹב ob uter, Italice otre. *Plin.* 33.

Hist. nat. 8. 41. (123). vertens locum *Dioscorid.* l. 5. c. 110. ubi de hydragyio conficiendo sermo est, ἀμβύξ vertit calicem, seu operculum, quo ferrea concha contegitur. *Athenæus* l. 11. c. 8. *ad fin.* dicit, ἀμβύξ esse pocula in acutum fastigiat. Quare si *Gloss.* credimus, obbas esse ἀμβύξας, nunt ex similes iis, quæ Itali dicunt caraffe, at t caraffini, fundo et ventre lato, collo et ore argusto. *Nonius* quoque p. 146. 8. *Merc.* scribit obbam esse poculi genus, quod nunc uhlha dicitur. et p. 545. 2. esse poculi genus vel ligneum, vel ex spatio. *Varro ibid.* et 20. Dolia, atque apothecas tritliniariæ, melicas Catenas, obbas, et Cumanos calices. *Id. ibid.* Utrum meridie, an vespere ludentis ad obbam accedat, locus, actus, adventus declarabit. In his *Farronis* verbis et poculum intelligi potest, et vas: at vas aptius intelligitur et quidem non modicum, et lato fundo, ut facile sedeat, (Itali dicunt barile) in illo *Persii* 5. 146. Tum mare transilias? tibi torta cannabe fulto, Canna sit in transtro? Vejentanumque rebellum Exhalet vapida Lesum pice sessilis obba? *Tertull. Apolog.* 13. Quo differt ab epulo Jovis silicernium? a simpulo obba? ab hauspice pollinctor?

Ex his patet, obbam esse vas ad funeris usum, h. e. illud, quod sæpe in sepulchris defodimus, *carafa*, scil. lato fundo et ventre, angusto collo et ore. — *Obbam* panico tribuit *Plinius*, cujus hæc verba sunt 18. *Hist. nat.* 7. 10. (53). Panicum a paniculis dictum, cacumine languide nutante, paulatim extenuato culmo pæne in surculum, prædens acervatur granis, cum longissima pedali obba. Ubi *Harduin.* in MSS. legit *Obfa*. Libentius vero, inquit, multo agnoverim, litteris permutatis, *fofa*, vel potius *phoba*. Est enim $\phi\beta\theta\eta$ *Theophrasto Hist. plant.* l. 8. c. 3. arundinacea coma frugum omnium, quæ ad milli similitudinem surgunt: $\tau\acute{\alpha}$ μὲν ἔχει σταχύν, τὰ δὲ χερότερα λοβόν, τὰ δὲ κερχουδιθ φόβην. ἢ γὰρ καλαμίδης ἀπόφυσις, φόβη. Hinc in allato *Plinii* loco *Sillig.* legit *phoba*.

OBĀTUS, a, um, adject. in obbæ figuram factus. *Apul.* 10. *Met.* Castor et Pollux, quorum capita cassides obbatæ stellarum apicibus insignes contegebant. Apud *Helmenhorst.* p. 254. legitur *obbatæ*: unde quidam auspicantur esse pro *ovata*, facili mutatione b in v. Apud *Priscum* p. 234. est *æratæ*. Si *obbatæ* retinemus, erunt cassides infra latæ, supra in acutum desinentes, ut in *Obba* est dictum. Si *ovata*, quod rectius videtur, erunt in dimidii ovi formam, quales habent capita Dioscororum in nummis gentis Antestiarum, Cordiarum, aliarumque. *V. PILEATUS* et *PILEUM*.

OBĪBO, is, ere, a. 3. idem ac bibo, vel celeriter bibo. *Cic.* 1. *Tusc.* 40. 96. Theramenes quum coniectus in carcerem triginta jussu tyrannorum venenum ut sitieus obbibisset. *P. Victor* et *Gruter.* ex MSS. quamplurimis leg. *obdussisset*, quam lectionem probavit *Orellius*.

OBBLĀTĒRĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *obblatero*, contra aliquem blateratus. *Apul.* 9. *Met.* His et aliis similibus affanitis frustra *obblateratis*. *Al. leg.* adblateratis, quod rectius videtur; al. adblaterantes; al. blateratis.

OBBLĀTĒRO vel *obblactero*, as, are. *V. OBLATRO* srb a.

OBBRŪTESCO, tescis, tūi, tescere, inchoat. n. 3. Part. *Obbrutescens*. — Obbrutescere est brutum fieri, sensum, rationem, vitam amittere, perdere la ragione, $\alpha\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$ γίνομαι. *Paul. Diac.* p. 187. 2. *Müll.* Obbrutuit (quod in *Codd.* unico b scribitur) obstupuit, a bruto, quod antiqui pro gravi, interdum pro stupido dixerunt. *Afranius*: «Non possum verbum facere, obbrutui». *Lucret.* 3. 546. et apud *Non.* p. 77. 32. *Merc.* An contracta suis e partibus obbrutescat. *Prudent.* *Hamartig.* 652. Damna aures, Pater almae, meas et claude meatus Obbrutescentis capitis. *Al. leg.* obbrutiscentis.

OBCECĀTĪO, OBCECO, OBCÆDES, OBCALLESKO, OBCĀNO et similia. *V. OCCÆCĀTĪO, OCCÆCO, OCCÆDES* etc.

OBĀTUS, a, um, adject. qui obviam datus, seu factus est: ab ob et datus. *Plaut. Aulul.* 3. 1. 1. Obdati cives, populares, incolæ, accolæ, advenæ omnes, date viam, qua fugere liceat. Ita edidit *Bothe*, quum alii optati legerint, quod huic loco minus aptum videtur.

OBĒNSĀTĪO, ōis, f. 3. densatio. Sunt qui *obdensationem* legunt apud *Cæli Aureli.* 1. *Tard.* 1. 47.; alii contra divisim ob *densationem*.

OBĪTUS, a, um. *V. voc.* seq.

OBDO, dis, dīdi, dītus, dere, n. 3. (ob et do). Part. *Obditus* 1. 1., 2. et 3. — Obdere est opponere, objicere, $\epsilon\pi\iota\theta\eta\mu$ (It. opporre, *collacare* *dinanzi*; Fr. *mettre, placer* devant; Hisp. *poner, colocar, meter* ante, delante; Germ. vor etwas *egen-, setzen-, stellen, vormachen, vorlegen*; Angl. to oppose or place against).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est, ut diximus, opponere, objicere. *Ter. Eum.* 3. 5. 55. pessulum ostio obdo. Sic *Id. Heaut.* 2. 3. 36. Continuo hic se coniecit intro: ego consequor. Anus foribus obdit pessulum: ad lanam redit. *Flor.* 3. 6. a med. Propontidis fauces Porcius Cato sic obditis naviibus, quasi portam obseravit. *Seneca Ep.* 31. Sapiens eris si clauseris aures, quibus ceram parum est obdere. ¶ 2. Latiori sensu et claudere, occludere. *Plaut. Cas.* 5. 2. 15. forem obdo, ne senex me opprimat. et *Tac.* 13. *Ann.* 5. Obditis a tergo foribus. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 11. 12. (30).

Portæ Caucasie, ingens naturæ opus, montibus ioterruptis repente, ubi fores obditæ ferratis trabibus etc. *Apul.* 5. *Met.* Domus seris et catenis obditæ. ¶ 3. Item latiori sensu est involvere, implicare, involgere, intrecciare. *Apul.* 10. *Met.* Feralibus amiculis instrictus atque obditus, deportatur ad iudicium puer. et 3. *ibid.* Sic illos capillos in mutuos nexu obditos atque nodatos, cum multis odoribus dat vivis carbonibus adolendos.

II.) Translate. *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 41. Da, precor, accessum lacrimis, mitissime, nostris, Nec timidis rigidam vocibus obde forem. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 59. nullique malo latus obdit apertum.

OBĀDORMĪO, is, ivi, Itum, ire, n. 4. (ob et dormio). Part. *Obdormiturus* sub a. — Obdormire est idem quod dormire, aut valde dormire, $\kappa\alpha\tau\alpha\kappa\omicron\mu\omega\mu\alpha\iota$, $\alpha\phi\upsilon\pi\omega\omega$ (It. dormire; Fr. s'endormir; Hisp. *adormecerse*; Germ. *einschlafen*; Angl. to sleep, fall a sleep).

I.) Proprie. — a) Generativum. *Plaut. Amph.* 1. 1. 116. Credo, hac noctu Nocturnum obdormivisse ebrium. Adde *eumd.* *Curc.* a. 3. v. 45. *Cic.* 1. *Tusc.* 38. 92. Endymion nescio quomodo in Latmo obdormivit: nondum, opioer, est experrectus. *Cels.* 3. 18. Somnus medicamentis arcessendus est, habita moderatione, ne, quem obdormire volumus, excitare postea non possumus. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 20. (51). Qui obdormiant sub taxo, cibumve capiant, moriantur. *Sueton.* *Aug.* 94. Atiam, posita in templo lectica, dum ceteræ matronæ dormirent, obdormisse. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 14. 56. (158). Nepetam substernere obdormituris, utile est. — b) Speciatim *Obdormire crapulam* est obdormiendo crapulam concoquere. *Plaut. Most.* 5. 2. 1. omnem obdormivi crapulam. *V. EDORMIO*.

II.) Translate est torpescere. *V. ioc.* *Veget.* in v. *INDORMIO*.

OBĀDORMISCO, is, ere, n. 3. inchoat. ab obdormio, obdormire incipio, dormito; item simpliciter dormio, obdormio. *dormitare*, $\kappa\alpha\tau\alpha\upsilon\sigma\tau\acute{\alpha}\zeta\omega$. *Sueton.* *Claud.* 33. Ut interdiu nonnunquam in jure dicendo obdormiseret. et *ibid.* 8. Quoties post cibum obdormiseret, olearum ac palmularum ossibus incessebatur. *Est qui leg.* addormiseret. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 10. 12. (36). Teatundis summa in aqua obdormiscere: id prodi stertentium sonitu. *Cic.* 1. *Tusc.* 49. 117. Si supremus ille dies perimit ac delet omnino, quid melius, quam in mediis vitæ laboribus obdormiscere, et ita conniventem somno consopiri sempiterno?

OBĀDORMĪTĪO, ōnis, f. 3. obdormiendi actus, dormitione, sonno. *Augustin.* in *Ps.* 75. 10. Duritia enim cordis, obdormitio est.

OBĀDORMĪTO, as, are, a. 1. idem quod obdormio. Occurrit Part. *Obdormitans* apud *Venant.* *Fortun. carm.* 3. 4. Qui adhuc more solito graviter obdormitans etc.

OBĀDŪCO, cis, xi, ctum, cere, a. 3. (ob et duco). *Obduce* pro *obduzisse* legitur in *argum.* 1. *Merc.* *Plaut.* 7. — Part. *Obducens* II. 1. c.; *Obductus* I. et II. 1. 2. 4. et 5. — *Obducere* est contra ducere, adducere, super ducere, adducendo opponere; ex ob, quod et contra et ad valet, $\epsilon\pi\epsilon\upsilon\alpha\gamma\omega$ (It. *condurre* o *condur* contra, *condurre* o *trarre* *dinanzi*, *condurre* o *trar* sopra; Fr. *conduire, amener* vers, *devant* ou *sur*; Hisp. *traer, llevar* delante ó sobre; Germ. *vor-, überziehen, führen, heranföhren*; Angl. to lead or conduct against, to bring, draw, lay, or put, over, to obduce, induce, superiadsuce).

I.) Proprie. *Plaut. Pseud.* 2. 1. 13. Post ad oppidum hoc vetus continuo mecum exercitum protinus obducam. *Accius* apud *Non.* p. 224. 12. *Merc.* Vim Gallicam obduc contra in acie, exercituve. *Cic.* 1. *Att.* 1. Thermus cum Silano contendere existimatur: qui sic inopes et ab amicis, et existimatione sunt, ut nihii videatur non esse $\alpha\delta\upsilon\upsilon\alpha\tau\omicron\upsilon\varsigma$, Curium obducere. h. e. adducere, ut, iis adversetur in consulatu petendo, tamquam rivalis et æmulus. *Auct. argum.* 1. *Merc.* *Plautini*, 6. eum putat uxor illius Obduxe scortum. — Similiter *Cæs.* 2. *B. G.* 8. Ab utroque latere collis transversam fossam obduxit. *Plin.* 7. *Ep.* 21. Cubicula obductis velis opaca, nec tamen obscura facio. h. e. adductis, oppositis, objectis. et 2. *ibid.* 17. a med. Dieta, specularibus et velis obductis reductisque, modo adjicitur cubiculo, modo aufer-

tur. *Virg.* 2. *Æn.* 604. nubes obducta tuenti Mortales hebetat visus. h. e. prætenta, objecta. *Curt.* 6. 5. ad fin. Vestis non toto Amazonum corpore obducitur. *Id.* 8. 5. a med. Quam (rex) post aulae, quæ lectis, obduerat, staret. *Apul.* 1. *Met.* Tigillo injecta atque obducta parte funiculi, et altera firmiter in nodum coacta. h. e. circumvoluta. — Hinc *obducere fores* est claudere. *Propert.* 4. 5. 47. Janitor ad dantes vigilet: si pulset inanis, Surdus in obductam somniet usque seram. *Seneca Herc. Cæt.* 1548. Obductæ fores. *chiuse*. Cf. *Petron. Satyr.* 94. Ostium cellæ obduxit. *Al. leg.* adduxit. Et poetice *Lucan.* 5. 69. multosque obducta per annos Delphica fatidici reserat penetralia Phœbi.

II.) Translate. ¶ 1. Est super ducere, inducere, offundere, circumdare, tirar sopra, distendere sopra, circumdare; et occurrit — a) Cum Accusativo rei, quæ inducitur, et Dativo rei, cui quid inducitur. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 4. 3. (27). Terra rubiginem ferro obducit. *Id.* 23. *ibid.* 7. 63. (124). Fici cinis rosaceo subactus ambustus cicatricem tenuissimam obducit. Sic *Curt.* 8. 10. ad fin. Ad ea visenda rex, nondum obducta vulneri cicatrice, processit. non ancora *rammarginata*, nondum superinducta vulneri et clausa. *Id.* 4. 7. circa med. Obductæ cælo nubes condidere solem. Cf. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 6. 16. Clarissimis rebus tenebras obducere. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 71. (146). Eleliphacos torporem obducit percusso loco. — b) Cum Accusativo tantum rei, quæ inducitur. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (46). Caryotæ macro corpore exiles crustam verius, quam eutem obducunt. *Cic.* 9. *Fam.* 2. a med. et 2. *Tusc.* 15. 36. Obducere callum. *V. CALLUM.* *Colum.* 3. *R. R.* 18. 6. Malleolus radices e capite, qua recisum est, æque mittit: quæ quum excreverunt, cicatricem obducunt. *Ovid.* 1. *Art. am.* 285. Myrrha patrem, sed non quo filia debet, amavit: Et nunc obducto cortice pressa latet. *Tac.* 13. *Ann.* 35. Ut obducta glacie, nisi effossa humus, tentoriis locum non præberet. *Virg.* 1. *G.* 116. Amnis et obducto late tenet omnia limo. *Tac.* 4. *Ann.* 70. Et trahbatur damnatus, quantum, obducta veste et adstrictis faucibus, nihii poterat, clamitans. h. e. capiti obvoluta. *Lucan.* 3. 572. cruor altus in undis Spumat, et obducto concresecunt sanguine fluctus. *Al. leg.* obducti, h. e. fluctus tecti sanguine. *Nepos Hann.* 5. Obducta nocte, sarmenta in cornibus jumentorum deligata incendit. h. e. quum se nox cælo obtendisset. — c) *Obducere se tenebræ* dicuntur, quum contrahuntur et densantur. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 54. (143). Ferunt Tiberio Cæsari fuisse naturam, ut expergefactus noctu paullisper, haud alio modo quam luce clara conduceretur omnia paullatim tenebris sese obducentibus. Cf. *Propert.* 3. 14. 5. obductis committam mene tenebris? h. e. contractis, densis. ¶ 2. Hinc est involvere, tegere, operire, circumdare, *rauvolgere, coprire, circondare*: et occurrit — a) Cum Accusativo rei, quæ operitur, et Ablativo rei, qua quid tegitur. *Cic.* 2. *Nat. D.* 47. 121. Animantium pluma alias, alias squama videmus obductas. et *ibid.* § 120. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo sint a frigoribus et caloribus tutiores. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 7. 36. (119). Semina obducta cortice. *Id.* 24. *ibid.* 12. 66. (108). Folia obducta araneosa lanugine. *Id.* 29. *ibid.* 4. 22. (73). Faciem lentiginem obducit. *Lucan.* 9. 109. caput ferali obduxit amictu. *incappuccio.* *Stat.* 12. *Theb.* 700. clipeis obducunt pectora fractis. *Cic.* 2. *Legg.* 22. 56. Redditur terræ corpus, et ita locatum ac situm quasi operimento matris obducitur. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 26. 40. (96). Venam in crure vulnerat, et plagam limo rursus obducit. h. e. involvit, tegit et claudit. *Virg.* 1. *Ecl.* 48. quamvis lapis omnia odus Limosoque palus obducatur pascua juoco. *Lucan.* 4. 31. Et prope consertis obduxit castra manipulis. *copri, nascose*. Et poetice *Seneca (Edip.* 851. Obducta longo temporum tractu mores. h. e. tecta oblivione. *Flor.* 4. 1. a med. Obducere castra vallo. *circundare*. — b) Cum Accusativo tantum rei, quæ tegitur. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 14. (48). Lanata mala lanugo obducit. Similiter *Id.* 2. *ibid.* 63. 63. (159). Terra tandem ipsa se obducit, et scelera quoque mortalium occultat. *Ovid.* 2. *Met.* 329. Nam pater (sol) obdu-

ctos, luctu miserabilis ægro, Considerat vultus. *Seneca Hippol.* 586. Et nra marti similis obduxit color. — Sic *obducere oculos*, tegere, obscurare, caligine offusa. *Petron. Satyr.* 19. extr. Mors non dubia miserorum oculis cepit obducere. *Lucan.* 3. 735. Nox subit, atque oculos vastæ obduxerunt tenebræ. ¶ 3. Item est educere, ebibere, exhaurire: et notat aviditatem sitiens. *Seneca Prov.* 3. a med. Socrates illam potionem publice mixtam, non aliter quam medicamentum immortalitatis obduxit. *Petron. fragm.* 42. *Burm.* Quam multi pultarium obduxerunt. *Seneca Troad.* 1162. non stetit fusus cruor, Humoque summa fluxit; obduxit atam Sævusque totum sanguinem tumulus bibit. Aliud ex *Cic. exemplum V. in OB-RIBO.* ¶ 4. *Obducere frontem, vultum*, contrahere, restringere; quod tristitiam significat. *Horat. Epod.* 13. 5. obducta solvatur fronte senectus. Adde *Quintil.* 10. 3. 13. (ubi tamen alii pro frontis obductæ legunt adductæ); et *Juvenal.* 9. 2. Sic *Seneca Consol. ad Marc.* 1. Vultus, quem tot annorum continua tristitia, ut semel obduxit, tenet. — Hinc *obductus* est etiam obliquatus. *Cic. 2. Nat. D.* 43. 110. Sub lava Geminorum obductus patre feretur. *Capell.* 6. p. 230. Alia species, quæ obducti circuli diversitates ostendit. ¶ 5. Metaphorâ ductâ a cicatrice superinducta vulneri et clausa, obducere est tegere, claudere, abscondere: ad rem *Cic. 3. leg. Agr.* 2. 4. Ne refrigerare obductam jam reipublicæ cicatricem viderer. Hinc *Virg.* 10. *En.* 63. quid me alta silentia cogis Rumpere, et obductum verbis vulgare dolorem? Cf. *Ovid.* 12. *Met.* 542. quid me meminisse malorum Cogis, et obductos annis rescindere luctus? ¶ 6. *Obducere diem* est educere, ducere, contedere, transigere, insumere. *Cic. 16. Att.* 6. Nono cal. ad Sicani: ibi tamquam domi uxæ scilicet: itaque obdixi postero diem mi tratteni, vi consumai, vi passai. ¶ 7. Pro detegere, aperire affertur illud *Lucilii* apud *Non.* p. 360. 29. *Merc.* Vos interea lumen afferte, atque aulæa obducite. Al. leg. *lumen auferte*: qua ratione contrarium fortasse significat.

OBDUCTIO, ònis, f. 3. obducendi actus, atque adeo tegumentum, obvolutin. ¶ 1. Generatim. *Arnob.* 1. 9. Nubila inimica obductione pendet. ¶ 2. Speciatim reis morti addicti caput obnubebatur. Hinc illud apud *Cic. Rabir. perduell.* 4. 13.; et *Liv.* 1. 26. Caput obnubita, arbori infellici suspendio. *Cic. ibid.* 5. 16. Carnifex vero, et obductio capitis, et nomen ipsum crucis absit. *incappucciamiento. Ammian.* 14. 7. sub fin. Causarum legitima silente defensione, carnifex rapinarum sequester, et obductio capitum, et bonorum ubique multatio versabatur per orientales provincias. Apud *Cicer.* est qui malit obnuptio: sed nihil est mutandum. V. et *Lucani* loc. cit. in OB-DUCCO II. 2. et *Taciti* ibid. II. 1.

OBDUCTO, as, are, a. 1. frequentat. vel potius intens. ab obducere. *Plaut. Merc.* 4. 4. 46. Nec pol ego patiar, sic me nuptam tam male, Measque in ædes sic scorta obductarier. h. e. induci.

OBDELCTUS, a, um. V. OBDUCCO.

OBDELCTATUS, a, um. V. OBDELCO.

OBDELDESCO, is, ere, n. inchoat. 3. dulcis fio. *Gloss. Philox.* Obdulcesco, περιτρίβωσιν.

OBDELCO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Obdulcans* et *Obdulcatus*. — *Obdulcans* est dulcem facere, edulcarare, iudulcare. *Cel. Aurel.* 4. *Tard.* 1. ad fin. Coquentes atque obdulcantes sale et oleo. h. e. condientes. *Id.* 3. ibid. 8. a med. *Obdulcatus* panis. *Vulgat. interpr. Judith* 5. 15. Illic fontes amari obdulcati sunt eis ad bibendum.

OBDCRATIO, ònis, f. 3. actus obdurandi, iniluramento.

1.) Proprie. *Theod. Priscian.* 4. p. 316. bis ed. *Aldo.* Unde sit totius corporis obduratio, stoniacchi, epatis, splenis, etc. Et propterea prohibetur fel ad vasculum permeare, quod Græcæ hoiædon voramus.

2.) Translate. *Augustin.* *Ep.* 105. ante med. et *Enarr. in Psalm.* 77. et alibi, de ea, qua Deus obdurat Impios non impertiendo misericordiam.

OBDCRATUS, a, um. V. OBDURO.

OBDCREFACIO, is, ere, a. 3. obdurare. Est *Nonii* p. 23. 7. *Merc.*

OBDCREO, es, ere, n. 2. obduresco. *Gloss. Lat. Gr.* Obduresco, σκληρύνωμαι.

OBDCRESCO, rescis, rui, rescere, n. 3. Part. *Obdurescens* 1. et 11. — *Obduresco* est idem ac durus fio, σκληρύνωμαι (It. indurare, indurire; Fr. se durcir, devenir dur; Hisp. endurecerse; Germ. hart werden, verhärten; Angl. to grow hard, become hardened or callous).

1.) Proprie. *Cato R. R.* 50. Ea postremum arato, dum ne prius obdurescant. *Varro 3. R. R.* 14. 5. Cocllearum semen minutum ac testa molli diurnitate obdurescit. *Propert.* 2. 19. 53. Gorgonis et satius fuit obdurescere vultu. *Plaut. Truc.* a. 5. v. 24. Ita miser cubando in lecto hic expectando obdurui. *Veget.* 3. *Veterin.* 57. 3. Sparteam veterem contundes, ex aceto in olla nova decoques, ex quo unguam obdurescentem obvolves.

2.) Translate est hebetem ac stupidum fieri, non sentire, callum obducere, sicut membra callosa, aut gelu obdurata dolorem non sentiunt. *Cic. 13. Att.* 2. Jam ad ista obduruimus, et humanitatem omnem exuimus. *Id. Mil.* 28. 76. Sed nescio quomodo jam usu obdurui et percalleui civitatis incredibilis patientia. *Id.* 10. *Att.* 9. Adventus Philotimi exanimavit omnes, qui metum erant, nam ipse obdurui. *Id.* 2. *Fam.* 16. Nisi diuturna desperatione rerum obdurasset animus ad dolorem novum. *Id.* 2. *Phil.* 42. 108. His quidem jam inveteratis consuetudine obduruimus. *Id.* 7. *Verr.* 13. 34. Quam in ejusmodi patientia turpitudinis, aliena, non sua satietate obdurasset. *Id.* 3. *Tusc.* 28. 67. Idque indicatur eorum patientia, qui quum multa sint saepe peccati, facilius ferunt quidquid accidit: obdurasseque sese contra fortunam arbitrantur. h. e. constantiam induisse. *Id.* 5. *Fam.* 15. Ad amicos ne confugiam? quorum alii occiderunt, alii nescio quo pacto obduerunt. h. e. benevolentia in me minime moveri videntur. *Id.* 1. ad *Brut.* 18. a med. Obdurescunt enim magis quotidie boni viri ad vocem tributis. h. e. non flectuntur, resistunt, recusant. Est qui malit *obsurdescunt. Quintil.* 1. 12. 9. Dociliora sunt ingenia, priusquam obduerunt. *Ammian.* 17. 11. Quum obstinatissimam regem-obdurescentem ad suscipiendam cernerent pacem, (legati) negotio redierunt infecto.

OBDCRO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Obduratus* sub A. — *Obdurare* occurrit A) Active; et B) Absolute, h. e. neutrorum more.

A) Active est durum facere, indurare, σκληρύνω; et occurrit translate tantum Part. *Obduratus* apud *Nazar. Paneg. ad Constantin.* 13. Ingestos quotidie luctus callo quodam obduratæ patientiæ sustinere. *Capitolin. Pertin.* 9. Alimentaria compendia, quæ novem annorum debebantur, obdurata verecundia (corrige inverecundia) sustulit. V. *INVERECUNDIA. Imp. Constantin. Cod.* 10. 19. 2. Si quis in obdurata nequitia permanebit.

B) Absolute, h. e. neutrorum more et translate obdurare est durare, firmare animum, perstare, sustinere, patienter et constanter ferre, star saldo, sufferre, persistere. *Plaut. Astin.* 2. 2. 56. Pernegabo, atque obdurabo, perjuro denique. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 39. Persta, atque obdura. *Ovid.* 5. *Trist.* 11. 7. Perfer, et obdura: multo graviora tulisti. Sic *Catull.* 8. 10. Nec quæ fugit sectari, nec miser vive, Sed obstinata mente perfer, obdura. Vale, puella, jam *Catullus* obdurat, Nec te requirit etc. et *ibid.* 19. At tu, *Catulle*, destinatus obdura. — Passive impersonaliter. *Cic.* 12. *Att.* 3. Quare obduretur hoc tuidum, si patienti, si soffra.

OBÈDIENS, entis. V. OBEDIO in fin.

OBÈDIENTER, adverb. Comp. *Obedientius* et *Sup. Obedientissime*. — *Obedienter* est cum obedientia, obbelientemente, obbedendo, υπακούω. *Liv.* 5. 12. extr. Collatum obedienter, missumque ad exercitum est. *Id.* 21. 34. *Obedienter* imperata facere. *Id.* 39. 53. ad fin. facere adversus aliquem. h. e. alicui parere. *Id.* 38. 34. Nihil obedientius fecerunt, quam ut muros diruerent. *Augustin.* 22. *Civ. D.* 8. a med. *Obedientissime* paruit.

OBÈDIENTIA, æ, f. 1. obtemperatio, obsequium, υπακοή, υπακοή (It. obbedienza; Fr. obéissance, soumission, dépendance; Hisp. obediencia, sujeción; Germ. der Gehorsam; Angl. obedience, submission, dutifulness). *Cic.* 5. *Parad.* 1. 35. Sei-

vitus est obedientia facti animi, et arbitrio carentis suo. *Id.* 1. *Off.* 29. 102. Appetitus relinquunt et alijcient obedientiam, nec rationi parent. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 17. 17. (53). de apib. Mira plebi circa regem obedientia. *Id.* 8. *ibid.* 1. 4. (1). de elephant. Intellectus illis sermonis patrii, et imperiorum obedientia.

OBÈDIO, is, ivi, Itum, ite, n. 4. Est ex ob et audio; hinc et OBAUDIO legitur, quod V. loco suo; immo in *Plaut. Pers.* 2. 4. 2. et 3. 1. 50. in MSS. est obædite apud *Taubmann.*, atque ita etiam apud *Cic.* 3. de *republ.* 29. et *Fronton. de fer. Als.* ep. 3. sub init. et loc. infra cit. sub 1. 2. c. — *Obedibam* et *obedibo* pro *obediēbam* et *obediēbam* positiones sunt in quarta conjugatione ab antiquis usitata. *Afranius* apud *Non.* p. 507. 30. *Merc.* Meo ut obsequar amori, obedibo tibi. Hæc *Forcellinus*, qui formæ *obediēbam* nullum attulit exemplum. — Part. *Obediens* 1. 2. et in fin.; *Obediturus* et *Obediendus* II. — *Obedire*

1.) Proprie ¶ 1. Generatim et raro est auscultare, altentius verbis auctori præbere et consilium sequi. *Nepos Datam.* 5. Quod quibus rex maxime obediat, eos habet inimicissimos. ¶ 2. Speciatim et sæpe est parere, obtemperare, obsequi, audientem esse, inservire, περιποιεῖν (It. obbedire; Fr. obéir, être soumis; Hisp. obedecer; Germ. gehorchen, gehorsam sein, dienen; Angl. to obey, give obedience to, give ear to, comply with). Occurrit — a) Cum Dativo. — Activa forma. *Cic.* 5. *Tusc.* 12. 36. Parere et obedire præcepto. *Id.* 1. *Nat. D.* 8. 19. Obedire et parere voluntati. *Id.* 3. *Legg.* 2. 5. Obtemperare et obedire magistratibus. *Nepos Epam.* 8. Obedire legi. *Cic.* 3. de *republ.* 29. Ut qui adhuc voluptate nobis obediunt, terrore teneantur. *Id. Cæcin.* 18. 32. Si servulis hoc nostris concesserimus, ut ad verba nobis obediant, non ad id, quod ex verbis intelligi possit, obtemperet. *Id.* 6. de *republ.* 26. Impulsu libidinum voluptatibus obedientium. *Sall. Cat.* 1. Veluti pecora, quæ natura prona et ventri obedientia finit. h. e. inservientia. Sic *Cic. Brut.* 69. 242. Multorum obediēte temporis, multorumque vel honori vel periculo servire accomodarsi. — Passive impersonaliter. *Liv.* 4. 26. extr. Utinamque enixe obeditum dictatori est. — b) Absolute *Sueton. Cal.* 29. Mœniti Antonia avia, tamquam patrum esset non obedire: Memento, ait, omnia mihi et homini licere. — c) Cum Accusativo. *Apul.* 10. *Met.* Atque hæc omnia perfacile obediēbam. *Fronto ad Verum Imp.* (edente iterum A. Maio) ep. 7. Ut neque illum pigeret, neque me puderet, ea illum obediēte mihi, quæ clientes, quæ liberti fideles ac laboriosi obsecuntur.

2.) Translate de inanibus et abstractis. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 19. 30. (137). Ranius oleæ quam maxime sequax atque obediētus. h. e. facile flectendus. *Tertull. Cult. Fem.* 8. An et nobis quædam respectu obediēte gravitatis propter metum debitum domino deprehendantur? — Hinc Part. præes. vovus et supra exempla retulimus.

Obediens, entis, adjective quoque usutpatur, unde Comp. *Obedientior* I.; et *Sup. Obedientissimus* I. et II.: est autem patens, obsequens, motum gerens, obediēte, υπακούω.

1.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 30. 77. Nulli est natura obediens, aut subjectus Deus. *Id.* 1. *Off.* 36. 132. Appetitum rationi obedientem præbere. *Id. Pis.* 34. 84. Natio semper obediens huic imperio. *Sall. Jug.* 35. Obedientem esse jussis alicujus, et *ibid.* 36. Vivere obediētem alicui. *Liv.* 26. 38. Ut imperiis vivorum metas obediētor me uno fuerit. *Id.* 28. 16. a med. U ad nova consilia gentem quoque suam obducentem haberet. *Id.* 7. 43. Imperiis obediētissimus miles. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 35. populi prius honorem respiciat suffragio, Quam magistro desinebat esse dicto ulledius. Sic dicta audientem esse alicui, V. AUDIO. Cuiusque juncti *Liv.* 5. 3. ad fin. Vos interdicitis Patribus commercio plebis; ne nos comitate ac mansuetudine nostra provocemus plebem, nec plebs nobis dicto audiens atque obediens sit. Interdum *obediens* dicitur qui servus est, subjectus, obnoxius. *Sall. Jug.* 36. ad fin. Quid erit reliquum, nisi ut illis, qui ea fecerunt, obediētes vivamus? Sic absolute. *Liv.* 2. 59. Ferox *Appii* animus quum Insuper sævire vellet contionemque advocaret, concurrunt ad

eum legati tribunique, moentes, ne ulique experiri vellet imperium, ejus vis omnis in consensu obedientium esset.

11. Translate de inanimis. *Plin. 16. Hist. nat. 43. 83. (228)*. Obredientissima quocumque in opere fraxinus. *h. e.* quæ facilitate cædi, duci, flecti potest. *Sall. Jug. 17*. Virtute, ac diis volentibus magni estis et opulenti: omnia secunda et obedientia sunt. *prosperare e soggette*.

OBEATIO, ovis, f. 3. idem atque obedientia, οβεισις. *Fulgat. Interpr. ad Rom. 5. 19*. Sicut per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita et per unius obedientiam justis constituentur multi. *Adde ibid. 6. 16. et 16. 26.*

OBEATUS a. nm. *F. OBELO.*

OBELESCOLYCHNUM, n. 2. οβελισκολύχνη, instrumentum militare, scilicet lucerna parva vetera præhæta. *Legit apud Quintil. 6. 3. 33. Turneb. 1. 12. Athesar. c. 11. dabitur tameu. Adh. 214; est enim insanabile vulnus in hoc loco.*

OBELESCUS, i, m. 3. οβελισκος, vox Græca deminutiva, parvum veru. Hinc apud Latinos per similitudinem ¶ 1. Dicitur est lapis, artificum manu elaboratus et ad rei memoriam erectus, obeliscus, quædam, quem ita definiit *Ammian. 17. 4. de Thebis. Egypti*. In hac urbe inter labra ingentia, diversaque moles, signata Egyptiorum nominum experimentis, obeliscos vidimus plures, aliosque jacentes et rotundatos: quos antiqui reges, bello domitis gentibus, aut prosperitatibus summorum rerum elati, montium venis, vel apud extremos orbis incolas perscrutatis, excisos erectosque diis superis in religione dicarunt. Est autem obeliscus asperimus lapis, in figuram metæ ejusdem sensu ad proceritatem consurgens excelsam, atque radium imitetur, gracilestrens, paulisper specie quadrata in verticem productus angustus, manu levigatus artillit. Hæc *Ammian*. Dicitur sunt obelisci, quia in rursidem desinunt veruculo similem. Differunt a pyramidibus, quæ longe sunt latiores, et structiles. *Plin. 36. Hist. nat. 8. 14. (64)*. Trabes et Syenite marmore fecere reges quodam certamine, obeliscos vocantes, Solis numini sacros. *V. ibi, et cap. 9. 10. et 11. et apud Ammian. loc. cit.* varias obeliscorum historias. *V. Zoega de orig. et usu obeliscorum. Romæ ann. 1797; et adde Isid. 18. Orig. 31. Sueton. Claud. 20. extr.* Navem demersit, qua magnus obeliscus ex Agypto fuerat adventus. ¶ 2. *Auson. Edyll. 14. 27. de rosa*. Hæc aperit prini fastigia celsa obelisci, Mucronem absolvens purpurei capitis, obeliscum vocat ipsam rosam adhuc clausam, et conij, seu pyramidis parvæ figuram referentem. ¶ 3. Præterea obeliscus est virgula jacentis veruculi figura, adscripta in libris, adnotandi gratia: quæ et obelus dicitur. *Augustin. Ep. 10. V. ASTERISCUS, et OBELEUS; et Rufin. 2. Invect. in Hieronym. 36.*

OBELO, as. ñvi, atum, arc. a. 1. Part. Obelatus. — Obelare est obelo notare. *Isid. 1. Orig. 20*. Quoties multi versus improbantur, nec per singulos obelantur. *et ibid.* Diple superne obelata ponitur.

OBELEUS, i, m. 2. οβελεύς, veru apud Græcos. Sic dicitur etiam nota quadam, veru jacentis figura, quæ adscribebatur libris, ubi quid esset notatum dignum, præsertim si dubium, aut improbandum. *nota critica: quæ et obeliscus. Hieronym. Ep. 112. n. 19.* Miror quomodo Septuaginta Interpretum libros leas ab Origine emendatos sive corruptos per obelos et asteriscos. *Isid. 1. Orig. 20*. Obelus, idest virgula jacentis, apponitur in verbis, vel sententiis superflue iteratis, sive in iis locis, ubi tertio aliqua falsitate notata est: ut quasi sagitta jugulet supervacua, atque falsa confodiat. Sagitta enim Græce οβελεύς dicitur. *Auson. proæm. VII. Sapient. 13.* Pone obelos igitur, spuriorum signata vatam.

OBEO, is, ivi et ii, itum, ire, 4. (oli et eo). Obiunt pro obeunt. *F. OBINENT* loco suo. — Obies pro obibat. *F. EO, is, sub init.* — Part. Obiens, euntis sub *A. 2. B. 6. b.*: Obitus sub *B. 7. b.*: Obiturus sub *A. 4.*: Obundus sub *B. 4. a. et 5.* — Passive obiri sub *B. 3. et 6. b.* — Obire est idem atque ire versus, ad, in locum aliquem (*Il. amare verso, a, in qualche luogo; Et. alter vers, in, dans; Hisp. ir, andar hácia,*

en, dentro; Germ. an, zu, in etwas gehen oder kommen; Angl. to go to and fro, go through or all over, go all about). Occurrit *A) Absolute. h. e. Neutorum more; et B) Active, h. e. cum Accusativo.*

A) Absolute, h. e. Neutorum more. ¶ 1. Generationem. *Lucret. 1. 222.* Donec vis obii, quæ res diverberet icu. *h. e. intervenit, incurrit, occurrit, intravere.* *Sic Id. ibid. 246.* Incolumi remanent res corpore, dum satis acris Vis obeat pro textura cujusque reperta. *Cic. Arat. 474.* obit infera Perseus in loca. *Liv. 31. 21.* Prætor secum duos legatos, Cn. Lætorium et P. Titinium, habebat: cum quibus circumspicere et obire ad omnes hostium subitos conatus posset. *Sic Id. 10. 25.* Ne ad omnia simul obire unus non posset. ¶ 2. Speciatim obire sibi dicuntur, quom occidunt, aut evanescent. *Lucret. 4. 433.* In pelago nautis ex undis ortus, in undis Sol fit ut videatur obire et condere lumen. *Cic. 5. de republ. 20.* In reliquis orientis, aut obeuntis solis partibus. *Id. Arat. 467.* Abditur Orion, obit et Lepus abditus umbra. *Plin. 2. Hist. nat. 26. 24. (95).* An sidera obirent, nascerenturque. *Stat. 2. Silv. 1. 209.* omnia funeta, Aut moritura vides: obeant noctesque diesque Astraque. ¶ 3. Item oppida, quæ intereunt excidio, aut ruina. *Plin. 5. Hist. nat. 31. 39. (139).* Et Againede obiit, et Hiera. *et ibid. 29. 31. (117).* Obiit et Archæopolis etc. ¶ 4. Hinc obire absolute de hominibus est mori. *Plaut. Epid. 3. 4. 76.* Malo cruciatu ut pereas, atque jobeas cito. *Lucret. 3. 1056.* Ipse Epicurus obit decurso lumine vitæ. *Horat. 3. Od. 9. in fin.* Tecum vivere amem, tecum obeam libens. *Liv. 5. 39. ad fin.* Simul s; cum illis palam dicere obituros. *Adde Horat. 2. Sat. 8. 59. et 2. Od. 20. 7. Sic Plin. 7. Hist. nat. 53. 54. (180).* Obire gaudio. *et 11. ibid. 37. 71. (187).* morbo.

B) Active, h. e. cum Accusativo, est ire ad locum, aut personam aliquam, adire, subire. ¶ 1. Generationem. *Ennius apud Festum p. 201. 8. Müll.* Acherontem unne obibo, ubi mortis thesauri objacet. *At. leg. adibo. Cic. 3. Cat. 10. 25.* Tantum restitisset urbis, quantum flamma obire non potisset. *Huc Forcellinus refert et illud Livii 1. 54.* Apud milites vero obeundo pericula ac labores, tanta caritate erat, ut etc. ¶ 2. Speciatim est incurere, aggredi, andare incontro, assilire. *Sil. It. 5. 644.* Dumque ea commemorat, deosque obit obvius hostes, etc. *Id. 4. 343.* Utentem collapsum poplite cæso Ensis obit. *h. e. ensis incurrit in Utentem eumque transibit. Sic Id. 17. 491.* Jamque ardore troci lustrans fortissima quæque Nomina obit ferro. *h. e. aggreditur, invadit.* ¶ 3. *A Poetis de rebus usurpatur pro circumdare, circumdare. Virg. 10. En. 482.* clipeum, tot ferri terga, tot æris, Quom pellis toties obeat circumdata tauri, etc. *Ovid. 5. Met. 51.* chlamydem limbus obibat Aureus. *Id. 11. ibid. 417.* Obit ora pallor. *h. e. tegit, perfundit, occupat. Val. Flacc. 3. 179.* Sonitus obit oculos. — Passive. *Ovid. 1. Fast. 464.* Ille ubi virginea campus obitur aqua. *h. e. aditur, alluitur.* ¶ 4. *Loca obire* — *a) Dicuntur homines, qui ea circumvent, percurrunt, peragunt, lustrant, scorrere, girare. Cic. 5. Fin. 29. 87.* Tantas regiones barbarorum pedibus obivit. *Id. 7. Fam. 1.* Ut nostras villas obire, et necum simul lecticula concursare possis. *Virg. 6. En. 802.* Nec vero Alcides tantum telluris obivit. *Cic. 7. Ferr. 12. 29.* Prætores tum putant obeundam esse maxime provinciam, quom ia areis fumenta sunt. *Ovid. Heroid. 16. 175.* Scepta parens Asiæ, qua nulla beator ora Finibus immensis vix obeunda, tenet. — *b) Sæpe est huc illic ire, hic illic adesse quippiam præstanti causa, quom scilicet de iis seimo est, quæ præstantiam hominis variis in locis requirunt, assistere, andar in persona, trovarsi presente, intervenire, girare qua e la per far qualche cosa. Nepos Dion. 1.* Legationes illustriores per Dionem administrabantur, quas ille diligenter obeundo, fideliter administravit, etc. *Ces. 5. B. G. 33.* Quom propter longitudinem agminis minus facile per se omnia obire, et quid quoque loco faciendum esset, providere possent. *Cic. 1. Att. 4.* Venia, ad id tempus, quod scribis: obieris Q. fratris comitia. *et 9. ibid. 13 a med.* Obire cænas. *h. e. discurrere cænanli gratia modo apud hunc, modo apud illum. Sueton. Cal.*

11. Ganeas capillamento celatus et veste longa noctibus obibat. *Liv. 7. 15. extr.* Ex rogatione novorum maxime hominum ambitionem, qui nundinas et conciliabula obire soliti erant, compressam credebant. ¶ 5. Hinc obire oratione et obire oculis. — *a) Obire oratione* est dicendo percurrere. *Cic. 4. Ferr. 51. 125.* Nolite expectare, dum omnes obeam oratione mea civitates. — *b) Obire oculis* est lustrare, circumspicere, scorrere con l'occhio. *Plin. 3. Ep. 7. ad fin.* Xerxem, quom immensum exercitum oculis obisset, illacrimasse. *Virg. 10. En. 447.* obitque truci procul omnia visu. *Adde Sil. It. 3. 169.* Rursus *Plin. 8. Ep. 18. a med.* Quippe omnibus membris extortus et fractus, tantas opes solis oculis obibat. *h. e. videbat tantummodo, non frucebat.* ¶ 6. Ratione habita significationis, quam paragr. 4. b. retulimus, obire ponitur pro peragere, perficere, exsequi, fungi, fare, eseguire, esercitare, maneggiare. — *a) Generationem. Cic. Arch. 6. 13.* Quantum ceteris ad res suas obeundas conceditur temporis. *Id. 1. Orat. 38. 173.* Judicia privata magnarum rerum obire. *Liv. 2. 8.* Non sufficientibus viribus ad consularia munera obeunda. *Id. 3. 6. sub fin.* Munus vigilarum senatoris, qui per ætatem ac valetudinem poterant, per se ipsi obibant. *Justin. 41. 3. 4.* Equis omni tempore vectantur: illis bella, illis convivia, illis publica ac privata officia obeunt. *Cic. Manil. 17. 53.* Ita clausa erant maria, ut neque privatam rem transmarinam, neque publicam jam obire possemus. *et ibid. 12. 34.* Obrundi negotii, aut consequendi quæstus studio tot loca adire. *Colum. 12. R. R. 3. 6.* Quom frigoribus aut pruinis mulier sub dio rusticum opus obire non poterit. *Plin. Paneg. 71.* Obire omnes numeros comitatus. *Cic. 1. leg. Agr. 3. 8.* Obeundarum hereditatum causa. *h. e. visendarum, et adcurandarum. Liv. 4. 7.* Quia duo consules obire tot simul bella requirent. *Id. 1. 20.* Obire sacra. *Cic. 1. Cat. 10. 26.* facinus. *Stat. 1. Achil. 149.* imperia. *esequire i comandî. Fal. Flacc. 3. 710.* ministeria. — *b) Speciatim obire vadimonium* est ad vadimonium ire, ad diem se sistere. *Cic. Quinct. 17. 54.* Vadimonium mihi non obit quidam socius meus. — *Et passive Id. ibid. 16. 53.* Qua tibi vadimonium non sit obitum, eadem te hora consilium cepisse etc. — *Et absolute Plin. 8. Ep. 12.* Si litibus tererer, obstructum esse me crederem obeunt ad vadimonia mea. *h. e. discurrenti et assistenti mihi, dum mea vadimonia exsequor.* — *c) Item speciatim obire diem, annum, est certo statutoque die adesse, præsto esse, se præsentem exhibere, ad diem se sistere. Cic. 10. Fam. 24.* Multi claussissimi viri, quom republicæ darent operam, annum petitionis sue non obierunt. *lasciarono correre, non si presentarono a concorrere. et Amic. 2. 7.* Quom in hortos Bruti commentandi causa venissemus, tu non affuisti, qui diligentissime semper illum diem, et illud munus solitus esses obire. *Id. 3. Phil. 8. 20.* Antonius diem edicti obire neglexit. *Id. 3. Att. 14.* Obire auctionis diem facile poterunt. ¶ 7. Hinc obire diem et obire mortem. — *a) Diem suum, supremum obire, et diem obire est mori, mori: quasi sistere se ad diem a Deo constitutum. Sulpicius ad Cic. 4. Fam. 12. a med.* Paulo ante lucem Marcellum diem suum obiisse. *Nepos Miltiad. 7. extr. et Dion. 2. extr.* Somno sopitus diem obit supremum. *Id. ibid. 10. in fin. et Sueton. Vesp. 1.* Diem obit circiter annos quinquaginta natus. — *b) Obire mortem, quasi adire, incontrar la morte, morire. Paul. Diac. p. 147. Müll.* Mortem obiisse ea consuetudine dicitur, qua diverant antiqui, ob Romam legiones ductas, et ob Trojam duxit exercitum. (*F. OB*) pro ad: similiter vadimonium obiisse, id est ad vadimonium isse, et obviam, ad viam. *Ter. Andr. 1. 3. 18. et Plaut. Aulul. prol. 15.* fuit olim quidam senex mercator: Is obiit mortem. *Cic. 5. Phil. 17. 48.* Alexander tertio et tricesimo anno mortem obijt. *Id. Cluent. 17. 48.* Quis dubitet, quin ant obeunda mors Cluentio, aut suscipienda accusatio fuerit? — *Letum obire poetice Lucret. 5. 1420.* Ut letum insidiis qui gessit primus obiret. — *Ceterum passive morte obita apud Cic. Sext. 38. 83.* Quos a majoribus nostris morte obita positos in illo loco atque in rostris collo-

catos videtis. *Virg.* 10. *Æn.* 641. eodem loquendi modo utitur; item *Lucret.* 1. 135., et *Auson.* non semel. — *Obitus*, qui mortuus est, *defonto*, ὁ τεθνεὸς, ut est apud *Priscian.* 9. p. 869., ubi affert hæc verba ex *Livio Andron.* in *Protesilao*: Cupidus miserulo obitus. *Apul.* de *Mundo.* Gens ministratur, obitus libatione profunditur. *V. OBII.* *Paulin.* *carm.* 24. 568. Ergo probant obiti, quod damnare magistri. *Inscript.* non optime notæ apud *Gruter.* 741. 1. FILII POSERVYNT MEMORIAM PATRI SVO SATVRNIANO POTIO OBITO CVM COMPARE SVA VALENTINIANA VOLVISA. Alia *inscript.* optime notæ apud *Orell.* 2673. CONCVBINAE OBITAE. Adde aliam apud *eumd.* 4408.

OBEQUITO, as, avi, are, n. 1. (ob et equito). Part. *Obequitans* l. b. — *Obequitare* est circumequitare, καὶ σιππεῖω (l. cavalcare intorno; Fr. *chevaucher auteur ou devant, parcourir à cheval*; Hisp. *cabalgar al derredor ó delante*; Germ. *an etwas hinreiten, heranreiten*; Angl. *to ride round*).

I.) Proprie. — a) Sæpissime cum Dativo. *Liv.* 2. 45. *Obequitando* castris provocandoque. *Id.* 21. 54. *Obequitare* jubet hostium portis, jaculandoque in stationes ellicere ad pugnam hostem. Adde *eumd.* 29. 34. *Sic Curt.* 8. 10. *Obequitare* mœnibus. et 10. 9. *peditibus.* et 3. 10. Quum agmini *obequitaret*, varia oratione milites alloquebatur. *Ita legit Mützell.*; *Forcellinus* et alii agmen. *Ammian.* 24. 1. *Obequitare* ordinibus. — b) Cum Accus. *Ammian.* 24. 2. Cujus (urbis) *obequitans* mœnia imperator. — *NB.* Pro *equitare* simpliciter afferitur illud *Livii* 24. 31. a med. Tanto clamore ad arma discursum est, ut prætores inter tumultum *obequitaverint* Syracusas. *Al.* *rectius leg.* *adequitaverint*.

II.) Translate. *Quintil.* 10. 9. 3. Si juris fractus, aut eruendæ veritatis latebras adire cogatur (oratio), non *obequitabit*, nec illis vibrantibus concitatisque sententiis velut missilibus utetur.

OBERRATUS, a, um. *V. voc. seq.*
OBERRO, as, avi, atum, are, n. 1. (ob et erro). Part. *Oberrans* II. 1.; *Oberratus* I. — *Oberrare* est circum errare, hac et illac vagari, πλανᾶσθαι (l. errare intorno, andare vagando qua e là; Fr. *errer autour*; Hisp. *errar al derredor*; Germ. *umherirren, -schweifen*; Angl. *to wander up and down, wander about, stray over*).

I.) Proprie. *Tac.* 1. *Ann.* 65. Quum ipsi passim adjacerent vallo, *oberrarent* tentoriis, insomnes magis, quam pervigiles. *Curt.* 6. 5. Ignotis locis plerique *oberrabant*. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 16. (60). *Mustela*, quæ in domibus nostris *oberrat*. *Pers.* 4. 26. *Dives* arat *Ciribus*, quantum non mitius *oberraret*. *Seneca Hippol.* 1077. sequitur assiduus comes, Nunc æqua carpens spatia, nunc contra obvius *Oberrat*. h. e. vagatur contra vel ante illum. *Pers.* 5. 155. subeas alterius oportet, *Anticipit* obsequio dominos alterius *oberrare*. — Part. *Oberratus* passiva significat. *Apul.* 9. *Met.* *Paucis* casulis atque castellis *oberratis*, divertimus ad quempiam pagum. *girati intorno*.

II.) Translate. ¶ 1. *Oberrare* dicuntur etiam Inanima et abstracta. *Curt.* 3. 4. Crebris *oberrantibus* rivis, qui ex radicibus montium manant. *Cf. Sil. It.* 7. 139. *Qualis* Mæonia passim Mæandrus in ora, Quum sibi gurgitibus flexis revolutus *oberrat*. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 93. *Magna* quidem per rura luea, sed major *oberrat* intra tecta timor. *Id.* 1. *Rapt. Pros.* 260. *Vitales* utrinque duas (zonas, plagas cæli) quas mitis *oberrat* Temperies. ¶ 2. Metaphora inest in his. *Seneca Herc. Fur.* 1280. Jamducum mihi Monstrum Impium sævumque *oberrat*. h. e. obversatur. *Sic Curt.* 8. 6. *ad fin.* *Rex*, quum tanti periculi imago oculis *oberraret*, etc. — *Horat. Art. P.* 355. et *citharædus* *Riletur*, chorda qui semper *oberrat* eadem. h. e. peccat, errat.

OBESET, oberit, vel aderit. *Paul. Diac.* p. 188. 9. *Müll.* Nempe escit dicebant pro erit, et *superescit*, supererit. Ergo hic *obescet* est pro *obescit*.

OBESECO, as, are, a. 1. δὲλεῖσθαι, escam præbeo, pasco. *Colum.* 8. *H. R.* 7. 4. *Madefacto* triticeo pane *obescant* avem. *Al. leg.* *obesant*, hoc est saginant.

OBEŠITAS, atis, f. 3. (obesus) pinguedo, gras-

sezza, πολυσαρκία. — a) De hominibus. *Sueton. Domit.* 18. Postea calvilio quoque deformis, et *obesitate* ventris, et crurum gracilitate. *Id. Claud.* 41. *Obesitate* ejusdam fractis subselliis. *Colum.* 6. *R. R.* 24. 3. Ne steriles eas reddat nimia corporis *obesitas*. — b) De plantis. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (219). *Labourant* arbores et fame, et eruditate: aliquæ vero et *obesitate*.

OBEŠO, as, are, a. 1. ingrassare, sagino. *V. OBESCO.*

OBEŠUS, a, um, adject. Comp. *Obesior*, et Sup. *Obesissimus* sub *B.* I. 1. — *Obesus*
A) Ab inusit. *obēdo*, *obēsum*, *obēdēre*, est ¶ 1. Idem atque exesus, adesus, corrosio. *Sever. Ætn.* 434. nec *obesa* cavamine terra est. ¶ 2. Hinc est *magro*, *consunto*, *esile*, *gracile*, *exilis*, *macer*. *Nævius* apud *Gell.* 19. 7. Corpore, pectoreque undique *obeso*, ac mente exsensa, tardigenulo senio oppressum. Ubi *Gellius*: *Obesum* hic notavimus proprie magis, quam usitate dictum pro exili atque gracilento. *Nonius* p. 361. 17. *Merc.* eadem docet eundem *Nævii* locum afferens.

B) *Ἀκύνος* vel *κατ' ἀντίρροπον*, ut ait *Gell.* *ibid.*, h. e. improprie, vel per antiphrasim significat uberem, pinguem, grasso, pingue, corpulento. *Paul. Diac.* p. 188. 12. *Müll.* putat ita dici, quasi ob edendum factus: quod non placet. Recentiores vero philologi volunt, *obesum* hoc sensu medium Verborum apud Græcos vim præ se ferre.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cels.* 2. 1. Corpus *habilissimum* quadratum est: neque *gracile*, neque *obesum*. *Virg.* 5. *G.* de notis equi generosi. 80. *brevis* alvus, *obesaque* terga. *Apul.* 7. *Met. de equo.* Ille terga pulposis toris *obesa* convertens. *Horat.* 1. *Ep.* 15. 40. quum sit *obeso* Nil melius turdo. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 15. *Habilis* et *modica* corporatura pecoris operarii debet esse, nervisque et musculis robusta, non adipibus *obesa*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 79. (200). *Illeum* minus solertes, quibus *obesissimus* venter. *Id.* 8. *ibid.* 26. 40. (96). *Hippopotamus* assidua stitietate *obesus*. *Martial.* 13. 84. *Scarus* *obesus*. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 132. *obesus* Lacte canis. *Sueton. Ner.* 51. *Obesa* cervix. *Apul.* 10. *Met.* *Cibis* affatim *saginat*, corpus *obesa* pinguitie compleveram. ¶ 2. Latiori sensu dicitur *obesus* tumens, amplus, crassus, sine respectu ad pinguedinem. *Colum.* 7. *R. R.* 10. 6. de sue. Non est contentum potione aque, nisi *obesum* illuivem, atque distentam pabulis alvum demerserit ac refrigeraverit. *Apul.* 11. *Met.* *Cutis* crassa tenuatur, venter *obesus* residet. *Virg.* 3. *G.* 497. quatit ægros *Tusis* anhela sues, ac faucibus angit *obesis*. h. e. angina tumentibus. *Cassiod.* 11. *Variar.* 14. *Addua* in septentrionem obesione alvei ventre generatur.

II.) Translate est *hebes*, tardus, obtusus, stupidus, obtuso, tardio, rozzo, grosso, quia pinguedo sagacitatem et solertiam impedit et acrem sensum. *Horat. Epod.* 12. 2. *Munera* quid mihi, quidve *tabellas* *Mittis* nec *firmo* juveni, neque *naris* *obesæ*? Nampque *sagacis* unus odoror, *Polypus*, an *gravis* *hirsutus* cubet *hircua* in alis. *Calpurn.* 4. *Ecl.* 147. *Rustica* credebam *memorales* carmina vobis *Concessisse* deos, et *obesis* auribus apta. *Auson. epigr.* 7. 20. *Numerumque* doctis involutum *ambagibus* *Ignorat* alto mens *obesa* viscere. — *Obeso* *somno* mori dicitur apes a *Sulpicia. Satyr.* 56., quum oblitæ favorum desiliæ se dederet, et situ veluti marcescunt.

OBEŠ (pro obies), obicis et obicis, m. et f. 3. (obicio). Etiam in casu Nominativo *obes* primâ syllabâ longâ dixit *Alcim.* 1. 288. tunc redditur alveo *Pristina* riparum conclusis fluctibus *obes*. et *Sidon. Paneg.* 2. 492. *Cereæ* destituit *resolutis* aribus *obes*. — Quod ad descriptionem attinet, apud *Virg.* 2. *G.* 480., loco infra cit. sub 1., *obicibus* simpliciter i legebat *Sulpicius Apollinaris* apud *Gell.* 4. 17., sed ita ut i litteram, quæ in vocabulo quoque gemina esse debet, paullo ulterius largisque pronunciarer. Nam verbum istud, cui particula ob præposita est, non icio est, sed *jacio*. Etiam *Pierius* ad *Virg.* 10. *Æn.* 377. testatur, *obicis* unico i scribi in antiquis codicibus, quamvis ibi sit *dactylus*. *Unus* vero oblinuit, ut omnia ex *jacio* composita nonnisi unico i scriberentur, ut *conicere*, *obicere*, *subicere*, in quibus i modo longa est, quia pro duplici ii esse censetur, mo-

do brevis, quia pro simplici accipitur. — *Femliino* genere, certa lectione exhibent *Virg.* 10. *Æn.* 377.; *Plin. Paneg.* 47. a med.; *Gell.* 17. 11. in fin.; *Apul.* apud *Priscian.* 3. p. 615. *Putsch.*; et *Ammian.* 21. 12. et 27. 10.; *dubia* *Ovid.* 14. *Met.* 780. et *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 34. — *Obes*, ab *obicio*, est quiddam obicitur et opponitur ad claudendum et impediendum: hinc *Paul. Diac.* p. 187. 1. *Müll.* *Obices* pessuli, seræ. (l. sbarra, sbarro, serrame, ostacolo; Fr. tout obstacle matériel, verrou, barre, traverse, barrières; Hisp. obstáculo, barra, barrera; Germ. d. Vorgeschobene, der Riegel, Wall; Angl. a bar or bolt, to secure a gate; any obstruction or obstacle).

1.) Proprie. — a) De portis. *Virg.* 8. *Æn.* 227. *sultosque* emuniit *obicis* postes. *Ovid.* 14. *Met.* 780. *portasque* petunt, quas *obicis* firma *Cluserat* *Iliades*. *Al. leg.* *firmo*. *Priscian.* 2. p. 582. *Putsch.* *leg.* *obicis* *sultas*. *Tac.* 3. *Hist.* 30. *Ferati* portarum *obicis*. et 13. *Ann.* 39. *Obices* portarum *subversi*. *Sil. It.* 4. 24. *robora* portis *Et* *fidus* certant *obicis* accessere *silva*. *Apul.* apud *Priscian.* 3. p. 615. *Putsch.* *Infirma* *scamellorum* *obicis* *fultæ* fores. *Ammian.* 21. 12. a med. *Alii* *feratas* portarum *obicis* *effringendas* *adorti*. — b) De aliis rebus. *Virg.* 4. *G.* 422. *Intus* se vasti *Proteus* *tegit* *obicis* saxi. *Id.* 10. *ibid.* 377. *Ecce* *maris* magna *claudit* nos *obicis* *pontus*. Ubi *Servius*: *Modo* usus *habet*, ut *hic* *obes* *dicamus*; unde *quidam* *magno* *obicis* *legunt*. *Rursus* *Virg.* 2. *G.* 480. *maria* *alta* *tumescunt*, *Obicibus* *ruptis*. *rotti* *gli* *argini*, i ripari. *Sic* *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 34. *victa* *proruperat* *obicis* *Nereus*. *Al. leg.* *victa*. et *Stat.* 3. *Theb.* 673. *Quum* *vagus* in *campos* *frustra* *prohibitibus* *exit* *Obicibus*. *Seneca Herc. Fur.* 999. *Huc* *eat* et *illuc* *aula* *disjecto* *obicis*. et 237. *Utrinque* *montes* *solvi* *abrupto* *obicis*, *Et* *jam* *ruenti* *fecit* *Oceano* *viam*. *Inscript.* apud *Orell.* 708., quæ pertinet ad a. post *Chr.* n. 46. *VIAM* *CLAVDIAM* *AVGVSTAM* *QVAM* *DRVSVS* *CARBAR* *PRVVS* *OBICIB.* *PATRFACIT* *ITER* *EXSICATO* *FLVMINE* *PVRGAV.* etc. *Gell.* 17. 11. in fin. *Quadam* *quasi* *obicis* *sustentatus*. *Ammian.* 27. 10. *med.* *Princeps* *ulterior* *tendens*, *quum* *prope* *locum* *venisset*, *cui* *Solicinio* *nomen* *est*, *velut* *quadam* *obicis* *stetit*, *doctus* *procurantium* *relatione* *verissima* *Barbaros* *longe* *conspicos*. *Id.* 16. 12. *med.* *Pertinax* *miles* *scutorum* *obicibus* *vertices* *tegens*. h. e. sculis.

II.) Translate. *Plaut. Pers.* 2. 2. 21. *conno-* *randum* *est* *mibi* *apud* *hanc* *obicem*. h. e. apud *hanc* *aucliam*, quæ *me* *remorat*. *Al. aliter* *leg.* *Liv.* 9. 3. *Per* *obicis* *viarum*, *per* *adversa* *mon-* *tium*, *per* *silvas* *eamus*. *Plin. Paneg.* 47. a med. *Nulle* *obicis*, *nulli* *contumeliarum* *gradus*.

OBFIDES. *V. OBSSES.*

OBFIRMATE, **OBFIRMATUS**, **OBFIRMO** et similia. *V. OFFIRMATE*, *OFFIRMATUS*, *OFFIRMO*, etc.

OBGANNIO, **OBGANNITUS**. *V. OGGANNIO*, *OGGANNITUS*.

OBHERBESCO, is, ere, n. 3. (ob et herbesco) herham circumfundere. *Gloss. Lat. Gr.* *Obherbesco*, περιβοτανίζω. *V. OBHERBESCERE.*

OBILÆRO, es, ere, n. 2. (ob et hæreo). Præter. perf. *Obhæsi* *V.* in *voc. seq.* — Part. *Obhærens*. — *Obhærens* est idem ferme quod *hærens*, *adhærens*, *attaccarsi*, *appiccarsi*, *fermarsi*, *προσέχουμαι*, *προσκόλλουμαι*. *Sueton. Tib.* 2. *Claudia* *naveni* *cum* *sacris* *Matris* *Deum* *Ideæ* *obhærentem* *Tiberino* *vado* *extraxit*. *Lactant. Opif. D.* 11. *Ne* *qui* *forte* *obhæreant* *ac* *resistant*. *stieno* *appesi*.

OBILÆRESO, hæresis, hæsi, hærescere, inchoat. n. 3. (ob et hæresco) idem ferme atque *al-* *hærescere*, *essere* *attacato*.

1.) Proprie. *Apul.* 6. *Met.* *Lanosum* *aurum* *re-* *peries*, *quod* *passim* *stirpibus* *connexum* *obhæ-* *rescit*. *Lucret.* 4. 421. *ubi* *in* *medio* *nobis* *equus* *acer* *obhæsit* *Flumine*. *Sueton. Ner.* 19. *Quum* *in* *æde* *Vestæ* *resedisset*, *conspurgenti* *ei* *lacinia* *ob-* *hæsit*.

II.) Translate. *Seneca Tranquill.* 8. *Utrisque* (*pauperibus* et *locupletibus*) pecuniam suam *obhæsit*, nec sine sensu *revellet* potest.

OBHERBESCERE, herbam *increscere*. *Festus* p. 190. 5. et *Paul. Diac.* p. 191. 8. *Müll.* *V. OBHERBESCO.*

OBHORREO, es, ere, a. 2. (ob et horreo) horridus usquequaque sum. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 8. 34. (113). Cujus alterum genus sanguinis obhorret. *Ita Areval. ad Isid.*; at *Sillig. abhorret.*

OBHŪMO, as, are, a. 1. (ob et humo) humo opplere, riempire di fango. *Tertull. Pall.* 2. *ante med.* Ceteri quoque ejus (terrae) ornatus, si quid non aliud ex alio mutant, eo montium scapulae decurrendo, et fontium venae cavillando, et fluminum viæ obhumando. *h. e. il dorso del monte crollando, le vene de' fonti nascondendosi, le vie de' fiumi riempendosi di fango.*

OBĪENS, ōntis. *V. OBEO.*

OBĪGĪTO. *V. OBAGITO.*

OBĪI, ōrum, m. plur. 2. mortui. *Apul. de Munilo.* Geniis ministratur, obīis libatione profunditur. Alii rectius leg. obītis. *V. Obitus, a, um* in **OBEO.**

OBĪNĀNIS, e, adject. idem atque inanis. *Varro* 3. *R. R.* 9. 11. *de ovo gallin.* Quum ad lumen sustuleris, quod pertuacet, id esse ubinane, ajunt. Alii melius divisim leg. *ob inane.*

OBINDUCTUS, a, um, adject. qui clam irepsit: *ah ub et inductus.* *Gloss. Philoz.* Obinauctus, *παρρησαστος.*

OBĪNUNT, obeunt. *Festus* p. 189. 4. et *Paul. Diac.* p. 188. 4. *Müll. Sir. nequintur, nequeunt.*

OBĪRANCOR, asceris, ōtus sum, asci, dep. 3. (ob et irascor). Part. *Obirascens* et *Obiratus*. — *Obirasci* est idem quod irasci, vel contra irasci. *Liv.* 1. 31. Aut fortunae obirati rultum reliquerant deum. Adde *Senec. Constant.* 19. et *Ep.* 56. *a med.*, ubi similiter Part. *Obiratus* occurrit. *Id. Seneca Tranquill.* 2. *a med.* Obirascens fortunae anonus. *Apul. de Mag.* Quom mate audinot, obirascantur. Adde *eumd. Florid.* n. 17.

OBĪRĀTIO, ōnis, f. 3. sdegno, iracundia *Cic.* 6. *Att.* 3. *a med.* Abiit iratus. Hujus nebulonis obiratione si Brutus moveri potuisset, licebit eum solus ames; me amulum non habebis. *Ita ehidit Orell. Codicem* y. B. 3. 1. 2. *serutus*; alii vero *Culures miram exhibent lectionis varietatem.*

OBĪRĀTUS, a, um. *V. OBIRASCOR.*

OBĪTĒB, adverb. ex ob et iter factum, ut *Priscian.* 15. p. 1044. *Putsch.* docet, proprie significat per iter, in via, inter eandem, in transiendo, *ἐν παρῳίῳ* (It. per via, di passaggio, in passando; Fr. en voyageant, en voyage, en chemin; Hisp. viajando; Germ. auf dem Wege, im Vorbei-Vorübergehen; Angl. by the way, in going along, as one goes along).

I.) Proprie. *Juvenal.* 3. 239. turba cedente vehitur Dives, et ingenti curret super ora Libano. Atque obiter legit, aut scribet, aut dormiet intus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 23. (97). Major pars Italiae nititur rotis, quas aqua versat obiter, et inolat, in correndo, et 11. *ibid.* 37. 55. (148). Angustiae pupillae obiter incidentia facile derelinant, et 29. *ibid.* 3. 11. (48). de onis. Cibo quot modis juvent, notum est, quum transierit faucium tumorem, rallaetque obiter foveant, in passando, et 33. *ibid.* 4. 21. (74). Alius par labor: lumina alii lavandam haec ruinam jugis montium obiter ducere a centesimo plerumque lapide. *h. e.* ita fructuendo eorum rursam, ut ire ac fluere non resset, et inter fluendum lavent. — Etiam aurea Latine Linguae etate in usu fuit. Unde *Augustus* apud *Charis.* 2. p. 187. *Putsch.* reprehendit Tiberium, quod scriberet per riam *αἴτι τοῦ obiter*. Etiam *Laberius* usurpasse dicitur, teste *eod. ibid.* Integrum *Charisii* locum adhibeo: Obiter divus Hadrianus sermonato primū querit, an Latium sit: Quamquam, inquit, apud *Laberium* haec vox esse liceat, et quum *Strabon* Latium esse neget, Addit, quia veteres eadem saluti sint dicere, non adentes via, ut sit *αἴτι* *ἐκλεψῆς*, ut *Plautus* *Bacch.* 1. 1. 15., inquit, Eadem huius, eadem tibi delero saviū. — De *Augusto* ita subdit: Divus Hadrianus: Tametsi, inquit, *Augustus* non perferendus homo fuerit, ut id adverbium usu potius, quam lectione protulerit. Haec *Charisius*.

II.) Translate. ¶ 1. Universum obiter aliquid facere dicimus, quum aliud agentes simul et illud farimus, per occasionem, eodem tempore, eadem opera, in transitu, incidentemente, di passaggio. *Petron. Satyr.* 31. Ne in hoc quidem tam inole-

sto tacebant obiter, sed obiter cantabant, et 92. Interrogo ego, quot estis? obiterque per rimam speculari caepi. *Seneca* 3. *Ira* 1. *a med.* Ira non in ea tantum, in qua destinavit, sed in occurrentia obiter saevit. *Juvenal.* 6. 481. Verberat, atque obiter faciem limit. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 37. (118). Libet obiter vanitatem magicam hic quoque coarguere. *Id.* 29. *ibid.* 5. 30. (96). Sevum strathio-camelinum tunc venisse sestertis triginta, obiter dictum sit. *Id.* 33. *ibid.* 8. 44. (127). Inficitur ita ramentum obiter, dum uritur. *Pompon. Dig.* 18. 5. 1. *extr.* Dicendum est, patre paciscente et liberato adversario, filium quoque obiter liberari. *per consequenza, in consequenza.* ¶ 2. Pro eodem tempore, e vestigiu, protinus. *Gloss. Philoz.* *Ἐν τῷ αὐτῷ*, inibi, obiter. *Quintil. declam.* 10. 16. *sub fin.* Pessimus parentum, qui dum liberos suos sepeliunt, flere contenti, ut obiter ab rogo siccis oculis revertantur. *Apul.* 6. *Met.* Multis unustus rebus rursus, ne breviculo quidem tempore reflectos, obiter reducat. ¶ 3. Obiter est etiam idem ac fere, quasi. *Sidon.* 7. *Ep.* 2. *de adolescente et puella nupturis.* Anni obiter thalamo pares.

OBĪTUS, a, um. *V. OBEO.*

OBĪTUS, us, m. 4. (obeo). *Obitus*, i, m. 2. *ἀρχαίως*, ut *senati pro senatus, tumulti pro tumultus.* *Apul.* 2. *Dogm. Plat.* Sed neque obiti causa lamentationes suscipi oportet — *Obitus* ¶ 1. Est alius, interventus, occursum, *venuta, incontro.* *Paul. Diac.* p. 188. 7. *Müll.* Obitu dicebant pro aditu. *Nonius* p. 357. 21. *Merc.* *Obitus* rursus adventus. *Accius* apud *eumd. ibid.* Attat, nisi me fallit in obitu sonitus. *Turpilius* apud *eumd. ibid.* *Enquis* est, qui interruptit sermonem meum obitu suo? *Ter. Hecyr.* 5. 4. 17. Antiquam adeo tuam venustatem obtines. Ut voluptati obitus, sermo, adventus tuus, quocumque adveneris Semper sicut. Ubi *Donat.* Inter obitum et adventum hoc interest, quod obitus est, quem casus affert: adventus, quem voluntas et destinatus locus. *Apul.* 9. *Met.* Nec immerito priscae poeticae divinus auctor apud Grajos, summæ prudentiae virum monstrare cupiens, multarum civitatum obitu et vari-rum populorum cognita summas adeptum virtutes cerinit *Homerus Odys.* l. 1. v. 1. eundem *πολιτεσιον* vocat. Hinc *Horat. Art. P.* 142. Qui mores hominum multorum vidit et urbes. ¶ 2. Item est occasus, et dicitur de stellis, occaso, il tramontare. *Cic.* 1. *Divinat.* 56. 128. Solis et lunae reliquorumque siderum ortus, obitus motusque cognoscere. Adde *eumd. Orat.* 42. 187. et 2. *Nat. D.* 7. 19. Sic *Lucret.* 4. 393. longos obitus (sidera) exorta revisunt, Quum permensa suo sunt velum corpore claro. *Catull.* 66. 2. Qui stellarum ortus comperit atque obitus. *Virg.* 1. *G.* 257. Nec frustra signorum obitus speculamur et ortus. ¶ 3. Praegnanti, uti ajunt, significatione est mors, interitus, pernicies, morte, obito, *disfatta, rovina.* *Cic.* 2. *de republ.* 31. Tantum odium populatum Romanum regalis nominis tenuit, quantum tenuerat post obitum, vel potius excessum Romuli desiderium. et 1. *ibid.* 41. Sicut ait *Konius* post optimi regis obitum. *Sulpicius* apud *Cic.* 4. *Fam.* 5. Posteaquam mihi renunciatum est de obitu *Tulliae*, filiae tuae. *Brutus* apud *eumd. 11. ibid.* 10. Quantum perturbationem rerum urbanarum afferat obitus consulum. *Cæs.* 2. *B. G.* 29., et *Nepos Timoth.* 4. Post eorum obitum. *Ovid.* 3. *Met.* 136. dicitur beatus Ante obitum nemo supremæque funera debet. *Sueton. Cal.* 8. Obitus innoturum. *Tac.* 3. *Ann.* 19. *Vipsania* expressit, una unum Agrippæ liberorum mihi obitu. *Virg.* 1. *Æn.* 493. longum miserata dolorem Difficilesque obitus. *Cic.* 2. *Divinat.* 16. 37. Non ergo omnium interitus atque obitus natura conficiet. *Orellius* ortus: *V. ibi* varr. lectt., et *Moser.* ad h. l. *Id. Pis.* 15. 31. Qui dies post obitum occasuque nostrum rei publicæ primus illuxit. *h. e.* post exilium nostrum. ¶ 4. Item est executio, sicut dicimus obire munus pro exsequi. *Tertull. Eug. in persecut.* 1. Ante determinari oportet de statu ipsius persecutionis, utrum a Deo obvenit, an a diabolo, quo facilius de obitu ejus constare possit.

OBJACĒO, ces, cbi, cere, n. 2. (ob et jaceo). Part. *Objacens*. — *Objaceo* est idem atque con-

tra, ante, vel e regione, aut obviam, aut circum jaceo, seu positus sum, *ἀντικεῖται*; hinc *Festus* p. 205. 9. *Müll.* *Objacuisse* ante jacuisse. (It. *giacere contra, o all'incontro, dinanzi, presso, all'intorno*; Fr. *être couché devant, être situé auprès, autour ou en face*; Hisp. *estar acostado delante, junto, cerca*; Germ. *vor-, bei etwas liegen, vorliegen*; Angl. *to tie against or in the way*). Occurrit — a) Generatim. *Ennius* apud *Festum* p. 201. 8. *Müll.* *Acherontem* obibo, ubi mortis thesauri objacent. *Liv.* 2. 65. *Saxa* objacentia pedibus ingerit in subeuntis. Sic *Id.* 9. 2. *Saxorum* ingentium objacens moles. *Colum.* 2. *R. R.* 17. 2. *Schneid.* Omnes lapides, et si qua objacent falciibus noxia, colligi debent. *Frontin. Aquaed.* 93. *Paucis* circa ipsum oppidum objacentibus cultis. — b) Speciatim de regionibus. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 12. 19. (37). *Spiræo* promontorio objacent *Eleusa, A-dendros, etc.* *Tac.* 5. *Hist.* 6. *de Judæa.* A meridie *Ægyptus* objacet: ab occasu *Phœnices* et mare. *Mela* 2. 3. *Græcia* Ionis fluctibus objacet. *Plin.* 6. *Ep.* 31. *a med.* In ore portus insula assurgit, quæ illatum vento mare objacens frangat. *Stat.* 4. *Theb.* 64. quaque objacet alto *Isthmos*, et terris maria inclinata repellit.

OBJECTA, ōrum, n. plur. 2. *V. OBJICIO* in fin.

OBJECTĀCŪLUM, i, n. 2. (objecto) obex, obstaculum. *Varro* 3. *R. R.* 17. 4. *Objectaculo*, quo æstus (maris) bis quotidie ab exorta luna ad proximam novam introire ac redire rursus in mare posset. *Pontedera Oper. post. T.* 1. p. 106. conjectabat legendum ex *Codd.* vestigiis *objecto spiraculo*; at *Schneider.* præfret *objecta mole.*

OBJECTĀMEN, inis, n. 3. (objerto) objectatio, exprobratio. *Gloss. Lat. Gr.* *Objectamen, ἐπὶλλεμα.*

OBJECTĀMENTUM, i, n. 2. (objecto) *rinfacciamen*, objectatio, exprobratio. *Apul. de Mag.* *sub init.* Quæ quum intelligerem non tam crimina judicio, quam objectamenta jurgio protata, etc.

OBJECTĀTĪO, ōnis, f. 3. actus objectandi, h. e. opponendi, exponendi, atque adeo interveniendi.

I.) Proprie. *Capell.* 6. p. 313. Benignitate largissima sensim ipsam notionem meæ objectationis aperui. *h. e.* monstravi, quid utilitatis meo intervenitu proveniat.

II.) Translate est oppositio, exprobratio, *rinfacciamen*. *Cæs.* 1. *B. C.* 60. Quum ex aliorum objectationibus, tum etiam ex domestico judicio atque animi conscientia intelligebant.

OBJECTĀTUS, a, um. *V. OBJECTO.*

OBJECTĪO, ōnis, f. 3. actus objiciendi, h. e. opponendi contra aliquid.

I.) Proprie. *Arnob.* 6. 3. Deos convenit terretorum munitionibus claudere, saxorum aut objectione tutari? *Cæt. Aurel.* 1. *Tard.* 1. n. 20. His rebus, quæ commovere caput valent, ut sunt ea, quæ cum objectione plurima corporis fieri jubentur. *h. e.* jartatione.

II.) Translate. ¶ 1. Est exprobratio. *Tertull.* 2. *ad Uxor.* 5. *extr.* *Objectio* nominis. *Capell.* 5. p. 142. Intentio est objectio ejus facti, quod in judicium venit. ¶ 2. Item ill, quod adversario objicitur. *Augustin. de Natur. et Grat.* 10. Oblitus est jam se illi respondere, qui rem non negat, cujus objectionem paulo ante proposuerat. Sic *Fet. Schoniast.* ad *Juvenal.* 10. 324. *Sed casto quid forma nocet?* Quasi objectio. Adde *eumd. ibid.* ad v. 346.

OBJECTO, as, avi, atum, are, a. 1. frequentat. vel intus. ad *objicio*. — Part. *Objectans* I.; *Objectatus* II. 2. — *Objectare* est ante aliquem jaccere, opponere, *προβῆλλα*. (It. *gettare dinanzi, opporre*; Fr. *mettre devant, opposer*; Hisp. *poner, meter delante, oponer*; Germ. *vor-entgegenwerfen, stellen*; Angl. *to throw in the way of, expose*).

I.) Proprie. *Virg.* 1. *G.* 386. pelagi volucra Nunc caput objectare fretis, nunc currere in undas. *h. e.* injicere, immergere, *attuffare, cacciare il capo nell'acqua.* *Stat.* 2. *Theb.* 601. non se-guius ardet Huc illuc clipeum objectans.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est objicere, exponere, *esporre, mettere a cimento.* *Sall. Jug.* 7. Statuit eum objectare periculis. Sic *Virg.* 2. *Æn.* 721. caput objectare periculis. *Id.* 4. *G.* 218.

corpora bello. Tac. 1. Ann. 5. aliquem dolo et casibus. Virg. 12. Æn. 229. Non pudet, o Rutuli, pro cunctis talibus unam Obiectare animam? — Huc referri potest et illud Ovid. Halieut. 91. Obiectare moras. h. e. Interponere. ¶ 2. Speciatim est exprobrare, opponere, crimini dare, opporre, rinfacciare, accusare. — a) Cum Accusati rei et Dativi personæ. Plaut. Trin. 3. 2. 28. Obiectare alicui inopiam. Cic. Dom. 29. 76. In isto tuo maledicto probrum non modo mihi nullum obiectas, sed etiam laudem illustras meam. Adde Sall. Jug. 85. ed. Kritz. Cæs. 3. B. C. 48. Quum in colloquiis Pompeiani famem nostris obiectarent. Sall. Jug. 94. ed. Kritz. Obiectare alicui vecordiam. Liv. 9. 34. a med. Contagio ejus, quod quærebat ipse, criminis obiectata ab inimicis est. Justin. 12. 6. 4. Quæ cæde exultans, mortuo patrociniæ Philippi laudemque paternæ militiæ obiectabat. Tac. 4. Ann. 52. Obiectare alicui crimen Impudicitiae, veneficia in principem et devotiones. Apul. Florid. n. 3. sub fin. Hoc genus crimina Apollini obiectata. Ovid. 2. Met. 400. natumque obiectet et imputat illis. — b) Cum Infinito. Plaut. Merc. 2. 3. 76. uxori meæ Mibique obiectant lenocinium facere. ¶ 3. Item universim quippiam alicui dicere, quod displiceat. Plaut. Most. 3. 2. 123. cave tu, illi obiectes nunc in ægritudine, Te has emisse.

OBJECTOR, ōris, m. 3. oppositore, qui aliquid obicit. Non. p. 130. 25. Merc. Inficiatores sunt falsi criminis obiectores.

OBJECTUS, us, m. 4. (objicio) obiectio, oppositio, προσβολή (It. il porre dinanzi, opposizione, interposizione; Fr. action de mettre devant, interposition, obstacle, barrière; Hisp. interposición, obstáculo, barrera; Germ. das Vorstellen, d. Vorliegen, Entgegenstellen, -liegen; Angl. a placing before or between, an opposition, interposition).

I.) Proprie. Lucret. 4. 846. Zachmann. Et vulnus vitare prius natura coegit, Quam daret obiectum parva lava per artem. h. e. quam daret parvam obiectandam ad ictum vitæodum. Virg. 1. Æn. 163. insula portum efficit obiectu laterum. Tac. 3. Hist. 9. Tutus loco, quum terga flumine, latera obiectu paludis tegeantur. Gell. 12. 13. sub fin. Regiones, quæ Tauil montis obiectu separantur. Plin. 2. Hist. nat. 10. 7. (47). Solem interventu lunæ occultari, lunamque terræ obiectu. Justin. 1. 8. 2. Hostibus fluminis obiecta fuga difficilior. Colum. 8. R. R. 17. 10. Sic maris atrocitas obiectu crepidinis frangitur. Tac. 5. Hist. 14. Adidderat Civilis obliquam in Rhenum molem, cujus obiectu revolutus amnis adjacentibus superfunderetur. Quintil. 12. 2. 11. Aqua obiectu lapillorum resultans. Tac. 14. Ann. 8. Hi molium obiectus, hi proximas scabbas scandere. le prominenzæ.

II.) Translate est id quod visui obicitur, oggetto. Nepos Hann. 5. Sarmenta in cornibus Jumentorum deligata incendit, ejusque generis multitudinem magnam dispalatam immisit. Quo repentino obiectu viso, tantum terrore iniecit exercitui Romanorum, ut etc.

OBJICIO, jicis, jeci, etiam, jicere, a. 3. (ob et jacio). Aliter i abjecto, primam corripit Claudian. IV. cons. Honor. 364. Cur annos obicis? pugnae cur arguor impar? Lucan. 8. 796. Cur obicis Magni tumulum? Adde eumd. 9. 188; et Sil. It. 4. 149. — b) Objexim, is, it, pro objiciam, ut fazim pro faciam, est Plauti Cas. 2. 6. 52. et Pæn. 1. 3. 37. — Part. Objiciens I. 1.; Obiectus in omnibus præagr. et io fin.; Obiecturus I. 1.; Objiciendus II. 3. — Objicere est ante jacere, porrigere, exhibere, proponere, προσβάλλω (It. gettare o mettere innanzi, esibire, presentare, dare; Fr. jeter, mettre ou placer devant, sur, en face; Hisp. echar, poner, meter delante, sobre, en cara; Germ. vor-, entgegenwerfen, entgegenhalten, stellen, vorhalten, hinwerfen, geben; Angl. to throw or put before, throw to, hold out, offer, proffer, present, give).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. et usurpatur sæpissime cum Dativo. Varro 2. R. R. 5. 16. Quum creverunt vituli, levandas matres, pabulo viridi obijcendo in præsepis. Id. ibid. 4. 15.; et Plin. 8. Hist. nat. 40. 61. (145). Objicere cibum canibus.

Virg. 6. Æn. 420. Melle soporatum et medicatis frugibus ossam Objicit (Cerberus): ille fame rabida (Ita guttura pandens Corripit obiectam. Plin. 32. Hist. nat. 2. 8. (17). Pisces diripiunt carnes obiectas. Sillig. obiectas. Cic. Rosc. Am. 26. 71. Parricidæ corpus seipis objicere. Sueton. Cal. 27. Equitem Romanum obiectum feris, quum se innocen-tem proclamasset, reduxit. Justin. 44. 4. 5. Canibus primo jejunis, — mox etiam subibus (nepotem) obiect. Sueton. Ner. 37. Polyphago cuidam homines lanianos absumendosque objicere. Ter. Phorm. 5. 2. 3. nonne id sat erat, Accipere ab illo injuriam? etiam argentum est nitro obiectum. — Objicere glæbam apud Paul. Diac. p. 223. 20. Müll. est injicere cadaveri et humare, sotterrare. V. GLÆBA. Varro 5. L. L. 23. Müll. eodem sensu: Si in sepulchrum ejus obiecta glæba non est. — Plaut. Curc. 1. 2. 1. Flos veteris vini meis naribus obiectus est. m'è venuto al naso. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 16. 49. Si tale visum obiectum est a deo dormienti. Id. 1. Divinat. 16. 30. Signo obiecto monuit Crassum, quid eventurum esset. Virg. 5. Æn. 522. Hic oculis subito objicitur magnoque futulum Augurio monstrum. Id. 2. ibid. 200. Hic aliud majus miseris multoque tremendum Objicitur magis. Ovid. 1. Met. 725. Horriferamque oculis animoque obiectat Erynnia. — Sic Cic. Mil. 14. 37. Huic (sicæ) ego vos obijci pro me non sum passus. Cæs. 1. B. C. 64. Timebat tantæ magnitudinis fluminis exercitum objicere. Liv. 37. 10. Quas naves objicetur certaminis foret. Id. 22. 34. Duas legiones hosti ad eadem obiectas. Curt. 8. 7. Pater ipsius (Hermolai loquentis) — consurgit, et, ad os manu obiecta, scelere et malis insanientem ultra negat audiendum. Cf. Plaut. Cas. 2. 6. 52. Ne objexis manu. h. e. ne atigeris. Lucret. 5. 753. Nam cur luna quæsit terram secludere solis Lumine — Objiciens cæcum radiis ardentibus orbem etc.? Virg. 3. G. 252. Ac neque eos (equos) jam frenâ viuum, neque verbera sæva, Non scopuli rupesque cavæ atque obiecta retardant Flumina. — Similiter de locis, quæ ante posita sunt, et regione sita, porre in facia, a dirimpente. Cæs. 3. B. C. 112. Hæc insula obiecta Alexandria portum efficit. Plin. 5. Hist. nat. 31. 35. (129). Cyprus Syriæ obiecta. ¶ 2. Speciatim, præcipue in re militari, significat opponere ad se tuendum, tegendum, defendendum. Cic. Harusp. resp. 23. 49. Omnium obiecta tela virtute periegit. Liv. 2. 10. Quæ (tela) quum in obiecto cuncta scuto hæssissent, etc. Id. 36. 18. Pulsi loco iotra munimenta — concesserunt: inde ex vallo prope alterum vallum, hastis præ se obiectis, fecerunt. Virg. 2. Æn. 444. clipeosque ad tela sinistri Protecti obijciunt. Et poetice Ovid. 12. Met. 32. Victa dea est; nubemque oculis obijcit etc. Sic Horat. 1. Ep. 16. 62. fraudibus obijce nubes. Rursus Liv. 28. 6. Et ibi positi erant, qui fores portæ obijcerent: illa exclusi etc. Sic Virg. 9. Æn. 45. Objicere portas. serrare in facia al nemico. Cf. Horat. Art. P. 472. ursus Obiectos cavea valuit si frangere clathros. Cic. Fontei. 1. 3. Propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum et obiectum. Cæs. 1. B. G. 26. Carris pro vallo obijcerant. Id. 3. B. C. 39. Faucibus portas navem onerariam submersam obiect. Id. 6. B. G. 9. Silva pro nativo muro obiecta. Cheruscos a Suevis incursionibus prohibet. Cic. Pis. 33. 81. Alpium vallum contra ascensum Gallorum obijcio et oppono. Sic Liv. 25. 36. Ut tamen aliquam imaginem valli obijcerent, clitellas illigatas oneribus — circumdabant; cumulo sarcinarum omnium generis obiecto, ubi ad molliendum clitellæ defuerant. Rursus Cic. 2. de republ. 6. Ut unus aditus, qui esset inter Esquilinum Quirinalenque montem, maximo agere obiecto, fossa cingeretur vastissima. Liv. 38. 7. Pari celeritate novus pro diruto murus obijciebatur. Id. 44. 11. Munimenta, cervis etiam obiectis, ut viam intraderet, a Macedonico ad Toroniacum mare perducit. et mox. Romanis in fossa complenda, quam super obijcerat Perseus. Adde eumd. 31. 39. — Similiter de personis. Cic. 1. Tusc. 37. 89. Quæ (mors) si timeretur — non cum Latinis decertans pater Decius — se hostium telis obijcisset. Cæs. 3. B. C. 66. Quum se legio Cæsaris obijcisset. Propejani copiis. Virg. 12. Æn. 372. Objicit sese ad currum, et spumantia frenis Ora citatorum dextræ detorsit equorum. Curt. 8. 14. ad

fin. Itaque sistit fugam, peditemque sequenti hosti obijcit.

II.) Translate. ¶ 1. Est offerre, afferre, injicere, proponere. — a) Active. Plaut. Merc. 5. 2. 40. Objicere alicui religionem. far venire scrupulo. Id. Amph. 1. 1. 35. Qui multa Thebano populo acerba obijcit funera. h. e. intulit, attulit. Id. Curc. 4. 2. 45. Objicere alicui lucrum. offerre, dare. et Mil. glor. 3. 1. 29. sollicitudinem. dare travaglio. Ter. Heaut. 1. 2. 12. Ut hanc lætitiæ nec opinanti primus obijcerem! Cic. Rosc. Am. 14. 40. furorem. h. e. emittere, injicere. Sic Virg. 7. Æn. 479. rabiem canibus. Liv. 27. 1. terrorem hosti. far paura. et 6. 14. ad fin. spem. dare speranza. et 5. 15. ad fin. culpam eam mentem, ut patriam prudat. mettere in pensiero. et 4. 51. Aptissimum tempus erat, vindicandis seditionibus, delinquentium animis Volani agri divisionem obijcere. — Huc pertinet et illud Plaut. Pam. 1. 3. 37. et Trin. 5. 1. 8. Objicere moram alicui. infraporre ritardo. — b) Passive. Plaut. Merc. 2. 3. 5. mihi mala res obijcitur aliqua. Ter. Adelph. 4. 3. 1. hocine de improvviso mali mihi obijci tantum? Id. Heeyr. 3. 1. 6. quibus est alicunde aliquis obiectus labor. Cic. 2. Tusc. 4. 10. Tamen obijciebatur interduum animo metus quidam et dolor cogitanti etc. Id. 1. Fin. 14. 47. Pleiique cili et debilitati obiecta specie voluptatis, tradunt se libidinibus castringendos. Tac. 4. Ann. 60. Spes obiecta principis loci. Sueton. Aug. 6. Huc introire, nisi necessario et caste, religio est: concepta opinione veteri, quasi temere aleantibus horrorem quidam et metus obijciatur. ¶ 2. Est etiam exponere, esporre, mettere a cimento. — a) Cum Dativo. Cic. Fatm. 9. 23. Qui consuetum morti obijceris, inclusum obijceris, extrahere et suis teletis conatus sis. Id. Dom. 57. 145. Obijci meum caput, pro vestris ceremoniis atque templis, perditissimum civium furori atque ferro. Id. Mur. 40. 87. Objicitur consulatus contentibus seditionum, insidiis conjuratorum, telis Catiliæ: ad omne denique periculum atque ad omnem invidiam solus opponitur. Id. 1. Tusc. 46. 111. Obiectus fortuna. Plin. 29. Hist. nat. 1. 8. (20). Cato obiectus invidiæ. Ter. Phorm. 3. 2. 18. Obijci malo. incontrare il malanno. — b) Cum Accusativo et præpos. ad, in, adversus, ut apud Cic. 6. Fam. 4. circa med. Quod ad omnes casus subitorum periculatorum magis obijci sumus, quam si abessemus. Id. Arch. 6. 14. Numquam me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes atque in bos profligatorum hominum quotidianos impetus obijcissem. Liv. 2. 58. Se unico consule obiecto adversus tribuniciam potestatem perlatam legem esse. V. Drakenborg. ad h. l. ¶ 3. Sæpe translate ponitur pro exprobrare, crimini dare, accusare, rinfacciare, gettare al volto, apporre, accusare. — a) Cum Accusati rei, quæ exprobratur, et Dat. personæ. Cic. 2. Orat. 70. 285. Quum ei M. Flaccus multis probis obiectis P. Mucium judicem tulisset. Id. 3. Phil. 5. 15. Objicere alicui ignobilitatem. et Dom. 35. 93. furta, largitiones, libidines. Sueton. Tib. 66. parricidia et cædes et ignaviam et luxuriam. Id. Claud. 16. calibatam, aut orbitatem, aut egestatem. Tac. 3. Ann. 12. Oro, ne obiecta crimina pro approbatis accipiat. Plin. 36. Hist. nat. 5. 4. (22). Praxitelis Cupido obiectus a Cicerone Verri. Cic. 7. Ferr. 18. 45. Fuit quondam ista veritas in judiciis, ut istam rem accusator in magnis criminibus obijciendam putaret. Sic Virg. 3. Ecl. 7. Parricis ista viris tamen obijcienda memento. — Similiter passive. Cic. Cluent. 23. 62. Doce, in illorum judiciis, quid, præter hoc venenum Oppianici, non modo in criminis, sed in maledicti loco sit obiectum. — Et cum Accus. personæ et præpos. in. Cic. Cluent. 41. 113. Nego, rem esse illam in quemquam illorum obiectam, quæ Fiducianum obiecta uan sit. — b) Cum Infinito. Cic. 1. Att. 16. a med. Obijcit mihi, me ad Bajas fuisse. Sueton. Aug. 4. M. Antonius despiriens etiam maternam Augusti originem, proavum ejus Afri generis fuisse, et uodum unquæntariam tabernam, modo pistinuum Artici exerruisse, obijcit. — Et passive. Ovid. 3. Amor. 7. 47. Ecce novum crimen, solers ornare Cypassis Obijcitur dominæ contemnerasse torum. — c) Sequeute quod, ut apud Cic. 1. Tusc. 2. 3. Cato obijcit, ut probrum, M. Nobi-

liori, quod is in provinciam poetas duxisset. *Id. 6. Verr. 17. 37.* Non tibi objicio, quod hominem omni argento spoliasti. *Nepos Epam. 5.* Idem ille Meneclides, quam huic objiceret, quod liberos non haberet etc. *Plin. 34. Hist. nat. 3. 7. (13).* Camillo inter crimina objicit Carvilius, quod etc. — d) Sequentia quasi et passive. *Sueton. Aug. 28.* De reddenda republica cogitavit; primo post oppressum statim Antonium, memor objectum ab eo sibi sapius, quasi per ipsum staret ne redderetur. — e) Cum Ablat. et præpos. de, ut apud *Cic. Planc. 31. 75.* De Cispio mihi ne tu objicies, quem etc.? *Brutus et Cassius ad Anton. apud Cic. 11. Fam. 3.* Te miramur non potuisse continere iracundiam tuam, quin nobis de morte Cæsaris objiceret. — Et passive *Cic. Cael. 3. 6.* Nam quod objectum est de pudicitia etc. — Hinc a Part. præter. perf. *Objectus*, cujus plurima exempla retulimus.

Objecta, ōrum, n. plur. 2. substantivorum more et translate usurpantur, et ¶ 1. Sunt edita, excelsa, le prominente, le rime. *Ammian. 27. 10.* ad fin. Quom ad rupium objecta venissent, trudentibusque Alamannis evadere ad celsiora conarentur, etc. ¶ 2. Item sunt res objectæ, criminosa (cf. II. 3.), obbiezioni, accuse, infacciamenti. *Cic. Dom. 35. 93.* Non tam sum existimandus de gestis rebus gloriari, quam de objectis non confiteri. *Quintil. 7. 2. 29.* Patrono id agendum est, ut objecta vel neget, vel defendat, vel minuat. *Id. 4. 2. 26.* et 9. 2. 93. Objecta diluere.

OBJURGATIO, ōnis, f. 3. actus objurgandi, castigatio, reprehensio: sic *Paul. Diac. p. 196. 7. Müll.* Objurgatio post turpe factum castigatio; monitio vero est ante commissum. *ἐπιτιμωσις* (It. *riprensione*, *rimprovero*, *sgridamento*; Fr. *reproche*, *reprimander*, *blâme*; Hisp. *reproche*, *reprimenda*, *reprehension*, *correccion*; Germ. n. *Schelten*, d. *Verweis*, *Tadel*; Angl. a *scolding*, *chiding*, *rebuking*, *reproving*, *reprimandng*, *reproof*). *Cic. Amic. 24. 89.* Ut monitio acerbitate, objurgatio contumelia careat. *Id. 2. Orat. 83. 339.* Tum objurgatio, si est auctoritas: tum admonitio, quasi lenior objurgatio. *Id. 3. Att. 10.* Ut potius relevares me, quam aut castigatione, aut objurgatione dignum putares. *Id. 3. Off. 21. 83.* Qua hunc objurgatione, aut quo potius convicio a tanto errore coner avellere? *Id. Cael. 11. 27.* Deliciarum objurgatio fait longa, et ea lenior, plusque disputationis habuit, quam atrocitatis. *Quintil. 1. 3. 7.* Hunc mordebit objurgatio, hunc honor excitabit, et *ibid. 14.* Si cui tam est mens illiberalis, ut objurgatione non corrigatur. *Gell. 1. 2. a med.* et 10. 19. Severa atque vehementi objurgatione incessere aliquem.

OBJURGATOR, ōris, m. 3. *riprensore*, *ἐπιτιμωτής*, qui objurgat. *Cic. 3. leg. Agr. 3. 11.* Quantas concessiones agrorum hic noster objurgator uno verbo facere cunetur. *Id. 1. Divinat. 49. 111.* Objurgatores suos convincere. *Id. 5. Ferr. 2. 4.* Non modo accusator, sed ne objurgator quidem ferendus est is, qui etc.

OBJURGATORIUS, a, um, adject. *riprensivo*, *ἐπιτιμωτικός*, ad objurgandum pertinens. *Cic. 13. Att. 6.* Una cum illius objurgatoria (epistola) tibi meam quoque, quam ad eum rescripseram, misi. *Gell. 9. 2.* Atque ille, vultu sonituque vocis objurgatorio, philosophum sese esse dicit. *Id. 1. 26.* Verba seria et objurgatoria. *Ammian. 16. 12.* a med. Objurgatorio clamore prohibere.

OBJURGATUS, a, um, *F. OBJURGO.*

OBJURGITO, as, are, intens., a. 1. vehementer objurgo. *Plaut. Trin. 1. 2. 30.* Malis te ut verbis multis multum objurgitem. Adde *ibid. 32.*

OBJURGO, as, avi, āturi, are, a. 1. (ob et jurgo). Part. *Objurgatus* usurpatur etiam active quasi ab *objurgor* dependentium more. *Carus ad Cic. 8. Fam. 9.* Mitus Curionem prorsus Curionem non medio-criter objurgatus, hac repulsa se mutavit. Alii leg. *objurgat*: at *Schützius* emendat, *objurgatus* legendum, tum quia in *objurgatus* consentiunt libri veteres, tum quia prior lectio historice et huic ipsi loco repugnat. — Ceterum Part. *Objurgans* I. et II. 1.; *Objurgatus* I.; *Objurgandus* I. et II. 2. — *Objurgare* est jurgare contra aliquem. Proprie, si vim spectes, dicitur de eo, qui injuste contra aliquem titigat, ut *Farro 7. L. L. 93. Müll.* doret (Ob-

jurgat is, qui id facit, scil. *jurgat*, juste). Sed si usum, significat verbis reprehendere, arguere, increpare, asperius castigare, sive jure, sive injuria, *ἐπιτιμω* (It. *sgridare*, *riprendere*, *rimproverare*; Fr. *blâmer*, *reprimander*; Hisp. *reprehender*, *corregir*, *reñir de palabra*; Germ. *schelten*, *tadeln*, *zurechtweisen*, *Vorwürfe machen*; Angl. *to chide*, *reprehend*, *rebuke*, *reprove*, *scold*, *reprimand*, *objurgate*).

I.) Proprie. — a) Cum Arcusativo. — Cum Accus. personæ. *Ennius apud Rufinian. de fig. sent. et eloc. § 11. p. 205. Ruhn.* Menelaus me objurgat? in meis rebus regimen restitit. *Plaut. Bacch. 4. 9. 97.* Chrysalus me objurgavit plurimis verbis malis, Et me meliorem fecit præceptis suis. *Ter. Andr. 1. 4. 115.* Nam si illum objurges, vite qui auxilium tulit; Quid facias illi, qui dederit damnum aut malum? *Cic. Cael. 11. 25.* Fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister: objurgavit M. Cælium, sicut nemoem unquam parens. *Id. Amic. 24. 88.* Monendi amici sæpe sunt et objurgandi. et *ibid. 90.* Objurgari moleste ferunt. *Id. 3. Fam. 8. 6.* Ne, in quo te objurgem, id ipsum videar imitari. *Id. 2. Att. 1.* Quod me quodammodo molli brachio de Pompeji familiaritate objurgas. *Id. 2. Fam. 9.* Quom objurgarer, quod nimia lætitia pæne desperem. *Val. Max. 2. 2. sub init.* Vehementer objurgatus. Iluc pertinet et illud *Phædr. 5. 10.* Hic tum venator dolens, Canem objurgabat. — Cum Accus. nominis abstracti. *Cic. 3. ad Q. fr. 1. 3. ad fin.* Cæsar meam in rogando verecundiam objurgavit. et *ibid. 2. ad fin.* Ea villa, quæ nunc est, tamquam philosophia videtur esse, quæ objurget rerarum villarum insaniam. *Quintil. 6. 5. 8.* Si objurgaret pupuli segnitium. — b) Cum duplici Accusativo. *Plaut. Merc. 1. 1. 46.* Objurgare pater hæc me noctes et dies. — c) Absolute. *Sueton. Tib. 57.* Subinde iu objurgando appellans eum etc. *Id. Yer. 22.* Objurgante magistro, ementitus est. *Quintil. 2. 2. 7.* Sic objurgant, quasi oedrint. *Id. 3. 4. 3.* Quom objurgamus, maledicimus. *Id. 6. 3. 75.* Ut Clero objurgantibus, quod se-ragenarius Publiliam virginem duxisset, etc. *objurgare*, ait *Forcellinus* qui postremum hunc locum singulari paragrafo distinxit, est pro exprobrare: valde enim est affine, et pæne idem. — d) Cum Dativo. *Diomed. 1. p. 305. Putsch.* Idiomatica, quæ veteres per accusativum extulerunt, nos per dativum secundum Græcos effertimus. Objurgo filium, veteres dicebant: nos, Objurgo filio, ut Græci.

II.) Translate. ¶ 1. Prægnanti, uti ajunt, significatione, est objurgando hortari, atque adeo dehortari aut exhortari, prout ea postulant, quæ adduntur. *Plaut. Trin. 3. 2. 54.* tu objurgans me a peccatis, rapis in deteriorem viam. h. e. objurgando retrahens, dehortans, deterrens. Contra *Cic. 3. Att. 15. init.* Epistola tua me objurgas, ut sim firmior. h. e. objurgando exhortaris. ¶ 2. Item, cum Accusativo personæ et Ablativo rei, est punire, plectere, castigare. *Petron. Satyr. 34.* Colaphis objurgare puerum. *Seneca 3. Ira 12. ad fin.* verberibus. *Sueton. Cl. 20. ferulis. Id. Oth. 2.* flagris. *Pers. 5. 169.* solea, puer, objurgabere rubra. *Seneca 4. Benef. 36.* Non committam, ut sestertio centies objurgandus sis. h. e. multandus.

OBJURO, as, are, n. 1. (ob et juro). *Paul. Diac. p. 188. 6. Müll.* Objurare, iurejurando obstringere. Apud *Festum p. 189. 1.* Objurare (desunt aliqua), ut est in—Penthesilea: Formidabant objurare.

OBLANGUEO vel oblauguesco, guescis, gñi, guesceri, n. 3. (ob et languesco) *inchoat.* a languere, idem ac languescere. Translate *Cic. 16. Fam. 10.* Litterule meæ, sive nostræ, tui desiderio oblanguerunt.

OBLAQUEATIO, ōnis, f. 3. oblaqueandi actio. *Rabeni. apud Orell. Inscript. vol. 2. p. 381.* DOLIA PISCANTER ROMA LEBVNT. ARBORVM OBLAQUEATIO. REPVLM MINERVAE. Cf. *Isid. 17. Orig. 5.* Vitibus, inter cetera, magis ista conveniunt: oblaqueatio, potatio etc. *F. ABLAQUEATIO.*

OBLAQUEO, as, are, a. 1. ¶ 1. Speciatim de arboribus dicitur: *F. ABLAQUEO. Colum. 2. R. R. 14. 3.* Dum etiam vites et arbores oblaqueatæ sunt. Sic *Schneid.*; alii *ablaqueatæ. Isid. 17. Orig. 5.* Oblaqueare est circa caudicem terram aperire. ¶ 2. Generatim est laqueo cingere, ligare, circumdare.

Tertull. Resurr. carn. 7. a med. Argento gemmas oblaqueare. *incastonare. V. MITRA.*

OBLÂTERO. V. OBLATRO.

OBLÂTERIO vel oblatitius, a, um, adject. qui offertur. *Sidon. in conc. post epist. 9. l. 7. a med.* Oblatitium impendium. *Imp. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 6. 2. 5. et 9.* Oblatitium aurum. h. e. quod senatus singulari studio erga imperatorem certis temporibus, velut initio principatus, vel quinquennialibus, aut decennialibus, ultro offerebat. *dono gratuito.*

OBLATIO, ōnis, f. 3. actus offerendi, *offerta*, *oblazione*, *προσφορά*, *ἀνάδραμα*. ¶ 1. Abstracte est ipsa offerendi actio. — 1.º Generatim. *Pseudo-Ascon. in Cic. 4. Verr. 2.* Genus omne pensationis in hoc capite positum est, canonis, oblationis, indictionis. Ubi oblationem intelligit tributum ultro oblatum. *Eumen. Paneg. ad Constantin. 16.* Milites tui te omnibus donis, omnibus honorum oblationibus prætulerunt. et *Ulp. Dig. 5. 2. 8. § 10.* Si forte oblatio ei fiat ejus, quod relictum est, quasi ex voluntate testatoris oblato eo. — 2.º Speciatim in auctionibus. *Cod. Theod. 5. 13. 18.* Qui ceteros oblatione superavit, *con una offerta maggiore all'incanto*. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu est ipsum donum quod sponte fit, *dono gratuito*, *presente. Ulp. Dig. 24. 1. 5. a med.* Si inaitus ad oblationem dei uxori donavit. *Ammian. 27. 3. ad fin.* Futuri sunt ita securi, ut ditentur oblationibus matronarum. *Imp. Theodos. et Arcad. Cod. Theod. 6. 2. 14.* Oblationem amplissimi ordinis prompta liberalitate promissam partim remittimus vobis, partim patriæ communi largimur. h. e. oblatitium aurum, de quo in voce præced.

OBLÂTIVUS, a, um, adject. *Servius in Virg. 9. Æn. 190.* Auguria aut oblativa sunt, quæ non poscuntur: aut impetrativa, quæ optata veniunt. *Symmach. 10. ep. 43. (al. 50.)* Oblativis functionibus obnoxius, et *infra.* Oblativa munera.

OBLÂTOR, ōris, m. 3. qui offert. *Tertull. 2. advers. Marcion. 26. ad fin.* Oblatorem animæ suæ pro populi salute.

OBLÂTRATOR, ōris, m. 3. qui oblatrat, maledicus. *Sidon. 1. ep. 3.* Ille obiter stertentum oblatratum aures rauci voce præconis everberat.

OBLÂTRATRIX, triciis, f. 3. quæ oblatrat, maledica. *Plaut. Mil. glor. 3. 1. 86.* Licuit uxorem dotatam genere summo ducere, sed mihi nolo oblatratricem in aedes intrumittere.

OBLÂTRO, as, are, n. 1. (ob et latro). Part. *Oblatrans* sub a. et b. — Oblatrate proprie est contra latrare; sed occurrit translate tantum et est dictis carpere, maledicere, *abbajar contro*, *dir male*, *xxδύλακτες*. — a) Absolute. *Seneca 3. Ira 43.* Quid illum oblatrantem tibi exterrere tentas? *Ammian. 14. 9. init.* Abnuens et reclamans adulatorum oblatrantibus turmis. *Id. 17. 11. ad fin.* Oblatrans argumento subfragido. *patullo ante dicuntur oblatratores iniqui.* — Apud *Prudent. 10. spei spec. 902.* Præfectus ergo ratus oblinguem virum Cungi ad sacramdum posse, quum verbis carens Nil in deorum oblatraret dedecus, etc. *sunt qui legunt oblatraret, vel oblatraret poetice pro oblatraret.* — b) Cum Accusativo. *Sil. It. 8. 251.* Infamia dum vulgi fovet. oblatratque senatum. Sic *latrare* et *allatrare* aliquem: quæ *V. sula* locis. Cf. etiam *Sueton. Vesp. 13.* Demetrium cynicum in itinere obvium sibi: ar neque assurgere, neque salutare se dignantem, oblatrantem etiam nescio quid, satis habuit canem appellare.

OBLATUS, a, um, *F. OFFERO.*

OBLECTABILIS, e, adject. *dilettevole*, jucundus. *Anon. epist. 19. extr.* Oblectabile negotium.

OBLECTAMEN, tnis, n. 3. idem atque oblectamentum. *Ovid. 9. Met. 342.* Carperat hinc Dryope, quos oblectamina nato Porrigeret flores. *Stat. 3. Silv. 5. 95.* Nec desunt variæ circum oblectamina vite.

OBLECTAMENTUM, i, n. 2. *diletto*, *divertimento*, oblectatio. *Cic. Senect. 15. 52.* Ut meæ senectutis requietem oblectamentumque noscatis. *Id. 5. Parad. 2. 38.* Oblectamenta puerorum. *Id. 6. Ferr. 60. 134.* Oblectamenta et solatia servitutis. *Plin. 21. Hist. nat. 11. 39. (68).* Cauliculi inter oblectamenta gulæ conduuntur. *Sueton. Tib. 72.* Erat ei in oblectamentis serpens draco.

OBLECTANEUS, a, um, adject. oblectabilis. *In-*

script. apud Gruter. 304. 1. OPTO SI QUID OBLECTA-
NEVM APVD MANES EST PRO NEQVITIS IOCISQVE QUI-
BVS COAENVS CAPIENTS ME OBLECTARE SOLEBAT INSON-
TEM ANIMAM REFICIANT.

OBLECTATIO, ōnis, f. 3. *diletazione, dilecto, divertimento, spasso, τέρψις, delectatio.* Cic. 4. *Acad. 2. (pr.)* 41. 127. Indagatio ipsa rerum quum maximarum, tum etiam occultissimarum, habet oblectationem. *Id. 1. Orat.* 26. 118. Oblectatio animi. *Id. Amic.* 27. 103. Requies plena oblectationis. *Id. 5. Fin.* 19. 53. Non solum beatæ vitæ islani esse oblectationem videmus, sed etiam levamentum miseriarum.

OBLECTATOR, ōris, m. 3. *sollazzatore*, qui oblectat. *Apul. Florid. n.* 17. Arion belluarum oblectator. *Tertull. Cor. mil. 8. sub fin.* Deus oblectator hominis sui.

OBLECTATORĪUS, a, um, adject. *dilettevole, oblectabilis.* *Gell. 18. 2. in lemmate.* Quædam sophismata et ænigmata oblectatoria.

OBLECTO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et lacto) est delectare, recreare, τέρπειν (It. *dilettere, divertire, recreare*; Fr. *divertir, amuser*; Hisp. *divertir, entretener, recrear*; Germ. *ergötzen, er-, auf- hei-tern, unterhalten*; Angl. *to delight, amuse, entertain, please, solace, divert*).

I.) Proprie usurpatur — a) Cum Accusativo personæ vel nominis abstracti et Ablativo rei. — Activâ formâ. *Plaut. Pæn. 5. 4. 88.* Num hi falso oblectant gaudio nos? *Ter. Eun. 1. 2. 115.* de me cogites, Me speres, me te oblectes, mecum tota sis. *Cic. 1. ad Q. fr. 1. 1.* Ut quam diutissime te iunctura opinione oblectare. *Id. 1. de republ. 17.* Quum eorum inventis scriptisque se oblectent. *Id. Senect. 16. 56.* Qui se agri cultione oblectabant. *Catull. 67. 7.* Quem-Nec veterum dulci scriptorum carmine Musæ Oblectant. *Sueton. Domit. 21.* Alea se oblectare. — Cum abstractis. Ironice *Plaut. Asin. 1. 2. 15.* Quæ, priusquam istam adii, Sordido vitam oblectabas pane. *era le tue delizie un tozzo di pan di crusca.* Ceterum *Tac. 2. Hist. 50.* Fictis oblectare legentium animos. — Passive ac Mediorum apud Græcos verborum vi. *Cic. Mur. 19. 39.* Ludis oblectamur et ducimur. *Id. 2. Fam. 16. a med.* In communibus miseriis hæc oblectabar specula, Dolabellam meum fore ab iis molestiis liberum. *Justin. 36. 4. 4.* Ceris fingendis, et ære fundendo procedendoque oblectabatur. — b) *Oblectare se cum aliquo*, ut apud *Cic. 2. Orat. 14. 61.* Poetas non conor attingere: cum his me oblecto, qui res gestas scripserunt. *Id. 2. ad Q. fr. 13. extr.* Oblecta te cum Cicerone nostro quam bellissime. Et per ellipsin *Id. 12. Att. 3.* Ego me interea cum libellis. — c) *Oblectare se in aliqua re*, ut apud *Ter. Adelph. 1. 1. 23.* Eduxi a parvulo, habeo, amavi pro meo; in eo me oblecto. *Cic. 2. ad Q. fr. 14.* Ego me in Cumano et Pompejano, præterquamquod sine te, ceterum satis commode oblectabam. — d) Cum Accusativo tantum personæ vel nominis abstracti. *Ter. Hecyr. 1. 2. v.* Ehi te oblectasti tam diu? *Id. ibid. v. 10.* Misime equidem me oblectavi. *Cic. 3. Off. 14. 58.* Se hirtulos emere velle, quo invitare amicos et ubi se oblectare sine interpellatoribus posset. *Id. 2. ad Q. fr. 3. in fin.* Quid agas, et ut te oblectes, scire cupio. *Horat. Art. P. 320.* Fabula nullius Veneris, sine pondere et arte, Validus oblectat populum meliusque moratur. — Cum Abstractis. *Cic. Arch. 7. 16.* Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant. *Ovid. Remed. am. 169.* Rura quoque oblectant animos studiumque colendi.

II.) Translate. *Ovid. 5. Trist. 12. 1.* ut oblectem studio lacrimabile tempus. *Tac. 12. Ann. 49.* Oblectare iners otium. *passar Pozio.*

OBLEGATUS, a, um, part. (ob et lego) legatus, mandat. *Gloss. Placid. ed. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 491.* Obligatum, injunctum, mandat.

OBLÉNIO, is, ivi, itum, ire, a. 4. (ob et lenio) idem ac lenire, delenire, mitigare, *raidoicire, mitigare.* *Seneca 3. Ira 9.* Lectio illum carminum obleniat.

OBLIDO, dis, si, sum, dere, a. 3. (ob et lædo). Part. *Oblidens et Oblisus 1. et 2.* — *Oblidere* ¶ 1. Est vehementer comprimere comprimendo vehementer lædere, suffocare, *comprimere, comprimendo soffocare, κατάρτυν.* *Cic. Scaur. § 10. ed.*

Orell. Sed cælum digitulis duobus obluderet. *Tac. 5. Ann. 9.* Exin oblisus faucibus id ætatis corpora in Gemonias objecta. *Prudent. Psychom. 589.* Inavadi trepidam Virtus fortissima duris Unarum nodis, obliquo et gutture frangit Exsanguem siccamque gutam. *Amian. 24. 4. ad fin.* Architectus-post machinam scorpionis forte assistens, reverberato lapide quem artifex titubanter aptaverat fundæ, obliquo pectore supinatus profudit animam. *Apul. Florid. de elephantis.* Necesse sit ultionem a ruina molis suæ petere ac retentores suos (scil. dracones) toto corpore oblidere. *Capell. 2. p. 39.* Serpentes idem (*Hercules*) parvus oblidens vim numinis approbavit. *Arnob. 7. 23.* Oblidi animam necesse est. ¶ 2. Item comprimendo elidere, frangere, *schiacciare.* *Colum. 7. R. R. 3. 8.* Nec angustiar (stabulorum) fetus oblidant. *Plin. 6. Ep. 20. ad fin.* Oblisus pondere.

OBLIGAMENTUM, i, n. 2. (obligo) colligatio, alligatio.

I.) Proprie. *Tertull. Cor. mil. 14.* Caput ne velamento quidem obnoxium, nedum obligamento.

II.) Translate. *Tertull. 3. advers. Marcion. 22.* Quum legis obligamenta et onera Evangelica jam libertate mutarent.

OBLIGATIO, ōnis, f. 3. (obligo) colligatio, alligatura, ἐπιδεσμός (It. *legame, vincolo*; Fr. *lien, attache*; Hisp. *atadura, ligamento, liga, ligadura*; Germ. *das Binden, Gebunden-sein*; Angl. *a tie, bond*).

I.) Proprie. Linguae obligatio, impedimento di lingua, quum non est satis soluta ad verba exprimenda. *Justin. 13. 7. 1.* Cui nomen Batos propter linguae obligationem fuit. Sic *Firmic. 6. Mathes. 17.* Ut verba linguae obligatione confundantur.

II.) Translate. ¶ 1. Universim. *Martian. Dig. 48. 10. 1.* Qui societatem coierit ad obligationem ionocentium. *h. e.* ad irretiendos et implicandos liberos innocentes. ¶ 2. Speciatim et sæpe est civile vinculum, quo alicui, et ad quippiam præstandum adstringimur, obligatione, *obligo, impugno.* *Cic. 1. ad Brut. 18.* Est autem gravior et difficilior animi et sententiæ, maximis præsertim in rebus, pro altero, quam pecuniæ, obligatio. *Papinian. Dig. 3. 67.* Obligationis oere levare. *Cajus ibid. 44. 7. 1.* Obligationem contrahere. ¶ 3. Frequentissime hoc seorsu adhibetur a Jctis. *Paul. Dig. 44. 7. 3.* Obligationum substantia non in eo consistit, ut aliquod corpus nostrum, aut servitutem nostram faciat, sed ut simul novis obstringat ad dandum aliquid, vel faciendum, vel præstandum. *Papinian. ibid. 3. 67.* Obligationis vinculum suscipere pro aliquo. *Ulp. ibid. 2.* Obligationes sunt consensus in emptionibus, ventilationibus, etc. *Cajus ibid. 4.* Ex maleficis nascuntur obligationes. *Ulp. ibid. 46. 4. 8.* Per unum atque eundem servum et constituitur, et tollitur obligatio. *Fenulej. ibid. 45. 1. 108.* Conditio parere obligationem potest. *Paul. ibid. 58.* Obligatione expirante. et 140. Obligatio extinguitur. et 2 14. 21. in fin. dissolvitur. et *ibid. 27. v. med.* solvitur et *ibid.* submovetur. *Modestin. ibid. 45. 1. 100.* Obligationem pertinere. ¶ 4. Hinc apud ipsos Jctos obligatio interdum est chirographum, vel quidquid civili obligationi contrahendæ inservit, *il documento di obbligazione.* *Modestin. Dig. 20. 1. 23.* Pignoris obligatio etiam inter absentes recte ex contractu obligatur. *h. e.* contrahitur. *fit. et ibid. 48. 11. 28.* Si a debitore prolati die pignoris obligatio mentitur, falsi criminis locus est.

OBLIGATORĪUS, a, um, adject. *obligatorius*, obligandi vim habens. *Cajus Dig. 17. 1. 2. extr.* Magis est consilium, quam mandat: et ob id non est obligatorium. *Aide Justinian. 3. Institut. tit. 26.*

OBLIGATURA, æ, f. 1. obligatio. *Gloss. Philox. Obligatura. κατάρτυς.*

OBLIGATUS, a, um, *V. voc. seq.*

OBLIGO, as, avi, atum, are, n. 1. (ob et ligo). Part. *Obligans II. 1.; Obligatus in omnibus paragr. et in fin.; Obligaturus II. 4. b.; Obligandus II. 3. et 4. b.* — Obligare est circum ligari, colligare, devincire, ἐπιδεῖν (It. *legare attorno, fasciare*; Fr. *lier, attacher sur ou dans*; Hisp. *ligar, atar, enlazar, liar sobre, cerca, en*; Germ. *um-, unbinden, befestigen*; Angl. *to tie round, bind about, bind, tie*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est circum ligare, alligare, devincire. *Cic. 1. Herenn. 13. 23.* Oblivulus et obligatus corio devehatur in profluente. *Plin. 26. Hist. nat. 11. 66. (105).* Muscus recens articulis obligatus. ¶ 2. Latiori sensu est in unum colligare, *legare incieme.* *Plaut. Truc. a. 5. v. 64.* Perua ad hanc in erumina ego obligata defero. *Colum. 11. R. R. 2. 40.* Nec minus mille ducentos manipulos onnis obligat. — Sic de epistolis. *Plaut. Bacch. 4. 4. 96.* Cælo tu ceram ac linum actutum: age obliga, obsigna cito. ¶ 3. Item est fasciis et aliis hujusmodi obvolvère, devincire; et de vulneribus præcipue usurpatur. *Plaut. Men. 5. 3. 9.* mirdiens Ait, se obligasse rurs fractum Æsculapio, Apollini autem brachium. *Cic. 3. Nat. D. 21. 57.* Æsculapius, qui specillum invenisse, primusque vulnus dicitur obligavisse. *Tac. 6. Ann. 9.* Obligare vevas. *h. e.* incisas aprtasque claudere. Similiter *Cic. 2. Tusc. 16. 38.* Medicum requires, a quo obligetur. *Sir Sueton. Vitell. 2.* Scalpro librario venas sibi incidit: nec tam mortis punitentia, quam suorum obstinatione obligari curarique se passus. — *Farro 1. R. R. 41. 2.* Surculum argilla oblinere, et libro obligare. *Seneca 3. Ira 11. in fin.* Si quis obligatus oculis in se incurrisset. *bandati et Plin. 3. Hist. nat. 5. 9. (65).* Aegerora ore obligato obsignatoque simlacrum habuit. *Horat. Epod. 17. 67.* Promethens obligatus alicui. *h. e.* ligatus ad saxum, ut alicui ei jecur exedere possit. Sic *Bitterus*; alii aliter interpretantur. ¶ 4. Item est densare, spissare. *Apic. 4. 2.* Obligare cibum ovis. *legare, unire, inspessire.* Sic *Id. 2. 2.* Amylo spisso obligare.

II.) Translate. ¶ 1. Universim est se vel alium metali ratione adstringere, alligare, *obligare, impegnare*: qua significatione latissime patet: namque — a) Est se morali ratione ad aliquid adstringere, subicere, *obligare, legare, impegnare, sogettare.* *Cic. 1. Off. 11. 36.* Ut si eum pateretur in exercitu remanere, secundo cum obligaret militiæ sacramento. *Id. Mur. 2. 3.* In rebus, quæ municipi sunt, is periculum iudicii præstare debet, qui se nexu obligavit. *Id. 2. Legg. 16. 41.* Voti sponsio, qua obligatur Deo. *Liv. 9. 11.* In rivitate obligatum sponsione commissâ redeant. *Id. 38. 33. a med.* Obligari fecere. Similiter apud Jctos, *Ulp. Dig. 39. 5. 12.* Obligare se ex donatione. — Cum Dativo rei, cui se quis obligat. *Liv. 3. 13. a med.* Unum vadem tribus millibus æris obligaverunt. *h. e.* subvenis. *Ulp. Dig. 29. 2. 8.* Hereditas obligat nos æri alieno. — Cum Accus. et præpos. in, ad. *Tib. in orat. apud Sueton. Tib. 67.* Cayendum, ne se senatus in acta cuiusquam obligaret. *h. e.* obligaret se ad sequenda acta alicuius, quod erat jurare in acta. *Modestin. Dig. 30. 2. 100.* Cautionem vel chirographo obligare se ad aliquid. — Cum Ablat. et præpos. in. *Cic. Cæl. 3. 7.* Si quis, quod spondidit, qua in re verbo se uno obligavit, pl non fari, etc. *Sic Liv. 9. 9.* Si quid est, in quo obligari populus possit, in omnia potest. — Cum Infinito. *Justin. 3. 3. 11.* Jurjurando obligat rivitatem, nihil eos de ejus legibus mutatos, priusquam reverteretur. — Cum Conjunct. et part. ut. *Ovid. 1. Trist. 2. 83.* Obligi, ut tangam Levi fera litora Ponti. *h. e.* egor. jubeor. — Cum Sapino, si tamen salva est lectio. *Amian. 28. 4. ante med.* Et ambulare omni raltu humanitatis peregrinum pulantes (nobiles et senatores), cujus forte etiam gratia sunt obligati, interrogatum, quibus thermis utatur aut apud. *h. e.* putant nobiles illi Romani et senatores, abunde nullum a se esse prerogatum et humanissime exceptum, si dignati fuerint cum interrogari, quibus thermis utatur etc. — Absolute *Cic. 1. ad Brut. 18. a med.* Magis enim illum, pro quo spondidi, quam mi obligavi. Et poetice *Horat. 2. Oct. 7. 17.* Ego obligatam reide Jovi dapem. *h. e.* promissam, addictam, *promessa.*

b) Item est beneficium devincere. *obligare, far sua, guadagnare a se.* *Cic. 2. ad Q. fr. 14. sub fin.* Quoniam fac, ut tu liberalitate tibi obliges. et 3. *ibid. 1. 5.* Sciam beneh in affectionis valde obligavi. *Cælius ad Cic. 8. Fam. 6.* Quam velle non obligare, in tua manu est. *Plin. 4. Ep. 4.* Obligabis me, obligabis Cavissium nostrum, obligabis ipsum non minus idoneum debitorem, quam nos putas. *Id. 10. ibid. 3.* Indulgentia tua hortatur me, ut andeam tibi etiam pro amicis obligari, restanti obligato. et *Ovid. 9. Met. 257.* Nam quam-

quam ipsius datur hoc immanibus actis, Obligor ipse tamen. — Sæpe hoc sensu occurrit Part. obligatus, h. e. beneficio devinctus, obstrictus, obligato, tenuto. Cic. 6. Fam. 11. Dolabellam antea tantummodo diligebam; obligatus ei nihil eram: nunc tanto sum devinctus ejus beneficio, etc. Id. 13. ibid. 18. extr. Quibuscumque officiis Atticum obstrinxeris, iisdem me tibi obligatum fore. et 11. ibid. 16. Magno præterea beneficio ejus magnoque merito sum obligatus. Seneca 1. Benef. 4. Per quem obligantium obligatorumque animi certent. ¶ 2. Speciatim est se cujusquam rei debitorem facere, aliquo juris vinculo adstringere et obnoxium reddere, atque adeo aliquo scelere obstringi, rendersi debitor, rendersi colpevole di un delitto. Cic. Dom. 8. 20. Quum populum Romanum scelere obligasses. Cf. eum. Harusp. resp. 13. 27. Nihil te igitur permovet, quominus castissimos ludos omni flagitio pollueres, dedecore maculares, scelere obligares? et Sueton. Cæs. 42. Obligare se scelere. Cic. 1. Divinat. 4. 7. Est enim periculum, ne aut, neglectis rebus divinis, impia fraude; aut susceptis, anili superstitione obligemur. Horat. 2. Od. 8. 5. Obligare caput suum votis, h. e. devovere, non implendo vota. Scævola apud Gell. 7. 15. Obligare se furti. farsi reo. Sic Ulp. Dig. 27. 3. 1. sub fin. Obligare latæ et furti, scil. actione. Paul. ibid. 2. Utraque actione obligari. Modestin. ibid. 48. 20. 30. Lege Cornelia testamentaria obligatur, qui signum adulterium fererit. ¶ 3. Item speciatim apud Jctos est aliquo juris vinculo alicui ad aliquid præstandum se adstringere, legalmente obbligarsi. Ulp. Dig. 2. 13. 6. § 3. Ulro citro dandi, accipiendi, credendi, obligandi, solvendi sui causa obligatio. et ibid. 4. 2. 7. § 1. Si quis in furto deprehensus vel dedit aliquid, vel se obligavit. et 21. 1. 25. § 9. Quanta pecunia pro eo homine soluta, curjuse pecunie quis eo nomine obligatus erit. ¶ 4. Item apud Jctos dicitur de iis, qui pignori quidpiam subijciunt, impegnare, obligare, ipotecare. — a) Occurrit de prædiis et aliis rebus. Vitruv. præf. l. 10. Tradita æsthmatione, magistratu bona ejus obligantur. Sueton. Vesp. 4. Rediit nibilo opulentior, ut qui, prope labefacta jam fide, omnia prædia fratri obligavit. Cajus Dig. 44. 7. 4. circa med. Rem suam redditori obligare. African. ibid. 39. 2. 44. Aedes pignori obligatæ. et Scævola ibid. 20. 4. 21. Obligare pignori omnia bona sua. Ulp. ibid. 46. 3. 20. Res pignoris nomine alii obligata. — Et absolute. Plaut. Truc. 2. 1. 4. Nam fundi et aedes obligatæ sunt ob amoris prandium. Cic. 3. leg. Agr. 2. 9. Prædia soluta meliore in causa sunt, quam obligata. Ulp. Dig. 27. 9. 5. ad 51. Distrabere vel obligare possessionem. — b) Hinc translate obligare fidem suam, data fide se obligare, impegnare la sua parola. Cic. 5. Phil. 18. 51. Audebo etiam obligare fidem meam, P. C., vobis populoque Romano. Deinde statim subdit: Promitto, recipio, spondeo, C. Cæsarem talenti semper fore. Sic Sueton. Claud. 9. in fin. Quum obligatam ærario fidem liberare non posset. Curt. 7. 10. Interroganti, quo pignore fidem obligaturus esset, dixerunt et. — Obligare fidem in aliquid dixit Liv. 30. 12. Amore captivæ victor captus data dextera in id, quod petebatur, obligandæ fidei, in regiam concessit. ¶ 5. Refertur interdum ad veneficia, et obligare aliquem est omnem prorsus æzendi vim ei detrudere. Paul. Sententiar. l. 5. tit. 23. Qui sacra impia, ut quem obcantarent, deligerent, obligarent, ferunt. ¶ 6. Item est iudicare, irretire. Cic. 2. Ferr. 9. 24. Me hoc iudicio districtum atque obligatum futurum, occupato, impedito. F. DISTRINGO. — Hinc Part. præter. pass., cuius plurima exempla retulimus, Obligatus, a, um, qua significat beneficio devinctum, obstrictum, adjectivum quoque usurpat, unde Comp. Obligator apud Plin. 8. Ep. 2. in fin. Quanto quis melior et probior, tanto mihi obligator abii.

OBLIGURIO vel obligurrio, is, ire, a. 4. (ob et ligurio) prorsus ligurio, et translate consumo, absumo, καταφάγειν. Ennius apud Donatum ad Ter. Phorm. 2. 2. 25. lupino exspectans impetu, Mox quem alterius obligurrias bona. At. cl. Vahen. legit abligurris. Similiter Cic. 2. Cat. 5. 10. Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas obligurrierunt. At. inter quos Orell., leg. abligurrierunt:

alii obligaverunt. V. LIGURIO. Jul. Valer. res gest. Alex. M. ed. A. Maio 1. 26. Aves eodem advolavisse, raptimque omnem illam da farioa lineam obligurrisse.

OBLIGURRITOR vel obligurritor, oris, m. 3. qui prorsus liguriti, qui omnia consumit, absumit, dissipatore, mangione. Firmic. 5. Mathes. 5. Homines audaces, temerarii, obligurritores.

ORLIMATUS, a, um. V. voc. seq. **OBLIMO**, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et limus). Part. Oblimatus 1. — Oblimare est limo obducere, limo replere, περιπλάττω (ll. infangare, imbrattare, ricoprire di fango; Fr. couvrir de limon, obstruer par de la boue; Hisp. cubrir con limon, con lodo, encerrar con cieno; Germ. mit Schlamm überziehen, ver-, überschäumen; Angl. to cover with mud or slime).

1.) Proprie. Cic. 2. Nat. D. 52. 130. Nilus Ægyptum irrigat, mollitiosque et oblimatos agros ad serendum relinquit. Sueton. Aug. 18. Fossas, in quas Nilus exæstuat, oblimatas longa vetustate, militari opere deterisit. Virg. 3. G. 136. et sulcos oblimet inertes.

11.) Translate. ¶ 1. Est abligurire, consumere, atsumere. Horat. 1. Sat. 2. 61. bonam perdere famam. Rem patris oblimare, malum est ubicumque. h. e. rem patris limo obducere, ait Ritterus, ut portus oblimati et via limo obductæ nullius usus sunt. Acron ad hoc. cit. Vertere, consumere; tractum a lima quæ fabri utuntur (quam notationem probavit Forcellinus), aut certe a limo, ut sit obducere, ut dirimus quædam limo obducta perisse. ¶ 2. Item ponitur pro obæcare, quasi limo meatus claudere, seu oblundere. Claudian. 3. Rapt. Pros. 29. sed quod dissuasor honesti Luxus, et humanas oblimat copia mentes. Solin. 11. Pronius est Cretam licere, quam absolvere, in quo mari jaceat. Ita enim circumflui illius nomina Græci permiscuerunt, ut, dum aliis alia inferunt, pæne oblimaverint universa. — Terentian. de pedibus v. 1663. p. 2419. Putsch. Quum (littera c) venit in medium, vocesque oblimat adherens.

OBLINGO, is, ere, a. 3. (ob et lingio) circum lingere, leccare all'intorno. Marcell. Empir. c. 8. sect. 5. p. 96. retro ed. Ald. de oculorum vitis. Folia oleagina comanducato diligenter, eorumque succo, quem in ore collegeris, quotidie jejunos oculos oblingito, vel inlinito per linguam. Est qui ita leg.; Aldus edidit oblingito, h. e. auferto, leva via leccando, quod præferendum videtur.

OBLINIO, is, ivi vel li, itum, ire; a. 4. et **OBLINITUS**, a, um. V. voc. seq. sub-init.

OBLINO, hnis, lvi et raro lni, lntum, lntere, a. 3. (ob et lino). Oblini in præterito ab antiquis dictum est. Varro apud Priscian. 10. p. 895. Putsch. Quum oblinerent vasa. — Est et alia forma oblinire, a qua Part. Oblinitus: hac usi sunt Colum. 5. R. R. 9. 3. Et imas partes misto fimo cum cinere oblinire. Id. 12. ibid. 15. 2. Vasa operculari et oblinire. Scribon. Compus. 230. Eadem res et palpebram pilosam remediatur, si quis radices adversæ naturam pilorum natas oblinierit. Id. ibid. 245. Cinis de hlice facta, aqua conspersa, oblinita. Paul. Dig. 47. 11. 1. Si quis cornu. lnto oblinierit. Sic Forcellinus: al. oblinierit. Varro 1. R. R. 41. 2. Surreulus agribus oblinendus. At Schneider. leg. oblinendus, quod præstat. Similiter Colum. 12. R. R. 39. 2. Passum secundarium statim vas oblinitis includere. At Schneider. leg. oblitis. — Ceterum Part. Oblitus in omnibus paragr.; Obliendus V. paullo supra, ubi de forma oblinire. — Oblinere est circum linere, περιπλάττω, περιπλάττω (ll. ungere intorno, spalmare, intonacare, impeciare, impiestrare; Fr. entourer, oindre, appliquer sur; Hisp. enyesar, enjabegar, untar, aplicar encima de; Germ. über-, bestreichen; Angl. to daub or smear over, bedaub, besmear).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Plaut. Most. 1. 3. 101. Cæussa malas oblinere. Quadrigarius spud Gell. 15. 1. extr. Omnem materiam obleverat alumine. Varro apud Non. p. 25. 2. Merc. Obham (al. bovam) luto oblevisse. Id. 3. R. R. 7. 7. Accipitres ita decipiuntur, quum se obleverunt visco. Cic. 2. Cat. 5. 10. Sertis redimitis, unguentis oblitit. Id. 2. Att. 21. Si Protopogenes Ialysum illum suum verno oblitum videret. imbrattato. Plin. 17. Hist. nat. 11. 16. (87). Pla-

gam a trunco oblini fimo et foliis præligari. Varro 1. R. R. 58. in it.; et Plin. 18. Hist. nat. 30. 73. (307). Legumina in oleariis vasibus oblitata cinere servantur. Rurava Varro 3. ibid. 7. 3. Quam levissimo marmorato toli parietes ac camerae oblinuntur. vengono intonacate, teclorum scil. parietibus ac camera inducitur. Tac. 2. Ann. 17. Oblitus faciem suo cruore. Sic poetice Ovid. 4. Met. 97. Cæde læna boum spumantes oblitata rictus. intrisa. Id. Heroid. 11. 1. Si qua tamen cæcis errabunt scripta lituris, Oblitus a dominæ cæde libellus erit. macchiato. Sic Propert. 4. 3. 3. Si qua tameo tibi lecturo pars oblitata deerit, Hæc erit e lacrimis facta litura meis. ¶ 2. Speciatim est delere, inducere, cancellare. Gell. 20. 6. sub fin. Quum in Catilina scriptum esset (Sall. Cat. 34.) Sæpe majores vestrum miseriti plebis Romanæ, vestrum obleverunt et vestri superscripserunt. ¶ 3. Item lutare, conspurcare, infangare, imbrattare. Eucilius apud Non. p. 420. 22. Merc. Quid tu istuc curas, ubi ego oblinar atque voluter? Varro 2. R. R. 9. 13. Cubilia subterrenda frondibus, ne catuli oblinantur. ¶ 4. Item linendo obturare, riturare, stuccare. Cato R. R. 36. Si bene deacinata erunt dolia, oblinita. Id. ibid. 127. Oblinito amphoram, et post dies triginta aperito, et utitor. Colum. 12. R. R. 16. 4. Ora urveolorum oblitata. h. e. picata, obturata. sigillate, impeciate, riturate. Sic Plin. 20. Hist. nat. 9. 39. (98). Gypso oblitus radus. ¶ 5. Item est implere, plus æquo implere, riempire, sopraccaricare. Varro 3. R. R. 2. 5. Villa oblitata tabulis pictis, nec minus signis ornata. Plin. 7. Ep. 3. Stomachus dulcibus cibis obtusus et oblitus. quasi immpacciatato, sopraccarico.

11.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro sedare, inquinare, polluere, contaminare. Cic. Brut. 13. 51. Ut semel e Piræo eloquentia evecata est, ita peregrinata tota Asia est; ut se externis oblineret moribus, omnemque illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, perderet. h. e. imbueret et sedaret. Id. 5. Verr. 4. 8. Sunt omnia quum summo dedecore ac turpitudine, tum singulari stultitia atque inhumanitate oblitata. Id. 11. Phil. 12. 27. Dolabella tanto paricidio oblitus. et 14. ibid. 3. 9. Libido flagitiosa, qua Antoniorum oblitata est vita. Horat. 1. Ep. 19. 30. Nec socerum querit, quem versibus oblinat atris. h. e. infamet. ¶ 2. Item pro aspergere, implere, atque adeo aspergendo vel impendo inquinare. Cic. 9. Fam. 15. Faciæ oblitæ Latio. Id. 4. Herenn. 11. 16. Exornationes, si raræ disponentur, distinctam, sicuti coloribus; si crebre collocabuntur, oblitam reddunt orationem. Sueton. Gramm. 10. Sallustii scripta reprehendit, ut nimia præscorum verborum ætate oblitata. Horat. 2. Ep. 1. 204. Divitiæque peregrinæ, quibus oblitus actor Quum stetit in scæna, non ruit dextera lævæ. h. e. rooptus, indutus.

OBLIQUATE, adverb. obliqui, transverse. Est Vet. Scholiast. ad Lucan. 3. 253.

OBLIQUATIO, onis, f. 3. torcimento, obliquitas. Macrob. 7. Saturn. 1. a med. Hedera thyrso per obliquationem circumfusa.

OBLIQUATUS, a, um. V. OBLIQUO.

OBLIQUÉ, adverb. (obliquus) transverse, non recte, πλάγιος, λοξός (ll. obliquamente, tortamente, a traverso, a sghembo, per fianco; Fr. obliquement, de biais; Hisp. obliquamente, al sesge, al traves; Germ. seitwärts, schräge, schief; Angl. obliquely, on one side, sideways, athwart, aslant, askant, askew).

1.) Proprie. Cato R. R. 41. 2. Schneid. Si vitis vitem contingit, vitem utrimque triseram præcucito oblique. Cic. 1. Fin. 6. 20. Atomum, quæ certe, quæ oblique ferantur. Al. leg. rectæ, oblique. ut apud Cæs. 4. B. G. 17. Sublicæ ad inferiorem partem fluminis oblique agebantur. Quintil. 11. 3. 140. Sinus togæ, qui sub humero dextro ad sinistram oblique ducitur. Plin. 9. Hist. nat. 30. 50. (95). Locustæ in pavore oblique in latera procedunt. Id. 2. ibid. 15. 13. (63). Signifer oblique inter polos situs.

11.) Translate. Pseudo-Ascon. in Cic. Divin. in Q. Cæcili 15. 49. Oblique Cicerone invidere conatur Cæcilius etiam a subscribendi spe. indirettamente, tacitamente. Sic Tac. 3. Ann. 35. Castigatis peci-

litteras oblique patribus, quod cuncta curarum ad principem rejicerent. et 5. *ibid.* 2. Increpuit amicitias muliebres, Fufum consulens oblique perstrigens. *Gell.* 3. 2. *extr.* His versibus oblique admonere voluit, diem a sexta noctis hora oriri. *h. e.* non exposita atque aperte, sed recondita et quasi aperta veteris ritus significatione, ut ipsemet loquitur paullo sup. et *Id.* 7. 17. Tum vero ego per motus, agendum jam oblique cum homine stulto, existimavi. *dissimulatamente. Ammian.* 20. 9. *init.* Legati, hæc secum ferentes quæ prædiximus, intentique ad viandum, quam venirent ad iudices celsiores, oblique tenebantur: morasque per Italiam et Illyricum perpassi diuturnas et graves, tandem etc. *h. e.* maligne detinebantur.

OBLIQUITAS, *aitis*, f. 3. *obliquità, sghembo, λοξότης, curvitas.*

I.) Proprie. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 6. (43). Ni talis obliquitas in latu digredi videretur. *Id.* 2. *ibid.* 19. 17. (81). Inæqualitatis causa obliquitas est Signiferi. Adde *eumd.* *ibid.* 8. 6. (31). et 10. 7. (48).

II.) Translate de sermone est perplexitas, obscuritas, ambages. *Priscian.* 18. p. 1137. *Putsch.* de oraculi responso: Ajo te *Æacida* etc. Sed aptissimum maxime fuit responso, etiam in confusione ordinis, propriam oraculi obliquitatem servare.

OBLIQUO, *as, avi, atum, are, a.* 1. (obliquus). Part. *Obliquans* I.; et *Obliquatus* I. et II. — Obligare est transverse sive in latu flectere, curvare, torqueri, in obliquum flectere, *πλαγίωω, λοξώω* (It. *piegare, torcere, fare andar a traverso, per fianco, per isghembo*: Fr. *faire aller de travers, obliquement, porter de côté, placer de biais, incliner*: Hisp. *torcer, inclinar, hacer ir al flego, al traves, poner obliquamente*; Germ. *seitwärts-, schief-, schräg richten, -neigen, -biegen, -krümmen, -lenken*: Angl. *to make oblique, bend obliquely, turn sideways or awry, cause to go transverse, turn aside*).

I.) Proprie. *Seneca Ep.* 121. ante *med.* Animalia tergi durioris inversa tamdiu se torquent, ac pedes exerunt et obliquant, donec ad locum reponantur. *Apul.* 6. *Met.* Obliquata cervice. *Ovid.* 7. *Met.* 410. Thyrtius heros Restantem, contraque diem radiorumque mirantem Obliquantem oculos, nexis adamante patenis Cerberon extraxit. *Stat.* 1. *Achill.* 323. latumque rubet, visusque superbos Obliquat. *Apul.* 3. *Met.* sub *init.*; et *Ammian.* 28. 4. a *med.* Obliquato aspectu conspiceret. *con occhio torto, biecameate.* *Rursus Stat.* 12. *Theb.* 749. ille paventes Obliquavit equos. *Sil.* 11. 15. 624. qua curvatas sinuosis flexibus amnis Obliquat ripas. *Lucan.* 4. 117. vastos obliquant flumina fontes. *h. e.* torquent, et in se vertant. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 13. 15. (38). de *Caspio mari.* Irrumpit aretis laucibus etc., atque ubi cæpit in latitudinem pandi, lunatis obliquatur cornibus. *Ammian.* 16. 12. a *med.* Præruptas undarum occurrentium moles obliquatis meatibus declinantes. *Tac. Germ.* 38. Insigne gentis obliquare crinem, nodoque substringere. Sic Sævi a ceteris Germanis, sic Sueavorum ingenui a servis separantur. *h. e.* non sinere recta descendere, sed flectere retro, vel in verticem, et nodo colligare. *Virg.* 5. *Æn.* 16. Obliquatque sinus in ventum. *h. e.* vela torquet in ventum, ut eum transverse flantem excipiat: quod nos dicimus *andare a poggia, o ad orza.* Sic *Lucan.* 5. 527. et flecto navita cornu Obliquat lævo pede carbasa. *V. PES.* *Ovid.* 12. *Met.* 485. in latu enseum Obliquat. *h. e.* obliqua ictu et cæsim feriendo, qui punctum antea ceciderat.

II.) Translate. *Stat.* 3. *Theb.* 381. sic variis prætentat pectora dictis, Obliquatque preces. *h. e.* non quidem directe et aperte, sed tecte, et aliud velle se simulans, preces adhibet. *Arnob.* 3. 23. Cui obliquata; dubio, cur obscuritatis submersa caligine (Pythius) dat sapiens subnuistralque responso? Cf. *Pacuvius* apud *Non.* p. 237. 4. *Merc.* Fama, non falsa autumnare dictio Delphis solet. et *Virg.* 6. *Æn.* 99. de *Sibylla.* Horrendas canit ambages. *V. et voc. seq.* — De littera Q scribit *Quintil.* 1. 4. 9. similem esse litteræ K, nisi quod paulum a nostris obliquatur. *h. e.* liquidæ more pronunciat, ut audire est in cui et qui. In priore enim durior est sonus, in altero flexus et tenerior quodammodo.

OBLIQUOLOQUUS, *i, m. 2.* (obliquus et loquor)

cognomen Apollinis, in *Gloss. Philox.*, quod Græce *Λοξίας*; dicitur. *V. LOXIAS. V. Arnob.* loc. in *voc. præced.* sub II.

OBLIQUUM, *nom. et adverb.* *V. voc. seq. I.*
OBLIQUUS, *a, um, adject.* ab *ob* et *liquis*, quam vocem vide suo loco. De notatione vide *Foss.* et *Martin.* ubi multa. — Quod ad descriptionem attinet ut *anticus* pro *antiquus*, sic *oblicus* pro *obliquus* scribebant veteres; *V. Wagner, Orthogr. Virgil.* p. 449. Hinc *oblicum*, minime vero, ut vulgatæ Edd., *oblitum* legendum est apud *eumd.* *Virg.* 3. *G.* 236. — Comp. *Obliquior* I. — *Obliquus* est a recto deflexus, curvatus, transversus, *λοξός, πλάγιος* (It. *obliquo, torto, piegato, bieco, che va a sghembo, a traverso, in banda*; Fr. *oblique, qui est ou qui va de biais, de travers, incline*: Hisp. *obliquo, inclinado*; Germ. *seitwärts, schief, schräg, von der Seite*; Angl. *oblique, awry, sidelong, thwart, turned sideways, slant, slanting, transverse*).

I.) Proprie. — a) Generalit. *Cic.* 1. *De oratore* 53. 120. Animal omnia, ut vult, ita utitur motu sui corporis, prono, obliquo, supino. *Ovid.* 2. *Amor.* 17. 20. de *Vulcano.* Turpiter obliquo claudicat ille pede. *Cæs.* 4. *B. G.* 17. Sublicæ ad inferiorem partem luminis obliquæ adigebantur. *Al.* *oblique.* et 7. *ibid.* 73. Obliqui ordines in quinquecentum dispositi. *Id.* 1. *B. C.* 76. Obliquo itinere lorum aliquem petere. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (99). de *Apelle.* Pinxit Antigoni regis imaginem altero lumine orbam, primus excogitata ratione vitia condendi; obliquam namque fecit. in *profilo.* *V. CATAGRAPHUS.* *Id.* 2. *ibid.* 77. 79. (188). Positio Signiferi circa media sui obliquior est, iuxta solstitium rector. *Horat.* 3. *Od.* 22. 7. Verres obliquum mediantem ictum scil. quia dentes exsertos habet a lateribus oris. *Ovid.* *Heroid.* 4. 104. obliquo dente timendus aper. et *ibid.* 6. 87. refruat aquas, obliquaque flumina sistit. et 9. *Met.* 18. Amnis cursibus obliquis lueus. et 1. *ibid.* 39. Fluminaque obliquis cœcit declivia ripis. et 10. *ibid.* 491. obliqua radix. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 29. 46. (86). Polyphi natant obliqui in caput. *Id.* 8. *ibid.* 24. 36. (88). Obliquo capite speculari *collo torto.* *Ovid.* 2. *Fast.* 457. Jam levis obliqua subsidit Aquarius umbra. *h. e.* inversa. — *Obliquus* etiam dicitur, qui a latere situs est, non adversus, nec aversus. *Cic.* 6. de *republ.* 19. Hos, qui incolunt terram, partim obliquos, partim aversos, partim etiam adversos stare vobis. *Ovid.* 5. *Met.* 132. Hujus in obliquum missum stetit inguine ferrum. *Val. Flacc.* 2. 7. Templaque *Tisæ* mergunt obliqua *Dianæ.* *Propert.* 4. 3. 21. obliquum dicit torquentes. funes, qui cessim graditur, et obliquo corpore. — b) Speciatim, *Obliquo oculo aspicere* est in latu deflexo, *mirare con occhio bieco*; quod faciunt invidentes, et dolentes alienis hominibus qui contrarium est *rectis oculis.* *Ovid.* 2. *Met.* 707. Illa deum obliquo fugientem lumine cernens. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 37. Non istic obliquo oculo inea commoda quisquam limat. *Stat.* 3. *Theb.* 377. Respectentque truces obliquo lumine matres. *Id.* 2. *Silv.* 6. 102. obliquoque notat Proserpina vultu. — c) *Ab obliquo, oblique, a latere.* *Ovid.* *Remed.* am. 121. Stultus ab obliquo qui quum descendere possit, pugnat in adversas ire natator aquas. Adde *eumd.* 10. *Met.* 675. — d) *Ex obliquo, idem.* *Plin.* 2. *Hist. nat.* 31. 31. (99). Plures soles simul reuuantur, nec supra ipsam, nec infra, sed ex obliquo. — e) *Per obliquum, idem.* *Horat.* 3. *Od.* 27. 6. serpens per obliquum similis sagittæ Terruit manus. — f) *In obliquum, idem.* *Virg.* 1. *G.* 97. Et qui, proscisso quæ suscitât equore terza, Rursus in obliquum verso perrumpit aratro. *Ovid.* 2. *Met.* 130. de *Zodaco.* Sectus in obliquum est lato curvamine limes. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. (152). Caneri in obliquum aspiciunt. *Id.* 27. *ibid.* 9. 55. (79). Filicis radices longæ in obliquum. — g) *Obliquum* adverbii more, idem. *Apul.* 3. *Met.* Oculis obliquum respiciens.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de transverse hominum cognatione. Hinc poetice *obliquum genus* est, qui non ex eadem matre mecum, sed ex concubina patris mei progenitus est. *Stat.* 5. *Theb.* 221. quibus ubera mecum Obliquumque a patre genus. *Lucan.* 8. 286. obliquo maculat qui sanguine regnum. *Al.* hic expon. ex femina descendens, quia

cognatio ex feminis transversa est, recta autem ex viris. ¶ 2. De oratione; et — a) *Obliquum dicitur, obliquus sermo* est, in quo non directo et aperte, sed velut per ambages et tacite quippiam significamus, aut perstringimus. *Tac.* 14. *Ann.* 11. Temporum Claudianorum obliqua insectatione cuncta ejus dominationis flagitia in matrem transtulit. *Quintil.* 9. 2. 79. Et si pater, qui infamem in matrem filium secreto occidisset, reus malæ tractationis, jacularetur in uxorem obliquis sententiis. *Martial.* 7. 62. Ne quid liberti narrent servique paterni, Et notet obliqua garrulitate cliens. *Sueton.* *Domit.* 2. *extr.* Obliquis orationibus carpere aliquem. *Aurel. Vict. Epit.* 9. Quam etiam caudicorum obliqua dicta contemneret. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 27. Cessent mendaces obliqui carminis astus. *h. e.* in alicujus laudem, dissimulato tamen nomine, compositi. *Ammian.* 15. 5. post *init.* Velut Silvano rogante verbis obliquis oranteque amicos-, ut se altiora captantem et propediem solum Principis adiutorum jurent. Sic *Id.* 29. 1. circa *fin.* Confutabant Theodorum litteræ suæ, per ambages obliquas ad Hilarium scriptæ. — b) *Obliqua oratio* est, quæ non recta constructione dirigitur ad eum, ad quem habetur, sed per obliquos casus, et infinitivum modum, *parlar indiretto*: cui opponitur *directa.* *Quintil.* 9. 2. 37. Apud historicos reperitur obliquæ allocationes, ut in T. Livii primo statim libro (c. 9.): *Urbes quoque, et cetera, ex infimo nasci: deinde etc.* *Justin.* 38. 3. 11. Quam orationem obliquam Pompejus Trogus exposuit, quoniam in Livio et in Sallustio reprehendit, quod contiones directas, pro sua oratione operi suo inserendo, historici modum excesserint. — c) *Obliqui casus* apud Grammaticos sunt reliqui præter rectos. *Farro* 8. *L. L.* 49. *Müll.* Alia casus habent et rectos et obliquos, alia rectos solum, alia modo obliquos. *Quintil.* 1. 6. 25. Similes quoque positiones in longe diversas figuras per obliquos casus exeunt. — d) *Obliqua positio* in verbis est, quæ a prima descendit, ut *laudavi a laudo, pepigi a pago.* *Id.* 1. 6. 10. Prima aliquando positio ex obliquo invenitur, ut memoria repeto convictos a me, qui reprehenderant, quod hoc verbo usus essem, *pepigi.* ¶ 3. De hominibus, *obliquus adversus aliquem, infensus, inimicus, invidiosus.* *Flor.* 4. 2. Cato adversus potentes semper obliquus, detestare Pompeium, actisque ejus obstrepere. — Hinc

Obliquum, *i, n. 2.* substantivorum more, et *Obliquum*, adverbii more usurpatum *V. sub I. c., d., e., f., et g.*

OBLISUS, *a, um.* *V. OBLIDO.*
OBLITERATIO, OBLITERATOR, OBLITEROR. *V. OBLITTERATIO, OBLITTERATOR, OBLITTERO.*

OBLITERSCO, *tescis, tui, tescete, n. 3.* (ob et latesco) delitescere, abscondi, nascondersi, stare celato, *ἐπιδυστασθαι.* *Cic. Tim.* 10. ad *fin.* Quibusque temporibus a nostro aspectu oblitescant. *Farro* 1. *R. R.* 51. 1. Aream esse oportet solidam terra pavita, ne in rimis ejus grana oblitescant. *Seneca Ep.* 55. ante *med.* Qui, velut timidum atque iners animal, metu oblituit.

OBLITOR, *oris, m. 3.* qui oblitus est, vel obliviscitur, *chi ha dimenticato, o dimentica.* *Hieronym.* in *Ps.* 88. v. 30. Derelictores legis; iudiciorum oblitores.

OBLITTERATIO vel *oblitteratio*, *ōnis, f. 3.* (oblittero) cancellamento, abolizione, actus obliterrandi, deletio, et translate oblivio. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 7. 18. (47). Tenta maris deprehenditur æris obliterratio. *h. e.* fundamini æris scientia obliterratio. *Arnob.* 6. 7. Vetustatis obliterratione celari. *Ammian.* 30. 6. Pacem cum præteritorum obliterratione obscurescentes.

OBLITTERATOR vel *oblitterator*, *ōris, m. 3.* (oblittero) qui delet, aut memoriam aufert, et translate qui obliviscitur. *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 26. ad *fin.* Commemorator, non obliterrator vetustatum.

OBLITTERATUS vel *oblitteratus*, *a, um.* *V. voc. seq.*

OBLITTERO vel *oblittero*, *as, avi, atum, are, a.* 1. (oblino, ob et littera). Part. *Obliterrans* II.; *Obliterratus* I. et II.; *Obliterrandus* II.; *Obliterraturus* II. — Oblitterare est litteris aliquid

superducere, oblinere, atque adeo abradere, abolere, delere, ἀφανίζω, cancellare, cassare, distrugere.

1.) Proprie. Tac. 13. Ann. 23. Exsiliumque accusatori irrogatum, et tabulae exustae sunt, quibus obliterata aërii nomina retrahebant. Alii pro nomina leg. monumenta.

II.) Translate est oblivisci, memoriam auferre, ex animo delere, togliere dalla memoria, dimenticare, mettere in dimenticanza. Accius apud Non. p. 146. 30. Merc. Inimicitias extinctas atque obliteratas memoria renovare. Cic. Vat. 6. 15. Quod maximis rebus, quas postea gessit, obliterandum esset. Id. post redit. in senat. 8. 21. Publici mei beneficii memoria privatam offensivam obliterarunt. Catull. 64. 232. Hæc vigeant mandata, nec ulla obliteret ætas. Liv. 3. 59. Peccata obliterata repetere. Id. 39. 20. extr. Non tamen obliterare famam rei male gestæ potuit. Id. 21. 29. extr. Oblitterare memoriam. Id. 3. 71. Res obliterata vetustate. Id. 41. 24. Suo beneficio paternas similitudines obliterans. et 43. 2. Præterita silentio obliterare. Sic Sueton. Tib. 22. Silentio rem obliterare. Tac. 11. Ann. 15. Ne ritus-sacrorum obliterarentur. Id. 1. ibid. 51. Tempus obliterandæ seditionis. Id. 6. ibid. 32. Bona juventæ senectute flagitiosa obliteravit. Id. Dial. 8. Libentius enim novis et recentibus, quam remotis et obliteratis exemplis utor. et ibid. 22. Ut jam obliterata et oïentia. Lactant. 6. Instit. 24. Deus promittit, se obliteratum omnes iniquitates ejus. qui justitiam denuo coperit operari. Liv. 26. 41. Adversæ pugnae in Hispania nullius in animo, quam meo, minus obliterari possunt. V. Drakenborg. ad h. l.

OBLITTERUS vel obliterus, a, um, adject. Gell. 19. 7. Nævius obliteram gentem pro obliteratam dixit.

OBLITUS, a, um. V. OBLINO.

OBLITUS, a, um. V. OBLIVISCOR.

OBLITUS, us, m. 4. (oblino) limitio. Gloss. Cyrill. Χρησται, liniatura, oblitus.

OBLIVIALIS, a, adject. oblivionem inducens, ut Obliviale poemum apud Prudent. 6. Cathemer. 16. OBLIVIO, ðnls, f. 3. actus obliviscendi, memoriae defectus, λησθη (1. oblivione, dimenticanza; Fr. action d'oublier, oubli; Hisp. el acto de olvidar, olvido; Germ. das Vergessen, d. Fergessenheit; Angl. oblivion, forgetfulness).

1.) Proprie. — a) Generalim. — Sæpissime in singul. num. Cic. pro leg. Manil. 4. 9. Omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit. Id. 2. Orat. 2. 7. Laudem alicujus ab oblivione atque a silentio vindicare. Liv. 1. 31. et 32. 21. a med. Dare alicui oblivioni. metter in obblío. Cic. 2. Fam. 1. ad fin. Meam tuorum erga me meritorum memoriam ulla nunquam delebit oblivio. Id. Deiot. 13. 37. Senatūs judicia de illo quæ unquam vetustas obruet, aut quæ tanta delebit oblivio? Id. Brut. 15. 60. Id ipsum nisi esset Ennii testimonio cognitum, hunc vetustas oblivione obruisset. Id. 9. Phil. 5. 10. et Marcell. 9. 30. Nulla ejus legationum posteritatis obscurabit oblivio. Id. 1. Fam. 9. a mel. Omnes ejus gravissimas injurias voluntaria quadam oblivione contriveram. Id. 6. Ferr. 35. 79. Existimavit, homines in oblivionem totius negotii esse venturos. che si scorderebbero. Seneca Brevit. vit. 13. in fin. Satius erat, ista in oblivionem ire. Cic. 3. Verr. 39. 101. Jacere in oblivione. Plin. Paneg. 75. Quæ vos, ne qua interciperet oblivio, in arta mittenda censuistis. Pseudo-Sall. orat. 1. ad Cæs. med. An illa, quæ in Pompejum increpabantur, oblitio abstulit? Cic. 1. Off. 8. 26. Caput me oblitio aliorum rei. m. dimentico. et eod. sensu Plin. 7. Hist. nat. 24. 24. (90). Ex præalto tecto lapsus, matris et affinium cepit oblivionem. Sic 8. ibid. 22. 34. (84). Subrepat mihi oblitio. Id. 25. ibid. 2. 5. (12). et 31. ibid. 2. 11. (15). Oblivionem alicui afferre. Horat. Epod. 14. 1. Nullis inertia diffuodit Oblivionem sensibus. — Per oblivionem, adverbii more, per dimenticanza. Sueton. Cæs. 28. Acciderat, ut is, legem de jure magistratum ferens, ne Cæsarem quidem exciperet, per oblivionem; ac mox, lege jam in aëre incisa et in aërium condita, porrigeret errorem. — Io plur. num. Horat.

4. Od. 9. 32. Non ego tot tuos patiar labores Impune, Lolli, carpere lividas Obliviones. Gell. 9. 5. Critolaus Peripateticus et malum esse voluptatem ait, et multa alia mala parere ex sese, injurias, desidias, obliviones, ignavias. — b) Speciatim oblitio est idem atque amnestia, quam voc. V., ἀμνηστία. Vellej. 2. 58. 4.; et Sueton. Claud. 11. Decreta oblitio rerum præteritarum. che non si parti più del passato. Cf. Nepos Thrasyb. 3. Legein tulit, ne quis ante actarum rerum accusaretur, neve multaretur: eamque illi legem oblivionis appellarunt. et Val. Max. 4. 1. extern. 4. Hæc oblitio, quam Athenienses λησθητιαν vocant. Justin. 5. 10. 11. Et, ne qua dissensio ex ante actis nasceretur, omnes jurejurando obstringuntur, discordiarum oblivionem fore.

II.) Translate. ¶ 1. Subjective, uti ajunt, est memoriæ imbecillitas, difetto, mancanza di memoria. Sueton. Claud. 39. In eo (Claudio) mirantur sunt homines et oblivionem et inconsiderantiam, vel, ut Græce dicam, μετεωριαν et ἀβαστηριαν. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu oblitio litterarum dicitur a Bibaculo Orbilius Pupillus Beneventanus grammaticus, quia in senectute memoriam omnem amiserat. Sueton. Gramm. 9. — V. De nomine fluminis proprio V. ONOM.

OBLIVIOSUS, a, um, adject. Sup. Obliviosissimus 1. — Obliviosus ¶ 1. Est qui cito oblitiscitur, scordevole, smemorato, ἐπιλήσμων. Cic. Senect. 11. 36. Illos significat credulos, obliviosos, dissolutos. Id. 1. Invent. 24. 35. Acutus, an hebetior: inemor, an obliviosus; comis, offitiosus, pudeas, patiens, an contra. Tertull. Anim. 24. Homo oblitiosissimus. ¶ 2. Horat. 2. Od. 7. 21. Oblivioso levis Massico Ciboria exple. h. e. oblivionem inducente.

OBLIVISCOR, oblivisceris, oblitus sum, oblitusci, dep. 3. Ratione habita etymi illud litus, quod in part. oblitus inest, videtur cum Græca voce λησθη oblitio conjungi posse. — Interdum obliviscor passive usurpatur; V. sub 1. e. — Part. Obliviscens II 1.; Oblitus I. et II. 1.; Obliviscendus I. — Oblivitus pro oblitus est Commodian. 27. 8. Oblivitus esse mortuus de gesto priore. — Oblivisci est memoriam alicujus personæ aut rei amittere; atque adeo negligere, nam cui aliquid curæ est, oblitus non solet, ἐπιλανθανομαι (It. scordarsi, dimenticarsi, obbliare; Fr. oublier, mettre en oubli, perdre le souvenir de; Hisp. olvidar, perir la memoria de alguna cosa; Germ. vergessen; Angl. to forget, let slip from the memory, lose all recollection of)

1.) Proprie usurpatur a) Cum Genitivo. — Cum Genit. personæ. Cic. 5. Fin. 1. 3. Vivorum memini, nec tamen Epicuri licet oblivisci. Justin. 11. 5. 9. Obliti omnes conjugum liberorumque Persicum aurum et totius Orientis opes jam quasi suam prædam ducebant. Ter. Eun. 2. 3. 14. Nescio hercule neque unde eam, nec quorsum eam. Ita prorsum oblitus sum mei. Cic. 9. Fam. 12. Dum tu ades, sunt oblitæ sui. Virg. 3. En. 629. Oblitusve sui est libacus discrimine tanto. Adde Sil. It. 4. 124. — Oblitus sui dixit Seneca Herc. Fur. 292. de mortuis, qui epota aqua Lethes vitam omnem præteritam oblitisci dicuntur. — Cum Genit. rei. Cic. Planc. 42. 101. Memini, nec unquam obliviscar mortis illius. Sic Id. 1. Fam. 9. § 8. Num potui magis oblitisci temporum meorum, meminisse actionum? et Pis. 26. 62. O paterni generis oblitæ, materni vix memor! Id. 1. Fam. 7. § 7. Ut nostræ dignitatis sinus oblitæ. Id. 4. Att. 18. Me oblitum consuetudinis et instituti mei rarius ait te scribere. Cæs. 1. B. G. 14. Oblivisci veteris contumeliæ. et 7. ibid. 34. controversiarum et dissensionum. Nepos Eumen. 6. injuriam omnium. Liv. 4. 40. heroris. Virg. 4. En. 287. heu regni rerumque oblitæ tuarum! et ibid. 528. corda oblitæ laborum. Horat. 3. Od. 5. 10. Ancilliarum et nominis et togæ Oblitus (miles Crassi) æternæque Vestæ. Tac. 2. Hist. 1. extr. Obliviscendum offensarum de bello agitantiibus. Quintil. 9. 2. 86. Oblit tot exemplorum. Sil. It. 3. 301. Ad quarum cantus serpens oblitæ venenæ, etc. — Joculariter Plaut. Trin. 4. 3. 10. Tribuiste te poteris memoriæ esse oblitum? h. e. ovendo tre soli bicchieri di vino hai perduto la memoria? — b) Cum Accusativo. Cic. Cael. 20.

50. Obliviscor jam injurias tuas, Clodia, depono memoriam doloris mei. Id. Rosc. Am. 17. 49. Artificium obliviscatur et studium deponat. Id. Brut. 60. 217. Subito totam causam oblitus est. Id. Mil. 23. 63. In quibus (civibus) homines non modo res præclarissimas obliviscuntur, sed etiam nefarias suspicantur. Id. Rosc. Am. 31. 87. Ut alia obliviscar. Liv. 5. 5. Num oblivisci nos hæc tam crebra Etruriæ concilia de mittendis Vejosis auxiliis patiuntur? Nepos Datam. 11. Datamem revocavit, simulans, se quiddam in colloquio esse oblitum. Justin. 30. 1. 8. Omnem magnitudinem nominis ac inajestatis oblitus. Virg. 2. En. 148. Quisquis es, amissos hinc jam obliviscere Grajos. — c) Cum Infinito. — Addito Accus. Cic. Rose. Com. 17. 50. Obliviscor, Roscium et Cluvium viros esse primarios. — Sine Accus. Ter. Andr. 5. 1. 22. Et nescio quid tibi sum oblitus hodie, ac volui, dicere. Ovid. 2. Met. 440. pæne est oblita phætram Tollere cum telis. Sueton. Cal. 26. Coosulibus oblitus de natali suo edicere, abrogavit magistratum. — d) Cum Relativo. Cic. Brut. 60. 218. Etiam in scriptis obliviscatur, quid paulo ante posuisset. Horat. 1. Ep. 6. 62. Quid deceat, quid non, oblitæ. — e) Passive. — Part. Obliviscendus apud Plaut. Mil. glor. 4. 8. 49. Mulbres mores discendi, obliviscendi stratiotici. Horat. 1. Ep. 11. 9. Oblitusque meorum, obliviscendus et illis. — Part. Oblitus, dimenticato, apud Virg. 9. Ecl. 53. Nunc oblita mihi tot carmina. Val. Flacc. 2. 388. si Martius aures Clamior, et oblitus rursus fragor impleat æris. Id. 1. 791. Tuque exrite parens umbris, ut nostra videres Funera, et oblitus superum paterere dolores. h. e. mortalium in terris viventium, qui ibi jam memoria exciderant Lethen transgresso. — Oblivisci, si salva est lectio, apud Paul. Dig. 23. 2. 60. § 6. Quia post emancipationem in totum adoptivæ familiæ oblitiscuntur.

II.) Translate. ¶ 1. De inanibus apud Poetas. Catull. 68. 43. Ne fugiens sæclis obliviscentibus ætas Illius hoc ræca nocte tegat studium. h. e. oblivione posteritatis obscurat. Id. 64. 207. oblitio dimisit pectore cuncta, Quæ mandata prius constanti mente tenebat. Ovid. 4. Fast. 533. de Proserpina. oblitio fertur gustare palato, Loogamque imprudens exsoluisse famem. Virg. 2. G. 59. Pomaque degenerant succos oblita priores. Colum. 10. R. R. 408. de persicis. Ambrosios præbent succos oblita nocendi. Apud Manil. 3. 259. non dicitur oblitæ diæ, quum in solstitio hiberno et in regionibus septentrionalibus adeo producitur, ut videatur oblita diæ sequentis, cui cedere locum debet. ¶ 2. Oblivisci nomen suum proverbio dicitur, qui nullius memoriæ est. Petron. fragm. Tyagar. 66. Burmann. Tam bonæ memoriæ sum, ut frequenter nomen meum obliviscar.

OBLIVITUS, a, um. V. voc. præced. sub init. OBLIVIVUM, ii, n. 2. idem quod oblitio, oblitio, dimenticanza; — a) Sed fere poetica vox, et usum habens in plurali num. Lucret. 6. 1212. Atque etiam quosdam cepere oblitia rerum Cunctarum. Virg. 6. En. 714. Lethæi ad fluminis undas Seruras lateas et longa oblitia potant. Horat. 2. Sat. 6. 62. somno et inertibus horis Ducere sollicitæ jucunda oblitia vitæ. h. e. oblitisci. Sic Val. Flacc. 4. 536. longæ ducentem oblitia pæonæ. Ovid. 5. Trist. 7. 29. Non tamen ingratum est quodcumque oblitia nostri Impedit. et 1. ibid. 8. 11. Tanta ne te, fallax, cepere oblitia nostri? Id. 12. Met. 539. Agere oblitia laudis Herculeæ. h. e. oblitisci, tacere, præterire. Id. 4. Pont. 10. 19. succi, patriæ faciunt qui oblitia. Sil. It. 4. 723. omnia sonni Considerant, ægrisque dabant oblitia curis. Stat. 10. Theb. 89. Limen (Somni) opaca Quies et pigra oblitia servat. — b) In singulari num. Tac. 4. Hist. 9. Eam sententiam modestissimus quisque silentio, deinde oblitio transmisit. Mar. Victorin. 1. p. 2460. Putsch. Contagio, apud omnes fere veteres scriptum est nominativo casu, ut obsidio quoque et oblitio: sed poetarum licentia primo fecit contagia et obsidia et oblitia, postea diel cæpl et oblitium et obsidiom et contagium.

OBLIVIVUS, a, um, adject. messo in oblitio, dirisato, obsoletus, oblivione deletus. Varro 5. L. L. 10. Müll. Hæc sunt tripartita verba, quæ

sunt aut nostra, aut aliena, aut obliuia: de nostris dicam cur sint, de alienis unde sint, de obliuiis relinquam. *voci antiquate.*

OBLŌCĀTUS, a, um. *V. voc. seq.*

OBLŌCO, as, āvi, ātum, are, a. 1. (ob et loco). Part. *Oblocatus*. — Oblocare est idem quod locare. *Sueton. Cæs. 26.* Quæ ad epulum pertinebant, macellaris oblocata. *Al. leg. oblocata. Justin. 11. 10.* Quum operam oblocare ad puteos exhauriendos solitus esset.

OBLŌCŪTIO et **OBLŌCŪTOR**. *V. OBLOQUŪTIO, OBLOQUŪTOR.*

OBLŌGŪLŪS, a, um, adject. deminut. oblongi. *Gell. 17. 9.* Surculi teretes oblonguli.

OBLŌNGŪS, a, um, adject. (ob et longus). Comp. *Oblongior*. — Oblongus est idem ferme quod longus, sed præpositio quippiam auget, ἐπιμήκης, παραμήκης (It. *ben lungo, bislungo*; Fr. *allongé, oblong*; Hisp. *oblongo*; Germ. *länglich*; Angl. *of a good length, oblong, longer than broad*). *Liv. 21. 8. ad fin.* Falarica, missile telum bastili oblongo. *Plin. 37. Hist. nat. 12. 75. (196).* de gemmis. Figura oblonga maxime probatur. *Id. 10. ibid. 52. 74. (145).* Quæ oblonga sint ova, gratioris saporis putat Horatius Flaccus. (2. *Sat. 4. 12.* Longa quibus facies ovis erit, illa memento, Ut succi melioris, etc.) *Id. 25. ibid. 3. 6. (21).* Herba folia habens oblonga. *Id. 13. ibid. 15. 30. (96).* Oblongus venarum discursus in mensis. *Tac. Agric. 10.* Formam Britannicæ oblongæ scutulæ assimilare. *Scribon. Compos. 231.* Cantharides variæ et oblongæ. *Fitruv. 21. 8. ad fin.* Foramen oblongius sit tanto, quantum etc.

OBLŌQUŪM, ii, n. 2. contradictio, calumnia. *Sidon. 7. Ep. 9. in contione.* Nosse vos par est, in quas me obloquiorum Seyllas turbo coniecit. *Claud. Mamert. 2. Stat. anim. 9. ad fin.* At si quis nunc monendi locus est, moneo atque deuncio: Quique isti, quique sunt alii, qui vel in magnos viros obloquia, vel de rebus summis deliramenta quædam cum compotioribus mussitant, aut palam loquuntur, aut taceant.

OBLŌQUOR, lōquēris, lōquūtus vel lōcūtus sum, lōqui, dep. 3. (ob et loquor). Part. *Obloquens I. a.; Obloquutus I. b.* — Obloqui est ob aliquid loqui, atque adeo contra loqui, loquendo interpellare, παραλάω (It. *parlare in faccia ad alcuno, parlar contro, contraddire, trovar che dire, interrompere*; Fr. *parler contre quelqu'un ou quelque chose, interrompre, contredire*; Hisp. *hablar en cara, contradecir, interromper*; Germ. *gegen Jemanden reden, sprechen, daher darein reden, widersprechen*; Angl. *to speak while another is speaking, interrupt, gainsay*).

I.) Proprie occurrit — a) Cum Dativo personæ. *Plaut. Men. 1. 2. 46.* Te morare, mihi dum obloquere. *Cic. Cluent. 23. 63.* Vocat me alio jactululum tacita vestra expectatio, quæ mihi obloqui videtur, quid ergo? negas ne etc? *Plin. 36. Hist. nat. 16. 25. (126).* Dederat natura vocem saxi, respondentem homini, inimo vero et obloquentem. — Absolute *Afranius apud Non. p. 78. 33. Merc.* Quid est istuc, te bilaterare atque obloqui? *Cic. 2. ad Q. fr. 10.* Tu metuis ne me interpellis etc. Tu vero ut me et appelles et interpellas, et obloquare et colloquare velim. *Gell. 1. 26.* Servo suo tunicam detrahi, cædique cum loro jussit. Cæperat verberari: obloquebatur, non meruisse, ut vapulet. *Curt. 10. 2. sub fin.* Notatis, qui ferocissime oblocuti erant, singulos manu rorripuit. *supra dixerat:* Tumultuoso elanore et militari violentia volentem loqui inhibebant. — *Tertull. de Fug. in Persec. 1.* Ibidem ego, obloquutus aliqui, pro loco ac tempore, semitactatam materiam abstuli mecum.

II.) Translate. ¶ 1. Poetice per catachresin. *Ovid. 13. Pont. 1. 21.* Non avis obloquitur. h. e. cantu non obstreptit. *Virg. 6. Æn. 646.* Threicius Iouga cum veste sacerdos Obloquitur numeris supremum discrimina vocum. h. e. versibus, quos ore canit, interponit sonum Iyræ septem chordas habentis. ¶ 2. Ponitur pro male dicere, conviciari. *Plaut. Curc. 1. 1. 42.* Nempe obloqui me jusseras. *V. integr. loc. Catull. 83. 3. de Lesbia.* si nostri oblita taceret, Sana esset: quod nunc gannit et obloquitur, Non solum meminil, sed quæ multo acrior est rea, Irata est: hoc est, uritur et loquitur. ¶ 3. Item pro improbare, vituperare, damnare,

reijcere. *Seneca Ep. 121.* Non desistam votis obstreperis. Quid ni? quum maxima malorum optaverimus, et ex gratulatione natum sit, quidquid obloquimur.

OBLŌQUŪTOR vel oblocutor, ōris, m. 3. qui obloquitur, interpellat, obstreptit. *Plaut. Mil. glor. 3. 1. 43.* neque ego unquam oblocutor sum alteri in convivio. Incommoditate abstinere me apud convivas commode Commemini, et meæ orationis justam partem persequi, si meam partem itidem tacere, quum aliena oratio est.

OBLŌQUŪTIO vel oblocutio, ōnis, f. 3. actus obloquendi. *Cassiod. 4. Variar. 31.* Defectus rerum aut consilium titubare, aut vires arguit defuisse. Quapropter sanctitas vestra a tali obloquutione refugitis (h. e. schivando tale diceria), quæ in aquæductu reficiendo probabili cura ex nostrâ auctoritate suscepit, celeriter ad effectum faciat pervenire. *Ennod. Opusc. 6. sub init.* Si dente tangatur invidi splendor vitæ, umbram venenatæ obloquutionis excludit.

OBLŌCŪNASSE. *V. OBLOCUVIASSE.*

OBLŪCTĀTIO, ōnis, f. 3. actus contra aliquid oblocutandi.

I.) Proprie. *Capell. 6. p. 208.* Cujus (Ætnæ) crater immensos fragores intonans oblocutione flammaram. *Cassiod. 12. Variar. 14. a med.* Exormiston nequit nudis elevantibus contraria oblocutione demergere.

II.) Translate. *Arnob. 2. 50.* Qui cum suis voluptatibus pugnant, et affectus ex animis pellere, pertinent moluntur oblocutione virtutis.

OBLŪCTOR, āris, ātus sum, ari, dep. 1. (ob et luctor). Part. *Oblocutans et Oblocutus I.* — Oblocutari est acrius contra aliquid nisi, luctari, ἀντιπαλαω (It. *sforzarsi all'incontro, lottare contro*; Fr. *lutter contre*; Hisp. *luchar contra*; Germ. *sich anstrengen gegen Jemanden, gegen ihn ringen oder ankämpfen, widerstreben*; Angl. *to strive against, struggle or contend with*).

I.) Proprie — a) Cum Dativo — Rei sæpe. *Virg. 3. 38.* genibusque adversæ oblocutor arene. *Colum. 18. R. A. 14. 8.* Fructibus aut solidioribus herbis oblocutur ita pertinaciter, ut collum abruppat. *Curt. 5. 8.* Dia Romini oblocutatus, in ripam semiaminis evasit, aevendo contrastato un pezzo. *Claudian. Cons. Mall. Theod. 103.* Sidera cur septem retro mittantur in ortus Oblocuta polo. h. e. contra cæli motum inentia ab occidente in orientem. — Cum Dato personæ. *Sil. It. 8. 10.* soli oblocutandum Fabio. h. e. gerendum bellum contra solum Fabium et soli resistendum. — b) Absolute. *Curt. 4. 9. extr.* Prefectum equitatus ex equo præcipitavit, et oblocutanti caput gladio dempsit. *Stat. 3. Silv. 1. 20.* oblocutanti saxa submovit vitæus, et magno pertore montem impulit, resistenti alle spante.

II.) Translate. *Curt. 6. 6. a med.* Et erat animi semper oblocutantis difficultatibus. *Id. 7. 4.* Oblocutans oblivioni. *contrastante colla dimenticanza.* et *Augustin. 2. Civ. D. 5.* Qui flagitiosissime consuetudinis vitis oblocutari magis, quam oblocuti student.

OBLŪCŪVIASSE dicebant antiqui mente errasse, quasi in loro dvorum alium occurrisse. *Paul. Diac. p. 187. 11. Müll. Al. leg. OBLŪCŪNASSE.* Ceterum oblocutasse videtur esse obruium in loco viare, h. e. fieri.

OBLŪDO, dis, si, sum, dere, n. 3. (ob et ludo) idem ac ludo, πίζω, giuocare, scherzare. ¶ 1. Absolute est curam aliis ludere. *Plaut. Truc. 1. 2. 10.* obtulunt, quo custodem Oblentent per joculum et ludum. ¶ 2. Cum Dativo personæ est imponere, ludibrio habere, farsi giuoco, prendersi giuoco. *Prudent. Hamartia. 6.* Terrarum tibi forma duplex obtulit, ut extors Dividuum regnare Deum super æthera credas. h. e. tibi imponit.

OBLŪRIBUS, a, um, adject. idem ac luridus, aut valde luridus. *Ammian. 14. 6. a med.* Spadones obluridi, distortaque lineamentorum compage deformes.

OBLŪMENS, entis. *V. OMMANENS.*

OBLŪMARCESCO, is, ere, n. 3. idem quod marcesco. *Lucilius apud Non. p. 2. 30. Merc.* Oblumarescebat fehris, senium, vomitus, pus.

OBLŪMENTANS. *V. OMMENTANS.*

OBLŪMÉRITUS, a, um, adject. meritus; proprie

est solemnis formula ob merita perperam declinata. *Inscript. apud Rénier. 966.* PARENTES OPTIME OBLŪMÉRITAE FECERVNT. *Alta apud eumd. 3593.* APROXINUS VICTOR FRATRI ET FILIIS AMANTISSIMIS OBLŪMÉRITIS-FECIT ET DEDICAVIT. Adde *altiam apud eumd. 444.*

OBLŪMITTO, is, etc. *V. OMITTO* init.

OBLŪMŌLIOR, iris, itus sum, iri, dep. 4. (ob et molior). Part. *Obmoliendus 2.* — Obmoliri ¶ 1. Proprie et stricto sensu est molem objirere, προβάλλω. *Curt. 6. 6. a med.* Arborum truncos et saxa obmoliuntur. h. e. advolvunt muniendi causa. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, est facta mole obstruere. *Liv. 37. 32.* Ad munienda et obmolientia, quæ ruinis strata erant. h. e. obstruenda oppositis molibus. *Sic Id. 33. 5.* Duo, aut summum tres juvenes conmissi arborem unam (ex istis, quibus ante objectis castra septa erant) evelebant: qua evulsa, portæ instar extemplo patebat, nec in promptu erat, quod obmoliuntur.

OBLŪMŌRĒO, es, ere, a. 2. valde mordeo. *Isid. 20. Orig. 16. 1.* Frena quod hæc equi frendant, id est imprimant dentibus et obmordeant.

OBLŪMŌVĒO, es, ere, a. 2. (ob et moveo). Part. *Obmovendus*. — Obmovere est admovere, teste *Festo p. 203. 33. Müll.* Obmoveto pro admoveto dicebatur apud antiquos. *Cato R. R. 141.* Cultro facto strum, et fertum uti adsiet: inde obmoveto. et 134. Fertum Jovi moveto, et mactato sic: Juppiter, te huc fertu obmovendo bonas preces precor, uti sies vobis propitius mihi, etc. *V. Drakenborg. ad Liv. 9. 37.*

OBLŪMŪRĀTIO, ōnis, f. 3. murmuratio et clamor contra aliquem *Ammian. 26. 2.* Obmurmuratio gravis exaritur, nonrepantibus centuriis, etc.

OBLŪMŪRO, as, āvi, are, n. 1. (ob et mururo) contra murmurare. — a) Cum Dativo. *Ovid. Heroid. 18. 47.* peribusque meis obmurmurat ipse. — b) Cum Accusato. *Sueton. Oth. 7. extr.* Idem obmurmurasse: Ἐ γὰρ με καὶ μακροῖς αἰχμαῖσι; h. e. submissa voce loquentem esse.

OBLŪMISSŪS, as, a. 1. frequentat. et **OBLŪMISSŪS**, as, are, a. 1. obmurmuro, summus. *Tertull. Pall. 3.* Tacendum, ne quid et illi de Cæsaribus obmissent. *Id. Anim. 18.* Poetæ hæc nobis semper abmissant.

OBLŪMŪTESCENS, entis. *V. voc. seq.*

OBLŪMŪTESCO, tescis, tūi, tescere, n. 3. (ob et mutesco). Part. *Obmutescens I.* — Obmutescere est mutum fieri, vocem amittere. καὶ ζῳπυ; (It. *ammutire, annulotire, divenir muto*; Fr. *devenir muet, perdre la voix*; Hisp. *emudecer, quedar mudo, perder la palabra*; Germ. *verstummen, sprachlos werden*; Angl. *to become dumb, be struck dumb or mute*).

I.) Proprie. *Cels. 2. 6.* Qui epina veratio exceptus distentione nervorum est, aut qui obrinis obtuluit. *Plin. 27. Hist. nat. 12. 104. (127).* Quantalibet lassitudine recreari defessos, etiam ipum obtuluerunt. *Id. 20. ibid. 5. 20. (40).* Et aqua bibendum (sacerum carperum) dederit repente obtuluerunt. *Est qui leg. obtuluerunt: at Silig., nulla prolata var. latione, obtuluerunt. Id. 8. ibid. 30. 44. (106).* Umbra ejus (hyænar) cantantur canes obtuluerunt.

II.) Translate. ¶ 1. De hominibus est universim terre. *Cic. Mil. 35. 98.* De me omnes gentes loquuntur: nulla inquam obtuluerunt vestitas. *Id. 2. Orat. 7. 27.* Ego neque Antonium verbum facere patiar, et ipse obtulueram. *Id. Dom. 52. 155.* Quis est, qui existimare possit, huic verum mittenti non et linguam obtuluisse, et manum obtuluisse? *Quint. 13. Met. 538.* obtuluit illa dolare. *Virg. 4. Æn. 279.* Eneas aspectu obtuluit aures.

OBLŪNATES, a, um, particip. ab inusit. *obnascor: nato all'interno, circum natus.* *Liv. 23. 19.* Ibi herentia (toba) later oblata ripis salicis conspiciuntur.

OBLŪNECTERE, oblizare, maxime in nuptiis frequens est. *Festus p. 190. 11. Müll. Al. leg.* maxime in nexis frequens est.

OBLŪNEGATOR, ōris, m. 3. *V. ABNEGATOR.*

OBLŪNEXUS, us, m. 4. nexis, vinculum. *Tertull. 4. advers. Marcion. 37.* Dissolvens violentiorum contractuum obnexus.

OBNIGER, gra, grum, adject. niger, vel subniger, vel admodum niger. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 23. 94. (253). Radicibus multis et obnigris. *Harduin.* in MSS. *invenit obolis, nigris: unde suspicatur oblongis, nigris.* At *Sillig.* ex optimis Codd. legit multis obliquis nigris.

OBNISE. V. **OBNIXE.**

OBNISUS, a, um. V. **OBNITOR.**

OBNISUS, us, m. 4. (obnitor) nisus, conatus, qui contra aliquid fit. *Auct. Itiner. Alex. M.* (edente *A. Maio*) 41. *Damascum* capit obniso levi, opuni conditorium Persicarum.

OBNITOR, tēris, sus et xus sum, ti, dep. 3. (ob et nitor). De scriptione obnitus et obnizus, V. *Nisus* in v. **NITOR.** — *Obniter* pro *obniti* est *Lucret.* 4. 438. — Part. *Obnitens* I. et II. 1.; *Obnizus* I. et II. 2. — *Obniti* est contra niti, atque adeo resistere, obluētari, ἀντισταίνει (It. *sforzarsi all'incontro, puntarsi contro, contrastare, resistere; Fr. faire effort contre, lutter, résister; Hisp. esforzarse contra, luchar, resistir; Germ. gegen etwas sich stemmen, sich entgegen stemmen; Angl. to struggle or strive against, contend with, strive, endeavour*).

1.) *Proprie.* — a) De brutis animalibus et hominibus. *Ennius* apud *Probum* ad *Virg.* 6. *Ecl.* 31. Et deus aquila pinnis obnixa volabat *Vento.* *Virg.* 3. *G.* 232. et 12. *En.* 105. de tauro. irasci in cornu tentat Arboris obnixus trunco. h. e. urgens; impelleps, impetens vi summa truncum. *Id.* 9. *En.* 724. Portam vi multa converso cariline torquet, Obnixus latis humeris. *Fal. Flacc.* 7. 595. Obnixusque genu superat, cogitque trementes Sub iuga abena toros. *Liv.* 34. 46. a med. Diu in angustiis pugnatum est, nec dextris magis gladiisque gerebatur res, quam scutis corporibusque ipsis obniti urgebant. *Est qui leg. obnisi.* *Id.* 6. 12. ad fin. Ne procurri quidem ab acie velim, sed obnixus vos stabili gradu impetum hostium excipere. et 8. 38. In suo quisque gradu obniti urgentes scutis, sine respiratione ac respectu pugabant. *Nepos Chabr.* 1. Obnito genu scuto. h. e. in scutum. *Quintil.* 5. 13. 14. Toto corpore obnitendum. *Amrrian.* 16. 12. circa med. Obniti genibus quidam barbari peritissimi bellatores hostem propellere laborabant. *Claudian.* 1. in *I. cons. Stilich.* 289. nunc obliquante carina Callidus et pelagi cœlique obnitiur iræ. *Virg.* 5. *En.* 21. Obniti contra. *Sic* 10. *ibid.* 359. stant obniti omnia contra. — b) De inanimis. *Lucret.* 4. 438. Navigia, aplustris fractis, obnitiur undis. *Virg.* 5. *En.* 206. acuto in murice remi Obniti crepuere, illisaque prora pependit. *avendo urtato impetuosamente.* *Stat.* 5. *Theb.* 366. obniti lacerant cava nubila venti. *Id.* 11. *ibid.* 337. obniti frangunt mala murmura dentes. h. e. stricti, et invicem malis cocuntibus velut urgentes: quod ita expressit *Seneca* 3. *Ira* 4. Adjacentium inter ac arietatorum, et aliquem esse cupientium, non alium sonum, quam est apris tela sua attritu aculentibus.

II.) *Translate.* ¶ 1. Morali ratione est contra niti, obluētari: utramque significationem, propriam et translata, junxit *Tac.* 2. *Hist.* 5. *Vespasianus* nocte diuque consilio, ac, si res posceret, manu hostibus obniti. *Fellej.* 2. 89. 5. Quom saepe obnitens repugnasset. *Id.* 2. 123. 2. Quamquam inclinata in deterius principia valetudinis senserat, tamen, obnitente vi animi, prosecutus filium etc. *Tac.* 15. *Ann.* 11. Obniti adversis. — Cum Infinito. *Vellej.* 1. 9. 6. Quam Anicii Octaviique triumphum nemo interpelleret, fuere, qui Pauli impedire obnitereant. *Ita Codd.; at Rubkopfl. legendum ducit* antiterentur. — Apud *Cic.* *Mil.* 13. 34. At nunc, Clodio remoto (al. At non P. Clodio mortuo), usitatis jam rebus obnitendum est Miloni, ut tœator dignitate suam. At *Orellius* *verius leg.* enitendum. ¶ 2. Hinc obnixus est idem ac firmus, ronstans, tenax. *Virg.* 4. *En.* 331. ille Jovis monitis immota tenebat Luminia, et obnixus curam sub corde premebat. *constante, sermo, resistendo alle preghiere.* *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 24. (105). de cloacis Romæ. Pugnant diversi aqum impetus intus, et tamen obnixa firmitas resistit. *Apul.* 4. *Met.* Obnixum silentium. — Hinc

Obnixum, adverbii more. *Auson. epist.* 25. 28. *Obnixum*, Pauline, taces. h. e. obstinate, pertinaciter, constanter.

OBNIXE vel *obnise*, adverb. (obnixus). *Comp. Obnixus.* — *Obnixe* occurrit translate tantum et est cum conatu, enixe, instanter, totis viribus, con ogni forza, οὐδυνως. *Ter. Andr.* 1. 1. 134. *Pedibus* manibusque obnixe omnia facturum. *Seneca Ep.* 35. Quom te obnixe rogo, ut studeas, meum negotium ago. et *ibid.* 95. Interdum enim obnixe petimus id, quod recusaremus, si quis efferret. *Sic Ammian.* 24. 2. *med.* *Hormisdæ* et indigenæ colloquia petentes obnixe. *Id.* 29. 2. *ante med.* *Obnixe* inflexibilis mansit; ut videretur aures oclclusisse ceris. *Claud. Mamert.* 1. *Stat. anim.* 3. *Obnixus* argumentari.

OBNIXUM, adverb. V. **OBNITOR** in fin.

OBNIXUS vel *obnizus*, a, um. V. **OBNITOR.**

OBNOXIÆ, adverb. (obnoxius). ¶ 1. Stricto sensu est more ejus, qui noxæ, seu crimini subiectus est, in modo punibile, in modo previsto dal codice penale. *Plaut. Stich.* 3. 2. 41. *Perii* hercle vero plane, nihil obnoxie. h. e. minime leniter, seu leviter et clementer: nam qui obnoxii sunt, leniter et cum respectu agere solent cum iis, quibus sunt obnoxii. *Ita Acidalius.* *Aliter Salmas., aliter Sculting.* ad *Quintil. declam.* 1. 6., aliter *Gronov.*, qui etiam videtur ita distinguere: *Perii* hercle vero, plane nihil obnoxie. *Gell.* ita refert 7. 17. Nunc ego hercle perii plane, non obnoxie. Sed non explicat. V. **OBNOXIOSE.** Recentiores vero *Plautinum* illud nihil obnoxie interpretantur innocenter omnino. ¶ 2. Latiori sensu est timide, trepidè, more ejus, qui debitor et obnoxius alteri est. *Liv.* 3. 39. Sed magis obedienter ventum in curiam, quam obnoxie dictas sententias accepimus.

OBNOXIETAS, atis, f. 3. (obnoxius) translate tantum occurrit, et est obligatio, *soggezione, dipendenza.* *Cassiod. de anim.* 10. Anima per corporis illecebras sumit de ejus obnoxietate victorias. *Ennod.* 9. *Ep.* 29. Me sub fasce vestri muneris ronstitutum sola manet de obnoxietate confessio. *Adde eumd. Opusc.* 7. ad fin.; et *Majorani loc. cit.* in **SUPERINDICTICIUS.**

OBNOXIO, as, are, a. 1. facio me obnoxium alicui. Occurrit tantum Part. *Obnoxians* apud *Claud. Mamert.* 2. *Stat. anim.* 9. a med. Et alienis semet noxiis obnoxiantes.

OBNOXIOSE, adverb. idem quod obnoxie; sed occurrit translate tantum et est timide, cum respectu. *Plaut. Epid.* 5. 2. 29. Cedo manus igitur. *EPID.* morantur nihil: atque arcte colliga. Nihil veto obnoxiose. *senza soggezione e rispetto.*

OBNOXIOSUS, a, um, adject. idem quod obnoxius; sed occurrit translate tantum, et ¶ 1. Est subiectus, addictus. *Plaut. Trin.* 4. 3. 30. *Mores* leges perdixerunt jam in potestatem suam, Magis queis sunt obnoxiosi; quam parentes liberis. h. e. mores certe sunt obnoxii, et subiecti legibus, et quidem magis, quam nunc sunt parentes liberis, qui nimia scilicet indulgentia quidlibet iis concedunt: tamen isti mores perdixerunt jam leges in potestatem suam, easque sibi servite coegerunt. *Al. leg. obnoxii.* ¶ 2. Item damnum affertens, damnosus: quo sensu tribuitur *Ennio* apud *Gell.* 7. 17. Ea libertas est, qui pectus purum et firmum gestitat: Alie res obnoxiosæ nocte in obscura latent. *Al. obnoxie: at cl. Vahlen. leg. obnoxiosæ.*

OBNOXIUS, a, um, adject. (ob et noxa). *Comp. Obnoxior* tantum apud *Senec.* 1. *Clem.* 13. Omnibus reis obnoxior ac sollicitior. *Ita Lips.; alii leg. noxior.* — *Obnoxius* (de quo fuse disputat *Gell.* 7. 17.) est propter noxam vel criminem obligatus, ideoque pœna dignus, pœnæ subiectus, *ενοχος* (It. *soggetto, obbligato per una colpa o un delitto e perciò punibile; Fr. sujet par un crime, punible; Hisp. subdito o sujeto per un crimen, digno de punición;* *Germ. wegen Schuld unterworfen, daher straffällig; Angl. liable, subject, obnoxious*).

1.) *Proprie.* ¶ 1. Stricto sensu est, ut diximus, propter crimen obligatus, ideoque pœna dignus, pœnæ subiectus, ut docet *Paul. Diac.* p. 191. 1. *Müll.* *Obnoxius* pœnæ obligatus ob delictum. *Plaut. Truc.* 4. 3. 61. Ego tibi me obnoxium esse fateor, culpæ compotem. h. e. ego tibi me obnoxium subditum esse fateor, ut *Forcellinus* interpretatur; *Italice io sono colpevole verso di te e degno di punizione.* *Brutus* inter *ep. Cic.* 1.

ad *Brut.* 17. ad fin. *Vivat* hercule *Cicero*, qui potest, supplex et obnoxius. *Ulp. Dig.* 48. 15. 1. Si liberum hominem emptor aciens emerit, capitale crimen adversus eum nascitur: quo venditor quoque sit obnoxius. *Paul. ibid.* 11. 3. 14. Ego lege Aquilia obnoxius sum. *Liv.* 8. 34. *extr.* *Horum* criminum vos reos in omnia sæcula offerite, tribuni plebi: vestra obnoxia capita pro licentia Q. Fabii obijcite. ¶ 2. Latiori sensu est qui noxæ, seu crimini subiectus est, reo, colpevole. — a) Cum Dativo. *Sall. Cat.* 56. *Animus* in consulendo liber, neque delicto, neque lubrici obnoxius. *Tibull.* 3. 4. 15. Si mea nec turpi mens est obnoxia facto. *Ovid.* 1. *Art. am.* 395. *communi* obnoxia culpæ. — b) Cum Genitivo. *Liv.* 8. 28. *extr.* *Pœnnæ* creditæ bona delictoris, non corpus, obnoxium esset. *Ita* nexi soluti; cautumque in posterum, ne noceretur. *Paul. Sentent.* 2. tit. 17. *Venditor* auctoritatis manebit obnoxius. *Imp. Dioclet. et Maximian. Cod.* 3. 44. 11. *Obnoxii* criminum.

II.) *Translate.* ¶ 1. *Obnoxius* dicitur qui alteri subiectus est, qui in alterius est potestate ac jure. — a) *Generatim.* *Plaut. Pœn.* 5. 4. 18. *Omnia* faciet *Juppiter*, faxo: nam mihi est obnoxius et me metuit. *Sall. Cat.* 14. *Postremo* neque sumptui, neque modestiæ suæ parcere, dum illos obnoxios fidosque sibi faceret. *Liv.* 7. 30. *Subiectum* atque obnoxium esse alicui. — b) *Speciatim* de populis, aut regibus, qui aliorum imperio parent, vel bello subacti, vel potentiam veriti. *Sall. in ep. Mithrid.* ad *Asiac.* Ille enim obnoxius, quem tu voles, societatem accipiet, et infra. Te remoto procul, omnibus aliis obnoxios, rursus tamen bellum cepl. *Liv.* 42. 46. *Servus* atque obnoxius. *Tac.* 2. *Hist.* 56. *Obnoxios* ducibus et prohibere non ausis. *Ammian.* 23. 5. a med. *Narseus* primus *Armeniam* Romano juri obnoxiam occuparat. ¶ 2. Est obligatus, obstrictus, devinctus per beneficia accepta vel aliâ de causâ. — a) De hominibus. — *Generatim.* *Plaut. Asin.* 2. 2. 18. *ætatem* amho nobis sunt obnoxii. *Nostro* devincti beneficio. *Ter. Heccyr.* 3. 1. 21. *uxori* obnoxius sum. *Sall. Cat.* 49. *Plerique* *Craso* ex privatii negotiis obnoxii. *Liv.* 35. 31. *Totam* *Græciam* beneficio libertatis obnoxiam *Romanis* esse. *Cf. eumd.* 23. 4. *init.* *Hoc* modo *Ronavius* quam obnoxium vita beneficio renatum multo sibi magis, quam plebi, fecisset, sine armis, jam omnibus concedentibus, domo abatur. — *Speciatim* de eo, qui jure aliquo obligatur ad quippiam præstantum, obligato, tenuto, soggetto. *Sueton. Cal.* 40. *extr.* *Additum* ad caput legis, ut tenerentur publico et qui lenocinium fecissent, nec non et matrimonia obnoxia essent. *soggetti a pagar la gabella.* *Cf. Scævola Dig.* 18. 1. 81. *extr.* *Quæro*, an emptor *Sejo* ad præstationem truceall sit obnoxius. — b) De rebus, a *Pœtis* illa communde translata sunt. *Virg.* 1. *G.* 396. *Luna* radiis fratris obnoxia. h. e. exposita luminis solis, et quæ illi debet lumen suum. et 2. *ibid.* 438. *juvat* arva videre *Non* rastris hominum, non ulli obnoxia curæ. h. e. quibus cultura hominum non imperat, ut frange ferant (nam imperare arvis dixit *Id.* 1. *ibid.* 99., ipsaque arva, si respondent votis et laboribus agricolarum, parere dicuntur 1. *En.* 3.): vel non debentia fertilitatem suam culturæ hominum. *Sic Propert.* 1. 2. 21. *Sed* facies aderat nullis obnoxia gemmis. h. e. nullis gemmis pulchritudine subiecta, et infelor: vel, quæ non debebat pulchritudinem suam ullis gemmis, sed ipsa per se sine ornato satis commendabatur. ¶ 3. Hinc obnoxius est etiam timidus, ibediens, submissus, obsequens, servi personam agens; ejusmodi sunt, qui alteri debent, qui timent, qui sperant aliquid, verenturque eos offendere, a quibus sperant, aut timent, somnesso, soggetto, timido, schiavo, ligio. *Cæcilius* apud *Gell.* 7. 17. in fin. *Quamquam* ego mercede huc cunctus tua *Advenio*, ne tibi me esse ob eam rem obnoxium *Beare*: audibis male, si male dixi mihi. *Liv.* 23. 12. *Si* reticam, aut superbus, aut obnoxius videar: quorum alterum est hominis alienæ libertatis oblitus, alterum suæ. *Ovid.* de *Phineo* in lapidem verso a *Perseo*, dum veniam precaretur, 5. *Met.* 235. *Submissæque* manus, faciesque obnoxia mansit. h. e. demissa et speciem precantis serrans. *Sueton. Tib.* 12. *Enimvero* tunc non pre-

vatum modo, sed etiam obnoxium et trepidum egit. *Sall. Cat. 24.* Minari interdum ferro, nisi obnoxia foret. *h. e. inorigera. Liv. 9. 10.* Emergisse civitatem ex obnoxia pace. *h. e. quæ obnoxios, obligatos atque adeo demissos timidisque reddidit eos, quibus a victoribus data est. Phædr. 3. prof. 34.* servitus obnoxia, quia quæ volebat, non audebat dicere, etc. — Sic *obnoxios animus* est abjectus, demissus, servilis, inbecillus, timidus, diffidens. *Plin. Hist. nat. præfat. (23).* Obnoxii profecto animi et infelicis ingenii est,prehendi in furto malte, quam mutuum reddere. ¶ 4. Hinc frequenter est objectus et patens injuriis, expositus, subjectus, exposito, soggetto: et occurrit — a) Sæpissime cum Dativo. *Tibull. 2. 4. 9.* insanis cautes obnoxia ventis. *Ovid. 1. Pont. 8. 73.* terra nulli obnoxia bellu. *Plin. 19. Hist. nat. 10. 58. (180).* Olera nulli animalium obnoxia. *erbaggi non soggetti ad essere rosi. Tac. 15. Ann. 38.* Urbs incendiis obnoxia. *Horat. 2. Sat. 7. 7.* pars hominum modo recta capessens, Interdum pravis obnoxia. *Tac. 5. Hist. 13.* Gens superstitioni obnoxia. *Seneca 2. Ira 23. a med. Nemo tam obnoxios iræ fuit. Tac. 3. Hist. 55. extr.* Incertus animi, et infidis consiliis obnoxios. *Id. 14. Ann. 40.* Orbitate et pecunia insidiis obnoxios. et 2. *ibid. 75.* fortuna. et 3. *ibid. 58.* in fin. emulationi, odio, privatis affectionibus. *Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (221).* in orbo. *Phædr. 2. 7. extr.* Magnæ periculo sunt opes obnoxios. — b) Cum Accus. et præpos. ad *Plin. 2. Hist. nat. 82. 84. (197).* Terra solida ad tales casus obnoxia. *scil. terræ motibus. — c) Cum Accus. et præpos. in. Flor. 3. 20.* El ipsi per fortunam in omnia obnoxii. — d) Absolute. *Seneca Ep. 65. a med.* In hoc obnoxio domicilio animus liber habitat. *h. e. in hoc corpore multo malis subjecto et veluti servo. Plin. 31. Hist. nat. 6. 32. (60).* Non alibi corpora magis obnoxia. *pü malaticis, pü cagiorovoli. Sic Id. 14. ibid. 2. 4. (27).* Fecenia vitis, et cum ea florens Biturigiaca, numquam floris obnoxii, quoniam antecedunt ventisque et imbribus resistunt. *Flor. 4. 4.* Juvenis tener, obnoxios, et opportunus injuriæ. *h. e. expositus injuriæ, et cui facile injuria inferri potest. Sic Quintil. 1. declam. 6. extr. de cæcitate.* Quis calamitatem tam obnoxiam majore reverentia proteget? — e) *Obnoxium* est, periculosum est et offensionis expositum. *Tac. Dial. de orat. 10. a med.* Tamquam minus obnoxium sit offendere poetarum, quam oratorum studium. ¶ 5. *Obnoxios, noxios, nocens, nocivoles. Colum. 2. R. R. 18. 2.* Omnes lapides, et si qua objacent falciibus obnoxia, colligi debent, ac longius exportari. *At meliores Codd. habent noxia, quam lectionem probant Gesner. et Schneider.*

OBNUBILATUS, a, um. *V. voc. seq.*
 OBNUBILUS, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et ubilo). Part. *Obnubilans 1.; Obnubilatus 2.* — Obnubilare est imbibus obducere, nubilum inferre, obtenebrare, *ἐπινεφῶνι annuvolare, annebviare;* sed occurrit translate tantum, et ¶ 1. Est serenitatem vultus et splendorem virtutis imminuere. *Gell. 1. 2.* Oris et vultus serenitatem Stoici hominis nunquam ulla posse ægritudine obnubilari. *ratristarasi. et Ammian. 28. 4.* Calumbiarum insectator, justorum distinctior, in subjectis admodum temperatus. Sed obnubilabat hæc omnia vitium, parum quidem nocens rei communi, sed in alto iudice maculosum. *oscurava. Similiter Id. 22. 10.* Ni quædam suo ageret, non legum arbitrio, erransque aliquoties obnubilaret gloriarum multiplices cursus. *Id. 16. 1.* Præclara hujus indolis rudimenta tunc multis obnubilantibus tegebantur. ¶ 2. Item est in causa esse, cur quis mente atque animo deficiat. *Apul. 9. Met.* Acerrimo gravique odore sulfuris juvenis inersatus atque obnubilatus, intercluso spiritu diffinebat. *offuscato il cervello.* Hellenismus est in illo ejusd. 8. *ibid.* Charite, velat gravi tonitru, procellaque sideris, vel etiam ipso diali fulmine percussa, corrui corpus, et obnubilavit animam. *h. e. corpore corrui, animo defecta est, perdè i sensi.*

OBNUBILUS, a, um, adject. nubibus obductus, tenebrosus, obscurus. *Ennius apud Cic. 1. Tusc. 21. 48.* Acherusia templa alta Oræi-Pallida Ielli, obnubila tenebris (atris, æternis) loca. *V. Vahlen. Enn. poes. reliqq. p. 102.*

OBNUBO, bis, psi (et bi) ptum, bere, a. 3. (ob et nubo). Perf. *Obnubi* exhibent Gloss. *Placid. ed. A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 490.* Obnuberat, cooperuerat. Item *Ennod. Dict. 1. p. 467.* Quum marcens incuria splendidissima dudum atria situ vetustii humoris obnuberat. — Part. *Obnuptus 1. a.* — Obnubere est velare, operire, tegere, involvere, *σκεπαζω, ἐπιχαλύπτω* (It. *velare, coprire, involgere;* Fr. *couvrir, voiler, envelopper;* Hisp. *velar, cubrir, envolver;* Germ. *verhüllen, bedecken;* Angl. *to veil, cover, inwrap.*)

1.) Proprie. — a) Cum Accusativo. *Vetus formula apud Cic. Rabir. perduell. 4. 13.;* et *Liv. 1. 26. 1,* lictor, culliga manus, caput obnubito, infelici arbori suspendito. *Virg. 11. Æn. 77.* arsurasque comas obnubit anictu, *h. e. velat caput cadaveris in rogam imponendi. Val. Flacc. 2. 254.* Obnubitque caput, tacitumque ad conscia Bacchi Tempia rapit. *Stat. 11. Theb. 583.* et durus sanguine crinis Obnubit furiale caput. *Sil. 11. 1. 257.* obnubitur atra Veste caput, trahiturque ferrox ante ora suorum. *Val. Flacc. 7. 853.* de tauro ignem spirante. bis fulmineis se flatibus infert, Obnubitque virum. *Claudian. de phœnice 76.* stipantque volentem Alitum suspensa cobors: exercitus ingens Obnubit vario late convexa meatu. *Macrob. 1. Saturn. 21.* Simulacrum Veneris in monte Libano fingitur capite obnupto, specie tristis, et mox. Terra hiemalis, obnupta nubibus, sole viduata stupet. — b) Absolute. *Paul. Diac. p. 184. 4. Müll.* Obnubiti, caput operit; unde et nupitiæ dicte a capitis operatione.

II.) Translate. *Varro 5. L. L. 72. Müll.* Mare terras obnubit, ut nubes cælum.

OBNUNCIATIO vel obnuntiatio, ðnis, f. 3. actus obnunciandi, ἀντιθέτης. *V. vocem seq. inil. et I. — a) In singul. num. Cic. 1. Divinat. 16. 29. M.* Crasso quid acciderit, videmus, dirarum obnunciatione neglecta. *b) In plur. num. Id. 4. Att. 16.* Obnunciationibus per Scævola interpositis. *Id. 3. ad Q. fr. 3.* Comitiorum quotidie singuli dies tolluntur obnunciationibus. *Arnob. 2. 67.* Servatis de cælo, aut otiosas facitis obnunciationibus actiones?

OBNUNCIO vel obnuntio, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Obnuncians I. a.* — Obnunciare est verbum augurum proprium, et significat mali aliquid, aut impedimenti nunciare, quo minus quidquam publice agatur, *καταγγέλλω* (It. *annunziare qualche male;* Fr. *annoncer un mauvais presage;* Hisp. *anunciar un malo presagio;* Germ. *ein Unglück bedeutendes Zeichen melden, anzeigen, verkündigen;* Angl. *to tell any thing bad or unfortunate*), ex ob contra et nuncio, non ex omen et nuncio, ut vult *Donatus ad Ter. Adelph. 4. 2. 7.* bis verbis: *Qui malam rem nunciat, obnunciat: qui bonam, annunciat.* Nam proprie obnunciare dicuntur augures, qui aliquid mali omnis scævumque viderint. *Ilæc Donat.* Porro obnuncelabant non solum augures, sed etiam magistratus, et tribuni pleb. aliquando etiam contrarium omen mentiti, ut comitia turbarent, ut legis lationem impedirent, ut deliberationem aliquam publice disjicerent.

1.) Proprie. — a) Activæ forma. *Cic. 1. Divinat. 16. 29.* Si enim ea causa calamitatis fuit, non in eo est culpa, qui obnunciavit, sed in eo, qui non paruit. Veram enim fuisse obnunciationem, ut ait idem augur et censor, exitus approbavit. *Id. 2. Phil. 33. 83.* Augur auguri, consul consuli obnunciasti. *Id. post red. in senat. 5. 11.* Legem tribunus plebis tulit, ne auspiciis obtemperaretur, ne obnunciare concilio, ne legi intercedere liceret. *Id. Sext. 37. 79.* Fretus sanctitate Iribunatus, obnunciavit consuli, etc. et 36. 78. Si obnunciasset Fabricio is prætor, qui se servasse de cælo dixerat. *Liv. 22. 42. a med.* Paulus quom ei pulli non addixissent, obnunciari jam efferenti porta signa collegæ jussit. *Sueton. Cæs. 20.* Lege agaria promulgata, obnunciantem collegam foro expulit, et mox. Ut domo abditus, nihil aliud, quam per edicta obnunciaret. — b) Passivæ impersonaliter. *Cic. 4. Att. 3. a med.* Metellus postulat, ut sibi postero die in foro obnuncietur.

II.) Figuræ. *Ter. Adelph. 4. 2. 7.* Primus sentio mala nostra; prius rescisco omnia; Primus porro obnuncio.

OBNUPTIO, ðnis, f. 3. *V. OBDUCTIO.*
 ORNUPTUS, a, um. *V. OBNUBO.*
 OBŒDIENTER, OBŒDIENTIA, OBŒDIO et similia. *V. OBŒDIENTEB, OBEDIENTIA* et præcipue *OBŒDIO* inil.

OBŒLEO, es, ai, ere, a. 2. (ob et oleo) olere, redolere, odorem emitteie contra vel in aliquem, *ὀζέω* (It. *rendere, spirare odore;* Fr. *exhaler une odeur;* Hisp. *exhaler olor;* Germ. *riechen nach etwas;* Angl. *to smell strong, stink.*)

1.) Proprie. — a) Cum Accusativo. *Plaut. Most. 1. 1. 38.* te dii omnes perdant: oboluiti allium. Sic *Sueton. Vesp. 8.* Maluissim allium oboluisse. *Id. Cal. 23.* Silanum ad nocem compulsi, causatus, quod antidotum oboluisse, quasi ad præcavenda venena sua sumptum. — b) Absolute. *Plaut. Amph. 1. 1. 165. m.* Olet homo quidem malo suo. Hei! Numnam ego obolui? — Et cum Dativo personæ. *Apul. de Mag.* Cui enim cani, cui vulturio Alexandrii cæli quidquam abusque Cæensium finibus obolent?

II.) Translate. *Urbane, et joculariter Plaut. Cas. 4. 3. extr.* Dii hercle me cupiunt servatum: jam oboluit Casina procul, si fa sentire all'odore. et *Men. 2. 3. 33.* oboluit marsupium huius, quod habes.

OBŒLITIO, ðnis, f. 3. abolitio. *Apul. de Mundo.* Nebula est exhalatio vaporata, cui serenitas abolitionem infert. *At plerique rectius leg. abolitionem.*

OBŒLUSTATES, æ, m. 1. *ὀβλοσπτατης,* generator. Est titulus unius ex comediis Cæciliæ Statii. *Von. p. 779. 30.* *Merc.* Cæcilius in Obolustate. *Adde p. 277. 26.* et alibi. Eadem comædia *Generator* dicitur *ibid. p. 150. 2.* et 543. 28.

OBŒLUS, i, m. 2. *ὀβλός.* ¶ 1. In numis, vel stricto sensu, est numus æreus minutus, parva moneta apud Græcos, ut quadrans, teruncius, as apud Latinos, sexta pars drachmæ. *Vitruv. 3. 1. a med.* Civitates Græcorum æreos signatos, uti asses, ex æquo sex, quos obolos appellant, in drachma constituerunt. — Sumitur generatim pro parvo pretio, levi impensa, exiguo pecuniæ sumpto, in illo *Ter. Andr. 2. 2. 32.* Olera et pisciculos minutos ferre obolo in cœnam seni. ¶ 2. In ponderibus, vel latiori sensu, est minimum; sicuti talentum est summum. *Fann. de ponderib. et mens. 37.* Cecropium superest post hæc docuisse talentum, Quod summum doctis perhibetur pondus Athenis. Nam nihil his, obolove minus, majusve talento. *Cels. 5. 17.* docet pondus ejus esse sextam partem ponderis denarii. *Plin. 25. Hist. nat. 12. 91. (142).* Hyscrami semen hibunt obolo, tantumdem mecronii adjicientes. *Id. 21. ibid. 25. 96. (169).* Folia ejus trita tium obolorum pondere sistant etc. — Dividitur tamen in semiobolos duos, et in decem chateos. *Plin. 21. Hist. nat. 34. 109. (185).* Drachma Attica sex obolos pondere efficit, obolus decem chateos. *Id. 20. ibid. 1. 3. (8).* Modus portione virium a dimidio obolo ad solidum.

OBŒMINATUS, a, um, particip. ab inusit. obominor, male ominatus. *Apul. 9. Met.* Crorum ei fragium obominata. *h. e. imprecata.* Alii minus recte leg. *abominata.*

OBORIOR, ðteris, ortus sum, iriri, dep. 4. ob et orior). Part. *Oboriens, Obortus et Oborturus.* — Oboriri est contra vel ante vel ex improvise oriri, *ἐπινομαί* (It. *nascere contro, o avanti, o all'improvviso;* Fr. *naître, paraître, se montrer, éclater;* Hisp. *nacer, dexarse ver ó sobrevenir de repente;* Gerio. *entstehen, sich zeigen, zum Vorschein kommen;* Angl. *to rise or spring up, rise on a sudden.*) Occurrit — a) In malam partem. *Plaut. Cinc. 2. 3. 30.* tenebræ oboriantur, genua inedia succulant. *Cf. Ovid. 2. Met. 180.* Palluit, et sulitu genva intremuere timore; Surtique oculis tenebræ per tantum lumen oborta. *Nepos Eumen. 9.* Antigonus, tenebris obortis, ignis conspiciatur. *venuta la notte: quo in loco Forcellinus ait, obortis esse pro simplici ortis.* Rursus *Plaut. Stich. 1. 3. 11.* Iteri dolores mihi uboriantur quotidie. *Lucret. 6. 586.* tere notus obortus. *Liv. 21. 8.* Acrius de integro obortum est bellum. *At leg. coortum. Virg. 11. Æn. 41.* lacrimis ita fatum obortis. *Ovid. 2. Art. Am. 88.* Nox oculis pavido venit oborta metu. *Stat. 8. Theb. 32.* exparit oborta sidera. *Flor. 1. 1. sub fin.* Sed oborta tein-

peñas, solisque defectio consecrationis speciem præbueret. Sueton. *Ner.* 34. a med. Ad visendum interlectæ cadaver accurrisse, sitique interim oborta biblis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 40. 56. (115). Capris cæcltas oboritur. *Gell.* 13. 27. extr. Ne qua in re adversa et repentina Incursio imparatis improctis-que nobis oboriatur. *Apul. Florid.* n. 9. Quis mihi incondita et vitiosa verba temere oboriantia permiserit blaterare? *Ovid.* 5. *Met.* 203. Gorgone conspecta, saxo concrevit oborto. *Gell.* 19. 12. Videt vicinum rubos late atque alte obortas excidentem. *Prosper.* *Aquitan. carm. de ingratis.* 69. sancta fides examine in illo Vicit aborturam diro de semine prolem. — b) In bonam partem. *Festus* p. 190. 7. *Müll.* Oboritur, adnascitur, nam præpositionem ob pro ad solitam poni, testis est versus: Tantum gaudium oboriri ex tumultu maximo. Quod *Festus* affert exemplum, a simplici orior nihil discedere, *Forcellinus* ait. *Ter. Heaut.* 4. 3. 2. tanta hæc lætitia oborta est. *Lucret.* 6. 869. ubi sol radiis terram dimovit obortis. *Lachmann.* obortus. *Cic. Tigar.* 3. 6. Vide quanta lux liberalitatis et sapientiæ tuæ mihi apud te dicenti oboritur.

OBORSUS, a, um, particip. idem atque obortus. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 151. Orsus, oborsus, excursus.

OBORTUS, a, um, F. OBORIOR.

OBORTUS, us, m. 4. ortus, accessio. *Lucret.* 4. 218. Perpetuoque fluant celis ab rebus obortu. Ita legit *Lambinus.* Ceteri (inter quos ipse *Lachmannus*) odores, ut et 6. 924., ubi eadem verba repetit.

OBOSCŪLOR, āris, ari, dep. 1. osculor. *Petron. Satyr.* 126. Quæ flagellorum vestigia obosculantur. *Plerique al. leg.* osculantur.

OBPALLĒO, OBPRŌBRO et similia. F. OP-PALLEO, OPPROBRO etc.

ORRĀDĪO, as, are, n. 1. radiis contra splendore. *Isid.* 16. *Orig.* 18. Obryzum aurum dictum, quod obradiet splendore.

OBBAUCĀTŪS, a, nm, particip. ab inusit. ob-rauco: fatto roco. raucus factus. *Solin.* 10. de gruib. Volatus desidiam castigat voce, quæ cogit agmen: ea ubi obraucata est, succellit alia.

OBRELICTŪS, a, um, particip. ab inusit. obre-linguo, derelictus. *Commodian.* 42. 8. Obrelictæ duæ tribuunt et dimidia.

OBRENDĀRTUM, ū, n. 2. F. voc. seq. in fin.

OBRENDĀRĪUS, a, um, adject. qui obruendus, sive defodiendus est: pro obruendarius, ut obri: pro obru in *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* p. 341. IAOLENAE TYCHENAI NARCISSVS CONSERVAV BENE MERENTI FECIT QVOD SR VOLVIT OBRI. Hinc *Obrendaria* vasa, seu stictilia sarcophaga in *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 14. n. 63. MAGNIA TYCHE FECIT SIBI ET CARIS SVIS T. MAGNIO ANICETO ET T. MAGNIO ERYTCHO ET Q. TILLIO FICVLIANO BENE MERENTIBVS ET LIBERTIS LIBERTAVSVQVE POSTERISQVE EORVM. H. M. D. M. A. (h. e. huic monumento dolus malus abesto). ITEM TI. CLAYDIO HONORATO ET CLAYDIAE MARCELLAE AMICIS FIDELISSIMIS VASA OBRENDARIA DVA FECIT ET DONAVIT. Hic vero vides, locum sepulturae nobiliorum datum fuisse a Magnia Tyche tribus prioribus, qui ei cognatione vel affinitate juncti fuisse videntur, cari enim vocantur cognati (F. COGNATIO), duobus deinde postremis, qui amici solummodo ejus erant, vasa tantum humo obruenda donata fuisse. Hinc *Fronto* 1. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) ep. 8. a med. Sive maria naufragos devorent, sive flumina præcipites trahant, sive arcuæ obruant, sive feræ lacerent, sive volucres discerpant corpus humanum, scitis sepelitur, ubicumque consumitur. — Hinc

Obrendarium, ū, n. 2. absolute, substantivorum more, est locus in pavimento ad vasa seu dolia sepulcralia cum integris corporibus obruenda relictus. F. DOLIUM. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 15. n. 66. L. POMPONIUS CLADVS ET CLAVDIA PARRHESIA FEGERVNT SIBI ET SVIS POSTERISQVE EORVM ET M. QVINTINO CLAVDIANO OLLARVM N. XII. AB IMO IN SVMMO CVM OBRENDARIO (V. ibid. plura hæc pertinentia). Alia apud *Donat.* 393. 13. P. AELIVS VICTOR IYLIAE SCRIBONIAE CONIVGI DVLCISSIMAE SIBI LIBERTIS LIBERTAVSVQVE EORVM MACERIAM A FVNDAMENTIS SVA IMPENSA CIRCVMCLVSIT CVM PA-

RIETE QVI HABET OLLAS N. XX. AB IMO IN SVMMO CVM OBRENDARIO.

OBREPO, plis, ptum, ere, n. 3. (ob et repo). Part. Obrepens I. et II. 1.; Obreptus In v. OBREPTICUS.—Obrepere est contra et clam, aut sensim repere, latenter et tacite advenire: ductum a bestitiis, quæ sensim, paulatim et tacito motu ingrediuntur, *ὑπερπέρχουσαι, κἀπέρτω* (It. venire o andare occultamente o insensibilmente, penetrare, insinuarsi, senza ch'uom se ne avveda; Fr. se glisser furtivement, se trainer, se couler; Hisp. e-ocurrir furtivamente, arrastrarse, deslizarse con sutileza; Germ. heran-, her-zukriechten, schleichen, überraschen; Angl. to creep on, steal on by degrees or imperceptibly, come upon by surprise).

I.) Proprie. — a) Absolute. *Tibull.* 1. 9. 59. Et possim media quamvis obrepere nocte. Et strepitu nullo clam reserare fores. *Gell.* 17. 21. Maullius Gallos in obsidione Capitolii obrepentes per ardua depulerat. — b) Cum Dativo. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 73. 94. (202). Feles quidem quo silentio, quam levis vestigiis obrepunt avibus! *Cic. fil. apud Cic.* 16. *Fam.* 21. Sum totos dies cum eo (*Cratippus*) noctisque sæpenumero partem: exoro enim, ut mecum quam sæpissime cœnet. Hac introducta consuetudine, sæpe inscientibus nobis et cœnantibus obrept. ri sorprende sopraggiungendo.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de iis, quæ accedendo sensum fallunt, ut de tempore, senectute, somno, morte, luce etc. — a) Absolute. *Plaut. Pseud.* 2. 3. 20. In labore atque in dolore mors obrept interim. sopravviene. *Cic.* 6. *Att.* 3. Obrepsit dies, et vides (mihi enim a. d. ter. cal. Sext. de provincia decedendum est), nec succeditur. s'avvicina il tempo. *Ovid. Heroid.* 19. 46. Sed movet obrepens somnus anile caput. *Flor.* 4. 10. Neque causa, nec consilio, ac ne imaginaria quidem belli indictione, quasi hoc quoque ex arte ducis esset, obrepere: repente in Partbos impetum facit. sopravvenire e sorprendere. — b) Cum Dativo. *Cic. Senect.* 2. 4. Quid enim? citius adolescentiæ senectus, quam pueritiæ adolescentia obrepsit? *Horat. Art. P.* 360. Verum operi longo fa: est obrepere somnum. Ita Ritter; al. opere in longo. *Seneca Ep.* 45. Vitia nobis sub virtutum nomine obrepunt. *Id.* 3. *Benef.* 1. extr. Mihi obrepsit oblivio. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 21. 24. (46). sic gal- lis gallinacis. Nec solis ortum incantis patiuntur obrepere. *Id.* 36. ibid. 3. 3. (7). Scantus rudi et huius mali improvidæ civitati obrepsit. — c) Cum Accusativo. *Plaut. Pen. prol.* 14. de præcone. Nam nisi clamabis, tacitum te obrepet famies. — d) Cum Accus. et præpos. in. *Cic.* 2. *Divinat.* 67. 139. Imagines obrepunt in animos dormientium extrinsecus. s'insinuano, entrano. — e) Cum Accus. et præpos. ad. *Cic. Planc.* 7. 17. et *Pis.* 1. 1. Plancium nun obrepsisse ad honorum, sed eo venisse cursu, qui semper paldit ortis equestri loco. non esseri intruso con surberie.

¶ 2. Item de iis qui decipiendi causa tacite adven- t. — a) Activâ formâ. *Plaut. Trin.* 1. 2. 23. Numquam tu, credo, mihi imprudenti obreperis. et 4. 2. 132. Nimis argute obrepsisti in eapse occasiuncula. *Ulp. Dig.* 37. 10. 3. Si, quam esset pubes, quasi impubes obreperit. — Sic de iis, quæ falsa quum sint, specie tamen veri in animum induunt. *Gell.* 6. 12. Obrepsisse videtur *Servio* falsa quidem, sed non abhorrens, neque incontinna quasi mentis quædam in hoc vocabulo significatio. Sicut C. quoque *Treatio* eadem concinnitas obrepsit. scilicet quod testamentum a mentis contestatione dictum sit. — b) Passivè impersonaliter. *Quintil. declam.* 291. extr. Obreptum est credititati tuæ: non amabat, qui potuit occidere. *Imp. Sever.* apud *Ulp. Dig.* 27. 1. 1. Si potuerit probari, obreptum esse prætori.

OBREPTICĪE vel obreptiæ, adverb. per obreptionem. *Prosper. Aquitan. deprom.* 3. 38. Edic- tionem obrepticæ scalpere. V. *Barth.* ad *Rutil. Itiner.* 1. 305. Hæc cl. *Klotz.*; ipse locum minime invenit.

OBREPTICIUS vel obreptilius, a, um, adject. surreptitius, per obreptionem factus. *Imp. Honor. et Theodos. Cod.* 3. 6. 3. Obrepticia peltio alle- ri obessa non debet. In *Cod. Theod.* 4. 22. 6., ubi

eadem hæc lex habetur, pro obrepticia legitur ob- reptia.

OBREPTIO, ōnis, f. 3. latens et fallax aditio, *παράδοσις, κλέμμα.* *Arnob.* 5. 9. Quum incautus et properus obreptionis, esset rejectus a furto. *Frontin.* 2. *Strateg.* 5. a med. Ventidius Partbos aggressus per obreptionem. *Ulp. Dig.* 2. 4. 10. Adro- gari per obreptionem. scilicet reticendo aliquid, quod adrogationem impediisset: quæ et obreptio dicitur. *Imp. Honor. et Theodos. Cod.* 5. 8. 1. Vetusti juris ordine prætermissio, obreptione pre- cum aliquid postulare. mox dicitur ibid. precum subreptio.

OBREPTIVE, adverb. per obreptionem, laten- ter. *Imp. Valentinian., Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 16. 1. 4. extr. Qui contra hanc dispositio- nem nostram obreptive, aut clanculo supplicare ten- taverint.

OBREPTIVUS, a, um, adject. clandestinus, ob- repens, ut Obreptiva supplicatio, *Symmach.* 5. ep. 64. (al. 66.). — Obreptivum oraculum est quod quis obrepens extorsit, colto per sorpresa. *Imp. Gratian., Valentin. et Theodos. Cod. Theod.* 16. 10. 8. Neque huic rei obreptivum officere sinimus oraculum.

ORREPTO, as, avi, alium, are, a. 1. frequentat vel intens. ab obrepto. Part. Obreptans. — Obre- ptare est magna vi obrepere. *Plaut. Pers.* 1. 2. 27. Opertæ ne fuerint, ne quis obreptaverit. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (109). Pinxit et Apollinæ ac Dianæ, —item nobilis Bacchas obreptantibus Sa- tyris. Ita legit *Sillig. ex Cod. Bamb.*; al. arre- ptantibus. — Apud *Cic.* 6. *Att.* 5. sub fin. Et mi- hi decessionis dies *λεταρτόως* obreptat. legendum est obreptat, ut exhibent etiam boni Codd.: F. *Orellii.* adnotat. ad h. l.

OBREPTUS, a, um, particip. ab obripio. F. OB- REPTICIUS.

OBRETIŌ, is, ūvi, ūtum, ire, a. 4. *ἐμπλέκω*, re- li aliquid circumdo, obvium rete accipio. *Lucret.* 3. 385. neque aranei tenuia bla Obria sentimus, quando obrictimur eutes.

OBRIDEŌ, des, ūi, dere, n. 2. tribuitur *Ovid.* 3. *Amor.* 1. 33. Altera, si memini, limis obriūit ocellis. At al. rectius leg. subūsit.

ORRIGEO et rectius

ORRIGESCO, gescis, gūi, gescere, n. inchoat. 3. est idem ac totus frigore contrahor, induresco, rig- idus fio, *πρήνωμαι* (It. indurarsi per il freddo, intrizzire; Fr. se durcir; Hisp. endurecerse; Germ. erstarren; Angl. to be frozen, become stiff).

I.) Proprie. *Vulcius* apud *Non.* p. 97. 12. *Merc.* Pars diffatur vento, pars obrigescit frigore. *Cic.* 1. *Nat. D.* 10. 24. Pars (terræ regionum) obrig- uerit nive pruinæque. Sic *Id.* 6. de republ. 20. E quibus (cingulis) duos obriguise pruina vides, medium autem illum solis ardore torrerit. *Id.* 6. *Ferr.* 40. 87. Ita Sopalæ de statua, quum jam pæne obriguisset, vix vivus auferitur.

II.) Figurato. *Seneca Ep.* 82. Quid ergo? Viro non vel obrigescere satius est? scilicet unimo, quam inllem et effeminatum fieri.

ORRIGŌRATIO. F. OBROBORATIO.

ORRĪPIO, ripsis, reptum, riperi, a. 3. (ob et rapio) est furtim corripere, prendere furtivamen- te. *Venant. Vit. S. Martin.* 4. 5. Obripit (me) inde sopor; fessus quoque colla rellino.

OBROBORATIO, ōnis, f. 3. inrigidimento de nervi, rigor nervorum. *Veget.* 3. *Veterin.* 85. (5. *Veterin.* 84. 3. *Schneider.*) Quod si a nimio dolore etiam obroboratio fuerit subsecuta. *Pelagon. Vete- rin.* 7. ad fin. Sane si a dolore et obroboratio fuerit subsecuta. *Schneider.* apud *Veget. loc. cit.* pro obroboratio legendum putat obrogatio ex *Hippiatricis* p. 217., ubi est δὲ φρίκη τις etc. legi- tur in loco simili.

OBROBO, dis, ūi, sum, dere, a. 3. (ob et rodo) circumrodere, rodere d' intorno, περιτρῶω. *Plaut. Amph.* 2. 2. 92. Ut quod obrodas, sil, animo si male esse ocepserit. h. e. quod gustet, sumat in cibum. Nonnulli legunt etiam apud *Plin.* 37. *Hist. nat.* 2. 7. (18). Potavit ex eo (murrino) ante boa annos consularis, ubi amorem obroso margine ejus, ut tamen injuria illa pretium augeret. At *Sillig. leg.* adroso; al. adroso.

OBROGATIO, ōnis, f. 3. actus obrogandi. *Cic.* 2. *Herenn.* 10. 15. Quum duæ leges inter se diffe-

runt, videndum est, num qua obrogatio, aut derogatio sit. *V.* vocem sequent.

OBRŪGO, as, āvi, ātum, are, n. 1. (ob et rogo) contra rogare, contra sciscere. ¶ 1. Stricto sensu, obrogare, quum de legibus agitur (neque vero alia in re usum habet), est legis prioris infirmandæ causa legem aliam ferre, ut ait *Paul. Diac. p. 187. 5. Müll. Cf. Ulp. Dig. tit. 1. 3.* Obrogatur, id est inutatur aliquid ex prima lege. *Cic. 3. de republ. 22.* Huic legi nec obrogari fas est, neque derogari ex hac aliquid licet, neque tota abrogari potest. *Id. 1. Phil. 9. 23.* Quid, quod obrogatur legibus Cæsaris, quæ jubent, etc? *Sueton. Claud. 23.* Capituli Papiæ legis elicto obrogavit. *Liv. 9. 34.* Quum duæ contrariæ leges sunt, semper antiquæ obrogat nova. *Al. leg. obrogat: V. Drakenborg. ad h. l.* ¶ 2. Latiori sensu est intercedere, opponere se, ne lex perferatur. *Flor. 3. 15.* Obrogare auso legibus suis Minucio, Capitolium invasit, et 17. ad fin. Ausus tamen obrogare de legibus consul Philippus.

OBRŪSUS, a, um. *V.* ORRODO.

OBRŪCANS, antis, partirip. ab inuisit, obructo, in faciem alicui tructans. *Apul. de Mag.* Ilanc fabiam technam animadverti in melio foto tibi obructantem.

OBRŪMPO, rumpis, rūpi, ruptum, rumpere, a. 3. idem ac rumpere, vel magna vi rumpere. *Farro 3. H. R. 10. 5. de anserib.* In pascendo, si radicem prehenderit, quam educere velint et terra, obrumpunt cultum. *Al. leg. obrumpunt:* quæ lectionis varietas est etiam in illo *Pallad. 1. H. R. 19.* Horreo providendum structuræ diligentia, ne rimis possit obrumpi. Lectionem obrumpere *Germarus* tuctur; alteram *Schneider.*

OBRŪO, rūis, rūi, rūtum, rūere, a. 3. (ob et ruo). Part. *Obrutus 1. 1. et 5. et 11.; Obruendus 1. 1. — Obruere* (cui contrarium est eruere, ut apud *Cic. 4. Fin. 4. 10.* Si quid obrutum erit, poterit eruere.) est operire, tegere, sepelire, *καταφυγειν* (h. coprire, ricoprire, sotterrare, seppellire; *Fr. couvrir, enfouir, ensevelir;* *Hisp. cubrir, ahondar, exterrar, sepultar;* *Germ. mit etwas überdecken, -schütten, verschütten, verscharren, vergraben;* *Angl. to cover over, overwhelm, hide in the ground, bury.*)

1.) Proprie. ¶ 1. Usurpatur de rebus physicis; et quidem generatim. — a) Cum addito per Ablativum, quo quid aut quis obruitur. *Lucret. 4. 924.* cinere ut multa latet brutus ignis. *Cic. 2. Nat. D. 49. 125.* Ranæ maris dicuntur obruere sese arena solere. *Ovid. Remed. am. 173.* Obrue versata Cerealia semina terra. *Plin. 16. Hist. nat. 42. 81. (224).* Pinus, piceæ, alni obrutæ terra plurimis durant annis. *Id. 26. ibid. 3. 8. (16).* Obrude ægros veste, sudoresque omni modo ciere. *Id. 9. ibid. 35. 55. (111).* Conchæ multo obrutæ sale in vasis sicilibus, asperse e coperte. *Similliter Liv. 3. 2.* Nivibus et pruinis obrutus. *Ovid. 6. Fast. 194.* classis obruta aquis sommersa. et 7. *Met. 355.* tellus obruta ponto. *inondata. Flor. 3. 3. a med.* Annem ingesta obrutua silva transilicere. *empiuto, ingombrato.* Poetice *Ennius* apud *Macrobi. 6. Saturn. 4.* interea fax Occidit Oceanumque rubra tractum obruit æthra. et *Lucret. 6. 864.* roriferis terram nox obruit umbris. — b) Absolute. *Calo H. R. 143.* Uvas in urceis habeat, in terra obrutas. *Cic. 2. Nat. D. 52. 129.* Crocudilos dicunt, quum in terra partum ediderint, obruere ova. *Id. Senect. 7. 21.* Nec vero quinquam secum audivi oblitum, quo locu thesaurum obruisset. *Cf. Nepos Datam. 11.* Mithridates compluribus locis separatim gladios obruit, eaque loca diligenter notat. *Rursus Cic. Mil. 31. 85.* Albanorum obrutæ aræ. *h. e. super jactis molibus operæ. Id. 2. Nat. D. 52. 130.* Egyptum Nilus tota æstate obrutam oppletaque tenet. *Virg. 1. Æn. 73.* submersasque obrue puppes. *Id. 6. ibid. 336.* quos obruit Auster. *semmerse. Ovid. 1. Trist. 2. 34.* Dumque loquor, vultus obruit unda meos. *Ulp. Dig. 9. 2. 29. a med.* Si navis alteram contra se venientem obruisset. *h. e. mersisset.* ¶ 2. De rebus physicis, sed specialim, est sepelire, seppellire. *Sueton. Cal. 59.* Cadaver leyli cæspite obrutum est. *Tac. 1. Ann. 29.* Tradunt plerique intra tabernaculum ducis obrutos. *Festus p. 290. 15. Müll.* Cujus ossa intra urbem relata in Vulcanali, quod

est supra Comitium, obruta sunt. *Inscript. apud Murat. 39. 4. SBO ARGBIANVM ME OBVEAET SOLVM. Alia apud Marin. Frat. Arv. p. 341.* quod se voluit orn. *h. e. obrui.* ¶ 3. Item de rebus physicis, et specialim, est serere, seminare; quia terra obruuntur semina. *Ovid. 1. Met. 124. et 3. Trist. 12. 11.* herba obruta sulcis. *Colum. 11. R. R. 2. 72.* Millium circa calend. Novemb. melius obruitur. et paullo post § 81. Ad novam sententiam potest lapinum obrui. et *ibid. 3. 42.* Beta semine obruitur. ¶ 4. Denum de rebus physicis specialim, obruta fulmina sunt, quibus jam prius perrossa, nec procurata feriuntur. *Cæcina apud Senec. 2. Quæst. nat. 49.* ¶ 5. De hominibus, veratim est opprimere, oppressum tenere, subigere, opprimere, caricare; et præcipue locum habet in re militari. *Cic. 3. Off. 11. 48.* Cysitum quemdam lapidibus obruerunt. *Ita legit Non. p. 384.* 2. Meic. et multi Codices; *Orellius vero ex nonnullis Codicibus legit cooperuerunt.* *Sic Curt. 3. 1.* Obrui potuisse vel saxis ronlibatur. (*Alexander*), si fuissent, qui in subeuntes propellerent. *Virg. 1. Æn. 411.* telis Nostrorum obruimur. *Sic Curt. 3. 8.* Nihil tutius fore, quam circumdatos eos exercitu toto obrui telis. *Adde eund. 7. 7. sub fin. et alibi. Similiter Id. 9. 4. extr.* Nac subire milites poterant, quia superne vi telorum obruebantur. *Stat. 11. Teb. 573.* Concidit, et totis fratrem gravis obruit armis. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 1. 5. 13.* Palatinus, qui exactionem sibi audent vindicare, ad audientiam viri illustris comitis sacri ætarii fero obrutus dirigitur. *Val. Flacc. 4. 160.; et Stat. 1. Achill. 190.* Obruere alicui ora cæstu. *Val. Flacc. 2. 533.* recipite ruentem Alcides, saxoque prior surgentia culla Obruit. *h. e. sternit, abbatte, atterra.* *Sic Lucan. 6. 198.* Hunc aut tostilibus vibrata falasica nervis Obruat. *Cf. Virg. 5. Æn. 691.* Vel tu (*Juppiter*), quod superest, infesto fulmine morti, si inereor, demitte, tuæque hic obrue dextra. — Similiter *Lucan. 9. 672.* Sopor obruit aliquem. *Cf. Stat. 10. Theb. 194.* stupet obruta somno Aonidum legio. — Huc refertur potest et illud *Flor. 3. 21.* Male obrutum resurrexit incendium (scil. civile bellum). *oppresso.* — Videtur poni pro simpliciter, *h. e. cado, cadere, ruinare,* apud *Lucret. 3. 775.* An matuit conclusa manere in corpore putri, Et domus ætatis spatio ne fessa vetusto Obruat? *Possis tamen subaudire Accus. se.* ¶ 6. De hominibus, specialim, obruere se vino, inebriari, imbricari: quasi vino se totum immergere. *Cic. Deiot. 9. 26.* Hac lætitia Dejotarum elatum vinu se ubruisse, in convivioque nudum saltavisse. *Adde eund. 3. Phil. 12. 31.* *Sic Nepos Dion. 4.* Obrui vino epulisque. et *Petron. Satyr. 5.* Obruere vino mentis caloreu.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 1., est tegere, celare, delere, abolere, coprire, nascondere. *Cic. 1. Fin. 17. 37.* Ut adversa quasi perpæta oblivione obruamus, et secunda jucunde ac suaviter meminimus. *Id. Deiot. 13. 37.* Quæ unquam vetustas obruet, aut quæ tanta decebit oblivio? *Id. Arch. 10. 24.* Idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam obruisset. *Id. 5. Tusc. 19. 56.* Marius talis viri interitu sex suos obruit consulatus, et contaminavit extremum tempus ætatis. *Id. 6. de republ. 23. extr.* Sermo omnis ille et obruitur hominum interitu, et oblivione posteritatis extinguitur. *Id. Partit. orat. 5. 15.* Firmamenta ad fidem posita aut per se dibenda, aut obscuranda, aut degressionibus obruenda. *h. e. ad alia digrediendo tegenda quodammodo ac celanda.* *Id. Horusp. resp. 20. 42.* Quod dii omen obruant. *Ovid. 13. Met. 446.* Obrutaque est mecum virtutis gratia nostræ. *sepolta.* Achillis sunt mortui verba. *Seneca Thyest. 786.* tenebris obruere facinus. *Plin. 11. Hist. nat. 17. 17. (52).* Reliqua vetustatis situ obruta. *Claudian. 2. in I. cons. Stilich. 121.* non obruta virtus Paupertate latet. *Seneca Herc. Cel. 1102.* Obrutæ leges. *h. e. abolitæ.* ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 5., est morali ratione opprimere, subigere. *Cic. 3. Verr. 7. 20.* His criminibus, his testibus sic obrutus atque oppressus est, ut etc. *Id. 2. Orat. 70. 285.* Ut testem omnium risus obrueret. *Id. 2. Tusc. 1. 3.* Obrui copia sententiarum atque verborum. *Ovid. 2.*

Pont. 5. 29. Obruit audentem rerum gravitasque nitorque. *Quintil. 1. 8. 18.* Detinere atque obruere ingenia. et 1. 11. 15. Corporis cura mentem obruere. *Claudian. B. Get. 225.* tandemque libido hæsit avaritie, gravioribus obruta curis. *oppressa, sopraffatta.* *Seneca Octav. 103.* miseris, luctu obruta, mærore pressa. *Rursus Cic. 1. ad Q. fr. 1. 1.* Obrui magnitudine negotii, tamquam luctu. *Id. 1. Orat. 21. 94.* Obrui ambitione et foro. *Horat. 1. Ep. 16. 67.* Perdidit arina, locum virtutis deseruit, qui Semper in agenda festinat et obruitur re. *Nepos Pausan. 1.* Ut virtutibus eluxit, sic vitis est obrutus. *Liv. 3. 19.* At enlu, divinis humanisque obruti sceleribus, legem vos hoc anno perlaturos dicitatis? *Justin. 12. 8. 5.* Obrutus multis vulneribus. *Cf. Claudian. 2. in Eutrop. 11.* obruta corpora morbo. *oppressi.* *Rursus Cic. 2. Att. 1. ad fin.* Obrui ære alieno. et *Liv. 6. 14. et 35. 7.* fenore. ¶ 3. Hinc est etiam longe vivere, superare, superare, vincere, sopraffare, sopraffare. *Virg. 2. Æn. 424.* Illic obruimur numero. *Tac. Agric. 17.* Quum Cerialis alterius successoris coram famaque obruisset. *Pellej. 2. 69. 3. M.* Brutus Vatinius dignatione obruerat. *Val. Flacc. 1. 349.* Feminis tantum illa furens ululatus obstat, Obruit illeam quantum tuba Martia buxum. *Quintil. 12. 10. 75.* Lana tincta fucu citra purpuram placet, at si contueris etiam lacernæ, conspectu mellioris obruitur, ut *Ovidius ait. Stat. 1. Achill. 293.* quantum virides pelagi Venus addita Nymphas Obruit. *Val. Max. 1. 1. n. 9.* Obruitur tot illustribus consularibus 1. Varius Ribaculus.

OBRŪSSA, æ, f. 1. De descriptione et etymo *V.* infra sub I. — Obrussa est experimentum ignis, quo anni bonitas probatur, *prova dell'oro al fuoco.*

1.) Proprie. *Plin. 33. Hist. nat. 3. 19. (59).* Auri experimentum ignis est, ut simili colore rubeat, ignescatque: id ipsum obrussam vocant. *Ita Haradin. et Siliq. ex MSS.* — Græci ὄβρυσσον vocant aurum exactum purumque: unde obrussa, ut a πορρυσσον purpurissum. *V.* dicta in *BADIZO.* Legitur tamen et obrussa. — Item obryza, et est aurum obryzum, teste *Beda de Orthogr. p. 2794.* *Futsch.* Obryza, æ, generis feminini, et Obryzum, i, neutri. *Cod. Theod. 12. 6. 12.* In massam obrizæ soliditatemque redintegrentur. et *ibid. 7. 3.* Sub flammæ edacis examine in ea obryza detinetur. — Aurum ad obrussam, exactum, probum, purum, oro di coppella. *Sueton. Ner. 44.* Exegit ingenti fastidio et acerbitate numum asperum, argentum pustulatum, aurum ad obrussam. — Sunt qui Græcam scriptionem retinentes legunt apud *Plin.* id ipsum obryzum vocant. Porro aurum obryzum habetur in *S. Scriptura 2. Paralip. 3. 5., Dan. 10. 5.* et alibi: estque idem quod ad obrussam. *Sic obryzum, i, absolute apud Petron. fragm. Tragur. 67. Burmann.* Ultimo et periscelides resolvit, et reticulum aureum, quem ex obryzo esse dicebat. *Al. leg. obrusso. Adde Vulgat. Interpr. Job 28. 16. et 31. 24.; et cf. Isid. 16. Orig. 17.* Hinc obryzatus, a, um, ex auro obryzo factus. *Impp. Gratian., Valent. et Theodos. Cod. 11. 10. 3.* Obryzatorum omnium solidorum uniforme pretium. *Adde Impp. Arcad. et Honor. ibid. 12. 49. 1.*

II.) Translate. *Cic. Brut. 74. 258.* Quo magis expurgandum est sermo, et alhibenda, tanquam obrussa, ratio, quæ mutari non potest. *Seneca Ep. 13.* Sic vero ille animus, et in alium non venturus arbitrium, probatur: hæc enim obrussa est. *Id. 4. Quæst. nat. 5.* Si omnia argumenta ad obrussam experimus exigere, silentium indietur, pauca enim alnodum sunt sine adversario.

OBRŪTESCO. *V.* OBBRŪTESCO.

OBRŪTES, a, um. *V.* OBRŪO.

OBRŪZA, æ, f. 1. et

OBRŪZATUS, a, um, adject. *V.* OBRŪSSA I. **OBRŪZIACUS**, a, um, adject. idem atque obryzum. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 7. 24. 1.* Quando vultis communibus fructibus annis aperitur in una libra auri solidos septuaginta duos obryziaci principibus offerendi devotionem animo libenti suscipimus. *Cf. Papyr. apud Marini Pap. dipl. (a. 539.) n. 114. lin. 38.* Acciperent pretii nomine auri solidos dominicos probatos obryziacos optimos pensantes numero tantum decem.

OBRYZUM n. 2. absolute, substantivorum more, et

OBRYZUS, um, adject. *V. OBBUSSA I.*

OB, præpositio, qua utuntur aliquando Latini in compositione. *V. OB et OUSORDESCO II.*

OBŒPIO vel obŒpiu, pis, si, ptum, pite, a. 4. (ob et sæpio). Olim obŒpio dicitur, teste *Dionysio* 1. p. 378. *Putsch.*, ubi recitat hæc *Cæcilius in Hymnide*: Habes Miletida: ego illam huic des, deho, et nato saltum obŒpiam. — Part. *ObŒptus I. et II.* — Obsæpire est sæpius circumdare, claudere, περιπαρτω (It. assiepare, circumdare di siepe, chiudere; Fr. clore d'une enceinte, barrière, former; Hisp. cercar, encerrar, atrancar, tapar; Germ. verzaunern, vermachen, daher verschliessen, den Durchgang unmöglich machen; Angl. to hedge in, shut, stop, or block up, enclose).

I.) Proprie. In vet. S. C. apud *Frontin. Aquæd.* 129. νεργκ quis in eo loco post hanc legem rogatum quid opponit, molit, obŒpit, figit, statuit etc. *Plant. Cas.* 5. 2. 35. Ubi illum saltum video obŒptum, rogo, ut altero sinat ite. *Liv.* 25. 29. Alii obŒptis itineribus super vallum saliant. *Tac.* 15. Ann. 27. Mox iter, apertis quæ vetustas obŒpserat, pergit. *Sil.* 11. 12. 110. ObŒpta viarum. *Apul.* 1. *Met.* ObŒpto utero.

II.) Translate. *Cic. Mur.* 23. 48. Hæc omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obŒpiebant. *Id. fragm. orat. Scaur.* (edente *A. Peyronio*) p. 83. Conjuratio vi intercludatur, obŒpiatur insidiis. *Liv.* 9. 31. Hæc plebi ad curules magistratus iter obŒpsit. *Sic Id.* 4. 25. Eorum ambitione artibusque fieri, ut obŒptum plebi sit ad honorem iter. Cf. *eumd.* 2. 6. Postquam dolo viam obŒptam vidit, bellum aperte inoffendunt ratus, etc. *Arnob.* 2. 66. Ad cælum redeunt ne vias cludant atque obŒpiant transitum. *Plin. Paneg.* 66. ObŒpta diutina servitute ora reseramus, frenatamque malis linguam resolvimus.

OBŒPTUS vel obŒptus, a, um. *V. voc. præced.*

OBŒPIO. *V. OBSERO, is.*

OBŒLCTARE, offerre salutandi gratia dicebant antiqui, ut consalutare, persalutare. *Festus* p. 193. 31. *Müll.*; quocum cf. *Paul. Diac.* p. 192. 3.

OBŒTULO, is, ire, a. 4. *V. Festi loc. cit.* in OBSTRUDO, ubi tamen alii rectius legendum putant *obŒtulent*, vel potius *obŒtulent*.

OBŒTURO, as, are, a. 1. ἀποκορύνωμαι, saturare, saturatam usque ad fastidium inducere. Translate *Ter. Heaut.* 4. 8. 28. nã tu propediem, ut istam rem video, istius obŒturare.

OBSCENE, OBSCENITAS et similia. *V. OBSCENE, OBSCENITAS* etc.

OBSCENO vel obsceno, as, etc. *V. voc. seq.*

OBSCÆVO, as, avi, atum, are, a. 1. vox cumposita ex ob, et scævus, usurpaturque a *Plauto* pro male ominari (teste ipso *Non.* p. 145. 33. *Merc.*), male omine rem aliquam impedire, vitare, vitare, ubi ait *Asin.* 2. 1. 18. Metuo, quod illic obscævavit mæe falsæ fallaciæ. Al. leg. obscævavit, seu obscævavit, ab obscævus, seu obscævus, eodem sensu. *V. SCÆVA.*

OBSCÆNA, ñrum, n. plur. 2. *V. OBSCENUS* in fin.

OBSCÆNE vel obscæne vel obscæne, adverb. (obscævus). *Comp. Obscævus* et *Sup. Obscævissime*. — Obscæne translatè tantum occurrit, et est turpiter, impure, impudice, oscenamente, disonestamente, ἀσχηρῶς. *Cic. T. Off.* 35. 128. La-trucinari, fraudare, adulterare, re turpe est, sed dicitur non obscæne. *Id.* 3. *Nat. D.* 22. 55. Cuius (*Mercurii*) obscævus excitata natura traditur. Adde *eumd.* *Orat.* 45. 154. *Eutop.* 8. 22. Impudicissimè et obscævissime viril.

OBSCÆNITAS vel obscævitas vel obscævitas, atis, f. 3. (nomen abstractum ab adject. obscævus).

I.) Proprie est abstracta qualitas, qua quid inanimatum augurium, triste omen affert. *Arnob.* 1. 16. Iævum augurium non sum, nec adversus spes bonas mali ominis obscævitate traducor. *V. OBSCÆNUS I.*

II.) Translate. ¶ 1. Abstractè est impuritas, turpitudine, impudicitia, oscenità, disonestà, ἀσχηρῶς, τὸ ἀσέλγες. — a) Generatim. *Cic.* 1. *Off.* 29. 104. et 35. 127. et 2. *Orat.* 59. 242. Rerum,

verborum, orationis obscævitas. *Id.* 9. *Fam.* 22. Si quod sit in obscævitate flagitium, id aut in re esse, aut in verbo. *Quintil.* 6. 3. 29. Obscævitas non a verbis tantum abesse debet, sed etiam a significatione. — b) Speciatim est turpioris libidinis flagitium, de quo *Sueton. Tib.* 45. *Claud.* 15. a. med. et *Ner.* 29.; et *Phædr.* 4. 13. *Sic Ulp. Dig.* 1. 12. 1. In obscævitate aliquem compellere. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu sunt turpia ipsa corporis membra. *Arnob.* 5. 27. Propudiosa corporum monstratur obscævitas. *Plin.* 33. *Hist. nat. procem.* 2. (4). In oculis libidines cælere juvit, ac per obscævitates bibere. h. e. quod ait *Juvenal.* 2. 95. vitreo bibit ille Priapo. et *Lamprid. Elagab.* 19. Vasa schematicis libidinosissimis inquinata.

OBSCENO, as, etc. *V. OBSCÆVO.*

OBSCENUS vel obscævus vel obscævus, a, um, adject. Quod ad etymon attinet, alii alia. Sunt qui deducunt ex ob et scena, quia quæ turpia sunt, nisi in scena palam dici non debent, ut ait *Varro* 7. *L. L.* 96. *Müll.*; vel quasi obscævum, quod bonæ scævæ obstat, ut *Id.* *ibid.* 97. ait; unde et obscævus scribi quibusdam placet: vel ab *Oscis*, qui olim *Opsci*, qui turpi consuetudine olim laborasse dicuntur; quæ fuit opinio *Verrii* apud *Festum* p. 198. 32. *Müll.*; vel ab obs et cano, quia in auguriis contrarium significat: vel ab obs et cænium, quia turpia immunda sunt: vel a κοινῶς, quod interdum notat sordidum: quæ tria postrema *Priscian.* 9. p. 872. *Putsch.* tradit. Fuscè de his in suo *Etymol. Foss.* disputat. — *Comp. Obscævior II. 2. a.; Sup. Obscævissimus I. et II. 2. a.* — Obscævus proprie, ut plerique putant, est malum augurium, triste omen afferens, propter turpitudinem, defurmitatem et immunditiam, ἀκαταστος (It. di mal augurio, infausto, portentoso; Fr. de mauvais augure, sinistre, funeste; Hisp. de malo aguero, siniestro, funesto; Germ. von ungünstiger Vorbedeutung, daher ungünstig, unglücklich; Angl. unlucky, inauspicious, ill-boding, ominous, of omen, portentous, obscene).

I.) Proprie. *Festus* p. 199. 33. et 201. 1. *Müll.* Apud antiquos omnes fere obscæna dicta sunt, quæ inanimatis habebantur. *Matius* apud *Varronem* 7. *L. L.* 96. *Müll.* Obscævni interpres funestique ominis auctor. *Paul. Diac.* p. 7. 3. *Müll.* Allieis dies dicebantur apud Romanos obscævissimi ominis. *Accius* apud *Non.* p. 357. 16. *Merc.* Cives omnibus fastis augustam adhibeant faventiam, ore-obscæna dicta segreget. h. e. verba male ominata. *Lucilius* apud *eumd.* *ibid.* v. 17. Deum rixa vertat verba obscæna. *Ennius* apud *Servium* ad *Virg.* 8. *Æn.* 361. contra carinantes Verba (atra) atque obscæna profatus. *Messala* apud *Gell.* 13. 14. ad fin. Idecirco omnes, qui pomærium protulerunt, montem istum excluderunt, quasi avibus obscævus ominosum. h. e. Aventinum, unde Remo auspiciant, ut est apud *Liv.* 1. 7., aves infaustæ adfuerunt. *Virg.* 12. *Æn.* 876. Obscævæ volucres. h. e. noctuæ. *Id.* 1. *G.* 470. Obscævæ canes. *Sueton. Galb.* 4. Ceterisque, ut obscævum ostentum, abhorrentibus, solus pro leissimo accepit. *Ovid. Heroid.* 5. 119. obsævnam ponto, di, mergite puppim. h. e. navem, qua vehebatur *Helena* a *Paride* rapta, excidium *Trojæ* futura. *Catull.* 68. 99. *Trojæ* obscævna. h. e. malis auspiciis eundita: vel quam rursus condere fata et religiones vetant. Unde *Horat.* 3. *Od.* 3. 61. *Trojæ* reuscævus alite lugubri *Fortuna* tristè clade iterabitur. Et ipse *Horat.* *Epod.* 5. 97. Vos turba vicatim hinc et hinc saxis petens Contundet obscævus anus. *le vecchie streghe*. Sunt qui afferunt etiam illud *Zucet.* 5. 1293. Versaque in obscævum species est falsis ahenæ. At *Lachmannus* legit in obynobrius: *V. eumd.* ad h. l.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est turpis, deformis, inmundus, dirus, præcipue apud Poetas. *Virg.* 7. *Æn.* 417. de *Alecto*. in vultus sese transformat aniles, Et frontem obscævum rugis arat. *Id.* 3. *ibid.* 241. et 262. Obscævæ pelagi volucres. h. e. harpyiæ. *Ovid.* 2. *Amor.* 6. 31. volucrum Ille piarum Dicitur, obscævæ quo prohibentur aves. h. e. vulturii, milvii etc. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 44. (86). Obscævna avis. h. e. upupa, quæ e stercore humano nidum conficere traditur. *Liv.* 31. 12. Jam animalium obscævni fetus pluribus locis nun-

ciabantur: in *Sabinis* incertus infans natus, masculus an femina esset; *Frusinone* agnus cum suillo capite; *Sinuessa* porcus cum capite humano natus. Fæda omnia et deformia, erraticisque in alienos fætus naturæ visa. *Virg.* 3. *Æn.* 367. Obscævna fames. *Id.* 4. *ibid.* 465. Fusaque in obscævum se vertere vina quorem. *Lucan.* 4. 312. obscævus haustus dixit quum miles colluviem limo turbidam siti adactus bibit. *Abinor.* 1. 280. Obscævæ viæ. h. e. in quibus projiciebantur a carnifice damnatorum cadavera, quia tanquam aminosa, ut ait *Forcellinus*, vel quia tanquam immunda et dira vitari solebant. — Hinc obscævna, orum, absolute, substantivorum more. *Seneca Ep.* 70. a. med. poticem obscævna appellat. *Sueton. Domit.* 10. Conscævus, investigato novo quæstionis genere, distortis, immisso per obscævna igne. Adde *eumd.* *Cal.* 58. *Ovid. Remed. am.* 437. Obscævna reddere. h. e. ventrem exonerare. *Sic Sren. Sammon.* c. 32. v. 9. p. 68. col. 1. ed. *Aid.* urinam obscævum imbrum appellat. et *Id.* *ibid.* v. 24. Necon obscævus capræ potabitur humor. ¶ 2. Speciatim et sæpissime morali ratione est turpis, impudicus, impurus, osceno, disonesto, impudico, ἀσχηρῶς. — a) De rebus et abstractis. *Varro* apud *Non.* p. 357. 2. *Merc.* Obscævna verba. *Cic.* 2. ad *Q. fr.* 3. Obscævissimi versus. *Id.* 5. *Tusc.* 38. 112. Illud *Anipatri* est paullo obscævus. *Id.* 1. *Off.* 29. 104. Jocandi genus illiberale, petulans, flagitiosum, obscævum. *Id.* 1. *Nat. D.* 40. 111. Delicata et obscævna voluptates. *Ovid.* 2. *Trist.* 212. Obscævum adulterium, et 409. Obscævni risus. *Propert.* 2. 5. 19. Obscævna tabellas pingere. *Tac.* 15. *Ann.* 37. Gestus motusque obscævni. *Val. Mar.* 3. 5. in fin. Abjctior et obscævior vita. *Vellej.* 2. 83. 1. Obscævissimarum rerum auctor et minister. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 23. (93). Obscævni mores. *Marcell. Empir.* c. 12. p. 103. ed. *Aid.* Digno obscævno, id est medio, dentes fricabis. — b) De hominibus. Obscævus homo, qui obscævus voluptatibus deditus est, impudicus, impurus, mollis. *Ovid.* 3. *Met.* 537. Obscævnicus greges, et inanla tympana. h. e. Galli *Cybeles*. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 1. 2. (9). Equè moriere, etiam quum obscævus vixeris, aut nefandus. *Seneca* 4. *Excerpt. controuv. procem.* sub fin. Ex eo impudici et obscævni aliquandiu officiosi vocati sunt. — Hinc

Obscævna, ñrum, n. plur. et

Obscævum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, τὰ ἀσχηρῶς. *Justin.* 1. 6. 14. Obscævna corporis. *Ovid.* 9. *Met.* 347. *Lolis* erat *Nympe* fugiens obscævna *Priapi*. h. e. obscævnam partem; nam *Id.* 1. *Fast.* 437. de eod. *Priapo*. At deus obscævna nimium quoque parte paratus. *Mela* 3. 7. Pars nudè agunt, pars tantum obscævna velati. Adde *Sueton. Cal.* 58. et *Domit.* 10. — *Ovid.* 6. *Fast.* 631. Obscævum virile. *Jul. Obseq.* 84. Puer duplici obscævno natus. *Lactant.* 1. 21. Inter asellum *Priapum*que ortum certamen de obscævni magnitudine. — Obscævna, absolute, alia quoque significatione usurpantur, ut supra dictum est sub II. 1. in fin.

OBSCINDO, scindis, scidi, scindere, a. 3. idem atque abscindere. *Ennod.* 1. *Ep.* 16. Rhetoricam in me dixisti esse versutiam, quum illi sit, quod oratorium sberuena affectus a me orationis obscederit, et nequeam occupari verborum floribus, quem ad gemitus et preces evocat clamor officii. Hæc et *Furlanetto* in 1. *Append.* Videtur tamen illud *obscedis*, si sana est lectio, ab *obscedo*, *obscedis*, *obscedi* potius derivandum.

OBSCURATIO, atis, f. 3. actus obscurandi, obscuritas, ἀσότηρας, obscuratio, obscuratio.

I.) Proprie. *Cic. fragm.* apud *Augustin.* 3. *Civ. D.* 15.; *Quintil.* 1. 10. 47.; et *Plin.* 36. *Hist. nat.* 27. 69. (202). Obscuratio solis, ecclesie. *Auct. B. Hisp.* 6. Incidit, ut matutino tempore nebula esset trassissima. Itaque in illa obscuratio etc. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 9. sub init. Dehinc oli obscuratiois proprietatem strictura isuorantes in lucido atque tepido et amplo medioeriter locamus.

II.) Translate. *Cic.* 1. *Fin.* 12. 29. In quibus voluptatibus, propter earum exiguitatem, obscuratio consequitur, semper accidit, ut nihil interesse nostra fateamur, sicut illa, nec ne sint: ut in sole lucernam adhibere nihil interest. et *ibid.* 13. 32.

De istis ipsis obscuratationibus, quæ propter exiguitatem vix, aut ne vix quidem apparent.

OBSCURATUS, a, um. *V.* **OBSCURUS**, as. **OBSCURŌ**, adverb. (obscurus). Comp. *Obscurus* II. 1. et 3.; Sup. *Obscurissime* II. 1. 2. et 3. — Obscure est sine lumine, ἀσχυρῶς (It. *oscuremente*; Fr. *d'une manière obscure*; Hisp. *oscuremente*; Germ. *dunkel*; Angl. *darkly*, *obscurily*).

1.) Proprie. Cic. apud *Non. p.* 474. 28. *Merc.* Si quando nos demersimus, ut qui urinantur, aut nihil superum aut obscure admodum cernimus.

II.) Translate. ¶ 1. Refertur ad tenebras orationis. Cic. 2. *Fin.* 5. 15. Heraclitus, cognomento qui σκοτεινός perhibetur, quia de natura nimis obscure memoravit. *V. Orellii* et aliorum adnotata ad hunc locum. *Id. Cat.* 4. 8. Non agam obscure. *parlerò chiaro. Quintil.* 3. 4. 3. Obscure dicta. *Id.* 4. 1. 79. Ut non abrupte cadere in narrationem, ita non obscure transcendere. *Id.* 8. 2. 24. Quæ causa dicta obscurius est. *Gell.* 14. 16. in *fin.* Qui ne pluribus quidem verbis potuerim non obscurissime dicere, quod a Græcis uno verbo planissime dicitur. *Id.* 17. 13. Quadrigarium particula ista usum esse obscurissime. ¶ 2. Et ad ignobilitatem generis. *Macrob.* 7. *Saturn.* 3. a *med.* Commendat scomma et conditio dicentis, ut si irideat obscure natum obscurus. *Ammian.* 20. 4. Palladius quidam obscurissime natus. ¶ 3. Sæpe est tecte, clam: cui opponitur aperte, palam, *copertamente, celatamente, occultamente.* Cic. 4. *Cat.* 3. 6. Malum obscure serpens multas jam provincias occupavit. *Id. Quintil.* 15. 50. De quo libelli in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem tacite obscureque conceditur. *Id.* 6. *Ferr.* 24. 53. Avertere aliquid de publico quam obscurissime per magistratum solebant. *Id.* 1. *Fam.* 5. sub *fin.* Amicum ex consularibus neminem tibi esse video præter Hortensium et Lucillum: ceteri sunt partim obscurius iniqui, partim non dissimulante irati. — *Non obscure*, manifesto, palam. *Auct. B. G.* 8. 54. Neque obscure hæc duæ legiones uni Cæsari detrahuntur. *Sueton.* *Vesp.* 6. in *fin.* Deposita similitate, quam ex æmulatione non obscure gerebat. — *Non obscure ferre aliquid*, minime dissimulante ferre, sed ita ut omnes agnoscant notas animi commoti, *con aperto sentimento e spiacere.* Cic. 6. *Parad.* 1. 44. Itaque istam paupertatem tuam nunquam obscure tulisti. *Id. Cluent.* 19. 54. Neque id obscure ferebat, nec dissimulare ullo modo poterat.

OBSCURÉFACIO, is, ere, a. 3. obscurare. Est *Noni p.* 146. 28. *Merc.* Oblitterare est obscurificare et in oblivionem ducere.

OBSCURIDICUS, a, um, adject. qui obscura dicit. *Accius* apud *Non. p.* 15. 10. *Merc.* Quid nō tam obscuridicum est tamve inenodabile? *Mercure* sua ita legendum coniecit, quin libri habeant *obscurō* dicunt.

OBSCURITAS, atis, f. 3. (obscurus) obscuratio, tenebræ, opacitas, caligo, σκοτεινός (It. *oscurità, scurezza*; Fr. *obscurité, ténèbres*; Hisp. *obscuridad*; Germ. *die Dunkelheit, das Dunkelsein*; Angl. *darkness, obscurity, opacity*).

1.) Proprie. — a) In singul. num. *Tac.* 3. *Hist.* 11. Obscuritas latebrarum, quibus occultebatur, vacantium forte balnearum fornacibus abditus. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 18. 15. (79). Atra obscuritas. *Id.* 23. *ibid.* 1. 20. (35). Falernum creditum est obscuritatem visus facere. *Ammian.* 18. 2. a *med.* Tenebrarum equorumque alijmento, quo dubius impetus transit abreptos: lixas vero vel servos, nisi quos exemit discriminē temporis obscuritas, occiderunt. *Cæsar.* *Auxel.* 1. *Acut.* 9. n. 62. Obscuritas vel tenebræ si fuerint ægotantibus odiosæ et curationi necessariae, erunt artis astutia componendæ. — b) In plur. num. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 3. 12. (51). Medetur ornolorum obscuritatibus. *Adde eumd.* 28. *ibid.* 11. 47. (167). Priore tamen luce *Sillig.* in sing. num. vocem exhibet; sunt tamen qui leg. in plur.

II.) Translate. ¶ 1. Est obscuratio orationis, aut rei, unde oritur intelligendi difficultas et dubitatio. — a) In singul. num. Cic. 3. *Orat.* 13. 50. Tanta insolentia ac turba verborum, ut oratio quæ lumen adhibere rebus debet, ea obscuritatem

et tenebras afferat. *Id.* 2. *Divinat.* 54. 111. Adhibuit etiam latebram obscuritatis, ut iidem versus alias in aliam rem posse accommodari viderentur. *Id.* 1. de *republ.* 10. extr. Leporem Socraticum subtilitatemque sermonis cum obscuritate Pythagoræ et cum illa plurimarum artium gravitate contextit *Quintil.* 8. 2. 12. Obscuritas fit etiam verbis ab usu remotis. *Sueton.* *Gramm.* 10. Nihil aliud suadere, quam ut noto civilique et proprio sermone utatur, vitetque maxime obscuritatem Sallustii. *Cic.* 2. *Fin.* 5. 15. Quum rerum obscuritas, non verborum, facit, ut non intelligatur oratio. *Id. Cluent.* 27. 73. In ea obscuritate ac dubitatione omnium, Canutio placuit etc. *Id.* 1. *Divinat.* 18. 35. Non reperio causam. Latet fortasse obscuritate involuta naturæ. — Huc referri potest et illud *Cæsar. Aurel.* 1. *Tard.* 1. n. 6. Pejorante passione sequitur vultus depravatio, pulsus obscuritas, il polso si nasconde e non si lascia sentire che assai difficilmente. — b) In plur. num. Cic. 2. *Divinat.* 64. 132. Obscuritates et ænigmata somniorum. *Gell.* 20. 1. sub *init.* Obscuritates non assignemus culpæ scribentium, sed iuscitantiæ non assequentium. *Arnob.* 1. 62. Incredibile dictu est et cæcis obscuritatibus involutum, si velis, non etc. ¶ 2. Item ignobilitas generis, obscurità di natali, qua quis parum notus est aliis. Cic. 2. *Off.* 13. 45. Quorum prima ætas, propter humilitatem et obscuritatem, in hominum ignoratione versatur. *Tac.* 1. *Hist.* 84. Cujus splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianarum partium perstringimus. *Flor.* 1. 6. Nec obscuritas inhibuit, quamvis matre serva natum. *Id.* 3. 1. a *med.* Obscuritas generis.

OBSCURŌ, as, avi, atum, are, a. 1. (obscurus). Part. *Obscurans* II. 1.; *Obscuratus* I. et II. 1. et 6.; *Obscuraturus* et *Obscurandus* II. 6. — Obscurare est obscurum reddere, tenebras afferre, noctem offundere, opacare, σκοτεινῶ, σκοτεινός (It. *oscurare, offuscare*; Fr. *rendre obscur, sombre, obscurcir*; Hisp. *obscurar, hacer obscuro*; Germ. *verfinstern, vendunkeln, des Lichtes berauben*; Angl. *to darken, obscure*).

1.) Proprie. Cic. 3. *Fin.* 14. 45. Obscuratur et offunditur luce solis lumen lucernæ. *Id.* 2. *Nat.* D. 38. 96. Tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam eruptione Æthæorum ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur. *Sall. Jug.* 42. Cælum nocte atque nubibus obscuratum. *Id. fragm.* apud *Non. p.* 189. 10. *Merc.* Nebula cælum obscurabat. *Virg.* 12. *Æn.* 253. Volucres æthera obscurant pennis. *Cic.* 1. de *republ.* 16. et 2. *ibid.* 10.; *Tac.* 14. *Ann.* 12.; et *Val. Max.* 8. 11. n. 1. *extern.* Obscuratus sol. *eclissato.* *Sir Plin.* 2. *Hist. nat.* 10. 7. (47). Nullum aliud sensu eodem modo obscuratur, si *eclissata.* quo sensu usurpat etiam *Catull.* 66. 3. Rursus *Plin.* 8. *ibid.* 27. 41. (99). Anguis hiberna latebra visu obscurato, marathro herbæ sese affricans, oculos inungit ac revolet. *Dig.* 8. 2. 9. Obscurare ædes. *togliere loro la luce.* et *Cæsar. Aurel.* 1. *Acut.* 9. n. 62. Si (ægroti) ita fuerint alienatione commoti, quo obscurari totum vel luminari vident, erit conjiciendum, ut quibus obscurum aërem fecerimus, calidum tamen faciamus, quibus autem lucidum, e contrario frigidum faciamus.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro rontegere, involvere, coprire, involgere. *Cic.* 1. *Cat.* 3. 6. Neque nox tenebris obscurare cætos nefarios potest. *Petron.* *Satyr.* 131. Obscuratum dextra caput super pulvinar inclinavi. *Val. Max.* 7. 3. n. 8. Quil illa necessitate miserius, quæ magistratum populi R. abjecta honoris prætexta, alienigenæ religionis obscuratum insignibus, etc? *mascherato.* Loppitur de ædili pleb. sub Isiaci habitu proscriptiōnem vitate. *Sic Horat.* 2. *Sat.* 7. 55. caput obscurant: lacerna. Illoc trahit *Burmann.* et illud *Val. Flacc.* 3. 526. Crinis ad obscuræ decurrens cingula mammæ. h. e. tecte, vestitæ, præcintæ. Al. aliter leg. aut expliant.) *Sall. Jug.* 53. Inter virgulta equi Numidæque considerant, neque plane occultati humilitate arborum, et tamen incerti, quidquam esset, quam natura loci, tum dolo ipsi, atque signa militaria obscurati. *coperti, nascosti.* *Cæsar. Aurel.* 2. *Tard.* 1. n. 3. Obscurato pulsu et per profectum cessante. ¶ 2. Est etiam tenebras menti sive animæ offundere. *Plaut. Trin.* 3. 2. 40. Scio, te sponte

non tuapte errasse, sed amorem tibi Pectus obscurasse. ¶ 3. Item dicendo involvere, ut minus intelligatur. *Cic.* 2. *Att.* 20. Si erunt mihi plura ad te scribenda, ἀλλυγορίας obscurabo. *le dirò sotto metafora.* et *Cluent.* 1. 1. Nihil me subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo. *Sueton.* *Tib.* 70. Affectatione, et inrositate nimia obscurabat stilum. *Quintil.* 8. 2. 18. Apud T. Livium invenio, fuisse præceptorem aliquem, qui discipulos obscurare, quæ dicerent, juberet, Græco verbo utens, σκοτεινός. ¶ 4. Speciatim. *Obscurare litteras* est loquendo parum exprimere. *Quintil.* 9. 4. 40. M littera quoties ultima est, et vocalem verbi sequentis ita contingit, ut in cam transire possit, etiam si scribitur, tamen parum exprimitur, ut (*Virg.* 1. *Æn.* 7.) Multum ille, etc., adeo ut pæne cujusdam novæ litteræ sonum reddat: neque enim eximitur, sed obscuratur, et tantum aliqua inter duas vocales velut nota est, ne ipsæ coeant. — *Obscurare vocem*, minus clarum reddere, fuscari, obtusam. *Id.* 11. 3. 20. Ut tibiæ, eodem spiritu accepto, alium clausis, alium apertis foraminibus, alium non satis purgatæ, alium quassæ sonum reddunt; ita fauces tumentes strangulant vocem, obtusæ obscurant, rasæ exasperant, convulsæ fractis sunt organis similes. ¶ 5. Item ignobilem, seu ignotum reddere. *Ennius* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. a *med.* Multi alii adventant, paupertas quorum obscurat nomina. *Sall. Cat.* 8. Fortuna res cunctas ex lubidine magis, quam ex vero, celebrat, obscuratque. *Plin. Paneg.* 69. Nobilitas non obscuratur, sed illustratur a principe. *Id. ibid.* 55. Arcus et statuas, aras etiam templaque demolitur et obscurat oblivio, negligit carpitque posteritas. ¶ 6. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. II. 1., sæpe est tegere, abscondere, supprimere, ut videri cernique plane non possit, *coprire, nascondere.* Cic. 4. *Fin.* 12. 20. Quæ minimæ sint voluptates, eas obscurari sæpe et obui. et *ibid.* 31. Numus in Cressi divitiis obscuratur, si perde. et 5. *Ferr.* 57. 131. Magnitudo lucri obscurabat periculi magnitudinem, non lasciava vedere. et *Marcell.* 9. 30. Tuas laudes nulla-unquam obscuratura est oblivio. et *Arch.* 11. 26. Neque enim est hoc dissimulandum, quod obscurari non potest: sed præ nobis ferendum. Trahimur omnes laudis studio, etc. *Quintil.* 4. 2. 64. Qui obscurare veritatem vult, narrat falsa pro veris. *Cic. Partit. orat.* 5. 15. Firmamenta ad fidem posita aut per se diluenda, aut obscuranda, aut degressionibus ubruenda. h. e. declinanda, et dissimulatum tegenda. *Cic.* 2. *Orat.* 23. 95. Postquam existit his, omnis eorum memoria sensim obscurata est et evanuit. *Id. flagm.* apud *Capell.* 5. p. 168. Latent ista, Varro, magnis obscurata et circumfusa tenebris. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 115. Obscurati diu populo bonus ruet, atque Proferet in larem speciosa vocabula rerum.

OBSCURUM, adverb. et **OBSCURUM**, i, n. 2. *V.* voc. seq. sub I. c. et d. et II. 1. 2.

OBSCURUS, a, um, adject. Ratione habita etymii, sunt qui putant esse *ob* et inusitato *scurus*, quod sit a σκοτεινός *umbrosus*: at *Dudelinus* (*Latina. Synonym.* vol. 1. p. 183. et vol. 3. p. 167.) ait, vocem *obscurus* esse pro *obsclusus* *ob* vel *obs* et *celo*, scil. *occultus*. — Comp. *Obscurior* II. 1. 2. 3. et 4.; Sup. *Obscurissimus* II. 1. et 3. — Obscurus est luce carens, tenebrosus, ralignosus, oparus, σκοτεινός (It. *oscurio, tenebroso, bujo*; Fr. *obscur, sombre, ténébreux*; Hisp. *obscurio, tenebroso*; Germ. *dunkel, finster, ohne Licht*; Angl. *obscure, dark, darksome, dusky, dun, shady, opaque, gloomy*).

1.) Proprie. — a) Generativum. *Virg.* 6. *Æn.* 452. quum Troius heros ut primum juxta stetit, agnovitque per umbram Obscuram; qualem etc. *Id.* 9. *ibid.* 87. locus Nigranti pira trabibusque obscurus æcernis. *Ovid.* 4. *Met.* 100. Obscurum æntum. *Virg.* 6. *Æn.* 139. Obscuræ coualles. *Horat. Art. P.* 229. tabernæ. *Liv.* 10. 1. In eam spelunca penetratum cum signis est: et ex eo loco obscuro multa vulnere accepta. *Furcellinus* interpretatur locum abditum, occultum: *V.* mox sub b. *Ennius* apud *Gell.* 7. 17. Aliæ res obnoxiosæ nocte in obscura jacent. *Sic Virg.* 2. *Æn.* 420. Obscura nox. *Cf. Liv.* 24. 21. Post occasum solis, jam obscura luce. et *Sall. Jug.* 24. Cui

plerumque noctis processit, obscuro etiam tum lumine. *Virg. 1. G. 468.* Sol caput obscura nitidum ferrugine texit. *Horat. 1. Od. 7. 15.* Albus ut obscuro deterget nubila caelo Sæpe Notus. *Virg. 12. Æn. 416.* Venus obscuro faciem circumdata nimbo. *Id. 4. G. 60.* Obscuræ facies. — b) Speciatim. *Obscura funda,* tecta, occulta, non visa. *Pal. Flacc. 6. 193.* Dysante Caresus Strymonaque obscura spargentem vulnera funda Dejicit. — *Obscura mamma* apud *eumd. 3. 526.* est tecta, vestita, strophio præcincta. **I. OBSCURO II. 1.** — *Ovid. 4. Fast. 758.* Obscuræ aquæ torbide. — c) *Obscurum, i,* absolute. *Tac. 4. Hist. 50.* Obscuro adhuc ceptæ loris. *Virg. 1. G. 478.* sub obscuro noctis. — d) *Obscurum,* adverbii more, obscure. *Lucan. 5. 621.* nec fulgura currunt clara, sed obscurum nubibus dissilit aer. — e) *Obscurus* etiam dicitur, qui in tenebris est, qui non cernitur, qui latet. *Virg. 9. Æn. 268.* Ibant obscuro sola sub nocte per umbram. et *2. ibid. 135.* Limosoque lacu per noctem obscurus in ulva Delitui. et *4. G. 424.* ipsa procul nebulis obscura resistit. *Martial. 1. 50.* Estus serenos aureo franges Tazo, Obscurus umbris arborum.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur de oratione, quæ est involuta, implicita; item de homine, qui in dicendo est implicatus, obstrusus, difficilis; item de rebus, quæ involutæ sunt, cerni intellectu difficilia. *obscurus, involuto, coperto, difficile.* *Lucret. 1. 640.* Heraclitus inquit quorum dux piella primus, Clatus ob obscuram linguam. Cf. *Cic. 2. Divinat. 64. 132.* Quid? poeta nemo, nemo physicus obscurus? ille vero nimis etiam obscurus, Euphorio: valde Heraclitus obscurus. cui a Græcis cognomen inditum ὀσσερεύς. — Et cum Infinito. *Fronto ad Ver. 1.* Heraclitus obscurus involvere omnia. — Ceterum *Horat. Art. P. 25.* brevis esse laboro, Obscurus fio. *Cic. 2. Divinat. 56. 115.* Oracula flexiloqua et obscura, ut interpres egeat interprete. *Ovid. 14. Met. 57.* et obscurum verbum ambage novorum Ter novies carinen magico demurmurat ore. *Quintil. 4. 5. 26.* Et divisa et simplex propositio primum debet esse aperta atque lucida: nam quid sit turpius, quam id esse obscurum, quod in eum solum adhibetur usum, ne sint cetera obscura? — *Obscura vox,* fusca, obtusa, non plene emissa. *Quintil. 11. 3. 64.* Vox in miseratione debet esse flexa et flebilis, et consulto quasi obscurior: at in aggressionibus fusa, et securæ claritatis. — *Obscurus cantus,* vocis conformatio cantui proxima. *Id. 11. 3. 60.* Non et Cicero dicit, esse aliquem in oratione cantum obscuriorum? — Sic de rebus. *Cic. 1. Divinat. 51. 116.* Quod erant multa obscura, multa ambigua, explanationes adhibita sunt interpretum. *Id. 1. Orat. 39. 177.* Obscurum et ignotum jus. *Id. 3. Nat. D. 39. 93.* Hoc fere dicere habui de natura deorum, non ut eam tollerem, sed ut intelligeretis, quam esset obscura et quam difficiles explicatus haberet. *Lucret. 4. 8.* obscura de tam lucida pango Carmina. *Cic. 2. Orat. 36. 153.* Videre res obscurissimas. *Lucret. 1. 136.* Nec me animi fallit Græjorum obscura reperta Difficile illustrare Latinis versibus esse. *Cic. 2. leg. Agr. 14. 36.* Cur hoc tam est obscurum atque cæcum? *Horat. 2. Od. 5. 21.* Quem (puerum) si puellarum insereres choro, Mire sagares falleret hospites Discrimen obscurum solutis Crinibus ambiguoque vultu. Hinc absolute. *Cels. 1. præfat.* Causæ in obscuro posita. — Speciatim apud Rhetores, *obscurum genus causæ,* ut docet *Cic. 1. Invent. 15. 20.,* dicitur illud, in quo aut tardi auditores sunt, aut difficillioribus ad cognoscendum negotiis causa implicita est. *Græce δεσπαράκλους δεικτον.* ¶ 2. Obscurus est etiam ignotus, latens. *Ovid. 6. Met. 36.* Talibus obscuram reserata est Pallada dictis. h. e. sub imagine anus latentem. *Nepos Datam. 1.* Obscuriora sunt ejus gesta pleræque. *Cæs. 1. B. C. 61.* Cæsaris autem in Barbis erat nomen obscurius. *Virg. 7. Æn. 205.* Atque equidem memini (fama est obscurior annis) Auruncos ita ferre senes. h. e. quamquam fama illa ruinosa nota est ob vetustatem. Cf. *Ovid. 6. Fast. 103.* Unde datas habeat vires, obscurior ævo fama; sed e nostro carmine certus eris. et *Stat. 5. Silv. 3. 109.* si famæ obscura jaceres. h. e. famæ incognita, ut ait *Liv. 42. 52.* — Et absolute *Ammian. 24. 1. ad fin.* Et quia per

regiones ignotas de obscuris erat suspectior, astus gentis et ludificandi varietas timebatur. — *Per obscurum,* latendo. *Seneca Ep. 19.* Vitam per obscurum transmittere. — *Non obscurus,* manifestus, patens. *Cic. 13. Fam. 70.* Non est obscura tua in me benevolentia. *Virg. 1. G. 229.* Haud obscura cadens mittet tibi signa Bootes. Sic *Sueton. Claud. 43.* Sub exitu vitæ, signa quædam nec obscura prænitens sunt et cogniti; contra qui humili genere sunt orti, tamquam in tenebris agentes, nemini innotescunt. *Cic. 7. Verr. 70. 181.* Pompejus humili atque obscuro loco natus. Sic *Liv. 26. 6.* Iepippus Lesius, loco obscuro tenuique fortuna ortus. *Vellej. 2. 76. 4.* Salvadius natus obscurissimis initiis. *Sueton. Vesp. 1.* Gens Flavia, obscura illa quidem ac sine ullis majorum imaginibus. *Cic. 1. Off. 32. 116.* Obscuris orti majoribus. *Id. 4. Fam. 13.* Qui antea aut obscuris hominibus, aut etiam sordibus opitulari poteram. *Quintil. 11. 1. 21.* Si nobilis obscurum se vocet. *Id. 2. 3. 9.* Erit ergo obscurior etiam, quo quisque deterior. ¶ 3. Hinc ignobilis: metaphorâ inde ductâ, quod viri nobiles omnibus conspiciunt sunt et cogniti; contra qui humili genere sunt orti, tamquam in tenebris agentes, nemini innotescunt. *Cic. 7. Verr. 70. 181.* Pompejus humili atque obscuro loco natus. Sic *Liv. 26. 6.* Iepippus Lesius, loco obscuro tenuique fortuna ortus. *Vellej. 2. 76. 4.* Salvadius natus obscurissimis initiis. *Sueton. Vesp. 1.* Gens Flavia, obscura illa quidem ac sine ullis majorum imaginibus. *Cic. 1. Off. 32. 116.* Obscuris orti majoribus. *Id. 4. Fam. 13.* Qui antea aut obscuris hominibus, aut etiam sordibus opitulari poteram. *Quintil. 11. 1. 21.* Si nobilis obscurum se vocet. *Id. 2. 3. 9.* Erit ergo obscurior etiam, quo quisque deterior. ¶ 4. Morali ratione est tectus, simulatus, fictus, astutus, cujus animum non facile perspicias. *Cic. 3. Off. 13. 57.* Hoc celandi genus non est hominis aperti, simplicis, ingenui, versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vastii. *Horat. 1. Ep. 18. 94.* plerumque modestus Occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi. *Tac. Agric. 42.* Domitiani natura præceps in iram, et quo obscurior, eo irrevocabilior. *Id. 4. Ann. 1.* Tiberium variis artibus devinxit adeo, ut obscurum avertens alios, sibi uni incautum intectumque efficeret. *Cic. 1. Verr. 2. 5.* Quod si, quam aadax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo, furtasse aliqua in re nos aliquando fessellisset. *Id. 3. Fam. 10. 6.* Ut in obscuro odio apertas inimicitias ostenderem.

OBSECRATIO, ðnis, f. 3. (obsecro) actus obsecrandi, obtestatio, deprecatio, ἱκετή, κατεύχη (It. preghiera affettuosa, scongiuro, supplica; Fr. prières instantes, supplications; Hsp. instancia, súplica, suplicacion; Germ. d. inständigste Bitten, Flehen, Beschwören; Angl. a praying or beseeching earnestly, entreating, conjuring, supplication, obsecration). Occurrit ¶ 1. Generatim et est quæcumque obtestatio, vel deprecatio. *Cic. 1. Invent. 16. 22.* Prece et obsecratione humili ac supplici uti. *Id. Fontej. 17. 38.* Alicujus obsecrationem repudiare. *Quintil. 6. 1. 33.* Obsecratio judicum, per carissima pignora, utilis erit. h. e. ad iudices facta. *Justin. 24. 8. 7.* Proinde ne cunctarentur hostem cedere, et victoriæ deorum socios se adjungere, summis obsecrationibus monerant. *Sueton. Claud. 22.* Ut, dira avi in Urbe, aut in Capitolio visa, obsecratio haberetur, eamque ipse jure maximi pontificis, commonito pro rostris populo, præiret, submotaque operationum servorumque turba. ¶ 2. Speciatim de publica supplicatione. *Cic. Harusp. resp. 28. 63.* Constituendæ nobis quidem sunt prociationes et obsecratio. *Liv. 1. 21.* Obsecratio a populo, duumviris præeuntibus, est facta. *Id. 26. 23. et 27. 11.* Supplicatio circa omnia pulvinaria, et obsecratio in unum diem indicta. (In supplicatione liberum erat cuilibet quibus liberet verbis uti: in publica obsecratione præscripta formula utebantur.) *Id. 31. 9.* Supplicationibus habitis jam, et obsecratione circa omnia pulvinaria facta. *Supplicatio* his locis est universus ille ritus, qui erga deos in obsecrando publice adhibebatur: obsecratio ipsæ preces. ¶ 3. Item execratio, juramentum, vel quid simile, in quo Deus invocatur. *Justin. 24. 2. 5.* Quo presentis apud deos patrios, quibus vellet obsecrationibus, se obligaret. — Hoc sensu a *Cicerone 3. Orat. 53. 205.* inter figuras sententiarum enumeratur: fitque cum per deos et sacra quippiam exposcimus. *V. dicta in DEPRECATIO.* Græce est δεσπάζω, *Jul. Rufinian. de fig. sent. et eloc.* Deesis obsecratio, vel obtestatio, qua deos oramus, aut homines. *Cic. Dejot. 3. 8.* Per dexteram istam tuam ego obtestor, etc. *Orellius leg.* Per dexteram te istam oro, etc. *Virg. 3. Æn. 599.* per sidera

testor, Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen, Tollite me, Teucrici.

OBSECRATOR, ðris, m. 3. qui obsecratur, qui enixe orat. *Venat. Vit. S. Germ. 6.* Quasi ante se habens præsentiam Domini pro voto supplicis obsecrator accedit.

OBSECRATIO, a, um. *V. voc. seq.*
OBSECRATOR, as, avi, ætum, are, a. 1. Inverso ordine olim dixere ob vos sacro in antiquis precationum formulis, pro vos obsecro, teste *Festo p. 190. 2. Müll.* Sic sub vos placito pro supplico. — Part. *Obsecrans, Obsecratus, Obsecraturus et Obsecrandus 1.* — *Obsecro,* ex ob et sacer, quasi per sacra et deos peto, vel, ut ait *Paul. Diac. p. 188. 11. Müll.* openi a sacris peto, plus est, quam oro. Ceterum homines, non dii obsecrabantur; ait enim *Fronto 1. ad Antonin. Imp. (edente iterum A. Maio) ep. 2. a med.* In oratione tua Cyzicena, quum deos precareris, et = si fas est, obsecro = addidisti; quod ego me non memini legisse: obsecrari enim et reserari populus aut iudices solebant. Attamen *Plaut. Rud. 3. 3. 36.* Venus alma, te obsecramus, ut etc. Sic *Augustus* apud *Sueton. Tib. 21.* Deos obsecro, ut te nobis conservent. et *Ammian. 28. 1.* Conmonitorium repertum est manu scriptum Hymetii, petentis, ut obsecrata ritu sacrorum solemnium numina erga se imperatores delinirent. *V. Drakenborg. ad Liv. 5. 31. init.*; quamquam sit qui aliter legendum putat. — Itaque obsecrare est enixe orare, precari, obtestari, deprecari, κατὰ δέομαι, προσήκασθαι (It. pregare instammentemente, supplicare, scongiurare; Fr. prier instamment, supplier, conjurer; Hsp. suplicar, rogar, conjurar; Germ. inständigst bitten, flehen, Jemanden beschwören; Angl. to entreat or pray earnestly, beseech, implore, supplicate, conjure). Occurrit ¶ 1. Generatim. — a) Cum Accusativo — Et quidem personæ. *Cic. 4. Verr. 17. 42.* Quod, multis lacrimis quum eum oraret atque obsecraret, impetrare non potuerat. *Id. Quinct. 30. 91.* Te obsecrat obtestaturque Quinctius per senectutem ac solitudinem suam. *Id. post redit. ad Quir. 7. 16.* Pro mea vos salute non rogavi solum, verum etiam obsecravi. — Et passive *Cæs. 2. B. C. 5.* Nominatim evocati atque obsecrati. *Sall. Jug. 27.* A Numidis obsecrati, triduo navim ascendere. — *Obsecrare aliquem precibus* apud *Marcell. ad Cic. 4. Fam. 11.* Quum non solum consilium daret, sed precibus quoque me obsecraret. Cf. locc. *Plinior. sub d. et e.* — Cum Accusativo rei raro admodum occurrit. *Plaut. Amph. 1. 4. 217. et Truc. 4. 3. 30.* Tuam fidem obsecro. Adde *eumd. Most. 2. 2. 97. et Pæn. 5. 2. 7.* Sed tuam fidem potest ab obsecro non pendere. *Plin. 9. Ep. 29. extr.* Laus potius speranda, quam venia obsecrauda est. *Ammian. 17. 11. a med.* Cimon coegit (Persarum) gentem. insolentia semper latam, obsecrare suppliciter pacem. et *18. 2. ad fin.* Legationis nomine precator venerat pro Urio et Ursicino pacem fildem obsecrans. — b) Cum Accusativo et personæ et rei. *Ter. Heaut. 4. 1. 31.* Mi Chremæ, peccavi, fateor; vincor: nunc hoc te obsecro, ut etc. Sic *Cic. Quinct. 31. 97.* Itaque te hoc obsecrat, ut etc. — c) Cum Ablativo personæ et præpos. ab. *Plaut. Bacch. 4. 9. 102.* Nunc si me fas est obsecrare abs te, pater, Da mihi ducentos nummos, te obsecro. — d) Cum Conjunctivo et part. ut (quæ interdum omittitur), ut ne, ne. *Ter. Adelph. 3. 2. 36.* qui se dicebat ita obsecraturum, ut liceret sibi hanc uxorem ducere. *Cic. 11. Att. 1. et Sezt. 69. 147.* Id ut facias, te obtestor atque obsecro. *Nepos Dion. 3.* Quumque Dion non desisteret obsecrare Dionysium, ut Platonem Athenis arcesseret etc. *Ter. Heaut. 5. 5. 5.* pater, obsecro, mihi ignoscas. Sunt tamen qui leg. ut mihi. *Plin. 4. Ep. 9. circa mei.* Bassus multis precibus, pæne etiam lacrimis obsecrabat, implerem incum tempus. *Ter. Andr. 2. 1. 26.* nunc te per amicitiam et per amorem obsecro, Principio ut ne ducas. *Id. Heaut. 5. 5. 4.* mi vir, te obsecro, Ne facias. *Nepos Att. 22.* Quum quidem Agrippa eum fieri atque oscutans oraret atque obsecraret, ne id, ad quod natura cogeret, ipse quoque acriteret. — e) Absolute. *Ter. Adelph. 3. 4. 26.* Venit ipsus ultro, lacrumans, orans, obsecrans. Ubi *Donatus:* Orans est placidos petere; obsecrare, iratos rogare: unde plus facit obsecrans, quam orans. *Cic. 11. Att. 2.*

ad fin. Oro, obsecro, ignosce. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 2. 3. (11). Vidimus certis precationibus obsecrasse magistratus. ¶ 2. Speciatim, obsecro, formula deprecantis verbera. *Ter. Eun.* 4. 4. 2. at etiam restitas, Fugitive? prodi, male conciliate. Do. obsecro. Adde *Plaut. Amph.* 1. 1. 217. et *Men.* 5. 7. 27. ¶ 3. Item speciatim, obsecro sæpe interseritur sermone, more adverbii, ut *quæso, amabo. Plaut. Bacch.* 5. 2. 12. Viden' limulis, obsecro, et intuentur? *Id. Asin.* 1. 1. 14. Dic, obsecro, hercle serio, quod te rogem. *Turpilius apud Non.* p. 132. 15. *Merc.* Eho dic mihi, an oblitus, obsecro, es crebras ejus mansiones, etc? *Ter. Eun.* 5. 5. 21. Obsecro, an is est? *dimmi di grazia. et Adelp.* 4. 5. 21. Miletum usque, obsecro? mi. ita. *Cic.* 13. *Att.* 13. in fin. Attica mea, obsecro te, quid agit? *Id. 5. Parad.* 2. 38. Sed obsecro te, ita venusta habeatur ista, non ut viacula viro- rum sint, sed ut oblectamenta puerorum. *Gell.* 20. 1. *med.* Quæ, obsecro te, ista acerbitas est, si i- dem fiat in te, quod tute in alio feras?

OBSECUNDANTER, adverb. secundando, obsecundando. *Nigidius apud Non.* p. 147. 26. *Merc.* Obsecundanter naturæ vivere. *Nonius* interpreta- tur obsequenter.

OBSECUNDATIO, ðnis, f. 3. obsequium. *Imppp. Gratian., Valentinian. et Theodos. Cod. Theod.* 12. 1. 92. Qui immemor libertatis et generis, in- famissimam suscipiens vilitatem, existimationem suam servili obsecundatione damnaverit, deporta- tionis incommodo subijetur.

OBSECUNDATOR, ðris, m. 3. *Imppp. Gratian., Valentinian. et Theodos. Cod. Theod.* 6. 26. 3. Obsecundatoribus sacrorum scriniorum, quorum mentibus ingenuisque committimus, quidquid in alios quoque perennium sæpe proferimus auctio- num, etc. h. e. qui obsequium præbent, et navant operam, in acriis scrinis militantes.

OBSECUNDATUS, a, um. Vox a Lexico expun- genda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. V. IN- SECUNDUS.*

OBSECUNDO, as, avi, ætum, are, n. 1. (ob et secundo). Part. *Obsecundans.* — Obsecundare est obsequi, omnia ad alterius nutum facere, *συγγνώμην* (It. *secundare, complacere, andare a verso; Fr. céder, se prêter à, se conformer à, seconder, favori- ser; Hisp. ceder, condescender, favorecer; Germ. zu Willen sein, willfährig sein, nachge- hen, willfahren, folgen; Angl. to humour, comply with, follow implicitly, second.* *Ter. Heaut.* 4. 6. 23. et *Adelp.* 5. 9. 37. Obsecundare in loco. *Cic. pra leg. Manil.* 16. 48. Ut ejus semper volunta- tus non modo cives assenserint, socii obtempe- rarint, hostes obdierint, sed etiam venti tempe- statesque obsecundarint. *Liv.* 3. 35. Propalam ob- viam ire cupiditatis parum ausi, obsecundando mollire impetum aggradiuntur. *Ammian.* 17. 10. in fin. imperiis. h. e. imperata facere. *Quintil.* 11. 3. 92. Est gestus ille maxime communis, quo me- dius digitus in pollicem contrahitur explicitis tril- bus, modice prolatus, simul capite atque humeris sensim ad id, quo manus feratur, obsecundantibus. *M. Aurel. apud Fronton.* 5. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maiò*) ep. 35. Quare cupio omnia ei ex indulgentia domini mei patris obsecundare.

OBSECUNDUS, a, um, adject. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. V. INSECUNDUS.*

OBSECUTIO vel obsequutio, ðnis, f. 3. obse- quium. *Arnob.* 7. 7. extr. Inviolabili obsecutione servare. et 6. 17. Voluntariæ obsecutionis assen- sus.

OBSECUTOR vel obsequutor, ðris, m. 3. qui obtemperat. *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 9. ad fin. Obsecutores legis.

OBSEPIUS, pis, psi, ptum, pise, a. 4. et

OBSEPTUS, a, um. V. OBSEPIO.

OBSEQUELA, w. f. 1. condiscendenza, compia- cenza, *Σεραπεια*, morigeratio, obsequium. *Plaut. Asin.* 1. 1. 50. Omnes parentes, Libane, liberis suis, Qui mihi auscultabant, facient obsequelam. *Sall. fragm. apud Non.* p. 215. 33. *Merc.* Qui regi per obsequelam orationis cari erant. h. e. quia ad voluntatem loquebantur. *Turpilius* *ibid.* Neque erat tuæ benignitatis atque obsequelæ. Adde *Afran. ibid.* Sic *Prudent.* 7. *Cathemer.* 51. Hanc obse- quelam præparabat nuncius (*Joannes Baptista*)

Mox affuturo construas iter Deo. *Id.* 8. *ibid.* 17. Tantua æterai favor est magistri, Doctor indulgens ita nos amico Lactat bortatu, levis obsequela ut Mucceat artus. — Apud *Plautum, Turpilium et Afranium* sunt qui metri causa leg. obsequentia: V. *Neukirch. Fab. tog. p.* 236.

OBSEQUENS, entis. V. OBSEQUOR.

OBSEQUENTER, adverb. Sup. *Obsequentissime.* — Obsequenter est obsequendo, obedienter, obbe- dientemente, *obsequiosamente, condiscendendo, περὶ τῶν πρῶτων.* *Liv.* 41. 10. sub fin. Hæc collegæ ob- sequenter facta. *Plin.* 4. *Ep.* 11. ad fin. Vides, quam obsequenter paream tibi; qui non solum res urbanas, verum etiam peregrinas tam sedulo scribo. *Id.* 7. *Ep.* 24. Vixit in contubernio aviæ delicata severissime, et tamen obsequentissime. *Apul.* 11. *Met.* *init.* Ipsa etiam corpora—nunc incrementis (*lunæ*) consequenter augeri, nunc de- crementis obsequenter imminuit.

OBSEQUENTIA, æ, f. 1. condiscendenza, idem atque obsequium. *Cæs.* 7. *B. G.* 29. Factum impru- dentia Biturigum, et nimia obsequentia reliquorum, uti hoc incommodum acciperetur. V. OBSEQUE- LA in fin.

OBSEQUË, ærum, f. plur. 1. idem quod exse- quit. *Inscript. apud Fabrett.* p. 702. n. 235. MÆ DECVIT MORTI PRIVS OCCVPISSË SVPRMÆ ΤΚΥΡË ΜΙΘΙ ΤΑΛËΣ ΝΑΤË ΔΑΡË ΟΒΣΕΥΙΑΣ. At in *Anthol. Lat. T. 2.* p. 120. *Burmman.* legitur *ersequias.*

OBSEQUIALIS, e, adject. obsequiosus. *Venant.* 6. *carm.* 7. 274. Solvit et ersequias obsequialis amor.

OBSEQUIBILIS, e, adject. obediante, *Σερα- πευτικός*, qui obsequitur. *Gell.* 2. 29. a *med.* Co- gnatos affinesque nullos ferme tam obsequibiles esse ait.

OBSEQUIOSUS, a, um, adject. *ὑπαπειτικός*, qui facile obsequitur. *Plaut. Capt.* 2. 3. 57. nam si servus meus esses, nihilo secius Mibi obsequiosus semper fuisti. *Firmic.* 1. *Mathes.* 12. Homines obsequiosi.

OBSEQUIUM, ii, n. 2. (obsequor) officium, quo quis id sequitur et facti, quod alteri placitum novit, indulgentia, obedientia, morigeratio, patientia, *ὑπαπεισία* (It. *obediencia, complacimento, con- discendenza, connivenza; Fr. obéissance, soumission, complaisance, condescendance, déférence; Hisp. obediencia, complacencia, condescendencia; Germ. Nachgiebigkeit, Gefälligkeit, Folgsamkeit, Gehorsam; Angl. obedience, compliance, obsequi- ousness, complaisance, condescension, connivance.*)

I). Proprie. ¶ 1. Universim. — 1.º De ho- minibus. — a) Scribit *Quintil.* 8. 3. 35. putas- se *Ciceronem*, primum omnium obsequium dixisse *Terentium*: idque colligere videtur ex illo *Amic.* 24. 89. In obsequio autem (quoniam *Terentiano* verbo libenter utimur) comitas adsit, assentatio procul moveatur. Idem cum *Quintil.* sentit *Donatus* ad *loc. Terent. cit.*, reprehendens id- circo *Tullium*, quia et *Plautus* et *Nævius* ante usurpaverant. Fallitur uterque tamen. Nam quod *Terentianum* verbum appellat *Cicero*, non ideo facit, quod adhibitum primo a *Terentio* putet, sed quia ibi eo utitur ter in illa significatione, qua in ea sententia *Terentius* usurpaverat. — b) Generatim. — Sæpe in singul. num. *Ter. Andr.* 1. 1. 41. Obsequio amicos, veritas odium parit. *Cir- bunc Terentii* locum referens, *Amic.* 24. 89. ita subdit: Molestia veritas, si quidem ea nascitur odium: sed obsequium multo molestius, quod peccatis indulgens præcipitem amicum ferri sinit. *Id. Pis.* 2. 5. Ego *Antonium* collegam, multa in re- publica molientem, patientia atque obsequio meo mitigavi. *Id.* 1. *Legg.* 23. 60. Quam animus a corporis obsequio indulgentiaque discesserit, voluptatemque, sicut labem aliquam dediderit, appresserit, etc. *Id.* 6. *Att.* 6. Delertari obsequium et comitate alicujus. et 10. *ibid.* 4. ante *mei.* Omne meum obsequium in illum (*Q. Ciceronem fratris filium*) fuit cum multa severitate. *Liv.* 5. 7. sub fin. Indulgere potius comitati patrum atque obse- quio plebis oportuit. *seconitare la rassegnazione e'l rispetto della plebe verso i patrizi.* *Horat.* 1. *Ep.* 18. 10. Pronus in obsequium plus æquo. *Ovid.* 5. *Trist.* 6. 30. Obsequium alicui tribuere. *Id.* 3. *Amor.* 4. 12. Obsequio vincas aptius illa (vi-

tia) tuo. h. e. obsecundando potius, quam obsisten- do. *Sueton. Cal.* 10. extr. Tant' que in arum, et qui juxta erant, obsequi, ut non immerito sit dictum: Nec servum meliorem ullum, nec deteriorem domi- num fuisse. — In plur. num. *Plancius* apud *Cic.* 10. *Fam.* 11. ad fin. Omnia ei obsequia polliceor, si modo rempuli. respicere volet. *Curt.* 8. 4. ad fin. Oculi regis, minus jam cupiditatibus imperan- tis inter obsequia fortunæ. *Apul.* 10. *Met.* Pau- cis interjectis diebus, quis feralia mortuis litantur obsequia. Adde *Ammian.* 30. 1. sub *init.* ¶ 2. Speciatim de obedientiæ et fidei officio in magi- stratus vel principem. *Justin.* 13. 2. 14. Jurare in obsequium alicujus. *giurar fedeltà.* et 3. 2. 9. Popu- lum in obsequia principum, principes ad justitiam imperiorum formavit. *Tac.* 3. *Ann.* 12. Legatus of- ficii terminos, obsequium erga imperatorem exiit- gli ha perduto il rispetto. et *Agric.* 42. Obsequium ac modestiam, si industria ac vigor adsint, eo laudis excedere, quo etc. *rispetto e obbedienza al prin- cipe.* et 6. *Ann.* 8. Tibi, *Cæsar*, summum rerum judicium dñi dedere: nobis obsequii gloria relicta est. *Cf. Sueton. Aug.* 21. Alias item nationes male quietas ad obsequium redegit. ¶ 3. Item de mili- tum officiis. *Veget.* 2. de re mil. 19. Milites ob- sequiis deputare. ¶ 4. Item de indulgentia et patientia in re turpi. *Petron. Satyr.* 113.; et *Curt.* 6. 7. et 10. 1. — Similiter de brutis animalibus *Colum.* 6. *R. R.* 27. 10. et 37. 9.

II). Translate. ¶ 1. Ponitur de iis, qui animo indulgent et pergræcantur. *Plaut. Bacch.* 4. 10. 7. Ego dare me ludum meo gnato institui: ut ani- mo obsequium Sumere possit, æquum esse puto. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 104. Obsequium ventris. *golosità.* ¶ 2. Eleganter refertur ad res inanimas. *Ovid.* 2. *Art. am.* 179. Refertur obsequio curvatus ab ar- bore ramus: *Frangis, si vires experlere tuas.* Obse- quio tranantur aquæ: nec vincere possis *Flumina*, si contra, quam rapit unda, nates. *Id.* 9. *Met.* 116. Nec dubitat, nec qua sit clementissimus annis *Quæ- rit*, et obsequio deferri spernit aquarum. a *seconda.* et *Stat.* 6. *Theb.* 770. Et patria vigil arte *Lacon* bos rejicit ictus, *Hos* cavet: interdum nutu, cap- titisque citati *Integer* obsequio, manibus nunc obvia tela *Discutiens*, etc. ¶ 3. Apud senioris ævi scri- ptores: abstractum pro concreto, uti ajunt, obse- quia dicuntur qui principes sequuntur et custo- diunt, scil. satellites. *Veget.* 2. *Milit.* 19. Totius legionis ratio, sive obsequiorum, sive militarium numerorum, sive pecuniæ quotidie adscribitur actis. *Hinc Capitulin. Pertin.* 11. Qui ad obsequium venerant, redire in castra ceperunt. et *Veget. loc. cit.* Ad obsequia judicum, vel tribunorum necnon etiam principum depntabantur milites, qui vocantur *acensi*, postea additi, quam fuisset legio com- pleta, quos nunc supernumerarios vocant.

OBSEQUOR, sequeris, sequitur vel sequens sum, sequi, dep. 3. (ob et sequor). Part. *Obsequens* in fin.; *Obsequutus* 1. c. — Obsequi est alterius voluntatem sequi, morem gerere, imitari, gratificari, *ὑπαπεισθαι, χαρίζεσθαι* (It. *secundare, complacere, condescendere, obbeire, andare a verso, accomodarsi all'altrui genio; Fr. céder, déférer aux volontés de, condescendre, avoir de la complaisance pour; Hisp. ader, condescender, deferir, adherir, acomodarse al gusto de otra; Germ. sich fügen, richten nach Jemandes Willen, ihm willfahren, willfährig, zu Willen sein, folgen, gefällig sein; Angl. to comply with, humour, oblige, obey, serve, gratify, give way to, make much of.*)

I). Proprie. Verbo *obsequi* opponitur *repugnare*, ut apud *Cic.* 5. *Tusc.* 20. 60. Quam huic obse- cutus sis, illi est repugnandum. Ceterum occurrit — a) Cum Dativo personæ, cui quis obsequitur. *Cata R. B.* 5. Bubulis obsequitur, partium, quo libentius boves rarent. *Ter. Heaut.* 3. 1. 7. Ita ut filium meum amico atque equituli suo *Vilro* inservire et socium esse in negotiis; Nos quoque sines æquum est senibus obsequi. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 1. 41. Publicanis obsequi in omnibus rebus. *Id. Cluent.* 54. 149. Quamobrem. *Cluenti*, de te tibi obsequor. *Tac.* 1. *Hist.* 84. Ne milles centurio- ni, ne centurio tribuno obsequatur. — Similiter *Cic.* 2. *Fin.* 6. 17. Obsequi voluntati alicujus. *Juvenal.* 10. 343.; et *Seneca Pha. diss.* 591. imperio. Hæc referri potest et illud *Quintil.* 11. 3. 69. de

gestu. Caput manibus ac lateribus obsequatur. h. e. manuum ac laterum motum sequatur. — b) Cum Accus. communi. *Plaut. Asin. 1. 1. 61.* Et id ego precepto obsequi gnato meo. *Gell. 2. 7.* Sed ea tamen, quæ obsequi non oportet, leniter et vererande declinanda esse. h. e. in quibus non est parendum. — c) Absolute sine casu. *Plin. 8. Ep. 6.* In hoc præcipue non obsecuturi, si in ulla re putasset fas esse non obsequi. *Ammian. 18. 2.* circa med. Milites ad obsequendi sedulitatem Juliani blanditiis delicti.

11.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro inservire, operam dare. — a) Deponentium formâ. *Plaut. Trin. 2. 1. 5.* amorin' me, an rei Obsequi potius par siet. *Cic. Quinct. 30. 91.* Nihil aliud, nisi ut vestra naturæ bonitatisque obsequamini. *Id. 16. Fam. 9.* Sed, quoniam pudori tuo maluisti obsequi quam valetudini, reliqua cura. *Id. 1. Orat. 1. 3.* Sed tamen obsequar studiis nostris, et, quantum mihi res publica tribuet otii, ad scribendum potissimum conferam. Sic *Nepos Att. 2.* Idoneum tempus ratus studiis obsequendi suis, Athenas se contulit. *Curt. 5. 8.* Maevul' ille gloriæ suæ, quam iræ obsequi. *Cæs. ad Cic. post ep. 8. l. 10. ad Att. Obsequi fortunæ. Cic. 1. Fam. 9. a meil.* Navigando tempestati obsequi, artis est. *Quintil. 6. 2.* Juxta æstu fertur, et velut rapido flumini obsequitur. — Huc pertinet et illud *Plin. 30. Hist. nat. 2. 6. (16).* Lentiginem habentibus non obsequi numina. h. e. in magicis incantamentis non obedire, non adesse, non favere. *V. Obsequens* in fin. sub II. — b) Passivè impersonaliter. *Plaut. Asin. 1. 1. 62.* Volo amori obsecutum illius: volo amet me patrem. ¶ 2. Tribuitur et rebus inanimis. *Plin. 34. Hist. nat. 8. 20. (94).* Es regulare malleis obsequitur, ab aliis ductile appellatum. *cede al martello.* — Hinc Part. præes.

Obsequens, entis, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Obsequentior et Sup. Obsequentissimus 1. — *Plaut. Merc. 1. 2. 39.* Vin' tu te mihi ob esse sequentem? *thesis.* Ita in MSS. et veterib. edit. *Taubmann.* — *Obsequens* est obediens, morigerosus, indulgens, obbediente, compiacente, obsequioso, εὐεικτος, ἐπιεικής.

1.) Proprie. *Ter. Heaut. 2. 3. 19.* meo patri minus sum obsequens. *Plancus ad Coss. apud Cic. 10. Fam. 8. a med.* Legiones hæc nostrâ liberalitate nobis obsequentes. *Curt. 6. 3. extr.* Persas obsequentiores fore. — Similiter *Plaut. Bacch. 3. 3. 55.* Obsequens obediensque est mori et imperiis patris. *Inscript. apud Henzen. 6869. D. M. AVREL. PAVLINÆ CASTISSIMÆ ET OBSEQUENTISSIMÆ CONJUGI. M. AVRELII REGVLVS PRAEF. CLASS. RAVENN. MARIIVS. Colum. 3. R. R. 8. 5.* Cnæ mortalium obsequentissimam esse Italiam, quæ pæne totius orbis fruges, adhibito studio colonorum, ferre didicerit. *Seneca Ep. 50. a med.* Quanto facilius animus accipit formam, flexibilis et omni humore obsequentior?

II.) Translate diti obsequentes, sunt faciles, benigni, clementes, propitii. *Plaut. Rud. 1. 5. 3.* Bonam atque obsequentem deam atque haud gravatam Patronam exsequantur, benignamque multum. *scil. Venerem. V. POSTVOTA.* — Speciatim hæc nomine culta olim est Fortuna. *Inscript. apud Gruter. 74. 6. FORTVNAE OBSEQUENTI ORD. COMENS. VOTO PRO SALVTE CIVIVM SACRPTO.* Alia apud *Murat. 94. 8. OCCESIA VENTV. A MAGISTRA DEAE OBSEQUENTI D. P. Victor vicum Fortunæ obsequentis collocat in prima regione Urbis Romæ. Plaut. Asin. 3. 3. 126.* Quem te autem nominem deum? *scil. Fortunam, atque obsequentem.* — *NB.* De nomine urbis et de eogomo. *Bom. V. ONOM.*

OBSERVATIO, ōnis, f. 3. *chiavatura, serie apposita. Venant. Vit. S. Menard. 6.* Dnm viator quibam juxta domum ejus præteriret, capiens illius juvenem. forti sceleris tintinnakulum collo præripuit, atque hiatum illius impressi graminis fraude condemnaas, nullis contemplatione deprehensis abscessit; et quum jam se censuit vrl criminis evasisse periculum, vel sortitum compendia fuisse per furium; obstaculo nullo serata ipsa dedit præda tinnitum; quæ quamlibet aditis penetraibus studio diligenti locata, vel ferrata claustrorum observatione reclusa maneret, tinniente ambitu scelus nullo modulante vulgabat.

OBSERVATUS, a, um. *V. voc. seq.*

ORSERO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et sera). Part. *Observatus 1. et II.* — *Observare* est aera claudere, occludere, ἐπικλείω (It. serrare, chiudere; Fr. verrouiller, fermer; Hisp. cerrar con el cerrojo, cerrar, tapar; Germ. ver-, zuschliessen,riegeln; Angl. to lock or bolt fast, bar, fasten, or shut up).

1.) Proprie. *Ter. Eun. 4. 6. 25.* Tu abi, atque obsera ostium intus. *chiudi a catenaccio. Nepos Dion. 9.* At illi, ut lumen ejus intrarunt, foribus obseratis in lecto cubantem invadunt. Sic *Sueton. Tit. 11.* Obseratis adhuc foribus, deinde apertis. *Catull. 32. 5.* Ne quis liminis obseret tabellam. *Martial. 7. 20. extr.* Sequæ obserata clausit anxius cella. *Liv. 5. 41.* Plebis ædificiis obseratis, patientibus atriis principum. *Colum. 9. R. R. 1. 3.* Per transversa laterum eava transmittuntur ramices, qui exitus ferarum obserent. *Propert. 4. 11. 8.* Obserat herbosus lurida porta rogos.

II.) Translate. *Horat. Epod. 17. 53.* Quid obseratis auribus fundis preces? *Catull. 55. 21.* Vel si vis, licet obseres palatum. h. e. os claudas, silentio utaris.

OBSERO, sēris, sēvi, sētum, sērere, a. 3. (ob et sero, sevi). *Obsesse* syncope pro *obserisse* est *Accii apud Non. p. 395. 27. Merc.* — Part. *Obsitus 1. 2. et II. 1.* — *Obserrere* est idem ac serere, vel supra, aut circum serere, seminare, plantare, ἐπισείρω (It. seminare, piantare; Fr. semer sur ou autour, planter, ensemercer; Hisp. arrojar las semillas a la tierra, sembrar, plantar; Germ. hinsäen, hinpflanzen; Angl. to sow, plant).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu dicitur de sementibus. *Plaut. Trin. 2. 4. 129.* frumenti quam alibi messis maxima est, Tribus tantis illi minus reddit, quam obsereris — *Joculariter. Id. Men. 5. 7. 23.* Hisce ego jam sementem in ore faciam, pugnosque obseram. ¶ 2. Latiori sensu, vel, ut aliis placet, translate, dicitur de loco vel terra, in qua quid seritur vel plantatur. *Varro 1. R. R. 14. 1.* Naturale sæpimentum, quod obseri solet virgultis aut spinis. *Cic. 2. Legg. 25. 63.* Hoc jus terra humandi: quam quam proximi fecerant, obductaque terra erat, frugibus obserabatur. *Colum. 2. II. R. 9. 1.* Uberem campum in singula jugera tritici quinque et adorei octo modis obserere præcipiunt. *Id. Arbor. 3. a med.* Agrum vineis obserere. *Varro 1. R. R. 44. 2.* Maltum interest, in rudi terra, an in ea seras, quæ quotannis obsita sit.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de rebus physicis, et est lectus, involutus, obtectus, coperto, involto; hæc enim significatione usurpatur tantum Part. præter. pass. Latissime vero patet, et — a) Est obseusus occupatusque variis plantis. *Lucret. 5. 1377.* Omnia, quæ pomis intersita dulcibus ornant Arbustisque tenent felicibus obsita circum. *Liv. 28. 2.* Cœntrifragosa loca et obsita virgultis. *Ovid. 13. Met. 719.* Proxima Phæacum felicibus obsita pomis Rora petunt. *Id. 3. Amor. 6. 1.* Amnis arundinibus limosas obsite ripa. *Id. 11. Met. 234.* Myrtæ silva subest bicoloribus obsita baccais. — b) Item pannis, vel aliis hujusmodi obtectus atque involutus. *Virg. 7. Æn. 790.* Iam sætis obsita, jam bos. *Ovid. 4. Met. 724.* tergo (marinæ belluæ) cavis super obsita conchis. *Sueton. Cal. 35.* Illic constrinxi sine mora jussit, et pannis obstitutum viciatim circumduci. *involto in uno straccio di veste. Curt. 5. 6. a med.* Montes obsiti nivibus. *Lucan. 2. 367.* Obsita funerea relatur purpura lana. *Horat. 1. Od. 18. 11.* non ego te, candidè Bassareu, Invitum quatiam, nec variis obsita frondibus Sub divum rapiam. *Gell. 2. 6. ad fin.* Quidquid nimis inculatum obstitutumque aliqua re erat, ut incenter visentibus facie nova horrorem, id squalere dicebatur. — c) Hinc de aliis est specie sua sentos, squalidus, horridus. *Ter. Eun. 2. 2. 5.* Vileo sentum, squalidam, agrum, pannis annisque obsitum. *Virg. 8. Æn. 307.* obsitus ævo. *Tac. 4. Ann. 28.* Illuvie ac squalore. *Seneca Herc. Fur. 627. et Agam. 991.* Unde tam fædo obsiti pædore nati? h. e. situ et sordibus ex diuturno carcere aut ex inopia. *Liv. 2. 23.* Obsita squalore vestis. *Id. 29. 16.* Legati obsiti squalore et sordibus. *Val. Max. 3. 9. n. 5.* Horridæ vetustatis rubigine obsitam imperium. *Lucan. 5. 627.* Non cæli nox illa fuit: latet obsitus aer Infernæ

pallore domus. *Seneca Troad. 20.* nube cœu densa obsitus, Ater favilla squalet Iliaca dies. *Festus p. 210. 11. Müll.* Pedibus obsitus, pidocchioso. et *Prudent. 1. in Symmach. 576.* obsita nugis ingenia. — *Forcellinus* attulit etiam illud *Ennii* apud *Cic. 1. Tusc. 21. 48.* obsita tenebris loca. *At cl. Vahlen, et alii* leg. obnubila, et obsita omittunt. ¶ 2. De animo. *Plaut. Epid. 4. 1. 30.* tunis es, Qui per voluptatem tuam in me ærnamnam obsevisi gravem? h. e. in me ærnamnam conseristi. Alii minus recte leg. obsevisi, et obsita omittunt. ¶ 3. Contra sævire, incrudelire.

OBSERVABILIS, e, adjct. observabile, quem observare possumus. *Quintil. 9. 1. 20.* Manus aversæ et lectæ minus sunt observabiles. h. e. minus caveri possunt. *Apul. 11. Met.* Patientia observabilis. *dequa di osservazione e perciò di ammirazione. Sicul. Flacc. de condit. agr. p. 151. Lachmann.* Unius agri exactitas potest multis finiri gencibus, quum ex una latere finiat terminis, ex alio arboribus, ex alio supplicio, ex alio rivo, quæque alia observabilia in finibus sunt.

OBSERVANS, antis. *V. OBSERVO.*
OBSERVANTER, adverb. *Comp. Observantius* et *Sup. Observantissime.* — *Observanter* est observando; atque inde latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, est diligenter, accurate. *Macrobi. 1. Somn. Scip. 1.* Idem observantur secutus est in illis præcipue voluminibus, quibus statum tripubl. formandum præcepit. h. e. diligenter, constanter. *Apul. de Mag.* Facit omnia circa honorem meum observanter, riva salutem sollicitè. *Ammian. 23. 6. a med.* Ita observantius hæc aliaque plenda declinant. *Gell. 10. 21. in lemmate.* Cicero his omnino verbis morissime et nonissimum uti observantissime vitavit. *Plin. Valerian. 5. 45.* Duodecim diebus proximis venero usu observantissime abstinendum.

OBSERVANTIA, æ, f. 1. (observo). ¶ 1. Stricto sensu est observatio, animadvertio, osservazione. *Fellej. 2. 106.* 2. Felicitate et cura dneis, temporumque observantia, classis, quæ Oceani circumnavigaverat sinus, flumine Albi subducta. ¶ 2. Latiori sensu est custodia, obedientia, osservanza, custodia, obbedienza. *Val. Max. 2. 7. extern.* Massilienses quoque ad hoc tempus usurpant disciplinæ gravitatem, præci moris observantia conspicui. *Pompon. Dig. 1. 2. 2. ante med.* Verginius indignatus, quod vetustissima juris observantia in persona filie suæ defecisset, etc. *Ulp. ibid. 29. 1. 1.* Testaments, quæ possunt in controversiam deduci, si ad diligentiam legum et observantiam revocentur. ¶ 3. Præterea observantia est, inquit *Cic. 2. Invent. 22. 66.* per quam ætate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecessores venerunt et colimus, respectu, osservanza, riverenza. *Id. Barb. 28. 63.* Consuetum hominis probavit, fidem est complexus, officia observantiamque dilexit. *Id. 11. Att. 17.* Tutilla mea venit ad me pridie Idus Jun., deque tua erga se observantia benevolentiaque mihi plurima exposuit. *Id. Mur. 34. 71.* Nulla est enim pœna, quæ possit observantiam tenuiorum (hominum) ab hoc vetere instituto offitiorum excludere. *Liv. 1. 35.* Obsequio et observantia in regni cum omnibus vertasse. *Cic. Quinct. 18. 159.* Id egit, ut amicos observantia, rem parsimonia retineret. *Id. 12. Fam. 27. Sex.* Anfidius observantia, qua me colit, accedit ad proximos. *Id. 13. Fam. 23. extr.* Hominem summa probitate, humanitate, observantiaque cognosces. et *ibid. 28.* Est enim in eo quum virtus, et probitas, et summum officium, summamque observantia: tum studia illa nostra etc. *Quintil. 11. 1. 66.* Eadem pro libertis adversus patrones observantia. ¶ 4. Pro cultu divino et religione. *Impp. Gratian., Valentinian. et Theodos. Cod. Theod. 16. 5. 12.* Sectæ, quas veteræ religionis venerabili cultu Catholicæ observantia fides sincera condemnat. *Impp. Honor. et Theodos. ibid. 54.* Nisi ad observantiam Catholicam, mentem propositumque converterit.

OBSERVATE, adverb. *observanter, diligenter. Gell. 2. 17.* Observate, curioseque animadvertit M. Tullius.

OBSERVATIO, ōnis, f. 3. actus observandi, παρατήρησις (It. osservazione; Fr. observation, remarquer; Hisp. observacion, anotacion; Germ. die Beobachtung; Wahrnehmung; Angl. an ob-

servare, noting, marking, observation). ¶ 1. Stricto sensu. h. e. ratione habita hominis qui observat, est ipse actus observandi, animadversio, notatio. *Plaut. Mil. glor.* 2. 6. 5. observationi operam dare. stare in observatione. *Cic. Brut.* 8. 33. Verborum quasi structura et quadam ad numerum conclusio natura magis tum casuque nonnunquam, quam aut ratione aliqua aut observatione fiebat. *Id. 1. Divinat.* 1. 2. Chaldaei diurna observatione siderum scientiam putantur effecisse. *Id. 2. Off.* 24. 86. Valeudo sustentatur notitia sui corporis, et observatione, quæ res aut prodesse soleant aut obesse. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate ut aliis placet, ratione habita rei quæ observata fuit, observatio significat nuntium vel præcepta ex ipsius rei animadversione hausta et derivata, observantia, *regola, norma. Plin.* 17. *Hist. nat.* 21. 35. (163). Quondam in observatione erat, ut delingerentur ex imputata buxo. si observava, si costumava. *Id.* 18. *ibid.* 25. 61. (228). Varro in fabæ satù hanc observationem custodiri præcepit. *Id.* 22. *ibid.* 23. 47. (99). Dare observationes aliquas coquendi. *Id.* 2. *ibid.* 46. 45. (117). Græci veteres providere de his (ventis) observationes. Adde *eumd.* 7. *ibid.* 51. 52. (171). *Sueton. Gramm. in fin.* Reliquit non mediocrem silvam observationum sermonis antiqui. *Quintil.* 8. 3. 51. Ταπεινότης vitium videri potest: in quod sæpe incidit etiam Cicero, securus tam parvæ observationis. ¶ 3. Item est cautio, prudentia. *Cic. 1. Off.* 41. 37. Adeo summa erat observatio in bello movendo. *circospezione, riguardo.* ¶ 4. Item observantia, reverentia, cultus, *osservanza. Val. Maz.* 1. 1. n. 8. Quo minus religionibus suis tenor suæque observatio redderetur. *Impp. Gratian., Valentinian. et Theodos. Cod. Theod.* 12. 1. 112. Observatio Christianitativ. *Idem ibid.* 104. Animi divina observatione devincit.

OBSERVATOR, oris, m. 3. qui observat, *osservatore, osservatore.* ¶ 1. Stricto sensu est qui animadvertit ac notat. *Plin., Paneg.* 40. Nemo observator, nemo castigatior assistet. *Seneca Ep.* 41. Sacer intra nos spiritus sedet, malorum bonorumque nostrorum observator et custos. ¶ 2. Latiori sensu est qui servat et obtemperat. *Ammian.* 25. 4. a med. Superstitiosus magis, quam sacrorum legitimus observator, innumeros sine parcimonia victimas mactans. *Imp. Constantin. Cod. Theod.* 16. 5. 1. Catholicæ legis observatores.

OBSERVATRIX, icis, f. 3. observatrice, quæ observat. *Tertull. Cor. mil.* 4. Consuetudo confirmatrix, fides observatrix.

OBSERVATUS, a, um. F. OBSERVO.

OBSERVATUS, us, m. 4. idem atque observatio. *Farro 2. R. B.* 7. 3. Ex observatu dicunt, eum equum habere annos sexdecim.

OBSERVIO, is, ire, a. 4. inservio, subservio. *Apul. 1. Dogm. Plat.* Cetera membra ancillari et observare capituli. *Al. leg. subservire.*

OBSERVITO, as, avi, âtum, are, a. 1. frequentat. ab *observo. Cic. 1. Divinat.* 45. 102. Deorum voces Pythagorei observitarent. *Al. leg. observaverunt. Eadem lectionis varietas est apud eumd. ibid.* 1. 2. *Masur. Sabin. apud Gell.* 10. 15. ad fin. Eadem ferme cærimoniæ sunt, quas Sabinicus Dialectæ seorsum ajunt observare. *Apul. de Deo Socrat.* Observitare omnia. Adde *eumd.* 8. *Met.*

OBSERVO, as, avi, âtum, are, a. 1. (ob et servo). Part. *Observans* 1. et in fin.; *Observatus* 1., 4. et 5.; *Observaturus* 4.; *Observandus* 3., (quod particip. legunt nonnulli et in *epist. Lepidi* apud *Cic.* 10. *Fam.* 35. Exercitio consuetudinem suam in civibus observandis retinuit. Sed *Orellius* et plerique leg. conservandis; præcedentia enim et subsequentia hanc significationem exspoliunt. — Observare est circum servare, oculis animoque advertere, nutare, speculari, *επισκοπεῖν, παρατηρεῖν* (h. observare, avere Pochio, por mente, speculari, guardare; Fr. faire attention à, diriger son attention vers, observer; Hisp. observar, acechar, advertir, especular con cuidado y atención; Germ. Acht geben auf etwas, beobachten, merken, aufpassen; Angl. to observe, watch, note, mark, mind, heed, take notice of, attend to, have an eye upon, espy). Occurrit ¶ 1. Univerisim. — a) Generatim. — Cum Accusativo rei observatæ et addito interdum Relativo. *Plaut. Aulul.* 1. 1. 14.

Oculos ego istos, improba, effodiam tibi, Ne me observare possis, quid rerum geram. *Id. Truc.* 4. 1. 11. procul hinc observabo, meis fortunis quid fuit. stare a vedere. *Id. Trin.* 1. 2. 133. Lupus observavit, dum dormitanti canes. *Ct. Virg.* 4. *G.* 512. philomela Amissos queritur fetus, quos durus arator Observans nido implumes detraxit. h. e. captans insidioso. *Plaut. Cist.* 1. 3. 20. ciam observavit servus, Quo hæc puellam dederat. *Id. Men.* 1. 2. 13. Malo cavebis, si sapiis; virum observare desines. *spiare i fatti del marito. Cic.* 2. *Ferr.* 16. 46. Homines in speculis sunt, observant, quemadmodum sese unusquisque gerat. *Q. Cic. Petit. cons.* 14. 55. Fac, ut se abs te custodiri atque observari sciant. *Træba apud Cic.* 4. *Tusc.* 31. 67. Lena delenta argento nutum observabit meum, quid velim, quid studeam. stare attenta a' miei cenni. *Cic. 1. Divinat.* 1. 2. Observare motus stellarum. *Alii vero, inter quos Orellius, leg. observitare. Id. Rosc. Am.* 8. 22. occupationem alicujus, et aucupari tempus. *Id. 11. Fam.* 16. tempus epistolæ alicui reddenda. *Id. 2. Nat. D.* 48. 123. Araneolæ ex inopinato observant, et si quid incidit, arripunt. *Id. Orat.* 62. 210. Insidiari et observare. *Farro 3. R. R.* 9. 12. In supponendo ova observant, ut numero sint imparia. *Quintil.* 5. 9. 15. Quæ, quia plerumque observata sunt, vulgo signa creduntur. — Similiter Part. *Observatus* apud *Virg.* 2. *Æn.* 754. et 9. *ibid.* 393. vestigia retro Observata legit. *Ovid.* 15. *Met.* 373. res observata colonis. *Plin. 7. Hist. nat.* 51. 52. (171). Signa letalia Hippocrati observata. *Val. Maz.* 5. 4. n. 7. Curiosus observatus. *Gell.* 14. 1. ante med. Stella a Chaldaeis observatæ. — *Observatum* est cum Infinito. *Sueton. Galb.* 18. *Observatum* etiam est cal. Januariis sacrificanti coronam de capite excidisse. *Sic Id. Ner.* 46. extr. *Observatum* etiam fuerat, novissimum fabulam cantasse eum publice etc. *Quintil.* 6. præm. 10. *Observatum* fere est, celerius occidere festinatam maturitatem. — b) Speciatim est etiam verbum augurum, ut *servare. Virg.* 6. *Æn.* 198. *Observans*, quo signa ferant (columbe), quo tendere pergant. Ubi *Serv.* *Observare*, et de celo, et de avibus verbo augurum dicitur. — c) Item de iis, qui animadvertunt reprehendendi causa. *Ter. Adelp. prol.* 1. Postquam poeta sensit, scripturam suam ab iniquis observari. *Cic. Brut.* 82. 283. Nimum inquirens in se, atque ipse sese observans, ni tuensque, ne vitiosum colligeret, etiam verum sanguinem deperdebat. ¶ 2. Speciatim ponitur pro custodire, *far la guardia, aver la custodia. Plaut. Asin.* 2. 2. 7. Illic hono ædes compilavit. Væ illi, qui indiligenter observat januam. *Id. Mil. glor.* 2. 3. 57.; et *Seneca Hippol.* 223. *Observare* fores. *Ovid.* 1. *Met.* 513. Non ego sum pastor: non hic armenta gregesque horridus observo. *Sic Cic. Sophoclem* vertens 2. *Tusc.* 9. 22. loquitur *Hercules.* Hæc (dextra) interemit tortu multiplicabili Draconem, auriferam obtutu observantem arborem. *Ita Orellius; al. asservantem.* ¶ 3. Latiori sensu est etiam considerare, mente inspiciere. *Cic. 2. Divinat.* 21. 47. Etsi causæ non reperiantur istarum rerum, res tamen ipsæ observari animadvertique possunt. *Tac.* 14. *Ann.* 6. *Observans* etiam Aeroniæ necem, simul suum vulvum aspiciens. — Et sequente Relativo, vel part. *ne. Quintil.* 11. 3. 35. *Observandum* etiam, quo loco sustinendus sermo sit, quo depoquendo. *Callistrat. Dig.* 5. 1. 46. *Observandum* est, ne is iudex detur, quem altera nominatim pars petit. ¶ 4. Latissimo sensu, vel translate ut aliis placet, est servare, tueri, obtemperare, *osservare, obbedire, adempire. Cic. 2. Off.* 11. 40. Quin etiam leges latronum esse dicuntur, quibus pareant, quas observent. *Cæs.* 5. *B. G.* 35. *Observare* præceptum diligentissime. *Sall. Jug.* 82. imperium. *Sil. It.* 17. 78. fœdus. *Tac.* 4. *Ann.* 37. Facta dictaque Augusti vice legis observare. *Cic. Cluent.* 42. 117. Neque perinde, ut rem iudicantem, observaverunt animadversionem auctoritatemque censoriam. *Id.* 13. *Fam.* 27. Gratias ago, quod meas commendationes tam diligenter observes. *Tac. Germ.* 9. extr. *Auspicia* sortesque, ut qui maxime, observant. *Sall. Jug.* 55. Pars cedere, alii insequi: neque signa, neque ordines observare. *Cic. 5. Att.* 21. a med. *Observare* centesimas cum anatocismo anniversario. *Liv.* 9. 30. Negaverunt, eam lectionem se observaturos.

Justin. 21. 4. 5. *Idque (decretum) observari* noa ab uno, sed ab universis jubent. *Gell.* 7. 18. in *lemmate.* De observata custodiaque apud Romanos iurijurandi sanctimonia. — Cum Infinito. *Justin.* 7. 1. 9. Religioseque postea observavit, quocumque agmen moveret, ante signa easdem capras habere. — Cum part. ut, *ne. Sueton. Claud.* 22. *Observavitque* sedulo, ut, quævis terra in urbe movisset, teras advocata contione prætor indiceret. *Id. Aug.* 57. *Observatum* etiam est, ne, quoties introiret urbem, supplicium de quoquam sumeret. — Animadvertendum est etiam illud *Cic.* 3. *Att.* 23. circa med. Quum lex abrogatur, illud ipsum abrogatur, quo non eam abrogari oporteat. Hoc quom re vera ita, quam semper ita habitum observatum sit, etc. ¶ 5. Hinc sæpe est colere, venerari, assidue cum aliquo esse honoris et officii causa: quasi attente observando tempora et loca, quibus adesse, inservire et gratificari alicui possis, *coltivare, rispettare, riverire, onorare, servire. Festus* p. 100. 12. *Müll.* *Observare* dicitur, qui observat, quid cujusque causa facere debeat, ita quod is observat, coluisse aliquem dicitur. *Cic. Planc.* 18. 45. Neque hoc liberis nostris interdendum est, ne observent tribules suos, ne diligant. *Virg.* 4. *G.* 210. regem non sic *Egyptus*, et iugens *Lydia*, nec populi *Parthorum*, aut *Medus Hydaspes* *Observant.* *Cic.* 5. *Fam.* 8. a med. Me, ut alterum parentem, et observat et diligit et 4. *ibid.* 3. extr. et 2. *Att.* 19. extr. Colere et observare aliquem. et 6. *Fam.* 10. Aliquem observare et colere. et 9. *ibid.* 20. ad fin. *Observare* aliquem perofficose et amanter. et 6. *ibid.* 10. diligerent. *Id. Planc.* 16. 39. Eas tribus officiis ab hoc observatis, non largitione. *Orellius et alii addunt* corruptas. *Justin.* 11. 7. 11. Iterato quærentibus (ab oraculo) de persona regis, jurentur eum regem observare, quem reversi primum in templum Jovis eundem plastro reperissent. — Hinc Part. præs., cujus exempla et supra retulimus,

Observans, antis, adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Observantior* et *Sup. Observantissimus* 1. et 2. Est autem ¶ 1. Qui servat, obedit, obtemperat, *osservante, obbediente, che adempie:* V. supra § 4. *Claudian. IV. Cons. Honor.* 296. *observantior* æqui Fit populus. *Plin.* 7. *Ep.* 30. *Observantissimus* omnium officiorum *Apul. de mundo circa fin.* Sublimitates regionum tenent astra cælestia et mundi lumina. Ac merito illis licet ordine perpetuo frui, nec diversis spatiis temporum observantissimam legem suorum aliquando itinerum mentium. h. e. legem observantissimam itinerum. ¶ 2. Item est qui colit, veneratur, *rispettoso, riverente, che onora. Cic. Quintil.* 11. 39. *Hominem* propinquum, tui observantem, virum bonum-notebas, aut non audebas appellare. *Id.* 16. *Att.* 16. A. *init.* Ut mehercule paucos æque observantes atque amantes me habere existimem. *Id. 1. ad Q. fr.* 2. 3. *Observantissimus* mei homo. *Grat. Cyneq.* 104. Haud fuit in terris divum observantior alter.

OBSES, stidis, m. et f. 3. *Opses* pro obses legitur in *Scipionum Inscript.*, quam F. infra sub I. *init.*, et in *alia* apud *Jahn. Spec. epigr.* p. 5. n. 11. — Obses est qui in bello traditur alterius partis imperio, ea lege, ut si qui dedit, a fide recedat, is qui accepit, jus habeat et potestatem in corpus vitamque ejus, qui traditus est. Ita porro videtur appellatus ab *obsidendo.* Hinc male *Paul. Diac.* p. 179. 6. *Müll.* *Obsides* pro obfides, qui ob fidem patriæ præstandam dantur. *επιστες* (h. ostaggio, statico, gaggio; Fr. otage de guerre; Hisp. rehen; Germ. die Geissel; Angl. a hostage).

1.) Proprie. — a) Mascul. gen. *Inscript. Scipion.* apud *Orell.* 550. SVBICIT. OMNE. LOVCANA. OBSIDESQVE. ADDOVICIT. *Nevius* apud *Non.* p. 474. 17. *Merc.* Captivos plurimos Sicilienses paciscit, obsides ut reddant. *Cæs.* 1. *B. G.* 14. Ut obsides accipere, non dare consueverint. *Cic. Manil.* 12. 35. *Obsides* alicui imperare. *Sall. Jug.* 58. dedere. *Justin.* 7. 3. 2. dare in pignus futurae pacis. *Liv.* 34. 35. sub fin. *Obsides*, ea ita futura, daret quinque, quos imperatori Romano placuisset. *Nepos Themist.* 7. Retinere aliquem *obsidem.* — b) Femin. gen. *Ovid.* 8. *Met.* 47. Me tamen accepta poterat deponere bellum *Obside.* Cf. *Sueton.*

Aug. 21. A quibusdam vero novum genus obsidum feminas exigere tentavit.

II.) Translate. ¶ 1. Ita dicitur extra bellum quicumque in alicujus rei fidem traditur, sponsor. *Nepos Phoc. 2. a med.* Phocion negavit esse periculum: seque ejus rei obsidem fore, pollicitus est. *Cic. 5. Ferr. 53. 124.* Tantum quod aratoribus Metellus obsides non dedit, quae nulla in re Verri similem futurum, *sicurtà. et Cluent. 66. 188.* Accipere aliquem obsidem nuptiarum. *et 4. Cat. 2. 3.* Parvulus filius, quem mihi videtur amplecti respública, tamquam obsidem consulatus mei. *Cæs. 6. B. G. 2.* Civitates jurejurando inter se confirmant, obsidibusque de pecunia cavent. *Ovid. Heroid. 2. 34.* Qui mihi conjugii sponsor et obses erat. *Seneca Hippol. 89.* Cur me in penates obsidem invisos datam, Hostisque nuptam, degere ætatem in malis Lacrimisque cogis? ¶ 2. De rebus inanimis. *Cic. 4. Cat. 5. 9.* Habemus a C. Cæsare sententiam, tamquam obsidem perpetuæ in rempublicam voluntatis. *Id. Cæl. 32. 78.* Habet a M. Cælio respública duas accusationes, vel obsides periculi, vel pignora voluntatis. *h. e. certa argumenta, ne periculum ab eo timeatur. Quintil. 12. 7. 3.* Crediti sunt etiam clari juvenes obsidem reipublicæ dare malorum civium accusationem. *Adde Cic. Cluent. 30. 83.*

OBSESSIO, ònis, f. 3. actus obsidendi sive circa sedendi, sed occurrit speciatim tantum in re militari, *πολιόρκησις* (It. *assedio, blocco*; Fr. *siège, blocus*; Hisp. *sitio, cerco que se pone delante de una plaza, bloqueo*; Germ. *d. Umlagerung, Einschliessung, Blokade*; Angl. *a besieging, ob-session*). *Cic. Dom. 3. 5.* Obsessione templorum, occupatione fori. *Cæs. 3. B. C. 24.* Obsessionem omittite. *levar l'assedio. Sueton. Cæs. 58.* Obsessionem castrorum nunciata. *Cic. Pis. 17. 40.* Obsessio militaris viæ. *h. e. interclusio, occupatio.*

OBSESSOR, òris, m. 3. qui obsidet. ¶ 1. Generatim est qui sedet et moratur in aliquo loco. *Plaut. Pseud. 3. 2. 18. de coquo.* Hoc ego fui hodie solus obsessor fori. *Ovid. 2. Fast. 259.* hydus obsessor aquarum. ¶ 2. Speciatim in re militari est qui oppidum vel locum armis claudit expugnandi causa, *asseclatore, πολιορκητής. Cic. Dom. 5. 13.* Fori depopulator, obsessor curiæ. *Liv. 9. 15.* Obsessor Luceriæ urbis. *Tac. 3. Hist. 73.* Plus pavoris obsessis, quam obsessoriis intulit.

OBSESSUS, a, uni. F. OBSIDEO. OBSIDIANUS, a, um, adject. pro *Obsidianus* (quamvis vorem F.) apud *Plin. 36. Hist. nat. 26. 67. (196).* et alibi, itemque *Obsius* pro *Obsidius* ibid. legit *Sillig.* atque hæc adnotat: Formam a nobis receptam comprobant *Orpheus Lih. 282., Arrian. peripl. mar. Erythr. p. 3. ed. Hudson., Scripser. ined. apud Salmas. Exerc. p. 64. a. F., et scriptura vulgata neque e Plinii editionibus interpolata Isid. 16. Orig. 4. et 16.* Forma vulgata *obsidianus* apud nullum scriptorem invenitur.

OBSIDIUM, as, are, a. 1. sibi, exsilio. *Apul. 11. Met.* Arboribus austrinis laxata fluitibus, clementi motu arborum dulces strepitus obsidiabant. OBSIDIATUS, us, m. 4. *ἐπιόρκησις*, obsidum traditio, obligatio. *Amnian. 23. 7. ad fin.* Ne quid committeretur per indutias contrarium dantis, obsidatus specie viri celebres alitruerum pariter. *Id. 16. 12. ante med.* Pater ejus illi obsidatus pignore tentus in Galliis. *Sic Id. 18. 6. ad fin.* Obsidatus sicut in Syriis detentus. *Alde Alcim. Ep. 10. F. OBSIDIUM.*

OBSIDEO, stiles, sibi, sessum, sidere, n. 2. (ubi et sedeo). Part. *Obsidens* sub B. 1. 2. et 3.; *Obsessus* sub B. 1. 2., 3., 5. 6. et II. 2. et 3.; *Obsessurus* sub B. 1. 3.; *Obsidendus* sub B. 1. 3. 4. et II. 2. — Obsidere

I.) Proprie occurrit A) Neutorum more; et B) Cum Accusativo.

A) Neutorum more raro admodum occurrit, et est aliquo in loco sedere, subsistere, morari, *fermarsi, tratteneersi, stare. Ter. Adelph. 4. 6. 5.* unuc vero domi certum obsidere est, donec reddat. *Val. Flacc. 2. 237.* Effugiunt properæ: sed dira in limine conjux Obsidet. *Plaut. Pæn. prol. 23.* Servi ne obsideant, liberis ut sit locus. *non occupino i seggi.*

B) Cum Accusativo frequentissime usurpatur, et ¶ 1. Generatim est circa sedere, considerare,

apud aliquam rem vel aliquo in loco subsistere, *sedere, stare da presso, su qualche cosa, περιόρκασις. Plaut. Rud. 3. 3. 36.* Venus alma, te obsecramus, ut hanc tua pace aram obsidere patiere etc. *Plin. 11. Hist. nat. 18. 19. (62).* Rana stagna et rivos obsident. *Sil. It. 8. 634.* Obseditque frequens castrorum limia bobo. Huc pertinere videtur et illud *Vet. Poet. apud Cic. 2. Divinat. 56. 115. et Farron. 7. L. L. 17. Müll.* O sancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum (*h. e. Delphos*) obsides. Apud *Farronem Müllerus leg. obtines.* ¶ 2. Speciatim est custodiendo occupare, detinere, insidere, *sopravvegliare, tenere occupato sopravvegliando. Cic. 2. Phil. 35. 89.* Veni in ædem Telluris, et quidem invitus, quin omoes aditus armati obsident. *Cl. Justin. 1. 5. 10.* Epistola, quia palam ferri nequibat, regis custodibus omnes aditus obsidentibus, lepori inseritur. *et Virg. 2. Æn. 802.* Danaïque obsessa tenebant Limina portarum. *Cæs. 3. B. G. 23.* Obsidere vias. *Sic Id. ibid. 24.* Obsessis viis, connatu intercluso. *Curt. 6. 8. ad fin.* Jam ad omnes aditus dispositi equites, itinera quoque obsidere jussi, ne quis ad Parmenionem-occultus evaderet. *Virg. 3. Æn. 400.* Et Salentinis obsedit milite campos Lyctius Idomeneus. *Cic. 2. leg. Agr. 28. 75.* Totam Italiam suis presidibus obsidere atque occupare cogitat. *Id. Rosc. Am. 11. 30.* Pater occisus nefarie, domus obsessa. *Cl. eumad. 4. Cat. 9. 18.* Patria obsessa facibus et telis inipie conjunctionis. *Nepos Hann. 12.* Quum multitudine domum ejus circumdedissent, Hannibal impetavit puero, ut omnes fores ædificii circumiret, ac prope sibi renunciaret, nam eodem modo antequam obsideretur.

¶ 3. Item speciatim in re militari est circumsidere locum aliquem, ut oppidum, armicum et militibus claudere expugnandi causa, *cingere d'assedio, assediare. Sall. Jug. 110.* Proficiscitur in loca sola, obsessum turrim regiam, quo etc. *Cæs. 2. B. G. 36.* Curio Uticam obsidere, et vallo circummuniro instituit. *Liv. 2. 11.* Consiliis ab oppugnata urbe ad obsideamam versis. *Id. 30. 7.* Ut Carthagineum redderet extemplo Scipionem obsessurum. *Cic. Harusp. resp. 4. 6.* Carthagineum obsidere, oppugnare, labefactare. *Liv. 25. 11.* Proprium inopiam erant obsidentes, quam obsessi. Similiter *Vellej. 2. 51. 2.* Inopia obsidentibus, quam obsessis gravior. — Ab *obsidere* differt *assidere*, quo postremo signis quadam et languida oppugnandi ratio significatur; hinc *Liv. 21. 25.* Mutine quom obsiderentur, et gens, ad oppugnandum urbium artes iudis, signis intactis assideret et muris. *Cl. Sall. apud Priscian. 8. p. 830.* *Putsch.* Amisouque assideri sine præliis audirbat. *et Tac. 6. Ann. 43.* Assidendo rastellum- dedit spatium exuendi pacta. — Ceterum *Justin. 11. 2. 9.* Præstilla Macedonum obsideri. *Sall. Jug. 26.* Quintum jam mensem armis obsessus teneor. *Nepos Epain. 7.* Locorum angustiis clausi, ab hostibus obsidebantur. *Cæs. 1. B. C. 84.* Tandem omnibus rebus obsessis, petunt etc. *chiusti e privati.* ¶ 4. Hinc est etiam homines rohiliere, in officia per vim artinere. *Nepos Timol. 3.* Arcem Syracusis munerat Dionysius ad urbem obsidebantur. *per tenere in freno. Justin. 22. 2. 11.* Inmissis militibus populum obsidet, senatum trucidat. ¶ 5. Item de lucis obsessus est cinctus, circumlatus, *circundato. Sil. It. 8. 477.* Obsessa caupis squalente Fregelle. *Ovid. 15. Met. 717.* Trachasque obsessa palude. *Sil. It. 7. 358.* obsessis naribus igui Luctantur frustra rabidi mugire juveni. ¶ 6. Latissimo sensu est etiam possidere. *Tibull. 4. 1. 139.* Tyrio tellus obsessa rolono. *passeduta, tenuta. Cic. 1. Nat. D. 23. 65.* Corporibus omnis obsidetur locus: ita nullum inane, nihil esse individuum potest. *occupato, pieno, ingombro. Sic Ovid. 11. Met. 363.* palus drmsis obsessa salictis. *h. e. obsita. Sil. It. 1. 199.* Herruleo dirimente freto, diducta propinquis Europes videt arva jugis: ultra obsidet sequor. *Cels. 7. 22.* Si totum id ramex obsederit. *Ovid. 9. Met. 581.* Et pavet obsessum glaciali frigore pectus. *et 5. ibid. 652.* Occupat obsessos sudor mihi fligidus artus. *Virg. 3. G. 508.* it naribus ater Sanguis, et obsessas fauces premit aspera lingua.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. B. 1., ponitur pro instare, stare *addosso.*

Cic. Flacc. 21. 57. Speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis et moderatrix officii curia. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a super. paragr. B. 3., est alicujus lateri hætere ad ejus animum, gratiam etc. captandum. *Cic. Orat. 62. 210.* Quom is, qui audit, ab oratore jam obsessus est ac tenetur. *Liv. 40. 20. ad fin.* Mirus in dies patris animo fidebat, quom obsideri aures a fratre renneret. *h. e. assidue fratrem cum eo colloqui. Justin. 42. 4. 21.* Obsidere alicujus animum. *essergli di continuo intorno per cattivarselo. Cic. 1. Cat. 10. 26.* Jacerem hunc ad obsidendum stuprum. *h. e. captandam occasionem stupri patrandi. — Similiter Stat. 9. Theb. 490.* quid faciat bellis obsessus et undis? ¶ 3. Metaphorâ ductâ a super. paragr. B. 6., est invadere, occupare atque adeo possidere. *Cic. 1. Phil. 1. 3.* Dictaturam, quæ vim regis potestatis obsederat, funditus ex repubi. sustulit. *h. e. occupaverat, obtinuerat. Id. 2. Ferr. 2. 6.* Hominem ab isto quæsitum esse, non qui reum suum adduceret, sed qui meum tempus obsideret. *h. e. occuparet, et me accusantem impediret. Justin. 29. 4. 9.* Quibus tot tantisque rebus obsessus, cui rei primium occurreret, ambigebat. *Seneca Herc. Fur. 112.* Pectora tantis obsessa malis. *Id. Agam. 136.* Obsessa mens. *Petron. Satyr. 99.* Feras quidem mentes ira obsidet, eruditus prælabitur. *si ferma e le invade.*

OBSIDIÆ, arum. F. OBSIDIUM sub A. OBSIDIÆLIS, e, adjert. (obsidium) ad obsidionem pertinens. *Auct. Itiner. Alex. M. edente A. Maio 47.* Admotisque obsidialibus machinamentis. *Al. leg. obsidionalibus. Plerique tamen Codd. obsidialis exhibent etiam apud Liv. 7. 37., ubi F. Drakenborg.*

OBSIDIANUS, a, um, adject. ad Obsidium pertinens, quod est nomen R. hominis. De Obsidiano lapide, et vitro hæc *Plin. 36. Hist. nat. 26. 67. (196).* In genere vitri et Obsidiana numerantur, ad similitudinem lapidis, quem in Æthiopia invenit Obsidius, nigerrimi coloris, aliquando et translucidus, crassiore visu, atque in speculis parietum pro imagine umbras reddente. Gemmas multæ ex eo faciunt: vidimus et solidas imagines Divi Augusti, capaci materia hujus crassitudinis: dicavitque ipse pro miraculo in templo Concordiæ Obsidianos quatuor elephantos, etc. Xenocrates Obsidianum lapidem et in India et in Samnio Italiæ, et ad Oceanum in Hispania nasci tradit. Fit et tincturæ genere Obsidianum, ad escaria varia vasa et totum rubens vitrum etc. *De Obsidiano lapide* egit accurate *Caylus in Mem. de l'Acad. des Inscript. etc. T. 30. p. 457.—502., et Corsi, Delle pietre ant. p. 261.,* qui eum vocat *vetro vulcanico. — Id. Plin. 37. Hist. nat. 10. 65. (177).* et *ibid. 13. 76. (200).* *Obsidianas gemmas* memorat, quæ ita appellatæ videntur, quia rum Obsidiano lapide colore et reteris qualitatibus conveniunt. — *Isid. 16. Orig. 4.* eundem lapidem *Opsidium, et ibid. 16. Obsidianum* vocat. F. tamen OBSIANUS.

OBSIDIO, ònis, f. 3. (obsideo) proprie usurpatur in re militari, et est actus, quo milites circumsidunt locum aliquem armisque claudunt expugnandi causa, *περιόρκασις* (It. *assedio*; Fr. *siège, blocus*; Hisp. *sitio, bloqueo*; Germ. *d. Besetzung, Einschliessung, Blokade*; Angl. *a siege, blockade*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu in re militari, ut diximus. *Festus p. 198. 19. Müll.* Obsidionem potius dicendum esse, quam obsidiam, adjuvat nos testimonio suo *Ennius* in Felamone quom ait: «Scibus natum ingenuum Ajacem, rui tu obsidionem paras». Item alio loco: «Hector, qui haud cessat obsidionem obtulerit». *Cic. Mur. 9. 20.* Partim vi, partim obsidione urbes rapere. *Liv. 5. 2.* Quom spes major Romanis in obsidione, quam in oppugnatione esset. *Nepos Epain. 8.* Urbem obsidione etandere. *Id. Alcib. 4.* In obsidione tenere. *Cæs. 3. B. C. 31.* habere. *Quintil. 1. 10. 48.* Trahere obsidionem in longius. *Nepos Timoth. 1.* Obsidione liberare. *Liv. 38. 15.* eximere. *Justin. 14. 2. 4.* Ab obsidione recedere. *Virg. 10. Æn. 28.* levare obsidione. *et 8. ibid. 647.* premere. *et 3. ibid. 52.; et Justin. 22. 4. 1.* cingere. *Id. Justin. 5. 8. 1.* circumdare. *Tac. 15. Ann. 4.* Obsidionem exsequi. *far un assedio. et ibid. 5. omit-*

tere. *levar l'assedio*. et *Liv.* 24. 41. in fin. solvere. *Tac.* 1. *Hist.* 33. tolerare. *Justin.* 41. 6. 4. pati. *Id.* 3. 4. 3. Annis decem in obsidione urbis teneri. *Ovid.* 6. *Fast.* 352. *Fecerat obsidio jano diuturna fameo.* ¶ 2. Est etiam detentio, occupatio: *V. OBSIDEO B. I. 2. Frontin. de colon. p.* 108. et 141. *Goes. Terr-bentum, oppidum: oper ejus in praesuras et strigas est assignatus post lectam obsidionem limitibus Julianis.*

II.) Translate. ¶ 1. Obsidio est, qua quis captivus, aut in vinculis detinetur, *schlawitū, pignonia. Justin.* 2. 12. 6. Quin vos in haec nostra rasta ex ista obsidione transitis? *Id.* 15. 1. 3. *Alexandri filium cum matre obsidione Amphipolitana liberare. Adde ennd. 39. 1. 1.* ¶ 2. Poni-tur etiam de gravi periculo, in quo quis versatur: ad rem *Plaut. Asin.* 2. 2. 14. *Herum in obsidione linquet, inimicum animos auerit. h. e. herum in discrimine linquet. Cic. Habir. perduell.* 10. 29. *Atque obsidione repubblicam liberasset. h. e. gravi periculo.* *Sic Id.* 5. *Fam.* 6. *Ner putant ei munus deesse posse, qui ex obsidione generatos exemerit. It. tolse al periculo di perdere il loro danaro. Plin. Punneg.* 81. *Summata campis (pervenationes) irruptio ferarum et obsidione quadam liberatus aggressum labor.*

OBSIDIONALIS, e, adject. ad obsidionem pertineus, *παρασηματικός*. Obsidionalis corona, inquit *Festus p.* 190. 21. *Müll.* est, quae illar imperatori ei, qui obsidione liberavit ab hostibus obsessos. Ea fit ex granine viridi, fere ex eo loco decepto, in quo erant inclusi. Nobilissima fuit omnium, quae vitatis ergo dabatur, quod fusc persequitur *Plin.* 22. *Hist. nat. c.* 3. 4. 5. et 6., enumerans eos omnes, qui ad sua usque tempora illam sunt consecuti. *Adde Gell.* 5. 6. et *Ser. Aurel. Vict. Vir. Illustr.* 59., ubi narrat, P. Scipionem *Jenilianum corona obsidionalis aurea a militibus fuisse donatum. Liv.* 7. 37. *Graminea corona obsidionalis. Ammian.* 24. 1. *med.* Obsidionalis machina. *Id.* 17. 2. *moræ. Id.* 14. 2. *a med.* Obsidionale commentum. *Id.* 16. 4. *Malis obsidionalibus expediti. Inscript. apud Gruter.* 375. 1. et emendatior apud *Kellermann. Vig. Rom. laterc.* p. 37. n. 41. *M. BASSARO M. F. STEL. RYPO TOTI-DEM VEXILLIS OBSIDIONALIBUS DONATO.*

OBSIDIOR, āvis, arl, dep. 1. *far insidie, παρασηματικός*, insidias facere. *Colum.* 9. *R. R.* 14. 10. *Uabrones, qui ante alvearia plerumque obsidiantur apibus proleuntibus. Commodian.* 62. 11. *Obsidiando perit, et ideo perit iniquus. h. e. obsidione diuturna, Satanas circa fortissimum Christianum tandem fatigatur et frangitur.*

OBSIDIUM, ūi, u. 2. duo diversa significat, prout est *A)* *Ab obsidendo*, aut *B)* *Ab obside*.

A) Obsidium ab obsidendo est idem quod obsidio, *assedio*; *Festus* vero p. 198. 19. *Müll.* obsidionem tamquam usu frequentiore praefert.

1.) Proprie. *Festus p.* 193. 10. *Müll.* Obsidium, tamquam praesidium, subsidium, recte dicitur. cuius etiam auctor C. *Laelius* pro se apud populum: «*Ut in (scribendum Uti) nobis terra marique simul obsidium facerent.*» Et *Sallustius* historiarum primo: «*Magnis operibus perfectis, obsidium cepit per L. Catilinam legatum.*» *Haec Festus. Cl. Kritz, C. Sall. Crispi Histor. fragm.* p. 109., ad h. l. ait: *Luce clarius est, Festum non de trita voci potestate loqui, qua valet obsessionem sive obsidionem, sed inusitam subsidii significationem proborum auctoritate scriptorum firmare ac defendere. Quare unire vere putandum est cepit (alii enim legunt cepit), ipsa sententia hoc verbum flagitante; sensus enim hic est: Quum magna opera perfectisset, l. e. magnas munitiones instituisset (sc. imperator aliquis ab hostibus valde pressus), auxilium recepit per Catilinam. Haec Kritz. Sed bona tanti viri venia, Festus mihi affirmare videtur, ab uno eodemque verbo *sedeo* cum praepositione composito, eadem forma, qua praesidium et subsidium, obsidium quoque recte dici: porro ex *Laelii* et *Sallustii* fragmentis nihil certi erui posse, nemo est qui non videat. *Varro* 5. *L. L.* 90. *Müll.* Obsidium dictum ab obsidendo, quo minus hostis egredi possit. *Ennius* apud *Non.* p. 216. 29. *Merc.* Saevio obsidlo preme-re aliquem. *Tac.* 13. *Ann.* 41. circumdare. et 4. *ibid.* 61. *extr.* subigere. *Id.* 4. *Hist.* 28. Obsidium*

urgere. et *ibid.* 58. tolerare. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 24. *facere Ilio. Aurel. Vict. Vir. illustr.* 17. *Consulem obsidio liberare. et ibid.* 74. *Urbem obsidio solvere. Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 67. *Curre in obsidium perduelles. h. e. ad perduelles obsidendos. coepe pro curre quidam leg. ex conjectura: alii cura obsidium.*

II.) Translate. ¶ 1. Obsidium pro insidiis ponitur. *Colum.* 9. *R. R.* 7. 6. *de apib.* Quum liceet vitare pestis obsidia, per aliud vadentibus suffugium. *h. e. lacerti, qui vestibulum alveorum obsidet, ut prodrantes apes mactet. Id.* 8. *ibid.* 2. 7. *de gallinis.* Dum tamen anus sedula, vel puer adhibebat custos vagantium, ne obsidiis hominum, aut insidiatorum animalium disipiantur. *h. e. observatione, insidiis, et veluti obsidione hominum gallinas captantium.* (Ex hoc Ineo quidam fecere *obsidiae arum*, ut *insidiae*. Ita profecto legitur apud *Commodian.* 44. 13. *Obsidiae mille, sicut unur, inque rapine. V. OBSIDIOR.*) ¶ 2. Item pro magna cura, cautione. *Colum.* 9. *R. R.* 9. 1. *Curam postulant diligentem, quom vernant et exundant novis festibus: qui nisi curatoriis obsidio protinus excepti sunt, diffingunt. continua assistentia et ossevatione.* ¶ 3. Item pro gravi periculo, malo: *V. OBSIDIO II. 2. Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 64. *herus loquitur servo. Viden' hostis tibi adesse? tuoque tergo obsidium? consule. h. e. verbera; idem enim herus paulo ante dixerat ibid. v. 60. vigila, ne somno stude: Nisi quidem hic agitari mavis varius virgis.*

B) Obsidium ab *obside*, vel servitium pro servus, est idem atque *obses*, ut status *obsidis: V. OBSSES et OBSIDATUS. Tac.* 11. *Ann.* 10. *Merceditas obsidio nobis datus. datoci in ostaggio.* Fortasse (ait *Bötticher. Lexic. Tacit.* p. 326.) restituenda est haec lectio, libris scriptis faventibus, *Tac. Germ.* 20. et 15. *Ann.* 1.

OBSIDIO, is, ere, a. 3. (ob et sido). *Parl. Obsidens.* — Obsido est idem atque *obsideo*, occupo, teneo, occupare. *Lucilius* apud *Non.* p. 21. 25. *Merc.* Ne auriculam obsidat caries, ne vermiculture. *Lucret.* 4. 350. *cuncta foramina complet, Obsiditque vias oculorum. et ibid.* 1085. *Quae quoniam certas possunt obsidere partes, etc. Sall. Cat.* 46. *Oeruleae pontem obsidunt. h. e. militibus circumdant. Virg.* 9. *En.* 159. *vigilum exentibus obsidere portas. h. e. observare, custodire. Id.* 7. *ibid.* 333. *neu connohiis ambire Latinum. Eneadae possint, Italosque obsidere lines. occupare. Tibull.* 2. 6. 23. *Prædator cupit immensus obsidere campos. Stat.* 10. *Theb.* 270. *Peri pendor! Argolicas hi ne ausi obsidere portas? assediare. et Catull.* 64. 345. *Troicaque obsidens longinquo moenia bello.*

OBSIGILLO, V. OBSTRIGILLO.

OBSIGNATIO, ōnis, f. 3. *suggellamento, επισημασίς*, actus obsignandi. *Gell.* 14. 2. *ante med.* *Probari debere pecuniam datam chirographi exhibitione, tabularum obsignatione, testium intercessionem. Cf. Arnob.* 2. 56. *Quid est enim, quod humana ingenia labefactare non audeant, quamvis illud, quod infirmare moliantur, sit purum et liquidum et veritatis obsignatione munitum?*

OBSIGNATOR, ōris, m. 3. qui obsignat, *επισημαστής*. ¶ 1. *Generativus. Cic. Cluent.* 66. 186. *Litterarum obsignator.* ¶ 2. *Specialim obsignatores dicti sunt testes, qui testamentum signis suis obsignabant. Cic.* 12. *Att.* 18. *a med.* *Tercentium de obsignatoribus (mei testamenti) loqui. — Et absolute. Id. Cluent.* 13. 37. *Oplimicus obsignatores ad eum addurit.*

OBSIGNATUS, a, um. *V. voc. seq.*

OBSIGNO, as, āvi, ātum, are, a. 1. (ob et signo). *Part. Obsignans II. 2.; Obsignatus I. 1.; Obsignandus I. 1. b.* — Obsignare est signi impressione occludere, firmare, signare, *επισημασίς* (i. sigillare, suggellare, bollare; *Fr. fermer d'un sceau, sceller, cacheter; Ilisp. sellar, cerrar con sello alguna cosa; Germ. siegeln, versiegeln; Angl. to seal, seal up.*)

1.) Proprie. ¶ 1. *Generativus.* — *a)* De re quacumque. *Plaut. Cas.* 2. 1. 1. *Obsignata cellas: referte annulum ad me. Id. Amph.* 1. 1. 265. *patera est in cistula, Amphitruonibus obsignata signo. Id. Men.* 5. 7. 47. *obsignatum in vidulo marsupium cum viatico. Id. Epid.* 2. 3. 3. *Occlusum atque obsignatum armarium. Id. Pers.* 2. 3. 14. *Tripar-*

ci homines, qui al' im servo obsignant cum sale. *Q. Cic.* 16. *Fam.* — Obsignare lagenas. *S. eton. Aug.* 46. *Sub die . . . mitorum obsignata (suffragia) Romani (colle) . . . mitterent. Id. Tib.* 4. 1. . . . *tes obsignatae de . . . agie Romani. Cic.* 2. *Orat.* 61. 248. *Satur . . . (sepeum), cui dom' nih' . . . nec obsignat . . . occlusum. Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 9. (65). *Il. . . . agiona ore obliato ob igit . . . que simulacrum . . . habet. Cic.* 2. *Divinat.* 70. 1. 5. *Obsignatam habere naturam. V. NATURA. — b)* De epistolis. *Plaut. Bacch.* 4. 1. 15. *Cedo tu ceam ac limum acetatum: age obliaga, obsigna cito. Id. ibid.* 4. 9. 11. *Tabellae obliagate, consignatae. Id. Cure.* 2. 3. 68. *Tabulae annulo meo obsignatae. Id. Pseud.* 4. 7. 105. *Epistola heri imagine obsignata. Cic.* 6. *Terr.* 63. 140. *Quas ego litteras obsignandas publico signo deponendasque curavi. Curt.* 3. 7. *ad fin.* *Epistola obsignata annulo, cujus signum haud sane notum erat. Id.* 6. 6. *sub init.* *Litteras quoque, quas in Europam (Alexandria) mitterat, veteris annuli geometri obsignabat. Similiter Id.* 10. 6. *sub init.* *Annulum, quo ille (Alexandria) regni atque imperii viros obsignare erat solitus, reddo vobis.* ¶ 2. *Specialim obsignare tabulas, testamenta dicuntur testes, qui et scribendo adsunt testimonii gratia, et annulo suo signant. Cic. Cluent.* 66. 185. *Istam ipsam quaestionem, dirite, quis obsignavit? innum aliqua nominata: nimirum repetitis. Id. ad Planc.* 1. *post ep.* 16. l. 16. *ad Att.* *Decretum quod est obsignatum ab amplissimis viris. Id. Quinct.* 21. 67. *Ejus tri conditionisque tabellae obsignaverunt viri boni complures. Id. Cluent.* 14. 11. *Testamentum in alias tabulas transcriptum signis adlitteris obsignavit. — Hinc inum Cic.* 5. *Tusc.* 11. 33. *Tu quidem tabellis obsignatis agis memini. h. e. convenis me testimonio scriptorum memini. Proverb. ductum opinet, a proi consuetudine, ubi tabellae tunc obsignatae si referantur, his refragari non licet.* ¶ 3. *Item specialim obsignare absolute idem est atque obsignare annulo suo accusationem adversus aliquem. Cic. fragm. Orat. Scaur.* apud *Ascon.* *Qui contra Scaurum patrem suum obsignaverat: ceteras eas sibi inimicitias non susceptas. etc. Ita et MS. editit A. Matus; editiones praeparam habent obsignaverat stateras eas.* ¶ 4. *Obsignari pecunia dicitur quae creditor oblata, et ab eo recusata, in sacrum a debitore conjicitur, et a bonis viris obsignata deponitur. Papinian. Dig.* 17. 1. 56. et *ibid.* 22. 1. 7. ¶ 5. *Item est signo impresso et nomine subscripto obli-gare, impegnare, pnterare. Val. Max.* 4. 4. n. 7. *Fra agri jugera, quae pro amro ad aerarium obsignaverat, multe nomine amisit.*

II.) Translate. ¶ 1. *Metonymice* ponitur pro roficere, quia tum demum obsignantur tabulae, quam testamentum confectum, et contractus conclusus est. *Ces.* 1. *B. G.* 39. *Vulgo totis castris testamenta obsignabantur. Cic. Pis.* 28. 69. *Retinere quod accepit, testifirari, tabellas (ad tabulas) obsignare velle, Epinrum discretum dicere.* ¶ 2. *Pro improprie. Lucret.* 4. 366. *In multas igitur voces vox me cupente diffugit, in privas quoniam se dividit aures, Obsignans firmam verbis clarumque sonorem. Id.* 2. 581. *Unde in his obsignatum quonque verus habere Convenit et memori mandatum mentis truer, hinc impresso.* ¶ 3. *Videtur etiam poni pro claudere, circumdare. Festus p.* 178. 11. et *Paul. Diac.* p. 179. 5. *Müll.* *Ob praepositio alias ponitur pro circumdare, ut quum dicimus inhem obsideri, obsignari, obvallari.*

OBSIMULATUS, a, um, particip. ab inusit. *obsimulo*, idem ac *simulatus. Ammian.* 28. *in fin.* *Quum frustra se tractos obsimulatis documentis probabilius ostendissent. Alii rectius pro obsimulatis leg. ab simulatis.*

OBSIPO, is, F. OBS-EPIPIO.

OBSIPO, as, are, a. 1. (ob et suppo) obijcere, *παράβολο. Paul. Diac.* p. 105. 11. *Müll.* *Inspere fatimlam (Müll. Inspere far in olam), jacerere pullis. Unde dissipare, obsipare, ut quum rustici dicunt: Obsipa pullis esam. Id.* p. 311. 6. *Supat jacti, unde dissipat disjicit, et obsipat ob-jicit, et insipat, hoc est injicit. Cf. Festus p.* 310. 23. *Sic Plaut. Cist.* 2. 3. 37. *Obsipat aequalam. h. e. aspergit: nempe recreat eam, ut sit iis qui animo defecti aqua adpersa recreantur.*

OBSISTO, sistis, stitī, stitum, sistere, n. 3. (ob et sisto). Quæ in præterito efferuntur, ad *Obsto* etiam referri possunt, quocum est illud commune. — Part. *Obsistens* 2.; *Obstitus* in fin. — Obsistere est sistere se coram, vel contra, consistere, manere, ἐπιστῆσαι (It. stare, fermarsi, porsi di contro; Fr. s'arrêter ou se mettre devant; Hisp. pararse, meterse delante; Germ. vor etwas hinstellen, sich stellen; Angl. to stand, take up one's stand). ¶ 1. Generatim. *Plaut. Mil. glor.* 2. 3. 62. Illic obsistam, ne imprudenti huc ea se surripit mihi, et in fin. hoc, quod ago, id me igitur oportet, hoc observare ostium. Illic obsistam. *Id. Capt.* 4. 2. 11, et *Amph.* 3. 4. 2. Eminor, ne quis mi obstitit obviam. *Liv.* 10. 16. Plures alicui Voluntio obsistere atque obstetari, ne etc. ¶ 2. Speciatim et sæpe est resistere, adversari, obstaré, se opponere, opporsi, ostare, fare resistenza, impedit et occurrit — a) Cum Dativo. *Cic.* 1. *Off.* 7. 23. Qui non defendit, nec obsisit, si potest, injurie, etc. *Id.* 3. *Cat.* 7. 17. Omnibus ejus consiliis occurrit atque obstitit. *Id.* 2. *Tusc.* 12. 28. Obsistere dolori. *Id.* 2. *Off.* 7. 23. odiis, et ibid. 10. 37. vitiiis. *Phædr.* 3. 15. legibus. *Cic.* 3. *Fin.* 9. 31. visis, assensusque suos firme sustinere. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 34. 108. Repugnare visis, obsistere opinionibus, assensus lubricos sustinere. *Id. Amic.* 8. 26. Studiis generorum, præsertim in re bona, quam difficile est, tum ne æquum quidem, obsistere. *Id. Senect.* 20. 72. Audacter obsistere alicui. *Justin.* 3. 1. 2. Voto suo obsistentis filius ejus dolo aggressit. *Seneca Hippol.* 788. nullaque lucidis Nubes sordidior vultibus obstitit si frangere. — b) Sequenti part. ne. *Nepos Militari.* 3. Ad hoc consilium quom plerique accederent, Histæus Milesius, ne res conficeretur, obstitit, dicens etc. — c) Cum Infinito. *Tac. Germ.* 31. Obstitit Oceanus in se simul, atque in Herculeum inquit, h. e. impedit, vetuit. — d) Passive impersonaliter. *Cic.* 4. *Fin.* 7. 17. Magnitudine animi facile potest repugnari obsistitque fortunæ. *Ovid.* 1. *Met.* 58. vix nunc obsistitur illis. h. e. ventis. — e) Absolute. *Cic.* 6. *Verr.* 43. 94. Qui quom obsisteret ac defendere conarentur, male multri repelluntur. *Liv.* 7. 36. Quo præpediti, nec arma impigre capere, nec obsistere, nec insequi poterant. *Id.* 41. 26. Obsistentibus ad exitum Celliberis. *Curt.* 3. 2. ad fin. Obsistere, circumire, discutere in cornu, mutare pugnam, non duces magis, quam milites (*Macedonum*) callent. — Hinc Part. præter.

Obstitus, a, um, (quod *Fossius* et alii ab *obsistendo* delinunt, at alii ab *obstando* et *obstitus* legunt) proprie est qui contra stetit, qui obstitit, adversarius; sed ¶ 1. In re sacra sive augurali est de celo tactus, colpito dal fulmine. *Festus* p. 193. 4. *Müll.* Obstitum Cloatius et Ælius Stilo esse ajunt violatum atartumque de celo. Cincius quom qui ille deæve obstitit, id est qui viderit, quod vidit nefas esset. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 21. ΚΕΡΥΒΙΑΙ (Orill. et *Vahlen.* Etruria) PRINCIPES DISCIPLINAM DUCCANTO (*Orell.* et *Vahlen.* doceto). QUIBUS DIVIS CREVERINT, PROGVRANTO: IDEMQVE FVLGVRATA ATQVE DBSTITA PIANO. ¶ 2. Ceterum obstitus est obliquus. *Apul. de Deo Socrat.* sub init. Luna aliqna lucis indiga, denso corpore, seu lævi, reu quodam speculo, radios solis obstiti, vel adversi usurpat. — Qui legunt *obstitum*, afferunt etiam *Ennium*, C. *Licinium Imbricem* et *Luriet.* apud *Festum* p. 193. 30. *Müll.*; sed in his pro *obstitum* legendum est *obstitum*. — Hinc

Obstitum, i, n. 2. absolute, substantivorum more; est obliquitas. *Apul. de Deo Socrat.* Prn situ ut licta in obstito circumlor.

OBSITUS, a, um. **V. OBSERO**, is.

OBSOLEFACIO, facis, feci, factum, facere, a. 3. et **OBSOLEFIO**, fis, factus sum, fieri, pass. (obsoleo et facio). Part. **Obsolefactus** sub b. — Obsolefacere est inire ac ferere, ut aliquid exolescat, desurseat, delictat, vim aut splendorem amittat. — a) Activa forma. *Arnob.* 5. 160. Ne illam (historiam) vis temporis et vetustatis obsolefaceret longitudo. — b) Part. præter. pass. *Seneca Ep.* 90. ad fin. Rivi non opete, nec fistula, nec ullo coacto itinere obsolefacti, sed sponte currentes, contaminati. *Id. Ep.* 29. Auctoritas obsolefacta, avilita, sprezzata. *Val. Max.* 3. 5. n. 1. Candida

loga turpitudinis maculis obsolefacta. h. e. inquinata vitiiis. *Tertull. Virg. veland.* 11. Jam et vox obsolefacta est, et membra completa sunt, et pudor ubique vestitur, et mensæ tributa dependunt. h. e. ingrossata. — c) Passive. *Sueton. Aug.* 89. exir. Admonebat, ne paterentur nomen suum commissionibus obsoleferi. *renderi volgare ed essere avilito. Cic.* 2. *Phil.* 41. 105. In homine enim turpissimo obsolefebant dignitatis insignia. Ita *Orellius*; al. obsolebant, al. obsolescebant.

OBSOLEFACTUS, a, um, et **OBSOLEFIO**, fis, etc. *V. voc. præced.*

OBSOLEO, les, lere, n. 2. non esse in usu, antiquum esse. Præsens *obsoleo* agnoscitur a *Priscian.* 9. p. 872. *Putsch.* — Imperf. *obsolebant* legunt nonnulli apud *Cic.* 2. *Phil.* 41. 105. **V. OBSOLEFACIO** sub c in fin. — Præter. *obsolevi* *V.* in voc. seq.

OBSOLESCO, lescis, lēvi (lui), lētum, lescere, inchoat. 3. (ob et soleo, vel rectius ex obs et oleo cresco, *V. Cassiod.* loc. cit. in **OBSORDESCO** II.). Part. **Obsoletus** in fin. — Obsolescere est exolescere, desuescere, paulatim deficere, veterem fieri, vim aut splendorem amittere, ἀπαρχαίωμαι (It. invecchiare, andare in disuso, mancare a poco a poco, perdere il suo vigore o il suo lustro; Fr. passer, vieillir, tomber en désuétude, perdre sa valeur, sa force, s'affaiblir; Hisp. pasar, envejecer, perder el vigor, descaecer; Germ. nach untr narh vergehen, alt werden, veralten, sich abnutzen, ausser Gebrauch kommen, seinen Werth, seine Bedeutung verlieren; Angl. to become antiquated, grow out of use, fade, decay, lose its worth or impartance). *Varro* 9. *L. L.* 16. *Müll.* His (verbis) oportet, si possis, non uti: sic enim obsolescent. *Cic.* 1. *Acad.* (post.) 3. 11. Hæc inclusa habebant; et, ne obsolescerent, renovabant, quom licebat, legendo. *Id. Sert.* 28. 60. Virtus spendet per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit. *Id.* 1. *leg. Agr.* 7. 21. Solum hor in republ. vertigal est, quod amissis aliis, remanet; intermissis, non conquiescit: in pace nitet, in bello non obsolescit: militem sustentat, hostem non pertimescit. *Id. leg. Manil.* 17. 52. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata. *Id.* 1. *Invent.* 26. 39. Quæ (*chartæ*) propter vetustatem obsoleverunt. Est qui leg. obsoluerunt. *Id. Cæst.* 17. 40. Verum hæc generia vitutum non solum in moribus nostris, sed vix jam in libris reperiuntur. *Chartæ* quoque, quæ illam pristinam severitatem continebant, obsoleverunt. *Al. leg. obsoluerunt. Seneca* 3. *Benef.* 1. Quæ recentia apud illos vigerunt, ea interjecto spatio obsolescunt. *Plin. Paneg.* 4. Enituit aliquis in bello, sed obsolevit in pace. *Gell.* 2. 23. Quæ Latina sunt, Græcæcum (*conædiarum*), quas æmulati nequiverunt, facilius atque luminibus obsolescunt, si oscurano. et *Tac.* 4. *Ann.* 26. Ne laus obsolescat. *Curt.* 9. 6. circa med. Cito gloria obsolescit in sordidissimis hostibus. *Apul. Florid.* n. 17. Tragedi adeo ni quotidie proklamant, claritudo artetis obsolescit, si perire la voce. — Hinc Part. præter.

Obsoletus, a, um, adjective usupatur, unde *Comp. Obsoletior* 1. et 2.; et *Sup. Obsoletissimus* 1. — **Obsoletus** ¶ 1. Est vetus, priscus, atque adeo usurpari desitus, aut in pretio haberi, disusato, antico, che ha perduto l'uso, o il pregio, οὐκ ἐκείναις, ἔωλος. — a) De veste, et est vetus, detrita, atque adeo vilis, sordida, vecchia, logora, vile. *Liv.* 27. 31. Erat veste obsoleta, capilloque et harba promissa. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 5. 13. Vestitu obsoleto, corpore incullo et horrido, capillatior, quam ante, barbaque majore. *Nepos Agestil.* 8. Vestitu humili atque obsoleto. *Curt.* 6. 9. a med. *Philotas*, religatis post tergum manibus, obsoleto amiculo velatus. — Sic *obsoletus* homo, obsoleto ac vili cultu. *Cic. Pis.* 36. 89. In villa *Euchaliæ* jacuisti mœrens aliquot dies, atque inde obsoletus Thessalonicam, omnibus inscientibus noctuque, venisti. *Cf. Apul. Florid.* n. 19. Qui exsequis venerant, circumstare omnes tristissimos et obsoleto vestitu. — b) De aliis rebus. *Obsoletæ* ædes, vetustæ, sordidæ, nullo artificio ædificatæ, aut ruinosæ. *Horat.* 2. *Od.* 10. 5. Auream quisquis mediocritatem Diligit, latus caret obsoleto sordibus tecti, caret invidenda Sobrius auit. *Sic Prudent. præf. pepi orep.* 26. obsole-

tum vasculum. — Similiter *Cic.* 3. *Orat.* 37. 150. Abjecta atque obsoleta verba fugere. *Id. Quinct.* 18. 56. Hæc vulgaria atque obsoleta sunt: res autem nova atque inaudita. *Id.* 3. *Verr.* 21. 56. Vereor, ne hæc forte cuiquam nimis antiqua et jam obsoleta videantur. *Id. fragm.* apud *Augustin.* 2. *Civ. D.* 21. Antiquos mores ita oblivione obsoles videmus, ut non modo non colantur, sed etiam ignorentur. *Justin.* 30. 4. 15. Ferentes in bellum alii majorum suorum antiquam et obsoletam gloriam, alii nitentem recentibus experimentis virtutis florem. *Cic. Fontey.* 15. 32. Studiis militibus apud juventutem obsoleto dismissi. ¶ 2. Item est communis, vulgaris, atque adeo vitiatum, corruptum. *Cic. Verr.* 41. 117. Non vult populus Romanus obsoleto criminibus accusari Verrem: nova postulat, inaudita desiderat. *delicti communi, volgari.* *Sic Liv.* 30. 42. a med. *Populo R.* usitata ac prope jam obsoleta ex victoria gaudia esse. *Nepos Militari.* 6. Populi nostri honores quondam fuerunt rari et tenues, ob eamque causam gloriosi: nunc autem effusi atque obsoleto. *Cic.* 3. *Orat.* 9. 33. Si paullo obsoleto fuerit oratio. — *Obsoletus color*, vetus et dilutus, turpis, vitiatum, corruptum, brutto, smorto, svanito: ut sunt quæ olim depicta paulatim decolorata sunt. *Colum.* 4. *R. R.* 30. 4. Græca salix flavi coloris est, Gallica obsoleto purpurei. et 2. ibid. 10. 35. *Schneid.* Cicera sapore nihilo differt a cicerula, colore tantum discernitur: nam est obsoleto, et nigro propior. — De muliere *Horat. Epod.* 17. 46. O nec patennis obsoleta sordibus. h. e. inquinata. *Cf. Seneca Agam.* 976. cæde respersam viri, atque obsoleto sanguine hoc dextram ablue. h. e. pollutam, contaminatam.

OBSOLETE, adverb. antique, sordide. Occurrit tantum *Comp. Obsoletus* apud *Cic.* 3. *Verr.* 58. 152. Paulo tamen obsoleto vestium videret. *Cf. eumd. Pis.* 36. 89. allatum in *Obsoletus* in fin. voc. præced. sub 1. a.

OBSOLETO, as, avi, are, a. 1. obsoleto redere, obsolefacere, macchiare, oscurare.

I.) Proprie. *Tertull. advers. Gnost.* 6. a med. Qui vestium obsoleto nuptiale.

II.) Translate. *Tertull. Apolog.* 15. Majestatis vestigia obsoleto.

OBSOLETUS, a, um. **V. OBSOLESCO** in fin. **OBSOLIDATUS**, a, um, partici. ab inusit. *obsolido*: assodato, solidatus, firmatus. *Utruv.* 2. 3. Tectorio inducto, rigideque obsolidato permanente.

OBSOLIDUS, a, um, adject. idem atque *obsolidatus*. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. V. EXSOLIDO*.

OBSONATIO vel *opsonatio*, onis, f. 3. obsonii eomplio. *Donatus* ad *Ter. Andr.* 2. 2. 32. **V. OBSONATUS**.

OBSONATOR vel *opsonator*, onis, m. 3. qui emit obsonia, spenditore, ὀψωνος. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 73. Primarius parasitus, opsonator optimus. *Seneca Ep.* 47. Obsonatoribus domiici palatus subtilis notitia est. *Martial.* 14. 217. cui lemma *Obsonator*. Die, quotus, et quanti cupias cenare, nec unum Addideris verbum: cæna parata tibi est. — Fuit etiam inter officia domus *Angustæ*. Hinc in *Inscript.* apud *Murat.* 916. 10. TAVRIU OBSONATOR POPPÆÆ AVG. *Spartian. Hadrian.* 17. Ad dep. ehendendas obsonatorum frondes, quom plurimis sumentibus pasceret, fercula de aliis mensis etiam ultimis quibusque jussit apponi.

OBSONATUS vel *opsonatus*, us, m. 4. ὀψωνεῖα, obsonium, vel obsonii apparatus, provioione di companatico. *Plaut. Truc.* 4. 2. 27. Dare tuinam in obsonatum. *Id. Men.* 2. 2. 14. Menæchme, numero huc advenis ad prandium: Nunc obsonatu redeo.

OBSONITO vel *opsonito*, as, avi, atum, are, n. 1. Inquentat. vel intent. ab *obsono*, sæpe *obsonare*. *Festus* p. 201. 31. *Müll.* Obsonitavere sæpe obsuavere. *Cato* in suasionem ne legi *Orchidæ* derogaretur: «Qui antea... obsonitavere, postea entenis obsuavere». Significat autem convivari.

OBSONIUM vel *opsonium*, ii, n. 2. ὀψων, ὀψωνιον. *Dausquio* placet *opsonium* scribi, sequendo Græcas litteras. **V. ABSIS**. — *Obsonium* (It. companatico, vivanda, camangiare; Fr. viande, fri-col, mets, plat; Hisp. vianda, manjar, guisa-

do, plato; Germ. die Zukost; Angl. meat, fish, flesh, any thing eaten with bread, victuals, viands) est quiddam præter panem et vinum cibi gratia paratur et coquitur: et præsertim pisces: unde ὀψοφαγοί apud Plutarch. in Sympos. 4. probl. 4. et Athen. l. 7. c. 3. sunt, qui piscibus delectantur. Nepos Themist. 10. narrat, donasse Persarum regem Themistocli Myntem urbem in Ionia, quæ ei obsonium præberet, quia ad mare sita erat, et piscosa. Quanto autem in pretio apud Romanos fuerint pisces, Macrobr. 2. Saturn. 11. et 12. docet. Juvenal. 4. 64. Exclusi expectant admissa obsonia patres. h. e. rhombum. Simile quid habes apud Plaut. Bacch. 1. 1. 64. et 69. et Cas. 2. 8. 57. et seqq. Et Petron. fragm. Tragur. 39. Burmann. ait, in signo Piscium obsonatores nasci. Plin. 31. Hist. nat. 7. 41. (87). de sale. Ad obsonium et cibum utilior quisquis facile liquescit. — Ceterum Plaut. loc. cit. Bacch. Tu facito obsonatum nobis sit opulentum obsonium. Horat. 1. Sat. 2. 9. Obsonia coemere. Plaut. Merc. 3. 3. 22. Obsonium curare. Plin. 20. Hist. nat. 13. 49. (126). condire. Sueton. Cal. 37. et panes conviviis appoere. Plaut. Stich. 3. 1. 36. obsonare. Seneca Vit. beat. 17. scindere. trinciare. et Petron. fragm. Tragur. 36. Burmann. carpere. et ibid. Scissor ad symphoniam gesticulatus laceravit obsonium. Juvenal. 11. 134. Obsonia rancidula. — Dici potest etiam de pennis et nucibus, quæ cum pane comeduntur. Plutarch. loc. cit. Plin. 17. Hist. nat. 19. 21. (82). Fici panis simul et obsonii vicem siccate implent.

OBSONO vel opsono, as, avi, atum, are, a. et Obsonor vel opsonor, aris, atus sum, ari, dep. 1. est obsonium parare, cibos in canam coemere, ὀψῶν, ὀψωνέω (It. comperare il companatico, il pranzo; Fr. acheter des provisions de bouche, faire son marché; Hisp. comprar los manjares; d. Küche einkaufen, Speise einkaufen; Angl. to cater, purvey, buy meat or any thing to be eaten with bread).

I.) Proprie. Plaut. Aulul. 2. 4. 1. Postquam obsonavit herus, et conduxit coquos. et ibid. 15. hic non poterat de suo Senex obsonari Blæ in nuptiis? Ter. Andr. 2. 6. 20. Vix drachmis est obsonatus decem. Plaut. Stich. 3. 1. 36. egomet ibo, atque obsonabo obsonium. Id. Mil. glor. 3. 1. 154. obsonatum pergam. Id. Men. 2. 2. 45. satin' hoc, quod vides, Tribus vobis obsonatum est? an obsono amplius? Apul. de Mag. Tu mihi vitio dabis, quod vivo gracili lare, quod pauciores habeo, parcius pascio, levius vestio, minus obsono? Id. 1. Met. extr. Si quid obsonare cupis.

II.) Translate. 1. Est convivia agitare, laute vivere. Ter. Adelph. 1. 2. 37. Obsonat, potat, olit unguenta de meo. Adde eumd. ibid. 5. 9. 7. 2. Obsonare famem, acuire, excitare, eccitar l'appetito. Cic. 5. Tusc. 34. 97. Socratein ferunt, quem usque ad vesperum contentius ambularet, quæsitumque esset ex eo, quare id faceret, respondisse, se, quo melius cœnaret, obsonare ambulando famem.

OBSONO, as, are, n. 1. a sono, as: obsonare alicui sermone, est alicui loquenti obstrepere. Plaut. Pseud. 1. 2. 74. male facis mihi, quem sermone huic obsonas. rs. tacen.

OBSONPIO, is, Ivi, itum, ire, a. 4. (ob et sopio). Part. Obsopitus. — Obsopite est somno vehementer corripere, addormitare fortemente. Scribon. Compos. 180. extr. A somni tempore prohibere, ne obsopiantur. Solin. 12. ad fin. Odoris novitate obsopitus. et ibid. 30. a med. Somno obsopitus.

OBORBEO, es, bi, ere; a. 2. (ob et sorbere). Part. Obsorbendus I. — Obsorbere est idem quod sorbere, vel totum sorbere.

I.) Proprie. Plaut. Mil. glor. 3. 2. 21. Dii me perdant, si bibere potui. r. qui jam? l. quia enim obsorbui. Nam nimis calebat. Id. Curc. 2. 3. 34. Vin' aquam? curc. si frustulenta est, da obsecro hercle, obsorbear. Lactant. Mort. persecut. 21. Uris homines non plane comedendi, sed obsorbendi objectabantur.

II.) Translate. Plaut. Truc. 2. 3. in fin. sentio aperiri fores, Quæ obsorbent quiddam venit intra pessulos.

OBORDESCO, descis, diti, descere, n. inchoat. 3. sordidus flo.

I.) Proprie. Prudent. Apotheos. 214. Ne coma fusa humeris fumo obsordescat amaro.

II.) Translate. Cæcilius apud Non. p. 147. 7. Merc. Obsorduit jam hæc in me ærumna. h. e. obsolevit, ut Non. ibid. explicat. Cassiod. de Orthogr. p. 2315. Putch. Obsolevit autem s quidem habet, sed non ipsius verbi, verum præpositionis quæ est obs, sicut a ab abs, quasi absolevit, id est invertevit et absurdum (lege obsorduit) diuturnitate.

OBSTINACITAS, atis, idem atque obstinatio. Auct. Collat. Mos. et Rom. leg. 15. § 2. Præterea interdicta est mathematicorum callida impostura et obstinacitate persuasio. Alii leg. obstinacitas persuasio, sed Schullingius nihil mutandum putat.

OBSTACŪLUM, i, n. 2. ostacolo, κολυμα, impedimentum. Prudent. Hamartig. 601. Rumpere obstacula. Nazar. Paneg. Constantin. 7. Quis crederet, tantis successibus tuis ullum obstaculum fore? Adde Arnob. 2. 28.; et Apul. Florid. n. 18. a med. Singulare est illud Ammian. 21. 10. med. Camporum planities ita resupina et panda, ut nullis habitetur obstaculis adusque Fretum et Propontidem. h. e. montibus. — Qui Plauto tribuunt Pseud. 1. 5. 10., male tribuunt.

OBSTANS, antis. V. OBSTO.

OBSTANTIÀ, æ, f. 1. resistentia, ostacolo, obstaculum, impedimentum. Vitruv. 6. 1. a med. Propter obstantiam aeris. et 8. 1. sub fin. Obstantia umbrarum.

OBSTERNO, sternis, stravi, stratum, sternere, a. 3. ante sterno, substerno. Apul. de Mag. Uxorem fratris misero puero objicit et obsternit. Addunt quidam Ennii fragmentum ex quodam Glossario, referente Merula ad fragm. Enn. p. 551. Fulvii Nobilis obstravit certamine crebro. Sed al. leg. Fulvii Nobilior stravit etc. Cl. Vahlen. hunc versus Ennio abjudicavit, Ennian. poes. reliqq. p. 184.-185.

OBSTETRĪCIA, ōrum, n. plur. V. voc. seq. in fin.

OBSTETRĪCIUS, a, um, adject. ad obstetricem pertiuens.

I.) Proprie. Arnob. 3. 10. Manus obstetricias querere.

II.) Translate. Fronto de oration. (edente iterum A. Maio) p. 246. Sensum dictu periculosum, et pæne opstetricium, pulcherrimo cultu et honestissimo ornatu protulisti. h. e. tua dexteritate molitum, et quasi obstetricia manu io lucem editum. — Hinc

Obstetricia, ōrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt obstetricum officia. Plin. 35. Hist. nat. 11. 40. (140). Jove Liberum parturiente et muliebriter ingemiscente inter obstetricia deorum.

OBSTETRICO, as, are, n. 1. Part. Obstetricans. — Obstetricare est obstetricis officio erga aliquam fungi. Tertull. 2. ad Nation. 12. ante med. Hunc (Saturnum) vobis patriarcham deorum Cælum et Terra, poetis obstetricantibus, procreaverunt. Hinc Fulgat. interpres Exod. 1. 16. Quando obstetricibus Hebæas mulieres, etc. et ibid. 19. Ipsæ enim obstetricandi habent scientiam.

OBSTETRĪX, icis, f. 3. (ob pro ad vel circum, et sto vel sisto). In duobus lapidibus apud Gruter. 636. 5. et 6., in alio in Effemer. Rom. T. 11. p. 303. et apud Fronton. loc. cit. in § 1. scriptum est opstetriz, ex facili nempe permutatione litterarum b et p. V. et OBSTETRĪCIUS II. et OBTI-NEO sub init. — Obstetriz est femina quæ parturientibus adsidet, μαια (It. ostetrice, mamma, levatrice; Fr. sage-femme, accoucheuse; Hisp. partera, comadre; Germ. die Hebamme; Angl. a midwife, woman who assists in childbirth). Ter. Adelph. 3. 1. 5. Mittere ad obstetricem. et 3. 2. 56. Obstetricem accersere. Plaut. Cist. 1. 2. 22. peperit sine obstetricis opera, et sine doloribus. Id. Capt. 3. 4. 96. an tu fuisti meæ matri obstetriz? Horat. Epoul. 17. 51. et tuo Cruore rubros obstetriz pannos lavit. Plin. 28. Hist. nat. 6. 18. (67). Obstetricum nobilitas. Fronto ad Ferum Imp. (edente iterum A. Maio) ep. 1. a med. Regum pueris io utero matris summa jam potestas destinata est; opstetricis manu imperium adipiscuntur.

OBSTINĀTĒ, adverb. (obstino). Comp. Obsti-

natus et Sup. Obstinatissime. — Obstinate est obstinato animo, pertinaciter, perseveranter, obstinatamente, pertinacemente, ἀνευδότης. — a) In malam partem. Plaut. Asin. 1. 1. 10. Ita me obstinate aggressus, ut non audeam profecto etc. Ter. Andr. 1. 5. 8. Ita ne obstinate operam dat, ut me a Glycerio miserum abstrahat? Cæs. 5. B. G. 6. Postquam id obstinate sibi negari vidit. Liv. 28. 14. Obstinate credere. Plin. 1. Ep. 12. a med. indurare. Sueton. Cæs. 29. Obstinatius omnia agere. Id. Tib. 67. Obstinatissime recusare. — b) In bonam partem, constantemente, firmiter, constanter. Id. Tit. 8. In ceteris desideriis omnium hominum obstinatissime tenuit, ne quem sine spe dimitteret.

OBSTINĀTIŌ, ōnis, f. 3. (obstino) perseverantia, pertinacia, ἐπιμονή (It. ostinazione, fermezza; Fr. obstination, persévérance, fermeté, constance; Hisp. obstinacion, tenacidad, firmeza; Germ. die Hartnäckigkeit, Beharrlichkeit, Starrsinn, das beharrliche Festhalten; Angl. obstinacy, pertinacity, firmness). Occurrit — a) In malam partem. — In singul. num. Cic. Prov. cons. 17. 41. Quæ ego omnia non ingrato animo, sed obstinatione quadam sententiæ irpudicavi: quam sapienter, non disputo; multis enim non prebabo; constanter quidem et fortiter certe. August. Mon. Ancyri. tab. 1. Respublica obstinatione factionis oppressa. Nepos Att. sub fin. Preces ejus taciturna sua obstinatione compressit. Plin. 10. Ep. 97. Pervicacia et inflexibilis obstinatio debet puniri. — In plur. num. habet Tertull. 1. ad Nation. 17. — b) In bonam partem firmitas, constantia. Seneca Ep. 94. In dolore pro remissio futura est obstinatio animi. Tac. 3. Hist. 30. Bleso super claritatem natalium, et elegantiam morum, fidei obstinatio fuit.

OBSTINĀTUS, a, um. V. OBSTINO in fin.

OBSTINET dicebant antiqui, quod nunc est ostendit, ut in veteribus carminibus: «Sed jam de celo candens (Müll. se celo cedens) aurora ostinet suum patrem». Hæc Festus p. 197. 6. Müll.

OBSTINO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. Obstinatus in fin. — Ratione habita etymii, Forcellinus deducit ab ob et obsoleto stino, quod a στῖνω seu στεγνῶ arcto, angusto, unde etiam destitio et præstino; Festus p. 193. 8. Müll. ab obs et teneo ducere videtur; sunt etiam qui ab obsto derivatum volunt. — Ceterum obstinatus est obfirmatus et perseveranti animo quippiam expetere, obfirmare animum in aliqua re (It. volere ad ogni patto, ostinarsi in qualche cosa, insterstari; Fr. vouloir fortement, s'opiniâtrer; Hisp. querer con firmeza, porfía; obstinarse; Germ. mit Ausdauer, Beharrlichkeit betreiben, vornehmen, auf etwas bestehen; Angl. to resolve firmly, persist in one's purpose, determine). Occurrit — a) Cum Accusativo. Plaut. Aulul. 2. 2. in fin. Credo illum jam inaudisse, mihi esse thesaurum domi: Id inhiat, ea assinitatem hanc obstinavit gratia. — b) Absolute, sequente Infinito. Liv. 23. 29. Obstinaverant animis aut vincere, aut mori. — c) Passive. Pacuvius apud Festum loc. cit. Obstinari exorsus. — Hinc Part. præter. pass.

Obstinatus, a, um, adjective occurrit, unde Con.p. Obstinatior et Sup. Obstinatissimus; et est constans, pertinax, immotus, obfirmatus, perseverans, ut tenere possit, ut ait Festus loc. cit., ἀνευδότης, ostinato, pertinace, immoto, risoluto. Usurpatur — a) Absolute. — De animo et animi qualitate. Accius apud Festum loc. cit.; Sall. Cat. 37.; et Liv. 3. 47. Obstinato animo aliquid facere. Cic. 1. Att. 11. Incredibile est, quanto mihi videatur illius voluntas obstinationi, et in hac iracundia obfirmationi. Catull. 8. 11. Sed obstinata mente perfer, obdura. Seneca Hippol. 834. Obstinalum necis consilium. Liv. 1. 58. Viocere obstinatum pudicitiam. Tac. 5. Hist. 5. Obstinata fides. Seneca Ep. 71. ante med. Popularium pro rege suo virtus obstinatissima. Horat. 3. Od. 11. 7. Die motos, Lyde, quibus obstinatas Applinet aures. — De hominibus. Liv. 2. 10. Quæ quam in objecto cuncta scuto hæsisset, neque ille (Cocles) minus obstinatus ingenti pontem obtineret gradu, etc. Justin. 14. 6. 9. Sed Olympias ubi obstinatos (Macedones) venire ad se armatos vidit, etc. Ammian. 17. 14. Rex obstinatissimus.

— b) Sequentē Infinita. Liv. 9. 25. Obstinati portas claudere, si exercitus admoveatur. *risoluti*. et 42. 65. Jam obstinatis mori spes affulsit. — c) Cum præpos. ad et Gerund. Liv. 6. 3. ad fin. Quibus animi in spe ultima obstinati ad decertandum fuerant. *Cint.* 4. 6. ad fin. Videtisne obstinatum ad tacendum? *Sueton. Cæs.* 15. Quos frequentes obstinatosque ad resistendum concurrisse cernebat. — Cum Substantivo nuni. Liv. 5. 41. Turba seniorum, domus regressa, adventum hostium obstinato ad mortem animo expectabat — d) Cum præpos. adversus. Liv. 2. 40. Multo obstinatius adversus lacrimas muliebres erat. *Id.* 3. 47. Adversus quæ omnia obstinato animo Appius in tribunal ascendit. — e) Cum præpos. contra. *Quintil.* 12. 1. 10. Obstinatus contra veritatem. — f) Cum præpos. erga. *Ammian.* 15. 3. Gestis retulenti ad Pluripem, erga hæc et similia palam obstinatum et gravem. — g) Cum præpos. in. *Ammian.* 17. 11. Obstinata in penicem Romæ miles. — h) *Obstinatum est mihi*, statutum, deliberatum, certum est. Liv. 2. 15. ad fin. Quando id certum atque obstinatum est, etc. *Plin. Paneg.* 5. Obstinatum tibi non suscipere imperium, nisi etc.

OBSTIPEO, es, ni, ere, n. 3. obstupesco; quasi stipes fin. *Tertull. carm. de Iudicio Dom.* 360. Obstipere quidem plures, patuisse sepulcra, etc. *Id. carm. ad senat.* 3. Obstipui monitus. Alii rectius leg. *abstipere*, et *abstipui*. Tribuunt et *Plaut. Pæn.* 1. 2. 49. quid, malum, Adstans obstipaisti? *Al. leg.* obstipaisti. *Pier. tamen* ad 5. *En.* 404. et 2. *ibid.* 774. et alibi testatur, se in optim. MSS. tum, *Virgil.* tum *Horat.* et *Terent.* vidisse *stipeo* et *obstipio* pro *stipeo* et *obsupeo*. *V. OBSTIPESCO* inii.

OBSTIPEO, as, are, a. 1. *Plaut. Merc.* 4. 5. 16. in veterih. editionib., teste *Taubman.* p. 1272. Gradus grandit, emittit oculos, circumfert sese, obstipat verticem. h. e. caput quodammodo stipat et abscondit: obstipio capite incedit. At plerique alii hæc spuria esse existimant. Sont qui addunt alium rjusem locum *Cist.* 2. 3. 37., sed ibi *obspat* legendum. — Quidquid sit de *Plauti* loco, *obstipare* est inculcare, calcando et densando vehementer injicere apud *Marcell. Empir.* c. 1. p. 89. ed. *Al.* Ex quarumque causa gravitatem capitis extant sine dolore discutiit, si quis impetigines in asini cruribus naturaliter natas detrahat, easque in scobem delimitas, immixto aceto, naribus penitus obstipet.

OBSTIPUS, a, um, adject. (ob et stipes) obliquus, inclinatus, incurvatus, cui *rectus* opponitur *lit. torto, obliquo, piegato*; *Fr. penché, incliné*; *Hisp. inclinado*; *Ger. steif nach einer Seite geneigt*, *Angl. crooked, bent to one side, oblique*. Occurrit — a) Generativum. *Ennius* apud *Festum* p. 193. 26. *Müll.* Montibus obstipis obstantibus undr oritur nov. et *ibid.* Amplius exangere obstipio lumine salis. *Cæcilius* apud *eamil. ibid.* Resupina obstipa rapitula sibi ventum fecere tunnicula. *Festus* ubique habet *obstipus*, quomodo apud *Lucret.*, quem addit, 4. 513., ubi tamen ita legit *Lachmann.* Denique ut in fabrica, si pravast regula prima, Normaque si fallax rectis regionibus exit, Et libella aliqua si ex parti claudicat hiltum, Omnia mendose fieri atque obstipa necesse est Prava rubantia prona supina atque absona tecta. etc.

OBSTIPESCULUS, a, um, adject. deminut. obstipi. *Gloss. Placid.* ed. *A. Maio* in *Class. Auct.* T. 3. p. 491. Obstiposculus, inclinato capite, ut silent adseverantes.

OBSTIPUS, a, um. *V. OBSISTO* et *OBSTIPUS*.

OBSTO, stas, stiti, statum, stare, n. 1. (ob et sto). Præteritum romme cum *obstisto* habet. — Part. *Obstans* 2. b. et in fin.; *Obstaturus* 2. a. — Obstate ¶ 1. Stricto sensu est pr adverso stare (*lit. stare in fronte, stare in facia, impedire il passaggio*; *Fr. être ou se tenir devant, en face, barrier le passage*; *Hisp. estar delante, barrier los pasos*; *Ger. an-, gegen etwas stehen*; *Angl. to stand in the way, oppose*). *Obstate* ab aliquo loco apud *Stat.* 4. *Theb.* 16. pueri, innuptæque, patresque Funduntur mixti, summisque a cubibus obstant. *Id.* 1. *Silv.* 2. 23. et domi-

næ niveis a vultibus obstas. *Cf. Lucan.* 1. 59. pars ætheris illa sereni Tota vacet, nullæque obstant a Cæsare nubes. et *Fronto Laud. fum.* (evidente iterum *A. Maio*). Poetæ ferunt, Jovi Junonique cubantibus nubem ab arbitris obstitisse. *V. Homer. Iliad.* l. 14. v. 350. — *Obstare obviam*, apud *Plaut. Stich.* 2. 1. 14. Si rex obstabit obviam, regem ipsum prius pervortito. ¶ 2. Latio-ri sensu, vel translate ut aliis placet, est contra stare, obsistere, impedire, officere, adversari, impedimento esse, quominus quippiam alteri succedat, *ανδισταραι, ostare, opporsi, impedire*; et occurrit — a) Cum Dativo. *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 6. Ros metuo, mihi ne obsint, neve obstant usquam. *Cic. Rosc. Am.* 38. 112. Cur mihi te offers, ac meis commodis officis et obstas? et *ibid.* 2. 6. Quoniam ei pernicia vita Sex. Roscii obstare et officere videtur. *Id. Mil.* 35. 96. Sibi facinoris suspicionem, non facti crimen obstare. *Nepos Con.* 2. Illic multum summum ducem impedivit, sæpeque ejus consiliis obstilit. *Virg.* 11. *En.* 434. tantumque bonis communibus obsto. *Val. Flacc.* 1. 517. Quid regio inmanis, quid barbarus annibus illis Phasis, et aversis proles mea gentibus obstat? *Stat.* 7. *Theb.* 247. spesne, obstatura Pelasgis hæc vexilla, pater? (Part. *Obstantis* legitur etiam apud *Quintil.* 2. 11. 1.; et *Frontin. Aquæd.* 123.). *Ovid. Heroid.* 18. 174. nobis tam brevis obstat aqua, et 15. *ibid.* 195. dolor artibus obstat. h. e. impedit ingenium et industriam. *Id.* 3. *Fast.* 435. Ne tamen ignaro novitas tibi nominis obstet, Disce, quis iste deus, etc. *Sall. Cat.* 56. a med. Videlicet vita cetera eorum huic sceleri obstat. h. e. adeo sancte acta est, ut ab hoc scelere eos defendat et purget. — b) Absolute. *Ennius* apud *Nun.* p. 147. 9. *Merc.* Restitant, occurrunt, obstant, obstringillant, obigitant. *Plaut. Trin.* 1. 1. 15. Quæ in rebus multis obstant odiosæque sunt. *Lucret.* 2. 793. contra pugnare et obstare. *Cic. Acad.* (2. pr.). 7. 19. Maxima est in sensibus veritas, si omnia removerunt, quæ obstant et impediunt. *Sall. Cat.* 58. Exercitus hostium duo obstant. *Liv.* 40. 25. Conferit in portis, obstando magis, quam pugnando castra tutabantur. *Sueton. Tib.* 10. Quidam existimant, adultis jam Augusti liberis, sponte cessisse, ne aut obstare, aut obtrectare præsens videretur. — Sic Part. præes. *Obstans* apud *Horat.* 1. *Ep.* 14. 9. obstantia claustra. *Ovid.* 1. *Amor.* 11. 8. Moras obstantes pellere. — c) Sequentē *quin.* *Sall.* in *epist. Mithrid.* ad *Asac.* ad fin. Quibus non humana ulla, neque divina obstant, quin etc. — d) Sequentē *quominus.* *Cic.* 1. *Nat. D.* 34. 95. Quid obstat, quominus sit beatus? *Plin. Paneg.* 91. Obstat verendum, quominus percenseamus, quo etc. — e) Sequentē *ne.* *Cic.* 7. *Verr.* 2. 5. Obstiliti videlicet, ne ex Italia transire in Siciliam fugitivorum copiae possent. Adde *Nepot. Miltiad.* 3. — f) Sequentē *cur.* *Ter. Andr.* 1. 1. 76. Quid obstat, cur non veræ uuptiæ fiant? — g) Passive impersonaliter. *Cic.* 13. *Phil.* 6. 14. Nec, si non obstatur, propterea etiam permittitur. *Ovid.* 11. *Met.* 787. Inligatur amans, invitum vivere cogi, Obstare animæ misera de sede volenti Exire. — Hinc Part. præes.

Obstantia, n. plur. substantivorum more, apud *Tac.* 1. *Ann.* 50. Cæcina præire et obstantia silvarum amoliri jubetur.

OBSTRAGŪLUM, i, n. 2. (obsterno) *tomajo, επιβήρυμα*. obstragula in calcamentis sunt currigiæ, quæ decussatæ supra pedem, atque inter digitos ductæ solæam continebant; quod in calligis veterum videre est. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 56. (114). Quin et pedibus, nec crepidularum tantum obstragulis, sed totis surculis (*margaritas*) addunt. Hucusque *Forcellinus.* At cl. *Furlanetto* in 1.^a *Append.* recte ait hoc vocabulo significari totum seu corrigia, *correggia* Italorum, quæ crepidæ vel calcæi pedibus obstringuntur; ac præterea, quoniam *Salmasius* in *Solin.* putat *obstrigillis* scribendum esse pro *obstragulis*, ad ejusdem conjecturam propendit, quum notum sit, crepidas stragulo seu operimento, quod nus *tomajo* dicimus, caruisse, et quibusdam tantum vinculis seu corrigiis per infirmum crus circumductis aptari solitas fuisse pedibus: hujusmodi parro interpretatio confirmatur etiam ex his verbis *Æliani Var. Hist.* 9. 11., ubi

hæc habentur: *Χρυσός ἀνασπαστός ἐπιβήρυγτος ἀναγωγίας τῶν βλαυτῶν.* h. e. aureis corrigiis constringebat ansulas crepidarum. *V. OBSTRIGILLUS.*

OBSTRANGŪLATUS, s, um, particip. ab inusit. *obstrangulo*, strangulatus. Translate *Prudent.* 7. *Cathermer.* 10. Obstrangulata meos.

OBSTREPĒRUS, a, um, adject. obstrepens. *Apuł. Florid.* n. 13. Occinuat carmine cicadæ obstrepero.

OBSTREPĪTACŪLUM, i, n. 2. oblocutio, strepitus oppositio. *Tertull.* 3. *advers. Marcion.* 20. Defensio necessaria adversus obstrepitacula diversæ partis.

OBSTREPĪTO, as, are, n. 1. frequentat. ab *obstrepo*, sæpe *strepo*. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 355. Obstrepitant lamenta choris.

OBSTREPO, pis, pii ptium, pere, n. 3. (ob et strepo). Part. *Obstrepsens* I. — *Obstrepere* est circum vel contra strepere, obloqui, *παρενοχλῆω* (*lit. fare strepito intorno o contra qualcuno, romoreggiare*; *Fr. faire du bruit devant ou auprès, relentir*; *Hisp. hacer sonido al rededor, ó cerca, ó contra*; *Ger. bei oder gegen etwas rauschen, hören, ertönen lassen*; *Angl. to make a noise at, against, or before, harass with clamour, be obstreperous*).

1.) Proprie occurrit — a) Absolute. *Liv.* 21. 56. ad fin. Nihil sensere Pœni, obstrepente pluvia. *Horat. Epod.* 2. 27. Fontesque lymphis obstrepunt manantibus: Somnos quod invitet leves. *Propert.* 4. 4. 3. Lucus erat felix hederoso consitus antro: Multaque nativis obstrepit arbor aquis. *Sueton. Aug.* 94. med. Obstrepentes furte ranas silere jussit. *Seneca Edip.* 454. Garrula per ramos avis obstrepit. *Ovid.* 4. *Met.* 391. Tympana quum subito non apparentia raucis Obstrepere sonis. *Stat.* 11. *Theb.* 247. pulsus exercitus obstrepit armis. — De iis, qui querunt, et lugent. *Seneca Herc. Cõt.* 759. sata ne, mater, tua Privata credas, jam genus totum obstrepit. Hunc, ejulatu quem genis, cuncti gemunt. — b) Cum Dativo. *Horat.* 2. *Od.* 18. 20. Mare Bajis obstrepens. *Liv.* 22. 50. Per hos, qui inordinati atque incompositi obstrepunt portis, erumpant. — c) Passive. *Ovid.* 6. *Fast.* 9. secretus ab omni Voce locus, si non obstreperetur aqua.

II.) Translate. ¶ 1. Est loquentem aliquem ob- turbare, interrumpere strependo, strependo impedi- re, quominus loquens audiatur vel orationem prosequatur, *interrumpere, frastornare, soverchiare strepitando, schiamazzando*: ad rem *Quintil.* 6. 4. 11. Obstrepere ingenti clamore et mediæ sermones intercipere. — a) Cum Dativo. *Liv.* 1. 40. ad fin. Primo uterque vociferari et certatim alter alteri obstrepere. *Cic.* 3. *Orat.* 13. 50. Tanta insolentia est ac turba verborum, ut quodammodo ipsi sibi obstrepere videantur. *Ovid.* 11. *Met.* 17. Baccæi ululatus Obstrepere sono citharæ. — Et passive impersonaliter. *Liv.* 3. 49. In contione Appius ascendit. Sequuntur Horatius Valeriusque. Eos contio audit: decemviro obstrepitur. — b) Absolute. *Sall. Cat.* 31. *Kritik.* Ad hæc maledicta alia quum (*Catilina*) adderet, obstrepe- re omnes, hostem atque patriciam vocare. *Tibull.* 2. 1. 84. palam pecori, clam sibi quisque (*deum Amorem*) vocet: Aut etiam sibi quisque palam, nam turba jocosa Obstrepit et Phrygio tibia curva sono. *Quintil.* 12. 6. 5. Adversaria obstrepit. — Similiter de abstractis. *Curt.* 4. 9. ad fin. Rex monere, ut satis haberent arma retinere (*militēs per Tigrin vadentes*), cetera se reddiderunt. Sed neque consilium, neque imperium, accipi poterat. Obstrepibat blinc metus; præter hunc, invicem natantium mutus clamor. *Id.* 8. 1. ad fin. Tum vero Ptolemæus et Perdicas genibus advoluti orant, ne etc. Sed clausus erant aures obstrepente ira. *Id.* 6. 10. circa med. Scelerati conscientia obstrepente dormire non possunt. — Sic de sono. *Id.* 6. 9. sub inii. Fremitus uadique indignantium querentiumque tota contione obstrepibat. h. e. vehementer strepebat, circumsonabat. *Seneca Ep.* 29. in fin. Si te videro celebren secundis vocibus vulgi: si, intransante te, clamor, plausus, et pantomimica ornata obstreperint, etc. *risuoneranno.* — c) Passive. *Cic. Marcell.* 3. 9. Tamen ejusmodi res, etiam quum leguntur, obstrepi cla-

more militum videntur, et tubarum sono. *Val. Max.* 8. 15. n. 8. Quæ in Cn. Pompejum et ampla et nova congesta sunt, hinc assensione favoris, illinc fremitu invidiæ litterarum monumentis obstrepunt. — d) Impersonaliter. *Plin.* 9. *Ep.* 13. *ad fin.* Incipit respondere Veiento: nemo patitur; obturbatur, obstreperit. ¶ 2. Item est incommodo esse, obrectare, detrahere, adversari. *Cic.* 5. *Fam.* 4. Sermones eorum, qui hac iter faciebant, animum tuum immutatam significabant: quæ res lecit, ut tibi litteris obstreperere non auderem. *h. e.* incommodo tibi esse. *Seneca Herc. Fur.* 1031. Remove parentem, ne tuæ laudi obstrepat. *Flor.* 4. 2. Cato adversus potentes semper obliquus, detrectare Pompejum, actusque ejus obstreperit. *Id.* 2. 19. Ne scelera virtutibus obstrepant, separatim profertur. *Gell.* 6. 2. Huic definitioni ita obstreperit. — Per catachresin dicitur de lumine. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. (148). de pupilla oculi. Aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci colonis orbibus circumdatis, ut habili mixtura et accipiatur circumjecto candore lux, et temperato repetitussu non obstrepat. *h. e.* non præstringat et visu impedit.

OBSTRICTE, adverb. arcte, obstringendo. Occurrit tantum Comp. *Obstrictus* apud *Augustin.* 2. *Civ. D.* 24. Ut per hæc ipsis etiam demonibus multo obstrictus subderetur. Adde *eumd.* *ibid.* 28.

OBSTRICUS, a, um. *F.* OBSTRIGO.

OBSTRICUS, us, m. 4. *Seneca* 5. *Quæst. nat.* 14. *ad fin.* Per hæc loca quum se, exitum quærens, spiritus torsit, accendat flammam ipso obstrictu, necesse est. *h. e.* ipsis locorum angustiis, quibus veluti obstringitur. Al. rectius leg. *affricu*, quam vocem vide.

OBSTRIGILLATOR vel obstringillator, ōris, m. 3. obstaans, morator, reprehensor. *Farro* apud *Non.* p. 492. 18. *Merc.* Æmulus illius artis, et obstringillator.

OBSTRIGILLO vel obstringillig, as, avi, atum, arc, a. 1. *Apud Non.* semper esse obstringillig, probante cl. *Fahlen.*, *Ennian.* *poes. reliq.* p. 155. — Ratione habita etymi, dicunt esse a *strigillo*, quod in *Gloss. Philox.* exponitur ζῶν rado: aut a *strigo*, quiesco, sto: unde obstrigillo, obsto: aut demum ab *obstringo*, quod mihi rectius videtur. — Obstrigillare est obstare, consistere, officere, ostare, opporri, impedire; ita enim *Non.* p. 147. 9. *Merc.* Obstrigillare obstare. *Gloss. Philox.* Ἀντιπῶν, obstrigillo, obrecto, officio. *Ennius* apud *Non.* *loc. cit.* Resistant, occurrunt, obstant, obstrigillant, obigitant. *Farro* 1. *R. R.* 2. 24. Tu invides tanto scriptori, et obstrigillandi causa figlinas reprehendis. *Id.* apud *Non.* *loc. cit.* Lex neque innocentis propter similitudinem obstrigillat, neque nocenti propter amicitiam ignoscit. *et ibid.* Ut illi renunciaretur se obstrigillaturum, ne triumphus decerneretur. *Seneca* *Ep.* 95. de facie viri boni. Nemo non amore ejus arderet, si nobis illam videre contingeret. Nunc enim multa obstrigillant, et aciem nostram aut splendore nimio repercutiunt, aut obscure retinent. *Alii leg.* obsigillant.

OBSTRIGILLUS, i, m. 2. Obstrigilli, inquit *Isid.* 19. *Orig.* 34., sunt calcei, qui per plantas consuti sunt, et ex superiori parte corrigia trahitur, ut constringantur; unde et nominantur. Ita etiam *Salmas.* in *Solin.* per conjecturam legit in *Plinii* verbis, quæ in voce OBSTRAGULUM atulimus, eique et *Grævius* assentitur. Verum priorem eam lectionem tuentur *Harduinus* et *Sillig.* editis libris omnibus, et pluribus etiam MSS.

OBSTRINGO, stringis, atrioxi, strictum, stringere, a. 3. (ob et stringo). Part. *Obstrictus* in omnibus paragr. et in *fin.* — Obstringere est obligare, circum vel supra ligare, constringere, circum stringere, devincire, καταδέω (*h. e.* legare, stringere *al'vintoro* o sopra; *Ar. lier.* attachersur, à, autour; *Hisp.* liar, ar, enlazar al rededor, cerca, sobre; *Germ.* an-, oder vorbinden, binden, befestigen, festbinden; *Angl.* to bind fast, tie hard).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est aliquid alicui rei obligare, attaccare, fermare. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 23. Follem obstringit ob gulam, ne quid animæ amittat. *Val. Flacc.* 7. 602. tauros obstringere aratro. ¶ 2. Latiori sensu est aliquid aliqua re circumligare, constringere, vincire. *Plaut. Au-*

ul. 1. 1. in *fin.* Meum laqueo collum quando obstringerem. *Colum.* 4. *R. R.* 29. 10. Vinçuli genus ad insitionem non unum est: alii viminibus obstringunt etc. — Similiter absolute *Plaut. Amph.* 3. 2. extr. Amphitruonem collo hinc obstricto traham. *Horat.* 1. *Od.* 3. 4. Obstrictis aliis præter Iapyga. *h. e.* constrictis et coercitis aliis ventis. *Ammian.* 30. 6. Tamquam ictus e caelo, vitalique via voceque simul obstricta. — Et figurate *Flor.* 4. 11. Purpurea vestis ingentibus obstricta geminis. *affibbiata.*

11.) Translate est devincire, obligare, constrictum tenere, obligare, legare moralmente, far suo. — a) In bonam partem. — De hominibus. *Cic. Planc.* 30. 72. Maximis beneficii viculis obstrictus. *Id.* *Cluent.* 66. 190. Dónis muliebribus, spe hereditatis aliquem obstringere. *Id.* *Cæli.* 32. 80. Quem si vobis, si suis conservatis, addictum, deditum, obstrictum vobis ac liberis vestris habebitis. *Cæs.* 1. *B. G.* 9. Quamplurimas civitates suo sibi beneficio habere obstrictas volebat. *Rursus* *Cic.* 3. *Fam.* 18. extr. Te ita existimare volo, quibuscumque officii Atticum obstringeris, isidem me tibi obligatum fore. *Inscript.* apud *Gruter.* 408. 1. VT QUAMVIS ADMODUM ADVLESCENS, SENILIBVS TAMEN AC PERFECTIS OPERIBVS AC FACTIS PATRIAM SVAM NOSQVE INSVPER SIBI VNIVERSOS OBSTRINXERIT. — *Cic.* 2. *Phil.* 33. 83. et 2. *Orat.* 66. 268. Obstringisti populum Romanum religionè. *Sic* *Id.* 12. *Att.* 43. Obstrictus religione. *et Tac.* 12. *Ann.* 34. Religione obstringitur milès, non telis, non vulneribus cessurum. *h. e.* jurejurando pollicetur, con giuramento s'impegna. *Cæs.* 1. *B. G.* 31. Obstringere civitatem jurejurando. *Sic* *Justin.* 14. 4. 3. Obstrictus jurejurando. *Cic.* 2. *Invent.* 45. 132. legibus. *Cæs.* 1. *B. C.* 17. fide. *impegnato.* *Cic. Pis.* 13. 29. sedere. *Sic* *Tac.* 1. *Hist.* 54. Obstringuntur inter se tacito sedere legiones. si collegano. *Id.* 15. *Ann.* 53. Matrimonio obstringere se alicui legasi in matrimonio. *Cic.* 6. *Att.* 1. ante med. Sex libris, tamquam prædibus, me ipsum obstrinxit. *Id.* 11. *Fam.* 10. ad fin. Obstringere aliquem ære alieno. *Seneca* 6. *Benef.* 11. aliquem debito. venderio debitor. *Sueton.* *Cæs.* 27. Obstrictus senore. *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 203. nec limina virgo Linquere, nec vitides audebat visere seltus, Præceptis obstricta tuis. *Cic. Cæli.* 19. 47. Obstrictum voluptatibus teneri. *Tac.* 14. *Ann.* 48. Nulla necessitate obstrictus. *costretto, astretto.* — Huc referri potest et illud *Senec. Agam.* 276. Obstrictus conjugii animus. soggetto, additus. — De abstractis. *Plin.* 4. *Ep.* 13. sub *fin.*; et *Plin. alter* 7. *Hist. nat.* 1. 1. (8).

Obstringere alteri filem suam. *impegnare.* et *Justin.* 2. 15. 14. Proditionis premium cum Xerse, nuptias filiae ejus paciscitur, redditis captivis. — *Clementiam suam obstringere crebris orationibus*, apud *Tac.* 13. *Ann.* 11. profiteri se clementia usurum. — b) In malam partem. — De hominibus. *Aliquo se crimine obstringere, est farsi reo*, alligare, adstringere se crimine. *Cic.* 11. *Phil.* 12. 29. Nefario patriæ se parricidio obstrinxit. *Sic* *Id.* *Sull.* 2. 6. Obstrictum esse patriæ parricidio. *Id.* 3. *Verr.* 3. 8.; et *Cæs.* 2. *B. C.* 32. Qui se tot sceleribus obstrinxerit. *Liv.* 26. 48. *ad fin.* Obstringere perjurio non se solum suumque caput, sed signa militaria et aquilas, sacramentique religionem parati. *Tac.* 4. *Ann.* 57. Principem societate scelerum obstringere. — Et cum Genitivo. *Sabinus Jctus* apud *Gell.* 11. 18. in *fin.* Qui alienum jacens lucri faciendi causa sustulit, furti obstringitur. — b) De abstractis. *Conscientia aliquem obstringere*, apud *Tac.* 4. *Hist.* 55. ad se trahere, conscius conjugationis faciendo. — Hinc Part. præter. pass., cujus plurima exempla retulimus,

Obstrictus, a, um, adjective quoque occurrit, unde Comp. *Obstrictior* apud *Paulin. carn.* 24. *Nat.* 9. *S. Fel.* 145. nemo obstrictior est me Debitor huic.

OBSTRUCTIO, ōnis, f. 3. ἐμφορσίς, actus obstruendi occludendique.

1.) Proprie. *Arnob.* 2. 28. Animæ sciunt, doctissimas se fuisse, et obstructione corporum amississe quæ noverant?

11.) Translate. *Cic. Sext.* 9. 22. Etenim animus ejus vultu, flagitia parietibus tegebantur: sed

hæc obstructio nec diuturna est, nec obducta ita, ut curiosis oculis perspicere non possit. *questo chiusimento, o coprimento.*

OBSTRUCTUS, a, um. *F.* OBSTRUO.
OBSTRUDO, dis, etc. *F.* OBTRUDO.
OBSTRUDULENTUS, a, um. *F.* OBTRUDULENTUS.

OBSTRUO, struis, struxi, structum, struere, a. 3. (ob et struo). *Opstruo* pro *obstruo*. *F.* *Dirta* in ABSIS. — Part. *Obstruens* I. 1.; *Obstructus* I. 1. et II. 1. 2.; *Obstructurus* I. 2.; *Obstruendus* I. 2. — Obstruere est aliquid ex adverso struere, aliquid contra aliquem struere, atque adeo struendo et inaedificando claudere, ἐμφορτώ (*h. e.* costruire, fabbricare di fronte, chiudere, turare con muro od altro; *F.* construire devant, murar, obstruer; *Hisp.* construir delante, murar; *Germ.* entgegenbauen, daher verbauen, verstopfen, verammeln, versperren, unzugänglich machen; *Angl.* to block or shut up, stop up by building against, barricade).

1.) Proprie. ¶ 1. Generativum. *Liv.* 38. 29. Interiori semper juxta validum pro diutino obstruente murum. *Id.* 5. 1. in *fin.* Frons rastroium in Etruriam spectans, anulis, si qua forte venissent, obstruebatur. *Ovid.* 3. *Mel.* 570. quæcumque trabes obstruuntque saxa tenebant. *h. e.* struendo opposita. — *Cæs.* 1. *B. C.* 27. Ne milites oppidum irrumperent, portas obstruit, viros plateasque inædificat. *et* 5. *B. G.* 49. Parte obstructæ cepite. *Cf. Sil. It.* 11. 197. hostis adire Si parat, obstructas rejicite cadavere portas. *Vepos Pausan.* 5. Hinc ne exire possit, statim ephori valvas ejus ædis obstruunt. *murarono.* *Sueton.* *Cæs.* 88. Guisam, in qua occisus est, obstrui placuit. *Farro* 1. *R. R.* 4. 5. Obstruente fenestram. *Inscript.* opt. notæ apud *Gruter.* 207. col. 2. OSTIUM ET FENESTRAS PARIETEM (lege pariete) OBSTRUITO.

¶ 2. Speciatim obstruere luminibus vicini est ædificando, et altius tollendo fabricam, luminibus vicinarum ædium officere, torre il lume. *Cic. Dum.* 44. 115. Primo, se luminibus ejus esse obstructurum, minabatur. — Hinc jus luminum obstructorum redimere est soluta pecunia a vicino impetrare, ut ipse fenestram aliquam suæ domus, unde in proximam ædem prospectus est, obstrui sinat, licet legitimum inter ambas spatium quod ex *Paul. Diac.* p. 5. 4. *Müll.* est duorum pedum et semis) intrmissum sit. *Inscript.* apud *R. Grævium Comment.* in *vet. monum.* 1. p. 64. DVVMVIRI IVRE DICENDO EX D. O. IVS LUMINVM OBSTRVENDORVM HS. CIO CIO CIO REDEMERYNT PARIETEMQVE PRIVATVM COL. VEN. COR. VSIQVE AD TEGVLAS FACIENDVM CORRERVNT.

11.) Translate est claudere, occludere, claudendo impedire, prohibere. ¶ 1. De rebus physicis. *Cic. Fat.* 5. 10. Stupidum esse Seriatem dixit, quod jugula conraya non haberet: obstructas eas partes et obturatas esse dicebat. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 14. 24. (114). Duo limbrices utrinque terra obstructi. *Cæs.* 3. *B. C.* 48. Omnia flumina et rivus, qui ad mare pertinebant, Cæsar aut averterat, aut magnis operibus obstruxerat. *Cf. Sil. It.* 13. 743. refluunt obstructi struibus omnes. *Auct. B. Alex.* 19. Lapidibus aliquid optere atque obstruere. *Ovid. Ib.* 617. Obstruetoque faucem patialis limine tecti. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 28. (19). Aquarum venas obstruere. — *Obstruere aures* surdum facere. *Seneca* 3. *Benef.* 17. An tu inlelicem vocas, qui caret acie oculorum, cujus aures moribus obstruxit? *Cf. Sil. It.* 12. 210. Vincibat clamore tubas, vorisque vigore Quamvis obstructas sævus penetabat in aures. — Similiter *Cic. Brut.* 4. 16. Omnis aditus obstructus. *Cf. Plin.* 11. *Hist. nat.* 7. 6. (16). Omnes frigoris, aut injuriæ aditus obstruere. *Cic. Senect.* 20. 75. Duo Scipiones, qui iter Pænis vel corporibus suis obstruere voluerunt. *Justin.* 24. 7. 3. Interjecta nocte, vias, quæ tunc pateant, obstructum iri. ¶ 2. Intellectuali et morali ratione. — a) Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 1. 2. *Cic. Brut.* 17. 66. Catonis luminibus obstruxit hæc posteriorum quasi evagerrata altius oratio. *F. LUMEN.* — b) Metaphorâ ductâ a superiori paragr. II. 1. *Virg.* 4. *Æn.* 440. placidasque viri deus obstruit aures. *Cf. Sil. It.* 17. 83. Sic Latius permixta mînis, at cassa movebat Ductor; nam surdas conjux obstruxerat

aures. *V. loc. Senecae et Siliii* supr. aliatum sub II. 1.; et *Ammian.* 27. 11. ad fin. — c) Generatim. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (102). Traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul et famem sustinerent et sitim, ne sensus nimia dulcedine obstrueret. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 3. 7. Omnis cognitio multa est obstructa difficultatibus. *Tac. 3. Hist.* 21. Is terror obstructas mentes consiliis ducis aperuit. *Cic. Sull.* 28. 79. Monite communem arcem bonorum, obstruere perfugia improborum.

OBSTRUSIO, ōnis, f. 3. ostruzione, idem fere atque obstructio. *Cael. Aurel. 2. Acut.* 37. ante med. Probandam asperginem, quae suo frigore ac propria virtute vel obstructione constringat, indicamus. *Theophr. Priscian.* 4. p. 316. bis retro ed. *Ahl.* Iteon fieri humore generato dixit in ore colli, liquidorum humorum obstructione, et infra. In obstructione venae, quae ex corde surit initium.

ORSTRUSUS, a, um. *V. OBSTRUCO.*

OBSTUPĒFACĪO, fācis, fēci, factum, fācere, a, 3. et pass. *Obstupēfio*, fās, factus sum, fieri, (obstupescere et facio), *V. infra* sub I. et II. Part. *Obstupēfactus*, quod per tmesin dividitur apud *Commodian.* 25. 13. *Obstūpe* jam factus. *V. similit. tmesin in CERERUM, CONSUEFACIO et EXCANDEFACIO.* — *Obstupēfacere* est stupidum reddere, ἐκλήρω (It. *stupēfare*, rendere stupido; Fr. *étourdir*, frapper de stupeur, rendre stupéfait; Hisp. *aturdir*, hacer espantado, asombrado; Germ. *stutzig machen*, in Erstaunen setzen, beläuben, sinnlos, gefühllos machen; Angl. to astonish, amaze, confound, stupify).

I.) Proprie. — a) Activa formā. *Ter. Phorm.* 2. 4. 54. eum timidum obstupescit pudor. *Liv.* 2. 10. Ipso miraculo audaciae obstupescit hostes. *Id.* 25. 38. Nisi metus marorem obstupesceret. *Tac.* 4. *Hist.* 72. Nec perinde periculum aut metus, quam pudor ac dedecus obstupescerant. — b) Part. *Obstupēfactus* apud *Cic.* 2. *Cat.* 7. 14. *Obstupēfactus* ac perterritus. *Id. Deiot.* 12. 34. *Obstupēfactis* hominibus. *Liv.* 5. 39. imit. Gallos quoque velut obstupēfactos miraculum victoriae tam repente tenuit. *Tac. Agric.* 18. *Obstupēfacti* hostes. *Val. Max.* 3. 8. n. 6. extern. Ex nimio haustu rigoris obstupēfactis nervis, ac torpore bebetas artubus. *Trebell. Gallien.* 9. Nec tamen Gallienus ad talia movebatur, obstupēfacto voluptatibus corde. — c) Passive. *Dictys 4. B. Trojan.* 21. Anonem, viso cadavere Alexandri, adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret.

II.) Translate. *Capell.* 1. p. 19. Sol rosulenti splendoris gratia totam anīa ipsius curiam, obstupēfactis ceteris ornatis, luminavit. h. e. obscuris factis.

ORSTUPĒFACTUS, a, um, et

OBSTUPĒFĪO, fās, etc. *V. voc. praeced.*

OBSTUPĒNDUS, a, um, particip. ab *obstupēo*, qui admirationi est, *stupendo*. Hinc *Cassiod.* 6. *Vatian.* 23. Inter cetera vetustatis inventa et ordinatarum rerum obstupenda praeconia, hoc cunctis laudibus meretur efferi.

OBSTUPESCO vel *obstupesco*, pescis, pīi, pescere, n. inchoat. 3. (ob et stupesco). Lexicographi ponunt *Obstūpeo*, es, unde est *obstupui*, sed ceterae voces inde derivatae adhuc carent exempli: hinc *obstupesco* legendum est pro *obstupēo*, quod *V. loco suo.* — In plerisque MSS. et editionib. apud *Plaut.* *Fam.* 1. 2. 49. *Ter. Andr.* 1. 5. 21. et *Adelph.* 4. 4. 3. legitur *obstupui*. *V. ORSTIPEO.* — *Obstupescere* est stupidum fieri, ἐκλήρωτομαι (It. *divenire stupido*, istupidire; Fr. *s'écourdir*, perdre le sentiment, devenir incensible; Hisp. *aturdirse*, entorpecerse; Germ. *geföhlos, betäubt werden, erstarrten*; Angl. to be astonished or amazed, become senseless or dull). ¶ 1. Generatim. *Farro 3. H. R.* 16. 35. Apea si mul so sunt aspersae, propter odorem avidius applicant se atque ubstupescunt potantes. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 7. 11. (56). *Obstupescit* corpus, nec sentit ruclatum. *Scribon. Compos.* 11. Capitis dolorem tollit-torpedo viva nigra, imposita eo loco qui in dolore est, donec desinat dolor et obstupescat ea pars. *Pelagon. Veterin.* 17. a med. Si frigore maxilla obstupuerint. h. e. obriguerint, istupidiscant no pel freddo. — *Ter. Andr.* 1. 5. 20. Id mihi visus' st dicere: Abi cito et suspendi te. *Obstu-*

pui: censent' me verbum potulissa ulium proloqui? *Id. Adelph.* 4. 4. 3. Membra metu debilia sunt, animus timore obstupuit. *Cic. 2. Divinat.* 23. 50. Ejus aspectu quom obstupuisset bubulcus. *Id.* 3. *Cat.* 5. 13. Argumenta atque indicia sceleris-certiora color, oculi, vultus, taciturnitas. Sic enim obstupuerant, sic terram intuebantur, etc. *Virg. 2. Aen.* 774. *Obstupui*, steteruntque comae, et vox faucibus haesit. Adde *eumd. ibid.* 120. *Liv.* 34. 27. ad fin. Hoc terrore obstupuerant multitudinis animi ab omni conatu novorum consiliorum. *Id.* 39. 50. *Obstupuerant* ad magnitudinem pristinae ejus fortunae virtutisque. ¶ 2. Speciatim vel translate ut aliis placet, est vehementer admirari. — a) Absolute. *Cic. 5. Att.* 21. ante med. Ob hac beneficia, quibus illi obstupescunt, nullas honores mihi, ois verborum, decerni sino. *Id. Marcell.* 9. 28. *Obstupescant* pbsteri, triumphos audientes et legentes tuos. — b) Cum Accusativo activorum more. *Cassiod.* 2. *Vatian.* 39. Sed non his tantum beneficiis Antiochena terra secunda est; infert et alia, quae multo grandius obstupescas.

OBSTUPĒDUS, a, um, adjert. *stupido*, stupidus, aut valde stupidus. *Plaut. Mil. glor.* 4. 6. 39. quid astitisti, obstupida? cur non pultas? *Gell.* 5. 1. in fin. *Consuluisse* universos, quasi attonitos et obstupidos. *Aput.* 1. *Met. sub fin.* *Consternatus* ac prorsus obstupidos.

OBSTUPĒRĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *obstupro*: *stuprato*, stupro corruptus. *Lamprid. Commod.* 3. Appellatus a nimis, quasi obstupratus.

OBSCFFLO, as, are, a. 1. insufflo. *Quintii. declam. de tribuno Mariano.* 7. Enittitur de prapinquo tuo etiam confusionis nebulam obsufflare.

OBSUM, ōbes, obfūl et offūl, ōbesse, n. anom. (ob et sum). Antiqua futuri forma *obescet* affertur a *Paul. Diac.* p. 188. 9. *Müll.* *Obescet* oberit vel aderit. — Part. *Obsumus*. — *Obesse*, contrarium τῷ προdesse, est nocere, damnum afferre, quasi contra esse, obstarre, βλάπτω (It. *nuocere*, danneggiare, pregiudicare; Fr. *être nuisible*, causer du tort, porter préjudice; Hisp. *estar dañoso, nuoir, dañar, perjudicar*; Germ. *entgegen, kinderlich sein, schaden*; Angl. to hinder, hurt, be prejudicial to). Occurrit — a) Cum opposito *prodesse*. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 31. 86. Men obesse, illos prodesse; me obstarre, illos obsequi. *Plaut. Capt.* 3. 5. 48. Nunc falsa prosunt. n. et tibi oheruot. *Ter. Heeyr.* 3. 5. 13. id quod reliquit, profuit. z. imio obfuit. *Cic.* 1. *Orat.* 26. 122. Fuit mirificus quidam in Crasso pudor, qui tamen non modo non obesset ejus orationi, sed etiam probitatis commendatione prodesset. *Ovid.* 5. *Trist.* 1. 68. vel totos tolle libellos, Hor, mihi quod prodest, si tibi, lertor, obest. — b) Sine opposito. *Ennius* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 12. 26. Nolite, hospites, ad me adire! illico latite! Ne contagio mea bonis umbrave obest. *Cic.* 4. *Herenn.* 23. 33. Subjicimus id, quod nobis adjumento futurum sit, aut offuturum illis et contrario. *Nepos Datam.* 7. *extr.* Non multum obesse multitudo hostium suae paucitati posset. *Ovid.* 7. *Met.* 562. obsum auctoribus artes. et 11. *ibid.* 320. an obest gloria multis? Obfuit huic certe, quae etc. — c) Cum Infinito, quod substantivi nominis vicem gerit. *Ovid.* 4. *Fast.* 755. nec, dum degrandicat, obfit Agresti sano supposuisse perus.

OBŪO, ōis, sīil, sītum, sūere, a. 3. (ob et suo). Part. *Obsutus* 2. — *Obuere* ¶ 1. Stricto sensu est circum suere, *cuire all'inforno*. *Ovid.* 2. *Fast.* 577. quod acu traiecit athena, Obsutum inænae torret in igne caput. ¶ 2. Latiori sensu est simul suere, atque adeo claudere, occludere. *Virg.* 4. *G.* 301. huic geminae nares et spiritus oris Multa reluctanti obsuitur. *Est qui leg. obstruitur*. *Sueton. Tib.* 64. *Obsuta* lectra. h. e. clausa. Al. aliter leg. *Id. Rhit.* 1. *extr.* *Sporta auri obsuta*.

OBŪRDĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *obŪrdare*, Ūrdus factus. *Augustin.* in *Ps.* 57. 15. Et ipsos (haereticos) invenimus esse serpentes indignatione obŪrdatos, nolentes audire medicamentum a sapiente.

OBŪRDEFACĪO, fācis, fēci, fācere, a. 3. surdum facere. *Augustin.* *contra Faust.* 33. 6. Quos contra testimonia Scriptorum obŪrdefecit iniquitas.

OBŪRDESCO, descis, dūi, descere, n. inchoat. 3. (ob et surdesco). Part. *Obsurdescens*. II. — *Obsurdescere* est surdum fieri, *divenire sordo*, ἄκωφούμαι.

I.) Proprie. *Cic.* 6. *de republ.* 18. Hoc sonitu completas aures obsurduerunt.

II.) Figurete. *Cic. Amic.* 24. 88. *Obsurdesimus* tamen, nescio quomodo, nec ea, quae ab ea (natura) monemur, audimus. *Ammian.* 19. 12. *med.* Qui (imperator) ut erat angusti pectris, obsurdescens in aliis etiam nimium serilis, in hoc titulo imā, quod ajunt, auriculā mollior et suspicax et minutus, acri felle concaluit. *Augustin.* 19. *Civ. D.* 4. Si obsurdecat sapiens.

OBŪTUS, a, um. *V. OBSUO.*

OBŪTECTUS, a, um. *V. voc. seq.*

OBŪTEGO, tēgis, tēxi, tectum, tēgere, a. 3. (ob et tegeo). *ObŪtego* pro *obtego* legitur apud *Plaut. Most.* 1. 3. 8. *V. sub I.* — Part. *Obtegens* II.; *Obtectus* I. et II.; *Obtegendus* I. — *Obtegere* est contegere, obducere, κατακλύπτω (It. *coprire*; Fr. *couvrir*; Hisp. *cubrir*; Germ. *bedecken*; Angl. to cover, hide, conceal).

I.) Proprie. *Cato R. R.* 40. Insuper lingua bubula obtegit, si pluat, ne aqua in librum permanet. *Plaut. Most.* 1. 3. 8. In pectus (amor) perpluit meum, neque iam unquam obtegere possum: Madant jam in corde parietes. *Al. leg.* ubtegere. *Cæs. 3. B. C.* 19. Quorum mediani orationem interruunt undique subito tela inimissa, quae ille obtectus armis milium vitavit. *Cic. Sext.* 35. 76. In conitio jacuit, sequae servorum et libortorum corporibus obtehit. *Phædr.* 5. 5. simulans se se vestimentis rusticus Porcellum obtegere. *Colum.* 3. *R. R.* 13. 19. Et quod durum est, summis glæbiis obtegitur. *Virg. 2. Aen.* 300. arboribusque domus obtecta recessit. *Cels.* 3. 22. Os obtegendum, fauces velsudæ. *Sueton. Tib.* 68. Capillo (erat) pone occipitium submissiore, ut cervicem etiam obtegeret. *Sil. It.* 15. 670. et obtectus senium fera prælia miscet. h. e. galea canillem abscondens.

II.) Translate. *Plaut. Trin.* 3. 2. 23. Nunc te hoc pacto credis posse obtegere errata? *Cic.* 1. *Att.* 18. Qui me amet, qui sapiat, quocum ego colloquar, nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam. niente celi. *Id. Vatim.* 5. 11. Ut adolescentie turpitudi obcuratit et sordibus suis obtegitur. *Id. Cael.* 18. 43. Vilia multis virtutibus obtecta. *Sueton. Ner.* 29. Dissimulare vitium et calliditate obtegere. *Tac.* 4. *Ann.* 19. Scelera nuper reperta priscis verbis obtegere. *Sil. It.* 8. 44. Multa retro rerum jacet, atque ambagibus ævi Obtegitur densa caligine mersa vetustas. — Part. *præm.* cum Genitivo apud *Tac.* 4. *Ann.* 1. Animus audas, sul obtegens, in alios criminat.

OBTEMPERĀTER, adverb. obediēter. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 5. ad *M. Cæs.* (edente Ite- rum *A. Maio*) ep. 11. Caluit et bodie Faustina: sed aequiorem animum mihi facit ipsa, quod se tam obtemperanter nobis accomodat. *Prudent.* 2. *perp. sta.* 112. *Obtemperanter* annuit.

OBTEMPERĀNTIA, æ, f. 1. obtemperatio. *Gloss. Cyrill.* Πειθαρχία, obtemperantia, obedientia, et alibi. Ηπειθα, suadela, obtemperantia, et alibi. Υπακοή, obauditiō, obtemperantia, obsequium.

OBTEMPERĀTIO, ōnis, f. 3. ubbidienza, υπακοή, obedientia. *Cic.* 1. *Legg.* 15. 42. *Justitia* est obtemperatio scriptis legibus, institutisque populorum.

OBTEMPERĀTOR, ōris, m. 3. qui obtemperat, obediens. *Augustin.* in *Ps.* 13. 1. Veneratores nominis sui, obtemperatores mandati sul id docet, ut etc.

OBTEMPERO vel *optempero*, as, avi, atum, are, n. 1. (ob et tempero). Part. *Obtemperans* et *Obtemperaturus* sub a. — *Obtemperare* (ex ob pro ad et tempero, quasi ad alterius voluntatem se temperare) est morum gerere, obsequi, obedire, προσέχω (It. *obbedire*; Fr. *obtempérer, obéir, se prêter*; Hisp. *obtemperar, obedecer*; Germ. *zu Willen sein, willfahren, gehorchen*; Angl. to obey, comply with, submit to, obtemperate). Occurrit — a) Sæpissime cum Dativo. *Cic. pro leg. Manil.* 19. 56. Sed tamen in salute communi idem populus Romanus dolori suo maluit, quam auctori-

tati vestrae obtemperare. *Id. 2. Fam. 7.* Te audi, tibi obtempera. *Id. 2. Tusc. 4. 11.* Qui obtemperet ipse sibi, et decretis sua parat. *Id. Planc. 39. 94.* Cum tempestate pugne periculo potius, quam illi obtemperem et paream? *Auct. B. Afr. 51.* Jubæ barbaro potius obediens fuisse, quam Scipionis obtemperasse nunc. *Cæs. 4. B. G. 21.* Obtemperare Imperio populi R. *Id. 1. B. C. 35.* voluntati alicujus. *Cic. Quinct. 2. 7.* alterius cupiditati. *Varro 9. L. L. 6. Müll. rationi. Auct. B. Alex. 74.* auspiciis et religionibus. *Cæs. 1. B. C. 1.* auctoritati senatus. *Nepos Timol. 1.* legibus. *Sueton. Tib. 59.* Naturæ obtemperans. *secundando e sfogando il genio. Ovid. 4. Trist. 6. 7.* Quæque sui monitis obtemperat Inda magistri Bellua. *Ter. Adelph. 4. 5. 70.* tibi deos certo scio obtemperatos magis. — b) Cum præpos. ad. *Cic. Cæcin. 18. 52.* Imperium domesticum nullum erit, si servulis hoc nostris concesserimus, ut ad verba nobis obediunt, non ad id, quod ex verbis intelligi possit, obtemperent. — c) Cum Accusativo communi. *Plaut. Amph. 1. 1. 293.* Non ego illi obtempero quod loquitur. *Id. Most. 2. 2. 89.* etiamne adstas, nec, quæ dico, obtemperas? *Ter. Heecyr. 3. 5. 62.* nec gnatus, neque hic mihi quidquam obtemperant: Quæ dico, parvi pendunt. — d) Passive impersonaliter. *Lex Jul. Municip. apud Haub. p. 133.* NEVE QUID FACITO, QUOMINVS EIS OBTEMPERATVR. *Cic. 1. Off. 11. 35.* Si mihi esset obtemperatum. — e) Absolute. *Sueton. Tib. 36.* Reliquos urbe submovit, sub pœna perpetuæ servitutis, nisi obtemperassent. — NB. Pro simplici temperare affertur illud *Ulp. Dig. 24. 1. 1.* Ne inter vitum et uxorem donatio valeretur, receptum est: ne nutuo amore se invicem spoliarent donationibus non obtemperantes, et profusa erga se facilitate utentes. *Torrentin. et Gothofred. habent temperantes.*

OBTENDO, dis, di, tum, dere, a. 3. (ob et tendo). Part. *Obtendens* II. 1.; *Obtentus* I. et II. 1. — *Obtendere* est ante tendere, prætereundere, opponere, obijcere, προτίχειν, προτίθειν (II. *stendere innanzi, opporre*; Fr. *tendre devant, mettre devant*; Hisp. *extender delante, parar delante*; Germ. *worspannen vor etwas, vormachen, vorziehen*; Angl. *to stretch, spread, or place before, oppose, obtend*).

I.) Proprie. — a) Active. *Virg. 10. Æn. 82.* Proque viri nebulam et ventos obtendera inanes. *Sueton. Ner. 48.* Ante faciem obtento sudario. *Val. Flacc. 3. 718.* obtenta mulcebat lumina palla. *Claudian. 2. in Rufin. 128.* murique locata In speciem cæsis obtendit plaustra juvenis. — *Poetice Virg. 1. G. 248.* obtenta densantur nocte tenebræ. — *Forcellinus* addit etiam illud *Plin. 37. Hist. nat. 7. 28.* (100). *Commendatio (gemmæ) summa, quod velut in translucido ignis obtentus, celantesque se transfulgunt auratæ guttæ. Sillig. vero leg.:* ignis optentus stellantibus fulget Intus aureis guttis. — b) Passivæ formæ et Mediolorum apud Græcos verborum vi. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 55.* (153). Oculis membrana vitri modo translucida obtenditur. — Sic de regionum situ. *Id. 5. ibid. 20. 17.* (77). *Libano* nomen adversus *Antilibanus* obtenditur. *Tac. Agric. 10.* Britannia spatio ac cælo in orientem Germaniæ, in occidentem Hispaniæ obtenditur.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro excusare, prætereundere, portare o allegare in excusa. *Plin. 8. Ep. 6. ad fin.* Nec puduit rationem turpitudini obtendere. h. e. turpe factum ratione excusare. *Tac. 3. Ann. 17.* Mstris preces obtendens. et *ibid. 35.* Inteoitus excusante se Lepido, quum valetudinem corporis, ætatem liberum, nubilem filiam obtenderet. *Quintil. 12. 10. 15.* Sux imbecillitati sanitatis appellationem obtendit. *Gell. 10. 22.* Quil, obtento pblotophiæ nomine, inutilis otium et lingue vitæque tenebras sequuntur. *Rursus Tac. 11. Ann. 17.* Falso libertatis vocabulum obtendit ab his, qui privatum degeneres, in publicum exitios, nihil spel, nisi per discordias, babeant. et *15. ibid. 42.* Quos (milites) diversas fugæ causas obtendentes, redire ad signa — monebat. *Lucan. 8. 339.* quid causa obtenditur armis Libertatis amor? ¶ 2. Per hypallagen est obterege, velare. *Stat. 2. Theb. 248.* fractisque obtendunt limina silvis. h. e. te gunt, ornant ramis arborum. *Sic Sil. 11. 10. 228.*

coatraria venti Examat vis, atque obtendit pulvere lucem. h. e. pulverem excitando visum admittit. Priore loco rectus ordo erat, *obtendere silvas limini: altero, pulverem luci obtendere.* Cf. *Tac. 3. Hist. 56.* Contionanti (prodigioso dicto) tantum sædarum volucrum supervolavit, ut nube atrâ diem obtenderent. *Seneca Cædip. 625.* Pædore sædo squalidam obtentus comam. h. e. comam habens pædore obsitam. ¶ 3. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. II. 2. *Cic. 1. ad Q. Fr. 1. 5.* Multis simulationum involucris tegitur, et quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura. **OBTENEBRATUS**, a, um. V. **OBTENEBRO**. **OBTENEBRESCO**, is, ere, n. inchoat. 3. obscurarsi, tenebris obvolvor. *Hieronym. 5. in Isaj. 12. 1.* Obtenebreat sol in ortu suo. *Vulgat. interpr. Job 18. 6.* Lux obtenebret in tabernaculo illius (impij), et lucerna, quæ super eum est, extinguetur.

OBTENEBRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Obtenebratus* I. et II. — *Obtenebrare* est tenebras inducere, tenebrosam reddere, coprire di tenebre.

I.) Proprie. *Lactant. 4. 19.* (ex *Amos 8. 9.*) Occidet sol meridie, et obtenebrabitur dies lucis. *Al. leg. tenebrabitur. Hieronym. 6. in Isaj. 13. 10.* Quod stellæ obtenebrentur sole oriente. *Id. ibid. 12.* Quando obtenebratus fuerit sol in ortu suo.

II.) Translate. *Ambros. de dignit. sacerdot. 5. 6.* Et nunc quadam lippitudinæ et caligine vitiorum obtenebratus.

OBTENSUS, us, m. 4. idem atque obtentus. *Fronto 2. ad amic. (edente iterum A. Maio) ep. 6. ad fin.* Ut pro severitate, quæ carebant, obtensui sævitiam subornarent. V. **OBTENTUS**, us sub II. 1.

OBTENTIO, ðnis, f. 3. obtentus, actus obtendendi; et figurate id quod obtegit ac velat. *Arnob. 5. 35.* Si textus omnis expositionis et series obtentionibus allegoricis clausa sunt. h. e. quibusdam obtentis quasi velis allegoriæ. et 36. Partes alias esse communiter conscriptas, alias vero dupliciter, et ambifaria obtentione velatas.

OBTENTO, as, are, a. 1. frequentat. ab *obtineo*, teneo, possideo, κατέχω. *Cic. 9. Att. 10. ante med.* Tamen spes quædam ma obtentabat, fore ut etc. *Al. leg. sustentabat; al. se ostendebat; al. se ostentabat.* V. *Orell. ad h. l.*

OBTENTUS, a, um. V. **OBTENDO** et **OBTI-NEO**.

ORTENTUS, us, m. 4. (obtendo). Alia forma obtentus, quam V. loco suo. — *Obtentus* est actus obtendendi, obtentio, extentio.

I.) Proprie. *Virg. 11. Æn. 66.* Exstructosque toros obtentu frondis Inunbrant. *Plin. 31. Hist. nat. 1. 1. (2).* Nubium obtentu vitalem spiritum strangulat. *Seneca Herc. Fur. 355.* Ipsa tristi vestis obtentu caput velata. *Claudian. 2. Rapt. Pros. 25.* stridentia colla Gorgonos obtentu pallæ fulgentis inunbrat.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro prætextu, specie: V. **OBTENDO** II. 1. *pretesto, scusa, colore, apparenza.* *Liv. 1. 56.* Brutl quoque haud abnuil cognomen, ut sub ejus obtentu cognominis liberator ille populi Romani animus latens operiret tempora sua. *Sall. orat. Lepidi ad pop. R. ad fin.* Secundæ res mire sunt vitis obtentui. *servo di coperta ai vizi. Cf. Demosth. Olynth. 2. p. 23.* Αί γὰρ ευπραΐαι δεινὰι αυχρηΐζει και συσπασσαι τα τοιαυτα ονειδην; et V. *Senec.*, qui hunc *Sallustii* locum tractavit 4. *Controv. 24. Pseudo Sall. orat. 2. ad Cæs. de Republ. ordin. a med.* Tabella obtentui erit, quo usqis animo libero facere audeat. *Tac. 2. Hist. 14. extr.* Vicitorem exercitum attuluit obscurum noctis, obtentui fugientibus. *Id. 12. Ann. 7.* Cupido auri immensa obtentum sbebat, quasi subsidiolum regno pararetur. *avea questo pretesto.* et 1. *ibid. 10.* Pietatem erga parentem et tempora republ. obtentul sumpta. *presi per pretesto, per coonestare,* etc. *Justin. 5. 8. 12.* Ne iterum rempubl. sub obtentu liberationis invaderet. *sotto specie.* ¶ 2. Est quidquid obtegit ac velat; V. **OBTENDO** II. 2. et **OBTENTIO**. *Lactant. 1. 11.* Vera sunt, quæ loquuntur poetæ, sed obtentu aliquo specieque velata. *Arnob. 3. 10. extr.* Nonne multo est rectius maledicere, consiliari atque alia ingerere diis pro-

bra, quam obtentu pio lalia de bis monstra opinionum indignitate præsumere? — *Nazar. Paneg. Constantin. 5.* Non terror obtentui est. h. e. non obtenditur terror, ut arceantur qui visere principem cupiunt. Alii vero interpretantur: Non terræ impedimento est.

OBTERO, tris, trivi, tritum, tèrere, a. 3. (ob et tero). *Obtrissit* pro *obtrivisset* per syncopen legitur apud *Liv. 3. 56.* — Part. *Obtritus* I. et II. 1. et 2.; *Obterendus* II. 1. — *Obterere* proprie est conterere, conculcare, proterere, atque ad eo conterendo et conculcando frangere, illidere, καταπίβω, καταπίρω (It. *pestare, calpestare, rompere pestando*; Fr. *écraser, broyer, briser, casser*; Hisp. *machacar, majar, romper, quebrar*; Germ. *zerreiben, zerretzen, zermalmen, zerbrechen*; Angl. *to crush, bruise, or trample upon*).

I.) Proprie. *Phædr. 1. 30.* Taurus ranas procucatas obtetit duro pede. *Varro 2. R. R. 5. 5.* Ne in stabulo infantes grex boum obteteret. *Sueton. Ner. 5.* Repente puerum citatis iumentis haud ignarus obtrivit. *Liv. 27. 41.* Ita pecorum modo incumpositos toto passim campo se fudisse, ut sterni (ab equitibus) obterique, priusquam instruantur, possint. *Lucan. 6. 82.* pabula terræ, Quæ curteus obtrivit eques. et *ibid. 276.* caput obtetit ossaque saxo. *Plin. 11. Hist. nat. 29. 35.* (105). Locustarum ova obterere — Et pro frangere, illidere, rompere, spezzare. *Colum. 8. R. R. 8. sub fin.* Pulli (columbarum) facillius pinguescunt, si paucas subtrahas pinnas, et obtetas crura. h. e. frangas illidasque, rompa, spezzi. Similiter Part. *Obtritus* apud *Cic. 2. Orat. 86. 353.* Ruinâ conclavis obtritos internoscere. *Lucret. 3. 907.* (893). *Luchmann.*) Urgerive superne obtritum pondere terræ. *Curt. 8. 14. a med.* Obtrivit ergo pedibus earum (belluarum, h. e. elephantorum), ceteris, ut parcius instarent, fuere documentum. *Liv. 7. 23. extr.* Impulsi retro (Galli) tuere alii super alios, stragemque inter se cæde ipsa fædiorem dare: adeo præcipiti turba obtritti plures, quam ferro necati. *Lucan. 3. 056.* Obtrita ossa. — Huc pertinet et illud *Colum. 6. R. R. 4. 3.* Pellem serpentis obtritum cum vino miscere. *pesta nel mortajo.*

II.) Translate. ¶ 1. In re militari obterere ponitur pro delere, disfare, ridurre al niente. *Liv. 9. 38.* Itaque armis virisque ad obtendum C. Marcium consulem concurrunt. *Sic Curt. 3. 2. med.* Percontari cepit, fatise ei videretur instructus ad obtendum hostem. *Id. 4. 15. med.* Mutti ergo Macedonum primo impetu obtritti sunt: plures ad Alexandrum refugerunt. *Tac. 15. Ann. 11.* Vi ac minis alarios exterruit, legionarios obtrivit. *disface.* *Sic Id. Agric. 18.* Alam prope universam obtriverat. *Val. Max. 4. 6. n. 11.* Sed illæ elades aliquanto majores: legionum interitus, signa hostilibus intercepta manibus, obtritum equitatum etc. *Al. tamen aliter leg. Cf. Justin. 24. 8. 14.* Assidui imbres, fames et lassitudo miseris infelicis belli reliquias obterebant. ¶ 2. Generatim est deprimere, contundere, deterere, ad nihilum redigere. *Plaut. Curc. 4. 4. 17.* Mæx pugnæ præliares plurimæ obtrita jarent. h. e. contemptæ, sprete. *Lucret. 5. 1232.* Usque adeo res humanas vis obdita quedam obtetit, et puleros fisci sævasque securis Proculeare ac ludibrio sibi habere videtur. *Id. 1. 79.* religio pedibus subjecta vicissim obtetit. *Liv. 3. 56.* Implorare præsidium populi, qui omnia jura populi obtrisset. *Cic. Cæcin. 7. 18.* Ita calumini stultitiamque obtrivit ac contudit. *Vatinius ad Cic. 5. Fam. 9.* Malevolorum obtreccionibus prosternere atque obtere. *Fel. poeta apud Cic. 1. Divinat. 16. 29.* Quum Achivi cæpissent Inter se streperre, aperteque artem obtere extispicum. h. e. rejicere, inprobare, nullam esse dicere. *Liv. 23. 43.* Hannibalis virtutem fortunamque extollit: populi R. obtetit senescentem cum viribus majestatem. et 24. 15. Quam utrinque duces, Romanus Bruttium Lucanumque toties a majoribus suis victos, Pœnus maucipia Romana et ex ergastulo militum verbis obteteret. *screditando, strapazzando, avviltendo.* *Cic. 7. Ferr. 1. 2.* Obteri Isudeni imperatoriam criminibus avaritiæ. *Sic Nepos Timol. 1.* Hoc præclarissimum ejus facinus non pari modo probatum est ab omnibus. Nonnulli enim invidia laudem virtutis obterebant. *Curt. 8. 4.* Silentium tamen

habuere seniores, donec Philippi res orsus obtinere. *Justin.* 5. 2. 12. Domesticis bellis Græciam obtinere, ne externis vacet. *Forcellinus* ita leg.; at plerique alii *atterere*. — Pro evertere, diruere. *Seneca* (*Edip.* 645. incestam domum Vestam, et Penates impio Marte obteram. — Pro gravare, opprimere. *Catull.* 65. 8. Troia Rhœteo quem subter litore tellus Ereptum nostris obtexit ex oculis. ¶ 3. Pro fricare, *fregare*, dixit *Apul. de Mag.* Carbone dentes obtinere.

OBTESTATIO, ōnis, f. 3. actus obtestandi, obsecratio, seu rectius, ¶ 1. Stricto sensu, ut docet *Paul. Diac. p.* 184. 15. *Müll.*, Obtestatio est, quum Deus testis in meliorem partem vocatur; detestatio, quum in deteriorem, ἐξορκισμὸς, scongiuro *salto invocando gli dei.* *Cic. Dom.* 48. 125. Quid ergo illa tua obtestatio tibicinis? quid fœculus? quid preces? quid præca verba voluerunt? h. e. deorum invocatio facta a tibicine in ritu consecrationis. *Liv.* 26. 25. Qui vietus acie excessisset, eum ne quis urbe, tecto, mensa, laræ reciperet, diram execrationem in populares, obtestationem quam sanctissimam potuerunt adversus hospites, composuerunt. *Cic. Cluent.* 12. 35. Quæ mulier obtestatione viri decem illis mensibus ne domum quidem ullam, nisi socrus suæ, nosse debuit. h. e. quia vir eam obtestatus fuerat. *Cælius ad Cic.* 8. *Fam.* 10. in *fin.* Mei officii est meminisse, qua obtestatione decedens mihi, ne pater fieri, mandarîs. ¶ 2. Latiori sensu ponitur pro sollicitis precibus. *Liv.* 27. 50. Matronæ in precibus obtestationesque versæ, per omnia delubra vagæ, supplicis votisque fatigare deos. Adde *eumd.* 8. 35. *Tac.* 1. *Ann.* 12. Senatus ad infimas obtestationes procumbens. *Sueton. Vesp.* 6. Exemplar epistolæ defuncti Ottonis ad Vespasianum extrema obtestatione ultionem mandantis. Adde *eumd. Tib.* 40. et *Pitell.* 2. Sic *Amnian.* 17. 7. *med.* Quidam, inter vitæ mortisque confinia, aliorum adjectamenta implantantes cum obtestatione magna deserebantur.

OBTESTATUS, a, um. *V.* voc. seq.
OBTESTOR, ōris, ōtus, ōm, ari, dep. 1. (ob et testor). Part. *Obtestans*; sub 1.; *Obtestatus* active sub 1. et passive sub 2. — Obtestari ¶ 1. Generalitèr est palam testari, protestari, ἐκμαρτύρομαι (It. *chiamare in testimonio*, *giurare*; Fr. *attester, prendre à témoin*; Hisp. *llamar, tomar á alguno por testigo*; Germ. *zum Zeugem anrufen, betheuern, bezeugen*; Angl. *to call solemnly to witness, protest*). *Cic. Sext.* 20. 43. De quo te, te, inquam, patria, obtestor, et vos Penates, patriique dii, me propter salutem meorum civium dimicationem cædemque fugisse. *Plerique alii leg. testor.* *Brut.* ad *Cic.* 1. ad *Brut.* 13. Oro atque obsecro te, Cicero, necessitudinem nostram tuamque in me benevolentiam obtestaus. *Sall. Cat.* 46. Multa pius de salute sua Poaptinum obtestatus: *Liv.* 2. 10. Obstantes, obtestansque deum et hominum fidem, testabatur nequidquam deserto præsidio eos fugere. *Sueton. Cal.* 15. sub *fin.* Commentarios convectos in forum, et ante clare obtestatus deos, neque legisse, neque attigisse quidquam, concremavit. *Tac.* 2. *Ann.* 65. Sacra regni, ejusdemque familiæ deos et hospitalis mensas obtestans. *Id.* 3. *Hist.* 10. Aut militum se manibus, aut suis moriturum, obtestans. *protestando.* et 12. *Ann.* 5. Summam rempubl. agi obtestans, veniam dicendi ante alios exposcit. ¶ 2. Speciatim et sæpius est cum adjuratione precari, obsecrare, supplicare, scongiurare, ἐξορκισμὸς, καταλιπαρίω, et cum verbis orare, implorare, obsecrare et similibus frequentur jungitur. — a) Sequentè ut vel Coniunctivo ommissa part. ut. *Cic.* 11. *Att.* 2. Per omnes deos te obtestor, ut etc. *Id.* *Sext.* 60. 147. Vos obtestor atque obsecro, ut etc. *Id.* 7. *Ferr.* 72. 188. Ceteros item deos deaque omnes imploro atque obtestor, ut etc. *Id.* *Cat.* 32. 78. Oro obtestorque vos, iudices, ut etc. *Plaut. Aulul.* 4. 9. 4. obsecro vos ego, mihi auxilio, Oro, obtestur, ait. *Sall. Cat.* 34. *extr.* Te atque senatum obtestamur, consulatis miseris civibus. — b) Cum part. ne et Coniunctivo. *Cic. Sull.* 32. 89. Id sibi ne eripialis, vos obtestatur. *Sall. Jug.* 74. Lacrumans obtestatur per amicitiam, ne etc. *Plin. Paneg.* 67. in *fin.* Quæso et obtestor, ne etc. — c) Sequentè Impe-

rativo. *Vellej.* 2. 131. 1. Vos publica voce obtestor atque precor: custodite, servate etc. — d) Cum uno tantum Accusativo. *Cic. Flacc.* 40. 102. Quum ego te, Flacce, cælum noctemque contestans, flens sentem obtestabar. *Id.* *ibid.* 2. 4. Quem enim alium appellem? quem obtester? quem implorem? *Id.* *Mur.* 40. 86. Vestram fidem obtestatur, misericordiam implorat. — e) Cum duplici Accusativo. *Cic. Quinct.* 30. 91. Te obsecrat obtestaturque Quinctius per senectutem ac solitudinem suam nihil aliud, nisi ut etc. *Virg.* 12. *Æn.* 819. Illud te, nulla fati quod lege tenetur, Pro Latio obtestor, pro majestate tuorum, ne etc. — f) Absolute. *Sall. Jug.* 53. Postremo, pro cuiusque ingenio, pollicendo, minitendo, obtestando alium alio modo excitare. — g) Part. *Obtestatus* passive, scongiurato, supplicato, obsecratus. *Amnian.* 31. 9. a *med.* Ni obtestatus prece impensa superstitionibus pepercisisset. *Apul.* 2. *Met.* Obtestata fide præsentium. *Al. leg.* flem.

OBTEXO, ris, xûi, xere, a. 3. (ob et texo). Part. *Obtexens* fl. — Obtexere est ante, vel supra, vel contra texere, ἀντιδιαπλέω, tessere sopra.

1.) Proprie. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 19. 21. (65). Papilio fila araneosa, quæcumque inessit, alarum maxime lanugine obtexit.

11.) Translate est obtegere, coprire. *Virg.* 11. *Æn.* 610. fundunt simul undique tela Crebra nivis ritu: cælumque obtexitur umbra. Cf. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 38. 38. (104). Subinde per nubes cælum aliud obtexens. *Stat.* 2. *Achill.* 115. Omne fretum longa velorum obtexitur umbra. *Claudian.* 1. in *I. cons. Stilich.* 258. Pænus jaculis obtexitur aer. *Ambros. Ep.* 5. n. 4. Sol nubibus obtexitur. *Id.* 2. *Off.* 5. cælum nubibus.

OBTICENTIA, æ, f. 1. reticentia, reticentia. *Quintil.* 9. 2. 54. Ἀποσιώπησις, quam Cicero reticentiam, Celsus obticentiam, nonnulli interruptionem appellant. *V. APOSIOPESIS.*

OBTICEO, ces, cœi, cere, a. 2. (ob et taceo). *Obticeo* legitur sensu tantum apud *Ter.* et *Donat.*; ceterum apud alios Perf. *obticui*: *V.* et voc. seq. — *Obticeo* est idem fere quod taceo, vel contra cupientem me loqui, sileo, tacere, κατασιγῶμαι. *Ter. Eun.* 5. 1. 4. Virgo conscissa veste lacrumans obticet. *Id.* *Phorm.* 5. 8. 2. ehem, quid nunc obticisti? *Justin.* 32. 2. 3. Turba querelarum confusus adolescens repente obticuit. *Donatus ad loc. cit. Ter. Eun.* ita distinguit: Tacemus consilia: reticemus dolores: obticemus, quorum nos pudet. Quæ discrimina perpetua non sunt. Nam *Horat. Art. P.* 284. chorusque Turpiter obticuit, subitoto jure nocendi. *Martial.* 10. 17. Solemnesque jocos, nec tristia carmina poscit: Et queritur, nugas obticuisse meas. *Ovid. Id.* 522. Addidit obscenæ convicia rustica dictis. Nec pius obticuit, quam guttura condidit arbor.

OBTICESCO, is, ere, n. inchoat. 3. occurrit tantum in *Not. Tir.*, quæ auctoritate caret, p. 90. *Obticuit*, obticescit. — Perf. *Obticui* *V.* in voc. præced.

OBTIGO, tigris, etc. *V. OBTEGO.*
OBTINENTIA, æ, f. 1. (obtinéo) habendi actio, vel significatio. *Priscian.* 18. p. 1163. *Putsch.* Et quæ (verba) per obtinentiam, id est κατά ἐπιτηρείαν, dicuntur superpositiva, habeo, possideo, teneo.

OBTINEO vel optineo, tines, tēni, tentum, tēnere, 2. (ob et teneo). In Pandectis Florentianis scribitur *optineo*, ut videre est apud *Torrentin.* et *Brissonium* testatur. *Quintil.* 1. 7. 7. Quum dico obtinuit, b litteram ratio poscit, aures magis audiunt p. Sic *Inscript.* in *Monum. Scip.* apud *Fisc. tab.* 5. et *Orell.* 554. MAIORVM OPTENVI LAVDEM. — Part. *Obtinens* sub *A.* 1. 2.º; *Obtentus* sub *A.* 3.; *Obtenturus* sub *A.* 1. 1.º; *Obtinendus* sub *A.* 1. 3.º et 4.º, 2., 3. — *Obtinere* usurpatur *A)* Active; et *B)* Neutrorum more.

A) Active obtinere est tenere, habere, possidere, quasi circum tenere, vel contra aliquem tenere, κρατέω, κρατῶ (It. *tenere, avere, possedere*; Fr. *tenir, avoir, posséder*; Hisp. *tener, poseer, ygozar*; Germ. *bei et was halten, inne haben, in Besitz halten, behaupten, besitzen*; Angl. *to hold, have, possess*). Occurrit ¶ 1. Generalitèr, et latissime patet; ita tamen, ut omnia ad quatuor potissimum capita redigi possint. — 1.º) Est tenere, habere, posside-

re, tenere, tener fermo, possedere. *Plaut. Cas.* 3. 5. 16. obtine aures, amabo. *tienmi per le orechie.* *Cic.* 2. *Phil.* 19. 48. Suam quisque decum tum obtinebat, neque erat usquam tua. *Liv.* 2. 10. Neque ille (*Horatius Cocles*) minus obstinatus ingenti pontem obtinebat gradu. *Cæs.* 1. *B. G.* 1. Una pars, quam Gallus obtinere dictum est, initium capit a flumine Rhodano. *Liv.* 30. 19. Galliam atque Italiam armis obtinere. *Rursus Cæs.* 1. *B. G.* 3. Cujus pater regnum in Sequanis multos annos obtinuerat. et mox. Propterea quod ipse suæ civitatis imparium obtenturus esset. et paulo ante. Qui eo tempore principatum in civitate sua obtinebat. Sic *Nepos Pelop.* 3. Qui tum maximum magistratum Thebis obtinebat. *Cæs.* 1. *B. G.* 7. Cujus legationis Numejus et Verodectus principem locum obtinebant. *Cic. Quinct.* 2. 8. Quum præsertim Q. Hortensius, qui hoc iudicio partes accusatoris obtinet, contra me sit dicturus. Cf. *eumd.* 3. *Orat.* 60. 224. Ad actionis autem usum atque laudem, maximam sine dubio partem vox obtinet. *Liv.* 1. 16. Romana pubes, velut orbitatis metu icta, mastum aliquando silentium obtinuit. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 3. 2. (8). Sepiæ sanguinis vicem atramentum obtinet. et *ibid.* 42. 97. (241). Caseus medicamentum vini obtinet. *Silvig.* vero leg. vitium: *V.* integrum locum. *Cic.* 4. *Tusc.* 16. 36. Proverbium locum obtinet. *Id.* *Sull.* 6. 19. Quorum alter apud me parentis gravitatem, alter filii suavitatem obtinebat. *Id.* 4. *Fam.* 13. ante *med.* Obtinemus ipsius Cæsaris summam erga nos humanitatem. *Id.* 3. *Nat. D.* 20. 51. Errantes stella numerum deorum obtinebunt. h. e. inter deos numbersuntur. Sic 2. *Off.* 12. 43. Numerum obtinent jure cæsorum. *Quintil.* 10. 5. 18. Obtinere summam opinionem in scholis. aver un gran concetto. et *Plin.* 34. *Hist. nat.* 2. 2. (2). admirationem. h. e. in admiratione esse. *Id.* 13. *ibid.* 18. 19. (69). Africanae ficus patriæ nomen obtinent. *tenoum.* *Sall. Jug.* 20. Quamquam ab ea fama, quæ plerosque obtinet, divorsum est — *Pro vero obtinere* cum Infinito, tenere o ritenere per fermo et vero, est. *Apul. de Mag. init.* Certus equidem eram, proque vero obtinebam. Sicinium Emilianum accusationem mei solis convicii impleturum. *V.* loc. *Pseudo-Sall.* infra sub *B.* — 2.º) Speciatim obtinere provinciam, regere, administrare, in provincia cum jurisdictione esse. *Cæs.* 1. *B. C.* 30. Sardiniam obtinebat M. Coita, Siciliam M. Cato, Africam sorte Tubero obtinere debebat. *Cic.* 1. *Fam.* 9. ante *med.* Quum tu Hispaniam citiorem cum imperio obtineres. *Id.* 5. *Att.* 21. ante *med.* Ex qua insula nummus nullus, me obtinente, erogabitur. sotto il mio reggimento. — 3.º) Item pro retinere, conservare, custodire, ritenere, conservare. *Plaut. Asin.* 2. 2. 54. si istam similitudinem animi obtioes, salvi Sumus. *Ter. Hecyr.* 5. 4. 18. Antiquam adeo tuam venustatem obtines, Ut voluptati obitus, sermo, adventus tuus, quocumque ad veneris, Semper siet. *Liv.* 26. 20. Collaudavit milites, quod duabus tantis cladibus deinceps icti, provinciam obtinuisent. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 1. 12. Ut facilitate sua nos eam necessitudinem, quæ est nobis cum publicanis, obtinere et conservare pantiantur. *Id.* *Quinct.* 9. 34. Neque vobis adhuc, præter te, quisquam fuit, ubi nostrum jus contra illos obtineremus. *Id.* *Rosc. Am.* 17. 49. Quod tamen si miserum et indignum esset, feret tamen æquo animo, iudices, si per vos vitam et famam potest obtinere. et *ibid.* 48. 139. Obtinere in perpetuum auctoritatem suam. *Liv.* 29. 1. a *med.* Pertinaces ad obtinendam injuriam; h. e. ad retinendum sibi, quod injuria aliis ademerant. *Tac.* 1. *Ann.* 32. Non tribuimus ultra, non castrorum præfectus jus obtinuit: vigiliis, stationes ipsi (militibus) patiebantur. — Huc pertinet et illud *Cic. Partit. orat.* 37. 130. Quæ autem scripta non sunt, ea aut consuetudine, aut conventis hominum, et quasi consensu obtinentur. sussistono, si conservano. et 5. *Tusc.* 41. 118. Lex, quæ in Græcorum conviviis obtinetur, si osserva. *Orellius aliquid Codicum auctoritate fretus ieg.* obtinet. — 4.º) Item occupare, occupare. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 5. (9). Platanus nemorosa vertice, et se vastis protegens ramis, agros longis obtinet umbris. *Zucret.* 3. 1002. Qui non sola novem dispersis ju-

gera membris Obtineat, sed qui terrai totius orbem. *Curt.* 6. 1. Emenus curru omne spatium, quod seles Laconum obtinuerat. *Liv.* 29. 27. Noctem insequenti eadem caligo obtinuit. *Tac.* 3. *Hist.* 14. extr. Legiones, quas Cæcina ad obtinendam Cremonam præmiserat. ¶ 2. Spectatim in re oratoria est probare, sustinere, defendere, evincere, provare, sostenere, far vedere. — a) Cum Accessivo rei, quæ probatur. *Cic.* 5. *Verr.* 71. 168. Possumus hoc teste, possumus litteris hominum honestissimorum, possumus auctoritate societatis, quod dicimus, obtinere? an aliqua firmiora, aut graviora querenda sunt? *Id.* *Quintil.* 23. 75. Non ad obtinendum mendacium, sed ad verum probandum auctoritatem adjuvare. *Id.* 2. *Fin.* 22. 71. Non metuet, sive celare potuerit, sive opibus magnis, quidquid fecerit, obtinere. et 4. *ibid.* 28. 78. Stoici se posse putant duas contrarias sententias obtinere. *Quintil.* 6. 4. 15. Diu pugnare in his, quæ obtinere non possis. et 12. 10. 53. Ad obtinendum quod intendimus. — b) Cum Infinitivo. *V. Varronis* loc. 2. *R. R.* 1. 9. infra allatum sub *E. extr.* *Arnob.* 4. 11. *extr.* Possumus obtinere, falsum esse quod dicitur. *Apul.* 1. *Dogm. Plat.* Tres partes philosophiæ congruere inter se, primus obtinuit. *h. e.* affirmavit, asseruit, monstravit. *Cl. Quintil.* 5. 13. 24. Si defecerint omnia, tum videndum erit, an obtineri possit, ne illud quidem recte factum. ¶ 3. Item est impetrare, consequi, adipisci, vincere, superiorem esse, impetrare, obtinere, consequi, vincere. — a) Cum Accessivo. *Cic.* 1. *Legg.* 22. 59. Quanta instrumenta habeat (homo) ad obtinendam adipiscendamque sapientiam. *Gell.* 12. 14. in fin. Impetrare et obtinere. *Rursus Cic.* 7. *Att.* 25. Males causas semper obtinuit, in optima concidit. *Id.* *Rosc. Com.* 4. 10. Ad iudicium hoc modo venimus, ut totam rem aut obtineamus, aut amittamus. *Id.* 1. *Fam.* 8. a. *med.* Eo tu consule omnia, quæ volas, obtinebis. *Cæs.* 7. *B. G.* 85. Romani, si rem obtinuerint, finem laborum omnium expectant. *h. e.* si victoriam reportaverint. *Justin.* 37. 1. 1. Legati veniam his a senatu obtinere. *Cic.* *Balb.* 27. 61. Volumus quædam, contendimus, experti sumus: obtenta non sunt. *Justin.* 2. 4. 24. Obtenta in præmium captiva. *Id.* 21. 6. 5. Hamilcar per Parmenonem aditu regis obtento. *ottenula udienda.* *Id.* 20. 2. in. Litatis hostiis, obtentoque, ut rebantur, quod petebant. — b) Cum Ablat. et præpos. de. *Cælius* apud *Cic.* 1. *Fam.* 6. ad fin. Quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum. — c) Cum Coiunctivo et part. ut aut ne. *Liv.* 35. 10. His obtinuit, ut præferretur candidatus, quem etc. *Justin.* 12. 8. 6. Æque est ab eo obtentum, ut vellet vivere. *Quintil.* 4. 2. 100. Factum ejus fortasse ut sit tutum (*h. e.* ne puniatur), obtinebit. *Sueton.* *Cæs.* 23. Appellato demum collegio, obtinuit, ne reus fieret. *Quintil.* 4. 3. 27. Obtinendum, ne quid in ea desit, ne quid supersit. Adde *eum.* 11. 2. 45. — d) Sequentem quin. *Sueton.* *Tib.* 31. Obtinere non potuit, quin rata voluntas legatoris esset. — e) Cum Infinitivo. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 2. 30. Earumque artem et disciplinam obtineat colere. *Ita legit Fleckeisen. atque hanc lectionem ex analogia verb. sustineo et abstineo tuetur: vulgati libri leg. Pareat artem et disciplinam: obtineat colorem.* *Cic.* 2. *Fin.* 22. 71. Mallet obtinere existimari bonus vir, et non sit, quam etc. *Al. rectius leg. Mallet existimari bonus vir, etc.* — f) Absolute, Accusativus enim facile intelligitur. *Sueton.* *Aug.* 37. Exegit etiam, ut quoties consulatus sibi daretur, binos pro singulis collegas haberet: nec obtinuit, reclamantibus cunctis etc. Adde *eum.* *Cæs.* 11. ¶ 4. Est etiam circa se tenere, ex præpositionis ob significatione sumptum. *Vopisc.* *Aurel.* 43. Facit iudices, quos fieri non oportet; amoret a republica, quos debet obtinere.

B) Neutorum more obtinere est prævalere, prevalere, durare. *Sall.* *Aug.* 80. *Kritz.* Ita animus multitudinæ (uxorum) distribuit: nulla pro socia obtinet, pariter omnes viles sunt. *Al. leg. nullam: at V. Kritz.* ad b. 1. *Liv.* 5. 49. ad fin. Ibi cædes obtinuit: castra capiuntur, etc. *Al. leg.* omnia obtinuit. *Ulp. Dig.* 2. 4. 4. Cassius in Infortunio omnes parentes dicit: quod et honestus

est, et merito obtinuit. *Paul.* *ibid.* 42. 1. 36. Et ai dissentirent, sententis plurium obtineret. *Petron.* *Satyr.* 2. Simulque corruptæ eloquentiæ regula stetit et obtinuit. — Sic obtinere dicitur consuetudo, quæ invaluit, durat et servatur. *Ulp. Dig.* 1. 16. 7. Ferlas secundum mores et consuetudinem, quæ retro obtinuit, dare. Et absolute *Id.* *ibid.* 13. 1. Hodie obtinuit, indifferenter quæstores creari tam patricios, quam plebejos. Sic fama obtinet, apud *Liv.* 21. 46. in fin. Malim equidem de filio verum esse, quod et plures tradiderunt auctores, et fama obtinuit. *Pseudo-Sall.* initio orat. 1. ad *Cæs.* de *Republ. ordin.* Pro vero antea obtinebat, regna atque iuperia Fortunam dono dare, etc., sed res docuit, id verum esse, quod in carminibus Appius ait, fabrum esse quemque fortunæ. *correa per vero: si teneo per certo.* *Al. leg. Populus R. antea obtinebat.* *h. e.* verum putabat, pro certo tenebat. *Farro 2. R. R.* 1. 9. Non ipsos quoque (*Romulum et Remum*) fuisse pastores obtinebit, quod Parilibus potissimum condidere urbem? *h. e.* pro certo habebitur. Vel, non hoc obtinebit, quod etc. *h. e.* evinct, probabit.

OBTINGO, tingis, tigi, tingere, 3. (ob et tango) usurpator *A)* Impersonaliter; et *B)* Active.
A) Impersonaliter obtingere ¶ 1. Est obvenire, λαγγίζω (*It.* toccare; *Fr.* arriver, survenir, ehoir; *Hisp.* sobrevenir, caer, caer en suerte; *Germ.* zu Theil werden, zufallen, zustossen; *Angl.* to fall to by lot). Usurpator — a) Cum Nominativo rei, quæ obtingit. *Pacuvius* apud *Cic.* 2. *Herenn.* 23. 36. Orestes modo fuit rex, modo mendicus factus est: Infratragio res conligit. Nempe ergo haud fortuna obtingit. *Plant.* *Cas.* 2. 4. 21. Mihi obtingit sors. *Id.* *Bacch.* 3. 6. 14. Nullus est, cui non invident rem secundam obtingere. *Id.* *Men.* 5. 5. 1. Edepol næ hic dies pervorsus atque adversus mihi obtingit. *Cic.* 1. *Off.* 7. 21. Eorum, quæ natura fuerant communia, quod cuique obtingit, id quisque teneat. *Id.* 1. *Att.* 20. Eam, quam mihi dicit obtingisse, ἀνάπραξ, nunquam deseram. *Quintil.* 3. 7. 13. Omnia, quæ extra nos bona sunt quæque hominibus forte obtigerunt, non ideo laudantur, quod etc. *Id.* *præfat.* 27. Quæ (vox, latus etc.) si modica obtingunt, possunt ratione ampliari. — Sæpe de magistratibus. *Cic.* 2. *Fam.* 19. Quum optatissimum nuncium accepissem, te mihi quæstorem obtigisse. *Cl. Nepos Cat.* 1. Quæstor obtingit (*Cato*) P. Cornelio Scipioni Africano consuli. *Rursus Cic.* *Vatin.* 5. 12. Quum tibi aquaria provincia sorte obtigisset. *Sueton.* *Cæs.* 5. Tribunatu militum, qui primus Romanam reverso pro suffragia populi honor obtingit etc. *Id.* *Aug.* 10. Ludos autem victoriæ Cæsaris non audentibus facere quibus obtingerat id munus, ipse edidit. — Et in plurali num. *Id.* *ibid.* 31. Quis hoc (mense) et primus consulatus et insignis victoriæ obtigissent. — b) Sequentem ut. *Plaut.* *Rud.* 4. 2. 21. nunc hæc tibi Occasio, Gripe, obtingit, ut liberet ex populo prætor te. *Cic.* 1. *Divinat.* 46. 103. Quam ei (*L. Paullo*), bellum ut eum rege Perse gereret, obligisset. *Id.* 2. *Verr.* 8. 21. Quum prætores designati sortirentur, et M. Metello obligisset, ut is de pecuniis repetundis quæreret etc. ¶ 2. Item est evenire, accidere, contingere, accidere, avvenire. *Plaut.* *Rud.* 4. 6. 7. eloquere, ut hæc res obtingit de filia. *Ter. Heaut.* 4. 3. 5. Istuc tibi ex sententia tua obtingisse lætur. *Id.* *Andr.* 3. 5. 2. atque hoc confiteor Jure mihi obtingisse, quandoquidem tam iners sum. *Cic.* 4. *Cat.* 2. 3. Si quid mihi obtingerit, æquo animo paratoque moriar. *h. e.* humanitus acciderit. — Et in plurali num. *Plaut.* *Asin.* 3. 3. 136. animo sibi bono face: exoptata obtingent.

B) Active ponitur pro simplici tangere. *Plaut.* *fragm.* Nam Ita mustulentus æstus nares obtingit. *Ita Non.* p. 415. 16. *Merc.* Sed *Idem* p. 64. 2. habet attigit, hunc eundem locum referens.

OBTINNO, is, ire, n. 4. (ob et tinno) idem ac tinno. *Apul.* de *Mag.* Equid illi aures obtinarent, et ultra eorum nigis.

OBTISTROTUM. *V. OPTOSTROTUM.*

OBTORPEO, es, ere, n. 2. idem atque obtorpescere. *Gloss.* *Philox.* Obtorpeo, καταπακώ. Exhibent hanc vocem et *Not. Tyr.* p. 94.

OBTORPESCO, pescis, pñi, pescere, n. inchoat. 3. (ob et torpesco) valde torpescere, obtupesce-

languescere, ἀνοραπαζώ (*It.* stupidire, intormentire, intirizzare, intorpidire; *Fr.* s'engourdir, devenir immobile; *Hisp.* entorpecerse; *Germ.* entstarren, starr, gefühlos werden; *Angl.* to grow numb or stiff, become torpid).

L.) Proprie. *Liv.* 22. 3. sub fin. Signum effodiant, si ad convellendum manus præ metu obtorpuerint. Adde *Cic.* *Dom.* 52. 135. *Seneca* 1. *Controv.* 1. a. *med.* Oculi subita caligine obtorpuerunt. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 42. 67. (143). Novil torpedo vim suam, ipsa non torpens, mersaque in limo se occultat, piscium qui securi supernatantes obtorpuere, corripiens. *Id.* 8. *ibid.* 27. 41. (99). Anguis, si squamæ obtorpuere, spicis juniperi se scabit. *h. e.* duriores factæ sunt. *Marcell. Empir.* 1. p. 87. retro ed. *Al.* Remediatortorpedo nigra viva imposita ei loco, qui in dolore est, donec desinat dolere et obtorpescat pars.

II.) Translate de animo. *Cic.* vertens *Eurip.* versus 3. *Tusc.* 28. 67. Sed jam subactus inserius obtorpuerit. *Liv.* 34. 38. in fin. Circumfuso undique pavore ita obtorpuerit, ut nec dicere, quid in rem esset, nec audire posset. *Id.* 32. 20. Obtorpuerant quodammodo animi. *Curt.* 10. 3. in. Quis crederet savam paullo ante contionem obtorpuisse subito melu? *Apul.* de *Mag.* Repentino mentis nubilo obtorpescent.

OBTORQUEO, ques, si, lum. quere, a. 2. (ob et torqueo). Part. *Obtorquens* 2. — Obtorquere ¶ 1. Est aliquid a recta linea in aliam partem torquere, στρεπέζω, volgere fuori della retta, torcere. *Stat.* 5. *Theb.* 414. dextræque obtorquet in undas *Proam.* ¶ 2. Item valde torquere, in circulum torquere, torcere forte, torcere o volgere in giro. *Aurel. Pict.* *Vir.* illustr. 66. M. Livius Drusus consuli legibus agrariis resistenti ita collum in comitio obtorsit, ut sanguis efflueret e naribus. *Plaut.* *Pæn.* 3. 5. 45. Obtorto collo ad prætorum trahi. *Cic.* 6. *Verr.* 10. 24. Obtorta gula in vincula abripi jussit. *Petron.* *fragm.* apud *Fulgent.* de *prisc.* *serm.* p. 566. 2. *Merc.* Obtorto valigier labello. *Virg.* 5. *Æn.* 559. in pectore summo Flexilis obtorti per collum circulus auri. *Hieronym.* 2. in *Jovinian.* 36. Obtortus fastis. *Apul.* 3. *Met.* Domus januas, carlinibus obtortis, evellere gestientes.

OBTORTIO, õnis, f. 3. torcimento, tortio, contortio. *Fulgent.* de *prisc.* *serm.* p. 563. 33. *Merc.* Valgia sunt labellorum obtortiones. *V.* integrum loc. in *SUBATIO.*

OBORTUO, a, um. *V. OBTORQUEO.*

OBTRACTAT contra sententiam tractat. *Paul.* *Diac.* p. 187. 13. *Müll.* *Al. leg.* Obtractat.

OBTRAHIO, is, ere, a. 3. *Tertull.* *Virg.* veland. 15. Si tentationibus gradum obtraxerit. *Al. leg.* obstruxerit.

OBTRACTATIO, õnis, f. 3. actus obtractandi, reprehensio, vituperatio, maledictio, εὐνομοσύνη, ζήλοποιία (*It.* spartamento, maldicenza; *Fr.* dénigrement, détraction jalouse, jalousie, envie; *Hisp.* conversacion denigrativa, detraccion; *Germ.* die Verkleinerung, Missgunst; *Angl.* a detracting, disparaging, slandering, detraction, obtractation). *Cic.* 1. *Fam.* 7. a. *med.* Quorum malevolentissimis obtractationibus nos scito de vetero illa nostra sententia prope jam esse depulsos. *Tac.* 1. *Hist.* 1. Obtractatio et livor pronis auribus accipiuntur. et 3. *ibid.* 37. Nulla in oratione ejusquam erga Flavianos duces obtractatio. — Definuit a *Cic.* ipsa ægritudo 4. *Tusc.* 8. 18. Obtractatio est eo, quom intelligi ζήλοποιία volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque polliatur eo, quod ipse concupierit. invidia, malignità, astio. Differt ab invidia, ut *ibid.* colligitur, quia hæc dolet rebus secundis alterius, a quo nihil læditur: obtractatio est in his, quibus lædi se quis putat.

V. OBTRACTIO 1. *Vatinus* ad *Cic.* 5. *Fam.* 9. Malevolorum obtractationes et invidias prosterne. *Cæs.* 1. *B. C.* 7. Injurias inimicorum in se commemorat, a quibus unductum et depravatum Pompejum queritur invidia atque obtractatione laudis suæ. *Liv.* 28. 49. Obtractatio atque invidia adversus crescentem in dies gloriam fortissimi consulis. *Cic.* *Pontej.* 8. 16. Inimicum esse alicui ex civilibus studiis atque obtractatione domestica. *Id.* 1. ad *Q. fr.* 1. 15. Obtractatione et malevolentia liberatus. *Justin.* 28. 2. 6. Quæ res Demetrio non

gratiam legationis, sed odium obtractationis comparavit. *Nepos Att.* 20. Inter quos maximarum rerum non solum æmulatio, sed obtractatio tanta intercedebat, quantum etc. *Plancus ad Cic.* 10. *Fam.* 18. Hæc res habet obtractationem. h. e. obtractationi est subiecta. *Cic. Brut.* 42. 156. Tantum abest ab obtractatione invidiæ, etc. *Al. leg. invidiæque.* *Liv.* 2. 40. Non inviderunt laudes suas mulieribus viri Romani: adeo sine obtractatione gloriæ alienæ vivebatur.

OBTRACTATOR, ōtis, m. 3. *Paul. Diac. p.* 199. 1. *Müll.* Obtractator est qui facit quid contra recte tractantem. — Itaque est qui obtractat, maledicus, invidus, calumniator (qui quomodo ab invidi differat, *V.* in voce præced.), κατὰλοσ, διαβολος (h. invidiosus, maledicent, sparlator; Fr. detracteur, envieux, jaloux; Hisp. detractor, maldiciente, envidioso; Germ. d. Misgünstige, Neider, Verkleinerer; Angl. a detracter, disparager, slanderer, calumniator, envious). *Cic. Flacc.* 1. 2. Si forte beneficii hujus obtractator, aut virtutis hostis, aut laudis invidus existisset. *Id. Planc.* 23. 57. Nonnulli nostri iniqui, multi communes obtractatores atque omnium invidi multa sinterunt. *Id. Fam.* 4. A tuis invidis et obtractatoribus nomen inductum sitæ religionis. *Id. Brut.* 1. 2. Dolebam, quod non adversarium, aut obtractatorem laudum ineam, sed socium potius et consortem gloriosi laboris amiseram. *Id. Flacc.* 28. 68. In tam suspiciosa ac maledica civitate locum sermuni obtractatorum non reliquit. *Nepos Epam.* 5. Habuit obtractatorem Meneclidem quemdam indidem Thebis et adversarium in administranda re publica. *Sueton. Cæs.* 55. Purgare se adversus obtractatorum criminationes, et ibid. 45. Calvitii deformitatem iniquissime ferebat, sæpe obtractatorum joris obnoxiam expertus. *Justin.* 31. 6. 1. Huic sententiæ obtractatores amici regis erant. *ripenso. contari.*

OBTRACTATORICĒ, adverb. obtractando, per obtractationem. *Acron ad Horat.* 1. *Sat.* 2. 3. Mutato nomine per invidiam, cantorem pro musico obtractatorie dicit.

OBTRACTATUS, us, m. 4. idem atque obtractatio. In sexto casu sing. *Gell. præf. a med.* Ut sine vano obtractatu considerent.

OBTRACTO, as, avi, atum, are, n. 1. (ob et tracto). Part. *Obtractans* sub a. et d. — *Gloss. Philox.* Obtractat, ἀνταπαρτε. Cf. loc. *Paul. Diac.* in v. **OBTRACTATOR** iuit. — Obtractare est ex invidentia male dicere, diæta et facta alicujus vituperare, calumniari, reprehendere, διασπορα, διαβάλλω (h. invidiare, sparlare; Fr. dénigrer, rabaisser, blâmer; Hisp. detractor, denigrar, envidiar; Germ. Jemanden verkleinern, ihm schaden, entgegen sein, feindlich sein, ihn herabsetzen; Angl. to disparage, detract, from, slander, traduce, dispraise, calumniate). Usurpatur — a) Cum Dativo. *Cic. 4. Tusc.* 26. 56. Obtractare vero alteri, aut illa vitiosa æmulatio, quæ rivalitatis similitis est, æmulari, quid habet utilitatis? quom sit æmulantis angere alieno bono, quod ipse non habeat; obtractantis autem augere alieno bono, quod id etiam alius habeat. *V. OBTRACTATIO.* *Id. 4. Acad.* (2. pr.) 15. 16. Arcesilas Zenoni obtractans nihil novi reperient. *Sueton. Tib.* 52. Germanico usque adeo obtractavit, ut et præclara facta ejus pro supervacuis elevaret, et gloriosissimas victorias ceu damnosas rei publicæ increparat. Rursus *Cic. pro leg. Manil.* 8. 21. Qui huic obtractant legi atque causæ. *Liv.* 36. 36. Fratris. Et illis, quos solos obtractasse gloriæ suæ, quom libaret Græciam, memineral. *Sueton. Cal.* 35. Alicujus commodis obtractare. — b) Cum Accusativo pro damnare, rulpare, carpere. *Phædr.* 2. *epit.* Si livor obtractare curam voluerit. *Id. 5. prol.* Huic (libellum) obtractare si volet malignitas, inuiti dum non possit, obtractet licet. *Liv.* 45. 37. Cui nullum probum dicere poterat, ejus obtractare laudes voluit. *Tac.* 1. *Ann.* 17. extr. Non obtractati a se urbanas excubias. *Id. Dial. de Orat.* 25. Invicem se obtractaverunt. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 58. (119). Lautitiam omnem apparatus obtractans. Addunt et ex *Cic.* 10. *Phil.* 3. 6. Consuetudo plerisque in rebus bonos obtractandi. *Al. tamen rectius leg. bonis.* — c) *Obtractare inter se est.* *Nepot. Arist.* 4. Equalls fore fuit Themistocli. Itaque cum eo de præcipitatu

contendit. Namque obtractarunt inter se. si persegularono l'un l'altro. — d) Absolutè. *Cic. 4. Tusc.* 20. 46. Ipsum illum æmulari, obtractare, dicunt non esse inutile, quom aut se non idem videat consecutum, quod alium; aut alium idem, quod se. *Id. 4. Acad.* (2. pr.) 24. 76. Arcesilam vero non obtractandi causa cum Zenone pugnasse, sed verum invenire voluisse. *Sueton. Tib.* 10. Ne aut obstarè, aut obtractare præsens videretur. — Sic de abstractis *Sil. It.* 16. 12. pravè obtractant suorum Invidia. — e) Passivè impersonaliter. *Cic. 3. Att.* 26. Mihi in animo est legum lationem expectare: et si obtractabitur, utar auctoritate senatus. *Liv.* 8. 36. Cessatum a milite, ac de industria, ut obtractaretur laudibus duels, impedita victoria est. — *NB.* Obtractat (al. Obtractat), inquit *Paul. Diac. p.* 187. 13. *Müll.*, contra sententiam tractat. Hinc obtractare aliquid mandis pro attractare, contractare contra alicujus voluntatem, dicit *Hieronym. Vit. Pauli,* n. 3. Sicut qui adtractare legunt.

OBTRITIO, ōnis, f. 3. actus obterendi. *Augustin. serm.* 8. de divers. 4. Accedite ad eum in obtritione cordis.

OBTRITUS, a, um. *V. OBTERO.*

OBTRITUS, us, m. 4. actus obterendi. In sexto casu sing. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 28. 67. (258). Ne herbæ obtritu hebetentur.

OBTRUDO vel obstrudo, dis, si, sum, dere, a. 3. (ob et trudo). Part. *Obtrudens* I. 3.; *Obtrusus* II. 2. — Obtrudere est valde trudere, vel aliquid in aliud trudere, contra aliquid trudere, vi pellere, προωδιζομαι (h. spingere con forza, spingere dentro o contro; Fr. pousser violemment, enfoncer, fourrer dans; Hisp. pujar violentamente, hundir, introducir; Germ. hineinstossen, gegenstossen; Angl. to thrust against, thrust or push violently against).

1.) Proprie. **1.** Generatim. *Apul.* 7. *Met.* in fin. Ardente titione mediis inguinibus obtrudit. **2.** Speciatim apud *Plaut.* usurpatur pro avide vorare, in os cibum trudendo inferre, Stich. 4. 2. 13. stans obtrusero aliquid strenue. Verba sunt parasiti, qui quom audiret, non esse sibi ad recumbendum in cæna locum, ait, nihilominus stantem rem suam acturum. *Id. Cure.* 2. 3. 87. aliquid prius obstrudamus, penam, sumen, etc. Alii hic leg. obtrudamus. *Festus p.* 193. 14. *Müll.* Obstrudant, obstruunt, ab avide trudendo in guttam, non sumendo, cibum. Unde obstrudulentum dicit *Titinius:* Obstrudulenti aliquid quod peccam sedens Aut hic lætaster (*Müll.* luctentaster), aut formaster frigidus. Hæc *Fest.*, ad quæ verba non una est criticorum conjectura. **3.** Item speciatim est allum contra alium impellere. *Amnian.* 16. 12. med. Pulvis æquali motu assurgens, et prospectum cripiens, arma armis, corpora corporibus obtrudebat. *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 37. n. 197. Cujus generis frigerantia atque obtrudentia tactu et densantia sunt hæc etc. *emplastic.*

II.) Translate. **1.** Sæpissime ponitur pro invito et repugnantè offerre, aut dare, dar per forza. *Ter. Andr.* 1. 5. 15. ea quia nemini obtrudi potest, itur ad me. *Id. Hecyr.* 3. 1. 16. numquam ausus sum recusare eam, quam mihi obtrudisti pater. — Hinc obtrudere palpum alicui est far cavere, o adulare chi non ne ha voglia, αἰχμαλῆν. *Plaut. Pseud.* 4. 1. 35. Ego istuc aliis dare condidici: mihi obtrudere non potes palpum. **2.** Interdum pro claudere, ocludere. *Plaut. Men.* 3. 3. 26. Jamne abiit intro? abiit, obtrusit fores. *Al. leg. operuit. Prudent.* 5. *æpi orep.* 95. Conclamat: oa obstrudite, No plura jactet improbus. *Al. leg. obtrudite, eliso s. Seneca Ep.* 68. Multa aperta transeunt, condita et obstrusa rimantur. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 17. sub init. Ait quosdam medicantes Græco nomine (passionem hanc) phragnon vocare, siquidem ubrusis naturalibus ventris officii fieri videatur. *Theod. Priscian.* 4. p. 317. ed. *Ald.* Diffuso liquore obstrudentem hydropem nasci aive perfici ad tumorem totius corporis. et paulo ante. Obstruso meatu, qui ad ventrem ducit. — *NB.* Ad hoc vocabulum refertur etiam a nonnullis illud *Cic.* 6. *Ferr.* 36. 79. Qui non obtrualt aliqua ex parte monumenta P. Scipianis, sed funditus sustulit et delavit. h. e. loco movit, everlit. Sunt qui suspicantur legendum obtruisit, alii obruisit:

sed *Orellius* ex opt. *Cod. leg. obstruxit*, quod probandum videtur.

OBTRUDULENTUS vel obstrudulentus, a, um, adject. qui trudi potest, vel debet; ridicule conficta vox ad risum captandum. *V. Festi* locum in voce præced. I. 2. Cf. *Placidi Gloss. in Class. Auct. T. III.* edente A. *Maio.* Obstrulenta (lege Obstrudulenta) appellanda.

OBTRUNCATIO, ōnis, f. 3. troncamento, κατακοπή, actus obtruncandi. *Colum.* 4. *R. R.* 29. 4. Quod tamen totius obtruncatione villa et cum ejusdem resectionis fissura præcipit fieri.

OBTRUNCATUS, a, um. *V. voc. seq.*

OBTRUNCŒ, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et trunco). Part. *Obtruncatus* et *Obtruncaturus* 2. — Obtruncare **1.** Stricto sensu in re agraria est aliquid ex arboris trunco abscondere, cædere; κατακοπή, (h. troncare, tagliar via dall'albero; Fr. tailler, couper; Hisp. tajar, cortar, partir, dividir; Germ. ab-, be-, verschneiden, einstützen; Angl. to cut off the head or limbs, cut or lop off, cut away). *Colum.* 4. *R. R.* 29. 4. Atque ita superficies insitæ vitis usque ad receptum surculum obtruncatur. **2.** Latiori sensu est concidere, trucidare, occidere, tagliare a pezzi, ammazzare. *Vet. Poeta* apud *Cic.* 3. *Nat. D.* 26. 67. Puerum interea (*Medea*) obtruncat, membraque articulatim dividit, Perque agros passim dispergit corpus. *Sall. fragm.* apud *Non. p.* 497. 27. *Merc.* Ceteri vice pecorum obtruncabant. *Id. Jug.* 102. Equites, pedites permixti cædere alios, alios obtruncare. *Curt.* 6. 1. 1. Obtruncatis, qui promptius resistebant. *Liv.* 1. 5. in fin. Ita regem obtruncant. *Justin.* 33. 2. 2. Veluti jacentem obtruncaturus. *Virg.* 3. *En.* 331. scelerum Furiis agitatores *Orestes* *Æcippit* (illum) incautum, patriasque obtruncat ad aras. *Id. 3. G.* 374. cervos Comminus obtruncat ferro. *Plaut. Aulul.* 3. 4. 10. Capio fustem, obtrunco gallum furem manifestarium.

OBTRUSIO vel obstrusio, ōnis, f. 3. obtrudendi actus. **1.** Generatim est immisio per vim, intrusione. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut. præfat.* n. 6. *Asclepiades*, phrenitis, inquit, est corpusculorum statio, sive obtrusio in cerebri membranis frequenter sive sensuum alienatione et febribus. *Sunt Græca* *σπάσις* et *ἐμπασις*. Adde eund. ibid. pluries, etiam in plur. num. **2.** Item vehemens alterius rei in alterum impulsio. *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 37. n. 197. At si sudorom perseveraverit fluor, probandam etiam aspergiem, quæ suo frigore ac propria virtute, vel obstrusione constringat, judicamus. Cf. *ejusd.* verba, quæ proxime sequuntur, allata in **OBTRUDO** 1. 3.

OBTUËOR, ōris, eri, dep. 2. (ob et tueor). Aliam formam obtuor, tui, exhibet *Accius* apud *Non. p.* 160. 3. *Merc.* Quibus oculis quisquam poterit illorum obtui vultus? Confer **INTUOR** et **CONTUOR**. — Ceterum *Obtuerier* pro obtueri παραωρη est apud *Plaut. Most.* 3. 2. 153. et *Amph.* 3. 2. 19. — Obtueri **1.** Est intentis oculis adspicere, contra intueri, guardare fiso o in faccia, ἐξοραω. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 17. numqui nunmi exciderunt, here, tibi, quod sic terram Obtueri? *Id. Most.* 1. 1. 66. quid tu me nunc obtueri, furcifer? *Id. Amph.* 3. 2. 18. Quomam te obtueristi? *ALC.* Ita ingenium meum est: Inimicos semper oia sum obtuerier. *Furcellinus* hunc locum ad sequentem paragr. retulit. — Facite *Id. Most.* 3. 2. 151. At tu isto ad vos obtueri. h. e. in cam partem, ubi vos estis. **2.** Pro simplici intueri, aut videre. *Plaut. Most.* 3. 2. 153. nullam pictam conspicio hic avem. *τνα.* ignoscere: atate non quis obtuerier.

OBTUITUS, us, m. 4. *V. OBUTUS.*

OBTUMESCENS. *V. Obmutescens* in voc. **OBMUTESCO.**

OBTUNDO, tundis, tūdi, tūsum et tunsum, tundere, a. 3. (ob et tundo). *Obtusius* pro obtusus legitur nonnulli (inter quos *Pierius*) ex *MSS.* apud *Plaut. Cas.* 5. 1. 8., *Virg.* 1. *G.* 262. et 3. *ibid.* 133., *Gell.* 13. 24. a med., *Auct. Paneg.* ad *Constantin.* 12. extr., et *Apul.* 9. *Met.* Alii passim n. exterrunt. — Part. *Obtundens* II. 2.; *Obtusius* in fin. — *Obtundere* est super tundere, aut contra tundere, κατακοπή (h. battere sopra a contro, percuotere; Fr. frapper contre, ou sur; Hisp. castrar, herir, golpear contra, ó sobre; Germ. auf oder gegen etwas schlagen; Angl. to beat, strike).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Plaut. Cas. 5. 2. 50.* Obtundit os mihi. *Id. Amph. 2. 1. 59.* Nam sum obtusus pugna pessume. *Firmic. 5. Mathes. 5.* Qui aliquo dolore percussus et caput plangant et pectora pugnis obtundant. ¶ 2. Latiori sensu, obtundere aciem ferri est ita tundere, ut crassior fiat et hebetetur, cædemque inepta sit. *Lucret. 6. 398.* In terraque patris cur telum perpetuuntur Obtundi? *Claudian. Cons. Mall. Theod. 166.* Nonne vides, ut nostra soror Clementia tristes Obtundat gladios? *rintuzza, spunta, rende ottusi. V. OBTUSUS 1. 2.*

II.) Translate. ¶ 1. Ab acie ferri transfertur — a) Ad oculos, quum hebetiores fiunt, et minus vident. *Plin. 22. Hist. nat. 25. 70. (142).* Lens aciem oculorum obtundit et stomachum inflat. *Claudian. VI. cons. Honor. 31.* acies stupet igne metalli, Et circumfuso trepidans obtunditur auro. — b) Item ad aures, præsertim quum vel nimio clamore, vel eadem sæpius repetendo, molesti sumus. *Cic. Orat. 66. 221.* Ne brevitatis defraudasse aures videatur, neve longitudo obtudisse. *averle stordite e stancate.* Sic *Tinarch. apud eumd. 5. Ferr. 67. 157.* Obtulerunt ejus aures, te socium prætoris fuisse. *gli assordarono le orecchie.* — Item ad aures, quum minus audiunt. *Plin. 24. Hist. nat. 11. 50. (87).* Arundinum lanugo illita auriibus obtundit auditum. — c) Item ad vocem, quum minus acuta et sonora sit. *Lucret. 4. 612. Lachmann.* Et tamen ipsa quoque hæc, dum transit clausa domorum, Vox obtunditur atque aures confusa penetrat, Et sonitum potius quam verba audire videmur. *Cic. 2. Orat. 70. 282.* Quum patronus vocem in dicendo obtudisset. *Adde Liv. 7. 2. a med. Sic Plin. 32. Hist. nat. 9. 31. (96).* Myaces fauces vexant vocemque obtundunt. — d) Sæpe ad animum. *Cic. 1. Tusc. 33. 80.* Multa e corpore existunt, quæ acuant mentem, multa, quæ obtundunt. *Id. 3. Orat. 24. 93.* Non quo acui ingenia adolescentium nollem, sed contra ingenia obtundi nolui, corroborari impudentiam. — *Obtundere ægritudinem,* ejus vim infirmare. *Cic. 3. Tusc. 16. 34.* Nihil est, quod tam obtundat coercetque ægritudinem, quam etc. ¶ 2. Metaphorâ ductâ vel a fabris qui ferrum sæpe maleis tundendo hebetant, vel a superiori paragr. II. 1. b., obtundere aliquid est molestia illum afficere, importunare, præsertim vel eadem sæpius repetendo, vel diutius, quam par est, loquendo vel rogando. *Ter. Adelph. 1. 2. 33.* Ne me obtundas de hac re sæpius. *Id. Eur. 3. 5. 6.* rogitando (me) obtundat, enecet. *Id. Heaut. 5. 1. 6.* Ohe, jam desine deos, uxor, gratulandum obtundere. *Id. Andr. 2. 2. 11.* obtundis, tametsi intelligo. *Cic. 6. Ferr. 49. 109.* Non obtundam diutius: jamdudum vereor, ne oratio mea aliena ab judiciorum ratione videatur. *Orellius et al. leg.* Non obtundam diutius aures vestras. *At V. ibi adnotat., et cf. Liv. 2. 15.* Quoad id certum atque obstinatum est, neque ego obtundam sæpius eadem nequidquam agendo, nec etc. *Cic. 8. Att. 1. extr.* Ego si somnum capere possem, tam longis te epistolis non obtunderem. *Luccejus ad Cic. 5. Fam. 14. sub fin.* Cupio non obtundere te, si non delectare nostro studio. *Apul. 9. Met.* Non cessat obtundere, totam fabulam (ut) promeret. — Similiter idem obtundere, eadem repetere, apud *Liv. 26. 38.* Nec Blasius ante obstilit tamen tam audaci incepto, quam idem obtundendo, docendoque quam res ipsis patiturque aulularis esset, pervicit. — *Verba obtundentia* sunt molesta. *Gell. 4. 9. sub fin.* Verba, si perpetua atque infrunita et obtundentia, neque laudabilia, neque utilia sunt. — Hinc Part. præter. pass.

Obtusus vel *obtusus*, a, um, adjective quoque usurpat, unde *Comp. Obtusior* II. a, d, f. et g.; et est verberatus, percussus, percussio, battuto. I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Plaut. Cas. 5. 1. 8.* Obtunso ore nunc pervelim progredi anem. h. e. pugnis verberato. *Apul. 9. Met.* Offenso lapide atque obtunsis digitis, terra prosterantur. ¶ 2. Latiori sensu est retusus, crassus, acumine carens, et pungendo, cædemque minime aptus, obtuso, spuntato ἀψήκως. *Colum. 4. R. R. 24. 21.* Obtusa ei hebea et mollis falx putatorem moratur. *Tac. 15. Ann. 54.* Pugionem velutuste obtunso auro asperare. *Ovid. 1. Met. 471.* Obtusum telum. *Auct. Paneg. ad Constantin. 12. extr.* Collisi obtunsi gladii. *Virg. 1. G. 361.* durum procedit

arator Vomeris obtusi dentem. *Plin. 18. Hist. nat. 35. 79. (347).* Cornua lunæ obtusa pluviam, erecta et infesta ventos significant. *Lucret. 4. 356.* Obtusus angulus. *Capell. 6. p. 229.* Angulus major directo obtusus dicitur, minor directo acutus.

II.) Translate, metaphorâ ductâ a superiori paragr. 2., dicitur — a) De acie oculorum, quæ bebes est, et minus videt: et translate de acie mentis, et ingenii. *Cic. Senect. 23. 83.* Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat et longius, videre se ad meliora proficisci; ille autem, cuius obtusior sit acies, non videre? — b) *Obtusæ aures,* tardæ, subsurdæ. *Stat. 5. Silv. 1. 170.* Jamque cadunt vultus, oculisque novissimus error, Obtusæque aures, nisi quum vox sola mariti Noscitur. *Adde Cels. 2. 8. et 8. 14.* — Item intronate, stordite. *Cic. 3. Herenn. 9. 17.* Si vehementer aures auditorum obtusæ videbantur, atque animi defatigati ab adversariis multitudinæ verborum. *Sil. II. 11. 289.* obtusæ aurea immittit marmure tubæ. — c) *Obtusa vox,* minus clara. *Quintil. 11. 3. 15.* Vox candida et fusca, plena et exilis, dura et flexibilis, obtusa et clara. — *Obtusæ fauces.* *Id. ibid. 20.* Fauces lumentes strangulant vocem, obtusæ obscurant, rasæ exasperant, quum nempe vox obtunditur. *V. OBTUNDO. II. 1.* — d) *Obtusior usus* alicujus membri a *Virg.* dicitur *3. G. 135.*, quum illud sensu acuto caret et vivo, men sensitivo. Sic *obtusus stomachus,* languidus, svogliato. *Plin. 7. Ep. 3.* Si cenam tibi facerem, dulcibus cibus acutus coctus miscerem, ut obtusus illis et obitus stomachus, his excitaretur. — e) Et de aliis physicis rebus. *Obtusæ vires,* infirmæ, fractæ, languidæ. *Lucret. 3. 453.* obtusis occiderunt viribus vitus. — *Obtusa lux,* parum nitens, subobscura, caliginosa. *Virg. 1. G. 395.* Nam neque tum stellis acies obtusa videtur, etc. — *Obtusum venenum,* sine vi. *Calpurn. 5. Ecl. 94. de angue.* Marcet, et obtuso jacet exarmata veneno. — f) Hinc translate de animo. *Liv. 5. 18.* Sensus oculorum atque aurium hebetes, vigor animi obtusus. *Gell. 13. 24. a med.* Obtunso ingenio esse. *Tac. Agric. 9.* Castrensium jurisdictione secuta et obtusior, ac plura manu agens, calliditatem fori non exercet. *grossolana. Cic. 1. Nat. D. 25. 70.* Totum hoc aut etiam aut non, negavit esse necessarium: quo quid dici potest obtusius? — g) Hinc de ipsis hominibus. *Cic. flagm. apud Lactant. 3. 14. a med.* Mihi autem non modo ad sapientiam cæci videntur, sed ad ea ipsa, quæ aliqua ex parte cæni videantur, hebetes et obtusi. Sic *Arnob. 1. 28.* Nos hebetes, stolidi, fatui, obtusi et bruti. *Id. 2. 22.* Ita ille non omni pecore, ligno, saxo obtusior atque hebetior stabit? — Et translate, morali ratione, *Virg. 1. En. 567.* Non obtusa adeo gestantur pectora Pæni. h. e. non adeo stupidi sumus, aut rustici, aut crudeles.

OBTUNSIÓ, ónis, f. 3. *V. OBTUSIO.*
OBTUNSIÓ, a, um, *V. OBTUSUS* in fin. v. OBTUNDO.

OBTUEOR, éris, úi, dep. 3. *V. OBTUEOR* init.
OBTURACŪLUM, i, n. 2. turacciolo, obturamentum. *Marcell. Empir. 35. ante med.* Diligenter et spisse foramen ejus (cacabi) obturandum erit, atque ubi congelaverit se adeps, extrahendum obturaculum erit.

OBTURAMENTUM, i, n. 2. turacciolo, turamento, ἐμπράσις, ἐπιστομίσιον, id quo quippiam obturatur. *Plin. 16. Hist. nat. 8. 13. (34).* de subere. Usus ejus cadorum obturamentis. *Id. 33. ibid. 4. 21. (75).* Repleto stagno, excussis obturamentis, erumpit tonitrus tanta vi, ut saxa provolvat. *Cel. Aurel. 2. Tard. 13. n. 165. de hæmorrhagie curatione.* Siquidem (medicamina supra dicta) sint frigida atque constrictivæ virtutis convenientia obturamentota.

OBTURATIO ónis, f. 3. ἐμπράσις, obstructio. *Fulgat. interpr. Eccli. 27. 15.* Irreverentia ipsius (multum jurantis) obturatio (est) aurium.

OBTURATUS, a, um, *V. OBTURO.*

OBTURATOR, éris, m. 3. turbator, qui obturbat. *Pseulon-Ascon. in illud Cic. Divin. in Q. Cæcil. 15. 49.* Nisi quem forte ex illo grege moratorum, etc. Obturbatores quosdam, sordidosque causidicos significat, qui adhibebantur ad moram faciendam, etc. *V. MORATOR.*

OBTURBATUS, a, um, *V. voc. seq.*

OBTURBO, as, ávi, átum, are, a. 1. (ob et turbo).

Part. *Obturbatus* I. — Obturbare est turbare, conturbare, perturbare, παρενοχλεω, ὑποκρούω, turbare, perturbare.

I.) Proprie. *Plin. 8. Hist. nat. 18. 26. (68).* Obturbata proculcatione prius aqua, cameli bibunt.

II.) Translate. — a) Speciatim est obstrepere, obloqui, reclamare, impedire loquentem vel legentem, interrompere, frastornare. *Plaut. Pæn. 1. 2. 49.* sine amem: ne me obturba, ac tace. *Ter. Andr. 5. 4. 23.* Itaque vero obturbat? Similiter absolute *Tac. 6. Ann. 24.* Obturbabant patres specie testandi. *Ceterum Id. 3. Hist. 10.* Obturbabatur militum vocibus Aponius, quum loqui cœptaret. *Sueton. Aug. 86.* Obturbare lectorem. — Et passive impersonaliter. *Plin. 9. Ep. 13.* Obturbatur, obstrepitur. — b) Generatim. *Cic. 12. Att. 18.* Obturbare solitudinem. et *ibid. 16. extr.* Me scriptio et litteræ non leniunt, sed obturbant. *Tac. 3. Hist. 25.* Obturbare bostes. *disordinare, scompigliare.* *Adde eumd. 1. Ann. 66.*

OBTURGESCO, turgescis, tursi, turgescere, n. inchoat. 3. idem ac turgescere, vel reclusa vehementer turgescere, gonfarsi, gonfarsi assai. *Lucret. 6. 658.* Obturgescit enim subito pes. *Al. leg.* obturgescit. *Paul. Diac. p. 30. 13. Müll.* A qua (bova serpente) icli obturgescunt. *Lucius apud Priscian. 9. p. 870. Putsch.* Obtursi ebrius.

OBTURO, as, ávi, átum, are, a. 1. *Obturari* pro *obturari* est *Catonis: V. infra sub I.* — Part. *Obturans* et *Obturatus* I.; *Obturandus* *V. in OBTURACŪLUM.* — Ratione habita etymi, *Paul. Diac. p. 184. 12. Müll.* ducit a ὄζυρα ostium: unde quidam scribere *obthuro*; quod plerisque aliis non placet. *Foss. in Etymol.* derivat a tus, bis fretus *Farronis* apud *Nonium* verbis, quæ tamen reperire minime nobis datum fuit: Atque etiam sacerdotes aures suas tute replebant, ne peregrinis verbis intercedentibus confusa carminum memoria turbarentur. Ceterum obturare est obtuere, occludere, oppilare, ἐμπράττω, ἐπιστομίσιον (H. turare, obturare, intasare, chidudere; Fr. boucher, fermer; Hisp. tapar, cerrar; Germ. verstöpfen; Angl. to stop or close up, stop by obturation).

I.) Proprie. *Cato R. R. 154.* Labrum imum pertundito: ea fistulam subdito, uti obturari recte possit. *Plaut. Aulul. 2. 4. 25.* Obturare gutturem. *Id. Stich. 1. 2. 57. os. Varro 3. R. R. 16. 8. de apib.* Extra ostium alvei obturant omnia, qua venit inter favos spiritus. *Vitruv. 7. 12.* Dolia operculis obturant, ne spiramentum obturata emittant. *Colum. 12. R. R. 59. 4.* Amphoras fasciculis faniculi obturare. *Vitruv. 10. 12.* Actibus obturantibus foramina. *Scribon. Compos. 47.* Et maxime quum utraque obturata spisse necessario sunt foramina narium, qua spirandi foras exiit. *Plin. 19. Hist. nat. 10. 58. (178).* Limo aut cinere obturare foramina. *Id. 34. ibid. 18. 54. (175).* Obturati urei. *Id. 20. ibid. 6. 21. (44).* Obturata nares. *Horat. 2. Ep. 105.* Obturare aures. *Cic. Fat. 5. 10.* Stupidum esse Socratem dixit, quod jugula concava non haberet: obstructas eas partes et obturatas esse dicebat.

II.) Translate. *Lucret. 4. 867. Lachmann.* Propterea capitur cibus, ut suffulciat artus Et recreet vires inter datus, atque patentem Per membra arvenas ut amorem obturet edendi. h. e. sedet, comprimat, ut *Virg. 8. En. 184.* loquitur.

OBTUSE, adverb. *Comp. Obtusius* 1. — Obtuse est obtusa acie: sed occurrit translate tantum; et ¶ 1. De oculorum acie. *Solin. 32. a med.* Crocodili in aqua obtusius vident, in terra acutissime. *Augustin. Doctr. Christ. 4. 5.* Et hæc quidem enuclea, quæ dixi, omnes fere homines in his, quæ loquendo arguunt, facere non quiescunt. Sed quum faciunt alii obtusi, deformiter, frigide, alii acute, ornate, vehementer etc.

OBTUSIANGULUS, a, um, adject. qui obtusum angulum habet. *Boeth. Geom. p. 1182.* Triangulum amblygonium, quod Latine obtusiangulum dicitur, est quod obtusum habet angulum.

OBTUSIO vel obtunsió, ónis, f. 3. actus obtundendi, percussio.

I.) Proprie. *Lamprid. Commod. 10.* Quam vidisset albescentes inter nigros capillos quasi vermiculos habere, sturno apposito, qui se venis sectari crederet, capite suppuratum reddebat obtunsióibus. *Tertull. 2. Resurr. carn. 57.* Cojuscum-

que membri detruncatio, vel obtusio, nonne membri mors est?

II.) Translate. *Tertull. 3. advers. Marcion. 6.* Obtusio sensuum. *h. e.* stupiditas. *Sic Cael. Aurel. 1. Tard. 1. sub init. Obtusio visus. et mox. Omnes sensus obtusione afficiuntur.*

OBTUSUS, a, um. *F. OBTUNDO.*

OBTUSUS, ns, m. 4. (obtuor). De alia forma obtutus *F. infra sub I. a.* — Obtutus est aspectus, inspectio, *περὸς* (It. l'atto del guardare, il guardare, sguardo; Fr. action de regarder, regard, vue; Hisp. la accion de mirar, mirada; Germ. das Sehen, der Blick, Hinblick; Angl. a looking at, beholding earnestly, look, aspect).

I.) Proprie. — a) In singulari num. *Cic. 3. Orat. 3. 17.* Qui vultum ejus, quam ei dicendum esset, obtutumat oculorum in cogitando probe nosset. *Id. in Arat. 2. Nat. D. 42. 107.* Obtutum aliquo figere. *Id. Tim. 8.* Effugit obtutum oculorum animus. *Quintil. 1. 2. 11.* Visus fatigatur continuo obtutu oculorum. *Seneca Agam. 137.* circuit pallor genas, Jacensque vultus languido obtutu stupet. *Virg. 1. En. 409.* Dum stupet, obtutuque hæret delixus in uno. *et 7. ibid. 249.* defixa Latinus Obtutu tenet ora, solumque immobilis hæret. *et 12. ibid. 666.* Obtutu tarito stetit. *Val. Flacc. 7. 88.* et tandem obtutu conorsurgit ab alto. *h. e.* in terram diu delixo: ut dicitur *altus sopor, altus timor,* etc. Quidam codex, teste *Burmam,* habet *obtutu.* *Sil. It. 17. 341.* Hæc procul æria speculanti nube sororem Ut vidit divum genitor, mæstosque sub æri Obtutu vultus, etc. *Ammian. 17. 7.* Et amandato solis splendore, nec contigua vel apposita cernebatur: ita oculorum obtutu præstictio, homo involutus crassæ caliginis aqualor insedit. *Festus p. 186. 18. Müll.* Obtutu, quasi obtutu, a verbo quod est tuor et significat video. Similia habet *Paul. Diac. p. 187. 14.* — b) In plurali num. *Prudent. Hamartig. 915.* Nil intercurrens obtutibus.

II.) Translate. ¶ 1. Apud senioris ævi scriptores pro oculo usurpatur. *Apul. 1. Met.* Isto gemino obtutu citralotum aspectu. con questi due occhi. — Et in plur. num. *Ammian. 17. 8. extr.* Quorum legatis, humi prostratis sub obtutibus ejus, pacem hoc tributis pacto, ut ad sua redirent incolomes. *Id. 24. 6.* Equitum turmæ sic confertæ, ut laminis coaptati corporum flexu splendore præstringerent occurrentes obtutus. ¶ 2. Pro cogitatione. *Ovid. 4. Trist. 1. 39.* Semper in obtutu mentem vetat esse maiorum. *vel pensiero.*

OBTULTRONEUS, a, um, adject. qui obviam ultro progreditur. *Gloss. Philoz.* Obultroneus, *ὄβυλτρον*. Habent et *Not. Tir. p. 83.* Ultroneus, obultroneus.

OBUMBRATIO, ònis, f. 3. *oscuramento, adombramento,* actus obumbrandi. *Arnob. 5. 41.* Si allegoricæ cecitatis obumbratio tolleretur, facilis ad discendum res esset. *Fulgat. interpr. Jacob. 1. 17.* Apud quem (Deum) non est transmutatio, neque vicissitudinis obumbratio. *Cassiod. 1. Hist. Eccl. 14. ante med.* Fictis ea rationibus et quibusdam obumbrationibus sequuntur.

OBUMBRATRIN, icis, f. 3. quæ obumbrat. *Tertull. Apolog. 9.* Arboreis templi obumbratrices scelerum. *F. integrum locum in VOTIVES.*

OBUMBRATES, a, um. *F. voc. seq.*

OBUMBRO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et umbro). Part. *Obumbrans II. A. 1. et 2. Obumbratus I. et II. A. 1. et 2. et E. 2.* — Obumbrare est umbra tegere, umbram inducere, *επισκιάω* (It. inombrire, adombrare; Fr. ombriager, couvrir de son ombre; Hisp. sombrear; Germ. beschatten, mit Schatten bedecken; Anz. to shade, overshadow, claud, inumbrate, obumbrate).

I.) Proprie. — a) De more cum Accusativo. *Ovid. 2. Amor. 16. 10.* Gramineus madidam cæspes obumbrat humum. *Id. 13. Met. 844.* roma plurima torvos Prominet in vultus, hamerosque, et lucus, obumbrat. *et 14. ibid. 836.* luce me lucum pete. rolle Quirino Qui viret et templum Romani regis obumbrat. *Justin. 1. 4. 2.* Vitum enatum, rufus palmitis omnis Asia obumbraretur. *Curt. 5. 4.* Obumbratus iplantis caminis. — b) Cum Dativo. *Plin. 17. Hist. nat. 21. 35. (165).* Melior vino ea vitis, quando sibi ipsa non obumbrat, assiduoque sole coquitur.

II.) Translate occurrit A) De rebus physicis; et B) De abstractis, sive morali ratione.

A) De rebus physicis ¶ 1. Est obscurare. *Virg. 12. En. 578.* Ferrum alii torquent, et obumbrant aethera telis. *Ammian. 19. 2.* Nec minores in civitate luctus aut mortes, sagittarum creberrima nube auras spissa multitudine obumbrante. *Plin. 2. Hist. nat. 4. 42. (111).* Nubes solem obumbrant perspicuum alias. *et ibid. 41. 41. (109).* Heliotropium abeuntem solem intueri semper omnibusque horis cum eo verti vel nubilo obumbrante. *Capell. 1. p. 5.* Scopulus perpetua nube obumbratus. ¶ 2. Item est legere, cooperire. *Apul. 11. Met. in fin.* Non obumbrato, vel obiecto calvitio, sed quoqueversus obvio. *Id. 2. ibid.* Palmula rosea obumbrans glabellum feminal. *Pallad. 12. R. R. 1.* Locis frigidis dicunt in fabæ satione glæbas non esse fraogendas, ut per eas gelicidiorum tempore possint germina obumbrata defendi.

B) De abstractis, sive morali ratione. ¶ 1. Est obscurare (Cl. II. A. 1.). *Tac. 2. Hist. 32.* Senaturn et populum, nunquam obscura nomina, etsi aliquando obumbrantur. *Plin. 23. Hist. nat. 1. 23. (41).* In proverbium cessit, sapientiam vino obumbrari. *offuscarsi. Mamert. Grat. act. ad Julian. 5.* Obumbrare candorem æquitatis. *Quintil. 8. proæm. 23.* Illa, quæ curam fatentur, sensus obumbrant. ¶ 2. Item tegere, celare (Cl. II. A. 2.). *Petron. Satyr. 101.* Poteris hanc simulationem et lacrimis et vultus confusione obumbrare. *coprire, colorire questa finzione. Ovid. Heroid. 17. 48.* nec ullus Error, qui facti crimen obumbrat; erit. *Id. 3. Pont. 3. 75.* Tu licet erroris sub imagine crimine nubres, etc. *Ammian. 15. 2. extr.* Injustitia concionatis mendaciis obumbrata. *Id. 29. 1. post init.* Qui, dum formidinis successoris agitaretur in dies, obumbratis blanditiarum concinnatibus cavillando Valentem sibi varie commulcebat. ¶ 3. Demum est tueri, defendere: ducta metaphora ab arboribus, quæ soleni frondibus defendunt. *Virg. 11. En. 222.* Multa simul contra variis sententia dietis Pro Turno: et magnam reginæ nomen obumbrat.

OBUNCATUS, a, um, particip. ab inusit. obunco: obuncus factus. *Cael. Aurel. 2. Tard. 14.* Digitorum summitates crassescunt obuncatis unguibus: quod Græci *ὑπορω* vocant. *Cl. eumd. 2. Acut. 32. n. 168.* Unguam uncatio, quam *ὑπορω* vocant.

OBUNCTUS, a, um, particip. ab inusit. obunco: unctio, circum unctus, oblitus, illitus, delibutus. *Apul. 2. Met.* Capillus guttis Arabicis obunctus. *et 8. ibid.* Facie rænoso pigmento delita, et oculis obunctis graphice.

OBUNCULUS, a, um, adject. deminut. obunci. *Titinius apud Non. p. 536. 19. Merc.* Tunica et cingula obuncula adimetur: pannos possidebit foetidos. *h. e.* adunca fibula instructa. *Bothe legend. putat, togula obuncula h. e. anui curvæ. Mercurius leg. Inquila obuncula.*

OBUNCUS, a, um, adject. aduncus, deorsum versus curvatus; ut opponitur *redunco*, qui est sursum versus curvatus, *επιγυρτος*, adunco, uncinato, *grifagno*.

I.) Proprie. *Virg. 6. En. 597.* rostroque immanis vultur obunco. *Ovid. 6. Met. 516.* pedibus prædator obuncis Deposuit nido leporem Jovis ales in alto. *Id. de nucæ 115.* quia nec noceo, nec obuncis vindicor hamis. *Arnob. 6. 12.* Saturnus cum obunca falce foratur et fingitur. *Dares 13.* Nestor obunco naso.

II.) Translate. *Claudian. B. Gild. 470. de aquila anquæm lacerante.* reluctantem motu partitur obunco.

OBUNDATIO, ònis, f. 3. inondatione, exundatio. *Flor. 4. 2. ante med.* Interim obundatione verni fluminis rammentibus prohibetur. *Est qui leg. abundantatione.*

OBUNDO, as, are, n. 1. circum unda, exundo.

I.) Proprie. *Stat. 1. Achill. 102.* lateque deæ Sperchios obundat Obvius, et dulci vestigia circuit unda. *Al. leg. abundant.*

II.) Translate. *Ennius apud Macrob. 6. Satyr. n. 3.* Semper obundantes hastas frangitque qualibque. *Ita cl. Vahlen; alii abundantes.*

OBURVO vel obumbo, as, are, a. 1. (ob et urvo vel urbo) est circumscribere, circumducere. *Gloss. Placid. edit. ab A. Maio in Class. Aurt. T. 3. p. 491.* Oburvas (lege Oburvas), circumscissus:

dictum ab arbo (lege urbo) qui est in curvatura aratri, vel a sulco urbium, quia primus aratri circumductus propter altitudinem murus appellatur.

OBUSTUS, a, um, particip. ab inusit. obustro: abbruciato all'intorno, abbrustolito, circum ustus. *περικαυμένος.*

I.) Proprie. *Virg. 11. En. 894.* Stipitibus ferrum sudibusque imitantur obustis. *et 7. ibid. 506.* hic torre armatus obusto. *Sil. It. 4. 282.* Contorquet nodis et obusto robore diram Vel portas quassare trabem. *Cl. Virg. 11. En. 552.* Telum immaoe manu valida quod forte gerebat Bellator, solidum nodis et robore coto.

II.) Translate. *Ovid. 5. Trist. 2. 66.* Glæbaque canenti semper obusta gelu.

OBVAGIO, is, ire, n. 4. *ἀντιβασίζω*, vagitu obustro, contra, seu circum vagio. *Plaut. Pæn. prol. 31.* Ne esurientes hic quasi hædi obvagiunt.

OBVAGULATUM ire, prisca formula in Leg. XII. Tab., ut est apud *Fest. p. 233. 25. Müll. Id. p. 375. 12.* Vagulatio in lege duodecim Tabularum significat quæstionem cum convicio. Cui testimonium defuerit, is tertius diebus ob portum obvagulatum ito. *h. e.* tribus continuis undinis eat ad domum adversarii sui, ibique obversetur, et cum clamore et convicio sua repetat. *Portus* enim ibi pro domo positus est. Putant autem ipsam vocem esse a *vagio*, unde fieri *vagilo*, seu *vagulo*, et *obvaguolo*. Alii a *vagor* deducunt. *F. PIPULUM.*

OBVALLATES, a, um. *F. voc. seq.*

OBVALLO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et vallo). Part. *Obvallans II.* — Obvallare est vallo claudere, *munire ni vallo.*

I.) Proprie. *Paul. Diac. p. 179. 5. Müll.* Ob præpositio alias ponitur pro circum, ut quum dicitur, urbem obsideri, obsignari, obvallari.

II.) Figurata. *Cic. 2. leg. Agr. 1. 3.* Eum locum, quem nobilitas præsidis firmatum atque omni ratione obvallatum tenebat, me duce rescidit, virtutisque in posterum patere voluistis. *h. e.* quasi vallo opposito munitum et clausum. *Maierian. ad Virg. 9. En. 397.* ab *A. Maio* editus inter *Vet. interpr. Virg. p. 62.* Terror, quem incutiebat et nox et locus ignotus et tumultus obvallantis comitatus.

OBVARIATOR, oris, m. 3. qui cuiquam occurrat, quominus rectum iter confluat. *Festus p. 194. 1. Müll. et Paul. Diac. p. 195. V. F. et voc. seq.*

OBVARO, as, are, a. 1. *torcere, quastare, διατρεπεω*, depravo, perverto: a *varis*, id est qui in tortuosis pedes intortos habent. *Ennius apud Non. p. 147. 22. Merc.* Nam consillii obvarant.

OBVELO, as, avi, are, a. 1. (ob et velo) operire. *Translate Cassiod. 10. Hist. Eccl. 26.* Populus undas Bosphori lampadibus et cereis obvelavit.

OBVENTIA, æ, f. 1. *avvenimento*, eventus, qui aliunde obvénit. *Tertull. advers. Valentian. 29.* De obvénientia superducunt.

OBVENIO, vênis, vênî, ventum, vênire, n. 4. (ob et venio). Part. *Obventurus I.* — Obvénire est obviam, vel contra, sive coram venire, *ἀντιῶ* (It. venire incontro; Fr. venir à, se présenter au-devant; Hisp. venir á, presentarse delante, comparecer ante; Germa. entgegen kommen, begegnen; Angl. to meet or come in the way by chance).

I.) Proprie. *Cic. 2. Att. 12. sub fin.* Eas daturas eram ei, qui mihi prius obvénisset. *Al. melius leg. obviam venisset.* *Liv. 29. 34.* Jubet cedere paullatim: se in tempore pugne obvéniturum. *Al. leg. venturum: Forcellinus interpretatur adventurum.*

II.) Translate. ¶ 1. Est obtingere, toccare in sorte. *torcare.* — n) De hereditate. *Cic. 4. Verr. 7. 20.* Quod hereditas ei obvénisset. *Varr. 1. R. R. 1. 2. 2.* Istusmodi mi fundus hereditate obvénit. *Justin. 38. 5. 4.* Paphlagonia, que non vi, non armis, sed adoptione testamenti hereditaria patri suo obvénisset. *Plin. 5. Ep. 1. init.* Legatum mihi obvénit modicum, sed amplissimo gratius. — b) Hinc generatim. *Cæs. 7. B. G. 81. sub fin.* Quibus ex partes ad defendendum obvénierant. *Plaut. Truc. 2. 6. 40.* hand ab re tibi obvénit iste iabos. *Forcellinus* hunc locum ad paragr. proxime sequentem retulit. — c) Speciatim de provinciis, etc. *Cic. 4. Verr. 6. 17.* Simul atque ei sorte prævaria Sicilia obvénit. *Cæs. 1. B. C. 6.* Provincie diceruntur: Scipioni obvénit Syria. *Domitio* Gallia. *Sueton. Cæs.*

7. Quæstorio ulterior Hispania obvénit. Liv. 9. 31. inquit. Consulés inter se provlaciás partíi: Junio Samnites, Emilio novum bellum Etruria sorte obvénit. Id. 40. 35. Prætores inde sortitil sunt. A. Hostilio urbana, Ti. Minucio peregrina obvénit. Id. 30. 40. Uti consulés provincias inter se compararent, surtirenturve, uter Italiam, uter classem navium quinquaginta haberet. Cui classis obvénisset, in Siciliam navigaret. ¶ 2. Item contingere, evenire, accidere, *avvenire, accadere. Plaut. Asin. 2. 2. 15. Obvénit occasio. s'è presentata. Sic Curt. 8. 6. inquit. Cujus (iræ) esplendâ matura obvénit occasio. Cic. 2. Phil. 33. 83. Id igitur (is auspiciis) obvénit vitium, quod tu jam cal. Januar. futurum esse provideras. Id. 2. Off. 21. 71. Sin quæ necessitas bujus muneris alicui rei publicæ obvenerit etc. Sueton. Fesp. 21. Post decisi, quæcumque obvénissent, negotia.*

OBVENTICIUS vel **obventitius**, a, um, adject. *casuale, accidentale*, qui obvénit, qui casu contingit. *Tertull. 2. advers. Marcion. 3. Obventicia bonitas.*

OBVENTIO, ōnis, f. 3. *entrata, profitto*, quidquid præter agrorum fructus alicui accedit ex industria, ut mercedis ex vectura jumentorum, navium, locatione, pensionibus, etc. *Ulp. Dig. 14. 1. 1. a med. Exercitorem cum dicimus, ad quem obventiones et redditus omnes perveniunt. Id. ibid. 27. 9. 12. circa med. Vel in fructibus conditis, vel etiam in reddituum spe atque obventionum. Adde ibid. 7. 1. 7.*

OBVENTUS, us, m. 4. *occursus, adventus. Tertull. Anim. 41.*

OBVERBERO, as, are, a. 1. Part. *Obverberans.* — Obverberare est idem quod verberare. *Apul. 7. Met. Inscensum (asinum) barulo obverberans. et V. ibid. Ferula notes ejus obverberans. et ibid. Comites ejus pugnis obverberant.*

OBVERSATIO, ōnis, f. 3. *παριστασις*, actus obversandi, huc illuc itio. *Cic. Mur. 24. 49. Mestros amicos, obversaciones, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertent. Ita quidam lexicographi: verum in optimis codicibus legitur observationes.*

OBVERSATUS, a, um. *V. OBVERSOR.*

OBVERSE, adverb. *verso, in faccia. Colum. 9. R. 8. 7. 5. Domicilia apum obverse ad hibernum orientem componi debebant, ut apricum habeant apes matulinum egressum, et sint expectiores. At Schneider. cum plerisque leg. obversa.*

OBVERSO, as, etc. *V. voc. seq. inil.*

OBVERSOR, aris, atus sum, ari, d. 1. (ob et verso). Etiam *obverso*, as, dictum est, teste Prisciano 8. p. 799. *Putsch. — Part. Obversans sub A. I. et II.; Obversatus sub A. I. et II.; Obversaturus sub A. I. — Obversari*

A) Apud optimos quoque usurpatur pro *versari* ante aliquem, apparere, adesse, *παρισταμαι, διαρπίζω* (It. stare o praticare innanzi u qualcheuno, bazzicare, farsi vedere; Fr. se mouvoir devant, ou en face, se tenir devant, se montrer, se laisser voir; Hisp. moverse delante, moverse en cara, mostrarse; Germ. vor etwas sich hin- und herbewegen, sich zeigen; Angl. to be present under one's view, appear in view, be on the spot).

I.) Proprie. Liv. 31. 11. Magnam partem eorum (transfugarum) palam Carthagini obversari dicit. Id. 33. 47. Obversatus eo die in foro avertendæ suspitionis causa primis tenebris est egressus. Id. 2. 54. Tandem, qui obversati vestibulo tribuni fuerant, nuntiant, domi mortuum esse inventum. Id. 35. 15. Magni tamen luctus species per aliquot dies regiam tenuit: legatusque Romanus, ne alieno tempore incommodus obversaretur, Pergamum concessit. *Plin. 5. Ep. 21. Sedebant iudices, obversabantur advocati. Id. 6. ibid. 16. a med. Nam incautus auriæ ab iis, qui limini obversabantur, audiebatur. Id. Paneg. 48. Obversabantur foribus horror et minæ, et per metus admissis et exclusis. Tac. 3. Ann. 37. Obversans in urbe inter cætos et sermones hominum. — Porc. Latr. in Catil. 36. Putate matronas Urbis ac literos nostros ad genus vestra sese obversaturus? Ubi obversari est pro sese advolvere, provolvi.*

II.) Figurata et sæpe dicitur de iis, quæ oculis aut menti apparent, ut spectra, visa, species, presentarsi, apparere. *Lucret. 4. 978. Lachmann. Per*

multos itaque illa (simulacra) dies eadem obversantur Ante oculos. *Cic. Sext. 3. 7. Sed mihi ante oculos obversatur reipublicæ dignitas, quæ me ad se rapit. et Justin. 26. 2. 5. Obversantibus ante oculos Maubius interemptorum. Cic. 2. Tusc. 22. 52. Obversantur animo honestæ species. Liv. 35. 11. Caudinæ cladis memoria non animis modo, sed prope oculis obversabatur. Id. 2. 36. Egro animi eadem illa in somnibus obversata species, visa est rogitare etc. Sueton. Claud. 37. Sibi quoque eandem speciem aliquot jam noctibus obversari retulit. Id. Aug. 94. sub fin. Affirmavit, ipsum esse, cujus imago secundum quietem sibi obversata sit. *Plin. 24. Hist. nat. 17. 102. (164). Ilac pota lymphari homines, obversantibus miraculis. h. e. animo miras rerum species imaginante. Lucret. 4. 1055. Illius et nomen dulce obversatur ad aures.**

B) Pro adversari. *Tertull. advers. Gnost. 5. Malo obniti et obversari nisi bonum non potest. OBVERSUS*, a, um. *V. voc. seq.*

OBVERTO, tis, li, sum, tere, a. 3. (ob et verto). Part. *Obversus I. et II. — Obvertere est versus, erga, aut contra aliquem vertere, convertere ἀντιστροφή* (It. voltare verso, o contra, o in faccia; Fr. tourner vers ou contre, diriger vers; Hisp. volver hacia ó contra; Germ. etwas gegen etwas hinkehren, zuwenden, zukehren, hindrehen; Angl. to turn towards or against, turn so as to face or be opposite to, turn about, obvert).

I.) Proprie. — 1.) De hominibus, qui se, aut rem aliquam obvertunt. — a) Active. *Fet. Poeta apud Cic. 3. Tusc. 18. 39. et 9. Fam. 26. Quem aspectabant: ejus ob os ora Graji obvertebant sua. Plaut. Pseud. 4. 3. Nimis ego illum hominem metuo, Ne in re secunda tuum mihi obvertat cornua. Virg. 3. Æn. 549. Cornua velatarum obvertimus antenarum. Id. 6. ibid. 3. Obvertunt pelago proras. Cf. Cic. Arat. 131. quum ceptant tutos collingere portus, Obvertunt navem magno cum pondere nauæ, Adversamque trahunt magno cum pondere puppim. Ovid. 3. Met. 676. obstantes dum vult obvertere remos. Id. 12. ibid. 605. arcus obvertit in illum, Certeque letiferi direxit spicula dextra. Liv. 27. 28. a med. Inde primo turbata acies est, dum ad circumsonantem undique clamorem flectere cornua et obvertere orlines volunt. voltarii in faccia al nenicò. — b) Passive, sed Mediorum apud Græcos more ac vi. *Ovid. Heroid. 19. 191. cæruleas quoties obvertor ad undas. Liv. 6. 24. Ut circummagi signa, obvertique aciem viderunt in hostem etc. — Similiter Part. Obversus apud eund. 6. 7. Camillus in equum insilit, et ante signa obversus in aciem etc. Ovid. 12. Met. 467. faciemque obversus in agnem utrumque. Sil. 11. 10. 110. Obversam spectans ora ad Phaetontis prolem. Tac. 4. Ann. 54. Obversus ad matrem, non mirum, ait, si etc. Flor. 2. 6. ante med. Romani adversus solem, pulverem, Eurum obversi. — Et cum Accus. sine præpositione. *Apul. 2. Met. Tunc orientem obversus, et incrementa solis tacitus imprecat. — Absolute. Tac. 12. Ann. 14. Carthenem, profligatis obversis longius evectum, integer a tergo globus circumvenit. h. e. adversis et resistentibus. — 2.) De locis est vertere. *Colum. 7. R. 3. 24. Ne pascentium capita sint obversa soli. Sic vulgati libri: at Schneider. legit. adversa. Plin. 14. Hist. nat. 21. 27. (133). Fenestras cellæ vinariæ obverti in aquilonem oportere. et 17. ibid. 3. 2. (23). In aquilonem obversas vites et arbores poni suasce. Cf. Tac. 4. Ann. 67. Estas in Favonium obversa, et aperto circum pelago peramæna.****

II.) Translate. *Tac. 3. Hist. 83. Miles ad sanguinem et cædes obversus. datosi. et ibid. 11. Iui Antonio vis ac potestas in utrumque exercitum fuit, cedentibus collegis, et obversis militum studiis. — Obversus opponitur diverso apud Claud. Mamert. 5. Stat. an. 10. sub inil. Javal modo quid obversum vero, quidve diversum eadem veritas aut depellat, aut proterat.*

OBVIAM, adverb. *Scribitur et divisum ob viam.* — Obviam est ob, id est contra viam, (ut ait *Paul. Diac. p. 117. 11. Müll. Ob Trojam duxit exercitum pro ad, similiterque vadimonium obisse, id est ad vadimonium isse, et obviam ob viam.*); hinc adversus, contra, *εἰς ἀναντία* (It. incontro, contro; Fr. sur le chemin, sur le passage, au-devant, à la rencontre, devant; Hisp. delante en

la ruta, delante en el camino; Germ. den Weg entlang, daher entgegen; Angl. in the way, so as to meet or fall in with).

I.) Proprie. *Plaut. Amph. 3. 4. 2. omnes de via decelitte, Nec quisquam tam audax fuit homo, qui obviam obsistat mihi. C. Gracchus apud Gell. 10. 3. Et obviam bubulcus de picbe Venusina advenit. Cic. Mil. 10. 29. Fit obviam Clodio anto fundum ejus. Plaut. Bacch. 4. 4. 16. quem quero, optime ecce obviam mihi est. Cic. 2. Phil. 32. 78. Casari ex Hispania redeunti obviam longissime processisti. et ibid. 24. 58. et 3. Fam. 7. Prodire obviam alicui. Id. Mur. 33. 69. venire. et 32. 67. ire. et 14. Fam. 5. propetare. Cæs. 7. B. G. 12. prolicisci. et 28. contra venire. et 1. B. C. 18. exire. Liv. 7. 10. progredi. Cic. 3. Fam. 7. et 12. Att. 5. mittere. Plaut. Asin. 2. 3. 24. et 2. 4. 6. occedere. Id. Epid. 2. 2. 30. occurrere. Id. Men. 5. 8. 8. præcurrere. Id. Pseud. 1. 3. 20. accedere. Cic. Planc. 40. 96. ferre se. Ter. Adelph. 3. 2. 24. offerre se. Liv. 1. 16. a med. dare se. Id. 5. 23. Adventus dictatoris, omnibus orlinibus obviam effusus, celebrator fuit. Ter. Phorm. 1. 4. 19. ipse est, quem volui obviam. Plaut. Pseud. 2. 1. 18. quis hic est, Qui orulis meis obviam objicitur? si presenta, si fa vedere? et 1. 8. 5. minas, Quas promisi, obviam ei ultro deferam. Gell. 17. 4. Ruri quam habuisset forte obviam, queso, inquit, etc. Cic. 11. Att. 16. De obviam itione ita faciam.*

II.) Translate. — 1.) Generationi. *Plaut. Capt. 3. 3. 6. Nec sycophantilis, nec facis ullum mantellum obviam est. h. e. adest, in promptu est. Id. Cas. 3. 4. 28. amanti mihi tot obviam evenit moræ. h. e. interrponit se, mihi obstant. Id. Stich. 4. 1. 19. si tibi nulla egritudo est animo obviam. h. e. sese offert. Sall. Jug. 7. Obviam ire periculis. h. e. pericula adire. — 2.) Speriatim. *Obviam ire* — a) Sæpe est opponere se, obsistere, resistere, opporsi. *Cic. 3. Ferr. 41. 106. Cupillitati hominum obviam ire. Sall. Jug. 5. Tum primum superbia nobilitatis obviam itum est. Liv. 9. 14. Latari milites, obviam illum ire suæ. Id. 23. 28. a med. Anho duces junctis rogis, ire obviam cæptis atque obsistere parant. Sall. Cat. 6. Hostibus obviam ire. Id. Jug. 17. sub fin. injuriæ. et ibid. 25. sceleri. et ibid. 46. Græchorum actioibus. Tac. 6. Ann. 16. fraudibus. et 2. Hist. 33. sententiæ. Sic Cic. 4. Att. 16. a med. Phosphinius vult triumphare: huic obviam Cato et Servilius prætores aperte. — b) Cavillandi et irridendi causa duplicem advertitii cavillatorem, in honam scilicet et in malam partem, simul complexus est his verbis Cic. 2. Att. 1. ante med. Quum neque sibi ex Sicilia Romana venientis obviam quenuquam prodire potuisse, et noctu se introisse, in contione jactasset Clodius; nihil ei novi dixi accidisse: noctu introisse item ante, non esse itum obviam, ne tum quidem, quum iri maxime debuit. h. e. noctu item Cæsaris domum introisse, quum ibi mulieres Bonæ Deæ sacra facerent, nec quenuquam inde ad eum expellendam contra prodidisse, quod maxime fieri debuisset, ne ipsius deæ sacra vili presentia polluerentur. — c) Pro temediam a terre, mederi, rimediare, ovviare. *Tac. 4. Ann. 64. Ni Cæsar obviam isset, tribuendo pecunias pro modo detrimenti. et 13. ibid. 5. Obviam ire dolerori. et 4. ibid. 6. infecunditati terrarum. et 4. Hist. 46. timori.***

OBVIATIO, ōnis, f. 3. (obvio) occursus. *Gloss. Cyrill. Ἀναγρησις, obviatio, occursus.*

OBVIGILATO, adverb. ab

OBVIGILO, as, atum, are, n. 1. *vigilare. Plaut. Bacch. 3. 2. 14. Qua mihi causa magis cum cura esse ea, quam obvigliato est opus. At leg. atque advigilare est opus.*

OBVIO, as, avi, atum, are, n. 1. (ub et vio). Part. *Obvians* sub I. — Obviare ¶ 1. Est obviam ire, *anilare incontro, ἀναντία. Hieronym. ep. 5. n. 1. Receptores epistolæ inter nos currant: illæ sibi obviant, illæ nobiscum loquuntur. Feget. 3. Müll. 4. In scatis invicem obviantibus niti. ¶ 2. Item est obsistere, resistere, andar contro, opporsi. *Macrob. 7. Saturn. 5. Ubi tot impellentium procerum, quibus obviantum non erat, hortatui succubuit. Marcell. Dig. 39. 5. 20. Ut non possit suæ confessioni obviare. Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 12. 1. 161. Plectibili severitate eorum fraudibus obviantum est. ¶ 3. Item impedire, re-**

medium afferre. *Pallad. 1. R. R. 35. a med.* Grandini creditur obviare, si quis crocodili pellem, vel hyæne, vel marini vituli per spatia possessionis circumferat. *Id. 4. ibid. 10.* Asini urina vermibus obviabit. ¶ 4. Est etiam obvius, seu proximus est. *Auct. incert. Orb. descript. ab A. Maio editus in Class. Auct. T. 3. p. 399.* Inde obviat Galatia provincia optima sibi sufficiens. *V. OCCURRO.*

OBVIÖLO, as, avi, are, a. 1. (ob et violo) idem ac violare. *Inscript. apud Gruter. 996. 13. QVISQVIS ES HOMO, NE MEA OSSA OBVIÖLES. Alia apud Fabrett. p. 109. n. 269. OLLAM EIVS SI QVIS OBVIÖLAVIT, AD INFEROS NON RECIPITVR.* *Forcellinus* attulit etiam illud *Varron. 6. L. L. 80. Müll. Atticum* (al. antiquum, Müllerus Attianum) illud: Obviolavit qui vidit invidendum. *At Müllerus leg. Oculis violavit etc. V. ibi adnotat.*

OBVIÖS, a, um, adject. (ob et via) qui obviam il, qui occurrit, ἀπαρτών (It. chi si fa incontro; Fr. qui se trouve sur le passage, c.-à-d. qui rencontre, qui va au-devant; Hisp. el que está en el sitio par donde se pasa; Germ. entgegen, begegnend; Angl. meeting in the way). Occurrit ¶ 1. Generatim. — a) De hominibus. *Cic. Mil. 18. 46.* Quippe qui ei obvius futurus omnino non erat. *Justin. 1. 6. 1.* Ut quem primum postera die obvium habuisset, socium creptis assumeret. *Auct. B. Afr. 89.* Cui in itinere sit obvius L. Cæsar. *Liv. 1. 16. a med.* Dare se obvium alicui. *Ovid. 11. Met. 138.* labentibus obvius nudis Carpe viam. *al. contrario del fiume. Sall. Jug. 81.* Quo loco inter se obvii fuissent. *Sueton. Cæs. 81.* Libellus insidiarum ab obvio quodam porrectus. *Propert. 2. 22. 3.* Obvia, nescio quot pueri, mihi turba minuta Venerat. *Virg. 1. En. 318.* Cui mater media sese tulit obviam silva. *et 11. ibid. 498.* Obvia cui, Volscorum acie consistant, Camilla Occurrit. *Quintil. 10. 3. 29.* Ut obvius non vileamus. *Liv. 37. 23.* Esse in obvio alicui. *h. e. in loco, ubi obvius esse possit. Cic. 1. de republ. 4.* Non dubitaverim me gravissimis tempestatibus ac pæne fulminibus ipsis obvium ferre conservandorum civium causa. — b) De rebus. *Cic. 6. Att. 5.* Obvias mihi litteras mitas. *et ibid. 4. extr.* Far ut mihi tue litteræ volent obviare. *Tibull. 1. 3. 45.* utroque ferebant Obvia securis ubera lactis oves. — Hinc obvia res aliqua est, quæ eunti occurrit, seu ex adverso et ante pedes sita est. *Nepos Eumen. 9.* Montes, qui obvii erant itineri adversariorum. *Val. Flacc. 3. 583.* taurus tacito asylo, Obvia quæque ruit. *quanto gli si para dinanzi. Virg. 4. G. 23.* Vicina invitit decedere ripa calori, Obviaque hospitii teneat frondentibus arbor. *Ovid. 1. Met. 527.* nudabant corpora venti, Obviaque adversas vibrabant flamina vestes. *Lucret. 3. 381.* neque aranæ tenuia fila Obvia sentimus, quando oblectamur euntes. *Catull. 64. 108.* illa procul, radicibus extarhata, Prona cadit, lateque et rotundius obvia frangens. *Val. Flacc. 1. 389.* Et levis Ellis equis, et fluctibus obvius Anton. *sul mare. et 4. 656.* et fuga ponti obvia. *h. e. cursus maris navi contrarius et obstens.* ¶ 2. Speciatim de homine obvius dicitur, qui alteri occurrit resistendi et oppugnandi gratia. *Cic. Cæcin. 27. 76.* Si ingredienti rum armata multitudo obvius fortis. *Sall. Jug. 24.* Necessario copias parat, et Jugurthæ obvius præcedit. *et 54.* Qui armioribus animis obvii hostibus fuerant. *Virg. 11. En. 504.* Audio Tyrrhenos equites ire obvia contra. *et 10. ibid. 552.* Obvius ardenti se se obtulit. *et 877.* infesta subit obvius hasta. *et 9. ibid. 56.* Non æquo dare se campo, non obvia ferre Arma viros, sed castra fovere. ¶ 3. Item speciatim et in malam partem obvia res quæ exposita est injuriæ, et rei noceri facile potest. *Virg. 10. En. 694.* iuges Obvia ventorum furis, exposita que ponto. *Id. 3. ibid. 498.* mellioribus opto Auspicis, et que fuerit nimis obvia Grajis. *Seneca Herc. Fur. 485.* Vulneri et ferro obvius. *h. e. vulnerabilis.* ¶ 4. Item speciatim sed in bonam partem usurpator de iis, quæ facile occurrunt sine labore querendi. *Quintil. 16. Ann. 2.* Nova ubertate provenire terras, et obvias opes deferre deos. *Quintil. 9. 3. 5.* Serretæ (figure orationis) et extra vulgarem usum positæ, illeoque magis nobiles, ut novitate aures excitant, ita copia saliant: nec se obvias fuisse dicenti, sed conquistis,

et ex omnibus latebris extractas congestasque declarant. *Gell. 5. 1.* Obvias vulgatasque laudes efflunt. *Quintil. 12. 2. 2.* Ut ea quidem, quæ manu sunt, confiteantur egere doctoribus: virtutem vero obviam et illaboratam, tantum quia nati sumus, habeamus. *Martial. 11. 6.* Quidquid venerit obvium, loquamur, Morosa sine cogitatione. *Gell. 3. 14. a med.* Quum obvium, proximumque esset dicere, etc. *Quintil. 2. 16. 14.* Ex obvio fere victus (animalibus). *Plin. 8. Hist. nat. 16. 19. (48).* Obvium, serpentes extrahi cantu. *At Sillig. legit obviam.* ¶ 5. Hinc homo obvius, qui facile adiri potest, comis, affabilis. *Plin. 1. Ep. 10.* Est enim obvius et expositus plenusque humanitate. *Quintil. 8. 4. 23.* Obvia voluntas. *h. e. prompta, obsequens, indulgens. Tac. Ann. 2.* Prompti aditus, obvia comitas.

OBVÖLITO, as, are, n. 1. volare intorno, circum volito, vagor. *Porc. Latro declam. in Catil. 11.* Quos in foro quotidie, in oculis civium passim obvolutare cernimus. *et 32.* Gladiatoris agminibus stipatum per ora vulgi palam obvolutare.

OBVÖLCTATUS, a, um, particip. ab inusit. obvoluto: avvolto, circum volutatus. *Veget. 4. Veterin. 18. Schneid.* Bos in proscindendo duritiam soli obvius radicibus obvolutatus convellit armos. *h. e. oblutatus. Sic vulgati libri; at Schueider. leg. oblutatus.*

OBVÖLCTIO, ðnis, f. 3. avvolgimento, obvolvendi actus. *Macrob. 1. Somn. Scip. 11. sub fin.* In singulis sphaeris, quæ caelo subjectæ sunt, ætherea obvolutione vestitur. *Cæl. Aurel. 2. Acut. 11.* Præcæcis membris, quæ frigido mortis torpore afficiuntur, calefactionibus etiam adhibitis cum obvolutione atque modica strictione et lanis effecta.

OBVÖLCTUS, a, um, V. voc. seq.

OBVOLVO, volvis, volvi, völvitum, volvere, a. 3. (ob et volvo). Part. Obvolutus I. et II.; Obvolvendus I. — Obvolvère est circum volvere, obnubere, obdurere, contegere, περιβάλλω, περισπεύρω (It. involgere, avvolgere; Fr. envelopper, couvrir, voiler; Hisp. envolver, cubrir; Germ. einwickeln, -hüllen, verhüllen; Angl. to wrap round, muffle up).

1.) Proprie. *Cic. Orat. 23. 74.* Pictor ille vidit, obvolvendum caput Agamemnonis esse, quoniam summum illum luctum penicillo non posset imitari. *Sueton. Cal. 51.* Ad minima tonitrua et fulgura connivere, caput obvolvère. *et Cæs. 82.* Toga caput obvolvit, et sinistra manu sinum ad ima erra deduxit. Similiter Part. præter. apud *Cic. 2. Invent. 50. 149. de parricidis.* Os obvolutum filliculo et præligatum. *Id. 1. Herenn. 13. 23.* Obvolutus et obligatus corio debebatur in proluentem. *Id. 7. Ferr. 28. 72.* Cives R. ne cognoscerentur, capitibus obvolutis ad necem rapiebantur. *incappucciati, camuffati. et Liv. 4. 12. extr.* Capitibus obvolutis se in Tiberim præcipitaverunt. *Sueton. Domit. 17.* Brachium lanis fascisque obvolutum. *Apul. 11. Met. Limpido tegmine crines madidos obvolutus. Id. de Mag. Res in sudario obvolutæ.*

II.) Translate. *Pacuvius apud Cic. 1. Divinat. 31. 67.* Adest fax obvoluta sanguine atque incendio. — *Horat. 2. Sat. 7. 42.* verbisque decoris Obvolvas vitium. *h. e. obtegias.*

OC

OCCA, æ, f. 1. erpice, instrumentum rusticum ad occandum.

I.) Proprie. *Gloss. Isid. Occa, rastrum. Gloss. Philox. Occa, βολοκόπημα. Veget. 1. Veterin. 56.* Cratis, quæ occa vocatur a vulgo. *Colum. 2. R. R. 17. 4.* Tum glæhas surculis resolvemus, et induta occa coæquabimus. *Alii leg. induta crate.*

II.) Figurato ob similitudinem occa vocatur præsepe, greppia, quod supra caput jumentorum ponitur et pabulum recipit. *Veget. 2. Veterin. 28. 5. Schneid.* Cratis, quæ occa vocatur a vulgo, pro equorum statura nec nimis alta sit etc. *Codices habent iacca, coeca, zaca: sed occa legendum esse videtur Schneidero, cujus V. adnotata ad h. 1.*

OCCĀBUS, i, m. 2. ὄκαβος, τὰ περὶ τὸν βραχίονα φέλλια, armillæ circa brachium, ut eat apud *Hesych.* Item torquis circa collum. *Inscript. apud Murat. 333. q. SARMIO SECUNDO AB XV. VIRIS OCCABO ET CORONA EXORNATO etc.* Alia apud *Romanelli Topogr. Napol. T. 3. p. 512.*, quæ est apud *Orell. 2263.* et pertinet ad a. post Chr. n. 289. XV. SACRIS FACIUNDIS SACERDOTI MATRIS DEVM LIGINIO SECUNDO PERMISSVS ET OCCAVO ET CORONA DYMATAQ INTRA FINES COLONIAE VESTRAE VTI. *Occavo scriptum pro occabo. V. Philipp. a Turere apud Sallengr. in Nov. Thesaur. Antiquit. T. 3. p. 962. Apud Polluc. 5. 101. et 7. 65. et 95. ὄχδοιβος vocatur. Secundo autem loco hæc exhibentur: Ὀχδοιβος δὲ ὀνομαζομένη φασι τὰς ἐν τοῖς χερσίν των βασιῶν συμβολὰς. Inscript. apud Franzium Elem. epigr. Gr. p. 160. Ὀχδοιβος χρυσία ἔχων διῶδεκα δακτύλια. Etymol. M. Ἐγκύβωμα, ὁ δεσμός των χειρῶν, ὁ λέγεται παρ' Ἀθηναίους ὄχδοιβος, ὑπὸ δὲ ἄλλων κισσὸμβη.*

OCCĀCATIO vel obcæcatio, ðnis, f. 3. Idem est atque occatio, hoc est occulatio seminis terra superinducta. *Serenus apud Non. p. 61. 31. Merc.* Occatio occæcatio est. *Id. Nonius p. 42. 15.* Occæcationem (al. Occationem) ab occæcatis seminibus, qua id efficitur, dicit, M. Tullius voluit de Senectute. *V. OCCËCO II. 2.* Ex his autem disceimus, occæcationem de occatione metaphorice dici: nam proprie est accæcamento, τυφλωσις. *Adde Isid. 17. Orig. 2.*

OCCĀCATVS vel obcæcatus, a, um, V. voc. seq. OCCËCO vel obcæro, as, avi, atum, are, a. 1. Part. Obcæcans II. 1.: Occæcatus in omnibus paragr. — Occæcere est oculum facere, cæcum reddere; ἐκτυπῶ (It. occæcare; Fr. aveugler, frapper de cécité; Hisp. cegar, quitar la vista á otro; Germ. blind machen, blenden; Angl. to make blind, blind, obscure, cloud, darken).

1.) Proprie. *Cels. 8. 4.* Aliquando evenit, ut ex ictu vena aliqua in cerebri membrana rupta aliqui sanguinis mittat, isque ibi concretus magna dolores moveat, oculosque occæcet. *Id. 6. 6. n. 57.* Quilam sine ulla manifesta causa subito occæcati sint. *Id. 8. 4.* Ubi calvaria percussa est, protinus requirendum est, num bitem is homo vomuerit, num oculi ejus occæcati sint.

II.) Translate. ¶ 1. Physica ratione est obscurare, obscurum facere, lucem vel visum adimere. *Plaut. Men. 1. 2. 66.* solem vides, Satin' ut occæcatus est præ hujus corporis candoribus. *h. e. obscuratus. Liv. 33. 7.* Densa caligo occæcaverat diem. — Et absolute *Pet. Poeta apud Cic. 3. Orat. 39. 157.* inhorrescit mare, Tenebræ conduplicantur, noctis et nimbûm occæcat nigror. ¶ 2. Item physica ratione, occæcare semen est occulere, terra obruere. *Cic. Senect. 15. 51.* Terra quum sparsum semen excepit, primum id occæcatum cohibet: ex quo occatio, quæ hoc efficit, nominata est. *Non. p. 42. 15. Merc.* videtur legisse, ex quo occæcatio. — *Occæcare fossas* est obtegere, ne pateant. *Colum. 2. R. R. 2. 9.* Ubi solutio est humia, aliquæ sunt patentes, quædam etiam occæcantur, ita ut in patentibus ora hiantia cæcatur competent. *V. FOSSA.* ¶ 3. De oratione est obscurate, tenebris involvere. *Cic. 2. Orat. 80. 329.* Obscura narratio totam occæcat orationem. ¶ 4. Morali ratione de animo est mentem obtenebrare: ad rem *Colum. 3. R. R. 7. 3.* Quæ ratio (*h. e. modus colendi vites*) velut ignorantia tenebris occæcata, luce veritatis caruit. *Cic. 15. Fam. 1. a med.* Quod ego negotium, non stultitia occæcatus, sed vererundia deterritus, non rerusavi. *Id. 1. Fin. 10. 33.* Qui quas molestias excepturi sint, occæcanti cupiditate non provident. *Sic Colum. 6. R. R. 36. 1.* Velut iacensus et occæcatus cupilime. *Liv. 5. 37.* Occæcat animos fortuna. *Id. 38. 21.* Nec quid agerent, ira et pavore occæcatis animis, remanebant. *Id. 28. 24. ad fin.* Mors Scipionis falso credita occæcabat animos. *Id. 42. 43.* Ni spes vana pacis occæcasset consilia. ¶ 5. Poëtice. *Virg. Cul. 198.* timor occæcaverat artus. *h. e. stupidos reddiderat.*

OCCËDES vel obcædes, is, f. 3. idem ac cædes. *Plaut. Stich. 5. 4. 52.* Ohe, jam satis: nolo occædes. *h. e. nolo hic quicquam tragicum et cruentum. Bothe* multo rectius edidit obcædas, *h. e. occidas. V. OCCËDO; et Taubman.*

OCCALLATUS vel obcallatus, a, um, particip. ab inusit. *occallo*: *incallito*, callo obductus. *Seneca* 4. *Quest. nat.* 13. Quid sentire possunt e-mortuæ fauces et occallatæ cibus ardentibus?

OCCALLESKO vel ubrallesco, callescis, callûi, callescere, n. inchoat. 3. est callum obducere, durum et callosum fieri, ἐπικάλω (Il. *incallire*, *fare il callo*; Fr. *devenir calleux*, *dur*; Hisp. *hacer callo*, *hacerse duro*; Germ. *dickhäutig werden*, *eine harte, dicke Haut bekommen*; Angl. *to be or grow hard, become callous, harden*).

1.) Proprie. *Plaut. Asin.* 2. 4. 13. Utinam nunc stimulus in manu mihi sit! Qui latera conteram tuâ, quæ occalluerit plagis. *Cels.* 4. 24. Ubi dolor vehemens urget, interest, sine tumore si sit, an tumor cum dolore, an tumor jam etiam occalluerit. *Ovid.* 14. *Met.* de homine in suam verso, 282. Osque meum sensi pondo occallescere rostro.

II.) Translate. *Cic.* 2. *Fam.* 18. in fin. De Statio manumisso, et nonnullis aliis rebus angor equidem: sed jam prorsus occalluit. *h. e.* diutina malorum consuetudine jam obfirmavi animum ad ferendum. *Plin.* 2. *Ep.* 15. Longa patientia occalluit. *Colum.* 8. *R. R.* 16. 6. Sic mores occalluere, ut non hæc usitata, verum ut maxime laudabilia et honesta iudicentur.

OCCAMEN, Inis, n. 3. idem atque occatio. *Gloss. Isid.* Occamen, concisio. scil. glebarum.

OCCANO vel obcano, nis, nûi, nere, n. 3. (ob et cano) idem quod occino, et occurrit in re militari. *Sall. fragm.* apud *Diomed.* 1. p. 370. *Putsch.*, *Priscian.* 10. p. 898. et *Serv.* ad *Virg.* 2. *G.* 384. Jussu Metelli coracines occanere. *Tac.* 2. *Ann.* 81. Tum Sentius occanere cornua tubasque, et peti aggerem, erigi scalas jussit. *Servius* ad *Virg.* 2. *G.* 384. laudat etiam cornua occanere. — De Perfecto *V.* in OCCINO.

OCCANTATUS vel obcantatus, a, um. *V.* voc. seq.

OCCANTO, as, avi, âum, are, a. 1. (ob et canto). Part. *Occantatus*. — Occantare est incantamenti devincire, lædere, *incantare*, *ammahare*. *Paul.* 5. *Sentent.* tit. 23. n. 9. Qui sacra impia, ut quem occantarent, defegerent, obligarent, fecerint etc. *Apul. de Mag.* Mulier occantata, vecors, amans, amens.

OCCASIO, ônis, f. 3. (occido) est opportunitas temporis casu quodam proueniens (ut ait *Festus* p. 178. 11. *Müll.*), tempus opportune oblatum faciendi aliquid, facultas, ansa, campus; ex ob et casus, quasi casus se offerens, ἐξαιρία, καὶρός (Il. *occasione*, *opportunitas*; Fr. *occasion*, *moment favorable*, *temps propice*; Hisp. *ocasion*, *oportunidad*; Germ. *die günstige Gelegenheit*, *der rechte Augenblick*, *-Moment*; Angl. *an occasion*, *opportunity*, *fit or convenient season*). Occurrit ¶ 1. Generatim — a) Definitor a *Cic.* 1. *Invent.* 27. 40. Occasio est pars temporis, habens in se aliquis rei idoneam faciendi aut non faciendi opportunitatem. Quare cum tempore hoc differt: nam genere quidem utrumque idem esse intelligitur; verum in tempore spatium quodam modo declaratur, quod in annis, aut in anno, aut in aliqua anni parte spectatur; in occasione, ad spatium temporis, faciendi quædam opportunitas intelligitur adjuncta. *Id.* 1. *Off.* 40. 142. Tempus actionis opportunum, Græce ἐξαιρία, Latine appellatur occasio. — b) Jungitur plurimis Verbis, atque hinc elegantes dicendi rationes. *Plaut. Men.* 3. 3. 29. quid ego cesso, dum datur mihi occasio Tempusque, abire ab his locis? *Id. Pseud.* 4. 2. 3. Heus tu, nunc occasio est et tempus. *Ter. Heaut.* 2. 2. 4. Concurrunt multæ opiniones, animum quæ mihi exaugeant, Locus, occasio, ætas. *Africanus* apud *Non.* p. 308. 13. *Merc.* Occasionem nacta mulier inuolat in collum. *Liv.* 4. 58. Ex incommodo alieno suam occasionem petere. *cogliere il tempo di vantaggiarsi.* *Plancus* ad *Cic.* 10. *Fam.* 4. *sub fin.* Ne inter alienis vitia hæc gentes nostra mala suam pulent occasionem. *il buon punto per sé.* *Cic. Mil.* 14. 38. Quem si interficere voluisset, quantæ, quoties occasiones, quam præclaræ fuerunt! *Id.* 5. *Att.* 18. a *red.* Si fuerit occasio, manu; sin minus, locis nos defendemus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 6. 8. (47). Fossas, si sit occasio, silice vel glareæ sterdi. *Cic.* 3. *Verr.* 13. 34. Simul ac primum et occasio visa est, exercitum proviciamque deseruit. *Id.* 12. *Fam.*

24. Ut primum occasio data est, meo more rempubl. defendi. *Id.* 1. *Legg.* 2. 5. Teneo, quam optam occasionem, neque omitam. *At. leg.* amittam. *Ter. Eun.* 3. 5. 56. An ego occasionem tantam, tam brevem, tam optatam, tam insperatam amitterem? *Cic. Cæcin.* 5. 15. amittere. *Nepos Miltiad.* 3. dimittere. *Id. Dion.* 4. dare alicui. *Cæs.* 3. *B. C.* 25. prætermittere. *Id. ibid.* 79. Non deesse occasio. *Petron. Satyr.* 12. Occasione bellissima uti incipimus. *Id. fragm. Trajur.* 78. *Burm.* extr. Occasionem opportunissimam nacti. *Sueton. Galb.* 17. præbere alicui. *Plin.* 2. *Ep.* 13. avidissime amplecti. *Liv.* 35. 12. ad fin. arripere. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 1. 1. (3). sumere. *Seneca* 3. *Benef.* 11. extr. quærere. *Plaut. Pseud.* 4. 3. 5. capere. *Cic. Harusp. resp.* 25. 55. captare. *Imp. Leo et Anthem.* *Nyell.* 3. § 2. Hanc constitutionem in caussa etiam Dominiæ et Fortunati, quæ huic legi præstitit occasionem, valere præcipimus. — c) *Data*, *capta*, *oblata occasione*, per et ad *occasionem*, ex *occasione*, et occasione absolute, formulae sunt frequentes. *Cic.* 7. *Phil.* 6. 18. Qui familiariter iugularit, quid hic, occasione data, faciet inimico? *Auct. B. Afr.* 56. Gætuli, occasione capta, perfulgunt in Cæsaris castra. *Sueton. Cæs.* 73. Occasione oblata similitates deponere. *Liv.* 30. 3. Hæc spem ferant castra hostium per occasionem incendiendi. *Sueton. Claud.* 11. Fratris memoria per omnem occasionem celebrata. *Id. Aug.* 41. Liberalitatem omnibus ordinibus per occasiones frequenter exhibuit. *Id. ibid.* 97. De nocte ad occasionem auræ evectus est. *Id. Cæs.* 60. Prælia non tantum destinata, sed ex occasione sumebat. *Seneca Tranquill.* 1. Hostes vagi, et occasionibus adsilientes. *Sueton. Claud.* 42. Græcæ linguæ amorem occasione omni professus. — In *occasionem* dixit *Justin.* 12. 1. 6. Namque post profectum Alexandri Græcia ferme omnis in occasionem recipereandæ libertatis ad arma concurrerat. — d) Cum addito Genitivo. *Ter. Phorm.* 5. 6. 45. Summs eludendi occasio est mihi senes. *Cic. Mil.* 15. 40. Quæ tum non modo occasio, sed etiam causa illius opprimendi fuit! *Id.* 4. *Verr.* 25. 61. Iste amplam occasionem calumniam nactus. *Justin.* 16. 3. 11. Heracienses honestiorem beneficii, quam ultionis occasionem rati, etc. — e) Cum Accus. et præpos. ad. *Cic. pro leg. Manil.* 2. 4. Occasionem sibi ad occupandam Asiæ oblatam esse arbitratur. *Plancus* ad *Cic.* 10. *Fam.* 8. Si in eo mihi temperavisset, majores occasiones ad optulandum haberem. *Liv.* 37. 26. Eam occasionem Polyxenidæ ad rem gerendam fore. — f) Cum Infinito. *Plaut. Capt.* 2. 3. 63. nunc adest occasio Bene facta cumulare. — g) Sequentem part. ut. *Plaut. Epid.* 5. 1. 38. Non habeo ullam occasionem, ut apud te falsa fabuler. *Cic. Partit. orat.* 8. 30. Sit autem hoc etiam in præceptis, ut, si quando tempus ipsum, aut locus, aut interventus alicujus dederit occasionem nobis aliquam, ut dicamus aliquid ad tempus apte, ne derelinquamus. ¶ 2. Speciatim pro commoditate, facilitate, facultate. *Tac.* 15. *Ann.* 50. Hic occasio solitudinis, ibi ipsa frequentia tanti decoris testis. ¶ 3. Item speciatim aliquando ponitur pro facilitate et copia. *Colum.* 9. *R. R.* 1. 3. Genus id clathrorum fabricatur ex robore, quercu, vel subere: nam oleæ rara occasio est. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 26. 65. (191). Quam sparsi per litus epulas parent, nec esset cortinis attollendis lapidum occasio. *Id.* 23. *ibid.* 4. 40. (82). Si vetusti olei non sit occasio. ¶ 4. Item, Occasio dea habita est: ejusque simulacrum ita describit *Phædr.* 5. 8. Cursu volucris pendens in novacula, Calvus, comosa fronte, nudo corpore: Nec quasi occuparis, teneas, elapsam seimet Nun ipse possit Jupiter reprehendere; Occasionem rerum significat brevem. Effectus impediret ne segnis inora, Fingere antiqui latem effugiem temporis. Hic porro virili effigie fingitur Occasio, quia ea Græcis ἡ Καὶρός dicitur, de quo exstat *Posidippi* epigramma in *Anthol. Gr.*, ejus initium: Τὴν, πῶθεν ὁ πλάστῆς; *Auson. epigr.* 12. 3. Sum dea, quæ rara, et paucis Occasio nota. *Id.* præterea atas in pedibus ei tribuit, et comitem Melancom, seu Pænitentiam. *Cato Distich.* 2. 62. Fronte capillata post est Occasio calva.

OCCASIUNCULA, æ, f. i. parva occasio. *Plaut. Trin.* 4. 2. 132. Nimis argute obrepisti in eapse occasiuncula. *Vet. Scholiast.* ad *Cic. Planc.* 34.

(edente iterum *A. Maio*). Hic mutuatus est occasiunculam quamdam amarius læcessendi.

OCCASIVUS, a, um, adject. ad occasum pertinet. *Gloss. Gr. Lat.* Occasibus (*lege* Occasivus) ὀπταίος. *Capell.* 5. p. 193. In ortu si acridani (solis lunæque deliqua) a tota Britannia atque occasivis regionibus ignorantur. Ita Kopp. pro occasus, ut edidit Grot., licet et ipse Grot. in adnotat. occasivus ex *Cod. afferat*.

OCCASUS, a, um, particip. ab *occido*, quod *V.* **OCCASUS**, us, m. 4. (occido) occidendi actus, casus, πρῶτος (Il. *caduta*; Fr. *chute*; Hisp. *caída*, et acto de caer; Germ. *der Untergang*; Angl. *fall*).

1.) Proprie *occasus astrorum* est, quum ad inferius hemispherium descendendo, vel in sole descendendo sc. oculis nostris subtrahuntur. *tramontano*, *occaso*, ὄπτα. — a) Cum Genit. *Virg.* 1. *G.* 225. Multi ante occasum Maje capere. *Quintil.* 1. 4. 4. Ortus occasusque signorum. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 15. 12. (61). Stella Veneris et Mercurii Solem insequuntur, adepteque occasu matutino conduntur. *Cæs.* 1. *B. G.* 50. Solis occasu suas copias in castra reduxit. *Id. ibid.* 11. extr. Sub occasum solis sequi destiterunt. *Id. ibid.* 15. extr. Ab hora quarta usque ad solis occasum. *Id. ibid.* 8. Au solis occasum naves solvit. *Sall. Jug.* 71. Equites pariter cum occasu solis expeditos educit. — b) Absolute. *Tac.* 3. *Hist.* 86. Præcipiti in occasum die. *Stat.* 1. *Theb.* 686. Quique bibit Gangem, aut migram occasibus intrat Oceanum.

II.) Translate. ¶ 1. *Occasus* dicitur ea pars cæli, ubi sol occidit, *occidente*, *sera*, *occaso*. *Cæs.* 1. *B. G.* 1. extr. Aquitania spectat inter occasum solis et septentriones. *Cir.* 2. *Nat. D.* 10. 49. Quum duo sint genera siderum, quorum alterum spatium immutabilibus ab ortu ad occasum commens, nullum unquam cursus sui vestigium inlectat, alterum etc. *Virg.* 9. *Æn.* 668. Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hædis verberat imber humum. *Id. ibid.* 317. Ager longus in occasum. — Et in plurali num. *Ovid.* 2. *Met.* 189. Et modo, quos illi lato contingere non est, Prospicit occasus; interdum respicit ortus. ¶ 2. Per metaphoram est interitus, mors, obitus, casus, *caduta*, *morte*, *rovina*; et dicitur — a) De hominibus. *Cic.* 1. *Acad.* (post.) 2. 8. Post L. Ælii nostri occasum. *Id. Pis.* 15. 31. Qui dies post obitum occasumque nostrum reipubl. primus illuxit. *Adle Nepot. Eumen.* 13. — b) De uribus, regnis, etc. *Virg.* 2. *Æn.* 431. Iliaci cineres et fama extrema meorum, Testor, in occasu vestro, etc. *Id. ibid.* 242. occasum Trojæ tristesque ruinas. *Cic. Sull.* 11. 33. et *Pis.* 8. 18. Ad occasum interitumque reipubl. — c) De abstractis. *Occasus odii*, quum odium deponitur. *Quintil. declam.* 9. 18. Semper odiorum honestus occasus est. scil. quia inimicitia mortales esse debent. ¶ 3. Olim pro occasione usurparunt. *Ennius* apud *Festum* p. 178. 14. *Müll.* Hic occasus datur. *Id. ibid.* tenet occasus, juvat res. *Id. ibid.* Ast occasus ubi tempus audere repressit.

OCCATIO, ônis, actus occandi, *ericamento*, βωλοκῶπια. *Serenus* apud *Non.* p. 61. 31. *Merc.* Occatio occæcatio est. *Cic. Senect.* 15. 51. Terra quum sparsum semen excepit, primum id occæcatum cohibet: ex quo occatio, quæ hoc efficit, nominata est. *At V.* OCCECO II. 2. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 60. Pulverationem faciunt quam vocant rustici occationem, quum omnis glaba in vineis refringitur, et resolvitur in pulverem. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 20. 49. (180). Aratione per transversum iterata, occatio sequitur, ubi res possit, crato vel rastro.

OCCATOR, ônis, m. 3. qui occat, *ericatore*. *Colum.* 2. *R. R.* 13. 1. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, sarritoris duas. *Festus* p. 181. 21. *Müll.* Occatorem Verrius putat dictum ab occædendo, quod cædat grandes globos terre, quum Cicero venustissime dicat ab occædendo fruges satas. — Joculariter *Plaut. Capt.* 5. 5. 3. Sartor, satorque scelestum, ac messor maxime. *rxn.* Non occatorem dicere audebas prius? Nam semper occant prius, quam sarritur rustici. — De deo Occatore. *V.* IMPORCITOR.

OCCATORIUS, a, um, adject. ad occatorem pertinet. *Colum.* 2. *R. R.* 13. 2. Hordei modii quin-

est, exercitum proviciamque deseruit. *Id.* 12. *Fam.*

que bubulci operas tres exigunt, occatoriam unam, sarritoriam unam et dimidiam.

OCCATUS, a, um. *V. OCCO.*

OCCEDO, cedis, cessi, cessum, cedere, n. 3. (ob et cedo) obviam ire, accedere, andare incontro, ἀντιβῆναι. *Plaut. Most. 5. 2. 4.* Ait, se metuere in conspectum illius occedere. *Id. Asin. 2. 3. 24.* et 2. 4. 6. et *Stich. 5. 2. 24.* obviam accessit mihi. — Pro occedo dixerunt etiam occido. Unde *Festus p. 181. 10. Müll.* Occidamus Plautus ponit pro contra cedamus, quum plurimæ aliæ præpositiones familiares huic verbo sint. *Plauti* locus videtur esse *Pseud. 1. 3. 20.*, ubi nunc sic legimus: *Accedamus hac obviam; alii autem malicent occedamus.* Etiam *Varro 3. R. R. 17. 10.* Designato ædili nos occedimus, et gratulati in Capitolium prosequimur. *Alii leg. occidimus.*

OCCENSUS vel obensus, a, um, particip. ab inusit. *occendo*, incensus, accensus, combustus. *Ennius* apud *Festum p. 201. 7. Müll.* Omnes occisi obcensque in nocte serena.

OCCENTASSÈRE. *V. OCCENTO I. 2.*

OCCENTATIO, ònis, f. 3. idem atque occensus. *Symmach. orat. 2. in Valentinian.* (edeale *A. Maio*) 14. Crassus percontanti filio, quid noctis moveri castra jussisset: Vereris, inquit, ne tuas aures forte non penetret occentatio bucinarum?

OCCENTO, as, avi, atum, are, a 1. (ob et canto). Part. *Occentans* II. — Occentare est ob, seu ad, vel contra aliquem cantare.

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu, siye in bonam partem. Absolute *Plaut. Curc. 1. 2. 57.* Quid si adeam ad fores atque occentem? *occentare* hoc loco habet eandem prope sententiam, quam quum nos dicimus *fare una serenata, o mattinata. V.* ibi sequentia. ¶ 2. Latiori sensu, siye in malam partem. *Festus p. 181. 12. Müll.* Occentassint antiqui dicebant, quod nunc, convivium fecerint, dicimus: quod id clare et eum quodam canore sit, ut procul exaudiri possit; quod turpe habetur, quia non sine causa fieri putatur. Cf. *Anat. gram. p. 211. ed. Eichenfeld.* Occentare asseri, in alios conviciosa carmina dicere. *Cic. fragm. apud Augustin. 2. Civ. D. 9. (4. de republ. 10.)* Nostræ XII. Tabulæ quam pauperas res capite sancissent, in his hanc quoque sancendam putaverunt, si quis occentavisset, siye carmen condidisset, quod infamiam afferret, flagitiumve alteri. Ita optimi critici ex MSS. Al. perperam leg. *actitavisset.* Fortasse ex hoc Ciceronis loco ipsa verba legis XII. Tab. ita concinnavit *Sealig.* ad *Festum*: Si quis carmen occentassit, quod alteri flagitium faxit, capital esto. *Gloss. Isid.* Occentare. male ominare. — *Occentare ostium*, est ad ostium aliquis malum carmen occentare. *Plaut. Pers. 4. 4. 20.* At illi noctu occentabunt ostium, exurent fores. Adde *eum. Merc. 2. 3. 73.*

11.) Figurate dicitur de avibus infausto omine occentibus. *Ammian. 30. 5. a med.* Bubo culminibus regii lavacri insidens, occentansque funebria.

OCCENTUS, us, m. 4. actus occinendi, cantus. *Plin. 8. Hist. nat. 57. 82. (223).* Sotivum occentu divini auspicia annales refertos habemus. *Val. Max. 4. 1. n. 5.* Occentus soricis auditus Fabio Maximo dictaturam, C. Flaminius magistris equitum deponendi causam præbuit. *Ammian. 16. 8. init.* Si quis super occentu soricis, vel occentu mustelæ, vel similibus signi gratia consulisset quemquam peritum—captus in iudicium, penaliter interibat.

OCCEPSO. *V. OCCIPIO* sub init.

OCCOPTO, as, avi, arc, a 1. frequentat., vel rectius intens. ab *occipio*. *Plaut. Men. 5. 5. 18. et 32.* Jam hercle occoptat insanire primulum. *Id. Rud. 3. 4. 70.* maximo malo suo, Si attigerit, siye occoptassit. ἀρχαῖος pro *occoptaverit*. *Alii leg. occentassit.*

OCCIII, òrum, m. plur. 2. *Plin. 12. Hist. nat. 8. 18. (34).* In Hydruntine convallibus ficis similes esse arbores, quæ videntur oculi, et quibus defluat mel botis matutinis iusibus.

OCCIDANÆUS, a, um, adject. occidentalis, ut ventus occidaneus, *Innocent. de cas. litter. p. 228. Goes.*

OCCIDENS, entis. *V. OCCIDO.*

OCCIDENTALIS, e, adject. *occidentale*, δυτικῶς, qui vergit ad occidentem. *Plin. 18. Hist. nat. 34. 77. (338).* Ab occasu solstitiali, et occidentali

latere septentrionis. *Gell. 2. 22.* Occidentalis ventus. *Ammian. 15. 10. sub init.* Ubi (*Gallia*) occidentali subjecta est sideri, Oceano et altitudine Pyrenæi cingitur: unde ad solis ortus attollitur, aggeribus cedit Alpium Cottiarum.

OCCIDIO, ònis, f. 3. (occido) occisio, cædes, qua deletur genus aliquod viventium, ἀναίρεσις (It. *occisione e strage totale, disfacimento*; Fr. *carnage, tuerie, massacre, destruction*; Hisp. *estrage de gente, matanza, carniceria, destruccion*; Germ. *die Niedermetzelung, Vertilgung, Vernichtung*; Angl. *carnage, slaughter, utter destruction, extermination*). Occurrit. — a) De hominibus. *Liv. 3. 28. ad fin.* Hostes a prælio ad preces versi orare consulem, ne in occisione victoriam poneret. — Hinc occisione occidere, est occidendo delere, ad intersecionem redigere. *Cic. 15. Fam. 4. ante med.* Equitatus occisione occisus. *Liv. 28. 43.* Quum duo exercitus prope occisione occisi essent. *Justin. 26. 2. 5. et 28. 2. 1.* Omnes occisione cæsi. *Id. 2. 14. 8.* Mardonii copias occisione occidisse. *essere state disfatte et Tac. 12. Ann. 38.* Ni cito subventum foret, copias tum occisione occubissent. *et 13. ibid. 57.* Equi, viri, cuncta victa occidioni dantur. *et 12. ibid. 56. extr.* Puznatum sortium virorum animo: ac post multum vulnerum occidioni exempti sunt. — b) De brutis animalibus et plantis. *Colum. 9. R. R. 15. 3. de apib.* Nec ad occidionem gens interimenda est. *Id. 7. ibid. 5. 16.* Occidionem gregis prohibens. *Id. 4. ibid. 7. 3. de vitib.* Nec ad occidionem universum genus perduci patitur.

OCCIDUM, ii, n. 2. occidio, interitus. *Prudent. Apotheos. 695.* rota lurida solis hæret, et occidium sentit jam jamque futurum. *Alii* rectius leg. *excidium*, quam vocem postulat ipsa versus hexametri ratio.

OCCIDO, cidis, cisi, cisum, cidere, a 3. (ob et cedo). *Occidis ἀρχαῖος* pro *occidit* exhibet *Lex Num. Pompil.* apud *Festum p. 178. 21. Müll.* et *Lex XII. Tabul.* apud *Macrob. 1. Saturn. 4.* — Part. *Occidens* I. 2., II. et in fin.; *Occisurus* et *Occidendus* I. 2. — Occidere est valde, vehementer cadere, percutere, *battere assai.*

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est vehementer cadere. *Ter. Adelph. 3. 2. 19.* Ctesipho me pugnis miserum et istam psaltriam Usque occidit. *Varro 4. R. R. 31. 1.* Occire id est comminere, ne sit glæba: quod ita occidunt, occire dicitur. ¶ 2. Latiori sensu et sapius est *occidere, amazzare, ἀναίρεσις, ἀναίρεσις*, ad necem cadere, necare, interficere, trucidare. De discrimine inter *neco* et *occido, V. NECO.* *Ennius* apud *Paul. Diac. p. 123. 14. Müll.* Summus ibi capitur medix: occiditur alter. *Cic. 2. Fin. 20. 66. L.* Virginius filium sua manu occidit. *Id. 14. Phil. 14. 37.* Quum copias hostium, quæ ad castra accesserant, profligarit, occiderit. *Id. Rosc. Am. 35. 100.* Nullus nodus est hominis occidendi, quo etc. *Cæs. 5. B. G. 36.* Ipse pro castris fortissime pugnans occiditur. *Liv. 3. 23.* Hos ignominiosa fuga domum se recipientes consul ad unum omnes occidit. *Id. 40. 10.* Qui occisurus fratrem fuit. *Sueton. Claud. 44.* Veneno aliquem occidere. — Et Part. *Occisus* apud *Liv. 3. 10. a med.* Occidione prope occisi. *Cic. 4. Cat. 10. 26.* Vigilare non solum ad insidandum somno maritorum, versum etiam bonis occisorum. *Plin. 29. Hist. nat. 4. 18. (65).* Occisa morsu aspidum animalia. — *Morientes occidere*, proverbialis locutio apud *Petron. Satyr. 98.*; ut *perditum perdere* apud *Cic. 14. Fam. 1.*

11.) Translate est exerariare, tautaque molestia afflere, ut prope occidere videaris. *Plaut. Pseud. 4. 1. 24.* Occidis me, Quum istuc rogitas. *Id. Men. 5. 5. 23.* Alia occidis fabula. *Ter. Phorm. 4. 3. 67.* Hæi mihi, Geta, occidisti me tuis fallaciis. *Horat. Epod. 14. 5.* Camilde Mæcenas, occidis saepe rogando. *Id. Art. P. 475.* Quum vero arripuit, tenet, occiditque legendo. *Neco* et *eneco* eadem ratione usurpantur. Cf. et *Occisus* infra. — Locum habet etiam in re venerea. *Apul. 2. Met. p. 131.* Oculend. Cominus in aspectum, si vir es, dirige; et grassare naviter, et (me) occide moriturus. — Hinc Part. præter., cuius exempla supra retulimus.

Occisus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Sup. *Occisissimus*; occurrit autem translate, et est perditus, desperatus. *Plaut. Capt. 3. 4. 7.* Occisa

est hæc res, nisi reperio atrocem mihi aliquam astutiam. *Id. Cas. 3. 5. 52.* occisissimus sum omnium, qui vivunt.

Homonym. De discrimine inter *necare* et *occidere, V. NECO.*

OCCIDO, cidis, cidi, cæsum, cidere, n. 3. (ob et cedo). Part. *Occidens* I. 2., II. et in fin.; *Occasus* I. 2.; *Occisurus* I. 2. 3. et II. — Occidere est cadere, ruere, decidere, accidere, *καταπίπτω* (It. *cadere*; Fr. *tomber*; Hisp. *caer*; Germ. *nieder-, hinfallen*; Angl. *to fall, fall down*).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu et generatim est, ut diximus, cadere, ruere, decidere. *Plaut. Rud. prol. 8.* Et alia signa de caelo ad terram occidunt. *Id. Amph. 5. 1. 10.* ut subito, ut prope, ut valde tenuit! Ubi quisque institerat, concidit crepuit. Ibi nescio quis—Ersurgite, inquit, qui terrore meo occidistis præ metu. *Liv. 21. 35. extr.* Ut neque sustinere se a lapsu possent, alique super alios, et iumenta et homines, occiderent. *Id. 23. 24.* Arbores ita inciderant, ut immotæ starent, momento levi impulsu occiderent. ¶ 2. Item stricto sensu, sed speciatim, *occidere astra* dicuntur, vel quam sub hemisphærium nostrum cadunt, vel subventum solem et conduntur. *tramontare, τραπονταρε.* Cf. *Ennius* apud *Macrob. 6. Saturn. 4.* Interea sax Occidit Oceanumque rubra tractim obruit æthra. *Pacuvius* apud *Cic. 1. Divinat. 14. 24.* Prope jam occidente sole. *Catull. 5. 4.* Soles occidere et redire possunt: Nobis, quum semel occidit brevis lux, Nox est perpetua una dormienda. *Colum. 11. R. R. 2. 94. XV. cal.* Januar. Capra occidit mane. *et mox. IV. cal. Januar.* Aquila vesperè occidit. *Plin. 2. Hist. nat. 25. 23. (92).* Cometes numquam in occasura parte caeli est. *h. e. occidua.* — Et Part. *Occasus* habet *Lex XII. Tabul.* et *Claud. Quadrigarius* apud *Gell. 17. 2. et Censorin. de die nat. 24. 3.* Sol occasus supra tempestas esto. (Aliter hæc leguntur apud *Varron. 6. L. L. 5. et 7. ibid. 51. Müll.*: *V.* tamen *Mülleri* adnotata ad postremum hanc locum). *Plaut. Epid. 1. 2. 41.* Ante solem occasum. Ipse *Gell. 3. 2.* Post solem occasum. *Id. citat. 1. 17.* Sole occaso non insuavi venustate, est, si quis antem habeat non sordidam, nec proculcatam. Adde *Lucilius* apud *Priscian. 9. p. 869.* *Putsch.* qui et ipse cum sole jungit: nam alia ratione usum, quod sciam, non habet. ¶ 3. Prægnanti, uti sunt, significatione est perire, interire, mori, extinguere, *morire, finire, perire.* — a) De hominibus. *Cic. 2. Nat. D. 9. 23.* Refrigerato et extincto calore, occidimus ipsi et extinguimur. *Id. 9. Fam. 5.* Illos vercor, qui in bello occiderunt. *Id. 1. Divinat. 25. 53.* Eudemus prelians ad Syracusas occidit. *Verg. 2. En. 581.* Occiderit ferro Priamus? Troja arserit igni? *et 12. ibid. 659.* Regina tui fidissima, dextra Occidit ipsa sua. Cf. *Ennius* apud *Senec. Ep. mor. 80. 8.* Quod nisi quieris, Menelaus, hæc dextra occides. *Sall. Jug. 7.* Sperans vel ostentando virtutem, vel hostium sævitia facile eum occidit. *Ovid. 13. Met. 596.* primisque sub annis Occidit a forti (sic dii voluistis) Arhille. *mori per mano* etc. *et 6. ibid. 265.* mitimo tamen occidit ille Vulnere, non alte percussus corde sagitta. *Id. 2. Amor. 6. 37.* Occidit ille loquax, humane vocis imago, Psittacus. — b) De plantis. *Verg. 4. Ecl. 24.* Occidet et serpens, et fallax herba veneni Occidet. *Plin. 17. Hist. nat. 13. 20. (95).* Quæ cito occidunt, velocia sunt, ut ficus, panica, prunus. Cf. *Val. Flacc. 7. 282.* Occidat æterna tandem Cadmeia morte Jam seges.

11.) Translate est ad nihilum relligi, andare in rovina. *perdervi affatto*; et occurrit — a) De hominibus. — Generatim. *Cic. 1. ad Q. fr. 4. a med.* Sin plane occidimus, ego omnibus meis exitio fuero. *se siamo rovinati, perduti affatto.* Sic *Verg. 11. En. 413.* Funditus occidimus, nec habet Fortuna regressum. *Cic. 4. Fam. 3. Ros,* qui auctoritatem et consilium tuum non sunt secuti, sua stultitia occidisse. *h. e. de pristina dignitate et statu decidisse.* — Hinc speciatim occidi est desperantis exclamatio, comicis frequens, perii, interii, nullus sum, actum est de me, *son morto, sono spedito, ella è spedita per me.* *Ter. Andr. 3. 4. 26.* Sed eecum ipsam video: occidi. *Plaut. Cas. 3. 5. 1.* Nulla sum, nulla sum: tota tota occidi. — b) De rebus inanimis et abstractis. *Plaut. Truc. 1. 2. 72.* Non hercle occiderunt mihi etiam

fundique atque ædes. *h. e. non omnino amisi: habeo etiamam. Petron. Satyr. 22. sub fin.* Tribliarches lucernis occidentibus oleum infuderat. *Virg. 12. Æn. 828.* Occidit occideritque sinas cum nomine Troja. *Cic. 4. Fam. 1.* Aliquid opus occidenti rei publice tollerissem. *Id. 1. Tusc. 45. 109.* Cum suis se laudibus vita occidens consulari potest. *Plaut. Most. 2. 1. 2.* Occidit spes nostra. *è svanita. et Horat. 4. Od. 4. 70.* occidit, occidit Spes omnis, et fortuna nostri Nominis. *Cic. 2. Legg. 19. 48.* Ne morte patris familias sacrarum memoria occideret. *Adde eumd. Amic. 27. 104. Lucret. 3. 416.* Orulorum lumen occidit. *s'estingue. et 2. 788.* Causa occidit. *h. e. nulla est, sublata est. Id. 1. 668.* Occidet ad nihilum nimirum funditus ardor Omnis. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 38. 119.* Nulla vis tantis queat motus moliri, ut hic ornatus (mundi) umquam dilapsus occidat. *Id. Mil. 36. 100.* Vos obserbo, iudices, ut vestra beneficia, quæ in me contulistis, aut in hujus salute ageatis, aut in ejusdem exitio occasura esse videatis. — Hinc Part. præf., cujus supra exempla retulimus,

Occidens, entis, substantivè ponitur pro occasu, locus nempe sui plaga, in qua sol occidit, occidente, ponente, δύσις. Cic. 2. Nat. D. 66. 161. Qui has nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. *Horat. Epod. 1. 13.* Vel occidentis usque ad ultimum sinum.

OCCIDO. *V. OCCEDO.*

OCCIDUÁLIS, e, adject. occidentale. *Prudent. 2. advers. Symmach. 597.* Omnibus in terris quas distinct occiduas Oceanus, roseoque Aurora illuminat orbe. *Adde eumd. Psychom. 832.*

OCCIDUUS, a, um, adject. (occido) occidens, occasus, che cade.

I.) Proprie de stellis et sideribus dicitur, *che tramonta. Gell. 19. 7.* Quum rediremus in urbem sole jam fere occiduo. — Hinc etiam *Ovid. 4. Fast. 832.* oriens occiduasque dies. *Calpurn. 3. Ecl. 82.* Qui metere occidua ferales nocte lupinos dicitur. *Stat. 3. Theb. 33.* sub occiduas versæ jam noctis habenas, Astrorumque obitus.

II.) Translate. ¶ 1. Est ad occidentem situs, occidentale. *Ovid. 5. Fast. 558.* Seu quis ab Eo nos impius orbe lacesset, Seu quis ab occiduo sole demandus erit. *Cf. Ammian. 23. 6.* Venitur ad Armeniæ sinum orienti objectum: intervallo Cantibus nomine panditur sinus australis: baud procul inde alius, quem vocant Chaliten, occiduo obnoxius sideri. *Ruisus Ovid. 1. Fast. 313.* Octipedis frustra quæruntur brachia Cæneri: Præcepis occiduas ille subivit aquas. *Stat. 1. Silv. 4. 73. et 1. Theb. 200.* Occiduas, primasque domos. *h. e. regiones occidentales, et orientales. Lucan. 3. 294.* Quidquid ab occiduis Libye patet arida Mauris. *et 4. 672.* Cardine ab occiduo vicinus Gadibus Atlas. *Val. Flacc. 2. 621.* occidua reguator montibus Atlas. *Arnob. 2. 58.* Quidnam fuerit rationis et causæ, ut non ab occiduis partibus dies primus exurgeret, et lucem in oriente finiret? *Gell. 2. 22.* Hi sunt igitur tres venti orientales, Aquilo, Vulturinus, Eurus. — His oppositi et contrarii sunt alii tres occidui, Caurus etc. — *Occidua hora, vesper. Calpurn. 5. Ecl. 34.* rursusque premetur Mane, quod occiduas mulsura redegerit horæ. ¶ 2. Item occiduas dicitur qui morti est proximus. *Ovid. 15. Met. 226.* emensis medi quoque temporis annia, Labitur occiduas per iter declive senectæ. *Cf. Plin. 7. Hist. nat. 49. 50. (161).* Ingens turba scansili annorum lege occidua. ¶ 3. Pro caduco. *Paulin. Nolan. carm. 34. 306.* Exsortes vocis carnis ab occiduo.

OCCILLATOR, òris, m. 3. *V. voc. seq.*

OCCILLO, as, are, a. f. videtur esse deminut. ab *occo*, quod glæbas comminuerè significat. Nam pro comminuerè, seu contundere usurpat *Plaut. Amph. 1. 1. 28.* qui mi advenienti os occillet probe. *Alii leg. occillet. Gloss. quoque Philox.* Occillare, συγκρίπειν. *Occillator, βωλοκόπος. h. e. occator.*

OCCINO, nis, nbi, nere, n. 3. (ob et cano). De Perfecto *Diomed. 1. p. 370. Putsch.* Occino, occini: est enim a cano, cecini. Sed in compositione iterativum amittit unam syllabam. Sed Sallustius occanuerè. *Priscian. 10. p. 898.* A canendo quoque composita similiter præteritum in ut divisas finiunt, succino succinui, occino occinui: quidam autem et

occano occanui protulerunt, ut Sallustius. — Sed Probus occini quoque existimat posse dici quum simplex cano cecini faciat; quomodo a cado cecidi incido incidi, a tango tetigi, contingo contigi. — Supinum *occantum* affertur a *Priscian. 10. p. 899. et 11. p. 930. Putsch.* nullo tamen auctore laudato. — Part. *Occinens 1. et 2.* — Occinere ¶ 1. Stricto sensu est contra canere, occentare, *κζαζδο. Liv. 6. 41. ad fin.* Quid enim est, si pulli non pascuntur? si et cavea tardius exierint? si occineuit avis? *h. e. cantu sinistrum augurium dederit. Sic Id. 10. 40. in fin.* Ante consulem hæc dicentem corvus voce clara occinuit. *et Val. Max. 1. 4. n. 2.* Occinentes in eum adversum corvi. ¶ 2. Latiori sensu est idem ac simplex canere. *Apul. Florid. n. 13.* Hæc animalia inter se vario tempore et vario modo occinunt. *Ammian. 31. 15. sub fin.* Sed buccinis optimatum monitu occinentibus, instauratum est prælium. *et 16. 12. ad fin.* Post exactum jam diem, occinente liticene revocatus invictissimus miles.

OCCÍPIO, cipis, cepi vel cæpi, ceptum vel ceptum, cipere, 3. (ob et capio). In præteritis scribitur et per æ, ut sit a cæpi, isti. — *Cæpso* antique pro *occepro. Plaut. Asin. 4. 1. 49.* Forte si tussire occesit, ne sic tussiat, Ut etc. *Id. Cas. 5. 4. 22.* Si unquam posthac amasso, aut occepro modo. *Adde Amph. 2. 2. 41.* — Occipere occurrit A) Active, seu cum Accusativo; et B) Neutorum more.

A) Active, seu cum Accusativo, occipere est incipere, instituire, aggredi, *επισημαίνω* (It. cominciare, principiare; Fr. saisir, prendre, commencer, entreprendre; Hisp. comenzar, empezar, tomar, asir; Germ. anfangen, beginnen, unternehmen; Angl. to commence, begin). Usurpatur — a) Cum Accusativo. — Activâ formâ. *Plaut. Mil. glor. 3. 1. 154.* Nunc, quod occepi, obsonatum petgam. *Id. Stich. 5. 5. 19.* suavem cantionem aliquam occipito. *Id. ibid. 1. 2. 17.* Principium ego quo pacto cum illis occipiam, id ratiocinor. *Ter. Andr. 1. 4. 52.* Occipere quæstum. *Id. Eun. 4. 1. 8.* sermonem cum aliquo. — *Occipere magistratum*, ingredi, inire. *Tac. 3. Ann. 2.* Jam consules magistratum occiperant. *Adde Liv. 5. 9. extr. et ibid. 11. a med. ubi al. leg. accipere.* — Passive. *Ter. Heaut. 4. 1. 36.* istuc quidquid est, Qua hoc occepitum est causa, loquere. — b) Cum Infinito. — Activâ formâ. *Plaut. Trin. 4. 3. 35.* metuo, si compellabo, ne aliam rem occipiat loqui. *Id. Mil. glor. 4. 8. 52.* si forte liber fieri occeperim. *Cf. eumd. Pseud. 1. 4. 6.* Neque exordiri primuni, unde occipias, habes. *Liv. 1. 7.* Ex loco infesto agere porro armentum occepit. — Passive. *Ter. Eun. prol. 22.* fabula occepta est agi. *Cf. Plaut. Pseud. 4. 1. 13.*

B) Neutorum more est incipere, *incominciare, avere principio. Ter. Adelph. 8. 1. 2.* modo doctores occepiunt primulum. *Lucret. 5. 887.* Tum demum pueris ævo florente juventas Occipit et molli vestit lanugine malas. *Tac. 12. Ann. 12. extr.* Hiems occepiabat.

OCCIPITUM, ii, n. 2. (ob et caput) posterior pars capitis a vertice ad cervicem, *ὀπίον* (It. nuca, coppa; Fr. l'occiput, le derrière de la tête; Hisp. occiput; Germ. das Hinterhaupt; Angl. the occiput or hinder part of the head).

I.) Proprie. — a) De hominibus. *Plaut. Aulul. 1. 4. 25.* in occipitum quoque habet oculos, pessima. *Varro 1. R. R. 8. 6.* Ibi dominus simul ac vidit occipitium vindemiatoris, farcillas reducti hibernatum in tecta. *h. e. simul ac vindemiator, resectis avis pertransiit, et terga dedit. Cels. 4. 2.* Cucurbitulas temporibus et occipitio admovery. *Quintil. 11. 3. 160.* Humeris ad occipitium ductis. *Sueton. Tib. 68.* Colore erat candido, capillo pone occipitium submissiore, ac cervicem etiam obtegeret. — b) De brutis animalibus. *Plin. 11. Hist. nat. 29. 35. (106).* de locustis. Vox earum proficisci ab occipitio videtur. — c) *Frons occipitio prior*, id est postior, proverbium, de quo *V. in FRONS.*

II.) Figurate. *Varro apud Non. p. 245. 15. Merc.* Cæsar reversionem fecit, ne post occipitium, in Hispania exercitus qui erant, relinqueret. *alle spalle. Cf. Ammian. 16. 12. post init.* Tunc triperitillo exitio premebantur: Imperatore urgebat per Rætias, Cæsare proximo ausquam elabi permittente,

sinitimus, quos hostes fecere discordiæ, modo non occipitia conculcantibus hinc indeque cinctorum. OCCIPUT, cipitis, n. 3. Idem quod occipitium: ex ob, et caput. *Pers. 1. 61.* Vos, o patricius sanguis, quos vivere fas est Occipiti cæco, posticæ occurrite sanæ.

OCCISIO, ònis, f. 3. In libris MSS. variant aliquando occisio et occidio quod est frequentius, ut apud *Cic. 14. Phil. 14. 36. et Liv. 3. 10. et 28.* — Occisio est actus occidendi, cædes, *uccisione, φόνος. Cic. 1. Invent. 26. 37.* Parentis occisio, patriæ proditio. *Id. Cæcin. 14. 41.* Si cædes et occisio facta non erit. *Apul. 6. Met.* Nec quicquam idonei lucri exinde cepimus, sed vulnera et fortissimum occisiones. — *Occisione occidere*, est usque ad interfectionem delere. *Cic. 14. Phil. 14. 36.* Ejusque copias occisione occiderit, suo exercitu ita incolunt, ut ne unam quidem militem desideraverit. *Al. leg. occisione: V. supra. Aurel. Vict. Vir. illustr. 14.* Fabii in insidiis delapsi, ad unum occisione perierunt.

OCCISITANTUR sæpe occiduntur. *C. Gracchus pro rostris in P. Populium.* Homines liberi nunc in cupido occisitantur. *Hæc Festus p. 201. 16. Müll.*

OCCISOR, òris, m. 3. *uccisore, φονός, necator, interfecto. Plaut. Mv. glor. 4. 2. 64.* Urbicape, occisor regum.

OCCISORIUS, a, um, adject. ut Animalia occisoria *h. e. quæ mactari possunt, apud Tertull. Anim. 33.*

OCCISUS, a, um. *V. OCCIDO.*

OCCLAMITO, as, are, a. 1. frequentat. ab *occlamo*, contra clamito, clamitandò obstrepro. *Plaut. Curc. 1. 3. 27.* dormio, ne occlamatis. *Adde eumd. Amph. 3. 2. 3.* ubi tamen alii aliter legunt.

OCCLAMO, as, are, a. 1. contra clamò, clamore obstrepro. *Vellej. 2. 4. 4.* Quum omnis loco occlammasset. *Seneca Ep. 47. a med.* Hoc loco occlamabit mihi tota manus candidatorum. *Plerique alii utrobique leg. occlamo.*

OCCLAUDO vel obclaudio. *V. voc. seq.*

OCCLUDO, dis, si, sum, dere, a. 3. (ob et claudio). *Obclaudio* habent *Inp. Constant. et Julian. Cæs. Cod. Theod. 11. 24. 1.* Aditum implendæ devotionis obclaudant. — *Occlusi* syncope pro *occlusisti* apud *Plaut. Trin. 1. 2. 151.* Occlusi linguam: nihil est qui respondeam. — Part. *Occlusus 1. et in fin.; Occludendus 1.* — Occludere est idem quod claudere, vel contra aliquem claudere, *επιχλῆω* (It. chiudere, serrare; Fr. clore, fermer; Hisp. cerrar, cercar, tapar; Germ. ver-, zuschliessen; Angl. to shut against, shut up, shut close, occlude).

I.) Proprie. *Plaut. Most. 2. 1. 78.* Clavim cedo, atque abi hinc intro, atque occlude ostium: Et ego hinc occludam. *Id. ibid. 2. 2. 14.* Sed quid hoc? occlusa janua est interdius? Pultabo: heus, ecquis istas aperit mi fores? *Id. Men. 4. 3. 24.* Abiit intro, occlusis ædes: nunc sum exclusissimus. *et Most. 2. 1. 53.* ædes jam fac occlusæ sient. *Sic Ter. Eun. 4. 7. 14.* Occludendæ ædes. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 47. 144.* Quid me in invidiam et tamquam in contumem vocas? et quidem, ut seditiosus tribuni solent, occludi tabernas jubes? *Sic Id. 4. Cat. 8. 17.* Quæstus, occlusis tabernis, minui solet. *Plaut. Epid. 2. 3. 3.* Occlusum atque obsignatum armarium. Similiter *Cic. 2. Orat. 61. 248.* Furax servus, cui domi nihil sit nec obsignatum, nec occlusum. *Alta apud Non. p. 139. 8. Merc.* Ego occlusero fontem. — *Plaut. Men. 4. 2. 108.* me non excludet ab se, sed apud se occludet domi.

II.) Translate. — a) De rebus physicis. *Apul. 9. Met.* Exhorruit Myrmex inauditum facinus, et occlusis auribus effugit protinas. — *Occludere linguam*, impedire, ne quis loquatur. *Plaut. Mil. glor. 3. 4. 10.* si resciverint inimici consilium tuum, Tuopte tibi consilio occludant linguam, et constringunt manus. *Alie eumd. loc. cit. sub init.* — b) De abstractis. *Ter. Andr. 3. 3. 25.* Dum ejus turbido occlusa est contumeliis. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla supra retulimus.

Occlusus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Occlusor II., et Sup. Occlusissimus I.

I.) Proprie. *Plaut. Curt. 1. 1. 15.* Ostium occlusissimum.

II.) Translate. *Plaut. Trin. 1. 2. in fin.* Pauci sint, faxim, qui sciant quod nesciunt, Occlusiorem-

que habeant stultiloquentiam. h. e. minus stulte loquantur.

OCCLUSUS, a, um. *V.* voc. præced.

OCCO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Occotus* et *Occandus* sub a. — Occo est idem ac glæbaa infringi et comminuo et in pulverem redigo, ut iacta aemina operiri possint. Aratur enim terra aemel, aut bis, deinde crate vel rastro franguntur glæbæ aratro excitatæ; et hoc est occore: dictum vel ab *occædendo*, seu *occidendo*, ut putant *Varro* 1. *R. R.* 31. 1. et *Verrius* apud *Festum* p. 181. 25. *Müll.* (*V. Mythogr.* in fin. hujus vocis) quia glæbæ cæduntur et comminuantur: vel, ut ait *Cic. Senect.* 15. 51. ab *occæcando*, quia operiuntur semina. *V.* OCCATIO. Hoc fiebat tum ante sationem, tum post, pro ratione agri id postulantis. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 20. 49. (n. 3.) Aratione per transversum iterata, occatio sequitur, ubi res poscit, crate, vel rastro, et sato semine iteratio. (*Virg.* hæc ita exsequitur 1. *G.* 94. Multum adeo, rastris terras qui frangit inertes, Vimineasque trahit crates, juvat arva). Gr. *βωλοκοπιῶ* (It. *epicare*; Fr. *herser*; Hisp. *rostrillar*; Germ. *eggen*; Angl. *to harrow* or *break clods*). Occurrit — a) De segetibus. *Plaut. Merc. prol.* 71. Tibi aras, tibi occas, tibi seris. tibi eidem metis. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 161. Quum segetes occat tibi mox frumenta daturas. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 21. 50. (184). Siligineum, far, triticum occato, arrito, runcato. *Id. ibid.* 16. 45. (145). Mox aratum et occatum (*solum*) integitur. *Colum.* 2. *R. R.* 4. 2. Compluribus iterationibus sic resolvatur vervacum in pulverem, ut vel nullam, vel exiguam desideret occasionem, quum seminaverimus. Nam veteres Romani dixerunt male subactum agrum, qui salis frugibus occandus sit. — b) Habet locum etiam in cultura vineæ. *Varro loc. cit.* Viles novellas fodere, aut arare, et postea occare, id est comminuere, ne sit glæba. Quod ita occidunt, occare dicunt. *Pallad.* 6. *R. R.* 4. Huc mense arbores et viles, quæ ablaqueatæ fuerant, occare, hoc est operire jam convenit. — c) Pro infringere, abrumper legitur in *Mythogr.* 2. ed. *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 3. p. 267. Clotho colum baiulat, Lachesis trahit, Atropos occat. Cf. *Mythogr.* 3. *ibid.* p. 202. Una colum baiulat, trahit altera, tertia rumpit.

OCCÆNO, as, are, a. 1. Falsa lectio: affertur enim *Plaut. fragm.* apud *Varron.* 7. *L. L.* 67. *Müll.* de lumbo obœnabis cera. At *Müllerus* (*V. ejusdem* adnotata ad h. l.) recte legendum cony: de lumbo obscæna viscera.

OCCÆPI. *V.* OCCIPIO.

OCCÛBITUS, us, m. 4. occasus. *Hieronym.* *Ep.* 108. n. 31. Post solis occubitum.

OCCÛBO, as, are, n. 1. (ob et cubo). Præteritum *occubui* cum *occumbo* est commune. — Occubare est occumbere, jacere, *giacere*, *cadere*, *morire*. *Virg.* 5. *Æn.* 371. ad tumulum, quo maximus occubat Hector. *morto giace*. Sic 10. *ibid.* 706. Paris urbe paterna Occubat. *Id.* 1. *ibid.* 550. si vescitur aura Ætheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris. h. e. degit inter mortuos. *Seneca Hippol.* 997. Hippolytus flebilis leto occubat.

OCCULCATUS, a, um. *V.* voc. seq.

OCCULCO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et calco). Part. *Occulcatus*. — Occulcare est proculcare, conculcare, calcare, *calpestare*, *καταπαύω*. *Cato R. R.* 49. Ponto in scrobe, aut in sulco, operitoque, et bene occulcato. *Varro* 1. *R. R.* 13. 3. Chors exterior operata stramentis ac palea, occulcata pedibus pecudum. *It. leg.* conculcata. *Liv.* 27. 14. Et partim occulcatis, partim dissipatis qui circa erant, nudaverant una parte aciem. *Hic quoque alii leg.* conculcatis. At *V. Drakenborg.* ad h. l.

OCCÛLO, cûlis, cûllii, cûltum, cûllere, a. 3. *Oquillus* pro occultus legitur in *Senat. Cons. de Bacchan.* — Part. *Occulens* 2.; *Occultus* in fin. — Ratione habita etymii, ajunt esse ex *ob* et *collo*: et proprie dici volunt, quum agrum colendo, arando, occando, semina aut plantas terra condimus et contegimus; unde illud *Virg.* infra sub 1. allatum. Ceterum *occultare* est operire, abdere, condere, legere, *καλύπτω* (It. *coprire*, *celare*, *nascondere*, *occultare*; Fr. *cacher*, *celer*; Hisp. *esconder*, *ocultar*, *cubrir*; Germ. *zu-*, *ver-*, *bedecken*; Angl. *to cover over*, *hide*, *conceal*). Occurrit ¶ 1. Stricto sensu et est, ut diximus, semina aut

plantas terra condere et contegere. *Virg.* 2. *G.* 346. quæcumque premes virgulta per agros, Sparge fimo, et pingui, et multa memor occulte terra. ¶ 2. Universim adhibetur pro abscondere, celare. *Plaut. Most.* 1. 3. 118. istæ Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuce occultant. *Cic.* 5. *Att.* 15. Appii vulnera non frisco: sed apparent, nec oculi possunt. *Id.* 2. *Tusc.* 15. 36. Femina parietum umbris occultantur. *Virg.* 1. *Æn.* 313. Classem in convexo nemorum sub rupe cavata Occulit. *Liv.* 33. 1. Hastatos anfractus viarum valleaue interceptæ occultebant. *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 21. Fors me sermonei testem dedit, illa monebat Talia: me duplices occultare fores. *Id.* 2. *Fast.* 216. Silvaque montanas occultare apta feras. *Id.* 14. *Met.* 816. Annuit omnipotens, et nubibus aera cæcis Occulit. *Justin.* 1. 9. 11. Apud Persæa persona regis sub specie majestatis occultitur. *Capell.* 9. p. 305. Ipse ego patientem speculabor luce puellam Sese occultentem visibus. *Cic.* 2. *Orot.* 41. 177. Puncta argumentorum plerumque ut occultas, ne quis ea numerare possit. *Nepos Alcib.* 9. In Thraciam se abdidit, sperans ibi facillime suam fortunam occulti posse. *Quintil.* 12. 8. 10. Sæpe ipsa ea (vitia), qui sanandi sunt, occultentibus. *Seneca Hippol.* 875. Elære: fido pectore arcana occultam. *Tac.* 3. *Ann.* 16. Quorum neutrum adseveraverim: neque tamen occultere debui narratum ab iis, qui etc. *pasaree solto silenzio*, *omittere*. — *Tibull.* 1. 2. 37. Si quis et imprudens aspexerit, occultat ille. h. e. cellet, quidquid aspexerit. ¶ 3. Speciatim de mortuis humanis. *Festus* p. 205. 8. *Müll.* Occultum efferre (*al.* offerre) significat sub terram ferre, ponere. — Hinc Part. præter. pass.

Occultus, o, um, adjective usurpat, unde *Comp. Occultior* et *Sup. Occultissimus* sub a.; et est latens, abditus, absconditus, abstrusus, involutus, occulto, secreto, *nascosto*, *κρυπτός*. — a) De rebus physicis et abstractis. *Plaut. Curc.* 4. 2. 21. Hi saltem in occultis locis prostant, vos in foro ipso. *Cic.* 1. *Nat. D.* 19. 49. Epicurus, qui res occultas et penitus abditas non modo viderit animo, sed etiam sic tractet, ut manu nos ducat. *Id.* 3. *Ferr.* 15. 39. Nullæ aut occultiores insidiæ, quam eæ, quæ latent in simulatione officii. Nam eum, qui palam eam adversarius, facile cavendo vitare possis; hoc vero occultum, intenteum ac domesticum malum etc. *Id.* 1. *Acad. (post.)* 4. 15. Res occultæ et ab ipsa natura involutæ. *Id. Rosc. Am.* 36. 104. Occultior atque tector cupiditas. *Id.* 11. *Fam.* 21. extr. Si quid erit occultius, et, ut scribis, reconditum. *Id.* 4. *Acod.* (2. pr.) 19. 62. Res occultissimas aperire in lucemque profere. *Virg.* 9. *Æn.* 383. Rara per occultos ducereb semita calles. et 3. *ibid.* 695. Occultas vias agere sub mare. *Ovid.* 3. *Art. am.* 630. Et feret occultas pura tabella notas. *Virg.* 3. *G.* 397. Et salis occultum referunt in lacte saporem. *Horat.* 1. *Od.* 12. 45. Crescit, occulto velut arbor ævo, fama Marcelli. *Sall. Cat.* 23. Tale periculum reipubl. haud occultum habuit. *non tenne secreto*. — b) *Occultus homo*, tectus, fectus, dissimulato. *Cic.* 8. *Fam.* 10. o med. Si me astutum et occultum lubet fingere. *Liv.* 25. 16. Ab occultis cavendum hominibus, consultisque. *Tac.* 6. *Ann.* 51. Occultus ac subdolis fingendis virtutibus. — Cum Genitivo. *Id.* 4. *ibid.* 7. Occultus odii. h. e. odium cetans. — *Occultus* pro occulte. *Id.* 3. *ibid.* 29. Neque tum fuisse dubitaverim, qui ejusmodi preces occulti illulerent. et 4. *ibid.* 12. Domum Germanici revirescere, occultis letabantur. et 40. Excessisse te jampridem equestre fastigium, non occultis ferunt. h. e. palam ægre ferunt. — Hinc

Occultum, i, n. 2. absolute — 1.º) Substantivorum more usurpat in plur. num. — a) Sine additis. *Cic. Cæc.* 23. 57. Servi, quibus occulta creduntur, si affidano i secreti. — b) Cum Genitivo. *Tac.* 15. *Ann.* 74. Occulta conjurationis relexere. et 1. *ibid.* 61. Occulta saltum scrutari. *Stat.* 1. *Achil.* 498. quando Parcarum occulta recludes? — 2.º) Adverbiorum more, in singul. num., occurrit — a) *In occulto*, h. e. occulte. *Senat. Cons. de Bacchan. sacra* in ovovotro ne quivam fecisse vellet. *Ennius* apud *Festum* p. 298. 31. *Müll.* Intus in occulto mussabant. *Plaut. Trin.* 3. 2. 86. Nihil ego in occulto agere soleo. *Cic. Cluent.* 28. 78. Stare in occulto. stare na-

sco. et *Liv.* 21. 22. extr. Sineret, fata in occulto esse. *Tac.* 3. *Ann.* 18. In occulto tenere aliquid. — b) *Ex occulto*, b. e. ex occulto loco, occulte. *Ter. Eun.* 4. 7. 17. fundam tibi vellem dari, Ut illos procul hinc ex occulto cæderes. *Soil. Jug.* 59. Jugurtha ex occulto repente nostrora invadit. *Cic. Cluent.* 16. 47. Multi viri boni quum ex occulto intervenissent. *Liv.* 1. 37. Ex occulto etiam addit dolua. — c) *Per occultum*, occulte. *Tac.* 4. *Ann.* 71. extr. et 5. 4. et 6. 7. Delationes exercebant alii propalam, multi per occultum. *occultamente*. Adde *Clodian. Cons. Moll. Theod.* 124.

OCCULTA, ðrum, n. plur. 2. *V.* voc. præced. in 6n.

OCCULTATE, adverb. occulte. *Cic. Deiot.* 6. 18. Quod igitur et occultatius conari, et effere cautius potuit. *Meliores codices habent occultius*. — *Comp. Occultotius* legitur apud *Aurel. Vict. Cæsar.* 17. 7. Et Commodum quidem primo occultatius veneno petivere, anno regni tertio fere atque decimo.

OCCULTATIO, ðnis, f. 3. actus occultandi, *κατακρυψίς*, *nascondimento*, *occultazione*.

1.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 50. 127. Cornibus tauri, apri dentibus, morsu leones: aliæ fuga se, aliæ occultatione tulantur. *Cæs.* 7. *B. G.* 21. extr. Cujus rei nulla est occultatio, quod et promiscue in fluminibus perluantur etc. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 45. 46. (148). Occultatio in spelunca. *Capell.* 8. p. 300. Occultatione vero eorum (*planetarum*) sunt, quum radio solis consequente proprii luminis vibratum amittunt.

II.) Figurata. *Cic.* 2. *Fin.* 22. 73. Quæ libido non ae proripiet ac projiciet aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia?

OCCULTATOR, ðris, m. 3. *nasconditore*, *occultatore*, *κατακρυπτῶν*, qui occultat, celator. *Cic. Mil.* 19. 50. Sustinisset hoc crimen ipse ille latronum occultator et receptor locus.

OCCULTATUS, a, um, *V.* OCCULTO, as.

OCCULTE, adverb. (occulto). Alias formas OCCULTIM et OCCULTO *V.* loco suo: Item in occulto, ex occulto, per occultum, *V. Occultus* in 6a. v. OCCULO. — *Comp. Occultius* et *Sup. Occultissime*. — Occulte est clam, abscondite, latenter, *κρυφα* (It. *di nascosto*, *occultamente*; Fr. *en coquette*, *en secret*, *secrètement*; Hisp. *a escondidas*, *escondidamente*; Germ. *heimlich*, *insgeheim*, *verborgen*; Angl. *secretly*, *closely*, *privately*, *privily*, *underneat*). Occurrit — a) Posit. *Ter. Adelph.* 3. 2. 30. amare occipit aliam; Neque id occulte fert. e non si nasconde. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 1. 1. Quæ res aperte petebatur, ea nunc occulte cuniculis oppugnatur. *Id.* 7. *Att.* 7. De honore nostro, nisi quid occulte Cæsar per avoa tribunos molitus erit, cetera videntur esse tranquilla. *Id.* 1. *Fin.* 16. 50. Si vero molita quidpiam est, quamvis occulte fecerit, numquam tamen id confidet fore semper occultum. *Id.* 2. *leg. Agr.* 16. 41. Quid Alexandria, cunctaque Egyptus? ut occulte latet! ut recondita est! *Cæs.* 7. *B. G.* 83. Quid agi placeat, occulte inter se constituunt. *Id.* 1. *B. C.* 68. Cum paucis equitibus occulte ad exploranda loca proficiscitur. *Lucret.* 1. 314. Ferreus occulte decrescit vomer in arvis. *insensibilmente*. Sic *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 49. Labitur occulte, fallitque volubilis ætas. — b) *Comp. Sall. Cat.* 17. Erant prætere complures paulo occultius consilii hujus participes. *Quintil.* 9. 4. 21. Dissimulat eos (*numeros*) et tantum communis occultius. *V. OCCULTATE* et adde *Sueton. Cæs.* 56. — c) *Sup. Cic.* 2. *Verr.* 6. 15. Sed video, quid agat; neque enim agit occultissimè. *Cæs.* 3. *B. C.* 67. Diverso itinere, quam potuit occultissime, reliquis cohortes duxit. *Sall. Jug.* 92. ed. *Kritz.* Ubique quam occultissime potest, cum omnibus copiis opperitur.

OCCULTERIPEDA. *V.* OCCULICREPIDA.

OCCULTIM, adverb. occulte. *Solin.* 4. Occultim reptare.

OCCULTO, adverb. occulte. *Afran.* apud *Chor.* 2. p. 186. *Putsch.* Age, curre cursim ad Numisium occulto.

OCCULTO, as, avi, atum, are, a. 1. frequenter, vel rectius intens. ab *occulo*. — *Occultas* *ἀρχαῖος* pro occultaveris, *V.* infra. — Part. *Occultans*, *Occultatus* et *Occultandus*. — Occul-

tare est abscondere, abdere, celare, obtegere, ἀποκρυπτω (It. nascondere, coprire, occultare; Fr. cacher, dérober aux regards, faire disparaître; Hisp. esconder, cubrir, occultar; Germ. verbergen, verstecken, verheimlichen, verhehlen; Aagl. to hide, cover, conceal, keep secret, disguise). Occurrit — a) Cum Accus. *Plaut. Trin.* 2. 2. 2. neque latebrosae me alis tuo conspectu occultabo. et 3. 2. 1. Sta illico, noli aversari, neque te occultassis mihi. *Cic. pro leg. Manil.* 3. 7. Occultare se latebris. *Cæs. 7. B. G.* 83. se post montem. et 6. *ibid.* 30. se in insulis. *Sall. Jug.* 53. Neque plane occultati humilitate arborum. *Petron. Satyr.* 123. Occultare gremio Penates. *Cæs. 1. B. G.* 45. legionem silvis. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 39. 122. Latent ista omnia crassis occultata et circumfusa tenebris. *Cæs. 7. B. G.* 85. Occultare aliquid in terram. et *ibid.* 16. aliquid apud se. *Cic. 1. Off.* 35. 127. Quæ enim natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, remouet ab oculis. *Liv. 29. 14.* Occultantibus id, credo, patribus, ne etc. *Cæs. 2. B. C.* 31. Quippiam dissimulare et occultare appetit voluptatis. *Id.* 2. *Fin.* 21. 77. Ut in fronte ostentato sit, iustus veritas occultetur. *Id.* post *redit. in senat.* 7. 16. Ad occultanda tanta flagitia. *Cæs. 1. B. G.* 27. Occultare fugam. et 7. *ibid.* 73. insidias. *Stat. 9. Theb.* 617. culpam sub antris. *Ovid. 1. Pont.* 1. 17. et epistola cui sit, Non occultato nomine, missa docet. — b) Mediorum apud Græcos more ac significatione. *Cic. 2. Nat. D.* 20. 51. Stellæ tum occultantur, tum rursus aperiuntur. — c) Sequente infinito. *Plaut. Pers.* 4. 3. 22. res est quædam, quam occultabam Tibi dicere.

OCCULTUM, i, n. 2. et

OCCULTUS, a, um. *V. OCCULO* in fin.

OCCUMBŌ vel obcumbo, cumbis, cūbūi, cūbūtum, cumbere, n. 3. (ob et cubo). Part. *Occumbens* 2. a. et c. — Occumbere est occidere, incidere, cadere, deorsum cadere, κατακλινόμεναι (It. cadere, cadere sopra o al basso; Fr. tomber; Hisp. caer; Germ. nieder-, hinstürzen-, sinken, -fallen; Angl. to fall, set). Occurrit 1. Universim et raro admodum. *Vellej. 2. 70.* 30. Et ita in gladium occubuit. *Alti, inter quos Rubkonf., legunt incubuit.* 2. Speciatim et raro de stellis, quæ sub hemisphærium nostrum cadunt, aut solem subeunt, et conuolunt, tramontare. *Justin. 37. 2. 3.* Coniectes, quom oriretur occumbereque, quatuor horarum spatium consumebat. 3. Item speciatim et sæpissime de casu mortis dicitur, mori, cadere morto, quasi ob mortem cadere, morti succumbere: et præsertim illata ab alio nece cadere. Dicimus autem *occumbere absolute, occumbere mortem, morte, morti.* — a) Absolute. *Ennius apud Priscian. 3. p. 607. Putsch.* Quom veter necubuit Priamus sub Marte Pelago. *Cic. 3. Att.* 15. Aut occubuissem honeste, aut victores bodie viveremus. *Ovid. 3. Art. am.* 18. Fertur et ante annos necubuisse auos. *Sueton. Aug. 12. extr.* Pro libertate eos occubuisse. *Id. Tit. 4.* Circa se dimicans occubuerat. *Justin. 7. 5. 4.* Insidiis matris oppellitus occubuit. *Inscript. apud Gruter. 926. 8.* RELIQUOS (ANNOS) SEPTEM ET D. XIII DECVBIT ET OCCVBIT NAT. LVD. SÆCVL. VIII. OBIT SEQVENS. *Lucan. 9. 567.* occumbere ia armis. *morire armato. Ovid. 12. Met. 207.* necumbere ferro. *Sil. It. 1. 143.* certamine sævo. *Sueton. Ner. 2.* acie Pharsalica. *Val. Flacc. 3. 169.* occumbens Herculis armis. — Sic *occumbere aliquo, vel, ut aliis placeat, alicui, manu alicuius. Sil. It. 5. 260.* Rullo ditissimus agri Occumbis, generose Volunx. *per man di Rullo. et Claudian. B. Get. 74.* dum vellere Pelion Otus Nilitur, occumbit Phæbo. — b) *Occumbere mortem, letum etc., ut Ennius apud Priscian. 6. p. 725. et p. 708. Putsch.* Occumbunt multi letum ferreoque lapique. *Cf. Sil. It. 13. 380.* ficiuit pugnantli occumbere letum. *Cic. referens dicta cuiusdam Lacænae, 1. Tusc. 42. 102.* Idecirco genuerant, ut esset, qui pro patria mortem non dubitaret occumbere. *Al. leg. morte. Curt. 4. 15. a med.* Ante oculos sui quisque regis mortem occumbere dicebant egiptium. *Liv. verlezæ Græcam Inscriptio. 26. 25. a med.* Qui pro patria pugnautes mortem occubuerant. *Al. leg. oppellierat. Id. 31. 18.* Qui pugnautes mortem occubuisent. *Al. leg. morte. Sueton. Aug. 13.* Filius quoque voluntariam

occubisset necem. *Hic quoque al. voluntaria nece.* — c) *Occumbere morte, ut Liv. 1. 7.* Cacus letus clava morte occubuit. *Id. 8. 10.* Pro vestra victoria morte occumbentis. *Id. 38. 58.* Ambo pro re publica morte occubuisse. *V. et supra in a. et infra in d.* — d) *Occumbere morti, leto poetice. Ennius apud Seruium ad Virg. 2. Æn. 62.* ut vos vestri liberi Delendant. pro vostra vita morti occumbant obviam. *Virg. loc. cit.* Seu versare dolos, seu certæ occumbere morti. *Ovid. 15. Met. 499.* et *Phædr. 4. 1.* Occumbere neri. *Val. Flacc. 1. 633.* segni occumbere leto. *ubi leto potest esse et Ablativus.* 3. *Occumbere est etiam contra accumbere, neque cœnæ. Afranius apud Non. p. 97. 29. Merc.* Immo janidudum occubuisse, degulassit oportuit. Sunt qui velint interpretari *oppellisse, gulam fregisse. V. DEGULO.*

OCCUPATICIUS vel occupatius ager κατακλιμένον χωρίον, qui desertus a cultoribus propriis, ab aliis occupatur. *Paul. Diac. p. 180. 8. Müll.*

OCCUPATIO, ōnis, f. 3. actus occupandi, obsessio, invasio, πρόσλησις, κατάληψις (It. occupazione, occupamento; Fr. action d'occuper, de prendre possession, de s'emparer, d'envahir; Hisp. ocupacion, et acto de ocupar, de tomar posesion; Germ. die Besetzung, Besitznahme, Einnahme; Angl. a seizing violently, seizure, occupation).

1.) Proprie. *Cic. Dom. 3. 5.* Obsessio templorum, occupatio fori, oppressio curiæ. *Id. 1. Off.* 7. 21. Sunt autem privata nulla natura; sed aut veteri occupatione, ut qui quondam in vacua venerunt, aut victoria, aut lege, etc.

II.) Translate. 1. Apud Rhetores — a) Est figura sententiæ, quæ et præsumptio dicitur, quom id quod objici potest, occupamus et diluimus. *Ante occupatio a Quintil. 9. 2. 17.* ubi plures ejus species, præmunionem, confessioeni, prædictionem, emeadationem, præparationem etc., subjectis etiam exemplis, exponit. *Occupationis exempla vide in voce AT.* — b) Præterea *Occupatio* est, quom dicimus, nos præterire, aut non seire, aut nolle dicere id, quod tunc maxime dicimus. *Ita Cic. 4. Herenn. 27. 37.* Aliis dicitur præteritio. 2. Sæpe est negotium, res agenda, quæ detinet animum et impedimento est, ne aliis rebus vacet, *occupazione, affare, ἀσχολία.* — a) Absolute. *Cic. Orat. 10. 34.* In maximi occupationibus tuis nunquam intermittis studia doctrinæ. *Nepos Att. 20.* Quom propter suas infinitas occupationes minus sæpe Attico fruere. *Cic. 7. Fam. 17. a med.* Quom ille aut occupatione, aut difficultate tardior tibi erit visus. *Id. 1. Att. 19.* Vis huic tantulæ epistolæ tempus habui, atque id eripsum et summis occupationibus. et 3. *ibid.* 20. Ab omni occupatione se expedire. et 16. *ibid.* 16. Relaxare se occupatione. *liberari, sbrigarari. et 10. Fam. 28. et 12. ibid. 30.* Maximis occupationibus impediri. *Id. 1. Nat. D. 19. 51.* implicari. *Id. 2. Att. 23.* Et eo colligere poteris, quanta occupatione distingar. *Seneca Consol. ad Marc. 1. a med.* Studia, hereditarium et paternum bonum, surdas aures, irritio ac vis ad brevem occupationem proficiente solatio transeunt. *h. e. avocamentum a dolore.* — b) Cum Genitivo. *Cæs. 4. B. G. 22.* Neque has tantularum rerum occupationes sibi Britannicæ anteponeudas iudicabat.

OCCUPATIVUS, a, um, adject. qui occupat. *Gloss. Philox. Occupativa, κατάληπτικὰ (sic).*

OCCUPATOR, ōris, m. 3. qui occupat invadendo, qui invadit. *Novell. Valent. tit. 8. 1.* Si quos occupatores fortasse cum quibuscumque personis de eadem domo in præjudicium domini inire voluerunt.

OCCUPATORIUS Ager, idem fere, quod occupaticius. *V. ARCIFINALIS.* Similiter *Sicul. Flacc. de condit. agror. p. 63. Goes.* Occupatoria conditio.

OCCUPATUS, a, um. *V. OCCUPO.*

OCCUPATUS, us, m. 4. occupatio. *Claud. Mamert. apud Sidon. 4. ep. 2.* Equo tam ex occupatu unquam implicare, quin etc?

OCCUPO, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et capio). *Occupassim, is, it, atique pro occupaverim etc. apud Plaut. Asin. 4. 2. 9. et Most. 5. 1. 48. —*

Part. *Occupans* II. 3. a.; *Occupatus* I., II. 1., 2., 6. et 7., et in fin.; *Occupaturus* II. 3. a.; *Occupandus* I. et II. 3. a. — Occupare est invadere, obsidere, capere, usurpare, tenere, præsertim quom aut subito, aut celeriter id fit, κατάληψίω (It. occupare, invadere, impossessarsi; Fr. s'emparer de, se saisir de, envahir, occuper; Hisp. ocupar, tomar posesion, apoderse de alguna cosa; Germ. sich bemächtigen, einen Ort, Gegenstand erlangen, besetzen; Angl. to lay hands on, seize forcibly, take forcible possession of, make himself master of, invade, occupy).

1.) Proprie. *Cic. 2. leg. Agr. 28. 75.* Totam Italiam suis præsidii obsidere atque occupare cogitat. *Id. 3. Fin. 20. 67.* Theatrum quom commune sit, recte tanquam dici potest, ejus esse eum locum, quem quisque occupavit. *Id. 13. Phil. 5. 12.* Agri Lucani possessiones occupare. *Liv. 33. 31.* Patent urbes opportunæ ad occupandum. *Cæs. 1. B. C. 11. extr.* Pisaurum, Fanum, Anconam singulis cohortibus occupat. *Tac. 1. Hist. 62.* Occupanda urbs. *Rursus Cæs. 6. B. G. 11.* Partem finitimi agri per vim occupatam possidebant. *Auct. B. Alex. 78.* Tetrarchia occupata et possessa a Dejotaro. *Tac. 4. Hist. 47.* Valida manu montem occupat. *Horat. 1. Od. 14. 2.* Occupare portum. *Virg. 6. Æn. 424.* Occupat Eueas aditum, custode sepulto. *Tac. 3. Hist. 35.* Transitus Alpium præsidii occupat. *Cic. Amic. 12. 41. et 5. Phil. 6. 17.* Occupare regnum. et 3. *Off. 23. 90.* tyranidem. *Justin. 21. 4. 1.* Ilanno opes suas ad occupandam dominationem intendit, regnumque invadere, interfecto senatu, conatus est. Similiter *Id. 22. 7. 6.* Itaque quom ad belli societatem cum ingenti exercitu ipse (*Ophellias*) venisset, Agathocles quom sæpius simul cœsasset, incautum interfecit; occupatoque exercitu ejus etc. et 11. 10. 4. Parthenionia ad occupandam Persicam classem, aliosque amicos ad recipiendas Asiæ civitates misit. *Sall. in orat. Lepidi contra Sull.* Nisi forte speratis, eum (*Sullam*) per scelus occupata periculosius dimissurum. *Plaut. Trin. 5. 2. 12.* Occupare familiam optimam. *h. e. ingredi, nascisci. — Poetice Ovid. 3. Fast. 509.* Occupare aliquem amplexu. tenere abbracciando.

II.) Translate. 1. De locis usurpator pro implere, impire, ingubrare, occupare. *Horat. 3. Od. 24. 3.* Cæmentis licet occupes Tyrthenum omne tuis. *Curt. 5. 1. a med.* Ac ne totam quidem urbem tectis occupaverunt. *Liv. 5. 55. extr.* Festinatio curam exemit vicios dirigendi, dum, omisso sui alienique discrimine, in vacuo ædificat. Ea est causa, ut forma urbis sit occupata magis, quam divisa similis. *h. e. plene quidem ædificis, sed sine ordine. Id. 1. 38. extr.* Aream ad ædem in Capitolio Jovis, quam voverat bello Sabino, occupat fundamentis. *Horat. 3. Od. 29. 44.* atra nube potum, pater, occupato. *Justin. 37. 2. 3.* Stella cometes magnitudine sui quartam partem cæli occupaverat. *Auct. B. Afr. 54.* Navem comæatu, familia sua atque juvenitibus occupavit. *Martial. 3. 82.* Jacet occupato galbanatus in lecto. *h. e. quem totum mole sui corporis implet. Propert. 2. 5. 28.* Et mala desertos occupat herba deos. — Sic pro implere serendo. *Colum. 2. R. 10. 16. de lente.* Jugerum agri paullo plus quam modius occupat. *Adde eum. ibid. 11. 10.* 2. De hominibus et brutis animalibus usurpatur pro aggredi ex improviso, atque aleo ferire, interficere, aut tenere, capere, ligare, prehendere, sorprendere, assalire. *Liv. 39. 31.* Hispani, postquam in ceteriore ripa duo Romanorum agmina conspexerunt, et, priusquam se jungere atque instruere possent, occupant eos, castris repente infusi cursu ad pugnam tendunt. *Justin. 5. 8. 13.* Citato itinere miserant, qui cum interciperent: a quibus occupatus etc. *raggiunto, sorpreso, oppresso. et 2. 12. 21.* Græci adventu hostium occupati prælium cœperunt. *Curt. 3. 1. ad fin.* Quom deinde Darium, ubi quicquid esset, occupare statuisset etc. *Id. 9. 7. a med.* Macedo gladium cœperat stringere: quem occupatum complexu, pedibus repente subductis, Dioxippus arietavit in terram. *Cæs. 3. B. C. 109.* Alter accepto vulnere occupatus, per suos pro occiso sublatus est. *Virg. 10. Æn. 699.* Sed Latagum saxo, atque ingenti fragmine montis Occapat os faciemque adversam.

Ubi Servius: pro Latagi os occupat: et est Græca figura in Homero frequens, ut si dicas, ἐκρούσεν Ἀχιλλῆα τὸν πόδα, Achillem percussit pedem, pro Achilles pedem. Similiter Id. 9. ibid. 770. Gladio occupare aliquem. h. e. ferire, percutere, ferire. Item Ovid. 3. Met. 48. aliquem morsu. Propert. 4. 4. 82. vocales occupat ense canes. — Iluc pertinent et sequentia. Propert. 4. 10. 13. Hunc vilet ante cavas vibrantem spicula turres Romulus, et votis occupat ante ratis. h. e. aggreditur et conficit, assate ed ammazza. Cf. Ter. Andr. 1. 5. 62. mors continuo ipsam occupat. — Virg. 4. G. 440. Cum clamore ruit magno, manibusque jacentem Occupat. h. e. tenet, capit, ligat, prehendit. Similiter Id. ibid. 190. fessos supor occupat artus. Cf. Tibull. 1. 2. 2. Occupat ut fessi lamina victa sopor. Rursus Virg. 7. Æn. 446. juveni subitus tremor occupat artus. — Hinc pro detinere, trahere. Tibull. 1. 11. 39. Quam potius laudandus hic est, quem prole parata Occupat in parva pigra sinecta casa. — Ἰσχυρῶς est illud Senec. Troad. 497. Miser occupat præsidia, securus legat. h. e. quod primum se offert, arripit. ¶ 3. De inaninis et abstractis est anteire, præire, andare innanzi, precorrere. Ovid. 1. Trist. 10. 5. de navi. Nec comites volucrit contenta est vincere cursu: Occupat egressas quamlibet ante rates. — Est etiam verbum circense de his bigis, trigis et quadrigis usurpatum, quæ priores carceribus egressas anteeunt. Inscript. apud Gruter. 337. OCCUPAVIT ET VICIT DCCXXV, SUCCESSIT ET VICIT LXVII, ERIPUIT ET VICIT DCC. scil. occupavit et vicit, quia e carceribus omnium primum alius semper antecessit; successit et vicit, quia licet posterior esset, tamen alios currendo prægressus est; eripuit et vicit, quia fraudulenter alios præcessit. — Hinc sæpissime est prævenire, ante capere, avertere, præsumere, præcipere, prevenire, preoccupare, προλαμβάνειν. Hanc Nonius p. 355. 5. Merc. putat primam et propriam hujus verbi vim et notionem. Occurrit — a) Cum Accusativo rei. Plaut. Stich. 3. 1. 33. ego per hortum amicam transibo meam, Mibi hanc occupatum noctem. ad impegnare, a fermare per me, prima che altri mi tolga il tuogo. Adde Pacurium et Varron. apud Non. loc. cit. Sic Cic. Orat. 40. 138. Ut ante occupet, quod videat opponi. Id. 5. Tusc. 9. 27. Occupavi, inquit, te, Fortuna, atque cepi, omnesque aditus tuos interclusi, ut ad me aspirare non posses. Phædr. 5. 8. Calvus, comosa fronte, nudo corpore, quem si occuparis, teneas. Horat. 1. Ep. 7. 64. Vultejum manu Philippum Occupat, et salvere jubet prior. Liv. 4. 29. Qui prior auctor tam sævi exempli foret, occupaturus insignem titulum crudelitatis fuerit. h. e. A. Postumius Tubertus, quem tradunt securi ferri jussisse filium suum, quod injussu ejus contra hostes pugnaverit. F. POSTUMIANUS in ONOM. Curt. 6. 3. ad fin. Folia (quercus) multo melle tinguntur. Sed, nisi solis ortum incolæ occupaverint, vel modico tempore succus exslinguitur. Id. 8. 9. ad fin. Apud hos (sapientes) occupare fati diem, pulcrum: et vivos se cremari jubent, quibus aut segnis ætas, aut incommoda valetudo est. Id. 5. 6. post init. Multi ergo hostium manus voluntaria morte occupaverunt e muris semetipsos in præceps jactantes. Tac. 2. Hist. 13. Milites faciles occupantibus, et melioribus incuriosi. Seneca Ep. 70. ante med. Stultitia est, timere mortis mori. exspecta. quid occupas? Seneca alter Phæniss. 416. Occupa, mater, præres. h. e. festina peccari, intrinque fratres se multo preant. Id. Herc. Et. 435. et Agam. 193. et Thyest. 203. Occupare scelus. h. e. facere, antequam alter faciat. Sic Justin. 34. 4. 2. Occupet insidias et in auctorem retorquet scelus. et 38. 10. 1. Antiochus, occupandum bellum ratus etc. Sil. It. 9. 567. atque inde superbis Hasta comes dictis murali turbine pectus Transurat, et voces venturas occupat irtu. — b) Cum Infinito. Ennius apud Non. loc. cit. Hector vi summa armatos educit foras. Castrisque castra inferre jam fere occupat. Plaut. Pseud. 4. 1. 15. Volo tu prior ut occupes adire. Adde eumd. Pæn. 1. 2. 107. et alibi; et Titinium et Varron. apud Non. loc. cit. Sic Liv. 1. 14. Priusquam tantum roboris esset, quantum futurum apparebat, occupant bellum facere, et ibid.

30. ad fin. Occupat Tullus in agrum Sabinum transire. Horat. 2. Od. 12. 28. rapere occupat. Sil. It. 5. 519. At juvenis dubio tantæ discrimine pugna Occupat eventum telo tentare priorem. — c) Sequente part. ne. Phædr. 2. Epil. Quoniam occupat alter, ne primus forem, Ne solus esset, studui. — d) Absolute. Plin. Paneg. 10. Ille jure principis occupavit, priusquam fecit, quod omnes facturi erant. — Sic de eo, qui prior loquitur. Stat. 7. Theb. 538. Hic justæ Tideus memor occupat iræ: Me potius, socii, me opponite regi. ¶ 4. Occupare sibi aliquid consilium apud Plaut. Men. 5. 2. 94. est ante capere, invenire. ¶ 5. Occupare est etiam accelerare, ut apud Curt. 4. 11. ante med. Nisi moderationem animi tui notam haberem, non dicrem, hoc esse tempus, quo pacem non dare solum, sed etiam occupare deberes. ¶ 6. Translate a prima significatione et sæpe. Cic. Fontej. 5. 10. Vult magnitudine rei sic occupare animos eorum, qui audiunt, ut difficilis aditus veritati relinquatur. Liv. 27. 10. Beneficiis Scipionis occupatos omnium animos publice privatimque esse. Rursus Cic. 1. ad Q. fr. 1. 13. Ante occupatur animus ab iracundia, quam providere ratio potuit, ne occupetur. Id. 6. Verr. 51. 113. Superstitio mentes Siculorum occupavit. Cæs. 1. B. G. 39. Tantus timor omnem exercitum occupavit. Liv. 5. 38. Pavor fugaque occupaverat animos. Virg. 3. Æn. 294. incredibilis rerum fama occupat aures. et 4. ibid. 499. pallor occupat ora. Tibull. 4. 4. 5. macies tabentes occupat artus. ¶ 7. Nonnunquam est distinguere, impedire, ita ut ad alia nequeas animum et operam advertere, tenere occupato: qua significatione frequenter occurrit Part. Occupatus, quod V. et mox in flo. — a) Sæpissime de hominibus. Plaut. Most. 4. 3. 16. nisi quid magis Es occupatus, operam mihi da. Id. Men. 3. 1. 6. illum Dii omnes perduint, qui prius commentus est Contionem, hacque re homines occupatos occupat. Ter. Phorm. 3. 2. 17. Alia quam occupatus esset sollicitudine. Liv. 33. 40. ad fin. Occupari aliarum rerum cura. Ter. Hecyr. prol. 1. 4. Ita populus studio stupidus, in somnambulio Animum occupat. Cic. 4. Off. 17. 57. Quo est detestabilior istorum immanitas, qui lacerantur omni scelere patriam et in ea funditus delenda occupati et sunt et fuerunt. Nepos Hann. 7. Quum in apparando acerrime esset occupatus. Id. Alcib. 8. In eo erat occupatus, ut bellum quam diutissime duceret. Plaut. Pseud. 1. 5. 134. Da operam, quæso, mihi, Ne quod te ad aliud occupes negotium. Id. Merc. 2. 2. 16. Quamquam negotium est, si quid vis, Demipho, Non sum occupatus unquam amico operam dare. h. e. quum amico operam dem, aut dare queam. — Scribebat meretrix in fronte cellæ, occupatam esse se, quum, uno admissa amatore, alios exclusos volebat. Plaut. Asin. 4. 1. 15. — b) De tempore. Cælius ad Cic. 8. Fam. 10. Hæc causa primos menses occupabit. Sueton. Aug. 32. Ne quod autem maleficium negotiumve impunitate vel mora elaboraret, xxx. amplius dies, qui honorariis ludis occupabantur, artium rerum accommodavit. — c) De pecunia, et occupare pecuniam est ponere, collocare vel fenore, vel in emptione rei cujusquam, investire. Plaut. Epil. 2. 2. 113. Atque nil non decem tibi erit occupatum argentum dies. Cic. Flacc. 21. 51. Pecuniam adolescentulo grandi fenore, fiducia tamen accepta, occupavisti. Id. 3. Verr. 36. 91. Pecunias occuparunt apud populos, et syngraphas fecerunt. Cohum. 1. R. R. 8. 12. Occupare pecuniam animalibus, aut aliis rebus promericalibus. et 11. ibid. 1. 24. pecuniam in pecore. Contra otiosam pecuniam dicimus, quæ in arca detinetur, et nullas parit usus: V. OTIOSUS. — Hinc Part. præter. pass., cujus plura exempla supra retulimus, Occupatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Occupatior et Sup. Occupatissimus sub n.; et est distentus, districtus, implicatus, impeditus negotio aliquo, ita ut non possit alii rem operam dare, occupato, imbazzato, impedito, ἀσφαλός, cui opponitur otiosus, vacuus, liber. — a) Absolute. Cic. 1. Tusc. 3. 5. Ut si occupati profuimus aliquid civibus nostris, proximus etiam, si possumus, otiosi. Id. 10. Att. 9. Festinabam eramque occupator. Cælius ad Cic. 8. Fam. 4. Comitiorum dilaciones occupatiorem me habebant.

Cic. 12. Att. 38. Non dubito, quin occupatissimus fueris, qui ad me nihil litterarum. Id. 1. Orat. 56. 239. Suspensio et occupato animo aliquid facere. Id. Cæl. 19. 44. Amores autem et hæc, delicia quæ vocantur, numquam hunc occupatum impeditumque tenerunt. — Et de tempore et opera. Id. Planc. 27. 66. Equid ego dicam de occupatis meis temporibus, cui fuerit ne otium quidem unquam otiosum? Id. 1. Legg. 3. 8. Neque enim occupata opera, neque impedito animo res tanta suscipi potest. — b) Cum præpos. in et Ablativo. Phædr. 2. 5. Est ardelionum quædam Romæ natio Trepide concursans, occupata in otio, Gratis anhelata, multa agendo nihil agens. Justin. 1. 7. 14. Occupato in aliis bellis Cyro, Lydi rebellavere. — c) Cum præpos. circa. Sueton. Ner. 23. Ac, ne quid circa hæc occupatum avocaret detineret, rescripsit his verbis etc. — d) Occupatus alicui rei, h. e. in aliqua re. Plin. 26. Hist. nat. 2. 6. (11). Sedere his in scholis auditioni occupatos gratius erat, quam etc. Ita quædam editiones, præsertim veteres: sed Harduin. (et Sillig.) cum Aldo, et al. operatos. OCCÛPO, ōnis, m. 3. cognomen Mercurii, qui surum deus est aliena bona occupantium. Petron. fragm. Tragur. 58. Burmann. a med. Sed res et lectio incerta est. OCCURRO vel obcurro, curris, curri et aliquando cūcurri, curram, currere, n. 3. (ob et curro). Perf. occurrerit est Plauti, cujus verba V. infra I. 1. c. Pro occurrerit dixerunt etiam occurrerit, ut memordi, peposci, Græcorum exemplo, qui verbi ὑπέρτω, verbero, præterit. τέτυφα habent. Ælius Tubero apud Gell. 7. 9. Si generalis species occurrerit. — Part. Occurrens I. 1. c., et II. 4.; Occursurus II. 2. a. — Occurrere est obviam ire, aut venire, ἀναγείρω (It. andare, o venire, o correre, o farsi incontro; Fr. aller ou venir au devant, rencontrer, tomber sur, aborder; Hisp. ir adelante, venir adelante; Germ. entgegengehen, begegnen; Angl. to go, come, or run up to, meet). 1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Cum Dativo personæ. Plaut. Epid. 2. 2. 30.; et Liv. 4. 40. Occurrere obviam alicui. Cæs. 3. B. C. 72. extr. Domitius ad Egium Cæsari venienti occurrerit. Brutus ad Cic. 1. ad Brut. 6. Scripsi ad eum, ut mihi Heracleam occurreret. Horat. 1. Sat. 4. 135. sic dulcis amicis Occurram. Sueton. Cal. 49. Vultu etiam quemquam senatorum sibi occurrere. — b) Cum præpos. adversum. Sall. fragm. apud Frisician. 10. p. 882. Putsch. Quos adversum multum ex Bithyala volentes occurrere. — c) Absolute. Plaut. Merc. 1. 2. 88. illico Occurrerit, et interpellat. Horat. 1. Ep. 1. 94. Si curtatus inæquall tonsore capillos Occurrerit, rides. ac mi ti presento, se mi fo vedere. et Sueton. Cal. 4. Tradunt, quoties aliquo adveniret, vel secunde disceret, præ turba occurrentium prosequentiumve nonnunquam eum discrimen vitæ adisse. — Et passive impersonaliter. Cic. 2. Att. 22. med. Domus celebratur: occurrunt: renovatur memoria consulatus. ¶ 2. Specialim in re militari est obviam fieri resistendi, et pugnandi causa, opporsi. Cæs. 1. B. C. 40. Legionibus quatuor transiecit, duabusque Fabianis legionibus occurrerit. et 2. ibid. 27. Etiam Inermes armatis occurrerant. Liv. 28. 16. Eques levisque armatura, nunc ab tergo, nunc ab lateribus occurrendo, fatigabat morabaturque. Id. 32. 25. Quum Philocles signis infestis ad subiectum arci forum vaderet, instructa acies ex adverso occurrerit. Cf. Virg. 10. Æn. 924. Obvius adversoque occurrerit, seque viro vlr Cantulit. — Et passive impersonaliter. Liv. 5. 37. Quippe quibus, velut tumultuario exercitu raptim ducto, ægre ad undecimum lapidem occursum est. ¶ 3. Translate. ¶ 1. Est incidere, casu incurrere, abattersi. Cæs. 4. B. G. 26. Quibuscumque signis occurrerat, se aggregabat. et 3. ibid. 6. Allo sese in hiberna consilio venisse meminerat, alia occurrisse rebua videbat. — Et de inanimita. Liv. 36. 25. Subtus Macedonea cuniculia oppugnabant; et in asperia locis silex sæpe impenetrabilis ferro occurrebat. ¶ 2. Est etiam occurrere, advenire in tempore, accorrere: nam ob pro ad olim usurpatum est. — a) Absolute. Plaut. Pæn. prol. 43. Nunc dum scribitur æstant, occurrerit. Cic. 1. Phil. 4. 9. Non quo me ad tempus occursum pu-

tarem, sed etc. — b) Cum Dativo personæ. *Liv.* 31. 29. Consilium Ætolorum futurum erat. Huic ut occurrerent, legati itera accelerarunt. *Id.* 39. 6. in it. Quibus (comitiis) quin M. Æmilius, cujus sortis ea cura erat, occurrera non potuit, etc. — c) Cum Accus. et præpos. *ad. Liv.* 31. 29. Atheniensium quoque legati ad id concilium occurrerunt. *Val. Max.* 4. 4. n. 7. Quod ad causam dicendam non occurrisset. *Sueton. Cal.* 39. Ligatorum plerique, quod occurrera absentes ad vadimonium non possent, causa caderent. — d) Cum Accus. et præpos. *in. Cic.* 5. *Verr.* 27. 67. Quamprimum in aliam civitatem occurrere. *h. e.* ad aliam civitatem festine transire. *Ita leg. recentiores: Forcellius autem, Orellius et al. præpos. in omittunt.* — e) Cum Infinito. *Lucret.* 3. 895. *Lachmann.* nec dulces occurrunt ocula natæ Præcipere. ¶ 3. *Alicui rei occurrere* dicitur qui eam conscientiam aggredditur vel conicit. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 1. 1. Hoc te primum rogo, ne te obrui, tamquam fluctu, sic magnitudine negotii sinas: contraque erigas ac resistas, sive etiam ultro occurras negotiis. *Cæs.* 3. *B. G.* 6. Alio sese in biberna consilio venisse meminerat, aliis occurrere rebus videbat. *Liv.* 28. 8. Philippus moribatur quidam et angebatur, quum ad omnia ipse raptim isset, nulli tamen se rei in tempore occurrisset. *Justin.* 29. 4. 9. Quibus tot tantisque rebus obsessua, cui rei primum occurreret, ambigebat. ¶ 4. *Ratione loci est contra situm esse, adversum stare, oppositum esse. Plin.* 5. *Hist. nat.* 24. 20. (84). *de Euphrate.* Apud Elegiam occurrit ei Taurus mons. *Id.* 6. *ibid.* 26. 29. (114). Media obliqua Parthiæ occurrena. et 3. *ibid.* 10. 15. (95). Quem locum occurrens Therrinæus sinus pæniusulam efficit. *Stat.* 1. *Theb.* 114. abrupta qua plurimus arce Cithæron Occurrit cælo. *h. e.* contra cælum erigitur. ¶ 5. *Per metaphoram est resistere, repugnare, opponere æ, opposi.* *Cic.* 3. *Cat.* 7. 17. Omnibus ejus consiliis occurri atque obstiti. *Id. Fat.* 18. 41. Itaque illi rationi, quam paulo ante conclusi, sic occurrit: si omnia fato fiant, etc. *Brutus ad Cic.* 11. *Fam.* 11. Malivolentiæ hominum in me, ai poteris, occurreris. *Lucret.* 3. 523. *Lachmann.* Usque adeo falsæ rationi vera videtur Res occurrere et effugium præcudere eunti, Ancipitque refutata convincere falsum. *Propert.* 1. 20. 3. Sæpe Imprudenti Fortuna occurrit amanti. ¶ 6. *Hinc ponitur pro impedire, prævenire, mederi, remedium afferre, obviare, rimediare, providere: præsertim ai de malo agatur, quod nondum accidit. Cic.* *Cluent.* 23. 63. Sed ego occurram expectationi vestræ, iudices. *Id.* 6. *Verr.* 47. 105. Sentio occurrendum esse satietati aurium auimorumque vestrorum. *Cf. Nepos Pelop.* 1. Utrique rei occurram quantum potero, et medebor quum satietati, tum ignorantie lectorum. *Pers.* 1. 62. posticæ occurrite sannæ. *Cic.* 7. *Verr.* 9. 24. Apollonius ceteros docuit, ante Istius (Verris) avaritiæ ac sceleris occurrere. Sic de morbis *Pers.* 3. 64. venienti occurrite morbo. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 9. 31. (99). Turbinibus et inflationibus occurrunt. — Et cum part. *ne. Val. Max.* 8. 5. n. 1. Ne potentia inimicorum oppressio videretur, occursum est. ¶ 7. *Item est alicui auxilium venire, venire a andare in ajuto di qualcheuno. Cic.* *Deiot.* 14. 40. Non debeo, C. Cæsar, tentare, quoniam modo misericordiam tuam commovere possim. Nihil opus est: occurrere ipsa solet supplicibus et calamitosis, nullius oratione evocata. *Forcellinus* h. 1. interpretatus est: ultro venire, ultro offerri. *Auct. B. Afr.* 68. Suppetias occurrere alicui. et *ibid.* 78. Cæsar alteram alam mittit, quæ satagentibus occurreret. *Liv.* 36. 24. Adversus quos undique ad open ferendam occurrunt Ætoli. *Cf. eumd.* 37. 32. Quom eo multitudine occurreret ad defendendum cit. ¶ 8. *Item est respondere. Virg.* 12. *En.* 623. Atque huic soror Talibus occurrit dicitis: Hac, Turne, sequamur Trojogenas etc. *Val. Flacc.* 7. 222. tum cetera rumpit, Occurritque Venus: tu nunc mihi causa viarum, etc. *Quintil.* 1. 6. 36. Ut si dicenti, quem video? ita occurras, ego. — Passive impersonaliter. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 14. 44. Si negabunt, vera a falsis posse distinguui, qui poterunt longius progredi? occurreret enim, sicut occursum est. si responderâ, si obbieterâ. et 2. *Off.* 2. 7. Occurritur autem nobis, et quidem a doctis et eruditis, quærentibus, sa-

tiana constanter facere videamur, qui etc. *Quintil.* 7. 6. 5. Contra scriptum tribus generibus occurrunt. ¶ 9. Sæpissime de quibuscumque rebus est offerre se vel oculis, vel animo, in mentem venire, *farsi vedere, presentarsi, souvenir.* — a) De iis, quæ se oculis offerunt. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 15. Oculis ejus tot paludes, tot etiam campi salinarum occurrerent. *Ovid. Heroid.* 2. 135. Ad tua me sturtus projectam litora portant, Occurramque oculis intumulata tuis. *Curt.* 10. 5. ante med. Vigor ejus (Alexandri) et vultus eductis in prælium milites, obsidentis urbes, evadentis in muros-occurrebant oculis. — b) De iis, quæ cogitanti vel loquenti se offerunt. *Cic.* 4. *Fin.* 17. 47. Qui quodcumque in mentem veniat, aut quodcumque occurrat, se sequi dicent. *Id.* 1. *Orat.* 33. 151. Omnes loci inquirentibus nobis ostendunt se et occurrunt. et 2. *ibid.* 34. 147. Omne, quod erit in re, occurret atque incidit. *Id.* 3. *ibid.* 49. 191. Neque vos pæon, aut herous ille conturbet. Ipsi occurrunt orationi: ipsi, inquam, sa offerent et respondebunt non vocati. *Id.* 1. *Nat. D.* 29. 81. Quid si-falsum illud omnino est, nullam aliam nobis de deo cogitantibus speciem nisi hominis occurrere? *Seneca Prov.* 6. Isti, quos pro felicibus aspicias, si non, qua occurrunt, sed qua latent, videritis, miseri aunt. *h. e.* apparent, videntur. *Cic. Orat.* 32. 115. Hæc tenenda sunt oratori: sæpe eoim occurrunt. *h. e.* offeruntur et usveniunt, occorrono. — Cum Infinito. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 17. 99. (156). Occurrit aliqua dicere et de magicis herbis. — c) Et frequenter de iis, quæ in mentem veniunt. *Cic. Senect.* 1. 2. Sed mihi, quum de senectute vellem aliquid scribere, tu occurrebas dignus eo munere. *Id.* 15. *Att.* 23. Permulta mihi de nostro itinere in utramque partem occurrunt. — Et cum Infinito. *Id. Mil.* 9. 25. Occurrebat mancam ac debilem præturam suam futuram, consula Milone. *Cæs.* 7. *B. G.* 85. Utrisque ad animum occurrit, unum illud esse tempus, quo maxime contendere conveniat. *h. e.* ad animum addendum. — Similiter cum Dat. *animo, cogitationi, memoriæ,* ut apud *Cic.* 2. *Orat.* 24. 104. Quum rem penitus causamque cognovi, statim occurrit animo, quæ sit causa ambiendi. *Sic Liv.* 23. 48. Occurrebat animis, quantos exercitus terrestres navalesque tuerentur, quantaque nova classis morparanda esset. et *Ovid. Heroid.* 10. 81. Occurrunt animo pereundi mille liguræ. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 1. (2). Occurrit cogitanti, quoniam modo etc. *Justin.* 14. 6. 10. Qua (Olympiade) visa, percussoribus attoniti fortuna majestatis prioris, et tot in ea memoria occurrentibus regum suorum nominibus, substiterunt. *Et Curt.* 7. 1. circa med. Modo Indiam adire et Oceanum libet; modo conjugum et liberorum patriæque memoria occurrit. Sed has cogitationes etc. ¶ 10. Singulare est illud *Pallad.* ubi *occurrere* est prævenire, occupare, *anticipare.* *R. R.* 7. Nunc etiam, quæ Julio non occurrimus, exsequamur. *Forcellinus* cum vet. libris ita leg. et ait *co* quæ esse Accusativum communem; at *Schneiderus* alios Codd. secutus leg. *non occurrimus facere,* quod rectius videtur. *Gesner.* enim cum Græco ἐπιβάλλωμεν ποιεῖν comparavit.

OCCURSACULUM, i, n. 2. quicquid alicui occurrit. *Apul. de Mag.* Noctium occursacula. *h. e.* spectra.

OCCURSATIO, ðnis, f. 3. actus occurrandi, ἀπάντησις. *Cic. Planc.* 12. 29. Facilis est illa occursatio et blandita popularis. *h. e.* ultro citroque, aursum prorsum cursatio vel salutandi, vel conveniendi, vel prensandi causa. *Id. Mil.* 35. 95. Vestras et vestrorum ordinum occursationes, studiâ, sermones secum ablaturos esse dicit.

OCCURSATOR, ðnis, m. 3. qui occurrit. *Auson. Edyll.* 2. 25. Non occursator, non garrulus obvia cernens. *h. e.* opportune importune aliis occurrens sciscitandi, colloquendi, salutandi causa.

OCCURSATRIX, icis, f. 3. occurrans. *Festus p.* 333. 1. *Müll.* Occursatrix artificum, perdita spinturnix.

OCCURSIO, ðnis, f. 3. incontramento, incontro, ἀπάντησις, occursus. *Seneca Consol. ad Marc.* 18. Videbis nocturnam lunæ successionem a fraternis occursionibus lene remissumque lumen mutantem. *Al. leg.* occursibus. *Sidon.* 7. *Ep.* 10. Superest,

ut sollicito veneratori culpam raro occursionis indulgeas. *h. e.* quod raro te visat. *Sulpic. Sever. dial.* 1. 21. Gaudet salutationibus, inflatur occursionibus.

OCCURSITO, as, are, n. 1. frequentat. ab *occurso.* *Solin.* 24. *de elephantis.* Si confertis peccoribus occursitent.

OCCURSO, as, avi, atum, are, n. 1. frequentat. vel intens. ab *occurro.* Part. *Occursars* i. t. et 2. — Occursare est idem atque obvium fieri, *farsi incontro, ἀπαντῶ.*

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Virg.* 9. *Ecl.* 24. et inter agendum Occursare capro, cornu ferit ille, caveto. *Tac.* 3. *Ann.* 20. Prumptus inter tela occursum fugientibus, increpat signiferos. — De inanimitis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 2. 2. (6). Occursantes inter se radices. *Id.* 11. *ibid.* 51. 112. (266). Mobili occursante membrana intus. *h. e.* adversa et quasi se opponente. ¶ 2. Speciatim in re militari. *Cæs.* 5. *B. G.* 43. a med. Occursat ocuis gladio, comminusque rem gerit Varenus. *Gell.* 3. 7. Promptissimus ad occursandum pugnandumque. *Liv.* 21. 28. Galli occursant in ripam cum variis ululibus cantaque moris sui. et 22. 15. Numidæ, alii atque alii, occursantes refugientesque, ad castra prope ipsum protraxere. — Similiter *Id.* 38. 40. ad fin. Romanos iniquitas locorum barbaris per calles notos occursantibus, et latentibus interdum pro cavas valles, prodebat. et 45. His freti occursant potis, ingerunt probra, etc.

11.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro occurrere, advenire. *Plaut. Truc.* 2. 2. 27. Quid tu huc occurras, in urbem quotiescumque advenimus? ¶ 2. Item pro resistere, contra niti. *Plin. Paneg.* 25. sub fin. Intercedere casibus, occursare fortunæ. *h. e.* obviam ire, et prævenire. *Sall. Jug.* 87. Et ea agere inter invidos, occursantes factiosos, opinione, Quirites, asperius est. *h. e.* contra nitentes, adversantes. ¶ 3. Item est sistere se. *Plin. Paneg.* 81. Pia mente adie lucos, occursare numinibus. *h. e.* ante ea se sistere et adorare. ¶ 4. Item in mentem venire. *Plin.* 2. *Ep.* 3. Occursant verba, sed qualia? quæsitæ et exulta. et 5. *ibid.* 5. ad fin. Occursant animo mea mortalitas, mea scripta. — Cum Accusat. *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 56. ita me occursant multæ: meminisse haud possum.

OCCURSOR, ðris, m. 3. qui occurrit. *Augustin.* 6. *Mus.* 6. *V. PROGRESSOR.*

OCCURSORIUS, a, um, adject. *Apul.* 9. *Met.* Ut primum occursoriam potionem et incoctum gustum extremis labiis contingebat adolescens, etc. *h. e.* quæ prima occurrit et gustatur in cæna, gustatio etiam dicta, et *promulsis;* vel potius est potio myrrhina, vel alia huic similis, quam Veneris prælio occursuri sumere solebant. *V. FORTIUSCULUS.*

OCCURSUS, us, m. 4. (occurro) actus occurrendi, obviam itio, incursio, ἀπάντησις (It. incontramento, incontro, scontro; Fr. action de venir à la rencontre, rencontre; Hisp. el acto de encontrarse, reencuentro; Germ. das Begegnen, Aufstossen; Angl. a meeting, running up to). Usurpatur — a) De hominibus et brutis animalibus. *Liv.* 5. 41. Varus occurso hominum viis. *h. e.* quin vias hominum in vacuis viis occurreret. *Ovid.* 14. *Met.* 255. Mille lupi, mixtæque lupis urseque, læque Occursu fecere metum. *Tac.* 4. *Ann.* 60. Occursum alicujus vitare. et 3. *Hist.* 85. declinare. — Hinc *ex occurso,* Italiane incontrando per via, apud *Sueton. Tib.* 7. Semel omnia ex occurso visam (Agrippinam), adeo contentis et tumentibus oculis prosecutus est, ut etc. et *Ner.* 1. Cui rure quondam revertenti juvenes gemini augustiore forma ex occurso imperasse traduntur etc. Adde *eumd.* *ibid.* 23. — b) De inanimitis. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 13. 19. (85). *de labyrintho.* Itinerum ambages, occursumque ac recursus inexplicabiles. *Ovid.* 15. *Met.* 522. Rota stiptis occurso fracta ac disjecta. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 61. (160). Dentis serrati pectinatim coeuntes, ut contrario occurso atterantur. *Id.* 2. *ibid.* 47. 46. (121). Jugi mollicis occurso tantus ille ventorum corrector. *h. e.* objectu. *Id.* 7. *ibid.* 49. 50. (160). Occursus maleficorum siderum.

OCEANENSIS, e, adject. ad Oceanum pertinens, ut *Bononia Oceanensis* urbs maritima Morinorum in Gallia Belgica, quæ prius Gessoriacum, nunc

Boulogne appellatur, unde in Britanniam olim trajectus erat. *Auct. Excerpt. ad Ammian. n. 4.* Qui (*Constantinus*) ad patrem Constantium venit apud Bononiam, quam Galli prius Gessoriacum vocabant. Hinc in nummo apud *Eckhel. D. N. F. T. 8. p. 110.* BONONIA OCEANINUS.

OCEANINUS, a, um, adject. ad Oceanum pertinet. *Vel. interpr. ad Virg. 7. Ecl. 37. ab A. Maio editus p. 9.* Nerine Gatarea oceanina.

OCEANITIS, Idis, f. 3. filia Oceani, *Ἰδαίτις*. *Virg. 4. G. 341.* (liquoque et Beroe soror, Oceanitides aubae. Adde *Hygin. prief. fab.*

OCEANIUS, a, um, adject. ad Oceanum pertinet. *Isid. 12. Orig. 7.* Halcyon pelagi volucris dicta, quasi alba oceania. Habet etiam *Priscian. de ponderib. p. 1275. Putsch.*, sed nullo auctore laudato.

OCEANUS, a, um, adject. ad Oceanum pertinet. *Oceano fluctu, oceano litore* quidam leg. apud *Juvenal. 11. 94. et 113.*, ubi alii utroque loco *Oceani. Venant. 3. carn. 9. 4.* Qua vagus (sol) oceanas exit et intrat aquas. *Al. leg. Oceanus.* *Virg. 1. 1. 42. 56.* Quidquid ab oceanis circulus ambit aquis. *Al. leg. Oceani.*

OCEANUS, i, m. 2. *Ἰσθαμὸς*, mare magnum, quo tota cingitur terra. de quo *V. multa in ONOM.* — Translate pro maximo balneo dixit *Lamprid. Alex. Sev. 25.* Oceani solium primus inter principes Alexander appellavit, quum Trojanus id non fecisset, sed diebus solia deputasset.

OCELLATUS, a, um, adject. (ocellus) ocelli formam referens. Hinc absolute *ocellatis ludere* apud *Sueton. Aug. 83.* Animi laxant causa modo piscabatur hamo, modo talis. aut ocellatis nubiisque ludebat cum pueris minutis. *h. e. parvis lapillis rotundis et ocellum referentibus.* *Varro apud Non. p. 213. 29. Merc.* Altera exorat patrem librum ocellatorum, altera vitam senodum margaritarum. Apud *Sueton.* sunt qui lectionem sollicitant. *V. OMBILICUS.* — *AB.* De nomine propriam *V. ONOM.*

OCELLULUS, i, m. 2. *occhietto*, parvus ocellus. Agnoscitur a *Diomed. 1. p. 313. Putsch.*

OCELLUS, i, m. 2. deminut. ab *oculus*, parvus oculus, *occhietto*. *ὀκχίτιον, ὀμυρτίον.* Vox fere portica. Adhibetur aut in tum significandae parvitas causa, tum saepius blanditiae.

I.) Proprie. — a) Stricto sensu de parvo oculo. *Plaut. Rud. 2. 4. 8.* Ut in ocellis hilaritudo est! oja corpus eujusmodi! *Catull. 3. 17.* meae puella flendo turgidulo rubenti ocelli. *Ovid. 3. Fast. 19.* Blanda quies victis furtim subrepat ocellis. *Id. 2. Amor. 8. 15.* iratos in te deficit ocellus. — b) Latiori sensu de oculo universi. *Propert. 2. 10. 17.* Quandocumque igitur nostros nox (al. mors) claudet ocellis. *Id. 1. 3. 19.* intentis haerebam fixis ocellis. — c) De re valde cara. *Plaut. Trin. 2. 1. 18.* Ocelle mi. hat. et istuc, et si amplius vis dari, dabitur. *Id. Mosi. 1. 3. 11.* Volo men placere Philolachi, meo ocellis, meo patrono. *Id. Asin. 3. 3. 101.* O Libane, ocellus aureus. *Augustus apud Gell. 15. 7.* Ave, mi Cai, meus ocellus iucundissimus. *Catull. 50. 18.* Nunc aulam, cave, sis: precesque nostras, Gramus, cave despuas, ocelle. — d) De re praestanti, aut valde pulcra. *Cic. 16. Att. 6.* Cur ocellis Italiae, villulas meas non video? *Catull. 31. 1. de Sardinione.* Paninsularum, Sirmio, insularumque ocelle.

II.) Translate. Bulbus radice arundinis, qui oculus dicitur a *Plin. 17. Hist. nat. 20. 33. (144).* et 16. *ibid. 36. 67. (173).*, appellatur etiam *ocellus* ab eod. 21. *ibid. 4. 10. (20).* *Dracont. 1. Hexem. 246.* de avibus Albeates alii pennae solidantur ocellis. *h. e. radicebus pennarum, sive calamis, quibus infixae sunt olorum pennae.*

OCHEMA, Atis, n. 3. *ὄχημα*, currus. *Plin. 6. Hist. nat. 30. 35. (197).* A media ejus (*Aethiopia*) parte immineas mari mons facelsus aeternis ardet ignibus, Theon ochema dictus Graecis. *At Graecis litteris haec duae voces scribendae videntur, ut in simili loco apud Melan 3. 6. scribuntur.*

OCHRA, ae, f. 1. terra gialta, oera, *ὄχρα*, cinis terrae lutae coloris: ab *ὄχρος pallidus*: cuius duo sunt genera, aliud enim nascitur, aliud ut.

Hoc existit ex rubrica exusta in ollis novis luto circumlitis, ut *Plin. docet 35. Hist. nat. 6. 16. (35).* Adde *Vitruv. 7. 7.*; et *Cels. 5. 18. n. 19.* Romanis oebra appellatur sil, quam vocem *V.* suo loco. Allata vero *Plinii* verba valde dubia sunt: *V. adnotata Sillig. ad loc. cit.*

OCIMOIDES, is, adject. *ὄκιμοειδής*, ocimo similis. *Apul. Herb. 109.* Carduum silvalicum alii ocimoides vocant.

OCIMUM, i, n. 2. *Ocimus*, i, fem. genere. *Charis. 1. p. 55. Putsch.* Ocimum consuetudin neutraliter dicit. Sed *Emilius Nacer* ait: Inter praeteritas numerabitur ocimus herbas. — Ceterum, ocium, ozzino, basilico, est nomen peculiare herbarum hortensis odoratae, quae ab *ὄκως celer*, scilicet a celeritate nascendi, nomen habet, ut *Varro loc. max. citando in OCINUM* tradit. *Hesychius: ὄκιμον, βοτάνη εὐώδης, τὸ λεγόμενον βασιλικόν.* Sunt qui *ocimum* scribere malint, ut sit ab *ὄζω oleo*. *Plin. 18. Hist. nat. 7. 36. (120).* Nihil ocimo frondius; cum maledictis et probris serere praecipiant, ut latus proveniat; satto pavitor terra. Hinc *Colum. 10. R. R. 319.* Tum quoque proscisso riuoque inerspa navali Ocima comprimate, et gravibus densate cylindris. *Pers. 4. 21.* pannucea Baucis Quum bene discincto cantaverit ociuma vernae. *h. e. quum vetula olerum et olentium herbarum venditrix clara voce servum invitat ad olera eumenia.* Vires porro ejus varias in medicina prosequitur *Plin. 29. Hist. nat. 12. 48. (120).* Enumerat *Cels. 2. 22.* inter herbas, quae acrim habent succum.

OCIMUS, i, f. 2. *V.* voc. praeced. init.

OCINUM, i, n. 2. *ὄκινον*, pabuli genus ex trifolio, antiquioribus Latinis usitatum. *Cato R. R. 54.* Ubi ocinum temperatum erit, datum primum. Manibus carpitur: id renascetur: quod saluta seenerit, non renascetur: usque ocinum dato, donec atrescat. *Varro 1. R. R. 31. 4.* Omne pabulum, primum ocinum, farragineum, vicium, novissime fornum secari: ocinum dictum a Graeco verbo *ὄκως*, quod venit cito. Similiter, quod ocinum in horto. Hoc amplius dictum ocinum, quod citat alvum bubus, et ideo illi datur, ut purgentur: id ex pabuli segete viridi desecta, antequam genat siliquas. *Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (198).* Ocimum antiqui appellabant pabulum umbrae patiens, quod crinitive proveniat. *Id. 18. ibid. 16. 42. (143).* Apud antiquos erat pabuli genus, quod *Cato ocinum* vocat, quo sistentant (lege ciebant) alvum bubus. Id erat pabuli segete viride desectum, antequam geniculerat (al. siliquaret. *Sillig. gelaret*). *Varro* interpretatur appellatum a celeritate proveniendi, et Graeco quod *ὄκινος* dicitur. *Callimach. hymn. in Dian. 165.* hoc idem *ὄκινος* *τριπέπλον* vocat. Hinc *Hesychius: ὄκινον, πῶα τῆς ἢ τριπέπλος καλῶμενη.* — In locis supra allatis sunt qui *ocimum*, vel *ocymum* scribunt, sed prior lectio ceteris praestat.

OCIOR vel ocyor, us, unde *Superlat.* Ocissimus vel ocysimus, a, um, adject. Qui scribunt per y, a Graeco positivo ducunt: qui per i, a comparativo. Retinent i *Fossius. Dausqu.* et alii ex veteribus libris. Hos libentius sequimur. — *Priscian. 11. p. 623. Putsch.* Ocior quasi ab oco, quod in usu non est, licet a Graeco sit *ὄκως*, ceterum Ocior est comparativum ab *ὄκως celer* (unde *ὄκινος* et *ὄκιστος*), et est velocior, celerior, citius (It. *più presto. più veloce*; Fr. *plus rapide*; Hisp. *mas rápido, mas veloz*; Germ. *schneller, geschwinder*; Angl. *swifter, more swift or fleet*).

I.) Proprie. *Virg. 10. Aen. 247.* fugit illa per undas Ocior et ventis, et fulminis ocior alis. *Horat. 2. Od. 16. 25.* Ocior cervis, et agente nubus Ocior Euro. *Id. 2. ibid. 20. 13.* Jam Dadaeo ocior Icare Visam gementis lit'ra Bospori. *Geat. Cyneg. 204.* Ocior affectu mentis pinnaque (canis) cucurrit. *Plin. 8. Hist. nat. 18. 25. (66).* Tigris pondere ocior acta remat, iterumque consequitur. *Id. 2. ibid. 8. 6. (39).* Mercurii sidus inferiore circulo fertur (quam *Venus*), novem diebus ocioris ambitu, et *ibid. 19. 47. (81).* Signa, quae obliqua consurgunt, ocioire transeant spatio. *II.)* Translate de tempore. *Plin. 27. Hist. nat.*

2. 2. (4). Omnium venenorum ocissimum est aconitum. *Id. 15. ibid. 15. 16. (53).* Ocissima pira. *h. e. quae celerissime maturescunt. Id. 16. ibid. 31. 56. (130).* Ficurum longissimae radices, ocissima senectus. *Id. 8. ibid. 43. 68. (168).* de asinis. Partus a tricesimo mense ocissimus.

OCIOR, aris, etc. *V. OTIOR.*

OCISSIME. *V.* voc. seq.

OCITER vel ocyter, adverb. *ὄκινως*. De ratione scribendi *V. OCIOR* primo loco. — Comp. *Ocius* vel *ocysus* sub 2.º; Sup. *Ocissime* vel *ocysissime* sub 3.º (cf. *Festus p. 181. 27. Müll.* *Ocius* secundae collationis, et deinde tertiae ocissime frequentata sunt. — Pro *ocissime* dixerunt etiam *ocime*, teste *Paul. Diac. p. 195. 1. Müll.*; scilicet a stirpe *oc*, ut *maxime a mag.* — Ceterum *Ociter* est cito, celeriter (It. *velocemente, presto*; Fr. *promptement, rapidement*; Hisp. *prontamente, rapidamente*; Germ. *schnell, rasch, geschwind*; Angl. *swiftly, quickly*). Occurrit — 1.º Posit. raro admodum. *Ennius apud Non. p. 277. 21. Merc.* ocier Serva cives, defende hostes, quum potes defendere. *Ita cl. Vahlen.*; alii *aliter. Apul. 1. Met.* Cetera huic eidem usui praeter *ociter*, et 2. *ibid.* *Ociter* surrexit. — 2.º Compar. — a) Stricto sensu. *Ter. Eun. 3. 5. 61.* Perlonge est: sed tanto ocius properemus. *Cic. 6. de republ. 26.* Quibus (curis) agitatus animus velocius in hanc sedem et domum suam pervolabit: idque ocius faciet, si etc. *Id. Quinct. 13. 43.* Ut ocius ad tuum pervenias. *Id. 4. Tusc. 14. 32.* Illi in morbum et incidunt tardius, et recreantur ocius. *Horat. 2. Od. 3. 26.* omnium Versatur urna, serius, ocius Sors exitura. — b) Nonnunquam ocius pro positivo usurpatur, b. e. sine ulla comparatione, saltem aperta. *Plaut. Amph. 5. 1. 17.* ocius accurro, ut sciscam quid velit. *Id. Curc. 2. 2. 26.* Heus exi, Phaedrome, exi, exi, inquam, ocius. *Ter. Heaut. 4. 7. 4.* sequere hac me ocius. *Cæs. 5. B. G. 43. a. med.* Occurrit ocius gladio, comminusque rem gerit Varenus. *Virg. 12. Aen. 681.* e curtu saltum dedit ocius arvis. et 7. *Ecl. 8.* ocius, inquit, Huc ades, o Melibæe. Adde *eumd. 8. Aen. 555.* *Horat. 2. Sat. 7. 34.* nemon' oleum fert ocius? equis Audit? *Ovid. 12. Met. 226.* Feminæ clamore sonat domus. Ocium omnes Surgimus. — c) Pro facilius, aut potius. *più tosto, più facilmente.* *Horat. 1. Ep. 14. 23.* Angulus iste feret piper, et tus ocium uva. — 3.º Superl. *Plaut. fragm. apud Festum p. 181. 33. Müll.* Ocissime nos liberi possumus fieri. *Ter. Heaut. 4. 8. 27.* Tanto ocius te ut puscet, et tu id, quod cupis. Quam ocissime ut des. *Sall. Jug. 27.* Quam ocissime ad provinciam accedat. *Plin. 17. Hist. nat. 11. 16. (87).* Ficus, si in scilla seratur, ocissime ferre traditur pomum. *Id. 34. ibid. 18. 50. (167).* Plumbi furnacium halitus pestilentis canibus ocissime. et *ibid. 10. 22. (100).* Ulcera ocissime sanantur.

OCIUM cum derivatis. *V. OTIUM.*

OCIUS vel ocyus et Ocissime vel ocysissime, adverb. *V. OCITER.*

OCILIFERIA. *V. ODORIFER.*

OCLUS. *V. OCULUS* init.

OCQUINISCO vel obquinisco, is, ere, n. 3. inchoat. a stirpe *quino*, quae cum Gr. *κινῶν* conjungi potest; *V. CONQUINISCO*: est autem inclinarum, ut ait *Non. tor. infra cit.*, atque adeo se demittere ad stuprum patientium. *Pomponius apud Non. p. 146. 21. Merc.* Ut nullum civem paedicavi per dolum, Nisi ipsus orans ultroque ocquinisceret. *Id. ibid.* Nisi nunc aliquis subito obviam occurrat mihi, Qui ocquiniscat, quo compingam terminum in tutum locum. *V. TERMINUS.*

OCREA, ae, f. 1. Ratione habita etymi, *Varro (V. loc. infra cit.)* ducit ab *ob* et *crus*; at *Festus p. 181. 23. Müll.* ab *ocris*, mons confragosus, quod sit inaequaliter tuberosa. Hoc magis probandum videtur; prima enim syllaba ambigua est quantitas, quae longa esset et *obcrea*, vel *occrea*, scriberetur, si *Varronis* etymon probum esset. *V. OCRIS.* — *Ocrea* est munimentum crurum militare, tibialis armatura, tibiale, *κνημῖς, περικνημῖς* (It. *armatura delia gamba, schiniere*, *gamberruolo*; Fr. *cuissard, jambière*; Hisp. *escarcela*;

Ger. *Beinharnsche, Beinschiene*; Angl. *a boot or greave*. Occurrit — a) Stricto sensu in re militari. *Varro* 5. *L. L.* 118. *Müll.* Lorica a loribus: balteum, quod cingulum et corio habebant bullatum: ocrea, quod opponebatur ob crus. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (200). Galeam, gladium, hastam invenere Lacedaemonii: ocreas et cristas Ceres — Erat lamina ferrea, vel aerea admixto stanno, quo lentior esset et cruri aptaretur: anteriorem cruris partem tenebat infra genua, et nervibus ex posteriore parte decussatim obliquis sustinebatur. Barbarae tamen gentes ocreis supra genua exstantibus utebantur: ut patet ex antiquis monumentis marmoris, in quibus utroque eorum genus passim videre est. *Virg.* 7. *En.* 634. Aut leves necras lenta ducunt argenteo, h. e. stanno aeri admixto. *Sidon.* 3. *Ep.* 3. Alii de concavo tibi cassidis exitu flexillum laminaeum vincula diffundunt, alii explicandis ocrearum nexibus implicantur. — Unicam cruri sinistro ocream opponebant olim Samnites, veteresque Italiae populi. *Liv.* 9. 4. *de militib. Samnitium.* Spongia pectori tegumentam, et sinistro cruris ocrea lectum. *Juvenal.* 6. 256 *de gladiatore Samnite.* Balteus, et manicae, et cristae, crurisque sinistri Dimidium tegment: vel, si diversa movebit Praelia, tu felix, ocreas vendente puella. *Apul.* 11. *Met.* Alium ocreis, scuto, galea, ferroque insignem e ludo putare gladiatorio procedere. *Sil.* 12. 8. 419. *de Sabinis.* ac livo tegmina crure. — Romanorum pedites gravis armaturae, qui gladio pugnant dextrum tantummodo crus ocrea tenebant; qui vero nunc cladio, nunc missilibus decertabant, utrumque crus ocrea muniebant. Hinc in antiquis anaglyptis, et in columna Trajani, quae etiamnum Roma exstat, videre est milites tunica, tum hiis ocreis contextos. *Veget.* 1. *Milit.* 20. Pedites scutati, praeter cataphractas et galeas, etiam ferreas ocreas in dextris cruribus coehebantur accipere: sic erant armati principes, hastati, et triarii, et mox. Sciendum praeterea, quum missilibus agitur, sinistros pedes inante milites habere debere: ita enim vibrandis spiculis vehementior ictus est. Sed quum manu ad manum gladiis pugnantur, tunc dextros pedes inante milites habere debent, ut proximum destra sit, quae plagam possit inferre. — b) Etiam venatores ocreis usos fuisse, discimus ex *Horatio*; et vellentes spartum, ex *Plinio* (V. vocem sequent.); et aratores ex *Virg.* *Mor.* 121. Ambit crura ocreis paribus. Verum in his locis ocreae sunt pro peronibus. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

OCREATUS, a, um, adject. ocreis crura munitus. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 234. Tu (al. In) nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum Cœnem ego. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 2. 7. (27). *de sparto.* Ad reliquos usus laboriose evellitur, ocreatis cruribus, manu textisque manicis etc.

OCRIS, is, m. 3. *Festus* p. 181. 17. *Müll.* Ocre in antiqui, ut Atejus Philologus in libro Glossematorum refert, montem confragosum vocabant, ut apud Livium: Sed qui sunt hi, qui ascendunt altam ocrem? Et: Celsosque ocreas, arvaque patria, et mare magnum. Et: Namque Tænari celsos ocreas. Et: Haud ut quem Chiro in Pelio docuit ocri. Unde: fortasse etiam ocreae sint haec, inaequaliter tuberculata. Haec *Festus*. Est autem Graeca vox, qua illi summum cacumen significant: ὄκρη ab ἄκρη summus.

OCTACHORDOS vel octochordos, on, adject. ὀκτάχορδος, octo habens chordas. *Vitruv.* 10. 13.

OCTACHOBUS, a, um, adject. ὀκτάχωρος, qui octo locamentis seu recessus habet: ab ὀκτώ octo et χῶρος locus. *Ambros.* in *Inscript.* apud *Gruter.* 1166. 8. Octachorum sanctos templum surrexit in usus, Octagonus fons est manere dignus vo. Scilicet hic perperam pœnullima in octachorum et octagonus corripitur vitio saeculi, quum nempe Graecus potius accentus, quam vocalium quantitas, servabatur. V. TRICHORUS.

OCTAEDROS, i, adject. m. et f. ὀκτάεδρος, octaedro, ita appellatur corpus solidum, quod octo sedes, seu bases habet triangulas et aequaliteras: ab ὀκτώ octo et ἔδρα sedes. *Capell.* 6. p. 233. His adduntur octaedros, item δαδεδάεδρος, item εἰκονάεδρος.

OCTAGŌNOS, V. OCTOGONOS.

OCTAMETER, tra, trin, adject. ὀκτάμετρος, qui octo metris, seu pedibus constat: ab ὀκτώ octo et μέτρον mensura. *Mar. Victarin.* p. 2528. *Putsch.* Admonemur, Boiscum Cyzicenum supergressum hexametri legem, iambicum metrum in octametrum versum extendisse. Adde *Mar. Phil. Sacerd.* *Art. gramm.* 3. p. 2677. et *Rufin.* in *Metr. Terent.* p. 2712 *Putsch.* *Auct. incert. de vers.* p. 518. ed. *Vindob.* Octametrum catalecticum, quo usus est Stesichorus in Sicilia: Amphal haec nostri mela carminis, et tunc pervia rura volabit.

OCTANGULUS, a, um, adject. ὀκταγυλῶς, ὀκταγωνός, res, vel figura, quae octo angulis habet. *Apul.* 1. *Dogn. Plat.* Octangula sphaera. Hic *Apuleius* male interpretatur Platonis ὀκταεδρῶν.

OCTANS, anis, m. 3. *Uttava parte,* pars octava. *Vitruv.* 10. 11. Dividuntur circinationes tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus, in partes octo ductis lineis.

OCTANUS, a, um, adject. qui ad octavam legionem pertinet, teste *Priscian.* *de ponderib.* p. 1354. *Putsch.* De aliis derivationibus numerorum. *Primanus,* primae legionis *secundanus,* secunda legionis: similiter *tertianus,* octanus, nonanus, decimanus.

OCTAPHORON, V. OCTOPHORON.

OCTAS ādis, f. 3. ὀκτάς, id quod octavo numero constat. *Capell.* 7. p. 242. Primus numerus imparium trias, secundus pentas, ambo octadem faciunt.

OCTASĒMUS, a, um, adject. ὀκτασημῶς, octo tempora habens: ab ὀκτώ octo et σημά signum, tempus. V. *Capellae* loc. cit. in ORTHUS.

OCTASTYLOS, on, adject. ὀκτάστυλος, octo columnas in fronte habens. *Vitruv.* 3. 2. V. AMPHIPROSTYLOS.

OCTATEUCHUS, i, m. 2. ὀκτάτευχος, octo volumina continens: ab ὀκτώ octo et τεύχος liber. *Cassiod.* *Instit. Divin.* 1. Primus scripturarum divinarum codex est octateuchus. V. HEPTATEUCHUS.

OCTAVANI, ōrum, m. plur. 2. milites legionis octavae. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 4. 5. (35); et *Meia* 2. 5. Forum Julii Octavianorum colonia. Haec urbs nunc *Frejus* appellatur. — In nummo Augusti apud *Goltzium,* referente *Harduin.* ad loc. *Plin.* cit. habetur Col. Julia Octavianorum. Sed hic nummus falso confictus est.

OCTAVARIUS, a, um, adject. ad octavam rei partem pertinens. *Cod. Justin.* 7. 4. 65. Octavaria vectigal. *Al. leg.* octavarum. V. Octava in fin. v. OCTAVUS. — Hinc

Octavarius, ōi, m. 2. absolute, substantivorum more, est receptor, sive exactor vectigalis, quod octava dicebatur. V. OCTAVUS in fin. *Impp. Grat., Valent. et Theodos.* *Cod.* 4. 61. 8. Octavarii vectigal accipiunt. — Octavarium, ōi, n. 2. ipsum octavae vectigal. Sunt qui in loc. cit. illud Octavarii putant esse genitivum sing., alii rectius nominat. plur.

OCTAVARICS, ōi, m. 2. V. voc. praeced.

OCTAVA, ae, f. 4. et

OCTAVEM, adverb. V. voc. seq. in fin.

OCTAVUS, a, um, adject. (octo): primus post septimum. ὀγδοός (It. ottavo; Fr. huitième; Hisp. octavo; Germ. d. achte; Angl. the eighth). *Cic.* 15. *Att.* 26. Octava pars. *Cæs.* 2. *B. G.* 23. legio. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 47. Hora octava. *Cæs.* 3. *B. C.* 53. Ab octavis ordinibus ad principium transducere alicquem. *Martial.* 9. 65. octavum marmar ad Urbe. h. e. octavus lapis, octavum milliarium. — *Sapientum octavus* dicitur ab *Horat.* 2. *Sat.* 3. 296. vo fere sensu, quo *Juvenal.* 2. 40. Tertius v. celo cecidit *Cato.* Duo enim *Catonēs* celebrantur, et *Sapientis* septem. — Hinc

Octava, ae, f. 4. absolute, substantivorum more, ¶ 1. subaudi hōi a, quae in Urbe erat balneo palæstrae et huiusmodi exercitationibus assignata: postquam erat cona ineunda tempus. *Martial.* 4. 8. Sufficit in conam nitidis octava palæstris. *Juvenal.* 1. 49. Exsul ab octava *Marius* bibit. h. e. in tempestivis convivii indulget. ¶ 2. Octava genus quoddam fuit vectigalis, quod in octava parte

cujuspiam rei pendebatur: *Ci. Aul. B. Ipr.* in fin. Pro decimis octavas pendere jubet. Hinc *Imp. Alex. Sever.* *Cod.* 1. 65. 7. Quam *Herms* vectigal octavarum in quinquennium conduceret. *Impp. Valens et Valent.* *ibid.* 61. 7. Octavas more solito constitutas omne hominum genus, quod commercii voluerit interesse, dependat. V. OCTAVARIUS. Ceterum octava vectigal in legibus *Thed.* et *Justin.* memoratur tantum ann. 222. - 235. 379. - 383. et 457. - 474.; eius tamen origo ignoratur. V. *Uenkii* adnotat ad *Cod. Theod. libros V. primos* p. 247.

Octavum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, subaudi quantum, apud *Cic.* 5. *Terr.* 47. 112. Azor (*Leontinus*) elucit cum octavo, bene ut agatur: verum, ut omnes dii adjuvent, cum decimo.

Octavum, adverb. bii ritu, Uttava robur, octava vice. *Liv.* 6. 36. Sextius et Licinius jam octavum tribuni plebis relecti. *Sic. Augustin.* *Ep.* 53. *Generosa.* Diocletiano octavum et Maximiano septimum consulibus.

OCTAVUSDECIMUS, a, um, adject. decima octavo, diciotesimo, decimus octavus. *Vitruv.* 3. 3. ante med. Octavadecima parte scapi. *Tac.* 13. *Ann.* 6. Octavodecimo aetatis anno, *Martian.* *de ase* § 41. Octavadecima pars assis dicitur semuncia sextula.

OCTENNIS, e, adject. di octo anni, ὀκταετής, octo annos habens. *Ammian.* 18. 6. Pueri, ut conjectabamus, octennis.

OCTENNIUM, ii, n. 2. ὀκταετηρίς, spatium annorum octo. V. NOVENNIUM.

OCTIES vel octiens, adverb. octo volte, ὀκτάκις, octo vicibus. *Cic.* 6. *de republ.* 12. Septem octies anfractus. *Colum.* 8. *R. R.* 9. Octies anno pullos educat, si est bona matris. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 28. 29. (191). Octies ex provocazione victor.

OCTIESDECIES, adverb. octo et decem vicibus, diciotto volte. Agnoscitur a *Priscian.* *de ponderib.* p. 1355. *Putsch.*, nullo tamen allato scriptoris exemplo.

OCTIGĒSĪMUS, a, um, adject. syncope pro octingentesimus, agnoscitur a *Priscian.* *de ponderib.* p. 1353. *Putsch.*

OCTINGĒNARIUS, a, um, adject. habens octingenta, ut Octingenarii greges, *Varro* 2. *R. R.* 10. 11. — Octingenarius eodem sensu fertur a *Priscian.* *de ponderib.* p. 1355. *Putsch.*, sed nullo auctore laudato.

OCTINGĒNI et

OCTINGĒNĒNI, ae, a, adject. ottocento, ὀκτακοστός, dispersitiv. octingenti. Agnoscitur a *Priscian.* *de ponderib.* p. 1353. *Putsch.* A priore est octingenarius: alterum creatur ab octingenti.

OCTINGĒTESĪMUS, a, um, adject. ottocentesimo, ὀκτακοστήτος, nomen numerale ordinis. *Cic.* *Senect.* 2. 4. Qui minus gravis esset is senectus, si octingentesimum annum agerent, quam si octogesimum?

OCTINGĒNTI, ae, a, adject. ottocento, ὀκτακοστός, nomen numerale cardinale. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 25. 81. Mille et actingenta stadia quod abesset, videbat *H. Orell leg.* actingenta. *Ik. Plane.* 25. 60. Quom magistratum jam octingenti fere consecuti sunt. Adde *Colum.* 5. *R. R.* 2. 3.

OCTINGĒNTĒS, adverb. ottocento volte, octingentis vicibus. *Topis.* *Thed.* 10. Patrimonium suum publicavit sestertium his mille octingentis. Adde *Capell.* 6. p. 193.; et *Pseudo-Ascon.* in *Cic.* 2. *Terr.* 18.

OCTIPES, pēdis, m. et f. 3. adject. ὀκταπῶς, octo habens pedes. *Orbil.* 1. *Fast.* 312. Octipedis frustra quaeruntur brachia *Cameri.* Adde *Propert.* 4. 1. 150.

OCTO, ὀκτώ. Ultima quavis Graece natura louza, fere tamen corripitur. *Martial.* 7. 53. Munera, quae grandes octo tulere syri, et 9. 3. Octo Syris sufflo datur lecticae pacis. Adde *ibid.* 32. et 14. 87. *Manil.* 1. 485. et 5. 334.; *Juvenal.* 6. 228. et 7. 142. — Octo est nomen numerale cardinale, indeclinabile (It. otto; Fr. huit; Hisp. ocho; Germ. acht; Angl. eight). *Ennius* apud *Priscian.* 1. p. 556. *Putsch.* insignita fere tum

millia militum octo. Duxit dilectos bellum tolerare potentes. *Cæs.* 1. *B. G.* 21. Millia passuum ab ipsis castris octo. *Virg.* 1. *G.* 171. pedes temo protentus in octo. *Cic.* 2. *de republ.* 10. Centum et octo annis, postquam Lycurgus leges scribere instituit, prima posita est Olympias. *Liv.* 10. 21. Justitium remittitur, quod fuerat dies decem et octo. *Gell.* 3. 10. *med.* Quater septenis, id est octo et viginti diebus conficit iter luna suum.

OCTOAS, *adis*, f. 3. idem atque octas. *Tertull. Præscript.* 49. Hanc esse Æonum triacontada, quæ sit in pleromate ex octoade, et decade, et duodecade.

OCTOBER, *bris*, m. 3. De ratione et etymo nominis *V. DECEMBER* et *NOVEMBER*. — October est mensis octavus a Martio, γαμηλιών vel πωανεψιών, *Octobre*. — a) Substantivorum more. *Colum.* 11. *R. R.* 3. a *med.* Ultima parte Octobris circa calendas Novembris. — b) Adjective. *Vellej.* 2. 56. 3. Quum mense Octobri in urbem revertisset. *Martial.* 12. 67. Octobres Maro consecravit Idus. et 10. 87. Octobres age sentiat calendas Facundi pia Roma Restituti. — c) *October equus*, inquit *Festus* p. 178. 24. *Müll.*, appellatur, qui in campo Martio mense Octobri immolatur quotannis Marti, bigarum victricum dexterior: de cuius capite non levis contentio solebat esse inter Suburanenses et Sacravianses, ut hi in regie pariete, illi ad turrim Mamiliam id bgerent; ejusdemque coda tanta celeritate perfertur in regiam, ut ex ea sanguis destillet in focum, participandæ rei divinæ gratia. Quem hostiæ loco quidam Marti bellico deo sacrari dicunt, non ut vulgus putat, quia velut supplicium de eo sumatur, quod Romani Illo sunt orundi, et Trojani ita effigie in equi (*Müll.* leg. putat: Trojani lignea effigie equi etc.) sint capti. *V. Niebhar, Hist. Rom. T. 1. p. 259.* ibique *Polybii* locum. *Paul. Diac.* p. 220. 21. *Müll.* Panibus redimant caput equi immolati Idib. Octobr. in campo Martio, quia id sacrificium fiebat ob frugum eventum: et equus potius, quam bos immolabatur, quod hic bello, bes frugibus pariendis aptus.

OCTOCHORDOS. *V. OCTACHORDOS.*

OCTODECIM, nomen numerale indeclin. diciotto, duodeviginti, decem et octo. *Frontin.* 2. *Strateg.* 5. circa *med.* Octodecim cohortes in obscura valle posuit.

OCTOGAMUS, i. m. 2. qui octia uxorem duxit. Vox Græca. *Hieronym.* 1. in *Jovinian.* n. 15. Non damno digamos, imo nec trigamos, et si dici potest, octogamos. Cf. *ejusd. præfat.* in *Comment. Jeremie.*

OCTOGÉNARIUS, a, um, adject. ottuagenario, ὀγδοηκοναετης, octoginta annos habens. *Plin.* 6. *Ep.* 33. Eheredata ab octogenario patre. — *Octogenaria fistula* apud *Vitruv.* 8. 7. et *Frontin.* *Aquæd.* 58. est, quæ digitos habet diametri decem: vel cujus lamina, antequam rotundaretur, octoginta digitos habuit. — Hinc

Octogenarius, *vi*, m. 2. absolute, substantivorum more, in militia navali est, qui octoginta militibus præest, ut nonagenarius, qui nonaginta. *Inscript.* apud *Cor. Inscr. Etr. T. 3. p. 66. c. ARRYNTIVS VALENS OCT. LIB.* (h. e. octogenarius liburna) NFRIDE.

OCTOGÉNARIUS, *vi*, m. 2. *V. voc. præced.* in lin.

OCTOGÉNI, *vi*, a, adject. numerus octoginta dispersitivus. ¶ 1. Stricto sensu. *Liv.* 10. 30. in *fin.* Data ex præda militibus *bris* octogeni lani, saeque, et tunice, *ottanta itue per uno.* *Varro* 2. *R. R.* 10. 10. Ego in octogenas birtas oves singulos pastores constitui, Atticus in centenas. ¶ 2. Sine distributione. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 51. 75. (165). Turpedo octogenos fetus habens invenitur. *ottanta.* *Frontin.* *Aquæd.* 59. et *Pallad.* 8. *R. R.* 12. *Fistula* octogenuinquum.

OCTOGÉSIMUS, a, um, adject. ottogesimo, ottantesimo, ὀγδοηκαστος, numerus octoginta ordinalis. *Cic. Senect.* 10. 32. Quartum annum ago et octogessimum. *Juvénal.* 1. 92. Sic multas hiemes, atque octogesima vidit Solstitia. *Colum.* 5. *R. R.* 1. 9. Pars ducentesima octogesima octava

pedes (efficit) centum. — *Octuagesimus* improbatum a Grammaticis, quamvis octuaginta legatur et septuagesimus. *Alvar.* 1. 1. c. 14. *schol.* 3. *Valla elegant.* 1. 3. c. 5.

OCTOGÉSSIS, *is*, m. 3. octoginta asses. *Varro* apud *Priscian.* de ponderib. p. 1357. *Putsch.* quocum cf. *Varron.* 5. *L. L.* 170. et 9. *I. I.* 81. *Müll.*; et *V. NONAGESIS*. — *Octogessis* inscribitur etiam *Satura Menipp.* *M. Ter. Varro* nis, de qua *V. Oehler.* p. 173. et cl. *Jo. Fahlen.* in *M. Ter. Varronis Saturarum Menipp. reliquias Conjectanea* p. 83.

OCTOGIES vel octogens et seriori ævo octhâgles, adverb. ottanta volte, octoginta vicibus, octuagies. *Cic. Pis.* 35. 86. Nonne sestertiidum centies et octogies-ex ærario tibi attributum Romæ in quæstu reliquisti? *Plin.* 2. *Hist. nat.* 108. 112. (242). Octuagies quinquies sexaginta octo millia passuum.

OCTOGINTA, ottanta, ὀγδοηκοντα, nomen numerale cardinale, octies decem continens. *Cic. Senect.* 19. 69. Octoginta regnavit annos. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 117. si et stramentis incubet unde-Octoginta annos natus, cui stragula vestis, etc. — *Legitur et octuaginta, ut septuaginta.* *Colum.* 11. *R. R.* 2. 40. Una opera novellas circumfodiet arbores octuaginta. *Vitruv.* 10. 17. bis. Octuaginta pondo. *Gell.* 3. 10. Post ducentos octuaginta dies. Al. hic leg. septuaginta. Sunt etiam qui dubitant de locis *Colum.* et *Vitruv.* quod in MSS. numeri fere scribantur notis, quas libarii per litteras exscriperint. At *Inscript.* apud *Murat.* 1953. 5. LIVIACVM SOCIIS OCTVAGINTA TENET.

OCTOGÓNOS, (vel octagonos), i, m. f. et 2. c. octogonus, a, um, *attangolare*, ὀκτάγωνος, octo habens angulos, octangulus: Græcum ab ὀκτώ, et γωνία angulus. *Vitruv.* 1. 6. Turris marmorea octogonos. *Incert. auct. de limit.* p. 284. *Goes.* In montem se colligit, in octogonum jacet, per medium fumen habet. *V. et OCTACHORUS*; et adde *Boeth. Germ.* 2. p. 1532.

OCTOJUGIS, e, adject. qui octo equos jugo junctos habet, et *currus* subauditur. *V. Inscript.* in *DECEMJUGIS*. — *Translate.* *Liv.* 5. 2. a *med.* Antea trina loa cum contentione summa patrio explorare solitus: nunc jam octojugis ad imperia obtinenda ire. h. e. octo tribunos militum creatos esse. — Hinc

Octojugis, *is*, m. 3. absolute, substantivorum more, dicitur Ogdoas illa Valentinianorum, unus nempe ex eorum Æonibus; ὀγδοάζ autem numerum octonarum significat. *Tertull. advers. Valentinian.* 36. Sed mappa, quod ajunt, missa semel octojugem istam, etc. Alludit scilicet ad ludos circenses, in quorum missibus mappa usus erat. *V. MAPPA.*

OCTOMINUTALIS, e, adject. qui octo minutis numis argenteis, minutis etiam nuncupatis, constat. *V. Popisci loc. cit.* in *MINUTULUS. Lamprid. Alex. Sev.* 22. extr. Tantum intra biennium porcine carnis fuit, ut quum fuisset octominutalis libra, ad duos unumque carnis libra redigeretur. h. e. octo argenteis minutis numis valisset.

OCTONARIUS, a, um, adject. di otto, ottonario, octo continens. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 31. (58); *Frontin.* *Aquæd.* 28. et 42.; et *Pallad.* 8. *R. R.* 12. Octonaria fistula. h. e. quæ constat ex lamina, quæ antequam curvetur, octo digitorum latitudinem habet, ut *Plin.* *ibid.* explicat; vel quæ diametrum habet octo quadrantes latum, ut *Frontin.* *Aquæd.* 25. docet. *Varro* 9. *L. L.* 86. *Müll.*; et *Macrob.* 1. *Sonn.* *Sep.* 5. Octonarius numerus. *Diomed.* 3. p. 514. *Putsch.* Octonarius versus est, ut *Varro* docet, quum duo iambi pedes iambico metro præponuntur, et sit versus talis: *Pater meus dicens docendo, qui docet, dicit docens.* Tolle hinc primos duos iambos, et erit talis, quale illud (*Horatii Epod.* 1. 1.) *Ibis Liburnis inter alta murum.* *Terentian. de metris* p. 2434. *Putsch.* Sed hic trimetrus quando duplicem pedem a capite sumet, tunc quadratus dicitur, Idemque dictus est et octonarius. Ante ergo etc. Adde *Mar. Victorin.* 1. p.

2499. et 3. p. 2572.; et *Censorin. de Metris* p. 2726. *Putsch.*

OCTONI, *vi*, a, adject. numerus octo dispersitivus. ¶ 1. Stricto sensu. *Plaut. Capt.* 3. 5. 66. quum octonos alii lapides effodint. *otto per uno.* *Liv.* 32. 28. ad *fin.* prætoribus octouæ millia peditum data. *Varro* 9. *L. L.* 30. *Müll.* Quam animæ hominum sint divise in octonas partes, si dividimus ognuna in otto parti. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 9. 14. (65). Obeliscus quadragenum octonum cubitorum longitudine. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 75. Ibant octonis referentes Idibus æra. h. e. quæ octo diebus constant, a Nonis incipiendo. ¶ 2. Extra distributionem pro cardinali octo. *Ovid.* 13. *Met.* 753. nctonis iterum natalibus actis, Signarat dubia teneras lanugine malas. Adde *eumd.* 5. *ibid.* 50.

OCTONÓPES, *pædis*, adject. octameter, octo pedibus constans. *Austin.* in *Metr. Terent.* p. 2712. *Putsch.* Græca vertens: Boiscus is de Cyzico, novi reperior carminis: Nam primus octonopedem versus deo dicavit. *In Græcis est τὸν οκταπόου στίχον.*

OCTOPHÓRON, i, n. 2. ὀκταπόρον, lectica, quæ ab octo servis gestatur. *Sueton. Cal.* 43. Interdum adeo ægniter et delicate incessit, ut octophoro veheretur. *Cic.* 2. *ad Q. Fr.* 10. Quum hominem portarem Neapoli ad Bajas octophoro Aniciano. Adde *Martial.* 6. 84., ubi in quibusdam editionib. octaphoro legitur. — Vox est adjectiva. *Cic.* 7. *Verr.* 11. 27. Nam, ut mos fuit Bithyniæ regibus, lectica octophoro ferabatur.

OCTOPHTHONGUS, a, um, adject. qui octo habet sonos, h. e. qui sonat ut diapason. *Boeth.* 4. *Mus.* 13. p. 1464.

OCTOSYLLĀBUS, a, um, adject. qui octo syllabis constat. *Mar. Victorin.* p. 2598. *Putsch.* *Metr.* Priapeum constat duobus metris, quorum prius est Glyconium octosyllabum.

OCTÓTOPI, *ōram*, m. plur. 2. ὀκτώ τόποι, h. e. octo loci. Vox Græca astrologorum, quæ significant octo locos, seu sedes et stationes stellarum, quæ inter quatuor cardines cæli sunt. *Manil.* 2. 968. Cui parti nomen posuit, qui condidit artem, Octotopos, per quos stellæ etc.

OCTOVIR, *iri*, m. 2. ottoviro, unus aliquo ex magistratu, qui octo virorum numero constat. *Inscript.* in *mensura* apud *Murat.* 80. 7., emendata ex autographo a *Giorenazz.* *Aveja* p. 124. r. VIINO RYVO T. TITSIENO OCTOVIR. Q. ORFIO FULGINIO C. IFFGIO AED. PRÆFECTURA ANUTERINA PRO REDITV IMP. CAESARIS AVG. FORTVNÆ. Alia Reatina in *mensura* apud *Gruter.* 471. 6., emendata a *Morcell.* *de stil. insc.* *Fat. T.* p. 82. *edit. Pat.* SEX. TADIVS SEX. F. VOLVSVS X VIR. STILIT. IUD. VIII. VIR II. Q. P. Alia Faleriensis in *mensura* apud *Murat.* 687. 7., emendata a *Catalani Antic. Ferm.* p. 30. C. VALERIO C. L. ONESIMO VIII. VIR. ETC. Alia Interamniensis apud *Delfico Interamn.* *Præf.* p. 122. L. AGVSVS CN. F. L. N. MVSSVS C. ARPVNS T. F. RVVVS OCTOVIR ITERVM BALNEVS REVIC. D. C. S. C. Adde alias apud *Fabrett.* p. 369. n. 132. et p. 401. n. 297. — *Octoviri* fuerunt etiam in collegio Augustalium, quum sæpius sepius fuerint. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 402. n. 298. C. FVVICIO C. L. RENALI VIII. VIR. AVG. FIDMI ET FALERIONE. — De octoviris *V. Borghesi* in *Bulllett. dell'Institut. archæol.* a. 1839. p. 53.; et *De Minicis* in *Annali dell'Institut.* T. 11. p. 9.

OCTUAGESIMUS. *V. OCTOGESIMUS.*

OCTUAGIES. *V. OCTOGIES.*

OCTUAGINTA. *V. OCTOGINTA.*

OCTUPLICATIO, *ōis*, f. 3. multiplicatio per octo. *Cæpelli.* 7. p. 267. Numerum aliquem octuplicatio metiri.

OCTUPLICATUS, a, um, particip. ab *instit. octuplato*, multiplicatus octo vicibus. *Liv.* 4. 24. Octuplicato censu ararium fecerunt. h. e. ut qui pro censu pendere delinerat e. g. assem unum, octo deniceps solveret: nimisnam quasi cum censum haberet, pro quo essent octo solvenda. *V. Gronov.* de *perun. vet.* l. 4. c. 1.

OCTUPLUM, i, n. 2. *V. voc. seq.* in *lin.*

OCTŪPLUS, a, um, adject. multiplicato octo volte, ὀκταπλοσ, octies major. *Cic. Tim.* 7. Pars sexta octupla primæ. — Hinc

Octuplum, i, n. 2. absolute, substantivorum more. *Dammare aliquem octupli*, h. e. multa octies majore, quam debeatur. *Cic. 5. Verr. 11. 28.* Sic pœna octupli, et iudicium in octuplum. *Adde eund. ibid. et 10. 26. et 12. 30.*

OCTUSSIS, is, m. 3. octo assium pecunia, seu valor, aut summa octo assium, ut *centussis*, *decussis*. *Horat. 2. Sat. 3. 156.* Quanti emptæ? parvo. quanti ergo? octussibus. *Benitej.* merito *Lambinum*, aliosque arguit, qui octo assibus reposuerit. *Cf. Festus p. 237. 19. Müll.* Tarpeja lege cautum est, ut bos centussibus, ovis decussibus æstimaretur.

OCULĀRIĀRIUS, a, uni, adject. *Oculariarius faber* est, qui oculos conficit, statuis apponendos. *Inscript. apud Gruter. 645. 1. c. LACINIVS I. n. PATROBIVS FABER OCULARIARIUS.* Veteres enim solebant statuis præsertim dæorum, oculos addere ex viro, ex argenti, aut ex lapillis. Proinde artificium hoc apud eos florebat; ut M. Rapius Suraio in *Inscript. apud Fabrett. p. 611. n. 357.* laudatur, quod oculos reposuerit statuis, *quod nihil bene.* V. Dissertat. Italicam Dominici Vanni degli Occhianti; et *Muri or. Antiquit. Ital. ass. 24.*, qui ex aliorum: etiam opinione putat, fabris oculariarios fuisse, qui aureos, vel argenteos oculos conficerent votiva tabellæ affligendis diis, adiutoribus, ut recepti visus beneficium testarentur voti compotes facti.

OCULĀRE, is, n. 3. *V. voc. seq. in lii.*
OCULĀRE, e, adject. ad oculos pertinens, ut *Oculares tunice*, *Faget. 2. Veterin. 17.* Ocularis medicus, *Inscript. apud Murat. 927. 5.* Similiter *Ammian. 19. 4.* Accolentes loca palustria, vel bumecta, tusses et oculares casus et similia perferunt. — *Ilinc*

OCULARE, is, n. 2. absolute, substantivorum more, est medicamentum oculis adhibendum. *Pelagon. Veterin. 30.* *Oculare ad percussam. et mox.* ad cicatrices discutiendas. *et mox.* ad lippitudines eorum etc.

OCULĀRITER, adverb. *ocularmente*, per oculos. *Silón. 7. Ep. 14. ante med.* Qui amicos ludibicabundi non tam judicialiter, quam oculariter intuentur.

OCULĀRIUS, a, uni, adject. ad oculos pertinens, ut *Ocularius medicus*, qui oculis uedetur, apud *Cels. 6. 6. n. 8.*; *Marcell. Empir. c. 8. sect. 5. p. 96. ed. Ald.*; et in *Inscript. apud Fabrett. p. 300. n. 274. 275. 276. et 277.*, qui et *ocularius* absolute dicitur a *Scribon. Compos. 37. et 38.* Sic chirurgus ocularius, in *Inscript. apud Gruter. 400. 7.* Ocularia claritas, apud *Solin. 24. a med.* Ocularia ægritudo, *mal d'occhi*, apud *eund. 4. sub fin.*

OCULĀRIUS, ii, m. 2. *V. voc. præced.*
OCULĀTA, æ, f. 1. *occhuta*, genus piscis, sic dicta ab oculo magnitudine *Plin. 32. Hist. nat. 11. 53. (149).*; et *Cels. 2. 18.* Eadem dicitur etiam *ophthalmias*, quam vixit *V. suo loco.*

OCULĀTIŌ, ōnis, f. 3. desectio gemmarum superfluarum in vitibus. *clin. 17. Hist. nat. 21. 35. (165).* Pampinationi quoque, et aculationi, omnique operi facilius. *Meliores Codices habent occationi, quam lectionem probavit et Sillig.*

OCULĀTUS, a, uni, adject. *Comp. Oculatior I.*; *Sup. Oculatissimus II. 2.* — Oculatus est qui oculos habet, *occhuto*, *πολύματος*.

I.) Proprie. *Plaut. Truc. 2. 6. 8.* Pluris est oculus testis unus, quam auri decem. *testimonio di vista. Id. Asin. 1. 3. 50.* se per oculatæ nostræ sunt manus: creant quod vident. *Cf. Arnob. 2. 9. imi.* Quid? illa de rebus ab humana cognitione sepositis, quæ conscribitis ipsi, quæ lectitatis, oculata vidistis inspectione et manibus tractata tenuistis? *Sueton. Rhel. 5. Sux.* Clodius male oculatus et dicax. *Tertull. 2. advers. Marcion. 25.* Oculatior Deus.

II.) Translate. ¶ 1. Oculatus dicitur qui oculorum imaginem refert. *Capell. 1. p. 17.* Insidebat autem ex pavonum pennis intertextæ oculatæque pallæ. *hoc loco palla significat cæli stellis distinctum. V. Macrobi. 1. Saturn. 19.*; et *OCULEUS I. Solin. 17.* Oculati circuli. h. e. instar oculorum facti. Loquitur de pel-

le maculosa pantherarum, de quibus *Plin. 8. Hist. nat. 17. 23. (62).* Pantheris in candido breves macularum oculi. — Similiter *Cassiod. 1. Variar. 4. a med.* Genus ejus gemina senatui decenter optatum, tamquam duobus luminibus oculatum parissima claritate radiavit. h. e. instar oculorum ornatus. Sic *Venant. 3. carm. 7. 47.* Tota (ætes) capit radios, patulis oculata fenestris. ¶ 2. Item est conspicuus. *Plin. 34. Hist. nat. 6. 11. (25).* Statuam poni jussit quam oculatissimo loco, in Rustris. h. e. maxime conspicuum. ¶ 3. Dies oculata, *V. in CÆCUS.* — *Cic. 4. Alt. 6. ad fin.* Sed in hercule incipiendo (ab illis *Horatensium scribendis*) refugit: ne βαδύτης mea, quæ in agendo apparuit, in scribendo sit oculatior. *Ita leg. Orell.*; *al. occulitor.*

OCULUS, a, uni, adject. *orchiato*, pieno d'occhi, *πρωπτης*, plenus oculis.

I.) Proprie. *Plaut. Aulul. 3. 6. 19.* Quos si Argus servet, qui totus oculus fuit, etc. — *Capell. 8. p. 273.* Et ecce subito prosiliit quædam (*Astronomia*) geminata, nec minus totis artibus decernit ocula. h. e. stellantibus oculis (*scil. stellis*) interstincta, ut *Id. 1. p. 17. ait.*

II.) Translate: pro perspicaci panitur, quasi qui totus ex oculis constet. *Apul. 2. Met. Perspicaciorum ipso Lynceo, vel Argo, et oculum totum.*

OCULUS, i, m. 2. deminutivum esse ab *oculus* ait *Priscian. 3. p. 618. Putsch.*, nullo tamen auctore confirmat.

OCULICRÉPIDA, æ, m. 1. vox ficta a *Plauto Trin. 4. 3. 14.*: significat autem eum, cui oculi pugnis contundi et crepare solent. *Al. leg. oculiteripeda*, h. e. occulto rapiens; quod minus placet.

OCULIFÉRIA vel *ociferia*, ōrum, n. plur. 2. quæ oculos feriunt, et perstringunt, et sunt res maxime splendide. *V. ODORIFER.*

OCULISSIMUS, a, um, adject. superlat. lectum a *Plauto* oculariter, pro carissimo instar oculorum. *Curc. 1. 2. 28.* Salve, oculissime homo. *et 1. 1. 17.* valustin' oculissimum ostium? Alii hic leg. *occlusissimum*. Sed *oculissimum* legitur etiam *Festus*, qui ita habet p. 178. 21. *Müll.* Oculissimum, carissimum. *Plantus*: Oculissimum ostium amice. Priore autem loco *Ursinus oculissimum* interpretatur, qui clare aspicit. At profecto erravit, nam apud *Plaut. loc. cit.* legendum unino est *oculissimum ostium*. *Cf. Paul. Diac. p. 179. 8. Müll.* — Priore loco illud *oculissime* utrum adverbium sit, an adjectivum, dubitat *Charis. 2. p. 170. Putsch.*

OCULĪTUS, adverb. *ὀφθαλμῆδόν*, ita care, ut oculus carus est. *Plaut. fragm. apud Non. p. 147. 28. Merc.* Qui amat ancillam meam Helytium oculitus. *Paul. Diac. p. 179. 81. Müll.* Oculitus quoque dicitur ut funditus, penitus, quo significatur tam carum esse, quam oculum.

OCULO, a, are, a. 1. Part. *Oculantus II. 2.* — Oculare est oculum usum præbere.

I.) Proprie. *Tertull. Penit. 12.* Ibi hirundo si excæcaverit pullos, novit istos oculare rursus de chelilonia sua.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro illuminare. *Tertull. Apolog. 2.* Qui (*Christus*) jam expulso homines et ipsa urbanitate: deceptus in agnitionem veritatis ocularet. Sic *Cyprian. Innot. man. 7. 6.* Cæcos et ignaros ad agnitionem veritatis oculare. ¶ 2. Item pro manifestum facere, conspicendum dare. *Tertull. Public. 8.* Quem exitum in vestibus purpura oculandis sæpissime evenire est. h. e. ornandis.

OCULUS, i, m. 2. *Oculus* (ut *coquus, arquis, quæ* etc.) scripsisse veteres, testis est *Priscian. 1. p. 561. Putsch.* — *Oculus* syncope pro *oculus*. *Prudent. 10. pepi stez. 592.* Sævus videbit, lippus oculus abteget. Alii leg. *oculos*, ita ut quartus iambi senarii pes sit tribrachys. — Ratione habita etymi, *Varro* apud *Lactant. Opif. D. 10. imi. et Isid. 11. Orig. 1.* hauri recte deducit a verbo *oculo*, perinde ac si *oculus* sit *ciliorum legminibus occultus*. Rectius videtur hujusce vocis thema oc cum Græco *ορ*, unde *ὀφθαλμῶν* video et similia, conjungendum esse, Græca enim littera *ο* in Latinis vocabulis laud raro transit in *c* vel aliam gutturalem (*V. de litt. P*);

præsertim quum pro *ορ* apud Græcos antiqua forma esset *οκ*, unde *ὄσος* pro *ὄκ*: e apud *Hommer.* haud raro, et *ὄσος*, *ὄσος* apud *Tragicos*, et verbum *ὄσσομαι* pro *ὄκσομαι*. — Ceterum *oculus* est nobilissimum et pretiosissimum, ut ait *Plin. 11. Hist. nat. 37. 52. (139)*, animalis membrum, quo luce fruitor, cuius usus vitam distinguit a morte, *ὀφθαλμῶς* (It. *occhio*; Fr. *œil*; Hisp. *ojo*; Germ. *ib. Aug.*; Angl. *the eye*).

I.) Proprie. — u) *Universum. Cic. 2. Nat. D. 57. 112.* Quæ (*natura*) primum oculos membranæ tenuissimis vestivit et sæpsit: sed lubricos oculos fecit et mobiles, ut et declinarent, si quid noceret, et aspectum, quo vellent, facile converterent. *V. ibid. oculi descriptionem*; et *Cf. Cels. 7. 7. n. 13.*; et *Plin. 11. Hist. nat. 37. 54. (142).* et 55. (148). — Varias oculorum vires in affectibus animi significandis *Id. Plin. recenset loc. cit. 54. (145).* Neque ulla, inquit, ex parte majora animi indicia cunctis animalibus, sed homini maxime, id est moderatioris, clementiæ, misericordie, adii, amoris, tristitiæ, helitiæ. Cunctitu quoque multiformes, truces, turvi, flograutes, graves, transversi, limi, submissi, blandi. Profecto in oculis animus habitat: ardent, intentantur, humectant, convitent. Hinc illa misericordie lacrima etc. *Quintil. 11. 3. ante med.* Oculi muta intenti, remissi, superbi, torvi, vites, asperi sunt. Rigidi verbi, et extenti, aut languidi, et torpentes, aut stupentes, aut lascivi, et mobiles, aut natantes, et quadam voluptate suffusi, aut limi, et, ut sic dicam, veneres, aut poscentes aliquid, pollicentes nonnunquam esse debebant. Nam oportet, compressas eos in dicendo qui, nisi plane rudis et stultus, habeat? *Cic. 3. Orat. 59. 222.* Oculi sunt, quorum tum intentione, tum remissione, tum conjecta, tum hilaritate, motus animorum significamus. Atque cum genere ipso ostendimus. *Id. Plaut. 27. 66.* Oculi acres et acutos habere. *Id. 5. Tusc. 16. 46.* Oculi venusti. *Id. 1. Nat. D. 28. 79.* perverſi. *Id. Vatin. 2. 4.* eminentes. *Sueton. Tib. 7.* contenti et tumentes. *Id. Ner. 49.* exstantes et rigentes. *Id. Cæs. 45.* nigri et vegeti. *Ovid. 2. Inor. 4. 11.* modesti. *Lucan. 2. 26.* minores. *Sall. Cat. 15.* fredi. h. e. turhati, lividi, defortnes. *Virg. 5. Ev. 654.* maligni. *Id. 1. ibid. 228.* nitentes. *Ovid. 2. Met. 502.* immoti. *Horat. 1. Od. 3. 18.* sicci. *Stat. 6. Theb. 622.* madentes. *Lucret. 1. 324.* Oculorum acies. *Nepos Hann. 4. morbus. Justin. 21. 2. 1.* valendo. *Plin. 3. Ep. 1. ad fin. vique.* — *Estimantibus pretia oculis* dixit *Solin. 50. 4.* Primum eorum (*Servus*) mercatoris ipsum transiunt, in cujus ripis nullo inter partes lingue commercio, sed depositarum rerum pretia oculis estimantibus sua tradunt, nostra non rmanet. — b) Jungitur plurimis verbis, quorum præcipua hæc sunt. *Cic. Cluent. 19. 54.* Oculos conjicere in aliquam. *quære gli occhi addosso.* et *4. Ferr. 15. 37.* adjectore aliquid rei. et *2. leg. Agr. 10. 24.* ad rem aliquam. *Id. 1. Phil. 4. 1.* dejicere ob aliqua re. *vobis Vocchio.* et *6. Ferr. 15. 33.* de aliquo anquam dejicere. *Tac. 4. Hist. 72.* in terram hgere. *Quintil. 1. 11. 9.* dejicere in terram. *Ovid. 15. Met. 612.* demittere. et *4. ibid. 146.* citgere. et *8. ibid. 696.* nocere. *Lucret. 1. 66.* tendere. *Virg. 4. Ev. 688.* attollere. et *ibid. 220.* torquere. *Horat. 1. Sat. 9. 65.* disturbare. *Rursus Virg. 4. Ev. 363.* volvere huc illuc. *Sil. It. 11. 262.* circumferre. *girare.* et *Virg. 2. Ev. 470.* ferre per cuncta. *Lucan. 9. 1036.*; et *Ovid. 2. Met. 770.* avertere. *Cic. Mil. 31. 85.* aperire. *Seneca Herc. Fur. 824.* cunprimere. et *Mid. 388.* rigare fletu. *Lucret. 4. 1139.* minimum lactare. *Scriban. Compos. 170.* labitare oculis. *Sueton. Damil. 11.* parere oculis. *Petron. Satyr. 28.* Applare oculum curiosam per rimum. et *ibid. 96.* Alternos oculos opponere foramini ostii. *Id. ibid. 11.*; et *Lucan. 7. 795.* iustare oculis urbem. *Seneca Herc. (Et. 1694.* quætere aliquid. et *Troad. 23.* metiri aliquid. *Virg. 4. En. 372.* equis aspicere. *Lucret. 1. 301.* usurpare aliquid h. e. videre. *Nepos Timol. 2.* curare. *Seneca Herc. (Et. 1977.* Gessit, ex oculis abijt. *mî si tulse dagli occhi, sparve.* et *Tac. 2. Hist. 20.* Auferri ex oculis. *Cic. 2. leg. Agr. 20. 53.* Ponere

sibi aliquid ante oculos. et *Sull.* 26. 72. proponere. et *Sext.* 7. 17. Proponere oculis suis aliquid. *Liv.* 3. 69.; et *Sueton.* *Aug.* 43. Subjicere aliquid oculis. *Cic. Amic.* 11. 38. Esse ante oculos. *Id. Rosc. Am.* 9. 24. et 35. 98. versari. *Cf. Justin.* 31. 2. 3. In oculis hominum obversari. *lasciarsi vedere.* — c) Facere aliquid in oculis alicujus, est aliquo vidente atque inspectante. *Liv.* 22. 12. Agitare ac tentare animum (dictatoris) movendo crebro castra, populandoque in oculis ejus agros sociorum. cæpit. *Id.* 26. 12. Abiisse eum (*Hannibalem*) in Bruttios, velut avertentem sese, ne Capna in oculis ejus caperetur. *Sic Curt.* 9. 4. ante med. In oculis duo majora omnium navigia submersa sunt. — c) Res posita in oculis, et ante oculos. *Cic. 1. Acad. (post.)* 2. 5. et 1. *Orat.* 43. 192. et 1. ad *Q. Fr.* 1. 2. h. e. manifesta, patens, omnibus nota. *Sic Sall. Cal.* 21. Divitiæ, decus, gloria. in oculis sita sunt. — d) *Sub oculis*, ante oculos. *Fellej.* 2. 79. 3. Gravi sub ipsis cæsaribus oculis accepta clades. *su gli occhi.* Adde *eumd.* *ibid.* 21. 3. *Colum.* 9. *R. R.* 2. Sub oculis domini esse. *essere sotto l'occhio.* *Sic Ovid. Heroid.* 21. 82. Inque meis oculis candida Delos erat. h. e. in conspectu meo erat. — e) *Esse in oculis, habitare in oculis*, apud *Liv.* 35. 10., et *Cic. Planc.* 27. 66. h. e. se conspiciendum dare, versari inter cives, prodire, apparere. *Sic in ore et oculis omnium aliquid fieri.* *Id.* 4. *Verr.* 33. 81., h. e. palam, coram omnibus. *Cf. eumd.* 1. *Off.* 1. 3. Ita qui in maxima celebritate atque in oculis civium quondam viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos, quantum licet, et sæpe soli sumus. — f) *Habere in oculis, tener sotto l'occhio, aver l'occhio*, diligenter observare. *Plaut. Pseud.* 3. 2. 66. edico tibi, ut hujus oculos in oculis habeas tuis: Quoquo ille spectabit, tu spectato simul: Si quo hic graditur, pariter progredimur. — g) Aliquando de re dicitur valde cara. *Id. ibid.* 1. 2. 46. ubi sunt isti, quibus vos oculi estis? quibus vixit? quibus savia? et *Cic.* 1. 3. 47. Bene vale, oculo mi. *Catull.* 82. 1. (Quinti, si tibi vis oculos debere Catullum, Aut aliud, si quid carius est oculis; Eripere ei noli, multo quod carius illi Est oculis, si quid carius est oculis. Adde *eu. n.* 14. 1.; et *Ter. Adelph.* 4. 5. 67. et 5. 7. 5. — h) Oculi dicuntur principis viri in regum aula, ut habet *Polluc.* 1. 2. c. 37. Ἐκαλοῦντο δὲ τινες ἴσθ' καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως etc. Hinc *Plaut. Pæn.* 3. 3. 80. Ego id quero hospitium, ubi ego curer mollius, quam regi Autiocho oculi curari solent. *V. OFTALGUSTA.* — i) *Par oculorum* de duobus amicis. *Sueton. Rhet.* 5. Par oculorum in amicitia M. Antonii triumphari existisse se aiebat. — j) *Esse in oculis alicujus, aut alicui, carum esse, diligere.* *Cic.* 6. *Att.* 2. ante med. Itaque publicanis in oculis sumus. *Id.* 2. *Tusc.* 26. 63. *Esse in oculis multitudinis.* — l) *Ferre, gestare in oculis, idem.* *Id.* 6. *Phil.* 4. 11. Trebellium valde Jani diligit: oderat tui, quum etc.: Jani fert in oculis. Adde *eumd.* 3. ad *Q. Fr.* 1. 3. et *Harusp. resp.* 23. 48. et *Q. Cic.* 16. *Fam.* 27. *Sic Ter. Eun.* 3. 1. 11. Rex ta ergo in oculis gestare. — m) *Per oculos* aliam jurare interdum mos fuit. *Plaut. Men.* 5. 9. 1. Si vultis per oculos jurare, nihilo magis facietis, etc. *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 43. At mihi te comitem juraras usque futuram, Per me, perque oculos, sidera nostra, tuos. — n) *Clausa oculis aliquid facere*, proverbiale. secure, temere, nullo respectu, *alla cieca, senza riguardo, a chius'occhi.* *Hieronym.* 1. *advers. Jovinian.* 21. Melius est clausis, quod dicitur, oculis andabalarum more pugnare, quam directa spicula elineo non repellere veritatis. *Sic Petron. Satyr.* 82. Nemo eolum putat, nemo jusjurandum servat, nemo Jovem plaris facit, sed omnes optertis oculis boua sua computant.

11.) Translate. ¶ 1. Dicitur de facultate videndi, *vista.* *Cic.* 1. *Divinat.* 24. 48. Ut eum quoque oculum, quo bene videret, amitteret. *Cæs.* 3. *B. C.* 53. Quatuor ex una cohorte centuriones oculos amiserunt. *Cic. Harusp. resp.* 18. 37. Oculos perdere. *Sueton. Vesp.* 7. restituere alicui. ¶ 2. Per similitudinem transfertur ad so-

lem, et stellas. *Ovid.* 4. *Met.* 227. Omnia qui video, per quem videt omnia tellus, Mundi oculus. h. e. sol, qui oculus Jovis dicitur a *Macrob.* 1. *Saturn.* 21.; et *mundanus oculus* a *Capell.* 2. p. 43. Similiter *Plin.* 2. *Hist. nat.* 5. 4. (10). Inde tot stellarum illos cultucentium oculos. ¶ 3. Item ad notas seu maculas instar oculorum, in pellibus pantherarum, in cauda pavonum, et hujusmodi. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 15. 30. (96). *de mensis.* Sunt et undatim crispæ, majore gratia, si pavonum caudæ oculos imitentur. *Id.* 8. *ibid.* 17. 23. (62). Pantheris in candido breves macularum oculi. — Similiter *Vitruv.* 3. 5. 6. *Schneid. de voluta.* Tunc in eo loco, qui locus dividit quatuor et dimidiam et tres et dimidiam partem, centrum oculi signetur, ducaturque ex eo centro rotunda circinatio, tam magna in diametro, quam una pars ex octo partibus est: ea erit oculi magnitudo. ¶ 4. Item ad arborum gemmas. *Virg.* 2. *G.* 73. Nec modus inserere, atque oculos imponere, simplex. h. e. inoculare. *Colum.* 4. *R. R.* 24. 16. Deveram resectionem facere post gemmam, ne superlacrimet et gemmantem cæcet oculum. *Id.* 10. *ibid.* 259. Et conniventes oculos violaria solvunt. h. e. violæ sinum aperiant. ¶ 5. Est etiam in radicibus arundinum, et asparagorum oculus, aliis bulbus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 33. (144). Seritur arundo bulbo radicis, quem alii oculum vocant. *Cato R. R.* 6.; et *Varro* 1. *R. R.* 24. 4. Oculos arundinis pedes ternos alium ab alio serito. *Colum.* 11. *R. R.* 3. 45. Stirpes præfractæ angunt oculos spongiarum, et quasi excæcant, nec patiuntur asparagum emittere. Adde *Pallad.* 4. *R. R.* 9. a med. ¶ 6. *Oculus* apud *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 192. (160). est etiam nomen herbæ, quam et aizoom majus Græca appellatione, et zoophthalmum dicunt. — *Oculus Beli* est gemma. *V. BELUS* in ONOM. ¶ 7. Per metaphoram dicitur de re valde illustri et præstanti, et quæ sit præcipuum cuspisium loci ornamentum. *Cic.* 3. *Nat. D.* 38. 91. Hi duo illos oculos oræ maritimæ effoderunt. h. e. Corinthum, et Cartaginem. *Justin.* 5. 8. 4. Negarunt se Spartani ex duobus Græciæ oculis alterum erutos. *V. OCELLUS* 1. d. ¶ 8. Transfertur universim etiam ad animum. *Cic. Orat.* 29. 101. Mentis oculis videre aliquid. *Colum.* 3. *R. R.* 8. 1. Rerum naturam velut acrioribus mentis oculis intueri. — Hinc *aperire oculos* est cognoscere, quod Itali etiam nunc *aprire gli occhi* dicunt. *M. Aurel. ad Fronton.* 3. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maior*). Cotidie non desinis in viam me veram inducere, et oculos mihi aperire, ut vulgo dicitur. — *Sic in oculis esse* dicuntur ea, quæ imaginandi vi tanquam presentia menti obijciuntur. *Liv.* 26. 39. extr. Frumenti spes, que in oculis fuerat, utrosque frustrata pariter. *Curt.* 4. 13. init. Tum vero universa futuri discriminis facies in oculis erat. Armis insignibus equi virique splendebant etc. *Id.* 3. 6. de *Alexandro* ægrotato. Omnia facilius, quam moram (medendi) perpeti poterat. Arma et acies in oculis erant; et victoriam in eo positam esse arbitrabatur, si tantum ante signa stare potuisset. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 10. 25. Quam ad omnia vestra pauci homines cupiditatis oculos adijcissent. *Sic Martial.* ad significandam vehementem rei cuspisiam visæ cupiditatem, 9. 60. Oculis comedere aliquid, et 1. 97. Spectare aliquid oculis devorantibus. et *Cic.* 7. *Verr.* 26. 65. Quam ejus cruciatu atque supplicio pascere oculos, animumque exsaturare vellent. h. e. spectando oblectari. *Sic Sueton. Vitell.* 14. Quendam eorum interfici jussit, velle se dicens pascere oculos. et *Nepos Eumen.* 11. Qui propter odium fructum oculis ex ejus casu capere vellent. ¶ 9. Speciatim de animo, *dolere oculi* dicuntur ei, qui videt aliquid, quod videre nolle, qui invidet, qui ægre patitur. *Ter. Phorm.* in fin. Vin' facere quod ego gaudeam, Et quod viro tuo oculi doleant? me ad cenam voca. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 14. Numquam tibi oculi doluissent, si in repulsa Domitii vultum vidisses. *Sic Plaut. Asin.* 5. 1. 3. Numquidnam tibi molestum est, si etc? *AR. Pias*, pater oculis dolorem prohibet. *Sic Cic.* 2. *Fam.* 16. Nosti non modo stomachi mei, sed etiam ocu-

lorum in hominum insolentium indignitate fastidium.

OCYUM. *V. OCIMUM.*

OCYOR et

OCYTER et

OCYUS. *V. OCIOR, OCITER, OCIUS.*

OD

ODA, æ. *V. ODE.*

ODARIARIUS, ii, m. 2. (odarium) cantilenarum magister. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 716. n. 376., quæ est apud *Orell.* 2634. *CN. VERGILIUS EPAPHRODITUS MAGISTER ODARIARIVS MINERVA MEDICA.* *Reines.* cl. 11. n. 81. leglt *odorarius*, et *myrobrecharium* significare putat.

ODARIUM, ii, n. 2. ὀδάριον, ode, cantilena, carmen. *Petron. fragm. Tragur.* 53. Puerumque jussit odaria sallare.

ODE, es, vel oda, æ, f. 1. oda, canzone, ὀδή, cantio, carmen, præsertim lyricum. *Sic enim vulgo inscribuntur et a Mar. Victorin. de Metris Horat.* ed. *Keil.* appellantur Horatii carmina. Vox est Græca ab ὀδῆς cano. — Pro ipso cantu, *Auct. Carm. de Philom.* 13. Et merulus modulans sui pulcris tinnit odia. *Auct. Laud. Philom.* 25. Porridge dulcisonas attentis auribus odas. — *Sic autem ode*, ratione habita Græci etymii, definitur a *Mar. Victorin. loc. cit.* p. 183. *Keil.* Ode est dulcedine soni verbum lexisve pronuntiata.

ODEFACIT dicebant: pro olfacit, quæ vox a Græco ὀσμή tracta est. *Paul. Diac.* p. 179. 12. *Müll.*

ODEUM, i, n. 2. odeo, ὀδαῖον, est parvum theatrum, tecto in tentorii speciem fastigato. Athenis prius a Themistocle post pugnam Salaminiæ ann. ab U. C. CCLXXIV. extractum, a Pericle post annos XL. instauratum extornatumque, mox ab Ariobarzane Cappadoçæ rege restitutum; in quo musica certamina babeantur, deinde etiam poetæ et historici opera sua recitabant: est ab ὀδῆ cantus: Latini theatrum tectum appellant. *V. THEATRUM.* *Vitruv.* 5. 9. Itemque Athenis Patris Liberi sanum, et exeuntibus a theatro sinistra parte odeum, quod Themistocles columnis lapideis, navium malis et antennis et spoliis Persicis pertexit; idem incensum Mithridatico bello rex Ariobarzanes restituit. *Sueton. Domit.* 5. Excitavit Flavie templum gentis, et stadium, et odeum, et naumachiam. Adde *Tertull. Resurr. carn.* 42.; *Ammian.* 16. 10.; et *Eutrop.* 7. 24.

ODI, disti, disse, a. 4. verbum defectivum, carens præcipue temporibus præsentis et imperfecti. Præsens Indicativi *Odio* (quod exhibent etiam *Gloss. Cyrill.* *Μισῶ* odio.) videtur olim in usu fuisse. *Nam Festus* p. 201. 18. *Müll.* Osi sunt. inquit, ab odio declinasse antiquos, testis est C. Græcibus etc. Hinc *Boeth. Aristot. Topic.* 8. p. 732. Qui amant et odiant. Et *Vulgat. interpr. Deuter.* 7. 10. Et reddens odientibus se statim. *Sic Part. Odians* apud *Tertull.* 4. *advers. Mavrion.* 16. Benedicere odientes. Tribuitur etiam *Petron. Satyr.* 132., sed alii *audiens* legunt. Hinc etiam *Gerund. Odiendi* apud *Apul.*; et *Fut. Odiens* apud *Tertull.* locis infra cit. sub 1. Hinc demum *Pass. Oditur* et *Odiere* apud *Tertull.* et *Hieronym.* locis infra cit. Et *Inlimit.* apud *Cassiod.* 6. *Hist. Eccl.* 1. a med. Sciebat, Constantium ab omnibus populis odiri. — *Odere* et *Odere* (*Keilii* rectius legit *Odiere* et *Odire*) in Optativo et Infinitivo præsentis, afferuntur a *Charis.* 3. p. 228. *Putsch.*, si sana est lectio. *Odire* est etiam apud *Borth. Aristot. Topic.* 8. 5. p. 52. — *Perf. Osus* sum est C. *Gracchi.* loc. supra cit.; item *Plauti* et *Gellii* locis infra cit. sub 1. — *Perf. Odivit* est *Antonii* apud *Cic.* loc. cit. sub 1. *Sic odivi* apud *Vulgat. interpr.* *Ps.* 118. 101. Propterea olivi omnem viam iniquitatis. *Part. Osurus* 1. — Ceterum *odisse* est odio habere, *μισῶν* (It. *odiare*; Fr. *hair*; *Hisp. odiar*; Germ. *hassen*; Angl. *to hate, detest, obhor.*)

L) Proprie de hominibus usurpatur. — a) Cum Accus. *Ennius* apud *Cic. 2. Off. 7. 23* Quem metuunt, odere: quem quisque odit, perisus expetit. *Plaut. Mil. glor. 4. 9. 15.* enim odere qua viri, qua mulieres. *Cic. Mil. 13. 35.* Quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suae gloriae, praeter hoc civile odium, quo omnes improbos odimus? *Cf. Liv. 2. 58.* Odisse plebem plus quam paterno odio. *et Catull. 14. 3.* Odissem te odio Vatiniano. *Cæs. apud Cic. 14. Att. 1.* Non dubito, quin me male oderit. *Rursus Cic. Cluent. 61. 174.* Hunc acerbe et penitus oderat. *Id. 7. Fam. 2.* Oderam multo pejus hunc, quam Clodium. *Horat. 3. Od. 1. 1.* Odi profanum vulgus, et arceo. *C. Gracchus* apud *Festum loc. cit.* Mirum si quid his injuriae sit, semper eos nisi sunt. *Gell. 4. 8.* Osusque eum morum causa fuit. *M. Antonius* apud *Cic. 13. Phil. 19. 42.* Mihi constat, nec deserere partes, quas Pompejus odivit, nec etc. *Tertull. Anim. 10.* Qui hominem odit, ut nosset. *Al. leg. odit. Id. 4. advers. Marcion. 35. ex Levit. 19. 17.* Non odies fratrem tuum in animo tuo. *Fulgata* habet non oderis. — Dicitum fuit Thrasæ apud *Plin. 8. Ep. 22.* Qui vitia odit, homines odit. — Passive. *Hieronym. Ep. 43. n. 2.* Si de mundo non essemus, odiremur a mundo. — b) Cum Infinito. *Plaut. Amph. 3. 2. 19.* Inimicos semper osa sum obtuerit. *Horat. 1. Ep. 15. 51.* Oderunt peccare boni virtutis amore. *Brutus* ad *Cic. 1. ad Brut. 16. circa med.* Servire et pati contumelias pejus odero malis omnibus aliis. — c) Absolute. *Cic. Amic. 16. 59.* Ita amare oportere, ut si aliquando esset osurus. *Sall. Cat. 50. a med.* Neque studere, neque odisse, sed minime irasci decet. *Seneca 1. Ira 16. a med.* Vox dira et abominanda: Oderint, dum metuant. *Cf. Sueton. Cal. 30. Et Id. Sueton. Tib. 59.* Dicebatque identidem: Oderint, dum probent. *Apul. Dogm. Plat. 3. sub init.* Orationis variae sunt species, ut imperandi, irascendi, odiendi, invidendi, favendi etc.

II.) Translate ponitur pro fastidire, aversari; et tribuitur etiam plantis et rebus inanimis. *Ter. Adelph. 4. 1. 7.* illud rus nulla alia causa tam male odi, nisi quia propæ est. *Horat. 1. Od. 33. 1.* Persicos odi, puer, apparatus. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 23. (65).* Cucumeres oleum odere mire, nec minus aquas diligunt. *et ibid. 8. 45. (136).* Rota odit hienem et humorem ac fimum. *Id. 12. ibid. 25. 54. (115).* Balsamum odit ferro vitalia lædi. — Passive. *Tertull. Apolog. 3. ad fin.* Oditur ergo in hominibus innocuis etiam nomen innocuum.

ODIATUS, a, um, adject. odiato, exosus. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 77.*, ubi odietas pro odiatus exhibetur.

ODIBILIS, a, adject. odioso, odio dignus. *Acicius* apud *Priscian. 6. p. 709. Putsch. Falsidica, audax, gnati mater pessimi, odibilis, natura impos, etc. Lamprid. Blagab. 18.* Vita, moribus, improbitate ita odibilis, ut etc.

ODICUS, a, um, adject. ὀδικός, canorus, ut *Odicus* versus, qui alteri adjunctus, ὀδῆς, sive harmoniam facit, ut est pentameter subijunctus herametro. *Mar. Victorin. p. 2501. Putsch.* Et quæque alia, qualia et metro scripta sequentes clausulas quorumlibet metrorum ad se trahunt, ita appellabuntur, quia odicia versibus ἐκδοῦνται, id est accinuntur. Ceterum ex iis, quæ in ANTECANTATIVUS annotata sunt, patet, hic pro odicis legendum epodicis. Sed rectius legendum videtur PRO-ODICUS: *V.* hanc vocem.

ODERTAS, atis. *V.* ODIATUS.

ODIO. *V.* ODI.

ODIOSE, adverb. (odiosus). Sup. Odiosissime. — Odiose, odiosamente, in maniera odiosa, ἀνεχθῶς, est idem atque odium aut fastidium movendo, moleste. *Plaut. Bacch. 4. 9. 139.* cape vero: odiose facis. *mi muovi a sdegno. Ter. Adelph. 4. 2. 49.* Eschinus odiose cessat: prandium corrumpitur. *Cic. Brut. 82. 284.* Qui nec inepte dicunt, nec odiose, nec putide. *Id. 2. Orat. 65. 262.* Odiose interpellata aliquem. *Gell. 4. 1.* Quum nimis odiose sibi placeret. *Id. 3. 19.* Superstitiose, et nimis molesta atque odiose. *Augustin. de Don. Pers.*

sever. 61. Res abominabilis dicitur, et durissime atque odiosissime quasi in audientium frontem compellendo colliditur.

ODIOSICUS, a, um, adject. odioso, idem quod odiosus. *Plaut. Joculariter Capt. 1. 1. 19.* Pro-latis rebus, parasiti invenatici Sumus: quando rure redierunt, molossici, odiosicique, et multum incommodistici. *V. INVENATICUS.*

ODIÖSUS, a, um, adject. (odium). Quod ad descriptionem attinet, *Mar. Victorin. 1. Art. gramm. p. 2456. Putsch.* Iidem (antiqui) voces, quæ pressione sono eduntur, ausus, causa, fusus, odiosus, per duo s scribebant. — Comp. Odiosior et Sup. Odiosissimus sub b. — Odiosus est qui odio habetur, molestus, gravis, μισητός (It. odioso, spiacevole, nojoso, molesto; Fr. détesté, odieux, déplaisant, désagréable, fâcheux, qui est à charge; Hisp. odioso, aborrecible, detestable; Germ. verhasst, wißig, lästig, unaugenehm; Angl. hateful, odious, unwelcome, troublesome, irésome). Usurpatur — a) De hominibus. *Plaut. Truc. 1. 1. 63.* Quem (h. e. me) infestum atque odiosum sibi esse memorabat. *Id. Pseud. 1. 1. 28.* odiosus mihi es. *Lege, vel tabellas redde. mi fas rabbia: mi muovi a sdegno. et Ter. Phorm. 5. 7. 44.* si esse odiosi pergitis. *Plaut. dicit Curc. 4. 4. 16.* Mihi si pergis molestus esse. *Lucet. 4. 1165. Lachmann.* At flagrans, odiosa, loquacua, Lampadium fit. *Ovid. Remed. am. 471.* Quid lacrimas, odiose senex? — b) De rebus et de abstractis. *Plaut. Rud. 4. 5. in fin.* Inepta et odiosa anatio. *Id. Truc. 4. 1. 7.* Dona odiosa iogrataque. *Cic. Amic. 20. 71.* Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium. *Cf. Phædr. 2. 5.* ardelionum natio Sibi molesta et aliis odiosissima. *Rursus Cic. Senect. 2. 4.* Que (senectus) perisique senibus sic odiosa est. *et 1. Off. 36. 130.* Palæstrici motus sæpe sunt odiosiores. *Ovid. 1. Art. am. 489.* Nere aliquis verbis odiosas offerat aures. *Id. Heroid. 19. 21.* odioso concita vento æquora. *Cic. Orat. 8. 25.* Nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. *Id. 6. Att. 3.* Odit enim provinciam et hercule nihil odiosius, nihil molestius. *Id. Rosc. com. 6. 16.* Quorum alterum est gravius, et odiosius; alterum levius et facilius. *Id. 3. Orat. 13. 51.* Quoniam hæc satis spero, molesta et putida videri, ad reliqua aliquanto odiosiora pergamus. *Al. leg. operosiora. Nepos Alcib. 2.* Odiosa multa delicate jocoseque fecit. — Odiosum est, ingratum est, riosce dispicevole. *Cic. Senect. 14. 47.* Cupidis rerum talium, odiosum et molestum est carere. — De eo, quod simul cum molestia periculum aut incommodum conjunctum habet. *Cic. 1. Phil. 11. 27.* Video, quam sit odiosum, habere eundem iratum et armatum. *Ter. Hecyr. 3. 4. 9.* Ita usque adversa tempestate isti sumus. *PAR. Odiosum!*

ODIUM, ii, n. 3. (odi) invidia, offensio, μῆδος (It. odio, aversione; Fr. haine, aversion, dégoût, répugnance, éloignement, inimitié; Hisp. aversion, odio, inimicicia; Germ. der Hass; Angl. hatred, hate, grudge, ill-will, malevolence, animosity, aversion).

I.) Proprie. — a) In singulari num. *Cic. 4. Tusc. 9. 21.* Odium esse ira inveterata. *Id. Balb. 13. 30.* Gens dissidens a populo R. odio quodam atque dissidio. *Veget. 3. Milit. 10. a med.* Odium civile ad inimicorum perniciem præceptum est, ad utilitatem suæ defensionis incautum. *Plin. 17. Hist. nat. 1. 1. (3).* Tum Cn. Domitius, ut erat vehemens natura, præterea accensus odio quod ex æmulatione avidissimum est, etc. *Cic. 2. Verr. 12. 35.* In odium offensionisque populi R. irruere. *Tac. 3. Ann. 10.* Odium et invidia apud multos valent. *Cic. 2. Fin. 24. 79. et 10. Att. 8.* Venire in odium acerbissimum perdit multitudinem. *Nepos Lysand. 1.* Pervenire in odium Græciæ. *Plin. 28. Hist. nat. 8. 27. (106).* Omnibus odio venire. *Cic. Prov. cons. 10. 24.* Est mihi odium cum aliquo. *Id. 12. Fam. 10. ad fin. et Mur. 40. 87.* Esse odio alicui. *essere in odio. et 2. Att. 21.* Esse alicui in odio. *Id. pro leg. Manil. 22. 65.* apud aliquem. *Id. 2. Verr. 14. 42.* Magno odio esse apud aliquem. *Ovid. Remed. am. 124.* Odio habere verba momentis. *Plaut. Men. 1. 2. 2. et Pers.*

2. 2. 24. Quod viro esse odio videas, tute tibi odio habeas. *Cic. Amic. 1. 2.* Capitali odio dissidere ab aliquo. *Id. 11. Att. 17.* Aliquorum odium subire. *et 1. Off. 42. 150.* Incurrere in odia hominum. *Id. Fatin. 3. 6.* Quum odium diuturnum, quod in bonos jam inveteratum habebatis, saturare cuperetis. *Juvenal. 15. 34.* Immortale odium, et numquam sanabile vulnus. *Nepos Att. 10.* Magno odio in aliquem ferri. *Plin. 28. Hist. nat. 8. 29. (117).* Odium conciliare alicui. *Id. 8. ibid. 13. 26. (68).* gerere adversus aliquem. *Cic. ad Quirit. 1. 1.* concipere in aliquem. *Quint. 3. Amor. 11. 43.* movere. *Cic. 2. Orat. 51. 208.* struere. *et ibid. creare. et 1. Invent. 53. 103.* concitare. *Id. Dom. 17. 14.* placare. *Id. Rabir. Post. 6. 13.* restinguere. *Id. Marcell. 10. 31.* inflammare. *et ibid. tenere. Id. 9. Att. 1.* incendere alicujus in alterum. *Liv. 4. 32. extr. explere. Tac. 13. Ann. 15.* intendere. *et 1. ibid. 10.* remittere. *Cic. post red. ad Quirit. 9. 23.* Odium vel precibus mitigari potest, vel temporibus republicæ communique utilitate ileponi, vel difficultate nihiliscendi teneri, vel vetustate sedari. *Id. 1. leg. Agr. 1. 2.* Nomen imperii in commune odium vocare. *rendere odioso a tutti. Plin. 17. Hist. nat. 1. 1. (3).* Odio accensus esse. *Id. 9. ibid. 62. 88. (145).* Oagrari. *Id. 7. ibid. 27. 28. (100).* laborare. *Cic. 2. Phil. 36. 91.* Magnum me cuiuspiam rei odium cepit. *Ovid. 14. Met. 71.* In odium alicujus quippiam facere. *Plin. 20. Hist. nat. 18. 76. (199).* Odium vite facere. *far venire in odio la vita.* Sic *Quintil. 1. 3. 11.* Facere odium studiorum. — *Habere odium,* odio esse, odio laborare. *Cic. 3. ad Q. Fr. 9.; Petron. Satyr. 84.; et Seneca Ep. 105.* — Pro odisse *Cic. 5. Phil. 14.* Habere magnum odium servitutis. — *Suscipere odium,* subire, incontrare. *Cic. 6. Att. 1. a med.* Magnum odium Pompeji suscepisti. — Pro concipere, concipere. *Nepos Datam. 10. extr.* Suscipere odium erga aliquem. — b) In plurali num. *Cic. Mil. 15. 39.* Omnia in illum odia civile ardebant. *Id. Deiot. 6. 18.* Omnium odia in se convertere. *Cælius* apud *Cic. 8. Fam. 3.* Odia, quæ premunt aliquem, sublevare. *Virg. 4. Æn. 622.* Tum vos, o Tyrii, stirpem et genus omne futurum Exercete odiis. *Curt. 4. 11. post init.* Quid opus est armis, inter quos odia sublata sunt? *Justin. 13. 3. 6.* Sed nec procerum inter se odia cessabant. *Tac. 4. Hist. 43.* Quum glisceret certamen, hinc multi bonique, inde pauci et validi, pertinacibus odiis tenderent etc.

II.) Translate. ¶ 1. Transfertur ad naturalem discordiam rerum inanimatarum. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 26. (87).* Odium raphanis cum vite maximum; refugitque justa satos. *Id. 2. ibid. 103. 106. (225).* Quidam annes odio maris subeunt vada, sicut *Arethusa. Id. 24. ibid. 1. 1. (1).* Quercus et olea tam pertinaci odio dissident, ut altera in alterius serobe depactæ moriantur. ¶ 2. Metonymice est molestia, fastidium, noja, molestia, fastidio; ex his enim odium nascitur. *Plaut. Truc. 1. 2. 23.* Passiona mane. *ASTARH.* optime, odio es. *Ter. Eun. 5. 6. 2.* Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. *Plaut. Pæn. prol. 50.* nisi molestum est, nomen dare volis voio (comædial: sin odio est, dicam tamen). *Id. Curc. 4. 2. 13.* genus est lenonium, Uti muscæque, culicesque, pedesque, pulicesque, Odio, et malo, et molestia. ¶ 3. De hominibus est — a) Odiosa assiduitas et molesta instantia, importunitas, assedio. *Ter. Hecyr. 1. 2. 48.* Tundendo atque odio denique effecit senes. *Plaut. Asin. 2. 4. 40.* Perii hercle jam, hic me abegerit suo odio. *et b. 2. 71.* me quidem Miseram odio enecavit. *Horat. 1. Sat. 7. 6.* odio qui posset vincere regem. — b) Item aversatio, abominatio, abhorrimento, aversione. *Cic. 4. Att. 2.* Quum horas tres fere dixisset, odium et strepitu senatus coactus est aliquando petorare. ¶ 4. Per concivium dicitur de homine odioso. *Plaut. Mil. glor. 3. 3. 48.* rogare mirum est, Populi odium quin noverim. *et Rud. 2. 2. 13.* Deorum odium atque hominum, *et Bacch. 4. 7. 22.* Qui terræ odium inambulat, et jam nihil sapit. ἐρόσιον ἀχθός ἀποίρης. *Cf. Justin. 11. 3. 10.* Odium eos (*Thebanos*) omnium populorum esse. *Horat. 1. Ep. 2. 62.* Dum pænas odio per vim (iracundus)

festinat inuito. h. e. adhuc inuito eo, quem odit. ¶ 5. De eo, qui odit alterum. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 139. et 180. Obscuro berce te, voluptas hujus, atque odium inuim, Hujus amica mammeata, mea inimica et malevola.

ODO, onis. *V. UDO.*

ODONTAGOGUM, i, n. 2. ὀδονταγωγόν, ab ὀδούς, ὄντος dens et ἄγω, ἀγάγω duco, instrumentum, quo dentes e gingivis educuntur. *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 4. n. 84. Erasistratus plumbeum inquit odontagogum (quod nos dentiducum dicere poterimus) apud Delphos in Apollinis templo ostentationis causa propositum, quo etc.

ODONTITIS, idis. f. 3. ὀδοντίτις, herba inter fœni genera est, cauliculis densis ab eadem radice, geniculatis, triangulis, nigris: in iis folia habet parva, et semen in alis herode simile, florem purpureum. Cauliculi decocti dentium dolori medentur: unde nomen; nam ὀδούς, ὄντος dens. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 84. (108).

ODONTOTYRANNUS, i, m. 2. ὀδοντοτύραννος, bestiae nomen ab ὀδούς, ὄντος dens, et τύραννος tyrannus: aliis ea videtur quam mastodontem, aliis vero quam liocorno nos Itali vocamus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (edente *A. Maio*) 3. 33. Non tamen prius numerata sævitie animantium receptum consulit, quam id animal supervenisset, quod regnum quidem tenere in hacce bestias dicitur: nomen autem odontotyrannum vocant eam (*V. IS.*) bestia: facie elephantis quidem est, sed magnitudine etiam hujus animalis longe proventus, nec minor etiam sævitidine hominibus egregie sævientibus. *Odontotyrannum* memorant etiam *Cedrenus Collect. Bysant.* T. 9. p. 153. et *Glycas ibid.* T. 11. p. 142. - 143.

ODOR, oris, m. 3. Dicitur et odos in recto, ut colos, labos, vapos etc. *Lucret.* 6. 952. permanat odos, frigusque, vaposque. Ita legit etiam *Non.* p. 487. 8. *Merc.*, (sed *Lachmann.* leg. odor). Adde *Plaut. Capt.* 4. 2. 35., quemadmodum legit etiam *Priscian.* 1. p. 557. *Putsch.*; et *Sall. Jug.* 44. ed. *Kritz.* *V. COLOS.* inquit. — Odor (quod, ratione habita etymi, conjungi potest cum ὄδω et sæpius ὄδω odor, unde et ὄζω oleo, odorem emitto) est qualitas rerum, quæ naribus et odorando percipitur (It. odore, ulimento; Fr. odeur; Hisp. olor; Germ. der Geruch; Angl. a scent, smell, savour, odeur).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 56. 141. Nares, eo quod omnis odor ad supera fertur, recte sursum sunt. *Lucret.* 4. 675. res multas esse necesse est, unde fluens volvat varlus se fluctus odorum. *Catull.* 68. 144. Odore fragrans. *Cic. Senect.* 17. 59. Suavitas odorum, qui afflantur e floribus. *Id.* 5. *Verr.* 9. 23. Ut odor Apronii leterrimus oris et corporis, quem ne bestia quidem ferre possent, uni isti suavis et jucundus videretur. *Phædr.* 3. 1. Odoram avidè trahere naribus. *Cels.* 7. 29. Odor sædus. *Virg.* 4. G. 49. gravis odor. *Sall. fragm.* apud *Philargyr.* ad loc. *Virg. cit. levis.* h. e. suavis at gratus. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 25. 96. (169). non inelegans. *Id.* 27. *ibid.* 8. 41. (64). asper. *Id.* 20. *ibid.* 17. 71. (182). excitatissimus. *Id.* 12. *ibid.* 19. 43. (97). mollissimus. *Id.* 21. *ibid.* 7. 18. (36). acar. et *ibid.* (37). acutus. *Id.* 15. *ibid.* 28. 33. (110). dilutus. *Id.* 12. *ibid.* 17. 40. (79). aggravans capita. et *ibid.* 37. (76). farus, et quodammodo solitudinem redolens. *Id.* 15. *ibid.* 3. 4. (18). argutus. *Id.* 13. *ibid.* 2. 3. (19). potentissimus. *Id.* 7. *ibid.* 15. 13. (64). dirus. *Id.* 21. *ibid.* 4. 10. (14). angustus. h. e. minus late se spargens. *Id.* 12. *ibid.* 25. 44. (120). Succus odore austerus. *Val. Flacc.* 4. 493. fragrat acerbus odor. *Juvenal.* 11. 74. odoris mala recentia. *Virg.* 2. G. 132. arbor late jactans odorem. *Id.* 1. *Æn.* 407. Ambrosiæque comæ diviorum vertice odorem spirare. *Horat.* 2. Od. 15. 7. Violaria spargunt odorem. *Prudent.* 10. *peri steφ.* 335. arbores, quæ sunt ndori, quæque vernant esui. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 7. 18. (35). Odor hebetatur. *Id.* 13. *ibid.* 1. 2. (7). evanescit et defluit. *Id.* 28. *ibid.* 9. 38. (143). aboletur. *Id.* 13. *ibid.* 8. 16. (59). Odoris vehementia. *Id.* 12. *ibid.* 25. 54. (119). ignavia. *Id.* 31. *ibid.* 6. 32. (60). vastitas. *Id.* 19. *ibid.* 3. 12. (36). suavitas. *Id.* 5. *ibid.* 1. 1. (14). gravitas. ¶ 2. Spe-

ciatim, odores ioterdum suot res odoratæ, aromata, unguenta, odori, aromi, profumi. *Cic.* 3. *Tusc.* 18. 43. Fasciculum ad nares adiovere, incendere odores. *Colum.* 12. *R. R.* 20. 5. Ad prædictum modum musti adjici debent ii odores, nardi folium, iris illyrica, costum etc. *Horat.* 1. Od. 5. 2. Perfusus liquidis odoribus. *Tac.* 16. *Ann.* 6. Corpus differtum odoribus conditur. *Tibull.* 1. 3. 7. Assyrii odores. h. e. nardus, amomum etc. *Sic. Lucan.* 8. 731. odores Eoi. — In singulari num. *Catull.* 68. 144.; et *Seneca Hippol.* 393. Assyrius odor. — Hoc sensu fere tus excipitur. *Cic.* 6. *Verr.* 35. 77. Ture, odoribusque incensit. et 7. *ibid.* 36. 146. Purpuram Tyriam, tus, atque odorea proferebant. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 269. vicum vendentem tus. et odores. Adde *Tibull.* 2. 2. 3.; et *Plin.* 5. *Ep.* 16. ¶ 3. Item interdum absolute de malo odore dicitur, puzza. *Varro* 5. *L. L.* 25. *Müll.* Locus putidus odoribus ex sulfure et alumine. 41. At *Müllerus* legit: Quod putidus odor ibi ex etc. *Sall. Cat.* 55. ed. *Kritz.* Locus odore sædus. *Id.* *Jug.* 44. ed. *Kritz.* Quom odos, aut pabuli egestas locum mutare subegerat. *Petron. Satyr.* 117. *sub fin.* Tollebat subinde altius pedem, et strepitu obscæno simul et odore implebat. *Catull.* 71. 6. Odore affligere aliquem. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 2. 28. (59). Acetum scillimum odorem nris tollit. *Sueton. Cal.* 26. *sub fin.* Offensus putrefacti cerebri odore. Adde *Val. Flacc.* 4. 455. *Sic Ovid.* 7. *Met.* 547. Omnia languor habet: silvisque agrisque visque Corpora fæda jacent; vitiantur odoribus auræ. h. e. cadaverum odoribus.

II.) Translate est iudicium, præsentio, sentore. *indizio.* *Cic. Cluent.* 27. 73. Canutius peritus homo, qui quodam odore suspicionis Stajenum corruptum esse sensisset etc. h. e. leviscula suspicione. *Id.* 4. *Alt.* 16. Res fuit ad interregnum, et est nonnullus odor dictaturæ. *Id.* 7. *Verr.* 61. 160. Odore aliquo legum recreatus. (de quo *Cic.* loco agit *Capell.* 5. p. 166.). *Id.* 3. *Orat.* 40. 161. Odor urbanitatis. *Lactant.* 6. 12. a med. Quasi odore quodam veritatis retenti.

ODORABILIS, e, adject. Idem atque odoros. *Isid.* 4. *Orig.* 12. Thymilama, lingua Græca, quod sit odorabile.

ODORAMEN, inis, a. 3. idem atque odoramentum. *Macrob.* 1. *Saturn. præf. a med.* Confusura videlicet omnium succos odoraminum in spiramentum unum.

ODORAMENTUM, i, n. 2. cosa odorifera, aromi, odore, ἀρώμα, res odorata, odores. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 71. Odoramenta, quibus condire vina consueverint. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 7. 7. (29). Pretiosiora odoramenta admiscera. *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 1. n. 37. At si odorandi officium fuerit paralyti vitiatum, erunt adhibenda acriora odoramenta, ut ex aceto et sale atc. *V. et ODORATIO* II. *Inscript.* apud *Gruter.* 1122. 12. D. D. GEMINIAE P. FIL. MAXIMAE STATVTA ODORAMENTA EX HS. ∞ ∞ ∞ PRIMA MATER MISERRIMA FILIAE CARISISSIMAE ANN. XVIIII.

ODORARIUS, a, um, adject. ad odores pertinet, ut Odoraria myrrha, *Plin.* 12. *Hist. nat.* 16. 35. (70). MAGISTER ODORARIUS, *Inscript.* apud *Reines.* cl. 11. n. 81. h. e. qui odoramenta, aut unguenta conficit et vendit, myrobrecharius: etenim in *Gloss. Philoz.* Odorarius, ἀρωματοπώλης. *V. ODARJARIUS.*

ODORATIO, onis, f. 3. ¶ 1. Est actus odorandi, olfactus, odoramento, odorato, ὀσφρησις. *Cic.* 4. *Tusc.* 9. 20. Qualis est hæc aurium delectatio, tales sunt oculorum, at tactionum, et odorationum, et saporum. ¶ 2. Item ipse odorandi sensus, *Vodorato. Lactant. Opif. D.* 10. Auditus in duas aures, visus in duas acies, odoratio in duas nares a summo artifice divisa est. *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 1. n. 38. Post sternutationem vero magis odoramenta atenda probamus. Hæc enim vehementius odonrationis movent officium.

ODORATIVUS, a, um, adject. odoratus. *Apul. Herb.* 79. *sub fin.* Samen nigrum odorativum.

ODORATUS, a, um. *V. ODORO* et *ODOROE.*

ODORATUS, us, m. 4. (odnror) olfactus, actus odnrandi, *Vodorare, ὀσφρησις.*

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 63. 158. Eorum jucundus non gustatus solum, sed odoratus etiam et adspetus.

II.) Translate. ¶ 1. Est sensus, seu facultas odorandi, odorato, ἢ senso dell'odorato. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 7. 20. Nihil necesse est de gustato et odorato loqui. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 4. 3. (10). Insecta habent oculos, aliqua et odoratum. ¶ 2. Item odor, odore. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 95. (151). Cicutæ folia coriandri teneriora, gravi odoratu.

ODORIFER, færa, færum, adject. (odor et fero) gratum odorem ferens, odoros, odoratus, odorifero, odoroso, πολυοσμος.

I.) Proprie. *Propert.* 2. 10. 23. Desit odoriferis ordo mihi lancibus. *Sil. It.* 16. 310. odoriferis aspergit floribus aras. — *Plin.* 5. *Hist. nat.* 11. 12. (65). Arabia odorifera. h. e. odoramentorum ferax; nam, ut est apud *Tibull.* 4. 2. 18. Cultor odoratæ dives Arabs segetis. *Sic Ovid.* 4. *Met.* 299. Gens odorifera. h. e. Persæ.

II.) Translate. *Seneca Ep.* 33. Desideras adscribi aliquas voces nostrorum procerum. Non fuerunt circa bosculos occupati; totus contextus illorum virilis est, et mox. Non est ergo, quod exigas excerpta et repetita: continuum est apud nostros, quidquid apud alios excerpitur. Non habemus itaque ista odorifera, nec emptorem decipimus, nihil inventurum, quum intraverit, præter illa, quæ in fronte suspensa sunt. h. e. antologie. Alii perperam leg. oculiferia, vel oculiferia, quæ sunt nonstra verborum. *V. ANTHOLOGICA* at *ANTHOLOGUMENA.*

ODORIFICATUS, a, um, particip. ab inusit. odorifico, odoratus. *Ambros. Ep.* 8. 64. Propago vitis odorificata myrrha et ture.

ODORISEQUEUS, a, um, adject. odorem sequens, odorans, odore vestigans. *Liv. Andronicus* apud *Terentian. de metr.* p. 2426. *Putsch.* Dirige odorisequos ad certa cubilla canes. *Fersus μούρος.* Agnoscat hanc vocem etiam *Servius* ad illud *Virg.* 4. *Æn.* 132. et odora canum vis.

ODORO, as, avi, atum, are, a. 1. (odor). Part. *Odoratus* in fin. — Odorare est odore imbueri, odorem facere, dare odore, profumare, ἀρωματίζω. *Ovid.* 15. *Met.* 734. et odorant aera fumis. *Colum.* 9. *R. R.* 4. 4. Crocus colorat odoratque mella. *Avien. Arat.* 1430. at cælum sulphure odorat. — Hinc Part. præter. pass.

Odoratus, a, um, adjective usurpatur, unde *Comp. Odorator* et *Sup. Odoratissimus* 1. ¶ 1. Est gratum odorem habens, odorifer, ὀσφής (It. odoroso, odorifero; Fr. qui a de l'odeur, odoriferant; Hisp. odorifero; Germ. riechend, duftend, wohlriechend; Angl. sweet-smelling, fragrant, odorous). *Virg.* 2. G. 119. Quid tibi odorato referam sudantia ligno Balsama? *Id.* 7. *Æn.* 13. Urere odoratam cedrum. *Ovid.* 2. *Fast.* 703. Hortus odoratis suberat cultissimus barbis. *Colum.* 8. *R. R.* 17. 13. Odorata pabula. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 7. 18. (35). Dulcia raro odorata itaque et vina mustis odoratiora. *Id.* 28. *ibid.* 8. 28. (108). Odoratissimi flores. *Id.* 26. *ibid.* 8. 50. (83). Herba odorati saporis et jucundi. *Ovid.* 1. *Art. am.* 521. Nec male odorati sit tristis anbelitus oris. — *Sil. It.* 17. 658. Odorati Indi. h. e. quorum regio odnramentorum ferax. *Sic Tibull.* 1. 5. 36. odorati Armenii. et *Propert.* 4. 5. 64. Raptave odorato carbasa lina duci. h. e. regi, vel imperatori Parthorum vel Assyrium, quorum contamina est Arabia odorum farax. ¶ 2. Item odorem aliunde habans, odore imbuitus, profumato, odoroso. *Horat.* 3. Od. 20. 14. Sparsum odoratis bumerum capillis. *Id.* 2. *ibid.* 11. 15. rosa Canos odorati capillos. Ἐλληνισμος. *Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 58. ndoratæ aræ. h. e. ture fumantes. *Ovid.* 2. *Art. am.* 734. Sertaque odnratæ myrtea ferte comæ. Adde *Propert.* 3. 12. 28.; et *Val. Flacc.* 6. 129.

ODOROR, aris, flatus, sus, ari, dep. 1. (odnr). Part. *Odorans* I. at II.; *Odoratus* et *Odorandus* II. — Odorari est olfacere, odorem percipere, ex odore aliquid deprehendere, ὀσφραίνωμαι (It. odorare, ammasare, fustare; Fr. sentir, chercher, à reconnaître à l'odeur; Hisp. oler; Germ. rie-

chend untersuchen, wittern; Angl. *to smell at, smell, smell out, scent, hunt out, track*).

I.) Proprie. *Plaut. Men.* 1. 2. 55. Agedum, odorare hanc, quam ego habeo pallam: quid olet? *Id. Mil. glor.* 2. 2. 113. Ibo odorans, quasi canis venaticus. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 5. Narns boum perfricato, ut hominem discant odorari. *Horat. Epod.* 6. 10. prolectum cibum odorari. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 69. 88. (191). Aquilae clarius cernunt, vultures sagacius odorantur.

II.) Translate est explorare, investigare, quere-re, tentare, *ricercare, indagare, spiare, andar in traccia.* *Cic.* 6. *Ferr.* 13. 31. Ita odorabantur omnia et pervestigabant, ut, ubi quidque esset, aliqua ratione invenirent. *Id. post. relit. in Senat.* 6. 15. Hi voluptates omnes vestigant, atque odorantur. et 4. *Ferr.* 54. (135). Quid cuique accidisset, quid cuique esset necesse, indagare et odorari solebat. *Id. 4. Att.* 8. *extr.* Tu velim e Fabio, si quem habes aditum, odorere, et istum convivam tuum degustes. *Id. 2. Orat.* 44. 186. Omni mente in ea cogitatione curaque versor, ut odorere, quam sagacissime possim, quid sentiant, quid existiment, quid expectent. *Id. 14. Att.* 22. Cupio odorari diligentius, quid futurum sit. *Id. Pis.* 34. 83. An tu parum putas investigatas esse a nobis labe imperii tui stragesque provinciarum? quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis et cubilibus persecuti sumus. *Id. Cluent.* 30. 82. Albiana pecunia vestigiis ne nobis odoranda est, an ad ipsum cubile, vobis ducibus, venire possumus? *Id. 2. leg. Agr.* 24. 65. Committite his hominibus haec omnia, quos odorari hunc decemviratum suspicamini. h. e. cupide petere, anxie quere-re. *Id. 4. Att.* 14. Tu velim, si quid forte novi habes, et si quid forte de comitiis, de republica (soles enim haec festine odorari), scribas ad me. *presentive, aver sentore.* Al. *leg. festive.* — *Tac. Dial. de Orat.* 19. Si quis odoratus philosophiam, et ex ea locum aliquem orationi suae insereret, in caelum laudibus ferebatur. h. e. leviter degustasset.

ODORUS, a, um, adject. (odor). Comp. *Odorior* et *Sup. Odorissimus* 1. — Odorus, vox fere poetica, ¶ 1. Est gratum odorem emittens, *di buon odore, odoroso, εὐσμος, Ovid. V. Met.* 87. Odorus nos. *Id. 1. Art. am.* 287. odora arbor. h. e. myrrha. *Stat.* 6. *Theb.* 104. et odoro vulnere pinus Scinditur. *Seneca Oedip.* 496. odorum thymum. *Martial.* 6. 80. Tantus veris bonos, et odorae gratia Florae. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 69. (177). Optimum autem Creticum; nam et jucunde olit. Proximum Smyrnaeum, odorius. *Isid.* 17. *Orig.* 9. Herba sulva, comosa, odorissima. et *ibid.* Radicibus nigris, odorissimis atque acerrimis. ¶ 2. Item graveolens. *Claudian. VI. cons. Honor.* 324. Lustralem sic rite facem, cui lumen odorum Sulfure caeruleo nigroque bitumine fumat etc. et *Cons. Prob. et Olybr.* 236. et Nar viliatus odoro Sulfure. ¶ 3. Item qui sagaciter odoratur. *Virg.* 4. *Aen.* 132. Massylique ruunt equites, et odora canum vis.

ODOS. V. ODOR init.

ODYNOLYTES, æ; m. 1. οδυνολύτης, h. e. solventem dolores (ab οδύνη dolor et λύω solvo) appellatur moram pitaeam, quod adalligata gravidis partus solveret, et dolores sedaret, teste *Plin.* 32. *Hist. nat.* 1. 1. (6), ubi al. leg. *odynolyon-tem*, quod idem significat.

OE

OECONOMIA, æ, f. 1. *oconomia, οικονομία*, rei familiaris cura, dispositio, distributio et recta administratio. Graeca vox, et Graeci usus: ab οίκος domus et νέμω distribuo. — Translate accipitur pro quavis dispositione atque ordine, *disposizione, ordine, distribuzione.* *Quintil.* 3. 3. 9. Herma-goras iudicium, partitionem, ordinem, quæque elocutionis sunt, subjicit *oconomia*, quæ, Graece appellata ex cura rerum domesticarum et hic per abusu-nem posita, nomine Latino caret. *Id. 1.*

8. 17. Præcipue vero illa infligat animis, quæ in *oconomia* virtus, quæ in decore (al. decore) rerum. Adde *Auson. Periorh. Iliad. init.* Utuntur etiam *Cic.* 6. *Att.* 1. et *Vitruv.* 1. 2., sed Graece.

OECONOMICUS, i, m. 2. *economico, οικονομικός*, ad *oconomiam*, hoc est rectam rei familiaris curam et distributionem pertinens.

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Off.* 24. 87. Has res commodissime Xenophon Socraticus persecutus est in eo libro, qui *oconomicus* inscribitur: quem nos e Graeco in Latinum convertimus. *Gell.* 15. 5. in *fin.* Cicero in *oconomico*: *Quum vero affecta ætate etc.*

II.) Translate, ut dictum est in voce præced., *Quintil.* 7. 10. 11. Illa enim potentissima est, quæque vere dicitur *oconomica* totius causæ dispositio, ubi assumendum præmium, ubi omit-tendum, ubi ntendum expositione continua, ubi partita etc.

OECONOMUS, i, m. 2. *oconomus, οικονομός*, rei familiaris administrator et custos. *Imp. Justinian.* *Cois.* 1. 3. 42. a *med.* usurpat de eo, cui cura rerum Ecclesiasticarum commissa est. Sic *Imp. Leo et Anhem.* *ibid.* 33. a *med.* In causis Ecclesiasticis nullum alium conveniri fas sit, nisi eum, quem dispensatorem pauperum, id est *oconomum* Ecclesie episcopi tractatus elegerit. *Imp. Irad.* et *Honor.* *Cois. Theod.* 9. 45. 3. Etiam ii, quos *oconomos* vocant, hoc est qui Ecclesiasticas consueverunt tractare rationes. Adde *Hieronym.* *Ep.* 18. ad *Eustorh.* Quod, illecano reddidit, fertur ad *oconomum.* *Isid.* in *epist.* ad *Leud. fr.* § 5. enumerat munia *oconomi.* *VB.* De nom. propr. V. ONOM.

OEUMENE, es, f. 1. οἰκουμένη, scil. γῆ. habitabilis terra; particip. præter. pass. ab οἰκίζω habitato. *Aggen.* *Urbic.* de *controv. agror.* p. 62. 3. *Zachmann.* *Oconomem* autem, hoc est habitabilis et cognita terreni portio, ad notitiam spatiorum incrementis redigitur ambrarum. Adde *ibid.* p. 61. 17.

OEUMENICUS, a, um, adject. οἰκουμένης; ad universam terram habitabilem pertinens. V. vocem præced. in mammo Caracalla colonie Heliopolitane apud *Eckhel.* *D. N. V. T.* 3. p. 336. UERTAMEN SACRVM CAPITOLINVM OEUMENICVM ISELASTICVM HELIOPOLITANVM, in alio Elagabali urbis sidonis apud eund. *ibid.* p. 372. UERTAMEN SACRVM PÆNEITICVM OEUMENICVM ISELASTICVM.

OEUS, i, m. 2. οἶκος, apud Graecos domum significat. Dicitur etiam de certa domus parte, sala ad uso di turbinia. *Vitruv.* 6. 10. In his locis intrusus constituantur oculi magni, in quibus matresfamiliarum cum lanificis habent sediones. et moe. Habent eae domus ad meridiam præciantes aecos quadratos tam ample magnitudine, ut scilicet in eis triclinis quatuor stratis etc. In his oculis liunt virilia convivia. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 60. (184). Sosus Pergami stravit quem vocant asaroton *ocon*, quoniam purgamenta comæ in pavementis etc.

OEANTHE, es, f. 1. οὐρανθή, ab οἶνος vinum et ἀνθός flos. ¶ 1. Est una vitis silvestris, quum floret, idest quum optime olet: seu ipse vitis labruscae flos. Utuntur eo ad oleum scicimium, sic-cato in umbra, et in eadus condito. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 28. 61. (132). et 23. *ibid.* 1. 14. (19); item *Pallud.* 7. *R. R.* 11., ex quibus apparet, sic dici etiam ipsam ex eo confectam conditu-ram. ¶ 2. Item herba in patris nasens, folio pastinacæ, radice magna, numerosa. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 24. 95. (167). ¶ 3. Item avis quie-dam statos latebræ dies habens, nimpè exoriente Sirio occultans se, prolisusque in ejus occasu. *Id.* 10. *ibid.* 20. 45. (87). quod 18. *ibid.* 29. 69. (292). parrain appellat. V. VITIPARRA.

OEANTHINUS, a, um, adject. οὐρανθίνος, ex *oantha* confectus, ut *Oeanthinum* vinum, *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 18. (98). oleum, *Id.* 15. *ibid.* 7. 7. (29). unguentum, *Id.* 13. *ibid.* 1. 2. (5). Sic *Ciel. Aurel.* 2. *Tard.* 13. n. 158.; et *Theod. Priscian.* 2. part. 2. c. 13. *init.* *Oeanthinum* oleum.

OEANTHIUM, ii, n. 2. absolute, scil. unguen-tum, oleum. *Lamprid.* *Elagab.* 23. Fertur in eu-

ripis vino plenis navales circenses exhibuisse, pal-lia de *oanthio* fudisse. h. e. perfudisse.

GENEAEUM, i, n. 2. medicamentum vel un-guentum, quod ex vino et oleo constat, ab οἶνος vinum et ελαιον oleum. *Marcell. Empir.* c. 6. p. 91. *retro* ed. *Aut.* Lalanii uncia una et ene-laii uncia duabus, tritis et permixtis, caput per-unges.

GENIGENAE, apud *Paul. Diac.* p. 195. 2. *Müll.*, sunt vino guniti: ab οἶνος vinum et γένος genus. Pro vini geniti mallet alii legi *unigeniti*: ex an-tiquo more scribendi per *e*, quæ per u nunc scribuntur, ut *merus* pro *murus*, *maenio* pro *manio*. Ipse *Müllerus* legit: *Genigenos* uni-genitos. V. GENUS.

GENOCOCTUS, a, um, adject. idem atque *oenoga-ratus*, h. e. coctus cum vino: ab οἶνος vinum. *Petron. fragm.* *Tragar.* 47. *Burmans.* Mei ceci etiam vitulos *genococos* solent facere. *Id. ibid.* 74. Gallus adlatus est, quem Trimalchio jussit, ut *genococus* fieret. *Burmans* male *aeno cocos* et *aeno coclus* legit. *Apic.* 8. 7. *Floussas* porcel-lum, et aptahis, sicut *oenogatum*. *Cod. Vatic.* habet *genococum*.

GENOFERUS, a, um, adject. vinum ferens. *Pro-bus gramm.* de nomine excerpta p. 211. *Keil.* *OEnoferi*, non *oenofera*, quoniam masculino genere singulari numero hic *oenoferus*, non *oenofer* facit. Ceterum *Oenophorus* legitur tantum apud *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (70). et est nomen statue *Praxitelis*.

GENOGARATUS, a, um, adject. *oenogaro* con-ditus. *Apic.* 8. 7. *Porcellus* *oenogarus*.

GENOGARUM, i, n. 2. οἶνογάρον, condimenti genus ex vino et garo mixtum, ejus conficiendi rationem docet *Apic.* 1. 31. Sic *Marcell. Empir.* c. 20. p. 114. ed. *Aut.* Stomacho laboranti co-chleara prosunt, si aqua fervent et sic carbonibus torreatur, atque ita ex *oenogaro* sumentur impari numero. — *Divisita Seren. Sammon.* 18. 320. vinoque garoque *Perfusas* (cochleas) cape.

GENOMEL, mellis, n. 3. V. voc. seq.

GENOMELI, itos, n. 3. οἶνομέλες, potio ex auste-ro vino et melle composita, quam Latini mulsum appellant. Ejus conficiendi rationem *Colum.* 11. *R. R.* 41 et *Pallud.* 11. *R. R.* 17. tradit. Le-gitur apud *Ulp. Dig.* 33. 6. 9.; et *Marcell. Empir.* c. 8. *retro* 7. p. 98. et c. 28. p. 128. *retro* ed. *Aut.* — *Alliam* forinam *genometum*, i, n. 2. exhibet *Isid.* 20. *Orig.* 3. *Genometum*, mustum melle admixtum. — Apud *Theod. Priscian.* l. 2. part. 2. c. 14. ed. *Aut.* legitur *struthii pulvis in genomete*; item apud eund. *ibid.* 16. p. 305. *retro* legitur *Ipsi vera stomacho pinguis dactylos in genomete cortas et tritos impuro*. Vide-tur itaque lectio hec vocabuli forma admittenda, *genomet*, mellis. V. et OXYMELI, mellis.

GENOMELIUM, i, n. 2. V. voc. præced.

GENOPHORUM, i, n. 2. οἶνοφόρον, idem aut. *trunphi.* *Paul. Senient. recept.* 3. 6. 90. *Pate-re*, calyces, scyphi, urecoli, *anophoria* et con-ebat.

GENOPHORUM, i, n. 2. *battaccio, boravia, baviletto, fiasco, οἶνοφόρον*, vas ferendo vino in itinere aptum: ab οἶνος vinum et φeros fero. *Ho-rat.* 1. *Sat.* 6. 108. Quum Tiburte via prætoresu quinque sequuntur Te pueri, lasanum portantes *anophoranque*. *Cic.* 2. *Fin.* 8. 23. Quibus vi-num defusum e pleno siet *anophoro*, ut ait *Lu-cilius*. Al. aliter leg. V. HIR. Adde *Lucilium* apud *Non.* p. 173. 16. *Merc.* et apud *Isid.* 1. *Orig.* 36. et 20. *ibid.* 6.; item *Pers.* 5. 140.

GENOPHORUS, V. GENOFERUS.

GENOPOLIUM, ii, n. 2. *magazzino da vino, taverna, bottola, οἶνοπώλειον*, taberna vinaria. *Plaut. Asin.* 1. 3. 48. Quum a pistore panem petinus. vinum ex *anopolio*.

GENOTROPUS, a, um, adject. οἶνοτρόπος, qui in vinum omnia vertit; ab οἶνος vinum et τρέπω verio. *Dict. Cret.* 23. Ceterum frumenta, vinum atque cibi necessaria Anius et ejus filia præbue-re, quæ *enotropæ* et divina religionis antistites memorabantur. V. ANIUS in ONOM.

GENOTHERA, æ, f. 1. οἶνοθήρα, et

GENOTHERIS, idis, f. 3. οἶνοθήρις, herba, quæ

in vino pota vigilias sedat: ab οἶνος vinum et *Σίρα fera*. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 11. 69. (111). *Oenothera*, sive onuris, hilaritatem afferens in vino. Hæc in potu data feras quoque mitigat. *Id.* 24. *ibid.* 17. 102. (167). *Crateras* (*adjecti*) *enotheridum*, cujus asperus et vino feritas omnium animalium mitigaretur. *Sillig.* vero in *lib.* 26. *loc. cit.* legit *Omotheras*, sive *onear*, hilaritatem etc.

OENUS, a, um, adject. unus, apud priscos, ut *cæro curo*, *œsus usus*, *mærus murus*, *œtier utier*. *Cic.* 3. *Legg.* 3. 9.

OENISTICE, es, f. 1. οἰωνιστική, scientia auguralis: ab οἰωνός *augurium*. *Capell.* 9. p. 303. Tunc *Plæbus* inquit: *Oenistice* tertia est, per quam tripus illa ventura denunciat, atque omnis emittit nostra cortina.

OESTRUS, i, m. 2. *assillo*, *tafano*, οἶστρος, insecti genus, quod a Latinis *asilus* appellatur.

I.) Proprie. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 16. 16. (47). Nascuntur in extremis favis apes grandiores, quæ ceteras fugant: *œstrus* vocatur hoc malum. *Virg.* 3. *G.* 146. Est lucos Silari circa, illicibusque virentem *Plurimus* *Alburnum* volitans, cui nomen *asilus* Romanum est, *œstrum* *Graji* vertere vocantes, *Asper*, acerbæ sonans, quo tota exterrita silvis Diffugiunt armenta.

II.) Translate. Per metonymiam sumitur pro furore: quia hoc animal Juno in pellicem suam Io immisso, eam in furorem convertit, ut *Virg.* *ait loc. cit.* Unde poetæ divino furore correpti, *œstro* percilli dicuntur. *Stat.* 1. *Theb.* 32. Tempus erit quum *Pierio* tua fortior *œstro* Facta canam. *Nemesian.* *Cyneg.* 3. *Aonio* iam nunc mihi pectus ab *œstro* *Estuat*: ingentes *Helicon* jubet ire per agros. *Juvenal.* 4. 123. ut fanaticus *œstro* *Percussus*, *Bellona*, tuo divinat. *Paul.* *Diac.* p. 195. 3. *Müll.* *Oestrum* furor Græco vocabulo. *Forcellinus* putat *œstrum* in hoc *Paul.* *Diac.* loco esse neutr. gen., nam et Græce οἶστρος; *Müllerus* vero accusativum esse suspicatur.

OESUS, usus. *V.* **OENUS**.

OESYPUM, i, n. 2. *lana succida*, οἶσπος, οἶσπη, pinguedo et immundities hærens in ovium velleribus nondum purgatis, vel succus lanæ sordida immundæque: ab οἶς *ovis* et πῶτος *sordes*, unde compositum οἶσπῆτι, μοι οἶσπη, tandem οἶσπη. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 2. 10. (35). Quin ipse sordes pecudum, sudorque feminum et alarum adherentes lanis (*œsypum* vocant) innumeros prope usus habent. In Atticis ovibus genito palma. *Id.* 30. *ibid.* 4. 10. (28). Maculas in facie *œsypum* cum melle Corsico extenuat: item scobeni cutis in facie cum rosaceo impositum vellere. *Ovid.* 3. *Art. am.* 213. *œsypa* quid redolent, quamvis mittantur Athenis, Deimptus ab immundæ vellere succus ovis? Adde *Remed. am.* 354. *Cf. Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 1. n. 58. Dehinc lanam succidam quam *œsypum* appellant, capili jubet imponi. — Habet etiam varios usus in medicina. Nam medetur capitis doloribus, morbis comitialibus, igni sacro, podagris, sedis vitis, rimis, vulneribus, ut est apud *Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 36. (112). et 30. *ibid.* c. 4. 8. 10. 11. *sub fin.* 12. et 13.; et *Marcell. Empir.* c. 35. p. 138. *ed. Ald.*

ŒTIER pro *utier*, h. e. uti, antiquitus, ut *mærus* pro *murus*, et *cærotur* pro *curator* etc. *Festus* p. 246. 2. *Müll.* Hinc in *Vet. Tab. cænea Legis Thorice*, quæ pertinet ad ann. V. C. DCXLVI, apud *Gruter.* p. 202. *lin.* 11. et *ed. Rudorff.* p. 147. *lin.* 11. NEI OVIS FACITO, QVNDVMS ET ŒTANTVR, PRVANTVR, HABRANT, POSSIDEANT. *V.* **OENUS**.

ŒTUM, i, n. 2. οἶτον, herbe genus in Egypto, quæ fortasse est eadem atque *aium*. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 52. (88). Mandunt et *œtum*, cui pauca folia minimaque, verum radix magna.

OF

OFELLA, æ, f. 1. *deminat.* ab *offa* (alterum *f* abijcit et primam corripit, ut *mamilla* a *inam-*

ma), parva *offa*, præsertim carnis translatiæ ac vilioris impense, *picciolo pezzo di carne*, o *altra cosa comestibile*, *ζωμίδιον*, *ψωπίον*.

I.) Proprie. *Juvenal.* 11. 142. Nec frustum capræ subducere, nec latius *Afræ* Novit avis noster *tirunculus*, ac rudis omni Tempore, et exiguae frustis imbutus *ofellæ*. *Martial.* 12. 48. Me meus ad subitas invitet *amicus ofellas*: Hæc mihi, quam possum reddere, cæna placet. *Id.* 14. 221. *cujus lemna Craticula cum veru*. Parva tibi curva *craticula* sudet *ofella*: Spumeus in longa cuspidè fumet aper. *braciola*. et 10. 48. Et quæ non egeant ferro *structoris ofellæ*. *Prudent.* 10. *περὶ στερ.* 383. *Aras ofellis obsecrare bubulis*. — *Ofellas Ostienses*, *Apicianus*, *aprugnas* etc. memorat *Apicius* auctor *culinarium* 7. 4., eamque conficiendarum rationem tradit. Sunt autem frusta carnis varie condita, et cocta.

II.) Figuratè, a similitudine *Seren. Sammon.* 46. 840. *Manabit lactens caprilicis succus ofellam*. h. e. *conglobatum* et *siccatum lac*, seu *succum*. — *NB.* De cognom. *Roin.* *V.* **ONOM.**

OFFA, æ, f. 1. *massa ex farre glomerata*, et cocta in cibum: est ab *Eol.* ὄφα pro ὄπη, quod ab ὄπη *fortamen*. *Hesych.* ὄψαι, ὄψατα, καὶ ποροὶ μέλιτι δεδευμένοι. *V. Virg. loc. cit.* in I. h. μάζα (It. *boccone*, *schacciata*, *fo-caccia*; Fr. *morceau*, *houchée*, *boule*; Hisp. *pedazo*, *bocada*, *bola*; Germ. *ein Bissen*, e. *Ältschen*; Angl. *a piece*, *cake*, *meibels*).

I.) Proprie. — a) *Festus* p. 242. 26. *Müll.* Antiqui *offam* vocabant *abscisum globi forina*, ut *manu glomeratam pultem*. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 8. 19. (84). *Ennius* antiquissimus *vates*, *obsitiois* *fanem* exprimens, *offam* eripuisse *plorantibus liberis patres* commemorat. *Cir.* 2. *Divinat.* 35. 73. *Avis* inclusa in *cavra* et *sane enecta*, si in *offam* pultis *invadit*, et si aliquid ex ore *cecidit*, etc. — b) Sic dicitur *conglobatus* *cibus ex frugibus*, aut *pane*, et *variis condimentis*. *Virg.* 6. *Æn.* 420. *Melle soporatum et medicatis frugibus offam* *Objicit*. *Varro* 3. *R. R.* 5. 4. *de avib. saginam*. *Cibarii* *offas* *positas*: *ex maxime glomerantur ex ficiis*, et *farre mixto*. *horconi*. *Colum.* 8. *R. R.* 7. 3. *de gallin.* *Cibus* autem *præbeatur heritæca farina*, quæ *quum est aqua conspersa et subacta*, *formantur offe*, quibus *aves saginantur*. et *ibid.* 9. 2. *de turdis*. *Hieme offæ panis* *vino madefactæ* *celerius opimant*. et 17. 15. *de piscib.* *Sordidi panis offe*, vel si *qua sunt temporis poma concisa præbentur*. *Pallad.* 4. *R. R.* 12. *a mel. de bubus*. In *gulum demitte* *præsulsi adipis libratis offas*. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 51. (140). *Negat canes latrare*, quibus in *offa rana viva data sit*. — c) *Inter os et offam multa interveniunt*, *proverb. Catonis*, de quo *V.* in *ANCÆUS*.

II.) Translate. ¶ 1. Est *frustum carnis* (unde *ofella*). Hinc *offa penita* *absegmen carnis* cum *cauda*, ut *ex Nævio Festus loc. cit.* docet. *Arnob.* 7. 24. *Offa penita* est, cum *particula visceris cauda pecoris amputata*. Ipse *Festus* p. 239. 23. *Müll.* *Offa porcinæ cum cauda* in *cænis puris offa penita* vocatur. *Plaut.* *Mil. glor.* 3. 1. 165. *tolle hanc patinam*, *remove pernam*, *Aufer illam offam penitam*. — *Urbane* *Il. Mil. glor.* a. 1. v. 49. *Edopol* *memoria est optima*. *ARROR*. *offa me innot.* ¶ 2. Per similitudinem dicitur de *quacunque re* in *globi* et *rotundæ* *massæ* *modum convoluta et conformata*. *Colum.* 12. *R. R.* 15. 4. *de fico rondiembu*. *Hæc* *quum bene proculcaverint*, et *totam massam comminute licet permisenerint*, *muticas offas follis ficulnæ involvunt*. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 9. 19. (35). *Gummi in offas convolutum*. *Id.* 13. *ibid.* 10. 19. (64). *de pomo pruni Egyptiæ*. *Purgatum tundunt*, *servantque ejus offas*. *Id.* 33. *ibid.* 6. 34. (193). *Stimmi* *uritur offis bubuli hmi circumlitum in clibanis*. *Id.* 15. *ibid.* 7. 7. (26). *Amigdalinum oleum* *fit ex amaris nucibus arefactis et in offam contusis*. — Et de *tumore* *ictu*. *Juvenal.* 16. 11. Et *nigram* in *facie tumidis* *iveribus offam*. ¶ 3. Item de *quacunque massa infirmâ*. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 48. 72. (155). *de lepore marino*. In *nostro mari* *offa infirmis*. *color* *tur-*

tum lepori similis. *Juvenal.* 2. 52. *Quum tot artivis fecundam Julia vulvam Solverat*, et *patruo* *similes effunderet offas*. h. e. *fetus informes*. *Pers.* 5. 5. *quantas robusti carminis offas Ingeris?*

OFFARCINATUS, a, um, particip. ab *inult.* *offarcino*: *carico di sagotti*, o *fardelli*, *suffarcinatus*. *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 24. *Profactionem filiorum Israelis creator*, etiam *illis spoliis aureorum et argenteorum vasculorum*, et *vestium*, præter *oneribus consparsionum offarcinatam* *eduxit ex Ægypto*.

OFFARIUS, a, um, adject. *Isid.* 20. *Orig.* 2. *Offa* est proprie *frustum dentium*, unde *offarii coci*, qui *particulatim*, id est *offatim*, *excoquant*.

OFFATIUM, adverb. λεπτομερῶς, *particulatim*, per *frusta*. *Plaut.* *Truc.* 2. 7. 52. *Jam hercle ego te hic hac (machæra) offatim conficiam*. *ti farò in bocconi*. *V.* **CONCIPILO** et *vocem præced.*

OFFAVĒO vel *obfaveo*, es, ere, n. 2. (ob et *faveo*) *multum favere*. *Cyprian.* *Ep.* 1. *ante med.* Sic *vitiis adherentibus obsecundans eram*, et *desperatione meliorum malis meis* *velut jam propriis* ac *vernaculis offavebam*.

OFFECTIO, ònis, f. 3. *tintura*, *infectus*. *Arnob.* 5. 12. *de malis punicis*. Quia de *rubro exorta* sunt *sanguine*, idcirco *illis color est purpurei luminis offeotione subluteus*. *Ita legit Salmas.*; *Orellius* vero *suffeotione*.

OFFECTOR, òris, m. 3. *tintore*, *infector*. *Paul.* *Diac.* p. 192. 10. *Müll.* *Offectores*, *colorum infectores*. *Id.* p. 112. 6. *Infectores*, qui *alienum colorem in lanam conjiciunt*: *offectores*, qui *proprio colori novum officiant*. *V. Guarini.* *Continuaz. de Festi duumv.* p. 13.; et *Bulleitin.* *Archæol.* *Napol.* 12. p. 6. et 84. *Inscript.* apud *Henzen.* 7264. *POSTVMVM PROCVLYM ABNDILEM OFFECTORES ROC.* — *Corn.* *Fronto* de *differ. verbor.* p. 2201. *Putsch.* alio sensu interpretatur. *Infector*, inquit, *colorem mutat*: *offector officio obest*.

OFFECTUS, a, um. *V.* **OFFICIO**.

OFFECTUS, us, m. 4. *malum fascinum*: a particip. *offectus*, a, um. *Grat.* *Cyneg.* 406. Ac sic *offectus*, *oculique venena maligna* *Vicit tutela pax* *inpenetrata deorum*.

OFFENDICULUM, i, n. 2. *intoppo*, *impedimentum*, *πεσσοκομμά*, id in quod *offenditur*, *impedimentum*, *offensaculum*. *Plin.* 9. *Ep.* 11. *Sunt enim in hac offendicula nonnulla*: *circumfer oculos*, et *occurrent*. *Paulin.* *Nolan. carm.* 27. 96. *Tanquam offendiculi causam cognosceret ultro*. Adde *Fulg.* *interp.* *Levit.* 19. 14., *Prov.* 4. 12., *Eccl.* 17. 22. et alibi sepe.

OFFENDIMENTUM, *V.* in voce sequent.

OFFENDIX, icis, f. 3. *Festus* p. 205. 2. *Müll.* *Offendices* *ait esse Titius nodos*, quibus *apex* (h. e. *sacerdotum pileus*) *retineatur et remittatur*. At *Veranius coriola existimat*, quæ *sint in loris apicis*, quibus *apex retineatur et remittatur*, quæ ab *offendendo* dicantur: *nam quum ad mentam perventum est*, *offendit mentum*. h. e. *in mantum incidit et incurrit*, quum *sub eo religetur*. *Hunc Festi* *locum compendio describent Paul.* *Diacon.* p. 204. 1. sic *habet*: *Offendices dicebant ligaturæ nodos*, quibus *apex retinebatur*. *Id* *quum pervenisset ad mentum*, *dicebant offendimentum*. Sed hoc *offendimentum* *neque est ex mente Festi*, et *aures Latinas offendit*. — *Fortasse ea loca ita sunt appellata*, quia *hinc et inde dependebant*, et *quasi fendicæ* *quædam erant*, quam *vocem* *vide suo loco*. Hinc *Gloss.* *Isid.* *Offendices*, *nodis*, quibus *libri signantur* (*correctæ* *ligantur*). *Italice legacii*.

OFFENDO, ònis, f. 3. *offensio* *Africanus* apud *Non.* p. 146. 32. *Merc.* *Quoque nunc offendo* *semper nostra sit mala procul*.

OFFENDO, òis, di, sum, dere, a. 3. (ob et *obsoleto* *iendo*, teste ipso *Priscian.* 11. p. 923. *Putsch.*: *cl. defendo* et *insensus*). *Part.* *Offendens* 11. 3.; *Offensus* I. 1. et 2. et in *fin.*; *Offensusus* II. 1.; *Offendendus* II. 3. — *Offendere est* *incurrere*, *impingere*, *incluere in liquidum*, *ἐπιποδῶν ἐχθρο*. *προσάπτω* (It. *urtare*, *inciampare*, *incon-*

trava, dar dentro; Fr. *heurter contre, donner contre, rencontrer*; Hisp. *achocar contra, echar contra, encontrar*; Gerin. *stossen oder treffen an oder auf etwas, anstossen, antreffen*; Angl. *to hit, strike, or run against, run or fall into*.

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu de rebus physicis est, ut diximus, incurere, impingere, incidere in aliquid, quod interdum lit, ut lesio, aut dammum accipiat: et occurrit — a) Cum Accusativo tantum, et quidem — Offendi dicitur id corporis membrum, quo in aliquid impingimus, sive quod percussimus atque ledimus. *Turpilinus* apud *Non. p. 358. 24. Merc.* Caput ut offendi. *Sic Liv. 8. 6.* Lapsus per gradus, capite graviter offenso, impactus ino ita est saxo, ut sopiretur. *h. e.* graviter percusso latioque. *Cic. Cluent. 62. 175.* Cecidisse ex equo dicitur et latus offensus vehementer. *Colum. 5. R. R. 9. 11.* Arando ne coxam hos aliamve partem corporis offendant. *Auct. B. Hisp. 23.* Parumper ingressus pedem offendi. Hujus coincidentis viri casu audito, etc. *col piede inciampò e cadde.* *Sic Ovid. 2. Fast. 720. et 10. Met. 452.* Ter pedis offensi signo est revocata. *Martial. 8. 75.* Expulsi offenso vittatum pollice talum. — Item ea ipsa res, in quam offendimus, *offensa* dicitur, *h. e.* currendo vel alio modo icta et percussa. *Ovid. Heroid. 13. 87.* Quin foribus velles ad Trojam exire paternis, Pes tuus offenso lumine signa dedit. *Liv. 7. 36.* Supercandens vigilum strata somno corpora miles, offenso scito prebuit sonitum. *Apul. 9. Met.* Offenso lapide atque obtusis digitis terræ prostrernitur. *Plin. 11. Hist. nat. 24. 28. (82).* de tela aranæ. Atque ut in plagis lineæ offensæ præcipitant in sinum. *Martial. 8. 33.* Crassior offensæ bulla tumescit aquæ. — Sic allegorice *Cic. Rosc. Am. 29. 79.* Restare tibi videbatur servorum nomen, quo quasi in portum confugere posses: ubi scopulum offensis ejusmodi, ut etc. — Similiter figurate *Id. Cic. 9. Fam. 2.* Quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendant, nusquam incurrat? et *2. Orat. 74. 301.* Permulta sunt in causis circumspicienda, ne quid offendas, ne quo irruas. *Horat. 2. Sat. 8. 13.* alter Sublegit quodcumque jaceret inutile, quodque Posset cœnantes offendere. — b) Cum Accusativo ejus corporis membri, quod percussimus, et Accusativo cum præpos. *ad* vel Dativo rei, in quam incurramus. *Quintil. 6. 3. 87.* Caput eum ad fornacem Fabium offensus. *sunt qui leg. demisisse. Colum. 2. R. R. 2. 26.* Ne coram bos ad stipitem vehementius offendant. *V. infra sub d. Horat. 2. Sat. 1. 77.* fragilis quærens illidere dentem, Offendit solido. *Forcellinus* addit et illud *Papinian. Dig. 22. 1. 1.* Arbitrio judicis usurarum modus ex more regionis constituitur, ita tamen, ut legi non offendant. Ita *Torrentin;* alii *legem.* — c) Cum Accusativo personæ aut rei in quam impingimus, et Ablativo rei qua personam aut rem aliam percussimus. *Plaut. Curc. 2. 3. 2.* fugite omnes, abite et de via decedite, Ne quem in cursu capite, aut cubito, aut pectore offenda, aut genu. *Id. Pœn. a. 2. v. 37.* Quid multa verba? ut quemque visco offenderant, Tam crebri ad terram accidebant, quam pira. *toccano. Lucret. 6. 791.* *Lachmann.* Nocturnumque recens existinctum lumen ubi acri Nilore offendi nares, consopit ibidem. *Varro 3. R. R. 16. 37.* Si quando inbris guttis uberibus offensæ (apes) jacent prostratæ et afflicte. — d) Cum præpos. *ad* aut in et Accusativo vel Ablativo loci, in quem quis offendi, adverbii more. *Liv. 28. 43.* Tamquam M. Atilius primo accessu ad Africam offenderit. *Sic figurate Phædr. 4. 14.* Prometheus auctor vulgi fictilis, Qui simul offendi ad Fortunam, frangitur. — Rursus proprie *Solin. 40. ante med.* Cornua in se recurrentia, ut si quis in ea offenderit, non vulneretur. *Ovid. 4. Pont. 14. 21.* Ad veteres scopulos iterum devortor, ad illas, In quibus offendi naufraga puppis, aquas naufragò. ¶ 2. Latiori sensu, est invenire, reperire, quasi in rem incidendo, *trovare, abattersi, incontrare.* — a) Cum Accusativo tantum personæ aut rei, quam invenimus. *Ennius apud Cic. Rabin. Post. 11. 29. et 7. Att. 36. insit.* Si te secundo lumine hic offendero, Mori. *Ter. Eun. 5. 9.*

34. Si te in platea offenderu hac post unquam, peristi. et 4. 4. 5. paululum si cessassem, Domi non offendissem; ita jam adornabat fugam. *Claud. Quadrigarius* apud *Non. p. 359. 7. Merc.* Indè postquam aliquantum recessit, offendi montem, loca munita, res omnes habere quæ militibus opus sunt, ligna, aquam, pabulum. *Varro* apud *Non. ibid.* Roman regressus, ibi nihil offendi, quod ante annos quinquaginta reliqui. *Cic. 1. Fam. 9. circa med.* Non offendes eundem bonorum sensum, Lentule, quem reliquisti. *Plin. 13. Hist. nat. 13. 27. (84).* Ga. Terentium, agrum suum repastinantem, offensus arcam, in qua etc. *At Sillig. ex optimo Cod. leg. effodisse. Stat. 7. Theb. 18.* tot instant Plausibus, offensique sedent ad justa sepulcri. *h. e.* morantur in celebrandis justis funeris, in quod in itinere casu inciderunt. — b) Cum duplici Accusativo. *Plaut. Mil. glor. 2. 6. 4.* Nam egomet cubantem eam modo (nostræ) offendi domi. *Id. Pseud. 1. 2. 30.* Hæc, quam a foro revertar, facite ut offeudam parata. *Ter. Heaut. 2. 3. 44.* tenentem telam studiose ipsam offendus. *Id. Phorm. 5. 1. 31.* offendi adveniens, Quicum volebam, atque ut volebam, collocatam filiam. *Cic. 6. Verr. 28. 64.* Quod nondum perfectum templum offenderant. *Id. 2. Fam. 3.* Quid sentiam, aut scribam ad te postea pluribus, aut, ne ad ea meditare, imparatum te offendam. *h. e.* adibo, superveniám, *ti cogliero.* *Ci. Vepos Agesil. 2.* Quo tactum est, ut omnes imparatos imprudentesque offenderet. — c) Cum Adverbii. *Cic. 1. de republ. 38.* Quam ad villam venisset, et omnia aliter offendisset ac jusserat.

II.) Translate. ¶ 1. Sepe est injuriam facere, lædere, offensionem offerre, *offendere, disgustare, dare fastidium, mœcere;* et occurrit — 1.) Cum Accusativo, præcipue personæ; et quidem — a) Activa forma. *Cic. 3. Fam. 8.* Ex quo suspicio nata est, me exquisisse aliquid, in quo te offenderem. *Id. Balb. 26. 58.* Neminem unquam non re, non verbo, non vultu denique offendi. *Id. 1. Fam. 9. 17.* Neque vero ego mihi quidquam adsumo, quod quemquam malevolentissimum jure possit offendere. *Id. 1. ibid. 7. a med.* Eos non tam constantia in republ. nostra delectat, quam splendor offendi. *Id. 14. ibid. 1. extr.* Si me offendet loci celebritas, alio me conferam. *Id. 5. ibid. 7.* Quod verere, ne ejus animum offenderes. *Sic Id. 1. Att. 14.* Quæ jam tum offondere ejus animum intelligebam. *Id. 3. Fam. 8.* Hi sermones tuam existimationem non offendant. *Liv. 4. 44.* Ratis (iis), perseverantem (Sempronium) sub judicii tempore plebem offensurum. *V. Drakenbo gh. ad b. 1. Horat. Art. P. 451.* cur ego amicum Offendam in nuzis? *Nepos Att. 7.* Ipsum Pompeium non offendi. et *ibid. 2.* Neque sibi facultatem dari pro dignitate vident, quia alterutram partem offenderet. *Plin. 26. Hist. nat. 8. 37. (58).* Polyopodion offendi stomachum. *Id. 35. ibid. 10. 36. (97).* Ne colorum claritas aciem oculorum offenderet. — b) Passive. *Cic. 7. Verr. 13. 31.* Quum iste versaretur in conviviis muliebribus, non offendebantur homines in eo, neque inoleste ferebant. *Id. 2. Invent. 2. 4.* Si quo in vitio ejus offenderemur. *Id. 4. Att. 15.* Verita est enim pusilla, quæ nunc laborat, ne animi in Publico offenderet. *At. leg. ne aliquid (Orellius animum) in P. offenderem. Id. 1. Fam. 9.* Multis rebus meus offendebar animus. *Id. 6. Att. 3.* Cunctate publicanis satisfactum, offensus contumelia nemo, decreto justo et severo perpauci. *Id. 4. Verr. 76. 187.* Statim suspitione offensi, ad ea ipsa nomina oculos animumque transtulimus. *Nepos Cim. 4.* Quin aliquem offensus fortuna videret. *Cels. 1. 9.* Quoties offensus corpus est, vitiosa pars maxime sentit. *Martial. 12. 57.* Quies nullis offensæ linguæ. *sturbata.* — c) Passivum offendi interdum jungitur Infinito. *Phædr. 4. 10.* Ista munera sunt mihi invisa, ut non offendar subripi. *Sueton. Aug. 89. extr.* Conponi aliquid de se, nisi et serio et a præstantissimis, offendebatur. — d) Offendere interdum minus est quam lædere, ut in illo *Senec. 3. Ira 28. a med.* Quod quod plerique eorum, propter quæ irascuntur, offendent nos magis, quam lædunt? *h. e.* dolorem

afferunt, non injuriam. — 2.) Absolute — a) Offendere est offensionem incurere, in odium incidere, *cadere in odio, venderi odio, perdere l' amore o la grazia.* *Cic. 10. Att. 4. a med.* Cesarem perturbatum, quod intelligeret, se apud ipsam plebem offensus de arario. *Nepos Phoc. 2.* Neque in eo solum offenderat, quod patriæ male consulerat, sed etiam quod amicitiæ fidem non præstiterat. *Liv. 3. 12. ad fin.* Quid offendant in eo, fervorem et audaciam etatem quotitæ auferre; quod desideratur consilium, id in dies crescere. — b) Offendere dicuntur etiam ea, quæ quam sint absona nec deceant, nobis displicent et molestiam afferunt. *Cic. Orat. 22. 73.* Etsi enim suis cuique modus est, tamen magis offendi nimum, quam parum. *Quintil. 8. 6. 51.* Illa in agendis causis jam detrita inde sunt, nec offendent tamen. ¶ 2. Est etiam peccare, errare, *fallere, manare, peccare;* atque adeo offondere dicitur, cui quippiam infeliciter cessit, sive culpa, sive fortuna; et occurrit — a) Absolute, aut additis adverbialibus dicendi modis. *Cic. Cluent. 36. 98.* Quod in eodem genere, in quo ipsi offendissent, alios reprehendissent. *Lucejus ad Cic. 5. Fam. 14. extr.* Nunc due res iste contrariæ me conturbant, ex quibus aut in altera mihi velim, si potes, obtinere, aut in altera non offendas. *Cic. 2. Invent. 2. 5.* Quod si vellent, minus in arrogantiam offenderent. *h. e.* minus arrogantia peccarent, *cadere in arrogantiam, divenire arrogante.* *Orellius leg. in arrogantia;* *Forcellinus* incertus hæret inter arrogantiam et arrogantiam. *Rursus Cic. Cluent. 23. 63.* Potius illum, qui bis apud iudices offendisset, quam eum, qui bis causam is probavisset. *Id. 7. Verr. 50. 131.* Amissionem classis obicere, quum multi viri fortes communi incertoque periculo belli et terra et mari sæpe offenderint. *Cæs. 3. B. C. 8.* Serius a terra provectæ naves, neque usæ nocturna aura, in redeundo offenderunt. *Forcellinus* hunc locum inter propria retulit sub 1. 1. et interpretatus est *diedero ne' nemici.* *Liv. 35. 26. extr.* Si in re navali, cujus esset ignarus, offendisset. — Ipsa etiam res, quæ male cessit, aut pessum iit, *offendere* dicitur. *Seneca Ep. 96.* Familia decubuit, senus offendi, domus crepuit. — b) Cum Accusativo, præcipue communi. *Cic. 2. Fam. 18 sub fin.* Qui si dignum se majoribus suis præbuerit, tua laus ex aliqua parte fuerit: sin quid offenderit, sibi totum, tibi nihil offenderit. *Liv. 2. 2.* Consultis enim alterius, quum nihil aliud offenderit, nomen invisum civitati fuit. — Hinc passive *offensum est,* ut apud *Cic. 1. Fam. 7.* Si cecidisset, ut volumus et optamus, omnes te et sapienter et fortiter; sin aliquid esset offensum, eosdem illos et cupide et temere fecisse, dicturos. *Id. 3. Orat. 50. 196.* At in his si paulum modo offensum est etc. *Cæs. 3. B. C. 72.* Quoties vel culpa ducis, vel tribuni vitio in exercitu esset offensum. *V. et Offensum in fin. h. voc.* ¶ 3. Præterea *offendere* est aversari, offendi, molestiam capere: quasi impingere, incurere in aliquid, quod displiceat, *offendersi, disgustarsi.* — a) Sine Accusativo. *Cic. 1. ad Q. fr. 1. 4. extr.* Si quis est, in quo jam offenderit, de quo aliquid senaris; huic nihil credideris, nullam partem existimationis tuæ commiseris. *Cæs. 2. B. C. 32. a med.* At credo, si Cesarem probatis, in me offenditis. *Gell. 9. 15.* Jovenis promptus, et prociens, et offensus jam in eo, quod ille periculum sui facere audebat. — b) Et cum Accusativo communi. *Cic. Mil. 36. 99.* Si in me aliquid offenditis, cur non id meo capite potius luitur, quam Milonis? et *3. Verr. 25. 64.* Hospes veritus, ne quid in ipso se offenderit, humanam summa vi retinere capit. *Alii hic aliter leg.* Hæc fere omnia collegit *Manut. ad cit. 5. Fam. — c) Passive. Cic. Cæcin. 36. 104.* Si quid in contraria parte in homine offendum sit. *Cf. eumd. 3. Orat. 12. 44.* In qua (voce) nihil offendi, nihil displicere, nihil animadverti possit. — Hinc Part. præter. passivum, cujus multa supra exempla retulimus,

Offensus, a, un, adjective quoque usurpat, unde *Comp. Offensior* sub 1. a. et b.; et translate ¶ 1. Est qui læsus est, et propterea alienatus,

iratus, infensus, inimicus, *disgustato, adegato, averso*. — a) Absolute. *Cic. 1. Att. 5.* Quem quum esse offensorem arbitraret, eas litteras ad eum misi, quibus et placarem etc. *Id. ibid. 17. a med.* Alienatus et offensus animus. et 5. *Tusc. 37. 106.* Aliena et offensa populi voluntas. *Auct. B. Alex. 32.* Offensus iratosque animos regum precari. *Ovid. Heroid. 21. 48.* Offensus videar ne incruise deos. *Justin. 1. 9. 2.* Offensus superstitionibus Aegyptiorum. Apis ceterorumque deorum aedes dirui jubet. *Id. 22. 4. 1.* Quum a sociis crudelitate ejus offensus desertus esset. — b) Cum Dativo, vel praepos. *in* et Accusativo personae, cui quis offensus est. *Cic. Cluent. 62. 172.* Quem sibi offensorem, Oppianico familiarissimum esse sciebat. *Sueton. Ner. 2.* Pontificibus offensior; quod alium, quam se, in patris sui locum cooptasset. *Id. Vitell. 14.* Nullis offensior, quam vernaculis. — *Cic. 1. Att. 5. a med.* Quod scribis, etiam si cujus animus in te esset offensior, a me recolligi oportere, etc. *Nepos Dion. 7.* Offensa in eum militum voluntate. ¶ 2. Item est qui offensorem incurrit, invidia laborans, invisus, *caduto in disgrazia, odiato*. — a) Absolute. *Cic. 5. Ferr. 62. 145.* O miserum atque invidiosum offensumque paucorum culpa atque indignitate ordinaem senatorium! *Id. 4. ibid. 47. 117.* Si me animus atque amor in republicam existimatioque offensa nostri ordinis ac judiciorum non hoc facere coegisset, etc. — b) Sapius cum Dativo. *Cic. Sect. 58. 125.* Offensus et invisus esse alicui. *Id. Cluent. 58. 158.* Etiam si is invidiosus, aut multis offensus esse videatur, etiam si eum oderitis, etc. *Id. 15. Att. 8.* Qui se scribit vehementer offensum esse veteranis et 2. *ibid. 19. sub tinit.* Scito nihil unquam fuisse tam infame, tam turpe, tam perreque omnibus generibus, ordinibus, aetatibus offensum, quam hunc satum, qui nunc est. — Hinc

Offensus, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est id quod laedit, *cio che offendet. cio ch'è offensivo. Cic. 1. Invent. 48. 92.* Offensus est, quod eorum, qui audiunt, voluntatem laedit: ut, si quis apud equites Romanos cupidos iudicandi Caepionis legem judicariam laudet. Cf. *eumd. ibid. 48. 89.* In ipso (*genere argumentationis*) vitium erit, si falsum sit, si leve, si turpe, si offensum, si contrarium, etc.

OFFENSA, ae, f. i. (*ab* offendo, ut repulsa a repellere) est offensio, offensatio (It. *intoppamento, l'urtare*; Fr. *action d'heurter*; Hisp. *el acto de achocar*; Germ. *das Anstossen oder Antreffen, der Anstoss*; Angl. *a striking against*).

1.) Proprie. *Plin. 34. Hist. nat. 10. 22. (104).* Lapidem exustum aqua macerat, iterumque terit quod subsedit, donec cerussa similis fiat, nulla dentium offensa. *h. e. ut dentes nihil durum ac resistens inveniatur. Id. 35. ibid. 15. 52. (184).* Alumiois liquidi probatio, ut sit limpidum lacteumque sine offensa fricantium. *At Sillig. leg. sine offensis fricandi.*

II.) Translate. ¶ 1. Refertur ad corpus, et est quicumque motus vel tactus molestus, atque adeo laesio, noxa, incommodum, *movimento molesto, nocumento, incomodo. Seneca Ep. 107.* Et labaris oportet, et arietes, et cadas, et lasseris; per ejusmodi offensas emetiendum est confragosum hoc iter. *Id. ibid. 7.* Quod aegris evenit, quos longa imbecillitas usque eo affecit, ut nunquam sine offensa proferantur. *Petron. Satyr. 131.* Postero die quum sine offensa corporis animique concurrexisset. *Cels. 1. 6.* Si quid offensa in caena sensit, vomere debet. *Seneca Tranquill. 2.* Qui et longa et gravi valetudine expliciti, motuunculis levibusque interim offensis perstringuntur. *Colum. 12. R. R. 21. 6.* Ut exploratum habeat, quantum plurimum salsae aquae vinum sine offensa gustus pati possit, *senza pregiudizio del gusto, o del sapore. Pallad. 4. R. H. 12.* Ut ante stabulum loca nullis concludentur angustis, et producti boves non aliqua vitentur offensa. ¶ 2. Refertur ad animum, et generaliter — a) Est id quo aliquis offenditur et alienus atque inimicus fit, offensio, invidia, simultas, inimicitia, *disgusto, dispiacere, disgrazia.* Hoc sensu opponitur gratiae apud *Plin. Paneg. 18.* Offensa gratiaeque, pariter securi

instant operibus, adsuat exercitationibus, et *Quintil. 4. 2. 39.* Verum haec omittamus, ne minus gratiae praecipiendo recta, quam offensa reprobando prava mereamur. — Item opponitur favori apud *Justin. 5. 4. 18.* Sic Alcibiades numquam mediocribus, nec in offensa, nec in favore studiis suorum exceptus est. — Ceterum *Cic. 9. Att. 2.* Magna in offensa sum apud Pompejum. *Caelius ad Cic. 8. Fam. 16.* Offensam subire. Sic *Plin. 2. Ep. 18. extr.* Nec ignoro suscipiendas offensas in eligendo praepceptore. Sed oportet me non modo offensas, verum simultates pro fratris tui filiis tam aequo animo subire, quam parentes pro suis. *Sueton. Vesp. 4.* Offensam gravissimam contrahere. *Petron. Satyr. 87.* Offensa omni deposita, redire in gratiam cum aliquo. *Quintil. 9. 2. 67.* Vitare offensam. et *ibid. 72.* Haec res habet offensam. *h. e. invidiam. Frontin. Aqued. 130.* Officii fidem etiam per offensas tueri praestat. *anche coll'incontrare disgusti.* Adde *eumd. 76. Plin. 8. Ep. 5.* Vivit cum hac (*uzore*) triginta novem annis sine jurgio, sine offensa. — b) Et pro injuria accepta, *offensa, ingiuria, Vellej. 2. 29. 3.* Amicitiarum tenax, in offensis exorabilis, in reconcilianda gratia fidelissimus. *Ovid. 3. Trist. 8. 40.* offensas vindicet ense suas. — c) Videtur etiam active usurpari de injuria, quae alteri fit. *Petron. Satyr. 87.* Quum ob banc offensam praclusissem mihi aditum. Cf. *Tac. 3. Hist. 38.* Ubi asperatum Vitellium, et posse Blaesum perverti, satis patuit iis, qui Principum offensas acriter speculantur, datae L. Vitellio delationis partes. ¶ 3. Specialiter in jure, offensa dicitur quidquid in legem peccatur. *Ulp. Dig. 3. 1. 6.* Puto autem omnes, qui non sponte, sed necessario officio funguntur, posse sine offensa edicti postulare. *Cod. Theod. 4. 11. 1.* Levis offensa contrahere culpam. et 6. 10. 1. Sub qualibet culpa aut erroris offensa.

OFFENSACULUM, i, n. 2. (offenso) id, quod ponitur, ut aliquis in ipsum incidat, offendiculum, *προσκόμμα, intoppo, inciampo.*

I.) Proprie. *Apul. 9. Met. Crebris* offensaculis et assiduis lapsibus contusa crura.

II.) Translate. *Lactant. Opif. D. 1.* Adversarius noster offensacula pedibus latenter opponit. *Prudent. Apotheos. 45.* Lapis ecce nostro sive offensaculo est, Impingat in quem vanitas. *Id. Psychom. 484.* Caecum errare sinit perque offensacula multa Ire.

OFFENSATIO, ōnis, f. 3. (offenso) *l'urtare, l'inciampare, intoppamento, προσκοφίς*, actus offensandi, seu incidendi in aliquid, offensus, lapsus.

I.) Proprie. *Plin. 28. Hist. nat. 16. 62. (221).* Perniones sanat apri pulmo impositus, etsi subtriti sint, contusive offensione. *Quintil. 11. 3. 130.* Jactantur et humeri: quod vitium Demosthenes ita dicitur emendasse, ut quum in angusto quodam pulpito stans diceret, basta humero depende immueret, ut si calore dicendi vitare id excidisset, offensione illa commoveretur.

II.) Translate. *Offensatio memoriae*, quum saepe in recitando memoria haeret, et quasi offensans subsistit. *Seneca 5. Benef. 25.* Ut magistri puerorum discentium, debemus patienter ferre offensiones memoriae labentis.

OFFENSATOR, ōris, m. 3. qui saepe offendit, seu in aliquid incurrit. *Quintil. 10. 3. 20.* Ille qui excipit, si tardior in scribendo, aut inertior in legendo, velut offensator fuerit. *At recentiores rectius leg. offensatus.*

OFFENSIBILIS, e, adject. qui offendere, h. e. incidere et impingere potest. *Lactant. 4. 26.* Is vere claudus existimandus est, qui offensibilis et caducis gressibus per viam mortis incedit. *At leg. offensibilis.*

OFFENSILIS, f. vocem praeced.

OFFENSIO, ōnis, f. 3. actus offendendi, h. e. incidendi in aliquid et impingendi, incursus in aliquam rem, *προσκοφίς* (It. *intoppamento, l'urtare*; Fr. *action de heurter, de donner contre*; Hisp. *el acto de achocar*; Germ. *der Anstoss, oder d. Anstossen*; Angl. *a striking against, tripping, stumbling*).

I.) Proprie. — a) Abstracte. *Cic. 2. Divinat. 40. 84.* Pedis offensio nobis et abruptio corrigie

et sternutamenta erunt observanda. Sic *Plin. 2. Hist. nat. 7. 5. (24).* In auguriis sternutamenta et offensiones pedum. *Cael. Aurel. 2. Turd. 12. sub init.* Eadem ratione (*ob vehementiam spirationis*) etiam aetates medias et pueros (*difficile curabiles aut*): celerius enim inquit spiritum ferri et in spulis perficiendis offensione carnum retardari. — b) Concreto, uti ajunt, sensu. *Cic. Tim. 6.* Mundum ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius, nihil ut asperitatis haberet, nihil offensionis. *h. e. nihil, quo offendere et subsistere tactus possit.*

II.) Translate. ¶ 1. Est laesio, noxa, incommodum, *lesione, nocumento. Cic. 16. Fam. 10.* Graves solent offensiones esse ex gravibus morbis, si qua culpa commissa est. *Id. 4. Tusc. 14. 31.* Animi valeutes morbo tentari non possunt, corpora possunt: sed corporum offensiones sine culpa accidere possunt, animorum non item. *le malattie.* Sic *Scribon. Compos. 213.* Alterum medicamentum facit ad canis morsum et: oiniam quadrupedum: item et ad offensionem in stirpe et cetera vulnera mediocria. et *Marcell. Empir. c. 36. p. 139.* retro ed. *Ald.* Hedera contrita-podagrae et chiragrae et nervorum offensionibus medetur imposita. ¶ 2. Item calamitas, infortunium, *incontro infelice, disdetta, disgrazia, calamità. Cic. pro leg. Manil. 10. 28.* Cujus adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis praepceptis, sed suis imperiis, non offensionibus belli, sed victoriis est erudita. *Cæs. 3. B. C. 47.* Hostes aut praelio superatos, aut aliqua offensione permotos continere. *Cic. 1. Off. 21. 71.* Sed videntur labores et molestias tum offensionum et repulsarum quasi quamdam ignominiam timere et infamiam. ¶ 3.

Saeppissime significat aversum animum, simultatem, inimicitiam, invidiam, odium, *aversione, disgrazia, disgusto, odio*: et est ejus, qui offenditur: cui opponitur gratia, benevolentia, favor. *Cic. Mur. 20. 41.* Sapiens praetor offensionem vitat aequalitate decernendi, benevolentiam adiungit lenitate audiendi. *Id. 4. Ferr. 55. 137.* Suscipere invidiam atque offensionem apud aliquem. et 2. *ibid. 12. 35.* In odium offensionemque alicujus irruere. et 1. *Nat. D. 30. 85.* cadere. *Id. 1. Invent. 21. 30.* Offensionem ecipere. (*h. e. subire, quod Plin. 35. Hist. nat. 4. 7. (23.) dicit.*) et *ibid. 30.* lenire, et post redit. *in Senat. 8. 21.* obliterrate memoria beneficii. *Id. 2. Ferr. 40. 103.* vitare atque effugere. *Id. 1. Att. 17.* accipere. et deponere. et *ibid. afferre. Tac. 2. Ann. 57.* Offensiones accendere. *Cic. 1. Invent. 53. 100.* Indignatio est oratio, per quam conficitur, ut in aliquem hominem magnum odium, aut in reru gravis offensus concitetur. *Id. 13. Att. 23.* Mibi majori offensionum sunt, quam delectationi possessiunculae meae. *h. e. molestia. Id. 4. Tusc. 10. 23.* Habere ad res aliquas offensionem atque fastidium. *h. e. aversari et fastidiri. Plin. 19. Hist. nat. 1. 2. (9).* Hoc apud alios gratiam, apud alios offensionem habet. *h. e. aliis placet, displicet aliis. Inscrip. apud Henzen. 7383.* QVAE MECVM VIXIT IN MATRIMONIO ANNIS XVIII. DIEBUS XX. SINE VLLA LAESURA NEC ANIMAE OFFENSIONE.

OFFENSUNCULA, ae, f. i. *diminut. ab* offensus, levis offensio: et occurrit translate tantum. *Cic. 13. Fam. 1.* Vellim, si qua offensiuncula facta est animi tui perversitate aliquorum, des te ad lenitatem. *se te sei aliquanto disgustato. et Planc. 21. 51.* Vidit, M. Pisooem, in ista redillitate offensiuncula accepta, summos a populo R. esse honores adeptum. *avendo provato il disgusto della ripulsa.*

OFFENSO, as, ōvis, ātuis, are, a. 1. frequentat. vel rectius iotens. *ab* offendo. — Part. *Offensus* et *Offensusus* II. — Offensare est incurere, impingere.

I.) Proprie. *Iucret. 2. 1057.* Sponte sua forte offensando semina rerum, etc. *h. e. occursando, et unum in alterum impingendo et incurrendo. Id. 6. 1051.* Cogitur offensare igitur pulsareque sucta Ferrea testis, aut *urtare*. — *Offensare caput*, ad parietem, aut aliud quippiam allidere, *dar del capo nel muro, quod in desperatione*

rerum fieri solet. *Liv.* 23. 37. Flere omnes repente, et offensare capita.

II.) Translate. *Quintil.* 10. 7. 10. Si non insistentem offensantesque brevia illa atque concisa singulorum modo ejectioni sumus. *h. e.* sæpe berentes in dicendo, ut qui ambulando impingunt in aliquid. *Id.* 10. 3. 20. Si tardior (*al. addunt*) in scribendo, aut incertior (*al. in*) legendo velint offensatus fuerit. *Al. minus recte leg. offensor.*

OFFENSOR, ōris, m. 3. *offensore*, qui offendit, *b. e.* *Ledit. Arnob.* 7. 8. Iras atque animos ponant, et in gratiam suis cum offensoribus recedant.

OFFENSUS, a, um. *V. OFFENDO.*

OFFENSUS, us, m. 4. (*offendo*) incursus, occursatio.

I.) Proprie. *Lucret.* 2. 223. Nec foret offensus natus, nec plaga creata Principis. *Id.* 4. 359. Cogit hebescere cum crebris offensibus aer. *h. e.* crebro incursu, seu occursatione. *Id.* 6. 332. eod. sensu. Non igitur multis offensibus in memorando hesitat. *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 39. Lapidis sancti oppositi omnium offensui.

II.) Translate. ¶ 1. Est id, in quod quis incurrit vel impingit. *Stat.* 12. *Theb.* 283. Sola per offensus armorum et lubrica tabo Gramina. *Seneca Ep.* 107. Per iusmodi offensus emetendum est confragosum hoc iter. *per questi intoppi.* *Al. rectius leg. offensus.* ¶ 2. Ictus læsio, molestia, incommodum. *Lucret.* 3. 940. Sin ea, quæ fructus cuique es, perire profusa Vitaque in offensu'st, cur amplius addere quaeris?

OFFERŪCIO vel obfercio, is, ire, a 4. (*ob et farcio*) valde facere, opplere. *Gloss. Lat. Gr.* Offercio, ἐμπράξιο.

OFFERŪNTIA, æ, f. 1. verba ab offero. *Tertull.* *advers. Marcion.* 24. Considera causarum offerentiam. *h. e.* causas, quæ sese offerunt.

OFFĒRO vel obfero, fers, tili, lalum, ferre, a. anom. (*ob et fero*). Part *Offerens* 2.; *Oblatus* 2. et in seqq. omnibus paragr.; *Oblaturus* et *Offerendus* 2. — Offerre est ante aliquem ferre, appouere, præsentem sistere, exhibere, προσφέρειν (*h. e.* portare o mettere innanzi, presentare; *Fr. porter vers, porter devant, présenter*; *Hisp. llevar, traer hácia, llevar, traer delante, presentar*; *Gerin. entgegenbringen oder bringen*; *Angl. to bring or put before, present*). Occurrit ¶ 1. Stricto sensu de rebus physicis est, ut diximus, ante aliquem ferre, opponere, præsentem sistere. *Accius* apud *Festum* p. 145. 20. *Müll.* Signa extemplo canere ac tela ob mœnia offerre imperat. *Cic. Rosc. Am.* 31. 87. Ex tot sicariis, solus tu inventus es, qui cum accusatoribus sederes atque os tuum non modo ostenderes, sed etiam offerres. *Virg.* 6. *Æn.* 290. Corripit hic ferrum *Æneas*, strictamque aciem venientibus offert. *h. e.* opponit. *Quintil.* 1. 1. 26. Eburneas litterarum formas (*pueris*) in laudem offerre. ¶ 2. Latiori sensu usurpatur de personis aut rebus, quæ ante alicujus oculos se sistunt. *Ter. Hecyr.* 3. 3. 9. Sed continuo vultum earum sensu inmutari omnium, Quia tam incommode illis fors obtulerat adventum meum. *Cf. Ovid.* 3. *Trist.* 9. 23. Cujus (*fratris*) ut oblata est præsentia: Vincimus, inquit. *Cic.* 1. *Divinat.* 37. 81. Quæ (*formæ*) reapse nullæ sunt, speciem autem offerunt. *Sall. Jug.* 12. Quam ille casu ministrum oblatum promissis onerat. *Liv.* 6. 20. *extr.* Nec diis cordi fuisse penam ejus oblatam prope oculis suis. *eseguita quasi sugli occhi loro.* *Virg.* 1. *Æn.* 454. Hoc primum in luce nova res oblata ilmorem lenit. et 2. *ibid.* 340. oblata per lunam Hypanisque Dymasque. *Quintil.* 6. 1. 10. Si, quoties respexisset patronus, offerrebat (*imaginem*) palam. — Sæpe offerre se alicui hoc sensu occurrit. *Ter. Adelph.* 3. 2. 24. et *Hecyr.* 5. 3. 10. Oppido opportune te obtulisti mihi obviam. *Cic.* 3. *Att.* 10. Ne me, quem ille florentissimum reliquerat, perditum illi afflictumque offerrem. *Id.* 5. *ibid.* 13. Græci quasi Epbesio prætoris se alacres obtulerunt. *Adde eumd.* 1. *Divinat.* 36. 79. — *Priscian.* 18. p. 1202. *Putsch.* ait, Romanos Atticorum mora dixisse: oblata sunt vobis et ad vos; sed nullo auctore laudato. ¶ 3. Item

latiori sensu, in bonam partem usurpatur de iis, quæ alicui personæ aut rei sunt utilitati, et est afferre, exhibere, præbere, tradere, deferre, ultro dare. Hinc cum v. dare baud raro jungitur, ut apud *Cic. pro leg. Manil.* 16. 49. Hoc tantum boni, quod vobis ab diis immortalibus oblatum et datum est. et 2. *Ferr.* 1. 1. Id, non humano consilio, sed prope divinitus datum atque oblatum vobis summo reipubl. tempore videtur. — Ceterum *Ter. Hecyr.* 5. 3. 18. Quantum obtuli adventu meo lætitiâ Pamphilo hodie! *Id. Adelph.* 5. 9. 21. Di tibi, Demea, omnes semper omnia optata offerant. *Lucilius* apud *Non.* p. 360. 25. *Merc.* Ut nunc hac re mihi opem et auxilium offeras. *Cic.* 6. *Ferr.* 49. 107. Multis in difficillimis rebus præsens auxilium ejus (*numinis*) oblatum est. *Id. Rosc. Am.* 37. 107. Num ergo dubium est, quin ii obtulerint hanc prædam Chrysogono, qui ab eo partem prædæ tulerunt? *Cæs.* 6. *B. G.* 41. Optatissimum Aumborigi beneficium obtulerant. *Id.* 1. *B. C.* 72. Petrejus atque Afranius, oblata facultate, in castra sese referunt. *Sic Virg.* 4. *G.* 438. Cujus Aristæo quoniam est oblata facultas. et *Cic. Cluent.* 23. 77. et 3. *Cat.* 2. 4. Oblatam sibi facultatem putavit, ut etc. Similiter *Sall. fragm.* 3. *Hist.* 77. 11. ed. *Kritz.* Offerre pugnam. *h. e.* pugne copiam facere. *Rursus Cic. pro leg. Manil.* 2. 4. Occasionem sibi ad occupandam Asiam oblatam esse arbitrari. *Sic Auct. B. G.* 8. 18. Quam sibi oblatam occasionem rei gerendæ existimaret. *Cic.* 2. *Att.* 22. Quod fors obtulerit, id acturus videtur. *Nepos Pelop.* 2. Ut quemque ex proximo locum fors obtulisset, eo patriam recuperare niterentur. *Liv.* 35. 6. Cujus (*hostium exercitus*) delendi oblata fortuna fuerit. *Sall. Cat.* 40. Ubi primum dubiis rebus novandis spes oblata est. *Cic.* 1. *Phil.* 2. 4. Lux quædam videbatur oblata, non modo regno, sed etiam regni timore sublato. *Horat.* 3. *Oil.* 16. 43. bene est cui Deus obtulit Parca quod satis esse nianu. *Phædr.* 2. 1. Attende cur negare cupidis debeas, Modestis etiam offerre quod petierint. *Liv.* 32. 21. *ad fin.* Nolite, si quod omnibus votis petendum erat, ultro offerat, fastidire. *Id.* 40. 23. In omnia ultro suam offerens operam. *Quintil.* 4. 2. 17. Offerre aliquid alicui muneris. *Virg.* 12. *Æn.* 109. Offerre sædus. Huc pertinet et illud *Livii* 9. 3. Ne ferrum quidem ad bene moriendum oblatum est hostis. — Hinc etiam offerre se frequenter occurrit. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 5. 12. Finem feci offerendi mei, ne forte mea sedulitas aut insidiosa, aut impudens videretur. *Id. Planc.* 10. 24. Ultro mehercules se mihi etiam offerentes, ultro pulcicates rogavi. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 31. 99. Si nihil se offeret, quod sit probabilitati illi contrarium. *Id.* 3. *Orat.* 49. 191. Ipsi (*versus*) se offerunt et respondebunt non vocati. *Quintil.* 2. 7. 4. Figuris jam non quesitis, sed sponte et repitio velut thesauro se offerentibus. *Id.* 9. 1. 4. Communi et primum se offerente ratione. — Pro donare, dicare, consecrare Deo, vel Ecclesie, Christianis sæpe usurpant. *Prudent.* 5. *Cathemer.* 159. et 2. *περί σταθ.* 75. — Offerre sacrificium, *Sulpic. Sever.* 2. *dial.* 2. *h. e.* Missam agere. ¶ 4. Item latiori sensu, sed in malam partem, usurpatur de iis, quæ alicui sunt impedimento, incommodo, damno, et est afferre, inferre, opponere. *Plaut. Rud.* 2. 6. 30. Mendicitatem mihi obtulisti opera tua, Dum tuis ausculto magnificis mendaciis. *Id. Pen.* 2. 3. 17. et 4. 2. 39. Offerre moram alicui. *Ter. Hecyr.* 5. 1. 14. Inmerente injuriam. et 3. 3. 23. vitium virgini. *Lucilius* apud *Non.* p. 360. 22. *Merc.* Homines ipsi hanc sibi molestiam ultro atque ærumnam offerunt; ducunt uxorem. *Cic.* *Sext.* 21. 48. Qua (*manu*) mortem sæpe hostibus obtulisset. *Id. Rosc. Am.* 13. 37. mortem parenti. *Id. Vat.* 10. 24. In senatu confessus esset, se cum telo fuisse, *Cn. Pompeio* suis manibus necem offerre voluisse. *Id.* 2. *Phil.* 38. 99. stuprum alicui. *Sic Id.* 5. *Fin.* 22. 64. Quæ per vim oblatum stuprum voluntaria morte lucret. *Id. Amic.* 18. 65. Ab aliquo oblatas criminationes repellere. *Al. leg.* illatas; *al. aيلات.* *Id. ibid.* Ut ne criminibus inferendis delectetur, aut credat oblati. *Liv.* 51. Oblato falso crimine insontem oppressit. *Ca-*

tull. 64. 247. Theseus qualem Minoidi lactum Obtulerat mente inmemori, talem ipse recepit. *Cf. Plaut. Cas.* 3. 5. 49. tu mihi offers marorem. *Tac.* 4. *Ann.* 59. Ac forte illis diebus oblatum Cæsari anceps periculum auxit vana rumoris. *Cic.* 13. *Fam.* 1. a med. Neque multi sunt, et diffugiunt qui sunt, metu obiato. *h. e.* injecto, ut *Forcellinus* interpretatur. *Sic Id.* 10. *ibid.* 12. Recitatis litteris, oblata religio Cornuto est pullariorum adinonitu. — Fere autem dicitur de iis, quæ inferuntur extrinsecus: et oblatum opponitur intestino. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 15. 48. Neque ut quidquam interesset inter intestinum et oblatum. et 1. *ibid.* (*post.*) 11. 40. Impulsio oblata extrinsecus. *Sic Id. Dom.* 24. 62. Domus ardebat non fortuito, sed oblato incendio. *h. e.* immissio. *Lucret.* 2. 950. Nam quid præterea facere ictum posse reamur Oblatum, nisi discutere et dissolvere quæque? — *Oblatum furtum*, cujus meminit *Gell.* 11. 18. dicitur, quum res furtiva tibi ab aliquo oblata sit, eaque apud te concepta sit, utique si ea mente data tibi fuerit ut apud te potius, quam apud eum, qui dederit, conciperetur: nam tibi, apud quem concepta sit, propria adversus eum, qui obtulit, quamvis fur non sit, constituta est actio, quæ appellatur oblata. Ita *Cajus 3. Institut.* 61. 1. Brevius in *Epit.* ejusdem *Caji Institut.* l. 2. tit. 10. Oblatum furtum dicitur, quum res furtiva alicui ita a fure datur, ut apud ipsum furcm inveniri non possit. — Ceterum eadem, de qua diximus, significatione se offerre usurpatur a *Cic.* 1. *ad Brut.* 15. ante med. Romam ut veni, statim me obtuli Antonii sceleri atque dementia. *h. e.* opposui, ut *Forcellinus* interpretatur. *Liv.* 2. 16. *ad fin.* Fusoque ingenti exercitu, qui se ingredientibus lines consulibus ferociter obtulerat. *Id.* 2. 60. Hinc tantæ concordie ducis exercitus non ausi offerre se, Equi vagari populabundum hostem per agros passi. *Cf. Tibull.* 4. 1. 148. Nulla tibi adversis regio sese offeret armis. ¶ 5. Item est se, vitam suam, aliam personam aut rem periculis, aut morti obicere, exponere. *Plaut. Capt.* 2. 1. 33. Nam tu nunc vides pro tuo caro capite Carum offerre meum caput vilitati. *Accius* apud *Cic. Sext.* 56. 120. Re dubia haud (*al. nec*) dubitavit vitam offerre, nec capiti pepercerit. *Id.* apud *Non.* p. 95. 24. *Merc.* Nosque ut seorsum dividis leto offeras. *Cf. Lucret.* 3. 1041. Sponta sua leto caput obvius obtulit ipse. *Cic. Sull.* 30. 84. Caput meum obtuli pro patria periculis omniibus. *Id. Sext.* 28. 61. Consule me obtulisti in discrimen vitam suam. *Id. ibid.* 1. 1. Se et salute suam in discrimen offerre pro statu civitatis et pro communi libertate. *Liv.* 3. 11. Multum et consules se abstinebant, ne cui in colluvione rerum majestatem suam contumelie offerrent. Huc referri potest et illud *Cic. Rabir.* *Post.* 8. 22. In custodia etiam fuit regia, et vita ejus oblata pænæ est. *h. e.* exposita, subjecta, *esposta, soggettata.* *At Orellius legit* oblata pænæ est. — *Se offerre* sæpissime occurrit. *Cic. Sext.* 28. 61. Non offert se ille istis temeritatibus. *Id. Pis.* 9. 21. His (*tempestatibus*) unum me pro omnium salute obtuli. *Id.* 3. *Cat.* 12. 28. Eos, qui se pro salute vestra obtulerint invidiæ periculisque omnibus. *Cf. Liv.* 3. 59. *extr.* Nec satis audentibus singulis invidiæ se offerre. *Rursus Cic.* 1. *Off.* 24. 89. Ne offeramus nos periculis sine causa. *Cæs.* 3. *B. C.* 73. *extr.* Atque ii, qui ante dimicare timuissent, ultro se proelio offerunt. *Cic.* 1. *Tusc.* 15. 31. Offerre se ad mortem pro patria. *Id. Mil.* 34. 94.; et *Cæs.* 7. *B. G.* 77. ultro se morti pro aliquo.

OFFERTOR, ōris, m. 3. *offeritore*, oblator. *Commodian.* *Instruct.* 39. de *Ibele.* In fratris exilio offeror inactatus a fratre.

OFFERTORIUM, ii, n. 2. locus, in quo sacrificia offeruntur. *Isid.* 8. *Orig.* 19. Offertorium tali causa sumpsit vocabulum. Fertum animi dicitur oblatio, quæ altari offertur, et sacrificatur a pontificibus, a quo offertorium nominatur, quasi propter fertum.

OFFERTUS. *V. EFFERTUS.*

OFFERUMENTA, æ, f. 1. *staffilata, botta, lividura, cicatrice*, plaga, et vibax oblata impres-

saque tergo: metaphorice ab offerumento, quod dicitur de donariis, que in templorum parietibus habentur. *Plaut. Rud.* 3. 4. 48. Nisi offerumentas habebis plures in tergo tuo, quam ulla navis longa clavos: tum ego ero mendacissimus.

OFFERUMENTA, ōrum, n. plur. 2. ἀναθήματα, donaria, que illis offeruntur. *Paul. Diac. p.* 188. 10. *Müll.* Offerumenta dicebant que offerrebant. *scil.* diis.

OFFEX, icis, m. 3. qui officit. *Gloss. Isid.* Offex improffitor, qui officit.

OFFIBULO vel oblibulu, as, are, a. 1. infibulare. *Gloss. Isid.* Obfibulare, concludere, circumdare.

OFFICIALIS, e, adject. τὸ περὶ καθήκοντος, ad officium pertinens, vel de officio tractans. *Ulp. Dig.* 38. 1. 6. Fabricis operæ ad heredes transeunt, officiatus non transeunt. *h. e.* que in officii et obsequii præstatione consistunt. *Id. ibid.* 12. 6. 26. *v. met.* Si libertus operas patrono exhibuit non officialis, sed fabrilis. *Lactant.* 6. 11. et 18. *note met.* M. Tullius in suis officialibus libris hoc idem suadet. — *Hinc*

Officialis, is, m. 3. absolute, substantivorum more. est minister magistratus, officialis.

1.) Proprie. *Apul. 1. Met.* Editis jubet officialem suum insuper pisces ascendere, et pedibus suis totos obtinere. *Inscript. apud Gruter.* 422. 7. L. IVLIO L. F. PAL. IVLIANO PRO PR. PROVINCIÆ AVITANIANÆ CONSVLI OFFICIALES EIUS PROVINCIÆ AVITANIANÆ OPTIMO PRAESIDI. *Ulp. Dig.* 36. 4. 5. *ad fin.* Aut per viatorem, aut per officialem præfecti introducendus est in possessionem. *Coil. Theod.* 8. 7. 2. Universi officiales diversorum officiorum. *Inscript. apud Orell.* 2952. TYSANDER AVG. LIB. OFFICIALIS. — **Officiales** etiam dicuntur, qui in aliquo collegio munere funguntur, quique fortasse ibidem sunt atque *initialis*, quam voc. *V. Inscript. apud Allegranza, Opusc. erud. p.* 320. PROVISIONES IN PERPET. PER OFFICIALES C. CENT. *h. e.* collegii centonarium.

2.) Figurate. *Tertull. 1. advers. Marcion.* 25. *ad fin.* Emulationi occurrant necesse est officiales suæ, ira, discordia, odium etc.

OFFICINA, æ, f. 1. Ratione habita etymii, sunt qui hanc vocem cum nomine officium conjungunt; plerique tamen putant officinam esse per syncopeam ab officina, qua forma legitur apud *Plaut. M. glo.* 3. 3. 7. et *Jul. Valer. Res gest. Alex. M. edente A. Muo.* 3. 83. *in fin.* — Ceterum officina

1.) Proprie ¶ 1. Abstracte rari admodum occurrit, et est operæ præstatio alicui adhibita in opere aliquo faciendæ, laboro, facimento, operatione, ἀποτέλεσμα. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 2. 1. (2). In magnis corporibus facilis officina, sequaci materia, fuit: in his (insectis) tam parvis que ratio, quanta vis, quam inextricabilis perlicia! ¶ 2. Sæpiissime usurpatur concreto, uti ajunt, sensu, et generatim est locus, in quo artifices opera faciunt; ἐργαστήριον (II. bottega, officina, fubriciu; Fr. utelier, laboratoire, fubrique, manufacture; Hsp. oficina, manufactura; Germ. die Werkstatt, Werkstätt, Fabrik; Angl. workshop, workshop). Differt ab apotheca, in qua res candide asservantur: et a taberna, in qua vinabz præstant. *Cic. 1. Off.* 42. 150. Quilices omnes in sudida arte versantur: nec enim quidquam ingenium potest habere ethica. *Id.* 6. *Fam.* 24. 51. Postquam tantam multitudinem collegerat emblematum, ut ne munus quibz cuiquam reliquisset: instituit officinam Syracusis in regia maximam. Palam artifices omnes, calduras ac vasculares curvæari jubet: et ipse suos complures habebat. *Id.* 6. 20. Quam domus ejus fuisset, ubi nunc ades atque officina Manæ est. *Vepus Agesil.* 3. Officiis armorum institutis, magna industria bellum apparavit. *Add. Cæs. 1. B. C.* 34. *Horat. 1. Od.* 4. 7. dum gravis Cyclopium Vulcanus ardens urit officinas. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (85). Apelles Alexandro in officina impræte multa discrediti silentium comiter suadebat. *Id.* 16. *ibid.* 6. 8. (23). Officina ærariorum. *Id.* 9. *ibid.* 38. 62. (133). tingentium. *Id.* 36. *ibid.* 22. 47. (165). toustrinatum. et 35. *ibid.* 11. 40. (143). fullo-

num. et *ibid.* 12. 45. (155) platarum. et 18. *ibid.* 10. 20. (89). ærariæ et chartariæ. *Colum.* 8. *R. R.* 12. 17. cetariorum. *h. e.* in quibus piscium salsamenta lunt. — Videtur dici etiam de taberna. *Sueton. Gramm.* 23. Quam officinas promercatum vestium exerceret. ¶ 3. Ilinc speciatim *Colum.* 8. *R. R.* 3. 1. et 8., et 4. 3. et 5. 19. **Officinam cohortalem** vel absolute officinam vocat ornithonem, seu gallinarium in villa: quia ibi gallinæ ova pariunt.

2.) Translate. *Cic. 2. Phil.* 14. 35. Cujus domus quæstuosissima est falsorum commentariorum et chirographurum officina. *At.*, inter quos Orellius. *leg. domi, quod rectius videtur. Id. Rosc. Am.* 46. 134. Officina nequitie, et deversorium flagitiorum omnium. *Lib.* 39. 8. *ad fin.* Falsi testes, falsa signa, testimoniaque ex eadem officina exibant. *Cic. Brut.* 8. 32. Isocratis domus cuncte Græciæ quasi ludus quidam atque officina dicendi. *Id.* 1. *Legg.* 13. 36. Philosophi, qui quasi officinam instruxerunt sapientie. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 7. (88). Pulmo spirandi officina, attrahens ac reddens animam.

OFFICINATOR, ōris, m. 3. *utiere, mastro, fubbro, artefice, pulvion di bottegu, ἐργαστήριος*, officinam exercens, in officina laborans, artifex, faber. *Vitruv.* 6. 11. *sub fin.* Quam magnifice opus perfectum aspicietur, ab omni potestate impense laudantur: quam subtiliter, officinatoris probabitur exactio. *h. e.* fabri diligentia in extruendo. *Apul. 9. Met.* Fœrens negotii officinator noster attentus ferias nobis fecit. *Inscript. apud Gruter.* 74. 1. OFFICINATORIBUS MONETÆ AVARIÆ CAESARIS FELIX LIB. OPTIO ET EXALTIUM AVREI ARGENTI AERIS etc. *Alia apud eund.* 313. 5. EYFEDRES AVGG. LIB. OFFICINATOR A STATVIS. *Adde ibid.* 1046. 5. *Alia apud Orell.* 3226. HERCVLI AVSACRYM OFFICINATORIBUS ET NYMVLARI OFFICINARVM ARGENTARIARVM FAMILIÆ MONETARI. *Adde aliam apud eund.* 1090.

OFFICINATRIX, icis, f. 3. bottegaja, quæ officinam exercet. *Inscript. apud Zaccaria, Stor. lett. d'Ital.* T. 9. p. 494, quæ est apud *Orell.* 4257. IVNA CROCALLE OFFICINATRIX.

OFFICIO, ficis, fici, factum, ficere, 3. Part. **Officiens** et **Offertus** I. — Officere, ex ob et facio, proprie est *favere se obvium alicui rei vel personæ, tam auxiliandi et obsequendi, quam impediendi et obstandi causa.* Apud *Lucret.* 5. 889., quod a nonnullis in bonam partem affertur. *Lachmannus* pro *offit* recte legit *offipit*. Haque *officere* in malam semper partem accipitur, et est impedire, obstarè, obesse, nocere, ἀνταρξίτω (II. *impedire, fur contro, nuocere, pregiudicare; Fr. faire obstacle à, obstruer, intercepter, empêcher; Hsp. impedir, obstruir, interceptar; Germ. versperren, in den Weg oder ins Licht treten, sich vorhindernd entgegenstellen; Angl. to hinder, stop, obstruct, stand in the way of, be hurtful to, hurt*).

1.) Proprie occurrit — a) Sæpiissime cum Dativo. *Cic. 5. Tusc.* 32. 92. Diogenes Alexandro roganti, ut diceret, si quid opus esset. Nunc quidem paullulum, inquit, a sole. Offecerat videlicet apricanti. *h. e.* offecerat se, seu corpus suum. — *Hinc in jure Cic. Rabir. Post.* 10. 43.: et *Capus 2. Insti.* 31. et *Dig.* 8. 2. 2. et 10. et 23: et *Ulp. Dig.* 8. 2. 15. et 39. 1. 5. Officere luminibus. *V. LEMEN.* Similiter *Cic. 1. Ocat.* 39. 179. Quicumque partiente cæli officeretur. — Ceterum idem *Cic. 2. Vat. D.* 19. 49. Umbra terræ soli officiens noctem efficit. *Sall. Jug.* 62. *in fin.* Quam alii in angustiis ipsi sibi propinquant officent. *Id. ibid.* 56. Aciem, quo hostium itineri officeret, laticus purigit. *Act. B. Afr.* 52. Nisi pulvis vento hatus omnium prospectui offecisset. *At. leg. prospectu: ut. prospectibus. Cic. 3. Off.* 16. 66. Demoliri ades, quarum altitudo officeret auspiciis. *Id. At.* 490. Sin autem officiens signis mans ubstruel altos, Aut adiment luceam cæca caligine nubes. *Farro 1. R. R.* 7. 2. Quæ suo quidque loco posita sunt, ea minus loci occupant et minus officit aliud alii ab sole ac luna, et vento. *Ving. 1. G.* 69. officunt laticis frugibus herba. — b) Cum Accusativo. *Act. B. Afr.* 61. Cæsar adversa-

riorum excursionibus iter officere non intermittit. *impedire, chiudere.* Alii pro iter legendum putant ita. — c) Passive. *Lucret.* 2. 154. corpuscula inter se retrahuntur et extra Officiuntur, uti cogantur tardius ire. *h. e.* impediuntur. *Id.* 4. 763. *de somno.* omnes Corporis effecti sensus per membram quiescunt. *Id.* 5. 774. Quove modo soleant officio lumine obire. *mox contra dicit* aperto lumine. — d) Sequentem quominus, affertur a *Fovcellino* illud *Lucret.* 1. 975. prohibere et officere, quominus etc. At *Lachmannus* legit *efficere*.

2.) Translate. — a) Cum Dativo. *Cic. Brut.* 17. 66. Horum concisis sententiis officit *Thæopompus* altitudine orationis suæ. *Id. Rosc. Am.* 38. 112. Cur te mihi offers, ac meis commodis officio simulato, officis et obstas? Sic *Id. ibid.* 2. 6. Ei pecunie vita Sex. Roscii obstarè atque officere videtur, et *Lib.* 2. 2. *met.* Id officere, id obstarè libertati. *Id. præf. lib.* 1. Officere nominis. *h. e.* favere. *Soll. Cat.* 28. *ext.* consiliis alicujus. et *ibid.* 6. Timor animi aurihus officit. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 7. 26. (63) Lactucæ officunt claritati oculorum. — b) Sequentem quominus. *Plin.* *ulter 6. Ep.* 29. Nec vero Isocrati, quo minus haberetur summus orator, officit, quod infirmitate vocis impediatur.

OFFICIOSE, adverb. Comp. **Officiosus** et **Sup. Officiosissime**. — Officose est idem ac cum officio, *officiosamente, cortesemente, ἐπιμετῶς.* *Afranius* apud *Charis.* 2. p. 187. *Putsch.* Te istuc facere officiose scio. *Sic Cic. Anic.* 20. 71. Quod officiose et amice et cum labore aliquo suo factum quærit dicere. *Id.* 6. *Att.* 1. *ad fin.* Officiosus fecit, quod etc. *M. Scaurus* apud *Charis. tor. cit.* M. Brutum ita officiose atque observanter tractaverit. *Rursus Cic. 1. Att.* 20. *sub in.* Quam ad me ita suaverit, diligenter, officiose et humaniter scripseris, ut ne expectare quidem abs te tantum facilitatis ac mansuetudinis poterim etc. *Plin.* 10. *Ep.* 32. Officiosissime venit ad me. *Apul. de Mag. ad fin.* In quo (testamento) mei officiosissime et honestissime meministi.

OFFICIOSITAS, atis, f. 3. *affsziosità, cortesia.* *Solon. varm.* 23. 178. Seu nos eximii simul tenent Neclens officiositas Marini.

OFFICIOSUS, a, um, adject. (officium). Comp. **Officiosus** et **Sup. Officiosissimus** I. — Officiosus ¶ 1. Generatim est qui libenter, vel probe officium, seu beneficium alicui exhibet, sive qui obsequi alteri multum studet, *ὑπακούων* (II. *offizioso, pronto a far piacere, cortese, obbligante; Fr. officieux, obligant, serviable, favorable, empressé, zélé; Hsp. oficioso, obligante, servidero, apresurado; Germ. dienstergeben, fertig, gsfällig, zuvorkommend, voller Gefälligkeit und Dienstfertigkeit; Angl. ready to serve, kind, obliging, courteous, officious*). Usurpatur a) De hominibus, et quidem absolute. *Cic. 13. Fam.* 21. *ext.* Hominem pudentem et officiosum cognove is. *Id. Rosc. rom.* 6. 18. Est ne quisquam, qui tibi pariter, pulentior, humanior, officiosior, liberaliorque videatur? *Id.* 13. *Att.* 45. *ad fin.* Equidem, si ex munibus esset eligendum, nec diligentiorem, nec officiosorem, nec nostri studiosiorem facile delegissem Vestorio. *Id.* 11. *Fam.* 22. Homo summum ingenio, summa virtute, officiosissimus preterea et gratissimus. *Id. Pis.* 23. 55. Officiosissima nalin candidatorum. — Et cum præpos. *in. Cic. 14. Fam.* 16. Voluntaria debuit in te officiosior esse, quam fuit. *Id.* 3. *Ferr.* 24. 63. Hominis Lampaceni summe in omnes civis R. officiosi. *Cf. Ovid.* 4. *Trist.* 7. 3. Tempore tam longo cur non tua dextera versus Quamlibet in paucos officiosa fuit? — b) De abstractis et aliis. *Cic. Planc.* 19. 46. Officiosa auctitia. *Ovid.* 3. *Pont.* 2. 17. voluntas. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 8. sedulitas. *Ovid.* 4. *Pont.* 2. 5. Orba tamen numeris essayit epistola nunquam Ire per alternas officiosa vices. ¶ 2. Aliquando officiosi per jocum dicti sunt impudici et obsceni, in rebus turpibus facile obsequentes. *Seneca præf. l. 4. Excerpt. rontrov. ad fin.* **OFFICINUM** I. 4. c. — **Officiosus dotor** apud *Cic. 3. Tusc.* 28. 70. est

qui recte et ratione suscipitur, et iustam causam habet, ita ut ad officium pertinere dolere, ut si quis doleret, quod sapiens non sit. Sic *Id. Mūl.* 5. 12. Officiosi labores. *Seneca Ep. 99. a med.* Officiosa pietas. — Hinc

OFFICIOSUS, i, m. 2. absolute, substantivorum more, est servus, qui in balneis vestimenta lavantium servat. *Petron. Satyr. 92.* At ego ne mea quidem vestimenta ab officioso recepissem, nisi notorem dedissem. *Al. aliter leg.*

OFFICIOSUS, i, m. 2. *V. voc. præced. in fin.* **OFFICIPERDA**, æ, m. 1. et **Officiperdus**, i, m. 2. qui officium, seu beneficium perdit, dum gratiam non reddit. *Cato 3. distich. 87.* Gratius officii, quod sis magis carior, cato, Ne nomen subess, quod dicitur officiperdæ. — Alio sensu in *Gloss. Isid.* Officiperdi, qui sui laboris non habent remunerationem. *Catonis* quoque dicuntur officiperdi. *Hæc Isid.* qui allatos *Catonis* versus respicere videtur. Sed uterque locus parum habet auctoritatis in lingua Latina. De distichis *Catonis* multa *Fabric. in Biblioth. Lat. l. 4. c. 1. sect. 8.*

OFFICIUM, ii, n. 2. Ratione habita etymi, *Forcellinus* hanc vocem a verbo officio deducit, et addit: Observandum porro est, verbum officio in malam partem, noniam vero officium inde derivatum la bonam semper accipi. Sunt tamen, præcipue inter recentiores, qui ut ab officina per syncope officina, ita ab officium, h. e. opus facere, nomen officium factum esse putant. Ceterum officium universim est id, quo quis vel quid pro natura sua fungi debet: præstatio ejus operis, quod quisque vel quidque præstare debet; quod quisque efficere debet, observata locorum, temporum et personarum ratione; congruus actus uniuscujusque personæ; id, in quod quisque debet incumbere, ut ipsam pro luci, temporis et personæ qualitate reddat effectum. Unde ex. gr. in familia bene ius tuta dicimus, omnes in officio esse oportere. id est agere que debent, το καθήκον (It. funzione, esecuzione di ciò che si deve prestare, azione conforme all'obbligo, dovere, obbligo arico, assunto, puntualità, officio; Fr. fonction, accomplissement de ce qu'on doit, ce qu'on est obligé de faire, devoir, officio, rôle Ilsp. función, acción y ejercicio de algun empleo, la obra que cada uno debe hacer, deber; Germ. die Werkverrichtung, Vollziehung dessen, was Jemandem zu thun obliegt. pflichtgemasse Handlung oder Leistung, Pflichten erfüllung, Dienstleistung, oder Verriichtung, binweinsfach Pflicht, Aufgabe, Schuldhaltung wiederzugeben; Angl. a duty, office, charge, trust, engagement, that to which a man is by any natural or legal obligation bound, business).

1.) Proprie. ¶ 1. Universim. — a) De humani corporis membris, et aliis hujusmodi *Ter. Eun. 4. 5. 3.* Postquam surrexi, neque pes, neque nomen satis suum officium facit. h. e. impedita omnia sunt vino, quo minus etc. *Lucret. 1. 336.* *Luchmann.* namque officium quod corporis exstat, Officere atque obstar, etc. *Cic. 2. Divinat. 52. 107.* Si sine oculis non potest existere officium et munus oculorum, possunt tamen aliquando oculi non fungi suo munere. *Ovid. 1. Met. 744.* Officioque pedum Nympha contenta duorum Erigitur. Cf. *eumd. 12. ibid. 91.* removebitur omne Tegminis officium. *Cæc. Aurel. 2. Tard. 1. n. 37.* Si odorandi officium erit paralyti vitium. *Id. 2. Acut. 38. n. 222.* Siquidem (aqua) adjuvet solutionem (corporis); faciat etiam delectationem quadam ventris officium provocari. — b) De brutis animalibus. *Cic. 4. Herenn. 34. 46.* Nam quum canes funguntur officiis luporum, cui præsidio pecus credemus? *Horat. 2. Mure, qui tamen vicem servi gerit, 2. Sat. 6. 107.* velut succinctus cursilat hospes Continatque dapes, nec non verniliter ipsis Fungitur officia. — c) De hominibus. *Plaut. Stich. 1. 1. 34.* An id dotes, soror, quia illi suum officium non colunt, quum tu tuum facis? et *ibid. 39.* Quia pol meo animo omnes sapientes Suum officium requimus colere et facere Quamobrem ego

te hoc, soror, tametsi's major, Monco ut tuum memineris officium. *Ter. Heaut. 1. 1. 13.* quasi nemo siet, Ita tute attente illorum (servorum) officia fungere. *Id. Andr. 1. 1. 141.* Nunc tuumst officium, has bene ut adsumles nuptias. *Propert. 4. 9. 47.* Idem ego Sidonia feci servilia palla Officia et Lydi pensa diurna colo. *Colum. 12. R. R. 4. 3.* His autem omnibus placuit, eum, qui rerum harum officium suscepit, castum esse continentemque oportere. ¶ 2. Speciatim, ratione habita artis, in qua se quis exercet, vel magistratus, quo fungitur, et similia, — a) Officium est id, in quo quisque pro personæ qualitate debet incumbere, incombenza, parte, sfera d'azione, dovere, obbligo. *Cic. 1. Orat. 31. 138.* Oratoris officium est, dicere ad persuadendum accommodate. Sic *Id. 2. Herenn. 1. 1.* Hoc et priore libro egimus, quum de quinque oratoris officiis tractarem. *Cincius apud Festum p. 173. 10. Mūl.* De officio juris consulti. *Quintil. præfat. 21.* Rhetoris officium. *Id. 8. 5. 35.* Officium grammaticorum. *Cic. 16. Att. 14.* Id autem, quid dubitas, quia etiam in rem publicam præclare caderet? Nonne dicimus, consulum officium, senatus officium, imperatoris officium? *Cæs. 3. B. C. 5. in fin.* Præerat Egyptiis navibus Pompejus filius, Asiaticis D. Lælius, Syriacis C. Cassius: — toti tamen officio maritimo M. Bibulus præpositus cuncta administrabat. Et *Id. ibid. 8.* Huic officio præpositus erat Fufius Kalenus legatus. *Id. ibid. 103.* Confecto legationis officio — b) Augustorum præcipue temporibus, magistratus quoque officium dicitur, quia jus, quod cuique debetur, reddit, vel quia populo opem fert, vel quia honoris gratia institutus est, carica, magistratura. *Sueton. Vesp. 21.* Deinde perfectis epistolis, officiorumque omnium brevioribus. *Id. Aug. 37.* Nova officia excogitavit. *Plin. Paneg. 91. de præfectura ærarii.* Nondum biennium compleveramus in officio laboriosissimo et maximo. Hinc illa *ICTorum*, Cavere apud officium, deponere apud officium, etc. *Paul. Dig. 2. 4. 17. et Ulp. ibid. 9. 7. extr. V. et infra sub II.* — c) Hinc ex officio, per debito, per obbligo. *Ulp. Dig. 21. 1. a med.* Id in tutore et curatore dicendum erit, veterisque, qui ex officio pro aliis interveniunt. ¶ 3. Item speciatim, morali ratione, officium est congruus actus uniuscujusque personæ, sive id quod cuique agendum est ex morali legi præcepto, dovere morale. *Cic. 1. Off. 3. 8.* Et medium quoddam officium dicitur, et perfectum, Perfectum officium rectum opinor vocemus, quod Græci καρπιδωμια: hoc autem commune καθήκον vocant. *Id. ibid. 2. 4.* Latissime patere videntur ea, quæ de officiis tradita — et præcepta sunt. Nulla enim vitæ pars neque publicis neque privatis, neque forensibus neque domesticis in rebus, neque si tecum agas quid, neque si cum altero contrahas, vacare officio potest; in eoque et colendo sita vitæ est honestas omnis et in negligendo turpitude. *Id. 3. Fin. 17. 58.* Est autem officium, quod ita factum est, ut ejus probabilis ratio reddi possit. et *infra.* Quod autem ratione actum sit, id officium appellamus. *Ter. Andr. 1. 5. 1.* Hocine'st officium patris? *Pacuvius apud Cic. 2. Tusc. 21. 50.* Conquei fortunam advorsam, non lamentari decet. Id viri est officium: stetus muliebris ingenio additus. *Cic. 14. Fam. 1. ad fin.* Si erunt in officio amici, pecunia non deerit. *Id. 3. Verr. 51. 135.* Summo officio præditus homo. h. e. qui omnino id, quod decet, strenue facit. *Cæs. 4. B. G. 25.* Ego certe meum rei publicæ atque imperatori officium præstitero. — Elegantissimæ sunt hujus vocis locutiones. *Liv. 8. 19. ad fin.* Esse in officio, stare in dovere. *Ter. Adelph. 1. 1. 44.* Officium suum facere, fare il suo debito. *Nepos Miltiad. 7. et Cim. 2.* Redire ad officium, ritornare a suoi doveri. Cf. *eumd. Datam. 2.* Reducere aliquem ad officium. *Cic. 15. Fam. 20.* Esse frequenter in officio. h. e. sæpe in officio suo adimplendo versari. *Id. 5. ibid. 17.* Omnia officia amicitia diligenter sancteque servare. et *Id. 2. Invent. 22. 65.* Pietas, quæ erga patriam, aut parentes, aut alios sanguine conjunctos officium conservare mo-

neat. *Id. 3. Att. 15.* Exsequi officia. Sic *Id. Senect. 10. 34.* Exsequi regis officia et munera. *Id. 3. Fam. 8.* Fungi officio (quod *Ter. Heaut. 3. 3. 19.* fungi officium dixit). *Id. Divin. in Q. Cæcil. 14. 47.* Satis facere officio suo. *Plin. 10. Ep. 56.* Implere officii sui partes. *Ovid. 7. Met. 337.* Præstare officium patri. *Sueton. Tib. 11.* Officii duxit, exorare patrem. *stimō suo debito.* Alio sensu *Quintil. 4. 1. 7.* Duci officio vel cognationis, vel amicitia. *Cic. Rosc. Am. 25. 70.* Retinere aliquem in officio. *Plaut. Pseud. 1. 2. 17.* Commonere aliquem officium suum. *Id. Trin. 3. 2. 71.* Meminisse officium suum. *Cic. 1. Att. 3.* Manere in officio. *Contra Id. 1. Off. 9. 28.* Officium suum deserere. et *10. 32.* Discedere ab officio. *Id. 7. Fam. 3.* Deesse officio suo. *Id. 1. Verr. 10. 28.* Decedere de officio ac dignitate. *Id. 5. ibid. 1. 2.* Declinare ab religione officii. *Plautus apud Cic. 10. Fam. 4.* Præterire officium. *Liv. 45. 23.* Cessare in officio. *Cic. Amic. 2. 8.* Abducere aliquem ab officio. ¶ 4. Item, ratione habita amicitia, societatis et similia, officia dicuntur quæ quis benevolentia, amoris, obsequii etc. causa alteri præstat, ut si quis benevolentia, amoris, obsequii etc. causa alteri pro viribus prodest, gratificatur, benefacit, attenzioni, riguardi, gentilezze, beneficij, servigi. — a) Generatim. *Cic. 13. Fam. 55. ad fin.* Peto abs te pro nostra conjunctissima necessitudine plurimisque officiis paribus ac mutuis, ut voluntate, auctoritate, studio tuo perficias etc. *Id. 5. ibid. 5. in it.* Quum T. Pomponius, homo omnium meorum in te studiorum et officiorum maxime conscius, ad te proficisceretur etc. Sic *Id. Amic. 14. 49.* Nihil est remuneratione benevolentia, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. et *Flacc. 22. 52.* Multa et magna studia et officia in aliquam civitatem conferre. *Id. Amic. 20. 71.* Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium; quæ meminisse debet is, in quem collata sunt, non commemorare, qui contulit. (Cf. *Id. Sull. 20. 58.* Vir singulari officio in rem publ. h. e. qui de re publ. optime est meritus.) Ceterum *Id. 13. Att. 20.* Torquatu nostra officia grata esse facile patior, ea que augere non desinam. *Id. 7. Fam. 31.* Reliquum est, ut officiis certemus inter nos. *Id. 7. Verr. 71. 182.* Suis officiis benevolentiam alicujus allicere. *Id. 5. Fam. 2. ad fin.* Nec in te, ut scribis, animo fui mobilis. Sed ita stabili, ut in mea erga te voluntate etiam desertus ab officiis tuis permanerem. *Id. 3. ibid. 9. in it.* Vix tandem legi litteras dignas Appio Claudio, plenas humanitatis, officii, diligentia. *Virg. 2. Æn. 548.* officio ne te certasse priorem Penitente. *Colum. 2. R. R. 15. 8.* Licet silecem sine injuria vicini, etiam cum officio decidere. — b) Speciatim animadvertenda sunt urbana officia, quum quis honoris causa alteri aderat, ex. gr. in urbem venienti obviam prodibat, alterum salutabat et seclabatur. domo deducebat, domum reducebat, etc. *V. Cic. Mur. 33. 69. et 34. 71.*, qui hoc postremo loco ait: Nulla est pena, quæ possit observantiam tenuiorum ab hoc vetere instituto officiorum excludere. *Nepos Att. 4.* Nihilominus amicis urbana officia præstitit: nam et ad comitia eorum ventitabat, et, si qua res major acta est, non defuit. *Auct. B. G. 8. 50.* Officia præstare alicui honores petenti. *Sueton. Claud. 26. extr.* Celebrare officium nuptiarum alicujus. *Juvenal. 2. 134.* Quæ causa officii? quid quæris? nubit amicis. *Plin. 1. Ep. 9.* Officio toge virilis interfui. Cf. *Sueton. Claud. 2.* Togæ virilis die sine solemnio officio lectica in Capitolium latus est. *Id. Tib. 12.* Vitans præternavigantium officia, quibus frequentabatur assidue. *Id. Cæs. 71.* Officia prosequentium. — *Suprema officia sunt funera. Tac. 5. Ann. 2.* Quod supremis in matrem officiis defuisset. — c) Item, in re obscena officium est turpe obsequium, et tum active, tum passive accipitur. Active officium virile dicit *Theod. Priscian. 2. 11.* Et *Cæc. Aurel. 4. Tard. 9. extr.* In his vero, qui senectute defecti virili veneris officio caruerint, etc. Adde *Propert. 2. 18. 24.*; et *Ovid. 3. Amor. 7. 24.* Passive, de feminis *Petron. Satyr. 140.*; de pueris officium puerile vo-

cat *Plaut. Cist. 4. 1. 5.* Adde *Senec. præf. 4. Excerpt. contr. ad fin.*

II.) Translate, metaphora ducta a superiori paracr. I. 2. h., vel concreto, uti ajunt, sensu ¶ 1. Officium ponitur pro apparitore, aut officiali. *Ulp. Dig. 1. 18. 6.* Sub prætextu adventus officiorum, vel militum. h. e. corporis officialium. *Hermogenian Dig. 21. 2. 74.* Si jussu judicis rei iudicatur pignus, captum per officium distrahat. *Tertull. Fuga in persecut. 14.* Officia militaria redimere. ¶ 2. Officium prætoris est locus, ubi prætor jus dicit, vel comitatus, qui honoris causa prætori adest. *Plin. 1. Ep. 5.* Paucos post dies ipse me Regulus convenit in prætoris officio: illic me persecutus, secretum petit.

OFFIDUCIATUS vel obfiduciatas, a, um, particip ab inusit. *offiducio*: ideam atque infiduciatas. *Papyr. diplom. (a. 540.) apud Marin. n. 115. lin. 7.* Nullique antea portiones juris sui: a se donata, cense, neque distractæ, nec alicui offiduciate. *V. INFIDUCIATUS.* Hæc cl. *Furlanet.* in Append.: sed est vocabulum inter barbara recensendum.

OFFIGO vel obfizo, gir, xi, ctum, gere, a. 3. (ob et figo) infingere, confingere, figendo firmare, *ficcare, attaccare, conficcare, καθήλω.* *Cato R. R. 48.* Eam terram tabula aut pedibus complanato, farcas circum offigito. *Al. leg. affigito. Plaut. Most. 1. 1. 12.* dabo ei talentum, primus qui in cruce excurretur: Sed ea lege, ut offigantur bis pedes, bis brachia. *Inscript. opt. notæ apud Gruter. 207. col. 1.* MYTVLOS ROBYSTOS PRODIGITO ENTRA PARITEM IN YTRANQUE PARTEM INSYPER SIMAS PICTAS FERRO OFFIGITO. *Liv. 33. 5. ad fin.* Ita densos offigunt implicantque ramos. *Al. leg. affigunt. Apul. 4. Met.* Grandi clavo manum ducis nostri nisu fortissimo ad ostii tabulam offigunt.

OFFIMENTUM vel obfimentum, i, n. 2. lutum. *Gloss. Philox. Offimentum, πήλοζ.*

OFFIRMATE vel obfirmate, adv. (obfirmo) constanter, maxima firmitate, obstinate, *costantemente, oslinatamente, βεβαιώς.* *Sueton. Tib. 25.* Quinquam offirmate resistentem.

OFFIRMATUS vel obfirmatus, a, um, *V. voc. seq.*

OFFIRMO vel obfirmo, as, avi, atum, are, a. 1. (ob et firmo). Part. *Offirmatus* I. et in fin. — Offirmare est firmum facere, durum reddere, *βεβαιώω* (It. *rassodare, saldare*; Fr. *vendre solide, affermir*; Hisp. *afirmar, asegurar alguna cosa, hacer que sea estable, endurecer*; Germ. *fest machen*; Angl. *to make firm*).

I.) Proprie. *Apul. 7. Met.* Vertica, qua stabuli fores offirmare solebant et *ibid.* Nam corium offirmatum cineris inspersu dominis referimus. h. e. incuratum, perfectum. *V. AFFIRMATUS.*

II.) Translate de animo usurpat, quem *offirmare* dicimus, quam adversus quippiam reddimus firmum, constantem, invictum, obstinatum. — a) *Offirmare animum* legitur apud *Plaut. Merc. prob. 81.* ut ut animum offirmo meum: Dico: esse iterum me mercatum, si velis. Sic *Pacurios* apud *Non. p. 406. 9. Merc.* Et tamen offirmato animo milescit meus. — b) *Offirmare se*, propositum tueri suum, perstare, obdurare, *ostinarsi, persistere, stur saldo, intestarsi.* *Ter. Heaut. 5. 5. 8.* age queso, ne tam offirma te. *Chryme. Accius* apud *Non. p. 256. 16. Merc.* Tute ipse te te offirma et compata. *V. Offirmatus* in fin. — c) *Offirmare viam*, tenere propositum, sequi consilium semel initum, incepto perstare. *Ter. Heaut. 3. 5. 4.* Certum offirmare est viam me, quam decrevi, persequi. Ubi *Donatus*: Adversus omnia obstinate agere. — d) *Offirmare absolute*, id est offirmare animum. *Ter. Eun. 2. 1. 11.* censui posse me offirmare, et Perpeti, ne redeam interea? — Et cum *Infinito Plaut. Pers. 2. 2. 40.* Offirmastin' occultari, quo te immittas, pessime? *ti se' tu ostinato a nascondere?* — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla attulimus.

Offirmatus, a, um, adjective quoque usurpatur. *indr. Comp. Obstinatio*, et est firmus, constans, *costante, pertinace.* *Plaut. Amph. 2. 2. 15.*

perferam Abitum ejus animo forti atque offirmato. *Cic. 1. Att. 11.* Incredible est, quanto mihi videatur illius voluntas obstinator et in hac iracundia offirmator.

OFFLA. *V. OFFULA.*
OFFLECTO vel obflecto, is, ere, a. 3. (ob et flecto) *piegare, επεκλινω*, contra flecto, deflecto. *Plaut. Rud. 4. 3. 74.* At ego hinc offlectam navem, ne quo abeas: mane.

OFFOCO vel obfoco et offūco vel obfūco, as, are, a. 1. (ob et fauco). Part. *Offocandus*. — Offocare est fauces constringere, suffocare, *strangolare.* *Flor. 2. 11.* Quum offocandas invicem fauces præbuisent. *Al. leg. effocandas, al. offucandas.* *Tertull. Idolol. 24.* Quicumque fluctus ejus offocant: omnis vortex ejus ad inferos desorbet. *Marcell. Empir. c. 15. ad fin. p. 107. retro ed. Ald.* Ad os, sive quid aliud hæserit faucibus, hi versus vel dicendi in aurem ejus qui offocabitur, vel scribendi in charta etc. — Dixerunt etiam *offuco*, ab eadem radice. *Paul. Diac. p. 192. 9. Müll.* Offucare, aquam in fauces ad sorbendum dare. *Müllerus leg. obsorbendam.*

OFFRENATUS vel obfrenatus, a, um, particip. ab inusit. *offreno: frenato, imbrigliato, frenatus.* Translate. *Plaut. Capt. 3. 5. 96.* Absque hoc esset, usque offrenatum suis me ductarent dolis. *Apul. 6. Met.* Cerberum offrenatum unius offulæ præda facile præteribis. *Id. de Mag.* Juvenis novæ nuptæ illecebri obfrenatus.

OFFRINGO vel obfringo, fringis, frēgi, fractum, fringere, a. 3. (ob et frango) est idem ac confringere, perfringere, *rompere, εφρανω, περιλάω*: sed occurrit tantum in re rustica quum terra iterum aratur, quapropter valet idem atque iterare. Offringi terra dicitur, inquit *Paul. Diac. p. 199. 3. Müll.*, quum iterum transverso sulco aratur. *Varro 1. R. R. 29. 2.* Terram quum primum arant, proscindere appellant: quum iterum: offringere dicunt. et *32. 1.* Quum proscideris, offringi oportet, id est iterare, ut frangantur glæbæ. *Colum. 2. R. R. 11. 3.* Locum proscindito circa cal. Octobr., deinde cal. Februar. diligenter iterato, et lapides omnes eferito (al. eligito) glæbasque offringito.

OFFUCIA vel obfucia, æ, f. 1. (ob et fucus) idem quod fucus, quo mulieres faciei candorem inducunt, aut ruborem, *μαγεσπεζ* (It. *belletto*; Fr. *farâ*; Hisp. *betum*; Germ. *der Ueberzug von Schminke*; Angl. *a varnish, paint, wash*).

I.) Proprie. *Plaut. Most. 1. 3. 107.* Non istanc ætatem oportet pigmeatum ullum attingere, Neque cerussam, neque melinum, neque aliam ullam offuciam.

II.) Translate accipitur pro fallacia, vel techna, *inganni, subterfuge.* *Plaut. Capt. 3. 4. 123.* Ita mihi stolido sursum versus os sublevare offucias. *Gell. 14. 1.* Id prestigiarum atque officiarum genus commenti sunt homines ærusciores, et cibum questumque ex mendaciis captantes. — Huc pertinere videtur et illud *Paul. Diac. p. 192. 6. Müll.* Offudas (Scal. offucias) fallacia.

OFFŪCO vel obfūco. *V. OFFOCO.*

OFFULAS. *V. OFFUCIA* II. in fin.
OFFŪLA. æ, f. 1. *Offula* per syncopen pro *offula*, *V. sub II.* — *Offula*, deminut. ab *offa*, est parva offa, ossella, frustum carnis, et præcipue suis, *ζωμίδιον* (It. *fetta o pezzo di qualche cosa, o specialmente di carne, braciucola*; Fr. *petit morceau*; Hisp. *pequeño pedazo*; Germ. *der kleine Bissen, ein Bisschen oder Stückchen*; Angl. *a small chop or piece of flesh, a collop, steak*).

I.) Proprie. — a) De frusto carnis, et præcipue suis. *Varro 5. L. L. 100. Müll.* Ex abdomine ejus (*suavis*, h. e. suis) offula, dicta ab offa minima e suere. *Id. 2. R. R. 4. 12.* Sus quum esset occisus, dicebat missam esse offulam cum duabus costis, quæ penderet tria et viginii pondo. *Colum. 12. R. R. 55. 4.* Offulæ carnis sissæ componantur, et æternis sal ingeritur. *Sueton. Claud. 40.* Quum de lantæ ac vinariis ageretur, exclamavit in curia: rogo vos, quis potest offula vivere? — b) De aliis cibis. *Apul. 1. Met.* Dum polenta caseatæ offulam modico securius grandiosem contruncare gestio. *Pallad.*

1. *R. R. 29.* Unius modii triticea farina, in brevissimas offulas redacta, clauso phasiano per triginta dies ministrata sufficit. in piccioli bocconi. et *Veget. 4. Veterin. 18.* Offula panis vino infusa faucibus boum inseratur.

OFFULCIO vel obfulcio, fulcis, fulsi, fultum, fulcire, a. 4. (ob et fulcio) infulcire, inculcare, *riempire, turare.* Occurrunt tantum Part. *Offulciens* et *Offultus* apud *Apul. 1. Met.* Vulnus, qua maxime patebat, spongia offulciens. *Id. 4. ibid.* Multis laciniis offulto vulnere.

OFFULGĒO vel obfulgeo, ges, si, gere, n. 2. (ob et fulgeo) fulgendo apparere, fulgere, *apparire risplendendo, προσαστράπω.*

I.) Proprie. *Virg. 9. Æn. 110. et 731.* Continuo nova lux oculis offulsit. *Sil. It. 3. 114.* Quum subito dextrum offulsit conatibus omen. *Quintil. Declam. 9. 7.* Inopinata subito amici mei species offulsit. *His omnibus locis al. effulsit, aut affulsit agnoscent.*

II.) Translate. *Quintil. Declam. 12. 4.* Undecumque offulsit lucrum. *Al. leg. effulsit, al. affulsit.* *Cod. Theod. 2. 8. 25.* Etsi fortuito in ea (die) imperii nostri ortus offulserit.

OFFULTUS, a, um. *V. OFFULCIO.*

OFFUNDO vel obfundo, fundis, fudi, fūsum, fundere, a. 3. (ob et fundo). Part. *Offusus* sub *A. I.* et *II.* et sub *B. I.* et *II.* — Offundere occurrit *A)* Cum Accusativo rei quæ offunditur sive obicitur; aut *B)* Cum Accusativo rei vel personæ, quæ aliâ offusa sive injecta obscuratur, vel impletur.

A) Cum Accusativo rei, quæ offunditur sive injicitur

I.) Proprie offundere est ante vel circum fundere, obicere, injicere, *σπρρῶω, επρῶω* (It. *spargere, spandere o gittare intorno o dinanzi*; Fr. *répandre devant, verser, jeter*; Hisp. *derramar delante, echar, verter*; Germ. *entgegenzuschütten oder giessen, verschütten oder vergiessen*; Angl. *to pour or sprinkle upon, pour round, spread over*). Occurrit — a) Active. *Plaut. Asin. 1. 3. 64.* Auceptus quando concinnavit aream, offundit cibum. *Id. Trin. 4. 3. 84.* sr. visne aquam Tibi petam? cu. res quum animam agebat, tum esse offusam oportuit. *Cf. Liv. 26. 45.* Quum altitudo caliginem oculis offudisset. — b) Mediorum apud Græcos more. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 25. fin.* Et piscibus aqua, sic nobis cer crassus offunditur. *Id. Tim. 14.* Ignis oculorum cum eo igne, qui est ob os, offusus est. *Seneca Ep. 11.* Rubor gravissimis quaque viris subitus offunditur. *Meliores tamen Codd. leg. affunditur, quod præferendum.* *Apul. 4. Met.* Asinus offunditur, si getta a terra.

II.) Translate usurpatur de caligine et nocte, et præcipue de errore, pavore, etc. *Cic. Rosc. Am. 23. 91.* Tanquam si offusa rei publicæ sempiterna nox esset. *Id. 1. Nat. D. 3. 6.* Mirabile videri, eam nobis probatum esse philosophiam, quæ lucum eriperet, et quasi noctem quamdam rebus offunderet. *Id. 3. Tusc. 34. 82.* Si quid tenebrarum offudit exitium. *Id. Doim. 53. 137.* Rei publicæ tenebris offusus. *Id. 5. Tusc. 2. 6.* Hic error et hæc inductorum animis offusa caligo. *Capell. 8. p. 287.* Diversa varietas mortalibus caliginis intentionis offundit. *Liv. 34. 6.* Offundit errorum aliquid. *Id. 28. 29.* Offundere omnium rerum terrorem oculis et auribus. *Id. 39. 15.* Si omnia nudavero, ne nimium terroris offundam votis vereor. *Phædr. 2. 4.* Terrore offuso. *Liv. 10. 5.* Offundere subitum pavorem incompositis. *Id. 2. 40.* de *Coriolano.* Ut qui nec publica majestate in legatis, nec in sacerdotibus tanta offusa oculis animoque religione motus esset. *messâ innanzi.* *Ascon. in fin. argum. oral. Cic. pro Scaur.* Magnopere judices movit squalore et lacrimis et ædilitatis offusa memoria. *rinnoziata.* *Sed al. leg. effusa.*

B) Cum Accusativo rei vel personæ, quæ aliâ re offusa sive injecta obscuratur, obtegitur, impletur.

I.) Proprie. *Cic. 3. Fin. 14. 45.* Obscuratur et offunditur luce solis lampen lucernæ. *Val. Max. 2. 7. n. 6.* Oculi clarissima in luce tenebris offusi.

II.) Translate. *Cic. Marcell.* 4. 10. Quum Marcellii lacrimas modo vobiscum viderem, omnium Marcellorum meum pectus memoria offudit. *h. e.* implevit et affectit. *At. leg.* effudit, quod non videtur commodam habere sententiam. *Tac.* 11. Ann. 31. Offusus pavore Claudius ripieno.

OFFUSCATIO vel offuscatio, ōnis, f. 3. offuscandi actus: sed occurrit translate tantum. *Tertull.* 1. ad *Nation.* 10. Pertinet ad offuscationem deorum vestrorum. *h. e.* ad elevandam existimationem. Adde *eumd. Resurr. carn.* 43.; et *Vulgat. interpr. Eclii.* 41. 24.

OFFUSCO vel offusco, as, avi, ōtum, are, a. 1. (ob et fuscus) obtenebrare, fuscum reddere, offuscare: sed occurrit translate tantum apud *Tertull.* 2. *advers. Marcion.* 12. Offuscare iustitiam. *Id. Spectac.* 22. Quale iudicium est, ut ob ea quis offuscetur, per quæ promeretur? *h. e.* ignominia afflicatur.

OFFUSIO vel offusio, ōnis, f. 3. offundendi actio, objectio, obtentus, lo spargimento all'inferna

I.) Proprie. *Ambros.* 1. *Hexæm.* 8. Nisi quod (antrum) atro inhorrescat situ atque offusione tenebrarum.

II.) Translate. *Ambros. de Fug. sæc.* 1. Irreptit terrenarum illecebra cupiditatum, et vanitatum offusio mentem occupat.

OFFUSUS vel offusus, a, um. *V.* OFFUNDO. OFFUTERUS. *V.* OBSUM.

OG

OGDŌAS, ōdis, f. 3. ὀδοῦσας, octonarius numerus. *Hieronym.* *Ep.* 36. n. 9. Qui (psalmus) septem conciliat septimanis, et in principium odoadis erumpit. — Est item unus ex æonibus apud *Tertull.* *advers. Valentin.* 7. et 20. et *Anim.* 37.

OGGANNIO vel obgannio, is, ivi et ū, itum, ire, n. 4. (ob et gannio). Part. *Obgannitus.* — Obgannire est idem quod gannire, vel contra aliquem gannire, mussare, murmurare, secreto et sæpius dicere. *Plaut. Asin.* 2. 4. 14. sine, me hunc perdere, qui semper me incendit ira, Cui numquam unam rem me licet semel præcipere furi, Quin centies eadem imperem atque ogganniam. *ridica e ricanti.* *Ter. Phorm.* 5. 8. 41. Habet hæc, ei quod, dum vivat, usque ad aurem ogganniat. *ridica e rinfacci.* *Apul.* 2. *Met. sub fin.* Et statim, incertum quidnam, in aurem mulieris oggannit. *susurrò, pispigliò all'orecchio.* et *Id. ibid.* His et talibus oggannitis sermonibus, discussum est. — Tribuunt etiam *Ennio;* et apud eum legendum est OBIGITO, quam voc. *V.*

OGGĒRO vel obgero, gēris, gessi, gestum, gere, a. 3. (ob et gero) cumulate gerere, ingere, apportare, injicere, *recare in copia, apportare, επιφέρει.* Occurrit in præsentis tantum tempore apud *Plaut. Pseud.* 3. 2. 22. Qui mihi condita prata in patinis proferunt, Boves qui convivas faciunt herbasque oggerunt. *Id. Truc.* 1. 2. 8. Osculum amicæ usque oggerit. *Id. Cist.* 1. 1. 72. Amor amarum ad satietatem usque oggerit.

OGGRASSOR vel obgrassor, āris, ari. dep. 1. (ob et grassor) circum grassari, vel in aliquem grassari. *Gloss. Lat. Gr.* Oggrassari, ἐγκραταζήπτειν.

OH

OH, ō, interjectio (It. o, oh, ah; Fr. oh! ah!; Hisp. o! ah!; Germ. oh; Angl. o! oh! ah!), Comiciis usitata. ¶ 1. Est dolentis: sic — a) Est dolentis et deprehensi apud *Plaut. Cas.* 2. 3. 19. oh perii! manifesto miser Teneor. — b) Aliquando dolentis et reprehendentis. *Ter. Heaut.* 5. 3. 8. Oh, iniquus es, qui me tacere de re tan-

ta postules. — c) Oh, oh, oh, ejulantis est. *Plaut. Capt.* 2. 1. 6. oh, oh, oh. 108. Ejulatione haud opus est. ¶ 2. Aliquando est admirantis: sic — a) Hac interjectione utimur, ubi ex intervallo notos videmus. *Ter. Adolph.* 5. 6. 3. Oh, qui vocare? *Id. scribunt o, ut sit simpliciter vocantis.* *Plaut. Epid.* 1. 1. 3. Oh, Epidicumne ego conspicio? — b) Est etiam admirantis cum contemptu quodam. *Ter. Andr.* 3. 5. 12. Oh, tibi ego ut credam, furcifer? — c) Item admirantis ac reprehendentis. *Ter. Phorm.* 5. 6. 17. Oh, tu quoque aderas, Phorinio? *Id. ibid.* 5. 7. 52. Oh, tunc is eras? ¶ 3. Aliquando est exsultantis. *Plaut. Pers.* 5. 1. 12. Oh, nil magis dulce! st. *Id. Most.* 1. 4. 12. Oh, oh, ocellus es meus, tuus alumnus sum. *Alii leg.* ohoho *conjunctim;* *plerique ob tantum.* — Sic est exsultantis ob rem bene gestam apud *eumd. ibid.* 1. 3. 86. Oh, probus homo sum! ¶ 4. Aliquando est affirmatis ac propemodum certi. *Ter. Adolph.* 3. 4. 38. Oh, quem egomet produxi. *Id. Phorm.* 1. 2. 20. oh, regem me esse oportuit.

OHĒ, interjectio. Ratione habita etymi, nonnulli *ohē* volunt esse *ohj*: sed Græci dicunt *ohj* alio prorsus usi quam Latini *ohē*, *V. Etymol. M.* Latina interjectio *ohē* aliquem alioquinur ac quadam ira monemus, ne vel cundo vel agendo pergat, heus (It. *oh!*; Fr. *hé! ho là!*; Hisp. *he! ho-la!*; Germ. *oh he, halt!*; Angl. *hoa! holla! soho!*). Occurrit — a) Sine additis. *Plaut. Asin.* 2. 3. 4. Quis nostras sic frangit fores? *ohē*, inquam, si quid audis. *h. e.* ne pulta amplius. *Id. Aulul.* 1. 1. 16. Abscede: etiamnunc: etiamnunc: etiam, *ohē!* *Ter. Phorm.* 2. 3. 74. *ohē*, Actum, a-junt, ne agas. *DR.* non agam? immo haud desinam, Donec perfecerio hoc. — Sæpe interjectio hæc præcellit verbis *desine, jam satis*, et est Italice *oh! basta.* *Ter. Phorm.* 2. 3. 30. *ohē*, *desine. h. e.* tace, *finiscila, taci.* et *Id. Heaut.* 5. 1. 6. *Ohē*, jam desine deos, uxor, gratulando obtundere. Ubi *Donatus:* Interjectio est satietatem usque ad fastidium significans. — *Plaut. Cas.* 2. 3. 32. *Ohē*, jam satis, uxor, est: comprime te: nimium tinnis. *Id. Stich.* 5. 4. 52. *Ohē*, jam satis! nolo oberdes. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 12. *ohē*. Jam satis est. *Martial.* 4. 91. *Ohē*, jam satis est, *ohē libellē.* — *Ohē*, jam intellige satis est. *Ter. Adolph.* 4. 7. 5. *Ohē*, jam. *Codices quidam addunt desine.* *Horat.* 2. *Sat.* 5. 96. Importunus amat laudari? donec, *ohē* jam, Ad celum manibus sublati, diverit; urge, e Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

OHIO, interjectio admirantis a'iquid fieri repente. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 51. *Ohio*, mirabo, quid illic non properas? *At. leg.* *ohē* — Aliquando agnoscentis cum gaudio. *Plaut. Pseud.* 4. 2. 32. *ohio*, Polymachæroplicades Purus pitus est ipsis. *Receptione recte leg. eho.*

OHIOHO. *V.* OH 3.

OI

OICA, æ, f. 1. gemma barbari nominis e nigro et fulvo viridique et candido placet. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 65. (176). sic legente *Cod. Bamberg.* et edente *Sillig.*; *Harduinus leg. olca*, alii *orca*. Itaque *oiō* legendum videtur etiam apud *Isid.* 16. *Orig.* 12. 1.

OIEI, interjectio dolentis et ejulantis, heu! heu! *ahi! ahi!* *Plaut. Mil. glor.* 5. 1. 13. *Oiei*, satis sum verberatus, obsecro. *At. paullo aliter leg.*; *optimi Codd. habent oiei vel olvi.* *Ter. Phorm.* 4. 3. 58. *Oiei*, nimium! st. *At. leg.* *hoi hui!* Adde *eumd. Eun.* 4. 4. 48.

OINVS, vel oinus, a, um. *V.* UNUS, a, um.

OINVORSEL. *V.* UNIVERSUS.

OISUS. *V.* USUS.

OL

OLA summi humeri pars. *Isid.* 11. *Orig.* 1. 62. OLACITAS, ōtis, f. 3. (oleo; graveolentia. *Gloss. Isid.* Olacitas, fetulentia, odor.

OLAX, ōis, adject. *olente, olezzante, olidus, olens.* *Capell.* 1. p. 25. de *Baccho.* Hujus gressus incerti, atque olacis temeti madoibus implicati. *putente.* et 2. p. 46. Accerram illam olacem aromatis refuodens. *odorosa.* *Gloss. Isid.* Olax, olidus.

OLCA, æ, f. 1. *V.* OICA.

OLĒA, æ, f. 1. In Dativo plur. est *oleis.* *Virg.* 2. *G.* 420. Contra, non ulla est oleis cultura. *Oleabius* dixit *Cn. Gellius*, sed reprehenditur a *Charis.* 1. p. 40. *Putsch. V. ASINA.* — Ratione habita etymi, vox est conjungenda cum Græca ἔλαια, ut *oleum* cum Græca ἔλαιον, teste ipso *Farron.* 3. *L. L.* 108. *Müll.* Olca ab elaea. — Ceterum ¶ 1. Olea est arbor, quæ oliivam producit, ἔλαια (It. *olivo, oliva;* Fr. *olivier;* Hisp. *olivo;* Germ. *der Oliven-oder Oelbaum;* Angl. *an olive-tree, olive;* *Cato R. R.* 61. Qui oletur sæpiissime et altissime miscabit, is tenuissimas radices exarabit: si male arabit, radices sursum adibunt, crassiores lient, et in radices vires oleæ abibunt. *Farro 1. R. R.* 24. 2. Qui ager frigidior et inacrior sit, ibi oleam Licinianam seri oportere. *Cic.* 2. *Deinat.* 6. 16. Agricola quum florem oleæ videt, haccam quoque se visurum putat. *Ovid.* 4. *Fast.* 740. Ure mares oleas, tedamque, herbasque Sabinas. — Olearum genera Latinis, qui sedulo coluntur, cognita enumerant *Cato R. R.* 6. et 7.; *Virg.* 2. *G.* 86.; *Farro 1. R. R.* 24. 1.; *Colum.* 5. *R. R.* 8. 3.; *Plin.* 15. *Hist. nat.* 5. 6. (20); *Pallad.* 3. *R. R.* 18.; et *Macroh.* 2. *Saturn.* 16. — Curant et colunt rationem perscrutantur ex *Catone Plin.* 17. *Hist. nat.* 18. 29. (125). — Sacra fuit Minerva (ut est apud *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 2. 30.) quæ ejus inventrix dicitur a *Virg.* 1. *G.* 48. *V. Phæd.* 3. 17.; et *Servium* ad *Virg.* 8. *Æn.* 128. Hinc Ath-niensium propria fuit arbor, qui sub tutela Minervæ erant. *Genera Herc. Fur.* 193. Te ramus oleæ frande gentili legat, Theseu. — fuit etiam symbolum pacis: unde pacem petentes oleæ ramum præferabant vitis circumdatum. *Liv.* 24. 30. et 29. 16., ubi ait proprium Græcorum hunc morem fuisse, et 30. 36.; *Virg.* 8. *Æn.* 116. et 128.; et *Stat.* 12. *Thyb.* 492. etc. — De coronis ex olea, *V.* in OLEAGINUS. ¶ 2. Sumitur sæpe pro oleæ fructu. *Cato R. R.* 58. et 117. Oleas caducas et albas condire. et 143. Oleam cogere, legere, stringere, verberare. et 145. faciundam locare. *h. e.* faciundum ex ea oleum. *Lex apud Plin.* 15. *Hist. nat.* 2. 3. (12). Olivantiibus lex antiquissima fuit: Oleam ne stringit, neve verberato. *Plaut. Stich.* 5. 4. 7. hoc convivium est Pro opibus nostris satis commodum, nucibus, fabulis, ficulis, Olea in tryblia, lupilli comminatio crustulo. *Farro 2. R. R.* 11. 4. Coagulum magnitudine oleæ. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 31. Nil intra est oleam, nil extra est in nucis duri. Quod proverbium usurpat in eos, qui concessa negant, et manifesto falsa pro veris affirmant: nam et olea interius, et nux exterius partem osseam duramque habet (Itali dicunt, *negare il pauolo in apo*).

OLĒACĒIS, a, um, adject. (olea). ¶ 1. Est oleæ similis, simile *all'olivo.* *Plin.* 21. *Hist. nat.* 4. 10. (19). Alia funditur e canle malvaceo, folia oleacea habente. Ita edition. vet. 1470. et 1472.; ceteræ et *Harduin.* habent *folia oleæ*, quemadmodum et *Sillig.* ¶ 2. Item oleosus, oleu similis, simile *all'olio, ελαιώδης.* *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 51. (179). Bitumen pingue liquorisque oleacei. *Harduin.* in MSS. nusquam se reperisse ait *oleacei*, sed in aliis aliud: *Sillig.* ex *Cod. Bamberg.* leg. *oleique liquoris.*

OLĒAGĪNA, æ, f. 1. *V.* voc. seq. in fin.

OLĒAGĪNĒUS vel oleaginius, et OLĒAGĪNUS, a, um, adject. (olea). ¶ 1. Stri-

cto sensu qui est ex olea arborea, di olivo, ἐλαι-
νος. Cato R. R. 48. Oleagineum seminarium.
Varro 1. R. R. 40. 4. Oleagina semina. Virg.
2. G. 31. Traditur e sicco radix oleagina ligno.
Plin. 17. Hist. nat. 18. 29. (125). Taleas olea-
ginas tripodaneas facito. V. JUNIPEREUS. Auct.
Grom. Colon. p. 211. ed. Lachmann. Sunt et
cypri oleaginei, qui loco termini observantur. —
Inter militares coronas postrema est oleaginea,
qua uti solent, qui in praelio non fuerunt, sed
triumphum procurant, ut Gell. 5. 6. docet. Quo
pertinet illud Paul. Diac. p. 192. 4. Müll. Olea-
gineis coronis ministri triumphantium utebantur,
quod Minerva dea belli esse putabatur. Hinc
Virg. 3. G. 21. de Cesare triumphante. Ipse
caput tonsæ foliis ornatus olivæ Dona feram.
Ea donati sunt etiam cives, qui pacis componendæ
et servandæ in civitate fuissent auctores. Nepos
Thrasymb. 4. Huic pro tantis meritis honoris corona
a populo data est, facta duabus virgulis olea-
ginis. Cf. et Gell. l. cit. — Præterea etiam victores
universim hujusmodi serito Athenis coronabantur,
ut Plin. 15. Hist. nat. 4. 5. (19). tradit: item
la minoribus triumphis ovantes: et turmæ equitum
Idibus Juliis in transvectione. Id. ibid. —
Primus ea corona ornatus est Pericles, utpote
qui bonus civis reputatus fuisset, ut narrat
Val. Max. 2. 6. n. 5. ¶ 2. Est etiam oleæ
similis. Colum. 3. R. R. 2. 27. inter varia
vitium genera oleagineam, seu oleaginiam
enumerat. Plin. quoque oleagineam uvum
memorat, 14. Hist. nat. 3. 4. (38). nuper, inquit,
inventam, a similitudine olivæ. ¶ 3. Item
colorem olei habens. Plin. 37. Hist. nat. 5. 20. (77).
Berylli oleagini, hoc est colore olei. Veget. 3.
Veterin. 17. 1. Si vero spissa fuerit, colore olea-
gineo, mucro similis etc. — Hinc

Oleagina, æ, f. 1. (subaudi arbor) absolute,
substantivorum more, est olea. Venant. carm. 7.
12. in fin. Plusque liquore placet quam fert olea-
gina succo.

OLEAMEN, inis, et

OLEAMENTUM, i, n. 2. voces a Scribon.
Compos. 222. et 263. usurpatæ, quibus signifi-
catur aliquid ex oleo factum, v. gr. unguentum.

OLEARIS, e, adject. ¶ 1. Est ad oleam per-
tinens. Colum. 11. R. R. 2. 42. Hoc eodem men-
se in pastinatio seminario novissima positio est
olearis taleæ, eamque oportet, quum panxeris, si-
mo et cinere mistis oblinere. Ita Schneider.; at
leg. oleariis. ¶ 2. Item ad oleum pertinens, da
olio. Plin. 34. Hist. nat. 14. 41. (146). Olearis
cotes. h. e. quæ oleo perfunduntur, ut aquariorum,
quæ aqua. Sillig. vero et Cod. Bamberg. leg.
oleariorum. Pallad. 1. R. R. 20. in it. Olearis cella
meridianis sit objecta partibus et contra frigus
munita. h. e. cella, in qua oleum premitur.

OLEARIUM, ii, n. 2. V. voc. seq. in fin.

OLEARIUS, a, um, adject. ad oleum pertinens,
da olio, ἐλαιώρος. Cato R. R. 3.; et Cic. Sen-
nect. 16. 56. Cella vinaria, olearia. Cato R. R.
18. Orbem olearium ex ulmo aut ex corylo, la-
tum pedibus quatuor, Punicanis coagmentis facito.
h. e. tabulam rotundam ligneam, super qua
olearum massa, quæ premendæ sunt, ponitur. Plin.
32. Hist. nat. 11. 53. (147). Cochlear rotundæ
in usu oleario. h. e. ad oleum hauriendum et de-
capulandum. Id. 15. ibid. 8. 8. (33). Dolia olea-
ria et cados amurca imbui, ne bibant oleum. Scæ-
vola Dig. 50. 4. 5. Olearii mercatores. Inscript.
apud Murat. p. 948. 1. NEGOTIATOR OLEARIVS. —
Hinc

Olearius, ii, m. 2. absolute, substantivorum
more, est qui oleum facit, aut vendit, oliandolo,
ἐλαιώτης, ελαιωπώλης. Plaut. Capt. 3. 1. 29. Om-
nes compacto rem agunt, quasi in Velabro olea-
rii. Colum. 12. R. R. 52. 13. Diligentes olea-
rii. Adde Inscript. apud Gruter. 646. 8. et 9.

Olearium, ii, n. 2. (subaudi vas) absolute,
substantivorum more, est vas olearium, sive oleo
continendo inserviens. Scribon. Compos. 161. Hæc
reponebat in oleario fucilli.

OLEARIUS, ii, m. 2. V. voc. præced. in fin.
OLEASTELLUS, i, m. 2. ¶ 1. Est genus oleæ
Calabricæ, ita dictæ a similitudine oleastri. Co-

lum. 12. R. R. 51. 3. ¶ 2. Item parvus frutex,
cujus nos ligustrum. V. LIGUSTRUM.

OLEASTER, stri, m. 2. olivo selvatico, olea-
stro, olea silvestris, φύλις, κότινος. Gloss. Philo-
lox. Oleaster, ἀγριελαία. Virg. 2. G. 182. Indio-
cio est tractu surgens oleaster eodem Plurimus.
et ibid. 314. Infelix superat foliis oleaster ama-
ris. Plin. 17. Hist. nat. 18. 30. (129). Inseritur
oleaster calamo et inoculatione. Id. 16. ibid. 44.
89. (240). Olympiæ oleaster, ex quo primus Her-
cules coronatus est, et nunc custoditur religiose.
Id. 15. ibid. 4. 5. (19). Athenæ quoque victores
olea coronant, Græci oleastro Olympiæ. Adde
Cic. 5. Ferr. 23. 57.; et Colum. 8. R. R. 10. 4.
Et Venant. 5. carm. 2. 30. Quodque oleaster
erat, pinguis oliva viret.

OLEASTRUM, i, n. 2. idem quod oleaster. Cal-
purn. 2. Ecl. 44. Me teneras salices juvat, aut
oleastra putare. Incertus Auct. de dubiis nomin.
p. 585. ed. Keil. Oleastrum generis neutri, sed
Virgilius (2. G. 314.): foliis oleaster amaris.

OLEATUS, a, um, particip. ab inusit. oleo: ἐξ
ἐλαιου, cum oleo factus, ut Pulvis oleatæ apud
Cæsar. Aurel. 2. Acut. 37. a med.; et Panis olea-
tus apud Fulgat. interpr. Num. 11. 8.

OLEFACIO, V. OLFACIO.

OLEITAS, atis, f. 3. raccolta dell'olive, col-
lectio olearum et confectio olei, item oleæ legen-
dæ tempus, olivitas. Cato R. R. 68. Ubi vindem-
ia et oleitas facta erit, prela extollito. et 144.
Sese oleam non surripuisse ea oleitate ex fundo
L. Manlii.

OLENS, entis. V. OLEO.

OLENTIA, æ, f. 1. odor. Tertull. 2. advers.
Marcion. 22. Suavis olentia gratiæ.

OLENTICA, orum, n. plur. 2. oletæ, loca mali
odoris. Paul. Diac. p. 192. 5. Müll.

OLENTIETUM, i, n. 2. sterquilium. Trans-
late locus immundus. Claud. Mamert. 2. Stat.
anim. 9. Cernas hinc alios situ fœlutinarum tur-
pium ex olenticetis suis ac tenebris cloacam ven-
tris et oris inbatere sentinam. Apul. de Mag.
Nocens lingua semper in fœlutinis et olenticetis
suis jaceat. Alii leg. olenticetis, ab oletum.

OLEO, les, lûi, (et olei in compositis), lere,
n. 2. Olo, is, in 3. conjugat. Plaut. Pœn. 1. 2.
56. Quæ tibi olant stabulum, sellam etc. Adde
fraga. apud Diomed. 1. p. 378. Putsch.; Afran.
et Pompon. apud Non. p. 147. 5. Merc. Sic in
illo Plauti Most. 1. 1. 41. Non omnes possunt
olere unguenta exotica, Ut tu oles. Priscian. 8.
p. 838. et 9. p. 866. vult olere pænultima corre-
pta dici, ut constat iambici metri ratio. Cf. Euty-
ch. p. 2188. Putsch. — Part. Oles in fin. —
Olere, quod ratione habita etymi conjungi potest
cum Græca v. ὄζω, oleo enim est pro odeo, significat
odorem spirare, redolere; et tum de bono, tum
de malo odore dicitur (It. olire, ulire, olezzare,
mandar odore; Fr. avoir ou répandre une o-
deur; Hisp. olire, derramar olor; Germ. rie-
chen, einen Geruch von sich geben; Angl. to
emit a smell, smell of).

I.) Proprie occurrit — a) Absolute. Plaut.
Truc. 2. 4. 3. ver vide: Ut tota floret! ut olet!
ut nitide nitet! Cf. Plin. 21. Hist. nat. 7. 18.
(35). Rosa recens a longinquo, sicca propius
olet. Rursus Plaut. Pœn. 1. 2. 34. Nisi multa
aqua usque et diu macerantur (muriatica), Olent,
salsa sunt, tangere ut non velis. Ulp. Dig. 21.
1. 12. Is, cui os oleat, an sanus sit, quesitum
est. cui puzza il fiato. Adde Martial. 12. 85. —
b) Cum Adverbiis. Plaut. apud Diomed. loc. cit.

Facite, olant ædes Arabice. h. e. Arabicis thymia-
matis. Varro 3. R. R. 16. 6. Nulla harum as-
sidit in loco inquinato, aut eo, qui male olet.
Horat. 1. Ep. 10. 19. Deterius Lybicis olet, aut
nitet herba lapillis? Plin. 20. Hist. nat. 17. 69.
(177). Optimum Creticum heracium; nam et ju-
cunde olet. Plaut. Most. 1. 3. 115. ecastor mulier
recte olet, ubi nihil olet. Cf. Cic. 2. Att. 1.
Mulieres ideo bene olere, quia nihil olebant, vi-
debantur. — Non bene olet, qui bene semper o-
let ab Hieronymo Ep. 130. n. 19. tributur Pe-
tronio: sed habetur etiam apud Martial. 2. 12.
(Hoc mihi suspectum, quod oles bene, Postume,

semper: Postume, non bene olet, qui bene semper
olet.), et dicitur de iis, quibus quum vel corpus
morbo aliquo, vel vitis fœteat animus, exquisitilore
cultu utuntur. — c) Cum Ablativo rei, cujus odo-
rem quis aut quid spirat. Propert. 4. 7. 32. Cur
nardo flammæ non oluere meæ? Ovid. Heroid.
15. 76. Non Arabo noster rore capillus olet. Id.
5. Met. 405. Perque lacus altos et olentia sulphura
fertur Stagna Palicorum. — d) Cum Accusativo
rei, cujus odorem quis aut quid spirat. Plaut.
Most. 1. 1. 41. Non omnes possunt olere un-
guenta exotica, Si tu oles. Id. Asin. 5. 2. 79.
Murrham olet. Id. Most. 1. 3. 120. quum una
multa jura confudit coquus, Quid oleant, ne-
scias, nisi id unum, ut male olere intelligas. Ter.
Adelph. 1. 2. 37. Obsonat, potat, olet unguenta
de meo. Cic. 3. Orat. 25. 99. Unguentum ina-
gis laudari, quod ceram, quam quod crocum ole-
re videatur. Horat. 1. Ep. 19. 5. Vina fere dul-
ces oluerunt mane Camenæ. Id. 1. Sat. 2. 27.
Pastillos Rufillus olet, Gorgonium hircum.

II.) Translate est indicare, prodere, sapere,
mostrare. — a) Absolute. Plaut. Aulul. 2. 2.
39. Aurum huic olet. h. e. quasi odore se prodit.
Cic. Orat. 45. 154. Quid illud? non olet, un-
de sit? — b) Cum Accusativo rei, quæ indica-
tur vel proditur. Plaut. Men. 1. 2. 59. Olfacta,
quid olet? p. k. furtum, scortum, prandium. Cic.
Rosc. Com. 7. 20. Supercilia illa penitus abrasa
olere malitiam et clamare calliditatem videtur.
Id. 1. Nat. D. 26. 72. Epicurus nihil olet ex Aca-
demia, nihil ex Lyceo, nihil ne e puerilibus qui-
dem disciplinis. Id. 3. Orat. 12. 44. Quædam
certa vox Romani generis urbisque propria, in
qua nihil sonare, aut olere peregrinum possit.
Varro 5. L. L. 74. Müll. Et aræ Sabinorum
linguam olent. Quintil. 8. 1. 3. Et verba et vox
hujus aluminum urbis oleant, ut oratio plane Ro-
mana videatur, non civitate donata. — Hinc Part.
præs.

Oles, entis, adjective quoque usurpatur, et
est odoratus, odorifer, odoratus, odorifero, odoro-
so, εὐωδής.

I.) Proprie. — a) Interdum est bene olens.
Virg. 1. G. 188. Induct (se nux) in florem et ra-
mos curvabit olentes. Ovid. 1. Art. am. 95. Aut
ut apes saltusque suos, et olentia noctæ Pascoa.
Id. 10. Met. 729. olentes mentæ. Stat. 12. Theb.
622. olens Hymettus. Id. 1. Silv. 2. 21. thym-
bra. Juvenal. 14. 269. saccus. h. e. aronatum
plenus. — Aliquando additur bene, suave, ut
apud Virg. 2. Ecl. 48. Narcissum et florem jun-
git bene olentis anethi. Catull. 60. 6. Cingo tam-
pora floribus Suave olentis amaricæ. — b) Sæ-
pius est male olens, putidus, putente, puzzolente,
δυσωδής. Plaut. Men. 5. 2. 111. Hunc proteram
lenonem olentem, edentulum. Virg. 2. G. 134.
animas, et olentia Medi Ora sovent illo. Horat.
1. Sat. 2. 30. olente in fornice stantem. Id. 1.
Od. 17. 7. Olentis uxores mariti. h. e. hirci. Ovid.
2. Pont. 10. 25. et olentia stagna Palici. h. e.
olentia sulphure, ut Id. ait 5. Met. 405. Lucan.
7. 821. olentes agri. h. e. inbumatis cadaveribus.
— Cum addito male, graviter etc. Cic. 2. Orat.
61. 249. In male olentem. Scribon. Compos. 42.
Hi pastilli beneficiunt et ad exulceratas aures
qualibet ex causa et graviter olentes.

II.) Translate. Tac. Dial. de orat. 22. sub
fin. Quædam procul arceantur, ut jam obliitterat
et olentia. h. e. quasi situm at mucorem redo-
lentia.

OLEOMELLA, æ, f. 1. est quædam arbor fru-
ctifera in Syria, teste Isid. 17. Orig. 7. 11. Lind-
mann. Oleomella nascitur in Palmyra, Syriæ
civitate, ex eo ita appellata, quod ex trunco o-
leum defluat in crassitudinem mellis, sapore suo-
vi. Al. leg. elæomella.

OLEOSÉLINUM, i, n. 2. est quædam sellini
species, quam memorat Isid. 17. Orig. 11. 3.

OLEOSUS, a, um, adject. pieno d'olio, olioso,
ἐλαιώδης, oleo plenus, vel pinguis ad similitudi-
nem olei. Plin. 27. Hist. nat. 12. 81. (106). de
myagro herba. Semen oleosum. Id. 28. ibid. 9.
35. (134). Quod supernat, butyrum est, oleosum
natura. Cæsar. Aurel. 2. Tard. 13. n. 174. Deco-

ctio ptisanæ calidæ, sed non oleosæ, ac potius siccæ, vel ex oleo viridi confectæ. Adde *eumd.* 5. *ibid.* 3. n. 56.

OLÉRACEUS, a, um, adject. oleri similis. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 53. (85). Hypericon oleraceo frutice, tenui, cubitali.

OLÉRARIUM, ii, n. 2. olerum hortus. *Gloss. Lat. Gr.* Olerarium, λαχανάριον.

OLÉRATOR, oris, m. 3. olitor, qui olera vendit. *Gloss. Philox.* Olerator, λαχανοπώλης.

OLERATUS, a, um, adject. *cultivato* ut *erbaggi*, oleribus constitus. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 168.

OLERO, as, avi, atum, are, a. 1. olera semino. *Cn. Mattius* apud *Priscian.* 6. p. 722. *Putsch.* Meos hortulos plus stercoreo, quam olero. In *Not. Tir.* p. 168. legitur *oleratus*. Ab *Eutyech.* vero p. 2157. *Putsch.* offertur *oleror*, *oleraris*.

OLESCO, is, ere, n. 3. crescere, cresco, adolesco. *Lucret.* 2. 1128. Donicum olescendi summum tetigere cacumen. *Plerique al.*, et ipse *Lachmann.* leg. olescendi. Sed olescendi legisse etiam *Nonium* p. 248. 3. *Merc.* quidam putant. *Festus* p. 309. 19. *Müll.* Suboles ab olescendo, id est crescendo, ut adolescentes quoque, et adultæ, et imoles dicitur. Cf. *Paul. Diac.* p. 308. 4. Similiter *Id. Paul. Diac.* p. 5. 7. *Müll.* Et exoletus, qui excessit olescendi, id est crescendi, modum; et inolevit, id est crevit.

OLETICETUM, *V. OLENTICETUM.*

OLËTO, as, avi, are, a. 1. *sporcare*, inquinare, conspurcare, olidum facio. *Frontin.* *Aquæd.* 97. In iisdem legibus adjectum est ita: NE QVIS AQVAM OLETATO DOLO MALO VBI PVBLICE SALIET. SI QVIS OLETARIT, SESTERTIORVM X. MILLIA MVLTA ESTO. *Oletato* videtur esse olidam facito. Hæc *Frontin.*

OLËTUM, i, n. 2. duo diversa significat, prout est A) Ab *olea*; aut B) Ab *oleo*, es.

A) Oletum ab *olea* est olivetum, locus oleis constitus, *oliveto*, *oliveto*, ελαιών. *Cato R. R.* 1. De omnibus agris vinea est prima, secundo loco hortus irriguus, tertio salicium, quarto oletum, quinto pratium. Adde *eumd.* *ibid.* 3. 6. et 61.

B) Oletum ab *oleo*, es, est locus mali odoris, ut ubi cacatur, et meliitur: et metonymice stercus, aut urina hominis, unde malus odor existit. *Paul. Diac.* p. 203. 1. *Müll.* Oletum, stercus humanum. *Veranius*: Sacerdotula in sacrario Martialis fecit oletum. *Pers.* 1. 112. bic, inquis, veto, quisquam faxit oletum. Pinge duos angues: pueri, sacer est locus, extra Mejitæ. *V. OLOR* sub B.

OLËUM, i, n. 2. (olea). In plurali numero usurpari *olea*, affirmat *Pompejus* in *Comm. p.* 1617. ed. *Keil.*, nullo tamen auctore laudato. — Oleum est pinguis liquor olivæ, ελαιον. It. *olio*; Fr. *huile d'olive*; Hsp. *aceyte de oliva*; Germ. d. *Oel*, *Baumöl*; Adgl. *oil*.

I.) Proprie. — a) Universim. *Cato R. R.* 64. *extr.* Oleum, si poteris, his in die depleto. Nam oleum quam diutissime in amurca et in fratribus erit, tam deterrimum erit. *Cic. Senect.* 11. 36. Instillare oleum iumini. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 125. Cales unguere oleo meliore. *Virg.* 5. *Æn.* 135. juvenis Nudatos humeros oleo perfusa nitescit. *Ovid.* 3. *Trist.* 12. 21. ubi perfusa est oleo labente juvenis. *Colum.* 12. *R. R.* 50. 1. docet, triplicis generis oleum fieri, acerbum, quod et æstivum, quia ante initium Decembris ex oleis immaturis; viride circa mensem eundem ex oleis non permaturis; maturum ex nigris post Decembrem: optimæ notæ esse viride. — A veteribus oleo celebratur *Mirtia* (*V. Plin.* 15. *Hist. nat.* 2. 3. 18.); et *Martial.* 12. 63.; et *Liburnia* (*V. Pallad.* 12. *R. R.* 18. *ibique* *Schneideri* adnotat.). — Oleo uti feminæ in pectendo solitæ fuerunt, teste *Martell. Empir.* c. 7. *sect.* 1. p. 92. ed. *Ald.* — *Inscript.* apud *Orell.* 748., quæ pertinet ad imp. *Vespasiani* tempora, hic OB DEDICATIONEM STATVARVM EQVESTRIS ET PEDESTRIIS OLEVVM PLEBBI TVRIVSQVE SEXVI (sic) DEDIT. *Alia* apud *Henzen.* 7336. DIE NATAL. RIVS (defunctæ) III. ID. APRILIS DECVR. SPORIVL. EX X. CCC. INTER PRÆSENT. ARBITR. VVO DIVID. OLEVVM ET PROPIN. EX X. CCL. PRÆBEBANT. — b) Olei condiciendi rationem tra-

dit accurate *Colum.* 12. *R. R.* 50. Adde *Caton. R. R.* 64. et *seqq.*, *Farron.* 1. *R. R.* 55. et *Plin.* 15. *Hist. nat.* 6. 6. (21). — c) *Oleo tranquillo*, proverb. de leni minimeque iracundo, quia omnium liquorum lenissimum oleum est, pià quieto dell'olio. *Plaut. Pen.* 5. 4. 66. Ita banc canem faciam tibi oleo tranquillorem. — d) *Oleum et operam perdere*, aliud de iis, qui sumptum et laborem incassum impendunt, et frustra conantur: *perdere il ranno e 'l sapone*: ductum, opinor, a lucubrantes; vel a coquis, qui quum cibos corruperint, et condimentum et laborem perdere: vel denique a palestritis, qui inungebant nudata corpora antequam sese luctæ committerent. *V. infra* sub II. 1. *Plaut. Pen.* 1. 2. 119. tum polo ego et oleum et operam perdidit. *Cic. 7. Fam.* 1. *Pompejus* constitit se et oleum et operam perdidisse. Sic *Id. Cic.* 2. *Att.* 17. Hæc non desoluitis, ne et opera et oleum philologia nostræ perierit. Ad lucubrations certe referuntur illa *ejusd.* 13. *ibid.* 28. Ante lucem quum scriberem contra Epicureos, de eodem oleo et opera evaravi nescio quid ad te. *Juvenal.* 7. 98. Vester porro labor secundior, historiarm Scriptores: petit hic plus temporis, atque olei plus. — e) *Oleum camino addere*, aliud, de quo *V. in CAMINUS.*

II.) *Figurate*. ¶ 1. Olei usus fuit maxime in palæstra. Ungebantur enim ut firmiores essent, et ut adversarii manibus facilius elaborerentur. Hinc metonymice pro palæstra ponitur. *Catull.* 63. 65. Ego gymnasii fui flos, ego eram decus olei. *Cic.* 1. *Orat.* 18. 81. Nitidum quoddam genus est verborum et letum, sed palæstra magis et olei, quam bujus civilis turbæ ac fori. h. e. contentionis, disputationis, quasque palæstræ litterariæ. ¶ 2. Olei licticii plura sunt genera, nempe liquoris olei similis ex variis rebus expressi. Recenset ea *Plin.* 15. *Hist. nat.* 7. 7. (24). ¶ 3. *Oleum vivum*, et absolute *oleum* vocatur id, quod Itali nunc *petrolio* dicunt. *Grat. Cyneq.* 434. Vulcano condita domus, quam subter eunti Stagna sedent, venit oleoque inadentia viro. *Hieronym.* in *Chron.* ad ann. E. C. DCCCLIII. E taberna meritoria trans Tiberim oleum terra erupit, fluxitque toto die sine intermissione.

OLËFACIO, facis, fæci, factum, facere, n. 3. Alia forma *olefacio* legitur in quibusd. *Codd. Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 71. (183). et in *Not. Tir.* p. 167. — Part. *Olfaciens*, *Olfactus* et *Olfaciendus* 1. — *Olfacere*, quod est per synopen pro *olefacere*, hoc autem pro *olefacere* (ab odor et facio) quo veteres uti sunt teste *Paul. Diac.* p. 179. 12. *Müll.*, quocum *cf. Festus* p. 178. 31., significat odorari, odorem percipere, *ὀσφραίνωμαι* (It. *odorare*, *snuffare*, *annasare*; Fr. *sniffer*, *sentir*; Hsp. *oler*, *percibir con el olfato*; Germ. *erwas riechen*; Angl. *to smell*, *smell out*, *scent*, *perceive by the nose*).

I.) Proprie. *Cic.* 5. *Tusc.* 38. 141. Quidam disputant, quæ aspectu percipiuntur, ea non versari in oculorum ulla munditate, ut ea, quæ gustemus, olfaciamus, tractemus, audiamus. *Ferburg.* reperit *olefaciamus* in quodam MS. *Catull.* 13. 13. Quod unguentum tu quum olfacies, deos rogabis, Totum ut in faciant, Fabulle, nasum. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 50. (137). Delphinus sagacissime olfaciunt. *Id.* 23. *ibid.* 8. 80. (157). laurus folia trita, olfactaque subinde, pestilentie contagia prohibent. *Id.* 20. *ibid.* 17. 71. (183). Gith distillationem narium discutit tumsum in linteolo, olfactum. *Id.* *ibid.* 13. 51. (138). Dederunt (rutæ succum) lethargicis ex aceto olfacendum. *Paulin. Nolan. carm.* 27. 346. (sus) olfaciens motando dat oscula rostro.

II.) *Translate*. ¶ 1. Est præsentire, deprehendere, *subodorare*, *scopire*. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 4. 11. Quisnam tam abstrusus usquam nunimus videtur, quem non architecti hujusce leges olfecerint? *Ter. Adelph.* 3. 4. 32. (at. 3. 3. 42). Non sex totis mensibus olfecissem, Prius quam ille quidquam cæperit? *Petron. Satyr.* 93. Si aliquis ex his nomen poetæ olfecerit, totam concitabit viciniam. ¶ 2. *Olfuere labra lacte*, imbueri sapore lactis, per catachresin. *Farro* 2. *R. R.* 2. 16. Si

agnus ad matris mammam non accedet, admoveere oportet, et labra agni unguere butyro, aut adipe suilla, et olfacere labra lacte. To labra repetitum videbitur a *Farrone* non esse.

OLFACTRIX, *V. OLFACTRIX.*

OLFACTATUS, a, um, *V. OLFACTO.*

OLFACTIO, onis, f. 3. odoratus. *Gloss. Cyrill.* ὀσφρασις, odoratus, odoratio, olfactio. *Gloss. Philox.* Olfactio, ὀσφρασις.

OLFACTO, as, avi, atum, are, a. 1. *frequentat*, vel *intens.* ab olfacio. — Part. *Olfactans*, *Olfactatus* et *Olfactandum*. — Olfactu est idem ac sepe olfacio, et olfacio simpliciter. *Plaut. Men.* 1. 2. 56. Summam me olfactare oportet vestimentum. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 88. (361). Boves celum olfactantes. *Id.* 20. *ibid.* 11. 54. (155). Pulegii ramum in terranis olfaciendum dari. *Id.* 28. *ibid.* 16. 63. (225). Membræa partus asinarum, olfactata accedente morbo committialium, resistit. *At Sillig. ex optimis Codd.* legit olefacta, h. e. olfacta.

OLFACTORIA, æ, f. 1. idem atque olfactorium. *Fronto de oration.* (sedente iterum *A. Maior*) ep. 1. ante med. Reliquant eundem unam sententiam sepius quam puellæ olfactoriæ sucina. Fortasse legendum *olfactoria*, ita ut sit ab adject. *olfactorius*, a, um.

OLFACTORIOLUM, i, n. 2. deminut. olfactorii. *Isid.* 19. *Orig.* 31. Olfactoriola vascula sunt muliebria, in quibus odorantia gestantur. *Hieronym.* 2. in *Isaj.* 3. 18. Describit et olfactoriola, ut Christi bonus odor simus.

OLFACTORIUM, ii, n. 2. Forum, vel odorum fasciculus, olfactus gratia, ὀσφρατηριον. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 11. 29. 97. Sicuti fathargum olfactoriis excitari. *Id.* 20. *ibid.* 9. 36. (92). Brasicæ arida farina in olfactorio collecta, cunctiora. *V. RETICULUM.* *Marcell. Empir.* c. 20. p. 113. *his ed.* *Id.* Aliquem olfactorius (lege olfactoriis) referre.

OLFACTRIX, icis, f. 3. quæ olfacit. Sic *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (239). vocat vitem, quæ raphanum et laurum odore sentit, et ab eis recedit. Ita legit *Haradin.* ex MSS. Alii *olfactrix*, quam lectionem exhibet et *Sillig.*

OLFACTUS, a, um, *V. OLFACTO.*

OLFACTUS, us, m. 4. actus olfaciendi, *odorare*, *odoramento*, ὀσφρασις.

I.) Proprie. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 21. 89. (156). de thymo. Datur et comitialibus, quos correptos olfactus excitat thymi. *At Sillig. legit* olfactum excitat thymum. *Id.* 32. *ibid.* 3. 13. (28). Testes libris sternuntamenta olfactu movent.

II.) *Translate* est ipsa odorandi facultas et sensus, *odorator*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 50. (137). Delphinus nec olfactus vestigia habent, quum olfaciant sagacissime. *Id.* 10. *ibid.* 70. 90. (194). Piscibus olfactum esse, manifeste patet, quippe non amnes eandem esca capiuntur, et, prius quam appetant, odorantur.

OLIDUS, a, um, adject. (aleo). Sup. *Olidissimus* sub a — *Ollias* — a) Absolute, est qui male olet *V. OLOR* B), *de cattivo odore.* *Demetrius.* *Horat.* 1. *Ep.* 5. 29. Sed nimis arcta premunt olide convivia capro. *Petron. Satyr.* 21. Nos basis olidissimis inquinavit. *Sueton. Tib.* 45. Hirsutus atque olidus senex. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 18. 141. Succum olidis asribus instillare. *Martial.* 10. 37. olida vulpes. *Seren. Sammon.* p. 66. ed. *Ald.* Si iungas olide grave quid minter caprille. *Rursus Martial.* 1. 50. olide vestes murice. *V. MUREX.* — b) Cum adlito bene est odoratus, *odoroso*. *Colum.* 12. *R. R.* 17. 1. Actum in vasa picata tunc olida diffunditur. et *ibid.* 38. 4. Vinum purgatur, et in amphoras bene picatas et bene olidas diffunditur. — c) Item simpliciter olens, *che ha odore.* *Rutid.* 1. *Itiner.* 624. Atque olidum ductas nosse cubile canes.

OLIGŌCHIRŌNIUS, a, um, adject. *di corta vita*, ὀλιγοχρονος, qui brevem vitam vivit. Græca vox, ab ὀλιγος *paucus*, brevis, et χρόνος *tempus*. *Firmic.* 3. *Mathes.* 5. et 4. *ibid.* 1. et 8.

OLIM, adverb. De vocis etymo alii alia; sed nihil certi afferunt. — *Olim* generatim est idem

atque illo quod definitur tempore, certo aliquo tempore, aliquando (It. *una volta*, un giorno; Fr. *autrefois*, un jour, une fois; Hisp. *otra vez*, en otro tiempo, una vez; Gerin. *einst*, einmal; Angl. *sometimes*). ¶ 1. Refertur ad tempus præteritum, sive longinquum, sive proximum: et quidem — a) Dicitur de eo, quod aliquo tempore ante est actum, addito ipsius temporis nomine aut ejus designatione per particulam *quum*. *Ennius* apud *Varron.* 7. L. L. 36. *Müll.* et apud *Cic.* *Brut.* 19. 76. Versibus quos olim Fauni vatesque canebant. *Plaut.* *Amph.* 4. 2. 11. Prodigium te fuisse oportet olim in adolescentia. *Id.* *Asin.* 3. 3. 113. Adsta igitur ut consustus es puer olim. *Cic.* 6. *Att.* 2. circa med. Ante lucem inambulabam domi, ut olim candidatus. — *Plaut.* *Asin.* 1. 3. 53. Longe aliam, inquam, præbes nunc atque olim, quum dabam. *Ter.* *Andr.* 5. 3. 12. Olim istuc, olim, quum ita animum induxisti tuum, quod cuperes, aliquo pacto efficiendum tibi. *Cic.* 12. *Att.* 39. Si essent illæ necessariæ litteræ, ut erant olim quum brevioribus diebus tamen quotidie respondebant temporibus tabellarum. — b) *Olim* per se, sine additis, significat tempus præteritum: et hac particula in præsertim utuntur, qui fabulas narrant, ut Græci *πρὸς*. *Plaut.* *Epid.* 4. 2. 42. Illa minis olim decem puellam parvolam emi. *Cic.* 2. *Orat.* 43. 183. Sic enim olim loquebantur. *Id.* 10. *Att.* 1. Qui mihi, quod sæpe soleo recordari, dixit olim etc. — *Plaut.* *Stich.* 4. 1. 33. fuit olim senex: ei filie Duæ erant etc. *Ter.* *Andr.* 5. 4. 20. Attius quidam olim, navi fracta, apud Andrum ejectus est etc. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 79. Olim Rusticus urbanum marem mus paupere fertur Accipisse cava etc. Adde *eum.* 1. *Ep.* 1. 73.; et *Phædr.* 3. 2. 2 et alibi. — De propiore tempore, pro *nuper*. *Cic.* 15. *Fam.* 20. 2. Quum ad amorem alianatum olim discendens addidisti, quo tolerabilius feramus igniculum desiderii tui etc. *Curt.* 8. 1. 43. Enimvero olim mero sensibus victis ex lecto repente prosiluit. — c) *Totum olim* opponitur vocabula *nunc*, hoc tempore, *nuper*, et apud recentiores scriptores *mox*, *deinde*, *tunc*, *dehinc*. *Plaut.* *Epid.* 1. 2. 32. Illam amabam olim: nunc jam alia cura impendit pectori. *Ter.* *Phorm.* 5. 8. 19. Olim quum boneste potuit, tum non est data: nunc viduam extrudi turpe est. *Cic.* 15. *Fam.* 4. 13. Eum honorem, qui a senatu tribui rebus bellicis solet, neglectum a me olim, nunc mihi expetendum puto. *Virg.* 8. *Æn.* 348. Aurea (*Capitolia*) nunc, olim silvestribus borrida dumis. *Ter.* *Andr.* 3. 3. 13. Alium esse censes nunc me, atque olim, quum dabam. *h. e.* nuper. *Cic.* 7. *Fam.* 24. Olim quum regnare existimabamur, non tam ab ullis, quam hoc tempore observari a familiarissimis Cæsaris. *Id.* 2. *Divinat.* 25. 55. Quid ostenta vel Lacedæmonios olim, vel nuper nostros adjuverant? *Tac.* 1. *Hist.* 67. Gallia gens olim armis, mox memoria nominis clara. *Id.* 12. *Ann.* 18. Frater Cotys olim proditor, deinde hostis vetuebatur. *Id.* 3. *Hist.* 11. Ut olim virtutis modestæque, tunc procacitatis et petulantis certamen erat. *Sueton.* *Domit.* 8. Cerneliam absolutam olim, dehinc longo intervallo repetitam atque convictam, defodi imperavit. *Sallust.* *oran.* *Philippi contra Lepid.* Tumultum ex tumultu serunt, Saturnini olim, post Sulpicii, dein Marii, nunc Lepidi satellites. — d) *Non olim*, non nullo ante, apud *Apul.* 11. *Met.* Da nomen huic sanctæ militiæ, cujus non olim sacramento etiam rogabaris. *Id.* 10. *ibid.* Mecum non olim convenerat. — e) *Olim furores* apud *Catull.* 68. 129. et *olim amicitias*, 94. 4. et *olim annis* apud *Val.* *Flacc.* 1. 53. dicta quidam putant per *ὄφθ' ἔν*, *h. e.* οἱ πάλαι θυμοί, αἱ πάλαι φίλαι, τὰ παλαιῶν ἔτη: qua ratione dixit *Virg.* ante maiorum, *Ter.* *Andr.* 1. 2. 4. semper lenitas, *Propert.* 1. 22. 2. semper amicitia. *V. HYPHEN.* In *Catulli* tamen loc. cit. sunt qui melius leg. *horum furores*, ut ipse *Lachmann.* ¶ 2. Per *olim* significatur etiam id, quod inde ab aliquo tempore etiam nunc et continuo sit: hinc, si tempus, ex quo aliquid fit, longius est, *olim* est jamdudum, jampridem,

jamdudum, et cum præsertim quoque conjungitur, sicut Græcum *παλαι*. *Plin.* 2. *Ep.* 10. Recita saltem, ut tandem percipias gaudium, quod ego olim pro te non temere præsumo. *Id.* 8. *ibid.* 9. Olim non librum in manus, non stilum sumpsisti: olim nescio, quid sit otium, quid quies, è gran tempo, etc. Sic *Seneca* *Ep.* 77. Olim jam nec perit quidquam tibi, nec acquiritur. *Juvenal.* 6. 345. Audio, quid veteres olim moneatis amici da gran tempo. Sic *Sueton.* *Aug.* 30. Alveum Tiberis lavavit; ac repurgavit completum olim ruderibus. *Phædr.* 3. 12. Hoc si quis pretii cupidus vidisset tui, Olim redisses ad splendorem pristinum. *Petron.* *Satyr.* 22. Syri illi stertere, tamquam olim dormientes, ceperunt, come se fosse buona pezza che dormivano. *Lucan.* 5. 769. nonne olim casu pendemus ab uno? non è egli gran tempo, che etc? *h. e.* nonne per longum tempus uni nobis erat sors? *Al. leg.* non olim casu pendemus ab uno. *h. e.* non olim modo, sed etiam nunc. — Hac significatione *olim* componitur cum vocabulis quondam, jam, primum et prius. *Ter.* *Eun.* 2. 2. 15. Olim isti fuit generi quondam questus apud sæculum prius. *Favcellino* et *olim* pleonasmus hoc in loco visus est, ut apud *Plin.* 3. *Hist. nat.* loco infra cit. *Quintil.* 5. 12. 17. Olim jam ab illa vera imagine orandi recesserunt. Adde *Senec.* *Ep.* 77. paullo supra allatum. *Ter.* *Heaut.* 3. 1. 34. Primum olim petius quam, paterere filium commere ad mulierculam, proterruisti hinc. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 9. (59). Oppidum Formiæ, Hormiæ prius olim dictum. *At* Sillig. verba prius olim bonis *Codd.* fretus omisit. ¶ 3. Refertur etiam ad tempus futurum, pro aliquando, posthac, una volta. *Tarpius* apud *Non.* p. 358. 5. *Merc.* Deinde quam ad te redierit res olim post mortem patris Adde *Luciliam* et *Africanum* apud *eum.* *ibid.* *Horat.* *Art.* P. 386. si quid tamen olim Scripseris, in Mæci descendat iudicis aures. *Id.* 2. *Od.* 10. 17. Non, si male nunc, et olim Sic erit. *Id.* 2. *Sat.* 5. 27. Magna minorve foro si res certabitur olim. *Id.* 1. *ibid.* 6. 85. Nec timuit, sibi ne vitio quis verteret olim, Si etc. *Virg.* 1. *Æn.* 289. Hunc tu olim cælo spoliis Orientis ouantum Accipies securâ. *Tibull.* 3. 5. 23. Elysius oium liceat cognoscere campos. *Phædr.* 4. 10. Olim quum adscriptus venerit pœnæ dies. *Ovid.* 3. *Amor.* 11. 7. dolor hic ubi proderit olim. *Id.* 2. *Trist.* 165. Sospite sic te sit natus quoque sospes, et olim Imperium negat hoc cum semine senex. *Id.* 1. *Fast.* 517. Montibus his olim totus promittitur orbis. *Quintil.* 10. 1. 94. Sunt clari bodieque, et qui olim nominabuntur. *Plin.* *Paneg.* 15. Verum hæc olim: in præsentia quidem etc. *Cf.* *Cic.* 11. *Att.* 4. Utinam coram tecum olim potius, quam per epistolas! — *Nunc, olim*, formula, qua poetae omne tempus designant. *Virg.* 4. *Æn.* 625. Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor, Qui face Dardanius ferroque sequare colonos Nunc, olim, quocumque dabunt se tempore vires. Adde *Lucan.* 9. 603. ¶ 4. Interdum ponitur pro aliquando, certo suo tempore: sic — a) Ponitur pro quando, tunc, sequente *quum*, aut *ubi*. *Plaut.* *Truc.* 1. 1. 45. nunc lenonum plus est fere, quam olim muscarum! st, quum caletur maxime. *Id.* *Mil. glor.* 1. 1. 4. Curate, ut splendor meo sit clupei clarior, quam solis radii esse olim, quum sudum est, solent. Adde *eum.* *Pœn.* 1. 2. 142. et *Trin.* 2. 4. 122. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 60. Non magis audierit, quam Fufius ebrius olim, quum Hionam edormit. *Virg.* 5. *Æn.* 125. de scopulo. tumidis submersum tunditur olim fluctibus, hiberni condunt ubi sidera cori: Tranquillo silet. *Lucret.* 6. 148. calidus candens ferrum fornacibus olim Stridit, ubi in gelidum propter demersimus orbem. — b) Item pro unquam. *Plaut.* *Asin.* 3. 3. 128. An quid est olim salute melius? *evi mai cosa?* Ita *Favcellinus*: at *Hanavius*, *Tursell.* etc., si integra est *Plauti* scriptura, putat, *olim* hoc loco esse idem ac certo aliquo tempore, suo tempore; nisi de eo dictum est, quod fieri solet. — c) Item pro aliquando, *qualche volta*, nullo designato tempore, vel tempore. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 25. ut

pueris olim dant crustula blandi Doctores, elementa velint ut discere prima. *Virg.* 8. *Æn.* 391. Non secus atque olim tonitru quum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *Servius* exponit: Fere, ut solet. — d) *Si olim*, si quando, si unquam, se mai una volta. *Virg.* 10. *Ecl.* 33. o mihi tum quum molliter ossa quiescant, Vestra meos olim si fistula dicat amores!

OLITOR vel holitor, oris, m. 3. (olus). De scribendi ratione *V.* OLUS init. — Olitor est qui olerum hortum exercet et olera vendit, *κρηπός*, *λαχανοπωλὴς* (It. *ortolano*; Fr. *gardinier*; Hisp. *hortolano*; Gerin. *der Köhlgärtner*, *Küchengerärtner*; Angl. *a gaudener*). *Farro* 6. L. L. 20. *Müll.* Vinalia rustica dicuntur ante diem XIV. cal. Sept., quod tum Veneri dedicata ædes, et horti ei deæ dicantur, ac tum sunt feriati olitores. *Cic.* 16. *Fam.* 18. Parhedrum excita, ut hortum ipse conducat: sic olitorem ipsum commovebis. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 23. (64). Pensile cucumerium hortos proventibus in solem rotis olitoribus. *Colum.* 10. R. R. 228. Quæ (*carmina*) canat inter opus, Musa modulante, putator Pendulus arbutus, olitor viridantibus hortis. *Id.* et *cit.* l. 10. et 11. *ibid.* 3. olitoris curam et officia fuse describit.

OLITŌRIUS vel holitorius, a, um, adject. De scribendi ratione *V.* OLUS init. — Olitorius est ad olitorem et hortum pertinens, *da ortolano*, *da erbaggi*, *κρηπωρικὸς*. *Farro* 5. L. L. 146. *Müll.*: *Luc.* 21. 62.; et *Tac.* 2. *Ann.* 49. Olitorum forum. *h. e.* ubi olera venduntur. *Ulp. Dig.* 50. 16. 198. Olitorii horti. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 38. (125). Lactucæ genus lati caulis, adeo ut ostiola olitoria ex his factitari prodiderint.

OLIVA, æ. f. 1. *ἐλθα*, I: Proprie ¶ 1. Est fructus oleæ, *oliva*, *uliva*. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 3. 3. (D). Olive constant nucleo, oleo, carne, amurca, et *mox*. Suus olive succus oleum est: idque præcipue ex immaturis intelligimus. *Colum.* 2. R. R. 22. 4. Olive conditui legere. *Plaut.* *Curc.* 1. 1. 90. Voltine olivas, aut pulpamentum, aut capparim? *Africanus* apud *Non.* p. 478. 26. *Merc.* Nutricatur oliva. *Horat.* *Epod.* 2. 55. lecta de pinguisissimis Olive ramis arborum. ¶ 2. Item ipsa arbor, *olivo*, *ulivo*. *Cic.* 3. *Nat. D.* 18. 45. Aristæus, qui olive inventor dicitur. *Id.* 2. *ibid.* 8. 22. Si ex oliva modulate canentes tibiæ nascerentur. *Virg.* 8. *Ecl.* 16. Incumbens tereti Damon sic cepit olive. *Id.* 2. G. 425. pinguem, et placitam paci nutritor olivam. *V. OLEAGINEUS*, ubi et de coronis ex oliva dictum est. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 2. herum an baccis opulentet olive. *Id.* *Epod.* 16. 45. oliva nunquam fallens. — Fuit sacra Minervæ. *V. OLEA*. Hinc *Pallad.* 1. R. R. 6. § 14. Græci jubent, olivam, quum plantatur ac legitur, a mundis pueris atque virgibus operandam: credo, recordati arbori buic esse præselem castitatem, scilicet ei præesse castam Minervam.

II.) Translate. — a) De ipsius olive ramo. *Horat.* 1. *Od.* 7. 7. Undique decerptam fronti præponere olivam. — b) De ipsius olive ligno. *Ovid.* 2. *Met.* 680. Illud erat tempus, quo te (*Apollo*) pastoris pellis Teait; onusque fuit detrahe silvestris oliva. Sic leg. *nonnulli ex optimis Codd.*; *vulgati libri* vero onusque fuit baculum silvestre sinistrae.

OLIVANS, antis, particip. ab *inuit. olivo*: olive colligeas. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 3. 3. (11). Olivantiibus lex antiquissima fuit: oleam ne stringito, neve verberato.

OLIVARIUS, e, adject. idem atque olivarius. *Servius* ad *Virg.* 3. G. 519. Trapetis autem, mollis mobilibus olivariibus.

OLIVARIUM, ii, n. 2. *V.* voc. seq. In fin. OLIVARIUS, a, um, adject. *da uliva*, *ελατηρος*, ad olivam pertinens, olearius. *Colum.* 12. R. R. 49. 11. Olivariæ metretæ. *Al. leg.* oleariæ. *Pompon. Dig.* 33. 7. 21. Mollæ ollivariæ. *Auct. Grom.* p. 303. ed. *Lachmann.* Ager olivarius. *h. e.* olivis arboribus satus. *Auct. incert. de limitib.* p. 296. *Goes.* Ager olivarius. *h. e.* olivis constitus. — Hinc

Olivarium, ī, n. 2. absolute, substantivorum more est olivetum. *Gloss. Cyrill. Ἐλαιών*, olivaria (lege olivarium), hoc olivetum.

OLIVASTELLUS, ī, m. 2. deminut. olivastri, seu oleastri. *Auct. incert. de limitib. p. 259. Goes.* Nam et in limitibus pro terminis plantavimus dactylum, amygdalos, et mala cotonea, et maxime olivastellum, et ficum Cypriam in line constituitur. *Id. p. 266.* Si olivastellum inveneris unum in terminum, demonstrat aquam vivam, et convallia loca significat. *Id. p. 267.* Olivastellum in fine pro termino invenies.

OLIVATIO, ōnis, f. 1. olei confectio. *Gloss. Cyrill. Ἐλαιόποινα*, olivatio.

OLIVETA, æ, f. 1. olivitas. *Fest. V. OLIVINA.*

OLIVETUM, ī, n. 2. (oliva) locus olivis consitis, oletum (quam vocem *V.*), *uliveto, ἔλαιών. Varro 1. R. R. 22. 3.* Oliveti jugera cxxl. qui coleret, eum instruere ita oportere, ut etc. *Cic. 3. de republ. 9.* Nos Transalpinas gentes oleam et vilem serere non sinimus, quo pluris sint nostra oliveta nostræque vineæ. *Id. 3. Nat. D. 36. 86.* Vineta, segetes, oliveta. *In tabula auctionis apud eumd. 2. leg. Agr. 25. 67.* Jugera cc, in quibus olivetum heri potest. *Plin. 17. Hist. nat. 18. 30. (127).* Olivetum putare. *Colum. 5. R. R. 9. 15.* Meminisse convenit veteris proverbii, eum, qui aret olivetum, rogare fructum; qui stercoret, exorare; qui cædat, cogere. *Fumen. Gratiar. act. 13.* Jau tuin in illa veteri republica ad censorum laudem pertinebat, si lustrum felix condidisset, si horrea messis impleset, si vindemia redundasset, si oliveta larga fluxissent.

OLIVIFER, færa, ferum, adject. *ferace di ulivi, ἔλαιόφορος*, oliviferum arborum ferax. *Virg. 7. Æn. 711.* oliviferæque Mutusæ. *Ovid. 3. Fast. 151.* Prius oliviferis Romam deductus ab arvis Pompilius. *h. e. Sabinis. Martial. 12. 99.* Olivifera corona. *h. e. ex oliva. Stat. 4. Theb. 227.* et oliviferi Eurotæ Dura manus. Alii leg. *oloriferi*, nam Euiotas a *Theognide* v. 789. dicitur *δοξαοτρόφος*, arundinifer, quales amant olores. Sed *Virg. 6. Ecl. 83.* lauros ad Eurotam memorat.

OLIVINA, æ, f. 1. reditus olei, vel olei maxima copia, vel cella olivaria. *Plaut. Pseud. 1. 2. 76.* Cujus amatores domi olivinam habent maximam. Alii rectius leg. *olivi dynamis domi habent maximam.* Est autem *dynamis* Græce δύναμις, vis, copia. Alii *olivitam*, scil. pro *olivetam*, seu *olivitatem*, de qua *Festus* p. 202. 19. *Müll.* Olivitam antiqui dicebant, quum olea colligebatur; ut messem, quum frumenta; aut viodemiam, quum uvæ. Quod vocabulum potius frequentari debebat, quam nullum ejus significationis haberemus: quamvis quidam *olivitatem* eam dicant. *Paul. Diac. p. 192. 6. Müll.* Olivetam dicebant ab oleis, ut a vino vindemiam.

OLIVITAS, ætis, f. 3. *il raccolto delle ulive*, olivarum proventus, collectio, et legendarum tempus, oleitas. *Varro apud Non. p. 148. 4. Merc.* Omnis quum lucerna combusta est in lucubrando, olivitasque consumpta est. *Colum. 1. R. R. 1. 5.* Regiones, mitigato frigore, largissimis olivitatibus Liberique vindemias exuberant. *Id. 12. ibid. 50. 1.* Media est olivitas plerumque initium mensis Decembris. *Mumertin. Gratiar. act. 22.* Una certe unius est biennis olivitas. *V. voc. præced.*

OLIVITOR, ōris, m. 3. qui olivas arbores colit. *Sidon. 2. Ep. 9.* Colles exercentur vinitori et olivitori. *Apul. Florid. n. 15.* Ager fecundior oliveto, nec vinitori, nec olivitori scalpitur. *Al. rectius leg. olitori.*

OLIVO, as, are, n. 1. olivas legere. *Gloss. Lat. Gr. Oliva (lege olivo), as, ἔλαιολογῶ.*

OLIVUM, ī, n. 2. oleum ex olivis, olio, ἔλαιον. Vox fere poetica.

1.) Proprie. *Plaut. Pseud. 1. 3. 67.* Eme die cæca hercle olivum, id vendito Oculata die. *Adde eumd. ibid. 1. 2. 76. et Asin. 2. 4. 26. Lucret. 2. 391.* subito per colum vina videmus Perfueri: at contra tardum cunctator olivum. *Virg. 5. Ecl. 68.* Craterasque duo statuum tibi pinguis

olivi. *Horat. 2. Sat. 4. 50.* pisces perfundere olivo. *Val. Flacc. 6. 358.* bovis exuvias multo frangere olivo. *Ovid. 10. Met. 176.* Corpora veste levant, et succo pinguis olivi Splendescunt. *Adde Martial. 4. 96.; Sil. It. 14. 137.; Pers. 2. 64. etc.* Proxæ scriptorem, qui usupaverit, præter *Apul. 9. Met.*, inveni adhuc neminem.

II.) Translate. ¶ 1. Per metonymiam pro palæstra dixit *Horat. 1. Od. 8. 8.* cur olivum Sanguine viperino Cautius vitat? *h. e. cur luctum fugit?* ¶ 2. Pro unguento *Catull. 6. 8. Sertis,* ac Syrio fragrans olivo. *Propert. 3. 15. 31.* Levis odorato cervix manabit olivo.

OLLA, æ, f. 1. Antiquis *aula* pro *olla* in usu fuit. *V. AULA.* — Ratione habita etymi, *Döderlinius, Latin. Synonym. vol. 6. p. 246.* *ollam* ab *orcula* per syncopen factam esse putat: alii vero hanc cum Græca voce *αὐλός* cavus conjungunt. — Olla est vas plerumque fictile ad coquendum, aut servandum: cujus varios usus ex subjectis exemplis colliges, et ex iis, quæ in *AULA* sub *B* dicta sunt, *χύτρος* (It. *olla*, *pignatta*, *pentola*; Fr. *pot*, *marmite*; Hisp. *alla*, *marmita*; Germ. *der Topf*; Angl. *a pot*, *vessel made of earth, jar*). Occurrit — a) Generativum. *Varro apud Non. p. 543. 12. Merc.* Oculis observare ollam pullis, ne aduratur. *Cic. 9. Fam. 18.* Ollam denariorum implere. *Colum. 12. R. R. 43. 2.* Ternæ, aut etiam quaternæ uvæ, pro capacitate vasorum, in ollas demittuntur. et 3. Bibulas, aut male coctas ollas emere. *Id. 8. ibid. 8. 7.* Olla fictilis. *Inscript. apud Murat. 917. 11.* Olla ossuaria. *Martial. 12. 32.* plena turpi olla resina, Summæniæ quæ pilantur uxores. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 54. (142).* Achates in olla plena olei cocta. *Id. 30. ibid. 9. 23. (77).* Sal cum vipera crematum in olla nova. *Id. 17. ibid. 10. 11. (64).* Pinæ seruntur nucleis septenis fere in ollas perforatas additis. *Id. 15. ibid. 22. 24. (90).* Nuces conditas ollis in terra servari virides. — Etiam ex ære ollæ fiebant. *Avien. fab. 11.* Arripieos (*flumen*) geminas ripis cedentibus ollas, *Ære prius fusa est, altera ficta luto. V. OLLARIUS.*

— b) Speciatim. Sæpe fit mentio ollarum sepulcralium, quibus pauperiorum cineres condantur, in vet. *Inscript.*, ut apud *Gruter. 865. 10.* *CLAYDIA APHRODISIA V. A. XXV. L. ANTONIVS POTIVS OLLAM CVM TITVLO BENEMERENTL ET 883. 15.* *ITA DECREVERVNT LOCVM L. SEMPRONII C. L. HILARI ET OLLAS V. DARI ADSIGNARI* etc. *Alia apud Reines. cl. 16. n. 53. CN. MANLIVS SGTERICVS FECIT SCHOLAM OLLARVM XX. SIBI ET SVIS. h. e. sepulcrum et in eo ollas viginti. V. SCHOLA in fin.* — c) *Fervet olla, vivit amicitia*, ζει χύτραζι ζῆ φιλαία, proverbium de parasitis, qui eo usque colunt aliquem, dum cœnandi apud illum locus est. *Petron. fragm. Tragur. 38. Burmann.* Sociorum olla male fervet, et ubi semel res inclinata est, amici de medio. — d) *Ipsa olera olla legit*, aliud apud *Catull. 94. 2.* quod ita quidam interpretantur, ut originem duxerit a quodam fure, qui olera furtiva auferret, deprehensusque culpam a se in ollam, qua olera exceperat, transtulerit.

OLLAR, aris, n. 3. ollæ operculum. *Varro 3. R. R. 15. 2.* Quum ollar impositum est. Ita legit *Scalig.* Alii quum *cumulatim impositum* est quam lectionem tuetur *Schneider.*, qui hæc de re plurima.

OLLARIS, æ, adject. *χυτραίος*, ad ollam pertinens, ut *Ollares uvæ*, quæ in ollis fictilibus conduunt, de quibus *Colum. 12. R. R. 45. 1. Martial. 7. 29.* Illic et uvæ collocant ollares. *Marcell. Empir. c. 35. p. 138. ed. Ald.* Oesypum ollare. *Adde Plin. Falerian. 3. 14.*

OLLARIUM, ī, n. 2. loculus, in quo olla osuaria vel una, vel binæ, quandoque etiam quatuor reponebantur; idem ac columbarium. *Inscript. apud Fabrett. p. 13. n. 60. q. GANYSIVS PRAENESTINVS MACERIAM ET OLLARIA LIBERTVS LIBERTAVSQUE SVIS FECIT. V.* plura huc pertinentia apud *eumd. p. 10. et seqq. Alia apud Obell. 4545. C. TRANS. PVDENS ET ASIATICVS ET CAESIA VENERIA COIVN. ET TRAYSIA FORTVNATA F. PROTE-*

CTVM ANTE OLLARIA SVA IMPENSA DIS MANIBVS FERCR.

OLLARIUS, a, um, adject. ad ollam pertioens. *Inscript. apud Gruter. 630. 9.* DOMITIVS ABA SCANTVS FVSOV OLLARIVS. *Plin. 34. Hist. nat. 9. 20. (98).* Novissima æris temperatura est, quæ vocatur ollaria, vase nomen hoc daote, ternis aut quaternis libris plumbi argentarii in centenas æris additis.

OLLE pro ille. *V. ILLE.*

OLLIC pro illic. *Paul. Diac. p. 196. 6. Müll. V. OLLUS.*

OLLICULA, æ, f. 1. deminut. ollæ. *Theod. Priscian. 4. 1. ante med.* In cacabo aquæ fermentis deponitur alia ollicula ærea.

OLLULA, æ, f. 1. deminut. ollæ. *χυτρίον. Varro 1. R. R. 54. 2.* Indo uva in ollulas addatur. *Apul. 2. Met.* Quam pulcre ollulam istam intorques! *h. e. circumfers. Marcell. Empir. c. 9. p. 99. retro ed. Ald.* Favum contundes et suspendes in linteo, et quod decurrerit suscipies in calice, quem calicem postea pones in ollula fabri cum calida ferventissima.

OLLUS, a, um, pronom. *quegli, colui, quella*, (quod est ab ὄλλος pro ὁ ἄλλος alius) idem quod ille, illa, illud, sed apud antiquos. *Varro 7. L. L. 42. Müll.* Apud Ennium, Olli respondit suavis sonus Egeriæ. Olli valet dictum illi, ab olla et olio, quod alterum comitis quum recitatur a præcone, dicitur, olla centuria, non illa: alterum apparet in foneribus indictivis, quum dicitur, ollus leto datus est. *Cic. 2. Legg. 9. 21.* Nocturna iulierum sacrificia ne sunt, præter olla, quæ etc. *Lucret. 6. 207.* Flammeus est plerumque colos et splendidus ollis. *Virg. 1. Æn. 258.* Olli subridens hominum sator atque deorum. et 5. *ibid. 197.* olli certamine summo Procumbunt. *Quintil. 8. 3. 25.* Propriis verbis dignitatem dat antiquitas: namque et sanctiorem, et magis admirabilem faciunt orationem, quibus non quilibet fuerat usus: eoque ornamento acerrimi iudicii P. Virgilius unice est usus: *olli* enim, et *quianam*, et *mis*, et *pone*, pellucunt, et aspergunt illam, quæ etiam in picturis est gratissima, vetustatis inimitabilem arti auctoritatem. Sed utendum modo, nec ex ultimis tenebris repetenda. Hæc *Quintilian.* Ceterum *V. ILLE.*

OLMA, æ, f. 1. dicitur a Dacis planta, quæ Latinis ebulum. *Apul. Herb. 92.*

OLO, is. *V. OLEO* init.

OLOES. *Paul. Diac. p. 19. 3. Müll.* Ab oloes, dicebant pro ab illis: antiqui enim litteram non geminabant.

OLOLYGNON, ōois, m. 3. *ὀλολύγων*, clamor ranarum marium, feminas ad coitum evocantium. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 65. (172).* Ranis prima lingua coheret, intima absoluta a gutture, qua vocem mittunt mares, quam vocant ololygonem. *Harduin. leg. quum vocantur ololygones*, quam lectionem tuetur *Sillig.*

OLOR, ōris, m. 3. duo diversa significat, scilicet

A) Olor apud Poetas est idem qui cygnus, κύωνος (It. *cigno*; Fr. *cygne*; Hisp. *cisne*; Germ. *de: Schwan*; Angl. *a swan*). Quidam putant esse Græcam vocem, alii Latinam. *V. Foss. in Etymol. Plin. 10. Hist. nat. 23. 32. (63).* Olorum morte narratur flebilis cantus (falso ut arbitror) aliquot experimentis. *Ovid. Heroid. 7. 1.* Sic, ubi fata vocant, udis abjectus io herbis Ad vada Mæandri concinit albus olor. *Virg. 9. Ecl. 35.* Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Ciuna Digna, sed argutos inter strepere anser olores. *Martial. 1. 54.* Inter Ledæos ridetur corvus olores. *Id. 8. 28.* Olor Spartanus. *Stat. 1. Silv. 2. 142.* Amyclæos ad ficna citavit olores. *Val. Flacc. 6. 102.* Olores nivei. *Horat. 4. Od. 1. 10.* purpurei. *Sil. It. 13. 116.* Quæ candore nivem, candore anteciret olores. *V. CYGNUS.*

B) Olor, ab *oleo*, es, est idem atque odor: cum hoc tamen discrimine, quod odor forte de hano, olor fere de mala dicitur, *odare grave, hano. Varro 6. L. L. 83. Müll.* Littera commutata dicitur odor, olor; hinc olet et odorari et odoratus et odora res. *Apul. 1. Met. Ille olo-*

re spurcissimi humoris perfusus, et mox. Causas cepit hujus oloridis comiter inquirere. *Arnob.* 2. 59. Ut non alios sapes, alios olores, alios colores habere debuerint. *Al. leg. odores, et mox.* Amara sunt elementa, vel dulciora? odoris sunt allicujus, vel odoris? Al. rectius leg. *coloris.* Etiam apud *Pallad.* 1. *R. R.* 19. et 33. in MSS. legitur *olor:* in editis non item.

OLORIFER, fēra, fērum, adject. *Claudian. ep. ad Seren.* 12. Cycnus oloriferi venit ab aune Padī. *h. e.* ubi plures olores habitant. *V. OLI-VIFER.*

OLORINUS, a, um, adject. *di cigno,* ad olorem pertinens. *Virg.* 10. *Æn.* 187. Olorinæ pennæ. *Ovid.* 10. *Mel.* 718. *alæ. Stat.* 3. *Silv.* 4. 45. de *Venerē.* leves secum ipsa per auras Tollit, olorinaque jubet considerare biga. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 59. (163). Gasidanem (*gemmanū*) Medi nuntunt, coloris olorini. *h. e.* albi. *Sillig. leg. orobini. Inscript.* apud *Gruter.* 99. 3. MYNVS OLO-RINO DE IOVE LEDA DEDIT. *Fabrett.* corrigi tulit pro *ledit.* scil. de Jove in cycnum converso.

OLOSERICUS, a, um, adject. idem atque holosericus. Ita porro sine adspiratione scribitur in *Edict. Diocl. loc. cit.* in APERTURA.

OLUS vel holus, ēris, n. 3. Ratione habita etymi, voluit esse ab *oleo,* cresco. Unde recte sine adspiratione scribitur, probante *Martinio.* in *Lexico,* et *Cellar.* in *Orthogr.*, item *Varron.* qui 5. *L. L.* 22. *Müll.* ducit ab *olla,* seu, ut olim scribebant, *ola,* in qua coquantur. Quæ notatio si vera esset, diceretur *olera* proprie, quæ cocta eduntur, ut acetaria, quæ cruda. *Manut.* et *Dausqu.* scribi voluit cum adspiratione, quibus favent *Paul. Diac.* qui p. 100. 1. *Müll.* docet, *helus* olim pro *holus* dictum esse, et *Scalig.* qui ab *ὄλος* deducit, et fragmentum veteris Calendarii apud *Gruter.* 134. ubi *forum holitorum* habetur, et *Non.* qui p. 490. 23. et p. 550. 15. (ubi *Mercerus* habet *olus*) *Merc.* et *Priscian.* qui 6. p. 722. *Putsch.* ita scribunt. Item *holitor* in *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* p. 529. Ceterum *Döderlinius, Latēin. Synonym.* vol. 6. 159. vocem *olus* conjungendam putat cum *Gr. χλωρός* gramineus et *χλόν* gramen. — *Olerorum* in plural. Genitivo pro *olerum* dixit *Lucilius* apud *Non.* p. 490. 25. *Merc.*; et *oleris* pro *oleribus* in plural. Dat. et Ablat. *Cato R. R.* 149. *Oleris,* asparagis, lignis etc. — *Olus* vel *holus* est omnis herba sativa, quæ in cibum hominum venit, *λαχανον* (*It. erbaggi, camangiare;* *Fr. taute herbe potagère, légumè;* *Hisp. legumbre;* *Gerin jede Art Küchenkraut, Kohl, Gemüse, Nüben* etc.; *Angl. any garden herbs for food potherbs*). — a) *Olus* fuit quotidianus antiquorum victus, qui frugali tenuique mensa contenti, parvo coemptos cibos adamaverunt. Crescentibus inde divitiis, invecioque carniū et piscium usu, pauperiorum cœnas instruxit. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 74. donec Discoqueretur *olus.* *Id.* 2. *Ep.* 2. 168. Emptum crenat *olus,* et 1. *ibid.* 17. 13. Si pranderet *olus* patienter, regibus uti Nollet *Aristippus:* si sciret regibus uti, Fastidiret *olus,* qui me notat. *Pers.* 6. 19. solis natalibus est qui Tingat *olus* siccum muria vaser in calice empta. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 22. 38. et 39. (80). *Olus* silvestre. *h. e.* herba edulis quidem, sed non sativa. — b) De rapis, eorumque foliis. *Colum.* 2. *R. R.* 10. 22. Magis utilia rapa sunt, quia non hominem solum, verum etiam lœves pascunt, præcipue in Gallia, ubi hiberna cibaria prædictis pecudibus id *olus* præbet. — c) Per antonomasia dicitur de brassica cavolo, quia hæc veteribus usitatissima. *Varro* 1. *R. R.* 16. 6. Vitis adscita ad *olus.* *Virg. Mor.* 72. Hic *olus,* hic late funderis bractia betæ, Ficundusque rumex, malvæque, inulæque virebant. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 8. 30. (34). Folia trita, cocta curre in folio *oleris,* et 28. *ibid.* 11. 47. (171). Frl capitulum assumunt ad palpebras cum surco *oleris.* *Id.* 29. *ibid.* 4. 25. (80). et 32. *ibid.* 9. 31. (94). *Olus* marinum. *h. e.* brassica marina. Loca etiam allata *Horatii* et *Persii* de brassica commode intelliguntur. — d) *Multu Syrorum olera,* πολλά Σύρων λαχανα, proverb.

Græcum, quia Syria in hortis operosissima est, inquit *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 16. (33). — *V.* et voc. seq.

OLUSATRUM, olusatri, et *Olus atrum,* oleris atri, n. 3. *ἰπποσάβλον,* herba miræ naturæ, inquit *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 48. (162)., e lacrima caulis sui nascitur. Seritur et radice. Succum ejus colligunt, et myrrhæ saporem habere dicunt; auctorque est *Theophrastus,* myrrha sata natum. *Id.* *ibid.* 12. 62. (187). *Libanotis* radicem habet olusatri. *Colum.* 11. *R. R.* 3. 18. Circa Vulcanalia optima satio napi et siseris, nec minus oleris atri. *Id.* 10. *ibid.* 123. *olus pullum* vocat. *Id.* 11. *ibid.* 3. 36. *Atrum olus,* quod Græcorum quidam vocant *ἰπποσάβλον,* nonnulli *σάβρον,* pastinato loco semine debet conseri, maxime juxta maceriam; quoniam et umbra gaudet, et qualicumque convalescit loco: idque quum semel severis, si non totum radicitus tollas, sed alternos fructus in semen submittas, ævo manet, parvamque sarritionis exigit culturam. *V. SMYRNION.*

OLUSCULUM, i, n. 2. *piccioli,* o pochi *erbaggi,* deminut. *oleris,* pauca olera, vel minuta. *Cic.* 6. *Att.* 1. a med. In filicatis lancibus, et splendidissimis canistris olusculis nos soles pascere. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 64. Uncta satis pingui ponuntur oluscula lardo. *Juvenal.* 11. 78. Curius, parvo quæ legerat borto, Ipse focis brevibus ponebat oluscula, quæ nunc Squalidus in magna fastidit compede fossor.

OLVATUM Antistius Labeo ait esse mensuræ genus. *Festus* p. 205. 7. *Müll.* Censet *Scalig.* legendum *olusatrum,* et interpretationem corruptam esse. Alii cum edit. *Ald. olvatum* relinunt, et esse ajunt, quod in olla coctum est, ut testatium apud *Varron.* quod in testa, seu sub testu. Sed potius, ait *Müllerus loc. cit.* olvatum oleris mensuram putaverim, dictam ab *olu* (olim *helu*) pro *olere,* cujus formæ aliud documentum sunt *helvola* et *helvella.*

OLYMPIA, ōrum, n. plur. 2. *V. OLYMPIUS* in fin.

OLYMPIAS, adis, f. 3. *Ὀλυμπιάς,* spatium annorum quatuor, vel, ut quidam tradunt, quinquaginta mensium, ex eo ita dictum, quod juxta Olympiam Pisæi agrī, mox Pisa ab Eleis eversa, Elidis parvam regionem, quinto quoque anno in eunte fierent certamina gymnica in honorem Jovis Olympii. Græci enim tempora pro Olympiadas supputare cœperunt, ita numerantes, Olympiadis primæ, aut secundæ, aut centesimæ anno primo, vel secundo, vel tertio, vel quarto. Atque ut consules, ita et in Olympiis victores iterum, et tertium dicebantur. Initium Olympiadum est XXIII. annis ante urbem R. conditam, secundum alios XXV., sunt etiam qui aliter computant, ut est in ducendis temporum rationibus multiplex et varia valdeque incerta sententia. *Fellej.* 1. 8. 4. Sexta Olympiade, post duos et viginti annos, quam prima constituta fuerat, Romulus Martis filius Romam urbem Parilibus in Palatio condidit. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 8. 6. (37). Olympiade circiter XXXII. qui fuit urbis Romæ annus CXLIII. (*Hurdūin.* corrigi XCIII. *V.* ejus notas; *Bro-tier.* vero legit Olympiade circiter LII. qui fuit urbis R. annus CXXXII. At *Sillig.* rectius legit Olympiade circiter XLIII., qui fuit urbis Romæ annus CXLII.). *Id.* *ibid.* 12. 9. (53). Olympialis XLVIII. anno quartus. *Manit.* 3. 592. numero nisi diceset Olympias uoa. — Poete, qui libentius licentia uti solent, Olympiadem prius lastro accipiunt, h. e. quinquæ annorum spatium. *Ovid.* 4. *Pont.* 6. 5. In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est: Jam tempus lustris transit in alterius. *Martial.* 7. 40. de *Etrusco patre.* Hic præpæ ter senas vidit Olympiadas. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 146. de eodem *Etrusco.* Dextra bis octonis luserunt sæcula lustris, Atque ævi sine nube tenent.

OLYMPIAS, æ, m. 1. *Ὀλυμπιάς,* est ventus Euboeæ propinquus, qui et Argæstis, ut *Lapx* et *Atabulus* Apollie. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 47. 46. (120). et 17. *ibid.* 21. 37. (232).

OLYMPIEUM, i, n. 2. *Ὀλυμπιεῖον,* templum

Jovis Olympii. *Vellej.* 1. 10. 1. Antiochus Epiphanes, qui Athenis Olympieum inchoavit, etc. *V. OLYMPIUS* in ONOM.

OLYMPIÓNICES, æ, m. 1. *Ὀλυμπιονίκης,* qui in Olympiaco certamine victor evasit: ab *Olympia,* et *νίκη* victoria. *Cic. Flacc.* 13. 31. Quid, si etiam occisus est a piratis *Adramytenus,* homo nobilis, cujus est fere nobis omnibus nomen auditum, *Alyanas* pugil, *Olympionices?* hoc est apud Græcos quoniam de eorum gravitate dicimus) prope majus et gloriosius, quam Romæ triumphasse. *Id.* 1. *Tusc.* 46. 111. Quum Rhodius *Diogenes,* *Olympionices* nobilis, uno die duos suos filios victores Olympiæ vidisset. et mox. *Permagnum* existimans, tres *Olympionices* una e domo prodire. — Adjective. *Colum.* 3. *R. R.* 9. 5. Nos quoque velut *Olympionicarum* equarum, ita feracissimarum *Aminearum* seminibus electis, largæ vindemiæ spem capiamus.

OLYMPIUM, ū, m. 2. *V.* voc. seq. in fin.

OLYMPŪS, a, um, adject. *Ὀλύμπιος,* ad Olympium montem, vel Olympiam regionem pertinens, ut *Olympius Juppiter,* de quo et de aliis *V.* plura in ONOM. — Hinc

Olympia, ōrum, n. plur. 2. *Ὀλύμπια.* Juppiter prope Olympiam nobile templum habuit, ibique ludos ei celeberrimos post quartum quemque annum, Græciæ totius conventu, Hercules primum instituit, Augia Elidis tyranno superato (alii Pelopem auctorem faciunt, aut *Atreum* ejus filium. *Vellej.* 1. 8. 2.), deinde *Iphitus* intermissos instauravit: qui proinde *Olympia, orum,* dicti sunt. *V. ELEUS.* In iis Græca juvenus curau, saltu, disco, pugilatu, palaestra per dies quinque se exercebat: victores oleastro coronabantur, tantusque eis honos habebatur, ut non per portas urbis patrie, sed per muri ruinam aditu patrefacto, sublimes in curru ad proprios lares revertentur. *V. ISELASTICUS.* *Ennius* apud *Cic. Senect.* 5. 14. Sicut fortis equus spatio qui sæpe supremo vicit Olympia. *Cic. Brut.* 69. 243. Pugiles etiam si pugnos et plagas, Olympiorum cupidi, ferre possunt, solem tamen sæpe ferre non possunt. *Id.* 2. *Divinat.* 70. 144. Cursor ad Olympia proficisci cogitans, visus est in somnis curru quadrigarum vehi. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 49. Quis circum pagos, et circum compta pugna Magna coronari contemnat Olympia? *Justin.* 7. 2. 14. Olympium certamen. *Liv.* 28. 7. a med. Olympiorum solemne ludicrum parantes Elei.

Olympium, ū, n. 2. absolute, substantivorum more, *Ὀλύμπιον,* est templum Jovis Olympii, idem atque *Olympieum,* quam voc. vide suo loco. *Liv.* 24. 33. Romanus exercitus ad Olympium, Jovis id templum est, mille et quingentos passus ab urbe (*Syracusus*) castra posuit. — Ceterum *Olympium* Pisistratus inchoavit, Antiochus Epiphanes Syriæ rex persecutus est; serius aliquas inde coluinas Sylla Romanus adiecit, Hadrianus vero id perfecit et dedicavit. *V. Polyb.* 26. 10.; *Dion.* 69. 16. ibique adnotat; *Pausan.* 1. 18.; *Liv.* 44. 20.; *Fellej.* 1. 10. 1.; et *Spartian. Hadrian.* 13. Videtis *Raoul-Rochette, Peint. antiq. inéd.* p. 172.

OLYMPUS, i, m. 2. *Ὀλύμπος,* mons insignis altitudinis in Thracia, Bithynia, Lesbo etc., de quo *V.* in ONOM. Hinc — Translate a Poetis pro celo ponitur, celo: cf. *Varron.* 7. *L. L.* 20. *Müll.* Cælum dicunt Græci Olympum. *Virg.* 6. *Ecl.* 86. invito processit vesper Olympo. *Id.* 1. *G.* 96. Flava Ceres alta nequidquam spectat Olympo. *Id.* 9. *En.* 106. de *Jove.* Annuit et totum nutu tremefecit Olympum. et 6. *ibid.* 579. Olympus ætheris. *Ovid.* 1. *Mel.* 212. summo delabor Olympo, Et deus humana lastro sub imagine terras. *Seneca Herc. Cæl.* 1907. Olympus stelliger.

OLYRA, æ, f. 1. *Ὀλύρα,* genus frumenti, quod *Plin.* 15. *Hist. nat.* 10. 20. (92). et 22. *ibid.* 25. 57. (121). idem esse docet cum *arica,* et ab *Homero,* *Ὀλύραν* quam dixit (*Ilud.* l. 5. v. 196. et l. 8. in fin.), *aricam* significari. Quidam putant esse *scambella.* *Id.* 18. *ibid.* 7. 11. (62). Far in Egypto ex olyra conficitur. *Id.* 22. *ibid.* 25. 57. (121). Ex olyra decocta fit medicamen-

tum, quod Ægyptii atheram vocant, infantibus utilissimum: sed et adultos illinunt eo. Adde *Cæsar. Aurel. 4. Turd. 3. n. 48.*

OM

OMA. V. ONA.

OMASUM, i, n. 2.

I.) Proprie. *Gloss. Philox.* Omasum, βόειον κόπεον λιπαρόν, τῆ των Γάλλων γλώττη, h. e. frustum pingue bubulæ carnis, Gallorum lingua: item ἔχινος, venter bubulus, b. e. ut opinor, intestina bubula, quæ Itali trippe et busecchie dicunt: fortasse est ab *omentum*. Unde alii intelligunt intestinum bubulum crassius et pinguius: quod erat apud plebejos in cibo gratissimum. *Plin. 8. Hist. nat. 45. 70. (180).* Damnatus a populo, die dicta, qui concubino procaci rure omasum edisse se negante, occiderat bovem. *Horat. 1. Ep. 15. 34.* patinas cœnabat omasi, Vilis et agnina: un buon piatto di trippe. *Plin. 28. Hist. nat. 10. 45. (161).* Omasi jure potio venena expugnari putant.

II.) Figurata pro ipso ventre. *Horat. 2. Sat. 5. 40.* pingui tentus omaso Furius.

OMBRIA, æ, f. 1. ὄμβρια, gemmæ species, quam nonnulli notiam vocant, quæ cum imbribus et fulminibus fertur in terram decidere, quemadmodum ceraunia et brontia: et eundem, quem illæ, effectum habet. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 65. (176).*

OMEN, inis, n. 3. Antiqui *osmen* dixerunt, teste *Varron. 6. L. 1. 76. Müll.* Omen quod ex ore primum elatum est, osmen dictum. et 7. *ibid. 47.* Osinen, e quo s extritum. — Omen proprie est augurium, quod hominum ore sit, ut explicat *Cic. 1. Divinat. 45. 102.* quasi *osmen*, inquit *Paul. Diac. (p. 195. 4. Müll.)* Omen velut oremen, quod sit ore augurium, quod non avibus aliove modo sit.: etiam *Varro loc. supra cit.* eb ore derivat. Sunt tamen, qui hanc vocem conjungunt cum Græcis ὄμαξ et ὄμαξ; item qui deducunt ab *opimen*, quod ab inusit. opere, unde *optio* et *optare*. Sed accipitur etiam pro quovis auspicio ei augurio sive læto, sive tristi, οὐανός (It. augurio, presagio; Fr. présage, pronostic, augure; Hisp. presagio, pronostico, augures; Germ. die Vorbedeutung, Ahnung, das Anzeichen, Wahrzeichen; Angl. an augury, omen, token of good or bad luck).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Cic. 1. Divinat. 45. 102.* Neque solum deorum voces Pythagoræi observaverunt, sed etiam hominum, quæ vocant omina; quæ quia valere censebant majores nostri, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix fortunatumque esset, præfabantur. *Id. 11. Phil. 5. 11.* Hoc detestabile omen avertat Juppiter. *Id. Harusp. resp. 20. 42.* Quod dii omen obruant. *Virg. 2. Æn. 178.* Nec posse Argolicis excindi Pergama telis, Omina ni repetant Argis. *Ovid. 5. Met. 550.* Bubo dirum omen mortalibus. *Liv. 1. præf. in fin.* Cum bonis omnibus aliquid incipere. *Horat. 3. Od. 11. 50.* Ire secundo omine. *Cic. 3. Fam. 12.* Faustis omnibus prosequi. h. e. precationibus. *Ovid. 3. Amor. 12. 1.* tristia semper amanti Omina non abæ concinuisit aves. *Propert. 2. 21. 38.* Nigraque funestum concinit omen avis. et 4. 1. 67. date candida, cives, Omina. *Ovid. 10. Met. 453.*; et *Plin. 15. Hist. nat. 19. 21. (83).* Omen facere alicul. *Tac. 1. Hist. 86. in fin.* Id ipsum a fortuitis vel natralibus causis in prodigium et omen iminentium cladium vertebatur. — b) Speciatim cum auspiciis jungitur apud *Sueton. Ner. 46.* Terrebatur ad hæc evidentibus portentis somniorum et auspiorum et ominum. *Id. Aug. 92.* Anspicia quædam et omina pro certissimis observabat. Si mane sibi calceus perperam, ac sinister pro dextero induceretur, ut dirum; si terra marive ingrediente ea longinquam profectionem forte rorassat, ut lætum. Adde *eumd. Galb. 9.* — c) Accipere omen est fortuitum alicujus dictum in

omen faustum vertere rei cujuspiam. *Cic. 1. Divinat. 46. 103. L. Paulus,* quum ei, bellum ut cum rege Perse gereret, obtigisset, filiolum suam Tertiam osculans, animadvertit trisciculam: Quid est, inquit, mea Tertia? Mi pater, inquit, Persa periit. Tum ille arctius puellam complexus: Accipio, inquit, mea filia, omen; erat autem mortuus catellus eo nomine. *Liv. 5. 55.* Centurio in comitio exclamavit: Signifer, statue signum: hic manebimus optime; qua voce audita, senatus accipere se omen exclamavit. Adde *eumd. 1. 7.* Simile est illud *ejusd. 29. 27. a med. de Scipione.* Quod esset proximum promontorium percontatus, quum Pulcri promontorium id vocari audisset: Placet omen, inquit: huc dirige naves. *V. alia apud Val. Max. 1. 5.* — d) Veteres, quum aliquid mali ominis accidisset, aut dictum esset, ejus eventum hostibus imprecari solebant, formulâ dii omen avertant utentes. *Virg. 2. Æn. 190.* quod dii prius omen in ipsum Convertant. *Sil. It. 2. 54.* Effundunt gemitus, atque omina tristia vertunt In stirpem Æneadam, ac stimulum clamoribus iras, et *ibid. 378.* Tum vero attoniti, ceu templo irrumperet hostis, Easiluere Patres, Latioque id verteret omen Oraverunt deum. *V. Heynium ad Tib. 3. 4. 1. et Virg. 3. G. 513.* — e) Omina tristia bene multa recenset *Sil. It. 8. e. v. 626.*, plura *Lucan. 1. a. v. 526.*, aliquot *Apul. 9. Met. a med.*

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro certa conditione. *Ter. Andr. 1. 2. 28.* Verberibus cæsum te, Dave, in pistrinum dedam usque ad necem, Ea lege atque omine, ut, si te inde everimeri, ego pro te molam. ¶ 2. Item pro actione, quæ cum omnibus arte connectebatur. *Virg. 1. Æn. 49.* Cui (*Sichæo*) pater intactam (*Didonem*) dederat, primisque jucarat Ominibus. h. e. primis nuptis: cf. *Cic. 1. Divinat. 46. 104. L. Flaccum* ego audivi quum diceret, Cæciliam Metelli, quum vellet sororis suæ filiam in matrimonium collocare, exisse in quoddam sacellum ominis capiendi causa: quod feri more veterum solebat. *Rursus Virg. 7. Æn. 173.* Hinc scæpra accipere et primos attollere fasces Regibus omen erat. h. e. initium; veteres enim, gravissimarum rerum initio, captare omina solebant.

OMENIATUS, a, um, particip. ab inusit. omento: omento involutus, ut Isicla omentata, *Apul. 2. 1.*

OMENTUM, i, n. 2. Ratione habita etymi, aliis videtur *omentum*, qua pingue atque adipem significat, esse ab *επος succus* et cum *opimus* conjungendum; aliis vero, qua membranam significat, esse ab *μηνυ membrana*. — Ceterum

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim *omentum* est adeps ac pingue, *grasso. Pers. 6. 74.* ast illi tremat omento pupa venter. ¶ 2. Speciatim est membrana pinguis, qua intestina involvuntur, rete, zirbo, omento, επιπλου. *Cels. 4. 1. a med.* Contigit universa hæc omentum, ex inferiore parte læve et adstrictum, ex superiore mollius: cui adeps quoque innascitur. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 80. (204).* Ventriculus atque intestina pingui ac tenui omento integuntur. Adde *Senec. Ædip. 370.* ¶ 3. Non membranam solum, sed etiam ipsa viscera, seu exta significat. *Pers. 2. 47.* Tot tibi quum in flammis junicum omenta liquescant. *Juvenal. 13. 116.* In carbone tuo charta pia tura soluta Ponimus, et sectum vituli jecur, albaque porci Omenta.

II.) Figurata ponitur de membrana, qua involvitur os et cerebrum. *Macrob. 7. Saturn. 9.* circa med. Ut os secetur, omentum, quod impositum est ossi, cruciatum, dum sectionem patitur, importat. *κεπρόστρον. et paullo post.* Cerebrum, quod tactu sui hominem torquet, non suo sensu, sed vestitus sui, idest omentum hunc importat dolorem. h. e. duræ, ut vncant anatomici, et pie mætra.

OMÉTIS, idis, f. 3. *Ovid. 3. Art. am. 273.* Conveniunt tenues scapulis ometides altis. h. e. humerales fasciæ: ab *ωμος humerus*. Ita legit et arponit *Turneb. V. ANALECTIDES.*

OMINÁLIS, e, adject. idem atque ominosus. *Gell. 5. 17.* Ante diem quoque quartam calendas,

vel nonas, vel idus tanquam ominalem diem plerique vitant: Ita habent optimæ editiones; alii leg. *inominalem.*

OMINATIO, onis, f. 3. augurio, actus ominandi *Paul. Diac. p. 88. 6. Müll.* Faventia bonam ominationem significat.

OMINATOR, oris, m. 3. qui ominatur. *Plaut. Amph. 2. 2. 90.* Ob istuc omen ominator capies, quod te concedet.

OMINATUS, a, um, particip. et

OMINO, as, are, a. 1. *V. voc. seq.*

OMINOR aris, atus sum, ari, dep. 1. (omen) *Omino, as,* apud veteres legitur. *Pomponius* apud *Non. p. 474. 9. Merc.* Ita sit et tibi bene, qui recte ominas. *Propert. 1. 17. 3.* Nec mihi Cassiope solito visura carinam Ominat: ingrato littore vota cadunt. h. e. nec auguror, nec spero, carinam et nautas visuros Cassiopeæ astrum, et alia sidera, quæ cursum dirigit navigantium. Alii rectius leg. *carinam; Omniaque ingrato,* etc. — Part. *Ominans II. 2.; Ominatus II.* — Ominari est umen capere, augurari, futurum aliquid pronuntiare. οὐανός. It. trarre un presagio, augurare; Fr. présager, augurer, tirer un presage; Hisp. presagiar, aquerar, divinar; Germ. eine Vorbedeutung, ein Wahrzeichen von sichgeben, weissagen, propheteihen; Angl. to augur, divine, forebod, presage, predict, ominate).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cic. 2. Off. 21. 74.* Malo enim alteri, quam nostræ rei publicæ ominari. *Felle. 2. 71. 2.* Vera de exitu Antonii ominatus est. *Liv. 26. 18.* Clamore et favore ominati sunt felix faustumque imperium. ¶ 2. Latiori sensu est precari, optare, desiderare. *Plin. 4. Ep. 15.* Optamus enim tibi ominamurque in proximum annum consulatum. *Altar Plin. 28. Hist. nat. 2. 5. (22).* Primum anni incipientis diem lætis precationibus invicem faustum ominantur. *Sueton. Ner. 48.* Clamor militum et sibi adversa, et Galbæ prospera ominantur.

II.) Figurata de inanimis et abstractis. *Liv. 29. 5.* Naves, quæ prædam in Siciliam vixerant, cum cœmînata redire, velut ominata, ad alteram prædam repetendam sese venisse. *Horat. 3. Od. 14. 11.* male ominatis Parcite verbis. *Al. fortasse rectius leg. nominatis.*

OMINÔSE, adverb. con mal augurio, malo omine. *Quintil. declam. 6. 5.* Proius ominose reletus.

OMINÔSUS, a, um, adject. di mal augurio, δυσσοιστος, qui est mali ominis. *Plin. 3. Ep. 14. ad fin.* Notabilis, atque etiam, ut exitus docuit, ominosa res accidit. *Messala* apud *Gell. 13. 14. ad fin.* Mons avibus obscænis ominosus.

OMISSIO, onis, f. 3. omissione, actus omitterendi, prætermisio. *Symmach. 3. Ep. 48.* Istam veluti omissionem laudis suæ plus honoris habuisse. Adde *eumd. 10. Ep. 62. (al. 70.)*

OMISSUS, a, um. *V. voc. seq.*

OMITTO, mittis, mîsi, missum, mittere, a. 3. (ob et mitto: sed tamen primam syllabam corripit: ut ait etiam *Priscian. 2. p. 568.* Omitto pro ommitto dicimus). Obmitto quidam tribuant *Columellæ 1. R. R. 1. 1. et 7. ibid. 5. 5.* et *Haloander Ulpiano Dig. 39. 1. 5. a med.*; sed plerique alii leg. *omitto.* — Part. *Omittens II. 1.; Omisus I. et II. 1. et in fin.; Omisurus et Omittendus II. 1.* — Omittere est idem atque amittere, dimittere, atque adeo abjicere, deponere (It. lasciar andare, congedare, mandar via, gettar via, deporre; Fr. renvoyer, mettre de côté, lacher, laisser aller; Hisp. despedir, dexar ir; Germ. von sich lassen, fahren oder gehen lassen, loslassen, von sich geben; Angl. to lay aside, leave off, omit, pass by or over, let alone, let go).

I.) Proprie. *Plaut. Mil. glor. 4. 3. 2.* nullo pacto potest Prius hæc in ædes recipi, quam illam omiserim. *Ter. Adelph. 2. 1. 18.* hem serva. *Pa.* omitte mulierem. *Id. Phorm. 2. 1. 91.* nunc omitte quæso hunc. *Plerique al. leg. amitte. Nepos Eumen. 9.* Certos omittit homines ad infimos montes. *Al. rectius leg. mittit, spedisce. Liv. 21.*

11. extr. Omittite arma. Tac. 1. Hist. 86. Prodigia insuper terrebant: in vestibulo Capitolii omissas habenas bigæ, cui Victoria institerat. h. e. dimissas. — Omittite animam, emittite, mori. Plaut. Amph. 1. 1. 85. Animam omittunt, priusquam loco demigrant. Sic ibi Taubmann legendum monet ex MSS. et veterib. editionib., non amittunt.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est prætermittere, relinquere, missum facere, abjicere, atque adeo negligere, aspernari. Ter. Adolph. 2. 4. 3. Omittite tristitiam. h. e. abjicere, deponere. Id. ibid. 4. 7. 36. iracundiam. Cic. 3. Off. 10. 41. Omisit hic et pietatem et humanitatem, ut id, quod utile videbatur, assequi posset. Justin. 2. 4. 3. Nubendi quoque linitimis animum omisere. Rursus Cic. 6. de republ. 10. extr. Ades, inquit, animo, et omittite timorem. Id. 1. Fin. 10. 36. Ut voluptates omittantur majorum voluptatum adipiscendarum causa. Cf. Horat. 1. Ep. 6. 30. Si virtus hoc una potest dare, fortis omissis Hoc age delicis. Id. ibid. v. 48. Hoc primum repetas opus, hoc postremum omittas. Cic. 1. ad Q. fr. 6. Primam navigationem, dummodo idonea tempestas sit, ne omiseris. Sueton. Cal. 14. Ne minimam quidem occasione quoquam omittente in testificanda sollicitudine etc. Val. Max. 5. 10. n. 2. extern. Nec ideo institutum deorum cultum omittendum curavit. Liv. 37. 10. Dixit omnium se rerum apparatus omitturum. Cæs. 7. B. G. 34. Ut omnibus omissis rebus, hoc bello servirent. Sall. Jug. 70. Omissa deditio bellum incipit. — Huc pertinent et illa Justin. 1. 8. 6. Iannus rei militaris adolescens, veluti ad epulas, non ad prælium venisset, omissis hostibus, insuetos barbaros vino se onerare patitur. et 11. 9. 8. Nec Darii segnis opera in ordinanda acie fuit: quippe, omissis ducum officiis, ipse omnia circumire, singulos bortari etc. — Item illa Horat. 1. Ep. 1. 98. Quod petit, spernit, repetit quod nuper omisit, h. e. neglexit, sprexit. Tac. 6. Ann. 45. Quos (honores) omiserit receperit, in incerto fuit. Justin. 17. 2. 11. Sed nec Pyrrhus rex Epitii omissus, ingens momentum futurus, utri parti socius accessisset. h. e. haud neglectus. ¶ 2. Speciatim in oratione est silentio præterire, passare sotto silenzio: et occurrit — a) Cum Accusativo. Cic. Sext. 24. 54. Omitto gratulationes, epulas, prædara, lætitiâ etc. Id. Brut. 76. 266. Næ ego, ut omittam cetera, quæ sunt innumerabilia, doleo, nihil tuam acrioriorem valuisse. Id. Quinct. 22. 70. Et alia omittam, hoc satis est. Id. 8. Att. 3. Omitto illa vetera, quod istum in rem publicam ille aluit. Horat. Art. P. 44. Pleraque differat, et præsens in tempus omittat. Cic. 1. de republ. 1. Omittam innumerabiles viros. Nepos Hann. 2. Nam, n' omittam Philippum, omnium potentissimus Antiochus fuit, pro non dir nulla. Cic. Sext. 12. 27. Omitto, quid ille tribunus, omnium rerum divinarum humanarumque prædo, fecerit. — b) Cum Ablativo et præpos. de. Cic. Pis. 22. 51. De reditu Gabinii umittanus. Id. Rabir. Post. 12. 34. At de me omittamus: ad Alexandrinos istos revertamur. ¶ 3. Item speciatim cum Infinito usurpat de eo, quod in præsentia agimus, et est cessare, desinere. Plaut. Pers. 3. 3. 26. Jam omitto iratus esse, et 4. 4. 90. Jam de hoc rogare omittit. Ter. Eun. 5. 5. 19. Omittit de te dicere. Cic. Brut. 76. 266. Itaque omittamus lugere. Id. Cæl. 22. 54. Et quod facinus in alienum hominem illatum severe acciperet, id omississet curare in hospitem? Horat. 2. Od. 29. 11. Omittit mirari beatæ Fumum et opes strepitumque Romæ. — Hinc Part. præter pass., cujus exempla supra retulimus, Omissus, a, um, adjective quoque usurpat, unde Comp. Omissior; et translate est remissus, negligens, ut qui ea omittit, quæ ad rem suam pertineret, negligente, trascurato, disattento. Ter. Heaut. 5. 2. 9. Ubi te vidi amito esse omisso, et, suavia in præsentia Quæ essent, prima habere, neque consulere In longitudinem. Id. Adolph. 5. 3. 44. at enim metuas, ne ab re slat tamen Omisloris paullo. Forcellinus addit etiam illud Sall. orat. Philipp. contra Lepid. sub init. Pro di boni, qui hanc urbem, omissa cura, adhuc tegitis. Al.

leg. regitis. At omissâ curâ significat cujus cura omissa est, scil. ab iis, quos illam tueri decebat, ut recte adnotavit Kritz. quem videsis. OMMENTO vel obmento, as, are, n. 2. (ob e: manto frequentat. vel intens. a maneo). Festus p. 190. 14. Müll. Ommentans, Livius in Odyssea quum ait: In Pylum adveniens aut ibi ommentans: significat obmanens, sed ea significatione, qua sæpe fieri dicitur, id enim est mantare. Gloss. Placid. in Class. Auct. T. 3. p. 492. ed. Maio. Ommentat expectat, dictura a mantando, id est diu manendo. OMNICANUS, a um, adject. omnia canens, vel semper canens. Apul. Florid. n. 13. Philosophi ratio et oratio tempore jugis est, et auditu venerabilis, et intellectu utilis, et modo omnica. OMNICARPUS, a, um, adject. omnia carpens. Farro 5. L. L. 97. Müll. ex vet. Scriptore. Omnicarpæ capræ. OMNICOLOR, oris, adject. di ogni colore, ut Omnicolor pictura, apud Prudent. 12. nepi ore. 39. OMNICREANS, antis, m. 3. idem quod omniceator. Augustin. 11. Confess. 13. Deum omnipotentem et omniceantem et omnitenentem. OMNICREATOR, oris, m. 3. παντοκρως, omnia creans. Prosper Aquil. epigr. 2. 1. Eternus vere est solus Deus omniceator. Id. ibid. 51. 7. Qui Patris in deitate manens, Deus omniceator, Verus de sacra Virgine natus homo est. OMNIFARIAM, adverb. in ogni parte, in tutte le parti, in omnibus partibus: etymon vocis vide in BIFARIAM. Gell. 12. 13. a med. Quum Oceanus omnes terras omnifariam et undiqueversum circumfluat. Macrobr. 7. Saturn. 13. ante med. Senarius numerus omnifariam plenus, perfectus, atque divinus est. Capitolin. M. Aurel. 11. Gladiatoria spectacula omnifariam temperavit. Vopisc. Aurelian. 27. Pones profecto supercilium, quo nunc mihi deditioem, quasi omifariam victor, imperas. Apul. 2. Met. Ore undique omnifariam deformato. Id. Florid. n. 23. Lapis probe omifariam complanatus. Adde Tertull. 2. advers. Marcion. 19. — Priscian. 15. p. 1016. Putsch. Omnifariam in omnem partem vel ex omni parte. et 18. p. 1197. Nos omifariam quidem pro per omnes partes ponimus. OMNIFARIUS, a, um, adject. omnimodus. Gloss. Philox. Omnifarius, παντοιος. Cæl. Aurel. 7. Acut. 16. Est enim omifaria mitigatione passioni providendum. OMNIFER, fera, ferum, adject. παντοφορος, omnia ferens. Ovid. 2. Met. 275. Tellus sustulit omiferos collo tenuis aride vultus. OMNIFLÜENTIA, æ, f. 1. (omnis et fluo) abundantia. Lactant. Placid. in Class. Auct. T. 3. p. 118. ed. Maio. Isis per fistulam, quam sinistra retinet, omnifluentiam lacrimarum significat. OMNIFORMIS, e, adject. omnium furmarum, παντομορφος. Apul. Trismeg. Mundus receptaculum omniformium specierum. Prudent. 10. nepi ore. 339. Verbo creavit omniformem macchinam. Adde Sidon. 9. Ep. 15. in carm. OMNIGENER, is, adject. idem atque omnigenus, (sic multigenus et multigenus). Gloss. Cyrill. παντοιος, omnigenis. Legendum videtur omnigener, eris. OMNIGENUS, a, um, adject. duo diversa significat, scilicet A) Ab omnis et genus, eris, est idem atque omnis generis, di ogni genere, di ogni sorta, παντοιος. Lucret. 2. 758. E quibus omnigenos gignunt variantque colores. Id. 5. 440. omnigenis et principibus. Lachmannus in duobus locis cit. et aliis pro omnigenus legit omne genus. Gell. 14. 6. Dat mihi librum doctrinis omnigenis præsententem. Virg. 8. En. 698. Omnigenumque deum monstra, et latrator Anubis. pro omnigenorum. Loquitur autem de dliis Egyptianum, apud quos nomen erant pisces, canes, porcum, capre etc. V. Juvenal. 15. 7. Caterum est qui apud Virg. mallet Nilgenum. Capell. 2. p. 35. Tunc vero illa nausea ac vomito laborata in omnigenam cupias convertitur litterarum. B) Ab omnis et gigno, geno, est: omnia gi-

gnens. Prudent. 1. in Symmach. 12. quæ Patris ars est omnigeni. OMNIMÉDENS, entis, adject. παναχης, qui omnibus medetur. Paulin. Nolan. Carm. 26. 45. cupiens avertere morbes Omnimedens Dominus. OMNIMÓDE, adverb. in ogni modo, πανταχθ, omnibus modis. Lucret. 2. 488. Omnimode expertus fueris, quam quisque det ordo, etc. Al. et ipse Lachmann. leg. Omnimodis expertus eris. Fronto 2. ad M. Cæs. (edente iterum A. Maio) ep. 1. ad fin. Vale, et me, obsecro, omnimode ames qua joco, qua serio. OMNIMÓDIS, adverb. in tutti i modi, παντοδαπως, omnibus modis, ut multimodis, multis modis. Lucret. 2. 700. Nec tamen omnimodis connecti posse putandum est Omnia: nam vulgn fieri portenta videres. Adde eumd. 1. 683, 3. 407. et alibi. Apul. Florid. n. 4. Tibicen omnis vocula melleus modulator, et idem omnimodis peritus modicator. Al. leg. omnis modi. OMNIMÓDO, adverb. (quod scribi potest etiam divisim) in ogni modo, παντοδαπως, omnino, omnimodis. Seneca 2. Benef. 1. Evitemus omnimodo, ne deliberasse videamur. Cels. 7. 4. n. 3. extr. Sed non omnimodo res ea desperationem habet. Gell. 18. 15. Quod omnimodo quintus semper verbum finiret. Pompon. Dig. 29. 2. 11. Impuberibus liberis omnimodo abstinenti potestas fit. Lactant. 6. 12. Tenendum est omnimodo, ut ab officio misericordiae spes recipiendi absit omnino. OMNIMÓDUS, a, um, adject. di ogni modo, d'ogni sorta, παντοδαπος, qui est omnis modi, aut generis. Apul. de Mag. Cutim vitiligine insignit, et omnimodis maculationibus convariat. Id. 5. Met. Eam vuculas omnimodas edocens recinere. Lucret. 1. 683. Ignis enim foret omnimodus. Al. et ipse Lachmann. leg. omnimodis. OMNIMORBIA, æ, f. 1. herba, cujus ita meminit Isid. 17. Orig. 9. a med. Pofion a Græcis, a Latinis omnimorbia, quod multis morhis subveniat. F. POLIOR. OMNINO, adverb. (omnis) prorsus, plane, funditus, usquequaque, πανω, δλως, παντρωως. (It. totalmente, del tutto, affatto, onninamente; Fr. tout à fait, entièrement, pleinement; Hisp. de todo, enteramente, plenamente; Germ. im Ganzen, in Allem; Angl. wholly, entirely, altogether, utterly). ¶ 1. Inservit rei, qua ipsa latissime patet, significandæ, vel rei toti significandæ. — a) Absolute. Ter. Andr. 3. 2. 44. Non inpulit me, hæc nunc omnino ut crederem. Ubi Donatus: Quum dixit omnino, ostendit quædam se credidisse, in quibusdam jam esse circumventum. Cæs. 2. B. C. 12. Si omnino turris concidisset, non posse militem contineri. h. e. tota turris, non pars tantum, quæ conciderat. Quintil. 8. 3. 85. Sequens (species) posita est in voce aut omnino suppressa, aut etiam absca. — b) Interdum toti rei partes vel singulae, vel plurimæ opponuntur. Cic. 1. Tusc. 1. 1. Quum defensionum laboribus senatorisque muneribus aut omnino, aut magna ex parte essem aliquando liberatus. Id. 9. Fam. 15. circa med. Mibi licere res has nun omnino quidem, sed magnam partem relinquere. Id. 4. Acad. (2. pr.) 2. 5. Sunt enim multi, qui omnino Græcas non auent litteras, plures, qui philosophiam. h. e. litteras omnes. Ennius apud Cic. 2. Orat. 37. 156. De crevi philosophari paucis: nam omnino baud placet. — c) Ponitur etiam quum a specie ad genus, vel a singulis ad speciem fit gradus, ita ut sæpe accipias omnino pro universum, generaliter, adeo. Cic. 5. Fin. 11. 33. De hominum genere, aut omnino de animalium loquor? Id. 1. Acad. (post.) 3. 9. Plurimumque poetis nostris, omninoque Latinis et litteris luminis attulisti et verbis. Cæs. 1. B. G. 34. Sibi autem mirum videri, quid in sua Gallia - aut Cæsari, aut omnino populo Romano negotii esset. Cic. 2. Invent. 6. 20. Si dominationis, si pecuniæ, si amicitia, si inimicitiarum et omnino quidquid erit, quod causæ fuisse dicet, id summe augere debet. Id. 10. Fam. 1. Nec leges ultra sunt, nec judicia, neo omnino simulacrum aliquod aut vestigium civi-

talis. — Et cum *ne quidem*. *Id.* 4. *Att.* 18. Duo consulares, qui se dicerent in ornandis provinciis consularibus scribendo adfuisse, quum omnino ne senatus quidem fuisset. — d) Poniatur et pro solum, tantummodo, *solamente*; et sæpissime verba *non modo, non solum* in altera sententiæ parte præcedunt, ut per adverbium omnino ascendat oratio. *Cic. Quinct.* 24. 77. Mihi perdifficile esse, contra tales oratores non modo tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. *Id.* 5. *Parad.* 1. 33. Dum quidem his (*voluptatibus*) obediēt non modo imperator, sed liber habendus omnino non erit. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 29. 92. Nec hoc in acervo tritici solum, sed nulla omnino in re. *Id.* *Cæcili.* 13. 36. Novum est, non dico inusitatum, verum omnino inauditum. *Plin.* 5. *Ep.* 4. Pleraque lacta tantum et omnino commota, latissime serpunt. — e) Aliquando ad verbum omnino indicat universam sententiam uno verbo comprehendere. *Plaut. Most.* 3. 2. 153. Omnino, ut te absolvam, nullam pictam conspicio hic avem. *in somma, in una parola.* — f) Nominibus numeralibus additur omnino, ut indicet totum esse eum numerum; et habet vim τοῦ admodum. *Cic. Cluent.* 28. 76. Quinque omnino fuerunt, qui Oppianicum absolverent. *cinque e non più, cinque in tutti.* *Id.* 2. *ad Q. fr.* 1. Sæpe frequentes fuimus: omnino ad ducentos. *Cæs.* 4. *B. G.* 19. extr. Diebus omnino decem et octo trans Rhenum consumptis. *Id.* 1. *ibid.* 6. Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire possent. *Nepos Pelop.* 2. Quum omnino non essent amplius centum, qui tanto se offerrent periculo. *Sueton. Claud.* 17. Expeditionem unam omnino suscepti eamque inodiam. *Curt.* 4. 10. 24. Semel omnino eam viderat. ¶ 2. Adverbium omnino usurpatur etiam ad minimum rei alicujus gradum significandum; et est fere idem quod prorsus, penitus. — a) Universim. *Plaut. Capt.* 3. 4. 83. nunc ego omnino occidi. *Ter. Hecyr.* 2. 1. 17. Me omnino lapidem, non hominem putas. *Cic. Amic.* 19. 69. Q. vero Maximum fratrem, egregium virum omnino, sibi nequaquam parem colebat. *Id. Senect.* 13. 45. Epulari igitur cum sodalibus omnino modice. *Id.* 1. *Divinat.* 39. 86. Si-rationem, cur id fiat, afferre nequeam; fieri omnino neges? *Id.* 16. *Fam.* 9. med. Quæ (*litteræ*) me molestia valde levarunt; utinam omnino liberassent. *Id.* *Balb.* 19. 43. Quæ quotidie, labore hujus et studio, aut omnino, aut certe facilius consequuntur. *Catull.* 98. 5. Si nos omnino vis omnes perdere, Vetti, biscoas: omnino, quod cupis, efficias. — b) Speciatim cum Superlativo. *Cic.* 1. *Off.* 25. 87. Miserrima est omnino ambitio honorumque contentio. *Id. Senect.* 3. 9. Aptissima omnino sunt, Scipio, arma senectutis. artes exercitationesque virtutum. — c) Item cum adjectivo *omnis* ad augendam sententiæ vim. *Plaut. Capt.* 2. 2. 75. Non ego omnino lucrum omne esse utile homini existimo. *Cic.* 2. *Orat.* 1. 1. M. autem Antonium omnino omnis eruditionis expertem atque ignarum fuisse. *Id.* 6. *Fam.* 2. Sine omnino interierint omnia. — *Ter.* et prorsus addidit *Adelph.* 5. 9. 33. Quia non iusta iniusta prorsus omnia omnino obsequor. — d) Cum negatione. *Plaut. Asin.* 1. 3. 80. Non omnino jam perii: est reliquum, quo peream magis. *Id. Bacch.* 2. 3. 116. Exorsa hæc tela non male omnino mihi est. *Cic.* 5. *Verr.* 35. 80. Nunc illud, quod pæne præterii, non omnino relinquendum videtur. *Id.* 3. *Att.* 23. Clodium sanisise, ut vix, ut omnino non posset infirmari sua lex. *Id. Arch.* 8. 17. Qui quum esset senex mortuus, tamen propter excellentem artem videbatur omnino mori non debuisse. *Id. Amic.* 4. 14. Sensu enim amisso fit idem, quasi natus non esset omnino. *Id. Orat.* 5. 18. Disertos ait se vidisse multos, eloquentem omnino neminem. *Id.* 6. *Att.* 3. *ad fin.* Omnino nullas unquam ad me litteras misit Brutus. *Cæs.* 2. *B. C.* 32. Nulla omnino nave desiderata. *Id.* 1. *Tusc.* 3. 5. Ut non multum, aut nihil omnino Græcis cederetur. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 93. quem nos sic fugimus ulti, ut nihil omnino gustaremus. *Martial.* 3. 45. Sed ni-

hil omnino, te recitante, placet. *Id.* 2. *Orat.* 13. 57. Causas omnino numquam attigerunt. *Id. Amic.* 6. 21. Eos omittamus, qui omnino nusquam reperiuntur. *Cæs.* 2. *B. C.* 16. Neque quidquam omnino relinqueretur, quo etc. *Plaut. Trin.* 3. 2. 27. Ne omnino inopiam cives objectare possint tibi. *Cic.* 1. *Fam.* 7. 4. Auctoritas, cui scis intercessum esse, ut ne quis omnino regem reduceret, tantam vim habet, etc. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 6. ne faciam, inquis, Omnino versus. — *Non tamen omnino, nil tamen omnino* apud Poetas baud infrequenter leguntur. *Virg.* 9. *Æn.* 248. Non tamen omnino Teucros delere paratis. Adde *Martial.* 12. 40. et 10. 68. ¶ 3. Adverbium omnino maximam alicujus testimonio vim addit, et est vere, certe, veramente, certamente. — a) Universim. *Cic. Cluent.* 60. 168. Nego illum adolescentem omnino illo die esse mortuum. *Id. Amic.* 25. 93. Quod amici genus adhibere omnino levitatis est. *Id. Marcell.* 9. 27. Quid est enim omnino hoc ipsum diu, in quo est aliquid extremum? — b) Cum addita propositione adversativa. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 26. 84. Pugnas omnino, sed cum adversario facili. — c) In principio sententiæ, ut *Cic.* 1. *Off.* 20. 66. Omnino fortis aninus et magnus duabus rebus maxime cernitur. *in facti, certamente* et *ibid.* 23. 79. Omnino illud honestum, quod ex animo excelso magnificoque quæritus, animi efficitur, non corporis viribus. *Id. Amic.* 26. 98. Omnino est amans sui virtus. et *ibid.* 21. 78. Omnino omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio est etc.

OMNIPAR, p̄aris, adject. omn. gen. in omnibus par, omnino par. *Ruric. Helpil.* *carm.* 86. Illic omniparis succrevit gloria Verbi.

OMNIPARENTIS, entis, adject. παντοτρόχος, qui omnia parit, seu gignit: ab *omnis* et *parens*. *Virg.* 6. *Æn.* 595. Nec non et Tityon terræ omniparentis alumnus. *Al. leg. omnipotentis. Lucr.* 2. 705. per terras omniparentes. *Apul.* 8. *Met.* Omnipotens et omniparens dea Syria. *Id. de Mundo.* Omniparentis inundi amantitas. Adde *Nemesian.* 1. *Ecl.* 35.; et *Theod. Priscian.* 4. *post inil.* p. 310. retro ed. *Ad.*

OMNIPATENS, entis, adject. omnino, vel omnibus patens. *Virg.* 10. *Æn.* 1. Panditur interea domus omnipotentis Olympi. et *ibid.* 791. rex omnipotentis Olympi. Ita quidam leg., sed iuvitis MSS. teste *Pierio*, qui ubique *omnipotentis* reperit: invito etiam *Erythraeo*, qui multa in indice hac de re, et *Heynio*, qui plurima attulit ad loc. prius cit.; et *Cæli Rhodig.* apud *A. Maium* in *Juris Antejustin. reliq. ined.* p. lxxv.

OMNIPATER, tris, m. 3. omnium rerum pater. *Prudent.* 3. *sept. sept.* 70. omnipatremque negare Deum.

OMNIPAVUS, a, um, adject. qui omnia timet. *Cæli Aureli.* 3. *Acut.* 12. Andree sectatores memorant esse pantophobos, quos nos omnipavos dicere poterimus.

OMNIPERITUS, a, um, adject. omnium peritus. *Albinov.* 2. 110. Viscera directi mutaverat arietis agno Aetis succis omniperita suis. *Al. leg. omne perita* per hyphen, ὄφ' ἐν.

OMNIPOLLENS, entis, adject. omnipotens. *Prudent.* *Apotheos. præf.* 31. Statum lacessunt omnipotentis Dei.

OMNIPOTENS, entis, adject. Sup. *Omnipotentissimus*. — *Omnipotens* est omnia potens, *omnipotente*, παντοδύναμος. *Ennius* apud *Servium* ad *Virg.* 1. *Æn.* 254. Jupiter hic risit, tempestatesque serena riserunt omnes risu Jovis omnipotentis. *Turpilius* apud *Cic.* 4. *Tusc.* 34. 73. Teque, omnipotens Neptune, invoco. *Catull.* 64. 171. Jupiter omnipotens. *Val. Flacc.* 1. 81. regina. *h. e. Juno.* et 8. 70. Somne omnipotens. *Virg.* 8. *Æn.* 334. Fortuna omnipotens, et ineluctabile fatum. *Macrob.* 1. *Somn. Scip.* 17. *a med.*; et *Augustin.* 1. *Confess.* 4. Deus ille omnipotentissimus.

OMNIPOTENTIÀ, æ, f. 1. *omnipotenza*, παντοδύναμια, rerum omnium facultas. *Macrob.* 1. *Satur.* 16. Omnipotentiam quoque Fortunæ tribut.

OMNIS, e, adject. Primam in omnibus corripit *Lucret.* more Græco, propter *m n*, ut in *Clytemnestra*: 3. 440. Quum semel ex omnibus membris ablata recessit. Hæc *Forcellinus*. At *Zachmannus* legit: Quum semel ex hominis membris etc. — *Omnis* ¶ 1. Refertur ad quantitatem discretam, uti vocant, h. e. ad numerum: in quo differt a *totus*, quod pertinet ad continuam, et integrum corpus aliquid significat, nulla cui desit pars, itaque est cunctus, universus, quisque, πᾶς, ἅπας (*It. ogni, ciascuno, ognuno, tutti*; *Fr. tout, toute*; *Hisp. todo, toda*; *Germ. aller, alle, alles*; *Angl. all, every*). Occurrit — 1.º) Adjective. — a) Generationum. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 1. 9. Omnium nomine, quicumque ludos faciunt, pecunia erogatur. *Id.* 1. *Off.* 35. 128. Ab omni, quod abhorret ab oculorum auriunque approbatione, fugiamus. *Id.* 5. *Tusc.* 23. 66. Quis est omnium, qui modo cum Musis habeat aliquod commercium, qui non malit etc? *Id.* 1. *Orat.* 22. 99. Quum te unum ex omnibus ad dicendum maxime natum aptumque cognossem. *Id. Rabir. perduell.* 7. 20. Omnes omnium ordinum homines. — b) Speciatim cum addito *undique*. *Liv.* 3. 63. Undique omnes connsi hostem avertunt. *Curt.* 3. 1. *a med.* Undique omnes copias contrahit, totis viribus tanti belli discrimen aditurus. *Flor.* 4. 2. Contractis in unum undique omnibus copiis. — c) Item pro quilibet, quicumque, *qualunque*. *Cæs.* 5. *B. G.* 6. Omnibus precibus petere contendit, ut etc. *con ogni sorta di preghiera*. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 2. Nec inodica cænare lines olus omne patella. — d) *Omnes* de duobus aut tribus tantum. *Cic. Mur.* 15. 33. Perfecta ab Lucullo hæc sunt omnia, ut urbs fidelissimorum sociorum defenderetur, et omnes copias regis diuturnitate obsidionis consumerentur. *Quintil.* 3. 7. 28. Quamquam omnes tres status cadere in hoc opus possint. — 2.º) Sæpissime Substantivi naturam induit. — a) Masc. gen. plur. *omnes*, interdum cum Genitivo. *Cic.* 1. *Off.* 6. 18. Quod vitium effugere qui volet, (omnes autem velle debent), adhibebit ad considerandas res et tempus et diligentiam. *Id.* 3. *ibid.* 6. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas inuisusque et universorum. *Liv.* 31. 45. Macedonum fere omnibus, et quibusdam Andriorum, ut manerent, persuasit. *Id.* 24. 32. *ad fin.* Prætorumque (nisi qui inter tumultum effugerunt) omnes interficiuntur. — b) Neutr. gen. sing. *omne*. *Ter. Adelph.* 2. 4. 16. ut. omne reddat. *sv.* omne reddet: tace modo. *Lucret.* 1. 520. Tum porro si nil esset, quod inane vacaret, Omne foret solidum. et 999. Omne quidem vero nihil est quod finiat extra. et 1022. Sed quia multa modis multis mixta per omne, etc. *Cic.* 5. *Verr.* 10. 25. Poscet omne, quantum exaravero. Quid omne? Immo plus etiam, si volet. et *ibid.* 77. 180. Unum da mihi, qui sibi dicat pro frumento omne esse, quod oportuerit, solum. *Propert.* 4. 8. 30. Sobria grata parum; quum bibit, omne decet. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 30. tu pulses omne quod obstat. — c) Neutr. plur. num. *omnia*. — Universim. *Cic.* 2. *Orat.* 2. 5. Omnia, quæcumque in hominum disceptationem cadere possunt. *Quintil.* 7. 10. 15. Cui omnia adfuerint, natura, doctrina, studium. *Id.* 4. *proem.* 3. Ut in omnibus, ita in eloquentia quoque, eminentissimus. — Speciatim, *omnia* facere, tentare, experiri, *far di tutto, ἀπαντα ποιεῖν*. *Cic. Amic.* 10. 35. Proferri, omnia se amici causa esse facturos. *Id.* 1. *Fam.* 9. *ad fin.* Scribis, te omnia facturum, ut negotium conficias. *Petron. Satyr.* 107. Quid ita omnia fecisti, ut quos tuebaris, absconderes? *Martial.* 6. 93. Omnia quum fecit, Thaida Thais olet. *Sic Ter. Andr.* 2. 1. 11. omnia experiri certum est, priusquam pereat. — *Omnia fore prius arbitror, quam* etc. *h. e. cælum ruiturum*. *Cic. ad Pompej. post ep.* 11. 1. 8. *ad Att.* Nam suspicione asequi non potui, quod omnia prius arbitratus sum fore, quam ut hæc reipubl. causa in Italia non posset, duce te, consistere. — *Omnia mihi sunt cum aliquo*, concordes invicem sumus in omnibus, vel omnia sunt mihi

cum aliquo vincula et officia familiaritatis et amicitiae. *Cic. 13. Fam. 1.* Cum Patrone Epicureo mihi omnia sunt: nisi quod in philosophia vehementer ab eo dissentio. Contra *Id. 12. Att. 17.* Mihi ante edilitatem meam nihil erat cum Cornificio. — *Esse omnia in aliqua re dicimus*, quum in ea re omnia praesidia et vim inesse affirmamus. *Cic. 2. Legg. 10. 24.* Caste jubet lex adire ad deos, animo videlicet, in quo sunt omnia. *Id. 15. Fam. 14. ad fin.* Sic velim enitare, quasi in eo sint mihi omnia. *stia il tutto.* — *Esse omnia alicui*, esse alicui in summo gradu existimationis et gratiae, instar omnium esse, unum valere, quod omnes alii, *ἀντα τὰ πάντα.* *Ovid. Heroid. 12. 161.* Deseror (amissis regno, patriaque, domoque) Coniuge, qui nobis omnia solus erat. *Liv. 40. 11.* Demetrius iis unus omnia est: eum iam regem vivo patre appellant. Sic *Petron. Satyr. 37.* Nunc, nec quid, nec quare, in caelum abiit, et Trimalchionis tapanta (vel, ut alii crediderunt, τὰ πάντα) est. — *Ante omnia.* *V. in ANTE.* — *Per omnia*, omnibus rebus, in omni re, omnino, in tutto. *Quintil. 5. 2. 3.* Vix ulla res est per omnia alteri similis. *Colum. 4. R. R. 2. 3.* Quare per omnia praeterferim, duobus potius seminibus depositis, quam unico periclitari. *Fellej. 2. 33. 1.* Vir aliqui per omnia laudabilis. et *40. 2.* Pompejus per omnia fortunam hominis egressus. *Inscript. apud Gruter. 613. 2. T. FLAVIUS AVG. C. FELIX CONIUGI KARISSIMAE DE SE PAR OMNIA BENE MERITAE. — Eadem omnia, τὰ πάντα.* *Ter. Hecyr. 2. 1. 2.* Lili' omnes mulieres eadem aeque studeant, no lintque omnia. *Plaut. Asin. 3. 3. 23.* Mihi certum est efficere in me omnia eadem, que tu in te facis. *Plin. 7. Ep. 17.* Supervacuum tamen est recitare, que diversis, etiam: si eadem omnia, si isdem omnibus, si statim recitris. — *Hic omnia*, contrarium. *Id. 7. Ep. 15.* Requiris quid agam? quo nosti destringor officio, amicis deservid, studio interdum, etc. Tu alia omnia, quam que velis, agere, molesti ferrem, etc. *tull' altro.* — Aliquando alia omittitur, sequente quam. *Cic. Quint. 26. 32.* Quid haec festinatio tanta significat? non vium? non scelus? non latrocinium? non denique omnia potius, quam jus, quam officium, quam pudorem? *Liv. 2. 39.* Plebs omnia, quam bellum malebat. *Sall. Cat. 26.* Sed ei cariora semper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. — *Ac, transire, discedere in alia omnia* est senatoris dissentientium in senatu ab alterius sententia. Utbaulur autem his verbis alia omnia, omnis causa, ne dicent, qui non ceusetis, vel qui contrarium censetis, quae verba mali omnis esse videbantur. ut *Festus* docet p. 261. *Müll. V. EO, is.* — *Omnia absolute*, Graeco more, per omnia, omnino. *Seneca Consol. ad Marc. 25.* in fin. Tramites, omnia plani, et ad facili inobiles. *Lips.* vellet aliter legi, invito Gronov. Sic *Aurel. Fict. Cæsar. 9.* Vespasianus sanctus omnia, la-cundiae haud egens. — 3.) Aliquando — a) *Omnes* valet idem ac singuli. *Cic. 2. Fin. 31. 101.* Itaque omnibus mensibus, vicesimo die lune, dent ad eorum epulas etc. *Plin. 12. Hist. nat. 25. 54. (117).* de balsami arbore. Ter omnibus perculitur aestatibus, postea deputatur. — b) *Omnis* sing. num. pro omnes, et eadem significatione. *Val. Flacc. 1. 707.* et visu lassatur inani Omnis eques. *Albinor. 1. 202.* Funeris exsequiis adsumus omnis eques. *Cato apud Gell. 3. 7.* Omnis Graecia decoraverit. *Ovid. 1. Amor. 9. 1.* Militat omnis amans. *Stat. 1. Silv. 3. 85.* huc omnis turba coimus. *Rursus Val. Flacc. 2. 202.* pariterque toris exhorruit omnis Mater. et *1. 14.* Spargentemque faces, et in omni turre furentem. *Stat. 1. Silv. 2. 129.* Proteaque atque onnem Nereida querere jussi. *Cic. 7. Att. 3. circa med.* Hic omnia facere omnis debet, ne armis decernatur. *Al. leg.* omnes ardent; al. aliter. — c) *Redundat* in illo *Farronis 10. L. L. 74. Müll.* Harum analogiarum primam sequi debet populus, secundam omnes singuli et populo, tertiam poetæ. ¶ 2. *Omnis* refertur etiam ad quantitatem continuam, et pro totus ponitur. *Cæs. 5. B. G. 13. extr.* Omnis insula est in circuitu vices centena millia

passuum. *Cic. 2. Fin. 34. 112.* Omne caelum totamque com universo mari terram mente complexus. *Id. 2. Tusc. 23. 56.* In profundenda voce omne corpus intenditur. *Id. Cluent. 6. 18.* Sanguinem suum omnem profundere. *Id. 2. Orat. 21. 89.* Tota mente atque omni animo intuei. *Id. Quint. 21. 67.* Ut in hoc singulare iudicium causa omnis concluderetur. *Id. 3. Tusc. 15. 31.* M. Crassus, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius. *Horat. 1. Ep. 11.* Quid verum atque decens, curo et rogo: et omnis in hoc sum. *Aurel. Vict. Vir. illustr. 31.* Censuram solus omni quinquennio obtinuit, cinque anni interi. *Stat. 6. Theb. 766.* at ille nocendi Prodigis, incautusque sui, ruit omnia, et ambas Consumit sine lege manus. ¶ 3. *Omnis* pro ullus legitur apud *Ter. Andr. 2. 3. 17.* Sine omoi periclo.

OMNISONA. *V. voc. seq.*
OMNISONUS, a, um, adject. d'ogni suono. omnium sonum reddens. *Paulin. Nolan. carm. 24. 81.* Omnisona harmonia. *Capell. 9. p. 309.* in *arm. chelys*, Bis plenum omnisona cui recunt mela, et p. 312. Melodia omnisonis conveniens pulsibus in dulcorum. — Hinc adverb. omnisono quidam leg. apud *Quintil. 9. 2. 5.* Disponenda atque varianda sunt, ut auditorem, quod in ludi-bus fieri videmus, omnisonone permulceant. *Sed lege cum aliis omni sono.*

OMNITENENS, entis, adject. omnia tenens, παντοκράτωρ. *Tertull. 5. carm. advers. Marcion. 202.* Omnitentis enim solus quia verba ministrat. *Prosper. Aquil. epigr. 25. 5.* Nam Deus omnipotens simul omnitenensque potestas Nil perdit proprium, nil capit occiduum. Adde *Augustin. loc. cit. in OMNIBREANS.*

OMNITUENS, entis, adject. πανόπτης, qui omnia tuetur et cernit. *Livret. 2. 940.* Contulit inter se motus, quibus omnituens Accensis sensus animantium concenteretur. *Lachmannus* ita leg.; *vulgati libri* animantem quaque tuentur. *Val. Flacc. 5. 247.* de Sole. fatorum genitor tutela meorum Omnituens. *Apul. de Mundo.* Sol quidem omnituens ortu suo diem pandit.

OMNIVALENS, entis, adject. qui omnia potest. *Gloss. Lat. Gr. Omnivalens, παντοδύναμος.*

OMNIVAGUS, a, um, adject. παντοπλανής, qui per omnia loca vagatur. *Cic. 2. Nat. D. 27. 68.* Diana omnivaga dicitur, non a venando, sed quod in septem numeratur tamquam vagantibus. *Al. leg. annivaca. V. OMNIVOMUS.*

OMNIVOLUS, a, um, adject. che vuole ogni cosa, omnia volens. *Catull. 68. 140.* Noscens omnivoli plurima furta Jovis. h. e. appetentis quidquid est formosarum mulierum.

OMNIVOMUS, a, um, adject. qui omnia vomit. *Varro Atacin. in Anthol. Lat. T. 2. p. 337.* *Burmanna.* Omnivomo Oceano Hyperion fulgurat Euro. *Alii leg.* omnivago.

OMNIVORUS, a, um, adject. παντοφάγος, qui nullo discrimine quibuslibet vescitur. *Plin. 25. Hist. nat. 8. 53. (94).* Quoniam boves omnivore fere sunt in herbis.

OMOPHAGIA, a, f. 1. ὀμοφαγία, crudæ carnis usus in cibis: ab ὁμός crudus et φάγω phago. *Arnob. 5. 19.* Bacchanalia prætermissum immania, quibus nomen Omophagiis Graecum est: in quibus furore mentito, et sequestrata pectoris sanitate, circumplexatis vos anguibus; atque ut vos plenos Dei numine ac majestate doceatis, caprorum reclamantium viscera cruentatis oribus dissipatis. Sic ab *Homero Il. v. 592.* lupi vocantur ὀμοφάγοι.

OMPHACINUS, a et e, um, adject. ὀμφάκινος, τ, ον, acerbus, immaturus. *Cæl. Aurel. 4. Tard. 3. a med.* Galla viridis, quæ appellata est omphacine. h. e. imaturata. *Id. ibid. n. 39.* Dehinc cerotaria apponenda ex oleo murtino, aut viridi, vel ex omphacino, aut manthino. Adde *Theod. Priscian. 4. p. 314. ed. Ald.*

OMPHACIS, idis, f. 3. videtur herba esse apud *Plin. Valerian. 2. 28. ad fin. p. 184. ed. Ald.* Recipe acaciae unciam unam, omphacidis unam, balsastii unam etc.

OMPHACITE galle mentio est apud *Plin. Valerian. 3. 45. p. 109. retro ed. Ald.* Fortasse

cum hoc *Plinii Valerian.* loco conferenda sunt verba *Lucilii* apud *Non. p. 445. 18. Merc.*, quæ allata sunt in v. GALLA.

OMPHACIUM, i, n. 2. agresto, ὀμφάκιον, succus et olea, aut una expressus, priusquam cibo aut vino maturæ sint. Ex olea quidem, quum adhuc alba est, vel quum colorem quidem mutare incipit, adhuc tamen est cibo immatura: ex uva autem aut psythia, aut animinea, quum sunt acini ciceris magnitudine: vel quum in mortariis uva immatura teritur, siccatata in sole, postea degeritur in pastillos. Hæc *Plin. 12. Hist. nat. 27. 60. (130).*, ubi, et *14. ibid. 16. 18. (98).* inter varia oleorum, seu unguentorum genera recenset, et *23. præf. 4. (7).* et *ibid. 4. 39. (70).* refert varios ejus usus in medicina. Adde *Marcell. Empir. c. 11. ad fin. p. 102. ed. Ald.*

OMPHACOCARPOS, i, f. 2. ὀμφάκοκαρπος, herba eadem quæ aparine. *Plin. 27. Hist. nat. 5. 15. (32).* Hic alii melius leg. omphacocarpos, ὀμφάκοκαρπος; quæ ita appellatur, quod ejus fructus umbilici figuram exhibet: ab ὀμφάκος umbilicus et καρπος fructus. Ipse *Sillig.* legit omphalocarpos, collato etiam *Dioscor. 3. 94.*

OMPHACOMEL, ellis, n. 3. conditura ex omphacio, h. e. uvæ semiacerbæ succo, et melle. Legitur apud *Pallad. 9. R. R. 13. in lemma. Cæl. Aurel. 3. Tard. 4. n. 62.* Adhibenda quoque putat ectoplasmata et lini semine et sesamo et pollinibus et eo quod omphacomel appellantur. *Al. Gr. leg. ὀμφάκομελι. Plin. Valerian. 5. 21.* Dabis etiam eis potionem aquæ frigidæ, aut omphacomellis, aut hydromellis. Cf. *Cæl. Aurel. 3. Tard. 4. n. 62.*

OMPHALOCARPOS. *V. OMPHACOCARPOS.*
OMPHALOS, i, m. 2. umbilico, ὀμφάλος, umbilicus: et per metaphoram medullatum. Græca vox. *Auson. Etyl. 11. 60.* Bisque quaternorum scernitur omphalos idem. — *NB.* De cognom. *Rom. V. ONOM.*

ON

ONA, æ, f. 1. lici Tarentinæ genus. *Plin. 15. Hist. nat. 18. 19. (71).* Tarenti tantum prædulces nascuntur (sicus), quas vocant onas. *Hardwinus* interpretatur ὄνιας, venales, pretiosas; sed *Gesnerus* probat antiquam lectionem omas, et interpretatur crudas, quæ etiam ante maturitatem dulcescant. At *Sillig.* lectionem onas tueritur.

ONAGER et onagrus, gri, m. 3. asino selvatico, ὄναγρος, asinus silvestris, et ferus: ab ὄνος asinus et ἄγρος rus, ager.

1.) Proprie. *Varro 2. R. R. 6. 3.* Ad seminacionem onagrus idoneus, quod e fero sit mansuetus facile. *Colum. 6. R. R. 37. 3.* Mula non solum ex equa et asino, sed ex asina et equo, itemque onagro et equa generatur. *Virg. 3. G. 409.* Saepè etiam curva timidus agitabis onagros. *Martial. 13. 100.* Pulcher adest onager. et *97.* Quum tener est onager. Adde *Plin. 8. Hist. nat. 44. 69. (174).* et (175).

II.) Figurata est hoc nomine et machina bellica, magnis saxis torquendis apta, quæ describitur ab *Ammian. 23. 4.* et *Veget. 4. Milit. 22.* Hic a scorpione distinguitur: ille eandem facit. Scorpio, inquit *Ammianus*, appellatur, quoniam aculeum desuper habet erectum: cui etiam onagri vocabulum indidit ætas novella: ea re, quod asini feri, quum venatibus agitantur, ita enim lapides post terga calcitrando emittunt, ut perforent pectora sequentium, aut perfractis ossibus capita ipsa displodant. *V. SCORPIO.* — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

ONAGOS, i, m. 2. ὄναγος, asinajo, asinarius, asinorum ductor: ab ὄνος asinus et ἄγω ducto. *Plaut. Asin. prol. 10.* huic nomen Græce est onagos Fabulae.

ONCO, as, are, n. 1. rudo, vocem asinorum emitto, ὄγκομαι. *Auct. carm. Philom. 55. onca asellus.*

ONCOMA, *Atis*, n. 3. ὄγκωμα, tumor. ab ὄγκω *lumefacio*. *Veget.* 3. *Feteris*. 30. imit. Sciendum est, tubera in corporibus frequenter excrescere, quæ Græci oncoma vocant.

ONERARIA, *æ*, f. 1. *V.* voc. seq. in *fin.*
ONERARIUS, *a*, um, *adj.* φορτικός, qui onera ferre potest. *Liv.* 41. 4. Oneraria iumenta. *bestie da soma*. et *Id.* 22. 11. et *Nepos Themist.* 2. Navis oneraria. *nave da carico*. Sic *Sisenna* apud *Von.* p. 536. 4. *Merc.* Quibus occisis, actuarias ad viginti, naves item complures onerarias incendunt. — Hinc

Oneraria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est navis oneraria. *Cic.* 10. *Att.* 12. Occulte in aliquam onerariam corripendum. *Nævius* in *Bello Pæn.* Onerariæ onustæ stabant in Nostis.

ONERATIO, *inis*, f. 3. gravatio, ingravalio. *Gloss. Cyrill.* Ἐπιφορτικὸς, oneratio.

ONERATUS, *a*, um. *V.* voc. seq.

ONERO, *as*, avi, *âtum*. *are*, a. 1. (onus). *Part.* Onerans II. 2. a. d.; Oneratus I. 1. II. 1. 2. et in *fin.*; Oneraturus I. 2.; Onerandus II. 2. d. — Onerare est idem atque onus imponere, onere premere, ἐπιφορτίζω (*It. caricare*; *Fr. charger*; *Hisp. cargar*; *Gerin. beladen, bepacken, befrachten*; *Angl. to load, burden, onerate*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim occurrit — a) Absolute. *Cæs.* 5. *B. G.* 1. Naves ad celeritatem onerandi subductionesque, facit humiliores. — b) Cum Accusativo tantum. *Sall. Jug.* 75. *Kritz.* Ipse ex flumine, quam proximam oppido aquam supra dixerat, iumenta onerat. *Ovid.* 4. *Pont.* 7. 9. Onerata plaustra. *Seneca Constant. Scp.* 14. Quid trifert, quantum habeat, quot leucarios, quam oneratas aures? *h. e.* multis lapillis pendentibus ornatas. *Sall. orat. 1. de republ. ordin.* ad *fin.* Quibus bis die ventrem onerare mos est. — c) Cum Accusativo rei vel personæ, quæ oneratur, et Ablativo rei, qua quis aut quid oneratur. *Sall. Jug.* 91. Commentu, stipendio, armis aliisque utilibus naves onerat. *Virg.* 1. *G.* 274. aselli costas onerare pomis. *Ovid.* 1. *Art. am.* 19. tauri cervix oneratur aratro. *Horat.* 3. *Od.* 11. 45. Onerare aliquem catenis. Sic *Ovid.* 1. *Art. am.* 219. Ibunt ante duces onerati colla catenis. *Id.* 1. *Amor.* 13. 15. arva colentes onerati bident. *Ter. Heaut.* 3. 1. 42. ancillas secum adduxit plus decem Oneratas veste atque auro. *Id. Pharm.* 5. 6. 1. Onerare humerum pallio. *mettersi il mantello*. *Ovid.* 3. *Art. am.* 129. aures onerare lapillis. *Id. Heroid.* 15. 127. cervicæ lacertos alicujus. *h. e.* collo premere lacertos alicujus amplectentis. *Id.* 2. *Trist.* 143. pampineis oneratam vitibus ulmum. *Id.* 10. *Met.* 101. pomoque onerata rubenti Arbutus. *Id.* 1. *Pont.* 10. 31. Onerari epulis. *mangiare assai*. et *Justin.* 1. 8. 6. vino. et *Sall. Jug.* 79. Onerati vino et epulis. ¶ 2. Speciatim onerare et cibi dicuntur, qui difficiles concocti sunt et stomacho graves. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 3. 11. (48). *de ovis*. Nullus est alius cibus, qui in aegritudine alit, neque oneret. *Id.* 19. *ibid.* 4. 19. (58). Acetaria facilia concoqui, nec oneratura sensum cibo. ¶ 3. Item speciatim, onerare vaccas apud *Pallad.* 8. *R. R.* 4. est submittere ad feturam, ut partus onera perferant.

II.) Translate. ¶ 1. Figurata est cumulare, implere, empire, colmare, sic enim onus adjicitur; itemque tegere, obtegere, coprire. *Virg.* 4. *G.* 133. et *ibid.* 378. Onerare mensas dapibus. *h. e.* implere. *Id.* 10. *Æn.* 620. limina donis. *Id.* 8. *ibid.* 284. cumulantque oneratis lancibus aras. *h. e.* plenis. Sic *Ovid.* 8. *Met.* 781. gravidis oneratos messibus agros. *Rursus Virg.* 10. *Æn.* 888. et 11. *ibid.* 574. manisque ambas jaculis oneravit acutis. *h. e.* armavit, instruxit. Sic *Ovid.* 3. *Met.* 109. onerati brachia tellis. — *Virg.* 10. *Æn.* 557. non te optima inater Condet humi, patriove onerabit membra sepulcro. *h. e.* teget. et 11. *ibid.* 212. confusa ruebant Ossa focia, teploque onerabant aggere terræ. *Phædr.* 3. 2. Onerare aliquem saxis. *lupikare*. — Huc referri potest et illud *Liv.* 32. 11. In eo saltu, qui reglis tunc oneratus castris erat. *h. e.* obsessus, insessus,

occupatus. ¶ 2. Translate, metaphorâ sumpti a superiori paragr. 1. 1., multiplicem variumque habet usum. — a) Universim. *Plaut. Mil. glor.* 3. 3. 28. Onerare aliquem præceptis. *dare molti prececti, caricare di commissioni*. *Id. Pers.* 2. 1. 13. Conveniam hunc Tocilum: ejus aures, quæ mandata sunt, onerabo. *Cl. Horat.* 1. *Sat.* 10. 9. verbis lassas onerantibus aures. *Cir.* 3. *Nat. D.* 3. 8. Te quoque animadverti sepe, quum in foro diceres, quam plurimis posses argumentis onerare julicem. *Id.* 3. *Fam.* 10. circa *med.* Multis mendacibus onerare aliquem. *h. e.* falsa multa narrare. in multis alicui imponere. *ficargliene molte*. *Virg.* 9. *Æn.* 24. Multa deos orans, oneravitque æthera votis. *Fronto* 3. ad *M. Cæs.* 13. Proposueram vel desidiam culpam a te subire rarius scribendum tibi, potius quam te multis rebus occupatum epistolis meis onerarem et ad rescribendum provocarem. *Plin.* 1. *Ep.* 8. Onerabit hoc modestiam nostram, quod cogimur de nostra munificentia disputare. *Liv.* 31. 15. ad *fin.*; et *Papinian.* *Dig.* 3. 2. 20. Onerare pudorem. *accrescere il rossore, la vergogna*. *Ovid.* 11. *Met.* 180. Oneratus pudore. *Plin.* 9. *Ep.* 18. Memoria onerata et quasi oppressa. — b) Speciatim et eleganter illa onerare dicuntur, quæ nos premunt, urgentem necessitate quadam recte agendi et laudabiliter, *mettere in impegno, obbligare*. *Plin.* 8. *Ep.* 24. a *med.* Onerat ta questuræ tuæ fama, onerat testimonium principis, onerat tribunalus. Sic 3. *Ep.* 3. ad *fin.* A te meque admonerit, quibus imaginibus oneretur, quæ nomina et quanta sustineat. *Stat.* 6. *Theb.* 565. onerat celeberrima natum Mater. Simile est illud *Cic.* 3. *Off.* 2. 6. Sustines non parvam expectationem imitandæ industriæ nostræ: — suscepisti onus præterea grave et Athenarum et Cratippi. — c) Illa præterea valde commoda sunt, in hanc partem. *Plauti Capt.* 4. 1. 7. Ita hic me amonitæ amara amœnus oneravit dies. *h. e.* cumulavit, implevit, affecit. *Ter. Phorm.* 5. 6. 1. O Fortuna, o Fors fortuna, quantis commoditatibus, quam subito, meo hero ope vestra hunc onerastis diem? *Liv.* 4. 13. sub *fin.* Onerare aliquem laudibus. et 35. 11. spe præmiorum. Sic *Id.* 34. 61. Partim donis, partim spe præmiorum oneratus. et 10. 14.; et *Sall. Jug.* 12. promissis. Sic *Liv.* 32. 11. Promissis ingentibus oneratus. *Justin.* 5. 4. 13. honoribus. *Plaut. Stich.* 4. 1. 27. se voluptatibus. — d) In malam. *Ter. Andr.* 5. 1. 8. Onerare aliquem injuriis. *Cic.* 2. *Phil.* 38. 99. contumeliis. *Seneca Hippol.* 126. probris. *Virg.* 4. *Æn.* 549. inanis. Sic *Seneca Octav.* 5. Oneratus malis. *Rursus Virg.* 11. *Æn.* 342. Onerare aliquem dictis. *h. e.* orgere accusando, arguendo. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 122. maledictis. *Id. Amph.* 1. 1. 172. pugnis. *Plin. Paneg.* 24. Onerasset alium hujusmodi introitus. *sarebbe stato gravoso*. *Propert.* 3. 13. 15. famulam pensis oneravit iniquis. *Liv.* 39. 3. *extr.* Jam tum multitudine alienigenarum urbem onerante. *Sueton. Tib.* 32. Provincia tributo oneranda. *Ulp. Dig.* 47. 11. 6. Onerare annonam. *incarire*. *Colum.* 2. *R. R.* 9. 18. et 4. *ibid.* 2. 1. gravi impensa. ¶ 3. Pregnanti, uti ajunt, significatione est augere, graviolem acerbiolemque rem vel alicujus conditionem facere, *accrescere, aggravare*. *Tac.* 2. *Hist.* 52. Onerare curas. *h. e.* augere. et 16. *Ann.* 30. pericula alicujus. *aggravare*. Sic 1. *ibid.* 69. Accendebat hæc, onerabatque Sejanus, peritiam morum Tiberii odia in longum jaciens. et 4. *Hist.* 14. Delectum, suapte natura gravem, onerabant ministri avaritia et luxu. *h. e.* graviolem reddebant et odiosum. et 4. *Ann.* 68. Audentius onerat Sejanum, sævitiam, superbiam, spes ejus. *h. e.* accusat, reprehendit. et 2. *Hist.* 64. Onerare licentiam alicujus. *h. e.* in invidiam adducere. Sic *Liv.* 38. 56. ad *fin.* invidia injuriam alicujus. ¶ 4. Poetice est rem aliquam in vas magna copia injicere. *Virg.* 1. *Æn.* 199. Vina, bonus quæ deinde cadis onerarat Acestes Litore Trinacria etc. *Id.* 8. *ibid.* 180. Onerantque canistris bona laboratæ Cereris. — Hinc *Part. præter. pass.*, cujus plurima exempla supra retulimus,

Oneratus, a, um, adjective quoque cum Genitivo, ut *plenus*. *Parvius* apud *Von.* p. 498. 12. *Merc.* Postquam est oneratus frugum et floribus Liberi. *Id. leg.* honoratus.

ONEROSUS, *um*, *adj.* Comp. *Onerosius*. — Onerose est cum onere, sed translate tantum occurrit. *Cassiod. de Anim.* 11. Hi tantum expeditius ad superna volant, quantum se onerosius in humana conversatione quantant. *h. e.* gravius *Paulin. Nolan. ep.* 11. (*at.* 5.) n. 6. Cur in nos onerosi loqueris? *h. e.* otiose.

ONEROSITAS, *atis*, f. 3. onus. *Tertull. Cult. fem.* 7. Tanta orandi capitis onerositas.

ONEROSUS, *a*, um, *adj.* Comp. *Onerosior* II. — Onerosus est qui oneri est. *ponerosus, καταφορτικός, δυσαχθής* (*It. pesante, grave*; *Fr. lourd, pesant, accablant*; *Hisp. pesante*; *Gerin. lastig, schwer, drückend*; *Angl. burdensome, heavy, weighty, ponderous, onerous*).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Virg.* 9. *Æn.* 384. Kurvalum tenbræ rainorum, onerosaque præda Impediunt. *Ovid.* 1. *Met.* 53. aer est onerosior igne. *Id.* 3. *Anor.* 9. 68. Et sit humus cineri non onerosa tuo. — b) Speciatim de cibis, qui difficiles concocti sunt et stomacho graves. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 62. (115). Pirorum omnium cibus etiam valentibus onerosus. *gravoso*. et 22. *ibid.* 25. 73. (153). Ervum capiti et stomacho onerosum.

II.) Translate est inotestus, gravis, sumptuosus, laboriosus. *Ovid.* 9. *Met.* 674. Quæ voveam, duo sunt, minime ut relevare labore, utque marem parias; onerosior altera suis est. *Id.* 2. *Pont.* 4. 33. Constantique fide veterem tutare sodalem, Quæ licet, et quantum non onerosus ero. et *ibid.* 8. 30. Et eni majestas non onerosa tua est. *Plin.* 2. *Ep.* 4. Nec est quod veraris, ne sit mihi onerosa ista donatio. et *Æn.* 14. circa *med.* Onerosum est accusare damnatum. *h. e.* invidiæ onus afferens.

ONIROCRITES, *æ*, m. 1. interprete de sogni, ὄνειροκρίτης, somniorum interpres: ab ὄνειρος, somnium et κρίτης *jules*. *Fulgent.* 1. *Mythol.* sub *init.* Onirocriten soporis nugas hariolantem advertas.

ONIROUS, *i*, m. 2. ὄνειρος, somnium. Hoc nomine vocatur papaver silvaticum apud *Apul. Herb.* 53. quia ejus semina soporiferum est, et somnia inducit.

ONISCUS, *i*, m. 2. ὄνισκος, a Græcis dicitur animal e vermibus urtæ, pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactuque contrahens se. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 39. (136). et 30. *ibid.* 8. 21. (68). ubi millepedam unisonon vocat. Adde *Theod. Priscian.* 2. 1. a *med.* *V.* MILLEPEDA.

ONITIS, *idis*, f. 3. ὄνιτις, herba eadem cum origano, sed folio candidiore. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 67. (175); et *Apul. Herb.* 122.

ONOBRYCHIS, *idis*, f. 3. ὄνοβρυχίς, herba, quæ et palinis asini: ab ὄνος asinus et βρύχια rodo. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 98. (155).

ONOCARDION, *is*, n. 2. herba eadem ac chamaeleon apud *Apul. Herb.* 25. Est vox composita ab ὄνος asinus et καρδιά cor.

ONOCENTAURUS, *i*, m. 2. ὄνοκένταυρος, fabulosum animal: et ὄνος asinus et κένταυρος centaurus. Ejus meminit *Ælian. de nat. anim.* l. 17. c. 9. Item *Isid.* 11. *Orig.* 3. ad *fin.* Onocentaurus vocatur, eo quod media hominis species, media asini esse dicatur; sicut et hippocentaurus, quod eorum hominumque in eo natura conjuncta fuisse putatur. *Hieronym.* 6. in *Isay.* 13. 22. Porro onocentauri nomen, ex asinis centaurisque compositum, videtur inibi significare eos, qui ex parte aliquid humanum sapiunt, et rursus voluptatibus et cæno turpitudinis abducuntur ad vitia. *Fulgat. interpr.* *Isay.* 34. 14. Et occurrunt demonia innocentaris.

ONÓCHILES, *is*, n. et *Onochelis*, *is*, f. 3. ὄνοχίλος, et ὄνοχελός, *h. e.* asini labium: ab ὄνος asinus et χελός labium, nomen est: herbarum, quam aliqui anchusam vocant, alli encrhyssam, alii rhexiam, etc., frutice parvo, flore purpureo, asperis foliis et ramis, radice messibus sanguinea, cetero nigra: efficacis contra serpentes, maximeque vi-

peras. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 21. 25. (51). At *Sillig.* habet *onochilon*, i, n. 2.

ONOCETES, æ, m. 1. *ὄνοκοίτης*, dictus est a Gentilibus Christianorum Deus, quem illi iungebant asininis auribus: est ab *ὄνος* asinus et *κοίτη* cubile, concubitus; quasi vero is ex asini cum muliere concubitu natus fuerit. *Tertull. Apolog.* 16. Sed nova jam Dei nostri in ista civitate proxime editio publicata est, ex quo quidam in frustandis bestiis mercenarius noxius picturam proposuit cum ejusmodi inscriptione: *Deus Christianorum Onocetes*. Is erat auribus asininis, altero pede unguatus, librum gestans, et togatus. Alii leg. *Ononychites*. His similia habet *Id.* 1. ad *Nation.* 14. Hinc per contemptum Christiani vocabantur asinaris. *V. ASINARIUS.*

ONOCROTALUS, i, m. 2. *γίττο*, *ὄνοκρόταλος*, avis est aquatica, anser major, oioris similitudine, mira voracitate: habet enim in faucibus alterum quasi uterum, quovis cibo inexplibilem. Dicta est ab *ὄνος* asinus et *κρόταλος* crepitus, quia capite in aqua merso spitans ruditum asinino similem edere dicitur. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 47. 66. (131). *Martial.* 11. 21. Turpe Ravennatis guttur onocrotali.

ONOMATOPEIA, æ, f. 1. *ὀνοματοποιία*, fictio nominis, figura est apud Rhetores, qua rei, cui nomen non sit, aut novis saltem ideam, nomen imponimus, aut imitationis, aut significationis gratia: ab *ὄνομα* nomen et *ποιέω* fingo: ut quum dicimus, binnire equos, batare oves, stridere valvas. *Charis.* 4. p. 245. *Putsch. et Dionet.* 2. p. 453. *V. et Fronton.* 3. ad *M. Cæs.* 13.; et *Donat. art. gramm.* 3. p. 1776. *Putsch.*

ONONIS, idis, f. 3. herba. *V. ANONIS.*
ONONYCHITES, æ, m. 1. *ὄνοουχίτης*, qui unguam asini habet: ab *ὄνος* asinus et *ὄνυξ* unguis. *V. ONOCETES.*

ONOPORDON, i, n. 2. *ὄνοπώρδον*, herba, quam si comederint asini, crepitus reddere dicuntur: unde et nomen habet. ab *ὄνος* asinus et *πώρδος*, crepitus ventris: hinc Gallis dicitur *vet d'âne*. Trahit unnam et menses, alvum sistit, suppurationes et collectiones discutit. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 86. (110). *Sillig.* optimorum Codd. auctoritate fretus leg. *onopradon*.

ONOPRADON, *V. voc. præced.*
ONOPYXOS, i, m. 2. herba spinosa ex carduorum genere: ab *ὄνος* asinus et *πύξος* burus. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 16. 56. (94).

ONOS, i, m. 2. Græca vox *ὄνος*, asinus. *Lamprid.* *Commod.* 10. ad *fin.* Habuit et hominem pene prominente ultra modum animalium, quem onon appellabat, sibi carissimum, quem et ditavit et sacerdotium Ilerculis rusticis proposuit.

ONOSMA, ætis, n. 3. *ὄνοσμα*, herba folia habens longa fere ad tres digitos, in terra jacentia, tria, ad similitudinem anechus lucida, sine caulibus, sine flore, sine semine. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 86. (110).

ONCRIS, is, f. 3. *ὄνκρις*, herba nomen: ab *ὄνος* asinus et *ὄνκρα* cauda. *V. ONOTHERA.*

ONUS, æris, n. 3. *Oneri* in Ablativo pro *onere* legitur apud *Plaut.* *Pseud.* 1. 2. 64. — Onus dicitur et est res que pondus habet, moles, sarcina, et ipsum pondus. *φορτίον*, *ἄχθος* (H. peso, carico, soma, salma; Fr. charge, fardeau poids; Hisp. carga, peso; Germ. die Last, Ládung, Fracht; Angl. a burden, load, weight).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Asin.* 3. 3. 68. AR. Hic pone, hic istam colloca crumeneam in collo place. LE. Nolo ego te, qui verus sis mihi, onus istum sustinere. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 20. Demitto auriculas, ut inique mentis asellus Quum gravius dorso subit onus. *Virg.* 10. 8. Examinare paucis manibus oneris maximi pondus, un carico di grandissimo peso. Sic *Ovid.* 14. *Met.* 148. consumptaque membra senecta Ad minimum redigantur onus. *Cæs.* 2. *B. G.* 30. Quibus viribus homine: tantulæ staturæ tanti oneris turrim in muros sese collocare confiderent. *Justin.* 4. 1. 1. Superum mare toto undarum onere illic vehitur. *con tutto il peso e la forza.* ¶ 2. Speciatim onera dicuntur merces, commeatu, impedimenta et similia, quæ jumentis, plaustris, na-

vibus etc. importantur vel exportantur. *Cic. pro leg. Manil.* 18. 55. Insula Delos, quo omnes undique cum mercibus atque oneribus commebant. *Cæs.* 5. *B. G.* 1. Naves ad onera et ad jumentorum multitudinem transportandam paulo latiores. *Id.* 1. *B. C.* 80. Neque jumentis onera deponunt. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 23. 26. (107). Onera afferuntur et egeruntur litribus. ¶ 3. Item speciatim a Poetis onus dicitur partus. *Phædr.* 1. 18. Onus naturæ deponere. h. e. fetum, ut parto. Al. leg. *onus maturum*. Sic *Ovid.* 2. *Fast.* 451. Parce, precor, gravidis, facilis Lucina, puellis, Maturumque utero molliter effer onus. *Id.* 2. *Anor.* 13. 1. Labefactare onus gravidæ ventris. *Id. Heroid.* 4. 58. Enixa est utero crimen onusque suo. ¶ 4. Denique onus dicuntur excrementa corporis. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 27. 41. (97). Ciborum onera reddere. Sic *Martial.* 13. 29. duri solvere ventris onus.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim onus dicitur quidquid molestiam ac laborem affert: ad rem *Cic. Senect.* 2. 4. Quæ (senectus) plerisque seminibus sic odiosa est, ut onus se Æna gravius dicant sustinere. Hinc — a) Est munus, officium, quod cum labore et molestia exercetur. *carico*, *impiege*, *impugno*. *Ovid.* 1. *Fast.* 616. et 2. *ibid.* 197. Suscipere onus urbis, aut orbis. *il peso del governo.* et *Cic.* 1. *Orat.* 25. 116. Magnum quoddam est onus atque munus, suscipere atque proliceri, se esse, omnibus silentibus, unum maxime de rebus audiendum. *Id. Rosc. An.* 4. 10. Fide sapientiaque vestra fretus plus oneris sustuli, quam ferre me posse intelligi. Hoc onus si vos aliqua ex parte allevabitis, feram. ut poterō, studio et industria, judices: sin a vobis desperat, tamen animo non deficiam, et id quod suscepi, quoad poterō, perferam. Quod si perferre non poterō, oprimi me onere officii malo, quam id, quod mihi cum fide semel impositum est, aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deponere. *Cels.* *Dig.* 31. 1. 22. in *fin.* Onus probandi mutatam esse voluntatem defuncti, ad eum pertinet, qui etc. *l'obbligo, l'impugno.* — b) Item quæcumque molestia et labor, molestia, peso, fatica. *Ovid.* 1. *Pont.* 10. 28. Vix mens tristitiæ mæsta tulisset onus. *Ter. Phorm.* 1. 2. 44. nunquam æque ac modo Paupertas mihi onus visum est et miserum et grave. *Sall. Cat.* 10. His otium, divitiæ oneri miseriarumque fuere. *Cic.* 5. *Fam.* 12. Neque tamen eram nescius, quantis oneribus premerere suscepturum rerum, et jam institutarum. *Seneca* 5. *Tranquill.* 1. Necesse est opriniant onera, quæ ferate majora sunt. *Catull.* 31. 8. Quum mens onus reponit. *Liv.* 23. 43. Exercitum se non in agrum Samnitum, ne et ipse oneri esset, sed in loca sociorum populi R. adducturum. *Sall. Jug.* 14. Ad vos confugi, P. C., quibus cogor prius oneri, quam usui esse. ¶ 2. Speciatim onus dicitur sumptus, impensa, jactura: bis enim oneratur res familiaris, spes, gravezza, danno. *Cic.* 13. *Fam.* 7. His temporibus hoc municipium maximis oneribus pressum, summis affectum est difficultatibus. *Liv.* 1. 43. a *med.* Hæc omnia in dies a pauperibus inclinata onera. *Sueton. Cal.* 42. Filia nata, paupertatem, nec jam imperatorio modo, sed et patria conquerens onera, collationes in alimoniam atque dotem puellæ recepit. *Id. Domit.* 12. Hæret in explicandis oneribus. *nel regolare e sminuire le spese.* *Tac.* 4. *Ann.* 6. Et, ne provinciarum novis oneribus turbarentur, utque vetera sine avaritia et crudelitate magistratum tolerarent, providebat.

ONUSTATUS, a, um. *V. voc. seq.*
ONUSTO, as, ævi, ætum, are, a. 1. (onustus) idem atque onerare. Occurrunt tantummodo Participia *Onustatus* I. et II. et *Onustandus* I.

I.) Proprie. *Augustin. Serm.* 3. in *Nat. Dom.* 2. de *Virgine*. Dignum plane erat, ut regali onustanda partu, prius a cælestis regis sanctificaretur ingressu. *Fulgat. interpr. Judith* 15. 7. Reliqui autem, qui erant in Betulia, ingressi sunt castra Assyriorum, et prædam, quam fugientes Assyrii reliquerant, abstulerunt et onustati sunt valde.

II.) Translate. *Cassiod.* 5. *Hist. Eccl.* 4. Moneus, ut sub scheinata privato quiesceret; quod utique ejus ætati potius conveniret, quam habere nomen sollicitudinibus onustatum.

ONUSTUS, a, um, adject. (onus). Sup. *Onustissimus* est tantum *Jul. Valer. Alex. M. res g.* 26. Qui illuvius plerumque ex vehementia nivium adeo stringitur, ut etiam carris onustissimis viabilem se præbeat. — Onustus est onus habens impositum, gravis (It. *caricato*, carico; Fr. *chargé*; Hisp. *cargado*; Germ. *beladen*, *belastet*, *beschwert*, *bepackt*, *befrachtet*; Angl. *laden*, *loaded*, *burdened*).

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Off.* 12. 50. Naves onustæ frumento. *Id.* 3. *Att.* 16. a *med.* Asellus onustus auro. *Tac.* 2. *Ann.* 41. currus quinque liberis. et 1. *ibid.* 63. miles sarcinis, armisque. *Phædr.* 4. 10. fur sacrilegio. h. e. rebus e fano ablatis. *Nepos Alcib.* 5. exlr. Præda onusti. *Virg.* 1. *Æn.* 293. spoliis Orientis onustus. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 47. Reticulum panis venales inter onusto Forte verbas humero. *Id. Epod.* 8. 13. Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta baccis ambulat. *Lucret.* 3. 113. molli quum somno dedita membra, Effusumque jacet sine sensu corpus onustum. *aggravato dal cibo.* Cf. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 77. corpus onustum Hæsternis vitibus.

II.) Translate. ¶ 1. Est idem ac plenus, pieno. — a) Sæpissime cum Ablativo. *Sall. Jug.* 92. In agrum fertile et præda onustum proficiscitur. *Tac.* 12. *Ann.* 13. Pharetra onustæ telis. *Id.* 2. *ibid.* 15. Milites, quorum pars onusta vulneribus tergum, pars est. — b) Cum Genitivo. *Plaut. Aulul.* 4. 2. 10. Se aulam onustam auri abstrusisse hic intus in fano. ¶ 2. De saturo. *Id. Cist.* 1. 2. 7. quia sum onusta mea ex sententia, Quiaque adeo me compleri fore Liberi. ¶ 3. Item universum est gravis, oneratus, sed translate. *Plaut. Aulul.* 3. 1. 7. Omnes exegit foras onustos fustibus. *carichi di bastonate.* *Id. Men.* 5. 2. 5. conitus sum Senectute, onustum gero corpus, vites reliquere. *grave, pesante, tardo.* *Tac.* 12. *Ann.* 28. Præda, fama que onusti ad montem Taurum revertuntur. *Plaut. Stich.* 2. 1. 3.; et *Africanus* apud *Priscian.* 10. p. 879. *Putsch.* onustum pectus porto læticia lubentiaque. *Id. Epid.* 3. 2. 39. fiduciam præmeditatum, meis dotis astutisque onustam Mittam.

ONYCHINTINUS. *V. ONYCHITINUS.*
ONYCHINA, ñrum, n. plur. 2. *V. voc. seq.* in *fin.*

ONYCHINUS, a, um, adject. *ὄνυχινος* ab *ὄνυξ* unguis, ad unguem pertinens.

I.) Proprie. *Onychina* pira, a *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 16. (55). et *Onychina* pruna, a *Colum.* 12. *R. R.* 10. 2. dicta sunt a colore unguis, quem referunt.

II.) Translate. Inter ea, quæ nimium poetica, et prosæ orationis usu alieniora notasse se in Nævii carminibus, scribit *Gell.* 19. 7., est et illud, quod summa gelu concreta tegmine esse *onychino* dixit, quasi marmorea crusta cooperta. — Hinc

Onychina, ñrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt vasa ex onyche lapide facta. *Lamprid. Elagab.* 32. Onus ventris auro exceptit: in myrrhinis et onychinis minxit.

ONYCHIPUNCTA, æ, f. 1. gemma, quæ et iasponyx vocatur (b. e. ex genere iaspidum, sed distincta punctis onychis) et nubem complexa, et nives in summitate. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 37. (118). At *Sillig.* ex Cod. Bamb. legit *onychi juncta*.

ONYCHITES, æ, m. 1. *ὄνυχίτης*, lapis idem, qui onyx. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 10. 22. (103). Ita *Forcellinus* secutus *Harduinum*, qui *onychite maculis* legebat; sed *Sillig.* legit *onychis maculis*.

ONYCHITINUS, a, um, adject. *ὄνυχίτινος*, qui ex onychite lapide est. *Sidon.* 9. *Ep.* 7. a *med.* Structura (sermonis) liquida prorsus et ductilis, veluti quum crystallinas crustas aut onychitinas non impacto digitus ungue perlabitur. *In editis libris perperam legitur onychintina.*

ONYCHITIS. is, f. 3. *ὄνυχίτις*, genus cadmiæ

maculas intus habens onychitæ lapidis similes. *Plin. 34. Hist. nat. 10. 22. (103).*

ONYCHIUS, a, um, adject. ad onychem lapidem pertinens *Tertull. 2. advers. Marcion. 10.* Onychius lapis. *h. e. onyx.*

ONYX, ŷehis, m. 3. οὐγγίς Græca vox unguem significans, unde

A) Datum est nomen marmoris, et

I.) Proprie, marmoris colore unguis humani, ex quo potiora primum vasa, deinde pedes lectorum et stila factæ sunt: deinde et amphoræ et columnæ, majore copia reperta et luxu crescente. Hunc aliqui lapidem alabastriten vocant, quem cavant ad vasa unguentaria, quoniam optime servare incorrupta dicitur. Probatum quam maxime mellei coloris, in vertices maculosus, atque non translucentis. Vitium in eo corneus color, aut candidus, et quidquid simile vitro est. *Plin. 36. Hist. nat. 7. 12. (59). et ibid. 8. 12. (60).* *Lucan. etiam pavimenta eo strata innuit 10. 116.* stabatque sibi non segnibus achates, Purpureusque lapis, lotaque effusus in aula Calcabatur onyx. Sic *Martial. 12. 50.* Et tua centenis stat porticus alta columnis, Calcatusque tuo sub pede lucet onyx. *V. OSTRACIUM.*

II.) Translate per synecdochen est vas ex onyche continendis unguentis. *Horat. 4. Od. 12. 17.* Nardi parvus onyx eliciet cadum. *Propert. 3. 8. 22.* Et crocino nares murhebus ungit onyx. *et 2. 10. 30.* Syrio munere plenus onyx. *Martial. 11. 50.* Profertur Cosmi nunc mihi sicus onyx. — Hoc sensu est etiam femin. genere. *Id. 7. 94.* Unguentum fuerat, quod onyx modo parva gerebat. *Gronov. et Broukus. mallet onyx modo parve gerebas: quia unus est hic locus, in quo femine usurpetur.*

B) Est etiam gemma hoc nomine, de qua *Plin. 37. Hist. nat. 6. 24. (90).* Exponenda est et onychis ipsius natura, propter nominis societatem: hoc alibi lapidis, hic gemmæ vocabulum est. Sudines dicit, in gemma esse candorem, unguis humani similitudinem, item chrysolithi colorem et sardæ et iaspidis. Zenobemidis Indicam onychem plures habere varietates, igneam, nigram, corneam, cingentibus candidis venis oculi modo, interuentibus quarundam et obliquis venis. Sotacus et Arabicam onychem tradit nigram candidis zonis. Satyrus carnosas esse Indicas, etc.

C) Item piscis e genere pectinum, qui et solen dicitur: nam si sit mas, donax, et aulus; si femina, onyx appellatur. *Plin. 32. Hist. nat. 9. 32. (103). et ibid. 11. 53. (151).* *V. UNGUIS.* — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

OP

ÓPA, æ, et Ópē, es, f. 1. ὄπη, Græca vox foramen significat: item cavum in pariete, in quod tignum immittitur: quod et cubile dicitur, et columbarium. *Vitruv. 4. 2. a med. V. METOPA.*

ÓPÁCĀTUS, a, um. *V. OPACO.*

ÓPÁCĪTAS, atis, f. 3. (opacus) opacitā, ombrositā, rezzo, οὐραγα, umbratus locus, umbra. *Colum. 8. R. R. 17. 5.* Plus nocet putris unda, quam prodest opacitas. *Plin. 6. Hist. nat. 30. 35. (197).* Colles modici, amœna opacitate vestiti. *Id. 32. ibid. 6. 21. (60).* Opacitas ostrearum incrementum cohibet. *Id. 2. ibid. 11. 8. (52).* Opacitas noctium terras reficit. *Id. 17. ibid. 1. 1. (5).* Loti patula ramorum opacitate lascivæ. *Gargil. 4. 7. ed. A. A. Scottio.* Nec intervalla majora desiderat (persicus), ejusmodi folia sortita, quorum tenuis umbra opacitatis incommodum non parat, quam scilicet binos pedes. *Tac. 11. Ann. 3. extr.* Viso tamen ante rogo, jussoque transferri partem in aliam, ne opacitas arborum vapore ignis minueretur.

ÓPÁCO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Opacatus* II. 2.; *Opacandus* I. — Opacare est opacum reddere, umbram inducere, inumbrare, οὐραγεῖν (It. inumbrare, fare ombra; Fr. ombrager, donner de l'ombre; Hisp. sombrear, ha-

cer sombra; Germ. beschatten, mit Schatten bedecken; Angl. to darken, shade, cloud, cover, obscure, opacate).

I.) Proprie. *Cic. 1. Orat. 7. 28.* Platanus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis. *Id. fragm. apud Macrob. 6. Saturn. 4.* Neque dum satis ab his novellis arboribus omnis hic locus opacatur. *Id. 2. Nat. D. 19. 49.* Sol quum terras larga luce compleverit, eadem modo his, modo illis ex partibus opacat. *Lucan. 6. 645.* humum Phæbo non pervia tavus opacat.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro tegere. *Pacurium* apud *Paul. Diac. p. 94. s. Müll.* Nunc primum opacat flore lanugo genas. *Sil. It. 13. 331.* Cingit acuta comas et opacat tempora pinus. ¶ 2. Item est tenebrosus reddere, obscurare, sed translate. *Augustin. 1. Mor. Eccles. Cathol. 2.* Ut in lucem veritatis aciem litubantem veluti ramis humanitatis opacata inducat auctoritas.

ÓPÁCCUS, a, um, adject. Comp. *Opacior* I. 1.; *Sup. Opacissimus* I. 1. et 2. — Opacus (quod nonnullis videtur esse a πᾶχος densus et o particula intensiva, est umbrosus teste ipso *Festo* qui p. 185. 32. *Müll.* ait: Opaca vocantur umbrosa, umbra tectus, obscurus; et aprico apponitur, οὐραδής, οὐραρεῖς (It. ombroso, opaca, oscuro; Fr. ombragé; Hisp. sombrear; Germ. schattig; Angl. shady, darkness, dun, dusky, obscure, cloudy, opaque, opituous).

I.) Proprie. ¶ 1. Passive dicitur de iis, que in umbra posita sunt. — a) Adjective. *Plin. 7. Ep. 21.* Cubicula obductis velis opaca, nec tamen obscura facio. *Cic. 1. Legg. 5. 15.* In viridi opacaque ripa inambulantes. *Virg. 1. G. 156.* ruris opaci Falce prenes umbras. *Horat. 1. Ep. 16. 5.* Opaca vallis. *Ovid. 3. Met. 438.* opaca fusus in herba. *Plin. 5. Ep. 6. a med.* Locus cypressis ambitur et tegitur, densiore umbra opacior nigriorque. *Colum. 6. R. R. 22. 2.* Opacissima nemorum pascua. *Virg. 1. Ecl. 53.* inter flumina nota, Et fontes sacros frigus captibus opacum. *il fresco all'ombra, il rezzo.* Sic *Stat. 3. Silv. 5. 17.* opaca quies, riuo in casa. *et Sil. It. 1. 395.* Nemorum et vitæ laudandus opacæ. *h. e. in opacis silvis actæ.* — b) Absolute, substantivorum more — *In opaco,* in umbra, *all'ombra.* *Plin. 10. Hist. nat. 20. 22. (43).* Colores, qui in opaco clarius micant. — Neutr. plur. *opaca.* *Virg. 2. Æn. 725.* ferimur per opaca locorum. *Coripp. 6. Johann. 394.* Temperat ille suas-per opaca latebras. ¶ 2. Active de iis, que umbram inducunt. *Virg. 3. Æn. 508.* Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci. *Id. 8. ibid. 107.* opacum nemus, et 11. *ibid. 851.* opaca ilex. *Plin. 1. Ep. 3. Παταχῶν opacissimus. Stat. 6. Theb. 686.* Solis opaca soror. *h. e. Luna.*

II.) Translate. ¶ 1. Est tenebrosus, obscurus, tenebrosus, oscuro. *Virg. 4. Æn. 123. et 10. ibid. 161.* Opaca nox. *et 3. ibid. 619.* domus Cyclopiis. *Ovid. 10. Met. 54.* trames caligine densus opaca. *Id. 2. Art. am. 619.* Opaca nubes. *Id. 10. Met. 20.* Tartara. *et 2. ibid. 274.* fontes, Qui se considerant in opacæ viscera matris. *h. e. terræ. et 14. ibid. 122.* Dumque iter borendum per opaca crepuscula carpit. *h. e. per vias inferorum, ubi lux maligna, caligo, tenebræ. Stat. 2. Theb. 95.* longævi vatis opacos Tiresiæ vultus. *h. e. oculorum luce carentes. Gell. 10. 3. a med.* Opaca vetustas. *h. e. obscura.* ¶ 2. Item densus. *Catull. 37. 19.* Egnati, opaca quem bonum facit barba. *h. e. densa, et que genas opacat, ut Pacuvius ait.*

ÓPÁLIA, tum, n. plur. 3. festa in honorem Opis, que mense Decembri, *h. e. XIV. Cal. Januar. qui dies est tertius Saturnalium, celebrabantur, ut Macrob. 1. Saturn. 10.* docet. *Varro 6. L. L. 22. Müll.* Saturnalia dicta ab Saturno, quod eo die feriæ ejus: ut post diem tertium Opalia, Opis. *Festus p. 185. 33. Müll.* Opalia, dies festi, quibus supplicatur Opi, appellantur. *Macrob. loc. cit.* Deam Opim Saturni conjugem crediderunt: et ileo hoc mense Saturnalia, itemque Opalia celebrari, etc. *et mox.* Huic deæ sedentes vota concipiunt, terramque de industria tangunt,

demonstrantes et ipsam matrem esse terram: mortalibus appetendam. *Cf. et Kal. Maff. Amilern.*

ÓPÁLIS, e, adject. ad Opem pertinens, ut Opale sacrum, *Auson. Ecl. de Fer. Rom. 15.* Vis et Opale sacrum, vel Saturnalia dicam? *Al. relictus leg. Vis ne Opis ante sacrum.*

ÓPÁLUS, i, m. 2. (ὀπάλλιος dicitur ab *Orph. Acæ. v. 279.*) opale, gemma de qua *Plin. 37. Hist. nat. 6. 21. (80).* Plurimum ab iis (beryllis) differunt opali, smaragdus tamen cedentes. India sola et horum est mater. Est in his carbunculi tenuior ignis, est amethysti fulgens purpura, est smaragdi virens mare, cuncta pariter incredibili mixtura lucentia. Alii summam fulgoris Armeniæ colori pigmentorum æquare credunt, alii sulphuris ardentis flammæ, aut ignis oleo accensi. Magnitudo nucem avellanam æquat. Vitia opali, si color in florem herbæ, que vocatur heliotropium exeat, aut in crystallum, aut grandineum: si sal intervniat, aut scabiditas, aut puncta oculis occurrentia: multosque magis fraus, similitudine indiscreta, vitro adulterat. *et mox.* Hanc gemmam propter eximiam gratiam plerique appellaverunt pedemota. *Adde Isid. 16. Orig. 12.*

ÓPELĀ, æ, f. 1. deminut. ab opera, picciola fatica, ovarella, operinut, parva opera, exiguus labor. *Lucei. 1. 1107.* Hæc scio, pericosas parva pedoctus opella. *Horat. 1. Ep. 7. 8.* Officiosaque sedulitas, et opella forensis Adducit fces.

ÓPERA, æ, f. 1. (opus) Opera, syncope. *Ennius apud Sener. Ep. 108.* Quibus pro factis reddere operæ pretium. *At cl. Vahlen. leg.* Quivit pro factis reddere opis pretium. — Opera est actio operantis, administratio, officium et industria agentis aliquid, ἐργασία (It. opera, operazione, industria, lavoro; Fr. travail; Hisp. trabajo, exercitio en alguna obra; Germ. die Arbeit, die Mühe, Bemühung, die auf etwas verwendet wird; Angl. work, labour, service, endeavour, pains, help, assistance, aid, exertion).

I.) Proprie de opera, quam quis corpore præstat. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Bacch. 3. 6. 13.* Multi-reperiantur-Lingua factiosi, inertes opera. *Ter. Phorm. 2. 3. 15.* homo jam grandior, Pauper, cui opera vita erat, ruri fere se continebat. *h. e. cui labor et opus victum præbebat. φ τὸ ἔργον ἢ ὁ βίος, the vivea delle sue braccia.* Ne audias hic *Donatum* docentem, opera esse sexti casus, vita nominativi: et opera pro victu usurari. Nam utraque vox rectus casus est, et vita non opera victum significat. *Cic. 1. Off. 13. 41.* Servis uti ut mercenariis, operam exigendam, justa præbenda. *et ibid. 42. 150.* Sordidi quæstus mercenariorum omnium, quorum operæ, non quorum artes emuntur. *Id. 2. ibid. 4. 14.* Quæ utilitates ex rebus iis, que sunt inaniam, percipiuntur, eas nos nullo modo sine boninum manu atque opera capere potuisse. *Id. 1. Orat. 28. 126.* Non patiebatur, eos, quos judicabat non posse oratores evadere, operam apud se perdere, dimittetisque. *Yepos Cat. 1.* Castra secutus est C. Claudii Neronis, magnique ejus opera æstimata est in prælio apud Senas, quo etc. *Cic. Brut. 47. 174. L. Gellius* multam operam amicis et utillem præbuit. *Id. Cluent. 57. 157.* Omnem curam atque operam ponere in omnium periculis defendendis. *Id. 2. Fam. 6.* Omnia inea studia, omnem operam, curam, industriam, cogitationem, mentem denique omnium in Milonis consulatu fivæ et locavi. *Id. 1. Off. 6. 19.* Ponere operam, curamque in rebus honestis. *et ibid. 39. 141.* Eam curam et operam suscipere, quam causa postulat. *Id. 2. Divinat. 2. 7.* Operam tribuere republicæ. *Id. 1. Orat. 55. 234.* Operam et laborem consumere in re aliqua. *Id. 1. Off. 6. 19.* Magnum studium multaque operam in rebus obscuras atque difficiles conferre. *Id. 1. ad Brut. 8.* Operam et studium navare alicui. *Id. 6. Ferr. 31. 69.* Tibi hæc cura suscipienda, tibi hæc opera sumenda est, ut etc. *Plaut. Cas. 2. 7. 1.* Operam ludere. *V. LUDO.* *Cic. 6. Ferr. 30. 68.* impendere. *Id. 10. 18. extr.* frustra insumere. *Cic. Divinat. in Q. Cæcil. 19. 63.* in-terponere. *Ovid. 2. Art. am. 673.* asferre alicui. *Sueton. Vitell. 10.* edere in re aliqua. *Plin. 2.*

Ep. 11.; et *Plaut. Rud.* 2. 4. 22. commodare. *Id. Pseud.* 1. 5. 147.; et *Ter. Phorm.* 1. 2. 12. dicare alicui. *Cic. ad Planc.* 2. post ep. 16. l. 16. ad *Att.* Magna cura, multa opera et labore rem conficere. et 14. *Att.* 14. Omni ope atque opera eniti, ut etc. *Id. fragm. apud Colum.* 12. *R. R. præf.* 4. Hæc operam et diligentiam desiderant. *Id.* 13. *Fam.* 27. Non parcam operæ. ¶ 2. Speciatim esse in operis, dare operas dicuntur, qui negotia aliorum tractant, præsertim provincialia publicanorum. *Cic.* 13. *Fam.* 29. Cn Pupius, qui est in operis ejus societatis. *Id. ibid.* 65. et 11. *Att.* 10. P. Terentius, qui operas in portu et scriptura pro magistro dat. Adde *eumd.* 4. *Verr.* 70. 171. Quo pertinet illud *Planc.* 19. 47. Multis benigne fecit, pro multis spondidit, in operas plurimos patris auctoritate et gratia misit. *trovò a moltissimi impiego nelle provincie.* ¶ 3. Item speciatim, dare, reddere, edere operas et similia, est facere, præstare, præbere alicujus commodo, alicui inservire. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 11. ut revebatur domum, Ubi ei dederit operas. h. e. inservierit, præstiterit operas. *Cic.* 6. *Verr.* 26. 59. Ipse dabat purpuram tantum, amici operas. et 16. *Fam.* 10. Tu Musis nostris para ut operas reddas: nostra ad diem dictam fient. h. e. edas, facias. *Seneca Prov.* 2. a med. Ferrum istud bonas tandem ac nobiles edet operas: libertatem, quam patriæ non potuit, Catoni dabit. *farà di belle cose.* Cf. *Liv.* 3. 63. Castigati fortium statim virorum operam edebant. — Huc pertinet et illa *Sall. Cat.* 28. Dubitantibus ceteris Cornelius operam suam pollicitus. *Justin.* 14. 1. 14. Operam suam certatim ad custodiam salutis ejus offerunt. *Fellej.* 2. 111. 1. Senatorum equitumque Romanorum exactæ ad id bellum operæ.

II.) Translate. ¶ 1. Opera est animi cura, labor, nisus: qua significatione — 1.º) *Dare operam alicui personæ aut rei* frequentissimum est; et — a) *Operam dare alicui*, adesse, inservire. *Plaut. Merc.* 2. 2. 17. Non sum occupatus unquam amico operam dare. *Id. Trin.* 3. 2. 25. In foro operam amicis da. *Ter. Eun.* 2. 2. 50. Paululum da mihi operæ: fac ut admittat ad illam. — b) *Dare operam alicui*, eum audire, ascoltare, badare, dar udiencia. *Plaut. Trin.* 4. 2. 52. Ita ut occipi, si animum advertas, dicam. *СНАМ.* dabo operam tibi. *Id. Cas. prol.* 21. Vos omnes esse oratos volo, Benigne ut operam detis ad nostrum gregem. (Adde *ibid.* 6.) *Cic. Brut.* 89. 306. Ego autem, juris civilis studio, multum operæ dabam Q. Scævola. *Id.* 13. *Att.* 49. et 7. *Fam.* 24. Dixit, judicem operam dare sibi constituisse eo die ipso, quo etc. *Id.* 2. *Legg.* 1. 1. Sermoni reliquo datus operam sedentes. Adde *Ter. Heaut.* 3. 1. 95. Huc pertineat et illa *Lucret.* 4. 971. quicumque dies multos ex ordine ludis Assiduas dederunt operas. h. e. ludis spectandis incubuerunt. et *Sueton. Aug.* 84. Dabatque assidue phonasco operam. — c) Universim *dare operam alicui rei* usurpatur pro attendere, curare, laborare, niti, ut aliquid fiat, procurare, attendere, fare di tutto, applicare. — Cum Dativo. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 48. 107. Curantes magna cum cura, tum cipientes Regai, dant operam simul auspicio augurioque. *Cic.* 2. *Legg.* 11. 26. Dare operam rebus divinis. *Id.* 1. *Orat.* 62. 265. valetudini. et 15. *Att.* 1. a med. funeri. h. e. adesse, exsequias ire, funus curare. *Ovid. Remed. am.* 165. bellis, aut foro. *Ter. Heaut.* 1. 1. 58. amori. *Cic.* 9. *Fam.* 22. liberis. h. e. generatioi. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 1. memoriæ alicujus. h. e. inservire. *Sueton. Aug.* 79. tonsori. h. e. se tonsendum præbere. — *Forcellinus* affert etiam illud *Cic.* 1. *Tusc.* 4. 7. Io quam exercitationem ita nos studiosæ operam dedimus, ut etc. *At Orellius* *vocabulum* operam o-mittit. — Sequente part. ut. *Metellus* apud *Cic.* 5. *Verr.* 53. 124. Summa vi data est opera a me, ut quam plurimo decumas venderem. *Id. ad Planc.* 1. post ep. 16. l. 16. ad *Att.* in fin. Da operam, ut valeas. Huc pertinet et illud *Ter. And.* 1. 1. 130. Et nunc id operam do, ut etc. — Sequente part. ne. *Cæs.* 7. *B. G.* 9. Daturum

se operam, ne longius triduo ab castris absit. *Id.* 1. *B. C.* 5. Dent operam Coss., ne quid republica detrimenti capiat. — d) *Data, et debita opera.* *V. DO* et *DEDO.* — 2.º) *Mea, tua opera, mea, tua industria, studio, labore: item mea, tua culpa, per opera mia, etc.* utrumque est in illo *Cic. Senect.* 4. 11. Salinatori dicenti: Mea opera, Q. Fabi, Tarentum recepisti. Certe, inquit ridens: nam nisi tu amisisses, numquam recepissem. *Nepos Alcib.* 6. Sic populo erat persuasum, et adversas superiores, et præsentis secuodas res accidisse ejus opera. *Plaut. Capt.* 3. 5. 21. fa-tor Abiisse eum abs te, mea opera atque astutia. *Ter. Hecyr.* 2. 1. 31. Non mea opera, neque pol-zulpa evenit. *Justin.* 5. 4. 4. Pacem ne acciperent, opera eorum effectum est, quibus ea res quaestum præbebat. *Catull.* 3. 16. o miselle passer! Tus nunc opera meæ puellæ Flendo turgiduli rubent ocelli. *per tua cagine.* — 3.º) *Eadem, una opera, eodem, uno labore, eodem, uno tempore.* *Plaut. Capt.* 2. 3. 89. Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi: Eadem opera a prætorē sumam syngrapham. *Id. Most.* 1. 3. 101. *PHI.* Cedo cerussam. *SCA.* quid cerussa opus nam? *PHI.* qui malas oblinam. *SCA.* Una opera ebur atramento caedefacere postules. *Id. Pseud.* 1. 3. 84. qua opera sic credam tibi, Una opera alligem canem fugitivam agnais tactibus. *Sic Id. Capt.* 3. 4. 31. Alcmao atque Orestes et Lycurgus postea Una opera inibi sunt sodales, qua iste. h. e. uno et eodem modo. — 4.º) *Operæ pretium.* *V. PRETIUM.* — 5.º) Speciatim opera ponitur etiam pro re divina, sacrificio. *Afranius* apud *Non. p.* 523. 17. *Merc.* Jubeo hominem tolli, et collocari, et conforeri: solvo operam Dianæ. ¶ 2. *Operæ est mihi vacat*, otiosus sum. commodum est, utile est: et videtur *pretium* subaudiri. *Plaut. Truc.* 4. 4. 30. fac valeas: operæ ubi mihi erit, ad te venero. Adde *eumd. Mil. glor.* 3. 2. 6. Sic *Liv.* 5. 15. Causatus de privati portentui procuracione, si operæ illi esset, coosu-riete velle, ad colloquium vatem elicit. *Id.* 4. 8. Neque consulibus, quum tot populorum bella imminerent, operæ erat id negotium agere et 44. 36. ad fin. Noo operæ sit stanti nuco io acie docere, quibus de causis, etc. Adde *eumd.* 21. 9. 33. 20. extr. et 41. 25. extr.; et *Gell.* 1. 11. a med.; et *V. PRETIUM.* — *Opera est mihi, eadem sententia.* *Plaut. Merc.* 2. 2. 15. Dicam, si tibi videam esse operam, aut otium. *LY.* Quamquam negotium est, si quid vis. Non sum occupatus. — *Deest mihi opera, spatium et facultas operandi.* *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 4. a med. De verbis, quos tibi a me scribi vis, deest mihi quidem opera, quæ non modo tempus, sed etiam animum vacuum ab omni cura desiderat. ¶ 3. *Contrario sensu opera est negotium.* *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 93. ibo, atque illam adducam, Quam propter opera est mihi. h. e. est mihi negotium. ¶ 4. *Apud rusticæ rei scriptores opera est quantum uno die quis in agro operatur, giornata, opera, giorno lavorativo.* *Varro* 1. *R. R.* 18. 2. Quaternis operis singula jugera confodere. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 44. Puerilis una opera jugerum vini pampinaabit. *Id.* 2. *ibid.* 13. 1. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, etc. et sic toto cap. et ad fin. Cetera legumina occupant operas sexagiata, id est menses duos. ¶ 5. Ipse etiam homo, cujus opera utimur, opera dicitur, opera, operajo, lavoratore. *Cic.* 4. *Att.* 3. ante med. Qui erant necum, facile operas aditu prohibuerunt. *Id.* 1. *Phil.* 9. 22. Quis enim aut accusator tam amens reperietur, qui reo condemnato, obijci se multitudini conductæ velit? aut judex, qui reum damnare audeat, ut Ipse ad operas mercenarias statim protrahatur? *Id. Sext.* 17. 38. Erat mihi contentio non cum victore exercitu, sed cum operis conductis et ad diripiendam urbem concitatis. *Horat.* 2. *Sat.* 7. in fin. Ocius hinc te Ni rapis, accedes opera agro nooa Sabino. *Colum.* 3. *R. R.* 21. 10. Plures operas quantocumque pretio conducere. *Tac.* 1. *Ann.* 16. Theatrales operæ. *Inscript.* apud *Gruter.* 467. 7. Operæ veteres a scæna. ¶ 6. Hinc etiam *Ab o-*

pera publica servus. *Inscript.* apud *Gruter.* 524. 6. ¶ 7. Est etiam factum, qua consilio opponitur. *Plaut. Trin.* 4. 1. 6. te omnes servumque severumque, atque avidis moribus commemorant: contra operæ expertus. Nam pol placido te et clementi usus sum. h. e. re ipsa, in fatti. Cf. *eumd. Capt.* 2. 3. 69. Istæ dicta te experiri et operis et factis volo. ¶ 8. *Opera, concreto, uti ajunt, sensu, pro opere est in illo Plaut. Asin.* 2. 4. 19. Jussio? humnis deijci operas aranearum? le telline. *Sic Cic.* 15. *It.* 3. d fin. Nos hic φιλοσοφούμεν, et τὰ ἀπὸ τοῦ καθήκοντος μαγνησικῆ ἐπιπέλας, προσφώνουμένους Ciceroni. Quid queris? existabit opera peregrinationis huius.

OPERANS, antis. *V. OPEROR.*

OPERARIA, æ, f. 1. *V. voc. seq. in fin.*

OPERARIUS, a, um, adject. ad operam perti-nens, da opera, da lavoro, ἐργαστικός. — *Operarius homo est qui operam præbet, opera, mercenarius, bajulus (V. Operarius, ii, in fin.). Cic.* 7. *Att.* 2. ad fin. Nam de altero illo minus sum admiratus, operario homine. — *Operarium vinum quod operis et familiæ datur: sitque maceratis aqua vinaceis: idque tribus modis, quos persequitur Plin.* 14. *Hist. nat.* 10. 12. (86). — *Operarium pecus, quo in colendis agris utimur, vel ad jugum, vel ad citellas.* *Colum.* 6. *R. R.* 2. 15. Habilis et modica corporatura pecoris operarii debet esse. et *ibid.* 24. 4. Operariæ vaccæ alternis annis submitti debent. — *Operarii lapides, qui ad opus aliquod accommodari possunt, da fabbrica, da lavoro.* *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 47 (154). Nunc ad operarios lapides transisse conveniat, primumque cotes ferro acuendo. *Operarius usus, usus operandi.* *Plin.* 8. *Hist. nat.* 3. 4. (8). de elephantis. Circa hos (dentis) bellus summa cura: alterius mucroni parcunt, ne sit præliis habes, alterius operaria usu fodiunt radices, impellunt moles. — Hinc

Operarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, est qui operam præbet, opera, mercenarius, bajulus, operajo, lavoratore, opera, ἐργάτης. *Cassius* apud *Farron.* 1. *R. R.* 17. 3. Operarios parandos esse, qui laborem ferre possint, et minores annorum XXII. et ad agriculturam dociles. *Cato R. R.* 10. Olivetum agri CCXL. Jugerum habere oportet villicum, villicam, operarios quinque, bubulcos tres, subulcum unum, asinarium unum, opilionem uoum. et *ibid.* 11. Vina centum jugerum habere villicum, villicam, operarios decem, bubulcum unum, etc. (*Varro loc. cit.* 18. 6. hos omnes mancipiorum nomine complectitur. *Cic.* 5. *Tusc.* 36. 104. An quidquam stultus, quam, quos singulos sicut operarios barbarosque contemnas, eos aliquid putare esse universos? *Id. Brut.* 73. 257. Pauci pingere egregie possunt, aut fingere: operarii autem, aut bajuli: deesse non possunt. *Id.* 1. *Orat.* 18. 83. et 62. 263. Mnesarchus hos, quos nos oratores vocaremus, nihil esse dicebat, nisi quosdam operarios lingua celeri et exercitata: oratorem autem, nisi qui sapiens esset, esse neminem. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 1. Si quid in re publica majus actum erit, quod isti operarii (h. e. amauouenses) mious commode persequi possiut, diligenter tibi perscribemus.

Operaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est mercenaria, atque adeo meretrix. *Plaut. Bacch.* 1. 4. 41. Equidem tibi do hanc operam. *PI.* At nimium pretiosa es operaria.

OPERARIUS, ii, m. 2. *V. voc. præced. in fin.*

OPERATIO, onis, f. 3. actus operandi, opera, labor, opus, ἐργασία (It. operazione, lavoro, opera; Fr. action de travailler, travail, ouvrage, opération; Hisp. el acto de trabajar, operación; Germ. das Arbeiten, die Verrichtung; Angl. a being employed, working, operation, toil, labour). ¶ 1. Generatim. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 18. 19. (62) insidiantur aquantibus (apibus) ranæ, quæ maxima earum est operatio, quum sobolem faciunt. et *ibid.* 24. 28. (80). Araneorum tertium genus, erudita operatione conspicuum — *Ite inanimis.* *Vitruv.* 2. 9. ante med. Esculus operatione humidæ poi-

estatis vitatur. — Sunt qui putant etiam Cicer. usum esse 6. *Att. 3. a med.* Hujus nebulonis operatione si Brutus moveri potest. Sed oblatione alii rectius substituunt, alii oratione, alii oblatione. ¶ 2. Speciatim pro sacrificio. *Plaut. fragm.* Ut istæc operatio crimen expiet. Ita refert *Poreus* in *Lex. Cril.* sed uode hauserit, nondum comperimus. *Festus p. 242. 27. Müll.* Privata feriæ vocantur sacrorum propriorum, velut dies natales, operationes denicales. *Al. leg.* operationis, denicales. *Müllerus ad h. l. privatas ferias* esse ferias proprias familiarum, ait verbis usus *Macrob. 1. Saturn. 16.*; operationis vero dicta esse sacrificia et convivia a privatis in privatis locis celebrata, significant poetæ, *Virg. 1. G. 339., Hoiat. 3. Od. 14. 6.; Juvenal. 12. 92.* coll. *Servio ad Virg. 3. Æn. 136. et Nonio p. 523. 9. Merc.* denicales demum vel denicales per se ferias manium deorum significant, V. *Cic. 2. Legg. 22. 55. Inscript. apud Orell. 2234.*, quæ perlinet ad ano. post Chr. n. 286. *COMIÆ CLAUDIANÆ VV. (h. e. Virgini Vestali) MAXIMÆ SANCTISSIMÆ PISSIMÆQUE CIVIS AGRÆGIAM SANCTITATEM ET IN DEORVM INFATIGABILEM SACRORVM OPERATIONEM QUONIAM QUONIAM VESTIÆ COMPROBAVIT* etc. *V. OPEROR 1. 2.* ¶ 3. Item speciatim ab Ecclesiasticis scriptoribus sumitur interdum pro opere misericordie, h. e. pro benignitate erga inopes, virtù della *limosina. Lactant. 6. 12. circa med.* *Ætros* quoque curandos fovendosque suscipere, summæ humanitatis et magnæ operationis est. *Prudent. Psychom. 573.* Tum subito in medium frdens Operatio campum Prosiilit auxilio sociis. *V.* quæ sequuntur, et adde *Cyprian. io lib. de opere et elemosyn.*, ubi et verbum operari sæpissime usurpat pro largiri indigentibus.

OPERATIVUS, a, um, adject. qui operatur, operans. *Augustin. Quæst. 63. Illa*, quæ per Verbum facta sunt operativa virtute.

OPERATOR, oris, m. 3. qui operatur. *Firmic. 3. Mathes. 9.* Artes, ex quibus vigiliæ perpetuæ operationibus exiguntur. *Tertull. Exhort. ad castit. 3.* Indulgentia patrocioatur operatori. Adde *eumd. Apolog. 23. ad fin.; Paulin. Nolan. carm. 27. 305.; et Sæul. 5. 69.*

OPERATORIUS, a, um, adject. qui operatur. *Ambros. in Ps. 118. serm. 3.* Aliis verbum operatoris est datum. *Isid. 7. Orig. 3.* Uj ejus (*Spiritus Sancti*) operatoria virtus cum Patre et Filio significatur.

OPERATRIX, icis, f. 3. quæ operatur. *Tertull. Anim. 11. ad fin.* Saocci Spiritus vis operatrix prophetiæ, et 52. Operatrix mortis.

OPERATUS, a, um. *V. OPEROR.*

OPERCULATUS, a, um, *V. voc. seq.*

OPERCULO, as, avi, atum, are, a. 1. (operculum). Part. *Operculatus.* — Operculare est operculo operire, *coprire, پوشа. Colum. 12. R. R. 30. 1.* Ab eo tempore, quo primum dolia operculaveris, et *ibid. 15. 2.* Operculare vasa. *Id. 11. ibid. 2. 50.* Si sunt pleni atque operculati favi.

OPERCULUM, i, n. 2. (operio) instrumentum, quo aliquid tegitur, *поша (h. e. operchio; Fr. couvercle; Hisp. cobrtera; Germ. der Dekel; Angl. a cover, lid).* *Varro 5. L. L. 167. Müll.* Quibus operbantur, operimenta, et pallia opercula dixerunt. *Cato R. R. 104.* Operculum in doliis imponito *Cic. 2. Nat. D. 54. 136.* Aspera artetia tegitur quasi quodam operculo. *Colum. 12. R. R. 16. 4.* Sorba in urceolos picatos adjecto, et opercula picata imponito. *Inscript. apud Murat. 1756. 7. ULLÆ QUÆ SVNT OPERCVLIS ET TIFVLIS MARMOREIS.* Adde *Marcell. Empir. c. 13. p. 103. retro ed. Ald.* — *Operculum ambulatorium*, quod facile huc, vel illuc movetur. *Plin. 21. Hist. nat. 14. 47. (80).* Operculum a tergo esse ambulatorium. — Est etiam idem ac tabulatum in tectis, *Pantolato. Vetus Inscript. optimæ notæ apud Gruter. 207. col. 2.* OPERCVLA ABIEGNEA IMPONITO EX TICNO PEDARIO. — *Accessit patellæ dignum operculum, et Inventit patella operculum* proverb. est apud *Hieronym. Ep. 7. n. 5. et Ep. 127. n. 9.*, quum scilicet pravo magistro pravus disci-

pulus contigit: et universim quum malus malo accessit.

OPÉRIMENTUM, i, n. 2. (operio). *Operimentum* syncope. *P. uident. Psychom. 461.* Quos lava celante tegit, laterisque sinistra Velat operimento. *Al. rectius leg. oprimento.* — *Operimentum* est id quod aliquid tegitur, *coprimntum, copertum, ἐπιβαρυξ.* V. *Varronis* loc. cit. in OPERITIVUM fuit. *Cato R. R. 10. extr.* Instazula octo, pulvinos sexdecim, operimenta decem. *Sall. fragm. apud Servium ad Virg. 11. Æn. 770.* Equis paria operimenta erant, quæ lintra terreis laminis in modum plumæ adnexerant. *Plin. 15. Hist. nat. 22. 24. (86).* Nudes gemino protecte operimento. *Id. 8. ibid. 42. 64. (156).* Equus detractis oculorum operimento. *Id. 2. ibid. 51. 52. (137).* Fulmen, quo dolia exhauriuntur, intactis operimentis. *Cæli. Aurel. 3. Tard. 2. n. 21.* Convenit eum (ægyptum) jacere loco lucido atque operimentorum calidiorum usu. *Marcell. Empir. c. 14. p. 101. retro ed. Ald.* Alii tunicula vel operimentum pari modo labiis profuturum ut habeat, imprimitur. — *Cic. 2. Legg. 22. 56.* Redditur terre corpus, et ita locatum ac situm quasi operimento matris obducitur.

OPÉRIO, peris, perni, pertum, pîrre, a. 3. Operio pro operam in futuro: quod in quarta conjugat. est frequens. *Pomponius apud Non. p. 507. 33. Merc.* Negato esse hic me: operibo caput — Part. *Operiens, Operiturus et Operiendus 1. 1.*; *Operitus* in omnibus paragr. et in fin. — Operire (ex ob et inusit. perio, quod recta opponitur τῷ ἀπερῖν) est tegere, sæpius vel multum tegere (h. e. coprire: Fr. couvrir, envelopper, voiler; Hisp. cubrir, envolver; Germ. überdecken, zudecken, bedecken; Angl. to shut up, close).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est tegere. *Plaut. Pæn. 3. 4. 34.; et Petron. Satyr. 7. 20. et 90.* Operire caput, scil. vel pudoris, vel celandi se causa. *Cf. Gell. 19. 9. a med.* Permittite mihi, quæso, operire pallio caput: quod in quadam parum pudica oratione Societatem Scisæ adjunt. *Kursus Plaut. Amph. 5. 1. 42.* Invocat deos immortales manibus puris, operito capite. *Cic. Senect. 10. 34.* Nullo imbre, nullo frigore adduci, ut capite operito sit. *Quintil. 11. 3. 141.* Operiri humerum cum toto jugalo. *Id. ibid. proem. 24.* Quæ (ossa) corpore operienda sunt. *Cels. 3. 7. sub fin.* Eger multa veste operiendus est. *Propert. 2. 12. 4.* Operitur tunica. *Orud. 5. Met. 672.* pennas exire per unguis Asperere suos, operiri brachia plumis. *Cic. 6. Ferr. 53. 118.* Fons fluctu totus operiretur, nisi etc. *Nepos Hann. 9.* Amphoras complet plumbo, summus operit auro et argento. *Tibull. 2. 1. 40.* Exiguam viridi fronde operire casam. *Plin. 10. Hist. nat. 44. 61. (126).* Scrobis crate consterne et operire terra. *Id. 5. ibid. 5. 5. (38).* Operientibus arenis iter. *Hieronym. 1. advers. Jovinian. n. 12.* Culmen operiturum cuncta desuper. *Ocul. 4. Pont. 5. 5.* Moos operitus nubilus. *Virg. 4. Æn. 351.* humentibus umbris Nox operit terram. — Joculariter *Ter. Adelph. 2. 1. 27.* Nam si molestus pergis esse, jam intro abripere; atque ibi Esque ad necem operere loris. — Per euphemismum pro sepelire dixit *Tac. 15. Ann. 28.* Operire reliquias malæ pugne imperavit. ¶ 2. Latiori significatione est claudere, *chiudere, serrare, κλειω.* *Plaut. Men. 2. 3. 1.* Sine fores sic: nolo operiri. *Ter. Hout. 2. 5. 1. 33.* ubi abiere intro, operuere ostium. *Lucret. 67. 39. de tanua* huic suffixa ligillo Tantum operire soles, aut aperire domum. *Ocul. 2. Fast. 563.* Bi quoque temporum foribus cedentur operitis. *Val. Max. 9. 13. in fin.* Forem cubicali extrinsecens a custodibus operitam. *Cic. 2. Phil. 41. 106.* Iste operita lectica latys est per urbem. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 55. (150).* Operire oculos inoffentibus, rursusque in logo patelacere. *Quintil. 11. 3. 76.* Operiti compressive oculi. *Seneca 4. Benef. 37.* Operitis oculis donare multa, a *chius oculi.*

11.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 1. 1., est onerare, *coprire, cari-*

care. — a) Sæpissime in malam partem. *Cic. 6. Ferr. 50. 111.* Contumelia, quibus operiti oppressisque erant. *Id. Cæment. 22. 61.* Judicia operita dedecore et infamia. *Id. Tac. 3. Ann. 69.* Ne quis vita probus et operitus infamia provinciam sortiretur. — b) Poetice in bonam partem. *Martial. 10. 96.* Mensa ibi divitiis ruris operita sub. *Carica. Stat. 1. Achill. 443.* operita caninis stagna. *Claudian. IV. cons. Honor. 54.* Flavaque Bistonis operirent agmina campus. ¶ 2. Latiori significatione est celare, *nascondere.* *Ter. Hecyr. 4. 4. 6.* Quid respondebo his? aut quo pacto hoc operiam? *Al. leg. aperiam. Plin. 3. Ep. 16.* Abdere lacrimas, operire luctum. *Tac. 3. Ann. 18.* Domestica mala tristitia operienda. *Id. 1. Hist. 53.* Privata vulnera republicæ malis operire statuit. *Quintil. 2. 13. 12.* In oratione operienda sunt quædam, sive ostendi non debent, sive exprimi pro dignitate non possunt. *Id. 5. 12. 18.* Illam vim stricte robustisque dicendi tenera quadam elocutionis cute operimus. — Hinc Part. præter. pass., cujus exemplum supra retulimus.

Operatus, a, um, adjective quoque occurrit, et transitivè est celatus, absconditus, *nasconduto.* *Plaut. Capt. 3. 3. 9.* Operita quæ fuere, aperta sunt: patent præstigiæ. *Cic. 2. Fin. 2. 5.* Hæc patefactio quasi rerum operatum, quum, quid quidque sit, aperitur, defentio est. *Virg. 1. G. 465.* operita limescere bella. — Hinc

Operatum, i, n. 2. absolute, substantivorum nomine.

1.) Proprie est locus clausus. — a) In sing. num. *Cic. 4. Parad. 2. 32.* Ut, si in operatum Bonæ Deæ accessisses, exulares. — b) In plur. num. cum Genit. *Virg. 6. Æn. 140.* telluris operata subire.

II) Translate operata dicuntur quæ celata sunt a) In sing. num. *Gell. 17. 9. ad fin.* Commiscitur operatum hoc litterarum admirandum. *arcana.* — b) In plur. omm. *Cic. 1. Divinat. 50. 115. et 2. ibid. 55. 113.* Apollinis operata, h. e. oracula, responsa, quæ tectis, abstrusis, ambiguis verbis reatâ solbant. Cum Genit. *Tac. 3. Hist. 65.* Offensarum operata meturabantur.

OPERIOR *V. OPERIOR.*

OPERIMENTUM *V. OPERIMENTUM* inît.

OPERO, as, avi, atum, are, a. 1. (opus). Part. *Operatus.* — Opero est idem atque operor. *Commodian. 30. 14.* Subveniat tibi quod nunc operasti si forte. *Cassiod. 1. Hist. Eccl. 33.* Calamum acutum in ipsâ femore jussit immitteri. Quumque id crebro riperetur et rursus induceretur, infelliciles ei dolores operabantur. *Tertull. Præscript. 29.* Tot opera Fidei perpetam administrata, tot clarissima peiperam operata. *adaperari, usati.* *Lactant. 7. 27.* Suscepilis operatisque *piaticate, esseritate.*

OPEROR, aris, atus sum, ari, dep. 1. (opus). Part. *Operans* II. et in un.; *Operatus* I. 1. et 2. et in un. *Operatus* pass. *V. in voc. præced.* — Operari est operam in aliqua re ponere, opus facere, laborare, *εργάζεσθαι* (II. *laborare, operare, affaccarsi intanto a qualche cosa; Fr. travailler, être occupé; Hisp. trabajar, ocuparse en qualquier exercicio; Germ. arbeiten, werkhätig oder beschäftigt sein, sich Mühe geben; Angl. to worke, toil, labour, operate).*

I) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Sæpissime occurrit cum Dativo, et est operam dare, incumbere, occuparsi, *impiegarsi, attendere.* *Virg. 3. Æn. 136.* Connubiis arvisque novis operari. *Ovid. 2. Amor. 5. 23.* Adde quod ornandis illa (*arcilla*) est operata capillis. *Favill. 2. 1. 65.* Operari textis Minerva. *Luc. 5. Hist. 29.* materiis erendis. *Id. 3. Ann. 43. et Val. Max. 8. 7. n. 4. externa.* studiis litterarum. *Quintil. 10. 3. 13.* scholæ. *Ulp. Dig. 48. 5. 15.* republicæ. *Plin. 26. Hist. nat. 2. 6. (11)* auditioni in scholis. *Ennen. de restaur. schol. 4. extr.* commodis accipis. *Colum. 12. R. R. 4. 3.* Rebus Venerei si fuit operatus vel vin. vel femina, debere eus funde abluo placuit. Huc pertinet et illud *Ovid. 3. Art. Am. 411.* operataque doctis Cura vigi Musis ommen inertis habet. — b) Cum Ablat. et præpos. in, vel absolute.

Horat. 1. *Ep.* 2. 29. In cute curanda plus æquo operata juvenis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 10. 10. (21). *de apib.* Quibus est adolescentia, ad opera exeunt: seniores intus operantur. *Ulp. Dig.* 28. 5. 35. Servi, qui operari in agro consueverunt. *Apul.* 2. *Met.* Quod in ceteris membris foride vestis hilaris color, hoc in capite natus operatur. ¶ 2. Speciatim, sæpissime significat rebus divinis dare operam et sacra facere, attendere alle cose sacre, fare sacrifici: adeoque hac notione usitatum est, ut putent nonnulli, alias ab ista tanquam per translationem descendere. Ceterum *Vanius p.* 523. 9. *Merc.* Operari est deos religiose et cum summa veneratione sacrificiis litare, vel convivari. *Pomponius ibid.* Ad Veneris profectus est mane vetulus, votum ut solveret: ibi nunc operatus est. *Africanus ibid.* Prutiscor; res, tempus, locus, simul utrum hortabatur, ut operatum illum Dianæ dederem sanctum diem. *Virg.* 1. *G.* 339. Sacra refer Cereri, labis operatus in herbis. *Horat.* 3. *Od.* 14. 6. iustis operata divis *Tibull.* 2. 1. 9. Omnia sint operata deo. et *ibid.* 3. 95. Tunc operata deo pubes discumbet in herba. *Propert.* 2. 24. 1. Tristia jam redeunt iterum solemnia nobis: Cyathia jam noctes est operata decem. h. e. sacra Isidis suscepit, in quibus feminæ a viris remotæ secubabant. *Liv.* 4. 31. ad fin. Operari sacris. *Tac.* 2. *Ann.* 14. Viditque se operatum, et sanguine sacra respersa prætexta, etc.

II.) Translate apud serinris ævi scriptores usurpatur. ¶ 1. Pro valere, vim, aut effectum habere. *Capitolin. Maxim.* 13. Nihil denique prætermitteret, quod ad crudelitatem videretur operari. *Imp. Gordian. Cod.* 5. 12. 7. Ad sui dispendium operari. *Imp. Mezent. ibid.* 7. 16. 7. ad prescriptionem. *Lamprius Commod.* 17. Primum ei venenum dederunt: quod quum minus operaret, etc. *Cel. Aurel.* 3. *Acut.* 8. a med. Clyteres vehementius operantes. ¶ 2. Pro elemosinam largiri. *V.* OPERATIO 2. — Hinc Part. præp.

Operans, antis, adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Operantior* et *Sup. Operantissimus*, et est qui operatur. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 14. 47. (80). Operantes apes spectare. *Apul.* 3. *Met.* Cuspicio istum crudelissimum juvenem mucrone districto passim credibus operantem. *Tertull.* 2. *advers. Marcion.* 4. Bunitas operantior. *Cel. Aurel.* 2. *Acut.* 39. Clyteres adhibere operantissimos. et *ibid.* 9. *init.* Omnium inquit præstantius atque operantius esse sinopi tritum etc.

Operatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Operator* apud *Tertull.* *Anim.* 57. Fallacie vis operator. h. e. magis efficax. Nisi forte legendum sit operantior.

OPÉROSE, adverb. *Comp. Operosius* II. — Operose est idem ac cum labore, multa cura et opera, cum fatica, ἐπιπονος, ἐργατικός.

I.) Proprie. *Cic. Orat.* 44. 139. Ut fiat quasi structura quedam, nec tamen lit operose, nam esset quum infinitus, tum puerilis labor. *Auct. B. G.* 8. *prof.* Nihil tam operose ab aliis esse perfectum, quod non horum elegantia commentationum superetur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 73. (361). Horrea operose et tripedali crassitudine, patiete lateribus exedificari jubent. *Ovid.* 5. *Fast.* 269. Vina quoque in magnis operose cuncta cellis Florent. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 11. 14 (75). Plantas ex seminario transferre in aliud, priusquam suo loco ponantur, operose præcipi arbitrat.

II.) Translate. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 65. (238). Unde spiret is ventus, dicemus mox paullo operosius. h. e. accuratius.

OPÉROSTATAS, ætis, f. 3. *fitica, travagio, τὸ ἐπίπονον,* magnus labor, multa cura, multa opera. *Quintil.* 8. 3. 55. Est etiam, quæ πεπορογία vocatur, supervacua, ut sic dixerim, operositas, ut a diligenti curiosus, et a religione superstitione distat. *Tertull.* *Anim.* 2. *sub fin.* Quanta difficultas probandi, tanta operositas suadendi. *Topisc. Tacit.* II. Vitroorum diversitate, atque operositate vehementer est delectatus. *futura, lararo.*

OPÉROSUS, a, um, adject. (opera). *Comp. Operosior* I. 2.; *Sup. Operosissimus* I. 1. et 2. — Operosus

I.) Proprie ¶ 1. Est qui multum operæ impendit, actuosus, laboriosus, studiosus, pieno di *faccende, occupato, attivo, ἐργατικός, ἐνεργός.* *Cic. Senect.* 8. 26. Videtis, ut senectus non modo languida atque iners non sit, verum etiam sit operosa et semper agens aliquid et molieas. *Ovid.* *de nucæ* 57. Sed, puto, magna mei est operoso cura coluuo. *Id.* 2. *Amor.* 10. 5. Utraque formosa est: operose cultibus ambæ. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 16. (33). Syria in hortis operosissima. h. e. hortos maxime excoleas. *Forcellinus* hunc locum ad paragr. proxime sequentem retulit. — Cum Accusativo Græcorum more. *Propert.* 4. 8. 52. Cynthia non operosa comas. *ἐλλυρισμός.* *Alii* rectius leg. comis. — Cum Genetivo. *Ovid.* 1. *Fast.* 101. et 3. *ibid.* 177. Disce Latinorum vates operose dierum, Quod petis. ¶ 2. Item qui multo cum labore et opera lit, laboriosus, *faticoso, di molta fatica.* *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 14. Scribendam πολυταξά spissum sane opus et operosum. *Id.* 2. *Legg.* 26. 64. Ne quis sepulcrum faceret operosius, quam quod decem homines effecerint triduo. *Id.* 2. *Yat. D.* 23. 59. Labor operosus et molestus. *Id.* 2. *Off.* 5. 17. Operose artes. *Auct. B. Alex.* 9. machinationes. *Ovid.* 15. *Met.* 667. templa operosa. *Id.* 1. *ibid.* 258. et mundi moles operosa laboret. *la immensa fubbrica dell' universo.* *Id.* 2. *Amor.* 16. 33. operosi vitibus (al. cultibus) agri. *Id. Heroid.* 3. 31. fulvos operoso ex ære lebetas. *Horat.* 4. *Od.* 2. 31. operosa carmina lingere. *Propert.* 4. 6. 18. operosa via. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 53. 54. (184). Operosissima securitas mortis. h. e. quæ difficilissima creditur est — *Operosum tempus,* quo multum operæ lit, *di molte faccende.* *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 65. (238). — Castaneas operosas cibo *Id.* 15. *ibid.* 23. 25. (93). vocat, *di non facile digestionē.*

II.) Translate est valde operans, efficax, magnam vim habens, *efficace.* *Ovid.* 14. *Met.* 22. Utere tentatis operosæ viribus herbæ. *Cel. Aurel.* 2. *Acut.* 39. *sub init.* Siquidem (clysteris injectio) commoveat atque turborem corporis efficiat, quando fuerit operosior ac frequens.

OPÉRTA, òrum, n. plur. 2. *V.* OPERIO in fin. OPÉRTANEUS, a, um, adject. (apertus). *Operanea sacra, ποσθηρία.* sacrificia, quæ in aperto licbant, quæ et seclusa dicebantur, ut ait *Festus* p. 318. 15. *Müll.* ne profanorum oculis polluerentur. Huiusmodi erant sacra Bonæ Dæe. *V.* OPERIO. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 56. 77. (156). Ad rem divinam, luteo rostro pedibusque, puræ non videntur; ad operanea sacra, nigre. — *Operantæ dîi,* qui in aperto et in terræ visceribus habitare creduntur. *Capell.* 1. p. 16. Dii Consentes, Penates, Lares, Operantæ etc. *Id.* 8. p. 273. Aerii, terrestres, marinique Divi, et si quos clausa telluris operiunt.

OPÉRTÉ, adverb. *copertamente, tecte.* *Gell.* 4. 11. Operte et symbolicè, more Pythagoræ.

OPÉRTIO, òris, f. 3. idem atque operimentum. *Varro* 5. *L. L.* 72. *Müll.* Neptunus (dictus), quod mare terras obnubit, ut nubes ærium: ab nupta, id est, optertione, ut antiqui.

OPÉRTO, as, are, a. 1. *οπερτίζω.* frequitat, ab operio. *Ennius* apud *Non.* p. 223. 30. *Merc.* tergus igitur sagu pinguis opterat. *Paul. Diac.* p. 191. 1. *Müll.* Opertat sepe aperit.

OPÉRTORIUM, ii, n. 2. *operta, περικαλόμυρα,* operimentum. *Seneca Ep.* 87. Ex duabus penulis altera stragulum, altera operitorium facta est. *Theob. Priscian.* 1. 2. part. 1. c. 14. *sub fin.* p. 304. ed. *Alid.* Interea eos (ægrotos) quiescere convenit: uti plunias et multioribus optariis, vel straminibus convenit. *Vulgat. interpr. Eozol.* 36. 19. Fecit et operitorium tabernaculi de pellibus arietinum. Adde *emud. ibid.* 39. 34. et *Ps.* 101. 28. — Speciatim est sepulcrum. *Sidon.* 3. *Ep.* 12. Supra ipsum senis nostri opteriorum tarsi latrones.

OPÉRTORA, æ, f. 1. operimentum. *Aminian.* 20. 7. Petitus ballistarum ictibus certis, et sagittarum densitate, optertia armorum abscissit innoxius. *Al. rectius leg.* ictibus certis et sagittarum, densitate apertus armorum etc.

OPÉRTUM, i, n. 2. et

OPÉRTUS, a, um. *V.* OPERIO in fin.

OPÉRTUS, us, m. 4. operimentum. *Apul. de Mag.* Mundissima lini seges non modo induti et amictui, sed opterti quoque in rebus sacris usurpatur. *Paulin. Voian. carm.* 20. 282. Quod solidi totum crasso complebat optertu Orbein oculi.

OPÉRTULA, æ, f. 1. *deninut.* ab opere, opella. I.) Proprie. *Ulp. Dig.* 50. 14. 3. In quo operula ista defuncti sunt, et in ministerium quale quale accommodaverunt. *Arnob.* 4. 30. Operulam suscipere. *Augustin. Ep.* 134. Ne tuæ dilectioni deuegarem operulam meam.

II.) Translate. *Apul.* 1. *Met.* Operulas merere. h. e. ineredulæ levis operæ.

OPES, um. *V.* OPS.

OPÉTIS, is, f. 3. herba eadem quæ aristolochia. *Apul. Herb.* 19.

OPHEOSTAPHÏLE, es, f. *V.* OPHIOSTAPHÏLE.

OPHIÁCA, òrum, n. plur. 2. τὰ ὄφιακά, quæ ad serpentes et venena pertinent: ab ὄφις *serpens.* *Plin.* 20. *Hist. nat.* 23. 96. (258). Petrichus, qui ophiaca scripsit, et Micton, qui rhizotomumena, adversus serpentes nihil hippomarathro efficacius putavere.

OPHIÁCARDÉLUS, i, m. 2. gemmæ nomen apud *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 65. (177). Ophicardelon barbari vocant, nigrum colorem binis lineis albis includentibus.

OPHIÓDION, ii, n. 2. ὀφιδίων, pisciculus congruo similis: quasi parvus serpens. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 9. 35. (109). et *ibid.* 11. 53. (149).

OPHIÓGÉNITUS, a, um, adject. serpente genitus. Ex *Varron.* affert *Priscian.* 10. p. 894. *Putsch.* Tango præteritum tetigi fuit, et pungo pupugi vel punxi. Varro in I. Human. Ut habent Phari, qui vocantur ὀφιογενεῖς; et in Africa Psylli, quorum ophiogentium arbitrantur suppositum esse in stirpe aliquem, si admoneant ut pungat colubra, quam pupugerit, si de genere sit, vivere, si non sit, mori.

OPHIÓMÁCHUS, i, m. 2. ὀφιομάχος et ὀφιομάχος, qui serpentes oppugnat; locustarum genus, quæ, ut ait *Plin.* 11. *Hist. nat.* 29. 35. (102), serpentem, quum libuit, necant singule, faucibus ejus apprehensis mordicus, de quibus consule *Bochart. Hieroz. P.* 2. *lib.* 4. c. 1. p. 449. Hujus meminit *Vulgat. interpr. Levit.* 11. 22. Quidquid ambulat super quatuor pedes, sed habet longiora retro crura, per quæ salit super terram, comedere debetis, ut est bruchus in genere suo et at-tacus atque ophiomachus ac locusta.

OPHIÓN, ònis, m. 3. ὀφίων, animal quoddam Sardinie peculiare, ita fortasse appellatum quia serpentibus adversetur, quod idem videtur esse ac musimo. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 42. (151). Invenio apud auctores Græcos animal cervo minus, et pio demum simile, quod ophion vocaretur, Sardiniam tantum ferre solitam. *Id.* 30. *ibid.* 15. 52. (146). In Sardinia est ophion, cervis tantum pilo similis, nec alibi nascens. Ut docet *Guzera. decr. di patronato* p. 4., ophion est *Ophis Amnon* Linn., quem Itali vocant *muffone.* *V.* MUSIMO. — *VB.* De nomine proprio *V.* ONOM.

OPHIÓSTAPHÏLE vel opheostaphyle, es, f. 1. ὀφιοσταφύλη, frutex idem ac cappariz: ab ὄφις *serpens* et σταφύλη *uva*: quasi uva anguina. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 23. 44. (127). Cappariz firmioris ligni frutex, seminisque et cibi vulgati: quidam id cynosbaton vocant, alii ophiostaphylen. *V.* CYNOSBATOS.

OPHIÓSTAPHÏLON, i, n. 2. ὀφιοσταφύλον, unum ex multis nominibus, quo *vitis alba* appellatur. Affertur a nonnullis Lexicographis ex *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 16. (21): at ibi *Silius* legit *staphyle*, et in notis: Scripturam, ait, a nobis receptam tuerentur etiam *Codd.* Indicis hujus libri.

OPHIIFES, æ, m. 1. ὀφίτης λίθος, marmoris genus serpentis maculas habens: ab ὄφις *serpens*, ut *erhites* a maculis viperæ. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 7. 11. (55). Ophites serpentium maculis similis, unde et nomen accepit. Duo ejus genera, molle candidum, nigricans durum. Contra serpentes autem a quibusdam laudatur præcipue ex his, quem

tephriam appellant a colore cineris. *Lucan.* 9. 714. Quam parvis tinctus maculis Thebanus ophitas. h. e. e. Thebis Egyptiis. *Martial.* 6. 42. Et flamma tenui calent ophitæ. Adde *Isid.* 16. *Orig.* 5. 3.; et *V.* voc. seq.

OPHITIS, Idis, f. 3. ὀφίτης πέτρα, eadem atque ophites lapis. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 43. (158). Est hoc genus ophitis, ex quo vasa atiam et cadods faciunt.

OPHIUCHUS, i, m. 2. ὀφιοῦχος, Anguitenens, signum cæleste, hominis effigie anguem manu tenentis: ab ὄφις serpens et ἔχω teneo. Nonnulli Herculem essa putaverunt, qui adhuc in cunis vagiens angues a Junona immissos presocavit: alii Æsculapium, alii Carnabontem Getarum regem, alii Pborbantem Triopæ Thessalorum regis filium: quæ omnia suse persequitur *Hygin.* 2. *Astron.* 14.; cujusque appellationis causas et historiam referens. Constat stellis XVII., ipse autem anguis XXIII. Situs est supra Scorpionem, cujus testudinem videtur pedibus premere, humeris autem æstivum circulum, h. e. Equatorem tangit. *Id.* 3. *ibid.* 13. *Manil.* 1. 331. Serpentem magnis Ophiuchus nomine signis Dividit. *Avien.* *Arat.* 204. vertice quippe Sideris innixi clarum nosces Ophiuchum. *V.* ANGUIFER.

OPHIUSA, æ, f. 1. ὀφιοῦσα, herba in Elephantine Æthiopiæ regione nascent, livida difficilisque aspectu, qua pota minas terræ et serpentum animo obversari tradidit Democritus, adeo ut mortem sibi eo metu damnati consciscant. Quare at sacrilegis bibenda dari consuevit. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 17. 102. (163). — *NE.* De nomine proprio *V.* ONOM.

OPHIRYS, yos, f. 3. ὀφύρις, herba denticulato oleri similis, foliis duobus, quæ capillis nigredinem inducit. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 15. 93. (164).

OPHTHALMIA, æ, f. 1. ὀφθαλμία, ophthalmia, ophthalmia, oculi inflammatio. *Boeth.* 4. *Aristot.* *Topic.* 3. p. 689. Ut febris et ophthalmia et unumquodque aliorum.

OPHTHALMIAS, æ, m. 1. ὀφθαλμίας, o, piscis, Latine oculata dictus, ab oculorum magnitudine: ὀφθαλμός enim est oculus. *Plaut.* *Capt.* 4. 2. 70. Pernam, atque ophthalmiam, horæum, scombrum etc.

OPHTHALMICUS, i, m. 2. ὀφθαλμικός, medicus ophthalmicus: ab ὀφθαλμός oculus. *Martial.* 8. 74. Hoplomachus nunc es: fueras ophthalmicus ante: Fecisti medicus, quod facis hoplomachus.

OPICERDA, æ, f. 1. sterces otillum, ut sucerda auillum. Ita interpretes ad *Festus* p. 302. 13. *Müll.*, ubi vox quidem opicerda legitur, sed cum sucerda confundi videtur. At fortasse opicerda scriptum est pro ovicerda: quam cl. *Furlanetti* conjecturam *Müllerus* probavit.

OPICILLUM, i, n. 2. videtur esse diminutivum ab ops, opis, et significare parvum auxilium, seu remedium. Alii putant opicillum significare vasculum picatum, quo vinum conditur et asservatur; vel translate usurpari pro vesica, quæ est quasi vas aliquod aut receptaculum potus, ut ventiar cibli. *Varro* apud *Non.* p. 83. 25. *Merc.* Cupas vinarias sirpare noli; adde cyathum vini in usorculæ opicillum. *Oehlerus* ex conjectura legit vinopocillum; quod recta improbat cl. *Fahle-*mus, præstat enim (ut idem *Fahlen.* ait in *Analect.* *Nonian.* p. 11.) in simplici pocillum acquirere.

OPICONSIVA vel Opeconsiva, ōrum, n. plur. 2. dies ab dea Ope Consivia, cujus in Regia sacrarium: quod ideo actum, ut eo præter virgines Vestales et sacerdotem publicum, introat nemo. Is quum eat, suffibulum haud habeat. Hæc *Varro* 6. *L. L.* 21. *Müll. Scalg.* legend. putat suffibulum habere. Hic vero dies Opiconsivæ sacer arat VIII. Kal. Sept., ut patet ex quatuor vestustis Kalendariis apud *Foggium* ad *A. Ferris Flacci Fast.* p. 129. Tradit autem *Macrob.* 3. *Saturn.* 9. hanc eam integræ vocis *Opem Consiviam* dictam esse, et in ejus tutela urbem Romanam fuisse: quod alii de Jove, alii de Luna, de Angerona alii putaverunt. *V.* CLUSIUS in ONOM. — *Festus* p. 106. 23. *Müll.* docet esse uxorem

Saturni, nempe ipsam terram, cujus cultor diligens Saturnus fuit, ideoque cum falce pingitur, quod est insignia agricolæ. Quara consiva, seu consivia a conserendo est.

OPICUS, a, um, adject. rozzo, ignorante, rudis, agrestis, ignarus, ab Opicis populis antiquissimis Italiæ in Campania, quod rudes præ ceteris et agrestes fuerint. *M. Cato* apud *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 7. (14). Nos (Græci) dicitant barbaros, et spurcius nos, quam alios opicos, appellatione sædant. *Fronto* 2. ad *M. Cæsar.* 1. ad fin. Tu prior (epistolam) lege, et si quis insit barbarismus, tu qui a Græcis litteris recentior es, corrige, atque ita retro redde: nolo enim ine mater tua ut opicum contemnat. *Juvenal.* 6. 454. Nec curanda viris opicæ castigat amicæ Verba. *Id.* 3. 207. Et divina opici rodebant carmina mures. h. e. litterarum imperiti. *Tiro Tull.* apud *Gell.* 13. 9. Ἰαδὲς οὐκ ἀπὸ τῶν ὄσων, ita ut nostri opici putaverunt, sed ab eo, quod est ὄσων, appellantur. *Auson.* *Profess.* 22. Evesas tinea opicasque evolere cbartas. h. e. scripta prisorum rudi impolitico stilo confecta. Adde *Gell.* 2. 21. et 11. 16. — Sunt qui opicus interpretantur sordidus, spurcus. *Festus* enim p. 198. 31. *Müll.* scribit, opicum interdum dici pro Osco: Ocis autem frequentissimum usum fuisse libidinum spurcarum. *Auson.* epigr. 128. Opicum magistrum appellat Eunum obscænæ libidinis hominem, notans in eo impudicitiam animi et ignorantiam. *V.* OSCI in ONOM.

OPIDUM, i. *V.* OPPIDUM.

OPIFER, sfera, sferum, adject. ajutatore, βορδων, opem ferens. *Ovid.* 15. *Met.* 653. de Æsculapio. Quam deus in somnis opifer consistere visus. *Inscript.* apud *Gruter.* 41. 8. Dianæ opiferæ Nemorensi. et 75. 9. fortunæ opiferæ. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 13. 24. (64). Folia fraini imposta ulceri opifera ac nihil æque reperiuntur.

OPIFEX, facis, m. et f. 3. (opus et facio) qui opus facit, operator, fabricator, artifex, χειρωναξ, δημιουργός (It. artefice, factore, fabbro; Fr. celui qui fait un ouvrage, ouvrier; Hisp. oficial, obrero, hacedor; Germ. der Werkmeister, Arbeiter; Angl. a workman, maker, framer, artificer, opificer)

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 1. *Nat. D.* 8. 18. Opifex ædificatorque mundi Deus. *Ovid.* 1. *Met.* 79. Ille opifex rerum. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 1. 1. (1). Opifex natura. *Varro* 3. *R. R.* 16. circa med. Apes silvestres minores sunt (cicuri) magnitudine, et pilosæ, sed opifices magis. fanno più lavoro, più mele. — Et de rebus parvis. *Horat.* 3. *Od.* 27. 30. Debitæ Nymphis opifex (Europa virgo) coronæ. *Id.* 1. *Sat.* 3. 132. Tonsor erat, sapiens operis sic optimus omnis Est opifex solus. ¶ 2. Speciatim de iis dicitur qui artem quamlibet illiberalem quæstus et vite causa exercent, artista, artigiano, artiere. *Cic.* 1. *Off.* 42. 150. Opifices omnes in sordida arte versantur. *Sall.* *Jug.* 76. Opifices agrestesque omnes, quorum res fidesque in manibus sitæ sunt. *Id.* *Cat.* 49. Opifices atque servitia sollicitare. *Cic.* *Flacc.* 8. 18. Opifices et tabernarios, atque illam omnem faciem civitatum etc. *Id.* 2. *Nat. D.* 60. 150. Adhibitus opificum manibus omnia nos consecutos, ut tecti, ut vestiti, ut salvi esse possemus; urbes, muros, domicilia, delubra habemus. Adde *eumd.* 1. de republ. 22. *Inscript.* apud *Orell.* 2947. P. AELIUS AVG. LIB. PRÆPOSITVS OPIFICIBVS DOMVS AVGVSTANÆ. Alia apud *eumd.* 4208. OPIFICES LAPIDARI.

II.) Translate. *Cic.* 5. *Tusc.* 12. 34. Zeno Citieus ignobilis verborum opifex. *Quintil.* 2. 15. 4. Esse rhetoricè persuadendi opificem. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 9. 10. (53). Nilus feris et bellais frequens, silvarumque opifex. h. e. multas silvas producens. *Claudian.* *V. I.* cons. *Honor.* 533. profectio opifex decori timor. — Cum Infinito. *Pers.* 6. 3. Mire opifex numeris veterum primordia vacuum, Atque marem strepitum fidis intendisse Latinæ.

OPIFICINA, æ, f. 1. officina. *Plaut.* *Mil. glor.* 3. 3. 6. Stultitia maxima sit, me tibi meam operam pollicitari, si ea in opificina nesciam aut

in mala esse, aut fraudulenta. scū. in cella meretricia. *Jul. Valer. res gest. Alex. M. edit. Rom.* III. 51. Mira opificinæ majestas. h. e. opificii.

OPIFICIUM, ii, n. 2. λαιοιο, χειρουργημα, operis confectio. *Varro* 3. *R. R.* 16. 20. Nisi opificii eas (apes) urget tempus. *Apul.* *Florid.* n. 9. Plura mea exstant in Camenis, quam Hippie in opificiis, opera. Al. leg. opificiis operibus, ut sit adjectivum pro arte factis.

OPIFICIUS, a, um. *V.* in voce præced.

OPIFICO, as, are, a. 1. operari. *Gloss. Cyrill.* Χειρουργῶ, opifico.

OPIGENA, æ, f. 1. (opem et geno, gigno). Opigenam Junonem, inquit *Paul. Diac.* p. 200. 7. *Müll.*, matronæ colebant, quod ferre eam opem in partu laborantibus credebant. *Capell.* 2. p. 38. Opigenam te, quas vel in partu discrimine, vel in bello protegeris, precabuntur. Al. leg. Sotigenam, sed *Grotio* invito. — Sunt qui sic dictam putant, quod sit Ope genita, h. e. Rhea Saturni uxore.

OPILIO, ōnis, m. 3. ¶ 1. Est is, quem nos Itali appellamus pecarajo, pastore, ποιμήν, pastor ovium, qui ovium gregem servat, et pascit: quasi ovilio, quomodo legitur apud *Jabolen.* *Dig.* 33. 7. 25.: alii rectius deducunt ab οἰπόλος, seu οἰπόλος, quod componitur ex οἶς, οἶος ovis et πόλω pascio; ut αἰπόλος caprarius, est ab eodem πόλω, et αἶς, αἶγος capra: unde, Græca diphthongo oi in Latinam æ, mox in u conversa, factus est opilio, *V.* MURUS init. aut abjecta altera vocali diphthungi factus est opilio, ut putat *Servius* ad illud *Verg.* 10. *Ecl.* 19. Venit et upilio, tardi venero bubulci. *Plaut.* *Asin.* 3. 1. 36. Etiam opilio, qui pascit alienas oves, aliquam habet peculiarem, qui spern soletur suam. *Colum.* 7. *R. R.* 3. 13. Post futuram deinde longinque regionis opilio fere omnem sobolem pastioni reservet. ¶ 2. Est etiam genus avis. *Paul. Diac.* p. 191. 2. *Müll.*, qui de lectione dubitat

OPIMA, ōrum, n. plur. 2. *V.* OPIMUS I. et II. 3.

OPIMATUS, a, um. *V.* OPIMO.

OPIME, adverb. abbondevolente, πολυτελῶς, abundanter et laute. *Plaut.* *Bacch.* 3. 1. 6. Opimium ad perniciem instructa dotius opime atque opipare. *V.* et *Varronis* locum cit. in OPI-MUS II. 2.

OPIMIANS, a, um, adject. ad Opimium pertinens, quod est nomen propr. civis R. Opimianum vinum (quod et Opimianum absolute) celebre fuit apud Romanos, dictum a 1. Opimio, qui ann. U. C. DCXXXIII. consul fuit una cum Q. Fabio Maximo Allobrogico, ut est apud *Vellej.* 2. 7. 5., teste *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 6. (55). et *ibid.* 14. 16. (94). quo anno quum mira cæli temperies, et ad maturanda vina apissima fuisset, ea condita, et in multos annos servata, in deliciis postea fuere: durabantque adhuc post ducentos annos *Plini* tempore, ut idem testatur *cit. c.* 4., tametsi negat *Vellej.* *loc. cit.* Sæpe laudatur a *Martial.* 1. 27., 2. 40., 3. 82., 9. 88., 10. 49. et 13. 113. Meminit et *Cic.* *Brut.* 83. 287. *Petron.* *Satyr.* 34. Allatæ sunt amphoræ vitæ, quarum in cervicibus piltaciæ erant affixa cum hoc titulo: Falernum Opimianum annorum centum. et mox. Verum Opituanum præsto.

OPIMITAS, atis, i. 3. abbondanza, gran fortuna, abundantia, lautitia. *Plaut.* *Capt.* 4. 1. 2. Maximas opimitates opiparasque offers mibi. *Id.* *Asin.* 2. 2. 16. Maximas opimitates gaudio efferatissimas suis heris pariet. *Ammian.* 19. 11. Expletus prædarum opimitate exercitus. Apud *Plaut.* qui opimitates legunt, male legunt.

OPIMO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. Opimatus I. — Opimare est opimum reddere, pinguefacere, ingrassare, πλαινω.

1.) Proprie. *Colum.* 8. *R. R.* 7. 5. et *ibid.* 9. 2. Offæ panis vino madefactæ celerius opimant turtures, quam ceteri cibi. *Auson.* *Edyll.* 10. 105. opimato fluens abdomine venter. *Sidon.* 8. *Ep.* 12. Opimata vivariis ostrea.

II.) Translate. ¶ 1. Est fertilem reddo. *Apul.* de *Mundo.* Terra imbribus madefacta ad educan-

dos fetus suos opimatur. ¶ 2. Item ditā, copiosum reddo, inpleo, onero, arricchire, empire. *Auson. Ecl. de mensib. 9.* Auctumnū, Pomona, tuum September opimat. *Vopisc. Tacit. 11.* Mensam suam numquam nisi agrestibus opimavit. ¶ 3. Figurate. *Auson. epist. 15. 1.* O qui venustus uberi facundia Sales opimas, Tetradi.

OPIMUS, a, um, adject. Comp. *Opimior* et *Sup. Opimissimus* I. — Opinus (quod est ob ops, opis, vel. ut aliis placeat, a πῖος, eos pinguedo unde πινέλις pinguis) est pinguis, πινέλις, πίων (It. grasso, pingue; Fr. gras; Hisp. graso, gordo; Germ. wohlgenährt, fett, feist, voll; Angl. fat, well-grown).

I.) Proprie. — 1.º Active est ferax, fertilis, ferace, abundante. *Cic. pro leg. Manil. 6. 14.* Regio opima et fertilis. *Virg. 2. Æn. 782.* Arva opina virum. *campagne popolate. Plin. 14. Hist. nat. 3. 4. (36).* Opima vitis. — Et neutr. plur. cum Genitivo. *Symmach. orat. 1. in Valentinian. Aug. (edente iterum A. Maio) 16.* Triumphales viri amœna litorum, terrarumque opima sectantur. — Hinc poetice opimus cibus, quia opinos facit. *Virg. 5. Æn. 224.* Exstruimusque toros, dapibusque epulamur opinis. *Sil. It. 11. 282.* stupet inconsuetus opimæ Sidonius mensæ miles. *Hæc duo tamen commode referri possunt ad paragr. II. 2. — 2.º* Passive est pinguis, corpulentus: et dicitur de corporibus animalium. Et — a) Primo opimū dicuntur boves altilles, ad sacrificia publica saginati, ut docet *Varro 2. R. R. 1. 20.* Hinc *Cic. 5. Tusc. 34. 100.* Ructantes, refertos epulis, tamquam opimos boves. et 1. *Divinat. 52. 119.* In exitis opini bovis cor non fuit. *Ovid. 4. Pont. 9. 50.* Albave opinorum colla ferire boum. *Plin. 10. Hist. nat. 21. 24. (49).* Galli extis etiam librisque, haud aliter quam opimæ victimæ, diis grati. *Siliq. vero pro victimæ legit victoriæ.* — b) Deinde universim quisquis habitior est et pinguedine crassus. *Colum. 7. R. R. 9. 8.* Cultus ager opimas reddit sues. *Gell. 9. 4.* Pecudes pastu atque cultu opimæ. *Id. 5. 14. ad fin.* Nam quas venabatur feras, membra opimiora ad specum mihi suggerebat. *Horat. 2. Ep. 1. 181.* Palma negata macrum, donata reducti opimium. *Val. Flacc. 6. 613.* Opima stabula. h. e. in quibus opimi sunt greges. *Tertull. ad Nation. 2. 8. a med.* Boves septem opimissimos.

II.) Translate. ¶ 1. Est ditans, abundans, copiosus, utilis, che arricchisce, copioso, abbondante, utile, vantaggioso. *Cic. Flacc. 33. 81.* Opimam accusationem deferre alicui. h. e. ex qua magnus quæstus accusatori accedat. *Sic Stat. 4. Silv. 6. 65.* Opimæ acies. h. e. prælia, ex quibus multa præda paritur. et *Val. Flacc. 3. 143.* opima cadavera. h. e. corpora in acie cæsorum, unde spoliante Rursus *Cic. 3. Ferr. 50. 132.* Indignum videri cœpit, ex tanta æde se non opimum præda discedere. *Tac. 1. Hist. 1.* Opus agredior opimum casibus, atrox præliis. *abundante di accidenti.* ¶ 2. Hinc generatim est dives, opulentus, magnificus, ricco, magnifico, spendido. *Varro 5. L. L. 92. Müll.* Opulentus ab ope, cui ex opimæ. Ita leg. vulgati libri: Müllerus vero cui ea opima. *Plaut. fragm. apud Non. p. 72. 18.* Merc. Divitiis maximis, dote altili atque opima. *Id. Capt. 2. 2. 31.* Opimæ divitiæ. *Cic. Rosc. Am. 3. 8.* Opima et præclara præda. *Plin. 10. Hist. nat. 51. 72. (141).* Opini quæstus. grossi guadagni. *Sil. It. 16. 684.* et opina pace quietata Stat tellus. h. e. quæ divitiis et copiam affert, vel divitiis abundat. ¶ 3. Speciatim — a) Opima spolia dicebantur κατ' ἐξοχήν, quæ dus summus exercitus summo duci hostium casu detraisset, ut docet *Liv. 1. 10.* et 4. 20. Hujusmodi trina tantummodo populo R. contigerunt intra annos DXXX.; prima, quæ Romulus, de Acrone Cæniensium duce reportavit: altera, quæ A. Cornelius Cossus de Larte Tolomnio Vejentium rege: tertia, quæ M. Claudius Marcellus de Viridomaro, seu Viridomaro rege Gallorum Insuabrium. V. *Liv. locis cit.; Flor. 2. 4.; Val. Max. 3. 2. n. 3.; Propert. 4. 10.; Festum p. 186. 31. Müll.; Aurel. Vict. Vir. illustr. 2. 25. et 45.; Fragmenta Capitolina apud Gruter. 297. col. 2. extr.; et Ser-*

vium ad illud *Virg. 6. Æn. 856.* Aspice, ut insigni spoliis Marcellus opimis Ingredditur. — Sed etsi dus summus non fuerit, qui hostem singulari certamine occidit, spoliavitque, opima dicuntur spolia inde relata. Exemplum babes apud *Virg. 10. Æn. 449.; Liv. 23. 46. extr.; Flor. 2. 17.;* atque *Livii Epit. 48.* Etiam *Varro* apud *Festum loc. cit.* ait, opima spolia esse, etiam si manipularis miles detraxerit, dummodo duci hostium. — b) Opima absolute, opima spolia. *Flor. 2. 17.* De quibus *Scipio* ille posterior singulari certamine, quem a rege fuisse provocatus, opima retulerat. *Seneca Herc. Fur. 47.* Effregit ecce limen inferni Jovis, Et opima victi regis ad superos refert. *Plin. Paneg. 17.* Nec tibi opima defuerint, si quis regum venire in manus audeat. Adde *Sil. It. 12. 280.* — c) Opimus triumphus, quasi qui opimis spoliis captis agitur. *Horat. 4. Od. 4. 51.* quos opimus fallere et effugere est triumphus. — d) Opima gloria, tanquam opimis spoliis acquisita. *Val. Max. 4. 3. n. 10. extr.* Quoniam paternæ hereditati, præter opimam gloriam, nihil erat, quod acceptum refretur. *Cart. 7. 4. extr.* Opimum belli decus. ¶ 4. Item speciatim, apud Rhetores opima dicitur oratio, in qua sunt quæ redundant. *Cic. Orat. 8. 25.* Opimum quoddam, et tanquam adipatæ dictionis genus. Et *Id. Brut. 16. 64. de Lysia.* Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates consecretur. *Gell. 17. 10.* Pindarus nimis opima pinguique esse facundia existimatus est. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM. — Hinc

Opima, ðrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum morc. V. sub I. 1.º et sub II. 3. b.

OPINABILIS, e, adject. opinabile, δοξασιός, qui opinione concipitur, in opinione consistens. *Cic. 1. Acad. (post.) 8. 31.* Itaque hanc omnem partem rerum opinabilem appellabant. *Id. 3. Tusc. 31. 74.* Mediocritates si naturales sunt, natura ipsa terminabit modum: sin opinabiles, opinio tota tollatur. *Id. 1. Divinat. 14. 24.* Artes, quæ conjectura continentur, et sunt opinabiles. *Gell. 12. 1. sub fin.* Non naturalis ille amor est, sed civilis, et opinabilis. h. e. pendens ab opinione. OPINABILITER, adverb. ἐνδόξως, secundum opinionem. *Boeth. 2. Aristot. elench. 2. p. 746.* Opinabiliter quandoque magis, quam vere eligere oportet.

OPINAMENTUM, i, n. 2. opinatio, opinio. *Apul. de Deo Socrat.* Aliquando eorum nonnulla opinamenta habere. *Al. rectius leg. hortamenta.*

OPINATIO, ðnis, f. 3. opinione, δοξασμα, actus opinandi, et fere in malam partem accipitur. *Cic. 4. Tusc. 11. 26.* Opinatio est iudicare (al. iudicatio) se scire quod nesciat. *Id. ibid. 7. 15.* Opinatioem (al. opinioem), quam in omnes definitiones superiores inclusimus, volunt esse imbecillam assensionem. *Val. Max. 1. 8. extern. n. 8.* Sophista ineptæ et mordacis opinatioem. — Pro simplici opinione. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 24. 78.* Opinatioem et perceptione sublatam, sequitur omnium assensionum retentio. Adde *Lactant. Opif. D. 12. a med.; et Cacl. Aurel. 2. Acut. 9. extr.*

OPINATIVUS, a, um, adject. qui opinionem significat. *Priscian. 18. p. 1163. Pulsch.* Suspectiva etiam, vel opinativa (verba suspicor, opinor, arbitror, existimo, reor).

OPINATO. F. NECOPINATO.

OPINATOR, ðris, m. 3. ¶ 1. Est qui opinionem tantum, non scientiam habet, qui rebus probabilibus assentitur. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 20. 66.* Ego vero ipse et magnus quidam sum opinator: non enim sum sapiens. ¶ 2. Speciatim opinatores a Jctis dicuntur, qui in provinciis mittebantur ad militarem annonam exigendam. *Imp. Arcad. et Honor. Cod. 12. 38. 11.* Opinatoribus, id est exactoribus militaris annonæ, nullum sit cum provincialibus commercium. Adde *Cod. Theod. 11. tit. 7. qui inscribitur De exactioib. l. 16. et ibid. 7. 4. 26.* Ita dicti videntur, inquit *Labor* apud *Brisson. de V. S.*, quod spectarent et æstimarent annonam, cum iudicio opi-

nantes, a bona esset, nec ne. Plura de his V. apud *Gothofred. ad cit. Cod. Theod. 7. 4. 26.*

OPINATUS, us, um. V. OPINOR.

OPINATUS, us, m. 4. idem atque opinio. *Lucret. 4. 465.* pars horum maxima fallit Propter opinatus animi.

OPINIO, ðnis, f. 3. (opinor). ¶ 1. Generatim est assensus rei non exploratæ, existimatio, iudicium, conjectura, sententia, cui veritas opponitur, δοξα (It. opinione, parere, avviso, credenza; Fr. opinion, conjecture, croyance, avis, pensée; Hisp. opinion, dictamen, sentir, parecer; Germ. die Meinung, der Glaube, die Vermuthung, Einbildung, Annahme; Angl. opinion, imagination, belief, fancy, conjecture, supposition). — a) Universim. *Cic. fragm. orat. Scaur. (edente iterum A. Maio) 7.* Apud homines barbaros opinio plus valet sepe, quam res ipsa. *Id. 1. Orat. 23. 108.* Res penitus perspectæ planeque cognitæ, atque ab opinionis arbitrio sejunctæ, scientiæque comprehensæ. *Id. 4. Tusc. 7. 14.* Omnes perturbationes iudicio censent (Stoici) fieri et opinione. et mor. Egritudo est opinio recens mali præsentis, etc. lætitia, opinio recens boni præsentis, etc. metus, opinio independentis mali, etc. libido, opinio venturi boni. et paullo post 15. Opinione (Orell. opinationem) autem, quam in omnes definitiones superiores inclusimus, volunt esse imbecillam assensionem. *Id. 2. Orat. 1. 1.* Magna, nobis pueris, opinio fuit, L. Crassum non plus attingisse doctrinæ, quam etc. *Id. 9. Att. 8.* In his locis opinio est, conjectura magis, quam nuntio aut litteris, Cæsarem Formis a. d. 11. cal. Apr. fore. *Id. 2. Ferr. 1. 1.* Invetavit opinio, et omnium sermone percrebuit. *Id. 9. Fam. 11.* Brevi tempore, ut opinio mea est, te sum visurus. *Id. Fontej. 13. 29. et 13. Fam. 66. et 6. Ferr. 10. 23.* Homo, ut opinio mea fert, ingeniosissimus. *Colum. 1. R. R. 3. 7.* Quantum mea fert opinio. et 3. *ibid. 11. 8.; et Cic. Cluent. 16. 46.* Ut mea fert opinio. *Ulp. Dig. 24. 1. 32. circa med.* Mea fert opinio, ut etc. *Colum. 2. R. R. 12. 6.* Cujus opinionis etiam *Cornelius Celsus* est. *Cic. Mur. 30. 62.* Non re ductus es, sed opinione. *Id. Dom. 5. 11.* Res erat non in opinione dubia, sed in præsentis atque ante oculos proposito periculo. *Id. 1. Nat. D. 22. 61.* Esse deos, persuaderi mihi non opinione solum, sed etiam ad veritatem plane velim. et 3. *ibid. 4. 11.* Opinio de diis immortalibus et omnium est, et quotidie crescit. *Id. 2. Divinat. 33. 70.* Romulus habuit opinionem, esse in providendis rebus augurandi scientiam. *Id. Cluent. 51. 142.* Esse in opinione aliqua. *Id. Cæcili. 5. 13.* Adducere aliquem in eam opinionem, ut putet etc. *Cælius* ad *Cic. 8. Fam. 10.* Venit in eam opinionem *Cassius*, ipsum innoxisse bellum, etc. h. e. opinio erat, *Cassium* finxisse bellum. *Nepos Miliad. 7. et Att. 9.* Venit mihi in opinionem, rem ita esse. h. e. ego veni in opinionem, opinatus sum, existinavi. *Sueton. Aug. 6.* Tenet me opinio, tamquam res ita se habeat. *Cæs. 3. B. G. 17.* Præbere opinionem timoris. *far credere d'aver paura. Cic. Cluent. 1. 4.* evellere ex animo. et *ibid. 2. 6.* mente comprehendere. et *ibid. convellere et labefactare. et 51. 142.* deponere. *Id. 2. Ferr. 14. 42.* animo imbiberere. *Id. Orat. 28. 97.* novam inserere. et 2. *Off. 13. 46.* afferre alicui. *far credere, dare speranza. et 2. Orat. 52. 210.* minuere. *Cæs. 5. B. G. 55. extr.* augere. *Cels. 8. 4.* facere fractis ossis. *far credere che l'osso sia rotto. et Dolabella* ad *Cic. 9. Fam. 9.* Incidere in opinionem. *Cic. 6. Fam. 14.* discedere. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 45. 138.* Labi ad opinionem aliquam. *Id. Mur. 31. 65.* Quantum opinione auguror. — Pro indicio, argumento, *Forcellinus* attulit illud *Ter. Heaut. 2. 2. 2.* Vereor ne mulier me absente hic corrupta sit. Concurrunt multæ opiniones, quæ mihi animum exaugeant: Incus, occasio, ætas, etc. Alii tamen leg. Concurrunt multa, opinionem banc quæ mihi animo exaugeant, etc. — b) Contra, præter opinionem, contra ac pntatur, præter *Id.*, quod puta-

tur. *Cic. Rosc. Am.* 15. 45. Dicere contra rerum naturam, contra consuetudinam hominum, contraque opiniones omnium. *Nepos Miltiad.* 2. Etsi præter opinionem res ceciderat. Adde *Cic. 4. Ferr.* 74. 182. — c) Cum Adverb. Comparativis. *Cic. 14. Fam.* 23. Ipse opinione celerius venturus essa dicitur. *più presto di quel che si stima. et Brut.* 1. 1. et 1. *Orat.* 35. 164. Formam totius negotii opinione majorem, melioremque video. *Id.* 10. *Fam.* 31. Quod familiarem meum in tuorum numero habes, opinione tua mihi gratius est. *Plaut. Mil. glor.* 4. 6. 23. Istuc curavi, ut opinione illius pulcrior sis. *Sall. Jug.* 87. Ea agere inter invidos, opinione asperius est. et *ibid.* 57. Opinione amplius morari. *Farro apud Non. p.* 358. 27. *Merc.* Opinione citius. Adde *Cæs.* 2. *B. G.* 3. ¶ 2. Speciatim est bona opinio, existimatio, spes, *concelto, stima, speranza.* *Cic. Amic.* 9. 39. Ego admiratione quadam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de meis moribus habebat, me dilexit. *Id.* 7. *Att.* 2. a med. Opinio, quam is vir habet, integritatis mæx. *Cæs.* 2. *B. G.* 24. Equites, quorum inter Gallos virtutis opinio est singularis. *Cic. 1. Fam.* 7. a med. Magna est hominum opinio de te, magna memoria consulatus tui. *Id. Cluent.* 51. 142. Si quam huc graviorem de illo judicio opinionem attulisti, hæc, causa cognita, deponatis. *Id.* 1. *Fam.* 6. extr. A me omnia summa in te studia expecta: non fallam opinionem tuam. et 5. *ibid.* 12. Genus scriptorum tuorum etsi erat a me vehementer expectatum, tamen vicit opinionem meam. *Id.* 3. *leg. Agr.* 1. 2. Parvam exigui temporis usuram bonæ de me opinionis postulo. *Id.* 5. *Ferr.* 24. 59. Falsam de illis opinionem habuit, malam de vobis. *Nepos Thrasyb.* 2. Neque tamen pro opinione Thrasybuli auctæ sunt opes. *come Trasibulo sperava.* *Quintil.* 1. 2. 4. Sunt multa ejus rei exempla, tam læsæ hercle, quam conservatæ sanctissime opinionis. *la buona fama.* ¶ 3. Item speciatim est fama, rumor, *fama, voce.* *Cic. 2. Off.* 11. 39. Ergo etiam solitario homini atque in agro vitam agenti opinio justitiæ necessaria est; eoque magis, quod, si eam non habebunt, Injusti habebuntur. *Cæs.* 7. *B. G.* 59. Bellovacii, quæ civitas in Gallia maximam habet opinionem virtutis, instabant. *Liv.* 43. 1. Omnia iis sua concessit, ut opinione clementiæ eice, qui Carnuntum muniam urbem incolebant, alliceret. *Id.* 45. 38. Ne invidiæ et ingrati animi adversus clarissimum quemque civem opinionem habeat. *Id.* 3. 38. Opinio etiam sine auctore exierat, non in præsentis modo temporis eos injuriam conspirasse, sed etc. *Sueton. Ner.* 53. Erit opinio, proximo lustro descensuram eum ad Olympia inter athletas. *Justin.* 8. 3. 8. Mittit, qui opinionem sererent, regem locare etc. *Id.* 12. 8. 2. Bellum jam pridem, audita Alexandri opinione, in adventum ejus parabat.

OPINIÓSUS, a, um, adject. Sup. *Opiniosissimus*. — Opiniosus est magnus opinator, multa opinans, opinionibus abundans. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 47. 143. Duo vel principes dialecticorum, Antipater et Archidemus, opiniosissimi homines, nonne multis in rebus dissentiant? *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 35. ante med. Si cui tam opiniosus videbitur Christus.

OPINIUNCŪLA, æ, f. 1. demittit. opinionis. *Sabian.* 4. *advers. avarit.* 5. Tanto magis tibi relinqueres, si profutura ea tibi tenui opiniuncula judicares. Adde *eumd.* *Ep.* 7.

OPINO, as. *V.* voc. seq. sub imit.

OPINOR, aris, itus sum, ari, dep. 1. Olim opinor, us, dictum est. *Ennius apud Non. p.* 475. 3. *Mec.* Ita sapere opinor esse optimum, ut pro viribus facere ac fabulari tute noveris. *Plaut. frogm.* apud *Non. ibid.* Prænestinum opinor esse: Ita erat gloriosus. Adde *Pacuvium et Cæcilium ibid.*, et *Priscian.* 8. p. 796. et 800. *Putsch.* Hinc etiam Part. præter. pass. *Opinatus*, quod *V.* in fin; et *Opinandus* sub c. — Part. *Opinans* sub b.; *Opinaturus* sub a. — Ratione habita etymii, nonnulli *to opinari* deducunt a themate *op cum* Græcis *ὀπτεύω*, *ὀπτεύω* etc., h. e. *videre*, conjungendo; alii vero ab *οἰομαι* et inserto digam-

mate *οἰομαι* idem significante; alii vero ab *ὀπτεύω*, Usurpatur autem absolute, aut cum Accusativo rei, aut cum Ablativo rei at præpos. *de*, aut cum *Accus.* et *Infinito*. Ceterum — a) Opinor stricto sensu est idem atque opinionem habeo, opinio mea est, feror ad credendum ea, quæ plane percepta et explorata non sunt, *δοξάζω, οἰομαι* (It. *avere opinione*; Fr. *avoir telle ou telle opinion*; Hisp. *tener opinion*; Germ. *vermuthen, vermuthungsweise glauben*; Angl. *to have an opinion*). *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 48. 148. Ad patris revolor sententiam, ut percipi nihil putem posse; assensurum autem non percepto, idest opinaturum sapientem, existimem; sed ita, ut intelligat se opinari, sciatque nihil esse, quod comprehendendi et percipi possit. *Id. Mur.* 30. 63. Nostri illi a Platone et Aristotele ajunt, sapientem sæpe aliquid opinari, quod nesciat. *Cæs.* apud *Sueton.* *Cæs.* 66. Scitote paucissimis his diebus regem affuturum cum X. legionibus. equitum XXX., levis armaturæ C. millibus. Proinde desinat quidam querere ultra, aut opinari: mibique, qui compertum habeo, credant. *Claud. Mamert.* 3. *Stat. an.* 2. Opinari ignorantis est, ignorantia vero contraria est scientiæ; nescit ergo quisquis opinatur. — b) Universim est existimo, censeo, judico, puto, mihi videtur, *stimare, giudicare, esser di parere, avvisare.* *Cic. 7. Fam.* 17. Quoad opinatus sum, me in provinciam exituum, quæ ad te attulerim, meminisse te credo. et *Brut.* 35. 131. Doctus etiam Græcis T. Albuici, vel potius pæne Græcus. Loquor, ut opinor. *Id. Dom.* 40. 105. Ex quo intelligitur, multa in vita falso homines opinari. *Nepos Att.* 4. extr. Remigravit Romam, ut opinor, L. Cotta et L. Torquato Coss. *Sueton.* *Cæs.* 60. Quo sæpius vicisset, hoc minus experiendos casus opinans. — c) Imaginari, lingere animo, *immaginari.* *Plaut. Pers.* 2. 3. 5. Quod ego non magis somniabam, neque opinabar, neque censebam, eam fore mihi occasionem, ea nunc quasi decidit da celo. *Cic. 3. Tusc.* 23. 55. Hæc oratio tantummodo affert, nihil evenisse, quod non opinandum fuisset. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (26). Illa, quæ timuit Cato atque providit, innocentiora multo, et parva opinatu. — d) Bene, *aut male opinari de aliquo*, bene, aut male sentire et loqui, *esser bene o mal affetto, dir bene o male, aver buona o sinistra opinione o cattivo concetto.* *Justin.* 12. 5. 8. In unam cohortem eos, qui de rege durius opinati fuerant, contribuit. *Sueton. Aug.* 51. Quum Emilio Eliano officeretur, quod male opinari de Cæsare solerat. et *ibid.* 61. Gravissime opinari de aliquo. *Cic. Pis.* 20. 45. De vobis hic ordo opinatur, non secus ac de teteris hostibus. — e) *Opinor, ut opinor*, intereritur sermoni, ut *credo, puto*, et Græce *οἶμαι*. *Cic. 7. Fam.* 24. Cipiis, opinor, olim: non omnibus dormio. *V. DORMIO.* *Id.* 9. *Att.* 6. Sed, opinor, quiescamus, ne nostram culpam coarguamus. *Id.* 2. *Fin.* 10. 31. A primo, ut opinor, animantium ortu petitur origo summi boni. — f) *Opinabar* refertur a *Cic. 3. Orat.* 38. 153. inter postica, sed quod etiam in prosa oratione locum habere cum dignitate aliquando possit. Sunt qui pro *poetica* malint legere *pervetusta*, alii *prisca*. — Hinc Part. præter. pass.

Opinatus, a, um, est ¶ 1. Opinione conceptus, *stimato, creduto.* *Cic. 4. Tusc.* 6. 11. Partes perturbationum valunt ex duobus opinatis bonis nasci, et ex duobus opinatis malis. — *Opinatum* absolute pro opinione, quidam adstruunt ex *Quintil.* 8. 5. 15., sed ibi non *ex opinato*, sed *ex opinato* est legendum. ¶ 2. *Opinatus*, is, de quo magna opinio est, illustris, celebris, *rinomato, celebrè.* *Ennius apud Gell.* 11. 4. Quum opinati loquantur pariter atque ignobiles. Ita quidam leg., sed plerique alii et ipse cl. *Vahlen.*, *opulenti.* *Amman.* 21. 6. Lndis circensibus quam certamen opinatum emittetur. *h. e. ενδοξον, famoso.* *Flor.* 2. 7. Rhodus opinatissima insula, et totius Asiæ insularum metropolis. In optim. editionib. hæc verba desunt, et vero abesse debent. Addit *Alcat. parerg.* 1. 8. c. 12 etiam *Gell.* dixisse *opinatissimos auctores*: sed neque locum indicat, neque

mibi ad hoc compertum est. Certior tamen est locus *Cassiod.* 3. *Fariar.* 21. Habitatio Romana subtractis incolis, terrarum opinatissima non rarecat. et *Fulgat. interpr. Judith.* 2. 13. Effregit autem civitatem opinatissimam Melothi. *N.B.* *aliv munitissimam.*

OPINUS. V. NECOPINUS.
OPĪOSUS. V. APPĪOSUS.

OPĪPĀRE, adverb. copiose, copiosamente, *sontuosamente, βασιλως.* *Plaut. Bac. h.* 3. 1. 6. Instructa domus opine atque opipare. *Cic. 3. Off.* 14. 58. Opipare a Pythio apparatus convivium. *Ipul.* 5. *Met.* Mensæ lautitius opipare reficere aliquem. et 6. *ibid.* prandium sumere. *Id. de Deu Sacrat.* villas struere.

OPĪPĀRIS, e, adject. idem quod opiparus. *Ipul.* 1. *Met.* Piscatum opiparem expositum video. et 2. *ibid.* Opipares cibi. et 9. *ibid.* Opipari prandio participare aliquem.

OPĪPĀRUS, a, um, adject. *ops et paro; sontuoso, abbondante, splendido, πολυτέλης, splendidus, sumptuosus, opulento* apparatus instructus: ab *opis*, seu *opum apparatus*, ut ait *Paul. Diac.* p. 184. 8. Opiparum magnarum copiarum apparatus (h. e. ut *Müllerus* putat, *apparatus instructum*). *Plaut. Pers.* 4. 1. 1. Satis Athenæ tibi visæ fortunatæ atque opiparæ? *Id. Mil. glor.* 2. 1. 29. Vino, ornamentis opiparisque obsonis. *Id. Pen.* 1. 1. 1. Sæpe res multas tibi mandavi, dubias, egenas, inopiosas consilia, quas tu mihi reddidisti opiparas opera tua. *Ipul.* 5. *Met.* Opiparis muneribus onustare aliquem.

OPIS, vis, avillium *V. OPS.* — *N.B.* De nomine propr. *V. ONOM.*

OPĪSTHŌDŌMUS, i, f. 2. *ὀπισθοδῶμος*, postica templi, vel domus pars. *Fronto 1. ad M. Cæs.* (cedente iterum *A. Maior*) ep. 8. a med. Olim testamenta ex deorum munificissimis ædibus proferebantur, aut tabulariis, aut archiis, aut opisthodomis. *Furder. Osann.* in *Syllog. Inscript. ant. Græc. et Lat.* p. 62. ostendit, *ὀπισθοδῶμον* fuisse muro cinctum ædificium extra templum, ubi thesaurus publicus condebatur. *V. Beckeri trad. Græc.* p. 286. et 306.

OPĪSTHŌGRĀPHUM, i, n. 2. *V.* voc. seq. in fin.

OPĪSTHŌGRĀPHUS, a, um, adject. *scritto dall'una e l'altra parte, ὀπισθογραφος*, dicitur de charta, quæ utraque parte scripta est: ab *ὀπισθεν* a tergo et *γραφω* scribo. Solebant autem veteres in adversa tantum parte paginæ scribere, quia scripta in volumine complicare mos erat: nisi si longum opus, aut chartæ inopia, aut parsimonia, aut tedium alterius sumende, etiam in adversa id facere suavisset. Hac enim ratione scribebant maxime adversaria, et primas studiorum curas, et quidquid sub limam revocandum esset, quod nos dicimus *mala copia*: quæ dein emendata et purgata in mundiorum chartam, et ab una tantum parte conscriptam transferrentur. *Juvenal.* 1. 5. summi plena jam margine libri, Scriptus et in tergo, necdum finitus Orestes. *Plin.* 3. *Ep.* 5. a med. Electorum commentarios centum sexaginta tibi reliquit, opisthographus quidem, et minutissime scriptos: qua ratione multiplicatur hic numerus. *V. Salmas. ad Vopisc. Firm.* 3.; et *Horrelli, dello scrivere de' Romani* p. 63. — Hinc

Opisthographum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est id, quod nos dicimus *mala copia*. *Ulp. Dig.* 37. 11. 4. Testari in opisthographo.

OPĪSTHŌTŌNĪA, æ, f. 1. *ὀπισθοτονία*, idem atque opisthotonus. *Carl. Avel.* 3. *Acut.* 6. Ejus (morbi) species sunt emprosthotonia, et opisthotonia, quas nos pronum raptam, atque supinum appellare poterimus, alterum ab eo, quod in anteriora conductionem facit, alterum quod ad posteriora.

OPĪSTHŌTŌNĪCUS, a, um, adject. *ὀπισθοτονικός*, opisthotoni laborans. *Carl. Avel.* 3. *Acut.* 6. Opisthotonicis contractus ad posteriores partes lit, cum nimia tensione, atque dolore dorsi et cœnium: emprosthotonicis autem colla concluduntur in anteriorem partem, atque mentum pe-

clori configitur. Sic *Theod. Priscian. lib. 2. part. 1. c. 10. p. 300. retro ed. Ald.* Quos vero pronos contractio habet, emprosthotonicos dicimus: quos autem ad posteriora reclinatos, opisthotonicos appellamus. *Plin. 20. Hist. nat. 18. 75. (197).* Sanat et vertigines, tremulos, opisthotonicos etc. Adde *Scribon. Compos. 170. extr.* — *Opisthotonici* equi, opponuntur tetanicis: hi sunt, qui in anteriore corporis parte tetano seu robore laborant: illi, qui in posteriore. *Veget. 3. Veterin. 24.* Quæ potio roborosus, tetanicos et opisthotonicos salubriter curat. *V. ROBOROSUS.*

OPISTHÓTONOS, i, m. 2. ὀπισθότονος. ¶ 1. Est morbus cervicis, quo caput scapulis adnectitur, et retro inclinatur cum dolore dorsi et clunium: ab ὀπίσθεν retro et τείνω tendo, contractione di nervi nel collo e nella schiena. *Cels. 4. 3.* Is morbus, quodam rigore nervorum, modo caput scapulis, modo mentum pectori adnectit, modo rectam et immobilem cervicem intendit. Priorem Græci ὀπισθότονον, insequentem ἔμπροσθενότονον, ultimam τέτανον appellant: quamvis minus subtiliter quidam indiscretis his nominibus utuntur. Adde *Cæli. Aurel. 3. Auct. 6. qui opisthotonon et emprosthotonon Latinis litteris scribit.* Etiam *Plin. 28. Hist. nat. 12. 52. (192).* Dolorem inllexibilem (opisthotonon vocant) levat urina capræ auribus infusa. (Hæc eadem verba, auctore non laudato, habet *Marcell. Empir. c. 18. sub init. p. 111. bis ed. Ald. Id. 23. ibid. 1. 24. (48).* Vinum non dandum in febril, neque in opisthotono, tetano etc. *Id. 24. ibid. 12. 66. (108).* Folia spinæ, vel radices ad remedia opisthotoni bibuntur. *Id. 30. ibid. 12. 36. (110).* Serpentium senectus adalligata spasmos fieri prohibet: apisthotonos milvi jecur aridum potuui. ¶ 2. *Opisthotonos* dicitur etiam morbus, quo quis correptus subito supinus cadit, et moritur, apoplessia. *Hieronym. 3. in Ep. ad Ephes. 6. 4.* Eli sacerdos retrorsum ruit, et opisthotono insanabili lapsus est in tergum. Adde *eumd. Ep. 147. n. 10., ubi de eadem re scribens Græce usurpat.*

OPITER, mæris et Itris, m. 3. *Paul. Diac. p. 184. 18. Müll.* Opiter est, cuius pater avo vivo mortuus est, ducto vocabulo, aut quod obitu patris genitus sit, aut quod avum ob patrem habeat, id est pro patre. *Auct. Epit. de nom. R. Opiter, qui patre mortuo, avo vivo gignebatur. Placid. Gloss. (in Class. auct. T. 3. ed. A. Maio) p. 491.* Opiteros (lege Opiter), qui obito patre, et avo vivente natus est. — Ceterum *V. ONOM.*

OPITULATIO, ōnis, f. 3. *ajuto, sovvenimento, βοηθεία,* auxilium, quasi opis latio. *Ulp. Dig. 4. 4. 1.* Auxilium eis prætor hoc edicto pollicitus est, et adversus captiones opitulationem. *Arnob. 4. 4.* Gratius opitulationibus præsto esse. *Marcell. Empir. c. 10. p. 100. retro ed. Ald.* Qua ratione ntrumque præstari possit, ut neque spiratio impediatur, nec remedium efficacissimum, per quod opitulatio naribus efficitur, excludatur. Adde *Fulgat. interpr. 1. Cor. 12. 28.*

OPITELLATOR, ōris, m. 3. *sovvenitore, ajutatore, βοηθός,* opis lator, auxiliator. *Apul. de Deo Socrat. In rebus periculosis tutator, egenis opitulatur. Id. Florid. n. 16.* Patruus objurgator, et sodalis opitulatur. *Paul. Diac. p. 184. 11. Müll.* Opitulatur Juppiter, et opitulatur dictus est, quasi opis lator.

OPITULATUS, a, um. *V. OPITULOR*
OPITULATUS, us, m. 4. opitulatio. *Fulgent. 3. Mythol. 8.* Ejus opitulatu cuncta germinum adolescit nativitas.

OPITULO, as. *V. voc. seq.*
OPITULOR, āris, ātus sum, ari, dep. 1. (ops et inus, tulo, a quo tetuli, tuli). Etiam *opitulo*, as, a veteribus dictum est. *Liv. Andron. apud Non. p. 475. 11. Merc.* Da mihi hæc opes, quas peto, quas precor, corrige, opitula. — *Opitulatur* per paragogen est apud *Plaut. loc. infra cit.* — *Opitulari* est opem ferre, subvenire, auxiliari, succurrere, *βοηθεῖν* (It. *ajutare, sovvenire, soccorrere;* Fr. *secourir, porter secours, aider,*

assister; Hisp. *socorer, ayudar;* Germ. *Hülfe leisten, helfen, beistehen;* Angl. *to help, aid, assist, succour, relieve.* — a) Generatim cum Dativo. *Plaut. Curc. 2. 3. 54.* Amicum amico opitularetur. *Id. Mil. glor. 3. 1. 27.* Amanti ire opitulatum. *Cic. 1. Off. 43. 154.* Si subito sit allatum periculum discrimenque patriæ, cui subvenire opitulaturque possit. *Id. 12. Fam. 30.* De sumptu, quem te in rem militarem fecisse dicis, nihil sane possum tibi opitulari. *Sall. Cat. 34.* Majores vestrum miseriti plebis, decretis suis inopie ejus opitulati sunt. *Cic. 4. Fam. 13. circa med.* Qui antea aut obscuris hominibus, aut etiam sotentibus opitulati poteram. *Id. Rosc. Am. 10. 27.* Hospiti oppresso jam, desperatoque al omnibus, opitulata est. — b) Speciatim in re medica cum præpos. contra. *Plin. 28. Hist. nat. 8. 27. (103).* E dorso medullam adalligatam contra vanas species opitulari.

OPITULUS, *V. in OPITULATOR.*
OPIMUM vel opion, ūi u. 2. opio, ὀπίον. succus, sive lac ex inciso papaveris scapo profluens: ab ὀπός succus, sive humor. Habet per somnum vim mortiferam, si copiosus sumatur. *Plin. 20. Hist. nat. 18. 76. (199).* Papaveris succus largus densatur, et in pastillas trius in umbra seccatur, non vi suporifera modo, verum, si copiosior hauriatur, etiam mortifera per somnos: opion vocant. *Id. 25. ibid. 10. 81. (130).* Bibitur artemisia ex vino adversus opium.

OPOBALSAMATUM, a, um, particip. ab inusit. *opobalsamo, as, opobalsamu* conditus. *Inscript. apud Tochon, cachets des ocul. p. 56. l. IYNI PHILINI STACTVM OPOBALSAMATVM AD CLARITATEM. Alia apud eumd. ibid. p. 61. q. IYLI SYRANI STACTVM OPOBALSAMATVM AD CALIGINEM. Alia, quæ est apud Henten. 7249. apud Theodonis villam, nunc Thionville, in Belgio reperta. q. VALERII SENATI STACTVM AD CALIGINES OPOBALSAMATVM. Veget. 3. Veterin. 16. 2.* Inunges etiam collyrio opobalsamato, quod suffusionibus prodesset consuevit. *Ita legit Schneiderus; veteres libri opobalsamo. V. OPOPANACATUS.*

OPOBALSAMETUM, i, n. 2. locus, ubi plures sunt arbores opobalsamum ferentes. *Justin. 36. 3. 3.* Silva palmeto et opobalsameto distinguitur.

OPOBALSAMUM, i, n. 2. ὀποβάλσαμον. succus et balsamo manans, qui præfertur omnibus odoribus: ab ὀπός succus et βάλαμον balsamum. *Stat. 3. Silv. 2. 141.* Candida felices sudent opobalsama virgæ. *V. BALSAMUM.* Adde *Martial. 11. 8.; et Juvenal. 2. 41. Pallad. 4. R. R. 9. 3.* Si semina (carduorum) madefeceris per triduum opobalsamo etc. — Hoc in sarcophagis condiebant aliquando cadavera. *Inscript. apud Gruter. 692. 10. MATER AD LUCTVM ET GRMITVM RELICTA CVM LACRIMIS ET OPOBALSAMO VDVVM HOC SE PVLCRO CONDIDIT.*

OPÓCARPÁTHON, i, n. 2. ὀποκάρπαθον, est succus carpathi, quem inter venena enumerat *Plin. 28. Hist. nat. 10. 45. (158).* et 32. *ibid. 9. 34. (97).* *V. CARPATHUM.*

OPÓNE, es, f. 1. ab ὀπός succus, est compositio ex multarum rerum succis. *Plin. Valerian. 4. 40. extr.* Fit et hæc compositio de punicis, apud Græcos opone dicta, contra marcorem stomachi ac fastidium necessaria.

OPOPANACATUS, a, um, adject. opopanace mixtus. *Veget. 3. Veterin. 16. 6. Schneid.* Præterea inunges collyrio opopanacato et opobalsamato.

OPOPÁNAX, acis, m. 3. ὀποπάναξ, succus panacis, seu panacæ herbæ. *Plin. 20. Hist. nat. 24. 100. (264).* Serpylli duum denariorum pondus, opopanacis et mei tantumdem singulorum etc. *Marcell. Empir. in Carm. v. 58.* Andrachneni acoronque, opopanaca, pounpholygemque. Hic licenter antepanultima in opopanaca producitur. *Theod. Priscian. 1. 19. ad fin. p. 295. retro ed. Ald.* Addendum laser, addenda et opopanace. ubi opopanace, es, dici videtur, nisi mendum sit pro opopanax.

OPORICE, es, f. 1. ὀπωρικῆ, nomen medicamentum ex fructibus arborum, nempe cotoneis, pu-

niciis, sorbis in musto decoctis: ab ὀπωρῆ auctumnus et fructus auctumnales. Fit ad dysentericos, et stomachi vitia, ea ratione, quam tradit *Plin. 24. Hist. nat. 14. 79. (129).*

OPORÓTHECA, æ, et oporothece, es, f. 1. conserva di frutta, ὀπωροθήκη, locus, ubi fructus auctumnales conduntur: ab ὀπωρῆ auctumnus et ἴσθη repositoryum. *Varro 1. R. R. 59. 3.* In oporotheca mala manere putant satis commode. *et ibid. 1.* Oporotheças facere. *et ibid. 2.* Poma inferre in oporothece instruendam convivi causa.

OPORTET, tēbat, tēbit, tere, impers. 2. (opus). *Oporteto* pro oporteat quidam leg. in vetere lege Numa Pouupilii apud *Festum p. 174. 23. Müll.*, ubi *Müllerus* legit oportet. — Oportet est idem ac convenit, ratio postulata attingit, opus est, necesse est, δεῖ, χρῆ (It. bisogna, è d'uopo, è necessario, si deve, conviene; Fr. il est nécessaire, il faut, il est juste, raisonnable, convenable; Hisp. es necesario, es justo, razonable, convenible; Germ. es muss, es ist nöthig, billig, zureckdienlich, ersprieslich, es geziemt sich, gebührt sich; Angl. it behoves, it is meet, fit, or proper, it ought, it must needs be). Construitur cum Accusativo et Infinito, cum Participio præter. pass., in quo subauditur Infinitus, cum Coniunctivo, et absolute. — 1.) Impersonal. — a) Universim. *Ennius apud Cic. 2. Tusc. 16. 38.* qui alteri exitum parat, Eum scire oportet, sibi paratum, pestem ut participet parem. *Id. apud Non. p. 490. 12. Merc.* Ted ipsam oportet hoc profiteri et proloqui Advorsum illam mihi. *Cæs. 7. B. G. 33.* Quam doceretur, alio tempore, atque oportuerit, fratrem a fratre renunciatum. *Nepos Thrasyb. 2.* Nihil in bello oportet contemni. *Cic. 1. Orat. 6. 20.* Ex verum cognitione efflorescat et redundet oportet oratio. *Horat. 1. Ep. 2. 49.* valeat possessor oportet, Si comportatis bene rebus cogitat uti. *Cic. Amic. 17. 61.* Nec mediocre telum adferendas existimare oportet benevolentiam civium. *Id. 5. Verr. 75. 174.* Pecunia, quam his oportuit civitatibus pro frumento dari. *et 6. ibid. 17. 37.* Apollinis signum ablatum certe esse non oportuit. *Ter. Andr. 1. 5. 3.* Uxorem decenter dare sese mihi hodie: nonne oportuit præscisse me ante? *Id. Heaut. 2. 3. 6.* Non oportuit relictas. h. e. relictas esse ancillas. *Id. Adelp. 2. 2. 6.* Adolescenti iuorem gestum oportuit. *Id. Heaut. 1. 2. 26.* Ut ut erat, mansum tamen oportuit. — b) Minus est quam necesse est. *Cic. 6. Verr. 39. 84.* Tanquam ita fieri non solum oportet, sed etiam necesse esset. *et 7. ibid. 14. 37.* Ut hæc ipsa ædilitas non, quia necesse fuerit, alicui candidato data, sed quia sic oportuerit, recte collocata esse videatur. — c) Differt etiam a decere, et licere. *Cic. Orat. 22. 74.* Oportere, perfectionem declarat officii, quo et semper utendum est, et omnibus: decere, quasi aptum esse, consentaneumque temporis et personæ. *Id. Balb. 3. 8.* Ait accusator, fecisse Pompejum, quod ei facere non licuerit: quod gravius est, quam si id factum ab eo diceret, quod non oportuisset. Est enim aliquid, quod non oportet, etiam si licet: quidquid vero non licet, certe non oportet. *Id. 3. Parol. 2. 25.* Quidquid non oportet, scelus esse; quidquid non licet, nefas putare debemus. — d) Item ab opus est: nam oportet officium significat, rationem, justam causam; opus est utilitatem, usum et commodum. *Id. 4. Att. 6.* Ego vero, qui, si loquor de republ. quod oportet, insanus; si quod opus est, servus existimor; si taceo, oppressus et captus: quo dolore esse debeo? *et 13. ibid. 25.* Hoc fieri et oportet, et opus est. — e) Neque tamen hæc differentia perpetua est. *Cic. 7. Phil. 1. 3.* Irritari Antonium non oportuit. — f) Interdum refertur ad conjecturam. *Plaut. Pen. 5. 2. 70.* Servum hercle te esse oportet et nequam et malum. conveni credere. — g) Item ad probabilem, aut necessariam rerum consecutionem. *Plaut. Cist. 4. 2. 50.* Nostram hæc rein fabulatur: hanc scire oportet, filia tua ubi sit. *Lucret. 1. 1072.* Omnis enim locus ac spatium, quod inane vocamus, Per medium, per non medium concedat, oportet etc.

Lachmannus concedere debet. *Flor.* 3. 20. in *fin.* Et quod sub gladiatore duce oportuit, sine missione pugnatum est. — h) Cum Dativo. *Plaut. Mil. glor.* 2. 6. 80. Homini servo domitos habere oportet oculos et manus. Ita *Voss. l. 7. de Gramm. c. 36.*, sed frustra; nam plerique alii *hominem servum.* — 2.) Personal. in plur. num. *Ter. Heaut.* 3. 2. 25. Hæc facta ab illo oportebant. h. e. oportebat, illum hæc facere. *Id. Andr.* 3. 2. 1. Quæ assolent, quæque oportent signa esse ad salutem, omnia huic esse video. Utroque loco plerique al. leg. oportet. *Cæcilius apud Priscian.* 8. p. 827. *Putsch.* Ut ea, quæ oportuerint, facta non sint. Hinc *Priscian.* 8. p. 827. et 11. p. 922. *Putsch.* oportet ab eo, quod veteres oportere dicebant, esse opinatur.

OPPOS, i, m. 2. ὄπος, esse laseritii. *Cæl. Aurel.* 3. *Acut.* 8. ad *fin.* Laser, quem Græci opon Cyrenaicum vocant. Græce scribit *Pallad.* 3. R. R. 29. Tunc ὄπον Κυρηναϊκόν, quod Græci sic appellant, in excavata parte suffundunt. *Gloss. Plucid.* ed. A. Maio (in *Class. auct. T. 3. p. 489.*). Et, ni fallor, opus sucus (sic) dicitur.

OPPALLEO et obpalleo, les, lŕi, n. 2. vel OPPALLESCO et obpallesco, lescis, lŕi, lescere, n. 3. (ob et palleo vel pallesco) expallescere. *Prudent.* 1. *pepi arep.* 92. Carnifex stupore oppalluit. *Coripp.* 6. *Joanneid.* 156. subitoque tremens oppalluit ore.

OPPANDO vel obpando, pandis, pansum vel passum, pandere, a. 3. (ob et pando). Part. *Oppansus* et *Oppassus*. — Oppandere est idem quod pandere, vel contra pandere, *stendere, spiegare.* *Grat. Cyneg.* 55. Illa vel ad flatus helices oppande serenæ, Vel caligineo laxanda reponito fumo. *Prudent. Psychom.* 110. de ligno Crucis Christi. Cornibus oppansis, et summa fronte coruscum. *Tertull. Apolog.* 48. a med. Quæ illi dispositioni æternitatis aulai vice oppansa est. *Id. ibid.* 16. Solis sacerdotibus adire licitum, et conspectus ceterorum velo oppasso interdicebatur. *Al. leg. oppanso. Vulgat. interpr. Exod.* 2. 21. Extra velum, quod oppansum est. et *ibid.* 35. 12. Velum, quod ante illud oppanditur. — Hinc *Oppansum* vel *oppassum*, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est operimentum, tegumentum. *Tertull. Anim.* 33. sub *fin.* Certe de oppanso sui corporis erumpit in apertum ad meram et puram et suam lucem. *Al. leg. oppasso.*

OPPANGO vel obpango, pangis, pēgi, pactum, pangere, a. 3. (ob et pango) affigere, conjungere, *attaccare.* *Plaut. Curc.* 1. 1. 60. Ubi savium oppegit, fugit. *Festus* p. 281. 8.; et *Paul. Diac.* p. 280. 2. *Müll.* Repagula, quæ ex contrario oppanguntur.

OPPANSUM, i, n. 2. et OPPANSUS, a, um, et OPPASSUS, a, um. V. OPPANDO.

OPPECTO vel obpecto, ctis, ctere, a. 3. (ob et pecto) circum pectere. *Plaut. Pers.* 1. 3. 30. Ut muræna et conger ne calefierent; nam nimio melius oppectuntur frigida. h. e. digitis, quasi pectine, circum carpuntur, et comeduntur.

OPPĒDO vel obpedo, dis, dere, n. 3. (ob et pedo) καταπέδω, contra pedo, crepitum ventris in aliquem emitto. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 70. curtis Judæis oppedere. h. e. summa Judæos afficere contumelia; hic enim oppedere est Gr. καταπαρδῆν, ut apud *Aristophan.* *Plut.* 618. τῆς πινίας καταπαρδῆν.

OPPERIOR vel obperior, pēris, pēritus vel pertus sum, pēriti, dep. 4. Part. *Opperiens* et *Opperiendus* sub b. — Part. *Oppertus* affertur a *Priscian.* 10. p. 905. *Putsch.*, nullo tamen auctore laudato. — Ratione habita etymi, *Voss.* in *Etymol.* in voce *Aperio* ducit ab ob et pario (V. A. Maium in *Class. auct. T. 8. p. 408.*), et proprie significare ait, parturienti adsidere, partumque, obstetricis modo, expectare: hinc primum *opperior* absolute sine Accusativo usurpatum fuit, deinde hunc etiam admisit. Recentes vero volunt esse ex ob et inusit. *perior*, unde *experior* et *peritus*. — Ceterum *opperiri* est idem quod expectare, manere, περιμένω (It. *aspettare*; Fr. *attendre*; Hisp. *aguardar*; Germ.

auf Jemanden oder etwas warten, Jemanden erwarten oder etwas abwarten; Angl. to wait or tarry for, expect). Usurpatur — a) Absolute neutrorum more. *Cic.* 3. *Att.* 10. Aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam. *Id.* 10. *ibid.* 3. Ego in Arcano opperier, dum ista cognosco. *Sall. Jug.* 91. Pervenit in locum tumulosum, ibique quam occultissime potest cum omnibus copiis opperitur. *Sic Liv.* 33. 14. in *fin.* Cum iis copiis opperiebantur. — b) Cum Accusativo personæ, aut rei etiam abstractæ. *Ter. Andr.* 3. 2. 42. Abi intro: ibi me opperire. *Virg.* 10. *Æn.* 771. Hostem magnanimum opperiers. *Tac.* 4. *Ann.* 66. Senatus opperiendum imperatore censuit. — *Nepos Dion.* 5. In Italia classem opperiebatur. *Plaut. Most.* 3. 2. 101. Seni non otium erat, id sum opperitus. *Ter. Phorm.* 3. 2. 29. Unam præterea horam ne oppertus sies. *Liv.* 1. 56. Opperiri tempora sua. *Sil. It.* 5. 85. tempusque ad prælia dextrum Opperiere.

OPPESSŪLATUS vel obpressulatus, a, um, particip. ab inusit. *opressulo*: chiuso a catenaccio, pessulo clausus, μεροχλαυμένος. *Apul.* 1. *Met.* Januam firmiter oppessulatam pulsare. et 9. *ibid.* Foris diligentissime oppessulata. *Ammian.* 31. 13. a med. Oppessulatas januas perrumpere. Legitur etiam in *Suppositis Amphitr.* *Plaut.* scæna quæ incipit *Dii vestram fidem* 22.

OPPĒTĪTUS vel obpetitus, a, um. V. voc. seq. OPPĒTO vel obpeto, tis, tivi vel ti, titum, tere, a. 3. (ob et peto). Part. *Oppetitus* et *Oppetendus* sub a: *Oppetiturus* sub b — Oppetere, quasi contra petere, est adire, obire, subire (It. *incorrere, soggiacere, incontrare*; Fr. *aller contre*; Hisp. *andar contra*; Germ. *entgegengehen*; Angl. *to encounter, go through*). Occurrit — a) Cum Accusativo. *Ennius* apud *Cic.* 2. *Tusc.* 16. 38. auxilium et vestras manus Peto, priusquam oppeto malam pestem mandatam hostili manu. *Plaut. Asin.* 1. 1. 7. Atque illa (uzore) viva vivus ut pestem oppetas. *Phædr.* 3. 16. Oppetere pænas superbiæ. — Præcipue oppetere mortem, letum etc. *Ennius* apud *Non.* p. 494. 2. et 507. 18. *Merc.* Senex sum: utinam mortem oppetam, priusquam evenat. pro eveniat. *Cic.* 1. *Tusc.* 48. 116. Claræ mortes pro patria oppetite. *Id.* 12. *Phil.* 12. 30. Mors necessitatem habeat fati: aut si ante oppetenda est, oppetatur cum gloria. *Seneca Troad.* 369. Turri de summa cadat, et letum oppetat. *Catull.* 64. 102. Aut mortem oppeteret Theseus, aut præmia laudis. — b) Oppetere absolute, est oppetere mortem, mori. *Virg.* 1. *Æn.* 99. Quis ante ora patrum Trojæ sub membris altis Contigit oppetere. *Tac.* 2. *Ann.* 24. Quem vix cohibere amici, quin eodem mari oppeteret. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 3. 4. (14). de aquilis. Oppetunt non senio, sed fæae. *Macrab.* 3. *Saturn.* 7. Sacratum Halesum facit, quia erat oppetiturus. *Prudent.* 10. *pepi arep.* 65. gloriosa morte oppetere.

OPPEXUS vel obpexus, us, m. 4. verbale ab oppecto. *Apul.* 11. *Met.* Flexu digitorum ornatum atque oppexum crinium regalium fingerent. la pectinatura.

OPPĒCO vel obpico, as, are, a. 1. (ob et pico) impeciare, imepolare, πιασώ, idem quod picu, idest pice illino. *Cato R. R.* 120. In amphoram mustum indito, et corticem oppicato. h. e. corticem suberis amphoræ officio immisum pice oblinito.

OPPĒDANEUS, a, um, adject. oppidanus. *Imp. Constantius, et Constans Cod. Theod.* 12. 1. 38. 40. 43. 45. 46. et 47.

OPPĒDANI, ōrum, m. plur. 2. V. voc. seq. in *fin.*

OPPĒDĀNUS, a, um, adject. *castellano, municipalis, πολιτικός*, ad oppidum aliquod pertinens extra urbem Romam: eo modo quo urbanus dicitur ad ipsam urbem Romam pertinens. *Cic.* 2. *Orat.* 59. 240. Senex quidam oppidanus. h. e. Tarracinesis. *Id. Brut.* 69. 242. Oppidano quodam et incondito genere dicendi. *Id. Planc.* 12. 30. Veltore quodam in scænicis jure, maximeque oppidano. *Tac.* 14. *Ann.* 17. Oppidana lascivla invicem incensentes. *Id.* 6. *ibid.* 15. Cæ-

sar-L. Cassium, M. Vinicium legit. Vinicio oppidanus genus: Calibus ortus, patre atque avo consularibus, cetera equestri familia erat. *Id.* 4. *Hist.* 18. extr. Claudius Labeo oppidano certamine æmulus Civili. — Hinc

Oppidani, ōrum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt cives alicujus oppidi extra urbem Romam, *cittadini, castellani, οι πολιται.* *Cæs.* 2. *B. G.* 33. Milites ex oppido venire jus sit, ne quam noctu oppidani injuriam acciperent. *Sall. Jug.* 60. Oppidanos hortatur, mœnia defendant. *Liv.* 36. 25. Per colloquia principum oppidanos tentabat rex, ut urbem dederent. Adde *Nepot., Flor., Tac., Gell.* etc.

OPPĒDĀTIM, adverb. κατά πόλεος, per oppida. *Sueton. Aug.* 59. Ludos quinquennales pæne oppidatim constituerunt. *Id. Galb.* 18. Quum oppidatim victimæ cæderentur.

OPPĒDO, adverb. *Paul. Diac.* p. 184. 6. *Müll.* de etymo sic scripsit: Oppido, valde, multum. Ortum est et hoc verbum ex sermone inter se confabulantium, quantum quisque frugum faceret, atque multitudo significaretur, sæpe respondebatur. Quantum vel oppido satis esset. Hinc in consuetudinam venit, ut diceretur oppido pro valde, multum. Itaque si qui in aliis rebus eo utuntur, ut puta, si qui dicat, Oppido didici, speclavi, ambulavi, errat, quia nulli eorum subjici potest, vel quod satis est. Hæc *Paul. Diac.*, quocum consentit *Donatus* ad *Ter. Hecyr.* 2. 1. 41. At *Quintil.* 8. 3. 25. interpretatur satis. Ejus verba sunt. Satis est vetus: quæso, quid necesse est dicere, oppido? quo sunt usi paullulum tempore nostro superiores: vereor ut jam nos ferat quisquam. Certe antigerio, cujus eadem significatio est, nemo, nisi ambibitosus, utetur. Hæc *Quintil.*; unde discimus, hujus vocis usum, in significatione τῶν satis, *Quintiliani* tempore pæne desisse. — Denique *Charis.* quum 2. p. 187. *Putsch.* per vero, statim explicat, ipse significationem ignorasse videtur. — Ceterum oppido quod *Lindemanno* est pro firmiter, valde, oppidum enim significat firmum) est idem ac valde, multum, admodum, κομῶδῃ, (It. *molto*; Fr. *beau-coup, fort, très*; Hisp. *mucho*; Germ. *staltlich, sehr, bedeutend, gar sehr*; Angl. *much, very much, exceedingly*): *Oppido* est antiquum vocabulum, in familiaris sermone apud Comicos sepe obvium, nunquam ab oratoribus acceptum, sed a *Cicerone* tantum in doctrinarum libris et in epistolis usurpatum: et conjungitur — a) Cum Adjectivis. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 40. Nam benignitas quidem hujus oppido ut adolescentuli est. h. e. admodum. *Sic Liv.* 42. 28. In Fulvii (locum) pontifex (M. Domitius) Enobarbus oppido adolescens sacerdos lectus. *Ter. Heaut.* 4. 2. Ita hæc re in angustum oppido nunc meæ coguntur copiæ. *Id. ibid.* 4. 4. 12. Dic, me hic oppido esse invitam. *Id. Phorm.* 2. 2. 3. Oppido iratus. *Cic.* 2. *Orat.* 64. 259. Minus vetus oppido ridiculum. *Id.* 14. *Fam.* 4. a med. Servirent præterquam oppido pauci. *Id.* 3. *Fin.* 10. 33. Eorum delinitiones paullum oppido inter se differunt. — In hoc lusit *Apulejus* de *Mag.* Lignum a me toto oppido, et quidem oppido quesitum. — b) Cum Adverbiis. *Plaut. Merc.* 2. 1. 21. Oppido hercle bene velle illi visus sum. *Id. Most.* 1. 2. 55. Illico oppido. *Ter. Adelph.* 3. 2. 24. Oppido oportune te obtulisti mi obviam. — c) Cum Verbis. *Plaut. Aulul.* 3. 1. 5. Totus doleo atque oppido perii. *Id. Amph.* 1. 1. 143. Oppido interii. — d) *Oppido* quam dicitur, sicut sane quam, nimis quam, admodum quam, et magis auget. *Liv.* 39. 47. Pleraque oppido quam parva erant. *Id.* 36. 25. Quia Lamia quum posita est in tumulo, tum regionem maxime Orta spectat oppido quam breve intervallum videtur. Ita ex optimo *Cod. Gollorus*; alii aliter leg. *Vitruv.* 8. 3. circa med. Foniculus oppido quam parvus. *Gell.* 17. 12. Favorinus oppido quam libens in eas materias dicebat. Adde *eum.* 15. 30. et 16. 7. — e) Apud *Comicos* est vero, maxime, in responsionibus. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 29. *ms.* Patri aurum omne cum ramento reddidit. *canv.* reddidi-

sti? *MNE.* reddidi. *CHRY.* omne na? *MNE.* oppido. *Ter. Phorm.* 5. 8. 12. estne ita, ut dixi, liberalis? *D.* oppido.

OPPIDULUM, i, n. 2. *deminut.* parvum oppidum, *castelletto, piccola terra, πολιχύν, χωρίον.* *Cic.* 10. *Att.* 7. Nec tamen in acie, sed Melitæ aut alio in loco simili oppidulo futurum puto. Adde *eumd.* 2. *ad Q. fr.* 12. Et *Horat.* 1. *Sat.* 5. 87. Mansuri oppidulo, quod versa dicere non est.

OPPIDUM, i, n. 2. Genit. plur. num. *oppidum* pro *oppidorum* est *Sulpicii* apud *Cic.* 4. *Fam.* 5. Quum uno loco toto oppidum cadavera projecta jaceant. — Ratione habita etymi, *Varro* ait 5. *L. L.* 141. *Müll.* *Oppidum* ab *opi* dictum, quod munitur opis causa, ubi sit, et quod opus est ad vitam gerendam ubi habitent tuto: vel oppida, quod opere munitur mœnia, quo inunitus essent). Hæc quoque ex vulgatis libris addidit *Forcellinus*, quæ uncis inclusimus: quæ vero sic se habent apud *Müllerum*: Uti haberent tuta oppida quod operis muniebant, mœnia dicta. Quo inunitus esset quod exaggerabant. aggeres dicti. *Cicero* apud *Festum* p. 202. 25. *Müll.* (*V.* tamen *Mülleri* adnotat. ad h. l.) dictum putat ab eo, quod opem det eo confugiens: vel quod, ut ipse addit, ibi homines opes suas conferant. Ex his apparet, quid sint secuti, qui unico *p* scribunt: quibus etiam favet antiquus mos, nullas geminandi consonas. Ea tamen scriptio, quæ *p* geminat, tutior est et multo usitatior. *V. Cellarii Orthogr. rat.* T. 2. p. 1149. n. 16. — Ceterum ¶ 1. Stricto sensu *oppidum* est locus mœnibus conclusus, in quem homines multi habitandi causa conveniunt, πόλις (II. *ciuitas, castello, terra, luogo murato*; Fr. *ville*; Hisp. *ciudad, castillo*; Germ. *d. Stadt*; Angl. *a walled town, burgh*). Usurpatur — a) Generatim a Latinis de aliis urbibus præter Romam dicitur. *Ennius* apud *Priscian.* 9. p. 868. *Putsch.* Deque totandis agros lætos, atque oppida cepit. *Cic.* *ad Pompej. post ep.* 11. l. 8. *ad Att.* Etsi præsidia in oppidis nulla sunt. *Id.* 6. *Verr.* 33. 72. Segesta est oppidum per vetus in Sicilia. *Virg.* 2. *G.* 176. *Ascræumque cano Romana per oppida carinen.* *Sueton.* *Oth.* 1. Urbe (*h. e. Roma*) oppidove ullo. — Interdum peculiari nominata additur. *Nepos Cim.* 3. *extr.* In oppido *Citio* est mortuus. et *ibid.* 2. *Oppidum Ampbipolim* constituit. Sic dicimus urbem *Romam, flumen Rhenum*, etc. — b) Speciatim de ipsa quoque Roma, qua cingitur mœnibus, usurpatum legitur. *Varro* 6. *L. L.* 14. *Müll.* *Liberalia dicta*, quod per totum oppidum eo die sedent sacerdotes *Liberi*, etc. *Liv.* 42. 36. Per idem tempus legati ab rege *Perseo* venerunt: eos in oppidum intromitti nun placuit, etc. *Martial.* 10. 30. Vos, quum seve i fugit oppidum *Martis*, etc. *h. e. Romam.* *Nepos Militiæ.* 4. et *Themist.* 2. *extr.* oppidum absolute vocat ipsas Athenas, caput reipublicæ, et *Pelop.* 1. ipsas Thebas, Thebanorum primariam urbem. Hæc autem Græcorum imitatione dicuntur, quibus ævo eodem modo usurpatur. ¶ 2. Latiori sensu *oppidum* Britannii vocant quum silvas impeditas vallo atque fossa munitur, quo, incursumus hostium vitandæ causa, convenire consueverunt. *Cæs.* 5. *B. G.* 21. ¶ 3. *Oppidum* etiam dictum fuit locus in circo, unde quadrigæ emittebantur, qui et *carceres*: quia prope muros olim fuit. *Nævius* apud *Varron.* 5. *L. L.* 15. 3. *Müll.*; et *Paul. Diac.* p. 184. 5. *Müll.*

OPPIGNÉRATOR vel obpignerator, ôris, m. 3. *pigneratario*, qui pignus pro re, vel pecunia data accipit. *Augustin.* *Ep.* 215. Quum frater noster *Fascius* debito decem et septem solidorum ab oppigneratoribus urgeretur, ut redderet.

OPPIGNÉRO vel obpignero, as, avi, âtum, are, a. 1. (ob et pignero) aliquid pignori dare, *impignare, dare in pigno, ἐνυχαρίζω.*

1.) Proprie. *Cic. Sext.* 51. 110. Libelli pro vino etiam sæpe oppignerabantur. *Martial.* 2. 57. Oppigneravit *Claudii* modo ad mensam *Vix octo nummis annulum, unde cœnaret.*

II.) Translate. *Ter. Heaut.* 4. 5. 46. Num illa oppignerare filiam meam, me invito, potuit? *Seneca* 3. *Benef.* 5. Nemo non deditum se et devotum professus est: et si quod est humilium verbum, quo se oppigneraret, invenit.

OPPILATIO vel obpilatio, ônis, f. 3. obstructio, ἐμφορaxis, ut *Oppilatio narium*, apud *Scribon. Compos.* 47.

OPPILATUS vel obpilatus, a, um. *V.* voc. seq.

OPPILO vel obpilo, as, avi, âtum, are, a. 1. Part. *Oppilatus*. — *Oppilare* est occludere, ἀμφοτέρω serrare: a πῖλω constipo; vel quasi pillâ objectâ claudo. *Lucret.* 6. 724. Est quoque uti possit magnus congestus arenæ fluctibus adversis oppilare ostia contra. *Cato R. R.* 100. *Metretam novam amurca* colluito, oppilato, agitatoque diu. Alii omittunt *oppilato*; at *Schneiderus* primus ex *Pontedera* in textum admisit. *Cic.* 2. *Phil.* 9. 21. Scalis tabernæ oppilatis.

OPPLEO vel obpleo, ples, plēvi, plētum, plere, a. 2. (ob et simpl. inusit. pleo). Part. *Oppletus* 1. et II.; *Oppletendus* apud *Gran. Lirini.* edente *Pertz.* p. 31. Nec *opples* sunt bujusmodi cognitionibus chartulæ. — *Opplere* est circumquaque, sive maxime implere, ἐμπλήρωσω.

I.) Proprie. *Plaut. Truc.* 2. 6. 42. *Oppletia tritici granaria.* *Id.* *ibid.* v. 41. *Ædes* opplere spoliis. *Varro* 1. *R. R.* 8. 5. Nisi totas vineas oppleris in scupulis, pro *oppleseris*, syncope. *Liv.* 1. 46. *Nives jan* omnia oppleverunt. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 6. 5. (15). *Oppletum unda navigium.* *Alter Plin. Paneg.* 22. *Videres referta tecta et laborantia, oppletas undique vias. piene di gente.*

II.) Translate. *Varro* 3. *R. R.* 4. *extr.* *Alienus odor nares opplet.* — Et figurate. *Plaut. Rud.* 4. 1. 14. *Jam meas opplebit aures sua vaniloquentia.* *Id. Pseud.* 2. 1. 14. *Me et omnes meos præda onerabo atque opplebo.* *Cic. post redit. in senat.* 4. 10. *Quorum mentes angustæ, humiles, prævæ, oppletæ tenebris ac sordibus.* *Id. 2. Nat. D.* 24. 63. *Nam vetus hæc opinio Græciam opplevit.*

OPPLETUS vel obpletus, a, um. *V.* voc. præced.

OPPLORO vel obploro, as, are, n. 1. *καταδύρωμαι*, contra ploro, plorando obtundo. *Cic.* 4. *Hærenn.* 52. 65. *Ac vos auribus meis opplorare non desinitis?*

OPPONO vel obpono, pōnis, pōstii, pōsītum, pōnere, a. 3. (ob et pono). Præter. perf. *oppositi* legunt plerique apud *Plaut. Curc.* 2. 3. 77; *V.* infra sub 11. 1. — *Oppostus* per synopen. *Lucret.* 4. 150. *At quum splendida quæ constant, opposta fuerunt.* *Al. leg.* *opposita*. — Part. *Opponens* 11. 2.; *Oppositus* I. a., II. 1. et in fin.; *Oppositor* I. b. — *Opponere* est contra ponere, ex adverso statuere, obijcere, ἀντιστημι (II. *opporre, contrapporre*; Fr. *mettre, placer devant, en face, ou contre*; Hisp. *poner, meter, colocar ante, contra*; Germ. *gegen, vor, an etwas hinsetzen, stellen, legen, halten*; Angl. *to place against, oppose*).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Ovid.* 4. *Fast.* 177. *Trojæ spectare ruinas* Non tulit: ante oculos opposuitque manus. *Sic* 3. *ibid.* 45. *Vestæ simulacra feruntur Virginæ oculis opposuisse inanus.* *et 2. Met.* 276. *Opposuitque inanus fronti.* *Petron. Satyr.* 96. *Alternos opponere foramini oculos.* *h. e. ponebam contra forameo, applicabam foramini.* *Horat.* 1. *Sat.* 9. 76. *licet antestari?* ego vero *Oppono auriculam.* *h. e. præbeo admovendo caput.* *Ovid. Heroid.* 17. 7. *Nec tibi diversa quamvis e gente venires, Oppositas habuit regia nostra fores. chiuse a te in facia.* — b) Speciatim opponi dicuntur, quæ quisque ad se tuendum et hostes arcendos obijcit. *Cæs.* 3. *B. C.* 39. *Turræ ad ipsum introitum portus opponit.* Cf. *Cic. Cæcin.* 8. 21. *Ad unnes introitus armatus homines opponit.* *Id. Cic. Pis.* 33. 81. *Cujus ego imperio non Alpium vallum contra adscensum transgressionemque Gallorum, non Rheni fossam-Germanorum immanissimis gentibus obijcio et oppono.* *Liv.* 5. 5.

Munitiones non in urbem modò, sed in Etruriam etiam spectantes, si qua inde auxilia veniant, opposuere. *Id.* 6. 23. *extr.* *Subsidia Camillus firmat, valldamque stationem pro castris opponit.* *Cic.* 2. *Nat. D.* 52. 129. *Gallinæ pullos quum excluderint, ita tuentur, ut et pennis soveant, ne frigore lædantur, et, si est calor a sole, se opponant.* *Cæs.* 3. *B. C.* 30. *Ut ventibus in itinere se opponerent.* et 45. *Huic suos Cæsar equites opposuit.* *Nepos Eumen.* 3. *Perdiccas unum Eumenem opposuerat Europæis adversariis.* *Tac.* 2. *Ann.* 77. *Si quid hostile ingruat, quam justius arma oppositurum, qui Legati auctoritatem et propria mandata acceperit?*

II.) Translate. ¶ 1. Est deponere, vel rectius contra alium provocantem pignus ponere. *Plaut. Curc.* 2. 3. 77. *Pono pallium: ille suum annulum opposuit.* Est qui leg. *oppositus*: quæ positio invenitur etiam in *oppono, compono, depono*, etc. *Id. Pseud.* 1. 1. 85; et *Ter. Phorm.* 4. 3. 56. *Ager oppositus est pignori ob decem minas.* *Sic Seneca 7. Benef.* 14. *Rebus meis in securitatem creditoris oppositis.* *h. e. in pignus depositis.* *impegnati, et Juvenal.* 11. 17. *Ergo baud difficile est perituram accersere summam Lancibus oppositis.* — Huc pertinet illud *Catulli* 26. 1. *Furi, villula nostra non ad Austri Flatus opposita est, uec ad Favoni; Verum ad millia quindecim et ducentos. O ventum horribilem atque pestilentem! impegnata, ipotocata. Ludit in ambiguo cum prima significatione.* ¶ 2. *Opponere se periculis et similibus, se exponere, espori.* *Cic. Balb.* 10. 26. *Opponere se periculis pro re publica.* *Liv.* 21. 8. *a med.* *Saguntinis pro nudata mœnibus patria corpora opponentibus.* *Plin.* 17. *Hist. nat.* 28. 47. (262). *Nudatas radices hiberno frigori opponunt.* ¶ 3.

De oppositione, quæ verbis fit, — a) *Opponere* est verbis obijcere, b. e. verbis proponere, ponere ante oculos, vel animum, *mettere innanzi.* *Cic. Quinct.* 14. 47. *Pericula intendantur, formidines opponantur, ut victus et perterritus ipse cedat.* *Id. Sext.* 19. 42. *Eos, qui plurimum possent, opponi omnibus contionibus, falso, sed formidolose tamen, auctores ad perniciem meam.* Cf. *Virg.* 2. *En.* 127. *Prodere voce sus quemquam, aut upponere morti.* — b) Item est interponere, *interporre.* *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 20. 64. *Auctoritas tanta plane me movebat, nisi tu opposuisses non minorem tuam.* *Id.* 5. *Ferr.* 57. 131. *Quum decumani aratoribus ad pactiones faciendas non suam vim, sed tuum scelus ac nomen oppouerent.* — c) De oppositione in disputando. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 42. 131. *Introducebat Carneades, non quo probaret, sed ut opponeret Stoicis, summum bonum esse frui iis rebus etc.* *Id.* 2. *Phil.* 4. 8. *Sed quid opponas tandem, si negem, me unquam istas litteras ad te misisse?* *Liv.* 44. 39. *a med.* *His difficultatibus illud opponitur: Quid si etc? — d) Item est in excusationem afferre, prætexere, *portare in excusa.* *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 10. *Opposuiti semel Ciceronis nostri valetudinem: conticui.* *Id.* 3. *Off.* 10. 41. *de Romulo.* Et tamen muri causam opposuit, speciem honestatis neque probabilem, nec sane idoneam. ¶ 4. Refertur etiam ad comparationem, *mettere a confronto.* *Cæs.* 3. *B. C.* 73. *Ne his rebus terrentur, multisque secundis præliis unum adversum, et id mediocre, opponerent.* *Phædr.* 2. *epil.* *Quod si labori favorit Latium meo, Plures babebit, quos opponat Græciæ.* ¶ 5. *Opponi* est etiam adversari, contrarium esse. *Cic.* 2. *Orat.* 83. 339. *His quatuor causis totidem medicinæ opponuntur.* *Id.* 3. *Fin.* 12. 40. *Nunc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur.* ¶ 6. *Opponere alicui jusjurandum, h. e. imponere, adigere.* *Paul. Dig.* 37. 14. 6. *extr.* *Remittitur jusjurandum, quod liberto in hoc oppositum est.* ¶ 7. Nonnullis est etiam apponere, imponere medendi causa, *applicare.* *Nigidius* apud *Gell.* 7. 9. *Serpens si memordit, gallina deligit, et opponitur.* *Cato R. R.* 157. *Luxatum si quod est, brassicam tritam opponit: cito sanum faciet.* et *ibid.* in fin. *Deinde pestigini parce brassicam opponito: sanam faciet.* *Al. u-**

bique leg. apponito. — Hinc Part. præter. pass.,
cujus exempla supra retulimus,

Oppositus, a, um, adjective quoque usurpatur, et est contra positus, objectus, *opposto, contrapposto*, ut apud Cic. *Fontey.* 1. 3. Propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum et objectum. *Id.* 2. *Off.* 4. 14. Moles oppositæ fluctibus. *Id.* 2. *Divinat.* 6. 17. Luna opposita soli. *Tubero* apud *Gell.* 6. 4. *de Regulo.* Adversus ictus solis oppositum continebant, atque intendere in cælum oculos cogebant. *Ovid.* 14. *Met.* 147. Oppositamque petens contra Zancleia saxa, Rhegionem ingreditur. *posta a dirimpetto.* — Cum infinito. *Lucan.* 1. 463. Et vos crinigeros bellis arcere Caycos Oppositi. — Hinc

Oppositum, i, n. 2. absolute, substantivorum more. *Gell.* 16. 8. *a med.* Omnia quæ disjunguntur, pugnantia esse inter sese oportet, eorumque opposita (*ἀντιθέμενα* Græci dicunt) ea quoque ipsa inter sese adversa esse. *et mox.* Sic uti hoc est, in quo quæ opposita, non sunt contraria: aut curris, aut ambulans, aut stas; nam ipsa quidem inter sese adversa sunt, sed opposita eorum non pugnant: non ambulare enim, et non stare, et non currere contraria inter sese non sunt. *Opposita* hoc loco sunt, quæ in scholis dicunt contradictoria.

OPPORTO vel *oportio*, as, are, a. 1. contra portare. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 11.

OPPORTUNĒ vel *obportune*, adverb. Comp. *Opportunus* et *Sup. Opportunissime.* — *Opportune* est idem ac *commode*, loco et tempore, *opportunamente, a tempo e luogo, εὐκαιρος.* *Ter. Adelph.* 1. 2. 1. et 2. 4. 2. *Ehem,* opportune: te ipsum quaerito. *Id. Andr.* 2. 2. 8. Ambo opportune: vos volo. *Cic.* 1. *Nat. D.* 7. 16. Atqui mihi quoque videor venisse opportune. *Id.* 1. *Fam.* 9. *ante med.* Accidere opportunius nihil potest. *Cæs.* 3. *B. C.* 101. Nunciis opportunissime alatis. *Liv.* 32. 18. Anticyra ad id opportunissime sita visa est *V.* et *voc.* seq. sub 2.

OPPORTUNITAS, atis, f. 3. (opportuus). ¶ 1. Generatim est commoditas, apta ratio loci, temporis et personarum, *opportunitas, εὐκαιρία.* *Cic.* 3. *Fin.* 14. 45. Et quemadmodum opportunitas (sic enim appellemus *εὐκαιρίαν*) non lit major productione temporis. *Sall. Jug.* 6. *Opportunitas* ætatis. *Cæs.* 3. *B. G.* 19. loci. — *Cic.* 1. *Legg.* 9. 27. Omitto opportunitates habilitatesque reliqui corporis. *h. e.* aptitudines, ut interpretatus est *Forcellinus*, qui hunc locum singulari paragrapho distinxit. *Id.* 1. *Nat. D.* 33. 92. Considerantes, quæ sit utilitas quæque opportunitas in homine membrorum. — Pro facilitate. *Plin.* 1. *Ep.* 24. Tranquilli stomachum multa sollicitant, vicinitas urbis, opportunitas viæ. ¶ 2. Specialim est tempus opportunum; hinc opportunitate venire, *venire a tempo.* *Plaut. Epid.* 2. 2. 19. Optima opportunitate ambo autem venistis. *Cf. Cic.* 1. *Off.* 40. 142. Scientia opportunitatis idoneorum ad agendum temporum. — *Opportunitas* veluti dea habetur apud *Plaut. Pseud.* 2. 3. 3. Nam ipsa mihi Opportunitas non potuit opportunius advenire, quam hæcæ allata est mihi opportune epistola. ¶ 3. Concreto, uti ajunt, sensu est utilitas. *Cic. Amic.* 6. 22. Tales igitur inter viros amicitia tantas opportunitates habet. *Cæs.* 3. *B. G.* 17. *extr.* Nisi equo loco, aut opportunitate aliqua data, legato dimicandum non existimabat.

OPPORTUNUS vel *obportunus*, a, um, adject. Comp. *Opportunior* 1. et 4.; *Sup. Opportunissimus* 1. — *Opportunus* (ex *ob* et *portus*, quasi *ob*, seu ante *portum* situs, ut proprie de loco dicitur, inquit *Voss* in *Etymol.*, in quo navigantes portum in propinquo habent) est idoneus, commodus, pro desiderio et in tempore obtinens, *εὐκαιρος, ἔγκαιρος* (It. *opportuno, comodo, proprio, a proposito*; Fr. *commode, avantageux, favorable, opportun*; Hisp. *comodo, conveniente, oportuno*; Gerin. *bequem, gelegen, günstig, passend*; Angl. *commodious, fit, convenient, suitable, proper, seasonable, opportune*). ¶ 1. Generatim. *Cic.* 1. *Off.* 40. 142. Tempus actionis

opportunum, Græce *εὐκαιρία*, Latine appellatur occasio. *Id. Rosc. Am.* 24. 68. Locus opportunus captus est ad eam rem. *Tac.* 4. *Ann.* 24. Locorum opportuna permuniuit. *Cic.* 7. *Fam.* 7. Imperatorem liberalissimum, ætatem opportunissimam, commendationem certe singularem habes. et 10. *ibid.* 16. Nihil ne tempore quidem ipso opportunius accidere vidi, quam tuas litteras. *Sall.* in *epist. Mithr. ad Arsac.* sub *init.* Tibi perpetua pace frui liceret, nisi hostes opportuni et scelestissimi. *h. e.* qui quasi ante portum sunt, i. e. vicini et prope instantes inpetunturque micantes. ¶ 2. Specialim aliquando ponitur pro utili, utile, *giuevole.* *Cic. Amic.* 6. 22. Ceteræ res, quæ expetuntur, opportunæ sunt singulæ rebus fere singulis: amicitia res plurimas continet; quoque te veriter, præsto est. ¶ 3. Item pro apto, idoneo. *Ter. Eun.* 5. 9. 47. Ad omnia hæc magis opportunus, nec magis ex usu tuo, nemo est. *Lucret.* 6. 317. Opportuna fuit si forte et idonea flammis. ¶ 4. Item in malam partem, pro obnoxio, exposito, *esposto, soggetto.* *Liv.* 6. 24. Romanus cedentem hostem effuse sequendo, in locum iniquum pertractus, opportunus huic eruptioni fuit. Adde *eumd.* 1. 54. *ad fin.* *Cels.* 2. 10. *a med.*; et *Plin.* 9. *Hist. nat.* 31. 51. (98). Opportunus injuriæ. *Liv.* 7. 23. Percussos pavore rata, simul opportunoeris, quod intenti tum maxime operi essent. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 12. (68); et *Cels.* 1. 5. *ad fin.* Opportuniora morbis corpora. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 31. (172). Structura rimis opportuna. *Liv.* 25. 30. Opportuna loca dividenda præfectis esse.

OPPOSITĒ vel *obposite*, adverb. ex *opposito, oppositamente*, in *opposizione*, *ἀντιθέμενος.* *Boeth. Analytic. prior.* 2. 8. p. 509. Differt autem *opposite*, aut contrarie convertere conclusionem.

OPPOSITIO vel *obpositio*, onis, f. 3. *opposizione, ἀντίθεσις*, actus opponendi, *oppositus.* *Cic.* 1. *Invent.* 28. 42. Disparatum est id, quod ab aliqua re per oppositionem negotiationis separatur, hoc modo: sapere, non sapere. *Gell.* 6. 1. Quid fortitudo intelligi posset, nisi ex ignavie oppositione?

OPPOSITUM vel *obpositum*, i, n. 2. et **OPPOSITUS** vel *obpositus*, a, um. *V. OP- PONO.*

OPPOSITUS vel *obpositus*, us, in. 4. ¶ 1. Generatim est *oppositio, opponimento, opposizione.* *Cic. Marcell.* 10. 32. Non modo excubias et custodias, sed etiam laterum nostrorum oppositus et corporum pollicemur. *Sil. It.* 10. 242. dum consternata moratur Argina, et oppositu membrorum sistere certat. ¶ 2. Specialim est *obpositus, interpositio.* *Plin.* 2. *Hist. nat.* 71. 73. (181). *Oppositus* globi noctem afferente. *Gell.* 4. 5. Inferior locus, quem sol oppositu ædium nunquam illustraret. ¶ 3. Item actus, quo quid in oratione allatum est contra, *contrapposizione.* *Gell.* 14. 5. *ad fin.* Quin ille paulisper *oppositus* horum vocabulorum commotus reticisset.

OPPRESSIO vel *obpressio*, onis, f. 3. actus opprimendi, *pressione.*

I.) Proprie. *Viruv.* 10. 3. 3. *Schneid.* Oneris *oppressio.* Ita legit etiam *Schneiderus*, *quamquam in eadem paragrapho simplex pressio pluries occurrit.* Certior est lectio apud *Ciel. Aurel.* 4. *Tard.* 3. n. 26. Tum quum omnis fuerit folliculus complicatione vacuatus, sive oppressione manus relusus quo medicamina pervenisse sentiemus, erit etc. *Capell.* 1. p. 20. *Despuens (mare ad litus)* divitias oppressione præstitas. *h. e.* naves opprimendo. *Theod. Priscian.* 4. p. 316. *bis retro ed. Ald.* Necessarium materix tenduntur et oppressionem ventis perurguntur.

II.) Translate. *Ter. Adelph.* 2. 2. 29. Hoc incipere. *Eschinum*, per oppressionem ut hanc mihi eripere postulet? *cogliendomi ille strette.* *Supra* dixerat v. 20. O scelera! illud vide, ut in ipso articulo *oppressio* sit. *Cic. Dom.* 3. 5. Obsessio temporum, occupatio fori, *oppressio curiæ.* *h. e.* subita invasio. *Id.* 3. *Off.* 21. 83. Probat legum et libertatis interitum, earumque

oppressionem tetram et detestabilem, gloriosam putat. *oppressione.*

OPPRESSIUNCULA vel *obpressiuacula*, æ, f. 1. deminut. parva *oppressio, compressioncella.* *Plaut. Pseud.* 1. 4. 65. Teneris *labelia molles morsiuiculæ, papillarum horridularum obpressiuiculæ.*

OPPRESSOR vel *obpressor*, aris, m. 3. *oppressore*, qui opprimat. *Brutus* ad *Cic.* 1. *ad Brut.* 16. circa *med.* Ut vindices et oppressores dominationis salvi siat.

OPPRESSUS vel *obpressus*, a, um. *V. OP- PRIMO.*

OPPRESSUS vel *obpressus*, us, m. 4. *pressio, oppressio* In Ablat. sing. *Lucret.* 1. 851. Nam quid in oppressu valido durabit eorum? *Sidon.* 9. *Ep.* 11. *ad fin.* Si savei montis oppressu fontium conditorum vena celetur.

OPPRIMO vel *obprimo*, primis, pressi, *pressum, primere*, a. 3. (*ob* et *premo*). Part. *Oppressus* in omnibus fere paragr.; *Oppressurus* II. 3. et 4.; *Opprimendus* I. 1. et II. 4. — *Opprimere* est idem quod *premere*, contra aut valde *premere, comprimere, καταπίεσις* (It. *premere, calcare, comprimere, opprimere*; Fr. *presser, comprimer*; Hisp. *comprimir, apretar, oprimir, estrechar*; Gerin. *herab-oder niederdrücken, zubrücken, zuhalten*; Angl. *to press, press or bear down, press strongly or against, oppress*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cato R. R.* 16. Taleam demittit opprimitoque pede. *Lucan.* 3. 678. et vulnera læva Oppressere manu. *Ovid.* 3. *Art. am.* 721. Vidit ut oppressam, vestigia corporis, herbam, calcata. Sic *Martial.* 14. 159. *Oppressa* pluma. *scil.* calcata, seu lecti. *Cic. Cluent.* 40. 110. Quid Rostra jaudium vacua locumque illum a tribunicia voce desertum oppresserat. *h. e.* calcaverat, occupaverat, pede presserat. *Id.* 2. *Divinat.* 23. 51. Quomodo potuit terra oppressus vivere? *Cf. Virg.* 1. *Æn.* 133. Fluctibus oppressos Troas cælique ruina. *Gell.* 10. 6. Majore copia populi oppressa. *stretta dalla calca.* *Seneca Herc. Fur.* 52. Vincit et oppressus cætenis. — Sic pro *comprimere, claudere, chiudere.* *Plaut. Asin.* 3. 2. 40.; et *Ter. Phorm.* 5. 7. 97. Os opprime taci. et *Ovid.* 3. *Met.* 295. voluit deus ora loquentis Opprimere: exierat vox jam properata per auras. *Val. Max.* 2. 6. n. 8. Filiarum manus ad supremum opprimendorum oculorum officium advocavit. ¶ 2. Latiore, vel prægnanti, uti ajunt, significatione, est obruere, opprimendo obruere, suffocare, *stiacciare, soffocare.* *Cic.* 2. *Divinat.* 8. 20. Qui (*Dejotarus*) nisi revertisset, in eo conclavi ei cubandum fuisset, quod proxima nocte corruit. Ruina igitur *oppressus* esset. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 4. 21. (70). Sidant rima subito et opprimunt operatos. *Tac.* 6. *Ann.* 50. *extr.* Opprimere sævum injectu multæ vestis. *suffocare.* *Ennius* apud *Cic.* 2. *Orat.* 54. 222. Flamman ure in ardente opprimere. *cludere* et *suffocare.* et *Liv.* 29. 31. Orientem ignem opprimere. ¶ 3. Hinc latissimo sensu est etiam sternere. *Sueton.* *Ver.* 41. Quum annotasset insculptum monumento, militem Gallum ab equite Romano oppressum irahi crinibus. *Val. Flacc.* 3. 24. Oppressit jaculo redeuntem ad frena Leonem.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro *compscere, continere, culibere, reprimere*, atque adeo *tegere, obruere, occultare, frenare, reprimere, nascondere, sopprimere.* *Sall. Jug.* 75. Bomilcare alii- que multis, quos socius insidiarum cognoverat, interfectis, iram oppresserat, ne qua ex eo negotio seditio oriretur. *Seneca Consol. ad Helv.* 16. *nat.* Optimam inter pietatem et rationem temperamentum est et sentire desiderium ut opprimere. *Cic.* 2. *Tusc.* 14. 33. Dolorem opprimi dico patientia. *Liv.* 23. 22. *ad fin.* Ita ejus rei oppressa mentio est. et 38. 50. Oppressit mentionem memoriamque contentionis hujus majas certamen ortum. *Seneca Troad.* 517. Opprimere questus. *h. e.* continere. *Nepos Alcib.* 3. Ne qua repentina vis in civitate existeret, quæ libertatem opprimeret populi. *Id. Dion.* 6. *in fin.* Invidiam non lenire obsequio, sed acerbitate op-

primere studuit. *Justin.* 12. 13. 10. Re vera insidie fuerunt, quarum infamiam successorum potentia oppressit. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 11. 36. Notum iis esse debuit insigne veri: quo obscuro et oppresso, quod tandem sibi verum videbuntur attingere? *Id. Rosc. Am.* 41. 121. Est quiddam, quod occultatur; quod quo studiosius ab ipsis opprimitur et absconditur, eo magis eminet et apparet. — Hinc *litteræ oppressæ* in loquendo, quum earum sonus obscure profertur. *Cic. 1. Off.* 37. 133. Sonus erat dulcis: litteræ neque expressæ, neque oppressæ, ne aut obscurum esset, aut putidum. *borbottate.* ¶ 2. Item pro gravare, affligere, frangere, fere semper passive: ad rem *Cic. Rosc. Am.* 4. 10. Opprimi me onere officii malo, quam etc. *Id. post redit. in senat.* 7. 18. Senatus oppressus et afflictus. *Id. 6. Ferr.* 50. 111. Operi oppressisque contumeliis. et 3. *ibid.* 7. 20. Criminibus et testibus obrutus atque oppressus. *Id. Cluent.* 10. 30. Innocens oppressus et circumventus iudicio. *Auct. B. G.* 8. 5. Oppressi Carnutes hiemis difficultate, terrore periculi. *Liv.* 24. 33. Oppressus metu. *Cæs.* 4. *B. G.* 15. Timore, lassitudine, et vi luminis oppressi perierunt. *Nepos Thrasyl.* 1. Patriam a tyranni oppressam et servitute in libertatem vindicare. *Id. ibid.*; et *Cic. Dom.* 51. 131. Servitute oppressas Athenas tenere. *Cic. 9. Fam.* 14. Oppressus totius corporis doloribus. *Id. 4. Fam.* 6. Opprimor interdum, et vi resisto dolori, quod ex me solatia deficiunt, quæ etc. *Gell.* 17. 10. Oppressus morbo. *Cic. 2. Cat.* 4. 8.; et *Sall. Cat.* 41. ære alieno. *Cic. 2. Cat.* 2. 4. invidia. *Sic Quintil.* 7. 2. 30. Opprimere aliquem invidia. ¶ 3. Item est arripere, in tempore capere, atque adeo occupare, deprehendere, subito invadere, *afferrare, cogiere, sorprendere. Plaut. Asin.* 2. 2. 15. Si mecum occasionem opprimere hanc, quæ obvenit, studet. *togliere, attrappare l'occasione. Ter. Andr.* 1. 3. *in fin.* Conveniam Pamphilum, ne de hac re pater imprudentem opprimat. *colga, sorprenda. Id. ibid.* 1. 2. 10. Id voluit, nos interea occitantes opprimi. *Id. Adelph.* 2. 2. 20. O scelera! illud vide, ut in ipso articulo oppressit! *Plaut. Cas.* 5. 2. 15. Forem obdo, ne senex me opprimat. *Liv.* 26. 12. Rhegium eo cursu contendit, ut prope repentino adventu incautos opprimeret. *Cæs.* 4. *B. G.* 4. Inscios inopinantesque Menapios opprimerunt. *Auct. B. Alex.* 75. Cæsar ueque opinans imparatusque oppressus. et *ibid.* 45. Parabant se Vatiniani repente oppressi. *Cæs.* 7. *B. G.* 46. Tanta fuit in capiendis castris celeritas, ut rex subito in tabernaculo oppressus vi se eriperet. *Sueton. Aug.* 16. Oppressus ex improvise a præfectis Pompei, uno demum navigio ægerrime effugit. *Justin.* 2. 8. 1. Matronas Atheniensem in Eleusinis sacris noctu oppressuri naves conscendunt. *Cic. Rabir. Post.* 10. 27. Qui quum a Mithridate Mytilenis oppressus esset, crudelitatem regis in togatos vestitus mutatione vitavit. *Id.* 15. *Att.* 1. Quum hominem temperantem tantus improvise morbus oppresserit. Cf. *eumd.* 5. *Ferr.* 91. 213. Antonium, quum multa contra sociorum salutem et faceret et cogitaret, in mediis ejus injuriis et cupiditatibus mors oppressit. *Id. Senect.* 14. 49. Quoties illum lux noctu aliquid describere ingressum, quoties nox oppressit, quum mane cæpisset! *Auct. B. G.* 8. 14. Oppressi luce copias instrunt. ¶ 4. Item subigere, vincere, domare, subvertere, ita ut surgere amplius et restituere se quis nequeat: qua significatione usurpatur — a) Sæpissime in re militari. *Cic. Fonte.* 12. 26. Nationem Allobrogum armis conficere atque opprimere. *Id. Mur.* 15. 32. Mithridatem Murena repressum magna ex parte, non oppressum reliquit. et *ibid.* 14. 31. Quam laudem ille, Africa oppressa, cognomine ipso præ se ferebat. *Id. Dom.* 10. 26. Oppressa captique res publica. *Nepos Themist.* 8. Quod societatem cum re Persarum ad Græciam opprimendam fecisset, perge *opprimere e soggiogare. Id. Datam.* 9. Postquam hello eum opprimi non posse animadvertit, insidiis interficere studuit. *Vellej.* 2. 118. 2. Arminius hæud imprudenter speculatus,

neminem celerius opprimi, quam qui nihil timeret. *Cic. 10. Fam.* 20. Qui reliquias hujus belli opprimeret, eum totius belli confectorem fore. *Liv.* 30. 9. Oppressurus navalia castra. — b) In re judiciali et politica. *Cic. Quintil.* 2. 7. Iniquo iudicio opprimere aliquem. *Liv.* 1. 51. Quia pro imperio palam interfici non poterat, oblato falso crimine insontem oppressit. Cf. *Justin.* 3. 1. 6. Rem prodit Artaxerxi, ut pater ejus occisus sit, ut frater falsa parricidii suspitione oppressus, ut denique etc. *Nepos Datam.* 5. Quo facto cuncti ad eum opprimendum consenserant. *a rovinario.* — c) Huc referri possunt et illa *Cic. Divin. in Q. Cæcil.* 14. 44. Numquam me ille opprimet consilio, numquam me ullo artificio pervertet. *mi sopraffara. Id. Rosc. Am.* 13. 36. Hominum perniciosam atque intolerandam potentiam extinguere atque opprimere. *Justin.* 12. 1. 8. Quem motum contractis militibus in ipso ortu oppressit. *Sueton. Tib.* 65. Oppressa conjuratio. *soppressa colla forza. Cic. Amic.* 21. 78. Danda opera est, ne qua anticum dissidia liant: sin tale aliquid evenerit, ut extinctæ potius amicitiae, quam oppressæ esse videantur. *distrutte per forza.* ¶ 5. Item e medio tollere, necare. *Phædr.* 5. 3. Calvi monerit musca nudatum caput. Quem opprimere captus, aiapam sibi dedit gravem. *Sueton. Claud.* 37. Confestimque is pro deprehensio ad pœnam raptus est. Pari modo oppressum ferunt App. Silanum. *Id. Tit.* 6. Suspectissimum quemque sibi hæud cunctanter oppressit. ¶ 6. De eo, qui precibus onerando et obtundendo pervicit, et quod volebat, extorsit. *Plaut. Mil. glor.* 4. 5. 9. Nam si posset ullo modo impetrari, ut abiret, ne te abduceret, operam dedi: verum oppressit.

OPPROBRAMENTUM vel obprobramentum, i, n. 2. idem atque opprobrium. *Plaut. Merc.* 2. 3. 87. Quam opprobrium, atque flagitium muliere inferri domo.

OPPROBRATIO vel obprobratio, ōnis, f. 3. ἐνεδίσιμος, actus opprobrii. *Gell.* 12. 12. Tum Cicero inopinata approbatione permotus, *esprobazione, rinfiaciamento.* et 2. 7. Sine approbatione acerba reprehensionis.

OPPROBRATOR, ōris, m. 3. qui opprobrat, qui exprobrat, ceusor. *Apud de Mag. Ita et tibi umbra ignobilitatis opprobriori obstitit, et ego nunquam studii malefacta ejusdam cognoscere. Oudendorp. leg. a probatore; alii aliter; cl. Quicherat. legit opprobriori, quod probandum videtur.*

OPPROBRATUS vel obprobratus, a, um, f. OPPROBR.

OPPROBRIOSUS vel obprobriosus, a, um, adject. *obprobrioso, opprobrii plenus. Imp. Justinus Cod.* 1. 3. 41. Absurdum clericis est, imroo etiam opprobriosum.

OPPROBRIUM vel obprobrium, ii, n. 2. (ob et probrum) probrum, infamia, dedecus. *ἐνεδίσιμος* (It. *obprobrio, disonore, infamia, vituperio*; Fr. *opprobre, deshonneur, honte, infamie*; Hisp. *oprobrio, ignominia, afrenta, deshonra*; Gerin. *d. schimpfliche Forwurfs, Schimpf, die Beschimpfung*; Angl. *a disgrace, scandal, dishonour, infamy*).

1.) Proprie. *Horat.* 1. *Ep.* 9. 10. majoris fugiens opprobria culpæ. *Nepos Con.* 3. *sub fin.* Vereor, ne civitati meæ sit opprobrium, si etc. *Ovid.* 2. *Trist.* 445. Nec fuit opprobrio celebrare Lycerida Gallo. *Quintil.* 3. 7. 19. Et turpitudinis generis opprobrio multis fuit, et quosdam claritas ipsa notiores circa vitia et invisos magis fecit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 66. (249). Dedecus habetur opprobriumque meritum, falcem ab illa voluere in vite deprehendi.

II.) Translate. ¶ 1. Est convicium, exprobratio, *villania, rinfiaciamento. Horat.* 2. *Ep.* 1. 146. Versibus alternis opprobria rustica fudit. *Id.* 1. *ibid.* 16. 38. Morderi opprobriis falsis. *Ovid.* 1. *Mel.* 758. pudet hæc opprobria nobis Et dici potuisse, et non potuisse referri. *Sueton. Aug.* 53. Domini appellationem, ut maledictum et opprobrium, semper exhorruit. et *ibid.* 7. Pro opprobrio obficere alicui nomen suum. *Quintil. Declam.*

15. 2. Maledictis opprobriisque vulgi pulsari. et *Declam.* 19. 1. Facile prorumpere in opprobria. *Inscript.* apud *Henzen.* 6086. si quis in opprobrium alter alterius dixerit, si multa esto hs xii. n. si quis quinquenniali inter septuages opprobrium aut quid contumeliose dixerit, si multa esto hs. xx. n. ¶ 2. Abstractum pro concreto, uti ajunt, dicitur de homine, qui opprobrio est. *Catull.* 28. 14. At vobis mala multa dii deæque Dent, opprobria Romuli Remique. *Tac.* 3. *Ann.* 66. Opprobrium majorum Mamerceus.

OPPROBRO vel obprobrio, as, avi, ōtum, are, a. 1. (ob et probrum). Part. *Opprobratus.* — Opprobriare est opprobrii dare, obficere, *rinfiaciare, villaneggiare, esprobare, ενεδίσιω. Paul. Diac.* p. 187. 9. Müll. Opprobriare probrum obficere. *Plaut. Most.* 1. 3. 143. Egone id esprobrem, qui mihi meti cupio id opprobriarier? *Id. Truc.* 2. 2. 25. Rus tu mihi opprobriarier? *Gell.* 17. 1. *in fin.* Ut opprobriaret adversarius. *Id.* 3. 5. *in lemmate.* Mollitia cuidam opprobriata acerbè simul et festivè.

OPPEGNATIO vel obpugnatio, ōnis, f. 3. actus oppugnandi, *oppugnazione, attacco, assalto, κολλορκησις.*

1.) Proprie. *Cic. 1. Orat.* 48. 210. De signorum collationibus, de oppidorum oppugnationibus. *Liv.* 4. 29. Non sequitur oppugnatio est, quam pugna fuerat. *Cæs.* 5. *B. G.* 36. Oppugnationem sustinere. *Cic. Cat.* 9. 20. inferre. et *ibid.* propulsare. *Tac.* 13. *Ann.* 41. incipere. et 15. *ibid.* 16. relinquere. *Sall. Jug.* 27. *in fin.* Ab oppugnatione desistere.

II.) Translate de accusatione et insectatione forensi. *Cic. Fatin.* 2. 5. Veterem meum amicum defendendum, quum in hac civitate oppugnatio soleat, qua tu nunc uteris, nonnumquam, defensio nunquam vituperari. *Adde eumd.* 2. *ad Q. fr.* 8.

OPPEGNATOR vel obpugnator, ōnis, m. 3. qui oppugnat, *oppugnatore, assaltore, κολλορκησις.*

1.) Proprie. *Cic. 12. Phil.* 3. 8. Hostis et oppugnator patriæ Antonius. *Tac.* 3. *Hist.* 71. Ignem tectis oppugnatores iniecerunt.

II.) Figure. *Cic. Planc.* 31. 76. Meæ salutis non modo non oppugnator, sed etiam defensor fuit.

OPPEGNATORIUS vel obpugnatorius, a, um, adject. ad oppugnationem pertinens. *Vitruv.* 10. 22. Hostes cumparant res oppugnatorias. *Adde eumd.* *ibid.* 19.

OPPEGNATRIX vel obpugnatrix icis, f. 3. quæ oppugnat. *Augustin.* *Serm.* 30. Hæc est enim salus animarum, dissipatrix vitiorum, restauratrix virtutum, oppugnatrix dæmonum.

OPPEGNATUS vel obpugnatus, a, um, f. voc. seq.

OPPUGNO vel obpugno, as, avi, ōtum, are, a. 1. Part. *Oppugnans, Oppugnaturus* et *Oppugnandus* sub A I; *Oppugnatus* sub A. I. et II. — Oppugnare duo diversa significat, prout est A) A verbo *pugno*, as; vel B) A nomine *pugnus*, i.

A) Oppugnare, ex ob et verbo *pugno*, est contra pugnare, armis aggredi, oppugnationem inferre: cui contrarium est *propugnare*, ut apud *Gell.* 9. 1. Oppidum a Metello oppugnari: contra ab oppidanis desperare et muris propugnari. Gr. *πολιορκείω, πολεμῶ* (It. *assalire, attaccare, combattere, oppugnare*; Fr. *combattre, attaquer, assaillir, assiéger*; Hisp. *combatir, atacar, siliar*; Gerin. *angreifen, bekämpfen, belagern, bestürmen*; Angl. *to fight against, assai, attack, assault, combat, engage, try to take by force, stoum*).

1.) Proprie. *Cic.* 2. *Fam.* 10. Ibi quintum et vigesimum jam diem aggeribus, vinis, turribus oppugnabam oppidum munitissimum Pindenisum, tantis operibus tantoque negotio, ut etc. *Id. pro leg. Manil.* 8. 20. Urbe obsessa et oppugnata vehementissime. *Id. Harusp. resp.* 4. 6. Carthaginem a multis imperatoribus obsessam, oppugnatam, labefactam, pæne captam aliquan-

do, solus evertit. *Cæs. 7. B. G. 41.* Summis copiis oppugnata castra. *Sic Id. 6. ibid. 41.* Germani castra oppugnati. et 5. *ibid. 21.* Oppugnare locum. et 2. *ibid. 6.* magno impetu oppidum. et 1. *ibid. 44.* Omnes Galliae civitates ad se oppugnandum venisse, ac contra se castra habuisse. *Justin. 9. 5. 4.* Sive adjuvandum ea manu rex oppugnante aliquo foret. *Tac. 3. Hist. 30.* Magna pars Italiae stato in eosdem dies mercatu congregata: quod defensoribus auxilium ob multitudinem, oppugnantibus incitamentum ob praedam, erat. *Liv. 2. 11.* Consitiis ab oppugnanda urbe ad obsidendam versis. *Propert. 3. 9. 13.* Ausa ferox ab equo contra oppugnare sagittis Meotis Danaum Penthesilea ratus. *Gell. 6. 3.* Serpens ballistas et catapultis die oppugnatus.

II.) Translate. ¶ 1. Saepe transfertur ad civilem et forensis insectationem, accusationes, inimicitias, persequitare, accusare, travagliare, far guerra, impugnare. *Cic. 5. Fam. 2. a med.* Quare ego non oppugnavi fratrem tuum, sed fratri tuo repugnavi. *Id. Quint. 12. 40.* t. redamus hoc, Sex. Naevium, cuius caput oppugnet, ejus auribus peperisse. *Sall. Cal. 49.* Piso oppugnatus in judicio repetundarum. *Metell. ad Cic. 5. Fam. 1.* Metellum fratrem ob dictum capite et fortunis per te oppugnatum iri. *Id. 1. ibid. 1.* Regis legatus aperte pecunia nos oppugnat. *Id. 2. Orat. 38. 161.* Carneades nullam unquam in illis suis disputationibus rem defendit, quam non probavit: nullam oppugnavit, quam non evertit. *Id. Orat. 66. 223.* Clandestinis consiliis oppugnare aliquem. *Id. Cæcin. 24. 67.* verbis aequitatem. *impugnare, far contro. Plaut. Most. 3. 1. 154.* Oppugnare consilia alicujus. *tentar di rompere i disegni, frastornare, impedire. et Bacch. 5. 2. 52.* delictum aliquod. *persequitare. Propert. 2. 12. 45.* Roma propriis circum oppugnata triumphis. ¶ 2. Est etiam idem ac repugno, resisto. *Coripp. 4 Joanneid. 468.* sonipes celer æquore toto Oppugnat frenis.

B) Oppugnare, ex ob et nomine pugnis, est pugno tundere. *Plaut. Cas. 2. 6. 59.* Malo, Chalino, tibi cavendum censeo. *cha.* temperi postquam oppugnatum est os.

OPPUTO vel obputo, as, are, 1. 1. (ob et puto) tagliare, potare, idem quod puto, h. e. arborum ramos cædo. *Plin. 17. Hist. nat. 21. 35. (156).* Opputatur autem quicquid proximo tulit fructum.

OPPUVIAT verberat. *Paul. Diac. p. 104. 4.* Müll. Alii leg. obpuvit. Hinc obpuvia vel oppuvium, verberatio, verber. *Afranius:* Obpuvii pueri coercentur. Ita Lexicographi: et videtur hujus fragmenti vestigia esse in ipsis *Paul.* verbis, ubi ait: Obpuviate verberat, a puviendo, id est feriendo. Unde pueri, quod puvendo (*Müllerus* leg. puviendo) coercentur, id est plagis, unde et pavimenta. *Legunt alii:* Unde pueri, quod obpuvii coercentur. *V. Jan. Douzam ad fragm. Lucil. n. 88.* Aliter tamen sentit *Müllerus, l. c.*

OPPUVICUM vel obpuvium. *V. voc. præced.*
OPPRIMENTUM. *V. OPERIMENTUM.*

OPS, opis, f. 3. Olim vox fuit adjectiva, opulentum significans, ut *Festus p. 190. 18. Müll.* docet: unde ejus contrarium *inops. V. COPS.* Fuit etiam ops auxilium ferens. Unde *Accius* apud *Priscian. 7. p. 752. Putsch. de Hercule.* Quorum genitor fertur esse ops gentibus. Potest tamen, inquit *Priscian.*, etiam feminino genere hic intelligi figurate conjunctum masculino, ut si dixisset: Quorum genitor auxilium fuit gentibus. — Verum tum hæc significationes, tum usus recti casus, atque etiam dativi, jam obsolevit, solumque *ops, opem, ope* remansit: cf. *Phocæ art. p. 1709. Putsch.* In plurali autem numero *opes, opum, opibus* frequentissime usurpantur. — Ratione habitæ etymol., *ops* est a themate *op*, quod cum verbis *opus, copia, opulens* est conjungendum; vel, ut aliis placet, ab *Ops*, quæ est terra, cuius sunt omnia, unde dicescimus, fruges, pecora, pecunie etc. — Ceterum *ops* est vis, facultas, potentia, virtus, seu quicquid, ad ea, quæ grandia et maximi momenti sunt, perficienda plurimum confert (*It. forze, potere, potenza, facoltà, mezzi potenti a compiere cose grandi; Fr. force, puissance,*

puvoir, faculté, moyen, ressource; Hisp. fuerza, potencia, poder, dominio, facultad, medios; Germ. die Macht, das Vermögen, überhaupt jedes Mittel zur Ausrichtung grosser und wichtiger Dinge; Angl. power, weight, influence, authority, forces, resources.)

I.) Proprie. ¶ 1. Quoniam omnia regina pecunia donat, ut ait poeta, *opes* in plur. num. sunt divitiarum, opulencia, ricchezze, facoltà, beni, averti, πλοῦτος. *Ennius* apud *Cic. 3. Tusc. 19. 44.* Pol mihi fortuna magis nunc desit, quam genus. Namque regnum suppetebat mi, ut scias, quanto e loco, Quantis opibus, quibus de rebus lapsa fortuna occidat. *Plaut. Stich. 5. 4. 13.* Nos tamen efficacius pro opibus nostris monia. *Ovid. 1. Trist. 10. 44.* meritæ cadet agna Minervæ: Non facit ad nostras hostia major opes. *Virg. 2. G. 507.* Condit opes alius, defossoque incubat auro. *Horat. 3. Od. 16. 28.* magnas inter opes inops. *Ovid. 13. Met. 434.* sceleris nisi præmia magnas Adjecisset opes, animi irritamen avari. *Id. 3. Trist. 10. 59.* Ruris opes parvæ, pecus et stridentia plaustra. *Plin. 9. Hist. nat. 35. 58. (117).* Nec dona prodigi principis fuerant, sed avitæ opes, provincialiarum scitice spoliis captæ. et *ibid. 59. (122).* Relictus ab eo in amplis opibus heres. *Id. 35. ibid. 9. 36. (62).* Opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum etc. *Horat. 2. Sat. 2. 112.* pæter hunc ego parvus Ofellum integris opibus novi non latius usum, Quam nunc accisis. *Tac. 3. Ann. 55.* Ut quisque opibus, domo, paratu speciosus, per nomen et clientelas illustrior babebatur. et *ibid. 30.* Opumque, quis domus illa immensum viguit, primus accumulatur. ¶ 2. Sæpius significant potentiam, quæ maxime quidem divitiis, tum vero auctoritate, gratia, amicorum et cognatorum copia, eloquentia, gloria militari, aliisque bonis, aut pravis artibus comparatur, *potenza, autorità, credito, force.* Itaque latius patent opes, quam divitiæ, quia illis hæc includuntur, non contra. Unde *Cic. fere opes et divitias distinguit, ut 8. Att. 11. sub init.* Moderatori republicæ beata civium vita proposita est: ut opibus firma, copiis locuples, gloria ampla, virtute honesta sit. et *Id. Quint. 1. 2. P. Quinctius,* cui tenues opes, nullæ facultates, evigilæ amicorum copiarum sunt, cum adversario gratiosissimo contendit. *Id. 5. Fin. 27. 81.* Certe in bonis numerabis divitias, honores, opes. *Id. 2. leg. Agr. 30. 82.* Ad paucos opibus et copiis affluentes totum agrum Campanum perferri videbitis. *Id. Amic. 6. 22.* Ceteræ res oppurtunæ sunt singulæ rebus fere singulis, divitiæ ut utare, opes ut colare, honores ut laudare. etc. *Id. 1. Phil. 12. 29.* Opes violentas et populo R. minime ferendam potentiam concupiscere. *Id. 3. Tusc. 11. 25.* His perturbationibus, quas stultitia immittit, omnibus viribus atque opibus repugnandum est. et 1. *Off. 3. 9.* Consultant, ad vitæ commoditatem jucunditatemque, ad facultates rerum atque copias, ad opes, ad potentiam conducant id, nec ne, etc. *Cæs. 1. B. G. 20.* Quibus opibus ac nervis ad perniciem suam uteretur. *Horat. 3. Od. 3. 26.* nec Priami domus Perjura pugnaces Achivos Hectoreis opibus refingit. *h. e. viribus et virtute, col valore.* ¶ 3. Dicitur sæpe de potentia reipubl. et viribus imperii, quæ constant multitudine et opulencia civium, vectigalium et ærarii copia, studio et peritia rei militaris, *force, potentia, eserciti.* — a) In plur. num. *Virg. 2. En. 4.* Trojanas ut opes et lamentabile regnum Eruerint Danaï. *Liv. 2. 21.* Tarquinius mortuos est Cumis, quo se post fractas opes Latinorum contulerat. *Nepos Epam. 6. extr.* Lacedæmoniorum opes concussit. *Id. Alcib. 5.* Atheniensium opes senescere, contra Lacedæmoniorum crescere. et *ibid. 10.* Regis opes minuire. *Id. Miltiad. 5. extr.* Nulla unquam tam exigua manus tantas opes prostravit. *Id. Con. 4.* Ducem fortem et prudentem regis opibus prefuturum, ac secum dimicaturum videbant. *Tac. 12. Ann. 44.* Iberos Pharasmanes, vestesta possessione: Armenios frater ejus Mithridates obtinebat opibus nostris. *Liv. 9. 22.* Tum in minime pertinaci genere pugne sic fortuna exer-

cuit opes, ut insignes utrimque clades et clara ipsorum decum ederet funera. *Virg. 8. En. 171.* Auxilio lætos dimittam opibusque juvabo. Ubi *Seruius:* id est militibus: *opes* antiqui vocabant milites. — b) In sing. num. *Ennius* apud *Cic. 3. Tusc. 19. 44.* Vidi ego te (o Troja) adstante ope barbarica Tectis cælati, laqueatis etc. *h. e. integris Trojæ rebus et Priami imperio manente.* Adde *Virg. 8. En. 685.* ¶ 4. De viribus corporis, et animi, quibus unusquisque pollet. — a) De viribus corporis. *Ennius* apud *Macrob. 6. Saturn. 1.* Romani scalis summa nituntur opum vi. *Virg. 12. En. 552.* Præ se quisque viri magna nituntur opum vi. — b) Generatim de viribus corporis et animi, fere in sing. num. *Sall. Cat. 1.* Omnes homines, qui sese student præstare ceteris animalibus, omni ope niti decet ne vitam silentio transcant. *Cic. 14. Att. 13. ad fin.* Omni ope atque opera enitar, ut senatus consultum fiat. *Id. Mil. 11. 30.* Ut omnem semper vim, quacumque ope possent, a vita sua propulsarent. *Virg. 1. En. 604.* grates persolvere dignas Non opis est nostræ. *Dido. Liv. 8. 16.* Itaque (Patres) omni ope adnisi sunt, ut maximum ea tempestate imperatorem M. Valerium Corvum consulere quartum facerent. ¶ 5. Sæpe est vis et potentia, qua alteri auxiliatur, ajuto, soccorso, βοηθεια. — a) Frequenter in sing. num. et — In bonam partem. *Cic. 9. Att. 16.* Cæsar jam opes meas, non, ut superioribus litteris, open expectat. *Id. 1. Off. 15. 49.* Ut quisque maxime opis indigeat, ita ei potissimum optulari. *Id. 16. Att. 13. sub fin.* Hæc nec institui, nec effici potest sine tua ope. *Id. 1. Fam. 1.* Aliquid opis occidenti reipubl. tulissemus. *Plin. 4. Ep. 15. sub fin.* Omni ope, labore, gratia juvare quempiam in petendis honoribus. *Virg. 2. G. 428.* Vi propria nituntur, opis non indiga nostræ. *Cic. 5. Tusc. 2. 5.* Ad te confugimus, a te opem pelimus. *Id. Fonteij. 11. 23.* Confugere ad opem alicujus. *Id. fragm. apud Priscian. 7. p. 733. Putsch.* Ab Jove opem auxiliumque petamus. *Id. 2. Fin. 35. 118.* Opem indigentibus salutemque ferre. *Flor. 1. 21.* implorare adversus aliquem. et 3. 2. et auxilium flagitare. *Plin. Paneg. 30. ad fin.* alicujus invocare. *Sueton. Vesp. 7.* valetudinis nrare. *Stat. 10. Theb. 51.* exposcere. *Ovid. Heroid. 21. 174.* salutiferam dare cupiam. *Id. 8. Met. 601.* afferre. *Id. Remed. am. 116.* admovere. *Id. 2. Amor. 9. 8.* Ope medica juvare aliquem. *Id. 1. Trist. 3. 9.* Non mihi servorum, comitis non cura legendi, Non apte profugo vestis, opive fuit, provisione. — In malam partem. *Liv. 44. 7. ad fin.* Adeo sine ulla ope hostis, quæ aggravaret, cum ipsa difficultate pugnandum erat. — b) In plur. num. *Horat. 1. Ep. 10. 36.* minor in certamine longo Imploravit opes huminis, frenuque recepit. et 2. *ibid. 2. 136.* Hic ubi cognatorum opibus curisque reflectas, etc.

II.) Translate. *Ovid. 2. Art. am. 343. de amne.* Nascitur exiguis, sed opes acquirit eundo, et 652. Firmaque adoptiva arbor habebit opes. *h. e. fructus ex insitione. Sever. Ætn. 293.* Spiritus collectus pellit opes aquæ. *h. e. vim et copiam aquæ. Val. Flacc. 6. 449.* Ergo opibus magicis et virginitate tremendam Juno duci sociam conjungere querit Achivo. *h. e. facultate et scientia rerum magicarum. — NB. De nomine deæ proprii. V. in ONOM.*

OPSONIUM, li, n. 2. *V. OBSONIUM* init.
OPTABILIS, e, adject. Comp. *Optabilior.* — Optabilis est qui optari debet, optandus, expectandus, optatus, desiderabile, bramato, ζήπερος ζήπερος. *Cic. 1. Orat. 51. 221.* Quæ vulgo expectanda atque optabilia videntur. *Ovid. 9. Met. 758.* venit ecce optabile tempus, Luque jugalis adest. *Cic. 1. Off. 14. 45.* Quæ ut concurrant omnia, optabile est; si minus, etc. *Id. Pis. 14. 33.* Etrum bono viro optabilius putas, sic erire, ut etc. an, ut etc?

OPTABILITER, advrb. Comp. *Optabilius.* — Optabiliter est cum desiderio, desiderabilmente, ζήπερος. *Cic. 1. Tusc. 40. 96.* Quam optabiliter iter illud jucundum esse debet? Optimè quæque editti. *ex MSS. τὸ optabiliter videntur. Val. Max.*

5. 1. in fin. Ut optabilis in patria, ita speciosius pro patria etc.

OPTATIO, ōnis, f. 3. ¶ 1. Generatim est optio, eligendi facultas, *scelta* Cic. 3. Off. 25. 94. Theseo quum tres optiones Neptunus dedisset, optavit interitum Hippolyti. Est qui legit *optiones*. Adde *Symmach.* 1. Ep. 1. sub fin. cum ead. var. lect.: *Paul. Diac.* p. 184. 13. *Müll.*; et *Donat.* ad *Ter. Eun.* 5. 9. 27. ¶ 2. Specialim est rhetorum figura, in sententiis, *εὐχῆ*. Cic. 3. *Orat.* 53. 205. Purgatio, conciliatio, læsio, optatio, atque execratio. *Quintil.* 9. 2. 3. Qui affectus erunt cunctati, detracta voce libera, effrenatiore iracundia, objurgatione, optatione, execratione? — Exemplum sit illud *Cic. Flacc.* 2. 5. Atque utinam inimici nostri mecum potius contendant! et *ibid.* 31. 75. Velle tantum habere me otii, ut etc.

OPTATIVĒ, adverb. optativo modo. *Priscian.* 18. p. 1157. *Putsch.* Virgilius in VI. *Hæc Trojana tenus fuerit fortuna secuta. Ecce hic fuerit; optative posuit in precatione Æneæ hoc verbum, quod etc.*

OPTATIVUS, a, um, adject. *ottativo*, *εὐχτικός*, qui optationem continet, ut *Modus optativus* in verbis quo optandi actus significatur, apud *Diomed.* 1. p. 330. *Putsch.*; *Priscian.* 8. p. 807. et 821.; et *Capell.* 3. p. 83. Optativa adverbia, *Priscian.* 15. p. 1021. Optativæ conjunctiones, *Charis.* 2. p. 200. — Ceterum extra rem grammatice *Servius* ad illud *Virg. I. Æn.* 730. tum facta silentia tectis hæc habet: mos erat apud veteres, ut lumini incenso silentium præberetur, ut optativam sibi laudem loquendo nullus averteret.

OPTATŌ, adverb. *εὐχτως*, optabiliter, ex voto. *Plaut. Amph.* 2. 2. 26. Certe me illi expectatum optato venturum scio. *pome ei desiderata.* Cic. 13. *Att.* 28. sub fin. Nisi quid te aliud impedit, mihi optato veneris. Adde *Ter. Andr.* 3. 3. 1.; et *Virg.* 10. *Æn.* 405. *Lamprid. Alex. Sev.* 43. Si id optato evenisset.

OPTATUM, i, n. 2. et

OPTATUS, a, um. V. OPTO in lin.

OPTICE, es, f. 1. *ottica*, *ὀπτική*, ars et facultas, qua visus ratio dirigitur; vox Græca, ab *ὀπτομαι* video. *Vitruv.* 1. 1. Ut sit peritus graphidos, eruditus geometria, et optices non ignarus. *V. Gell.* 16. 18., ubi Græce scribitur.

OPTIMAS vel optimas, atis, et scæpius in plur. num.

OPTIMĀTES vel optimates, um et tum, commun. gen. 3. (optimus). *Optimas* in singulari numero effertur a *Charis.* 1. p. 20.; *Priscian.* 4. p. 620.; et *Consent.* p. 2039. *Putsch.* — a) Substantivorum more, *optimates* sunt qui optimis suam causam probatam volunt. Duo enim fuere in republ. hominum genera, qui excellere cuperent: alii ea, quæ agebant ac dicebant, populo jucunda esse volebant, eoque dicti populares: alii ita sua instituebant, ut optimo cuique suam causam probarent, atque inde appellati optimates. Hanc utriusque nominis causam affert *Tullius* ipse *Seal.* 45. 96. — Sunt etiam optimates optimi quique in republica: sunt, inquit *Cic. ibid.*, principes consilii publici, et qui eorum sectam sequuntur: sunt maximorum ordinum homines, quibus patet curia: sunt municipales rusticique Romani: sunt negotia gerentes: sunt etiam libertini optimates: numerus late et varie diffusus: sed genus universonum brevi circumscribi et definiri potest: Omnes optimates sunt qui neque nocentes sunt, nec natura improbi, nec furiosi, nec malis domesticis impediti. Hæc *Cic.*; unde patet, duplex hominum genus hac voce significari, et optimum quemque, cujuscumque sit conditionis: et qui voluntati, commodis, opinioni optimi cujusque in gubernanda republ. servit. Verum hæc oratorie dicit *Cic.*, et ut causæ suæ inserviat, et optimationem nationem ab invidia liberet, qua apud populum laborabat. Ceterum hoc nomine fere significantur nobiliores, opulentiores, potentiores, quorum in manibus plerumque est reipublicæ administratio, proceres, primores, patres, senatus: uno verbo ea pars civium, quæ numero minor est, dignitate et potentia major, et a plebe distin-

guitur, *primati, nobilit, ottimati*, *οἱ δυνατοί, ἀριστῆες, ὀλιγοί*. — In plur. num. *Cic.* 1. de republ. 26. Quum (*summa rerum*) est penes electos, tum illa civitas optimatum arbitrio regi dicitur. et *ibid.* 27. In optimatum dominatu. *Id.* 2. *Invent.* 17. 52. Contra voluntatem omnium optimatum. *Nepos Alcib.* 5. Erat enim populi potentia non amicus, et optimatum fautor. *Tac.* 4. *Ann.* 32. Plebis et optimatum certamina. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 21. (52). Cui plebs adstans plausit, optimates vero bellum Marsicum impunitare. Adde *Cic.* 2. Off. 23. 80. et *Sueton. Cæs.* 19., *Aug.* 10. et *Tib.* 2. — In sing. num. *Cælius* ad *Cic. post ep.* 9. l. 10. ad *Att.* Vide, ne dum pudet te parum optimatem esse, parum diligenter, quod optimum sit, eligas. — b) Adjective. — In plur. num. *Ennius* apud *Cic.* 7. *Fam.* 6. Quæ Corinthum arcem altam habebis, natione opulentæ, optimates. — In singulari num. *Cic.* apud *Non.* p. 342. 31. *Merc.*, h. e. 2. de republ. 23. Statu esse optimo constitutam rempublicam, quæ ex tribus generibus illis, regali, et optimati, et populari confusa modice.

OPTIMĒ vel antiqu. optime, adverb. V. BENE.

OPTIMITAS, atis, f. 3. vox est minime Latina. *Capell.* 4. p. 109. Cognoscendum est, dici quasdam substantias ex qualitatibus, quarum nomina non inveniuntur. Nam ut bonum dicimus a bonitate. non ita optimum ab optimitate. V. OPTIMITAS. *Gloss. Lat. Gr.* *Optimitas, εὐχρηστία*.

OPTIMUS vel antiqu. optimus, a, um, adject. V. BONUS.

OPTIO ōnis, 3. (opto) duo diversa significat, prout A) Est gen. feminini, vel B) Gen. masculini.

A) Optio fem. gen. est electio, eligendi facultas arbitriumque, *αἵρεσις* (It. *elezione*, *arbitrio di eleggere*, *libertà*; Fr. *choix*, *option*, *volonté libre*; Hisp. *escogimiento*, *opcion*; Germ. *die Wahl*, *freie Wahl*, *der freie Wille zum Wählen*; Angl. *choice*, *liberty to choose*, *option*). *Plaut. Cas.* 2. 4. 13. Optio hæc tua est, utram barum vis conditionem, accipe. *Cic. Fat.* 2. Utro frui malis, optio sit tua. *Id. Cæcin.* 23. 64. et *fragm.* apud *Quintil.* 5. 10. 69. Optio vobis datur, utrum velitis, etc. *Id. Divin.* in *Q. Cæcil.* 14. 45. Potestatem optionemque facere alicui, ut eligat etc. *Id. Vat.* 17. 40. An erit hæc optio et potestas tua, ut etc? *Id. Brut.* 50. 189. Dare alicui optionem eligendi patroni. *Id.* 5. *Fin.* 29. 88. Si optio esset. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 75. Si optio eveniat tibi. *Sall. Jug.* 81. sub fin. Græci optionem Carthaginiensium faciunt. h. e. dant Carthaginiensibus optionem, ut etc. Codices plerique et vulgati libri omnes leg. *Carthaginiensium*, quam lectionem ipse *Gronovius* ad *Liv.* 27. 8. tuetur: *Kritzius* vero trium Codd. (*Bern.* 1. et *Vat.* 1. et 5) auctoritate fretus *Carthaginiensibus* præfert. *Plaut. Cas.* 2. 2. 15. Vir me habet pessumis despiciat modis, nec mihi jus meum obtinendi optio etc. *non ho liberta, non posso*.

B) Optio masc. gen. ¶ 1. Generatim dicitur de cuiusque rei adjutore. *Plaut. Asin.* 1. 1. 88. Tibi optionem sumito Leonidam: fabricare quidvis, quidvis comminiscere. *Aurel. Acad. Dig.* 50. 6. 6. Optio fabricæ. Adde *Callistrat.* *ibid.* 48. 20. 6., ubi spiculatorum optiones, etc. Plura de Optionibus congestit *Reines.* *Inscript. cl.* 1. n. 3. p. 11. — Sub his qui curabant, adjutorum subadjuvæ, *suboptiones* dicti. *Inscript.* apud *Gruter.* 529. 8. M. AVRELIVS MACEDO VETERANUS NATIONE DELMATA EX SYBOPTIONE etc. ¶ 2. Specialim in veteri R. militia dicebantur optiones, qui a tribunibus, centurionibus aliisque dignioribus in gradu militari constitutis adoptati vicariam eisdem operam præstabant; sed paulatim eo res pervenit, ut ordinarius esset munus, ita ut optio certæ rei, aut operi constitutus suo proprio jure atque nomine præesset, *luogotente*, *ajutante*, *sostituto*. Hinc *Festus* p. 198. 11. *Müll.* Optio qui nunc dicitur, antea appellabatur accensus. Is adjutor dabatur centurioni a tribuno militum: qui ex quo tempore, quem veliit, centurionibus permissum est optare, etiam nomen ex facto sortitus est. *Var-*

ro 5. L. L. 91. *Müll.* Quos hi (*decuriones*) primo administratos ipsi sibi adoptabant, optiones vocari cepti: quos nunc propter ambitiones tribunum faciunt. *Feget.* 2. *Milit.* 7. Optiones ab optando appellati, quod antecedentibus ægritudine præeditis, hi tanquam adoptati eorum atque vicarii solent universa curare. *Non.* p. 67. 32. *Merc.* Optiones in cohortibus, qui sunt honesti gradus, ut optatos, quod est electos; et adoptatos, quod ascitos, Varro de vita populi R. lib. III. existimat appellatos: Referentibus centurionibus adoptati in cohortes subibant, ut semper plenæ essent legiones: a quo optiones in turmis decurionum et in cohortibus centurionum appellati. *Inscript.* mendosa apud *Don. cl.* 6. n. 70., emendata apud *Malvas. Marm. Fels.* p. 317. SEX. CLAUDIVS SEX. F. PALATINA AVSPICALIS OPTIO TRIBUNI LEGIONIS I. VOLVNTARIORUM etc. Alia apud *Gruter.* 531. 3. C. LYCILLIVS C. F. VEL. VINOEX PRINCIPALIS BENEFICIARIUS TRIBUNI DEINDE OPTIO IN CENTVRIA. h. e. optio centurionis. Alia mendosa apud *esumd.* 431. 9., emendata apud *De-Vita. Antiqu. Benev.* cl. 7. n. 10. C. LYCIVS C. F. STEL. SABINVS ADIVTOR TRIBUNI ORFITI SECVTOR OPTIO VALBTVDINARI OPTIO ARCARII OPTIO SIGNIFERI OPTIO AB-ACTIS etc. V. *ibid.* *Dissert.* 9. p. 243. et seqq.

OPTIŌNĀTUS, us, m. 4. gradus et munus optionis. *Cato* apud *Festum* p. 201. 26. *Müll.* Majores seorsum atque diversum pretium paravere bonis atque strenuis, decurionatus, optionatus, hastas donaticas, aliosque honores.

OPTIVUS, a, um, adject. adoptivus, adscitus, adjunctus. *Horat.* 2. Ep. 2. 99. Discedo Alceus puncto illius: ille meo quis? Quis nisi Callinachus? si plus adiposcere visus, Fit Mimnermus, et optivo cognomine crescit. — *Optivus tutor* apud *Cajum* 1. *Institut.* (edente iterum *Goeschenio*) § 154. Vocantur autem hi, qui nominatim testamento tutores dantur, dativi; qui ex optione sumuntur, optivi. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

OPTO, as, avi, atum, are, a. 1. *Optassis* pro *optaveris* habes apud *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 75. Cf. *Inscript.* apud *Gruter.* 940. 1. quod quisque VESTRYM MORTVO OPTARIT MIHI ID ILLI EVENIAT SEMPER VIVO ET MORTVO. — Part. *Optans* 2. sub 2.º; *Optatus* 2. sub 3.º et in lin.; *Optandus* 1. et 2. sub 1.º et 2.º — Ratione habita etymii, alii volunt esse ab *ὀπτα* seu *ὀπταμαι* video, *considero*, quia qui electurus est, prius videt et considerat, quid sit melius: hinc *coopto*, *adopto*. Alii vero volunt esse frequentativum ab obsoleto *opēre*, a quo *optio* et *omen* quod sit per synopen pro *opimen*, et quocum quodam veluti asinitate vox *optimus* jungatur; afferuntque illud *Festi* p. 186. 19. *Müll.* Optatam hostiam, alii *optimam*, appellat eam, quam ædilis tribus constitutis hostiis optat, quam immolari velit. — Ceterum ¶ 1. Stricto sensu, optare est idem atque eligere, malle, *αἰρέσθαι* (It. *scegliere*, *eleggere*, *volere*; Fr. *choisir*, *faire choix de*, *opter pour*; Hisp. *escoger*, *elgir*, *optar*; Germ. *wählen*, *sich ausersehen*; Angl. *to wish*, *choose*, *prefer*). *Plaut. Rud.* 3. 6. 14. Opta ocium, rapi te oborto collo mavis, an trahi. Utrum vis, opta, dum licet. *Id. Aulul. prol.* 11. Inopemque optavit potius eum relinquere, quam eum thesaurum commonstraret filio. *Ter. Andr.* 4. 5. 2. Quæ se se inhoneste optavit parere hic divitias, potius quam in patria honeste pauper vivere. *Lucilius* apud *Non.* p. 358. 13. *Merc.* Non video hic quid magno opere optem. Adde *Catull.* 63. 82. Et *Cic. Rosc. Am.* 11. 30. Hanc conditionem misero ferunt, ut optet, utrum malit cervicem Roscio dare, an insutus in culeum vitam amittere. Sic *leg. Orell.*; at illud optet suspectum est *Grut.* et alii *leg. optetur.* *Liv.* 6. 25. Permissoque, ut ex collegis optaret quem vellet, contra spem omnium L. Furium optavit. Sic *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 358. 14. *Merc.* Atque eum Curio laudatum accensumque præmiorum spe, quibuscum optavisset, ire jubet. h. e. cum iis, quos optavisset. *Fig.* 1. *Æn.* 429. Pars optare locum tecto et concludere sulco. et 3. *ibid.* 132. Ergo avidus innotus optate molior urbis. et *ibid.* 109. Opta-

vitque locum regno. et 6. *ibid.* 501. Quis tam crudeles optavit sumere pœnas? Cui de te tantum licuit? Huc pertinet et illud *ejusd.* 8. *ibid.* 502. Nulli fas Italo tantam subjungere gentem: Externos optate duces. h. e. sumite, adsciscite, pigriate, ut interpretatus est *Forcellinus*, qui hunc locum singulari paragr. distinguit. *Quintil.* 12. 10. 56. Sermo ipse, qui facile iudicem doceat, optandus. *Colum.* 10. *R. R.* 277. Tellurisque comas sacris optate canistris. h. e. legit, colligite. *Alii leg.* artate; *Schneider.* aptate. ¶ 2. Latiori sensu est cupere, expetere, exoptare, desiderare, bramare (quo sensu quidam ducunt a πῶμα, quod idem significat, per metathesin); atque adeo est petere, querere, velle, cercare, chiedere, nam qui petit, jam elegit quod peteret: et occurrit — 1.º) Generatim — a) Cum Accus. rei tantum. *Ter. Phorm.* 1. 3. 12. Nam tua quidem hercle certe vita hæc expetenda optandaque est. *Cic. Pis.* 14. 32. Optandum dico mihi fuisse illam expetendam fortunam. *Id.* 1. *Off.* 20. 66. Nihil homines, nisi quod honestum sit, aut admirari, aut optare, aut expetere oportet. *Id.* 14. *Phil.* 1. 2. Quum semel ad eum, quem cupimus optamusque, vestitum redierimus. *Id.* 1. *Off.* 32. 118. Quæque majori parti pulcherrima videntur, ea maxime optant. *Al.* exoptant. *Virg.* 1. *Æn.* 80. Tuus, o regina, quid optes, Explorare labor. *Id.* 2. *ibid.* 655. Rursus in arma feror mortemque miserimus opto. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 43. Optat eobippia bos piger. — Similiter *Virg.* 10. *Æn.* 279. Optare aliquid votis. *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 80. Optare aliquid stulte. *Id.* 2. *Met.* 101. Ne dubita, dabitur (Stygias juravimus uodas) Quodcumque optaris: sed tu sapientius opta. — *Cic. Cæcin.* 10. 30. Visus est mihi primo veterator intelligere præclare, quid causa optaret. *Alii tamen aliter leg.* — b) Cum Accus. rei et præpos. ab et Ablat. personæ, a qua quid optamus. *Ter. Eun.* 3. 9. 27. Hoc si effeceris, quodvis donum et præmium a me optato, id optatum ferres. Ubi *Donatus*: Totum militariter; nam et optatio dicitur et optari a militibus, et alibi: *vir fortis optet quod volet præmium.* Sic *Liv.* 21. 43. Quibus ampliora homines ne ab diis quidem immortalibus optare solent. *Id.* 28. 39. Ob hæc, quibus majora neque sperare, neque optare ab diis immortalibus poteramus, etc. — c) Cum Accus. rei et præpos. de et Ablat. personæ, cujus ratione habita aliquid optamus. *Cic. Pis.* 20. 46. Hæc ego semper de vobis expetivi, hæc optavi, hæc precatus sum. — d) Cum Accus. rei et Dativo personæ, et est precari, vel imprecare, augurare, pregare, fare imprecazioni, tum in bonam partem, tum in malam. *Plaut. Asin.* 3. 3. 35. Tibi equidem, non mihi (id) opto. *Cic. Brut.* 97. 331. Tibi favemus, te tua frui virtute cupimus: tibi optamus eam rempublicam, in qua etc. *Id. Cluent.* 66. 188. Nihil est mali, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit. *Id. Pis.* 20. 46. Mihi non veniret in mentem, furorem et insaniam optare vobis, in quam incidistis. *Id.* 1. *Tusc.* 44. 107. Cui se hic cruciatum censet optare. — e) Cum Infinito. *Plaut. Asin.* 3. 3. 18. Cur tu, obsecro, immerito meo me morti dedere optas? *Ter. Heccyr.* 4. 4. 29. Hunc videre sæpe optabamus diem. *Liv.* 9. 14. Perdere prius, quam perire optantes. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 43. optat arare caballus. — f) Cum Accus. et Infinito. *Ter. Andr.* 5. 5. 6. Sed quem ego mihi potissimum optem nunc, cui hæc narrem, dari? *Cic.* 10. *Fam.* 20. ad fin. Mea quidem hæc sententia est: Qui reliquias hujus belli opprressit, eum totius belli confectorem fore; quem te et opto esse et confido futurum. *Quintil.* 1. 1. 6. In parentibus vero quam plurimum esse eruditionis optaverim. — g) Sequente Coniunctivo cum part. ut, ne, aut sine ulla part. *Ter. Adelph.* 5. 4. 20. illum, ut vivat, optant, meam autem mortem expectant. *Cic.* 2. *Cat.* 7. 15. Numquam a diis immortalibus optabo, ut etc. *Id.* 3. *Off.* 25. 94. Sol Phaetonti filio facturum se esse dixit, quidquid optasset. Optavit, ut in currum patris tolleretur. *Quintil.* 12. 9. 7. Optandum, ut amici quam

minimas lites habeant. *Sall. orat. Philippi contra Lepid. a med.* Qui viderini intenta mala, quasi fulmen, optare, se quisque ne attingat. *Quintil.* 12. 9. 13. Solebat optare, ne quod sibi verbum in mentem veniret etc. *Ovid.* 2. *Trist.* 57. Optavi, peteres cælestia sidera tarde. — 2º) Specialim optare, quum Junctur Verbis sperare, conari et similibus, rectius definitur et interiorum tantum animi statum vel motum significat. *Cic.* 2. ad *Q. fr.* 12. 4. Quantum autem conjectura consequerbar, id erat ejusmodi, ut magis optandum, quam sperandum putarem. *Id.* 4. *Fam.* 1. a med. Itaque mihi venire in mentem nihil potest, non modo quid (al. quod) sperem, sed vix jam quid (al. quod) audeam optare. *Liv.* 4. 15. Cui tribunatus plebis magis optandus, quam sperandus fuerit. Cf. *Cic.* 1. *Orat.* 21. 96. Insperanti mihi et Cottæ, sed valde optanti utriusque nostrum cecidit, ut etc. et *Sall. orat. Philippi contra Lepid.* § 3. *Aritz.* Vos, mussantes et retractantes verbis et vatium carminibus, pacem optatis magis, quam defenditis. — 3º) Item specialim, optare hoc quidem est, non docere, et optare hoc quidem est, non disputare, dicitur a *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 38. 121. et 2. *Tusc.* 13. 30. et *Fat.* 20. de iis, qui ita disputant ac docent, et potius ostendant, quid ipsi maxime velint, quam quid maxime verum sit: quod est eorum, qui non pro veritate, sed pro affectu pugnant. *Plato l. 6. de republ.* ὄρω γὰρ ἂν ἡμεῖς δικαίως καταλωμεθα, ὡς ἄλλως εὐχαις ἴμοια λέγοντες. Similiter *Id.* *Cic.* 1. *Nat. D.* 8. 19. Quæ talia sunt, ut optata magis, quam inventa videantur. — Hinc Part. præter. pass.

Optatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Optatior* et *Sup. Optatissimus*; et est cupilus, expetitus, optabilis, gratus, jucundus, *εὐχραῖος, desiderato, bramato, grato*: et dicitur — a) De rebus et abstractis. *Ter. Eun.* 3. 5. 56. an ego occasionem Mihi ostentatam, tantam, tam brevem, tam optatam, tam insperatam Amitterem? *Catull.* 63. 22. O nimis optato sæclorum tempore nati Heroes salve. *Virg.* 1. *Æn.* 176. optata potiuntur Troes arena. *Horat.* 1. *P.* 412. Qui cupit optatam cursu contingere metam. *Cic. fil.* 16. *Fam.* 21. Gratos tibi optatosque esse, qui de me rumores afferunt, non dubito. *Cic. Divin.* in *Q. Cæcil.* 3. 7. Quid est, quod aut populo Romano gratus esse debeat, aut sociis optatus esse possit? *Id.* 1. *Fam.* 5. Nihil mihi fuit optatus, quam ut etc. *Pseudo-Sall. orat.* 2. ad *Cæs. de republ. ordin.* Quia optatius habent ex tua calamitate periculum libertatis facere, quam etc. *Cic. Rosc. Am.* 15. 43. Patresfamilias optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maxime servire. *Id.* 2. *Fam.* 19. in it. Quum optatissimum nuncium accepissem etc. et 14. *Phil.* 6. 16. Post banc habitam contionem optatissimi nuntii et litteræ venerunt. — b) De personis. *Plaut. Aulul.* 3. 1. 1. Optati civis, populares, incolæ, date viam; qua fugere liceat. h. e. cari, dilecti. *Cic.* 2. *Fam.* 19. ad fin. Mihi quæstor optatior oblitgere nequo potest. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 8. extr. Vale. mi optime et optatissime frater. *Id.* 14. *Fam.* 5. extr. Mea suavissima et optatissima Terentia. — Hinc

Optatum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est votum, desiderium, desideria, brama, voto. — a) In plur. num. *Plaut. Capt.* 2. 2. 105. Di tibi omnes omnia optata asserant. Sic *Ter. Adelph.* 5. 9. 24. Di tibi semper omnia optata offerant. Rursus *Plaut. Asin.* 3. 3. 34. Si optata fiant, velim etc. *Cic.* 2. *Fam.* 1. In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. *Id.* *ibid.* 13. Cur mihi non in optatis est complecti hominem florentem ætate, opibus etc.? *Ovid.* 11. *Met.* 104. Annuit optatis. — *Cic.* 1. *leg. Agr.* 1. 1. Hæc utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? — b) In sing. num. *Cic. Pis.* 29. 46. Illud etiam accidit præter optatum meum: sed valde ei voluntate. *Id.* 3. *Off.* 25. 94. Impetrare optatum.

OPTOSTROTUM, i, n. 2. *ammattionato, pavimento di mattoni*, pavimentum lateribus coccilibus stratum: ab ὄστρός, coctus, hinc Græcis

ὄστρη πλυντός, coctus later, et στρωτόν, stratum; ut *lithostrotum* est e lapidibus stratum. Vox a Leico eupungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 164. Chamæstrotum, lithostrotum, optostrotum. Perperam hic scribitur *oblitrotum*. OPTUTU quasi optuita a verbo, quod est tuor et significat video. *Festus* p. 186. 18. *Müll.* At *Paul. Diac.* p. 187. 14. habet Obtutu. V. OB-TUTUS.

OPÜLENS, entis, et Opülentus, a, um, adject. Forma *opulens* est minus usitata et occurrit apud *Sall. Jug.* 72.; *Nepot. Chabr.* 3.; *Apul.* 8. et 10. *Met.*; et *Auson. Edyll.* 2. 7. — *Comp. Opulentior* 1. 1. et 2.; *Sup. Opulentissimus* 1. 1. et 11. — Ratione habita etymi est ab ops; hinc *Festus* de Ope agens p. 186. 28. *Müll.* Ergo opulenti dicitur terrestribus rebus copiosi. et *Farro* 5. *L. L.* 92. *Müll.* Opulentus ab ope, cui ea opium. Ab eadem in ops, qui ejus indiget. Similiter *opulenti* et *inopes* opponuntur apud *Cic. Amic.* 13. 47. Ex eo fieri, ut mulierculæ inagis amicitiarum presidia quærant quam viri, et inopes quam opulenti, et calamitosi, quam ii qui putantur beati. Cf. *eumd.* 2. *Off.* 20. 70. — Ceterum *opulens* et *opulentus* est opibus abundans, locuples, dives, copiosus, *λουσσιος*; it. *dovizioso, opulente, ricco, abbondante*: Fr. *riche, abondante, copieux*; Hisp. *rico, abundante, copioso*; Germ. *reich, wohlhabend*; Angl. *rich, wealthy, opulent, abundant*.

1.º) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est, ut diximus, opibus abundans, locuples, dives: et occurrit — a) Absolute. *Plaut. Aulul.* 3. 4. 1. Facinus audax incipit Qui cum opulento pauper homine cepit habere negotium aut rem. *Cic.* 2. *Off.* 20. 70. Si opulentum fortunatumque defenderis: sin inopem etc. *Nepos Chabr.* 3. Neque animo æquo pauperes alienam opulentum intuentur fortunam. *Apul.* 10. *Met.* Matrona pollens et opulens. *Auson. Edyll.* 2. 7. Non opulens, nec egens. *Cic.* 3. *Nat. D.* 33. 81. Opulentissima et beatissima civitas. *Sall. Jug.* 72. Civitas magna et opulens pœne cuncta, aut prædæ fuit. *Cæs.* 3. *B. C.* 88. Potiri oppido pleno atque opulento. *Apul.* 8. *Met.* Castellum frequens et opulens. *Liv.* 9. 36. Arva Etruriæ opulenta. *Id.* 21. 43. Opulenta ac ditia stipendia facere. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 64. Tu facito, obsonatum sit nobis opulentum obsonium. *Sueton.* *Jug.* 30. Edes sacras opulentissimis donis adornavit. — b) Cum Ablativo. *Plaut. Epid.* 2. 2. 115. Adolescens auro opulentus. *Liv.* 1. 30. Gens opulentissima viris armisque. *Id.* 4. 34. Victor exercitus opulentus prædæ. *Id.* 7. 24. Victorem exercitum opulentumque Gallicis spoliis Romanam reduxit. *Sall. Jug.* 19. Quæ pars Nuuidie Mauritaniam attingit agro virisque opulentior. *Virg.* 1. *Æn.* 450. Hic templum Junoni ingens Sidonia Dido Condebat, donis opulentum et numine divæ. — c) Cum Genitivo. *Horat.* 1. *Od.* 17. 14. hic tibi Copia Manabit ad plenum benigno Kuris honorum opulenta cornu. *Tac.* 2. *Hist.* 6. sub fin. Provinciæ nec virorum inopes, et pecuniæ opulentiæ. *Liv.* 35. 1. sub fin. Eo victorem opulentum prædæ exercitum P. Cornelius reduxit. *Al. leg.* prædæ. ¶ 2. Prægnanti, uti ajunt, significatio est potens, potente. *Liv.* 32. 32. Opulentior factio, exclusis Ætolis, tenuit urbem. *Sall. Cat.* 57. Cognoveram, parvis copiis bella gesta cum opulentis regibus. ¶ 3. Item nobilis, nobile. *Ennius* apud *Gell.* 11. 4. Nam quam opulenti loquuntur pariter atque ignobiles, eadem dicta eademque oratio æqua non æque valet.

11.) Translate. *Gell.* 7. 3. sub fin. Opulenta oratio, copiosa, piena di faccondia. et 14. 6. sub fin. Opulentissimus liber ricco d'erudizione.

OPULENTE et sæptus

OPULENTER, adverb. *Comp. Opulentius.* — Opulenter est cum opulentiâ, sumptuose, splendide, large, copiose, riccamente, abbondantemente, splendidamente. *eυποπως*. *Sall. Jug.* 89. Neque illos arcte colam, ne opulenter. *Apul. de Mag.* Grandis domus opulente ornata. *Liv.* 1.

35. *a med.* Ludos opulentius instructiusque, quam priores reges, fecit. *Justin.* 3. 3. 5. Nec equali opulentius, ne imitatio in luxuriam verteretur.

OPULENTIA, *a*, *f.* 1. (opulentus). Aliam formam *V.* in voc. seq. — Opulentia est opum copia, divitiarum, εὐπορία (It. *opulenza*, *abbondanza*, *ricchezza*; Fr. *richesse*, *opulence*, *abundance*; Hisp. *riqueza*, *opulencia*, *abundancia*; Germ. *der Reichthum*; Angl. *opulence*, *wealth*, *riches*, *plenty*, *abundance*).

1.) Proprie. — a) Stricto sensu est opum copia, divitiarum. — a) In sing. num. *Plaut. Rud. prol.* 12. Ut quemque adjuvet opulentia. *Sull. Cat.* 56. Habemus publice egestatem, privatim opulentiam. *Liv.* 10. 38. Omni opulentia insignium armorum adornare bellum. *Ovid.* 4. *Pont.* 3. 37. divitis opulentia Cræsi. *Virg.* 7. *En.* 261. non vobis, rege Latino, Divitis uber agri Trojæve opulentia deerit. *Justin.* 2. 14. 6. Castra referta regalis opulentiarum capta. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 93. 95. (207.). Metallorum opulentia tam varia, tam dives, tam secunda, tot sæculis suboritur. — b) In plur. num. *Plaut. Bacch.* 3. 4. 22. Antequam illa meis opulentis ramenta fiat gravior, etc. *Gell.* 20. 5. *a med.* Doctrina anteire malum, quam copis atque opulentis. *divitiarum*. — 2.) Prægnante, uti ajunt, significatione opulentia non divitiarum modo, sed potentiam simul, quas *opes* dicimus, significat. *Sall. Cat.* 6. Postquam res eorum civibus, moribus, agris aucta, satis prospera satisque pollens videbatur, invidia ex opulentia orta est. *Nepos Cim.* 2. *sub fin.* Thasius opulentia fretos suo adventu fregit. *Tac.* 4. *Ann.* 55. *ad fin.* Auctam Lythorum opulentiam, missis in Græciam populis.

II.) Translate. *Clavian. Cons. Mall. Theod.* 21. Mox undare foro victrix opulentia lingue, Tutariæ reos.

OPULENTITAS, *atis*, *f.* 3. idem atque opulentia. *Plaut. Mil. glori.* 4. 4. 35. Quasi opus opulentitatem revereris. *Cæcilius* apud *Non.* p. 146. 14. *Merc.* Opulentitate nostra sibi injuriam factam.

OPULENTO, *as*, *are*, *a.* 1. *arricchire*, *remplere* *abbondante*, *πλουτίζω*, opulentum, capiosum facio. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 1. Ne percontaris, fundus meus, optime Quiuti, Arvo pascat herum, an baccais opulentat olivæ. *Colum.* 8. *R. R.* 1. 2. Villaticæ pastinnes mensam pretiis dapibus opulentant.

OPULENTES, *a*, *nm.* *V.* **OPULENS**.
OPULESCO, *is*, *ere*, *n.* 3. *arrichire*, *ditesco*. *Furios* apud *Gell.* 18. 11. Quo magis in patris possint opulescere campis. *Crescillus Findex* grammaticus hoc verbum reprehendebat, ut minus Latine: *Gellius* defendit et probat. *Furii* verba afferuntur etiam a *Non.* p. 148. 17. *Merc.* qui tamen legit *opuliscere*.

OPULISCO, *V.* voc. præced.

OPULUS, *i*, *f.* 2. aceti minus, arbor maritandis idonea vitibus, in *Gloss.* *απόφύλλος* (It. *oppio*; Fr. *sorte d'érable*, *érable commun*; Hisp. *acer comun*; Germ. *eine kleiue Art Thorn*, *Masholder*; Angl. *the apple-tine*). *Varro* 1. *R. R.* 8. 3. Arbusta, ubi traduces possunt fieri vitium, ut Mediolanenses faciunt in arboribus, quas vocant opulos. *Colum.* 5. *R. R.* 6. 4. et *Arbor.* 16. Vitum maxime opulus alit, deinde ulmus, deinde fraxinus. *Id.* 5. *R. R.* 6. 5. Opulus, quia rarum, neque idoneam humentem pecuni præbet, a plerisque repudiata est, et *ibid.* 7. 1. Est et alterum genus arbusculi Gallici, quod vocatur rompotinum. Id desiderat arborem humilem, ut frondosam: cui rei maxime videtur idonea opulus: ea est arbor corno similis. Ceterum *Schneiderus* in *allatis* cap. 6. locis legit *populus*: *V.* ibi adnotat.

OPUNCIO, *onis*, *m.* 3. avis genus, quod opimius cantus imitatur. *Paul. Dinc.* p. 191. 3. *Müll.*

OPUS, *eris*, *n.* 3. id quod sit operando. Differt ab *opera*, quæ est actio, qua sit opus. *Probus* ad *Keil.* p. 203. Inter opus et operam hoc interest, quod opus sit quod sit operatio, ope-

ram vero a quo sit esse demonstrat. Utrumque *Ter.* complectitur *Heaut.* 1. 1. 21. Quod in opere faciundo opere consumis tuæ. *h. e.* in agro colendo. *εργον* (It. *opera*, *lavoro*, *faccenda*; Fr. *travail*, *ouvrage*; Hisp. *trabajo*, *obra*; Germ. *das Werk*, *die Arbeit*; Angl. *a work*, *labour*, *performance*, *task*).

1.) Proprie, sive abstracte opus latissime patet. — a) Generatim de hominibus. *Plaut. Pseud.* 4. 1. 36. Ut ego te hodie accipiam lepide, ubi effeceris hoc opus! *Id. Most.* 2. 1. 65. Verum id videndum sit, id viri docti sit opus, Ne quid patiat, quamobrem pigeat vivere. *Ter. Eun.* 2. 1. 14. Opus faciam, ut defatiger usque, ingratiis ut dormiam. *Cic.* 3. *Tusc.* 34. 84. Ille sunt illic fibræ persequendæ et elidendæ, ne ulla unquam possit existere. Magnum opus et difficile: quis negat? *Id. Senect.* 9. 29. An ne has quidem vires senectuti relinquimus, ut adolescentibus doceat, instituat, ad omne officii munus instruat? quo quidem opere quid potest esse præclarior? *Id.* 9. *Att.* 11. Utinam aliquod in hac miseria reipublice *παράδειον* opus efficeret et navare mihi liceat! *Cæs.* 1. *B. C.* 32. *extr.* Se vero, ut opribus anteire studuerit, sic justitia et æquitate velle superare. *Liv.* 1. 57. Quod se in laborum ministeris ac servili tandem habitos opere ab rege indignabantur. *Id.* 38. 9. Amyndand, quod sui maxime operis erat, impigre agebat, ut Ambracienses compelleret ad deditiviam. *Virg.* 6. *En.* 128. Sed revocare gradum superasque evadere ad auras, Hoc opus, hic labor est. *h. e.* opus arduum, *δυσεργον*. *Id.* 10. *ibid.* 468. sed famam extemere factis, Hoc virtutis opus. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 21. diis longa videtur opus debentibus. *Ovid.* 4. *Met.* 663. Admonitorque operum celo clarissimus alto Lucifer ortus erat. — Hinc illa *Stat.* 6. *Theb.* 242. Accelerare opus. *Virg.* 2. *Euc.* 235. Accingere operi. *Liv.* 1. 42. Aggredi ad opus. *Tac.* 1. *Hist.* 2. Aggredi opus. *Cæs.* 1. *B. C.* 62. Continuare opus diem noctemque. *Orat.* 1. *Art. am.* 409. Differre opus. *Id.* 14. *Met.* 268. Evizere opus. *Id.* 8. *ibid.* 209. Impedire opus. *Virg.* 1. *En.* 508. Instare operi. *Quintil.* 10. 1. 48. Inzardi opus. *Orat.* 11. *Met.* 214. Negare mercedem operis. *Id.* 2. *Art. am.* 480. Præagere opus. *Quintil.* 12. 11. 24. Pericere opus. *Id.* 10. 1. 1. Procedi opus. *Id.* 2. 18. 4. Recedere ab opere. — De bestiis, et præcipue de melle et melle. *Cic.* 2. *Off.* 3. 11. Expertes rationis equi, boves, reliquæ pecudes, apes, quarum opere efficitur aliquid ad usum hominum atque vitam. *Id.* 2. *Dicitur.* 27. 59. Ita leves atque inconsiderati sumus, ut si mures corruserint aliquid, quorum est opus hinc unum, monstrum puteimus. *che finuo questo solo mestiere*. Ubi *Forcellinus* ait, *opus* suum pro *opera*. *Ovid.* 7. *Met.* 538. Concideret infelix validos miratur arator Inter opus lauros. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 45. 70. (179). Boves excellentes in opere. *Varro* 3. *R. R.* 16. 5. Ab his opus facere (apes) discunt, ab his ædicant, ab his cibaria condere. Trium enim harum cibum, domus, opus, et *ibid.* Foris pascentur, intus opus faciunt: quod, dulcissimum quod est, et diis et hominibus est acceptum. *Virg.* 4. *G.* 169. Erret opus (apum) redolentique thymo flagrantia mella. et *ibid.* Omnibus (apibus) una quies operum, labor omnibus unus. *Phædr.* 3. 13. Alveus accipite, et ceris opus infundite. — b) Speciatim de opere rustico, seu ædificatura. — Com. adject. *rusticum* vel *rusti*, ut apud *Plaut. Merc.* 1. 1. 65. Multo opere immundo rustico se exercitum. *Ter. Heaut.* 1. 1. 90. Ancillas, servos, nisi eos, qui opere rustico faciundo facile sumptum evocarent suum, Omnes produci ad venditum. *Id. Phurm.* 2. 1. 20. Opus ruri faciendum. *Colum.* 12. *R. R.* 3. 6. Quam multæ: ubi diu rusticum opus obire non poterit, et *Id.* *ibid.* 2. 1. Itaque præcipiemus, quid quoque mense faciendum sit, sic temporibus attendendum: opera ruri, ut permiserit status earum. — Absolute. *Cato R. R.* 5. Opera omnia mature conciliata face. Nam res rustica sic est: si unam rem sero feceris, omnia opera

sero facies. *Ter. Adolph.* 4. 1. 1. Apud villam sit. Nunc quum maxime operis aliquid facere credo. Adde *eumd.* *Heaut.* 1. 1. 21. *Cic. Senect.* 7. 24. Quibus (senibus) absentibus numquam fere ulla in agro majora opera sunt, non serendis, non percipiendis, non condendis fructibus. *Virg.* 1. *G.* 276. Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna Felices operum. et 2. *ibid.* 472. Et patiens operum parvoque adueta juvenus. *Ovid.* 11. *Met.* 34. operisque (coloni) reliquaunt Arma sui. *Flor.* 1. 11. Quum patricium virum innivum aratro suo in ipso opere deprehendit. — c) Item speciatim de artificio operibus. *Cic.* 6. *Verr.* 24. 54. Instituit officinam Syracusis in regia maximam. Palam artifices omnes, celatores ac vasculares convocari jubet: et ipse suos complures habebat. Eo conducit magnam hominum multitudinem. Menses octo continuos opus his non deficit, quum vas nullum lieret, nisi aureum. *Id.* 2. *Nat. D.* 22. 57. Quod in operibus nostrarum artium manus efficiat, id multo artificiosius naturam efficere. *Liv.* 5. 3. Tamquam artifices improbi opus quaerunt. Cf. *infra* 11. 3. — d) De opere, quod in publicis vel privatis ædificiis extruendis, instaurantis etc. impenditur. *Cic.* 3. *Verr.* 55. 143. Dicitis, eundem conscripsisse, qui illud edictum de hereditate: LEX OPERI FACIENDO. Adde *eumd.* *ibid.* 54. 141. Et *Id. Dom.* 20. 51. Quid operum publicorum exactio? *Id.* 14. *Phil.* 12. 33. Erit igitur extructa moles opere magnifico, inciseque litteræ, divinarum virtutis testes sempiternæ. *Id. Marcell.* 4. 11. Nihil est opere, aut manu factum, quod aliquid non conciliat et consumat: vetustas, opere factum est, quod arte sit; manu, virtute bellica: vel opere, quod ingenio maxime; manu, quod artificio: vel aut ponitur pro et. *Nepos Themist.* 6. Interim omnes servi atque liberi opus facerent. *Virg.* 5. *En.* 119. Urbis opus. *h. e.* navis, in qua tantum operis fuerat, quantum in urbe positum. — e) Item de operibus militaribus; et interdum concreto, uti ajunt, sensu vox usurpari videtur. *Cæs.* 1. *B. G.* 8. A lacu Lemanno ad montem Juram inaurum in altitudinem pedum xvi. fossamque perducit: eo opere perfecto præsidia disponit. *Id.* 3. *ibid.* 3. Quum opus biberorum munitionisque plene essent perfectæ. *Id.* 2. *B. C.* 26. Postero die Ulicam exercitum ducit, et prope oppidum castra ponit. Nonnum opere castrum perfecto, equites ex statione nunciant etc. et *mor.* Ipse celeriter ab opere deductis legionibus aciem instruit. *Id.* 5. *B. G.* 21. Locis egregie natura atque opere munitis. *per sito e per arte*. *Sic Liv.* 21. 57. Emporium opere munitum. Cf. *infra* 11. 1. b. — f) Item de ipsa militia, et *servizio militare*. *Virg.* 8. *En.* 515. sub te tolerare magistro Militiam et grave Martis opus, tua cernere facta Assuescat. *fatiga*; ubi *Forcellinus* ait, *opus* summi pro *opera*. *Vellej.* 2. 97. 2. Cujus (Drusi Claudii) ingenium utrum bellicis magis operibus, an civilibus suffecerit artibus, in incerto est. Cf. *Surton.* *Aug.* 18. Fossas omnes, in quas Nilus exstatuat, oblimatas longa venustate, militari opere detersit. *facendovi laborare i solitati*. — Similiter *opera* dicuntur omnes militares labores præter pugnas, quibus opponuntur apud *Liv.* 21. 11. Fessum militem præliis operibusque habebat. *Id.* 39. 28. Quam diu fatigatus ibi præliis operibusque esset. — g) De opere litterario. *Cic. Brut.* 34. 200. Si præteriens (quis) adspexerit correctis, influentes iudices etc. — aratorum versari in illo iudicio, et opus aratorum fieri, aut perfectum iam esse, profecto intelligit. *Id.* 2. *Orat.* 17. 72. Oratio in causarum contentione magnum est quoddam opus, atque huius sciam, an de humanis operibus longe maximum. *Id.* 1. *Acad. post.* 1. 1. Habet opus magnum in manibus. *Liv.* præfat. *extr.* Ut oris tanti operis successus prosperos darent. *Id.* 21. 1. In parte operis mei licet mihi præfari. — h) Dicitur etiam de actu *Venero*. *Orat.* 3. *Art. un.* 14. 28. Opus obsecrum. Et absolute *Plaut.* *Isin.* 5. 2. 23. Ille suis opere faciundo lassus noctu adventit. *Auct. Priap.* 4. rogatque tentes, si pictas opus erat ad figuras.

Martial. 7. 18. Accessi quoties ad opus, mixtisque movemur Inguinihus.

II.) Translate. ¶ 1. Concreto, uti ajunt, sensu opus dicitur id quod operando effectum est. — a) Generatim. *Cic.* 1. *Tusc.* 28. 70. Hæc igitur et alia innumerabilia quum cernimus, possumus ne dubitare, quin his præsit aliquis vel effector, vel moderator tanti operis et muneris? et *moz.* Deum agnoscis ex operibus ejus. *Id.* 1. *Nat. D.* 36. 100. Tu quod opus tandem magnum et egregium habes, quod effectum divina mente videatur, ex quo etc? *Liv.* 1. 57. Exhaustus magnificentia publicorum operum. *Id.* 1. 29. Una hora cccc. annorum opus, quibus Alba steterat, excidio ac ruinis dedit. — b) Speciatim de ædificiis. *Cic.* 2. *Verr.* 4. 12. et *Dom.* 20. 51. Edium sacrarum publicorumque operum depopulatio. *delle pubbliche fabbriche.* et *Sueton.* *Tib.* 30. Ad patres conscriptos referre de vectigalibus ac monopolis, de extruendis reliquendisve operibus. — c) De militaribus munitionibus. *Nepos* *Miltiad.* 7. Urbem operibus clausit. *h. e.* vallo, fossa, aggere, vineis, turribus etc. *Cic.* 13. *Phil.* 9. 20. Mutinam operibus munitionibusque sæpsit. *Liv.* 35. 22. *extr.* Fusis Vectonibus, operibus Toletum cepit. *Id.* 37. 5. a *med.* Non corona, sed operibus oppugnare urbem est adortus. *Fellej.* 2. 4. 2. Circumdantam operibus Nunantiam excisamque æquavit solo. — d) De artium operibus. *Cic.* 1. *Off.* 41. 147. Ut enim pictores et ii, qui signa fabricantur, et vero etiam poetæ suum quisque opus a vulgo considerari vult. *Id.* 6. *Verr.* 57. 126. Silanionis opus tam perfectum, tam elegans, tam elaboratum. *Virg.* 3. *Ecl.* 37. pocula ponam Fagina, cælaturum divini operis Alcimedontis. — e) De opere litterario. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 248. Nec magis expressi vultus per aenea signa, Quam per vatis opus mores animique virorum Clarorum apparent. *Id.* *ibid.* 2. 91. Carmina compono, hic elegos. Mirabile visu Cælaturumque novem Musis opus! *Cic.* 16. *Fam.* 18. *ad fin.* An pangis aliquid Sophocleum? Fac opus appareat. ¶ 2. Ponitur etiam pro effectu. *Ovid.* 12. *Met.* 112. opusque meæ bis sensit Telephus bastæ. *h. e.* vulnus et auxilium. et 1. *ibid.* 468. Equæ sagittifera prompsit duo tela pharetra Diversorum operum: fugat hoc, facit illud amorem. *Cic.* *Topic.* 16. 62. Atque etiam est causarum dissimilitudo, quod aliæ sunt, ut sine ulla appetitione animi, sine voluntate, sine opinione suum quasi opus faciant. ¶ 3. Nonnunquam ponitur pro artificio, *fattura, lavoro, artificio.* *Cic.* 6. *Verr.* 56. 124. Bullas aureas omnes ex his valvis non dubitavit auferre: quarum iste non opere delectabatur, sed pondere. et *ibid.* 14. 32. Hydria Boethi manu facta, præclaro opere et grandi pondere. et *ibid.* 21. 46. Hæc autem omnia antiquo opere et summo artificio facta. *Valerian.* *Imp.* in *epist.* apud *Trebell.* *Claud.* 14. Argenti in opere annua pondus quinquaginta. *h. e.* argenti facti. ¶ 4. Ablativus opere est magnopere, *sommamente.* *Plaut.* *Truc.* 2. 7. 27. Jussit opere orare, ut hæc grata haberet tibi. — Hinc *magno opere, maximo opere, tanto opere, quanto opere.* **MAGNOPERE, MAXIMOPERE, TANTOPERE, QUANTOPERE.**

OPUS, indeclin. indigentiam, necessitatem significat, *uopo, bisogno, necessita:* et ratione habita originis unum idemque est cum vocabulo præcedenti; eadem enim significatione usurpatur *negotium* est apud *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 6. 42. Heus Philocomasium, cito Transcurre curriculo ad nos; ita negotium est. *h. e.* ita opus est, ita res postulat. — Item *usus* est et *opus* est idem esse videntur apud *Plaut.* *Amph.* 1. 3. 7. Citius, quod non factus 'st usus, fit, quam quod factus 'st opus. — *Opus* est minus est quam *necesse* est. *Cato* apud *Senec.* *Ep.* 94. *ante med.* Emas non quod opus est, sed quod *necesse* est. Quod non opus est, esse carum est. *ciò che è puramente necessario.* — Aliquando idem sunt. *Cic.* 2. *Divinat.* 4. 11. Sorites, quem, si *necesse* sit, Latino verbo liceat cervaleum appellare: sed nihil opus est. *Id.* 1. *Fam.* 9. *ad fin.* Legem curiatam consull ferre opus esse,

sibi *necesse* esse. — Differt etiam a verbo *oportet*, ut apud *Cic.* 13. *Att.* 25. Hoc fieri et oportet et opus est. — Item differt a verbo *indigere*, ut patet ex *Seneca* *Ep.* 9. *All.* (*Chryssippus*) sapientem nulla re indigere et tamen multis illi rebus opus esse; contra stulto nulla re opus est, nulla re enim uti scit, sed omnibus eget. — Ceterum *opus est mihi* (nam cum Verbo esse fere jungitur, et raro admodum occurrit *opus habeo*) est idem atque est mihi usui, *necesse* habeo, indigeo, *dei, προοδει* (It. *ho bisogno, mi fa d'uopo, ho necessita;* Fr. *il est besoin, il est nécessaire, il faut;* Hisp. *es menester, se necesita;* Germ. *es ist nöthig, es ist nothwendig, es oder man bedarf;* Angl. *it is expedient or necessary*). Usurpatur — 1.º) Personalliter, vel Adjective. — a) Absolute, *h. e.* sine Dativo personæ. *Cato* *R. R.* 13. In torcularium in usu quod opus est. *Plaut.* *Aulul.* 2. 2. 16. Si quid opus est, impera. *Ter.* *Heaut.* 4. 8. 14. Des qui aurum, ac vestem, atque alia quæ opus sunt, comparet. *Cic.* 5. *Fam.* 11. Ut quidquid opus esset, mihi denunciaret. et *Varro* 1. *R. R.* 18. 4. Minus multi opus sunt boves. *Liv.* 2. 3. Ubi jus, ubi injuria opus sit. — b) Sæpissime cum Dativo personæ. *Cato* *R. R.* 14. Eæ rei materiem, et quæ opus sunt, dominus præbebit. *Plaut.* *Capt.* 1. 2. 61. Maritumi omnes milites opus sunt tibi. *Ter.* *Heaut.* 5. 1. 20. Sponsæ vestem, aurum, ancillas opus esse. *Claudius* *Quadrigar.* apud *Gell.* 17. 2. Nihil sibi divitiis opus esse. *Lucret.* 5. 230. Nec crepitacula eis opus sunt. At *Lachmannus* *leg.* Nec crepitacillis opus est. *Varro* 3. *R. R.* 14. 3. Cochleis parvus cibus opus est. *Cic.* 2. *Fam.* 6. a *med.* Dux nobis et auctor opus est. *Id.* 2. *Invent.* 19. 57. Hujus nobis exempla permulta opus sunt. *Id.* 3. *Verr.* 48. 126. Multa sibi opus esse, multa canibus suis. Adde *ejusd.* *fragm. de republ.*; et *Varron.* apud *Non.* p. 497. 19. *Merc.* *Sic* *Cæs.* 1. *B. G.* 34. Si quid ipsi a Cæsare opus esset, sese ad eum venturum fuisse. *Plancus* apud *Cic.* 10. *Fam.* 8. Sed aliquantum nobis temporis et magni labores et multa impensæ opus fuerunt. *Nepos* *Att.* 7. Quæ anicis opus fuerant. *Liv.* 1. 41. Quæ curando vulneri opus sunt, sedulo comparat. — c) Animadvertendum illud *Livii*, cum *Accus.* et *præpos. ad.* 37. 18. Pararique, quæ ad transitum Hellespontis opus essent. Sic *ibid.* 22. *inist.* Inde placuit Eumenem domum dimitti, et præparare consuli atque exercitui, quæ ad transitum Hellespontis opus essent. — d) Interdum cum Ablativo rei, quæ fieri opus est. *Cato* *R. R.* 2. Quæ opus sient locato, locentur. *Plaut.* *Amph.* 2. 1. 81. Nam mihi istuc primum exquisitum 'st opus. *Ter.* *Adelph.* 5. 9. 39. Plus scis quid opus facto est. Sic *Pacuvius* apud *Non.* p. 126. 23. *Merc.* Quod ego inaudivi, accipite, et quid alit factum opus, decernite. et *Cæs.* 1. *B. G.* 42. Ut præsidium amicissimum, si quid opus facto esset, haberet. — 2.º) Impersonaliter occurrit — a) Absolute. *Cato* *R. R.* 29. Partem quantam circum oleas ablaqueatas, qua maxime opus erit, addito. *Ter.* *Heaut.* 1. 2. 13. Cave faxis; non est opus, pater. *Cic.* 5. *Fam.* 11. Eamque, si opus esse videbitur, conveniam. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 110. Unde mihi lapidem? — quorsum est opus? — b) Sæpissime cum Ablativo rei, quæ opus est, et addito haud raro Dativo personæ. — Ablativus rei per Substantivum effertur apud *Plaut.* *Capt.* 1. 2. 56. Multis et multigeneribus opus est tibi militibus. *Ter.* *Andr.* 1. 1. 6. Nihil istac opus est arte ad hanc rem, quam paro. *Cic.* 3. *Fam.* 3. *inist.* Q. Fabius monuit, præsidio firmiori opus esse ad istam provinciam. *Id.* 12. *Att.* 27. a *med.* Apud Terentiam gratia opus est nobis tua tuaque auctoritate. *Id.* 11. *Phil.* 10. 26. Expedito nobis homine et parato-opus est. *Nepos* *Miltiad.* 4. Ut nunciaret, quam celerim opus esset auxilio. *Liv.* 6. 6. Nec dicitatore unquam opus fore republicæ. *Virg.* 6. *Æn.* 261. Nunc animis opus, *Ænea*, nunc pectore firmo. — Ablativus rei per Participium præter. effertur. *Plaut.* *Capt.* 2. 1. 29. Viso opu 'st, cauto est opus. *Ter.* *Heaut.* 1. 1. 29. Mihi sic est usus: tibi ut opus facto 'st,

face. *Cic.* *Mil.* 19. 49. Nihil erat, cur properato opus esset. *Sall. Cat.* 1. Pius quam incipias, consulto; et, ubi consulueris, mature facto opus est. *Liv.* 1. 58. Ita facto et maturato opus esse. — Ablativus rei per Substantivum et Participium præter. simul effertur. *Plaut.* *Cure.* 2. 3. 23. Ita res subita est: celeriter mihi hoc homine convento est opus. Sic *Cic.* 10. *Att.* 3. *ad fin.* Sed opus fuit Hirtio convento. *Rursus* *Plaut.* *Pseud.* 2. 4. 42. Sed quinque iuventis opus est argenti minis Mutuis, quas hodie reddam. *Ter.* *Hecyr.* 4. 4. 42. Vosmet videte jam, Lache et tu Pamphile, Remissan' opus sit, an reducta domum. *Liv.* 43. 19. Nihil Oæneo capto opus esse. *Ovid.* 2. *Amor.* 19. 1. Si tibi non opus est servata, stulte, puella; At mihi fac serves. — Cum Supino passivo, quod Ablativi vicem gerit. *Ter.* *Heaut.* 5. 1. 68. Sed ita dicta opus est, si me vis salvum esse. *Cic.* 1. *Invent.* 20. 28. Et si non longius, quam quod scitu opus est, in narrando procedetur etc. — c) Cum Genitivo rei, quæ opus est. *Liv.* 22. 51. Ad consilium pensandum temporis opus esse. et 23. 21. In stipendium, quanti argenti opus fuit, et sex mensium frumentum accepit. — d) Cum Infinito, vel cum Accusativo et Infinito. *Cic.* 7. *Att.* 8. *inist.* Quid opus est de Dionysio tam valde affirmare? *Id.* *Amic.* 14. 51. Atque haud scio, an ne opus sit quidem, nihil unquam omnino deesse amicis. *Id.* 13. *Fam.* 33. Nihil jam opus est expectare te, quibus eum verbis tibi commendem. *Ovid.* 1. *Amor.* 11. 23. Quid digitos opus est graphio lassare tenecum? *Plin.* 28. *Hist. nat.* 13. 56. (198). Quæcumque molliri opus est. — Si quando vocibus *opus est* Accusativus jungitur, Infinitus alicujus verbi est subaudiendus. *Cato* *R. R.* 15. *extr.* Ad opus (*dominus*) præbeat omnia: calcis in r. singulos longitudinem opus est modium unum, arene modius duos. *h. e.* præbere. Sunt tamen qui aliter leg. *Cic.* *Senect.* 1. 3. Sed quid opus est plura? *h. e.* dicere. Neque aliter putandum videtur de illo *Plaut.* *Truc.* 5. 10. Pueru opus 'st cibum, opus est matri autem quæ puerum lavit, Opus nutrici autem, utrem ut babeat veteris vini largiter, Ut dies noctes potet. — e) Cum Coniunctivo et ut particula. *Plaut.* *Truc.* 2. 6. 19. Nunc tibi opu 'st, agram ut te assimules. et *ibid.* 2. 3. 7. Mi quoque præ lassitudine opus est ut lavem. — 3.º) *Opus habeo aliqua re*, opus est mihi. *Colum.* 9. *R. R.* 1. 5. Ferae pecudes in vivariis ut graminibus, ita frugibus roburneis opus habent.

OPUSCULUM, i, n. 2. deminut. parvum opus, *operetta, πομπικριον.* *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 38. 120. Ut etiam inter deus Myrmecides aliquis, minorum opusculorum fabricator, fuisse videatur. et *proem.* *Parad.* 5. Accipies igitur hoc parvum opusculum, lucubraturum his contractioribus noctibus. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 35. mea cur ingratus opuscula lector Laudet, ametque domi. et *ibid.* 4. 3. Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat.

OO

ŒQUÛLUS, i, m. 2. pro oculus ab antiquis scribebatur, teste *Priscian.* 1. p. 560. *Putsch.* Apud antiquos frequentissime loco cu syllaba quæ ponebatur et e contrariu, ut *arquis, coquis, œquulus* pro *arcus, cocus, oculus*.

OR

ŒRA, æ, f. 1. Ratione habita etymy, volunt esse ab *ὄρος terminus*, quamvis obstat quantitas et aspiratio in priori vocali: recentiores vero deducunt a voce *os*, unde *ostium*. — Ceterum *ora*

est extrema cujusque rei pars, ἄκρῃ (It. *extremità*, *marginē*, *finē*; Fr. *bord*, *extrémité*; Hisp. *borde*, *el extremo*, *y erilla*; Germ. *der Rand*, *der Saum*; Angl. *the extremity*, *edge*, *margin*, or *border of any thing*).

1.) Proprie. ¶ 1. Speciatim dicitur de extremitatibus, quæ rerum baud maximam superficiem ac speciem efficiunt. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 48. 107. Expectant, veluti consul quum mittere signum vult, omnes avidi spectant ad carceris oras. *Lucret.* 4. 13. prius oras pocula circum contingunt mellis dulci flavoque liquore. *gli orli*. *Virg.* 4. *G.* 39. de apib. tenuia cera spiramenta linunt, fuco et floribus oras Explent. *Id.* 10. *Æn.* 243. clipei oras ambiit auro. *Cels.* 5. 26. n. 23. Oras vulneris sutura jungit. *Scribon. Compos.* 240. Oras ulcers tangere. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (180). Ora gemmæ. *Festus* p. 182. 19. *Müll.* Ora vestimentorum. orlo, lembo. ¶ 2. Item sæpiissime dicitur de fine terrarum, qua mare altiit, spiaggia, lido, littorale. Differt tamen a litore, quia ora latius patet; quia est alibi ora, ubi tamen litus non est. — a) *Ora maritima, ora maris* hoc sensu dicitur. *Cic. pro leg. Manil.* 18. 54. Quæ civitas antea nunquam fuit, - quæ non portus suos et agros et aliquam partem regionis atque oræ maritimæ per se ipsa defenderet? *Cæs.* 3. *B. G.* 8. Hujus civitatis (*Venetorum*) est longe amplissima auctoritas omnis oræ maritimæ regionum earum. *Liv.* 9. 2. Ora superi maris. et 9. 19. Adjunctaque omni ora Græcorum inferi maris. *Virg.* 2. *G.* 44. primi lege litoris oras. *costeggia*. — b) Absolute, præcipue sit de classibus vel navibus est sermo. *Plaut. Men.* 2. 1. 11. Mare superum omne, Græciamque exoticam, Orasque Italicas omnes, qua aggregitur mare, Sumus circumvecti. *Cic.* 2. *Nat. D.* 39. 100. Multitudo et varietas insularum, amœnitates orarum et litorum. *Id.* 12. *Fam.* 5. A prima ora Græciæ usque ad Ægyptum. *Nepos Alcib.* 5. *ad fin.* Multas præterea Græcas urbes, quæ in ora sitæ sunt Asiæ. *Liv.* 21. 51. Decem navibus oram Italiæ legens. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 4. 5. (34). Intus regio Allobrogum: at in ora Massilia Græcorum etc. *Virg.* 1. *Æn.* 311. quas vento accesserit oras. *Horat.* 1. *Od.* 37. 23. nec latentes Classe cita reparavit oras. — c) Hinc *oram solvere* est a litore funem solvere, et navim in altum immittere, *sciogliere dal lido, salpare*. *Liv.* 22. 19. *ad fin.* Vix dum omnes conscenderant, quum alii resolutis oris in ancoras evehuntur. *sciolti li cani, si pongono sull'ancora*. *Id.* 28. 36. *ad fin.* In ipsis quoque trepidatum est navibus, dum, ne hostes cum suis simul irruerent, trahunt scalas, orasque et ancoras, ne in moliendo mora esset, præcidunt. *h. e.* incidunt funes nauticos, et ancoralia. *tagliano li cani, e le gòmene*. *Quintil.* 4. 2. 41. Navim prosperi, conscendi, sublatæ sunt ancoræ, solvimus oram, proveci sumus. *Oram* multi his locis (quibus adde *Quintil. ep. ad Tryphon.* 3.) funem nauticum intelligunt, quo ad oram litoris navis religatur. Sunt etiam qui putant, *oram* minime mutare significationem, sed esse veluti formulam nauticam, qui dicerent *oram solvere*, pro solvere funem, quæ oræ navem adnectit, vel pro oram linquere, ab ora abscedere. ¶ 3. Item de cujusque terræ vel spatii fine. *Cic.* 2. *Fin.* 31. 102. Qui innumerabiles mundos infinitasque regiones, quarum nulla esset ora, nulla extremitas, mente peragravisset. *Id.* 2. *Nat. D.* 40. 101. Restat ultimæ-omnia cingens et coercens cæli complexus, qui idem æther vocatur, extrema ora et determinatio mundi. *Liv.* 21. 31. Per extremam oram Vocontiorum agri.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen sumitur pro quavis regione, etiam si mari non alluatur, *paese, tratto*. *Cic.* 2. *Nat. D.* 66. 164. Omnibus hominibus, qui ubique sunt, quacumque in ora ac parte terrarum. *Id.* *Balb.* 4. 9. Qui (*Pompejus*) habet tot triumphos, quot oræ sunt partesque terrarum. *Horat.* 1. *Od.* 26. 3. quis sub Arcto Rex gelidæ metuatur oræ. *Virg.* 3. *Æn.* 97. Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris. *Id.* 10. *ibid.* 706. ignarum Laurens habet ora Mi-

lanta. *Horat.* 1. *Od.* 12. 5. in umbrosis Heliconis oris. — Similiter de mundo seu terra. *Virg.* 2. *Æn.* 90. Invidia postquam perfaciis Ulyssæ (Haud ignota loquor) superis concessit ab oris atc. *h. e.* ex hoc mundo superiora abiit. — Et de cælo. *Lucret.* 5. 85. quæ-ætheris cernuntur in oris. et *Ovid.* 9. *Met.* 254. Idque ego defunctum terræ caelestibus oris Accipiam. — Oræ *Acheruntis* sunt Inferi. *Lucret.* 6. 763. hinc animas Acherontis in oras Ducere forte deos Manes inferne reamur. ¶ 2. Pro zona terræ. *Cic.* 1. *Tusc.* 28. 68. Globum terræ fixum in medio mundi, duabus oris distantibus habitabilem: quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita, altera Australis ignota nobis, quam vocant Græci ἀντιχθονα: ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. ¶ 3. Est etiam plaga, cardo, pars cæli. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 2. 2. (19). Connexa arborum ratio est, quas in oras debeant spectare. *Virgilius* ad occasus seri damnavit, etc. ¶ 4. *Oras luminis* vocant Poetæ regionem hanc terrarum, ubi luce fruimur et vita. *Ennius* apud *Cic.* 1. *de republ.* 41. Tu produxisti nos intra luminis oras. Adde *eum.* apud *Festum* p. 298. 5. *Müll.* Sic *Lucret.* 1. 22. Nec sine te quidquam dias in luminis oras Exoritur. Adde *eum.* *ibid.* 170. 179. et 2. 577. et *alibi*. Sic *Virg.* 7. *Æn.* 660. Furtivum partu sub luminis edidit oras. Al. *leg. auras*, ut 2. *G.* 47. Sponte sua quæ se tollunt in luminis auras. Alicubi apud *Lucret.* quoque *auras* quidam legendum putarunt: et est etiam qui credat oras eum pro *auras* dixisse, ut *plastrum* dicitur pro *plastrum*, *coda* pro *cauda*, etc. Sed non est necesse ad hæc recurrere. ¶ 5. Intellectuali ratione oræ dicuntur extrema rerum. *Oram*, inquit *Festus* p. 182. 22. *Müll.* pro initio rei posuit *Cæcilius* (est enim initium altera rei extremitas) quum ait: *Oram* reperire nullam, quam expediam, queo. *Al. leg.* qua me expediam. *Varro* 8. *L. L.* 2. *Müll.* De hujusce multiplici natura discriminum oræ sunt hæc, cur et quo et quemadmodum in loquendo declinata sunt verba. *h. e.* discriminum e multiplici declinationum natura prodeuntium oræ, scilicet extrema et summa, in quæ omnia inter se diversissima exeunt, sunt etc. *Oræ* omnes *Codd.* exhibent, quam lectionem tuetur *Lachmannus* ad *Lucret.* 4. 142.; *Müllerus* vero rationes legendum conjecit. — Sic *ingentes belli oræ* sunt summa belli discrimina. *Virg.* 9. *Æn.* 528. Et mecum ingentes oras evolvi belli. Ubi *Servius*: Narrata non tantum initia, sed etiam extrema bellorum; nam oræ sunt extremitates. Est autem *Ennianum*: Quis potis ingentes oras evolvi belli? Sic *Ennius* apud *Quintil.* 6. 3. 86., *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. et *Diomed.* 1. p. 381. *Putsch.* — *NB.* De Ora vel Hora dea *V.* in *ONOM.*

ORABILIS, e, adject. qui orari, vel rogari potest. *Gloss. Cyrill.* ἑξομευστός, orabilis. *Ibid.* ἑξομευστός, orabilis, placabilis. Occurrit etiam in *Not. Tir.* p. 106.

ORACULUM, i, n. 2. *Oraculum* syncope, ut *periculum*. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 21. 42.; *Accius* apud *Non.* p. 488. 2. *Merc.*; et *Ovid.* 1. *Met.* 321., quæ *V.* infra. Est etiam qui legat in prosa oratione apud *Cic.* 2. *Divinat.* 6. 16. et alibi, sed minus recte. — *Oraculum* (ab oro, ut docet *Cic. Topic.* 20. 77. *Oracula* ex eo ipso appellata sunt, quod inest in his deorum oratio.) est deorum responsum, χρησμός, μαντεῖον (It. *oracolo*; Fr. *oracle*; Hisp. *oráculo*; Germ. *der göttliche Ausspruch, Orakelspruch, das Orakel*; Angl. *an oracle, oracular reply*).

1.) Proprie. *Seneca* 1. *Controv. præf. ante med.* Quid est enim oraculum? nempe voluntas divina hominis ore enunciata. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 21. 42. Ibi ex oraculo voce divina edidit Apollo. *Accius* apud *Non.* p. 488. 4. *Merc.* Pro certo arbitrator sortis oracula, adytus augura. *Cic.* 1. *Divinat.* 18. 34. Cujus generis oracula etiam habenda sunt, non ea, quæ æquatis sortibus ducuntur, sed illa, quæ instinctu divino afflatuque funduntur. et 43. 95. Lacedæmonii de rebus majoribus semper aut Delphis oraculum, aut ab

Hammonē, aut a Dodona petebant. *Id.* 1. *Tusc.* 48. 116. Quod oraculum erat datum, si rex interfectus esset, victrices Athenas fore. et *moz.* Menœcaus, oraculo edito, largitus est patriæ suum sanguinem. *Id.* 2. *Off.* 22. 77. Apollo Pythius oraculum edidit, Spartam nulla re alia, nisi aviritia, perituram. *Al. leg. oraculo. Id. Rosc. Am.* 24. 66. Quum præsertim deorum immortalium jussis atque oraculis id fecisse dicantur. *Id. Senect.* 21. 78. Socrates, qui est omnium sapientissimus oraculo Apollinis judicatus. *Virg.* 2. *Æn.* 114. Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phœbi Mittimus. *Id.* 4. *G.* 449. Venimus hinc lapsis quæsitum oracula rebus. *Id.* 3. *Æn.* 456. Oracula poscere. *Ovid.* 5. *Met.* 8. consulere. *Id.* 1. *ibid.* 321. Fatidicamque Themis, quæ tunc oracula tenebat.

II.) Translate. ¶ 1. *Oraculum* dicitur etiam, quum in somnis parens, vel alia sancta gravisque persona, seu sacerdos, vel etiam Deus, aperte eventurum quid, aut non eventurum, faciendum, vitandumve denunciatur. Ita *Macrob.* 1. *Somn. Scip.* 3. Itaque accipitur pro vaticinio universi, sive a Deo, sive ab homine fiat. *Cic.* 1. *Divinat.* 50. 115. Credo etiam anhelitus quosdam fuisse terrarum, quibus inflatæ mentes oracula funderent. et *ibid.* 32. 70. Expositi somni et furoris oracula. ¶ 2. De ipso loco, in quo deorum responsa dantur. *Cic.* 1. *Divinat.* 19. 37. Numquam illud oraculum Delphis tam celebre et tam clarum fuisse, neque tantis donis referunt omnium populorum atque regum, etc. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 23. 49. (107). Hammonis oraculum, juxta quod gignitur arbor. Adde *Liv.* 23. 11. — Hinc figurate *Cic.* 1. *Orat.* 45. 200. Est enim sine dubio domus Jurisconsulti totius oraculum civitatis. Testis est bujuse Q. Mucii janua et vestibulum, quod-maxima quotidie frequentia civium ac summorum hominum splendore celebratur. ¶ 3. Item pro dicto et sententia celebri ac notata digna. *Cic.* 1. *Nat. D.* 24. 66. Hæc ego nunc physicorum oracula fundo: vera, an falsa, nescio. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 6. 8. (n. 1.). Inde illa reliqua oracula: nequam agricolam esse, etc. *Colum.* 11. *R. R.* 1. 26. Nam illud verum est M. Catonis oraculum: Nihil agendo homines mala agere discunt. *Rursus Plin.* 18. *Hist. nat.* 4. 6. (25). Ac primum omnium (in re rustica) oraculis majore ex parte agemus, quæ non in alio vitæ genere plura certiorave sunt. Cur enim non videantur oracula a certissimo dia maximeque veridico usu profecta?

ORAMENTUM, i, n. 2. oratio, preces. *Plaut. Truc.* 2. 2. 62. Illum spero mutari blandimentis, ornamentis ceteris meretriciis. Ita leg. *Meursius*, et *Goldast.*, alii ornamentis.

ORARIUM, ii, n. 2. (os, oris) fazzoletto, moccichino, parvum linteam ori tergendo. *Casaubon.* ad *Vopisc. Aurel.* 48. extr. docet, fuisse linteam oblongum et latum: cujusmodi vocant Ecclesiastici scriptores, quod sinistro brachio sacerdotibus imponitur. *Vopisc. loc. cit.* Ipsum primum donasse oraria populo R., quibus uteretur populus ad favorem. *h. e.* in plausibus circi et theatris; quum antea togas jactata mos esset. *Lips. elect.* l. 2. c. 10. putat fuisse velum, quo facies et os velaretur, heretiqua vox acclamationum resonantior: quod *Casaubon.* merito improbat. *Augustin.* 22. *Civ. D.* 8. n. 7. Tunc sicut potuit, oculum lapsum atque pendentem, loco suo revocatum, ligavit orario. *Prudent.* 1. *περι στέφ.* 86. Hic sui dat pignus oris, ut ferunt, orarium. Etiam *Lucilius* hac voce usum quidam putarunt illo versu apud *Non.* p. 539. 22. *Merc.* Ricini aurati, ricæ, atque oraria, mitræ. Sed *Casaubon.* duo tantum priora verba *Lucilii* esse censet, cetera *Nomii* illa explicantis. Usurpat etiam *Hieronimus.* *Ep.* 52. n. 9., et cum sudario conjungit. — De aliis orarii usibus sequenti ævo multa ibi *Casaubon.*, item *Ducang.* in *Glossar.*

ORARIUS, a um, adject. ab ora, ut *Oraria* navis, parvæ molis, et ad legendas tantum oras litorum apta. *Plin.* 10. *Ep.* 26. Nunc destino partim orariis navibus, partim vehiculis provinciam petere.

ORĀTA, æ, f. 1. genus piscis appellatum a colore auri, quod rustici *orum* dicebant, et auricularis, oriculus. Itaque Sergium quemdam prædicitum, quod duobus anulis aureis, et grandibus uteretur, Oratam dicunt esse appellatum. *Festus* p. 182. 17. *Müll.* At *Jarro* 3. *R. R.* 3. 10.; et *Colum.* 8. *R. R.* 16. 5. Sergium illum iude dictum volunt, quod ejus piscis studiosissimus fuerit. *V. AURATA* in ONOM.

ORĀTIM, adverb. per oras, ut oppidatim, vicatim. *Solin.* 3. Ut oratim omnes insulas legamus. *U leg.* ut moratim omnium insularum oras legamus.

ORĀTIŌ, f. 3. (oro) locutio, sermo, compositum ex pluribus dictionibus seu vocibus, quo homines animi sui sensa exprimit. *λόγος* (lit. *discorso, parlare*; Fr. *discours, langage, mots*; Hisp. *discurso, lenguaje, palabras*; Germ. *das Reden, die Rede*; Angl. *speech, discourse, language*). Occurrit ¶ 1. Generaliter et est, ut diximus, compositum ex pluribus dictionibus, seu vocibus, quo homines animi sui sensa exprimit, ut ait *Cic.* 3. *Orat.* 42. 167. In oratione, id est in continuatione verborum. — a) Ponitur pro consueta hominum locutione, pro sermone. *Ennius* apud *Gell.* 11. 4. Nam utpote quæ loquuntur pariter atque ignobiles, eadem dicta eademque oratio æqua non æque valet. *Cato* apud *Plin.* *Hist. nat. præfat.* 30. Scio, quæ scripta sunt, si palam proficiantur, multos fore qui vitiligent. Eorum ego orationes sivi præter fluere. *Plaut. Pen.* 5. 2. 9. Quam orationem hanc arres dulcenti devorant! *Ter. Andr.* 1. 5. 16 Oratio hæc me miseram exanimavit metu. *Cic.* 1. *Off.* 4. 12. Natura vi rationis hominem conciliat homini et ad orationis et ad vitæ societatem. *Id.* 7. *Ferr.* 2. 5. Quid dices? an bello fugitivorum Siciliam virtute tua liberatam? Magna laus; honesta oratio. *Id.* 1. *Nat. D.* 44. 123. Epicurus re tollit, oratione relinquit deos. *Cf. Plaut. Epid.* 1. 2. 13. quid te igitur retulit, Beneficium esse oratione, si ad rem auxilium emortuum est? *Rursus Cic.* 5. *Tusc.* 16. 47. Qualis cuiusque animi affectus esset, talem esse hominem; qualis autem homo ipse esset, talem ejus esse orationem; orationi autem facta similia, factis vitam. *Id.* 6. *Fam.* 14. Non solum ex oratione Cæsaris, quæ sane mollis et liberalis fuit, sed etiam ex oculis et vultu-hanc in opinionem discessi, ut mihi tua salus dubia non esset. *Cæs.* 1. *B. C.* 2. Ingressus in eam orationem, non oportere etc. *avendo cominciato a dire, che* etc. — Et cum addito Genitivo rei, de qua oratio agit. *Cic.* 4. *Ferr.* 69. 167. Eripient tibi istam orationem contemnendorum Siculorum atque aratorum statue illic equestres. et 5. *ibid.* 44. 106. Sed mihi *Ætænsium* brevis est oratio. — b) De loquendi forma et ratione, *stile, maniera di esporre nel discorso.* *Ter. Phorm. prol.* 4. dicitur, quas antea fecit *fabulas*, Tenui esse oratione et scriptura *levi.* *Cic. Orat.* 19. 64. Mollis est enim oratio philosophorum et umbratilis. *Id. Brut.* 31. 120. Stoicorum est adstrictior oratio aliquantoque contractior, quam aures populi requirunt. *Id.* 1. *Off.* 1. 2. Orationem autem Latinam efficit profecto legendis nostris (*scriptis*) plenior. — c) De ipsa lingua, *lingua, favella.* *Cic.* 1. *Off.* 1. 1. Ut ipse ad meam utilitatem semper cum Græcis Latina conjunxerim, idem tibi censeo faciendum, ut par sis in utriusque orationis facultate. *Gell.* 11. 1. In historiis, quas Timæus oratione Græca de rebus populi Romani composuit. in *Greco.* Adde *eumd.* 18. 10. in *fin.* ¶ 2. Speciatim dicitur de prosa oratione. *Cic. Orat.* 21. 70. Sæpissime et in poematis et in oratione peccatur. ¶ 3. Item speciatim et sæpissime dicitur de locutione oratoria. *Cic. Orat.* 19. 64. Quamquam omnium locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. *Cato* apud *Fronton.* 1. *Ep. ad Antonin.* 1. Jussi caudicem proferri, ubi mea oratio scripta erat de ea re. *Liv.* 39. 42. Catonis et quidem acerbæ orationes estant in eos, quos aut senatorio loco movit, aut quibus equos ademit: longe gravissima in L. Quinctium oratio est. *Cic.*

3. *Orat.* 43. 172. Collocatio verborum junctam orationem efficit, coherentem, lenem, æquabiliter fluentem. et *ibid.* 25. 96. Oratio gravis, erudita, liberalis, admirabilis, polita, conspersa quasi verborum sententiarumque floribus. et 1. *ibid.* 54. 231. disertis et oratoria. et 3. *ibid.* 25. 100. concinna, distincta, ornata, festiva. et *ibid.* 97. exilis, inculta, vulgaris, obsoleta. et 2. *ibid.* 53. 211. varia, copiosa. et *Brut.* 79. 273. splendida et grandis. et *ibid.* 24. 93. incitata, gravis, vehemens. et *ibid.* 55. 203. incitata et volubilis, nec ea redundans tamen, nec circumfluens. et *ibid.* 95. 326. quam incitata et vibrans, tum accurata et polita. *Id.* 2. *Orat.* 43. 183. Non semper fortis oratio queritur, sed sepe placida, submissa, lenis. *Quintil.* 4. 1. 60. simplex atque illaborata. *Id.* 10. 1. 115. sancta, gravis et castigata. et 8. 3. 74. sublimis, florida, jucunda. et *ibid.* 49. hebes, sordida, jejuna, tristic, ingiata, vilis. *Cic. Orat.* 20. 66. contorta et acris. et *ibid.* tracta et fluens. *Petron. Satyr.* 2. Grandis, et, ut ita dicant, pudica oratio non est maculosa, nec turgida, sed naturali pulcritudine exurgit. *Cic.* 3. *Orat.* 48. 184. et *Brut.* 8. 30. Oratio polita, accurata, et facta quodam modo. et *ibid.* 79. 273. faceta et perurbana. et *Orat.* 5. 20. aspera, tristis, horrida, neque perfecta, neque conclusa. et *ibid.* lævis, instructa, terminata. *Id.* 4. *Herenn.* 10. 15. Oratio, quæ turget et inflata est, et 11. 16. Aridum et esangue genus orationis, quod non alienum est, exile nominari. *Id. Sull.* 16. 47. Orationis aculei. *Quintil.* 2. 16. 10. claritas. *Id.* 6. 3. 19. condimentum. *Cic. Brut.* 95. 325. cursus admirabilis. *Id.* 4. *Fam.* 4. divitiæ. *Id. Brut.* 17. 66. elatio atque altitudo. *Id. Orat.* 16. 53. mæstitia. *Id.* 1. *Fin.* 5. 14. ornamenta. *Id.* 4. *Fam.* 4. paupertas. *Id. Orat.* 23. 76. subtilitas. *Id. Brut.* 95. 327. vestitus. *Quintil.* 11. 1. 85. asperitas. *Id.* 11. 3. 111. celeritas. *Id.* 10. 1. 116. color et gravitas. *Id.* 5. 12. 18. virilis habitus. *Id.* 9. 2. 4. motus atque actus. *Id.* 11. 3. 154. suavitas. *Id.* 9. 1. 21. vultus. *Cic.* 1. *Orat.* 14. 63. Orationem facere et polire. *Id.* 2. *Invent.* 15. 49. distinguere et illustrare. *Id.* 3. *Orat.* 43. 170. translatis verbis, tamquam stellis quibusdam, notare et illuminare. *Cæs.* 2. *B. C.* 18. habere adversus rempublicam. *Cic.* 5. *Tusc.* 33. 94. habere multam de re aliqua. *Id. Planc.* 30. 74. habere in senatu. et *ibid.* recitare. et *ibid.* de scripto dicere. *Quintil.* 3. 1. 11. scribere. *Cæs.* 3. *B. C.* 17. instituire. *Cic.* 15. *Att.* 1. a med. Oratio scripta elegantissima. *Petron. Satyr.* 2. Levibus atque inanibus sonis ludibria quædam excitando, effecistis, ut corpus orationis enervaretur et caderet. *Nepos Cat.* 3. Orationes conficere. *Cic.* 2. *Fin.* 1. 3. Quam fertur, quasi torrens, oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat; nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coercas. *Id. Senect.* 10. 31. de *Nestore.* Ex ejus lingua melle dulcior fluebat oratio. *Id.* 5. *Fin.* 28. 84. Proclivis currit oratio. *Id. Brut.* 2. 8. Canescit oratio habetque suam quamdam maturitatem. *Id.* 3. *Orat.* 51. 198. In oratione nostra aliquid claudicat. *Id. de opt. gen. orat.* 6. 18. Convertere orationes et Græco. *Id.* 2. *leg. Agr.* 5. 13. Explicare orationem sane longam et verbis valde bonis. *Id.* 1. *Att.* 13. Includere aliquid orationi suæ. *Id.* 7. *Phil.* 3. 8. Ingredi in orationem. *Cæs.* 3. *B. C.* 19. Mediam alienjuss orationem interrumpere. — *Oratio directa* opponitur *obliquæ*: illa artem est, quam quis historicus alicujus principis vel ducis verba, quasi ab eodem ita recitata fuerint, exponit: hæc vero, quam ipse historicus, quid ille dixerit, summarim strictimque narrat. *Justin.* 38. 3. 11. Quam orationem dignam duci, cujus exemplum brevitati bujus operis insererem; quam obliquam Pompejus Trogus exposuit, quoniam in Livio et in Sallustio prehendit, quod continens directas pro sua oratione operi suo inserendo historici modum excesserint. ¶ 4. Hinc figurate ponitur pro facultate dicendi, seu eloquentia. *Pacruvius* apud *Non.* p. 113. 32. *Merc.* et apud *Cic.* 2. *Orat.* 44. 187. O flexanima atque omnium reginorum rerum oratio. *Cic. Brut.* 45. 165. Satis in eo fuit

orationis atque ingenii, quo etc. *Martial.* 5. 28. Pietate fratres Curtius licet vincas, Oratione Regulus, jocos Paudas. ¶ 5. Interdum publici libelli et litteræ, in quibus aliquid ad rempublicam pertinens perscribitur, orationes vocantur. *Sueton.* *Ver.* 15. De quibusdam rebus orationes ad senatum missas, præterito quæstoris officio, per Coss. plerumque recitabat. *Id. Tv.* 6. Orationesque in senatu recitaret, etiam quæstoris vice. *Tac.* 16. *Ann.* 27. Et oratio principis per quæstorem ejus aulica est. Patres arguebat, etc. *Cf. Sueton. Aug.* 65. De filia absens, ac libello per quæstorem recitato, notum senatui fecit. ¶ 6. Apud Ecclesiasticos scriptores est sermo et precatio, quæ ad Deum habetur, *preghiera, orazione*: nam orare est etiam precari, petere. *Tertull., Hieronym., Augustin.* multis in locis. — Quod ait *Gell.* 13. 22. Comprecationes deorum immortalium, quæ ritu Romano sunt, expositæ sunt in libris sacerdotum populi R. et in plerisque antiquis orationibus. *orationes* intellige habitas in causis, in quibus oratores interdum solent deos invocare, et ad eos verba dirigere: quod *Cic.* facit 7. *Ferr.* 72. 184. *Mil.* 31. 85., *Dom.* 57. 144. etc.

ORĀTIŪNCŪLA, æ, f. 1. deminut. parva oratio, *orazioncella, λογιόρον.* *Cic. Brut.* 19. 77. Inducant orationicula, tum historia quedam Græca, scripta dulcissime. *Id.* 3. *Nat. D.* 17. 43. Oratiuncula aureola. Adde *eumd.* 13. *Att.* 19. et 15. *ibid.* 3.; et *Fronton.* 2. ad *M. Cæs.* 13. Sic *Quintil.* 4. 3. 17. Ciceroni quoque in proæmio, quam diceret pro Milone, digredi fuit necesse, ut ipsa oratiuncula, qua usus est, patet.

ORĀTIŌNALIS, e, adject. qui oratione constat. *Priscian. de Præexercit. Rhet.* p. 1331. *Putsch.* Usus est, quem Græci *λογεῖται* vocant, commemoratio alicujus orationis, vel facti, vel utriusque simul. — Usuum autem alii orationales, alii activi, alii mixti. Orationales sunt, quibus inest oratio sola.

ORĀTOR, oris, m. 3. qui orat, qui loquitur; occurrit vero speciatim et ¶ 1. Est legatus, *ambasciadore*: vel quia *orare* etiam agere significat, ut *Festus* p. 198. 23. *Müll.* docet (*V. ORO*), vel ab oratione, ut placet *Farroni*, qui ait 7. *L. L.* 41. *Müll.* Orator dicitur ab oratione; qui enim verba orationum haberet publice adversus eum qui legabatur, ab oratione orator dicitur. Quam res major erat, oratores legabantur potissimum qui causam commodissime orare poterant. *Ennius* apud *Farron.* *loc. cit.* Orator sine pace redit, regique relert rem. et *mox.* Oratores doctiloqui. *Cato* apud *Festum* p. 182. 5. *Müll.* *Ætolos* pacem velle: de ea re oratores Romanum profectos. et *ibid.* *Clælius* prætor *Alliaus* oratores misit Romanis. *Plaut. Stich.* 32. 34. At ii oratores sunt populi, summi viri; Ambracia veniunt huc legati publice. *Cic. Brut.* 14. 55. C. Fabricius ad Pyrrhum de captivis recuperandis missus orator. *Id.* 2. *Legg.* 9. 21. Fæderum, pacis, belli, induciarum oratores feciales judicasse suntu. *Nym legend.* oratorum? *V. cl. Fahlen.* adnotat. ad h. 1. *Liv.* 1. 15. a med. Veientes pacem petitum oratores Romanis mittunt. *Id.* 30. 16. Oratores ad pacem petendam mittunt triginta seniorum principes. *Id.* 9. 45. *extr.* Ut *Frentani* mitterent Romanos uratores pacis petendæ, amicitiaque. et 43. ad *fin.* Ad senatum pacis oratores missi. *Virg.* 7. *En.* 153. Centum oratores augusta ad munia regis Ire jubet (*Eneas*), ramis velatos Palladis omnes, Donaque ferre viro, pacemque exposcere Teucris. Adde *eumd.* 11. *ibid.* 331. — Neque solum petendi causa aliquid, sed et repetendi orator dicitur. *Ovid.* 15. *Met.* 196. Mittor et *Hæc* audax urator ad arces, Accusoque Paris, prædamque *Helenam*que reposca. *U leg.* hortator. *Farro* apud *Non.* p. 529. 27. Feciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos oratores vocabant. ¶ 2. *Orator*, simpliciter, precator, rogator, *pregatore*: nam *orare* est precari, petere. *Plaut. Pen.* 1. 2. 144. m. Quid faciam? *AGOR.* exora, blandire, expalpa. m. faciam sedulo. Sed vide sis, ne tu oratorem hunc pugnis pectas postea. *Id. Rud.* 3. 2. 38. quum *Epignonus* dixisset parasito, petenti admitti ad cenam

v. 38., non æquum esse eum inter oratores Ambracienses accipi; respondet parasitus v. 39. Equidem hercle orator sum, sed procedit parum. *h. e.* peto quidem cœnam, sed parum proficio. *Ter. Hecyr. prol. ait.* 1. Orator ad vos venio ornatu Prologi: Sinite etc. Adde *Afranium* apud *Festum* p. 182. 11. *Müll.* ¶ 3. Sæpius orator, oratore, avvocato, ἰσορροπῆς, qui dicendi peritus est, et publicas privatasque causas agit: qui potest dicere prudenter, copiose et ornate de omnibus rebus, quæcumque in disputationem cadunt; ab oro, dico. De universa ejus facultate, officio, et laudibus legendi aurei sunt *Ciceronis* libri, et studioso eloquentiæ vel memoriter addiscendi. — Differt a rhetore, qui oratoriæ artem alios docet: orator autem exercet. *Sidon.* tamen oratorem pro rhetore posuit, 5. *Ep.* 5. Pueritiam tuam compertenter schois liberalibus memini imbutam, et sæpenumero acriter eloquenterque declamasse cotam oratore, etc. Contra rhetorem pro oratore possuisse videtur *Cic.* 2. *Fin.* 6. 17. et 2. *Orat.* 3. 10. *RHETOR.* Ceterum — a) *Generatim.* *Nævius* apud *Cic. Senect.* 6. 20. Proveniebant oratores novi, stulti adolescentuli. *Ennius* apud *Cic. Mur.* 14. 30. Pellitur a medio sapientia, vi geritur res, Sperantur orator bonus, horridus miles amator. Adde *eumd.* apud *Cic. Brut.* 15. 58. *Cato* apud *Quintil.* 12. 1. 1. Orator est vir bonus, dicendi peritus. *Cic.* 1. *Orat.* 49. 213. Eum puto esse (oratore), qui et verbis ad audiendum jucundis et sententiis ad probandum accommodatis uti possit in causis forensibus atque communibus. Hunc ego appello oratorem, eumque esse præterea instructum voce et actione et lepore quodam volo. et *ibid.* 15. 65. Si quis universam et propriam oratoris vim deinine compectique vult, is orator erit, mea sententia, hoc tam gravi dignus nomine, qui, quæcumque res incidit, quæ sit dictione explicanda, prudenter et compositè et ornate et memoriter dicet cum quadam actionis etiam dignitate. — b) Per antonomasiam orator est *Cicero.* *Lactant.* 1. 9. — c) *Orator* inscribitur liber, de quo *Cic.* 15. *Fam.* 20. Oratorem meum, sic enim inscripsi, Sabino tuo commendavi.

ORATORIA, æ, f. 1. *F.* ORATORIUS in fin. ORATORIE, adverb. oratoriamente, ἰσορροπῆς ὄρον, more oratorum. *Cic. Orat.* 68. 227. Nihil est enim aliud pulcre et oratorie dicere, nisi optimis sententiis verbisque lectissimis dicere. *Quintil.* 9. 1. 13. A simplici dicendi modo oratorie mutatum.

ORATORIUM, ii, n. 2. *F.* voc. seq. in fin. ORATORIUS, a, um, adject. oratorio, ὀρατορικὸς, ad oratorem spectans. *Cic.* 1. *Orat.* 54. 231. Sic illam orationem disertam sibi et oratoriam, fortem et viritem non videri. *Id. Brut.* 75. 261. Ornamenta oratoria. *Id.* 1. *Acad. post.* 8. 32. Oratoria vis dicendi. *Quintil.* 11. 3. 125. Oratorius gestus. *Id.* 9. 4. 57. numerus. *Id.* 3. 1. 20. In oratoriis, scil. libris. *Id.* 6. 3. 39. Narrare quæ salsa sint, in primis est subtile et oratorium. — Hinc

Oratoria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est oratoria ars. *Quintil.* 2. 14. 1.

Oratorium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est locus fundendis ad Deum precibus destinatus, oratorio. *Augustin.* *Ep.* 109. In oratorio nemo aliquid agit, nisi ad quod factum est: unde et nomen accepit. *Acem.* *Ep.* 6. sub fin. Istud, quod de oratoriis vel basilicis privatis interrogasti, perinde ut de ecclesiis eorum (hereticorum) difficile defuitur. *Fulgat. interp. Judith.* 9. 1. Quibus abscedentibus, Judith ingressa est oratorium suum: et induens se citicio: et prosternens se Domino etc.

ORATRIX, icis, f. 3. ¶ 1. Est mulier que orat, oratrice. *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 80. Me oratricem haud sprevisi. *Cic.* 2. de republ. cedente. 1. *Maior.* 8. Ex Sabinis virginis raptæ postea fuerant oratrices pacis et fœderis. *Id. ibid.* 7. easdem Sabinas orantes dixerat. ¶ 2. Alio sensu *Quintil.* 2. 14. 1. Rhetoricen in Latinum transferentes, tum oratoriam, tum oratricem nominaverunt.

ORATUM, i, n. 2. et

ORATUS, a, um, particip. *F.* ORO.

ORATUS, us, m. 4. *priego*, precatio, rogatio. In sexto casu. *Cic. Flacc.* 37. 92. An etiam scripsit oratu tuo? *Coripp.* 2. *Laud. Justin.* 4. Ipse etiam procerum magnis oratibus actus. — Etiam in secundo casu usurpatur. *Sidon.* 9. *Ep.* 14. sub *imil.* Si accidat, ut nec intra unum conclave amici decumbant, nulla sunt verba, nulla sunt solatia, nulla mutui oratus vicissitudo.

ORBATIO, ōnis, f. 3. privazione, στερησις, privatio. *Seneca Ep.* 87. sub *fin.* Paupertas non per positionem, sed per detractionem dicitur, vel, ut antiqui dixerunt, per orationem: Græci dicunt κατά στερησιν. *Capell.* 4. p. 115. Opponuntur autem sibi ita, ut aut relative opponantur, ut magnum parvo et dimidium duplo; aut ut contraria, ut stultitia sapientiæ; aut ut habitus orationi, ut cernentia cæcitati.

ORBATOR, ōris, m. 3. qui privat. *Ovid.* 13. *Met.* 500. Exilium Trojæ, nostrique orbator Achilles. *h. e.* qui nos filius privat.

ORBATUS, a, um. *F.* ORBO.

ORBATRIX, icis, f. 3. quæ privat. *Dracon.* 3. *Hexæm.* 325. de *Bruto.* in sobolis vertit pia colla secures Civibus hostiles oratricesque suorum.

ORBĒFACIO, is, cre, a. 3. orbem, seu orphanum facio. *Gloss. Philox.* Orbefacio, ὀρφαρίζω.

ORBĪCŪLĀRIS, e, adject. qui in orbem ducitur. Ita appellabant Itali antiqui, teste *Apul. Herb.* 17., herbam, quæ Græce eodem sensu κακλῆμιος, et Latine cyclaminos et cyclaminis dicitur. *Marcell. Empir.* 4. Aqua, vel succo herbe cyclaminis, quæ orbicularis dicitur, caput lavato. Adde *eumd.* c. 30 p. 131. *retro* ed. *Ald.*

ORBĪCŪLĀTIM, adverb. in giro, κακλῆδόν, per orbem et circulos, quasi circulatim. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 67. (177). Sed quibus cervix, e multis, vertebratisque orbiculatim ossibus flexilis, etc.

ORBĪCŪLĀTUS, a, um, particip. ab orbicular: tondo, rotundo, κακλῆκος, in orbem et circuitum conformatus. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 13. 109. (133). Caulium capita orbiculata. *Id.* 24. *ibid.* 15. 87. (137). Orbiculatus foliorum ambitus. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 15. Quid est? nunc tibi nostri milites, qui durissimis et frigidissimis lucis terribili hieme bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis pasti videntur? *h. e.* delicate et laute nutriti. Nam mala orbiculata, quæ, ut *Plin.* docet 15. *Hist. nat.* 14. 15. (51), dicta sunt a figura orbis in rotunditate circumacti, inter laudatiora recensentur a *Farron.* 1. *R. R.* 59. 1.; *Colum.* 5. *R. R.* 10. 19.; *Plin. loc. cit.*; et *Macrob.* 2. *Satur.* 15. Ea sine cura toto anno servari posse, scribit *Pallad.* 3. *R. R.* 25. a *med.* Inter ea, quæ stomacho idonea sunt, *Cels.* enumerat 2. 24. *Plin. vero loc. cit.* in Epiro primum provenisse, argumento ait esse Græcæ, qui Epirotica vocat. Etiam pira orbiculata memorat *Macrob. loc. cit.*; *Theod. Priscian.* 4. p. 315. *retro* ed. *Ald.*; *Marcell. Empir.* c. 20. p. 113. ed. *Ald.*; et *Cæli. Aurt.* 2. *Acut.* 37.

ORBĪCŪLOR, aris, ari, dep. in urbem ago. *Gloss. Philox.* Orbiculatur, κακλῆζει.

ORBĪCŪLUS, i, m. 2. *ruoletto*, *rotella*, *girella*, ὀρατορικόν, parvus orbis, circulus, rotula. *Cato R. R.* 3. Trochleas Græcænicas binas, quæ lunibus sparteis ducantur. Orbiculis superioribus octavis, inferioribus senis citius duces. *guelle.* Sic *Vitruv.* 10. 5. Hoc genus machinæ polypaston appellatur, quod multis orbicularum circuitionibus et facilitatem summam præstat, et celeritatem. *Colum.* 4. *R. R.* 30. 4. Orbiculus dipondiaris. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 94. (148). Radius concisa in orbiculos servatur in vino. *Farro* 1. *R. R.* 52. 1. Tragulum ex assibus dentatis cum orbiculis, quod vocant plotellum Panicum. *F. Inscrip.* apud *Murat.* 717. 2. *Arnob.* 3. 13. Oculorum orbiculi mobiles, superciliorum marginibus obumbrati. *In-*

script. apud *Orell.* 2519. et apud *Henzen.* 6753. inter donaria memorat etiam ORBICVLVM CVM COLVMELLA.

ORBĪCŪS, a, um, adject. circolare, περιδρομος, in orbem actus. *Farro* apud *Non.* p. 148. 16. *Merc.* Sidera cæli divum, circum terram atque axem quæ volvuntur moto orbico. Adde *Arnob.* 2. 58. — At *Oehlerus*, *M. Ter. Farron. Sat. Menipp.* p. 139. cum *Mercero* legit orbitus, quam lectionem exhibet etiam *cl. Vahlenus*, *In M. Ter. Farron. Sat. Menipp. Conject.* p. 50. Apud *Arnob.* autem *loc. cit.* Potestis inducere atque expedire rationem, cur non fixus atque immobilis maneat (mundus), sed orbico semper circumferatur in motu? *Oehlerus* *loc. cit.* cum aliis legit orbe toto, adversante *Orellio.*

ORBĪFĪCŪO, as, are, a. 1. orbem facio, privo. *Accius* apud *Non.* p. 179. 26. *Merc.* Pernici orbificor liberorum leto tabificabili.

ORBĪLE, is, n. 3. voluit esse externam rotæ partem, quæ radiis sustinetur in illo *Farron.* 3. *R. R.* 5. 15. Ita ut ad extremum, ubi orbibile solet esse acutum, tabula cavata sit, ut tympanum. *Schneüderus* legend. putat: ubi orbis solet esse ligneus.

ORBIS, is, m. 3. Orbs in recto dictum est a *Fenant.* 8. *carm.* 5. in *fin.* et 9. *carm.* 2. sub *fin.* non imitando. — In Ablativo habet etiam *orbi.* *Lucret.* 5. 75. terrarum qui in orbi sancta tuetur Fana, lucus, lucos etc. *Farro* 3. *R. R.* 5. 16. Quum et aqua calida et frigida ex orbi ligno suat. *P. Rutilius* apud *Charis.* 1. p. 112. *Putsch.* Ex orbi terrarum. *Cic. fragm.* apud *eumd.* *ibid.* Orbi terrarum comprehensus. — Ratione habita etymi, voluit esse ab antiquo *urvus*, reflexus, sursum inflexus; alii orbem cum voce *urbs* conjungunt. Ceterum orbis est circulus, sphaera, globus, κύκλος, σφαῖρα (It. *circolo*, *cerchio*, *sfera*, *ruota*, *giro*; Fr. *cercle*, *rand*, *figure sphérique* ou *circulaire*; Hisp. *circulo*, *cerc*, *redondez*; Germ. *der Kreis*, *Ring*, *Zirkel*, *die Rundung* oder *Runde*; Angl. *a circle*, *ring*, *orb*, *globe*, *sphere*).

1. Proprie, latissime patet; usurpatur enim A) De circulo vacuo et inani, cujus modi est anulus; et B) De circulo solido seu de solido circulari.

C) De circulo vacuo et inani. ¶ 1. Stricto sensu. Proprie differt a globo: orbis enim de plano corpore circulari dicitur, globus de solido rotundo. *Cic.* 2. *Nat. D.* 18. 47. Quum duæ formæ præstantes sicut, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν interpretari placet), ex planis autem circulus, aut orbis, qui κύκλος; Græce dicitur. *Id.* 6. de republ. 17. Novem orbibus, vel potius globis connexa sunt omnia. — Hoc tamen discrimen non semper servatur. Dicitur enim orbis de re quacumque rotunda. *F.* infra sub B. — Ceterum *Cic. Fat.* 8. 15. et 16. In sphaera maximi orbis medii inter se dividuntur. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 56. (112). Dos omnis unionum in candore, magnitudine, orbe. *h. e.* rotunditate, rotundità. *Propert.* 4. 6. 6. Terque focus circa laneus orbis est. *h. e.* lanea vitta. Sic *Virg.* 8. *Ecl.* 64. molli cinge hæc altaria vitta. — Sic de circulo rote, quem radii sustinent, *cerchio della ruota*; et de ipsa rota, *ruota*. *Ovid.* *Id.* 178. Quique acitur rapida vincetus ab orba rote. *Virg.* 3. *G.* 361. Undaque jam tergo ferratos sustinet orbis. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 19. (52). Rotarum orbis circumacti. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 554. 33. *Merc.* Savaque ingentia et orbis axe juncti per pronum iucitabantur. *h. e.* rote axibus inditæ eoque ad decurrendum compositæ. V. *Kritz.* ad *h. l.* — Sic de choreis. *Cic. Pis.* 10. 22. Ne tum quidem, quem illum suum saltatorium versaret orbem, fortunæ rotam pertimescebat. *Cl. Arnob.* 2. 42. Multitudo incompositos corporum dissolveretur in motus, saltaret et cantaret, orbis saltatorius verteret etc. — De circulis, quæ oculorum pupillam circumdant. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. (148). Aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris orbibus (pupillæ) circumdatis. ¶ 2. Generatim. — a) De animalibus. Sic de spiris

anguium. *Virg.* 2. *Æn.* 204. immensis orbibus angues Incumbunt pelago. et 2. *G.* 153. Nec rapit (*anguis*) immensos orbis per humum. *Ovid.* 3. *Met.* 77. Ipse modo immensum spiris facientibus orbem Cingitur. et 9. *ibid.* 64. Qui (*anguis*) postquam flexos sinuati corpus in nrbes etc. *Stat.* 5. *Theb.* 513. nunc ille (*serpens*) dei circumdare templa Orbe vago labens. — Et de equis, qui in gyrum aguntur. *Ovid.* 12. *Met.* 468. certumque equitavit in orbem. *Id.* *Heroid.* 4. 79. Sive ferocis equi luctantia colla recurvas, Exiguo flexos miror in orbe pedes. *Val. Flacc.* 6. 239. Orbibus hos rapidis mollique per equora Castor Anfractu levioris equi deludit anhelos. *con prestigi.* — Similiter *Ovid.* 2. *Met.* 714. Inde revertentes deus aspicit ales: iterque Non agit in rectum, sed in orbem curvat eumdem. *Lucan.* 5. 715. Glomerantur in nrbes grues. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 34. 52. (104). Columbarum crebris pedum orbibus adulatione. *Id.* 10. *ibid.* 24. 35. (72). Sturnorum generi proprium catervatim volare et quodam pilæ orbe circumagi. *Scribon. Compos.* 39. Bestiolæ multorum pedum, quæ tactæ conducunt se in orbem pilule rotundissimæ similem. — b) De inanimis. *Lucret.* 5. 663. Idæis fama est e montibus altis Dispersos ignes orienti lumine cerni, Inde coire globum quasi in unum et conficere orbem. *Cic. Tm.* 7. *ad fin.* Itanc omnem conjunctionem in orbem torsit. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 33. 52. (102). In quibus (*conchis*) magna ludentis naturæ varietas; tot colorum differentiæ, tot figuræ, planis, concavis, longis, lunatis, in orbem circumactis, dimidio orbe cassis, in dorsum elatis etc. *Ovid.* 6. *Met.* 19. Sive rudem primos lanam glomerabat in orbes. *Juvenal.* 6. 495. pectusque comas, et volvit in orbem. Sic *Claudian.* II. *Rapt. Pros.* 15. crinis multiplices insinuat in orbes. *Ovid.* 2. *Amor.* 15. 6. de *anulo*. Et digitum iusto commodus orbe teras. — Similiter de re convoluta. *Ovid.* 12. *Met.* 96. telum Torsit in Eacidem, quod et æs, et proxima rupit Terga novena boum, decimo tamen orbe moratum. — *Orbis ablaqueationis* est fossura in orbem facta circa imos arborum truncos. *Colum.* 4. *R. R.* 4. 2. Dum exaltare fortius orbem ablaqueationis fossor studet, obliquam vitem plerumque sauciat. *Id.* dixit 5. *ibid.* 9. 17. altis gyris ablaqueare. ¶ 3. Speciatim de sideribus. — a) *Orbes* dicuntur ipsi cursus astrorum circumvolventium se, *corso delle stelle*. *Cic.* 6. *de republ.* 15. Sidera circulos suos orbisque consiliunt celeritate mirabili. *Id.* 2. *Nat. D.* 19. 49. Circulus solis orbium v. et LX. et CCC. quarta fere diei parte addita conversionem efficiunt annuam. — b) Item *orbes* dicuntur cælestes circuli, quibus infixæ astra assidue volvuntur, *sferæ*. *Cic.* 3. *Nat. D.* 14. 37. Cur se sol referat, nec longius progrediatur solstitiali orbe itemque brumali. *Id.* 6. *de republ.* 16. Splendidissimo candore Inter flammæ circulus elucens, quem vos, ut a Grajis accepistis, orbem lacteum nuncupatis. *la via latteæ*. *Lucan.* 1. 77. fratri contraria Phœbe Ibit, et obliquum bigas agitare per orbem Indignata, diem poscet sibi. *Cic.* 2. *Nat. D.* 20 53. Mercurii stella anno fere vertente signiferum lustrat orbem. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 3. 3. (6). Circumactorum simul tinnitus siderum, suosque volventium orbes. *Virg.* 4. *G.* 426. medium sol igneus nrbem Hauserat. h. e. meridiem transierat. ¶ 4. Hinc de cursu annuo, *anno, corso d'un anno*, quod ex motu siderum conficitur. *Virg.* 1. *Æn.* 273. Triginta magnos volvendis mensibus orbes Imperio explebit: *regnera trent'anni*. et 5. *ibid.* 46. Annuus exactis completur mensibus orbis. ¶ 5. Sæpe etiam de ordine aciei in gyrum dispositæ. (*V. Gell.* 10. 9. et v. *QUADRATUS*). *Cæs.* 5. *B. G.* 33. Ut impedimenta relinquenter, atque in orbem consisterent. et 4. *ibid.* 37. Quum illi, orbe facto, se defenderent. *Sv. Il.* 13. 683. Tunc hostis socio desertos milite, multum Diitor ipse viris, spisso, circumdedit orbe. h. e. densa militum corona. *Sall. Jug.* 102. *extr.* Romani orbes facere, atque ita ab omnibus partibus simul tecti et instructi hostium vim sustentabant. *Liv.* 4. 28.

Orbem volventes suos increpans. h. e. alio fugæ causa inclivantes aciem.

B) Orbis dicitur etiam de circulo solido, seu de solido rotundo. ¶ 1. De plurimis manu hominum factis, quæ domestico usui sunt, aut bellico. — a) De operculo rotundo, *coperchio*, ut videtur. *Cato R. R.* 10. *a med.* Abacum unum, orbes abeneos duos. Adde *eumd.* *ibid.* 135. — b) De mola, quæ in trapeto vertitur ad exprimendum oleum. *Id.* *ibid.* 22. et 135. — c) De tabula rotunda lignea, quæ oleas prelo premeudas sustinet. *Id.* *ibid.* 18. — d) De mensa rotunda, *tavola, mensa*. *Martial.* 2. 43. Tu Lybicos Indis suspendis dentibus orbes: Fulcitur testa fagina ruansa mihi. Adde *eumd.* 9. 60. Orbem inense dixit *Ovid.* *Heroid.* 17. 87. — e) De speculo. *Martial.* 9. 18. Addidit et nitidum sacratis crinibus orbem, Quo felix facies iudice tota fuit. — f) De marmoribus. *Seneca Ep.* 86. Nisi parietes magnis et pretiosis orbibus refuserunt. h. e. marmoribus in rotundum sectis. Sic *Juvenal.* 11. 173. Qui Lacedæmonium pytsmate lubricat orbem. V. *PYTISMA*. — g) De lancibus libræ. *Tibull.* 4. 1. 43. inæquatam si quando onus urget utrimque, Instabitis natat alterno depressor orbe. — h) De disco. *Ovid.* *Id.* 590. Quo puer Cebalides, ictus ab orbe cadas. Adde *Stat.* 6. *Theb.* 656. — i) De scuto, *scudo*. *Petron. Satyr.* 89. Gladios retractant, commovent orbes manu. *Val. Flacc.* 6. 345. ingentem Telamon procul extulit orbem, Exanimem te, Canthe, tegens. *Stat.* 4. *Theb.* 130. latus omne sub armis Ferræ scuta terunt: humeros ac pectora late Flammeus orbis habet. Adde *eumd.* 2. *Achill.* 177.; *Virg.* 10. *Æn.* 783.; et *Sil. It.* 4. 328. ¶ 2. De rebus physicis rotundis generatim. — a) De disco, seu corpore solis et lunæ. *Virg.* 1. *G.* 458. At si, quum referetque diem condetque relatum, Lucidus orbis erit, frustra terreber nimibus. *Ovid.* 7. *Met.* 530. quater junctis implevit cornibus orbem Luna, quater plenum tenuata reteruit orbem. *Id.* *ibid.* 179. ut cornua tota coirent, Efficerentque orbem. *facessero il tondo*. — b) De cavis oculorum foraminibus, *de casse degli occhi*. *Ovid.* 14. *Met.* 200. de *Polyphemo*. Crudelesque manus, et inanem luminis orbem. *Stat.* 1. *Theb.* 53. de *Edipo cæco*. Tuni vacuos orbes, crudum ac miserabile vitæ Supplicium, ostentat cælo. — c) De ipsis oculis, *gli occhi*. *Ovid.* 1. *Amor.* 18. 16. gemino lumen ab orbe venit. *Val. Flacc.* 4. 235. Sanguineosque rotat furis ardentibus orbes. *Id.* 6. 246. lævum per luminis orbem Transigitur. *Virg.* 12. *Æn.* 670. Ardentes oculorum orbes ad mœnia torsit. — d) *Orbis* est etiam genus piscis, qui durissimus omnium habetur, rotundus, et sine squamis, totusque capite constans. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 2. 5. (14). ¶ 3. De rebus physicis rotundis speciatim, hoc est — a) De mundo, *il mondo*. *Ovid.* 1. *Fast.* 85. Jupiter arce sua totum quum spectet in orbem. Apud *Sil. It.* 5. 56. *orbis renatus* est dies oriente sole rediens. — b) De terræ: et — *Orbis terræ vel terrarum* est terræ globus: et metonymice ipsi homines. *Cic.* 6. *Ferr.* 48. 106. Ceres dicitur orbem omnium peragrasse terrarum. *Id.* 2. *leg. Agr.* 13. 33. Permittitur infinita potestas orbis terrarum gentiumque omnium, et 28. 76. Ager Campanus orbis terræ pulcherrimus. *Id.* 5. *Fam.* 7. *ad fin.* Scito, ea, quæ nos pro salutæ patriæ gessimus, orbis terræ iudicio ac testimonio comprobari. *Tibull.* 3. 3. 30. Nec, quas terrarum sustinet orbis, opes. — *Orbis* absolute dicitur eodem sensu. *Virg.* 4. *Ecl.* 17. Pacatumque reget patriis virtutibus orbem. *Ovid.* 5. *Fast.* 93. Hic, ubi nunc Roma est orbis caput, arbor et herba etc. Similiter *Virg.* 3. *Ecl.* 41. Descriptis radio totum qui gentibus orbem. et *Ovid.* 1. *Met.* 187. Nunc mihi, qua totum Nereus circumtonat orbem, Perdendum mortale genus. *Id.* 1. *Art. am.* 174. atque ingens orbis in urbe fuit. — c) De parte terræ, seu regione. *Virg.* 1. *Ecl.* 67. toto divisos orbe Britannos. *Ovid.* 8. *Met.* 99. Certe ego non patiar Jovis incunabula Creten, Quæ meus est orbis, tantum contingere monstrum. *Tac. Germ.* 2. Adversus Oceanus raris ab orbe

nostro navibus aditur. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 12. 26. (45). In nostro orbe proxime laudatur Syriacum, mox Gallicum. *Juvenal.* 2. 108. Quid nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe Fecit. *Ovid.* 3. *Fast.* 466. Eoo dives ab orbe redit. *Id.* 1. *Met.* 94. Nondum cæsa suis, peregrinum ut viseret orbem, Montibus, in liquidas pinus descendat undas.

II.) Translate, metaphorâ sumptâ a superiori numi. A. ¶ 1. Orbis dicitur de periodo in oratione. *Cic.* 3. *Orat.* 51. 198. Quum circuitum et quasi orbem verborum conficere non possent. *Id.* *Orat.* 71. 234. In Thucydeide orbem modo orationis desidero, ornamenta comparent. et 44. 149. Ut forma ipsa concinnitasque verborum conficiat orbem suum. *Quintil.* 9. 4. 129. Historia non tam finitos numeros, quam orbem quemdam contextumque desiderat. ¶ 2. De iis, quæ certo spatio recurrunt. *Liv.* 3. 16. Ecce, ut idem in singulos annos orbis volveretur, Hernici nunciant, Volscos et Equos reficere exercitus. et 36. Quum ita priores decemviri servassent, ut unus fasces haberet, et hoc insigne regium in orbem, suam cuiusque vicem, per omnes iret. *in giro*. Sic *Id.* 1. 17. Quinque dierum spatio sinebatur imperium ac per omnes in orbem ibat. *Id.* 6. 4. *extr.* Quum in sex partes divisus exercitus Romanus senis horis in orbem succederet prælio. *Virg.* 2. *G.* 401. redit agricolis labor actus in orbem, Atque in se sua per vestigia volvitur annus. ¶ 3. Item orbis dicitur circulus quidam, quo certæ res continentur. *Quintil.* 1. 10. 1. Ut efficiatur orbis ille doctrinæ, quam *ἐγκύκλιον παιδείας* vocant. *Cic.* 5. *Fin.* 8. 23. Jam explosæ ejectioneque sententiæ Pyrrhonis, Aristonis, Hierilli, quod in hunc orbem, quem circumscripsimus, incidere non possunt, adhibendæ omnino non fuerunt. *Horat. Art. P.* 132. Non circa vilem patulumque moraberis orbem. h. e. fabularum orbem, *κύκλον, copiam*. — Iluc referri potest et illud *Juvenal.* 5. 21. Tota salutatrix jam turba peregerit orbem. ¶ 4. Metaphorica sunt etiam illa, quæ ad politicam rem ac vitam referuntur. *Cic.* 2. *Att.* 9. Minore sonitu, quam putaram, orbis hic in republica est conversus. Cf. *eumd.* *ibid.* 21. *Id. Planc.* 38. 93. Stare omnes debemus, tamquam in orbe aliquo reipublicæ: qui quoniam versatur, eam deligere partem, ad quam nos illius utilitas salusque converterit. — *NB.* De nom. proprio *V. ONOM.*

ORBITA, æ. f. 1. (est ab orbis: hinc *Isid.* de agris (h. e. 15. *Orig. vet.*) p. 370. ed. *Lachmann.* inter *Gromat. vet.* Orbis vestigium carri, ab orbe rotæ dicta.) vestigium rotæ decurrentis (It. *rotaja, carreggiata*; Fr. *trace d'une roue, ornière*; Hisp. *carril*; Germ. *der Einschrüt, das Geleis, d. Wagenspur*; Angl. *the track or rut of a chariot-wheel, an orbit*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cic.* 2. *Att.* 21. Equidem sperabam - sic orbem reipublicæ essa conversum, ut - via impressam orbitam videre possemus. *Id.* 5. *Ferr.* 3. 6. Qui ex thensarum orbitis prædari sit ausus. h. e. exigendo vias, per quas thense, h. e. sacra vehicula ducebantur. V. 3. *ibid.* 59. 154. et 7. *ibid.* 72. 186. — Orbis, inquit *Pseudo-Ascon.* in *Cic.* 3. *Ferr.* 59., duas res significat: nam orbita et rota ipsa intelligitur, et vestigium in molli solo. Hinc *Marcell. Empir.* c. 32. p. 133. *retro* ed. *Ald.* Mus araneus, qui quum in orbitam inciderit, moritur. — Ceterum *Liv.* 32. 17. Rota una in altiore orbitam depressa ita turrim inclinavit, ut speciem ruentis hostibus - præbuerit. — Poetice *Virg.* 3. *G.* 293. juvat ire jugis, qua nulla priorum Castalium molli devertitur orbita clivo. ¶ 2. Latiori sensu, vel figurate, ponitur pro vestigio vinculi, quo vitis alligatur. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (210). Orbitas vinculi sentinot vexatione non dubia. ¶ 3. Item *Senec. Ætn.* 230. Solis scire modum, et quanto minor orbita lunæ. h. e. cursus in orbem circumactus.

II.) Translate. *Varro* apud *Non.* p. 542. 28. *Merc.* Neque id ab orbita matrum familias in-

stituti, quod etc. *Juvenal.* 14. 37. Et monstrata diu veteris trahit orbita culpa. h. e. pravum exemplum. Cf. *Quintil.* 2. 13. 16. Si tamen tectam viam, non unam orbitam monstrant.

ORBITAS, ātis, f. 3. privatio liberorum, aut parentum, id est status patrum post amissos liberos, vel filiorum, quum parentes amiserunt; *ὀφθαλμία* (ἢ. privazione, orfanezza, orbità; *Fr. perte de ses enfants, état d'orphelin, perte de ses parents*; *Hisp. perdidad de los hijos, perdidad de los parientes*; *Germ. das Beraubtsein der Kinder und der Aeltern, das Verwaistsein, die Verwaisung*; *Angl. the being without children or parents, orbity, orphanism*).

1.) Proprie. — a) De statu patrum post amissos liberos. *Plaut. Capt.* 3. 5. 105. Quasi in orbitatem liberos produxerim. h. e. quasi filios procreaverim, ut iisdem orbus essem. *Cic. 5. Fin.* 28. 84. Bonum liberi, misera orbitas. *Liv.* 26. 41. Familiaris pæne orbitas ac solitudo frangit animum. *Curt.* 6. 9. ante med. Orbitas quoque mea, quod sine liberis sum, spernitur. et 7. 1. init. Posteaquam (*Philota*) desiderat esse, quem odissent, invidia in misericordiam vertitur. Moverat et claritas juvenis, et patris ejus senectus atque orbitas. *Justin.* 24. 5. 9. Nunc orbitatem amissorum filiorum dolebant: nunc excidia urbium metuebant. *Stat.* 4. *Silv.* 7. 33. Orbitas omni fugienda nisu, Quam p. emit votis inimicus beres: - Orbitas nullo tumulata fletu. — Et in plurali num. *Cic. 3. Tusc.* 24. 58. Similiter, commemorandis exemplis, orbitates quoque liberorum prædicantur. Adde *Arnob.* 5. 44.; et *Solin.* 40. circa med. — b) De statu filiorum, quum parentes amiserunt. *Cic. 1. Orat.* 53. 228. Ac se populum Romanum tutorem instituere dixisset filiorum orbitati. *Id.* 1. ad *Q. fr.* 3. ad fin. Filiam meam et tuam Ciceronemque nostrum quid ego, mi frater, tibi commendem? quin illud mæreo, quod tibi non minore dolore illorum orbitas afferet, quam mihi. Sed, te incolumi, orbi non erunt. — c) De viduitate, *vedovanza*, dixit *Justin.* 2. 4. 4. Horum uxores quum vident exilio additam orbitatem etc.

II.) Translate pro quacumque privatione. — a) De hominibus. *Cic. 10. Fam.* 3. a med. Maxima orbitate reipublicæ virorum talium. *Liv. de Romuli morte* 1. 16. Romana pubes ubi vacuum sedem regiam vidit, etsi satis credebatur sublimem raptum procella; tamen, velut orbitatis metu icta, mæstum aliquandiu silentium obtinuit. *Cic. 3. Orat.* 1. 3. Deploravit enim (*Crasus*) casum atque orbitatem senatus: cujus ordinis a consule, qui quasi parens bonus, aut tutor fidelis esse deberet, tamquam ab aliquo nefario prædone diriperetur patrimonium dignitatis. — b) De rebus physicis. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 37. 37. (124). Citra deformitatem oris curata orbitas luminis. *Id.* 35. *ibid.* 3. 6. (17). Orbitas tecti.

ORBITOSUS, a, um, (adject. multis rotarum orbitis impressus. *Virg. Catal.* 8. 17. de *Sabino*. Et inde tot per orbitosa millia Jugum tulisse, læva, sive dextera Strigare mulas, sive utrumque cæperat.

ORBITUDO, Inis, f. 3. idem atque orbitas, apud veteres. *Pacuvius* apud *Non.* p. 146. 19. *Merc.* Vel quum illum videas sollicitum orbitudine. *Accius* apud *eum.* *ibid.* Miseret lacrimarum, luctuum, orbitudinis. *Turpilius* apud *eum.* *ibid.* Hoc te oro, ut illius commiserescas orbitudinis.

ORBITUS, a, um. *V. ORBICUS.*

ORBO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Orbatus* I. et II.; *Orbaturus* I.; *Orbandus* II. — Orbare est parentes filiis, vel filios parentibus privare. *ὀρβανίζω*, privare alcuno dei figli o dei genitori.

1.) Proprie. — a) De parentibus, qui filiis privantur. *Pacuvius* apud *Cic.* 2. *Orat.* 46. 193. de *Telamone*. Quem ætate exacta, indigem Libarum, lacerasti, orbasti, existit. *Cic. 1. Off.* 10. 32. Theseus Hippolyto filio non esset orbatus. *Id. Cluent.* 15. 45. Mater orbata filio. et 1. *Tusc.* 35. 85. Priamus tanta progenie orbatus.

Ovid. 2. *Met.* 391. Orbatura patres aliquando fulmina ponat. — Et de brutis animalibus. *Ovid.* 13. *Met.* 547. Utque furit catulo lactente orbata læana, etc. Adde *Val. Flacc.* 8. 457. — b) De sorore, quæ fratre privata est. *Seneca Octav.* 109. Orbata fratre.

II.) Translate sumitur pro privare generatim. — a) De hominibus. *Cic. post redit. in senat.* 2. 4. Quum respublica non solum parentibus perpetuis, verum etiam tutoribus annuis esset orbata. *Id. Pis.* 24. 57. Quum orbabas Italiam juventute. *Id.* 4. *Fam.* 9. ad fin. Patria multis claris viris orbata. *Id. Sext.* 16. 37. Orbare rempublicam multis fortibus civibus. *Id. Amic.* 3. 10. Tali amico orbatus. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 8. 18. (33). Pæne equitatu orbavit Alexandrum. — b) De abstractis. *Cic. 6. Fam.* 6. Omni spe salutis orbatus. *Id.* 1. *Tusc.* 6. 12. Cn. Pompejus, qui tanta gloria sit orbatus. *Id. Mur.* 39. 83. Orbare rempublicam auxilio. *Id.* 5. *Fin.* 20. 57. Gerendis negotiis orbatus. — c) De rebus physicis. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 23. 74. Num ergo is excæcat nos, aut orbat sensibus, si etc? *Ennius* apud *Charis.* 4. p. 250. *Putsch.* Pater me lumine orbavit. *Sic Sueton. Vesp.* 7. Luminibus orbatus. *Cic. 3. Tusc.* 12. 26. Tu te, Thyesta, damnabis orbabisque luce propter vim sceleris alieni? *Id. Brut.* 2. 6. Forum voce erudita spoliatum atque orbatum. *Colum.* 4. *R. R.* 29. 11. Qui (*pampinus*) quum excrevit, nepotibus orbandus est.

ORBUS, a, um, adject. (quod, ratione habita etymi, a nonnullis conjungitur cum Græca voce ὀρβανός; et Germanica erbe) est qui sine filiis est, ἀρξενός, vel sine parentibus, ὀρβανός, senza figliuoli, orfano.

L) Proprie — a) Absolute. *Cic. 5. Parad.* 2. 39. Quem nutum locupletis orbi senis non observat? *Quintil.* 7. 4. 23. Liberalitas in paupere gratior, quam in divite: patre, quam orbo. et 5. 10. 26. Parens liberorum, an orbus sit. — De brutis animalibus *Juvenal.* 6. 269. orba tigris pejor. — *Ter. Phorm.* 1. 2. 75. Ut orbx, qui sunt genere proximi, iis nubant. et *Andr.* 1. 3. 18. Hanc ejectam Chrysidis patrem recepisse orbam, parvam. *Cic. 1. ad Q. fr.* 3. sub fin. Filii mei, te incolumi, orbi non erunt. *Orfani.* *Liv.* 3. 3. Censæ civium capita civ. millia et ccciv. dicuntur, præter orbos orbisque. — b) Cum Ablat. sine præpos. *Ter. Adelph.* 4. 5. 16. bæc virgo orba st patre. *Liv.* 1. 26. Orabat, ne se-orbum liberis facerent. Et de brutis animalibus *Colum.* 7. *R. R.* 4. 3. Orbæque natis suis matres (*agnorum*) alienæ soboli præbent ubera. Et figurate *Ovid.* 1. *Trist.* 7. 35. Orba parente suo quicumque voluminis tangit. — c) Cum Ablat. et præpos. ad. *Ovid. Heroid.* 6. 156. A totidem natis orba sit atque virgo. — d) Cum Genit. *Ovid.* 13. *Met.* 595. Memnonis orba mei venio.

II.) Translate. — a) Absolute, vel sæpius cum Ablativo. — De hominibus. *Cic. 3. Fam.* 11. med. Tanta penuria est in omni vel honoris vel ætatis gradu, ut tam orba civitas tales tutores complecti debeat. *Id. post redit. ad Quir.* 5. 11. Posteaquam orba respublica consulis fidem, tamquam legitimi tutoris, impioravit. *Id.* 3. *Legg.* 3. 9. Neve plebem orbam tribunis relinquat. *Id. Flacc.* 23. 54. Usque eo orba fuit ab optimatibus illa contio. *Liv.* 27. 33. Duo consules, sine memorando prælio interfecti, velut orbam rempublicam reliquerant. et 2. 47. Republica ex parte orba consule altero amisso. *Sic Justin.* 21. 4. 3. Ut, poculis veneno infectis, secretis senatum et sine arbitris interficeret, orbamque rempublicam facilius invaderet. — Sæpe de rebus physicis et abstractis, universim sumitur pro parente quacumque re. *Cic. 4. Fam.* 13. ante med. Orbus iis rebus omnibus, quibus et natura me et voluntas et consuetudo assuefecerat. *Ennius* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 19. 44. Arce et urbe orba sum. *Liv.* 1. 54. extr. Sensus malorum adiml, donec, orba consilio auxilioque, Sabina res regi Romano sine ulla dimicatione in manum traditur. *Horat.* 4. *Od.* 2. 43. Forum orbum litibus *Ovid.* 3.

Trist. 2. 11. mare portubus. *Id.* 3. *Pont.* 52. stat basis orba dea. *Id.* 1. *Met.* 72. regio orba animantibus. *Id. Heroid.* 3. 93. orba fratribus. et 1. *Pont.* 2. 44. solitis nox venit orba malis. et 4. *ibid.* 2. 5. Epistola orba numeris. *Lettera in prosa.* et 1. *ibid.* 3. 54. æquora semper Ventorum rabie, solibus orba, tument. *Id.* 13. *Met.* 195. lineata orba ventis. *Id.* 2. *Amor.* 2. 42. pectora fide. et *Heroid.* 21. 142. verba viribus. *Vellej.* 1. 5. 4. Orbus omnibus sensibus. *Stat.* 1. *Theb.* 74. visu regnisque. et 10. *ibid.* 7. Funera orba rogis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. (150). Altero lumine orbus. — Etiam absolute orbus idem est atque orbus luminibus, cæcus; binc Itali orbo nunc dicunt. *V. EPILEPTICUS.* — *Orbi palmites* dicuntur, qui oculo, seu gemma carent, et nihil pariunt. *Colum.* 4. *R. R.* 27. 4. Nec orbos tantum detrahare palmites, verum etiam frugiferos. — *Orbum cubile*, nuptialis thalamus altero conjuge viduus, *vedovo letto.* *Catull.* 66. 21. Et tu vero orbum luxti deserta cubile. — b) Cum Genitivo. *Plaut. Rud.* 2. 3. 19. Orbus auxilii opumque. *Lucret.* 5. 840. Orba pedum. *Ovid.* 3. *Met.* 518. et 14. *ibid.* 189. Orbus luminis. *cæco, orbo.* *Sic Plin.* 7. *Hist. nat.* 43. 45. (141). Orbau luminibus senectam exigere. *Sil. It.* 13. 725. Hic fraudes pacis, Pyrrbumque a limine portæ Dejecit, visus orbus. h. e. *Appius Claudius cæcus.* Sed visus potest esse etiam Accusativ. pluralis. *Id.* 14. 407. Orba gubernaculi subeunteim munera Taurum.

ORCA, æ, f. 1. *orca*, ὄρυξ, ὄρυγος, belluæ marinæ genus: ita vero appellatur ab accusativo Græcæ vocis allatæ ὄρυγα, et per syncopen ὄρυα, binc orca Latine et Italice.

I.) Proprie. *Paul. Diac.* p. 180. 10. *Müll.* Orca genus marinæ belluæ maximum dicitur: ad cuius similitudinem vasa quoque ficaria orca dicuntur; sunt enim teretes, atque uniformi specie. Cf. *Festus* p. 181. 28. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 6. 5. (12). In Gaditano oceanu balenas tradunt condi statis temporibus in quodam sinu placido et cæpaci, mire gaudentes ibi parere. Hoc scire orcas, infestam his belluan, et cuius imago nulla representatione exprimi possit alia, quam carnis immensæ dentibus truculentæ. Irrumpunt ergo in secreta, ac vitulos earum, aut fetas, vel etiam unum gravidas lancinant morsu, incursumque, ceu Liburnicarum rostris, fodiant, etc.

II.) Figuræ. ¶ 1. Orca est vas fictile salsa-mentis, fisis, vinis quoque condendis usum habens. Hoc sensu quidam volunt esse ab ὄρυγῃ, vas fictile, Æolica lingua. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 65. At pingui miscere mero, muriaque decebit Non alia, quam qua Byzantia putruit orca. *barile, orcio.* et *Pers.* 3. 76. Mænaque quod prima nondum defecerit orca. *Colum.* 12. *R. R.* 15. 2. In orcas bene picatas ficum condere. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 19. 21. (82). Ubi ficorum copia abundat, implentur orcæ in Asia, cadi autem in Ruspina Africæ urbe. *Varro* 1. *R. R.* 13. 6. Ubi conditum novum vinum, orcæ ut in Hispania fervore musti ruptæ, nec non delia ut in Italia. *Vopisc. Aurelian.* 50. Pbagon usque eo multum comedit, ut uno die ante mensam ejus aprum integrum, centum panes, vervecem et porcellum comederet, biberet autem infundibulo apposito plus orca. Ex hoc *Vopisci* loc. cit. et *Cassiodori* mox citando videtur fuisse ignotæ mensuræ quoddam genus. *Cassiod.* 3. *Varior.* 7. Joannes Sebili nos allegatione pulsavit, sanctitatem vestram a se sexaginta orcas olei ad implenda luminaria accepisse. — Habet etiam alios usus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 20. (38). de cerussa. Cerussa in orcis cremata. ¶ 2. Etiam pyrgum talorum orcam dici vult *Voss.* in *Etymol.*, afferens illud *Pers.* 3. 48. quid dexter senio ferret, Scire erat in voto, damnosa canicula quantum Raderet, angustæ collo non fallier orca. et *Pompon.* apud *Priscian.* 3. p. 615. *Putsch.* Interim dum contempnor orcam, taxillos perdidit. *V. Casaubon.* in *Pers.* ¶ 3. De orca gemma *V. OLCA.* — *NE.* De cognom. *Rom. V. ONOM.*

ORCE, es, f. 1. legit nonnulli apud *Plin.* 11. *Hist. nat.* 47. 107. (257.), ubi *Sillig.* legit *oce.*

ORCHAS, 8dis, f. *V.* ORCHIS.

ORCHESTA vel orchestres, æ, m. 1. ὀρχηστῆς, saltator, pantomimus. *Cassiod. 4. Variar. 51.* His sunt additæ horcistarum (lege orchestarum) loquacissimæ manus, linguosi digiti, silentium clamor, expositio tacita, quam Musa Polyhymnia reperisse narratur.

ORCHESTOPOLARIUS, ii, m. 2. ὀρχηστοπόλιος, qui rotando et circumagendo se saltat: ab ὀρχηστῆς saltator et πόλιος verto. *Firmic. 8. Mathes. 15.* Eppalmator, orchestropolarius, petauristarius. *Alii leg. orciscopolaris, et urinatorum intelligunt.*

ORCHESTRA, æ, f. 1. ὀρχηστρα, ab ὀρχήσθαι salto, apud Græcos locus erat in theatro, ubi chorus saltabat. Apud Latinos eodem theatri loco sita alium usum habuit, nempe destinata fuit senatoribus ad spectandum, scilicet ann. V. C. DLXXV, quum, ut ait *Liv. 34. 54.*, ludos primum senatus a populo secretus spectavit.

I.) Proprie. ¶ 1. De orchestra senatoribus ad spectandum destinata. *Vitruv. 5. 6.* In orchestra senatorum sunt sedibus loca destinata. *Sueton. Cæs. 39.* Ludis D. Laberius eques R. mimum suum egit, donatusque quingentis sestertis et anulo aureo, sessum in quatuordecim et scena per orchestram transit. *Id. Aug. 35.* Senatoribus excusantibus servavit insigne vestis, et spectandi in orchestra epulandique publice jus. *Id. Cæs. 76.* Honores nimios recepit, perpetuum consulatum, statuam inter reges, suggestum in orchestra. *Id. Claud. 66.* Ludos dedicationis Pompejani theatri et tribunali posito in orchestra commisit. *Inscript. apud Orell. 5047. . . . AVG. GERMANICO. . . . POT. III. MAX. TRIB. POT. III. IMP. III. COS. II. DESIGNATO III. . . . OSCAENIVM. (h. e. proscenium) ET ORCHESTRAM. CVM. ORNAMEN. . . . YSTALIS. PERPETVVS. C. HEIVS. PRIMVS.* ¶ 2. *Festus p. 181. 22. Müll.* Orchestra locus in scena, in quo antea, qui nunc planipedes dicuntur, agebant, in quem non admittebantur histriones, nisi tantum interim dum fabulæ explicarentur, quæ sine ipsis explicari non poterant. Ita *Müllerus* mutilum hunc locum restituit, et hæc adnotavit: Orchestra a Festo eo sensu intelligitur, quo id vocabulum neque in antiquo Græco, neque in Romano theatro instructum erat, sed in scenicis ludis senescentis Græciæ, apud Alexandrinos, puto, et Antiochenos. In his proscenio additum erat pulpitum inferius, ab aliis thymele, ab aliis orchestra dictum, in quo musici artifices, saltatores, mimi committerentur. *V. præcipue Suid. et Etymol. M. s. v. ὀρχή, et cf. Vitruv. 5. 8., Phrynic. p. 163. Lob., Lucian. de saltat. 76., et Isid. 18. Orig. 43., 44. et 47.*

II.) Improprie. Metonymice est ipse senatus. *Juvenal. 3. 177.* Equales habitus illis, similemque videbis Orchestræ et populum.

ORCHILUS vel orchilus, i, m. 2. ὀρχίλος, avis, quæ alio nomine regulus dicitur. *Arien. Prognost. 437.* Orchilos infestus si floricomis hymenæis Ima petit.

ORCHION, ii, n. 2. herba eadem ac mercurialis, quæ et testiculata: ab ὀρχης testiculus. *Apul. Herb. 82. V. TESTICULATUS.*

ORCHIS, is et itis, f. 3. ὀρχίς. ¶ 1. Est herbae genus. *Plin. 26. Hist. nat. 10. 62. (95).* Inter pauca mirabilis est orchis herba, sive serapias, foliis porri, caule palmeo, flore purpureo, gemina radice testiculis simili (unde et nomen: nam ὀρχίς testiculus est). Quidam folio scillæ esse dicunt, læviore ac minore, caule spinoso. — *Alia est, quæ et cynosorchis. V. ¶ 2.* Item genus oleæ, escæ magis, quam oleo aptæ. *Colum. 5. R. R. 8. 4. et Arbor. 17.; et Pallad. 3. R. R. 18.* De his *Firg. 2. G. 86.* Orchites, et radii, et amara pausia bacca. Al. rectius leg. orchades ab orchas, adis, eod. sensu.

ORCHITA et

ORCHITES, æ, f. 1. et

ORCHITIS, is, f. 3. ὀρχίτις et ὀρχίτις, genus oleæ, quæ et orchis dicitur, a forma nempe, quæ testiculos imitatur. *Cato R. R. 6.* Oleam conditivam, radium minorem, orchitem, poseam. et 7. Orchites, ubi nigra erunt et siccæ, sale con-

fricato, etc. *Varro 1. R. R. 60. 1.* Oleas esui optime condi scribit Cato, orchites et pauseas aridas. *Colum. 12. R. R. 49. 2.* Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, etc. et post 7. Eadem conditura posset etiam regia componi, vel orchita. *Paul. Diac. p. 180. 9. Müll.* Orchitis genus oleæ ex Græco dictum, quod magnitudine sit instar testiculorum.

ORCHIUS, F. ORTHIUS.

ORCINIANS, a, um, adject. ad Orcum pertinens. *Martial. 10. 5.* Vocet beatos, clamitetque felices, Orciniana qui feruntur in sponda. *nel feretro, nella bara. V. SANDAPILA.*

ORCINUS, a, um, adject. ad Orcum pertinens. *Nævius apud Gell. 1. 24.* Ita, postquam est Orcino traditus thesauro, Obliti sunt Romæ loquier Latina lingua. h. e. Acheronti, ubi mortis thesauri objaçent, ut *Ennius* loquitur apud *Festum p. 201. 9. Müll.* Sunt qui leg. *Orci traditus thesauro*: item qui *Orcio*, et *Orcivo*, eodem sensu quidem, sed minus recte. — *Orcini liberti*, a domino testamento libertate donati, quam solum viderunt, quum is Orco traditus est, et in *Orci familia numeratus*, ut *Apul. 3. Met.* loquitur. *Ulp. Dig. 33. 4. 1.; Julian. ibid. 28. 5. 8.; Jabolen. ibid. 33. 8. 22. etc.* Item *Justinian. 2. Institut. tit. 24. — Orcini senatores*, Ἰσχωρίται, dicti sunt Augusti tempore, qui post *Cæsaris* necem in senatum irrepserant, ejus commentariorum auctoritate jactantes, eum se ab illo gradum obtinuisse. *Sueton. Aug. 35.*

ORCULA, æ, f. 1. deminut. orciuolo, parva orca, parvum vas. *Cato R. R. 117.* Oleas in orculam calcato manibus sicca. *Cajus, et Theodos. inter Auct. de limit. p. 253. Goes.* Lagenas et orculas in fribus posuimus.

ORCULARIS, e, adject. ad orculam pertinens. *Auct. de limit. p. 351. Goes.* Termini lagenares, vel orculares, a lagena, vel orcula, distant a se in ped. IV., etc.

ORCUS, i, m. 2. deus Inferorum, idem qui Pluto et Dis pater, de quo *V.* multa in ONOM. — Hinc ¶ 1. Metonymice est ipse Inferorum locus, *V. Inferum, Ἄδης. Virg. 6. Æn. 273.* Vestibulum ante ipsum, primisque in faucibus Orci. *Propert. 3. 17. 27.* Minos sedet arbiter Orci. ¶ 2. Item est ipsa mors, morte. *Horat. 2. Ep. 2. 178.* si metit Orcus Grandia cum parvis, non exorabilis auro. *Lucret. 5. 996.* tremulas super ulcera tetra tenentes Palmas, horrifera accibant vocibus Orcum. — *Mittere*, demittere, mactare aliquem Orco, ammazzare, sunt *Horat. 3. Od. 4. 75.; Virg. 2. Æn. 398.; Liv. 9. 40. — Orcum morari apud Horat. 3. Od. 27. 50.* est mortem differre ultra quam par est. — *Cum Orco rationem habere apud Varron. 1. R. R. 4. 3.* est periculo mortis sese exponere, quod faciunt agricolæ, qui pestilentem agrum colunt. Verba *Varronis* sunt: Etenim ubi ratio cum Orco habetur, ibi non modo fructus est incertus, sed etiam colentium vita. *Cilium*, in eadem sententiam ita loquitur 1. *R. R. 3. 2.* Nam ubi sit cum Orco ratio ponenda, ibi non modo perceptionem fructuum, sed et vitam colorum esse dubiam vel potius mortem quæstio certiorum. Itaque *rationem cum Orco ponere*, aut *habere* est subijci Orci dominio, et quasi dentorem se ei facere: qui scilicet crebris mortibus incolas ad calculos quodammodo vocet.

ORCYNUS, i, m. 2. ὀρχύνος, piscis marinus, pelamidum generis maximus, similis tritoni, vetustate melior. *Plin. 32. Hist. nat. 11. 33. (139).*, ubi *Harduan.* adscribit, a Narbonensibus dictum, ab *Althæno* ὀρχύνος μέγαν, ab *Oppiano* ὀρχύνος μέγαλητα. Videtur igitur esse, qui *Italice tonno* dicitur.

ORDEACEUS, et

ORDEUM, F. HORDEACEUS et HORDEUM.

ORDIA, F. PRIMORDIA.

ORDINABILIS, e, adject. ordinabile, qui ordinari potest, qui ordinatum ponitur. *Boeth. 1. Arithm. 7. p. 1907. de tabula Pythagorica.* *His que (numerus) est ordinabilis super se progressio*, ut primus numerus primum (numerus) tribus superet, ut quatuor unitatem. et 2. *ibid. 25.*

p. 1340. Est alia rarsus quedam corporum solidorum ordinabilis compositio.

ORDINABILIS, e, adject. ordinabile, ordinem significans, ut *Ordinarium* nomen, v. gr. *primus, secundus, tertius* apud Grammaticos. *Priscian. 2. p. 581. Putsch.*

ORDINARIË, adverb. ordinatim, ordinatim, ordine. *Tertull. Resurr. carn. 2.* Heretic. ex conscientia infirmitatis nunquam ordinarie tractant.

ORDINARIUS, a, um, adject. ad ordinem pertinens, ordine dispositus, ordinatus, τακτός; (II. ordinato; Fr. mis par ordre, range dans un ordre convenable; Hisp. ordenado, pesado en orden; Germ. zur Reihe gehörig, sie bildend und nach ihr sich wieder richtend; Angl. set in order, avranged).

I.) Proprie. *Ordinarij silices* qui ita secti et dispositi sunt, ut ordines æquales in structura taciunt. *Vitruv. 2. 8.* Ex rubro saxo quadrato, aut ex testa, aut ex silicibus ordinariis struat bipedales parietes, et cum his ansis ferreis et plumbo frontes vinctæ sint. Ita enim non acervatum, sed ordine structum opus poterit esse sine vitio sempiternum. *Colum. 3. R. R. 16. 1.* Malleolus ordinarij vitibus interserendus est, h. e. vitibus ordine dispositis. Sic *Id. ibid. 13. 5.* Consillis compluribus inter ordinaria semina malleolis. — *Ordinarij hominem* *Oppius* ait dici solitum scurræ et improbum, qui assidue in litibus moraretur, ob eamque causam in ordine staret adeuntium prætorum. At *Ælius Stilo*, qui minime ordine viveret. *Cato* in ea oratione, quam scribit de suis virtutibus contra *Thermum*: Quid mihi fieret, si non ego stipendia in ordine omnia ordinarij meruissem semper? Sunt quidam etiam, qui manipularum eum, qui infimi ordinis sit, appellatum credant ordinarij. Hæc *Festus p. 182. 32. Müll.* Ex verbis *Catonis* colligitur, ordinarij dici militem gregarium. *Vopisc. Bonos. 14.* Militavit primum inter ordinarios, deinde inter equites. *Ordinarij* hic videtur esse pedites legionarii. *V. Salmas. et cf. Gloss. Isid.* *Ordinarij* miles, qui in integro ordine est vel numero. Porro ordinarij opponi contule nati monet *Lips. Anal. ad Dial. de milit. Rom. 2. 7.* Præterea ordinarij in legione sunt principes, qui primum in acie locum tenent, primique pugnam ineunt ante hastatos et triarios, ut *Veget. 2. Milit. 15.* docet. At in *Inscript. apud Gruter. 542. 8.* *Ordinarij legionis* videtur esse, qui in legione ordinem ducit.

II.) Translate ordinarij dicitur, in quo servatur ordo et mos et lex, nihilque disceditur a consuetudine et veteri instituto, ordinario. *Liv. 27. 43.* Non id tempus esse reipubl. ratus, quo consillis ordinariis provinciæ suæ quisque finibus bellum gereret: audeadum ac novandum aliquid inprovisum. inopinatum, etc. *Sueton. Claud. 15.* Alium interpellatum ab adversario de propria lite, negantemque cognitionis rem, sed ordinarij juris esse, agere causam confestim in se cogit. *V. COGNITIO*; et hanc voc. in *Seneca Ep. 53. a med.* *Philosophia non est res submissiva: ordinaria est, domina est, h. e. non est subinde exercenda et submissiva horis, sed semper et perpetuo ordine actionum vitæ, et Ep. 39.* Vide, ne plus profectura sit oratio ordinaria, quam hæc, quæ nunc vulgo breviorum dicitur: olim, quum Latine loqueremur, summariam vocabatur. h. e. oratio perpetua, longa, et integre fuseque res persequens, qualis philosophia in usu fuit. — *Ordinarij consul* est, ejusque consultatus (cujus mentio fit jam inde a tertio sæcula: *V. Borghesi in Bulletin. dell' Instit. archeol. a. 1833. p. 66.*) dicitur, qui initio anni consul factus est: opponitur autem suffecto, qui aliquot post mensibus, vel etiam diebus ordinario successit. *V. CONSUL. Liv. 41. 18. extr.* Quando duo ordinarij consules ejus anni, alter morbo, alter ferro periisset, suffectum consulem negabant comitia habere posse. *Sueton. Galb. 6.* Mox consulatum per sex menses ordinarij gessit. *Inscript. apud Gruter. 607. 1. III. NON. NOVEMB. ANTO PULLONNI ET OPTIMIANO COS.; ORDINARIIS SE-*

VERO ET SABINIANO COS. h. e. ann. a Chr. n. CLV. *Auson Gratiar. act. 14.* Sed consuetus ille cunctis ordinario suffectus, bimestri spatio interpositus, in sexta anni parte consumptus. — *Ordinarii gladiatores*, qui legitimo et consueto modo, loco, tempore et apparatu ioucebantur. *Seneca Ep. 7.* Hoc plerique ordinariis paribus et postulatoris præferunt. *Sueton. Cal. 26. extr.* Gladiatorio muovere, remoto ordinario apparatu, rabidis feris vilissimos senio confectos subiciebat. *Id. Aug. 45.* Spectavit pugiles, non legitimos atque ordinarios modo, sed et catervarios oppidanos. — *Servus ordinarius* est, qui certum aliquod ministerium in familia, et interdum etiam vicarius servus, sua pecunia emptos, sibi subditos habebat, isque vulgari et omnis generis servitio fungentibus præerat: ipsumque ejus officium *ordinarium* dicitur. *V. NARCISSIANUS. Seneca Ep. 110.* Unicuique nostrum pædagogum dari deum; non quidem ordinarium, sed huic inferioris notæ, ex eorum numero, quos Ovidius (1. *Mel.* 595.) ait, de plebe deos. *Id. 3. Benef. 28.* Te isti esserunt ad hortos alicujus, et ordinarium quidem habentis officium. *Ulp. Dig. 14. 4. 5.* Si vicarius servi mei negotiatur, ordinario sciente. *Sueton. Galb. 12.* Ordinario dispensatori brevium rationum offerenti, etc. — *Ordinarium oleum* dicitur a *Colum. 12. R. R. 50. 22.*, quod ex oleis maturis legitime et ex more exprimitur: cui opponitur *cibarium*, quod ex oleis fit caducis, vel in lutum defluentibus, atque adeo est multo deterius. *V. CIBARIUS.* — *Ordinarius* est, ejusmodi est, in quo nihil discedit a lege, consuetudine et veteri instituto. *Ulp. Dig. 38. 6. 1.* Posteaquam prætor locutus est de honorum possessione ejus qui testatus est, transitum fecit ad intestatos, eum ordinem secutus, quem et lex duodecim tabularum secuta est. Fuit enim ordinarius, ante de iudicis testamentum, dein sic de successione ab intestato loqui.

ORDINATE, adverb. Comp. *Ordinatus* et *Sup. Ordinatus*. — *Ordinate* est ordine, ex ordine, compositè, *ordinatamente*, con ordine, *ευλόγως, τεταγμένως.* *Cic. 4. Herenn. 56. 69.* Distincte et ordinate disponere. *At hæc verba omni prorsus carent auctoritate, quia et multi Codices leg. ordioe, et omnia, quibus liber concluditur, spuria esse docent eruditi.* Ceterum *Tertull. 1. advers. Marcion. 19.* Quo plenius et ordinatus retractentur. *Augustin. 1. Retract. 24.* Ordinatus subjunxit.

ORDINATIM, adverb. idem atque ordinate, ordine, ex ordine, *ordinatamente.*

I.) Proprie. *Cæs. 2. B. C. 10.* Musculus ita fastigiatus, atque ordinatim structus. *Brutus* ad *Cic. 11. Fam. 13.* Antonius itinera fecit multo maiora fugiens, quam ego sequens: ille enim lit passim, ego ordinatim.

II.) Translate. *Sulpicius* apud *Cic. 4. Fam. 5.* Honores ordinatim petere in republica.

ORDINATIO, ònis, f. 3. actus ordinandi, dispositio, distributio, administratio, ordo, *διακόμισις* (II. *disposizione, regolamento, amministrazione, ordinamento, ordine;* Fr. *action de mettre en ordre, ordonnance, arrangement, disposition convenable, régularisation;* Hisp. *ordenamiento, ordenanza, disposicion;* Germ. *die Einrichtung, Ordnung, Anordnung oder Regulierung ewer Sache;* Angl. *a setting in order, arranging, disposing, disposition, arrangement.*)

I.) Proprie de rebus physicis est actus ordinandi, ipsa ordinata rerum dispositio. In architectura *ordinatio* quid sit, docet his verbis *Vitruv. 1. 2.* Architectura constat ex ordinatione, quæ Græce *τάξις* dicitur, et ex dispositione: hanc autem Græci *ὀρθοτάξιον* vocant. etc. *Ordinatio* est modica membrorum operis commoditas separatim, universæque proportionis ad symmetricam comparatio. *aggiustatezza del modello.* *Bald. in Lex. Vitruv.* sic breviter definit: *Ordinatio* est totius, et partium, per mediocriter moduli sumptionem, commoda dispositio. — Similiter *Colum. 4. R. R. 29. 12.* Atque hæc vitium per fissuram insitarum est *ordinatio.* *Apul. 10. Met.*

Puellæ puellæque Græcæ saltantes Pyrrhicham dispositis ordinationibus decoros ambitus inerrabant. *Id. de mundo.* *Mundus* est ornata *ordinatio*, Dei munere etc.

II.) Translate. ¶ 1. *Generatim. Vellej. 2. 124. 3.* Primum principium ejus operum fuit *ordinatio* comitorum, quam manu sua scriptam Augustus reliquerat. *Sueton. Aug. 31.* Annum a d. Julio ordinatum, sed postea negligentia conturbatum, rursus ad pristinam rationem redegit: in cuius ordinatione Sextilem mensem e suo cognomine nuncupavit. *Colum. 12. R. R. 3. 10.* Postremo his rebus omnibus constitutis, nihil haec arbitror distributionem profuturam, nisi dominus aut matrona consideraverit animadvertentique, ut *ordinatio* instituta conservetur. *Plin. 9. Ep. 28.* Quum certius de vitæ nostræ ordinatione aliquid audieris. ¶ 2. *Speciatim* in re publica est compositio, administratio, gubernatio, governo, *amministrazione.* *Sueton. Ner. 40.* Spoponderunt tamen quidam destitute ei ordinationem orientis. *Plin. 8. Ep. 24.* Te memiois oportet, quale quantumque sit ordinare statum liberarum civitatum. Nam quid ordinatione civi- libertas servitute metetur? ¶ 3. In ordinationibus provinciarum illud erat præcipuum, idoneos creare magistratus, qui ad eas regendas mitterentur: unde *ordinatio* pro creatione magistratum. Quæ ratione in Ecclesia sumitur pro creatione sacrorum ministrorum: *V. infra 5. Sueton. Domit. 4.* Ecquid sciret, cur sibi visum esset ordinatione proxima Ægypto præficere Metium Rufum. *V. ORDINO II. 4.* ¶ 4. *Ordinationes* etiam dicuntur constitutiones principum ad ordinandam rem publicam pertinentes. *Nerva Imp. in quadam epist. apud Plin. 10. post Ep. 66.* Quum rerum omnium ordinatio, quæ prioribus temporibus inchoatæ coosummatæque sunt, observanda sit, tum epistolis etiam Domitiani standum est. ¶ 5. Apud Scriptores Ecclesiasticos est clericorum, presbyterorum et episcoporum ordinatio, quæ nunc *ordinatione*, et, si de episcopis sermo est, *consecrazione* appellatur: cf. superior. paragr. 3. *Ambros. Ep. 10. n. 82.* Ordinationem meam occidentales episcopi iudicio, orientales exemplo probaverunt. *Novell. Valent. tit. 16.* De ordinatione episcoporum. et *ibid.* Ordinationes episcoporum sola temeritate usurpans. *Sidon. 7. Ep. 6. ad fin.* Agite, quatenus hæc sit amicitia, concordia principalis, ut, episcopall ordinatione permessa, populus Galliarum, quos limes Gothicæ sortis incluserit, teneamus ex fide, etsi non tenemus ex fœdere. *Cassiod. 9. Hist. Eccl. 36.* Agellius Sclinnum presbyterum ordinavit episcopum, quumque populus Novatlanorum culparet ordinationem etc.

ORDINATIVUS, a, um, adject. *ordinativo*, ordinis significans. *Tertull. advers. Hermog. 19. sub fin.* Principii vocabulum, quod est *ἀρχή*, non tantum ordinativum, sed et potestativum capit principatum. *Priscian. 15. p. 1022. Putsch.* Ordinata adverbia suot: deinde, continuo, postea, etc.

ORDINATOR, òris, m. 3. *ordinatore*, διατάκτης, qui ordinat et disponit. *Seneca Ep. 109. a med.* Advocatus, et litis ordinator. *Apul. Dogm. Plat. 1.* Ceterum ille rerum ordinator (*Deus*) ita reversiones earum (*stellarum*), ortus, obitus, recessus, moras, progressusque constituit, ut ne modico quidem errori locus esset. Adde *Augustin. 19. Civ. D. 12.; et Vulgat. interpr. Jerem. 48. 12.*

ORDINATRIX, icis, f. 3. *ordinatrice*, quæ ordinat. *Augustin. Ep. 56. post med.* Mens ordinatrix et moderatrix rerum omnium.

ORDINATUS, a, um. *V. voc. seq.*

ORDINO, as, Ævi, Ætum, are, a. 1. (ordo). Part. *Ordinans* II. 3.; *Ordinatus* I., II. 1. 2. et in fin.; *Ordinatus* II. 3.; *Ordinatus* I. — *Ordinare* est ordioe ponere, disponere, componere, dirigere, *ταττω* (II. *ordinare, disporre, distribuire;* Fr. *ordonner, mettre en ordre;* Hisp. *ordenar, poner en orden;* Germ. *in die gehörige Reihe bringen, nach Reihen abtheilen oder ordnen,*

reihen, in Reihe und Ordnung aufstellen; Angl. *to set or place in order, arrange, dispose, distribute, regulate, order, ordain.*)

I.) Proprie de physica rerum ordinatione vel distributione. *Horat. 3. Od. 1. 9.* Est ut viro virilatus ordinet Arbusta sulcis. *Colum. 3. R. R. 13. 5.* Ordinare vineam paribus intervallis. *Id. 5. ibid. 3. 7.* locum vitibus. et 4. *ibid. 18. 1.* Ordinare vinea. *Martial. 3. 58.* villa non otiosis ordinata myrtetis. h. e. myrtetis ordine positis ornata. *Sueton. Gramm. 21.* Cura ordinandarum bibliothecarum. — Sic in re militari. *Nepos Iphicr. 2.* Ut quum prælii signum ab imperatore esset datum, cupiæ sine ducis opera sic ordinatæ consistenter, ut singuli a peritissimo imperatore dispositi viderentur. *Horat. Epod. 17. 9.* Ordinare agmina. *Justin. 11. 9. 8. aciem. Liv. 29. 4.* Scipio voluntarios milites ordinavit centuriavitque. h. e. in ordines militares redegit et distribuit, *divise, ridusse in compagnie.* Sic *Flor. 3. 19. ad fin.* Familiam ergastulo liberatam sub signis ordinat. Rursus *Liv. 22. 5.* Nova de integro pugna exorta est; non illa ordinata per principes hastatosque ac triarios, oec ut pro signis antesignani, post signa alia pugnaret acies. Fors conglobat, et animus suus cuique ante aut post pugnandi ordinem dabat.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorè sumptà a superiori paragr., usurpatur de tempore et de aliis rerum rationibus. *Horat. 4. Od. 11. 18.* ex hac Luce Mæceas meus affluentes Ordinat annos. *Seneca Ep. 12.* Ordinare diem. *Liv. 2. 21.* Tanti errores implicat temporum, aliter apud alios ordinatis magistratibus. h. e. alio annorum ordioe collocatis. Pro scribere ordine *Horat. 2. Od. 1. 10.* mox, ubi publicas Res ordinatis, grande munus Cecropio repetes cotburno. Sic apud Græcos *συντάττω*: unde *συντάγμα liber.* Ceterum *Seneca Ep. 10.* Nemo est ex imprudentibus, qui sibi relinqui debeat. Tunc mala consilia agitant: tunc cupiditates improbas ordinant. h. e. disponunt tamquam in acie milites, ut ordine quodam unam post aliam expleant. Sic *Vit. beat. 6.* Ordioe spes suas, et dum corpus in præsentis sagioa jacet, cogitationes ad futura præmittere. *Cic. 1. Invent. 14. 19.* Ordinare partes orationis. — Est etiam apte ita cedere marmora, ut ex iis tituli fiant. *Inscript. bilinguis apud Iqnarra de palæstr. Neapol. p. 51. et Orell. 4222.* Στήλαι ἐνθάδε τοποῦνται καὶ χαράσσονται ναοῖς ἰσθῖος σὺν ἀναρχαῖς δημοσίαις. ΤΙΤΥΛΙ ΠΙΟ ΟΡΔΙΝΑΝΤΥΡ ΕΤ ΣΥΛΕΡΕΝΤΥΡ ΛΙΒΙΒΥ ΣΑΚΡΕΙΣ ΣΥΜ ΟΡΕΡΥΜ ΡΥΒΛΙΟΡΥΜ. ¶ 2. In re privata seu generatim, est statuere quod ordine et qua norma aliquid tractandum sit vel faciendum, disponere, constituere. *Curt. 4. 14. 20.* Forsitan ita deorum fata ordinaverunt, ut Persarum imperium magno motu concuteret magis, quam affligerent. *Colum. 12. R. R. 3. 9.* Valetudinaria bene ordinata et salubria præbeantur. *ben all'ordine.* *Plin. 7. Hist. nat. 60. 60. (214).* Horologium diligentius ordinatum. *Martian. Dig. 5. 2. 2. et 5.* Ordinare testamentum. *Seneca 4. Benef. 1.* Quum in ipso vitæ fine consistimus, quum testamentum ordinamus, non beneficia nobis alibi profutura dividimus? et *Id. Ep. 9. a med.* Suo arbitrio res suas ordiare. *Quintil. 1. 2. 12.* Io totum diem velut ordinetur opus. *Liv. 9. 17.* Disciplina militaris, jam inde ab initiis urbis tradita per manus, in artis perpetuis præceptis ordinata modum venerat. *Cic. 2. Orat. 10. 43.* Ordinare litem. *mettere all'ordine, allestire, piantare.* *Alii: amen leg. ornare, recentiores vero orare.* *Paul. Dig. 40. 12. 24. causam. Cajus ibid. 25.* iudicium. *Seneca Thyest. 713.* Quam prius maciet sibi, Dubitat; secunda deinde quem cæde imolet: Nec interest, sed dubitat, et sævum scelus Juvat ordinare. ¶ 3. *Speciatim* est politicum verbum, et significat regere, administrare, constituere, *dar sesto, mettere in assetto, regolare:* non mutata gubernandi ratione, sed restituta quæ intercederet. *Flor. 4. 3.* Gratulandum tamen in tanta perturbatione est, quod potissimum ad Augustum summa rerum rediit, qui sapientia sua atque solertia percussam

undique et perturbatum ordinavit imperii corpus. *Plin.* 8. *Ep.* 24. Ordinare statum liberarum civitatum. *Sueton. Galb.* 7. provinciam intestina dissensione et barbarorum tumultu inquietam. *Id.* *Aug.* 17. desideria militum. *Id.* *Claud.* 25. Equestrem militiam ita ordinavit, ut post cohortem alam, post alam tribunatum legionis daret. *sece tale regolamento, che etc.* *Flor.* 2. 16. Metello, ordinanti tum maxime Macedonia, mandata est ultio. *Curt.* 3. 3. post inis. Ipse sexaginta diebus gentem Evergetarum ordinavit. *Justin.* 22. 2. 10. Atque ita veluti rei publicæ statum formaturus, populum in theatrum ad contionem vocari jubet, contracto in gymnasium venatu, quasi quedam prius ordinaturus. ¶ 4. Item specialim ordinare magistratus, constituere, creare homines regendæ rei publicæ. *Sueton. Cæs.* 76. Eadem licentia spretio reipublicæ more, magistratus in plures annos ordinavit. *Justin.* 30. 2. 5. Agathocles civitatem regebat; tribunatus et præfecturas et ducatus mulieres ordinabant. — Similiter Ordinare aliquem, In magistratu collocare, creare, destinare reipublicæ administrandæ. *Sueton. Vesp.* 23. Quemdam e caris ministris dispensationem cuidam, quasi fratri, petentem quum distulisset, ipsum candidatum ad se vocevit, exactaque pecunia, quotam is cum suffragatorum suo pepigerat, sine mora ordinavit. *Justin.* 17. 1. 4. Filius, quem in successionem regni ordinaverat. ¶ 5. Est etiam promoveri clericos ad ordines secros. *Lamprid. Alex. Sev.* 45. Hortans populum, ut, si quis quid haberet criminis, proberet manifestis rebus: si non probasset, subiret pœnam capiti: dicebatque, grave esse, quum id Christiani et Judæi facerent in prædicandis sacerdotibus, qui ordinandi sunt, nun fieri in proviciarum rectoribus, quibus et fortunæ hominum committerentur et capita. *Adde Cassiod. loc. cit. in ORDINATIO II. 5.* — Hinc Part. præter., cujus multa exempla supra retulimus.

Ordinatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Ordinatio et Snp. Ordinatus, et est ordine positus, dispositus. Translate. Cic. 2. Nat. D. 40. 101. Igneæ formæ cursus ordinatos definiunt. Seneca Vit. beat. 8. Compositus ordinatusque vir. Id. Ep. 74. a med. Non dices vitam justiore salvis liberis, quam amissis, nec ordinatorem, nec prudentiorem, nec honestiorem. Apul. de Deo Socrat. Stelæ certo et stato cursu meatu longe ordinatissimos efficiunt. — Et cum Dativo Hygin. de limit. constil. p. 187. ed. Lachmann. Quum sol orbem medium conscendit, umbras omnium rerum meridiano axi facit ordinatas.

ORDIOR, ordior, orsus sum et raro admodum orditus, ordiri, dep. 4. Ordior pro ordiar, ἀρχαίως. Accius apud Non. p. 39. 22. Merc. Non parvam rem ordior. — Ordio, is, ivi, active legitur apud Isid. 19. Orig. 20. Hanc (Menervam) etiam telam ordisse et colorasse iam perhibent. — Hinc Part. Orditus pro orsus, inceptus, incominciato, passive usurpatum. Sison. 2. Ep. 9. a med. Narratiunculas bifariam orditas lætitia peritiaeque comitabantur. Venant. 2. Carm. 10. ad fin. Versibus orditum carmen amore trahit. Adde Diomed. 1. præf. Sic Hieronym. In Isai. c. 30. Orditam autem telam μεταφορικάς posuit, ut pravum consilium demonstraret. — Ceterum, ait Priscian. 1. p. 373. Putsch. Ordior orsus sum facit, et tam incipientem significat, ut Virgilius sic orsus ab alto, quam desinentem, ut idem Sic orsus Apollo etc. — Part. Ordians, Orsus et Ordians 2. — Ordior, quod ratione habita etymi cum voce ordo est jungendum, ¶ 1. Stricto sensu, vel proprie, ut aliis placet, sed raro, est idem ac tramæ fila ita deduco, partior et alterno, ut Ingo imponi, et tela, Immisso inter eadem fila alternantia submine, detexi possit, ordire la tela, ὄρδινα. Isid. 19. Orig. 29. 7. Ordiri est texere. Cf. Festus p. 185. 21. Müll. Ordiri est rei principium facere, nuda at togæ vocantur exordia. Seneca Apocoloc. At Lachesis plena orditur manu, et Neroni multos annos de suo donat. Ita ex MSS.

legit Lips. epist. quæst. l. 2. 24. et alii. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (80). Araneus orditur telas. Cf. *Virg. Cui.* 1. Lusimus, Octari, grecill modulante Tballa Atque ut araneoli tenuem formavimus orsum. et *Plaut. Pseud.* 1. 4. 6. Neque exordiri primum, unde occipies, babes, Neque ad detexundam telam certos terminos. et *Plin.* 25. *Hist. nat.* 11. 83. (132). Verum et generatim membretimeque singulis corporum morbis remedia subteremus orsi a cepite. ¶ 2. Letiori sensu, vel figurate, ut aliis placet, et sæpius est rei principium facere, ut ait *Festus loc. cit.*, incipere, inchoare (It. cominciare, principiare; Fr. commencer, entamer; Itisp. comenzar, empezar; Germ. etwas anspinnen, aufnehmen und beginnen; Angl. to begin, commence, enter upon). Occurrit — a) Cum Accusativo rei, quum ordimur. *Pacuvius apud Festum p. 133. 26. Müll.* Machinam ordiris novem. *Afranius apud Non. p. 39. 23. Merc.* Tamen animo ordire oportet me paula paululum. *Cic. 4. Att. 1. in fin.* Alterius vitæ quoddam initium ordimur. *Id. 1. Legg. 3. 9.* Ego animi pendere soleo, quum semel quid orsus traducor alio. *Id. ibid. 7. 21.* Ab eo nobis causa ordienda est potissimum. *Id. 1. Orat. 21. 98.* Crassus princeps ejus sermonis ordiendi fuit. *Liv. 41. 26.* Orsi que bellum sunt ab repentina oppugnatione castrorum Romanorum. *Virg. 7. Æn. 386.* Majus adorta nefas, majoremque orsa furorem. *Cic. 5. Fam. 12.* Dixerat autem mihi, te reliquas res ordiri. *Sic Liv. præfat. sibi fin.* Sed querelæ ab initio tantæ ordiendæ rei absint. et *Nepos Alcib. 11.* Sed satis de hoc: reliquos ordiamur. et *Horat. Art. P. 147.* Nec gemino bellum Trojenum orditur ab ovo. et *Propert. 3. 7. 49.* Celsaque Romanis decerpta palatia tauris Ordiam, et cæso mœnia firma Remo. h. e. canere aggrediar. *Stat. 1. Theb. 80.* tu saltem debita vindes Huc ades, et totos in pœnam ordire nepotes. h. e. incipe punire filios et prosequere usque ad nepotes omnes. — Orsus passive, ut videtur. *Colum. 1. R. R. 5. 9.* Quum ex depressiore loco fuerint orse fundamenta, profutura et substructione fungentur. *Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (207).* Tridul inedia sagine orsa. *Hæc duo tamen rectius referenda sunt ad c.* — b) Cnm Infinito. *Cic. Brut. 6. 22.* Eloquentia, de qua disputare ordimur. et *ibid. 88. 101.* Hortensius igitur quum admodum adolescens orsus esset in foro dicere, etc. *Virg. 6. Æn. 125.* Quum sic orsa loqui vates. — c) Absolute. — De personis; et quidem pro loqui, sine additis. *Virg. 1. Æn. 329.* Sic Venus; et Veneris contra sic filius orsus. h. e. cepit dicere. *Id. 9. ibid. 656.* sic orsus Apollo Mortales medin aspectus aermone reliquit. h. e. loquutus. Similiter *Id. 12. ibid. 806.* sic Juppiter orsus, Sic dea submisso contra Saturnie vultu. — Cum addita, per Ablativum et præpos. ab vel de, re a qua ordimur. *Cic. 2. Phil. 18. 44.* Visne igitur te inspiciamus a puero? Sic opinor. A principio ordiamur. *Id. 5. Tusc. 13. 37.* Unde igitur ordiri rectius posuimus, quam a communi parente natura? *Id. 1. Fin. 5. 13.* Ut autem a facillimis ordiamur, prima veniat in medium Epicuri ratio. *Nepos Themist. 1.* Ab initio est ordiendum. *Plin. 20. Hist. nat. præem. (2).* A minimis ordienti. *Cic. 6. Verr. 47. 105.* De quo si paulin altius ordiri, ac repetere memoriam religionis videbor, Ignoscite. — De rebus. *Cic. Marcell. 11. 33.* Unde est orsa, In eodem terminetur orseto. *Cels. 2. 8. a med.* Tormina ab atra bile orse, mortifera sunt. — Hinc a Part. Orsus, cujus multa exempla retulimus,

Orsa, orum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt res inceptæ, conatus, principii, tentativi. Liv. 1. præem. extr. Ut orsis tanti operis successus prosperos darent. *Manil. 2. 57.* Nostra loquor: nulli vatum debebimus orsa. *Val. Flacc. 1. 21.* nunc nostra serenus Orsa juves. et *5. 196.* Tu precor orsa regas. et *291.* ellos tunc ipsa dolos, alia orsa movebo. *Stat. 2. Silv. 1. 114.* Attica facundi derurreret orsa Menandri. h. e. carmina. *Sic Auson. Edyll. 4. 46.* amabiliis

orsa Menandri Evolvenda tibi. — Orsa, dicta, ut orsus, loquutus. *Virg. 7. Æn. 435.* Hic juvenis vstem irridans sic orsa vicissim Ore refert. et *10. ibid. 632.* et in melius tua, qui potes, orsa reflectas. *Val. Flacc. 5. 472.* Talia miranti propius tollit orsa tyranno. *Stat. 1. Silv. 4. 28.* seu plana solutis Quum struis orsa modis. h. e. quum prosa oratione uteris.

ORDITURA, æ, f. 1. orditura, testura, ratio ordiendi fila in conficienda tela. Translate de versibus per acrostichidem ita dispositis, ut tam litteræ quæ et in initio et in fine versuum positæ sunt, quum quæ decussatim junguntur, sententiam aliquam expriment. Venant. in epist. præm. carm. 6. l. 5. Quia præfiso termino, non erat nec ubi prolixitas se excuteret, aut brevitatis angulareret, nec evagari propter descendentes versus, frænante repagulo, orditura permisit. h. e. totius artificii ordo et testura.

ORDITUS, a, um. V. voc. præced.

ORDO, dñis, m. 3. (quod, ratione habita etymi, cum v. ordiri et oriri conjungi potest) est digestio, dispositio unius rei post aliam, quum quamquam loco collocando, τάξις, εὐταξία (It. ordine, disposizione, distribuzione, serie; Fr. rang, ordre, disposition, arrangement, série, rangée; Itisp. orden, disposicion, serie; Germ. die Reihe, Ordnung, Klasse; Aogl. order, arrangement, disposition, distribution, regularity, method).

I.) Proprie occurrit A) De rebus physicis; at B) De hominibus.

A) De rebus physicis. ¶ 1. Generatim de plurimis usurpatur; et quidem — a) Sæpe dicitur de dispositione arborum in agris, silare. *Cic. Cæcin. 8. 22.* Ejus fundi extremam partem oleæ directo ordine definiunt. *Id. Senect. 17. 58.* Quum admiraretur Lysander et proceritates arborum et directos in quincuncem ordines, tum ei Cyrum respondisse: Atqui ego omnia ista sum dimensus: mei sunt ordines, mee descriptio. *Varro 1. R. R. 7. 4.* Quæ arbores in ordinem satæ aut, eas æquabiliter ex omnibus partibus sol ac luna coquunt. h. e. in quincuncem satæ. *Virg. 2. G. 276.* Sin tumulis acclive solum, collesque supini, Indulge ordinibus. h. e. vitium ordines fac laxiores. *Id. 1. Ecl. 84.* pone ordine vites. *Colum. 5. R. R. 3. 1.* In eo vites disponendæ sunt ita, ut quini pedes inter ordines relinquatur. et *ibid. § 2.* Extremi ordines, quos vocant angulares. — b) De trabibus in ædificiis extruendis. *Cæs. 7. B. G. 23.* His (trabibus) collocatis et coagmentatis alius insuper ordo additur. et *mor.* Allernia trabibus ac saxis, quæ rectis lineis auos ordines servant. *Id. 5. ibid. 51.* Obstructis in speciem portis singulis ordinibus cæpitum. — c) Da aliis. *Vitruv. 3. 2.* Hæc utraque genera (pyncostylos et systylos) vitulosum habent usum: matres enim familiarium quum ad supplicationem gradibus ascendunt, non possunt per intercolumnia amplexæ adire, nisi ordinem fecerint. h. e. se non si dispongono in fila. Cf. *Virg. 2. Æn. 766.* pueri et pavidæ longo ordinae matres stant circum. *Adde eumd. 8. ibid. 482.* et *8. ibid. 722.* *Ovid. 3. Met. 34.* Tresque vibrant linguæ: triplici stant ordine dentes. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 63. (167).* Timarchus duos ordines habuit maxillarum. *Cic. Senect. 15. 51.* Herba fundit frugem spici ordine structam. *Virg. 1. G. 239.* Obliquus qua se signorum verteret ordo. ¶ 2. Speciatim in re navali ordines remorum sunt eorum series, una super aliam, quumque dispositæ: porro duplex est series in biremibus, triplex in tremibus, etc. *V. DECEMREMIS. Virg. 5. Æn. 119.* triplici pubes quam Dardana versu Impellunt, terno consurgunt ordine remi. h. e. triplici remigum remorumque ordine; hic enim versus et ordo unum idemque significant. *Lucan. 3. 529.* Cornua Romanæ classis, validæque triremes, Quæ quater surgens constructi remigis ordo Commovet, etc. *Plin. 7. Hist. nat. 56. 57. (208).* Sex ordinum navem invenit Xenagoræ. ¶ 3. Item speciatim In theatris ordines subelliorum, seu graduum distincti erant, et variis populi ordinibus assignati. Primus subelliorum ordo In municipiis et coloniis sena-

toribus Romanis vacabat, Romæ in orchestra senatores sadebant: sui erant etiam plebi, sui militibus, maritis, prætaxatis, feminis, etc. V. Sueton. Aug. 44. Sed post senatores ex veteri instituto quatuordecim graduum ordines equestri ordini assignati fuerunt. Cic. 2. Phil. 18. 44. Sedisti in quatuordecim ordinibus, quum esset lege Roscia decocentibus certus locus constitutus. Sueton. Aug. 14. Quum spectaculo ludorum gregarium militum in quatuordecim ordinibus sedentem excitari per apparitorem iussisset. Juvenal. 14. 323. effice summam Bis septem ordinibus, quam lex dignatur Othonis. Hinc sedere in quatuordecim apud Sueton. Cæs. 39. Sessum in quatuordecim e scena per orchestram transitit. Adde eund. Aug. 40. ¶ 4. Item spectatim de verborum colloca-tione in oratione. Horat. 1. Sat. 4. 56. His, ego quæ nunc, Olim quæ scripsit Lucilius, eripias si Tempora certa modosque, et quod prius ordine verbum est Posterus facias, præponens ultima primis etc. Quintil. 9. 3. 43. Interim sententia repetitur, sed eodem verborum ordine. — Hinc apud Grammaticos ordo est naturalis, et non artificiosa verborum compositio et structura. Festus p. 249. 28. Müll. In eo versu, qui est in Iphigenia Ennii: Procede: gradum proferre pedum Nitere: cessas? id ipsum baculum significari quum ait Verrius, mirari satis non possum, quum ordo sit talis, et per eum significatio aperta: gradum proferre pedum Nitere: cessas?

B) De hominibus. ¶ 1. In re militari ordo maximi est momenti, ut ait Colum. 12. R. R. 2. 5. In exercitu neque miles, neque imperator sine ordine ac dispositione quidquam valet explicare. Itaque — 1.º) In militia primo est ipsa aciei dispositio, ordinanza, file. Auct. B. Alex. 14. Post hunc ordinem reliquas naves subsidio distribuit. Cæs. 2. B. C. 26. Auxilia regis nullo ordine, et sine timore iter fecerant. Sall. Jug. 102. Sine signis, sine ordinibus, equites pedes permixti, et ibid. 54. Conturbare ordines, et 55. observare, et ibid. restituere. Liv. 2. 46. Vix explicandi ordinis spatium Etruscis fuit, et ibid. 50. Jam continenti agminæ armatorum septi (Fabii), quo magis se hostis inferabat, cogebantur breviori spatio et ipsi orbem colligere. Quæ res et paucitatem eorum insignem, et multitudinem Etruscorum, multiplicatis in arcto ordinibus, faciebat. Id. 8. 8. Triarii consurgentes, ubi in intervalla ordinum suorum principes et hastatos recepissent, exemplo compressis ordinibus velut claudebant vias: unoque continenti agmine, jam nulla spe post relicta, in bostem incidebant. Id. 9. 27. Signaque et ordines pedum atque equitum confundit, donec universam ab ea parte avertit aciem. — 2.º) Deinde est certa militum manus, schiera, compagna, banda. Cic. 1. Phil. 8. 20. Viri fortissimi atque honestissimi, qui ordines duxerunt. Cæs. 1. B. C. 13. L. Pupius primipili centurio, qui hunc eundem ordioem in exercitu Pompeji antea duxerat. Inscript. apud Gruter. 391. 4. ORDINEM ACCEPIT IN LEGIONE QUINTA. Vet. Tab. æn. Heracleens. apud Mazoch. p. 423. n. 47. CVIVE APVD EXERCITVM IGNOMINIAE CAUSA ORDO ADEMPTVS EST. h. e. centurionatus. Sic Inscript. apud Orell. 3456. HVIC PRIMO OMNIVM IMP. CAESAR ANTONINVS AVG. PIVS P. P. ORDINEM ALEXANDRIÆ DEDIT QVOD PER GRADVS MILITIAE SVAR TAM INVOSTRAE SE ADMINISTRaverit. — Non solum Imperatoris, sed etiam tribunorum militum erat assignare culibet ordinem ducendum, ut colligitur ex Liv. 42. 34. a med. Hic autem ordo fere erat militum manus minor centuria, v. g. manipulus. Liv. ibid. Tertio anno virtutis causa mihi T. Quintius decimum ordinem bastatum assignavit. et mox. Me imperator dignum iudicavit, cui primum bastatum prioris centuriæ assignaret. — 3.º) Ipsi centuriones, qui ordinibus præstant, ordines dicuntur. Cæs. 6. B. G. 6. ad fin. Labienus noctu tribunus militum, primisque ordinibus convocatis, quid sui consilii sit, proponit. Inscript. apud Cotugno, Mem. di Venafro p. 283. L. DVINIVS L. F. TER. RVIVS PRIM. DRDO CORORIVM PRÆT. DIVI AVGVSTI PRIM. PIL. LEG. XIII. GEM. ¶ 2. In re politica usurpetur da statu et condi-

tione hominum in civitate, rango, grado, condicione: ut Ordo senatorius; equester, plebejus (triplex divisio celebris apud Romanos), aratorum, mercatorum, publicanorum, etc. Cic. Cluent. 37. 104. Fiducianus cujus erat ordinis? senatorii. Id. Dom. 28. 74. Proximus est buic dignitati equester ordo. Id. 4. Ferr. 6. 17. Si cuiquam generi hominum sive Siculorum, sive nostrorum civium; si cuiquam ordini sive aratorum, sive pecuariorum, sive mercatorum probatus sit. Sueton. Aug. 41. Liberalitatem omnibus ordinibus per occasiones frequenter exhibuit. Cic. 13. Fam. 9. Quum universo ordini publicanorum semper libentissime tribuerim. Sueton. Gramm. 18. L. Crassitium, genere Tarentinum, ordinis libertini. Cic. 3. Ferr. 48. 127. Homo ornatissimus loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copiis. In Inscript. apud Gruter. legitur etiam Ordo sacerdotum, barspicum, Vivirialium, etc. 320. 12. 304. 7., 302. 2. etc. — Similiter Plaut. Aulul. 2. 2. 55. et meus me ordo irrideat. Ter. Eun. 2. 2. 3. Conveoi bodie adveniens quemdam mel loci hinc atque ordinis hominem. Accius apud Priscian. de metr. p. 1325. Putsch. Quin cuique tribuit fortuna ordinem. Virg. 7. Æn. 152. Tum satus Anchisa delectos ordine ab omni Centum oratores augusta ad mœnia regis Ire jubet. Horat. 3. Od. 3. 35. et adscribi (Romulum) quietis Ordini patiar deorum. — Amplissimus ordo est senatorius. Cic. Cæl. 2. 5. Quem absentem in amplissimum ordinem cooptant. V. AMPLUS. Sic Splendidissimum ordo in Inscript. apud Gruter. 390. 5. Sic absolute Ordo Beneventanus apud eund. ibid. 1. h. e. senatus, vel decuriones Beneventanorum, et Ordo Mutinensis apud Tac. 2. Hist. 52., quibus adde Inscript. apud Gruter. 425. 1., item 1094. 3., ubi Ordo populusque Salernitanus. In vet. Tab. apud Gruter. 443. 6. PELTVINI (in) VESTINIS IN CVRIA AVG. ORDINES HABENTIBVS T. AVIDIACBO RESITVTO ET BLAESID NATALE AEDD. QQ. etc. h. e. senatum habentibus. Sic Ulp. Dig. 50. 9. 3. Ut ordo non alterabatur, quam duabus partibus (senatorum) adhibitis. — Quamquam plebs tertius est ordo populi, sæpe tamen ordo solet da duobus prioribus usurpari. Sueton. Aug. 15. Scribunt quidam trecentos ex dediticiis electos utriusque ordinis, ad aram hostiarum more mactatos. Vellej. 2. 100. 5. Aliique minoris nominis utriusque ordinis viri.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim quid sit ordo, docet Cic. 1. Off. 40. 142. Ordinem sic definiunt, compositionem rerum aptis et accommodatis locis. Quintil. 7. 1. 1. Ordo recta quædam collocatio prioribus sequentia adnectens. Rursus Cic. 1. Off. 40. 142. Vis ordinis et collocationis. Colum. 12. R. R. 2. 4. Nihil est pulchrius, in omni ratione vitæ, dispositione atque ordina. — Ordo nonnunquam est series rerum fluentium, et invicem succedentium, serie, corso. Cic. Brut. 4. 15. Explicatis ordinibus temporum, uno in conspectu omnia videre. Virg. 4. Ecl. 50. Magnus ab integro sæculorum nascitur ordo. Id. 3. Æn. 376. sic fata deum rex Sortitur, volvitque vices: is vertitur ordo. Id. 7. ibid. 44. major rerum mihi nascitur ordo. — Item fatum et series causarum divinitus dispositarum. Pers. 3. 66. Discite, o miseri, et causas cognoscite rerum, Quid sumus, et quidnam victuri gignimur, ordo Quis datus. Manil. 1. 531. Non casus opus est, magni sed numinis ordo. Cic. 1. Divinat. 55. 125. Fatum appello ordinem seriemque causarum. Id. Harusp. resp. 9. 19. Quæ tanta mente fiunt, ut vix quisquam arte ulla ordinem rerum ac necessitudinem (al. leg. vicissitudinem) persequi possit. — Hinc universim. Plaut. Trin. 2. 4. 50. Mearum me rerum novisse æquum est ordinem. Ter. Eun. 5. 4. 48. Tu isti narra omnem ordinem ut factum siet. Pacuvius apud Non. p. 15. 17. Merc. Gnate, ordinem omnem ut dederit, enodo patri. Horat. 1. Ep. 1. 97. mea quum pugnat sententiæ secum, Quod petit, spernit, rapet quod nuper omisit, Estuat et vitæ disconvniet ordine toto. Id. 4. Od. 15. 8. vacuum duellis Janum Quirini clausit, et ordinem Ractum avaganti frana licentiæ injectit

emovitque culpas. Cic. 1. Off. 5. 17. Adhibero in modum quemdam et ordinem rebus. Id. 4. Acad. (2. pr.) 20. 66. Ut præpostere tecum agam, mox referam ma ad ordinem. Id. Rosc. Com. 2. 6. Ordinem conservare. Id. 5. Phil. 13. 35. eumdem tenere. Id. Brut. 69. 244. sequi, et 62. 223. perturbare. Id. Orat. 63. 214. immutare. Id. 4. Acad. (2. pr.) 37. 118. et Tim. 3. Res in ordinem adducere. Id. 3. Herenn. 9. 16. redigere. Quintil. 10. 5. 1. Puarorum studiis ordinem dare. Ovid. 1. Amor. 11. 10. Nec tibi simplicitas ordine major inest. ptu dell'ordinario, singolare. ¶ 2. Speciatim cogere, seu redigere in ordinem dicitur privatus, qui magistratu resistit, eumque jure suo uti vetat, vel ejus majestatem lædit: quod a militari disciplina petium videtur, quum is, qui tribunus, vel centurio est, in ordinem gregariorum militum cogitur, seu redigitur: quod quidem contumeliosum habebatur. V. ORDINARIUS I. Plin. 1. Ep. 23. Tribunatum esse potestatem sacrosancam, et quam in ordinem cogi, ut a nullo, ita ne a se quidem deeat. Liv. 3. 51. extr. Decemviri querentes, se in ordinem cogi, non ante, quam perlati legibus, deposituros imperium se ajebant. Sueton. Claud. 38. Ostiensibus, quia sibi subeunti Tiberim scaphes obviam non miseraot, graviter correptis, eaque cum invidia, ut in ordinem se coactum conscriberet, etc. Adde Liv. 6. 38. sub fin., 25. 3. extr. et 43. 16. Sic Sueton. Vesp. 15. Helvidio Prisen non ante successit, quam eltarcationibus insolentissimo pæne in ordinem redactus. Adde Senec. Consol. ad Helv. 13. circa med. — Hinc translata. Seneca 1. Clem. 26. sub fin. Tyrannus unum occidi jubere, aut alterum, parum imperatorum credit: nisi eodem tempore grex miserorum subjectus stetit, crudelitatem suam in ordinem coactam putat. Plin. 2. Ep. 6. Gula reprimenda, at quasi in ordinem radigenda est. Liv. 3. 35. Appianum nimium in ordinem sa ipsum cogera, et vulgari cum privatis. Quintil. 1. 4. 3. Grammatici, auctores alios in ordinem radagerunt, alios omnium exemerunt numero. h. e. alios in turba scriptorum posuerunt, alios ne scriptorum quidem nomine dignos putarunt. Id. 10. 1. 53. Apollonius in ordinem a grammaticis datum non vanit, quia Aristarchus et Aristophanes, poetarum iudicas, nemioem sui temporis in numerum redegerunt. non fu posto nella lista de' poeti. Sic etiam Liv. 30. apud Priscian. 18. p. 1173. Putsch. Tribuni plebis in ordinem redacti h. e. pro contemptissimis habitii sunt. Ita quidem Priscian. ad Putsch: at Spaldingius ad Quintil. 1. 4. 3. et Krehlius ad Priscian. T. 2. p. 189. negant ea verba legi apud Livium. — Uno ordine est eodem mod. Virg. 2. Æn. 102. si omnas uno ordinae habetis Achivos. ¶ 3. Item spectatim ordine, in ordinem, in ordine, per ordinem, ex ordine, extra ordinem adverbiorum more usurpantur. — a) Ordine — Sine additis est secundum ordinem, in ordine, di seguito, Puna cosa dietro Paltrn. Plaut. Pseud. 5. 2. 15. Omnia ut quidque egisti ordine, scio. Id. Mil. glor. 3. 3. 1. Ram unum tibi Domi demonstravi ordine. Id. Pæn. 3. 2. 13. m. Sed isti jam sciant negit quid sit? a. omnem ram ordine. Ter. Adelph. 3. 2. 53. Regionem rem enarrato omnem ordine. Accius apud Non. p. 463. 18. Merc. Age nunc, tuam progeniem ede ordine. Cic. Partit. orat. 1. 2. Aliquam ordine interrogare. Liv. 42. 25. Relatis ordine, quæ vidissent quæque audissent. — Ordine interdum cum recte jungitur et est secundum ordinem, normalmente, regolarmente atque aden sapienter, prudenter. Cic. Quinct. 7. 28. Existima, mundum et ratione omnia Roma Nævium fecisse, si hoc recte atque ordioe factum videtur. Id. 5. Ferr. 84. 194. An id recte, ordina, e republica, factum esse defendes? Liv. 28. 39. Snos imperatores recte et ordina et ex voluntata senatus fecisse. — b) In ordinem, secundum ordinem lega vel consuetudine constitutum. Cic. Rosc. Com. 2. 7. Tabula in ordinem connecta. — c) In ordine, secundum ordinem nunc post alium. Virg. 7. Ecl. 20. Hos Corydon, illos referabat in ordine Thyrsis. Id. 8. Æn. 628. illic genus anno futurum

Stirpis ab Ascenio, pugnatæque in ordine bella. — d) *Per ordinem*, h. e. ordine, con ordine e di seguito. *Quintil.* 4. 2. 72. Sortiti nocte singuli per ordinem cum ferro cubiculum intrant. — e) *Ex ordine*, ordinate, ordinatamēte, l'uno dopo l'altro per ordine e di seguito. *Cic. 6. Ferr.* 64. 143. Et quisque etate et honore antecedeat, ita sententiam dixit ex ordine. *Id. 4. Herenn.* 18. 30. Locis (*memoriæ*) ex ordine collocatis, et *ibid.* 17. 30. Ex ordine hos locos habere. — *Ex ordine* est etiam sine intermissione, pressivissime. Item continuo, *l'uno dopo l'altro*. *Cic. 1. leg. Agr.* 2. 4. Vendit Italie possessiones ex ordine omnes: sane in eo est diligens, nullam enim prætermittit. *Virg. 4. G.* 507. septem illum inces perhibuit ex ordine mentes Flavisse. *Cl. Claud.* 7. *En.* 139. Idæumque Jovem. Phrygiamque ex ordine matrem invocat et duplices cæloque Erebusque parentes. — f) *Extra ordinem* est neglecta et posthabita ordinis ratione, præter consuetudinem, aut leges, *straordinariamente*. *Cic. Dom.* 8. 18. Poinpejo plutima, maxima terra marique bella extra ordinem esse commissa. *Id. Prov. cons.* 8. 19. Provinciam alicui extra ordinem accernere. *Paul. Dig.* 48. 1. 8. Durante tamen pœna legum, dum extra ordinem crimina probantur, h. e. omissis juris solemnitatibus. — Item incidenter, *incidentemente*. *Quintil.* 10. 3. 33. Debet etiam (*in rebus*) vacare locus, in quo notentur, quæ scribentibus solent extra ordinem, id est ex aliis, quam qui sunt in manibus loci, occurrere. — Item eximie, et quasi præter ceteros. *Cic. 6. Fam.* 5. Ad eam spem, quam extra ordinem de te ipso habemus, accedunt tua præcipua etc.

ORÆA, ὄραμα, f. plur. 1. morso, freno, χαλκός, frenum, ita dictum, quod ori inseritur, ut ait *Festus* p. 182. 23. *Müll.*; vel ab aurea, ὄρα, quod V. suo loco. *Titinius* apud *Festum* loc. cit. Etsi tacebit, tamen gaudebit sibi promitti oreas. *Nævius* *ibid.* Deprandi autem leoni si obdas oreas. *Cato* *ibid.* Oreas mihi inde, tibi cape flagellum. *Cælius* *ibid.* Oreas equo detrabere.

ORÆON, ὄρον, n. 2. ὄρεον, herba in montibus nascens, refertur a *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 91. (115). inter species polygoni, arundini teneræ similis, uno caule, densis geniculis et in se infarctis, foliis piceæ.

ORÆOSELONON, n. 2. ὄρεοσελίον, genus apii. V. HELIOSELINON.

ORÆSTION, n. 2. herba eadem atque helenium, ac nectarea. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (108).

ORÆXIS, is, f. 3. fame, appetito, appetitus, esurritio, ὄρεξις; ab ὄρεγομαι appeto: V. PHAGEDÆNA. *Juvenal.* 11. 217. hinc surgit orexis, hinc stomacho vires. *Id.* 6. 426. sextarius alter Duclur ante cibum rabidam facturus orexim. *Lamprid.* *Elagab.* 29. extr. Amabat sibi pretia majora dici earum rerum, quæ mensæ parabantur, orexin convivio hanc esse asserens.

ORGANARIUS, ii, m. 2. ὄργανωτής, qui organa tractat, vel fabricatur. *Firmic.* 3. *Mathes.* 14. Mercurius cum Venere facit organarios et myropulas. Adde *Amnian.* 28. 1. Et *Gloss. Cyrill.* ὄργανωτής, organarius. *Cl. Incert. gramm.* (h. e. *Beza*) de orthogr. p. 2793. *Putsch.* Organarius est qui utitur organo.

ORGANICUS, a, um, adject. ὄργανικός, ad organum pertinens. 1. Generativum est ad machinas pertinentes, mechanicus, *mechanico, organico*. *Furuv.* 10. 1. Quemadmodum telarum organici administrationibus connexus staminis ad subtegmen, non modo corpora tegendo tueantur, sed etiam ornatus adjiciant honestatem. *Firmic.* 8. *Mathes.* 30. a meli. Nauticos quoque, et quibus organica machinationis officia credantur. 2. Speciatim est ad musicum organum pertinens. *Furuv.* apud *Non.* p. 77. 7. *Herc.* Melos alterum in cantibus est bipartitum, unum quod est in assa voce, alterum, quod vocant organicon h. e. quod per organa musica fit. *Lucret.* 3. 132. redde harmonia! Nomen ab organico saltu delatum Heliconis h. e. musicis carminum et sonorum exercitationibus celebrato. *At* Lachmannus deg. No-

men, ad organicos alto delatum Heliconi. *Capell.* 2. p. 28. Ac tunc omnis ille chorus canoris vocibus dulcique inodulatu prævertit omnes organicas suavitates. *Est qui leg.* harmonicas. *Id.* 9. p. 314. Xenocrates organicos modulis lymphaticis liberabat, et *moz.* Elephantes organica voce permulsi. *Inscript.* apud *Orell.* 4258. M. LVCILIO M. L. DIOCLE TIBICIN. ARTIFIC. ORGAN. (h. e. artificii organico, ut leg. *Orell.*, vel organorum, ut vult *De-Fita*) LIBERTIS ET LIBERTÆVS EIVS ARBITRATV M. OFFIIII TERTII. — Hinc *Organicus*, i, m. 2. absolutè, substantivorum more, est qui organa facit, aut tractat, sonatore. *Lurret.* 3. 334. modo organici melicos peperere sonores. et 2. 412. Ac musca inele, per chorlas organici quæ Mobilibus digitis expergefacta ligurant. *V.* et alium *Lucret.* locum supra § 2.

ORGANICUS, i, n. 2. *V.* voc. præced. in lin. ORGANICUS, adverb. V. MECHANICUS.

ORGANICUM, i, n. 2. deminut. organi ὄργανον. Translate de rostris avium. *Fulgent.* 1. *Mythol. præf. ante med.* Me avium quedam veniunt, quæ fragili quadam dulcedine crispantes sibilos corneis edunt organulis, ad hoc opus adlaxerat.

ORGANUM, i, n. 2. Vox Græca inde ducta, quia eo utimur πρὸς τὸ ἔργον, quasi ἔργον, quod nempe tractatur, vel subigitur. Est autem instrumentum, machina ad aliquid faciendum, ἔργον (It. *istrumento, macchina*; Fr. *instrument*; Hisp. *instrumento*; Germ. *das Werkzeug*; Angl. *an instrument, machine, engine, organ*).

I.) Proprie. 1. Generativum. *Colum.* 3. *R.* 13. 12. Sic compositum organum quum in sulcum demissum est, litem domini et conductoris sine injuria diducit. *Id.* 12. *ibid.* 52. 7. Est et organum erectæ tribulæ simile, quod tudicula vocatur. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 26. 24. (95). Excogitatis organis, per quæ stellarum ac siderum loca atque magnitudines signaret. *Id.* 26. *ibid.* 3. 8. (17). Anginas curare in fauces organo demisso. *Id.* 24. *ibid.* 12. 67. (109). Folliculis in pile tasis, succus exprimitur organis. — Dicitur de architectonicis et bellicis. Differt tamen a machina, quod hæc pluribus operibus, aut vi majore cogitur effectus habere, ut balistæ et torculariorum prela: organum autem unius opere, prudenti tactu perficit quod propositum est, ut scorpionis, seu anisocyclorum versationes. Ita *Vitruv.* 10. 1. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 4. 20. (60). Hortos e puteo rota, organisve pneumaticis, vel tollenonum bausis rigatos. 2. Speciatim de instrumentis musicorum, *istrumento musicale*. — a) Ea sunt triplicis generis: alia ἐμπνευστά, quæ spiritu inflantur, ut tibiæ, fistulae, tubæ: alia ἔγχροδα, quæ nervis intenduntur, ut lyra, cithara: alia κρουστά, quæ manu pulsantur, ut tympana, sistra. *Quintil.* 11. 3. 20. Fauces tuentes strangulant vocem, obtusæ obscurant, rasæ erasperant, convulsæ fractis sunt organis similes. *Juvenal.* 6. 378. Si gaudet cantu, nullius fibula durat Vocem vendentis prætoribus: organa semper in manibus: densi radiant testudine tota Sardonyches, crispo numerantur pectine chordæ. — b) Sæpe de hydraulico accipitur. *Sueton.* *Ner.* 41. Reliquam diei partem per organa hydraulica novi et ignoti generis circumduxit. *Id.* *ibid.* 44. In præparanda expeditione primam curam habuit deligendi vehicula portandis scenicis organis. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 27. Lyra, tibia, organo cecinit, tuba etiam. *Id.* *Elagab.* 32. Tuba cecinit, pandorizavit, organo modulatus est. V. HYDRAULUS.

Inscript. apud *Henzen.* 7231. DOCTOR HOC NEMO FUIT POTUIT QVEM VINCERE NEMO ORGANI QUI NGSLT FACERE AQVARYM AVT DVLERE CVRVM — c) De organis musicis hydraulicis, eorumque inventore, *Vitruv.* 9. 9. et 10. 13.; et *Claudian.* *Cons. Mall. Theod.* 316. et seqq. — d) Organum vero pneumaticum nostris persimile, quibus in templis nunc utimur, describit his verbis *Cassiod.* *Expos. in Psalm.* 150. Organum est quasi turris quædam diversis listulis fabricata, quibus flatu folium vox copiosissima destinatur; et, ut eam modulatio decora componat, linguis quibusdam ligneis ab interiori parte constructur, quas disciplinabiliter

magistrorum digiti reprimentes grandisonam efficiunt et suavissimam cantilenam. *Id.* 1. *Variar.* 45. Organa extraneis vocibus insonare facit, et peregrinis flatibus calamos complet, ut musica possint arte cantare. *Augustin.* *Enarr. in Psalm.* 150. n. 7. Organum generale nomen est omnium vasorum musicorum; quatinvis jam obtinuerit consuetudo, ut organa proprie dicantur ea, quæ inflantur foliibus. *Coripp.* 4. *Johann.* 576. sic disponuntur et arte Organa, plectra, lyra, digitis pulsanda inagistii. Quam movet ille, sonat contactu fistula vento. Non chordæ, non æra geimunt; nisi sponte regentis Carmina percussis resonant expressa cecitis. V. FOLLIGENA, et *Wernsdorf.* ad *Pæet. Lat. min.* T. 2. p. 394.—413. ubi multa habentur docte et subtiliter disputata de organis tum hydraulicis, tum pneumaticis; et *Erkhet. D. N. F. T. S.* p. 303.

II.) Figurale. 1. Organum oris apud *Prudent.* 10. *pecc. cæc.* 2. est lingua hominis. 2. Metaphora ducta a superiori paragr. I. t. *Quintil.* 1. 2. 30. Maxima pars eloquentia constat acino. Hunc afflicti, hunc concipere imagines rerum necesse est. Is porro, quo generosior celsiorque est, hoc majoribus velut organis cominetur. 3. Proverbi genis est in illo *Quintil.* 11. 3. 40. Vox venit tractabilis, utique habens omnes in se, qui desiderant, sonos intentionesque, et toto, ut ajunt, organo instructa. Ubi *Turneb.* Metaphora ducta est ab organis musicis, quæ quum suat omnibus chordis intensa, aut omnibus listulis instructa, ut nihil desit, suavem efficiunt concentum. At rectius fortasse ita interpretatur *Gesnerus*. Cui non unus modo atque alter sonus respondeat, sed quicumque sunt in polychordo, vel hydraulico organo, toni parent. *Spalding.* legit toto organo instructa, ut attulimus; at *Zumptius* præfert tota organa. V. adnotat. ad h. l.

ORGIA, ὄρα, n. plur. 2. feste di Baccho, Ὀργια, sacra nocturna Liberi Patris, quæ tertio quoque anno celebrabantur, unde et trieterica, E. e. triennalla dicta sunt: ἀπὸ τῆς ὄργης a furore, quæ simulabant bacchantes ul. flatibus, discursu per saltus, thyrsoium agitationibus, aliisque signis ebrietatis aut iræ, aut licetæ, vel ἀπὸ τῶν ὄρων, quia in montibus liebant: vel ab ἔργω arceō, prohibeo, quod profanis, ab his arcerentur: vel ab ἔργω, præterit. τῶν βέζω facio, quod et sacrificare significat. Unde Græcis non sola sacra Bacchi, sed quælibet alia ὄργια dicuntur, quemadmodum cæremonæ apud Latinos, ut *Servius* ad *Virg.* 4. *En.* 302. et 6. *ibid.* 517. docet. Instituta dicuntur ab Orpheo (teste eod. ad 6. *En.* 645.) qui postea in ipsis Orgiis a Bacchis discerptus fuit, ut *Ovid.* 11. *Met. init.* narrat.

I.) Proprie. *Virg.* 4. *En.* 301. quælis commotis excita sacris Thyas, ubi auditu simuliant trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamor lithæron. *Catull.* 63. 259. Pars obscura cavis celebrabant Orgia cistis, Orgia, quæ frustra cupiunt audire profani. *Seneca Herc. Et.* 593. Nos Cadmeis Orgia ferre Tecum solite condita cistis. h. e. sacrum supellectilem, cujus in Orgiis usus erat. Sic in illo *Virg.* 6. *En.* 517. Ille chorus simulans, evantes Orgia circum Ducebat Perygias: *Servius* inepte orgia intelligit cantharos maximos, plenos vino, qui in Orgiis adhibebantur.

II.) Improprè. 1. De aliis sacris. *Stat.* 6. *Silv.* 6. 3. quæ vestra sorores, Orgia, Pieriæ, quas incestivissimas aras? *Juvenal.* 2. 91. Falia secreta coluerunt Orgia terda Cætopium soliti Baptie lassare Cotytto. 2. Translate. *Propert.* 3. 1. 2. Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos Italia per Grajos Orgia. ferre choros. h. e. iure modoque Græcorum amore canere. *Colum.* 10. *R.* 217. Ista canat majore Deo, quem Delphica laurus Impulit, et rerum causas, et sacra moventem Orgia natura, secretaque fœdera cæli. h. e. arcana, mysteria.

ORGIOPHANTA, æ, m. 1. Ὀργιοφάντης, antistes, qui ritus Orgionum alius docet: ab ὄργια et φάνω ostendo. *Inscript.* invidosa apud *Murat.* 173. 1., aneodota apud *Gruter.* 86. 9. LIBERO PATRI SACRVM T. T. FLAVII EUCLESIANVS ET OLYM-

PIANVS FILIVS EIVS SACERDOTES ORGIOPHANTAR. Of- fertur et alia *Inscript.* apud *Orell.* 1483., quæ merito tamen ab *Orellio* ipso condemnatur (V. *Mommsen. Inscr. Neap.* 199.), et est apud *Murat.* 2019. 5. LIBERO PATRI SAC. LVVIS TRIENNIAL. DATVS ET POPVLI. REVLIS DISTRIBVTIS I. OPIMVIS CELSVS ORGIOPHANTA MAXIMVS D. D. IV. KAL. DECEMBER. NI. LVCVLO ET C. CASSIO COS. h. e. ann. U. C. DCLXXXI.

ORĪA. V. HORIA.

ORĪBĀTA, æ, m. 1. ὄρειβατής, montes ascen- dens: ab ὄρος mons et βαίω scando. *Firmic.* 8. *Mathes.* 17. Erunt funambuli, oribatæ, neu- robolæ. et qui talia pertractant. h. e. per præci- pitia, et loca pendentia et inuia ambulantes.

ORĪCHALCUM. V. AURICHALCUM.

ORĪCILLA. V. AURICILLA.

ORĪCŪLA. V. AURICULA.

ORĪCŪLĀRIUS, a, um, adject. auricolare, ὠτικόσ, ad aures pertinens. ¶ 1. Est idem atque auricularius, ut *Oriularius clyster* apud *Cels.* 5. 28. n. 12. et 6. 7. n. 3., quo in aures aliquid injicitur. *Oriularium specillum* apud *eumd.* 7. 30. ¶ 2. *Oriularii servi* apud *Petron. fragm. Tragar.* 43. *Burmamn.* videntur fuisse ὠτακουσ- ται, auscultatores emissarii per quos domini cog- noscerent occulta, quæ vellent. Ita *Reines.* et *Burmamn.* V. OTACUSTA.

ORĪCŪLO. V. AURICULO.

ORĪDŪRIUS, a, um, adject. qui duro ore est, proprie de equis usurpatur. *Gloss. Philox.* Ori- durius, ὀλιπροστύμω.

ORIENS, entis, particip. ab orior, surgens, na- scens, quod V. in ORIOR: sed absolute quoque usurpatur substantivorum more et subaudiatur sol. ut legitur apud *Cic.* 6. de *republ.* 20. Quis in reliquis orientis aut obeuntis solis partibus tuum nomen audiet? Hinc ¶ 1. *Oriens* est ea pars cæli, unde sol oritur, oriente, mattina, le- vante, ἀνατολή. *Cic.* 2. *Nat. D.* 66. 164. Qui- bus nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. *Virg.* 1. *Æn.* 293. Hunc (*Julium*) tu olim cælo, spoliis orientis onustum, Accipies. *Horat.* 1. *Od.* 12. 55. Sive subjectos orientis oræ Seras et Indos. *Ovid.* 1. *Art. Am.* 177. Ecce parat Cæsar domito, quod defuit, oibi Addere: nunc, oriens ultime, noster eris. Sic *Id.* 7. *Met.* 266. Adjicit extremo lapides oriente petitos. *Sueton.* *Tit.* 5. Regnum orientis. *Justin.* 1. 8. 1. Cyrus, subacta Asia et universo oriente in potestatem redacto, Scythis bellum infert. et 5. 1. 9. Ad op- primendam unam urbem totius orientis vires concurrunt. — Alius est vernus, seu æquinoctialis, alius hibernus, etc., pro ut in his, vel illis signis positus sol oritur. *Gell.* 2. 22. Qui ventus ab oriente verno, idest æquinoctiali venit, nominatur Eurus. *Colum.* 1. *R. R.* 5. 7. Ut frons villæ ad orientem æquinoctialem directa sit, et 6. 2. Cœ- nationes prospectent hibernum orientem. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 14. 24. (105). Certum est, ab hu- meris arborum orientem æstivum spectantibus surculos esse petendos. *Colum.* 1. *R. R.* 6. 1. Spectent biemalis temporis cubicula brumalem orientem. *Gell.* 2. 22. Oriens solstitialis. ¶ 2. Item metonymice ipse sol, qui oriens initium diei affert, et per synecdochen ipse dies, sole, giorno. *Ovid.* 1. *Fast.* 653. Septimus hinc oriens quum se demiserit undis, Fulgebant toto jam Lyra nulla polo. *Virg.* 5. *Æn.* 739. Et me sævus equis oriens afflavit, anhelis. Cf. *eumd.* 1. *G.* 250.

ORĪENTĀLES, ium, m. et f. plur. 3. V. voc. seq. in fin.

ORĪENTĀLIS, e, adject. ad orientem situs, orientale, di levante, ἀνατολικός. *Pallad.* 3. *R. R.* 17. Surculi ab orientali arboris parte decisi. *Gell.* 2. 22. Orientales venti. *Justin.* 14. 2. 8. Nunc commilitones suos, nunc patronos appellans, periculorum orientalium socios. et *ibid.* 4. 19. Elephantum quoque et auxilia orientalia subsequen- tur. — Hinc

Orientalis, ium, m. plur. 3. (subaudi homi- nes) absolute, substantivorum more, sunt qui orientales incolunt terras. *Justin.* 36. 3. 9. Pri- mi omnium ex orientallibus libertatem acceperunt.

Orientalis, ium, f. plur. 3. (subaudi feræ)

absolute, substantivorum more, dicuntur feræ, quæ in oriente ad spectacula venationum capiebantur, quales fuerunt leones, tigres, pantheræ, etc. *Inscript.* apud *Murat.* 654. 1. IN QVA MI- RATVS NUMEROSAS ORIENTALES MERIDIE IN VTRIVS- VTRVQVE CAVITIS VARIIS MISSIONIBVS etc.

ORĪFĪCĪUM, ii, n. 2. orifizio, apertura, angus- tus aditus, vel exitus quasi per os. *Macrob.* 7. *Saturn.* 4. circa med. Ventris sunt duo orificia. quorum superius recipit devorata, inferius vero intestinis inseritur, et inde via egerendis. et *infra.* Retrimenta inferiori orificio labuntur. *Apul.* 2. *Met.* Laguna orificio cessim delhiscente patescens. et 9. *ibid.* sub fin. Orificium cistulæ. et 11. *ibid.* urnule. Adde *Marcell. Empir.* c. 15. p. 107; et *Theod. Priscian.* 1. 23. p. 296. retro ed. *Ald.*

ORĪGA. V. PERORIGA.

ORĪGĀNĪTES Vinum, origano conditum. *Cato R. R.* 127., ubi in genitivo pro *origanite* habet *origaniti*, ut *Pericli*, *Themistocli* Latina ratione. V. ABROTONITES.

ORĪGĀNUM et origanon, i, n. et origanus, i, m. 2. ὀρείζανον, seu ὀρίζανον, et ὀρείζανος, seu ὀρίζανος, herba parvo frutice, folio et ramis seipyllo silvestri similis, sapore cunitæ. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 67. (175). Origanum, quod in sa- pore cunitam æmulatur. *Seren. Sammon.* 47. 879. Cuique hoc absumi debet origanus herba. Adde *Pallad.* 1. *R. R.* 35.

ORĪGĪNĀLIS, e, adject. originale, ἀρχικόσ, qui est ex origine. *Apul.* 11. *Met.* sub init. Ceres frugum parens originalis. *Macrob.* 11. *Saturn.* 2. Originale rerum species, quæ ideæ dicte sunt. *Tertull. Apolog.* 21. Judæis erat apud Deum gra- tia, ubi et insignis justitia, et fides originalium auctorum. h. e. qui ab ipsa origine fidem hau- serant, aliisque transdiderant. *Id. Anim.* 2. His consiliis tot originalia instrumenta Christi delere Marcion ausus est. *Imp. Constantinus et Con- stans Cod. Theod.* 11. 1. 14. Originale coloni. *originarii.* *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 398. n. 286., quæ est apud *Orell.* 3766. Patronus longe a majoribus originalis. *Charis.* 1. *proæm.* Originalis patria.

ORĪGĪNĀLĪTER, adverb. secundum originem, ab origine. *Augustin.* 3. *Trin.* 9. et 1. *Retract.* 15.

ORĪGĪNĀRIUS, a, um, adject. originario, ori- ondo, ad originem pertinens, originalis. *Ennod. Paneg. ad Theodor.* 12. Puderet me recensere levitatem originariam, nisi eam viderem tuis lau- dibus obsequentem. — *Originarius colonus*, qui ab ipsa origine conditioni adstrictus est terræ colendæ. *Imp. Valentin. et Valens Cod.* 11. 48. 7. et *Arcad. et Honor.* *ibid.* 11. Est etiam titulus 38. l. 10., qui inscribitur *De municipi- bus, et originariis*, h. e. de his, qui nati sunt eo loco, de quo sermo est.

ORĪGĪNĀRIUS, ii, m. 2. absolute. V. voc. præced. sub fin.

ORĪGĪNĀTIŌ, ōnis, f. 3. *Quintil.* 1. 6. 25. Etymologia, quæ verborum originem inquiri, a Cicerone dicta est notatio. Sunt, qui vim potius intuiti, originationem vocent.

ORĪGĪNĪTUS, adverb. ab origine. *Ammian.* 31. 2. a med. Persæ, qui sunt originitus Scythæ, pugnandi sunt peritissimi.

ORĪGO, ginis, f. 3. (orlor) ortus, nativitas, principium, causa, γένεσις (11. origine, nascita, principio; Fr. origine, source, principe, cause, naissance; Hisp. origen, principio, nacimiento, causa; Germ. der Ursprung, die Abstammung, Herkunft, Ausg. ngs punct, Anfang; Angl. a be- ginning, head, source, cause, fountain, root, ori- gin, original). Occurrit ¶ 1. Abstracto sensu. *Cic.* 1. *Tusc.* 23. 54. Principii autem nulla est ori- go: nam e principio oriuntur omnia. *Id. Tim.* 2. Nullius rei, causa remota, reperiri origo potest. *Id. ibid.* 3. Quæramus causam, quæ eum impu- lerit, ut originem rerum et molitionem novam quæreret. *Id.* 2. *Fin.* 10. 31. A primo animalium ortu petitur origo summi boni. *Id.* 4. *ibid.* 7. 17. Omnium virtutum et originem et progressionem persequi. *Juvenal.* 14. 226. Mentis causa malæ tamen est et origo penes te. *Lucret.* 5. 176. rerum genitalis origo. *Liv. præf.* sub init. Et legentium

plurisque haud dubito, quin primæ origines pro- vinctive originibus minus præbitura voluptatis sint. *Horat.* 4. *Od.* 14. 45. fontium qui relati origines, Nilus. *Nepos Att.* 1. Ab origine ultima stupis Romanæ generatus. *Virg.* 3. *G.* 471. nec singula urbi Corpora corripunt, sed tota æstiva repente. Spemque gregemque simul, cunctantique ab origine gentem, sino all'ultima. et 1. *Æn.* 276. si prima repetens ab origine pergami. *Ho- rat.* 3. *Od.* 17. 5. Originem ducere ab aliquo. *Quintil.* 5. 11. 19. Fabula illæ, quæ etiam si origi- nem non ab *Æsopo* acceperunt (nam videtur earum primus auctor *Hesiodus*), nomine tamen *Æsopi* maxime celebrantur. *Id.* 1. 5. 57. *Gur- dus*, quos pro stolidis accipit vulgus, ex Hispania duvisse originem audivi. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 20. 23. (76). Originem deducere ab aliquo. *Id.* 15. *ibid.* 14. 15. (49). ab aliquo habere. *Id.* 5. *i- bid.* 24. 21. (86). et 6. *ibid.* 28. 32. (157). tra- here. *Inscript.* apud *Fubrett.* p. 101. n. 232., quæ est apud *Orell.* 3767. Patronus ab origi- ne. h. e. qui ab avo et maioribus, vel ab atavis alicujus municipii patrocinium habet. V. ORĪGĪ- NĀLIS in fin. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 37. 53. (110). Multi nobilitatem singularum (columbarum) et origines narrant. — Singulare est illud *Seren. Sammon.* l. 39. p. 67. retro ed. *Ald.* Proderit et pueris, quos dentis origo fatigat, Castaneas coxisse nuces. — Refertur ad natalium et generis condi- tionem. *Ovid. Heroid.* 19. 147. Nobilis ille quidem est, et clarus origine. *illustr. per nascita.* *Sueton.* *Vitell.* 1. Vitelliorum originem alii aliam tradunt: partim veterem et nobilem, partim vero novam et obscuram, atque etiam sordidam. *Tac.* 6. *Ann.* 39. Poppus Sabinus, modicus originis. — *Ori- gines* inscriptis *Cato* historias suas, de quibus *Nepos Cat.* 3. Senex scribere historias instituit, quarum sunt libri septem. Primus continet res gestas regum populi R. Secundus et tertius, unde quæque civitas orta sit Italica; ob quam rem omnes Originis videtur appellasse. *Fronto Prin- cip. hist.* (edente iterum *A. Maio*) p. 314. Ita *Cato* oppidatum status ornandus, qui primam Latini nominis sobolem et Italicarum originum pueritias illustravit. Adde *Cic. Planc.* 27. 66., *Brut.* 20. 80., *Senect.* 11. 38. et alibi; *Varron.* 1. *R. R.* 2. 7. et 2. *ibid.* 3. 3; *Liv.* 34. 5. et alios. In singulari numero *Gell.* 15. 13. *M. Cato* in quinta Origine: Exercitum, inquit, suum etc. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu, origo dicitur is aut id, a quo quis aut quid ortum habuit. — a) De personis. *Virg.* 12. *Æn.* 166. Hinc pater *Æneas*, Romanæ stirpis origo. *Ovid.* 11. *Met.* 754. et, si descendere ad ipsum Ordine perpetuo quæris, sunt hujus origo *Ius* et *Assaracus*, rap- tusque *Jovi Ganymedes* etc. *Id.* 1. *ibid.* 79. Ille opifex rerum, mundi melloris origo. h. e. auctor et creator. Sic *Tac. Germ.* 2. Celebrant carmi- nibus antiquis *Tuisconem* deum terra editum, et filium *Mannum*, originem gentis conditoresque. *Stat.* 1. *Theb.* 680. *Cadmus* origo patrum, tellus *Mavortia Thebe*, Et genitrix *Iocasta* mihi. *Sil. It.* 14. 93. tam præcipiti materna furori *Pyrrhus* origo dabat stimulos. — b) De urbibus. *Sall. Jug.* 22. *Æque* urbes brevi multum auctæ, pars originibus suis præsidio, atque decori fuere. *alle loro me- tropoli, ai loro fondatori.* — NB. De nom. propr. V. ONOM.

ORĪNDA, æ, f. 1. ὀρίνδης, panis genus apud *Æthiopes* ex orindio semine, quod illis est pacu- liare, et sesamo non absimile, ut habetur apud *Hesych.* in ὀρίνδην, et *Polluc.* 1. 6. c. 11. Hinc *Apic.* 2. 2. Quum cocta fuerint, addes piper, apii semen; deinde orindam infusam teres, etc.

ORĪOLA. V. HORIOLA.

ORĪON, ōnis, et ōnis, m. 3. Ὀρίων et Ὀρίων. Apud *Poetas* habet primam syllabam indifferen- tem. Nam olim a Græcis per ou diphthongum scribebatur, quæ *Dorice* in o solet commutari: qua ratione constat posse produceri. Poterit tamen etiam corripi, si abjiciamus ex prima syllaba vo- calem subjunctivam more Græcorum. Media au- tem syllaba fere sæmp produceri. Pænultima obli- quorum rursus est indifferens. *Virg.* 1. *Æn.* 539. Quum subito assurgens fluctu umbosus Orion.

etc. *Lucan.* 9. 836. Teste tulit caelo: victi decus Oriionis. (Versus est spondaicus.) *Ovid.* 8. *Met.* 207. strictumque Orionis ense. — Per epenthesein Pnetæ dicunt *Oarion*. V. suo loco. — Orion, ut fabulantur Poetæ, est filius Jovis, Neptuni et Mercurii, quasi Urion, ab οὐρον *urina*. Nam olim Jupiter, Neptunus et Mercurius quum terram peragrarent, superveniente nocte ad pauperem quemdam nomine Œnophonem (ut habet *Hygin. fab.* 32. ed. *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 3. p. 12.) diverterunt, qui eos hilari animo suscepit, quumque deos esse animadvertisset, occiso bove, iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Jupiter, præcepit, ut aliquid muneris a se peteret, statim voti compos futurus. Ille nihil sese magis cupere respondit, quam filium, conjugem tamen se non habere, neque velle ducere, quod morienti uxori fidem dedisset, se aliam non duciturum. Jupiter igitur, et reliqui dii corium immolati bovis sumperunt, in quod quum urinam emisissent, jussunt, ut terra obrutum completis maternis mensibus solveret. Quod quum fecisset, invenit puerum, quem ab urina *Urionem* nominavit: sed perdidit antiquam littera prima sonum, ut ait *Ovid.* 5. *Fast.* 536. Hic postea adultus evasit venator maximus, adhæsitaque Dianæ. Sed quum viribus fidens gloriaretur, nullam esse feram, quam non conficeret, dii insolens verbum ulturi escere, ut terra scorpionem pareret, cujus ictu Orion extinctus est. Diana satellitis sui obitum gravissime ferens, eum in cælum juxta Tauri sidus constituit. Alii dicunt necisum fuisse a Diana ipsa, quum ei vim inferre aggrederetur. Addunt etiam, fuisse corpore tam procerò, ut nulla maris profunditate vince-ret. Fabulam narrant integram, aut ex parte *Ovid.* 5. *Fast.* 495.; *Hygin. fab.* 195. et 2. *Astron.* 26. et 34.; *Servius* ad *Virg.* 1. *Æn.* 539. et 10. *ibid.* 763.; *Horat.* 3. *Od.* 4. sub *fin.*; et *Lucan.* 9. 836., sed aliter atque aliter fere omnes. Neque enim in fabulis constantiam scriptorum invenies. — Situs est in ipso circulo æquinoctiali, prope Taurum, quocum pugnare fingitur, et constat, secundum *Hygin.* 3. *Astron.* 33., ex decem et septem; secundum alios, ex octo et triginta stellis. Rorem habere videtur stellarum fulgore terribilem. Si fulget, serenitatem; si obscuratur, tempestatem denotat.

ORIOR, orëris, ortus sum, oriri, dep. 3. In Infinitivo præsentis habet oriri quartæ conjugat.; in ceteris temporibus est tertie, ut patet ex iis, quæ afferuntur. Hinc fallitur *Phoca*, qui p. 1721. *Putsch.* ait, secundam personam numeri singularis esse quartæ conjugationis. V. *Priscian.* 10. p. 880. *Putsch.* — In compositis exorëretur, et exorërentur, tertio brevi, dixit *Lucret.* 2. 507. et 1. 180. et orëretur, secundâ itidem brevi, in simplici *Paulin. Nolan. carm.* 15. 59. Cibis ut affectu nostris orëretur in oris. V. SCATEBRA. — Particp. Oriens et Ortus sub 1. et II.; (Queritur, ait *Priscian.* 11. p. 920. *Putsch.*, ortum ortu, unde ortus; an ortum nritu unde oriturus); *Oriurus* II. c.; etiam *Orturus* per syncope scribitur a *Prosp. Aquil. epigr.* 55. 8. Orturis toto corpore martyribus — *Oriri*, quod cum Græco themate op, unde ορνυμι, jungendum, est surgere, se extollere, prodire, existere, ἀνατελλω (It. sorgere, levarsi, innalzarsi, spuntare; Fr. se lever, paraître; Hisp. levantarse, salir, parecer; Germ. sich emporheben oder aufsteigen. Angl. to rise, arise, grow up, spring).

I.) Proprie. — a) Stricto sensu de astris, et oriri opponitur τὸ occidere; ut apud *Liv.* 22. 7. extr. Senatun prætores per dies aliquot ab orto usque ad occidentem solem in curia retinent. Cf. *Ovid.* 1. *Fast.* 295. Quid vetat et stellas, ut quæque oriturque caditque, Dicere? *Virg.* 3. *G.* 155. armentaque pasces Sole recens nro. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 112. Orto sole. *Ovid.* 1. *Met.* 774. Unde oritur (Phebus), terræ domus est contamina nostræ. *Id.* 8. *ibid.* 11. Sexta resurgebant orientis cornua Phebes. *Id.* 4. *ibid.* 864. Lucifer ortus erat. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 4. XV. Cal. Febr. Aquarius incipit oriri. et *ibid.* 20. XVI. Cal. Mart. vespera Crater oritur, *Virg.* 7. *Æn.*

138. tum Noctem (invocat), noctisque orientia signa. — b) Similiter de aurora vel die. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 39. Postera lux oritur multo gratissima. *Catull.* 62. 373. Non illam nutrix orienti luce revisens etc. *Cæs.* 5. *B. G.* 8. Ipse ad solis occasum naves solvit: — media circiter nocte, vento intermisso, cursum non tenuit; et orta luce, sub sinistra Britanniam relictam conspexit. *Tibull.* 4. 1. 124. oriente die duce fertilis anni. — c) Item de ventis qui certis temporibus et locis blant. *Nepos Militari.* 1. extr. Hic enim ventus (aquilo) a septem trionibus orientem adversum tenet Athenis proficiscentibus. *Horat.* 3. *Od.* 27. 22. sentire motus orientis austri. Cf. *Virg.* 3. *Æn.* 481. surgentes demoror austros. — d) Latiori sensu. *Ennius* apud *Non.* p. 169. 1. *Merc.* per subjes Humidas (h. e. nubes), unde oritur imber. *Nepos Timoth.* 3. Accidit, quum ad insulam appropinquarent, ut magna tempestas oriretur. — e) *Liv.* 8. 23. Consul oriens nocte, silentio dicit dictatorem. surgendo dal letto, vel alzandosi in piedi. Nam *Vel. Long.* p. 2234. *Putsch.* Oriri, inquit, apud antiquos surgere frequenter significabat, ut apparet in eo quod dicitur: Oriens consul magistratum populi dicat. Alii tamen apud *Liv.* leg. oriente nocte.

II.) Translatè est nasci, in lucem prodire, exire, existere, incipere. — a) De rebus physicis. *Ennius* apud *Non.* p. 205. 28. *Merc.* Crassa pulvis oritur, omnem pervolat cæli iratum. *Id.* apud *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 28. 89. unde hæc flamma oritur? Cf. *Liv.* 29. 31. Orientem ignem opprimere. *Pacuvius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 57. 131. Indidemque eadem quæ oriuntur, de integro æque eodem occidunt. *Cæs.* 4. *B. G.* 9. Rhenus oritur Lepontis. *Ovid.* 10. *Met.* 735. Ilos e sanguine concolor ortus. *Id.* *ibid.* 166. Tu toties oreris viridique in cæspite flores. *Cels.* 6. 13. a med. Alia quoque ulcera in gingivis oriuntur. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 1. 2. (6). Ana fluvius ortus Laminitano agro citerioris Hispaniæ. et *ibid.* 12. 17. (109). Anio in monte Trebanorum ortus. — Similiter *Lucret.* 5. 1403. Unde oriebantur risus dulcesque cachiini. *Cæs.* 5. *B. G.* 51. Quum ad portas castrorum clamor oriretur. *Liv.* 2. 40. Fletus ab omni turba mulierum ortus. *Cic.* 11. *Att.* 25. Bumor ortus ex Sulpicii litteris. Similiter *Cic.* *Amic.* 1. 5. Fannius et Mucius ad socerum veniunt post mortem Africani: ab his sermo oritur; respondet *Lælius.* n. e. incipit, comincia. Sic *Horat.* 2. *Sat.* 6. 71. Sermo oritur, non de villis domibus alienis etc. *Cic.* *Orat.* 64. 218. Pæon est aptissimus orationi vel orienti, vel mediæ: putant illi etiam cadent. Contra *Sisenna* apud *Non.* p. 449. 5. *Merc.* De contrario silentium nritur. — Huc referri potest et illud *Cæs.* 1. *B. G.* 1. Belgæ ab extremis Galliæ finibus oriuntur: pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni. *incominciato.* — b) Sæpe de hominibus, et est nasci, in lucem edi, proficisci. *Cic.* 2. *Divinat.* 42. 89. Utcumque temperatus sit aer, ita pueros orientes animari atque formari. *Id.* 2. *Legg.* 2. 4. Factus sum amicum huic omni solo, in quo tu ortus et procreatus es. *Sall. Jug.* 116. Pater ejus ex concubina ortus erat. *Horat.* 4. *Od.* 6. 31. Virginum primæ perique claris Patribus nriti. *Id.* 1. *Sat.* 6. 10. Multos sæpe viros nullis majoribus ortos etc. *Cic.* *Planc.* 27. 67. et 6. *Phil.* 6. 17. Homo a se ortus. *Liv.* 2. 6. Ne se ortum ejusdem sanguinis extorem perire sineret. V. *inieg.* loc., ubi *Gronov.* ita distinguit ne se ortum, ejusdem sanguinis, etc. ut se ad Tarquinien-ses, non ad Tarquinium referatur. Sunt etiam qui leg. ortu: quod minus placet. *Ter. Eun.* 2. 2. 10. Ex eodem loco ortus. *Liv.* 26. 6. ad *fin.* Loco obscuro tenuique fortuna ortus. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 9. 27. Quem equestri loco ortum consulem videt. *Cæs.* 2. *B. G.* 4. Plerosque Belgas esse ortos a Germanis. oriendi. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 8. (51). Colonia Falisca Argis orta. — Similiter *Colum.* 1. *R. R.* 1. 7. Fontibus orti sapientia Democritus, Xenophon, Archytas. *Auct. Paneg. ad Maximian.* et *Constantin.* initio. Maximiane, velis nolis, semper Auguste, et Constantine oriens imperator. h. e. qui nunc imperator

fs. — c) De abstractis et aliis. *Plaut.* *Pæn.* 4. 4. 67. Facinus ex te ortum. *Ter. Andr.* 3. 2. 9. Vel hoc quis non credat, qui norit te, ab te esse ortum? essere invenzion tua. instructum, commentum et compositum, inquit *Donatus.* et *Adelph.* 3. 5. 3. Ex illan familia tam illiberalis facinus esse ortum? et 2. 1. 35. Tibi a me nulla orta est injuria. *Cic.* 2. *Fin.* 24. 78. Ipsum a se oritur et sua sponte nascitur. et 5. *ibid.* 24. 69. Ea officia, quæ oriuntur a suo cujusque genere virtutis. *Id.* *Cluent.* 59. 161. Quum quædam in colibus controversia pastorum orta esset. *Sall. Cat.* 6. Invidia ex opulencia orta. *Liv.* 7. 12. Orientem seditionem comprimere. *Id.* 2. 9. Ne orientem morem pellendi reges inultum sineret. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 17. Nil oriturum alias, nil ortum tale fateutes. et *ibid.* v. 130. Recte facta refert; orientia tempora notis Instruit exemplis. h. e. instantia. *Quintil.* 9. 4. 115. Ante carmen ortum est, quam observatio carminis. *Id.* 2. 2. 5. Ne inde odium, hinc contemptus oriatur. *Id.* 8. 6. 11. Præcipue ex his oritur sublimitas. *Id.* 7. 2. 31. Alii a propositione accusatoris loci oriuntur. *Plin.* 23. *Hist. nat. procem.* 3. (6). Nervorum dolores frigore orti. — Hinc Part. præs.

Oriens, entis, m. 3. absolute, substantivorum more usurpatur. V. ORIENS loco suo.

ORIPÉLARGUS, i, m. 2. ορειπελάργος, genus aquilæ vulturina specie, alia minimis, reliquas magnitudine antecellens, sed imbellis et degener, ut quam verberet corvus: ab ὄρος mons et πελάργος ciconia, quasi ciconia montana. Eadem dicitur etiam percnopteris, περχνωπτερος, a penarum colore nigro: nam περχνός nigrum, περπά alam significat. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 3. 3. (8).

ORIPÉTIDUS, a, um, adject. cui os putet. *Gloss. Philox.* Oripitidus, ὄριπτος.

ORITIS, is vel idis, f. 3. ορίτις, gemma globosa specie, a quibusdam et sideritis dicta, ignem non sentiens: ab ὄρος mons, quia globum monti similem refert. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 65. (176).

ORIUNDUS, a, um, adject. vel rectius particip. ab orior. — Etiam horiundus quandoque scribitur. *Inscript.* apud *Kellermann.* *Vigil. R. la-terc.* p. 59. n. 164. HORIVNDVS EX PROVINCIA DACIA. — Trisyllab. est apud *Lucret.* loc. infra cit. sub b. Oriundus est originem duceos, ἔκγονος, ἐκγενέτης (It. oriundo, discendente; Fr. originaire, issu, qui tire son origine de, né de; Hisp. originario, procedido, descendido; Germ. abstammend, herkommend, entspringend; Aogl. spinging from, descended from). — a) Differt ab ortus, quia oriundus refertur ad personam vel locum, unde parentes nostri sunt; ortus idem est ac natus, et refertur ad personam vel locum, unde ipsi nati sumus. *Liv.* 24. 6. Hippocrates et Epiclydes nati Carthagine, sed oriundi ab Syracusis eisule avo, Pæni ipsi materno genere. *Inscript.* apud *Don.* cl. 6. n. 167. Oriundus Lepti. et n. 168. Oriundus Gaza. *Plaut.* *Pæn.* 5. 2. 94. Haud repudio hospitium, neque Carthaginem: inde sum oriundus. *Liv.* 2. 9. Ne se oriundos ex Etruscis exulare pateretur. et 32. a med. Placuit oratorem ad plebem mitti Menenium Agrippam, facundum virum, et, quod inde oriundus erat, plebi carum. — b) Sæpe adhibetur sine respectu ad illud discrimen. *Cic.* *Topic.* 6. 29. Gentiles sunt, qui ab ingenio oriundi sunt. nati. *Ennius* apud *Priscian.* 6. p. 708. *Putsch.* O pater, o genitor, o sanguen dis oriundum! *Lucret.* 2. 991. Denique celestis sumus omnes semine oriundi. *syneresis.* *Colum.* 1. *R. R.* 3. 5. Quam a primis canubulis, si modo liberis parentibus est oriundus, audisse potuerit. — c) De rebus inanimis. *Plaut.* *Curc.* 1. 1. 10. Egon? apicularum opera congestum non feram, ex dulci oriundum, melliculo dulci meo? *Liv.* 1. 20. Virgines Vestæ leglt. Alba oriundum sacerdotium. *Colum.* 1. *R. R.* 5. 2. Fluens aqua e montibus oriunda.

ORMINALIS et rectius hormonalis, is, f. 3. herba eadem ac satyrion, apud *Apul. Herb.* 15. Græci ὄρμωνος vocant.

ORNAMEN, inis, n. 3. ornamentum. *Capell.* 6. p. 192. Quia Cyllenium excludit ornamen. h.

e. artem oratoriam. Ita vulgati libri: at *Koppius* ex Cod. Monacensi *A* legit *ornamentum*.

ORNAMENTARIUS, a, um, adject. ¶ 1. Garnaratum est qui ornat. *Gloss. Cyrill. Κοσμητής*, ornamentarius, ornator. ¶ 2. Speciatim est qui alicujus dignitatis ornamentis insignitus est, quamvis ipsam dignitatem minime sit consecutus, ornario. *V.* vocem seq. l. 2. c. *Inscript.* apud *Murat.* 199. 1. IIIII. VIR. AVG. ET DECVRIONI ORNAMENTARIO etc. et apud *eumd.* 200. 4. L. LAELIVS MARVLLVS IIIII. VIR. AVG. ET DRCVR. ORNAM. Alia apud *Donat.* 349. I. DECVRIO ORNAMENTARIVS COL. AVG. NEMAVSI. Alia apud *Spon. Miscell. antiq.* p. 238. T. COMMIVS IIIII. VIR. AVG. T. COMMIO ORNAMENTARIO. *Corrige* ornamentoario. *V.* FALACER.

ORNAMENTUM, i, n. 2. (orno) ornatus, insigne, decus, κόμος (ll. ornamento, ornatura, fornimento, forniture, guarnizione, fregio; Fr. ornement, parure; Hisp. ornamento, adorno, compostura, atavio; Germ. das Rüstzeug, die Ausstattung; Angl. an ornament, decoration, garnishment, garniture, accoutrement, equipment, furniture, equipage, trappings).

I.) Propria physica ratione usurpatur: et quidem ¶ 1. Generatim est apparatus. — a) Ornamenta bonum, eorumque, etc. sunt, quæ ipsis inasternuntur, imponunturque, ut epibippia, clitelas, capistra, funes etc. *Cato R. R.* 11. Ornamenta bubus, ornamenta asinis instrata tria. Adde *eumd.* *ibid.* 10. et 135. *Sic Auct. B. Afr.* 86. Elephantos ornatos armatosque cum turribus et ornamentis capit. *fornimenti, arredi.* — b) Pro quocumque apparatu, seu instrumento. *Cic.* 2. *Cat.* 11. 24. Neque vero ceteras copias, ornamenta, præsidia vestra cum illius latronis inopia atque egestata conferre debeo. *Id.* 7. *Ferr.* 32. 83. Ubi quæstores? ubi legati? ubi ternis denariis aestimatum frumentum? ubi muli? ubi tabernacula? ubi tot tantaque ornamenta a senatu populoque Romano permissa et data? *Seneca Ep.* 14. a. *med.* Ars ei constat, qui per ornamenta percussus est. *h. e.* per ipsa arma: ductum a gladiatoribus, quorum instrumenta pugnandi ornamenta dicta sunt. *Sueton.* *Tit.* 9. Oblata sibi ornamenta pugnantium inspicenda porrexit. *Rursus Seneca* 4. *Quæst. nat. præf.* Scias, non posse te consequi, ut sis inpenetrabilis: quum omnia caveris, per ornamenta feriet. *Juvenal.* 3. 203. urceoli sex, Ornamentum abaci. ¶ 2. Speciatim ornamenta sunt ea, quæ pulcrum et decorum aliquid faciunt. — a) Ornamenta sunt vestes, ornatus peculiaris alicujus, ut comitorum, mulierum etc. *abbigliamento, vestito.* *Plaut. Capt.* 3. 4. 83. Ornamenta absunt. Ajacem, hunc quum vides, ipsum vides. *Id. Trin.* 1. 2. 16. Ipsa ornamenta a cborago hæc sumpsit. *Id. Men.* 5. 2. 53. Me despoliat, mea ornamenta clam me ad meretrices degerit. *Ter. Heaut.* 4. 7. 7. Minas quidem jam decem habet a me filia, Quas pro alimentis esse nunc duco datas: Hæc ornamentis consequentur alteræ. *h. e.* pro vestimentis solvendas. *Cic.* 3. *Verr.* 58. 152. Ornamentum pueritiæ. *h. e.* bulla aurea. *Quintil.* 11. 1. 3. Ornamenta feminarum. *Justin.* 20. 4. 12. Consecutisque erat, ut matronæ auratas vestes, ceteraque dignitatis suæ ornamenta, velut instrumenta luxuriæ, deponerent. *Sueton.* *Ner.* 35. Uoria ornamenta. — *Servus ab ornamentis* fuit inter officia domus Augustæ. *Inscript.* apud *Gruter.* 578. 9. T. VL. AVG. LIB. PARTHENOPEI POPÆAEANI EYNYCHI AB ORNAM. et apud *Murat.* 900. 2. FELIX C. CAESARIS AB ORNAM. Alia apud *Heuzen.* 6332. AMOENVS MESSALINAE TI. CLAVDI CAESARIS AB ORNAMENTIS. — b) Item sunt honoris insignia et ea quæ templa, triumphum et similia condecorant. *Cic.* 3. *Cat.* 11. 26. In animis ego vestris omnes triumphos maos, omnia ornamenta honoris, monumenta gloriæ, laudis insignia condi et collocari volo. *Id. Sull.* 31. 88. Omnia generis, nominis, honoris insignia atque ornamenta unicus iudicii calamitate occiderunt. *Cæs.* 2. *B. C.* 18. Pecuniam omniaque ornamenta ex fano Herculis in oppidum contulit. *Quintil.* 5. 11. 7. Marcellus ornamenta Syracusanis hostibus restituit. *Auct. B.*

Afr. 28. Ornamenta triumphali. — c) Ornamenta triumphalia, consularia, prætoris, ædiliticia, censoria etc. erant insignia gestari solita a triumphantibus, consulibus, ædilibus, censoribus etc., ut fascas, lictores, sella curulis, prætexta etc. *inseque, divise.* Ea interdum ab imperatoribus dari consueverunt illustribus viris ubi res præclære gestas, ita ut iis non secus uterentur, quam si triumphum egissent, consularium, prætoriam etc. gessissent. Exempla habes apud *Sueton.* *Aug.* 38. Pluribus triumphalia ornamenta decernenda curavit. *Id. Cæs.* 76. Decem prætoris viris consularia ornamenta tribuit. *Id. Claud.* 29. Narcissum quæstoris, Pallantem prætoris ornamentis honorari libens passus est. Adde *Tac. Agric.* 40. et 44.; et *Plin.* 7. *Ep.* 29. *Inscript.* mendosa apud *Gruter.* 409. 7., emendata apud *Maff. Antiq. Gall.* p. 65. DIS MANIB. FIRMI LVCANI L. IIIII. VIR. AVG. ORNAMENTIS DECVRION. NEMAVSI HONORATO. *V.* ORNAMENTARIUS et adde *Inscript.* apud *Orell.* 3016. Alia apud *Orell.* 3897. L. LABRIO L. L. OPTATO ORNAMENTIS CENSOR. HONORATO VIX. A. XXII. etc. Alia apud *eumd.* 3986. Ornamenta ædiliticia. — Qui consularibus tantum ornamentis decorabatur, si deinceps consulatum ordinarium consecutus esset, minime dicebatur in publicis monumentis *consul iterum*; sic tamen omnium primus est appellatus, teste *Dione l.* 46. c. 46., L. Fulvius Plautianus, qui, quum antea ornamentarius duntaxat consul fuisset, ann. a Chr. n. ccciii. consulatum gessit cum P. Septimio Getæ, L. Septimii Severi Aug. fratre. Præterea qui consularia tantummodo ornamenta consecuti fuerant, in provinciis præconsulari dignitate regendas nunquam mittebantur, ut patet ex eodem *l.* 78. c. 13.: sed, ut ipse ibidem affirmat, Macrinus Augustus omnium primus id sibi non observandum curaverat, quum Marcius Agrippam virum prætorium, qui consularibus solum ornamentis fuerat honoratus, in Pannoniam ann. cccxvii. proconsulari cum potestate miserit administrandam.

II.) Translate, seu morali ratione. ¶ 1. Ornamenta dicuntur morales apparatus, moralia, ut ita dicam, instrumenta a *Plaut. Pæn.* 1. 3. 15. ego intus interim iam et ornamentis meis et sy-cophantiis Tuum exorabo villicum, et *Truc.* 2. 62. Verum ego illum, quamquam violentus est, spero mutari potest Blandimentis, ornamentis ceteris meretriciis. *Meursius* inallet legere *ornamentis.* ¶ 2. Generatim et sæpius est ornatus, insigne, decus. *Cæs.* 7. *B. G.* 15. Pulcherrima totius Galliæ urbs, quæ presidio et ornamento est civitati. *Cic.* 1. *Orat.* 45. 199. Mihi hoc subsidium comparavi ad decus atque ornamentum senectutis. *Id. Mil.* 14. 37. Q. Hortensius, lumen atque ornamentum reipublicæ. *Id.* 4. *Verr.* 31. 77. Splendorem ordini, atque ornamentum curiæ constituere. *Plin.* 8. *Ep.* 12. Vir optimus, et inter præcipua sæculi ornamenta numerandus. *Nepos Dion.* 2. Nam quanto (*Dion*) esset sibi ornamento, (*Dionysius*) sentiebat. — Hinc refertur ad honores, dignitates, divitias, quibus ornantur homines. *Nepos Att.* 7. Ipsum Pompejum conjunctionum non offendit: nullum enim ab eo habebat ornamentum, ut ceteri, qui per eum aut honores, aut divitias cæperant. *Cic. Balb.* 19. 43. Omitto, quantis ornamentis popululum istum C. Cæsar affecerit. *Id.* 2. *Fam.* 19. ad *fin.* Quæcumque a me ornamenta ad te proficiscuntur, ut omnes intelligant, a me habitam esse rationem tuæ dignitatis. *Id.* 3. *ibid.* 10. *med.* Præsertim quum tu omnibus vel ornamentis, vel præsidiiis redundares; illi, ut lenissime dicam, multa desissent, et 4. *ibid.* 6. *med.* Mihi autem, amissis ornamentis iis, quæ ipse commemoras, quæque eram maximis laboribus adeptus, unum manebat solatium. ¶ 3. Speciatim refertur ad facultatem et elegantiam sermonis. *Cic.* 2. *Orat.* 28. 122. Neminem omnium tot et tanta, quanta sunt in Crasso, habuissia ornamenta dicendi. *Id. Brut.* 37. 140. Sententiarum ornamenta et conformationes. *Id.* 1. *Fin.* 5. 14. Ista Platonis, Aristotalis, Theophrasti ornamenta orationis neglexit. *Horat. Art. P.* 446. Culpabit duos (versus),

incomptis allinet atrum Transverso calamo signum, ambitiosa recidet Ornamenta. *Quintil.* 1. 8. 10. Qui veterum poemata vel ad fidem causarum, vel ad ornamentum eloquentiæ assumunt. *Id.* 8. *proem.* 26. Non ornamenta, sed leucocinia quærimus.

ORNATE, adverb. (orno). Comp. *Ornatius* et *Sup. Ornatissime*. — Ornate est cum ornatu, ornate, κοσμητός; et fere de oratione usurpatur. *V.* ORNAMENTUM. II. 3. *Cic.* 3. *Orat.* 14. 53. Illuminata et rebus et verbis dicere, et in ipsa oratione quasi quendam numerum, verumque conficere, id est, quod dico, ornate. *h. e.* adhibito orationis ornatu. *Id.* 1. *Fin.* 3. 8. Res vero bonas, verbis electis, graviter urnateque dictas, quis non legat? *Id.* 1. *Off.* 1. 4. Ornate splendidaque facera. *Id. Cæl.* 3. 8. Dicere ornate politeque. *Plin.* 1. *Ep.* 16. Agere causas polite et ornata. *Cic.* 1. *Orat.* 11. 48. Composite, ornate, copiose eloqui. *Id.* 2. *Tusc.* 3. 7. Prolitentur ipsi illi - se neque distincte, neque distributa, neque eloquenter, neque ornate scribere. *Id.* 9. *Fam.* 21. Causas agere ornatius. *Id. Orat.* 14. 46. In utramque partem ornatius et uberius dicera. *Quintil.* 9. 4. 130. Alia ornatus, alia gracilius esse dicenda. et 4. 2. 128. Ut, quia narratio brevis esse debet, fusius et ornatus ras posset exponi. *Cic. Brut.* 5. 21. Causam ornatisime et copiosissime defendere.

ORNATIO, ōnis, f. 3. ornamento, κοσμησις, exornatio, ornatus. *Vitruv.* 7. 7. *sub fin.* In singula tres sint species orationis, quæ etc. mutantque speciem orationis in frontes. *Inscript.* in *Nov. lett. di Firenze T.* 11. p. 600. DECVCTA ORNATIONE STATVÆ HS. C. N. H. e. deducta summa sestertiorum centum ad statuæ ornatum insumanda. Alia apud *Orell.* 775. ITEM HOC AMPLIVS IN TUTELA ET ORNATIONIBVS TEMPLI HS. V. M. N. SVB EADEM CONDICIONE INFERRRET. Alia apud *Heuzen.* 7116. Hæc pecunia vsque ad assæm (inter præ-sentes) DIVIDIATOR (sic) DECVCTA ORNATIONE STATVÆ.

ORNATIVUS, a, um, adject. qui ornatum auget. *Pompej. Comment. art. Donat.* p. 381. Quare dictæ sunt conjunctiones æpletivæ, et non ornativæ? Nam illæ ornativæ dicuntur, quæ additæ ornant, detractæ non obsunt. Si enim voluissent dicere ornativas, manifestum esset, quod additæ ornarent, ablata nihil nocerent. Adde *Clædon.* p. 1932. *Putsch.*

ORNATOR, ōris, m. 3. adornatore, κοσμητής, exornator. *Firmic.* 3. *Astron.* 6. n. 9. Facit decorum ornatores, sive templorum conditores. *Inscript.* apud *Orell.* 3171., quæ pertinet ad ann. post Chr. n. 438. ANILIVS ACILIVS GLABRIO FAVSTVS V. C. LOGI HVLIVS ORNATOR TOGATAM STATVAM LIBENS POSVI. — Fuit inter officia domus Augustæ. *Inscript.* apud *Gruter.* 578. 8. NIOPRANTVS TI. CAESARIS ORNATOR GLABR. *h. e.* glabrorum, seu puerorum delicatorum. Alia apud *Reines. cl.* 9. n. 62. EPRXASTVS IVLIAE LIB. ORNATOR. *V.* GLABER.

ORNATRIX, icis, f. 3. ornatrix, κοσμητρια, φεκάς, quæ ornat. *Ornatrices* erant ancillæ, quæ dominarum crinem componebant, quas nos dicimus *conciatete*. *Ovid.* 3. *Art. am.* 238. Tutæ sit ornatrix; odi quæ sauciat ora Unguibus, et rapta brachia figit acu. Hinc *Id.* 2. *Amor.* 8. 1. Ponendis in milla modos perfecta capillis, Coiere sed solas, docta Cypassi, deas. *Sueton. Claud.* 40. Hæc matris meæ liberta et ornatrix fuit. *Inscript.* apud *Gruter.* 579. 5. AFOINAB SVCCESSEAE A TYTVL. ORNATR. C. BATONIVS EPIGONVS ATRIBENSIS. *h. e.* a tutulis ornatrix. *V. Juvenal.* 6. 487. et seqq. Alia apud *Orell.* 4443., quæ pertinet ad ann. post Chr. n. 152. LINERIBVS GEMELLAE TORQVATAE ORNATRICES AVGVST. SEX. SERVILIIVS TORQVATVS DISPENSATOR etc. Adde *alias* apud *eumd.* 2878. et 2933.

ORNATULUS, a, um, deminut. ornati. *Plaut. Cist. fragm.* (edente *A. Maio*) p. 19. Mullicula mea ornata si sit, ut quidem hærcle scita.

ORNATURA, æ, f. 1. orlatura. *Papias* in *Lex.* Limbus est, quam nos ornaturam dicimus, quæ ambit extremitatem vestium. *Edict. Dioclet.*

p. 20. Bracario pro excisura, et ornatura X. . . .
F. BRACARIUS. Gloss. Philox. Ornatura, κόσμησις.

ORNATUS, a, um. F. ORNO.

ORNATUS, us, m. 4. (orno). Genit. *ornati* pro *ornatus*, antiquè, ut *senati*, legitur apud *Ter. Andr.* 2. 2. 28. et *Eun.* 2. 2. 6. Cf. *Sergii explanat.* in *Donat.* 1. ed. *Keil.* p. 515. — *Ornatus* in Dativo pro *ornatus*, ut *aspectu*, *concupitu*, et alia. *C. Cæs.* apud *Gell.* 4. 16. Ibi isti, quorum in ædibus fanisq. posita et honori erant et ornata. F. ASPECTUS, us, init. — Ornatus est idem atque ornamentum, κόσμος, κόσμησις (It. ornamento, ornato, abbellimento, ornatura; Fr. ornement, parure; Hisp. ornamento, compostura, ornato; Germ. die Ausstattung, Zurüstung; Angl. ornament, embellishment, decoration, finery, adornment, garniture).

1.) Proprie, physica ratione usurpatur, et quidem ¶ 1. Generatim est instrumentum, supellex, copia rerum earum, sine quibus re aliqua uti non licet. *Cato R. R.* 22. Ornatus trapeti. *Sunt tamen qui aliter legunt.* *Liv.* 9. 40. Campani, ab superbia et odio Samnitium, gladiatores (quod spectaculum inter epulas erat) eo ornata armantur, Samnitiumque nomine compellunt. — Sic de mundo. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 38. 119. Mundum ita esse uodique aptum, ut nulla vis tantos queat motus mutationesque moliri, nulla senectus diuturnitate temporum existere, ut hic ornatus unquam dilapsus occidat. Cf. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 4. 3. (8). Quem κόσμος Græci nomine ornamentum appellaverunt, eum et nos a perfecta absoluteque elegantia mundum. Rursus *Cic.* 2. *Nat. D.* 44. 115. Hæc omnis descriptio siderum atque hic tantus cœli ornatus ex corporibus huc et illuc casu et temere cursitantibus potuisse effici, cuiquam sano videri potest? ¶ 2. Speciatim, ornatus sunt ea, quæ pulcrum et decorum aliquid faciunt. — a) Est vestitus, cultus, fere peculiaris, ut mulierum, comicorum etc., ut docet *Festus* p. 185. 12. *Müll.* Ornatus appellatur cultus ipse, quo quis ornatur. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 93. Pulcrum ornatum turpes mores pejus cæno collinunt. Lepidi mores turpem ornatum facile factis comprobant. *Id. Pseud.* 4. 1. 24. Sed vide, ornatus hic satin' me concedet? *Id. Mil. glor.* 4. 4. 41. Facito, ut venias huc ornatu nauclerico. et *ibid.* 4. 6. 66. nescio quis eorum incedit Ornatu quidem thalassico. h. e. marino. *Ter. Hecyr.* prol. alt. 1. Orator ad vos venio ornatu prologi. *Cic.* 1. *Off.* 18. 61. Statuas videmus ornatu fere militari. in uniforme. Adde *Nepot. Datam.* 9.; et *Liv.* 9. 40. Rursus *Cic.* 2. *Fin.* 21. 69. Voluptaspecta in tabula pulcherrimo vestitu et ornatu regali, in solio sedens. Sic *Nepos Eumen.* 13. Iidem, post huius occasum, statim regum ornatum nomenque sumpserunt. *Liv.* 2. 12. Scriba cum rege sedens pari fere ornatu. *Cic. Senect.* 17. 59. Tum Lysandrum, intuentem purpuram ejus (Cyri) et nitorem corporis ornatumque Persicum multo auro multisque gemmis, dixisse etc. *Phædr.* 4. 4. Agros abijciet mæciba, ut ornatum parat. h. e. mundum muliebrem. *Virg.* 1. *Æn.* 647. Munera præterea Iliacis erepta ruinis Ferre jubet, pallam signis auroque rigentem Et circumtextum croceo velamen acantho, Ornatus Argivæ Helenæ, quos illa Mycenis Extulerat. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 42. 64. (154). Equus regio ornatu instratus. At Silig. legit regio instratu ornatus etc. — Et de compositione capillorum. *Ovid.* 3. *Art. am.* 133. non sint sine lege capilli: Admotæ formam dantque, negantque manus. Nec genus ornatus unum est: quod quamque decebit, Eligat, et speculum consulat ante suum. Adde *Virg.* 7. *Æn.* 74. — Inter cultum et ornatum quid sit discriminis, F. in CULTUS. — b) Ornatus dicuntur etiam, quæ domos, templa, urbes et publica loca decorant. *Ter. Andr.* 2. 2. 28. In ædibus nihil ornati, nihil tumulti. *Cic.* 6. *Ferr.* 54. 120. In ornata urbis (Syracusarum) habitus (Marcellus) victoriæ rationem, habuit humanitatis. *Id. Orat.* 39. 134. Quæ in amplo ornatu scænæ aut fori appellantur insignia. *Id. Dom.* 43. 114. Hoc simulacrum quidam ad ornatum ædilitatis suæ de-

portavit. *Auct. B. G.* 8. 51. Nihil relinquebatur, quod ad ornatum portarum, itinerum, locorumque omnium, quæ Cæsar iturus erat, excogitari posset. *Liv.* 10. 46. Quorum (spoliatorum) tanta multitudo fuit, ut non templum tantum forinque his ornaretur, sed sociis etiam coloniarum finitimis, ad templorum locorumque publicorum ornatum, dividerentur. — Huc referri potest et illud *Varron.* 3. *R. R.* 9. 17. Gallinæ in ornatis publicis solent poni cum psittacis ac merulis albis. h. e. in publicorum conviviis apparatus.

II.) Translate, morali ratione usurpatur. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 1. *Orat.* 53. 235. Sed vide, Crasse, ne, dum novo et alieno ornatu velis ornare juris civilis scientiam, suo quoque eam concessio et tradito spoliis atque denudea. *Id.* 3. *ibid.* 6. 23. Una est eloquentia, quascumque in oras disputationis veniesse delata est, etc. et quocumque ingreditur, eodem est instructu ornatuque comitata. ¶ 2. Speciatim, de ornamento orationis, quod præcipue consistit in delectu et compositione verborum, et usu schematum. (V. *Quintil.* 8. *toto c.* 3.) *Cic. Orat.* 24. 81. Collocata verba habent ornatum, si aliquid concinnitatis efficiunt, quod verbis mutatis non maneat, manente sententia. *Id. Brut.* 79. 275. Erant et verborum et sententiarum illa lumina, quæ vocant Græci σχήματα, quibus tamquam insignibus in ornato omnis distinguebatur oratio. *Id. Orat.* 39. 134. Magnum afferre ornatum orationi. Sic *Id. Brut.* 75. 262. Nudi enim sunt (Cæsaris Commentarii), recti et venusti, omni ornatu orationis, tamquam veste detracta.

ORNŒUS, a, um, adject. di orno, μέλιτος, qui est ex orno. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 83. Fraxinam; si minus, orneam; si nec hæc sit, iligneam frondem hibus recte præbebimus.

ORNITHIAS, æ, m. 1. ὄρνιθιας, venti nomen: ab ὄρνις, ὄρνιθος avis. De eo *Plin.* 2. *Hist. nat.* 47. 47. (122). Favonium quidam a. d. VIII. cal. Mart. Chelidonium vocant, ab hirundinis visu: nonnulli vero Ornithian, uno et lxx. die post brumam, ab adventu avium, flantem per dies novem. — Etiam Etesie ipsi, quum spirant a bruma lenius, et paucis diebus, Ornithie vocantur. *Id. ibid.* — Ornithias memorant etiam *Vitruv.* 1. 6. a med. et *Colum.* 11. *R. R.* 2. 21., sed ille circa Solanum, h. e. ab Oriente flare dicit: hic a Septentrione.

ORNITHOBOSCION, ii, n. 2. ὄρνιθοβοσκίον, locus ad pascendas aves. Habet *Varro* 3. *R. R.* 9. 2. et 4. et 15., sed Græcis litteris.

ORNITHOGALE, es, f. 1. ὄρνιθογάλη, herba caule tenero, candido, semipedali radice, bulbosa, molli, tribus aut quatuor agnatis. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 17. 62. (102).

ORNITHON, ōnis, m. 3. gallinajo, uccelliera, ὄρνιθων, aviarius, gallinarium, locus in villa, ubi aluntur gallinæ, pavones, turdi et hujusmodi altilia: ab ὄρνις, ὄρνιθος avis. Est autem duplicis generis, vel fructus causa institutus, vel voluptatis. *Varro* 3. *R. R.* 3. 1. Villaticæ pastionis genera sunt tria, ornithones, leporaria, piscinæ. Nunc ornithonas dico omnium alitum, quæ intra parietes villæ solent pasci. Adde *eumd.* 2. *ibid.* proem. 5.; et *Colum.* 8. *R. R.* 3. 1.

ORNITHOTRŒPHION, ii, n. 2. ὄρνιθοτροφεῖον, locus, in quo aves educantur, idem atque ornithon. Habet *Varro* 3. *R. R.* 5. 8., sed Græce scribitur.

ORNO, as, avi, atum, are, a. 1. Ornavit pro ornavit legitur in *Columna rostr. Duilii Inscript.* apud *Orell.* 349. — Part. *Ornavans* I. 2. a.; *Ornavus* in omnibus paragraphis et in fin., *Ornavurus* I. 2. a.; *Ornavus* L. 1. 2. et II. 2. — Ornare est apparare, instruere rem iis, quæ ipsi necessaria sunt, vel ad ipsam pertinent: et τῷ σπολιᾶν opponitur (ut apud *Cic. Flacc.* 25. 59. Quis erat, qui non sciret in ornandis studiosiorem Mithridatem, quam in spoliandis Trallianis fuisse?) παρασκευάζω (It. provvedere, apparecchiare, allestire, fornire; Fr. préparer, apprêter, équiper, fournir; Hisp. preparar, aparejar, equipar, fornir; Germ.

ausstatten, aus-oder zurüsten; Angl. to provide, prepare, furnish, equip, accoutre, fit out, supply).

1.) Proprie physica ratione usurpatur. ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Plaut. Epid.* 2. 2. 10. Age nunc jam orna te, Epidice, et palliolum in collum conice. *Id. Trin.* 4. 2. 15. Ut ille me exornavit, ita sum ornatus. *Liv.* 1. 43. Ornato exercitui pedestri distributoque. *Plaut. Rud.* 1. 2. 53. Jubere melius est prandium ornari domi. Cf. *Cic.* 6. *Ferr.* 29. 44. Ornare et apparare conviviium. Rursus *Plaut. Capt.* 4. 4. 12. Dicam ut sibi penum aliud ornent. *Cic. Cluent.* 5. 14. Ornare et sternere lectum. *Id. pro leg. Manil.* 4. 9. Posteaquam maximas ædificasset ornassetque classes. Sic *Liv.* 40. 26. ad fin. Ornare naves. et 9. 30. Classis ornandæ reficiendæque causa. — Ornare provincias est senatus consulto decernere certum militum numerum, et iis stipendium, item viaticum in legatos et comitatum, terminare ipsius provinciarum lines, jurisdictionis formam modumque præscribere, et hujusmodi alia, quæ honori et ornatui erant tum provinciæ ipsi, tum magistratui eam regenti. *Cic.* 3. *Att.* 24. Quum ad me scripsisset, vestro consensu consulum provincias ornatas esse. Adde *eumd.* 15. *Fam.* 4. a med. *Sueton. Cæs.* 18. Ulteriore sortitus Hispaniam, retinentes creditores interventus sponsozum removit: ac neque more, neque jure, antequam provinciæ ornarentur, profectus est. — Ea quum ferent, etiam ipsi magistratus ornari dicebantur. *Cic. loc. cit.* Se nostra causa voluisse, suam potestatem esse de consulibus ornandis. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 3. Referebatur de provinciis quæstorum, et de prætoribus ornandis. *Id. leg. prætoris.* — b) Cum Ablativo rei, qua quis aut quid ornatur. *Ennius* apud *Gell.* 16. 10. et *Non. p.* 155. 21. *Merc.* Proletarius publicius scutisque feroque Ornatur ferro. *Lucret.* 2. 43. Legionæ ornatas armis. *Cic. Cæcili.* 21. 60. Eos, qui scutis telisque parati ornatique sunt. *Virg.* 12. *Æn.* 344. Ornare aliquem armis. *Nepos Dion.* 9. Navem armatis ornata. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 13. 32. Decem viros ornata apparitoribus, scribis, librariis, præconibus, architectis, præterea mulis, tabernaculis, centuriis, supellectili. *Liv.* 42. 1. Magistratus mulis, tabernaculisque, et omni alio instrumento militari ornabantur, ne quid tale imperarent sociis. *Horat.* 1. *Od.* 37. 3. Saliaribus Ornare pulvinar deorum dæpibus. *Plin.* 3. *Ep.* 21. Ornare aliquem pecunia. ¶ 2. Speciatim ornare est pulcrum facere, decorum, insignem reddere, comere, exornare, distinguere, ornatum afferre, κοσμεῖν, ornare, adornare, abbellire, guarnire. — a) Absolute. *Plaut. Pæn.* 5. 4. 2. Ornatum delubrum. *Ter. Heaut.* 2. 3. 47. Sine auro tum ornatum, ita uti quæ ornatur sibi. Cf. *Hieronym. Ep. ad Gaudent.* Φιλόκοσμον genus feminarum est, multasque etiam insignis pudicitia, quamvis nulli virorum, tamen sibi scimus libenter ornari. *Liv.* 9. 40. Ut aurata scuta dominis argentariorum ad forum ornandum dividerentur. *Cic.* 2. *Off.* 22. 76. Italian ornare, quam domum suam, maluit: quamquam, Italia ornata, domus ipsa mihi videtur ornatio. *Ovid.* 5. *Met.* 52. ornabant aurata monilia collum. *Lucan.* 7. 18. Currus ornante toga. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 449. Ornatura suos extruxit culmina manes. *Propert.* 3. 4. 12. Ornabat niveas nullane gemma manus? — Speciatim dicitur de capillis comendis. *Ovid.* 1. *Amor.* 14. 5. Quid, quod erant tenues, et quos ornare times? et 2. *ibid.* 7. 17. solers ornare Cypassis. *Id. ibid.* 7. 23. Adde quod ornandis illa est operata capillis. *Fronto de eloq.* (edente iterum *A. Maiò*) init. Capillus, etsi non cotidie acu ornandus, tamen pectine cotidie expediendus est. Hinc ornatus, us, et ornatrix. — b) Cum Ablativo rei. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 88. Bono ingenio me esse ornatum, quam auro inulto mavolo. *Nepos Datam.* 3. Ornavitque (eum) etiam torque et armillis aureis ceteroque regio cultu. *Virg.* 7. *Æn.* 488. Mollibus intexens ornabat cornua sertis. *Id.* 7. *Ecl.* 25. Pastores, hedera crescentem ornate poetam.

II.) Translate morali ratione usurpatur. ¶ 1.

Generatim est aliquid morali ratione apparare, vel moralibus, ut ita dicam, instrumentis inunire. — a) Absolute. *Plaut. Capt.* 3. 3. 15. Jam re ornata res est? Sic *Id. Pseud.* 2. 3. 10. Jam instituta, ornata, cuncta in ordine, animo ut volueram, Certa, deformata habebam. *Ter. Eun.* 4. 4. 6. Ornare fugam. *h. e.* parare se ad fugiendum. *Al. leg.* adornare. Rursus *Plaut. Aulul.* 4. 9. 10. perii, male perditus, pessime ornatus eo. *per εἰσὼς: av dictum*, ut festiva ironia est in illo *Ter. Adelph.* 2. 1. 21. sa. Quid hoc rei est? regnum ne, Eschine, hic tu possides? *ABS.* Si possiderem, ornatus esses ex tuis virtutibus. *Cavrii fornito da festa come ti meriti.* — b) Cum Ablativo. *Cæs.* 7. *B. G.* 33. Civitas, quam ipse semper aluisset, omnibusque rebus ornasset. *Nepos Themist.* 2. In quo quum divitiis ornavit, tum etiam peritissimos belli navalis fecit Athenienses. *Plin.* 2. *Ep.* 1. Suffragio candidatum ornare. ¶ 2. Speciatim est morali ratione decorare, beneficiis, honoribus, præmiis augere, decorare, insignem reddere. — a) Absolute. *Accius apud Non.* p. 338. 23. *Merc.* Non genus virum ornat, generi vir fortis loco. *h. e.* generi vir fortis est decori. *Fet. Paeta apud Charis.* 5. p. 254. *Putsch.* Homo locum ornat, non hominem locum. *Cic. Deiot.* 1. 2. Quem (regem) ornare antea cuncto cum senatu solebam. *Id. Dom.* 33. 88. Qui a populo Romano semper sim defensus, amplificatus, ornatus. *Id.* 1. *Tusc.* 47. 112. Tu vero istam (artem) ne reliqueris, quam semper ornasti, et quidem jure. illa enim te ornaverat. *Id.* 1. *Orat.* 45. 109. Senectuti celebrande et ornande quod honestius potest esse perfugium, quam juris interpretatio? — Refertur etiam ad eloquentiam, et significat insignem reddere laudando aut vituperando. *Cic.* 1. *Orat.* 21. 94. Eum statuebam eloquentem, qui mirabilis et magnificentiis augere posset atque ornare quæ vellet. et 2. *ibid.* 28. 124. Non dubitavit seditiones ipsas ornare. *Plin.* 2. *Ep.* 3. Proxiatuar apte, narrat aperte, ornat excelsæ. — Similiter *Manil.* 3. 39. Ornari res ipsa negat, contenta doceri. — b) Cum Ablativo. *Ter. Eun.* 2. 1. 8. Munus nostrum ornato verbis, quod poteris. *Cic.* 15. *Fam.* 4. a. *med.* Qui me tuis sententiis sapissime ornasti. *Id.* 6. *Att.* 1. ante *med.* et post *redit.* ad *Quir.* 5. 12. Maximis beneficiis ornare aliquem. *Id.* 2. *Phil.* 11. 25. Qui me non solum meis laudibus ornaret, sed etiam oneraret alienis. *Id.* *Pis.* 13. 31. Homines frequentia sua vestrum egressum ornant atque celebrant. *Id. Planc.* 9. 22. Tota illa regio se hujus honore ornari, se augeri dignitate arbitrabatur. — Refertur etiam ad eloquentiam. *Cic.* 3. *Orat.* 6. 25. Illa conor attingere, quibus orationem ornari atque illuminari puto. *Id.* 3. *Fin.* 7. 26. Potest id quidem fuisse et copiose et omnibus electissimis verbis gravissimisque sententiis rhetorice quod adverbium (*Codd.* aliqui *deteriores omittunt*) et augeri et ornari. *Id.* 4. *Cat.* 10. 21. Ornetur alter eximia laude Africanus, qui etc. — Hinc Part. præter., cujus exempla et supra attulimus.

Ornatus, a, um, adjective quoque occurrit, unde Comp. *Ornator*, et Sup. *Ornatissimus*; et

1.) Proprie physica ratione usurpatur, ac ¶ 1. Generatim est paratus, instructus, prævedato, fornito. — a) Absolute. *Cato R. R.* 10. Asini ornati clitellarii. *Liv.* 27. 19. *extr.* Aquus ornatus. *Nepos Hann.* 3. Ornatus elephantus. *Cic. Quinct.* 31. 98. E fundo ornatissimo dejectus. — b) Cum Ablativo. *Cæs.* 3. *B. G.* 14. Naves paratissimæ atque omni genere armorum ornatisimæ. *Cic. Pis.* 2. 5. Provincia exercitu et pecunia instructa et ornata. *Id. pro leg. Manil.* 8. 21. Civitates omnibus rebus ornatae atque refertæ. ¶ 2. Speciatim est ornamentis decoratus, comptus, politus, ornato, adornato, abbellito, garnito, xεκομπηστος. — a) Cum Ablativo rei, qua quis aut quid ornatur. *Cic. Senect.* 16. 57. Agro bene culto nihil potest esse nec non uberius, nec specie ornatus. *Id. Flacc.* 38. 95. Sepulcrum floribus ornatum. *Id.* 10. *Phil.* 4. 9. Græcia copiis non instructa solum, sed etiam ornata. *h. e.* non solum quod ad usum satis est, sed etiam ad ornamentum. — b) Cum addito Accusativo rei, quæ

ornata est, Græcorum more. *Virg.* 6. *Ecl.* 68. Floribus atque apio crines (*Linus pastor*) ornatus amaro. *Id.* 3. *G.* 24. Ipse caput tonsæ foliis ornatus olivæ Dona feram. *Horat.* 4. *Od.* 8. 33. Ornatus viridi tempora pampino Liber. Adde *Ovid.* 11. *Met.* 385.

II.) Translate morali ratione usurpatur. ¶ 1. Generatim est ingenio, virtutibus et similibus paratus, instructus. *Cic.* 2. *Fin.* 34. 112. Sapiens plurimis et gravissimis artibus atque virtutibus instructus et ornatus. *Id. Divin. in Q. Cæcil.* 15. 47. Omnibus rebus, qui princeps in agendo est, ornatissimus et paratissimus esse debet. ¶ 2. Speciatim est morali ratione decorus et insignis factus, honore affectus. — 1.) Universim. — a) Absolute. *Cic. pro leg. Manil.* 1. 1. Locus ad agendum amplissimus, ad dicendum ornatissimus. *h. e.* honorificus. — *Ornatus vir*, bonis artibus instructus, dignitate, honoribus, auctoritate præditus. *Cic. Divin. in Q. Cæcil.* 9. 29. Lectissimus atque ornatissimus adolescens. *Id. Flacc.* 20. 48. Vir splendidissimus atque ornatissimus civitatis suæ. — Hinc *ornatus vir*, *ornata femina* est titulus honoris in *Inscript.* apud *Gruter.* 355. U. L. ANNYS L. F. COL. MODESTVS ANNII NYMISIANI ORNATI VIRI FILIVS. *Alia apud Marin. Iseriz. Alb.* p. 18. FLAVIÆ OCTAVIÆ QUÆ ET EUGRETIÆ O. F. CEC. H. E. ORNATÆ FEMINÆ. — b) Cum Ablativo. *Cic.* 3. *Verr.* 48. 27. Homo ornatissimus loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copiis. *Id.* 1. *ad Brut.* 18. Imperator honoribus amplissimis, fortunisque maximis, conjuge, liberis, vobis affluibus ornatus. *Id. ibid.* 12. Honoribus amplissimis a senatu ornatus. *Id. Harusp. resp.* 13. 29. Degotarus clarissimorum imperatorum testimoniis ornatus. — 2.) Refertur ad ornatum orationis; et usurpatur — De hominibus. *Cic.* 1. *Orat.* 10. 42. Homines ornati in dicendo et graves. et *ibid.* 11. 49. Eloquentes et in dicendo suaves atque ornati. — De oratione. *Cic.* 1. *Orat.* 12. 50. Composita oratio et ornata et artificio quodam et expolitione distincta. *Id. Orat.* 11. 36. Omnes apud Pacuvium ornati elaboratique sunt versus. *Id. Brut.* 95. 325. In his (oratoribus) erat admirabilis orationis cursus, ornata sententiarum concinnitas non erat.

ORNUS, f. 2. ὄρνυός πεδία, (It. orno; Fr. orne, frêne sauvage; Hisp. fresno salvaje; Germ. die Bergäsche; Angl. a wild ash, mountain-ash).

1.) Proprie ornus est fraxinus silvestris, arbor procerâ, caudice tereti, levi cortice; ab ὄρνυός montanus, per synocp., quia montes amat, ut *Plin.* 16. *Hist. nat.* 18. 30. (73). docet. *Colu.* *Arbor.* 16. Orni silvestres fraxini sunt, paulo latoribus tamen foliis, quam ceteræ fraxini, nec deteriorum frondem, quam ulmi, præstant. Capræ quidem, et oves libentius etiam hanc frondem appetunt. *Virg.* 2. *G.* 111. Nascuntur steriles saxosis montibus orni. *Id.* 6. *Ecl.* 71. Cantando rigidas deducere montibus ornos. *Id.* 10. *En.* 766. Aut summis referens annosas montibus ornos. *Horat.* 3. *Od.* 27. 58. potes hac ab orno pendulum zona bene te secuta lædere collum.

II.) Translate. *Auson. epist.* 24. 108. vibrabilis ornus Achilli. *h. e.* hasta. synecdoche.

ORO, as, avi, âtum, are, a. 1. (os, oris). Orasis antiquum pro oraveris, est *Plauti Epid.* 5. 2. 63. — Part. *Orans* 1. a., 2. 1.º et 2.º; *Oratus* 2. 3.º; *Oraturus* 2. 2.º; *Orandus* 1. b. — Orare, ab ore, ut *Farro* 6. *L. L.* 76. *Müll.* docet, generatim est dicere, loqui; et speciatim est causas agere, ut *Festus* ait p. 198. 23. *Müll.* Orare antiquos disisse pro agere testimonio sunt et oratores, et qui nunc quidem legati, tunc vero oratores, quod republicæ mandatas partes agebant. *Gr. λέω* (It. dire, parlare, trattar cause; Fr. parler, dire, plaider une cause; Hisp. hablar, abogar en juicio las causas; Germ. reden, sprechen, etwas redend verhandeln; Angl. to speak, utter, to plead a cause, plead as an orator). ¶ 1. Generatim est loqui, dicere, causas agere, et occurrit — a) Absolute. *Lex XII. Tabul.* apud *Cic.* 2. *Herenn.* 13. 20. REM VBI PAGVNT ORATO. *Cic.* 2. *de republ.* 7. Matronis ipsis, quæ

raptæ erant, orantibus. *Id.* post *redit.* in senat. 1. 1. Non dicam complecti orando, sed percensere numerando. *Est qui legit* orando. *Virg.* 10. *Æn.* 96. Talibus orabat Juno. *Quintil.* 1. 2. 31. Vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum etc. *Id.* 1. *proem.* 4. Qui artem orandi litteris tradiderunt. et 11. 1. 1. Ex tempore orandi facultas. *Id.* 3. 3. 1. Omnis orandi ratio quinque partibus constat. — b) Cum Accusativo rei, de qua orando agitur. *Plaut. Most.* 3. 1. 151. Videndum est primum, utrum esse velint ne, an non velint. τὰν. bonum æquumque oras. *Ter. Phorm.* 2. 1. 62. Servum hominem causam orare leges non sinunt. *Cic. Brut.* 12. 47. Quo nemo unquam melius ullam oravit capitis causam. *Cf. Virg.* 6. *Æn.* 850. Orabunt causas melius. *Cic.* 3. *Off.* 10. 43. Orandæ liti tempus accommodare. — c) Cum aliquo de re aliqua orare est *Cæs.* 1. *B. C.* 22. Cum eo de salute sua orat, atque obsecrat, sibi ut parcat. *Alti tamen leg.* agit ¶ 2. Speciatim et multo frequentius in usu est pro rogare, petere, precari, pregare, dimandare; et occurrit — 1.) Absolute. *Ter. Adelph.* 3. 4. 26. Venit ipso ultro lacrimans, orans, obsecrans. *Lbi Donat.* Orare est placidos petere; obsecrare. iratos rogare; unde plus facit obsecrans, quam orans; plus vero orans, quam rogans. *Id. Andr.* 5. 1. 2. Satis periculi cæpi adire: orandi jam finem face. *Liv.* 42. 12. Sororem dedisse Prusie precanti atque oranti. *Virg.* 4. *G.* 537. Sed modus orandi qui sit, prius ordine dicam. *Ovid.* 2. *Pont.* 9. 25. Jupiter oranti surdas si præbeat aures. et *ibid.* 9. 65. Ad vatem vates orantia brachia tendo. *Al. leg.* tollo. — 2.) Cum addito quod vel propter quod quis orat. — a) Per Accusativum rei. *Plaut. Men.* 5. 9. 86. Optimum atque æquissimum orat, frater: fac causa mea. Adde *Ter. Heaut.* 2. 3. 125. Sic *Liv.* 21. 6. Legati Romam missi auxilium ad bellum orantes. et *Tac.* 2. *Ann.* 46. Misit legatos ad Tiberium oraturus auxilia. *Liv.* 2. 2. Eadem multis precibus oranti. *Virg.* 1. *G.* 100. Humida solstitia atque hiemes orate serenas, Agricola. *Ovid.* 1. *Met.* 733. Cum Jove visa queri Ænemque orare malorum. — Et cum addito Dativo personæ, aut rei, cujus commodo aliquid oramus. *Ter. Andr.* 3. 2. 48. Chremem conveniam, orabo quato uxorem. *Ovid.* 8. *Met.* 683. Et veniam dapibus nullisque paratibus orant. — b) Per Conjectivum et part. ut vel ne. *Ter. Andr.* 3. 4. 12. Gnatam ut det oro vixque id exoro. *Liv.* 30. 12. Morte in te vindices ab Romanorum arbitrio oro obtestorque. — Et cum addito verbis, precibus. *Cic.* 12. *Att.* 37. Orat multis et supplicibus verbis, ut liceat et tibi scribam. *Act. B. Afr.* 91. Postquam Juba-precibus orasset, uti se ad suos deos penates admitterent. *Plaut. Cas.* 2. 5. 13. sr. Quid agit? quid loquitur tecum? or. orat, obsecrat, Ne Casinam uxorem ducam. *Cic. Divin. in Q. Cæcil.* 1. 3. Rogare et orare, ne illos supplices aspernaret. — c) Per Conjectivum sine part. *Plaut. Amph.* 1. 1. 101. Velatis manibus orant, ignoscamus peccatum suum. *Virg.* 5. *Æn.* 796. Quod superest, oro, liceat dare tuta per undas Vela tibi. *Ovid.* 4. *Pont.* 1. 19. Idque sinas, oro. — d) Per Imperativum. *Sil. It.* 11. 336. Absiste inceptis, oro. et 350. parce, oro, et desine velle. — e) Per Infinitivum. *Virg.* 2. *Ecl.* 43. Jampridem a me illos abducere Thestylis orat. *Id.* 9. *Æn.* 230. Tum Nisus et una Euryalus, confestim alacres admitte orant. *Ovid.* 6. *Met.* 412. urbesque propinque Oravere suos ire ad solatia reges. — Et cum Infinito et Accusativo. *Sueton. Ner.* 47. Vel Egypti præfecturam concedi sibi oraret. — 3.) Cum addita persona, quam oramus. — a) Per Accusativum personæ tantum. *Ennius* apud *Non.* p. 517. 15. *Merc.* Quum desubito me orat mulier lacrimansque ad genua accidit. *Livius Andronicus* apud *Diomed.* 1. p. 379. *Putsch.* Utrum genua amplectens virginem oraret. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 176. Quare per divos oratus uterque Penates, Tu cave ne etc. *Id.* 1. *Ep.* 13. 18. oratus multa prece, nitere porro. — Oro te eleganter inseritur orationi, ut quæso. *Cic.* 4. *Att.* 8. Dic,

oro te, clarius. *Liv.* 5. 5. Si nos tam justum odium nihil movet, ne illa quidem, oro vos, movent? *Horat.* 1. *Od.* 8. 1. Lydia, dic, per omnes te deos oro. *Seneca Ep.* 77. ante med. Quid enim, oro te, liberale habent isti jejuni vomitoria? — b) Per Accusativum personæ et Conjunctivum cum part. ut vel ne. *Ter. Andr.* 5. 1. 15. Per ego te deos oro, ut ne illis animum inducas credere, (quibus id maxime utile) st. *Cic.* 5. *Fam.* 18. Ego te magnopere non hortor solum, sed etiam pro amore nostro rogo atque oro, te ut colligas etc. *Id.* 10. *ibid.* 5. Itaque te non hortor solum, sed plane etiam oro, ut etc. *Id. Rosc. Am.* 49. 144. Rogat oratque te, Chrysgone, ut etc. *Id. Planc.* 42. 104. Te, C. Flavi, oro et obtestor, ut etc. *Id. ad Planc. in fin.* 1. 16. ad *Att.* Rogo te et etiam oro, ut etc. *Macrob.* 5. *Saturn.* 2. Oratus sis, inquit, Eustathi, ut hæc quoque communicata nobiscum velis. *Cic.* 4. *Ferr.* 39. 96. Rogat eos atque orat, ne oppugnent liliam suam. *Nepos Timol.* 5. Timoleon oravit omnes, ne id facerent. *Vellej.* 2. 70. 1. Ipse Cæsar oratus etiam ab Antonio medico, ne in castris remaneret, etc. — c) Per Infinitivum cum verbo Passivo. *Plaut. Mil. glor. a.* 5. v. 12. Oratus sum ad te venire hoc. — d) Per Accusativum et personæ et rei, quam oramus. *Plaut. Pseud.* 2. 2. 62. Non ita est. Sed scin' quid te orem, Syre? *Ter. Andr.* 1. 5. 54. Quod ego te per hanc dextram oro. et *Adelph.* 5. 8. 18. Age quid, si quid te majus oret? *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 1. sub *fin.* Illud te ad extremum et oro et hortor. *Liv.* 28. 5. Hi omnes suis quibus urbibus, quæ pericula portendebantur, memorantes, auxilia regem orabant. *Virg.* 9. *Æn.* 24. Multa deos orans. *Sueton. Vesp.* 16. Orare aliquem libertatem. — e) Per Accusativum personæ et Ahlat. rei cum præp. pro. *Brutus* ad *Cic.* 1. *ad Brut.* 16. Orare quempiam pro salute alicujus. Cf. *Plaut. Asin.* 4. 1. 38. tu pro illa ores, ut sit propitius. — Et cum Dativo pro Ablativo. *Ter. Phorm.* 1. 2. 90. Ad precatorem adeam, qui mihi sic oret. *K. e.* pro me. — f) Per Ablativum personæ cum præp. ab et Accus. rei. *Plaut. Amph. prol.* 64. Hoc me orare a vobis jussit Juppiter, ut etc. *Pacuvius* apud *Non.* p. 184. 6. *Merc.* Primum hoc abs te oru, ni me inexorabilem faxis etc. — g) Orare mecum, tecum, pro me, te. *Ennius* apud *Festum* p. 198. 28. *Müll.* Tu vero face, quod tecum precibus pater orat. *Ita legit. cl.* *Vahlen.* cum *Hand.* *Tursell.* 2. 148.; *Müllerus* vero te cum precibus. *Plaut. Cas.* 2. 5. 15. Negavi, ipsi me concessurum Jovi, si is mecum oraret. *Id. Curc.* 3. 1. 62. Tecum oro et queso, ut etc. *Id. Asin.* 3. 3. 72. et 96. Hanc jube petere et orare mecum. Adde *Pers.* 1. 3. 37. et *Rud.* 3. 4. 68. Sic *Ter. Hecyr.* 4. 4. 64. Egi, atque oravi tecum, uxorem ut duceres. — Hinc a Part. præter. *Orata, ðrum*, n. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt postulata, preces, preghiæ. *Ter. Hecyr.* 3. 3. 25. Quam orata ejus reminiscor. *Id. ibid.* 4. 1. 60. Vereor, ne orata nostra nequeat diutius celare. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 21. Fœderum, pacis, belli, indutiarum oratorum fetiales iudices, nuntii sunt. *Ita legit. cl.* *Vahlen.* et hæc adnotat: Oratorum videndum est, possitne ita fortasse obtineri, ut Genitivus accipiatur neutrius orata, i. e. acta, postulata, et sensus sit: Fœderum, pacis, belli, indutiarum orata fetiales judicant, nuntiant. *OROBANCHE*, es, f. 1. coda di liono, ὀροβανχῆ, cauliculus sine foliis altitudine sesquipedali, subrubens, flore subalbiho in luteum vergente: ab ὀροβος ervum et αρχω strangulo, quod ervum et cicer, in quibus fere nascitur, circumligando prælocet. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 80. (162). et 18. *ibid.* 17. 44. (155). — Creditur esse eadem ac scandulaca, de qua *Festus*, p. 330. 10. *Müll.* Scandulaca genus herbæ frugibus inimicæ, quod eas velut hedera implicando necat. *OROBĪAS*, æ, m. 1. turis genus, minoribus constans guttis: ab ὀροβος ervum, ob similitudinem. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 14. 32. (62). *OROBĪNCUS*, a, um, adject. ὀροβίνκος. Orobinus color est luteo similis, h. e. ervo herbæ, quæ

Græce ὀροβος. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 59. (163). *Gassinaden* Medi mittunt, coloris orobini. *OROBĪTIS*, is, f. 3. ὀροβίτις, chrysocolla mollita, crihrata, et alumine tutoque herba tincta. Ita dicta quod in globulos resolvitur ervi similitudine. Ervum enim ὀροβον dicunt. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 5. 27. (89). *OROBUS*, i, m. 2. ὀροβος, idem atque ervum. *Cæl. Aurel.* 2. *Acut.* 19. Utendum etiam hordeo, vel orobo, in aceto mitl macerato, calefacto et celeriter sacello incluso, tum appposito. *Plin. Valerian.* 1. 58. ad *fin.* p. 174. retro ed. *Ald.* Et hæc de aqua singis ad magnitudinem oropi (*lege orobi*) majoris. *OROZELUM*, i, n. 2. herba eadem ac cbamæpitys. *Apul. Herb.* 26. *ORPHĀNĪTAS*, ætis, f. 3. idem atque orbitas, orfanità, orfanezza, ὀρφανία. *Alcim. Ep.* 5. ad *fin.* Numquam republica orphanitatis incurrit perniciem, quamdiu sustentantibus vobis mater Ecclesia non senserit orbitatem. *ORPHĀNOTRŌPHĪUM*, ii, n. 2. spedale da orfanelli, ὀρφανοτροφεῖον, locus, in quo aluntur pueri parentibus orhati. *Imp. Anastas. Cod.* 1. tit. 2. qui est de sacrosanct. *Eccles.* l. 17. et *Imp. Justinian. ibid.* 22. Adde titul. sequent. qui de Episc. et cler. etc. inscribitur. Est ab ὀρφανός parentibus carens, et τρέφω nutrio. *ORPHĀNOTRŌPHUS*, i, m. 2. nutritore di orfanelli, ὀρφανοτρέφος, qui pueros nutrit orbos parentibus. *Imp. Leo et Anthemius Cod.* 1. 3. 32. — Videtur etiam passive sumere pro orphano, qui nutritur, ὀρφανότροφος, *Venant.* 2. *Vit. S. Martin.* 405. Quantum voce valens viduis atque orphanotrophis? Hic male pœnultima vocalis producitur. *ORPHĀNUS*, a, um, adject. orfano, ὀρφανός, qui caret parentibus. Vox Græca. Item qui filiis privatus est, fato functis ante tempus. *Inscript.* non optima notæ, apud *Gruter.* 770. 9. Mater orphanæ viva sibi et suis posuit, et sub ascia dedicavit. — Sed certa est lectio apud *Vulgat. interpr. Ps.* 9. 34. Orphanus tu eris adjuator. et *Ps.* 67. 6. Patris orphanorum et judicis viduarum. Adde eumd. *Ps.* 108. 9., *Baruch* 6. 37. et *Joann.* 14. 18. *ORPIUS*, i, m. 2. ὀρπός, piscis marinus rubens. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 54. (152). et 9. *ibid.* 16. 24. (57). Adde *Plin. Valerian.* 5. 9. et 16. *ORRHŌPYGIUM*, ii, n. 2. ὀρροπύγιον, pars illa corporis animalis, quæ sutura similis sub pene, scrotum medium intersecans, per taurum usque ad anum tendit; ab ὀρρος pars subjecta testiculis, et πυγή nates. *Apul. fragm.* 10. *Met.* apud *Oudenâ.* p. 717. Et hercule orrhopygium perterete Lyæi fragrantis et oleæ rosacæ lotionibus expurgavit. *UROPYGIUM*. Alii vero apud *Apul.* legunt orthopygium: alii orrhum in pygam perteretem; ita ut orrhus, ὀρρος, sit ea pars corporis; quum perteres, non perteretes sit nominativus singularis. *ORSA*, ðrum, n. plur. 2. et *ORSUS*, a, um. *F. ORDIOR*. *ORSUS*, us, m. 4. principio, cominciamento, intraprendimento, principium, conatus, eordium. *Cic.* vertens *Homeri* versus 2. *Divinat.* 30. 63. Auguris ut nostri Calchantis fata queamus Scire, ratos ne habeant, an vanos pectoris orsus. *Virg. Cul.* 1. Lusinus, Octavi, gracili modulante Tibullus, Atque, ut araneoli, tenuem formavimus orsum. *ORTHĀGŌRISCUS*. *F. ORTHRAGORISCUS*. *ORTHĀMPĒLOS*, i, f. 2. ὀρθάμπελος, vitis ipsa se sustineat, sine pali adminiculo: ab ὀρθός rectus et ἀμπελος vitis. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (40). Nec orthampelos indiget arbore aut pali, ipsa se sustinet. *ORTHEMBASIS*, is, f. 3. rectus incessus: ab ὀρθός rectus et ἔμβασις incessus. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 152., ubi perperam scribitur orthimbassis. *ORTHĪOPSĀLĪTĪCUS*. *F. ORTHOPHALLĪCUS*. *ORTHĪUS*, a, um, adject. ὀρθίος, rectus. *Capell.* 9. p. 332. Orthius (pes), qui ex tetrasemi eatilone, id est arsti, et octasemi positione con-

stabit: ita ut duodecim tempora hic pes recepisse videatur. et *moz.* Orthius propter bonestatem positionis est nominatus. — *Orthium carmen* est numeris altissimis constans, et intensissima voce prolatum; alii interpretantur lugubre, a Diane, quæ apud Lacedæmonios Ὀρθία est appellata, ad cuius aram adolescentis virgines cædebantur. *Gell.* 16. 19. Arion stans in summæ puppis foro carmen quod orthium dicitur, voce sublatissima cantavit. *V. Alb. Lioniis* adnotat. ad h. l. *ORTHŌCĪSSOS*, i, f. 2. ὀρθόκισσος, genus hederæ erectæ, et chamæcisso oppositæ: ab ὀρθός rectus et κισσός hedera. *Colum.* 11. *R. H.* 2. 30. *ORTHŌCŌLUS*, a, um, adject. ὀρθόκωλος, recta, seu inflexibilia membra habens: ab ὀρθός rectus et κωλος membrum. *Veget.* 3. *Veterin.* 54. Orthocola jumenta sunt, quæ contractionem nervorum patiuntur in pedibus, et de capitibus unguularum calcant, et sunt rigidis articulis, et plenas ungulas in terram ponere non possunt: quod vitium nascitur ex enurmitate onerum, et labore confragoratum viarum. *ORTHŌCYLLUS*. *F. ORTHOGILLUS*. *ORTHŌDOXŪS*, a, um, adject. ὀρθόδοξος, qui de Fide recte sentit: ab ὀρθός rectus et δόξα sententia. *Damasus* ad *Hieronym.* ep. 19. *init.* Commentaria a nostris, hoc est orthodoxis viris scripta. *Imp. Valent. et Marcion. Cod.* 1. 2. 12. Sacrosanctæ Ecclesiæ orthodoxæ religionis. *Imp. Leo et Anthem.* *ibid.* 14. Sacrosancta orthodoxa Ecclesia. *Hieronym.* 3. *in Rufin.* n. 8. Aut aliter orthodoxus esse non poteris, nisi me hæreticum comprobaveris? *ORTHŌGILLUS*, a, um, adject. ab ὀρθός erectus et γυῖον membrum: aliis vero videtur esse ab ὀρθόκωλος contracta membra habens, ab ὀρθός rectus et κωλος curvus, claudus, ideoque scribendum orthocyllus. *Pelagon. Veterin.* 16. ad *fin.* Orthogilli (equi) sunt quibus pedes priores spanditi fuerint introrsum, contra ventrem unguis tortis. *Orthogilli* scribitur pro orthogylli. *ORTHŌGŌNEUS* et *ORTHŌGŌNIUS*. *ORTHŌGŌNUS*, a, um, adject. ὀρθόγωνος, rectos habens angulos: ab ὀρθός rectus et γωνία angulus. *Vitruv.* 10. 11. sub *fin.* Pythagoricum trigonum orthogonium. *Auson. præf. ad Edyll.* 13. Ossicla æquilatera, isoscela, isopleura, orthogonia, scalena. *Auct. Gromat.* p. 301. ed. *Lachmann.* Si datum fuerit trigonum et orthogonium et dati fuerint omnes numeri ejus, etc. — Legitur etiam *ibid.* p. 106. orthogonios: p. 249. orthogoneus; et p. 404. orthogonus. *ORTHŌGRAMMUS*, a, um, adject. ὀρθόγραμμος, qui ex rectis lineis constat. *Boeth.* 1. *Arithm.* p. 1208. Rectus angulus est orthogrammus, id est, rectis lineis comprehensus, Latine normalis appellatus. *ORTHŌGRĀPHĪA*, æ, f. 1. ὀρθογραφία, ab ὀρθός rectus et γράφω scribo. ¶ 1. Apud *Vitruv.* 1. 2. Orthographia est erecti operis, adversique descriptio, cui opponitur descriptio vestigiæ, seu plantæ. ¶ 2. Apud Grammaticos est recta scriptura, scientia recte scribendi. *Sueton. Aug.* 88. Orthographiam, idest formulam rationemque scribendi a grammaticis institutam, non adeo custodit. Adde *Quintil.* 1. 7. 11. Sic *Mar. Victorin.* 1. p. 2456. *Putsch.* Nunc quoniam res admonuit, non absurdum videtur de orthographia paucis scribere. — De orthographia a Græcis servata, a Latinis neglecta, consule *Cassiod. Instit. div. litt. præf. sub fin.* *ORTHŌGRĀPHĪUS*, a, um, adject. ὀρθόγραφος, recte scriptus, æquis: ab ὀρθός rectus et γράφω scribo. *Capell.* 1. p. 17. Clotbo vero, Lachesis, Atropusque, quoniam sententias Jovis orthographæ studio veritatis excipiunt, utpote librariæ superuni, archivique custodes. *Ita Grot., Munck. et Kopp.* ex MSS.; editiones male orthographiæ. — Hinc *Orthographus*, i, m. 2. ὀρθόγραφος, absolute, substantivorum more, est, qui rectam scribendi rationem docet. *Cassiod. Orthogr.* p. 2320. *Putsch.* Congregatis igitur, quæ apud supradictos or-

thographos necessario comperi fuisse conscripta, nunc finem libro faciam.

ORTHOMASTIUS, a, um, adject. ὀρθομάστιος. *Orthomastia poma*, genus malorum, quod refert erectam mammam: ab ὀρθός *rectus* et μαστός *mamma*. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 15. (51). Mammarum effigie orthomastia mala. Ita Harduin. ex *MSS.* legit, probante Sillig.; veteres libri leg. orthomastica.

ORTHOPHALLICUS, a, um, adject. obscenus: ab ὀρθός *erectus* et φάλλος, τὸ αἰδοῖον. *Varro* apud *Non.* p. 101. 2. *Merc.* Orthophallica attulit psalteria. *Al. aliter leg.* Oeblerus, *M. Ter. Varr. Satyr. Menipp. reliq.* p. 180., *mallet* orthophallicus, h. e. acutos sonos vel hilares et iucundos modos edens; sed cum *cl. Vahlen* scribendum est orthopsallicus, ὀρθοψαλλτικός, h. e. erectum sonans, collato *Johan. Chrysost.* in *Ps.* 49. *V. J. Vahleni* in *M. Ter. Varronis Sat. Menipp. reliquias Conject.* p. 9. -10.

ORTHOPNŒA, æ, f. 1. difficultas di respiro, ὀρθοπνοία, difficultas illa spirandi, qua nisi erecta cervice, trahi spiritus non potest: ab ὀρθός *rectus* et πνέω *spiro*. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 21. 92. (160). Abrotanum utile tussi, orthopnœæ, convulsis. *Id.* 32. *ibid.* 4. 14. (37). Testudinum sanguis anhelitus discutit, quasque orthopnœas vocant. *Apud Cels.* 4. 4. Græcæ scribitur. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 1. *in it.* Anhelatio, sive suspirium vocatur secundum aliquos spirationis difficultas, quam Græci ὀρθοπνοίαν vocant, sive ὀρθοπνοίαν, siquidem sese prælocari sentiunt quem jacuerint ægrotantes, atque erecti facilius spiritum. Item, ut alii dicunt, contrario vocabulo suæ virtuti nomen accepit. Nam quum spirationem evertat ac depravet, tanquam corrigat, orthopnœa nuncupatur, quam nos spirandi dicere correctionem poterimus.

ORTHOPNŒICUS, a, um, adject. ὀρθοπνοικός, orthopnœa laborans. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 73. (193). Anisum predest orthopnœicis. *Id.* 24. *ibid.* 16. 92. (145). Arron dare tussientibus, suspiriosis, orthopnœicis. *Veget.* 5. *Peterin.* 45. *Schneid.* Orthopnoicum jumentum his agnoscitur signis: etiam si trabatur, ambulare detractat, anhelat graviter, frequenter suspirat etc. Adde *eumd.* 2. *ibid.* 10.; et *Marcell. Empir.* c. 22. p. 118. ed. *Ald.*

ORTHOPSAITIUS. *V. ORTHOPHALLICUS.*

ORTHOPYGIUM. *V. ORRHOPYGIUM.*

ORTHOSTATA, æ, m. 1. ὀρθοστάτης, pilastro: ab ὀρθός *rectus* et ἵστημι *sto*: structura, erecta in modum columnæ ad aliquid fulciendum; Græco enim vocabulo ὀρθοστάτης appellata est, quæ Latino pila vocatur: *V.* banc vocem suo loco. *Vitr.* 2. 8. Medio cavo servato secundum orthostatas intrinsecus, ex saxo quadrato struat bipedales parietes, et *moz.* Neque orthostatas inter se religatos labi patietur. *Id.* 10. 19. ad *fin.* Machina in medio habens collocatum in orthostatibus canalem.

ORTHOTŒNICUS, a, um, adject. *Veget.* 5. *Veterin.* 46. 1. Orthotœnicus est, qui totus est rigidus; opisthotœnicus, cui in posterioribus partibus morbus insederit. Sic *Schneid.* edidit.

ORTHORAGORISCUS, i, m. 2. ὀρθοραγόρισκος, piscis marinus figura tereti, qui grunnire porcorum more dicitur, quum capitur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 2. 9. (19). *Et Sillig. e vestigiis Codd. scripsit* orthoragiscus.

ORTIVUS, a, um, adject. ad ortum pertinens. *Manil.* 3. 188. A sole ad lunam numerabis in ordine partes Signorum: ortivo totidem de cardine duces. h. e. de ortu, de horoscopo. *Apul.* 3. *Met.* Coruscat in modum ortivi solis ignis et mucro. h. e. orientis. Sic *Capell.* 6. p. 244. Sol ortivus in læva conspicitur. *Id.* *ibid.* p. 197. Ortivusque circulus æquinotialis illis est, et p. 225. Rubrum mare sinu gemino disparatur: verum ortivus Persicus dicitur propter habitationem Persarum; ex adverso alter Arabicus vocatur. *Id.* 4. p. 99. Possumus animalia dividere in ætates, quod alia sunt ortiva, alia juvenutis, alia senilia.

ORTUS, a. um. *V. ORIOR.*

ORTUS, us, m. 4. (ortior) exortus, origo, γένεσις (It. il sorgere, l'originarsi, l'apparire; Fr. action de se lever, de se montrer; Hisp. el

acto de levantarse, de salir, de mostrarse; Germ. das Sicherheben; Angl. a rising, springing up, birth, nativity, a beginning, origin).

I.) Proprie. a) De stellis et sideribus. *Cic.* 1. *Divinat.* 56. 128. Solis et lunæ rellquorumque siderum ortus, obitus motusque cognoscere. *Id.* nascere, *id.* tramontare. et 1. *Invent.* 34. 59. Signorum ortus et obitus definitum quemdam ordinem servant. *Id.* 2. *Divinat.* 44. 92. Ortus occasusque siderum. *Virg.* 6. *Æn.* 255. Ecce autem primi sub lumina solis et ortus etc. *Id.* 1. *G.* 432. Sin ortu in quarto (namque is certissimus auctor) Pura (luna) etc. nel quarto giorno. et 4. *ibid.* 544. ubi nona suos aurora ostenderit ortus. — Hinc solis ortus per metonymiam est oriens, *l'orient.* *Cic.* 3. *Cat.* 8. 20. Si illud signum solis ortum conspiceret, fosse rivolto a oriente. et 2. *Nat. D.* 19. 49. Sol ab ortu ad occasum commeans. Sic *Liv.* 29. 14. Facem Setiæ ab ortu solis ad occidentem porrigi vlsam. — b) De ventis. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 9. 8. (57). Id plerique prave intelligunt a Favonii ortu faciendum.

II.) Translate — a) De hominibus et brutis animantibus occurrit et est nativitas, origo, nativitas, nascimento, origine. *Cic.* 2. *Divinat.* 43. 91. Quum ortus nascentium luna moderetur. *Id.* *ibid.* 45. 94. Ad puerorum ortus pertinet. *Id.* 2. *Fin.* 10. 31. A primo, ut opinor, animantium ortu petitur origo summi boni. *Id.* 2. *Legg.* 2. 5. Quum Cato ortu Tusculanum esset, civitate Romanus. *Ovid.* 5. *Met.* 494. Pisa mihi patria est, et ab Elide ducimus ortum. — b) De mundo et plantis. *Cic.* *Tim.* 2. Consideremus, semperne fuerit mundus, nullo generatus ortu. et *moz.* Quæ ortum habere gignique dicuntur. *Lucret.* 5. 211. Terraique solum subigentes cinus (herbas et plantas) ad ortus. — c) De abstractis. *Cic.* 1. *Legg.* 6. 20. Ipsius juris ortum a fonte repetamus. et 3. *ibid.* 8. 19. Tribunica potestas, cupus primum ortum inter arma procreatum videmus. *Id.* *Amic.* 9. 32. Erit ejus (amicitiæ) ortus a natura, quam ab imbecillitate, et gravior et verior.

ORTYGA, æ, f. 1. ὄρυξ, coturnix. *Theod. Priscian.* 4. p. 315. ed. *Ald.* Pili ne nascantur, corpus pueri vel puellæ, priusquam pilos emittant, ovis ortigarum (scribe ortygarum) linito: in perpetuum nitidum præstas, si sæpius in locis consuetis perfrices.

ORTYGŒMETRA, æ, f. 1. ὀρτυγομήτρα, re delle quaglie, rex coturnicum, major aliquanto ac nigrior: ab ὄρυξ *coturnix*, et μήτρα *mater*. Alii dicunt esse avem alterius generis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 23. 33. (66). Aquilone ergo maxime volant, ortygmætra duce. — *Tertull. advers. Psychom.* 16. de quacunque coturnice usurpat. Ita et *Hieronym.* 2. *advers. Jovinian.* 17. Adde *Vulgat. interpr. Sap.* 16. 2. et 19. 13. et *Ruric. Helpid. tristich.* 13. Hic avidos carnis missa ortygmætra refecit. *Cl. Vulgat. interpr. Num.* 11. 31. et seqq.; et adde *Tertull. Jejun.* 16.

ORTYX, ygis, f. 3. ὄρυξ, plantago, herba. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 17. 61. (104).

ORUM, pro aurum dicebant rustici, teste *Festo* p. 182. 15. *Müll.*

ORYX, ygis, m. 3. orige, ὄρυξ, bestia in Gætulia, bisulca et unicornis, aliqui capræ non dissimilis, pilo contra aliorum animalium naturam ad caput verso, quæ sub ortum Caniculæ, tanquam ejus sideris adventum præsentibus, fixis oculis eam plagam celi intuetur, ubi primum signum hoc exoritur, eoque conspecto sternutat, et veluti venerabunda adorat. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 40. 40. (107.). 8. *ibid.* 53. 79. (214). et 11. *ibid.* 46. 106. (255). ob figuræ similitudinem, nunc cervis, nunc capris accenset. Adde *Colum.* 9. *R. R.* 1. 1. Nomen est ex eo, quia unicum illud cornu, quod gestat, refert instrumentum illud fossorium, quod Græcis ὄρυξ, ab ὄρυσσω *fodio*. *Gloss. Philox.* ὄρυξ, sarculum, ligo, dolabra. *Juvenal.* 11. 140. Et Gætulus oryx, hebetit lautissima ferro, Ceditur etc. Ex hoc *Juvenalis* loco colligimus, fuisse oryxem in lautioribus cibus habitum. *Martial.* 13. 95. Matutinarum non ultima præda ferarum Sævus oryx, constat qui mihi murte canum. *Vulgat.*

interpr. Deuter. 14. 4. Hoc est animal quod comedere debetis, bovem et ovem, et capram, cervum et capream, bubalum, tragelaphum, pygarum, orygem, camelopardalum.

ORYZA, æ, f. 1. (quod scribitur et oriza) riso, ὄρυζα, ὄρυζον, genus frumenti ex India inventi, quod in aqua colitur, et in ptisanis maxime probatur. Simile est milii radice, caule, foliis, flore: crescitque ad duos tresve pedes, habens in summo jubam, in qua grana aristis munita, durisque glumis involuta, quas in tritura non deponunt, ideo pila tunduntur, ut liberentur. Alia videtur esse, quæ describitur a *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 13. (71). folio carnosio, porro simili, sed latiore, altitudine cubitali, flore purpureo, radice gemmæ rotunditatis. *Cels.* 2. 21. enumerat inter eos cibos, qui boni succi sunt. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 155. sume hoc ptisanarium oryza.

OS

OS, ōris, n. 3. In Genitivo plur. qui usurpaverit, inveni adhuc neminem. — Os est cavum in facie animalis, lingua et dentibus instructum, στόμα. It. bocca; Fr. bouche; Hisp. boca; Germ. der Mund, das Maul; Angl. the mouth).

I.) Proprie. ¶ 1. Genetivum de cavo in facie animalis, lingua et dentibus instructo, qua idem cibo sumendo et sonis edendis inservit. *Ennius* apud *Non.* p. 512. 6. *Merc.* et *Charis.* 2. p. 178. *Putsch.* Quam tibi ex ore orationem duriter dictis dedit. *Cato R. R.* 90. Ex ore in ejus os inflato aquam dato palumbo. *Cic.* 2. *Nat. D.* 54. 134. Quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, spiritu, ad hæc omnia percipienda os est aptissimum. -Dentibus autem in ore constructis manditur cibis. et 47. 122. Auimalia cibum partim oris hiatu et dentibus ipsis capessunt, partim unguium tenacitate arripiunt etc. *Id.* *ibid.* 59. 149. Deinde in ore sita est lingua finita dentibus. Ea-sonos vocis distinctos et pressos-ad dentes et ad alias partes pellit oris. *Virg.* 6. *Æn.* 625. Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum, etc. et 12. *ibid.* 373. Ora equorum spumantia frenis. et 10. *ibid.* 566. de *Egeone*. quinquaginta oribus ignem Pectoribusque arsisse. *Lucret.* 3. 122. forasque per os est editus aer. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 126. Os tenerum pueri balbumque poeta ligurat. *Cic.* 1. *Divinat.* 15. 27. Cedit frustum ex ore pulli. *Id.* *Sull.* 26. 72. Excidit ex ore verbum. *Cels.* 3. 4. Eluere os. *Id.* 1. 2. Fovere os aqua. Sic *Virg.* 2. *G.* 135. Fovere olentia ura aliqua re. *Cic.* 1. *Divinat.* 36. 78. Ingerere alicui aliquid in os. *Id.* 2. *Orat.* 39. 162. Inserere aliquid in os. *Virg.* 3. *G.* 188. Dare ora capistris. *Ovid.* 5. *Met.* 643. Coercere ora frenis. *Id.* 3. *ibid.* 296. Opprimere os loquentis. — Ore tenus, usque ad os, fino alla bocca. *Tac.* 1. *Ann.* 70. Sternuntur fluctibus, bauriuntur gurgitibus jumenta, sarcinæ. Permissentur manipuli, modo pectore, modo ore tenus exstantes. Et *Id.* 15. *ibid.* 45. Græcæ doctrinæ ore tenus exercitus, animum bonis artibus non induerat. *Cl. Quintil.* 12. 2. 17. Ille vir bonus, qui hæc non vocibus tantum sibi nota atque nominibus aurium tenus in usum linguæ perceperit, sed qui virtutes ipsas mente complexus ita sentiat, nec in cogitando laborabit, sed, quod sciet, vere dicet. ¶ 2. Speciativum de ore, qua id est instrumentum ad loquendum. — a) In ore esse de eo dicitur, de quo vulgo sermo est. *Ter. Adelph.* 1. 2. 13. Ille adventanti quæ mihi, Micio, dixit! in ore est omni populo. se ne parla comunemente: va per le bocche di tutti. Sic *Cic.* 3. *Ferr.* 46. 121. Istius nequitiam in ore vulgi, atque in communibus proverbii esse versatam. et 4. *ibid.* 23. 56. Res precebitur, in ore atque sermone omnium capit esse. *Ovid. Heroid.* 17. 34. Ne quando nomen non sit in ore meum. *Tac. Agric.* 41. Poscebatur ure vulgi dux Agricola. *venia comunemente chiesto.* *Cic.* 6. *Fam.* 18. extr. Habere aliquid in ore. *aver in*

bocca, frequenter loqui de re aliqua. Cf. *Ennius* apud *Charis.* 2. p. 214. *Putsch.* His erat in ore Bromius, his Bacchus pater. et *Cic.* 1. *Legg.* 2. 6. Aut ad eum, qui tibi semper in ore est, Catonem venias etc. Adde *eumd.* 2. *Fin.* 23. 76. — b) *Ire per ora virum, vulgi, hominum,* et absolute *ire per ora,* vel *venire in ora,* fama celebrem esse, *andare per le bocche.* *Ennius* apud *Cic.* 1. *Tusc.* 15. 34. volito vivu' per ora virum. *Catull.* 40. 5. Anne ut pervenias in ora vulgi? *Liv.* 2. 36. No in ora hominum pro ludibrio abiret. *Sil. It.* 3. 135. ire per ora Nomen in æternum paucis mens ignea donat. *Propert.* 3. 1. 24. Majus ab essequiis nomen in ora venit. Sic *Lorat.* 1. *Ep.* 3. 9. Quid Titius Romana brevi venturus in ora? — c) *Uno ore,* uno omnium consensu, *di comum consensu, ad una voce.* *Ter. Phorm.* 4. 3. 19. Amici omnes modo uno ore auctores fuere, ut præcipitem hanc daret. *Virg.* 11. *Æn.* 132. uno omnes eadem ore fremebant. *Rursus Ter. Andr.* 1. 1. 69. Quum id mihi placebat, tum uno ore omnes omnia Bona dicere, et laudare fortunas meas. *Cic.* *Amanic.* 23. 86. Una est enim amicitia in rebus humanis, de cuius utilitate omnes uno ore consentiunt. — d) Huc pertinent et illa *Virg.* 2. *Æn.* 246. Tunc etiam fati aperit Cassandra futuris Ora. et 3. *ibid.* 373. Atque hæc deinde canit divino ex ore sacerdos. *Ovid.* 3. *Met.* 146. Quum juvenis placido-Participes operum compellat Hyantius ore. *Cic.* 1. *Tusc.* 17. 39. Errare malo cum Platone, quem tu quanti facias, scio, et quem ex tuo ore admiror, quam cum istis vera sentire. *Virg.* 4. *Æn.* 78. Iliosque iterum demens audire labores Exposit, pendetque iterum narrantis ab ore. *Cælius* apud *Cic.* 8. *Fam.* 1. ad fin. Hæc inter paucos, quos tu nosti, palam secreto narrantur; at Domitius, quam manus ad os apposuit.

II.) Translate occurrit A) De hominibus; et B) De rebus.

A) De hominibus, per synecdochen est vultus, facies, viso, *faccia, volto;* et dicitur etiam de brutis animantibus, *muso:* quo sensu per varios veluti gradus hæc vox procedens, varia significat. Itaque — 1.) Est vultus, facies. — a) De hominibus. *Plaut. Epid.* 3. 3. 1. Non oris causa modo homines æquum fuit Sibi habere speculum, ubi os contemplantur suum. *Ter. Eun.* 2. 3. 25. Nova figura oris, color verus, corpus solidum et succi plenum. *Cic.* 1. *Off.* 29. 102. Licet ora ipsa cernere iratorum, aut eorum, qui aut libidine aliqua, aut metu commoti sunt. *Virg.* 6. *Æn.* 495. Deiphobum vidit lacrum crudelitatis ora. et 8. *ibid.* 486. Componens manibusque manus, atque oribus ora. et 10. *ibid.* 821. ut vultum vidit morientis et ora, Ora modis Anchisiades palentia miris. *Cic. Deiot.* 2. 5. In tuis oculis, in tuo ore vultusque acquiesco. *Liv.* 2. 5. ad fin. Quum inter omne tempus pater vultusque et os ejus spectaculo esset, eminente animo patrio inter publicæ pænæ ministerium. *Id.* 21. 4. *sub init.* Hamilearem juvenem reddidit sibi veteres milites credere; eundem vigorem in vultu, vimque in oculis, habitum oris lineamentaue inveni. — b) De brutis animalibus. *Virg.* 4. *G.* 92. hic melior (*rex apum*), insignis et ore. Et rutilis clarus squamis. Affertur et illud *Plin.* 10. *Hist. nat.* 56. 77. (156). Gallinarum generositas spectatur crista erecta-pinnis nigris, ore rubicundo, digitis imparibus. — 2.) Hinc sepe ponitur pro præsentia, *conspectu, presenza, vista.* *Ter. Heaut.* 3. 3. 11. Concedas hinc aliquo ab ore eorum aliquantisper. *Id. Adolph.* 2. 4. 5. Laudare aliquem coram in os. *sul viso, in faccia.* et 5. 4. 10. Nulli lædere os, arridere omnibus. h. e. nullum præsentem lædere. *Virg.* 11. *Æn.* 887. ante oculos atque ora parentum. et 1. *ibid.* 98. O terque quaterque beati, Quis ante ora patrum, Trojæ sub mœnibus altis, Contigit oppetere! *Seneca 7. Benef.* 19.; et *Tac.* 3. *Hist.* 77. Jugulare filios in ore parentum. *Cic.* 4. *Verr.* 33. 81. Quæ in foro palam Syracusis, in ore atque in oculis provinciæ gesta sunt. *Id. Rosc. Am.* 6. 16. In foro, atque in ore omnium quotidie versari. Sic *Sall. fragm.* apud *Donatum*

ad *Ter. Adolph.* 1. 2. 13. In ore gentibus ageus. *Id. Jug.* 31. Neque eos, qui ea fecere, pudet aut pœnitet, sed incedunt per ora vestra magnifici, sacerdotia et consulatus, pars triumphos suos ostentantes. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 65. nitidus qua quisque per ora Cederet, introrsum turpis. *Justin.* 16. 5. 5. Victor captivos senatores per ora civium trahit et 36. 1. 5. Traductus per ora civitatum. Cf. *Liv.* 2. 38.; *Tac.* 3. *Hist.* 77.; et *Seneca 7. Benef.* 19. — *Præbere os* est offerre se contumelias, verberibus. *Liv.* 4. 35. *sub fin.* Præbere ad contumeliam os. *Ter. Adolph.* 2. 2. 6. Adolescenti morem gestum oportuit. *sar.* Qui potui melius, qui hodie usque os præbui? — 3.) De vultu habitum animi præferente, et præsertim audaciam, impudentiam, qua quis etiam in periculo, aut re turpi nihil vultum mutat aut pudore, aut metu. *Ter. Eun.* 4. 7. 35. *chr.* Eam esse dico liberam. *την.* hem! *chr.* civem Atticam. *την.* hui! *chr.* meam sororem. *την.* os durum! *Cic. Quint.* 24. 77. Mihi videri ore durissimo esse, qui præsertim Roscio gestum rægere conarentur. *Ter. Eun.* 3. 5. 49. Tum equidem istuc os tuum impudens videre nimium vellem. *Id. Phorm.* 5. 7. 24. Quo redibo ore ad eam, quam contempserim? *con quale fronte?* et *Heaut.* 4. 3. 22. Quo ore appellabo patrem? et 5. *Phorm.* 7. 53. Quo ore illum objurgabis? Sic *Liv.* 26. 31. Si ab inferis existat rex Hiero, Idjssimus imperii Romani cultor, quo ore aut Syracusas, aut Romanum ei ostendi posse? — Pro ipsa impudentia, *arditezza, sfacciataggine.* *Cic.* 1. *Orat.* 38. 175. Quod tandem os est illius patroni, qui ad eas causas sine ulla scientia juris audet accedere? *Id.* 4. *Verr.* 20. 48. Nostis os hominis, nostis audaciam: tamen tum rumore populi et clamore perturbatus est. *Martial.* 9. 95. Os hominis multum me rogat Hippocrates. *Seneca Const. sap.* 17. a med. Duritia oris. *Ovid. Heroid.* 17. 101. Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes: Nec tibi plus cordis, sed magis oris inest. — Contra *os molle* est frons tenera, facile erubescens, verecunda. *Seneca Ep.* 11. Nihil erat mollius ore Pompeji: numquam non coram pluribus erubuit. *Probus* os eod. sensu *V.* in PRORUS. — *Os alicui sublinere.* *V.* SUBLINERE. — *Os concurrit.* *V.* CONCURRO. — 4.) Aliquando ponitur pro toto capite. *Cic.* 6. *Verr.* 56. 124. Gorgonis os pulcherrimum, crinitum (al. *cinctum*) anguibus. *Tac.* 1. *Ann.* 61. Truncis arborum antefixa ora. *Catull.* 61. 138. Nunc tuum cinerarius Tondet os. *Stat.* 3. *Theb.* 131. pars molliter aptant Rachia trunca loco, et cervicibus ora reponunt.

B) De rebus. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiorum parag. I. 1., sumitur pro foramine, aditu, ostio, *apertura, imboccatura, bocca.* *Virg.* 2. *Æn.* 482. ex clava trabe firma cavavit Robora, et ingentem lato dedit ore fenestram. *Tac.* 4. *Ann.* 59. Os specus. *Quintil.* 1. 2. 28. Vascula oris angustil. *Pallad.* 3. *R. R.* 25. ante med. Oribus vasculorum gypso clausis. *Juvenal.* 14. 138. pleno quam turget sacculus ore. *Virg.* 3. *G.* 454. ferro rescindere summum Ulceris os. *Seneca Herc. Fur.* 664. Hic ora solvit Ditis invisit domus, Hiatque rupes alta. *Cic.* 6. *Verr.* 58. 129. In Ponti ore et angustis. et 7. *ibid.* 12. 30. In ipso aditu atque ore portus. — *Os fluminis* est ubi flumen in mare exit, *imboccatura, bocca.* *Liv.* 1. 33. *sub fin.* In ore Tiberis Ostia urbs condita. *Cels.* 2. 7. et 6. 18. n. 9. Ora venarum. *moroidi, morici.* — Interdum est ipsa origo et caput, unde flumen exit, *sorgente, sorgiva, scaturigine.* *Virg.* 1. *Æn.* 249. fontem superare Timavi, Unde per ora novem vasto cum uimurra montis It mare proruptum. *Claudian. VI. cons. Honor.* 197. inque novem consurgens ora Timavus. Hinc *Mela* 2. 4. Interfuit Timavus novem capitibus exurgens, uno ostio emissus. *V.* TIMAVUS in ONOM. — *Ora, oræ, ripæ, agger.* *Colum.* 8. *R. R.* 15. 3. Ora lacus ne corrumpantur, opere signino consternuntur: eaque non in gradus oportet erigi, sed paulatim clivo subsidere, ut tamquam e litore descendatur in aquam. ¶ 2. *Os leonis,* flos cujusdam herbæ leoninum os

apertum referens. *Colum.* 10. *R. R.* 98. Narcissique comas, et hiantis sæva leonis Ora feri. ¶ 3. Per metonymiam a superiori parag. I. 2. ductam est lingua, sermo, *linguaggio, parlare.* *Virg.* 2. *Æn.* 422. clipeos mentitaque tela Agnoscunt, atque ora sono discordia signant. ¶ 4. Per synecdochen, ratione habita superioris paragraphi II. A. 1.), aliquando ponitur de navium rostris. *Horat. Epod.* 4. 17. Quid attinet tot ora navium gravi Rostrata duci pondere? Sic *frontem Tacitus* proram dixit in *Germ.* 44.

OS, ossis, n. 3. Rectus casus corripitur: unde *exos* ultima brevi. *Lucret.* 3. 722. Eros et exsanguis tumidus perfluctat artus. At in *os, oris,* producitur, quod et *Augustin.* docuit *Grammat.* p. 1980. *Putsch.* et 3. *Doctr. Christ.* 3. — *Etiam ossum,* i. declinatum est. *Varro* apud *Charis.* 1. p. 142. *Putsch.* Olivo et osso putat fieri. *Cn. Gellius* *ibid.* et apud *Priscian.* 7. p. 750. Calvarie ejus ipsum ossum expurgaverunt inauraveruntque. *Pacuvius* apud *Priscian.* *ibid.* Ossum inhumatum. *Accius* *ibid.* Fraxinu' fissa ferox infensa infunditur ossis. *Tertull. carn.* 2. *advers. Marcion.* 196. De Christi nova carne caro, deque ossibus ossum. Adde *Augustin.* in *Psalm.* 138. ad illum versum: Non est absconditum os meum a te. Hinc *Probus* p. 1460. *Putsch.* falso affirmat, eos errare, qui hoc ossum dicunt. — *Etiam osse, us,* n. 4. agnoscitur a *Charis.* 1. p. 12. et 112. *Putsch.* — *Etiam hoc osse* in recto pro *os,* aut *ossum* agnoscit *id. Charis.* loc. cit. p. 40., sed hæc carent exemplis. — *Ossuum* pro *ossium* habet *Prudent.* 5. περὶ στερφ. 111. ossuum compago. — In plur. *ossua* pro *ossa,* ab *ossu, us,* sepe usurpatur in *Inscript.* apud *Gruter.* 575. 3., quæ est apud *Orell.* 2906. *ossva* POSITA SUNT VI. ID. NOVEMB. CRISPINO ET AELIANO CABB. Adde alium 799. 8. et 875. 3. et apud *Don.* cl. 2. n. 181.; et alias apud *Orell.* 4361., 4806. etc. Hinc sæpius *ossuarium,* quam *ossarium.* — Ceterum *os, ossis,* est solidamentum corporis, quod nervis natura alligavit: a voce Græca ὀστέον (i. osso, *Fr. os:* *Hisp. hueso;* *Germ. der Knochen, das Sein;* *Angl. a bone.*

I.) Proprie. — a) Generatim. *Cato* apud *Priscian.* 6. p. 710. *Putsch.* Si quis membrum rupit, aut os fregit, talione cognatus proximum ulciscitur. *Plaut. Aulul.* 3. 6. 28. Qui ossa atque pellis totus est, ita cura macet. Sic *Virg.* 3. *Ecl.* 102. de macie confectis, vix ossibus hærent. *Cels.* 8. 2. Omne autem os, ubi injuria accessit, aut vitiat, aut finditur, aut frangitur, aut foratur, aut colliditur, aut de loco movetur. *Cic.* 2. *Nat. D.* 55. 139. Quid dicam de ossibus, quæ subiecta corpori mirabiles commissuras habent, et ad stabilitatem aptas, et ad artus finiendus accommodatas, et ad motum et ad omniem corporis actionem? *Lucret.* 1. 835. Ossa, videlicet, et pavillis atque minutis (ossibus consistere posse). *Virg.* 3. *G.* 484. omniaque in se Ossa minutatim morbo collapsa trahebat. *Id.* 6. *Æn.* 54. gelidus Teneris per dura cucurrit Ossa tremor. *Ovid.* 5. *Met.* 291. Sequæ jactit vecors et suminae culmine turris: Et cadit in vultus, discussio ossibus oris Tandit humum moriens. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 18. 18. (78). Concretis quosdam ossibus ac sine medullis vivere accepimus. *Apul.* 9. *Met.* Multi senes - costas perpetua castigatione ossium tenuis renudati. *Marcell. Empir.* c. 19. p. 113. ed. *Abd.* Gladiolum herbam palustrem arundine aut osse acuto radicibus avellens, ubi servans prorsus ne ferro eam contingas. — b) Speciatim omnis et ossa junguntur, quum sermo est de cadaveribus veterum more comobustus. *Cic.* 7. *Verr.* 49. 128. Ex tua calamitate cineri atque ossibus filii sui solatium vult aliquod reportare. et 3. *ibid.* 44. 113. Cur hunc dolorem cineri ejus atque ossibus inussisti? — *Ossa legere,* combusto cadavere in rogo, quæ post ignem inconsumpta remansissent, maxime propinquarum munus fuit. *Seneca 2. Ira* 33. *sub fin.* Dignus fuit, cui permitteret a convivio ad ossa filii legenda discedere. In *Gloss. Philox.* dicitur *ossilegium,* Græca ὀστέλογιον, cujus ritum ac ceremonias *Tibull.* persequitur 3. 2., quem locum illustrat *Kirchman.*

de funerib. l. 3. c. 6. Servius ad Virg. 11. Æn. 210. dicit, id factum tertio die post crematum cadaver. V. Ulp. Dig. 48. 24. I. ad fin. — Ossa avium in urnis cinerariis sæpe inveniuntur. V. Bulletin. de l'Institut. archeol. a. 1834. p. 234. — Similiter condere ossa terræ apud Virg. 5. Æn. 46. Annuus exactis completur mensibus orbis, Ex quo reliquias divinique ossa parentis Condidimus terra, mœstasque sacravimus aras. et Ovid. 2. Met. 336. Exanimasque artus primo, mox ossa requirens, Reperit ossa tamen peregrina condita ripa. — c Ossa legi dicuntur iis quoque, quibus aut casu, aut ictu fracta, aut collisa sunt, et medici ope extrahuntur. Seneca 5. Benef. 24. sub fin. Postea ad Mundam in acie oculus mihi effossus est, et in capite lecta ossa. Id. Prov. 3. Remedii causa quibusdam et radi ossa et legi, et quædam amputari membra. Id. Consol. ad Marc. 22. Adde lacerationes medicorum ossa vivis legentium, et totas in viscera manus demittentium. — d In ossibus, in medullis, in visceribus, in corde. Virg. 3. G. 258. Quid juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem Durus amor? Id. 5. Æn. 172. Tum vero evasit juveni dolor ossibus ingens. — e) Olim ossibus exactis in libro et cera scribebant, antequam ferrei stili excogitarentur. Testis Varro apud Charis. 1. p. 112. Putsch. Hinc Titin. ibid. Velim ego osse arare campum cereum.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorice. Plin. 17. Hist. nat. 27. 43. (252). Arbutum ossa terebrare. h. e. intimum lignum ac medullam circumpositum. Sueton. Claud. 8. Olearum ac palmarum ossibus incescebatur. h. e. nucleis. Sic Pallad. 12. R. R. 7. in it. Persici ossa in pastinatis arvis sunt ponenda. et 3. ibid. 25. ad fin. Ossa duracinarum et ossa prunorum. et 14. ibid. 12. ad fin. Cerasa ut sine osse nascantur, ita fieri Martialis hoc dicit. ¶ 2. Ossa orationis sunt subtilitas, argumenta, nervi et vires. Cic. Brut. 17. 68. Attico genere dicendi se gaudere dicunt. Sapienter id quidem atque utinam imitarentur, nec ossa solum, sed etiam sanguinem! Cf. Quintil. præfat. 24. Nudæ illæ artes- omnem succum ingenii bibunt et ossa detegunt: quæ, ut esse et astringi nervis suis debent, sic corpore operienda sunt.

OSCE, adverb. Oscorum lingua. Titinius apud Festum in Oscum (ut ait Forcellinus; ipse in Müllerii editione locum non inveni). Qui Osce et Velsce fabulantur: nam Latine nesciunt. Varro 5. L. L. 134. Müll. Osce dicere aliquid. Gellius 17. 17. Ennius tria corda habere se dicebat, quod loqui Græce et Osce et Latine sciret.

OSCEDO, d'nis, f. 3. (oscito). ¶ 1. Est vitium, quo quis sæpius oscitat, sbadigliamento. oscitanza, χῆσση. Gell. 4. 20. Tenerique eo vitio, quod oscedo appellatur. ¶ 2. Est etiam oris ulcus. Sen. Sammon. 14. 231. Hinc oscedo fugit, linguæ quoque vulnera cedunt. Isid. 4. Orig. 8. Oscedo est, in qua infantum ora evulcerantur, dicta ex languore oscitantium. Apul. Herb. 29. Herba britannica sumpta viridis oscedinem tollit. Marcell. Empir. c. 11. p. 101. retro ed. Aid. Oscedinem herba britannica viridis, sumpta in cibo, lactucæ modo, sanat. Marcell. in hoc capite agit de vitio oris et faucium, et ulceribus quæ in ore sunt.

OSCEM, inis, m. 3. In recto singulari hic oscinis dixisse Ciceronem testis est Plin. apud Charis. 1. p. 112. Putsch. — Oscem ab auguribus dicitur avis, quæ ore canens facit auspicium. ut corvus, cornix, noctua: quasi ore canens. Varro 6. L. L. 76. Müll. et Appius Claud. apud Festum p. 197. 8. Müll. Hinc Servius ad Virg. 5. Æn. 361. Aves aut oscines sunt, aut præpetes: oscines, quæ ore futura prædicunt: præpetes, quæ volatu augurium significant. Adde Plin. 10. Hist. nat. 19. 22. (43). ubi innuit, alites et oscines dici eas tantum, quæ digitos in pedibus habent. Cic. 6. Fam. 6. 7. Non igitur ex alitis involatu, nec e cantu sinistro oscinis, ut in nostra disciplina est. — tibi auguror. Id. 1. Divinat. 53. 120. Eademque efficit in avibus divina mens, ut tum hic, tum illic volent aures: — tum a dextra, tum a sinistra parte canant oscines. Horat. 3. Od. 27.

11. Oscinem corvum prece suscitabo. Auson. E-dyll. 11. 15. Tres quorum (corvorum) ætates superat Phæbeius oscen. h. e. corvus a Phæbo in nigrum ex albo mutatus, ut est apud Ovid. 2. Met. 632. V. ALES. Hinc corvus a Stat. 3. Theb. 506. comes obscurus tripodum dicitur. Apul. de Deo Socrat. Vel oscinibus erudiendis, vel vatibus inspirandis.

OSCILLA, festa in honorem Bacchi, in quibus homines se per funes jactabant. Alii putant fuisse Erigones. Paul. ex Festo. V. OSCILLUM. Hucusque Forcellinus. Ipse Pauli Diac. locum cit. in editione Müllerii non inveni.

OSCILLANS, antis, particip. ab oscillo, oscillatione se jactans. Festus p. 194. 13. Müll. Oscillantes, ait Cornificus, ab eo, quod os celare sint soliti personis propter verecundiam, qui eo genere lusus utebantur.

OSCILLATIO, ònis, f. 3. altalena, αἰώπη, jactatio per funem. Petron. Satyr. 140. Oscillatione ludere. Hygin. fab. 130. Dies festus oscillationis. Festus p. 194. 17. Müll. Itaque solitos iis diebus feriatos liberos servosque requirere eum (Latinum regem) non solum in terris, sed etiam qua videretur cælum posse adiri per oscillationem. V. OSCILLUM sub B.

OSCILLO, as, are, n. 1. V. OSCILLANS et OCCILLO. Festus p. 194. 8. Müll. Oscillum Santra dici ait, quod oscillent (sic Codices; at Müllerus legendum ait os cillant), id est inclinent præcipitesque efferantur. — Oscillo pass. vel dep. legitur in Mythogr. prim. (edente A. Maio in Class. Auct. T. 3.) p. 7. Unde oscilla dicta sunt ab eo, quod in his (arboribus) oscillarentur, id est moverentur, ora.

OSCILLOB, aris, etc. V. voc. præced.

OSCILLUM, i, n. 2. duo diversa (V. sub B in fin.) significat, scilicet

A) Oscillum, utpote deminutivum ab ore, est ¶ 1. Parvum os, bocchino, στοματιον. Colum. 2. R. R. 10. 3. Si bucor inavisi, vermes gignit; qui simul atque oscilla lupinorum adederunt, reliqua pars enasci non potest. Quod Colum. os vocat lupinorum, id Plin. 18. Hist. nat. 14. 36. (136). vocat umbilicum. ¶ 2. Oscilla etiam parvæ imagunculæ, seu parvæ statuæ erant, quæ arte fictili fingebantur, et venales proponebantur, quibus homines pro se atque suis Diis patri et Saturno piacula faciebant. Macrobi. 1. Saturn. 7. a med. et ibid. 11. sub fin. — Etiam Servius ad Virg. loc. infra cit. sub B oscilla intelligit imagunculas in oris humani effigiem, quas pro se suspendebant in extensis funibus, quia sæpe acciderat, ut homines in iis se jactando, graviter conciderent. Adde Lactant. ad Stat. 11. Theb. 844.

B) Oscillum ab os et cillo, b. e. moveo (V. infra ad fin.), est ludi genus, in quo fune altrinsecus de tigno, arboreve religato, in aere quis libratus subveclatur, bindolo. Hoc ludi genus fiebat tamquam sacrificium iis, qui suspensio mortui essent. Nam oscillatione, sive jactatione per funem optime exprimitur mors suspensiosorum: quibus quum justa fieri jus non sit, suspensis oscillis, veluti per imitationem mortis parentatur, ut ait Varro apud Serv. ad Virg. 12. Æn. 603. Hinc oscillationem Athenienses instituerunt in Erigones gratiam, quæ se suspenderat. Servius ad Virg. 2. G. 389.; et Hygin. fab. 130. et 2. Astron. 4. — Festus p. 194. 13. Müll. aliam affert causam, scilicet quod rex Latinus in prælio contra Mezentium Cærilum regem nusquam apparuerat, judicatusque sit Juppiter Latiaris factus. Itaque per sex dies, feriatos liberos servosque requirere eum, non solum in terris, sed etiam, quia videretur cælum posse adiri, per oscillationem. Adde, id etiam fieri solitum in memoriam et imaginem vitæ humanæ, in qua altissima interdum in infima dejiciuntur, infima in altum efferantur. Servius loc. cit. refert etiam illorum sententiam, qui dicunt, oscilla membra esse virilia de floribus facta, quæ suspendebantur per intercolumnia, ita ut in ea homines acceptis clausis personis impingerent, et ea ore cillerent, idest moverent, ad risum populo commovendum. Virg. ibid. Oraque corticibus sumunt horrenda cavatis, Et te, Bacche, vo-

cant per carmina læta, tibi que Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. — Ex his omnibus fit, oscillum primo esse parvum os, ut diximus: deinde parvam imaginem oris, seu figuræ humanæ similitudinem, ut a tantum tantillum, ab os osculum, oscillum: tertio ipsum sacrum, seu festum, in quo hujusmodi oscilla adhibebantur. Alii derivant ab os, oris, addita positione deminutivi: alii ab os, et cillo, h. e. moveo, quod in illa jactatione in funibus ora et capita sursum deorsum moventur (ut habet Hygin. fab. 19. ed. A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 6.): alii denique, ut Cornific. apud Fest. ab os et celo, as, quod personis ora tege-

OSCINIS, is, comm. gen. et OSCINES. V. OSCEN.

OSCINUM tripodium, inquit Festus p. 197. 3. Müll. est, quod oris cantu significat quid portendi, quum cecinit corvus, cornix, noctua, parra, picus. Oscinum augurium, inquit Paul. Diac. p. 196. 1. Müll., a cantu avium. His locis oscinum potest videri adjectivum. Sed Gloss. Lat. Gr. Oscinum, οἰωνοπολία.

OSCITABUNDUS, a, um, adject. oscitante, sbadigliante, sæpe oscitans. Sidon. 2. Ep. 2. Discipulis exponere oscitabundus ordiris: Samia mihi mater fuit. Legitur etiam apud Gell. 4. 20. in lemma.

OSCITANS, antis, particip. V. OSCITO. OSCITANTER, adverb. sbadigliando, negligenter, oscitando, negligenter, ὑπερως. Cic. Brut. 80. 277. Quod ille tam solute egisset, tam leniter, tam oscitante.

OSCITATIO, ònis, f. 3, actus oscitandi.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim est oris apertio, apertio di bocca. Plin. 9. Hist. nat. 35. 54. (107). Conchas pendentes sese quadam oscitatione, impleri rosco conceptu tradunt. ¶ 2. Speciatim est actus apertio di os præ somnolentia aut tædio, sbadigliamento, χῆσση. Plin. 7. Hist. nat. 6. 5. (42). Oscitatio in enixu letalis est. Gell. 4. 2. Quum ille dejerasset, invilissimum sese ac repugnantem oscitatione victum. Martial. 2. 6. Longas oscitationes trahere. Cæli. Aurel. 2. Acut. 2. med. In ægotante oscitatio jugis, extensio crurum.

II.) Translate. Stat. 4. Silv. 9. 20. Sed Brutus senis oscitationes De capsâ miserî libellionis. h. e. libelli negligenter scripti. Quintil. 11. 3. 3. Non ipse (judex) nostra oscitatione solvatur.

OSCITATUS, us, m. 4. oscitandi actus, oscitatio. Placid. Gloss. (ed. A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 497.). Rictus vocatur omnis apertio oris vel patefactio, oscitatus, tam feræ quam hominis. Dicitur et rictus os ipsum sinapliciter.

OSCITO, as, avi, are, n. et

OSCITOR, aris, arl, dap. 1. De duplici forma Priscian. 8. p. 799. Putsch. Sunt quæ tam activa, quam passiva voce unum atque idem significant, ut -oscito et oscitor. — Part. Oscitans I. 1. et in fin. — Oscitare et oscitari (ab os et cito moveo) est os late aperire, aprire largamente la bocca.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Ennius apud Servium ad Virg. 10. Æn. 396. Oscitat in campis caput a cervice revulum. boccheggia. Colum. 10. R. R. 260. Oscitat et leo. h. e. pandit se flos ille, qui appellatur os leonis. V. OS, oris II. B. 3. Plin. 16. Hist. nat. 24. 36. (88). Omnium (arborum) folia quotidie ad solem oscitant. h. e. superne convertuntur. — Catull. 25. 5. Quum de via mulier alites ostendit oscitantes. h. e. bulco ore clangentes. ¶ 2. Speciatim est os late aperire præ somnolentia, aut tædio, sbadigliare, χῆσση. Plaut. Men. 5. 2. 80. Ut pandiculus oscitatur. Turpilius apud Non. p. 322. 19. Merc. Timere occipit et interdum oscitaret. παρρηγιῶν. Lucret. 3. 1065. Oscitat extemplo, tetigit quum limina villæ, Aut abit in somnum gravis atque oblivia querit. Seneca 2. Tranquill. anim. 6. Qui marcent et oscitantur. Gell. 4. 20. In iure stans, clare nimis ac sonore oscitavit. — Et cum Accusativo. Augustin. Fer. Reliq. 3. Quid adhuc oscitamus crapulam besternam?

II.) Translate. Cic. 4. Herenn. 36. 48. Maximas calamitates acceptis: quum majores im-

pendere videantur, sedetis et oscitami. *h. e.* negligitis. — Hinc Part. præst., cujus exemplum *aub. I. 1.* attulimus,

Oscitans, antis, est qui oscitat, χαρμών, sba-digliante, sonnacchioso, attediato; et translate negligens, segnus, tædio affectus. *Ten Andr. 1. 2. 10.* Interea (at. inter) oscitantes opprimi. *h. e.* securi, nihil providentes. *Cic. Mil. 21. 56.* Adde inscitiam pransi, poti, oscitantis ducis. *Id. fragm. apud Quintil. 8. 3. 66.* Quosdam ex vino vacillantes, quosdam besterna potatione oscitantes. *Id. Brut. 54. 200.* Videt oscitantem iudicem, loquentem cum altero. *Id. 1. Nat. D. 26. 72.* Quæ Epicurus oscitans alucinatus est. *Id. 2. Orat. 33. 144.* Tibi mecum in eodem est pistrino, Crasse, vivendum: et istam oscitantem et dormitantem sapientiam Scævolarum et ceterorum beatorum otio concedamus. *Val. Max. 9. 1. 4.* Sermo transmarinorum stipendiorum abundantia oscitans.

OSCULABUNDUS, a, um, adject. osculans. *Sueton. Vitell. 2. ad fin.* Detractum socculum dextrum (*Messalinæ*), inter togam tunicasque gestavit assidue, nonnumquam osculabundus. — Et cum Accus. *Apul. 11. Met. ante med.* Volut manum sacerdotis osculabundus. *Sic Id. de Mag. sub fin.* Flens et manus nostras osculabundus.

OSCULATIO, ōnis, f. 3. *baciamento, φιλημα*, actus osculandi. ¶ 1. Generatim. *Cic. Cael. 20. 49.* Sed etiam complexu, osculatione, aquis, navigatione, conviviis procax videatur. *Catull. 48. 5.* Non si densior aridis aristas Sit nostræ seges osculationis. ¶ 2. Speciatim, in re medica *osculatio venarum* est earumdem aperitio, quam Græci ἀναστόμων vocant, ut *Cael. Aurel. 2. Tard. 10.* affirmat. *Id. ibid. 13.* Si osculatio vanarum, ex redundantia materiæ veniens, suorem faciat, convenit uti detractio. Adde *Theod. Priscian. 4. p. 316 bis ed. Ald.*

OSCULATUS, a, um. *V.* vocem seq. **OSCULO**, as, ōvi, ātum, are, a. 1. olim dictum fuit pro *osculor*, et est osculum dare, suaviari, *baciare*. *Titinius apud Non. p. 476. 32. Merc. Laudor*, quod osculavi privignæ caput. — Hinc Part. *Osculatus* passivè, *baciato*. *Apul. 2. Met. Osculato tuo capite*, quam invita discederet, vultu prodidit. *Sic Hieronym. Ep. 3. Vit. Paul. erem. Osculatus ejus oculis manibusque. Cledomus p. 1872. Putsch.* Osculor tunc activum significat, quando accusativum casum regit, ut *osculor illum*; tunc passivum, quando ablativum, ut *osculor ab illo*. — Dicimus enim osculor te et osculor a te.

OSCULOR, āris, āri, dep. 1. Aliam formam osculo *V.* in voc. præced. — *Ausculor* dixisse veteres, testis est *Paul. Diac. p. 28. 9. Müll.* Ausculari dicabant antiqui pro *osculari*, quod est os cum ore conferre, et *Placid. Gloss. (in Class. Auct. T. 3. p. 435. ed. A. Maio)*, Ausculatus osculatus. *V.* et voc. seq. init. Hanc porro scribendi rationem optimi, qui existant, *Plauti Codices* confirmant. — Part. *Osculans*, *Osculatus* et *Osculandus* I. — Osculari aut osculum dare, suaviari, φιλέω (i. *baciare*; Fr. *baiser*; Hisp. *besar*; Germ. *küssen*; Angl. *to kiss, buss*).

I.) Proprie. — a) Absolute. *Plaut. Asin. 1. 2. 69.* Bene salutando consuescunt, compellendo blanditer, Osculando. *Id. Mil. glor. 2. 2. 19.* Nescio quis inspectavit Philocomasium atque hospitem osculantes. *et. ibid. v. 88.* Eam vidisse cum alieno oscularies. *paragoge. et. ibid. 5. 1. 39.* Nam postquam exierunt porta, nihil cessarunt illico Osculari atque amplexari inter se. *Ter. Heaut. 5. 1. 27.* Mitto jam osculari atque amplexari. — b) Cum Accusativo, sed tamen alii verbo junctum. *Plaut. Epid. 4. 2. 12.* quid tu, quæ patrem Tuum vocas me atque osculare? *Cic. 6. de republ. 14.* Ille me complexus et osculans flere prohibebat. *Id. 16. Att. 5.* Eum complexus osculatusque dimisit. *Id. 6. Fam. 43.* Id simulacrum non solum venerari, verum etiam osculari solent. *Id. Mur. 41. 88.* Quæ (mater) misera modo consulem osculata filium suam, nunc etc. *Nepos Att. 22.* Quum quidem Agrippa eum flens atque

osculans nraret etc. *Justin. 12. 15. 2.* Alexandræ dextram suam osculandam fletibus porrexit. *Trebell. Gallien. 16.* Matronis manum sibi osculantis quaternos aureos sui numinis dedit. *Seneca 2. Benef. 12.* C. Cæsar (*Caligula*) agenti gratias porrexit osculandum sinistram pedem.

II.) Figurate. ¶ 1. Est blandimentis lenire, permulcere. *Cic. 1. Fam. 9.* Inimicum meum sic amplexabantur, sic in manibus habebant, sic fovebant, sic me præsentè osculabantur, etc. *lo accarezzavano.* *Sic Id. Mur. 10. 23.* Mibi videris istam scientiam juris tamquam fitiolam osculari tuam. ¶ 2. In re medica dicitur de venis, quæ apartiuntur. *Cael. Aurel. 2. Tard. 10. med.* Osculari enim inquit corpora nimia plenitudine, sive virtute medicaminum osculantium, quæ Græci anastomotica vncant; et magis inquit venarum ultimos fines; exprimi etiam sanguinem, sive excludi per venarum latera. *V. OSCULATIO 2.*

OSCULUM, i, n. 2. *deminut. ab os, oris.* Antiqui, ut ipsi *Plauti Codices* fidem faciunt, *ausculum* scribebant, quemadmodum docet *Priscian. 1. p. 562. Putsch.* Au transit in o productam more antiquo, ut *lotus pro lautus*: sicut etiam contra pro o au, ut *austrum pro ostrum, ausculum pro osculum*, frequentissimeque hoc faciebant antiqui. *V.* et **OSCULOB** init. — Ceterum.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim *osculum* est parvam os, *bocchina, bocuccia, στοματίον.* *Petron. Satyr. 126.* *Osculum*, quale *Praxiteles* habere *Dianam* credit. *Ovid. 1. Met. 499.* videt igne micantes, *Sideribus* similes, oculos: videt oscula, quæ etc. *Martial. 11. 91.* Ipsaque crudeles ederrant oscula morbi: Nec data sunt nigris tota labella rogis. *Sueton. Aug. 94. a med.* *Osculum* pueri delibatum digitis ad os suum detulisset. *h. e.* quod ait *Apul. 6. Met.* *Juppiter* prehensa *Cupidinis* buccula, manue ad os suum relata, consaviat. et ipse *Sueton. Galb. 4.* *Augustus* apprehensa pueri buccula dixit etc. Adde *Phædr. 4. 23.*; et *Virg. 12. En. 434.* ¶ 2. Speciatim, vel metonymice pro suavio, sive basio accipitur, *bacio, φιλημα.* Nam basiendo os coarctamus atque minulmus, et quasi ex ore osculum facimus. *Osculum*, basium, et suavium quomodo differant, *V.* in **BASIUM**. *Plaut. Epid. 4. 2. 4. p. 8.* Quis istæc est, quam tu osculum mihi ferre jubes? *p. 8.* tua filia. *p. 8.* Hæccine? *p. 8.* hæc. *p. 8.* egone osculum huic dem? *Cic. 12. Att. 1.* Utinam continuo ad complexum meæ *Tulliæ*, ad osculum *Atticæ* possim currere. *Id. fragm. apud Non. p. 306. 5. Merc.* *Osculum* alicui ferre. *Sueton. Domit. 12.* offerre. *Plaut. Truc. 1. 2. 8.* oggerere. *Sueton. Gramm. 23. extr.* ingerere. *Petron. Satyr. 115.* alicui dare. et 138.; et *Ovid. Heroid. 13. 120.* capere. *Virg. 1. En. 691* et 2. *ibid. 490.* figere. et 1. *ibid. 260.* libare. *Ovid. Heroid. 11. 117.* carpere. et *ibid. 13. 141.* sumere. *Tac. 1. Hist. 38.* jacere. *Phædr. 5. 7.*; et *Juvenal. 4. 118.* jactare. *V. JACIO.* *Catull. 68. 127.* decerpere. *Val. Flacc. 1. 264.* rapere. et 4. 701. pallentia jungere. *Ovid. Heroid. 2. 94.* *Oscula* per longas jungere pressa moras. *Id. 3. Amor. 7. 55.* *Oscula* blanda. et 2. *ibid. 5. 23.* improba. *Id. 3. Met. 451.* liquidis porrigere lymphis. et 10. *ibid. 344.* admovere. *Sueton. Ner. 37.* *Osculo* impartire aliquem. *Tac. 15. Ann. 71.* *Genua* alicuius advolvi, et dextram oculis fatigare. *caricare di baci.* et *Tibull. 2. 5. 91.* natusque parenti *Oscula* comprehens auribus eripiet. *V. LABELLUM*; et cf. *Plaut. Pæn. 1. 2. 163.* Sine te exorem, sine te prendam auriculis. sine dem suavium. *Ovid. 3. Amor. 7. 9.* *Oscula*que inseruit cupidæ luctantia linguæ. Hujusmodi genus osculi Græce *μασδαλωτόν καταχλωπίσμα* dicitur. Adde *eum. 2. ibid. 5. 23.* et 3. *ibid. 14. 23.* et *Heroid. 15. 131.*; et cf. *Apul. 6. Met. p. 395. Oudend.* Accepturus ab ipsa *Venerè* septem savia suavia, et unum blandientis appulsu linguæ longe mellitur. *Plin. Paneg. 71.* *Osculo* occurrera alicui. et *ibid. 23.* *Osculo* aliquem excipere, et osculo dimittere. et *ibid. 24.* *Osculum* manu reddere. *Plin. alter 11.*

Hist. nat. 45. 103. (250). *Osculis* dextram avaram appetere. *Id. 28. ibid. 2. 5. (25).* In adorando dextram ad osculum referimus. *h. e.* ori admovemus et osculamur. *Martial. 12. 59.* te pilosus *Hircos* premit osculo colonus. — In salutationibus et congressionibus, quanto inter amiciores et familiares fiebant, tanto osculis inheerebant diutius. Hinc illæ apud *Senec.* querelæ, 2. *Ira 2.* Ille me parum humane salutavit: ille osculo meo non adhæsit, ille inchoatum sermonem cito abruptit. *Tac. Agric. 4.* Noctu in palatium venit, exceptusque (*a Domitiano*) brevi osculo et nullo sermone, turbæ servientium immixtus est. *Id. 13. Ann. 4.* Quoties ipse illuc venitare, sæptus turba centurionum, et post breve osculum digrediens. Adde *Quintil. Declam. 5. 18.* Græci similiter usurpant *ἀσπασμών* et *φιλημα*. — Da more osculandi etiam ab imperatoribus servato, *V. Plin. Paneg. 23. et 71.* — Honoris causa mos fuit osculandi manus, atque etiam pedes virorum principum, quod tamen postremum sero inventum, et servile semper habitum fuit. *Seneca Ep. 118.* Candidatus eorum manus osculis contera, quibus designatus contingendam manum negaturus est. *Sueton. Domit. 12.* *Osculum* offerenti, manum præbuit. *Plin. Paneg. 24.* Non tu civium amplexus ad pedes tuos deprimis, nec osculum manu reddis. *Coripp. 1. Laud. Justin. 157.* et *poplite* flexo *Plurima* divinis supplex dabat oscula plantis. *Id. 1. Johann. 119.* pedibus celer ille benignis *Oscula læta* dedit. *V. OSCULOR I. b.* — *Osculi jus* apud *Sueton. Claud. 26.* est consuetudo Romanorum, qua licebat cognatis utriusque sexus sese invicem oculis excipere. — *Osculo interveniente*, formula est legis ab *Imp. Constantin. Cod. 5. 3. 16.*, qua cautum fuit, ut, si, postquam sponsus sponsæ aliquid donaret, eique coram testibus osculum dedisset, illum aut illam ante nuptias obire contigerit, dimidia rarium donatum pars ad superstitem, dimidia ad defuncti vel defunctæ heredes pertineret; *osculo* autem non interveniente, tota donatio infirmaretur: si vero sponsa, interveniente, vel non interveniente osculo, sponso aliquid donasset, alterutro defuncto, irrita omnino donatio esset. Hinc etiam num apud nos usus obtinet, ut sponsi, expletis in Ecclesia matrimonii ritibus, sese invicem osculentur, quamvis ea *Constantini* lex jamdiu obsoleverit. Hujusmodi sese osculandi consuetudinem ante *Constantinum* viguisse, apparet ex *Terull. Virg. retand. 11.* Si ad desponsationem veniantur, quia et corpore et spirite masculino mixtæ sunt pro osculum et dextram, etc.

II.) Translate, metaphorâ sumptâ a superiore paragr. I. 1. *Cael. Aurel. 5. Tard. 8.* Sed hoc commune est etiam iis, qui in osculo vesicæ, quam urethram vocant, ulcus habent. *Id. 2. ibid. 10. ad fin.* *Oscula venarum.* *Marcell. Empir. c. 4. p. 90.* retro ed. *Ald.* Oleastri cauliculi teneri decocti et cum melle impositi carnes supra oscula in vulneribus qualibet prohibent excrecere.

OSIREOSTAPHÉ, es, f. 1. herba eadem atque osiritis, apud *Apul. Herb. 86.* Est ab *ὄσπις, εὖς* *Osiris* et *ταφῆ, sepulchrum*.

OSIRITIS, idis, f. 3. herba eadem ac cynoccephalea, et osireostaphé. *Plin. 30. Hist. nat. 2. 6. (18).* *Cynoccephalea* herba, quæ in *Ægypto* vocaretur osiritis.

OSMEN antique pro *omen*. *Varro 6. L. L. 76. Müll.* *Omen*, quod ex ore primum elatum est, *osmen* dictum.

OSNAMENTUM olim dicebant, quod nunc *ornamentum*, et adhuc ita dicunt perique scænici. Ita *Varro 6. L. L. 76. Müll.* Ceterum *Sciopius* ita legebat: *Müllerus* vero aliter.

OSOR, ōris, m. 3. odiatore, *nemico, μισών*, qui odit. *Plaut. Asin. 5. 2. 9.* *Osorem* uxoris suæ. *Apul. de Deo Socrat. Osores* et amatores quorundam hominum deos fingere. *Pacat. Paneg. Theodos. 20.* Regii nominis *Brutus osor*. *Paul. Diac. p. 196. 5. Müll.* *Osorem* dixerunt, qui aliquem odisset.

OSPICOR, āris, āri, dep. 1. *auspicor*, apud veteres. *Claud. Quadrigar. apud Dromed. 1. p. 378. Putsch.* *Flacco* ospicatur. *V. ORUM.*

OSPRATURA, æ. f. 1. cura *ὀσπρίων*, h. e. leguminum coemendorum, mercatura leguminarie, *mercanzia de' legumi*. *Arcaid. Dig.* 50. 4. 18. § 19. Elæmporia et ospratura apud Alesandri nos patrimonii munus existimatur. Alii minus recte leg. *hospitatura*. *V. ELÆMPORIA ET LEGUMINARIUS.*

OSPRIOS, II, m. 2. *ὀσπριος*, leguoinerius, vox Græca ab *ὀσπριον legumen*. Titulus est l. 5. *Apiciâ*, quia in eo de leguminibus condiendis, pulmentisque faciendis agitur.

OSSARIUM, II, n. 2. *ὀσπρηκη, ὀσπρηχειον*, urna sepulcralis, in qua ossa defunctorum componebantur. *Inscript.* apud *Gruter.* 1043. 1. *SEX. TYRRANIVS SEX. F. CAUSEVS ET TYRRANIA. PACATA OSSAR. FEVERVNT.* Adde aliam apud *eumd.* 1041. 10. Item *Ulp. Dig.* 47. 12. 2. Hic alii leg. *ossuarium*. *V. OSSUARIUS.*

OSSÆUS, a, um, edject. (os, ossis) ed ossa pertinet. ¶ 1. Osseus est ex osse factus, di osso, *ὀσσεινος*. *Colum.* 5. *R. R.* 11. 4. Cuneum ferreum, vel osseum inter corticem, et materiam damittere. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 54. (115). Ossei cultelli. *Juvenal.* 11. 133. Manubria ossea cultellorum. *Atta* apud *Isid.* 6. *Orig.* 9. Osseus mucro. ¶ 2. Item ossi similis, *ὀσσειδος*. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 38. 73. (186). Totum e carne corpus fido: tota ossea est ilex, cornus, robur, at quæ sine medulla. *Id.* 13. *ibid.* 17. 32. (106). Osseus nucleus. *Juvenal.* 5. 53. nigri manus ossea Mauri. h. e. macra, arida, borrida. *Cassiod.* 10. *Variar.* 30. Ossea cutis elepbantum.

OSSICULUM, I, n. 2. *V. OSSICULUM.*

OSSICULARIS, e, adject. ad ossiculum pertinet. *Veget.* 4. *Veterin.* 28. ante med. Ossiculare medicamentum, quod facit ad omnia ossicula.

OSSICULATIM, adverb. per ossicula, minutatim. *Cæcilius* apud *Non.* p. 147. 30. et 332. 9. *Merc.* Ossiculatim Parmenonem de via liceat legant. *Al. legam;* sed *V. Bothe* p. 33.

OSSICULUM, i, o. 2. *deminut ab os, ossis.* *Ossiculum* per syncope dicitur *Auson.* loco infra cit. — *Ossiculum* est peruum os, ossetto, *ὀσσινο*, *ὀσσιον*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 49. (134). Omnium cerebro insunt ossicula parva. *Gell.* 6. 1. ad fin. Ut tenuissimis minutisque ossiculis caput compingeret. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 420. n. 381. *QVI OSSICVLA MEA HIC SITA ESSE GEMIS.* Alii leg. *ossacula*. *Marcell. Empir.* c. 32. ad fin. p. 133. retro ed. *Aid.* Inguinibus mirabilia exhibet remedium ex gallinacea ala ossiculum extremum. *Auson. præf. Edyll.* 13. de centone. Simile ut dices ludicro, quod Greci *ὀσπρηχειον* vocaverunt: ossicula ea sunt: ad summam quatuordecim figuras geometricas habent. h. e. frustula et lamellæ abortis; quo sensu cl. *Furlanetto* translate accepit.

OSSIFRAGUS, a, um, adject. (os, ossis, et frango). ¶ 1. Est qui ossium fractura debilitat quempiam. *Cass. Sever.* apud *Senec.* 5. *Controv.* 33. In quamque sæviens ossifragus iste, alterius brachie amputat, alterius enervat. ¶ 2. *Ossifraga* etiam, et *ossifragus* dicitur aquillæ quoddam genus, a frangendis ossibus, quia, teste *Isid.* 12. *Orig.* 7., ossa ab alto demittit et frangit, *frosome, frusone*. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 7. 20. (63). Unum est ossifrago intestiolum mirabili natura etc. *Marcell. Empir.* c. 29. in it. p. 129. ed. *Aid.* eadem exhibet verba. *Lucret.* 5. 1078. Accipitres atque ossifragæ.

OSSIGONIUS, a, um, adject. *ὀσσιγονης*, ex osse genitus. *Boeth. Aristot. Topic.* 612. Ut Plato ciliumbrem oculum, aut araneum putri nordacem, aut medullam ossigeniam dicit: nam omne obscurum, quod insuetum est.

OSSILAGO, gnis, f. 3. callus vitiosus et ossis duritiam imitans. *Veget.* 2. *Veterin.* 22. Jumeotum in osse percussum, si tumorem fecerit durum, cellulosum et ossilagini similem, hac ratione est curandum. *Id.* 4. *ibid.* 14. Et glandulas et ossilaginem curare creditur. *Pelagon. Veterin.* 16. ante med. Ad ossilegines, vel nervos crassos, vel ed rhabgadla in nervis, aut si forte ab ase fuerit percussus, sic curabis. — *NB.* De Ossilagine dea, *V. OSSIPAGINA* in ONOM.

OSSILEGIUM, II, n. 2. ossium collectio post rogum. *Gloss. Philox.* *Ossilegium*, *ὀσσιλογιον*.

OSSILÉGUS, a, um, adject. ossium collector. *Gloss. Philox.* *Ossilegus*, *ὀσσιλόγος*.

OSSUARIUM, II, n. 2. *V. voc. seq. in fin.*

OSSUARIUS, a, um, adject. ad ossa pertinens. *Inscript.* apud *Murat.* 917. 1. TICHICO IMP. DOM. SER. TI. CLAVDIVS PRIMVS OLLAM OSSUARIAM DONAVIT. Alia apud *Gruter.* 626. 6. AEDICVLAM CVM OLLIS OSSUARIIS EMIT. — Hinc

Ossuarium, II, n. 2. absolute sæpe usurpatur pro ossario. *Inscript.* apud *Gruter.* 915. 3. IVLIA FVSCINIA OSSUARIVM VIVA SIAS FECIT. *Fabrett.* in *Inscript.* p. 16. n. 59. exhibet figuram urnæ, in qua insculptum est ossuarium. *Inscript.*, quæ pertinet ad ann. U. C. MCLIV., apud *Henzen.* 7368. ΝΕΡΟΣ ΔΕΥ. ΠΑΥΜΕΝΤΥΜ ΙΝ ΟΣΣΑΡΙΟ ΕΤ ΣΥΒΣΚΑΛΑΡΙΑ Δ. Ε. Ρ. Δ. C. ΓΑΚΑΡΗ Λ. ΠΑΥΛΛΟ ΚΟΣ. *Adde Dig.* 47. 12. 2.

OSSUCULUM. *V. OSSICULUM.*

OSSUM, i, n. 2. *V. OS*, ossis, in it.

OSSUOSUS, a, um, adject. ossibus plenus. *Veget.* 3. *Veterin.* 13. Loci ossuosi et commissurales.

OSTENDO, tendis, teodi, tent m et tensum, tendere, a. 3. (obs et tendo, ut aspello pro abspello). — *Ostende* pro ostendam dixisse veteres, affirmat. *Festus* p. 201. 23. *Müll.*; ubi ostende a *Catonis* usurpatum fuisse videtur *Mülle. o.*, cujus adnotata *V. loc. cit.*, et p. 26. ed voc. *Attinge*. — Part. *Ostendens* I. a.; *Ostentus* (quod est *Catonis, Ter., Pacuvii, Accii et Varron.*) et *Ostensus* (quod est *Varronis, Lucan. et Priscian.*) I. a. et c. et II. 1.; *Ostenturus* (quod est *Catonis*), et *Ostensurus* (quod est *Sueton.*). — *Ostendere* est ex adverso vel ante oculos ponere, præ oculis ponere, monstrare, exponere, se videndum præbere (It. porre dinanzi, esporre, mettere sotto gli occhi, mostrare, far vedere; Fr. tenir vers, présenter, tendre, exposer; Hisp. tender, presentar, exponer, mostrar; Germ. entgegen, oder vorhalten, zeigen, sehen lassen; Angl. to show, hold forth or expose to view, let one see, point out, make to appear, represent).

I.) Propria physica ratione usurpatur. — a) Generatim de hominibus, qui res aut se aliis ostendunt. *Plaut. Pten.* 5. 2. 86. HA. si ita est, tesseram Conferre si vis hospitalem, ecam attuli. AO. Agedum Luc ostende. *mostra qua. Ter. Eun.* 5. 3. 5. Jamne ostendisti signa nutritici? *Pacuvius* apud *Festum* p. 375. 5. *Müll.* Suspensum lævo brachio ostendo unguum. h. e. anulum. *Cic.* 3. *Verr.* 1. 1. Os suum populo Romano ostendere audeat. *Id. Amic.* 26. 97. In qua (amicitia) nisi, ut dicitur, apertum pectus videas tuumqua ostendas, etc. *Id.* 6. de republ. 11. Videse illam urbem (ostendebat autem Carthaginem de escelo-loco). *Virg.* 6. *Æn.* 716. Hes (animas) equidem memorare tibi et ostendere coram-cupio. *Ovid.* 2. *Art. am.* 629. Ne desint (puellæ), quas tu digitis ostendere possis. *Id.* 3. *Mel.* 723. Non habet infelix quæ matri brachia tendat; Trunca sed ostendens disjectis corpora membris: Adspice, mater ait. *Sit. It.* 2. 669. Pectore nudatis ostendens sæva lacertis. *Sueton. Aug.* 1. Ostendebatur ara Octavio consecrata. — Pro ostendi, jactare, *Forcellinus* attulit illud *Phædr.* 1. 13. At ille stultus, dum vult vocem ostendere, Emissit ore casuum. Item illud *Virg.* 5. *Æn.* 376. Ostenditque humeros latos alternaque jectat Brachia. — *Ter. Hecyr.* 4. 4. 4. Opportune te mihi in ipso tempore ostendis, mi ti fai vedere. Sic *Pacuvius* apud *Festum* p. 194. 33. *Müll.* At qua eorum in ipso tempore ostentum senem. *Accius* apud *eumd.* p. 197. 2. Stipatoribus-sese ultro ostentum obtulit. *Cic. Tim.* 11. Quando igitur omnes et qui moventur palamqua ostendunt, et qui etc. Huc referri potest et illud *Varron.* 1. *R. R.* apud *Priscian.* 10. p. 892. *Putsch.* Osteosus sol. — b) Speciatim ostendere se, aut aciem, copias, sæpe dicuntur, qui hostis terrodi causa procul se videndos præbeant. *Liv.* 29. 7. Quum baud procul ad terrorem hostium aciem ostendisset. *Cæs.* 1. *B. C.* 73. Quum

Petrejus et *Africanus* castra movissent, equites repente sese ad ovisimum agmen ostendunt. *Auct. B. Afr.* 66. Cuius vim multitudinis quam equites pauci Cæsariani jam sustinere non possent, Cæsar instructas legiones hostium copiis ostendit. *Cf. Calba* apud *Cic.* 10. *Fam.* 30. Antonius tantum equitatum et levem armaturam ostendebat. — c) Item speciatim de locis et similibus est ostendere, convertere, obicere, exponere. *Cato R. R.* 6. Ager, qui in ventum Favonium spectabit, et soli ostentus erit, et mox. Qui locus vino optimus dicitur esse, et ostentus soli, ibi Aminæum minusculum conserito. Hæc verba etiam *Varro* 1. *R. R.* 24. 1. et 25. 1. et *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 5. (46). referunt. *Virg.* 2. *G.* 261. Ante supinatas Aquiloni ostendere glæbas. *Stat.* 6. *Theb.* 90. lucos ostendere Phæbo. *Nemesian.* *Cyreg.* 208. catulosque canesque marites Ungere profuerit, tepidoque ostendere soli.

II.) Translate est significare, manifestare, declarare, docere, *mostrare, far conoscere, dimostrare, dichiarare, ἐνδείκνυμι*. ¶ 1. Generatim ponitur pro significare, declarare. — a) Cum Accusativo rei. *Plaut. Astn.* 5. 2. 12. Illum antebac hominem semper sum frugi ratus: verum hoc facto sese ostendit. s' è fatto conoscere chi egli è. et *Most.* 5. 1. 21. Astute mihi ceptandum est cum illo: non ego illi estemplo ita meum ostendam sensum. non gli aprirò il mio animo. *Ter. Heaut.* 2. 1. 7. Qui mihi per alium ostendit suam sententiam. *Id. Eun.* 5. 9. 2. In me plane dii potestatem suam omnem ostendere. hanno fatto mostra. *Id. Phorm.* 5. 4. 7. Nisi mihi esset spes ostenta. *Forcellinus* ex vet. editionibus leg. ostensa. *Sic Liv.* 26. 38. Nec consul Romanus tentandis urribus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. *Rursus Ter. Eun.* 5. 8. 59. postquam eis mores ostendi tuos, Et collaudavi secundum facta et virtutes tuas, Impetravi. *Id. Heaut.* 4. 1. 19. certo scio, Te inscientem atque imprudentem dicere ac facere omnia: Tot peccata in hac re ostendis. *Varro* apud *Priscian.* 10. p. 892. *Putsch.* Salute ostenta. *Cic. Harusp. resp.* 12. 24. Hæc populo Romano et scelerum indicia ostendit, et periculorum signa patefecit. *Id.* 6. *Verr.* 94. 75. Tum spem, tum metum ostendere. *Id.* 6. de republ. 12. Hic tu, Africane, ostendas oportebit patriæ lumen animi, ingenii consiliique tui. *Nepos Epam.* 4. *Micythus* Epamioondam conveoit, et causam adventus Diomedontis ostendit. *Id. Alcib.* 6. Ostendere se ioticum alicui. *Lamprid. Commod.* 1. Ut cantaret, saltaret, sibilaret, scurrant denique et gladiatorem perfectum se ostenderet. Ita legunt *plerique; at Salmasius illud se omittit, et ostendere gladiatorem idem esset atque agere, gerere. Liv.* 1. 11. Nec ostenderunt bellum prius, quam intulerunt. Adde *eumd.* 2. 44. *extr. Horat.* 1. *Ep.* 19. 22. Parios ego primus iambos Ostendi Latio. *Sueton. Ner.* 13. Quum destinato per edictum die ostensurus (eum) populo propter nubillum distulisset etc. *Lucan.* 2. 192. Ut scelus hoc Sulle cædesque ostensa placeret. — b) Sequentes Relativo. *Ter. Andr.* 5. 2. 25. Iam pol bodie si vivo, tibi ostendam, berum quid sit pericli fallere. ubi, ut *Forcellinus* ait, ostendere est stomaticantis et quippiam miniantis, quemadmodum apud *eumd.* *Ter.* loco cit. infra sub c. *Ceterum Id. Eun.* 2. 3. 15. nunc, Parmeno, te ostendes, qui vrisies. et *Andr.* 1. 1. 27. Aut (si sensero te) velle in ea re ostendi, quam sis cellidus etc. — c) Absolute. *Ter. Phorm.* 5. 3. 9. Virum me natam vellem: ego ostenderem. *V. paulo supra in b.* ¶ 2. Speciatim est verbis vel oratione demonstrare: et occurrit — a) Cum Accusativo. *Cato* apud *Priscian.* 10. p. 892. *Putsch.* (quod ego me spero ostenturum. *Sic Cic.* 5. *Fam.* 19. in it. Exstatque id, quod mihi ostendas quibusdam litteris, hoc te studiosiorem in me colendo fore, quam etc. — b) Cum Infinito. *Ter. Adolph.* 1. 2. 25. Te plura in hac ra peccare ostendam. *Nepos Con.* 3. Ad chillarchum accessit, sequæ ostendit cum rege colloqui velle. *V. alia infra sub 3.* — c) Sequentes Relativo. *Cæs.* 1. *B. C.* 21. Labienum cum duabus legionibus - summum

Jugum montis ascendere jubet: quid sui consilii sit, ostendit. — d) Absolute. *Cic. 2. Herenn. 16. 23.* De his primum partibus ostendendum est: deinde ad deprecationem revertendum videtur. *h. e.* disserendum, explicandum. *Id. Cæcili. 4. 10.* Sicut at vivus multis ipse rebus ostendit, et in morte sua testamento declaravit. *Nepos Agesil. 1. extr.* Lisandro suffregente, homine, ut ostendimus supra, factioso. *h. e.* narravimus, diximus. *V.* at paragraphum proxime seq. ¶ 3. Interdum est pollicari, promittere se facturum. *promittere:* quæ tamen sequuntur, et ad paragraphum proxima antea. referri possunt. *Cic. 1. Att. 1. a med.* Demonstravi hæc Cæcilio: simul illud ostendi, si ipse unus cum illo uno contenderet, me ei satisfacturum. *Id. 9. Fam. 8.* Munus flagitara, quamvis quis ostenderit, ne populus quidem solet, nisi concitatus. et 2. *ibid. 3.* Sed aliter, atque ostenderam, fecio, qui ingrediar ad explicendam rationem sententiæ meæ. *Sic Cæs. 1. B. G. 8.* Neget sa - posse iter ulli per provinciam dare; et, si vim facera conentur, prohibitorum ostendit. ¶ 4. Pro obtendere, prætere. *Cic. 7. Ferr. 1. 1.* Sed quadam mihi magnifica et præciosa ejus defensio ostenditur. *Liv. 4. 59.* Anxur urbs prona in paludes: ea parte Fabius oppugnationem ostendit. *fe mostra, vel minaciõ di attaccare.* — Hinc a Part. præter. pess.

Ostentum, i, n. 2. absolute, substantivorum more. *V.* loco sun.

OSTENSIO, ònis, f. 3. *ostensione, ἐνδείξις*, actus ostendendi. *Apul. 3. Met.* Luctans ac renitens præcedens facinus instaurare nova ostensione. Adde *Tertull. 5. advers. Marcion. 11.* — *Salmas.* ad *Lamprid. Alex. Sev. 33.* offert vet. *Inscript.* in qua lagitur: *Temporibus Claudii Tiberii facta hominum armigerorum ostensione.* ubi ostensio est, ipso interprete, transvectio, instratio, cognitio, la mostra.

OSTENSIONÁLIS, e, adject. *Ostensionales milites* dicuntur apud *Lamprid. Alex. Sev. 33.* qui ad ostentationem et pompam principem comitabantur. *soldati da parata.*

OSTENSIVE, adverb. *δεικτικῶς*, demonstrative: *V. OSTENDO IL 2. Boeth. Aristot. prior. analyt. 2. 14. p. 487.* Differt autem quæ ad impossibile demonstratio ab ea quæ est ostensiva, eo quod ponat, quod vult interimere, deducens ad confessum falsum, ostensiva autem incipit a confessis positionibus veris. Omnis enim quæ ostensive concluditur, et per impossibile monstrabitur, et quæ per impossibile, ostensive concluditur, at per impossibile monstrabitur.

OSTENSIVUS, a, um, adject. *δεικτικός*, demonstrativus, qui ostendi potest. *V.* vuc. præced.

OSTENSOR, òris, m. 3. *mostratore, δεικτής*, monstrator. *Tertull. Apolog. 11.* circa med. *No-væ frugis auctor, quia inventor et ostensor.*

OSTENSUS, a, um, *V. OSTENDO.*

OSTENTÁBILIS, e, adject. qui ostendi potest. *Gloss. Philox.* Ostentabilis, ἐνδεικτικός. *Cf. Cassiod. Rhetor. sub fin.* Ostentabile (*enthymema*) est quod certa rei demonstratione constringit. *Sic Isid. 2. Orig. 9.* Secundum (*enthymema*) ostentabilia.

OSTENTÁBILITER, adverb. aperte, ostensive. *Placid. Gloss.* edente *A. Maio* (in *Class. Auct. T. 3. p. 459.*). *Eserte, indissimulante atque ostentabiliter.*

OSTENTACULUM, i, n. 2. idem atque ostentum. *Voi a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tyr. p. 19.* Ostentat, ostentaculum.

OSTENTÁMEN, inis, n. 3. *ostentazione, ostentatio. Prudent. Psychom. 203.* Ergo humilem postquam maissane Superbia mentem vilibus structam nullo ostentamine talis Aspicit, etc.

OSTENTÁRIUM, i, n. 2. *V. voc. seq. in fin.*

OSTENTÁRIUS, a, um, adject. ad ostenta pertinans. *Capell. 2. p. 38.* Plurumque (*numina*) quærentes admonet vel sideris cursu, vel fulminis jaculo, vel ostentarie novitate. *Al. male leg. ostentatoria.* — Hinc

Ostentarium, i, n. 2. absolute, substantivorum

more. *Macrob. 2. Saturn. 16.* Terquilius Priscus in ostentario arborerio sic ait. *h. e.* in libro, in quo agit de ostentis arborum. et 3. *ibid. 7.* Est super hoc liber Tarquillii transcriptus et ostentario Tusco.

OSTENTÁCIUS, a, um, adject. ad ostentationem compositus, ut Ostentaticia virginitas, apud *Tertull. Virg. veland. 3.*

OSTENTÁTIO, ònis, f. 3. (ostento) propria est idem etque ostensio, mostra.

I.) Proprie. *Plin. Paneg. 56. ad fin.* Hostilem terrorem non armorum magis, quam togarum ostentatione comperere. *Liv. 7. 4.* Aote omnia invisum ipsum (*L. Manlii*) ingenium atrox, cognomenque Imperiosi grave liberæ civitati, ab ostentatione sævitie adscitum.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpissime est jactantia, venditatio, ostentatio, pompa, vanto, ἀλαζονεία, ἐνδείξις. *Cic. 2. Orat. 82. 333.* Vitanda etiam ingenii ostentationisque suspicio. *Id. Flacc. 22. 52.* Magnifica et gloriosa ostentatio. *Id. 6. Parad. 1. 42.* Quæ est ista in commemoranda pecunia tua tam insolens ostentatio? *Id. Rabir. Post. 14. 38.* Quod genus tandem est istud ostentationis et gloria? *Id. 2. Off. 12. 43.* Qui simulatione et inani ostentatione stabilem se gloriam consequi possa rentur, vehementer errant. *collo spacciarsi quei che non sono.* et *Amic. 23. 86.* A multis ipsa virtus contemnitur, et venditatio quædam atque ostentatio esse dicitur. *Id. 2. Orat. 8. 31.* Ostentatione uti. *Cæs. 1. B. C. 4.* Scipionem impellit-judiciorum metus, adulatio atque ostentatio sui et potentium, qui in republica judiciisque tum plurimum pollebant. *Nepos Att. 17.* Præceptis philosophorum ad vitam agendam, non ad ostentationem utebatur. *Plin. 29. Hist. nat. 1. 5. (10).* Videbamus senes usque in ostentationem rigentes. *h. e.* præ frigore. — In plurali num. *Cic. 5. Att. 13.* Ex quo te intelligera certo scio, multorum annorum ostentationes meas nunc in discrimen esse eductas. ¶ 2. Interdum est simulata ostensio, finta, mostra. *Cic. 1. leg. Agr. 7. 23.* Consul veritate, non ostentatione popularis. *Petron. Satyr. 17.* Expectativum lacrimas ad ostentationem doloris paratas. *Seneca Ep. 99. circa med.* Plus ostentatio doloris exigit, quam dolor. *Cæs. 3. B. C. 71.* Labienus - omnes (*captivos*) producos ostentationis, ut videbatur, causa, quo major perfulge fides haberetur, commiliones appellans - in omnium conspectu interficit. *Cf. eumd. 7. B. G. 45.* Qui (*milites*) lætus ostentationis causa vagareotur.

OSTENTÁTOR, òris, m. 3. qui ostentat, sed occurrit translate tantum, et est qui jactat, gloriosus, ostentatore, millantatore, vantatore, ἀλαζόν. — a) Absolute. *Plaut. Curc. 4. 1. 15.* Io medio propter Canalem, ibi ustentatores mari: Confidentes garrulique et malevoli supra Lacum. *Cic. 4. Herenn. 50. 63.* Ut si velis non divitem, sed ostentatorem pecuniosum describere. *Auson. Epist. 4. 36.* Inde ostentator volitat. — b) Cum Genitivo. *Liv. 1. 10.* Ipse quum tactis vir magnificus, tum factorum useuator baud minor. *Tac. 2. Hist. 80.* Omnium, quæ diceret atque ageret, arta quadam ostentator.

OSTENTÁTORIUS, *V. OSTENTARIUS* in fin.

OSTENTÁTRIX, icis, f. 3. *vantatrice, millantatrice*, quæ ostentat. — a) Substantivorum more. *Apul. de Mag.* Quam immoedia sui ostentatrix. — b) Adjective. *Prudent. Psychom. 439.* Pompa ostentatrix vani splendoris. *Pacat. Paneg. Theodos. 17.* Eat nunc sui ostentatrix antiquitas, et illa innumeris litterarum vulgata monumentis jactet exempla. *Macrob. 7. Saturn. 4.* Superba et continua, et veluti sui ostentatrix contentia.

OSTENTÁTUS, a, um, *V. OSTENTO.*

OSTENTIFERA, færa, færum, adject. qui ostenta exhibet. *Gloss. Lat.-Gr.* Ostentiferum, τραπεζόδεγ.

OSTENTO, as, avi, atum, ara, e. 1. frequenter vel intensivum ab ostendo. — Part. *Ostentans* in omnibus paragr.; *Ostentatus* II. 1. et 3.; *Ostentaturus* et *Ostentandus* II. 2. — *Ostentere* sæpe pro ostendo usurpatur, *mostrare,*

porre sotto gli occhi, far vedere, προσκομίζειν.

I.) Propria physica ratione usurpatur. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Aulul. 2. 2. 18.* Altera manu fert lapidem, panem ostentat altera. *A. e.* exhibet, *mostrà, esibisce.* *Accius* apud *Servium* ad *Virg. 1. Æn. 44.* in pectore - flammam ostentabat - Jovis. *Cic. 1. Att. 16. ante med.* Ut aperte jugula sua pro mæo capite P. (Clodio ostentant. *h. e.* præberunt, obtulerint. *Cæs. 7. B. G. 48.* Matresfamilias - more Gallico passum capillum ostentare, liberosque in coospectum proferra cæperunt. *Liv. 2. 20. M. Valerius* - conspicetus ferocem juvenem Tarquionum, ostentantem se in prima exilum acie etc. *Virg. 12. Æn. 479.* Jamque hic germanum, jamque hic ostentat vantem, Nec conferre manum patitur. et 6. *ibid. 677.* Dixit, et ante tulit gressum, camposque nitentes Desuper ostentat. et 3. *ibid. 703.* Arduus inde Agragas ostentat maxima longe Mœnis. *Id. 5. ibid. 565.* frontemque ostentans (equus) arduus albam. *Sueton. Cæs. 33.* Quum in alloquendo exhortandoque sæpius digitum lævæ manus ostentans affirmaret etc. *Id. Vesp. 23.* Cavam manum ostentans. *Tac. 3. Hist. 31.* Mnx velamenta et infulus pro muris ostentant. ¶ 2. Speciatim est — a) Ad jactantiam ostendenda. *Ter. Eun. 3. 2. 29.* Neque pugnas narrat, neque cicatrices suas Ostentat. *Liv. 1. 26.* Inter hæc senex, juvenem amplexus, spolia Curiatorum fixa eo loco ostentans fluccine, ajebat etc. — b) Item terrendi causa ostendere. *Cæs. 7. B. G. 55. ad fin.* Equitatumque omnibus locis, injiciendi timoris causa, ostentare cæperunt. *Sueton. Tib. 54.* Pulant Neronem ad voluntariam mortem coactum, quum ei carnifex, quasi ei senatus auctoritate missus, laqueos et uncas ostentaret. — c) Item alliciendi causa ostendere. *Liv. 30. 33.* Liguribus campi uberes Italiae - in spem victorie ostentantur. *Tac. 1. Hist. 22.* Auliam Neronis - et regnorum libidines avido talium, si auderet, ut sua ostentantes.

II.) Improprie de iis, quæ sub sensu non cadunt. ¶ 1. Generatim est idem ac demonstrare, præbere, exhibere, indicare, facera ut quis aliquid videat atque intelligat, *dimostrare, esibire, indicare, far conoscere.* — a) Cum Accus. *Ter. Eun. 3. 5. 56.* An egu occasionem mihi ostentatam, tantam, tam optatam amitterem? *Cic. Cluent. 7. 22.* Recuperandi filii spes ostentata. *Id. Marcell. 9. 28.* Illa vita est tua, quæ vigebit memoria sæculorum omnium, quam posteritas alet, quam ipsa æternitas semper tuebitur. Huic tu inservias, huic te ostentes, oportet. *h. e.* præbeas, offeras. *Liv. 2. 42.* Prodigia caelestia prope quotidianas in urbe agrisque ostentantia minas. *h. e.* exhibitentia. *Plin. Paneg. 4. sub fin.* Jam firmitas, jam proceritas corporis, jam honor capitis et dignitas oris nonna longe lateque principem ostentant? *h. e.* indicant. — b) Cum Infinito. *Cic. 9. Fam. 6.* Et simul ostentavi tibi me istis esse familiarem et consiliis eorum interesse. *ti feci conoscere.* *Sueton. Aug. 87. init.* Quotidiano sermone quædam frequentius et notabiliter usurpasse eum, litteræ ipsius autographæ ostentant. — c) Sequente Relativo. *Sueton. Cæs. 14.* Identidem ostentans, quanta eos in posterum a plebe Romana maneret invidia. ¶ 2. Speciatim est jactare, gloriari, venditare, vantare, millantare, *far pompa.* *Cic. 4. Herenn. 21. 29.* Hic, qui se magnifice jactat atque ostentat. et 2. *ibid. 30. 47.* ingeoll veoditandi, aut memoriæ ostentandæ causa. *Id. 10. Fam. 3.* Ut potius amorem tibi ostenderem ineam, quam ostentarem prudentiam. *Id. Cæl. 28. 67.* Sed, si me audiant, navent aliam operam, in aliis se rebus ostentent. *Id. 9. Fam. 9.* Quas (*regum ac nationum clientelas*) ostentare crebro solebat. *Plin. 14. Hist. nat. 4. 5. (51).* Ostentaturo tradera palmam. ¶ 3. Item speciatim est demonstrando suadere, commendare, et sæpius demonstrando polliceri, promittere, aut, si de adversis agitur, minitari, ostendere terrendi causa. *Plaut. Cist. 2. 1. 10.* Amor modo quod suavit, dissuadet, quod dissuasit, id ostentat. lo

melle in vista, lo mostra cercando di persuaderlo. Cic. 2. leg. Agr. 4. 10. Largitio verbis ostentari potest, re vera fieri, nisi exhausto ærario, nullo pacto potest. et mox. Si aliud quidem obscure moliantur, aliud spe ac specie simulationis ostentant. Id. ibid. 28. 78. Agrum Campanum, quem vobis ostentant, ipsi concupiverunt. Id. Rosc. com. 6. 16. Pecunia ex liberalitate hujus promissa et ostentata. Sall. Jug. 70. Civitates, quæ ab se defecerant, formidine aut ostentando præmia adfectare. et ibid. 71. ad fin. Præterea prædæ benigne ostentat. Sic animis eorum arrectis etc. Tac. 4. Hist. 59. extr. Pergere ad obsequiosum jubet, veniam ostentantes, si præsentia sequerentur. et 5. ibid. 24. Batavis pacem, Civili vaniam ostentans. Sall. Jug. 25. a med. Defensoribus mæniem præmia modo, modo formidinem ostentare. Liv. 30. 33. Carthaginensibus nihil aut in metum, aut in spem medium ostentatur. Cic. 2. Att. 23. ad fin. Ille non mediocres terrores-cataris præ se fert et ostentat. I. Cluent. 8. 25. Qui sibi delationem nominis et periculum capitis ostentarat. Plin. 2. Ep. 7. Ostentato bello ferocissimam gentem terrore perdomuit. Rursus Cic. 4. Fam. 14. Bellum ex altera parte cædem ostentat, ex altera servitatem.

OSTENTUM, i, n. 2. (ostendo). Priscian. 10. p. 494. *Archi*. Ostentum quoque, quando monstrum significat, nomen est participiale, quo modo factum et dictum at visum, ab ostendendo futura dictum. — Ostentum itaque est prodigium, monstrum, portentum: inter quæ discrimen quod sit, *V.* in MONSTRUM et PORTENTUM, *φαῖμα, τέρμα* (i. prodigio, mostro, miracolo; Fr. *prodige, merveille, miracle*; Hisp. *prodigio, milagro*; Germ. *das Wunder-oder Anzeichen, Wunder*; Angl. *a prodigy, portent, ostent, any thing ominous, a strange, incredible thing*).

I.) Proprie. Cic. 2. Nat. D. 3. 7. et 1. Divinat. 42. 93. Prædictiones vero et præsentiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quæ sint, ostendi, monstrari, portendi, prædici (al. *prodici*)? ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur. Ulp. Dig. 50. 16. 38. Ostentum Laheo definit, omne contra naturam cujusque rei genitum factumque. Duo autem genera sunt ostentorum: unum, quoties quid contra naturam nascitur, tribus manibus forte, aut pedibus: alterum, quom quid prodigiosum videtur, quomodo Græci *φαῖματα* vocant. Hæc Ulpian. Cic. 1. Divinat. 53. 121. Herodotus scribit, Cræsi filium, quom esset infans, locutum: quo ostento regnum patris et domum funditus conclidisse. Id. 6. Ferr. 49. 108. Quom magnorum periculorum metus ex ostentis portenderetur. Liv. 26. 6. ad fin. Procurare ostentum familiare. Petron. Satyr. 122. Hæc ostenta brevi solvit Deus. Sueton. Cæs. 32. Cunctantii ostentum tale factum est: Quidam eximia magnitudine et forma apparuit, etc. Id. Galb. 4. Ceteris, ut obscænum ostentum, abhorrentibus, solus pro lætissimo accepit. Id. Aug. 94. circa med. Alexandro simile provenit ostentum. Id. Cæs. 77. Nec pro ostento ducendum, si pecudi cor defuisse.

II.) Translate dicitur de re incredibili. Cælius apud Cic. 8. Fam. 14. a med. Scis Appium censorem hic ostenta facere? h. e. res incredibiles meditari, suscipere. Justin. 10. 1. 6. Ostenti prorsus genus, ubi in tauro populo sileri parricidium potuit.

OSTENTUŌSUS, a, um, adject. portentuosus. Gloss. Lat.-Gr. Ostentuosus, *τράφοτος*.

OSTENTUS, a, um, *V.* OSTENDO.

OSTENTUS, us, m. 4. (ostendo) ostentatio, ostensio: sed occurrit tantum in sing. num. Dativus frequenter, Ablativus vero semel.

I.) Proprie. Tac. 1. Ann. 29. extr. Corpora extra vallum abjecta ostentui, *affinchè servissero di spettacolo*. Gell. 20. 1. ad fin. Sed eam capitis penam, sanciendo fidei gratia, horribicam atrocitatis ostentu reddiderunt.

II.) Improprie est species: hinc ostentui esse ab speciem et ostentationem inservire. Sall. Jug.

26. ad fin. Quoniam en natus sum, ut Jugurthæ scelereum ostentui essam. h. e. ut inserviram ad ostendenda scelera Jugurthæ. Tac. 12. Ann. 14. Auribus decisus vivere jubet, ostentui clementiæ suæ, et in nos deonestamento. in ostentatione di clemenza. et 1. Hist. 78. Nova jura Cappadociæ dedit, nova Africa, ostentui magis, quam mansura. Id. 15. Ann. 64. Ore ac membris in eum pallorem albetibus, ut ostentul esset, multum vitalis spiritus egestum. *che ben mostrava, che* etc. Rursus Sall. Jug. 50. Metellus, pariter ac si bostes adessent, munito agmine incedere, late explorare omnia, illa deditiois signa ostentui credere. *credea che fossoro solo in apparenza*. Tac. 3. Hist. 35. In Galliam Julium Calenum, in Germaniam Alpinum Montanum, quod hio Trevir, Calenus Eduus, uterque Vitelliani fuerant, ostentui mserere.

OSTES, æ, m. 1. *ὄστρος*, species terræmotus, quo solum ita quatitur, ut cuncta truantur et subvertantur. Græca vox ab *ὄσσω* impello, trudo, propello. Habet Apul. de Mundo.

OSTIARIA, æ, f. 1. et

OSTIARIUM, ii, n. 2. *V.* voc. seq. in fin.

OSTIARIUS, a, um, adject. ad ostium pertinens. Vulgat. interpr. Johann. 18. 17. Dixit ergo Petro ancilla ostiaria: Numquid et tu etc. — Hinc

Ostarius, ii, m. 2. (subaudi servus vel famulus) absolute, substantivorum more, est ostii custos, portinaio, *Συμπαῖος*. Varro 1. R. R. 13. 2. Vilici proxime januam cellam esse oportet, præsertim si ostiarius est nemo. Plin. 12. Hist. nat. 14. 32. (64). Præter hos et custodes satellitesque et ostiarii et ministri populantur. Seneca Const. Sap. 14. Contumeliam vocant ostiarii difficultatem, cubicularii supercilium. et mox. Qui sibi placet, quod ostiario libere respondit, quod virgam ejus fregit. Hanc virgam arundinem fuisse, colligi potest ex Propert. 4. 7. 21. et Petron. Satyr. 134., quod et Brouchus ad Propert. adnotavit. Porro ostiarii vilissimi servorum fuere, quippe qui catena vincti ante potentiorum januam ecubabant. Sueton. Rhet. 3. L. Otacilius Pilius servisse dicitur, atque etiam ostiarius veteri more in catena fuisse. — De primo gradu Ecclesiastici Ordinis, *Inppp. Valent., Valens et Gratian. Cod. 1. 3. 6. et 16. 2. 24.*

Ostaria, æ, f. 1. (subaudi ancilla vel familia) absolute, substantivorum more, est quæ ostium custodit. Vulgat. interpr. 2. Reg. 4. 5. Et ostiaria domus purgans triticum obdormivit. et Johann. 18. 16. Exiit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariæ, et introduxit Petrum.

Ostiarium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est tributii genus, quod ostiorum nomine pendebatur. Cæs. 3. B. C. 32. Columnaria, ostiaria, frumentum, vecturæ imperabantur. Cic. 3. Fam. 8. circa med. exactionem ostiorum vocat.

OSTIARIUS, ii, m. 2. *V.* voc. præced. in fin.

OSTIATIM, adverb. per singula ostia, *κατά Σύραç, a porta per porta*.

I.) Proprie. Cic. 6. Ferr. 24. 53. Uno imperio, ostiatim totum oppidum compilarit. *casa per casa*. et ibid. 22. 48. Dum ego hoc crimen agam ostiatim. h. e. singulas domos enumerans, in quibus furatus est.

II.) Translate pro singillatim. Quintil. 5. 10. 122. Nec scrutanda singula et velut ostiatim pulsanda. *Vopisc. Carin. 17. extr.* Longum est, si de ejus luxuria plura velim dicere. Quicumque ostiatim cupit noscere, legat etc.

OSTIGO, Igñis, f. 3. ita a rusticis hominibus vocabatur morbus, qui et mentigo dicitur: videtur autem dictus ita fuisse pro *ustigine*, quamdam enim uredinis speciem præ se fert morbus ille. *V.* MENTIGO.

OSTIŌLUM, i, n. 2. deminut. porticella, *Συπιδιον*, exiguum ostium. Plin. 19. Hist. nat. 8. 38. (125). Adeo ut ostiola olitoria ex his factitari prodiderint. Colum. 8. R. R. 14. 1. Aditus singuli firmis ostioliis muniti. Adde Vulgat. in-

terpr. 3. Reg. 6. 31., Ezech. 41. 24. et Dan. 14. 20.

OSTIŌTOR, ōris, m. 3. ostii custos. Gloss. I-sid. Hostitor (sic), janitor, portitor.

OSTIŪM, ii, n. 2. Quod ad etymon attinet, Virg. 6. Æn. 48. antrum, Quo lati dunant aditus centum, ostia centum. ubi Servius: Non sine causa et aditus dixit, et ostia: nam Vitruvius, qui de architectonica scripsit, ostium dicit, per quod ab aliquo arcatur ingressu, ab *obstando* dictum; aditum ab *adeundo*, per quam ingredimur. Recentiores tamen philologi a *vnce os, oris* deducunt. — Ostium est janua domus, *Supa* (i. porta, uscio; Fr. *porte de maison, porte*; Hisp. *puerta*; Germ. *die Thür*; Angl. *a door, gate*).

I.) Proprie. Plaut. Merc. 2. 4. 9. Omnia istæ auscultavi ab ostio. Africanus apud Paul. Diac. p. 18. 16. *Müll.* Inscrubatur aliquis arse verse in ostio. Cic. 5. Tusc. 5. 13. Extra ostium limenque carceris. Id. 2. Orat. 68. 276. Quom Nasica ab ostio quærenti Ennium ancilla dixisset, domi non esse. Ulp. Dig. 43. 23. 11. Si quis ostium sepulcri evellat, aut effingat. Julian. ibid. 6. 1. 59. Habitator in aliena ædificia fenestras et ostia imposuit: eadem post annum dominus ædificiorum dempsit. Plaut. *Mü. glor.* 2. 3. 81. et 2. 4. 46. Observare ostium, *custodire*. Ter. Heaut. 2. 3. 35. aperire. Id. Phorm. 5. 3. 33. operire. Id. Eun. 4. 6. 25. obserara intus. Id. Adolph. 4. 5. 3. pullare. Id. Eun. 3. 5. 55. Ostio pesulum obdere. et 5. 2. 4. Ante ostium stare. et 5. 6. 5. præstolari aliquam. et Andr. 4. 1. 59. Concrepuit a Glycerio ostium. Plaut. *Mü. glor.* 2. 3. 58. Nihil est, quæ huc transire ea possit, nisi recto ostio. *per la porta davanti*: cui opponitur *posticum*. Cic. 3. Fam. 8. med. Principes civitatum a me postularunt, ne in venditionem tributorum et illam acerbissimam exactionem, quam tu non ignoras, capitum atque ostiorum inducerentur sumptus minime necessari.

II.) Translate da quocumque aditu at e itu, ingressu et egressu. — a) Generatim. *Vet. Poeta* apud Cic. 1. Tusc. 16. 37. Unde animæ excitantur obscura umbra, aperto ostio Alti Achærontis. Plaut. Trin. 2. 4. 124. Achærontis ostium in nostro agro. Sic Virg. 4. G. 467. Tænarias etiam fauces, alta ostia Diis-Ingressus. Plaut. Truc. 4. 4. 16. Etatem qui (*mus*) uni cubili numquam committit suam. Quia si unum ostium obsideatur, aliud per fugam gerit. — Sic *aperire ostium*, aditum, ingressum præbere. Varro 1. R. R. 51. 1. Ne in rimis aræ grana oblitescant, at ostia aperiant muribus ac formicis. Lucret. 4. 90. Præterea omnis odor, fumus, vapor-diffusa et rebus abundans, Ex alto quia dum veniunt, extrinsecu' torte Scinduntur per iter flarum, nac recta viarum Ostia sunt, qua contendant exire coorta. — b) Speciatim de faucibus. Cic. 2. Nat. D. 54. 136. Quom aspera arteria ostium habeat adjunctum lingue radicibus. — c) Item speciatim de ingressu et aditu portus, *la bocca del porto*. Cic. 6. Ferr. 53. 118. In utriusque portus ostium aditumque projecta est. Liv. 25. 30. Ipsi (*Mexico*) regio eventit ab Arethusa fonte usque ad ostium magni portus. Virg. 1. Æn. 404. Aut portum subit, aut pleno subit ostia velo. — d) Item de aditu fluminis in mare, *bocca, foce, sboccatura, εισβολή, οστόμα*. Cic. 2. Phil. 11. 26. In Cilicia ad ostium fluminis Cydni. Virg. 6. Æn. 801. Et septemgemini turbant trepida ostia Nilii. Cæs. 2. B. C. 1. Qua est aditus ad ostium Rhodani. — e) Ostium Oceani, *lo stretto, fretum Gaditanum*, qua Oceanus in Mediterraneum insuit. Cic. pro leg. Manil. 12. 33. Ut vos, qui modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis, ille nunc nullam intra Oceani ostium prædonum na em esse audiatis.

OSTOCŌPOS, i, m. 2. dolor di ossa, *ὀστόκοπος*, ossium dolor: ab *ὀστούν os, ostis*, et *κόπος labor, molestia*. Seren. Sammon. 48. 892. Ostocopon lento conducit melle perungi. Pelagon. Veterin. 3. 1. De labore, vel de ostocopo talia eveniunt. et 10. Ad ostocopum.

OSTOMACHION, η , n. 2. ludus ossiculorum, qui et oculus Archimedi dicitur. Græcis litteris legitur apud *Auson. Eudyll.* 13. Simile ut dicitur ludicro, quod Græci $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$ vocaverunt. Ossicula ea sunt, ad summam quatuordecim; figuras geometricas habent. Sunt enim æquilatera, vel triquetra, extensis lineis, aut rectis angulis vel obliquis, isoscæla vel isopleura, orthogonia quoque vel scalena. Harum verticularum variis augmentis simulantur species mille formarum; elephantis bellua, aut aper bestia, anser volans, et mirmillo in armis, subsidens venator, et latrans canis, quin et turturis (*lege turris*) et cantarus et alia bujusmodi innumerabilium figurarum, quæ alius alio scientius variegant, sed peritorum concinnatio miraculum est, imperitorum junctura ridiculum. *Latinis* litteris occurrit tantum in *lemmate* apud *Ennod. epigr.* 133. *De stomatio* (*lege ostomachio*) *eburneo*. Sollicitata levi marcescent corda virorum Tormento: fas est ludere virginibus. Frangunt, Marmaricis elephas quod misit ab arvis Per micas sparsum, mox solidatur opus. De pœna teneræ discunt cum fraude jocari: Nam ridere necis munere, femineum est. Angusta norunt res mille includere capsas: Omne ebur hic, muller, pectoris arca tui est. De eodem *Mar. Victorin.* 3. p. 2547. *Putsch.* Metrorum Innumerabilis copia est, ut ille oculus esse Archimedi e quatuordecim crustis eburneis, nunc quadratis, nunc triangulis, nunc ex utraque specie varie figuratis, et velut quibusdam membris artis struendæ causa compositus proditur. Nam ut in illo præinito ac determinato crustarum numero, multiplici earundem varia specie, nunc naves, nunc gladii, nunc arbuscula et si qua alia figurantur; ita metrorum certo ex origine numero infra decem prototypa comprehenso, multiplex admodum varietatis copia propagatur. Nam ut ea exercentis aut ingenium aut voluntatis arbitrium est, ita variæ ac multififormes metrorum species proferuntur. Similia habet *Atil. Fortunatian.* p. 2684. *Putsch.*

OSTRACIAS, α , m. 1. et ostracitis, itididis, f. 3. $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$, et $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$. ¶ I. Est gemma duritie ostrearum testas imitata. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 65. (177). Ostracias, sive ostracitis est testacea durior ceramite, acbatæ similis, nisi quod illa quæ polius pinguescit: huic tanta duritia inest, ut aliæ gemmæ scalpantur fragmentis ejus. Ostritidi ostrea a similitudine nomen dedere. Hæc *Plin.* edente *Sillig.* ¶ 2. Est etiam ostracitis cadinæ genus nigrum, et e ceteris sordidissimum. *Id.* 34. *ibid.* 10. 22. (103).

OSTRACÓDERMA, α , f. 1. ab $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$ testa et $\delta\epsilon\rho\mu\alpha$ pellis, dicitur quicquamque piscis testa munitus est, un testaceo. *Plin. Valerian.* 5. 13. Pectines autem qui dicuntur et omnia ostracoderma (sic) fugienda sunt. et *ibid.* Sæpias et ostragodermas (*lege ostracodermas*), id est astaginas et ciretias (*fortasse a-tacinos et cirtatos*) et pectines, etiam cochleas comedant.

OSTRACISMUS, i, m. 2. $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon\mu\acute{o}\varsigma$, genus relegationis apud Athenienses, id est exsillum annorum decem: ab $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$ testa. Testula enim inscriptum ferebant nomen ejus, quem exterminare volebant. Differabat plurimum ab exsilio. Nam exsillum fiebat ob flagitia; ostracismus, quod nimia potentia suspecta esset. Delinde eorum, qui exsilio damnati erant, bona publicabantur; iis vero, qui per testulam a civitate erant summo, pecuniam populus non adimebat. Præterea ostracismo damnatis tempus et locus præfinitur; si autem, qui exsulabant, neutrum horum habebant. *Nepos Cim.* 3. Testarum suffragiis, quod illi ostracismum vocant, decem annorum exsilio multatus est. *Quædam edition.* habent $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon\mu\acute{o}\varsigma$.

OSTRACITES, α , m. 1. $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon\tau\eta\varsigma$, lapis teste similitudinem habens: ab $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$ testa. Usum ejus pro pumice ad levigandam cutem. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 19. 31. (139). *Cl. Isid.* 16. *Orig.* 4. 25.

OSTRACITIS. *V. OSTRACIAS.*

OSTRACIUM, i, n. 2. $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$, testa, sive operimentum certi concharum generis, at fortas-

se purpuræ, inquit *Harduin.* Dicitur etiam onyx. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 46. (134). *Pelagon. Veterin.* 24. 4. Si sanguis nimius per venam percussam pertriperit, hosticinum (*lege ostracium*) conterito minute et apponito in plagam. *Ita fortasse legendum; ceterum alii viderint.*

OSTRACUS, i, m. 2. *Isid.* 15. *Orig.* 8. Ostracus est pavimentum testaceum, eo quod fractis testis calce admixta feriatur. Testam enim Græci $\delta\sigma\tau\alpha\chi\iota\omega\upsilon$ dicunt.

OSTRÆA, α , f. 1. et ostreum, i, n. 2. $\delta\sigma\tau\epsilon\omega\upsilon$. — a) De forma ostrea, α , hæc *Charis.* 1. p. 42. *Putsch.* Hæc ostrea feminino genere singulari numero, an hoc ostreum neutrale dicendum sit, quæritur; et dicenda hæc ostrea feminine singulari numero. Hæc *Charis.*; et sane habent *Lucilius* apud *Non.* p. 216. 6. *Merc.* Ostrea nulla fuit, non purpura, nulla peloris. *Varro* apud *eumd.* *ibid.* Neque ostrea ulla magna capta qui vit palatum suscitare. *Gell.* 20. 8. Ostrea tenuis et exsucta. — b) *Ostreæ, arum* in plur. num. femin. gen. est *Plauti et Cicer.* locc. *infra* cit., et *Turpillii* apud *Non.* loc. supra cit., et *Plin.* 9. *Hist. nat.* 54. 79. (168). — c) *Ostreum* n. 2. in sing. num. est tantum *Pallad.* 1. *R. R.* 51. Ostrei testas siccas simul tundes. — d) *Ostrea, orum*, in plur. num. neutr. gen. est *Ennii* apud *Apul. de Mag., Lucilii, Horat., Ovid., Plin.* etc. locc. *infra* cit. — e) Dativus et Ablativus *ostreis*; quos exhibent *Ennius* apud *Non.* p. 169. 21.; *Cic.* 2. *Divinat.* 14. 33. et 7. *Fam.* 27.; et *Plin.* 9. *Hist. nat.* 54. 79. (168). — Ceterum ostrea (It. *ostrica*; Fr. *huitre*; Hisp. *ostra*; Germ. *die Auster*; Angl. *an oyster*) est genus marinæ conchæ, aspera rotundaque testa, carne grati saporis, et ditiorum mensis conquista. Plura eorum genera enumerat *Auson. epist.* 9., item *Plin.* 32. *Hist. nat.* 6. 21. (62). *Cyzicea*, *Lucrina*, *Britannica*, *Medula*, *Leptica*, *Lucensia*, *Circejensia* etc. Commendat in his spissa et crassiora, neque io luto capta, neque in arenosis, sed solido vado, spondylo brevi, atque non carnosio etc. *Seneca Ep.* 95. *ante med.* Quid? illa ostrea, inertissimam carnem cæno saginatam, nihil existimas limosæ gravitatis inferre? *Plaut. Rud.* 2. t. 8. Echinus, lepadas, ostreas, balanos captamus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 54. 79. (168). Ostrearum vivaria primus omnium *Sergius Orata* invenit in Bajano, nec gulæ causa, sed avaritiæ. *Ennius* apud *Non.* p. 169. 22. *Merc.* Scrupeo investita saxo, atque ostreis squainæ scapient. *Cic. fragm.* apud *eumd.* p. 216. 13. Solertia ea, quæ posset vel in tegulis proseminare ostreas. *Lucilius* apud *Gell.* 20. 8. Luna alit ostrea, et implet echinos. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 33. Ostrea Circeis, Miseno oriuntur echini. *Juvenal.* 4. 140. Circeis nata forent, an *Lucrinum* ad saxum, *Rutupinove* edita fundo Ostrea, callebat primo deprendere morsu. *Ovid.* 6. *Fast.* 173. Piscis adhuc illi populo sine fraude natabat: Ostreaque in conchis tuta fuere suis. — Quos *Marshall.* 7. 20. memorat ostrearum lividos cirros, putat *Rader.* intelligi fibras in carne ostreæ, crine purpureo ambiente, quam generosarum ostrearum notam esse volunt peritiores harum rerum, ut est apud *Plin.* 32. *Hist. nat.* 6. 21. (61).

OSTRÆARIUM, i, n. 2. *V. voc. seq.* in fin.

OSTRÆARIUS, a, um, adject. ad ostrea spectans, ut *ostrearius panis*, quo veteres cum ostreis vesci solebant. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 27. (105). Panis ipsius varia genera persequi supervacuum videtur, alias ab obsoniis appellati, ut *ostrearii*, alias etc. — Hinc

Ostrearium, η , n. 2. absolute, substantivorum more, est ubi ostreæ vivunt et reperiantur. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 51. 74. (161). Nuper compertum est in ostreariis, humorem iis fetificum lactis modo effluere. *Macrob.* 2. *Satur.* 11. *Sergius Orata* primus ostrearia in Bajano locavit.

OSTRÆATUS, a, um, adject. $\delta\sigma\tau\epsilon\omega\upsilon\delta\eta\varsigma$, muricatus, ostreis munitus; et figurate durus atque asper, duro, aspro. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 186. Itaque jam quasi ostreatum tergum ulceribus gestito.

OSTRÆOSUS, a, um, adject. ostreis abundans.

Auct. Priap. 77. *Cyzicus ostreosa*. — *Comp. Ostreosior* apud *Catull.* 18. 4. ora *Hellespontia* ceteris ostreosior oris.

OSTRÆGO, α gnis, f. 3. genus herbæ, circa sepulcra, aut in parietibus, qui sunt circa montium radices, nascentis. *Apul. Herb.* 28.

OSTRÏCÓLOR, α ris, adject. ostri colorem habens. *Sidon. Carm.* 5. 18. *Ostricolor* pepili testus.

OSTRÏFER, η ra, η rum, adject. *abundante* di *ostriche*, ostreas ferens, ostreosus. *Virg.* 1. *G.* 207. Pontus, et ostriferi fauces tentantur Abydi. *Val. Flacc.* 1. 456. Surgis ab ostrifero medius, Neptune, Geræsto. *Lucan.* 9. 959. et ostriferam dirimat *Chalcedona* cursu.

OSTRÏNUS, a, um, adject. di color d'ostro, $\delta\sigma\tau\epsilon\omega\upsilon$, ostri colorem habens, purpureus. *Varro* apud *Non.* p. 549. 10. *Merc.* Ostrinum supparum. *Turpillius* apud *eumd.* *ibid.* Ricula ostrina. *Propert.* 3. 11. 7. Et Tyros ostrinos præbet *Cadmea* coloras. et t. 14. 20. Ostrinus torus. et 2. 22. 26. Ostrina tunica. *Non.* loc. cit. colorem huic subrubeum esse dicit.

OSTRÏTIS, η dis, f. 3. *V. OSTRACIAS.* I.

OSTRUM, i, n. 2. $\delta\sigma\tau\epsilon\omega\upsilon$ (It. *ostro*, *porpora*, *scarlato*, *grana*; Fr. *pourpre*; Hisp. *purpura*; Germ. *der Saft der Purpurschrecke*, *der Purpur*; Angl. *purple*, *scarlet*, *crimson*).

I.) Proprie est sanies illa, vel liquor, qui ex ostreis, seu conchyliis, vel purpuris, vel muricibus eximitur ad pretiosarum lanarum infecturam: et color ille, qui ex hac sanie conficitur. *Plin.* 9. *Hist. nat.* c. 36. et 37. distinctas facit species, conchylium, purpuram, muricem. Similiter *Yonius* p. 549. 9.-17. *Merc.* ostrinum colorem distinguit a colore muricis, quod ille sit subrubeus, hic sanguineus. Sed hæc a scriptoribus confunduntur. Et sane ostrum, ut de ejus natura tradiderunt scriptores, non habet in omnibus locis, quibus nascitur, unius generis colorem, sed solis cursu naturaliter temperatur. Itaque quod legitur in Ponto et Galatia, quia hæc regiones sunt proximæ ad Septentrionem est atrum: progredientibus inter Septentrionem, et Occidentem, invenitur lividum: quod autem legitur ad Equinoctialem Orientem et Occidentem, invenitur violaceo colore: quod vero Meridianis regionibus excipitur, rubra procreatur potestate, ut ait *Vitruv.* 7. 13. ubi rationem etiam tradit ostrini coloris conficiendi. *Virg.* 5. *En.* 111. Vestes ostro perfusæ. — In plur. num. *Propert.* 4. 3. 51. Nam mihi quo, Pœnis si purpura fulgeat ostris?

II.) Translate. ¶ 1. A Poetis pro purpurea veste usurpatur. *Lucret.* 2. 34. Nec calidæ citius decedunt corpore febres, Textilibus si in picturis ostroque rubenti Jacteris, quam si in plebeja veste cubandum est. Sic *Virg.* 1. *En.* 704. stratoque super discumbitur ostro. h. e. lectis purpureis. et 2. *G.* 506. Ut gemma bibat et Sarrano dormiat ostro. *Id.* 4. *En.* 134. insignis ostro sonipes. et 7. *ibid.* 814. velare bumeros ostro. *Horat.* 3. *Od.* 29. 14. Muodæque parvo sub laire pauperum Cœnæ sine aulæis et ostro. ¶ 2. Pro splendore, luce. *Sever. Etn.* 332. Purpureoque rubens surgat jubar aureus ostro.

OSTRUS, a, um, adject. qui ad Orientem situs est. *Paulin. Pell.* 21. altera cuius Pars Orientis erat patria, in qua scilicet Ostrus Possessorque et jam non ultimus esse videbar. Ita cl. *Furlanetto* in *Append.*; mihi illud *ostrus* mendum esse videtur.

OSTRYA, α , et *ostrys*, η os, f. $\delta\sigma\tau\epsilon\omega\upsilon$, $\delta\sigma\tau\epsilon\omega\upsilon$, arbor materia dura atque firma, similis fraxino cortice et ramis, folio pyri, tamen paulo longioribus, crassioribusque ac rugosis incisuris, quæ per tota discurrunt, semine hordeo simili et colore, solitaria nascitur circa sava aquosa. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 21. 37. (117). Gignit arborem ostryn, quam et ostryam vocant, etc. *V. Theophrast.* 3. *Hist. plant.*

OSUS, a, um, *V. ODI.*

OSYRIS, η s, f. 3. $\delta\sigma\upsilon\tau\eta\varsigma$, herba ramulos ferena nigros, tenues, lentos, et in his folia nigra ceu lini, semenque in ramulis nigrum initio, deinde colore mutato rubescens. *Nismegmata* mulieribus.

faciunt ex his. *Plin. 27. Hist. nat. 12. 88. (111.)*, ubi *Harduin.* adscribit, ab *Anguillara* dici le scope di Padova.

OT

OTACUSTA vel otacustes, æ, m. 1. *spia*, ὠτακουστής, ab οὖς, ὠτός auris et ἀκούω audio, apud *Apul. de Mundo* est emissarius, clam aliorum sermones captans. Omnia, inquit, quæ ibi gererentur, ille otacustatam relatione discibat. Hos *Apulej.* paulo supra aures regias vocat, quod iis Darius rex Persarum ad excipienda, quæcumque a subjectis gererentur, uteretur: item imperatoris oculos, quod per eos videret quidquid se absente fieret. *V. ORICULARIUS* at **OCULUS**.

OTANITE, es, 1. ab οὖς, ὠτός auris, est, ut mihi videtur, morbus aurium, in quibus vulnera insunt. *Theod. Priscian. 4. p. 312. ed. Ald.* In aure vultus si fuerit, excavas malum granatum, et mittis illic myrrham, pediasimos (sic), mel et acetum, et ad dimidium coquis, et eo mittis tepidum per folium lauri; oteniten (*lege otaniten*) sanat.

OTHONNA, æ, f. 1. ὄθοννα, herba in Syria nascens, similis erucæ, perforatis crebro foliis, flore croci: quare quidam anemomen vocaverunt. *Plin. 27. Hist. nat. 12. 85. (109).*

OTHOS. V. OTUS.

OTIA, æ, f. 1. piscis marinus, e genere ostrearum: ab ὠτίον auricula. *Plin. 32. Hist. nat. 11. 53. (149).*

OTIABUNDUS vel otiabundus, a, um, adject. pien di ozio, otio abundans. *Sidon. 4. Ep. 18.* Multis diebus otiabundus.

OTIATUS vel ocistus, a, um. *V. OTIOR.*

OTICUS, a, um, adject. Græca vox ὠτικός, ad aures pertinens, auricularis. *Cæli. Aurel. 2. Tard. 1. n. 23.* Otico clystere, quem nos auricularem dicere poterimus.

OTIOLUM vel ociolum, i, n. 2. deminut. μικρά σχολή, brevia otium. *Cælius ad Cic. 8. Fam. 3.* Quum otiosus sim, plane ubi delectem otiolum meum, non habeo.

OTIOR vel oclor, aris, atus sum, arl, dep. 1. Part. *Otiatus*. — Otiari est in otio esse, cessare, vacare, otio frui, stare in otio, essere otioso, riposarsi, ἀργεῖν, σχολάζω. *Cic. 3. Off. 14. 58.* Quum se Syracusas otiandi, non negotiandi causa contulisset. *Horat. 1. Sat. 6. 127.* Pransus non avide quantum interpellat inanl Ventre diem durare, domesticus otior. *Sidon. 3. Ep. 1.* Ipsi iisdem temporibus natl, magistris usi, artibus instututi, lusibus otiati.

OTIOSE vel ociose, adverb. nihil agendo, per otium, animo vacuo, σχολῆ, ἀργῶς, otiosamente, in riposo, senza far nulla.

I.) Proprie. *Cic. 3. Off. 26. 97.* Utile Ulyssi Itacæ vivere otiose cum parentibus, cum uxore, cum filio. *Liv. 23. 7. ad fin.* In foro otiose inambulare.

II.) Translate. ¶ 1. Est idem ac lente, sine festinatione, a bell' agio, lentamente, adagio. *Cato R. R. 76. sub fin.* Videto, ut bene et otiose percoquas. *Plaut. Pseud. 4. 1. 14.* Ambula ergo cito. sv. imo otiose volo. *Id. Truc. 1. 2. 6C.* Vostra hercle factum injuria, quæ properavistis olim rapere: otiose oportuit, diu ut essem incolumis vobis. h. e. lente, paulatim. *adagio*, a poco a poco. et *Liv. 2. 57. a med.* Segniter, otiose, negligenter, contumaciter omnia agere. *Cic. 6. Verr. 15. 33.* Accessit ad argentum, contemplari unumquodque otiose et considerare cepit. *Id. 4. Fin. 13. 32.* Quo constituto, tum licet otiose ista quaerere. ¶ 2. Item secure, tranquille, tranquillamente. *Ter. Heaut. 2. 3. 100.* Ademptum tibi jam faxo omnem metum, in surem utramvis otiose ut dormlas.

OTIOSITAS vel ociositas, atis, f. 3. otiosità, otio, otium. *Sidon. 2. Ep. 10.* Suas otiositates trepidanter edere. h. e. carmina per otium coin-

posita. *Vulgat. interpr. Eccli. 32. 28.* Mitte illud (servum) in operationem, ne vacet: multum enim malitiam docuit otiositas.

OTIOSUS vel ociosus, a, um, adject. (otium). *Comp. Otiosior* sub *B. II. 2.*; *Sup. Otiosissimus* sub *A. I. 1. 3.* et sub *B. II. 3.* — Otiosus est vacuus, cessans, nihil agens, opere solutus, otio fruens, tum in bonam, tum in malam partem. Et in bonam quidem quoniam sint re vera otiosi, multis *Seneca Brevit. vit. 12. et seqq.*, item *Ep. 55.* docet. σχολαίος, ἀργός (II. otioso, disoccupato, scioperato; Fr. qui est sans occupation, qui est de loisir, oisif; Hisp. ocioso, holgazar; Germ. müssig, unthätig, in Muse; Angl. unoccupied, disengaged from business, idle). Usurpatur autem A) De hominibus; et B) De rebus et abstractis.

A) De hominibus, et quidem

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim otiosus dicitur is, cui nec publicum, nec privatum negotium est ullum. *Plaut. Truc. 1. 2. 33.* Nimis otiosum arbitrator hominem esse te. *Ter. Adelph. 2. 4. 15.* Quamvis etiam maneo otiosus hic. *Cic. Brut. 3. 10.* Quum inambularem in ysto et essem otiosus domi. *Id. 3. Nat. D. 39.* 93. Rebus humanis aliquos otiosos deos præficere. *Id. 12. Att. 39.* Necesse ne habeas scribere, nisi eris valde otiosus. — Satius est otiosum esse, quam nihil agere, scite dictum ab *Attilio* apud *Plin. 1. Ep. 9. extr. b. e.* ab omni plane opere cessare, quam rebus nibili, inanibus, inutilibus, frigidis operam dare: quibus qui implicatur, re vera nihil agit.

¶ 2. Speciatim otiosus dicitur, qui cessat a re publica gerenda, et privata aliqua exercitatione et præcipue litteris occupatur. *Cic. 1. Orat. 51. 219.* Quo in studio (philosophicæ) hominum quoque ingeniosissimorum otiosissimorumque totas ætates videmus esse contritis. *Id. 11. Phil. 8. 20.* Otioso vero, et nihil agenti privato quando imperium senatus dedit? *Id. 3. Off. 1. 1. P.*

Scipionem dicere solitum, numquam se minus otiosum esse, quam quum otiosus. Adde eumd. I. *ibid. 21. 70.* Sic *Id. Brut. 24. 93.* Quum (*Galba*) otiosus (h. e. domi) stilum prehenderat motusque omnis animi (quo incendebatur, quem in foro ageret), tamquam ventus, hominem defecerat, fesscebat oratio. *Id. Sext. 51. 110.* Graculum se atque otiosum putari voluit, studio litterarum se subito dedit. *Seneca Ep. 55.* Otiosum eam hominem seductum existimat vulgus et securum et se contentum. — Et cum Genitivo.

Plin. præf. Hist. nat. (6). Humili vulgo scripta sunt, agrorum, opificum turbæ, denique studiorum otiosus, per gli studiosi. ¶ 3. Item speciatim in bello otiosi dicuntur, qui neutri favent parti, indifferente, neutrale. *Cic. 2. Off. 7. 26.* Quid? Lacedæmonios injuste imperantes nonne repente omnes fere socii deseruerunt, spectatoresque se otiosos præbuerunt Leucricæ calamitatis? *Id. Marcell. 6. 18.* Quidam enim non modo armatis, sed interdum etiam otiosus minabantur. *Id. 9. Fam. 6. med.* Extremum malorum omnium esse civilis belli victoriam: quum quidem ego etiam illorum timebam, ad quos veneramus. Crudele enim otiosis minabantur. — Huc refert potest et illud *ejud. Cic. 2. leg. Agr. 37. 102.* Non modo vos eritis in otio, qui semper esse volueritis, verum etiam istos, quibus otiosi negotium facessimus, otiosissimos reddam.

h' farò star cheti: efficiam, ne quid turbulenti consent: totus tamen locus est corruptus; *V. Criticos.*

II.) Translate. ¶ 1. Metonymica otiosus est securus, tranquillus, ut esse solent, qui in otio sunt, tranquillo, quieto. *Ter. Phorm. 2. 2. 25.* Ten' asymbolum venire, unctum atque lautum e balneis, otiosum ab animo? *Gell. 2. 29. a metu.* *Ter. Adelph. 4. 1. 17.* Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulcre calleo. h. e. ne cura, ne labora, ne sollicitus sis. — Reddere aliquem otiosum, efficere, ut tranquillo quietoque animo sit, levare cursu. *Cic. 9. Fam. 25. extr.* Mibi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris. ¶ 2. In re oratoria otiosus est supervacaneus, inanis, superfluo. *Tac. Dial. de Orat. 22. de Cicerone.*

Lentus est in principiis, longus in narrationibus, otiosus circa excessus. perde il tempo. Sic *Id. ibid. 18. ad fin.* Brutum videri otiosum et disjunctum.

B) De rebus et abstractis, et quidem

I.) Proprie. ¶ 1. Otiosum dicitur quidquid et publicis et privatis caret occupationibus. *Ennius apud Gell. 19. 10.* Otioso in otio animus nescit quid velit. *Cf. Cic. Planc. 27. 66.* Equid ego dicam de occupatis meis temporibus, cui fuerit ne otium quidem unquam otiosum? *Id. Senect. 23. 82.* An censes me tantos labores diurnos nocturnosque domi militiæque suscepturum fuisse, si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus? Nonne melius multo fuisset, otiosam ætatem et quietam sine ullo labore et contentione traducere? *Horat. Epod. 5. 43.* Et otiosa creditur Nespole. *Cf. Tac. 14. Ann. 58.* Vana hæc credentium otio augebantur. *Id. 13. ibid. 3.* Adnotabant seniores, quibus otiosum est vetera et præsentia contendere. *Al. leg. quibus otium est, che hanno ozio e tempo.* — Huc refert potest et illud *Frontin. 2. de contriv. agr. p. 53. ed. Lachmann.* Attingi possessores vacantia loca, quasi invitante otiosi soli opportunitate, invaserunt.

¶ 2. Speciatim otiosum tempus et simile aliud dicitur, in quo cessatur ab opere publico, et privata aliqua exercitatio fit. *Cic. 3. ad Q. fr. 8.* Revartar ad institutum (poema) idque perficiam his supplicationum otiosis diebus. *Id. Senect. 14. 49.* Si vero habet aliquod tamquam pabulum studii atque doctrinæ, nihil est otiosa senectute jucundius. et *Amic. 27. 104.* Nam quid ego de studiis dicam cognoscendi semper aliquid atque discendi? in quibus remoti ab oculis populi omne otiosum tempus contrivimus.

¶ 3. Item speciatim otiosum est pacatum et bello atque armatis opponitur. *Plaut. Truc. 1. 1. 55.* Postremo in magno populo, in multis hominibus, Re placida atque otiosa, victis hostibus, oportet etc. *Cic. Sext. 45. et 46. 98.* Quid est igitur propositum his rei publicæ gubernatoribus, quod intueri, et quo cursum suum dirigere debeant? Id quod est præstantissimum, maximeque optabile omnibus sanis et bonis et beatis, cum dignitate otium. — Hujus autem otiosæ dignitatis hæc fundamenta sunt etc.

II.) Translate ponitur ¶ 1. Otiosus pro lento, tardo. *Pallad. 1. R. R. 37.* Fons, vel rivus huc conveniat otiosus, qui humiles transeundo formet lacunas. ¶ 2. De animo quum dicitur, est securus, tranquillus. *Ter. Andr. 5. 2. 1.* Animo nunc jam otioso esse impero. *Seneca 2. Ira 13. a med.* Quid quiete otiosus animi, quid ira laboriosus? ¶ 3. Interdum est supervacaneus, inutilis, nihil efficiens, inanis, vano, superfluo, inutile. *Quintil. 1. 1. 35.* Ii quoque versus, qui ad imitationem scribendi proponuntur, non otiosos velim sententias habeant, sed honestum aliquid monentes. *Id. 8. 2. 19.* Ego otiosum sermonem dixerim, quem auditor suo ingenio non intelligit. *Plin. 9. Ep. 6. extr.* Per hos dies libentissime otium meum in litteris colloco, quos alii otiosissimis occupationibus perdunt. scil. circensibus spectandis. — Otiosa pecunia est, quæ nihil acquirit, danaro infruttuoso: cui opponitur occupata, quæ usuras parit. *Plin. 10. Ep. 62.* Pecuniæ publicæ vereor ne otiosæ jaceant. Adde *Scævol. Dig. 22. 1. 13.*

OTIS, idis, f. 3. otis, avis est, quam Hispani avem tardam vocant, teste *Plin. 10. Hist. nat. 22. 29. (57).*, damnata in cibus propter malum odorem, quem emissa ex ejus ossibus medulla reddit. *Id. 30. ibid. 14. 45. (131).* Mammis otidium adipem utlem esse. *V. Winkelmann. T. 2. p. 125.*, cui otis est ottarda.

OTIUM vel ocium, li, n. 2. Scribitur per t, et per c, ut posuimus: sed t magis placet *Pierio* ad *Virg. 1. Ecl. 6.*, *Manutio*, *Dausquio* et *Celario* in *Orthogr.*, adstipulantibus lib. veterib. et lapidib. — Otium (cujus in assignanda notatione vaide laborant etymologi) est vacuum tempus, cessatio ab opere, remissio laboris, laxamentum, tempus liberum atque otiosum: cui contrarium est negotium, σχολή, ἀργία (li. otio, disoccupa-

zione, scioperataggine, riposo, tempo, agio; Fr. *loisir, moments de loisir, repos que laissent les affaires, temps disponible*; Hisp. *lugar, tiempo desocupado, tiempo libre*; Germ. *die Geschäftslosigkeit, Musse, Ruhe*; Angl. *ease, leisure, recreation, freedom from business, spare time, idleness*).

L.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Ennius apud Gell. 19. 10. Otioso in otio animus nescit quid vellit. Cic. 3. Off. 1. 1. Illum et in otio de negotiis cogitare, et in solitudine secum loqui solitum. et mox. Otium et solitudo, quæ languorem afferunt ceteris, illud acuebant. Id. 2. leg. Agr. 33. 91. Inertissimum et desidiosissimum otium. et ibid. 37. 103. Qui propter desidiam in otio vivunt. Id. 4. Acad. (2. pr.) 2. 6. Hebescere et languere in otio. Id. 2. Att. 14. Otio tabescere. Id. 3. Orat. 29. 131. Græci otio diffilentes. Tac. 4. Hist. 70. Segne otium trahere. Seneca Ep. 82. Otium sine litteris mors est, et hominis vivi sepultura. ¶ 2. Speciatim et sæpe accipitur pro tempore vacuo, et libero a negotiis forensibus, ab administratione reipublicæ, ab occupationibus civilibus, a labore rustico aut militari, et huiusmodi, quum licet ad litterarum studia privatim incumbere, aliisve honestis exercitationibus animum recreare, tempo, agio, disoccupazione, vacanza. Cato apud Cic. Planc. 27. 66. Clarorum virorum non minus otii, quam negotii rationem exstare oportet. Id. Brut. 2. 8. Tamquam in portum confugere non inertiae, neque desidiae, sed otii moderati atque honesti. Id. 3. Orat. 15. 57. Doctissimi homines, otio nimio et ingenii uberrimis affluentes, multo plura curanda sibi esse et investiganda duxerunt. et 1. ibid. 1. 3. Quantum mihi vel fraus inimicorum, vel causæ amicorum, vel respublica tribuet otii, ad scribendum potissimum conferam. et 2. ibid. 13. 57. Philistus otium suum consumpsit in historia scribenda. et 14. 59. Horum libros delectationis causa, quum est otium, legere soleo. Id. Partit. orat. 1. 1. Si modo tibi est otium, et si vis. Id. 1. Orat. 52. 224. Philosophorum libros reservare sibi ad Tusculani requiem atque otium. Horat. Epod. 1. 7. Utrumne jussi persequemur otium non dulce, ni tecum simul? Ter. Hecyr. prol. 2. 35. Nunc turba nulla est: otium et silentium est: Agendi tempus mihi datum est. Id. Adelph. 3. 4. 55. Non hercule otium est nunc mihi auscultandi. Id. Heaut. 1. 1. 23. Tantum ne ab re tua est otii tibi, aliena ut cures? Plaut. Mil. glor. 3. 1. 165. Haud centesimam partem dixi, atque, otium rei si sit, possim exprimere. se io avessi tempo. Ter. Phorm. 5. 5. 4. Habere otium ad aliquid faciendum. Cic. Amic. 27. 104. In studiis mæne otium tempusque canterere. Al. leg. otiosum tempus. Dolabella ad Cic. 9. Fam. 9. Referre se in otium. Id. 1. Herenn. 1. 1. Otium studio suppeditare. Phædr. 3. prol. dare corpori. dar riposo. Cic. 1. Orat. 13. 57. De his rebus omnibus in angustia, consumendi otii causa, disserunt. per passar l'ozio. ¶ 3. Item speciatim et sæpe dicitur de tranquillo statu, pace, rebus compositis, tranquillità, pace, stato pacifico. Cic. 2. leg. Agr. 37. 102. Nihil est tam populare, quam pax, tranquillitas, otium. Nepos Amilo. 2. extr. Tota Africa tantum otium reddidit, ut nullum in ea bellum videretur multis annis fuisse. Id. Timol. 3. Ex maximo bello tantum otium toti insulæ conciliavi, ut etc. Cæs. 2. B. C. 36. Multitudo insolens belli diuturnitate otii. et 1. ibid. 5. Res ad otium deducere. Cic. 3. ad Q. fr. 5. ad fin. Valde me ad otium pacemque convertio. Id. 4. Acad. (2. pr.) 5. 15. et 2. Phil. 34. 87. Perturbare otium. — Per otium, otii, aut pacis tempore. Cic. 1. Invent. 3. 4. Studia recta et honesta per otium concelebrata. Liv. 2. 39. ad fin. Si præda belli per otium frui velint. Tac. 15. Ann. 6. Cur deserta per nullum, quæ bello defecerant? Liv. 27. 2. a meo. Ubi nemo hostium adversus prodiiit, spolia per otium legere. a suo bell'agio.

II.) Translate. ¶ 1. De loco ubi otium frui licet. v. gr. villa, secessu. Cic. 1. Att. 7. Omnem spem delectationis nostræ, quam quin in otium

venerimus, habere volumus, in tua benignitate positam habemus. Horat. 1. Sat. 1. 30. nautæque per omne Audaces mare qui currunt, hactenente laborem Sese ferre, senes ut in otia tua recedant. Ajunt. ¶ 2. De iis, quæ sunt otii tempore. Ovid. 2. Trist. 223. Excitatus oculis otia nostra tuis. h. e. carmina. ¶ 3. Otio, otiose, tarde, lente, paulatim. Phædr. 1. 25. quum currens bibere cæpisset canis, Sic crocodilus: quam libet, lambe otio, Accede, pota leniter. con tuo comodo. Al. aliter leg.

ŌTŌPĒTES, æ, m. 1. ὠτοπέτης, h. e. auritus, ut in Gloss. Philox. exponitur, apud Petron. Satyr. 35. videtur leporem significare. Sed locus ille varie vexatur a criticis. V. Burmann.

ŌTUS, i, m. 2. ὠτός, et ὠτός, avis bubone minor, noctuis inajor, auribus plumis eminentibus: unde et nomen illi. (ὄς, ὠτός, aurem significat.) Quidam Latine asionem vocant: imitatrix alias avis, ac parasita, et quodam genere saltatrix. Capitur haud difficulter, ut noctuæ, intentam in aliquo circummeante alio. Quod si ventus agmen adverso flatu cæpit inbibere, pondusculæ lapidum apprehensis, aut gutture arena repleto, stabilitæ volant. Hæc Plin. 10. Hist. nat. 23. 33. (68), ubi alii leg. otis invito Harduino. V. OTIS; et Winkelmann. T. 2. p. 125. — V. B. De nom. propr. V. ONOM

OV

ŌVĀLIS, e, adject. ad ovationem spectans, ut Ovals corona, de qua V. in OVATIO. Gell. 5. 4.; et Paul. Diac. p. 195. 7. Müll.

ŌVANTER, adverb. ovando, exultando. Tertull. advers. Valent. 28. Propere et ovanter accurrat.

ŌVĀRIUM, ii, n. 2. V. voc. seq. in fin.

ŌVĀRIUS, ii, m. 2. qui gallinis præst, ut suo tempore ova pariant, quique edita servat, et quæ succi melioris sunt, ea domino cœnataro, aut statim a balneo exeunti exhibet, quemadmodum aviarius et altitarius, qui aves et altitia curat et facit, uti dictum est suo loco, et quemadmodum memoratur a Varron. 3. R. R. 5. 5. curatur aviarii. et ibid. 9. 7. gallinarlus. Inscript. in Collect. Ferrar. opusc. T. 9. p. 179. CN. MYRCIVS CN. T. L. ARGENTILLVS OVARIVS. Hanc inscriptionem ad quingentos circiter ab urbe Mervania passus in villa Cupri omnium primus detexit, descripsit, vulgavit et illustravit Jo. Dom. Coletius loc. cit., cujus rude marmor, solaque pueri effigie ad pectus usque conspicuum, Argentillum Cnæi et Titi Murciorum libertum exhibet. Is eam, de qua diximus, ovorum curam exercuisse videtur. Fuisse id etiam munus apud veteres, et quidem puerile, allatis scriptorum testimoniis probat idem Auctor. Est apud Græcos verbum ὠφθαλκῆς ova custodio. Quæ fuerit et quanta apud veteres cura servandi et supponendi ova, abunde docet Colum. 8. R. R. 5. 4. — Hinc

Ovarium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more. Inscript. apud Rénier. 3575. DEXIMVS CLAVDIVS IVVENALIS SARDICVS PERFECTIS METIS ET OVARIIS ITBNOVE TRIBVNALI IVDICVM QVÆ OB MEMORIAM CLAVDIORVM etc. anno provincie CLXXXVIII. Ovarium, nisi fallor, est locus in circo prope metas conspicuus, in quo ponebant ova, h. e. pilas ligneas ovali figura, quibus pro notis utebantur ad numeranda quadrigarum curricula, ut in OVUM I. 5. dictum est: V. Liv. 41. 27. et Varron. 1. R. R. 2. 11. ibidem cit. Cf. et Cassiod. 3. Variar. 51. Nec illud putetur irritum, quod metarum circuitus ovorum exceptionibus, (al. erectionibus, al. exemptionibus) exprimitur. Dio quoque lib. 49. scribit, Agrippam, quod videret, errare homines in circo propter circuituum numerum, delphines et ovata opera (ὠοειδῆ δημιουργήματα) posuisse, quibus cursum circuituum et conversiones ostenderentur.

ŌVĀTIO, ōnis, f. 3. (ovo) trionfo minore,

ὄριαβος ελάττων, minor triumphus, quum heill duces rebus quidem prospere æstis, non tamen ita magnis, ut justo triumpho dignæ essent, ex S. C. pedites, vel, ut aliis placet, uno equo vecti urbem ingrediebantur, myrteam coronam, quam ob id ovalem vocabant, in capite gestantes, et a plebeis, vel ab equitibus Romanis deducebantur in Capitolium, ibique ovem immolabant. Servius ad Virg. 4. Æn. 543. Ovandi autem, et non triumphandi, teste Gell. 5. 6. et Paul. Diac. p. 195. 7. Müll., causæ erant, quum aut bella non rite erant indicta, neque cum justo hoste gesta; aut quum hostium uomen humile erat et non idoneum, ut servorum piratarumque; aut quoties deditione repente facta victoria citra magnam sanguinis effusionem contingerat. Ob quam etiam causam coronam ovalem ex myrto, quæ arbor Veneri est sacra, conficiebant, quod incruentas huiusmodi victorias Venereas potius iudicarent, quam Martias. Plin. 15. Hist. nat. 29. 38. (125). tradit, primum, qui ovans Urbem ingressus sit, fuisse A. Postumium Tubertum, in consulatu devictis Sabinis, quoniam rem leviter sine cruore gesserat: et myrto Veneris victricis coronatum incessisse. Flor. 3. 19. a med. Fuitque de servis ovatione contentus, ne dignitatem triumphi servili inscriptione violaret.

ŌVĀTIO, ōnis, f. 3. a nom. ovum, i, tempus est, quo gallinæ ova faciunt, dictum ea forma, qua pullatio, mellatio, etc. Plin. 29. Hist. nat. 3. 12. (53). Tamquam congruere ovationem etiam serpentium humani sit arbitrii. Al. leg. operationem, relictus.

ŌVĀTUS, a, um, particip. ab ovo. Pers. 2. 55. auro sacras quod ovato Perducis facies. h. e. triumphato, victoria acquisito. Sunt qui aliter explicant.

ŌVĀTUS, a, um, adject. a nom. ovum, i, It. ovato, fatto in forma d'ovo, ωοειδής, in similitudinem ovi factus. Plin. 15. Hist. nat. 21. 23. (85). Aliis turbinatio pyri, aliis ovata species, cum in aliorum aliquibus. — Item diversi coloris maculis variegatus, ovi speciem referentibus. Plin. 35. Hist. nat. 1. 1. (3). Ut ovatus esset lapis Numidicus, ut purpura distingueretur Synnadicus. Inscript., quæ ad Theodosii junioris tempora pertinet, apud Fabrett. p. 677. n. 31. ARCVS PILAS ET PLYTEVM EX VTRAQUE PARTE OVATA INSTAVRATVM. h. e. amphitheatrum.

ŌVĀTUS, us, m. 4. ovantium et exultantium lætus clamor. Val. Flacc. 6. 187. hinc barbarici glomerantur ovatus, Hinc gemitus.

ŌVĒCŪLA. V. OVICULA.

ŌVĪĀRIA, æ, f. 1. V. OVARIUS in fin.

ŌVĪĀRICUS. V. in voc. sequent.

ŌVĪĀRIUS, a, um, adject. ad oves pertiñens. Oviarium pecus, oves. Colum. 7. R. R. 6. 1. Et quoniam de oviario satis dictum est, ad caprinum pecus nunc revertar. Al. leg. oviarico. Sic Inscript. apud Gruter. 513. 1. et Murat. 606. 1. ABSTINBATUS INIVRIIS FACIENDIS CONDUCTORIBVS GREGVM OVĪARICORVM etc. quæ vox bis infra repetitur in eod. lapide. — Hinc

Oviaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est grex ovium. Varro 2. R. R. præfat. 6. Et ipse pecuarias habui grandes, in Appulia oviarias, et in Reatino equarias.

ŌVĪCERDA, æ, f. 1. stercus ovium. V. OVICERDA.

ŌVĪCO, as, are, a. 1. ovo permiscere, ita ut glutinosa massa fiat. Plin. Valerian. 1. 17. p. 166. retro ed. Ald. Clinicam in mortario minutissime conterere, et ovo crudo ovicabis, et froutem illinies.

ŌVĪCŪLA vel ovecula, æ, f. deminut. pecorella, ποβάρτιον, parva ovis. Aurel. Vict. Vir. illustr. 43. Q. Fabius Max. Cunctator Ovicula dictus est a morum clementia. Augustin. 3. Doctr. Christ. 21. Oviculam ei exhibuit epulandam Marcell. Empir. c. 1. p. 89. ed. Ald. Iamam ovicula de inter femora velles et combures etc. apud Tertull. Pall. 3. legitur ovecula.

ŌVĪFER, fera, ferum, adject. ova pariens, oviparus. Gloss. Lat. — Gr. Ovifera. ωοειδής.

ŌVĪFER, færi, m. 2. (ut equifer) ovis silvatica.

Aplc. 8. 4. Jus in ovifero ferreas. Alii scribunt divisim. Sic Gloss. Cyrill. Ovifer (Græcum vocabulum excidit).

OVILE, is, n. 3. *V. OVILIS.*

OVILIO, ðnis, m. 3. *pecoratio, μηλοβοτης, ovium pastor, opilio. Jabolen. Dig. 33. 7. 26. in fin. Cum instrumentum omne legatum esset, excepto pecore; pastores oviliones, ovilia quoque legato contineri, Ovilis nun recte putat.*

OVILIS, e, adject. ad oves pertinens. *Aplc. 4. Met. Spelunca ovili stabulatioi commoda. Plin. Valerian. 1. 62. Ovile lac. — Hinc*

Ovile, is, n. 3. (subaudi stabulum) absolute, substantivorum more, est stabulum ovium, κλαιο, stalla da pecore, ovile.

I.) Proprie. *Varro 8. L. L. 54. Primum quom dicitur ut ab ove et sue ovile et suile, sic a bove bovine non dicitur. Cf. eumd. 9. ibid. 50. Cato R. R. 39. Schneid. Bubile, ovile, cortem, villam bene purgato. Virg. 3. G. 537. Non lupus iosidias explorat ovilia circum. Ovid. 4. Trist. 1. 79. Uique rapax pecudem, quæ se non texit ovili, Per sata per silvas fertque trahitque lupus; Sic etc. Horat. 4. Od. 4. 9. mox in ovilia Demisit (aquilam) bostem vividus impetus. Id. Epod. 16. 51. Nec vespertinus circumgemit uraus ovile. Colum. 7. R. R. 4. 5. Perforatis tabulis, quibus ovilia consterruntur, ut grex supercubet.*

II.) Impropric. ¶ 1. Per catachresin dicitur de stabulo caprarum. *Ovid. 13. Met. 828. Sunt, fetura minor, tepidis in ovilibus agni: Sunt quoque, par ætas, aliis in ovilibus bædi. Adda Tibull. 2. 1. 57. ¶ 2. Per similitudinem ovile dictus est locus in campo Martio, cancellis conclusus, quo tribus Romanæ comitiis suffragia laturæ per ordinem conveniebant. Nomsn inde habuit, quia initio ligneo vallo in morem ovilli stabuli circumdatus fuit, ut est apud *Servium ad Virg. 1. Ecl. 34.*, quamvis postea marmoribus cinctus fuerit et ornatus. *Liv. 26. 22. Citatis Veturiæ senioribus, datum secreto in ovili cum bis colloquandi tempus. Juvenal. 6. 527. A Merce portabit aquas, ut spargat in sede Isidis, antiquo quæ proxima surgit ovili. Lucan. 2. 197. Tuoc flos Hesperis, Latii jam sola juvenus Concidit, et miseræ macularit ovilia Romæ. Loquitur de cæde a Sulla facta multorum millium R. in campo Martio vel in ovili ipso, vel prope eum locum. Flor. 3. 21. ad fin. et Aurel. Vict. Vir. illustr. 75. id factum dicunt in villa publica, quæ itidem in campo Martio fuit. V. SÆPTUM.**

OVILLINUS et

OVILLUS et

OVINUS, a, um, adject. di pecora, pecorino, *πρωβατικός, οπωβατικός*, ad oves pertinens. *Varro 2. R. R. 2. 6.; et Colum. 7. R. R. 2. 1. Ovillum pecus. Plin. 28. Hist. nat. 9. 33. (124). lac. Id. 19. ibid. 42. 8. (150). fimum. Cato R. R. 36.; et Varro 1. R. R. 38. 3. stercus. Cato R. R. 76. Ovillus caseus. Liv. 22. 10. grex. Capell. 2. p. 35. Ex ovillis multi (libri) quoque tergoribus. Seren. Sammon. 14. 254. Aut tu sume pilam, quæ caudis hæret ovinis. Theod. Priscian. de dicta 3. Ovillinum lac. et 6. Ovillina caro. — Ceterum Priscian. 2. p. 594. Putsch. Ovinus quoque ab ove et suinus a sue: nam ovilla et suilla deminutiva sunt.*

OVIPARUS, a, um, adject. *ωοτοκος*, ova pariens. *Ovipara animalia sunt, quæ ova pariunt: vivipara, quæ vivos fetus eduot. Aplc. de Mag. Quibus membris et causis discreverit natura viviparos eorum (piscium) et oviparos: ita enim appello, quæ Græci ωοτοκα, xai ωοτοκα. Auson. Edyll. 10. 132. Gobio non major geminis sinpolicæ palmis, Præpinguis, teres, ovipara coogestior alvo.*

OVIS, is, f. 3. — a) Olim masculino genere extulerunt, ut ait *Nontus 3. 153.*, duo afferes *Varronis* loca: quæ præcipue usurpabant io multa dicenda, quæ quom olim in pecore constitueretur, bubns præsertim et ovibus, ita loqui solebat: *Quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ego ei unum orem multam dico, quæ sunt verba Varronis ibid. et apud Gell. 11. 1.*

V. MULTA. Paul. Diac. p. 195. 5. Müll. Ovem masculino genere dixerunt, ut ovibus duobus, non duabus. Festus quoque p. 286. 18. Müll. testatur, in libris Pontificalibus frequenter dici hic ovis. Huc pertinet quod ait Varro 5. L. L. 98. Müll. Ovi mari testiculi dempti. — Semimaris ovis viscera apud Ovid. 1. Fast. 588. sunt exta maris ovium castrati, b. e. vervecis. — b) Ovium pro ovem in quarto casu. Plaut. Merc. 3. 1. 26. Ovium etiam tibi ancillam dabo, natain annos sexagiota. Al. leg. ovium tibi excillam: alii quin etiam tibi. — c) In sexto ovi pro ove. Varro 8. L. L. 66. Müll. Sine reprehensione vulgo alii dicunt hac ovi et avi, alii hac ove et ave. — Ratione habita etymy, Varro ait 5. L. L. 96. Müll. Ex quo fructus major, hic est qui Græcis usus. — Taurus, quod ταυρος, item ovis, quod οvis, ita eolim antiqui dicebant, non ut nunc πρωβατος. — Ceterum ovis est pecus lanigerum, πρωβατος (It. pecora, pecorella; Fr. brebis; Hisp. oveja; Germ. d. Schaaf; Angl. a sheep).

I.) Proprie. *Cato R. R. 5. ad fin. Strumenta si deerunt, froodem iligneam legito; eam substernito ovibus bubusque. Plaut. Trin. 2. 4. 140. Oves scabræ sunt, tam glabræ, hem, quam hæc este manus. Ter. Adelph. 4. 1. 18. Quom servit maxime, tam placidum quasi ovem reddo. Cic. 2. Nat. D. 63. 158. Quid enim oves aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis, atque contextis homines vestiantur? Phædr. 1. 5. Vacca, et capella, et patiens ovis injuriæ Socii fuere cum leone in satibus. Horat. Epod. 2. 16. Tondere infirmas oves. Virg. 6. Ecl. 4. pastorem, Tityre, pingues Pascere oportet oves. Horat. 2. Od. 6. 10. Dulce pellitis ovibus Galesi Flumen. Ovid. 1. Fast. 333. ita rex placare sacrorum Numina lanigeræ conjuge debet ovis. h. e. ariate. Id. 13. Met. 927. Nec placidæ carpsistis oves, birtave capellæ. Id. 5. Trist. 10. 26. Proque lupo pavidæ bella venturur oves. et 4. 1. 12. Pastor arundineo carmine mulcet oves. — Proverbium est illud apud *Ter. Eun. 5. 1. 16.* lupo ovem commisit. Cf. *Plaut. Pseud. 1. 2. 8.* Ut mavelis lupos apud oves linquere, quam hos domi custodes. et *Cic. 3. Phil. 11. 27.* O præclarum custodem ovium, ut ajunt, lupum!*

II.) Traoslate. ¶ 1. Ovis dicitur homo simplex, stolidus, fatuus, quiqua decipi ac spoliari facile potest. *Plaut. Bacch. 5. 2. 3.* Quis bas buc oves adegit? xi. oves nos vocant pessumæ. Sic *Propert. 2. 13. 7.* Quare si sapis, oblatas ne desere mesres, Et stolidum pleno vellere carpe pecus. ¶ 2. Metonymice est ipsa lana. *Tibull. 2. 4. 28.* Et nigram Tyrio murice tingit ovem.

OVO, as, avi, atum, are, o. 1. (ovis). Caret prima persona presentis (Suot quædam verba, ait *Priscian. 1. p. 375. Putsch.*, quæ primam personam amittunt, veluti ovas, ovat; raro enim reperimus ovo dictum. Similia exhibit *Macrob. de differ. Gr. Lat. verb. p. 2769. Putsch.*, et usum habet præcipue in Participiis *OVANS 1. et 2.; Ovatus et Ovaturus 1.* — Quod ad etymom attinet, *Servius ad Virg. 4. En. 543.* dictum essa ait ab ove, quæ ab ovante maclabatur. *Paul. vero Diac. p. 195. 6. Müll.* ab o gemioata, nempe ab eo clamore, quem faciunt legioates expugna victores milites gemioata o littera. Prior notatio probabilior videtur. — Ceterum ovare ¶ 1. Speciatim vel stricto seosu est triumphum agere, trionfare; et quidem — a) Minorem illum triumphum agere, de quo in OVATIO dilimus. *Gell. 6. 6. in fin.* Scripserunt, qui ovaret, introire solitum equo rebentem. *Cic. 2. Orat. 47. 195.* Quem ego ovantem in Capitolium asceodisse meminisse. *Liv. 5. 31. Valerio*, quod perseveroior cædeodis in fuga fuit, triumphus; Manlio, ut ovans urbem ingrederetur, decretum est. — b) Item triumphare, uoversum. *Solin. 45. a med.* Quom prælio Antiochus Galatas subegisset, equum insuluit ovaturus. — c) Translate ovans triumphasse dicitur, qui taotum ovatione contentus fuit. Hinc adulatorie *Vellej. 2. 96. 3. de Tiberio.* Hujus victoriæ compus Nero, ovans triumphavit. et 122. 2. Quis enim dubitare potest, quin ex Armenia re-

cepta, et ex rege ei præposito, ordinatisque rebus Orientis, ovans triumphare debuerit? *Sueton. Tib. 9.* Quas ob res ovans, et curru Urbam ingressus est primus, ut quidam putant, triumphalibus ornamentis honoratus. Porro animadvertendum est, Tiberium ann. U. C. nccxlii. triumphalibus oroamentis honoratum fuisse (*Dion. l. 54. c. 31.*); aon. nccxlv. ovasse (*Id. l. 55. c. 2. et Vellej. 2. 96.*); ann. tandon nccxlvii. curru justum triumphum egisse (*Dion. l. 55. c. 8.*). *Suetonius autem loc. cit.* res diverso tempore actas coojuoxit: addit etiam, primum triumphalibus ornamentis honoratum, ut quidam putant; quia *Dion. l. 54. c. 24.* affirmat, idem obtigisse antea Agrippæ. *Aug. in Monum. Anconano Tab. 1. l. 22. BIS OVANS TRIUMPHAVI.* Hoc idem sic enarrat *Sueton. Aug. 22.* Bis ovans ingressus est Urbem post Philippense, et rursus post Siculum bellum. ¶ 2. Generatim est lætari, exsultare, prægaudio exclamare, aut cantare, esultare, trionfare, cantare per allegrezza. — a) De homioibus. *Plaut. Bacch. 4. 9. 146.* Ut ovans præda onustus incederem. *Cic. 14. Phil. 5. 12.* Quom hesterno die propter eorum res gestas me ovantem et prope triumphantem populis Romanis in Capitolium domo tulerit. *Liv. 1. 25. ad fin.* Romani ovantes ac gratulantes Horatium accipiunt. *Id. 8. 7. circa med.* Spoliis lectis ad suos ravectus, cum ovante gaudio turma in castra tendit. *Val. Flacc. 4. 342.* Lætus ovat nunc laude virum, nunc vatis honoro Carmioe. et 5. 67. At velut ille, gregis cessit cui regia taurus Fertur ovana. et 2. 545. regem inde petens superabat ovante Litora tuta gradu. *Virg. 10. En. 500.* Quo nunc Turnus ovat spolio, gaudetque potitus. — b) Da brutis animalibus. *Id. 1. G. 423.* Et lætas pecudes, et ovantas gutture corvi. — c) Da rebus inanimis. *Propert. 3. 7. 53.* Prosequar et currus atroque ab litore ovantes. *Stat. 1. Silv. 2. 248.* eat enthea vititis, Atque bederis redimita cobors, ut pollet ovanti Quisque lyra. *Val. Flacc. 4. 416.* hæc procul Io Spectat ab arce Pbari, jam divis addita, jamque Aspidæ cincta comas. et ovanti persona sistro. et 2. 506. noo Africus alto Tantis ovat. h. e. medio mari furit, et veluti triumphat. *Stat. 4. Silv. 1. 7.* plusque anta alias Enandrius arces Collis ovet.

OVUM, i, n. 2., quod a Græca voce ωόν, est fetus avium, piscium et quorundam animalium terrestrium, unde pulli fovendo excluduntur. Ovi partes suot vitellus, seu iuteum ovi; et albumen, seu album, quod putamine, seu cortice, seu calyce contioetur (It. uovo; Fr. œuf; Hisp. huevo; Germ. das Ei; Angl. an egg).

L.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 18. 57.* Deli fuisse complures, qui quom ovum inspexerant, quæ id gallina peperisset, dicere solebat. *Id. 2. Nat. D. 51. 129.* Pisces ova quom genuerunt, relinquunt; et 52. Quom gallinæ ex ovis pullos excluderint. *Colum. 8. R. R. 3. 4.* Excisa per ordioem gallinarum cubilla, in quibus aut ova edaotur, aut excluduntur pulli, et ibid. 11. 9. Pavones perticis insisteotes entuntur ova. *Ovid. 1. Fast. 443.* Quæ facit nidos, quæ plumis ova fovetis. *Colum. 8. R. R. 5. 10.* Diebus, quibus animantur ova, et in speciem volucrum conformantur. et 11. 11. Ut Rhodiæ aves pavoninis ovis incubent. *Varro 3. R. R. 9. 2.* Incubare ova. *Colum. 8. R. R. 5. 11.* Quom quis volet quamplurimos mares excludi, longissima quæque et acutissima ova subjiciet; et rursus quom feminas, quam rotundissima. *Cic. 2. Nat. D. 48. 124.* Anatom ova gallinis sæpe supponimus. *Plin. 9. Hist. nat. 51. 75. (165).* Ova concipere. et 10. ibid. 9. 11. (26). parere. et 9. ibid. 57. 83. (177). Ova in sicco maturari, ut testudinum. h. e. ad pullum perduci. *Varro 3. R. R. 9. 8.* Ova aut inaquabiliter maturescunt, aut consenescunt. et ibid. 11. Ova plena sint atque utilia, nec ne. animadverti ajunt posse, si demiseris in aquam: quod inane, natat; plenum, desidit. *Colum. 8. R. R. 5. 12.* Remedia adversus tonitrua, quibus vitiantur ova. *Plin. 10. Hist. nat. 58. 79. (158).* Ova irrita. et ibid. 5. 74. (145). et *Colum. 8. R. R. 5. 14.* Ovi putaman-

Seren. Sammon. 29. 551. Torridus ex vino cortex potabitur ovi. *Plin. 28. Hist. nat. 2. 4. (19).* Ovorum quæ aisorhuerit quisque calyces protinus frangi. *Lucret. 2. 927.* Qua tenuis in pullos animales vertier ova Cernimus alituum. *Virg. 1. G. 379.* Sæpius et tectis penatralibus extulit ova Angustum formica terens iter. *Ovid. 8. Met. 258.* Propter humum volitat (*perdit*): ponitque in sæpiibus ova. *Plin. 9. Hist. nat. 51. 74. (158).* Piscium ova in mari crescunt. *Petron. Satyr. 33.* Ova concepta. *scil.* quæ, ut ipse ait *ibid.*, jam in pullum coierunt, h. e. pullum intus habent ex incubationa formtum et sorbilibus opponuntur. — Multa de ovum habet *Macrob. 7. Saturn. 16.* et *Vet. Scholiast. ad Pers. 5. 185.*; nonnulla *Plin. 28. Hist. nat. 2. 4. (14).* et *seqq.* — Ovum in antiquis sepulchris est metempsychoseos symbolum. *V. Bollettin. archeol. a. 1845. p. 14.* In sacris lustralibus etiam ova gallinacea in usu fuerunt: fortasse quia omnium ciborum purissima sunt; vel quia sunt symbola fertilitatis (*V. Annal. dell' Institut. archeol. T. 12. p. 18.*); vel potius quia, ut ait *Macrob. 7. Saturn. 16.* In sacris Liberi patris hac veneratione ovum colitur, ut ea forma tereti ac pæne sphericali, atque undiqueversum clausa et includente intra se vitam, mundi simulacrum vocetur. *Ovid. 2. Art. am. 329.* Et veniat quæ purget anus lectumque locumque, Præferat et tremula sulphur et ova manu. *Juvenal. 6. 518.* metuique jubet Septembris et Austri Adventum, nisi se centum lustraverit ovis. ¶ 2. Speciatim, ovorum inter se similitudo in proverbio est, ut ait *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 18. 57.*, quum de rebus loquimur adeo similibus, ut internosci non queant. *Quintil. 5. 11. 30.* Non ovum tam simile ovo. *Seneca Apocol. a. med. Occidit socerum suum tam similem sibi, quam ovo ovum. V. AQUA.* ¶ 3. Ova erant cœnæ initium, sicut mala finis. *Cic. 9. Fam. 20.* Integram famem ad ovum affero. *Horat. 1. Sat. 3. 6.* si collibuisset, eb ovo Usque ad mala citaret, Io Bacche. ¶ 4. In fabulis Leda Thestili filia, Tyndari uxor, ab Jove sub specie cygni compressa, ova duo perperis dicitur, ex quorum altero Pollux et Helena ex Jove; ex altero Castor et Clytæmnestra ex Tyndaro nati sunt. Quo pertinet illud *Horat. Art. P. 147.* Nec gemino hellum Trojanum orditur ab ovo. et *2. Sat. 1. 26.* Castor gaudet aquis: ovo prognatus eodem Pugnans. h. e. eodem partu. Vel dicans, ex eodem ovo Castorem et Pollucem fuisse prognatos, ut in *ONOM.* ad v. CASTOR diximus. ¶ 5. In circo ova fuerunt plæ lignæ ovali figura, quibus pro notis utebantur ad numeranda quadrigarum curricula. Ea conspicuo loco posita, tot numero, quot cursus erant conficiendi (septem scilicet, ex *Seneca Ep. 30. a. med., Propert. 2. 19. 66., Varro. apud Gell. 3. 10. sub fin.*; aliquando a Domitiano ad quinque redacti, *Sueton. Domit. 4.*), et ad eorum singulos vel subtracta, vel apposita, monebant surigas, quid ad certamen finiendum restaret. *Liv. 41. 27.* Censores locaverunt carceres in circo, et ova ad notas (*ai. ad metas*) curricula numerandis. *Varro 1. R. R. 2. 11.* Non modo ovum illud sublatum est, quod ludis circensibus novissimè curricula finem facit quadrigis; sed ne illud quidem ovum vidimus, quod in Cereali pompa solet esse primum. *Cerealem pompam* vocat longum illud ferculorum ordinem, quæ in Cereali epulo, quod præbebatur ad ædificium in templo Talluris post peractos circenses, inferebantur: quorum primum ordine erat ovorum, ut dictum est. De ovis circensibus vide plura apud *Panvin. l. 1. de Circensib. c. 14.* Scribit *Tertull. Spectac. 8.* fuisse adscripta bonori Castorum, quos ovo genitos credebant, ut dictum est. *V. Mus. Borbon. T. 8. tav. 28. p. 5.*; et v. FALA.

II.) Translate. ¶ 1. Ovum dicitur de ovi putamine, guscio d'ovo: et significat quantum illo cæpi potest. *Plin. 22. Hist. nat. 25. 67. (137).* Semuncia amyli, cum ovo, et pessi tribus ovis suffervectæ. ¶ 2. Ad ovi figuram respicit *Illud Calpurnii amphitheatrum* describentis, *7. Ecl. 34.* Sic tibi planitiem curvæ sinus ambit

arenæ, Et geminis medium se molibus alligat ovum.

OX

OXALIS, idis, f. 3. ὄξυς, lapathi genus, sativo proximium, foliis acutis, colore betæ candidæ, radice minima. Latini runicem, aut lapathum cantherinum vocant. *Plin. 20. Hist. nat. 21. 85. (231).*

OXALMĒ, es, f. 1. ὄξυς, acida muria, *Plin. 23. Hist. nat. 2. 29. (61).* *Id. 24. ibid. 4. 5. (10).* acetum salsum vocat. Est autem ab ἄλμη muria et ὄξυς acutus.

OXIMĒ. V. OCIUS.

OXYBAPHUS, i, m. 2. ὄξυβαφον, idem atque acetabulum, mensura liquidorum, appendens drachmis quindecim. *Rhemn. Fann. de ponder. 75.* Bis quinque hunc (cyathum) faciunt drachmæ, si appendere tentes; Oxybaphus fiet, si quinque addantur ad istas. *scil. Orig. 26.* Cyathi pondus decem ἰ. Lapis appenditur. Oxybaphus fit, si quatuor drachmæ adduntur sed decem. *Emil. Macer p. 238. retro ed. Ald.* Cum mulsâ bibitum (origanum) cholera deponere nigram Dicunt, oxybaphi fuerit si pondere sumptum.

OXYCEDROS, i, f. 2. ὄξυκεδρος, species cedri folio duro, acuto et spinoso: ab ὄξυς acutus. *Plin. 13. Hist. nat. 5. 11. (52).*

OXYCOMINA vel oxycominia, oleæ sale conditæ, aut aceto, unde acrem saporem inducunt. *Petron. fragm. Tragur. 66. Burnamn.* Etiam in alveo circumlata sunt oxycomina. Al. leg. oxycominia. Porro cominia inter olearum genera enumeratur a *Pallad. 3. R. R. 18.* Alii leg. sycamina etc.

OXYCRATUM, i, n. 2. ab ὄξυς acer et κεράννυμι misceo (*V. MELICRATUM*), videtur esse aqua cum aceto. *Plin. Valerian. 1. 63. extr.* Hæc tundes, teres et cribrabis, omniaque simul miscebis, et facies trochiscos habentes drachman unam; dabisque cum oxycrate (*lege oxycrato*). Sic ipse coniecit; ceterum viderint eruditi.

OXYGALA, æ, f. 1. ὄξυγάλα, lactis in acorem redacti pars coactior, quam a sero separatam origano, cepa, mentha, coriandro, thymo, cunila, et sectivo porro, et sale condiebant: ab ὄξυς acutus et γάλα lac. *Colum. 12. R. R. 8. 1.* Oxygalam sic facito, etc. — Græce neutri est generis, et oxygala, alactis. Unde *Plin. 28. Hist. nat. 9. 35. (134).* Quod est maxime coactum, in summo fluitat: id exemptum, addito sale, oxygala appellant.

OXYGARUM, i, n. 2. ὄξυγαρον, garum ex aceto, idest liquaminis genus et minutionibus pisciculis confici solitum, cui acoris conciliandi gratia noonihil aceti solet admisceri, quod in principio mensæ adponebatur: ab ὄξυς acutus et γαρον garum, liquamen piscium sale conditorum. *Martial. 3. 50.* affertur protinus ingens Inter lactucas oxygarumque liber. *Sidon. 9. Ep. 13.* Dum rex convivii circa urdinandum moras nectit oxygarum. *Marcell. Empir. c. 20. p. 116. retro ed. Ald.* Mel, rutam, cyminum, piper simul tere, et utere pro oxygato ad imbibendum stomachi dolore.

OXYGONIUS, a, um, adject. ὄξυγωνίος, angulum acutum habens, ex ὄξυς acutus et γωνία angulus. *Front. Exposit. formar. p. 35. Goes.* Tertia (linea) quæ acutis angulis continetur, et efficit triangulum, quem Græci oxygonion appellant. *Nips. in Gromat. vet. p. 299. Goes.* Erit minor præcisura ejusdem oxygonii. *Boeth. de differ. Topic. 3. p. 876.* Alias (formas) dicat tribus acutis angulis contineri, quæ sunt oxygoniæ.

OXYLAPATHUM, i, n. 2. ὄξυλάπαθον, lapathi species acutis foliis. Quidam tamen putant, dictum a saporis aciditate. Officiæ lapathum acutum nominant. *Plin. 20. Hist. nat. 21. 85. (231).* et (233). Adde *Marcell. Empir. c. 27. p. 127. ed. Ald.*

OXYMEL, mellis, et

OXYMELI, ius, n. 3. ὄξυμέλι, acetum mulsam: ab ὄξυς acutus et μέλι mel. *Plin. 23. Hist. nat. 2. 29. (60).* Oxymeli antiqui hoc modo temperabant: mellis minas decem, acati veteris heminas quinque, salis marini pondo libram et quadrantem, aquæ mariniæ sextarios quinque pariter coquebant, decies defervescente cortina: atque ita diffundebant, inveterabantque Eadem ferme habet *Id. 14. ibid. 17. 21. (114).*, nisi quod pro aqua marina pluviam substituit. *Id. 19. ibid. 8. 38. (128).* Lactucas servari etiam in alienos menses oxymelite, repertum est. *V. infra.* — Aliam formam oxyzel, mellis, exhibet *Cato R. R. 157.* Brassica ex aceto oxyzelli, et sale sparsa. Al. leg. oxyzelle, alii oxyzela. *Colum. 12. R. R. 58. 2.* Siseris radicem etimes de fidelia, et oxyzelli cum exiguo oleo superfunde. *Veget. 2. Veterin. 48.* Calcem vivam vino subigito ad crassitudinem oxyzellis. *Gargil. 4. de re hortensi (edente A. A. Scotti) 11.* Persici pomum, nisi conditum muria et oxyzelle, asservari diu non potest. Adde *Pallad. 12. R. R. 7. ante med.; et Plin. 19. Hist. nat. loco supra cit.*, de quo *V. adnotata a Sillig.*

OXYMORA Verba, ὄξυμορα, h. e. acutistulta, sunt quibus subest sententia ejusmodi, quæ vera quidem sit et acute dicta, primo tamen aspectu stulta videatur nimisque affectata: ab ὄξυς acutus et μορός stultus. Itaque *Pseudo-Ascpnius* in illud *Cic. Divin. in Q. Cæcil. 1. 3.* Sese jam ne deos quidem suis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum simulacra Verres sustulisset: *Mire, inquit,* imitatus est verba Siculorum dolore oxyhora et iuania: quasi deos non habeant, qui simulacra perdiderunt, et ad illud *ibid. 6.* Etiam si taceant, satis dicunt: Tale, *inquit,* est illud (*1. Cat. 8.*) quum tacent, clamant: et (*Marcell. 4.*) victoriam ipsam vicisse videris: et (*Quintil. 5. 10. 70.*) philosophandum est, etiam si non est philosophandum. Hæc in loco nec oxyhora, nec cacozela judicanda sunt: aut enim inferioribus dictis, aut supra positissimè leniuntur. Hæc *Pseudo-Ascon. Servius* ad illud *Virg. 7. En. 295.* Num capti potuerit capi? hæc habet: Cum fallat dictum est; nam, si hoc removeas, erit oxyhorum. Plura *V. apud Voss. institut. orator. l. 5. c. 12. § 7.*

OXYMYRSINĒ, es, f. 1. ὄξυμυρσίνη, acuta myrtus, frutex, qui habet folia myrto similia, sed acutiora et rigidiora, et producit baccas rufas ad cerasorum similitudinem. *Plin. 15. Hist. nat. 7. 7. (27).* et *23. ibid. 9. 83. (165).* et (166). Alio nomine ruscus dicitur.

OXYDONTES, um, m. plur. 3. ὄξυδόντες, acutis dentibus instructi. Vox Græca ab ἔξυς acutus et ὄδους dens. *Lucilius* apud *Non. p. 117. 33. Merc.* Illo quid fiat Lamia et Pytho oxydotes. *Al. scrib. Græcis litteris.*

OXYORUS, a, um, adject. legitur apud *Theod. Priscian. lib. 2. part. 1. in lemmate.* De oxyoris, seu acutis passionibus. Illud oxyoris est certe ab ὄξυς acutus; quoniam vero forms, viderint eruditi.

OXYPÆDEROTINUS, a, um, adject. colorem referens gemmæ, quæ pæderota appellatur. *Vopisc. Aurel. 46.* Vestes oxypæderotinae. *V. omnino Salmas. ad hunc loc.*; et PÆDEROTINUS.

OXYPÏPER, æris, n. 3. piper cum aceto mixtum. *Theod. Priscian. 4. 1.* Petroselinæ Macedonici, oxypperis unciæ singulæ. Hæc cl. *Quicherat.*; ipse vero locum non invenit.

OXYPORIUM, ii, n. 2. ὄξυπόριον, medicamentum venas et tenues corporis partes facile transiens. *Gargil. de pomis (edente A. Maio in Class. auct. T. 3. p. 425).* Fit ex eisdem spinorum nucleis oxyporium utile: nucleos purgatos lasere, nitro, cymino, palmulis admixtos cum melle dato; phlegmaticos curant. *Plin. Valerian. 2. 8.* Ad hoc oxyporium diacyminon. Piper, cyminum et rutam siccam in pulverem redacta commiscebis etc. et *moz.* Oxyporium, quod facit ad digestionem, malaxat ventrem, inflationem tollit, facti et ad colium. Adde *Marcell. Empir. c. 20. p. 114. retro ed. Ald.*

OXYPORUS, a, um, adject. ὄξυπόρος, Græce est

cito transiens, ab *ὄξυς celer* at *πρίω transeo*: item penetrans, pervadens, ab *ὄξυς acutus*. Dicitur itaque de cibis, qui acri sapore sunt, et stultim, atque gustum afficiunt ut sunt qui aceto conduntur: Item qui cito conficiuntur in stomacho: item de medicamentis, quae cito operantur. Apud *Colum.* lemma 12. *R. R.* 56. sic habet: Moretum oxyporum, ut alii, oxyporum quemadmodum componas. Ibi *Colum.* longam ejus compositionem tradit. (Adde *Apic.* 1. 32.) In fine subdit: At si pretiosius oxyporum facere voles, haec eadem etc. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 7. 26. (65). Oxypori obolis asperitatem addito dulci ad intinctum aceti temperantes. et *ibid.* 23. 96. (256). Hippomarathrum condimentis prope omnibus inseritur, oxyporis etiam aptissime. *Id.* 24. *ibid.* 8. 36. (55). Juniperis miscetur et antidotis oxyporis. *Stat.* 4. *Silv.* 9. 36. Non sal, oxyporumve, casusve, Aut panes viridantis apronitri.

OXYRHODON, onis, m. 3. ex *ὄξυς acutus* et *ῥόδον rosa*; videtur esse unguentum vel oleum ex rosae aceto mixtum. *Theod. Priscian.* 1. 7. p. 292. *retro ed. Ald.* Si vero sonare aures cuparint, oxyrhodon tepido curanda erunt. Si autem idem ex aegritudine sonitus obvenerit, ex aqua primo vaporabis aures, in qua absinthium ponticum coques, et continuo oxyrhodonem infundes, aut raphanorum succum cum oleo, aut hellebori nigri pulverem cum aceto, aut solum acetum tepidum cum melle commixtum, aut porri succum cum lacte muliebri et oleo roseo.

OXYS, ōs, f. 3. *ὄξυς*. ¶ 1. Est ea, quae Italiane dicitur *luggiola*, *acetosella*, *trifoglio acetoso*, scilicet herba terna folia habens: datur ad stomachum dissolutum. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 89. (112). ¶ 2. Item genus junci acuti et sterilis. *Id.* 21. *ibid.* 18. 69. (112).

OXYSACCHARUM, i, n. 2. *ὄξυσακχαρον*, portio ex aceto et saccharo constans. *Constant. Afer* 7. 1. Oxysaccharum dare cum succo mali granati.

OXYSCHENOS, i, m. 2. *ὄξυσχοινος*, genus junci marini acutioris. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 18. 69. (112).

OXYTONON, i, n. 2. *ὄξυτονον*, papaver agreste. *Apul. Herb.* 53.

OXYTRIPHYLLON, i, n. 2. *ὄξυτριφυλλον*, genus trifolii acuto folio. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 9. 30. (54).

OXYZOMUS, a, um, *ὄξυζωμος*, acido seu acri jura conditus: ab *ὄξυς acidus*, *acer*, et *ζωμός jus esculentum*. *Apul.* 6. 9. Pullus oxizomus. *Theod. Priscian.* de *Dieta* 6. Oxizoma nutriunt competenter.

OZ

OZÆNA, æ, f. 1. *ὄζαινα*. ¶ 1. Est piscis ex polyporum genere, caput habens gravissimi odoris: ab *ὄζω oleo*. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 30. 48. (89). Polyporum generis est ozæna, dicta a gravi capitis odore. ¶ 2. Est item ozæna, *ozæna*, narium morbus, concursu acrim humorum ulcera et plures crustas intra nares gignente, quae gravissimum spirant odorem. Nomen trahit ab ozæna pisce. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 104. (165). Narium ozænam emendat aristolochia cum cypero. Adde *Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 1. ante *med.*; *Marcell. Empir.* c. 10. p. 100.; et *Theod. Priscian.* 1. 11. p. 294. *ed. Ald.*

OZÆNITIS, itidis, f. 3. *ὄζαινιτις*, pseudonardus, herba ei generis nardi ad Gangem Indiae fluvium nascens, odore virus referens: ab *ὄζω oleo*. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 12. 26. (42). Alterum genus damnatur in totum, ozænitis nomine.

OZÆNOSUS, a, um, adject. *ὄζαινικός*, qui ozæna laborat. *Pelagom. Veterin.* 16. a *med.* Loca, quae ozænosa sunt.

DE LITTERA P

P littera muta duriores habens sonum, quam b, — 1.º In vocibus germanæ Latinitatis — a) Duabus tentum consonantibus juncta præmittitur, quæ sunt l et r, ut in v. *plaudo*, *plebs*, *præ*, *pro*, *prudens*, *pruina*. Jungitur tamen aliquando etiam litteris s et t, et litteræ b vicem gerit, quod apud antiquissimos usu venisse videtur; apud senioris autem ævi scriptores profecto in desuetudinam abiit: hinc in Inscriptionibus præcipue legimus *opsides*, *opsonium*, *apsens*, *supsignare*, *pleps*, *optenui* etc. Demum in præteritis perfectis et in supinis verborum, in quibus m cum s et t concurrat, p littera euphoniæ gratia interseritur, ut in *sumpsit*, *prompsit*, *contempsit*, *sumptum*, *promptum*, *contemptum*, *emptum*, *demptum* etc. His ple suffixum addatur. — b) Una est tantum vox, quæ p litterâ finitur per apocopen, *volup*. — c) Inter litteras p, b et f maxima cognatio intercedit; hinc naturâ suâ alia cum alia sæpe mutatur, ut in *bibo* et *poto*, *potus* (V. quæ de littera B diximus); *pa(n)go* et *figo*, *plecto* et *flecto*, *puteo* et *feteo* etc. Interdum p cum v mutatur, ut in *opilio* pro *ovilio*, et in *bixit* pro *vixit* quod in Inscriptionibus legitur. — d) In compositis littera f sequente, p in f transit, ut in *officium* pro *opficium* ab *opificum* et in *officina* pro *opficina* ab *opificina*. — 2.º In Græcis dictionibus — a) Aspirationem post se recipit, ut *philosophia*, *pharmacum*, et valet fere quod φ. In vocabulo autem *triumphus*, quod *ἀρχαϊκῶς triumphus*, aspiratio a prima syllaba in postremam transisse videtur. — b) Græca omnino sunt vocabula, quæ apud Latinos *pn*, *ps* et *pt* incipiunt, ut *pneumaticus*, *psallo*, *pteroia*. — c) Si Græca cum Latinis conferantur, interdum Græca gutturalis per Latinam p effertur, ut in *λύκος lupus*, *λαγῶς lepus*, *σηκός sæpes*, *σῆλον spolia*, etc.: contra Græca littera π per Latinam gutturalem interdum effertur, ut *ἵππος equus*, *λείπω li(n)quo*, *reliquus*, *ἔσμαι sequor*, *secundus*, *ἥπαρ jecur*, *πῆντε et Æol. πέμπε quinque*, etc. Raro Græca littera τ per Latinam p redditur, ut *ταῶς pavo*, *τέ encl. pe* in *quippe* et *nempe* (unde in posterum encl. *que*); quemadmodum raro Græca π per Latinam t redditur, ut *σπεῦδα σπουδῆ studeo studium*. — 3.º In notis P valet *Publius*, vel etiam *parte*, *pater*, *pedes*, *pius*, *pondo*, *populus*, *posuerunt*, *publicus* etc.: P. F. *Publii filius*; Item *pius felix*: P. C. *Patres conscripti*, *patronus civitatis*, *patronus colonie*, *ponendum curavit*, *potestate censoria* etc.: P. M. *Pontifex maximus*, *patronus municipii*, *posuit merito*: P. P. *pater patriæ*, *præpositus*, *primipilus*, pro *parte*: P. R. *populus Romanus*: P. S. *pecunia sua*. — Demum littera P, quæ in tabellis inscripta dabatur iudicibus, *prævaricatorem* significabat, teste *Cic. Partit. orat.* 36. 126.

PA

PA pro parte (*recentiores critici leg. patre*) et po pro potissimum (*alii leg. pro populo*) positum est in Saliari carmine. Hæc *Festus* p. 205. 11. *Müll.* Similia fuere do pro *domo*, *cæl* pro *cæulum*, *gau* pro *gaudium*, quæ sunt *Ennii*.

PABILLUS, i, m. 2. *deminut. pabonis* (V. voc. seq.), parvum vehiculum. *Lamprid. Elagab.* 29. Junxit et quaternas mulieres pulcherrimas, et binas ad pabillum, vel ternas et amplius, et sic vetatus est. In editionibus legitur *nullo idoneo sensu ad papillam*. V. *Ducang. Gloss. med. et inf. Latinit.* in PAVO.

PABO, ōnis, m. 3. *Gloss. Isid.* Pabo, vehiculum unius rotæ.

PABŪLĀRIS, e, adject. *da pascolo*, *βομαδικός*, ad pabulum pertinens, pabulo idoneus. *Colum.* 2. *R. R.* 14. 1.; et *Pallad.* 1. *R. R.* 6. a *med.* Pabularis vicia. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 16. 41. (142). Farrago, vicia, bordeum, omnia hæc pabularia.

PABŪLĀRIUS, a, um, adject. pabularis. *Pabulariorum collegium* memoratur in duobus lapidib. apud *Don. cl.* 9. n. 3. et 20., et videntur esse similes, aut iidem cum pecuariis, b. e. qui pascua publica pabuli causa conducebant. *Muratorio* ad *Inscript.* 527. 3. et 4. sunt, qui pabula militibus in castris bieme degentibus parabant: *Sponio* in *Miscell. Antiq.* p. 68. milites, qui ad pabula colligenda pro exercitu mittebantur, et *pabulatores* usitatio vocabulo dicuntur. *Murator.* suspicatur ubique legendum *Tabularii*, quod minime probandum.

PABŪLĀTIŌ, ōnis, f. 3. actus pabulandi, *προβομή, pascolo*.

I.) Proprie. *Varro* 3. *R. R.* 16. 21. de *apib.* Si e bono loco transtuleris eo, ubi idonea pabulatio non est, fugitivæ sunt. *Colum.* 7. *R. R.* 9. 14. Quamvis sus in pabulationem spurce versetur, mundissimum tamen cubile desiderat.

II.) Translate usurpatur de collectione pabuli, quæ fit a militibus, *foraggio*. *Cæs.* 7. *B. G.* 16. Omnes nostras pabulationes frumentationesque observabat, et 1. *ibid.* 15. Hostem rapinis, pabulationibus, populationibusque prohibere. et 1. *B. C.* 78. Premebatur Afraniani pabulatione, equabatur ægre. et 7. *B. G.* 44. Pabulatione intercludi, et 20. Servi, quos in pabulatione exceperat. *Auct. B. G.* 8. 7. *extr.* Pabulatio propter anni tempus quum exigua, tum disjecta erat.

PABŪLĀTOR, ōris, m. 3. pastor, qui armentia pabula præbet.

I.) Proprie legitur tantum in *Gloss. Isid.* Pabulator, pastor, qui bubus pabula præbet.

II.) Translate in re militari est pabuli collector, *foraggiere*, *προνομησιων*. *Cæs.* 1. *B. C.* 55. Inopinantes pabulatores et sine ullo dissipatos timore aggredi. *Liv.* 29. 2. Quum in pabulatores impetores repente ab equitibus factus esset. *Id.* 27. 43. Quatuor Galli equites, duo Numidæ incertis itineribus Tarentum delati, a vagis per agros pabulatoribus Romanis ad Q. Claudium proprætorem deducuntur.

PABŪLĀTŌRIŪS, a, um, adject. ad pabulum, et pabulatorem pertinens. *Colum.* 6. *R. R.* 3. 5. et 11. *ibid.* 2. 99. Frondis aridæ corbis pabulatoria inodiorum viginti sufficit.

PABŪLĀTUS, a, um. V. voc. seq.

PABŪLOR, āris, ātus sum, āri, dep. 1. Part. *Pabulans* 1. et 11. 2.; *Pabulatus* I.; *Pabulandus* II. 3. — Pabulari est pabulum absumare, pasci, *νέμομαι, νομῶ, pascolare, pascersi*.

I.) Proprie. *Colum.* 7. *R. R.* 6. 9. Capalla compesci debet, ne procurrat, sed placida ac lente pabuletur. *Id.* 8. *ibid.* 15. 6. Sic enim pabulatur id genus avium. *Theod. Priscian.* 4. p. 310. *retro ed. Ald.* Horrida sus nebulam dlatcutit, campo pabulata. — *Pabulantis*, jumenta, quæ pabulo utuntur. *Frono de different. vocum*, p. 2203. *Putsch.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Rud.* 2. 1. 6. Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum. h. e. ad piscandum, unde pabulum victumque paremus. ¶ 2. Speciatim in re militari est pabulum colligere in usum castrorum, *foraggiere*. *Cæs.* 1. *B. C.* 59. Non longo ab castris progressi spatio, angustius pabulabantur. *Id.* 5. *P. G.* 17. Quum Cæsar pabulandi causa tres legiones misisset. *Tac.* 12. *Ann.* 38. *extr.* Nec inuito post pabulantes nostros profugant. *Auct. B. G.* 8. 10. Pabulatum frumentatumque longius erat proficiscendum. Rursus *Cæs.* 1. *B. C.* 40. His pontibus pabulatum mittebat. et *Liv.* 40. 25. Pabulatum lignatumque milites irant. ¶ 3. De plantis. *Colum.* 5. *R. R.* 9. 13. Fimo pabulanda sunt oleæ. h. e. stercoranda: nam firmum est veluti pabulum arborum. Sic *Id.* 2. *ibid.* 14. 3. Omni solo una prærens medicina est, ut stercore

edjuvea, et absumptas vires hoc velut pabulo resolvea.

PĀBŪLOSUS, a, um, adject. *abbondante di pascoli*, πολύφορος, pabulo abundana. *Solin.* 22. *de Britannia.* Ita pabulosa, ut pecua in periculo agat satias.

PĀBŪLUM, i, n. 2. (pasco, quocum cf. πᾶω vescor) est cibus proprie brutorum animalium, ut herba, fœnum, palea, frondes, segetes etc. φορβή, νομή (It. pascolo, pasto, pastura, foraggio; Fr. pâture, nourriture, aliment; Hisp. pasto, alimento; Germ. das Futter, die Nahrung; Angl. grass, pasture, fodder).

I.) Proprie de brutis animalibus. *Cato R. R.* 54. Bubus pabulum hoc modo parari dicitur oportet. *Id. ibid.* 60. Pabulum quum seris, multas sationes facito. *Varro 1. R. R.* 23. 1. Sic ad pabulum quæ pertinent, in quo est ocimum, farrago, vicia. *Sall. fragm.* apud *Seruium* ad *Virg.* 1. *Æn.* 445. Frugum pabulique lætus ager. ubi fruges de hominum, pabulum de animalium allimento dicitur. *V. Krütz. Lucret.* 4. 684. ad sua quemque Pabula ducit eoque modo serantur sæcla ferarum. *Virg.* 1. *Æn.* 476. Ardentesque avertit equos in castra, prius quam Pabula gustassent Trojæ Xanthumque bibissent. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 50. Viciam secare in pabulum. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 24. 35. (72). Sturni visæ sæpe ibi, quo bibernum pabulum petunt. *Ovid.* 4. *Fast.* 750. pabula carpit ovis. *Id.* 13. *Met.* 943. decerpere. *Virg.* 12. *Æn.* 475. hirundo pabula parva legens. *Petron. Satyr.* 100. Luna etiam feras ducit ad pabulum. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 57. 83. (175). Pisces exire ad pabula, pinnulis gradientes. *Id.* 8. *ibid.* 32. 50. (117). Cervi noctu procedunt ad pabula. *Id.* 11. *ibid.* 53. 115. (279). Subus serpentes in pabulo sunt. *Id.* 10. *ibid.* 47. 64. (130). Himantopodi pabulum muscæ. *Id.* 18. *ibid.* 12. 30. (120). Fabarum siliquæ caulesque gratissimum sunt pabulo pecori. *Flor.* 4. 7. Assuetæ cadaverum pabulo volucres. *Ovid.* 1. *Pont.* 2. 122. Quique suis homines pabula fecit equis. — Hinc dicitur etiam de magicis et veneficis herbis. *Ovid. Remed. am.* 249. Viderit Hæmonia si quis mala pabula terræ, Et inagras artes posse juvare putat. *Id.* 14. *Met.* 42. Veneris que offensa repulsa, Protinus horrendis infamia pabula succis Conterit; et tristis Hecateia carmina miscet.

II.) Improprie. ¶ 1. De cibo jumentorum in castris, foraggio. *Nepos Eumen.* 8. Imperat comparari pabulum, præterea ciharia cocta dierum decem. *Cæs.* 7. *B. G.* 14. Secare pabulum. et 18. consumere. et 74. Pabulum frumentumque coarctum habere. *Id.* 3. *B. C.* 58. supportare. *Auct. B. G.* 8. 10. conquirit. ¶ 2. Universim de quocumque cibo etiam hominum. *Lucret.* 5. 941. Multaque præterea novitas tum florida mundi Pabula dura tulit, miseris mortalibus ampla. *Ita legit Lachmann, alii dira, alii dia. Val. Flacc.* 4. 105. sicubi sævis Advectet ratis acta Notis tibi pabuia dira, Et miseras, Polypheme, dapes. *Capell.* 9. p. 309. Sicque ignem superùm lambere pabula, Ut etc. h. e. humores marinos et terrenos longo intervallo extenuatos, quibus ali sidera ex Stoicorum placitis *Cic.* 2. *Nat. D.* 16. 43. tradit. *Cf. eumd.* *ibid.* 15. 40. Quum Sol igneus sit Oceanique alatur humoribus, quia nullus ignis sine pastu possit permanere. — De stercore. *Colum.* 2. *R. R.* 5. 1. Prius tamen quam exilem terram iteremus, stercore conveniet: nam eo quasi pabulo gliscit. et *ibid.* 1. 5. Terra multorum annorum frondibus et herbis, quas suapte natura generabat, velut saginata largioribus pabulis, facilius edendis educandisque frugibus sufficit. et 10. *ibid.* 84. Pabula nec pigeat fesso præbere novali, Immundis quæcumque vomit latrina cloacis. ¶ 3. Translate de iis, quibus animus pascitur. *Cic. Harusp. resp.* 3. 5. Quid enim hunc persequar, pecudem ac beluam, pabulo inimicorum meorum et glande corruptum? *Lucret.* 4. 1056. Sed fugitare decet simulacra, et pabula amoris Abstergere sibi. h. e. quæ amorem nutriunt. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 41. 127. Est enim animorum iogeniorumque naturæ quoddam quasi pabulum consideratio contemplatioque naturæ. *Id.*

Senect. 14. 49. Si vero habet aliquid tamquam pabulum atudini atque doctrinæ, nihil est otiosa senectute jucundius. *Ovid.* 8. *Met.* 876. dedaratque gravi nova pabula morbo. — *Acheruntis pabulum* da ao, qui Acharanti debetur, quasi devorandus, (ut apud *Horat.* 2. *Od.* 3. 24. Orci victima.) *Plaut. Cas.* 2. 1. 11. Faciam, uti, proinde ut est dignus, vitam colat, Acheruntis pabulum.

PĀCĀLIS, e, adject. *pacifico*, εἰρηνικός, pacifer, pacem significans. *Ovid.* 6. *Met.* 101. Circuit extremas oleis pacalibus oras. *Id.* 15. *ibid.* 591. pacalis laurus. scil. olea et laurus pacis insignia erant. *V. PACIFER.* *Id.* 1. *Fast.* 749. Tura, sacerdotis, pacalibus addite flammis. h. e. quæ sunt in ara Pacis dæ.

PĀCĀTĒ, adverb. sedate, pacifice, tranquille, *pacíficamente*, *quietamente*, εἰρηνικῶς. *Onomast. Lat. Gr.* Pacate, εἰρηνικῶς. Ceterum occurrit tantum *Pacatus* et *Sup. Pacatis* aine apud *Petron. Satyr.* 10. Itaque ex turpissima lite in risum diffusis, pacatus ad reliqua secessimus. *Augustin.* 2. *Soliloq.* 7. extr. Pacatissime et commodissime. — Quod afferunt quidam ex *Cæs.* 1. *B. G.* 6. vel 7. Pacate per provinciam iter facere: *ibi tantum habetur*: aine ullo maleficio iter per provinciam facere.

PĀCĀTIŌ, ōnis, f. 3. *pacificamento*, pax, seu pacis constitutio. *Frontin. Strateg. præf.* Quæ ad prælium et coactam pacationem pertinent. *Vet. Scholiast. ad Germanici Arat.* 146. Nigidius dicit, Castorem et Pollucem Geminorum honore decoratos, quod principes pacationis dicantur, quod mare tutum prædonibus maleficisque pacatum reddidissent.

PĀCĀTOR, ōris, m. 4. *pacificatore*, εἰρηνοποιός; pacis conciliator, turbarum et bellii compositor. *Seneca Herc. Cæt. sub fin.* Sed tu domitor magne ferarum, orbisque simul pacator ades. *Sil. It.* 2. 483. Neineu pacator. *Claudian. II. cons. Stilich.* 13. Rheni pacator et Istri. *Seneca 5. Benef.* 15. in fin. Ille victor pacatorque gentium populus. *Sil. It.* 16. 246. terræ pacator Iberæ. h. e. Scipio. *Inscript.* Signina apud *Orell.* 859. IMP. CAES. M. AVRELIO ANTONINO AVG. DIVI ANTONINI FILIO N. HADRIANI NEPOTI PACATORI ORBIS etc. In nummo *Severi Aug.* apud *Eckhel.* *D. N. V. T.* 7. p. 190. Pacator orbis. et in nummo *Commodi Aug.* apud *eumd.* *ibid.* p. 121. Marti pacatori.

PĀCĀTŌRIŪS, a, um, adject. *pacifico*. *Terull.* 4. *advers. Marcion.* 29. sub fin. Judicium justum et pacatorium. Ex *Zachar.* 8. 16. ubi Vulgata habet *judicium pacis*.

PĀCĀTUS, a, um. *V. PACO.*

PĀCIFER, fœra, fœrum, adject. pacem fereus, *pacificus*, *pacifico*, *pacifero*, εἰρηνεύων. — a) Generatim. *Lucan.* 3. 304. duramque viri defletere mentem Pacifico sermone parant. — b) Est appositum *Mercurii*, *Apollinis*, *Mineervæ*, *Herculis*. *Ovid.* 14. *Met.* 291. Pacifer huic dederat florem *Cyllenius* album. *Inscript.* apud *Gruter.* 38. 7. DEO SACRO APOLLINI PACIFERO EX VOTO etc. et 49. 1. HECVLI PACIFERO INVICTO SACRO SACR. VOTO SYSCRPTO L. CORNELIVS L. F. PAL. TERENTIANSVS etc. In hac eadem, quæ Græce quoque habetur, legitur Παλλοφόρος. Adde et apud *eumd.* 1013. 4. (In alia apud *Spon. Miscell. Antiq.* p. 36. dicitur *Apollo pacifer*, quod idem est ac *pacifer*, a *placo*, as: si modo vera est lectio.) *Claudian.* 2. *Rapt. Pros. præf.* 9. Inachlis Alcides missus ab *Argis* Thracia pacifero contigit arva pede. *Inscript.* apud *Reines.* cl. 1. n. 228. MINERVA PACIFERAE L. TITIVS L. L. AMAZON CRANMATICVS V. S. L. M. — c) Etiam *Jovi* tribuitur in *Inscript.* opt. notæ apud *Gud.* 7. 7. *V. De Vita Antiq. Benev. dissert.* 2. c. 1. — d) Et *Marti*, in nummis quam plurimis apud *Mediobarb. Vaillant.* etc. — e) Et *Genio* in *Inscript.* opt. notæ apud *Murat.* 78. 1. — f) De pacis insignibus. *Virg.* 8. *Æn.* 116. Paciferæque manu ramum prætendit olivæ. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 30. 40. (133). Laurus pacifera, ut quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium. *Val. Flacc.* 4. 139. Paciferæque manu nequicquam insignia virgæ.

PĀCIFERO, aa, are, n. 1. pacam ferd. *Gloss. Cyrill.* Εἰρηνην ἄγω, pacifero.

PĀCIFICATIO, ōnis, f. 3. *pacificamento*, *reconciliazione*, *accordo*, *trattato di pace*, συμβασις, actus pacificandi, compositio, reconciliatio. *Cic.* 7. *Att.* 8. Quod quærīs, ecqua spes pacificationis sit, quantum ex *Poinpeji* sermone perspexi, ne voluntas quidem est. et 9. *ibid.* 11. Opem et gratiam alicujus ad pacificationem quærere. *Id.* 10. *Fam.* 27. Sapientius facies, si te in istam pacificationem non interpones. *Gell.* 7. 3. Connixi sunt Rhodienses id bellum inter eos componere. Sed ubi ista pacificatio parpetrari nequivit, etc.

PĀCIFICĀTOR, ōris, m. 3. *pacificatore*, *pacifere*, *mezzano di pace*, *mediatore*, εἰρηνοποιός, pacis conciliator, medius pacis faciendæ. *Cic.* 1. *Att.* 13. Scito, præpositum esse nobis pacificatorem *Allobrogum*. *Id.* 10. *ibid.* 1. Emptus pacificator. h. e. *Cajus Scribonius Curio* magna pecunia a *Cæsare* corruptus. Adde *eumd.* 15. *ibid.* 7. *Liv.* 27. 30. Adhibitus ab *Ætolis* pacificator *Amyntander* rex *Athamanum*. *Justin.* 18. 2. 4. Mago, quasi pacificator *Cartbaginiensium*, *Pyrrhuni* adiit, speculaturus consilia ejus. *Quintil.* 11. 3. 119. Fit et ille habitus, qui esse in statutis pacificator solet.

PĀCIFICĀTŌRIŪS, a, um, adject. *di pace*, ad pacificatorem pertinens, εἰρηνοποιός. *Cic.* 12. *Phil.* 1. 3. Posteaquam nos pacificatoria legatione implicatos putant.

PĀCIFICĀTUS, a, um. *V. PACIFICO.*

PĀCIFICE, adverb. *pacificamente*, εἰρηναίως, sedate, placide. *Cyprian. ep.* 41. in fin. Pacifice et fideliter consulere. *Messala Corvin. de progen.* August. 3. *Dardania* pacifice aliquandiu stetit. *Dares* 17. Postulat, ut pacifice discedat.

PĀCIFICO, as, avi, atum, are, a. 1. (pax et facio). *Priscian.* monet 8. p. 799. *Putach.* hoc esse uam ex iis verbis, quæ multa Latini utraque forma, et activa et passiva, protulerunt, eadem significatione, ut *partio* et *partior*, *munero* et *muneror*, *meto* et *metor* etc. — Part. *Pacificans* et *Pacificatus* I. et II. — *Pacificare* est pacem ptere, de pace agere, pacem conciliare, εἰρηνοποιεῖν (It. trattare di pace, dimandar pace; Fr. traiter de la paix; Hisp. tratar, negociar la paz; Germ. Frieden machen, -schliessen, -stiften; Angl. to treat about or make proposals of peace, mak or desire peace).

I.) Proprie. *Liv.* 5. 23. extr. Inter hæc pacificatum legati a *Volscis* et *Æquis* venerunt: impetrata pax. *Id.* 7. 40. a *med.* Nunc ad pacificandum bene atque honeste inter primos stabia, et colloqui bujus salutaris interpres fueris. *Sall. Jug.* 70. Igitur *Vegenses*, quo *Metellus* initio, *Jugurtha* pacificante, præsidium imposuerat. (*V. ibid.* 50.) — Deponentium more. *Justin.* 6. 1. 2. Quum videret, sibi adversus duos dimicandum, pacificandum cum altero statuit. *pacificarsi.* Sic *Id.* 33. 1. 1. *Agathocles* pacificatus cum *Cartbaginiensibus*.

II.) Translate — a) Est placare, passare, placare. *Plaut. Stich.* 4. 1. 13. Satin' ego tecum pacificatus sum, Antipho? *Catull.* 68. 75. nondum cum sanguine sacro Victimæ cælestis pacificasset heros. *Sil. It.* 15. 423. Festa coronatis agitabat gaudia signis, Pacificans divos. — b) Item tranquillare, sedare. *Seneca Agam.* 224. comprime affectus truces, Mentemque tibimatis pacifica tuam. — c) Item lenire, mulcere. *Claudian.* 2. in *Rufin. præf. in fin.* Fertur et indomitus tandem post prælia *Mavora* *Lassa* per *Odrysiæ* fundere membra nives, Oblitusque sui, posita clementior bamba, Pieris aurea pacificare modis.

PĀCIFICUS, a, um, adject. *pacifico*, *autore di pace*, *quieto*, *tranquillo*, εἰρηνοποιός, pacem faciens, pacis studiosus, pacatus, tranquillus, quietus. *Cic.* 8. *Att.* 12. a *med.* Velim in posterum prospicias, fingsque, quem me esse deceat: ecquæ pacifica persona desideretur, an in bellatore sint omnia. *Lucan.* 7. 63. Romani maximus auctor *Tullius* eloqui, cujus sub jure togaque *Pacificus* sævus tremuit *Catilina* secures. *Martial.* 8. 66. *Pacificus* *Janus.* et 12. 62. *Numa*. *Claudian. II.*

cons. *Stilich.* 254. Pacifici moras. *Ammian.* 30. 5. Pacifica prece.

PACIO, is. *V. PACISCOR* inlt.

PACIO, ōnis, f. 3. vetus forma pro pactio. *Festus* p. 250. 23. *Müll.* Pacionem antiqui dicebant, quum nunc pactionem dicimus, unda et pacisci ad huc et paco in usu remanet. *Id.* p. 170. 27. *Müll.* Nuptias dictas esse ait-Curiatius, quod nova pacio fiat. *Sic legunt* Forcellinus, *Dac. et alii*; at *Müllerus leg. ratio.*

PACISCOR, ciscēris, ctus sum, cisci, dep. 3. Olim *pacisco* activā formā dictum est. *Nævius* apud *Non.* p. 174. 17. *Merc.* Id quoque *paciscunt*. *Id. ibid.* *Paciscit*, obides ut reddant. Hinc *Part. Pactus* passive: *V. in fin.* — Et *pacio*, ut *Forcellinus*, vel *paco*, ut aliis placet, *pacis*, 3. conjug. apud antiquos usu venit. *Lex XII. Tab.* apud *Gell.* 20. 1. et *Festus* p. 363. 5. *Müll.* Si membrum rupit, ni cum eo *pacit*, talio esto. — *Servius* ad *Virg.* 11. *Æn.* 133. ad verbum *pacisci* pertinere ait aliud etiam præteritum *pepigi*, quod sane significatione congruit, sed aliam tamen habet originem. *V. PANGO.* — *Part. Pactus* I. 1. et 2. et in fin.; *Paciscendus* I. 1. — *Pacisci*, ab antiquo *pacio*, est pactum facere, convenire, constituere, pactione spondere aut postulare, *συνηδέσσειν, συνηδέσσειν* (It. *patteggiare, pattuire, convenire, accordarsi, fare patto, promettere*; Fr. *faire un traité, un pacte, une convention avec quelqu'un, traiter, conclure un arrangement, s'arranger, convenir*; Hisp. *negociar, hacer, concluir una, convencion, un pacto, un concierto y tratado*; Germ. *einen Vertrag oder Vergleich abschließen, Abrede treffen über etwas, sich vergleichen, vertragen, vereinbaren, ausbedingen, übereinkommen*; Angl. *to bargain, make a bargain, conclude a contract, covenant, agree, stipulate, engage, promise*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim occurrit — 1.º Neutorum more. — a) Absolute. *Plaut. Bacch.* 4. 8. 24. *Pacisci* cum illo paullula pecunia potes. *Cic.* 5. *Verr.* 14. 37. Attendite, cujusmodi edicta sint: *ne tollat*, inquit, *ex area, nisi erit pactus*. Satis hæc magna vis est ad inique *paciscendum*: malo enim plus dare, quam nun mature ex area tollere. *a fare un accordo disavvantaggioso.* — Interdum ad pacta sordida et lucri causa facta refertur. *Cic.* 6. *Parad.* 1. 43. Si quotidie fraudas, decipis, poscis, *paciseris*, auferis, eripis. *V. EJURO.* — b) Sequenter part. ut vel *ne. Liv.* 25. 33. *Paciscitur* magna mercede cum Celtiberorum principibus, ut copias inde abducant. *Ovid.* 4. *Fast.* 613. Et factura fuit: *pactus* nisi Juppiter esset, Bis tribus ut cælo mensibus illa foret. Adde *eumd.* 4. *Met.* 702. *Justin.* 3. 6. 10. Lacedæmonii cum Thebanis *paciscuntur*, ut Bœotiorum imperium his restituerent. *Id.* 1. 10. 4. *Pactique* sunt inter se, ut die statuta etc. *Horat.* 3. *Od.* 29. 59. votis *pacisci*, Ne Cypriæ Tyriæque merces Addaot avaro divitias mari. — c) Cum Ablat. et præpos. de. *Sueton. Gramm.* 7. Numquam de mercedibus *pactus* etc. — 2.º Active, h. e. — a) Cum Accusativo rei, quam quis *paciscitur*. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 89. Ea *pacisci* modo scis, sed quæ *pacta* es, non scia solvere. *Cic. Sext.* 25. 55. Ut Gabinius pro illa sua Cilicia, quam sibi, si rempublicam prodidisset, *pactus* erat, Syria daretur. *Sall. Jug.* 28. Adherbali suadent, uti seque et oppidum Jugurthæ tradat, tantum ab eo vitam *paciscatur*. *Auct. B. Alex.* 55. Nam (*Cassius*) palam h-s decem cum Calpurnio *paciscitur*, et cum Q. Sextio quinquaginta. *Sic Liv.* 10. 46. *Pactus* centum millia gravis æris et stipendium ejus anni militibus. et 36. 32. Pecuniam *pactus* insulam Achæis tradidit. *Ovid.* 7. *Met.* 306. Jamque petunt, pretiumque jubent sine fine *pacisci*. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (99). Pinxit prælium cum Persis, centum homines ea tabula complexus, *pactusque* in singulos minas denas a tyranno. *Vellej.* 2. 77. 2. In hoc *pacis* fœdere *pacuit*, Siciliam Achajamque Pompejo concedere. — Id unum tantummodo salutaria accessu suo patriæ attulit, quod omnibus proscriptis aliisque, qui ad eum ex diversis causis fugerant, reditum salutemque *pactus* est. *Id.* 2. 38. 1. Haud absur-

dum videtur-paucis percurrere, quæ, cujusque ductu, gens ac natio, redacta in formulam provinciarum, stipendia *pacta* sit. h. e. sub pactione stipendiū siva tributū pendendi in ditionem vanit. Ita sæpissime de illis *pacisci* dicitur, quibus duræ conditiones imponuntur: *V. Perizon.* ad *Liv.* 38. 9. At *Ruhnkenius* cum *Lipso* legitimam formulam *stipendiaria facta sit* apud *Vellejum* revocare se male dicit. — 3.º Cum Infinito. *Ovid.* 5. *Fast.* 702. *Leucippo fieri pactus* uterque gener. *Calpurn.* 6. *Ecl.* 46. Hunc (*cervum*) ego, qualemcumque vides, in valle *paciscor* Pendere. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 7. 7. (18). Dimitti (*eum*) *pactus*, si elephantum interemisset. — 4.º Part. *Paciscendus* apud *Ammian.* 31. 12. a med. Ut firma fierent *paciscenda*, optimates poscens idoneos mitti. h. e. ea, quæ *pacis* firmandæ causa tractanda erant et constituenda. — 5.º Part. *Pactus* passive usurpatum *V. in fio.* ¶ 2. Speciatim ad nuptialia refertur. *Justin.* 2. 15. 14. Pausanias proditionis præmium cum Xerse nuptias filiarum ejus *paciscitur*. *Id.* 7. 4. 7. Eurydice nuptias generi *pacta*. — Hinc Part. *Pacta*, quod *V. in fin.*

II.) Translate eleganter. *Virg.* 5. *Æn.* 230. vitamque voluit pro laude *pacisci*. et 12. *ibid.* 48. letomque sinas pro laude *pacisci*. *Stat.* 1. *Theb.* 317. si quando humilem decedere regno Germanum, et semet Thebis opibusque potitum Carneret, hac ævum cupiat pro luce *pacisci*. *darebbe per questo giorno tutta la vita.* — Hinc

Pactus, a, um, part. præter, quod passive usurpat, et ast pactione constitutus, promissus, *patuito, accordato, convenuto, promesso, διομολογηθεῖς*. *Cic.* 3. *Off.* 29. 107. Si prædonibus *pactus* pro capite pretium non attuleris. *Id.* 3. ad *Q. fr.* 3. Tanta invidia sunt consules propter suspicionem *pactorum* a candidatis præmiorum. *Id. Sext.* 14. 33. *Pacto* jam fœdere provinciarum. *Id.* 1. *Off.* 10. 33. Triginta dierum cum hoste *pactæ* induciæ. *Horat.* 3. *Od.* 3. 21. ex quo destituit deos Mercede *pacta* Laomedona. Similiter *Quintil.* 11. 2. 11. Quum pugili coronato carmen, mercede *pacta*, scripsisset. Adde *Liv.* 24. 49. *Ovid.* 4. *Met.* 115. velamina Thibes Tohit, et ad *pactæ* secum fert arboris umbram. *Justin.* 8. 5. 3. Victi igitur (*Phocenses*) necessitate, *pacta* salute se dederunt. *Cic.* 1. *Cat.* 9. 24. Cui sciam *pactam* et constitutam esse cum Mallio diem? — Hinc *pacto* absolute. *Liv.* 28. 21. Quidam, *pacto* inter se, ut victore res sequeretur, ferro decreverunt. Adde *Sil. It.* 14. 97.

Pacta, æ, f. 1. sæpe dicitur de muliere in matrimonium promissa, *promessa in moglie*. Dicebatur enim *sperata*, quum ejus nuptiæ petebantur: *pacta*, quum promissa: *sponsa*, quum interposita stipulatione desponsa erat, ut est apud *Arnob.* 4. 20. *Plaut. Trin.* 5. 2. 58. Si frugi esse vis, hæc tibi *pacta* est Callichi filia. *Cic.* 5. *Att.* 21. Cujus filio *pacta* est Artavasis filia. *Liv.* 1. 2. Turnus, cui *pacta* Lavinia fuerat. *Tac.* 1. *Ann.* 55. Arminius liliam ejus (*Segestis*), alii *pactam*, rapuerat. — Hinc *pacta* absolute. *Virg.* 10. *Æn.* 79. Quid soceros legere, et gremiis abducere *pactas*? *Vellej.* 1. 1. 3. Quod *pactæ* ejus nuptias occupaverat. — De sponso. *Stat.* 3. *Theb.* 171. puerique rudes, tua, Phædime, proles Amisum didicere patrem, Marpissaque *pactum* Phylleæ.

Pactum, i, n. 2. absolute, substantivorum more: *V. PACTUM* loco suo.

PACO, as, avi, atum, are, a. 1. (pai). Part. *Pacatus* I. et in fin.; *Pacandus* I. — *Pacare* est *pacatum* reddere, *paci* restituere, tranquillare, quietum reddere bellum et turbas sedando, atque adeo domare, subigere, *εἰρηνεύω, καταπραΰνω* (It. *pacificare, tranquillare, mettere in pace, sottomettere, soggiogare, domare*; Fr. *pacifier, rétablir la paix, apaiser, vaincre, dompter, soumettre*; Hisp. *pacificar, apaciguar, someter, sujetar, domar*; Germ. *zum Frieden, zur Ruhe bringen, friedlich machen, beruhigen, zähmen*; Angl. *pacify, tranquillize, make still or quiet, to subdue, conquer, bring into subjection*).

I.) Proprie. *Auct. B. Alex.* 26. extr. Omnes

earum regiones, per quas iter faciebat, auctoritate ea, quæ plerumque adest victori. *pacarat*. *Verg.* 6. *Æn.* 803. Fixarit æripedem certam licet, aut Erymanthi *Pacarit* memora. *Al. leg.* *placarit*. In *Monum. Ancy.* sub fin. apud *Gruter.* 233. Mare *pacavi* a prædonibus. *Ovid.* 7. *Met.* 405. Qui (*Theseus*) virtutis sua bimarem *pacaverat* Isthmon. h. e. latronibus interfectis. *Cic.* 15. *Fam.* 4. *Pacare* Amanum, et perpetuum hostem ex eo monte tollere. *Cæs.* 1. *B. C.* 7. Hortatur, cujus Imperatoris ductu plurima prælia secunda fecerint, omnem Galliam Germaniamque *pacaverint*, ut ejus axistimationem ab inimicis defendant. *Id.* 1. *B. C.* 85. Nihil horum ad *pacandas* Hispanias, nihil ad usum provinciarum provium. *Id.* 7. *B. G.* 65. Cæsar mittit ad eas civitates, quas superioribus annis *pacaverat*. *Justin.* 38. 7. 2. Quorum gentium nullam naque Alexander ille, qui totam *pacavit* Asiam, nec quisquam successorum ejus attigisset. *Ovid.* 2. *Fast.* 17. placido mea munera vultu Respice, *pacando* si quid ab hoste vacas. — Huc refertur potest et illud *Vellej.* 2. 59. 4. *Pacatis* bellis civilibus. h. e. *peractis* compositisque. *Alii tamen aliter legunt.*

II.) Translate. *Horat.* 1. *Ep.* 2. 45. incultæ *pacantur* vomere silvæ. h. e. fertiles fiunt; *pacantur* enim silvæ (ait *Lachmann.* ad *Lucret.* 5. 1203.), quum feræ, ut aratro locus sit, vel fugantur, vel trucidantur. Similiter *Manil.* 4. 182. Et *pacare* metu silvas. Item *Stat.* 4. *Theb.* 250. de *Atalanta*, tum saltus forte remotos *Pacabat* cornu. h. e. feras arcu occidendo. *Claudian.* *IV. cons. Honor.* 225. et incertos animi *pacaverit* æstus. h. e. sedaverit. *Id. de Apono*, in fin. *Pacatur* quæ ægro luxuriante dolor. h. e. mitigatur, lenitur, tollitur. *Id. de mulab. Gall. in fin.* Miraris si voce feras *pacaverit* Orphæus. h. e. mansuefecerit, cicuraverit. — Hinc Part. præter. pass.

Pacatas, a, um, adjective quoque usurpat, unde Comp. *Pacatior* I. et II. et Sup. *Pacatissimus* I., et ast *paca* reddita compositus, quietus, tranquillus, *pacificus, pacificato, pacifico, quieto, tranquillo, σιγνατος, εἰρηνεύμενος*.

I.) Proprie. *Ovid.* 4. *Met.* 31.; et *Stat.* 3. *Silv.* 1. 39. *Pacatus* mitisque adsis. *Cic.* 1. *Orat.* 8. 30. *Pacatæ* tranquillæque civitates. *Id. Ligur.* 2. 4. In provincia *pacatissima*. *Id.* 7. *Phil.* 8. 24. Huic tali viro poterit ne esse *pacatus* Antonius? *Ovid.* 1. *Fast.* 3. Excipa *pacato*, Cæsar Germanica, vultu Hoc opus. *Sil. It.* 6. 367. fert lumina contra *Pacatus* vultum. *Cæs.* 7. *B. G.* 50. Insigne *pacatum*. h. e. *segnate di pace*. et 5. *ibid.* 37. Morini, quos Cæsar in Britanniam proficiscens *pacatos* reliquerat. et 24. *Pacatissima* et quietissima pars. *Liv.* 21. 20. Nec hospitale quicquam, *pacatum*ve prius auditum, quam etc. *Sil. It.* 7. 560. *pacata* fuissent Ni consulta viro, mensque impenetrabilis iræ. *Lucret.* 3. 293. *pacati* status aeris. *Horat.* 4. *Od.* 5. 19. *Pacatum* volitant per mare navitæ. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 146. horrorque recessit Martius, et cristæ *pacato* fulgure vernant. h. e. fulgore minime terribili. *Lucret.* 5. 1154. *placidam* ac *pacatam* degere vitam. — Comp. neutr. gen. cum Genitivo junct. *Ammian.* 24. 6. Quique cætu militarium nexi ad *pacatoria* jam vitæ discesserant. — Hinc *pacatum* absolute, pro *solo pacato*. *Liv.* 8. 34. Sine comæatu vagi milites in *pacato*, in hostico errant. Ita *Dionys.* *Halic.* 1. 8. p. 526. Ο Μαρκεῖος, τὴν στρατιάν ἀπήγευ ὡς διὰ Φιλίας. h. e. *διὰ τῆς γῆς Φιλίας*. *Sall. Jug.* 37. Ex *pacatis* prædas agere. h. e. ex his regionibus, quæ *pacem* cum populo Romano habebant. *Seneca* 6. *Quæst. nat.* 7. Qui medius inter *pacata* et hostilia fuit, Danubius et Rhenus.

II.) Translate. *Cic. Brut.* 31. 121. Hujus oratio in philosophiam transiata, pugnator, ut ita dicam, videtur, et illorum in judicium *pacatior*. *Id.* 5. *Phil.* 9. 24. Cujus ne *pacatum* quidem nequitiam quisquam ferre posset. — Hinc *Pacatum*, i, n. 2. absolute, substantivorum more. *V. PACATUS* I. in fin.

PACTA, æ, f. 1. *V. PACISCOR* in fin. *PACTICIUS*, vel *paciticius*, a, um, adject. pactione constitutus, conventionalis. *Gell.* 1. 25.

Græci significantius cessationem istam pugnae, pacticiam (b. e. indutias) ἐκεχειρίαν dixerunt.

PACTILIS, e, adject. συμμηκτος, qui ex pluribus partibus, aut rebus compactus et conjunctus est, compactilis, compactus, plexus, plectilis. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 3. 8. (11). Summa erat auctoritas pactilli coronæ. h. e. multiplici flore et folio contextæ.

PACTIO, ðnis, f. 3. (pacisco) actus paciscendi, pactum, conditio, promissio, ὁμολογία (It. patto, condizione, accordo, legge, convenzione; Fr. Fr. conclusion d'un traité, convention, accord, traité; Hisp. convenion, pacto, ajuste, concier-to y traciado; Germ. das Uebereinkommen, d. Vertrag, Vergleich, die Verabredung, Ausbedingung; Angl. an agreement, bargain, contract, covenant, engagement, condition, paction). ¶ 1. Generativum. *Ulp. Dig.* 2. 14. 1. Pactum a pactione dicitur. Est autem pactione duorum pluriumve in idem placitum et consensus. *Nepos Dion.* 5. in fin. En rem perduxit, ut talibus pactionibus pacem tyrannus facere vellet. *Atticus ad Cic.* 9. *Fam.* 10. a med. Si res ad pactionem non venit, longius bellum puto fore. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 1. 12. In pactionibus faciendis legem spectare. *Id. Rosc. Com.* 12. 34. et 14. 40. Pactionem facere de aliqua re. *Id.* 4. *Att.* 18. cum aliquo, ut etc. *Justin.* 35. 1. 3. inire cum aliquo. et 7. 6. 5. Bella, interposita pactione, componere. *Nepos Agesil.* 2. Summa fide in pactione inane-re. *Cic.* 3. *Off.* 29. 108. Condiciones pactionesque bellicas perturbare perjurio. *Id. Harusp. resp.* 20. 42. Nefarias cum multis scelerum pactiones societatesque confare. *Liv.* 9. 11. Recipient arma, quæ per pactionem tradiderunt, in virtute del-paccordo. *Id.* 4. 4. Nemo invitum pactionem nuptialem quemquam facere coegisset. ¶ 2. Speciatim dicitur de pactis, quæ sunt inter publicanos aut decumanos, et eos, qui pendere decumas aut portoria debent. *Cic.* 13. *Fam.* 65. Ut pactiones cum civitatibus reliquis conficiat. *Id.* 5. *Att.* 13. In nostra provincia confectæ sunt pactiones. *Adde* 5. *Verr.* 14. 37. et *Prov. cons.* 5. 10. ¶ 3. Interdum absolute de pacto sordido, et lucri causa inito. *Cic. Prov. cons.* 5. 12. Qui de sociis cum hostibus, de civibus cum sociis faciat pactiones. *Id.* 3. *Verr.* 7. 17. In rejiciendis iudicibus nonnullos pactionis suspicionem non vitasse. *Sall. Jug.* 42. Denique Aulum spe pactionis perpulsi, uti etc. h. e. ab re pecuniæ capiundæ ut *ibid.* 41. dixerat. ¶ 4. De promissione, promissa. *Sall. Cat.* 27. Collegam suum Antonium pactione provincie perperalar, non contra rempubl. stultet. *Cic. in Senat.* 13. 32. Alter consul, ut me desererent, pactionibus eos suorum præmiorum obligarat. ¶ 5. Pactione de indutiis. *Flor.* 4. sub fin. Sic ubique cuncta atque continua totius generis humani aut pax fuit, aut pactione. *At Iahnus legit* fatigatio; *Titzeus hæc interpolata putat.* ¶ 6. Pactione verborum, formula, certa verborum ratio, formula. *Cic. Rosc. Com.* 16. 46. Non enim ex pactione verborum, quibus iurandum comprehenditur, sed ex perfidia et malitia, per quam insidiam tenduntur alicui, dii immortales hominibus irasci et succensere consuerunt.

Homonym. Quum de publicis pactionibus sermo est, differt pactione a fœdere, sponsione (quæ simul memorantur a *Cic. Balb.* 12. 29.) et indutiis. Hæ enim erant cessatio a bello ad tempus: sponsio erat conventio facta arbitrio imperatoris cum hoste, adhibitis sponsoribus sine auctoritate senatus, aut consensu populi; ut Caudina, et Numantina: fœdus pactione societatis jussu populi et auctoritate senatus firmata, in perpetuum, per fœdalia, etc.: pactione consensus societatis facta per sponsores, datæ acceptisque obsidibus, arbitrio imperatoris, sine jussu populi, aut senatus auctoritate. *Cic. Cæcin.* 18. 51. Quæ lex, quod fœdus, aut pactione, quod testamentum, quæ stipulationes, aut pacti conventi formula non infirmari potest, si ad verba rem deflectere velimus, etc?

PACTIUNCULA, æ, f. 1. deminut. parva pactione. *Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 71.*

PACTO. *V. PACTUM* in ðn.

FACTOR, ðris, m. 3. patteggiatore, mezzano, mediatore, qui paciscitur, vel qui fœdus pangit. *Cic.* 7. *Verr.* 21. 55. En fœderum interpretes, societatis pactores, religionis auctores!

PACTORIUM, ði, n. 2. (pango) instrumentum, quod plantando inservit. Legitur in *Gloss. Vatic. T. VI. p. 537.*, *Gloss. Paris. et Gloss. Vat. T. VII. p. 572.* Fortasse legendum est pactorio apud *Gargil.* 4. 5. edente *Scott.*, ubi legitur pactorio.

PACTUM, i, n. 2. (paciscor) pactione, conventum, condicio, lex, συνθήκη (It. patto, convenzione, accordo, legge; Fr. traité, accord, convention, pacte, contrat; Hisp. tratado, ajuste, convenio, contrato, asiento; Germ. die Verabredung, das Uebereinkommen, der Vertrag; Angl. a bargain, agreement, covenant, pact, convention, contract, engagement, law, rule, condition). ¶ 1. Stricto sensu; et quidem — a) Generativum. *Cic.* 2. *Invent.* 22. 68. Pactum est, quod inter aliquos convenit: quod iam ita justum putatur, ut jure præstare dicatur. *Id.* 2. *Herenn.* 13. 20. Pacta sunt, quæ legibus observanda sunt. et mox. Sunt item pacta, quæ sine legibus observantur ex conventu, quæ jure præstare dicuntur. *Id.* 3. *Off.* 24. 92. Pacta et promissa semper ne servanda sint, etc. *Id.* 2. *Verr.* 6. 16. Mansit in conditione atque pacto, usque ad eum finem, dum etc. *Liv.* 9. 11. Stare pacto. *Cic. Cæcin.* 18. 51. Pacti conventi formula. *V. CONVENTUM.* *Ovid. Herod.* 20. 151. Nec mihi credideris: recitetur formula pacti. *Sall. epist. Mithrid.* ad *Arsac.* Pacto vitam dare alicui. h. e. interposita pactione. *Nepos Miltiad.* 2. Lemnum revertitur, et ex pacto postulat, ut sibi urbem tradant. *Liv.* 1. 11. Sunt, qui eam (Sp. Tarpeji filiam) ex pacto tradendi, quod in sinistris manibus esset, directo arma petisse dicant. *Propert.* 4. 4. 81. Hoc Tarpeja suum tempus rata, convenit hostem, Pacta ligat, pactis ipsa futura comes. *Sil. It.* 1. 5. sacri quum peritida pacti Gens Cadmea (h. e. Cartaginienses) super regno certamina movit. et 2. 273. movet hinc fœdusque fidesque Et testes Superi jurataque pacta parentum. *Tac.* 6. *Ann.* 43. Assidendo castellum dedit spatium exuendi pacta. h. e. recedendi a pactis. — b) Speciatim de fœdere conjugli. *Val. Flacc.* 8. 401. Quamquam jura deum, et sacri sibi conscia pacti Relligio, dulcisque movent primordia lædæ. ¶ 2. Latiori sensu Ablativus pacto sæpe significat modo, ratione, modo, forma, maniera. *Nævius* apud *Non.* p. 474. 7. *Merc.* Blande et docte percontat, Æneas quo pacto Trojam urbem liberit. *Plaut. Amph. prol.* 137. Ibi nunc meus pater Memorat, legiones hostium ut fugaverit, Quo pacto sit donis donatus plurimis. *Cæs.* 7. *B. G.* 83. Quid, quoque pacto agi placeat, inter se constituunt. *Cic. Mur.* 21. 43. Nescio quo pacto semper hoc sit. non so come. *Ter. Heaut.* 4. 4. 13. Aliquo pacto verba his dabo. *Id. Adelph.* 4. 7. 14. O Jupiter! istoccone pacto oportet? et *Cic.* 1. *Cat.* 7. 17. Servi mei, si me isto pacto metuerent. et *Horat.* 1. *Ep.* 16. 56. Damnum est, non facinus, mihi pacto lenius isto. *Virg.* 2. *G.* 248. Pinguis item quæ sit tellus, hoc denique pacto Discimus. *Justin.* 38. 10. 7. Tunc Phrahates Demetrium in Syriam ad occupandum regnum cum Parthico præsidio mittit, ut eo pacto Antiochus ad sua tuenda a Parthia revocaretur. *Plaut. Rud.* 5. 3. 46. Non tacebo unquam alio pacto, nisi talento comprimo. *Cic.* 1. *Invent.* 21. 30. Ut nostra nihil intersit eos alio pacto docere. *Ter. Phorm.* 2. 1. 71. Sumeret alicunde: postremo, si nullo alio pacto, fenore. *Id. Adelph.* 3. 2. 44. Quapropter quoque pacto tacito est opus. ad ogni modo. *Ennius* apud *Cic.* 2. *Tusc.* 16. 38. Neque sanguis ullo potis est pacto profuere consistere. *Ter. Andr.* 1. 5. 12. Nullon' ego Chremetis pacto affinitatem effugere potero? et *Cic.* 1. *Fin.* 8. 27. Fieri nullo pacto potest, ut etc.

PACTUS, a, um, particip. a PACISCOR, quam vocem *V.*

PACTUS, a, um, particip. a PANGO, quam vocem *V.*

PACTUS, i, m. 2. *V. PACISCOR* in ðn.

PACTUS, us, m. 4. idem ac pactione. *Petron. Satyr.* 81. Unius noctis pactione omnia vendidit. *Alii leg. tractu, alii tactu.*

PADI, ðrum, m. plur. 2. arbores piceæ. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 16. 20. (122). Metrodorus Scepsius dicit, quoniam circa fontem (Padi) arbor multa sit picea, quales Gallice vocentur padi, hoc nomen accepisse.

PÆAN, ðnis, m. 3. Παιάν, Apollo, de quo *V.* multa in ONOM. — Hinc translate ¶ 1. Pæan est hymnus in bonorem Apollinis, aut etiam aliorum deorum: et in victoria cani solitus. *Virg.* 10. *Æn.* 738. Conclamant socil lætum pæana secuti. *Val. Flacc.* 6. 512. Victores contra patrium pæana Geloni Congeminant. *Propert.* 3. 13. 42. victorqua canebat Pæana Amphion rupe, Aracynthe, tua. *Stat.* 8. *Theb.* 224. Tuum dulces Superos, atque omne ex ordine alumnum Numen, ubique sacri resonant pæanes. et 4. *ibid.* 157. Herculeum pæana canunt, vastataque monstris Omnia. *Colum.* 10. *R. R.* 224. Delie te Pæan, et te eue eue Pæan. — Est etiam læta inclamatio, ut hymenæe, apud *Ovid.* 2. *Art. am.* 1. Dicitio io Pæan, et io bis dicitio Pæan. ¶ 2. Pæan, παιαν, est etiam idem ac pæon, pes metricus. *Vet. Poet.* in *Analect. gramm.* Doctus Aristoteles pæanem laudat utrumque. Hæc vox legitur etiam apud *Cic.* 1. *Orat.* 59. 251., ubi tamen omnia satis obscura; ibique *Orellius* laudat *Aristot. Poet.* p. 90. Ο δὲ νόμος δοκῆι μὲν ἀπὸ παιάνος εἶναι. *Adde Rusin.* p. 355. et 356. *Capper.*

PÆANITIS, idis. *V. voc. seq.*

PÆANTIS, idis, f. 3. gemma, cæjus meminit *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (180.); *Solin.* 9. ad fin.; et *Isid.* 14. *Orig.* 4. At *Sillig.* apud *Plin.* loc. cit. legit pæantitis: et pæanites legitur apud *Priscian.* *Perieg.* 439. Concipit et parit hic naturæ munere gemma, Quam pæaniten perbibent. Ita etiam aliqui leg. pro pæantidem apud *Solin.* loc. cit.

PÆDAGIUM. *V. PÆDAGOGIUM* sub II.

PÆDAGOGA, æ, f. 1. quæ puellæ curam habet. *Hieronym.* *Ep.* 128. n. 4. Sit ei magistra comes; pædagogus custos: non multo vino dedita, etc. *V. PÆDAGOGUS.*

PÆDAGOGATUS, us, m. 4. instructio, educatio. *Tertull. advers. Valentin.* 13.

PÆDAGOGIÆANUS, a, um, adject. qui est in pædagogio, ut Pædagogianus puer. *Ammian.* 26. 6. Indutus a calce ad pubem in pædagogiani pueri speciem. *Adde eumd.* 29. 3. — *Cod. Theod.* 8. 7. 5. Qui ministeriales et pædagogiani et silentiarii et decuriones existunt. paggi nobili al servizio della corte imperiale.

PÆDAGOGIARIUS, a, um, adject. ad pædagogium pertinens. *Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 9. Pædagogus, pædagogium, pædagogiarus.*

PÆDAGOGIUM, ði, n. 2. abitatione de paggi, παιδαγωγείον, locus in ædibus, ubi servi puerilis ætatis, et ad nobiliora et delicatiora ministeria destinati, sub pædologo versantur.

I.) Proprie. *Plin.* 7. *Ep.* 27. a med. Puer in pædagogio mitus pluribus dormiebat.

II.) Translate pædagogium dicuntur ipsi pueri servi, vel cætus et veluti collegium puerorum, qui sub pædologo educantur, i paggi, compagnia di paggi. *Seneca Vit. beat.* 17. Pædagogium pretiosa veste succingitur. *Id. Ep.* 123. ante med. Omnium pædagogia oblita facie vebuntur, ne sol, ne frigus teneram cutem lædat. — Obscæno sensu. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 12. 54. (152). Jam vero pædagogia in transitu virilitatis custodiantur argento. *Inscript.* apud *Gruter.* 585. 11., quæ est apud *Orell.* 2941. PHILONICVS TI. CAESARIS GERM. DE PÆDAGOGIO. *Alia* apud *Maff. Mus. Fer.* 134. 5. HENLENO AVG. VERNÆE EX PÆDAGOGIO P. h. e. puerorum. *Adde Sueton.* *Ner.* 28., ubi notat, Nerone, stupri causa, non servillis, sed ingenue conditionis pædagogia habuisse (est qui leg. proagogia, προαγωγεία, perductiones, prostitutiones, item *Ulp. Dig.* 37. 7. 12. a med. et *Tertull. Apolog.* 13. a med., quæ congressit jam *Lips.* in excursu B. ad l. 12. *Annal. Taciti.* Is autem in allata *Plinii* epistola

laci vult puer e paedagogio, non in paedagogio, quia negat pro loco anquam accipi, sed solum pro cœtu. Contra stat librorum consensus. Eodem *Plinii* loco *Catanæus* legebat *paedagogum*, quo significaretur locus, ubi servi quicumque degunt: a παις, quæ servum significat, at ago, is.

PAEDAGOGO, as, are, a. 1. Part. *Paedagogans* at *Paedagogandum*. — Paedagogara est instruere, educare, docere. *Fulgent. Planciad. de contin. Virg. ad fin.* Ergo paedagogantis suspicionem sepulta. *Pacuvius* apud *Festum* p. 281. 5. *Müll.* Depulsam mamma paedagogandum accipit.

PAEDAGOGUS, i, m. 2. παιδαγωγός, a παις puer et αγωγός ductor, institutor, est custos et institutor pueri, *paedago*, *pedante*.

I.) Proprie. — a) Substantivorum more. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 18. Nego tibi hoc annis viginti fuisse primis copiæ, Digtum longa a paedagogo pedem ut efferret ædibus. *Cic. Amic.* 20. 74. Isto enim modo nutrices et paedagogi jure vetustatis plurimum benevolentiam postulabunt. *Seneca Ep.* 89. circa med. Nam eum locum, qui monitiones continet, sustulit, et paedagogi esse dixit, non philosophi: tamquam quicumque aliud sit sapiens, quam humani generis paedagogus. et *ibid.* 123. a med. Istos - alienæ vitæ censors, suæ hostes, publicos paedagogos, assis ne feceris. *Inscript. apud Gruter.* 585. 6. P. AELIUS AVG. LIB. LUCYUS PAEDAGOGVS PVPERVM. Alia apud *Gor. Columb. Liv.* p. 99. Hymnus Paedagogus Iuliae Germanici filiae. — Differunt autem paedagogus, et præceptor: nam hujus munus est puerum liberalibus instituere disciplinis: ille proprie custos est vitæ et morum. *Seneca 2. Ira* 22. Pertinebit ad rem, præceptoris paedagogosque pueris placidos dari. *Quintil.* 1. 1. 8. De paedagogis hoc amplius, ut aut sint eruditi plane, quam primam esse curam velim; aut ae non esse eruditos sciant etc. — Aliquando tamen paedagogus idem est ac præceptor, qui nempe pueros litteras docet. *Vopisc. Bonos.* 14. Bonus fuit, ut ipse dicebat, rhetoris filius; ut ab aliis comperi, paedagogi litterarii. — Lepide *paedagogus* dicitur a *Ter. Phorm.* 1. 2. 94. adolescens, qui puellam in ludum ducere et reducere amoris causa solebat. — b) Adjective. *Paulin. Nolan. carm.* 21. 681. Hunc lacte primo per prophetarum ubera Les paedagoga nutrit.

II.) Translate. ¶ 1. Universim paedagogus dicitur, qui alios veli dux monet ac regit. *Colum. I. R. R.* 1. 12. et 13. M. Catonem censorium memoremus, qui agricolationem Latine loqui primus instituit: post hunc duos Saseruas, deinde Scrofam Tremellium, etc. Nec postremo, quasi paedagogi ejus, meminisse dedignemur, Julii Hygini etc. *Sueton. Galb.* 14. Regebatur trium arbitrio, quos una habitantes, nec unquam non adherentes, paedagogos vulgo vocabant. *Seneca Ep.* 50. paedagogum vocat servum, qui cæco pro baculo est, eumque hac illuc manu ducit. *Id. Ep.* 110. Unicuique nostrum paedagogum dari Deum inferioris notæ etc. ¶ 2. Interdum paedagogus est in contemptu, ut apud Italos *pedante*. *Plaut. Pseud.* 1. 5. 32. Hic dux, hic ille est paedagogus: hunc ego cupio excruciar. *Sueton. Ner.* 37. Pæto Thræasæ objectus est tristior et paedagogi vultus.

PAEDEROS, otis, f. 3. παιδέρως. ¶ 1. Gemma est, in quam translucidam crystallum coenit viridis suo modo aer, simulque purpuræ et quidam vini aurei nitor semper extremus in visu, sed purpura semper coronatus; madere videtur et singulis his et pariter omnibus: nec gemmarum esse ulla liquidior potest jucunda suavitate oculis. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 46. (129). ¶ 2. Item genus amethysti, cui in respectu inest nitor quidam leviter roseus velut ex carbunculo refulgens. *Id. ibid.* 40. (123). ¶ 3. Etiam opalus gemma sic vocatur a multis propter eximiam gratiam. *Id. ibid.* 6. 22. (84). ¶ 4. Item genus acanthi lævis. *Id.* 22. *ibid.* 22. 34. (76). V. MELAMPHYLLON. — VB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PAEDEROTINUS, a, um, adject. παιδερωτικός, ad pæderotem gemmam pertinens. Absolute *næderotinum*, i, est vestimentum, quod colorem

pæderotis gemmæ repræsentat, ut amethystinum amethysti. Hinc *oxyperotinæ* vestes dicuntur, quæ ejusdem gemmæ colorem quam maxime referunt, οξύς enim Græcis in compositione ast multus, maximus. Hæc ci. *Furianetto* in *I. Append.* Sed est vos a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr.* p. 159. Pæderos, pæderotinus.

PÆDIA, æ, f. 1. παιδεία, doctrina. Pro ipsa tamen Arithmetica occurrit apud *Capell.* 7. p. 236. Quæ dum geruntur, Pædia, quæ dudum egressa, cum alia femina miri decoris ingreditur.

PÆDICATOR, oris, m. 3. idem ac pædico. *Licinius Calv.* apud *Sueton. Cæs.* 49. Bitynia quidquid, Et pædicator Cæsaris unquam habuit. V. FORNIX.

PÆDICATUS, a, um. V. voc. seq.

PÆDICO, as, are, a. 1. Prima syllaba sine diphthongo scribitur vitio senioris ævi, quo visit *Auct. Priap.* 68. Penelopes primam Didonis prima sequatur, Et primam Cani syllaba prima Remi. Quodque fit ex illis, mihi tu deprensus in horto Fur dabis; hac pœna culpa luenda tua est. Ita etiam *paedagogus* pro *paedagogus* insculptum est in *Inscript.* apud *Marin. Frat. Arv.* p. 425. — Part. *Pædicatus* I. 1. — Pædicare, a παις, παιδός puer,

I.) Proprie. ¶ 1. Est cum puero rem turpem habere, πωγίζω. *Catull.* 21. 4. Pædicare cupis meos amores. *Martial.* 11. 94. Pædicas puerum, verpe poeta, meum. *Gloss. Philoz.* Percusis, pædicatus, πωγισμένος. ¶ 2. Itam cum muliere. *Martial.* 11. 104. ad urorem. Pædicare negas; dabat hoc Cornelia Graccho. ¶ 3. Usurpatur etiam da muliere τῷ ὀλίβῳ subligata et pueros corruptumpe. *Id.* 7. 67. Pædicat pueros tribas Philænæ. Hanc ita per circuitiorem describit *Seneca Ep.* 95. § 21. Dii illas (feminas) denique male perdant: adeo perversum commentæ genus impudicitia viros ineunt.

II.) Translate de tunica, quæ importune nates ficosas intrat. *Martial.* 11. 99. De cathedra quoties surgis, jam sæpe notavi, Pædicant miseram, Lesbiam, te tunica.

PÆDICO, oris, m. 3. πωγιστής, qui cum puero rem turpem habet. *Martial.* 6. 32. Nil miserabilius, Matho, pædicone Sabello Vidisti. Adde *eumd.* 12. 86. *Firmic.* 7. *Mathes.* 13. ad fin. Ut cum cinædis publicis impure libidinibus cupiditate jungantur sintque Socratici pædicones. h. e. cum pueris casta in domo degentibus jungantur.

PÆDIDOSUS. V. PEDICOSUS.

PÆDIDUS, a, um, adject. (pædor). Sup. *Pædidissimus*. — Pædidus est qui pædore fædatur. *Paul. Diac.* p. 222. 6. *Müll.* Pædidus sordidos significat atque obsoletos: tractum vocabulum a Græco, quia παιδός, id est pueri, talis sint ætatis, ut a sordibus nesciant abstinere. *Lucilius* apud *Non.* p. 163. 13. *Merc.* Quod deformi senex, quod pædidus ac podagrosus. *Id.* leg. perditus. *Petron. Satyr.* 34. Pædidissimi servi.

PÆDOR, oris, m. 3. squalor, illuvies, sordes, putor ex paupertate, aut morbo, aut carcere, aut negligentia cultus, *squalidèzza*, ρύπος.

I.) Proprie. — a) In sing. num. *Accius* apud *Non.* p. 72. 8. *Merc.* Misera obvialata saxo, senio, pædore, alique et fame. *Vet. Poeta* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 12. 26. Barba pædore horrida atque intooaa. *Lucret.* 6. 1268. Languida semianimo cum corpore membra videres horrida pædore. *Seneca Agam.* 991. Inops, egens, inclusa, pædore obsita. *Id. Herc. Cæ.* 392. Cessere vultus penitus, et pædor sedet. *Id. Cædip.* 625. Pædore fædo squalidam obtentus comam. *Lucan.* 2. 72. moi vincula ferri Exedere senem, longusque in carcere pædor. *Tac.* 6. *Ann.* 44. Neque exuerat pædorem, ut vulgum miseratione adverteret. — b) In plurali num. *Cic.* 3. *Tusc.* 26. 62. Ex hac opinione sunt illa varia et detestabilia genera lugendi: pædores; muliebres lacerationes genarum; pectoris, femnum, capitis percussiones.

II.) Translate idem ist ac factor. *Augustin.* 14. *Civ. D.* 24. Nonnullieah imo sine pædore ullo ita numerosos pro arbitrio sonitus edunt, ut ex

illa atiam parte cantare videantur. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 3. Sequitur aliquando vultus infatio, oris pædor, quibusdam atiam gingivarum putredo.

PÆGNIARIUS, a, um, adject. Pægniarii appellati sunt gladiatores, qui non vera, sed ludicra armorum conflictione pugnabant: a παιγνίων ludicrum oblectamentum. *Sueton. Cal.* 26. *estr.* Gladiatorio munere, reductis interdum flagrantissimo sole velis, emitti quemquam vetabat: remotoque ordinario apparatu, rabidis feris vilissimos senio confectos, gladiatores quoque pægniarios, patresfamilias notos, sed insignes debilitate aliqua corporis, subiciebat. *Vet. ioterpes* Italus verit gladiatori di poca importanza. (V. *Cavedoni* in *Bullett. archeol.* a. 1846. p. 191.) *Inscript.* apud *Marin. Iscriz. Alb.* p. 12. APRILIA PÆGNIAR. Alia, quam in *Mus. Vatican.* exscriptis *Barpt. Borghesius*, et est apud *Henzen.* 6176. D. M. SECUNDO PÆGNIARIO LVNI MAGN. BENE MERENTI - FAMILIA LUDI MAGNI FERE... Apud *Sueton. loc. cit.* alii perperam leg. *pegmares* cum *Caesabono*, qui multa hac de re.

PÆMENTUM, i, n. 2. monstrum verbi, ortum ex falsa lectione marmoris, in quo PA/IMEN-TUM pro PAVIMENTUM insculptum fuit, ut recte scribitur in *Inscript.* apud *Gruter.* 39. 4. Hinc in alia apud *eumd.* 102. 1. SPEI ARAM CVM PÆMENTO (corrige pavimento) SOMNIO MONITVS SVMPTV SVO D. D. Alii simili errore *pæmentum* legere maluerunt in duabus *Inscript.* apud *Gud.* 127. 1. CVM PALMENT. MARMORAT. et 195. 4. PALMENT. etc. Utrobique legendum est pavement. V. *Marin. Frat. Arv.* p. 668. col. 2. not. 151.; *Apian.* p. 462.; et *Steiner. Corp. Inscript. Rom. Rhen.* p. 5.

PÆMINOSUS, a, um, adject. *Varro* 1. *R. R.* 51. 1. Aream esse oportet solidam terra pavita, maxime si est argilla, ne æstu pæminosa, in rimis ejus grana oblitescant. h. e. arenis, biscens, rimosa, si ad aream referas: si vero ad grana (quod rectius) sordida, squalida, situ corrupta, et mali odoris. *Non.* p. 163. 14. *Merc.* a pædora ducit, et in *Varrone* pro æstu legit situ: alii etiam *pæminosa*, tamquam a παμίνω noceo: alii fortasse melius *perrimosa*.

PÆNE, adverb. Qui *pene* scribunt sine diphthongo, invitibus lapidibus id faciunt, antiquis libris, *Manutio*, *Cellario*, *Dausquio*. Hæc *Forcellinus*. Sed *Handius* *Tursell.* vol. 4. p. 417. putat *pene* sine diphthongo scribendum. — Ex hoc *Priscian.* 3. p. 608. et 15. p. 1008. *Putsch.* derivat superlat. *penissime*: de quo V. in PENITUS, adverb. — Ceterum qui particulam pæne utitur, intelligendus est, ut ait *Handius loc. cit.*, totam et summam rem enunciari, quum id, quod rei desit, tam exiguum aut tam simile videatur, ut nullam habeat rationem: et quum verba prope dicam pronunciet is, qui dubitat dicere, verbis pæne dicam utitur is qui proficitur, se audere ita dicere. Itaque pæne (quod sæpissima suo vocabulo præponitur, interdum tamen, recentiore præsertim usu, postponitur) est idem ac minimum abest quin, fera, quasi, prope, prope modum, μικροῦ ἔστιν, κατ' ὀλίγον (It. quasi, per poco, per pochissimo; Fr. presque, peu s'en faut; Hisp. casi, cerca, poco falta; Germ. beinahe, fast; Angl. almost, well near, nearly, all but, as it were, in a manner). Occurrit — a) Absolute, hoc est sine ulla alia particula. *Plaut. Capt. prol.* 61. Nam hoc pæne iniquum est comico choragio Conari de subito nos agere tragœdiam. *Ter. Heaut.* 4. 6. 10. Quam pæne tua me perdidit protervitas! *Id. Phorm.* 5. 3. 14. Hei video uxorem, pæne plus, quam sat erat. *Vet. Poeta* apud *Cic.* 3. *Nat. D.* 26. 67. Postquam pater appropinquat jamque pæne ut comprehendatur parat. *Cæs.* 1. *B. G.* 38. Flumen Dubis, ut circino circumductum, pæne totum oppidum cingit. h. e. dici potest totum oppidum, nam, ut ait *Id. ibid.*, reliquum spatium, qua lumen intermitit, mons continet. *Curt.* 4. 4. Colonia certe ejus (urbis Tyri) pæne toto orbe diffusæ sunt, Carthago in Africa, in Bœotia Thæbæ, Gades ad Oceanum. *Liv.* 7. 32. Qui (papu-

ita numerosos pro arbitrio sonitus edunt, ut ex

lus Romanus) triumphos pæne plures, quam annos ab urbe condita, numeret. et 21. 40. Quum plures pæne perierint, quam supersunt. *Alii legendum putant plane, alii fæde. Cic. 2. Orat. 53. 202.* Rerum, quæ gerantur, sub adspectum pæne subjectin. *Id. Sext. 43. 93.* Duo illa reipublicæ pæne fata. *Id. 1. Off. 35. 128.* Nec vero audiendi sunt Cynici, aut si qui fuerint Stoici pæne Cynici. *Id. 15. Att. 1.* Ibi pæne valentem videram Piliam. *Virg. 9. Ecl. 18.* Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca. *Horat. 2. Od. 13. 21.* Quam pæne survæ regna Proserpinæ - vidi-mus! *Id. 3. ibid. 6. 13.* Pæne occupatam seditionibus Delevit urbem Dacus et Æthiops. *Ovid. 4. Pont. 12. 20.* Pæne mihi puero cognite mihi puer. *Quintil. 7. 1. 2.* Patronus omnia pæne ante jus posuerit. *Ita Codices: vulgati libri habent omnia vel pæne omnia.* Sic *Id. 6. 4. 4.* Oratio - quæstionem finitionis, actionis plerumque satis explicat et omnia pæne, in quibus de factis constat. *Cæs. 1. B. G. 11.* Ita se omni tempore de populo Romano meritis esse, ut pæne in conspectu exercitus nostrî agri vastari non debuerint. *Ter. Adelph. 2. 4. 8.* Hoc mihi dolet, nos pæne sero scisse et pæne in eum locum redisse, ut, si omnes cuperent, nil tibi possent auxiliari. *Varro 3. R. R. 16. 2.* Quum interea nihilo minus pæne quotidie in convivio omnibus darem mulsum. *Quintil. 11. 1. 68.* Utitur hac moderatione Cicero pro Cælio contra Atratinum, ut eum non inimice corrigere, sed pæne patrie monere videretur. *h. e. dici potest patrie. Cic. 2. Phil. 39. 100.* Quemadmodum illinc abieris, vel potius pæne non abieris, scimus. Cui tu urbi minutaris. Utinam conere, ut aliquando illud pæne tollatur. *Ovid. Heroid. 18. 179.* Pæne manu quod amo, tanta est vicinia, tango: Sæpe sed, beu! lacrimas hoc mihi pæne movet. — *b) Pæne et prope differunt inter se, ut patet ex Cic. 1. Orat. 16. 70.* Est enim finitimus oratori poeta, numeris adstrictior paulo, verborum autem licentia liberior, multis vero orandi generibus socius et pæne par: in hoc quidem certe prope idem, nullis ut terminis circumscribat aut definiat jus suum. et *ibid. 28. 128.* In oratore autem acumen dialecticorum, sententiæ philosophorum, verba prope ætatum, memoria jurisconsultorum, v. tragediarum, gestus pæne summorum actuum est requirendus. Adde *eumd. 3. ibid. 8. 30.* — Conferatur et hæc ejusd. *Cic. Quint. 13. 44.* Jam tu potes discedere liberatus molestia prope dicam non minore, quam Quintilianus. *h. e. ne dicam. et Rosc. Com. 6. 16.* Si qua sunt privata judicia summæ existimationis, et pæne dicata capitulis, tria hæc sunt, fiducia, tutela et societatis. *h. e. adeo dicam. Sic Id. 5. Att. 20.* Brutum abjectum, quantum potui, excitavi: quem non minus amo, quam tu: pæne dixi, quam te. *Herzog. ad Cæs. 3. B. G. 18.* docet, discrimen inter pæne et prope, utpote quæ promissive usurparentur, haud facile posse constitui, nisi furte ita videretur, ut pæne magis ad rationes sola mente percipiendas, singulasque menti factas informationes pertinere diceres; prope ad oculorum conspectum, temporis atque actionis significatione adjuncta, referres. *Zumpt. Gramm. Lat. § 279.* demonstrat, pæne in rebus gradatim positâ adhiberi; prope continere accedendi significatum. — *c) Et pæne, ac pæne in-servit gradationi, item pæne etiam et pæne jam.* *Cic. 1. de republ. 4.* Non dubitaverim me gravissimis tempestatibus ac pæne fulminibus ipsis obviam ferre. *Curt. 3. 5.* Ingens sollicitudo et pæne jam luctus in castris erat. *Quintil. 11. 1. 32.* In juvenibus etiam uberiora paullo et pæne periclitantia feruntur. *Id. 10. 1. 76.* Quorum longe princeps Themisthenes ac pæne lex orandi fuit. — *Cic. 1. Tam. 4.* Eo die accidit, ut huius Curionem Bibulum multo justiore, pæne etiam amico. *Quintil. 11. 3. 143.* Quo magis miror Platonem secundum, docti hominis et in hoc utique Platonem pæne etiam nimium curiosi, persuasionem. *Id. 9. 3. 4.* Sunt quædam figuræ ita receptæ, ut pæne jam hoc ipsum nomen effugiant. et *S. 1. 29.* Dergus ergo breviter hoc desi-

derio jam pæne publico, ne omittamus etc. — *d) Non solum - sed pæne etiam, non modo - sed pæne idem fere significant quod non modo - sed adeo.* *Cæs. 1. B. G. 20.* Quibus opibus ac nervis non solum ad minuendam gratiam, sed pæne ad perniciem suam uteretur. et *6. ibid. 10.* Non solum in omnibus civitatibus atque in omnibus pagis partibusque, sed pæne etiam in singulis domibus factiones sunt. *Cic. 3. Legg. 18. 40.* Actor fingit non modo mentes et voluntates, sed pæne vultus eorum, apud quos agit. — *e) Tam pæne occurrit apud Cic. 1. Fin. 2. 4.* Quis enim tam inimicus pæne nomini Romano est, qui Ennii Medeam - spernat? Sunt quibus tam pæne est Italicum tanto appetito; aliis videtur illud pæne leniendæ orationi inservire; *Madvigius* vero pæne cum nomine Romano conjungit. PÆNINSŪLA, æ, f. 1. Scribitur et *peninsula*; immo sæpius divisim pæne *insula*. — *Pæninsula, penisola, χερσόνησος*, terra undique fere aquis clausa, nna tantum parte, eaque angusta continenti adherens: a pæne et *insula*, quia quasi insula est; nam insula undique omnino aquis cingitur. *Catull. 31. 1.* Pæninsularum, Sirmio, in sularumque ocellis. *Plin. 3. Hist. nat. 10. 15. (95).* Quem locum occurrens Terinæus sinus pæninsulam efficit. PÆNŪLA vel pænula, æ, f. 1. Sunt qui ducunt a Græca voce *πανύλης* et per æ scribunt: quibus favet *Manut.* lapidem antiquum asserens, qui exstat etiam apud *Gruter. 715. 10.* Adde alium infra in PÆNULARIUS. Alii origine Latinam esse ajunt, et Græcam vocem ex ea factam; et per simplex e scribi volunt: a quibus stat *Dausquius*: et in *epist. Pauli, 2. ad Timoth. 4. 13.* *πέλονες*, et in *Gloss. Philox.* etiam *πανύλον;* ubi *Bimardus* ad *Murat. Thesaur. Inscript. T. 1. p. 119.* legendum putat *πανύλην*. — Ceterum pænula est vestis spissa et fere villosa, quæ supra tunicam induitur, frigori et pluvie arcendæ, *πανύλην* (It. *gabbano da inverno e da pioggia, palandrano*; Fr. *pénule, manteau, ou casaque de voyage*; Hisp. *capa, capote, casaca*; Germ. *Mantel, der den ganzen Körper umschloss und besonders gegen Regen und auf Reisen dient*; Angl. *a thickriding-coat, roque-laure or roccolo, overall, surtout*). I.) Proprie. — *a) Forma pænulæ* fuit rotunda, undique clausa, adstrictior et brevior, quam toga, sine ianicis, et brachia quoque ipsa protegens, si demitterentur (unde *Cic. Mil. 20. 54.* Quam pænula irretitus, rheda impeditus, uxore pæne constrictus esset., si vero exserere opus esset, ab inferiori parte ejus ora utrimque extollebatur. *Pomponius* apud *Non. p. 537. 8.* *Merc.* Pænulam in caput induce, ne te noscat. Quod *Plin. scribit 24. Hist. nat. 15. 88. (138).* herbam centunculum folia habere ad similitudinem capitulis pænularum, significari videtur fuisse pæne oculis adsumtum aliquod circa collum, quo caput protegi posset, nempe cucullus, *il cappuccio*. — *b) Materia* fuit vel lanea, vel scortea, seu e corio. Laneæ pænulæ villo brevior fuerunt. *Martial. 14. 145.* cuius lemma *Pænula gausapina.* Is mihi candor inest, villosam gratia tanta, Ut me vel media sumere messe velis. *h. e. mediis caloribus, quia pænula vestis erat gravior et hiberna.* Unde *Horat. 1. Ep. 1. 17.* Incolumi Rhodos, aut Mitylene pulchra tacit, quod pænula solstitio, campestre nivalius auris. *Vin. 8. Hist. nat. 48. 73. (190).* Lanæ pænulæ breves villo, nec nisi pænulis celebres. *h. e. scorteis Martial. 14. 130.* cuius lemma *Pænula scortea.* Ingrediare viam cælo licet usque sereno, Ad subitus nunquam scortea diste aquas. *Seneca* tamen pænulam a scortea distinguit. *Quæst. nat. 4.* Hi quum signum dedissent, adesse jam grandinem, quid ex-seras? ut homines ad pænulas discurrenter, aut ad se - as? Hoc ideo, quia pænulæ nomine fere laneæ intelligitur. Usus fuit primo extra Urbem in itinere, frigoris aut pluvie causa, ut dictum est: deinde etiam in Urbe iisdem de causis laneæ pænulæ gestari cæptæ. *Juvenal. 5. 76.* Scilicet hoc fuerat, propter quod sæpe, relicta Coniuge, per montem adversum gelidasque cucurri Esquillas,

fremere sæva quum grandine vernus Jupiter, et multo stillaret pænula nimbo. *Varro* apud *Non. p. 537. 14.* *Merc.* Non quærenda est homini, qui habet virtutem, pænula in imbro. — *c) Fuit vestis communis virorum et mulierum.* *Ulp. Dig. 34. 2. 24. ad fin.* Communia vestimenta sunt, quibus promissive utitur mulier cum viro, veluti si ejusmodi pænula, palliumve est, etc. *Quintil. 8. 3. 54.* Quum *Hirtius* in *Pansam* declamans, filium a matre decem menses in utero latuisset, Quid? aliæ, inquit Cicero, in pænula solent ferre? *Al. leg. perula. Lamprid. Alex. Sev. 27.* Pænulis intra Urbem frigoris causa ut senes uterentur, permisit, quum id vestimenti genus semper itinerarium, aut pluviale fuisset. *Matronas* tamen intra Urbem pænulis uti vetuit, in itinere permisit. — *d) Servos quoque et milites, et pueros pænula usos, observavit Lips. l. 1. elector. c. 23. et Seneca 3. Benef. 28. et 5. ibid. 24.* — *e) Quo tempore mos oblinue-rat, ut in Urbe pænulæ gestarentur, aliquando et oratores in foro causas agentes iis uti leguntur: quod tamen brevi sublatum puto.* *Tac. Dial. de Orat. 39.* Quantum humilitatis putamus eloquentiæ attulisse pænulas istas, quibus adstricti, et velut inclusi cum iudiciis fabulamur? *Pluta V. apud Ferrar. de re vestiari. par. 2. l. 2. etc.* — *f) Pænulam alicui scindere dicitur, qui hospitem impensius invitât, et pæne cogit, ut apud se maneat.* *Cic. 13. Att. 33.* De *Varro*ne loquebamur: lupus in fabula. Venit enim ad me, et quidem id temporis, ut retinendus esset: sed ego ita egi, ut non scinderem pænulam. (not trassi pel ferrajuolo.) *Paullo* post *C. Capito* cum *T. Carrinate*: horum ego viâ attigi pænulam: tamen remanserunt. non si fecero stracciare i pannis. II.) Translate per catachresin ponitur pro quocumque integumento, aut involucro. *Varro* apud *Non. p. 448. 26.* *Merc.* Quum corrigias disruptas tenet, pænula reliquum pedem scortea perterege. *Martial. 14. 1.* Ne toga cordylis, et pænula desit olivis. *Vitruv. 10. 12. de machina Ctesibica.* Supra catinum pænula, ut infundibulum inversum, est attemperata etc. *h. e. operculum.* *Inscript. apud Murat. 339. 2.* quæ est apud *Orell. 3284.* PRO SALVTE IMP. CAES. M. AVR. ANTONINI AVG. TERTIUMPTICIVS CVM SVIS COLVMNIS ET PÆNVL. DVAB. ET OPER. TECT. SEX. VIREIVS SEXTVS DECVR. D. P. S. D. POLLIONE II. ET AFRO II. GS. h. e. ann. a Chr. n. CLXXVI. Hic *Bimardus* loc. cit. sub init. contendit, pænulis esse pro pænulis, h. e. pinnis, seu pinnaculis, quæ Græci *πίρυγια* et *ἀετώματα*, Latini fastigia dicunt. *Inscript. Amterni* non multis ahinc annis effossa. q. LESIVS q. L. HERMAISCVS III. (corrige VI.) VIR. AVG. PÆNVLAM COLVMN. PONDERA D. S. V. PONDERARIUM. — *VB. De cognom. Rom. V. ONOM.* PÆNŪLĀRIŪM, II, n. 2 (pænula) locus, ubi pænulæ reponuntur. *Onomast. Lat. Gr. Penularium (pro Pænularium), πανολοθήκη.* PÆNŪLĀRIŪS, II, m. 2. qui pænulas conficit, aut vendit. *Inscript. apud Gruter. 646. 5. cx.* COSSVTIVS ATIMETVS PÆNVLARIVS. Adde aliam apud *Murat. 907. 2.* *Novius* apud *Non. p. 148. 33.* *Merc.* Consequitur pænularium, psilothrum petiit. Hic *Nonius* minus recte, ut videtur, pænularium interpretatur: quasi theca et vagina pænulæ. PÆNŪLĀTŪS, a, um, adject. a pænula indutus. *Cic. Mil. 10. 28. et 20. 54.* Quum hic cum uxore veheretur in rheda, pænulat. *Seneca 3. Benef. 28. ad fin.* Quo te pænulati isti, in militum, et quidem non vulgarem cultum subornati? quo, inquam, te isti efferunt? *h. e. geruli lecticæ pænula induti.* Adde *Martial. 2. 57. et 5. 27. Lamprid. Commod. 16.* Pænulatissus spectatores convenire. *Capell. 3. p. 49.* Grammatica ritu Romuleo senatum dedum ingressa est pænulata. PÆNŪLEŪS, a, um, adject. a pænula. *Lamprid. Anton. Diadum. 2.* Paraverat pænulas populo coloris rosei dare *Macrinus* in honorem filii sui, quæ vocarentur Antoninianæ, ut *Caracallæ Bassiani* dicte sunt, asserens melius fi-

Hum suum Pænuleum, vel Pænularium dicendum, quam Caracallus esset dictus Bassianus.

PÆNULTIMUS vel pænultimus, a, um, adject. Scribitur at divisum. *Auson. Technopœgn. de litter. monosyllab. in fin.* Furca tricornigera specie pæne ultima sum φ. — Pænultimus, pænultimo, *inanzi all'ultimo, παρατελευτος*, qui est pæne ultimus, qui ultimum proxime præcedit. *Gell. 4. 7.* Pænultimam circumflectere. *Auson. Eclogar. quatuor Cal. sint men. 12.* Sextiis, Junius, atque Aprilis, post quos pænultima meta November. Adde *Hieronym. Ep. 58. n. 8;* et *Macrob. 2. Somn. Scip. 4.*

PÆNURIA. V. **PENURIA.**

PÆON, ðnis, m. 3. *παιών*, pes metricus quadrissyllabus tribus brevibus constans, et longa, sive hæc sit initio, ut *conticuit*, sive secundo loco, ut *colonia*, sive tertio, ut *retulisset*, sive postremo, ut *celeritas*: totidem enim ejus species tradunt *Diomed. 3. p. 447. Putsch., Donat. edit. 2. p. 1739., Mar. Victorin. p. 1937.* et alii. Cicero autem loco mox laudando duas tantum agnoscit, primam, et ultimam. Habet locum maxime in numero oratorio: qua de re *Cic. Orat. 64. 215.* et *3. Orat. 47. 183.;* et *Quintil. 9. 4. 87. Plotius p. 2626. Putsch.* Pæones a Pæone poeta nomen inditum possederunt.

PÆONIA, æ, f. 1. *peonia, παιωνία*, herba nascentis in opacis montium, caule later folia digitorum quatuor, ferente in cacumine velut Græcas nuces quatuor, aut quinque, in quibus inest semen copiosum, rubrum, nigricinque. Nomen habet a Pæone medico inventore. *Plin. 25. Hist. nat. 4. 10. (29.);* et *Apul. Herb. 65.* — *NB.* De nomine propr. V. **ONOM.**

PÆONICUS, a, um, adject. ad pæonem pedem pertinens, ut Pæonicum metrum, apud *Diomed. 3. p. 506.;* et *Priscian. Partit. XII. vers. Æn. p. 1215.* Pæonicus rhytmus, *Mar. Victorin. 1. p. 2485. Putsch.*

PÆONIUS, a, um, adject. *Παιόνιος*, pertinet ad pæoniam herbam, cujus vis in medicina celebris, vel ad Pæonem medicum, ejus inventorem, vel ad Apollinem auctorem medicinæ artis, qui non solum *Παιών*, sed etiam *Παιών* dicitur. *Virg. 7. Æn. 768.* superas cæli venisse sub auras, Pæoniis revocatum herbis, et amore Dianæ. et *12. ibid. 801.* ille retorto Pæonium in morem senior succinctus amictu, Multa manu medica etc. *Ovid. 15. Met. 534.* Nec nisi Apollinæ valido medicamine prolis Reddita vita foret, quam postquam fortibus herbis, Atque ope Pæonia, Dite indignante, recepi etc. *Sil. It. 14. 27. de Sicilia.* Hic et Pæonios arcano sulphure fontes. h. e. medicam vim habentes, salubres. Sic *Claudian. de Apono 67.* Salve Pæoniæ largitor nobilis undæ. *Id. B. Get. 121.* Ulcera Pæoniæ tractat solertia curæ. *Id. II. cons. Stilich. 172.* vectumque per undas Insula Pæonium texit Tiberina draconem. h. e. Esculapium sub forma serpentis, de quo *Ovid. 15. Met. 622. et seqq. Rehm. Fann. de ponderib. et mensur. 1.* Pondera Pæoniis veterum memorata libellis. h. e. in medicorum libris. — *NB.* Ceterum V. **ONOM.**

PÆTŪLUS, a, um, adject. *guercietto*, deminut. pæti. *Cic. 1. Nat. D. 29. 88.* Redeo ad deos; equos si non tam strabones, at pætulos esse arbitramur?

PÆTŪSUS, a, um, adject. *Gloss. Philoz. Pætuousus, πῦσφ.*

PÆTUS, a, um, adject. *guercio*, (in *Gloss. Philoz.* est *πῦσφ τοῖς ὄμμασιν*) qui oculos habet leviter obliquatos, et transversa tuentes, ita tamen ut ad strabonem non accedat; hoc enim formam vitiat, non illud: quin immo solent puellæ interdum affectare, ut pætæ videantur, dum videntes non videre videri volunt. Hinc pætæ dicta est ipsa Venus: et si sit alicui filius strabo, pætus dici solet, vitii minuendi causa. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 55. (150).* Und animalium homini depravantur oculi: unde Strabonem et Pætorum cognomina. *Horat. 1. Sat. 3. 45.* strabonem Appellat pætum pater; et puillum, male parvus Si cui filius est. *Auct. Priap. 37.* Minerva sive Iumine est, Venus pæto. *Ovid. 2. Art. am. 659.*

Si pætæ est, Veneri similis; si *ὄφρα*, Minervæ. *Varro apud Priscian. 6. p. 684. Putsch.* Non hæc res de Veneræ pætæ strabam facit? Adde *Plaut. fragm. apud Festum p. 375. 20. Müll.* — Ex hoc oculo vitio cognomen accessit pluribus Romanis gentibus, ut *Æliæ, Æmilliæ, Autroniæ, Considiæ* etc. V. **PÆTILLA** et **PÆTINUS**.

PĀGĀNĀLIA, tum, n. plur. 3. *καμπητιά*, festa paganorum: de quibus *Ovid. 1. Fast. 669.* Pagus agat festum: pagum lustrate coloni, Et date paganis annua liba focis. *Varro 6. L. L. 24. Müll.* Feriæ non populi, sed montanorum modo, ut Paganalibus, qui sunt alicujus pagi. *Ita leg. Codd.;* at *Ald. et Müllerus ediderunt Paganalia. Macrob. 1. Saturn. 16.* enumerat inter ferias conceptivas.

PĀGĀNICUS, a, um, adject. ad pagum pertinens.

I.) Proprie. — a) *Paganicæ feriæ*, quæ in pagis agitabantur. *Varro 6. L. L. 26. Müll.* Paganicæ ejusdem agriculturæ causa susceptæ, ut haberent in agris omnes pagi, unde paganicæ (feriæ) dictæ sunt. *Inscript. apud Gruter. 21. 11. IOVI PAGANICO SACR. etc. h. e. qui in pagis colebatur.* Adde *aliam apud Bianchi, Marm. Crem. p. 295.* — b) *Paganicum peculium*, quod ex prædiis, alicuius rusticis redditibus provenit: cui castrense opponitur. *Imp. Antonin. Cod. 6. 21. 1.* Frater tuus miles si te specialiter in bonis, quæ in paganico habebat, heredem fecit, bona quæ in castris reliquit, petere non potes. V. **PAGANUS** I. 4. — c) *Pila paganica*, quæ et *paganica* absolute, erat pila lusoria pluma facta, inajor trigone et mollior, folle minor, sed durior, seu arctior et firmior, in pagis inventa ad voluptatem rusticorum, deinde in urbes translata, et frequentata in gymnasiis, præsertim ante balneas. *Martial. 14. 45.,* cui titulus *Pila paganica*. Hæc, quæ difficilis turget paganica pluma, Folle minus laxa est, et minus arcta pila. *Id. 7. 32.* Non pila, non follis, non te paganica thermis Præparat.

II.) Translate, apud Ecclesiasticos Scriptores *paganicus* est ad paganorum, b. e. Gentilium superstitionem pertinens. V. **PAGANUS** II. 2. *Salvian. 3. advers. Avar. 7.* Paganica irreligiositas. *Id. 1. Gubern. D. 1.* Paganica incredulitas.

PĀGĀNITAS, atis, f. 3. *paganesimo*, paganorum superstitio. *Imp. Theodos. et Valentin. Cod. Theod. 15. 5.* Stolidæ paganitatis errore etque insania detineri. V. vocem sequent. II. 2.

PĀGĀNUS, a, um, adject. ad pagum pertinens, *di villaggio, καμπητιός.*

I.) Proprie. ¶ 1. *Generatim, et adjective. Ovid. 1. Fast. 670.* Et date paganis annua liba focis. *Plin. 28. Hist. nat. 2. 5. (28).* Pagana lege in plerisque Italiæ prædiis cavatur, ne par itinera ambulantes, etc. *Inscript. apud Orell. 3793.* PAGVS HERCVLANEVS SCIVIT A. O. X. TERMINA...

CONLAGIVM SIVE MAGISTRE IOVI COMPAGEI S... VTEI IN PORTICVM PAGANAM REVICIENDAM PEQVNIAM CONSUMERRNT EX LEGE PAGANA ARBITRATV CN. LAETORI CN. F. MAGISTREI PAGREI. etc. *Ma-zochius* ita interpretatur: Pagus Herculaneus scivit ante diem X. Terminalia (i. e. die XIV. Februarii), ut collegium, sive magistri sunt Jovi compagi (id est pagi vicini, qui cum Herculaneo communis administrationis societate vinciebatur) pecuniam (quam apud se habebant) consumerant in rescindendam porticum paganam (quæ in pagi Herculanei theatro erat) ex hac lege pagana (scil. pagi scito) idque facerent arbitratu Cn. Laetorii Cn. F., magistri pagi etc. ¶ 2. Spectatim et fere semper substantivorum mora, *paganus, καμπητιός*, qui in pagis habitat, *chi sta in villa. Cic. Dom. 28. 74.* Nullum est in hac urbe collegium, nulli pagani, zut montani, qui etc. *Auct. B. Alex. 36.* Jussit paganos et oppidanos in iis locis obversari. ¶ 3. *Pagani* sæpe opponuntur militibus. Nam in pagis qui vivunt, otiosam securamque vitam ducunt, remoti a curis publicis ac laboribus. Paganus ergo est, qui non militat, etiamsi in urbe vivat, *ἀπόλομος. Plin. 10. Ep. 18.* Apud me et milites et pagani certatim ei testimonium retribuerunt. *Juvenal. 16. 33. ci-*

tius falsum producere testem Contra paganum possis, quam vera loquentem Contra fortunam armati. *Sueton. Galb. 19.* Is forum usque processit. Ibi equites quum per publicum, dimota paganorum turba, equos adegissent etc. h. e. plebis, aut civium. Adde *Jctos* in multis *Digestor.* locis. Hinc *pagani* per contumeliam dicuntur milites segnes, et virtutis militaris oblitii, et urbis otio commodisque dediti: quemadmodum *Quirites* dicti sunt olim a C. Casare, apud *Sueton. 70.* et ab Alex. Severo apud *Lamprid. 52. Tac. 3. Hist. 24.* Mox infensus prætorianis, vos, inquit, nisi vincitis pagani, quis alius imperator, quæ castra alia excipient? ¶ 4. Etiam paculium paganum et castrense, tamquam diversi generis, opponuntur. *Imp. Justinian. Cod. 3. 28. 37.* Vel paganum est peculium, vel castrense, vel quod medietatem inter utrumque obtinet, quod quasi castrense nuncupatur. V. **PAGANICUS** I. b.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 3. *Plin. 7. Ep. 25. extr.* Sunt enim, ut in castris, sic etiam in litteris nostris plures cultu pagano, quo cinctos et armatos, et quidem ardentissimo ingenio, diligenter scrutatus invenies. h. e. latentes quidem in secessu atque otio, nec professos palam se litterarum studiosos, doctos tamen et eruditos. Hinc *Pers. prol. 6.* sa ipsum *semipaganum* dicit, quasi non plane in castris poetarum merentem stipendia, sed quasi semipoetam. Nisi malis intalligere semidoctum, quia in pagis degentes solent esse rudiores. ¶ 2. Apud Ecclesiasticos Scriptores *paganus* est, qui Gentilium superstitionem retinet et falsos deos colit, quia quum Christiana religio passim vigere cœpit in urbibus, in solis pagis et villis illa servabatur (hinc *Sever. Sanct. de cura boum 109.* Signum, quod perhibent esa crucis Dei, Magnis qui colitur solis in urbibus Christus, perpetui gloria numinia); vel quia Gentiles non militant sub duce JESU CHRISTO. V. *De-Vita Antiq. Benev. p. 275.,* ubi plura huc pertinentia et docta disputata invenies. *Imp. Honor. et Theod. Constit. 14.* a *Sismondo* edita. *Gentiles*, quos vulgo paganos appellant. *Tertull. Cor. mil. 11. a med.* Apud hunc (JESUM) tam miles est paganus fidelis, quam paganus est miles infidelis. *Hieronym. in Psalm. 41.* Pagani deos suos digito ostendunt. *Augustin. 2. Retract. 43.* Deorum falsorum multumque cultores paganos vocamus. Sic *Prudent. 10. vsi oraφ. 296.* Non erubescia stulte, pago dedite, Te tanta semper perdidisse obsonia, Quæ dis ineptus obtulisti talibus? et *2. advers. Symmach. 450.* Sint hæc barbaricis gentilia numina pagis etc. V. *Desider. Heroid. initio animadversion. in Arnob.* — *Quindonam* deserit cultus paganicus, V. apud *Avelino Opusc. p. 284.-292.*

PĀGĀNUS, i, m. 2. V. voc. præced. I. 2. et 3. et II. 2.

PĀGĀTIM, adverb. *κατά κόμας*, per singulos pagos, ut *oppidatim* per singula oppida. *Liv. 31. 26. ad fin.* Tempia deum, quæ pagatim sacrata bababant. *Id. ibid. 30.* Delubra sibi fuisse, quæ quondam pagatim habitantes in parvis illis castellis vicisque consecrata, ne in unam urbem quidem contributi majores sui deserta reliquarint. *Inscript. apud Orell. 360. o. VALER. C. F. FAB. CAMILLO QVOI PVBLICE PVNVS MARDVORVM CIVITAS ET RELVET. DRGRVRYNT ET CIVITAS HELVET. QVA PAGATIM QVA PVBLICE STATVVS DECREVIT IVLIA C. IVL. CAMILLI F. FESTILLA EX TESTAMENTO.*

PĀGĒLLA, æ, f. 2. deminut. *facciuola, σαλιδιον*, parva pagina. *Cic. 11. Fam. 25.* Sed quid ago? non imitor *λαχανισμόν* tuum: altera jam pagella procedit. Vince, et vale.

PĀGES, is, f. 3. *Non. p. 64. 28. Merc.* PAGES compactio, unda compages et propagata. *Hæc Non.,* sed sine ulla scriptoris auctoritate.

PĀGINA, æ, f. 1. charta, seu pars chartæ: a *pago* pro *pango*, quia charta 6t ex pbluris, seu tunicis papyri compactis et compressis: val potius quia constat ex multis scripturæ versibus, hique ex pluribus litteris in unum compaginata sunt; ita ut non universa chartæ superficies, sed alius pars scripto compræbensa proprie pagina appel-

ietur: hinc *Paul. Diac. p. 221. 7. Müll.* Pagina dictæ - a pangendo, quod in illis versus panguntur, id est figuntur. Gr. *πάγις* (It. *faccia, facciata, pagina*; Fr. *feuille de papier, page d'une lettre, d'un livre*; Hisp. *pagina, plana de la hoja de algun libro*; Garm. *de beschriebene Blatt, d. Seite eines beschriebenen Blattes*; Angl. *a page or leaf of a book*).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Plin. 13. Hist. nat. 12. 24.* (80). Sed ratio deprehendit vitium, unius schedæ revulsionem plures infestante paginas. *Cic. 1. ad Q. fr. 2. 3.* Nam quum banc paginam teurem, L. Flavius ad me venit, etc. *Id. 13. Att. 34.* Sed complera paginam volui. *Id. 4. Fin. 19. 53.* Et ais, si una iittara commota sit, fore, tota ut iabet disciplina. Utrum igitur tibi litteram videor, an totas paginas commovere? *Plin. 8. Hist. nat. 51. 77.* (209). Hinc censoriarum legum paginæ, interdactæ cænis abdomina. V. *Cardinali, Dipl. imp. p. vi. oss. VII.*; et CERA in hoc Lexico. — b) Speciatim pagina est etiam columella, *colonna di una pagina*. V. *locum Rufin. cit. in COLUMELLA*. — c) Item pagina etiam dicitur in eo scripturæ genere, quo plures versuum series iuxta se disponuntur, ut apud *Gruter. p. 240. at 241.*, ubi nomina tribus seriibus in prima pagina, et quinque in altera distributa sunt. V. et *Kellermann. Fig. Rom. laterc.*, ubi plures hoc ipsum usu venit; et *Labus. ad Morcelli dello scrivere de' Romani p. 61.* — d) Item paginam utramque facere is dicitur, cuius tanta est in re aliqua vis et potentia, ut omnia illi tribuantur, sive prospera, sive adversa: sumpta metapora a mercatorum libris, in quibus altera pagina expensum, altera acceptum ostendit. Sic in rebus humanis fortuna utramque facit paginam, id est si quid homini succedit, ea laudatur, quasi dederit: si quid mali evenit, incessit et damnatur. *Plin. 2. Hist. nat. 7. 5.* (233) Hinc omnia feruntur accepta, et in tota ratione mortalium soia utramque paginam facit.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymice dicitur de scriptis. *Cic. 16. Fam. 4.* Varie sum affectus tuis litteris: vaide priore pagina perturbatus, paulum altera recreatus. *Id. 6. Att. 2. ante med.* Quoniam respondi postremæ tuæ paginæ prima mea, nunc ad primam revertar tuam. *Martial. 1. 5.* Lasciva est nobis pagina, vita proba. *Id. 5. 2.* Matrone puerique virginesque, Vobis pagina nostra dedicatur. *Ovid. 3. Pont. 1. 57.* Non te nec scrii patitur mea pagina. V. *P. Mazzucchelli adnot. ad Coripp. 3. Iohann. 404.*, ubi pagina est pro epistola. ¶ 2. Per synecdochen pagina aumitur pro fastis: V. *PAGINULA. Liv.* Integre appellat paginas fastorum, 8. 18. Paginas in annalibus fastisque percurrere licet consulium dicatorumque, quorum nec virtutis, nec fortunæ, uilo die populum Romanum pœnituit. Et *Ammian. 22. 7.* Quum nomina suscipissent paginæ consulares. — Hinc pagina ponitur pro serie, serie, sequenza. *Plin. Paneg. 92.* Ergo non aila nos pagina, quam (quæ) te consulem accipiet; et nostra quoque nomina addentur fastis, quibus ipse præscriberis. *Auson. Grat. act. ad Gratian. 13.* Scis, inquam, septam ac decem Domitiani consulatus, quos ille invidia alteros provabendi continuando conseruit, ita in ejus aviditate derisus, ut hæc eum pagina fastorum suorum, immo fastidorum, feresit insolentem, nec potuerit præstare felicem. *Claudian. II. cons. Stilich. 244.* Cur nondum legitur fastis? cur pagina tantum Nescit adhibere nomen, quod jam numerare decebat? Cf. *Juvenal. 10. 57.* Quosdam - mergit longa atque insignis honorum pagina. ¶ 3. In vineis pagina videtur esse area, seu spatium interjectum inter certum numerum jugatarum vitium: fortasse quia vitibus ita dispositis, spatium illud figuram orthogoniam refert, qualis est in pagina. Vel sumitur pagina a pangendo, b. e. piantando, pro certo numero vitium consularum, una piantata. *Plin. 17. Hist. nat. 22. 35.* (169). Semper vero quintanas semitari, hoc est ut quinto quoque palo singulis jugo paginæ includantur. *Innocent. inter Script. rei*

agrim. p. 222. Goes. Si (fundus) in monte fuerit - constitutus, excogitemus finem habera contra duas paginas fundorum. h. e. duo spatia terræ. V. *Fleetword. Inscript. Syll. p. 437. et 438.*, ubi pagina vocatur interterritum. ¶ 4. Pagina marmorea est lamina e marmore, paginæ figura. *Pallad. 6. R. R. 11. de pavimentis.* Tunc tasselas iatiores, vel tabellas qualescumque marmoreas, aut paginas imprimemus: et banc constructionem res nulla vitabit. *Paulin. Nol. carm. 28. 535. al. 587.* sit pagina quædam, Marmoris adfixo argenti vestita metallo. ¶ 5. In illo *Plin. 16. Hist. nat. 42. 82.* (225). Firmissima in rectum abies: eadem valvarum paginis, et ad quæcumque libeat intestina opera aptissima. paginæ sunt (ita enim legi in MSS. et opt. lib. testantur *Harduin. et Salmas. ad Solin.*, in aliis est repagulis) ipsæ valvæ. inquit *Salmas.*, que complicantur instar paginarum et replicantur. *Harduin.* vero intelligit ipsos asseres, quibus valvæ compinguntur et veinti compaginantur. *Vitruv.* vucatur pagmenta. At *Schneiderus ad Vitruv. 4. 6. 4. ait, Plinium* loc. cit. dixisse paginas, quæ *Vitruvius tympana* vocat.

PAGINALIS, e, adject., ad paginam pertinans, atque adeo scriptionalis, epistolæ: V. *PAGINA II. 1. Ennod. 2. Ep. 13.* Pœna vos sola putarem paginæ stillicura et assiduitate macerari. et 3. *ibid. 13.* Paginæ usus. et *ibid. 14.* Paginale alloquium. *Id. 6. ibid. 19.* Postquam desideris meis videndi vos facultas elapsa est, iterum ad litteras meas revertitur: cogitur abjuratum poscra paginale subsidium.

PAGINATUS, a, um. V. voc. seq.

PAGINO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Paginatus* sub A. — Pagino

A) Pro pangendo, est idem ac compingo, unde *Paginatus* apud *Paulin. Nolan. carm. 21. 353.* Solidoque navem paginatam robore ad pervehendum præparat.

B) A pagina, paginare significat scribere. *Ambros. 6. Ep. 38.* Quia me vis aliquid de veterum scriptorum interpretationibus paginare.

PAGINULA, æ, f. 1. *οὐδύλον*, deminut. paginæ. *Cic. 4. Att. 8.* Ut non minus longas jam in codicillorum fastis futurorum consulum paginulas habeat, quam factorum. Habent et *Not. Tr. p. 124.*

PAGMENTUM, i, n. 2. compactio, et ipsa materia compacta, seu impacta et infusa. *Vitruv. 4. 6. ad fin.* Qui sunt ante secundum pagmentum. h. e. *il battente della porta*. V. *REPLUM. Schneiderus* hæc verba unciis inclusit.

PAGO, is. V. PANGO init.

PAGRUS vel pagrus, l, m. 2. *πάγρος* et *πάγρος*, piscis marinus et fluviatilis, de quo *Plin. 9. Hist. nat. 16. 24.* (57). Prægelidum biemem omnes sentiant, sed maxime qui lapidem in capite habere existimantur, ut iupi, chrones, sciæne, pagri. *Id. 32. ibid. 10. 38.* (113). Pagri fluviatilis longissimus dens capillo adalligatus. V. *PHAGER*.

PÁGRU, i, et is, m. 2. et 3. piscis idem fortasse qui pagrus. *Ovid. Halieut. 108.* Et rutilus pagur, et fulvi synodontes, et ex se Concipiens cbanne.

PÁGRUS, i, m. 2. *granciporro, grancevola, πάγρος*, marinus piscis ex genere cancerorum, ut *Plin.* docet 9. *Hist. nat. 31. 51.* (97); et *Pallad. 1. R. R. 35.*

PÁGUS, i, m. 2. Gen. *pageiei*, fortasse pro *pagei*, legitur in *Inscript. apud Orell. 3793.*, quam V. in *PAGANUS I. 4.* — Pagus sunt plures vici, aut villæ simul positæ, nullo mœnium ambitu: a *πάγᾱ*, Dorice pro *πηγή*, fons, ut *Paul. Diac. p. 221. 7. Müll.* et *Servius ad Virg. 2. G. 382.* docent, quia circa fontes villæ condi consueverunt; vel potius a *πάγος tumulus, collis*, quia in collibus primo plures domus in unum iunctæ sunt ad habitandum: nec obstat prioris syllabæ quantitas, quæ in Græca voce brevis, in Latina vero est longa, ut in aliis seicentis. Ita sentit *Dionys. Halic. l. 4. c. 15.* qui de Servio Tullio hæc habet: *Κατὰ τοὺς ἑρηνικοὺς ὄχλους κρησφύγετα κατασκευάσαντες Ἕλληνοῖς ὀνόμασιν αὐ-*

τὰ κοιλῶν πάγους. V. *AREOPAGUS. Döderisnio Varo (Latin. Synonym. vol. 3. p. 6.) et Mommsenio (Tribus p. 16.)* vox hæc cum v. *pasco* iungenda videtur, ut *pagus* (eodem ratione conferendus cum *pavisse*, qua *focus, jocus* cum *fovisse, juvisse*) proprie sit *pascui communio*: coll. Gr. *κομὴ* et *βομός*. Ceterum differt a vico, ut totum a parte, quia vicus pluribus casis, pagus pluribus vicis constat. Interdum et pro vico ponitur. Gr. *κομὴ* (It. *villaggio, casale, borgo*; Fr. *village*; Hisp. *ugar, village, aldea*; Germ. *der Gau, die Gemeinde*; Angl. *a village, country town*).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Liv. 25. 5.* Senatus - triumvros binos creati iussit: alteros, qui citra, alteros, qui ultra quinquagesimum lapidem in pagis forisque et conciliabulis omnem copiam ingenuorum inspicerent. *Virg. 2. G. 382.* Præmiaque ingenis pagos et compta circum Theside posuere. *Tac. 1. Ann. 56.* Reliqui, omnis pagis vicisque, in silvas disperguntur. *Apul. 9. Met.* Pater familias de pago proximo. — b) Speciatim, Germaniæ et Galliæ populi, eorumque regio in pagos dividebatur, qui erant pars ampla regionis, oppida non una, vicos, pagosque complexa, quæ nomus, præfectura, tribus, aut etiam provincia dici posset. Itaque apud *Cæs. de B. G. Germanorum, Morinorum, Arvernorum, Suevorum, Helvetiorum* pagi memorantur: et apud *Tac. in Annal. Histor. et de Germ. Sequanorum, Nerviorum, Eduorum, Semnonum, Gugernorum.* Hujus appellationis ratio videtur esse, quia olim æ gentes raris oppidis habitabant, et per agros dispersi sine mœnium præsidio debebant, multitudine et viribus satis se munitas arbitrantur. Ut autem commode posset administrari res publica, certis divisionibus regiones definiabant, totiusque civitatis quasi corpus in membra distribuabant, in quibus haberentur conventus, et ex iis delecti principes in unum, quum opus esset, de maximis rebus acturi, congregarentur. Horum pagorum alii amplissimi fuerunt, ut in Helvetia, quæ universa in quatuor tantum pagos divisa erat, ut est apud *Cæs. 1. B. G. 12.*, quos nunc dicimus *cantoni*. Alii erant minores; nam Suevis centum attribuit *Id. 4. ibid. 1.* et totidem *Tac. Semnonibus Germ. 39.*, quorum tamen universa civitas haud multum Helvetiorum civitatem superabat, ut affirmat *Cluver. l. 1. Germ. antiq. c. 13. sub fin.* Verum et isti satis ampli erant: nam de Suevis ita habet *Cæs. loc. cit.* Il centum pagos habere dicuntur, ex quibus quotannis singula millia armatorum belandi causa suis ex finibus educunt: reliqui domi manent, pro se atque illis colunt. De administratione rei publicæ *Id. Cæs. 6. ibid. 23.* In pace nullius communis est magistratus, sed principes regionum atque pagorum jus inter suos dicunt. Hi pagi rursus in minores partes dividebantur, et *ibid. 10.* In Gallia non solum in omnibus civitatibus atque pagis, partibusque, sed pæne etiam in singulis domibus factiones sunt. — c) *Pago deditus* apud *Prudent.* quid sit, V. *PAGANUS II. 2.*

II.) Translate, h. e. metonymice, *pagus* dicuntur ipsi pagi incolæ. *Horat. 3. Od. 18. 11.* Festus in pratis vacat otioso Cum bove pagus. *Ovid. 1. Fast. 669.* Pagus agat festum: pagum iustrate coloni.

PÁLA, æ, f. 1. Ratione habita etymi, a pangendo vult esse *Varro 5. L. L. 134. Müll.*, quasi *paga*, g in l mutato, quia in terra pangitur: sed videtur esse a *πάλη*, quippe quæ terram hæc illac versat, *πάλλω* enim significat agitare, unde aor. *ἔπαλα*. Potest tamen esse a *pango*, b. e. *pago*, per synecopen pro *pageia*, ut *scalia* a scando pro *scandela* et similia haud pauca. — Ceterum pala est instrumentum ferreum, rusticum, ligoni simile, sed pianum et iatius, quo terra versatur, egeritur, vel aggeritur *ξύτρον* (It. *pala, badile*; Fr. *bêche*; Hisp. *pala*; Germ. *der Spaten*; Angl. *a shovel or spade*).

I.) Proprie. *Plaut. Pæn. 5. 2. 58.* Palas vendundas sibi ait et mergas datas, Ut hortum fodiat atque ut frumentum metat. Adde *Caton. R. R.*

10. Liv. 3. 26. a med. Fossem fodiens palae ionisus. *Colum.* 10. R. R. 45. Tum mihi ferrato versetur robore palae Dulcis bumus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 6. 8. (46). Juncosus ager verti pala debet, aut in sasoso bidentibus. *Id.* 17. *ibid.* 17. 27. (123). Ramo seruntur et Punica, palis laxato prius meatu.

II.) Translate. ¶ 1. Quas *Cato R. R.* 11. in fin. memorat palas ligneas, instrumentum rusticum describens, possunt usum habere vel ad panem in furnum immittendum et estrabendum (quod nunc a viris doctis probatur); vel ad ventilandum in area frumentum, quod πύλον Graece dicitur, de quo *Tertull. Praescript.* 3. Palam in manu portat ad purgandam aream suam. Sic *Juvenc.* 1. 371. ruralis pala. ¶ 2. Item instrumentum ad ventilandum in area frumentum. *V. paragr. proxime praeced.* ¶ 3. Io anulo est pars latior, cui gemma infixae est, funda, castone, σφαιδόνη. *Cic.* 3. *Off.* 9. 38. Quum palam ejus anuli ad palmam converterat, a nullo videbatur. ¶ 4. Apud *Cael. Aurel.* 2. *Acut.* 35. et 3. *ibid.* 3. ad fin. et 3. *Tard.* 2. pala sunt scapularum ossa duo lata, quae Graece σπονδαίαι appellatur. Haud rectum etymon esibet *Isid.* 11. *Orig.* 1. Pala sunt dorsi dextra laevaue eminentia membra, dicta quod in luctando eas premimus, quod Graeci παλαίαι dicunt. ¶ 5. Est etiam palae nomine arbor Indica folio alas avium imitante, longitudine trium cubitorum, latitudine duum: fructum cortice mittit, admirabilem succi dulcedine, ut uno quaternos satiet: ei nomen est ariena. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 6. 12. (24). Est autem *Musn Paradiaciaca* Linn.

PALABUNDUS, a, um, adject. palans, dispersus buc et illuc. *Tertull. Apolog.* 21. Judaei dispersi palabundi, et caeli et soli sui estorres. *Auct. Itiner. Alex. M.* (ed. A. Mnsio, Mediolani a. 1817. in 8.) 56. Palabundi equites. *Cyprian. de idolor. van. ad fin.* Judaei dispersi et palabundi vagantur, soli et caeli sui profugi per hospitia aliena lactantur.

PALACRA et

PALACRANA, a, f. 1. major auri massa. Utraque vox legitur apud *Plin.* 33. *Hist. nat.* 4. 21. (77). et Hispanica esse dicitur. At *Sillig. leg. palacras* et palacurnas: alii vero aliter.

PALACURNA. V. voc. praeced.

PALAEITES, a, m. 1. παλαίτης, idem qui palaestrita. *Lamprid. Alex. Sev.* 27. extr. Palaestes primus fuit, in armis magus.

PALAESTRĀ, a, f. 1. a παλαίω luctor, quod a πάλη luctu. — Palaestrum, i, generis neutri usurpat non imitandum *Ennod.* 1. Ep. 9. Sic se equidem exercita litterarum gymnasiis palaestra didicant, sic madaefacta studiorum oleo loquendi artificis oris membra submittant, etsi inter indigenas etc. *Id.* 2. Ep. 6. Inter studiorum suorum palaestra versatos fulget Latinitas, mirum dictu, si amat extraneos. *Id. Dict.* 9. ante med. Te inter palaestra tua originaria lingua palma sollicitat. Haec cl. *Furlanetto* in 1. *Append.*: sed haec eadem mihi librorum menda videntur. — Ceterum palaestra est locus (*V. infra sub II.* 1.) io quo antiqui lucta exercebantur, gymnasium, παλαίστρα (It. palestra, gymnasio o luogo adatto alla lotta e agli altri giuochi ginnastici; Fr. palestre, lieu où l'on s'exerce à la lutte, gymnase; Hisp. gimnasio; Germ. der Ringplatz, Ringbahn, Ringschule; Angl. a school for wrestling, and other exercises).

l.) Propria. — n) De publica palaestra. *Plaut. Amph.* 4. 1. 3. Apud emporium, atque in macello in palaestra atque in foro. *Catull.* 63. 60. Abero foro, palaestra, stadio, gymnasiis. *Cic.* 4. *Verr.* 14. 36. Status in palaestra ponere. *Virg.* 6. *Aen.* 642. Pars in gramioeis exercent membra palaestris, Contendunt ludo, et fulva luctantur arena. — b) In palaestra non sola lucta exercebantur, sed ensu etiam, pugilatu, pila, saltu, ponderum jactatione, etc. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 20. Anta solem exorientem nisi in palaestram veneras, gymnasiis praefecto haud mediocras pones panderes. at *ibid.* 24. Ibi cursu, luctando, hasta, disco, pugilatu, pila, sellando se exercebant. *Cic.*

4. *Herenn.* 46. 59. Quemadmodum in palaestra, qui tadas candentes accipit, non est celerior in cursu, quam ille qui tradit; ita etc. — c) Hae palaestrae ooo solum publicae erant, sed etiam in privatis ditiorum aedibus et io urbe, et ruri. *Vnrr.* 3. R. R. 13. 1. Quum e superiore loco e palaestra apris effunderetur glans, capreis vicis. Adde *eumd. prooem.* l. 2. 3.; et *Cic.* 2. *Legg.* 3. 6. et 3. ad *Q. fr.* 1. 2. et *ibid.* ep. 9. — d) Universam palaestram rationem, earumque membra accurate describit *Vitruv.* 5. 11. V. etiam *Mercurial.* l. 1. de re gymn. c. 9.

II.) Translate. ¶ 1. Palaestra dicitur ipsa luctatio, luctatorum exercitatio et certamen: Immo hanc esse propriam vocabuli significationem *Forcellinus* putavit. — a) Universim. *Ter. Eun.* 3. 2. 23. fac periculum in litteris, Fae io palaestra, in musicis. *Cic.* 1. *Ornt.* 16. 73. Ut qui pila ludunt, non utuntur in ipsa lusione artificio proprio palaestras, sed indicat ipse motus, didicerintne palaestram, an nesciant. *Nepos Epam.* 2. Postquam ephebus factus est, et palaestras dare operam cepit etc. — b) Luctaturi oleo prius nudata membra inungebant. *Virg.* 3. *Aen.* 281. Esercent patrias oleo labente palaestras Nudati socii. *Ovid. Heroid.* 19. 11. uncta palaestra, et *ibid.* 16. 149. nitida palaestra ludere. *Stat.* 2. *Silv.* 1. 110. Sive catenatis curvatus membra palaestris Staret, Amyclaea conceptum matre putares. *Lucan.* 4. 614. perfudit membra liquore Hospes, Olympiacae servato more palaestras. — c) Ejus auctor est Mercurius. *Horat.* 1. *Od.* 10. *Lucan.* 9. 661. Thesoro triboit *Pausan.* l. 1. c. 39. A Graecis certe est, inter quos Spartani et Athenienses maxime frequentarunt. *Seneca Herc. Fur.* 1124. Non Argiva membra palaestra flectere docti. — d) Palaestrae descriptionem habes apud *Ovid.* 9. *Met.* 32.; *Stat.* 6. *Theb.* 847.; et *Lucan.* 4. 612. ¶ 2. A Comiciae metaphoricè de iofami loco usurpatur. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 33. Homo adolescentulus penetrare bujasmodi in palaestram, ubi dominæ desudascitnr, ubi pro disco damnum capiam, pro cursura dedecus? *Ter. Phorm.* 3. 1. 20. Eecum ab sua palaestra est foras. h. e. e domo lenonis, ubi exercentur assidue amatores. ¶ 3. Sæpissime ad rhetorum scholas et exercitationes transferunt et varia ratione. — a) *Cic.* 1. *Orat.* 18. 81. Nitidum quoddam genus est verborum et lætum, sed palaestras magis et olei, quam bujus civilis turbæ ac forl. h. e. asercitationis domesticae et umbratilis: spectat nimirum in primis eam artem oratoriam, quæ est sopathistarum et pbilosoporum potius, quam oratorum forensium. Huc pertinet etiam locus, quem *Forcellinus* infra ad lit. d retulerit, *Cic. Brut.* 9. 37. Phalereus successit, eruditissimus ille quidem borum omnium, sed non tam armis institutus, quam palaestra. Itaque delectabat magis Athenienses, quam inflammabat. h. e. non tam in foro. quam in scholis pbilosoporum et rhetorum institutus. Cf. etiam *Ellendt.* — b) Qui palaestras dabant operam, noo id solum assequabantur, ut luctando adversarium deprimerent, sed etiam ut in aliis actionibus membra decenter et corpus moverent, aptaque gestum componerent. *Cic. Orat.* 4. 14. Positum sit in primis, sine philosophia non posse effici, quem querimus, eloquentem: noo ut in ea tamen omnia sint, sed ut sic adjuvet, ut palaestra bistrionem. *Id.* 3. *Orat.* 59. 220.; et apud *Quintil.* 1. 11. *sub fin.* Omnes hos motus subsequi debet gestus, non hic verba esprimens, scenicus, sed univsersem rem et sententiam non demonstratone, sed significatione declarans, laternm inflexione hac forti ac virili, non ab scena et bistrionibus, sed ab armis, aut etiam a palaestra. — c) Refertur etiam ad numerum orationis, unda illa deoos fit et delectabilis. *Cic. Ornt.* 56. 186. Numerus oratorius serius aliquanto notatus et cognitus, quasi quamdā palaestram et extrema lineamenta orationi attulit. *Id. ibid.* 68. 228. Ut animi athletes, nec multo secus gladiatores videntur nihil nec vitando facere cante, nec petendo vehementer, in quo non motus hic habeat palaestram quamdā; ut quidquid in his rebus

fiat utiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit veoustum: sic oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuit apta; nec satis recte declinat impetum, nisi etiam in cedeodo, quid deceat, intelligit. Itaque qualis eorum motus, quos παλαίστρους Graeci vocant, talis boruo mihi videtur oratio, qui non clauduot numeris sententias. — d) Item uoiversim ad ornatum. *Cic.* 1. *Legg.* 2. 6. Antipater habuit (in scribenda historia) vires agrestes ille quidem atque horridas, sine nitore ac palaestra. ¶ 4. Sumitur interdum pro loco, in quo disputatur, et exercitiosiones litterariæ aguntur, sicut gymnasium. *Cic.* 1. *Ornt.* 21. 98. et 2. *ibid.* 5. 20. ¶ 5. Dicitur palaestra etiam de prudentia politici. *Cic.* 5. *Att.* 13. Sed, ut spero, utemur ea palaestra, quam a te didicimus; omnibusque satisfaciemus. h. e. in administranda provincia, ea utemur prudentiā, quam a te didicimus, ut et provincialibus et publicanis satisfacere possimus. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PALAESTRICA, a, f. 1. *V. PALAESTRICUS* in lin.

PALAESTRICĒ, adverb. da lottatore, παλαίστρικός, more palaestricæ. *Cic. opt. gen. Orat.* 3. 8. Palaestricæ spatiari in xysto iis liceat, noo ab Olympiis coronam petant. h. a. nt disputationibus potius pbilosopis apti sint, quam ut in foro aut in curia oratores escellant et vincant.

PALAESTRICŌS, adverb. Graeca positione παλαίστρικώς, pro palaestricæ, dixisse videtur *Africanus* apud *Non.* p. 154. 12. *Merc.* Etiam depellis mihi manum palaestricos.

PALAESTRICUS, a, um, adject. dn lotta, atletico, παλαίστρικός, ad palaestram pertinens. *Plaut. Rud.* 2. 1. 7. Exercitio gymnasticus et palaestricus. *Cic.* 1. *Off.* 36. 130. Palaestrici motus sepa sunt odiosiores. scil. quia nimis sunt artificiales, b. e. adstricti certis temporum intervallis. *Aquil. de Mag.* Facies decora, et succi palaestrici plena. *Prudent.* 10. *repi steφ.* 189. Ephebus palaestricus. h. e. Hyacinthus puer disco percussus, dum in palaestra cum Phœbo exercetur. *Quintil.* 12. 2. 12. Palaestrici doctores. at 2. 8. 7. Palaestricus magister. *Terantian. de litt., syllab., pedib. et metr. praefat.* v. 48. p. 2384. *Putsch.* Mos certaminis et modus, Sudor dum solutus cadat, Nulla mole palaestrica. *Capell.* 2. p. 25. Unctio palaestrica. — Irothice palaestricus dicitur, qui palaestritis, lucri faciendi causa, nimis favet. *Cic.* 4. *Verr.* 22. 54. Numquam vos praetorem tam palaestricum vidistis: verum ita palaestritas defendebat, ut ab illis ipse unctior descenderet. h. e. praetorem ita palaestritarum factorem, ut ab illis hereditatem per summam injuriam adeuntibus donatos, divitior inde evaderet. — Hinc

Palaestricus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, est is, qui palaestricam exercet, eamque alios docet, idem ac palaestrita. *Quintil.* 1. 11. 15. Ne illos quidem reprehendendos potem, qui paullum etiam palaestricis vacaverint. Non de his loquor, quibus pars vitæ in oleo, pars in vino consumitur; qui corporis cora mentam obrueant: sed nomen est idem iis, a quibus gestus motusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctæ rusticæve manus, ne status indecorus, ne qua lo proferendis pedibus inscitia, na caput ocu-lique ab alia corporis inclinatione dissideant. At *Spalding. mavult* palaestritus.

Palaestrica, a, f. 1. absolute, substantivorum more, est ars palaestras. *Quintil.* 2. 21. 11. Nec medicina ideo non erit ars, quia unctio et exercitatio cum palaestrica, ciborum vero qualitas etiam cum cocorum ei sit arte communis.

PALAESTRICUS, i, m. 2. *V. voc. praeced. in fin.* PALAESTRITA, a, m. 1. lottatore, παλαίστρικός, qui in palaestra se exercet, et alius palaestram docet. *Martial.* 3. 58. Nec perdit oleum lubricus palaestrita. *Petron. Satyr.* 21. Intraverunt palaestritæ quampiures, et nos legitimo perfusus oleo refererunt. *Pers.* 4. 39. Quinqoa palaestritæ licet hæc plantaria vellant. h. e. dropaciatæ. Adde *Cic.* 4. *Verr.* 14. 36. at 22. 54.; et *Martial.* 3. 82.

PALAESTRIZO, as, are, n. 1. *παλαίστριζω*, palaestram exerceo, palaestrita sum. *Boeth.* in *Aristot. Categor.* 3. p. 183. A cursu cursores, a palaestra palaestrici, a pugilatoria pugiles, distinctis qualitatibus vocabulis, appellantur: cursus enim (est) potentia naturalis secundum quam cursores vocamus, et rursus potentia pugilandi, vel potentia palaestriandi suo nomine distincta non est. *Fet. Scholiast. ad Juvenal.* 2. 53. Paucæ palaestriant. *Fet. Scholiast. ad Lucan.* 4. 612. More palaestriantium.

PALAESTRO, as, are, n. 1. exercere se palaestra. Occurrit translate tantum Part. *Palaestrans* apud *Fulgent.* 1. *Mythol. præf.* p. 615. *Staver.* Sudore hic opus est palaestrantis ingenii, ne tam magnifici assumpti operis moles ipso fere medio conaminis inpetu vivacissimis destituta vanescat tractatibus.

PALAESTRUM, i, n. 2. *V. PALAESTRA* init.

PALAGA. *V. PALACRA.*

PALAM, est idem ac coram pluribus, ut ait *Ulp. Dig.* 50. 16. 33., manifeste, aperte, in conspectu, in oculis omnium; cui *clam*, *obscure* et similia (*V. sub A. 1. a.*) opponuntur: sed *coram* magis ad personas, *palam* ad omnia accipitur, ut *Priscian.* 14. p. 999. *Putsch.* ait. Gr. *ἄνεργως* (It. *publicamente*, *manifestamente*; Fr. *publiquement*, *en public*, *ouvertement*, *devant le monde*; Hisp. *publicamente*, *abiertamente*, *manifestamente*; Germ. *laut*, *vor aller Welt*, *von aller Augen*, *von der Leuten*; Angl. *openly*, *manifestly*, *publicly*, *in open view*, *before all the world*). Usurpatur autem *A*. Adverbii more, h. e. absolute; et *B*) Præpositionis more, h. e. cum Ablativo.

A) Adverbii more

1.) Proprie. — a) *Tō palam* opponuntur *clam*, *occulte*, *secreto*, *obscuro*, *tacite*, *intus*, ut apud *Cic. Cæc.* 9. 20. *Palam* in eum tela jaciuntur, *clam* subministrantur. *Ter. Adelph.* 3. 2. 30. Neque id occulte fert: ab lenone ipso eripuit *palam*. et *Cic. Ferr.* 22. 49. Qui hæc, quæ dico, jam non occulte, sed *palam* de loco superiore ageret, et *Tac.* 4. *Ann.* 71. *extr.* Quæ (*Augusta*), florentes privignos quum per occultum subvertisset, misericordiam erga afflictos *palam* ostentabat. *Liv.* 44. 34. Nec *palam*, nec secreto jactare consilia sua, et *Tac.* 2. *Ann.* 72. Hæc *palam*, et alia secreto. *Cic. Mil.* 16. 42. Omnia non modo quæ reprehendi *palam*, sed etiam quæ obscure cogitari possunt, timemus. et 4. *Acad.* (2. pr.) 5. 13. Crassum et Scævolam auctores legum fuisse; alterum, ut videmus, *palam*, alterum, ut suspicamur, *obscure*. *Liv.* 24. 14. Qui jam alterum annum libertatem tacite mereri, quam postulare *palam* maluerunt. *Tac.* 4. *Ann.* 1. *Palam* compositus pudor, *intus* summa apiscendi libido. — b)

Item *tō palam* opponuntur quæ perplexa sunt, aut ex præstigiis vel ex insidiis aguntur. *Liv.* 30. 20. Non perplexæ, sed *palam* revocant, *apertamente*, *schiettamente*. *Cic. Ferr.* 24. 53. Non per præstigiis, sed *palam* per potestatem totum oppidum compilavit. *Id. Orat.* 12. 38. Non ex insidiis, sed aperte ac *palam* elaboratur. — c) *Palam* componitur cum similibus vocabulis *aperte*, *ante oculos omnium*, *luce*, *libere* etc. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 67. Auferimus inde argentum omne illis presentibus *palam* atque aperte. *Cf. Cic. Mil.* 9. 25. *Palam* agere cepit et aperte dicere, occidendum Milonem. *Id. Ferr.* 26. 85. *Palam* ante oculos omnium. et 4. *ibid.* 33. 81. Quæ in foro *palam* Syracusis in ore atque in oculis provincie gesta sunt. *Id. Pis.* 10. 23. Quum arma in templum luce et *palam* comportarentur. *Id. Off.* 24. 93. Luce *palam* in foro saltare. *Id. Nat. D.* 63. 157. Bestiæ furtim, domini *palam* et libere frumento fruuntur. — d) Universim. *Ter. Heaut.* 4. 1. 26. Illi anui prodita abs te filia est planissima, per te uti veniret *palam*. h. e. in publica auctione, in casta. *Cic. Phil.* 6. 17. *Palam* secum habui armatos. *Sueton. Aug.* 32. Grassatum plurimi *palam* se ferebant succincti ferro. h. e. in conspe-

ctu hominum apparebant, grassabantur. *Id. Ner.* 27. Nulla dissimulandi cura ad majora *palam* erupit. *Horat.* 4. *Od.* 6. 17. *palam* captis gravis. h. e. non dolo et fraude irretitis. Sic *Tac.* 1. *Ann.* 59. *Palam* adversus armatos bellum tractare. h. e. non prodicione. *Sueton. Cæs.* 27. *extr.* His plane *palam* bello civili opus esse dicebat. — *Testamentum palam* *facere* juris erat formula, de qua ita *Ulp. Dig.* 28. 2. 21. Licebit ergo testantem vel nuncupare heredes, vel scribere; sed si nuncupat, *palam* debet. Quid est *palam*? non utique in publicum, sed ut exaudiri possit; exaudiri autem non ab omnibus, sed a testibus, et si plures fuerint testes adhibiti, sufficit solemnem numerum ea audire

II.) Translate. — a) *Palam* est, notum est omnibus, manifestum est. *Plaut. Aulul.* 4. 9. 18. Oppido ego interi: *palam* est res. *Ter. Eun.* 1. 2. 24. Quæ vera audivi, taceo: sin falsum, aut verum aut fictum est, continuo *palam* st. si *divulga*. *Cic. Pis.* 5. 11. Mitto enim domestica, quæ negari possunt: hæc commemoro, quæ sunt *palam*. — Et cum Infinito. *Plaut. Mil. glor.* 2. 5. 65. Et quidem *palam* est eam esse, ut dicis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 70. 89. (193). Pisces audire, *palam* est. *manifesto*. — Eodem sensu *Ter. Phorm.* 1. 3. 17. *Palam* beatus, ni unum hoc desit. h. e. manifesto beatus. — Quo sensu *palam* est, *Cic.* dixit 13. *Att.* 21. *Palam* factum est, s'è *publicato*, s'è *reso* *manifesto*. — b) *Palam* *facere* et fieri præcipue dicitur, quum alicujus mors vulgatur. *Liv.* 1. 41. Quum exspirasset Tarquinius, celata morte, suas opes firmavit: tum demum *palam* facta, etc. *Sic Id.* 22. 55. Quum ne consilium quidem satis expedirent, obstreperetque clamor lamentantium mulierum, et nondum *palam* facta, vivi mortuique per omnes pæne domos promiscue complorarentur, etc. *Seneca Tranquill.* 15. Cato incumbens gladio cogitur simul de se ac de republica *palam* *facere*. *Nepos Dion.* 10. Hujus de morte ut *palam* factum est, mirabiliter vulgi mutata est voluntas. Adde *Sueton. Ner.* 8., *Tib.* 22., *Cal.* 6. et *Tit.* 11. *Cf.* et *Cic. post redit. in senat.* 7. 18. Nondum *palam* factum erat occidisse rempublicam, quum tibi arbitria funeris soldebantur. — Pro *nunciare* dixit *Nepos Hann.* 11. Ut *palam* faceret (*Hannibal*) suis, quo loco *Eumenes* esset, tabellarium-mittit. — c) *Palam* *proferre* est aperte ac libere. *Ter. Adelph.* 3. 2. 41. Nam si hoc *palam* proferimus, ille inlitias ibit. *Cic. Flacc.* 28. 68. Quæsitum et prolatum *palam*, non negas. *Cf. Tac.* 1. *Ann.* 74. Se quoque (*proclamavit*) in ea causa latuum sententiam *palam* et juratum. h. e. libere et aperte; alii tamen interpretantur: non itione in partes. — d) *Palam* *mentiri* est ita mentiri, ut negari non possit. *Plaut. Truc.* 1. 2. 89. *Palam* quum mentiuntur, verum esse insciti credimus.

B) Præpositionis more cum Ablativo pro *coram*. *Horat. Epod.* 11. 19. Ubi hæc severus te *palam* laudaveram. *Liv.* 6. 14. Inde rem creditori *palam* populo solvit. *Ovid.* 5. *Trist.* 10. 39. et 2. *Art. am.* 549. Meque *palam* de me tuto mala sæpe loquuntur. *Albinor.* 1. 444. Et flevit populo Cæsar utrumque *palam*. *Aurel. Vict. Cæsar.* 5. *Palam* senatu.

PALANGÆ. *V. PHALANGÆ.*

PALARA, æ, f. 1. avis, de qua *Auct. carn. de Philom.* 11. Dulce palara sonat, quam dicunt nomine drostam. (Sed hæc barbariem sapiunt.)

PALARIA, ium, n. plur. 3. *V. voc. seq. in fin.*

PALARIS, e, adject. ad palum spectans, ut *Palaris* silva, ex qua pali sumuntur. *Ulp. Dig.* 7. 1. 9. *ad fin.* Nisi forte salicti ejus, vel silvæ *palaris*, vel arundineti usufructus sit legatus. — Hinc

Palaria, ium, n. plur. 3. absolute est genus militaris exercitii, quo milites ad palum pugnandi disciplinam ediscunt; item locus talis exercitii, de quo multa habet *Veget.* 1. *Milit.* 11. et 2. *ibid.* 23. *Charis.* 1. p. 21. *Putsch.* Hæc *palaria*, quum milites ad palos exercentur.

PALASEA et *plasea*, æ, f. 1. pars bovis in

sacrificio inactati, una cum cauda resecta, sili-gine et sanguine delibuta. Hæc eadem in mactato *offa penita*, in equo Octobri *caviar* dicebatur. *Arnob.* 7. 24.

PALATHIA, æ, f. 1. *παλάθη*, massa sicuum. *Vulgat. interpr.* 2. *Reg.* 16. 1. Asini onerati ducentis panibus, et centum alligatoris uvæ passæ, et centum inassis palatharum, et utre vini. et *ibid.* 2. Panes et palathæ ad vescendum pueris tuis.

PALATINUS, a, um, adject. ad Palatium collem pertinens. *V. in ONOM.* — Generationi sæpe refertur ad Cæsares, qui domum in Palatio habuerunt. *Sueton. Aug.* 29. Palatina domus. *Id. Cal.* 57. Palatinus atriensis. *Ovid.* 4. *Fast.* 953. Palatina laurus. h. e. qua ornabatur janua Palatinæ domus, ut est apud *eumd.* 3. *Trist.* 1. 39. *Martial.* 4. 45. Parthenius Palatinus. h. e. qui erat Domitiani cubiculo præpositus, *Sueton. Domit.* 17. teste. *Id.* 8. 28. Toga Palatina. h. e. qua idem Parthenius Martialem donaverat. *Id.* 9. 40. Palatinus Tonans. h. e. Domitianus ipse. *Id.* 5. 5. Sexte, Palatinæ cultor facunde Mineræ. h. e. qui es Domitiani a studiis. *Claudian.* IV. *cons. Honor.* 11. Palatinus senatus. h. e. qui imperatori in Palatio adsidet. *Aurel. Vict. Epit.* 14. *ad fin.* et *Trebell. Gallien.* 17. Palatio officia. h. e. eorum, qui imperatori in Palatio inserviunt. In utroque *Cod. Justin.* et *Theodos.* est titulus, qui inscribitur *de Palatinis sacrarum largitionum*, qui erant apparitores et ministri comitis sacrarum largitionum, et rerum privatarum. *V. Suardini ad Novell.* p. 223. — Prima syllaba, adjecta altera liquida, producitur. *Martial.* 8. 39. Qui Pallatinæ caperet convivia mense. *Id.* 9. 25. Quis Pallatinos imitatus imagine vultus? h. e. Domitiani forinam. Adde *eumd.* 9. 89., *ibid.* 87., 11. 8. et 13. 91.

PALATIO, onis, f. 3. *palificata*, *palafitta*, *σπαρωσις*, *χαρῆσιμος*, definitio palorum, qualis est, qua utitur in fundamentis et substructionibus, ubi solum parum firmum est, defigendo crebros palos, eosque fistucis adigendo, ut is paries innitatur. *Vitrur.* 2. 9. *circa med.* Alnus in palustribus locis, infra fundamenta ædificiorum, palationibus crebre fixa, sustinet immania pondera structuræ.

PALATIUM, ii, n. 2. Mons Palatinus, *Monte Palatino*. *Παλατιον*, *Παλλαντιον*, unus ex septem collibus urbis Romæ, in quo urbs primum condita est: *V. plura in ONOM.* — Hinc *Palatium* nominatur decima regio Urbis Romæ, apud *Varron.* 5. *L. L.* 53. *Müll.* quarta, ceterarum antiquissima et nobilissima, quia ibi casa Romuli et prima exordia Urbis fuere, et quia sub imperatoribus ab Augusto ibi ædes maximæ et amplissimæ eorum fuere immensis sumptibus et Romana magnificentia extructæ: unde factum est, ut domus principis palatium vocaretur, hodieque apud nos *palazzo*, *palagio* dicitur quæcumque domus sumptuosior. *Ovid.* 3. *Art. am.* 119. Quæ nunc sub Phæbo, ducibusque Palatia fulgent; Quid nisi araturis pascua bubus erant? *Id.* 1. *Met.* 176. *de regia Jovis.* Hic locus est, quem, si verbis audacia detur, Haud timeam magni dixisse palatia cæli. *Apul.* 5. *Met. sub init.* Ut equidem illud recte videatur ad conversationem humanam magno Jovi fabricatum cælestis palatium. — In illo *Juvenal.* 9. 23. adiectæ secreta Palatia matris; intellige fanum Cybeles in Palatio, ut est apud *Liv.* 29. 14. *sub fin.*

PALATIAL. *V. PALATUAR.*

PALATIALIS Flamen constitutus est, quod in tutela ejus deo Palatium est. *Festus* p. 245. 12. *Müll.*: et *Ferro* 7. *L. L.* 45. *Müll.* *Cf.* et *Paul. Diac.* p. 244. 5. *Müll.*

PALATUAR, sacrificium, quod fiebat Romæ in Palatio, feriis Septimontialibus. *Festus* p. 348. 26. et *Paul. Diac.* p. 349. 16. *Müll.* *Sunt qui leg. palatual:* at *V. Müll.* loc. cit. in not. et *Frund. Lex. Lat.* p. xxxvii. et seqq.

PALATUM, i, n. 2. Legitur etiam masc. gen. *Palatus*, i, apud *Cic.* 2. *Fin.* 8. 24. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. — Ceterum *palatum* est interior et superior oris

cavum, in quo gustus est cibi, οὐρανός, ὄραση, (It. *palato*; Fr. *palais*; Hisp. *el sentido del gusto*; Germ. *der Gaumen*; Angl. *the palate or roof of the mouth*).

I.) Proprie. — a) De palato, quo cibis gustandis inservit. — In sing. num. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 65. (174). Intellectus saporum est ceteris in prima lingua, homini et in palato. *Lucret.* 4. 659. Illi, cui suava est, levisima corpora dabent-caulas intrare palati. *Cic.* 2. *Fin.* 10. 29. Voluptatem palato percipere. *Colum.* 10. *R. R.* 110. at torpent gratia palato Intyba. *Varro* 3. *R. R.* 3. 7. Avlarla, quæ palatum suave dominat paravit. *Id.* apud *Non.* p. 216. 10. *Merc.* Suscitate palatum. *excitavit l'appetit.* *Ovid.* 15. *Met.* 141. Dare membra boum palato. *h. e. v. sci.* *Horat.* 2. *Sat.* 8. 38. Farvida subtilia exsurgunt vina palatum. *Ovid.* 1. *Pont.* 10. 13. Non tamen exacuet torpens sapor illa palatum. *Seneca Consol. ad Helv.* 9. ad fin. O miserabiles, quorum palatum nisi ad praelios cibos non excitatur! *Favorin.* apud *Gell.* 15. 8. Superioram partem avium atque altitium qui edunt, palatum non babant. *buon gusto.* et *Virg.* 3. *G.* 388. *de ariete.* Nigra subest udo tantum cui lingua palato. *Ovid.* 6. *Met.* 306. Ipsa quoque interiorum cum duro lingua palato Congalat. — In plur. num. *Colum.* 8. *R. R.* 16. 4. Docta et eudita palata fastidita docuit Nivalem lupum. — b) Refertur etiam ad loquendum. *Ovid.* 2. *Amor.* 6. 47. Nec tamen ignavo stupuerunt verba palato. *h. e.* non tacuit. *Pers.* 1. 35. tanero supplantant verba palato. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 274. cum balba seris annoso verba palato.

II.) Translata. ¶ 1. Palatum dicitur ipsa de rebus bonis et pulcris iudicandi vis et facultas. *Cic.* 2. *Nat. D.* 18. 49. Dum palato quid sit optimum (*Epicurus*) iudicat. Ita *Freundius* et *Orall.*; a) recentiores leg. *indicat.* *Quintil.* 6. 3. 14. Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum, quod sentitur latente iudicio, velut palato, acitiatque et a tædio defendit orationem. *palato sentire* hic dicitur is, qui ne ipse quidem conscientiam habet iudicij, quod fert. ¶ 2. *Palatum cæli* dicit *Ennius* apud *Cic.* 2. *Nat. D.* 18. 49., quia palati cavitatem refert quodammodo: et apud Græcos vox una οὐρανός et cælum at palatum significat, ut affirmat *Augustin.* 7. *Civ. D.* 8.

PALĀTUS, a, um. *V. PALO.*
PALĀTUS, i, m. 2. *V. PALATUM* init.
PALĒ, es, f. 1. *lotta, παλη, lucta, palæstra*, vox Græca. *Stat.* 2. *Achill.* 439. (Ebalios in nubila condere discos, Et liquidam uodare (al. nudara) palen, et spargere cæstum. *Id.* 6. *Theb.* 829. sad corde labores Ante alios erat uncta pale sic otia Martis Degere, etc. *Sidon.* *carm.* 23. 302. Cannas, pletra, Jocos, palem, rudentem. *Id.* 9. *Ep.* 13. in *carm.* Bimaril remittat urbe Thymelen, palemque doctas (Itharistrias Corinthus).

PĀLEA, æ, f. 1. Ratione habita etymi, *Varro* 1. *R. R.* 50. 3. ducit a *palam*, quod corbibus in locum apertum, h. e. in aream, deferatur: alii a *παλλω moveo, vibro.* Ceterum *palea* est stipula et folia minutiora in culmo et circa grana frumenti (*V. CULMUS*) at hujusmodi, ἀχυρον (It. *paglia, pula, loppa*; Fr. *menue paille*; Hisp. *paja*; Germ. *die Spreu*; Angl. *chaff, short straw*).

I.) Proprie. *Colum.* 2. *R. R.* 21. 5. Ubi paleis immixta sunt frumenta, vento separentur. *Id.* 6. *ibid.* 3. 3. Mius commode tenetur armentum palais: eæ probantur maxime ex milio, tum ex bordeo, mox etiam ex tritico. *Id.* 7. *ibid.* 3. 22. Necessariæ tamen, ubi cetera defecerunt, etiam ex lagumilibus paleæ. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 72. (299). *Palea* plures gentium pro sæno utuntur. Melior ea, quo tenuior minutiorque et pulveri propior: ideo optima e milio, proxima ex bordeo, pessima ex tritico, præterquam jumentis opere laborantibus. *Virg.* 3. *G.* 134. Surgentem ad Zephyrum paleæ jactantur inaoes. *Cic.* 3. *Parad.* 1. 1. Auri navem evertat gubernator, an paleæ; in re aliquantum,

in gubernatoris inscitia nihil interest. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 88. palea porrectus in borna.

II.) Translate. ¶ 1. *Palea æris*, æris excocti lavior pars, v. gr. ramenta, micæ, *pagliuola.* *Plin.* 34. *Hist. nat.* 13. 36. (134). *V. SMEGMA.* ¶ 2. *Palea* dicitur etiam cartilago illa rubens, quæ de collo galli gallinacæ depeodet, *barbiglio, barbighione, κάλλαιον.* *Varro* 3. *R. R.* 9. 5. Gallos animadvartunt, si sunt rubente crista, rostro brevi, palea rubra subalbicant. *Colum.* 8. *R. R.* 2. 9. *Paleæ* ar rutilo albicantes, quæ velut incanzæ barbæ dependent.

PĀLEĀLIS, e, adject. palearis, ut *Palealis uva* apud *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 37. a *med.* et 3. *ibid.* 21. est in palea condita et servata.

PĀLEĀR, æris, n. 3. pellis dependens ex gutture boum: ita dicta, quia gallinaceorum paleæ similis quodammodo est (It. *giogaja, pagliolaja, soggiogo*; Fr. *fanon du bœuf*; Hisp. *papada*; Germ. *d. Wamme, Wampe*; Angl. *the skin that hangs down from the neck of oxen, the dewlap or dewlaps*).

I.) Proprie. — a) Fere adhibetur in plurali. *Virg.* 3. *G.* 53. Et crurum tenuis a mento palearia pendunt. *Varro* 2. *R. R.* 5. 7. Cervicibus crassis ac longis, a collo palearibus demissis. *Ovid.* 7. *Met.* 117. palearia pendula. *Add. Colum.* 6. *R. R.* 1. 3.; *Plin.* 8. *Hist. nat.* 45. 70. (179. ubi narrat, Syriacis bubus non adesse; et *Stat.* 3. *Theb.* 332. — b) In sing. num. *Seneca Hippol.* 1044. *de tauro marino.* Musco tenacipectus ac palear vires.

II.) Translata. Per synecdochen sumitur pro ipso gutture, aut rumine. *Calpurn.* 3. *Ecl.* 17. *de tauro.* Et matutinas revocat palearibus herbas.

PĀLEĀRIS, e, adject. di *paglia*, ex palea. *Venant.* 3. *Vit. S. Martin.* 284. Immanemque hostem palearis arista removet.

PĀLEĀRĪUM, ii, n. 2. *pagliajo, ἀχυρον*, locus in quo reconditur et asservatur palea. *Colum.* 1. *R. R.* 6. 9. Pars villæ fructuaria dividitur in cellam oleariam, vinariam, scænilia paleariaque, et apothecas, et horrea, etc.

PĀLEĀTUS, a, um, adject. *misto di paglia*, palea mixtus, ut *Paleatum lutum.* apud *Colum.* 5. *R. R.* 6. 13., 12. *ibid.* 44. 1. et *Arbor.* 8. et 26.; et *Plin.* 15. *Hist. nat.* 17. 18. (65).

PĀLĪLĪA, tum, n. plur. 3. *V. PALILIS.* in fin.

PĀLĪLĪCĪUS, a, um, adject. ad Palilia festa pertinens. *Sûlus Palilicium, λαμπαδίας*, est stella ingens in capite Tauri, una Hyadum: a Palilibus, quia quum sidus sit natura pluvium, tamen XI. Cal. Maji, quo Roma: Palilia celebrantur, serenitatem adducere solet. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 66. (247). Hoc est vulgo appellatum sidus Palilicium, quoniam XI. Cal. Majas urbis Romæ natalis habetur, quo fere serenitas redditur: claritatem observationi dedit etc. *Hartwin.* notat. in *MISS. Palilicium* legi. *V. PALILIS* in fin. *Sillij.* ex *Codd.* et ex *Scholast. German.* legit *Palilicium*; porro verba *claritatem observationi dedit* suppositicia esse putat.

PĀLĪAMBĪCĪUS, a, um, adject. *Paliambicum metrum*, si sana est lectio, id vocatur, in quo post alios pedes primo et tertio loco constanter adhibitos positi sunt iamhi. *Mar. Plot. Sacerd.* 3. p. 2643. *Putsch.* et p. 522. *Keil.*

PĀLĪLĪS, e, adject. ad Palem pertinens. *Ovid.* 4. *Fast.* 798. Hoc argumenti flamma Palilis habet. *h. e.* quæ ex sæno et stipula Palilibus accendi solet. — Sic et *festa Palilia* apud *eum.* 14. *Met.* 773. Numitorque senex amissa nepotum Munere regna capit: festisque Palilibus urbis Maenia conduntur. *Tibull.* 2. 5. 87. At invidiosus Baccho sua festa Palilia pastor concinet. — Hinc *Palilia, tum*, n. plur. (de scribendi ratione *V. infra*) absolute, substantivorum nomine — a) Est Palis deæ festum, quod a pastoribus celebrabatur XI. Cal. Maj., qui dies natalis est urbis Romæ, quæ a pastoribus condita est. Eo die lustrabantur in Urbe et in agris homines et pecora sufflimento e sanguine equino, cineribus vituli, stipulis fabalibus, sulfure etc.: lac, sapam, milium

Pali offerebantur, et accendebatur ignis acervo fœni et stipulæ, eamque flammam pastores transilliebant: quos ritus, eorumque originem et causas fuse persequitur *Ovid.* 4. *Fast.* 721. et seqq. Tangunt etiam *Varro* 6. *I. L.* 15. *Müll.*; *Tybull.* *loc. cit.*; *Propert.* 4. 1. 19. et *ibid.* 4. 75.; et *Servius* ad *Virg.* 3. *G.* initio. *Cic.* 2. *Divinat.* 47. 98. Urbis etiam nostræ natalem diem repetebat ab iis Palilibus, quibus eam a Romulo conditam accepimus. — Ad morem accendendi fœnum et stipulas respicit *Pers.* 1. 72. Et focus, et porci, et fumosa Palilia fœno. — Legitur et *Palilia* tum apud *Festum* p. 245. 34. *Müll.* ita poscente serie litterarum, tum apud *Plin.*, ita exhibentibus *MSS.* 19. *Hist. nat.* 5. 24. (69). et 18. *ibid.* 25. 66. (247). teste *Harduino.* Ita habetur etiam in plerisque lib. apud *Ovid.* *loc. sup. cit.*, ut *Heins.* observavit. Sic apud *Varron.* 2. *R. R.* 1. 9. et in vet. Calendar. apud *Gruter.* 133. Ex Grammaticis sunt, qui omnino ita docent scribi oportere. *Val. Prob.* ad *Virg.* 3. *G.* init. *Pales* dea est pastorum, cui diem sacrum appellant Palilia, transposita littera, quæ si suo loco esset, Palilia potius dicerentur. *Mar. Victorin.* 1. p. 2470. *Putsch.* Palilia dicitur, non Palilia; non a Pale dea, sed quod eo tempore omnia sata arboresque et herbæ parturiant pariantque. Alii quoque apud *Paul. Diac.* p. 222. 12. *Müll.* ducunt a partu pecoris: alii apud *Charis.* 1. p. 43. a partu *Illic.* Nihilominus et *Palilia* optime scribitur. — b) Item *Palilia* dictus est ex Scto dies septimus et decimus Cal. April., quo Caligula cepit imperium, quod narrat *Sueton.* *Cal.* 16., ut scilicet argumentum rursus condita urbis.

PĀLĪLŌGĪA et rectius palilogia, æ, f. 1. *παλιλογία*, figura, qua idem bis dicitur: ut *Virg.* 3. *En.* 237. et scuta latentia condunt. *Sil. It.* 9. 99. sepulcro Ætoli condit membra occultata Thoantis. *Capell.* 5. p. 174. Palilogia, iteratio. Hæc figura repetito verbo aut nomine non diversa vult intelligi, sed vehementius repetita significat, ut est: Nos, nos, dico aperte, nos consules desumus. Hæc *Capell.* ex *Aquila Rom. de fig. sent. et eloc.* 28. ed. *Ruhnken.* t. f. et *Jul. Rufinian.* *De schem. lex.* p. 9.

PĀLĪMBACCHĪUS, ii, m. 2. *παλιμβαχχειος*, idem atque antibacchius, genus pedis ex prima, et secunda longis, et ultima brevi, ut *Augustus.* *Quintil.* 9. 4. a *med.*; *Diomed.* 2. p. 461 et 3. p. 476. *Putsch.*

PĀLĪMPISSA, æ, f. 1. *παλιμπισσα*, pix liquida iterum decocta et inspissata: a *παλιν rursus* et *πισσα pix.* *Plin.* 24. *Hist. nat.* 7. 24. (40). Quidam iterum decoquant, et vocant palimpissam.

PĀLĪMPSESTUS, i, m. *παλιψηστος*, membrana iterum abstersa spongia, ut in ea scribi pluries possit: a *παλιν rursus* et *ψαω abs-tergeo.* *Civ.* 7. *Fam.* 18. Nam quod in palimpsesto, laudo equidem parsimoniam, sed miror, quid in illa chartula fuerit, quod dicere malueris, nisi forte tuas formulas. *Catull.* 22. 3. Idemque longe plurimos facit versus. Puto esse ego illi millia aut decem, aut plura Perscripta: nec sic, ut fit, in palimpsesto Relata: chartæ regix, novi libri, Novi umbilici etc. *V. DELETICIUS.* — *Δελτιον εζηκειμενον* memorat *Chrysostom.* *T.* 7. p. 729. ed. *Maur.* — Non modo in membranis, sed etiam in papyris palimpsesta scriptura reperitur, docente *J. Mau* in *pref.* ad *Cic. de republ.* libris p. lvi. — Legitur et *palimpsestus* a *ζεω rando*.

PĀLĪNŌDĪA, æ, f. 1. *παλινοδία*, a *παλινοδωω recanto, rursus canto*.

I.) Proprie est cantio quædam, quæ sæpe repetitur. *Ammian.* 18. 5. Coburs palinodiam in exitum concinens nostrum.

II.) Translate est contrarius cantus, recantatio, retractatio: a *παλινοδωω* quod est recantare, retractare, diversa superioribus sentire, et quod semel dictum est, revocare. Græce usurpat *Cic.* 2. *Att.* 9. et 4. *ibid.* 5. et 7. *ibid.* 7. — Hinc *palinodiam canere* est, contraria iis, quæ prius diximus, affirmare. *Macrobi.* 7. *Satur.* 5. Nec

abnego, potuisse me quoque tamquam pelinodiam genere.

PALINTROCHAICUS, a, um, adject. *Palintrochaicum metrum*, incerta tamen significatione, affertur a *Mar. Plot. Sacerd.* 3. p. 2649. *Putsch.* et p. 530. *Keil.*

PALITANS, antis, particip. ab. inusit. *palito*: errabundus, arrans, vagans, frequentat. a *pallans*. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 4. *Pastar harum (ovium)* dormit, quum hic erunt sic a pecu pallitantes. *Cammerarius* ita legendum coniecit: *MSS. codd.* habent *balitantes*, quam lectionem *Ritschel.* in textum recepit; *Charis.* legit *halitantes*.

PALITREUS, a, um, adject. qui paliurn abundat. *Fulgent.* 1. *Mythol. sub init.* Paliurna prata incendit promerit planta.

PALICRUS, l, m. 2. *παλικρος*, frutex spinosus et asper. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 13. 71. (115). et 16. *ibid.* 30. 53. (121). *Virg.* 5. *Ecl.* 39. *Lardus*, et spinis surgit paliurus acutis. Adde *Colum.* 7. *H. R.* 9. 6. et 11. *ibid.* 3. 4.

PALLA, ae, f. 1. Ratione habita styini, dicitur *Turro* a *pallani*. Sic enim habet 5. *L. L.* 131. *Müll.* Alterius generis item duo: unum, quod foris ac palani, palla: alterum quod intus, a quo intusium. *Id.* autem apud *Servium* ad *Virg.* 1. *En.* 652. rectius dicitur *ἀπό τοῦ παλλεῖν ὑβρίζει*, ab irrogatione et mobilitate, quae est in fine hujusmodi vestis, haec enim pedibus in incendio vibrari et jactari solet. Unde *Sidon. crum.* 15. 15. *habitus Palladis describens.* legit extima limbo Circeitae pedes, qui quum sub veste moventur, crispato rigide crepitant in syrinate rugae. — Ceterum palla est vestis exterior talaris, ampla et fluens, propria huncarum feminarum, ut ait *Non.* p. 537. 32. *Merc.*, species togae, aut pallii muliebris: unde *tunicopallium* ab eo *ibid.* vocatur, a *Servio loc. cit.*, ab *Scholiasi.* ad *Horat.* 1. *Sat.* 2. 99., quod a *Palluce Onom.* 1. 7. r. 13. *ἑσπέρια ἔνδυμα τῶν ἑσπέων, καὶ περιβλήμα, καὶ γυναικῶν* appellatur. hujus figuram et descriptionem habes in *Mus. Borbon. Neap.* T. 2. *tab.* 4. p. 2. **QUADRATUS** et **ROTUNDUS**. *Gr. περιβλήμα, πέπλος, γλῆνα* (It. *gonna, tunica, veste tulle, o sopravveste da donna*; Fr. *grande mantille de femme, mante, echarpe ou châle*; Hisp. *mantilla, vestito decente de muger*; Germ. *ein langes röm. Frauenbergwand, Saloppe, Mantel*; Angl. *a gown, robe, mantle, cloak, tunic, pall*).

I.) Proprie. — a) Universim. *Plaut. Asin.* 5. 2. 35. *Kugn'* ut non domo uxori meae Surreplam pallam, quam habet, atque ad te deferam? *Id. Truc.* 5. 54. sr. Dedi ego huic aurum. sr. At ego argentum. sr. At ago pallam ad purpuram. *Virg.* 11. *En.* 576. Pro crinall auro, pro longae tegmine pallae, Tigridis exuviae per dorsum a vertice pendent. *Ovid.* 3. *Amor.* 13. 26. Et tegit auratos palla superba pedes. *Martial.* 11. 104. ad uxorem. Fascia te tunicaeque tegunt, obscuraque palla. *Varro* apud *Non.* p. 549. 33. *Merc.* Fuere ipso pulvis pallis amictus. — b) Pro fascia male quidam intelligunt illud *Senec. Troad.* 91. Cingat tunicas palla solutas. et *Horat.* 1. *Sat.* 2. 99. Ad talos stola demissa, et circumdata palla plurims. Est enim bis locis palla proprie dicta, quae vestem interioriorem ambit et cingit quodammodo; plurima vero dicitur ab *Horat.*, quia laeva est at fluens et rugis abundans. Plura volenti consulendi sunt *Ruben., Ferrar., Bayf., Salmas.*, qui data opera haec tractaverunt; ac praecipue *Viscont. Mus. Pio-Clem.* T. 1. p. 195. et *seqq. edit. Mediol.* — c) Etiam Furias, et turpes feminas, ut *Canidiam Horat.* 1. *Sat.* 8. 23. et *Tisiphonem Ovid.* 4. *Met.* 481. at *Val. Flacc.* 2. 106. palla amictus faclunt. — d) Ejus formam ita describit *Apul.* in Lunae spele sibi apparente 11. *Met. post init.* Palla nigerrima, splendescens atro nitore, quae circumcirca rameans, et sub dextrum latus ad humerum laevum recurrens umbonis vice, dejecta parte laciniae multiplici contabulatione dependula ad ultimas nras nodulis simbriarum decoriter conductuabat.

II.) Translat. ¶ 1. Poetae pro sua libertate etiam viris tribuunt, iis praesertim, quos ample,

magnifice et decore indutos describere volunt. Hinc tribuitur Tragediis ab *Ovid.* 2. *Amor.* 18. 15. et 3. *ibid.* 1. 12. (Quo pertinet illud *Horat. Art. P.* 378. personae, pallaeque reperitur honeste *Aeschylus. scil.* actores tragediarum suarum personatos, et talari gravivaga vesta amictos induit.) *Vatibus a Val. Flacc.* 1. 385., *Osiridi a Tibull.* 1. 8. 46., *citharædis a Cic.* 4. *Herenn.* 47. 60., *Arioni ab Ovid.* 2. *Fast.* 107. et *Phaëto* 11. *Met.* 166. et 1. *Amor.* 8. 59. et a *Tibull.* 3. 4. 35., *Mercurio a Stat.* 7. *Theb.* 39., *dæ Concordiae a Petron. Satyr.* 124., *Polynici regi Thebano a Stat.* 12. *Theb.* 312., *Iasoni ductori Argonautarum a Val. Flacc.* 3. 718., *Baccho a Stat.* 1. *Achill.* 262. *Bacchus* autem veste fluenti libenter utitur. *V. Propert.* 3. 15. 32. et *Senec. Oedip.* 425. *Boreas* quoque apud *Ovid.* 6. *Met.* 705. *Pulvereamque* trahens per summa cacumina pallam, Verrit humum. Sed haec est species poetica subjicis oculis venti furantis impetum cuncta persantem. ¶ 2. Videtur etiam dici de veste interiori, cui alia supra induitur. *Cic.* 4. *Herenn.* 47. 60. Ut *citharædis* quum prodierit optima vestitus, palla inaurata indutus, cum chlonide purpurea. *Ovid.* 14. *Met.* 261. *de Circe.* pulcro sedet illa recessu Sublimis solio, pallamque induta rigentem, insuper aurato circumvelatur amictu. Verius tamen est his locis *pallam* non propria accipi, sed pro tunica talari et fluxa. Unde *Apul. Florid.* n. 15. *citharædis* inducit tunica variegata deorsus ad pedes usque amictum. et *Varro* 3. *H. R.* 13. 3. *citharædis* item stola et cithara instructum facit. Ex quibus sit, pallam, tunicam, stolam interdum usurpari promiscue, praesertim a poetis. Quin de veste breviori, tunica similis *Val. Flacc.* 3. 525. *describens habitum Nympharum venantium.* levis omnibus arcus, Et manice virides, et stricta myrtus habena Summo palla genu. *Martial.* 1. 93. *Dimidiasque* nates Gallica palla tegit. Etiam *Stat.* *Mercurio* pallam tribuans 7. *Theb.* 39. brevior vestem intelligera videtur. ¶ 3. Pro aulæo. *Gloss. Philox. Περιβάσαμα, velum, palla. h. e. velo, cortina, tenda che tramezza.* *Seneca* 3. *Ira* 22. Duo manipulares incumbentes regio tabernaculo, de rage suo male existimabant. Audierat Antigonus, utpote quum inter dicentes et audientem palla interesset: quam ille leviter cummovit, et Longius, inquit, discedite, ne vos rex audiat. — *Pallas inter pecus*, proverbium est apud *Cic.* 4. *de republ.* (cetera *A. Maius*) 4. *Lacedæmonii* ipsi quum omnia concedunt in amore juvenum, praeter stuprum, tenui sane muro dissepunt id, quod excipiunt: complexus enim concubitusque permittunt: pallas inter pecus. *h. e.* Inter juvenes, qui ut pecus lascivientes sunt, si quis pallas objicere velit, insanus videatur. *V. ejusd.* annotata *ibid.* At ipse cl. editor *A. Maius* in altera editione allatum locum *Ciceronis* emendavit ex iterata codicis inspectione, et simili loco *Januarii Nepotiani*, qui *Valerij Maximi* brevior est, ab aodem editi in *Collect. Vatic. script. vet.* T. 3. p. 112., ubi pro *pallas inter pecus* legendum monet perspicua et probabilis sententia *pallii interjectis*, nullique propterea proverbio locus remanet.

PALLACA, ae, f. 1. *concupina, παλλακή*, Graeca vox idem quod Latine *pellex* significans. *Sueton. Vesp.* 21. Accubante aliqua pallacarum. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (86). Dilectam sibi a pallacis suis nomina Pancasten. — Quidam ita distinguunt, ut *pellex* sit habentis uxorem, *pallaca* non habentis. Sana tum *Vespasianus*, de quo *Sueton.*, tum *Alexander M.*, de quo *Plin.*, videntur iusta uxore caruisse, quum haec de eis scriberentur.

PALLACANA, F. GETHYUM.

PALLADIUM, ii, n. 2. *Παλλάδιον*, dominum. a *Παλλάς* — a) Quo generatim significatur quodvis parvum Palladis simulacrum: sed per excellentiam sic vocatum est id, quod regnante Ilo, Priami avo, in illum caelitus cecidit eo tempore, quo arx templumque ejus dæ edificabatur, et in templo nondum tectu sibi locum delegit. Quae res quum omnibus maximo esset miraculo, Apollo

consultus respondit, tamdiu urbem incolentem fore, quamdiu simulacrum illud intra moenia servaretur. Itaque tempora balli illius, quod communibus viribus Graecia tota adversus Trojanos gessit, quum alia spes capienda Trojae non esset, nisi prius sublato Palladio, datum negotium est Ulyssi at Diomedem, ut per cloacas in arcem ascenderant, ac fatale Minervae simulacrum auferant. Quo facto, urbem tutelari Palladis numine spoliata, infirmam, captulæ non admodum difficilem reddiderunt. Tandem a Graecis Romam pervenit, ubi collocatum est in aede Vestæ, qua flagrant, a Metello ex incendio est eraptum, ut *Plin.* 7. *Hist. nat.* 43. 45. (141). narrat. *Virg.* 2. *En.* 165. *Fatalis* aggressi sacro avellere templo Palladium, caesis summæ custodibus arcis. *V. ibi Servium* et ad v. 227. Adde *Cic.* 11. *Phil.* 10. 24.; et *Sil. It.* 9. 531 et 13. 50. — Etiam Romanis pro pignore imperii habebatur. *V. ANCHILE.* — b) Graeca positione *Palladion* legunt nonnulli apud *Lucret.* 4. 1162., ubi *Lachmannus* rectius *Palladium* legit: *Nigra melichrus* est, immunda et fetida acosmos, *Cæsia Palladium. h. e.* parva *Pallas, è una Palladetta.*

PALLADIUS, a, um, adject. *Παλλάδιος*, ad Palladem pertinens: *V. multa* in *ONOM.* — Hinc universim quocumque opus Ingeniosum et singularis artificii Palladium dicitur, b. a. Palladii adscribitur tamquam artificum inventrici. *Stat.* 1. *Silv.* 1. 5. Ante *Palladiæ* talem, *Germanica*, nobis *Effinxera manus?* *Martial.* 6. 13. *Vel* quis *Palladiæ* non putet artis opus?

PALLARIS, e, adject. ad pallam pertinens. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim totum in *Not. Tir.* p. 157.

PALLAS, ae, vel aeos f. 3. *Παλλάς*, Graecum nomeo ejus dæ, quae Latino *Minerva* appellatur, de qua *V. multa* lo *ONOM.* Hinc translate ¶ 1. *Metonymica* est oleum, ut *Ceres panis, Bacchus vium.* *Ovid.* 4. *Trist.* 5. 3. *Cujus* ab alloquiis anima haec moribunda revixit, *Ut* vigil infusa *Pallade* flamma solet. Adde *eumd.* *Heroid.* 19. 44. ¶ 2. Et pro Palladio ponitur. *Ovid.* 13. *Met.* 99. *Priamidenque* *Helenum* rapta cum *Pallade* captum. *Id.* 3. *Trist.* 1. 29. *Hic* focus est *Vestæ*, qui *Pallada* servat et *Ignem.* *V. PALLADIUM.* ¶ 3. *Pallas* est appellatus numerus septenarius. *Macrob.* 1. *Somn. Scip.* 6. *Huic* autem numero, id est septenario, adeo opioio virginitalis iocolevit, ut *Pallas* quoque vocitetur. Nam virgo creditur, quia nullum ex se parit numerum duplicatum, qui intra denarium coarctetur, quem primum limitem coostat esse numerorum. Adde *Capell.* 7. p. 241.

PALLENS, entis, particip. *V. PALLEO.*

PALLEFACTUS, a, um, particip. ab inusit. *pallefacio*, pallens factus, affertur, sed nullo confirmatur auctore, a *Diomed.* 1. p. 334. *Putsch.* Per aliam tamen transfigurationem haec verba quidam declinare consueverunt, ut *pallesco* *pallefactus* sum, *liquesco* *liquafactus* sum.

PALLEO, es, ūi, ere, n. 2. Part. *Pallens* in fin. — *Palleo* est idem ac *pallor* suffundor, *pallidus* sum, *ωχρῆσθαι* (It. *impallidire, essere pallido*; Fr. *être pâle, devenir pâle*; Hisp. *ponerse palido*; Germ. *bläss, bleich sein*; Angl. *to be or look pale or wan, turn pale*).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Cic.* 2. *Phil.* 34. 80. *Apparet*, esse comitotum: sudat, *pallet*, *Ovid.* 2. *Met.* 824. *pallent* amisso sanguinea venæ. et 8. *ibid.* 465. Saepe metu sceleris *pallebant* ora futuri. *Tibull.* 3. 5. 25. *Quum* mea rugosa *pallebunt* ora aenecta. *Martial.* 3. 38. *pallet* cetera turba fama. *Juvenal.* 2. 50. *Pallere* morbo. — b) Speciatim *pallere* dicuntur amantes, quia impurus amor morbus quidam est. *Propert.* 1. 9. 17. *Nec* dum etiam *palles*, vero nec tangeris igni. *Ovid.* 1. *Art. am.* 729. *Palleat* omnis amans: hic est color aptus amanti. — c) Item *pallere* otio dicit *Martial.* 3. 58., quia otio, velut quodam situ, pallor contrahitur. Non segnus albo *pallet* otio caupo.

II.) Translate. ¶ De rebus physicis usurpatur, et *pallere* dicuntur, quae similem pallentis colorem habent. *Ovid.* 11. *Met.* 110. *de Mida.* *Tollit* humo saxum: saxum quoque *palluit* auro. *Mar-*

titul. 8. 44. Superba densa arca palleat nummis. *Id.* 9. 55. Si mihi Picens turdus palleret oliva. ¶ 2. Item de rebus, et *pallere* dicuntur quæ nativum colorem amittunt. *Propert.* 4. 7. 82. Et nunquam Herculeo numine pallet ebur. *h. e.* semper candorem servat. *Rutil.* 1. *Itiner.* 479. ubi flagrantem admovit Sirius ignes. Quum pallent herbae. *Ovid.* 1. *Fast.* 688. Ne vitio cæli palleat ægra seges. *Seneca Cædip.* 45. Tristisque mundus nubilo pallet novo. *s. oscura.* Sic *Stat.* 12. *Theb.* 406. jam sidera pallent Vicino turbata die. si *scoloriscono.* et *Lucan.* 7. 177. vultus tenebris mirantur opertos, Et pallere diem, galeisque incumbere noctem. et 6. 500. Phœbe diris obsessa venenis Palluit, et nigris terrenisque ignibus arsit. si *scolori.* et *Ovid.* 7. *Met.* 208. currus quoque carmine nostro Pallet avi; pallet nostris Aurora venenis. — Græca syntaxis est in illo *Propert.* 1. 15. 39. Quis te cogebat multos pallere colores? *h. e.* in multos colores vultum mutare. Hic vero sermo est de homine. ¶ 3. De hominibus, universim. — a) Neutorum more. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 78. Ambitione mala aut argenti pallet amore. *h. e.* laborat, æger est. *Pers.* 4. 47. viso si palles improbe nummo. *h. e.* præ cupiditate habendi. *Quintil.* 7. 10. 14. Nemo expectet, ut alieno tantum labore sit disertus: vigilandum ducat, nitendum, pallendum. *h. e.* assidue studendum: unde pallor. Sic *Juvenal.* 7. 96. nunc utile multis Pallere et vinum toto nescire Decembri. *Cf. Pers.* 5. 62. nocturnis juvat impallescere chartis. — b) Cum Accusativo. *Pers.* 1. 124. Iratum Eupolidem prægrandi cum sene palles. *h. e.* ex assidua lectione Eupolidis pallorem contrahis: et est Græca loquendi ratio. ¶ 4. Item de hominibus, metonymice est timere: quia metus iudicium et effectus pallor est. — a) Neutorum more. *Pers.* 5. 8. Marco sub iudice palles? *Horat.* 1. *Ep.* 7. 7. Dum pueris omnis pater et matertera pallet. *Juvenal.* 13. 223. Hi sunt, qui trepidant, et ad omnia fulgura pallent. — b) Cum Accusativo. *Petron.* *Satyr.* 122. pavitans fraternos palluit ictus. *Horat.* 3. *Od.* 27. 26. scatemem Beluis pontum, mediasque fraudes Palluit audax. *Pers.* 5. 184. recutiataque sabbata palles. *h. e.* nimia superstitutione vereris et servas. *Sil.* 1. 1. 101. Non ille evantis Massyæ palluit iras. *h. e.* minus recte leg. expalluit aras. *Id.* 7. 702. ferrumque super cervice tremiscens Palluit infelix subducto sanguine Maurus. — Hinc

Pallens, entis, particip. præsen., vox Poëtis per-familiaris, est pallore perfusus, pallidus, *ωχρόος*.

I.) Proprie. — a) Cum Ablativo causæ. *Virg.* 8. *Æn.* 709. pallens morte futura. *Ovid.* 3. *Art. am.* 437. pallentes terrore puellæ. — b) Absolute. *Seneca Agam.* 762. genæ. *Claudian. Cons. Mall. Theod.* 40. Quidquid luce procul. venas rimata sequas. Adbita pallentis fudit solertia Bessi. *h. e.* ex longa sub terris mora pallorem contrahentis. — Sæpe tribuitur Manibus et Inferorum diis: exangues enim esse videntur. *Lucr.* 1. 124. Quo neque permanent animæ, neque corpora nostra. Sed quædam simulacra inodis pallentia miris. *Virg.* 4. *Æn.* 26. Pallentes umbras Erebi. et 243. Tum virgam capit: hac animas ille evocat Orco Pallentes. *Seneca Herc. Cædip.* 1012. Tisiphone pallens. *Id. Cædip.* 583. Ipse pallentes deos vidi inter umbras. *Sil.* 1. 13. 408. pallentia regna. *Tibull.* 3. 5. 21. Pallentes undæ. *h. e.* Coccyi, Stygis etc.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpissime de rebus dicitur; et quidem — a) De iis, quæ colore sunt livido, et pallenti simili, *di colore smorto, scolorito.* *Virg.* 2. *Ecl.* 47. Pallentes violes. *Martial.* 13. 17. caules. et 1. 42. palleotia sulfurata. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 8. 33. (110). Gemma e viridi pallens. *Val. Flacc.* 5. 106. pallens Cytorus. *h. e.* quia buxo abundans, cui pallor tribuitur. *V. Ovid.* 4. *Met.* 134. et 11. *ibid.* 417. Idem dic de auro, cui color similis. *Ovid.* 11. *Met.* 145. Arva rigent auro madidis pallentia glæbis. — b) Est etiam obscurus, ater. *Tibull.* 2. 5. 76. Sol pallentes juogit equos. *Claudian. Cons. Mall. Theod.* 130. Phæbe pallens. *h. e.* luna deficiens. *ecclis-*

sata. Martial. 9. 58. Nec pallens toga mortui tribulis. — c) Dicitur et de virore in obscurum et fuscum inclinante. *Virg.* 3. *Ecl.* 39. Pallens edera. et 6. *ibid.* 54. bos pallentes ruminat herbas. *Claudian. Cons. Prob. et Olybr.* 212. de Tiberi. ilicet herbis Pallentes thalamos, et structa cubilia musco Deserit. *Martial.* 5. 78. Pallens faba. *h. e.* propter folia fusciora. Sic *Ovid. Medic. fac.* 69. pallentes lupini. ¶ 2. Metonymice, pallorem inducens. *Virg.* 6. *Æn.* 275. Pallentes morbi. *Martial.* 11. 6. curæ. *Ovid.* 2. *Art. am.* 105. pallentia philtira. *Pers.* 5. 55. pallentis grana cumini. ¶ 3. Est etiam malus, periculosus. *Tac. Dial. de Orat.* 13. Nec insanum ultra et lubricum forum fanamque pallentem trepidus experiar. *h. e.* lubricam, periculosam, ancipitem. *Pers.* 5. 15. pallentes radere mores. *h. e.* pravos: unde timor conscis. Nam *Horat.* 1. *Ep.* 1. 61. Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.

— PALLESCO, is, ere, n. 3. Part. *Pallescens* II. — Pallesco est idem ac pallere incipio, pallidus sive, *impallidivæ.*

I.) Proprie. *Gell.* 19. 4. Ut qui timent, sanguine ex ore decedente pallescant. *Propert.* 1. 13. 7. Perditus in quadam tardis pallescere curis incipis. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 61. Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa. *Id. Art. P.* 428. clamabit enim, pulcre, bene, recte! Pallescet. *h. e.* præ admiratione, tanquam si deliquit laboret. *Quintil.* 1. 12. 18. Ante omnia futurus orator assuescat jam a tenero non reformidare homines, neque illa solitaria et velut umbralili vita pallescere.

II.) Translate de rebus. *Ovid.* 3. *Art. am.* 703. Palluit, ut seræ, lectis de vite racemis, Pallescunt frondis quas nova læsit hiems. si *scoloriscono.* *Val. Flacc.* 7. 586. viso pallescit flamma veneno. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 17. 30. (66). Mullus rubentium squamarum multiplici mutatione pallescens.

PALLIÄSTRUM, i, n. 2. *tristo mantello, τριβώνιον,* vile pallium, scissum, tritum, sordidum. *Apul. Florid.* n. 14. Ni Zeno prociuctu palliastri a circumstantis coronæ obtutu magistrum in secreto defendisset. *Id.* 1. *Met.* Humi sedebat scissili palliastro semiamictus.

PALLIÄTUS, a, um, particip. ab iousit. *pallio* (quam tamen vocem *V.* loco suo), *vestito di mantello,* pallio amictus: et fere apud Latinos de Græcis dicitur.

I.) Proprie. *Plaut. Curc.* 2. 3. 9. Isti Græci palliati, capite aperto qui ambulant. *Cic.* 5. *Phil.* 5. 14. Græculus iudex modo palliatus, modo togatus. *Apul. Florid.* n. 9. Quædam palliata mendicabula obambulant. *Sueton. Cæs.* 48. Convivatum assidue per provincias duobus tricliniis: uno quo sagati, palliati; altero quo togati discumberent. *Val. Max.* 2. 6. n. 10. Dicerent stultos, nisi idem braccati sensissent, quod palliatus Pythagoras credit. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (54). Palliata signa Phidias. *Cic.* 3. *ad Q. fr.* 1. 2. § 5. de Græcis statuis. Illi palliati topiarum facere videantur. *Capell.* 2. p. 46. Multusque palliatorum populus studiis discrepantibus dissonabat. *h. e.* turba philosophorum Græcorum. *Id.* 4. p. 135. Populum Cæropidarum bene quo palliatorum Bromius couciperet contumias nosse dolere. *Hic perperam tertia syllaba corripitur.* — *Fabulæ palliatae* sunt, quæ Græcos mores, Græcosque homines inducunt: contra *togatae,* quæ Romanos, Italosve. *Varro* apud *Diomed.* 5. p. 487. *Putsch.,* et *Donat. fragm. de Com. et Trag. quod ejus commentar. in Terent. præponi solet.*

II.) Translate. *Val. Max.* 3. 8. n. 3. extern. Socratis virilitatis robore palliatus animus. *h. e.* fortitudine præditus et munitus, philosophiæ præceptis instructus. Est tamen qui inquit *vallatus.*

PALLIDITAS, atis, f. 3. pallor. *Gloss. Cyrill.* *ἠχρότης,* palliditas.

PALLIDÛS, a, um, adject. *pallidetto, palliduccio,* deminut. pallidi. *Catull.* 65. 6. Pallidulum manans alluit unda pedem. *Hadrian.* apud *Spartian.* *Hadrian.* 25. Pallidula loca.

PALLIDUS, a, um, adject. (palleo). Comp. *Pallidior* I. et II. 2.; Sup. *Pallidissimus* I. — Pallidus est pallore suffusus: et tam late sumitur, quam *pallens,* totidemque modis, *ωχρός* (II.)

smorto, scolorito, pallido; Fr. *pâte, blême;* Hisp. *páido, descolorido;* Germ. *bleich, fahl;* Angl. *pale, wan, pallid, paly, deadly pale, of a dead colour.*

I.) Proprie. — a) De hominum membris. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 76. Violes, ut pallidus omnis Cæna desurgat dubia? *Ovid.* 4. *Met.* 134. oraque buxo Pallidiora gerens exhorruit. *Id.* 15. *ibid.* 627. Pallidaque exsangui squalebant corpora tabo. *Lucan.* 4. 298. Asturii scrutator pallidus auri. Sic *Stat.* 4. *Silv.* 7. 14. Bite viso Pallidus fossor redit erutoque Concolor auro. — b) De rebus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 5. 20. (76). Berylli pallidiores. et *ibid.* (77). Pallidius genus, chrysoprasum. *Id.* 18. *ibid.* 35. 78. (342). Pallidus oriens. et *ibid.* 84. (357). Pallidi ignes. et 2. *ibid.* 25. 22. (89). Stellæ, quæ sunt omnium pallidissimæ. *Id.* 10. *ibid.* 33. 51. (99). Avis pallido intus colore penarum, superne cyaneo. *Propert.* 4. 5. 70. im-mundo pallida mitra situ. *Lucan.* 1. 618. pallida tetrus Viscera tincta notis. *h. e.* livida, lurida. *Marcell. Empir.* c. 13. p. 103. retro ed. *Ald.* Pallidi dentes. — c) Pallidi dicuntur etiam Inferi et Manes. *Ennius* apud *Varron.* 7. *L. L.* 6. *Müll.* Pallida leti-loci. *Stat.* 8. *Theb.* 18. Umbriferæque gemit sulcator pallidus undæ. *Lucan.* 1. 456. Ditis profundi pallida regna. *Tibull.* 1. 11. 38. Errat ad obscuros pallida turba lacus.

II.) Translate. ¶ 1. Per metaphoram dicuntur pallidi amantes. *V. PALLEO* I. b. *Propert.* 3. 6. 28. Semper in irata pallidus esse velim. *Ovid.* 1. *Art. am.* 731. Pallidus in Lyricæ silvis errabat Orion: Pallidus in lenta Naide Daphnis erat. *Adde eumd.* 3. *Amor.* 6. 25. ¶ 2. Item timentes. *Ovid. Heroid.* 12. 97. Ipsa ego, quæ dederam medicamina, pallida sedi. et *ibid.* 1. 14. Nomine in Hectoreo pallida semper eram. ¶ 3. Metonymice est pallorem inducens. *Propert.* 4. 7. 44. cum insidiis pallida vina bibi. *Horat.* 1. *Od.* 4. 13; et *Seneca Herc. Fur.* 555. Pallida mors. *Lucan.* 4. 322. aconita. *Martial.* 14. 162. cura. ¶ 4. Item *pallida ficus* dicitur a *Varron.* 1. *R. R.* 67. 1. quæ situm trahit, et sapore corruptitur. *Vestustate,* inquit, licus fit pallidior, palmula cariosior, nux aridior. *V. PALLOR* II. 3.

PALLIO, as, are, a. 1. est pallio vel palla amicti, et translate obtegere. *Gloss. Isid.* Clanculare, palliare. *V. PALLIATUS* loco suo. Ceterum *Not. Tir.* p. 157. Pallium, pallidum (*lege palliolum*), palla, pallare (*lege palliare*). Ita *Kopp.*

PALLIOLÄTUM, adverb. cum pallio. *Plaut. Pseud.* 5. 1. 29. Sed palliolatim amictus sic inaccessi ludubandus. *Fronto de oration.* (edente iterum *J. Maio*) *Ep.* 1. ante *med.* Ut histriones, quum palliolatim saltant, caudam cyeni, capillum Veneris, Furis flagellum eodem pallio demonstrant.

PALLIOLÄTUS, a, um, particip. ab inusit. *pallio:* τριβώνιον ἔχων, pallio indutus, vel opertus. *V.* vocem seq. I. b. *Sueton. Claud.* 2. Palliolatus novo more præsedet. *Martial.* 9. 33. quæ palliolata vagatur. — *Tunicæ palliolatæ,* quæ leguntur apud *Vopisc. Bonos.* 15., videntur *Cassaubono* fuisse genus vestis, quod formam et usum haberet tunicæ simul et pallioli: et posse dici pallas manicatas. *Salmasio* vero tunicæ cum adjuncto pallio, *h. e.* brevi capitis operimento muliebri. Sic *Scævola Dig.* 34. 2. 39. Sempronius tunicas tres cum pallioli, quæ elegerit, dari volo. Ceterum *Salmasii* interpretatio est una, quæ ferenda videtur.

PALLIOLUM, i, n. 2. *mantelluccio, mantellina,* parvum aut vile pallium: item idem quod pallium, viris et feminis commune

I.) Proprie. — a) Generatim. *Cæcilius* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 23. 56. Sæpe est etiam sub pallio sordido sapientia. *Plaut. Epid.* 2. 3. 10. Orna te, Epidice, et palliolum in collum conice. *Apul.* 1. *Met.* Opertus pallio. *Martial.* 11. 27. Succida pallio vellera quinque petit. *h. e.* lanæ vellera poscit ad palliolum faciendum. — b) Speciatim parvum pallium, quod mulieres pectus humerosque tegunt. *Hieronym.* *Ep.* 117. n. 7. de *puella.* Palliolum interdum cadit, ut candidos nudet hu-

meros, et quasi videri noluerit, celat festina, quod volens detegerat.

II.) Translate est operimentum capitis, cuculus, pileolus, *cappuccetto*, *berretta*, *cuffia*. Gestabatur a viris fere in adversa valetudine. *Quintil.* 11. 3. 144. Palliolum, sicut fascias et focalia et aurium ligamenta, sola excusare potest valetudo. *Ovid.* 1. *Art. am.* 733. Arguat et macies animum: nec turpe putaris Palliolum nitidis imposuisse comis. *Seneca* 4. *Quæst. nat.* 13. § 9. Videbis quosdam graciles, et palliolo focalique circumdatos, pallentes et ægros, etc. *V.* vocem præcedit. A figura hujus est illud *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 35. (36). Epithymum (*h. e. florem thymi*) tradunt sine radice nasci, tenue, similitudine pallioli. Cf. *Dioscor.* 4. 179. *Ἐπίθυμον ἔχει κεφάλια λεπτά.* *V. Gesner.* ad *Quintil.* loc. cit.; et *Ruhnck.* ad *Autil.* *Lup.* 2. 7. p. 158. ed. *Frotscher.*

PALLIUM, II, n. 2. ab eadem origine, a qua *palla*, est quiddam cooperiendū corpori inservit, *ῥάκος* (*It. copriente, coperta, velo; Fr. couverture; Hisp. cubierta, manta; Germ. die Hülle, Bedeckung; Angl. upper bed-clothes, coverlets.*)

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Pallis lecti insternuntur, *coperte da letto.* *Sueton.* *Ner.* 48. Decubuit super lectum modicella culcita, veteris pallio strato instructum. *Ovid. Heroid.* 21. 169. torrentur febribus artus. Et gravius justo pallia pondus habent. *Propert.* 4. 3. 31. Tunc quæror in toto non sidere pallia lecto. Adde *Ovid.* 1. *Amor.* 2. 27.; et *Juvenal.* 6. 235. — b) Etiam lecti funebres, et in his cadavera pallio contegebantur. *Apul.* 3. *Met.* Arrepto pallio, retexi corpora. *Id. Florid.* n. 4. Pallio cadavera operiri, et philosophos amiciri. — c) De velis, quibus ornantur aedes. *Prudent.* 2. *advers.* *Symmach.* 726. Quos spargam flores? quibus insertabo coronis Atria? quæ festis suspendam pallia portis?

¶ 2. Speciatim pallium, *mantello, manto, ιμάτιον, ἀναβολαίον, ῥάκος*, vestis longa, fusa, et atropa, quæ tunica superinduitur: propria Græcorum, tum virorum, tum mulierum; sicut toga Romanorum, et Italorum. In feminis idem est ac palla. Erat apertum, et fere ita gestabatur, ut sederet humeris, et pars ejus dextera ab imo in sinistrum humerum rejiceretur, vel in sinistrum brachium imponderetur, aut illi subiceretur, et nihilominus totum corpus amicaret, solaque dextera manus ad pectus existeret, brachio tamen involuto, interdum ipsa quoque manu operata. — a) Universim. *Liv.* 29. 19. *ad fin.* Cum pallio et crepidis inambulare in gymasio. *Sueton.* *Tib.* 13. Redegitque se ad pallium et crepidas. *Cic.* *Rabir.* *Post.* 10. 27. Consularis homo soccos habuit et pallium. *Id.* 7. *Ferr.* 13. 31. Quum iste cum pallio purpureo talarique tunica versaretur in conviviis muliebribus. *Quintil.* 11. 3. 143. Togam veteres ad calceos usque demittebant, ut Græci pallium. *Seneca* *Ep.* 114. Pallio velare caput. *Petron.* *Satyr.* 20. operire. et 80. Intorto circa brachium pallio, composui ad præliandum gradum. *Cic.* 2. *Divinat.* 69. 143. Alcibiades paulo ante interitum visus est in somnis amica esse amictus amiculo. Is quum esset projectus inhumatus, amica corpus ejus textit suo pallio. *Plaut.* *Mil. glor.* 3. 1. 93. Eme, mi vir, lanam, unde tibi pallium malacum et calidum conficiatur, tuniceque hibernæ bonæ. *Id.* *Cap.* 4. 1. 12. Pallium in collum conjicere. Qui enim, ut ait *Lindem.* ad *h. l.*, gnavi et actuosi haberi vellent, si quid diligentius faciendum incideret, vel ponebant pallium, vel in humeros rejiciebant, vel alio modo colligebant. *Id.* *Truc.* 2. 5. 26. Soleas mihi date: pallium injice me huc, Archillis. *Ter.* *Phorm.* 5. 6. 4. Humerum pallio onerare. *Plaut.* *Capt.* 4. 2. 8. Ergasilus est ne hic, procul quem video? collecto quidem est pallio: quid nam acturus est? *tirato su, raccolto.* et *Ter.* *Eun.* 4. 6. 31. Attolle pallium. Ubi *Donat.* Vel quia simplex est, vel quia ebrius, pallium trahit Chremes. — b) De pallio femininarum R. sunt præterea loca *Ovid.* 3. *Amor.* 2. 25. et 1. *Art. am.* 153.; et *Petron.* *Satyr.* 17. — c) Pallium fuit præcipue vestis philosophorum Græcorum. *Gell.* 9. 2. Video, inquit, barbam et pallium, philosophum

non dum video. *Apul.* 11. *Met.* Qui pallio, huc loque, et baveis, et hircino harbitiu philosophum fingeret. *Id.* *Florid.* n. 7. Pallio tenus philosophos imitari. — d) Plura de Pallio dabunt *Tertull.* et *Ferrar.* de re vest. par. 2. l. 4., item *Salmas.* ad *Tertull.* et ad *hist. Aug.* variis in locis, et *Lamius* de erud. *Apost.* c. 4. — e) *Tunica propior pallio est*, proverb. quo significatur, magis affici nos rebus nostris, quam alienis, et magis curæ esse nobis eos, qui arctiore vinculo propinquitatis, vel amicitie nobiscum juncti sunt: neque eandem rerum omnium, aut hominum habendam esse rationem: *stringe più la camicia, che la gonnella.* Habetur apud *Plaut.* *Trin.* 5. 2. 30. *V. TUNICA.* — f) *Manum intra pallium continere*, proverb. *h. e. lente et remisse agere, sedata oratione uti:* nam qui contentione utuntur in dicendo, totum brachium exerunt, et multiplici gesticulatione vibrant. *Quintil.* 12. 10. 21. Mihi falli multum videntur, qui solos esse Atticos credunt tenues et lucidos et significantes, sed quadam eloquentiæ frugalitate contentos, ac semper manum intra pallium continentes.

II.) Translate. Multa sunt apud *Martial.* loca, in quibus pallium vel pro toga, vel pro quavis veste superiore, poetica libertate, poni videtur, ut 3. 63., 8. 39., 11. 16. et 23.

PALLOR, oris, m. 3. (palleo) color ille, qui in pelle accidit, decedente sanguine, vel ex metu, vel ex morbo, *ἄχρος, ἄχρητος* (*It. pallidezza, pallidore, pallore; Fr. teint pâle, teint blême, pâleur; Hisp. tez pálido; Germ. die Blässe, d. Bleiche, blasse Farbe; Angl. paleness, wanness, want of colour.*)

I.) Proprie. — a) Universim. *Cic.* 4. *Tusc.* 8. 19. Pudorem rubor, terrorem pallor et tremor consequitur. *Horat.* *Epod.* 7. 15. albus ora pellor inficit. et *ibid.* 10. 15. O quantus instat navitis sudor tuis, Tibique pallor luteus! *Ovid.* 4. *Met.* 266. Membra ferunt hæsisse solo: partemque coloris Luridus exsangues pallor convertit in herbas. *Id.* 1. *Trist.* 4. 11. Navita confessus gelido pallore timorem. *Virg.* 4. *Æn.* 499. pallor occupat ora. *Plin.* *Paneg.* 48. de *Domitiano.* Superbia in fronte, ira in oculis, femineus pallor in corpore. — In plur. num. *Tac.* *Agric.* 45. Quum denotandis tot hominum palloribus sufficeret sævus ille vultus etc. — b) Speciatim tribuitur amantibus, quia morbus est amor. *Propert.* 1. 5. 21. Nec jam pallorem toties mirabere nostrum. *Horat.* 3. *Od.* 10. 14. tinctus viola pallor amantium. *Stat.* 12. *Theb.* 735. Pallor exanimis. *Ovid.* 8. *Met.* 790. facit comitem Famis. — c) Item in librorum studium incumbentibus. *Capell.* 1. p. 13. An vero quisquam est, qui Philologie se asserat pervigilia laborata et lubricationum perentium nescire pallorem? Cf. *Pers.* 5. 62. At te nocturnis juvat impallescere chartis. — g) Item Inferis. *Lucan.* 5. 628. lateo obsitus aer Infernæ pallore domus. *At. leg.* squalore. *Id.* 6. 517. terribilis Stygiæ facies pallore. *Ovid.* 4. *Met.* 436. Pallor hiemsque tenent late loca senta.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymice est timor, cujus est indicium. *Propert.* 2. 4. in *fin.* Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit. *Plaut.* *Men.* 4. 2. 46. Nihil equidem paveo: palla pallorem incutit. *Stat.* 5. *Silv.* 1. 70. quantus pro conjuge pallor! — Hic in fabulis est deus tinere injiciens. *Laclant.* 1. 20. Pavorem, Palloremque Tullus Hostilius figuravit et coluit. *Liv.* 1. 27. Tullus in re trepida duodecim vocit Salios, fanaque Pallori. ¶ 2. Metaphorice dicitur de colore squalido cujuscumque rei, *scolarimento.* *Lucan.* 7. 200.; et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 30. 30. (98). obscurus solis pallor. *Ovid.* 8. *Met.* 759. Et pariter frondes, pariter pallescere glandes Cæpere, ac longi pallorem ducere rami. *Lucret.* 4. 311. Quæ contage sua palloribus omnia pingunt. — Primus Aurora pallor *Statio* 2. *Theb.* 333. est, quum primum Aurora incipit albescere. — Apud *Colum.* 12. *R. R.* 57. 1. pallor dicitur naturalis color seminis sinapis. ¶ 3. Item marcor, qui ex situ et humore provenit. *Vitruv.* 6. 7. Bibliothecæ ad orientem spectare debent. Nam in his, quæ ad

meridiem et occidentem spectant, a tineis et humore vitiantur, quod venti humidi advenientes procreant eas et alunt, infundentesque humidos spiritus, pallore volumina corrumpunt. *di muffa:* vel simpliciter intellige de pallore, quo litteræ decolores fiunt et vanescunt. *Colum.* 12. *R. R.* 52. 16. Nova dolia liquida gummi perluere, siccataque subumidigare alba cera, ne pallorem capiant. et *ibid.* 42. 3. Refrigeratum medicamentum adjicitur in vas sicille novum picatum, idque gypsatum alte suspenditur, ne pallorem trahat. *Lucilius* apud *Non.* p. 462. 26. *Merc.* *Lanae* opus omne perit: pallor, tineæ omnia cadunt. *V. PALLIUS* II. 4.

PALLŪLA, æ, f. 1. deminut. pallæ. *Plaut.* *Truc.* 1. 1. 32. Conscissa pallula est. Adde *eumid.* 2. 2. 16. et 2. 6. 55.

PALMA, æ, f. 1. Quod ad scriptionem attinet, *palma* pro *parma* constanter in omnib. libr. teste *Brouckus.* legitur in illo *Tibull.* 1. 10. 82. Fixa notet casus aurea palma meos. Sic apud *Propert.*, sed non eadem libror. constantia. 2. 19. 44. Et vetus in templo bellica palma vacat. et 4. 10. 40. Belgica cui vasti palma relata ducis. *Turneb.* l. 3. *Adversar.* c. 7. palmam a parma originem trahere putat: unde nil mirum, si altera pro altera scribitur. Sic in *Vitruvii* loco infra allato *parmam* esse in MSS. testatur. — *Palma*, quæ ratione habita etymi, jungenda est cum Græca voce *πάλαμ*, (quæ idem significat, quemque dicunt esse a *πάλλω* *vibro*) est planum illud, et ex parte concavum in manu, quæ et vola dicitur, *παλάμη, δέσμη* (*It. palma della mano; Fr. la paume ou le creux de la main; Hisp. palma; Germ. die flache Hand; Angl. the palm of the hand.*)

I.) Proprie. *Cic.* *Orat.* 32. 113. Quum pugnum fecerat, dialecticam æbebat ejusmodi esse: quum autem manum dilataverat, palmæ illius similem eloquentiam esse dicebat. *Cels.* 8. 18. In palma quoque ossa interdum suis sedibus promoventur. *Virg.* 8. *Æn.* 69. cavis undam de flumine palmis Sustulit. *Petron.* *Satyr.* 95. Os hominis palma excussissima pulsat. *con pesantissima quanciatata.* *Plin.* 3. *Ep.* 14. Aliquem palma percutere. *dare uno schiaffo.* Sic *Juvenal.* 13. 128. plana faciem contundere palma. *Id.* 2. 142. Nec prodest agili palmas præbere Luperco. *h. e.* palmas percutiendas præbere, ut pueri solent negligentes in ludo litterario.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen est ipsa manus, *mano.* *Plaut.* *Cas.* 2. 6. 33. Compressam? palma, an porrecta ferio? *Cic.* *Sext.* 55. 117. Voces quidem, et palmarum intentus, et maledictorum clamorem omnes profuderunt. *Cæs.* 3. *B. C.* 98. Passis palmis, projecti ad terram, flentes ab eo petierunt salutem. *Virg.* 2. *Æn.* 406. teneras arcebant vincula palmas. et 1. *ibid.* 97. duplices tendens ad sidera palmas. *Ovid.* 5. *Met.* 103. amplexus tremulis alteria palmis. *Val. Flacc.* 8. 44. primis supplex dedit oscula palmis. *Sil.* *It.* 17. 143. Scapefriferas arcta palmas vincere catena. ¶ 2. Ab eadem similitudine manus hominis *palma* vocatur pes anserinus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 22. 27. (32). Palmas pedum anseris torrere. ¶ 3. Item remi pars ima latior. *Vitruv.* 10. 8. *a med.* Quum remi impelluntur, extremis progredientibus palmis in maris undis. *Laberius* apud *Non.* p. 151. 27. *Merc.* Nec palmarum pulsus, nec portiscali. *Catull.* 64. 7. Cæcula verrentes abiegnis æquora palmis. ¶ 4. *Palma* item, Græce *φοινίξ, palma, palmizis*, arbor est, cujus fructus dactylus dicitur: ita dicta, quod expansis est ramis in modum manus hominis explicatæ: quemadmodum fructus ejus dactylus, *h. e.* digitus, dicitur. In Italia sterilis est: in Hispaniæ maritimiis fructum quidem fert, sed inmitem: dulcem in Africa, sed statim evanescentem. At in Egypto, Judæa et Oriente fructuosissima est, et plurima provenit multosque vitæ usus præbet. Nam ex fructu et vinum colligitur, et gentium aliquibus etiam panis, plurimis vero etiam quadrupedum cibum, ut docet *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 6. (27). — Foliis utuntur ad suaves, vitiumque nervus, et capitum levia umbracula: ligno ad ma-

terias. *Varro* 1. *R. R.* 22. 1. Quæ sunt de cannabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes. Cf. *Colum.* 5. *R. R.* 5. 15. Patruus meus, agricola Bætica provincia, sub ortu caniculæ palmæis tegetibus vineas adumbrabat. — Ex palmis etiam scopæ liebant: *V.* infra 6. b. — *Plin.* 13. *Hist. nat.* 11. 21. (68). ex *Varrone* tradit, ante chartarum usum scripturarum primum palmarum foliis. — Palmarum genera usque ad undequinquaginta esse ait *Plin.* 13. *ibid.* 1. 9. (40), ubi fusc multa de hac arbore. *Id.* 16. *ibid.* 42. 51. (223). validam arborem esse dicit, et imposito pondere in diversum curvari. h. e. non in infectoria, ut ceteræ, sed fornicatim se flectere. et *Theophrast.* l. 5. c. 7. de *hist. plant.* Ἰσχυρόν δὲ καὶ ὁ φοινῆς ἀνάπαλον γὰρ καὶ ἡ κάμφις, ἢ τοῖς ἄλλοις γίνεται. Τὰ μὲν γὰρ εἰς τὰ κάτω κάμπεται, ὁ δὲ φοινῆς εἰς τὰ ἄνω. *Clarius Gell.* 3. 6. ex *Aristotele*. Si super palmæ arboris lignum magna pondera imponas, ac tam graviter urgeas oneresque, ut magnitudo oneris sustineri non queat, non deorsum palma cedit, sed adversus pondus resurgit, et sursum nititur recurvaturque. — *Universim.* *Cic.* 1. *Legg.* 1. 2. *Homericus* Ulixes Deli se proceram et teneram palmarum vidisse dicit. *Lucan.* 3. 216. arbusto palmarum dives Idumo. Cf. *Virg.* 3. *G.* 12. et *Cæs.* 6. *B. G.* 26. Est bos cervi figura: cuius a media fronte inter aures unum cornu existit excelsius magisque directum his, quæ nobis nota sunt, cornibus. Ab eius summo, sicut palmæ, rami quam late diffunduntur. Ita legit *Hærog.*; vulgati vero libri Ab eius summo stent palmæ ramique etc. ¶ 5. *Palma* etiam dicitur dactylus, palmæ fructus. *Pers.* 6. 38. postquam sapere Urbi Cum pipere, et palmis venit nostrum hoc miris experts *Ovid.* 1. *Fast.* 185. Quid vult palma sibi rugosaque carica? *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 7. (34). Et in Arabia languide dulces traduntur esse palmæ. ¶ 6. Item palmæ ramis. — a) Pro ramis, qui in mustum immittebantur quo dulcius fieret vinum. *Cato R. R.* 113.; at *Colum.* 12. *R. R.* 20. 5. — b) Et quoniam ex palmis, h. e. palmarum ramis, etiam scopæ liebant, palma pro scopâ est apud *Horat.* 2. *Sot.* 1. 83. Veni lapides varios lutulenta radere palma? Adde *Martial.* 14. 82. ¶ 7. *Palma* — n) Sæpe ponitur pro victoria, immo pro signo, præmio victoriæ. Dabatur enim victori corona ex ea, vel ramus manu gestandus, ut qui ingruenti adversario minime cessisset, sed præsentis virtute non restitisset modo, sed contra vixisset superassetque. *Liv.* 10. 47. Eodem anno (h. e. ann. U. C. CCCLXXI.) coronati primum ob res bello bene gestas ludus Romanos spectaverunt: palmæque tum primum, translato e Græcia more, victoribus dant. *Sueton.* *Cal.* 32. More victorum cum palmam discucurrat. *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* p. 607. IMP. CAES. EX SICILIA EID. NOV. TRIVNERAVIT, PALMAM DEDIT. h. e. in gremio Jovis Capitolini collocavit. *V. LAUREA.* — b) Hinc illa translate *Cic. Rosc.* *Am.* 6. 17. Alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis gladiator habetur. *Id.* *Brut.* 47. 172. Nec in quadrigis eum secundum numeraverim aut tertium, qui vix e carceribus exierit, quum palmam jam primum accepit. *Horat.* 4. *Od.* 2. 17. quos Elea domum reducit Palma caelestes. *Cic. Senect.* 6. 18. De Carthagine vereri non ante desinam, quam illam excisam esse cognovero. Quam palmam utinam dii immortales tibi, Scipio, reservent. *Id.* 3. *Orat.* 35. 143. Sin querimus, quid unum excellat ex omnibus, docto oratori palma danda est. *Ovid.* 2. *Art. am.* 3. Palma donare aliquem. *Cic.* 4. *Att.* 15. Ne diutius pendeas, palmam tulit. *Id.* 11. *Phil.* 5. 11. Vopiscus, me defendente, quinque absolutus est. Sexta palma urbana etiam in gladiatore difficilis. *V. Apulej.* loc. cit. in *LEMNISCATUS.* *Varro* 3. *R. R.* 16. 14. Siculum mel fert palmam, quod ibi thymum bonum et frequens est, porta la palma: præcipuum est et optimum. *Juvenal.* 11. 178. Conditor *Hiados* cantabatur, atque *Maronis* *Altisoni* *dnbian* facientia carmina palmam. *Cic.* 2. *Orat.* 56. 227. Cujuspiam rei palmam deferre alicui. h. e. primam laudem, principatum. *Justin.* 12. 6. 3. *Clitus* *liducia* amicitiae regiae, cuius

palmarum tenebat, h. e. primum locum. *Ter. Heaut.* 4. 3. 31. Huic equidem consilio palmam do. h. e. optimum esse iudico ad obtinendum quod volumus. *Horat.* 3. *Od.* 20. 11. Arbitræ pugnae possuisse nudo Sub pede palmam Fertur. h. e. nihil curasse, utri palmam victoriæ daret. *Varro* 2. *R. R.* 1. 11. Scrofa noster, cui hæc ætas defert rerum rusticarum omnium palmam. *Sueton.* *Ner.* 5. Ut in prætura mercede palmarum aurigariorum fraudaverit. h. e. præmiis victoriæ. et *ibid.* 22. Velle se palmarum numerum ampliari. h. e. auctis certaminibus adeoque præmiorum numero. — *Palma* ramis ornari solitas foras caudicorum, qui vixissent, ut *lanrea* imperatorum, ex *Martial.* 7. 28. Sic fora mirentur, sic te *Pallatia* laudent, Excollat et geminas plurima palma fores. *Juvenal.* 7. 117. rumpe miser tensum secur, ut tibi lasso Figantur virides, scalarum gloria, palmæ. *V. PALMARIUS.* — c) Palma pro ipso victore. *Virg.* 5. *Æn.* 339. Post *Helymus* subit, et nunc tertia palma *Diores.* *Sil.* *It.* 16. 504. et 574. Tertia palma habuit geminos (canes) insignis *Acontus.* — d) Et pro eo, qui vincendus est. *Sil.* *It.* 4. 392. Ultima restabat fuisi jam palma inobus, *Virbius.* ¶ 8. *Palma* dicitur etiam majus flagellum in vite, unde vix nascuntur: videturque *Varroni* 1. *R. R.* 31. 3. dictum primum *parilema*, a *pariendo*: ex in mutatis litteris, palma aliis multo rectius a similitudine palmæ, seu manus hominis. *V. PALMES,* quod idem est. Usurpatur hoc sensu ab eod. etiam 1. *ibid.* 8. 6.; et a *Colum.* 3. *R. R.* 17. 1. et 1. *ibid.* 15. 3., 21. 3. et 24. 11. Neque solum de vitibus, sed de aliis quoque arboribus, ut de populo a *Plin.* 24. *Hist. nat.* 1. 1. (quem locum minime inveni; alii numeri sint oportet), de ulmo 17. *ibid.* 23. 35. (203) Significatur autem pars ea teras materiæ, cuius ab utroque latere ramuli, seu digiti enascuntur. Huc referri potest et illud *Liv.* 33. 5. Ut neque, que cuiusque stipitis palma sit, pervideri possit. ¶ 9. Est etiam hoc nomine fructus arboris in *Egypto*, similem proximumque usum habens *myrobalano* in unguentis. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 22. 47. (103). Male autem *Plinius* hanc arborem palmam vocat, quum reapse eadem sit ac *myrobalanus.* *V. BALANUS.* ¶ 10. Item arbor in locis sitientibus nascens in *Antiochia* *Africæ* regione, in *Egypto* et *Syria*, odorata, pingui lacrima, quæ in unguenta additur, ad domandum oleum. Alii elaten vocant, alii *spathen.* *Id.* *ibid.* 28. 62. (134). ¶ 11. Item genus fructus marini. *Id.* 13. *Hist. nat.* 25. 49. (138). ¶ 12. Palma est etiam vestigium formæ cauterii, quod palmam refert. *Veget.* 5. *Veterin.* 40. ad fin. *Cervices* eorum (jumentorum) uruntur, non qua contractus est, sed ex parte contraria de cantere accipit palmam ab arino usque ad cervicem auriculæ. Similiter *ibid.* mox et stella et virgula nominantur. *V.* et *PALMULA.* — *VB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PALMĀLIS, e, adject. ad palmam pertinens. *Mar. Victorin.* 1. p. 2494. *Palsich.* Bioticum metrum est, quod in usu vitæ et humana conversatione lavatur: quod ipsum accipitur modis quatuor. Primo per spatium longitudinis, ut metrum cubitale, pedale, palmale. Secundo etc.

PALMĀRIS, e, adject. qui duo diversa significat, prout est A) *palmus*, vel B) *a palma.*

A) *Palmaris a palmus*

I.) Proprie est palmi mensuram habens, ut *un palmus*, σπιθαμῆς vel πάλμας. *Varro* 1. *R. R.* 15. I. Rosetum conciditur radicibus in virgulas palmares, et obruitur. *Colum.* 8. *R. R.* 3. 9. et 11. *ibid.* 3. 21. *Palmaria* spatia. (hoc posset esse etiam a *Palmarius.*) *Pallad.* 3. *R. R.* 24. *Palmares* scrobes. *Arnob.* 6. 18. Signa modo parvula fieri, et palmarem in minutem contrahi, modo in immensam tolli.

II.) *Figurate.* *Marcell.* *Empir.* c. 36. p. 140. ed. *Ald.* Omnia reliqua quum coveris, colabis, et sic de permixtis omnibus emplastrum facies: inraberis remedium podagrie, quia palmare est. h. e. manifestum, chiaro, che si tocca con la mano. Adde *eumd.* c. 16. p. 109.

B) *Palmaris a palma*

I.) Proprie est ad palmam arborem pertinens.

Amman. 24. 4. Jumenta quæ in lucis palmaribus vescebantur.

II.) Improprie est ad victoriam pertinens, qui ceteris præstat, qui præcipuus, eximius, optimus est. *Cic.* 6. *Phil.* 5. 15. Ita statua palmaris, de qua non possem sine risu dicere. h. e. quæ excellit inter omnes, et veluti palmam fert. *Manut.* — Item qui palmam meretur. *Id.* 1. *Nat.* *D.* 8. 20. Sed illa (sententia) palmaris quidem, quod etc. h. e. optima, et quasi palma digna: et est eo loco ironia. Ita vero legit *Orellius*; alii tamen aliter. *Cassiod.* 6. *Variar.* 19. Causarum periti palmares, quum magna negotia defenderint singulorum. *V. PALMARIUS* in *lin.* sub 2. — *Palmaris dea* apud *Apul.* 2. *Met.* est Victoria, cuius insigne palma. — De ludis *Palmaribus*, qui memorantur in fragmento veteris *Lapidis Beneventani*, qui refertur etiam a *Murat.* 619. 3., variæ sunt conjecturæ, quas *V.* apud *De-Vita Antiq. Benev.* T. 1. p. 273., qui putat, ita dictos esse, quod in his palmæ rami victori darentur.

PALMĀRĪUS, a, um, adject. a palma, ad palmam pertinens; unde *Palmaria insula*, de qua *V.* in *ONOM.* — Hinc translate

Palmarium, *ti*, n. 2. absolute, substantivorum more ¶ 1. Est id quod palma dignum est, optimum, præcipuum. *Ter.* *Eun.* 5. 4. 8. Id vero est, quod ego mihi puto palmarium, me reperisse, quomodo adolescentulus meretricum ingenia possit noscere. ¶ 2. Item merces, quæ datur caudico post causam actam et litem obtentam. *Gloss. Philox.* *Palmarium*, ἀξίωμα. *Hisp. Dig.* 50. 13. 1. § 12. Si post causam actam cauta est honoraria summa, peti poterit, usque ad probabilem quantitatem, etsi nomine palmarii cautum sit: licita autem quantitas intelligitur pro singulis causis usque ad centum auros. Hæc *Ulp.* Sunt qui putant, palmarium successisse in locum palmæ appendendæ pro foribus: quamvis et palmam appendi, et palmarium seu honorarium caudicis simul dari solitum fuisse, appareat. *V. PALMA* II. 7.

PALMĀRĪUS, a, um, adject. a palmus, palmi mensuram habens. *V. PALMARIS* I.

PALMĀRĪANUS, a, um, adject. qui palmam meretur. *Cassiod.* 12. *Variar.* 12. Vinum quoque, quod laudare cupiens palmarianum nominavit antiquitas, non stypsi asperum, sed gratum suavitate perquire. et mox. Ita redolet ore tuctatum, ut merito illi a palma nomen videatur impositum.

PALMĀTIAS, æ, m. 1. πάλματις, species terremotus, cuius agitatione illa, quæ trepidant, sine inclinationis peticulo nutant, quam directi tamen rigoris statum retineant, ut describit *Apul. de Mundo.* Est autem Græca vox, a πάλλω vibro, quatio, agito.

PALMĀTA, æ, f. 1. *V. PALMO* in fin.

PALMĀTĪŌRĪUM, *ti*, n. 2. absolute, substantivorum more, est flagellum, vel instrumentum e palmicibus sive ramis vitium confectum. *Vetus Scholiast.* ad *Juvenal.* 2. 142. ed. *D. A. G. Cræmoro.* *Percussæ (mulieres steriles)* palmatorio zignebant.

PALMĀTĪŌRĪUS, a, um, adject. ad manus palmam pertinens. *Gloss. Isid.* *Palmatoria* ferula. h. e. qua manus palma percutitur. *V.* et voc. præced.

PALMĀTES, a, um. *V. PALMO* in fin.

PALMENTUM. *V. PEMENTUM.*

PALMES, *itis*, in. 3. sarmentum, flagellum, vitis ramus utilis ad fructum: scilicet materia illa, quæ quotannis ex vitis brachio emergit, et gemmas producit, et indurescit (nam dum adhuc viridis ac tenera est, *pampinus* proprie dicitur, quæ deinde in ramuscus abeat, et palmæ cujusdam digitos faciant. *Paul. Diac.* p. 220. 8. *Hüll.* *Palmites* vitium sarmenta appellantur, quod in modum palmarum humanarum virgulas, quasi digitos, edunt. Hic notant eruditi factum esse a palma vitis, unde per synop. *palmits*, seu *palmets*, inde *palmes*: quæ tamen nihili faciendi. *Gr.* κλήμα (h. *tralcio*, *palmite*; *Fr.* sarment, bois de la vigne; *Hisp.* sarmento; *Germ.* ein Zweig des Weinstockes, ein Rebenschoss; *Angl.* the shoot, or young branch, of a vine).

I.) Proprie. *Colum.* 5. *R. R.* 6. 29. Palmum duo genera sunt: alterum quod ex duro provenit; quod quia primo anno plerumque frondem sine fructu affert, pampinarium vocant; alterum quod ex annulo palmite procreatur; quod quia protinus creat, fructuarium appellant. (eadem fere *Plin.* habet 17. *Hist. nat.* 22. 35. (174, 175, et 177). *Id.* 4. *ibid.* 21. 1. Hæc brachia sat erit interim singulis palmittibus in fructum submitti. et *ibid.* 17. 4. Si oculi singuli sub jugo binos pampinos emiserint, quamvis largos fructus ostendant, detrahendi sunt singuli palmittes, quo lætior, quæ superest materia consurgat. (Hic palmes pro pampino sumitur. Adde *ibid.* 7. 1.) *Plin. loc. cit.* (180). Palmes duas tresve gemmas sub jugo habere debet, ex quibus materia nascatur: tunc per jugum inergi alligarique, ut sustineatur, tunc non pendeat. *Id.* 14. *ibid.* 1. 3. (10). Vites tonsura annua coercentur, et vis earum omnis evocatur in palmittes. *Virg.* 7. *Ecl.* 48. jam læto turgent in palmite gemmæ. *Ovid.* 1. *Fast.* 152. Et nova de gravido palmite gemma tumet.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen est ipsa vitis, aut vinea. *Stat.* 3. *Silv.* 1. 147. Icario nemorosus palmite Gaurus. *Martial.* 8. 40. Non horti, neque palmittis beati, Sed rari memoris, Priape, custos. ¶ 2. Dicitur etiam de ramis minoribus aliarum arborum. *Lucan.* 4. 316. Tunc herbas frondesque terunt, et rore madentes Destringunt ramos, et si quoa palmite crudo Arboris, aut tenera succos pressere medulla. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 7. (30). de palma. Pomum non inter folia, ut in ceteris, sed suis inter ramos palmittibus racemosum. *Curt.* 4. 3. 10. Occulto lapsu ad molem usque penetrabat, falcibus palmittes arborum eminentium ad se trahentes. *Mitzellius* pro palmittes mallet *palmas*.

PALMESCO, is, ere, n. inchoat. 3. palmam fieri. Affertur a *Diomed.* 1. p. 335. *Putsch.*, nullo tamen auctore laudato.

PALMÉTUM, i, n. 2. *palmeto*, φοινικῶν, locus palmis consitus. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 184. ungi Præferat Herodis palmittis pinguibus. *Justin.* 36. 3. 3. Silva ubertate et amœnitate insignis: siquidem palmeto et opobalsameto distinguitur. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 14. 15. (70). Hiericus paluatis consista. *Id.* 6. *ibid.* 32. 37. (205). Canaria insula palmittis caryotas ferentibus abundat. Adde *Tac.* 5. *Hist.* 6.

PALMĒUS, a, um, adject. ¶ 1. Est qui palmi mensuram habet. *V. PALMARIS.* *Plin.* 26. *Hist. nat.* 10. 62. (95). Orchis herba, sive serapias, foliis porri, caule palmeto, flore purpureo, gemina radice testiculis simili. *Dioscorid.* 1. 3. c. 141., cuius verba interpretatur *Plinius*, habet Έξ καυλῶν σπιδαρῆς τὸ μῆκος. ¶ 2. Item qui est ex palma arbore, φοινικῶς, φοινικεῖος. *Vitruv.* 10. 20. ad fin. Palmæ tabulæ. *Colum.* 5. *R. R.* 5. 15. Palmes tegetibus vineas adumbrare. *Pallad.* 3. *R. R.* 27. Palmæa sporta colare aliquid. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 17. 40. (79). Palmium vinum.

PALMĒUS vel palmicius, a, um, adject. palmis, ut *Palmicea* sporta, ex palmarum foliis texta. *Sulpic. Sever.* *Dial.* 1. 11. et 14. Sic *Flin.* *Valerian.* 2. 14. p. 194. retro ed. *Ad.* Sportella palmicea.

PALMĒFER, fēra, fērum, adject. ¶ 1. Est ferens palmas, che produce *palme*, φοινικῶφορος. *Ovid.* 2. *Amor.* 13. 8. et *Memphin*, palmiferam que *Pbaron.* *Propert.* 4. 5. 25. palmiferæ Thebæ. *Sil. It.* 3. 600. palmifera Idume. *Cl. Virg.* 3. *G.* 12.; et *Lucan.* 3. 216. *Capell.* 6. p. 226. Omnes insulæ Fortunatæ nemorosæ, palmiferæ. *Rursus Ovid.* 10. *Met.* 478. Palmiferos Arabas Panchæaque rura relinquit. h. e. apud quos multæ palmæ nascuntur. ¶ 2. Item qui palmam ex victoria reportat. *Vel. Poeta* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 597. *Burmman.* Et dum palmiferis post præmilla tanta quadrigis Garrula victores turba resolvit equos.

PALMĒGER, gēra, gērum, adject. palmam gerens. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 4. 10. (27). Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, adstante cum baculo sene, etc.

PALMĒPĒDĒLIS, e, adject. d'un piede e un palmo, pedis et palmi mensuram habens. *Varro* 2. *R. R.* 4. 14. In haris limen inferius altum palmipedale, ne porci ex hara, quum mater prodit, transilire possint. *Vitruv.* 10. 20. Cardines crassitudine quoquo versus palmipedales. *Colum.* 3. *R. R.* 19. 1. Palmipedalis malleolus. — Apud *Vitruv.* 10. 21. in plerisque edit. et MSS. apud *Poleum* habetur *palmopedalis*: sed prius est *Latinus*.

PALMĒPĒS, pēdis, m. et f. 3. latos instar palmæ manus habens pedes, et unica membrana junctos, *chi ha i piedi larghi, στεγνόςπους.* *Plin.* 10. *Hist. nat.* 11. 13. (29). Velucres aut aduncos ungues habent, aut palmipedum in genere sunt, ut anseres. Adde *eumd.* 11. *ibid.* 47. 107. (256). — Item mensuram pedis et palmi habens, palmipedalis, *di un piede e un palmo.* *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 32. (143). Populus alba seritur palmipedi intervallo. — Legitur et *palmopes* apud *Vitruv.* 5. 6. *extr.* Gradus spectaculorum ne minus alti sint palmopede. Ita pleræque edit. et MSS. apud *Poleum*: sed *palmipes* rectius est.

PALMĒPRĒMĒUS, a, um, adject. ut *Palmiprium* vinum, et *ficus factum*, ita dictum, quasi primum sit post illud, quod fit e palmis. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (102).

PALMO, as, avi, atum, are, a. 1. (palma). Part. *Palmatus* in fin. — *Palmare*

I.) Proprie est palma signum et notam imprimere. *Quintil.* 1. *Declam.* 12. Præterea quum manus ex parte, qua palmare vestigium potest, plicetur in capulo, etc. *V. PALMATUS* in fin. I.

II.) Translate est palmas vitium ligare: *V. PALMA* II. 2. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 96. Ceterum palmare, hoc est materias alligare, quo tempore non expedit. — Hinc Part. præter. pass.

Palmatus, a, um, adjective usurpat, et

I.) Proprie est manus palmam referens. — a) *Palmatus paries*, vestigium palmæ manus sanguine imbutæ aspersus. *Quintil.* 1. *Declam.* 11. et 12. *V. PALMO* I. — b) *Palmati cervi* apud *Capitolin.* *Gordian.* 3. ad fin. cornua habentes lata et ramosa, instar palmæ manus cum digitis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 45. (123). Natura aliorum cornua fudit in palmas, digitosque emisit ex his: unde *platycerotas* vocant. *Dracon.* 1. *Hexam.* 275. Cervus in arva fugax palmatis cornibus errat. — c) De *Palmatis equis* *V. HERMOGENIANUS*. — d) *Palmati lapides* dicuntur, qui fracti palmæ intus figuram referunt: cujusmodi apud *Mundam* urbem Hispaniæ reperiri, scribit *Plin.* 36. *Hist. nat.* 18. 29. (134).

II.) Translate est ad palmam arborem pertinens. *Liv.* 30. 15. ad fin. Massinissam regem appellatum toga picta et palmata tunica donat. h. e. quæ palmæ folia habet intexta. Sic *Id.* 10. 7. a *med.* Tunica palmata et toga picta et corona triumphali honorare aliquem. *Martial.* 7. 1. Palmatæque duces sed cito redde togæ. *Val. Max.* 9. 1. n. 5. Metellus Pius cum palmata veste convivia celebrabat. — Fuit propria triumphantium (cf. *Mitschii Antiquit.* *Rom.* vol. 1. p. 355. et 359. edit. III.), et dictam putat *Festus* p. 209. 23. *Müll.* non a palma arbore, sed quod clavus intextus haberet latos instar palmæ manus: qua re putasse videtur, palmatam tunicam a laticlavio non differre. quod præter alius *Manut.* rejicit de *quæst. per epist.* ubi de *Tunica*, p. m. 48. et 49. Itaque sive toga, sive tunica, palmata a palma arbore dicta est: quæ quia victoriæ signum est, merito intextebatur vestibus triumphantium. Quum de toga dicitur, eadem est quæ toga picta. Nam quum *Sueton.* *Claud.* 17. ait, triumphum *Claudii* secutos eos, qui triumphalia ornamenta erant adepti, sed ceteros in præterta, *Crassum* *Frugi* in veste palmata, quod eum honorem iteraverat: videtur prætextam palmatæ quodammodo opponere, h. e. togam cum assuta purpura togæ pictæ: ut observat *Manut. loc. cit.* ubi de *Toga*, p. m. 18. Palmatam togam memorat etiam *Servius* ad *Virg.* 11. *En.* 334. et *Apul. de Mag.*, qui eodem modo intelligendi videntur: item *Martial.* supra allatus. Qui vero palmatam vestem dixere, tum de tunica, tum

de toga intelligi possunt. Potius tamen de tunica. Nam sapius et magis proprie de ea dicitur, et cum toga picta vel purpurea conjungitur, ut a *Liv. locis cit.*: quibus adde 31. 11., *Trebell. Gallien.* 8. et *Flor.* 1. 5., ubi effigiem ejus ex Augusti nummo *Grævius* exhibet. Ceterum, ut recte *Kritz.* ad *Sull.* 2. *Hist.* 29. 4., toga picta per se non plane eadem est quæ palmata: sed ita differunt, ut picta, quippe aliis quoque figuris intextis vel acu factis ornata, latius pateat et palmatam comprehendat; hæc vero species sit pictæ. — *Palmata* absolute. *Pacat. Paneg. ad Theodos.* 9. Dato serentibus fasces, et missas cum curulibus suis per rura palmatas. *Gratian.* in ep. ad *Auson.* in hujus *Gratian.* act. 22. Palmatam tibi misi, in qua Constantius parens noster intextus est. *Sidon. carn.* 5. 4. meritisque laborum Post palmam palmata venit. Adde 1. *Ep.* 5. sub fin. et *Id.* 8. *Ep.* 6. Et illam Sarranis ebriam succis inter crepitantia segmenta palmatam plus picta, plus aurea oratione convenustat. Adde *eumd.* *ibid.* 8.; item *Vopisc. Prob.* 7. Porro ex *Sidon.* et *Auson.* discimus, et alia quoque, præter folia palmarum, procedente tempore, intexi hujusmodi vesti consuevisse, et a consulibus etiam sine triumpho fuisse gestatam. Fortasse etiam ab his cum trabea consulari confunditur. — *Palmatus consul*, palmata tunica indutus. *Hieronym.* *Ep.* 23. n. 3. — *Tunicam Jovis* appellat *Juvenal.* 10. 38., tum quia tali habitu *Juppiter* *Capitolinus* indutus erat, tum quia triumphaturi eam ex *Capitolio* subebant. *Liv.* 10. 7.; et *Lamprid.* *Alex.* Sev. 40.

PALMĒPĒS. *V. PALMĒPĒS* ad fin. PALMĒSUS, a, um, adject. φοινικῶδης, palma abundans. *Virg.* 3. *En.* 705. Teque datis linquo ventis, palmosa *Selinus*.

PALMĒULA, æ, i, f. deminut. a palma, est planum illud et ex parte concavum in manu, quod et vola dicitur.

I.) Proprie. *Varro* apud *Non.* p. 372. 29. *Merc.* Valet, et me palmulis producite. *Apul.* 8. *Met.* Decora brachia sevientibus palmulis converberat. Adde *eumd.* 2. 3. 11. etc. *ibid.* *V. GLABELLUS*.

II.) Translate. ¶ 1. Est extrema pars remi a similitudine palmæ humane, teste *Paul. Diac.* p. 220. 7. *Müll.* quod in modum palmæ hominis protensa est. *Virg.* 5. *En.* 163. et lævas stringat, sine, palmula cautes. *Apul. Florid.* n. 12. Color psittaco viridis et intimis plumulis et extimis palmulis. h. e. alis, quæ sunt veluti remi ad volandum: unde *remigium alarum* dixit *Virg.* 1. *En.* 305. et 6. *ibid.* 19. Tamen apud *Apul.* in ed. *Elementh.* est *parmulis*. ¶ 2. Sunt et palmule fructus palmæ, qui et dactyli, et caryotæ dicuntur. *Varro* 1. *R. R.* 67. 1. Nucem juglandem, et palmulam, et ficum *Sabinam* quanto citius promas, jucundiore utare. Sic *Cæli. Aurel.* 2. *Scut.* 37. n. 200. Palmule nucleas, quas caryotas appellant. Adde *Cels.* 2. 20. *Sueton.* *Aug.* 76. et *Claud.* 8.; et *Cæli. Aurel.* 1. *Scut.* 11. ¶ 3. Est etiam vestigium cauterii parvam palmam referentis apud *Fegut.* 1. *Veterin.* 28. Interdum autem puncta intelliguntur, interdum ad similitudinem lineæ condens deductio ferrum, aliquando velut palmule hinc. *V. PALMA* II. 12.

PALMĒULĒRIS, e, adject. ad palmulam, h. e. parvam manum, pertinens. *Capell.* n. p. 271. in *carm.* Frictaque palmulari *Madida* detergit ora.

PALMĒULĒRĒUM, i, n. 2. locus palmis consitus. *Gloss. Cyrill.* φοινικῶν (lege φοινικῶν), palmularium. *Cl. Gloss. Philoz.* Palmetum, φοινικῶν.

PALMUS, i, m. 2. idem ac palma.

I.) Proprie *palmus* pro palma usurpat a *Vitruv.* quum ait 2. 3. Doron *Græci* appellant palmum, quod munerum datio Græce δωρον appellatur: id autem semper geritur per manus palmum. Sic *Plin.* 35. *Hist. nat.* 14. 49. (171). Græci antiqui doron palmum vocabant: et ideo dora mureri, quia manu darentur.

II.) Translate est mensuræ genus, palma, spanna, quod manu explicata fit. Duplex est, major et minor. Minor *Vitruv.* docet 3. 1. a *med.* habere digitos quatuor (intellige compressos et

coherentes) et esse quartam partem pedis, quia pes sexdecim digitos habet. Hinc Frontin. *Aquæd.* 24. digitum esse ait sextadecimam partem pedis. Hic palmus Græce dicitur *καλαστή, δάρον, δοχμή* et *δακτυλοδοχμή*. Major, Græce *σπιδάρη*, continet digitos duodecim, nempe illud spatium, quod est inter summum pollicem et minimum digitorum expansos. Dicitur etiam *δοδρανς*, quia ad pedem quarta pars deest. Varro 3. *R. R.* 7. 4. Columbaria esse oportet intus ternorum palmarum ex omnibus partibus. Plin. 12. *Hist. nat.* 13. 28. (48). Amomum frutes myrtiluosus, palmi altitudinis. V. Hieronym. 12. in *Ezech.* 40. 5.

PALO, as, avi, atum, are, n. 1. (palus). Part. *Palatus* et *Palandus*. — Palare est palls fulcire, munire, pedare, *palare, πασσαλύνω*. Colum. 11. *R. R.* 2. 11. Vineæ, quæ sunt palatæ et ligatæ, recte jam fodiuntur. et *ibid.* 16. Reliquæ partes vinearum nunc palandæ et alligandæ sunt. et *ibid.* 95. Ut vitis paletur, et capite tenuis alligetur. Pallad. 12. *R. R.* 15. Si humidus locus ad accipiendâ fundamenta palandus est. si *dee palificare*. — Pro *palari* V. in voce sequenti Init.

PALOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. Etiam *palio*, as, hoc sensu dicitur. *Sulpicia Sat.* 43. in *Poet. Latin. min. ed. Wernsdorf. vol. 3. p. 90.* Sic nostri palare senes dicuntur. — Part. *Palans* (cujus Genitivum *palantium* pro *palantium* V. infra sub I.) I. et II.; *Palatus* I. — *Palor* est idem atque hic illuc vagor, dispersus erro, verbum castrense, inde fortasse ductum, quod militibus, dum palos ad opus faciendum in silvis cæderent, ordinibus neglectis hac illac spargebantur, *περιφέρουμαι, ὀμβρομαι, κλωνίζουμαι* (II. *andare qua e là, dispergersi, sbandarsi*; Fr. *aller cà et là, errer, être dispersé ou éparé*; Hisp. *errar, andar vagando, ser esparcido*; Germ. *hin-und her schweifen, umherschweifen, streifen, sich zerstreuen, sich von Andern, zu denen man gehört, entfernen*; Angl. *to wander to and fro, wander up and down, straggle, be dispersed*).

I.) Proprie. — a) De hominibus. *Liv.* 27. 47. a med. Desertum a ducibus agmen per agros palatur. *Tac.* 3. *Hist.* 80. Palantur comites, occiditur proximus lictor. et 4. *ibid.* 18. Auxilia totis campis palantur. et 3. *ibid.* 17. extr. Qui modo per agros fuga palabantur. — Sæpe usum habet in Participio. *Sall. Jug.* 21. Vagi, palantes, quas nox coegerat, sedes habebant. *dispersi. Lucr.* 4. 575. Palantes comites quum montes inter opacos Quærimus et magna dispersus voce clemus. *Liv.* 1. 11. Palantes in agris oppressit. *Flor.* 1. 17. Inconditos et palantes aggressus. *Justin.* 15. 3. 11. Insectari palantes bostes. *Tac.* 1. *Ann.* 30. Palantes extra castra. *Sil. It.* 5. 445. vesanos palantium in terga ferebat Cum fremitu vultus. — Part. præter. *Liv.* 8. 24. Contra heros suos ex fuga palatos. *Id.* 35. 51. Repente Menippus palatos passim aggressus eos cecidit. — b) De brutis animalibus. *Liv.* 22. 17. In quosdam boves, palatos ab suis gregibus, inciderunt. Adde *eumd.* 3. 5. Sic *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 55. (111). Palantes conchas retibus includere. *Val. Flacc.* 4. 506. atque oculis palantia monstra sequuntur. h. e. *Harpurias* diffugientes. — c) De rebus. *Virg.* 12. *En.* 738. terga dabant palantia Teucris. h. e. palantes Teucris. *Lucret.* 2. 1031. palantia sidera. *Virg.* 9. *En.* 21. Palantesque polo stellâs errant. *Plin.* *Paneg.* 30. de *Nilo*. Pars magna terrarum mergi palanti amne consueta. *inondante. Ammian.* 17. 7. Palantes abrupte flammarum ardore.

II.) Translate. *Lucret.* 2. 9. Despicere unde queas alios, passimque videri Errare, atque vlam palantes quærere vitam. *Ovid.* 14. *Met.* 150. Palantesque animos (al. homines) passim, ac rationis egentem Despectare procul, trepidosque, obitumque timentes.

PALPABILIS, e, adject. *palpabile*, *φλαφήτος*, qui palari et tangi potest. *Oros.* 1. 10. Tenere imaginibus dicitur, crassitudine palpabiles, diurnitate ferales. *Hieronym.* 10. in *Isaj.* 32. 14.

Adyta templi et secreta mysteria palpabiles tenere possederunt. *Cassiod.* de *Anim.* 4. Corpus solidum atque palpabile.

PALPAMEN, inis, n. 3. palpatio, tactus, *φλαφήμα. Prudent.* *Hamartig.* 302. Ipse etiam, toto pollet qui corpore, tactus Palpamen tenerum blandis e fofibus ambit.

PALPAMENTUM, i, n. 2. palpamen, palpatio. Translate. *Ammian.* 27. 12. Eunuchus Cylaces, aptusque ad muliebria palpamenta, prop: mœnia ipsa proptere venit. h. e. ad se instruendum muliercularum more.

PALPATIO, onis, f. 3. *φλαφήσις*, actus palpani. Translate. *Plaut. Men.* 4. 2. 42. Vin' hunc rogem? p. aufer hinc palpationes.

PALPATOR, oris, m. 3. qui palpat. Translate. *Plaut. Men.* 2. 1. 35. Sycophante et palpatore plurimi in urbe hac habitant. h. e. blaudi adulatores. *Id. Rud.* 1. 2. 38. Malus, perjurus, palpatior.

PALPATUS, a, um. V. PALPO.

PALPĒBRA, æ, et *sæpius*

PALPĒBRÆ, arum, f. plur. 1. *Charis.* 1. p. 81. *Putsch.* tradit, *Varronem* dixisse *palpætræ*: quosdam vero ita distinguere, ut *palpætræ* genas, *palpæbræ* ipsos pilos significent. Sed hæc nugæ videntur. — Et *palpebrum*, i, n. 2. *Non. p.* 218. 19. *Merc.* suo tempore dictum esse testatur. Hinc *Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 1. ante med. *Palpebrum* superius paralyti vitiatum laxius lit. item inferius palpebrum intrinsecus flectitur. Quod est utrique palpebrorum vitio commune. *Dracont.* 3. *Hexæm.* 619. Et palpebra tegunt lucces, mundantque fenestras. V. FENESTRA. — Ratione habita etymii, *Lactant.* loc. cit. sub 1. ducit a *palpitando*, quia leviter et crebro inveniunt: alii a *palpando*, quia leviter et blande tangunt oculos: alii a Græca voce *βλέφαρα*. V. *Voss.* — Ceterum *palpebræ* sunt tunicæ, seu tegumenta oculorum, quæ et *genæ* dicuntur, *βλέφαρα* (II. *palpebræ*; Fr. *paupière*; Hisp. *parpado*; Germ. *das Augenlid*; Angl. *the eye-lids*).

1.) Proprie. — a) In plurali num. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. 142. *Palpebræ*, quæ sunt tegumenta oculorum, mollissimæ tactu, ne læderent aciem. aptissime factæ, et ad claudendas pupulas, ne quid incideret, et ad aperendas: idque providit, ut identidem heri posset cum maxima celeritate. Munitæque sunt palpebræ tamquam vallo puerum etc. *Id. Pis.* 19. 48. Regulum, resectis palpebris, vigilando necaverunt. *Pallad.* 4. *R. R.* 14. Si asinus discoloris pilos in palpebris, aut auribus geret. Adde *Lucret.* 4. 952; *Tuberon.* apud *Gell.* 6. 4.; *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 24. (49). et 32. *ibid.* 7. 24. (75); et *Lactant. Opif. D.* 10. — b) In sing. num. *Cels.* 5. 26. n. 23. Si discissa auris ima est, vel palpebra, vel labrum.

II.) Translate. Per synecdochen sunt ipsi pilii in extremis palpebris nascentes. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 56. (154). *Palpebræ* in genis homini utrimque. *Id.* 25. *ibid.* 13. 99. (156). Capnos evulsas palpebras renasci prohibet.

PALPĒBRĀLIS, e, adject. ad palpebras pertinetes, ut *Palpebrales* setæ, *Prudent.* *Hamartig.* 880.

PALPĒBRĀRIS, e, adject. palpebralis. *Cæli. Aurel.* 4. *Tard.* 2. sub fin. *Collyria* palpebraria.

PALPĒBRĀTIŌ, onis, f. 3. palpebrarum motus. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 3. Sive ulla palpebratione. Adde *eumd.* 1. *Tard.* 5.

PALPĒBRO, as, are, n. 1. Part. *Palpebrans*. — *Palpebro* est idem ac palpebras frequenter moveo. *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 10. *Palpebrant* ægrotantes. *Id.* 1. *Acut.* 2. Visus attentus, vel frequenter palpebrans.

PALPĒBRUM. V. PALPĒBRÆ sub Init.

PALPĒTIŌ, onis, f. 3. *palpitatione*, *παλμός*, frequens et continuus motus cordis, item partium singularum corporis animalis. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 5. 18. (49). Imposit supra cordis palpitationem mulieri dormient. et *ibid.* 10. 46. (132). *Palpitatione* oculorum. *Id.* 11. *ibid.* 4. 3. (10). Insectis divulsis præcipua vivacitas et partium singularum palpitatione.

PALPĒTĀTUS, us, m. 4. palpatione. In Ablat.

sing. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 30. 48. (90). Imposito lapillo extra corpus, ne palpitatione eiciatur.

PALPĒTŌ, as, avi, atum, are, n. 1. Part. *Palpitans* I. et II. — *Palpitare*, quod perierit a v. *palpo* ducunt, est leviter ac frequenter moveri, et præcipue de corde dicitur, *παλλομαι* (II. *palpitare*; Fr. *s'agiter, remuer, buttre, palpiter*; Hisp. *agitarse, menearse a una parte y otra, palpitar*; Germ. *sich oft, schnell oder rasch bewegen, zappeln, zucken, zittern, klopfen*; Angl. *to throb, pant, beat quick, palpitate*).

I.) Proprie. — a) Universim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 9. 24. Quum cor animantis alicujus evulsum ita mobiliter palpitaret, ut imitaretur igneam celeritatem. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 49. (134). Cerebrum uni homini in infantia palpiat. *Id.* 9. *ibid.* 57. 83. (177). Pisces qui ad pabula petenda palpitant exiguis branchiis. *Id.* 10. *ibid.* 53. 74. (148). In ovo gutta sanguinis salit palpitante. *Ovid.* 6. *Met.* 559. de lingua recisa. Utque salire solet mutilatæ cauda colubræ, Palpiat. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 37. 65. (173). de vanis. Palpitante lingua ululatus elicitor. *Scribon.* *Compos.* 194. Toxicum potum cogit exululare, et palpitare lingua similiter decollatorum capitibus. *Apul.* 1. *Met.* Ut grabatulus etiam succussus et inquietus super dorsum meum palpitando saltaret. — b) Speciatim de moribundis ex vulnere. *Sueton.* *Tib.* 61. Citati ad causam dicendam partim se domi vulneraverunt; partim in media curia venenum hauserunt; et tamen, colligatis vulneribus, ac semianimes palpitantesque, in carcere rapti. *Ovid.* 5. *Met.* 40. Qui postquam cecidit ferrumque ex osse revulsum est, Palpiat, et positas aspergit sanguine mensas. *Est tamen qui aliter legit.* *Stat.* 8. *Theb.* 439. jam palpiat arvis Phædrius. et 9. *ibid.* 756. hic sævi miser inter funera belli Palpiat, et mortem sociusque hostesque precatur. Sic de victima *Calpurn.* 2. *Ecl.* 62. Sæpe vaporrato mihi cæspite palpiat agnus. — Et cum Accusativo. *Dracont. carn.* 5. 281. moriens tremebundus palpiat artus. — c) Sensu obscuro. *Juvenal.* 3. 132. alter enim, quantum in legione tribuni Accipit, donat Calvinæ, vel Catinæ, Ut semel atque iterum super illam palpiat. V. SINGULTIO. — d) De inanimis. *Stat.* 12. *Theb.* 70. his arduus ignis Palpiat. h. e. tot rebus cremandis impositis laborat et leniter movetur.

II.) Translate. *Petron.* *Satyr.* 10. Animum palpitantem percussit.

PALPO, as, avi, atum, are, n. 1. et *Palpor*, aris, atus sum, ari, dep. 1. Part. *Palpans*, *Palpatus* et *Palpandus* I. — *Palpare* (quod nonnulli volunt esse a *παλλω foreo*) est leviter et blande tangere, contractare, *φλαφήω* (II. *palpare, accarezzare toccando*; Fr. *palper, tâter, toucher, caresser, flatter avec la main*; Hisp. *palpar, tocar, halagar, acariciar*; Germ. *streicheln, sanft berühren*; Angl. *to touch softly, feel gently, stroke, to caress, soeth*).

I.) Proprie. *Ovid.* 2. *Met.* 866. modo pectora præbet Virgineæ palpanda manu. *Al. lej.* plaudenda. *Manil.* 5. 702. Et palpare lupos, pantheris ludere captis. *Ulp. Dig.* 9. 1. 1. Si quum equum perinulsi quis, vel palpatus est, calce eum percusserit. *Seneca* 3. *Ira* 8. sub fin. Nihil asperum tetrumque palpanti est. a chi tocca leggermente. *Prudent.* 11. *epi. ascp.* 89. duo cogunt animalia freni ignara, insueto subdere colla jugo, Non stabulis, blandive manu palpata magistri.

II.) Translate est blandiri, adulari, *accarezzare, adulare, lusingare*; et occurrit — a) Absolute. *Plaut. Merc.* 1. 2. 57. hoc sis vide, ut palpatur! nullus, quum occipit, blandior. *Lucilius* apud *Non.* p. 472. 6. *Merc.* hic me ubi videt, subblanditur, palpatur, caput scabit. *Cic.* 9. *Att.* 9. Palpaboque, equinam modo posim voluntate ejus, nullam reipublicæ partem attingere. h. e. blandiendo tentabo. — b) Cum Dativo. *Plaut. Amph.* 1. 3. 9. Observato, ut blande mulieri palpabilur. *Pollio* apud *Cic.* 10. *Fam.* 33. Sed scribenti ad me ejusmodi litteras palparer necesse eret, si vellem comincatus per provinciam ejus iter faciens habere. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 18. nisi deitro tempore, Flacci Verba per at-

tentam non ibunt Cæsaris aurem: Cui male si palpere, recalcitrat. — c) Cum Accusativo. *Juvenal.* 1. 35. quem Massa tinctet, quem munere palpat Carnus. *Apul.* 5. *Met.* Tunc illæ palpere Veneris iram sævientem se adortæ.

PALPO, ōnis, m. 3. palpator, adulator. *Pers.* 5. 176. Jus habet ille sui palpo, quem ducit bian-tem Crestata ambitio? h. e. an liber est et sui juris adulator ille, quem etc? nam qui honores petit in republica, adulator est populi. *Cassaubon.* Sunt qui putant, palpo esse ablativum, ut sit sensus: ille ne jus sui habet, quem ambitio alu-latione, blanditiis et spe oblata honorem ducit, trahit, agit? —

PALPUM vel Palpus, i, m. vel n. 2. adula-
zione, carezze, blanda tractatio, adulatio. *Plaut. Amph.* 1. 3. 28. Timidam palpo perc-
tit. *V.* alium loc. in OBTRUDO.

PALUDAMENTUM, i, n. 2. *Si Festo* p. 253. 2. *Müll.* est fides, significat omne militare orna-
mentum. Hinc in libris auguralibus paludati
sunt armati, ornati, ut ait *Veranius* apud *Fest.*
Sic *Lucilius* apud *Non.* p. 553. 4. *Merc.* Pons
paludatus stabat rurarij velox. Est tamen qui
leg. paludatum, h. v. imperatorem. Ceterum

I.) Proprie. ¶ 1. Raro admodum sumitur
pro veste militari, quæ super tunicam et arina-
turam induitur, aperta et ad dextrum humere-
rum constituta: eadem fere quæ sagum et chla-
mys (*V.* paragr. proxime seq. in lin. et CHLA-
MYS) sopraveste, paludamento, clamide, χλα-
μυς. *Liv.* 1. 26. Cognito super humeros Ira-
tris paludamento sponsi, quod ipsa confec-
erat. ¶ 2. Sæpius vero dicitur de veste militari
imperatorum et ductorum exercitus: sagum enim
in universum appellabatur vestis iulitatis, sed im-
peratoris proprium erat paludamentum (*V. Nieu-
poort.* de *Rit. Rom.* 6. 1. 3.; *Lips.* de *Milit.*
Rom. 2. 12.; *Nitsch.* *Antiqu. Rom.* vol. 1. p. 361.
edit. III.; et *Gronov.* et *Duker* ad *Liv.* 41. 10.).
Varro 7. *L. L.* 37. *Müll.* Paludamenta sunt in-
signia atque ornamenta militaria. Ideo ad bellum
quum exit imperator ac lictores mutant vestem
et signa incinuerunt, paludatus dicitur proficisci.
Quæ propterea quod conspiciuntur qui ea habent,
ac liunt palam, paludamenta dicta. Hæc *Varro*,
cujus etymologiam *Voss.* minime probat, et ex
Hebræo petendam putat. *Apul.* de *Mag.* Hoc
Diogeni pera et baculus, quod regibus diadema,
imperatoribus paludamentum, pontificibus gale-
rum, lituus auguribus. *Liv.* 9. 5. sub *fin.* Tum a
consulibus abire lictores jussi, paludamentaque
detracta. *Id.* 25. 16. ad *fin.* de *Graccho* propæt.
Paludamento circum lævum brachium intorto
(nam ne scuta quidem apud extulerant) in hos-
tes impetum fecit. *Sall.* apud *Non.* p. 538. 32.
Merc. Et eodem tempore Lentulus duplici acie
locum editum multo sanguine suorum defensum,
postquam ex sarcinis paludamenta ostentari et
delectæ cohortes intelligi cœpere etc. *Kritz.* ita
legit. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 2. 3. (3). Coccum
imperatoris dicitur paludamentis. *Val. Max.*
1. 6. n. 11. M. Crassus ducturus erat adversus
Parthos exercitum: ei pullum traditum est palu-
damentum, quum in prælium exeuntibus album,
aut purpureum dari soleret. *Aurel. Vict. Epit.*
3. extr. Indutus aureo paludamento. — *Agrip-
plam* Neronis matrem, aureo paludamento in-
dulam, spectasse nauinachiam Claudij principis,
narrat *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 19. (63.), ubi *Dio*
1. 60. c. 33. habet χλαμυδι διαχρῶσω, et *Tac.*
12. *Ann.* 56. chlamyde aurata.

II.) Translate. *Plin. Paneg.* 56. Consulatus
gestus juxta barbaras gentes, ut illi solebant, qui-
bus erat inorus paludamento mutare prætextam.
h. e. magistratu urbano ad regendos exercitus
transire. *Sall. fragm.* apud *Isid.* 19. *Orig.* 24.
9., *Pet. Scholiast.* *Juvenal.* 6. 400. et *Servium*
ad *Virg.* 1. *G.* 8. Tozani paludamento mutavit.
h. e. pacem cum bello. *metonymia.*

PALUDATUS, a, um, adject. χλαμυδωτός, pa-
ludamento, seu chlamyde indutus. Nam paluda-
mentum nomen est genericum vestium milita-
rium superiorum. *V.* vocem præced. ¶ 1. Raro
de militibus. *Liv.* 41. 10. et 45. 39. paludatos

lictos memorat, qui tamen sagati in exercitu
apparente solabant: sed utrobique alii aliter leg.
et quidem rectius; *V. Drakenborg.* ad *loc.* *citt.*
Sidon. vero paludatos pro militibus posuit, 5.
Ep. 7. Illi sunt, qui invidet tunicatis otia, sti-
pendia paludatis. ¶ 2. Sæpius dicitur de impe-
ratoribus, qui in expeditionem evanates togam,
aut prætextam mutabant paludamento, quæ eor-
um propria vestis militaris erat. *V.* vocem præ-
ced. 2. *Cic.* 15. *Flam.* 17. Pansa nostri paluda-
tus a. d. tert. *Cal. Jan.* profectus est. *Cæs.* 1. *B.*
C. 6. Neque expectant, ut paludati, votis nun-
cupatis, exeant consules. (*V. Liv.* 42. 49. et 31.
14.; et *Cic.* 7. *Verr.* 13. (34). *Sueton. Claud.*
24. a. *meil.* Edidit in Martio campo expugnationem
dirreptionemque oppidi, præsedique paluda-
tus. *Id. Gubb.* 11. Iter ingressus est paludatus.
Juvenal. 6. 399. Cumque paludatis ducibus, præ-
sente marito, Ipsa loqui recta facie. — *Postice.*
Claudian. VI. *Cons. Honor.* 596. Jure paluda-
te jam curia militat aule. h. e. imperatoris. ¶ 3.
Extra rem militare. *Festus* p. 329. 18. *Müll.*
Salias virgines Cincius ait esse conducticias, quæ
ad Salios adhibebantur cum apicibus paludate.

PALUDESTER, tris, tre, adject. paluster. *Cas-
siod.* 3. *Varian.* 32. Paludestris illuvies, et *ibid.*
paulo ante. Paludestre mare.

PALUDICOLA, a, comm. gen. 1. qui ad pa-
ludem incolit, ut Paludicola Sicambri. *Sidon.* 3.
Ep. 1. ad *fin.* Paludicola Ravenna, *Id.* 7. *Ep.*
17. in *carm.*

PALUDIFER, fœra, fœrum, adject. paludem fa-
cients. *Auct. carm.* de *Philom.* 42. Inque palu-
diferis butio bubit aquis.

PALUDIGENA, æ, comm. gen. 1. in palude
genitus. *Vet. Epigr.* in *Anthol. Lat. T.* 2. p.
462. *Burmam.* Lenta paludigenam vestivit cera
papyrus. scil. papyrus in paludibus circa Nilum
nasci solet.

PALUDIVAGUS, a, um, adject. qui per palu-
des vagatur. *Avien. Perieg.* 312. Mœsta paludi-
vagos Germania levit alumnos.

PALUDOSUS, a, um, adject. paludoso, ελωδης,
paludem habens. *Ovid.* 15. *Met.* 268. Eque pa-
ludosi fecunda licentia Nilii. *Sil. It.* 8. 602. Lenta
paludosa proscindunt stagna Ravennæ.

PALUDUS, a, um, adject. paludatus. *Ennius*
apud *Varron* 7. *L. L.* 37. *Müll.* Corpore Tar-
tarino prognata Paluda virago. h. e. Pallas mi-
litari habitu; Αἰγύροχος, ex *Varronis* mente, ut
Müllerus adnotat. *Turneb.* inallet legere palu-
de; nam Pallas ad Tritonidem paludem nata
est. *Cl. Valhen.* *Ennian.* *poes. reliq.* p. 75.,
legit Paluda. Et sane *Varro* addit *loc. cit.* Pa-
luda a paludamentis.

PALUM, i, n. 2. *V.* PALUS, i, init.

PALUMBA, æ, f. 1. *V.* PALUMBES.

PALUMBACEUS vel

PALUMBACEUS, a, um, adject. ad palumbem
pertinens. *Incert. auct. de limit.* p. 259. *Goes.*
Sunt termini marinores in limite, alii virides, alii
pallidiusculi, alii prasini. h. e. cinerei coloris, qual-
lis est palumbes.

PALUMBARIUS, i, m. 2. genus quoddam ac-
cipitris, qui palumbes interficit. *Gloss. Philoz.*
Palumbarius, φασσοφόρος. A φασσα palumbes et
φοσος cædes.

PALUMBES, is, m. et f. 3. Dicitur etiam pa-
lumbus, i, m. *Cato R. R.* 90. Palumbum recen-
tem sic farcito: uti prensus erit, ei fabam coctam
tostam dato. *Colum.* 8. *R. R.* 8. 1. Palumbus
columbosque cellares pinguisimos facere. *Plin.*
30. *Hist. nat.* 9. 23. (78). Palumborum pennæ.
Id. ibid. 7. 20. (60). Palumbus ferus. *Martial.*
13. 67. palumbi torquati. Adde *Scribon. Compos.*
16.; et de loco *Lucilii V.* infra sub I. — Item
palumba, æ, f. *Cels.* 6. n. 39. Sanguine vel
columbæ, vel palumbæ, vel hirundinis oculus in-
ungere. et *moz.* Sanguis hirundinis optimus, de-
inde palumbæ, minus efficac columbæ. — Cete-
rum palumbes et palumbus et palumba est sil-
vestris columbus in arboribus quibusque nidi-
ficans, colombo selvatico, φέττα, φασσα, οίνος,
φαττος.

I.) Proprie. — a) Universim. *Lucilius* apud

Non. p. 213. 6. *Merc.* macrosque palumbes. *Mer-
cerus* ita leg.: *Forcellinus* vero palumbus. *Furro*
3. *R. R.* 9. 21. Eodem modo palumbes farciunt
ac reddunt pingues. *Cic.* in quadam eleg. apud
Servium ad *Virg.* 1. *Ecl.* 58. Jam mare Tyr-
chenum longe penitusque palumbes Reliquit.
Virg. 1. *Ecl.* 58. rauce, tua cura, palumbes. *Id.*
3. *ibid.* 69. acie palumbes. *Horat.* 3. *Od.* 4.
11. Iudo fatizatumque sonno Fronde nova (me)
pueram palumbes Texere. *Id.* 2. *Sat.* 8. 30. tum
pectore adusto Vidinus et merula puni et sine
clona palumbes. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 35. 52. (106).
Vivere palumbes ad xxx. annum, aliquas et ad xl.
habemus auctores. — b) Palumbem alicui ad
aream adducere. proverb. quod significat offerre
alicui occasionem rei gerende. Nam palumbes
capiuntur area frumento strata. *Plaut. Pers.* 3.
3. 63. Nos tibi palumbem ad aream usque ad-
duximus. — c) Palumbes est etiam Italice pa-
lomba di mare. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 23. 41. (78).
In agrum Volaterranum palumbium vis e inari
quottannis advolet. — d) De Palumbo quodam
gladiatore de quo frigidum jocum *Claudii* narrat
Sueton. *Claud.* 21. *V.* in POSTILO.

II.) Translate. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 17. Dux
unum expetitis palumbem, h. e. amatorem. —
YB. De cognom. *Rom.* *V.* ONOM.

PALUMBINUS, a, um, adject. di colombo sel-
vatico, qui est e palumbæ. *Plin.* 30. *Hist. nat.*
12. 36. (110). Palumbina caro. et *ibid.* 8. 21. (67).
Palumbinum limum. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 13.
ovum. Adde *Marcell. Empir.* c. 8. sect. 6. p.
97. et c. 35. p. 137. retro ed. *Ald.*

PALUMBŪLA, æ, f. 1. deminut. a palumba,
parva palumba. *Onomast. Lat. Gr.* Palumbula,
φάρτιον.

PALUMBŪLUS, i, m. 2. deminut. parvus pa-
lumbus, et adhibetur in blanditiis. *Apul.* 10. *Met.*
Teneo te meum palumbulum, meum passerem.
Adde *eumd.* 8. *ibid.* de cinædis.

PALUMBUS, i, m. 2. *V.* PALUMBES init

PALUS, i, m. 2. *Palum* neutr. gen. *Varro*
apud *Non.* p. 219. 18. *Merc.* Quid? tu non vi-
des, in vineis, quod tria pala habeant, tripales
dici? — *Palus* (quod contractum ex *parillus* a
pago pierique volunt, alii vero a Gr. πῶσσαλος
derivat) est sudes, lignum acutum, quod solet
in terram deligi ad fulcienda ædificiorum fun-
damenta, aut castra munienda, aut claudendos
hortos, aut sustinendas vites, aut similes usus,
ακρόψ (It. palo; Fr. poteau; Hisp. poste, visa;
Germ. der Pfahl; Angl. a stake, post, pole,
prop, stay, pale, a peg or pin).

I.) Proprie. — a) Universim. *Tibull.* 1. 8. 33.
Hic docuit teneram palis adjungere vitem. *Cic.*
7. *Verr.* 5. 14. Homines sceleris damnati, ad sup-
plicium traditi, ad palum alligati, repente multis
inspectantibus soluti sunt. *Ovid.* 1. *Fast.* 665. Ru-
sticus emeritum palo suspendat aratum. *Vitruv.*
5. 12. Si mollis locus erit, palis ustulatis aleis,
aut oleagineis, aut robusteis coniugatur. *Colum.*
11. *R. R.* 2. 90. Palos et ridicas dolare. et *ibid.*
12. Palos decem, ridicas quinque conficere. *Plin.*
18. *Hist. nat.* 26. 63. (233). præparare. *C. Grac-
chus* apud *Gell.* 10. 3. destituere. piantare. et
Plaut. Mil. glor. 4. 4. 4. ligere in parietem. —
Fuit inter exercitia militaria, quæ palaria dice-
bantur, quum delivo in terram palo, euni sulibus
eminus, et cominus gladiis ligneis feriebant, la-
tera, vel pedes, aut caput hostis petere condiscen-
tes. Hinc *Juvenal.* 6. 246. aut quis non vidit
vulnera pali? Quem cavat assiduis sudibus, scu-
toque lacessit, Atque omnes implet numeros. Adde
Veget. 1. *Milit.* 11. et 2. *ibid.* 23. — c) In illo
Plaut. Men. 2. 3. 53. Quasi supellex pellionis,
palus palo proximus est: sermo est de navi, in
cujus costis tam crebri sunt pali affixi, quam in
officina pellionis, in qua ad extendendas et po-
liendas pelles pali multi inhi sunt.

II.) Translate. ¶ 1. Ducta metaphorâ a mi-
litaribus exercitiis *Seneca Ep.* 18. Exercantur
ad palum: et ne imperatos fortuna deprehendat,
fiat nobis paupertas familiaris. ¶ 2. *Palus* pri-
mus, et conjunctum palusprimus, qui a *Dion.* 1.
72. c. 13. ξίφος ξήλιος, et a *Capitolin.* *Pertin.*

8. machæra Herculeana appellatur, fuit ensis ligneus gladiatorum secutorum proprius. Hinc princeps secutorum *primus palus* appellabatur. *Lamprid. Commod. 15.* Appellatus est inter cetera triumphalia nomina etiam sexcenties vicies palus primus secutorum. Hinc *Dion. l. 72. c. 22. de Commod. Πρωτόπαλος σεκουτόρων, ἀρσιερός μόνος νικήσας δωδεκάκις χιλίους. Inscript. mendosa apud Murat. 617. 1., emendata apud Marin. Frat. Arv. p. 694.* URBICO SECUTORI PRIMO PALO NATIONE FLORENTINI. QUI PVGNAVIT XIII. etc. *Alia apud Henzen. 7419. c. D. M. PERAETRINO MYRMILLONI PRISCA COIUX PRIMO PALO BENE merenti. Sic primus palum interpretantur Caj. Marinius Frat. Arv. p. 694., quem secuti sunt Labusius ad Inscript. apud Orell. 2572., Cavedonius in Bulletin. Archeol. a. 1846. p. 189., cl. Henzen. in Actis Acad. pont. archeol. Rom. p. 37. et ipse Jos. Furlanetto; qui tamen, postquam superiora Lexico addiderat, in I.^a Appendice eadem retractanda esse statuit secutus sententiam Reimar ad Dion. loc. cit. not. 149.; hac autem sententia palus primus idem denotat, quod apud Lamprid. Alex. Sev. 27. *palæstes primus*, b. e. præcipuus. Qua significatione palus primam syllabam correptam haberet, ut *palæstes* et *palæstrita*. ¶ 3. Palus est etiam mentula. *Horat. l. Sat. 8. 5.* Obscænoque ruber porrectus ab inguine palus.*

PĀLUS, ōdis, f. 3. Priorem habet correptam, posteriorem fere semper productam. *Virg. 4. G. 479.* Cocytii, tardaque palus innabilis unda. Adde *Ovid. 2. Met. 46.* Inventitur tamen etiam cum ultiina correpta. *Horat. Art. P. 65.* Sterilisque diu palus aptaque remis. *Bentlej.* quamvis fateatur, ita legi etiam a Servio ad *Virg. 2. En. 69.* et 6. *ibid. 107.*, Prisciano (6. p. 718. *Putsch.*) et aliis, et ita in omnibus codicibus reperiri, contendit tamen legendum *sterilisque palus prius aptaque remis*. Alii legunt *sterilisque pilus, pulsataque remis*. — In Genit. plur. *paludum* habet et *paludum*. *Cæs. 4. B. G. 38.* Propter siccitatis paludum. *Justin. 44. 1. 10.* Aris spiritus nulla paludum gravi nebula inficitur. Adde *Liv. 21. 54.*, ubi al. leg. *paludum*, al. *paludium*. — Palus est aqua stagnans, quæ æstate plerumque siccatur; in quo differt a lacu, qui perpetuam habet aquam, *λίμνη* (It. *palude*; Fr. *marais, marécage, étang*; Hisp. *marjal, pantano, cenagal, estanque*; Germ. *der Pfuhl, Sumpf, Pfütze*; Angl. *a marsh, morass, bog, fen, swamp, pool, lake*).

I.) Proprie. *Cic. 5. Phil. 3. 7.* Ille paludes siccare voluit. *Id. 2. leg. Agr. 27. 71.* Arenam aliquam, aut paludes emere. *Cæs. 2. B. G. 16.* Quo propter paludes exercitui aditus non esset. *Horat. 3. Od. 27. 9.* stantes paludes. *Virg. 3. G. 432.* Postquam evasta palus, terræque ardore debiscunt, etc. *Ovid. 15. Met. 269.* Quæque sitim tolerant, stagnata paludibus hument. *Sil. II. 8. 380.* nebulosa palus. — Poëticè *Virg. 6. En. 413.* Gemuit sub pondere cymba Sutilis et multam accepit rimosa paludem. h. e. aquam.

II.) Translate. Metonymicè est panicula, pappus seu lanugo ulvæ, qua utebantur Romani pro tomento. *Martial. 14. 160.* Tomentum concisa palus License vocatur. Hæc pro Lingonico stramina pauper emit. *Id. 11. 32.* de bibula sarta palude tegetes.

PALUSCA Ficus inter genera ficorum recensetur a Cloatio apud *Macrob. 2. Saturn. 16.* an Falisca? an Libysca? an marisca?

PĀLUSTER, s̄iris, stre, adject. De Nominativo *paluster V. Charis. 1. p. 63.* et *Priscian. 4. p. 628. Putsch.* — Dicitur palustris etiam in recto masculino. *Colum. 8. R. R. 14. 2.* Palustris quoque, sed heibidus ager destinetur. — Paluster est ad paludem pertinens, paludosus, *ἐλαῖος, palustre, paludosus*.

I.) Proprie. *Lic. 36. 22. ad fin.* Ager Heraclideanus paluster omnis, et frequens arboribus. *Id. 22. 2.* Nocturno humore, palustrique celo gravante caput. *Vitruv. 3. 3.* Lacus congesticinus, aut paluster. *Colum. 1. R. R. 5. 3.* Deterrima aqua palustris. *Virg. 3. G. 175.* salicium frondes,

ultramque palustrem. *Ovid. 8. Met. 625.* Nunc celebres mergis fulcisque palustribus undæ. — Hinc *palustris, ium*, absolute. *Plin. 14. Hist. nat. 16. 19. (110).* Saporem salicum redolent Patavitorum in palustribus vindemiæ.

II.) Translate. *Pers. 5. 60.* Tum crassos transisse dies, lucemque palustrem, Ingeniure. h. e. vitam in cæno vitiorum actam. — Hinc *Palustris, ium*, n. plur. 3. absolute, substantivorum more. *V. I. in fin.*

PAMMĀCHĀRIUS, ūi, m. 2. qui pammachocertat. *Auct. incert.*, qui sub Constantio Imp. vixit, in *Orb. descript.* ab *A. Maio* editus in *Class. Auct. T. 3. p. 396.* Laodicia mittit aliis civitatibus agitadores optimos, Tyrus et Berytus mimarios, Cæsarea pantomimos, Heliopolis choraulas, Gava pammacharios (lege pammacharios), Ascalon athletas, luctatores etc. *Uod. Jureti* Græcus habet *ἀκροαματικοός*, Latinus *pammacharios*.

PAMMĀCHUM, i, n. 2. *παμμαχίον* (a *πᾶς* omnis et *μάχη* pugna), certamen gymnicum idem ac pancratiun, quod constabat ex lucta et pugilatu simplici, qui nudis, non armatis pugnis agebatur, ut apparet ex *Ambros. Enarrat. in Psalm. XXXVI. de pancratiastis*. Alii qui cædem, et pulveris jactum membrorum nexibus miscerent, omni sibi verberandi jure permissio, quos *παμμαχίους* vocant, eo quod omnibus litis et pugnae adversus se habent potestatem. *Hygin. fab. 273.* Fecit Hercules Olympiæ (*Ἰνδοσί* gymnicos Pelopi Tantalii filii, in quibus contendit pammachum, quod nos pancratiun vocamus, cum Achæreo. *Alii leg. paminacho. Inscript. apud Fabrett. p. 100. n. 226.*, quæ est apud *Orell. 2588. VALENTINIAN. VALENS* ET *GRATIANVS* SRMP. AVGG. FILIVM NVVM IN OMNI ATHLETICO CERTAMINE AB ORIENTE AD OCCIDENTE. VSQ. VICTOREM PAMMACHO LYCTA PANCRATIO CESTRVSQ. ID EST PVGME LOCATIONE STATVÆ IN ATHLETARVM CVRIA VETERNITATIS GLORIA DIGNVM ESSE IVDICARVNT. Pertinet hæc ad finem quarti a Chr. n. sæculi. Utrobique sunt qui legendum putant *pammachio*, est enim a Græca voce *παμμαχίον*. Animadvertendum porro est, et hæc inscriptione videri *pammachium* aliud fuisse a pancrati, quam utriusque hic fiat mentio; verum unum idemque fuisse apparet tum ex *Polluc. Onom. l. 3. c. 30. n. 150.*, tum ex aliis auctorum locis allatis a *Fabro Agonist. l. 1. c. 9. 11. et 30.*

PAMPINĀCEUS, V. CAMPANICUS.

PAMPINĀRIUS, a, uni, adject. *pampinajo, pampinario, οἰνάρεος*, ad pampinum pertinens. *Colum. 5. R. R. 6. 29.* Pampinum duo genera sunt: alterum, quod, quia primo anno plerumque frondem siue fructu affert, pampinariun vocant; alterum, quod ex anciculo palmite procreatur; quod, quia protinus creat, fructuariun appellat. (*Adde Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. 181.*) Sic 3. *ibid. 10. 1.* Pampinariun sarmentum. *et 4. ibid. 24. 11.* Pampinariæ materie. — Absolute *Plin. 17. Hist. nat. 21. 35. (157).* Sperrere: pampinariis sterile est, nec nisi secundo oportet.

PAMPINĀTIŌ, ōnis, f. 3. *spampanzione, βλαστολογία*, actus pampinandi, detractio pampinorum et nepotum, quæ manu et sine ferro fit, quin vitis frondere cæpit. *Colum. 4. R. R. 6. 1.* Ut frequenti pampinatione supervacua detrahantur. *et 7. 1.* Omnis pampinationis est tempestivitas, dum adeo teneri palmites sunt, ut levi tactu digiti decutiantur. *et 28. 1.* Tempus pampinationis, antequam florem vitis ostendat, maxime est eligendum; sed et postea licet earum repere. *Plin. 17. Hist. nat. 1. 1. (7).* Unde et pampinatio inventa primo Stoloni dedit nomen. h. e. 1. Licinio Stoloni. Adde *eumd. ibid. 22. 35. (193).*

PAMPINĀTOR, ōris, m. 3. *spampanzatore, βλαστολόγος*, qui pampinat. *Colum. 4. R. R. 10. 2.* Vites nepotibus, quos pampinator in superiore parte omiserat, liberare. *et 27. 5.* Pampinator industrius. Adde *eumd. 5. ibid. 5. 13.*

PAMPINĀTUS, a, um, particip. V. PAMPINO. PAMPINĀTUS, a, um, adject. pampinosus habens.

I.) Proprie. *Gallien. in ep. apud Trebell. Claud. 17.* Lanceam argenteam pampinatam librarum triginta. h. e. pampinis cælatis ornatam.

II.) Translate est *κληματοειδής*, pampini similitudinem habens. *Plin. 16. Hist. nat. 42. 82. (225).* Abies ramentorum crinibus pampinato semper orbe se volvens, ad incitato runcinarum raptus. h. e. instar tortilis pampini, vel capreoli vitium.

PAMPINEUS, a, um, adject. *di pampano, οἰνάρεος*, qui est e pampino, pampinariun; et universim ad vites et vinum pertinens. *Tac. 11. Ann. 4.* Pampinea corona. *Virg. 7. Ecl. 58.* Liber pampineas iovidit collibus umbras. *Id. 2. G. 5.* tibi pampineo gravidus auctumno Floret ager. *Ovid. 3. Pont. 1. 13.* Nec tibi pampineas auctumans porrigit uvas. *et ibid. 8. 13.* Non hic pampineis amiguit vitibus ulmus. *Martial. 10. 93.* Pictaque pampineis videris arva jugis. *Propert. 3. 15. 25.* Curvaque Tyrchenos delphinum corpora lautas In vada pampinea desiluisse rate. h. e. pampinis ornata. (*V. Ovid. 3. Met. fab. 9.*) *Virg. 6. En. 805.* pampineis victor juga fœcili habens Liber. *et 7. ibid. 396.* Pampineasque gerunt incinctæ pellibus hastas. h. e. pampineis frondibus velatas, ut *Ovid. 3. Met. 667.* loquitur. *Val. Flacc. 5. 79. de Barcho.* Udaque pampinea necentem cornua vitta. *Propert. 2. 24. 29.* Icare Cecropiis merito jugulate colonis, Pampineus nosti quam sit amarus odor. h. e. odor vini. *Calpurn. 2. Ecl. 59.* Pampineæ ulmi. h. e. quæ pampinos vitesque sustinent.

PAMPINO, as, ōvi, ōrum, are, a. 1. Part. *Pampinatus 1. et 2.* — Pampinare, *spampanzare, βλαστολογεῖν, οἰνάριζω*, ¶ 1. Stricto sensu est pampinos decerpere, decutere, b. e., ut ait *Varro 1. R. R. 31. 2.*, ex sarmento coles, qui nati sunt, de iis, qui piarum valent, primum ac secundum, nonnunquam etiam tertium relinquere, reliquos decerpere, ne relictis collibus sarmentum nequeat ministrare succum. V. PAMPINATIONIO. — a. Absolute. *Cato R. R. 33.* Ubi vinea frondere cæperit, pampinato. *Colum. 5. R. R. 5. 14.* Pampinandi modus is erit, ut opacis locis humidisque et frigidis æstate vitis nudetur, foliaque palmitebus detrahantur etc. — b) Cum Accusativo. *Id. Arbor. 11.* Ante dies decem, quam vinea florere incipit, pampinatam habeto. *Plin. 18. Hist. nat. 27. 67. (254).* Vineam pampinare: et huic lex sua, quum pampini quatuor digitos longitudine expleverit. Pampinat una opera iugerum. ¶ 2. Item universim frondes et ramulos tenellos detraho. *Colum. 4. R. R. 31. 2.* Salix non minus, quam vinea, pampinatur. *Id. 5. ibid. 10. 21.* Ut dum teneros ramulos habent, veluti pampinantur. *Id. 11. ibid. 2. 79.* Seminaria quæ suo tempore pampinata non sunt, arbusculæque ficorum in seminariis putari debent: quæ tamen melius, dum teneræ sunt, per germinationem pampinantur.

PAMPINOSUS, a, um, adject. *pampinoso, pampinis* et frondibus abundans. *Colum. 5. R. R. 5. 14.* Si parum pampinosa vitis est, advectis frondibus, et interdum stramentis, fructus muniam. *Plin. 23. Hist. nat. 1. 16. (21).* Vitis alba folia pampinosa ad magnitudinem hederæ.

PAMPINUS, i, m. et f. 2. De feminini generis usu *V. I. ad fin.* — Pampinus est sarmentum, seu coles vitis tenellus, qui quin induruit, *materia et palmes* vocatur: fortasse est a *πέμπος* *mitti*, ita ut pampinus proprie sit sarmentum emissum, *κλήμα* (It. *pampuno, pampino*; Fr. *pampre, rejeon, bourgeon, nouveau jet*; Hisp. *renuevo, rastro, pimpollo, tallo nuevo*; Germ. *die Weindrauk, das Weintaub*; Angl. *the tender shoot of a vine with its leaves, a vine shoot*)

I.) Proprie. — a) De sarmento, seu coles vitis tenello. *Colum. 4. R. R. 22. 4.* Ubi unius aut alterius folii pampinus prorepsit e duro, vehementem fundit materiam. *Id. 3. ibid. 18. 4.* Ex gemmis pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios. *Plin. 18. Hist. nat. 27. 67. (254).* Vineas pampinare, quum pampini quatuor digitos longitudine expleverint. *Id. 17. ibid. 22. 35. (175).* Pampinos

detergere. et *ibid.* (193). detrahere. — b) Sæpe dicitur de vitium frondibus et foliis. *Cic. Senect.* 15. 53. Uva vestita parupinis. *Virg.* 1. *G.* 448. Heu, male tum inites defendet pampinus uvas: Tam multa in tectis crepitans salit hurrida grando. *Colum.* 3. *R. R.* 2. 12. Vitis propter pampini densitatem sæpe parum recte deflorescit. *Horat.* 1. *Od.* 8. 34. Ornatus viridi tempora pampino liber. *Claudian.* III. *cons. Stilich.* 366. mainin circumfusa vestit Pampinus, et *Epithal. Pallad.* et *Celer.* 5. crispatur opaca Pampinus. Etiam *Donatus in edit.* 2. p. 1747. *Putsch.* numerat inter ea, quæ nasc. et fam. generis sunt, et *Servius ad Virg.* 7. *Ecl.* 58. ait, Varronem sæpius in feminino uti.

II.) Impropria est folium pampini convolutum, vel capreolus, seu clavícula, aut huic simile. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 35. 63. (153). Smilax spinosis fructuosa ramis, folio liederaceo, a pediculo emittente pampinos. *Id.* 27. *ibid.* 11. 70. (94). Isopyrron aliqui phasiolon vocant, quoniam folium, quod est aniso simile, in phasioli pampinus torquetur. *Id.* 9. *ibid.* 51. 74. (163). Pulypi pariunt vna tertili pampino. h. e. cirro torto.

PANACA, æ. f. 1. genus testæ, seu vasis fictilis potorii, apud *Marzial.* 14. 100. in *lemmate.* Quidam affirmant, Panacos esse populos Rhœtiæ, unvibrata de hæc dicta sit.

PANACEA, æ. f. 1. et panaces, is, n. et panax, acis, m. 3. ¶ 1. Est Italice panacea, πανακία, πανακες, et παναξ, herba, cujus multa genera *Plin.* 25. *Hist. nat.* 4. 11. 12. 13. et 14. recenset, ab inventoribus præcipue nominata, Asclepion, Heracleon, Chironion etc. Est a πάν omne et άκος medela. *Plin.* *ibid.* 11. (30). Panaces ipso nomine omnium inurburum remedia promittit. *Virg.* 12. *Æn.* 418. sparqitque salubres Ambrosiæ succos et odoriferam panaceam. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 58. (89). Ischiadici sauantur panace potio. et *ibid.* 11. 72. (118). Carbunculos rumpit panaces. et 25. *ibid.* 11. 84. (134). Capitis dolori medetur panacis omnium generum radix. *Colum.* 11. *H. R.* 3. 29. Panax levi et subacta terra rarissime disseritur. ¶ 2. Hoc nomine quidam appellant etiam ligustrum silvestre, apud *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 50. (165), item millefolium panacen heracleon aliqui dicunt, *Id.* 25. *ibid.* 5. 19. (42). ¶ 3. Panacea dicta est etiam cunila bubula, efflicax contra serpentes, *Plin.* 20. *ibid.* 16. 61. (169).

PANACINUS, a, um, adject. πανακινος, ad panacen pertinens, seu qui ex herba panaca fit. *Cæc. Aurel.* 4. *Tard.* 7. Injiciunt etiam clysterem rutaceum, aut anathinum, aut panacinum, et mox. Cerotaria ex oleo Sabino, aut laurino, aut panacino.

PANACOS Ceras, nempe πανακος κέρας, h. e. panacis cornu vocatur barba Pæonia *Apul. Herb.* 64.

PANARICIUM, ii, n. 2. panereccio, morbus circa unguis digitorum. Vox est barbara, corrupta ex paronychium. *Apul. Herb.* 42. Scylliæ radii pisata cum aceto et pane, inposita panaricium mirifice sanat. V. PARONYCHIA.

PANARIOLUM, ii, n. 2. panieruzzo, vasculum vimineum, in quo panis servatur: deminut. panarii. *Martial.* 5. 49. Cum panariolis tribus redisti. Intelligit ea, de quib. *Sueton. Cal.* 18. Panaria cum obsonio viritum divisit.

PANARIUM, ii, n. 2. Etiam panarius, ii, m. 2. legitur in *Inscript.* apud *Romanelli Topogr. Napolit.* T. 3. p. 32., quæ est apud *Orell.* 3289. PANARIOS FABRICANDOS CVBAVERVNT. — Panarium, credenza, panattiera, paniera, άποθήκη, locus, et vas, ubi panis servatur, panis repositorium. *Varro* 5. *L. L.* 105. *Müll.* Hinc panarium, ubi id panis servabant; sicut granarium, ubi granum frumenti condebat. *Plin.* 1. *Ep.* 6. Proinde quum vacabere, licebit auctore me, ut psarium et laguaculcan, sic etiam pugillares feras. *Sueton. Cal.* 18. Panaria cum obsonio viritum divisit. h. e. canistra panibus referta. *Stat.* 1. *Silv.* 6. 31. Hi panaria, candidasque mapps Subvectant, epulasque lautiores. Al. leg. pannaria a pannus, gula in congiariis, de quibus *Stat.* loquitur, et-

iam vestes aliquando distributas legimus. *Inscript.* in *Ann. dell'Institut. archeol.* T. 10. p. 226. πνοις κορποας παναρίας quon (sic pro quot) σφραγισαν εν τω hoc PANARIO. Ita vocatur sarcophagum in panarii formam a pistore factum.

PANARIUS, ii, m. 2. qui panem vendit. *Gloss. Lat. Gr.* Panarius, άρτοποιης. — Alio sensu V. voc. præced. init.

PANATHENÆICA, ðrum, n. plur. V. PANATHENÆICUS.

PANATHENÆICON, i, n. 2. παναθηναϊκόν, genus unguenti, quod Athenæ perseveranter obtinere, inquit *Plin.* 13. *Hist. nat.* 1. 2. (6).

PANATHENÆICUS, i, m. 2. subaudi liber, est liber Isocratis, sic dictus, quoniam in Panathenæis (sic vocabant festa Palladis quinto quoque anno celebrata ab Atheniensibus) erat recitandus. Continet autem Athenarum encomium, et rerum ab Atheniensibus gestarum. *Cic. Orat.* 12. 38. et *Senect.* 5. 13. Hinc *Auson. Profess.* 1. 13. Sive panegyricos placeat contendere libros, In Panathenæis tu numerandus eris — Hinc

Panathenæica, ðrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt solemnia, seu festa Palladis, de quibus dictum est supra. *Servius ad Virg.* 3. *G.* 113. Varro in libro, qui Mirabilium inscribitur: Erichthonium primum junxisse equos ludis, qui Panathenæica appellantur.

PANAX, acis. ¶ 1. V. in PANACEA. ¶ 2. Est etiam ferula unguentaria quinquæ cubitorum, foliis primo quaterais, mox senis in terra jacentibus, ampla magnitudine rotundis, in cacumine vero oleagineis, semine in muscariis dependente, ut ferulæ. Excipitur succus inciso caula messibus, radice in autumnino. Laudatur candor ejus coacti. Sequens pallido statera; niger color improbat. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 26. 57. (127).

PANCARPINEUS, a, um, adject. *Varro* apud *Non.* p. 264. 27. *Merc. de hirundine.* Et pullos peperit fritinientes, Quos non lacte novu levata pascat, Sed pancarpineo cibo coacto, Libamenta legens caduca victus. h. e. cibo ex fructibus omnis generis arborum: a πᾶς omnis et καρπός fructus.

PANCARPIUS et pancarpus, a, um, adject. mescolato de piú cose, πανκαρπιος et πᾶνκαρπος, ex multis variisque rebus compositus; a πᾶς omnis et καρπός fructus. Pancarpie coronæ, inquit *Paul. Diac.* p. 220. 20. *Müll.*, ex vario genere florum factæ. Hinc *Apul.* 11. *Met.* Individuo nexu corona totis floribus totisque constructa pomis addebatur. *Tertull. advers. Valentin.* 12. ad fin. Iesum cognominant Solarem, et Christum, et Sermonem, et omnia jam, ut ex omnium defloratione constructum, graculum *Esopi.* Pandoram Hesiudi, etc. Quam proprius fuit de Atticis historiis pancarpium vocari a tam otiosis auctoribus nominum. Respicit *Tertull.* ad rainum oleæ onustum uris, iucubus aliisque variis fructibus, quem pueri circumferabant Athenis festo quodam die. *Justinian. novell.* 105. c. 1. πᾶνκαρπον vocat spectaculi genus, in quo varii generis bestie simul inducebantur, et contra eas homines depugnantes. *Augustin. advers. Secundin.* 23. Numine pancarpi, qui in ludicris muneribus edi solet, propter omnium generum, quæ inerant, bestias, exagitatis Arcam Noe. V. *Salmas.* ad *Capitolin.* *Christian.* 33. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PANCHRESTARIUS, ii, m. 2. pasticciere, confortinatio, pistore dulciarius; nam veluti πᾶνκρηστος, b. e. omnino utilis, vel omoiibus accommodus est dulciarius panis. Ita *Turneb.* interpretatur l. 13. *Adversar.* c. 14. ad illud *Arnob.* 2. 38. Fullones, lanarios, phrygiones, coquos, panchrestarios. Alii leg. panchrestarios. V. vocem saq. init.

PANCHRESTUS, a, um, adject. Est qui mallet panchristus et panchristarius a πᾶνκρηστος, qui ad omnia illinitur, a χριω ungo. Sed præstat scribere panchrestus et panchrestarius, tum quia ungeodi nutio minime buc spectat, tum quia prior scriptio est a vulgari pronunciatione; notum quippe est η Græcorum tam in Græcia, quam Romæ vulgus imperitum per litteram i extulisse. — Ceterum panchrestus est omnino utilis, a πᾶς omnis et χρηστος utilis, πᾶνκρηστος, utilissimo.

1.) Proprie. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 20. 38. (146). Hematites Æthiopicus oculorum medicamentis utilissimus, et iis quæ panchresta appellant. *Id.* 23. *ibid.* 7. 71. (136). Fit ex pino panchrestos stomacice. *Theod. Priscian.* l. 4. p. 311. ed. *Ald.* Et (hoc collyrium) dicitur panchriston. Facit autem ad multas passiones, et est approbatum. *Salvian.* 6. *Gubern.* D. 16. Quos parvulus morigerus minæ ac ferulæ non efficiunt, interdum panchresta atque bladiitæ ad obedientiam trahunt. Nostrates vulgu dicunt i bomboni.

II.) Translate. *Cic.* 5. *Verr.* 65. 152. Quom omnes ejus comites iste sibi suo illo panchresto medicamento amicos reddidisset. h. e. pecunia, quæ ad omnia utilis est. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PANCHRŌMOS, i, m. 2. πᾶνχρωμος, totus coloratus: a πᾶν omne et χρωμα color. Ita vocatur herba verbenaca apud *Apul. Herb.* 3.

PANCHRUS, i, m. 2. πᾶνχρους, gemma fere ex omnibus coloribus constans, inquit *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (178), a πᾶς omnis et χρῶα color. V. *Isid.* 16. *Orig.* 12. 1.

PANCHRYSOS, i, m. et f. 2. πᾶνχρυσος, totus aureus: a πᾶν omne et χρυσός aurum. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 21. 34. (170). Berenice urbs, quæ Panchrysos cognominata est.

PANCRA, æ, f. 1. *Gloss. Isid.* et *Gloss. edit.* ab *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 7. p. 572. Pancra, rapina. Hinc fortasse impetrare, quam vocem V. loco suo.

PANCRATIARIUS, ii, m. 2. pancratii certator. *Gloss. Lat. Gr.* Πανκρατιάριοι, pancratiarum.

PANCRTATIAS, æ, m. 1. legitur a nonnullis apud *Gell.* 13. 27. Esse oportet animo semper prompto atque intento, ut sunt athletarum, qui pancratie vocantur. Sed plerique rectius leg. pancratiastæ.

PANCRATIASTES, æ, m. 1. πανκρατιαστής, certator et victor pancratii. *Gell.* 3. 15. Diagoras tres filios adolescentes habuit, unum pugilem, alterum pancratiastam, tertium luctatorem. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (57). Myron fecit Satyrum, Minervam, Delphicos pentathlos, pancratiastas. *Quintil.* 2. 8. 13. Ille exercendi corpora peritus, non, si docendum pancratiasten susceperit, pugno ferire vel calce tantum, aut nexus modo atque in his certos aliquos docebit. V. et voc. præced.

PANCRATICUS, adverb. robuste, ut Pancratice valere, id est, robustum esse, et firma corporis valetudine, ut solet ii, qui pancratio exercent. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 14. Bene ne usque valuit? *Chrys.* Pancratice, atque athleticæ. *da Rodomonte.*

PANCRATION vel pancratium, ii, n. 2. πᾶνκρηστρον, gymnicum certamen, quod constabat pugilatu et luctatione; a πᾶν omne et κρατος robur, quod omnium nervorum viriumque contentione transigeretur. Nam non pugnis modo, sed et calcibus et cubitis utebantur, ut indicat *Quintil.* 2. 8. 13., ubi ait: Sicut ille exercendi corpora peritus, non, si docendum pancratiasten susceperit, pugno ferire, vel calce tantum, aut nexus modo, atque in his certos aliquos docebit: sed omnia, quæ sunt ejus certaminis. *Suidas* quoque pancratiastas esse dicit, οἱ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ποδῶν πομποχοῦσι. *Propert.* 3. 12. 5. Et patitur duro vulnere pancratio. *Seneca* 5. *Benef.* 3. Lacedæmonii vrant suos pancratio, aut castu decernere. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (79). Autulycus pancratii victor. et 35. *ibid.* 11. 40. (139). Qui pancratii vicit Olympia. V. PAMMACHUM.

PANCRATION, ii, n. 2. deminut. a πᾶνκρηστρος ¶ 1. Appellatur herba cicborium propter singularem vim et salubritatem, quasi omnia potens. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 8. 30. (74). ¶ 2. Item scilla pusilla propter eandem rationem. *Id.* 27. *Hist. nat.* 12. 92. (115).

PANCRATICUS, a, um, adject. ad portam Pancratiam, ut videtur, pertinens. *Pancratium metrum* apud *Servium* in *Centimet.* p. 1819. *Putsch.* est trochaicum, et constat monometro hypercatalecto, ut *Auctor optimus.*

PANCTILIS, e, adject. a pango, qui plantatur

vel plantatus est. *Servius* ad illud *Virg.* 4. *G.* 130. Hic rarum tamen in dumis uis. hæc habet. b. e. panctile.

PANCTIO, ōnis, f. 3. *piantazione*, actus pangendi, plantatio. *Pallad.* 11. *R. R.* 3. in *lemmate*. De nutanda vitium fertilitate, qua providimus panctio. Sed hæc *Palladii* verba non sunt; et profecto in editi. *Gess.* et *Schneider.* desunt.

PANDĀNA, æ, f. 1. una ex tribus, aut quatuor portis prisce Romæ ab Romulo conditæ, ita dicta, quod semper pateret, ut *Paul. Diac.* p. 220. 17. *Müll.* docet. *Varro* 5. *L. L.* 49. *Müll.* Saturnia porta, quam Junius scribit ibi, quam nunc vocant Pandanam. Adde *Solin.* 1.

PANDĀTIŌ, ōnis, f. 3. actus pandandi, curvatio, curvatura. *Viruv.* 7. 1. Contignationes humore crescentes, aut siccitatis decrescentes, scilicet pandationibus sidentes, movendo se faciunt vitia pavimentis.

PANDĀTUS, a, um. *V.* PANDO, as.

PANDECTA, æ, *V.* voc. seq. sub init.

PANDECTE, ærum, m. plur. 1. De genere non conveniunt grammatici: usus Latinus obtinuit, ut per femininum esset: quia tamen apud Græcos masculinum est, alii contra communem usum inclamant. Ceterum non est novum Græca masculina transire apud Latinos in feminina, ut docet *Priscian.* 7. p. 75. *Putsch.* ex *Varrone*, ut ὁ κοχλῆς hæc cochlea, ὁ χαρτῆς hæc charta, etc. At genere masculino utitur *Cassiod.* *Instil. div. lit.* 5. Tabernaculum templumque quæ pictæ subtiliter lineamentis propriis in pandecte Latino corporis grandioris competenter optavi. *Id.* *ibid.* 12. Hunc autem pandecten (h. e. syllogem librorum sacrorum) propter copiam lectionis minutiorum manu in quaternionibus quinquaginta tribus æstimavimus conscribendum. — In singul. num. est *pandecta*, æ *Letina* et *pandectes*, æ Græca positione. *Charis.* 2. p. 186. Novissime, Tiro in *Pandecte* non recte ait dicit. — Ceterum *pandectæ*, ὁ πανδῆκται, volumina, quæ omnia continent, seu in quibus de omnibus rebus disseritur: a πάν omne et δεικτός, quod a δειγµα complector. Πανδῆκται primus Tullius Tiro Ciceronis libertus libros quosdam suos de variis ac promiscuis quæstionibus inscripsit, tanquam omne rerum atque doctrinarum genus continentes, teste *Gell.* 13. 9. *Plin. præf. Hist. nat.* (23). ponit hanc inscriptionem inter illecebrosas et magna promittentes, propter quos, ut ipse ait, vadimonium deneri possit. — Eodem modo inscripti sunt a *Justiniano* in *epist. ad Senat.* et omni. pop. libri Digestorum, qui es triginta septem Jurisconsultis sunt coagmentati, quia omnes leges atque jura, et omnia Jurisconsultorum disputationes seu responsa de jure continent, *le Pandette*.

PANDECTER, πανδῆκτηρ, titulus est libri quartii *Apicii* de arte coquinæ, et significat omnia continens, eadem origine, qua *Pandecta*.

PANDĒMUS, *V.* IN EPIDEMUS.

PANDĒA, æ, f. 1. gemma, in qua unus se fulgor non potest continere, fluctuat aspectibus tremulis, dum lapis teneatur immobilis. Hæc *Cassiod.* 5. *Varior.* 34.

PANDĪCŪLĀRIS dicebatur dies, idem et communicarius, in quo omnibus diis communiter sacrificabatur. *Paul. Diac.* p. 220. 19. *Müll.*

PANDĪCŪLĀTIŌ, ōnis, f. 3. brachium extensio cum oscitatione. *Onomast. Lat. Gr.* Pandiculatio, ὁ κορυδαίνωσις.

PANDĪCŪLŌR, āris, ari, passiv. 1. *prolendersi, prolendersi, allungarsi scontorcendo la vita e le braccia, stender le cuoja, σκαρδαίνωσαι.* *Paul. Diac.* p. 220. 18. *Müll.* Pandiculeri dicuntur, qui toto corpore oscitantes extenduntur: eo quod pandi fiunt. *Plaut. Men.* 5. 2. 80. Ut pandiculens oscitatur!

PANDĪUM, ii, n. 2. πανδῆιον, sacrum quoddam Atheniensium, Jovlatia, in honorem Jovis: a πάν omnis et Ζεύς, Διὸς Juppiter. Vox a *Lealco* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 174. Pandium, Panathienium. *Perperam* hic legitur *Pantsidium, Pantathienium*.

PANDO, as, avi, atum, are, 1. *Capell.* 3. p.

91. Sunt ailla, quæ una verbi positione duas conjugationes tenent, ut *pando, mando*; faciunt enim *pandas* et *pandis, mandas* et *mandis*. — Part. *Pandans* sub c.; *Pandatus* sub b. — *Pandare* est curvare, insectare, pandum facere, *piegare, incurvare, xupros*. — a) Active. *Quintil.* 11. 3. 122. Pectus ac venter ne projiciantur, observantur: pandant enim posteriora, et odiosa est omnis supinitas. — b) Passive. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 10. 10. (21). *de apib.* Quæ flores comportant, prioribus pedibus femina onerant: totæque onustus remeant sarcina pandatæ. *Quintil.* 11. 3. 100. Sunt et illi breves gestus, quum manus leviter pandata, qualis voventium est, parvis intervallis, et subsistentibus bumeris movetur. *V.* annotat. *Buttmanni* *ibid.*; et *Annal. dell'Instil. archeol.* a. 1845. p. 236. not. 1. — *Pandari* speciatim dicuntur erbores, tigna, quum flectuntur et oneri cedunt. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 23. (66). *de cucumerib.* Desecti quoque ad aquas modice distantes adrepunt: aut si quid obstat, versi pandantur curvanturque. *At Sillig. leg. ac*, si quid obstat vel si pendeant, curvantur. *Id.* 18. *ibid.* 42. 81. (223). Cetera omnia inferiora pandantur, palma ex contrario fornicatim. Adde *eumd.* *ibid.* 39. 74. (219). et *ibid.* 40. 79. (219). *Colum.* 4. *R. R.* 16. 4. Firmiora Juge sunt alliganda, ut rigorem habeant, nec pandentur onere fructuum. Similiter — c) Neutrorum more. *Viruv.* 2. 9. circa med. Ulmus et fraxinus celeriter pandant. *Id.* 6. 11. Limina et trabes structuris quum sint onerata, medio spatio pandantes frangunt sua lysi structuras.

PANDŌ, pandis, pandi, pansum et passum, pandere, a. 3. Præteritum pandi agnoscitur a *Priscian.* 10. p. 891. *Putsch.* — Part. *Pandens* II. 1.; *Pansus* et *Passus* in fin.; *Pandendus* I. — Relatione habita etymi, *Varro*, inquit *Non.* p. 44. 3. *Merc.*, lib. de vita populi Romeni existimat ea cause dici, quod qui ops indigerent et ad asylum Cereris confugissent, penis deretur. *Pandere* ergo quasi panem dare, quod nunquam famum talibus clauderetur. Sed hæc nugæ videntur. Ceterum *pandere* est expandere, explicare, patefacere, *retāvvv* (It. *allargare, disviluppate, sciocinare, spiegarre*; Fr. *étendre, tendre, déployer, développer, dérouler, étaler, écarquiller*; Hisp. *extender, tender, desplegar, desarrollar*; Germ. *nuseinander-breiten, ausbreiten, ausspannen, nuspreizen*; Angl. *to stretch, stretch or spread out, extend, expand, unfold*).

I.) Proprie. — a) Universim. *Lucret.* 5. 1200. Nec procumbere humi prostratum et *pandere* palmas Ante deum delubra. *Cl. Virg.* 6. *Æn.* 282. ulmus brachia pandit. *Cic.* 1. *Tusc.* 5. 9. *Pandere* vela. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 9. (30). Locum *pandendis* retibus habilem effugere fastinant delphini. *Virg.* 1. *G.* 398. *Pandere* pennas ad solem. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 27. (87). *Aranus* telas muscis in perietibus latissime pandit. *Id.* 21. *ibid.* 4. 10. (14). *Rose* paulatim debiscit, ac sese pandit. *Tac.* 2. *Hist.* 25. et 4. *ibid.* 33. *Pandere* aciem. h. e. explicare ordines. — Passive. *Liv.* 32. 4. Repente velut maris vasti, sic immensa panditur planities, ut subjectos campos terminare oculis baud facile queas. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 13. 15. (38). Ubi maro cœpit in latitudinem pandi. — b) Speciatim in re agraria et domestica de fructibus usurpatur, et significat disponere siccandi, desiccandi causa. *Colum.* 2. *R. R.* 22. 3. Feriis ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, mala, pira, ficos *pandere* etc. et 12. *ibid.* 39. 1. *Pandere* uvas in sole. *V.* plura in lin. sub *Passus* I. b.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur — a) Stricto sensu pro aperire, patefacere, *aprire, spalancare.* *Plaut. Bacch.* 3. 1. 1. *Pandite* atque aperite proptere januam hanc. *Cl. Virg.* 6. *Æn.* 525. Intra tecta vocat *Menelaum*, et limina pandit. et 2. *ibid.* 234. *Dividius* nuros, et uenia *pandimus* urbis. *Ennius* apud *Festum* p. 343. 21. *Müll.* *Pandite* sulti genas et eorde relinquite soninum. *aprite le palpebre.* *Virg.* 6. *Æn.* 421. *de Cerbero*, ille fame rabida tria guttura *pandens*, *Petron. Satyr.* 102. *Pandere* crure in or-

dem. *Lucret.* 5. 1248. *Pandere* agros pingues, et pasca reddere rura. h. e. aratro aperire, solvere, colere. *Cl. Liv.* 21. 37. ita torridam incendio rupem ferro *pandunt*. h. e. diffundunt, perfringunt, *spaccano*. — b) Et metaphorâ hinc ductâ. *Liv.* 10. 41. *Panduntur* inter ordines viæ: *provocat* eques. et *ibid.* 5. a med. *Pandere* viam fugæ. *Id.* 4. 15. Nulla merita cuiquam ad dominationem *pandunt* viam. — c) Prægnanti, uti ajunt, significatione est se patefaciendo iudicare, ostendere. *Virg.* 2. *G.* 257. piceæ tantum taxique nocentes Interdum aut *bedera* pendunt vestigia nigræ. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 26. *de pavone*. et *pictæ* *pandat* spectacula cauda. *Val. Flacc.* 4. 99. Proxima *Bebryci* *panduntur* litora regni. h. e. ostendunt se navigantibus. *Cic.* 5. in *Aral.* 453. quum cauda omnis jam *panditur* *Hydra*. h. e. tota exoritur et se conspiciendam præbet. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superiori num. 1. *Lucret.* 6. 359. Et quum tempora se veris *florētia* *pandunt*. *Cic.* 5. *Tusc.* 27. 76. Illa divina bona longe lateque se *pandunt* cælumque contingunt. h. e. patent. Huc referendum esse videtur et illud *Nemesian.* *Cyneg.* 104. quum *Janus* temporis auctor *Pandit* in occiduum bisennis mœsibus annum. ¶ 3. Est etiam verbis enarrare, explicare, atque solemniter vox poetarum et vatum. *Lucret.* 5. 54. Atque omnem rerum naturam *pandere* dictis. *Plin.* 14. *Hist. nat. præm.* 1. (3). *Hesiodus* præcepta egricolis *pandere* orsus. *Ovid.* 4. *Met.* 679. *Pande* requirenti nomen terræque, tuumque, Et cur vincla geras. *Seneca* *Herc. Fur.* 1301. *Pende*, quid feri jubes? *Virg.* 6. *Æn.* 267. *Pandere* res alte terra et cellige mersas. *Val. Flacc.* 1. 740. Talia libato *pandebat* sanguine *Crætheus*. et *ibid.* 12. versam proles tua *pandet* *Iduen*. Namque potest. h. e. carmine peraequetur, illustrabitque. *Petron. Satyr.* 89. Iteque conabor opus versibus *pandere*. *Stat.* 1. *Silv.* 5. 29. *vestra* est, quam carmine molli *Pendo*, domus. Adde *ibid.* 4. 92. et 3. *ibid.* 2. 40. et 5. *ibid.* 3. 156. et 235. *Nemesian.* *Cyneg.* 1. *biarresque* *lebores*, *Discursusque* *citios*, *securi prælia ruris*, *Pandimus*. *Virg.* 3. *Æn.* 479. *Ausoniam* pars illa *procul*, quam *pandit* *Apollo*. et *ibid.* 252. Quæ *Pæbo* pater omnipotens, mihi *Pæbus Apollo* *Prædixit*, vobis *Furiarum* ego maxima *pendo*. *Id.* 6. *ibid.* 723. *Suscipit* *Archises* atque ordine *singula* *pandit*. *Lucan.* 6. 590. O *decus* *Emonidum*, *populis* que *pandere* *fata*, *Quæque* suo *ventura* *potes* *devertere* *cursu*. *Claudian. præf. II. Eutrop.* 37. *Miror*, cur aliis qui *pandere* *feta* *solibes* etc. — Hinc

Passus, n, um, particip. præter. pass., de quo *Gell.* 15. 15. Ab eo quod est *pando* veteres *passum* dixerunt, non *pansum*; et cum præpositione *expassum*, non *expansum*. *V.* tamen *Pansus* infra. Ceterum *passus* est extensus, expansus, explicatus, patens, epertus, *steso, spiegato, disteso, aperto*.

I.) Proprie. — a) Universim. *Ovid.* 3. *Amor.* 2. 45. fertur *passis* victoria *pennis*. *Plaut. Stich.* 2. 2. 45. In portum vento secundo, velo *passo* pervenit. *Cic.* 1. *Tusc.* 49. 119. Quo utrumque velis *passis* *pervehi* liccat. h. e. ceteri cursu, quia *expansis* *velis* cita *navis* fertur. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 17. 17. (77). Quod sit homini spatium a vestigio ad verticem, id esse *passis* *manibus* inter longissimos *digitos*, observatum est. *le braccia stese e allargate*. Ita vulgeti libri: at *Sillig.* legit *pansis*. *Cæs.* 3. *B. C.* 98. et *Ennius* apud *Non.* p. 370. 22. *Merc.* *Passis* *psalmis*. *Nemesian.* *Cyneg.* 142. *de calulis canum*. Quæ *luciferum* *gressus* *stebiles*. neque *lumina* *passa* *Luciferum* *videre* *jubar*. — *Crines* *passi* sunt *soluti* et *expansi*, *sciolti, distesi, κομη ἀνεκείνη*: quales habere *mulieres* solent in luctu et in supplicationibus. *Cæs.* 1. *B. G.* 51. *extr.* *Mulieres* in prælium *prosciscentes* *milites*, *passis* *crinibus*, *flentes* *implorabant*, ne se in *servitutum* *Romanis* traderent. *Virg.* 1. *Æn.* 483. ad templum non æquæ *Palladis* *ibant* *Crinibus* *lliades* *passis*. Adde *Liv.* 1. 13., ubi de *Sabinis* *feminis* *prelium* *dirimentibus* *loquitur*, et 7. 40. a med. at alibi. In singulari *Ter. Phorm.* 1. 2. 56. *Capillus* *passus*,

nudus pes, ipsa harrida. et *Heaut.* 2. 3. 49. Capillus passus, proliuus, circum caput reiectus negligenter. *Cæs.* 7. *B. G.* 48. a med. Matresfamilias suos obstetari, et more Gallico passum capillum ostentare. *Gell.* 15. 15. Capillo esse mulier passo dicitur, quasi porrecto et expanso. — Pro passus al. leg. sparsus in allatis exemplis, et promiscue in libris hæc duæ voces reperiuntur. Videntur tamen sparsi crines aliquando plus esse, quam passi, nempe non solum expansi, sed turbati et disiecti, scarmigliati: cuiusmodi sunt in furentibus, vaticinantibus, Bacchantibus. *Ovid.* 3. *Art. am.* 709 per medias sparsis fuitibunda capillis Evolat, ut thysso concita Baccha, vias. Adde eund. 8. *Met.* 107. etc. — b) Speciatim in re agraria et domestica. *Uva passa* (inquit *Forcellinus*, qui passus a *patis*: hoc sensu ducit) dicitur, quæ post maturitatem diu in vite pendens solem passa est, et etiam post vindemiam soli exposita ejus ardorem sensit, *uva passa*. Sunt qui hoc sensu ducunt a *pando*, ut sit uva ad solem expansa: etenim *Colum.* 12. *R. R.* 30. 1. docens rationem passi conciliendi, ait oportere in sole *pandere uvas*. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 3. (17). A patientia nomen acinis datur passis. *Virg.* 4. *G.* 269. psythia passos de vite racemos. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 98. suspende te. m. siquidem tu es inecum futurus pro uva passa pensilis. *Sic. Plin.* 18. *Hist. nat.* 13. 34. (127). Rapa durant et in sua terra servata, et postea passa, præne ad alium provenitum. *seccate al sole*. *Fronto* 4. *ad M. Cæs.* (e-dente iterum *A. Maio*) ep. 4. Ista uvas multo commodius passas, quam puberes, inauducare. — Hinc *passum*, i, n. 2. absolute est vinum expressum ex uvis passis, *vino d' uva passa*, *passo*, γλυκὺ *Colum.* 12. *R. R.* 30. 1., *Plin.* 14. *Hist. nat.* 9. 11. (81). et *Pallad.* 11. *R. R.* 19. ejus conficiendi rationem docent. *Varro* apud *Non.* p. 551. 27. *Merc.* Passum nominabant, si in vindemia uvam diutius coctam legerent, eamque passi essent in sole aduri. *Virg.* 2. *G.* 93. Et passo psythia utilior. *Cels.* 2. 18. *ad fin.* Passum quo ex sicciore uva est, eo valentius est. *Ulp. Dig.* 33. 6. 9. Si quis vinum legaverit, anomeli plane continebitur et passum: defrutum non continebitur. — c) *Lac passum* apud *Ovid.* 14. *Met.* 274. est coctum.

II.) Translate. ¶ 1. *Lucilius* apud *Non.* p. 12. 5. *Merc.* Rugosi passique senes eadem omnia querunt. h. e. esucci, esanguis, *smuntii*. ¶ 2. *Passa verba*, prosa oratio. *Apul. Florid.* n. 15. a med. *Pherecydes* prius, versuum nevu repudiato, conscribere ausus est passis verbis, soluto locutu, libera oratione. — Hinc

Passum, i, n. 2. absolute, substantivorum mora, subaudi vinum. *V.* supra in *Passus* I. b.

Pansus, a, um, alia forma participii præter. pass., de qua *V.* paulo supra *Gell. loc. cit.* in *Passus* init., expansus, explicatus, *spiegato*, *alargato*. *Vitruv.* 3. 1. Si homo collocatus fuerit supinus, manibus et pedibus pansis. *Germanic.* in *Arat.* 68. suppliciter pansis ad unguina palmis. *Ammian.* 29. 5. a med. Sago porrectius panso. *Prudent.* 12. *Cathemer.* 170. Pansis in altum brachiis. et 1. *advers. Symmach. præf.* 48. Vix panso poterat currere carbaso. Est qui leg. passis et passo: sed *Heins.* prius præfert.

PANDOX, ocis, m. 3. *πανδοξος*, *πίνδοξ*, stibularius, caupo. *Ambros. super Hegesipp.* 3. Sed et eos, qui de cauponibus et pandocibus vitam agunt. *Gloss. Isid.* *Panden* (lege *Pandux*) qui semper pandit ora ad potandum. *Etymon sane ineptum quod habet et Thom.* *Thesaur. nov. Latinit.* p. 448.

PANDŪRA. *V. voc.*, eq. et PANDURIZO.

PANDŪRĪCUM, ii, n. 2. *πανδουριζιον*, instrumentum, de quo *Cassiod.* in *Psalm.* 141. 1. *Psalmus* autem est, ut a majoribus traditur, organum musicum, sicut cithara, pandurium aliaque, quæ vobis nostris dulcissima modulatione respondent. *Id. de Music.* p. 587. *Inlallitia* (instrumenta), ut sunt tubæ, calami, organa, panduria et cetera hujusmodi. *Isid.* 3. *Orig.* 20. Pandurium ab inventore vocatum. et *ibid.* Ut sunt tubæ, calami, organa, pandoria (lege panduria) et cetera hujusmodi. *Arcual.* in utroque *Isidori* loco pan-

dura legendum conjecit. *Pandura* vero, nulla variante lectione, est apud *Capell.* 9. p. 307. et 313; porro Græce apud *Athenæum* 4. 82. *Πανδουρίδας* δὲ ὁ ὄργανός ἐστὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης τοῦς Τρωγλοδύτας φησὶ κατασκευάζειν τὴν πανδουρίαν ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσῃ φυσικῆς δαφνῆς. *V. voc. seq.*

PANDŪRIZO, as, avi, are, n. 1. *πανδουριζω*, pandurium pulso. Est autem pandurium musicum quoddam instrumentum a Pane inventum, ut ait *Isid.* 3. *Orig.* 20. *Pollux* vero *Onom.* l. 4. c. 9. § 60. tradit esse instrumentum trichorde ab Assyriis inventum. *Athenæus* l. 4. c. 60. Troglodytis tribuit, *Hesychius* in *Ξυρρηγες* ait esse inultas tibias cera junctas. *Capell.* 9. p. 307. Quidam agrestes canorice semidei, quorum hircipedem (h. e. Pana) pandura, Silvanum arundinis nodis listula sibilatrix rurestris Faunum tibia docuerunt. et p. 313. loquitur *Harmonia*. Panduram Ægyptios attentare permissi. *Lamprid.* *Elagab.* 32. Ipse ad tibias dixit, tuba cecinit, pandurizavit, organo modulatus est.

PANDUS, a, um, adject. pandatus, incurvus, leviter indexus, *κυρτός* (It. *curvo*, *piegato* alquanto; Fr. *courbé*, *courb*, *recourbé*; Hisp. *corvo*, *encorvado*; Gerin. *krumm*, *gekriimmt*, *gebogen*; Angl. *bent* or *bowed inward* or *downward* in the middle, *somewhat bent*, *crooked*). Occurrit — a) Sepsissime in carinibus. *Ovid.* 14. *Met.* 660. Suspiciens pandos auctumni pondere ramos. *Virg.* 2. *G.* 445. pandas ratibus pugnere carinas. et 194. Lancibus et pandis fumantia reddimus exta. *Ovid.* 1. *Amor.* 13. 16. Piura vocas tardos sub juza panda boves. et 111. *Met.* 271. juvene pandis cornibus. *Id.* 3. *Trist.* 10. 43. pandi delphinis. *Id.* 3. *Met.* 674. de eo, qui in delphinum vertitur. et lati rictus, et panda loquenti Naris erat. h. e. sursum inflexa et resima. et 10. *ibid.* 713. de apro. Prolixus excussit pando venabula rostro. *Sil. It.* 3. 277. panda manus est armata cateja. *Martial.* 14. 106. panda urceos ausa. *Ovid.* 1. *Art. am.* 543. Ebruis ecce senex pando Silenus asello Vix sedet. h. e. qui curvato dorso est et aliquantulum depresso. — b) Raro in prosa oratione. *Vitruv.* 2. 9. Cupressus et pinus, habentes humoris abundantiam, in operibus solent esse pandæ. *Quintil.* 6. 3. 58. Junium hominem nigrum et macrum et pandum, libulam ferream dixit. *Priscian.* de *accent.* p. 1287. *Putsch.* Quid est brevis linea? Nota jacens similiter, sed panda, sicut pars posterior circuli, ita *V. Apul. fragm.* in *lib.* 10. *Met.* p. 717. *Oudend.* Ipsoque priapo pando et repando ventrem sæpiuscule taxabam. h. e. modo tento, modo re-tento. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PANĒFĪCĪCUM. *V. PANĒFĪCĪCUM.*

PANĒGŪRĪCŪS, a, um, adject. *πανηγυρικός*, ad universi populi conventum, vel solemnia atque sacra petinens. — Hinc

I.) Proprie. *Panegyricus*, i, m. 2. absolute, substantivorum more, dicta est oratio, qua Isocrates publice summis Athenienses laudibus prosecutus universam Græciam ad bellum in Persas suscipiendum hortatus est. *Cic. Orat.* 11. 37. Laudationum, scriptonum, et historiarum, et talium suasionum, qualem Isocrates fecit panegyricum, subaudi sermonem. Sic *Quintil.* 10. 4. 4. *Panegyricum* Isocrates decem annis dicit elaboratum.

II.) Translate est idem ac laudatorius. — a) Adjective. *Auson.* 1. *Profess.* 13. Sive panegyricos placeat contendere libros. — b) Absolute, substantivorum more. *Hieronym.* *Ep.* 118. n. 4. Laudent te alii, et tuas contra diabolum victorias panegyricis prosequantur. *Lactant.* 1. 15. ante med. Etiam malos panegyricis mendacibus adulatur. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 35. Oratores et portas non sibi panegyricos dicentes (quod exemplo Nigri Pescennii stultum dicebat), sed aut orationes recitantes, aut facta veterum, quos ante retuli, libenter audivit; libentius tamen, si quis ei recitavit *Alexandri Magni* laudes. — Hinc

PANĒGŪRĪCŪS, i, m. 2. *V. voc. præced.* I. et II. b.

PANĒGŪRĪS, is, f. 3. *πανηγυρίς*, conventus publicus, vel nundinæ, quales quinto quoque an-

no Athenis celebrari solitas, scribit *Herodot.* l. 6. a *πᾶν ὄμνη* et *Eolico ἄγυρις* pro *ἀγορᾷ* cætus. *Cic.* 1. *Att.* 14. Græcis litteris scribit. *Erat.* inquit, in eo ipso loco illo die nundinarum *πανηγυρίς*. — *Claudiani* carmina omnia, quæ alicujus laudes continent, *panegyris* titulum habent, h. e. elogium magno populi conventu pronunciatum.

PANĒGŪRĪSTA, æ, m. 1. *panegirista*, *πανηγυριστής*, laudator. *Sidon.* 4. *Ep.* I. Si quid heroicis arduum, comicus lepidum, panegyrista plausible condiderunt.

PANĒRĀSTOS, i, f. 2. a quibusdam dicta est gemma, quæ a plerisque paneros, ut ait *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (175-). *Codices nonnulli et vulgati libri* pansebatos; *Cod. Bamberg.* hanc vocem in textu omisit, sed in indice habet panerastos. *V. Sillig.* ad h. l.

PANĒROS, ōis, f. 3. *πανερός*, quasi omni amore digna: a *πᾶν ὄμνη* et *ἔρως* amor: gemma est, alius pansebatos dicta, quæ fecunditatem afferre creditur. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (178). *V. voc. præced.* — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PANGĪTO, as, are, a. 1. frequentat. a pango. *Gloss. Isid.* *Pangitare*, laudare.

PANGO, pangis, panxi, pactum, item pēgi et pēpēgi, pactum, pangere, a. 3. Præteritum *pegī*, ut tradit *Priscian.* 10. p. 894. *Putsch.*, et *pepigi*, ut *Quintil.* docet 1. 6. 11., est a pago, is. *Pago* autem vel *paco*, ratione habita etymii, conjugendum est cum Dorico *πάγω* pro *πῆγω*, unde *πῆγω* et *paciscor*, et significat idem ac pango inde formatum. *Priscian.* loc. cit. Antiqui *pago* dicebant pro *paciscor*. *Cic.* 2. *Herenn.* 13. 20. ex leg. *XII. Tabul.*, ut constat ex *Quintil.* loc. cit. Rem ubi pagunt, orato: ni pagunt, in comitio aut in foro ante meridiem causam conicito. *Al. leg.* *conscito*, *al. aliter*. h. e. quo in loco litigatores paciscuntur, ibi orato: ead causam agito: si nullum pactum int-recessit, in comitio, aut in foro agito. *V. Gell.* 17. 2. — *Paxim* antique pro *pepigerim*, dato pignore certaverim, *scommetterò*. *Plaut. Amph.* 1. 3. 13. Ego paxim, te Amphitruonem esse malis, quam Jovem. *Id. Merc.* 4. 6. 10. Eccestor paxim, si itidem plectantur viri, plures viri sint vidui, quam nunc mulieres. *Id. Truc.* 1. 1. 33. Paxim, lenonium et scortorum inicus siet. Al. ubique melius *faxim* leg. — Part. *Pancturus* 1. 1.; *Pangendus* 1. 2. — *Pangere* est ligere, intigere, serere, plantare, *πῆγω* (It. *piantare*, *ficcare*; Fr. *enfoncer*, *fixer*, *fixer*; Hisp. *hundir*, *echar a lo hon-do*; *fixar*, *fixar*; Gerin. *befestigen*, *einschlagen*, *einsenken*; Angl. *to drive in*, *fix*, *infix*, *to set*, *plant*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generationi. *Festus* p. 243. 32. *Müll.* Pangere, ligere: unde plantæ pangi dicuntur. *Pacuvius* apud *Festum* p. 356. 32. *Müll.* et apud *Priscian.* 1. p. 894. *Putsch.* Tunsillam pegi lecto (al. levo) in litore. Hinc *impegi* et *compēgi*. Ceterum *Liv.* 7. 3. Ut qui præter maximum sit, idib. Septembr. clavum pangat. *V. CLAVUS.* *Colum.* 3. *R. R.* 3. 12. Vicens millia malleolarum per vineæ jugerum inter ordines pangimus. *Id.* 11. *ibid.* 3. 26. Lactuca mense Martio recte pangitur. et *ibid.* 2. 42. Taliam olearum quam panveris, oportet limo oblinire. *Id.* 10. *ibid.* 251. ceu littra proxima prius Pangitur in cæra docti mucrone magistri. *s'imprime*. — Et absolute *Pallad.* 3. *R. R.* 9. a med. Is qui pancturus est, proiecta circa surculos sarmenta sine nullo errore disponet. ¶ 2. Speciatim — a) Ponitur pro plantare. *Sueton.* *Gall.* 1. Pangi ranulum placuit. — b) *Pangere locum* aliquem *aliqua re* dixit *Præf.* 3. 15. 14. Ipse seram vites, pangamque ex ording colles. et *Colum.* 11. *R. R.* 2. 14. Vitiaria diligenter faciendâ, malleolisque quam recentissimis curiosissime pangenda. *It. Schneider.* ex *optim.* *libris* probante *Pontedera* *lyz.* Vitiaria diligenter faciendâ malleolisque [quam recentissimis] curiosissime pangendus.

II.) Translate. ¶ 1. *Pangere filios*, h. e. procreare, dixit *Tertull.* *Apolog.* 9. *ad fin.* ¶ 2.

*Pangere versus est facere et scribere, quia literæ stilo in cera panguntur, ut ait Paul. Diac. p. 108. 6. Müll. Ennius apud Cic. I. Tusc. 15. 31. Hic vestrum panis maxima facta patrum. Cic. 18. Fam. 18. sub fin. Sed tu nullos ne tecum fibellos? an pangis aliquid Sophocleum? Lucret. 4. 8. obscura de re tamen lucida pangit Carnina. Horat. 1. Ep. 18. 40. Pangere poemata. Martialis. 11. 3. At quam victuras poteramus pangere chartas, Quantaque Pieria prælia stare tuba! Val. Max. 2. 1. sub fin. Eregia superiorum opera carmine comprehensa pangebant. Tac. 14. Ann. 16. Cariniam quoque studium affectavit; contractis quibus aliqua pangendi facultas. — Universum. Virg. 8. Æn. 143. Hic fietus, non legatos, neque prima per artem Tentamenta tui pepigi. h. e. lecti; non prius te tentavi per legatos et callida consilia. ¶ 3. Per metaphoram præteritum pepigi universum ponitur pro constituere, definire statuere. Cic. Pis. 16. 37. Obtinuisti provinciam consulari in finibus iis, quos lex cupiditatis tue, non quos lex generi tui pepigerat. Id. 1. Legg. 21. 56. Requiri placere terminos, quos Sociates pepigerit. (Fahlen, et alii pepigerit), iisque parere. ¶ 4. Speciatim idem præteritum pepigi fere habet paciscendi significationem, *pacuire, accordare, far patti.* — a) Cum Accusativo. Plaut. Bacch. 4. 8. 38. Ducentis Philippis rem pepigi. Virg. 10. Æn. 902. Nec tecum inus hæc pepigit tibi sædera Lausus. et 11. ibid. 133. Bis senos pepigere dies, et pace sequestra etc. Liv. 9. 11. et 24. 29. Pacem nobiscum pepigistis, ut legiones vobis captas restitueremus. Id. 27. 30. a med. Ne antea quidem se de pace audisse, aut inducias pepigisse. Ovid. 1. Amor. 10. 49. Non fuit armillas tanti pepigisse Subinas. Ut etc. Tac. 14. Ann. 31. Resumere libertatem occultis conjurationibus pepigerant. et ibid. 42. Pedanium servus ipsius interfecit, negata libertate, cui pretium pepigerat. — b) Cum part. ne. Cic. 3. Off. 24. 92. Si quis medicamentum cuiquam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, ne illo unquam postea uteretur. Tac. 13. Ann. 14. Pepigerat Pallas, ne cuius facti in præteritum interrogaretur. — c) Sæpe idem præteritum refertur ad pacta nuptialia, *promittere in isposa.* Ovid. Heroid. 16. 36. Te peto, quam lecto pepigit Venus aurea nostro. et ibid. 20. 157. Hæc mihi se pepigit: pater banc tibi. Catull. 62. 28. Quod pepigere viri, pepigerunt ante parentes, Nec junxere prius, quam etc.*

PANGONIUS vel

PANGONUS, i, m. 2. *παγγώνος*, gemma pluribus angulis. Plin. 37. Hist. nat. 10. 66. (178). Est a *πᾶς* omnis et *γωνία* angulus. Sillig. legit pangonus.

PANICELLUS, i, m. 2. deminut. panis, magdaliu. Plin. Valer. 1. 6. Post hæc supermittis panicellos debuccellatos, quos conficis ita. et mox. Hoc ergo apozema conspergi facies buccellari farina, et sic facies, ut dixi, panicellos lato et subtilis etc.

PANICEUS, a, um, adject. a panis. Hinc Plaut. Capt. 1. 2. 59. per iocum appellat milites paniceos, pistorienses, et placentinos. Alii paniceos dictos putant respectu ad Panam urbem Sannii, de qua Strabo l. 5., sed hic ibidem Paunam, non Panam memorat: itaque alia est quaerenda urbs, cuius incolæ joculariter paniceus appellandi sint: hæc fortasse est Panopolis urbs Egypti. Servius ad Virg. 3. Æn. 257. Majores nostri bas mensas babebant in honorem deorum: paniceas scilicet. h. e. magnas placentas e pane confectas.

PANICIUM, ii, n. 2. duo diversa significat, scilicet

A) Est idem ac panificium, seu frumentum. Cassiod. 9. Variar. 5. Primo tempore panicii speciem coemptam in propriam redegere substantiam. spectantes caritatem mediocribus gravem, ut panis repunitibus detestabilem inferant nuditatem, quando homines in famis periculo constituti etc.

B) Panicum est etiam panicum, unde nostrates nunc vulgo panizzo appellant. Edict. Dioclet. p. 12. Milii integri K. M. \times quinquaginta,

panicii K. M. \times quinquaginta. Paulin. Nolan. ep. 3. ad Sever. Fabam tantum milio panicoque confundens. Huc pertinere videtur illud Isid. 17. Orig. 3. 13. Panicium dictum, quod multis in regionibus ex eo panis vice homines sustentantur, quasi panificum. Adde Not. Tir. p. 112., ubi perperam panicium legitur.

PANICULA, æ, f. 1. deminut. panus, ut Paul. Diac. docet p. 220. 16. Müll., ubi tamen Müllerus legit *panucula*, quod idem est: ceterum *panucula* deminut. a *panus* agnoscitur etiam a Prisciano 3. p. 618. Putsch. — Panucula est lanugo, sive capillamentum, sive coma lanosa in milio, panico, arundine, avellanis, in omnibus fere arboribus piceæ generis, in qua semen dependet: denique quicquid oblonga et subrotunda forma tumet, *φοβή, ἀνθήκη* (lt. *pannocchia, spiga*; Fr. *panicule des végétaux*; Hisp. *panuculo de los vegetales*; Germ. *der Büschel, die Rispe an den Gewächsen*; Angl. *the gossamer or down upon millet, panic, reeds* etc., a *cat's tail, gosling, catkin* or *kat-kin*).

1.) Proprie. Plin. 16. Hist. nat. 10. 19. (49). E ramis generum horum panicularum modo nucamentum squamatum compacta dependent. Id. 18. ibid. 7. 10. (53). Panicum a paniculis dictum, cacumine languide nutante. Id. 21. ibid. 4. 10. (18). Græcula rosa convolutas habet foliorum paniculas. Plaut. Mil. glor. 1. 1. 17. Cujus tu legiones distillasti spiritu, quasi ventus folia, aut paniculam tectoriam. h. e. paniculam arundinam, qua quidam utebantur tegendis villaticis domibus, ut Plin. 16. Hist. nat. 36. 64. (156) tradit, et significat etiam ipse Plaut. Rud. 1. 2. 34. Ita legit et interpretatur Turneb. l. 2. Adversar. c. 28. Al. leg. *peniculum tectorium*, quod minus huic loco convenire videtur. Recentiores vero plerique *peniculum* probant.

II.) Translate *panicula* dicitur tumor mammosus circa inguina præcipue nascens. Apul. Herb. 13. Quum caluerit, impones super paniculam, et panno ligabis lineo. Scribon. Compus. 82. Malagma ad mammarum duritiam, ad paniculas, ad tubera, et cetera, quæ subito adnascuntur.

PANICULUS, i, n. 2. deminut. a panis, parvus panis. Isid. 17. Orig. 9. Crocomagma, expressis aromatibus crocini unguenti atque informato sedimine, in paniculos fit, et ideo sic appellatur. Vulgati libri habent *pannusculos*; unus Codex vet. *panniculis*. V. et PANUCULUS.

PANICUM, i, n. 2. *πανικο*, *ἐλμπος, μέλινη*, genus frugis, a paniculis sic dictum, cacumine languide nutante, paulatim extenuato culmo pæne in surculum, ut Plin. 18. Hist. nat. 7. 10. (53). describit. Cæs. 2. B. C. 22. Panico vetere atque hordeo corrupto omnes alebantur. Cassiod. 12. Variar. 27. Petimus, ut de horreis Ticinensibus et Bertoniensibus panici speciem tertiam portionem esurienti populo ad XXV. modios per solidum distrahi sub nostra ordinatione faciatis.

PANICUS, a, um, adject. ad Panem deum spectans. — a) *Panicus terror* est pavor repentinus sine causa obortus, terribilamentum inane, quicquid cum stupore contingit. Causa appellationis est, quia veteres existimabant, Panem deum repentinos terrores et animi consternationes immittere. V. PAN in ONOM. Hujusmodi timoris exemplum habes apud Curt. 4. 12. a med. Alexandri, inquit, exercitum pavor, cuius causa non suberat, invasit: quippe lymphati trepidare cæperunt, omnium pectora occulto metu percurrente, etc. Hygin. 2. Astron. 28. de Capricorno. Hic dicitur, quum Juppiter Tianas oppugnaret, primus objecisse hostibus terrorem, qui *Πανικός* appellatur. Cicero hanc vocem Græcis litteris scribit 14. Att. 3. Rdmorem inagnum afferunt *Πανικός* certe. senza sussistenza. Sic Id. 5. ibid. 20. Scis enim dici quædam *Πανικός*. Adde eund. 16. ibid. 1. — b) *Panicum metrum* inter antispastica memorat Servius Centim. p. 1821. Putsch. Panicum constat trimetro brachycatalecto, ut est hoc: *Fauni semideum numen adest.*

PANIFEX, icis, m. 3. pistore, qui panem conficit. Theod. Priscian. 4. 2. Ut illud quod in panificio separant panifices, fermento relicto, al-

terius panis confectioni profuturo. Gloss. Philox. Panifex, ἀποροποιός.

PANIFICA, æ, f. 1. quæ panes conficit, quæ operam dat panificio. Vulgat. interpr. 1. Reg. 8. 13. Filias quoque vestras (rex) faciet sibi unguentarias et focarias et panificas.

PANIFICIUM, ii, n. 2. panis et facio). In Cod. Theod. 14. 3. 4. et 22. legitur *panificium*. — Ceterum panificium

I.) Proprie est panis confectio, *il far pane, ἀποροποιία*. Varro 5. L. L. 105. Müll. Panis, quod primo figura faciebant, ut mulieres in lanificio, panus; postea ei figuras facere instituerunt alias. A pane et faciendo panificium coeptum dici.

II.) Figurate, per metonymiam est ipse panis, pane, vel rectius placentula, pani similes. Cels. 2. 18. Scire oportet omnia legumina, quæque ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse. et ibid. a med. Quum panificia omnia firmissima sint. Sueton. Vesp. 7. Verbenas coronasque et panificia libertus obtulisse ei visus est. h. e. *πῶνα*, Serapidi et Ostridi offerri solita. V. Rupert. ad Juvenal. 6. 540.

PANIFICUS, i, m. 2. panifex. Gloss. Cyrill. Ἀποροποιός, pistore, panificus. Vet. Scholiast. ad Juvenal. 8. 159. Unguentarii et panifici, id est pistores et coci.

PANION, ii, n. 2. *πᾶνιον*, ita appellatur ab Apul. Herb. 15. herba, quæ et satyrion, et priapiscus dicitur. V. PRIAPISCUS.

PANIS, is, m. 3. Olim hoc pane, is, declinabant. Plaut. Curc. 2. 3. 88. Hæc sunt ventri stabilimenta, pane, et assa bubula, poculum grande, aula magna. Ita legit Non. p. 218. 12. Merc. et Charis. 1. n. 69. Putsch. Sic Arnob. 1. 59. Nonne alius hæc utria, alius dicitis hos utras? non item apud vos est positum hoc pane, et hic panis? etc. — In Genit. plur. habet *panum*, et *panium*: illud Verrio placuit et Prisciano 7. p. 771. Putsch. et Diomed. 1. p. 283., hoc Cæsari 2. de analog. apud Charis. 1. p. 69. et 114. — Panis, ratione habita etymi, ita dicitur est, quia Panis figuram olim referebat, teste Varrone loc. cit. in PANIFICIUM I. Cassiod. 6. Variar. 18. Ceres frumenta dicitur invenisse: Pan autem primus consparsas fruges coxisse perhibetur: unde et nomine ejus panis est appellatus. Recentiores vero deducunt ab eodem them., a quo *πᾶν* et *pasco*. — Est autem cibus ex farina et aqua, qui igne coctus sit, *ἄπρος, αἶτος* (lt. *pane*; Fr. *pain*; Hisp. *pan*; Germ. *das Brod*; Angl. *bread, a loaf*).

1.) Proprie. Seneca Ep. 90. circa med. Tunc farinam aqua sparsit, et assidua tractatione perdomuit, finxitque panem, quem primo cinis calidus et fervens testa percossit: deinde fural paulatim reperti, etc. Plaut. Asin. 1. 3. 48. A pistore panem petimus, vinum ex œnopolio. Id. Pers. 4. 3. 2. Ego hodie compendifici binos panes in dies. Id. Bacch. 4. 1. 8. Comesse panem tres pedes latum potes, fores pultare nescis? Id. Cas. 2. 5. 1. In furnum calidum condito atque ibi torreto me pro pane rubido. Cic. 5. Tusc. 34. 97. Ptolemæo quum cibarius in casa panis datus esset, nihil visum est illo pane jucundius. pan di cruschello. V. CIBARIUS. Plin. 28. Hist. nat. 16. 63. (225). Edere siliquid cum pane. Horat. 2. Sat. 2. 17. cum sale panis Latrantem stomachum bene tentat. et 1. ibid. 5. 88. venit villsima rerum Hic aqua, sed panis longe pulcherrimus, ultra Callidus ut soleat bumaris portare viator. Nam Canus lapidosus. Id. 2. Ep. 1. 123. vivit siliquis et pane secundo. Lamprid. Alex. Sever. 31. Panis sequens. Juvenal. 5. 70. Panis tener et alreus mollisq; siliagine factus. Ter. Eun. 5. 4. 17. Quo pacto ex jure besterni panem atrum vorent. Valentinus apud Quintil. 6. 3. 60. Panem candidum edere. Inscript. in Atti dell'Accad. archeol. Rom. T. 2. p. 462. Panas albi. Plin. 22. Hist. nat. 25. 68. (134.). Vetus, aut nauticus panis. vecchio o biscotto. Juvenal. 14. 123. Mucida cerulei panis consumere frusta. Seneca Ep. 119. Esurio: edendum est: utrum hic panis sit plebejus, an siliagineus, ad na-

tarum nihil pertinet. *Id. Ep. 18.* Panis durus ac sordidus. *Id. Ep. 83.* siccus. *h. e.* sine obsonio. *pan solo. Plin. 13. Hist. nat. 12. 26. (82).* Mollis panis. *molisa, midolla. et 29. ibid. 4. 23. (75).* Panis crusta. *Id. 18. ibid. 11. 27. (105).* Panis varia genera persequi, supervacuum videtur: alias ab obsoniis appellati, ut *natrarii*; alias a delictis, ut *artotagani*; alias a festinatione, ut *spustici*; nec non a conquendi ratione, ut *furnacel*, vel *artoptice*, aut in cibis cocti; non pridem etiam a Parthis invento, quem aquaticum vocant, quoniam aqua trahitur a tenui et spongiosa inanitate. Summa ius siliginis bonitate et cribri tenuitate constat. Quidam es oris, aut lacte ambigunt, etc. *V. Senec. Ep. 90. circa med., ubi panis conficiendi rationem pluribus persequitur. —* Variis panis genera ex aliis nationibus sumpta babuere Romani: *V. Migliore ad Inscript. M. Junii Pudentis p. XIV. —* De usu panis in fucis mulierum. *V. in PANUS.*

II.) Translate panis dicitur massa cujusque rei in modum panis formatae. *Plin. 34. Hist. nat. 11. 24. (107).* Quum panes meris aqua refrigerantur. *Stat. 4. Silv. 9. 37.* Aut panes viridantis aphronitri.

PANNARIA, ōrum, n. plur. 2. *V. PANARIUM.*

PANNELUM. *V. PANUCCELLIUM.*

PANNUS, a, um, adject. idem ac pannosus. *Gloss. Philox. Pannus, παξυος. Paulin. Nolan. Carm. 21. 327.* Si veste Teucer pannea pervederet Castella, vicia, oppida.

PANNICULARIA, ōrum, n. plur. 2. *V. voc. seq.*

PANNICULARIUS, a, um, adject. ad panniculum pertinens. *Ulp. Dig. 48. tit. 20. qui est de bonis demorum, 6.* Pannicularia sunt ea, quae in custodia receptus secum attulit, spolia, quibus indutus est, quum quis ad supplicium ducitur. *Hadrian. Imp. ibid. initio legis: Pannicularis (rationis) causa quemadmodum intelligi debeat, ac ipso nomine apparet. Non enim bona damnatorum pannicularia significari, quis probe dixerit: nec si sonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vindicare debet, sed vestiam, qua si fuerit indutus, aut nummos, quos victus sui causa in promptu habuerit, aut laves anulus, qui rem non excedant aureorum quinque: alioquin si quis damnatus in digito habuerit aut sardonicha, aut aliam gemmam magni pretii, vel si quod chirographum magnae pecuniae in sinu habuerit, nullo jura illud in pannicularia ratione retinebitur. —* Hinc

Pannicularia, ōrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more. V. supra init.

PANNICULUS, i, m. 2. parvus pannus, vel panni particula, pannulus. *Cels. 8. 18. n. 8.* Vinculum autem ei loco linteolum, aut panniculus quadratus est, qui ad duo capita duas ansas, ab altera vero parte totidem fascies habet. *una pezza. et 7. 20.* Si cui intestinum descendit, fascia ejus rei causa sit, cui nno loco pila asuta est ex panniculis facta, quae ad repallendum intestinum ipsi illi subjicitur. *una palla di pezza. Juvenal. 6. 258.* Haec sunt, quae tenui sudant in cyclade, quorum Delicias et panniculus bombycinus urit. *h. e.* vestis brevis, aut levisimil ponderis. — *NE.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PANNOSITAS, ōis, f. 3. figurata est *παξυος*, pannosa macia. *Cael. Aurel. 1. Acut. 11. circa med.* Corporis deflutio, et cutis veluti ruginosa, vel sulcata pannositas, quam Graeci *παξυος* vocant. *h. e.* sulcata at instar detritae vestis laceraeque rugositas. *V. vocem seq. II. 1.*

PANNOSUS, a, um, adject. vestito grossolanamente, mal vestito, cencioso, lacero, *δυομιον, κατάρραπος*, vilis, crassoque panno indutus, sordida, aut lacera vesta amictus.

I.) Proprie. *Cic. 4. Att. 3. a med.* Clodii vestibulum vacuum sane mihi nunciabatur, paucis pannosus, sine laterna. *Justin. 2. 6. 19. de Oedro.* Permutato regis habitu, pannosus, sarmata colin gerens. *Id. 21. 5. 5. de Diomysio Corinthi exulante.* Pannosus et squalidus incedere.

II.) Translate. ¶ 1. Pannosus dicitur qui in-

star detritae vestis laceraeque rugosus est. *Seneca 2. Clem. 6.* Eruscantis civilis arida et pannosa macia. *h. e. smunto, sparuto, e cencioso*, ut maciam pannosam pro macro et pannoso posuerit. Vel *pannosam maciem*, intelligit cutem aridam et rugosam instar panni detriti et laceri, *grinzosa, cresspa.* Quo sensu *Martial. 3. 72.* Aut tibi pannosae pandent a pectore manime. *h. a. rugis corruptae et decidum.* Etiam *pannuceus* simili significatione usurpatur. — *Pers. 4. 32.* Pannosam faciem moriantis sorbat acati. *h. e.* panni instar aceto obductam. ¶ 2. Itam pauperum proprius. *Apul. 4. Met. Quid pauperitatis pannosaeque rescuas miserrime enus donas vicinis divitibus?*

PANNOCERATUS, a, um, adject. pannuceus, pannosus. *Pomponii veteris Atellanarum scriptoris una comedia Pannuceati* inscribebatur: atque es ea fragmenta elliquot servavit *Nonius p. 18. 21., 19. 22., 39. 8., 537. 8. Merc.* et alibi non semel.

PANNOCCEUS. *V. PANNUCIUS.*

PANNUCIA, ōrum, n. plur. 2. *V. voc. seq. sub I. in fin.*

PANNUCIUS vel pannucius, a, um, adject. pannus, rugosus, *grinzoso, grinzoso, cresspa.*

I.) Proprie. *Pannucia vestis est pannis consuta, rattoppata. Petron. Satyr. 14. in fin.* Pro illa parte vindicabant pretiosissimam vestem, pro hac pannuciam ne centonibus quidem bonis dignam. *Isid. 19. Orig. 23.* Pannucia nuncupata quod sit diversis pannis obsita (*fortasse assuta*). — Hinc

Pannucia, ōrum, n. 2. absolute, substantivorum more, sunt pannuciae vestes apud Paulin. Nolan. 2. Carm. 12. (edente A. Maio in Class. auct. T. 5. p. 380.). Quos (natos) vix pannucis, quis valet, illa (mater) tegit.

II.) Translate. Inter varia malorum genera *Plin. 15. Hist. nat. 14. 15. (52).* at *Cloas. apud Macrob. 2. Saturn. 15.* ponunt et *pannucea*, ita dicta, quia, ut ait *Plin.*, celerrime in rugas marcescunt. — Sic de mantula adhibuit *Martial. 11. 46.* — Similiter *pannucea*, vel *pannucia Baucis* apud *Pers. 4. 21.* est anus vieta, squalida, rugis deformata: et potest etiam referri ad vestes ejus viliores et detritas.

PANNULUS, i, m. 2. diminut. a pannus, panni frustum.

I.) Proprie. *Amnian. 31. 2. de Hunnis.* Semel ubsoleti coloris tunica collo inserta non ante deponitur, eum mutatur, quam diuturna carie in pannulos defluxerit defrutata. *in pezza, in cenci, in istracci.*

II.) Figurata est vestis vilis, sordida, detrita. *Apul. 7. Met.* Nec me putetis egenum, vel abjectum, nava de pannulis istis virtutes meas testem. *Id. 9. ibid.* Cuncti scis tunicati, ut essent per pannulos manifesti. *h. e.* scissilas centuncios, ut paulo antea dixerat.

PANNUNCULARIA, ōrum, n. plur. 2. idem ac pannicularia. Vox a *Latice* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 125.* Pannus, pannunculus, pannuncularia.

PANNUNCULUS, i, m. 2. *V. voc. praeced.*

PANNUS, i, m. 2. Olim *pannum* neutro genere dixit. Ita accipit *Non. p. 218. 27. Merc.* illud *Novis*: Qui habet uxorem sine dote, pannum positum in purpura est. Est autem in his verbis proverbii ratio similis, ac si dicas, humano capiti cervicem equinam jungere: quum pannus purpure masime disconveniat. — *Pannibus* in Dat. plur. pro *pannis* dixit *Ennius* apud *Charis. 1. p. 40. Putsch.* et *Pomponius* apud *Non. p. 488. 32. Merc.* — Caterum *pannus* (idem quod *τό πῆνος* at *Dorica πῆνος textum*) est textum, ex quo vestes fiunt, item ipsa vestis, *ὑφαμα* (i. e. *panno, drappo, veste; Fr. morceaus d'étoffe, habit; Hisp. pano, trapajo, vestido; Germ. das Stück Tuch, das Kleid; Angl. cloth, garb, drapery, a garment*) Usurpatur ¶ 1. Genaritim. — a) Est textum es quo vestes fiunt, *panno, drappo. Horat. 1. Od. 35. 21.* Te Spes, et albo rara Fides colit Velata panno. *Martial. 2. 46.* Quantum erat, infelix, pannis frandera duobus? —

b) In illo ejusd. 10. 5. Et, quum supramae 6-la vaneant horae, Diesque tardus, sentiat canum litem, Abigatque moto noxas aves panno: *pannus* aut vestis stragula, aut sudarium intelligi potest. — c) Da veste lacera, aut interpolata, aut villi, *veste rattoppata, o lacera, o grossolana. Petron. Satyr. 83. in fin.* Sola ruinosis horret facundia pannis. *Seneca Ep. 20. a med.* Magnificentior sermo tuus in grabato videbitur et in panno. (*Adde Lucret. 6. 1269.*) *Ter. Eun. 2. 2. 5.* Video sentum, squalidum, ægrum, pannis annisque oblitum. (*Adde Senec. 1. Controv. 6.*) Hic panni aptius intelliguntur segmenta scissuris vestis aduta, *toppe, pezze*: et pannis obsitus est, *colle vesti tutte rappezzate, e rattoppate.* Eodem modo *Id. Heaut. 2. 3. 52.* locutus est. Sæpissime anim *pannus* dicitur de panni frusto, *pezza, pá-mov. Horat. Art. P. 15.* Purpureus, late qui splendeat, unus et alter Assuitur pannus. *Id. Epod. 17. 51.* Cruore rubros obtetris pannos involt. *Ovid. Ib. 235.* Membraque vixerunt tinctis ferrugine pannis. *fascie.* — d) Et praesertim de iis, quae adhibentur in medendo. *Plin. 32. Hist. nat. 7. 24. (74).* Ranæ oculus suspensus e collo nativi coloris panno. *Id. 29. ibid. 6. 38. (114).* Cocleæ caput lineo panno alligant capitis doloribus licio. *Colum. 6. R. R. 12. 2.* Pannis aceto et sala et oleo madentibus inculcatis. *taste. Seneca 3. Ira 19. sub fin.* Scindi vestimenta miserorum, et in os farci pannis imperavit. *stracci.* — e) Diadema, quæ fascia est capiti circumvoluta, *pannum* vocat *Val. Max. 7. 2. n. 5. extern. et 8. 2. n. 7.* — f) Et sacculus a panno, *sacchetto, sacchetta. Petron. Satyr. 135.* Pannum de carnario detulit furca, in quo faba erat ad usum raposta, etc. Ut solvit ergo licio pannum, partem leguminis super mensam effudit. ¶ 2. A similitudine *pannus* a *Plin.* vocatur, quod in ægillo praeter glandem nascitur: et ita describitur ab eod. 16. *Hist. nat. 8. 13. (33).* E glandiferis sola, quæ vocatur ægillo, fert pannos arentes, muscoso villo canos, non in cortice modo, verum et e ramis dependentes cubitali magnitudine, odoratos, ut diximus inter unguenta. *Est qui legit panos.*

PANNUVELLIUM, ii, n. 2. *V. PANUCIUM.*

PANOTIOS vel panotius, a, um, adject. *πανωτιος*, a *πῆς* omnis et *οὔς*, *ωτός* auris. *Isid. 11. Orig. 3.* Panotios (homines) apud Scythiam esse ferunt tam diffusa aurium magnitudine, ut omne corpus a eis contegant.

PANNYCHISMUS, i, m. 2. *veglia di tutta la notte, πανυχισμός*, in *Gloss. Philox.* asponitur pervigilium, *h. e.* vigiliatio per totam noctem: a *πῆν* omne et *νύξ* nox. *Arnob. 5. 24.* Quibus mysteriis pervigilia consecrata sunt et pannychismi graves.

PANNYCHIUS, a, um, adject. *πανυχιος*, qui ad totam noctem spectat: a *πῆν* omne et *νύξ* nox. *M. Aurel. Inter oper. Fronton. 3. ad M. Cæs.* edente *Iturum A. Maio* *Ep. 5.* Ita naque fidem in negotio pannychio, neque modestiam in existimatione tua læseris. *h. e.* in litibus tota nocte orandis.

PANOMPHEUS, i, m. 2. *πανομφεος*, Jovis epithetum: a *πῆν* omne et *ὄμφη* vox, quod omnium voce celebratur, vel quod omnium voces audiat, vel quod sit *πῆν* τῶν ὄμφων causa, *h. e.* omnium vaticiniorum et oraculorum. *Ovid. 11. Met. 198.* Ara Panomphæo vetus est sacra Tonnant.

PANOSUS, a, um, adject. panni similis, et stendi facultate praeditus. *Cael. Aurel. 2. Tard. 14. ante med.* Cibis quoque sordibus, calidus et magis panosus. *Id. 1. ibid. 4.* Cibis panosus.

PANSA, e, m. 1. qui est pedibus pansis, sen latia at axtensis: a *pansum* sup. verbi *pando. Plin. 11. Hist. nat. 45. 105. (253).* Pedes homini maximi: suræ homini tentum, ac crura cariosa. Vola homini tantum, inceptis quibusdam. Namque at blinc cognomine inventa, *Planci, Plauti, Scauri, Pansæ*; sicut a eruribus *Vari, Vacii, Vatinii, Adda Quintii. 1. 4. a med. Plaut. Merc. 3. 4. 55.* Subnigris oculis, oblongis malis, pan-

sem aliquantulum, canum, varum etc. Ceterum *Gloss. Isid.* Pansa, qui ambulat pedibus in diversa tendentibus. Adde alius *Gloss.*, quas videtis in *Prodrom. Glossar. Latin.* ed. G. Löve, Lips. 1876.

PANSEBASTUS, i, f. 2. πανσέβαστος, gemma sic dicta quasi prorsus augusta et veneranda, eadem ac paneros: a πάν omne et σεβαστός augustus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (178). At *Sillig. legit panerasios: V. PANEROS.*

PANSUS, a, um. *V. PANDO*, is.
PANTAGÁTHUS, i, m. 2. πανταγάθος et παναγάθος, omnino bonus, vel ad omnia bonus. ¶ 1. Generatim. *Lamprid. Anton. Diadum.* 4. extr. Pantagathi in domo patris eius nidua posuerunt. h. e. aves in auguriis sic dictæ, quia omnia præbebant, si auspicianti advolassent, omnino faustum et optima quæque portendens. ¶ 2. Speciatim, sic dicitur etiam herba, quæ alio nomine pulgium. *Apul. Herb.* 92. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PANTÉLIUM, n, n. 2. παντελείον (a πάν omne et τέλος finis) vox sacrorum Mitriacorum, quæ consummationem significare videtur, id est eorum complementum. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv.* p. 358, quæ est apud *Orell.* 2336. EGITIVM TAUROBOLIUM (in honor. M. D. M. I. et) VENERIS CAELESTIS ET PANTELIVM (fecit) HERENNIA FORTVNATA PER TI. CLAVDIVM FELICEM SACERDOTE M ITERATA EST. Hic fortasse memoratur *Egyptium taurobolum*, quod a Persico diversum fuisse videtur, ideoque cum Magna Deum Matre Idæa Veneris Cælestis mentio fit, quæ eadem ac Nephthys fuit Isis soror, de qua *V. Jablonsk. Panth. Egypt.* l. 5. c. 3. § 3.—5., quæque τελευταία, h. e. terminalis est cognominata, quia termino terræ fertilis in *Egypto* præerat. *V. TAUROBOLIUM.* Sed ex *Borghesio, Bullett. Napol.* T. 3. p. 98. legendum videtur EGITIVM.

PANTEX, icis, m. 3. la ventraja, lo entragno, nostrates vulgo il pantazzo, ventriculus, seu saccus, quo cibi adhuc indigesti continentur: videtur esse a *pandus*, quia laxus est, ideoque legitur in *Gloss. Isid.* Pandex, quia semper pandit ora ad potandum. Rectius fortasse deduxeris a πάντα, quia omnes cibos simul recipit. Sæpius plurali numero effertur. *Festus* p. 249. 20. *Müll.* Pantices, frus ventris. Alii leg. rugas, quia rugosus est. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 50. Vino modo madidæ testis): eo vos, vestros panticesque adeo madefacitis, quum sim ego hic siccus. *Virg. Catal.* 5. 31. Et æstuantes docte solvis pantices. h. e. farcimina. *Martial.* 6. 64. Ne valeam, si non multo sapit altius illud, Quod cum panticibus laxis, et cum pede grandi, Et rubro pulmone vetus nasisque timendum Omnia crudelis lanius per compita portat. *Vespæ judic. edente FFernsdorf.* T. 2. p. 236. Est Bromio Pentheus. est et mihi (coco) de bove pantex. *Auct. Priap.* 83. inter atra cujus inguina latet jacente pantice additus specus. h. e. abdomine laxo, flaccido. *panticia.* Hic tamen versus, qui apud *Scalig.* legitur, ab aliis rejicitur. — Aliud quidpiam significatur in illo *Gloss. Philox.* Panceps, ελακος κτηνους ἐπι: τραχηλου. *Meursius* legit *Pantex*, h. e. ulcus vel vulnus in cervice jumentum.

PANTHEON et Pantheon, i, n. 2. Πανθεών et Πανθειών, (a πάν omne et θεός Deus vel θεών divinum) ¶ 1. Est templum Romæ Jovi Ultiori exstructum seu perfectum a M. Agrippa Augusti genero, opere Corinthio, forma rotunda, ædiuiciorum Urbis, præsertim templorum, facile pulcherrimum, unica tantum janua, unico quoque foramine in supremo culmine lumen admittens. Altitudo ejus tanta est, quanta latitudo, CXLIV. pedum in circuitu. Habet pronæon XVI. columnis suffultum. Restauratum fuit ab Hadriano, M. Aurelio, Septimio Severo, et Caracalla. Existimatum a plerisque est balneum ab initio fuisse, non templum; quod Pantheon dictum ait *Dio* l. 53. c. 27., quia in Martis Venerisque simulacris in ipso templo constitutis omnium deorum imagines essent effictæ: sive quia ipsum rotunditate cælo persimile esset. Nunc vocatur templo di S. Maria Rotonda, quod Bonifacius IV.

Pont. Max. anno DCVIII. ab Imp. Phoca dono acceptum Deiparæ Virgini et omnibus Sanctis Christi martyribus consecravit. ut narrat *Paulus diaconus de gest. Langob.* 4. 37. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 24. (102). Pantheon Jovi Ultiori ab Agrippa factum. Ita vulgati libri; at *Sillig. leg.* tectum diribitorii ab Agrippa facti: et Becker. scribi potuisse suspicatur Pantheon et tectum diribitorii ab Agrippa facta. *Spartian. Hadrian.* 19. Romæ iastauravit Pantheon, Septa, basilicam Neptuni, sacras ædes plurimas, forum Augusti, lavacrum Agrippæ. *Capitolin. M. Aurel.* 8. Romæ instauratum amphitheatrum, sepulcrum Hadriani, templum Agrippæ. *Inscript. apud Gruter.* 1. 1. IMP. CAES. L. SEPTIMIUS SEVERVS etc. ET IMP. CAES. M. AVRELIUS ANTONINVS (h. e. Caracalla) etc. PANTHEVM VETVSTATE CORRVPTVM CVM OMNI CVLTV RESTITVERVNT. *Ammian.* 16. 10. Constantius Pantheon velut regionem teretem, speciosa celsitudine fornicatam collustrans etc. *V. Cassiod.* 6. *Hist. Eccl.* 28. — Est etiam nomen dei, vel simulacri ex plurium numinum imaginibus, seu synobolis efficti. *Inscript. apud Gruter.* 1. 3. PANTHEO AVG. SACRVM. et 4. HERCVLI MERCVRIO ET SILVANO SACRVM ET DIVO PANTHEO EX VOTO. et 5. SIGNVM PANTHEI TESTAMENTO FIERI IVSSIT. et 6. (adjective) SIGNVM PANTHEVM SVA PECVNIA D. D. et apud *eumd.* 1005. 1. DIVO PANTHEO SALVVS ASTERIVS L. CASSIVS INGVNVVS V. S. L. M. — Figuram signi Panthei exhibet *Spon. Miscell. antiq.* p. 19., quæ deum aliquem repræsentat, sed adjectis multis symbolis, ex quibus antoninum, aut plurium aliorum deorum numen significatur. Habet enim in capite ornamentum Isidis, et semicirculum Lunam significantem, pharetram Cupidinis, cornucopiæ Cereris, et alia. Sic *Auson. epigr.* 30. Pantheon vocat signum Liberi Patris in villa sua positum, omniumque deorum argumenta habens. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PANTHER, æris, m. 3. duo diversa significat; scilicet

A) Panther, æris, est πάνθηρον δίκτηρον, genus retis, quasi omnibus feris capiendis apti: a πάν omne et θήρ fera. *Varro* 5. L. L. 100. *Müll.* Ferarum vocabula peregrina, ut panthera, leo, utraque Græca: -a quo etiam et rete quoddam panther.

B) Panther, æris, m. 3. Gr. et sæpius Latine *Panthera*, æ, f. 1. pantera, lonza, πανθήρ, πάνθηρ, pardus femina, animal maculosum et prorsus ferum: a πάν omne et θήρ fera, quæ cetera fere animalia feritate superat, vel, ut alii volunt, quia pæne omnium in ea ferarum colares cernere est. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 17. 23. (62) Panthera et tigris macularum varietate prope solæ bestiæ spectantur; ceteris unus ac suus cuique generi color est: pantheris in candido breves macularum oculi. *Phædr.* 3. 2. Panthera imprudens olim in foream decidit. *Ovid.* 3. *Met.* 669. Pictarumque jacent fera corpora pantherarum. *Isid.* 12. *Orig.* 2. 8. Panthera bestia est minutis orbiculis superpicta, ita ut, oculatis ex fulvo circulis, nigra vel alba distinguatur varietate. — Tam mas, quam femina Latine panthera dicitur, ut et *Varro* monet *U. L.* 55. *Müll.* Græcis ille πάνθηρ est, hæc παράδελος — Magnus pantherarum erat usus in Indis publicis Romanorum: unde apud *Cic.* 2. *Fam.* 11. et 8. *ibid.* 4. e: 9. de iis conquirendis et Romam mittendis mentio fit. — Alia forma panther, quæ idem significat ac panthera, vel ferum animal, vel, ut aliis placet, quem lupum cervarium appellant, legitur apud *Auct. carm. Philom.* 50. Panther caurit amans, pardus biando felit. — *Varro* loc. cit. Contra (affirmant) dici pantheram, merulam, non dici pantherum, merulum.

PANTHÈRA, æ, f. 1. duo diversa significat; scilicet

A) Est pardus femina, ut dictum est in voc. præced. sub B.

B) Panthera, æ, a πάν et θήρ venatio, est retis genus. *Ulp. Dig.* 19. 1. 11. § 18. Veluti quom futurum jactum retis a piscatore emimus, aut indaginem plagis positus a venatore, vel pan-

theram ab aucupe. Ita *Torrentin. et Haloand.* Est tamen qui panthera legendum putat, accusativum Græcæ positionis, vel pantherem Latine, a recto panther. Iteli quoque panthera vocant rete quoddam ad capiendas aves. Hanc vocis significationem confirmat *Venant. in epist. præmissa carm.* 6. l. 5. a med. Ego incautus passer quasi mentita per nubila incurri pantheram, quia quod cavere volebam, hic pinna ligabar, aut magis velut plumis illitis quinquefida viscata tendebat. *Venantius* hic loquitur de acrostichi carminis difficultatibus.

PANTHÉRINUS, a, um, adject. ad pantheram pertinens.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (138). Sed nobilissimo Satyro cum pelle pantherina. ¶ 2. Speciatim pantherinæ mensæ, quæ intorto discursu maculatæ sunt. *Id.* 13. *Hist. nat.* 15. 30. (96). Illud oblongo evenit discursu, ideoque tigrinum appellatur: hoc intorto, et ideo tales pantherinæ vocantur.

II.) Translate pantherini homines sunt, qui variis artibus et dolis agunt, fraudulentis, versipelles. *Plaut. Epid.* 1. 1. 16. Caprigenum hominum non placet mihi, neque pantherinam genus.

PANTHERUS. *V. PANTHER* sub B. ad fin. **PANTHÈRM**. *V. PANTHEON.* **PANTHÈRES**. *V. PANTEX.*

PANTHËSOSUS, a, um, adject. (pantex) dixit *Servius* ad *Virg.* 3. *Æn.* 217. Quidam volunt *proluvius* quum stercus ventris significat, a Virgilio hoc loco figuram ventris significatam; ergo quasi annosum et panticosum ventrem. *Hæc tamen mendosa esse videntur.*

PANTOMIMA, æ, f. 1. quæ pantomimum agit. *Seneca Consol. ad Helv.* 12. Quorum pantomimæ decies HS nubunt. *V. LYSTRIA.*

PANTOMIMICUS, a, um, adject. ad pantomimum pertinens, ut Pantomimicus ornamenta, *Seneca Ep.* 29. in fin.

PANTOMIMUS, i, m. 2. ¶ 1. Est παντομίμος, ἀρχηστής, genus bistrionum, qui fabulas in scæna non voce et cantu, sed solo gestu et saltando repræsentabant: quare et saltare fabulas dicebantur: ἀπό τοῦ πάντα μιμῆσαι, quod omnia gestu, saltatione, motuque corporis exprimerent atque imitarentur. *V. ORCHESTA.* Hi primùm Romam inducti sunt sub AUGUSTO, celebresque fuerunt Pylades, Hylas, Bathyllus, quos refert *Macrob.* 2. *Saturn.* 7. et *Sueton. Aug.* 45. De his plura vide in *Syntagma de mimis et pantomimis Nicol. Calliachi edito Patavii 1713*, et in *Dissert. Octovii Ferrarii edita Wolfenbüteli 1715*, item *Cassiod.* 4. *Variar.* 51. *Tertull. Spect.* 23. Quin in lege præscribit, maledictum esse qui muliebilibus vestietur; quid de pantomimo iudicabit, qui etiam muliebribus utetur? *Sidon.* ita Caramali et Phabati pantomimorum gestus describit *Ep.* 23. 268. Coram te Caramalus, ant Phabaton Clausis iacibus, et loquente gestu, Nutu, crure, genu, man. rotatu, Toto in schemate vel semel latebit. mox sequitur fabularum recensio satis longa, quas illi saltabant. *Cassiod.* 1. *Variar.* 20. et 33. Pantomimus prasiæ partis. h. e. partis, quæ colore prasino utebatur, ut in factionibus circi. *Inscript.* apud *Orell.* 884., quæ pertinet ad ann. post Chr. n. 184. vel 187. M. AVREL. AVG. LIB. AGILIO SEPTENTRIONI PANTOMIMO SVI TEMPORIS PRIMO etc. ¶ 2. Interdum pantomimus accipitur pro ipsa fabula, quæ a pantomimo agit. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 53. 54. (184). Duo equestris ordinis in eodem pantomimo mythico. (al. Mystico). scil. repente obiere. ¶ 3. De symphoniacis et musicis est illud *Petron. Satyr.*, ubi quum dixisset omnes ministrantes in convivio Trimalchionis cantasse, Pantomimorum, inquit c. 31., non patrisfamilie, tricinium credores. Ubi al. leg. pantomimi chorum.

PANTOPHOBUS, a, um, adject. παντοφοβος, qui omnia timet: a πάντα omnia et φόβος timor. *V. OMNIPAVUS.*

PANTOPÓLA, æ, m. 1. παντοπόλης, qui mi-

nuta quæque vendit. *Novell. Valent. tit. 5.* Græcos itaque mercatores, quos pantopolas dicunt, etc. *V. alia in SEPLASARIUS.*

PĀNUCLĪUM, ii, n. 2. glomus lanæ et ad nudum paratæ, vel fusus filis involutus, vel potius alveolus, navicula tetricum, cui fusus cum subtemine inditur, spola. Hinc *Hesychius: Πανούκλιον, ἢ ἀτρακτος, εἰς ὃν εἰλεῖται ἡ κρόκη.* *Varro 5. L. L. 114. Müll.* Panus, Græcum: panucium dictum a pano, et volvendo filo. Alii leg. *panuelum*, a πῆνος *filum* et εἰλιω *volvo*. At *Müllerus* cit. loc. *Varronis* ita legit: Pannus Græcum. Qui eum faciunt, pannuvelium dictum a panno et volvendo filo. Idem *Müllerus* in nota docet, rectius apud *Hesychium* scribi: Πῆνιον πανουκλιον ἢ ἀτρακτος etc.

PĀNUCŪLUS vel paniculus, i, m. 2. deminut. a panus, parvus panus, qua tumorem in cute significat. *Theod. Priscian. 4. p. 314. retro ed. Ald.*

PĀNŪLA, æ, f. 1. parvus panus. Agnoscitur a *Priscian. 3. p. 618. Putsch. et Non. p. 149. 23. Merc.*, ubi alii leg. *panucla. Gloss. vero Cyrill. Πῆνος, penus (lege panus), hæc penucula (lege panicula).*

PANUNCULA, æ, f. 1. deminut. pani. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 160.* Licium, liciamantum, panuncula, *Hoccus.*

PĀNUS, i, m. 2. πῆνος et Dorice πῆνος. ¶ 1. *Non. p. 149. 22. Merc.* Panus est tramea involucrem, quem deminutive panulam vocamus. *Lucilius* apud *Priscian. 3. p. 618. Putsch. et Non. l. c.* Intus modo stet rectus subteminis panus. *Al. leg.* Intu' vero modo stet rectus subtemine panus.

¶ 2. A similitudine sic dicitur tumor quidam in cute non altus, sed latus, in quo quiddam pustulæ simile est. Dolor distentioque vebemens est, et major, quam pro magnitudine tumoris; interdum etiam febricula: idque tarde maturescit, neque magnopere in pus convertitur. Fit maxime aut in cervice, aut in alis, aut in inguinibus. Græce est *φυγδλον*. Ita *Cels. 5. 28. n. 10.* describit. *Novius* apud *Non. loc. cit.* Qui me miserum miseriorem reddidit, quam panus puerum. *Plin. 21. Hist. nat. 21. 92. (161).* Abortioium concoquit panos cum farina hordeacea. *Id. 23. ibid. 2. 32. (66).* Fæx acetii panos discutit nondum exulceratos. *Id. 35. ibid. 17. 57. (195).* Cimolia panos et parotidas cobibet. *Id. 20. ibid. 20. 82. (216).* Coriandrum sanat panos ex aceto tritum. *Id. 30. ibid. 8. 22. (75).* Panos aperit serum pecudum. *Id. 24. ibid. 6. 14. (23).* Hammoniacum maturat panos, et *ibid. 4. 6. (11).* Viscum panos mitigat. *Id. 22. ibid. 25. 74. (156).* Lupini panos et strumas minuunt, aut maturant. — Pro *panus* quidam leg. *panis* apud *Cels.* Et sane *panis* pro *panus* adhiberi credit *Rhod. ad Scribon. Compos. 263. a Juvenale 6. 460.* Interea sæda aspectu, ridendaque multo Pane tumet facies. Sed ibi *Juvenal.* loquitur de fucis mulierum, ut 2. 107. Et pressum in faciem digitis extendere panem, et *Plin. 22. Hist. nat. 25. 68. (139).* tradit, sitanium panem cum melle curare incussa in facie, aut desquamata. ¶ 3. Item a similitudine *panum* vocat *Plin.* totam mitili spicam. *Mammosa*, inquit 18. *Hist. nat. 7. 10. (34).*, panici genera e pano parvis racemata paniculis. — *NB.* De pano in arboribus *V. PANUS.*

PĀPA duo diversa significat; scilicet

A) *Papa* vel *pappa*, æ, f. 1. est vox infantium petentium cibum. *Varro* apud *Non. p. 81. 3. Merc.* Quum cibum ac potionem buas ac pappas dicunt.

B) *Papa* masc. gen. est pater, aut senex: nam *πάππας*; Græce patrem significat. *V. PĀPAS.* Itaque ea voce honoris causa compellere mos fuit Christianis scriptoribus episcopos, et alios in sacra dignitate constitutos. *Prudent. 11. περὶ εὐσφ. 127.* Rorantes saxorum apices vidi, optime papa. Adde *Tertull. Pudic. 13.* et *Sidon. in epist. passim.* — Per excellentiam vero sic vocatur Summus Romanus Pontifex, qui est pater patrum et episcopus episcoporum. *V.*

BEATUS. Arator eleg. ad Vigil. 3. Publica libertas, Vigili, sanctissimus Papa, Advenis incluso solvere vincla gregi. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PĀPÆ, interjectio, βαβαί, unde et *babæ* dicitur eodem usu. Inservit — a) Admirationi, βαβαί capperi! cappita! *Plaut. Rud. 5. 2. 33.* Papæ! divitias tu quidem habuisti luculentas. *Id. Bacch. 2. 2. 29.* et. Unice unum plurimi pendit. *ck. Papæ! Ter. Eun. 2. 1. 23.* ducit secum unam virginem dono buic: papæ! Facie bonesta. *Id. ibid. 3. 1. 26.* Pulcre inebere dictum et sapienter! papæ! Jugularas hominem! *Pers. 5. 79.* Marcus Dama? papæ! Marco sponte recusas Credere tu nummos? — b) Habet etiam vim affirmandi et assentiendi. *Ter. Eun. 2. 2. 48.* Et quid beo te? *PAR. men'?* papæ! o quanto! e come!

PĀPAS, æ, m. 1. et alis, m. 3. πάπας, nutricius, nutritor, idem ac pappas. *Inscript. Romæ* effossa ann. 1785., a *Cajet. Marin.* illustrata, et *Mutine* ann. 1790. edita p. 15., quæ est apud *Henzen. 6259.* PERPETVAM SEDEM NUTRITOR POSIDENS IPSE: — HIC POSITUS PAPAS ANTIMIO QUI VIXIT ANNIS LXX. DEPOSITVS D. N. ARCADIO II. ET PL. RVFINO VV. CC. h. e. viris clarissimis consulibus, nempe ann. a Cbr. n. CCCXCH. Alia apud *Murat. 1297. 11. L. ANTIIVSIVS ZOSIMVS SEPTICLIO ADIVTORI PAPATI OPTIMO. V. PAPPAS.*

PĀPĀVER, æris, m. et n. 3. Masc. gen. extulerunt antiquioris ævi scriptores, ut *Cato* apud *Charis. 1. p. 64. Putsch.* Papaver Gallicanum. *Varro ibid.* et apud *Non. p. 220. 11. Merc.* Infria seni papaverem. *Plaut. Pæn. 1. 2. 113.* Sesamum, papaveremque, triticum et frictas nuces. Adde *eumd. Trin. 2. 4. 7.*, ut infra. — Ceterum *papaver* est herba vim somni inducendi habens: cuius tum sativi, tum sponte nascentis plura genera *Plin.* refert 19. *Hist. nat. 8. 33. (168).* et 20. *ibid. c. 18.* et 19. *V. CEREALIS. μήκων* (It. *papavero*; Fr. *pavot*; Hisp. *ababol, amapola*; Germ. *der Mohn*; Angl. *the poppy or chesboul*).

I.) Proprie. *Catull. 61. 195.* Papaver luteum. scil. propter semina in flore lutea. *Liv. 1. 54.* Summa papaverum capita dicitur (*Tarquinius*) baculo decussisse. *Virg. 4. Æn. 486.* Spargens humida mella, soporiferumque papaver. et 9. *ibid. 436.* lassove papavera collo Demisere caput, pluvia quum forte gravantur. et 4. *G. 131.* vescumque papaver. (*Plin. cit. l. 19.* tradit, candidi papaveris semina tosta in secunda mensa cum melle apud antiquos inferri solita. *V. COCETUM.* Huc pertinet et illud *Petron. Satyr. 31.* Gires inelle et papavere sparsi.) *Id. 1. Æn. 212.* Cereale. et *ibid. 78.* Lethæo perfusa papavera somno. et 4. *ibid. 545.* Lethæa papavera. *Propert. 1. 21. 38.* Lilia purpurea mixta papaveribus. *Ovid. 4. Fast. 661.* Interea placidam redimita papavere frontem Nox venit, et secum somnia nigra trahit. — Proverbium de re, quæ brevissimo tempore fit. *Plaut. Trin. 2. 4. 7.* Con61 cito, quasi si tu obijcias formicis papaverem. — *Servius* ad *Virg. 2. Ecl. 47.* narrat, ut Narcissi flos a puero cognomine in eum verso dictus est, ita papaveris et anethi: hos enim omnes pueros fuisse a diis in flores sui nominis transformatos.

II.) Improprie. ¶ 1. Occurrit de semine seu granis sicorum. *Tertull. Præscript. 36. sub fin.* Etiam de papavere fici gratissimæ et suavissimæ ventosa et vana caprificus exurgit. ¶ 2. Figurate. *Petron. Satyr. 1. extr.* Melliti verborum globuli, et omnia dicta factaque quasi papavere et sesamo sparsa. *h. e.* affectata exquisitaque verborum suavitate condita.

PĀPĀVERĀTUS, a, um, adject. ut *Papaverrata vestis, μηχανοειδής χιτών*, vestis tenuis ac delicata, a *papavere*. Sic a *Lucilio* vocatur Græcorum exemplo, quibus μήκων non solum notat papaver, sed etiam textum byssinum, sive lineum. Nam *Hesychius ὑφασμα βυσσινόν* exponit. Sed de causa nominis non consentiant. Aliquibus videtur appellatio esse ex eo, quia quoddam papaveris genus esset, e quo, ut *Plin. 19. Hist. nat.*

1. 4. (21). ait, candorem lineæ præcipuum trahunt. Alii censent, sic dici, quia mollis papaveris lanugo neretur, vestisque ex ea tereatur. *Harduin. in Plin.* tendit esse vestes lineas, sed eo papaveris genere candentes. *Plin. 8. Hist. nat. 48. 74. (195).* Crebræ papaverrate antiquiorem habent originem, jam sub *Lucilio* poeta in *Torquato* notatæ. *Aliqui leg. paveratæ.*

PĀPĀVERCŪLUM, i, n. 2. deminut. a *papaver*, herba eadem, quæ *Leontopodium*, apud *Apul. Herb. 7.*

PĀPĀVERĒUS, a, um, adject. di *papavero*, qui est ex papavere, ut *Papaveræ comæ, Ovid. 4. Fast. 438.*

PĀPHĒ, es, f. 1. Venus a *Papho* Cypri. *V. PAPHIE* in *ONOM.* — Apud *Colum. 10. R. R. 193.* est genus lactucæ folio puniceo, caule candido: quia in Cyprio circa *Paphum* plurima provenit, ut *ibid.* ait 187.

PĀPĪLĪO, ōnis, m. 3. Ratione habita etymi, nonnullis videtur esse a Græca voce *ἠπίλιος*, præmissa littera π, et Dorice conversa η in α, quæ vox idem significat. *Aristot. Hist. an. 8. 27.* Ὁ ἠπίλιος ὁ περὶ τὸν λίχρον κατοικεῖ. Cf. *Plin. 11. Hist. nat. 19. 21. (65).* Papilio luminibus accensis advolitans. — Ceterum *papilio* est insectum alatum luminibus accensis advolitans, ignavum et inonoratum, apibus inimicum, cesasque earum depascens, et excrementa relinquens quibus teredines gignuntur: fila etiam araneosa, quacumque incessit, alarum maxime lanugine obtexens. Ita *Plin. 11. Hist. nat. 19. 21. (65).* Adde *eumd. 21. ibid. 14. 47. (81).* et 28. *ibid. 10. 45. (162).* ubi addit, cornicula his ante oculos ignava præterdit. De his loquitur etiam *Colum. 9. R. R. 14. 8.*, item *Pallad. 4. R. R. 15. sub fin.*, ψυχῆ (It. *farfalla, parpapione*; Fr. *papillon*; Hisp. *moriposa*; Germ. *d. Schmetterling, Zwiefalter, Sommervogel*; Angl. *a butterfly*).

I.) Proprie et quidem ¶ 1. Stricto sensu. *Ovid. 15. Met. 376.* Quæque solent canis frondes intexere filis Agrestes tineæ (res observata colonis) Ferali mutant cum papillone figuram. *feralem* dicit, quia, ut est apud *Plin. 28. Hist. nat. 10. 45. (162).*, inter mala medicamenta, b. e. inter venena numeratur. ¶ 2. Latiori sensu dicitur et de aliis volantium insectorum generibus. *Plin. 11. Hist. nat. 32. 37. (112).* Eruca araneo accreta, quam chrysalidem appellant; rupto deinde cortice volat papilio. et *ibid. 23. 27. (77).* Bombycas et in *Coo* insula nasci traduntur: lieri autem primo papiliones parvos nudosque, etc.

II.) Translate est militare tentorium, *padiglione, tenda da campo, σκηνωμα*, quia expansa vela habet ad similitudinem alarum papilionis. *Isid. 15. Orig. 10.* Papiliones vocantur a similitudine parvi animalis volantis, quod maxime abundantia florentibus malvis. Hæ sunt aviculæ, quæ lumine accenso conveniunt et circumvolitantes ab igne proximo interire coguntur. *Hygin. Gromat. p. 1. col. 1.* Papilioni dantur pedes X. *Schælius* hæc habet: Forma papilionis fuit plerumque quadrata: hoc nomen illi datum fuit, quod binis a fronte et a tergo pellibus, in medio ad exitum apertis et divisis, in modum quatuor alarum tegerentur. *Lamprid. Alex. Sev. 51.* in prociectu, atque in expeditionibus, apertis papilionibus prandit atque cœnavit. Adde 61. *Spartian. Pescenn. 11.* In omni expeditione ante omnes militarem cibum sumpsit ante papilionem. *Trebell. in XXX. Tyrann. 16. de Herode.* Homo Græcæ luxuriæ, cui erant sigillata tentoria et aurati papiliones et omnia Persica. — Si discrimen est inter *papiliones* et *tentoria*, fortasse est, quod illi minoris molis et apparatus sint. *Tertull. ad Martyr. 3.* Nemo miles ad bellum cum deliciis venit, nec de cubiculo ad aciem procedit, sed de papilionibus expeditis et substrictis etc. — Non modo milites, sed etiam Fratres Arvales utebantur papilionibus, dum in loco deæ Diæ sacrificium eidem faciebant. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. n. 41.* PROMAGISTER PRÆSTRATAM DEPOSUIT ET IN PĀPILIONE SVO REVERSAVIT ETC. HOC ACTUM EST RO-

mæ ann. a Chr. n. CCXVIII. Imperante Elagabalo.

PAPILIUNCULUS, i, m. 2. *deminut. a papilio*, parvus papilio, *farfallotta*. *Tertull. Anim.* 32. Siccitatibus gaudent locustæ, papiliunculi, chameleontes.

PAPILLA, æ, f. 1. caput, seu apex mammæ, quod infans vel pullus ore comprahendit, ita dicta, ut ait *Paul. Diac.* p. 220. 12. *Müll.*, quia papulæ similis est, a qua *deminut.* videtur quasi parva papula; vel, ut ait *Isid.* 11. *Orig.* 1. 75., quod eas infantes quos pappant, dum lac sugunt. Sunt qui et a v. Græca πάλλας per reduplicationem deducunt, *ῥηλή* (It. *capezzolo*, *papilla*; Fr. *tétine*, *mamelon*; Hisp. *pezon de la mamilla ó teta*; Germ. *die Warze an den Brust der Menschen und Thieren, die Zitze*; Angl. *a nipple, teat*).

I.) Proprie. *Varro* apud *Non.* p. 486. 7. *Merc.* Candidum lacte papilla quum fluit, signum putant partus, quod hic sequatur mulierem et partu liquor. et 2. *R. R.* 9. 5. Feminas mammosas æqualibus papillis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 40. 95. (235). Ursæ mammas quaternas gerunt; delphini binas in ima alvo papillas tantum, nec evidentes et paulum in obliquum porrectas. *Colum.* 9. *R. R.* 11. 4. In ipso sine cerarum velut papilla uberis apparatus eminentior. Adde *eumd.* 7. *ibid.* 3. 17. *Ennod.* 4. 41. Fulserant raro sub hiante filo Pectoris geminæ in roseis papillis.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen est ipsa mamma, *mammella*. — a) Dicitur de mulieribus. *Catull.* 66. 81. nudantes rejecta veste papillas. *Virg.* 11. *En.* 803. Hasta sub exertam donec perlata papillam hæsit. *Ovid.* 1. *Amor.* 4. 37. babiles. *Id. Remed. am.* 337. tumidæ. Adde *eumd.* 2. *Amor.* 15. 11.; *Petron.* et *Martial.* — b) Dicitur etiam de viris. *Plin.* 3. *Ep.* 6. Signum effingit senem stantem: rari et cedentes capilli, lata frons, contracta facies, exile collum: pendent lacerti, papillæ jacent etc. *Sueton. Oth.* 11. Uno se trajecit (*Otho*) ictu infra lævam papillam. ¶ 2. Interdum dicitur de parva papula, seu tuberculo in cute, *tuberculetto*, *pustola*. *Seren. Sammon.* 10. 133. de elephantiasis turpas infandis ora papillis. et 61. 1100. Interdum existit turpi verruca papilla. ¶ 3. Et de rosarum germine papillam imitantem, Itali *bocciuolo* vocant. *Auct. Pervigil. Ven.* 14. Ipsa surgentes papillas de Favoni spiritu Urget in notos penates. et 21. Mane virgines papillas solvit humenti peplo. ¶ 4. Pro aurea catella, ornamento mammarum. *Juvenal.* 6. 122. auda papillis Constitit auratis. ¶ 5. A similitudine ita dicitur fistula vel epistomium. *Varro* 3. *R. R.* 14. 2.; ubi tamen al. leg. mamillas. V. hanc vocem.

PAPILLATUS, a, um, adject. in papillæ modum forniatus. *Vet. Epigr. in Anthol. Lat. T.* 1. p. 699. *Burmamn.* Nascebantur (rosæ) adhuc, neque erat par omnibus ætas: Prima papillatos ducebat gemma corymbos, Altera puniceos apices umbone levabat. *Hieronym. Ep.* 66. n. 1. Quis parturientem rosam, et papillatum corymbum, antequam in calathum fundatur orbis, et tota rubentium foliorum pandatur ambitio, immature demissum æquis oculis marcescere videat?

PAPPO. V. PAPPO.

PAPPA. V. PAPA.

PAPPARIUM, ii, n. 2. (pappa) cibus, qui infantibus datur, quum a lacte sugendo removendi sunt, *pappa*. Translate adhibetur a *Seneca* 2. *Controv.* 9. a med. *Dominicæ* libidini papparium facere. *Al. leg. pararium.*

PAPPAS, æ, m. 1. πῖππας, nutricius. *Juvenal.* 6. 632. timidus præcuset pocula pappas. V. PAPA et PAPAS.

PAPPO vel **PAPPO**, as, are, a. 1. ad pueros pertinet, quum vel cibum petant, vel papam comedunt. *Pers.* 3. 16. at cur non potius teneroque columbo, Et similis regum pueris papparo minutum Poscis, et iratus mammæ lallare recusas? *Plaut. Epid.* 5. 2. 62. Novo liberto opus est, quod pappet. *væ.* dabitur: præbebo cibum. Jeci causa pappet dicit, quia novum libertum ali postulat.

PAPPUS vel **pappos**, i, m. 2. πῖππος, antiqua lingua idem quod senex. Unda *Sponsa pappi*, et *Agricola*, et *Hermia pappi*: quibus nominibus fabulas scripsit *Pomponius*. Confirmat eam significationem *Varro* 7. *L. L.* 29. *Müll.* Item, laquit, significant in Atellaneis aliquot pappum (sic ex vet. libris emendant *Turneb.* et *Scalig.* pro quo vulgo *pupum*; at *Müllerus* Pappum) senem, quod *Osci casnar* appellant. V. *Scalig.* ad *Varronem* 6. *L. L.* 5. p. 88.; et *Voss.* in *Etymol.* — Est autem a voce Græca allata, et significat avum, quo sensu etiam Latini interdum utuntur.

I.) Proprie. *Auson. Edyll.* 4. 13. pappos aviasqua trementes Anteferunt patribus seri, nova cura, nepotes.

II.) Translate. ¶ 1. A similitudine senilis canitiæ sic vocatur Græcis lanugo carduorum, unde banc quoque acceptionem habent Latini. *Paul. Diac.* p. 220. 11. *Müll.* Pappi carduorum flores. *Zucret.* (3. 386). Vestem, nec plumas avium papposque volantes. ¶ 2. Item pappus dicitur lanugo cacti herbæ. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 16. 57. (97). Semen ei lanuginis, quam pappum vocant. ¶ 3. Item herba, quæ vocatur erigeron, vel senecio, vel acanthis. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 106. (168). Quare eam *Callimachus* acanthida appellat, alii pappum. — *NB.* *Turnebus* etiam putabat, ut ex posumis in *Varronem* 7. *L. L.* 96. *Müll.* notis liquet, pappum mæssium antiquitas a rusticis dictum pro lanugine messium, sive setigetis. Aliter vero *Scaliger* quum de pappi, tum de mæssi voce: et recte; V. *Müllerum* ad loc. cit. — *NB.* *Papus*, altera exiit littera p, quia præsci Romani consonantes nunquam geminabant, est cognomen Rom., de quo V. ONOM.

PAPŪLA, æ, f. 1. pustola, bollicola, bolla, εἰσάδνημα, tuberculum, pustula in cute. *Cels.* 5. 23. n. 18. Papularum duo genera sunt. Alterum est, in quo per minutas pustulas cutis exasperatur et rubet leviterque roditur: medium habet paulo lævius, tarde serpit. Alterum est, quam ἀγρίαν Græci appellant: in qua similiter quidem, sed magis cutis exasperatur evulceraturque, ac vehementius et roditur et rubet et interdum etiam pilos remittit. Hæc *Cels.* *Virg.* 3. *G.* 564. Ardentes papulæ atque inmundus olentia sudor Membra sequebatur. *Colum.* 6. *R. R.* 31. 2. de equor. curat. Papulæ ferventissimo sole usque eo strigile raduntur, quoad eliciatur sanguis. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 7. 26. (66). Lactucæ eruptiones papularum leniunt. *Id.* 26. *ibid.* 11. 73. (120). Rubentes papulas sanare. *Id.* 23. *ibid.* 7. 63. (120). inovere. *far venire.* *Id.* 35. *ibid.* 17. 57. (196). cohibere. *fulgat. interpr. Levit.* 14. 56. Ista est lex omnis lepræ et percussuræ, cicatricis et erumpentium papularum. — Proverbium est illud *Senecæ Vit. beat.* 27. a med. Papulas observatis alienas, obsiti plurimis liberibus.

PAPŪLO, as, are, n. 1. papulas emitto. *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 1. et 3. *ibid.* 4.

PAPŪRACŒUS, a, um, adject. qui est ex papyro. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 11. 47. (168). Ellychnium papyraceum. *Id.* 6. *ibid.* 22. 24. (82). Papyraceæ naves.

PAPŪRIFER, fera, ferum, adject. πῖπποφόρος, papyrum ferens. *Ovid.* 15. *Met.* 753. papyriferi septemflua flumina Nili. Adde *eumd.* 3. *Trist.* 10. 27.

PAPŪRINUS, a, um, adject. πῖππρινός, ad papyrum pertinens. *Varron. fragm.* apud *Non.* p. 168. 14. *Merc.* Stilus papyrinus videtur esse, quo in papyro scribebant. Hæc *Forcellinus*. At cl. *Fahlen.* (In *M. T. Varron. Sat. Menipp. conject.* p. 133. et seq.) laudatum *Varron. fragm.* ita emendavit: Mihique divi, dum stilo nostro papyri inievi scapulo novum partum poeticon. Papyrinus itaque est vox vaide dubia.

PAPŪRIO vel **papyrion**, ōnis, m. 3. πῖππρινός, locus papyris consitus. *Fulgat. interpr. Exod.* 2. 5. Quæ quum vidisset liscellam in papyrione, misit unam etc.

PAPŪRIUS, a, um, adject. papyraceus. *Auson. epist.* 7. 48. Fac campum replices Musa papyrium.

PAPŪRUS, m. et f. et **Papyrum**, i, n. 2. πῖππος, arbuscula Ægypti. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 11. 22. (71). Papyrum ergo nascitur in palustribus Ægypti, aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagatæ stagnant, duo cubita non excedente altitudine gurgitum, brachiali radicis obliquæ crassitudine, trianguli lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine in gracilitatem fastigatum, thyrsi modo cacumen includens, nullo semine, aut suo ejus alio, quam floribus, ad deos coronandos. Hæc *Plin.* V. *Guilandinum*, et quæ adversus eum *Jos. Scalig.*; Item adi *Salmas. Exercitat. in Solin.*

I.) Proprie, ratione habita materiei, qua constat papyrus, ejusque usus: de quibus hæc generatim *Plin.* l. cit. (72). Radicibus papyri incolæ pro ligno utuntur, nec ignis tantum gratia, sed ad alia quoque utensilia vasorum. Ex ipso quidem papyro (h. e. e ligno) navigia texunt; et e libro vela tegetesque, necnon et vestem, etiam stragulam, ac fuses. Maudunt quoque crudum, decoctumque, succum tantum devorantes. et 12. 23. (74). Præparantur ex eo chartæ, diviso (*libro interiore*) acu in prætenues sed quam latissimas pibulas. Principatus medio, atque inde scissuræ ordine etc. Enumeratis deinde variis chartæ generibus, et postremo loco imporetica: Post hanc, inquit *ibid.* (76), papyrus est (h. e. extimus papyri cortex) extremumque ejus scirpo simile, ac ne funibus quidem, nisi in humore, utilis. Textur omnis madente tabula Nili aqua; turbidus liquor vim glutinis præbet. In rectum primo supina tabulæ scheda ad nitur longitudine papyri, quæ potuit esse, resegmentibus utrimque amputatis: transversa postea crates peragit. Præmitur deinde prelis, et siccantur sole plagulæ, atque inter se junguntur, proximarum semper bonitatis deminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo, quam vicenæ. Hactenus *Plin.* Adde *Cassiod.* 11. *Variar.* 38.; et *Isid.* 6. *Orig.* 10. — Hinc specialim. — a) De navigiis ex papyro. *Iucan.* 4. 135. sic quum tenet omnia Nilus. Conseritur bibula Memphis cymba papyro. — b) Item de funiculo, aut vinculo papyraceo. *Cels.* 5. 28. n. 12. a med. Satis est papyrus intortum eo illinere. *Colum.* 6. *R. R.* 6. 4. Quum sanguis satius profuivit, inhibetur papyri ligamine. *Pal-lad.* 3. *R. R.* 33. Sarmata vitium papyro ligabis stricto et molli. — b) De gallicis seu calceis papyraceis. *Capell.* 2. p. 28. Calceos præterea ex papyro textili subligavit, ne quid ejus membra pollueret morticinum. *Tertull. carm. ad senator.* 22. de *Isiacis*. caligæque reinota Gallica sit pedibus molli redimita papyro. Hinc *Herodot.* 2. 37. Οἱ ἰππῆες Αἰγύπτου φοροῦσι ἰσοδνηματα βύβρα. — c) De ellychnio papyraceo, quod Itali lucignolo, nostrates vulgo pavero dicunt. *Veget.* 2. *Feterim.* 57. Papyrus candelarum purgatam subtiliter carpis, intingis in ovi albumento. *Paulin. Volan. curm.* 20. 114. Quum (æstum) fumosa dabit ceratis cella papyris. *Isid.* 11. *Orig.* 2. Dicitur funus a funibus accensis, quos ante feretrum papyris cera circumdatis ferebant. — d) Papyro struebantur rogi. *Martial.* 10. 97. Dum levis arsura struitur Libitina papyro. *Id.* 8. 44. Fartus papyro dum tibi torus crescit. h. e. torus funereus, rogius.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de veste. *Juvenal.* 4. 24. hoc tu Succinctus patria quondam, Crispine, papyro? ¶ 2. Item pro charta, libello, epistolio. *Catull.* 35. 1. Poetæ tenero, meo sodali, Velim Cæcilio, papyre, dicas, Veronam veniat. *Martial.* 3. 2. ad libr. suum. Ne nigram clito raptus in culinam Cordyllas madida tegas papyro. *Juvenal.* 7. 100. Namque oblita modi inllesima pagina surgit Omnibus, et crescit multa damosa papyro.

PAR, paris, omn. gen. adject. Paris in recto feminine pro par. *Atta* in *Socrus* apud *Priscian.* 7. p. 764. *Putsch.* Ad hanc fortunam accessit ei fortuna paris. — Ablativus sing. numeri et pari habet et pare, ut *Charis.* doct. 1. p. 14. et *Priscian.* 7. p. 763. *Putsch.*; sed hoc minus frequens est, ut fere poeticum. *Ovid.* 4. *Fast.* 98. Illa (*Venus*) rudes animos hominum contrahit

in unum: Et docuit jungi cum pere quemque sua. et 3. *ibid.* 193. Cum pare quæque suo coeunt volucresque feræque. Adde *eumd.* *ibid.* 526. His autem locis par est conjux, consort: qua ratione etiam compar usurpatur. — In Genl. plur. est *parium*, non *parum*: quamquam *Plin.* *epud Charis.* 1. p. 110. aliter docuerit. — Superl. *Parissimus* et *Parissimus* sub A. I. 5. — Par est æquus, æqualis, parilis, compar, simillis quantitate seu gradu. *Cic.* 2. *Invent.* 22. 68. Par est, quod in omnes æquabile est. *iooç* (It. *pari*, *uguale*; Fr. *égal*, *pareil*; Hisp. *igual*, *parejo*; Germ. *gleich kommend*, *gleich*; Angl. *equal*, *even in number*, *like*). Usurpatur A) Adjective, et B) Substantivum more.

A) Adjective occurrit

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Absolutis. *Cic.* 1. *Orat.* 18. 83. Virtutes esse inter se æquales et pares. *Id.* *Orat.* 12. 38. Ut verba verbis quasi dimensa et paria respondeant. *Id.* 4. *Herenn.* 40. 52. In æquos et pares fastidiosus, in inferiores crudelis. *Id.* *Topic.* 4. 23. Equitas paribus in causis paria jura desiderat. *Id.* *Sull.* 2. 5. Intelliges de hoc iudicium meum et horum par atque unum fuisse. *Id.* *Mur.* 9. 21. Quam ego pari atque eadem in laude panno. *Id.* 1. *Nat.* D. 19. 40. Necessè est eam esse naturam, ut omnia omnibus paria respondeant. *Id.* 2. *ibid.* 61. 153. E quibus vita beata existit, par et simillis deorum. *Id.* 1. *Off.* 34. 124. Æquo et pari jure cum civibus vivere. *Id.* 1. *de republ.* 32. Si ingenia omnia paria esse non possunt, jura certe paria debent esse eorum inter se, qui sunt cives in eadem republica. *Id.* *ad Planc.* 1. *post ep.* 10. 1. 16. *ad Att.* Ad paternas necessitudines magnam attulit accessionem tua voluntas erga me, meaue erga te par atque mutua. *Id.* 5. *Fam.* 2. Quod ita scribis, pro mutuo inter nos animo: quid tu existimes esse in amicitie mutuum, nescio; equidem hoc arbitror, quum par voluntas accipitur et redditur. *Cæs.* 1. *B. G.* 43. Legionem Cæsar passibus c. ab eo tumulo constituit: Item equites Ariovisti pari intervallo constituerunt. *Id.* 7. *ibid.* 74. Pares ejusdem generis munitiones. h. e. forma pares et viribus. V. *Herzog.* *ad h. l.* *Id.* 1. *B. C.* 51. Pari certamine res geri potuit. *Nepos Themist.* 3. Pari prælio discesserant. h. e. in quo eadem fortuna idemque eventus, ut neutri victoria inclinetur. Adde *Liv.* 41. 26.; et *Auct. B. Alex.* 29. *Liv.* 45. 43. Similia omnia magis visa hominibus, quam paria. *Virg.* 5. *Æn.* 114. pares inveni certamina. *Plin.* 32. *Hist. nat. præfat.* 1. (1). Nec par aut simile potest inveniri. — b) Cum addita persona aut re, cui quis aut quid par est. — Per Dativum. *Cic.* *Orat.* 36. 123. Erit rebus ipsis par et æqualis oratio. *Id.* *Cluent.* 38. 107. Diligentia et religione par iis, quos antea commemoravi. *Id.* *Fontej.* 12. 26. Isti par in belligendo. *Id.* 2. *Fin.* 4. 13. Verbum Latinum (*unluptas*) par Græco (*ἴσος*) et idem valens. *Id.* 1. *Divinat.* 3. 5. Parem summis Peripateticis iudico. — Per Genit. pro Dativo. *Plaut. Rud. prol.* 49. ei erat hospes, par illius. *Cic.* *Pis.* 4. 8. Cujus paucæ pares hæc civitas tulit. *Lucan.* 10. 383. Quem metuis, par hujus erat. *Phædr.* 4. 15. 6. Pares dum sint vestræ fortitudinis. *Al. leg.* fortitudinal. *Fronto* 1. *ep. ad amic.* 6. Ubique eum parem sui invenies. — Per Ablativ. pro Dativo. *Sall. Hist. fragm.* apud *Arusian.* *Mess.* 4. Scalas pares mœnium altitudine. *Ovid.* 6. *Fast.* 804. In qua par facies nobilitate sua. Sic 4. *ibid.* 306. Nec facies impar nobilitate sua. — Per Ablativ. et præpos. cum. *Sall. Jug.* 14. Quem tu parem cum liberis tuis regniq; participem fecisti. *Cic. Ligar.* 9. 27. Ut cetera paria Tiberoni cum Vero fuerint. *Id.* 1. *de republ.* 4. Parem cum ceteris fortunæ conditionem subire. *Id.* *Brut.* 59. 215. Erant ei quædam ex his paria cum Crasso, quædam etiam superiora. — Per formulam *inter se*. *Cic.* 1. *Parad.* 2. 11. Omitto reliquos (reges Romanos): sunt enim omnes pares inter se præter superbium. *Id.* 1. *Orat.* 55. 236. Præclaras duas artes constituere atque inter se pares et ejusdem socias dignitatis. — Sequentibus particulis *et*, *ac*,

atque, quam. *Cic. Brut.* 11. 43. Omnia fuisse in Themistocle peria, et Coriolano. *Id.* 1. *de republ.* 34. Quum par habetur bonos summis, et infimis. *Sall. Cat.* 2. Tametsi haudquaquam par gloria sequatur scriptorem, et auctorem rerum. *Plaut. Mil. glor.* 4. 6. 36. Si parem sapientiam hic babat, ac formam, mibi ignoscet. *Cic.* 3. *Nat. D.* 1. 3. Neque mibi par ratio cum Lucilio est, ac tecum fuit. *Sall. Jug.* 102. In quo offensæ minimum, gratia par, ac si prope adessemus. *Nepos Hann.* 5. Minutum magistrum equitum, pari ac dictatore imperio, fugavit. *Cæs.* 5. *B. G.* 13. Pari spatio transmissus, atque ex Gallia est in Britanniam. *Id.* 1. *ibid.* 28. Quos in parem juris libertatisque conditionem, atque ipsi erant, receperunt. *Id.* 5. *ibid.* 8. Ipse cum legionibus quinque et pari numero equitum, quam in continente reliquerat, naves solvit. *Al. leg. quem, idque probant recentiores plerique omnes: et recte quidem; nam quam post vv. par, amillis, talis etc. a Livio demum et seriorebus ponitur.* V. *Zumpt. Gramm. Lat.* § 340. p. 295. — Poetice cum Infinito. *Virg.* 7. *Ecl.* 5. Et cantare pares et respondere parati. — c) Cum addita re, qua quis alii est par. — Per Ablativum. *Cic.* 1. *Orat.* 16. 70. Est finitimus oratori poeta, multis ornandi generibus socius ac pæne par. *Id.* 1. *Phil.* 14. 34. Libertate esse parem ceteris, principem dignitate. *Id.* 6. *Fam.* 6. Hominem cuius summorum tunc ætatis vel ingenio, vel industria, vel fama parem. *Id.* *Planc.* 11. 27. Omni illi et virtute et laude par. *Virg.* 1. *Æn.* 709. totidemque pares ætate ministri. — Per Ablativum et præpos. in. *Cic.* *Amic.* 9. 32. Ut sint pares in amore et æquales. *Id.* *Fontej.* 12. 26. Excitanda nobis erit ab inferis C. Marius, qui Induciomaro isti par in belligendo esse possit. — Per Genitivum pro Ablativo. *Sil. It.* 4. 370. ætatis mentisque pares. — Per Accusat. et præpos. ad. *Liv.* 26. 16. Virum se fortissimum a nequaquam pari ad virtutem occidi. *non pari ni valore.* ¶ 2. Speciatim de iis dicitur, qui aatis habent virum aut facultatis ad aliquid agendum, aut ad resistendum; qui sunt idonei, apti, idonei, sufficienti, di forse bastanti, capaci di stare a fronte. — a) Absolute. *Cic.* 12. *Att.* 15. Mibi omnis sermo est cum litteris: eum tamen interpellat stetus, cui repugno quoad possum; sed adhuc pares non sumus. *Seneca Prov.* 2. Athletas videmus cum fortissimis quibusque confingere, et exigere ab his, per quos certamini preparantur, ut totis contra ipsos viribus utantur: et si non inveniunt singulos pares, pluribus simul obiciuntur. *Nepos Themist.* 4. Themistocles unus restitit, et universus esse pares eiebat, dispersos testabatur perituros. *Id.* *Acib.* 6. Nam postquam exercitum præse ceperrat, neque terra, neque mari hostes pares esse potuerant. — b) Cum Dativo. *Cæs.* 4. *B. G.* 7. Sese unis Suevis concedere, quibus ne dii quidem immortales pares esse possint. *Justin.* 7. 6. 4. Quoniam omnibus bellis par esse non poterat, dispensanda ratus, et 16. 4. 13. Parem esse crudelitati alicujus. h. e. ad resistendum crudelitati. *Val. Flacc.* 1. 110. velit ille quidem, sed dextera nondum Par oneri, clavæque capaci. *Plin.* 3. *Ep.* 17. Exime huic mihi scrupulum, cui par esse non possum. *non posso acquetare.* *Quintil. Declam.* 15. 4. Aspicio par laboribus corpus, sufficientem animam aëris actibus. — Similia sunt hæc, quibus par dicitur qui alteri est virtute simillis, et cum ni componi et committi potest. — a) Absolute. *Liv.* 28. 44. Habebo, Q. Fabi, parem, quem das, Hannibalem. — b) Cum Dativo. *Liv.* 22. 27. Unicum duce ac parem quæsitum Hannibali. *Horat.* 1. *Od.* 6. 15. npe Palladis Tydidem Superis parem. *Sil. It.* 16. 616. composuit propioribus ausis Dignum te Fortuna parem. Adde *Stat.* 6. *Theb.* 843. — c) Cum Accus. et præpos. adversus usurpavit *Justin.* 6. 4. 12. Victis adversus victores vires non pares fuere. — Item par dicitur de iis, qui honoribus, dignitate, auctoritate, potentia in republica pari modo fruuntur. *Vellej.* 2. 33. 3. Nam nequa Pompejus, at primam ad rempublicam aggressus

est, quemquam æquo animo parem tulit. et 2. 29. 3. Civis in toga (*Pompejus*), nisi ubi vere retur, non quem haberet parem, modestissimus. *Cf. Lucan.* 1. 125. Nec quemquam jam ferre potest Cæsarva priorem, Pompejusve parem. ¶ 3. Interdum absolute refertur ad ætatem similem: hinc *pares*, æquales, *coetanei*, *ἡλικιωται*. *Petron. Satyr.* 25.; et *Auct. Priap.* 51. Huc pertinet illud *Cic. Senect.* 3. 7. Sæpe intertui querelis meorum æqualium: pares autem cum paribus, veteri proverbio, facillime congregantur. ¶ 4. Item universim qui aliqua re æqualis est et simillis alteri; quam vim habet proverb. ex *Cicer.* allatum. *Plaut. Curc.* 4. 2. 20. Eosdem hercle vos pono: parissimil estis iibus. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 24. ne fidos inter amicos Sit, qui dicta foras eliminat: ut coeat par, Jungaturque pari. *Ovid. Heroid.* 9. 32. Si qua voles apte nubere, nube pari. *Seneca Troad.* 408. Et par sollicito fabula sonniot *Inscript.* apud *Visscont. Monum. Scipion.* tab. 3. *quovis forma virtutis parissimum fuit. ἀρχαίως; pro parissima.* ¶ 5. Item speciatim paria facere, æquare, pariare; et dicitur de rationibus, *aguagliare, o saldare le partite.* *Colum.* 1. *R. R.* 8. 13. et 11. *ibid.* 1. 24. Negotiatio curam villicii advocat, nec unquam patitur eum cum rationibus domini paria facere: sed ubi numeratio exigetur, rem pro numinis ostendit. ¶ 6. *Par*, impar, ludi genus, a *pari e casto.* *Horat.* 2. *Sat.* 3. 248. Ludere par impar, equitare in arundine longa, Si quem delectet barbatum, amantia verset. Adde *Augustum* in *epist. ad filiam*, apud *Sueton.* *Aug.* 71.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ a superiori paragrapho 4. ductâ. *Seneca* 3. *Benef.* 9. extr. Quum aliter beneficium datur, aliter reddatur, paria facere difficile est. *Id.* 3. *Ira* 25. Denique debet pœnas: non est quod cum illo paria faciamus. *Id.* *Ep.* 101. Sic itaque formemus animum, tamquam ad extrema ventum sit: nihil differamus, quotidie cum vita paria faciamus. Sic *Ep.* 19. *ad fin.* Poteram tecum et hac Mæcenatia sententia parem facere rationem. *soddifare pienamente al mio debito.* Adde *Plin. Paneg.* et extr.; et *Quintil. Declam.* 6. 6. et 9. 17. et 12. 24.; et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 86. 88. (202). et 37. *ibid.* 1. 2. (3). ¶ 2. *Par pari referre* aut *respondere*, par, tantumdem, æquale rependere, *rendere la pariglia, o il contraccambio, rendere pan per focaccia, o frasche per foglie, τοῖς ἰσῶς ἀμὲν βροῦται.* *Ter. Eun.* 3. 1. 55. Denique par pari refero, quod eam mordeat. *Al. leg.* par pro pari. *Plaut. Truc.* 5. 1. 47. Par pari respondet. *Cic.* 6. *Att.* 1. a *med.* Habes ad omnia, non ut postulasti, *χρῶσα χαλκῶν*, sed paria paribus respondiuis. *Atticus* ipse apud *eumd.* 16. *ibid.* 7. *ad fin.* Provide, si cui quid debetur, ut sit; unde par pari respondeatur. Huc pertinet et illud *Fronton.* 2. *ad M. Cæs.* 1. a *med.* Remuneratus est igitur a me mutuo. Paria habet: ne ullum bino verum audiret. — Apud *Cic.* 3. *Orat.* 54. 206. paria paribus referre, est *ἰσοκλῶ* uti. V. COMPAR B. 2. ¶ 3. Adverbialiter ex *pari*, ex æquo, pari conditione. *Seneca Ep.* 59. a *med.* Sapiens cum diis et pari vivit. *Quintil. Declam.* 379. Sed inimicum occidi. Quem? pauperem, qui nihil in curia, nihil in contione poterat. Inimici sunt ex pari. ¶ 4. *Par est*, conveniens est, decens est, æquum est, *conviene, è di dovere, è ragionevole, εἰκόσ ἐστ.* — a) Sæpissime cum Infinito. *Cic. Amic.* 22. 82. Par est primum ipsum esse virum bonum, tum alterum similem sui quætere. *Id.* 2. *Off.* 23. 83. Sic par est agere cum civibus. *Id.* *Mur.* 7. 15. Quibus (ornamentis) fretum ad consulatus petitionem aggredi par est. *Id.* 9. *Att.* 11. ante *med.* Dubitans, quid me facere par sit. et 15. *ibid.* 17. extr. Tu vero quidquid erit, quod me scire par sit, statim scribe. *Nepos Datalam.* 6. Relinqui eum non par esse, sed omnes confestim sequi. *Tac.* 1. *Ann.* 25. Quia neque gratiæ neque severitatis expertem haberi par esset. — b) *Ut par est*, erat etc. *Cic.* 2. *Divinat.* 55. 114. Casum prælii nemo nostrum erat quin timeret, sed ita, ut constantibus hominibus

par erat, non aperte. *Id.* 7. *Ferr.* 4. 10. Statim, ut par fuit, jussu ejus homines, qui fuerant nominati, comprehensit suot. — c) Raro sequente partic. ut cum Coniunctivo. *Plaut. Bacch.* 1. 2. 31. Non par videtur, pædagogus ut siet. — d) *Pares* interdum pro duobus sumuntur. Hinc paribus equis, idest duobus Romani utebantur in prælio, ut sudante altero, transirent in siccum. Ita *Paul. Diac.* p. 221. 13. *Müll.*

B) Absolute, substantivorum more, Par, paris, o. 3., est un paio, una coppia, ζεύγος. *Cic.* 11. *Phil.* 1. 2. Geminum in scelere par. *Id.* opt. gen. *Orat.* 6. 17. Gladiatorum par nobilissimum. *Id.* *Amic.* 4. 15. Ex omnibus sæculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicorum. *Id.* *Dom.* 11. 27. Quod par amicitie consularis fuit unquam conjunctius, quam ego et Cn. Pompejus? *Id.* 4. *Ferr.* 19. 47. Scyphorum paria couplura Verri data esse. *Ovid.* 13. *Met.* 831. Par columbarum. *Seneca Ep.* 7. Paria ordinaria et postulaticia. scil. gladiatorum. *Justin.* 6. 2. 7. Aliud par ducum. *Sueton. Rhet.* 5. Par oculorum. *Cajus 3. Institut.* (edente iterum *Goes.*) 212. Par mularum. — Paria duo differt a paria bina; illud duo tantum, hoc quatuor significat. *Labeo Dig.* 32. 30. Qui quatuor pocula oleaginea habebat, ita legavit: pocula oleaginea paria duo. Respondi, unum par legatum esse, quia non ita esset: bina paria; nequa ita: poculorum paria duo. Idem et Trebatius.

Ἡοινοογμ. V. in fin. v. ÆQUE.

PARABILIS, e, adject. (paro) qui facile acquiri et haberi potest, facile da avere, εύποριτος. *Cic.* 1. *Fin.* 13. 46. Natura divitas, quibus contenta sit, et parabilis, et terminatas habet. Cf. *eumd.* 5. *Tusc.* 33. 93. Parabilis divitiæ naturæ. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 119. namque parabilem amo Venerem, facilemque. *Seneca Ep.* 5. a med. Quemadmodum delicatas res desiderare, luxuriæ est; ita usitatas et oon magno parabiles fugere, dementiæ est. *Curt.* 3. 5. Levi ac parabili cultu corporis esse contentum. di poca spesa. *Id.* 6. 4. Parco ac parabili victu.

PARABOLA, æ, et parabolē, es, f. 1. παραβολή, comparazione, similitudine, a παραβιλλω confero. ¶ 1. Est comparatio, collatio rerum genere dissimilium, ut ait *Donatus de trop.* p. 1778. *Putsch.*, et lit oculo modis, quos apud *Diomed.* 2. p. 459. videre licet. *Quintil.* 5. 11. 23. Παραβολή, quam Cicero collationem vocat, loogius res, quæ comparantur, repetere solet. *Id.* 8. 3. 77. In omni parabola aut præcedit similitudo, res sequitur; aut præcedit res, similitudo sequitur. Præcedit similitudo illa (*Virg.* 2. *En.* 355.) inde, lupi ceu Raptores atra in nebula, etc. Sequitur in primo Georgicon, post longam de bellis civilibus conquestionem (in fin.) ut quum carceribus seae efudere quadrigæ, Addunt se in spatia, etc. *Id.* 6. 5. 59. Adhibetur autem similitudo interim pariam; interim inseri solet parabola: cuius est genera id Augusti, qui militi libellum tinide porrigit: Noli, inquit, dubitare, tamquam assem elephantio des. *Seneca Ep.* 59. Qui simpliciter, et demonstrandæ rei causa eloquebantur, parabolis referti sunt: quas existimo necessarias non ex eadem causa, qua poetis, sed ut imbecillitatis nostræ adminicula sint, et ut discentem et audientem in rem præsentem adducant. Adde *Macrob.* 5. *Saturn.* 13. ¶ 2. Concrete, uti ajunt, sensu, est narratio rei fictæ, sed verisimilis, quaque utimur causa similitudinis ad exponendam rem veram: cujusmodi multæ occurrunt in N. Testam., parabola. *Tertull.* 3. *advers. Marcion.* 5.; *Augustin.* 2. *Quest. Evangel.* 45.; *Hieronym.* etc.

PARABOLANUS, i, m. 2. dicitur de hominibus pauperrimæ sortis, qui operam suam nosocomiis et xenodochiis accommodant. Quandoquidem quum alias, tum imprimis grassante peste, vitam propriam summo exponunt periculo, maxime verisimile est, venire a παραβολος, quod notat ad audendum projectum, ut *Cic.* 3. *Ferr.* 1. 2. loquitur. *Imp. Honor.* et *Theodos.* *Cod.* 1. 3. 18. Parabolanos, qui ad curanda debiliam ægra

corpora deputantur, secentos constitui præcipimus. Adde *Cod. Theod.* 16. 2. 42. et 43. Ubique autem de urbe Alexandria sermo est.

PARABOLICE, adverb. per parabolam. *Sidon.* 5. *Ep.* 17. sub fin. Parabolice, seu figurate dicere aliquid.

PARABOLUS, i, m. 2. παραβολος, audax, temerarius: de his dicitur qui cum bestiis in amphitheatro certant. *Cassiod. Hist. trip.* 11. 17. a med. Crudeli bestie artifex parabolus pugnet.

PARABUNDUS, a, um, adject. qui parat. *Gloss. Cyrill.* Εὐστραχων, parabundus.

PARACENTERIUM, ii, o. 2. παρακέντηριον, instrumentum, quo paracentesis lit. *Veget.* 3. *Veterin.* 17. 2. *Schneid.* Paracenterium inter tunicas oculares subijctio. *Al. leg.* paracenterium, quod et *Forcellinus* probavit.

PARACENTESIS, is, f. 2. παρακέντησις, curatio, quæ manu lit pungendo et perforando, ut quin tunica oculi perforatur acu ad removendam suffusionem, vel abdomen ad extrahendam aquam collectam, etc. Vox Græca, a κέντειο pungo, παρακέντησις a latere pungo. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 92. (144). Anagallidis succus pupillas dilatat: et ideo hoc inunguntur ante, quibus paracentesis fit. *Cæsar. Aurel.* 3. *Tard.* 8. sæpius memoral paracentesin abdominis uti hypopitidis. Adde *Theod. Priscian.* lib. 2. part. 2. c. 19.

PARACENTEIERIUM. V. PARACENTERIUM.

PARACIMENOS, on, adject. παρακείμενος a παρακίμμι. Absolute (subaudi γρόνος) paracimēnos est tempus præteritum. Hec vox legitur apud *Macrob.* de diff. Gr. Lat. verb. p. 2743. *Putsch.*; sed Græce scribenda esse videtur.

PARACHARACTES, æ, m. 1. παραχαρακτης, qui falsam innotetam audit, monetario: a παραχαρασσω, falsum characterem imprimo. *Impp. Valentinian., Theodos. et Arcad. Cod. Theod.* 9. 21. 9.

PARACHARAXIMUS, a, um, adject. adulterinus: a παραχαρακίμι. falsus monetarius. *Cassian.* 1. *Collat.* 20. Tamquam adulterina noisimata et paracharaxima reprobemus, utpote quæ falsam imaginem regis, non legitime signatam, continent. Adde 21. et 22.

PARACLETICUS vel etiam paracletus, i, m. 2. παρακλήτος. Pænultimam, quæ natura longa est, curripuit *Prudent.* 5. *Cathemer.* 160. Spirat de patrio corde Paracletum. Adde *eumd.* 10. περί σπες. 430. ¶ 1. Est advocatus, consolator, adhortator, deprecator: a παρακάλειω. Hoc nomine Ecclesiastici scriptores designant tertiam Sanctissimæ TRINITATIS personam. *Tertull.* *Virg. veland.* 1., *Anim.* 55., *Resurr. carn. in fin.* ¶ 2. Fuit etiam unum ex 80nibus Valentiniani. *Tertull. advers. Valentin.* 8.

PARACYNANCHE, es, f. 1. παρακυνάγχη. genus quoddam morbi, cuius descriptionem habes his verbis apud *Cæsar. Aurel.* 3. *Acut.* 1. Synanche alia est intra oris spatium, alia exterius, alia ex utroque hoc exteriori atque interiori, parte dextra vel sinistra, aut in utraque. Quæ in utraque parte interior fuerit, cynanche vocanda: quæ in altera fuerit parte, paracynanchen vocaverunt.

PARADA, æ, f. 1. coperta, o tenda della barca, tegmen, vel umbraculum naviculæ. Videtur esse vox Gallica. *Ausor. epist.* 5. 25. Puppæ citus propra, sinuosaque lintea veli Pandæ: Medullini te feret aura noti Expositum subter paradas, lectoque jacentem. sotto 'l felce, nunc dicunt Veneti: huc etiam fortasse pertinet illud mettere in parada la nave, quum eam velis altisque ornant instrumentis nauticis. *Sidon.* 8. *Ep.* 12. a med. Hic, ne tibi pendulum tingat votubilis sentina vestigium. pandi carinarum ventres abiagnarum trabium textu palpitabuntur: hic superflua crata paradarum sereni brumalis inlida vitabis. — NB. Est etiam nomen oppidi, de quo V. ONOM.

PARADIASTOLÉ, es, f. 1. παραδιαστολή, disjunctio, distinctio, separatio. Vox Græca, et Græce adhibenda, qua significatur rhetoricum schema: de quo *Quintil.* 9. 3. 65. Συνοικεωσιν νο-

cant, quæ duas res diversas colligat. Huic diversam volent esse distinctionem, cui dant nomen παραδιαστολή, qua similia discernuntur: Quum te pro astuto sapientem appelles, pro confidente fortem, pro illiberali diligentem: quod totum pendet ex finitione; ideoque an figura sit, dubito. *Rutil.* tamen *Lupus l. 1. de figur. sentent.* et *Jul. Rufinian.* inter figuras sententiarum enumerant.

PARADIGMA, atis, n. 3. παράδειγμα, exemplum quo utimur ad aliquid ostendendum probandumque. Vox Græca: inter figuras dictionis est rei præterite relatio, adhortationem debortationemve significans: adhortationem, ut (*Virg.* 1. *En.* 246.) Antenor potuit mediis elapsus Acivis Illyricos penetrare sinus. Debortationem, ut *Id.* 9. *ibid.* 144.) ao non viderunt mænia Trojæ, Neptuni fabricata manu, considere in ignes? Ita *Charis.* 4. p. 248. *Putsch.*, cui paria habent *Diomed.* 2. p. 460. et *Donat. de trop.* p. 1779. Fit autem tribus modis: vel enim io exemplum addicimus personam sine sermone; vel sermonem sine personis; vel simul utrumque, ut est apud *Jul. Rufinian.* de fig. sentent. (V. *Quintil.* 5. 11. 1. *Tertull. Anim.* 43. a med. Paradigmatæ Platonicum pleniis.

PARADIGMATICOS, on, adject. παραδειγματικός, exemplarius, exemplum præbens. *C. Jul. Victor.* (ab A. Maio editus) *art. rhet.* 11. p. 67. Enthymematon et epichrematon formæ sunt quinque. electicon, item dicticoo, item gnomicon, item paradigmaticon, item syllogisticon. Paradigmaticon eothymema quinquam ad exemplum se refert, hoc tamen differt ab exemplo, quod exemplum per se positum probationem adjuvat, conversum autem in speciem argumenti, formam accipit paradigmatis enthymematici.

PARADISIACUS, a, um, adject. ad paradisum pertinens. — a) Generatim de paradiso sive de borto ameno. *Venant.* 6. *carm.* 8. 1. Hic ver perpetuum viridantia gramina gignit, Et paradisiacas spargit odore rosas. — b) Speciatim de paradiso terrestri, ubi primi hominum parentes a Deo positi sunt. *Alcim.* 1. 299. Interea primi, summus quos junerat auctor, In paradisiaca ponitur sede parentes.

PARADISIOLA, æ, com. gen. 1. (paradisus et color) qui paradisum cælestem incolit. *Prudent.* *Hamartig.* 936. de *Lazaro.* Et paradisi-colæ post ulcera dira brato.

PARADISUS, i, m. 5. pomarium, viridarium, hortus consitus, giardino, orto. Vox a Persis, atque inde Hebræis originem ducit: Hebr. פֶּרְדִּיסַּי paradès, hortus conclusus, ex פֶּרַךְ parad, sepa-

ravit. Ceterum in Zendica lingua est pairidaēza, in antiqua Persica paraðaiza, in Sanscrita paradesa, et proprie significat septem, atque hinc etiam hortum.

1.) Proprie. *Augustin.* *Serm.* 343. n. 1. de *Suzanna.* Conscripta sunt verba ejus, quæ habuit in paradiso, hoc est in viridario suo. Græca *Gell.* 2. 20. Vivaria quæ nunc vulgus dicit, sunt quos παραδείσους Græci appellant: quæ leporearia Varro dicit.

II.) Translate. ¶ 1. In sacris libris accipitur pro amœnissimo loco in Oriente, in quo primi nostri generis auctores a Deo constituti fuere, paradiso terrestre. *Hieronym.* *Ep.* 52. n. 5. Memento semper, quod paradisi colonum de possessione sua mulier egerit. et *Ep.* 69. n. 6. Plantatus paradisu in Eden. ¶ 2. Speciatim est locus beatorum in cælis, paradiso celeste. *Tertull. Apolog.* 47. Si paradisu nominemus, locum divinæ amœnitatis recipiendis sanctorum spiritibus destinatum, maceria quadam igneæ illius vocæ a notitia orbis communis segregatum, Elysi campi lidem occupaverunt. *Id.* in *carm. de Judic. Domini* 195. — 26.) fusam habet et poeticam ejus descriptionem — NB. Est etiam nomen fluvii, et oppidi, de quo V. ONOM.

PARADOXUM, i, n. 2. V. voc. seq. in fin. PARADOXUS, a, um, adject. παράδοξος, ad-

mirabilis, inauditus, præter opinionem: a *παρά* præter et *δόξα* opinio. — Usurpatur tantum substantivum more; hinc

Paradoxus, i, m. 2. Speciatim dicitur — a) Qui præter expectationem eodem die lucta pariter et pancratio vicit, Græce *παράδοξον* appellatus. *Augustin. Princip. rhet. n. 9.* Tametsi quidam parum diligenter Græce loquentes, paradoxa pro his, quæ sunt bonæ opinionis, accipiunt: unde vulgo etiam Olympionicas, et ceteros victores sacrorum certaminum paradoxos vocant, magis consuetudine, quam ratione ducti. *Plutarch. comparat. inter Cimon. et Lucull. n. 2.* hæc illustrat his verbis: *Ἰὼν ἀθλητῶν τοὺς ἡμέρα μὲν παλὴ ἀμα, καὶ παγκρατικῶν σφερανομένους ἔδου τινὶ παραδοξονίας καλοῦσιν.* In Græcis Inscriptionibus, passim dicitur *παράδοξος*, qui a *Plutarcho παραδοξονίας*, in quo is cum *Augustino* consentit. *V. Ignarra de palestra Neapol. p. 34.* — b) Item mimus. *Vet. Scholiast. ad Juvenal. 8. 184.* Siparium velum est, sub quo latent paradoxii, quum in scænam prodeunt. *Salmas. ad Vopisc. p. 384.* eosdem *παράδοξολόγους* dictos observat. — Et

Paradoxum vel paradoxon, i, n. 2. — 1.º Sing. num. — a) Est schema orationis, de quo in *Rufinian. de sig. sentent.* Paradoxon sive hypomone, sustentatio, vel inopinatum. Hoc schema suspendit sensum: deinde subjicit aliquid contra expectationem auditoris, sive magnum, sive minus; et ideo sustentatio, vel inopinatum dicitur. *Cic. pro Lig. (c. 9).* Hinc prohibitus, non ad Cæsarem, ne iratus; non ad domum, ne iners: non aliquam in regionem, ne condemnare causam illam, quam secutus esset, videretur. Hæc *Rufinianus*. — b) Sic dicitur etiam quoddam paralyseos genus. *Cæsar. Aurel. 2. Tard. 1. n. 15.* Erasistratus memorat paralyseos genus, et paradoxon appellat, quo ambulantes repente sistuntur ut ambulare non possint et tum rursus ambulare sinuntur. — 2.º Plur. num. *paradoxa* dicuntur sententiæ, quibus philosophi Stoici gaudent a communi sensu abhorrentibus. *Cic. 4. Fin. 27. 74.* Hæc *παράδοξα* illi, nos admirabilia dicamus. *Id. Parad. proem. 3.* Ego vero illa ipsa, quæ vix in gymnasiis et in otio Stoici probant, ludens conjecti in communes. locos. Quæ, quia sunt admirabilia contraque opinionem omnium, ab ipsis etiam *παράδοξα* appellantur, tentare volui, possentne proferri in lucem.

PARADOXUS, i, m. 2. *V. voc. præced.*

PARÆNESIS, i, f. 3. *παραινεσις*, præceptio, admonitio, adhortatio: vox Græca a *παραινέω* præcipio. *Fulcat. Avid. Cass. 3.* Per ordinem parænesion, hoc est præceptorum, per triduum disponunt.

PARAGAUDA, æ, f. 1. et *Paragaudis*, is, f. 3. De vocis etymo *V. sub II. in lin.*

I.) Proprie est fascia vel aurea, vel serica auro ornata, quæ vesti interebatur, non, ut insista, assuebatur. *Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. Cod. 11. 8. 2.* Nemo vir auratas habeat aut in tunicis, aut in lineis paragaudas.

II.) Translate per synecdochen sumitur pro ipsa veste, quæ hisce fasciis distincta et insignita erat. Hujusmodi vestium quædam monolores erant, quibus una tantum paragauda, seu fascia intexta erat, aliæ dilores, quibus duæ, aliæ trilores, quibus tres, aliæ tetralores, quibus quatuor, aliæ pentalores, quibus quinque. *Valerian. Imp. in epist. apud Vopisc. Prob. 4.* Interulas paragaudas duas. *Gallien. in ep. apud Trebell. Claud. 17.* Paragaudem triumcem unam. *V. ibi Salmas. qui docet esse vocem Persicam, et Casaubon.*

qui Syram; (*Chald. vero* *ܦܪܓܘܕܐ* *pargôd*, est velam, aulæum) uterque autem mallet, legi *paragaudiam*, aut *paragaudeam*, ut sit adjectivum. Adde *Vopisc. Aurelian. 46.* et ibi quoque ab eisdem notata.

PARAGÔGA Verba, *παράγωγα*, dicuntur a Grammaticis, quæ a primitivi verbi declinatione et mutationem et adjectionem litterarum capiunt, et nihilominus interdum variant significationem,

ut *lacesso* et *facesso*, ex eo quod est *lacero* et *facio*. Ita *Charis. 3. p. 226. Putsch. Adde Diomed. 1. p. 309.*, qui ita appellat verba derivativa, ut *fontanus*, *montanus*, *villaticus* etc. Ipsa vox Græca, et Græce adhibenda, est a *παράγω* produco, deduco, derivatio. Cf. *Capell. 5. p. 166.* — Similiter *paragoga metra* dicuntur ab *Attil. Fortunatian. p. 2836. et 2698. Putsch.*, quæ ab aliis deducta sunt.

PARAGÔGÊ, es, f. 1. *παραγωγή*, productio, deductio, Græca vox, et Græce adhibenda: a *παράγω* produco, deduco: figura est poetica, qua in fine vocis aliquid adjungitur, ut *admittere* pro *admitti*, *tis* pro *te*, *potestur* pro *potest*. Ita *Diomed. 2. p. 436. Putsch.* Hanc alii *προσπαράληψιν*, *prosparelepsi* vocant, a *προσπαράληψιν*, ultra accipio, aut assumo. *Charis. 4. p. 248.; Diomed. 2. p. 436.; et Donatus de schematib. p. 1772.*

PARAGÔGÎA, ðrum, n. plur. 2. *παραγωγή*, a *παράγω* deduco, derivatio, sunt aquarum ductus, aquæductus. *Imp. Zeno Cod. 11. 42. 10.*

PARAGÔRÎCUS, a, um, adject. *παρηγορικός*, et *Horice παραγορικός*, leniendi vim habens. *Theod. Priscian. 1. 15. ante med.* Adhibitis hordei, vel lini seminibus *paragoricis*, et *ibid. 8.* *Paragoricis* vero iisdem adiutoriis sic morigerandum erit, ut etc. *V. PAREGORICUS.*

PARÁGRAMMA, átis, n. 3. *παράγραμμα*, sphalma in scribendo. *Hieronym. Ep. 71. n. 5.* Opuscula mea, quæ desiderare te dicis, ad describendum hominibus tuis dedi. et *moz.* Si *paragrammata* repereris, vel minus aliqua descripta sunt, quæ sensus legentis impediunt, non mihi debes imputare, sed tuis, et imperitæ notariorum librorumque incuriæ, qui scribunt non quod inveniunt, sed quod intelligunt, et dum alienos errores emendare nituntur, ostendunt suos.

PARÁGRÁPHUS, i, comm. gen. *παράγραφος* (subintelligitur *γραμμή*) nota critica figura litteræ *Γ*, quæ, ut ait *Isid. 1. Orig. 21.*, ponitur ad separandas res a rebus, quæ in connexu concurrunt.

PARÁLEPSIS, is, f. 3. *παράληψις*, assumptio a *παράληψιν*. Est figura eadem, quæ *paragoge*, hoc est adjectio litteræ syllabæ ad finem dictionis. Hæc *Consent. p. 388. ed. Keil.*, qui *paralepsis* legit.

PARÁLÎPÔMENON, *παράλειπόμενον* Græcus genit. plur. neut. h. e. rerum omissarum, aut relictarum: a *παράλειπω* omitto, prætermitto. Sic inscribuntur duo libri *Vet. Testamenti*, in quibus suppletur ea, quæ in præcedenti Regum historia aut ommissa, aut non plene relata fuere. *Hieronym. Ep. 53. n. 8.; et Isid. 6. Orig. 2. V. PRÆTERITUS.*

PARÁLÎPSIS et *minus recte* *paralepsis*, is, f. 3. *παράλειψις*, figura rhetorica, præteritio. *Capell. 5. p. 171.* *Paralipsis* est præteritio, quam quasi prætermittentes quædam, nihilominus dicimus. Adde *Aquil. Rom. § 8. ed. Rhunken.*

PARÁLIUS et *paralios*, ii, m. 2. *παράλιος*, marinus. *maritimus*: a *παρά* præter et *άλος*, *alôs* mare. Apud *Plin. 20. Hist. nat. 19. 78. (206).* est appositum primi et tertii generis *papaveris*, quia maritimis in locis nascitur. Item tertii generis *lithymali* apud *eumd. 28. ibid. 8. 41. (68).*

PARÁLÎLËPÎPËDUM, i, n. 2. *παράλληλεπίπεδον*, *paralelepipedo*, figura geometrica e superficibus constans, quarum duæ invicem parallele sunt, a *παράλληλος* e regione collocatus et *ἐπίπεδον* superficies. *Boeth. 2. Arithm. 25. p. 1032.* Est alia rursus quædam corporum solidorum ordinabilis compositio, eorum qui dicuntur cubi, vel asseres, vel laterculi, vel cunei, vel sphaeræ, vel *paralelepipedo*, quæ sunt quoties superficies contra se sunt, et ductæ in infinitum numquam concurrent. In veteri edit. *Basil. paralelepipedæ.*

PARÁLÎLËÔGRAMMA, átis, n. 3. *παράλληλογράμμα*, nomen figuræ geometricæ. *Boeth. de divis. 1. p. 644.* Distribuimus tetragonum in triangula, alias in *paralelogrammata*.

PARÁLÎLËÔGRAMMUM, i, n. 2. *V. voc. seq. in fin.*

PARÁLÎLËÔGRAMMUS, a, um, adject. *παράλληλογράμμος*, lineis parallelis constans, ut *Parallelogramma* mensura apud *Frontin. de colon. p. 116. et 130. Goesti.* — Hinc

Parallelogrammum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est unum *parallelogramma* apud Italos. *Boeth. 1. Geometr. 1183.* Omnia *parallelogramma*, quæ in eisdem basibus et in eisdem alternis lineis fuerint constituta, sibi invicem probantur æqualia.

PARÁLÎLËONIUS, a, um, adject. idem ac *parallelus*, ut *Parallelonius* terminus apud *Auct. de limit. p. 310. Goes. V. PIPERACEUS.*

PARÁLÎLËOS, on, Græca positione, et

PARÁLÎLËLUS, a, um, adject. *παράλληλος*, invicem comparatus, æqualiter distans, *parallelus*, *equidistante*: a *παρά* ad et *ἀλλήλων* invicem. — Apud *Vitruv. 5. 8.* legitur *parallelus linea*, more Græcorum, quibus *παράλληλος* communis generis est. *Lineæ* vero *parallelæ* sunt, quæ in immensum protensæ, æqualibus semper spatiis inter se distant, et numquam concurrunt. Rursus *Vitruv. 10. 15. de catapulit.* Tabulæ, quæ sunt in summo et in imo capituli, *parallelæque* vocantur. — *Circuli paralleli*, et *paralleli* absolute, sunt segmenta sphaeræ, ab *Or.* in *Occ. ducta*, atem mundi habentia pro centro, omnique ex parte a se invicem æqualiter distantia. *Plin. 6. Hist. nat. 33. 39. (211).* Plura sunt autem segmenta mundi, quæ nostri circulos appellaverit, Græci *parallelus*. *Solin. 37.* Quod *gnomonici* similibus *parallelis* accidere contendunt, quos pares in terrarum positione æqualitas aequalis efficit *lineæ*. *Capell. 8. p. 276.* Decem dici mundi circulos assevero: quorum alii *paralleli*, quos æquidistantes Latine possumus memorare, eosdem polos habent, quos ipse mundus, etc. Pergit deinde æquatorum describens, et tropicos, et polares circulos. — Hinc

Paralleli, ðrum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, *V. supra.*

PARÁLËGÎSMUS, i, m. 2. *παράλογισμός*, *paralogismo*, falsa ratiocinatio. *Boeth. Analyt. prior. 2. p. 515.* In *paralogismis* nihil prohibet fieri hypotheseos contradictionem. Adde *eumd. Analyt. poster. 1. p. 530.*

PARÁLËSIS, is, f. 3. *παράλυσις*, dissolutio, nervorum resolutio, ut *Cels.* vocat 2. 1., *paralysia*: a *παράλυω* resolvo. *Plin. 20. Hist. nat. 3. 8. (14).* *Intestinorum* omnium vitis medetur et renium et lumborum et *paralysi*. et *ibid. 15. 59. (165).* Ferunt eos, qui *cappari* quotidie edunt, *paralysi* non periclitari. *Petron. Satyr. 120.* *Adolescentes* *paralysin* cave. Adde *Cæsar. Aurel. 2. Tard. 1.; et Marcell. Empir. c. 20. p. 113. ed. Ald.*

PARÁLËTÎCUS, a, um, adject. *παράλυτικός*, qui *paralysi* laborat, *paralytico*, *Plin. 20. Hist. nat. 9. 34. (85).* Ideo *paralyticis* et tremulis dari jubet. *Claudian. epigr. 49. extr.* Jussus post multos graditur *paralyticus* annos. Hic metri necessitate antepenultima in *paralyticus* producitur, ut etiam apud *Paulin. Petrocor. 6. 164.* *Expertæ* est tantam *paralytica* virgo *medelam*. *Petron. Satyr. 131.* Quid est, *paralytica*? *ecquid* hodie totus venisti? — *Restringere paralyticos*, est sanare, quum *paralysis* nihil aliud sit, quam nervorum dissolutio, quæ aliter sanari non potest, nisi nervi illi dissolvi et justo laxiores restringantur. *Tertull. Apolog. 21.* Quum ille verbo *dæmonia* excuteret, *leprosus* mundaret, *paralyticos* restringeret.

PARÁMËSË, es, f. 1. *παράμηση*, h. e. prope, vel ad medium: a *παρά* ad et *μέση* media.

I.) Proprie apud *Vitruv. 5. 4.* nomen est chordæ musicæ, quæ recentioribus musicis est *b fa b mi*. Cf. *Capell. 9. p. 316., 319.-320. et 322.; et Censorin. fragm. de metris p. 2733. Putsch.*

II.) Translate ita appellatur digitus medio proximus, qui et anularis. *Apul. in fragm. 10. Met. p. 717. Oudend. V. HYPATE II.*

PARAMMA, átis, n. 3. *πάρωμα*, a *παράπτω* annecto, Italice *paramento*, *formentor*, quidquid onerariis jumentis ad onera portanda adjun-

gitur. *Edict. Dioclet. p. 24.* Paramma mulare \times octingentis.

PARANATELLON, παρανατέλλων, simul oriens. Vox Græca, qua usus est *Servius ad Virg. 1. G. 218*

PARANÊTE, es, f. 1. παρανήτη, h. e. ultimæ proxima, pænultima, a παρά ad et ἡτή ultima. Apud *Vitruv. 5. 4.* est nomen chordæ musicæ. *Id. 6. 1. circa med.* Paranetarum acutissimam sonitu vocis perficiunt tenuitatem. *V. Bald. in Lex. Vitruv. Capell. 9. p. 319.* Διάτονος, quæ et paranete dicitur, quam Latine pænultimam perhibemus. Adde *Censorin. fragm. de metris p. 2723. Putsch.*

PARANGARIA, æ, f. 1. *V. voc. seq. in fin.* PARANGARIUS, a, um, adject. quod sit præter angariam. *Imp. Constantin. Cod. 1. 3. 2.* Ad parangariam præstationem non vocentur. — Hinc

Parangaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more. Angariæ dicuntur operæ publice ob negotium aliquid impositæ: parangariæ vero sunt, in quibus et operæ personarum, et rerum impendia imponuntur propter publicam aliquam necessitatem. De utrisque sit mentio in *Cod. Justin. 12. tit. 51.* et alibi, et *Cod. Theod. 8. tit. 5.* Alii ita interpretantur, ut angariæ sint onera et labores, qui imponebantur in cursu publico: parangariæ, quæ extra illum. h. e. in viis transversis; atque ita interpretatur *Morisin. Inscript. Regim. p. 427.*, ut paraveredus est, qui in via transversa; veredus qui in via recta seu cursu publico vehiculum agit.

PARANYMPHA, æ, f. 1. pronuba. *Isid. 9. Orig. 7.*

PARANYMPHUS, i, m. 2. παράνομος, pronubus, auspex, qui nuptias conciliat. *Augustin. 14. Civ. D. 18.* Nonne omnes famulos atque etiam ipsos paranympbos, ante mittit foras, quam vel blandiri conjux conjugi incipiat? Adde *6. ibid. 9. ante med. Venant. 8. carm. 5. 205.* Angelus inde tuos repetens paranympbus bonores.

PARAPËSTUS, i, m. 2. παράπαιστος, delirus, mente captus, nomen est pedis in carniæ. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantummodo in *Not. Tit. p. 184.* Anapæstus, parapæstus.

PARÆPEGMA, atis, n. 3. παράπηγμα, Græcæ est tabula ænea, quæ columnæ affigitur, cujusmodi tabulis leges inscribentur, a παραπηγνύω affigo. Astrologi etiam sic dixere tabulas, quibus describerent canonem astronomicum, sive prædictiones siderum, eclipsium, aliarumque rerum cælestium. Sic Democritum scripsisse parapægma, auctor est *Diog. Laert. Meminit et Vitruv. 9. 7. sub fin.* Quorum inventa secuti siderum ortus et occasus, tempestatumque significatus Eudoxus, Euctemon ceterique ex astrologia invenerunt, et parapægmatum disciplinas posteris explicatas reliquerunt. Hic pro parapægmatum est parapægmatum a parapægmatum, i, n. 2. **EMBLEMA.**

PARAPËTASÏCUS, a, um, adject. qui affigitur, adiungitur, applicatur ita, ut aliquid obvælet obtegetur: a παραπέτωω obvælo, obtego. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. 8. 12. 14. Cód. Theod. 15. 1. 39.* Edificia, quæ vulgo parapetasia nuncupantur, vel si qua alia opera mœnibus, vel publicis operibus ita sociata coherent, ut ex his incendium, vel insidias vicinitas reformidet, aut angustentur spatia platearum, vel minuatur porticibus latitudo. dirui ac prosterni præcipimus.

PARAPËTEUMA, atis, n. 3. παραπέτευμα, nomen tessere frumentariæ, quæ et πτόδος dicitur. Vox Græca. *Impp. Theodos., Arcad. et Honor. Cod. 11. tit. 24. qui est de annonis civilibus 2.* Centum et viginquinque modios frumenti præter solum canonem, per singulos dies de præsentis sextæ indictione, ex die calend. Januar. nomine parapeteunatis, de borreis publicis hujus aîmæ Urbis, insita nostræ liberalitatis pietate tribuimus.

PARAPHËROS, on, adject. παράφορος, depravatus, adulterinus, non sincerus: a παραφέρω depravo. Ita vocatur genus quoddam aluminis pallidi et scabri, et quod galla inficiatur. *Plin. 35. Hist. nat. 15. 52. (185).*

PARĀPHRĀSIS, is, f. 3. παράφρασις, paraphrasi, ejusdem sententiæ per alium sermonem explicatio et liberior interpretatio, quum quædam mutantur et addentes, copiosius ac dilucidius rem aliquam explicamus. *Quintil. 1. 9. 2.* Versus primo solvere, mox mutatis verbis interpretari; tum paraphrasi audacius vertere, qua et breviori quædam, et exornare, salvo modo poetæ sensu, permittitur. et 10. 5. 5. Græcis litteris scribit: Neque ego, inquit, παράφρασις esse interpretationem tantum volo, sed circa eosdem sensus certamen atque æmulationem. *Spalding.* vero Latinis litteris edidit.

PARĀPHRĀSTES, æ, m. 1. παραφραστής, paraphraste, qui paraphrasi utitur. *Hieronyn. præf. ad libr. Regum sub fin., sed Græcæ.*

PARĀPIËNOS, i, m. 2. pes metricus ex brevi et longa et tribus brevibus, temporum sex: est a παρα trans, et πῆγεις pinguis. *Diomed. 3. p. 478. Putsch.*

PARĀPLECTUS, a, um, adject. παράπληκτος, qui paraplexia correptus est. *Cæl. Aurel. 3. Acut. 5. a med.* Iniqui enim apoplectos toto corpore vitio paralyti, paraplectos particulis.

PARĀPLEXIĀ, æ, f. 1. παραπληξία, paraplexia, apoplexia, quæ partes tantum quasdam corporis corripit. *Cæl. Aurel. 3. Acut. 5. ante med.* Vocatur etiam apoplexia a quibusdam paraplexia. *V. voc. præced.*

PARĀPSIS, idis, f. 3. *V. PAROPSIS.*

PARĀRENCHON, ontis, m. 3. *V. DORMIO I.*

PARĀRIÛS, a, um, adject. a par. Pararium æs appellabatur id, quod equibus duplex pro binis equis dabatur. Ita *Paul. Diac. p. 221. 13. Müll.* Nempe: pares equos dicebant duos equos, ut in *PAR II. 4. d.* adnotavimus. — Hinc

Pararius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, est conciliator, μεσότης, mezzano di contralti, sensale. Videtur esse a paro, as, quia parat utrinque animos et conjungit, ut ait *Lips.* ad illud *Senec. 3. Benef. 15.* Ille per tabulas plurium nomina, interpositis parariis, facit. et 2. *ibid. 23.* Quidam nolunt nomina secum fieri, nec interponi pararios, nec signatores advocari, nec chirographum dare. — Et de conciliatore avaris, seu lenone. *Seneca alter 2. Controv. 9. a med.* Dixit, arcessitum a domino servum, qui inter se medius et dominam, cum domina rem haberet, illam non esse passam: maritum indignatum, prosiluisse quasi in corruptorem. Usus est colore: divit enim arcessitum, ut dominicæ libidini parariam faceret. *In quibusdam editionib. perperam. pro pararium legitur paparium.*

PARĀSANGA, æ, f. 1. παρασάγγη, mensura viarum apud Persas, ut *Paul. Diac. p. 222. 1. Müll.* docet. Sed quot stadia, aut passuum millia contineat, incertum est, quia ut ait *Plin. 6. Hist. nat. 26. 30. (125).* ipsi quoque Persæ alii alia mensura determinant. Sunt enim qui triginta et stadia tribuunt; sunt qui quadraginta; sunt qui sexaginta. *Homé de l'Isle Métrolog. p. 15.* parasangam Herodoti vocat, quæ quatuor fere millib. passuum par erat, h. e. triginta circiter stadia continebat. — Ceterum vox Persica parathanha, juxta *Oppert (Nouveau Journal Asiatiqu. v. XVII. p. 267.)*, idem est ac terminus, ducta significatione a terminis seu columellis, quas miliarias appellamus, uti erant lapides apud Romanos.

PARĀSCËVASTÏCUS, a, um, adject. παρασκευαστικός, ad parascævem, h. e. ad præparationem pertinet. *Cæl. Aurel. 2. Tard. 13. n. 186.* Asclepiades vero ad ipsum (*Erasistratum*) scribens libro Parascævasticos, ligationem excludit.

PARĀSCËVE, es, f. 1. παρασκευή, Græcæ præparationem significat. ¶ 1. Apud Hebræos ita vocabatur dies ante Sabbatum, quia eo die parabantur necessaria, ne præceptum cessandi ab opere die festo Sabbati violaretur. *Tertull. 4. advers. Marcion. 12. et advers. Psych. 14.* ¶ 2. Est etiam hoc nomine sententiæ figura, præmunitio, qua utitur ad confirmandum id, quod subiecturi sumus. *Jul. Rufinian. de fig. sent. et eloc. 32. ed. Ruhnen.* — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PARĀSËMUM, i, n. 2. παράσημον, insigne navis. *V. NAVIS. Vet. Scholiast. ad Juvenal. 4. 77.* Pegasus trierarchi filius, ex cujus liburnæ paraseimon nomen accepit.

PARĀSIÏOPËSIS, is, f. 3. παρασιώπησις, reticentia: vox Græca, et Græcæ addibenda: est figura rhetorica, quum aliquid nos reticere dicimus, et tamen tacitum intelligitur. Et hoc utendum est, quum aut notam rem esse auditoribus arbitramur, aut suspicionem excitare majorem reticendo possumus. Ita *Rutil. Lupus 2. de figur. sentent.*

PARĀSITA, æ, f. 1. *V. PARASITUS in fin.*

PARĀSITASTER, tri, m. 2. vilis et infelix parasitus, parassitello. Hæc enim positio deminutiva est, ut *Priscian. 3. 610. et 618. et 4. p. 628. Putsch.* docet, et contemptum aliquem significat. *Ter. Adelph. 5. 2. 4.* Est alius quidam parasitaster parvulus.

PARĀSITĀTIO, ōnis, f. 3. actus parasitandi, assentatio, blanditiæ parasitorum cibi captandi gratia, adulazione, piacenteria. *Plaut. Amph. 1. 3. 23.* Nequiter pæne expedit prima parasitatio.

PARĀSITĪCUS, a, um, adject. ad parasitum pertinens, parassitico, adulatorio, παρασιτικός. *Plaut. Stich. 1. 3. 77.* Perjuratiunculæ parasitiæ. *Id. Capt. 3. 1. 9.* Parasitica ars. *Augustus in ep. ad Mæcenat.* apud *Sueton. Vit. Horat.* Veniet ab ista parasitica mensa ad hanc regiam.

PARĀSĪTOR, aris, arī, dep. 1. parasitum ago, cibi gratia adolor, cœnas capto, far da parassito, scroccare, adulare, παρασιτώω. *Plaut. Stich. 1. 2. 54.* Vides, ridiculos nihili fieri, atque ipsos parasitarios. h. e. eos ipsos, quorum mensas ridiculi, h. e. parasiti, captant, aliorum cœnas captare. *Id. Pers. 1. 2. 3.* Numquam quisquam meorum majorum fuit, quo parasitando paverint ventres suos.

PARĀSĪTŪLUS, i, m. 2. deminut. a parasitus. *Gloss. Cod. Vatican.* Parasituli, bucellatorii. et alibi. Parasituli, bucellarii.

PARĀSĪTUS, i, m. 2. παρασιτός; a παρά ad et σίτος cibus. Ex *Plaut. Curc. 2. 3. 79.* colligimus parasitos sub tutela Herculis fuisse. Quum enim ei deo decimæ bonorum offerrentur, epulumque ea re publice præberi mos esset, ad id parasiti in primis invitabantur. Nempe res sancta et venerabilis olim parasiti fuere: erant enim ministri sacrorum apud Athenienses sub sacerdotibus constituti, et cum his partem insipientium victimarum, quæ offerebantur, alia capientes munia habentes, de quibus multa *Athenæus l. 6. c. 6. et seqq.* Paulatim vero in vilem, sordidam ridiculamque sortem delapsi sunt. Hinc — ¶ 1. In malam partem sæpissime occurrit — a) Pro eo qui cibi gratia assentatur, risum movet, aut contumelias patitur: his enim fere artibus ad ditiorum mensas parasiti perveniunt, parassito, scroccone, adulatore. Parasiti mores *Plaut. Capt. 1. 1., Pers. 1. 2. et Stich. 1. 3., item Sidon. 3. Ep. 13.* lepide describit. *Cic. Amic. 26. 98.* Nec parasitorum in comœdiis assentatio nobis faceta videretur, nisi essent milites gloriosi. *Horat. 2. Ep. 1. 173.* Quantus sit Dorsennus edacibus in parasitis. — b) Joculariter *Plaut. Epid. 2. 3. 5.* Quod pol ego metuo, si sener resciverit, Ne ulnos parasitos faciat, quæ usque attondeant. h. e. sicut parasiti mensas aliorum attondent et consumunt, ita ulmi corium et dorsum meum. — c) Parasitum vocat idem *Plaut. Truc. 3. 2. 12.* penem, quia virum semper comitatur, vel quia, etiamsi invocatus, adesse tamen convivio solet. ¶ 2. In bonam partem accipitur. — a) Pro conviva. *Parasitos Jovis* appellat *Augustin. 6. Civ. D. 7. ex Varrone*, deos, qui in Capitolio, in Jovis epulo, mensæ ejus adhibebantur. — b) Pro mimo et histrione, qui *Parasiti Phœbi* seu *Apollinis*, poetarum patroni, dicebantur. *Martial. 2. 29. de Latino.* Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi, Roma sui famulum dum sciat esse Jovis. *Festus apud Festum p. 326. 34. Müll.* hujus appellationis eam reddidit causam, quam *V. in SALTO.* Apud *Gruter. 329. et 330.* quatuor habentur *Inscript.,* quæ sunt apud *Orell. 884, 2233., 2625. et 2627.,* in quibus

Parasiti histrionis et Parasiti Apollinis mentio sit. Parasitus histrio est, qui in fabula parasitum agit. — Hinc

Parasita, æ, f. 1. mulier, quæ mensas alienas et cibaria sequitur. Horat. 1. Sat. 2. 98. Custodes, lectica, cinisones, parasitæ, Ad talos stola demissa. — De avibus usurpavit Plin. 10. Hist. nat. 23. 33. (68). Otus bubone minor, noctuis major: quidam Latine asionem vocant: imitatrix alias avis ac parasita, et quodam genere saltatrix. h. e. assentatrix cibi gratia.

PARASTADA, æ, et

*PARASTAS, adis, f. 3. παραστάς, lignum aut lapis ab utroque latere januæ stans et fulcien-
s a παρίσταται adsto, prope adsisto. Vitruv. 10. 15., ubi de catapultis faciendis agit, parastadas, et parastades vocat trabes, vel tabulas arrectarias, quibus transversariæ in summo et imo affligebantur.*

*PARASTATA, æ, m. et f. 1. παραστάτης. ¶ 1. Generatim est adjutor, quo sensu videtur usurpari in *Inscript.* apud *Henzen. 612S. LIBERO PATRI SACRVM XX. ANNALE (h. e. vicennale) T. FL. BELICTIANI SACERD. AVREL. AVG. LIB. DRACO PARASTATA CONSACRAVIT. ¶ 2. Speciatim est pila quadrata, aut lapis pilæ modo ad columnæ latus appositus: a παρίσταται adsto, prope adsisto et fulcio, quia una cum ipsa columnæ partem ponderis sustinet, *contracolonna, pilastro.* Feminino gen. extulit *Vitruv. 5. 1. Columnæ habentes post se parastatas altas pedes XX., latas pedes duos semis, crassas pedem unum semis, quæ sustinent trabes, in quibus invehuntur porticum contignationes. Supraque eas aliæ parastatæ pedum XVIII., latæ binum, crassæ pedem, etc. Plinii locum V. in voce sequenti. Inscript.* apud *Henzen. 6124. AEDEM MARMOREAM APOLLINIS CONSACRAVIT ITEM PRO PRONA COLUMNAS IIII. ET PARASTATAS ET PODIVM ET PAVIMENTVM COLLOCAVIT. — Eodem ferme sensu *Isid. 19. Orig. 2. Parastatæ stipes sunt pares stantes, quibus arbor sustinetur. Cato: Malum deligatum, parastatæ junctæ. Vulgati libri vincitæ.****

PARASTATICUS, a, um, adject. παραστατικός, ad parastatam pertinens. Inscript. apud *Fabretti. p. 688. n. 100. IMP. CAES. NERVAE TRAIANI AVG. IMAGINES ARGENT. PARASTATICAS CVM SVIS ORNAMENTIS ET REGVLIS ET BASIVS ET CONCAMBATIONE FERREA C. IVLIVS NYMPHIVS SVÆ PRCYNIA POSVIT NONVMQVE DEDIT etc. h. e. προτομαί, Italice busti, parieti inherentes, neque integre exstantes, quemadmodum et parastatæ in ædificiis muro inserti minus eminent, quam columnæ, quæ fere parietem nec tangunt, ut ait *Morcell. de stil. Inscript. Lat. T. 3. p. 97. edit. Patav. — Hinc Parastatica, æ, f. 1. idem ac parastata.**

I.) Proprie. *Plin. 33. Hist. nat. 3. 15. (52). Et illius aureæ cameræ, argentæe trabes et columnæ atque parastaticæ narrantur. Ita ex MSS. *Harduinus* (probante *Sillig.*; *V. et Schneider.* ad *Vitruv. 5. 1. 6. p. 318.*), alii *parastatæ* habent. *Vitruv. 9. 9.* In his etiam aut in columna, aut parastatica horæ describuntur. *Inscript.* apud *Labus. Epigrafe Lat. scop. in Egitto p. 7.*, quæ est apud *Orell. 1243. QVOD PRIMITER IVXTA PHILAS NOVÆ LAPICBADINÆ ADINVENTÆ TRACTABQVA SVNT PARASTATICÆ ET COLUMNÆ GRANDES ET MVLTÆ etc. Hæc pertinet ad ann. a Chr. n. 203.—211. *Not. Tir. p. 163. Columna, parastatica.***

II.) Translate *Veget. 4. Veterin. 1. parastaticas* duas esse dicit in genibus equorum, duo ossa intelligens majori ossi apposita instar parastatarum.

*PARASTICHIS, idis, f. 3. παραστιχίς, alfabeto, indice, ordo, series litterarum continuata, qualis in librorum indicibus servari solet, ut facilius rerum summæ reperiantur. *Sueton. Grammat. 6. de Aurel. Opilio.* Hujus cognomen in plerisque indicibus et titulis per unam litteram scriptum animadverto: verum ipse id per duas effert in parastichide libelli, qui inscribitur *Pinnax. h. e. Opillium* effert, ut etiam *M. Opellius Macrinus Aug.* apud *historicos Opilius* dicitur, apud *Græcos duplici lambda scribitur. Gell. 14. 6. Græcis litteris scribit.**

*PARASYNANCHE, es, f. 1. παρασύναχη, morbus, qui et angina dicitur, sed qui in altera tantum gutturis parte habetur. *Cæli. Aurel. 3. Acut. 1. ante med.* Si interior atque exterior, et in utraque parte fuerit tumor, tunc proprio nomine synanche memuratur nuncupandam: at si in altera fuerit parte, parasynanche.*

*PARASYNAXIS, is, f. 3. παρασύναξις, conventiculum et coitio contra leges facta ab hæreticis, sacrorum causa: a παρά præter et συνῆξις congresso. *Impp. Valent. et Marcian. Cod. 1. 5. 8. § 3. Parasynaxes et conventicula tam diurna, quam nocturna non contrahant.**

PARASYNTHËTOS, on, vel

*PARASYNTHËTUS, a, um, adject. παρασύνθετος, ex vocabulo composito derivatus. *Macrob. de diff. Gr. Lat. verbi p. 2735. Putsch.* Verba autem ex compositis nominibus parasyntheta vocantur, et a prima syllaba declinantur, ut *Φιλίππος, Φιλίππιζω, ἐφίλιππιζω.**

*PARATARIUS, a, um, adject. qui facile parari potest, parabilis. Ubi legitur apud *Apic. 8. 6. Coques cum phaseolis paratariis. Lister* corrigit *parietariis. b. e. qui ad parietes et pergulas scandere apti sunt. Al. retinent paratariis.**

*PARATATICUS, a, um, adject. παρατατικός (subaudi γρονος), a παραταίνω, est tempus imperfectum. *Macrob. de differ. Gr. Lat. verbi p. 2749. Putsch.* In illis verbis, qui in *o* mittunt parataticon.*

PARATE, adverb. (paro). Comp. Paratius I. et II. 2.; Sup. Paratissime II. 2. — Parate

I.) Proprie est cum præparatione, con *apparechio, κατασκευασμένος. Cic. 1. Orat. 33. 150. Etsi utile est, etiam subito dicere, tamen illud utilius, sumpto spatio ad cogitandum, paratius atque accuratius dicere. *Id. Brut. 68. 241. Is tamen ad dicendum veniebat magis audacter, quau parate.**

II.) Translate. ¶ 1. Est diligenter, exacte. *Plaut. Rud. 1. 3. 9. Id parate curavi, ut cave-
rem. ¶ 2. Item expedite, prompte. Cic. *Rosc. Am. 26. 72. Si hunc apud bonorum emptores ipsos accusares, eique judicio Chrysozonus præses-
set; tamen diligentius paratiusque venisses. Plin. 3. Ep. 9. a med. Paratissime responde.**

*PARATIO, ðnis, f. 3. (paro). — ¶ 1. Est actus parandi, paratus, comparatio. *Africanus* apud *Non. p. 219. 27. Merc. silentio opus est: nulla inest paratio. Paul. Dig. 30. 1. 39. ad fin. Constat, res alienas levari posse, utique si parari possint: etiam si difficilis earum paratio sit. ¶ 2. Prægnanti, uti ajunt, significatio est actus nitendi ad aliquid comparandum. *Sull. Jug. 33. Sed sane fuerit regni paratio, plebi sua restituere. Alii minus recte leg. reparatio.***

*PARATRAGEDIŌ, as, are, n. 1. παρατραγωδία, exaggero, magnificis dictis utor, tragediarum more magna eloquor, jacto, mentior. *Plaut. Pseud. 2. 4. 17. Ut paratragædiat carnifex! Al. leg. paratragædat.**

*PARATŪRA, æ, f. 1. (paro) apparato, apparatus, paratus. *Tertull. Pall. 4. ad fin. Paratura materiarum. Id. Spectac. 3. Universa paratura spectaculorum. Adde eumd. Cor. mil. 1., et Virg. veland. 12. etc.**

PARATŪS, a, um. V. PARO.

*PARATŪS, us, m. 4. (paro) idem ferme ac paratio, apparechio, apparato, κατασκευή. — a) Generatim est apparatus, comparatio rerum ad aliquid faciendum. *Sall. fragm. apud Gell. 2. 27. Sertorius magno usu bello Marsico paratu militum et armorum fuit. Similiter Tac. 2. Hist. 84. Navium, militum, armorum paratu strepere provincie. Et sine Genit. Id. Agric. 25. Caledoniam incolentes populi paratu magno metum addiderant. Liv. 10. 41. Quippe in oculis erat omnis ille occulti paratus sacri et armati sacerdotes. V. *Drakenborg. ad E. i. Ovid. 6. Met. 451. venit magno dives Philomela paratu. Id. 3. Pont. 4. 5. Est opus exiguum, vastisque paratibus impar. Tac. 13. Ann. 17. Provisio ante funebri paratu, qui modicus fuit. Id. 2. Hist. 95. Natalem Vitellii diem celebrare ingenti paratu, et ante illum diem insolito. Val. Flacc. 2. 652. mensæ-***

que paratu Regifico. *Gell. 19. 1. Dives quidam accedit magno cultu paratuque rerum familiarum. Stat. 2. Achill. 265. neque enim tantos ausim revocare paratus. Adde eumd. 9. Theb. 170. Quintil. 10. 1. 15. Sed ut copiosus verborum sit paratus. Al. rectius leg. Sed ut copia verborum sit paratur. — b) Speciatim occurrit in plur. numero pro ornato, et magnificentia vestium et similibus. *Ovid. 8. Met. 683. Et veniam dapibus, nullisque paratibus orant. Id. Heroid. 16. IuI. Hanc faciem largis sine fine paratibus uti, Delicisque decet luxuriare novis. Id. 3. Fast. 627. domum intravit Tyrios induta paratus. h. e. vestibus Tyriis. Tac. 3. Ann. 52. Ventris et ganæ paratus assiduis sermonibus vulgati. Cf. eumd. 11. ibid. 30. Ne domum, servitia et ceteros fortunæ paratus reposeret.**

*PARAUXËSIS, is, f. 3. παραύξις, incrementum. *Mar. Victorin. art. gramm. 1. p. 2485. Putsch.* Fiunt ex syllabis pedes ordine incrementorum, quam Græci syllabice parauxesin vocant; item temporum, quam Græci chronice parauxesin nominant.*

*PARAVËRËDUS, i, m. 2. Vox hybrida a παρά et veredes. Est equus cursui publico destinatus, canallo grosso da posta. Differt autem a veredo, quia veredes in viis rectis adhibebatur, per quas cursus publicus constitutus erat: paraveredes etiam in transversis, V. PARANGARIA. *Impp. Constant., Arcad., Honor. et Theodos. Cod. 12. tit. 51. qui est de cursu publ. l. 2. 19. et 23. et alibi; item Cod. Theod. 8. tit. 15. qui videm de cursu publ. inscribitur. l. 7. 15. 16. et alibi; et Cassiod. 5. Variar. 39. ad fin. et 41. ibid. 14.**

*PARAZËLUS, i, m. 1. a παρὰ et ζῆλος, prava emulatio. *Ambros. in Ps. 36. Aliudque (cognosce) esse zelum, aliud parazelum. Hæc est enim prava emulatio.**

*PARAZONA, æ, f. 1. παραζώνη, balteus, idem ac parazonium. Vox a Lexico expungenda: occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 126. Parazona, parazonium. In editionib. perperam legitur Varezæ, varezonium. Ceterum in S. S. 2. Reg. 18. 11. Καὶ ἐγὼ ἂν δέδωκεν σοὶ δέξα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν.**

*PARAZŌNIUM, ii, n. 2. παραζώνιον, cingulum, zona, balteus cum puziunculo. V. CINCTORIUM. *Anton. Augustin. dial. 2. anti-
quitat. docet, esse gladium sine cuspidē ex zona pendentem: et getari solitum a tribus militari-
bus. Quod confirmari videtur illo *Martial. 14. 32. cujus lemma Parazonium. Militiæ decus hoc, et grati nomen honoris: Arma tribus cingit cingere digna latus. In Gloss. Philox. utrumque af-
firmitur: Παραζώνιον, pugio, cinctorium. V. voc. præced.***

*PARCATUS, a, um, adject. (Parca) idem ac fatalis. *Gloss. Cyrill. Περρωμένον. parcatum.**

*PARCË, adverb. Aliam formam parçiter V. loco suo. Comp. *Parcius II. et Sup. Parcissime I. et II. — Parce, quod ratione habita etymi conjungendum est cum parum et παρὸς paucus, est restricte, avare, scarsamente, ristrettamente, parcamente, φειδόμενος.**

I.) Proprie, vel stricto sensu. *Plaut. Aulul. 2. 4. 35. Edepol mortalem parce parcum prædicas. Id. Truc. 2. 3. 26. Parce victitare. Ter. Adelph. I. 1. 20. Ruri agere vitam, semper parce ac duxiter se habere. et ibid. 1. I. 47. Parce et duxiter vitam agere. et ibid. 2. 6. 19. Ninium parce sumptum facere. Cic. 1. Off. 30. 106. Intelligemus, quam sit turpe diffuere luxuria, et delicate ac inolliter vivere, quamque honestum, parce, continentem, severe, sobrie. Id. 2. Fin. 13. 42. Nec tamen, cur id tam parce tamque restricte faciant, intelligo. Cæs. 7. B. G. 71. Frumentum parce et paullatim metiri instituit. *Colum. 6. R. A. 7. 3. Nec potestas aquæ, nisi quam parcissime, faciendæ est.**

II.) Translate, vel generatim, est — a) Parum, moderate, sobrie, continenter. *Cic. 6. Fam. 7. Scripsi de te parce, medius fidius, et timide. et 1. ibid. 9. ad fin. Lædere aliquem parce ac molliter. Id. Mur. 13. 29. Parcius dicere de laude alicujus. *Verg. 2. Ecl. 7. Parcuis ista viris ta-**

men obijcienda memento. *Ovid. Heroid. 8. 11.* Parcus Andromachen vexavit Achaia victrix. *Phædr. 4. 16.* Parce gaudere oportet, et sensim queri. *Plin. 7. Ep. 21.* Vinum parcissime assumere. et *5. Ep. 16.* Parce custoditeque ludere. et *ibid. 7.* Parce et modeste quippiam facere. *Quintil. 9. 2. 69.* Itaque hoc parcus et circumspiciendum faciendum est. *Sil. It. 15. 759.* parceque petitum Perstrinxit corpus. *leggermente. et 10. 474.* humanos æquantem pectore sensus Haud parce miratus equum. *non poco.* — b) Valet etiam raro. *Horat. 1. Od. 25. 1.* parcus quatunt fenestras. *Sueton. Aug. 40.* Civitatem Romanam parcissime dedit.

PARCILOQUIUM, li, n. 2. (parcus et loquor) sermonis parcatas. *Apul. 5. Met. Fidei atque parciloqui mei perpendisti documenta.*

PARCIMONIA. { PARSIMONIA et
PARCIMONIUM. } PARSIMONIUM.

PARCIPROMUS, i, m, 2. (parcus et promus) scarso, stretto nel dar fuori, spilorcio, qui parce promit. *Plaut. Pseud. 5. 1. 22.* Parcipromus victu cetero. *Id. Truc. 1. 2. 81.* Qui cum genis suis belligerant, parcipromi.

PARCITAS, atis, f. 3. (parco) parsimonia, risparmio, parsimonia, φειδωλία.

I.) Proprie. *Seneca 7. Clem. 22.* Civitatis mores magis corrigit parcitas animadversionum. *Macrob. 1. Somn. Scip. 8. circa med.* Moderatio, parcitas, sobrietas. *Pallad. 1. R. R. 26.* Parcitati beneficium ministrat luxuria. h. e. parsimoniae tuae utilitatem affert aliorum luxus. *Cæsar. Aurel. 4. Tard. 8. n. 111.* Ii vero, qui lumbricis afficiuntur, magis vexantur parcitate ciborum. *Cassiod. 2. Variar. 2.* Privata parcitas liberalitates publicas enutrit.

II.) Translate occurrit pro moderatione, indulgentia, venia. *Cassiod. 3. Hist. Eccl. 2. a med.* Sine ulla paritate eos verberibus laevavit. *Id. 6. ibid. 12.* Infantes apud magistros positi deludebant ei, alapis cædentes et graphis sine ulla paritate pungentes.

PARCITER, adverb. idem ac parce. *Pomponius apud Non. p. 515. 6. Merc.* Parciter, tamquam frater mihi sis. *Claud. Mamertin. præfat.* Aliquid parciter prælibare.

PARCO, parciis, pèrci et rarius parsi, parctum et parsum, parcere, a. 3. Præteritum parsi habent. *Plaut. Copt. prol. 32. et Pseud. 1. 1. 3.; Nepos Thras. 1.; cf. Festum p. 242. Müll. et Donatum ad Ter. Hecyr. 3. 1. 2.* — *Parcui* pro parsi antiquum. *Nævius apud Non. p. 153. 21. Merc.* Suo labori nullus parcuit. — *Parso* pro peperero quidam leg. apud *Plaut. Mil. glor. 4. 9. 2.* Ubi ubi est gentium, investigabo: operæ ego non parso meæ. *Al. parco.* — Part. *Parcens* in fin.; *Parsurus* et *Parciturus* 11. 1. — Ratione habita etymii, derivant alii a partem et arceo, alii rectius a parum, quocum cf. Gr. παρτος. — Parcere est parum, parce promere, servare, partem rei reservare, φειδωλαι (It. risparmiare, fare sparagno; Fr. épargner, ménager, ne pas être prodigue de quelque chose; Hisp. ahorrar, excusar algo de lo que se havia de gastar; Germ. etwas sparen, sparsam damit umgehen oder verkehren, schonen; Angl. to abstain, spare).

I.) Proprie. — a) Sine addito. *Cæs. 7. B. G. 71.* Frumentum se exigue dierum triginta habere, sed paulo etiam longius tolerare posse parcendo. — b) Cum Dativo. *Plaut. Capt. prol. 32.* nihil pretii parsi, filio dum parceret. *Cic. 13. Fam. 27.* Sed tamen non parcam operæ. *non risparmiare fatica. Id. 16. ibid. 4.* Te rogo, sumptui (al. sumptu) ne parcas ulla in re, quod ad valetudinem opus sit. *non lasciar di spendere, non risparmiare alcuna spesa. Festus p. 242. 2. Müll.* Parsi, non peperci ait Cato in eadem oratione: Scio fortunas secundas negligentiam prendere solere: quod uti prohibitum irem, quod in me esset, meo labori non parsi. Similiter *Plaut. Pseud. 1. 1. 3.* Duorum labori ego hominum parsissem lubens, mei te rogandi et tui respondendi mihi. mei et tui sunt ab ego et tu, non a meus et tuus. *Sic Cic. 2. Att. 14.*

in fin. Sed tamen satisfaciet a nobis, neque parctur labori. *Liv. 35. 44.* Nec impensæ, nec labori, nec periculo parsurum, donec etc. *Nepos Pausan. 2. extr.* Petit, ne cui rei parcat ad ea perficienda, quæ pollicetur. *non omitta cosa alcuna. Horat. 2. Od. 7. 19.* nec Parce cadis tibi destinatis. — c) Cum Accus. rei apud antiquioris ævi scriptores. *Cato R. R. 58.* Oleas tempestrivas, unde minimum olei fieri poterit, eas condito, parcto, uti quam diutissime durent. *Plaut. Curc. 3. 10.* Qui mature quæsitit pecuniam, nisi eam mature parsit, mature esurit. — Et addito Dativ. per. onæ. *Virg. 10. Æn. 531.* Argenti atque auri memoras quæ multa talenta, Gratis parce tuis. (*Servius* addit *Lucilium* quoque et *Ennium* ita locutos fuisse. Quod autem ait dixisse *Plaut.* in *Mil. glor.* parce vocem; habetur ibi 4. 6. 5. ut et *Pers. 4. 5. 10.* parce voci.)

II.) Translate. ¶ 1. Est rationem habere, ne quis vel quid lædatur, temperare ab injuria, avere riguardo, avere rispetto, risparmiare ad alcuno, lasciar di toccare o di offendere. — a) Generalit. *Ter. Heaut. 1. 1. 112.* Quæso, tandem aliquantulum tibi parce. *abbii riguardo, risparmiare. Cic. Orat. 26. 88.* Ridiculo sic usum oratore, ut nec nimis frequentiter, nec subobscuro, etc. Parcet et amicitias, et dignitatibus: vitabit contumelias, etc. *Id. 6. Ferr. 54. 120.* Quum urbem cepisset, - ædificiis omnibus, publicis privatis, sacris profanis sic pepercit, quasi ad ea defendenda cum exercitu, non expugnanda, venisset. *Id. Quinct. 12. 40.* Parcere alicujus auribus. h. e. tacendo quæ displicent. *Id. 3. Orat. 43. 170.* auribus et consuetudini. h. e. non utendo verbis, quæ aures et consuetudo non ferunt. *Id. 11. Fam. 27.* valetudini. h. e. curando. *Id. Planc. 35. 86.* auxilio. h. e. non utendo oblato. *Sall. Cat. 25.* Pecuniæ an famæ minus parceret. *Propert. 1. 16. II.* Nec tamen illa suæ revocatur parcere famæ. h. e. induitur parcere. *Virg. 2. G. 362.* dum prima novis adolescit frondibus ætas Parcendum teneris. *Plin. 33. Hist. nat. 4. 21. (78).* Italiæ parctum est vetere interdicto patrum, ut diximus. *Harduin. et Sillig leg. ex MSS.* Italiæ parci vetere interdicto patrum, diximus. — Poetice, *parcere oculis*, oculos avertere et non aspicere. *Propert. 4. 9. 53.* Parce oculis hospes, lucoque, age, cede verendo. *Tibull. 1. 2. 34.* Parcite luminibus. — b) Speciatim hoc pertinet quum ponitur pro ignoscere, condonare, abstinere a puniendo, veniam, impunitatem dare, perdonare, risparmiare il castigo. *Cic. 2. Phil. 24. 59.* Ibi me non occidisti. Magnum beneficium! Potuisses enim fateor: quamquam nemo erat, qui mihi non censeret parci oportere. *Cæs. 7. B. G. 28.* Non ætate confectis, non mulieribus, non infantibus pepercerunt. *Virg. 6. Æn. 854.* Parcere subjectis et debellare superbos. *Sueton. Tib. 62. ad fin.* Ne reliquis quidem nepotibus parsurus creditur. *Hieronym. Ep. 14. 2.* Jurasti non te matri parcturum esse, non patri. — Hoc sensu ponitur etiam cum Accus. et præpos. in. *Lucret. 6. 3:9.* parcere in bostes. et *Apul. 1. Met. in feminam.* — c) Similiter pro condonare, relinquere, non adimere aliquid alicui. *Gell. 16. 19.* Tum illum pernicie intellecta, pecuniam ceteraque sua, ut haberent, dedisse, vitani sibi ut parcerent, oravisse. ¶ 2. Est etiam cessare, desinere, abstinere. — a) Cum Dativ. vel Ablativo. *Liv. 6. 3.* Parcere lamentis Sutrinis jussit. *Virg. 2. G. 339.* hibernis parcebant flatibus Euri. *Id. 1. Æn. 261.* parce metu, Cytherea. *Id. 9. ibid. 656.* Cetera parce, puer, bello. *Horat. 3. Od. 14. 11.* male ominatis Parcite verbis. (Absolute *Id. 2. ibid. 19. 7.* Parce, Liber, Parce.). — b) Cum Ablat. et præpos. a. *Liv. 5. 25.* Ut a cædibus et ab incendiis parceretur. *Al. præpos. omittunt.* — c) Sæpius et eleganter cum Infinito, pro partic. negativ. non vel ne, plerumque apud Poetas. *Ter. Hecyr. 3. 1. 2.* Heu me infelicem! hinc cæcine ego vitam parsi perdere? *Liv. 34. 32.* Proinde parce, sis, fidem ac jura societatis jactare. *Virg. 3. Ecl. 94.* Parcite oves nimium procedere. h. e. prohibete, curate, ne procedant. *Id. 3. Æn. 41.* jam parce sepulto: Parce pias scelerare manus. *Horat. 3. Od.*

28. 7. Parciis deripere horreo Cessantem Bibuli consulis amphoram. *Id. 2. Sat. 2. 58.* mutatum parciit defundere vinum. — d) Cum Accusativo. *Paul. Diac. p. 222. 17. Müll.* Parciito linguam in sacrificiis dicebatur; id est coerceto, contineto. — Hinc Partic. præes.

Parcens, entis, adjective usurpatum ¶ 1. Pro parco, tenaci. *Horat. 3. Od. 19. 21.* Parcens ergo dexteras Odi: sparge rosas. h. e. dexteras rosarum florem parce spargentes. ¶ 1. Pro levi, molli. *Stat. 1. Achill. 572.* Nunc thyrsu parcente ferit. h. e. levi mollique ictu thyrsi percudit, quasi cavente thyrsu ne gravius lædat. —

PARCUS, a, um, adject. Comp. *Parciior* I. 2. et II. 1.; Sup. *Parcissimus* in omnibus paragr. — Quod ad etymon attinet, *Gabin. Bassus* apud *Gell. 3. 19.* Parcus, inquit, quasi par arcæ, quia sicut in arca omnia reconduntur, ita homo tenax, parvoque contentus, omnia custodita et recondita habet, sicuti arca. Sed hoc superstitiose, et nimis moleste atque odiose, ut *Gell.* subdit, excogitatum est: et *parcus* a *parum* et *parvum* ducitur. — Parcus est sumptibus parcens, parvo contentus, moderatus, frugi, φειδωλός (It. parco, moderato; Fr. économie, qui n'est pas prodigue de, avare, ménager; Hisp. casero, ecónomo; Germ. sparsam haus hatterisch, genau, nicht verschwenderisch, karg, knikerig; Angl. sparing, frugal, thrifty, economical, not expensive, penurious, stingy, near, parsimonious, careful, chary, moderate). Occurrit autem tum in bonam partem, et est, ut diximus, sumptibus parcens, moderatus, frugi; tum etiam in malam ita ut sit adstrictus, tenax, prope avarus, oppositus liberali, magnifico.

I.) Proprie. ¶ 1. Speciatim dicitur de sumptu. — a) Absolute. *Plaut. Aulul. 2. 5. 9.* Detrusisti me ad senem parcissimum, ubi si quid poscam, usque ad ravim poscam, priusquam quidquam detur. *Cic. 2. Orat. 71. 287.* Quum optimus colonus, parcissimus, modestissimus, frugalissimus esset. *Id. Cæl. 15. 36.* Illum filiumfamilias patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes. *Ovid. 7. Met. 656.* parcumque gens patiens laborum. *Horat. 2. Od. 8. 22.* parci sentis. *Id. 3. ibid. 16. 43.* bene est, cui Deus obtulit Parca quod satis est manu. — b) Cum Genitivo. *Horat. 2. Sat. 2. 62.* veteris non parcus aceti. et *ibid. 5. 79.* donandi parca juvenus. *Tac. 1. Hist. 49.* Gaiba erat pecuniæ alienæ non appetens, suæ parcens, publicæ avarus. *Sueton. Tib. 46.* Pecuniæ parcus, ac tenax. *Justin. 6. 8. 6.* Pecuniæ adeo parcus fuit, ut sumptus funeri defuerit. h. e. moderatus in cupiditate pecuniæ. *Sueton. Cæs. 53. et Aug. 77.* Parcissimus vini. Gr. ἐγκρατής. — c) Cum Ablativo. vel Accusat. et præpos. in. *Plin. Paneg. 51.* Tam parcus in ædificando, quam diligens in tuendo. *Justin. 41. 3. 10.* In libidinem projecti, in cibum parci. h. e. parvo cibo contenti. ¶ 2. Generatim dicitur et de aliis rebus extra sumptus. *Plaut. Rud. 4. 2. 14.* Opera baud fui parcus mea. *Cic. Balb. 22. 50.* Nimium parcus in largienda civitate. *Lucan. 9. 590.* somni parcissimus. *Tac. 3. Hist. 75.* Moderatus et civium sanguinis parcus. *Justin. 11. 13. 2. de Alexandro.* Quærentibus somni causas inter pericula, cujus etiam in otio semper parciior fuerit. Ubi *Jeeptius*: Scriptura opti. Codd. cum etiam parciiorita defendi potest, si ejus auditur. *Sil. It. 10. 30.* Tandem inclinato cornu sine more ruebat Prima acies non parca fugæ. h. e. non parcens fugere. *Plin. Paneg. 3.* Noo tam vereor, ne me in laudibus suis parcum, quam ne nimium putet. *Fronto 3. ad M. Cæs. 13.* Veritus sum, ne tibi literæ meæ crebriores oneri essent; nam quo mei amantior es, tanto me laborum tuorum parciorem et occupationum tuarum modestiorem esse oportet. *Rursus Plin. Paneg. 21.* Beneficiorum tuorum parcissimus estimator. *Id. ibid. 83.* Modica cultu, parca cœmitatu, civilis incesso. *Trajan. ad Plin. 10. Ep. 25.* Parcissimus boorum, h. e. temperantissimus in honoribus captandis aut accipiendis. *Claudian. IV. cons. Honor. 112.* pietatis abundans Pæne parcus erat. — Poetica cum Infinito. *Sil. It. 1. 68. de Fabrico Cunct. Nec*

latus dubiis, parcusque lacessere Martem. et 8. 464. haud parci bellum coluisse Tuderis.

II.) Translate. ¶ 1. Est modicus, parvus, exiguus, lenis. *Virg. 3. G. 403.* parco sale contingere. *Horat. 1. Od. 34.* 1. Parcus deorum cultor et infrequens. *Ovid. Heroid. 21. 79.* Quam sæpe, ut tardis, feci convicia remis! Quæstaque sum vento lintea parca dari! *vele scarce. Id. 2. Trist. 137.* Quippe relegatus, non exsul dicor in illo: Parcaque fortunæ sunt data verba nieæ. *h. e. mitia, lenia. et I. Pont. 2. 98.* merito parciore ira meo. *minore. Propert. 3. 3. 40.* Optima mors, parco quæ venit apta die. *h. e. exiguo tempore, post breve vitæ spatium.* Ab aliis *parca dies*, ut *Gr. ἡ πεπωμένη ἡμέρα*, de morte fatali explicatur. *Id. 4. 3. 60.* parca lucerna. *Et Plin. Paneg. 49. 8.* Parcus et brevis somnus. *Stat. 4. Silv. 5. 13.* Parca tellus. *h. e. exiguus agri modus. Sil. It. 16. 111.* Et parco summum violasque vulnere corpus. *con legera ferita. Aurel. Vict. Epit. 13.* Homo parce scientiæ et moderate eloquens. *di poca literatura.* ¶ 2. *Parcus* etiam dicitur, qui pusillo est animo, *μικροψυχος. Seneca 2. Benef. 34. a med.* Patissimum hominem vocamus pusilli animi et contracti.

PARDA, *α, f. 1. V. PARCUS* init.

PARDALIANCHES, *is, n. 3. παραλιανχης*, acornitum, ita dictum a *παραλιαν* panthera et *αγχω* strangulo, quia venatores eu tingunt carnes, quas pantheræ gustantes strangulant. *Plin. 27. Hist. nat. 2. 2. (7).* et 8. *ibid. 27. 41. (99).* et *Solin. 17. ad fin.*

PARDALIOS, *is, m. 2. παραλιος ἰδιος*, gemma colore pellis pantherinæ: nam *παραλιος* panthera est. *Plin. 37. Hist. nat. 11. 73. (190).*

PARDĀLIS, *is, f. 3. panthera, lonca, παραλις*, idem quod panthera, que est femina pardī. *Curt. 5. 1.* Eum dona sequebantur, greges pecorum equorumque: leones quoque et pardales caveis præferebantur.

PARDALIUM, *is, n. 2.* unguenti nomen, ita dictum, quod pardalis odorem reddat. *Plin. 13. Hist. nat. 1. 2. (6).* Fuerat et pardalium in Tarso, cuius etiam compositio et mixtura obliterata est.

PARCUS, *is, m. 2.* Etiam *parca, α,* habetur generis feminini. *Hygin. fab. 39.* (edente *A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 15.*) Plinius in naturali historia dicit, leonem cum parca, et pardum cum læna concumbere. Eadem habet *Isid. 12. Orig. 2.* — Ceterum *pardus, pardo, leopardo, παρδος, πάνθηρ*, animal ferum, frequens in Africa et Syria, soloque sexu a panthera differens: mas est enim in eo genere. Quidam dicunt differre colore, qui in pantheris sit candidus. *Hæc Plin. 8. Hist. nat. 17. 23. (63).* *V. PANTHERA.* Rursus *Plin. 10. Hist. nat. 73. 94. (202).* Insidunt in Africa pardi condensa arbore, occultatitque earum ramis in prætereuntia desiliunt, atque e voluorum sede grassantur. *Id. 11. Hist. nat. 37. 65. (172).* Leonibus, pardi omnibusque generis ejus, etiam felibus, lingua est imbricatæ asperitatis, ac linæ similis, attenuansque lambendo cutem hominis. *Juvenal. 11. 123.* et magno sublimis pardus hiatu. *Lucan. 6. 181.* non signior illum saltus, et in medias jecit super arma catervas, Quam per summa rapit celerem venabula pardum. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PARĒAS vel pĀrtas, *α, m. 1. παρτίας*, serpens quidam, quem ita dictum voluit, vel quia *ταίς παρτίας*, genas magnas et inflatas habet, vel quia genas faciemque extollit, sola posteriore parte repens. De eo *Lucan. 9. 721.* Et contentus iter cauda sulcare pareas. *Isid. 12. Orig. 4.* Pareas, serpens, qui semper in cauda ambulat, et sulcum facere videtur.

PARĒBASIS, *is, f. 3. παρέβασις*: a *παρεβαίνω* digredior: idem est quod digressio, excessus, excursus in dicendo, digressione. *V. DIGRESSIO* et DIGRESSIO II. 2. Græca usurpat *Quintil. 4. 3. 14.* *Παρέβασις* est, ut mea quidem fert opinio, alienæ rei, sed ad utilitatem causæ pertinentis, extra ordinem excurrens tractatio.

PARĒCHYSIS, *is, f. 3. παρέχυσις*, suffusio humoris, et *παρὰ* trans et *έχυσις* effusio. *Cæli*

Aurel. 3. Tard. 8. Græci vocant hanc passionem (*hydropem*) *παρέχυσιν*. Nam parechysin appellant sensibilem et manifestam liquoris superfusionem, quæ sit inter peritonæi membranam et intestina.

PARĒCTĀTUS, *a, um, adject.* qui jam statura est virili, vel quæ non procul abest: quasi *παρέκτατος*, *h. e. extensus*, a *παρέκτενω* extendo. *Lucilius* apud *Von. p. 67. 11. Merc.* Inde paractatæ *chlamydes* ac *barbula prima*. (Inde cognoscitur, *pantulium* a Latinis produci, quæ Græcis esset brevis.) *Id. ibid.* Tum ephebum quemdam, quem vocant paractatou. *Vario* *ibid.* Paractatæ adsunt, mulcetque mulier Venus caput.

PARĒDIOS vel paredrus, *is, m. 2. παρῆδιος*, assidens, assistens: a *παρὰ* prope et *ἔδρα* sedes. *Tertull. Anim. 23. sub fin.* Paredri spiritus. *V. PARHEDRUS.*

PARĒGNON, *is, n. 2.* est verborum figura, quum ex supra dicto verbo aliud derivatur, ut (*Virg. 5. Æn. 446.*): ullro ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto Concidit. *Et (Id. 12. ibid. 640.)*: Oppetere ingentem, atque ingenti vulnere victum. — Latine derivatio dicitur. *Hæc Rufinian. de schemat. lexeos § 14. p. 251. ed. Ruhnken.*

PARĒGORĪA, *α, f. παρηγορία*, solatium, mitigatio. *Apul. Herb. 24. extr.* *Chamædryis* potui data mirifice paregoriam præstat.

PARĒGORICUS, *a, um, adject.* *παρηγορικός*, mitigatorius, leniens. *Theod. Priscian. 1. 9.* Paregorica adjutoria. *Marcell. Empir. 36. sub init.* Remediūm paregoricum ad podagram. *V. PARAGORICUS.*

PARĒLCON, *is, n. 2. παρῆλκον*, productio, figura grammaticalis, quum syllaba, vel etiam integra dictio dictioni alicui in fine adjicitur, ut *vosmet, adesdum, nihil quicquam.* Vox Græca est. *V. Grammaticos.*

PARĒLION, *is, n. 2. παρηλιον*, *parelio*: a *παρὰ* prope et *ἡλιος* sol. *Seneca I. Quæst. nat. 11.* *Parelia* sunt imagines solis in nube spissa et vicina, in modum speculi. Quidam *parelion* ita definiunt: nubes rotunda et splendida, similisque soli. Sequitur enim illum, nec unquam longius relinquit, quam fuit, quum apparuerit. *et 13.* Solent et bina fieri *parelia* etc.

PARĒMBŌLĒ, *es, f. 1. παρεμβολή*, quiddid interjicitur alicui operi ornatus causa. *Inscript. apud Murat. 26. 5.* SOLI INVICTO L. AVR. SEVERVS CVM PAREMBOLE ET HYPOBASI VOTO FECIT.

PARENS, entis, *m. et f. 3.* Reperitur et masculino genere quamvis de matre sermo sit. *Paul. Diac. p. 151. 11. Müll.* Masculino genere parentem appellabant antiqui etiam matrem. *Pacuvius* in *Medo*, cum ostenderet a *Medo* matrem queri, ait: *Te, Soli* invoco, ut mihi potestatem quis inquirendi mei parentis. *Gracchus*: suos parentes amat. *h. e. matrem.* Et in alia epistola: *Tuus parens sum. h. e. mater.* et apud *Virg. 3. Æn. 344.* Ecqua tamen puero est amissi cura parentis. *h. e. Creusæ.* *Hæc Charis. 1. p. 79. Putsch.* Apud *Virg.* tamen plerique omnes leg. *amissæ.* — In Genitivo plur. habet etiam *parentium*: atque ita sæpe dixisse *Ciceronem*, testatur *Charis. 1. p. 111. (V. Bejer. ad Cic. Off. 1. p. 252. et Drakenborg. ad Liv. 1. 9.).* Sic *Horat. 3. Od. 24. 21.* Dos est magna parentium Virtus. *Varro* quoque 8. *L. L. 66. Müll.* utrumque et *tum, et tum* agnoscit. *Inscript. apud Gruter. 681. 1.* Parentium fratres. Adde alia apud *Fabrett. p. 72. n. 6. et p. 99. n. 222.* — Proprie est Part. præ. a *pario*, extrita *i*; sed substantive usurpatur pro patre, aut matre, aut utroque simul, *γυνεῖς, τοκεῖς*, parentes (*II. genitor*); *Fr. l'au-teur de nos jours, le père, la mère*; *Hisp. el el padre, la madre*; *Germ. der Erzeuger, die Erzeugerin, der Vater, die Mutter*; *Angl. a parent, father or mother.*

1.) Proprie de patre et matre; et quidem — a) De hominibus — In sing. num. *Ennius* apud *Non. p. 153. 28. Merc.* Sed nunquam scriptis, qui parentem aut hospitem Necasset, is quo cruciatu perbiteret. *Cic. Sull. 29. 81.* Parens tuus, *Torquate*, consul. *Virg. 10. Æn. 252.* Alma pa-

rens *Idæa* deum. *Horat. 2. Od. 13. 5.* illum et parentis crediderim sui Fregisse cervicem. *Ovid. 9. Met. 407.* ullusque parente parentem Natus. *h. e. occidens matrem in ultionem patris.* *Rursus Horat. 2. Sat. 3. 134.* An tu reris eum (*Orestem*) occisa insaulisse parente? *Id. Epod. 3. 1.* Parentis olim si quis impia manu Senile guttus fregerit, Edit etc. *Id. Art. P. 313.* Quo sit amo re parens, quo frater amandus et hospes. *Tac. 3. Ann. 34. extr.* Se alias ad gentes iturum, haud semper æquo animo, si ab uore carissima, et tot communium liberorum parente, divelleretur. — In plur. num. *Cic. 7. Verr. 42. 108.* Parentes propinquique miserorum adolescentium. *Id. Planc. 11. 28.* In parentum loco quæstoribus suis prætores esse oportere. *Id. Amic. 1. 28.* Quæ (caritas) est inter natos et parentes. *Id. 1. de republ. 22.* Quom mihi sit unum opus hoc a parentibus majoribusque meis relictum. *Cæs. 5. B. G. 14.* Fratres cum fratribus, et parentes cum liberis. *Horat. 3. Od. 6. 16.* Ætas parentum pejor avis. *Tac. 5. Hist. 17.* Parentum memores pugnam capessere. — Interdum parentes cum patria junguntur. *Sall. Cat. 52.* Patrie, parentibus-bellum paravere. *Id. Jug. 87.* Armis patriam parentesque tegi. *Tac. 1. Ann. 59. extr.* Si patriam, parentes, antiqua mallent, *Arminium* sequerentur. — b) De bestiis. *Varro 3. R. R. 7. 10. de columbis.* Parentes eorum, si sunt formosi, veneunt etc. *Plin. 8. Hist. nat. 42. 66. (165).* Amissa parente in grege armeni. *Adde Stat. 10. Theb. 231.; et Cels. 6. 6. n. 39.*

II.) Translate. ¶ 1. Juris prudentes, ut ait *Paul. Diac. p. 221. 9. Müll.*, avos etiam et proavos, avias et proavias parentum nomine appellari dicunt, *i maggiori.* *Cajus Dig. 50. 16. 51.* Appellatione parentis non tantum pater, sed etiam avus et proavus, et dinceps omnes superiores continentur: sed et mater, et avia, et proavia. *Ulp. ibid. 2. 4. 4.* Prætor ait: parentem patronum, patronam, etc. Parentem hic utriusque sexus accipe. sed an in infinitum, quæritur. Et quidam usque ad tritavum parentem appellari ajunt: superiores majores dicit. Hoc veteres existimasse, *Pomponius* refert. Sed *C. Cassius* usque in infinitum omnes parentes dicit: quod et honestius est, et merito obtinuit. *Cic. 1. Invent. 54. 105.* Petimus ab iis, qui audiunt, ut ad suas res nostras injurias referant: si ad pueros pertinebit, de liberis suis cogitent; si ad senes, de patribus, aut parentibus. *Ulp. Dig. 23. 3. 5.* Profecticia dos est, quæ a patre, vel parente profecta est. *Virg. 9. Æn. 3.* luo tunc forte parentis *Pilumi* Turnus sacra vale sedebat. *V. 10. ibid. 76. et 619.* Sic 2. *ibid. 448.* veterum decora alta parentum. — Hinc sine parentibus, justis familiis non oriundi, vel obscuro genere nati, qui majores clere non possunt. *Sall. in ep. Mithridatis ad Arsac. ad fin.* An ignoras, Romanos-convenas olim, sine patria, sine parentibus, peste conditos orbis terrarum etc. *Quos Horat. dixit 1. Sat. 6. 10.* nullis majoribus ortos. *Cf. Tac. 11. Ann. 21.* Quum hisce verbis dedecus natalium ejus velavisset: *Curtius Rufus* videtur mihi ex se natus. ¶ 2. Extenditur interdum ad quolibet consanguineos affinesque, modo nati, aut gradu majores sint, aut æquales, parenti. *Capitolin. M. Aurel. 5. ad fin.* Omnia parentibus suis tantam reverentiam, quantum privatus exhibuit. *Lamprid. Alex. Sev. 67. ad fin.* Parentes *Alexander*, si malos reperit, punivit. *Curt. 6. 10.* Solent rei capitis adhibere vobis parentem. Duos ego fratres nuper amisi, etc. *Hieronym. 2. in Rufin. n. 2.* Nisi forte parentes, militari vulgarique sermone, cognatos et affines nominat. *Firmic. 3. Mathes. 13. n. 4.* Cum parentibus, vel affinibus assiduas inimicitias exercere. Addunt quidam etiam loca *Liv. 34. 32. a med. et Petron. Satyr. 112. et Flor. 3. 18.*, quæ rem tamen non plane faciunt. ¶ 3. Per metaphoram parens dicitur qui aliquid instituit, vel est alicujus rei causa, principium, origo, fundamentum. *Cic. 9. Att. 9.* Nostri principes antiquissimam et sanctissimam parentem, patriam, fame necandam putant. *Id. Tim. 11.* Quorum

operum ego parens effectorque sum. *Id.* 2. *Fin.* 1. 1. Socrates parens philosophiæ jure dici potest. *Id.* 1. *Legg.* 24. 62. Earum rerum parens est educatrixque sapientia. *Id.* 1. *Orat.* 3. 9. Laudatarum artium omnium procreatrixque quædam, et quasi parentem eam, quam φιλοσοφία Græci vocant, judicari. *Horat.* 1. *Od.* 10. 5. Te (*Mercurium*) canam magni Jovis et deorum Nuncium curvæque lyræ parentem. *Liv.* 4. 3. Cujus urbis parens Romulus h. e. conditor. *Flor.* 3. 18. Quum Italia contra matrem et parentem suam Urbem consurgeret. *Sil.* 1. 2. 654. Urbs habitata diu fidei, cæloque parentem Murorum repetens. h. e. conditorem. — *Parens coloniarum* est ejusdem deductor. *Inscript.* Jaderensis apud *Maff. Mus. Ver.* p. 95. n. 1. IMP. CAESAR DIVI F. AVG. PARENS COLONIAE MVRVM ET TVRRIS DEDIT. *Alia* apud *Borghesi, Lettera* 16. *setembr.* 1846. a *Gius. Furlanetto.* IMP. CAES. AVG. PONT. MAX. PARENS COLONIAE DEDIT. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 30. 31. (117). Tullius facundia Latiarumque litterarum parens. *Id.* 25. *ibid.* 2. 5. (11). Homerus primus doctrinarum et antiquitatis parens. *Id.* 22. *ibid.* 24. 56. (117). Parens illa ac divina rerum artifex. *Id.* 5. *ibid.* 19. 17. (76). Sidon. Thebarum Bœotiarum parens. *Id.* 12. *ibid.* 5. 11. (22). *de ficu Indica.* Ipsa se semper serens, vastis diffunditur ramis, quorum imi adeo in terram curvantur, ut annuo spatio infingantur, novamque sibi propaginem faciunt circa parentem in orbem. ¶ 4. Item qui aliquid conservat, qui beneficiis afficit, qui alicui est salutis, præsidio. — a) Generatim. *Cic.* 9. *Att.* 10. Me, quem vovnulli conservatore istius urbis, quem parentem esse dixerunt. *Tac.* 1. *Ann.* 14. Multa Patrum et in Augustam adulatio: alii parentem, alii matrem patriæ appellandum censebant. *Id.* 2. *ibid.* 55. Ut sermone vulgi parens legionum haberetur. — b) Hinc per antonomasiam parens est Juppiter. *Horat.* 1. *Od.* 12. 13. Quid prius dicam solitis Parentis Laudibus? qui res hominum, etc. Sic apud *Stat.* 1. *Silv.* 2. 178. parens Latius est Domitianus. — c) Tribuitur aliquando honoris causa, ut pater. *Apul.* 2. *Met.* Quin ipse parentem tuam accedis, et salutas? — Sic imperatores appellare solent parentes decessores suos, ut congestis ex Codice locis ostendit *Brisson.* de *V. S.*

PARENS, entis, particip. a pareo. *V. PAREO.*

PARENTĀLIĀ, tum, n. plur. 3. *V. voc. seq. in fin.*

PARENTĀLIS, e, adject. — a) Generalim ad parentes pertinens, aut cognatos affinesque vita functos. *Ovid.* 4. *Trist.* 10. 87. Fama parentales si vos mea contigit umbræ: Et sunt in Stygio crimina nostra foro. — b) Speciatim vero ad annuas inferias, quæ iis fiunt. *Ovid.* 2. *Fast.* 547. At quondam dum longa gerunt pugnaibus armis Bella, parentales deseruere dies. *Id.* 13. *Met.* 619. Memnonides dictæ, quum sol duodena petegit Signa, parentali perituræ marte rebellant. h. e. pugna in inferiis Memnonis commissa. Hoc idem ita explicat *Id.* 1. *Amor.* 13. 3. sic Memnonis umbris Annua solemnî cæde parentet avis. Respicit autem ad gladiatores, quos erat mos inducere in exsequiis circa roguum pugnautes. *V. MEMNON* in ONOM. — Parentales profusiones. *V. PROFUSIO* in LEXICO. — Hinc

Parentalia, tum, n. plur. 3. Genitivus in *Inscript.* est *parentaliorum*. — Parentalia absolute, substantivorum more, sunt sacrificium atque epulæ; item funebris laudatio, et siqua alia quotannis fiebant in cognatorum defunctorum memoriam, *funeralis, esequie, vextoria.* *Cic.* 1. *Phil.* 6. 13. Ut parentalia cum supplicationibus miscerentur. *Auson. Parental. præf.* Titulus libelli est, *Parentalia*: antiquæ appellationis hic dies, et jam inde ab Numa cognatorum inferiis institutus. *Inscript.* apud *Gruter.* 753. 4. LECTISTERNIUM TEMPORE PARENTALIORVM PRAEBEANT. *Alia* apud *Don.* cl. 5. n. 189. QVOTANNIS DIE PARENTALIVM. *Ovid.* 2. *Fast.* 543. Æneam hujus instituti auctorem sacere videtur. *V. PARENTO.*

PARENTĀRĪUM, ū, n. 2. Ita hæc vox affertur a *Charisio*, nullo tamen auctore laudato, 1.

p. 20. *Putsch.* Ubi eos, qui peregre moriuntur, colunt, parentarium dicitur.

PARENTĀTIO, ōnis, f. 3. actus parentandi. *Tertull. Spectac.* 12. Quod mortuis litabatur, utique parentationi deputabatur. *Macrob.* 1. *Saturn.* 10. Cato ait, Larentiam sepulcri magnificentia et annuæ parentationis honore dignatam.

PARENTĀTUS, a, um. *V. PARENTO.*

PARENTĀTUS, us, m. 4. idem ac parentatio. Affertur, nullo tamen auctore laudato, in *Analect. grammat.* ed. *Eichensfeld.* p. 437.

PARENTĒIA, æ, f. 1. parentela. *Capitolin. Gordian.* 23. a med. Duxit uxorem filiam Misitheii, doctissimi viri, quem causa eloquentiæ dignum parentela sua putavit. Ubi *Casaub.* Dignum judicavit, cui se in filium daret; nam gener socerque patris et filii nomina usurpabant. Hinc initium epistolæ *ibid.* 24. Domino filio et Augusto Misitheus socer. et *ibid.* 25. Imperator Gordianus Augustus Misitheo patri. *V. TIMESITHEUS* in ONOM. *Ennod.* 6. *Ep.* 18. Nec separantur regionibus parentelæ catena sociati. *Cassiod.* 9. *Variar.* 1. Contra fas parentelæ.

PARENTHESIS, is, f. 3. παρενθεσις. interpositio, interjectio, interclusio, *parentesi.* ¶ 1. Figura est orationis, de qua *Quintil.* 9. 3. 23. Quam nos interpositionem, vel interclusionem dicimus, Græci παρενθεσις vocant, dum continuationi sermonis medius aliquis sensus intervenit. Adde *Rutil. Lup. de fig. sent. et eloc.* 1. 17.; et *Jul. Rufinian. de schem. lex.* 10. ed. *Ruhnken.* — Parenthesis nota sunt duo semicirculi se invicem respicientes, ut in illo *Virg.* 1. *Æn.* 647. Æneas (neque enim patrius consistere mentem Passus amor) rapidum ad naves præmittit Achatem. — Reperitur parenthesi exemplum hæc apud *Cic.* 7. *Fam.* 1. ad fin. Si Romæ esses, tamen neque nos lepore tuo, neque te (si qui est in me) meo frui liceret, propter molestissimas occupationes meas: quibus si me relaxaro (nam ut plane exsolvam, non postulo) te ipsum docebo profecto, quid sit humaniter vivere. *V. aliud exemplum Phinii junior.* in HYPERBATON. Longioris parenthesis: apud *Horat.* 1. *Ep.* 15. et quidem duplicis: quarum prior duodecim versibus constat, altera sex. ¶ 2. *Charisio* 4. p. 248. *Putsch.* parenthesis est etiam, quum aut littera voci inseritur, ut *religio, navita*, aut syllaba, ut *Mavortis, induperator, indugredi*, quod et *Valer. Prob.* tradit 1. p. 1438. et *Donatus* 3. p. 1771.

PARENTĪA. *V. PARENTIA.*

PARENTICIDA, æ, m. et f. 1. idem ac parricida. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Vol. Tir.* p. 79.

PARENTIVUS, a, um, adject. ad parentem pertinens. *Ennod. Dict.* 13. Ecce Paterius et Severus ornamenta curullum, et parentiva vocabula purpurarum, eruditionem originariam in ipsis vitæ præstolantur evordis. *Valerian. Homil.* 20. ante med. Quisque hominum parentivæ mortis expectatione animam pascit, parricidiali crimine in hereditate succedit.

PARENTO, as, avi, atum, are, n. 1. Part. *Parentans* et *Parentatus* 1.; *Parentaturus* 11. 1. et 2. — Parentare est justa parentibus, cognatisque et affinibus vita functis ad eorum sepulcra persolvere, ut in *PARENTALIA* dictum est, ἐναγίζω, κτεπέζω (It. far l'esequie o il funerale: Fr. célébrer une cérémonie funèbre pour ses père et mère ou pour ses parents. faire un sacrifice en leur honneur; Hisp. celebrar las erequias, las honras funerales; Germ. den Aeltern, Ferwandten, oder sonst theueren Personen ein feierliches Todtenopfer darbringen; Angl. to perform the funeral rites of parents or near relations, solemnize parental obsequies).

1.) Proprie. *Cic.* 1. *Phil.* 6. 13. Ut cujus sepulcrum usquam exisset, ubi parentetur, ei publice supplicetur. *Id.* *Flacc.* 38. 96. Litemus igitur Lentulo, parentivus Cethego, revocamus ejectos. *Id.* 2. *Legg.* 21. 53. Februario mense, mortuis parentari voluerunt. (Hæc vero ex Lambini supplemento allata sunt.) et mox. Hostia maxima parentare. *Seneca Ep.* 122. Mor-

tuis certe interdum parentatur. *Macrob.* 1. *Saturn.* 16. a med. Fab. Max. Servilianus pontifex in libro XII. negat, oportere atro die parentare: quia tunc quoque Janum Jovemque præfari necesse est, quos nominari atro die non oportet. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 12. 30. (118). Faba Pythagorica sententia damnata, ut alii tradidere, quoniam mortuorum animæ sint in ea; qua de causa parentando utique assumitur. *Tertull. Resurr. carn.* 1. Defunctis parentant, et quidem impensissimo officio, pro moribus eorum, pro temporibus esulentorum, ut quos negant sentire quiddam, etiam desiderare præsumant. *Id. Testim. anim.* 4. Vocas porro securos, si quando extra portam cum obsoniis et matteis, tibi potius parentans, ad busta recedis, aut a bustis diluitor redis. — Et cum Accusativo. *Inscript.* apud *Henzen.* 7363. AMPLIVS NIBIL INVITEIS L. C. LEVIVS L. F. ET QVIBOS PARENTARET (pro parentarit) NE ANTEPONAT. h. e. amplius nihil ne anteponat. Rursus *Tertull. Spectac.* 13. Non sacrificamus, nec parentamus; sed neque de sacrificio, et parentato edimus.

II.) Translate occurrit ¶ 1. Pro vindicare, ulcisci. *Cæs.* 7. *B. G.* 17. Præstare, omnes petferre acerbitates, quam non civibus Romanis, qui Genabi perfidia Gallorum interiissent, parentarent. *Liv.* 24. 21. Vociferanturque ferociter, parentandum regi sanguine conjuratorum esse. h. e. ulciscendam regis mortem. *Ovid.* 1. *Amor.* 13. 3. Memnonis umbris Annua solemnî cæde parentet avis. *V. PARENTALIS.* *Curt.* 5. 20. Excidio illius parentandum esse majoribus. *Justin.* 12. 15. 6. Quo cuore mortuo sibi parentatura. *Id.* 39. 3. 12. Ejus supplicio uxoris manibus parentavit. Adde *eumd.* 13. 3. 10. *Flor.* 2. 6. Manibus eorum vastatione Italiæ parentare. ¶ 2. Pro satis facere, placare. *Petron. Satyr.* 81. extr. Aut vir ego liberque non sum, aut noxio sanguine parentabo injuriæ meæ. *Curt.* 9. 5. Internectione hostium justæ iræ parentatum est. *Id.* 7. 2. a med. Denunciant omnium sanguine duci parentaturos.

PAREO, es, ūi, ūm, ere, n. 2. Part. *Parvens* B. 11. 1. 4.; *Pariturus* B. 11. 7. Ceterum impersonaliter etiam usurpatur sub *A.* 11. b. — Ducunt a *πάρα* pro *παρῶς* a *παρῶς*: adsum, quamvis obstat quantitas. — Pareo duo præcipue significat, scilicet A) Se ostendere, apparere; B) Prægnante, uti ajunt, significatione, ad alicujus nutum vel imperium comparere, præsto esse.

A) Parete est se ostendere, apparere, φαίνεσθαι (It. apparire, farsi vedere, comparire; Fr. paraître, apparaitre, se montrer, se faire voir; Hisp. parecer, aparecer, dexarse ver, mostrarse; Germ. zum Vorschein kommen, erscheinen, sichtbar sein, sich sehen lassen; Angl. to appear, be seen, be present or at hand).

1.) Proprie. *Martial.* 12. 29. Festinant trepidi substringere carbasa nauæ, Ad portum quoties paruit Hermogenes. *Stat.* 2. *Silv.* 2. 76. Hæc (fenestra) videt Inarimen, illi Prochyta aspera pareo. *Sueton. Aug.* 95. Immolanti omnium victimarum jocinera replicata paruerunt. *Capell.* 8. p. 298. de stella *Mercurii.* Occasus duos habet, unum, quum ante solem parere solitus claritate radii supervenientis occulitur; alium, quum etc. *Quintil.* 1. 12. 4. Electio verborum, compositio gestus, pronuntiatio, virtus motusque desiderantur? Quæ si velut sub uno conatu diversa parent simul, cur non etc.

II.) Translate significat manifestum esse, constare, essere manifesto, chiaro, palese. — a) Verbo finito. *Virg.* 10. *Æn.* 176. hominum Divinæque interpres Asylas, Cui pecudum libræ, cæli cui sidera parent. h. e. cognita et perspecta sunt. *Sueton. Cal.* 8. Abunde arbitrò parere, non potuisse ibi nasci (ajunt. — b) *Paret.* etiam impersonaliter adhibetur pro liquet, clarum est et manifestum: formula forensis, de qua *Festus* p. 233. 25. *Müll. Parret*, quod est in formulis, debuit et producta priore syllaba pronunciarî, et non gemino R scribi, ut fieret paret, quod et invenitur in comparet, apparet. (Posteriores apparet dicere, ut est apud *Justinian.* 4. *Institut. tit.* 6. § 14.) *Petron.*

Satyr. 137. Juriconsultus paret, non paret habetor: Atque esto quidquid Servius et Labeo. *Ulp. Dig.* 6. 1. 5. Si frumentum duorum confusum sit, competit singulis in rem actio in id, quantum paret in illo acervo suum cujusque esse. In illo *Cic. Mil.* 6. 15. Quid porro quaerendum est? Factum ne sit? at constat. A quo? at paret. *al. leg. patet.* — Huc pertinet formula si paret, si constat, si probatur, in judiciis dandis, ei *pari-verat. Cic. Rosc. Com.* 4. 11. ex edicto. Si paret, *HS.* 1000 dari oportere. *Id. Divin. in Q. Coecil.* 17. 56. Vocari ad se Agonidem jubet: iudicium dat statim, si pareret, eam, se et sua Veneris esse, dixisse. Adde *eumd.* 4. *Verr.* 12. 31. et 5. *ibid.* 22. 55. et 28. 69.

B) Parere. praeagnante, uti ajunt, significatione, est, ad alicujus nutum vel imperium comparere, praesto esse.

1.) Proprie, dicitur de ministris servisque magistratum, qui praesto sunt iis, jussa facturi: pro quo frequentius est *appareo*: unde *apparitores. Gell.* 10. 3. *sub fin.* Romani Brutius ignominia causa magistratibus in provincias euntibus parere, praeministrare, servorum vice, jusserunt. *Spartian. Pescenn.* 7. Ac postea quum unus ad memoriam, alter ad libellos paruisset, statim praefecti facti sunt.

11.) Translate. ¶ 1. Occurrit saepissime pro obedire, obtemperare, dicto audientem esse, *ubbidire, soggettarsi, fare a modo, παρθετα.* — a) Activa forma. *Sall. Cat.* 31.; et *Cæs.* 5. *B. G.* 2. *extr.* Parere imperio. *Cic.* 5. *Tusc.* 12. 36. Hic parebit et obediet praecocepto illi veteri. *Id.* 1. *Nat. D.* 8. 19. Quemadmodum obedire et parere voluntati architecti aer, ignis, aqua potuerunt? *Id.* 7. *Phil.* 1. 2. Non ut pareret et dicto audiens esset huic ordini, sed ut condiciones ferret, leges imponeret. *Id.* 2. *Off.* 11. 40. Quin etiam leges latronum esse dicuntur, quibus pareant, quas observent. *Id.* 2. *Nat. D.* 3. 8. Parere religionibus. *Id.* 8. *Att.* 12. consiliis alicujus. *Id. fragm.* apud *Lactant.* 6. 24. *sub fin.* Sanctissimæ ac certissimæ legi parens. *Virg.* 3. *G.* 208. *de equo.* Verbera lenta pati, et duris parere lupatis. — Cum Accusativo communi. *Stat.* 1. *Achill.* 660. non adeo parebimus omnia matri. — b) Ponitur eodem sensu passive impersonaliter. *Liv.* 9. 32. Consul tesseram dari jubet, ut praeceat miles, et arma capiat: dicto paratur. *Seneca* 1. *Clem.* 24. Remissius imperanti melius paretur. *Ulp. Dig.* 4. 8. 26. Ut arbitri sententiæ paretur. *Paul.* *ibid.* 49. 8. 3. Ab ea sententia, cui pareri rerum natura non potuit, sine causa appellari. *Jabolen. ibid.* 4. 8. 39.; et *Symmach.* 10. *ep.* 36. (*al.* 43.) *ante med.* Causæ, ex quibus arbitri sententiæ paritum non est. *Ulp. Dig.* 40. 4. 12. Si paritum fuerit conditioni. Sic *Inscript.* apud *Henzen.* 7171. QVOD SI DIE PRÆSTITVTO CONDICIONI PARITVM NON FVERIT etc. ¶ 2. Dicitur de iis, qui alicujus ditioni subjecti sunt, *essere, o star* *soggetto, suddito. Sall. Cat.* 2. Virtuti omnia parent. *Cæs.* 3. *B. C.* 81. Nulla Thessaliæ fuit civitas, præter Larissæos, quia Cæsari pareret, atque imperata faceret. *Nepos Datam.* 4. Aspis saltuosam regionem, castellisque munitam incolens, imperio regis non parebat. *Petron. Satyr.* 133. inclyta paret Cui Lesbos, viridisque Tbasos. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 28. 32. (145). Oppidum, quod Characenorum regi paret. *Justin.* 1. 2. 1. Tot gentibus vit patienter uni viro, nedum feminæ parituris. ¶ 3. Eleganter dicitur item de inanimis. *Tibull.* 1. 10. 9. Lucra petituras freta per parentia ventis Ducunt instabiles sidera certa rates. *Ovid.* 8. *Met.* 470. utique carina, Quam ventus, ventoque rapit contrarius æstus, Vim geminam sentit, paretque incerta duobus. *Virg.* 1. *Æn.* 3. Ut quamvis avido parerent arva colono. (Huc respondet imperare arvis. V. IMPERO II. 2. Recentiores tamen versum illum Virgilio abjudicant.) *Quintil.* 1. 12. 4. Quid? nos agendi subita necessitate deprehensi, nonne alia dicimus, alia providemus, quum pariter inventio rerum, electio verborum, compositio gestus, pronuntiatio, vultus, motusque desiderantur? Quæ

si velut sub uno conatu tam diversa parent simul, cur non etc? ¶ 4. Hinc accipitur pro indulgere, servire, obsequi, cedere. *Cic.* 1. *Fin.* 16. 53. Quæ cupiditates inanes sunt, bis parendum non est. *Id.* 2. *Att.* 21. *a. med.* Omni animi impetu dolori et iracundiæ parere. *Id. Orat.* 60. 202. Necessitati parere coguntur. *Id. Vatin.* 1. 2. Debuisti mihi ignoscere, si, in tanto hominis de me optime meriti periculo, et tempori ejus et voluntati parere voluissem. *Nepos Alcib.* 4. *ad fin.* Plus iræ suæ, quam utilitati communi paruisse. *Id. Attic.* 17. Neque id fecit natura solum (quamquam omnes ei paremus), sed etiam doctrina. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 111. Nil servile gulæ parens habet? *Val. Flacc.* 7. 154. extremo parere furori. ¶ 5. Item — a) Parere promissis est cedere, obedire alicui propter promissa ab eo facta. *Ovid.* 5. *Fast.* 504. Parent promissis, dissimulantque deos. — b) Pro satisfacere,olvere, apud *Jctos. Paul. Dig.* 19. 2. 54. *a. med.* Verisimile est, ita convenisse de non expellendo colono intra tempora prælinita, si pensionibus paruerit. *Imp. Diocl. et Maxim. Cod.* 4. 26. 8. Intelligis, et sorti et usuris te parere oportere. *Idem ibid.* 10. 8. *extr.* Successores ejus solutioni parere compellantur. — Hinc Part. præ.

Parentis, entis, — a) Adjective quoque usurpatur, et est obediens. Comp. *Parentior. Cic.* 1. *Off.* 22. 76. Et parentiores (*al. tamen leg. paratiores*) habuerunt exercitus et fortiores. — b) Item substantive in plur. num. *Parentes, παρῆγοι, ἀρχηγοί, sudditi, soggetti. Sall. Jug.* 3. Vi regere patriam, aut parentes, quamquam et possis et delicta corrigas, tamen importunum est. *Id. ibid.* 109. Parentes abunde habemus: amicorum neque nobis, neque cuiquam omnium satis fuit. *Velley.* 2. 108. 2. Principatus constans ex voluntate parentium. *Tac.* 1. *Ann.* 59. Si patriam, parentes, antiqua mallent, quam dominos et colonias novas. *h. e.* subditos, servos, quos amissuri erant, quibusque domini opponuntur. Plerique tamen hoc loco *genitores* interpretantur.

PAREŌRON, i, n. 2. *παρηγορον, b. e.* devium. *Apul. Herb.* 49. Pythagoras heliotropion (*vocat*) pareoron.

PARERGON, i, n. 2. *παρεργον, quod* alicui rei præter propositum additur, appendix, accessio, ut si pictor imaginem pingens, ornandæ tabellæ gratia arbusculas et aviculas et hujusmodi addiderit: a *παρά* præter et *εργον* opus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (101). Adjecerit parvulas aves longas in iis, quæ pictores parerga appellant. *Vitruv.* 9. 9. *ante med.* Versanda faciunt effectus, varietatesque motuum, in quibus moventur sigilla, vertuntur metae, calculi projiciuntur, buccinæ canunt, reliquaque parerga. *Inscript.* apud *Gruter.* 59. 2. VENEREM AVG. CVM PARBERGO ITEM PRIALAM ARGENTRAM TESTAM SVO PONI JVSIS. Alia apud *eumd.* 77. 3. FORTVNE PRIMIGENIE SIGNVM LIBERI PATRIS PANTHEI CVM SVIS PARBERGIS M. POPILIVS M. F. TROPHIMVS etc. *Inscript.* apud *Henzen.* 6137. T. ACILIO. T. F. QVOD IS TESTAMENTO SVO HS. C. M. N. LEGAVERIT EX QVA SVMMMA TENSAE MONERVAE EX ARGENTI LIBRIS CENTVM CVM PARBERGIS SVIS TOTIS FACTÆ SUNT. — Est etiam operis nomen; *Nonius* enim p. 61. 23. citat locum *Accii* ex *Parergorum* libro primo, cujus operis nemo alius mentionem fecit.

PARHEDRUS, i, m. 2. *παρηδρος, assessor, qui* in eodem judicio, imperio, templo, ara simul sedet. Translate. *Cic.* 16. *Fam.* 18. Parhedrum excita, ut hortum ipse conducat. Alii vicinum exponunt, alii nomen homicidii proprium putant.

PARRIPPUS, i, m. 2. *παρριπος, equus, qui* præter, vel iusta ducitur: a *παρά* præter et *απὸ* et *ἵππος, equus.* In evectioe ita appellatur equus cursui publico destinatus, qui præter unum aut duos veredos, quos solos evectio continet, usurpatur extra ordinem, et supra facultatem impetratam: item is ipse, qui hoc pacto formam datæ evectioe excedit, ut *Imp. Julian.* docet *Cod. Theod.* 8. 5. 14. et *Cod. Justin.* 12. 51. 4. Adde *Imp. Valentinian.* et *Valent. Cod. Theod. ibid.* 22.

PÄRHÖMŒON. V. PAROMŒON. PÄRHÛPÄTE, e, f. 1. *καρυπάτη, chorda* musica, quasi subprincipalis. Parhypate bypaton est, quæ in nostratium musicorum systemate dicitur C fa ut: Parhypate meson, quæ F fa ut. *Vitruv.* 5. 4., *Capell.* 9. p. 315.

PÄRIAMBŒDES, is, n. 3. *καριαμβωδης, pes* quinque syllabarum, constans brevi, longa, brevi et duabus longis, ut *petitionis. Diomed.* 3. p. 479. *Putsch.*

PÄRIAMBUS, i, m. 2. *καριαμβος. ¶ 1.* Est pes ex duabus syllabis brevisbus constans, idem ac pyrrichius; ita appellatus, ut ait *Mar. Victorin.* p. 2486. *Putsch.*, quod minus habeat unum tempus ab iambo: *παρά* enim Græci minus dicunt. Adde *Diomed.* 3. p. 471. ¶ 2. Item pes constans ex brevi et duabus longis, temporum quinque, ut *Athenæ,* idem ac bacchius *Diomed.* 3. p. 475. ¶ 3. Item pes constans ex longa et brevisbus quatuor, temporum sex, ut *conticinium. Id. ibid.* p. 478.

PÄRIAS. V. PAREAS. PÄRIATIO, ōnis, f. 3. *saldò de' conti, æquatio, solutio, cui opponitur reliquatio: a pario, as. Sævol. Dig.* 12. 6. 67. An pactum, quod in paritionibus ascribi solet. *pareggiamenti di conti, o di partite.*

PÄRIATOR, ōris, m. 3. qui paria facit, cui *reliquator* opponitur. *Paul. Dig.* 35. 1. 79. An Sticho mortuo, antequam rationes redderet, vel pariatore, vel reliqua habente. Aliqui *leg. paria, vel reliqua* habente.

PÄRIATORIA, æ, f. 1. idem quod paritatio. Translate *Augustin.* in *Psalms.* 61. Pariatoria plenaria passionum omnium non erit, nisi quum seculum finitum fuerit.

PÄRIATUS, a, um. V. PARIO, as. PARICI Quæstores appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitalium quaerendarum. *Paul. Diac.* p. 221. 15. *Müll. Monet Scatig.* legendum *paricidi:* nam *Festus* p. 258. 31. *Müll.* qui, inquit, quaerunt de rebus capitalibus, quæstores paricidi appellantur. Hi sæpius *Quæsitores* dicti sunt. Ceterum *Müllerus* (qui *Parrici* scribit) in partes *Scaligeri* concedit, allato *Pompon.*, qui *Dig.* 1. 2. 2. § 3. ait: Quæstores paricidii, quorum etiam meminit lex duodecim tabularum.

PÄRICIDA et PÄRICIDALIS et PÄRICIDIUM. V. PARRICIDA, PARRICIDALIS, PARRICIDIUM.

PÄRIENS, entis, V. PARIO, is. PÄRIENTIA, æ, f. 1. *ubbidienza, ossequio, obsequium, obedientia: a pareo, es. Tac. Agric.* 16. Nisi Paulinus propere subvenisset, amissa Britannia foret, quam unius præcili fortuna veteri parientie restituit. *Al. leg. patientiæ. Imp. Theodos. et Valent. Cod.* 3. 4. 1. Parientiam accommodare. *Cassiod.* 3. *Variar.* 24. monstrare, et 7. *ibid.* 27. Cui saluberrimam parientiam commodate. *Patientiam* alii omnibus locis repouunt: sed *Marinius Papyr. diplom.* p. 278. col. 2. *parientiam* ubique scribendum probat.

PÄRIES, etis, m. 3. Apud Poetas in obliquis casibus *parietis, parieti* etc. duplex vocalis a et i in unam contrahitur, vel rectius vocalis i consonantis j naturam assumit. V. *Virgilio loc. cit.* sub I. a. — Quod ad etymon attinet, conjungi potest cum sanscrit. *pari, et nepi circum,* circumit enim paries domus ejusque membra. — Ceterum paries est murus domum, aliudve privatum ædificium ambiens et sustinens. Differt a muro qui *τοιχος, τῶ.* nam hic est fere publicus et urbem ciagens. De parietum generibus et struendi ratione vide sis multa in *Vitruv.* 2. 8. Græce *τείχος, ὄ* (*it. parete, muro; Fr. mur, muraille; Hisp. muro, muralla, pared; Germ. die Wand; Angl. the wall off a house or other private building.*)

1.) Proprie — a) Generatim. *Ennius* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 19. 44. Fana damna delagrata, tosti alti stant parietes deformati. *Plaut. Mil. glor.* 2. 1. 64. In eo conclavi ego perfodi parietem, Qua comæatus esset hinc huc mulier. *Id.*

Cas. 1. 52. Quasi mus, in medio pariete versabere. *Id. Trin.* 4. 3. 32. Leges fixæ ad parietem clavis ferrea. *Cic. 6. Verr.* 55. 122. His tabulis interiores templi parietes vestiebantur. *Id. Mil.* 27. 75. Parietem sic per vestibulum sororis instituit ducere, ut sororem non modo vestibulo privaret, sed omni aditu et lumine. *Id. Topic.* 4. 22. Directum ad parietem communem adjungere. *V. DIRECTUS. Id. 4. Parad.* 1. 28. Parietem disturbare. *Cæs. 2. B. G.* 9. ad fin. Parietes turris lateribus extruere. *Virg. 4. G.* 296. hunc (locum) angustique imbrice tecti, Parietibusque premunt arctis. *Id. 5. En.* 588. Creta fertur Labyrinthus in alta Parietibus, textum cæcis habuisse iter etc. *Ovid. 4. Met.* 65. Fissus paries tenui rima. *Procul. Dig.* 8. 12. 2. Incrustare parietem. *Sueton. Domit.* 14. Porticum parietes pbengite lapide distinguere. *Plin. 36. Hist. nat.* 22. 51. (172). Medios parietes facere fractis cæmentis. *Id. 19. ibid.* 8. 55. (172). Serpyllum nascitur in puteorum parietibus. *Colum. 12. R. R.* 1. 4. Quibus aliquid in agro faciendum erit servis, eos foras emittere, quibus in villa, eos intra parietes continere. — b) Speciatim. *Intra parietes* interdum est domi, privatim, *privatamente, in casa. Cic. Brut.* 8. 32. Forensi luce caruit, intraque parietes aluit eam gloriam, quam etc. *Id. Quinct.* 11. 38. Si quid in controversiam veniret, aut intra parietes, aut summo jure experiretur. — c) Dicitur *paries*, licet non ex calce et lapidibus. *Viruv. 2. 8. ad fin.* Craticii parietes. *Ovid. 6. Fast.* 262. Et paries lento vimine textus erat. — d) *In caducum parietem inclinare*, proverb. de eo, qui nititur rei parum firmæ. *Spartian. Hadrian.* 23. Commodum secundum consulem fecit: quem quom minus sanum videret, sæpissime dicitavit: In caducum parietem nos inclinavimus. — e) *Utrosque parietes linere*, duo τοιχη ἀλειφειν, aliud proverb. de iis qui apud omnes, etiam adversos inter se, gratiam inire quærunt: habeturque apud *Petron. fragm. Tragur.* 39. *Burmam* Est autem valde simile illi: duos parietes de eadem *fidelia dealbare*: de quo *V. in FIDELIA.* — d) Item proverbialiter dictum est illud *Horat. 1. Ep.* 18. 84. Nam tua res agitur, paries quum proximus ardet.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen pro domo. *Cic. 2. Off.* 8. 29. Parietes urbis modo stant et manent: rem vero publicam penitus amisimus. *le case della città.* ¶ 2. Figurata. *Plaut. Truc.* 4. 3. 14. Neve inter vos significetis, ego ero paries. h. e. me interponam tamquam parietem, altera ne alteri significare possit. ¶ 3. Est etiam idem ac sepes. *Plin. 17. Hist. nat.* 10. 11. (62). Democritus myrtum ita seri docet: parietem fore densitatis, ex quo virgulæ differantur. h. e. sic fore sæpem e myrto densissimam. *Alis leg.* sic parietem fore miræ densitatis.

PARIÉTĀLIS, e, adject. ad parietem perti-nens, ut Parietalis herba, *Marcell. Empir.* 13. *V. voc. seq.*

PARIÉTĀRIUS, a, um, adject. ad parietem perti-nens. *Firmic. 8. Mathes.* 24. Architectos faciet, structores parietarios, vel marmorarios. *Inscript.* apud *Heines. cl.* 11. n. 112. c. IULIVS SALVVS STRUCTOR PARIETARIUS IVLIE HEVRESI CON-IVGI etc. *Edict. Dioclet. p.* 19. Pictori parietario diurni X septuaginta: pictori imaginario diurni X centum quinquaginta. — *Parietaria herba*, quæ et muralis, *parietaria, vetriuoia, καρδενιον, ἐλξιν,* ita est appellata, quia in parietibus ac muris veteribus nascitur. *Apul. Herb.* 81. Herba perdicalem Latini muraltem et parietariam, alii vitriariam appellant. — *Constantinus M. Trajanum Aug. herbam parietariam*, ob titulos multos ædibus inscriptos, vocare solitus erat, ut narrat *Aurel. Vict. Epit.* 41. et *Ammian.* 27. 3., sed hic pro *parietarianam* habet *parietinam. V. PARIETINUS.*

PARIÉTĪCŪLUS, i, m. 2. deminut. a paries, *paretello. Inscript.* non opt. notæ apud *Passionei cl.* 12. n. 11. DOMVS ÆTERNALIS AVR. CELST ET AVR. HILARITATIS. FICIMVS NOBIS ET NOSTRIS ET AMICIS ARCO SOLIO CVM PARIETICVLO SVO IN

PACEM. In lapide corrupte legitur *pareticulo*, quod proxime accedit ad *Italicum paretello.*

PARIÉTĪNÆ, arum, f. plur. 1. *V. voc. seq.* in fin.

PARIÉTĪNUS, a, um, adject. Quod ad syllabarum quantitatem pertinet (ait cl. *Furlanetto* in *I. Append.*), pænultima longa esse videtur, non brevis, quia adjectiva in inus desinentia, si a nomine Latino deriventur, vocalem i producunt, ut *arietinus* ab *aries*; si a Græco, corripiunt, ut *crystallinus* a *κρυστάλλινος*, quod a *κρυστάλλος*. — Ceterum *parietinus* est ad parietem perti-nens. — *Parietina forma* apud *Tertull. Pudic.* 20. est forma parietis. — *Parietina herba*, *parietaria. Ammian.* 27. 3. de quodam *Lampadio præf. urb.* Per omnia civitatis membra nomen proprium inscribat, non ut veterum instaurator, sed conditor: quo vitio laborasse Trajanus dicitur princeps; unde eum herbam *parietinam* jocando cognominarunt. *V. PARIETARIUS.* — Hinc

Parietinae, arum, f. plur. 1. absolute, substantivorum more, parietes veteres et semirutæ, parietum reliquæ, *muri vecchi e mezzo rovinati, stamberghæ.*

I.) Proprie. *Sisenna* apud *Non. p.* 141. 23. *Merc.* Post villarum macerias ac parietinas quinque cohortes in insidiis reliquit. *Cic. 3. Tusc.* 22. 53. Magis me moverant Corinthi subito aspectæ parietinæ, quam ipsos Corinthios. *Id. 13. Fam. I.* Ut nescio quid illud Epicuri parietinarum sibi concederes. h. e. semirutam Epicuri et veterem casam. De iisdem loquitur *Id. 5. Att.* 19. Quæ de parietinis in militia laboravi. h. e. dum proconsul in itinere militari essem. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 102. (161). Aizoum minus in muris parietinisque nascitur. Cl. *Furlanetto* in *I. Append.* quod ad significationem pertinet, hæc adnotavit: *Parietinae* non modo denotant Italarum *muri vecchi e mezzo rovinati*, sed etiam solum ipsum, quod ex ædificiorum ruinis una cum terra immixtis constat. Prioris quidem significationis exemplum habemus in *Sisennæ loc. cit.* in quo maceriæ distinguuntur a parietinis, et ex *Plinii loc. cit.* quo et muri et parietinæ nominantur; nam maceria ex sicco lapide nulla calcis arenati admixtione solidato conficitur, murus ex lapide seu lateribus calce arenato junctis: parietinæ autem sunt ædificiorum seu parietum ruinæ, ne quid dicam de ruderibus, quæ non ædificiorum stantes adhuc reliquias, ut vulgus eruditorum putat, significant, sed fragmenta lapidum, laterum et duratæ calcis ex ædificiis prolapsis: alterius porro significationis exemplum exstat in *Tab. abinent. Bæbiana*, de qua sermo est in *Bullett. dell'Instit. archeol. T. 7. p.* 147. *lin.* 65. 4. STATORIVS RESTITVTVS (obligavit rem) fundi MARCIANI CVM PARIETINIS ADR. CAES. N. (h. e. adfiri Cæsare nostro); ac præsertim in *Instrumento* ad ann. CMLXXXVII. a Chr. n. pertinente apud *Nic. M. Nicolai* in *Atti dell'Accad. Rom. di Archeol. T. 3. p.* 35. Primum concedimus, ut perpetually sit definiendum in terrenis sementariis in loco, qui dicitur Astura, cum parietinis, in qua (corrige quibus) olim fuit Ecclesia S. Mariæ seu Salvatoris, cultis vel incultis, et mox. Prædicta terra sementaria, quantum ad boum paria III. sufficere potuerit, iuxta portum Asturæ cum pertinentibus suis cultis vel incultis, et cum omnibus ad eam pertinentibus etc. Vides igitur *parietinas* esse loca, in quibus fuerant ædificia jam prolapsa, easque vocari *cultas vel incultas*, quia nempe aliquo post tempore ea loca partem culturæ fuerint addicta, partim adhuc inculta remanent.

II.) Figurata. *Cic. 4. Fam.* 3. Quid me ista res consolatur in tantis tenebris, et quasi parietinis reipublicæ?

PARIÉTICO, as, are, a. I. (par et facio). — Parificare est idem ac pariare, exæquare. *Orient. de Trinit.* 19. Trina potestatum conclusio parificatur. Hic perperam prima in *parificatur* producitur.

PARIÉLIA. *V. PALILIA.*

PARILICŪM. *V. PALILICŪM.*

PĀRĪLIS, e, adiect. *uguale, pari, ίσος*, idem quod *par*, æqualis. Vox fere poetica. *Lucret.* 1. 1065. et noctes pariles agitare diebus. *Ovid.* 8. *Met.* 631. Sed pia Baucis anus, parillique ætate Philemon. *Id. 1. Trist.* 8. 26. Accipere et parilli reddere voce, vale. *Nemesian.* 4. *Ecl.* 5. parillique furor de dispare sexu. *Varro 9. L. L.* 29. *Müll.* Ut separatim in suo utroque genere similitudines sint pariles. At hic *Müllerus* rectius legit *paria* (membra).

PĀRĪLITAS, atis, f. 3. *ugualità, ίσότης*, æqualitas. *Gell.* 14. 3. ad fin. Parillitas virtutum inter se consimilium. *Apul. Florid. n.* 22. ad fin. Cuique operi accommodabo vel inæqualitate aspera, — vel rotunditate volubilia, sine regulæ correctione et mensuræ parillitate et perpendiculi solertia. *Id. 2. Met.* Parillitas amoris. *Cassiod. Instit. liberal. litt.* 4. sub init. Intentio arithmeticæ est, docere nos naturam abstracti numeri, et quæ ei accidunt, ut, verbi gratia, parillitas, imparillitas, et cetera.

PĀRĪLITER, adverb. æqualiter, pariter. Agnoscitur a *Charis.* 2. p. 191. *Putsch.*

PĀRĪO, as, avi, atum, are, 1. (par). — Part. *Pariatum* sub A 2. — Pariare

A) Active est parem facere, exæquare. ¶ 1. Generatim occurrit passive. *Tertull. Resurr. carn.* 6. Non rapinam existimavit paritari Deo. ¶ 2. Speciatim est paria in rationibus facere, rationes ita reddere, ut paria sint expensis accepta, *ugualiar le partite, saldare i conti*: cui reliquari opponitur. *Ulp. Dig.* 40. 1. 4. ante med. Si ei nummos prorogavit emptor, quum ei paria verit, poterit ad libertatem pervenire. *Inscript. Lanuv.* quæ pertinet ad ann. post Chr. n. CXXXVI., in *Atti dell'Accad. Archeol. Rom. T. 2. p.* 462. QVISQVIS MENSIS. CONTINENTER NON PARIAYERIT. non avrà pagata la sua contribuzione. Et Particip. præter. mediourum apud Græcos more, *ibid.* QVISQVIS EX HOC CORPORE NOSTRO PARIATVS DECESSERIT (al. DISCESSERIT). h. e. postquam solvit quidquid debuit.

B) Neutrorum more pariare est parem esse. *Tertull. Anim.* 30. sub fin. Quia nec pariasset commeatus hic vitæ milliario temporis. *Id. Resurr. carn.* 53. a med. Utraque substantia pariant inter se Christus et Adam, scilicet et carne et anima.

PĀRĪO, pāris, pōpēri, pāritum et partum, pā-rēre, a. 3. *Parii* pro peperit. *Cato R. R.* 89. Gallinas teneras, quæ primum parierint, concludat. At *Schneiderus recte legit* parient. — *Paribit* pro pariet. *Pomponius* apud *Non. p.* 508. 3. *Merc.* Si prægnans non es, paribus numquam. — *Parire* pro parere. *Ennius* apud *Varron. 5. L. L.* 59. *Müll.* et *Diomed.* 1. p. 378. *Putsch.* Ova parire solet genu' pennis condecoratum. *Plaut. fragm.* apud *Philargyr.* ad *Virg.* 2. *Ecl.* 63. Nam audivi feminam ego leonem semel parire. — Part. *Pariens* I. 3. et in fin.; *Partus* II. 3 et in fin.; *Pariturus* I. 1.; *Pariendus* I. 3. — Parere, quod causativum videtur v. *pārere* ejusdemque etymi, quamvis obstet quantitas, est fetum edere: et proprie ad feminas pertinet, τίκτω (It. partorire; Fr. enfanter, accoucher, mettre bas; Hisp. parir; Germ. gebären, hervorbringen; Angl. to bear or bring forth young, be in travail, travail).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu dicitur de feminis tum in hominibus, tum in bestiis. *Cic. 2. Orat.* 66. 267. Si quantum pareret mater ejus, asinum fuisse parituram. *Suspici.* ad *Cic. 4. Fam.* 5. Ut ea beros ex sese pareret. *Stat.* 12. *Theb.* 539. atque hosti veniat paritura marito. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 18. 57. Quum ovum inspexerant, quæ id gallina peperisset, dicere solebant. ¶ 2. Latiori seu olim tribuebatur et viris, pro generare, procreare, generare. Ita locutus est *Cæcilius* apud *Non. p.* 464. 21. *Merc.* et *Cicero* vertens carmina *Sophoclis*, 2. *Tusc.* 8. 20. Cæci partu edita. *Vet. Tragicus* apud *Quintil.* 8. 6. 34. Et jam leo pariet; at pater est. Sic τίκτειν apud Græcos. *Hom. Odyss.* l. 15. v. 249. Μάντιος αὐ τέκετο Πολυφαείδεα τε, Κλειτόν τε. ¶ 3. Latissimo sensu est gignere, producere. *Varro 1.*

R. R. 31. 2. Ut sarmentum in pariendis colibus vires babeat majores, et *ibid.* 41. 5. Ut licus obrutæ in seminario pariant. *Lucret.* 2. 897. ligna putrefacta per imbres Vermiculosa pariunt. *Cic.* 1. *Nat. D.* 2. 4. Fruges et reliqua, quæ terra pariat. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 37. 68. (174). Salices pariunt baltheo corticis vincula. *Id.* 31. *ibid.* 10. 46. (112). Spumam nitri negabant fieri, nisi quom res cecidisset prægnantibus nitrariis, sed nondum parientibus.

II.) Translate sumitur ¶ 1. Pro creare, efficiere, cagionare, fare, produrre. *Cic.* 4. *Herenn.* 4. 7. Alio tempore utantur ea facultate, non tum, quum parere ipsi et gignere et proferre debent. *Cic.* 2. *Orat.* 87. (356). Ars dicendi habet hanc vim, non ut aliquid pariat et procreet, verum ut educat atque confirmet. *Id.* 1. *Fin.* 15. 49. Illas rejici, quia dolorem pariant: has optari, quia voluptatem. *Lucret.* 1. 220. Parere dissidium. *Quintil.* 9. 4. 43. tædium. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 17. 40. (81). fastidium. *Id.* 19. *ibid.* 8. 38. (126). somnum. *Id.* 3. *ibid.* 1. 3. (16). Quæ causa magnos errores computatione mensuræ sæpius parit. *Id.* 23. *ibid.* 6. 57. (106). Apyrina inflationes pariunt. ¶ 2. Pro afferre, recare, apportare. *Plaut. Most.* 2. 1. 71. Ne quidquam nobis pariant ex se incommodi. *Id.* *Trin.* 2. 2. 35. Parere alicui ægritudinem. *Sall. Orat. Lepidi contra Sull.* a med. Maximam mihi fiduciam parit victor exercitus. *Propert.* 1. 18. 23. alicui curas. *Nepos Datam.* 11. suspicionem. ¶ 3. Pro acquirere, comparare, acquiescere, procacciare. *Ter. Andr.* 4. 5. 2. Parere divitias. *Cic.* 2. *Off.* 13. 47. L. Crasus sibi ipse peperit maximam laudem ex illa accusatione nobili et gloriosa. *Id.* 4. *Cat.* 1. 1. Dummodo meis laboribus vobis dignitas salusque pariat. *Id.* *Sull.* 17. 49. Afflicto Sulla, consulatus vobis pariebat, sicuti partus est. *Id.* 1. *ad Brut.* 15. Divinam gloriam alicui parere. *Cæs.* 3. *B. C.* 69. Parere salutem sibi atque exitum per cæsorum corpora. *Sall. Jug.* 10. amicos officio et fide. *Nepos Heg.* 2. sibi tyrannidem virtute. *Id.* *Alcib.* 7. extr. sibi amicitiam cum regibus. *Liv.* 34. 44. gratiam ingentem apud altquem. et 30. 14. a med. sibi decus et victoriam. *Vellej.* 2. 120. 4. ferro reditum sibi ad suos. *Val. Flacc.* 7. 291. famam. *Sil. It.* 4. 47. Et metui peperere manu. h. e. pugoando et vincendo effecerunt, ut metuerentur. ¶ 4. Pro conciliare. *Tibull.* 1. 7. 27. Sæpe mero somnum peperit tibi. *Ter. Eun.* 5. 2. 32. Ut solidum parerem hoc mihi beneficium. *Id.* *Andr.* 1. 1. 41. Obsequium amicos, veritas odium parit. *Id.* ¶ 5. Pro consciiscere. *Virg.* 6. *Æn.* 434. qui sibi lethum Insones peperere manu. *Tibull.* 1. 13. 20. Hoc peperit misero garrula lingua malum. ¶ 6. Pro invenire, formare, comminisci. *Cic.* *Orat.* 32. 114. Qui dialectici dicuntur, spinosiora multa pepererunt. *Id.* 3. *Fin.* 1. 3. Quibus etiam verba parlenda sunt, imponendaque nova ovibus rebus nomina. *Justin.* 4. 1. 13. Hinc fabulæ Scyllam et Charybdim peperere. — Hinc Partic. præes.

Pariens, entis, substantivorum more quoque usurpatur pro puerpera. *Ovid.* 9. *Met.* 283. Præpositam timidis parientibus Ilthyam. — Item Part. præter. pass.

Partus, a, um, adjective usurpatur, et est pariendo editus, partorito, *τεττυμένος*.

I.) Proprie. *Virg.* 6. *Æn.* 89. alia Latio jam partus Achilles, Natus et ipse dea.

II.) Translate *partus* est acquisitus, comparatus, collectus, *acquistato*, *procacciato*, *guadagnato*. *Cic.* *Quinct.* 23. 74. Aliquem honeste parit bonis privare. *Id.* 1. *Fin.* 16. 51. Præda improbe parit. *Id.* 2. *leg. Agr.* 6. 16. Plurimo sudore et sanguine infortium vestrorum parit, vobisque tradita libertas. *Id.* *Sull.* 28. (71). Quod ad tempus existimationis partæ fructus reservabitur? *Cæs.* 6. *B. G.* 39. Ante partam rei militaris laudem amittere. *Ovid.* 1. *Art. am.* 260. Partaque per gladius regna nocente manu.

Parta, æ, f. 1. deponentis more, et absolute,

substantivorum more, est quæ peperit. *Colum.* 7. *R. R.* 4. 3. Parta nutrici consociata minus laboret. — Item

Partum, i, vel potius parta, orum, n. 2. absolute sunt quæ quis sibi acquisivit, comparavit, *guadagni*, *acquisti*. *Cic.* 2. *Phil.* 27. 66. Sed, ut est apud poetam nescio quem (*Nævium*, teste *Paul. Diac.* p. 222. 14. *Müll.*), male parit male dilabuntur. *Ter. Phorm.* 5. 3. 5. Patris mei bene parit indiligenter tutatur.

PĀRISON, i, n. 2. *παρίσιον*, Græca vox, qua significatur figura similitum membrorum in oratione, ut non verbis, sed armis, et quantum possit, in eo semper experire, ut prosis. Usurpat *Quintil.* 9. 3. 76. Græce. Latine *Capell.* 5. p. 174. Parison prope æquatam est. Hæc *Capell.* ex *Aquila Rom. de fig. sent. et eloc.* 24. ed. *Ruhnken*.

PĀRITAS, atis, f. 3. *parità, uguaglianza*, parilitas, æqualitas. *Seneca Suasor.* 7. ad fin. Quum in quadam postulatione Hybreas de paritate stultorum locum ad litteram, omnibus agnoscantibus, diceret. *Arnob.* 2. 50. In impari paritas, dulcedo in amaritudine contineri nequit.

PĀRITER, adverb. (par) est eque, æqualiter, similiter, *ἰσῶς* (ll. *equalmente, parimente, similmemente*: Fr. *également, pareillement, de même*; Hisp. *igualmente, semejantemente*; Germ. *gleich, auf gleiche Weise, ebensō*; Angl. *equally, in like manner, in the same proportion, alike, togheter*). ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Africanus apud Non.* p. 375. 1. *Merc.* Dispartiantur patris bova pariter. *Ter. Heaut.* 1. 1. 78. Sumptus domi tantos ego solus faciam? sed gnatum unicum, quem pariter uti his decuit, aut etiam amplius, eum ego hinc eeci. *Cic. Amic.* 16. (56). Ut nostra in amicos benevolentia illorum erga nos benevolentia pariter æqualiterque respondeat. *Id.* 1. *Fin.* 20. 67. Lætatur amicorum lætitia æque atque nostra, et pariter dolemus angoribus. *Id.* 2. *Off.* 8. 30. Caritate non pariter omnes egemus. *Id.* *Orat.* 12. 38. Ut pariter extrema terminentur, eundemque referant in cadeo sonum. *Phædr.* 5. 2. Nunc unde ferrum et linguam pariter futilem. — b) Particulis ac, atque, et, que, ut eleganter sequentibus. *Ter. Phorm.* 5. 3. 3. Pariter nunc opera me adjuves, ac redudum opitulata es. *equalmente, come*: vel tanto, quanto, et *Sall. Jug.* 50. Pariter ac si hostes adessent, multo agmine iocedere. *Liv.* 2. 33. Vir omni vita pariter patribus ac plebi carus. *Plaut. Amph.* 4. 1. 11. pariter hoc lit atque ut alia facta sunt. *Cic.* 6. *Parad.* 2. 46. Qui videt domi tuæ pariter accusatorum atque iudicum consociatos greges. *Sall. Jug.* 121. Vultu, colore ac motu corporis pariter atque animo varius. *Liv.* 6. 10. Etrusci pariter armati atque inermes cæsi. *Ter. Adelph.* 5. 8. 34. Nunc tu mihi es germaus pariter animo et corpore. *Liv.* 31. 85. Pariter et ad se tuendum et ad hostem petendum armato. *Id.* 5. 39. Pariter vivi mortuique. *Plaut. Aulul. prol.* 21. Is ex se hunc reliquit filium pariter moratum, ut pater avusque hujus fuit. — c) Item sequente præpos. cum. *Cic.* 7. *Verr.* 67. 173. Siculi mecum pariter inoleste ferent. *Id.* 3. *Herenn.* 1. 1. Ne impedire, quin ad hanc utilitatem pariter vobiscum progredi possis. *Manil.* 5. 400. Quæstus naufragique petitur, corpusque profundo Immissum pariter cum præda exquiritur ipsa. — d) Cum dativo. *Liv.* 38. 16. a med. Tantum terroris omnibus gentibus injecerunt, ut quas adissent, quasque non adissent, pariter ultima propinquis, imperio parerent. h. e. æque ultimæ ac propinquæ. — e) Sejuente qualis. *Plaut. Rud.* 3. 6. 37. Pariter suades qualis es. ¶ 2. Speciatim pariter est idem ac simul, eodem tempore. — a) Absolute. *Plaut. Curc.* 1. 1. 48. Anno pariter simul. *Cf. Flor.* 2. 17. Post illa duo clarissima urbium incendia, late atque passim, nec per vices, sed simul pariter quasi unum undique bellum fuit. *Cæs.* 3. *B. C.* 52. Nam plura castella Pompejus pariter, distinguendæ maous causa, tentaverat. *nel medesimo tempo, a un tratto* *Plin.* 9. *Ep.* 28. Post

longum tempus epistolas tuas sed tres pariter accepi. *Quintil.* 1. 1. 14. Non longe itaque Latina subsequi debent, et cito pariter ire. *Id.* 5. 7. 5. Pariter multos invadere. — Interdum pariter alternis opponitur. *Seneca Ep.* 37. a med. Interdum alternis imperantes, interdum pariter. *tutti insieme*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 51. (138). Superciliosa homini et pariter et alterna mobilia. *Varro* 3. *R. R.* 16. 9. Omnes (apes) ut in exercitu vivunt, atque alternis dormiunt, et opus faciunt pariter, et ut colonias mittunt. — Aliquando pariter valet eodem tempore una simul cum alio. *Cic. Fontej.* 16. 35. Venit huic (Fontejo) subsidio-Massiliensium cuncta civitas, quæ etc. Pugnata pariter pro salute M. Fonteji Narbonensis colonia, quæ etc. *Virg.* 10. *Æn.* 863. Lausique dolorum Ultor eris mecum aut, aperit si nulla viam vis, Occumbes pariter. h. e. una mecum. — b) Sequente præpos. cum. *Cic.* 2. *Divinat.* 14. 33. Conchyliis omnibus contingere, ut cum luna pariter crescant pariterque decrescant. *Id.* 3. *Orat.* 3. 10. Ut ille et virisse cum republica pariter et, cum illa simul extinctus esse videatur. *Id.* *Senect.* 14. 50. Studia pariter cum ætate crescant. *Id.* 1. *Tusc.* 11. 24. Pariter cum vita ænus amittitur. *Sall. Jug.* 68. Equites pariter cum occasu solis expeditos educit. *Auct. B. Afr.* 69. Numidæ una pariterque cum equibus accurrere et refugere consueverunt. — c) Cum partic. et, atque, que. *Quintil.* 10. 5. 14. Inventionem et dispositionem pariter exercent. *Id.* 12. 2. 28. Quibus mens pariter atque oratio insurgat. *Id.* 6. 3. 100. Serius jocisque pariter accommodato. *Liv.* 3. 22. Ut pariter et socii rem inciperent referreotque pedem. — d) Poetice cum Dativo. *Stat.* 5. *Theb.* 121. Rhodopeia conjux Ulta manu thalamos, pariterque epulata marito. h. e. simul cum marito. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 165. pariterque favillis Duræcit glacies. h. e. juncta favillis. — e) Interdum repetitur. *Ovid.* 8. *Met.* 324. Hanc pariter vidit, pariter Calydonius heros Optavit. *Id.* 11. *ibid.* 305. Videre banc pariter, pariter traxere calorem. *Plin.* 8. *Ep.* 23. sub fin. Absens pariter ægrum, pariter decessissæ cognovi. *nel medesimo tempo*.

PĀRITO, as, are, a. 1. — Paritare est frequentat vel potius intens. a *paro*, et ejusdem fere significatio. — a) Cum Infinito. *Plaut. Merc.* 3. 4. 64. Quid tu ais, quid, quum illuc, quo nunc ire paritas, veneris? — b) Sequente partic. ut. *Id.* *Pseud.* 1. 5. 70. Equas viginti minas per sycophantiam paritas ut auferas a me? — c) Cum Accus. *Ennod.* 8. *Ep.* 5. Quamvis vobis gaudia paritat tusa apud Deum ubertas illa lacrimarum.

PĀRITOR, oris, m. 3. qui parit, seu apparet, et ad officium præsto est. *Aurel. Vict. Cæsar.* 2. extr. Nam ceteros paritorum præsidisque Augustus instituerat. h. e. milites, quos in custodiam sui et Urbis apparere jusserat, ut est apud *Sueton.* *Aug.* 49.

PĀRITUDO, F. PARTITUDO.

PĀRIFŪRA, F. PARTURA.

PARMA, æ, f. 1. *Palma* pro *parma*: *V.* dicta in *PALMA* init. — *Parmæ* pro *parmæ* suo more dixit *Lucret.* 4. 845. — *Parmæ*, *παρμή*, est breve scutum et rotundum, quo levis armaturæ pedites equitesque utebantur: ita dicta, si *Varroni* 5. *L. L.* 115. *Müll.* credis, quod e medio in omnes partes par erat, *πάρμη* (ll. *targa, broschiero, rotella*; Fr. *parme, petit bouclier rond*; Hisp. *pequeño escudo redondo*; Germ. *der kleine runde Schild*; Angl. *a small round shield or buckier, a targe or target*).

I.) Propria. *Ennius* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 3. Conligunt parmam. *Varro* apud *Non.* p. 552. 30. *Merc.* Quem sequuntur cum rotundis velitea leves parmæ. *Nepos Iphicr.* 1. Pellam pro parma fecit. *Liv.* 2. 20. a med. Desiliunt ex equis, provolant in primum agmen, et pro antesignanis parmæ obijciunt. *Id.* 31. 35. sub fin. Velis Romanus parmam gladiumque habens, pariterque et ad se tuendum et ad hostem petendum armatus. *Id.* 38. 21. ad fin. de velitib. Hic miles tripedalem parmam habet, et in dextra hastas, qui-

bus eminus utitur. (De hac mensura tripodali V. Lips. l. 3. de milit. R. dial. 1.) Id. 26. 4. Et omnibus legionibus electi sunt juvenes maxime vigore ac levitate corporum veloces. Eis parmae breviores quam equestres, et septena jacula data. Sall. fragm. apud Non. p. 554. 20. Merc. Hi soliti neclere ex viminibus vasa agrestia, ibi tum, quod inopia scutorum fuerat, ad eam artem se quisque in formam parmae equestris armabat. Virg. 9. Aen. 548. Ense levis nudo, parmaque inglorius alba. Ubi Servius: quasi tiro; quia picta arma jam probati in bellis habebant. Propert. 4. 10. 21. Picta nec inducto fulgebant parina pyropo. Virg. 11. Aen. 711. de Camilla. Ense pedes nudo, puraque interrita parina. Ubi Servius: Tunc enim primum in bella descenderat, cum tirones minime pictas gestarent parmas. — Parma Amazonica, apud Plin. 3. Hist. nat. 5. 6. (43). est pella lunata.

II.) Translate dicitur ¶ 1. De quocumque scuto. Virg. 2. Aen. 175. de Pallad. Emicuit parmamque ferens hastamque trementem. Martial. 9. 21. At te proteixit superum pater, et tibi Cæsar, Pro jaculo et parma fulmen et ægis erat. ¶ 2. Per metonymiam de gladiatore, qui Threx, seu Thrac dicitur. Nam a Thracibus parma venit. Unde in Gloss. Philox. exponitur Θρακικόν ὄπλον. Martial. 9. 69. Mitior in magno clamor furit amphitheatro, Vincenti parmae quum sua turba favet. Adde eumd. 14. 213. ¶ 3. De tabella lana obducta, quæ valvæ vicem in folle præbet ingredientie aeri aperit se, egressuro clauditur, anemella del mantice. Auson. Edyll. 10. 207. Sic ubi fabriles exercet spiritus ignes, Accipit alterno cobibetque foramine ventos Lanea fagineis alludens parma cavernis.

PARMATUS, a, um, adject. parma tectus. Liv. 4. 38. Parmata cohors. Ita recte legit Gronovius pro armata. Id. ibid. 39. Ut parmatis, novæ cohorti hostium, locus detur.

PARMŪLA, æ, f. 1. diminut. a parma.

1.) Proprie. Horat. 2. Od. 7. 10. Sensi relicta non bene parmula. Festus p. 233. 9. Müll. Parmulis pugnare milites soliti sunt; quarum usum sustulit C. Marius, datis in vicem earum Bruttianis. h. e. quæ a Bruttis usurpari solitæ, quæ et ipsæ parmae erant, sed diversæ magnitudinis. Cf. Paul. Diac. p. 31. 19. Müll.

II.) Figurate. Fronto de orat. (edente iterum A. Maio) ep. 1. a med. Uti clipeo de Achillis in orationibus oportet, non parmulam ventilare, neque hastulis histriosis ludere.

PARMULĀRIŪS, ii, m. 2. ¶ 1. Fautor parmularum, seu cujusdam gladiatorum generis, qui parmulis armati pugnabant, et Threcæ seu Thracæ dicebantur: nam parma Thracum propria fuit. Sueton. Domit. 10. Patremfamilias, quod Thracem mirmilloni parem, munerario imparem dixerat, detractum spectaculis in arenam, canibus obiecti, cum hoc titulo: Impie locutus parmularius. — De ignaro rhetore hæc Quintil. 2. 11. 2. Alius percontanti, Theodorus, an Apollodoreus esset? Ego, inquit, parmularius sum. h. e. is declamandi magister tam artis suæ ignarus erat, ut interroganti, Theodori, an Apollodori discipulus esset (V. APOLLODOREUS in ONOM.), ratus ea vocabula ad factiones gladiatorum spectare, respondit, se parmularium. h. e. Threcum fautorem esse. ¶ 2. Item qui pontificibus parma armatus apparebat. Inscript. apud Gruter. 1087. 6. APPARITORI PONTIFICVM PARMVLARIO.

PARNĀCIS. V. ARNACIS.

PĀRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. Parans A. 1. 1.; Paratus A. 1. 1. 2. et II. 2.; Paraturus A. et B. II. 1.; Parandus A. 11. 1. — Parare duo diversa significat, scilicet A) Instituire, instruere, moliri, apparare, adornare; et B) Parem facere, æquiparare, comparare.

A) Parare, ab eodem etymo, a quo pario, est instituere, instruere, moliri, apparare, adornare, κατασκευάζω (fr. apparecchiare, allestire; Fr. préparer, apprêter, arranger; Hisp. preparar, aparejar, aprestar, poner en orden; Germ. bereiten, zubereiten, vorbereiten, rüsten, gehörrig einrichten, besorgen, fertig machen, sich

zu etwas rüsten; Angl. to make or get ready, provide, put in readiness, prepare, go about, shape, contrive, order, dispose, design, furnish, equip).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim — 1.º) Refertur ad rem, et est aliquid instruere, apparare. — a) De re, et quidem physica. Plaut. Men. 2. 3. 14. Omne paratum est, ut jussisti atque ut voluisti; prandium, ut jussisti, hic Curatum est. Ter. Andr. 3. 2. 42. Ibi me opperire, et quod parato opus est, para. Id. Adelph. 1. 1. 13. Quemquam ve hominem in animo instituere, aut parare, quod sit carius, quam ipse est sibi? Cic. 6. Ferr. 27. 62. Instruere et parare convivium. Cæs. 5. B. G. 41. extr. Turres ad altitudinem valli, falces testudinesque parare ac facere ceperunt. Sall. Cat. 27. Parare incendia. Id. Jug. 73. Ad bellum cuncta parat festinatque. Horat. 1. Od. 15. 11. jam galeam Pallas et ægida Curruisque et rabiem parat. Id. 2. Sat. 3. 215. paret ancillas, paret aurum. — Item de abstractis. Ter. Hecyr. 2. 1. 13. Parare luctum filio. Id. Phorm. 1. 4. 14. fugam aut furtum. Id. ibid. 5. 4. 2. cupiditates in animo. Cic. Divin. in Q. Cæcil. 20. 65. Lex parata est sociorum causa. Orellius vero aliter omnino legit. Cæs. 2. B. G. 9. Pro magnitudine periculi bellum parare, et maxime ea, quæ ad usum navium pertinerent, providere instituunt. Sall. Cat. 35. Parare defensionem. Id. ibid. 43. insidias. Id. ibid. 51. leges. Nepos Alcib. 9. sub fin. Parare bellum alicui. h. e. contra aliquem. Horat. 1. Od. 29. 2. acrem militiam. Tac. 4. Ann. 49. deditonem. Id. Agric. 16. caritatem. Id. Germ. 30. victoriam. Quintil. 1. 6. 39. gratiam novitatis similem. — Passive absolute. Cic. 2. Divin. 59. 122. Si ita natura paratum esset, ut ea dormientes agerent, quæ somniarent. h. e. comparatum est. Sic Calpurn. Declam. 33. Nihil equidem leges clementius paraverunt, quam de lege raptarum. h. e. comparaverunt, constituerunt. — b) Parare se, vel etiam parari, interdum usurpatur cum Accus. et præpos. in Seneca Med. 51. Accingere ira, teque in exitum para. Quintil. 11. 3. 25. Ut simul in omnia paremur. — Sæpius vero cum Accusat. et præpos. ad, vel Dativo. Cic. Orat. 35. 122. In quo aut concilietur auditor, aut erigatur, aut paretur ad discendum. Cf. eumd. 1. Fam. 7. a med. Volo, buc te pares, hæc cogites, ad hæc te exerceas. Cæs. 7. B. G. 41. Parare se ad similem casum. Sall. Cat. 27. extr. Docet se Manlium præmissis ad eam multitudinem, quam ad capiendam arma paraverat. — Ter. Eun. 2. 2. 18. bisce non paro me ut rideant, sed ultro his arideo. h. e. non præbeo me ridendum Propert. 2. 17. 18. Et se plus uni si qua (mulier) parare potest. Justin. 26. 2. 2. Quin et ipsi se prælio pararent. Vellej. 2. 43. 2. alterutri se fortunæ. Sil. It. 12. 586. se morti. — 2.º) Refertur ad actionem, et est statuere, velle, habere in animo, agitare, conari aliquid facere; occurrit autem — a) Absolute. Sall. Cat. 6. At Romani domi militiæque intenti festinare, parare, alius alium bortari. Id. Jug. 60. Oppidani agere, oppugnare, aut parare omnibus locis. Liv. 42. 53. Jussis (militibus) ad iter parare. Cf. Plaut. Pæn. 4. 2. 86. Quia prius disperibit faso, quam unam calcem civerit: ita paratum est. h. e. constitutum est, deliberatum est. — b) Cum Infinito. Ennius apud Varron. 7. L. L. 46. Müll. Jam cata signa fere sonitum dare voce parabant. Ter. Phorm. prol. 3. Maledictis deterrere, ne scribat, parat. Cæs. 1. B. C. 83. Munitiones institutas parat perficere. Id. 7. B. G. 71. expectare. Sall. Jug. 13. Omni Numidiæ imperare parat. Id. Cat. 46. in Apuliam proficisci. Sic Nepos Datam. 4. Quum proficisci pararet. Virg. 4. Aen. 118. In nemus ire parant. Id. ibid. 390. Linaquens metu cunctantem et multa parantem Dicere. Horat. 2. Sat. 3. 13. parat invidiam placare. Id. 1. Ep. 3. 24. jura civica respondere. Tac. 14. Ann. 59. maturare nuptias. Id. Dial. de orat. 11. accusare. Justin. 2. 13. 4. copias reducere in regnum. — c) Sequentem partic. ut vel ne. Ter. Heaut. 5. 1. 75. Age jam, uxorem ut accessat,

paret. Id. Phorm. 5. 7. 64. Animo virili præsentique ut sis, para. Plaut. Mil. glor. 3. 1. 132. Equum fuit, deos paravisse, uno exemplo ne omnes vitam viverent. ¶ 2. Speciatim pertinet ad fatum, et est decernere, destinare. Virg. 2. Aen. 121. Obstupuere animis gelidusque per ima cucurrit Ossa tremor, cui fata parent, quem poscat Apollo. Madwigiis legendum coniecit: cui fata parent. Lucan. 1. 631. quid fata parent. Id. 2. 68. motus fata parent.

II.) Translate est comparare, acquirere, adsciscere, acquistare, procacciare. ¶ 1. Generatim. Plaut. Epid. 3. 2. 37. Jam ego parabo aliquam dolosam fidicinam, numo conducta quæ sit: Quæ se emptam simulet. Ter. Adelph. 3. 4. 31. ille bonus vir nobis psaltriam paravit. Id. Eun. 4. 6. 32. Huic ipsi est opus patrem, quem defensorem paro. Id. Heaut. 5. 2. 49. eum mihi precatorem paro. Cic. Amic. 15. 55. Quid autem stultius, quam quum plurimum copiis, facultatibus, opibus possint, cetera parare, quæ parantur pecunia, equos, famulos, vestem egregiam, vasa pretiosa; amicos non parare, optimam et pulcherrimam vitam, ut ita dicam, suppellectilem? Id. 1. Att. 10. a med. Parare subsidium senectuti. Sall. Cat. 5. regnum sibi. Id. ibid. 6. Magis dandis quam accipiendis beneficiis amicitias parabant. Id. ibid. 29. Parare exercitum. Id. Jug. 7. claritudinem. Id. ibid. 28. comteatus. Id. ibid. 35. Parandi juris et majestatis constituendæ gratia. Cæs. 1. B. G. 31. Parare locum et sedes. Id. ibid. 22. latos fines. Id. 1. B. C. 29. equitatum. Ovid. Remed. am. 449. sibi solatia. Id. 1. Trist. 2. 75. divitias sine fine. Justin. 22. 4. 4. Cetera ex hoste melius, quam ex sociis paraturus. Id. 16. 3. 7.; et Quintil. 10. 1. 15. Parare brevi tempore magnas opes. Tac. Dial. orat. 36. gratiam. ¶ 2. Speciatim accipitur pro emere, comperare. Cic. 12. Att. 19. Cogito trans Tiberim hortos aliquos parare. Id. Flacc. 29. 71. prædia. Cæs. 4. B. G. 2. Jumenta impenso pretio parare. Liv. 41. 6. Argentum parata mancipia Catull. 10. 20. Non possem octo homines parare rectos. Adde eumd. ibid. 30 et 32. — Hinc Part. præter pass.

Paratus, a, um, est etiam adject., unde Comp. Paratior et Superl. Paratissimus in omn. parag. ¶ 1. Generatim paratus dicitur, sensu quasi passivo, qui in promptu est et in manibus, quodcumque uti velis; activo, qui ad aliquid promptus, præsto, expeditus, preparato, pronto, alla mano. — a) Absolute. Plaut. Capt. 3. 4. 6. Ex parata re imparatum omnem facis. Id. Pseud. 1. 1. 94. Quid ego ni ileam, qui nec paratus nummus argenti siet? Id. Eacch. 2. 2. 41. Quod ames, paratum est: quod des, invento est opus. Ter. Heaut. 2. 3. 114. Hic si quid nobis forte adversi evenerit, tibi erunt parata verba, huic hominif verbera. Cic. 2. Orat. 27. 118. Quos locos multa commutatione atque meditatione paratos atque expeditos habere debetis. Id. ibid. 36. 152. Philosophi habent paratum quid de quaque re dicant. Q. Cic. Felit. cons. 6. 22. Iis fac, ut propositum ac paratum auxilium tuum esse videatur. Cæs. 3. B. G. 14. Naves paratissimæ. Liv. 5. 6. victoria. Auct. B. Alex. 28. Magnam et paratam classem habere. Val. Flacc. 1. 690. ad summi solum Jovis omnia circum Prona, parata deo, ventique, imbresque, nivesque, Fulguraque etc. Plin. 2. Ep. 17. ad fin. Quocumque loco moveris humum, obvius et paratus humor occurrit. Id. Paneg. 88. Paratum id quidem et in medio positum. — b) Cum Accusat. et præpos. ad vel in. Cæs. 1. B. C. 30. Omnia sibi esse ad bellum apta ac parata. Id. 2. ibid. 22. Panicum atque bordeum ad hujusmodi casus antiquitus paratum. Id. 1. B. C. 5. Paratiores ad omnia pericula subeunda. Id. ibid. 41. et 2. ibid. 21. ad bellum gerendum. Id. 3. ibid. 85. animo ad dimicandum. Auct. B. Alex. 10; et Cic. 9. Att. 6. ad navigandum. Tac. 3. Ann. 65. ad servitum. Ovid. 13. Met. 560. rictuque in verba parato Latravit, conata loqui. Virg. 2. Aen. 61. de Sinone. fides animi atque in utrumque paratus. Seu versare dolos, seu certæ occumbere morti. Tac. 4. Hist. 32. in res novas. Sueton. Galb. 19. Gra-

tulabundi et in obsequium, parati. — c) Cum Dat. Liv. 33. 6. Quinctius postero die, vallum secum ferente milite, ut paratus omni loco castris ponendis esset, progressus etc. Virg. 2. Æn. 334. stat ferri acies mucrone corusco Stricta, parata neci. Ovid. 2. Pont. 2. 117. placidus facilisque parens, veniaque paratus. Tac. 12. Ann. 47. animus sceleribus. Id. Agric. 6. Provincia dives et parata peccantibus. Id. Germ. 44. Parata apulsi frons navium. Plin. 3. Ep. 9. Paratus quamlibet subitis. Quintil. 8. 3. 10. Athleta certantini paratior. — d) Interdum cum Ablat. et præpos. in. Cæs. 2. B. G. 9. Parati in armis erant. stavano in sull'armi, o coll'armi alla mano. — e) Cum Infinito. Cic. Quinct. 2. 8.; et Nepos Datam. 9. ad fin. Ut parati essent facere, quod ipsum vidissent. Cæs. 2. B. G. 3. Paratos esse et obsides dare et imperata facere. Id. 3. B. C. 9. Illi omnia perpeti parati. Id. 1. ibid. 7. defendere. Sall. Cat. 20. Vos servire magis, quam imperare parati estis. Liv. 34. 60. trajicere. Horat. 2. Od. 17. 11. Utcumque præcedes, supremum Carpere iter comites parati. Id. 2. Ep. 1. 184. depugnare. ¶ 2. Speciatim paratus dicitur, qui quæ sunt necessaria ad agendum, habet, bene instructus, munitus, provvisto, munito, allestito, corredato. Ter. Andr. 5. 4. 6. itane huc paratus advenis? h. e. malis artibus instructus. Cic. Orat. 5. 20. Ad permovendos animos instructi et parati. Id. Mil. 9. 25. Homo ad omne facinus paratissimus. Id. 1. Verr. 3. 7. Intelligit, me ita paratum atque instructum ad iudicium venire, ut etc. Id. Divin. in Q. Cæcil. 13. 41. Omne tempus in his studiis consumo, quo paratior ad usum forensem promptiorque esse possim. Id. Cæcin. 21. 60. Armatos appellamus eos, qui scutis telisque parati ornatique sunt. Id. 11. Phil. 10. 26. Expedito nobis homine et parato opus est. Id. Amic. 26. 98. ad mentiendum. Id. 4. Tusc. 23. 52. Non desiderat fortitudo advocatam iracundiam: satis est instructa, armata, parata per se. Id. 5. Fam. 13. Quod te optime contra fortunam paratum armatumque cognovi. Id. 6. ibid. 21. ad omnem eventum. Id. 4. Verr. 6. 17. In Siciliam paratus ad prædam meditatuseque venire cupiebat. Varro 2. R. R. 5. 1. Narra isti, inquit, eadem, qui sermones sint habitus et quid reliqui sit, ut ad partes paratus veniat. Sic Liv. 3. 10. Fabulam compositam Volsci belli, Hernicos ad partes paratos. — Res, qua quis paratus instructusque est, sexto casu efferitur — a) Sine præpos. Cic. 9. Att. 13. Hunc ita paratum video pediatu, equitatu, classibus, auxiliis Gallorum etc. Id. 1. Orat. 9. 38. Omnibus vel naturæ, vel doctrinæ præsidis ad dicendum parati. Ovid. 1. Fast. 437. de Priapo. At deus obscæna nimium quoque parte paratus. — b) Additur etiam præpos. in, vel aliquando ab. Cic. Brut. 39. 145. Homo acutissimus et in jure paratissimus. Id. ibid. 42. 154. Prompta et parata in agendo et in respondendo celeritas. Id. pro leg. Manil. 18. 55. Homines in maritimis rebus exercitatissimos paratissimosque (majores nostri) vicerunt. Plancus ad Coss. etc. 10. Fam. 8. a med. Nunc quum deum benignitate ab omni parte sumus paratiores, bene sperare de nobis homines volumus. Cælius ad Cic. 8. ibid. 10. Qui scirem, quam paratus ab exercitu esses. — Hinc Parata, ñrum, plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt ea, quæ in promptu sunt. Horat. 1. Od. 31. 17. Frui paratis et valido mihi, Latæ, dones. Tac. 6. Ann. 37. At Vitellius, profugo Artabano, et flexis ad novum regem popularium animis, bortatus Tiridaten parata capessere, robur legionum — ripam ad Euphratis ducit. B) Parare a par, paris, est — a) Stricto sensu parare facere, æquiparare. Plaut. Curc. 4. 2. 20. Eodem berce vos pono et paro: parissimi estis libus. — b) Latiori sensu, parare inter se est comparare, accordarsi, quod dicitur de magistratibus. Festus p. 234. 9. Müll. Parare inter se munus dicebantur, quam sortitio fiebat et magistratibus P. R., uter magistratus utramque rem facere deberet, aut inter se comparabant da rebus lege mandatis. Müllerus vero legit: Parare

intar se munus dicebantur, quum sine sortitione magistratibus P. R. inter se conveniret, quis ex iis munus facere, provinciamve habere vellet. Id. post Pappi. In Comitio quoque sortiri, aut inter se parare solebant, utrum exire, utrum domi manere oporteret. et mox. Lege etiam cavebant, ut certos intra dies designati provincias inter se pararent. Hæc Forcellinus: sed duo postrema loca apud Festum a Müllerero editum non inveni. Sall. Jug. 47. Metellus et Silanus consules designati provincias inter se paraverant. Al. omitt. provincias; al. leg. partiverant. Kritzius quoque legit: provincias inter se partiverant. V. ejusdem adnotat. ad h. l. Item Cic. 1. Fam. 9. Appius dixit, si curiata lex non esset, se paraturum (provinciam) cum collega. V. COMPARO A. 3.

PARO, ñnis, m. 3. genus navigii. V. MYOPARO. Cic. fragm. poemat. apud Isid. 19. Orig. 1. Tunc se fluctigero tradit mandatque paroni. Adde Gell. 10. 25. Cf. Fest. p. 222. 15. Müll.

PARÓCHA, æ, f. 1. παροχή, præbitio eorum, quæ hospitibus ad victum et habitationem sunt necessaria, quæque Latine lautia appellantur. V. PAROCHUS.

PARÓCHIA. V. PAROECIA.

PARÓCHIALIS, e, adject. parrochiale, ad parrochiam pertinens. Bulla Johann. III. P. M. quæ lata est ann. a Chr. n. DLXX. apud Marin. Papyr. diplom. n. 1. p. 2. Parochiales termini statuti.

PARÓCHUS, i, m. 2. παροχος, a Græco ductum est nomen, quod vehicula præbeat. Ochmata enim Græce, Latine vehicula appellantur: et est officii genus, quod administrantibus parat. Varro Sesquialysse: Hic enim omnia erat: idem sacerdos, prætor, parochus: denique idem senatus, idem populi caput. Hæc Nonius p. 48. 28. Merc. qui ducit vocabuli originem ab ὄχος currus, vehiculum. Unde παροχος apud Hesych. est, qui sponso assidet sponsam in curru domum deducenti. Alii ducunt a παρὲς præbeo: quæ notatio propius accedit ad munus parochi, qui non solum Græcis, sed etiam Latinis significat hominem, cui cura incumbit præbendi ligna, sœnum, salem, tectum iter facientibus reipublicæ causa.

I.) Proprie igitur est publicus provisor, curator, commissario, provisioniere. Horat. 1. Sat. 5. 45. Proxima Campano ponti quæ villula, tectum præbit, et parochi, quæ debent, ligna salemque. Huc pertinet illud Cic. 5. Att. 16. Scito, non modo nos sœnum, aut quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem: nec præter quatuor lectos et tectum, quemquam accipere quidquam, multis locis ne tectum quidem. Id. 13. ibid. 2. Ariarathes Romam venit. Ominio eum Sextius noster parochus publicus occupavit. Al. rectius leg. parochis publicis, h. e. hospitio, et rebus necessariis, quorum præbitio παροχή dicitur. — Hinc Parochi in Ecclesia nunc dicuntur, qui curam animarum suscipiunt, et Fidelibus necessaria ad salutem suppeditant.

II.) Translate parochus dicitur convivor. Horat. 2. Sat. 8. 35. vertere pallor Tum parochi faciem, cili cœ metuentis, ut acres Potores.

PARÓDIA, æ, f. 1. παρῳδία et παρῳδή, carmen ad alterius similitudinem compositum, et abusive etiam sermo, ut est apud Quintil. 9. 2. 35. Pseudo-Ascon. in Cic. 2. Verr. 10. Antiquum Nævii est: Fato Metelli Romæ sunt consules. Cui tunc Metellus consul iratus versu responderat senario hypercatalecto, qui et Saturnius dicitur: Dabunt malum Metelli Nævio poetæ. De qua parodia subtiliter Cicero dixit, te non fato etc.

PAROECIA et parochia, æ, f. 1. παροικία, vicinia, accolarum conventus et cobabitatio: a παρὰ prope et οἶκος domus: parochia vero deducta videtur a parocho, quam voc. V. sub I. ad fin. ¶ 1. Sumitur pro ditione et jurisdictione Episcopi, diocesi. Augustin. Ep. 261. Castellum simul cum contigua sibi regione ad parœciam Hipponensis Ecclesiæ pertinebat. Hieronym. Ep. 51. n. 2. In parochia quæ tibi subjecta est. et mox. Ad meæ parochiæ videbantur Ecclesiam pertine-

re. Alii ubique leg. parœcia. ¶ 2. Item pro loco jurisdictionis parochi, parrochia. Sidon. 7. Ep. 6. a med. Nulla in desolatis cura anacensibus parochiisque. Id. ibid. ad fin. Per rusticassolito parœcias. Al. leg. parochias.

PARÊMIA, æ, f. 1. παρομία, proverbio, o parlar proverbiale. Charis. 4. p. 247. Putsch. Παρομία est vulgaris rei usurpatione cum aliqua diversitate, ut cocta numerabimus extra, quum significet, ex eventu sciemus: et contra stimulos calces, idest rei contrariæ resistere. Eadem habent Diomed. 2. p. 458. et Donat. de Trop. p. 1778. Sic etiam dicitur fabella brevior, et per allegoriam accepta, ut non nostrum onus: bos citellus. Quintil. 5. 11. 21. Græce.

PARÊMĪACUS, a, um, adject. παρομιμακός, proverbialis: ita porro appellatur metrum anapæsticum dimetrum, quia in paræmiis plerumque utebantur veteres hoc metro, ut narrat Hephest. cap. 8. de anapæstico. Servius Centim. p. 1821. Putsch. Paræmiacum (anapæsticum) constat dimetro catalecto, ut est hoc: Aditum Veneris fuge virgo. V. Santenium ad Terentian. p. 320. A Mar. Victorin. 3. p. 2553. Putsch. Græcis litteris hæc vox exhibetur.

PARŌMŒON et rectius parhomœon, i, n. 2. παρομοιον, figura est, quum verba, vel nomina parum inflexa, et tamen similia superioribus inferuntur, ut (Virg. 4. Æn. 3.) Multa viri virtus animo, multusque recursat Gentis honos. Et aliter paromœon fit, quum verba similiter incipiunt, ut Machina multa minax minatur maxima muris. Hæc Diomed. 2. p. 441. Putsch. Est autem a παρὰ prope et ὁμοιος similis. V. HOMŒOPROPHIERON; et adde Rutil. Lup. de fig. sent. et eloc. 2. 12. ed. Ruhnken.

PARŌMŒLOGĪA et rectius parhomologia, æ, f. 1. παρομολογία, figura sententiarum, qua aliquid ultro confitemur, et postea majus inferimus et gravius. Rutil. Lup. de figur. 1. ad fin.

PARŌNŌMĀSĪA, æ, f. 1. παρωνομασία, figura verborum, quæ et agnominatio dicitur, quam vocem vide suo loco. Fronto 5. ad Antonin. Imp. (edente iterum A. Maio) Ep. 6. Parononasia etiam non absurda, nec frivola, sed proba et eleganti (utitur Sallustius): Simulator, ac dissimulator. Adde Rutil. Lup. de fig. sent. et elocut. 1. 3.; Aquil. Rom. 27.; Jul. Rufinian. de schematis lezeos 13. ed Ruhnken.; et Capell. 5. p. 174.

PARŌNŪMA, παρωνυμα, verba ab aliis derivata, ut equus eques, doceo doctor. V. DERIVATIO II. 2.

PARŌNYCHĪA, ñrum, n. plur. 2. et paronychiae, arum, f. plur. 1. παρωνυχία, panericii, abscessus et reduria circa radices unguium: a παρὰ prope et ὀνυξ. unguis. Petron. Satyr. 31. Pueris insequentibus ad pedes, et paronychias cum ingenti subtilitate tollentibus. Plin. 24. Hist. nat. 20. 83. (142). Ad paronychias farina ejus untuntur. Id. 23. ibid. 9. 81. (163). Purgant et lentigines, pterygia et paronychias. Id. 24. ibid. 19. 119. (182). et 28. ibid. 8. 24. (88). neutro genere extulit: Sillig. vero omnibus in locis neutro genere legit. Quidam in loco Petronii sordes pedum digitis adhærentes intelligunt. V. PANARICIUM. Adde Marcell. Empir. c. 18. p. 111. bis retro; et Theod. Priscian. 1. 30. p. 297. retro ed. Ald.

PAROPSIS et parapsis, Idis, f. 3. παροψίς, lanx, patina, scutella escaria: a παρὰ et ὄψον obsonium, ut Charis. docet 1. p. 82. Putsch., quia in eo reponuntur obsonia, et ex eo in mensa comeduntur, catino, piatto. Dicitur et parapsis a παρὰ et ἀψίς curvatura, quia curvum cavumque vas est: unde et absis vas escarium est. Martialis. 11. 27. Cui portat gaudens ancilla paropside rubra Alecem, sed quam protinus illa voret. h. e. scitilli. et 31. Sic implet gabatas, paropsidasque, Et leves scutulas, cavaeque lances. Juvenalis. 3. 141. quot pascit servos, quot possidet agri Jugera, quam multa magna paropside cœnat. Petron. fragm. Tragur. 50. Burmann. de Corinthiorum vasorum origine. Ex hac massa fabri susulerunt, et fecerunt catilla et paropsi-

dea. *Id. Satyr. 34.* Quum forte parapsis excidisset, et puer jacentem sustulisset, animadvertit Trimalchio, colepibusque oburgare puerum, ac prolicere rursus parapsidem jussit. *Ulp. Dig. 34. 2. 20. circa med.* Argento factio legato, Q. Mucius ait, vasa argentea contineri, veluti parapsidas, acetabula, trullas, pelves. *Prudent. peri crep. praefat. 16. 18.* Nec desit expolita palvis Gravisque et ampla argentea est parapsis.

PÄROPTER, *ëris*, m. 3. *παροπτήρ*, causticum quo assatur caro. *Theod. Priscian. 3. 9.* Locis lisdam psilothra, paroapteres, dropaces at sinapismos appono. *Forse legendum* paroapteres.

PÄROPTËSIS, *is*, f. 3. *παροπτῆσις*, levis assatio. *Cael. Aurel. 3. Acut. 8. a med.* Quid ultra dicam? quom sicut evaporativae virtutis paroptesla: tetaoas autem migatione ladigeat, ob celeritatem sui. *Adde eumd. 1. ibid. 5.*

PÄROPTUS, *a*, um, adiect. *παροπτός*, assatus, arrostito: ab *πράος* asso, torrao; ut *Paroptus* pullus apud *Apic. 6. 9.*

PÄRÖTIS, *Idis*, f. 3. *παρότις*, apostema secus aures, *parotide*, orechione: a *παρά* prope, *justa*, et *οὐς*, *uōs auris*.

I.) Proprie. — a) Fera in pi. num. usurpatur. *Plin. 20. Hist. nat. 21. 84. (225).* Folia albææ strumas et parotidas purgant, et *ibid. 9. 36. (95).* Parotidas reprimere. et *ibid. 11. 48. (177).* comprimeret. et *ibid. 17. 57. (195).* cohibere. et *ibid. 15. 59. (167).* discutere. et *ibid. 7. 23. (82).* lenira. et *ibid. 1. 2. (4).* senare. — b) In sing. num. *Id. 24. ibid. 5. 10. (15).* Cupressi pilulæ parotidi et strumæ imponuntur.

II.) Translate est idem atque ancon. *Vitruv. 4. 6.*

PÄROXYTÖNUS, *a*, um, adject. *παροξύτωνος*, in pænultima syllaba acutum tonum habens. *Servius de accentu § 14.* Similiter *Simoentis*, *Thermodontis* proparoxytona sunt. si ad Græcos respicias, qui sic faciunt *Σιμόεντος*, *Θερμυδόντος*; paroxytona autem, si ad nostram redigas regulam, quoniam dicimus *Simoentis*, *Thermodontis*.

PARRA, *æ*, f. 1. avis, quæ oriente Sirio, ipso die occidit, nec apparet, donec occidat, ut *Plin. 10. Hist. nat. 29. 45. (87).* et *ibid. 29. 69. (292).* tradit: sed priore loco enantben appellat. Habita est avis malis omnino cantu suo; unde *Horat. 3. Od. 27. 1.* Impios parræ recinentis omen Ducat, et prægnans canis etc. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PARRHËSIA, *æ*, f. 1. *παρρησία*, est figura sententiarum, de qua hæc *Jul. Rufinian, de fig. sent. et eloc. 33. ed. Ruhnken.* Parrhesia, oratio libera, quam Cornificius liceatiam vocat. *Cf. Isid. 2. Orig. 20.* Parrhesia est oratio libertatis et fidei plena. *Adde Rutil. Lup. de fig. sent. et eloc. 2. 18. ed. Ruhnken; cf. Quintil. 9. 2. 27. et ibid. 3. 99; et V. Spalding. ad Quintil. 3. 1. 21. — NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PARRHËSIASTES, *æ*, m. 1. *παρρησιαστής*, qui nimis libere loquitur: a *παρρησία* loquendi libertas. *Seneca 3. Ira 23.* Demochares, parrhesiastes ob nimiam et procacem linguam appellatus.

PARRICIDA et *paricida*, *æ*, comm. gen. 1. (pater et cædo). *Lambin. apud Cic. 2. Phil. 13. 31.* his *paricida* legit pro *parricida*: quod habetur etiam apud *Plin. 7. Hist. nat. 45. 46. (149).* In antiq. editionib. 1469. 1470. et 1472. et apud *Prudent. Hamartig. 567.* *Paricidas* una teotum *r* et Græca terminatione pro *parricida* legitur in *fragm. Leg. XII. Tabul. apud Paul. Diac. p. 221. 17. Müll. V. PARRICI.* — Quod ad vocis compositionem attinet, *Priscian. 1. p. 553.* *Putsch.* *Parricida* vel a *pari* componitur, vel, ut alii, a *patre*. Ergo si est a *pari*, *r* euphoniæ causa additur; si a *patre*, *t* in *r* convertitur (*V. Quintil. 8. 36. 35; et Charis. p. 244. Putsch.*): quihusdam tamen a *parente* videtur esse compositum, et pro *parenticida* par syncopen et commutationem *t* in *r* factum *parricida*. — Cæterum *parricida* est proprie qui patrem vel parentem occidit, *πατροκτόνος*, (It. *parricida*; Fr. *parricide*; Hisp. *parricida*; Germ. *der Vater-*

mörder; Angl. *a parricide, murderer of parents or near relations.* Usurpatur autem A) Substantivorum more, et B) Adjective.

A) Substantivorum more. ¶ 1. Stricto sensu est qui patrem vel parentem occidit. *Cic. Rosc. Am. 25. 70.* Majores nostri supplicium la parricidas singulare excogitaverunt: insul voluerunt in culeum vivos etc. (De supplicio parricidarum *V. CULEUS*). *Id. Mil. 7. 17.* Megis erit parricida, si consularem patrem necarit. *Adde eumd. Orat. 30. 107. Horat. 3. Od. 29. 8.* Telegoni juga parricidæ. *Plin. 7. Hist. nat. 45. 46. (149).* de Augusto. Adulterium filias, et consilia parricidas palam facta. *h. e. ut Solin.* loquitur 1. ante med., detectum filias adulterium, et voluntas parricidalis. *Seneca 1. Clem. 23.* Parricidæ cum lage cæperunt, et illis facias pœna monstravit. *Val. Max. 1. 1. 13.* Id supplicii genus multo post parricidis irrogatum est. Justissime quidem: quia pari vindicta perentum ac deorum violatio expianda est. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, ita dicitur etiam qui ex propinquis aliquem vita spoliat. *Paul. 5. Sentent. tit. 24.* Lege Pompeja de parricidis tanetur, qui patrem, matrem, avum, aviam, fratrem, sororem, patronum, patronam occiderit. Hi etsi antea insulit culeo in mare præcipitabantur, hodie tamen vivi exuruntur, vel ad bestias dantur. Apud *Liv. 3. 50.* Virginius, occisa filia, ne se, ut parricidam liberum, averserentur. Sic *parricida* dicitur a *Floro 1. 3.* Horatius, qui sororem, et *3. 1.* Jugurtha, qui fratres occiderat. ¶ 3. Latissimo sensu *Paul. Diac. p. 221. 15. Müll.* Parricida non utique is, qui parentem occidisset, dicebatur, sed qualemcumque hominem indemnatum. Ita fuisse indicat *lex Numæ Pompiliæ* regis, his composita verbis: Si quis hominem liberum dolo sciens morti duit, paricidas esto. *Festus p. 318. 30. Müll.* Lege tribunicia prima cavetur: si quis eum, qui eo plebei scito sacra sit, occiderit, parricida ne sit. Præcipue tamen dicitur de interfector civium, vel summi reipublicæ moderatis, qui pater seu parens patriæ appellatur, aut de eo, qui scelus aliquod gravissimum in patriam vel in religionem admittit. *Cic. 1. Cat. 12. 29.* Certe verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfector, invidiæ mihi in posteritatem redundaret. *Sic Sall. Cat. 14.* Præterea omaes undique parricide, sacrilegi, convicti iudicis, bi *Catiliæ* proximi familiaresque erant. *Cic. 2. Phil. 13. 55.* Plus quam sicarios, plus quam homicidas, plus etiam quam parricidas esse: siquidem est atrocis patriæ parentem, quam suum occidere. *Id. 12. Fam. 3.* In statua, quam posuit in rostris, incipit parricidæ optime meritis, ut noa modo sicarii, sed jam etiam parricidæ iudicemini. *Tac. 1. Hist. 85.* Hostem et parricidam Vitellium vocantes. scilicet quia ab Otbone imperatore rebellaverat, et bellum in patriam parabat. *Auson. Cæsar. 21. de Severo.* Impiger egelido movet arma Severus ab Istro, Ut parricidæ regna adimat Didio. *h. e.* qui creditus est Pertinacem decessorem suum interfecisse eadem curasse. (Hic necessitate secundam producit, quæ est brevis apud *Horat. loc. cit.*) *Val. Max. 6. 4. n. 5. M.* Brutus suarum prius virtutum, quam patriæ parentis parricida. *Curt. 5. 19.* Parricidæ (*Darii*) procumbentes bumi, quem paulo post in vinculis habituri erant, sustinere veaerant. *Sall. Cat. 31. sub fin.* Catiilinæ obstrepere omaes: hostem atque parricidam vocare. *Cic. 2. Legg. 9. 22.* Sacrum, sacrove commendatum qui clepsit, rapstive, parricida esto. *h. e. sacrilegus. V. ibid. 16. — 41.* Adjective occurrit apud *Arnob. 3. 26. extr.* Deum ergo dicemus diseasionibus gaudere civilibus, commorientium fratrum parricida nece, etc.

PARRICIDĀLIS, *V. PARRICIDIALIS.*

PARRICIDĀTUS, *us*, m. 4. parricidium. *Quintil. 1. 6. 42.* scribit hac voce usum Cælium (is est, qui ad *Cicer.* multas scripsit epistolas *l. 8. Fam.*), sed vix tolerabilem videri.

PARRICIDĀLIS et parricidalis, *e*, adject. ad parricidium pertinens, parricidii scelus continens. Illud a *parricidium*, hoc a *parricida* deducitur.

Flor. 3. 21. Parricidiale bellum. *h. e. civilis. Justin. 27. 1. 10.* Parricidiale scelus. et *37. 1. 4. veaenum. et 39. 3. 1.* Parricidiales discordiæ. *Quintil. Declam. 17. 18.* Vldi truces loquentis oculina, vultus parricidali ardore suffusus. et *Declam. 4. 19.* Parricidalem agere cogitationem. *Lamprid. Elagab. 14.* Homo parricidalis animi. *Arnob. 3. 26.* Mars gaudet filiorum et patrum parricidali congressionis horrore. *Pareus ia Lex. crit. legit parricidalis ex antiqu. libris et MSS.* In locis *Justini* allatis, quam lectionem *Isepius* tnotur. *Sic Prudent. praef. Hamartig. 14.* Armat deinde parricidalem manum.

PARRICIDĀLITER, adverb. cum parricidii scelere. *Lamprid. Alex. Sev. 1. extr.* Ista res bella civilia severat, quibus necesse fuit, militiam contra hostem peratum parricidaliter perire. *Adde Augustin. epist. 168.*

PARRICIDIŪM, *ii*, n. 2. de cuius notatione *cf. PARRICIDA*, propria est occisio patris aut matris, *πατροκτονία* (It. *parricidio*; Fr. *parricide*; Hisp. *parricidio*; Germ. *der Vatermord*; Angl. *parricide*). De supplicii parricidii, *V. CULEUS*. ¶ 1. Stricto sensu. *Cic. 3. Phil. 7. 16.* At etiam gladiator ausus est scribere, hunc de patris parricidio cogitasse. *Id. Rosc. Am. 26. 73.* Agitur de parricidio; quod sine multis causis suscipi noa potest. — Figuratum est illud *ejusd. 5. Tusc. 2. 6.* Vituperera quisquam vitæ parentam (*philosophiam*) et hoc parricidio se inquinare audet? *Lambin. leg. patricidio.* ¶ 2. Latiori sensu vel, ut aliis placet, treatate, de cuiuslibet propinqui cæde usurpatur. *Cic. Cluent. 11. 31.* In ipso fraterno parricidio nullum scelus prætermisum videtur. *Id. 3. Phil. 7. 18.* De patris parricidii cogitasse. *Liv. 8. 11.* Funesta duo consulum proptoria, alterum parricidio filii, alterum consulis devoti cæde. *Id. 40. 24.* Parricidio fratris ad *Didias* scelus incausata. *Id. 1. 13.* Ne se sanguine nefando soceri geaerique respergerent, na parricidio macularent partus suos, nepotum hi, liberum hi progeniem. ¶ 3. Latissimo sensu dicitur — a) De cuiuslibet civis nece. *Cic. 7. Ferr. 66. 170.* Feciaus est vinciri civem R.: scelus, verberari: prope parricidium, necari: quid dicam in crucea tollere? — b) De occasione viri principis, qui summam habet reipublicæ, quique patriæ quasi parens censetur. *Curt. 5. 24.* Si *Besso* tantum animi fuisset ad prælium, quantum ad parricidium (*Darii*) fuerat. *Flor. 4. 7.* Brutus et *Cassius* sic *C. Cæsarem*, quasi *Tarquinium*, depulsa regno videbantur; sed libertatem illn ipso parricidio perdidit. *Adde Senec. 1. Clem. 9. 13; et Val. Max. 1. 8. 8. — Hinc Parricidium* decreto seatus dictæ sont *Idus Martiæ*, quon die occisus est *C. Cæsar*. *Sueton. Cæs. 88. extr. — c)* De machinatione contra patriam, proditiōne, rebellionem. *Cic. 2. Phil. 7. 17.* Quom homines nefarii de patriæ parricidio consisterent: se nrem hellaflammare, cives trucidare, vastare Italiam, delere rempubl. coasesiasse. *Id. Sull. 2. 6.* Quem obstructum esse patriæ parricidio suspicere. *Adde eumd. 3. Off. 21. 83. Liv. 28. 29.* Coriolanum revocavit a publico parricidio privata pietas.

PARS, *tis*, f. 3. Genit. sing. *partus* legitur in *Tab. Bantina*. — Accus. sing. *partim* pro *partem* dixit *Liv. 26. 46.* Partim copiarum ad tumulum expugnandum mittit, partim ipse ad arcem ducit. *Adde eumd. 23. 11., 31. 36. et alibi.* Ita *Gronov. Obs. 3. 2. p. 342.*, *Perizon. ad Sanct. Min. 4. 13. p. 398. et seq. ed. Bacc., Erennius ad Nepot. Att. c. 7. 2. et Drakenborch. ad Liv. locc. cit.* Partim vero semper ad adverbiorum genus referendum putat *Hardius Turzell. vol. 4. p. 892.* — Ablat. sing. *parti* pro *parte*. *Lucret. 4. 516.* Et libella aliqua si ex parti claudicat hillum. (*Adde eumd. 5. 512.*) *Plaut. Men. 3. 2. 14.* Satur nunc loquitur de me et de parti mea. — Genit. plur. *partum* pro *partium* dixit *Cæs.* in *Analogia*, teste *Charis. 1. p. 114.* *Putsch. et Ennius ibid.* Jamque fere quatuor partum. — Vocis etymon recentiores deducere conantur e them. *πάρ*, ut in *ἐπαρ*, cui inest vis at sensus dandi, unde et *παρῶται datum, decisum, de-*

stmatum est: id tamen videtur melius convenire cum them. פָּרָה, ut est in verbis פָּרָה פָּרָה פָּרָה

divisit, separavit. — Ceterum pars est unum a liquid ex iis, in quæ totum dividitur, portio, membrum, μέρος (It. parte, porzione; Fr. partie, part, portion; Hisp. parte, partida, porcion; Germ. ein Theil, eine Abtheilung, ein Antheil, e. Portion, e. Stück; Angl. a part, portion, piece, share).

1.) Proprie, et quidem ¶ 1. Generatim. *Ter. Heaut. 4. 1. 39. Ne exers partis esset de nostris bonis. Cic. 7. Verr. 32. 85. Quibus illi urbis suæ partem ademerunt, iis tu nostri imperii partem dedisti. Id. 2. Orat. 90. 366. Quis Antonio permisit, ut et partes faceret, et utram vellet, prior ipse sumeret? Id. 5. Verr. 19. 49. Quid, si duabus partibus deo te amplius frumenti abstulisse, quam populo R. misisse? Id. Rabir. Post. 2. 4. Magnas partes habuit publicorum. h. e. in exactionibus vectigalium magnam partem habuit. et ibid. Mittere in negotium, dare partes. h. e. committere aliis partes vectigalium exigendas, vel negotiorum suorum exercendas. Id. Pis. 13. 29. Omnes omnium gentium partes. Id. 14. Fam. 2. Impensa facienda est in ejus partem. Cæs. 1. B. G. 1. Belgæ pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni. Sall. Jug. 116. Copias in quatuor partes distribuere. Plin. 9. Ep. 37. Locare agrum partibus. alla parte. V. NUMUS. I. 1. et PARTIARIUS. ¶ 2. Speciatim, adverbiorum more, aut seorsum, aut conjuncte cum prepos. et adjunct. varii est usus. — 1.º) Pars absolute pro partim, vel alii. Sall. Jug. 34. Pars triumphos suos ostentante. Liv. 22. 8. Pars, occupatis majore ægritudine animis, levem ducere equitum iacturam: pars non id, quod acciderat, per se æstinare, sed etc. Id. 6. 24. in fin. Magna pars in ipso certamine cæsi; ceteri in castris. Virg. 1. Æn. 215. Tergora diripiunt costis, et viscera nudant; Pars in frusta secant, verubusque trementia figunt: Litore abena locant alii. Tac. 5. Hist. 11. Poscebantque pericula, pars virtute, multi ferocia et cupidine præmiorum. Id. 2. Ann. 24. Pars navium haustæ sunt, plures apud insulas longius sitas ejectæ. Sueton. Vesp. 8. Milites, pars victoriæ fiducia, pars ignominie dolore, ad omnem licentiam audaciamque processerant. — 2.º) Magna, bona, multa pars, multi, major plures, maxima plurimi. Cic. Balb. 8. 21. Quum magna pars in iis civitatibus fœderis sui libertatem civitati antefereat. Horat. Art. P. 207. bona pars non unguis ponere curat, Non barbam. Id. 2. Sat. 7. 6. Pars hominum vitili gaudet, etc. pars multa natat. Cic. 2. leg. Agr. 9. 22. Majorem partem populi suffragii prohibuit. Horat. 2. Sat. 3. 121. Maxima pars hominum morbo jaciatur eodem. — 3.º) Parte, partim, in parte. Ovid. 3. Met. 483. Non aliter, quam poma solent, quæ candida parte, Parte rubant. Plin. 37. Hist. nat. 11. 73. (191). Melichloros est geminus, parte flavus, parte melleus. — 4.º) Pro parte, pro rata parte, per la sua parte, o quota. Cic. 4. Verr. 59. 145. Coegisti, ut iudem pro parte in commune Siciliæ conferrent. — 5.º) Pro mea, tua parte, pro meis, tuis viribus, pro virili parte, pro officio, per la mia o tua parte. Cic. 15. Fam. 15. ad fin. Quibus aliquid opis fortasse ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre potuisset. Id. Rosc. Am. 47. 136. Sciunt ii, qui morant, me pro illa tenui infirmaque parte id maxime defendisse, ut etc. Ovid. 4. Fast. 301. Quisquis adest operi, plus quam pro parte laborat. — 6.º) Ex parte, ex una parte, partim, in parte, da una parte. Cic. 3. ad Q. f. 1. 3. Quod tibi mea permissio mansionis tuæ grata est, id ego summo meo dolore et desiderio, tamen ex parte gaudeo. Liv. 6. 41. Tribunal de decemviris sacrorum ex parte de plebe creandis legem pertulere. — 7.º) Hinc ex aliqua, ex magna, ex maxima parte. Cic. Cæcin. 13. 38. Si ulla ex parte sententia hujus interdicti infirmata sit. in qualche parte. et Rosc. Com. 12.*

33. Qui ager neque villam habuit, neque ulla ex parte fuit cultus. Id. Chuent. 24. 67. Hæc ille et aliqua ex parte habebat, et majore ex parte se habere simulabat. per la maggior parte. et 7. Att. 3. Etsi ex parte magna tibi assentior, in gran parte. et 10. Fam. 5. a medi. Ex maxima parte ea, quæ es adeptus, fortunæ temporibus tribuuntur. Id. 1. Tusc. 1. 1. Laboribus aut omnino, aut magna ex parte liberatus. et 5. ibid. 2. 5. Tibi nos, ut antea magna ex parte, sic nunc penitus totosque tradimus. — 8.º) Multis partibus, multo. Cic. 3. Fin. 11. 36. Ut eandem illam rem, quam adipisci scelerè quovis vellet, non multis partibus malit ad sese sine facinore quam illo modo pervenire. Cæs. 3. B. C. 84. Quoniam numero multis partibus esset inferior. Cic. 1. Fam. 2. et Cælius ad Cic. 8. Fam. 9. Multis partibus plures. Cæs. 3. B. C. 80. Fama præcucurrerat de prælio Dyrrachino, quod multis partibus auerat. era cresciuto di molto. — Sic Cic. 5. Fin. 31. 93. Omnium virorum honorum vitam omnibus partibus plus habere semper boni, quam mali. Cæs. 5. B. G. 15. Equites hostium essedarii que acriter prælio cum equitatu nostro in itinere conflixerunt; ita tamen, ut nostri omnibus partibus superiores fuerint. — 9.º) In parte, partim, aliqua ex parte. Quintil. 5. 7. 22. Patronorum in parte expeditior, in parte difficilior interrogatio est. in parte. Sic Id. 2. 8. 6. In parte verum videtur. Adde eumd. 4. 5. 13. et 10. 7. 25. — 10.º) Magnam, maximam partem, adverbii more, magna parte: et videtur subaudiri secundum. Cic. Orat. 56. 189. Magnam partem ex iambis nostra constat oratio. in gran parte. Liv. 5. 14. Patricios omnes, partem magnam honoratissimum quemque creavere. Cæs. 4. B. G. 1. Maximam partem lacte atque pecore vivunt. — Sic bonam, minimam partem dixit Lucret. 6. 1249. et 1259. — 11.º) Duæ partes sæpe sunt duæ ex tribus partibus. Inscript. in Bullett. di corr. archeol. a. 1846. p. 165. QVOD DECRETVM ITA FACTVM ERIT CVM IN DECVRIONIBVS NON MINVS QVAM DVAE PARTES DECVRIORVM ADFVERINT. — 12.º) In eam partem — a) Italice est da questo lato, sotto questo aspetto, eu sensu. Ter. Eun. 5. 2. 36. cæ. quid si hoc quispiam voluit deus. tu. Equidem pol in eam partem accipioque et volo. Cic. Rosc. Am. 20. 56. In eam partem potius peccant, quæ cautior est. da quella parte. — b) Item Italice a questo fine, eo consilio ac fine. Cic. 16. Att. 1. ad fin. Has litteras scripsi in eam partem, ne me motum putares. a questo fine. et 4. Cat. 2. 3. Moveat his rebus omnibus; sed in eam partem, ut salvi sint vobiscum omnes. — 13.º) In utramque partem idem est ac pro e contro; cui opponitur nullam in partem: his similia sunt in mitiorem, in optimam partem. Cic. 15. Att. 23. Multa mihi de nostro itinere in utramque partem occurrunt. per il sì e per il no. et 7. Verr. 3. 7. Durum hoc fortasse videatur: neque ego ullam in partem disputo. ne in pro, ne in contro. et 2. Off. 6. 19. Magna vis est in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas. et mox. 20. Clades, calamitates, fugæ; rursus secundæ res, honores, victoriæ, sine hominum opibus et studiis neutram in partem effici possunt. et Mur. 31. 61. Quod atrociter in senatu dixisti, aut non dixisses, aut mitiorem in partem interpretare. Id. 10. Att. 3. Cæsar mihi ignoscit per litteras, quod non venerim: seque in optimam partem id accipere dicit. Id. 11. Phil. 1. 3. A quo victore, si cruciatus absit, mors in beneficii partem numeretur. in luogo di beneficio. Al. tamen leg. parte. — 14.º) Altera parte, diversa parte, una ex duabus partibus. Liv. 23. 17. extr. Satis ferne armorum ad tam exigua mœnia, et flumine (Pulturno) altera parte cincta, tuenda erat. Horat. 1. Od. 15. 29. Quem tu, cervus uti vallis in altera Visum parte lupum graminis immemor, Sublim. fugies mollis anhelitu. — 15.º) Omni vel ab omni parte, omnino, del tutto. Liv. 41. 34. Gente ne nunc quidem omni parte pacata. Cic. Amic. 21. 79. Quod sit omni ex parte perfectum. Horat. 2. Od.

16. 28. nihil est ab omni Parte beatum. Ovid. Heroid. 15. 43. omnique a parte placebam. — 16.º) Per partes, secundum partes, partibus. Colum. 1. R. R. 4. 5. Quod etsi per partes nonnumquam damnosum est, in summa tamen sit compendiosum. Id. 4. ibid. 24. 4. Hæc in universum: illa per partes custodienda sunt. Plin. 2. Ep. 5. ad fin. Per partes emendare aliquid. un poco alla volta. et Ulp. Dig. 12. 1. 13. Si nummos per partes consumpseris, an per partes tibi condicam, quaeritur. — 17.º) In omnes partes, ad omnia, omnino, prorsus. Cic. 4. Fam. 10. Quin suspicarer, multum interesse rei familiaris tuæ, te quam primum venire; idque in omnes partes valeret. Id. 11. Att. 6. Brundisii jacere, in omnes partes est molestum. Contra Id. 13. ibid. 10. Quainquam hoc nullam ad partem valet scilicet. et 13. Fam. 1. Id, quod mea intelliges tua nullam in partem multum interesse. — 18.º) Venire in partem, participem fieri, venir a parte. Id. 14. ibid. 2. Doleo, quæ impensa facienda est, in ejus partem te miseram et despoliatam venire. Id. Cæcin. 4. 12. Heredem P. Cesennium fecit: uotri grande pondus argenti, inatri partem bonorum legavit: itaque in partem mulieres vocatæ sunt. — 19.º) Partem facere, venire in partem, faciendo, ut solidum in partes dividatur, quarum una mihi tribuatur. Cajus Dig. 34. 5. 8. Utrum ita postumum partem faciat, si natus sit, an etsi natus non sit, quaeritur. Ego commodius dici puto, si quidem natus non est, minime eum partem facere, sed totum ad te pertinere, quasi ab initio tibi solido relicto. ¶ 3. Item speciatim — 1.º) Partes in republica sunt factiones, fazioni. — Sæpissime in plur. num. Cic. 13. Phil. 20. 47. Pansa et Hirtius quasi cornua duo tenuerunt Cæsaris tum, quum illæ vere partes vocabantur. Hæ vero quæ sunt partes, quum alteris senatus auctoritas, populi R. libertas, reipubl. salus proposita sit: alteris cædes honorum, etc? Adde eumd. ibid. 18. 38. ubi, ut Antonii rationem loquendi in epistola reprehendat, partes dici ait proprie in foro et curia. Id. Quintil. 21. 69. Erat, inquit, illarum partium. Sall. Jug. 13. In duas partes discedunt Numidæ. et 45. Ita omnia in duas partes abstracta sunt: respublica, quæ media fuerat, dilacerata. Nepos. Att. 2. Alterutram partem offendere, quum alii Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus. Phædr. 1. 2. Conspiratis factionum partibus. Tac. 15. Ann. 51. Ducere aliquem in partes. et 4. ibid. 60. trahere. et 1. Hist. 70. transire. — Et absolute. Lucan. 1. 280. Dum trepidant nullo firmatæ robore partes. h. e. Pompejanæ. Sueton. Cæs. 35. Reliquias partium in Africa refoventes. et Aug. 12. Ceteros consentire pro partibus. ubi alii inepte pro patribus. Adde eumd. Tib. 4. et 57., et Ner. 3. — In sing. num. Cic. 10. Fam. 31. Quum non liceret mihi nullius partis esse. Id. post redit. ad Quirit. 5. 13. Quum viderem ex ea parte homines, cujus partem nos vel principes numerabamur. Ter. Andr. 2. 5. 8. Timeo huic nostræ parti quid hic respondeat. Lucan. 7. 118. Si sine momento rerum partisque ruina casurum est. Liv. epit. 84. Qui partem optimatum secutus erat. V. Drakenborg. ad h. 1. et Ruhken. ad Ovid. Heroid. 6. 101. — Sæpius pars dicitur de eo, qui partibus alicujus studet, a quo felix rei eventus pendet, in quo auctoritas, dignitas, salus alicujus rei posita est. Lucan. 5. 40. Curio Cæsarei cecidit pars magna senatus. Cf. Coripp. 1. 346. Quæstor Anastasius, sancti pars magna senatus. Virg. 10. Æn. 426. Lausus, Pars ingens belli. Ovid. Heroid. 14. 115. pars exiguissima restas. Lucan. 2. 236. de Bruto. Pars populi lugentis erat. et 6. 593. non ultima turbe Pars ego Romanæ. — 2.º) Partes in foro sunt litigantes. Quintil. 5. 6. 6. Nec ex advocatis partis adversæ iudex eligendus. et ibid. 7. A patris diversæ partis inducuntur in laqueum. Seneca Apocoloc. a medi. Quo non alius potuit citius Dicere causas, Una tantum Parte audita, Sæpe et neutra. ¶ 4. Item in re comica partes sunt, quod quisque histrionum agere

in scæna debet. Harum alia primæ, alia secundæ, alia tertiæ dicebantur. *Cic. Divin. in Q. Cæcil. 15. 48.* Ut in actoribus Græcis fieri videmus; sæpe illum, qui est secundarum aut tertiæ partium, quum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. Ubi *Pseudo-Ascon.* Est persona primarum partium, quæ sæpius actu regreditur: secundarum et tertiæ, quæ minus minusque procedunt. *Ter. Phorm. prol. 27.* Primas partes qui agat, is erit *Pbormio. Id. Heaut. prol. 1.* Ne cui sit vestrum mirum, cur partes seni Poeta dederit, quæ sunt adolescentium. et 10. Nunc, quamobrem has partes didicerim, paucis dabo. *Cic. de suis de Oratore libris 13. Att. 19.* Pueri me hic sermo inducit, ut nullæ esse possent partes meæ.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a re comica, b. e. a superiori paragr. I. 4., partes — a) Sunt ea, quæ quisque agere debet. *Cic. Harusp. resp. 28. 61.* Hanc orationem tam tristem, tam gravem non suscepissem, nisi banc personam et has partes debere et posse sustinere. *Ter. Eun. 1. 2. 71.* Sine, illum priores partes bosce aliquot dies apud me habere. *Cic. 3. ad Q. fr. 4. a med.* Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo, quam mihi. *Id. 1. Off. 28. 98.* Nobis a natura constantiæ, moderatiõnis, temperantiæ, verecundiæ partes datæ sunt. *Id. Mur. 3. 6.* Ego has partes lenitatis et misericordiæ, quas me natura ipsa docuit, semper egi libenter. *Id. Quinct. 2. 8.* Hortensius, qui hoc iudicio partes accusatoris obtinet. *Id. Rosc. Am. 34. 95.* Te ne, quum ceteri socii tui suggerent, potissimum tibi partes istas depoposcisse, ut in iudicio versarere, et sederes cum accusatore? *Id. Brut. 21. 84.* Ingenii, litterarum, eloquentiæ, etsi utrique primas, priores tamen libenter deferunt Lælio. Ubi partes subaudiuntur. — b) Eadem translatione partes sunt officium, munus. *Cic. 7. Att. 26.* Sin erit bellum, partes meæ non desiderabuntur. *non mancherò alle mie parti.* et 3. *Fam. 10.* Promitto atque confirmo, me pro tua dignitate rogando deprecatoris, laborando propinqui, auctoritate cari hominis apud civitates, gravitate imperatoris susceptoris officia atque partes. *farò le parti di etc. Id. 11. Fam. 5. a med.* Tuum est hoc munus, tuæ partes; a te hoc civitas expectat. *Id. 2. Orat. 7. 26.* Antonii audio esse partes, ut de tota eloquentia disserat. *Antonius ad Cic. post ep. 8. l. 10. ad Att. Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra. Quintil. 6. 1. 24.* Nonnumquam et ipse patronus has partes subit. *Nepos Dion. 8.* Excipit has partes ipse Callicrates. *Cic. 2. Orat. 4. 15.* Transactis jam meis partibus, ad Antonium audiendum venistis. — *Ad partes,* ad fungendum officio suo, quasi ad suas partes agendas. *Ovid. 3. Pont. 1. 41.* Utque juvenatilli, tu debes vincere amicos, Uxor, et ad partes prima venire tuas. *Id. 1. Amor. 8. 87.* Servus et ad partes solers ancilla parentur, Qui doceant, apte quid tibi possit emi. *Varro 2. R. R. 5. 2.* Narra isti, qui sermones sint habiti, et quid reliqui sit, ut ad partes paratus veniat. *Liv. 3. 10. a med.* Fabulam compositam Volsci belli, Heronicos ad partes paratos. — *Raro in sing. num. Quintil. 11. 3. 174.* Videri alia quoque hujus partis atque officii. *Id. 5. 13. 1.* Pars defensoris tota est posita in refutatione. *Id. 9. 4. 35.* Ut negligentia est pars hoc pati, ita humilitatis, ubique perhorrescere. ¶ 2. *Pars* est etiam species, quæ subditur generi. *Cic. 1. Invent. 22. 32.* Genus est quod plures partes amplectitur, ut animal. *Pars* est, quæ subest generi, ut equus. Sed sæpe eadem res alii genus, alii pars est. Nam homo, animalis pars est; Thebani aut Trejani, genus. Cf. *Quintil. 3. 4. 9.* Anaximenes judicalem et conditionalem generales partes esse voluit, septem autem species. ¶ 3. *Pars* et *partes* de parte ferunt, quæ cænantibus datur, *porzione. Petron. Satyr. 33.* Ego quidem pene projecti partem meam: nam videbatur mihi jam in pullum coisse. *Sueton. Cal. 18.* Equiti Romano avidius vescu-

ti partes suas misit. — Et de cæne reliquii. *Apul. 2. Met. Abi, fatue,* qui in domo funesta cænas et partes requirit. ¶ 4. In re litteraria partes videntur esse, quæ dantur pueris quotidie ediscendæ, quas nos dicimus *lezioni:* v. gr. in grammatica, aut in oratione, aut poemate memoriæ mandando. Ita enim intelligit *Heines.* loca, quæ subijcio. *Petron. fragm. Tragur. 46. Burmann.* Etiam tibi discipulus crescit Cicero meus: jam quatuor partes dicit: si vixerit, babebis ad latus servulum. et 75. Puer frugi est: decem partes dicit: librum ab oculo legit. et 58. Lapidarias litteras scio: partes centum dico. et *Inscript. apud Gruter. 625. 8.* et apud *Murat. 980. 1. c. TERENTIUS PRÆCIVS SIBI ET ATTICO SER. QVI VIXIT ANN. XX. LITTERATVS GRÆCIS ET LATINIS LIBRARIVS. PARTES DIXIT CCC.* ¶ 5. *Partes,* locus, regio, *paese, parte, banda. Cic. 12. Fam. 7. sub fin.* Omnes, quæ in istis partibus essent opes copiarumque, tuas esse. *Id. Mur. 41. 89.* Ibit igitur in exilium miser? Quo? ad Orientis ne partes? *Ovid. 3. Trist. 3. 3.* Eger in extremis ignoti partibus orbis. *Horat. 1. Od. 35. 30.* juvenum recens Examen Eois tinendum Partibus Oceanoque rubro. — Et in sing. num. *Id. 3. ibid. 3. 53.* Quicumque mundo terminus obstitit, Hunc tangat armis, visere gestiens Quæ parte debaccebuntur ignes, Quæ nebula pluvii que rores. ¶ 6. *Pars* absolute apud *Auct. Priap. 30. et 38., pars tegenda* apud *eumd. 1., pars obscæna* apud *Ovid. 1. Fast. 437., partes obscæne* apud *eumd. 2. Art. am. 584.* sunt *ta aldoia,* quæque dicuntur a *Phædr. 4. 14.* Naturæ partes, veste quas tegit pudor. — *Pars virilis* est unus e testicularis. *Colum. 7. R. R. 11. 2.* Quum virilem partem unari ferro resectam detraxeris, etc.

PARSIMONIA et parcimonia, æ, f. 1. Ratione habita etymi, illud est a præterit. *parsi,* vel a sup. *parsum,* verbi *parco:* hoc ab ipso *parco,* et magis placet *Manut. in Orthogr.,* sicut enim, inquit, *querimonia* et *alimonia* a *queror* et *alo,* ita *parcimonia* a *parco.* Nihilominus illud est in libris frequentius, et agnoscitur a *Diomed. 1. p. 310. Putsch. et Priscian. 4. p. 621. V.* vocem sequent. — Ceterum *parcimonia* est moderatio sumptuum, parcitas, diligentia, frugalitas, *φειδω, φειδωλία* (It. *parcimonia, risparmio, frugalità;* Fr. *l'économie, l'épargne;* Hisp. *ahorro, parsimonia, economia;* Germ. *die Sparsamkeit:* Angl. *sparingness, frugality, parsimony, thrift, penuriousness*).

I.) Proprie. — a) Sæpe in sing. num. *Plaut. Most. 1. 3. 78.* Dies noctesque estur, bibitur, neque quisquam parsimoniam adhibet. *Cic. 6. Parad. 3. 49. et fragm. apud Non. p. 24. 24. Merc. Non* intelligunt boniuses, quam magnum vectigal sit parsimonia. *Id. 4. Verr. 3. 7.* Nulla desidia, nulla luxuria: contra summus labor, summa parsimonia, summa diligentia. *Id. 2. Off. 24. 87.* Res familiaris conservatur diligentia et parsimonia. *Ter. Heaut. 3. 1. 31.* Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis, aut largitate nimia, aut parsimonia. *streltezza. Sueton. Aug. 73.* Instrumenti et supellectilis parsimonia. — b) In plur. num. *Plaut. Trin. 4. 3. 21.* Utinam veteres mores veteresque parsimoniae majori honori essent. *Prudent. 7. Cathemer. 3.* Adesto castis, Christe, parsimoniis. h. e. jejuniis. — c) Vetus proverb. est apud *Senec. Ep. 1. in fin.* Sera parsimonia in fundo est. h. e. vana, inutilis est. Non enim tantum minimum in imo, ut *Idem* ait, sed pessimum remanet. *Hesiod. Op. et dies v. 369.* δεινὴ δ' ἐνὶ πυθμῆν φειδω. h. e. perniciosa in fundo parsimonia.

II.) Translate. ¶ 1. De oratione. *Cic. Orat. 25. 84.* Sunt pleræque aptæ hujus ipsius oratoris parsimonia: — Metonymice res ipsa parsimonia parta. In *argum. Truc. Plauti 6.* Lupæ ne rapiant domini parsimonia.

PARSIMONIUM et parcimonium, n, n. 2. idem ac parsimonia. *Inscript. apud Donat. 35. 4. HERCVLI C. VOSSIVS P. F. FAB. DE SVO PARCIMONIO V. S.*

PARTHENICÆ, æ, f. 1. herba, quæ et *Parthenium* dicitur. *Catull. 61. 193.* Alba parthenice velut, Luteumve papaver.

PARTHENICON, i, n. 2. *παρθενακόν,* herba eadem ac pulegium, quæ ita fortasse est appellata, quia veretri pruriginem sedat, ut ait *Apul. Herb. 92:* *παρθενακός* enim virgineum significat.

PARTHENIS, Idis, f. 3. herba, quæ et *Artemisia. Plin. 25. Hist. nat. 7. 36. (73).*

PARTHENIUM, n, n. 2. *παρθέριον.* ¶ 1. Est herba species, *retriuola,* urceolaris (*V.* hanc vocem suo loco et *PARIETARIUS,* folio similis ocimo, nigrior tantum, in parietinis et tegulis nascens, a *παρθέριος virgo,* idest a *Minerva,* quia, quum vernula carus Pericli Athenis in arce templum ædificaret, repissetque super altitudinem fastigii, et inde cecidisset, hac herba Pericli a *Minerva* somnio monstrata sanatus est. Dicitur etiam perdicium, quia est perdicibus grata. *Plin. 22. Hist. nat. 17. 20. (43).* ¶ 2. *Parthenium* alterum, herba est, quam alii *leucanthen,* alii *amaracum* vocant, quæ nascitur in hortorum sæpibus, flore albo, odore mali, sapore amaro. *Plin. 21. Hist. nat. 30. 104. (176).* ¶ 3. *Parthenium* denique herba est, al. *linozostis,* et *bermupoa,* et *Mercurialis. Plin. 25. Hist. nat. 5. 18. (38).*

PARTHICARIVS, a, um, adject. ad *Parthicas* pelles pertinens, ut *Parthiciarius negotians. Imp. Constantin. Cod. 10. 47. 7.* Negotiantes vestitios, linteones, purpurarios, et *parthiciarios,* qui devotioni nostræ deserviunt, visum est secundum veterem consuetudinem ab omni munere immunes esse. *Inscript. apud Gruter. 350. 7. M. ALFIO P. F. GAL. MAXIMO TRIBVNO PLEBEI CANDIDATO PRAETORI PARTHICARIO etc. h. e. qui Parthicarum pellium negotiatoribus jus dicit. V. vocem sequent.*

PARTHICUS, a, um, adject. ad *Parthos* pertinens: *V. ONOM.* — Hinc *Parthica pellis* est corium flammeo magis, quam purpureo colore tinctum, eo nempe qui nunc *scarlatto* dicitur, a *Parthis* primum inventus, ut constat ex his, quæ habet *Lydus de magistrat. Rom. l. 2. c. 13.* Ἐπὶ ἐκείνης τῆς νήσου (scil. in insula Co) καὶ μόνης ἢ βαδύτερα βαφὴ τοῦ φοινικίου χρώματος τοῦ περὶ ἐπηγεῖτο κατασκευαζομένη. ἡ γὰρ ἡρέμα πρὸς ἐπὶ τῷ φλογονί καὶ οὐ σφῆδρα βαδύ ἀναπομένη (lege *αναβαπτομένη*) πρὸς Παρθηναίων ἐξήρτηται, ὅθεν καὶ Παρθηναία τὰ φλογοβαφῆ δερμάτα οὐρβαίνει καλεῖσθαι. h. e. in illa eaque sola insula ars saturatiore purpuræ colore inducendi olim comparata celebratur; nam qui flammeo fere propior, neque ita satur, a *Parthis* inventus est, unde etiam *Parthicae pelles* flammeo colore tinctæ dicuntur. Augusti porro, eorumque primores aulici, ex barbarorum consuetudine, sequiori Latinitatis tempore, tum ad cingula seu balteos, tum ad ocreas seu tibialia, quæ zanchæ sunt appellatæ, sibi conficienda his pellibus utebantur; hinc Romanæ Ecclesiæ principes, qui *Cardinali* vocantur, caligas seu tibialia eo colore tincta etiam num usurpant. *Marcian. Dig. 39. 4. 16. § 7* Species pertinentes ad vectigal, opus byssicum, pelles *Babylonicae,* pelles *Parthicae* etc. *Claudian. 2. Raft. Pros. 94.* *Parthica* quæ tantis variantur cingula gemmis. *Coripp. 4. Joann. 498.* Tunc suris ocreas, multo quas vixerat auro *Parthica* pellis, habet. *Id. 2. Laud. Justin. 104.* Purpureo suræ resonant fulgente cothurno, Cruraque puniceis induvit regia vinculis, *Parthica* Campano dederant quæ tergora fuce, Sanguineis prælata rosis, laudata rubore, Lectaque pro sacris, tactu mollissima, plantis, Quis solet edomilos victor calcare tyrannos Romanus princeps, et barbara colla domare. Augustis solis hoc cultu competit uti, Sub quorum est pedibus regum cruor. *Gallien. Aug. in epist. apud Trebell. Claud. 17.* Misi ad eum zanchas de nostris *Parthicis,* paria tria. *V. vocem præced., et Mus. Borbon. T. 6. tav. 5. p. 7.,* ubi de his pellibus multa.

PARTIALITER, adverb. peculiariter, in aliqua parte. *Cæc. Aurel. 2. Tard. 2. n. 36.* Ordinamus etiam si quid partialiter loco patienti poterit adhiberi, ut capiti passione vexato rasionem capillorum.

PARTIARIO. *V. vocem sequent.*

PARTIARIUS, a, um, adject. qui partem alicujus rei cum alio participat, ut Partiarus redemptor, *Cato R. R.* 137., ubi alii aliter leg. Partiarus colonus, *Cajus Dig.* 19. 2. 25. a med. b. e. qui egrum colendum societate fructuum suscepit, *alla parte*: cui opponitur is, qui ad pecuniam numeratam condurit. Partiarus legatarius apud *eum*. 2. *Institut.* (edente iterum *Goetschenio*) § 254. Qui ex fideicommissio reliquam partem hereditatis recipit, legatarii partiarum loco est, id est, ejus legatarii, cui pars bonorum legatur: quæ species legatarii participio vocatur, quia cum herede legatarius partitur hereditatem. *Inscript.* apud *Gruter.* 1004. 4. OVINIUS PORCILIANVS PARTIARIVS AGELELLVS. — *Partiaria* res, quæ a pluribus participatur. *Apul.* 4. *Met. ad fin.* En totius orbis alma Venus, quæ cum mortali puella partiaro majestatis honore tractor! *Id.* 8. *ibid.* Juvenis satis corpulentus domi promiscuis operis partiariorum agebat concubitus. *Imp. Antonin. Cod.* 2. 3. 6. Pecora partiarum pasceda suscipere. h. e. ut fetus earum partitionibus, quibus placuit, inter dominum et pastorem dividantur. — *Partiaro* absolute, subaudi jure, partem laboris et impensæ, item lucri aut fructuum communicando, *alla parte.* *Cato R. R.* 16. Calcem partiaro coquendam qui dant, ita dant. Perficit, et coquit, et ex fornace calcem eximit calcarius, et ligna conficit ad fornacem: dominus lapidem, ligna ad fornacem, quod opus siet, præbet. *Apul.* 9. *Met.* Cum uxore mea partiaro traclabo, nec heriscundæ familiæ, sed communi dividendo formula dimicabo. h. e. venustum adolescentulum, quicum illa dudum concubuit, ipse pædicabo, ne plus in illo auctoritatis uxori, quam maritus habere videatur. — Hinc

Partiarus, *vi*, m. 2. absolute, substantivorum more, est particeps, qui est alicujus partis. *Tertull.* 3. *advers. Marcion.* 16. Disce cum partiaris erroris tui Judæis. *Id. Resurr. carn.* 2. Seducet partiaris sententiæ illorum.

PARTIARIUM, adverb. per partes, per vices. *Cæ. Aurel.* 1. *Acut.* 11. Partiarum erit adhibenda cucurbitæ, ut exempli causa nunc præcordis, nunc capiti, nunc clunibus etc.

PARTIBILIS, e, adject. Comp. *Partibilior*. — Partibilis est qui dividi potest. *Claud. Mamert.* 1. *Stat. anim.* 16. circa med. et in fin. Animam partibilem putant. *Al. leg. pertilem.* *Boeth. Aristot. Topic.* 5. 5. p. 704. Magis est proprium animalis sensibile, quam partibile. *Id.* p. 551. Quod in parva est partibilis.

PARTICEPS, cipls, omni. gen. (pars et capio). Particeps est qui partem alicujus rei capit, socius, consors, *μετοχος* (It. *partecipe*, *partecipante*, *compagno*, *consorte*; Fr. *participant*, *qui a part à, qui a une part de, qui partage*; Hisp. *participante*, *participa*; Germ. *theilnehmend*, *theilhaft*; Angl. *partaking*, or *participating of a sharer*, *partaker*, *partner*, *associate*, *accomplice*, *adherent*, *companion*, *fellow*). Usurpatur

A) Adjective. — a) Cum Genitivo rei, cujus quis particeps est. *Plaut. Epid.* 2. 2. 81. Fac particeps nos tuæ sapientiæ. *Ter. Heaut.* 3. 1. 19. nuncium apporto tibi, Cujus maxime te fieri participem cupis. *Lucret.* 3. 463. Quare participem (animum) leti quoque convenit esse. *soggetto.* *Cic. Tim.* 8. Animus rationis compos et particeps. *Id. Fonte.* 17. 37. Fortunarum omnium socius et particeps. *Cæs. 3. B. C.* 82. Ut parta victoria, prædæ ac præmiorum velint esse particeps. et 60. *extr.* Ad Pompejum transierunt cum his, quos sui consilii particeps habebant. *Nepos Eumen.* 1. *extr.* Utrique consilio semper affuit, et omnium rerum habitus est particeps. *Cic. 5. Fin.* 23. 67. Virtutes ita copulatæ connexæque sunt, ut omnes omnium particeps sint. *partecipano una dell'altra.* et *Arch.* 10. 24. Particeps ejusdem laudis. *Id.* 10. *Fam.* 12. Fecl continuo omnes particeps meæ voluptatis. *Id.* 2. *Invent.* 30. 92. Particeps factus est in turpissimo fœdere summæ religionis. *Sueton. Vesp.* 8. Victoris participibus nihil extra ordinem indulsit. *Ovid.* 3. *Pont.* 1. 164. Augustum numen adora, Progeniemque piam, participemque tori, la consorte.

Cic. 1. Divinat. 18. 34. Divinationum duo genera: unum quod particeps est artis; alterum quod arte caret. — b) Cum Dativo rei aut personæ. *Ovid.* 2. *Pont.* 5. 41. Te juvenum princeps, cui dat Germania nomen, Participem studiis Cæsar habere solet. *Al. leg. studii.* *Seneca Herc. Fur.* 269. Particeps regno venit: sociemus animos. *Al. leg. regni.* *Curt.* 6. 7. Insidias regi comparatas, sequæ ejus consilii fortibus viris esse participem. *Sic Id.* 6. 6. Satrapes erat Barzaentes, sceleris in regem suum particeps Besso. *Quintil. Declam.* 3. 3. Prædura prisca moribus uatet, et in plerisque ruris operibus marito particeps. *Tac.* 15. *Ann.* 50. Natalis particeps ad omne secretum Pisoni erat. — c) Cum Ablat. rei et præpos. de. *Plaut. Truc.* 4. 2. 34. Non licet de obsonii maia me participem fieri. — d) Sequente Relativo. *Plaut. Aulul.* 4. 1. 19. Is speculatum buc misit me, ut, quæ fierent, fieret particeps.

B) Substantivorum more. *Plaut. Most.* 1. 3. 154. Conveniunt manupare, eccos; prædam particeps petunt. *Ter. Heaut.* 1. 1. 98. Nec fas esse ulla me voluptate hic frui, nisi ubi ille buc selvas redierit meus particeps. h. e. filius meus, qui beres meus est, et partem etiam nunc capere debet de meis bonis. *Cic. 9. Att.* 10. Hujus belli ego particeps et socius et adiutor esse cogor. *Sueton. Cal.* 58. In quadam conjuratione quasi particeps nominati.

PARTICIPALIS, e, adject. particeps. — a) In re grammatica. *Varro 10. L. L.* 34. *Müll.* Verba, quæ declinantur cum temporibus et casibus, ac vocantur a multis Ideo participalia. (*participalia* dicit *Quintil.* 1. 4. 29.). *Macrob. de Diff. Gr. Lat. verb.* p. 2765. *Putsch.* Hanc (*formam*) quidam gerundii modi val participalem vocant, quia verba ejus pæne omnia ainiilia participiis sunt et sola significatione distantia. — b) Generatim. *Aurel. Arcad. Dig.* 1. 11. 1. Quum dictatores magistros equilum sibi eligerent, qui adsciatii participales curæ-aecundam post eos potestatem gererent etc. Ita apud *Torrentin.*, sed addita note mendi latentis. *Haloander* autem habet *associati principali cura*

PARTICIPATIO, ðnis, f. *partecipazione*, communicatio, *κοινωνία*. *Spartian. Julian.* 6. *extr.* Petiit, ut fieret senatusconsultum de participatione imperii. *Augustin. de 83. quest.* n. 24. Summe est illud bonum, cujus participatione sunt bona cetera. Adde *Apulej. de Deo Socrat.*

PARTICIPĀTUM, i, n. 2. idem ac participium. *Capell.* 3. p. 50. Grammaticæ jubabat præpositionibus aut conjunctionibus aut participiis insistere, totaque curandis arte fatigari. *Koppius* ita edidit, sed testatur in MSS. hac legi *præpositionibus aut conjunctionibus participatis* insistere, b. e., nisi fallor, communicatis cum verbo, sive additis eidem præpositionibus aut conjunctionibus, quibuscum ex loquendi consuetudine junguntur.

PARTICIPĀTUS, a, um. *V. PARTICIPO.*

PARTICIPĀTUS, us, m. 4. participatio. *Spartian. Sever.* 8. *ad fin.* Quum Severum ad participatum vocaret, contemptus est. *Id. Pescenn.* 5. Ad participatum imperii Severum vocans. *Capitolin. Macrin.* 5. Filio Diadumeno in participatum adscito. *Capell.* 1. p. 9. Tunc germano in participatum operis suscepto.

PARTICIPĀLIS, e, adject. ad participium pertinens, ut Participalia verba, b. e. participia. *Quintil.* 1. 4. 29. *Dictu et factu*: sunt enim hæc quoque verba participalia quidem, non tamen qualia dicto factoque. Adde *Priscian.* 2. p. 574. *Putsch.* — Idem *Priscian.* 8. p. 808. et 823. *participalia* vocat gerundia et supina. Sic *Diomed.* 1. p. 333. *Putsch.* Participialis verborum modus est cujus verba, quod sint participiis similia, participalia dicuntur, nec tamen participia sunt, ut *legendi legendum legendum*. — *Participalia nomina*, quæ sunt ex participiis, ut *amans, negligens*. *Charis* sub *init.* l. 5. Et *Max. Victorin.* p. 1930. *Putsch.* Participia nominativa, seu nomina participialis sunt, quæ quasi speciem participiorum habent, ut *comatus, galeatus, hastatus*. Male *Putsch.* habet *astutus*.

PARTICIPĀLITER, adverb. per participium. *Festus* p. 194. 30. *Müll.* Ostentum non solum pro portento poni solere, sed etiam participialiter. *Id.* p. 352. 27. Torrens participialiter pro exrens. *Charis.* 1. p. 43. *Putsch.* Præfectus fabris participialiter, sed elegantius, est ab antiquis usurpatum.

PARTICIPĪO, adverb. *V. voc. seq. I.
PARTICIPĪUM, ñ, n. 2. est idem ac participatio, seu communio, *partecipazione*.*

I.) Proprie. *Imp. Justinian. Cod.* 1. 4. 34. § 3. Omni ad illa participio in posterum abstinere. — *Participio*, adverbii more, italice *in particolare*, peculiariter. *Theod. Priscian.* 4. p. 315. retro ed. *Ald.* Aristoteles autem serman, inquit, aliud principaliter, aliud participio. et *moz.* Participio autem dicunt appellari semen spumam ultimæ digestionis nutrimenti.

II.) Improprie, in re grammatica, participium, participio, *μετοχη*, est pars orationis declinabilis, quæ casus habet et tempora: unde et nominis et verbi vim participat. *Varro 6. L. L.* 58. et 9. *ibid.* 110. *Müll.*; *Quintil.* 1. 4. 19.; *Gell.* 9. 6.; *Charis.*; *Diomed.* etc. — De Participii natura *V. Charis.* 1. p. 33. *Putsch.*; *Diomed.* 1. p. 397.; *Priscian.* 8. p. 835., 11. p. 293. et alibi; *Sergius* p. 1853.; *Cledon.* p. 1928.; et *Augustin.* p. 2012. Cf. et *Cassiod.* in v. TUNICATUS. — Quæ in recto casu exeunt, in sexto rectius e habere quam i, dictum est in IMPOTENS.

PARTICĪPO, es, avi, atum, are, a. 1. (particeps). Part. *Participatus* sub A. I. et II. et sub B; *Participandus* sub A. I. et sub B. — Participare duo significat; scilicet

A) Est participem facere, partem tribuere, communicare, impertire, *κοινωνεω* (It. *fare partecipe*, *dare una parte*; Fr. *faire partager*, *communiquer*; Hisp. *comunicar*, *hacer partecipe a otro de alguna cosa*; Germ. *theilhaft machen*, *mittheilen*; Angl. *to make partaker of*, *divide or communicate with*, *give a share of*, *acquaint with*, *make privy to*).

I.) Proprie. — a) Activa forma, cum Accus. personæ. *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 107. Ille non potuit, quin sermoni suo aliquem familiarium participaverit de amica heri. *Al. leg. sermone.* *Id. Cist.* 1. 3. 17. Paternum servum sui participat consilii. — Et cum Relativo. *Id. Stich.* 1. 1. 32. Ubi sint, quid egant, neque participant nos, neque redeunt. h. e. certiores faciunt, *ci danno parte*. — b) Passive. *Lucret.* 3. 692. Nemque ita connexa est per venas, viscera, nervos Ossaque, uti dentes quoque sensu participantur. *Paulin. Nolan. carn.* 6. 318. Nominis Angelici tui participatus honore. *fatto partecipe*.

II.) Figurata. — Activa forma usurpatur *participare aliquid cum aliquo*. *Liv.* 3. 12. Lucretius suas laudes participare cum Cæsone. *Spartian. Hadrian.* 26. Venationem semper cum amicis participavit. — b) Passive. *Justin.* 34. 2. 8. Participato cum fratre regno. *Trebell. Gallien.* 12. Odenatum, participato imperio, Augustum vacavit.

B) Item est partem capere, participem fieri, *partecipare*, *venire a parte*, *avere parte*, *μετέχω, μεταλαμβάνω*. *Ennius* apud *Cic.* 2. *Tusc.* 17. 39. Qui alteri exitum parat, Eum scire oportet, sibi paratum, pestem ut participet parem. *Cic. 1. Legg.* 12. 33. Sequitur igitur, ed participandum alium alio, communicandumque inter omnes jus nos natura esse factos. *Pompon. Dig.* 17. 2. 55. Equum enim est, ut cujus participaverit lucrum, participet et damnum. *Gell.* 15. 2. sub fin. Si eum forte ad participandas ejusmodi voluptates aut voluntas tulerit, eum casu induxerit. *Mamertin. Gratian. act. Juliano init.* (et *Pacat. initio Paneg. ad Theod.*) Scio, te, imperator, et cunctos, qui consilium tuum participant, posse mirari etc.

PARTICŪLA, æ, f. 1. deminut. a pars, origina pars, *μερίς* (It. *picciola parte*, *particella*, *particella*; Fr. *petite partie*, *particule*, *parcelle*, *fragment*, *brin*; Hisp. *parte ó porcion pequeña*, *particula*, *partecilla*; Germ. *klein Theil*, *das Theilchen*, *Stückchen*, *Bisschen*, *ein Wc-*

niges; Angl. a *small part, particle*). — a) Generatim. *Cic. 2. Orat. 39. 162.* Qui omnes tenuissimas particulas atque omnia minima mansa, ut nutrices infantibus pueris, in os inserant. *Horat. 1. Od. 28. 23.* At tu, nauta, vagæ ne parce malignus arenæ Ossibus et capiti inhumato Particulam dare. *Quintil. 3. 11. 21.* Tam minutæ rerum particulae. *Cic. 1. Orat. 39. 179.* Cuiuscumque particulae cæli officeretur. *Id. 1. de republ. 24. extr.* Nec enim hoc suscepi, ut tamquam magister persequerem omnia: neque hoc polliceor me effecturum, ut ne qua particula in hoc sermone prætermisisset. *Brutus ad Cic. 1. ad Brut. 16.* Particulam litterarum tuarum, quas misisti Octavio, legi. *Cic. 2. Off. 11. 40.* Ne illi quidem, qui maleficio et scelere pascentur, possunt sine ulla particula iustitiæ vivere — b) Speciatim apud Rhetores particulae sunt orationis incisae. *Quintil. 9. 4. 69.* Hæ particulae prout sunt graves, acres, lentæ, celeres, remissæ, exsultantes, proinde id, quod ex illis concitatur aut severum etc. erit. Adde *eumd. 4. 5. 25., 7. 10. 6. et alibi.* — c) Item speciatim in re grammatica particulae sunt minores voculae indeclinabiles, quæ vel per se, vel cum aliis verbis compositæ peculiarem variumque usum habent. *Gell. 2. 17. et 19., 7. 7., 11. 3., 16. 5. et 17. 13.*

PARTICULĀRIS, e, adject. *particolare*, partem significans. *Apul. Dogm. Plat. 3.* Propositiones aliæ universales, aliæ particulares. *Imp. Gordian. Cod. 9. 6. 6.* Utrum valeat, necne particularis publicatio.

PARTICULĀRITAS, atis, f. 3. *particularità*, id quod alicui proprium et particulare est. *Boeth. in Aristot. de interpr. ed. sec. p. 339.* Sin vero dictum fuerit *quidam homo*, tunc universale, quod est *homo*, addita particularitate per id quod ei adjectum est *quidam*, particulariter profertur, et dicitur re universalis prolata particulariter. Adde *Cassiod. Dialect. p. 573.*

PARTICULĀRITER, adverb. *particulariter* ratione, per partes, particulatim. *Apul. Dogm. Plat. 3.* Universalis dedicatio non est convertibilis, sed particulariter tamen patet converti, ut quum sit *omnis homo animal*, non potest ita converti, ut sit *omne animal homo*; sed particulariter potest, *quidam animal homo*. *Firmic. 1. Mathes. 5. sub fin.* Quia generaliter diximus, quid cæli cardines significent, nunc magis particulariter, quid etc. *Augustin. 1. Retractat. 5. extr.* Sive universaliter, sive particulariter. *Cæli. Aurel. 2. Acut. 10. n. 64.* Chrysippus particulariter signa passionis percurrat.

PARTICULĀTIM, adverb. *a parte a parte*, *μερικῶς*, per particulas, particulariter, membratim, singillatim. *Cic. 1. Herenn. 9. 14.* Si summam, non particulatim, narrabimus. *Seneca Ep. 24. circa med.* Hominem particulatim excarnificare. *Colum. 7. R. R. 5. 4.* Grex particulatim facillius quam universus convalescit. *h. e. divisus* in exigui numeri partes. et *ibid. 6. 5.* Melius est unum gregem totum, quam ex pluribus particulatim mercari. *una da questo, e una da quello. Paul. Dig. 8. 3. 23.* Quamvis fundus particulatim veniret, omnes partes servitus sequitur. *Scævola ibid. 46. 3. 90.* Pecuniam Sempronio mutuam dedit, et eandem particulatim recepit. *Apul. de mundo.* Elementa particulatim quidem rebus ortus atque obitus afferunt, universitatem vero a fine atque exitu vindicant. *Varro apud Servium ad Virg. 2. G. 267.* Terra cultura causa attributa olim particulatim hominibus, ut Etruria Tusci, Samnium Sabellis. *Id. 2. R. R. præfat. 2.* Nec putant se habere villam, si non multis vocabulis retineant Græciis, quum vocant particulatim loca, *προκοιτώνια, καλαίστραν, ἀποδύτηριον* etc. *Veget. 3. Milit. 11.* Dum per angusta portarum particulatim procedit exercitus etc. *diviso in piccole porzioni.*

PARTICULĀTIO, ōnis, f. 3. divisio in particulas. *Capell. 9. p. 322.*

PARTICULO, ōnis, m. 3. *συμμέτοχος*, partiaris. *Non. p. 20. 6.* Merc. Particulones dicitur coheredes, quod partes patrimonii sumant. *Pomponius ibid.* Age moda, sta, garril, particu-

lanes producum tibi. — Apud *Phædr. prol. 1. 4.* et alibi, est nomen viri proprium.

PARTICUS, a, um, adject. mercator, institor, un mercatante in *deltaglio*, un venditore al minuto. *Gloss. Isid.* Particus, negotiator, qui partes vendit, institor. *Alia Glossar.* hanc vocem exhibent.

PARTILIS, e, adject. *divisibile*, *μεριστός*, divisibilis, partibilis. *Ammian. 14. 11. a med.* Nemesis est substantialis tutela generali potentia partilibus præsidens fati. *h. e. fati singulorum hominum.* *Augustin. 12. Trin. 9.* Corporeum omne quod partile. *Capell. 5. p. 181.* Narrationum aliæ continuæ, aliæ partiles vocantur: continuæ, quæ perpetuo contentu sine ulla interruptione dicuntur; partiles, quibus vel argumentum, vel digressio aliqua interponitur. Adde *Cæli. Aurel. loc. cit.* in PERCUNTATUS.

PARTILITER, adverb. *divisibilmente*, per partes, divisim. *Arnob. 1. 12.* Quum ea, quæ fiunt, non partiliter fiunt, sed ad census summam redeant referanturque totius. *h. e. non in gratiam unius partis.* et *6. 4.* Deus non partiliter usulam, sed ubique est totus. Adde *Augustin. Ep. 120. 3.; et Firmic. 5. Mathes. 1.* Sic *Cæli. Aurel. 1. Tard. 4. n. 90.* Sed neque caecervatim, neque uno tempore omnes erunt partes curandæ, sed partiliter atque diverso, ut nunc stomachus, nunc vesica, nunc interscapula releventur.

PARTIM, adverb. Plerique volunt esse Accusativum antiquum τοῦ pars: ut enim *restim, puppim* etc., ita *partim* pro *partem* dixere, et *partim* pro *parte*. Accusativum tamen *partim* raro invenies (V. PARS init.); præterea *partim* a nomine *pars* deductum est adverbium, ut alia multa im finita. — Ceterum *partim* est idem ac *qua*, ex parte quadam, *κατὰ μέρος*, et quum repetitur *τῇ μὲν, τῇ δέ, et πῶς μὲν, πῶς δέ* (It. *parte*, in *parte*; Fr. *une partie*, en *partie*; Hisp. *en parte*; Germ. *theilweise*; Angl. *partly*, in *part*, some, some part).

I.) Proprie usurpatur — 1°) Cum Genitivo, de quo hæc *Gell. 10. 13.* Partim hominum venerant plerumque dicitur, quod significat pars hominum venit, id est, quidam homines: nam *partim* hoc in loca adverbium est, neque in casu declinatur. — a) *Partim* semel tantum ponitur. *Cato apud Gell. 10. 13.* Cum *partim* illorum jam sæpe ad eundem modum erat. *h. e. cum parte*, seu quibusdam illorum. et *Q. Claud. Quadrigarius ibid.* Utrum negligentia *partim* magistratum, an avaritia, an calamitate populi R. evenisse dicam, nescio. *h. e. aliquorum magistratum.* Rursus *Cato apud Gell. 7. 3.* Atque haud scio, an *partim* eorum fuerint, qui non nostræ contumeliæ causa id noluerint evenire *h. e. an aliqui eorum.* *Lucret. 5. 840.* Orba pedum *partim*, manuum viduata vicissim. *Liv. 23. 11.* Brutios Apulosque, *partim* Samnitium ac Lucanorum defecisse ad Pænos. Sunt qui *h. l. partim* Accusativum pro *partem* esse putant. *V. a nobis dicta in voce PARS init.* — b) *Partim* repetitur. *Ter. Hecyr. prol. 2. v. 7.* Partim sum eorum (*fabularum*) exactus, *partim* vix steti. *Cic. Pis. 21. 48.* Quum *partim* ejus prædæ profundæ libidines devorassent, *partim* nova quædam et inaudita luterias, *partim* etiam emptioes, *partim* permutationes. *Al. aliter leg. Id. 2. Off. 21. 72.* Eorum ipsorum *partim* ejusmodi sunt, ut ad universos cives pertineant, *partim*, singulos ut attingant. *Id. Prov. cons. 10. 24.* Quum *partim* mihi illorum familiares, *partim* etiam, me defendente, capitis iudicis essent liberati. — 2°) Cum Ablativa et præpos. ex. *Cic. Vatin. 7. 16.* Reliqui sex fuerunt: ex quibus *partim* plane tecum sentiebant, *partim* medium quemdam cursum tenebant. *Id. 8. Phil. 11. 32.* Quum *partim* e nobis ita timidi sint, ut etc., *partim* ita a republ. aversi, ut etc. *Quintil. 3. 4. 8.* Ex dubiis *partim* nobis ipsis ad electionem sunt libera, *partim* aliorum sententiæ commissa. — 3°) Sæpius absolute, et — a) *Partim* repetitur. *Ter. Hecyr. 1. 2. 92.* Animus *partim* uxoris misericordia devictus, *partim* vinctus hujus iajuriis. *Id. ibid. 3. 3. 3.* Par-

tim quæ persepi his oculis, *partim* quæ accepi auribus. *Cic. 1. ad Q. fr. 3. 5.* Amici *partim* deseruerint me, *partim* etiam prodiderint. *Sueton. Aug. 21.* Partim ductu, *partim* auspiciis suis. *Id. ibid. 49.* Certum numerum *partim* in urbis, *partim* in sui custodiam allegit. *Quintil. 7. 1. 3.* Quod *partim* præceptis, *partim* usurpatum ratione cognoveram. *Cic. 1. Tusc. 28. 69.* Tum multitudinem pecudum, *partim* ad vescendum, *partim* ad cultus agrorum, *partim* ad vebendum, *partim* ad corpora vestienda. — Additur in altera parte sententiæ etiam. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 43. 134.* Multa putat præter virtutem homini *partim* cara esse, *partim* etiam necessaria. *Id. 2. Cat. 10. 21.* Quartum genus est sane varium et mixtum et turbulentum: qui iam pridem premuntur; qui numquam emergunt; qui *partim* inertia, *partim* male gerendo negotio, *partim* etiam sumptibus, in veteri ære alieno vacillant. *Id. 6. de republ. 20.* Eosque, qui incolunt terram, non modo interruptos esse, sed *partim* obliquo, *partim* transverso, *partim* etiam adverso stare vobis. Adde *eumd. Cluent. 32. 88. et Pis. 21. 48.* supra cit. — b) Haud rara, in partitione, *partim* secundo tantum loco usurpatur. *Cic. 2. Divinat. 9. 23.* Cæsar a nobilissimis civibus, *partim* etiam a se omnibus rebus ornatis, trucidatus. et *4. Ferr. 65. 158.* Ut ejus in provincia statuæ, in locis publicis positæ, *partim* etiam in ædibus sacris, per vim deicerentur. — c) Nonnunquam pro *partim* alia vox synonyma repetitur. *Cic. 1. Nat. D. 37. 103.* Bestiarum terrenæ sunt aliæ, *partim* aquatiles, aliæ quasi ancipites. *Id. 1. Divinat. 42. 93.* Multa inusitata *partim* ex cælo, aliæ ex terra oriebantur, quædam etiam ex hominum pecudumque conceptu et satum. *Sall. Jug. 24.* Castra bastium invadunt, semisomnos *partim*, allos arma sumentes fugant funduntque. *Gell. 2. 22.* Legi salitum erat aut vetus carmen, aut historia *partim* Græcæ linguæ, alias Latinæ. *Auct. B. Afr. 62.* Militibus passim in litore vagantibus, *partim* in oppidum progressis. Sed *fortasse* pro *passim legendum est partim.* *Apul. 9. Met.* Partim stagnanti palude fluidam (*viam*), et alibi subluvia cænosa lubricam. *Id. Florid. 14.* Hæc *partim* quum audiret a Diogene Crates, alias sibi ipse suggereret etc.

II.) Translate. — a) Videtur interdum habere vim similem ac præsertim, in primis, *particularmente, massimamente.* *Cato R. R. 5.* Bubulcis obsequitor, *partim* quo libentius boves current, et *6.* Circum vias almos serito, et *partim* populos, uti froadem ovibus et bubus habeas. Sunt qui putant *partim* his locis scriptum fuisse compendii causa pro *præsertim*. — b) Fortasse etiam pro *magnam partem* ponitur in illo *Plauti Pers. 3. 3. 28.* Mirum, quin tibi egi crederem, ut ipse idem mihi faceres, quod *partim* faciunt argentarii: ubi quid credideris, citius extemplo a foro fugiunt, quam ex porta ludis cum emissus est lepus. et *Pseud. 5. 1. 29.* Palliolatim amictus sic hac inaccessi ludibundus: plaudunt *partim*, clamitant me, ut revertar. At *Handius, Tursell. vol. 4. p. 393.*, in *Catonis* II. cilt. *partim* ait esse in aliquibus rebus; in *Plauti* vero II. cilt. esse idem ac *nonnulli*. Præterea in medium affert alia, quæ tamen ad superiorem numerum commode referri possunt.

PARTIO, ōnis, f. 3. *parto*, *τόκοσ*, actus pariendi, partus. (Cl. *Priscian. 6. p. 710. Putsch.*) *Plaut. Truc. 1. 2. 92.* Horresco misera, mentio quoties sit partionis. Adde *Aframium* apud *Non. p. 217. 31. Merc.* Non dolorem partionis venit in mentem tibi, Quos misera pertulisti? *Gell. 3. 16.* Partio mulieris. et *12. 1.* Ille non partionem solum, sed alituram quoque feram et sævam criminatus est. — Et de gallinis *Varro 3. R. R. 9. 4.* Hæ ad partiones sunt aptiores.

PARTIO, is, Ivi, Itum, ire, a. 4. et **PARTIOR**, Iris, Itus sum, irl, dep. 4. (pars). Part. *Partiens* sub A. II.; *Partitus* sub A. I. et sub B. I.; *Partiturus* sub A. I.; *Partiendus* sub A. I. — Partire est partes facere, dividere, distribuere, communicare, *μερισῶ* (It. *spartire*, *partire*, *dividere*, *distribuere*; Fr. *partager*, di-

viser entre, répartir, distribuer; Hisp. *partir*, *repartir*, *distribuir*; Germ. *theilen*, *zertheilen*; Angl. *to part*, *share*, *distribute*, *divide*.

A) Activa forma; et quidem

I.) Proprie. — a) Cum Accus. *Ennius* apud *Gell.* 12. 4. Hæc locutus, vocat quocum bene sæpe libenter Mensam sermonesque suos rerumque suarum Congeriem partit. *Plaut. Asin.* 2. 2. 5. Hanc, quam nactus prædam, pariter cum illis partiam. *Id. Mil. glor.* 3. 1. 112. Mea bona in ver eos partiam. *Lucret.* 5. 682. de sole. Imparibus currens anfractibus ætheris oras Partit, et in partes non æquas dividit orbem. *Afranius* apud *Non.* p. 475. 21. *Merc.* Quam testamento patria partisset bona. *Sall. Jug.* 43. ed. *Kritz.* Consulens provincias inter se partiventer. *Alii leg. conjecerunt* paraverant: at *V. Kritz.* ad h. l. *Tac.* 12. *Ann.* 30. Regnum Vangio ac Sido inter se partivere. — b) Absolute *Cic.* 1. *Fin.* 7. 22. Tollit definitiones; nihil de dividendo ac partiendo docet. *Quamquam* partiendo ad formam partiri pertinere potest. Similiter partiens apud *Justin.* 1. 3. 2. Invenit eum-pensa inter virginem partientem. *F.* et *Phædr.* mor. sub II. — c) Part. Partitus pass. *Lucret.* 3. 711. anima partita per artus. *Farro* 1. *R. R.* 37. 4. Divisio in sex partia. *Cic.* 3. *Orat.* 30. 119. Eadem sunt membra in utrisque distributionibus, sed paullo secus a me, atque ab illo, partita ac distributa. *Cæs.* 6. *B. G.* 6. Cæsar partitis copiis cum *G. Fabio* legato. *Sic Id.* 1. *B. C.* 4. Quos (exercitus) se pro necessitudine partiturus cum *Pompejo* arbitratur. *Illud* partiturus ad formam partiri pertinere potest. *Id.* 6. *B. G.* 33. Partito exercitu. et 7. *ibid.* 24. Dux semper legiones pro castris excubabant, plures partitis temporibus erant in opere. *Liv.* 27. 7. Italia ambobus provincia decreta: regionibus tamen partitum imperium. *Ovid.* 3. *Art. am.* 593. rivalem, partitæque fœdera lecti Sentiat. *Id.* 4. *Fast.* 679. Tertia post Hyadas quum lux erit orta remotas, Carcere partitos Circus habebit equos. h. e. divisos et enisosos carcere. *Pammach.* apud *Fulgent. de prisc. serm.* in *Diobolares.* Diobolare prostibulum, quam ego actutum, ut *Dircen*, partitam reddam. h. e. quam ego in partes dividam, quemadmodum *Dirce* ab *Antiope* filiis discerpta fuit: vel translate, quam ego ita vehementer futuam, ut ea pæne discerpta ac dilaniata omnibus deinde pateat. — d) Ceterum passive. *Cic.* *Orat.* 56. 188. Pes, qui addibetur ad numeros, partitur in tria. — e) Part. Partendus apud *Cic.* *Brut.* 38. 141. Actio partienda est in gestum atque vocem. *F.* supra sub b.; et adde *Cypriani locum* cit. in *SPORTULA*, in quo significat partes accipere.

II.) Translate. *Plaut. Amph.* 4. 3. 1. Vos inter vos partite: ego abeo. h. e. hanc controversiam decidite, rixam compositæ. *Ennius* apud *Non.* p. 475. 24. *Merc.* Eamdem me in suspicionem sceleris partivit pater. *Lucilius ibid.* tu gaudia mecum partisses. *Phædr.* 3. 8. Dulcemque in ambobus caritatem partiens. *F.* supra I. b.

B) Deponentium forma. *Cic.* *Orat.* 33. 117. Genus universum in species certas partietur ac dividet. *Id. Rosc. Com.* 17. 53. Si, quod universæ societatis fuisset, petisset; quod tum redactum esset, æqualiter omnes partirentur. *Virg.* 1. *Æn.* 198. prædam socios partitur in omnes. *Id.* 1. *G.* 126. signare, aut partiri limite campum. *Cic.* *Tim.* 7. Idipsum in ea, quæ decuit, membra partitus est. *Id.* 6. *Ferr.* 17. 37. Pupillis bona erepta cum illo partitus es. *Cl. Cæs.* 3. *B. C.* 82. Receptis omnibus in una castra legionibus, suum cum *Scipione* honorem partitur. *Id.* 1. *ibid.* 73. *ext.* Id opus inter se *Petereus* atque *Afranius* partiantur. et *ibid.* 38. Officia inter se partiantur. *Cic.* 13. *Phil.* 6. 15. Quum consilium inirent de cæde nostra, partirenturque inter se, qui *Capitolium*, qui *Rostra*, qui *Urbs* portas occuparent etc. *Tac.* 2. *Hist.* 77. Discrimen ac pericula ex æquo partiemur. *Virg.* 11. *Æn.* 822. Partiri curas cum aliquo. *Val. Flacc.* 6. 424. illum acies curvæ secat undique falcis, Partiturque rotis. lo fa in pezzi, lo sbrana.

PARTIPEDES versus sunt, qui in singulis pedibus siogulas partes orationis assignant, ut: *Missent sîdo flumina candida sanguine sparso.* Hæc *Diomed.* 3. p. 498. *Putsch.* Adde eumd. p. 497. et cf. *Gr. τοδομπεδῖς.*

PARTITĒ, adverb. partitamente, distintamente, μεμερισμένως, distribute. *Cic.* *Orat.* 28. 99. Qui nihil potest tranquille, oihil leniter, oihil partite, definite, distincte, facete dicere, -future apud sanos videtur.

PARTITIM, adverb. partite, per partes. *Claudian.* 1. *Laus. Stilich.* 30. Sed privata minus, partitim singula quæque Nobilitant, hunc forma decens, hunc robur in armis. *Al. leg.* partitum.

PARTITĪO, ōnis, f. 3. divisio, distributio, μερισμός (It. divisione, partizione, distribuzione: Fr. partage, division, distribution; Hisp. partimento, particion, division, reparticion; Germ. die Theilung, Eintheilung, Abtheilung; Angl. a parting, dividing, distributing, sharing). Usurpatur ¶ 1. Generatim. *Cic.* 3. *Orat.* 30. 119. Si qua in re discrepuit ab *Antonii* divisione nostra partitio. *Id.* *Brut.* 88. 302. Partitioes, quibus de rebus dicturus esset. *Id.* 2. *Off.* 11. 40. Æquabilis prædæ partitio. *Id.* 1. *Orat.* 6. 22. Facere partitionem artium. *Id.* 1. *Fin.* 13. 45. Partitioe uti. — In re medica. *Cælar.* 2. *Tard.* 13. n. 191. Quippe quum non aversio, sed potius partitio sanguinis fieri intelligatur, et, duplici egestionem celerata, nullam mortis habeat dilationem. h. e. geminata sanguinis effusio. — Similiter *Cic.* *Cæcin.* 5. 15. Quum præsertim pecunia ex partitioe deberetur. et *Sext.* 24. 54. Omitto gratulationes, epulas, partitionem ærarii, beneficia etc. *Id.* 2. *Legg.* 20. 59. Atque etiam dant hoc *Scævola*, quum est partitio, ut, si in testamento deducta scripta non sit, ipsique minus ceperint, quam omnibus heredibus relinquatur, sacris ne aliquentur. *F.* et *Caji* locum cit. in *PARTIARIUS.* ¶ 2. Speciatim, apud *Logicos* alia est divisio, alia partitio: illa est formarum, seu specierum: hæc partium, seu membrorum. *Cic.* *Topic.* 5. 28. Definitiones aliæ sunt partitionum, aliæ divisionum: partitionum, quum res ea, quæ proposita est, quasi in membra discerpitur; divisionum autem definitio formas omnes complectitur, quæ sub eo genere sunt, quod definitur. et *ibid.* 6. 30. In partitione quasi membra sunt; ut corporis, caput, humeri, manus, latera, crura, pedes et cetera: in divisione formæ sunt, quas *Græci* ἰδέας vocant, nostri, si qui hæc forte tractant, species appellant. Adde eumd. *ibid.* 8. 34.; et *Quintil.* 5. 10. 63. et 7. 1. 1. ¶ 3. Item speciatim, in re oratoria, est ea, quæ a *Græcis* dicitur διαίρεσις. *Cic.* 1. *Invent.* 22. 31. Recte habita in causâ partitio illustrem et perspicuam totam efficit oratione Adde eumd. *ibid.* 32. et toto libello de *Partitione oratoria.* Quas memorat *Quintil.* 1. 2. 13. partitiones et declamationes rhetorum, sunt distributiones thematis, quæ solent fieri a præceptoribus, quum illud discipulis proponunt et in suos locos partiantur, *Possatura*, *Artificio.* *Turneb.*

PARTĪTO, as, are. a. 1. affertur, nullo tamen auctore laudato, a *Priscian.* 10. p. 880. *Putsch.* Ut lectum lecturio et lectito, mictum micturio et mictito, dictum dicturio et dictito: sic ergo partum parturio et partito.

PARTĪTO, adverb. idem ac partite. *Ulp. regular. tit.* 24. a med. Mævius heres meus cum *Titio* hereditatem meam partito dividito. *Al. ita distinguunt:* partito, dividito.

PARTĪTOR, ōris, m. 3. divisor, μεριστής, divisor. *Cic.* *Fatin.* 5. 12. Quum te non custodem ad continendas, sed partitorem ad partendas merces missum putares. *Alii* rectus leg. portitorem. *Gloss. Philox.* Partitor, μεριστής.

PARTĪTCDO, Inis, f. 3. parto, τέρξις, partendi actio, partus. *Plaut. Aulul.* 1. 1. 36. Propinqua partitudo cui appetit. *Solin.* 1. a med. Si corpusculum in marem figuretur, prior est partitudo uteri. Utrouque loco al. leg. partitudo, ab altero supino partitudo verbi parto. At apud *Plaut.* legitur partitudo etiam a *Nonio* p. 217.

28. *Merc.*, qui *ibid.* affert et illud ejusd. *ibid.* 2. 3. 9. Nunc probrum atque partitudo prope adest. *Impp. Gratian., Valens et Theodos. Cod. Theod.* 9. 42. 10. Petantur futuræ partitudinis testimonia.

PARTOR, ōris, m. 3. qui acquisivit. *Plaut. Truc.* 1. 1. 42. Unde ante-partia demus post-partoribus. h. e. successoribus et heredibus nostris, qui bona nostra possidebunt post nos. Sed rectius scribitur postpartoribus.

PARTUĀLIS, e, adject. ad partum pertinens, ut Partualis sanguinis fluxus, *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 20. ad fin.

PARTUMEJUS, a, um, adject. Partumejus venter dicitur, qui facile concipere et parere potest, a pario. Quidam constatum putant a partu et mejo, h. e. ea facilitate pariens, ac si meyeret. Sed mejus est additamentum, seu terminatio vocis nihil per se significans. *Horat. Epod.* 17. 50. Tuusque venter partumejus, et tuo Cruore rubros obstetrix pannos lavit. *V. Ritter.* ad h. l., qui hanc lectionem tuetur. *Alii* leg. *Pactumejus*, quam vocem *F.*

PARTŪRA, æ, f. 1. parto, partus. *Farro* 2. *R. R.* 1. 26. Deum duas res de mulis, admissuram et parturam. *Schneider.* ita legit; *alii* parturam.

PARTŪRIA, æ, f. 1. quæ peperit. *Gloss. Cyrill.* Τοξίς, parturia.

PARTURĪALIS, e, adject. qui partu editur. *Cassiod. de anima* 2. Edita est anima, quasi parturiale ovum.

PARTURĪO, ōris, ūrvi vel ūrvi, ūrre, a. 4. desiderativum a pario. — Parturibat pro parturiebat *V.* sub I. in fin. — Præter. parturivi est *Ambros.* in *Luc.* 10. 21. Est etiam quæ parturivit iniquitatem et peperit iniquitatem. — Part. Parturiens I. — Parturio est idem ac parere cupio, pariendo laboro, enitor, desiderare di partorire.

I.) Proprie. *Ter. Hecyr.* 3. 3. in fin. Vereor, si clamorem ejus hic crebro audiat, ne parturire intelligat. Aliquo mihi est ablegandus, dum parit *Philumena.* *Phædr.* 1. 19. canis parturiens quum rogasset alteram, Et fetum in ejus tugurio deponeret etc. *Ovid.* 3. *Fast.* 256. tu (*Lucina*) voto parturientis ades. *Horat. Art. P.* 139. Parturiunt montes; nascetur ridiculus mus. proverb. de iis, qui magna pollicentur, et minima præstant. Commodissime *Phædr.* 3. 22. Mons parturibat gemitus immanes cians: Eratque in terris maxima expectatio. At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi, Qui magna quum minaris, exiticas nihil. parturibat pro parturiebat non infrequens positio in verbis quartæ conjugat.

II.) Translate. ¶ 1. Speciatim est occulte aliquid moliri, corare. *Cic. Mur.* 39. 84. Hoc quod conceptum republica periculum parturit, consilio discutiam et comprimam. *Id.* 2. *Phil.* 46. 118. Ut aliquando dolor populi Romani pariat, quod jamdiu parturit. *Sic Liv.* 21. 18. ad fin. Et, quod diu parturit animus vester, aliquando pariat. *Ovid. Heroid.* 22. 208. ingentes parturit ira minas. ¶ 2. Item speciatim est laborare, sollicitum esse. *Cic. Amic.* 13. 45. Caput esse ad beate vivendum securitatem, qua frui non possit animus, si tanquam parturiat unus pro pluribus. h. e. sollicitus sit et molestias pro aliis suscipiat. ¶ 3. Generalim est parere, edere. *Horat.* 4. *Od.* 5. 26. Quis (paveat), Germania quos horrida parturit Fetu? *Virg.* 3. *Ecl.* 56. et 2. *G.* 330. de vere. Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbos, Nunc frondent silvæ. *Sic Colum.* 10. *R. R.* 10. natura soli, quæ gramine tæto parturit. *Horat.* 1. *Od.* 7. 15. Albus ut obscuro deterget nubila celo Sæpe Notus, neque parturit imbres Perpetuos. *Claudian. Cons. Prob. et Olybr.* 204. Felicemque uterum, qui nomina parturit annis. h. e. consules fastis. *Id. Cons. Mall. Theod.* 81. Parturit innumeris angusto pectore mundos. h. e. inaginat. — Passive *Hieronym. Epist. Algasia* T. 3. p. 209. Multis malis atque peccatis, quibus Nero mundum premit, Antichristi parturitur adventus.

PARTURĪTĪO, ōnis, f. 3. actus parturiendi.

I.) Proprie. *Hieronym.* 1. *advers. Jovinian.* n. 22. Quia apud Judæos gloria erat in partu-bus et parturitionibus; et maledicta sterilis, quæ non habebat semen in Israel.

II.) Translate. *Augustin.* ep. 31. (*al.* 31.) a *med.* Explicare conceptionem et parturitionem cordis sui. et 8. *Confess.* 6. a *med.* Turbidus parturitione novæ vitæ.

PARTUS, a, um *V. PARIO.*

PARTUS, us, m. 4. (pario, is.) Olim *partus*, i, declinaverunt. *Pacuvius* apud *Non.* p. 486. 6. *Merc.* Ubi me gravidam sentio aggravescere propinquitate parti. — Et *partuis*. *Varro* *ibid.* candidum lacte papilla quum fluit, signum putant partuis. *V. FRUCTUS* init. — *Partu* in Dativo pro *partui*. *Propert.* 1. 13. 29. quum sit proxi-ma Leda et Leda partu. *V. ASPECTUS*, us, init. — Partus est actus pariendi, τόκος (It. parto; Fr. *enfantement*, *accouchement*, *couches*; Hisp. parto; Germ. *das Gebren*, *die Geburt*; Angl. *a birth or bringing forth*).

I.) Proprie. ¶ 1. Abstracte, vel generalit. — a) Stricto sensu. *Cic.* 2. *Nat. D.* 27. 69. Diana adhibetur ad partus, quod ii maturescunt aut septem nonnunquam, aut, ut plerumque, novem lunæ cursibus et 46. 119. Luna a sole illuminata graviditates et partus affert maturitatesque gignendi. *Horat. carm. sæc.* 13. Rite maturos aperire partus Lenis, Ilithya. — b) Latiori sensu de pariendi tempore. *Cic. Cluent.* 11. 31. Quum esset gravida Auria, et jam appropinquare partus videretur. — c) Ut *pario*, ita *partus* viris quandoque tribuitur. *V. PARIO*, is. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu, vel speciatim partus est ipse fetus, proles. *Cic.* 5. *Tusc.* 27. 79. Bestiæ pro suo partu ita propugnant, ut vulnera excipiant. *Colum.* 3. *R. R.* 8. 1. Ægyptiis et Afris gemini partus familiares, ac pæne solemnes sunt. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 32. 50. (112). et *ibid.* 42. 66. (163). Partum ferre. h. e. gravidam esse. et *ibid.* 47. 72. (187). gerere. *Id.* 7. *ibid.* 3. 3. (33). eniti. *Id.* *ibid.* (35). edere. *Id.* 10. *ibid.* 12. 15. (32). reddere. *Id.* 14. *ibid.* 18. 22. (116). abigere. *Id.* 9. *ibid.* 25. 41. (79). continere. *Id.* 20. *ibid.* 14. 52. (146). necare. *Id.* 25. *ibid.* 3. 7. (25). elidere. *Id.* 32. *ibid.* 1. 1. (6). solvere. *Id.* 24. *ibid.* 6. 20. (30). ejicere. *Id.* 22. *ibid.* 21. 26. (54). pellere. *Id.* 20. *ibid.* 8. 30. (74). trahere. *Id.* 29. *ibid.* 2. 9. (32). evocare. *Id.* 24. *ibid.* 16. 97. (154). ciera. *Flor.* 3. 4. Partus gravidarum extorqueat tormentis. *i. feti, gli embrioni.* — Transfertur ad plantas. *Varro* 1. *R. R.* 8. 7. Altius vitis tollend, quod in partu et alimonia vinum non, ut in calice, quærit aquam, sed solem. Adde *Colum.* 3. *R. R.* 10. 11.; et *Plin.* 17. *Hist. nat.* 2. 2. (13).

II.) Translate. ¶ Est idem atque initia, principia. *Cic. Brut.* 13. 49. Et Græciæ quidem oratorum partus atque fontes vides. ¶ 2. Transfertur etiam ad animam. *Petron. Satyr.* 118. Neque concipere, aut edere partum mens potest, nisi etc.

PARCLIS, Idos, f. 3. suppuratio quæ in gingivis ex transverso fit; ex *παρά* trans et *οδών* gingiva. *Marcell. Empir. c.* 11. p. 101. ed. *Ald.* (si salva est lectio). Hoc medicamine arido uti oportebit, vel etiam cum melle mixto, ad parulidas aut epulidas, id est, ubi ex transverso gingiva suppuratur, vel ubi super extremum molarem increscit.

PARUM, adverb. pro neutro *parvum*, extrita altera u; vel rectius est neutrum adject. ab inus. *parus* pro *parvus* ex Gr. *παῦρος*. (*Priscian.* 15. p. 1070. *Putsch.* *Nimium* quoque pro *nimis* frequenter invenimus, et *parum* pro *parvum*.) — Comp. *Minus* *V. infra* sub *B.*; Sup. *Minime* sub *C.*

A) *Parum* proprie idem est, atque aliquantum abest, quin justum vel plenum sit; hinc est paulum, modicum, leviter, non satis, *μικρόν* (It. *poco*; Fr. *peu*, *trop peu*, *pas assez*, *moins que l'on ne désire*; Hisp. *poco*, *certamente*, *temeramente*; Germ. *zu wenig*, *nicht hinreichend*, *nicht genug*; Angl. *a little*, *but a little*, *too little*, *not enough*).

I.) Proprie. ¶ 1. Adverbii more. — a) Jungitur cum Verbis. *Ter. Adelph. sub fin.* Magis impense cupitis, consultis parum. *Id. Andr.* 4. 1. 56. Parum procedit quod ago. *Plaut. Amph.* 1. 1. 218. Parum etiam, præut futurum est, prædicas. *Id. Rud.* 4. 4. 59. Dixi equidem, sed si parum intellexi, dicam denuo. *Cic.* 3. *Nat. D.* 1. 4. Quæro ex te, quæ parum accepi. *Id.* 1. *Invent.* 47. 88. Quum parum memineris, quod concesseris. *Cæs.* 2. *B. C.* 31. Parum credere alicui. *Sall. Jug.* 11. Confectum annis Micipsani parum animo valuisse. *Tac.* 4. *Hist.* 60. *extr.* Simulata ea fuerint, an retinere sævientes nequiverit, parum affirmatur. — b) Cum Adjectivis. *Plaut. Cas.* 3. 3. 21. Vitium tibi istuc maximum est, blanda es parum. *Cic. Amic.* 20. 75. Is et infirmus est mollisque natura, et ob eam ipsam causam in amicitia parum justus. *Id.* 10. *Att.* 11. Quæ de fratre meo scribis, sunt ea quidem parum firma. *Horat. Art. P.* 448. parum claris lucem dare coget. *Liv.* 7. 39. Graves jam ætate, aut viribus parum validos. — Cum negativis *haud* et *non* per litotem *parum* conjungitur. *Liv.* 1. 30. Sabini haud parum memores. *Id.* 27. 20. Consilio in cetera exsequenda belli haud parum opportuni. *Cic. Quinct.* 3. 14. Nam neque parum facetus scurra Sex. Nevius, neque humanus præco est unquam existimandus. — c) Cum Adverbii. *Cic.* 1. *Tusc.* 45. 109. Nemo parum diu vivit, qui virtutis perfectæ perfectio functus est munere. *Cæs.* 3. *B. G.* 18. Cui rei parum diligenter ab iis erit provisum. *Liv.* 21. 3. An hoc timeamus, oe-filio parum mature serviamus? *Plin.* 2. *Ep.* 15. Me prædia materna parum commode tractant. — Et per litotem. *Liv.* 21. 26. Haud parum callide auram favoris popularis ex dicatoria invidia petiit. *Yepos Att.* 13. Non parum liberaliter. ¶ 2. Substantivi more.

— a) Generatim. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 103. Obstritrix expostulavit mecum, parum missum sibi. *Liv.* 4. 2. Parum id videri, quod omnia divina humanaque turbentur? *Cic. Opt. gen. orat.* 1. 2. De hominibus dicit aliquid, de re parum. *Id. Orat.* 22. 73. Magis offendit nimium, quam parum. et 1. *Off.* 25. 89. Numquam iratus mediocritatem illam tenebit, quæ est inter nimium et parum. — b) Speciatim *parum* est. — Absolute. *Plaut. Stich.* 4. 1. 44. Immo duas dabo, inquit ille adolescens, una si parum est. *Propert.* 2. 16. 36. nobis una puella parum est. — Sequentes quod. *Cic. Sezt.* 14. 32. Parum ne est, quod tantum homines sefellisti, ut negligeres auctoritatem senatus? *Liv.* 7. 30. *ad fin.* An-parum fuit, quod semel in Sidicino agro-legiones nostras ceciderit? — Sequentes part. ut. *Plin. Paneg.* 60. Parum est, ut in curiam venias, nisi et convocas; ut intersis senatui, nisi et præsidet; ut censentes audias, nisi et perrogas. — Cum Infinito. *Liv.* 38. 14. Parum est, non erubuisse absentem. *Ovid.* 2. *Fast.* 415. Non nocuisse parum est: prodest quoque. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 1. 1. (2). Quid esse mirabilis potest aequis in celo stantibus? At illæ, ceu parum sit in tantam pervenire altitudinem, rapiunt eo secum piscium examina. — Cum addito *nisi*, *nisi etiam*, ita ut ascendat oratio ad id, quod nimium est. *Plaut. Merc.* 4. 2. 1. Parum ne est mala rei, quod ainat Demipho, ni sumptuosus insuper etiam siet? *Ter. Phorm.* 3. 3. 13. Parum ne est, quod nobis succenset senex, ni instigemus etiam, ut nullus locus relinquatur precii? *Cic. Rosc. Am.* 17. 49. Id erit ei maxime fraudi, ut parum miseriam sit, quod aliis coluit, non sibi, nisi etiam quod omnino coluit, criminari fuerit. *Liv.* 38. 54. Parum enim fuisse non laudare pro rostris P. Africanum post mortem, nisi etiam accusaretur. — c) *Parum habere*, *parum facere*, ut apud *Liv.* 42. 4. Templum augustissimum regionis ejus, quod non Pyrrhus, non Hannibal violassent, violare parum habuisse, nisi detexisset fæde ac prope diruisset. *Pellej.* 2. 76. 4. Qui natus obscurissimis in illis parum habebat summa accepisse, oisi in id ascendisset etc. *Sall. Jug.* 31. 9. *Kritz.* Hæc talia facinora impune suscepisse parum habuere. *Id. ibid.* 85. 31. Non sunt composita mea

verba; parum id facio. h. e. exiguam curam ei rei impendo: ita *Kritzius*; sed *Cortius* minus recte interpretatur: non id ago. — d) *Parum* cum Genitivo. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 20. Fortassis tu auri dempsisti parum. *Cic. Brut.* 68. 240. In hac enim satis erat copia; in illa autem leporis parum. *Sall. Cat.* 5. Satis eloquentiæ, sapientiæ parum. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 111. quæcumque parum splendoris habebunt. *Id. Epod.* 7. 3. Parumne campis atque Neptuno super Fusum est Latini sanguinis?

II.) Translate, *parum* pro *minus*, aut *non*. *Cic. Planc.* 7. 18. Si parum multi sunt, qui nobilitatem ament. et *ibid.* 30. 72. Parum multæ, parum justæ necessitudines. *Quintil.* 6. 2. 3. Semper fuerunt non parum multi, qui etc. *Cælius* ad *Cic.* 10. *Att. post ep.* 9. Dum pudet, te parum optimate esse. *Horat.* 1. *Od.* 12. *extr.* Tu parum castis inimica mittes Fulmina lucis. *Sueton. Ner.* 34. Consilio pro conscius parum celato. *Sall. Jug.* 89. Neque litteras Græcas didici: parum placebat eas discere, quippe quæ ad virtutem doctoribus nihil profuerunt. Iluc pertinet illud *Festi* p. 238. 20. *Müll.* Parum cavisse videri pronunciat magistratus, quum de consilii sententia capitis quem condemnaturus est. h. e. non cavisse. *Fronto de fer. Als.* (edente iterum *A. Maij*) ep. 3. a *med.* Si quempiam conderunas, parum cavisse videtur, ais. — *NB.* *Parum fides*, *parum gloria*, *fiducia*, *parum pretium* pro *parva fides* etc. *parvum pretium*, assert *Pareus* in *Iez. Crit. ex Terent.*, *Plaut.*, *Cic.*, *Senec.*, *Apul.*, sed ubique incerta lectione, aut constructione ambigua. — Incertum etiam atque obscurum est illud apud *Cic.* 6. *de republ.* 12. *extr.* Quæso, ne me e somno excitetis: aut parum rebus: audite cetera. *pax sit rebus* al. leg., et, *per avum*, de his audite cetera, ex conjectura *Gronov.* Qui *parum rebus* retinent, exponunt: parum temporis date rebus tam gravibus.

B) Comp. *Minus* (quod proprie est neutrum adjectivi *minor*) natura sua semper requirit aliquid, quod ut magnum aut majus comparetur; quare altera comparisonis pars aut apponitur vel part. *quam* vel Ablativo, aut ex reliquis sententiæ verbis intelligitur, *ἄκρότερος* (It. *mieno*, *manco*; Fr. *moins*; Hisp. *ménos*; Germ. *weniger*, *minder*, *geringer*; Angl. *less*). ¶ 1. Stricto sensu. — a) Absolute. *Ter. Phorm.* 3. 3. 21. Ne quid plus minusve faxit, quod nos post pigeat. *Cic. Sext.* 50. 108. Ne mea oratio, si minus de aliquo dixerò, ingrata; si satis de omnibus, inhæta esse videatur. *Id.* 2. *Divinat.* 72. 150. Metus ipsi per se minus valent, et magis contemnerentur, nisi etc. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 28. (141). Minus diu bibunt. *Varro* 1. *R. R.* 7. 2. Ex arvo æque magno, sed male consito, et minus multum et minus bonum faciebant vinum. in *minor quantitatē* et *di minor bontā*. *Sall. Cat.* 2. Ita imperium semper ad optimum quemque a minus bono transfertur. — b) Cum Ablativo. *Plaut. Asin.* 2. 4. 35. Dimidio minus opinor. *Nepos Att.* 13. Nemo illo minus fuit euias. *Varro* 1. *R. R.* 22. 3. Sarcula octo facere, dimidio minus palas. — c) Sequentes *quam*, ac, atque. *Cic. Planc.* 30. 72. Respondabo tibi minus fortasse vehementer, quam abs te sum provocatus: sed profecto nec considerate minus, nec minus amice. *Virg.* 3. *Æn.* 561. Haud minus ac jussi faciunt. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 96. Qui peccas minus atque ego? — Et cum Ablat. *Liv.* 41. 43. *extr.* Sociis dimidio minus, quam civibus, datum. *Cic.* 3. *Ferr.* 45. 117. Si protulerit, uno signo ut sit minus, quam ex lege oportet, non des possessionem. *Minus* vero in his duobus substantivorum more usurpat. — Interdum *quam* omittitur. *Cic.* 1. *Divinat.* 32. 68.; et *Nepos Themist.* 5. Madefactum tri minus triginta diebus Græciam sanguine. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 25. 30. (104). Minus quinquennium est, quod prodiret. — d) Præcedente negatione. *Liv.* 42. 6. Cecidere duo millia haud minus pedtium. et *ibid.* 28. Quum centum et quinquaginta non minus adessent. *Varro* 2. *R. R.* 2. 20. Ne minus habeamus in

centenas oves hirtas singulos homines; in capras binos. *Colum. 12. R. R. 38. 6.* Ut antequam baccae legantur, ne minus triduum serenum fuerit. *Cic. Sest. 12. 28.* Non minus perturbato animo, quam si in creditorum conventum incidisset. *Nepos Alcib. 5.* Multas urbes Græcas expugnaverant: neque minus multas ad amicitiam adjunxerant. *Id. Epam. 5.* Fuit et disertus, ut nemo Thebanus ei par esset eloquentia: neque minus concinnus in brevitate respondendi. *Id. Att. 13.* Neque vero minus bonus paterfamilias habitus est, quam civis. — e) *Nihil minus* in responsionibus vehementius negat: significat enim, nullam rem minus nos facere, quam id, de quo loquimur. *Ter. Eun. 3. 1. 44.* purgon' ego me de istac Thaidi? *GNA. nihil minus: Imo magis auge suspicionem. et 3. 3. 28.* at tu apud nos hic mane. *CHRE. nihil minus. Cf. Cic. 2. Fin. 17. 55.* Num igitur eum postea censes anxio animo, aut sollicito fuisse? *Nihil minus, contraque illa hereditate dives. Id. 2. Off. 20. 81.* Cedit ergo in virum bonum mentiri emolumentum sui causa, criminari, præripere, fallere? *Nihil profecto minus.* — Similiter *Id. 2. Att. 4.* His temporibus tam dubia vita optimi cuiusque, magis æstimo unius ætatis fructum palæstræ palatinæ, sed ita tamen, ut nihil minus velim, quam Pomponiam et puerum versari in timore ruinae. — Ironica forma negationis est *multo id minus* apud *Plaut. Most. 4. 3. 20.* quid? a Tranione servo (*accepisti quadraginta minas*)? *si. Multo id minus.* — f) *Plus minus* interdum est circiter, *poco più poco meno. Auct. B. G. 8. 20.* Castra non longius abesse plus minus octo millibus passuum dicebantur. — g) *Quum repetitur*, significat rem usque decrescantem. *Ter. Heaut. 3. 3. 33.* Nam mihi jam minus minusque obtemperat. *semper meno. Virg. 12. Æn. 616.* jam minus atque minus successu lætus equorum. *Liv. 26. 17.* Minusque ac minus, cum timore simul fide decrescante, conveniebat. *Horat. 1. Od. 25. 6.* Audis minus et minus jam. *Ovid. 2. Pont. 8. 73.* Nam minus et minus est facies in imagine tristis. *Plin. 11. Hist. nat. 10. 10. (26).* Apes, quum advesperascit, in alveo strepuit minus ac minus, donec etc. — h) *Cum Adverbiis comparativorum. Claudius Quadrigarius apud Gell. 9. 1.* Quare milites Metelli sauciabantur multo minus. *Sueton. Tib. 26.* Civilem admodum inter initia, ac paullo minus, quam privatam egit. *h. e. pæne privatam egit. (Et omissio quam, eodem sensu, Id. ibid. 39.* Quod paulo minus utrumque evenit. *h. e. ex parte quidem evenit, non omnia.)* δλίγον δεῖν Græci dicunt. *Quintil. Declam. 12. 18. ad fin.* Quantum minus quam congesti frumenti pulverem vidimus! *h. e. quam parum abfuit, quin videremus.* — i) *Cum comparativo. Cels. 6. 6. n. 29.* Quanto minor generi huic impetus, tanto finis minus expeditior est. *Al. plerique recte leg. expeditus.* — d) *Interdum vim habet excipiendi atque excludendi. Ovid. 12. Met. 554.* Bix sex Herculeis ceciderunt, me minus uno, Viribus. *Manil. 1. 776.* Tarquinioque minus reges. *h. e. reges omnes Romani, Tarquinio Superbo excepto. Ovid. 1. Art. am. 643.* Luditæ, si sapitlls, solas impune puellas: *Hac minus est una fraude tuenda fides. h. e. excepta hac una fraude. Al. aliter leg. Stat. 1. Theb. 533.* quum protinus utraque virgo Arcano egressæ thalamo (mirabile visu!) Pallados armisonæ phæratæque ora Dianæ Æqua serunt, terrore minus. *h. e. similem Palladis et Dianæ faciem habent et ostentant, excepto quod terrorem nullum præferunt. V. etiam Cic. 3. Ferr. 57. 149.* et ibi *Ascon. et Gronov. ¶ 2.* Frequenter accipitur pro non, non, ov, oov. — a) *Absolute. Cic. 1. Divinat. 14. 24.* Nonnunquam ea, quæ prædicta sunt, minus eveniunt. *Ter. Eun. 4. 5. 10.* At nesciebam, id dicere illam: nisi quod correxit miles, quod intellexi minus. — b) *Si minus, sin minus, Ital. se no. Cic. 7. Ferr. 27. 69.* Syracusis, si minus supplicio affici, at custodiri oportebat. *Id. 7. Fam. 1. in fin.* Quod si assecutus sum, gaudeo: sin minus, hoc me tamen consolator, quod etc. *se poi no. et 1. Orat.*

23. 109. Non intelligo, quamobrem non, si minus illa subtili definitione, at hac vulgari opinionione, ars esse videatur. — c) *Quo minus* (rectius, quam *quominus*: tametsi et hoc non raro legitur) est ut non, seu ne; sicchè non, affinchè non: et sæpe cum verbis jungitur impedimentum aliquod significantibus. *Cic. 7. Fam. 1.* Si te infirmitas valetudinis tenuit, quo minus ad ludos venires. *et sub fin.* Me subinvltaras, ut aliquid ad te bujusmodi scriberem, quo minus te prætermisisses ludos pæniteret. *Cæs. 2. B. C. 13. extr.* Stetisse per Trebonium, quo minus oppido potirentur, videbatur. *Nepos Cim. 4.* Ne quis impediretur, quo minus ejus rebus frueretur. *Id. Epam. 5.* Neque recusavit, quo minus legis pænain subiret. *Cic. 12. Fam. 5.* Hiemem credo prohibuisse, quo minus de te certum haberemus, quid ageres. *Id. 2. Att. 4. ad fin.* Præter querquam Dodonæam nihil desideramus, quo minus Epirum ipsam possidere videamur. *Id. 1. Tusc. 38. 91.* Deterere aliquem, quo minus etc. *Ter. Andr. 1. 2. 25.* Si sensero, quidquam in his te nuptiis Fallaciæ conari, quo fiant minus. — d) *Inverso ordine. Id. Hecyr. 4. 4. 8.* Ne vereatur, minus jam quo redeat domum. — Ceterum *Tac. 1. Ann. 14.* Quo minus idem pro Druso postularetur, ea causa, quod designatus consul Drusus præsensque erat. *h. e. ea causa impediēbat. et 4. ibid. 51.* Reliquis, quo minus vi aut obsidio subigerentur, præmatura montis Hæmi et sæva biems subvenit. *h. e. subvenit et impediēbat. Id. Agric. 20.* Nihil interim apud bostes quietum pati, quo minus subitis excursibus popularetur.

C) *Sup. Minime vel minime ¶ 1.* Generatim est idem ac minimum, minus quam ceteri: et non tam ad negandum, quam ad maxime minuendum pertinet; continet enim comparationem, ελαχίστα (It. meno di tutto; Fr. le moins; Hisp. en grado mínimo; Germ. am wenigsten, sehr gering; Angl. least of all, least). Occurrit — a) *Absolute et jungitur Verbis, Adjectivis et Adverbiis. Virg. 6. Æn. 96.* via prima salutis, Quod minime reris, Graja pandetur ab urbe. *Cic. Brut. 57. 207.* Mihi placebat Pomponius maxime, vel dicam, minime displicebat. *Id. 14. Fam. 13.* Quod in miserimis rebus minime miserum putabis, id facies. *Id. 2. Orat. 79. 322.* Est id quidem in totam orationem confundendum, nec minime in extremam. *Sall. Cat. 50. a med.* In maxima fortuna minuma licentia est: neque studere, neque odisse, sed minime irasci decet. *ma men di tutto etc. Ter. Eun. 2. 3. 39.* Illum, liquet mihi dejerare, his mensibus Sex septem prorsum non vidisse proximis, Nisi nunc, quum minime vellem minimeque opus. *meno che mai. Seneca 1. Benef. 2.* Nullius rei, minime beneficiorum, honesta largitio est. *Cic. 1. Nat. D. 3. 6.* Quum minime videbamur, tum maxime philosophabamur. *Id. Orat. 66. 222.* Nihil tam debet esse nunciorum, quam hoc, quod minime apparet et valet plurimum. — b) *Cum Genitivo omnium. Cic. Rosc. Am. 34. 96.* Ad te minime omnium pertinebat. — c) *Additur interdum Genitivus gentium, quod vlm addit negationi. Paul. Diac. p. 123. 3. Müll. dici putat pro eo, quod est, omnium gentium judicio minime esse faciendum. Ter. Eun. 4. 1. 10.* Heus, inquit, puer, Pamphilam accesse: illa exclamat, minime gentium. *Adde eumd. Adelph. 3. 2. 44.* Sic *Plaut. Pæn. 3. 3. 77. lx.* Ita illi dixerunt, qui hinc a me abierunt modo, Te quaritare a muscis. *co. Minime gentium. ¶ 2.* Speciatim, sæpe ad negandum pertinet, et majorem habet vim, quam non, nequam, non punto. *Cic. 2. Nat. D. 10. 26.* Aer, qui natura est maxime frigidus, minime est ex pers calor. *Id. 13. Fam. 1. ad fin.* Homo minime ambitiosus, minime in rogando molestus, ut nihil unquam magis. *Ter. Heaut. 3. 2. 14.* Minime miror, Clinia hanc si deperit. *Plaut. Most. 1. 3. 115.* Etiam ne unguentis unguendam censes? *scā. minime feceris. Cæs. 1. B. G. 1.* Minime ad eos mercatores sæpe commeant. *Cic. 7. Ferr. 34. 88.* In hac quadriremi, propter honorem et gratiam Cleomenis, minime multi remiges et milites deerant. *Cf. Ter. Eun. prol. 1.*

Si quisquam est, qui placere studeat bonis quam plurimis et minime multos lædere. ¶ 3. In responsionibus minime negat vel pure rejiciendo id quod est questum, vel refutando et respondendo, mai no, non già, oibò. — a) Antecedente interrogatione. *Sall. Cat. 52.* Placet igitur eos dimitti, et augeri exercitum Catilinæ? minime. *Ter. Heaut. 4. 4. 20.* etiam ne tecum hic res mihi est? *sv. Minime: tuum tibi reddo. Id. Hecyr. 5. 3. 16.* Sed cessas? *PAR. minime equidem. Cic. 1. Tusc. 6. 10.* An tu hæc non credis? *A. minime vero. no certamente. Id. 8. Att. 9.* Num igitur peccamus? minime vos quidem. *Plaut. Trin. 3. 3. 21.* Ut ego adolescenti thesaurum indicem Indomito, pleno amoris ac lascivie? Minime minime hercle vero. *oibò oibò.* — Et cum addito Genit. gentium. *Ter. Phorm. 5. 8. 44.* Meriton' hoc meo videtur factum? *nb. Minime gentium.* — b) Similiter post Imperativum. *Plaut. Most. 5. 1. 48.* surge. *TH. minime. Id. Bacch. 1. 1. 54.* manum da et sequere. *FI. aha minime. Ter. Heaut. 1. 1. 36.* At istos rastros interea tamen appone, ne labora. *M. minime.* — c) Similiter *Plaut. Men. 5. 7. 45.* Apud te habitabo, et quando ibis, una tecum ibo domum. *M. minime. Id. Most. 3. 2. 4.* ubi persona secum loquitur. Nunc dormitum jubet me ire: Minime. ¶ 4. Pro minimum, saltem, almeno. *Cels. 2. 8. ad fin.* Is morbus erit longissimus, minimeque annuus. Ita edidit *Targa ex Mss. et edition. antiquis, Lindenius* habet *minimumque. Colum. 1. R. R. 6. 6.* Lata bubilia esse oportebit pedes decem, vel minime novem. *o almeno almeno. et 5. ibid. 9. 12.* Sed id minime bis anno arari debet. *Id. Arbor. 16. a med.* Patiere minime duobus mensibus eum tempestatibus verberari. — De forma *minimopere, F. in PARVUS* sub C.

PARUMPER, adverb. (parum). *Paul. Diac. p. 221. 18.* Müll. docet dictum esse per metathesis syllabarum, quasi *perparum* (at *Müllerus* pro *perparum* legit *perparvum*): sed minus recte, quum in *tantisper*, et *paulisper* non valeat. Potius a Græca consuetudine ducas *παρὸν περ*, ut *δλίγον περ, ὄρον περ*, etc. Sed *parumper* factum est ex *parum*, adjecta ea syllaba, quæ cum Græco comparari quidem potest, non originis nomine conjungi: adjectio illa *per* augmentum affert; neque aliis nominibus adjungitur nisi quibus temporis notio inest, ut *paulisper, aliquantisper, nuper.* — Ceterum *parumper* est idem ac parvo tempore, paulisper, ἐπὶ μικρόν (It. per poco tempo, un poco; Fr. pour ou pendant un peu de temps, un petit moment, un peu; Hisp. en poco, un poco, poquito; Germ. auf e kurze Zeit, auf eine kleine Weile, ein Weilchen; Angl. for a short time, a little while, awhile). Occurrit — a) *Absolute. Plaut. Amph. 1. 1. 233.* Inducite parumper fiant, si quid vis loqui. *Id. Aulul. 2. 2. 22.* Da mihi operam parumper. *Id. Curc. 2. 3. 78.* Tace parumper. *Id. Bacch. 4. 6. 24.* Mane dum parumper: jam ad te exeo. *Ter. Phorm. 3. 2. 1. PH. Dorio, audi obsecro. do. Non audio. PH. Parumper. do. Quin omittite me. Cic. 3. Orat. 35. 143.* Hæc quum Crassus dixisset, parumper et ipse conticuit et ceteris silentium fuit. *Id. 9. Att. 4.* Abduco parumper animum a molestiis. *Sic Id. Amic. 1. 5.* Tu velim a me animum parumper avertas, Lælium loqui ipsum putes. *Liv. 40. 32.* Celtiberi parumper incertis animis fluctuati sunt. *et 45. 12.* Obstupefactus tam violento imperio parumper quum hæsitasset, inquit etc. *Curt. 8. 14. 13.* Macedonas ipsius regis aspectus parumper inhiavit. *Quintil. 2. 4. 1.* Dilata parumper illa arte rhetorica. — Et de oratoria degressioae. *Cic. Brut. 93. 322.* Nemo erat, qui (posset) delectandi gratia degredi parumper a causa. *Adde eumd. Orat. 31. 112.* — b) *Addita temporis definitione per part. dum. Plaut. Amph. 2. 8. 7.* Ipsa de me scio, cui voluptas parumper dact' est, dum viri mei mihi potestas videndi fuit noctem unam modo. *Ter. Andr. 4. 2. 31.* Tu, dum exeo, parumper opperire me hic. *Liv. 4. 32. ad fin.* Ipse postero die, quum Etrusci in aciem processissent, cunctatus parum-

per, dum speculatores referrent. Adde *Sueton. Ner.* 48. — c) *Sequente mox, deinde. Cic. 1. Divinat.* 23. 47. *Discedo parumper a somniis, ad quæ mox revertar. Liv. 31. 39. Pulsatio scuto- rum parumper succedentes Romanos tenuit. De- inde, iis quoque spreis, etc. Adde Sueton. Galb.* 19. — d) *In illo Virg. 6. Æn. 382. pulsusque parumper Corde dolor tristi: Servius interpretatur paululum: Nonius vero p. 388. 18. Merc. cito, velociter, in poco tempo: additque in eam- dem sententiam illud Ennii ex 1. Annal. Hinc campos celeri passu permensa parumper, Conjicit in silvæ sese, et ex eod. lib. Te sale nata precor Venus, te genetrix patri nostri, Ut me de cælo visas cognata parumper. Quæ absurda videri non debent, quum parumper parvo tempore significet. Wagnerus cum Döderlinio in allato Virg. loco interpretatur: paulo post rediturus dolor.*

PARUNCULUS, i, m. 2. deminut. paronis. Cic. apud *Isid.* 19. *Orig.* 1. 20. Parunculus ad litus ludit celeribus.

PARUS, i, m. 2. avis genus, *cinciallegra, cingallegra*, cujus multas species refert *Gesnerus*; ab Italis nonnullis *parizola* dicitur. *Auct. carm. Philom.* 9. Parus enim quamvis per noctem tinnat omnem.

PARVĒ, adverb. Sup. *Parvissime*. — Parve est idem ac parum, poco, μικρῶς. *Vitruv.* 9. 6. Parve per eos secutur delphinus. *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 38. *Parvissime* aliquid memorare. Adde *eumd.* *ibid.* 34. et 2. *Tard.* 14. n. 206.

PARVIBIBULUS, a, um, adject. qui parum bibit, βραχυπότης. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 15. *Phrenetici* parvibibuli.

PARVICOLLIS, e, adject. parvum collum habens. *Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 12. Facile curabiles succulentos homines dixit, atque fortes, et parvicollis, quos μικροτραχηλους appellavit, hoc est, qui minimæ longitudinis habent colla.

PARVIFACIO, is, ere, a. 3. *stimar poco*, parvi æstimo. *Pomponius* apud *Non.* p. 13. 15. *Merc.* Ego rumorem parvifacio, dum sit, rumen qui impleam. V. MULTIFACIO. — Passive. *Titinius* apud *Priscian.* 8. p. 780. *Putsch.* Consilium bonum gratia parvifaciatur. — Rectius tamen scribitur divisim *parvi* facio.

PARVILŌQUIUM, ii, n. 2. breviloquium, breviloquio, βραχυλογία. *Boeth. Topic. Aristot.* 8. ad fin. p. 733. Non oportet adversus quoslibet facile consistere, quandoquidem necesse est parviloquium inde emergere: nam qui exercitati sunt, non possunt abstinere a disputatione sine alteratione.

PARVĪPENDENTĪA, æ, f. 1. (parvipendo) contemptus, *disprezzo, ἀδυναμία*. *Boeth. Topic. Aristot.* 4. 6. p. 693. Neque promptum nobis est dicere, quodnam eorum genus, ut de ira et tristitia, et opinio parvipendentia in eo quod quid est, prædicari videntur; contristatur enim iratus, et opinatur parvipendit.

PARVĪPENDO, is, ere, a. 3. parvifacio. Legitur conjuncte in multis libris apud *Plaut. Bacch.* 3. 6. 29. et *Rud.* 3. 2. 36. et apud *Ter. Hecyr.* 3. 5. 63. etc., in aliis divisim. *Cassiod.* 12. *Hist. Eccl.* 11. Hic autem parvipendebat, si quis de Deo non ita saperet, sicut ipse.

PARVĪPENSĪO, ðnis, f. 3. idem ac parvipendentia. *Boeth. Topic. Aristot.* 8. 1. p. 724. Sumatur autem ira appetitus esse pœnæ propter apparentiam parvipensionem.

PARVĪTAS, ætis, f. 3. (parvus) exiguitas. μικρότης *picciolezza*.

I.) Proprie, h. e. de rebus physicis. *Cic. Tim.* 13. Vincula talia, quæ cerni non possent propter parvitatem. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 11. 8. (51). Terræ parvitatem declarat sol deficiens. *Gell.* 1. 3. ad fin. Parvitates et magnitudines rerum.

II.) Translate, b. e. de abstractis. *Gell.* 7. 17. Illudens levitatem questionis parvitatemque. *Val. Max. præf.* Mea parvitas ad favorem tuum decurrit. h. e. mea tenuitas ingenii et imbecillitas: vel humilitas conditionis meæ. *Cæli. Aurel.* 5. *Acut.* 2. n. 35. Præterea hæc passio initio, parvitatibus causa, negligitur et contempta convalescit.

PARVŪLĪTAS, ætis, f. 3. conditio parvulorum, infantia. *Commodian. Instruct.* 6. 2. Et si parvulitas sic sensis.

PARVŪLUM, adverb. un *pochetto, paululum. Cels.* 7. 18. Si scrotum ducitur, aut nihil, aut parvulum intenditur. *Plin.* 8. *Ep.* 17. sub fin. Parvulum differt, patiaris adversa, an expectes. et 9. *Ep.* 40. Ut nihil de die perdit, ita da nocte parvulum acquirunt. Adde *eumd.* 8. *Ep.* 14. *ci ca med.*, ubi al. leg. *paululum*.

PARVULUS vel parvolus, a, um, adject. deminut. a parvus, pusillus, levis, brevis, τρυφός (It. *piccoletto*; Fr. *petit, tout petit*; Hisp. *pequeñuelo, pequeñito*; Germ. *sehr klein, klein, gering*; Angl. *very small, very little, petty, tiny, puny*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 2. *Invent.* 3. 10. Ne dum parvulum hoc consequimur, illud amittamus, quod maximum est. et 8. 25. Parvula impulsio. *Id. Quinct.* 16. 53. In parvula re captionis aliquid vereri. *Cæs.* 2. *B. G.* 30. Parvulis proliis cum hoste contendere. et 5. *ibid.* 50. Non parvulum detrimentum. *Auct. B. Afr.* 35. Parvulum navigium. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 33. Parvula, nam exemplo est, magni formica laboris. *Brutus* ad *Cic.* 11. *Fam.* 10. Parvulam manum militum inermium habere. *Cic. Rosc. Com.* 8. 23. Illa fuit pecunia immanis, hæc parvula. *pochissima somma. Lucret.* 4. 193. Parvula causa. *Juvenal.* 10. 340. mora. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (221). Sonum edere parvuli stridoris. *Id.* 35. *ibid.* 10. 36. (74). Parvula tabella. — Et neut. plur. *Horat.* 1. *Ep.* 15. 42. nam tuta et parvula laudo, Quum res deficiunt, satis inter vilia fortis. ¶ 2. Speciatim sæpe refertur ad ætatem, et infantem puellumque significat. — a) De hominibus. *Virg.* 4. *Æn.* 328. si quis mihi parvulus aula Luderet *Eneas. Justin.* 15. 4. 5. Ancora, quæ in femore Seleuci nata cum ipso parvulo fuit. *Id.* 12. 4. 10. A parvula ætate laboribus indurati. *Plaut. Merc.* 1. 1. 89. Qui olim a puero parvulo mihi pædagogus fuerat. *Ter. Andr.* 1. 1. 8. Postquam te emi a parvulo. *Cæs.* 6. *B. G.* 20. Ab parvulis labori ac duritiei student. *M. Aurel.* inter opera *Front.* 2. ad *Antonin.* *Imp.* (edente iterum *A. Maio*) *ep.* 1. Parvulæ nostræ (*filia*) nunc apud Matidiam in oppido hospitantur. — b) De bestiis. *Cæs.* 6. *B. G.* 27. Uri assuescere ad homines et mansue fieri, ne parvuli quidem excepti, possunt.

II.) Translate de indocto et imperito, ut sunt parvuli, itemque de stulto. *Plaut. Pseud.* 3. 1. 17. Quam illæ rei ego etiam nunc sum parvulus! *Arnob.* 1. 43. Quid dicitis, o parvuli, incomperata vobis, et nescia temerariæ vocis loquacitate garrientes?

PARVUS, a, um, adject. Gradus sunt *Comp. Minor* sub *B*; *Sup. Minimus* (et raro admodum *Minimissimus* et *Minerrimus*) sub *C*. — Reperitur tamen et *Parvior, Parvissimus. Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 1. ante *med.* Volantum parviores. Adde *eumd.* 3. *ibid.* 8. n. 103. *Varro* apud *Non.* p. 456. 10. *Merc.* Rictus parvissimus. *Lucret.* 1. 615. et 621. et 3. 199. parvissima corpora. *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 1. *init.* Parvissimus guttarum suor. et *ibid.* n. 29. Oportet igitur radicis cortices in frusta minui parvissima. et 2. *ibid.* 13. n. 172. Locus parvissimus. — Parvus (quod volunt esse a παύρος *paucus, brevis*) est axiguus, modicus, levis, μικρός (It. *picciolo*; Fr. *petit, qui n'est pas grand, pas gros, pas long, de faible dimension*; Hisp. *pequeño, chico, chiquito*; Germ. *klein, wenig, gering, geringfügig*; Angl. *little, small, puny, slight*).

A) Posit. Parvus

I.) Proprie. ¶ 1. Ad rei dimensionem refertur, et est exiguus, atque opponitur *magno, amplo. Cic.* 2. *Nat. D.* 48. 123. Parvi pisciculi. *Id. fragm.* apud *Lactant.* 6. 2. Parvus libellus. *Id. post redit. ad Quirit.* 8. 20. Parva navicula. *Id.* 1. *Legg.* 5. 17. In parvum quemdam et angustum locum concludi. *Id.* 2. *leg. Agr.* 31. 85. Promiscue toto campo Martio, quam proprie parva frui parte malletis. — Huc refertur potest illud *Plin.* 5. *Hist. nat.* 11. 12. (65). Tam par-

vo distat ibi tanta rerum naturæ diversitas. *Ubi, ut ait Forcellinus, subintelligi potest spatium.*

¶ 2. Dicitur et de rei numero ac quantitate. — a) Adjective. *Nepos Themist.* 5. *extr.* Parvo numero navium. *Sall. Cat.* 53. Sciebam sæpe numero parva manu cum magnis legionibus hostium contendisse, cognoveram parvis copiis bella gesta cum opulentis regibus. *Auct. B. Afr.* 10. Parva enim cum copia, et ea tironum, neque omni exposita, in Africa contra magnas copias, et insidiosæ nationis, equitatumque innumerabilem se expositos videbant. Huc refertur potest illud *Liv.* 10. 45. a *med.* Ut parvo admodum plures caperentur. h. e. paulo plures. *Est* tamen qui aliter lag. Item illud *Plin.* 12. *Hist. nat.* 13. 29. (50). Cardamomum odoris parvi. di poco odore. *Sic.* 21. *ibid.* 31. 105. (178). *Trychnus* insaniam facit, parvo quoque succo. — b) Hinc *parvum, i*, absolute, est parva, sive angusta res familiaris. *Lucret.* 5. 1118. Divitiæ grandes homini sunt vivere parce *Equo animo: naque enim est unquam penuria parvi. Cic.* 12. *Att.* 19.; et *Horat.* 2. *Sat.* 2. 110. Contentus parvo. di poco. *Id.* 2. *Ep.* 1. 139. Agricolæ prisci, fortes, parvoque beati. *Id.* 2. *Od.* 16. 13. Vivitur parvo bene. con poco. *Cf. Tibull.* 1. 1. 47. contentus vivere parvo. *Seneca Ep.* 123. Necessarium est parvo assuescere. — c) Hinc *parvus et parvum pro parum. Lucan.* 4. 239. si torrida parvus Venit in ora cruor. h. e. parum, seu aliquantum cruoris. *Id.* 2. 128. parvum sed fessa senectus Sanguinis effudit jugulo. — *Parvum pro parum* cum opposito *plurimum*, dixit *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 11. n. 92. Dando pultem, aut sorbilem cibum, ova atque panem, et non alternis, sed quotidianis diebus, et plurimum, comparatione præteriti temporis illorum dierum, quibus parvum dare solebamus. ¶ 3. Item refertur sæpe ad æstimationem et pretium. — a) Adjective. *Cic.* 6. *Ferr.* 60. 134. Pretio parvo vendere. *Ter. Hecyr.* 5. 3. 1. Meam herus esse operam deputat parvi pretii. *V.* infra sub II. a. — b) Absolute hoc eodem sensu occurrit Ablativus et Genitivus. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 156. Quanti emptus? parvo. *Cic.* 1. *Att.* 3. Signa abs te diligenter parvoque curata sunt. — *Plaut. Mil. glor.* 4. 8. 41. Parvi ego illos facio. *gli stimo poco. V. PARVIFACIO. et Capt.* 3. 5. 24. Parvi æstimo, si ego hic peribo. *Id. Bacch.* 3. 6. 29. Nequam hominis ego parvi pendo gratiam. *Cic. Arch.* 6. 14. Pericula mortis atque exilii parvi esse ducenda. *Nepos Eumen.* 10. *extr.* Omnes præ illo parvi futuros. *Cic.* 1. *Off.* 22. 76. Parvi sunt foris arma, nisi sit consilium domi. *Al. leg. parva. Id. pro leg. Manil.* 7. 18. et 1. *ad Q. fr.* 1. 7. Parvi refert, abs te jus dici diligenter, nisi etc. poco rileva. ¶ 4. Item refertur ad tempus et brevem significat. — a) De tempore, item de iis, quæ tempore constant, vel quæ nos tempore metimur. *Lucret.* 5. 106. Omnia conquassari in parvo tempore cernes. Adde *Val. Flacc.* 8. 273. *Lucan.* 4. 476. parva nox. et 6. 806. vita. *Ter. Andr.* 1. 1. 83. Parvæ consuetudinis causa. — Et absolute. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 25. 42. (103). *Silvestrium primæ* florent sambucus et cornus, parvoque post pirus etc. h. e. parvo post tempore, paulo post. Huc refertur potest et illud *Gell.* 13. 2. Accius tunc haud parvo junior etc. Item illud *Plin.* 2. *Hist. nat.* 67. 67. (168). Circa Caspium quoque multa Oceani litora explorata, parvoque brevius, quam totus, hinc aut illinc septentrio eremigatus. h. e. paulo: potest tamen, ait *Forcellinus*, in his tempore subintelligi. — b) De hominibus, et refertur ad ætatem pueritiæ et infantia. *Cic.* 2. *de republ.* 21. *Tarquinius*, qui admodum parvus tum haberet liberos, sic *Servium* diligebat etc. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 70. meminim quæ plagosum mihi parvo Orbilius dictare. a me fanciullo. *Sueton. Aug.* 48. Rectorem opponere ætate parvis, aut mente lapsis. — Et absolute. *Cic.* 3. *Fin.* 5. 16. Antequam voluptas, aut dolor attingerit, salutaria appetunt parvi. *Stat.* 1. *Silv.* 5. 43. Una vescitur omnis ordo mensa, Parvi, femina, plebs, eques, sanatus. *Id.* 7. *Theb.* 520. liquistis enim parvos-

que senesque. Et lacrimas hac quisque domi. — *Parvum pro parvorum hoc sensu habet Id. 1. Theb. 609. — Sæpe a parvo, a parvis, ut apud Cic. 2. Legg. 4. 9. A parvis didicimus, da fanciulli. Liv. 1. 39. sub fin. Puer in domo a parvo eductus.*

II.) Translate, morali et intellectuali ratione, parva dicuntur quæ sunt parvi aut nullius momenti, quæ parvi ducuntur vel ducenda sunt. — a) Universim. *Cic. 2. Orat. 20. 84. Si hoc in parvis, aut mediocribus rebus doctiores assequi possunt, non idem sentio tanta hac in re tamque immensa posse fieri. Id. 3. ad Q. fr. 8. Non enim commoda quedam sequebamur parva ac mediocria. Plin. 20. Hist. nat. proæm. 1. (1). Nemo id parvum ac modicum existimaverit. Cic. Cluent. 34. 94. Hæc apud Junium parva et infirma sunt. Id. Cæcin. 10. 26. Beneficium non parvum. Virg. 4. G. 176. si parva licet componere magnis. Id. 3. Ecl. 54. Sensibus hæc imis (res est non parva) reponas. non è cosa di poca importanza. Horat. 1. Sat. 6. 86. parva merces.*

— b) De animo et ejus affectibus; Item de ingenio et ingenii operibus. *Cic. 1. Off. 20. 68. Nihil enim est tam angusti animi tamque parvi, quam amare divitias. Horat. 1. Sat. 2. 10. Sordidus atque animi parvi. Id. 1. Ep. 12. 15. nil parvum sapias. Cf. eumd. 3. Od. 15. 17. nil parvum loquar. Id. 1. Ep. 17. 39. hic onus horret, Ut parvis animis et parvo corpore majus: Illic subit et perfert, poco spirito. et Ter. Eun. 1. 2. 117. Parvam fidem habere alicui. creder poco. Rursus Horat. 1. Ep. 3. 21. non tibi parvum Ingenium, non incultum est et turpiter hirtum. et Plin. 6. Ep. 29. Homo parvo ingenio. di poco ingegno. et Horat. 2. Ep. 1. 257. Sed neque parvum Carmen majestas recipit tua. h. e. humile. Cf. eumd. 4. Od. 2. 31. operosa parvus Carmina fingo. — c) De hominibus. Horat. 1. Ep. 3. 28. Hoc opus, hoc studium parvi prope remus et ampli. h. e. pauperes, humiles, ignobiles. Auct. B. Afr. 57. Aquinius homo novus parvusque senator. Cf. Ovid. 8. Met. 637. Ergo ubi cælicolæ parvos tetigere perates etc. Similiter Horat. 3. Od. 23. 15. Parvi dii. h. e. parvæ potentia, minorum gentium, ut v. gr. Penates. — Et absolute. Horat. 2. Sat. 6. 94. neque ulla est Aut magno aut parvo leti fuga. Id. 1. Ep. 7. 44. Parvum parva decent: mihi jam non regia Roma, Sed vacuum Tibur placet.*

B) Comp. anom. *Minor, us, oris*, cum Græco *μείων* conjungendus, *ἐλάττω* (It. *minore, inferiore, più piccolo*; Fr. *moins*; Hisp. *mas pequeño*; Germ. *kleiner, geringer, weniger*; Angl. *less, smaller, inferior*).

I.) Proprie. ¶ 1. Dicitur de rei extensione. *Cæs. 6. B. G. 13. Hibernia dimidio minor, quam Britannia. Horat. 1. Ep. 10. 43. calceus olim Si pede major erit, subvertet; si minor, uret. Id. Art. P. 189. Neve minor, neu sit quinto productior actu Fabula. h. e. neque plures habeat actus, quam quinque, neque pauciores. ¶ 2. Item de numero. Auct. B. Alex. 30. Id minori numero militum consequi. Cic. 2. Legg. 20. 51. Si ea pecunia non minor esset facta. Liv. 4. 51. Minus prædæ, quam speraverant, fuit. Id. 41. 13. extr. Sociis dimidio minus, quam civibus datum. Cf. Cic. 3. Verr. 45. 117. Si protulerit, uno signo ut sit minus quam ex lege oportet, non des possessionem. ¶ 3. Item ad pretium. Cic. 3. Off. 12. 51. Vendo meum non pluris, quam ceteri, fortasse etiam minoris. per memo. Petron. Satyr. 14. Minoris pallum addicere placuit. *Supplicius ad Cic. 4. Pam. 5. Omnia minoris aestimare. Cf. Sall. Jug. 37. Fidem suam non minoris, quam publicam ducebat. Seneca Ep. 18. Quam durus sit fenerator Cæcilius, a quo minoris centesimis propinquum nummum movere non possunt. Aliud ad illud Cic. 1. Att. 12. Nam a Cæcilio propinquum minore centesimis nummum movere non possunt. h. e. minore usura, quam centesima. ¶ 4. Item ad tempus et sæpiissime ad ætatem. Ovid. 2. Pont. 10. 37. Sæpe dies sermone minor iuit. h. e. brevior, quia in noctem etiam sermo productus fuit. — Sic de**

ætate. — a) Cum additis. *Cæs. 3. B. C. 112. Filia minor Ptolemæi regis. Horat. 2. Ep. 1. 40. minor uno mense, vel anno. Ovid. 7. Met. 499. ætate minor. Cic. Amic. 9. 32. Pro hoc qui minor est natu, meo jure respondeo. Id. 4. Acad. (2. pr.) 19. 61. Te aliquot annis minorem natu non dubitabo monere. Ulp. Dig. 30. 99. 1. Minor viginti annis. h. e. qui nondum vigesimum ætatis annum attingit. *Papinian. ibid. 50. 2. 6. Minores vigintiquinque annorum decuriones facti. Julian. ibid. 38. 5. 8. et Prætor apud Ulp. ibid. 4. 4. 1. Si minori, quam vigintiquinque annorum, natu filiosfamilias crediderit. Labeo ibid. 36. 2. 30. Si pupilla minor, quam viripotens, nupserit. *Cajus 1. Instit. (edente Goeschenio) § 73. Si minor anniculo sit filius, filiaque, causa probari non potest. — b) Absolute. Horat. Art. P. 174. de senæ. censor castigatorem minorum. de più giovani. et 2. Ep. 1. 106. Majores audire, minori dicere. Ovid. 4. Trist. 10. 55. Utque ego majores, sic me coluere minores. — c) Minores aliquando sunt pueri. *Sil. It. 2. 490. Te matres, vincente fame, et mæsta virorum Ora vocant, priusque sonant te voce minores. Seneca Herc. Cl. 1787. Si quis minor Busiris, aut si quis minor Antæus etc. h. e. filius Busiridis, aut Antæi. — d) Apud Jctos sunt minores vigintiquinque annis. Ulp. Dig. 42. 1. 57. Si minor prætor, vel consul jus dixerit, valebit. Adde ibid. 4. tit. 4. qui est *De Minoribus*. — e) Interdum sunt posterii. *Virg. 1. Æn. 537. nunc fama, minores Italiam divisit. et ibid. 736. Hunc lætum Tyriis-que diem, Trojaque profectis Esse velis, nostrosque hujus meminisse minores.*****

II.) Translate usurpatur morali et intellectuali ratione, h. e. de rei gradu. — a) Universim. *Cic. Topic. 4. 23. Quod in re majore valet, valet in minore. Horat. 1. Ep. 10. 106. sapiens uno minor est Jove. Id. ibid. v. 35. minor in certamine longo Imploravit opes hominis. h. e. virtute et viribus inferior. et 2. ibid. 1. 183. numero plures, virtute et honore minores. et 1. ibid. 12. 27. jus imperiumque Phraates Cæsaris accepit, genibus minor. h. e. ad genua Cæsaris procumbens et infra ea se submittebat. Cf. Tac. Germ. 39. Est et alia ludo reverentia. Nemo nisi vinculo ligatus ingreditur ut minor et potestatem numinis præ se ferens. Ovid. 2. Trist. 214. Et sunt notitia multa minoræ tua. h. e. leviora, atque adeo indigna, quæ a te sciuntur. Id. 6. Met. 150. Nec tamen (Niobe) admonita est præna popularis Arachnes Cadere cæstitibus, verbisque minoribus uti. Liv. 22. 54. extr. Nulla ex parte (hæc clades) comparandæ sunt, nisi quod minore animo late sunt. Et cum Ablativo. *Id. ibid. ad fin. Itaque succumbam oneri, neque aggrediar narrare, quæ edisseratando minora vero fecero. — b) Speciatim cum Infinito. Horat. 2. Sat. 3. 312. An, quodcumque facit Mæcenas, te quoque verum est Tantum dissimilem, et tanto certare minorem? h. e. impare ad certandum. *Sil. It. 5. 76. heu Fatis Superi certare minores! — c) Cum Accusat. more Græcorum. Val. Flacc. 1. 582. Nec scopulus, aut antra minor juxta altera tellus Cernitur. *Sil. It. 3. 42. frontemque minor truncam amnis Acarnan. h. e. Achelous frontem habens truncam, mutilam, spoliatam cornu. Quo sensu *Juvenal. 8. 4. Et Curios jam dimidios, humeroque minorem Corvinum. Alii leg. bumerosque: alii nasumque minorem Corvini. *Lucan. 2. 717. Argo rapta puppe minor. — d) Minor capitis est capite deminutus. V. CAPUT. — e) Minores magistratus qui sint, V. in MAGNUS. — f) Minorum gentium cives V. in GENS.******

C) Superl. (a minor) est *Minimus* et apud antiquiores *minimus, a, um*, scribitur *Minimissimus* habet *Arnob. 5. p. 7. et 14. Digitorum minimissimus. Sic Græci a Superlat. ἐλάχιστος; formant Comparat. ἐλαχυστότερος. — Minerrimus pro minimo antiquos divisit, testatur Paul. Diac. p. 122. 17. Müll. — Minimus est is, quo minor nemo est alius, ἐλάχιστος (It. *minore di tutti, menomo, minino*; Fr. *le très-petit, le moindre*; Hisp. *minimo*; Germ. *der, die, das kleinste, ge-**

ringste, wenigste; Angl. *least of all, the least or smallest*).

I.) Proprie. ¶ 1. Refertur ad extensionem. *Plaut. Rud. 3. 4. 15.; et Plin. 11. Hist. nat. 45. 103. (251). Minimus digitus. mignolo. Cic. 1. Acad. (post.) 7. 27. Quom sit nihil omnino in rerum natura minimum, quod dividi nequeat. Plin. 11. Hist. nat. 2. 1. (4). Rerum natura usquam magis, quam in minimis, tota est. Cæs. 1. B. G. 8. Vadis Rhodani, qua minima altitudo fluminis erat. Id. 1. B. C. 70. Minima pars temporis. — Et cum Ablativo. *Colum. 8. R. R. 3. 2. Tres extruuntur cellæ etc. Detur unus omnino aditus cellæ mediæ, quæ ipsa tribus minima est. At Schneiderus rectius legit ipsa e tribus minima est. ¶ 2. Item ad pretium. Plaut. Aulul. 2. 8. 14. Quam minimo sumptu filiam ut nuptum darem. con la minore spesa, che sia possibile. et Epid. 2. 2. 110. Quanti emi potest mihi mo (h. e. pretio)? SPID. Ad quadraginta fortasse eam posse emi minimo minas. ¶ 3. Item ad ætatem. *Sall. Jug. 11. Hiempsal, qui minimus ex illis erat. Justin. 42. 5. 6. Obsidem Cæsari minimum filium Phraates ferens. Cic. 2. Orat. 14. 58. Minimus natu horum omnium Timæus. h. e. post hos omnes natus, recentior. Id. Cluent. 38. 107. Ex his omnibus natu minimus P. Satrius. più giovane. Seneca Hippol. 201. de Cupidine. Regnumque tantum minimus e Superis habet. Est qui leg. in Superis.***

II.) Translate, morali et intellectuali ratione, h. e. de rerum gradu. — a) Adjective. *Cic. 1. Orat. 37. 169. Minimæ tenuissimæque res. Sall. Cat. 51. In maxima fortuna minima licentia est. Horat. 1. Sat. 3. 68. vitis nemo sine nascitur: optimus ille est, Qui minimis urgetur. Plaut. Men. 3. 2. 23. homo pessime et nequissime, Flagitium hominis, subdole, ac minimi pretii. Cf. eumd. Pseud. 1. 3. 35. Aliquem minimi facere. — Licinius apud Priscian. Non minimopere milites quietes volebant esse. Ita Lexicographi: sed legendum non *minimo opere*, ut Priscian. refert 6. p. 704: *Putsch.*, h. e. magnopere volebant. — Et præced. particula negat. *Sueton. Aug. 25. Non minimo discrimine. et ibid. 67. Res non minimi periculi. — b) Neutrum cum Ablat. vel Genit. — Minima de malis, proverb. e duobus malis minus eligendum: e multis malis minimum. Cic. 3. Off. 29. 105. — Id. Amic. 13. 46. Ut quisque minimum brunitatis habeat minimumque virium, ita amicitias appetere maxime. quanto meno di esse. Liv. 44. 5. Minimum pedibus itineris confectum. Id. 27. 15. Unde minimum periculi erat. *Colum. 11. R. R. 3. 12. Stercus asini minimum herbarum creat. — c) Absolute, vel adverbialiter. Cic. 1. Fam. 9. ante med. Præmia apud me minimum valent, puchissimo. Plin. 3. Ep. 5. Post solum frigida lavabatur: deinde gustabat, dormiebatque minimum. un pochettino. Horat. 2. Ep. 1. 72. Minimum distare. Nepos Dion. 1. Habuit magnam corporis dignitatem; quæ non minimum commendat. non poco. Plin. 18. Hist. nat. 16. 43. (146). Medica secatur sexies per annos: quom minimum, quater. il meno che sia. et Horat. 1. Od. 11. 8. Quam minimum credulus, meno che sia possibile. et Liv. 33. 6. In quo non minimum E-tolorum opera regii fugati atque in castra compulsi sunt. *Apul. 1. Met. Minimo minus interli. h. e. mancò puchissimo che non morissi. — Minimum pro saltem, per lo meno. Varro 2. R. R. 1. 12. Ita sunt omnes partes minimum octoginta et una. et 3. ibid. 3. (3). Harum singula genera minimum in bias species dividi possunt. Cels. 2. 8. ad fin. Morbus erit longissimus, minimumque annuus. V. Minime in v. PARUM in fin. Quintil. 5. 10. 5. Quæ (comprehensio) ex tribus minimum partibus constat.****

PASCALIS et pascalis, e, adject. ad pas-cua pertinens. *Paul. Diac. p. 243. 5. Müll. Pascuales oves Cato posuit pro pascuales. Cf. Festum p. 242. 29. Lucilius apud Festum p. 301. 10. Müll. Pascali pecore ac montano, hirtu atque soloce. Vulgat. interpr. 1. Reg. 28. 24. Muller autem illa habebat vitulum pascualem in domo.*

et 3. *ibid.* 4. 23. Decem boves pingues et viginti boves pascales.

PASCEOLUS, i, m. 2. *borsa*, o sacchetto di pelle, sacculus ex aluta, ut *Non. p.* 151. 19. *Merc.* interpretatur. Voluit esse diminutivum a *πάσκαλον*, quod est *marsupium*, teste *Suida*. *Plaut. Rud.* 5. 2. 26. Nummi octingenti aurei in marsupio inlaerunt præterea centum denaria Philippæ in pasceolo seorsus. *Cato apud Non. loc. cit.* Pueri in ludo solent pasceolos furari. *Adde Lucium ibid.*

PASCHA, æ, f. 1. et
PASCHA, ætis, n. 3. *Pasqua*, Πάσχα, festum Hebræorum, et Christianorum circa æquinoctii verni tempus: ab Hebr. פֶּסַח *pēsach*, transitus.

Ratio nominis est, quod Angelus, quum cæderet Ægyptius, domos Israelitarum agni sanguine illitas transierit. *Tertull. 2. ad Uxor. 4.* Solemnibus Paschæ abnoctare. *Id. in arm. 2. advers. Marcion. 80.* Lege dedit Pascham, gaudens atque immolat agnum. *Id. Cor. mil. 3.* A dir Paschæ in Pentecosten usque. — Etiam plur. num. *Symmach. 10. Ep. 77.* Nec fas est Pascharum dies sine sacerdotate celebrare. — *Paschā*, n. indeclin. ut etiam apud Græcos. *Auson. epist. 10. 17.* Nos etenim primis post sanctum Pascha diebus. *Hieronym. Ep. 96. n. 20.* Cum Angelis morebimur dominicum Paschæ celebrare. — Etiam *Paschā*, ætis, n. 3. apud *Ambros. de myster. Paschatis*, et alios sequioris ævi scriptores. — Ita in postrema *Forcellini* editione. Loci tamen cit. *Ausonii* et *Hieronymi* ad formam *Pascha, ætis*, commode referri possunt.

PASCHALIS, e, adject. *Pasquale*, ad Pascha pertinens. *Sedul. initio operis.* Paschales quicumque dapes conviva requirit. et 20. Paschalia dona. *Imp. Gratian. Valentinian. etc. Cod. Theod. 9. 35. 4.* Paschale teupus. *Hieronym. Ep. 99. n. 1.* Paschalis liber. h. e. qui de Paschate agit.

PASCITO, as, are, a. 1. *pascolare*, frequentat. a *pasco*. *Varro 3. R. R. 16. 19.* Feras apes dico, quæ in silvestribus locis pascant: cicures, quæ in cultis. *At* *Pantledra* probante *Schneidero* leg. *pastilant*. Hanc vocem exhibet *Gloss. Lat. Gr. Pastilo*, as, *πάστωμα*.

PASCO, pasci, pasci, pascerem, pascerem. a. 3. Part. *Pascens* I. 1. 2. et II. 1.; *Pastus* I. 2. 3. et II. 1.; *Pasturus* I. 1.; *Pascendus* I. 1. et 5. — Pascerem (quod ratione habita etymoni conjungunt cum *πάσχω*, quæ idem significant) est comedere, vesci, *νέμω*, *νέμωμαι* (H. *pascersi*, *pascolare*, *mangiare*; Fr. *paître*, *brouter*, *manger*; Hisp. *pacer*, *apacentarse* et *ganato*, *comer* *la yerba*; Germ. *fressen* *lassen*, *meiden*, *füttern*; Angl. *to feed*, *graze*, *browse* *upon*, *pasture*, *cat*). Usurpatur autem tum activa positione, præcipue in Participio præsentis (et subintelligitur *Accusativus se*, etc.), tum passiva, h. e. mediorum apud Græcos more.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu et sæpius de pastoribus dicitur, et est pabulum dare, cibum præbere, ad pabulum ducere, *dar du mangiare*, *pascerem*, *pasturare*, *condurre al pascolo*. *Cic. 2. Off. 4. 14.* Bestias pascerem, aut domare. *Varro 2. R. R. 1. 24.* Necesse est constituat numerum, quot greges, et quantos sit pasturus. *Adde eund. ibid. 10. 2. Ovid. 6. Met. 394.* et quisquis montibus illis Lanigerosque greges armentaque buccera pavit. *Horat. 1. Sat. 6. 203.* plures calones atque caballi Pascendi. *Cf. Cic. 6. Att. 1. a med. Olusculis nos soles pascerem. Id. 1. Divinat. 17. 31.* Quum propter paupertatem sues puer pasceret. *Virg. 1. Ecl. 78.* non, me pascente, capellæ Florentem cytisum, et salices carpentis amaras. *Cic. 2. Off. 25. 39.*; *Phn. 18. Hist. nat. 5. 6. (30).*; et *Colum. 6. R. R. præf. 4.* A Catone quum quæretur, quid maxime in re familiari expedit, respondit, bene pascerem. h. e. bonos greges et armenta alere. Sic *Seneca Ep. 2. in fin.* Quid refert, quantum illi in arca, quantum in horreis jaceat, quantum pascat, aut feneret? — Similiter, absolute, in *Inscript. apud Gruter. 541. 2.* quæ afferunt in v. PECCARIUS, significat greges

ovium, aut boves pascerem. — Inter pascerem et alere discrimen statuit *Non. p. 440. 12. Merc.* ut prius sit cibum præbere, alterum sufficiens generis curam habere. *Varro ibid. et p. 314. 30.* Ubi graves pascantur et alantur pavonum greges. ¶ 2. Latiori sensu pascerem vel pasci dicuntur greges et armenta, quæ in agris campisque versantur atque vescuntur. *Cic. Cluent. 25. 67.* Bestiæ, fame monitæ plerumque ad eum locum, ubi pastæ aliquando sint, revertuntur. *Virg. 5. Ecl. 24.* pastos boves agere ad flumina. *Id. 3. ibid. 96.* Tityre, pascentes a flumine rejice capellas. et 3. *G. 466.* de ove cegrotante. Extremamque sequi, aut medio procumbere campo Pascentem. *Plaut. Most. 4. 1. 22.* Ire vis mula pastum foras. *Martial. 9. 82.* Duxerat esuriens locuplestem pauper, animumque Uxorem: pascit Gellius, etc. *Plaut. Rud. 4. 7. 12.* Quam si quis avidus pascit escam avariter, decipitur in transenna avaritia sua. *Al. leg. post. Pers. 3. 53.* juvenis Invigilat siliquis et grandi pasta polenta. *Virg. 3. G. 162.* Cetera pascantur virides armenta per herbas, et 528. Frondibus et victu pascantur simplicis herbæ. *Id. ibid. 231.* taurus Frondibus hirsutis et carice pastus acuta. — Cum Accusativo Græca ratione. *Id. ibid. 314.* Pascentur vero silvas, et summa Lycæi. Horrentesque rubos, et amantes ardua dumos. et 4. *ibid. 181.* de apib. pascentur et arbuta passim, Et glaucas salices, casiamque, crocumque rubentem. *Id. 2. En. 471.* coluber mala gramina pastus. *Plin. 9. Hist. nat. 3. 2. (7).* Ræunt marinæ belluæ pecori similes ibi in terram, pastaque radices fruticum remeant. *Cf. Tibull. 4. 1. 186.* Cuique pecus denso pascebant agmine colles. et 2. 5. 25. Sed tunc pascebant herbosa Palatia vacca. *Servius* quoque ad *Virg. 1. En. 198.* et 2. *ibid. 215.* docet pasco et pascor unius esse significationis. (Similiter *Consent. p. 2054.* *Putsch.* *Pascit juvenca et pascitur juvenca* recte dicitur. *Cf. Virg. 3. G. 219.* Pascentur in silva juvenca.) Addunt *Lexicographi* duo loca *Ovid. 4. Met. 634.* et 1. *Fast. 381.*, quæ optimi libri ita exhibent, ut nihil huc pertineant. — *Pastus* est idem ac *comesus*, in cibo sumptus, *mangiato*, apud *Ovid. 3. Amor. 5. 17.* lente revocatus ruminat herbas, Atque iterum pasto pascentur ante cibo. ¶ 3. *Pastus* est qui domi pascentur, saginatus, *ingrassato*, et opponitur *agrestis*, in *Edict. Dioclet. p. 14.* *Fasianus* pastus X ducentis quinquaginta, *fasianus* agrestis X centum viginti quinque. Anser pastus X ducentis, anser non pastus X centum. ¶ 4. Est etiam universim alere, nutrire, *alimentare*, *nutrire*, *mantere*. *Plin. 18. Hist. nat. 3. 4. (15).* His moribus non modo sufficiebant fruges, nulla provinciarum pascente Italian, verum etiam annonæ villas incredibilis erat. *Id. 12. ibid. 14. 32. (63).* Nam et benigne certo itinerum numero Deus hospites pascit. *fa le spese. Virg. 7. En. 684.* quos dives Anagnia pascis, quos Amasene pater. *Cic. Mil. 2. 3.* Quos P. Clodii furor rapinis et incendiis et omnibus exitiis pavit. *Juvenal. 7. 93.* Haud tamen invidias vati, quem pulpita pascent, et 12. 28. pictores quis nescit ab Iside pasci? *Virg. 2. G. 180.* campus silicem curvis invisam pascit aratri. *produce e nutrice*, ¶ 5. Speciatim dicitur de iis, qui servos alunt, *mantere servitori*. *Seneca Ep. 17.* Non circumstat illam turba servorum, ad quos pascentos transmarinarum regionum est optanda fertilitas. Facile est pascerem paucos ventres et bene institutos. *Juvenal. 3. 141.* quot pascit servos? quot possidet agri Jugera? *Petron. fragm. Tragur. 57.* *Burmans.* Viginti ventres pasco et canem. *Apul. 1. Met.* Neque præter unicam pascit ancillulam. ¶ 6. Item de eo, qui quotidie aut sæpe alios convivio excipit, *fare*, o *metter tavola*. *Spartian. Hadrian. 17.* Quum plurimos suis sumptibus pasceret. *Al. leg.* Quum cum plurimis summatibus pasceret. *Lamprid. Alex. Sev. 41.* Argentum et ministros ante, quando pascebat, accipiebat ab amicis.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus physicis. *Horat. 2. Sat. 3. 35.* Pascerem barbam. *Virg. 7.*

En. 391. sacrum Baccho crinem. *τρεψεν κόμην, lasciar crescere*. Sic *Stat. 8. Theb. 493.* Illo genas Phœbo, crinem hic pascebat Iaccho. *Virg. 2. En. 683.* Lambere flamma comas, et circum tempora pasci. *Ovid. 14. Met. 467.* Danaas paverunt Pergama flammis. *Virg. 11. En. 786.* pineus ardor acervo Pascentur. h. e. ignis nutritur pineis lignis. *Sil. It. 14. 421.* Ignis pasti bitumine. *Stat. 2. Achill. 429.* Fluvius imbribus assiduis pastus. *pieno, gonfio. J'al. Flacc. 1. 677.* Tunc quocumque loco meritas tibi plurimus aras Pascet bonos. h. e. plurima bestia excolet augebitque aras. *Ovid. 4. Trist. 4. 63.* ubi Taurica dira Cæde pharetratæ pascentur ara deæ. *Al. leg.* spargitur. *Plin. 14. Hist. nat. 1. 3. (13).* Stat per se vitis sine ullo pedamento, arcus suos in se colligens, et brevitate crassitudinem pascent. *manendo, nutrendo.* et 17. *ibid. 12. 18. (90).* Umbra alio pinguis, sed pascent sata. h. e. nutritiens et crescere faciens. *Virg. 1. En. 608.* polus dum sidera pascent. *manterrâ vive e ardenti.* Alias putabant, sidera terreno humore pasci, ut *Plin. 2. Hist. nat. 9. 6. (46).* tradit. Hinc *Rutil. 1. Itiner. 644.* de Oceano. *corusca* suis sidera pascit aquis, et *Lucan. 10. 258.* Nec non Oceano pasci Phœbumque polumque Creûinus. *Cic. Cluent. 26. 72.* Quæstu judicario pastus. *Sil. It. 13. 582.* Et Mæror pastus fletu et sine sanguine Pallor. *Martial. 10. 58.* Dura suburbani dum jugera pascimur agri. h. e. colimus, et multa impensa sustinemus, pascimurque quodammodo potius, quam ab illo pascamur quum sumptus reditum superent. *Horat. 1. Ep. 18. 35.* nummos alienos pascerem. h. e. augere, æs alienum contrahendo, et usuras solvendo. ¶ 2. Item de animo, et pascerem oculos, animum, oblectare, detinere, alere, satiare. *Cic. 7. Verr. 26. 65.* Quum ejus cruciatu atque supplicio pascerem oculos, animumque exsaturare vellent. *Id. 11. Phil. 3. 8.* Ut in ejus corpore lacerando, quum animum satiari non posset, oculos paverit suos. *Virg. 1. En. 468.* animum pictura pascent inani. *Ovid. 1. Pont. 4. 21.* Otia corpus alunt: animus quoque pascentur illis. *Id. 6. Met. 280.* Pascerem crudelis nostro, Latona, dolore. Pascerem, ait, satiaque meo tua pectora luctu. — Similiter *Cic. Pis. 20. 45.* His ego rebus pascor. his detector, his perfruor: quod de vobis hic ordo opinatur, non secus ac de teterimis bestibus: quod etc. *Id. 2. Off. 11. 40.* Qui maleficio et scelere pascentur. *Id. Sert. 46. 99.* discordiis rivum et seditione. *Id. 4. Att. 10.* Ego hic pascor bibliotheca Fausti. — Similiter *Virg. 10. En. 627.* Spes pascis inanes. *nutri e mantieni* et *Ovid. Remed. am. 749.* pascerem amorem. — *Pascito linguam* dicebatur in sacrificiis, idest coerco, contino, taceo. *Paul. Diac. p. 222. 17.* *Müll.* ubi est qui vult legi *parcito*, licet obstet litterarum series. Quod pasco coero ceudi vin olim habuerit, compositum *compesc* argumento est. Hæc *Forcellinus*. Sed pascerem simpliciter eo significatu inauditum esse, monuit *Salmas. Exerc. Plin. p. 73. a.*; quem secutus *Müllerus* legit *Parcito*.

PASCUA, æ, f. 1. idem ac *pasuum*. Est adjectivum, et terra aut humus subintelligitur. *Tertull. Apolog. 22.* Quæ illi accuratior pasqua est, quam ut etc.

PASCUALIS, F. PASCALIS.

PASCUE, adverb. laute, h. e. pasco abundante. *Apul. 2. Met.* In abacum pascue vinolentum. *Alii rectius leg.* In cacabum ad pasqua jurulenta. V. *Pascuum* in fin. v. *PASCUUS* sub II.

PASCUOSUS, a, um, adject. idoneus ad pasendum, ut *Pascuosa* herba, *Apul. Herb. 92.*

PASCUM, i, n. 2. V. voc. seq. in fin.

PASCUUS, a, um, adject. da *pascolo*, *voμαδικός*, ad pasendum idoneus. *Plaut. Truc. 1. 2. 47.* Non arvus hic, sed pascuus est ager. *Cic. 5. de republ. (edente A. Maio) 2.* Ob easque causas agri arvi, et arbusi, et pasui lati atque uberes definebantur. *Lucret. 5. 1247.* Pandere agros pingues, et pasqua reddere rura. *Paul Dig. 50. 16. 30.* Pasqua silva est, quæ pascuus precudum destinata est. *Plin. 18. Hist. nat. 3. 3.*

(11). Etiam nunc in tabulis censoris pascua dicuntur omnia, ex quibus pinguis reditus habet, quia diu hoc solum vectigal fuerat. — Hinc *Pascuum*, i, n. 2. absolute, substantivorum more, (subaudi *solum*, aut quid simile) est locus ubi pecudes pascuntur: itam ipsum pabulum, *pascolo*, *pastura*, *βόσκημα*, *βομή*.

I.) Propria. — a) In sing. numero. *Varro* 2. *R. R.* 11. 2. Ad purgandum id, quod ab viridi pascuo atc. *Colum.* 8. *R. R.* 14. 8. Ne esurians mittatur in pascuum. et 7. *ibid.* 1. 1. Rus, quod pascum caret. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 47. 72. (189). Ovium genera duo, tectum et colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius; quippe quum tectum rubis vescatur. *Pallad.* 12. *R. R.* 13. Donec agni pascuum matribus possint habere commune. — b) Sæpius in plurali utimur. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 1. 3. Utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in censorum pascuis invenisti? *Horat.* *Epod.* 1. 27. Pecusve Calabris ante sidua fervidum Lucana mutet pascua. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 44. 61. (126). Exire in pascua. *Virg.* 3. *G.* 323. In saltus utrumque gregem atque in pascua milites. *Catull.* 20. 10. Meis capella delicata pascuis in urbem adulta lacte portat ubera. *Ovid.* 1. *Fast.* 243. Hic, ubi nunc Roma est, incedua silva virebat: Tantaqua res paucis pascua bubus erat. et 4. *ibid.* 476. pascua læta. *Id.* 2. *Met.* 689. herbosa.

II.) Translate significat cibos in usum hominum. *Apul.* 2. *Met.* Quæ (ancillula) suis dominis parabat viscum farinam concisum, et pulpam frustatam coniectam in cacabum ad pascua iurulantia.

PASSA, æ, f. 1. *V.* PASSUM.

PASSALES et ovas, et gallinæ appellantur, quod passim pascuntur. *Paul.* *Diac.* p. 222. 19. *Müll.*

PASSARLE Ficus, fichi seccati ad sole, ad solem passæ. *Capitolin.* *Albin.* 11. *V.* CALLISTRUTHIA.

PASSARINUS. *V.* PASSERINUS.

PASSER, æris, m. 3. στρούδος; et στρούφαρος, ut in *Gloss.* *Philox.* dicitur, avis salacissima (It. passera; Fr. moineau, passereau; Hisp. gorrion, pardal; Germ. der Sperling; Angl. a sparrow).

I.) Propria. — a) Stricto sensu. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 36. 52. (107). Passeri minimum vitæ, cui salacitas palumbis par. Marea negantur anno diutius durare, argumento, quia nulla veris initio apparet nigritudo in rostro, quæ ab æstate incipit. Feminis longiusculum spatium. et *ibid.* 38. 54. (111). Avlum ambulat alique, ut cornices: salient allæ, ut passeret. *Id.* 18. *ibid.* 17. 45. (160). Pestem a milio atque panico, sturnorum, passerumve agmina, sclo abigi herba, cuius nomen ignotum est. *Id.* 30. *ibid.* 15. 49. (141). Venerem concitant passeret in cibo, vel ova eorum. *Cic.* 2. *Fyn.* 23. 75. Voluptas, quæ passeribus nota est omnibus, a nobis intelligi non potest? *Id.* 1. *Divinat.* 33. 72. et 2. *ibid.* 30. 63. Apud Homerum Calchas ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est. — b) Turpem sententiam hoc nomina obtegara videntur *Catull.* *carm.* 2. et 3.; *Martial.* 11. 6. *V.* STRUTHIO, et TURTUR. — c) Habet locum in blanditiis. *Plaut.* *Cas. a.* 1. v. 50. Meus pullus passer, mea columba, mi lepus. *V.* PASSERCULUS in fin.

II.) Impropria. ¶ 1. *Passer marinus* est struthiocamelus, struzzo, omnium avium maximus, Græcæ στρούδος; marinus autem, quia peregrinus est, et trans mare advoluit. *Plaut.* *Pers.* 2. 17.; *Auson.* in *fin. epist.* 11.; et *Paul.* *Diac.* p. 222. 16. *Müll.* — Etiam absolute passer est struthiocamelus. *Inscript.* apud *Gruter.* 484. 6. VENATIONE PASSERUM, DENIS BESTIIS ET QUATVOR FERIS DENTATIS ET QUATVOR PARIIVA (gladiatorum) FERRO OIMICANTIBVS. ¶ 2. Est etiam *passer marinus* piscis ex genere planorum. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 20. 36. (72). Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, solæ ac passeret, qui a rhombis situ tantum corporum differunt. Dexter hic resupinatus est illis, passari iæ-

vus. *Ovid.* *Halieut.* 124. Fulgentes solæ candore, at concolor illis Passer. *Adda Horat.* 2. *Sat.* 8. 20.; et *Colum.* 8. *R. R.* 16. 7. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* ONOM.

PASSERARIUS. *V.* CALLISTRUTHIA.

PASSERATIUM, adverb. a passer, affertur a *Charis.* 2. p. 162. *Putsch.*, nullo tamen auctore laudato.

PASSERCULA, æ, f. 1. deminut. passeris, passeretta. Translate dicitur de puella. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 4. ad *M. Cres.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 6. Tum ego: Quid autem passerculam nostram, Gratiam minusculam, existimas modo facere? h. e. Gratiam, filiam parvulam Frontonis.

PASSERCULUS, i, m. 2. deminut. στρούδιον, parvus passer. *Cic.* 2. *Divinat.* 30. 65. Cur autem de passerculis conjecturam facit? — Et figurate *Plin.* 9. *Ep.* 25. Tu passerculis et columbulis nostris inter aquilas vestras dabis penas. h. e. juvenibus, qui carmina componere conantur. — Usurpatur interdum in blanditiis amantium. *Plaut.* *Asin.* 3. 3. 76. Dic me tuum passerculum, gallinam, coturnicem. *V.* PASSER L c.

PASSERINUS, a, um, adject. ad passerem pertinens. *Pomponius* apud *Non.* p. 112. 7. *Merc.* Ut te objectes frustatam passerinum prandium. h. e. ita discretum, et minutatim concisum, ut passerum cibus esse possit. *Plin.* *Valerian.* 1. 19. p. 169. ed. *Alf.* Passerini ovi alterum cum melle Attico mixtum inunges, clareque videbis. — *NB.* De nom. propr. *V.* ONOM.

PASSERNICES, vox Celtica, qua significantur cotes aciam aqua trabentes. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 47. (165).

PASSIBILIS, a, adject. passibile, qui pati potest. *Arnob.* 7. 5. Quidquid vexatur rei alicuius motu, passibile esse constat et fragila. *Adda Tertull.* *advers.* *Prax.* 29.; et *Prudent.* *Apoth.* 74.; et *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 7. Sic *Capell.* 4. p. 108. Secunda species est earum qualitatam, quas recte passibiles dixerimus, ut dulce atque amarum, calidum vel frigidum; non quod ex his eodem substantiam aliquid patiantur, sed quod sensus nostros aliquid pati cogant.

PASSIBILITAS, atis, f. 3. passibilitas, aptitudo ad recipiendam passionem. *Arnob.* 2. 26. Quod autem est promptum atque expositum passioni, corruptibile esse ipsa possibilitate interveniente denunciat.

PASSIBILITER, adverb. patiendo. *Tertull.* *Anim.* 45. Anxie et passibiliter in somniis conterteri.

PASSIM, adverb. a supino *passum* verbi *pando*, is, quasi late et expandendo se, est sparsim, hoc illuc sine ordine, omnibus locis, undique, *ἀπαραχῆ* (It. *quà e là*, senz'ordine, disordinatamente, sparsamente, da per tutto; Fr. *ça et là*, sans ordre, en desordre, de côté et d'autre, de toutes parts, partout; Hisp. *acá allá*, desordenadamente, de todas partes, per todas partes; Germ. *weit und breit* herum zerstreut und ohne Ordnung, daher weit und breit, allenthalben, überall, aller Orten, an vielen Stellen, allenthalben hin, nach allen Richtungen, nach allen Seiten hin; Angl. *here and there, up and down, loosely, scatteredly, without order, at random, all over, every where, every way*).

I.) Propria. — a) Dicitur de iis, qui nullo ordine sed distracti eunt, vel procedunt, et est sparsim et nullo ordine. *Cæs.* 2. *B. C.* 38. Numidæ quadam barbara consuetudine nullis ordinibus passim conederant. *Brutus* ad *Cic.* 11. *Fam.* 13. Antonius itinera fecit multo majora fugiens, quam ego sequens: Illa enim iit passim, ego ordinatim. *Asellio* apud *Servium* ad *Virg.* 12. *Æn.* 121. Triariorum quartum signum accedebat, sive pilatim, sive passim iter facere volebat. o con ristretta, o con larga e sparsa ordinanza. *Stat.* 11. *Theb.* 758. nulli sua signa susque Ductor: eunt taciti passim. *Quintil.* *declam.* 4. 13. *extr.* Ista credis passim fortuitoque disposita? *Virg.* 4. *Æn.* 162. Et Tyrri comites passim diversa

per agros Tecta metu petiere. — b) De iis, qui in diversis locis versantur, neque in unum collecti agunt, et ast sparsim, omnibus locis, undique. *Plaut.* *Trin.* 4. 1. 12. Absque foret te, sat scio in alto Distraxissent disque tulissent satellites tui me miserum cæde, Bonaque item omnia una mecum passim fœderer per campos. *Cic.* 1. *Orat.* 42. 191. Interea tamen, dum hæc, quæ dispersa sunt, coguntur, vel passim licet carpentem et colligentem undique repleri iusta juris civilis scientia. *Virg.* 2. *Æn.* 364. Plurima perque vias sternuntur inertia passim Corpora. et 3. *ibid.* 510. passim in litore sicco Corpora curamus. *Tac.* *Agric.* 37. Passim arma et corpora et laceri artus. *Cic.* *Sull.* 15. 42. Tabulas non occultavi, non contui domi; sed describi ab omnibus statim libraribus, dividi passim et pervulgari atque edi populæ Romano imperavi. *Id.* *Mur.* 35. 73. Senatus nunc crimen putat ad prandium invitare? Minime; sed vulgo, passim. Quid est vulgo? Universos. *Liv.* 22. 12. Pabulum et ligna nec pauci petebant, nec passim. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 43. (145). Asparagi aliud genus passim etiam in montibus nasci. *Id.* 26. *ibid.* 12. 77. (125). Passim et in quacunque parte corporis nascuntur furunculi. *Quintil.* 4. 1. 70. Non tamen hæc, quia possunt bene aliquando fieri, passim facienda sunt. *Lactant.* 2. 6. ad fin. Eo passim confugerunt ex finitibus locis pessimi quique. — Hinc sæpe componitur cum verbis currendi, vagandi, volandi. *Lucret.* 2. 9. Despicere unde queas alios passimque videre Errare atque viam palantes quærere vitæ. *Cic.* 2. *Divinat.* 38. 80. Volucres huc et illuc passim vagantes. *Id.* 2. *Orat.* 6. 23. Volucres passim ac libere, solutas opere, volitare. *Id.* *Rosc. Am.* 46. 135. Passim per forum volitat cum magna cetera togatorum. *Id.* *Fontej.* 11. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro. *Virg.* 6. *Æn.* 887. sic tota passim regione vagantur. *Liv.* 40. 33. Sparsi enim toto passim campo se diffuderunt. *Id.* 2. 23. Multis passim agminibus per omnes vlas cum clamore in forum currunt. — c) Et de oratione. *Lucret.* 2. 688. Quin etiam passim nostris in versibus ipsis Multa alimenta vides etc. *Id.* 6. 29. Exposit-Quid-mall foret in rebus mortalibus passim. *Quintil. proæm.* 16. Hæc, quæ velut propria philosophiæ afferuntur, passim tractamus omnes.

II.) Translate. ¶ 1. Est idem ac sine discrimine, promiscue, *inistintamente, senza regola, o riguardo.* *Tibull.* 2. 3. 41. Glans aluit veteres, et passim semper amarunt. *Justin.* 43. 1. 4. Ut Saturnalibus, exæquato omnium jure, passim in conviviiis servi cum dominis recubabant. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 117. Scribimus indocti doctique poemata passim. ¶ 2. Item est temere et sine ratione. *Lactant.* 3. 9. Ego hunc puto, non inventientem quod responderet, effudisse hoc passim, ne tacerat.

PASSIO, ðnis, f. 3. (patior) perpassio, passione, patimento, πάθος.

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Maximian.* *Galus* 3. 42. Si nihil iaminiuit passio, nulla fuit. *Prudent.* 5. *repi. stæp.* 291. Pulcroque mortis exitu Omnis peracta est passio. Usi sunt præterea *Tertull.* *advers.* *Valentinian.* 9. *extr.* et *advers.* *Gnost.* 13.; *Apul.* 2. *Dogm.* *Plat.* et de *Deo Socrat.*; et *Sever.* *Sulpic.* 2. *Hist.* 32. et alii hujus notæ. ¶ 2. Speciatim pro morbo usurpat *Firmic.* 2. *Mathes.* 12.; et *Cæli. Aurelian.* 1. *Acut.* 1., 2., 4. et alibi sæpissime; *Theod.* *Priscian.* 1. 6.; *Pallad.* 3. *R. R.* 31.; et *Veget.* 2. *Veterin.* 10. et alibi sæpe.

II.) Translate. ¶ 1. Passiones sunt accidentia, quæ in rerum natura contingunt. *Apul.* de *Mundo post init.* Verum alie sunt passiones, quum impulsu frigidioris aeris venti generantur. et *ibid.* a *med.* His passionibus contingit, ut quædam terræ expirent balhus, alie vomant saxa, nonnullæ cæcum. ¶ 2. Pro ingritudine animi, seu perturbatione, sæpe *Augustin.*, præsertim in libris de *civitate Dei*, ubi notat 8. 17. τὸ πάθος verbum de verbo esse passionem. Sic de *nupt.* et *concupisc.* 33. Passio, inquit, in lingua Latina, maxime in usu loquendi Ecclesiastico, non nisi ad vituperationem consuevit intelligi. Item *Servius*

ad *Virg.* 2. *G.* 499. Ne Virgilius si darat ceteras animi passiones, quas novimus at a bonis et a malis rebus venire.

PASSIONALIS, e, adject. ad passionem pertinens, patibilis. *Tertull. Testim. anim.* 3. Si Deus irascitur, corruptibilis et passionalis est. h. e. passionalis subjectus. Adde *eumdem*. *ibid.* 4.; at *Cael. Aurel.* 1. *Tard.* 4. n. 83. — *Priscian. de præexerc. rhet.* p. 1340. *Putsch.* Sunt autem quaedam allocutiones passionales, quaedam morales, quaedam mixtae. Passionales autem, in quibus passio, id est commiseratio perpetua induitur, ut: Quibus verbis uti potuisset Andromache mortuo viro.

PASSIVE, edverb. passivorum variorum more, passivitate. *Priscian.* 8. p. 791. *Putsch.* Lucilius: *A me auxiliatus si est: passivo, βοηθησε.* — Pro passim, aparsim, aut qui legunt apud *Apul.* 11. *Met.* Crinea uberrimi per colle passivo dispositi. Adde *Tertull. advers. Psych.* 2. Utrouque autem loco est qui passim reponit, quod rectius videtur.

PASSIVITAS, atis, f. 3. duo diversa significat; acilicat

A) A verbo *patior* est status vel conditio verbi passivi. *Pakem.* p. 1379. *Putsch.* Deponentia autem, quod deponant passivitate et sumant activitatem, quum passivo enunciantur in r littera. Sic *M. Claud. Sacerd.* 1. 18. Deponens dictum est tribus (de) ceusis, vel quod passivitate deponat, vel quod passivitate in declinatione taneat et activitatem deponat, vel e contrario quod r litteram deponera non potest. Adde *Asper. jun.* p. 1731. *Putsch.*; et *Probum.* p. 1488.

B) Est frequenter promiscue: *passim. Tertull. Pall.* 4. a med. Quantum denotatur passivitas offert. et *Apolog.* 9. Suppeditata materias passivitate luxuria. *Salvian.* 7. *Gub. D.* 3. Quis conjugum fidem reddidit, immo quantum ad passivitatem libidinis pertinat, quis non conjugem in numerum ancillarum redegit? *V. SUBVERBUSTUS*; at *PASSIVUS* sub B.

PASSIVITAS, adverb. *universalmente*, idem ac *passim. Tertull. Pall.* 3. sub fin. *V. INHABITO* et *vec. seq. an. B.*

PASSIVUS, a, um, adject. duo divarata significat, prout est A) A v. *patior*; aut B) Ab adverb. *passim*, b. e. a v. *pando*.

A) *Passivus a v. patior* ¶ 1. Generatim est qui pati potest, *passibile, παθητικός. Arnob.* 2. 31. Argumenta suot præsto, quibus anima passiva atque interibilis invenitur. Adde *Apul. de Deo Socrat.*, ubi Dæmones vocat animalia ingenio rationabilia, animo passiva, quod sint iidem, quibus nos, perturbatilibus mentis obnosci. ¶ 2. Speciatim *Passiva verba* a Grammaticis dicuntur, quæ passionem significat, ut *amor, verberor. Chris.* 2., *Diomed.* 1., *Priscian.* 8. at alii.

B) *Passivus ab adverb. passim*, b. e. a v. *pando*, ¶ 1. Generatim dicitur, qui promiscuus est et pluribus communis. Hinc *Tertull.* 1. *advers. Marcion.* 7. passivum nomen Dei dixit, quia et hominibus dictum est, Ego dixi, Dii estis. Sic *Firmic.* 5. *Mathes.* 1. passivas cupiditates. h. e. quæ passim homines sectantur. ¶ 2. Speciatim passiva dicuntur, quæ, quum varia sint, aut alla cuo aliis permista. *Apul.* 6. *Met.* Seminum passiva congeries. — Hinc

Passiva, i, m. 2. absolute, substantivorum mora, est idem ac popularis. *Augustin. contra Adamant.* 24. Vagii Romanorum, quos passivos appellant. *Vetus Scholiast.* ed *Juvenal.* 8. 182. Populari passivo.

PASSIVUS, i, m. 2. *V.* voc. præced. in fin. **PASSO**, as, sivi, are, n. 1. passus fio, patior. *Theod. Priscian.* 1. 30. de *paronychiis*. Quibus vero etiam ungues passaverint, foliis myrti viridibus, vel malagranati tusis cataplasmandi sunt. h. e. quibus ungues exciderint.

PASSOR, oris, m. 3. nomen verbale a *pando*, qui pandit, agnoscitur a *Priscian. de XII. vers. Æneid.* p. 1272. *Putsch.*, nullo tamen auctore laudato.

PASSUM, i, n. 2. et

PASSUS, a, um, *V.* **PANDO** in fin.

PASSUS, a, um, *V.* **PATIOR**.

PASSUS, us, m. 4. *Passum*, pro *passuum* per syneresin. *Lucilius* apud *Gell.* 1. 16. Hunc milli passum qui vicari atque duobus. *Martial.* 2. 5. Sed duo sunt, quæ nos distinguunt, millia passum. — Ceterum *passus a passum* verbi *pando*, is, est antiano pedum in progrediendo, gressus, gradus, βήμα (It. passo; Fr. pas; Hisp. paso; Garm. der Schritt; Angl. a pace, step).

I.) Propria. *Ennius* apud *Non.* p. 378. 18. *Merc.* Hinc campo calari passu parmensa. *Plaut. Bacch.* 4. 7. 33. Sequere me hac tres unns passus. *Lucret.* 4. 827. proferre viam Proceros passus. *Cic.* 1. *Legg.* 21. 54. Qui me ex nostris (h. e. Epicuri) pœna convallit hortulis deduxitque in Academicam perpauculis passibus. *Id. Marcell.* 2. 6. Nec vero disjunctissimas terras citius cujusquam passibus potuisse peragrari, quam tuis non dicam cursibus, sed victoris iustrata sunt. *Virg.* 2. *Æn.* 723. dextra se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem non passibus æquis. et 7. *ibid.* 156. festinant jussi, repidisque feruntur Passibus. et 11. *ibid.* 907. nec longis inter se passibus absuot. *Val. Flacc.* 3. 357. Jam passibus ægris Dilapsæcum prole nurus. *Ovid.* 2. *Met.* 572. dum per litore lentis Passibus, ut soleo, summa spatiarer arena. et 772. passuque incedit inerti. et 13. *ibid.* 533. ad litus passu processit anili. et 2. *Fast.* 741. cito passu petera aliquem. *Lucan.* 4. 271. affuso decurrere passu. *Ovid.* 1. *Met.* 532. admissis sequitur vestigia passu. *Stat.* 5. *Silv.* 2. 61. deside passu ire. *Ovid.* 11. *Met.* 64. conjunctis spatiantur passibus amho. *Stat.* 3. *Theb.* 454. associata passus alicui. h. e. simul ire. — Et ligurate. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 3. (18). Hæc ast ad æternam gloriam via: hac proceres iera Romani: hac nunc caelesti passu vadit maximus omnis ævi rector Vespasianus. *Ovid.* 3. *Trist.* 7. 36. senectus strepitum passu non faciente venit. et 5. *ibid.* 8. 15. Passibus ambiguis Fortuna volubilis arret.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de vestigio. *Ovid. Heroid.* 19. 27. Sæpa tui specto si sint in litore passus. *Id.* 2. *Pont.* 6. 21. Turpe referro pedem, nec passu stare tenach a piè fermo. ¶ 2. Sumitur etiam pro mensura, ita dicta a pedibus passis, idest extensis. Duplex est. Primus dicitur simplex, at minor, et a nonnullis gressus, et est mensura duorum pedum et dimidii. Tantum enim fere in progrediendo spatii est inter digitos prioris pedis et calcaneum posterioris. Secundus dicitur major, et geometricus, quod eo peculiariter geometræ utantur, et constat ex quinque pedibus, hæc ex duobus gressibus, idest ex passu minore geminato. Et de hoc intelligendum est, quum dicitur, milliaria singula constare ex mille passibus, et generaliter, quoties apud scriptores passus mentio occurrit. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 23. 21. (85). Stadium centum viginti quinque nostros efficit passus, hoc est pedes sexcentos viginti quinque. *Cic.* 7. *Phil.* 9. 26. Nec exercitum propius urbem millia passuum ducenta admovent. *Id. Quinct.* 25. 79. Nuo toto triduo dcc. millia passuum cooficiuntur. *Id. Sext.* 12. 29. Edixit, ut ab urbe abesset millia passuum ducenta.

PASTA, æ, f. 1. *pasta, πάστη*, farina aqua subacta, et in massam conversa: a *πάσσω* *inspergo. Marcell. Empir.* 1. a med. Rasamen pastæ, quod in magide adheret. *Id.* c. 30. p. 131. ed. *Ald.* Ita ut scammonium coquas, ut minus lædat. Coques enim sic: mittes i'o pastam, et deinde mittes in furnum, ut cum ea coquatur.

PASTICUS, a, um, adject. qui pastus est, ut *Pasticus agnus*, qui a lacte remotus jam herbas pascere copit. *Apic.* 8. 6.

PASTILLARIUS, ii, m. 2. qui pastillos facit. *Inscript. apud Murat.* 527. 5. insculpta a. n. a Chr. n. CCCCXXXV., quæ est apud *Orell.* 4112. PATRONVS CORPORA PASTILLARIORVM.

PASTILLICANS, antis, particip. ab inusit. *pastillico*, pastilli figuram representans. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 8. 25. (49). Luteus bellio pastillicantibus harhulis coronetur. *Sipontinus* legit *pastillicantibus*. h. e. patulis, patentibus. Verum prior lectio in optimis quibusdam editionibus invenitur, et ab ipso *Sillig.* probatur.

PASTILLITAS, atis, f. 3. forma at natura pastilli. *Theod. Priscian.* 4. 2. ante med. *Asclepiades* ait, essentiam seminis universalis hominum, vel animalium, Item principalis corpusculi intellectu sensam, subjectam autem sibi pastillitatis cruditate, hoc est novum cibum acceptum, siva nova subinde nutrimenta.

PASTILLULUS, i, m. 2. *deminut. a pastilla. Marcell. Empir.* c. 16. p. 109. ed. *Ald.* Eam spissitudinem habeat, ut pastilluli fieri possint, non tamen grandes.

PASTILLUM, i, n. 2. (pastillus). ¶ 1. Est universim parvus panis. *Varron* apud *Charis.* 1. p. 24. *Putsch.* ¶ 2. Speciatim in sacris est libigeus rotundi. *Festus* p. 250. 30. *Müll.*, quocum cf. *Paul. Diac.* p. 251. 13.

PASTILLUS, i, m. 2. (penis). *Paul. Diac.* p. 222. 18. *Müll.* Pastillus forma panis parvi utique deminutivum est a pane. et *Charis.* 1. p. 69. *Putsch.* Deminutione autem panis pastillus dicitur, ut hodieque in Italia rusticos dicere animadvartimus. *Döderlin. Latæin. Synon.* T. 6. p. 258. deminutivum voc. *καστόν* (V. *Hezych.* voc. *καστό*) esse monuit. It. *pastello, τροχίλιος*. I.) Proprie. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 12. 14. (29). Radix succo madet, qui aut per se conditur, aut pastillis farinæ ervi.

II.) Translate. ¶ 1. Est aridum medicamentum ex quibusdam metallicis diligenter contritis plerumque confectum, quæ humore aliquo non pingui junguntur, et rursus coacta inarescunt, atque ubi utandum est, ejusdem generis humora diluuntur, illinunturque vulneribus, trocisco. Differt ab emplastro, quod atque liquati aliquid accipit, et non illinuntur, sed imponitur: item a malagmate, quod maxime ex floribus fit, eorumque surculis. *V. Cels.* 5. 17. n. 2. unde hæc sumpimus, et 5. 20., ubi varia eorum genera atque usus recenset. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 22. 43. (126). Radicem tundunt in pila, et accum in sole coctum dividunt in pastillos. *Id.* 12. *ibid.* 27. 60. (131). Digerere aliquid in pastillos. *Id.* 20. *ibid.* 1. 2. (3). cogere. et 25. *ibid.* 13. 95. (152). densara. et *ibid.* 12. 91. (143). diluere. et 20. *ibid.* 18. 76. (199). terere. ¶ 2. Dicitur et de pilulis unguentariis, quæ odoris gratia gestantur. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 27. et 4. 92. Pastillos Rufillus olet, Gergonius hircum pastiglie. Cf. *Senec. Ep.* 86.; et *Martial.* 1. 87.; et *V. Clement. Alexandr. Prædag.* 3. 3.

PASTINACA, æ, f. 1. ¶ 1. Est herba generis cartilaginei, saporisque vehementis et fervidi; cuius una species Græce dicta: altera seritur radice, vel aemine, primo vera, vel auctumno. Annicula utilis esse incipit, hima utilior. Tertia species hibiscum dicitur, a pastinaca sola gracillitate distans: quarta, Gallica, Græce δαύλον. Postrema hæc in quatuor rursus dividitur aesele. *V. Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 27. (88). et 25. *ibid.* 9. 64. (112). *Isid.* 17. *Orig.* 10. Pastinaca vacata, quod radix ejus præcipuus pastus sit hominis; est enim odoratu jucunda, cibo delectabilis. ¶ 2. Item piscis planus, Græce τρογγών, radium habens super caudam eminulum quincuncielli magnitudine, cujus ictus venenati sunt. Arhores Infusæ radici necat, arma ut telum perforat, vi ferri, at veneni malo. Eo latrocinatur ax oculo, transcutiens pisces quasi telo figens. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 42. 67. (144). et *ibid.* 48. 72. (155).; at *Cels.* 6. 9. ad fin.

PASTINATIO, onis, f. 3. actus pestinandi, divello, scasso, *pastinazione, βολοστροφία*.

I.) Proprie. *Colum.* 3. *R. R.* 12. 6. Pastinationem suscipere. et *ibid.* 13. 6. Pastinatio: destinata altitudo.

II.) Translate est ipsa humus pastineta. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 17. Pastinatio vitibus conserenda est. *Id.* 3. *ibid.* 15. 1. Seritur vitis in emundata innocataque et æquata pastinatione. et *ibid.* 3. 15. Pastinationois redditus.

PASTINATOR, oris, m. 3. *zappatore, σαπτήρ*, qui pastioat. *Colum.* 3. *R. R.* 13. 12. Qua pastinator sulcum facturus est.

PASTINATUM, i, n. 2. e particip. *pastinatus*, substantivorum more (subaudi *solum*), est *solum*

pastinatum. *Colum. 3. R. R. 13. 7.* Neque enim parum refert, suspensissimum esse pastinatum, et, si fieri possit, vestigio quoque inviolatum. et *ibid. 3. 11.* Viviradices, quæ de pastinato eximuntur. et *16. 1.* Exigue humidum pastinatum sationi convenit. *Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (172).* Vineam in pastinato serere.

PASTINATUS, a, um. *V. PASTINO.*

PASTINATUS, us, m. 4. idem ac pastinatio. *Plin. 17. Hist. nat. 20. 32. (143).* Alba populus seritur bipedaneo pastinatu. *At Sillig. legit pastinato.*

PASTINO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Pastinatus* et *Pastinandus*. — Pastinare est terram sudere et præparare, ut in ea pastino pangi quid possit, *diviegiere, scassare, zappare, βολοστροφείω, οκάπτω*: præsertim quum vites serere volumus. *Colum. 3. R. R. 13. 6.* Nunc pastinandi agri propositum est rationem tradere. Ac primum omnium ut sive arbutum, sive silvestrem locum vineis destinaverimus, omnis frutex atque arbor erui ac submoveri debet, ne postea fossorem moretur, neve jam pastinatum solum jacentibus molibus imprimatur. *Sic Plin. 17. Hist. nat. 21. 35. (159).* Solum in seminario, sive in vinea bidentem pastinari debet ternos pedes bipalio alto. *Id. 18. ibid. 26. 65. (240).* Pastinare vineas. et *14. ibid. 1. 3. (14).* et *4. 5. (50).* Pastinate de integro vineæ. *Pallad. 2. R. R. 10.* Ubi mundæ sunt novales, scrobibus pastinemus, aut sulcis.

PASTINUM, i, n. 2. *ferramento biforcuto da piantare, gruccia.*

I.) Proprie. *Colum. 3. R. R. 18. 1.* Pastinum vocant agricolæ ferramentum bifurcum, quo semina panguntur. *Id. ibid.* Prætorio capite et recurvato, ne pastinum effugiatur, semen demergere. et § 6. Pangendi optima est ratio recti maleoli, cujus imum caput quum consertum est bifurco pastini, angustis faucibus ferramenti facile continetur ac deprimitur.

II.) Translate. ¶ 1. Est pastinatio. *Pallad. 2. R. R. 10.* Pastinum fit tribus generibus, aut terra in totum fossa, aut sulcis, aut scrobibus. *Id. tamen 3. ibid. 9. sub fin.* Pastinum a scrobe, et sulco distinguitur. Est enim proprie pastinum, quum terra tota foditur, et ad semina recipienda præparatur: improppie quum scrobibus aut sulcis id fit. ¶ 2. Item pastinatum, h. e. ipsa terra pastinata, præsertim quæ vitibus conserendis destinatur. *Id. ibid. a med.* Non est uno genere vitium omne pastinum conserendum. *Id. 1. ibid. 7.* Studendo famæ tantum, et latitudini pastinorum. et *ibid. 34.* Semper altius tribus vel quatuor pedibus, ad pastini similitudinem, fodies hortulum. *Ulp. Dig. 24. 3. 7. extr.* Pastinum instituere. *fare una vigna. At. leg. piscinam.*

PASTIO, onis, f. 3. (pasco) actus pascendi et alendi pecora et huiusmodi animalia, *νομή, ἡ pasturatio e mantenere animali.*

I.) Proprie, h. e. abstracte. *Varro 1. R. R. 2. 13.* Tota pastio, quæ conjungitur a plerisque cum agricultura, magis ad pastorem, quam ad agricolam pertinere videtur. *Id. 3. ibid. 2. 13.* Duo genera quum sint pastionum: unum agreste, in quo pecuariæ sunt, alterum villaticum, in quo sunt gallinæ ac columbæ et apes et cetera, quæ in villa solent pasci. *Colum. 8. R. R. 1. 2.* Quippe villaticæ pastiones, sicut pecuariæ, non minimam colono stipem conferunt.

II.) Figurata, h. e. concreto, uti ajunt, sensu, est locus pascendis animalibus idoneus, et ipsum pabulum, *luogo da pascolo, pastura. Varro 1. R. R. 12. 1.* Dandum operam, ut potissimum sub radicibus montis silvestris villam ponas, ubi pastiones sint lata. *Cic. leg. Manil. 6. 14.* Asia opima et fertilis, et ubertate agrorum, et varietate fructuum, et magnitudine pastionis. *Varro 2. R. R. 10. 2.* Qui pascunt, eos cogere oportet in pastione diem totum esse.

PASTIO, as, n. 1. *V. PASCITO.*

PASTOMIS. *V. POSTOMIS.*

PASTOPHORI, ōrum, n. plur. 2. *παστόφοροι* (a *παστός* thalamus, *ædicula* et *φέρω* porto), sacerdotes præsertim apud Ægyptios, ita appellati,

quia in pompæarum solemnitate Deorum simulacra ædiculis lignicis ac deauratis, (ut narrat *Herodot. l. 2. c. 63.*) inclusa circumferebant; quemadmodum etiam apud nos circumforanea mendicabula solent Sanctorum imagines sculptas, pictasve ita plebi venerandas osculandasque, stipis captandæ causa, offerre. *Apul. 11. Met.* Sed et antistes sacrorum, proceres illi potentissimum deum proferbant insignes exuvias, quorum secundus manibus ambabus gerebat altaria, id est auxilia, quibus nomen dedit proprium deæ (*Isidis*) summatis auxiliariis providentia. et *mor.* Paullatim progressi jam ripam maris proximamus. Ibi deum simulacris rite dispositis, etc. et *mor.* Sacrorum geruli suuptis rursus, quæ quisque detulerant, alacres ad fanum reditum capessunt similis ritu pompæ decori. At quum ad ipsum jam templum pervenimus, sacerdos maximus, quique divinas effigies progerebant, intra cubiculum deæ recepti, disponunt rite simulacra spirantia. Tum ex his unus, quem cuncti grammata dicebant, pro foribus assistens, cætu pastophororum, quod sacrosancti collegii nomen est, velut in contionem vocato, indeinde de sublimi suggestu, de libro, de litteris fausta vota præfatus, etc. et paullo post. De pastophoris unum conspexi statim. et *ad fin.* Ac, ne sacris suis gregi cetero permittus deservirem, in collegium me pastophororum suorum adlegit. *Inscript. apud Maff. Mus. Ver. 230.*, quæ est apud *Orell. 62. COLLEGIUM PASTOPHORORVM INDVSTRIENSIVM.* Effligem pastophori videre est apud *Torremuzza Inscript. Sicil. p. 308.*, et pastophoræ apud *Visconti. Mus. Pio Clem. T. 7. tab. 6.*

PASTOPHORIUM, ii, n. 2. *παστόφοριον*, conclave prope templum, in quo degebat unus, pluresve pastophori, deorum simulacra ibidem custodientes. Huius pastophorii mentio est in Græca *Inscript. apud Maff. Mus. Ver. 37. 2. Hieronym. 7. in Isaj. 22. 15. Sochen* פֶּסֶח autem vel tabernaculum interpretatur, vel pastophorium, hoc est thalamus, in quo habitat præpositus templi.

PASTOR, ōris, m. 3. qui pascendum animalium et in pastione custodiendorum curam habet, *ποιμήν, βοσκός* (It. *pastore*; Fr. *berger, père, pasteur*; Hisp. *pastor*; Germ. *der Hirt, bes. d. Schaafhirt, Schäfer*; Angl. *a shepherd, herdsman, pastor*).

I.) Proprie. *Cato R. R. 141.* Pastores pecuque salva servassis. *Cæs. 1. B. C. 24.* Servos pastores armat, atque his equos attribuit. *Horat. 3. Od. 29. 21.* Jam pastor umbras cum grege languido, rivumque fessus querit. *Liv. 9. 2.* Milites decem pastorum habitu mittit; pecoraque diversos, alium alibi, haud procul Romanis pascere jubet præsidii. — Sæpius dicitur de opilionem et caprario, *pecorajo, caprayo*: unde a bubulco distinguitur in illo *Juvenal. 11. 151.* Pastoribus duri est hic filius, ille bubulci. — Tiberius Aug. præsidibus onerandis tributis provincias suadentibus, rescripsit: Boni pastores esse tondere pecus, non deglubere. *Sueton. Tib. 32.*

II.) Translate. ¶ 1. Sæpe dicitur de avium altitium custode. *Varro 3. R. R. 6. 5.* Pastorem pavonum cum batillo circumire oportet, ac stercus tollere. et *7. 5.* Pastorem columbarium quoquoq mensibus oportet everrere. *Colum. 8. R. R. 2. 7. de gallinis.* Parandi modus est ducentorum capitum, quæ pastoris unius curam distendant. *Paul. Dig. 32. 1. 66.* Pastores anserum. ¶ 2. Pastorem populi, *καμμένα λαών*, regem, aut ducem exercitus, item Ecclesiæ, et animalium curatorem recte dicimus, poetice loquendo: nam in prosa oratione, et in agendo, non probatur a *Quintil. 8. 6. 18.*, ut justo humilior. Metaphora enim, inquit, aut vacantem occupare locum debet, aut, si in alienum venit, plus valere eum, quod expellit. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PASTORALIS, e, adject. *pastoreccio, pasturale, ποιμενικός*, ad pastorem pertinens.

I.) Proprie. *Cic. 1. Divinat. 48. 107.* Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit. *Varro 2. R. R. 1. 5.* Pastoralis vita. *Colum. præm. l. 1. R. R. 25.* scientia. *Id. 7. ibid. 12. 3. et 8. canis.*

Liv. 9. 36. habitus. *Orib. 2. Fast. 365.* juvenus. *Fellej. 1. S. 5.* manus. *h. e.* calera pastorum. *Virg. 7. En. 817.* myrtus. *h. e.* qua pugnare solent pastores. *Sic Stat. 4. Theb. 300.* hi Paphias myrtos a stirpe recurrant. Et pastorali meditantur prælia trunca. *Sil. It. 13. 334.* Pastorale baculum. *Virg. 7. En. 513.* signum. *Stat. 12. Theb. 268.* lectum. *Nemesian. 2. Ecl. 55.*; et *Calpurn. 7. Ecl. 22.* O montana Pales, o pastoralis Apollo. *V. ADMETUS* in *ONOM.* — *Pastorale carmen* est idem ac bucolicum. *Terentian. p. 2430. Putsch.* Pastorale volent quum quis componere carmen, Tetrametrum absolvat, cui portio demitur ima, Quæ solido a verbo poterit connectere versum; Bucolicum siquidem talem voluere vocari. *V. BUCOLICUS.*

II.) Translate. apud scriptores Ecclesiasticos, est pertinens ad episcopum, qui animarum pastor est. *Alcim. Avil. Ep. 80.* Pastoralis diligentia, et *87.* Pastoralis sollicitudo.

PASTORALITER, adverb. more pastorum. *Venant. 8. in epist. quæ est post carm. 17.* Pastoraliter desudet.

PASTORICIUS, vel pastoritius, a, um, adject. idem ac pastoralis. *Varro 1. R. R. 2. 16.* Quum homines pastoriciam vitam agerent. *Cic. 1. Att. 16. a med.* Itaque et ludis et gladiatoribus mirandas *ἐπισημασίας* sine ulla pastoricia fistula auferebamus. *Id. Cæl. 11. 26.* Fera sodalitas, et plane pastoricia atque agrestis. *Apul. 9. Met.* Canes pastoricii.

PASTORICIUS, a, um, adject. idem quod pastoralis. *Ovid. 2. Met. 682.* quo te pastoria pellis *Text. Id. 13. ibid. 785.* Pastoria sibila. *Id. 4. Fast. 723.* sacra. *h. e.* Pallia. *Flor. 1. 17. 4.* Pastorius habitus. *Calpurn. 5. Ecl. 105.* Pastoria virtus.

PASTORA, æ, f. 1. *pascolo*, pastiu, pastus. *Pallad. 10. R. R. 8.* Usque in Majum mensem ejus pastura sufficit.

PASTUS, a, um. *V. PASCO.*

PASTUS, us, m. 4. (pasco) pabulum, pastura, pastio, cibus animalium, *νομή, σίτησις* (It. *pastura, pascolo, pasto*; Fr. *nourriture*; Hisp. *alimento, comida*; Germ. *die Weide, Fütterung, das Futter*; Angl. *a feeding, grazing, pasturing, food, pasture*).

I.) Proprie. *Cic. 2. Fin. 34. 111.* Bestiis terra fundit ex sese pastus varios atque abundantes. et *13. 40.* Hominem, ut tardam aliquam et languidam pecudem, ad pastum et ad vulupatam ortum esse voluerunt. *Id. 1. Off. 4. 11.* Animalia anquirunt pastum et latibula. *Id. 2. Nat. D. 47. 121.* Pastum capessere et conficere. et *ibid. 122.* Animalia alia gradiendo, alia serpendo ad pastum accedunt. *Virg. 11. En. 494.* equus in pastus armentaque tendit equarium. *Gell. 2. 29. a med.* Avis in pastum frequiscetur. *Lucan. 2. 604.* taurus redit in pastus. *Virg. 1. G. 381.* e pastu decedens agguine magno Corvorum increpuit densis exercitiis alis. *Gell. 9. 4.* Pecudes pastu atque cultu opime.

II.) Translate. ¶ 1. De hominis cibo. *Plin. 32. Hist. nat. 1. 3. (9).* Homines, quibus in pastu est, piscem olent. *Al. rectius leg.* impactus est. *Zucret. 6. 1126.* aut fruges persidit in ipsas. Aut alios hominum pastus pecudumque cibatus. ¶ 2. De abstractis et de animo. *Cic. 11. Phil. 2. 4.* Populari agros ad præsentem pastum mendicitatis suæ. *Id. 5. Tusc. 23. 66.* Mentem alere cum oblectatione solertiæ, unus suavissimus pastus animorum.

PATAGIARIUS, ii, m. 2. qui patagia facit. *Plaut. Aulul. 3. 5. 35.* Caupones, patagiarii, indusiarum. *Inscript. apud Don. cl. 8. n. 78. SEX. ANTONIVS L. ARISTVS MANVLEARIVS PATAGIARIVS.* Adde *Paul. Diac. p. 221. 2. Müll.*

PATAGIATUS, a, um, adject. cui patagium adsulum est, ut Patagiata tunica, apud *Plaut. Epid. 2. 2. 47. Cf. Paul. Diac. p. 221. 2. Müll.* in v. PATAGIUM I.

PATAGINO, as, are, n. 1. in modum patagii succresco. *Pelagon. Veterin. 25. a med.* Ad vulnere sordida, quæ pataginant. *che fanno orlicci gangrenosi.*

PATAGIUM, II, n. 2. παταγέιον. Ratione habitata etymi, videtur esse a πατάσσω percussio, quia patagium scapulas pulsatur, et comæ flagellare ora dicuntur. *V. FLAGELLO et FLAGELLUM.* Est autem patagium id quod ornatus causa in muliebris veste circa collum, seu super scapulas addebatur, ut clavus in virili, *collaretto, pistagna: V. tamen sub I. ad fin.*

I.) Proprie. *Paul. Diac. p. 221. 2. Müll.* Patagium est, quod ad summam tunicam assui solet: quæ et patagiata dicitur et patagiarum, qui ejusmodi opera faciunt. *Non. p. 540. 4. Merc.* Patagium aureus clavus, qui pretiosis vestibus inmitti solet. *Nævius ibid.* Pallis, patagiis, crocoticis, manicis. *Tertull. Pall. 3.* Pavo est pluma omni patagio inauratio, qua terga fulgent. — Aliud vocis etymon aliamque ejusdem significationem attulit *Enn. Quir. Viscont.* in *Monum. Borghes. p. xxvi. not. (27). tab. B. edit. Mediol.*, dum nobile vas fictile prope Nolam circa ann. 1801. effossum illustraret, in quo Hippolyte, Amazonum regina, cum Theseo pugnantem ex equo representatur. Ea vero ibidem tunicam gerit cum fascia pectorali rhombis quibusdam distincta, seu scutulata, quam ipse patagium esse existimat, cujusque descriptionem offert ex *Hieronym. in Isaj. 3. 24.* Pro fascia pectorali, quam interpretatur est Symmachus, LXX. interpretes tunicam μασσορρπι-pav, id est clavatum purpura transtulerunt, quod Aquila cingulum exultationis expressit, Theodotio ipsum verbum Hebraicum פתגיל (pethigil) posuit, quod genus ornamenti muliebris est. Fascia pectus tegit, et eum possidet locum in feminis, quem rationale in pontificibus. Hactenus

Hieronymus. Ex Hebraica igitur voce פתגיל

Græcum παταγέιον est, atque inde Latinorum patagium, quod ideo ex *Viscontii* sententia non femininarum collum seu scapulas, sed ipsum pectus, quemadmodum clavus virorum, ornabat.

II.) Figurate. Ad crinium ornatum transtulit *Apul. 2. Met.* Uberes crines, leniter emissos, et cervice pendulos, ac deinde per colla dispositos, sensinque sinuato patagio residentes, paullisper ad lineam conglobatos, in summum verticem nodus adstrinxerat. *Scalig.* interpretatur: Capillus ab imo ad verticem summum nodo collectus bumeros tegit patagii modo, et sinum in collo facit. Itali *treccia*, nostrates vulgo *scopelota* et *petta* dicunt.

PATÁGO, inis, f. 3. *V. voc. seq.*

PATÁGUS, i, m. 2. πατάγος, genus morbi, teste *Paul. Diac. p. 221. 3. Müll.*, id est, ut putat *Scalig.* in *Conject.*, capitis conquassatio, morbus pestilens, qui nullum sui relinquit indicium præter maculas in corporis partibus: a πατάσσω pulso, quod eo homines subito percussis ac stupefacti moriantur. *Plaut.* quoque in *fragm.* apud *Macrobi. 5. Saturn. 19.* bujus vocis meminit quum ait: *Me cum habet patagus æs morbus:* sed ne inde quidem explorati quidquam erui potest. — Est et alia forma *Patago, inis*, in *Gloss. Isid.* Ceterum *Atto, Polypt. p. 58.*, hæc docet: Inter patagineum et patagium hoc differt: patago est exulceratio oris, quod quum intumuerit, pæne ellinguem facit; patagium vero est pallium ex auro purpuraque variatum. *Id.* confirmant *Gloss. Placid. ed. A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 493.* Patagineum quum propter pituitam non facile labra movent. Cl. autem *Gustavo Löwe (Prodromus Corporis Glossar. Latin. p. 288.)* verba æs morbus, tamquam interpretamentum oris morbus, e *Plautino* loco efficienda videntur.

PÁTALIS, e, adject. idem ac patulus, ut *Bos patalis*, qui cornua diversa et valde expansa habet. *Paul. Diac. p. 221. 1. Müll.* et *Plaut. Truc. 2. 2. 22.* Ego me ruri bamaxari mavelim patalem bovem. Alii eod. sensu leg. *patulum. V. PATULUS.*

PATAMEN, inis, n. 3. Falsa lectio: *V. PATENS.*

PÁTAVINITAS, atis, f. 3. proprietas, seu ratio

sermonis Patavini. Refert *Quintil. 1. 5. 56.* et *8. 1. 3.* Pollionem in T. Livii Historia Patavinatatem deprehendisse; hoc est peculiarem quamdam sermonis inflectendi rationem, quæ ab ipsis Romæ usu aliquantulum discederet.

PÁTEFACIO, faciis, fæci, factum, facere, a. 3. et **PÁTEFIO**, fîs, factus sum, fieri, pass. anom. (pateo et facio). Secundam syllabam produxit *Lucret. 4. 320.* Atque patefacit, quas ante obsederat ater. Item *6. 1001.* Causa patefiet etc.; quum tamen et ipse *Lucret.* alibi, et alii fere corripiant: *Lachmannus* divisim scripsit *pate fecit, pate fiet.* — Part. *Patefactus I. 1. 2. et II.; Patefacturus et Patefaciendus II.* — Patefacere est aperire, patentem facere, ἀνοίγω. It. *aprire, spalancare;* Fr. *ouvrir;* Hisp. *abrir;* Germ. *offen machen, öffnen, aufmachen, gangbar machen;* Angl. *to open, set or lay open, throw open.*

I.) Proprie. ¶ I. Stricto sensu est aperire, patentem facere. *Liv. 2. 15.* Hostibus potius, quam regibus, portas patefacere. *Propert. 1. 16. 1.* patefacta triumphis Janua. *Id. 3. 19. in fin.* Non stent dominæ patefacient nocte fenestræ. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 55. (150).* Morientibus operire oculos, rursusque in rogo patefacere. *Cic. 1. Off. 26. 91.* Patefacere aures assentatoribus. *Cæs. 3. B. G. 1.* Iter per Alpes patefaci volebat. Cf. *Cic. 2. Nat. D. 56. 141.* In ea parte oris, qua esculentis et potulentis iter natura patefecit, et *13. Fam. 78.* Illic ego aditum ad tuam cognitionem patefacio et munio. *Virg. 2. Æn. 259.* Latæ claustra Sinon: illos patefactus ad auras reddidit equus. *Laurea Tull. apud Plin. 31. Hist. nat. 2. 3. (8).* Locus patefecit fontem. *Liv. 28. 14. a med. et 22.* Patefacere ordines, aciem. *aprire et allargare l'ordinanza, le file.* ¶ 2. Prægnante, uti ajunt, significatio, ut ἀνοίγω, est ad locum vel regionem aliquam aditum seu viam facere, in regionem aliquam primo penetrare. *Cæs. 7. B. G. 8.* Discussa nive vi. in altitudinem pedum, atque ita viis patefactis, summo militum labore ad fines Arvernorum pervenit. Cf. *Tibull. 1. 3. 35.* Quam bene Saturno vivebant rege, priusquam Tellus in longas est patefacta vias. *Nepos Hann. 3.* Loca patefecit, itinera munuit. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 27. ALPES BELLO PATEFACTÆ. Cic. pro leg. Manil. 8. 21.* Patefactumque nostris legionibus esse Pontum, qui ante populo Romano ex omni aditu clausus fuisset. ¶ 3. Item est patentem, h. e. manifestum facere. *Ovid. 9. Met. in fin.* Postera lux radiis latum patefecerat orbem. h. e. illuminaverat, illustraverat, ut ait *Forcellinus.* ¶ 4. Item aperiendo facere aliquid. *Ovid. 3. Met. 104.* et presso sulcum patefecit aratro. h. e. terram aperiendo sulcum duxit.

II.) Translate ponitur pro delegere, deprehendere, declarare, manifestare, palam facere, ostendere, divulgare. *Ter. Phorm. 5. 4. 6.* Si hoc celatur, in metu; sin patefit, in probro sum. *Lucret. 6. 1000.* facile hinc ratio reddetur, et omnis Causa patefiet, quæ ferri pelliciat vim. *Ovid. 9. Met. 314.* junctasque manus patefacta remisit Diva potens uteri. h. e. detecta, deprehensa, scoperta. Sic *Cic. 3. Cat. 6. 15.* Lentulus patefactus indicis et confessionibus suis. *Id. Sull. 2. 4.* Conjunctio patefacta. *Id. 2. ad Q. fr. 6.* Racilius rem patefecit. *Id. 1. Att. 13.* Neque hoc tempore, nec antea patefecisset odium suum in me. *Id. Amic. 26. 97.* Patefacere verum et illustrare. *Id. 6. Fam. 10.* Liberto tuo me totum patefeci. *Id. Mil. 37. 103.* Patefacere et proferre. *Id. 1. Divinat. 39. 86.* Neque ante philosophiam patefactam, quæ nuper inventa est, hæc de re communis vita dubitavit. *Id. Sull. 16. 45.* Veritate patefactam contemnere aliquo mendacio. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 39. 122.* Potest fieri, ut patefacta et detecta mutantur. *Id. ibid. 14. 44.* Quumque ipsa natura accuratæ orationis hoc profiteatur, se aliquid patefacturam. *Id. Flacc. 2. 5.* Qui ea proferenda et patefacienda curavit. — Singulare est illud *Tac. Agric. 14.* Monam insulam, ut vires rebellibus ministrantem, adgressus, terga occasione patefecit. h. e. abscedans occasionem præbuit, ut rebelles eum a tergo adorirentur.

PÁTEFACTIO, õnis, f. 3. *aprimento, ζνοήσις* apertio.

I.) Proprie. *Theod. Priscian. 1. 19. p. 295.* retro. ed. *Ald.* Si vero etiam nervus fuerit vulneratus, in quo grave periculum frequenter evenit, cujusque patefactio prius custodienda est etc. *Adde eumd. 3. 4. p. 309.* Sic *Gloss. Placid. ed. A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 497.* Rictus vocatur omnis patefactio oris.

II.) Translate est manifestatio. *Cic. 2. Fin. 2. 5.* Alqui hæc patefactio quasi rerum operatarum, quum, quid quidque sit, aperitur, definitio est.

PÁTEFACTUS, a, um, et **PÁTEFIO**, fîs, factus sum, fieri. *V. PATEFACTIO.*

PÁTELLA, æ, f. I. deminut. patinæ, sed idem fere significans. Est autem vas fictile, aut æreum, cibus tum coquendis, tum mensæ inferendis idoneum, λοιπάς (It. *padella, tegame, o piatto, piattello;* Fr. *petit plat servant à cuire et à servir les mets, plat, assiette;* Hisp. *plato, platillo;* Germ. *Schale, Schüssel, Platte, Teller;* Angl. *a dish, plate, platter, charger, porringer, pot, pan.*)

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim — a) De fictili. *Martial. 14. 114.* cujus lemma *Patella Cumana.* Hanc tibi Cumano rubicundam pulvere testam, Municipem misit casta Sibylla suam. Adde *Juvenal. 6. 343.* — b) De area *Id. 10. 63.* ex facie toto orbe secunda fluat urceoli. pelves, sartago, patellæ. — c) Cibus coquendis *Martial. 5. 78.* Nigra cauliculus virens patella. *Plin. 19. Hist. nat. 8. 54. (171).* Sinapi pro pulmentario in patellis decoctum. *Id. 30. ibid. 8. 21. (68).* Cicadæ tostæ in patellis. *Varro apud Priscian. 6. p. 681.* Multifariam in patellis coquere cæpe. — d) Inferendis *Juvenal. 5. 85.* Sed tibi dimidio constrictus cammarus ovo ponitur, exigua feralis cœna patella. *Martial. 13. 81.* Quamvis lata gerat patella rhombum, Rhombus latior est tamen patella. *Varro apud Non. p. 543. 31. Merc.* Patella esurienti posita provocat Neapolitanas piscinas. — e) Promiscue *Horat. 1. Ep. 5. 2.* Nec modica cœnare times olus omne patella. *Pers. 4. 17.* Quæ tibi summa boni est? uncta vixisse patella Semper, et assiduo curata cuticula sole. h. e. laute epulari: metonymia. — f) *Accessit patellæ dignum operculum, et Invenit patella operculum* proverb. est apud *Hieronym.*, quod *V. in OPERCULUM.* ¶ 2. Speciatim est vas in sacrorum usum. *Paul. Diac. p. 248. 11. Müll.* Patellæ, vascula parva sacris faciendis apta, quæ erant velut capidulæ quædam. In his apponebantur diis cibi, præsertim Penatibus, Laribusque. *Varro apud Non. p. 544. 2. Merc.* Oportet, bonum civem legibus parere, et deos colere, in patellam dare *μυρόν κρέας. Cic. 6. Ferr. 21. 46.* Patella grandis cum sigillis ac simulacris deorum. *Id. 2. Fin. 7. 22.* Reperiemus asotos ita non religiosos, ut edant de patella. *Ovid. 6. Fast. 310.* Fert missos Vestæ pura patella cibos. *Pers. 3. 26.* cultrixque foci secunda patella est. Adde *Ovid. 2. Fast. 634.; Liv. 26. 36.; et Val. Max. 4. 4. n. 3.*

II.) Translate. ¶ 1. A similitudine sic dicitur os rotundum latumque, molle et cartilagosum in genu, ut *Cels. 8. 1. ad fin. et 21.* docet, *la patella, ἐπιγονυίς, μύλη.* ¶ 2. Item morbus olearum, de quo *Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (223).* Olea, præter vermiculationem, clavum etiam patitur, sive fungum placet dici, vel patellam. ¶ 3. Item a similitudine, patella est cujusdam placentæ genus. *Theod. Priscian. 1. 2. p. 2. c. 18.* Ova in aceto cocta sordibila conveulant; et ex vitellis eorum patellæ, perfusæ cerebellorum pulvere, aut gallarum, aut roris Syriaci. *V. PATINA II. 1. — NB.* De nomine deæ *V. in ONOM.*

PÁTELLARIUS, a, um, adject. ad patellam spectans. *Patellarum dii*, idem ac *Lares*, sic vocati, quia non e potu modo in locum, qui Larium sedes, aliquid his veteres defunderent, sed e cibis quoque in patella aliquid in focum deferrent, quemadmodum monet *Vet. Scholiast.* in *Illud Persii 3. 26.* Cultrixque foci secunda patella. Ac tangit eum morem quoque *Varro apud Non. p.*

544. 2. *Merc.* his verbis: Oportet, bonum civem iegibus parere, et deos coire, in petellam dare $\mu\kappa\rho\nu\ \chi\rho\iota\alpha\varsigma$. *ideet* parum carnis. *Plaut. Cist.* 2. 1. 46. Dii me omnes, magni, minutique, et patellarii faxint, etc.

PATENA, æ, f. 1. V. PATINA.

PATENS, entis. V. PATEO.

PATENTER, adverb. Comp. *Patentius*. — Patienter est aperte, $\alpha\upsilon\epsilon\omega\gamma\mu\epsilon\nu\omega\varsigma$. *Cic. 2. Invent.* 23. 60. Sed patentius et expeditius recti et non recti questionem continet. *Frontin. de limit. p.* 40. *Goes.* De loco controversia est, quidquid excedit supra scriptam latitudinem, cuius modus adpatentem non proponitur. *Pro adpatentem scribendum patenter monet* *Goesius. At Lachmannus rectius legit* a petente. *Boeth. 2. Geometr. p.* 1215. Quod patenter in subjecta forma declaratur. *Plin. Valerian.* 1. 57. Nasturtium patenter pecturis dolore emendat.

PATĒO, es, tii, ere, n. 2. Part. *Patens* I. 2. et in fin. — Patere (quod possis deducere ab Hehr. פָּתַח *pathach*, atque hinc a פָּתַח *pando*,

aperio) valet idem atque apertum esse, $\delta\iota\alpha\kappa\alpha\lambda\upsilon\pi\tau\omicron\upsilon\alpha\iota$, $\alpha\upsilon\epsilon\omega\gamma\mu\alpha\iota$, $\epsilon\chi\kappa\epsilon\iota\mu\alpha\iota$ (It. *essere aperto*; Fr. *être ouvert*; Hisp. *estar abierto*; Germ. *offen sein*, *offen stehen*; Angl. *to be open*, *lie open*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu pateo est idem atque apertus sum. *Plaut. Asin.* 1. 3. 89. Portitorum simillimae sunt januae lenoniæ: Si affers, tum patens; si non est, quod des, aedes non patens. *Id. Aulul.* 3. 1. 2. Date viam, qua fugere liceat, facile totæ plateæ pateant. *Ter. Eun.* 1. 2. 9. Sane, quia vero hæc mihi patens semper fores. *Id. ibid.* 5. 8. 28. postuio, ut mihi tua domus, Te præsentem absente, pateat. *Cic. 2. Nat. D.* 57. 145. Narea semper propter necessarias utilitates patens. *Virg. 6. Æn.* 127. Noctes atque dies patet atri janua Diis. *Plin. 2. Ep.* 17. Fenestræ patens. *Ovid. 2. Met.* 768. Concussæ patuere fores. *si aprirano. Cæs. 7. B. G.* 8. Ne singulari quidem homini unquam eo tempora anni semitæ patuerant. *Liv. 27. 18. sub fin.* Jam ne fugæ quidem patebat locus. *Cic. 6. Verr.* 3. 5. Omnibus hæc ad visendum patebant quotidie. — Quid sit *mundum patere*, V. in MUNDUS. — *Patens urbs* est pacata. *Sall. fragm.* apud *Servium* ad *Virg. 1. Æn.* 303. Simi immanis hominum vis multis e locis invasere patentes tum et pacis modo effusas urbes. ¶ 2. Latiori sensu, expositus sum. *Liv. 31. 39. a med.* In patentem vulnere equum equitemque sagittas conijcere poterat. *Virg. Cul.* 194. Horrida squamosi voiventia membra draconis, atque reluctantis, crebris, fedæque patentis, ictibus ossa ferit. ¶ 3. Item extendor. *Cæs. 1. B. G.* 2. at 2. *ibid.* 7. Helvetiorum fines in longitudinem millia passuum CXL., in latitudinem CLXXX. patebant. *si stendevano. Plin. 12. Hist. nat.* 14. 30. (53). Schœnus patet, Eratosthenis ratione, stadia XL., hoc est passuum quinque millibus. *Juetin. 2. 2. 2.* Multum (Scythia) in longitudinem et latitudinem patet.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est libere licere, acquisitu facilem esse, permitti, concedi. *Cic. 10. Att.* 12. Si nobis is cursus, quem speraram, pateret. *Id. Brut.* 4. 16. Ad quos omnis nobis aditus, qui pene solis patuit, obstructus est. *Id. Balb.* 9. 24. Contumeliosum est, his præmiis et his honoribus excusos esse fidelissimos socios, quæ pateant stipendiariis, pateant hostibus, pateant sæpe servis. *Nepos Att.* 6. Honores non petit, quum ei paterent propter vel gratiam, vel dignitatem. *Plin. Paneg.* 70. Patet omnibus gloriæ campus. *Tac. 4. Hist.* 81. Vespasianus, cuncta fortunæ suæ patere ratus, nec quidquam ultra incredibile, etc. — Sic spectatim aures, domus patere dicuntur, quæ ailiis facile præbentur. *Cic. 1. ad Q. fr.* 1. 8. § 25. Constare inter omnes video, facillimos esse aditus ad te: patere aures tuas querelis nuntium. *Id. 14. Phil.* 7. 20. Memoria teneat meam domum measque aures dies et noctes omnium præceptis monitisque patuisse. *Cl. Tac. Germ.* 22. De pace denique ac bello, pierumque in conviviis consultant: tamquam

nullo magis tempore ad simplices cogitationes pateat animus. ¶ 2. Speciatim patere dicuntur, quæ in potestate sunt. *Cic. 6. Fam.* 10. Ut intelligant, omnia Ciceronis patere Trebiano. *Sall. Cat.* 10. Populi vi subacti, Carthago interiit, cuncta maria terræque patebant. et *ibid.* 58. 9. *Kritz.* Si vincimus, omnia nobis tuta erunt, comæus abunde, colonie atque municipia patebunt. *Cic. 7. Verr.* 65. 168. Omnem orbem terrarum, qui semper nostris hominibus maxime patuit, civibus Romanis ista defensione præclusis. *Liv. 4. 25.* Qui caverint, ne cui patricio plebeji magistratus paterent. *Cic. 13. Fam.* 29. Res familiaris Capitonis præsto fuit, et patuit et temporibus et fortunæ meæ. *Plin. 5. Ep.* 19. *sub fin.* Rogo, scribas tuis, ut illi villa et domus pateat. — Sic qui aili se præbent in re turpi. *Ovid. 14. Met.* 133. et 1. *Art. Am.* 362.; et *Auct. Priap.* 83. ¶ 3. Item est obnoxium, opportunum esse. *Cels. 2. 1.* Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet. *Cic. 1. Off.* 21. 73. In philosophorum vita minus multa patent, quæ fortuna seriat. *Justin. 2. 4. 26.* Frustraque et Pontisimum et Asiam edomilam esse dicit, si Græcorum non tam bellis, quam rapinis pateant. ¶ 4. Item est vim magnam habere, ampliæ naturæ esse, late pertinere. *Cic. 1. Off.* 7. 24. In quo vitio leuissime patet averitia. et *ibid.* 26. 92. et 1. *Orat.* 55. 235. Rerumpubl. administratio iatissime patet, ad piurimosque pertinet. *Adde eumd. 3. Tusc.* 5. 11. ¶ 5. Est etiam patere constare, notum fieri, manifestum esse, *esser chiaro, manifesto, conoscere, apparire.* — a) Generatim. *Plaut. Capt.* 3. 3. 9. Operta que fuerit, aperta sunt: patens præstigiæ. *Cic. 1. Orat.* 6. 23. Quum illa pateant, in promptuque sint omnibus, neque ea interpretatione mea aut ornatiis explicari, aut planius exprimi possint. *Ovid. 4. Fast.* 17. Sensimus, et subito causæ patuere dierum. *Horat. 2. Sat.* 4. 45. Piscibus atque avibus quæ natura et foret ætas, Ante meum nulli patuit quesita palatum. — b) Speciatim habet locum in rationibus. *Cic. 2. Phil.* 37. 93. Ubi est septies millies sestertium, quod in tabulis, quæ sunt ad Opia, patebat? *Id. Rosc. Com.* 2. 5. Non habere se hoc nomen in edicte accepti et expensi relatum, confitetur: sed in adversariis patere, contendit. — c) Sæpe hac notione usurpatur impersonaliter. — Cum Infinito. *Cic. 1. Tusc.* 23. 54. Quum pateat, æternum id esse, quod se ipsum moveat. *Plin. 6. Hist. nat.* 33. 38. (210). Quod si miscantur omnes summæ, iniquo patebit, Europam totius terræ tertiam esse partem et octavam paulo amplius. — Absolute. *Cic. Mil.* 6. 15. Quid porro querendum est? Factum ne sit? at constat. A quo? at patet. — Hinc Part. præsens

Patens, entis, adjectiva quoque usurpatur, unde Comp. Patentior I.; et Sup. *Potentissimus* I. et II. 1. — Differt a *patulo*, quia *patens* est, quod ad tempus patet, ut *janua, patulum*, quod semper patet, ut *cælum, arbor*. Ita *Servius* ad *Virg. 1. Ecl.* 1. Sed hæc differentia non observatur. — Ceterum *patens* est apertus, *patente, aperto, αἰεωγμῆνος*.

I.) Proprie. *Cic. 1. Divinat.* 1. 2. Quum cælum ex omni parte patens atque apertum intuerentur. *Cæs. 7. B. G.* 28. Hostes in foro ac locis patentioribus constituerunt. *Sall. Jug.* 108. et 113. Patentes camp. *Sueton. Claud.* 32. Convivla agitavit fere patentissimis locis, ut plerumque sexcenti simul discumberent. *Liv. 7. 36. a med.* Via patentiore ad bostem ducuntur. *Cod. Theod.* 15. 1. 53. Eas vero (*exedras*), quas nulla a platea aditus atque egressus patens pervias facit, veterum civibus popinarum iubebit describi. His tamen ipsis, quæ humiliores aliquanto atque angustiores putantur etc. Ita ex palimpsesto *Codice Vatic.*, cuius variaz lectiones editæ sunt ab *A. Maio* Romæ ann. 1823. in *Juris civ. antejustin. reliq. inedit.* p. 96., corrigendus et supplendus est hic locus, qui primum a *Cujacio* Paris. ann. 1588., deinde a *Gothofredo* mendosus et mutilus editus est his verbis: *Eas vern, quas nulla a platea aditus atque egress-*

sus patamen, ipsisque (sic) humiliores etc.; ac propterea illud vocabatur: nonstrum *patamen* a *Glossario* quoque *med. et infim. Latinit. auct. Ducang.* alegandus.

II.) Translate. ¶ 1. Est latus, inultum extensus. *Virg. 2. G.* 41. pelagoque volans da veia patenti. *Sic Horat. 2. Od.* 16. 1. in patenti *Prenus* *Ægeæ. Colum.* 12. *R. R.* 6. 1. Dolium quam patentissimi iris locato in ea parte villæ etc. ¶ 2. Item est facilis acquisitu. *Ovid. 2. Amor.* 19. 25. Pinguis amor nimiumque patens in tædia nobis Vertitur. *Alii tamen aliter leg.* ¶ 3. Item permissus, concessus. *Cic. Quinct.* 30. 93. Domus patens et exposita cupiditati et voluptatibus.

PATER, tris, m. 3. parens, genitor; scilicet. *pater* est civili et morali ratione idem, qui *parens* naturali ratione; quod vero ad etymon pertinet, est unum idemque cum Græca voce πατήρ (It. *pater*, *genitore*; Fr. *père*; Hisp. *padre*; Germ. *Vater*; Angl. *a father, sire*).

I.) Proprie. — a) In sing. num. *Lex XII. Tab. ed. W. Freund.* in *Lex. parte* 4. si PATER FILIVM TER VENVM OVIT FILIVS A PATRE LIBER ESTO. *Inscript. Scripton.* apud *Orell.* 550. CORNELIVS LV-CIVS SCIPIO BARBATVS GNAIVD PATRE PROGNATVS. *Ter. Adelph.* 5. 7. 3. Item pater mi, tu hic eras? DE. tuus hercle vero et animo et natura pater. *Cic. Rosc. Am.* 16. 46. Si tibi fortuna non dedit, ut patre certo nascerer. *Liv. 4. 3. a med.* Servius Tullius captiva Corniculana natus, patre nullo, matre serva. h. e. obscuro genere. *Claudian. IV. cons. Honor.* 293. Gerere patrem, fare, o portarisi da padre. *Cic. Amic.* 1. 1. Ego autem a patre ita erem deductus ad Scævolaum, sumpta virili toga, ut a senis iatere nunquam discederem. — b) In plur. num. *patres*, h. e. parentes, pater et mater simul, i genitori: habetur in *Inscript.* apud *Gruter.* 707. 5. HARMODORVS ET IVLIANA PATRES SVPERSTITES POS. *Adde alias apud eumd.* 656. 2., 692. 1. et 704. 1. Quidam hoc referunt illud *Ovid.* de *Pyramo* et *Thisbe* 4. *Met.* 60. tædæ quoque iure coissent: Sed vetuere patres. Verum quomodo dixerit *Id. ibid.* 143. miser, meus Iliusque, parentes Componi tumulo non invadeatis eodem: videtur per *patres* indicasse patrem tum *Pyrami*, tum *Thisbes*; ideoque de hac significatione vocis remanet tantummodo auctoritas inscriptionum supra citatarum, quæ non optime notæ sunt.

II.) Translate. ¶ 1. Interdum est nomen — a) *Paterni effectus*. *Ovid. 12. Met.* 29. postquam pietatem publica causa, Rexque patrem vitit; castumque datura cruorem *Flentibus* ante aram stetit *Iphigenia* ministris: *Victa* dea est. *Sic Id.* 13. *ibid.* 184. duræque iubent *Agamemnona* sortes *Immeritam* sævæ nam laetare *Diana*. Denegat hoc genitor: divisique irascitur ipsis: Atque in rege tamen pater est. *Claudian. III. cons. Honor.* 157. Indue mente patrem: crescentes dilige fetus. — b) Et *paternæ similitudinis*. *Id. IV. ibid.* 317. Quantus in ore pater radia! ¶ 2. *Paterfamilias* et *paterfamilix* (quod et divisim scribitur) est *familix* caput, herus, dominus. V. in *FAMILIA*. ¶ 3. Aliquando *latius* patet, et dicitur de avis, patris, alisque, qui temporibus avorum vixerunt: nam ultra id tempus *maiores* fere dicuntur. *Plin. 7. Hist. nat.* 13. 11. (59). Q. *Metellus* *Macedonicus* quum sex liberos relinqueret, undecim nepotes reliquit, nurus vero generosque, et omnes, qui se patris appellatione salutarer, viginti septem. *Cic. Orat.* 5. 18. M. *Antonius*, cui vel primas eloquentiæ patrum nostrorum tribuebat ætas. *Id. 3. Off.* 11. 47. Male, qui peregrinos urbibus uti prohibent, ut *Pennus* apud patres nostros, *Papius* nuper. *Id. 1. Orat.* 40. 183. Quod usu, memoria patrum, venit, ut etc. *Id. Divin. in Q. Cæcil.* 21. 69. Cuius consuetudinis patres *Maioresque* nostris non ponitebat. ¶ 4. Est etiam nomen religio-nis; — a) Generatim enim tribuitur diis tum majorum, tum minorum gentium. Hinc *pater* epud *Poetas* passim *Juppiter*. *Virg. 1. G.* 328. Ipse pater, media nimborum in nocte, corusca Fulmina molitur dextra. *Cl. Ennius*: apud *Ma-*

cro6. 6. Saturn. 1. Tm cum corde suo divum pater atque hominum rex Effatur. *Virg. 3. Æn.* 35. Gradivumque patrem, Geticis qui præsidet arvis. *Liv. 2. 10. a med.* Tiberine pater, te sancte precor. *Propert. 4. 3. 47.* quum pater altas Africus in glaciem frigore neclit aquas. *Val. Flacc. 8. 70.* Somne pater. *Petron. Satyr. 120.* Ditis pater. *Virg. 8. Æn. 454.* Lemnius pater. *h. e. Vulcanus. Id. 2. G. 7.* Huc, pater o Lenzæ, veni. *Lactant. 4. 3.* Omnem Denm necesse est inter solemnes ritus petrem nuncupari: quod Lucilius in deorum concilio irridet: Ut nemo sit nostrum, quin pater optimu' divum. Ut Neptunu' pater, Liber, Saturnu' pater, Mars, Janu', Quirinu' pater nomen dicatur ad unum. — b) Speciatim illi divi dicuntur patres, qui effectores, genitores, conditoresque rerum habentur, ut Jupiter, Neptunus, Bacchus: ille qui est divum pater apud *Virg. 1. Æn. 69.* Neptunus, qui dicitur ab eod. *4. G. 382.* pater rerum. Bacchus, quem, ut ait *Augustin. 7. Civ. D. 21.*, liquidis seminibus, ac per hoc et liquoribus fructum, et seminibus animalium præferunt. Sic *Colum. 10. R. R. 200.* pater æquoreus. *h. e. Oceanus. Cf. Virg. 4. G. 31.* Simul Ipsa precatur Oceanum patrem rerum. *Lucret. 1. 250.* Postremo pereunt lmbres, ubi eos pater æther In gremium matris terræ præcipitavit. Sic ab eod. *3. 9.* pater dicitur Epicurus novæ philosophiæ et sectæ auctor et conditor. et *Petron. Satyr. 132.* Ipse pater veri doctoris Epicurus in arte. Sic *Æneis sæpe pater dicitur a Virgil.*, quia primus auctor et parens *Romæ gentis*, et *Æneis* apud *Non. p. 368. 16. Merc.* Te sola nota precor Venus, et genetrix patri' nostri. *Cf. Ovid. 2. Fast. 127. de Romulo Romæ conditore,* Senctæ pater patriæ, tibi plebs, tibi curia nomen Hoc dedit. *¶ 5.* Item sæpe nomen est reverentiæ. Unde quos Romulus centum senatores delegit, qui in republica edministranda sibi consilio adessent, patres dicti, eorumque progenies patriçii, ut *Liv. 1. 8. extr.* narrat: idque tum honoris causa; tum quia sic consulerent civibus, sicut patres filiis, debebant. *Cic. 2. de republ. (edente A. Maio) 8. init.* Principes (senatores), qui appellati sunt propter caritatem patres. Hinc celebre illud discrimen patrum et plebis apud *Liv. passim, Tac., Flor.* etc. *V. CONSCRIPTUS.* — Neque senatoribus solum, sed aliis eximiiis reverendisque viris patris nomen datur. *Virg. 9. Æn. 449.* imperiumque pater Romanus habebit. *Horat. 1. Sat. 3. 126.* non nosti, quid pater, inquit, Chrysisque dicet. *Plaut. Rud. 1. 2. 15.* Pater salreto, amboque adeo. *¶ 6.* Pater patriæ est honorificentissima appellatio ejus, qui belli, aut pacis artibus patriam servaverit, aut insigniter auxerit. Ita primus omnium, teste *Liv. 5. 49.*, a militibus est appellatus *M. Furius Camillus*, quum, recuperata ab hostibus Gallis patria, triumphans in urbem rediit ann. U. C. cccclxx., ante Chr. n. cccclxxxix.; deinde *Cicero*, quum enn. U. C. nclxxxii., ante Chr. n. Lxiii. consul esset, et, detecta Catilinæ conjuratione, patriæ libertatem vindicasset, omnium primus in toga triumphum linguæque lauream meritus, parens patriæ, ut ait *Plin. 7. Hist. nat. 30. 31. (117).*, in senatu salutatus est; postremus omnium, qui hujusmodi appellatione est honoratus, fuit, ut affirmat *Eckeh. D. N. V. T. 8. p. 452.*, *Theodosius II.*, qui obiit ann. a Chr. n. ccccl. Præterea ita salutatus est *C. Julius Cæsar*, *Octavianus Augustus*, alique deinceps imperatores, pauci ob merita, plerique adulatione. *Juvenal. 8. 244.* sed Roma parentem, Roma patrem patriæ *Ciceronem libera dixit. Cf. Cic. Sext. 57. 121.* Me, me ille absentem, ut patrem deplorandum putabat, quem *Q. Catulus*, quem multi alii sæpe in senatu patrem patriæ nominarant. *Cf. eumd. Pis. 3. 6.* Sic *Id. Rabir. perduell. 10. 27. de Mario.* *C. Marium*, quem vera patrem patriæ, parentem, inquam, libertatis atque hujusce reipublicæ possumus dicere. *Plin. Paneg. 21.* At tu etiam nomen patris patriæ recusebas. *Cf. Seneca 1. Clem. 14.* — De patris patriæ titulu in nummis, *V. Spahn. Diss. 12. p. 445.* *¶ 7.* Pater patri-

(us. *V. PATRATUS.* *¶ 8.* Pater patrum, et pater sacrorum, et pater et hierocerys, et pater nominum dicebatur summus *Mithræe sacerdos. Inscript. apud Gruter 28. 2.* PATRA PATRYM DEI SOLIS MITHRÆE. et 315. 5. IYVNO POSTVMIANO V. C. PATRI PATRYM OBI SOLIS INVICTI MITHRÆE ORDO SACROOTVM MAGISTRO SVO. et 1102. 2. VETTIO AGORIO PRÆTEXTATO V. C. HIEROPHANTAE PATRI SACAOBYM. et 27. 4. ULPUS EGNATIVVS FAVENTINVS V. C. PATEA ET HIEROCERYI. *V.* aliam in NOMIMUS. *¶ 9.* Pater decurionum est honorifice appellatio ejus, qui de decurionibus et patria sua optime meritus est. *Inscript. apud Viscont. Monum. Gab. p. 149. edit. Mediol. M. IVLIO ZOTICO OBYRYIONI PATRI OBYRYIONVM ET SERVIO AVGVSTALIVM QQ. (quinquennali) EIVSDEM OADINIS DENDROPHORI QQ. (quinquennali) SVO PRÆFETVO RT PATRONO OIGNISSIMO OB MERITA RIVS O. O. S. Sic in alia apud Fabrett. p. 748. n. 554. L. CALIDIVS L. F. STEL. NIGAVINVS EST PARENS ET PATRONVS MVNICIPII V. Marini Frat. Arv. p. 94.* *¶ 10.* Item honoris causa aliquis pater civitatis appellabatur. *Imp. Leo Cod. 10. 43. 3.* Si quis conditioni non obnoxius curiali omnia decurionum munera, vel functiones, vel honores nulle imminente necessitate, sed sua sponte peregerit, eum pro sua liberalitate patrem civitatis, in qua voluntarius municeps apparebit, si hoc libuerit ei, fieri constituere hac lege decernimus. *¶ 11.* Facets *Catull. 22. 1. de valde paupere.* Aureli, pater esuritionum, Non barum modo, sed quot aut fuerunt, Aut sunt, eut aliis erunt in annis. — Contra pater cæcæ dicitur ab *Horat. 2. Sat. 8. 7.* qui cænam præbet, convivator. *¶ 12.* De bestiis. *Ovid. 1. Art. am. 522.* virque paterque gregis. *h. e. hircus. Petron. Satyr. 133. sub fin.* tuas hircus pecoris pater ibit ad aras. Adde *Colum. 6. R. R. 37. 4.* *PATERA*, æ, f. 1. (pateo) poculi genus planum ac patens, ut *Macrob. 5. Saturn. 21.* docet, cuius usus etiam in sacris plurimus, *πατήρ* (It. tazza, coppa; Fr. patère; Hisp. patera; Germ. Trink-und Opfegereschirr, Opferschale; Angl. a goblet). In nummentis vero marmoris tum etiam in nummis symbolum fuit *VII. vir. epulonum*, ut ostendit *B. Borghesius Dec. numism. 7. n. 7. Varro 5. L. L. 122. Müll.* In poculis erant pateræ, eo quod pateant, Latine ita dictæ. Hisce etiam nunc in publico convivio, antiquitatis retinendæ causa, quum magistri fiant, potio circumfertur; et in sacrificando deis hoc poculo magistratus dat deo vinum. — In plur. num. *Sall. Cat. 22.* Fuere qui dicerent, *Catilinam*-humani corporis sanguinem vino permixtum in pateris circumtulisse. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.* *PATERFAMILIAS.* *V. FAMILIA.* *PATERNITAS*, aitis, f. 3. conditio, et affectus patris. *Vulgat. interpr. Ephes. 3. 14.* Flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in cælis et in terra nominatur, ut etc. *Augustin. Ep. 232.* Episcopali paternitate Ecclesiæ providere. *PATERNUS*, a, um, adject. ad patrem pertinet, patrius, *πατρῶς, πατρικός, πατριος* (It. del padre, paterno, da padre; Fr. paternel, du père; Hisp. paternal; Germ. zum Vater gehörig, vom Vater ausgehend und auf ihn gerichtet, väterlich; Angl. of or belongin to a father, fatherly, paternal). 1.) Proprie. *Ter. Heaut. 5. 2. 38.* Matres omnes filii in peccato adjuvantes, auxilio in paterna injuria solent esse. *h. e. qua filii patres afficiunt. Id. Adelph. 3. 4. 3.* Ex illan' familia tam illiberale facinus est ortum? o Eschine, pol haud paternum istuc dedisti. *C. 13. Phil. 17. 34.* Pœcis diebus et in domum et in hortos paternos immigrabit. *Id. Cæl. 14. 34.* Bona paterna et avita. *Horat. 1. Ep. 15. 26.* rebus maternis atque paternis Fortiter absumptis. *Virg. 3. Æn. 121.* pulsum regnis cecisisse paternis *Idomeneæ* ducem. et 10. *ibid. 225.* Cui genus a proavis ingens, clarumque paternæ Nomen erat virtutis. *Cæs. 2. B. C. 25.* Huic paternum hospitium cum Pompejo intercedebat. *h. e. e patre initum. Nepos*

Hann. 1. Hic veint hereditate relictum odium paternum erga Romanos sic confirmavit, ut etc. *h. e. quo pater suus Romanos oderat. Ovid. 9. Met. 273.* neque adhuc *Sthenelus* iras *Solverat* *Eurystheus*: odiumque in prole paternum Exercebat atrox. *h. e. quo prolis patrem oderat. Id. 2. ibid. 126.* monitis parere paternis. *Horat. 2. Od. 2. 5.* Vivet extento *Proculejus* ævo *Notus* in fratres animi paterni. *Tac. 2. Ann. 43.* Præfeceretque *Cn. Pisonem*, ingenio violentum et obsequii ignarum, insita ferocia a patre *Pisonæ*. Sed, præter paternos spiritus, uxoris quoque *Planiciæ* nobilitate et opibus accendebatur. *Id. Agric. 7.* Admodum juvene *Domitiano*, et ex paterna fortuna tantum licentiam usurpante. — De Virgine paterna *Statii V. in PATROUS.* II.) Translate. *¶ 1.* De bestiis. *Colum. 6. R. R. 37. 4.* Ubi asina et onagro natus admittitur equæ, quidquid ex eo provenit, paternam formam refert. Adde *eumd. 7. ibid. 2. 5.* *¶ 2.* Paternus casus, qui et patrius spnd Grammaticos est Genitivus, quia per eum pater demonstratur, ut ait *Priscian. 5. p. 670.* *¶ 3.* Item ad patriam pertinet. *Horat. 1. Od. 20. 5.* Care *Mæcenas* eques, ut paterni *Fluminis ripæ* etc. *Ovid. Heroid. 13. 100.* Non est, quo properes, terra paterna tibi. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.* *PATESCO*, is, ere, n. 3. inchoat. a pateo. Legitur et patisco. *Seneca Ep. 94. a med.* Fugores cæli patiscantis. *h. e. chasmate. Al. leg. fatiscantis.* — Pert. *Patescens* in omnibus pa-regr. — *Patescere* est idem ac patentem fieri, aperiri, *ἀνοίγῃναι* (It. aprirsi; Fr. s'ouvrir, être ouvert; Hisp. estar abierto; Germ. aufgemacht, geöffnet werden, sich öffnen; Angl. to be open, lie open). I.) Proprie. *¶ 1.* Stricto sensu. *Virg. 2. Æn. 483.* Apparet domus Intus, et atria longa pate-scunt. et 3. *ibid. 530.* Crebescunt optatæ auræ, portusque pate-scit Jam propior. *Plin. 22. Hist. nat. 22. 46. (95).* Si serpens pate-scentem fungum adhalaverit. *¶ 2.* Latiori sensu, extendor, pateo, stendersi, allargarst. *Liv. 22. 4.* Via interest perangusta, deinde paullo latior pate-scit campus. *s'allarga, s'estende.* et *Tac. 4. Hist. 78.* Neque enim poterat pate-scere acies, impedi-entibus tentoriis sarcinisque. *Id. Germ. 30.* Non ita effusus ac palustribus locis, ut ceteræ civitate-s, in quas Germania pate-scit. et 2. *Ann. 61. extr.* Syene claustra olim R. imperii, quod nunc rubrum ad mare pate-scit. *s'estende sino al mare.* et *Liv. 32. 27.* Crescentibus Jam provinciis, et latius pate-scente imperlo. II.) Translate est apparere, ostendi, manifestum fieri. *Lucret. 5. 614.* Nec ratio Solis simplex rellata pate-scit, Quo pacto æstivis o partibus etc. *Virg. 2. Æn. 309.* Tum vero manifesto fides, *Danaumque* pate-scunt *Insidiæ.* *Cic. 14. Phil. 6. 15.* Quæ res pate-scit, *P. C.*, sed suo tempore totius hujus sceleris fons aperietur. *si scuopre, si fa manifesta.* *Al. eliter. leg. Plin. 6. Hist. nat. 23. 26. (101).* Nec pigebit totum cursum exponere, nunc primum certa notitia pate-scente. *PATÉTUS*, a, um, adject. *πατήρως, calcabillis, calcatus: a patéra calco.* Ita appellatæ sunt pal-mulæ, seu caryotæ quædam, de quibus sic *Plin. 13. Hist. nat. 4. 9. (45).* Tertium ex his (*caryotis*) genus, patetæ, nimio liquore abundat, rumpique se pomi ipsius, etiam in sua metre, ebrietas, calcatis similis. *Cæl. Aurel. 2. Acut. 18. et 4. Tard. S. Palmulæ,* quas patetos appellant. *PATHÉTICĒ*, adverb. *παθητικῶς, affectus adhibendo, seu permovendo. Macrob. 4. Saturn. 6.* Utrumque *Virgilius* bene pathetice tractavit. *PATHÉTICUS*, a, um, adject. *patetico, παθητικός, qui constat affectibus. Macrob. 4. Saturn. 2. 5. et 6.* Pathetica oratio. *h. e. quæ ad indignationem, ad misericordiam, et ceteros animi motus dirigitur. Capell. 5. p. 154.* Fides pathetica. et p. 162. Pathetica dictio, cuius vis in communibus locis vel in epilogis maxime continetur. *PATHICUS*, s, um, adject. *παθικός. Sup.*

Pathicissimus II. — Pathicus est qui præposteram Venerem patitur: a παθεῖν pro πάσχει patior.

I.) Proprie de feminis usurpat *Auct. Priap.* 25. 41. et 76. — Præcipue dicitur de viris, qui mullebría patiuntur. *Catull.* 16. 2. Aureli pathice, et cixæde Furi. *Juvenal.* 2. 99. Ille tenet speculum pathici gestamem Otthonis.

II.) Per translationem de rebus inanimatis pro lascivo, vel obscæno. *Martial.* 12. 96. Musæi pathicissimi libelli.

PÁTHŌPEIA, æ, f. 1. παθοποιία, commotio affectuum. *Empor. de ethopæia* p. 303. *Capper.* Quum incurrens præponderabit affectus, tum vocabitur pathopœia.

PÁTIBŪLIS, e, adject. a v. patior.

A) Passive est is, quem pati possumus, tolerabilis, *sopportabile.* *Cic.* 4. *Tusc.* 23. 51. Contemnendæ res sunt humanæ: negligenda mors est: patibiles et dolores et labores putandi.

B) Active ¶ 1. Est qui pati potest, *passibile*, παθητικός. *Cic.* 3. *Nat. D.* 12. 29. Quum omne animal patibilem naturam habeat. ¶ 2. Item qui patitur. *Lactant.* 2. 9. a med. Ignis quasi masculinum elementum est, aqua quasi femininum: alterum activum, alterum patibile. passivo.

PÁTIBŪLĀTUS, a, um, partic. ab inusit. *patibulo* affixus. *Patibulum*, seu furcam ferens, patibulo affixus. *Plaut. Most.* 1. 1. 53. Ita te forabunt patibulum per vias stimulis. *Apul.* 4. *Met.* Grandi clavo manum ducis nostri ad ostii tabulam offigit, et exitiabilis nexu patibulum relinquens, etc. Al. leg. *patibulum*, adjectivum, h. e. patibulo affixum, quo sensu addunt illud *Plauti fragm.* apud *Non.* p. 221. 1. *Merc.* Patibulum ferar per urbem, deinde affigat cruci. Sed hic quoque locus incertam lectionem habet.

PÁTIBŪLUM, i, n. 2. (pateo). Et *Patibulus*, i, m. 2. *Varro* (at in *Merceri* editione est: *Licinii Rerum Romanarum libro XXI.*) apud *Non.* p. 221. 12. *Merc.* Deligat ad patibulos. — *Patibulum* proprie idem est ac furca, quo nomine intelligitur rectus stipes, sed cum duobus cornibus, qui Græcæ litteræ Y figuram refert. Differt a cruce: nam crux litteræ T similis erat. Veteres pro instrumento supplicii usi sunt. Facinorosi inter cornua patibuli cervices interserebantur, eorumque manus cornibus sive ramis alligabantur: exinde sic gestantes furcam, sive patibulum, a pone sequente carnifice, vel conservis cadebantur virgis, σταυρός (It. *patibolo*, *forca*, *croce*; Fr. *patibule*, *fourche patibulaire*; Hisp. *patibulo*, *horca*; Germ. ein gabelförmig Stück Holz, d. Richtholz, d. Galgen; Angl. kind of cross or gibbet).

I.) Proprie. *Plaut. Mil. glor.* 2. 4. 7. Credo tibi esse eundem actum extra portam, dissepis manibus patibulum quum habebis. *Tac.* 14. *Ann.* 33. extr. Sed cædes, patibula, ignes, cruces, tamquam reddituri supplicium, ac prærepta interim utlione, festinabant. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 366. 12. *Merc.* Patibulo eminens affigebatur. Quo loco *patibulum* pro ipsa cruce usurpari et notavit *Nonius*, et patet ex *affigebatur* verbo. *V. Salmas. et Lips. de Cruc.* et *Cic.* 6. *Verr.* 42. fin. Tibi Marcellus statua pro patibulo in clientis Marcellorum fuit.

II.) Translate. ¶ 1. Patibulum usurpatum reperitur pro sera lignea, qua ostia clauduntur, teste *Non. loc. cit.*, qui causam nominis affert, quod hoc ligno remoto valvæ pateant. *Titinius ibid.* Si quisquam bodie præter hanc posticum nostrum pepulerit, patibulo hoc ei caput defringam. ¶ 2. Est præterea patibulum lignum quoddam curvum, vel duo ligna transversim alligata quibus agricolæ vitium ramos curvant, quo fecundiores sint. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (212). Novariensis agricolæ traducunt turba non contentus, impositis etiamnum patibulis palmis circumvolvitur. — ¶ 3. In illo *Caton. R. R.* 26. et 68. Vindemia facta, vasa torcula, corbulae fiscinas, funes, patibula, fibulas, iurbeto suo quidquid loco condi. *Turneb.* 1. 6. *Adversar.* c. 23. extr. intelligit binas scalas una axiculo conjunctas in

summo, quæ divaricatæ usum præbent scandendi ad summas vites in vindemia. *Auson. Popma de instrum. fundi*, c. 11. ad fin. dicit, esse fustes validiores, quorum usus in torculari ad aliquid molendum, muniendum, aut ferendum. Similliter exponit locum *Titimi* allatum § 1., qua in re cum *Non.* convenit, qui seram esse quum ajat, vectem ipse quoque intelligit: nam veterum sera vectis sui fustis fuit.

PÁTIBŪLUS, a, um. V. PATIBULATUS.

PÁTIBŪLUS, i, m. 2. V. PATIBULUM. init. PATICĀBŪLUM, i, n. 2. quid significat, eruditus statuendum relinquo. *Vet. Lex apud Marin. Frat. Arv.* p. 70. IN CONLEGIO AQVÆ INTRA PATICĀBŪLYM. Cf. *Ducang. Gloss. med. et inf. Latinit.* in V. *Patichum* et *Paticus*.

PÁTIENTIS, entis. V. FATIOR.

PÁTIENTER, adverb. Comp. *Patientius* et *Sup. Patientissime*. — Patienter est idem atque patienti animo, tolerantier, constanter, fortiter, τηλεκός (It. *patientemente*; Fr. *patiemment*, avec patience; Hisp. *pacientemente*; Germ. *geduldig*, *gelfassen*; Angl. *patiently*, *contentedly*, *calmly*). *Cic. Amic.* 25. 91. Alterum patienter accipere, non repugnante. *Id.* 11. *Phil.* 3. 7. Quæ tulisse illum fortiter et patienter ferunt. *Cæs.* 3. *B. C.* 25. Patienter et æquo animo ferre difficultates. *Horat.* 1. *Ep.* 17. 14. Si pranderet olus patienter, regibus uti Nollet Aristippus. *Cic.* 1. *Fam.* 8. a med. Si quidem homines patientius eorum potentiam ferre potuerint. *Val. Max.* 4. 3. n. 11. Ista patientissime Cato toleravit.

PÁTIENTIA, æ, f. 1. (patior) est actus et habitus perpetuendi incommoda et mala, ὑπομονή (It. *pazienza*, *sofferenza*; Fr. *action de souffrir*, *d'endurer*; Hisp. *paciencia*, *tolerancia*; Germ. *das Erdulden*, *Ertragen eines Gegenstandes*; Angl. *a bearing*, *suffering*, *enduring*, *patience*).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Cic.* 2. *Invent.* 54. 163. Patientia est honestatis, aut utilitatis causa rerum arduarum ac difficultium voluntaria ac diuturna perpassio. *Id.* 1. *Cat.* 10. 26. Habes, ubi ostentes illam præclaram tuam patientiam fatias et frigroris. *Id.* 2. *leg. Agr.* 24. 64. Homines patientia paupertatis ornati. *Quintil.* 11. 2. 8. Audiendi patientia deficit. — b) Speciatim, patientia absolute est animi constantia in tenuitate et duritie victus, et in laboribus et adversis ferendis. *Cic.* 1. *Off.* 34. 122. Adolescentia a libidinibus arcenda est, exercendaque in labore patientiaque et animi et corporis. *Nepos Alcib.* 11. Eundem apud Lacedæmonios, quorum moribus summa virtus in patientia ponebatur, sic duritiæ se dedisse, ut etc. *Id. Ages.* 7. Quam (*domum*) qui intrarat, nullum signum libidinis, nullum luxuriæ videre poterat: contra, plurima patientiæ atque abstinentiæ. Huc referri potest et illud *Tibull.* 3. 2. 5. Non ego firmus in hoc; non hæc patientia nostro ingenio: frangit fortia corda dolor. Adde *Tac.* 2. *Ann.* 13.

II.) Translate. ¶ 1. Est tolerantia, indulgentia, in bonam partem. *Cic. Ligur.* 9. 26. Quæ fuit unquam in ullo homine tanta constantia? constantiam dico? nescio an inelius patientiam possim dicere. *Id.* 1. *Cat.* 1. 1. Quousque tandem abutere, o Catilina, patientia nostra? *Id.* 2. *leg. Agr.* 7. 19. Patientiam alicujus tentare. *Sueton. Tib.* 24. Rumpere patientiam. *Cic. Pis.* 2. 5. Ego Antonium collegam cupidum provinciæ patientia atque obsequio meo mitigavi. *Horat.* 1. *Od.* 24. 19. levius sit patientia Quidquid corrigere est nefas. ¶ 2. Interdum in malam partem accipitur pro nimia tolerantia, seu stupiditate. *Plin.* 6. *Ep.* 31. Maritum non sine aliqua reprehensione patientiæ amor uxoris retardabat. *Porcius Latro* apud *Senec.* 2. *Controv.* 15. Ne quis in me aut nimiam patientiam, aut nimium stuporem arguat. ¶ 3. Item in malam partem ponitur de subjectorum obsequio et de animo abjecto ac servili. *Tac. Agric.* 16. Britanniam unius prælii fortuna veteri patientiæ restituit. *all'antica soggezione e servitù.* Al. leg. *parentiæ*, aut *parentiæ.* *Id.* 14. *Ann.* 26. Usque ad

servilem patientiam demissus. et *ibid.* 64. Neque tamen silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum, aut patientia postremum fuit. h. e. servili patientia. *Id.* 2. *Hist.* 29. Silentio, patientia, postremo precibus ac lacrimis veniam quærebant. ¶ 4. Demum de mollietate in re turpi. *Petron. Satyr.* 9. et 25.; *Cic.* 7. *Ferr.* 13. 34.; *Senec.* 1. *Quæst. nat.* 16. et *Vit. heat.* 13. a med.; et *Tac.* 6. *Ann.* 1. *Sic Quintil. Declam.* 3. *Triib. Marian.* c. 6. Romani iniliti meretriciam obscæne libidinis patientiam aliquis imperat.

PÁTINA, æ, f. 1. *Patena*, æ, legitur apud *Phædr.* 1. 26. Vulpes ad cœnam dicitur ciconiam Prior invitasse, et illi patena liquidam Posuisse sorbitionem. Al. leg. *patina*. quæ varietas est etiam in locis *Varron.* apud *Non.* p. 546. 15. *Merc.*; et *Colum.* 12. *R. R.* 47. 1. Apud *Veget.* vero 1. *Veterin.* 56. ita legitur: Patena quæ appellatur, hoc est alveus ad hoidemum ministrandum, sit munda semper. Item in *Not. Tir.* p. 164. Calix, patena. — Ceterum *patina* est vasis genus, quo utebantur ad condiendos et coquendos pisces et alia. A *patulo*, seu *pateo* ducit *Varro* 5. *L. L.* 120. *Müll.* Alii a *πατῆν*, quod idem ferne significat. Vulgo confunduntur cum lance, et definiunt vasis genus, quo dapes elixæ et jurulentæ in mensam feruntur. Atqui lanx Græcæ est *πινυξ*, patina vero *λοπάξ*; deinde lancibus et cibi simplices apponebantur, ut carnes assæ, fructus et similia; patinis vero id factum nusquam legas, ut bene adversus *Guilandinum* observat *Scaliger*, sed iis ad condiendos coquendosque pisces et alia utebantur. Itaque ut *λοπάδες*, ita patinæ quoque operculum habebant (It. *legame*; Fr. *plat.*, *poêle*, *poissonnière*; Hisp. *plato*, *sarten*, *casuela*; Germ. e. *Schüssel*, *Casserolle*, *Pfanne*; Angl. *a dish*, *plate*, *porringer*, *pot*, *pan*, *patine*).

I.) Proprie. *Plaut. Pseud.* 3. 2. 51. Ubi patinæ fervent, omnes aperio. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 2. 33. (68). *de fece sapæ.* Decouquitur in patinis cum sale et adipe. *Id.* 34. *ibid.* 11. 25. (109). Et squama et flos æris uruntur in patinis fictilibus, aut æreis. *Id.* 22. *ibid.* 25. 80. (162). Orobanche estur et per se, et in patinis. h. e. et cruda, et cocta. *Cic.* 4. *Att.* 8. Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis, quam patina tyrotarichi. *Ter. Eun.* 4. 7. 46. Jaridudum aninus est in patinis. h. e. cœnam cogitat. *Colum.* 12. *R. R.* 47. 1. Nannulli hæc eadem (*cydonia*) in patinas novas sicco gypso ita obruunt, ut altera altera non contingant. — In mensis quoque patinarum usus fuit. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 43. Adfertur squillas inter murræna natantes in patina prorecta. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 163. Numquam dicunt, quamquam appositum est ampliter: Jube illud dem: tolle hæc patinam: remove pernam. Possunt tamen hæc metonymice intelligi. Sic *Valgius* apud *Diomed.* 1. p. 382. *Putsch.* Comesa patina. h. e. cibo qui patina continebatur. — Ceterum *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 46. (163). Vitellius in principatu suo X us. condidit patinam, cui faciendæ fornax in campis ædificata erat. Propter hanc *Mucianus* exprobravit patinarum paludes *Vitellii* memorisæ. *scil.* heic patina vocatur palus ob nimiam amplitudinem. *Sueton. Vitell.* 13. Hæc quoque (*cœnam*) exsuperavit ipse dedicatione patinæ, quam ob immensam magnitudinem clipeum *Mi-nervæ* *πολιούχου*, dicitabat. *Num pro πολιούχου scribendum sit πολυούχου, lector viderit.*

II.) Translate. ¶ 1. Apud *Apic.* 4. 2. patina accipitur pro placenta, nam hæc fiebat ex sola seu diploide, et balteo circumposito, tum spatium illud cavum alternatim tractis seu laganis, et coriis seu farcinis stratis replebatur. ¶ 2. Pro præsepio legitur apud *Veget.* 1. *Veterin.* 56. locu allato sub init. — *NB.* De cognom. Rom. V. ONOM.

PÁTINARIUS, a, um, adject. ad patinas pertinens. *Plaut. Asin.* 1. 3. 27. Piscis recens, is habet succum, is suavitatem: cum quovis pacto condias, vel patinarium, vel assum. *lesso*, o *in guazzetto*, in patina ex jure coctum. *Id. Men.*

1. 2. 25. Cereales cœnas dat: ita mensas exstruit, tantas struices concinnat patinarias. h. e. quasi strues ciborum in patinis coctorum. *Sueton. Vitell. 17. Aius incendiarium et patinarium vociferantibus. h. e. gulosum, beluonem. V. PATINA* sub I. ad fin. — *Patinaria* via memoratur a *P. Vict. de region. Urb. R.* inter vias Romam ferentes. Sed ignoratur et locus et causa nominis.

PATIO, is. *V. voc. seq. init.*
PATIO, patieris, passus sum, pati, dep. 3. *Patio*, is, pro patior apud veteres. *Nævius* apud *Diomed. 1. p. 395. Putsch.* Populus patitur: tu patias modo. *Cic. 3. Legg. 4. 11.* Rem populam docento; doceri a magistratibus privatisque patiunt. — Part. *Patiens* I. 1. et in fin.; *Passus* I. 1. et 3. et II. 1.; *Passurus* II. 1.; *Patientus* I. 1. — *Pati*, quod ratione habita etymi conjungendum est cum Gr. πάσχω, παδίω idem significante, est ferre, sustinere, subire, perpeti (It. *patire, soffrire, tollerare, sopportare*; Fr. *souffrir, subir, éprouver, avoir à supporter, endurer, souffrir de*; Hisp. *padecer, sufrir, tolerar, endurar*; Germ. *leiden, dulden, erdulden, ausstehen, etwas über sich ergehen lassen, sich gefallen lassen oder lassen müssen, hinnehmen oder hinnehmen müssen*; Angl. *to bear, undergo, suffer, endure, brook, tolerate, support*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Cum opposito *v. facere*, ut apud *Cic. Tim. 6.* Mundus se ipse consumptione et senio aiebat sui, quum ipse per se et a se et pateretur et faceret omnia. *Liv. 2. 12.* Et facere et pati fortia, Romanum est. *Horat. 3. Od. 24. 42.* pauperies jubet Quidvis et facere et pati. *Quintil. 6. 2. 21.* Metum duplicem intelligi volo, quem patimur, et quem facimus. — b) Cum Accusativo. — De hominibus. *Virg. 1. En. 203.* O passi graviora: dabit deus his quoque finem. *Horat. 1. Od. 7. 30.* o fortes, pejoratae passi Mecum saepe viri, nunc vino pellite curas. *Ovid. 1. Trist. 2. 42.* Ne mihi mors misero bis patienda foret. *Liv. 21. 13. extr.* Hæc patienda censeo potius, quam trucidari corpora vestra etc. *Sall. Jug. 15.* Pati omnia sæva. *Cic. 6. Phil. 7. 19.* servitutem. *Id. 2. Tusc. 18. 43.* toleranter dolores. *Plaut. Asin. 2. 58.* fortiter malum. *Cæs. 2. B. C. 30.* gravissimum supplicium. *Virg. 2. En. 638.* exsilium. et 1. *ibid. 223.* extrema. *Quintil. 1. 1. 15.* laborem. *Id. 11. 3. 32.* incommodum. *Justin. 18. 2. 1.* bellum ab aliquo. et 37. 2. 4. insidias alicujus. *Ovid. Id. 617.* famem. *Id. 10. Met. 627.* necem indignam. et 1. *ibid. 243.* penas. *Horat. 3. Od. 2. 1.* pauperiem. *Gell. 17. 12.* quartanam. *Liv. 1. præm.* Nec vitia nostra, nec remedia pati possumus. — De inanimis. *Ovid. 1. Fast. 159.* Tum patitur cultus ager et renovatur aratro. *Plin. 18. Hist. nat. 10. 20. (31).* Nec ulla segetum minus dilationem patitur. et 17. *ibid. 10. 14. (70).* Semina fruticantia falcem pati consuescere. *Colum. 2. R. R. 10. 8.* Faba nec macrum, nec nebulosum locum patitur. — c) Absolute. *Cic. 2. Tusc. 7. 18.* Dolor tristis res est, aspera, anara, inimica naturæ, ad patiendum tolerandumque difficilis. *Ovid. 1. Amor. 8. 75.* Patienti usum colligere. — Hinc *patiens* absolute, apud serioris ævi Scriptores, est ægrotus. *Plin. Valerian. 1. 43.* Cochlear unum patiens jejunos gargarizet. ¶ 2. Speciatim est acquiescere, se accommodare, non repugnare. *Ter. Andr. 1. 1. 35.* Sic vita erat: facile omnes perferre ac pati, cum quibus erat cumque una. *Virg. 10. En. 866.* Jussa aliena pati. *Liv. 4. 18.* longinquam militiam. *Id. 1. præf.* imperium alicujus. *Nepos Eumen. 1.* Macedones eum sibi anteponi, indigne ferebant, neque tamen non patiebantur. — Cum Infinito. *Virg. 8. En. 576.* Si visurus eum vivo, et venturus in unum, vitam oro: patiar quemvis durare laborem. ¶ 3. Interdum ponitur pro degere, durare, vivere, malam fortunam ferendo. *Plaut. Aulul. 4. 9. 16.* nunc eo (auro) alii lætificantur, Meo malo et damno: pati nequeo. h. e. nequeo vivere, durare. *Virg. 10. Ecl. 53.* Certum est in silvis inter spelæa ferarum Malle pati. *Seneca Thyest. 470.* Immane regnum est, posse

sine regno pati. *Lucan. 5. 313.* disce sine armis Posse pati. — *Pati ævum, ætatem, ætatem ferre, durare, conservari. Colum. 2. R. R. 10. 1.* Lupinum repositum in granario patitur ævum. *Seneca Ep. 36.* Vinum non pati ætatem, quod in dolio placuit. *Ovid. 7. Met. 274.* caputque novem cornicis sæcula passæ. h. e. quæ vitam toleravit. ¶ 4. *Pati*, in re turpi, *Plaut. Capt. 4. 2. 87*; *Sall. Cat. 13*; *Petron. Satyr. 25.* et 140.; *Senec. 1. Quæst. nat. 16*; *Justin. 9. 6. 5.* etc.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpe est sinere, permittere, concedere, permettere, comportare, sofferrere, lasciare, concedere. *Cic. 1. Cat. 5. 10.* Nobiscum versari jam diutius non potes: non feram, non patiar, non sinam. et 2. *ibid. 9. 20.* Ista non modo homines, sed ne pecudes quidem passuræ esse videntur. *Id. 2. Orat. 1. 3.* Quantum illius ineuntis ætatis mæx patiebatur pudor. *Nepos Att. 8.* Si quid Brutus suis facultatibus uli voluisset, usurum, quantum eæ paterentur. *Ter. Phorm. 3. 3. 3.* Itane hunc patiemur fieri miserum, qui me dudum adjuverit comiter? *Plaut. Pseud. 4. 7. 36.* Neque tibi beue esse patere, et illis, quibus est, invides. *Nepos Cim. 1.* Negavit se passuram, Miltiadis progeniem in vinculis interire. *Ovid. Remed. am. 304.* Ante suam quoties passa jacere forem! mi lasciò. *Cic. Liggar. 1. 3.* Nullo se implicari negotio passus est. *Id. Fonte. 12. 27.* Si in turpi reo patiendum non esset, ut quidquam isti se minis profecisse arbitrarentur. *Id. Brut. 88. 302.* Nullum patiebatur esse diem, quin in foro diceret, non lasciava passar giorno. et *Ter. Heaut. 4. 5. 13.* Non possum pati, quin tibi caput demulceam. non posso non, a meno di, etc. — *Facile, æquo animo pati*, libenter sinere, non laborare, non invitum esse, contentum esse: cægre, iniquo animo, moleste pati, ægre ferre, nolle, repugnare, invitum esse. *Plaut. Asin. 2. 2. 108.* Quæso, æquo animo patitor. *Liv. patitor* tu item, quum ego te referiam. *Cic. ad Planc. 2. post ep. 16. l. 16. ad Att. 5. Fam. 7.* Apud me plus officii residere, facillime patior. et 1. *ibid. 9. a med.* Facile patior ea me de republica sentire ac dicere, quæ maxime quum mihi, tum etiam reipubl. rationibus putem conducere. *Id. 15. Att. 2.* Consilium meum a te probari, quod ea non scribam, quæ tu a me postularis, facile patior. *Id. 5. Ferr. 2. 5.* Patior non moleste, eam vitam, quæ mihi sua sponte antea jucunda fuerat, nunc jam mea lege et conditione necessariam quoque futuram. et 7. *ibid. 12. 31.* Quum indigne pateretur nobilis mulier, bonesto loco nata, in conventum suum mimi filiam venisse. *Id. 12. Fam. 18.* Periniquo patiebatur animo, te a me digredi. *Ter. Heaut. 5. 2. 5*; et *Liv. 4. 18.* Ægre pati aliquid. ¶ 2. *Pati* de re bona. *Plaut. Asin. 2. 2. 58.* Fortiter malum qui patitur, idem post patitur bonum. *Id. Pæn. 3. 3. 82.* Siquidem potes esse pati te in lepido loco, in lecto lepide strato, etc. ¶ 3. Verba quæ habent naturam patienti, *Quintilian. 1. 6. 10.* sunt, quæ passiva dicuntur vulgo a Grammaticis. — Hinc Part. præsens *Patiens, entis.* adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Patientior* I. 2. et II. 2.; et *Sup. Patientissimus* I. 2.: et est ferens, tolerans, patiente.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu cum Genitivo. *Virg. 2. G. 472.* Et patiens operum exiguoque assueta juvenus. *tollerante della fatica.* Adde *eumd. 9. En. 607.* et 10. *ibid. 610.* animus feropatiensque pericli. *Sueton. Cæs. 61.* Equus patiens sessoris. *Virg. 2. G. 223.* Tellus patiens vomeris. h. e. quæ facile vomere proscinditur. *Plin. 5. Ep. 6. ante med.* Medios ille agros secat, navium patiens. *navigabile.* Alter *Plin. 11. Hist. nat. 37. 76. (196).* Patientis vetustatis. h. e. durans. ¶ 2. Prægnante, uti ajunt, significatone, absolute est qui patientia præditus est, indulgens. *Cic. 2. Orat. 75. 305.* In quo ego nimium patiens et lentus existimor. *Id. 1. ad Q. fr. 1. 14.* Mæx quoque literæ te patientiorem lenioreque fecerunt. *Id. Liggar. 8. 24.* Ut na ofendam tuas patientissimas aures. *Cæs. 3. B. C.*

96. Miserrimo et patientissimo exercitui Cæsaris luxuriam objiciebant.

II.) Translate. ¶ 1. Est qui permittit, qui concedit. *Horat. 1. Od. 2. 43.* patiens vocari Cæsaris ultor. h. e. volens, amans, gaudens. *Cic. Brut. 76. 263.* Habent ordinem, et quasdam erre in dicendo non patientes villas. *che non permettono.* Huc referri potest et illud *Virg. 7. En. 490.* Cervus manum patiens. *che si lascia toccare, mansueto.* ¶ 2. Durus et resistens. *Ovid. 1. Amor. 15. 21.* Ergo, quum silices, quum dens patientis aratri Depereant ævo, carmina morte carent. *Propert. 1. 16. 29.* Sit licet et saxo patientior illa Sicano: Sit licet et ferro durior et chalybe. *Cf. Stat. 10. Theb. 356.* quamvis patientior artus ille, nec abruptis adeo lacrimabilis annis. *più robusto nelle membra.*

PATISCO. *V. PATESCO* Init.
PATOR, oris, m. 3. *apertura, χάσμα*, hiatus, apertio: a *pateo*. *Apul. 1. Met.* Vulnus debiscit in profundum patorem. et 3. *ibid.* Edium patore perflabili. *Scribon. Compos. 46.* et 47. Narium pator.

PATRATER et **Patrater**, tri, m. 2. *patrigno, πατρικός, vitricus.* Vox est minus Latina. *Inscript. apud Hoff. Mus. Ver. 360. 7.* VIBIO VITALIONI BLASII F. QUI V. A. XVIII. ET DIES V. FECIT AP. ANNIUM PRIMITIVUS PATRATER. Adde tres apud *Murat. 1510. 2.* 1632. 9. et 1958. 6. omnes cadentis Latinitatis. In harum postrema, quam V. in **FILIASTRA**, legitur *patrater*, ut etiam *si-hatra*.

PATRATIO, onis, f. 3. effectio, perfectio, consummatio alicujus rei. ¶ 1. Generatim. *Vellej. 2. 98.* Gentes ferocissimas in pristinum pacis redegit modum, ejusque patratione Asiæ securitatem reddidit. *conchiussione della pace.* ¶ 2. Speciatim obscæno sensu. *Vet. Scholiast. ad Pers. 1. 18.* Patratio est rei Veneræ perfectio, vel consummatio; unde et patres dicitur, eo quod patratione filios procreant. Adde *Theod. Priscian. 2. 11. V. PATRO.* — Patrationis obscæne definitio exhibetur a *Boeth. p. 557.*

PATRATOR, oris, m. 3. alicujus rei auctor, effector. *Tac. 14. Ann. 62.* Visus idoneus materne necis patrator Anicetus. *Avien. Arat. 20.* unus et idem Auctor agendorum, propriique patrator amoris.

PATRATUS, a, um. *V. PATRO*; et in fine ejusdem verbi. *V. PATER* PATRATUS.

PATRIA, æ, f. 1. proprie adjectiva vox est, *patrius* (a, pater), et terra subintelligitur; et absolute, substantivorum more, est urbs et locus quilibet, in quo nati sumus, natale solum, *πατρίς* (It. *patria*; Fr. *patrie, pays natal*; Hisp. *patria, paes en que se ha nacido*; Germ. *das Vaterland, die Heimath, der Geburtsort, das Heimathland*; Angl. *one's native country or city, one's native soil or native land*).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Ennius* apud *Cic. 2. Tusc. 19. 44.* O pater, o patria, o Priami donus. *Id. apud eumd. 1. de republ. 11. o Romule, Romule die, Qualem te patrie custodem di genuerunt.* *Cic. 1. Orat. 44. 196.* Patriæ tanta est vis, ut Ithacam illam in asperissimis saxulis, tamquam nidulum, affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeret. *Id. 1. Off. 17. 57.* Cari sunt parentes, cari liberi, propinqui, familiares: sed omnes omnium caritates patria una complexa est: pro qua quis bonus dubitet mortem oppetere, si ei sit profuturus? *Id. 1. Cat. 7. 17.* Patria, quæ communis est omnium nostrum parens. *Id. 3. Fin. 19. 64.* Cariorem esse patriam nobis, quam nosmetipsos. *Id. 1. Fav. 4. 1. 8.* Cujus quum patriam Prienem cepisset hostis etc. *Id. 1. Tusc. 43. 104.* Quærentibus amicis, velletne Clazomenas in patriam afferri, etc. *Id. 1. Invent. 24. 35.* Natione Grajus, an Barbarus: patria, Atheniensis, an Lacedæmonius. — Nomen patriæ significatur per Ablativum casum. *Cæs. 1. B. C. 24. Cn. Magius* Cremona. et 3. *ibid. 71.* Duobus his præliis Cæsar desideravit C. Fulginatem Placentia. A. Graviun Puteolis, M. Sacrativrum Capua. — *Sall. patriam* de integra provincia dicit, in *fragm.* apud *Servium* ad

Virg. 1. Æn. 384. Hispaniam sibi antiquam patriam esse. ¶ 2. Latiori sensu. Duplex nobis esse potest patria, una, in qua nati sumus, altera, in qua excepti, ut ait *Cic. 2. Legg. 2. 5.* Hoc sensu Æneas apud *Virg. 1. Æn. 384.* Italiam quæro patriam. et 11. *ibid. 24.* egregias animas, quæ sanguine nobis hanc patriam peperere suo, decorate supremis Muneribus. *Vet. Poeta* apud *Cic. 5. Tusc. 37. 108.* Patria est, ubicumque est bene. Cf. *Senec. Consol. ad Helv. 9.* Ut scires, omnem locum sapienti viro patriam esse.

II.) Translate. ¶ 1. De inanimis. *Ovid. 3. Amor. 6. 39.* Ille tuens dives septena per ostia Nilus, Qui patriam tantæ tam bene celat aquæ. *Origine. Virg. 2. G. 116.* Divisæ arboribus patriæ. *Id. 1. Æn. 55.* nimborum in patriam. ¶ 2. Metonymice est republica, seu civis ipsi, quibus respubl. constat. *Liv. 4. 60.* Ut nemo pro tam munifica patria corpori, aut sanguini suo parceret. et 5. 4. Agique, tamquam cum patria, nobiscum, æquum censemus. ¶ 3. Sumitur et universim pro regione. *Virg. 1. Æn. 543.* Quod genus hoc hominum, quæve hunc tam barbara morem Permittit patriam? *qual pæse si barbaro.* ¶ 4. In illo ejusd. 2. *G. 514.* Hinc anni labor: hinc patriam parvosque nepotes Sustinet: *Donat. apud Servium* villam intelligit.

PATRIARCHA et patriarches, æ, m. 1. πατριάρχης, patriarcha. — Patriarchum pro patriarcharum habet *Paulin. Nolan. carn. 24. 209.* — Patriarcha est princeps patrum, vel primus pater, auctor generis: a πατήρ pater et ἀρχών princeps.

1.) Proprie. *Tertull. Idolol. 17.* Secundum patriarchas et ceteros majores. *Id. Cor. mil. 9.* Quis patriarches, quis prophètes, quis levites etc.? *Prudent. Psychom. 534.* Nobilis, et tali felix patriarcha nepote.

II.) Translate. ¶ 1. In Ecclesia sic dicti sunt principes Episcopi, quatuor præcipue, Alexandrinus, Antiochenus, Constantinopolitanus, Hierosolymitanus: quibus alii postea additi sunt. Alexandrini meminit *Hadrian. Imp. in epist. apud Vopisc. Firm. Saturn. etc. 8.* Ipse ille patriarcha quum Ægyptum venerit etc. ¶ 2. Figurata. *Tertull. Anim. 3.* Philosophi, patriarchæ, ut ita dixerim, hæreticorum.

PATRIARCHALIS, e, adject. patriarchale, ad patriarcham pertinens. *Alcim. Ep. 2. ad fin.* Quum Eutybiani nec patriarchalibus factis, nec dictis prophetalibus excitentur.

PATRIARCHICUS, a, um, adject. ad patriarcham pertinens; et quidem translate ad patriarcham Episcopum principem pertinens. *Justinian. Novell. 7.* Sedes patriarchica.

PATRIARCALIS, e, adject. *Apul. Herb. 72.* Herbam sideritici Græci, Latini herculariam, alii exsuperam patriarcæ vocant.

PATRIARCÆ, adverb. more patrum meorum. *Plaut. Cas. 3. 6. 4.* At cesso magnifice, patriarcæ, aviteque ita hero meo ire adversum? Ita leg. *Bothe*, alii perperam patriarcæque amicari, atque ita etc.

PATRIARIATUS, us, m. 4. ¶ 1. Est patriciorum dignitas. *Sueton. Aug. 2.* Ac rursus magno intervallò per D. Julium in patriariatum rediit. ¶ 2. Alia fuit patriariatus dignitas, Constantini M. et sequentium Augustorum tempore, quæ quidem perpetua erat, et uni consulari cedebat: erant autem ejus ætatis patricii imperatori ipsi honore proximi, ejusque amici et consilarii. *V. Cassiod. 6. Variar. 2. et 8. ibid. 9.; et Ducang. Gloss. med. et inf. Latin. in V. Patricius.*

PATRICIDA. V. PARRICIDA.

PATRICII (et in *Inscriptt. patricii*), òrum, m. plur. 2. ¶ 1. Sunt qui a primis illis patribus, qui a Romulo, vel ab aliis postea electi sunt, oriundi erant; ita dicti, quia patrum essent progenies, patricii, *sumaròdxi. Liv. 1. 8.* Patres ab honore, patricii, qui progenies eorum appellati. — Qui dicunt patricios vocatos esse, quod patres suos ceteri possent, iidem etiam patricios primis Urbis initiis aliud nihil fuisse, quam ingeniosos, asserunt. *Cincius apud Festum p. 241. 21. Müll.;*

P. Decius apud *Liv. 10. 8. a med.* — Differabant a senatoribus. Non enim omnes patricii senatores erant, ut perspicuum est de feminis, pueris et pauperibus. Et præterea etiam ex plebe in senatum legi cæperunt. *Tac. 11. Ann. 25.* Iisdem diebus in numerum patriciorum ascivit Cæsar vetustissimum quemque ex senatu. *Aug. Monum. Ancyr. PATRICIORUM NUMERUM AVXI.* — Patricii haud secus ac patres, alii majorum, alii minorum erant gentium. Majorum gentium patricii dicti sunt, qui a primis illis patribus a Romulo allectis sunt protecti: minorum gentium, qui a patribus conscriptis, seu allectis orti sunt. *Tac. loc. cit.* Paucis jam reliquis familiarum, quas Romulus majorum, et L. Brutus minorum gentium appellaverant. *V. ibi Lips. Juvenal. 1. 21.* Patricios omnes opibus quum provocet unus, Quo tondeute, etc. — Exire e patriciis est fieri plebeum. *Cic. Dom. 14. 37.* Sed ut e patriciis exeat, ut tribunus plebis fieri possit. — In sing. num. *Cic. Mur. 7. 15.* Si tibi hoc sumis, nisi qui patricius sit neminem bono esse genere natum. *Id. Brut. 16. 62.* Si ego me a M. Tullio esse dicerem, qui patricius cum Servio Sulpicio consul fuit. — Plura de patriciis apud *Signon. de antiq. jur. C. Rom. l. 1. c. 7.; Panvin. in 1. Fast.; et Manut. de orig. senatus.* ¶ 2. Diversi generis patricii erant illi, qui a Constantino M. instituti fuerunt, et sequentium imperatorum temporibus celebrantur. **PATRICIATUS** 2. *Inscriptt. apud Gruter. 1076. 2. FL. FELIX V. C. MAGISTER VTRIVSQVE MILITIAE PATRITIVS ET CONSVL ORDINARIUS.*

PATRICIOLUS, i, m. 2. deminut. patricii, ut Latinum agnoscitur, nullo tamen auctore laudato, a *Priscian. 3. p. 610. Putsch.*

PATRICIUS et raro patritius, a, um, adject. patricio, nobile, ad patricios pertinens. ¶ 1. Stricto sensu, *V. PATRICII 1. Cic. 2. Legg. 3. 6.* Patricia familia. *Id. 1. Brut. 5. sub fin.* Patricius magistratus. *Stat. 1. Silv. 4. 97.* Carmina patricio pueri sonuistis in ostro. *Claudian. IV. cons. Honor. 5.* armorum proceres, legumque potentes Patricios sumunt habitus. *Id. II. cons. Stilich. 50.* Votaque patricio certant plebeja favori. *Pers. 1. 61.* Vos, o patricius sanguis. *Juvenal. 10. 332.* patricia gens. *Plaut. Capt. 5. 4. 5.* Patricii pueri. *Paul. Diac. p. 221. 4. Müll.* Patricius vicus Romæ dictus, eo quod ibi patricii habitaverunt, jubente Servio Tullio, ut, si quid molirentur adversus ipsum, ex locis superioribus opprimerentur. Cf. *Festus p. 351. 2. Müll. ¶ 2. Patricia familia* post Constantini M. tempora dicitur ea, in qua honor patriciatus fuerit. *Sidon. 5. Ep. 16. a med.* Sicut nos utramque familiam nostram præfectorum nacti, etiam patriciam, divino favore reddidimus; ita ipsi quam suscipiant patriciam, faciant consularem. — Hinc

Patricii vel *patricii, òrum*, et raro in sing. num. *patricius*, ii, absolute, substantivorum more. *V. PATRICII* loco suo.

PATRICUS, a, um, adject. ad patrem pertinens. *Patricus casus*, b. e. Genitivus, legitur apud *Varron. 8. L. L. 66. et 67. et 9. ibid. 54. et 67. Müll.;* ubique tamen ai. legunt *patricus*. Nihil vero mutandum videtur, ait cl. *Furlanetto* in *L. Append.;* nam *patricus* recte deducitur a Græco πατριός, qui idem est ac paterius Latine. Hinc inter alia sacrificia Mitbriaica erant quædam etiam, quæ patrica dicebantur, ut constat ex *Inscriptt. apud Gruter. 303. 2. DATIANO ET CERBALE CONS. (h. e. ann. a Chr. n. CCCLVIII.) NONIVS VICTOR OLYMPIVS V. C. P. VICTOR ARGENTIVS V. C. TRADIDERVNT PATRICIA XIII. KAL. MAR. FELICITER. V. PATER II. 8.*

PATRIS, adverb. ita patre, affectu paterno. *Quintil. 11. 1. 68.* Ut eum non iniuncte corripere, sed patrie monere videatur.

PATRIMES, f. patrima. *Paul. Diac. p. 126. 2. Müll. V. MATRIMUS.*

PATRIMONIALIS, e, adject. patrimoniale, ad patrimonium pertinens. *Hermogenian. Dig. 50. 1. 1.* Personale munus est, quod cum corporibus existit: patrimoniale, in quo sumptus maxime

pastulantur. *Imp. Constantin. Cod. Theod. 11. 16. 1. 2. et 9.* Patrimoniales fundi.

PATRIMONIOLUM, i, n. 2. deminut. exiguum patrimonium. *Hieronym. Ep. 54. n. 15.* Patrimoniolum meum quotidie perit.

PATRIMONIUM, ii, n. 2. (pater) proprie significat bona paterna, et rem familiarem a patre relicta: latius autem bona undecumque provenientia, omnia (It. beni paterni, facoltà, patrimonio; Fr. biens hérités du père, héritage de famille, patrimoine; Hisp. patrimonio; Germ. das vom Vater geerbte Gut, das Erbgut, Erbvermögen; Angl. a paternal estate, inheritance, patrimony, personal property, an estate).

1.) Proprie. *Cic. Mil. 35. 95.* Ut plebem tribus suis patrimoniis deleteret. h. e. trium hereditatum bonis, patris naturalis, adoptivi, et matris, ut *Asconio* videtur. *Id. Rabir. Post. 14. 38.* Qui duo lauta et copiosa patrimonialia accepisset, remque præterea bonis et honestis rationibus auxisset. *Id. Flacc. 36. 90.* Patrimonium satis lautum, quod hic nobiscum conficere potuit, Græcorum convitiis maluit dissipare. *Id. 2. Phil. 39. 101.* He quondam arationes in populi R. patrimonio grandi fenore et fructuose ferebantur. *Colum. 1. R. R. proæm. 7.* Genus amplificandi relinquendique patrimonii. h. e. maniera di accrescere e di tramandare il patrimonio. *Paul. Dig. 30. 1. 39.* Ea prædia Cæsaris, quæ in formam patrimonii redacta, sub procuratore patrimonii sunt. *Cic. Sext. 52. 111.* Utrum ego tibi patrimonium eripui, an tu comedisti? *Id. Rosc. Am. 2. 6.* Amplum et copiosum innocentis patrimonium obtinere. et 50. 147. Expellere aliquem e patrimonio. *Id. Sull. 20. 58.* Patrimonio ornatisimo spoliari. *Id. 12. Phil. 8. 19.* Qui ex naufragio luculenti patrimonii ad hæc Antoniana saxa projectus est. *Id. 2. Off. 15. 51.* Patrimonium effundere, inconsulte largiendo. *Quintil. 5. 10. 48.* exhaurire. *Cic. 2. Phil. 27. 67.* devorare. *Aug. Monum. Ancyr. EX PATRIMONIO MEO HS QUADRINGENO CONGIARI VIRITUM TER NUMERAVI.*

II.) Translate. *Cic. Dom. 58. 146.* Liberis nostris satis amplum patrimonium paterni nominis ac nostræ memoriæ reliquimus. *Id. 1. Orat. 57. 244.* Mucius paterni juris defensor, et quasi patrimonii propugnator sui. In *Mimis Senec. et P. Syri 271.* Honestus rumor alterum est patrimonium.

PATRIMUS. V. MATRIMUS.

PATRIOTICUS, a, um, adject. πατριωτικός, qui ejusdem est patriæ. De Amalasia, quæ plurium gentium lingua callebat, ita loquitur *Cassiod. 11. Variar. 1. ante med.* Apud aures prudentissimæ dominæ nullus eget interprete; non enim ante legatus moram, aut interpellans aliquam sustinet de mediatoris tarditate iacturam, quando uterque et geminis verbis auditur, et patriotica responsione componitur. *Id. 12. ibid. 4.* Defensorum maxima laus est, si quum illi videantur regiones protegere, isti (rustici) non desinant patrioticas possessiones excolere. *Id. ibid. 12. ad fin.* Falli non possumus, qui hoc patriotica veritate retinemus. *Id. ibid. 15. sub init.* Patriotica affectio. *Venant. Vit. S. Mauriti. 8.* Suum patrioticum recognosceos.

PATRISSO vel *patriso*, as, avi, atum, are, n. 1. patrem iunior, πατριζω, πατριάζω. *Tef. Adelp. 4. 2. 25.* Laudo, Ctesiphon; patrisas. *Plaut. Pseud. 1. 5. 27.* Miraris, si patrisas filius? *Apul. 3. Florid. Eo* genitus Marsyas, quum in artificio patrisaret tibicinii, etc. *Cassiod. De Orat. 2.* Patrisat: idem est ac patri similis est. — *Diomed. 1. p. 396. Putsch.* haud recte affirmat verba patrisare et græcissare esse frequentativa.

PATRIFUS, a, um, adject. πατριφός, qui est patris, ut avitis, qui est avi. *Lex Thoria lin. 28.* TANTIDEM (quantum) PRO PATRIFO (prædio) REDIMITUM HABEBANT SYRIGNENT. *Cic. 1. Tusc. 19. 45.* Hæc enim pulchritudo etiam in terris patritam illam et avitam, ut ait Theophrastus, philosophiam excitavit. Ita legit etiam *Von. p. 161. 8. Merc.* et defendit *Manut. Al. patriam.* *Varro* apud *Von. ibid.* Patrito et avito more

precabamur. et mox. Secundum leges patrias. *Fronto 2. ad amic. (edente iterum A. Maio) Ep. 6. ad fin.* Sibi vna misericordia mitem famillarem tibi et patriam. *Tertull. advers. Valentini.* 12. Iesum Valentiniard cognominant Sotarem, et Christum, et Sermonem de patriis. h. e. de superioribus Christianis accepta nomina. Alii leg. patriis eod. sensu. *Arnob. 2. 62.* In sedem patriam referri.

PATRIUM, II, n. 2. *V. voc. se. in fin.*
PATRIUS, a, um, adject. (pater) duo diversa significat, scilicet

A) Est ad patrem pertinens, paternus, πατρικός (It. *paterno*; patrio; Fr. *de père, paternel*; Hisp. *paternal*; Germ. *väterlich, zum Vater gehörig*; Angl. *fatherly, like a father, paternal*.)

1) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Cic. Rosc. Am.* 16. 46. Intelligere posses, qui animus patrius in liberis esset. *Id. 2. Ferr.* 5. 13. Nulla res tam patria cuiusquam atque avite fuit, quae non ab eo abinde retur. *Ter. Eun. prol.* 13. Patrium monumentum. *Horat. 1. Sat.* 2. 56. Qui patriam mimas donat fundumque iaremque. *Fin. 1. Ep.* 12. Pedem dolore correptus est. Patrius hic illi. *V. g. 1. En.* 647. patrius amor. *Val. Flacc.* 1. 42. Phrysius Cretheoi ut patrias, audisti, effugerit aras. h. e. ad quas pater Athamas C ethei filii sum mactandum adduxerat. *Sic Ovid. 15. Me.* 723. patrius Epidaurus aras Linquit. h. e. Apollinis patrias. *Virg. 3. En.* 332. Orates Et ipse incautum (*Pyrrhum*) patriasque obruncat ad aras. h. e. Apollinis: nam Apollo, ut *Macrobi.* docet 1. *Satur.* 17., πατρικός, h. e. patrius cognominatus est, quia sol est auctor prognerandorum omnium rerum. Vel ad aras, quae et patri ejus fatales fuerunt: nam et Achilles in tempore Apollinis oculus est. *V. Servium.* — Dil patrii, πατρικοί: Quoi, sunt Penates. *Cic. 2. Phil.* 30. 75.; *Tibull. 2. 1. 17.*; et *Hygin.* apud *Macrobi.* 3. *Satur.* 4. *estr.* Patrium est, paternum est, è cosa da padre. *Ter. Adelp.* 1. 1. 49. Hoc patrium est, potius consuefascere filium sua sponte recte facere, quam alieno metu. ¶ 2. Specialit. patrius casus a Grammaticis dicitur Genitivus. *Gell. 4. 16. V. PATERNUS.*

II.) Transite. ¶ 1. Patrius mos, antiquas, tamquam a patribus acceptus. *Cic. 1. Orat.* 18. 64. Hic enim mos erat patrius Academiae, adversari semper omnibus in disputando. ¶ 2. Item, a patre est, natura insitum est. *Val. Flacc.* 2. 157. adde, cruentis Quod patrium semira Dehis. *Stat. 11. Theb.* 32. cui rusticus horror in armis, Rustica tela manu, patriumque agitare tumultus. Pan illi genitor. *Sic Sili. It.* 15. 722. patrius genti pavor.

B) Patrius saepe refertur ad patriam, della patria. ¶ 1. Generalit. *Horat. Art. P.* 56. quum lingua Catone et Rutili Sermonum patrium dicitur. *Virg. 2. En.* 180. patrias vento petiere Myagmas. et 3. *ibid.* 281. Et arcent petrias oleo labenta palastras. *Id. 1. G.* 16. nomen inluens patrium, saltusque Lyci Pan ovium custos. *Val. Flacc.* 5. 234. Patria tellus. *Cic. 2. Legg.* 9. 22. Patril ritus. et 4. *Parad.* 1. 27. Patrius mos. *Id. 1. Fin.* 2. 4. sermo. *Tac. 1. Ann.* 69. Spectandas etiam religiofas sociorum, qui sacra et lucos et aras patriis amibus dicaverunt. ¶ 2. Specialit. patrius nomen apud Grammaticos est, quo patria significatur, ut *Atheniensis, Romanus, Priscian.* 2. p. 580. *Futsch.* — Hinc

Patria, a, f. 1. absoluta, substantivorum more, h. e. terra. *V. PATRIA* loco suo.
Patrium, II, n. 2. absoluta, substantivorum more, h. e. nomen, est idem quod *patronymicum*. *Quintil. 1. 5. 45.* In quibus (vocalibus) patrium pro possessivo dicitur, (est solocismus). *Forcellinus* hunc *Quintil.* locum ad superiorem paragr. B. 2. retulit.

PATRIZO. *V. PATRISSO.*
PATRO, as, zvi, atum, are, a. 1. Apud *Lucret.* 5. 385. Quod facera intendant, nequa adhuc conata patraatur. patraatur deponitis forma positum videri potest: sed nec est necesse. — Part. *Patrans* 2.; *Patratas* 1. et in 6n.; *Patraturus* et *Patrandus* 1. — Patrata, quod rationa has

bita etymi cum patrio coniungunt, et rectius cum Gr. πατρω, ¶ 1. Accipitur pro rem quamlibet perficere, siquid iam inceptum ad finem perducere: et simpliciter pro efflicere, conficere (It. *condurre in fine, terminare, eseguire, fare*; Fr. *exécuter, accomplir, effectuer, consommer, faire*; Hisp. *executar, cumplir, acabar, efectuar, consolar*; Germ. *etwas durchsetzen, vollbringen, zu Stande oder zu Ende bringen, bewerkstelligen, volltiren, ausrichten*; Angl. *to effect, perform, execute, perpetrate, achieve, finish*). Occurrit — n) Generalit. *Cato R. R.* 54. Ubi semeatim patraueris, glandem parari legique oportet. *Sall. Cat.* 57. Constabat paucorum civium egregiam virtutem cuncta patravisse. et 59 Si Romae socii cepta patravissent. *Tac. 2. Ann.* 66. Maluit patriati, quam incepti fecinoris reus esse. *Liv.* 23. 8. *estr.* Si forte abesse, dum seclius patrat, malit. *Cic. 1. Att.* 14. sub fin. Patrare promissa. h. e. prestare. *Tac. 4. Hist.* 83. iussa h. e. exsequi. *Vellej. 2. 123. 1.* Patraturas reliqua belli. *Id. 2. 21. 3.* Commissum patratumque praetium. *Tac. 11. Ann.* 28. Multas mortes Iusso Messalium patretas. *Id. 4. Hist.* 81. Patriati remedi gloria penes Caesarem. *Id. 13. Ann.* 41. sub fin. Petrata victoria. *Id. 2. Hist.* 39. Cepta patrataque expugnetio. et *ibid.* 88. Petrata caede. *Vellej. 2. 80. 3.* Non quidem eusum patratumque fortius. — b) Specialit. patrare iurjurandum in antiqua formula foederis apud *Liv.* 1. 24. est foedus sancita, ut ipsemet *Livius* interpretatur. Hinc pater patratas, de quo in fin. *buja* voc. — c) Patrare bellum dictum est a *Sall. Jug.* 78.; *Vellej. 2. 79.*; *Tac. 2. Ann.* 26.; et *Flor. 2. 15.* pro conficere, abolvere, debellare: quam loquendi rationem sancte et antiqua usurpari affirmat *Quintil. 8. 3. circa med. V. DUCTO.* — d) Patrare pacem, conficere pacem inter bellantes. *Liv.* 44. 25. Modo pacis patrandae cum Romanis paciscebatur mercedem. ¶ 2. In illo *Pers.* 1. 18. patranti fractus oculo, *Forcellinus* to patrare interpretatus est rem turpem perficere, liberis dare operam, a pater, πατρω: *V. PATRATIO* 2.; nonnulli vero acceperunt pro aliquem intueri oculis paterno amore plenis micantibusque. — Hinc Part. praeter.

Patratas deponentium more usurpatum est; namque pater patratas dicebatur, qui in foederibus faciendis, ad in bellis indicendis e Fetiali creabatur, verbera caput ejus et capillos contingendo, ut iurjurandum conciperet, quo foedus ormandum erat et, solemnibus formula adhibita, bellum indiceret: quod quam faceret, scriptum manu tenebat, insignis Jovis. Jovis enim simulacrum in iis gerendis olim adhibere mos fuit: postea scripto tantum sunt usi, quo summi hominum regis potestas indicatur. Dicitur est pater, quia, ut ait *Servius*, erat Fetialium princeps: patratas, quasi patrem habens, quia talis esse non poterat nisi qui patrem vivum haberet: vel quasi creatus, h. e. a Fetiali dictus. Haec as *Servio* ad *Virg. 9. En.* 33., 10. *ibid.* 14. et 12. *ibid.* 206. *Liv.* 1. 24.; et *Foss. in Etymol.* — *Inscript.* apud *Orell.* 2276. et apud *Mommsen.* *Inscript.* Neap. 2211. sp. TVAAANIVS L. F. SP. N. L. P.ROM. FAB. PROCVLVS GELLIANVS P. P. FAB. II. PAIP. CVBATORVM ALERI TIBERIS PAIP. PROPE. I. D. IN VASE LAEINIO PATER PATRATVS POPVLI LAVENTIS FOEDERIS EE LIENS SEVLLINIS PRAEVTIENDI CVM P. Q. SACROVVM PRINCIPIOVM P. R. QVIRIT. NOMINAVQE LATINI QVAI APVD LAVENTIS COLVNTVA. De hoc patre patrato apud *Laurentes*, vide *Ph. Eduard. Huschke, T. Finvii Syntrophis instrumentum donationis ineditum, Uratislavice Hirt.* 1838. in 4.; *A. W. Zumpt., De Lavinio et Laurentibus Lavinatibus etc., Berolini* 1845.; et *Henzen in Ephemer. litter. Jenens.* 1847. n. 60.

PATROCINIALIS, o, adject. ad patrocinium pertinens, ut Patrociniis tabula aerea, in qua incisum erat decretum curiae alicujus municipil, vel coloniae. Ea porro mittebatur ad illum, qui patronus cooptabatur: eadem et hospitalis dicebatur. *V. HOSPITALIS.* *Inscript.* apud *Romanelli, Topogr. Napol.* T. 3. p. 147., quocum ef.

Inscript. apud *Henzen.* 7171. P. MAMMIO P. F. AVFIDIO PESCIBO CORPINTIENSIVM PATRONO INDVLTENTIAMO REVIS PROMPTA MORVM GRATVM PATIENTIAM MAXIMAMQVE VERECUNDIAM SPLENDIDISSIMVS ORDO CONSENTIENTE POPVLO TABVLAS PATROCINIALES AENEAS LIBERISQVE REVS OFFERRE GENIVAVNT etc. *V. PATRONALIS.* Adde *aliam* apud *Gazzera, Di un decreto di patron.*

PATROCINATUS, a, um. *V. PATROCINOR.*
PATROCINIUM, II, n. 2. per syncopea pro patronocinium a patronus, est tutela, defensio, protectio, ουπηγοπία (It. *protezione, difesa, patrocinio*; Fr. *protection, patronage, patronat*; Hisp. *proteccion, patronazgo, patronato*; Germ. *die Beschützung, Vertheidigung, das Patrocinium*; Angl. *protection, patronage, support*).

I.) Proprie. Patrocinia, inquit *Festus* p. 233. 31. *Müll.*, appellari cepta sunt, quum plebs distributa est inter patres, ut eorum opibus tuta esset. Hinc ¶ 1. Specialit. et saepe dicitur de defensione forensi, quam reus caudici praestant. *Cic. Brut.* 29. 142. Hoc dicendi genus ad patrocinia mediocriter aptum videbatur, ad sanctoriam vero sententiam vel maxime. *Id. Orat.* 34. 120. Legitimum est civium controversiarum patrocinia suscipere. *Id. 1. Orat.* 57. 242. Arripere patrocinium aequitatis, et defensionem testamentorum. *Quintil.* 7. 2. 5. Fuerunt tales nostris etiam temporibus controversiam, atque alique in meum quoque patrocinium inciderunt. *Ovid. 1. Pont.* 2. 69. Suscipe Romanus facundia, Maximo, lingue, Difficilis cause mite patrocinium. *Vellej. 2. 75. 1.* Per eadem tempora asarserat in Campania bellum, quod professus eorum, qui perdidissent agros, patrocinium, ciebat T. Claudius Nero etc. *Liv.* 6. 15. Jam dictatorum protecti patrocinium feneratorum. ¶ 2. Hinc generalit. nomen translatum est ad tutelam coloniarum, provinciarum, nationum per nobles Romanos. *Cic. 2. Off.* 8. 27. Nostri magistratus imperatores quia es haec una re maximam laudem capere studebant, si provincias, si socios aequitate et fide defendissent. Itaque illud patrocinium orbis terrae verius, quam imparium poterat nominari. *Sall. Cat.* 42. Cujus patrocinio civitas plurimum utebatur. *Id. orat. Philippici contra Lepid.* Sibi quisque opes, aut patrocina querendo, consilium publicum corrumperant. *Pseudo-Ascon.* in *Cic. Divin.* in Q. *Cæcil.* 1. Metalli, quorum familia Siculis patrocinium praeiuit. *Inscript.* epud *Murn.* 1103. 5. PATROCINIUM COLONIAS DECEVIT. ET PAR LEATORUM DECVLIT. *Alia* apud *Gruter.* 354. 1. OE MONOREM PATROCINIUM SIBI ORAVIT etc. *Alia* in *Bullett. dell' Instit. archeol.* a. 1836. p. 152. INDVSTAVM VIOAVM PATROCINIO VLVCIANTVA OPTIMI CIVAS. ¶ 3. Patrocinium dicitur etiam auxilium, quod alicujus civitatis factiones fruuntur. *Nepos Phoc.* 3. Ultraque factio Macedonum patrociniis nitabatur.

II.) Transite. ¶ 1. Per metaphoram et urbana *Cic. 2. Fin.* 21. 67. Aut haec tibi sunt vituperanda, aut patrocinium voluptatis repudiandum. *Id. 1. Parad.* 3. 15. Voluptas plurimorum patrociniis defenditur. *Liv.* 5. 6. Nec sa patrocinium mollium inertisque mandasse tribunis. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 3. 4. (23). Patrocina vitulis querebat. *Quintil.* 1. 12. 16. Difficultatis patrocina praestantibus segnitie. *Justin.* 32. 2. 4. Modestia sua Demetrius veniam patri, non jura defensionis, sed patrocinio pudoris obtinuit. *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 26. Causa patrocinio non bona pajor erit. ¶ 2. Concretum, uti ajunt, pro abstracto, patrocinia sunt ipsi clientes, h. e. persone quae patrocinio fruuntur. *Vatinius* apud *Cic.* 5. *Fam.* 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cileus advenit, qui pro sa causam dicit vult.

PATROCINOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. (patronus). Part. *Patrocinians* est fin.; *Patrociniatus* in fin. — Patrocinari est patrocinio tuari, protegere, defendere, protegere, defendere, patrocinare, ουπηγοπείω. *Ter. Phorm.* 5. 7. 46. Vos me indotatis modo Patrocinari fortasse arbitramini? *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 26. (147). M. Antonius, edito volumina de sua ebrietate,

patrocinari sibi ausus. *Quintil.* 2. 4. 23. Nam et pro luxuria et pro amore dicimus, et Iano interim parasitusque defenditur, sic ut non homini patrocinemur, sed crimini. *Tac. Dial. de orat.* 10. a med. Quum praesertim ne ad id quidem confugere possis, quod perisque patrocinatur, etc. *Auct. B. Hisp.* 29. extr. Adversarii patrocinari loco iniquo non desinunt. h. e. non deserere, tueri, defendere. *Ulp. Dig.* 2. 11. 2. a med. Nonne indignus est, cui exceptio patrocinetur? *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 5. (51). Litteris ejus altioribus contra id pigra vicinitate sibi patrocinante. — Hinc Part. praeter.

PATROCINATUS, a, um, passivè usurpatur a *Terull. advers. Gnost.* 4. Divinarum et denunciationum et executionum intentio jam tunc martyriis patrocinata.

PÄTRÖNA, æ, f. 1. (patronus). Licenter pænultima corripitur in *Inscript.* non optimæ notæ apud *Gruter.* 931. 9. Dat tamen hæc patronæ pietas solatia fidæ. — Patrona est quæ aliquem defendit.

I.) Proprie. — a) Generatim. *Ter. Eun.* 5. 2. 48. Te mihi patronam cupio, Thais. — b) Speciatim est, quæ aliquem manumisit. *Plin.* 10. *Ep.* 4. Est manumissus a peregrina: vocatur ipse *Hæpocras*: patronam habuit *Thermutbin Theonis*.

II.) Translate. *Plaut. Asin.* 2. 2. 26. linguam servi *patronam* dicit, quia si quid scelerate fecit, lingua pro illo pejerat, et a supplicio defendit. — Huc pertinent et illa *Cic.* 2. *Orat.* 48. 199. Provocatio patrona illa civitatis, ac vindex libertatis. *Martial.* 7. 72. Ut vocem mihi commodes patronam. ubi videtur adjective usurpata.

PÄTRÖNÄLIS, e, adject. ut *Patronalis* vercundia, h. e. quæ patrono debetur, *Marcell. Dig.* 39. 5. 20. *Inscript.*, quæ pertinet ad ann. a Chr. n. CXC., apud *Gruter.* 1101. 1. PATERDYMQUE AB EO VT LIBENTER VSCIPAT COLLEGI N. PATRONAL. HONOREM TABVLAMQUE ABREAM CVM INSCRIPTIONE NVVS DECR. N. DOMO EIVS PONI CENSERVNT. Hæc eadem habetur apud *Murat.* 563. 1., ibique legitur *patronat. honorem*, et mox decreti in domo ejus etc. V. **PATROCINALIS**.

PÄTRÖNÄTUS, us, m. 4. dignitas et conditio patroni. *Inscript.*, quæ pertinet ad ann. a Chr. n. CCLXI., apud *Murat.* 564. 1. si CVCNTIS VIDETVR NVNC TABVLAM ABREAM PATRONATVS EIS OFFERRI VT MERITO HONORE PRO MERITIS INNOTESCAN. *Alia* apud *Reines.* cl. 2. p. 255. 17. et apud *Orell.* 3296. M. AVREL. CRESTVS OB HONORFEM PATRONAT. COLL. FABR. V. vocem præced. — *Jus patronatus* est, quod habet patronus in liberum. Nani qui aliquem libertate donat, e servo liberum facit, sive ipse e domino patronus. Itaque in eum, quem a se dimittit, quædam jura sibi retinet, ut opera ejus uti possit in quibusdam casibus: ut ab eo alatur, si opus fuerit: ne accusetur: ne contumelia afficiatur, etc. *V. Dig.* 37. tit. 14. qui de jure *patronatus* inscribitur. *Martian.* *ibid.* 3. Omni commodo *patronatus* carere. *Terent.* *ibid.* 21. Amissi *patronatus* jus recipere.

PÄTRÖNUS, i, m. 2. (pater). Adjective videtur usurpasse *Martial.* 7. 72. V. **PATRONA** II. ed fin. — Patronus est qui alterum tuetur et defendit (*V. infra* sub I. 1. a.), προστάτης (It. patrono, protettore, difensore; Fr. patron, protecteur, défenseur; Hisp. patron, protector; Germ. der Patron, Beschützer, Schutzherr; Angl. a protector, defender, patron).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu — a) De singulis hominibus. Patronus est qui alterum tuetur et defendit; cui respondet cliens: a pater, ut *Festus* innuit p. 253. 30. *Müll.* et *Servius* ad *Virg.* 6. *Æn.* 609., quia ut pater filium, ita hic clientem tuetur. Patroni enim primo dicti sunt patres, seu patricii, quibus ex instituto Romuli plebs commendata fuit, ut quem quisque plebejus vellet e patribus, eum sibi veluti tutorem eligeret, qui suis in rebus ac periculis sibi adesset. *Fragm. leg. XII. Tab.* apud *Servium* l. c. PATRONVS SI CLIENTI FRAVDEM FECERIT SACER ESTO.

Liv. 6. 18. Quot enim clientes circa singulos fuis-
tis patronos, tot nunc adversus unum bostem
eritis. et paulo post. Ego me patronum profi-
teris plebis, quod mihi cura mea et fides no-
men induit. V. *Sigon. de ant. jur. Civ. R.*
l. 1. c. 7. — b) Quoniam vero patronorum
officia fuere, ut clientes omnibus in rebus tue-
rentur, ac potissimum ut iis incognita jura tra-
derent, ceusamque eorum in foro, re postulan-
te, defenderent; factum est, ut patronus pro
oratore, sive actore causarum usurparetur, av-
vocato. *Pseudo-Ascon. Divin. in Q. Cæcil.* 4.
Qui defendit alterum in judicio, aut patronus
dicitur, si orator est; aut advocatus, si aut jus
sugerit, aut præsentiam suam commodat ami-
co; aut procurator, si negotium suscipit; aut
cognitor, si præsentis causam novit et sic tuetur,
ut suam. *Cic.* 2. *Off.* 14. 51. Judicis est semper
in causis verum sequi: patroni nonnunquam
veri simile, etiamsi minus sit verum, defendere.
Id. 2. *Orat.* 69. 280. Ut ille Siculus, cui prætor
Scipio patronum causæ dabat hospitem suum. *Id.*
Mur. 2. 4. Quempiam constituere alicui causæ
patronum. *Id. Rosc. Am.* 2. 5. His de causis
ego huic causæ patronus existi. *Ascon. in argum.*
orat. pro Scauro, sub fin. Defenderunt Scaurum
sex patroni, quum ad id tempus raro quisquam
pluribus, quam quatuor, uteretur: at post bella
civilia, ante legem Juliam, ad duodenos patro-
nos est perventum. *Quintil.* 4. 1. 11. Patronus
partis adversæ. *Id.* 12. 8. 13. Multa, quæ liti-
gator nihil ad causam pertinere crediderit, eruet
patronus. et 7. 1. 2. Quum accusator a jure, quo
videbatur potentior, coperit; patronus omnia ante
jus posuerit. *Tac. Dial. de orat.* 1. Horum au-
tem temporum deserti caudidici et advocati et
patroni et quidvis potius, quam oratores, vo-
cantur. *Ovid.* 1. *Art. Am.* 38. Qui modo pa-
tronus, nunc cupit esse cliens. — c) Præterea
patroni erant, qui provinciarum, et exterarum
nationum, R. imperio subditarum, Romæ apud
senatum, magistratus, et populum, auctoritate et
gratia res et negotia defendebant. Sic Bononienses
patronos habuere *Antonios*, Syracusani *Marcellos*,
Lacedæmonii Claudios, Afri *Scipiones*, Allobroges
Sangas etc. *Cic.* 1. *Off.* 11. 35. Tantopere apud
nostros justitia culta est, ut ii, qui civitates,
aut nationes, devictas bello, in fidem recepissent,
earum patroni essent more majorum. *Id. Divin.*
in Q. Cæcil. 1. 2. Ut quum summum in veteribus
patronus multis, tum nonnullum etiam in me præ-
sidium suis fortunis constitutum esse arbitraren-
tur. *Id. Pis.* 11. 25. Me inaurata statua dona-
rant, me patronum unum adsciverant. *Id. Sull.*
21. 61. Patronus, defensor, custos coloniarum. —
d) Denique *patronus* est relativum liberti. V.
vocem præced. ad fin. *Ulp. fragm. tit.* 29. 61.
Civis Romani liberti hereditatem lex XII. Tabu-
larum patrono defert, si intestato sine suo herede
libertus decesserit. *Cl. Caj.* 3. *Institut.* 40. Et
Cic. 13. *Fam.* 21. sub fin. Peto a te, ut Am-
monium liberum in patroni ejus negotio tueare.
Tac. 2. *Hist.* 2. Corrupti in dominos servi, in
patronos liberti.

II.) Translate. ¶ 1. De quovis defensore di-
citur. *Cic.* 3. *leg. Agr.* 1. 3. Eam legem a ve-
strorum commodorum patrono esse conscrip-
tam. *Id. Balb.* 10. 25. Patronus fœderum ac
fœderatorum. *Id. Amic.* 7. 25. Qualis tum pa-
tronus justitiæ fuit contra accuratam orationem
Philii — Joculariter usurpat *Plaut. Truc.* 4. 3. 48.
Video ego te, propter malefacta, qui es patronus
parieti. h. e. qui scelerum conscientia fractus
adstas parieti, ut patroni sive advocati solent
clientibus adesse in judicio. ¶ 2. Serjori ævo,
patronus fuit, qui jus in colonos suos, quos vere
servos non esse constat, habebat; hinc etiamnum
apud Italos *padrone* dicitur, qui servilia opera
præstantium dominus est. *Imp. Valentin.* et
Valens Cod. Theod. 5. 11. 7. Non dubium est,
colonis arva, quæ subigunt, usque adeo alienandi
jus non esse, ut, si qua propria habeant, inconsul-
tis atque ignorantibus patronis, in alteros
transferre non liceat.

PÄTRÖNÏMÏCÆ, adverb. πατρωνομικῶς, more

nominum patronymicorum. *Charis.* 1. p. 99.
Putsch. Cinna: Jam inde a *Belidis* natalique ur-
bis ab anno *Cecropis* atque elta *Tyrii* ab origine
Cadmi. Patronymice dixit *Belidis*, at vero *Maro*
(2. *Æn.* 82.) *Belidæ Palamedis* ait.

PÄTRÖNÏMÏCUS, a, um, adject. ut *Patrony-
micum* nomen, πατρωνομικόν ὄνομα, est, quod
fit ex nomine patris, avi, vel alius ex majoribus,
et significat filium, vel filiam, nepotem, vel ne-
ptem, vel alium ex descendentibus, ut *Pelides*,
Achilles filius Pelei; *Æacides*, *Achilles nepos*
Æaci: item ex nominibus regum, urbium, flu-
minum, etc. V. *Priscian.* 2. p. 582. *Putsch.* et
alios *Grammaticos*.

PÄTRÖUS, a, um, adject. πατρός, patrius:
vox Græca, a πατήρ pater. *Patroa* virgo apud
Catull. 1. videtur esse *Minerva* ingeniorum præ-
ses, ex capite *Jovis* patris nata sine ope feminæ.
Ita *Voss.* et *Vulpus*. Alii leg. *patrona*. Eadem
de causa *paterna* virgo dicitur a *Stat.* 1. *Achill.*
547. Al. tamen aliter aut leg. aut interpret.

PÄTRÜELIS, e, adject. V. vocem seq. sub B.
PÄTRÜELIS, is, m. et f. 3. *Charis.* 1. p. 113
Putsch. vult in Ablativo *patruæ* dici, allato
exemplo *Nepotis* in *fragm.* — *Patruelis* est filius,
vel filia patris mei: qui et frater, aut soror
patruelis dicitur. Differt a *consobrino*, qui est
filius materteræ, h. e. sororis matris meæ; ἐξά-
δελφος, ἀνεψιός (It. cugino; Fr. cousin germain
du côté du père; Hisp. primo hermano de parte
de padre; Germ. vom Vaterbruder stammend;
Angl. a cousin-german by the father's
side, the son or daughter of a father's bro-
ther). Usurpatur

A) Absolute, substantivorum more.

I.) Proprie. *Cajus Dig.* 38. 10. 1. Item fra-
tres *patruæles*, sororesque *patruæles*, idest qui,
quæve ex duobus fratribus progenerantur *Non.*
p. 557. 12. *Merc.* *Patruæles*, marium fratrum
filii. *Cic.* 5. *Fvn.* 1. 1. L. Cicero frater nos-
ter cognatione *patruælis*, amore germanus. Ad-
de *eumd.* *Planc.* 11. 27. *Sueton. Domit.* 10. a
med. Occidit *Flavium Sabinum*, alterum e *patruæ-*
libus, quod etc. et 15. *Flavium Clementem* *patru-*
ælem suum interemit. *Pers.* 6. 52. si mihi
nulla Jam reliqua ex amitis, *patruælis* nulla, pro-
nepitis Nulla manet.

II.) Translate sic appellatur filius sororis pa-
tris mei. *Cic. Cæl.* 24. 60. *Clodium* vocat fra-
trem *patruælem* Q. *Metelli Celeris*, quia mater
Clodii soror fuerat patris Q. *Metelli*.

B) Adjective. *Ovid. Heroid.* 14. 61. Quo me-
ruere necem, *patruælia* regna tenendo. h. e. Da-
nai patris sui, uxores ducendo ejus filias. V.
DANAUS in *ONOM.* *Ajax* apud *Ovid.* 13. *Met.*
41. Nos inhonorati, et donis *patruælibus* orbi.
h. e. armis *Achillis*, qui fuit filius *Pelei* fratris
Telamonis, quem *Ajax* patrem habuit. *Id.* 1. *ibid.*
350. *Deucalion* lacrimis ita *Pyrrham* affatur obor-
tis: O soror, o conjux, o femina sola superstes,
Quam commune mihi genus et *patruælis* origo,
Deinde torus junxit. scil. quia filii erant duorum
fratrum, ille *Promethei*, hæc *Epimethei*.

PÄTRÜITUS. V. **PÄTRITUS**.

PÄTRÜS, a, um. V. voc. seq. sub B.

PÄTRÜS, i, m. 2. (pater) frater patris mei
(ut docet *Paul.* *Dig.* 38. 10. 10.) a pater, quia
patris loco est, eo mortuo. Differt ab *avunculo*,
qui est matris meæ frater, πατράδελφος (It. zio
paterno; Fr. oncle paternel; Hisp. tío de parte
de padre; Germ. der Vaterbruder, Oheim
von väterlicher Seite; Angl. an uncle by the
father's side, a father's brother). Usurpatur

A) Absolute, substantivorum more.

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Orat.* 1. 2. Quos tum, ut
pueri, refutare domesticis testibus, patre et L.
Cicerone patruo solebamus. *Id. Harusp. resp.*
12. 26. Istiusmodi *Megalesia* fecit pater tuus?
Istiusmodi patruus? *Horat.* 1. *Sat.* 6. 131. Quæ-
stor avus, pater atque meus, patruusque fuisset.
— *Patruus magnus* est frater avi mei paterni,
vel materni, fratello di mio nonno. *Patruus*
major, frater proavi mei, fratello di mio bisavo,
(*Paul. Diac.* p. 136. 7. *Müll.* etiam aviæ pa-
truum seu proaviæ meæ fratrem *patruum* ma-

jorem dici ait.) qui et propatruus vocatur. *Patruus maximus*, frater abavi mei, *fratello di mio arcavolo*: qui et *abpatruus* dicitur. *Paul. Dig. loc. cit.* — Dupliciter patruus intelligendus est, ex patre vel matre: *puta*, avia paterna mea nupsit patri tuo, peperit te: aut avia paterna tua nupsit patri meo, peperit me. Ego tibi patruus sum, et tu mihi. Idem eventus, si mulieres altera alterius lilio nupsent: nam qui ex his masculi nati sunt, invicem patrii sunt; quæ feminæ, invicem amitæ. Item masculi feminis similiter patrui, feminæ illis amitæ. Et si vir et mulier, ille liliam ejus duxerit, illa lilio ejus nupsit; qui ex patre adolescentis nati erunt, ex matre puellæ natos, fratris filios: illi eos patruos, et amitæ appellabunt. *Id. ibid.*

II.) Translate notat severitatem et austeros mores, cujusmodi solent esse patruorum in fratris filios. *Cic. Cael. 11. 25.* Et qui in reliqua vita mitis esset, fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister. *Horat. 2. Sat. 3. 87.* sive ego prave, Sen recte hoc volui: ne sis patruus mihi. *Pers. 1. 11.* Quum sapimus patruos, h. e. graves severosque mores induimus.

B) Adjective est ad patruum pertinens. *Horat. 3. Od. 12. 2.* exanimari metuentes patruæ verbera lingue. *Ovid. 4. Fast. 55.* Ense cadit patruo Lausus. *Al. leg. patruus*, al. patrio. Eadem lectionis varietas est apud *eumd. 3. Amor. 6. 49.* et *11. Met. 328.* et *12. ibid. 597.* etc. — Joculariter *Plaut. Pæn. 5. 4. 24.* et *26.* Patruæ mi patruissime. h. e. dulcissime, amantissimo.

PĀTŪLĒ, adverb. palam, in propatulo. *Gloss. Cyrill. Προφανώς*, patule.

PĀTŪLĪCĀNS. V. PASTILLICĀNS.

PĀTŪLUS, a, um, adject. (patēo) patens, apertus; et sæpe de iis dicitur, quæ semper aperta et pateantia sunt, ἀνοικτός, εὐρύς (It. aperto; Fr. ouvert, béant; Hisp. abierto, boquiáncho; Germ. offen stehend, offen, ausgemacht; Angl. open, large, wide, spreading, spacious, ample).

I.) Proprie. *Varro 5. L. L. 161. Müll.* Cavum ædium dictum qui locus tectus intra parietes relinquebatur patulus, qui esset ad communem omnium usum. *Cic. 2. Nat. D. 48. 123.* et *3. Fin. 19. 63.* Pinna duabus grandibus patula conchis, cum parva squilla quasi societatem coit comparandi cibi. *Horat. 1. Ep. 18. 70.* patulæ aures. h. e. quæ semper apertæ sunt et paratæ ad audiendum. *Virg. 1. G. 375.* bucula cælum suspiciens patulis captivis naribus auras. *Ovid. 15. Met. 513.* patulo partem maris evomit ore. Sic *Quintil. 9. 4. 33.* Cavo, aut patulo maxime ore. *Ovid. 14. Met. 752.* patulæ fenestræ. *Tac. 15. Ann. 43. extr.* Patula latitudo et nulla umbra defensa. — Quomodo a patens differat, V. PATENS.

II.) Translate. ¶ 1. Est latus, amplus. *Lucret. 6. 107.* patuli super æquora mundi. *Cic. 1. Orat. 7. 28.* Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. *Virg. 7. Æn. 115.* patulis nec parcere quadris. *Id. 3. G. 362.* patulæ puppes. *Plin. 36. Hist. nat. 9. 14. (68).* in latitudinem naves. *Ovid. 14. Met. 752.* Imposito patulos calamo sinuaverat arcus. *Id. 2. ibid. 379.* patuli lacus. et *8. ibid. 675.* patula canistra. *Tac. 15. Ann. 40.* urbis loca. *Gell. 6. 6. extr.* Aves ingentibus alis patulæ atque correctæ. — Patuli boves qui sint, V. in CAMURUS. ¶ 2. *Horat. Art. P. 131.* si Non circa vilem patulunque moraberis orbem, h. e. omnibus accessibilem, idcoque communem, vulgarem.

PĀTŪRA, æ, f. apertura, pator, apertio. *Plin. Valerian. 3. 22. ad fin.* Xeron facit ad nomas, et ad paturas sparges, et ligabis.

PAUCI, æ, a, et

PAUCI, ñrum. V. PAUCUS.

PAUCIËS vel pauciens, adverb. raro, paucis vicibus. rare volte, παύρα, σπανίως. *Tilinius* apud *Paul. Diac. p. 220. 15. Müll.* et apud *Non. p. 157. 16. Merc.* Tuam uxorem pauciens videbo. *Id. apud Non. l. c.* In urbem pauciens venire soles. *Cælius* apud *eumd. ibid.* Consulto non pauciens accessitum. *Boeth. Elenchor. So-*

phist. 2. 4. p. 751. Suntne paucies pauca, pauca?

PAUCILOQUĪUM, ñ, n. 2. poche parole, βραχυλογία, paucitas sermonis. *Plaut. Merc. 1. 1. 31.* Contumelia, et dispendium, multiloquium, pauciloquium.

PAUCITAS, atis, f. 3. exiguus numerus, ελιγότης (It. poco numero, pochezza; Fr. petit nombre, petite quantité; Hisp. pequeño número; Germ. die geringe Anzahl, die Wenigkeit; Angl. fewness, scarcity, smallness of number, paucity). Usurpatur — a) Cum Genitivo. *Cic. 1. Orat. 2. 8.* Quanta oratorum sit, semperque fuerit paucitas. *Cæs. 3. B. G. 9.* Navigatio impedita propter inscientiam locorum, paucitatemque portuum. *Id. 3. B. C. 111.* His copiis fidens Achilles paucitatemque militum Cæsaris despiciens, etc. — b) Absolute. *Cic. 2. Fam. 11.* De pantheris agitur mandatu meo diligenter; sed mira paucitas est. *Cæs. 3. B. G. 2.* Quod legionem, neque eam plenissimam, propter paucitatem despiciebant. *Nepos Pelop. 2.* Qua paucitate percussa est Lacedæmoniorum potentia. *da si pochi.* et *Datam. 7. extr.* Ut non multum obesse multitudo hostium suæ paucitati posset. *Sall. Cat. 57.* Divitias paupertas, multitudinem paucitas superat. *Curt. 3. 4.* Locis angustis redactus est ad paucitatem, quam in hoste contempserat. *Cic. 1. Invent. 22. 32.* Partitio habere debet brevitatem, absolutionem, paucitatem. et *moz.* Paucitas in partitione servatur, si genera ipsa rerum ponuntur, neque permittite cum partibus implicantur. *Quintil. 5. 7. 23.* Si deficietur numero pars diversa, paucitatem oportebit incesere.

PAUCŪLUS, a, um, adject. deminut. a paucus, assai poco. — a) Sæpissime in plur. num. *Cato* apud *Fronton. 1. ep. ad Anton. 2.* Neque manubias inter pauculos meos amicos divisi, ut illis eriperem, qui cepissent. *Plaut. Merc. 2. 3. 52.* Maue: paucula sciscitare prius volo. *Id. Epid. 3. 4. 24.* Volo te verbis pauculis, si tibi molestum non est. *Ter. Heaut. 4. 6. 24.* Quod imperabit, facito: loquitor paucula. — Et absolute, substantivorum mora, *Marcell. Empir. c. 33. p. 134. ed. Ald.* Contusis et compressis testibus cito subvenies, si cicute folia trita cum pauculo aceti inducas.

PAUCUS, a, um, adject. In Genitivo plur. paucum pro paucorum dixit *Ennius* apud *Gell. 12. 4. ad fin.* — In Dativo habet paucis in omni genere: olim et paucabus in feminino dictum est. *Cn. Gell. apud Charis. 1. p. 39. Putsch.* Capite cum aliis paucibus consilium. V. ASINA init. — Comp. Pauciores et Sup. Paucissimi I. — Pauci (usurpatur enim sæpissime in plur. numero, raro admodum in sing.) sunt, qui exiguo numero sunt, rari: a παύρος, quod idem significat. Refertur ad quantitatem discretam, h. e. ad numerum, et contrarium habet plures, multi: sicut parvus ad quantitatem continuam, h. e. corpus, cui magnus oppositur, δίχιοι: It. pochi; Fr. peu nombreux, peu considérable; Hisp. poco; Germ. wenig, wenige; Angl. few).

I.) Proprie. — 1.) Adjective. — a) In plur. num. *Ter. Andr. 1. 1. 77.* Fere in diebus paucis, quibus hæc acta sunt, Chrysis moritur. *Cic. Amic. 1. 3.* Paucis diebus post mortem Africani. *Id. 2. Fam. 7.* Paucis diebus eram missurus domesticos tabellarios. *tra pochi di.* et *2. Ferr. 6. 17.* Ecce autem repente, his diebus paucis, vetera illa consilia repetuntur. *Id. 3. ad Q. fr. 1. 1. 102.* Spero, paucis mensibus opus Diphili perfectum fore. *Id. Amic. 1. 2.* Quum et ego essem una et pauci admodum familiares. *Id. 5. Tusc. 35. 102.* Quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis robus egeat, quam vilibus. *Id. 2. Orat. 32. 140.* Causæ modicæ et paucæ. *Tac. 4. Hist. 40.* Pauca et modica disseruit. *Auct. B. Afr. 96.* Pauciora ab amplioribus circumventa navigia deprimentur. *Sall. Jug. 53.* Ne pauciores cum pluribus manum consererent. *Cels. 7. 2. a med.* Ut quam minimæ, et quam paucissimæ plagæ sint. *Plin. 30. Hist. nat. 1. 1. (1).* In paucis digna res

est, de qua plura dicantur. — b) In sing. numero. *Horat. Art. P. 203.* tibia tenuis, simplexque foramine paucō. *Gell. 20. 1. a med.* Injurias paucō ære diluere. *Apul. 11. Met.* Post paucum tempus nunciatur. — 2.) Absolute, substantivorum mora, — a) Pauci, pauci homines. *Cic. Cluent. 46. 128.* Ut metus ad omnes, pœna ad paucos perveniret. et *ibid. 129.* In multorum peccato carpi paucos ad ignominiam non oportet. *Id. Mur. 11. 25.* Posset agi lege, nec ne, pauci quondam sciebant. *Phædr. 5. 4.* Paucis temeritas est bono, multis malo. — Pauci absolute, sæpe sunt qui præter jus fasque in republica imperio potiti sunt, apud *Sall. Cat. 30.* Ne triumphant calumnia paucorum. et *ibid. 39.* Plebis opes imminutæ, paucorum potentia crevit. *Adde eumd. Jug. 3. 31.* et *41.* — b) Pauca, pauca verba. *Ennius* apud *Gell. 5. 15.* Philosophandum est paucis, nam omnino non placet. *Africanus* apud *Charis. 2. p. 214.* Putsch. Pauca sunt, tecum quæ volo. *Id.* apud *Non. p. 403. 21. Merc.* Audite, pueri, pauca. *Plaut. Pæn. 5. 4. 54.* In pauca confer. *Ter. Andr. 3. 3. 4.* Ausculta paucis. et *1. 1. 2.* Paucis te volo. et *5. 3. 22.* Pater, licet ne pauca? *Horat. 1. Sat. 6. 60.* respondes, ut tuus est mos, Pauca. *Sall. Jug. 19.* et *20. extr.* Cetera quam paucissimis absolvam. — c) Pauci cum Genit. partitionis, aliqui, nonnulli. *Liv. 30. 33. ad fin.* Pauca tamen bestiarum, intrepidæ in hostem actæ, -ingentem stragem edebant.

II.) Translate, vel rectius prægnante significatione, pauci, boni, ut multi, mali. *Lucilius* apud *Non. p. 519. 10. Merc.* Non paucis -ac sapientibus esse probatum. *Cic. Orat. 3. 13.* Eloquentia jactationem habuit in populo, nec paucorum iudicium reprehensionemque pertimuit.

PAULLĀTIM vel paulatim adverb. (paullum) sensim, leniter, minutatim, κατ' ὀλίγον, καταβραχέως (It. a poco a poco; Fr. peu à peu, petit à petit, insensiblement; Hisp. poco a poco; Germ. allmählich, allgemach, nach und nach; Angl. by little and little, by degrees, gradually, leisurely). Usurpatur ¶ 1. Stricto sensu, de tempore et de loco. *Plaut. Merc. 2. 3. 68.* Labefacto paullatim. *Ter. Adelph. 5. 6. 10.* Paullatim plebem primum facio ineam. *Cælius* apud *Cic. 8. Fam. 17.* Cujus amicitia me paullatim in banc perditam causam imposuit. *Cæs. 1. B. G. 33.* Paulatim Germanos consuescere Rhenum transire. *Sall. Cat. 51.* Ubi paulatim licentia crevit. *Virg. 4. Ecl. 28.* Molli paulatim flavescet campus arista. *Tac. 2. Ann. 10.* Paulatim inde ad jurgia prolapsi. *Quintil. 10. 6. 3.* Assuendus usus paulatim, ut pauca primum complectamur animo. — *Cæs. 2. B. G. 8.* Collis leniter fastigatus paulatim ad planitiem redibat. et *3. ibid. 19.* Locus erat castrorum editus et paulatim ab imo acclivis. ¶ 2. Latiori sensu, vel speciatim, est idem ac per partes. *Auct. B. G. 8. 15.* Barbari, quum dimicare non recusarent, -paulatimque copias distributas dimittere -non audent, -in acie permanserunt. *Cæs. 4. B. G. 30. in fin.* Paulatim ex castris discedere creperunt. *pochi alla volta*: non omnes simul, sed subinde pauci. *Paul. Dig. 49. 14. 47.* *Emilius* conduxerat a fisco possessionem, eamque paulatim pluribus locaverat. h. e. per exiguas partes, particulatim. — More substantivi cum Genitivo. *Cato R. R. 74.* Farinam in mortarium indito, aquæ paulatim addito, subigitoque pulcre. h. e. paulum aquæ addito: vel, quod aptius videtur, aquam paulatim addito.

PAULLISPER vel paullisper, adverb. (paullum et per: de compositione V. PARUMPER init.) parumper, valde paulum temporis, poco tempo, per poco tempo, ελίγον χρόνον. — a) Absolute. *Plaut. Rud. 2. 7. 32.* Si invitare nos paullisper pergeret, ibidem obdormissemus. *Id. Amph. 2. 2. 64.*; et *Ter. Adelph. 2. 2. in fin.* Paullisper mane. *Rursus Plaut. Bacch. 3. 3. 12.* Paullisper est libido homini suo animo obsequi. *Cic. 6. Ferr. 18. 39.* Absse a domino paullisper maluit, quam præsens illud optime factum argentum amittere. *Cæs. 3. B. G. 5.* Paullisper

intermittere prolium. *Sall. Jug. 56.* Milites In-
gubini paullisper a rege sustentati. *Virg. 5. Æn.*
846. Ipse ego paullisper pro te tna munera inibo.
— b) *Sequente dum, vel donec. Plaut. Rud.*
4. 3. 97. Paullisper remitte restem, dum comeda
et consu. *Cic. Mù. 10. 28.* Millo paullisper,
dum se usor, ut sit, comparat, commoratus
est. *Liv. 28. 26. in fin.* Sedit tacitus paullisper.
donec nunciatum est etc. — Et aeq. *quantisper.*
Pomponius apud Non. p. 511. 31. Merc. Pos-
sum exorare te, ut recedas a me paullisper mo-
do? *Quantisper sat habes?* — c) *Sequente mox.*
Liv. 39. 2. Altitudine paullisper se totati, mos
in deditioem concesserunt.

PAULLO vel paulo, adverb., vel rectius est
Ablat. neutr. gen. a *paullum*, adverbii more usur-
petus. De ratione scribendi *V. in PAULLUS*, a,
um, inlt. — *Paullus* est idem ac *paullum*, nisi quod
hoc positivis et verbis, *paullus* comparativis et ver-
bis comparationem significantibus, item preposi-
tionibus ante et post adjungitur, un poco. — a)
Cum Adjectivis et Adverbis Comparat. *Cic. 2. Att.*
12. *ad fin.* Civis haud paulo melior, quam
is nostri. *Id. 1. ibid. 13.* Neque Epiroticis paulo
liberiores litteras committere audeo. *Id. 1. ad Brut.*
15. a med. *Paulo plures in senatu male-
volos esse, quam gratos. Plin. 7. Hist. nat.*
2. 2. (25). Gravior paulo odore haud difficul-
ter exanimari. — *Plaut. Men. 4. 3. 7.* Tibi de-
di equidem illem paulo prius. *Cic. Orat. 24.*
82. Hoc ornamento liberius paulo utetur. *Cæs.*
1. *B. G. 54.* Maturius paulo, quam tempus anni
postulabat. et 2. *ibid. 20.* Paulo longius proce-
serant. *Cic. 3. Orat. 30. 119.* Paulo secus a
me, atque ab illo, distributa. *Ter. Heaut. 2. 1. 8.*
Is mihi, ubi adhibi plus paulo, sua que terret
faciora? *Cic. 7. Fam. 1. circa med.* Nec tu haud
paulo plus, quem quisquam nostrum, delectatio-
nis habuisti. *Id. Quinct. 3. 11.* Una in re paulo
minus consideratus. *Sueton. Tib. 39.* Quod paulo
minus utrumque evenit. *poco men che non ac-
cadde:* propemodum evenit: parum obfuit quin
eveniret. *Petron. Satyr. 107.* Qui ignotos ledit,
latro appellatur: qui amicus, paulo minus quem
parricida. *Est hæc argentæ ætatis scriptoribus
propria dicendi ratio. Gr. δλιγος δαι.* Sic *Sueton.*
Ner. 40. Paulo minus quatuordecim annis. *Id.*
Tyb. 26. Civilem admodum ac paulo minus quam
privatum egit. *Plin. 7. Ep. 24.* Paulo minus
octogesimo ætatis anno decessit. *Id. Paneg. 28.*
Paulo minus quinque mille ingenuerum fuerunt.
Cic. 2. Ferr. 5. 14. Deum nullum Siculis, qui
ei paulo minus affare factus videretur, reliquit.
Id. Brut. 21. 83. Videtur jubentem verbis eodem
uti paulo magis prius Lælius. — b) Cum Ad-
verbis ante, post. *Sall. Cat. 18.* Post paulo
Cætilina pecuniarum repetundarum reus, probi-
bitus erat etc. *Liv. 22. 60. circa med.* Hannibalem
post paulo audistis jubentem etc. *Nepos Alcib.*
5. Qui paulo ante victores vigerent. *Cic. Partit.*
orat. 39. 137. Quæ paulo ante præcepte dedimus
ambigui, quæque proxime sententis et scripti. *Id.*
6. *Ferr. 3. 6.* Nuper homines nobiles: et quid
dico nuper? Immo vero modo ac plane paulo ante
vidimus, qui etc. h. e. dudum, nuperime. — c)
Cum Verbis, quæ temen comparationem si-
gnificant. *Cæs. 6. B. G. 26.* Alcium est consi-
millis capris figure, sed magnitudine paulo an-
tecedunt. — d) Jungitur interdum illis parti-
culis. *Cic. 2. Orat. 21. 88.* Verba effervescentia,
et paulo nimium redundantia. *Plin. 18. Hist.*
nat. 28. 68. (268). Sicut paulo mox dægebimus.
Auct. B. Alex. 21. Hoc prælo desiderati ex eo nu-
mero legionariorum militum circiter CD., et paulo
ultra eum numerum claussarii et remiges. *Cæs.*
3. *B. C. 66.* Cæsar paulo ultra eum locum ca-
stra transtulit. *Cic. 3. Parad. 2. 26.* Histrio si
paulo se movit extra numerum etc. Ita edit.
vet. e. 1477. Plerique al. *paullum:* et in MS.
apud nos *paullulum.* — e) Et Verbis. *Catull.*
68. 131. Aut nihil, aut paulo cui nunc concede-
dere digna Lux mea, etc. — f) Et positivis.
Ter. Heaut. 1. 2. 30. Parentum injuriæ unus-
modi sunt ferme, paulo qui est homo tolerabi-
lis. *Cic. 8. Att. 12.* Et non solum gloriosis con-

illis ntamur, sed etiam paulo salubribus. Quod
dictum pro *paullus salubrioribus.* Lectio temen
falsa esse videtur; et sunt qui legendum conji-
clunt sed etiam aliquando salubribus. — g)
Cum opposito aliquando. *Cic. Quinct. 12. 40.*
Petisses statim; si non statim, paulo quidem
post; si non paulo, at aliquando.

PAULLULATIM vel paululatim, adverb. deminut.
a *paullulatio.* *Apul. 5. Met.* Nudo vestigio
pensilem gradum paululatim minuens. et 2. *ibid.*
Poculum paululatim minuens.

PAULLULO vel paululo, adverb. deminut. a
paullus, un pochetto, aliquantulum. *Ter. Eun. 1.*
1. 30. Si nequeas paululo, at quanti queas. *Luc-*
cejus ad Cic. 5. Fam. 14. Valeo, sicut soleo: paul-
lulo tamen deterius, quam soleo. *Antiquæ edit.*
habent paulo.

PAULLULUM vel paululum, adverb. deminut.
a *paullus:* un pochetto, aliquantulum. *Plaut.*
Asin. 5. 2. 75. Abcede paululum istuc. *Ter.*
Eun. 5. 2. 51. Paululum operirer si vis, jam
frater ipse hic aderit. *Cic. Quinct. 16. 53.* Si
hæc tecum duo verba fecisses, quid ago? respi-
rasset cupiditas atque avaritia paululum. *Sall.*
fragm. apud Gell. 10. 26. in fin. Scaphæ paulu-
lum progressu nimio onere deprimebantur.
Quintil. 1. 6. 8. Si paululum intermissa fuerit.
Id. 8. 3. 25. Si paululum tempore nostro au-
perirent. *Gell. 12. 1.* Nunciatum est Favorino,
uxorem auditoris sui paululum ante enixam.
pro paululo.

PAULLULUS vel paululus, a, um, adject. dem-
minut. a *paullus*, pauculus, pusillus, pochetto,
piccolino. — a) Cum suo nomine. *Cato R. R.*
14. Paululum pilam, ubi triticum pinsant. *Al.*
leg. Paulum latam pilam. Plaut. Curc. 1. 2. 31.
De paulo paululum hoc tibi dabo. *Id. Bacch.*
4. 8. 24. Pacisci oum illo paulula pecunia potes.
Al. leg. paula. Ter. Phorm. 4. 4. 22. Spatium
vocandi, sacrificandi dabitur paululum. *Pallad.*
12. *R. R. 22. a med.* Admixto paululo sale. *Cic.*
2. *ad Brut. 4.* Hoc paululum exaravi ipsa in
turba matutine salutationis. *Liv. 8. 11.* Pro
paulule via magnam mercedem Romanis esse
solvendam. *Id. 35. 11.* Equi hominesque paululi
et graciles. *Martial. 5. 34. de puella sexenni.*
Paulule ne nigra borreacet Krotion umbras. —
b) *Paululum*, neutr. *Ter. Heayr. 3. 5. 58.*
Quæ paululum vobis accessit pecunie. *Id. Andr.*
2. 2. 23. Paululum obsoni. *Id. Eun. 2. 2. 50.*
operæ. *Cic. 1. Cat. 4. 9. moræ. Id. Nat. D.*
46. 118. Nihil ut fere intereat, eum admodum
paululum. *At Orellius leg. paulum. Id. 5. Tusc.*
8. 23. Huic paululum ad beatam vitam deesse
dicemus. — NB. De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PAULLUM vel paulum, adverb., vel rectius
neutr. adjectiv. *paullus* adverbii loco positum,
velde parum, εἰς μικρόν, ὀλίγον (It. un poco;
Fr. un peu; Hlsp. un poco; Germ. ein we-
nig, wenig, etwas; Angl. a little, somewhat). — a)
Cum Verbis. *Cic. 9. Att. 6.* Epistolæ
me paulum recreant. *Id. 2. leg. Agr. 31. 85.*
Quasi vero paulum differat ager Campanus ac
Stellatis. *Id. Rosc. Com. 10. 28.* Alicubi paulu-
lum commorari. *Id. 1. Orat. 62. 265.* Paulu-
lum requiescet, dum se calor frangat. *Id. Brut.*
21. 82. Etate paulum bis antecesserunt. *Plin.*
27. *Hist. nat. 3. 2. (9).* Radix incurvatur paulu-
lum scorpionum modo. *Curt. 3. 6. 19.* Cultus
hebitusque paulum a privato abhorrens. — *Ne-
pos Hemic. 1.* Si paulum modo res essent re-
fectæ. Cf. TANTUM MODO. — *Plin. 7. Hist.*
nat. 2. 2. (9). Quod paulum e mandendo ebescit.
Justin. 2. 8. 4. Quibus cæsis Pisistratus paulu-
lum a capiendâ urbe abfuit. *Sueton. Ner. 28.*
Acten libertam paulum abfuit quin justo matri-
monio sibi conjungeret. — b) Cum adverb. et
prepos. *Quintil. 1. 7. 20.* Ciceronis temporibus
paululumque infra. *Id. 2. 17. 25.* Post paulum
clarius ostendemus. *Al. leg. paulo post. Id. 11.*
3. 148. Quæ componi post paulum vetuit. *Id.*
11. 3. 21. Etiam ultra paulum coit. Sunt,
quibus videtur paulum in his Adjectivis potius
vim obtinere. Sed *Priscian. 18. p. 1191.* *Putsch.*
Attici dicunt ὀλίγον πρότερον καὶ ὀλίγον πρότερον:

nos quoque ante paulum et paulo ante: quo-
modo et post paulum et paulo post. Hæc *Pris-*
cian. Cf. Plin. 14. Hist. nat. 8. 10. (77). Urum
paulum ante maturitatem decarptæ. et *Cic. in*
Arat. 2. Nat. D. 43. 111. alter paulum præ-
hibetur ante. — c) Cum Comparativo. *Sù. H.*
15. 21. haud paulum mortali major imago. *Stat.*
10. *Theb. 938.* paulum terdus.

PAULLUS vel paulus, a, um, adject. — *Piacet*
*Manutio scribi paulus, paululus, etc. gemina-
ta liquida, auctoritate Terent. Scauri in Orthogr.*
p. 2256. *Putsch.* et vet. libror. et lapidum, in
quibus et adjectivam et nomen propr. *Paulus*
legitur, ut apud *Gruter.* multis in locis. Contra
sentiant *Priscian. 3. p. 614. extr. et Vel. Long.*
de Orthogr. p. 2238., quibus adstipulantur plu-
rimæ itam Inscription. apud *Gruter.* Utraque er-
go ratio scribendi probe et usitata. — *Paulus*,
per syncopen a *parvulus*, est deminut. a *parvus*
vel *paucus*, admodum paucus, pusillus, μικρός
(It. pochetto, piccoletto; Fr. petit, faible, peu
considérable; Hlsp. pequeño, chico; Germ. we-
nig, klein; Angl. little). Usurpatur — a) Ad-
jective, b. e. cum suo nomine substant. *Ter.*
Andr. 1. 5. 31. Dum in dubio est animus,
paulo momento buc, vel illuc impellitur. *Id.*
Adelph. 5. 4. 22. Ros meo labore eductos ma-
ximo, hic fecit anos paulo sumptu. *Varro 5. L.*
L. 92. Müll. Pauper a paulo lare. *Tibullius*
apud *Non. p. 249. 19.* *Merc.* Cocus magnum
abenum, quando fevit, paula confuit trua. h. e.
pusilla, piccoletta. — b) *Paulum*, i, n. 2. sub-
stantivum more. — Absolute. *Plaut. Cure. 1.*
2. 31. De paulo paululum hoc tibi do. *Ter.*
Eun. 4. 4. 15. Quæsi vero paulum interstet. *Id.*
ibid. 5. 2. 18. An paulum hoc esse tibi vide-
tur? et *ibid. 5. 9. 45.* Quod des, paulum est,
necesse est multum accipere. *Id. Phorm. 5. 4. 3.*
Paulu mederi, con assai poco. *Horat. 1. Ep.*
15. 33. Timidis nil, aut paulum abstulerat. *Quintil.*
12. 3. 12. Paulum aliquid sederunt in scho-
lis philosophorum. *Id. 9. 4. 19.* Sed de pro-
positorum diversitate post paulum. scilicet, tem-
pus: paulo post. Sed *V. dicta in voc. præced.*
aub b. — Cum Genitivo. *Ter. Adelph. 5. 8. 26.*
Agelli est hic sub urbe paulum. *Id. Andr. 5.*
3. 32. Pro peccato magno paulum supplicii sa-
tis est patri. *Id. Heaut. 3. 1. 92.* paulum ne-
goti. et *ibid. 4. 4. 25.* paulum lucri. *Cic. 1. Orat.*
53. 229. Paulum huic Cottæ tribuit partium.
Horat. 2. Sat. 6. 3. paulum sallis. *Colum. 6.*
R. R. 5. 22. Paulum tritii sive vulneribus in-
fricatur.

PAUPER, æris, adject. In illo *Ter. Andr. 4.*
5. 2. Quæ se inboneste optavit perere hic divi-
tias, Potius quam in patria boneste pauper vi-
vere: *Al. leg. paupera.* Sic enim et *Plaut.* in
fragm. apud *Servium* ed *Virg. 12. Æn. 519.*
Paupera est hæc mulier. *Varro tamen 8. L. L.*
77. *Merc.* negat paupera recte dici: et *Servius*
loc. cit. solis poetis concedit. Ideoque hoc utitur
Commodian. 71. 9. similiterque soror si pau-
pera lecto Decumbit. Adjective autem paupera
legitur apud *Vulg. interpr. Ital. Tob. 4. 23.*
Et noli commoveri, fili, quod pauperam vitam
gessimus: habes enim multa bona, si custodieris
hereditatem præceptorum meorum. — *Paupe-*
rum in recto et gen. neutr. est *Cæli. Aurel. 1.*
Tard. 1. n. 33. Est natura caput carnis pau-
perum, et nervosum. h. e. carens. — *Paupero-*
rum pro pauperum est in *fragm. Trajan. 46.*
Burmamn. et sectione etiam incerta: sed certis-
sima est lectio in *Inscript.* non opt. nota, quæ
pertinet ad ann. a Chr. n. CCCXXI., apud *Fea,*
Framm. de fast. cons. p. 90., ubi legitur ama-
tor pauperorum, et amatrix pauperorum. —
Comp. *Pauperior* et *Sup. Pauperrimus* I. — Re-
tione habita etymii, *Forcellinus* dicebat a *pau-*
lula re, ut ait *Varro 5. L. L. 92.* (ubi *Mül-*
leres pro *pauillula* re legit paulo lare); vel a
παυρος paucus; vel ab *ἀπορος indigus*. Fortasse
est ex *pauc-per:* cf. *perperus* et *prosperus*. —
Ceterum pauper, cui dives et locupletis opponit-
tur, est cui parva et angusta res familiaris est,
qui non affluit opibus, nec tamen eget, tenuis,

medius inter egenum et divitem, κενός (It. *povero*, che ha una scarsa rendita; Fr. *pauvre*, qui a un revenu très-moeste; Hisp. *pobre*; Germ. *arm*, unbemittelt, ohne Vermögen, nur eben auskommend; Angl. *poor*).

I.) Proprie. — 1.º De hominibus. — a) Cum addito nomine substant. Ter. Phorm. 2. 3. 16. Pauper, cui opera vita erat, ruri fere se cohibebat. Id. Eun. 3. 2. 33. Apperet servum huic esse domioi pauperis miserique. Cic. 6. Parad. 3. 50. M. Manilius pauper fuit: habuit eorum aedicias in Carinis et fundum in Labicano. Nos igitur divitiores, qui plura habemus? Id. Valin. 12. 29. Sine ex pauperissimo dives factus. Liv. 2. 9. Pauperes satis stipendii pendere, si liberos educarent. Horat. 2. Ep. 2. 12. meo sum pauper in aere. Quintil. 11. 1. 21. Si abundans opibus pauperem se vocet. V. PAUPERITAS I. Vellej. 2. 117. Syriam, cui praesuerat, quam pauper divitem ingressus, dives pauperem reliquit. Inscript. apud Henzen. 6293. c. GAROILIVS. HAEMON. PROCVLL. PHILAGRI. DIVI. AVG. L. AGRIPPIAN. F. PAR-DACOGVS. -VIXI. -SINE. LITE. -SINE. AERE. ALIKNO. A-MICIS. FLOM. BONAM. PRAESTITI. PRCVLLIO PAYPER. ANIMO. DIVITISSIMVS. — Et in feminino. Ter. Andr. 4. 5. 3. Quae sese inhoneste optavit parere hic divitias, Potius quem in patria honeste pauper vivere. V. haec voc. init. Ovid. Remed. am. 748. Nempe quod alter egens, altera pauper erat. — b) Cum Genitivo. Horat. 1. Sat. 1. 79. horum Semper ago optarim pauperissimus esse boorum. et 2. ibid. 3. 142. Pauper Opimius argenti positi intus et auri. Id. 3. Od. 30. 11. Daunus pauper aquae. — c) Absolute. Ter. Phorm. 2. 1. 47. Qui (iudices) saepe propter invidiam admittunt diviti, Aut propter misericordiam addunt pauperi. Horat. 1. Ep. 1. 25. Quod aequae pauperibus prodest, locupletibus aequae. Id. 1. Od. 4. 13. Pauperum tabernae. Id. 3. ibid. 29. 14. Pauperum conae. Id. Epod. 17. 47. Pauperum sepulchra. Id. 1. Sat. 1. 111. Pauperiorum turbae. — 2.º De rebus et de abstractis. — a) Cum addito nomine substant. Plaut. Rud. 1. 5. 24. Hic pauperes res sunt, inopesque. Virg. 1. Ecl. 69. Pauperis et tuguri congestum caespite culmen. Tibull. 1. 1. 23. custos pauperis agri. et ibid. 29. dona de paupero mensa. — Sic in feminino. Virg. 12. Aen. 518. piscosae cul circum flumina Lerna; Ars fuerat, peuperque domus. Ovid. Heroid. 16. 185. quam pauper Achaia nostra est! Adde eumd. 3. Fast. 668. Rursus Id. 4. Pont. 2. 20. Et carmen vena pauperiore fuit. piū scarsa. Juvenal. 5. 165. signum de paupere loro. di vil prezzo. Quintil. 10. 5. 5. Nec natura adeo jejunem ac pauperem eloquentiam fecit. Virg. Mor. 16. Fusus eret terrae frumentum pauper acervus. piccolo. — Metonymice. Lucan. 10. 151. Pona duces priscos, et nomina pauperis aevi, Fabricios Curiosque graves. — De eo, qui modico contentus est. Phaedr. 2. 1. Verum est aviditas dives, et pauper pudor. — b) Cum Genitivo. Sil. It. 8. 545. pauper sulci cerealis Abella.

II.) Translate. ¶ 1. Pro egeno, bisognoso, mendico. Caesilius apud Gell. 2. 23. extr. Is demum infortunatus est homo pauper, qui edacit in egestate liberos. Cic. 6. Parad. 3. 52. Improbri et avari, non modo non copiosi ac divites, sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt. ¶ 2. Metaphora est in illo Quintil. 8. proœm. 28. Miser enim, et, ut ita dicem, pauper orator est, qui nullum verbum aequo animo perdere potest.

PAUPERATUS, a, um. V. PAUPERO.

PAUPERCULUS, a, um, adject. Pauperculus per synocpen est Commodian. 77. 7. — Pauperculus est deminut. pauperis, poveretto, κενυχαλιός. — a) De hominibus. Plaut. Aulul. 2. 1. 49. Novistia? hunc senem Euclionem ex proximo pauperculum? Ter. Heaut. 1. 1. 44. Est e Corintio hic advena anus paupercula. Varro 1. R. R. 17. 2. Ut plerique pauperculi cum sua progenie. Horat. 1. Ep. 1. 46. paupercula mater. — b) De rebus. Plaut. Pers. 3. 1. 17. Quamquam res nostrae sunt, peter, pauperculae, modice et modeste melius est vitam vivere.

PAUPERIA, ae, f. 1. pauperies. Gloss. Cyrill. Πενία. panperia, pauperies. Πτωχία, inopia, pauperia, egestas, maedicitas.

PAUPERIES, ae, f. 5. paupertas, povertat. I.) Proprie. Ennius apud Non. p. 494. 2. et 507. 18. Merc. Senex sum: ultimam mortem obpetens, priusquam evenat, Quod in pauperie mea aenes graviter gemam! Ter. Heaut. 1. 1. 59. In Asiam hinc abii propter pauperiem. Tac. 4. Hist. 47. Vare ne pauperie, an uti videratur, actum in senatu, ut sexcentis sestertium a privatis mutuum acciperetur. Sueton. Gramm. 11. Vixit ad extremam sanectam, sed in summa pauperie, et pene inopia. Horat. 3. Od. 2. 1. Angustam pauperiem pati. Id. 2. Ep. 2. 199. Pauperies impemenda procul absit. Id. 3. Od. 16. 37. importuna. et 4. ibid. 9. 49. dura. Claudian. 2. in Eutrop. 209. iniqua. Id. B. Get. 632. aspera. Virg. 6. Aen. 437. pauperiem at duros perferre labores. Horat. 3. Od. 29. 55. et mea Virtute me involvo, probamque Pauperiem sine dote quaero. Apul. 11. Met. Impeniteoae pauperiei se committere.

II.) Translate. Pauperiem facere apud Ictos est damnum afferre, unde quis pauperior fiat, danneggiare: et dicitur de bestiis, quae quippiam nocent. Est in Dig. 9. tit. 1. qui inscribitur, si quadrupes pauperiem fecerit, ae legib. XII. Tab., ubi Ulp. 1. Pauperies est damnum sine injurie facientis detum: oec enim potest dici animal injuriam fecisse, quod seorsu ceret.

PAUPERIUS, adverb. comparat. piū poveramento. Tertull. Cult. femin. 11. sub fin. Ex quo facta est Christiana, pauperius incedit.

PAUPERO, ae, avi, stum, are, e. 1. Pert. Pauperatus I. et II.; Pauperandus I. — Pauperare est pauperem facere, impoverire, πτωχίζω.

I.) Proprie. Plaut. Pseud. 4. 7. 27. Boni viri me pauperant, improbi aluot. Titinius apud Non. p. 157. 9. Merc. Nem quid ego feci, quem pauperetis ambo vestris sumptibus? Sic Varro ibid. Equum est me habere quos pauperem sumptu meo. Sidon. 6. Ep. 12. Defectio civium pauperatorum. et 4. ibid. 11. Censu pauperatus. Lamprid. Alex. Sev. 22. Dicens praesides provinciarum fures a republica pellendos ac pauperandos.

II.) Translate. Pauperare aliqua re quempiam, spoliare, privare, unde pauperior fiat. Plaut. fragm. apud Non. loc. cit. Quam ego tanta peuperavi per dolum pecunia. Id. Mil. glor. 3. 1. 134. Pro mercis vitio dominium pretio pauperet. Horat. 2. Sat. 5. 35. Eripiet quivis oculos ciliis mihi, quem te Contemptum cassa nuce pauperet. Firmic. 1. Mathes. 2. Lune peuperata lumbibus.

PAUPERITAS, atis, f. 3. (pauper) angustia rei familiaris, tenuitas, ravia (It. *poveria*, *scarsezza*; Fr. *pauvreté*, *défait de fortune*; Hisp. *pobreza*; Germ. *die Armuth*, *das spärliche Auskommen*; Angl. *poverty*, *need*, *scantiness*).

I.) Proprie. — a) In sing. num. Varro apud Non. p. 43. 33. Merc. Pecuniaque (al. Pecunia, quae) eret parva, eb eo (al. ab ea) paupertas dicta. — Differt ab egestate, quae est quum res ad vitam necessariam desunt: paupertas, quum non desunt quidem, sed vis sufficient. Cic. 6. Parad. 1. 45. Istam paupertatem, vel potius egestatem ac mendicitatem tuam numquam obscure tallisti. Martialis. 11. 32. Non est paupertas, Nestor, habere nihil. Seneca Ep. 87. sub fin. Paupertas est, non quae paucis possidet, sed quae multa non possidet. Tibull. 1. 1. 3. Me mea paupertas vitae traducat inertis, Dum meus assiduo luceat igne focus. Cic. 2. leg. Agr. 24. 64. Homines non solum honoribus populi rebusque gestis, verum etiam patientia paupertatis ornati. Sil. It. 1. 609. castaque beatus Paupertate patris. Val. Max. 4. 8. n. 2. Fabius in honorem patriae paupertatem inopia mutavit. Seneca Octav. 895. bene paupertas Humili tecto contenta latet. — b) In plur. num. Varro apud Non. p. 162. 20. Merc. Potes animo advertere et horum temporum divitias et illorum paupertates. Nonius ibid. Nove positum numero pinrell. Seneca Ep. 87. ad fin. Ex multis paupertatibus divitiae fiunt.

II.) Translate. Pauperitas sine alegeotia, ac cum castimonia. Gell. 20. 1. a med. In jus vocato paupertino homini, vel inopi plaustrum dare. Apul. 3. Met. Peupertina conna perfunctus. Gell. 14. 6. sub fin. Librum huic nuplentissimum recipe, nihil prorsus ad nostras paupertinas litteras pertinetem. Ammian. 25. 2. Paupertioa contahernie.

III.) Translate. Arnob. 6. 3. Tempia, si deorum potentia meliaria, sunt geous angustissimum cavernarum paupertio cordis excogitatione suspensum. Symmach. 1. Ep. 8. (al. 14.) Paupertini logenli mei conscius.

PAUSA, ae, f. 1. e voce Graeca παύσις, quae a παύω cesso, est cessatio, intermissio, quies (It. *pausa*, *posa*, *cessazione*; Fr. *pause*, *cessation*, *repos*, *arrêt*, *trêve*; Hisp. *pausa*, *cesacion*, *re-posito*; Germ. *das Innehalten*, *Aufshören*, *der Stillstand*, *d. Ende*, *d. Pause*; Angl. a *pause*, *stop*, *cessation*, *stay*). Occurrit ¶ 1. Generatim. Ennius apud Philargyr. ad Virg. 4. G. 188. quae denique pausa Pugnendi fieret aut duri finis laboris. Id. apud Varron. 7. L. L. 104. Müll. peusem fecera ore fremendi. Id. apud Macrob. 6. Saturn. 2. mundus caeli vastus constitit silentio, Et Neptunus saevus undis asperis pansam dedit. Plaut. Pen. a. 2. v. 12. Quando id, quod sat eret, satis habere noluit, ego peusam feci. Adde eumd. Rud. 4. 6. 1. Lucilius apud Non. p. 158. 9. Merc. Haec ubi dicta dedit, pausam (facit) ore loquendi. Accius ibid. Nobis datur bone pausa loquendi. Lucret. 2. 118. praelis, pugnas Rdere turmatim certantia (corpora), nec dare pausam, Conciliis et discidiis exercita crebris. Id. 1. 747. neque pausam stare fragori, Nec prorsum in rebus minimum consistere quidquam. Id. 1. 929. nec quisquam espergitus existat, Frigida quem semel est vitali peuse acute. h. e. mora. Gell. 19. 5. Quum bibendae nivis peusa nulle fieret. Apul. 11. Met. Tu saevis exanclatis casibus pausam pacemque tribus. Inscript. apud Gruter. 690. 5. IAM DATVS EST FINIS VITAE IAM PAUSA MALORVM. ¶ 2. Speciatim, pausas edere pertinet ad sacra Isidis, in quibus qui Anubis simulacrum circumferebant in pompe, certis locis, quae mansiones dicebantur, subsistere solebant, ut commodius hymnos cecernerent, et adorande sacra spectanti populo exhiberent. Ex quo pausarii dicti putantur. Spartian. Caracall. 9. sub fin. Mihi mirum videtur, quem ad modum sacre Isidis primum per huc Romam venisse dicantur, quum Antonius Commodus ita ea celebraverit, ut et Anubim portaret et peusas ederet. Id. Pescenn. 6. Sacris Isidi Commodus adeo deditus fuit, ut et caput raderet, et Anubim portaret, et omnes peusas expleret.

PAUSABILIS, e, adject. subinde cessans, ut Pausabilior inspiretio. Cael. Aurel. 2. Tard. 13. Habent et Not. Tyr. p. 194.

PAUSARIUS, ii, m. 2. Speciatim tantum usurpatur; et ¶ 1. Est porticus, comito, aguzzino, κλεροστῆς, ille qui modos det remigibus: a pausa, quia pro ejus imperio remiges vel remigare incipiunt, vel pausam faciunt: de quo Ovid. 3. Met. 618. et qui requiemque, animum-

que Voce dabat nautis, animum hortator Epopeus. *Seneca Ep.* 56. Ut audire vel pausarium possim voce acerbissima remigibus modos dantem. *V. HORTATOR et PORTISULUS.* ¶ 2. *Pausarii* etiam dicti putantur Isidis sacerdotes, qui in ejus deæ sacris pausas explebant. *V. PAUSA* § 2. *Inscript.* apud *Reines. cl.* 1. n. 139., quæ est apud *Orell.* 1885. PRO SALUTE DOMVS AVGVSTÆ CORPORA PAVSARIORVM ET ARGENTARIO- RVM ISIDI ET OSIRI MANSIONEM AEDIFICAVIMVS. *Reines.* tamen loc. cit. et *Marin. Frat. Arv.* p. 249. putant legendum corporati aurariorum etc., quod ex societate subsequentum *argentariorum*, quos aurariis sodalicio junctos aliunde novimus, clarissime patet. Hæc eadem habetur apud *Fabrett.* p. 488. n. 172. et *Murat.* 528. 1., ubi ex falsa conjectura legitur ex corpore *pausariorum* etc. *V. Morcell.* de stil. *Inscr. Lat.* T. 1. p. 340. ed. *Patau.*, ubi hæc inscriptio affertur, et multis illustratur. Hæc cl. *Furlanetto:* at *Henzenio* ad *Inscript. cit.* vox *pausariorum* recte lecta esse videtur, *pausarii* enim in titulo quoque *Avenionensi* cum cultu *Isidis* conjunguntur, qui titulus ab eod. *Henzen.* affertur paullo post n. 5835. D. M. MAXIMINI FESTI PAVSAR. ISIDIS TP AREL. COLLEGAR.

PAUSATE. *V. Pausatus* in lin. v. PAUSO.

PAUSATIO, ðnis, f. 3. pausa, cessatio, pausa. *Hieronym. Ep.* 28. n. 2. Quidam diapsalma commutationem metri dixerunt esse, alii pausionem spiritus, nonnulli alterius sensus exordium. — Significat etiam cessationem malorum, nempe mortem. *Inscript.* apud *Murat.* 381. 1., quæ est apud *Orell.* 4432. SI QVIS POST NOSTRAM PAVSATIONEM HOC SARCOFAGVM APERIRE VOLVERIT INFERAT ECCLESIAE SALON. ARGENTI LIBRAS QVINQVAGINTA. DATIANO ET CEREALE COSS. h. e. ann. a Chr. n. CCLVIII. *V. PAUSA* § 1.

PAUSATUS, a, um. *V. PAUSO* sub 1.

PAUSEA et pausia, æ, f. 1. genus olivæ, quam esui optime condi, scribit *Varro* 1. *R. R.* 60. 1., jucundissimam vocat *Colum.* 5. *R. R.* 8. 4., ejusque condendi rationem tradit *ibid.* 47. et 48., et plurimum carnis habere dicit *Plin.* 15. *Hist. nat.* 3. 4. (13). Si *Servio* credere placet ad *Virg.* 2. *G.* 86., dicta est a pavendo, hoc est tundendo: aliter enim ex se oleum non facit. Eadem et *posea*, et *posia* dicitur. *Cato R. R.* 6. etc.

PAUSILLULUM. *V. PAUXILLULUM.*

PAUSILYPON, i, n. 2. παυσιλυπον, a παύσις requies, cessatio, et λύπη dolor, vocatur quodvis sepulcrum, quia nempe dolorum omnium requietorium habetur. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 750. n. 573. PAVSILYPON METTIAR T. L. HEDONEI. *Hedonei* est Dativus Græcæ positionis pro *Hedone*, ab ἡδονῆ voluptati. *V. Inscript.* loc. cit. in *PAUSA* § 1. — *NB.* De nomine propr. *V. ONOM.*

PAUSO, as, avi, stum, are, n. 1. Part. *Pausans* 1. et 2.; *Pausatus* 1. — *Pausare* ¶ 1. Stricto sensu est pausam facere, cessare, quiescere, cessare, *far pausa*, ἀπαυσιάζω. *Plaut. Trin.* 1. 2. 149. Hascine me propter res maledicta differunt? *me.* Pausa: vicisti castigatorem tuum. Hic *pausa* fortasse nomen est, non verbum, adhibeturque ea ratione, qua *pax*. *Ceterum Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 1. n. 16. Quum capitis pausaverit dolor. *Id.* 3. *Acut.* 21. a med. Pausante vomitu. — Et particip. *pausatus* apud *Arnob.* 5. p. 160. Et sauciat pectus pausatæ circa arboris robur. Ubi alii leg. *pausate*, b. e. per pausas, certo modo, ταχώς; alii mellus *pausatæ* retinent, et interpretantur *quiescentis in antro*; quod explicatur ex *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 200. et seqq., ubi, quum omnia in antro *Cybeles* furerent, pinus eldem deæ dicata quiescere omnino describitur. — De eo, qui requievit. *Veget.* 1. *Veterin.* 38. a med. Cave, ne sanguinem calido jumento detrabas, sed requietum pausatumque phlebotomiabis. ¶ 2. Prægnante, uti ajunt, significatione, sequior tempore in Christianis monumentis significat quiescere, seu mortuum esse. *Inscript.* apud *Boldetti, Cimiter.* p. 399. PAVSAT IN PAGE. Alia apud *Maff. Gall. antiq. p.*

55. BENE PAVSANTI IN PAGE FL. MEMORIO V. P. etc. Cf. *REQUIESCO*; et οἱ χαμόντες vel χαμηλότες.

PAUXILLATIM, adverb. a poco a poco, κατὰ μικρόν, paulillum, sensim, pedetentim. *Plaut. Epid.* 2. 2. 63. Cæpi sursum vorsum ad illas pauxillatim accedere. *Id. Rud.* 4. 2. 24. docte atque astute illi pauxillatim pollicitor pro capite argentum.

PAUXILLISPER, adverb. paullisper. *Plaut. Truc.* a. 5. v. 21. Plus decem pondo amoris pauxillisper perdidit. *Non.* p. 156. 3. *Merc.* interpretatur, per particulas, a poco a poco.

PAUXILLITAS, atis, f. 3. exiguitas, statura corporis admodum parva. *Ambros.* 6. *Hexæm.* 9. 54. Ut (in humani corporis forma) neque enormis proceritas sit, neque vilis et abjecta pauxillitas.

PAUXILLO, adverb. deminut. a paullo: un pochettino. *Cels.* 5. 28. n. 15. Medium habet pauxillo levius. *Afranius* apud *Charis.* 2. p. 191. *Putsch.* Pauxillo prius me convenit.

PAUXILLULUM, adverb. deminut. a pauxillum: un pochettino, un tantino. *Plaut. Rud.* 3. 4. 24. Occipito modo illis afferre vim loculo pauxillulum. Sic editiones quædam; pleræque tamen habent paussillum. *Sidon.* 2. *Ep.* 9. Quum vel pauxillulum bibere desiisset. *Id.* 8. *ibid.* 9. Sepone pauxillulum declamationes.

PAUXILLULUS, a, um, deminut. pauxilli. — a) Adjective. *Plaut. Pseud.* 2. 4. 16. In libello hoc obsignato ad te attuli pauxillulo. *Id. Merc.* 1. 2. 81. Lembo advehitur tuus pater pauxillulo. *Id. Stich.* 1. 3. 115. Pauxillulum poculum. et *ibid.* 1. 3. 9. Pauxillula fames. *Gell. præf. a med.* Pauxillulæ admonitiones. — b) Neutrum, substantivorum more, cum Genit. *Ter. Phorm.* 1. 1. 3. Jampridem apud me erat reliquum pauxillulum nummorum.

PAUXILLUM, adverb. parum admodum. *Plaut. Capt.* 1. 2. 73. Sed si pauxillum potes contentus esse.

PAUXILLUS, a, um, adject. deminut. paulluli, pochino, δάκρυς. — a) Adjective. *Plaut. Truc.* 3. 1. 63. Res est pauxilla. *Turpilius* apud *Non.* 363. 15. *Merc.* Pauxillum peccatum. *Jacret.* 1. 835. Ossa pauxilla atque minuta. et 3. 228. mentis naturam animæque Scire licet perquam pauxillis esse creatam Seminibus. — b) Neutrum, substantivorum more, cum Genit. *Marcell. Empir.* c. 33. p. 134. ed. *Ad.* Nucleos pineos adjecto pauxillo croci simul tritos, si quis ea passi cyatho bibat, etc. *Id.* c. 36. p. 139. retro. Cui (medicamento) adjicitur axungia pauxillum.

PÁVA. *V. PAVO.*

PÁVEFÁCIO, fâcis, fâcl, fâceræ, a. 3. intimorire, exterrere. *Gloss. Philox.* Pavefacio, δειλοποιῶ. *Augustin. Quæst. in Heptat.* 7. 27. Paveficit, vel obstupefecit *Sisaram*, ut traderet eam. — *Ceterum V. voc. seq.*

PÁVEFACTUS, a, um, particip. a pavefacio: intimorito, spaventato, ἀτρεχόμενος, exterritus. *Ovid.* 13. *Met.* 878. At ego vicino pavefacta sub æquore mergor. et 15. *ibid.* 636. pavefacta pectora. *Seneca Herc. Fur.* 1022. Pavefactus infans igneo vultu patris, Perit ante vulnus: spiritum eripuit timor.

PÁVENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

PÁVÊO, pâves, pâvi, pâvere, n. 2. Præteritum pâvi agnosclitur etiam a *Diomed.* 1. p. 369. *Putsch.* — Part. *Pavens* sub a; *Pavendus* sub c. — Ratione habita etymi, volunt esse a pavor: hoc autem a pavio, quia pulsat cor, percussit animum. Unde videtur esse discrimen inter metuo, timeo et paveo, quod illa occultum animi affectum significant, hoc quum extra se prodit pallore et tremore. Sed hoc servari non solet. *Ceterum* conjungi potest cum Gr. φόβος et Germ. beben: est autem timere, metuere, δειλόμαι (It. paventare, avere paura, temere; Fr. trembler de peur, d'effroi, avoir peur, être effrayé, craindre; Hisp. temer, tener miedo, tener espanto; Germ. vor Furcht oder Angst beben, zittern, sich ängstigen, in Angst sein; von Schrecken und Furcht befallen sein;

Angl. to fear, be afraid, be in great fear, dread).

1.) Proprie. — a) Absolute. *Plaut. Cist.* 4. 2. 20. Nam et intus paveo et foris formido. Cf. *Ovid.* 3. *Fast.* 362. Sollicitæ mentes speque inetteque pavent. *Rursus Plaut. Amph.* 5. 1. 58. et *Mil. glor.* 3. 3. 21. Ne pave. *Id. Curc.* 2. 1. 10. Pavet, parasitus quia non rediit *Caria.* *Horat.* 2. *Sat.* 7. 69. Quæras quando iterum paveas iterumque perire Possis. *Seneca Med.* 670. Pavet animus, horret: magna pernicitas adest. — Sic Part. *Pavens*, h. e. timens, metuens, pavidus, impaurito, pien di timore, ἐκφοβός. *Liv.* 5. 42. Paventes ad omnia. *Sall. Jug.* 114. Repente *Maurus* incerto vultu pavens ad *Sullam* accurrit. *Ovid.* 8. *Met.* 89. Pervenit ad regem, quem sic affata paventem. et 2. *ibid.* 398. Colligit amentes; et adhuc terrore paventes *Phæbus* equos. *Apul.* 4. *Met. in fin.* Pavens ac trepida. et 5. *ibid.* Paventes cogitationes. *Liv.* 7. 34. Inde admiratione paventibus cunctis. — b) Et cum Dativo personæ. *Ter. Phorm.* 1. 4. 10. Tum mihi paveo, tum *Antipho* me excruciat animi. *Tac.* 2. *Hist.* 63. *Sabinus* in alieno discrimine sibi pavens. — c) Cum Accusativo. *Plaut. Cist.* 2. 1. 59. Et illud paveo, et hoc formido. *Ter. Andr.* 2. 2. 12. Id paveo, ne ducas tu illam: tu autem, ut ducas. *Sall. Cat.* 32. *Mulier* afflicta se, miserari parvos liberos, rogare, omnia pavere. *Kriticus* ad h. 1. docet Accusativo casu accuratus definiti, circa quam rem pavor versetur; et pavere omnia dictum esse eodem modo, quo apud *Liv.* 5. 42. Pavere ad omnia. *Vet. Poeta* apud *Cic.* 2. *Tusc.* 10. 23. navem ut horriseno freto *Noctem* paventes timidi annectunt navitæ. *Horat.* 4. *Od.* 14. 49. Te non paventis funera *Gallia.* *Id. Epod.* 12. 25. pavet acres *Agna* lupos, capreæque leones. *Petron. Satyr.* 139. et regnum *Neptuni* pavit *Ulyxes.* *Tac.* 1. *Hist.* 29. Pavere tristiore casum, et *ibid.* 50. mores alicujus. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 12. 9. (54). mortem. — Translatè. *Id.* 17. *ibid.* 20. 34. (149). de castanea. Sed translata nescit hospitari, pavetque novitatem. — d) Passivè. *Id.* 31. *ibid.* 9. 45. (104). Ita ut paventur ante hic ulcera. Ita *Harduin.*; at *Sillig.* Ita ut batuerentur ante victa ulcera. *V. ibid.* adnotat. *Id.* 8. *ibid.* 23. 35. (86). Nec pedibus tantum pavendas serpentes, sed et missili volare tormento. Ita *Harduin.* ex *MSS.* probante *Sillig.* Al. cavendas. — e) Cum Infinito. *Ovid.* 1. *Met.* 388. pavetque *Lædere* jactatis maternas ossibus unibras. *Tac. Germ.* 7. Ad matres, ad conjuges vulnera ferunt: nec illæ numerare, aut exigere plagas pavent.

11.) Translate de inanimis. *Tac.* 5. *Hist.* 6.

Balsamum modica arbor: ut quisque ramus intumuit, si vim ferri adhibeas, pavent venæ. Adde *Plin. loc. cit.* sub I. c.; et *V. voc. seq.*

PÁVÊRA frumenta dicebant antiqui, quæ de vagina non bene exhibant. *Festus* p. 250. 34., ubi *Müll.* leg. paveri. Dicta sunt autem a pavio, quia pavire ea multum oportet, ut a gluma liberentur. At *Pontedera Op. post. T.* 1. p. 30. recte putat, sincerum esse pavere pro paveri, quasi inetu spica extra vaginam se credere non audeat; proptereaque dea *Patalena* colebatur, que frumentis, dum e vaginis egredierentur spicæ, præesset, virtutemque præberet. *V. PATELANA* in *ONOM.*

PÁVÊRÁTUS, a, um, adject. densus, calcatus, ut *Paverata* vestis: a pavio. *V. PAPAVERATUS.*

PÁVESCO, is, ero, n. 3. inchoat. a paveo. Part. *Pavescens* sub c. — *Pavescere* est idem ac pavere incipio, extimesco, farsi paura, spaventarsi, temere, ἀδραπέω. — a) Absolute, b. e. neutrorum more. *Sall. Jug.* 72. Circumspectare omnia et omni strepitu pavescere. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 6. *Bobus* sub femina manu subjicere, ne ad ejusmodi tactum postmodum pavescant. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 20. (67). Pavescere ad nocturnas imagines. At *Sillig.* ex multis optimisque *Codd.* leg. expavescere. *Gell.* 19. 1. sub fin. Pavescere sensim, et quasi albescere. — b) Cum Accusato, h. e. active. *Sil. It.* 16. 127. Ne vero,

ne, nate, deim tu læta pavesce Prodigia. *Tac.* 1. *Ann.* 4. Pavescere bellum. c) Cum Infinito. *Prosop. Aquil. epigr.* 60. 3. Majoris multo est animi, quam ferre pavesces Indocti injustum iudicium populi.

PÄVIBUNDUS, a, um, adject. pavens. *Arnob.* 7. 13. Pavibunda trepidatio. *V. Orell.* adnotat. ad h. l.

PÄVÍCULA, æ, f. 1. *mazzerranga*, instrumentum, quæ area densatur, æquaturque: a pavio. *Gloss. Philox.* Pavicula *μαλαστήρες*. *Cato R. R.* 91. de area faciendâ. Communito glabas bene, deinde coæquato, et paviculis verberato. et 129. Communito terram, et cylindro, aut pavicula coæquata. *Colum.* 1. *R. R.* 6. 13. Pavimenta testacea magna vi paviculis inculcantur atque espoliuntur.

PÄVÍCULO vel per syncopen paviclo, as, are, a. I. pavire, pavimento tegere. *Gloss. Lat. Gr.* Paviclat. *ποδιζέει, εδαφιζέει.*

PÄVÍDE, adverb. *timidamente*, *περιδεώς*, timide, meticulose. *Liv.* 5. 39. Pavide fugere. *Quintil.* 11. 3. 49. dicere. *Cæsar. Aurel.* 2. *Acut.* 21. ad *fn.* Uactionibus utendum pavide persuadet.

PÄVÍDUM, adverbii more, *V.* in voc. seq. I. d.

PÄVÍDUS, a, um, adject. Comp. *Pavidior* et *Sup. Pavidissimus I.* — Pavidus est qui pavet, timidus, *περιετός, δειλός* (It. *timido, pauroso, intemorito*; Fr. *qui tremble de peur ou d'effroi, effrayé, peureux, timide, craintif*; Hisp. *medroso, temeroso, tímido*; Germ. *bebend, zitternd, furchtsam, ängstlich, schüchtern*; Angl. *timid, timorous, afraid, fearful*).

1.) Proprie. — a) Absolute differt a pavens: nam pavidus dicitur, qui natura talis est: pavens, qui ex causa. Ita *Servius* ad illud *Virg.* 2. *Æn.* 489. Tum pavidæ tectis matres ingentibus errant. *Horat. Epod.* 2. 33. Pavidus lepus. *Ovid.* 1. *Fast.* 400. Pavidas aves terrere. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 54. (144). Plerisque naturale, ut nictari non cessent: quos pavidiores accepimus. — Hoc tamen discrimen non est perpetuum. *Plaut. Curc.* 5. 2. 49. Spectacula ibi ruunt: Ego pertimesco: tum ibi me nescio quis arripit Timidam atque pavidam, nec vivam nec mortuam. *Lucret.* 5. 972. Nec plangere diem magno solemque per agros Quærebant pavidæ. *Liv.* 3. 26. Castris se pavidus tenebat. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 50. (137). Aures in equis indicia animi præferunt, marcidæ fessis, micantes pavidis, subrectæ furentibus. *Tac.* 2. *Ann.* 23. Miles pavidus, et casuum maris ignarus. *Id.* 2. *Hist.* 68. Vitellius ad omnes suspiciones pavidus. *Sil.* 11. 10. 65. talin' pavidissime, dignum Me vita, pulcraque indignum morte putasti? *Sueton. Domit.* 4. Pavidus semper atque anxius. pavidus timorem crebro et undique injectum, anxius continuum et inhaerentem significat. — b) Cum Genitivo. *Tac.* 4. *Hist.* 14. Miles armis gravis, et nandi pavidus. *Id.* 4. *Ann.* 38. Offensionum non pavidus. *Seneca Herc. Fur.* 293. Pavidus lucis, et 1076. leti. *Lucan.* 8. 811. maris. — c) Cum Infinito. *Sil.* 11. 1. 406. Kartalo non pavidus fetas mulcere leænas. — d) *Pavidum* adverbii ritu, *Ovid.* 9. *Met.* 567. Deque suis unum famulis pudibunda vocavit, Et pavidum blandita, fer has, fidissime, nostrum Diuit, et adjecit longo post tempore, fratri.

II.) Translate. ¶ 1. Intransitive est cum pavore conjunctus. *Sil.* 11. 133. pavidaque petebat Consternata fuga positos ad mœnia campos. *Lucan.* 5. 255. pavidum murmur. et 2. 168. furtum. *Sueton. Cal.* 50. Quies pavidâ imaginibus. ¶ 2. Metonymice, pavidum faciens. *Ovid.* 1. *Fast.* 16. Deque meo pavidos excute corde metus. *Stat.* 5. *Theb.* 567. Pavidus lucus. *Lucret.* 2. 45. Pavidæ religiones. *At Lachmann. legit* pavide.

PÄVÍMENTÄRÍUS, ii, m. 2. pavementorum artifex. *Inscript.* apud *Don.* cl. 9. n. 35. et *Murat.* 527. 6. GENIO COLLEGI PAVIMENTARIORVM M. ALPIVS ONESIMVS DEDIC. K. MART. M. SIL. L. NORB. COS. h. e. ann. a Chr. n. iix. Hæc In-

scriptio *Orellio* n. 4113. Ligoriana videtur; *Henzenio* vero est fortasse genuina, quia in rebus certis nihil suspecti inest. *Calendarium* sive *Fasti Antiat.* apud *Henzen.* 6345., qua pertinent ad ann. post Chr. n. XLVI. **PHILIPPUS PAVIMENTARIUS.**

PÄVÍMENTÄTUS, a, um. *V.* voc. seq. **PÄVÍMENTO**, as, avi, atum, are, a. 1. pavementum facere, pavimento sternere. *sare pavimento, εδαφιζω.* Occurrit tantum Part. *Pavimentatus* et *Pavimentandus* apud *Cic. Dom.* 44. 116. In Palatio, pulcherrimo prospectu, porticum cum conclavibus pavementatam trecentum pedum concupierat. Adde *eum.* 3. ad *Q. fr.* 1. 1. et *Plin.* 27. *Hist. nat.* 4. 5. (15). Ergo pavementandum, ubi sata sit, censent.

PÄVÍMENTUM, i, n. 2. (pavio). *Pavimentum* correptâ licenter antepænultimâ legitur apud *Auct. Epithal. Laur. et Mar. ed. Wernsdorf.* in *Poet. Lat. min. T.* 4. p. 495. At modulante melo, pariter cæso pavimento, Cum pede vox resonet, persultent atria larga. — Pavimentum est domus solidamentum, sive incrustatio, quam gradiendo calcamus, *εδαφος* (It. *pavimento, terrazzo, lastrico, battuto*; Fr. *pavé, plancher, carrelage*; Hisp. *pavimento, enladrillado*; Germ. *d. Estrich, Estrichboden*; Angl. *a pavement, floor*). — a) Generatim. *Cato R. R.* 18. a *med.* Ibi de testa arida pavementum struito: ubi structum erit, pavito, fricatoque oleo, uti pavementum bonum siet. *Juvenal.* 14. 60. Verre pavementum et nitidas ostende columnas. *Horat.* 2. *Od.* 14. 26. et mero Tinget pavementum superbis Pontificum potiore cœnis. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 1. 1. Pavimentum facere. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 61. (105). Pavimenta credo primum facta quæ nunc vocamus barbarica atque subtegalanea, in Italia festucis pavita: hoc certe ex nomine ipso intelligi potest. h. e. *terrazzi alla Veneziana.* — b) Pavimentorum plura apud veteres generâ recenset *Plin.* 36. c. 25. Adde *Vitruv.* 7. 1.; *Caton. R. R.* 9.; et *Pallad.* 1. *R. R.* 9., qui eorum faciendorum rationem docent. — c) Aliud est lapide sternere, aliud pavementum facere. Illud fit quum secto lapide solum operitur; hoc proprie, quum rudere pavito et calce consternitur et solidatur. Illud apud nos est *lastrico*, hoc *terrazzo*. *Varro* 1. *R. R.* 51. 2. Quidam, aream ut habeant solidam, muniunt lapide, aut etiam faciunt pavementum. — d) Sed et lapide stratus locus, seu lithostrotum *pavimentum* dicitur. *Cæs.* 3. *B. C.* 105. Palma integra inter coagmenta lapidum ex pavimento evestitiæ ostendebatur. Ita *palma integra pro palma in tecto recte edidit Oudendorp*, cuius adnot. vide. *Auct. B. Alex.* 1. Alexandriæ ædificia tecta sunt rudere, aut pavimentis. *Festus* p. 242. 17. *Müll.* Pavimenta Pœnica, marmore Numidico constrata significat *Cato*.

PÄVÍO, is, tvi, itum, ire, a. 4. Part. *Pavitus* II. — Pavire, quod cum Gr. *παίω* conjungi potest, est cædere, ferire, tundere, pulsare, *παίω* (It. *battere, percuotere*; Fr. *battre, frapper*; Hisp. *pegar, cascar, golpear*; Germ. *schlagen*; Angl. *to beat, strike*).

I.) Proprie. *Lucret.* 2. 375. qua mollibus undis Litoris incurvi bibulam pavit æquor arenam. *Cic.* 2. *Divinat.* 34. 72. Quia quom pulli pascentur, necesse est aliquid ex ore cadere et terram pavire, terripavium primo, post terripodium dictum est: hoc quidem jam tripodium dicitur.

II.) Translate, *terram*, aut *solum pavire*, tundendo calcandoque solidare, *calcare* e *assodare* *battendo*. *V. Caton. loc. cit.* in **PÄVÍMENTUM** sub a. *Varro* 1. *R. R.* 51. 2. Aream esse oportet solidam terra pavita. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 61. (185). Pavimenta festucis pavita. *Id.* 9. *ibid.* 10. 12. (37). Testudines pariunt ova, eaque defossa extra aquas, et cooperta terra, ac pavita pectore et complanata incubant noctibus. *Id.* 19. *ibid.* 7. 36. (120). Cum maledictis et probris ocium serendum præcipiunt, ut lætius proveniat; sato pavitur terra. *Colum.* 1. *R. R.* 6. 21. Sterquilinia exstructum pavitumque solum habeant, ne humorem transmittant. *lastricato*. — Hinc

Pävítum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est pavementum pavitum. *Paulin. Nolan. Carm.* 25. 37. Basilicis hæc juncta tribus patet area cunctis: Atque itidem gremio diversis excipit uno A tribus egressos medio spatiosa pavito.

PÄVÍATÍO, ōnis, f. 3. trepidatio. *Apul. de Mundo.* Palmatiæ, quorum pavitatione illa, quæ trepidant, sine inclinationis periculo nutant.

PÄVÍTENSIS, e, adject. *Isid.* 19. *Orig.* 22. 19. **V. LEVIDENSIS.**

PÄVÍO, as, are, n. 1. *frequentat. a pavio.* Part. *Pavians* 1. — Pavitare est sæpe, aut valde et cum tremore pavere, *temere* e *tremare, τροσφαται*. ¶ 1. Generatim. *Lucret.* 2. 58. Quæ pueri in tenebris pavitanti, finguntur futura. *Virg.* 2. *Æn.* 107. Prosequitur pavitans, et ficto pectore fatur. *Val. Flacc.* 7. 410. effusus pavitantes stetitibus. *Seneca Cædip.* 1947. Pavitante gressu sequere fallaces vias. ¶ 2. Speciatim pro ægrotare. *Ter. Hecyr.* 3. 1. 40. Uxorem Philumenam pavitare nescio quid dixerunt. Ubi *Donatus*: Pavire et timere et ad corporis et ad animi perturbationem veteres referebant.

PÄVÍTUM, i, n. 2. *V. PAVIO* in fin.

PÄVÍTUS, a, um. *V. PAVIO.*

PÄVŌ, ōnis, m. 3. *Femina pava* dicitur, *paonessa*, apud *Anton. epigr.* 69. Pavaque de pavo constitit ante oculos. Sed tamen Latinius uterque sexus pavo appellatur cum appositione nominum *masculus* et *femina*. *Colum.* 8. *R. R.* 11. 5. *Masculus* pavo gallinaceam salacitatem habet. et § 10. *Femina* pavones, quæ non incubant, etc. — Dicitur et *pavus*, i. Nam *Ennius* apud *Charis.* 1. p. 75. *Putsch.* Memini me fieri pavum. *Varro* apud *Gell.* 7. 16. Pavus e Samo, Phrygia atagena, grues Melicæ. *Arnob.* 7. 8. Anser, caper, aut pavus. Adde *Tertull. Pall.* 5. et *Anim.* 33. a *med.*; et *Auson. epigr.* 69. et *epist.* 20. 10. — Ceterum *Pavo, omis, ravis* (It. *pavone, paonne*; Fr. *paon*; Hisp. *pavo real*; Germ. *Pfau*; Angl. *a peacock*), est avis vario pennarum fulgore conspicua, quam poetæ Junonis tutelæ assignarunt: cujus illa caudam ornasse fingitur oculis Argi a Mercurio interempti. *V. Ovid.* 1. *Met.* 720. Est a voce Græca allata. Tradunt, hanc avem gloriosam esse. Laudata enim expandit colores adverso maxime sole. Malevola etiam est, quippe quæ simum suum resorbet invidens hominum utilitati. *Id.* 1. *Art. am.* 627. Laudatas ostentat avis Junonia pennas: Si tacitus spectes, illa recondit opes. *Cic.* 3. *Fin.* 5. 18. *Alia (a natura esse donata videntur)* nullam ob utilitatem, quasi ad quemdam ornatum, ut cauda pavoni, plumæ versicolore columbis etc. *Lucret.* 2. 806. Caudaque pavonis, larga quum luce repleta est, Consimili mutat ratione obversa colores. — Fuit olim in mensuram delicis. *Juvenal.* 1. 143. et crudum pavonem in balnea portas. Multa de eo *Plin.* 10. *Hist. nat.* c. 20.; et *Colum.* 8. *R. R.* 11. 1. et seq. Cf. *Cic.* 9. *Fam.* 18. et 20.; et *Horat.* 2. *Sat.* 2. 23. — Mos fuit flabella ex caudis pavonum facere ad abigendas muscas. *Martial.* 14. 67. cuius lemma *Muscaria pavonina*. Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muscas, Alitis eximie cauda suppreba fuit. — *NE.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PÄVŌNÁCEUS, a, um, adject. pavonum caudæ similis. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 41. (159). In Belgica provincia candidum lapidem serra, qua lignum, faciliusque etiam, secant ad tegularum et imbricum vicem: vel, si libeat, ad ea, quæ vocant pavonacea legendi genera. *Harduinus* hic recte interpretatur e lapide lissili in squamam secto et composito, in pavonum caudæ similitudinem picto. *V.* vocem sequent. et **PLUMA.**

PÄVŌNINUS, a, um, adject. ad pavonem pertiuens. *Varro* 3. *R. R.* 9. 10. Si ova gallinis pavonina subicias. Quidam perperam leg. *pavonia*. *Colum.* 8. *R. R.* 11. 11. Pavonini pulli. *Martial.* 14. 67. in *lemmate*. *Muscaria pavonina*. h. e. ex caudis pavonum facta. et 85. in *lemmate*. Lectus pavoninus. h. e. ex citreis tabulis, quæ pavonum caudæ oculos imitantur, ut *Plin.* 13. *Hist. nat.* 15. 30. (96). loquitur.

PAVONIUS. *V.* vocem præced.

PAVOR, *græc.* m. 3. (paveo). Habetur etiam pavos pro pavore apud *Cic. Orat.* 46. 155. ex *Pavocivis*, quemadmodum reperire est et honos, arbor pro honor, arbor. *V. HORRIFERA.* — Pavor est timor, *ἄσφα* (*It. paura*; *Fr. peur, crainte, effroi, frayeur, épouvante*; *Hisp. miedo, temor, espanto*; *Germ. das Zittern, Beben vor Furcht, Erwartung, Frende, die Beklemmung*; *Angl. fear, dread, alarm, consternation.* — a) Generatim. *Cic. 4. Tusc. 8. 19.* Pavorem, metum mentem loco moventem, ex quo illud *Ennius*: Tam pavor septentiam omnium mi exanimato expectoratur. *Lucret. 3. 141.* Hic (*h. e.* in media regione pectoris) exsultat eum pavor ac metus, hæc loca circum lætitiæ mulcent. *Liv. 24. 40. a med.* Tantus terror pavoreque omnes occupavit, ut etc. et *ibid.* 42. Pavor cepit milites, ne mortiferum esset vulvus. *Cæs. 2. B. G. 12.* Priusquam se hostes ex pavore ac fuga reciperent. Ita *Aldus*: illi terrore. *Auct. B. G. 8. 23.* Nonnulli pavore coacti longius profugerunt. *Plin. 8. Hist. nat. 16. 21. (56).*; et *Val. Flacc. 6. 16.* Attonitus pavore. *Plin. 29. Hist. nat. 4. 28. (90).* Visu pavorem afferre allici. *Lucan. 1. 246.* gelidos pavor alligat artus. *Virg. 1. G. 330.* mortalia corda Per gentes humilis stravit pavor. *Lucan. 7. 732.* Pavorem pellere. *Ovid. 10. Met. 117.* depoeer. *Sil. It. 8. 77.* lamire. *Liv. 28. 3.* Inlicere. et *27. 42.* incutere. *Val. Flacc. 3. 74.* At *Mynias* anceps sinit pavor. *Lucret. 3. 305.* gelidis torpet telis perfixa pavoris. *Seneca Herc. 27.* pavor horridus. — b) Est interdum medium aliquid inter spem et metum, quum scilicet animus in discrimine aliquo et successum speret, et tamen quo res evasura sit, dubitat ac timet. *Sil. It. 16. 432.* successum nimio iustoque pavore Proditus. *Id. 3. 215.* It membris gelidus sudor, iustoque pavore Promissa evolvit somni, noctamque retrahat. *Virg. 3. G. 103.* quum præcipilli certamine campum Corripere, ranteque affual carcere enrus, Quum spes arrectæ juvenum, axullentiaque haurit Corda pavor pulsans. Facit hic illud *Statii 6. Theb. 392.* stant uno amargine clausi, Spesque, audaxque una metus, et fiducia pallens. Nil fixum cordi: pugnant exire, paventique. et *1. Silv. 2. 32.* adfuc optas, præmissaque numina dextro Vota paves. et *1. Theb. 493.* iustusque per artus Horror lit. — c) De religione et metu deorum, *δρακιδαιμονία. Sil. It. 3. 690.* priscoque pavore Arbor nupam habet, colliturque tepentibus aris. — d) Pavor aquæ, *ὑδροφοβία*, miserimum morbi genus, ut ait *Cels. 6. 27. n. 2.*, quo simul æger et sili et aquæ metu cruciatur. *Plin. 25. Hist. nat. 2. 6. (17).* Babiidi canis morsus pavorem aquæ potusque omnia afferens odium. Adde *eumd. 29. ibid. 6. 32. (98).* — e) In plur. uum. *Val. Flacc. 7. 147.* Turbidus ut pennis cæcisque pavoribus ense Corripit, et sævæ ferit agmina matris Orestas. *Lucan. 1. 521.* venia est tantorum danda pavorum. *Plin. 38. Hist. nat. 8. 29. (115).* Contra formidines pavoresque. *Id. 32. ibid. 10. 48. (137).* Pavores repentini. *Id. 28. ibid. 8. 27. (98).* nocturni, umbrarumque terror. *Tac. 4. Hist. 38.* Civitas falsos pavores induerat, desclivata Africam, etc. — f) PAVOR, Deus a Tullo Hostilio consecratus. *V. PALLOR.* Hinc sacerdotes Pavorii memorantur a Servio ad *Virg. 8. En. 285.* Selli Collini et Quirinales a Numa instituti, ab Hostilio vero Pavorii et Pallorii.

PAVUS. *V. PAVO.*

PAX, *pæcis*, *f. 3.* In nummo gentis *Emiliæ* epud *Eckhel. D. N. V. T. 5. p. 123.* *Pax* scribitur, veteri more. — Hoc nomen a *Charis. 1. p. 15.* *Putsch.* Inter feminina semper singularia recensetur. *Id.* tamen *ibid.* p. 113. ait: Pacium an pacum et iucium an iucum addubitari etiam nuoc ait *Plinius*, quontam etc. — Quod ad etymon attinet, est a *pacere* quod olim pro *pagere* dictum fuit: unde *paciscor*, *pacio*, et *pacio*: cf. et *πᾶννυμ*. *Festus p. 230. 19. Müll.* Pacem e pactione conditionum putat dictam *Sinius Capito*, quæ utrique intar se populo sit observanda. — Ceterum *pax* est publica tran-

quillitas, concordia, compositio, quies, otium, *ἀσπῆν* (*It. pace, quiete*; *Fr. paix*; *Hisp. paz*; *Germ. der Friede*; *Angl. peace, quiet, tranquillity*).

l) Proprie. ¶ 1. Abstracte et stricto sensu. — a) In sing. num. *Ennius* apud *Varron. 7. L. L. 41. Müll.* Orator sine pace redit regique refert rem. *Id.* apud *Cic. 2. Herenn. 25. 39.* Pacem inter sese conciliant, conferunt concordiam. *Sueton. Aug. 61.* Pace belloque rempublicam regere. *Sall. Jug. 22.* Bocchus neque bello, neque pace antea cognitus. *Id. Cat. 50.* Quum sæpe Carthaginenses et in pace et per Indias multa nefanda facinora fecissent. *Cic. 13. Phil. 1. 2.* Videudum est, cum omnibus pax esse possit, an sit aliquod bellum inexplabile, in quo pactio pacis lex sit servituta. *Fronto Princip. Hist. p. 321.* Lucius Verus gloriæ suæ dispendio redimere cupiverat pacem incruentam. Rursus *Cic. 2. Phil. 44. 113.* Nomen pacis dulce est, et ipsa res salutaris. Sed inter pacem et servitulem plurimum interest. Pax est tranquilla libertas: servitus postremum malorum omnium. et *12. ibid. 5. 11.* Quæ enim est conditio pacis, in qua ei, cum quo pacem facias, nibi concedi potest? *Id. 1. ad Q. fr. 1. 1. sub fin.* Tibi data est summa pax, summa tranquillitas. *Id. Cæcin. 12. 33.* In pace et olio copias parare. *Veget. Müll. 3. proæm.* Qui desideret pacem, præparet bellum. *Nepos Datam. 8.* Ad pacem emittiamque hortari. *Cic. 2. leg. Agr. 37. 102.* Nihil est tam populare, quam pax, tranquillitas, otium. *Id. 1. Phil. 1. 2.* Pacem confirmare cum aliquo. et *7. ibid. 3. 8.*, *8. 21.* et *23.* Esse culpam cum aliquo pacem. et *ibid. 8. 22.* servare. et *2. ibid. 36. 90.* et *7. Att. 14.* habere. *Id. Flacc. 12. 29.* conficere. *Id. 10. Fam. 27.* conciliare inter cives. *Id. 7. Phil. 7. 21.* cogmentara. *Justin. 24. 5. 1.* offerre. *Liv. 9. 11.* pangere cum aliquo. *Id. 2. 13.* componere. *Justin. 25. 1. 1.* statuere inter aliquos. *Cic. 1. ad Q. fr. 1. 8;* *Varro apud Non. p. 149. 15. Merc.*; et *Nepos Timoth. 2.* consiliuere. *Justin. 43. 5.* facere allici. *h. e.* cum aliquo: vel allici offerre et concidere. Hinc *Forcellinus*: et in aliato *Justin* loco *Gronovius* et *Jeep.* legunt § 5. *pacem cum Massiliensibus fecit*, sine ulla variante icellione: sibi vero allatum locum non inveni. *Sall. Jug. 45.* agitare. *vivere in pace*, et eod. sensu in ep. *Mithrid. agere.* Quod *Virg. dist. 4. En. 99.* exercere. *Cæs. 1. B. G. 27. 1. petere. Liv. 30. 35. extr.*; et *Nepos Eumen. 4.* impetrare. *Lucret. 5. 1155.* violare fœdera pacis. *Tac. 12. Ann. 65.* turbare. *Virg. 12. En. 202.* rumpere. *Cic. Prev. cons. 2. 4.* Gentes esse, quæ, ut pace uterentur, vim argenti dederant nostro Imperatori. *Id. Mur. 15. 32.* Mitbridatem Sulla cum pace dimisit. *Liv. 28. 37.* Clavis bona cum pece excepta est. *V.* banc formulam infra sub II. 4. *Propert. 2. 1. 36. de Mæcenate.* Et sumpta, et posita pace fidele caput. *h. e.* vir fidelis pacis et belli tempore. — In illo *Sueton. Tib. 37. init.* In primis tuendæ pacis a grasseturis ac iatropinis seditioumque licentia curam habuit. *pax* est civitatis interna securitas. — De longis indutiis. *Liv. 7. 20. sub fin.* Itaque pax populo Cæriti data: indutiisque in centum annos factas in seuatneconsultum referri placuit. *Justin. 3. 7. 13.* Fessi tot malis pacem in annos quinquaginta fecere. — *Pax civilis*, quæ opponitur *bello civili*, tum dicitur, quum a bello inter cives gerendo cessatum est. *Sueton. Claud. 41.* Initium sumpsit historiam post eadem Cæsaris: sed et transit ad inferiora tempora, capitque a pace civili. *h. e.* quum Augustus bello Actiaco omnia pacasset. — *Pace*, tempore pacis, in tempo di pace. *Stat. 4. Theb. 839.* tu pace mihi, tu nube sub ipsa Arzorum, festasque super celebrabere mensas. *Liv. 8. 35.* Ut bello ac pace pati legitima Imperia possis. — b) In plur. num. *Varro apud Non. p. 149. 15. Merc.* Quemadmodum constituerint paces, et qua fide et iustitia eas coluerint. *Plaut. Pers. 5. 1. 1.* Hostibus victis, pacibus perfectis, bello extincto. *Sall. Jug. 35.* Jura, iudicia, bella atque paces penes

paucos erant. *Lucret. 5. 1229.* ac prece quæsit Veturorum pavidus paces animasque secundas. *V.* tamen *Lachmann.* ad b. v. *Horat. 2. Ep. 1. 102.* Hoc paces habuere bonæ ventique secndi. ¶ 2. *Pax*, dea habita est. *Nepos Timoth. 2.* Quæ victoria tantæ fuit Atticis iustitiæ, ut tum primum ars Pacl publicæ sint factæ, elque dem pulvis sit iostitutum. *Petron. Satyr. 124.* Militis turba deum terras exosa furentes Deserit, etc. *Pax* prima ante Elias, niveos pulsata iacertos Abscondit galea victum (*al. leg. olea vincum*) caput, atque relicto Orbe fugax Ditis petit implacabile regnum. *Sueton. Vesp. 9.* Fecit et nova opera, templam Paclis foro proximum, etc. Adde *Ovid. 1. Fast. 709. et seqq.*; *Senec. Med. 63.*; et *Inscript. apud Orell. 1823.* — Eius signum spicas manu tenebat, gula pacis tempore coluntur agri. *Tibull. 1. 10. 67.* At nobis Pax alma veni, spicamque teotor.

II.) Translate. ¶ 1. Est reconciliatio, tranquillitas. *Tac. 1. Ann. 10.* Sed Pompejum imagloæ pacis, sed Lepidum specie amicitia deceptos. *Horat. 3. Od. 29. 33.* cetera fluminis Ritu ferunt, nunc medum alveo Cum pace delabentis Etruscum in mare etc. *Sil. It. 7. 268.* æosim infusa tranquilla per æquora pace, Languentes tacito luceat in litore fluctus calma. *Stat. 7. Theb. 36.* Ut si quando ruit, debellataque reliquit Rurus aquas, pax ipsa tumet. *Flor. 4. 2. ante med.* Ubi pax fluminis rediit, *h. e.* obuodetio cessavit. *Ovid. Heroid. 18. 205.* pace brevi nobis opus est. *h. e.* meri in breve tempus trenquillo. *Val. Flacc. 4. 20.* pax reddita silvis. ubi *V. Burmann.* — Sic de animi tranquillitate. *Cic. 1. Fin. 14. 47.* Temperantia pacem animis offert, et eos quasi concordia quadam placat ac lenit. — *Pax* sit rebus, *ἀσπῆν ἦτο τοῖς πράγμασι*, apud *Cic. 6. de republ. 12. extr.* quies et silentium sit. Alii tamen aliter leg. et nihil certè ex Codd. statul potest. Similem locum habet *Apul. de Mag.* Quum uulque verum tabulis flagitaretur, et quasi insanus ab omnibus obvius teneretur, *Pax*, loquit: negat posse dissolvere. — Formula *dormit in pace*, in *pace quiescit*, *requiescit in pace*, etc. frequens est in inscriptionibus Christianis, de qua consulendus *Morcell. de stil. Inscr. Lat. T. 2. p. 76. et seqq. ed. Patav.* ¶ 2. Sæpe ad deos et religionem refertur, et significat propitiationem, placationem, veniam. *Lucret. 5. 1227.* Divum pacem votis adit. *Virg. 3. En. 261.* Sed votis precibusque jubent erposcere pacem, Sive deæ, seu sint dræ obscenæque volucres. et *ibid. 369.* cassis de more juvenia Exorat pacem divum. et *4. G. 534.* tu, muocra supplex Teode petans pacem. et *4. En. 56.* pacemque per aras Exquirunt. *Cic. Rabir. perduell. 2. 5.* Ab Jove Opt. Max. ceterisque diis deabusque immortalibus pacem ac veniam peto, precorque eb lis, ut etc. *Liv. 7. 2.* Insequenti anno pestilentia fuit, etc. pacis dedm expositandæ causa lectisternium fuit. *Justin. 20. 2. 7.* Occupandam Menium et dem pacem rail, etc. *Plaut. Curc. 2. 2. 20.* Pacem ab Esculapio petas, ne forte tibi eveniat magnum malum. ¶ 3. *Pax*, voluntas et numen deorum. *Virg. 10. En. 31.* Si siue pace tua, atque iuvito numine Troes Italiam petiere. *Plaut. Trin. 4. 1. 17.* Fluctas atque procelle infensæ frangere malum, ruere antenas, scudere vela, ni tua pax (*Neptune*) propitia foret præsto. *Val. Flacc. 4. 476.* nam vestra voluotas Quo, juvenes, sine pace deum? ¶ 4. *Pace tua, illius*, formula, qua ntimur, quum quippiam dicere, aut facere volumus, quod ne displiceat, veremur. *Cic. 5. Tusc. 5. 12.* Cujus ego iudicium (pace tua dixerim) longe antepono tuo. *sia detto con tua pace.* et *Vellej. 2. 129. 3.* Pace maiestatis ejus dixerim. et *1. 7. 3.* Pace diligentia Catois dixerim. *Ovid. 3. Amor. 2. 60.* Pace loquar Veoeris: tu dea major eris. *Ter. Eun. 3. 2. 13.* Quæso berle ut liceat, pax quod fiet tua, dare huic quæ volumus, *con tua buona pace, o licenza.* — *Cum bona pace*, pacifice. *Liv. 21. 24. extr.* Reguil Gellorum capli donis, cum bona pace exercitum per quæ suoa transierunt. Adde *eumd. ibid. 32.* ¶ 5. *Romana pax* apud stalis argentæe Scriptores est

imperium Romanum neque internis, neque externis accessit armis. *Vellej.* 2. 131. 1. Jupiter Capitoline, - Gradive Mars, - Vesta, - protegit hunc statum, hanc pacem. *Seneca* 1. *Clem.* 8. Omnes considerare gentes, in quibus Romana pax desinit. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 1. 1. (3). Immensa Romanæ pacis majestate. *Tac.* 12. *Ann.* 33. Qui pacem nostram metuebant. *et ibid.* 29. Ne, fortuna elati, nostram quoque pacem turbarent. *Lucan.* 7. 94. potui sine cæde subactum Captivumque ducem Romanæ tradere paci. ¶ 6. Pax interdum apud Comicos interjectio est, habetque vim indicendi sibi, aut aliis silentii, abrumpendique sermonis. Est autem Græcum, ut *Priscian.* 14. p. 980. *Putsch.* et alii docent. *Hesych.* Πᾶξ ὑποδημα εὐσεβήτων, ἢ ἐπὶ τῷ τῆ-λος ἔχον. V. *Foss.* l. 6. de *Grammat. sub fin.*, ubi eos reprehendit, qui admirationis adverbium esse putarunt: simul improbat, quod apud *Priscian.* loc. cit. vertitur παντελῶς, h. e. plene, omnino, absolute. Sed hoc defendi potest, si παντελῶς accipias pro satis, hactenus, aut finis sit; est enim a τῆλος finis. *Ter. Heaut.* 2. 3. 49. Capillus passus, prolixus, circum caput rejectus negligenter. pax. *basta: non dico altro.* et 4. 3. 39. Unus est dies, dum argentum eripio. pax: nihil amplius. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 212. PLEVS. Quam nominant? PAL. Glyceram. PLEVS. nempe eandem, quæ dudum constituta est. PAL. pax: abi. Adde *eumd.* *Pseud.* 5. 1. 33. (item *Stich.* 5. 7. 3. ubi saltationi finis indicitur); et *Auson.* in *fin.* *Edyll.* 12. — *VB.* De nomine propr. *V. ONOM.*

PAXILLUS, i, m. 2. Videtur esse a *panxi* præterit. verbi *pango*, quasi *panxillus*: unde postea *pax* per synopen factum est, ut a *maxilla mala*, *axilla ala*, *vexillum velum*, *taxillus talus*, ut *Cic. Orat.* 45. 1:3. docet. Sunt tamen, qui hæc censent esse deminutiva, *Priscian.*, *Servius.*, *Fest.*, *Nom.* ut et apud *Foss.* in *Velum*. Sane plerumque *paxillum* deminutivi vim habet. Est autem idem ac *paxus*, *palo*, *paletto*, *παλαλος*.

1.) Proprie. *Varro* apud *Nom.* p. 153. 9. *Merc.* Et novum cribrum novo paxillo pendeat. *Colum.* 4. *R. R.* 16. 3. Paxillo perforato solo altius adigendus palus, quo facilius et jugur et fructum sustineat. *Id.* 8. *ibid.* 8. 3. Paxillis adactis tabulæ superponuntur, quæ loculamenta, vel fictilia columbaria recipiant. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 21. 35. (154). In fico dodrantales paxilli solo patefacto seruntur.

II.) Translate. *Varro* apud *Nom.* loc. cit. Ubi dicatur primus Zenon novam hæresim novo paxillo suspendisse, h. e. induisse, instituisse, quasi novam supellectilem, in philosophia.

PAXIM. *V. PANGO.*

PE

PECCĀMEN, inis, n. 3. peccatum. *Prudent.* *Apotheos.* 979. tincta malo peccamine principis Adæ. *Id.* 9. *Cathermer.* 96. Dissolutis pristinum vinculis peccaminum. Adde *Hieronym.* in *Job* 30.

PECCANS, antis. *V. PECCO.*

PECCANTER, adverb. *malamente*, male, prave. *Caes. Aurel.* 2. *Acut.* 9. n. 40. Hæc peccanter ex epilepticorum curatione transferenda jussit. *et* 3. *ibid.* 1. a *med.* Sed hoc peccanter definiunt.

PECCANTIA, æ, et

PECCĀTELĀ, æ, f. 1. voces sunt, quas usurpat *Tertull.* *Anim.* 40. *et advers.* *Jud.* 10.

PECCĀTIŌ, onis, f. 3. peccatum. *Gell.* 13. 20. a *med.* Peccatus, quasi peccatio, recte Latineque dicitur.

PECCĀTOR, ōris, m. 3. peccatore, qui peccat. *Incert.* 3. 26. Da injustum, insipientem, peccatorem. Adde *Tertull.* *Spectac.* 3.

PECCĀTORIUS, a, um, adject. *Tertull.* 2.

advers. *Marcion.* 24. Mala, non peccatoria, sed ultoria. Adde *eumd.* *Car. Chr.* 8.

PECCĀTRIX, icis, f. 3. peccatrice, quæ peccat. *Paulin.* *Nolan.* *carm.* 28. 127. Peccator utero peccatricis excidi. *Hieronym.* *advers.* *Johann.* *Jerosol.* n. 4. de ove. Dei Filius suis humeris portavit patiens delicatam peccatricem. — Adjective *Prudent.* *Cathermer.* *proæm.* 35. Peccatrix anima. *Tertull.* *Spectac.* 3. gens. Adde *Vulgat. interpr.* *Tob.* 13. 7., *Isai.* 4. 4. *et Marc.* 8. 38.

PECCĀTUM, i, n. 2. error, delictum, erratum, maleficium, crimen, culpa, ἀμαρτία (It. fallo, errore, colpa, delitto, peccato; Fr. faute, erreur, mauvaise action, péché, crime; Hisp. culpa, pecado, crimen, delito; Germ. e. Fehler, Irrthum, eine Sünde, ein Vergehen, Verbrechen; Angl. a fault, error, offence, sin). *Cic.* 1. *Acad. (post.)* 10. 37. Inter recte factum atque peccatum, officium et contra officium, media locabat quædam: recte facta sola in bonis actionibus ponens; prave, id est peccata, in malis. *Id.* 3. *Fin.* 9. 32. Ut peccatum est, patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu; sic timere, sic mœrere, sic in libidine esse, peccatum est, etiam sine effectu. *Id.* 5. *Fam.* 21. 43. Præter culpam ac peccatum, quo semper caruisti, homini accidere nihil potest, quod sit horribile ac pertimescendum. *Id.* 2. *Phil.* 17. 43. Quam facultatem mihi multitudo istius vitiorum peccatorumque largitur. *Id.* 8. *Att.* 13. in *fin.* Id quantis nostris peccatis vitisque evenerit, non possum sine molestia cogitare. *Id.* *Cæl.* 30. 71. Quo illi crimine peccatoque perierunt? nempe quod etc. *Id.* *Amic.* 22. 83. In iis perniciosus est error, qui existimant, libidinum peccatorumque patere in auicilia licentiam. *Id.* 2. *Nat.* D. 4. 11. Vir sapientissimus peccatum suum conlitteri maluit, quam hære in republ. religionem. *Id.* 1. *Orat.* 27. 124. Oratoris peccatum si quod est animadversum, stultitiæ peccatum videtur. *Id.* 7. *Att.* 3. Nostrum si est peccatum, in eo est, quod non, ut de oppido, locutus sum, sed ut de loco. *Virg.* 10. *Æn.* 32. Luere peccata. *Lucret.* 3. 827. Præteritisque male admissis peccata remordent. *Ovid.* 2. *Amor.* 7. 11. Peccati conscius. *Id.* 1. *Pont.* 1. 58. pœnitere. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 118. Peccatis pœnas æquas irrogare. *Tac. Agric.* 19. Parvis peccatis veniam, magnis severitatem commodare. *Ter. Andr.* 5. 3. 17. Pro peccatis supplicium sufferere. *Id.* *Adelph.* 4. 3. 2. Peccatum corrigere. *Plin.* 8. *Ep.* 22. Abstinerere peccatis. *V. PECCATUS, us.*

PECCĀTUS, a, um, particip. a pecco: *chi ha peccato*, qui peccavit. *Ter. Hecyr.* 5. 1. 10. Ea jam ætate sum, ut non siet peccato mihi ignosci æquum. Aliqui interpretantur *mibi quum peccavero*, sed non est necesse ad hæc anq̄mala confugere. *V. ERRO, as.*

PECCĀTUS, us, m. 4. idem ac peccatum. *Cic.* 4. *Ferr.* 78. 191. Nemo ita in manifesto peccato tenebatur. Sic legendum putat *Gell.* 13. 20., ita enim scriptum se iovenisse in uno atque altero antiquissimæ fidei libro Tironiano. Nihilominus alii peccato.

PECCO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Peccans* in *fin.*; *Peccatus* V. loco suo; *Peccaturus* II. et in *fin.* — Ratione habita etymi, *Döderlinus* (*Lateinisch. Synonym.* vol. 2. p. 140.) a præpositione *per* hanc vocem ducit, eadem ratione qua *pejor*, *perperam* et *prævarus*. — Peccare est peccatum admittere, delinquere, labi, errare, offendere. contra legem aut officium agere, ἀμαρτανω̄ I. *far male*, peccare, fallare; Fr. *faillir*, *commettre une faute*, *manquer*, *pécher*; Hisp. *fallar*, *ir contra las leyes*, *pecar*; Germ. *etwas versehen*, *sich vergehen*, *einen Fehler machen*, *sich versündigen*; Angl. *to do wrong* or *amiss*, *commit a fault*, *err*, *mistake*, *transgress*, *offend*, *sin*.

I.) Proprie. ¶ 1. Generationum usurpat — a) Absolute. *Cic.* 3. *Parad.* 1. 20. Peccate est tamquam transire lineas. *Id.* 3. *Fin.* 14. 48. Alius magis alio vel peccat, vel recte facit. *Id.*

Orat. 47. 157. *Eisdem* erat verius, nec tamen (*Ennius*) probavit ut opimius: male sonabat *eisdem*; impetratum est a consuetudine, ut peccare suavitate causa liceret. — Γνωμη̄ est illud *Colum.* 1. *R. R.* 1. 16. Usus et experientia dominantur in artibus: neque est ulla disciplina, in qua non peccando discatur. — b) *In aliquem* vel *erga aliquem*, ut apud *Cic.* 3. *Att.* 15. Si quid in te peccavi, ac potius quoniam peccavi, ignosce; in me enim ipsum peccavi vehementius. *et* 7. *ibid.* 1. Peccare in republ. *Al. leg.* in republica. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 62. Si quid erga te imprudens peccavi, aut gratiam tuam. — c) *In aliquo* vel *in aliqua re*, ut apud *Cæs.* 1. *B. G.* 47. Visum est C. Valerium, quod in eo peccandi Germanis causa non esset, ad eum mittere. *Cic.* 3. *Parad.* 2. 25. In servo necando semel peccatur; in patris vita violanda multa peccantur. *Id.* 2. *Fin.* 10. 32. In hoc eodem peccat *Hieronymus.* *Id.* *Orat.* 21. 70. Decori ignorantia non modo in vita, sed sæpissime et in poematis et in oratione peccatur. — d) *Aliqua re*, vel *de aliqua re*, ut apud *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 11. At meus ignis abest. Verbo peccavimus uno: Quæ movet ardores, est procul: ignis adest. *Cæcilius* apud *Gell.* 2. 23. a *med.* quæ mihi, Ubi domum adveni ac sedi, extemplo savium Dat jejuna anima. ss. Peccat nil de savio: Ut devomas vult, quod foris potaveris. — e) Cum Accusativo rei. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 29. Quum librum legeres, si unam peccavisses syllabam, fieret corium tam maculosum, quam etc. *Ter. Adelph.* 1. 2. 44. Te plura in hac re peccare ostendam. *Cic.* 1. *Nat.* D. 12. 29. *Empedocles* multa alia peccat. *et* 34. *Xenophon* paucioribus verbis eadem fere peccat. *Ovid.* 3. *Pont.* 7. 10. Talia peccandi jam mihi finis erit. *Plin.* 9. *Ep.* 24. Dixi de quodam oratore, recte quidem et sanc, sed parum grandi et ornato, ut opinor, apte: Nihil peccat, nisi quod nihil peccat. ¶ 2. Speciatim in re turpi. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 63. quid inter-Est in matrona, ancilla, peccesse togata? *Ovid. Heroid.* 16. 295. Nunc ea peccemus, quæ corrigat hora jugalis. Adde *Martial.* 1. 35.; *Ter. Adelph.* 4. 7. 7.; *Propert.*, *Tibull.*, *Petron.* etc.

II.) Translate de brutis animantibus et de inanimis. *Cic. Rosc. Am.* 20. 56. Tametsi bestiarum sunt, tamen in eam partem potius peccanti, quæ est cautior. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 9. Solve senescentem mature sanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus et illa ducat. Adde *Stat.* 8. *Theb.* 689. *Pallad.* 11. *R. R.* 14. circa *med.* Si senseris, vina peccatura. *che sono per quastarsi.* *Martial.* 2. 66. Unus de toto peccaverat orbe comarum Anulus, incerta non bene fixus acu. — Hinc Part. præs.

Peccans, antis, usurpatur — a) Absolute, substantivorum more, et est qui peccat, nocens, reus. *Seneca Ep.* 67. a *med.* Ideo non prodest latere peccantibus, quia latendi etiam felicitatem habent, fiduciam non habent. *et* *moz.* Prima et maxima peccantium est pœna, peccasse. *Nepos Agesil.* 5. Ad officium peccantes redire cogere. *Tac. Agric.* 6. Provincia dives ac parata peccantibus. — b) Adjective, unde Comp. *Peccantior* apud *Cæs. Aurel.* 3. *Acut.* 8. n. 88. Est etiam profecto peccantius, prohibito cibo vinum dare. *h. e. majus est peccatum.*

Peccaturus, a, um, absolute, substantivorum more, est qui facile peccabit. *Tac. Agric.* 19. Officiis et administrationibus potius non peccaturos præponere, quam damnare, quum peccassent.

PECŌRĀLIS, e, adject. ad pecus pertinens. *Festus* p. 202. 16. *Müll.* Facta est æstimalio pecoralis multæ, et boves centenis assibus, ovis denis æstimaliæ.

PECŌRĀRIUS, ii, m. 2. qui pecua sive pecora publica redimit *Gloss. Lat. Gr.* Pecorarius, κροβατῶν.

PECŌRĪNUS, a, um, adject. ad pecus pertinens. *Plin. Valerian.* 5. 43. Comede iudicum caseum pecorinum. *h. e. ovillum*, vel capinum.

PECŌROSUS, a, um, adject. *obdondante di*

bestiame, pecore abundans. *Stat.* 4. *Theb.* 45. Aptior armentis Midea, pecorosaque Phyllus. et 10. *ibid.* 227. sic volucrum nutritor eorum, Cui fetura gregem pecoroso vere novavit, lætatur. h. e. plurimo fetu veris tempore nascente. Adde *Propert.* 4. 9. 3., ubi al. leg. *memorosus*.

PECTEN, Inis, m. 3. a *pecto*, est instrumentum comatorum densis dentibus instructum ad capillos explicandos, *κραις*, *κραις* (It. *pettine*; Fr. *peigne pour le cheveux*; Hisp. *parne*; Germ. *d. Kamm*; Angl. *a comb*).

1.) Proprie. *Plaut. Capt.* 2. 2. 18. Utrum strictimne attonsurum dicam esse, an per pectinem, nescio. h. e. longius a cute, pectine interposito. *Ovid.* 1. *Amor.* 14. 15. *de capillis*. Non acus abrupti, non vallis pectinis illos. *Id.* 4. *Met.* 311. Sæpe Cytoriaco deducit pectine crines. et 12. *ibid.* 409. ut sit coma pectine levis. *Petron. Satyr.* 126. Flexæ pectine comæ. *Spartian. Hadrian.* 26. Flexo ad pectinem capillo. *Apul.* 2. *Met.* Capillus pectinis argui dente tenui discriminatus. — In recte sing. *pecten ad calvum* lemma est *epigram.* 25. l. 14. *Martial.*

11.) Translate. ¶ 1. Ad comatorii similitudinem ita appellatur instrumentum textorium, suspensum et mobile, in iugis dentes immittuntur fila staminis, intextoque per radium subtemine, tela percuciendo densatur, *κραις*. *Ovid.* 6. *Met.* 55. Tela iugo vineta est: stamen secernit arundo: Inseritur medium radiis subtemen acutis, Quod digiti expediunt, atque inter stamina ductum Percusso feriunt insecti pectine dentes. *Virg.* 7. *Æn.* 14. Arguto tenues percurrens pectine telas. Adde *eumd.* 1. *G.* 294. *Ovid.* 3. *Fast.* 819. *de Pallade*. Illa etiam stantes radio percurrere telas Erudit, et rarum pectine denset opus. — Hinc metonymice est ipsa ars texendi. *Martial.* 14. 150. cuius lemma *Cubicularia polymita*. Hæc tibi Memphis tellus dat munera: victa est Pectine Niliaco jam Babylonis acus. ¶ 2. Item instrumentum ferreis acutisque cuspidibus vel rectis, vel unciis instructum ad lanam pectendam et carminandam, *pettine*, *cardo*, *scardasso*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 23. 27. (77). Hanc (*lanuginem*) ab his (*bombycibus*) cogi unguium carminatione, mox trahi inter ramos, tenuari ceu pectine. *Claudian.* 2. *in Eutrop.* 382. doctissimus artis Quondam lanificæ moderator pectinis unci. ¶ 3. Item stratum dentatum, quo fœnum colligitur, *rastrello*. *Ovid.* *Remed. am.* 191. Temporibus certis desectas alligat herbas, Et toasam raro pectine verrit humum. — Similis est in illo *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 72. (297). Panicum et milium singillatim pectine manuali legunt Gallæ. h. e. instrumento instar pectinis, quo subjecto spicis, culmus resecat, quemadmodum subjecto pectine tenduntur capilli. *Colum.* 2. *R. R.* 21. 2. Sunt autem metendi genera complura: multi falchibus culmum secant: multi mergis, alii pectinibus spicam ipsam lezunt, idque in rara segete facillimum, in densa difficillimum est. — Item cratis ferreis dentibus ad terram perstringendam. V. PECTINO II. 1.

¶ 4. Pecten dentium *Prudentis* est dentium series in ore, 10. *περι στερφ.* 934. ¶ 5. Translate *pectines* dicuntur, quæ innectuntur invicem, et veluti intexuntur, ut pectines in capillis. *Ovid.* 9. *Met.* 290. digitis inter se pectine junctis. *Lucan.* 3. 609. mixtis obliquo pectine remis. *Al. leg.* pectore. ¶ 6. Hinc in arboribus *pectines* sunt venarum discursus recti et transversi in ipsa ligni pulpa, *vene*, *κραις*: qui in materia polita conspicui fiunt et pulcram speciem præbent. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 38. 73. (185). Fagis pectines transversi in pulpa. ¶ 7. Hinc etiam pecten dicitur pubes, *pettignone*, et os ei subjectum *κραις*, *κραις*; tam in viris, quam in feminis: ita appellatur, quod ibi sit lanugo, qualis dum pectinatur lana, vel linum pectini adherere solet. *Juvenal.* 6. 369. Inguina traduntur medicis. Jam pectine nigro. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (27). Itemque pectines in feminis publicati. *Cels.* 8. 1. *a med.* A quibus (*costis*) oritur os, quod pectinem vocant, rectius in viris, recurvatum magis in exteriora iu feminis. ¶ 8. Item

Genus choreæ, qua se invicem saltantes implicant. *Stat.* 2. *Achill.* 156. Multiplicatque gradum, modo quo Curetes in actu, Quoque pii Samothracæ eunt: nunc obvia versæ Pectine Amazonio: modo quo citat orbe Lacæna Delia, plaudentesque suis intorquet Amyclis. ¶ 9. Præterea — 1.º) Pecten est instrumentum ad fides pectendas, seu pulsandas, *pettiro*, *archetto*, *πληκτρον*. *Virg.* 6. *Æn.* 646. Obloquitur numeris septem discrimina vocum: Jamque eadem digitis, jam pectine pulsat eburno. *Juvenal.* 6. 381. crispo numerantur pectine chordæ. *Servius ad loc.* *Virg. cit.* vult, hoc sensu esse neutrius generis: sed non probat. — 2.º) Per synecdochen ponitur pro lyra. *Val. Flacc.* 3. 159. dulci festis adstere mensis Pectine. — 3.º) Metonymice est carmen, poema. *Ovid.* 2. *Fast.* 121. Dum canimus sacras. alterno pectine Nonas. h. e. alternis hexametris et pentametris. ¶ 10. Item hoc nomine est piscis marinus leviori testa striata, et pectinis modo dentata armatus, *κραις*. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 33. 52. (103). Saliunt pectines et extra volitant seque ipsi carinant. Adde *ibid.* 51. 74. (160). et 11. *ibid.* 37. 52. (139). et *ibid.* 51. 112. (267). et 32. *ibid.* 11. 53. (150)., ubi ait Mitylenis esse laudatissimos; quod et *Ennius* apud *Apul. Apolog.* tradit. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 34. Pectinibus patulis jactat se molle Tarentum. ¶ 11. *Pecten Veneris* herba est, de qua *Plin.* 24. *Hist. nat.* 19. 114. (175). Veneris pectinem appellant a similitudine pectinum, cujus radix cum malva tusa, omnia corpori infixa extrahit.

PECTINA. V. voc. seq.

PECTINARIUS, a, um, adject. ad pectinem carminatorum pertinens. V. PECTEN II. 2. *Inscript.* apud *Spon. Miscell. antiq.* p. 231. et *Murat.* 982. 7. T. VALERIVS L. F. PLACIDVS REFECTOR PECTINAR. etc. Uterque perperam *pectinarum* legit, et falso putat, esse Genit. plur. a sing. *pectina*, æ, f. 1. — Hinc

Pectinarius, ii, m. 2. absolute usurpatur, Italice *pettinagnolo*, qui pectines facit. *Inscript.* apud *Alessi. Antich. d'Este* p. 181. L. S. L. OCTAVIVS SERVANDI PECTINARIUS IN F. P. XXII. S. P. XXXIII. — Item cum adjectivo. *Inscript.* apud *Gruter.* 648. 2. et *Fabrett.* p. 701. n. 221. ACCEPTO CHIAE SERVO PECTINARIUS LANARU SODALES POSVERE.

PECTINARIUS, ii, m. 2. V. voc. præced. in fin.

PECTINATIM, adverb. a *guisa di pettine*, *κραις*, ad pectinis similitudinem, et quasi denticulatim. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 33. 52. (103). Cuniculatim, pectinatim divisa, imbricatim undata. *Id.* 28. *ibid.* 6. 17. (59). Digitis pectinatim inter se implexis; quod dixit *Ovid.* 9. *Met.* 299. digitos inter se pectine junctos. h. e. ita complicatis manibus, ut digiti invicem inserantur. *Virg.* 1. 5. *sub fin.* Fundamenta pectinatim disposita, quemadmodum serræ dentes solent esse, collocentur. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 61. (160). Dentium tria genera, serrati, aut continui, aut exserti: serrati pectinatim coeunt, ne contrario occurso atterantur, ut serpentes, pisces, canibus. et 8. *ibid.* 23. 37. (89). Pectinatim stipante se dentium serie, et 11. *ibid.* 37. 48. (132). Capitis ossa serratis pectinatim structa compagibus. *Pectinatim* in his est denticulata unius partis serie ita cum altera similiter denticulata coeunte, ut acumina non acuminibus, sed intervallis concurrant, ut in suturis calvariæ videre est.

PECTINATOR, oris, m. 3. idem ac carminator. *Gloss. Philoz.* Pectinator, *κραις*. *Inscript.* abhinc non multis annis *Ateste* reperta et in *Mus. lapid. ibidem* asserturata. L. ALLENIVS L. F. ROM. VESPA PECTINATOR. V. *Furlanetto, Lap. Pat.* p. 210. n. 206. et *Henzen. Inscript.* 7265.

PECTINATUS, a, um. V. voc. seq.

PECTINO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Pectinatus* I. et II. 2. — Pectinare est pectine deducere, discriminare, explicare, pectere, *pettinare*.

1.) Proprie. *Apul.* 6. *Met.* Caudæ setas incuria congestas et horridas cuncta diligentia pectinabo. *Id.* *ibid.* Jubam istam tuam probe pectinatam

monibus adornabo. *Paul.* 3. *Sentent. tit.* 7. *ad fin.* Sive succida lana sit, sive lota, sive pectinata.

11.) Translate. ¶ 1. *Pectinare segetem*, crate ferrea subarare, versare, et veluti pectendo deducere ac rariorem facere. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 21. 50. (186). Sunt genera terræ, quarum ubertas pectinari segetem in herba cogat (cratis) et hoc genus dentatæ stilis ferreis) eademque nibilominus et depascuntur. ¶ 2. *Festus* p. 213. 6. *Müll.* Pectenatum tectum dicitur a similitudine pectinis in duas partes devexum, ut testudinatum in quatuor. Cf. *Paul. Diac.* p. 212. 1. *Müll.*

PECTIO, onis, f. 3. *pettinatura*, actus pectendi. *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 4. *circa med.* Primo capillos decurramus ex pectione, nunc pro capillatura, nunc contra capillaturam, tum tonsuram adhibentes, deinde novacula caput radentes.

PECTIS, idis, f. 3. herba eadem ac consolidida, et symphyton. *Apul. Herb.* 59.

PECTIVUS, a, um. V. voc. seq.

PECTO, pectis, pei et pectivi et petui, pexum et pectitum, pectere, a. 3. Veteres Grammatici *Charis.* 3. p. 217. et *Asper* apud *Priscian.* 10. p. 903. et p. 1254. *Putsch.* et *pezui* et *pectivi* præterita agnoverunt. Et reapse *pezui* legitur apud *Alcim.* *Ep.* 77. Quum in pransu negligens crimen, alvum nimietate concreta pectinibus pexuisti. Illic *pezuisti* translate adhibet auctor, ut nempe ludat in nomine *pecten*, qui tum instrumentum comatorum, tum piscem significat. — Part. *Pectens* I.; *Pexui* I. et in lin; *Pectitus* II. 1. et 3.; *Pectendus* I. — Pectere (quod ratione habita etymi cum Gr. *παιω* et *παιω* idem significantibus conjugendum) est pectine explicare, deducere, componere et ornare capillum, depectere, *κραις* (It. *pettinare*, *accongiare la chioma*, *ravviare i capelli*; Fr. *peigner*; Hisp. *peynar*; Germ. *Kämmen*; Angl. *to comb, dress or adjust the hair*).

1.) Proprie. — a) De capillis et barba. *Tybull.* 1. 10. 68. Et tenues denso pectere dente comas. *Horat.* 1. *Od.* 15. 14. Pectere cæsariem. *Ovid.* 1. *Art. Am.* 376. pectens ancilla capillos. et *Heroid.* 13. 31. Nec mihi pectendus cura est præbere capillos. *Mæcenias* apud *Priscian.* 10. p. 903. *Putsch.* *Pexisti* capillum naturæ muneribus gratum. *Juvenal.* 11. 149. tonsi erectique capilli, Atque hodie tantum propter convivia pexi. *Martial.* 7. 58. Dum coma te nimium pexaque barba juvat. — El passivè cum Accusativo, Græco more. *Ovid. Heroid.* 13. 39. Ipsa comas pectar, galea caput ille prematur? — b) De homine ipso. *Quintil.* 1. 5. 14. At ille pexus pinguisque doctor putabit etc. *Pers.* 1. 15. Scilicet hæc populo pexusque togaque recenti Sede leges celsa. Similiter *Virg.* 7. *Æn.* 489. Pectebatque ferum (*certrum*) puroque in fonte lavabat.

11.) Translate. ¶ 1. Linum, lanam pectere, *scardassare*, *pettinare*. *Colum.* 12. *R. R.* 3. 6. Præparatæ sint et pectitæ lanæ. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 1. 3. (17). Stuppa pectitur ferreis hamis donec omnis membrana decorticetur. ¶ 2. Joculariter *Plaut. Rud.* 3. 2. 47. Audio tumultum: opinor, leno pugnis pectitur. *Id.* *Capt.* 4. 2. 116. Nisi mantisciaatus probe ero, fusti pectito. Adde *Men.* 5. 7. 28. Simili sensu adhibetur ab Italis *pettinare*, et a Græcis *εαινω*, nam *Ælian.* 2. *Pun.* 26. Ο Μάρκελλος Ρωμαίων είναι νομιζόμενον εζηνε οράβδους. h. e. pexuit virgis. ¶ 3. *Pectere terram*, subigendo vertendoque purgare, aperire, et sationi parare. *Colum.* 10. *R. R.* 148. ferroque bicorni Pectat, et antemem siccis exterminet herbam. et *ibid.* 94. Veram ubi jam puro discrimine pectita tellus Deposito squalore nitens sua semina posci. ¶ 4. Pectere videtur esse digitis cibum carpere et avide comedere in illo *Titinii* apud *Festum* p. 193. 17. *Merc.* Obstrudulenti aliquid, quod pectain sedens. V. OBSTRUDO et OPPECTO. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla supra retulimus.

Pezus, a, um, adjectivo quoque usurpatur; et ¶ 1. *Pexa* vestis est nova et minime trita,

villis adhuc planis et politis ac texturam tegentibus, ut in laneis pannis recentibus videmus. Patavini eam dicunt *col suo pigno*, Itali *colla sua pelturia*: cui opponitur tria. *Horat. 1. Ep. 1. 93.* si forte subucula pexæ Tritia subest tunicae. *Plin. 8. Hist. nat. 48. 73.* (191). Lana Istriæ Liburnique-pilo propior, quam lanæ, pexis aliena vestibus. — *Pexa munera apud Martial. 7. 46.* quidam intelligunt pexam togam: alii aliter. ¶ 2. A similitudine *Colum. 11. R. 3. 26.* de lactuce generib. Cappadocia, quæ pallido et pexo densoque folio viret. *h. e. leviter villosa et lævi.*

PECTORALE, is, n. 3. *V. voc. seq. in fin.*

PECTORALIS, e, adject. *del petto, στῆθαιος*, ad pectus pertinens. *Cels. 8. 1. a med.* In exitu quo sinu pectoralis ossis. *Apul. 11. Met.* Antistites sacrorum candido linteamine cinctum pectorale adusque vestigia strictim injecti. *Amian. 14. 9.* Tunicula pectoralis. *Hieronym. 2. in Isaj. 3. 24.* Feminarum mamillæ pectorali fascia colligatæ sunt. *V. FASCIA.* — Hinc

Pectorale, is, n. 3. absolute. substantivorum more, est armatura pectus protegens, lorica, corazza, panciera. *Varro 5. L. L. 116. Müll. Lorica*, quod e loris de corio crudo pectorali faciebant. *Plin. 34. Hist. nat. 7. 18.* (43). Fecit et Sp. Carvilius Jovem, qui est in Capitolio, victis Sannitibus sacrata lege pugnantibus, e pectoralibus eorum ocreisque et galeis.

PECTOROSUS, a, um, adject. Comp. *Pectorosior*. — Pectorosus est qui amplo est pectore, *pettoroso. Auct. Priap. 37.* Nemo est feroci pectorosior Marte. *Plin. 14. Hist. nat. 22. 28.* (149). Ad hoc pertinent peregrinæ exercitationes, et volutatio in cæno ac pectorosa cervicis repandæ ostentatio. *Colum. 8. R. 2. 8. de galinis.* Sint ergo matricæ quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus, etc.

PECTUNCULUS, i, m. 2. *κρετιος*, parvus pecten, qua piscem significet. *Varro 5. L. L. 77. Müll. Vernacula (vocabula piscium) ad similitudinem, ut surenæ, pectunculi, unguis. Id. apud Gell. 7. 16.* Pectunculus Chius. *Colum. 8. R. R. 16. 7.* Limosa regio maxime idonea est concharum pectunculis, balanis, vel spondyliis. *Plin. 9. Hist. nat. 29. 45.* (84). Loligo etiam volitat, extra aquam se efferens, quod et pectunculi faciunt sagittæ modo.

PECTUS, oris, n. 3. pars animalis anterior a collo ad ventrem, constans osse pectorali et costis, sub quibus sunt pulmo et cor, *στῆθος, στήπov* (It. *petto*; Fr. *poitrine*; Hisp. *pecho*; Germ. *die Brust, der Brustkuchen, das Brustlein*; Angl. *the breast, chest*).

1.) Proprie. — a) Generatim. — In sing. num. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 82.* (207). Pectus, hoc est ossa præcordiis et vitalibus natura circumdedit. — Pectus homini tantum latum, reliquis carinatum, volucris magis, et inter eas aquaticis maxime. *Cels. 8. 7. ad fin. et ibid. 8. n. 2.* pectus vocat, quod anatomici *στήπov*, os pectorale. *Auct. B. Afr. 82.* Quum centuriones adverso pectore resisterent. *Virg. 9. Æn. 347.* Pectore in adverso totum cui comminus ense Condidit. *Ovid. 4. Met. 578.* In pectusque cadit pronus. *Seneca Hippol. 616.* ensibus pectus dare. *Virg. 5. Æn. 780.* talesque effundit pectore questus. *Horat. 1. Sat. 6. 28.* latum demisit pectore clavum. *Quintil. 11. 3. 141.* Dignites, quæ est in latitudine pectoris. *et ibid. 82.* Affixum pectori mentum. *et ibid. 145.* Lævam a summo pectore abducere. *et ibid. 125.* Equo pectore. *h. e. non projecto.* — In plur. num. de uno tantum homine apud Poetas. *Livius Andron. apud Priscian. 7. p. 760. Putsch.* At celeris hasta volans perrumpit pectora ferro. *Ovid. 4. Met. 555.* plangere ferire Pectora. — b) Specietim et poetice pro stomacho, ut apud Græcos *χαρδία*. *Ovid. 6. Met. 663.* ruserato pectore diras Egerere inde dapes demersaque viscera gestit.

II.) Intranslate. ¶ 1. *Metonymice* refertur ad cur et animum, quem in corde præcipue habitere olim creditum est. Unde ponitur pro sensu, affectu, amore, *ἐνδύμια*. *Cic. Amic. 26. 97.* In

amicitia, nisi, ut dicitur, apertum pectus videas tuumque ostendas, nihil fidem, nihil exploratum habeas. *Id. 1. Legg. 18. 49.* Ubi illa sancta amicitia, si non ipse amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur? *con tutto il cuore.* Cf. *Servium ad Virg. 9. Æn. 276.*; *et Cic. 2. Tusc. 24. 58.* Sic *Virg. 9. Æn. 276.* Te vero, venerande puer, jam pectore toto Accipio. *Stat. 4. Silv. 6. 55.* Sic mitis vultus, veluti de pectore gaudens Hortetur mensas. *di cuore. Sall. Jug. 11.* Quod verbum in pectus Jugurthæ altius, quam quisquam ratus, descendit. *Horat. 2. Od. 12. 15.* et bene mutuis Fidum pectus amoribus. *Ovid. 3. Amor. 8. 18.* Heu! ubi mollities pectoris illa tui? *Id. 1. Art. am. 759.* Pectoribus mores tot sunt, quot in orbe figuræ. *Seneca Med. 506.* ira concitum pectus doma. *et Phæniss. 582.* Ferum et durum geris, sævumque in iras pectus. *Ovid. Heroid. 19. 192.* Nescio quæ pavidum frigora pectus habent. *Virg. 5. Æn. 816.* His ubi læta deæ permulsit pectora dictis. *Quintil. 2. 5. 8.* Ut (orator) in pectora irrumperet. *Tac. Agric. 39.* Hunc verum statum-, ut Domitianus erat, fronte lætus, pectore anxius, excepit. *V. infra paragr. 6.* *Albinov. 3. 26.* Pectus eram vere pectoris ipse tui. *Hic Mæcenas Augustum alloquitur. ¶ 2.* De fortitudine, et constantia. *Virg. 9. Æn. 249.* Quum tales animos juvenum, et tam certa tulistis Pectora. *Horat. Epod. 1. 11.* te vel per Alpium juga, Inhospitalem et Caucasum Forti sequemur pectore. *Val. Flacc. 6. 288.* tua pectora nato Suggere nunc, animamque parem. *Virg. 6. Æn. 261.* Nunc animis opus, Enea, nunc pectore firino. ¶ 3. De conscientia, et moribus. *Seneca Phæniss. 216.* Pectus conscium scelerum omnium. *Juvenal. 13. 198.* Nocte ilieque suum gestare in pectore testem. *Horat. 1. Sat. 6. 64.* vita et pectore puro. *Ovid. Heroid. 13. 30.* Pectora legitimus cæsa momordit auor. ¶ 4. Sumitur item pro ingenio, prudentia, memoria, cogitationibus. *Horat. 1. Ep. 4. 7.* Non tu corpus eras sine pectore. *Liv. 1. 59.* Ibi oratio habita nequaquam ejus pectoris ingenique, quod simulatum ad eam diem fuerat. *Ovid. 15. Met. 63.* et quæ natura navigavit Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit. *Id. 3. Trist. 1. 63.* Quæque viri docto veteres cepere, novique Pectore. *Cic. 3. Orat. 30. 121.* Onerandum complendumque pectus maximarum rerum et plurimarum suavitate, copia, varietate. *Seneca Med. 425.* Recipere turbatum malis, hera, pectus. *Stat. 5. Silv. 1. 77.* succinctaque pectora curis. *Horat. 2. Sat. 4. 90.* memori referas mihi pectore cuncta. *Ovid. 2. Pont. 4. 33.* Non ego, securæ hiberes si pocula Letbes, Excidere hæc credam pectore posse tuo. *Virg. 1. Æn. 661.* At Cytherea novas artes, nova pectore versat Consilia. *Cic. 13. Att. 12.* De hortis toto pectore cogitemus. *Gell. 17. 13. a med.* Dicere aliquis potest de summo pectore, nihil esse in his verbis negotii. *h. e. re minime inspecta, inconsiderate, temere.* ¶ 5. In vatibus est sedes Dei fatidici, et divinationis. *Virg. 6. Æn. 48.* sed pectus anhelum Et rabie fera corda tument. *Ovid. 2. Met. 641.* Incaluitque Deo, quem clausum pectore habebat. *Stat. 4. Theb. 542.* Obruit ora Deus, totamque in pectora lucem Detulit. *Adde Lucan. 5. 97. et 167.* ¶ 6. *Pectus* et pro ipso homine ponitur. *Ovid. 1. Trist. 3. 66.* O mihi Thesea pectora juncta fide! — Hinc *pectus amicitia*, homo amicus. *Martial. 9. 15.* Hunc quem cæne tibi, quem mensa paravit emicum Esse putas fidæ pectus amicitia? *Mamil. 2. 600.* nihil ex semet natura creavit Pectore amicitia majus. *Adde Stat. 4. Silv. 4. 103.* Hac ratione *Virg. 11. Æn. 215.* Hic matres, miseræque nurus, hic cara sororum Pectora morientum, puerique parentibus orbi. *h. e. sorores amantes.* ¶ 7. Pectus in rebus physicis dicitur de montium declivitate, *id. declivio dei monti.* *Plin. 3. Hist. nat. 20. 24.* (133). Verso deinde Italiam pectore Alpium, Latini juris Eugæneæ gentes. Cf. *Grat. Cyneq. 444.* ruptoque e pectore montis Venit ovans.

PECTUSCULUM, i, n. 2. *picciol petto, στῆθιδιον*, parvum pectus. *Hieronym. Ep. 22. n. 30.*

Vitalis animæ calor, toto frigescente jam corpore, in solo tantum tepente pectusculo palpabat. *Adde Vulgat. interpr. Exod. 29. 26. et 27., Levit. 7. 30. et 31. et 34., 8. 29. et 10. 14., et Num. 6. 20. et 18. 18.* Habent et *Not. Tir. p. 58.* Pectus, pectusculum.

PECTUSCUM Palatii. *V. PECUSCUM.*

PECU, dat. pecui, in plur. pecua et pecuda, n. 4. idem quod pecus, quam formam *V. loco suo.* — a) *Pecu* legitur apud *Plaut. Rud. 4. 3. 5.* Non vides me referre viduum rete sine squamoso pecu? *Adde eumd. Bacch. 5. 2. 5. et 20.* — b) *Pecu* dixit *Lucilius* apud *Gell. 20. 8.* Luna alit ostrea et implet echinos, muribus fibras Et pecu addit. — e) *Pecua* legitur in veteri precandi formula apud *Caton. R. R. 141.* Mars pater, te precor, -pastores pecuaque salva servassis. *Plaut. Merc. 3. 1. 10.* Non didici balulare, nec pecua ruri pascere. *Liv. 35. 21.* In agris passim inundatis pecua ablata. *Al. leg. pecora. Prudent. 10. nepi stepe. 333.* Jumenta, pecua, subjugales beluas. *Adde Nævium et Accium apud Non. p. 159. 6. Merc.; Varron. 2. R. R. 1. 3.; Plin. 8. Hist. nat. 43. 68.* (167); *et Apul. 6. Met.* Item *Servius* ad *Virg. 3. G. 64.* legit pecua apud *Cic. pro leg. Mamil. 6. 15.*, ubi *Codd. pecora.* — d) Pro pecua dixere etiam *pecuda*. *Cic. fragm. apud Non. loc. cit.* Quum adhibent in pecuda pastores. *Accius ibid. et p. 467. 30.* Vagant: pavore pecuda in tumulis deserunt. *Sisenna ibid.* Jumenta et pecuda locis tepidare compluribus. *Nævius ibid.* Sine ferro pecuda manibus ut ad mortem meant. — e) *Pecuum* (ait *Festus p. 246. 14. Müll.*) quum dixit *M. Cato* per casum Genitivum a singulari casu recti formavit, quo utebantur antiqui, id est *pecu, ec testu, tonitru, genu, veru*, quorum omnium Genitivus pluraliter geminat u litteram: nunc, quia dicimus *pecus*, ut *pectus*, eem, quæ in usu est, formam in declinationibus sequimur. *Cato apud Gell. 7. 3. n. 37.* Si quis majorem pecuum numerum habere voluerit, tantum damnes esto. *Hostius apud Priscian. 6. p. 719. Putsch.* Sæpe greges pecuum ex hibernis pastubu' pulsus, — f) *Pecuis* in sexto casu. *Jul. Valer. de reb. Alex. M. edit. Rom. 1. 44.* Una servitius pecuisque. — g) *Pecubus* legunt nonnulli apud *Lucret. 6. 1132.* pecubus balantibus. *At Lachinanus leg. pigris balantibus.*

PECUÁLIS, e, adject. pecuarius. *Sedul. 1. 146.* Edidit humanas animal pecuale loquelas. *Ennod. Opusc. miscell. 2. ante med.* Sic vos in stuporem pecualem peccati nebula, aut divinus horror obliuati.

PECUÁRIA, æ, f. 1. et

PECUÁRIA, orum, n. plur. 2. *V. voc. seq. in fin.*

PECUÁRIUS, a, um, adject. *da pecore, da bestiame, pastoreccio, προβατουτικος, κτηνοδης*, ad pecudes, et pecura pertinens. *Varro 2. R. R. 5. 17.* Pecuarii greges. *et ibid. 2. 1.* Pecuaria questio. *Colum. 8. R. R. 1. 1.* negotiatio. *Id. 7. R. R. 12. 8.* Pecuarius canis. *Cic. Quinct. 3. 12.* Erat ei pecuaria res ampla, et rustica, sana bene culta et fructuosa. *Sall. fragm. III. 77. 14. ed. Kritz.* Deinceps monet in laxiores agros magisque pecuarios ut egrediantur. *h. e. rei pecuarie aptos, ideoque armentis gragibusque abundantes.* — *Forum pecuarium* fuit tum Romæ, tum Falerione, in quo pecudes vendebantur; aliud tamen videtur fuisse a foro boerio, in quo hoves vendebantur, teste *Paul. Diac. p. 30. 5. Müll. Inscript. R. apud Fabrett. p. 68. n. 157. D. M. Q. MARCIUS ITALICVA DECVRIALIS NEGOTIATOR FORI PECVARIJ SIBI ET SVIS VIVVS FECIT LIBERTIS LIBERTAVSQUE POSTERISQUE EORVM H. M. E. H. N. S. h. e. hoc monumentum exterum heredem mox sequitur. Alia Faleriensis apud *Morcell. de stil. inscr. Latin. T. 2. p. 291.* IMP. CAESARE TRAIANO HADRIANO AVG. III. COS. VIA NOVA STRATA LAPIDE PER MEDIUM FORVM PECVAR. A SYMMO VICO LONGO AD ARCVM IYNTVM CAPITOLTO etc. — Etiam miles *pecuarius* dictus est, qui, dum in regionibus hosticis bellum gerebatur, ideoque ex proximis agris pecudes ad vendendum aptas minime liceret accersere, in castris eas ad*

exercitum nutriendum aleret et custodiret. *Inscript.* apud *Steiner. Cod. inscr. Rom. Rheni* n. 884. L. DECCIUS C. F. PAPERIA TICIN. MILIBUS LEG. XX. FROVARIUS ANNOR. XXV. STIPENDIORVM XVI. RIC. 3. EST. Huc fortasse pertinet alia *Inscript.* apud *Gruter.* 541. 2. FAONIO PATERNO EX EVOCAT. QVI SE PROBAVIT AN. XVII. MILITAVIT COR. XI. VRS. ANN. XIII. PAVIT LEG. X. GRM. h. e. pavit pecudes legionis decimæ Geminae. — Hinc

Pecuarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, ¶ 1. Est qui pecuaria habet. *Varro* 2. R. R. 4. 3. Nec de pecore suillo mihi et vobis, magnis pecuariis, ea res non est communis. *Cic. Deiot.* 9. 27. Ut non solum tetrarcha nobilis, sed optimus patrifamilias, et diligentissimus agricola et pecuarius haberetur. ¶ 2. Item qui pascua publica redimit, ut *Ascon.* in *Cic. Divin.* in *Q. Cæcil.* 10. docet. *Liv.* 10. 47. Pecuariis aliquot damnatis. *Inscript.* apud *Don.* cl. 9. n. 13. NEGOTIATOR COLLEGII PECUARIORVM.

Pecuaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more ¶ 1. Est res, quæ in pecore habetur, ipsique pecorum greges, *bestiame. Varro* 2. R. R. 1. 11. Igitur est scientia pecoris parandi ac pascendi, ut fructus quam possunt maximi capiantur et ea, a quibus ipsa pecuaria nominata est; nam omnis pecuaria pecus fundamentum. (Ita locum restituit, *Schneidero* approbante, *Pontedera Op. post. T. 1. p. 221.*) *Id. ibid. præf.* 6. Ipse pecuarias habui grandes, in Apulia oviarias, in Reatino equarias. *Sueton. Cæs.* 42. Pecuariam facere, tener *bestiame.* ¶ 2. Item ars et ratio pascendorum gregum. *Varro* 3. R. R. 1. 9. Duo libros scripsi; primum de agricultura, secundum de pecuaria.

Pecuaria, ðrum, n. plur. 2. absolute, sunt armentorum et pecorum greges. *Virg.* 3. G. 64. mitte in Venerem pecuaria primus. *Pers.* 3. 9. Arcadiæ pecuaria rudera credas. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 9. 9. (27). *de elephant.* Pecuaria feminarum separant.

PECUARIUS, ii, m. 2. *V. voc. præced. in fin.*

PECUASCO, is, ere, a. 3. inchoat. *pascolare*, pecus alo, pascio, vel in pascua mitto. In vet. decreto arbitrium finium regundorum, apud *Gruter.* 204. *lin.* 33. IN EO AGRO COMPASCO QROMINVS PECVASCERE GENVATES LICET. *Gruterus* legit PECVASCERE; *Orellius* 3121. PECVS ASCERE; *Henzenius* vero *Mommsenii*, qui monumentum vidit, correctione secutus PECVS PASCERE. Itaque *pecuasco* est vocabuli monstrum a *Lexico expungendum.*

PECUATUS, a, um, adject. *Vet. Onomast. ὀπρωδης*, pecuatus. *Fulgent.* in *Moral.* n. 53. **PECUDA.** *V. PECU.*

PECUDALIS, e, adject. idem ac pecualis. *Capell.* 8. p. 272. Næ tu, ait, infelix, vel Capella, vel quisquis es, non minus sensus, quam nominis pecudalis huius incongrui risus adjectione desipere cepisti?

PECUDIFER, færa, færum, adject. *Inscript.* apud *Murat.* 70. 6. SILVANO SANCTO PATRI ET CVSTODI PECVDIFERO LACTIFERO, etc. *V. CANNABIFER.*

PECUINUS, a, um, adject. qui est pecoris. *Cato R. R.* 132. *Schneider.* Daps Jovi assaria pecuina, urna vini Jovi caste. *Ita legit. Schneider.*; alii aliter: *V. adnotat. ad h. l.* Ceterum *Apul.* 8. *Met.* Flagro pecuinis ossibus catenato verberare. *h. e.*, ut ipse explicat *paulo sup.*, contortis tæniis lanosi velleris fimbriato, et multijugis talis ovium tessellato. *Id. Apolog.* Non modo humanis animis, verum etiam peculis et ferinis.

PECULĀTOR, ðris, m. 3. κλέπτης τοῦ δημοσίου, qui pecuniam publicam, et ea, quæ ad rempublicam seu principem pertinent, furator. *Cic.* 8. *Off.* 18. 73. Neque enim de sicariis, vaneficiis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco disserendum est. *Tac.* 1. *Hist.* 53. Hunc (*Cæcinam*) juvenem Galba, quæstorem in Bætica, impigre in partes suas transgressum, legionis præposuit: mox compertum, publicam pecuniam aver-tisse, ut peculatorem flagiteri iussit. *Salvian.* 7.

Gubern. D. 21. Punit enim iudex in alio peculatum, quam sit ipse peculator.

PECULĀTORIUS, a, um, adject. *Peculatoriæ* oves, h. e. peculiares, privati peculii: legitur quidem apud *Varron.* 5. *L. L.* 95. *Müll.*, sed dubia lectione et sententia. *V. adnotata a Müll.* ad *h. l.*

PECULĀTUS, us, m. 4. (peculor). *Peculatus* ἀρχαίως legitur in *Lege de apparit.* apud *Gruter.* 628. *lin.* 5. IDQVE ET SINE FRAUDE SVA FACERE LICETO QVOD SINE MALO PEQVLATV FIAT. — Peculatus est furtum pecuniæ publicæ, aut principis, ut docet *Paul. Diac.* p. 212. 2. *Müll.* Peculatus furtum publicum a pecore dictum, sicut et pecunia, eo quod antiqui Romani nihil præter pecora habebant. *Cf. Festus* p. 213. 18. *Gr. κλέμμα τοῦ δημοσίου. furto del. de. xro publico.*

I.) Proprie. *Cic.* 12. *Phil.* 5. 12. Sestertium septies milles avertisse Antonium pecuniæ publicæ iudicavistis: num fraude poterit carere peculatus? *Id. Rabir. pentuell.* 3. 7. Peculatum facere. *Id.* 1. *Herenn.* 12. 22. Accusari peculatus. *Liv.* 33. 47. Quos paverat per aliquot annos publicus peculatus. *Cic. Flacc.* 18. 43. Peculatus damnari. — Lege peculatus tenebatur si quis pecuniam publicam surripuisset, vel, ut surripere, curasset: si quis in auro, argentumve, aut æs publicum quid indidisset, vel immiscuisset, fecissetque dolo inano, quo id pegus fieret. Hæc præterea sunt in crimine peculatus: si quis imperator pecuniam ex præda captam penes se privatim retinisset, eamque nec in triumpho tulisset, nec in ærarium retulisset. Ad hæc lege Julia peculatus tenetur, qui pecuniam sacram, religiosam abstulerit, vel interceperit. Pœna peculatus vel pecuniaria fuit, vel capitalis. Nam qui prædam ab hostibus captam surripuerat, in quadruplum damnabatur: ceteris aqua et igni interdcebatur. Postea irrogata est alia lege deportatio, abrogata interdictionis pœna. Et quoniam, ut repetundæ, ita peculatus publicum furtum fuit; propterea, ut in repetundis, sic in peculatu æstimationes fiebant litum, contraque heredes actio dabatur. Vide *Digest.* 48. *tit.* 13. qui inscribitur *Ad legem Juliam peculatus* etc. et *P. Manut. de legib. R.*

II.) Translate. Joculariter de meretricula, quæ uni se amatori sui copiam fecisse narrat, nec omnibus patere quæstus causa velle profutur. *Plaut. Cist.* 1. 1. 74. Ergo amor in me peculatum facit. *h. e.* quæ publica sunt, sibi uni attribuit. — *Venant. præf.* l. 1. II, quos clara lingua jactat lux illustres, pomposæ facundie florulenta germina nisi misissent in publicum, fecerant peculatum.

PECULIARIS, e, adject. (peculium). Aliam formam *Peculiaris* *V. loco suo.* — Peculiaris est ad peculium pertinens.

I.) Proprie. *Peculiaris causa*, quæ de peculio est. *Papinian. Dig.* 41. 2. 44. *a med.* Sic *peculiaris nomine*, titulo et causa peculii, *Ulp. ibid.* 40. 12. 16. *Id. ibid.* 2. 13. 4. § 3. Si servus peculiarem faciat argentariam, dominus de peculio tenebitur. *h. e.* se ille servo *su il t inchiere col suo proprio peculio* etc.

II.) Translate. ¶ 1. Est — a) ad peculium pertinens sive servi, sive filii familias. *Plaut. Atr.* 3. 1. 36. Etiam opilio, qui pascit alienas oves, aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. *di sua propria ragione. Varro* 1. R. R. 17. 7. Studiosiores ad opus fieri-remissione operis, concessionave, ut peculiare aliquid in fundo pascere liceat. *Pompon. Dig.* 15. *tit.* 1. qui est de peculio, 22. et 23. *Ædes peculiares. Paul. ibid.* 12. 1. 31. nummi. *Ulp. ibid.* 33. 6. 9. *a med.* Si peculiare vinum legatum sit, id continebitur, quod res habuerunt. — b) *Peculiaris* etiam dicitur servi privata et propria alicujus habentis administrationem rei etiam publicæ: et hoc ideo ut a publica distinguatur. *Sueton. Cæs.* 76. *Moneta* et publicis vectigalibus peculiares servos præposuit. *h. e.* proprios suos, non publicos. *Sic Id. Galb.* 12. *extr.* (horulæ denarios quinque donavit, prolatos manu sua e peculiaribus

loculis suis. — c) *Peculiaris servus* est etiam qui peculium habet proprium, et super conservos, qui non habent, dignitatis aliquid habere videtur. *Inscript.* apud *Murat.* 892. 1. CARVVS TITI CAR-SARIS VESPASIANI AVG. SERVVS VERNÆ PECVLIARIS IV-CYNDO VICARIO SVO BENEMEREN. Alia apud *Bianchi, Marin. Cremon.* n. 26. P. PAPIRVS P. LIB. THEO-DORVS CORNELIÆ GALLITICÆ PRIVIGNÆ PECVLIARI ANTEA CONTUBERNALI. Sunt qui *Suetonii* locum priorem sub b allatum huc retahendum putent. *V. PECULIUM.* l. 5. ¶ 2. Sæpe sumitur pro speciali, proprio, neque cum aliis communis, *particulare, speciale, idios, idios.* *Cic. Flacc.* 21. 51. Venio ad Lysaniam, peculiarem tuam, Deciane, testrum. *Id.* 2. *ad Q. fr.* 10. *a med.* Hoc mihi peculiare fuerit, hic etiam isto frui. *Martian.* 1. 64. Et planus modico tumore vertex Celso perfuritur serenior: Et curvas nebula tegente vales, Solus luce nitet peculiari. *Plin. Paneg.* 2. Additum a nobis Optimi cognomen, quod peculiare hujus et proprium arrogantia priorum principum fecit. *Sueton. Aug.* 5. Quasi proprio suo et peculiari dno. *Cic. 5. Ferr.* 14. 36. Exortor peculiare edictum repentinum, ne quis frumentum de area tolleret. *h. e.* novum, Verrisque proprium, non commune cum aliis prætoribus. *Liv.* 3. 19. De vestra plebe, quam partem, veluti abruptam a cetero populo, vestram patriam peculiaremque rempublicam fecistis. *h. e.* lactio-nem. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 18. 30. (129). Africæ peculiare, quod in oleastro inserit. *Id.* 12. *ibid.* 17. 38. (77). Hæc sunt peculiaria Arabiæ, et panca præterea communia. *Id.* 19. *ibid.* 8. 41. (110). Genus brassicæ Aricinum sub emalibus pæne foliis fructicat cauliculis peculiaribus. ¶ 3. Pro insigni, præcipuo, singulari. *Justin.* 36. 4. 3. *de Attalo. Isæ reg.* Martus fodiebat, gramina seribat, et noxia innovis permissibat: ea-que omnia veneni succo infecta, velut peculiare munus, amicis mittebat. Fortasse tamen hoc loco *peculiare munus* est munus privati hominis, proprieque ejus industria, non de publica confectum. *Sueton. Vitell.* 4. Sed aliquanto Neroni acceptior, quam propter eadem hæc, tum peculiari merito, quod etc. ¶ 4. *Peculiaris assentatorum* idem est ac *cliens. Inscript.* apud *Orell.* 3063. PETERVSIO PROB-O VIRO CONSVLARI VENETI ATQVE HISTRI PECVLIARIS EIVS PATRONO PRÆSTANTISSIMO. *Inscriptio* hæc pertinet ad ann. a Chr. n. LCCCLXXXIII. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PECULIARITER, adverb. Comp. *Peculiaris* II. — Peculiariter est idem atque ex peculio, per modum peculii, peculii nomine.

I.) Proprie. *Paul. Dig.* 41. 2. 3. *circa med.* Quædam etiam ignorantes possidemus, idest quæ servi peculiariter paraverunt. *Martian. ibid.* 20. 6. 8. Quum huius familias et servus peculiariter pignori hypothecæ am accepissent, et habent liberam peculii administrationem.

II.) Translate est specialiter, præcipue, *specialmente, particularmente, singularmente.* *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 33. (50). Folia refrigerant, spissant, peculiariter cruribus vliosis utilia. *Id.* 25. *ibid.* 2. 3 (74). In reliqua ingenii magnitudine medicinæ peculiariter curiosus. *Id.* 36. *ibid.* 20. 37. (145). Hamatiles croco similis peculiaris splendet. *Al. leg. clarinus. Al. Sillig. leg. croco* similis, peculiaris expleudis oculorum lacunis in lacte muliebri, etc. *Quintil.* 1. 2. 16. Eum, in quo studium ingeniumque perspexerit, in suam quoque gloriam peculiariter fovebit. *Id.* 8. 2. 8. Quod commune est et aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur: ut *urbem*, Romam accipimus. in *particulare*: Græci dicunt κατ' ἐξοχην. *Theod. Priscian.* l. 2. p. 2. c. 14. *extr.* Hanc autem peculiaris potionem in balneis dare consuevit. et *Gramm. incert.* ed. *Eichenf. p.* 164. Latini peculiaris infinitis in i eventibus addunt et syllabam, ut i, quod longum fuerat, breve efficiant, ut *accingier ense.*

PECULIARIUS, a, um, adject. recentiori forma idem ac peculiaris. *Ulp. Dig.* 44. 4. 4. *extr.* Parenti licere deteriore liberorum conditionem in rebus peculiaris facere. *Al. leg. peculiaribus.*

Pompon. *ibid.* 15. 1. 4. ad fin. Ras tamen in causa pecuniaria manet. *Al. leg. peculiari.* Incertam Ictorum lectionem obfirma novo exemplo, in quo est cognomen R. *Inscript.* apud *Murat.* 1640. 7. P. Cornelius P. L. Peculiarus. *Not. Tyr.* p. 67. Peculium, peculiarius.

PECULIATUS, a, um, adject. (*V.* tamen voc. seq.) peculio instructus.

I.) Proprie. *Ulp. Dig.* 19. 1. 13. Pluris servum emisset, si ita peculiatus esset. Adde *Cajum ibid.* 21. 1. 18. *extr.*

II.) Translate. ¶ 1. Est universim pecunia instructus. *Asinius Pollio* ad *Cic.* 10. *Fam.* 32. Balbus quæstor magna numerata pecunia, magno pondere auri, majore argenti coacto de publicis exactionibus, trajecit se in regnum Bogudis plane bene peculiatus. ¶ 2. Obscæno sensu. *Auct. Priap.* 53. Pulcre pensilibus peculiati. *V.* PECULIUM. II. 2.

PECULIO, as, are, a. 1. Part. *Peculiatus*, quod adjectivè usurpatur (*V.* voc. præced.) ab hoc verbo formatum videtur. — Peculiare est peculio donare, locupletare. *Plaut. Pers.* 2. 2. 10. Scelus tu pueri es: atque ob istam rem ego aliquid te peculiabo. ubi ambigue ludit *Plaut.* in voce *peculium*, quod obscænum etiam sensum habet. *V.* PECULIUM II. 2.

PECULIOLUM, i, n. 2. *deminut.* peculii. *Quintil.* 1. 5. 46. Vitium, quod sit per quantitatem, ut magnum *peculiolum*, erunt qui solacisimum putent, quia pro nomine integro positum sit deminutum.

PECULIOSUS, a, um, adject. *χωματώδης*, qui peculii multum habet. *Plaut. Rud.* 1. 2. 24. Peculiosum eum esse decet servum, et probum. *Cassiod.* 8. *Variar.* 33. Calabri peculiosi.

PECULIUM, ii, n. 2. *Forcellinus* ait esse deminutivum a *pecunia*, et affert illud *Ulp. Dig.* 15. 1. 5. Peculium dictum est quasi pusilla pecunia, sive pusillum patrimonium. Sed, ut *Duk. de Lat. Ict. Vett.* 60. 4. animadvertit, in *peculium* inflexio non magis deminutivum ostendit, quam in *consilium*, *domicilium*, *Capitolium* etc.; *Ulpianus* autem non vocis derivationem spectavit, sed ita locutus est, quod peculia servorum filiorumve familias sæpe non valde magna essent. Hinc *Id. ibid.* 36. 1. 16. plerosque ait *ὑποχοριστικός* patrimonium suum *peculium* dicere, ad indicandam scilicet fortunarum suarum tenuitatem. *V.* DIVES. — Ceterum *peculium* a *pecu* proprie significat id, quod quis pecorum possidet.

I.) Proprie. ¶ 1. Quoniam apud antiquos maxima divitiarum pars armentis constaret. peculium in universum dicitur pro bonis, opibus, facultatibus, quæ industria, diligentia etc. comparantur. *Servius* ad illud *Virg.* 1. *Ecl.* 33. Nec spes libertatis erat, nec cura peculi, docet, antique omne patrimonium peculium dictum esse. *Horat. Art. P.* 330. an, hæc animos ærugo et cura peculi Quum semel imbuerit, speramus etc. *Cic.* 5. *Parad.* 2. 39. An eorum servitus dubia est, qui cupiditate peculii nullam conditionem recusant durissimæ servitutis? ¶ 2. Speciatim ita dicitur pecunia, seu nummi præsidii causa a patrefamilias repositi, *soldo in cassa.* *Celsus Dig.* 32. 1. 77. Proculus ait, eos nummos, quos præsidii causa repositos haberet, legato contineri: et sæpe audisse se rusticos senes ita dicentes, pecuniam sine peculio fragilem esse; peculium appellantes, quod præsidii causa seponeretur. ¶ 3. Sapius sumitur pro ea pecunia, seu parte facultatum, quam vel dominus servò, vel pater filio, separatam a rationibus dominicis, utendam fruendamque permittit: qua de re multa *Jcti cit. Dig.* 15. *tit.* 1. qui de *peculio* inscribitur, *peculio.* *Varro* 1. *R. R.* 2. 17. Non solum adimis domino pecus, sed etiam servis peculium, quibus domini dant, ut pascant. (Hic videmus *peculium* servorum primo et proprie partem aliquam pecoris esse iis concessam a dominis. Adde *ibid.* 17. 7. et *Plaut. Asin.* 3. 1. 36. Hæc adnotavit *cl. Furlanetto*: sed nec *Varro*, nec *Plautus* loc. cit. nominis derivationem spectant.). *Id. ibid.* 17. 5. Præfectos (*mancipiorum*) ala-

criores faciundum præmiis, dandaque opera, ut babeant peculium, et conjunctas conservas, etc. *Juvenal.* 3. 188. præstare tributa clientes Cogimur, et cultis augere peculia servis. *Liv.* 2. 41. *sub fin.* Sunt, qui patrem auctorem ejus supplicii ferunt, peculiumque filii Cereri consecrassent. *Plaut. Merc. prol.* 94. Lucrum ingens facio, præterquam mihi meus pater dedit æstimatas merces: ita peculium grande conficio. *Sueton. Tib.* 50. *Julium* uxorem peculio concessa a patre præbitisque annuis fraudavit. ¶ 4. Item quod marito ab uxore præter dotem traditur, *sopraddote, beni parafernali.* *Ulp. Dig.* 25. 3. 9. § 3. Ceterum si res dentur in ea quæ Græci *παράφερον* dicunt, quæque Galli peculium appellant, videamus, an statim efficiantur mariti. ¶ 5. *Peculii* nomine venit etiam quod servus parsimonia sua sibi paravit, vel officio meruit a quolibet sibi donari, permissu domini. *Florent. Dig.* 15. 1. 39. Cf. *Seneca Ep.* 80. *ante med.* Peculium suum, quod (*mancipia*) comparaverunt ventre fraudato, pro capite numerant. et *Plaut. Pseud.* 1. 2. 88. Tu autem, quæ pro capite argentum mihi jam jamque sæpe numeras, Ea pacisci modo scis: sed quæ pacta es, non scis solvere. Phœnicium, tibi hæc ego loquor, delicia summatum virum: Nisi hodie mihi ex fundis tuorum amicorum omne hoc penus afferret; Cras Phœnicium Phœnicio corio invisere pergulam.

II.) Translate. ¶ 1. *Seneca Ep.* 12. ad fin. Sed jam debeo epistolam includere. Sic, inquis, sine ullo ad me peculio veniet? Noli timere: aliquid secum feret. h. e. additamento sapientioris utiliorisque præcepti, quasi pecunia seposita præsidii causa. ¶ 2. Obscæna significatione penem significat. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 92. Mea quidem habeo omnia meo peculio empta. *BA.* Nempè quod femina summa sustinet. Adde *Petron. Satyr.* 8.; et *Lamprid. Elagab.* 9. *extr. V.* PECULIATUS.

PECULOR, aris, ari, dep. 1. Part. *Peculans*. — Peculor est idem ac publicam pecuniam, et ea, quæ ad rempuli pertinent, aufero, intercipio, male administro. *Flor.* 3. 17. Interceptis vectigalibus, peculabantur suo jure rempublicam. *Commodian.* 70. 13. Ipsi jam horrescunt iudices peculantia vestra. h. e. peculatus vestri crimina. *Lectio tamen est valde dubia.*

PECUNIA, æ, f. 1. In antiquis Inscriptionibus legitur etiam *pequnia*, quemadmodum *pequdes* et *pequium*. ¶ 1. *Pecunia* est copia nummorum, h. e. auri, argenti, aris cusi; a *pecu*, *ἀργύριον* (It. *danaro*, *soldo*, *pecunia*; Fr. *monnaie*, *argent comptant*, *argent*; Hisp. *moneda*, *dinero*; Gerin. *d. Geld*, *d. Geldsumme*; Angl. *money*, *a sum of money*), quia qui primus nummum Romæ cudid (quem *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 13. (43). *Servium Tullium* fuisse tradit: *Macrob.* 1. *Saturn.* 7. *Janum*; sed hic fabulas secutus videtur.) nota pecudum signavit, præsertim ovium, boumve: — vel quod apud antiquissimos summa facultatum in pecoribus posita erat, ut ait *Varro* 5. *L. L.* 95. *Müll.* *Pecus* ab eo quod perpaescabant: a quo pecunia universa, quod in pecore pecunia tum consistebat pastoribus. (Hinc sunt qui primo loco ponunt ea, quæ proxime sequenti paragr. 2. continentur) *Cic. Topic.* 13. 53. Pecuniam numeratam mulieri deberi, cui sit omne argentum legatum. *Id.* 5. *Verr.* 71. 165. Pecunia publica ex ærario erogata, ex vectigalibus populi R. ad emendum frumentum attributa. *Ascon.* in *Cic.* 3. *Verr.* 42. Lex Cornelia nummaria de moneta, ne quis privatus pecuniam faceret. *battesse moneta*, et *Sall. fragm.* apud *Donatum* ad *Ter. Phorm.* 1. 1. 4. Quæ pecunia ad Hispaniense bellum Marcello facta erat. h. e. cusa et attributa. ¶ 2. Per synecdochen accipitur non modo pro nummis, sed pro omnibus rebus, quibus facultates, fortunæ et divitiæ constant, sive mobiles sint, sive immobiles: eaque non solum corpora, sed etiam jura continentur, ut *Ulp. Dig.* 50. 16. 178. et *Hermogenian. ibid.* 222. docent, *roba, facultas, averi, ricchezza, οὐσία, κλοῦτος.* *Scævola* apud *Cic.* 2. *Orat.* 67. 269. Te paucis annis ad maximas pecunias esse venturum. *Liv.* 29. 31. *a med.* Familiae aliquot cum mapalibus pecori-

busque suis (ea pecunia illis est) persecuti sunt regem. *Cic.* 1. *Divinat.* 49. 111. Ut ostenderet, etiam philosophum, si el commodum esset, pecuniam facere posse. *far roba, accumulare.* *Id. Rosc. Am.* 2. 6. In alienam pecuniam, tam plenam atque præclaram nullo jure invasit. et 3. 7. Ut pecunia fortunisque nostris contentus sit. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 3. 5. (7). Namque ad certamina in circum per ludos et ipsi descendebant, et servos suos equosque militabant. Inde illa XII. *Tabularum* lex: Qui coronam parit ipse, pecuniare ejus, virtutis suæ ergo duitor ei. Quam servi equive meruissent, pecunia partam lege dici, nemo dubitavit. Similiter *Legg. XII. Tabul.* apud *Cic.* 2. *Invent.* 50. 148. Si furiosus est, agnatum gentiliumque in eo pecuniaque ejus potestas esto. Paterfamilias uti super familia pecuniaque sua legasset, ita jus esto. — Iluc pertinet illud *Festi* p. 245. 25. *Müll.* Pecunia sacrificium fieri dicitur, quum frugum fructuumque causa mola pura offerrebat in sacrificio, quia omnis res familiaris, quam pecuniam nunc dicimus, ex his rebus constat. — Ad usum loquendi hæc pertinent. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 36. Scilicet uxorem cum dote, fidemque, et amicos, Et genus, et formam regina pecunia donat: Ac bene nummatum decorat *Suadela* *Venusque.* *Cic.* 2. *leg. Agr.* 13. 33. Permittitur infinita potestas pecuniam conficiendæ de vestris vectigalibus, non fruendis, sed alienandis, et *ibid.* 36. 98. Quum omnem pecuniam ex ærario exhausissetis, ex vectigalibus redigissetis, et omnibus regibus coegissetis, tamen omnes vobis pecunias ad nutum vestrum penderent. *Id. Pis.* 16. 38. Pecunias exigere, capere, imperare. *Id.* 5. *Verr.* 76. 175. auferre ab aliquo. et *ibid.* extorquere a civitatibus: et *ibid.* 177. Pecuniam numerare alicui ab ærario. et *ibid.* 176. publicam domum suam convertere. et *ibid.* 73. 171. Ut prætor pecunias, quas civitatibus distribuere debebat, eas omnes avertat atque auferat. et *ibid.* 76. 177. Devorare omnem pecuniam publicam non dubitavit. et *ibid.* 77. 180. Pecuniam alicui dissolvere. et *ibid.* 78. 181. et 5. *Att.* 21. solvere alicui. *Nepos Tymo.* 1. numeratam accipere ab aliquo. *danaro in contanti.* *Rursus Cic.* 5. *Verr.* 77. 180. conferre ad statuum. *Id. Flacc.* 23. 55. alicui conferre in usum ejus. et *ibid.* 56. transferre in quæstum et generationem. et *ibid.* 55. deferre alicui: credere alicui. et *ibid.* 25. 59. gravi fenore occupare. *Id. pro leg. Manil.* 7. 18 collocatum habere. *investita.* et *Sueton. Aug.* 39. *extr.* levioribus usuris mutuari, graviore fenore collocare. *Plaut. Capt.* 2. 2. 8. Præsentim pecunia mercari aliquid. *a contanti.* *Inscript.*, h. e. *Tabula ænea* apud *Gruter.* 512. *lin.* 24. AGRVM LOCVM PECVNIA PRÆSENTI VENITO. *Horat.* 3. *Od.* 16. 17. Crescentem sequitur cura pecuniam Majorunquæ fames. h. e. Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit, ut ait *Juvenal.* 14. 139. — *Dies pecunie* est dies, quo pecunia solvenda est, *giorno del pagamento.* *Inscript.* opt. notæ apud *Gruter.* 207. *col.* 3. ntes PECVNIAE: PARS DIMINIA HABITVR VBEI PRÆDIA SATIS SVBSIGNATA ERVNT: ALTERA PARS DIMINIA SOLVETVR OPBRE EFFECTO PROBATOQVE. ¶ 3. *Pecunia*, dea. *Arnob.* 4. 9. Quis deam Pecuniam esse credat, quam, velut maximum numerum, vestrae indicant litteræ, donare anulos aureos, loca in ludis atque in spectaculis priora, honorum suggestus summos, amplitudinem magistratus et, quod maxime pigri ament, securum per opulentias otium? Adde *Augustin.* 4. *Civ. D.* 21.

PECUNIÁLIS, e, adject. pecuniarius, ut Pecunialis quæstus, *Cæd. Aurel.* 1. *Tard.* 5.

PECUNIARIE, adverb. modo in pecuniaria causa usitato. *Ulp. Dig.* 16. 2. 10. Si in ea (causa) pecuniarie agitur. Adde 47. 1. 3., ubi *Torrentin.* habet *pecuniariter*.

PECUNIÁRIS, e, adject. pecuniarius, ut Pecuniaris damnatio, *Macer Dig.* 48. 19. 10. *extr.*, ubi *Haloand.* habet *pecuniaria*.

PECUNIÁRITER. *V.* PECUNIARIE.

PECUNIÁRIUS, a, um, adject. pecuniario, *χωματικός*, ad pecuniam pertinens. *Cic.* 1. ad *Brut.* 18. *a med.* Inopia rei pecuniariæ. *Cæs.*

3. *B. C.* 59. Præmia rei pecuniariæ magna alicui tribuere. *Quintil.* 6. 1. 50. Pecuniariam litteram agere. *Id.* 12. 1. 26. Pecuniariæ quæstiones. *Ulp. Dig.* 3. 1. 1. a med. Pecuniaria pœna multari. *Paul. ibid.* 42. 1. 6. Pecuniaria condemnatio. — Hinc

Pecuniarius, ï, m. 2. absolute, substantivorum more, qui totus est in re augenda. *Gloss. Gr. Lat.* *Pecuniarius*, χρηματιστής.

PECUNIARIUS, ï, m. 2. *V.* voc. præced. in fin.

PECUNIOLA, æ, f. 1. *diminut.* a parva pecunia, peculium. Quidam *P. Aurelius* bello Punico primo *Pecuniola* cognomen habuit, teste *Val. Max.* 2. 7. n. 4., ex quo apparat, vocem esse Latinam ut *sententiola*, *controversiola*, *familiola*, *unctiola*.

PECUNIOSUS, a, um, *adject.* *Comp.* *Pecuniosior* et *Sup.* *Pecuniosissimus* 1. — *Pecuniosus* est pecunia abundans, bene nummatus, dives, *danarosos*, πολυχρήματος.

I.) *Proprie*. ¶ 1. *Passiva* ratione. — a) De hominibus. *Hieronym.* *Comment. ad Eccles.* 5. *Tullius* pecuniosos primitus eos dictos refert (*Cic.* 2. *de Rep.* 9. edente *A. Maiò*), qui plura habuissent pecunia, id est pecora, ita enim antiquitus appellabant. *Cic. Rosc. Com.* 15. 44. Homines copiosi rei familiaris locupletes et pecuniosi (*V. LOCUPLES*). *Id.* 1. *Invent.* 25. 35. In fortuna quaeritur, servus sit, an liber: pecuniosus, an tenuis. Adde *eumd.* 2. *Verr.* 1. 1. *Nepos Attic.* 13. Nam quum esset pecuniosus, nemo illo minus fuit emax, minus ædificator. *Sueton.* *Aug.* 25. *Feminae* pecuniosiores. *Cic.* 7. *Verr.* 9. 24. *Hominem* pecuniosissimum repente e carcere emissum. *Tac.* 13. *Ann.* 6. *extr.* Si ducem, amota invidia, egregium, quam si pecuniosum et gratia subnixum per ambitum deligeret. *Mamertin. jun. Gratiar. act.* 20. Tanto vir quisque melior, quanto pecuniosior habetur. — b) De abstractis. *Tac.* 13. *Ann.* 52. Valuitque pecuniosa orbitate et senecta, quam ultra vitam eorum produxit, quorum ambitu evaserat. *Sic Id.* 3. *ibid.* 55. *Plerique* pecuniosam ad senectam pervenerunt.

II.) *Translate*, vel *active*. *Martial.* 5. 56. Artes discere vult pecuniosas? Fac, discat citbarædus, aut choraulæ. *h. e.* quæstuosas.

PECUÏOSUS, a, um, *adject.* *Gloss. Isid.* *Pecuïosus*, qui multa pecora habet.

PECUS, pœcœria, n. 3. Antiquam formam *pecu* *V. loco suo*. — *Pecus* est multitudo bestiarum; et earum præcipue, quæ fructus atque usus causa aluntur, πρόβατον, κτήνος, δρῆμμα (*It. bestiame*; *Fr. le bétail*, *considerè comme espèce*; *Hisp. ganado*; *Germ. das Vieh, als Gattung gedacht*; *Angl. oxen, horses, swine, sheep, goats etc., cattle*).

I.) *Proprie*. ¶ 1. *Generatim* est multitudo bestiarum, vel bestiarum tamquam genus seu species a nostra mente habitæ. — a) *Universim*. *Varro* 2. *R. R.* 1. 13. In bubulo pecore. *Virg.* 3. *G.* 72. pecori est idem delectus equino. *Ovid.* 14. *Met.* 283. Setigerum pecus. *Stat.* 4. *Theb.* 733. sed perferit arvis Flammatum pecus. *h. e.* equi silentes. (Adde 1. *ibid.* 275.) *Colum.* 1. *R. R. proœm.* 26. *Pecus* ovillum, caprinum. *Id.* 8. *ibid.* 4. 3. *Volatile* pecus facile pastoris custodia decipit. *h. e.* gallinæ, aliæque aves cohortales. et *ibid.* 17. 7. *aquatile*. *h. e.* pisces. *Horat.* 1. *Od.* 2. 7. Omne quum Proteus pecus egit altos Visere montes. *Colum.* 9. *R. R.* 8. 6. *de apib.* Interdum propter conditionem locorum vel mediocrem pecus parandum est. *Virg.* 4. *G.* 168. Ignavam fucos pecus a præsepibus (apes) arcent. *Grat. Cyneq.* 265. *de canib.* Qui genuere sua pecus hoc immane juvena. *Hygin. fab.* 125. Solis pecus sacrum quum coquerent in abeno, mugiebat. — b) *Aliud* est majus, aliud minus: in hoc oves, capræ, porci etc. *Varro* 2. *R. R.* 1. 10. Et quod nomina multa habemus ab utroque pecore: a minore Porcius, Ovinus, Caprilus; sic a majore Equitius, Taurus, Asinius. Et cognomina quod dicuntur, uti Aninii Capræ, Statilii Tauri, Pomponii Vituli, sic a pecudibus alii multi. Ita lo-

cum ex *Cod. Politiani* refinit, probante *Schneidero*, *Pontedera Op. post. T. 1. p. 220.* — c) *De minore*. *Ovid.* 11. *Met.* 276. Quosque greges pecorum, quæ secum armenta trahebat. — d) *Pauperis* est numerare pecus, *Ovidii* dictum 13. *Met.* 824. in proverb. abiit, quum quis jactat copias suas, quasi innumerabiles. Nam, ut ait *Horat.* 1. *Ep.* 6. 45. Exilis domus est, ubi non et multa supersunt, Et dominum fallunt, et prosunt fuisibus. ¶ 2. *Speciatim* dicitur de ovibus, pecore, ut et πρόβατον. *Cato R. R.* 5. Pecori et bubus diligenter substernatur. *Virg.* 3. *G.* 554. Balatus pecorum. *Ovid.* 1. *Fast.* 384. Lanigerumque pecus, ruricolæque boves. — Et absolute *Plin.* 8. *Hist. nat.* 47. 72. (187). Magna et pecori gratia vel in placamentis deorum, vel in usu vellerum. Ut boves victum hominum excolunt, ita corporum tutela pecori lebetur. (Adde *eumd. ibid.* 49. 75. (199). *Tiberius* apud *Sueton.* 32. *extr.* Boni pastores ist pecus tondeat, non deglubere. *Justin.* 2. 2. 3. Hominiibus armenta et pecora semper pascentibus, et per incultas solitudines errare solitis. *Tac. Germ.* 7. Terra pecorum fecunda, sed plerumque improcera: ne armentis quidem suis honor aut gloria frontis.

II.) *Improprie*. ¶ 1. *De una tantum bestia*. *Ovid.* 1b. 459. Inque pecus magnæ subito vertere parentis. *h. e.* leonem. ¶ 2. *Antiqui* omne animal præter hominem pecus vocabant, ut *Serv.*, *Philargyr.*, *Acro*, *Capser de Orthogr.* p. 2244. *Putsch.* et *Non.* p. 158. 26. et p. 460. 3. *Merc.* adnotarunt, et ex allatis exemplis videre est. Interdum tamen et de homine dicitur rudi, stulto, vili, ignobili. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 99. Quum proreperunt primis animalia terris, Mutum et turpe pecus, glandem atque cubilla propter, Unguis et pugnis, dein fustibus, atque ita porro Pugnant armis, quæ post fabricaverat usus: Donec verba, quibus voces sensusque notarent, Nominæque invenere, etc. *Id.* 1. *Ep.* 19. 19. O imitatores, servum pecus, ut mihi sæpe Bilem, sæpe jocum vestris movere tumultus! *Catull.* 63. 12. Agite, ite ad alta, Galæ, Cybeles memora simul, Simul ite, Dindymenæ dominæ vaga pecora. *At Lachmannus leg.* pectora. — *Theod. Priscian.* 3. 6., ubi *De abortivis* agit, baud semel pecus pro humano fetu in matris ventre adhuc existente dicit. *Sic Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 21. Non-coagulatus: ex semine et humore, non caro habitus ante formam, non pecus dictus post figuram, — duc infans, tarde homo, sed de cælo expositus, semel grandis, semel totus. et *Firmic.* 6. *Mathes.* 31. Intra matris viscera impedito partu latiatum pecus miseris lacerationibus dissipatur.

PECUS, ïdis, f. 3. *Negat Charis.* 1. p. 72. *Putsch.* usurpari in recto, et vocativo singulari: at præter *Plin. infra cit.* habet *Cæsar* in *Auguralib.* apud *Priscian.* 6. p. 619. Si sincera pecus erat. — Etiam masculino genere usurpari videtur. *Ennius* apud *Priscian.* 5. p. 659. pecudi dare viva marito. Potest tamen, inquit *Priscian.*, figurate hoc esse prolatum, ut si dicam aquila maritus, vel rex avium. — *Pecuda* in neutro plur. *V.* in PECU. — *Pecus, udis*, est animal brutum cujuscumque generis, bestia, et differt a pecus, oris, quod in singulari multas simul pecudes significat (*It. bestia*; *Fr. bête, animal, tête de bétail*; *Hisp. bestia, animal*; *Germ. das Vieh als einzelnes Stück, das Thier*; *Angl. a beast, brute animal*).

I.) *Proprie*. ¶ 1. *Generatim*. *Plaut. Pseud.* 3. 2. 45. Hæc ad Neptuni pecudes condimenta sunt: terrestres pecudes cicimandro condio. *Lucret.* 2. 343. Squamigerum pecudes. *Martial.* 5. 37. Nec modo politum pecudis iadicæ dentem. *h. e.* elephantum. *Varro* apud *Non.* p. 460. 8. *Merc.* Anates, buxici rostris pecudes. *Virg.* 4. *G.* 327. pecudum custodia solera. *h. e.* apum. *Varro* 2. *R. R.* 1. 5. Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, ut in Phrygia ex ovibus, in Samothrace caprarum, etc. de subibus nemini ignotum, etc. boves perferi sunt multi in Dardania, etc. equi feri in Hispaniæ cæterioris regionibus aliquot. *Colum.* 6. *R. R.* 27.

13. *de equis*. Id præcipue genus pecudis aniorum noxam trahit. *Cic.* 2. *Nat. D.* 64. 160. *de sue*. Qua pecude, quod erat ad vescendum hominibus apta, nihil genuit natura fecundius. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 23. *de bob.* Plus enim queunt pecudes collo et pectore conari, quam cornibus. — *Urbane Cic.* 2. *Cat.* 9. 20. Ista non modo homines, sed ne pecudes quidem mihi passuræ esse videntur. *Id.* 1. *Att.* 16. *circa med.* Quod omnes non modo homines, verum etiam pecudes factum esse sciebant. ¶ 2. *Speciatim*. — a) *Interdum* dicitur de bestiis terrestribus. *Virg.* 3. *G.* 243. Et genus æquorum, pecudes, pictæque volucres. — b) *Interdum* de pecore minori, ut capris, ovibus etc. *Lucret.* 5. 228. At variæ crescunt pecudes, armenta, feræque, et 4. 1197. Nec ratione alia volucres, armenta feræque, Et pecudes, et equæ. — c) *Interdum* de ovibus, pecora. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 53. (90). *Pecus* etiam et capræ si aquam biberint, in qua folia ea maderint, mori dicuntur. *Lucret.* 2. 367. hædi Cornigeas norunt matres agnique petulci Balantum pecudes. *Ovid.* 4. *Fast.* 903. Et frustra pecudem queres Athamantidos Helles. *h. e.* Arietem. — d) *Interdum* de iis, que in usum et fructum aluntur. *Cic.* 1. *Off.* 30. 105. Quantum natura hominis pecudibus reliquisque bestiis antecedit. *Alii et ipse Orellius leg.* belluis.

II.) *Translate* est convicium in hominem stultum, stolidum, fatuum, *pecorone, bestia*. *Cic. Pis.* 9. 19. Ego istius pecudis ac putidæ carnis consilio scilicet, aut præsidio nitii volebam? et 29. 72. Istius impurissimæ atque intemperantissimæ pecudis sordes. *Id.* 8. *Phil.* 3. 9. Atque etiam homines agrestes, si homines illi, ac non pecudes potius, inani spe ad aquas usque et puteolos provehantur. *Cf. Tac.* 13. *Ann.* 1. C. *Cæsar* pecudem auream eum (*Junium Sitanum*) appellare solitus est.

PECUSCULUM, i, n. 2. *diminut.* *pecudis*. *Juvenc.* 2. 597. foveam si forte pecuscula vestra inciderint.

PECUSCUM Palatii dicta est ea regio Urbis, quam Romulus obversam posuit, ea parte, in qua plurimum agri Romani ad mare versus, et qua mollissime adibatur Urbs, quum Etruscorum agrum a Romano Tiberis discluderet, ceteræ vicinæ civitates colles aliquos habent oppositos. *Festus* p. 213. 13. *Müll.* ubi legitur quidem *pectuscum* (quocum *Huschkius* comparavit *Gerin. Brustwehr, It. parapetto*), sed *Dacerius* corrigit *pecuscum*, quod ea parte pecus pascere.

PEDA, æ, f. 1. *pedata*, vestigium. *Festus* p. 210. 2. *Müll.* *Pedam*, vestigium humani præcipue pedis appellasse antiquos, in commentariis quibusdam inveniri solet. *Gloss. Philox.* *Peda*, *pedatura*, ἵχνος. *Capell.* 1. p. 18. In hac (sphæra) quid cuncti, quid singuli rationum omnium populi quotidianis motibus agitent, *pedæ* reformante speculo relucebat. *Ita Grotius* corrigenda putat quæ *Codices leg. agitentur pede ire formante speculo*. At *Koppius* vel nihil mutandum, vel si quid mutandum, censet ex *Codice Reich.*, ubi *pedæ reformantis*, legendum *Pythæi reformantis*.

PEDALE, is, n. 3. *V. PEDALIS*, e, in fin.

PEDALION, ï, n. 2. *berba eadem ac proserpinaca*, apud *Apul. Herb.* 18.

PEDĀLIS, is, *adject.* *di misura d'un piede*, ποδαλιος, pedis mensuram habens. *Seneca* 1. *Quæst. nat.* 3. a med. Solem acies nostra sic contraxit, ut sapientes viri pedalem esse contenderint. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 26. 82. Quid potest esse sole majus? — *Quantulus nobis videtur!* Mibi quidem quasi pedalis. *Cæs.* 3. *B. G.* 13. *Transtra* ex pedalibus in latitudinem trabibus. *Colum.* 4. *R. R.* 16. 2. *Pedale spatium*, et *ibid.* 7. 3. *Pedalis longitudo*. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 22. 91. (91). *altitudo*. *Id.* 12. *ibid.* 19. 43. (95). *mensura*. *Id.* 17. *ibid.* 8. 4. (47). *crassitudo*, et *ibid.* 20. 33. (146). *sulcus*. *Id.* 21. *ibid.* 4. 10. (21). *Pedalia intervalla*. *Auct. Grom. Coloniar.* p. 213. ed. *Rudorff.* *Termini rotundi pedales*. *Mar. Victorin.* 1. p. 2494. *Putsch.* *Metrum (per spatium longitudinis) cubitale, pedale, palmale*. — Hinc

Pedale, is, n. vel *pedalis*, is, f. 3. absolute, substantivorum more, ¶ 1. Est solea. Namque *pedale* vel *pedalem* apud *Petron. fragm. Tragur.* 56. *Burmann.* alii intelligunt fasciam, qua pes involvitur, alii socculum, soleam: sed dubia est et lectio, et interpretatio. *Gloss. Philoz.* *Pedale*, ποδευματιον, πεδιον, b. e. quo pedes exterguntur. *V. PEDULIS.* ¶ 2. Item mensura, qua metimur aliquid, ut *metro* apud *Italos. Mar. Victorin.* 1. p. 2496. *Putsch.* Quum *pedale* vel *libra* metitur aliquid, est in illis uncia, est semuncia, est digitus vel ab eo minus quippiam, per quas portiuunculas ipsum pedem computamus et libram.

PĒDĀLĪS, is, f. 3. *V. voc. præced. in fin.*

PĒDĀMEN, inis, et

PĒDĀMENTUM, i, n. 2. *sostegno delle viti, palo, κάμαξ, χάρπαξ*, palus, ridica ad vites, aliasve plantas infirmiores fulciantes, statumen; adimniculum: a *pedo*, as. *Varro* 1. *R. R.* 8. 1. Quibus stat recta vinea dicuntur *pedamenta*: quæ transversa junguntur, juga. et *mox* 4. *Pedamentum* fere quatuor generum: unum robustum, et vocatur *ridica*: alterum *palus* e *pertica*: tertium, quod horum inopiæ subsidio misit arundinetum: quartum est *pedamentum nativum* ejus generis, ubi ex arboribus in arbores tractus vitibus vinea sit; quos *truces*, quidam *rumpus*, appellant. *Colum.* 4. *R. R.* 1. 1. *Geminis* viviradicibus diductis duo continua per ordinem vestire *pedamenta*. et *ibid.* 30. 1. *Pedaminum* jugorumque et *vininum* prospiciendorum tradenda ratio est. et *ibid.* 26. 1. *Pedamen* teres ex *junipero*. *Id.* 5. *ibid.* 4. 1. *Pedaminibus* adniva vites. Adde *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 34. (147). et *ibid.* 22. 35. (174).

PĒDĀNA, æ, f. 1. *pedana*. *Gloss. Isid.* *Pedana*, *pedulis* novus (al. *nodus*), qui caligæ assuitur.

PĒDĀNEUS, a, um, adject. (pes) idem ac *pedalis*.

I.) Proprie. *Colum.* 4. *R. R.* 1. 6. *Nemo* minorem *pedanea* scrobem vitibus comparat. *Al. leg.* *bipedanea*; *Schneider.* *tripedanea*. *Pallad.* 6. *R. R.* 11. *Pedaneum* rudus inducere. *Solin.* 2. a *med.* *Pedanei* ramuli.

II.) Translate. ¶ 1. *Pedanei* iudices, χαματιδικασται, dicuntur, qui de levioribus tantum causis solent cognoscere. Quidam sic dictos putant, quod humiliori loco, seu in subsellis considerent, atque adeo non uterentur tribunali, nec sellis curulibus, sed in plano iudicarent: alii quod non, ut magistratus, curru veberentur, sed pedibus incederent. Prior sententia probabilior videtur, et enim hæc habet *Pseudo-Ascon.* ad *Divin.* in *Q. Cæcil.* 15. Sunt enim subsellia tribunorum, triumvirorum, quaestorum, et hujusmodi minora iudicia exercentium, qui non in sellis curulibus, nec in tribunilibus, sed in subsellis considerant. Hinc *Ulp. Dig.* 3. 1. 1. § 6. Apud iudices *pedaneos* postulare prohibetur. Adde *ibid.* 2. 7. 3. et *Paul. ibid.* 48. 19. 38. § 10. *Inscript.* apud *Henzen.* 6431. QVAERAM NEGOTIA SYNT IN QVIVTS (h. e. quibus) SVPERELYVM SIT MODERATOREM EXPECTARE PROVINCIÆ (sic) QVOD NOVIS (h. e. nobis) PENDENTIBVS RECTVM ADMODYM VISVM EST UT PEDANEOS IVDICIS id est EOS QVI NEGOTIA HVMLIA DISCEPTANT CONSTITVENDI DAREMVVS PRAESIDIIVVS POTESTATEM etc. Hæc *Inscript.* pertinet ad ann. post *Chr.* n. 362.; constitutio enim est a *Juliano* imp. data *V. Cal. Aug. Antiochiæ Mamertino* et *Neritta* consulibus, cujus partem tantum habemus in *Cod. Justin.* l. 3. de *pedaneis iudicibus* 3. 3. Cf. *Cod. Theod.* 8. 1. 16. ¶ 2. *Pedaneos* pro *pedariis*, quum de senatoribus sermo est, *barbare* dicit, notat *Gell.* 3. 18. *extv.*, quia nempe ejus ætate ita appellari capissent, quemadmodum etiam *pedani* dicuntur decuriones in *Tabula Canusina* loc. cit. in *PĒDARIIS*.

PĒDĀNVS, a, um, adject. ad *Pedum* oppidum pertinens: *V. in ONOM.* — *Pedani* decuriones. *V. PĒDARIVS* II. sub h.

PĒDĀRIVS, ii, n. 2. quid significet, ignotum est, apud *Pelagon. Felerin.* 16. ante *med.* Ad ozænas apopiras *Pelagonii*. *Pedaria* cocta. et in pulverem redacta mittis in acetum, et serveant.

PĒDĀRII, ōrum, m. plur. 2. *V. voc. seq. in fin.*

PĒDĀRIVS, a, um, adject. ad *pedes* pertinens, idem ac *pedalis*, qui *pedis* mensuram habet.

I.) Proprie. *Inscript.* opt. notæ apud *Gruter.* 207. col. 2. ΟΡΒΡΥΛΑΩΡ ΑΒΙΓΝΕΑ ΙΜΠΟΝΙΤΟ ΕΧ ΤΙΓΝΟ ΠΕΔΑΡΙΟ. h. e. unius *pedis* latitudinem habente.

II.) Translate. — a) *Pedarii* senatores vocati sunt, ut *Gabius Bassus*, teste *Gellio* 3. 18., scriptum reliquit, qui nondum gesserant magistratum curulem: idque quia pedibus irent in curiam, quum qui magistratus curuli functi erant, soliti essent curru vehi. *Festus* p. 210. 31. *Müll.* et alii sic dictos putant, qui non haberent jus novæ dicentis sententiæ, sed pedibus irent in sententiam aliorum: senatorum enim alios fuisse principes, qui in solio eburneo sederent ibique sententiam dicerent, alios fuisse minores, qui non haberent in senatu sententiæ dictionem, sed ab aliis dictam approbarent, inoventes se loco, et in partem ejus ambulantes, cujus sententiæ assentiebantur. Propter quod qui sententiam aliorum sequuntur, ire in sententiam *pedibus* dicuntur. *Varro* apud *Gell.* *ibid.* etiam equites quosdam *pedarios* fuisse dicit: et *Gellius* censet, equites eos, qui necdum a censoribus in senatum lecti erant, eoque nec senatores dici poterant, si populi honoribus usi essent, habuisse jus veniendi in curiam, dicendæque sententiæ, sed quia in postremis scripti erant, non rogatos fuisse sententias, sed quas principes dixerant, in eas discessisse. Pro *pedariis* dixere etiam *pedaneus*: sed *Gellius* ut minus *Latinitum* rejicit. *Cic.* 1. *Att.* 19. Est illud *S. C.* summa *pedariorum* voluntate, nullius nostrum auctoritate factum. et *ibid.* 20. Et raptim in eam sententiam *pedarii* concurrerunt. *Tac.* 3. *Ann.* 61. Ut non modo primores civitatis, sed omnes consulares, magna pars eorum, qui prætura functi, multique etiam *pedarii* senatores certatim surgerent, fœdæque et nimia censerent. — Horum sententia *pedaria* appellata est. *Laberius* apud *Gell.* loc. cit. Caput sine lingua *pedaria* sententia est. — b) Etiam *pedarii*, seu *pedani* decuriones erant in coloniis, qui nempe honoribus numquam functi fuissent, ut constat ex *Tabula ænea Canusina* apud *Fabrett.* p. 598. n. 9., quæ pertinet ad ann. a *Chr.* n. CCXXXIII. sub *Alex. Severo*, et in qua perscripta sunt nomina eorum, qui curiam *Canusinam* constituebant. Primo enim nominantur XXX. *patroni* C. C. V. h. e. clarissimi viri, nempe *Romæ* senatores, tum VIII. *itidem patroni* E. E. Q. Q. R. h. e. equites *Romaui*, tum VII. *quinque-nalicii*, et IV. *allecti inter quinque-nalicios*, XXIX. *duumviralicii*, XIX. *ædilitii*, IX. *quaestoricii*, tum XXXII. *pedani*, tandem XXV. *prætextati*; ex quorum omnium numero si *patronos* et *prætextatos* subtrahas remanent centum decuriones, qui ideo et centumviri dicebantur (*V. CENTVMVIRI*); bonum vero qui *pedani* appellantur, nec quinque-nalies, nec duumviri, nec ædiles, nec quaestores unquam fuerunt. Patet igitur, *pedarios* seu *pedanos* eos dictos fuisse, qui, quum nullo hactenus honore in curia essent functi, non in bisellio, sed in subsellis infimo loco considerant. quemadmodum etiam iudices minores, ut patet ex *Pseudo-Asconii* loc. cit. in *PĒDANEVS* II. 1.

— Hinc

PĒDĀRII, ōrum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, *Cic.* 1. *Att.* 13. et 20. supra cit. sub II. a.

PĒDĀTIM, adverb. κατά πόδα, un piede dopo l'altro, motu successivo pedum. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 45. 105. (253). Reliqua animalia, ut libitum est, gradiuntur: leo tantum et camelus *pedatim*, hoc est, ut sinister pedum non transeat dextrum, sed subsequatur. Hæc *Plin.*

PĒDĀTIŌ, ōnis, f. 3. χαρπώσις, actus, quo pedamentis vitis sulcitur, vel ipsum pedamentum, aut fulcimentum per *pedamenta*. *Colum.* 4. *R. R.* 12. 2. Dum se vinea corroboret in *pedationem*. *Al.* rectius ita leg. ut corroboret sit postremum verbum *capitis* 12. deinde sequatur *cap.* 12. *Impedationem* deinde sequitur *alligator*.

PĒDĀTŪRA, æ, f. 1. duo diversa significat: scilicet

A) Est idem ac *podismus*, seu spatium certo pedum numero definitum, et ipsa mensuratio per *pedes*. *Veget.* 3. *Milit.* 8. circa *med.* Singulæ centuriæ, dividuntibus *campidoctoribus*, accipiunt *pedaturas*, et fossam aperiunt. *Inscript.* apud *Henzen.* 6739. PEDATVRA FELICITER FINIT FRIMANORVM n. p. h. e. militum legionis primæ, quingentos *pedes* vel passus. *Inscript.* apud *Gruter.* 896. 14. IN QVA PEDATVRA NEQVE HVARI NEQVE TVMVLVM FIERI VOLO VT HABEAT EA ABBA ET A TERGO ET A LATERE ACCESSVM SVTM. Alia apud *Donat.* 168. 1., quæ est apud *Orell.* 4379. P. ABL. AVG. LIB. JOBACCHVS FREGIT (monumentum), ET PEDATVRAM DEDIT ANTE TITVLVM P. XXX., ANTE FRONTEM P. XXX. ET IN AGRO QVOQVORSVS P. CENTENOS etc. Adde etiam apud *Don. cl.* 13. n. 29.; et *Auct. de limit.* p. 245. et 250. *Goesii*.

B) Est idem etiam ac *pedamentum*. *Inscript.* apud *Gruter.* 315. 2. AB HEREDIBVS MEIS PRAESTARI VOLO EX PRAEDIIS CETERIS MEIS PALVM RIDICAM OMNIBVS ANNIS SVFFICIENS PEDATVRAE VINEAE QVAM AVGVSTALIBVS LEGAVI.

PĒDATVS, a, um. *V. PEDO*, as.

PĒDĀTUS, us, et i, m. accessus *pedis* vel *pedis* ictus. Occurrit tantum *Abiatiivus*. *Plaut. Cist.* 2. 1. 49. Nisi tertio *pedatu* omnes afflixero. *Cato* apud *Non.* p. 64. 18. *Merc.* Igitur tertio *pedato* bellum nobis facere. per la terza volta. *Id.* apud *eum.* *ibid.* Tertio autem *pedato* item ei fenore discordia excrecebat. *Gloss. Philoz.* Tertio *pedatu*, τριτην περιδω. Sic *Non. loc. cit.* Tertio *repetitu*, seu *accessu* quasi per *pedem*. *Rursus Cato* apud *Charis.* 2. p. 191. *Putsch.* In his duobus bellis alteras stipendio, agrique parte multati (al. *multari*); alteras oppidum vi captum; alteras primo *pedato* et secundo. Nihil hic *Charis.* quod locum satis obscurum illustret. Tō alteras dictum est pro *alias*, quum adverbii more adhibetur. primo *pedato* et secundo fortasse est primo et secundo aggressu: sed omisit *Charis.* verba aliquot, quibus integra sententia continebatur. — Ceterum in duobus *Catonis* locis apud *Non.* *Codices* habent *pedato*; sed *Henricus Jordan.* (*M. Catonis præter librum de R. R. quæ exstant*, p. 9. in *not.*) corrigendum putat in *pedatu*, collato *Flavio Capro* qui p. 2243. *Putsch.* ait: Primo *pedatu*, non *pedato*, dicendum est.

PĒDĒMA. *V. PYTISMA*.

PĒDĒPLĀNA, ōrum, n. plur. 2. stanze a più piano, τα έπιπέδα, loca in ædibus solo æqualia, quaque *pede* piano, h. e. sine ascensione adeuntur. Vox cadentis *Latinitatis*. *Impm. Honor.* et *Theodos.* *Cod. Theod.* 7. 8. 13. Milites ex *prociactu* redeuntes singulæ turres in *pedeplanis* suis recipiant.

PĒDĒPRESSIM, adverb. βρόνν, tardr, paulatim, lenta et tardu itione. *Non.* p. 29. 3. *Merc.*, sed sine exemplis.

PĒDES, itis, m. 3. (pes et eo, itum) qui *pedibus* incedit, πῆδος (It. *pedone*, chi va a piede; *Fr. pïeton*, qui va à pied; *Hisp. peon*; *Germ. d. Fussgänger*; *Angl. on foot*).

I.) Proprie. ¶ 1. *Generatim*. *Sall. Cat.* 54. Deinde, remotis omnium equis, quo militibus exæquato periculo animus amplior esset, ipse *pedes* exercitum pro loco atque copiis instruit. *Lib.* 28. 9. 15. Iret alter consul sublimis curru-multijugis si vellet equis: — *Neroneum*, etiam si *pedes* incedat, memorabilem fore. *Virg.* 6. *En.* 881. seu quum *pedes* iret in hostem, seu *spumantis* equi foderet *calcaribus* arnos. *Ovid.* 14. *Met.* 363. equique celer *spumantia* terga relinquit, *Spemque* sequens *vanam* silva *pedes* errat in alta. *Curt.* 8. 1. ante *med.* *Macedones* scivere, ne *pedes* venaretur. *Seneca Ep.* 104. Per *medias* *Africæ* solitudines *pedes* duxit exercitum. ¶ 2. *Speciatim*. — a)

Sæpe est miles, qui *pedibus* meretur, *fante*, *pedone*, *fanteria*, sicut *equus* qui equo. *Cæs.* 1. *B. G.* 42. Postulavit, ne quem *peditem* ad colloquium *Cæsar* adduceret. *Pompej.* ad *Domit.* 2. post ep. 12. l. 8. ad *Att.* Quantas *equitum* et *peditum* copias *contracturus* sit. — b) Est etiam *collectivum* nomen, et *peditum* multitu-

dinem significat, la fanteria. Liv. 30. 34. Utrimque equite nudata erat Punica acies, quum pedes concurrerit, nec spe, nec viribus iam par. Tac. 1. Ann. 67. Equus fortissimè cuique bellatori tradit, ut hi, mni pedes, in hostem invaderent, et ibid. 60. Simul pedes, eques, classis apud prædictum amnem convenere. Id. 4. Hist. 70. Copias veterano pedite atque equite firmavit. — c) Peditum expeditiones apud Vellej. 2. 121. 1. sunt terrestres, et classici opponuntur.

II.) Improprè equites peditesque totum populum significant, scil. patricos et plebejos. Cic. 3. Legg. 3. 7. Censores equitum peditumque prolem describunt. Liv. 1. 44. Omnes cives Romani equites peditesque. Horat. Art. P. 113. Si dicentes erant fortunis absona dicta, Romani tollent equites peditesque cachinnum. — Et in siag. num. Plaut. Pœn. 4. 2. 10. Quodvis genus ibi hominum videas, Equitem, peditem, libertinum, furem ac fugitivum velis.

PEDESTER, stris, stre, et pedestris, e, adject. (pes). Pedestris in recto masculino, præter allatum Nepot. locum, qui dubius est, legitur etiam apud Vopisc. Prob. 21. Longius progredior, quam pedestris sermo desiderat. — Pedestres est qui pedibus incedit, pedes, πεζός, πεζός, (It. pedone, pedestre; Fr. qui va à pied, qui est à pied, pedestre; Hisp. pedestre, peon; Germ. zu Fusse; Angl. on foot, going on foot, pedestrious, pedestrian).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim pedester equestri opponitur. Cic. 9. Phil. 6. 13. Gratior illi videtur statua pedestris futura, quam equestris. Tac. 2. Hist. 11. extr. Nec illi segne, aut corruptum luxu iter: sed lorica ferrea usus est, et ante signa pedester, horridus, incomptus etc. Virg. 11. Æn. 707. pugnae accinge pedestri. a combater a piedi. Sueton. Domit. 4. Prælium duplex, equestris ac pedestre commisit, atque in amphitheatro navale quoque. Cic. 2. Vîn. 34. 112. Xerxes cum tantis classibus, tantisque equestribus et pedestribus copiis. Nepos Eumen. 4. Equitibus profligatis, pedestris exercitus pacem ab eo petit. Al. leg. pedester. Tac. 2. Ann. 17. Simul pedestris acies inferunt, et præmissas eques etc. Nepos Iphicr. 1. Pedestria arma. della fanteria. Aurel. Vict. Cæsar. 42. Pedestre magisterium. Adde Cæs. 2. B. G. 17.; Liv. 22. 47. et 49.; et Justin. 4. 4. — Pedestres absolute, pedites. Justin. 11. 9. 10. Cecidere pedestres CXXX., equites CL. — Pedestre scutum, da pedone, quo pedites utantur. Liv. 7. 10. Pedestre scutum capit, Hispano cingitur gladii. ¶ 2. Speciatim, sæpe pedester est terrester, et navali opponitur, et maritimo. Cic. Senect. 5. 13. Pedestres navalesve pugnae. Nepos Alcib. 8. Lacedæmonios en nolle conflare classe, quod pedestribus copiis, plusquam navibus valent. Cæs. 3. B. G. 9. Pedestria esse itinera concisa æstuaris, navigationem impeditam propter inscientiam locorum. il viaggio per terra. et 2. B. C. 32. Ut neque pedestri itinere, neque navibus comœatu juvari possint. nè per terra, nè per mare. et Auct. B. Alex. 26. Tota Ægyptus maritimo accessu Pharo, pedestri Pelusio munita. Plin. 3. Hist. nat. 11. 16. (101). Intervallum maris pedestri continuare transitu, pontibus jactis. con passaggio a piedi. Martial. Spectac. 28. Abiit in liquidis ire pedester aquis. Apul. de Mundo. Animalia pennata, pedestria, aquatilia. ¶ 3. Pedestria auspicia nominabantur, quæ dabatur a vulpe, lupi, serpente, equo ceterisque animalibus quadrupedibus. Paul. Diac. p. 244. 15. Müll.

II.) Translate. ¶ 1. Pedestris oratio, est prosa oratio, quia humilis est, et quasi pedibus incedens, nec assurgit poetico spiritu, ut carmen, πεζός λόγος. Quintil. 10. 1. 81. Plato multum supra prosam orationem, et quam pedestrem Græci vocant, surgit. Horat. 2. Od. 12. V. tuque pedestribus Dices historiis prælia Cæsaris, Mæcenæ. ¶ 2. Et universim quicunque sermo stilo simplici, vulgari et submisso, sine sublimitate et spiritu tragico. Id. Art. P. 95. Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri. Id. 2. Sat. 6. 17. Quid prius illustrem satyris Musaque pe-

destri? Auson. epist. 16. 78. Æsopiam trimetriam, Quam vertit exili stilo, Pedestre concinnans opus. Terentian. de arm. Iambico, p. 2433. Putsch. Sed qui pedestres fabulas socco premunt, Ut quæ loquuntur, sumpta de vita putes, etc.

PEDETEMPTIM vel pedetemptim, adverb. Comp. Pedetemptius II. — Ratione habita etymi, Donatus in Ter. Phorm. 3. 3. 18. et Priscian. 15. p. 1005. Putsch. et Augustin. de gramm. p. 2010. deducunt a pede et tentando. Ita de iis proprie dicitur, qui priusquam pedem ponant, solum tentant, ut in tenebris, aut molli solo facere solemus. Videturque pro hoc etymo facere illud Catonis apud Charis. 2. p. 190. Putsch. Eam ego viam pedetemptim tentabam. Handius vero a pedem tenendo deducit, qui enim pedem tenent, æquali et lento gradu procedunt. — Ceterum pedetemptim est lento gradu, sensim, paullatim, κατά πόδός, βᾶδην (It. a poco a poco, a passo a passo, adagio; Fr. pas à pas, peu à peu, lentement; Hisp. poco á poco, lentamente; Germ. Schritt für Schritt, schrittweise, langsam; Angl. by little and little, step by step, by degrees).

I.) Proprie est lento gradu. Pacurius apud Cic. 2. Tusc. 21. 48. Pedetemptim et sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor. Cælius apud Non. p. 29. 10. Merc. A navi ipse cum cetera copia pedetemptim sequitur. Lucilius apud eumd. ibid. Ille contra omnia inter plures eusim et pedetemptim foris, ne quem lædat. Liv. 21. 28. de elephantis. Excidere etiam sævientes quidam in numen; sed pondere ipso stabiles, dejectis rectoribus, quærendis pedetemptim vadis, in terram evasere.

II.) Translate est paullatim, caute. Cic. 1. Herenn. 8. 9. Deinde ad nostram causam pedetemptim accedemus. Id. 1. Invent. 17. 24. Quum jam mitior factus erit auditor, ingredi pedetemptim in defensionem. Id. 9. Fam. 14. ad fin. Legi contionem tuam: nihil illa sapientius; ita pedetemptim et gradatim tuum accessus a te ad causam facti, tum recessus. Id. 1. Off. 33. 120. Eam mutationem, si tempora adjuvabunt, facilius commodiusque faciemus: sin minus, sensim erit pedetemptimque facienda. Id. Quint. 16. 51. Timide et pedetemptim istuc descendunt. V. INCURSIM. Plaut. Mil. glor. 4. 2. 32. Properando excurrimus. Pa. Pedetemptim. Ter. Phorm. 3. 3. 18. Dii bene vertant, quod agas: pedetemptim tamen. Cic. Cluent. 42. 118. Cautè pedetemptimque omnia dicere. M. Aurel. inter op. Fronton. 3. ad M. Cæs. (edente iterum A. Maio) ep. 2. Non propterea, quod rectius esse arbitror, pedetemptius tibi consulam.

PÉDICAL, æ, f. 1. laqueus, quo pedes illigantur, πῆδον. (It. laccio, pastoja, ceppo; Fr. lien pour les pieds, lacet, lacs; Hisp. lazo, corredizo para el pie; Germ. Fusschlinge, Dohne, Fussfessel; Angl. a fetter, chain or shackle for the feet).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. Plaut. Pœn. 3. 1. 10. Iste quidem gradus succretus est cribro pollinario: nisi cum pedicis condidicistis sic hoc grassari gradu. Virg. 1. G. 307. Tunc grubus pedicas, et retia ponere cervis. Liv. 21. 36. extr. Ut pleraque iumenta, velut pedica capta, hærent in durata glacie. Ovid. 15. Met. 473. Retia cum pedicis laqueosque artesque dolosas Tollite. Grat. Cyneg. 92. dentatas illigno robore clausit Venator pedicas. Apul. Florid. n. 17. Quid, si manus manicis restringantur? quid, si pedes pedicis coarctentur? ¶ 2. Latiori sensu. Plin. 11. Hist. nat. 24. 28. (81). de araneo. Quanta arte celat pedicas a scutulato rete grassantes!

II.) Translate. Apul. 5. Met. Ad destinatam fraudum pedicam sermones conferentes. et 2. ibid. Amoris pedicis alligare aliquem. et 6. ibid. Luxuria puerilis nuptialibus pedicis alliganda.

PÉDICELLUS, i, m. 2. pidocchietto, parvus pediculus. Petron. fragm. Tragur. 57. Burmann. In alio pedicellum vides, in te ricinum non vides? Al. leg. peduculum eod. sensu. Est autem proverbium vulgi in eos, qui aliena vitia, quamquam levia, acute cernunt, propria, etsi majora, non vident. Seneca Vit. beat. 27. a med. Pa-

pulas observatis alienas, obsiti plurimis ulceribus. Hoc tale est, quale si quis pulcherrimorum corporum navos, aut verrucas derideat, quem cæda scabies depascitur. Hæc Senec.

PÉDICINUS, i, m. 2. pes tenuis edolatusque, quo arbor inseritur cardini, aut suæ basi. Ita Popma de Instrum. fundi c. 11. et Turneb. l. 7. Adversar. c. 25. ad illud Caton. R. R. 18. de torculari. Ibi foramen pedicinis duobus facito. Ibi arbores pedicino in lapide statuito. Schneiderus ihidem probat, pedicinum esse, quem Itali dicunt piede delle cosce dello stretto. V. ARBOR.

PÉDÍCULUS. V. PEDICULUS init. PÉDÍCŪSUS, a, um, adject. pidocchioso, pediculis obsitus. Titinius apud Festum p. 210. 13. Müll. Rus detrudetur pedicosus, squalidus. Scallig. contendit, pedicosus legi oportere, h. e. pædidus, sordidus. V. Mülleri adnotat. ad Fest. loc. cit.

PÉDÍCŪLĀRIS, e, et PÉDÍCŪLĀRĪUS, a, um, adject. da pidocchi, ad pediculos pertiæns. Colum. 6. R. R. 30. 8. Cunila bubula, et herba pedicularis cum sale trita. h. e. quæ vim habet pediculos necandi. Scribon. Compos. 166. Staphis agria, quam herbam pediculariam quidam vocant, quod pediculos necat. — Pedicularis morbus est, quum corpus ita corrumpitur, ut pediculos sine fine producat, usque dum conciliatur. Eo L. Sulla, et Alcmæ ex clarissimis Græciæ poetis periere, ut Plin. 11. Hist. nat. 33. 39. (114). narrat; item Pherecydes, teste Seren. Summon. 5. 62. Servius ad Virg. 3. G. 564. Immundus sudor, morbus pedicularis, qui est ὀδερπίασις.

PÉDÍCŪLĀRĪUS, ii, m. 2. in Gloss. Philoz. exponitur στρογγύριος, h. e. qui scabilla pedibus percussit.

PÉDÍCŪLĀTIŌ, ōnis, f. 3. morbus pedicularis. Gloss. Philoz. Pediculatio, ὀδερπίασις.

PÉDÍCŪLO, as, are, n. 1. pediculos venor, vel a pediculismordeor. Gloss. Philoz. Pediculo, ὀδερπίασις.

PÉDÍCŪLŌSUS, a, um, adject. pidocchioso, ὀδερπίασις, qui pediculis plenus est. Martial. 12. 59. Hinc menti dominus pediculosi.

PÉDÍCŪLUS, i, m. 2. Secunda syllaba videtur producti metri necessitate. — Legitur et pediculus: V. sub A. I. — Pediculus duo diversa significat, prout est deminut. A) A pes, pedis; aut B) A pedis, is.

A) Pediculus deminut. a pes, pedis, est parvus pes, picciolo piede, pedino, pedicello, πῶδιον.

1.) Proprie. Plin. 9. Hist. nat. 28. 44. (83). Lolligo, sapia, polypus. His caput inter pedes et ventrem: pediculi octoni omnibus. Val. Max. 4. 4. n. 3. Fabricius patellam suam corneo pediculo sustineri voluit. Al. leg. peduculo, al. pediclo. Paul. Dig. 34. 2. 33. Pediculis argenteis adjuncta sigilla aenea. V. PEDIOLUS.

II.) Translate est id, quo fructus, folia, fungi hærent et sustentur, petiolus, picciolo. Colum. 12. R. R. 46. 2. Schneid. Quidam pediculos punitorum, sicuti sunt in arbore, intorquent. et ibid. 44. 1. Pediculos uvarum impicato dura pice. et ibid. 47. 5. Deinde charta subsurata prædicta poma sic componi, ut flosculi sursum, pediculi deorsum spectent, quemadmodum etiam in arbore nata sunt. V. SURCULUS. Plin. 16. Hist. nat. 24. 38. (91). Pediculo brevi sunt folia oleæ et ilicis, longo vitibus, tremulo populis. Id. 22. ibid. 23. 47. (96). Pediculi fungorum.

B) Pediculus deminut. a pedis, is, est vermiculus in capite et corpore animalium nascentis, inlestus et morsu pruritus movens, ὀδερπίασις (It. pidocchio, pollino; Fr. pou; Hisp. piojo; Germ. die Laus; Angl. a louse). Occurrit — a) Stricto sensu. Cels. 6. 6. n. 15. Qui inter pilos palpebrarum pediculi nascuntur: il ὀδερπίασις Græci nominant. Colum. 8. R. R. 7. 2. de gallinis. Pluma omnis e capite et sub alis detergetur, ne pediculum creet. Plin. 29. Hist. nat. 6. 38. (124). Jus viperæ pediculos e toto corpore expellit, pruritusque etiam summæ cutis.

Id. 20. *ibid.* 12. 48. (120). Necimi cibus pediculos facit. *Cels. loc. cit.* Necare pediculos, et prohibere, ne similes nascantur. Adde *Festum* p. 210. 12. *Müll.* — b) Latiori sensu. *Pediculi terræ* dicuntur a nonnulla scarabæi terrestres ricino similes, corniculis instructi: unde et *tauri* appellatur. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 5. 12. (39). — Sunt et marini pediculi ita dicti a similitudine pediculorum capitæ. *Id.* 32. *ibid.* 7. 25. (77). et *ibid.* 8. 28. (89), ubi al. et ipse *Sillig. leg. pedunculi.*

PEDIOLUS, i, m. 2. *pedino*, ποδιον, parvus pes. *Afranius* apud *Non.* p. 160. 15. *Merc.* Atque adeo nolo: nudo pediole es. At *Mercerus* legit *petiole*: quam vocem *V. Gloss. Lat. Gr.* *Pediculus*, *pediolus*, ποδιον.

PEDIS, is, m. et f. 3. *pidocchio*, pes, pediculus. *Novius* apud *Non.* p. 220. 26. *Merc.* Est pedis unus ingens in naso. *Plaut. Vidular. ibid.* Ubi quamvis pedem videbat, suffurabatur omnes. *Plaut. Curc.* 4. 2. 13. item genus est lenonium inter homines, ut muscæ, culices, cimices, pedesque, pulicesque. *Livius* in *Gladiolo* apud *Festum* p. 210. 17. *Müll.* Pulices ne, an cimices, an pedes? responde mihi. *Lucilius* apud *eund.* *ibid.* Ubi me vidit, caput scabuit, pedes legit.

PEDISEQUUS (rectius quam *Pedissequus*), a, um, adject. ἀπόλουτος, pedem sequens, pone sequens, comitans officii, aut honoris causa, asseccla, assector.

I.) Proprie. — a) Quam de servis sermo est, intelliguntur, quorum officium erat sequi dominum extra ædes, *staffieri*, *raggi*, *lacchè*. De his *Papinian. Dig.* 31. 1. 67. et *Scævola ibid.* 34. 1. 17. et 40. 4. 59. His enim locis plana de servia sermo est. Quod si aliquando a servis distinguuntur, discrimen muneris est, non conditionis. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 27. Mihi æquum est purpuram dari, ancillas, mulos, muliones, pedisequos, salutigerulos pueros. et *ibid.* 4. 10. 77. Gnatae pedisequa nutrix anus. *Id. Asin.* 1. 3. 31. Vult placere sese amicæ, vult mihi, vult pedisequæ, vult famulis, vult etiam ancillis. *Phædr.* 4. 5. Vestem, uniones, pedisequos et cetera. *Inscript.* apud *Murat.* 928. 6. c. IYLIVS LIVIAE AVGVSTAE SERVVS PEDISEQVVS. *Lupis* habet pedisequos. Alia similis *ibid.* 5. pedisequos. *Murin. Frat. Arv.* p. 95. et 716. plures alias affert Inscriptiones, in quibus *pedisequus* et *pedisequa* unica littera s scribitur. — b) Interdum tamen etiam liberti, aut infimæ, sed liberæ sortis homines pedisequi dicuntur. *Cic.* 2. *Att.* 16. Quæ mihi videtur una contiuncula clamore pedisequorum nostrorum esse peritura. *della nostra comitiva.* *Inscript.* apud *Gruter.* 600. 6. q. ARTORIVS ANTIQVVS PRISCVS PEDISEQ. V. A. XX. *Alia* 1112. 10. CINNAMVS TI. CAESARIS AVG. PEDISEQVVS NYMPHAE CONIUGI FECIT. — Joculariter *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 18. Sequere hac me. PYGONUL. pedisequus tibi sum. — c) Servi pedisequi erant fere ceterorum infimi. *Nepos Att.* 13. Usus est familia, si utilitate iudicandum est, optima; si forma, vix mediocri. Namque in ea erant pueri litteratissimi, anagnostæ optimi, et plurimi librarii: ut ne pedisequus quidem quisquam esset, qui non utrumque horum pulcre facere posset. *Colum. I. R. R. proæm.* 12. Si fundum locuples mercatus est, e turba pedisequorum lecticariorumque delectissimum annis et viribus in agrum relegat.

II.) Translate. *Cic.* 4. *Herenn.* 14. 20. Si voles divitias cum virtute comparare, vix satis idoneæ tibi videbuntur divitiæ, quæ virtutis pedisequæ sint. *Id.* 1. *Orat.* 55. 236. Quia sæpe utitur orator subsidio juris in causis, Idcirco istam iuria scientiam eloquentiæ tamquam ancillulam pedisequamque adjunxisti. *Apul.* 2. *Dogm. Plat.* Sapientem quippe pedisequum et imitorem Dei dicimus, et sequi arbitramur Deum.

PEDITATUS, a, um. *V. PEDITO.*

PEDITATUS, us, m. 3. *soldati a piedi*, *fanteria*, πεζῆ στρατία, peditum copie, sicut equitatus (quocum sæpe in oratione conjungitur) equitum. *Cic.* 5. *Phil.* 2. 6. Tu civem sceleratum pecunia, peditatu, equitatu, copiis instrues?

Cæs. 5. *B. G.* 3. Equitatum peditatumque cogere. *Nepos Eumen.* 3. extr. Ut equitatu potius dimicaret, quoniam plus valebat, quam peditatu, quo erat deterior. — In plur. num. *Auct. B. Hisp.* 37. Peditatibus et equitatibus celeriter iter faciens.

PEDITO, as, (ævi), ætum, are, n. 1. Part. *Peditatus*. — *Peditare* est pedibus iter facere, a pedes, itis. *Gloss. Philoz.* *Pedito*, πεδισω. Habent et *Not. Tir.* p. 75. *Pedes*, *peditat*, *peditatus*. *Hygin. Gromat.* p. 3. col. 1. et p. 7. col. 2. Quingenaria cohors peditata. h. e. quæ solis peditibus constat, et opponitur equitatæ, quæ peditibus admixtos habuit equites.

PEDO, as, ævi, ætum, are, a. 1. Part. *Pedatus* I. et II.; *Pedandus* II. — *Pedare* (quod olim videtur pro *ire*, ambulare usurpatum fuisse; unde *pedatus*, *us*, et *repedare*) occurrit tantum

I.) Proprie pro pedibus instruere: hinc *pedatus* dicitur is cui sunt pedes, ὑπόπους. *Sueton. Oth.* 12. Fuisse traditur et modicæ staturæ et inale pedatus.

II.) Translate. ¶ 1. In re metrica. *Varro* apud *Non.* p. 229. 22. *Merc.* Ne me pedatus versuum-tardor Refrenet arte compari rythmon certum. h. e. (ut ait cl. *Vahlen. in M. T. Varr. Sat. Menipp. Conject.* p. 138.) ne pedata versuum tarditate retineat æqualitatem certorum numerorum secutus. ¶ 2. In re rustica est vires et alias arbusculas pedamentis fulcre, *palare*. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 21. 35. (164). Aut pedatæ vineæ simplici jugo. *Colum.* 4. *R. R.* 12. 1. Putationem sequitur vineæ pedandæ cura.

PEDO, pædis, pæpædi, pæditum, pædere, n. 3. *scoreggiare*, *περδω*, ereptum ventris emitto: a βῆδι, per metathesin, media conversa in tenuem: vel a *περδω*, extrita littera canina. *Horat.* 1. *Snt.* 8. 46. Nam displosa sonat quantum vesica, *pepedi* diffissa nate ficus. *Martial.* 10. 14. Nil aliud video, quo te credamus amicum, Quam quod me coram pedere, *Crispe*, soles.

PEDO, õnis, m. 3. qui pedes latos habet. *Gloss. Philoz.* *Pedo*, planus, πλατύπους. *Ibid.* *Pedo*, πλατύπους. Ab hoc est deminutivum *pedunculus*, teste *Priscian.* 6. p. 614. *Putsch.* — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PEDOCUCULLUS, i, m. 2. idem videtur essa ac *pedule*; est enim cucullus seu tegimen pedum. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 157.

PEDUCULUS. *V. PEDICELLUS.*

PEDCULATIO, õnis, f. 3. *pediculatio*, et **PEDCULOSUS**, a, um, adject. *pidocchio*, so, et

PEDCULUS, i, m. 2. *pidocchio*. *Gloss. Philoz.* *Peduculatio*, *peduculosus*, *peduculus*, πεδουκάλιος, πεδουκάλιος, πεδουκάλιος. Ex *peduculus*, per syncope *peduculus*, unde *pidocchio* Italorum. *Pelagon. Veterin.* 7. ante med. Si equus peduculos in intestinis habuerit. Habent et *Not. Tir.* p. 176. *Pules*, *cimex*, *peduculus*. — Etiam *pedunculus* scribitur. *Pelagon. ibid.* *Pedunculos* tres humanos in aurem dexteram equi mittito.

PEDULE, is, n. 3. *V. voc. seq. in fin.*

PEDULIS, e, adject. *del piede*, ad pedes pertinens. *Ulp. Dig.* 34. 2. 26. Fasciæ crurales, *pedulesque*, et *impitua vestis loco* sunt. *Vet. Schollinst.* ad *Juvenal.* 1. 111. *Pedules* novi. — *Hinc*

Pedule, is, n. 3. absolute, substantivorum more, *pedule* item Itali dicunt eam calligæ partem, quæ pedem tantum tegit. *Fronto de differ. voc.* p. 2194. *Putsch.* *Pedale* mensura est pedis: *pedula* vero sub pedibus præstat utilitatem. Habent et *Not. Tir.* p. 96. *Pes*, *pedale*, *pedule*. — Ubi apud *Festum* p. 230. 17. *Müll.* legitur: *Pedula* quæ declinans, *πέδιλα* Græcos appellare manifestum est: *pedulia* critic legendum recte putant.

PEDUM, i, n. 2. *bastone da pastore*, *pastorale*, χαίον, καλαυροψ, οπος. *Festus* p. 249. 24. *Müll.* *Pedum* est baculum incurvum, quo pastores utuntur ad comprehendendas oves, aut capras a pedibus: cujus meminit etiam *Virgilius* in *Bucolicis*, quom ait (5. *Ecl.* 88.) At tu sume pe-

dum. *Servius ibid.* *Virga incurvata*, unde retinetur *pecudum* pedes. Cf. *Festum* p. 210. 23. *Müll.* — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PEDUNCULARIA herba, eadem ac *pedicularis* apud *Marcell. Empir.* 1. **PEDUNCULUS**. *V. PEDICULUS*, et *PEDO*, onis.

PEDUSCULUS, i, m. 2. ποδιφιον, parvus pes. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 10. 10. (24). Apprehensil pedusculo lapilli se libravit. *Al. leg.* apprehensil pondusculo lapilli, multo rectius.

PÉGĀNON, i, n. 2. *πηγανον*, ruta bortensis. *Apul. Herb.* 89. — *Peganon* *urinson*, ruta montana. *Id. ibid.* 115.

PÉGE, es, f. 1. *fonte*, fons: a *πηγή*, quod idem significat. *Propert.* 1. 20. 33. Hic erat *Arganthe* bege sub vertice montis *Grata* domus *Nymphis* humida *Thyniasin*.

PEGMA, atis, n. 3. *πέγμα*. Sunt qui scribunt *pegma*. ¶ I. Generatim *pegma* est machina ex pluribus tabulis, aliisve rebus compacta, et confixa: a *πηγνυμι compingo*. *Cic.* 4. *Att.* 8. Nihil illustrius, quam illa tua *pegmata* etc. h. e. loculi, cancelli, plutei ex tabulis compactis ad reponendos libros. Alii intelligunt quadratas bases, quibus insident statuae: alii conglutinationes, quibus libri compinguntur: alii *pigmata* legere malent. *Ulp. Dig.* 33. 7. 12. circa med. In emptinam domus et specularia et *pegmata* cedere solent, sive in ædificio sint posita, sive ad tempus detracta. h. e., ut videtur *Turnebo l. 8. Adversar.* c. 9., antepagmenta, quæ valvarum sunt ornamenta affixa antis: vel potius universim quæcumque in ædibus affiguntur ornatus gratia, ut tabulæ, laminæ marmoræ, coronæ, et hujusmodi, quibus ornantur parietes, fenestræ, lacunaria etc. *Auson. epigr.* 26. *Ceris* inurens *Januarum* limina, Et atriorum *pegmata*. ¶ 2. Præcipue vero *pegmata* in theatro, circo, et ludis fuere moles lignæ occulto artificio ita compactæ, ut et attollerentur, et deprimerentur, variaque spectacula ad oblectationem repræsentarent, ut incendium, subitam ruinam, ostensionem alicujus numinis, ascensum celerem *cuspiam* quasi in aera volantis, et hujusmodi. Hæ interdum ornatus gratia auro aut argento tenui contegebantur. *Seneca Ep.* 88. circa med. His annuieres licet machinatores, qui *pegmata* per se surgentia excogitant, et tabulata tacite in sublime crescentia, et alias ex inopinato varietates, aut dehiscentibus quæ coharebant, aut his, quæ distabant, sua sponte coeuntibus, aut his, quæ eminebant, paulatim in se residentibus. *Phædr.* 5. 7. Is forte ludis, dum *pegma* rapitur, concidit casu gravi. *Juvenal.* 4. 123. Et *pegma*, et pueros inde ad velaria raptos. *Claudian. Cons. Mall. Theod.* 325. Mobile ponderibus descendat *pegma* reductis, Inque chori speciem spargentes ardua flammæ Scæna rotet: varios effingat *Mulciber* orbes, Per tabulas impune vagus: *picteque* citato *Ludant* igne trabes: et non permissa morari *Fida* per innocuas errent incendia turres. *Martial.* 8. 33. Hac fuerat nuper nebula tibi *pegma* perunctum. *Vopisc. Corin.* 19. *Pegma* exhibuit, cujus flammis scæna conflagravit. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 16. (53). *Cajus princeps* in circo *pegma* dixit, in quo fuere argenti pondus CXXIV. *Lips. de Amphitheatr.* c. 22. et homines *pegmatis* impositos, qui subito in subiectas feras deciderent, et captivos et oppida in triumphis ostensa, docet ex *Strab.* et *Josepho*. Etiam gladiatoria in *pegmate* exhibitos depugnantes, scribit *Scalig.* ad *Manil.* 5. 437. p. m. 404., unde *pegmæres* putantur dicti a *Sueton. Cal.* 26. extr., ubi multa *Casaubon.* hac de re. *V. PEGNIARIUS*. ¶ 3. Pro ipsa compositione, coagmentatione et compactione sumi videtur in illo *Prudent.* 10. *pepi* *στεφ.* 1016. *Tabulæ* superæ strata *teant* *pulpita*, *Rimosa* rari *pegmatis* *compagibus*.

PEGMÆRIS, e, adject. ad *pegma* pertinens. *V. PEGNIARIUS*.

PEGRIS, idis. *V. PERCIS*.

PEGRYMENE, es, f. 1. *V. STERELYTIS*.

PEJERATIO, õnis, f. 3. *spergiuro*, actus *pejerandi*. *Sabin.* 4. *Gubern.* D. 16. Hic quom ma-

ximi sacramenti sit dejeratio, necesse est, maximi sit reatus et pejeratio.

PEJÉRATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PEJĒRO, as, avi, atum, are, n. 1. (per et juro). *Perjuro*, unde *perjurium*, legitur in optim. MSS. *Cicer.*, item apud *Plaut.* sæpe (*V. infra sub I et II.*) — Etiam *perjero* legitur apud *Plaut. Truc. 1. 1. 9. (V. infra sub I.)* — Part. *Pejersans, Pejeratus, Pejeraturus et Pejerandus I.* — Pejerare est falso et animo fallendi jurare, seu juramentum infringere, et id, quod juramento ac verbis concipitur, non facere, ἐπιπορεύω (II. *giurare il falso, spergiuare; Fr. faire un faux serment, se parjurer; Hisp. jurar falso, perjurarise; Germ. falsch schwören, meineidig sein; Angl. to violate an oath, forswear, be forsworn, be guilty of perjury, perjure one's self, swear falsely.*)

I.) Proprie. — a) Absolute. *Cic. 3. Off. 29. 108.* Non enim falsum jurare, pejerare est, sed quod ex animi tui sententia juraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere perjurium est. *Orellius legit* perjurare. Sic *Plaut. Asin. 3. 2. 15.* Ubi hero infidelis fueris, ubi verbis conceptis sciens libenter perjuraris. Sic *Cic. Cluent. 48. 134.* Illum verbis conceptis pejerasse. *Plaut. Truc. 1. 1. 9.* Quid perjerandum est etiam, præter munera! *Cic. Rosc. Com. 16. 46.* Quid interest inter perjurum et mendacem? Qui mentiri solet, pejerare consuevit. Quem ego, ut mentiator, inducere possum: ut pejeret, exorare facile potero. *Horat. 2. Sat. 3. 127.* quare, Si quidvis satis est, perjuras, surripis, auferis Undique? *Ovid. 1. Amor. 8. 85.* Nec si quem fallas, tu perjurare timeto. *Quintil. 5. 6. 2.* Ut eum non sit credible pejeraturum. — b) Cum Ablat. et præp. de. *Martial. 7. 20.* Pejerare de turdo. — c) Cum Infinito. *Sueton. Ner. 28.* Submissis, qui regio genere ortam pejerarent. — d) Cum Accusativo rei, per quam quis pejerat. *Catull. 52. 3.* Per consulatum pejerat Vatinius. *Lucan. 6. 749.* Stygias qui pejerat undas. h. e. falsum jurat per Stygem. — e) Hinc Part. *Pejeratus* passive. *Horat. 2. Od. 8. 1.* Ulla si juris tibi pejerati Pæna, Barine nocuisset unquam. h. e. juris perjuria violati. Cf. *Ovid. 3. Amor. 11. 22.* Et perjuratos in mea dæmna deos. — f) Bellum pejerans, quod sit perjurio, et frangendo datam jurejurando fidem. *Stat. 4. Silv. 3. 4.* Nec dux advena pejerante bello Campanos quatit Inquietus agros. h. e. Hannibal et Pæni, de quibus *Sil. It. 1. 9.* ter Marte sinistro Juratumque Jovi fœdus conventaque patrum Sidonii fregere duces: atque impius ensis Ter placitam suasit temerando rumpere pacem.

II.) Translate pro mentiri, simpliciter, *mentire. Plaut. Pæn. a. 2. v. 34.* Perge: optine berce perjurat. et 5. 4. 72. Da pignus, ni nunc perjures. *Id. Merc. 3. 1. 42. ra.* Amabo, an maritus est? Neque est, neque erit. *Ly.* Nolim quidem: homo berce perjuravit.

PEJOR, us, ōris, adject. comp. *V. MALUS.*

PEJĒRO, as, are, 1. Part. *Pejorans 2.* — Pejorare ¶ 1. Active est pejorem facere, *far peiorare, deteriorare. Paul. Jctus 2. Sentent. tit. 18.* Homo liber, qui statum suum in potestate habet, et pejorare eum, et meliorem facere potest. ¶ 2. Neutr. *Pejorans morbus*, pejor evadens, est *Cælii Aureli. 2. Acut. 1. et 2. Tard. 1. ad fin.*, quæ non sunt imitanda.

PEJUS. *V. MALUS.*

PELĀGĪA, æ, f. 1. (proprie est adject. a *pelagiæ*, subadii *concha*) *pelagia*, piscis ex genere concharum, qui et purpura dicitur, in mediis saucibus succum habens, tingendis lanis laudatissimum, qui ab eo *pelagium* dicitur. *Plin. 9. Hist. nat. 37. 61. (131).* Purpuræ nomine alio *pelagiæ* vocantur. *V. PELAGIUS* in fin.

PELĀGĪCUS, a, um, adject. et

PELĀGIUM, ū, n. 2. *V. voc. seq.*

PELĀGIUS et PELĀGĪCUS, a, um, adject. *marino, pelagikos, pelagios*, ad pelagus pertinens, marinus. *Colum. 8. R. R. 17. 11.* Pisces saxatiles, aut pelagici. *Farro 3. R. R. 3. 10.* Luxuria piscinas protulit ad mare, et in eas pe-

lagios greges piscium revocavit. *Petron. Satyr. 109.* Per antennam pelagiæ condeserant volucres. *Phædr. 4. 21.* Venire in patriam voluit cursu pelagiæ. *per mare. Plin. 9. Hist. nat. 35. 54. (109).* Pelagiæ conchæ. h. e. quæ in alto mari degunt. *Id. ibid. 29. 46. (85).* Polypti terreni majores, quam pelagii. h. e. qui litora accollunt majores iis, qui in alto vivunt. *Id. 32. ibid. 6. 21. (59).* Pelagiæ ostrea. *P. Syrus* apud *Petron. fragm. Tragur. 55. Burmann.* Matriona ornata pbaleris pelagiis. h. e. margaritis et coralliis, quæ in mari nascuntur. — Hinc

Pelagia, æ, f. 1. *V. hanc vocem loco suo.*

Pelagium, ū, n. 2. absolute, substantivorum more, est succus purpurarum: quia hæc etiam *pelagiæ* vocantur. *Plin. 9. Hist. nat. 38. 62. (134).* Buccinum pelagiæ admodum alligatur, nimisæque ejus nigrilitæ dat austeritatem illam, nitoremque, qui quæritur, cocci. Adde *ibid. 40. 64. (138).*

PELĀGUS, i, n. 2. Quod ad genus pertinet, *Palæm. p. 1367. Putsch.* Vulgus apud antiquos tam masculino genere dictum est, quam neutro. Pelagus vero ad hanc regulam non pertinet, quia Græcume est. — *Pelagæ* in plur. num. Græca positione, τὰ πελάγη. *Lucret. 5. 35.* Propter Atlanteum litus pelageque sonora. Adde *eumd. 6. 619.* — Ceterum *pelagus* est mare, æquor, pontus, *πέλαγος, mare, pelago.* Quidam volunt, proprie esse maris altum, seu profunditatem, quasi *τῆλαγος*, b. e. τῆλε τῆς γῆς, procul a terra. Sed potius Græcorum *πέλαγος* videtur esse ab Hebr. *פֶּלֶג* *péleg*, rivus: est enim pelagus proprie *la corrente del mare. Auct. B. Hisp. 40.* Complures nando ad naves, quæ in salo fuerunt, se recipiunt: ancoris sublati, pelagus remis petere cœperunt.

I.) Proprie, unversim pro mari sumitur: valde familiaris vox poetis, usurpata etiam ab historicis. *Pacuvius* apud *Cic. 3. Orat. 39. 157.* Fervit æstu pelagus. *Lucret. 4. 432.* In pelago nautis ei undis ortus in undis Sol sit uti videatur obire et condere lumen, Quippe ubi nil aliud nisi aquam cælumque tuentur. *Virg. 5. Æn. 8.* Et pelagus tenuere rates, nec jam amplius ulla Occurrit tellus; maria undique et undique cælum. *Plin. 9. Hist. nat. 10. 12. (35).* Testudines evectæ in summa pelagi. *Justin. 4. 1. 13.* Navigantes magnis vorticibus pelagi identibus exterriti. *Tac. 15. Ann. 46.* Gubernatores, quamvis sævientis pelago, a Formiis movere. *Flor. 2. 2. in fin.* Laceræ naves totum pelagus naufragio suo operuerunt. *Val. Max. 3. 2. n. 10.* Nantes lubrico pelagi. *Horat. 1. Od. 3. 11.* Fragilem truci pelago ratem committere. *Virg. 2. G. 41.* pelago dare vela patenti. et 3. *Æn. 204.* Errare pelago. *Val. Flacc. 3. 608.* Lustrare pelagus. *Ovid. 3. Trist. 2. 7.* Plurima sed pelago terraque pericula passus. *Id. Heroid. 2. 19.* venti cælo pelagoque faventes. *Val. Flacc. 1. 169.* pelagus quantos aperimus in usus! *pelagium* bic quidam leg. ut sit masculinum, sed contra opt. MSS. et cudos, et vet. grammaticos. — Etiam *pelagi mare* dicitur, ut apud *Apollon. Rhod. 1. 2. v. 610.* *πέλαγος θαλάσσης. Sedul. 1. 122.* turba pedestris Intra in absentis pelagi mare.

II.) Translate. In illo *Virg. 1. Æn. 250.* et pelago premit arva sonanti: *Servius* exponit aquarum abundantiam.

PELĀMIS, Idis, et pelamys, ydis, f. 3. *palamita, πηλαμῖς et πηλαμῖς*, piscis marinus. *Thynnorum* partus recens nati *cordyla* vocantur: inde usque ad annum *pelamides*: quum annum excessere, *thynni*, ut *Plin. 9. Hist. nat. 15. 18. (47).* docet. Nomen habent a *πηλός lutum, limus*, quia in eo nascuntur, et degunt, ut et *Paul. Diac. p. 207. 2. Müll. trahit. Gell. 7. 16.* ex *Varrone.* Pelamys Chæcedonia, muræna *Tartessia*, aselli *Pessinuntii*. — Pelamides in apolectos, particulatimque connectæ, in genera cybiorum dispartitur, inquit *Plin. loc. cit.*, quod est concisas pelamides sale conditi et asservari. *Juvenal. 7. 119.* Quod vocis pretium? siccus petrasunculus, et vas Pelamidum, aut veteres, *Affronum* epinemia, bulbi. *V. et Colum. 8. R. R.*

17. 12. et *Schneider.* in *Indic.* sub b. v. — Pelamys maxima vocatur apolectus: longa, sarda. *Plin. 32. Hist. nat. 11. 53. (150).*

PELARGŌNIUS, a, um, adject. *παραργικός*, ad ciconiam pertinens, qui ex ciconia fit. *Pelagon. Veterin. 1. a med.* Item pulvis *Pelagonia (lege pelargonia)*: propinas ciconiam, quæ abduc non stat, sed tamen quæ jam plumulas habet: vivam mitte in caccabulum fictilem, et gypsa, et in furnum mitte; inde quum fuerit pulvis factus, idest quum fuerit tosta, in mortario tere, et pulverem repone in olla vitrea, et quum necesse fuerit, cohibere, sed grande, plenum cum vino *Afro* faucibus infunde, quamdiu sanus sit: certissimus et salutaris pulvis est. Hæc cl. *Furlanetto*; qui postea in suis MSS. hæc eadem delenda esse affirmat collatis iis, quæ habentur apud *Veget. 1. Veterin. 17. 15.* ubi *V.* et adnotat. a *Schneidero*, quibus patet *Pelagonium* hæc hausisse ex *Vegetio* loc. cit., *Vegetium* vero ex *Hippia, tricus p. 24.*, ibi enim pulveris, b. e. remediide quo agitur, auctor fuisse traditur vetus *Pelagonius* hisce verbis: *Ἐπιχειρῶ Πηλαγωνίου πρὸς λοιμῶν.*

PELĒCĀNUS vel pelicanus, i, m. 2. *pellicano, πέλεκυν* et *πέλεκυνος*, avis *Ægyptia* circa solitudines Nili præcipue nascens, quæ amore pullo- rum dicitur femur suum rostro vulnerare, et sanguinem ad eos alendos elicere. Ejus meminit *Hieronym. in Psalm. 101.*, ubi addit duo esse pelicanorum genera, aquatile unum, alterum volatile, illud piscibus vesci, hoc serpentibus, crocodillis et lacertis. *Gesnerus* vulturem *Ægyptium* vocat. Sunt qui putant eundem esse ac plateam, *Plin. 10. Hist. nat. 40. 56. (115).*, et plateam, *Cic. 2. Nat. D. 49. 124.* Alii picum *Martium*, ἀπό τοῦ πέλεκυν, b. e. securi cadere, quia rostro arbores cædit et excavat.

PELĒCĪNON, i, n. 2. horologii genus, a forma parvæ securis, quæ Græce *πέλεκυνος* dicitur, ita appellatum. *Vitruv. 9. 9.* Hemicyclium excavatum ex quadrato ad enclimæque succisum *Berosus Chaldæus* dicitur invenisse; scaphen, sive hemisphærium *Aristarchus Samius*; *Patrocles pelacino*, *Dionysodorus conum*, etc.

PELĒCĪNUS, i, m. 2. *πέλεκυνος*, herba noxia segetibus, quæ inter lentem præcipue nascitur. Nomen inde trahit, quod ejus siliquis securiculis similes sunt, quas Græci *πέλεκυνος* dicunt. *Plin. 18. Hist. nat. 17. 44. (155).* et 27. *ibid. 12. 95. (121).* Adde *Marcell. Empir. c. 22. p. 118. ed. Ald.*; item *Not. Tyr. p. 168.*, ubi *pelecina* gen. fem.

PELĒTHRŌNĪA, æ, f. 1. herba, centauria major. *Apul. Herb. 34.*

PELĒCĀNUS. *V. PELECANUS.*

PELLĀCĪA, æ, f. 1. (*pellax*) fallacia, blanditiæ, ἐπαγωγῆ. ¶ 1. Generatim. *Lucret. 5. 1004.* Nec poterat quemquam placidi pellaciæ ponti Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis. *Virg. 4. G. 443.* Verum ubi nulla fugam reperit fallaciæ. *Alii* hic leg. fallacia. ¶ 2. Speciatim refertur ad incontinentiam turpis libidinis. *Arnob. 5. 21.* Ex partu virginis tauri species fusa, Jovialis monumenta pellaciæ. et 4. 28. Et per omnes libidinum formas inestaram cupiditatum circumgisse pellaciæ.

PELLĀRIUS, a, um, adject. ad pellem pertinens. *Varro 8. L. L. 55. Müll.* Taberna pellaria. h. e. in qua pelles venduntur. Hæc tamen vox minime usu venit, ut patet ex ipsius *Varronis* verbis, quæ *V.* in *PELLESUNA*.

PELLĀRIUS, ū, m. 2. qui pelles curat, polit, aut suit, pellio. *Firmic. 4. Mathes. 7. a med.* Faciet pellarios, coriarios, caligarios, coquos. *Gloss. Philox.* Pellarius, πελλοράφος.

PELLĀX, æcis, adject. omn. gen. Sup. *Pellacissimus*. — *Pellax, ingunnatore, ἐπαγωγός*, qui per blanditias aliquem decipit: a *pellacio. Virg. 4. Æn. 90.* invidia postquam pellacis *Clyssi* etc. *Arnob. 5. 44.* Quid pro aureis imbribus, in quis idem (*Suppiter*) se pellax fraude induit perfida? *Capell. 4. p. 96.* Circulatrix pellacissima.

PELLEATUS, a, um, adject. pellitus, pelle indutus. *Paulin. Nolan. carm. 17. 243. de Dacis.*

vel ille Divitis multo bove pelleatus Accola ripae.

Al. rectius leg. pileatus.

PELLECEBRAE. V. PERLECEBRA.

PELLECTIO, ōnis, f. 3. actus perlegendi. *Cic. 1. Att. 13.* Quotus enim quisque est, qui epistolam paulo graviorem ferre possit, nisi eam pellectione relevavit? *h. e.* eam perlegendendo. *Alti leg. per lectionem.*

PELLECTUS, a, um. *V. PELLICIO.*

PELLEGO. V. PERLEGO.

PELLESUINA, æ, f. 1. taberna, in qua pelles perficiuntur et venduntur, ita appellata a pellibus suevidis. *Varro 8. L. L. 55. Müll.* Quoniam taberna ubi venit vinum, a vino vinaria, a creta cretaria, ab unguento unguentaria dicitur: ἀναλογικῶς si essent vocabula, ubi caro venit, carnaria; ubi pelles, pellaria; ubi calcei, calcearia diceretur; non laniena ac pellesuina et sutrina. *Onomast. Lat. Gr.* Pellesuma, βυρσαῖον. *Cl. Quicherat.* quum hæc ex *Onomast.* afferret, ait: Vitiosa vox (*pellesuma*), quam non emendo. Sic ille: at mihi *pellesuina* sine ulla dubitatione legendum videtur.

PELLEX, icis, f. 3. In Codicibus legitur etiam *pælex* et *pelex*. — Pellex (de cuius etymo *V. infra* sub 1.) est pallaca, amica, concubina, πάλλαξ, πάλλαξι, πάλλαξις; (*It. concubina, ganza*; *Fr. concubine, maitresse*; *Hisp. concubina*; *Germ. die Beischläferin eines Ehemannes, das Hebsweib, d. Maitresse*; *Angl. a concubine*).

1.) Proprie *pellez* dicitur quæ concubina est ejus, cui uxor est; et uxori vel *matrifamilias* opponitur. *Paul. Dig. 50. 16. 144.* Masurius scribit libro memorialium, pellicem apud antiquos eam habitam, quæ quum uxor non esset, cum aliquo tamen vivebat: eamque nunc vero nomine amicam, paulo honestiore concubinam appellari. *C. Flaccus* scribit, pellicem nunc vulgo vocari, quæ cum eo, cui uxor sit, corpus misceat: quosdam eam, quæ uxoris loco sine nuptiis in domo sit, quam Græci πάλλαξιν vocant. *Paul. Diac. p. 222. 3. Müll.* Antiqui eam proprie pellicem nominabant, quæ uxorem habenti nubebat. *Gell. 4. 3.* Pellicem appellatam, probrosamque habitam eam, quæ juncta consuetaque esset cum eo, in cuius manu mancipioque alia matrimonii causa foret, hac antiquissima lege ostenditur: PELEX ASAM IVNONIS NE TAGITO: SI TAGET IVNONI CRIMIBUS DEMISSIS (*al. leg. demissis*) ARNEM FEMINAM CAIDITO. Pellex autem quasi πάλλαξ, id est quasi πάλλαξις: ut pleraque alia, ita hoc quoque vocabulum de Græco flexum est. Hæc *Gellius*. Alii tamen a *pellicio* ducunt, quia blanditiis maritum ab uxore ad se pellicit. — a) Stricto sensu. *Plaut. Cist. 1. 1. 39.* Viris cum suis prædicant nos solere, Suas pellices esse ajunt. *Id. Merc. 4. 1. 21.* I hac mecum, ut videas simul tuam Alcumenam pellicem, Juno mea. *Ovid. 10. Met. 347.* Tu ne eris et matris pellex et adultera patris? *Id. Heroid. 14. 95. de Io.* Illa Jovis magni pellex metuenda sororis, Ineunde levas nimiam cæspitibusque famem. — b) Est etiam *pellez*, quæ ab aliquo ducitur, postquam cum justa uxore divortium fecit. *Cic. Cluent. 70. 199.* Atque etiam nominata necessitudinum, non solum naturæ nomen et (*Madrigius* nomen et *interpolata esse censet*) jura mutavit: uxor generi, noverca filii, filia pellex. *V. ejus Orationis argum. Adde eumd. Orat. 30. 108. Horat. Epod. 5. 61.* cur dira barbaræ minus Venena Medæe valent? Quibus superbam fugit ulta pellicem, Magni Creontis filiam. — c)

Item quæ per vim a marito alterius corrupta est. *Ovid. 6. Met. 537. de Philomela.* pellex ego facta sororis. *Martial. 10. 51. de ead.* Ismarium pellex Attica plorat Ityn. *Adde Ovid. 2. Fast. 389.* — d) Poetice Pasiphae apud *Ovid. 1. Art. am. 321.* pellices vocat vaccas armenti, quia tauri amore capta est.

II.) Translate. ¶ 1. Ceteri fere scriptores perpetuo custodiunt, ut cum respectu ad uxorem pellicem dicant. Sed apud *Justin.* quoties legitur, sine mentione uxoris adhibetur: v. gr. 10. 2. Occiso Cyro, Aspasiam pellicem ejus Artaxerxes in matrimonium receperat. et 39. 5. 6. Fiducia

septingentorum filiorum, quos ei pellicibus suscepserat. *Adde 1. 9. 15., 10. 1. 1., 12. 3. 10. etc. Item Curt. 10. 1.* Virginem nobilem constupratam, servo suo pellicem dedit. *h. e.* concubinam, scilicet quæ vivebat cum aliquo, cui uxor non erat, ut ait *Paul. Dig. loc. cit. sub 1. ¶ 2.* De viris mollioribus, ut *Paul. Diac. p. 222. 3. Müll.* docet. *Sueton. Cæs. 49.* Dolabella eum (*Cæsarem*) pellicem reginæ appellavit. *scilicet*, quia Cæsar Bityniæ regi pro puero meritorio fuit. *V. FORNIX, SPONDA* et *STABULUM.* *Adde Auct. Declam. in Sall. sub fin.* — Hinc *Martial. 12. 97.* vocat pellices ministros pueros amatos a marito. ¶ 3. Joculariter *Martial. 14. 119.* cujus lemma *Matella fictilis.* Dum poscor crepitu digitorum, et verna moratur, O quoties pellex culcita facta mea est! *h. e.* vicem mihi matellæ præstitit, quia eam lotio perfudi. ¶ 4. Item filia, quæ a patre adamata, quasi pellex matris (*Itali dicunt rivale*) habenda est, quum patris amorem ad se solam pellexerit. *Inscript. non opt. notæ apud Donat. 364. 6.* HOC PATER INFELIX POSUIT FIE NATE MERENTI, ET MATER SIMILEM LACRIMIS TITVLVM SYE PELLICI IVAXIT etc. Hic ter ommissa est diptibongus æ, atque alteri versus uno pede longior est, quod in metricis inscriptionibus sequioris ævi sæpe usuvenire solet.

PELLICATIO, ōnis, f. 3. inductio, a pelliciendo. *Cato apud Festum p. 242. 20.* et *Paul. Diac. p. 243. 4. Müll.*; ubi *Müllerus, Jordan.* et *al. leg. pelliculatio*, rectius.

PELLICATOR, ōris, m. 3. προσαγωγός, qui blanditiis aliquem in fraudem pellicit. *Paul. Diac. p. 204. 12. Müll.*

PELLICATUS, us, m. 4. concubinato, πάλλαξισ, actus, quem pellex exercet. *Cic. 2. Off. 7. 25.* Ab ea enim est ipsa propter pellicatus suspicionem interfectus. *Id. Scaur. fragm. apud Priscian. 6. p. 689. Putsch.* Arinis uxorem pellicatus dolore concitatum. *Cf. fragm. pro Scauro edita ab A. Maio in Class. Auct. T. 2. p. 292. Id. Cluent. 5. 13.* Filia (*Sassiae*) quæ nefarium matris pellicatum ferre non posset. *Justin. 7. 4. 7.* Insiditis uxoris - occupatus fuisset, ni filia pellicatum matris et sceleris consilia prodidisset.

PELLICEO. V. PELLICIO in it.

PELLICEUS. V. PELLICIUS.

PELLICIO et *perlicio*, icis, lexi, lectum, licere, a. 3. (per et lacio). *Charis. 3. p. 217. Putsch. et Diomed. 1. p. 364.* agnoscunt pelliceo, quod quidam leg. etiam apud *Colum. loc. cit.* — Dictum est etiam *pellicui* pro *pellezi*. *Liv. Andron. apud Priscian. 10. p. 877.* Aut alia nunc te quæpiam Asiatico ornatu affluens, aut Sardiniano ac Lydio, fulgens decore et gloria, pellicuit. (*pro fulgens decore et gloria rectius legitur fulgens ornatu et gratia in Thesaur. N. Latinit. apud A. Maium in Class. Auct. T. 8. p. 305.*) — Part. *Pelliciens* et *Pellectus* I. — Pellicere est blanditiis in fraudem inducere (*hinc Paul. Diac. p. 207. 1. Müll.* Pellexit in fraudem induxit), blandiendo decipere, capere, illicere, inducere, ἐφέλωμα, ἐπιτρομα: (*It. ingannare lusingando, allettare e tirare con frode, zimbellare*; *Fr. engager par des paroles flatteuses, attirer insidieusement, cajoler, séduire, gagner, enjoler*; *Hisp. lisonjear, engaytar, seducir, atraer con halagos, caricias*; *Germ. verlocken, anlocken, an sich ziehen*; *Angl. to deceive by flattery, inveigle, entice, allure, decoy, wheedle, cozen, cajole*).

I.) Proprie. *Ter. Phorm. 2. 1. 18.* Senem per epistolam pellexit, modo non montes auri pellicens. *Plaut. Men. 2. 67.* Meretrices extemplo se applicant, agglutinant: si pellererunt, perditum amittunt domum. *Sueton. Claud. 26.* Illecebris pellectus in amore. *Cic. Cluent. 5. 13.* Animum adolescentis, nondum consilio ac ratione firmatum, pellexit iis omnibus rebus, quibus illa ætas capi ac deleriri potest. *Id. Flacc. 30. 72.* Mulierem imbecilli consilii pellexit ad se. *Liv. 4. 15. ad fin.* Sp. Mælium cibo obijciendo ratum, victorem finitumorum omnium populum in servitutem perlici posse. *Tac. 11. Ann. 19.* Qui Cbaucos ad deditionem pellice-

rent. *Justin. 38. 3. 1.* Hunc Mithridates mire ad societatem Romani belli pellicere cupiebat. *Tac. 3. Ann. 42.* Florus insistere destinatis, pellicere alam equitum, ut cæsis negotiatoribus R. bellum inciperet. et 1. *ibid.* 2. Militem donis, populum annona, cunctos dulcedine otii pellexit. *Colum. 11. R. R. 1. 14.* Nam vitis ejusmodi pellectus animus nec præmium jucundius, quam fructum libidinis, nec supplicium gravius, quam frustrationem cupiditatis existimat. *Pacat. Paneg. Theodos. 32.* Tua benignitate pellectæ Scythiæ nationes tantis examinibus confluabant, ut etc. — Poetice. *Lucret. 5. 1004.* Nec poterat quemquam placidi pellicia ponti Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis. *Id. 6. 1001. de magnete.* Causa patefiet, quæ ferri pelliciat vim. — *Fulgat. interpr. 2. Petr. 2. 13.* Oculos habentes plenos adulterii et ineffabilis delicti. Pellicentes animas instabiles.

II.) Translate. ¶ 1. Pellicere segetes, carminibus et veneficiis excantare, et alio trahere, traducere. *V. EXCANTO.* Ad illud *Virg. 8. Ecl. 99.* Atque satas alio vidi traducere messes: *Servius:* Magicis quibusdam artibus hoc fiebat: unde est in XII. Tabulis: NEVE ALIENAM SEGETEM PELLEXERIS: quod et *Varro*, et multi scriptores fieri deprebensum animadvertunt. *Plin. 18. Hist. nat. 6. 8. (41).* C. Furius Chresimus quum in parvo admodum agello largiores multo fructus perciperet, quam ex amplissimis vicinitas, in invidia magna erat, ceu fruges alienas pelliceret veneficiis. ¶ 2. Pro extorquere, exprimere. *Cic. 1. Orat. 57. 243.* Multo majorem partem sententiarum sale tuo et lepore et politissimis facetiis pellexisti. *Colum. 12. R. R. præf. 9.* Quum matronæ domi confectas vestes fastidio habeant, perversaque cupidine pretiosiores alias a viris pelliciant, quæ grandi pecunia et totis pæne censibus redimuntur. *At Gesnerus, probante Schneider. legit:* Quum matronis domi confectæ vestes fastidio sint, perversaque cupidine maxime placeant, quæ etc.

PELLICUM, ii, n. 2. *V. voc. seq. in fin.*

PELLICIUS vel *pelliceus*, a, um, adject. di pelle, σπάτειος, ex pelle factus. *Paul. Dig. 34. 2. 25.* Tunicam et stragula pellicia habere. Ita *Haloand. et Torrentin. Al. pellicia.* Similiter *Pallad. 1. R. R. 43.* Tunica pellicia. *Al. pellicæ,* ut apud *Lamprid. Elagab. 4.* Sella pellicæ, an ossea, an eborata, an argentata. Sic *Fulgat. interpr. 1. Reg. 5. 9.* Fecerunt sibi sedes pellicæ. et *Levit. 13. 59.* Supellex pellicæ. et 4. *Reg. 1. 8. Math. 3. 4. et Marc. 1. 6.* Zona pellicæ. — Hinc

Pellicium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est vestis pellicia. *Gloss. Philox. Pellicium, βαιρα.*

PELLICO, as, are, n. 1. æmulor. *Gloss. Philox. Pellico, ζῆλεω.*

PELLICULA, æ, f. 1. deminut. a pellex, pellicina, pellicola, δερματίον, tenuis, exigua pellex. — a) Generatim. *Cic. Mur. 36. 75.* Stravit pelliculis bædinis lectulos Punicanos. *Adde Val. Max. 7. 5. n. 1. Plin. 30. Hist. nat. 15. 47. (137).* Cerebrum viperæ illigatum pelliculæ dentitiones adjuvat. *Id. ibid. 11. 30. (99).* Pellicula caprina. *Id. 32. ibid. 5. 18. (52).* agnina. *Juvenal. 1. 11.* unde alius furtivæ devehat aurum Pelliculæ. *h. e.* aureum vellus Phrixi. *Inscript. apud Henzen. 7221.* STATIÆ C. L. ANTIOCHENI C. GAVIUS C. I. QUADRATUS VIR GAVIA C. ET ANTIOCHIN. f. TERTVLA C. GAVIUS C. L. DONIVS CVM SVIS QVI CALICVLVS LANA PELLICVLIS VITAM TOLLERAVIT SVAM. — b) Urbane *Horat. 2. Sat. 5. 37.* ire domum, atque Pelliculam curare jube. *h. e.* valetudinem, corpus curare, genio indulgere. *curare cutem* dixit *Id. 1. Ep. 2. 29.* ead. sententia. — c) *Martial. 3. 16.* sed te, mihi crede, memento Nunc in pellicula, cerdo, tenere tua. *h. e.* contine te intra fines conditionis et artificii tui: metire te tuo modulo ac pede, ut ait *Horat. 1. Ep. 7. 98.* et quiesce in propria pelle. 1. *Sat. 6. 22.* statim ne tuos panni. — d) *Pers. 5. 116.* Pelliculam veterem retines. *h. e.* pristinos mores et pravam indolem.

PELLICULATIO. V. PELLICATIO.

PELLICULO, as, are, a. 1. involgere con pelle, σπερῶν, pelle involvo. *Colum.* 12. *R. R.* 39. 2. Opercula vasorum gypcare et pelliculare. et ibid. 48. 1. *Schneid.* Contactum vas pelliculetur. et 5. Vas operculatum pelliculant. Adde *ibid.* 58. 2. *Gloss. Philox.* Pelliculare, δερματώσας, ὑποδερματίζων.

PELLICUM Galerum, quia fiebat ex pelle. *Paul. Diac. V. PELLIRIS.*

PELLIGER, gēra, gērum, adject. pellem gerens, pelle indutus. *Venant. V. arm.* 5. Pelligeri veniens Clodovæi gente potenti. *Al. rectius leg.* belligeri.

PELLINUS, a, um, adject. ex pelle factus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (edente A. Maio) 3. 28. Femoralia pellina.

PELLIO, ōnis, m. 3. pellicciaio, qui pelles perficit, et varia ex iis opera facit: et præcipue tentoria militum. *Plaut. Men.* 2. 3. 52. Quasi suppellex pellionis, palus palo proximus est. *Lamprid. Alex. Sev.* 24. Linteonum, pellionum, vitreariorum vectigal instituit. Adde *Aurel. Arcad. Dig.* 50. 6. 6. *extr.*

PELLION, ūi, n. 2. herba eadem ac daphnoïdes. *Apul. Herb.* 58.

PELLIONARIUS, ūi, m. 2. idem ferme qui pellicio, præsertim qui pelles comparat in usum militiæ. *Inscript. apud Don. cl. 2. n. 1. q. VELIVS ANNIVS PROGVRAT. COL. PELLIONARIORVM.*

PELLIRIS, e, adject. pellitus. *Paul. Diac. p.* 204. 13. *Müll.* Pellirem galerum, quia fiebat ex pelle. *Sic boni Codd.; sunt qui pellicum leg., et qui mutant in pellitum.*

PELLIS, is, f. 3. Ratione habita etymi, fortasse est a φελλός *suber, cortex;* certe jungenda est vox cum Lat. *palla* et Germ. *Fell.* — Pellis est operimentum corporis animalium: et V. in CUTIS quomodo a cute differat, δέρμα (It. *pel-le, cuojo, cute;* Fr. *peau;* Hisp. *cuero, piel ó pellejo;* Germ. *das Fell, die Haut eines Thieres;* Angl. *the skin or hide of a beast, the fell or pelt.*)

1.) Proprie. — a) De pelle, quæ brutorum animalium corporibus adhæret. *Varro 2. R. R.* 1. 6. Ipsas pecudes propter caritatem aureas habuisse pelles (poetæ antiqui) tradiderunt. *Phædr.* 1. 24. Rana rugosam inflavit pellem. *Colum.* 6. *R. R.* 13. 2. Est et infesta pestis bubulo pecori, coriagine rusticæ appellant, quum pellis ita tergeri adhæret, ut apprehensa manibus dudici a costis non possit. — b) De pelle brutis animalibus detracta. *Varro 2. R. R.* 11. 11. Quædam nationes barum (caprarum) pellicibus sunt vestitæ. *Cic. 1. Nat. D.* 29. 82. Suspita illa nostra cum pelle caprina, basta, scutulo. *Cæs.* 3. *B. G.* 13. Pelles pro velis, alutæque tenuiter confectæ. *Virg. 2. Æn.* 722. sulvique internor pelle leonia. *Ovid. 3. Art. am.* 77. Anguibus exsultit tenui cum pelle vetustas. *con la spoglia. Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 56. (94). Pelles perficere. *conciare.* et 13. *ibid.* 6. 13. (35). candidas conficere. *Id.* 28. *ibid.* 9. 40. (146). Pelles colore aureo ducere felle taurino. *At Sillig. legit:* Pelles aureo colora obducere etc. — c) Poetice de cute hominum corpori adhærente. *Lucret. 6.* 1194. cavati oculi, cava tempora, frigida pellis Duraque. *Plaut. Aulul.* 3. 6. 28. Qui ossa atque pellis totus est; ita cura macet. *Cf. eumd. Capt.* 1. 2. 32. — d) Hinc proverbialia. — Quiescere in propria pelle, *contentarsi del suo stato,* apud *Horat.* ubi *Forphyrius* dicit hoc ductum esse ex prisco more dormiendi in lectis pelle stratis. Num *Horatius* cogitaverit de pelle leonis ab asino sumpta (lege fab. *Æsop.* ὄνος λεοντήν φέρων), decernere nolum. V. PELLICULA c.

— Pellem alicui detrachere, *scoprire le altrui magagne,* occulta aliorum vitia detegere et notare. *Horat. 2. Sat.* 1. 62. quum est Lucilius ausus Primus in hunc operis componere carmina morem, Detrachere et pellem, nitidus qua quisque per ora Cederet, introrsum turpis; num Lælius, aut qui Duxit ab oppressa meritum Carthagine nomen, Ingenio offensus? Hinc *Id.* 1. *Ep.* 16. 45. Introrsum turpis, speciosus pelle decora. *Pers.*

4. 14. summa naquidquam pelle decorus. — Caninam pellem rodere, *dir male di un maledico,* maledicum et improbum dictis lacessere. *Martial.* 5. 60.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen est vestia, aut quippiam aliud e pelle. *Colum.* 1. *R. R.* 6. 9. et 11. *ibid.* 1. 21. Pellicibus manicatis prohibere frigora. *Ovid. 3. Trist.* 10. 19. Pellicibus, et sutis arcens male frigora braxis. *Id.* 5. *ibid.* 10. 32. Pellicibus et longa tempora tecta coma. *buffe.* Adde *ibid.* 7. 49. *Id.* 1. *Art. am.* 516. Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet. *scarpa.* et *Pers.* 5. 140. Jam pueris pellem succinctum, et cœnophorum aptas. h. e. sacculum, manicam itineri vel etiam vestem arcendis imbribus. ¶ 2. Militum tentoria in castris e pelle fuerunt. Hinc *sub pellicibus,* in castris, in expeditione, in *campagna.* *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 2. 4. In bello ita magna rei militaris esse occupatio solet, ut non multum imperatori sub ipsis pellicibus otii relinquatur. *Liv.* 37. 39. Instare hiemem: aut sub pellicibus habendos milites, aut si concedere in hiberna vellent, etc. *Tac.* 13. *Ann.* 35. Retentus omnis exercitus sub pellicibus, quamvis hieme sæva. *Flor.* 1. 12. Vegetium quanta res fuerit, indicat decennis obsidio. Tunc primum biematum sub pellicibus. *Liv.* 5. 2. Durare sub pellicibus. Huc fortasse pertinet illud *Cic. Pis.* 36. 87. Quum omni totius provincie pecore compulso, pellicum nomine, omnem quæstum illum domesticum renovasti. ¶ 3. Significat etiam membranam, *pergamena.* *Martial.* 14. 190. Pellicibus exiguis arctatur Livius ingens. h. e. T. Livii historia perscripta est parvis membranis.

PELLITUS, a, um, adject. vel rectius particip. præter. ab inusit. *pellire,* pelle tectus. Hinc — a) De hominibus est pelle indutus, *pellicciato.* Priscis temporibus homini vestis vulgo e pelle, tum scilicet quum glande vesebantur: postea luru ea rejecta, tamquam ferina, et sumpta lana, aurum, purpura, etc. ut est apud *Lucret.* 5. 1418. Mos ille apud barbaras gantes, rudes et pauperiores diu duravit. *Propert.* 4. 1. 11. Curia, præterito quæ nunc nitet alta senatu, Pellitos habuit, rustica corda, patres. *Ovid. 4. Pont.* 8. 82. Litora pellicis nimium subjecta Corallis. Adde *ibid.* 10. 2. Iluc pertinet illud *Cic. pro Scauro* apud *Ascon.* Hæc quum tu effugere non potuisses, contendes tamen et postulabis, ut M. Emilius cum sua dignitate omni, cum patris memoria, cum avi gloria, sordidissimæ, levissimæ, vanissimæ genti, ac prope dicam, pellicis testibus condonetur. *Liv.* 23. 40. Hampsicora tum forte profectus erat in pellicitos Sardos. V. MASTRUCIA. *Tertull. Pall.* 3. Quod in novo corpore indebitum adbu pudori erat, protegere festinans Adam, id scilicet foliis interim circumdat; debinc quum de originis loco exterminat, pellicitus orbi, ut metallo, datur. — Huc pertinet et illud *Prudent. Psychom.* 226. Pellicitos habitus sumpsit venerabilis Adam. h. e. qui ex pelle constabant. — De pellicio galeri, V. PELLIRIS. — b) De brutis animalibus. *Pellicitæ oves,* quæ propter lanæ bonitatem, ut sunt Tarentinæ et Atticæ, pellicibus integuntur, ne lana inquinetur, quo minus vel infici recte possit, vel lavari ac parari. (*Schneider.* putari). Ita *Varro 2. R. R.* 2. 18. *Cf. eumd. ibid.* 11. 7. Harum fit mentio etiam apud *Horat. 2. Od.* 6. 10. V. et *Colum.* 7. *R. R.* 2. 4. et 4. 5.

PELLO, pellis, pēpali, pulsus, pellere, a. 3. *Pulsi* pro *pepuli* rarum, nec imitandum. *Amnian.* 30. 5. *sub fin.* Dexteram stratoris militis jussit abscondi, quæ eum insipientem jumento pulserat consueto. — Part. *Pellens* II. 4. 1.°; *Pulsus* in omnibus paragr.; *Pellendus* II. 2. 1.°; *Pulsurus* II. 2. 2.° — Pellere (quod nonnulli ducunt vel a πῆλλω vibro, *quatio,* vel ab ἀπῆλλω arceo, vel a βῆλλω *projicio*) est percutere, pulsare, pulsando movere (It. *spingere, urtare, battere, battendo mettere in moto;* Fr. *battre, frapper, choquer, mouvoir;* Hisp. *pegar, cascarr, golpear, chocar, mover;* Germ. *stossen, schlagen, etwas in Bewegung setzen;* Angl. *to beat, strike, to drive or chase away.*)

1.) Proprie est ferire, percutere, pulsare, pulsando movere. *Ennius apud Festum p.* 356. 2. *Müll.* Poste recumbite, vestraque pectora pellite tonsis. *Id.* apud *Gell.* 2. 26. Cæreulum spumat sale conferta rate pulsum. *Cf. Catull.* 64. 58. Immenior at juvenis fugiens peliit vada remis. et *Tibull.* 2. 5. 33. At qua Velabri regio patet, ire solebat Exiguus pulsa per vada linter aqua. h. e. remis agitata et impulsæ. et *Petron. Satyr.* 123. velut ex alto quum magnus inhorruit Auster, Et pulsas evertit aquas. *Lucret.* 5. 1041. membra moventes Duriter, et duro terram pede pallere matrem. *Cf. Catull.* 61. 14. Pello humum pedibus, manu Pineam quate tædam. et *Horat.* 3. *Od.* 18. 15. Gaudet invisam pepulisse fossor Ter pede terram. h. e. saltasse cum tripudio. *Ter. Adelph.* 4. 5. 3. Tu ne has pepulisti fores? et *ibid.* 5. 3. 2. Quisnam a me pepulit tam graviter fores? *Lucret.* 5. 1095. ventis pulsa (arbor) vacillans Æstuat. *Cic. Brut.* 54. 199. Ex nervorum sono in libidus, quam scienter ei pulsati sint, intelligi solet. *Ovid.* 10. *Met.* 205. lura pulsa manu. *Auct. Paneg. ad Pis.* 157. Nec pudeat pepulisse lynam. *Tibull.* 1. 1. 46. Martia cui somnos classica pulsa fugunt. h. e. inflata. (classica enim sunt tubæ, cornua, litui). Catacresis. — Huc referri potest et illud *Propert.* 4. 9. 15. Mænalio Jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus. h. e. ictus, verberatus, percusso.

II.) Translate. ¶ 1. Stricto sensu, metaphorâ ductâ a superiori paragr., est movere, commovere, percellere, afflicere. *Cic. 2. Fin.* 10. 32. Nec ullum habet ictum, quo pellat animum, status hic non dolendi: at ille pellit, qui permulcet sensum voluptate. *Id. 4. Acad.* (2. pr.) 10. 30. Disputari poterat, quemadmodum primo visa nos pellerent; deinde appetitio ab his pulsa sequeretur. *Id.* 3. *Off.* 10. 41. Species utilitatis animum pepulit ejus. *Al. leg.* impulit. *Id. 4. Acad.* (2. pr.) 20. 66. Visa ista quum acriter mentem sensumve pepulerunt, accipio. *Liv.* 30. 14. Ipsum in Hispania juvenem nullius forma pepulerat captivæ. *Cic. 4. Fam.* 13. Nulla me ipsum privatim pepulit insignis injuria: tamen nihilominus eis conficior curis, ut etc. Adde *eumd. 1. Divinat.* 36. 80. *Id. Brut.* 87. 297. Longi sermonis initium pepulisti, Attice, remque commovisti nova disputatione dignam. h. e. movisti, excitavisti, proposuisti. *hai promosso.* Est qui malit detulisti. — *Ovid.* 3. *Amor.* 1. 23. Tempus erat thyrso pulsum graviore moveri. h. e. poetico furore percussum, *spinto, mosso.* ¶ 2. Latiori sensu est expellere, ejicere, dejicere, amovere, *scacciare, fare uscire per forza.* — 1.°) Universalis. — a) Cum addito termino, a quo quis pellitur. *Cic. Pis.* 10. 23. Quum viri boni lapidibus et foro pellerentur. *Cæs.* 1. *B. G.* 31. Futurum esse paucis annis, uti omnes ex Galliæ finibus pellerentur. *Nepos Pelop.* 3. *extr.* Præsidium ex arce pepulerunt. *Vellej.* 1. 3. 1. Achæi et Laconia pulsi. *Plaut. Amph.* 1. 1. 113. Me malum esse oportet, atque hunc, telo suo sibi, malitia a foribus pellere. *Ter. Eun.* 2. 1. 9. Istum æmulum, quod poteris, ab ea pellito. *Ovid.* 14. *Met.* 477. Pellor ab agris patriis. *Petron. Satyr.* 122. Pulsus ab urbe mea. *Ovid. Ib.* 124. pellere aliquem a sacris. *Cic. Dom.* 43. 112. Hæc me domo mea pellet? *Id. Mil.* 27. 74. P. Varrum pellere possessionibus, armis castrisque conatus est. *Id. Harusp. resp.* 18. 39. Lapidibus optimos viros foro pellis. *Justin.* 28. 2. 7. Prius illis Gallos Italia pellendos dixit, quam etc. *Id.* 35. 1. 2. Pellere aliquem regno. Sic *Horat.* 1. *Sat.* 6. 13. Tarquinibus pulsus regno. *Virg.* 10. *Æn.* 852. Pulsus ob invidiam solio scæptisque paternis. *Sall. orat. Licin. ad pleb.* Pellere aliquem dominatione. *Id. Jug.* 45.; et *Cic. 2. Off.* 22. 78. sedibus. *Nepos Arist.* 1. patria. *Sænan-dire.* *Cic. 4. Parad.* 1. 27. civitate. *Vellej.* 2. 26. 1. Pulsus a Sulla acie. *Lucan.* 2. 601. Taurus pulsus armentis. — Et de rebus physicis. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 62. (230). Incilia aperire, aquam de agro pellere. *Id.* 22. *ibid.* 21. 30. (64). Pellere calculos e corpore. — b) Cum addito termino, ad quem quis pellitur. *Ter. Eun.*

5. 9. 11. Miles pellitur rfoas. Tac. 13. Ann. 43. Igitur adempta honorum parte in insulas Balearas pellitur. Cic. 2. Orat. 13. 56.; et Tac. 4. Ann. 20. Pellere aliquem in exilium. — c) Absolute. Propert. 3. 14. 9. Peccaram semel, et totum sum pulsus in annum. — Et in re politica de exilio. Liv. 34. 26. Ipsorum quoque Lacedaemoniorum eusules permulti, tyrannorum injuria pulsī. Adde eumd. 35. 37. et 38. Sic Val. Max. 1. 1. n. 7. exter. Athenienses Diagoram philosophum pepulerunt. cacciarono in bando. — 2.º) Speciatim in re militari *pellere hostem* est loco movere; item depellere, repellere, atque adeo praegnantia significatione vincere ac superare. Ammian. 16. 12. Alamanni, pulsīs disiectisque equitibus nostris, primam aciem pedilum incesserunt, eam abjecta resistendi animositate pulsari. Cæs. 7. B. G. 62. Primo concursu hostes pelluntur, atque in fugam conjiciuntur. Liv. 7. 8. Primo gradu moverunt hostem, deinde pepulerunt, postremo haud dubie avertunt. Id. 2. 6. extr. Hostis non stetit solum, sed etiam ab sua parte Romanum pepulit. Id. 2. 50. Mox, ut respirandi superior locus spatium dedit, pepulere etiam subeuntes. Cæs. 3. B. C. 75. sub fin. Antesignani tantum profecere, ut perirent omnes, compluresque interficerent. Id. ibid. 28. Maximas nationes, quae praelio contendissent, pulsas superatasque esse. respinte, battute. Sic Id. 1. B. G. 7. Consul occisus, exercitusque ejus ab Helvetiis pulsus et sub jugum missus. et 3. B. C. 79. Pulsam fugere Caesarem, pæne omnibus copiis amissis. Nepos Agesil. 3. in fin. Pepulit ergo, quotiescumque congressus est, multo majores adversariorum copias, sconfisse. — Sic figurate Plaut. Trin. 2. 2. 27. Si animus hominem pepulit, actum est; animo servihit, non sibi: Sin ipse animus pepulit, dum vivit, victor victorum cluet. Fu si animus vicisti, potius quam animus te, est quod gaudeas. MSS. Codices leg. pepulit; vulgati libri pepulit; Lambinus percudit. Bursus Plaut. Epid. 4. 1. 14. Plane hic ille est, qui mihi in Epidaurō primus pudicitiam pepulit. h. e. virginitatem mihi eripuit. ¶ 3. Pulsus speciatim de eo, qui repulsam tulit. Petron. Satyr. 119. Non homo pulsus erat, sed in uno victa potestas. Loquitur de M. Porcio Catone, qui quum aliquando praeturae consequi a populo non potuisset, Si vere, inquit Val. Max. 7. 5. in fin., aestimare volumus, non Catoni tunc praetura, sed praeturae Cato negatus. ¶ 4. Metaphorā ductā a superiori paragr. 2., *pellere* usurpatur de humani corporis animique affectionibus et de abstractis. Cic. 2. Off. 4. 13. Pellere frigus. Ovid. 3. Fast. 827. morbos arte Phæbea. Colum. 10. R. R. 69.; et Sil. It. 7. 300. somnum. Horat. 2. Od. 2. 14. sitim. Sic Stat. 5. Theb. 1. Pulsa sitis fluvio. Ovid. 14. Met. 216. pellens Glande famem. Id. 7. ibid. 290. Pulsa fugit macies. Catull. 63. 41. umbras noctis. Ovid. 3. Art. am. 379. crimina ab aliquo. h. e. prohibere, amovere. Id. 2. Met. 838. moram. Cic. 1. Fin. 13. 43. mæstitiam ex animis. Virg. 6. Æn. 382. Pulsus corde dolor. Cf. eumd. 2. ibid. 784. lacrimas dilectæ pelle Creusæ. h. e. desine flere ob Creusam. Horat. 1. Od. 7. 31. Pellere curas vino. Propert. 3. 11. 49. Auro pulsa fides. Ovid. 6. Met. 375. Pulsus pudor.

PELLOS, i, f. 2. a πῆλλός, fuscus, niger. Plin. 10. Hist. nat. 60. 79. (164). Ardeolarum tria genera, leucon, asterias, pellos.

PELLUCENS vel perlucens, enlis, particip. V. voc. seq.

PELLUCEO vel perluceo, ces, xi, cere, n. 2. (per et luceo). Vel. Long. de Orthogr. p. 2227. Putsch. praefert pelluceo. Idem admittit Priscian. 2. p. 571., sed et perluceo probat, quod Dausqu. praefert videtur. — Part. Pellucens I. et II. — Pelluceo est idem ac totus luco, niteo, lucem transmitto, transluceo, διαφαίνω (It. rilucere, tralucere, trasparire, essere diafano; Fr. luire a travers, être transparent, diaphane; Hisp. lucir de medio, ser transparente; Germ. durchscheinen, durchschimmern, her-

vorscheinen, hervorschimmern; Angl. to shine through, be transparent or pellucid).

I.) Proprie. Plaut. Aulul. 3. 6. 29. Ita is pel-lucet, quasi laterna Punica. Liv. 41. 2. Nebula matulina telerat inceptum: qua dilahente ad primum teporem solis, perlucens jam aliquid, tamen, ut solet, lux speciem omnium multijill-cem reddens etc. Plin. 37. Hist. nat. 9. 40. (122). Amethysti perlucet omnes violaceo colore. Al. decore. Sunt qui in his tribus allatis verbum pel-lucere sativum esse affirmant. V. PELLUCIDUS sub B. Ceterum Cic. 2. Nat. D. 21. 54. Tenuis ac perlucens et æquabili calore suffusus æther. Scribon. Compos. 64. Uvæ aminæ acerbæ quum primum granuū incipit perlucere. Ovid. 4. Met. 313. perlucenti circumdata corpus amictu. Sic Juvenal. 2. 78. Cretice pelluces. h. e. pellucida toga indutus incedis. Rursus Ovid. 4. Met. 411. de vespertilionibus. Sustinere tamen se perluc-entibus alis. et 6. ibid. 390. salientia viscera possis, Et perlucens numerare iu pectore li-bras. Plin. 9. Hist. nat. 15. 20. (50). Saum miri candoris a vado ad summa perlucens. Seneca Ep. 114. a med. Perlucens toga. Tibull. 3. 4. 71. Sed perlucenti cantus medilabar avena. h. e. tibia multis foraminibus instructa, quam multifloram dixere Ovid. et Senec. Plin. 10. Hist. nat. 54. 75. (151). Si contra lumen cacumine ovorum apprehenso una manu, purus et unius modi perluceat color. V. OBINANIS. Marti-al. 2. 46. Sic tua suppositis perlucet prela la-cernis. Seneca Herc. Fur. 1001. Perlucet omnis regia. h. e. disiectis eversisque parietibus, undi-que lumen admittit. Al. aliter leg. Sic Juvenal. 11. 13. Et cito casurus, jam perlucente ruina.

II.) Translate. Cic. Brut. 79. 274. Ita recon-ditas exquisitasque sententias mollis et pellucens vestiebat oratio. h. e. nitida, polita. Id. 2. Off. 9. 32. Illud ipsum quod honestum decorumque dicimus, maxime quasi perlucet ex eis, quas com-memorevi, virtutibus. Seneca Agam. 148. Per-lucet omne regie vitium domus. h. e. in ore et oculis omnium est. Quintil. 6. 2. 13. Mores di-centis ex oratione pelluceant, et quodammodo agnoscantur. Adde eumd. 8. 3. 25.

PELLUCESCO. V. PERLUCESCO.

PELLUCIDITAS vel perluciditas, atis, f. 3. tras-parenza. Vitruv. 2. 8. ante med. Parietes ita tectoriis operibus expoliti, ut vitri pelluciditatem videantur habere.

PELLUCIDULUS vel perlucidulus, a, um, ad-ject. deminut. pellucidi. Catull. 69. 3. pelluci-duli deliciae lapidis. h. e. margaritæ.

PELLUCIDUS vel perlucidus, a, um, adject. duo diversa significat, scil.

A) Est totus lucidus, lucem transmittens, translucens, rilucente, trasparente, diufano, διαφανής. — a) Generatim. Cic. 2. Nat. D. 57. 142. Natura oculos membranis vestivit, quas perlu-ci-das fecit, ut per eas cerni posset. Id. 2. Divi-nat. 17. 40. Deos jocandi causa induxit Epicu-rus perlucidos et persabiles. Ovid. Heroid. 15. 157. Fons nitidus, vitreoque magis perlucida-amine. Horat. 1. Od. 18. 16. Arcaniquæ fides pro-diga perlucidior vitro. — b) Speciatim est tenui et pelluceuti veste indutus. Tibull. 4. 6. 13. purpureaque veni pellucida palla. Martial. 12. 38. Crine nitens, niger unguento, perlucidus cre-pistro. Seneca Const. Sap. 18. Perlucidus, crepi-datus, armillatus. Id. 7. Benef. 9. ad fin. Video sericas vestes: si vestes vocandæ sunt, in quibus nihil est, quo defendi aut corpus, aut denique pudor possit: quibus sumptis mulier parum li-quido, nudam se non esse, jurabit. Similia habet Ep. 90.

B) Item est valde lucidus, splendens. Cic. 1. Divinat. 57. 130. Illustris et perlucida stella.

PELLŪLA, æ, f. 1. pellicula. Varro 5. L. L. 167. Müll. Pulvarum vel a plumis, vel a pelliculis declinantur. Al. leg. pellicibus, alii polulis. V. PUL-VINAR init.

PELLŪO. V. PERLŪO.

PELLŪVIA, æ, f. 1. et Pelluvium, ii, n. 2. bacinō da lavare i piedi, vas, in quo pedes la-vantur. Festus p. 161. 17. Müll. Malluviæ di-

cuntur, quibus manus sunt lautæ, perinde ut quibus pedes, pelluviæ. Sic et Paul. Diac. p. 160. 4. Gloss. Philoz. Pelluvium, ποδονιπτήρ. V. POLLUBUM.

PELLŪVIUM. V. voc. præced.

PĒLŌRIS, Idis, f. 3. πῆλωρίς, genus conchæ marinæ, in cibus gratæ, furtasse nomen habentis a Pelorn, circa quem plurima veniunt. (quam-quam Varro 5. L. L. 77. Müll. Item in conchyllis aliqua (vncabula) ex Græcis, ut peloris, ostrea, echinus.) Horat. 2. Sat. 4. 32. Murios Bajano melior Lucrina peloris. Plin. 32. Hist. nat. 9. 31. (99.); et Cels. 2. 29. Pelorides emillunt alvum. Martial. 6. 11. Tu Lucrina voras: me pascit aquosa peloris. h. e. insipida, fatua. Id. 10. 37. Et fatuam summa cœnare pelorida mensa. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

PELTA, æ, f. 1. sorta di scudo, o targa, πῆλη, genus scuti parvi, levis (nam e ioro olim fuisse dicitur), umbone carentis, et ab una parte in modum lunæ nondum plane dimidiæ, sed in cornua aliquantum ductæ conformati. Unde lunata dicitur a Virg. 1. Æn. 494. et Senec. Hippol. 402. Tradit Liv. 28. 5. a med. cetræ haud dissimilem fuisse. Plin. 12. Hist. nat. 5. 11. (23). scribit, sicut Indicam foliorum latitudine attingit peltæ Amazonicæ habere. Varro 7. L. L. 43. Müll. Ancilia dicta ab amheclus, quod ea arma ab utraque parte, ut peltæ Thracum, incisa. Vox peltæ in Mülleri editione deest. — Thracum olim et Amazonum tegumen fuit, max aliorum quaque. Sil. It. 2. 80. Thernodontiaca munta in prælia pelta. Virg. 7. Æn. 743. de Campanis militib. Eratæque micant peltæ, micat æreus ensis. Ovid. 3. Pont. 1. 95. Nec tibi Amazonia est pro me sumenda securis, Aut excisa levi pelta gerenda manu. — Figurate Fronto 1. ad M. Cæs. 4. Ecce autem circa Ennium allam malitiosam peltam dedisti, quum ais, nisi ex somno exsuscitatus esset, numquam somnium suum narretet. h. e. maligna argutia usus es, quum sis etc. At Heindorf. probante Niebu-hrio pro peltam reponendum conj. plagam. Num piltam scriptum fuit, ita ut legendum sit pilam, h. e. palla con cui si dà il suffragio?

PELTASTÆ, ærum, m. plur. 1. πέλτασταί, milites peltis armati. Liv. 31. 36. de Philippo Maced. rege. Nocte cetratos, quos peltastas vocant, loco opportuno in Insidiis abdiderat. Id. 28. 5. a med. de eod. Quemdam ex regis ducibus cum mille peltastis (pelta cetræ haud dissimilis est) Chalcidem mittit. Al. leg. peltatis.

PELTATUS, a, um, adject. pelta armatus. Ovid. 2. Amor. 14. 2. Nec fera peltatas (peltas) agmina velle sequi. Id. Heroid. 21. 117. Non ego constanter sumpta peltata securi, Qualis in Iliaco Penthesilea solo. Martial. 9. 102. Peltatam Scythico discinxit Amazona nodo. Claudian. Fescenn. de nupt. Honor. et Mar. 33. Peltata cohors. V. et voc. præced.

PELTIFER, færa, færum, adject. peltam gerens, peltatis. Stat. 12. Theb. 761. Peltiferæ puellæ. h. e. Amazones. Sabin. Ep. 2. 9. Mæotides.

PELVICULA, æ, f. 1. deminut. a pelvis. Vix a Lexico erpungenda; occurrit enim tantum in Not. Tr. p. 164. Sed Martianus Capell. 3. p. 79. deminutivum hoc aliquo modo agnoscere videtur, si tamen sanus est locus.

PELVIS vel pelvis, is, f. 3. Priscian. notat 7. p. 757. Putsch. in quarto casu pelvim dici, ut turrim, tussim, puppim. Sed ut sextus et in e et in i desinit, ita et quartus eodem modo desinere potest. — Ratione habita etymi, Varro 5. L. L. 119. Müll. a pedum lavatione ducit, quasi pedeluis. — Ceterum pelvis est vas aquarium variis rebus perluendis aptum, ut Non. p. 543. 25. Merc. definit, λεκάνη (It. conca, catino; Fr. bassin, chaudron; Hisp. fuente; Germ. die Schüssel, d. Becken, d. Wasserbecken, Waschbecken; Angl. a vessel for washing the feet, a basin, laver). Laberius apud Non. loc. cit. Amore cecidi, quasi blatta in pelvim. Juvenal. 3. 276. Ergo optes votumque feras miserabile tecum, Ut sint contentæ patulas effundera pelves. Id. 6. 440. Tot pariter pelves, tot tintinnabula dicas Pulsari. Pe-

tron. *fragm. Tragur.* 70. *Burm.* Pueri capillati attulerunt unguentum in argentea pelve, pedesque recumbentium unierunt. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 27. (46). Loco ollis, aut peruncta pelvi ærea cooperto. — Magices fuit genus, quod per pelves exercebatur, diis ellectendis, Græce λεχανομαντεία: de quo *Plin.* 30. *ibid.* 2. 5. (14). Species magices plures sunt: namque et ex aqua, et ex spæræ, et aere, et stellis, et lucernis, ac pelvibus, securibusque, et multis aliis modis divina promittit. *Id.* 28. *ibid.* 8. 27. (104). Sanguine byænæ tactis postibus, ubicumque magorum infestari artes, non elici deos, nec colloqui, sive lucernis, sive pelvi, sive pila, sive quo alio genere tentetur.

PEMINOSUS V. PÆMINOSUS.

PENIMA, ætis, n. 3. πέμμα, Græce est omnis cibus, qui coquitur: a πέτρο, coquo. Speciatim est genus placentæ. *Varro* apud *Non.* p. 131. 24. *Merc.* Panis, pemma, lucuns, cibus qui purissimu' multo est. et *ibid.* 26. Vinum, pemma, lucuns illi nihil ista ministrant. Ita *Scalig.* legit utroque loco. *Oehlerus*, *M. T. Varron. Sat. Menipp. reliq.* vocem utroque loco Græcis litteris exhibet. Græcis πέμμα est etiam secundæ mensæ cibus omnis, ut *Gell.* docet 13. 11. *extr.*

PENARIUM, n. 2. V. PENUARIUM.

PENARIUS, a, um, adject. Aliam formam penarijus V. in fin. — Penarius est ad penum pertinens, ut Penaria cella, *salvaroba*, apud *Varron.* 5. *L. L.* 162. *Müll.* Sic *Paul. Diac.* p. 211. 3. *Müll.* Penora dicuntur res necessariae ad victum quotidianum, et locus earum penarius. *Cic.* 4. *Verr.* 2. 5. Siciliam nobis non pro penaria cella, sed pro arario fuisse. *Id.* *Senect.* 16. 56. Semper enim boni assidueque domini referta cella vinaria, olearia, etiam penaria est, villaque tota locuples est. — Dicitur et penarius: nempe a penus, i, sit penarius: a penus, us, penarius. *Ulp. Dig.* 33. 9. 3. a med. Sive frumentum, sive quid leguminis in cella penaria habuit. Ita *Torrentin.* et *Haloand.*, et sic legitur a quibusdam etiam in locis *Cicer.* allatis.

PENATICUS, a, um, adject. (penus) negoziante di' grascia, qui res ad victum pertinentes vendit. *Inscript.* in *Mus. Mant. T.* 2. p. 34. tab. 4. n. 2. sic requiritur THOMAS V. H. (h. e. vir honestus) NEGOTIATOR PENAT. (h. e. penaticus) etc. Hæc autem pertinet ad ann. a Chr. n. DCL. V. *Ducang.* in *Gloss. med. et inf. Latinit.* in voc. Penaticus; et consule *Zoega, Bassiril. T.* 1. tab. 18. p. 132., et *Marini Inscriz. Alb.* p. 144. n. 150.

PENATIGER, gæra, gærum, adject. qui Penates gerit. *Ovid.* 15. *Met.* 450. Hæc Helenum ceclnisse penatigero *Ænæ* Mente memor refero.

PENATOR, oris, m. 3. *Festus* p. 237. 2. *Müll.* Penatores, qui penus gestant. *Cato* adversus *M. Acilium* quarta: Postquam nautas ex navibus eduxi, non ex militibus atque nautis piscatores penatores feci, sed aurum dedi. *Dacertus* suspicatur legendum esse venatores, et *Festus* in corruptum *Catonis* codicem incidisse. Ceterum *Mommsenius* et *Jordan* (*M. Catonis præter librum de R. R. quæ existant*, p. 45.) vulgatam lectionem penatores tuentur et pro aurum legendum conjic. arma.

PENDENS, entis, particip. V. voc. seq.

PENDĒO, pendes, pēpendi, pendere, n. 2. Part. *Pendens* in omnibus fere paragr. — *Pendeo* est idem ac suspensus sum, χρέμαμαι (It. essere sospeso o appeso, stare pendente, o attaccato, pendere; Fr. pendre, être suspendu; Hisp. colgar, estar pendiente; Germ. hangen, herabhängen; Angl. to hang from, on, at, or about, to be suspended).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Ennius* apud *Non.* p. 149. 32. *Merc.* Pendens peniculamenta unum ad quemque pedum. *Virg.* 8. *Æn.* 631. imitatur *Ennium.* geminos huic ubera circum Ludere pendentes pueros. Cf. *eumd.* 2. *G.* 523. dulces pendit circum oscula nati. *Id.* 3. *ibid.* 51. Et crurum tenuis a mento palæaria pendit. *Martial.* 7. 37. Turpis ab invito pendebat stiria naso. *Cic.* 6. *Verr.* 34. 74. Sagittæ pendebant ab bumero. *Virg.* 6 *Æn.* 393. at spolia illa tuis pen-

dentia tectis. *Propert.* 2. 23. 35. capiti sacros patiar pendere corymbos. *Lucret.* 6. 910. quippe catenam Sæpe ex anellis (lapis magnes) redidit pendentibus ex se. *Cic.* 5. *Verr.* 26. 66. Pendere ex arbore. et *ibid.* 23. 57. Tandiu pendit in arbore socius populi R.; quamdiu voluntas Apronii tulit. *Varro* apud *Non.* p. 223. 7. *Merc.* In candelabro pendet strigillis. *Petron. Satyr.* 30. Lucerna biychnis de camera pendebat. et *ibid.* 28. *extr.* Super limen cavea pendebat aurea, in qua pica varia intrantes salutabat. *Ovid.* 8. *Met.* 772. pendentia vidi Serta super ramos. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 17. (58). Pira serotina ad biemem usque ad matrem pendet, gelu maturescentia. *Ovid.* 3. *Pont.* 3. 17. Horrida pendebant molles super ora capilli. *Id.* 1. *Met.* 12. Nec circumfuso pendebat in aere tellus, Ponderibus librata suis. *Id.* 3. *Amor.* 2. 63. Sed pendet tibi crura: potes, si forte juvabit, Cancellis primos inseruisse pedes. stanno penzoloni. et *Virg.* 2. *Æn.* 544. teluque imbelles sine ictu Conjecit, rauco quod profusus ære repulsus, Et summo clipei nequicquam umbone pependit. h. e. leviter infixum adhæsit pendens. — b) Speciatim pendet vestes exteriores, quibus amicum, ut toga, chlamys, et bujusmodi. *Ovid.* 2. *Met.* 733. chlamydemque, ut pendeat apte, Collocat. *Martial.* 1. 93. Cerea si pendet lumbis et trita lacerna. *Virg.* 11. *Æn.* 577. Tigridis exsuvie per dorsum a vertice pendeat. — c) Pendere collo de iis, qui collo alterius brachia circumdant amplexus gratia. *Ovid.* 2. *Fast.* 760. Deque viri collo dulce pependit onus. *Seneca Thyest.* 523. Vos quoque, senum præsidia, tot juvenes, meo Pendete collo. — d) Solebant servi pendere ad trabem, dum loris cæderentur. *Ter. Phorm.* 1. 4. 43. Ego plectar pendens, nisi quid me fefellerit. *Id.* *Eun.* 5. 7. 20. Tu jam pendebis, qui stultum adolescentulum nobilitates flagitiis, et eundem indicas. *Plaut. Asin.* 3. 3. 26. Lx. O Libane, ut miser est homo, qui amat! Lx. imo berce vero qui pendet, multo est miserior. Lx. scio, qui periculum feci. *Id.* *Asin.* 2. 2. 35. Nudus vinctus centum pondo esse, quando pendes per pedes. Hoc supplicium *Id.* *ibid.* 37. ita describit: Ad pedes quando alligatum est æquum centupondium, ubi inanus manicæ complexæ atque adductæ ad trabem. — e) De iis, qui se suspendunt. *Ovid. Remed.* am. 17. Cur aliquis collum laqueo nodatus ab arcto, E trabe sublimi triste pendit onus? *Martial.* 8. 61. Livet Carinus, rampitur, furit, plorat, Et quaerit altos, unde pendeat, ramos. *Id.* 4. 77. Pendentem volo Zoilum videre. — f) Poëticè de votis et donariis. *Virg.* 7. *Ecl.* 24. Hic arguta sacra pendebit fistula pinu. *Propert.* 4. 3. 16. Omnibus beu portis pendet mea nuxia vota. *Virg.* 7. *Æn.* 183. Multaque præterea sacris in postibus arma, Captivi pendent curru curvæque secures, Et cristæ capitum, et portarum ingentia claustra, Spiculaque, clipeique, ereptaque-rostra carinis. Adde *Sil. It.* 1. 617.; et *Tibull.* 2. 5. 29. — g) Item pendet leges et edicta, quæ proponuntur, et in loco publico suspenduntur, ut omnibus nota fiant. *Lamprid. Alex. Sev.* 45. Tacebantur secreta bellorum: itinerum autem dies publice proponebantur, ita ut edictum penderet ante menses duos. *Auson. Grat. act.* 21. Has ego litteras tuas si in omnibus pilis atque porticibus, unde de plano legi possint, instar edicti pendere mandavero, etc. — h) Item rei, quorum nomina ab accusatoribus delata, in actis magistratum publice perscripta sunt. *Sueton. Domit.* 9. Reos, qui ante quinquæonium proximum apud ærarium pependissent, universos discrimine liberavit, nec repeti nisi intra annum, eaque conditione permisit, ut accusatori, qui causam non teneret, osillum præna esset. *V.* similia quippiam apud *eumd.* *Aug.* 32. *Plin.* 4. *Ep.* 9. Ad senatum remissus diu pependit. h. e. illius nomen diu affixum fuit. — i) Et ii, quorum bona venalia propter æs alienum proponuntur. *Sueton. Claud.* 9. in fin. Ad eas rei familiaris angustias decidit, ut quam obligatam ærario fidem liberare non posset, in vacuum lege prædatoria venalis pependerit sub edicto præ-

fectorum. — l) Et ipse res, quæ venales prostant. *Phædr.* 3. 4. Pendere ad lanium quidam vidit simium. — m) Pendere filo vel tenui filo dicuntur quæ in summo discrimine versantur. V. FILUM.

II.) Translate usurpatur

A) De rebus physicis, et pendere nonnullis videtur prægnanti significatione addibitum. ¶ 1. Generatim. — a) Pendet aves, quum in aere se sustinent, neque progrediuntur. *Ovid.* 7. *Met.* 379. olor niveis pendebat in aera pennis. et 8. *ibid.* 145. jam pendebat in auras, Et modo factus erat fulvis halyætos alis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 38. 54. (111). Aves quædam expandunt alas, pendentesque raro intervallo quatunt. h. e. suspensis magis et stantibus similes, quam volantibus et procedentibus. Sic *Martial. Spectac.* 21. de *Orpheo.* Et supra vatem multa pependit avis. — Sic de velocissime currente, et vestigia vi signante. *Stat.* 6. *Theb.* 638. vir campus euntem Sentit, et exilis plantis intervenit aer. Raraque non fracto vestigia pulvere pendit. — Huc referri potest et illud *Phædr.* 5. 8. Cursu volucris pendens in novacula. h. e. leviter insistens et pæne non attingens. — b) Item pendere dicuntur, quæ supra caput instant imminetque, essere imminente. *Virg.* 1. *G.* 214. Dum sicca tellure licet, dum nubila pendet. Sic *Ovid.* 1. *Met.* 268. pendentia nubila. et *Val. Flacc.* 3. 499. vident, Arctoo de carcere quanta Tollat se nubes atque æquore pendeat atro? *Vet. Poeta* apud *Cic.* 1. *Tusc.* 16. 37. Per speluncas saxis structas asperis pendentibus. Sic *Lucret.* 6. 195. Speluncasque velut saxis pendentibus structas. et *Ovid. Heroid.* 15. 141. antra scabro pendentia topbo. *Virg.* 4. *G.* 374. thalami pendentia murice tecta. h. e. imminetia. Sic *Martial.* 2. 14. centum pendentia tecta columnis. *Ovid. Heroid.* 10. 26. Hinc scopulus raucis pendet adesus aquis. *Horat.* 3. *Od.* 1. 17. Destructus ensis cui super impia Cervice pendet. Sic figurate *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (21). Pendentia fata. morte imminente. — c) Item qui in summo, aut præcipiti stant, et non insistere, sed hæerere et suspensi esse videntur. *Virg.* 1. *Æn.* 100. Hi summo in fluctu pendunt: bis unda debiscens Terram inter fluctus aperit. *Id.* 5. *ibid.* 206. illisæque prora pependit. *Id.* 1. *Ecl.* 77. de capris. Dumosa pendere procul de rupe video. *Ovid.* 1. *Pont.* 7. 51. pendentes rupe capellæ. h. e. stantes in præcipiti quasi suspensæ sint. *Sil. It.* 8. 283. de auriga. Et præpces trepida pendens in verbera planta, Impar fertur equis. *Virg.* 10. *Æn.* 586. pronus pendens in verbera telo Admonuit bijugos. *Ovid. Heroid.* 18. 52. de natante. corpus dubia sæpe pependit aqua. ¶ 2. Speciatim fructus terræ pendet, quamdiu solo, aut arbori adhærent. Sic vinum pendens, uva adhuc in vite pendens. *Cato R. R.* 147. Hac lege vinum pendens venire oportet. *Julian. Dig.* 19. 1. 25. Pendens vindemia. Sic apud *Caton. R. R.* 146. Olea pendens. h. e. arbori suæ adhærens, et nondum lecta. et *Cajus Dig.* 6. 1. 44. Pendentes fructus ¶ 3. Item pendere dicuntur, quæ mobilia sunt atque instabilia, et cedentia oneri, essere sollevato e men sodo. *Ovid.* 11. *Met.* 232. Litus habet solidum, quod nec vestigia servet, Nec remoretur iter, nec operum pendeat aiga. ¶ 4. Item est hæerere *Virg.* 6. *Æn.* 149. Præterea jacet exanimu' tibi corpus amici, (Heu nescis) totamque incestat funere classem, Dum consulta petis, nostoque in limine pendes. ¶ 5. Pendentia dicuntur, quæ flaccida sunt, et deficient. *Ovid.* 15. *Met.* 231. fluidos pendere lacertos. *Juvenal.* 10. 193. Pendentesque genas, et aniles aspice rugas. Sic *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 28. (142). Hinc pallor, et genæ pendulæ. et *Sueton. Aug.* 99. Malæ labentes. ¶ 6. *Pendeo* pro *pendo*, b. e. pondus habeo, pesare. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 34. 109. (105). Drachma sex obolus pendere efficit, obolus decem obalcos; cyathus pendet per se drachmas decem. Nisi dicas to pendet esse futurum a *pendo*.

B) De moralibus rationibus et de animo. ¶ 1. *Pendere* dicitur quod ab alio descendit depen-

detque, quod innititur, consistit, *dipendere, nascere, pendere*. Cic. 2. Orat. 25. 107. Ex quo verbo, lege Apuleja, tota illa causa pendebat. *Imp. Vespas. in Rescript. in cauda Murat. 2004.* 2. De controversia finium, quam habetis cum Marianis, pendenti ex iis agris, quos a procuratore meo emistis etc. Cic. 6. Fam. 22. Ut incolumitati tuæ, tuorumque, qui ex te pendet, consulas. *Id. Marcell. 7. 22.* Ex unius tua vitam pendere omnium. *Id. 2. Parab. 17.* Cui spes omnis et ratio et cogitatio pendet ex fortuna, huic nihil potest esse certi. *Id. 5. Fam. 13.* Laudem sapientiæ statuo esse maximam, non aliunde pendere, nec extrinsecus aut bene, aut male vivendi suspensas habere rationes. *Id. Flacc. 2. 4.* Salus nostra, quæ spe exigua extremaque pendet. *Id. Pis. 41. 98.* Neque in tabellis paucorum iudicium, sed in sententiis omnium civium famam nostram fortunamque pendere. *Lucan. 5. 686.* Quum tot in hac anima populorum vita salusque pendeat. *Sil. It. 3. 109.* oblite, tua nostram pendere salutem. et 13. 504. deque tuis pendentiæ Bardana fatis. *Horat. 1. Ep. 1. 105.* quum prave sectum stomacheris ob unguem De te pendenti, te suspicientis amici. ¶ 2. Pendere dicitur etiam, qui intentus est et fixus ad hæret, quasi que pendens deserere non posse videtur. *Virg. 4. En. 79.*; et *Ovid. Heroid. 1. 20.* Narrantis conjux pendet ab ore viri. *Plin. 1. Ep. 10.* Sequaris monentem attentus et pendens. *Su. It. 8. 93.* Ad vultus conversa tuos, ab imagine pendet. *pende immobile dal tuo ritratto. et Val. Flacc. 1. 481.* Pervigil Arcadio Tiphys pendebat ab astro. *non torceva gli occhi dall'orsa. et Quintil. 11. 3. 72.* Dominatur autem maxime vultus: hoc pendunt homines, hunc intuentur, hunc spectant. — Cum infinito. *Stat. 10. Theb. 457.* e summo pendunt cupida agmina vallo Noscere quisque suos. ¶ 3. Item quæ cessant, intermittuntur. *Virg. 4. En. 88.* pendunt opera interrupta, minæque Murorum ingentes. *restano sospese.* Similiter apud Ictos pendere dicuntur, et in pendenti esse quæ in suspensio sunt, et in præsentii vim suam non habent. *Pompon. Dig. 12. 1. 8.* Mutui datio interterdum pendet, ut ex post facto confirmetur. *Ulp. ibid. 24. 1. 11. a. med.* Ut tamen hæc traditio pendeat, donec mors consequatur. *Id. lib. regular. tit. 11.* Quamdiu apud hostes est, patria potestas in filio ejus interim pendebit. *Id. Dig. 7. 1. 12. in fin.* Conditio pendet. *Id. ibid. 3. 5. 8.* Actio negotiorum gestorum pendeat. — Sic in pendenti esse dicuntur, quæ adhuc incerta et dubia sunt. *Pompon. Dig. 38. 17. 10.* Quando in pendenti est, an quædam personæ possint obstare matri. *Ulp. ibid. 46. 3. 58.* In pendenti est posterior solutio, ac prior: inpendentum est, debitum, an indebitum exegerit. *resta sospesa. Id. ibid. 7. 1. 25.* In pendenti est, cui acquirit iste fructuarium servus. *non è deciso. et Triphonin. ibid. 49. 17. 19. sub fin.* In pendenti habere dominia. — Hinc *pendentia* dicuntur quæ imperfecta sunt, non absoluta. *Quintil. 9. 4. 70.* Clausulæ periodi claudæ atque pendentes. *Plin. præf. Hist. Nat. (26).* Pingendi fingentique conditores invenies absoluta opera pendenti titulo inscripsisse, ut *Apelles faciebat, aut Polyclætus.* — *Lis, causa, iudicium, appellatio, conditio pendens,* quæ non dum definita est, aut impleta, sæpe apud Ictos in *Digest. et Cod.* ¶ 4. Item qui in summo rerum discrimine versatur, qui in eo est, ut corruat. *Cic. Rabir. Post. 16. 43.* Equitem Romanum, veterem amicum suum habentem excepit, fulsit et sustinuit re, fortuna, fide, hodieque sustinet; nec amicum pendentem corruiere patitur. ¶ 5. Denique pendere dicitur, qui suspensus et dubius est, hæret, anxius est et sollicitus. *Cic. 2. leg. Agr. 25. 66.* Nolo suspensam et incertam plebem Romanam obscura spe et cæca expectatione pendere. *Id. 4. Att. 15.* Ne diutius pendeas, palmam tulit. *Ter. Adelph. 2. 2. 18.* Anlmus tibi pendet: ubi illinc, spero, redieris, tamen hoc ages. *Plin. 6. Ep. 6.* Pendeo et exerceur, afficior metu. *Seneca Ep. 69.* Quamdiu

futurum hoc sit, non nimis pendeo. *non mi prendo troppa pena. Lucret. 6. 51.* Mortales pavidis quum pendunt mentibus. *Val. Flacc. 3. 93.* pendunt mortalia longo Corda metu, quibus illa fretis, quibus incidat arvis. *Id. 5. 301.* Cunctaque adbus, magni veniant cum regis ad urbem, Ambigua, et dubia rerum pendentiæ summa. *Seneca Cædip. 594.* Gravis senectus sibimet et pendens metus. *h. e. anxius, sollicitus.* Hinc *pendere animo, et sæpius animi, et animis* in plur. num. *esser dubbioso, esser sospeso, stare in travaglio. Cic. fragm. carm. apud Non. p. 204. 8. Merc.* Atque animo noctu pendens evenita timebat. *Id. 4. Tusc. 16. 35.* Qui appropinquans aliquod malum metuit, evanidatusque pendet animi. *Id. 8. Att. 5.* Pendeo animi expectatione Corintheni. et 16. *ibid. 12.* Animi pendeo et de te et de me. et 11. *ibid. 12.* Ostendit te pendere animi, quamnam rationem sim Cæsari allaturus protectionis meæ. *Plaut. Merc. 1. 2. 18.* Ego animi pendeo, quid illud sit negotii. *Cic. 1. Tusc. 40. 96.* Expectando et desiderando pendemus animis, cruciamur, angimur. *Ursin. in quodam MS. animi reperit. Liv. 7. 30. sub fin.* Quid illis nos, patres conscripti, sollicitis ac pendentibus animis renunciare jubetis? *Hic quoque al. leg. animi et reclusi, ad ambiguitatem vitandam. Ceterum de hoc loco V. Madvigii Emendationes Livian. Seneca Ep. 5. ad fin.* Pendens animus. *sospeso, dubbioso, incerto.*

PENDICULUS, i, m. 2. (pendeo) funiculus, laqueus. *Gloss. Cyrill. Pendiculus, ἀπενδών, ἀπενδώνιον.*

PENDIGO, īgnis, f. 3. (pendeo).

I.) Proprie est occultum vitium in corpore animalis, quando intra illud cavum aliquod, aut sinus ex morbo, fit, ubi pus et corrupta sanies colligitur: a *pendeo*, quasi sinus quidam sit pendens intus et crescens. *Veget. 3. Veterin. 44. Schneid.* Si jumento scapulae fuerint dissolutæ, diligenter inspicias, ne quas inter nervos et commissuras pendigines faciat: quod si inveneris, quacumque parte plagas accipere poterit, cataplasmatibus mollire, et scalpello, vel cauterio aperire curabis, ut sanies illa atque collectio defluat. et *ibid. 55.* Si cesserit in dolore, et maturum fuerit, aperies, et saniem emittis: pendiginem circumcides ad vivum etc.

II.) Figure et commode de statu in inanum deorum *Arnob. 6. 16.* O utinam liceret in simulacri alicujus medias introire pendigines. *nel l'interne magagne. et mox: Jamdudum istos videretis deos, quos exterior levitas lenocinio fulgoris augustat, laminarum fatillium esse crates, particularum coagmenta deformium, etc.* interque omnes sinus commissurarumque juncturas plumbum ire suffusum etc. *Salmas. in Solin. 28.* apud *Arnob.* intelligit τρηματα, h. e. compactiones, commissuras, quasi appendices, ubi una pars alteri per juncturam appenditur et compingitur: et *Gesnerus (ad Veget. loc. pr. cit. sub I.)* cava statuarum interstitia.

PENDIX, icis, f. 3. Binæ *Inscript.* habentur apud *Gruter. 601. 10.* et 11. eademque apud *Murat. 926. 5.* et 932. 2., in quibus legitur servus a *pendice cedri.* Putat *Salmas. loc. cit. in voce præced.* pendicem idem esse, quod pendiginem, atque ad hujus servi curam spectasse quidquid arcularum, aut alliarum rerum e cedro compactum erat. Viderint alii. Nam *Pignor. de Serv. p. 240.* nihil extrahat. Hucusque *Forcellinus.* Sed cl. *J. Furlanetto in I. Appendice* et in iis quæ reliquit *MSS.* hæc omnia sic refingenda esse videbantur. **PENDIX, icis, f. 3. pendice, collis acclivitas; a pendeo, quod ea ad planitiem pendet.** *Inscript. apud Smetium p. 106. n. 14.* et apud *Gruter. 601. 10. SEX. POMPEIO SALVIO SEX. POM. (h. e. Sexti Pompeij) A PENDICE CEDRI ITEM AB HORT. CVLT. (h. e. hortoria cultura) etc.* At *Murat. 932. 2.* et *Ald. Manut. Paol. fil. in Orthogr. p. 425.* in hac eadem *Inscript.* habet *SEX. POM. SEX. A PENDICE, quod rectum est. Alia apud Gruter. 601. 11.* et apud *Murat. 626. 5. Q. LVSICIO PHILONI A PENDICE CEDRI. At Raym.*

Guarini in Comment. XII. p. 52., qui lapidem vidit Neapoli in *Mus. Borbonico*, ita eandem refert. *Q. LVSICIO PHILONI AD PENDICE CEDRI.* Ex duabus hisce inscriptionibus, quas ex *Muratorio loc. cit.* cognoscimus reperatas fuisse extra urbem Romam centum et quadraginta circiter abhinc annis, constat, *Sex. Pompejum Salvium, prius servum, mox libertum Sexti Pompeij, fuisse a pendice cedri, hoc est præpositum pendici cedri: qui locus ita dictus est, quod cedri in alicujus collis acclivitate meridiem versus positæ impense colebantur; quod sane officium mirifice congruit cum hortorum cultura, quæ utroque munereungebatur Sex. Pompejus Salvius. Adde, Q. Luscius Philonem fuisse adiutorem ejusdem Salvii in eadem pendice colenda; quippe quum ex alia Romana *Inscript. apud Murat. 1480. 1.,* in qua mentio est *Neapolitanorum citrariorum,* constat, olim Neapoli, ut etiamnum usu venit, maximam fuisse citreorum culturam apud veteres Romanos ibidem sæpe villicantes, qui ex Neapolitana regione hujusmodi plantarum cultores etiam in agrum Romanum accessere solebant. His addendus est locus *Salvian. 9. Ep. 14. circa med.* Rivulus repentino procellarum pastus illapsu, publicumque aggerem confrago diluvis supergressus, subdita viæ culta inundaverat, quamquam depositurus insanam mox abundantiam, quippe quam pluviis appendicibus intumescens nil superna venæ perennis pondera infarent. Hactenus *Sidonius.* Erit fortasse qui putet, hoc in loco pro *appendicibus* scribendum esse a *pendicibus, h. e. a montium declivitate; sed prior lectio appendicibus præstare videtur. Ex bis porro patet, amandandam esse Salmasii minus probabilem conjecturam, pendicem scilicet idem esse ac pendiginem.**

PENDO, pendis, pependi, pensum, pendere, 3. Pendent pro pependissent legitimus apud *Liv. 45. 26. sub fin.,* sed quia ejusd. libri c. 29. his habet *pendissent,* priore loco mendum suspicari possumus. Quamquam et *Paulin. Nolan. Carm. 14. 122. penderit dixit.* — Part. *Pensus* sub *A I.* et *II.* et in *fin.; Pensurus* sub *A II. 3.; Pendentis* vero in *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. n. 43. EARVM ARBORVM ERVENDARVM FERR. PENDENDARVM ADOLENOARVM COMMOLENDARVM CAUSA. h. e. ferro bipenni findendarum: etenim Isid. 19. Orig. 19.* Securis apud veteres penna vocabatur: utraque autem parte habens aciem, bipennis, quasi duas pennas habens. — Ceterum *pendere* duo diversa significat, prout usurpatur *A) Active; aut B) Absolute, h. e. neutrorum more.*

A) Active pendo (quod *Forcellino* videbatur esse a *pendeo*, quia rerum pondus tunc maxime sentitur, quum pendet, v. gr. in libra, aut statera) proprie est idem ac *pendere facio*, in primis lances in ponderando; atque hinc est ponderare, pondus ad trutinam explorare, *τραδύω (It. pesare, trovare il peso; Fr. peser; Hisp. pesar; Germ. wägen, abwägen; Angl. to weigh).*

I.) Proprie. *Varro apud Non. p. 455. 21. Merc.* Unumquodque verbum statera auraria pendere. *Titinius apud eumd. p. 369. 21.* Da pensam lanam: qui non reddit temporis etc. *Plin. 19. Hist. nat. 3. 15. (38).* Laser ad pondus argentei denarii pensum. *At Sillig. leg. repensum. Paul. Diac. p. 208. 4. Müll.* Ere gravi quum uterentur Romani, penso eo, non numerato, debitum solvebant. *Ovid. 14. Met. 270.* pensas examinat herbas.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorice est considerare, examinare, *stimare, giudicare, esaminare, pesare.* *Cic. 6. Ferr. 1. 1.* Ego quo nomine appellem, nescio: rem vobis proponam: vos eam suo, non nominis pondere penditote. *Id. Orat. 16. 51.* In philosophia res spectatur, non verba penduntur. *Id. Quintil. 1. 5.* Si apud hoc consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur. *Id. Rosc. Am. 22. 62.* Tamen non temere creditur, neque lavi conjectura res penditur. *Lucan. 4. 707.* Quis conferre duces meministi? quia pendare oausis? *Ulp. Dig. 26. 7. 3.* Si pater minus penso consilio hoc fecit. *At*

leg. perpenso. ¶ 2. Item metaphorice pro aestimare, stimare, apprezzare, far conto, τιμάω. *Lucret.* 8. 1276. Nec jam relligio divum, nec numina magni Pendebantur. *Pers.* 1. 29. Ten' cirretorum centum dictata fuisse, Pro nihilo pendes? *Ter. Heaut.* 1. 1. 103. Tu illum nunquam ostendisti, quanti penderes. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 93. quem tu vidisse beatus Non magni pendis. *Ter. Eun.* 1. 2. 14. Nihil pendere aliquid. et 3. 1. 21. nocci. *Id. Andr.* 3. 2. 45.; et *Plaut. Bacch.* 3. 6. 29. pervi. (unde coalescentibus vucibus parvipendo est factum.) *Plaut. Bacch.* 2. 2. 29. plurimi. *Id. Most.* 4. 1. 27. Minoris pendo tergum illorum, quam menam. ¶ 3. Metonymice pro solvere, pagare, sborsare, contare: ductum ex eo, quod antea cusam pecuniam Romani ses stateris appendebant, non numerabant. *Varro* 5. *L. L.* 182. *Müll.* Militis stipendia ideo, quod eam stipem pandebant; ab eo etiam Ennius scribit: Peni stipandia pendunt. *Cic. Pro cons.* 3. 5. Ac bzai ingentem pecuniam pendunt L. Pisoni quotannis. *Liv.* 25. 8. Neque ullum vectigal Penno pensuros. *Cæs.* 5. *B. G.* 23. Quid in singulos annos vectigalis populo R. Britannia penderet, constituit. *Cic.* 12. *Att.* 23. Reliquæ pecuniæ usum Silio pendamus. *Juvenal.* 3. 15. Marnedam alicui pendere. *Tac.* 13. *Ann.* 51. extr. tributum pro navibus. et 2. *ibid.* 87. pretium. et 4. *ibid.* 72. coria boum in usus militares. *Ulp. Dig.* 17. 2. 52. ad fin. Sumptus sociatæ impunitatis, qui in eam ram pens sunt. *Al. leg. impens.* — Absoluta. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 14. 32. (65). Quancumque iter est, allubi pro aqua, allubi pro pabulo pendunt. — Impersonaliter. *Id. ibid.* Iterumque imperii nostræ publicanis penditur. ¶ 4. Hinc pendere est solvere quidquid morali ratione debemus: et ideo — 1.º Pendere pœnas, inquit *Paul. Diac.* p. 208. 4. *Müll.*, solvere significat, ab eo quod ære gravi quum uterentur Romani, pœno se non numerato, debitum solvebant. Unde proprie dicitur de eo, qui ob delictum pecuniam solvit, pagar la condanna, δίκην τίσιν: metaphorice est dare pœnas, iurare, pati, pagare il fio, soggiacere alla pena. — a) Cum Accus. pœnas, supplicia et similia. *Ter. Heaut.* 4. 4. 6. Syrus mihi tergo pœnas pendet. *Cic.* 11. *Att.* 8. Maximas pœnas pendo temeritatis meæ. *Liv.* 34. 61. Satis pro temeritate unius hominis suppliciorum pensum esse. *Ovid.* 3. *Fast.* 845. capitis pœnas pendere. *Justin.* 11. 4. 2. Magna se perlidie supplicia pependisse, deleta juvenile. *Id.* 8. 2. 4. Pœnas violatæ religionis sanguine et cædibus suis pendunt. *Ovid.* 10. *Met.* 232. Exilio pœnam potius gens impia pendat, Vel nece. — b) Absolute. *Val. Flocc.* 1. 445. tuis nam pendit in arvis Dallus, ingrato Sternpen quod fuderat arcu. — c) Pendere culpam, crimen, h. e. pœnas pro culpa. *Id.* 4. 477. nec credite culpam Sævitiæ, scelerumve mihi nunc crimina pendit. — 2.º Pendere grates, solvare, reddere, rependere. *Stat.* 11. *Theb.* 223. dignas sed pendere grates, Haud mortale opus est: verent tibi reddere Bacchus Noster et Alcides. B) Absolute, b. e. nautrorum more, pendare est pondus habere, pesare, avere peso, gravitare. I.) Proprie. *Lucret.* 1. 360. Nam si tantumdem 'st in lanæ glomare, quantum Corporis in plumbo est, tantumdem pendere par est. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 12. (66). In Transpadana Italia scio vicenas quinas libras farris mandios pendere. *Id.* 31. *ibid.* 8. 31. (58). Fistulas, legitimum est, si quinarie erunt, sexagena pœndi pendere: si octonarie, centena (*Vitruv.* de eadem re verba faciens 8. 7. pondus habere dicit, et *Pallad.* 9. *R. R.* 12. libras habere pro pendere.) *Id.* 9. *ibid.* 15. 17. (44). Præcipua magnitudine thynni: inventum talenta quindecim pendisse. Adde *ibid.* 30. 48. (93). II.) Translate. *Seneca Ep.* 66. circa med. Bona vera idem pendunt, idem patent: falsa multum bobent vani. — Hinc Part. præterit., cuius exempla supra retulimus, *Pensus, a, um*, adjectivè quæque usurpatur, unde *Comp.* Pensior sub a.; et est aestimatus,

pretiosus, gratus, probatus (*V. supra A. II.* 2.). — a) Generatim. *Plaut. Stich.* 1. 2. 61. Ultra stit conditio pensior, virginem ne, en viduam habere? *Gell.* 12. 5. circa med. Ut nihil quicquam asset carius pensiusque nobis, quam nosmetipsi. *Atejus Capito apud eum.* 13. 12. Ratum tamen pensumque nihil haberet, nisi quod justum sanctumque esse in Romanis antiquitatibus legisset. — b) Nihil pensi habere, ducere, nihil pensum habere, nihili aestimare, curare, perpendere, nullum respectum habere, non avere alcun riguardo, non curarsi di nulla. *Sall. Cat.* 5. Hunc lubido maxima invaserat reipublicæ capiundæ: neque id quibus modis essequeretur, dum sibi regnum pararet, quidquam pensi habebat. et 24. Prorsus neque dicere, neque facere quidquam pensi habebat. *Sueton. Domit.* 12. Nihil pensi habuit, quin prædaretur omni modo. *Id. Ner.* 34. Neque in divexanda matre quidquam pensi habebat. *Tac.* 13. *Ann.* 15. Ut neque fas, neque fidem pensi haberet. *Sall. Cat.* 12. Pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiscua, nihil pensi atque (al. neque) moderati habere. *Id. Jug.* 45. Nihil pensi, neque sancti habere, quoad sematipsa præcipitavit. *Val. Max.* 2. 9. n. 3. Nec pensi duxerat, isdem imaginibus adscribi etc. *Lactant.* 6. 1. a med. Nihil moderati aut pensi habent, dummodo auro coruscant. — c) Similitè bis sunt *Liv.* 34. 49. Sed illis nec quid dicerent, nec quid facerent, quidquam unquam pensi fuisse. *Sall. Jug.* 56. ad fin. Quibus si quidquam pensi unquam fuisset, non eo consilio da republica habuissent. *Plaut. Truc.* 4. 2. 52. Nec mihi adest tantillum pensi jam, quos caplam celoos. — Et cum Infinito. *Liv.* 43. 7. extr. Versari inter se, conjuges, liberosque suos, quibus nihil neque dicere pensi sit, neque facere. *Alii tamen omittunt sit.* — Hinc *Pensus, i, u.* 2. absolute, substantivorum more. *V. PENSUM* loco suo. PENDŪLUS, a, um, adject. (pendeo) vox ferme poetica, et est pendens, suspensus, pensilis, κρηματός, εκκρεμής (It. pendente, pendulo, pendolone; Fr. pendant, qui pend, suspendu, pendu; Hisp. pendiente, colgado, suspendido; Germ. hangend, herabhängend; Angl. hanging, pendulous). I.) Proprie. *Horat.* 3. *Od.* 27. 58. potas hac eb orno Pendulum zonâ bene te secuta elidere collum. *Ovid.* 4. *Fast.* 386. Pendula cælestes Libra movebat aquas. *Id.* 7. *Met.* 117. Pendulaque audaci mulcet palcaria dextra. *Id. Heroid.* 1. 10. Lassaret viduas pendula tela manus. *Martial.* 8. 33. bombyx pendulus urget opus. *Claudian.* *Cons. Mall. Theod.* 324. Pendula librato sigit vestigia saltu. h. e. levia, suspensa, pendentia. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 28. (142). de ebrietate. Hinc pallor, et genæ pendulæ, tremulæ manus, etc. cascanti. II.) Translate. ¶ 1. Physica ratione est in alto positus, et quasi pendens, declivis. — a) Da locis. *Martial.* 13. 112. Pendula Pontinos quæ spectat Setia campos. Adde *eum.* 4. 64. et 10. 20. *Colum.* 2. *R. R.* 18. 2. Macriora et pendula loca simo juvanda sunt. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 507. dubio tibi pendula rupes imminet lapsu. — b) De hominibus. *Colum.* 10. *R. R.* 229. Quæ canat inter opus Musa modulante putator Pendulus arbustus. — c) Obscuro sensu, pendula Venus, et Græce περιβαστήν, dicitur schema illud Venerum, quo super inguen viri resupinatæ mulier aversa varicos ita sedet, ut aquare videatur; hinc etiam equus Hectorum appellatur, *V. EQUUS.* *Apul.* 2. *Met.* Inscanso grabatulo, super me sensim residens, ac crabra subsiliens lubricisque motibus mobilem spinem quatens, pendulæ Veneris fructu me satlavit. Huc pertinet illud *Horat.* 2. *Sat.* 7. 49. Clunibus aut agitavit equum lasciva suplnum. et *Juvenal.* 6. 321. tollit pendentiæ præmia coxæ. et *Act. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 633. *Burm.* Inqua modos omnes doctas imitata tabellas Transeat, et telo pendeat illa meo. ¶ 2. Morali ratione. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 110. ne quitem dubiæ spe pendulus horæ. h. e. hærens, incertus, expecta-

tione suspensus, anxius, sollicitus. *Vopisc. Saturn.* 8. ex *epist. Hadriani Imp.* Ægyptum totam didici, levem, pendulam, et ad omnia famæ momenta volitantem. PENE, adverb. *V. PENE* init. PENÉLOPS, opis, m. 3. πηνελόπη, avis quædam, alio nomine Menæagris. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 2. 11. (38). PÈNES, præposit. "i iis, quæ Accusat. regunt. Suo nomini postponitur a *Plaut. Amph.* 2. 2. 21., *Aulul.* 4. 4. 27., *Trin.* 5. 2. 22. et *Truc.* 1. 1. 4.; *Cic.* 2. de *republ.* 28.; *Horat. Art. P.* 72.; *Ovid.* 1. *Fast.* 119.; et *Tac.* 11. *Ann.* 28., 15. *ibid.* 1. et 5. *Hist.* 8. Hoc docet *Charis.* 2. p. 206. et 208. *Putsch.* — Ratione hebita etymi, *Festus* p. 250. 15. *Müll.*, *Paul. Diac.* p. 22. 10. et *Diomed.* 1. p. 403. *Putsch.* ab eodem themate ducunt, quo penitus, penu, penetrare (*V. infra* sub II. ioit.). Ceterum penes est apud (It. appresso; Fr. chez; Hisp. cerca; Germ. bei; Angl. with). I.) Proprie de loco usurpatur; quamquam non desit qui hac significatione translate usurpari arbitrat. *Plaut. Trin.* 3. 3. 5. Sine dote, quum ejus rem penes me habeam domi. et *ibid.* 5. 2. 22. thesaurum tuum Me esse penes. *Id. Aulul.* 4. 4. 27. sv. Meum, quidquid habes, redde. st. Perscrutatus es Tu arbitratu, neque tui me quidquam invenisti penes. (*Forcellinus* hunc locum ad paragr. posteriorem retulit.). *Ter. Adelph.* 3. 4. 24. Isthæc jam penes vos psaltrio est? S. Ellam intus. *Cic. Mil.* 22. 60. Servi centum dies penes accusatore fuerat. *Cæs.* 1. *B. C.* 78. Edicunt, penes quem quisque sit miles Cæsaris, ut prouducatur. *Ulp. Dig.* 43. 5. 3. Si penes servum tebulæ fuerit, dominus interdicto tenebitur. His loc. penes est pro apud sine significatione possessionis. II.) Translate (et secundum alios proprie) dicitur de persona cum significatione domini, vel potestatis. Nam quod penes te, sive in potestata tua est, id externum dici nequit, sed quasi intus est, firmiterque tenetur. Unde *Ulp. Dig.* 50. 18. 63. Penes te amplius est, quam apud te. Nam apud te est, quod qualiter qualiter a te teneatur: penes te est, quod quodammodo a te possidetur. — a) Generatim. *Plaut. Amph.* 2. 2. 21. Virtus omnia in se habet: omnia adsunt bona, quem penes est virtus. *Id. Capt.* 2. 1. 37. homines, quod sibi volunt, Dum id impetrant, boni sunt: sed id ubi jam penes sese habent, Ex bonis pessimi sunt. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 19. 52. Eos agros, quorum adhuc penes Cn. Pompejum omne iudicium et potestas debet esse, decemviri vendent? Sic *Id.* 4. *Fam.* 7. Penes quem est potestas. *Id. Brut.* 74. 258. Penes quos laus fuit. *Cæs.* 7. *B. G.* 21. extr. Quod penes eos, si id oppidum retinuisset, summam victoriæ constare intelligebat. *Horat. Art. P.* 71. si volet usus, Quem penes arbitrium 'est et jus et norma loquendi. *Ovid.* 1. *Fast.* 119. Me penes est unum vasti custodia mundi. *Liv.* 3. 53. Iudicia penes vos erunt de capite nostro fortunisque. *Id.* 2. 24. Patres militarent, patres arma caperent, ut penes eosdem pericula belli, penes quos præmia essent. *Sall. Jug.* 31. Beneficia vestra penes optimos, non audacissimos, forent. *Tac. Agric.* 15. Plus impetus, majorem constantiam penes miseros esse. *Id. ibid.* 20. extus.; *Seneca* 4. *Quæst. nat.* 3.; et *Plin.* 17. *Hist. nat.* 12. 19. (93). Fides penes auctores erit, io mi rapporto a chi ciò racconta. Sic *Vellej.* 2. 63. 1. Summa virium penes eum est. — b) Speciatim de persona, cui aliquid crimini ducitur. *Ter. Hecyr.* 4. 1. 20. Penes te culpa est. *Tac.* 1. *Ann.* 44. Nec Cæsar arcebat, quando nullo ipsius jussa penes eusdem sevitiæ facti et invidia erat. *Id.* 4. *ibid.* 16. Pluræ ejus rei causas afferebat, potissimum penes incuriam virorum seminarumque. h. e. potissimam causam tribuebat incuriæ etc. — c) Item speciatim. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 273. Penes te es? h. e. esse sanus mente? Sed *Ter. Heaut.* 5. 1. 47. Præ iracundia non sum apud me. Ad hæc *Handius:* Illud est, tuana in potestate? hoc est, in me, sv εαυτοῦ.

PENETRABILIS, e, *adject. Comp. Penetrabilior 2. — Penetrabilis ¶ 1. Passive est qui penetrari facile potest, pervius, *penetrabile, trapas-sevole, πόρμος, διαπόρος*. Ovid. 12. Met. 166. corpus nullo penetrabile talo. Seneca Const. Sap. 3. ad fin. Non refert, quam multa in illum conjiciantur tela, quum sit nulli penetrabilis. Stat. 2. Theb. 653. nulliqua tuum penetrabile ferro Pectus. Justin. 4. 1. 2. de Sicilia. Terra cavernis quibusdam fistulisque ita penetrabilis, ut ventorum tota ferme latus pateat. Stat. 3. Silv. 5. 21. Aut septemgemini caput haud penetrabile Nilii. h. e. quod deprehendi, aut adiri non potest. ¶ 2. Active est qui facile penetrat, *penetrativo, penetrante*. Virg. 1. G. 93. Borem penetrabile frigus. Id. 10. En. 481. Aspic, num mage sit nostrum penetrabile telum. Sil. It. 7. 649. penetrabilis hæsit arundo. Ovid. 13. Met. 857. penetrabile fulmen. Macrob. 7. Saturn. 12. Vinum tanto penetrabilius in venas efficitur bibendo, quantum lit liquidius sæpe purgata. Gell. 10. 3. Multa copiosaque invidia, graviorque et penetrabili querimonia dicere aliquid. Capell. 6. p. 188. Hasta (Minervæ) etiam vibrans penetrabile monstrat acumen.*

PENETRALIS, alis, n. 3. et

PENETRÁLE, is, n. 3. et

PENETRÁLIA, ium, n. plur. 3. *V. voc. seq. in lin.*

PENETRÁLIS, a, *adject. (penetro) Comp. Penetrator I. — Penetralis est penetrabilis, facile penetrans, *penetrativo*.*

1.) Proprie. Lucret. 1. 494. Permanet calor argentum penetrabileque frigus. et *ibid.* 534. Nec capere humorem, neque item manabile frigus, Nec penetrabilem ignem. Id. 2. 382. Quare fulmineus multo penetratior ignis, Quam noster fuit e tædis terrestribus ortus.

II.) Translatè est interior, interior, *intimo, inferiore, interno, remoto, εὐδωρύχος*. Virg. 1. G. 379. Sæpius et tectis penetralibus extulit ova Angustum formica terens iter. Id. 2. En. 297. Eternumque adytis effert penetralibus ignem. Cic. Harusp. resp. 27. 57. Deorum ignes, solia, mensas, abditos ac penetrales focos, occultas sacra inexplabili scelere pervertit. — Penetrales dii a poetis dicuntur Penates, ut Cic. 2. Nat. D. 27. 68. docet. Seneca (Edip. 265. Per regna juro, perque penetrales deus. Adde Phœnæss. 340. Sic Tac. 2. Ann. 10. Ille (memorat) fas patris, libertatem avitam, penetrales Germanæ deos, matrem precum suam. Ovid. 13. Met. 337. rapui Phrygiæ signum penetrale Minervæ. — Penetræ sacrificium, quod interiore parte sacrarii conficitur. Festus p. 250. 15. Müll. — Hinc

Penetrat, alis, et

Penetræle, alis, et sæpius

Penetratia, ium, n. plur. 3. absolute, substantivorum inore, usurpatur. Forma *Penetrat* est *Macrobii* et *Symmachi* (*V. sub II. 1. extr.*); apud *Propert.* 4. 8. 6. alii aliter leg. — Penetrales vel penetralia dicitur omnis pars interior domus, vel templi, teste *Servio* ad *Virg.* 7. En. 59., adeo ut opus sit penetrare, h. e. penitus intrare, ut *Paul.* *Diac.* p. 208. 8. Müll. ait; et universi pars interior cuiusque rei, *πυρός, luogo o stanza rimota o interiore, l'interno*.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. Virg. 2. En. 484. Apparent Priami et veterum penetralia regum. et 7. *ibid.* 59. Laurus erat tecti medio in penetralibus altis. *Lucan.* 5. 146. adyti penetrale remoti Fatidicum. Ovid. 1. Trist. 1. 105. Quum tamen in nostrum fueris penetrale receptus, Contigerisque tuam, scriinia curva, domum. Liv. 41. 20. Lyzici in Prytanæum, hoc est, penetrale urbis, ubi publice, quibus his honos datus est, vescuntur, vasa aurea mensæ unius posuit. Sil. It. 7. 501. Evocat e liquidis piscem penetralibus esca. Ovid. 1. Met. 574. Magni annis penetralia. ¶ 2. Speciatim dicitur de sacrariis deorum. *Paul.* *Diac.* p. 208. 6. Müll. Penetralia sunt Penatium deorum sacraria. Ovid. 1. Met. 287. Tectaque cumque suis rapiunt penetralia sacris. h. e. sacraria cum deorum signis. *Martial.* 10. 51.

Nec Capitolini summum penetrale Tonantis. Tac. Germ. 40. Est in insula Oceani castum nemus, dicatumque in eo vehiculum, veste contextum: attingere uni sacerdoti concessum. Is adesse penetrati deam intelligit.

II.) Translatè. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 1. *Quintil.* 6. 2. 25. Mihi in animo est, quæ latent penitus, ipsa hujus loci aperire penetralia. i. secreti, *Varcano* at *Stat.* 3. Silv. 5. 56. fixamque animi penetralibus imis Nocte dieque tenes. *Macrob.* 7. Saturn. 1. Quod philosophiam ea observatione veneratis, ut tantum intra suum penetral existimes adorandam. *Symmach.* 2. Ep. 34. Sanctum penetral animi tui nesciunt. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 2., penetrale dicitur signum alicujus numinis, quod in penetrali colitur. Sil. It. 13. 62. Huc vittas, castumque refer penetrale parentum.

PENETRÁLITER, adverb. penetrando, intus, interior. *Venant.* 4. Vit. S. Martin. 597. Et fera delicti penetraliter ulcera mordent.

PENETRATIO, ðnis, f. 3. *penetrazione*, actus penetrandi. *Apul.* Florid. n. 18. Partibus utrinque aculeis, simili penetratione, mutuo vulnere. Adde *Cæli. Aurel.* 5. Tard. 1. n. 20.

PENETRATOR, ðris, m. 3. qui penetrat. *Augustin.* Ep. 199. ante med. Domus alienæ penetratores. *Prudent.* Hamartig. 883. sed ignis Trajector nebula, vasti et penetrator aperti est. *Paulin.* Nolan. carm. 20. 285. Spiritus ille Dei penetrator ubique per omnes Naturas rerum.

PENETRÁTUS, a, um, *V. voc. seq.*

PENÉTRO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Penetrans* sub B. I. et II.; *Penetratus* sub A. I. 1. et 2. — Part. *Penetraturus* affertur a cl. *Furlanetto* in I.ª *Appendice ex Plin.* 33. *Hist. nat.* 1. 13). Quousque penetratura sit avaritia. Ita leg. *Codices plurimi; at Bambergensis* quousque penetratur avaritiâ. *V. Sillig.* adnotata ad h. l. — Penetrare (quod ab eodem themate ductum, a quo *penu, penes, penitus*) usurpatur A) Active, h. e. cum Accusativo; et B) Absolute, h. e. neutrorum more.

A) Active, penetrare occurrit

1.) Proprie ¶ 1. Cum Accusativo personæ, quæ in locum aliquem penetrat. — a) Penetrare pedem, inferre. *Plaut.* Men. 5. 2. 64. Si ego intra ædes hujus unquam penetravi pedem. se ho mai messo piede. Adde *ibid.* 2. 3. 49. — b) Penetrare se, se conicere. *Plaut.* Amph. 1. 1. 94. Perduelles penetrant se in fugam. Id. Trin. 2. 2. 1. Furas penetrare se ex ædibus. *Gell.* 5. 14. a med. Specum quamdam nactus, in eam me penetro et recondo. *Plaut.* Truc. 1. 1. 23. Ea intra pectus se penetravit potio. — c) Sic Part. *Penetratus* est qui penetravit, insinuatus. *Lucret.* 4. 670. Quæ penetrata queunt sensum progignere acerbum. ¶ 2. Cum Accusativo rei, in quam quis penetrat, est penitus intrare, ingredi, pervadere, permanere, permeare, εὐδωρύω, διακείρω (It. entrare dentro, penetrare, insinuarsi. entrare, internarsi; Fr. s'introduire dans, pénétrer, entrer; Hisp. insinuarse, penetrar, entrar; Germ. in etwas eindringen, es durchdringen, von einem Ende bis zum andern in Casselbe hinein kommen; Angl. to penetrate, pierce, enter into, make one's way into or through, pass into or through, pervade). *Lucret.* 4. 894. Per patefacta venit (aer) penetratque foramina laevis Et dispargitur ad partes ita quasque minutas Corporis. et *ibid.* 613. Vox obtunditur atque aures confusa penetrat. et 1. 528. Hæc neque dissolvi plagis extrinsecus icta Possunt, nec porro penitus penetrata reteri. Id. 2. 538. vallo (India) munitor eburno, Ut penitus nequeat penetrari. *Virg.* 1. En. 247. Illyricos penetrare sinus. *Sueton.* Cæs. 52. Eadem nave pæne Ethiopia tenus Ægyptum penetravit. *Vellej.* 2. 40. 1. Penetratæ cum victoria Media, Albania, Hiberia, ac deinde flexum agmen ad eas nationes, quæ etc. *Stat.* 4. Silv. 6. 104. de Hercule. Illic penetrata tibi, spoliataque limina montis Concinet. Tac. 15. Ann. 27. Iter L. Lucullo quondam penetratum. — Huc pertinet et illud *Cæli. Aurel.* 4. Tard. 3. n. 69. Allquan-

do etiam erunt hæc animalia (pulli gallinacei, phasiani, perdices etc.) reclusis pectoribus virgultis muræ penetranda, aut eis magis rapienda.

II.) Translatè. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 1. *Gell.* 13. 10. Labeo Antistius in grammaticam sese atque dialecticam litterasque antiquiores altioresque penetraverat. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 2. Tac. 1. Ann. 69. Id Tiberii animum altius penetravit. Id. 3. *ibid.* 4. Nihil tamen Tiberium magis penetravit, quam studia hominum accensa in Agrippinam. — *Lucret.* 5. 1262. Tum penetrabat eos, posse hæc liquefacta calore Quamlibet in formam et faciem decurrere rerum. entrava loro in capo, intendevano, capivano.

B) Absolute, h. e. neutrorum more usurpatur et est penitus intrare, ingredi, pervadere.

1.) Proprie. — a) Cum præpositione aliqua. *Plaut.* Bacch. 1. 1. 33. Homo adolescentulum penetrare hujusmodi in pelæstram, ubi damnis desudascitur. Ovid. 12. Met. 153. Et dis acceptus penetravit in æthera nidor. et *ibid.* 336. jaculum lævam penetravit in aurem. Liv. 2. 53. Tumultus e castris, et in urbem penetrat. Cf. *Nepos Chabr.* 4. Quum enim eo (in portum) penetrasset, ceteræ (naves) oon sunt secutæ. Cic. 6. Verr. 48. 107. Ditem Patrem subito non longa a Syracusis penetrasse sub terras. Liv. 39. 31. Permissi turbæ hostium intra vallum penetraverunt. Cic. Tim. 9. extr. Astra, quæ per cælum penetrantia, solstitiali se et brumali revocatione converterent. Id. 1. Tusc. 20. 45. Qui ostium Ponti viderunt, et aas angustias, per quas penetravit Argo. Virg. 7. En. 207. Idæus Phrygiæ penetravit ad urbes. Adde Cic. Prov. cons. 13. 32. Ovid. 12. Met. 42. penetratque cavas vox omnis ad aures. et 7. *ibid.* 601. tristes penetrant ad viscera morbi. Cels. 5. 28. n. 3. Ulcus celeriter serpendo penetrandoque usque ad ossa etc. — Passive impersonaliter. Liv. 10. 1. In eam speluncam penetratum cum signis est. — b) Absolute. Tac. 3. Hist. 41. Venere tres cohortes cum ala Britannica: neque ad fallendum aptus numerus, neque ad penetrandum. h. e. numerus minor, quam ut perumperet.

II.) Translatè. — a) Cum præpositione aliqua. Cic. 6. de republ. 22. Romuli animus hæc ipsa in templa penetravit. Id. 2. Nat. D. 61. 153. Hominum ratio in cælum usque penetravit. Id. Brut. 38. 142. de actione. Nulla res magis penetrat in animos, eosque lingit, format, sedit. *Sueton.* Gramm. 3. sub fin. In provinciis quoque grammatica penetraverat. Tac. 4. Hist. 7. Sorte et urna mores non discerni: suffragia et existimationem senatus repeita, ut in cuiusque vitam famemque penetrarent. per inscipere e conoscere intimamente. Cf. Ovid. 3. Art. am. 291. Quo non ars penetrat? discunt lacrimare decenter Quoque volunt plorant tempore, quoque modo. Cic. Partit. orat. 36. 123. Definendo describendoque ad sensum judicis opinionemque penetrare. Justin. 5. 7. 5. Adeo ad omnem ætatem tanti mali sensus penetraverat. Tac. 15. Ann. 20. Una vox ejus usque ad contumeliam senatus penetraverat, quod dicitasset etc. — b) Absolute. Tac. 2. Ann. 36. Haud dubium erat, eam sententiam altius penetrare, et arcana imperii tentari. Id. 1. *ibid.* 1. Hæc atque talia, lacrimis et arte adulteræ penetrantia, nemo prohibebat. h. e. in Neronis animum penetrantia.

PENICILLUM, i, n. et

PENICILLUS, i, m. 2. *deminut.* peniculi, ut patet etiam ex Cic. 9. Fam. 22. Caudam anliqui penem vocabant, ex quo est propter similitudinem penicillus. — Hinc

1.) Proprie. ¶ 1. Est instrumentum pictorum inducendis coloribus, *ραφίς* (It. pennello; Fr. pinceau; Hisp. pincel; Germ. d. Pinsel; Angl. a painter's pencil). Cic. Orat. 22. 74. Pictor ille vidit, obvolvendum caput Agamemnonis esse, quoniam summum illum luctum penicillo non posset imitari. *Quintil.* 2. 21. 24. Cælator cælum desiderat, et pictor penicilla. *Plin.* 28. Hist. nat. 17. 71. (235). Setæ e penicillis tectorilis.

¶ 2. Item linamentum, quod vulnere vel aridum, vel imbutum medicamine imponitur, *tasta, πορός. Cels. 2. 10. sub fin.* Deligandum brachium superimposito expresso ex aqua frigida penicillo. *Id. 7. 7. n. 6.* Exigua penicilla interponenda, donec exulceratio ejus loci finiatur. ¶ 3. Item linteolum conceptum ad similem fere usum, *pezzetta, pezzettina. Plin. 34. Hist. nat. 11. 26. (113).* Sed ablui æruginem necessarium penicillis calidis, donec rodere desinat. et *ibid. 12. 32. (126).* Attamentum penicillo fronti impostum. *Id. 20. ibid. 15. 57. (162).* de cumino. Propter colam quoque bibitur, illiniturque, vel penicillis fervens apprimitur fasciis. ¶ 4. Item peniculus ad abstergendum. *Colum. 12. R. R. 18. 5.* Picem, quæ in fundum destillavit, penicillo detergere. ¶ 5. Penicilli ex spongiiis. *Plin. 9. Hist. nat. 45. 60. (148).* Spongiarum tria genera accepimus: spissum ac prædurum et asperum; tragos id vocatur: spissum et mollis; manus: tenue densumque, ex quo penicilli; Acbilleum. *Id. 31. ibid. 11. 47. (125).* Mollissimum genus earum (spongiarum) penicilli: oculorum tumores levant ex mulso impositi. et *ibid. (131).* Ciræ Lyciam penicillos mollissimos nasci in alto. h. e. spongiis, ex quibus penicilli sunt. ¶ 6. Ita etiam vocatur collyrium quoddam, quod nempe oculis penicillo apponi solebat. *Inscript. apud Töchon, cachets des ocul. p. 66.* PHRONIMI PENICILLI AD OMNEM LIFFIT. Alia apud *eumd. ibid. p. 71.* IVNII TAVRI PENICILLVM AD OMNEM LIFFIT.

II.) Figuratae. ¶ 1. *Plin. 35. Hist. nat. 9. 36. (61).* Zeuxis audentem jam aliquid penicillum ad magnam gloriam perdidit. h. e. artem pingendi. metonymia. Sic *paullo sup. (60).* Apollodorus primus gloriam penicillo jure contulit. ¶ 2. Metaphorice. *Cic. 2. ad Q. fr. 15. ante med.* Modo mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis, penicillo meo. h. e. ornamentis tuis, artificio et stilo meo.

PENICULAMENTUM, i, n. 2. (peniculus) est ipsa cauda, seu caudæ muscarium.

I.) Proprie. *Arnob. 5. 11.* Peniculamenta decurtantem cantheriorum, innectentem laqueos mobiles. Ita *Scalig. in Catalect.* Alii leg. *peniculantem, decurtantem cantherios*, quod est, peniculos conquiritent, b. e. setas equinas caudarum, ex quibus laqueos terat.

II.) Translate est lacinia in modum peniculi, seu caudæ dependens. *Ennius apud Non. p. 149. 32. Merc.* Pendent peniculamenta unum ad quemque pedum. *Lucilius ibid.* Peniculamentum vero reprehendere noli. Adde *Cæcil. ibid.*

PENICULANS. V. voc. præced. I.

PENICULUS, i, m. 2. *deminut. a penis*, h. e. parva cauda. ¶ 1. Dicitur de extrema cauda setosa, aut villosa quorundam animalium, ut boum, equorum, vulpium, quibus utebantur ad pulverem et sordes abstergendas ex mensis, vasis, vestibus: et ita dicitur tale instrumentum, etiam si ex cauda non sil, *setoletta, scopetta, spazzola, σπογγιον, σπογγιόρον. Festus p. 230. 21. Müll.* Penem antiqui codam vocabant: a qua et peniculi, quis calciamenta tergentur, quod e codis extremis faciebant antiqui, qui tergerent ea. *Plaut. Men. 1. 1. 1.* Juvenis nomen fecit Peniculo mihi, ideo quia mensam, quando edo, detergeo. *Parasitus loquitur. et ibid. 2. 3. 40.* Quis iste est Peniculus? qui extergentur baxæ? *Ter. Eun. 4. 7. 7.* Quid ignave? peniculon? pugnare, qui istunc buc portes, cogitas? sa. ego ne? imperatoris virtutem noveram, et vim militum: sine sanguine hoc fieri non posse: qui abstergerem vulnera. ¶ 2. Etiam spongiæ longæ, propter similitudinem caudarum, peniculi dictæ sunt, teste *Paul. Diac. p. 208. 7. Müll.*; et fortasse hujusmodi spongiam intelligit *Ter. loc. cit. V. PENICILLUS I. 5.* ¶ 3. De penicillo pictorum, *pennello. Plin. 35. Hist. nat. 10. 36. (81).* Arrepto peniculo, lineam duxit summæ tenuitatis per tabulam. Ita editio *Jenson. a. 1472.* Aliæ antiquiores et *Harduin.* penicillo, quam lectionem *Sillig.* tuetur. Ceterum, si sana est lectio, *Marcell. Empir. c. 7. sect. 1. p. 97. retro ed. Ald.* Atque

hoc medicamento rasum caput in umbra per peniculum pictoris. et paullo post. Raso capite in umbra per peniculum pictoris (unguentum) imponas. ¶ 4. Ludit in ambiguo instrumentum abstergentis, et nominis Parasiti *Plaut. Men. 2. 2. 12. mēs.* Quem tu parasitum queris, adolescens, meum? *CVL.* Peniculum. *mēs.* eorum hunc in vidulo saluum fero. *Lambin.* referebat ad τὸ αἰδοῖον ἀρσενικόν. ¶ 5. Sunt qui, antiquorum Codicum auctoritate freti, apud *Plaut. Mil. glor. 1. 1. 18.* legunt *peniculum tectorium*, ubi vulgati libri habent *panniculam tectoriam. V. PANNICULA.*

PENINSŪLA. V. PÆNINSULA.

PENIS, is, m. 3.

I.) Proprie. ¶ 1. Est idem quod cauda, apud veteres, *codā, κέρας. Cic. 9. Fam. 22.* Caudam antiqui penem vocabant, ex quo est propter similitudinem penicillus. *Festus p. 230. 21. Müll.* Penem antiqui codam vocabant, a qua antiquitate etiamnum offa porcina cum cauda in cœnis puris offa penita vocatur: dictus est forsitan a pendendo. *Nævius apud eumd. ibid.* Lares ludentes peni pinxit apud *peni* ablat. pro *pene*, ut *puppi, navt.* ¶ 2. Postea ob similitudinem ita est vocatum membrum virile, *πέος, φωλή. Cic. loc. cit.* At hodie penis est in obscænis: a Pisco queritur, adolescentes peni deditos esse. Quod tu appellas suo nomine, ille tectius penem. Adde *Sall. Cat. 14.; Horat. Epod. 12. 8.; Juvenal. 6. 337. et 9. 43.*

II.) Translate *putissimus penis* vocabatur Horatii ab Augusto, ut refert *Sueton. Vit. Horat.*, quemadmodum *salaputium* vocat *Catullus* Licinium Calvum.

PENISSIMĒ. V. PÆNE et PENITUS adverb.

PENITE, adverb. Sup. *Penitissime.* — Penite est idem ac penitus. *Catull. 61. 178.* Pectore uritur intimo Flamma, sed penite magis. Al. leg. *penita*, ut sit adjectivum. *Sidon. 4. Ep. 9.* Actiones ejus quotidianas penitissime insperet. Hoc superlativum a *penitus* etiam duci potest.

PENITA, Grum, n. plur. 2. V. PENITUS, a, um, in fin.

PENITUS, adverb. Comp. *Penitius* legitur apud *Cels. loc. infra cit. I. a.* pro *penitus* in editione *Lindemii*, et in margine editionis *Constantini*; item apud *eumd. 5. 28. n. 11.* Penitiusque condita suppuratione. Sed utrobique *penitus* esse in MSS. affirmat *Targa. Sup. Penitissime V. in PENITE*: pro quo et *penissime* dictum est per syncop. *Plaut. Most. 3. 1. 125.* Malum quod isti dii deæque omnes dunt: ita mea consilia perturbat penissime. Adde *Aulul. 3. 4. 7. — Priscian. 5. p. 608. Futsch. et 15. p. 1008.* ducit a *penē* adverb. seu *pæne*, quasi: unde alii scrib. *pænissime. Apul. Apolog.* Nani quod penissime oblitus sum, nuperrime quam testamentum scripserit etc. — Ceterum *penitus* (quod ducunt a *penes*) est omnino intus, in imo, in fundo, in intimis partibus, intrinsecus: cui opponitur *extra*, aut hujusmodi, *ἐνδον* (It. *ben addentro, sin nel fondo, internamente*; Fr. *intérieurement, à l'intérieur*; Hisp. *interiormente*; Germ. *inwendig, ganz innerlich, im Innersten*; Angl. *inwardly, within, in the inmost and most secret part, deeply, thoroughly*).

I.) Proprie. — a) Speciatim cum oppositis. *Sever. Etn. 317.* extra penitusque coacili Exagitant venti. *Manil. 4. 309.* penitusque deus, non fronte notandus. Huc referri potest et illud *Cels. 5. 26. n. 7.* Interest vulnus in summa parte sit, an penitus penetraverit. *Tac. Germ. 41.* Non in ripa commercium, sed penitus. — b) Generatim. *Cic. 7. Ferr. 27. 68.* Lautumias Syracusanas omnes audistis: opus est totum ex saxo in mirandam altitudinem depresso, et multorum operis penitus exciso. *Virg. 10. En. 526.* jacent penitus defossa talenta. *Id. 2 G. 290.* penitus terræ defigit arbos. *Ovid. 2. Met. 178.* desepit ab æthere terras Infelix Phaethon penitus penitusque jacentes. *Nepos Alcib. 9.* Penitus in Thraciam se supra Propontidem abdidit. *Cæs. 6. B. G. 9.* Suevos omnes penitus ad extremos fines

se recepisse. *Tac. 2. Ann. 56.* Ambigua gens ea (*Armenii*) antiquitus hominum ingenis et situ terrarum, quo, nostris provinciis late præ-tenta, penitus ad Medos porrigitur. *Id. Agric. 10.* Nusquam latius dominari mare, nec litore tenuis accrescere, — sed influere penitus atque ambire. *Virg. 6. En. 59.* Tot maria intravi duce te, penilusque repostas Massylum gentes. et 8. *ibid. 242.* umbrosæ penitus patuere cavernæ, Non secus, ac si qua penitus vi terra dehiscens Infernas reseret sedes. *Cic. 1. Cat. 13. 31.* Peniculum autem residebit, et erit inclusum penitus in venis atque in visceribus reipublicæ. Cf. *eumd. 4. Acad. (2. p.) 39. 122.* Rerum naturas persecare possumus, ut videamus, terra penitusne defixa sit et quasi radicibus suis hæreat. et *Pollio ad Cic. 10. Fam. 33. 7.* Penitus in Lusitania legiones in hibernis collocaram.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a superiori paragr. *Cic. 2. Orat. 78. 319.* Apparebit ea — penitus ex ea causa, quæ tum agatur effluisse. *Id. 1. Legg. 5. 17.* Penitus ex intima pbi-losophia bauriendam juris disciplinam putas. *Id. Harusp. resp. 26. 57.* Vitia in aliquo penitus defixa atque hærentia. *Id. Cluent. 1. 4.* Evellere ex animis hominum opinionem tam penitus insitam. *Id. 4. Ferr. 70. 169.* Bene penitus sese dare in familiaritatem alicujus. (Recte sensit *Zumptius* additum bene non posse excusari, nisi joci nomine *Id. Cluent. 13. 36.* Se blanditiis et assentationibus in Asinii consuetudinem penitus immerisit. *Id. 1. Orat. 22. 96.* Ut penitus in eam ipsam totius hujus vel studii vel artificii — disputationem intimam veniretis. *Id. 7. Att. 12.* Demittere se penitus in causam. *Id. 1. Orat. 23. 108.* Res penitus perspectæ, planeque cognitæ. et *ibid. 5. 17.* Omnes animum motus penitus pernoscenti. *Id. 8. Att. 12.* Penitus intelligere aliquid. — *Cic. 13. Fam. 53.* Eam tibi penitus commendo atque trado. Sic *Horat. 1. Od. 21. 3.* Latonamque supremo Dilectam penitus Jovi. *coll. intimo del cuore. et Tac. 1. Ann. 52.* Multa de virtute ejus memoravit, magis in speciem verbis adornata, quam ut penitus sentire crederetur. *internamente, nel fondo del cuore.* ¶ 2. Pro radicibus, *sin dalle radici*: quod translate est nihil relinquendo. *Cic. Rosc. Com. 1. 20.* Caput et supercilia penitus abrasa. *Id. 1. Nat. D. 42. 119.* Euhemerus videtur religionem penitus totam sustulisse. *Id. 2. Off. 8. 27.* Hanc consuetudinem et disciplinam penitus amisimus. *Horat. 1. Sat. 3. 73.* penitus excidere vilium iræ. *Phædr. 3. prol.* Curamque habendi penitus corde eradere. *Sueton. Claud. 25.* Druidarum religionem penitus abolevit. ¶ 3. Latiore significatione est prorsus, omnino, *del tutto, affatto, totalmente, πάντως, παντρώως. Virg. 1. Ecl. 67.* Et penitus toto divisos orbe Britannos. et 12. *En. 623.* Hi fugiunt, penitusque datis referuntur habenis. *Cic. ad Tiron. 16. Fam. 8.* Te penitus rogo, ut etc. *Cic. 1. Fin. 15. 49.* Ob eam debilitatem animi, multi parentes, multi amicos, perique se ipsos penitus perdidit. *Id. 5. Fam. 13.* Reipublice penitus diffidere. — Jungitur Comparativo apud *Propert. 1. 16. 17.* Janua vel domina penitus crudelior ipsa. Et Superlativo apud *Vellej. 2. 27. 1.* At Penitus Talesinus, dux Samnitium, vir maximi animi, belloque fortissimus, penitusque Romano nomini infensissimus etc. *Alii tamen aliter utroque in loco legendum putant; et Mandius (Tursellin. vol. 4. p. 428.) τὸ penitus utroque in loco interpretatur* imo atque loto animo: *alii vero, fortasse rectius, penilus apud Propert. est idem ac multo, et apud Vellej. est longe.*

PENITUS, a, um, aject. Comp. *Penitior* et *Sup. Penitissimus.* — *Diomed. 1. p. 403. Futsch.* ducit a *penes*: quia quod penes me est et in potestate mea, id internum quodammodo atque intimum est mihi. *Profecto penitus est qui intus et in imo est, intimus, internus, ciò che è dentro o nel fondo, intimo, interno, ó ενδον, ó εντός. Plaut. Asin. 1. 1. 28.* Excree usque ex penitis lancibus. *Id. Pers. 4. 3. 53.* Advecta ex Arabia penitissima. et *ibid. v. 71.* Et barbaria peni-

tissima. *Id. Cist. 1. 1. 65.* In latebras abscondas pectore penitissimoi. *Gell. 9. 4.* Scythæ illi penitissimoi, qui sub ipsis septentrionibus ætatem agunt. *Apul. 6. Met.* Fontis penita scaturigo. et 11. *ibid.* Plane memineras, et penita mente conditum semper tenebis. et 5. *ibid.* Præcordiis penitis nutrire invidiam. *Id. fragm.* apud *Priscian. 3. ab init.* Visus est et adolescens trahere se in penitorem partem domus. *Macrob. 5. Saturn. 19.* circa med. De Græcorum penitissimis litteris hæc historiam eruit Maro. — Hinc

Penita, ðrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more. *Capell. 1. p. 5.* Uti secum mundi penita permeare æthereosque recessus irrupere parili celeritate posset. et 6. p. 195. Omnia etiam pondera in eam (terram) desuper cadunt, ut imber, grando, nix, fulgura, atque ipse qui in ejus penita præcipitatur Oceanus. *Jul. Valer. Hist. Alex. M. (ed. A. Maio.) 38.* Et cum dicto apprehendens, in penita perducit. et 43. Ingressus sacri loci penita.

PENNA et pinna, æ, f. 1. Quod ad descriptionem attinet, in veterib. libris promiscue unum pro altero ponitur. Neque verum est quod scripsit *Caper de Orthogr. p. 2243. Putsch.*, murorum pinnae dici, avium pennas. et *Quintil. qui 1. 4. 12.* videtur negare, pinnae de avibus dici: *V. infra sub I. b.* — Antiquos *pesnam* et *pennam* dixisse, testatur *Festus p. 205. 14.* et *p. 209. 8. Müll.* — Ratione habita etymii, *Festus p. 209. 8.* et alii ducunt ex Græco *περνώς*, seu *περνώς*, aut *περνώς volucris*, hoc est a themate *pet* (unde *petna* et *pesna*), quod cum Gr. *πέπαιμα*, *περνώς* conjungitur. — Ceterum *penna* vel *pinna* est id, quo aves vestiuntur, *πίλον*, *περόν* (It. *penna*, *piuma*, *ala*; Fr. *penné*, *plume d'un oiseau*; Hisp. *las plumas largas de las alas*; Germ. *d. Feder*; Angl. *a feather*, *quill*, *wing*).

1.) Proprie. — a) Forma *penna* occurrit apud *Plin. 11. Hist. nat. 39. 94. (228).* Pennarum caules omnium cavi: præcisæ non crescut, evulsæ renascuntur. — Differt a *pluma*, quæ tenuior est, mollior et densior, totumque corpus tegit: *penna* autem crassior et longior, ut in ala et cauda. *Colum. 8. R. R. 2. 7.* Gallinæ sint rubicundæ, vel fuscæ plumæ, nigricque pennis. et *ibid. 4. 4.* His rebus plumam pinnae emundant. *Seneca Ep. 42.* Meministi, quum quemdam affirmares esse in tua potestate, divisisse me, volaticum esse ac levem, et te non pedem ejus tenere, sed pennam. Mentitus sum: pluma tenebatur, quam remisit, et fugit. *Plaut. Pæn. 4. 2. 48.* Sine pennis volare haud facile est: meæ alæ pennas non habent. Adde *Ovid. 2. Met. 374. et seqq.* — Interdum ponitur sine bujus discriminali respectu. *Ennius* apud *Varron. 5. L. L. 39. Müll.* Ova parere solet genus pennis condecoratum, Non animam. *Vahlen. leg. pinnae. Cic. 2. Nat. D. 52. 129.* Aves pullos quum excluderint, ita tument, ut et pennis foveant, ne frigore lædantur, etc. *Lucret. 2. 823.* corvos quoque sæpe volantes Ex albis album pennis lactare colore. *Lachmann. leg. pinnae. Phædr. 1. 13.* O qui tuarum, corve, pennarum est nitor! — b) Forma *pinna* occurrit apud *Varron. 3. R. R. 9. 5.* Gall salaces, brevibus cruribus, caudis magnis, frequentibus pinnae. *Colum. 8. R. R. 2. 10. de gallis gallinæis.* Tum procerissimæ caudæ, duplici ordine singulis utrinque prominentibus pinnae inflexæ. Adde eund. *ibid. 4. 7.*; *Ennius* apud *Varron. et Lucret. supra cit.* Sic *Sueton. Claud. 33.* Ut supino ac per somnum bianti pinna in os linderetur, ad exonerandum stomachum.

11.) Translate. ¶ 1. Sæpe per synecdochen dicitur de alis. 1.) Generatim. — a) Forma *penna* apud *Plaut. Asin. 1. 1. 80.* Age tu, sis, sine pennis vola. *Cic. Arat. 48.* quæ volat, et geminis secat aera pennis. *Phædr. 1. 31.* Columbæ sæpe quum fugissent milvium, Et celeritate pennæ vitassent necem. *Ovid. 1. Met. 506.* Sic aquilam penna fugiunt trepidante columbæ. *Tibull. 4. 1. 209.* per liquidum volucris vebar

aera penna. *Virg. 3. Æn. 361.* et præpetis omina penna. et 258. in silvas pennis ablata refugit. et 4. *ibid. 223.* labi pennis. et 702. devolare. et 6. *ibid. 15.* præpetibus credere se cælo. et 240. tendere iter. et 11. *ibid. 272.* petere æthera. *Ovid. 5. Trist. 2. 26.* pulsare aera. *Id. 8. Met. 238.* plaudere. et 7. *ibid. 354.* sublatus in aera. *Id. 2. Amor. 6. 55.* Pennas explicare. *Id. 4. Met. 676.* quater in aere. *Sil. It. 12. 455.* pennasque addente pudore, Evolat. — *Pennas* vertere, volando aufugere. *Propert. 2. 19. 5.* Me modo laudabas, et carmina nostra legebas: Ille tuus pennas tam cito vertit amor? Cf. *Horat. 3. Od. 29. 53.* si (*Fortuna*) celeres quatit Pennas, resigno quæ dedit. — Sæpe dicitur de pennis varii coloris, quæ innexæ linea terrendis feris et avibus adhibentur. *V. FORMIDO.* — b) Forma *pinna*, *Ennius* apud *Probum* ad *Virg. 6. Ecl. 31.* Et densis aquila pennis obnixa volabat. *Id. apud Cic. 3. Off. 29. 104.* O Fides alma apta pennis et jus jurandum Jovis! *Al. pennis. Cic. 1. Divinat. 47. 106.* Hanc ubi præpetibus pennis lapsuque volantem etc. *Al. pennis.* — 2.) Speciatim. — a) Proverb. est in illo *Horat. 1. Ep. 20. 20.* Me libertino natum patre, et in tenui re Majores pennas nido extendisse loqueris. *h. e.* amplius elatiusque me extulisse, quam conditionis meæ tenuitas ferret. Itali dicunt, *distenderci più, che il lenzuolo non è lungo.* Quo pertinet illud *Juvenal. 11. 37.* Nec mullum cupias, quum sit tibi gobio tantum in oculis. — b) Allegoria in illo *Cic. 4. Att. 2. a med. fidem* illi, qui mihi pennas inciderant, nolunt easdem renasci. *h. e.* qui me dignitate et fortunis spoliaverunt, nolunt eas a me recuperari. Huc facit illud *Horat. 2. Ep. 2. 50.* me dimisere Phipilli Decidis humilem pennis, inopemque etc. Nos quoque dicimus *tagliare altrui l'ale: et rimettere l'ale.* ¶ 2. Per similitudinem tribuuntur pennæ et insectis alatis. *Virg. 4. G. 73. de apib.* Tum trepidæ inter se coeunt, pennisque coruscant. *Plin. 11. Hist. nat. 29. 35. (104).* Locustæ tanto volant pennarum stridore, ut etc. et *ibid. 2. 1. (3).* Pennæ culicis. ¶ 3. Metonymice est ipse volatus. *Ovid. 1. Fast. 448.* Nunc penna veras, nunc datis ore notas. *Propert. 3. 8. 11.* Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis. *h. e.* felici augurio ex avium volatu capto. *Al. volunt pennis* poni pro ipsis avibus, et sic apud *Sil. It. 3. 344.* Fibrarum et pennæ divinarumque sagacem Flammaram. et *Val. Flacc. 1. 231.* seu flammæ, seu lubrica comminus esta, Seu plenum certis interroget aera pennis. Sed hic quoque commode volatus auctoria ferens intelligi potest. ¶ 4. Sagittæ ut recta ferantur, pennæ in posteriori parte adduntur. *Ovid. 6. Met. 258.* Altera per jugulum pennis tenuis acta sagitta est. — Hinc per synecdochen *penna* pro sagitta, *saetta. Val. Flacc. 6. 421.* cervos non Umbro venator edaci, Non penna petit. *Ovid. 2. Fast. 110.* Flebilibus veluti numeris canentia dura Trajectus penna tempora cantat olor. *Sil. It. 15. 634.* hinc pennæ Dictææ volitant, hinc lancea, etc. ¶ 5. Pro calamo scriptorio, *penna. Isid. 6. Orig. 14.* Instrumenta scribæ, calamus et penna: sed calamus arboris est, penna avis. Quum *Isidorus* ann. a Cbr. n. cccxxvi. oblerit, nec ullus suppetat antiquioris scriptoris locus, ex quo constat, veteres in scribendo usurpasse pennas pro calamis; videtur pennarum usus circa *Isidori* tempora incæpisse. Sunt tamen qui putant, huc referendum locum *Anonymi Vales.* ad *Ammian.* qui hæc habet § 79. Theodericus laminam auream jussit interrasilem fieri, quatuor litteras regis habentem, Theod. (*h. e. Θεοδ.*), ut si scribere voluisset, posita lamina super chartam, per eam pennam duceret, et subscriptio ejus tantum videretur. ¶ 6. De alis piscium. *Plin. 9. Hist. nat. 13. 15. (42).* de marinis vitulis. Pinnis, quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. ¶ 7. Præterea *pinna* dicitur quidquid est acutum: unde murorum et turrium et valli cacumina, quæ in acutum per intervalla desinunt, *pinnae* vocantur, *merli* Scri-

bit *Varro 5. L. L. 142. Müll.* dictas esse a pennis, quas insignitii milites habere in galeis solent, et in gladiatoribus Samnites. *Claud. Quadrigarius* apud *Gell. 9. 1.* Milites Metelli a pennis hostes defendebant facillime. *Cæs. 5. B. G. 39.* Turres contabulantur, pinnae loricaeque ex cratibus atextuntur. et 7. *ibid. 72.* Aggrem et vallum extruxit: huic loricae pinnaeque adiecit. *Virg. 7. Æn. 159.* primasque in litore sedes Castrorum in morem pinnis atque aggere cingit. — Quod gladiatores Samnites pinnae in galeis gestarent, argumento est, quia qui contra eos depugnarent, *pinnirapi* dicti sunt. *V.* hanc vocem suo loco. ¶ 8. Apud *Vitruv. 10. 10.* dicitur *pinnae* tabellæ circa frontes rotarum certis intervallis infixæ, in quas incurrent aqua, versationes fiunt. ¶ 9. Item *ibid. 13.* tabellas in organo hydraulico, junctas regulis, quæ variis foraminibus instructæ, a nobis *registri* appellantur, *pinnae* vocat: quia sunt veluti alæ, quibus illæ regulæ eunt redeuntque.

PENNARIUM, ii, n. 2. *pennajuolo*, repositorium pennarum. *Gloss. Philoz.* Pennarium, *καλαμοθήκη.*

PENNATULUS, a, um, adject. deminut. *pennati. Tertull. 1. ad Nation. 10. sub fin.* Mercurius in calvitio pennatulus. *h. e.* pennato galero tectus.

PENNATUS vel *pinnatus*, a, um, particip. a *pennor* vel *pinnor*, pennas habens, alatus, aliger, *pennato, alato, πτερωτός.*

I.) Proprie. — a) Forma *pennatus* apud *Cic. fragm. carm. 1. Divinat. 47. 106.* Hic Jovis altisoni subito pennata satelles. *Al. leg. pinnata. Plin. 10. Hist. nat. 52. 73. (143).* Pennatorum infecunda sunt, quæ aduncos habent unguis. *Id. 11. ibid. 1. 1. (1).* Pennatæ apes. *Id. 8. ibid. 21. 30. (72).* Pennati equi, quos pegasos vocant. *Lucret. 5. 738.* Pennatus Zephyrus. *Claudian. Nupt. Honor. 204.* Pennata cohors. *h. e.* Amores aligeri. *Plin. 34. Hist. nat. 14. 39. (138).* Pennatum ferrum. *saetta. Seneca Thyest. 861.* Pennata spicula. *V. PENNA II. 4.* — *Pennatos* pisces proverbii loco dixit *Plaut. Men. 5. 5. 18.* Quin tu me interrogas, soleamne esse aves squamosas, pisces pennatos? — b) Forma *pinnatus* est *Vet. Poete* apud *Cic. 2. Tusc. 10. 24.* Jovis satelles Pinnata cauda nostrum adulat sanguinem. *Cic. 3. Nat. D. 23. 58.* Diana prima, quæ pinnatum Cupidinem genuisse dicitur. *Porcius Licin. apud Gell. 17. 21. extr.* Musa pinnato gradu intulit se etc. *h. e.* celeri. Sic *Prudent. Apotheos. 679.* Quis tam pinnatus, rapidoque simillimus Austro Nuncius etc? *Coripp. 6. Johann. 156.* Pinnata Fama. *Plin. 16. Hist. nat. 10. 19. (48).* Abies folio pinnato densa, ut imbres non transmittit. *h. e.* ita disposito, ut aliud super aliud sedens pinnae avium referat. et *ibid. 13. 24. (62).* Fraxinus proceræ et teres, pinnata et ipsa folio. *Id. 27. ibid. 9. 55. (79).* Folia utriusque lateribus pinnata: unde nomen Græci imposuere. Loquitur *Plin. de filice*, quæ Græco nomine *pteris*, *πτερίς*, dicitur.

II.) Translate. *Paul. Diac. p. 211. 1. Müll.* Pennatas, impennatasque agnas, in Saliari carmine spicas significat cum aristis: et alias sine aristis, agnas novas volunt intelligi.

PENNESCO, is, era, n. 3. pennas, seu alas emitto. *Cassiod. 1. Variar. 38.* Pulli aquilæ adulta ætate pennescunt.

PENNIFER, færa, færum, adject. *alato*, penniger. *Sidon. Carm. 2. 309. de gryphis.* Flectis penniferos hederis bicoloribus armos.

PENNIGER vel *pinniger*, gæra, gærum, adject. pennas habens, pennatus, *pennuto.*

I.) Proprie. *Accius* apud *Cic. 7. Fam. 23.* Hæc pinnigero, non armigero in corpore tela exercentur. *h. e.* in aves, non in homines armatos. *Lucret. 5. 1075.* Pinnigeri sævit calcaribus ictus amoris. *h. e.* Cupidinis. *Cic. Tim. 10.* Animantium genera quatuor, quorum unum divinum atque caeleste, alterum pennigerum et aerium, tertium aquatile, terrestre quartum.

II.) Translate. ¶ 1. De apibus. *Plin. 11. Hist. nat. 16. 16. (48).* Rex apum non vermi-

cul, sed statim penniger. ¶ 2. De sagittis. *Sil. It.* 8. 375. Nec mos pennigeris pharetram implevisse sagittis. Cf. *Coripp.* 4. *Johann.* 981. Pinnigerum ferrum. h. e. sagitta pinnis instructa. ¶ 3. De pisce. *Ovid.* 13. *Met.* 963. Cruraque pinnigero curvata novissima pisce. h. e. pinna, seu alas gerente.

PENNIPES, *Edis*, comm. gen. 3. *chi ha l'ale a' piedi*, pennas, seu alas habens in pedibus, ut Mercurius, et ab eo acceptas Perseus. *Catull.* 55. 24. Non si Pegaseo ferar volatu: Non Ladis si ego, pennipesve Perseus.

PENNIPOTENS, *entis*, adject. potens pennis: epithet. volucrum. *Lucret.* 5. 789. Quadrupedum in membris, et corpore pennipotentum. Adde 2. 878. — Dicitur et *pinnipotens*, quia penna et pinna idem sunt. *Donat. edit.* 2. p. 1748. *Putsch.* Componuntur nomina ex corrupto et integro, ut pinnipotens, nugigerulus.

PENNOR vel pinnor, *aris*, *ari*, dep. 1. Idem ac pennesco, pennas emitto. *Dracont.* 1. 262. *de ovib. avium.* Pennantur membrata globis, animantur, anbelant.

PENNULA vel pinnula, *æ*, f. 1. *diminut. a penna vel pinna*, parva pluma, *pennetta*, *aletta*, *περὺνιον*.

I.) Proprie. *Plaut. Amph. prol.* 143. Ego has habeo hic usque in petaso pinnulas. *Colum.* 8. *R. R.* 5. 5. *de gallin.* Inhibetur cupiditas iucubandi pinnula per nares trajecta. *Cic.* 2. *Nat. D.* 52. 129. Quum autam pulli pennulis uti possunt, tum valatus eorum matres prosequuntur. *Venant.* 3. *carm.* 22. 9. *de hirund.* fatus Implumes placide pennula tonsa tegit. Adde *Vulgat. interpr.* *Levit.* 5. 8. et *Deuter.* 14. 19.

II.) Translate. ¶ 1. De alis puerorum in Cupidinum formam ornatorum. *Apul.* 10. *Met.* Illos teretes et lacteos puellios diceret tu Cnipedes et Cupidines veros; nam et pinnulis et sagittulis et habitu cetero formæ præclare congruebant. ¶ 2. De parvis alis piscium. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 57. 83. (175). Quosdam inde exire ad pabula pinnulis gradientes, crebro caudæ mota etc.

PENNUS, *a*, *um*, adject. *Isid.* 19. *Orig.* 19. Pennum antiqui acutum dicebant: unde et avium pennæ, quia acutæ. Hinc *bipennis*, quam vocem *V.* — *NB.* De cognom. Rom. *V.* O-NOM.

PENSA, *æ*, f. 1. demensum diurnum, sive annonæ statuta pro victu quotidiano. *Edict. Dioclet.* p. 19. Lateris crudi ad laterculos diurnam mercedem in lateribus quattuor pedum, vinum ut ipse sibi in pensam præpararet, pasto $\frac{1}{2}$ duos. Item lateris ex luto diurnam mercedem in lateribus N. octo, ita ut vinum ipse sibi in pensam præpararet, pasto $\frac{1}{2}$ duos.

PENSABILIS, *e*, adject. *compensabile*, qui pensari potest. *Ammian.* 31. 13. *a med.* Damna nunquam pensabilia.

PENSATIO, *ōnis*, f. 3. pensandi actus: occurrit autem translate tantum et ¶ 1. Est compensatio, *compensazione*. *Petron. Satyr.* 141. De stomachi tui recusatione non habeo, quod tuncam. Sequetur imperium, si promiseris illi pro unius horæ fastidio multorum honorum pensionem. Adde *Ulp. Dig.* 16. 2. 7.; et *Quintil. Declam.* 232. ¶ 2. Item consideratio, examen, perpensatio, *considerazione*, *esame*. *Ammian.* 16. 12. *ante med.* Hostium terga cæsuris adero Indiscretus, si hoc pensatione moderata fiat et cauta.

PENSATOR, *ōris*, m. 3. *pesatore*, *οραδμοῦχος*, ponderator. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 13. (43). Stipis ponderandæ pensatores, libripendes dicuntur. *Harduin. leg. dispensatores*. Cf. *Quicherat.* (fretus *Gloss. Vatic. T. VII.* p. 573. Pensatores, pensculatores) vulgatam tuetur et legit: Quin et militum stipendia, hoc est stipis pondera; pensatores libripendes dicuntur. *Et hæc addidit:* Vix per se clarissima, *pensatores*, exolevit, et dicitur *libripendes*, quæ veterem *libram* representat. *Sillig.* vero rectius leg.: *Libralis*-appendebatur assis. Quare assis gravis pœna dicta, et adhuc expensa in rationibus dicuntur,

item impendia et dependere: quin et militum stipendia hoc est stipis pondera, dispensatores. libripendes, quæ consuetudine in iis emptionibus, quæ mancipi sunt, etiamnum libris interponitur. *Sic optimæ notæ Codices.*

PENSATUS, *a*, *um*. *V.* PENSO.

PENSĒ, adverb. *cum studio*, *impense*. *Comp. Pensius* tantum habet *Flavian.* apud *Symmach.* 2. *Ep.* 34. Nihil hac ætate tractandum pensius domesticis rebus. — *Gloss. Cyrill.* *Δαναρῆρεπος*, pensius, sumptuosius. *Hoc* tamen ad adjectivum referre possis.

PENSIBILIS, *e*, adject. pensilis, pendulus. *Gloss. Cyrill.* *Κρεμαστός*, pensibilis.

PENSICULĀTE, adverb. *ἀκριβῶς*, cum pondere iustoque examine. *Gell.* 1. 3. Quæ a Theophrasto pensiculate atque enucleate scripte. *Al. leg.* pensim eod. sensu. *V.* PENSICULO.

PENSICULĀTOR, *ōris*, m. 3. qui pensiculat. *Gloss. Philox.* Pensiculatores, *ἐξέτακται*. *V.* PENSATOR.

PENSICULO, *as*, *are*, *a*. 1. idem ac pensio: est derivatum a pensus, ut *missiculo* a missus. *Gell.* 13. 20. Pensicula utrumque, et modulare. Sunt qui legunt: *utrumque pensiculate, moderateque*, etc. *Apul. Florid.* n. 9. Meum unumquodque dictum acriter examinatis, sedulo pensiculatis, ad limam et liocam certam redigitis. Adde *eumd.* *ibid.* n. 23.

PENSILIS, *e*, adject. (pendeo) suspensus, pendens, pendulus, *κρεμαστός, μετέωρος* (It. *pendente*, *pensile*; Fr. *qui pend*, *pendant*, *suspendu*; Hisp. *pendiente*, *lo que cuelga*, *suspendido*; Germ. *hängend*, *herabhängend*; Angl. *hanging*, *hung up suspended*, *pendent*, *pendulous*, *pensile*). ¶ 1. Generatim. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 86. Restim volo mihi emere, qui me faciam pensilem. Adde *eumd.* *Pœn.* 1. 2. 99. *Juvenal.* 1. 158. Qui dedit ergo tribus patris aconita, vebetur Pensilibus plumis, atque illinc despiciet nos? h. e. lectica, in qua lectus, aut pulvinus mollissimus. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 121. tum pensilis uva secundas Et nux ornatat mensas. h. e. quæ appensa pensili nodo, ut *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 3. (16). loquitur, in hiemem servatur. *Plin.* 34. *ibid.* 3. 8. (14). Pensiles lychnuchi in delubris. *Id.* 19. *ibid.* 5. 24. (70). Cucurbita libertate pensilis concessa, visa est novam pedum longitudinis. h. e. permissio, ut pendens libere posset crescere. et *ibid.* 23. (64). Cucumis mira voluptate Tiberio principi epetit. Nullo quippe non die contigit ei, pensiles eorum hortos promoventibus in solem rotis olitoribus. *campane portatili da agrumis*. De hac eadem re *Colum.* 11. *R. R.* 3. 52. Possunt etiam vasis majoribus rotulæ subijci, quo minore labore producuntur, et rursus intra tecta recipiantur, etc. Hac ratione fere toto anno Tiberio Cæsari cucumis præbebatur. ¶ 2. Speciatim. *Pensilis fabrica* est, quæ non in ipso solo sita est et fundata, sed fornicibus, camerationibus, columnis aut pilis suffulcentibus imposita. *Colum.* 1. *R. R.* 6. 16. et 12. *ibid.* 52. 3. Pensile borreum. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 12. 18. (83). Pensilis ambulatio. et *ibid.* 15. 24. (104). Cloacæ, operum omnium dictu maximum, suffossis montibus, atque urbe pensili subterque navigata. et *ibid.* 13. 20. (94). Legitur et pensilis hortus, immo totum oppidum Ægyptiæ Thebæ, exercitus armatos subter educere solitis regibus, nullo oppidanorum sentiente. (De hortis pensilib. *Babylonis V. Curt.* 5. 1.) *Id.* 9. *ibid.* 54. 79. (168); *Val. Max.* 9. 1. n. 1.; et *Macrob.* 2. *Saturn.* 11. Pensiles balneæ. h. e. camerationibus et hypocaustis subjectis impositæ: quas invenisse primum Sergium Oratum *Id.* *ibid.* tradunt. *Suspensuras balnearum* appellat *Seneca Ep.* 90. *a med.* Quomodo autem eas sint extollendæ et suspendendæ. *Pallad.* 1. *R. R.* 40. docet. — Huc pertinet et illud *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 24. (119). Pensiles tribus fecit. *mobili*, *portatili*. Loquitur de C. Curione, qui amphitheatrum cardinum versatili libræmote suspensum fecit, in quo populus R. ludos spectaret. *Plinium* vero in hoc adjectivo ludere putat *Sillig.*, cuius *V.* adnotat. ad h. l. — Hinc

Pensilia, *tum*, o. plur. absolute, substantivo-rum more. ¶ 1. Sunt poma, quæ suspensa per diem servantur. *Varro* 1. *R. R.* 68. 1. *Pensilia*, ut uvæ, mala, et sorba, ipsa ostendunt, quando ad usum promi debeant. ¶ 2. Obscurna significatione sunt *τα ἀδοξα*. *Auct. Priap.* 53. Pulcre pensilibus peculiat. *V.* PECULIUM II. 2.

PENSIM. *V.* PENSICULATE.

PENSIO, *ōnis*, f. 3. actus pendendi, ponderatio, pondus, *τάλαντος* (It. *il pesare*, *peso*; Fr. *pesée*, *poids*, *charge*; Hisp. *pesades*, *peso*, *carga*; Germ. *d. Wägung*, *Abwägung*; Angl. *a weighing*, *weight*).

I.) Proprie. *Vitruv.* 10. 16. *extr.* Quibus rebus Græcorum pensiones ad modulos habeant rationem, ad eam ut etiam oostris ponderibus respondeant, tradant. et *ibid.* 8. *de trutina*. Quo longius æquipondium perducitur, etiam pari pondere pensionem parem perficit.

II.) Translate est solutio, *pagamento*; qua ratione pendere est solvere: itaque ipsa summa pecuniæ, quæ certis temporibus solvitur, *pensione*, *rata*, *καταβολή*; ut docet *Paul. Diac.* p. 208. 4. *Müll.* Pendere pœnas solvere significat, ab eo, quod ære gravi quum uterentur Romani, penso eo, non numerato, debitum solvebant: unde etiam pensiones dictæ. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 16. *Att.* 2. Hortensius vero impudenter, nihil enit debetur ei, nisi ex tertia pensione, quæ est cal. Sext., ex qua pensio ipsa major pars est ei soluta eliquanto ante diem. *Id.* 6. *Fam.* 18. *ad fin.* A Dolabella procuratoribus exigam primam pensinam. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 8. 12. (32). Pensionem alteram tributis pauperibus Hispaniæ donat. *Liv.* 38. 9. Ut quingenta darent talenta: ex quibus ducenta præsentia, trecenta per annos sei pensionibus æquis. et 33. 30. Mille talentum daret populo R. dimidium præsens, dimidium pensionibus decem annorum. *Ulp. Dig.* 33. 1. 3. *a med.* Sed si ita legatum sit: Heres meus Titio decem trima die dato; utrum pensionibus, an vero post triennium debeantur. *in rate.* *Seneca Ep.* 29. *ad fin.* Pensioneio alicui remittere. — Festive *Cic.* 2. *Phil.* 44. 113. Et enim ista tua minime avara conjux nimium debet diu populo R. tertiam pensionem. h. e. tertii mariti mortem. Loquitur de Fulvia M. Antonii uxore, quæ duos aotea maritos habuerat, P. Clodium, et C. Curionem, occisos ambos propter turbas excitatas in republica. *V.* *ibid.* 5. 11. Alludit autem ad dotis restitutionem, quam viri, si cum uxoris divortium fecissent, tribus pensionibus et annuo intervallo solvere debebant. ¶ 2. Speciatim de tributo et vectigali. *Aurel. Vict. Cæsar.* 39. *a med.* Pensionibus inducta lei nova. *Id.* in *Epit.* 9. Novas vectigalium pensiones equirere. ¶ 3. Item de pretio, seu mercede, quæ solvitur domino ædium, vel agri conducti. *affitto*. *Sueton. Ner.* 44. Inquillinos privatarum ædium jussit pensionem annuam representare fisco. *Juvenal.* 9. 63. Improbus es, quum poscis, ait: sed pensio clamat, *Posce*. *Paul. Dig.* 33. 7. 18. *ante med.* Si villicus oon pensionis certa quantitate, sed fide dominica coleret. ¶ 4. Item de usura fenoris. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 26. Usuras fenoratium traxit ad trientes pensiones, etiam pauperibus consulens. *ad quattuor per cento.*

PENSITATIO, *ōnis*, f. 3. pensitandi actio: sed translate taotum occurrit, et ¶ 1. Est solutio, pensio, tributum, *pagamento*, *tributo*, *gravezza*, *συντέλεια*. *Pseudo-Ascon.* in *Cic.* 4. *Verr.* 1. Omne genus pensitationis in hoc capite positum est, cenonis, oblationis, indictionis. Adde *Eumen. Grat. act. ad Constantin.* 12. *V.* locum in RESPECTO. *Sic Vulgat. interpr.* 2. *Paral.* 21. 3. Deditque eis pater suus multa munera argentil et auri, et pensitationes, cum civitatibus multissimis. ¶ 2. Item compensatio, *compensazione*. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 6. 32. (103). Cæpas serius circa ver, quum germinent, transferri: Ita crasescere et tum properare præteriti temporis pensitatione. ¶ 3. Item Impensa. *Sulpic. Sever.* 2. *Hist. sacr.* 8. Quum diurnam pensitationem, quæ

idolo inferebatur, clam ipsi (sacerdotes) absu-
merent.

PENSITATOR, ōris, m. 3. ἕραστῆς, λογιστής,
ponderator, examinatus. Translate *Gell.* 17. 1.
Verborum pensitatoris subtilissimi.

PENSITATUS, a, um. *V.* voc. seq.

PENSITO, as, avi, ātum, are, a. 1. frequen-
tat. vel iotens. a *penso*, quod a *pendo*. Part.
Pensitans I. et II. 3.; *Pensitatus* II. 2.; *Pensi-
tandus* II. 2. et 3. — Peositare est saepe, aut
valde et diligeoter ponderare, *pesare* molto, *pe-
sare con molta diligenza, σταδύομαι*.

I.) Proprie. *Aurel. Vict. Orig. gent. R.* 22.
Lapis, quo lana pensitari solebat. *Inscript.* apud
Fabrett. p. 278. n. 170. DICIT EX QVO TEMPORE
AVGVSTVS REMPUBLICANVM OBTINERE COEPIV
IN MORIBVS NVNQVAM HARC LOCA PENSIONES PEN-
SITASSE. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 7. 5. (44). Is demum
vitam aequa laoce pensitabit, qui samper fragili-
tatis humanae memor fuerit. Cf. *Inscript.* apud
Henzen. 5863. DEA SYRIA LANCE VITAM ET IVRA
ET (sic) PENSITANS.

II.) Translate. ¶ I. Est solvere, *pagare*,
aborsare. *V.* *PENDO* II. 1. *Cic.* 3. *leg. Agr.* 2.
9. Immuoia (praedia) commodiore conditione
sint, quam illa, quae pensitatio. pagano gravezze.
et pro *leg. Manil.* 16. Qui vecigalia nobis
pensitatio. ¶ 2. Item examinare, perpendere,
examinare. *Liv.* 4. 41. Ne abs se imperatoria
consilia, neu consularis artes equirerent: quae
pensitanda quoque magnis animis atque ingeniis
essent. h. e. attentis consideranda, ut intelligi et
deprebendi posseot. *Gell.* 11. 13. sub *fin.* Vim
ipsam rerum, virtutemque verborum pensitare.
Id. 1. 4. Virtutes pensitare, vitia rimari. *Id.* 2.
27. Pensitare de aliqua re. *Sueton. Aug.* 66. mo-
rosissime aliquid. *Plin.* 1. *Ep.* 8. circa med.
Nos contra multum ec diu pensitatus amor li-
beralitatē communibus avaritiis vinculis eime-
bat. — Et seq. Relativo. *Tac.* 3. *Ann.* 52. Ti-
berius saepe apud se pensitatio, an coerceri tam
profusae cupidines possent, etc. ¶ 3. Est etiam
comparare, *paragonare*. *Gell.* 1. 9. sub *fin.* Phi-
losophorum sectatores cum veteribus Pythagori-
eis pensitans. et *ibid.* 13. Incommoda cum emo-
lumento spei pensitatio esse.

PENSIUNCULA, ae, f. 1. pensioncella, demin-
ut. a *pensio*, parva *pensio*. *Colum.* 10. *R. R.*
praef. 1. Fenoris tui-reliquam pensiuoculam
percepo.

PENSO, as, avi, ātum, are, a. 1. frequentat.
vel iotens. a *pendo*. Part. *Pensans* I.; *Pensatus*
I. et II. 1. et 2.; *Pensaturus* II. 1.; *Pensandus*
II. 2. et 3. — Pensare est ponderare, *σταδύομαι*
(It. *pesare*; Fr. *peser*; Hisp. *pesar*; Germ.
wägen, abwägen; Aogl. *to weigh*).

I.) Proprie. *Liv.* 38. 24. a med. Mulier lin-
gua sua, stringeret gladium, at centurionem
peosantem aurum occiderent, imperavit. Adde
Sil. It. 4. 153. *Sic Colum.* 12. *R. R.* 53. 2.
Siot autem iis portionibus pensata, quas infra
subijcimus. *Flor.* 3. 15. C. Gracchi caput auro
pensatum. *pagato a peso d'oro.* *V. Val. Max.*
9. 4. n. 3.; et *Vellej.* 2. 6. 5.— Proverbii speciem
prae sa fert illud *Horat.* 2. *Ep.* 1. 28. Si, quia
Grajorum sunt antiquissima quoque Scripta vel
optima, Romani pensantur eadem Scriptores tru-
tina, non est quod multa loquamur.

II.) Translate. ¶ I. Est compensare, repen-
dere, paria facere, *compensare*, *ricompensare*,
uguagliare. *Curt.* 8. 5. Exigua turis impensa
tanta beneficia pensaturi. *Seneca* 3. *Benef.* 9.
Beneficiis beneficia pensara. *Seneca alter sub*
fin. Thyest. Scelera quia pensat scelus? *Id. Aedip.*
606. Tepente Nilo pensat Arctos nives. *Sueton.*
Aug. 25. extr. Anrei hami abrupti damnum
nulla captura pensari potest. *Sic Claudian.* 1.
Rapt. Pros. 126. numerū damnum Proserpina
pensat. *Id. VI. cons. Honor.* 115. materno lau-
dem cum crimina pensat. *Id. IV. cons. Honor.*
472. Fesseque pensatis respiret Graecia pensis
Vellej. 2. 88. 3. Praemeturam mortam im-
mortali nominis sui pensavit memoria. *Sil. It.*
15. 817. Cannes pensavimus, inquit, Hannibal, et
Trebiam, et Traminem litora tecum Fraterno

capite. h. e. parem cladem intulimus. — *Pen-
sare iter*, compendium itioeris facere, *accorciar*
la strada. *Lucan.* 9. 685. Ille quidem pensabat
iter, propiusque secabat Acra, si medias Europae
scinderet urbes. *V. COMPENSO*. Sic *pensare*
moras, compensare, *Id. ibid.* 1002. — *Pensa-
re vicem*, supplere. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 8. 44.
(97). Alex. totu apud mediterraneos aque mari-
nae vicem pensat. *serve per acqua di mare*. Cf.
Liv. 26. 37. Transmarinae res quedam vice pen-
satae. — Apud *Cic.* 2. *Off.* 19. 68. Ceterisque
operis at officii erit, quod violatum est, peosan-
dum. recentiores plerique omnes leg. compen-
sandum. ¶ 2. Est etiam solvere, luere, *pagare*,
quomodo dicimus *pendere pœnas*, etc. *Seneca*
Aedip. 936. Itae tam magnis breves Pœnas sce-
leribus solvis? atque uno omnia Pensabis ictu?
Val. Max. 1. 8. n. 3. extern. Illi nefarium con-
cubitum voluntaria morte pensarunt. *Ovid. He-
roid.* 2. 153. Stat nece matura tenerum pensa-
re pondorem. *soddisfare*. *Sic Vellej.* 2. 115. 5.
Imperatori numquam adeo ulla oportuna visa
est victoriæ occasio, quam damno amissi pensaret
militis. h. e. quam veluti emeret pretio amissi
militis. *Sil. It.* 2. 35. Nullo jam capti vitam
peosabitis auro. h. e. nulla auri summa perso-
luta vitam redimetis. *Calpurn.* 4. *Ecl.* 141. Sit
Deus, at nolit pensare Palatia caelo. h. e. dare,
et quasi impendere imperium terrarum pro im-
pario caeli. Da Numeriano Imp. R. loquitur. *Id.*
5. *ibid.* 111. sitis est pensanda tuorum, Canthe,
gregum viridante cibo. h. e. solvenda, extinguen-
da. ¶ 3. Item ponitur — a) Pro aestimare,
iudicium ferre, *fare giudizi, fare stima*. *Liv.* 34.
49. Reliquas civitates moeere, ut ex factis, non
ex dictis, amicos peosent. *Seneca Herc.* *Ecl.* 1336.
Peosata merita: mors erit pretium omnium. *Tac.*
3. *Hist.* 26. extr. Omniss caedes et vulnera et
saoguis aviditate praedae pensabantur. *Sil. It.* 1.
533. gaudet nitescere duris Virtutem, et dacoris
pretio discrimioa peosat. *Id.* 7. 223. Stet pen-
sata diu belli sententia. *esaminata, considerata,*
pensata. Quintil. declam. 3. 16. Fortiter ancipites
inhibitus pugoas, voloara laude pensabi-
mus. — b) Et pro cogitare, versare animo in
utramque partem, *pensare, esaminare*. *Curt.* 3.
6. Quidquid in utramque partem aut metus, aut
spes subiecerat, secreta aestimatione pensabat. et
7. 8. Ibi sina arbitris singula animi consulta
pensando, noctem vigiliis extrahit. ¶ 4. Est i-
dem ac peodere facio, suspendo, apud *Venant.*
Fortun. 8. 5. 70. In cruce pensandus, membra
cruore lavaos.

PENSO, as, avi, ātum, are, n. 1. est idem ac
pondus habere apud *Marcell. Empir.* c. 16. p.
108. ed. *Ald.* Deinde radicibus separatim punde-
rabis aquam, et quantum separata aqua pensa-
verit, laotum mellis optimi despumati admiscere
debebis.

PENSOR, ōris, m. 3. qui pendit et examioat.
Augustin. 5. *Confess.* 4. extr. Mensor caeli, nu-
merator siderum, et peosor elementorum. Adde
eumd. 15. *Civ. D.* 27.

PENSUM, i, n. 2. proprie est neutrum Partici-
pii *pensus* a *pendo*, id quod pensum est, et
praecipue in lanificio mulierum locum habet, et
significat certum lanae pondus, quod mulieri cer-
to tempore faciendum assignatur, τὸ σταδύομα
(It. *compilo, roccata, pennechio*; Fr. *lâche du*
jour; Hisp. *tarea*; Germ. *die Tagarbeit der*
Sclavinnen im Wollospinnen, die Aufgabe, das
Pensum; Angl. *a task, piece of work*).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Plaut. Merc.*
2. 3. 62. Nihil opus nobis ancilla, nisi quae ta-
xat, quae molat, lignum caedat, pensum faciet,
mœdes verrat, vapulet. et mox 81. Ea molet, con-
ficiet pensum, pinsetur flagro. Adde *Lucilium* apud
Non. p. 271. 29; et p. 420. 9. *Merc. Virg.*
1. G. 391. nocturna carpentes pensa puellae. et
4. *ibid.* 348. dum fuis mollia pensa Devolunt.
Id. 8. *En.* 412. famulasque ad lumina longu
Exercet penso. *Ovid. Heroid.* 3. 73. Nos humi-
les famulaeque tuae data pensa trahemus. Et mi-
nuent plenas stamina nostra colos. *Id.* 1. *Amor.*
13. 24. Lanificam revocas ad suae pensa manum.

Propert. 3. 13. 15. famulam pensis oneravit in-
quis. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 498. Ducere pen-
sa. *Justin.* 1. 3. 2. Invenit eum pensa inter
virgoes partientem. *Propert.* 4. 3. 33. Nocibus
biberois castrensia pensa laboro. h. e. lanam in
usum vestium militarium. — b) Speciatim a
Poetis saepe refertur ad *Parcas*: diciturque de
certo vitae hominum spatio, quod illar, tamquam
lanæ pensum nere dicuntur. *Seneca Herc. Fur.*
181. Duræ peragunt pensa sorores, Nec sua re-
tro fila revolvunt. *Albinov.* 1. 239. Clothoque
duasqua sorores, Pollice quæ certo pensa severa
trahunt. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 52. quæ se-
riem fatorum pollice ducunt, Longaque ferratis
evolvunt saecula pensis. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 172.
Jamque in sine dies, et ioesorabile pensum De-
ficit. Huc illud *Calpurnii* pertioet 4. *Ecl.* 137.
Dil, precor, huoc juvenem post longa reductis
vitæ Tempora, vel potius mortale resolvite pen-
sum, Et date perpetuo caelestia fila metallo. *V.*
et *MENSUM*.

II.) Translate. ¶ 1. Est cujuscumque assignati
muneris functiu, officium, partes, munus, incom-
benza, debito. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 33. Pensum
meum lepidè accurabo. *Id. Pers.* 2. 4. 1. Pen-
sum meum, quod datum est, confeci. *Varro* 3.
R. R. 2. 1. Nostrum peosum absolvimus. *Cic.*
3. *Orat.* 30. 119. Nunc ad relliqua progrediar,
meque ad meum munus pensumque revocabo.
Id. 5. *Verr.* 46. 109. Meae diligentiae pensum
magis in Leontioo agro est exigendum. *Liv.* 4.
52. Is quum principio statim anni, veuit pensum
nominis familieque, seditioes agrariis legibus
promulgandis cieret, etc. *Colum.* 3. *R. R.* 10.
7. Peragere laboris sui pensum. ¶ 2. Item est
pondus, unde peso recentium Itolorum. *Cassiod.*
6. *Variar.* 18. ad *praefect. annonae*. Per offi-
cinas pistorum cibosque discurris, pensum et
munditiam panis exigis. et mox. Panis pondere
aequus examinatur intende: sollicitus euro pen-
setur, unde a *Quiritibus* vivitur. *V. ejusd. loc.*
cit. in *COMPENDIUM*; et *PENSO* secundo loco.

PENSURA, ae, f. 1. il *pesare*, ponderatio, pen-
sio. *Varro* 5. *L. L.* 163. *Müll.* Per trutinam
solvi solitum, vestigium etiam nunc manet in
æde Saturni, quod ea etiam nunc, proptar pen-
suram, trutinam habet positam.

PENSUS, a, um. *V.* *PENDO*.

PENTACHORDUS, a, um, adject. di cinque
curde, πεντάχορδος, quinque chordas habens
Capell. 9. p. 325. pentachordum vocat systema
vocum musicarum, quod *Vitruv.* 5. 4. od *fin.*
appellat diapente. una quinta. *V.* *DIAPASON*.

PENTACONTARCHUS, i, m. 2. πεντηκόνταρχος,
qui quinqueaginta militibus praest. *Vulgat.*
interpr. 1. *Machab.* 3. 55. Post hæc constituit
Judas duces populi, tribunos et centuriones et
pentacontarchos et decuriones. *V.* *QUINQUA-
GENARIUS*.

PENTADACTYLUS, i, m. 2. ¶ I. Ita vocatur
cochlearum marioarum genus, quinque quasi
digitos, seu apices habens: a *πέντε* quinque et
δάκτυλος digitus. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53.
(147). *V.* *ACTINOPHORA*. ¶ 2. *Pentadactylon*
est etiam idem ac *pantaphyllon*. *Apul.*
Herb. 2.

PENTADORON. *V.* *DIDOROS*.

PENTÆTERICUS, a, um, adject. di cin-
qu'anni, πενταετηρικός, quioquennalis: a *πέντε*
quinque et *ετος* annus. *Inscript.* apud *Gruter.*
499. 6. AGONOTHETA CERTAMINIS PENTÆTERICI.

PENTAFOLIUM, ii, n. 2. vox hybrida a *πέντε*
quinque et *folium*; idem ac *pantaphyllon* apud
Marcell. Empir. c. 7. sect. 2. p. 92. ed. *Ald.*

PENTAGONIUS et

PENTAGÓNUS, a, um, adject. quinquangulo,
πεντάγωνος, quinque angulos habens. *Auct. de*
limit. p. 257. *Goes.* Pontes interdum trifidii, in-
taidum quadrifidii, allquando pentagonii reci-
piunt rationem. *Capell.* 6. p. 230. In his pen-
tagona, hexagona et cetera continentur. Adde
Boeth. Arithm. 2. 6. p. 1329. 2. 24. p. 1340.
et alibi saepe; et *Isid.* 3. *Orig.* 11. — Apud *Apul.*
Herb. 2. est nomen *pantaphylli* herbe. *V.* *PEN-
TAPHYLLON*.

PENTAMERIS, a πέντα quinque et μερίς, idos pars, est quinta pars; et pentameris tome est idem ac penthemimeres. *V. PENTHEMIMERES.*

PENTAMETER, tra, trum, adject. πεντάμετρος, quinque mensuras seu pedes habens. *Quintil. 9. 4. 98. In pentametri medio spondeo. Diomed. 3. p. 502. Putsch. Pentametrum elegum. et p. 506. Pentameter heroicus.*

PENTANUMMUS, i, m. 2. quinario, nummus argenteus, qui quinque asses valet, idem ac quinarus. *Auct. de limit. p. 265. Goes. Sub terminis invenimus aut cineres, aut testam tusam, aut decanummos, aut pentanummos.*

PENTAPETES, is, n. 3. πενταπέτης, quinquefolium, herba: a πέντε quinque et πέταμα pandor. *Plin. 25. Hist. nat. 9. 62. (109). Quinquefolium Græci vocant pentapetes, aut pentaphyllon.*

PENTAPHARMACUM, i, n. 2. compositio ex quinque pharmacis. *Apud Spartian. El. Ver. 5. sumitur pro edulio, in quo quinque ciborum species sunt. V. TETRAPHARMACUM.*

PENTAPHYLLON, i, n. 2. cinquefoglio, πεντάφυλλον, quinquefolium: a πέντε quinque et φύλλον folium. *Apul. Herb. 2. Græci pentaphyllon, alii pentapetes, alii pentagonon, alii pentadactylon, alii pentatomon, Itali quinquefolium (vocant). Adde Cæli. Aurel. 2. Tard. 4. init.; et V. PENTAPETES.*

PENTAPROTIA, æ, f. 1. πενταπρωτεία, quinqueviratus, quinque primorum munus, qui et quinque summates vocantur: a πέντε quinque et πρώτος primus. *Imp. Constantin. Cod. 12. 29. 2.*

PENTAPTOTA. V. DIPTOTA.

PENTAPYLON. V. ARBITRATOR.

PENTAS, adis, f. 3. πέντας, quinarus numerus. *Capell. 7. p. 239.*

PENTASCHEMATISTUS, a, um, adject. ex πέντε quinque et σχήμα figura, qui habet quinque figuras. *Plotius de metr. p. 2629. et 2630. Putsch. agit de monoschematistis, pentaschematistis et decaschematistis versibus, eosque singulos in dactylicis et spondaicis dividit.*

PENTASEMUS, a, um, adject. πεντάσημος, quinque temporibus constans: a πέντε quinque et σημεῖον tempus. *Rhenim Quintil. 9. 4. 51. Πεντάσημοι percussiones, nam σημεῖον tempus est unum. Capell. 9. p. 330. Pentasemus pes.*

PENTASPASTON, i, n. 2. πεντάσπαστον, machina tractoria duobus trochleis et quoque orbiculis constans: a πέντε quinque et σπᾶω traho. *Vitruv. 10. 3. Quum in ima trochlea duo orbiculi, in superiore tres versantur, id pentaspaston appellatur. V. POLYSPASTON.*

PENTASPHÆRUM Foliolum, quod a *Martian. Dig. 39. 4. 16. enumeratur inter species ad vinctigal pertinentes, ut sunt cionamomum, piper, nardi stachys, casia, etc. dictum vult Gothofred. quod quinque σφαῖρας, seu globulos habeat, et idem esse quod malobathrum. Alii aliter. V. Isid. 17. Orig. 9. n. 2. l. bique adnotata.*

PENTASTICHÆ Porticus, πεντάστιχοι, sunt quæ ex quinque columnarum ordiibus constant. *Trebell. Gallien. 18.*

PENTASYLLABIUS, a, um, adject. πεντασλλαβος, quinque syllabis constans: a πέντε quinque et συλλαβή syllaba. *Mall. Theod. de metr. 2. Pentasyllabos etiam quidam, et hexasyllabos pedes, quos Græci syzygias vocant, faciendos crediderunt. Mar. Victorin. 4. p. 2610. Putsch. de versu Aonio. Quidam pentasyllabon epodon dixerunt, a numero syllabarum: alii trimæron epicon; est enim pars tertia epici versus.*

PENTATEUCHUS, i, m. vel pentateuchum, i, n. 2. Pentateuco, Πεντάτευχος, volumen quinque librorum: a πέντε quinque et τεύχος volumen. Hoc nomine vocatur opus Moysis prophetae, cujus libri sunt: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. *Tertull. 1. advers. Marcion. 10. V. HEPTATEUCHUS.*

PENTATHLĪ ōrum, m. plur. 2. πένταθλοι, quinqueartiones, athletæ, qui pentathlo sese exercabant. *Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (57). de Myrone. Hic fecit Delphicos pentathlos.*

PENTATHLUM, i, n. 2. πένταθλον, quinqueartium, exercitatio quinque artium, quasi πέντε ἄθλοι quinque certamina. Quinque artes, quibus apud Græcos ingeniorum puerorum institutio constabat, hæ erant: disci jactus, cursus, saltus, jaculatio, luctatio. Ita *Paul. Diac. p. 211. 4. Müll. Ab aliis rectius ita enumerantur; cursus, saltus, disci vel jaculi jactus, lucta, pugilatus. Latini natationem, et equitationem adjecere. V. QUINQUERTIUM. Ceterum hoc vocabulo utitur *Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (68).**

PENTATŌMON, i, n. 2. πεντάτομος, herba eadem ac pentaphyllon: a πέντε quinque, et τομή sectio. *Apul. Herb. 2.*

PENTECOSTĀLIS, e, adject. ad festum Pentecostes diem pertinens. *Tertull. Idol. 14. Festum pentecostale.*

PENTECOSTĒ, es, f. 1. Pentecoste, dies festus, quinquagesimus post Pascha: a πεντηκοστή, scil. ημεῖρα, quinquagesima dies. *Tertull. Idolol. 14. Non Dominicum diem, non Pentecosten ethnici nobiscum communicassent.*

PENTELŌRIS. V. DILORIS.

PENTĒREMIS. V. voc. seq.

PENTĒRES, is, f. 3. πεντήρης, navis quinqueremis. *Auct. B. Alex. 47. Capit ex eo prælio penterem unam, triremes duas, etc. Est qui legit penterem, quæ vox idem significat, sed hybrida est: a Græco πέντε quinque, et Latino remus. Adde *Auct. B. Afr. 72. extr. Isid. 19. Orig. 1. Triremes et quatuirmes. Sic et penteremes et hexeremes. V. QUINQUERES.**

PENTETHEONICUS, a, um, adject. vox ficta a milite glorioso apud *Plaut. Pæn. a. 2. v. 25. ad significandam regionem longe positam, quæ nuspiam est, et ad movendam epud imperitos admirationem: cuiusmodi sunt apud eund. Mil. glor. 1. 1. 13. Gurgustidonii (Fleckeisen. Gorgooidonii) campi, etc. Al. leg. Pelethronica, alii Pterornithica (a πτερον ala et ὄρνιθικός avinrius), quia de volaticis hominibus ibi agitur.*

PENTHEMĪMERES, is, f. 3. πενθημερης, scil. τομή, h. e. semiquinaria cæsuræ versus constans ex duobus pedibus, et syllaba, quæ dictionem claudit: a πέντε quinque, ημι semi, et μέρος pars, ut *Virg. 1. Æn. 1. Arma, virumque cano. Auson. epist. 4. 85. Istos (hendecasyllabos) composuit Phalæcus olim, Qui penthemimeren habent priorem, Et post semipedem duos iambos. Alii vitiose hic leg. penthemimerin, ut sit a πενθημισσις. Terentian. p. 2440. Putsch. Et quem semipedem est necesse linqui, ut Sit penthemimeres tome locata. At Lachmann. et Keil. legunt linqui, Ut sit pentameris tome locata. V. SEMIQUINARIUS.*

PENTHEMĪMBĒICUS, a, um, adject. ad penthemimero pertinentes. *Plotius de metr. p. 2633. Putsch. Chærilium metrum, quod et dipbilium et angelicum nuncupatur, constat penthemimerica cæsuræ et syllaba et altera penthemimerica. Adde eund. p. 2629.*

PENTĒREMIS. V. PENTĒRES.

PENTŌRŌBON, i, n. 2. herba, al. pæonia, et glycy-side, caulem habens duum cubitorum, comitantibus duobus, aut tribus, subrutillum, cute lauri, folium quale isatis, pioguius et rotundius et minus, semen in siliquis, aliud grano rubeote, aliud nigro; duo enim genera sunt. *Plin. 27. Hist. nat. 10. 60. (84). et 25. ibid. 4. 10. (29).*

PENU. V. PENUS.

PENŪARIUM, ūi, n. 2. cella penaria. *Gloss. Cyrill. Ταμειον τὸ ἰδιωτικόν, cellarium, cella penaria, penuarium. Charis. 1. p. 85. Putsch. Pomaria (dicuntur) ubi (poma) servantur, ut penaria. Fortasse paoria.*

PENŪARIUS. V. PENARIUS.

PENŪLA, etc. V. PENULA.

PENULTĪMUS. V. PENULTIMUS, et PENE.

PENŪRIA et pœuria, æ, f. 1. *Paul. Diac. p. 222. 2. Müll. Penuria est id, quod pæne minus sit, quam necesse est. Al. leg. quod peni minus sit. Manut. vult scribi per diphthongum ex libris veteribus et quod ita dicta sit, quasi pæne urat: Dausquius per e, quod magis placet. No-*

tatio *Annuiti* levis est: probabilior si a *penu* ducas; proprie enim dicitur de rebus ad penum et victum pertinentibus. Nec obstat quantitas penultima, quæ brevis esse deberet; sæpe enim Latini syllabam, quæ derivatione brevis est, producunt, ut in *rēgula* a *rēgo*, in *tēgula* a *tēgo*. — Ceterum, ratione habita etymi, *penuria* conjugendum est cum Græca voc. *παυρα*, quo idem significatur, h. e. inopia, egestas, paucitas, *ἀπορία*, *στέρησις* (It. *mancanza*, *penuria*, *scoræzn*, *carestia*; Fr. *manque*, *disette*, *penurie*; Hisp. *falta*, *defecto*, *hambre*, *penuria*, *carestia*; Germ. *d. Mangel an etwas*; Angl. *want*, *need*, *scarcity*, *penury*).

1.) Proprie. ¶ 1. Spectatim, vel stricto sensu de rebus ad penum et victum pertinentibus. *Lucret. 5. 1007. Tum penuria deinde cibi languentia leto Membra dabat. Virg. 7. Æn. 112. ut vertere morsus Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. Horat. 1. Sat. 1. 97. ad usque Supremum tempus, ne se penuria victus Opprimeret, metuebat. Liv. 4. 25. Eo anno vis morbi levata, neque a penuria frumenti, quia ante provisum erat, periculum fuit. Sall. Jug. 20. de Africa. Cælo terraque penuria aquarum. Colum. 9. R. H. 14. 17. de npib. Si loogior fames incesserit, optimum est per aditum vestibuli dulcia liquamina immittere, et ita penuriam temporum sustinere. Τρωμη est illud *Lucret. 5. 1118. Divitiæ grandes homini sunt, vivere parce Equo animo: neque enim est unquam penuria parvi. Jornand. Get. 26. Evenit bis (Visigothis), ut adsolet gentibus necdum bene fundatis, penuria famis. — In penuria, quam penuria est. Plin. 18. Hist. nat. 13. 34. (130). Taxatio in libras sestertii singuli, et in penuria bini. ¶ 2. Latius de quacumque re physica. *Ter. Adelph. 3. 3. 88. Ne illius modi jam nobis magna citium Penuria sit. Sic Cic. Brut. 1. 2. Magna sapientium civium bonorumque penuria, vir egregius alienissime reipubl. tempore extinctus. Id. Amic. 17. 62. Sunt igitur firmi et stabiles et constantes eligendi: cuius generis est magna penuria. Sall. Jug. 25. Peouria liberorum. Liv. 1. 9. mulierum. Plin. 3. Ep. 19. colonorum. Colum. 7. R. H. 9. 7. arborum. Gell. 14. 2. Ut rem iudicialiam, quoniam vocis, ut dicitur, vivæ penuria erat, ex mutis, quod ajunt, magistris cognoscerem.***

II.) Figurate de iis, quæ ad animum pertinent. *Plin. 8. Hist. nat. 6. 6. (17). Interfectos elephantos jaculis tradit, penuria consilii. per non snpere che farne.*

PĒNUS, us, m. et f. 4., et **penus**, i, m. et f. et **penum**, i, n. 2., et **penus pēndris**, n. 3. et **penus**, us, n. 4. Hoc *penu* et hoc *penum* *Africanus* dixit in *Talione*, ut quidam putant. *Hæc Charis. 1. p. 113. Putsch. Ceterum V. eumd., si placet, 1. p. 57. Quidam Grammaticus apud Gell. 4. 1. et peneris et peneris diisse veteres pro peneris, tradidit. — Penus, quod ratione habita etymi conjugendum est cum *penitus*, *penates*, *penetrare*, ¶ 1. Græce βίος (It. *provisione pel vitto*, o da bocca, *vettovaglia*; Fr. *provisions de bouche*, *comestibles*; Hisp. *provision*; Germ. *der Vorrath an Speisen und Lebensmitteln, Mundvorrath*; Angl. *provision of food, stores of the support of life, meat, sustenance, provisions, victuals*) — a) Generatim sunt res necessariæ ad victum hominum quotidianum, quæ ad futuri temporis usum annum œservantur. Nam quod ad edendum bibendumque in dies singulos paratur, *penus* non esse, ajebat *Q. Scævola* apud *Gell. 4. 1.*, aed ea solum, quæ bujuse generis longi usus gratia contrahuntur et reconduuntur: quæ ita dicta esse, quod non in promptu, sed intus et peoitus babeantur in œdibus. (Al. contra censent *penitus* a *penus* dictum esse.) *Ser. autem Sulpic. ibid. docuit, Sejo Elio placuisse, non quæ esui tantum et potui forent, aed tus quoque et cereos in penu esse. et Massur. Sabin. ibid. etiam iumentis paratum cibum penori attributum dicit: Itemque ligna et carbones, quibus *penus* conficitur, quibusdam ait videri esse in penu. Et his autem, quæ promercalia et usuarialia in locis iisdem es-**

sent, ea sola penoris putat, quæ sint usui annuo. Similia bis babeatur apud *Ulp. Dig.* 33. tit. 9. qui est De penu legata, l. 3. Latus definit *Cic. 2. Nat. D.* 27. 68. Est enim omne, quo vescuntur homines, penus. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 45. Nisi penus annuus hodie convenit, cras populo proatituum vos. et *ibid.* 91. Nisi hodie mihi omne hic penus affertur. *Africanus apud Priscian.* 5. p. 659. *Putsch.* Vos, quibus cordi est intra tunicam maous lava, detra intra penum herile. *Plaut. Capt.* 4. 4. 12. Dicam ut sibi penum aliud oroct. *Julian. Dig.* 36. 2. 19. Ut ante litem contestatam tradita peno, heres liberetur. *Al. leg. tradito. Ter. Eun.* 3. 3. 18. In cellulam ad te patris penum omnem congerebam clanculum. *Lucilius apud Non.* p. 219. 29. *Merc.* et *Priscian.* 5. p. 659. *Putsch.* Magna penus parvo spatio consumpta peribit. *Cæsar Strabo ibid.* Propinquos nostros penore volebam privara. *Vitruv.* 10. 8. Navis immanibus mercis et penus ponderibus onerata. — b) Speciatim dicitur de cibis (excepto pane) et eorum condimentis, ut sale, melle, oleo, aceto: item da salgamis cujuscumque generis, ut sunt carnes salitæ, poma, aut olera condita etc. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 72. Annonæ prosit, portet frumenta penusque. *Colum.* 12. *R. R.* 4. 5. Quum ea res innoxia penora conservet, ubi non innatent, sed semper sint jure submersa. *Ulp. Dig.* 33. 9. 3. Penus esculenta. *Sueton. Ner.* 11. Sparsa populo missilla omnium rerum, avium cujusque generis multiplex penus, tesseræ frumentariæ, vestis, aurum etc. *Pers.* 3. 73. quod multa delicia putet In locuplete penu. Hic penus de penaria cella intelligi potest. ¶ 2. Penus etiam dictum est locus intimus in æde Vestæ tagetibus sæptus, qui certis diebus circa Vestalia aperiebatur, ut *Festus* p. 250. 34. *Müll.* et *Servius* ad *Virg.* 3. *Æn.* 12. docent. *Lamprid. Elagab.* 6. In penum Vestæ, quod solæ virgines solique pontifices adunt. irrupit.

PEPLIS, is, f. 3. *πέπλις*, ¶ 1. Est herba, quam alii scyen, alii meconion, alii mecona aphrode vncant, ex una radice tenui fruticosa, foliis rutæ paulo latioribus, semine sub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 93. (119). *Al. leg. peplos.* ¶ 2. Alia est *peplis*, quæ et porcillaca, de qua *Id.* 20. *ibid.* 20. 81. (210).

PEPLOS, V. vocem præced. § 1.

PEPLUM, ii, n. 2. *πέπλιον*, herba eadem ac *peplis*, (*Euphorbia peplis* *Linnei*). *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 19. ante *med.* Emolliendus est venter aut helleboro nigro, aut peplio nigro, admixto dauco, vel seseti, vel cumio, sive aniso, vel aliud quodcumque tranquillum admiscendum putat (*Hippocrates*), id est portulacum, vel peplii succum præstare, quæ enim admiscemus sibi similibus. *Adda eumd.* 4. *Tard.* 6.

PEPLUM, i, n. et

PEPLUS, i, m. 2. *πέπλος* et *πέπλος*,

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu, est vestis lanea (ut ait *Suid.*) exterior, ampla et magnifica, pallæ aut chlamydi similis, qua apud Græcos mos fuit deorum, Minervæ præcipue, et Junonis virginis simulacra amictire. Ea ornabatur purpura et auro, et res gestas tum earum, tum virorum illustrium intentas, aut depictas habebat. Athenis dicabatur Minervæ, Panathenæicis ludis, quinto quoque anno, manu nuptarum et filios habentium elaborata: item quoties placari deam opus erat nb insignem calamitatem. *Plaut. fragm.* apud *Servium* ad *Virg.* 1. *Æn.* 484. Numquam ad civitatem venio, nisi quum infertur peplum. (*Adda eumd. Merc. Procl.* 66.) *Virg. loc. cit.* Interea ad templum non æquæ Palladis lbant Crinibus Niades passis, peplumque ferebant. *Id. Cir.* 21. Sed magno interens, si fas est dicere, peplo, Qualis Erichtheis olim portatur Athenis, Debita quum castæ solvuntur vota Minervæ, Tarda que confecto redeunt quinquennia lustris. et *mox.* Ergo Palladæ tetuantur in ordine pugna: Magna Giganteis ornantur pepla tropæis: Horrida sanguineo pinguntur prælia cocco etc. *Stat.* 10. *Theb.* 56. Peplum etiam dono, cujus mirabile textum Nulla manus sterilis, nec dissociata maritum Versarat, ca-

lathis, castæ velamina divæ Haud sperneoda, ferunt: variis ubi plurima floret Purpura picta modis, mistoque incenditur auro. Ipsa illic magno thalamo desponsa Tonantis Espers coonubii etc. ¶ 2. De quaiva veste magnifica exteriori non solum deorum, sed etiam nobilium matrooarum et illustrium virorum. *Claudian. Nupt. Honor.* 122. gremio natum Cytheræa removit, Et crines festiva ligat, peplumque fluentem Allevat. *Auson. Edyll.* 10. 418. Cæruleos ounc, Rheoe, sinus, byaloque virentem Pande peplum. *Trebell. in XXX. Tyrann.* 23. Ea die, qua est amictus a militibus peplo imperatorio, contione habita, etc. ¶ 3. Et universim de quacumque veste laxa. *Manili.* 5. 387. Accipiunt sinibusque suis, peploque Suenti, Osculaque horrendis jungunt impune venæis. — Huc referri potest et illud *Capell.* 6. p. 191. Texerat, exterior qui fulget, circulus orbis Etheris astrifico lumina multa peplo. *Fulgent. Mythol.* 1. p. 617. Stiv. nox stellato mundum circummlta peplo. h. e. velamine astrigero.

II.) Translate. *Peplum horrendum* de vitio oculorum, quo quasi velo quodam obducuntur. *Seren. Sammon.* 13. 222. Si vero horreodum ducunt glaucomata peplum. *Alti leg.* plumbum.

PEPO, ðnis, m. 3. sorta di cocomero, *πέπων*, ovos, vos Græca, qua significatur fructus quilibet a sole arcoctus, et ad maturitatem perductus: a *πέπων* coquo. Est autem nomen cucumeris magnitudine excedentis. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 23. (65). Placent copiosissimi Africæ, gradissimi Mæsiæ: quum magnitudine excessere, pepones vocantur. *Id.* 20. *ibid.* 2. 6. (11). Pepones, qui vocantur, refrigerant, maxime in cibo, et emolliunt alvum. Caro eorum epiphoris oculorum, aut doloribus imponitur. Radix sanat ulcera concreta etc. *Tertull. Anim.* 32. Empedocles, quia se Deum delirarat, idcirco, opinor, designatus aliquem se herouæ recordari, Thamnus, et picis iui, inquit. Cur non magis et pepo tam insulsus, et chamæleon tam insulsus? *Id. 4. advers. Marcion.* 40. Marcion peponem cordis loco habuit. h. e. insulsus, insipiens, fatuus fuit. — *Strabus Gallus*, qui vixit sæculo Christi IX. in Hortulo c. 7. videtur vel eos describere, quos Itali ponponi dicimus, vel quos angurie.

PEPTICUS, a, um, adject. digestivo, a *πέπτω* coquo, digero. Peptica medicioæ dicitur a *Plin.* 20. *Hist. nat.* 18. 76. (201), quæ cibi concoctionem in stomacho juvat, vel abscessuum collectiones maturant. *Adda Emil. Macr.* c. 25. p. 234. retro ed. *Ald.*

PEPUNCULUS, i, m. 2. deminut. peponis. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 168.

PER, præposit. Accusativum regens. Apud Poetas postponitur aliquando suo casui. *Lucret.* 6. 1264. Multa sit: protracta viam per proque voluta Corpora. *Virg.* 5. *Æn.* 663. Transtra per et remos. et *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 420. n. 384. MECVM CONVIXIT ANNIS VIGINTI SEPTE (sic) MENSSES THES PER. — Per, quam ducunt a *pepi* per apocopen, haud probate *Handio* (*Tursellin.* vol. 4. p. 429.), significat motum per locum seu transitum, vel in se habet notionem medii et per medium transeundi, *dic* (It. per, per mezzo; Fr. par, à travers; Hisp. de medio, por medio, por; Germ. durch, durch-hin, durch-hin-durch; Angl. through, through the midst of).

1.) Proprie usurpatur de loco; et — a) De motu ac transitu per locum. *Plaut. Cas.* 3. 4. 23. Ego jam per hortum jussero istuc traosire uxorem ad uxorem tuam. *Cic. 14. Att.* 16. Mihi quidem videtur Brutus noster jam vel coronam auream per forum ferre posse. *Cæs.* 1. *B. G.* 6. Erat omnino itinera duo, quibus limeribus domo exire possent, unum per Sequaoo-, alterum per provinciam nostram. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 46. Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes. *Quintil.* 12. 9. 2. Non semper exercitus per plana at amœoa ducendus est. — Similiter *Liv.* 5. 34. Ipsi per Taurinos-transcendunt. et 10. 20. Par Vestinos in Campaniam Falernumque agrum transcendent. — b) De rebus, per quas aliquid transit. *Cic. 2. Nat. D.* 55. 138. In quem sanguis

per venam illam cavam insult. *Virg.* 9. *Æn.* 418. it hasta Tago per tempus utrumque. *Quintil.* 11. 3. 56. Majorem partem spiritus in loquendo per nares effundere. *Cic. 2. Nat. D.* 57. 142. Membræas oculorum perlucidas fecit, ut per eas cerui posset. *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 4. Per impluvium intro spectat. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.) 37. 119. Erit ei persuasum etiam solem, lunam, stellas omnes, terram, mæfe deos esse, quod quedam animalis intelligentia per omnia ea permeat at traoseat. — c) Per ponitur et loco præposition. in; et præcipue dicitur de rebus in uno aliquo loco dissipatis et distributis. *Plaut. Epid.* 2. 2. 11. Ita assimilato, quasi per urbem totam hominem quæsieris. *Sall. Cat.* 52. Quasi vero mali atque scelesti tantummodo in urbe et non per totam Italiam sint. *Cic. 1. Fam.* 7. circa *med.* Si rex amicis tuis, qui per provinciam atque imperium tuum pecunias ei credidissent, fidem suam præstitisset. *Sall. Cat.* 57. Ipsos iio vinculis habendos per municipia. *Liv.* 1. 9. Invitati hospitaliter per domos. *Id.* 28. 16. Dissipati per proximam civitates suot. *Id.* 22. 54. Eos omnes Venusini per familias benigne accipiendos curaodosque quum divisissent etc. *Cæs.* 3. *B. C.* 65. Significatione per castella fumo facia. h. e. per totum ordinem castellorum. *Sueton. Cæs.* 19. Pactus, ut is-nummos de suo-per centurias pronunciaret. — Per vias, in omnibus viis. *Plaut. Cist.* a. 5. v. 1. Quid hoc negotii est, quod homines fabulantur per vias, mihi ease filiam inventam? Cf. *eumd.* *Cæs.* 2. 3. 23. V. infra sub e. — Ceterum hic referuntur et illa *Sall. fragm.* apud *Priscian.* 6. p. 699. *Putsch.* Dedecras inultique per terga ab hostibus cædebantur. *Catull.* 17. 8. municipem meum de tuo volo ponte Ire præcipitem in lutum per caputque pedesque. *Tac.* 4. *Hist.* 29. Ipsorum tela per tenebras vana. — d) Et de rebus, quæ locum permeandum explent, et perumpendæ sunt. — Per pnnitur pro inter. *Virg.* 1. *G.* 237. duæ (zonæ) martalibus ægris Munere concessæ divum, et via secta per ambas, Obliquæ qua se sigoorum verteret ardo, et 244. Maximus hic fluu sinuoso elabatur anguis Circum, perque duas in morem fluminis arctos. V. *Macrob.* 2. *Somn. Scip.* 8. Similiter *Liv.* 24. 43. Per medios hostes evasit. et 22. 60. Prius, inquam, P. Sempronio per civium agmen, quam per hostium fuit erumpendum. *Cæs.* 3. *B. G.* 26. Hostes se per munitiones dejicere et fuga salutem petere couteoderunt. *Virg.* 2. *Æn.* 664. quod me per tela, per igoes Eripis. — In aliis ad sigificationem præpos. supra accedit. *Liv.* 1. 48. Tullia per patris corpus carpatum egisse fertur. *Cæs.* 2. *B. G.* 10. Per eorum corpora reliquos audacissime transire conantes multitudine telorum repulerunt. *Justin.* 32. 3. 14. Naves suas humeris per juga montium-transulerunt. *Curt.* 4. 2. 12. Per muros turresque tormenta disponunt. *Virg.* 4. *Æn.* 610. Manumque furentes Culmina perque hominum volvuntur perque deorum. — e) Per viam et per vias etiam de via dici potest, qua in aliquem locum ingreditur: sic per portam, per pontem, per gradus et similia. *Liv.* 2. 23. Multis passim agminibus per omnes vias cum clamore in forum curritur. *Quintil.* 10. 7. 16. Si per aliquam rectam viam mittamus oculos. *Sueton. Tib.* 37. Per diversas portas io oppidum (militis) immisit. *Id. Cal.* 19. Per huoc pontem ultro citro commearit. — *Curt.* 5. 13. 23. Jumenta-delata per iv. stadia. h. e. per viam iv. stadiorum. — f) De locu, in quo aliquid porrigitur, aut de rebus porrectis. *Virg.* 9. *Æn.* 316. passim somno vinoque par herbam Corpora fusa vident. *Curt.* 8. 10. 17. Per berbas aggestamque froodem prostraverunt corpora. *Quintil.* 1. 10. 43. Pedes quadrangula par oram, quinden per latera. — g) Per partes, h. e. non una re, nec semel. V. PARS. — Similiter *Lucan.* 6. 755. nec se tellure cadaver Paulatim per membra levat. *Cæs.* 7. *B. G.* 25. Per manua sevi ac picis traditas glæbas in ignem e regione turris projiciebat. *passandole di mano in mano.* *Quintil.* 11. 3. 100. Manus per singulos a minimu

collecta digitos. *Id.* 10. 1. 85. Idem nobis per Romanos quoque auctores ordo ducendus est.

II.) Translate. ¶ 1. Transfertur ad tempus, ut docet *Priscian.* 14. p. 986. *Putsch.* Sciendum autem, quod omnia localia possunt eadem etiam temporalia esse, ut per medium forum et per medium diem dicitur. — a) De eo tempore, intra quod aliquid fit, vel in quod aliquid incidit. *Cic. pro leg. Manil.* 11. 32. Quam provinciam tenuistis a prædonibus liberam per hosce annos? *Id.* 10. *Fam.* 3. Per tot annos republica divexata. *Sueton. Cæs.* 88. Per septem dies continuos. *et ibid.* 68. Per aliquot horas. *Justin.* 43. 3. 3. Per ea adhuc tempora. *Cic.* 2. *Verr.* 5. 13. Nulla res per triennium, nisi ad nutum istius, iudicata est. — per tre anni. *et 2. Att.* 8. Nulla abs te per bos dias epistula inanis aliqua re utili et suavi venerat. *in questu giorni.* *et 3. Cat.* 8. 20. Ludi decem per dies facti sunt. *Liv.* 33. 18. Per eisdem dies ferine gesta. *Id.* 36. 14. Per eos forte dies M. Acilius consul-pedestres copias Larissam ducere-tribunos iussit. *Cic. Brut.* 83. 286. Duo fuerunt per idem tempus dissimiles inter se. *Cato R. R.* 25. Per hiemem. h. e. hiemis tempore. — Cum adjecto numero, ubi Cicero in dicit. *Cæs.* 2. *B. C.* 92. Quod his per biduum equestri prælio superaverim? *Pallad.* 5. *R. R.* 1. Series per annum metis. *Sueton. Vesp.* 20. Quamvis inedia unius diei per singulos menses interponeret. — *Per noctem, noctu, di nocte.* *Plin.* 2. *Hist. nat.* 10. 7. (48). Per noctem carnuntur sidera. Adde *Justin.* 1. 8. 8. Similiter *Liv.* 43. 64. Per meridiem. h. e. meridie. — b) Cum nominibus, que res in tempore factas significant. *Plaut. Cist.* 1. 1. 91. Per Dionysia mater pompan me spectatum duxit. *Sic Liv.* 2. 18. Per ludos. h. e. ludorum tempore. *Id.* 3. 16. Mansuetum id malum, et per aliorum quietam malorum temper exoriens. h. e. qua alia mala quiescebant. *Id.* 38. 2. *extr.* Postero die per inducias sepeliendi cæns potestas facta est. *Id.* 8. 13. *ad fin.* Sociali egregio exercitu per multa bella magna que sæpe usi estis. *in molite guerre.* *Sic Colum.* 1. *R. R.* 7. 6. Per trituram. *Sueton. Cæs.* 80. Per comilla. *et ibid.* 45. Per omnium. h. e. summi, comitiorum, triturarum tempore. Similiter *Id. Gall.* 1. 1. Per expeditio-nem. *Id. Clnud.* 27. Per spectacula. *Id. Cæs.* 34. Per tumultum. — *Per otium, otii et pacis tempore.* *V. OTIUM.* — *Per vinum, in ebrietate.* *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 60. Neque per vinum unquam ex me oritur dissidium in convivio. — c) Et de temporibus ordine quasi constantia, nullo exempto. *Sueton. Vesp.* 19. Bahat, sicut Saturnalibus viris apophoreta, ita per Kalendas Martias feminis. *et ibid.* 5. Quercus antiqua, que erat Marti sacra, per tres Vespasias partus singulos ramos a fronde dedit. — d) *Per tempus, in tempore, a tempo, opportunamente.* *Ter. Andr.* 4. 4. 44. O Chreme, per tempus advenis. Adde *Plaut. Cas.* 2. 1. 16., *Bacch.* 4. 8. 3. *et Men.* 1. 2. 30. ¶ 2. Refertur etiam ad personas, et significat media opera, aut upe alicujus. — a) *Generatim.* *Cic. Cluent.* 23. 62. Præter hasce insidias Arito ab Oppianico per Fabricios factas. *Id.* 1. *Orat.* 9. 38. Plura detrimenta publicie rebus, quam adiumenta, per homines oloquentissimos importata. *Id.* 4. *Verr.* 3. 9. Statuerunt istius injurias per vos ulcisci et persequi per mezzo vostro. *Id. Liv.* 24. 10. Per quos priore bello rupta fœdera sunt ulsi. Rursus *Cic.* 4. *Att.* 16. Nihil videbatur esse, in quo tantulum interesset, utrum per procuratores ageres, an per te ipsum. *Sueton. Aug.* 98. Per illum se vivere. h. e. ejus subsidio. *Ovid.* 13. *Met.* 178. per me facit inclitus Hector. — Interdum præpositio per præpositiōni ab respondet. *Cic.* 3. *Fam.* 11. 9. Nisi jam aliquid factum est per Flaccum, fiet a me. *et 9. Att.* 9. Id assequitur, si per prætoram consules creantur: nos autem in libris habemus, non modo consules a prætore, eed ne prætores quidem creati jus esse. *Quintil.* 3. 1. 5. Pleraque non inventa per me, sed ab aliis tradita. — Præcipue per usurpatum de his, qui in eisdem rebus intarcedunt, aut vicem alicujus exoptent. *Cic. Rosc.*

Am. 38. 112. Recede de medio: per alium transigam. *Sall. Cat.* 41. Sed Allobroges ex præcepto Ciceronis per Gabinium ceteros conveniant. *Quintil.* 9. 3. 41. Ego quum in gratiam radiarim cum Appio Claudio at redierim per Cn. Pompejum. *Sueton. Cæs.* 16. Senatus gratias ei per primores viros egit. *Cæs.* 3. *B. C.* 1. Constituit, ut arbitri darentur per eos ferent æstimationes possessionum. — b) *Speciatim per se, per te, sine alterius ope.* *Cic.* 14. *Fam.* 5. Nus quum venerimus, reliqua per nos ageremus. *Id. Brut.* 25. 96. Summos honores homo per se cognitus, sine ulla commendatione majorum est adeptus. *Id. Sull.* 24. 67. Nihil aucter ipsos per se sine P. Sulla facere potuisse. *dn sè soli.* *et Horat.* 1. *Ep.* 17. 1. satie per te tibi consulis. *Cæs.* 1. *B. C.* 32. Orat ac postulat (Cæsar), rempublicam (patres) suscipiant atque una secum administrent. Sin timore defugiant, illis se oneri non futurum et per ac rampublicam administraturum. *Sueton. Aug.* 29. Eterna balla duo omnino per se gessit. — Cum addito ipse. *Cic. Topic.* 1. 2. Ut eos per te ipse legeres. *Id. Tim.* 6. Ita se ipse consumptione et senio aiebat sui, quum ipse per se et a se at pateretur et faceret omnia. ¶ 3. Eadem ratione qua, ut in paragr. proxime præcedenti, ad personas, sæpe refertur ad res, at notat instrumentum, modum causam, unde fit aliquid. — a) *Generatim.* *Cic.* 5. *Att.* 21. *circum med.* Appius turinas aliquot equitum dederat Scaptio, per ques Salaminius coerceret. *con te quali.* *et Ulp. Dig.* 18. 6. 1. *sub fin.* Per corbam mensuram vini facere. *Cic.* 2. *Fam.* 6. Nun dubitavi id a te per litteras petere. *Id. Rosc. Com.* 8. 23. Is per summam fraudem et malitiam et perfidiam HS 1000 appetiit. *et ibid.* 7. 21. Per imprudentiam decipi. *Id. Rosc. Am.* 11. 30. Per summum dedecus vitam amittere. *Id. A. Tusc.* 37. 79. Per iram facere aliquid. *Id.* 3. *Orat.* 3. 11. Depulsus per invidiam tribunatu. *Id. Dom.* 23. 59. Aliquem per invidiam interficere. *Auct. B. Afr.* 73. Gallos homines apertos minimeque insidiosos, qui per virtutem, non per dolum dimitere consueverunt. — *Per ludum et jocum, quasi ludendo et jocando.* *Cic.* 3. *Verr.* 60. 155. Paucos homines, hac adjutore, Q. Opitium per ludum et jocum fortunis omnibus avertisse. *et 7. ibid.* 70. 181. Non mediocribus laboribus contendere, ad istos honores pervenirent, ad quos vos per ludum et per negligentiam pervenistis. — *Per occasionem.* *V. OCCASIO.* — *Per ordinem, ordine, ex ordine, in ordine.* *Quintil.* *V. ORDO.* — *Per officium, potestatem, fungendo officio, potestate.* *Tac.* 1. *Ann.* 24. Druso propinquanti, quasi per officium, obvise fuere legiones. *Cic.* 6. *Verr.* 14. 32. Quum ille ab sese hydiam præclaro opere per potestatem abstulisset. *per forza.* *Sic per vim.* *Id. Quincl.* 21. 69. Qui poterant per vim at scelus plurimum. — Interdum alteri nomini præpositio præfigitur, alterum casu terminatur. *Liv.* 2. 29. Neque patribus satis decorum per matum potius, quam postmodo voluntate. *Tac.* 1. *Ann.* 2. Quum ferocissimi per acies, aut pro-scriptione ceclidissent. *Id. Agric.* 9. Ne famam quidem, cui etiam sæpe boni indulgent, ostentanda virtute, aut per artem quæssit. — b) *Speciatim, per se exprimit rem, que in se cunstat, solam, non aliarum rerum ratione habita.* *Cic.* 3. *Fin.* 17. 56. Hæc-partim sunt per se ipsa præposita, partim quod aliquid efficiunt, *et 1. ibid.* 9. 31. Voluptatem ipsam per se esse appetendam. *Cels.* 5. 25. Hæc per se somnum faciunt vel per se assumpta, vel ex aqua data. ¶ 4. Eadem ratione transfertur ad personas, que non impediunt, sed concedunt, ut aliquid fiat, atque ad eas res, secundum quas aliquid agi licet. — a) *De personis; per me, per te stat, licet etc.* *Plaut. Asin. prol.* 12. Asinarum volt esse, si per vos licet. *Cic. A. Acad.* (2. pr.) 29. 93. Per me val stertas licet, inquit Carneades. *quanto a me.* *et 2. Fin.* 28. 92. Consequatur summas voluptates non modo parvo, sed per me nihilo, si potest, *et Ter. Andr.* 4. 2. 16. Ne pat-ter per me stelles credat, quod minus hæc fiet nuptiæ. *che to sia stato in cagione.* Rursus

Cic. 4. *Att.* 16. Per me ista pedibus trahantur. — b) *De rebus. Per naturam, ætatem, legem, valetudinem etc., quum natura, ætes etc. permittit, fert.* *Cic. Mil.* 16. 43. Ut nihil eum delectaret, quod aut per naturam fas esset, aut per leges liceret. *Ter. Eun.* 1. 2. 31. Matris nomen et patris dicebat ipsa: patriam et signa cetera neque sciebat, neque per ætatem etiam potuerat. *Cic.* 7. *Fam.* 1. Et quum per valetudinem posses, venire tamen noluisti. *Liv.* 22. 57. Quantum per commodum reipublicæ fieri posset. ¶ 5. *Per, sub prætextu, sotto specie, sotto colore, o pretesto.* *Cic. Cæcin.* 3. 7. Qui per tutelam, aut societatem, aut rem mandatam, aut fiducia rationem, fraudavit quempiam. *Id.* 1. *Invent.* 39. 71. Aliquem per fidem fallere. *sotto la fede.* *et Liv.* 1. 41. *ad fin.* Per speciem alienæ fungendæ vicis suas opes firmavit. *Tac.* 1. *Hist.* 74. Prætoriani, quos per simulationem officii lagatis Otho adjunxerat. *Sic per causam apud Cæs., Ovid., Tibull. V. CAUSA.* ¶ 6. *Propter.* *Plaut. Cnpl.* 3. 5. 32. Qui per virtutem perit, non interit. *V. PERITO.* *Id. Aulul.* 2. 1. 12. Neque occultum id haberi, neque per metum mussari. — *Hinc per hoc, per hæc etc. propterea, apud senioris ævi scriptores.* *Plin.* 8. *Ep.* 10. Dum se prægnantem esse puellariter nescit, ac per hoc quædam custodienda prægnantibus omittit. *Justin.* 41. 2. 5. Exercitum non, ut alie gentes, liberorum, sed majorem partem servitiorum habent, quorum vulgus, nulla manumittendi potestate permessa ac per hoc omnibus servis nascentibus, in dies crescit. *Sueton. Domit.* 14. Per hæc terribilis cunctis et in visus. ¶ 7. *Inerit sæpe jurantibus et obsecrantibus.* *Plaut. Amph.* 2. 2. 201. Per supremi regis regnum juro. *Cic. Rabir. Post.* 13. 36. Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea, etiam si per plures deos juret, non oportet. *Id.* 2. *Divin.* 55. 114. Utrum tandem, per deos atque homines! magis veri simile est etc? *Id.* 1. *ad Brut.* 15. *sub fin.* Sed propra per deos. *Plaut. Asin.* 1. 1. 3. Ita te obtestor per enectum tuam Perque Hlam, quam tu metuis, uxorem tuam. *Liv.* 24. 26. Ad ea addidit preces nunc per memoriam Hieronis patris Gelonisque fratris, ne sinerent. — Hoc usu transpositiones amat. *Plaut. Bacch.* 4. 8. 64. Per te, here, obsecro deos immortales. *Ter. Andr.* 5. 1. 15. Per ego te deos oro. *Virg.* 4. *Æn.* 314. per ego has lacrimas dextramque tuam te Oro. *Liv.* 23. 9. Per ego te, filii, quæcumque jura liberos jungunt parentibus, precor quæsoque; *et etc.* Adde *Val. Flacc.* 7. 498. *et seqq.; Stat.* 11. *Theb.* 367. *et 708.* *et 1. Achill.* 287.; *et Sil. It.* 12. 79. — Nomen, ad quod præpositio pertinet, mutatur in formam relativam. *Virg.* 2. *Æn.* 142. Per si qua est, que restet adhuc mortalibus usquam Intemerata fides, oro. h. e. per intemeratam, si qua est, fidem. *Id.* 10. *ibid.* 597. Per te, per qui te talem genuere parentes, etc.

In compositione per fere augeat, ut *peramantem, pervelle, perfacilis.* Interdum minuit, aut contrarium significat, ut *perjurus, perfidus.* Interdum continuationem notat et complementum, ut *persedere, perspectare, perorare, peragere.* Et imesin in his aliquando recipit. *Cic.* 1. *Orat.* 47. 205. Nobis iste eunt pergrata, perque jucunde. *et ibid.* 49. 214. Per mihi mirum visum est. *Id.* 10. *Att.* 1. Per enim magni æstimo. *Gell.* 2. 18. Platoni per fuit familiaris. *et 18.* 4. Per, inquit, magister optime, exoptatus mihi nunc venis. — *Per quam.* *Cic.* 2. *Orat.* scribitur et *perquam* maxime augeat. *Cic.* 2. *Orat.* 49. 201. Per quam breviter perstrinxit. *Plin. Paneg.* 60. *ad fin.* Per quam modica civium merita. *Id.* 7. *Ep.* 27. Per quam velim scire. *Apul.* 2. *Met.* Tocetum per quam sapidissimum. *Inscript.* apud *Murat.* 953. 2. Parentes per quam infelicissimi. Et interjecto verbo *Ter. Hecyr.* 1. 1. 1. per pol quam pauca reperias. — *Charis.* 2. p. 208. *Putsch.* docet, præpositionem per accipi etiam per eo quod eel valde ad præponi absolutiva, et videtur improbare veteres, qui *peroptimus* dixerunt: lectio tamen est vitiosa atque adeo incerta.

PERA, s. f. 1. bisaccia, carniere, tasca, w-

pa, sacculus ex aluta, a collo ad lumbos pendens, quo panem et aliquid obsonii gestare mendici solent. *Martial.* 4. 53. Cum baculo peraque senex. Ubi philosophum quemdam notat: erant enim baculus et pera insignia philosophorum, et Cynicorum in primis, qui pauperes se esse profitebantur et rerum omnium contemptores. *Apul. de Mag.* Peram et baculum tu philosophis exprobrares? *Phædr.* 4. 9. Peras imposuit Juppiter nobis duas: Propriis repletam vitis post tergum dedit: Alienis ante pectus suspendit gravem. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* ONOM.

PERABJECTUS, a, uni, adject. *vilissimo*, valde abjectus. *Cyprian. de laud. marty. ad fin.* Utinam perabjecto mihi istud videre contingat!

PERABSURDUS, a, uni, adject. *multo inverisimile*, o *strano*. valde absurdus. *Cic. Partit. orat.* 15. 54. Hæc quia videntur perabsurda, quom graviora sunt quam etc. *Adde eumd.* 5. *Fin.* 11. 30. Divisum per tmesin, *Paul. Dig.* 22. 3. 25. Per enim absurdum est etc. *V.* PER in fin.

PERACCOMMÔDATUS, a, um, adject. *molto accomio*, o *comodo*, valde accommodatus. *Cic. 3. Fam.* 5. Per fore accommodatum tibi. *V.* PER in fin.

PERACCÔRATUS, a, um, adject. *multum accuratus*. *C. Jul. Vict. Art. rhet.* (edente *A. Maio*) 14. Quintilianus præcipit in argumentatione ante omnia peraccurata utendum esse perpiculate.

PERACEO. *V.* PERACESCO.

PERACER, cris, cre, adject. valde acer, *molto forte*, *molto agro*.

I.) Proprie. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 1. Nunc experiar, sine acetum tibi peracre in pectore. *h. e.* justæ indignationis sensus. *At Fleckeisen. leg.* sine aceto tibi cor acre in pectore.

II.) Translate. *Cic. 9. Fam.* 16. *ante med.* Sed tamen ipse Cæsar habet peracre iudicium. *molto sottile e fino*.

PERACERBUS, a, um, adject. valde acerbus, *molto acerbo*.

I.) Proprie. *Cic. Senect.* 15. 53. Uva peracerba gustata.

II.) Translate. *Plin.* 6. *Ep.* 5. *sub fin.* Mihi peracerbum fuit, quod etc.

PERACESCO, æscere, acti, æscere, inchoat. 3. valde æscere: sed occurrit translate tantum. *Plaut. Bacch.* 5. 1. 13. Hoc, hoc est, quo (pectus) peracescit: hoc est demum, quod percrucior. *che mi duole, mi fa sdegno.* — Præterit. *peracui* (quod nonnulli volunt esse a *peraceo*, *es*) itidem translate. *Id. Auiul.* 3. 4. 9. Ita mihi pectus peracuit. *mi s'accese di sdegno*.

PERACTIO, õnis, f. 3. *compimento. fine. τελειωσις*, perfectio, finitio. *Cic. Senect.* 23. 85. Senectus autem peractio ætatis est.

PERACTUS, a, um, *V.* PERAGO.

PERACUO, is, hi, õtum, here, a. 3. *aguzzar bene*, valde acutum facio. *Cato R. R.* 40. Summo tibi surculum durum, eum peracuito, et *mox*. Eum primorem peracuito. *Alii leg. utrobique præacuito* (ut *Schneider.*), aut proacuito.

PERACUTE, adverb. *molto acutamente*, valde acute. Translate. *Cic. 1. Acad. (post.)* 9. 35. Quom Zeno valde subtiliter dissereret, et peracute moveretur. *Id.* 3. *Fam.* 7. Et simul peracute querere, quod eos tributa exigere vetarem. *Apul. de Mag.* An peracute reperisse vobis videbamini?

PERACÛTUS, a, um, adject. valde acutus, *molto acuto* o *tagliante*.

I.) Proprie. *Martial.* 3. 24. Ut citn testiculor (hirci) peracuta falce secret.

II.) Translate. *Cic. Brut.* 68. 241. Voce peracuta atque magna. *Id. ibid.* 39. 145. Quom peracutus esset ad excogitandum. et 76. 264. Obscura, quia peracuta oratio. et 4. *Ferr.* 44. 108. Ut sibi ipse peracutus esse videatur. *h. e.* valde intelligens, sapiens.

PERADOLESCENS, entis, adject. *molto giovine*, valde juvenis. *Cic. pro leg. Manil.* 21. 61. Quid tam præter consuetudinem, quam homini paradulescenti imperium atque exercitum dari?

PERADOLESCENTÛLUS, i, m. 2. deminut. peradulescentis. *Nepos Eumen.* 1. Hic peradulescentulus ad amicitiam accessit Philippi.

PERADPÕSITUS, a, um, et

PERADPÕTENTE, et similia. *V.* PERAPPOSITUS, **PERADPÕTENTE**.

PERÆQUATIÕ, õnis, f. 3. ¶ 1. Generatim est perfecta æquatio, *uguagliamento. Solin.* 1. Temporum peræquatio. *Alii leg. adæquatio. Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 29. *ante med.* Similitudinum peræquatio. ¶ 2. Speciatim est actio peræquatoris. *Impp. Honor. et Theodos.* in *fragm. Cod. Theod.* (edente *A. Peyronio*) 5. 4. 3. Opera autem eorum (colonorum) terrarum domini libera *utantur*; ac nulli subacta peræquationi; vel censui subiaceant. *h. e.* novalla, agri nempe noviter culti nulli peræquationi, vel censui subiaceant. Ita locum edidit, et interpretatus est *C. F. Ch. Wenckius.* *V.* SUPERÆQUATIO.

PERÆQUATOR, õris, m. 3. qui tributa et vectigalia ex æquo civibus imponit, pensatis uniuscujusque facultatibus. Differt a censitore, qui primus modum census definebat; peræquator vero distribuere æqualiter, et si minus recte esset definitus, emendabat. Differt etiam ab inspectore, cujus munus erat qualitates agrorum inspicere, ut pro eorum ubertate, aut sterilitate vectigalium et tributis onus dominis imponeretur. Hinc in *Cod. Justin.* 11. tit. 57. et in *Cod. Theod.* 13. tit. 11. De censoribus, peræquatoribus, et inspectoribus. *Inscript.* apud *Gruter.* 361. 1. PERÆQUATOR CENSUS PROVINCIÆ GALLIÆ. — Alius fuit *peræquator rerum victualium* apud *Cassiod.* 6. *Variar.* 6., qui videtur fuisse taxator pretii rerum victui pupilli inserventium.

PERÆQUATUS, a, um, *V.* PERÆQUO.

PERÆQUÛS, adverb. *ugualmente*, æque omnino. *Cic. 5. Ferr.* 52. 121. Atque hoc peræque in omni agro decumano reperietis. *Id. Pis.* 35. 86. Quod quom peræque omnes, tum acerbissime Bæotii senserunt. *Nepos Att.* 13. Terna millia æris peræque in singulos menses. *Varro* 3. *R. R.* 16. 11. Quem audivi dicentem, fratres Vejanos nunquam minus, ut peræque ducerent, dena millia HS ex melle recipere esse solitos. *h. e.* per *far uso di un numero rotondo*.

PERÆQUO, as, avi, õtum, are, a. 1. Part. *Peræquatus*. — Peræquare est omnino æquare, *uguagliare. Colum.* 3. *R. R.* 3. 3. Et apud me octogena stirpes insita intra biennium septenas culleos peræquarent. *h. e.* omnino implerent. Sic et § 10. *Vitruv.* 9. 4. *ante med.* Peræquator ejus iter. *Solin.* 1. Lunari computatione annuum peræquarunt. *Vitruv.* 5. 1. Contractura peræquata. *Id.* 9. 4. Duodecim partibus peræquatis. — Et absolute, vel neutrurum mure, eodem sensu. *Inscript.* apud *Murat.* 318. 1. et apud *Guasco. Mus. Capit. T.* 2. p. 74., quæ pertinet ad ann. post Chr. n. 81. L. MABLIVS SVCCESSEVS QVI CVM MABLIA SVNTYCHEN. MATRE SVA SEMISSE (sic) PORTIONEM HABEBAT HVIVS ARIÆ PERÆQVAVIT CVM SOCIIS SVIS VT COMMVNIS SET HIS QVI S. S. LIBERTIS LIBERTABVSQVE POSTERISQVE SVORVM ITA QVI TESTAMENTO SCRIPTI FVERINT.

PERÆQUUS, a, um, adject. valde æquus. *Cic. 6. Ferr.* 21. 46. Fuisse aliquando apud Siculos peræqua proportione cetera. *Alii aliter legunt.* Similiter *Auct. de limit.* p. 312. *Goes.* Ager si fuerit trigonus isopleurus, habens tria latera, per quæ (lege peræqua, quæ) seragenas perticas babeant, etc. Ita et *Furlanetto* in altera *Appendice* hunc locum corrigendum putavit. *At Lachmannus et Rudorff.* (p. 354. *lin.* 17. *edit. Berolin.* 1848.) vulgatam lectionem tuentur.

PERÆSTIMO, as, are, a. 1. plane æstimo. *Impp. Constantin. et Julian.* *Cod. Theod.* 6. 29. 2. *extr.* Quod si forte aliquis peræstimaverit perpetrandum, etc.

PERÆGITATUS, a, um, *V.* voc. seq.

PERÆGITO, as, avi, õtum, are, a. 1. Part. *Perægitatus* 1. — Paragitare est valde, aut frequenter agitare, miscere, *agitare, mescolare*.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cæs.* 1. *B. C.*

80. Vehementiusque peragitati ab equitatu, montem excelsum capiunt. *cacciati, incalzati. Seneca* 3. *Benef.* 37. Ætna majore vi peragitata. *h. e.* commota, æstuans. ¶ 2. Speciatim de liquidis, quæ valde et frequenter miscentur. *Colum.* 12. *R. R.* 24. 3. Et, ut permisceatur medicamen, rutabulo ligneo peragitare convelet. *Id. ibid.* 19. 4. Feniculo peragitet (*mustum*), ne quid subsederit, quod etc. et 24. 1. Diligenter lignea spatula vel etiam manu (*picem aquæ marinæ immixtam*) peragitabimus, ut si quid inest vitii e-luatur.

II.) Translate. *Seneca* 1. *Ira* 7. Hic stimulus peragitavit, misitque in pericula audaces.

PERÆGO, agis, egi, actum, agere, a. 3. Part. *Peragens* 1. 2. et 3.; *Peractus* et *Peragens* 1. 3. — Peragere est agere trans aliquid, atque adeo transfudere, transcurrere, percurrere, percurrere usque ad finem (II. *cacciare a traverso, passare da parte a parte, scorrere, percorrere; Fr. traverser, passer, parcourir; Hisp. abavesar, pasar de una parte á otra, correr; Germ. durchstossen, durchtreiben, durchreisen, durchwandern; Angl. to run through, to pass, or go through*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Est transfudere, *passare da parte a parte. Ovid. Heroid.* 4. 113. Theseus iatus ense peregit. — b) Hinc pro interficere, conticere, finire, *ammazzare. Val. Flacc.* 1. 146. ardentii peragit Ciani Actoræ quercu. *Sil. It.* 11. 364. nec tantum fata dederunt, Extrema peragi dextra. — Et generatim, ommissa transfodiendi significatione. *Martial.* 5. 37. Adhuc recenti tepet Erotion busto, Quam pessimorum lex avara satorum Sexta peregit hieme. — c) Hinc turpi sensu adhibetur ab *Auct. Priap.* 35. Quæ quot nocte virus peregit una, etc. *h. e.* confecit. — d) Item percurrere usque ad finem, *percorrere, scorrere. Ovid. Heroid.* 15. 65. Factus inops agili peragit freta cæruleo remo. *Id.* 13. *Met.* 618. quom sul duodena peregit Signa. *Cf. Val. Flacc.* 1. 566. sic orbe peracto Liber et expertus terras reneavit Apollo. — *Cf. Stat.* 5. *Theb.* 574. longus vix tota peregit Membra dolor. ¶ 2. Est etiam vehementer agere, impellere, agitare, *cacciare, agitare, άγω, ενάγω. Seneca Ep.* 58. Hunc, quem Græci œstrum vocant, pecora peragentem et totis saltibus dissipantem, asilum nostri vocabant. ¶ 3. Item universim, extra rem judicalem est usque ad finem agere, *b. e.* pericere, absolvere, *continuare, compire, finire, τείνω. Seneca Ep.* 64. *ad fin.* Multum egetur qui ante nos fuerunt, sed non peregerunt. — a) Generatim. *Cic. Senect.* 19. 70. Neque enim histrioni, ut placeat, peragenda est fabula, modo, in quocumque fuerit actu, probetur. *Id.* 2. *Nat. D.* 4. 10. Gracchus quom comitia nihilominus peregisset, etc. *Cæs.* 6. *B. G.* 4. *extr.* Peragit concilium Cæsar, equitesque imperat civitatibus. Sic *Id.* 5. *ibid.* 1. Convectibus Galliæ ceterioris peractis, et *Nepos Cat.* 2. Senatu peracio. *Sueton. Oth.* 7. Subscripsit quingentes HS ad perendam auream domum. *Virg.* 4. *Æn.* 653. Vixi, et quem dederat cursum fortuna, peregi. et *ibid.* 442. Perag re inceptum. et 5. *ibid.* 362. dona, *finir di distribuire. et Id.* 9. *ibid.* 942. Cedes ing ns peracta. *Stat.* 1. *Silv.* 1. 2. Opus peractum. *Ovid.* 7. *Met.* 502. mandata. *Id.* 2. *ibid.* 627. et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 109. 112. (248). *justa. h. e.* persolvere. *Colum.* 3. *R. R.* 10. 7. laboris sui pensum. *Plin.* 7. *Ep.* 33. partes suas. *Liv.* 3. 40. *sententiam finir di dire il suo parere. Nepos Attic.* 22. propositum. *Juvenal.* 2. 133. et 11. 114. officium. *Horat.* 4. *Od.* 14. 39. Imperis peractis, *finito il comando dell' armi. Ovid.* 1. *Fast.* 188. Peragere iter inceptum. *Id.* 3. *Pont.* 2. 66. Invita peregens tristia sacra manu. *Id.* 4. *Trist.* 8. 13. Hæc mea sic quondam peragi speraveat ætas. *di finirsi così. et ibid.* 41. Vita procul patria peragenda sub axe Boreæ. et 2. *Pont.* 7. 49. Vita prior vitium caret et sine labe peracta. *Id.* 15. *Met.* 486. postquam senior regnumque ævumque peregit. *fini di regnare e di vivere. — Similiter peragere noctem, agere, passar tutta la notte. Ovid.* 1.

¶ 2. Est etiam vehementer agere, impellere, agitare, *cacciare, agitare, άγω, ενάγω. Seneca Ep.* 58. Hunc, quem Græci œstrum vocant, pecora peragentem et totis saltibus dissipantem, asilum nostri vocabant. ¶ 3. Item universim, extra rem judicalem est usque ad finem agere, *b. e.* pericere, absolvere, *continuare, compire, finire, τείνω. Seneca Ep.* 64. *ad fin.* Multum egetur qui ante nos fuerunt, sed non peregerunt. — a) Generatim. *Cic. Senect.* 19. 70. Neque enim histrioni, ut placeat, peragenda est fabula, modo, in quocumque fuerit actu, probetur. *Id.* 2. *Nat. D.* 4. 10. Gracchus quom comitia nihilominus peregisset, etc. *Cæs.* 6. *B. G.* 4. *extr.* Peragit concilium Cæsar, equitesque imperat civitatibus. Sic *Id.* 5. *ibid.* 1. Convectibus Galliæ ceterioris peractis, et *Nepos Cat.* 2. Senatu peracio. *Sueton. Oth.* 7. Subscripsit quingentes HS ad perendam auream domum. *Virg.* 4. *Æn.* 653. Vixi, et quem dederat cursum fortuna, peregi. et *ibid.* 442. Perag re inceptum. et 5. *ibid.* 362. dona, *finir di distribuire. et Id.* 9. *ibid.* 942. Cedes ing ns peracta. *Stat.* 1. *Silv.* 1. 2. Opus peractum. *Ovid.* 7. *Met.* 502. mandata. *Id.* 2. *ibid.* 627. et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 109. 112. (248). *justa. h. e.* persolvere. *Colum.* 3. *R. R.* 10. 7. laboris sui pensum. *Plin.* 7. *Ep.* 33. partes suas. *Liv.* 3. 40. *sententiam finir di dire il suo parere. Nepos Attic.* 22. propositum. *Juvenal.* 2. 133. et 11. 114. officium. *Horat.* 4. *Od.* 14. 39. Imperis peractis, *finito il comando dell' armi. Ovid.* 1. *Fast.* 188. Peragere iter inceptum. *Id.* 3. *Pont.* 2. 66. Invita peregens tristia sacra manu. *Id.* 4. *Trist.* 8. 13. Hæc mea sic quondam peragi speraveat ætas. *di finirsi così. et ibid.* 41. Vita procul patria peragenda sub axe Boreæ. et 2. *Pont.* 7. 49. Vita prior vitium caret et sine labe peracta. *Id.* 15. *Met.* 486. postquam senior regnumque ævumque peregit. *fini di regnare e di vivere. — Similiter peragere noctem, agere, passar tutta la notte. Ovid.* 1.

Amor. 2. 3. Et vacuus somno noctem, quam longa, peregi. Sic *Horat.* 2. *Sat.* 4. 22. ille salubres *Æstates* peraget, nigris qui prandia moris Finiet. *passerã sano le stati.* — *Otia peragere*, agere, in otio degere. *Ovid.* 1. *Met.* 99. sine nullis usu *Mollia* securè peragebant otia gentes. *Tibull.* 4. 1. 181. Languida nam noster peragit labor otia. — *Peragere causas*, agere. *Petron.* *Satyr.* 137. Carmina componat, declamât, concrepet, omnes Et peragat causas. — *responsa*, exsequi, et præstare quod dii oraculo jubent. *Seneca Troad.* 663. *Responsa* peragam, funditus busta eruam. — *Juvenal.* 2. 54. Vellera peracta. *lana filata, lavorata*, et *Id.* 10. 6. *Votum* peractum. *h. e.* impetratum. *Martial.* 4. 28. Quinque peracti. *h. e.* bibendo exhausti. Cf. *Stat.* 11. *Theb.* 746. viresque peractas Invenit. *h. e.* confectas, consumptas. *finite.* — Cum infinito pro pergere. *Pers.* 5. 138. Varo, regustatum digito terebrare salinum Contentus perages, si vivere cum Jove tendis. ¶ 4. Speciatim in re iudiciali et in iure — a) *Peragere reum*, deferre inter reos, accusare, et omnia peragere, quæ ad eum demandandum pertinent. *Liv.* 4. 42. *Vus* autem, si reum perago, quid acturi estis? *Plin.* 3. *Ep.* 9. *Marium* una civitas publice, multique privati reum peregerunt. *Ovid.* 4. *Pont.* 6. 27. Lenem te miseris genuit natura, etc. Ut qui, quid valeas, ignoret, *Marte* forensi, Posse tuo peragi vix putet ore reos. — b) Apud *Jchos* peregissee reum non alius quis videtur, nisi et condemnaverit, ut *Ulp.* loquitur *Dig.* 48. 5. 2. *h. e.* tuerit, ut condemnaretur. *Val. Max.* 6. 2. n. 4. Ita eodem iudicio duos sustinuit reos, accusatione *Manilium*, libertate *Pompejum*; et eorum alterum lege peregit, alterum professione. — c) *Peragere accusationem*, ea omnia præstare, quæ ad accusandum demandandumque reum pertinent. *Plin.* 6. *Ep.* 31. Admonuit, ut perageret accusationem, peregit invitus. — d) *Peragere iudicium*, probare, demonstrare. *Liv.* 6. 16.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Peragere humum*, est colere, exercere assidue, *cultivare, laborare*. *Ovid.* 4. *Fast.* 693. Ille suam peragebat humum, sive usus aratri, sive cavæ falcis, sive bidentis erat. — *Peragere cibum*, conficere, *digerere*. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 60. 86. (183). *Omne* cibum statim peragit. ¶ 2. Speciatim est dicendo vel scribendo persequi, tractare, disputare, perscribere, describere. *Liv.* 3. 40. Sententiam igitur peregit, nullum placere senatusconsultum fieri. Cf. *eumd.* 7. 35. Ubi sententiam meam vobis peragero, tum, quibus eadem placebit, in dextram partem transibitis. Adde *eumd.* 22. 60. *Id.* 1. 32. Legatus, ubi ad fines eorum venit, Audi, Jupiter, inquit, etc. Peragit deinde postulata. — Hæc paucis verbis carminis concipiendique jurisjurandi mutatis peragit. *Id.* 1. 48. Tum peregit verba auspicia, quæ mitti vellet. et 34. 31. Pluribus me peregissee, quam pro patria sermone brevitate (ut *Mading.* legit in *Emendat. Livian.* p. 302.), fateor. et 7. 37. Advocata contione, P. Decii laudes peragit. *Id.* 39. 15. Quum soleme carmen precationis peragisset. Cf. *Ennius* apud *Lactant.* ad *Stat.* 11. *Theb.* 56. Quumque caput caderet, carmen tuba sola peregit, Et perente viro raucum sonus ære cucurrit. *Ovid.* 2. *Amor.* 2. 2. Dum perago tecum pauca. *h. e.* loquor. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 9. res tenues tenui sermone peractas. *h. e.* tractatas, disputatas. *Liv.* 2. 1. Liberi jam hinc populi R. res pace belloque gestas, annuus magistratus, etc. peragam. *seguitero a scribere*. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 28. 32. (143). Reliqua nunc peragemus.

PERAGRANTER, adverb. peragando. *Amian.* 11. 1. Hi peragranti et dissimulante honoratorum circulis assistendo, etc. *fringendo di passeggiare*.

PERAGRATIO, ònis, f. 3. περιόστῆσις, ambulatio, actus peragranti. *Cic.* 2. *Phil.* 23. 57. Quæ fuit ejus peragratio itinerum? *lustratio municipiorum?* *V. PEREGRINATIO.*

PERAGRATRIX, icis, f. 3. quæ peragrat. *Ca-pell.* 6. p. 192. Peragratrix crelicolarum.

PERAGRATUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERÁGRO, as, avi, atum, are, a. 1. *Peragror* deponens. *V.* sub I. d. — Part. *Peragrans* II., *Peragratus* et *Peragratus* I. — Peragrate est obire, oberrare, pererrare, lustrare, vagari, quasi per agros circumire, περιήρημα; περιωστῆσις (It. *scorrere, viaggiare, percorrere viaggiando*; Fr. *parcourir en voyageant, traverser, visiter successivement*; Hisp. *correr viajando*; Germ. *durchgehen, durchwandern, durchziehen, durchziehen, durchziehen*; Angl. *to wander or travel through, or over, traverse, survey, per-agrate*).

1.) Proprie. — a) Generatim de terris ac regionibus. *Lucret.* 1. 926. *Avia* Pieridum peragro loca, nullius ante *Titha* solo. *Cic.* 5. *Fin.* 19. 50. A quibus propter discandi cupiditatem videmus ultimas terras esse peragratas. *Id.* 2. *Orat.* 64. 258. Quum *Asellus* omnes provincias stipendia merentem se peragrare gloriaretur. *Id.* *Hurusp.* resp. 11. 24. Matrem magnam, accepimus, agros et nemora cum quodam strepitu fremituque per-agrare. *Virg.* 4. *G.* 53. *de upib.* Illæ continuo saltus silvasque peragiant. *Sueton.* *Aug.* 93. In peragranda. *Egypto* paullo deflectere ad visendum *Apim* supersedit. — b) De navigantibus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 3. 11. (45). *Eques* R. qui et commercia ea et litora peragravit. *Flor.* 2. 7. *Græcie* litora classe peragere. *Sueton.* *Cal.* 37. *Litora* peragere liburnicis. Adde *Justin.* 12. 10. 1. — c) De ipsis regionum incolis. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 2. 5. (13). *Peragratis* *Persidis*, *Arabie*, *Ethiopiæ*, *Egyptique* magis. *h. e.* aditis, *antlati* a *trouare, scorsi, visitati.* — d) Part. *Peragratus* deponentis forma. *Fellej.* 2. 97. 4. *Nero* peragratus omnes *Germaniæ* partes, sic perdomuit eam etc. *avendo scorso*. Sed *Ruhnenius*, collatis *Liv.* 38. 17., *Justin.* 11. 11. 16. et *Quintil. Declam.* 3. 14. legendum putat *pervagatus*; quam conjecturam improbat *Döderlinus* (*Latein. Synonym.* vol. 1. p. 91.).

II.) Translate. *Cic.* *Brut.* 13. 51. Ut semel e *Piræo* inloquentia evecia est, omnes peragravit insulas. *Id.* *Balb.* 6. 16. Cujus res gestæ omnes gentes, cum clarissima victoria, terra marique per-agrasset. *Id.* *Cacl.* 22. 53. Omnes latebras suspicionum peragere dicendo. *Lucret.* 1. 74. Atque omne immensum peragravit mente animoque. *Plin.* *Paneg.* 14. Quum orbem terrarum non pedibus magis, quam laudibus peragraret. — Et absolute. *Cic.* 1. *Orat.* 51. 222. Orator ita peragrat per animos hominum, ita setus mentes per-trahat, ut etc. *Lambinus* omittit per. *Id.* *Mil.* 35. 98. Qua fines imperii populi Romani sunt, non salum fama jam de illo, sed etiam lætitia peragravit. *Gell.* 7. 16. *Peragratis* gula, et in succos insuetos inquirentis industria, et undique versusum indigines cupidinarum.

PERAUBUS, a, um, adject. valde albus, ut *Equus peralbus*, *Apul.* 1. *Met.* *Avis peralba*, *Id.* 5. *ibid.*

PERALTIUS, a, um, adject. præaltus. *Ennius* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 2. a *med.* Incehant, arbusta peralta securibus cadunt. *Alii* leg. Incedunt arbusta per alta, securibus cadunt. Cf. *Vahlen.* postremam hanc lectionem exhibet.

PERAMANS, antis, particip. a *peramo*, valde amans. *Cic.* 4. *Att.* 8. u *med.* Homo peramans semper nostri fuit.

PERAMANTER, adverb. valde amanter. *Cic.* 9. *Fam.* 20. Qui me quidem perofficose et peramanter observant, molto affectuosamente.

PERAMBULATUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERAMBULO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perambulans* et *Perambulatus* I. — *Perambulare* est ambulando circumire, peragrate, διόδω (It. *scorrere passeggiando, girare, passeggiare*; Fr. *parcourir, traverser*; Hisp. *travesar*; Germ. *durchwandern, durchgehen, durchziehen*; Angl. *to travel or pass over, travel through, traverse, survey, perambulate*).

1.) Proprie. *Plaut.* *Most.* 3. 2. 122. Qualibet perambula ædes oppido tamquam tuas. *Varro* 1. *R. R.* 2. 3. Vos, qui multas perambulastis terras, ecquam cultiorem Italia vidistis? *Phædr.* 2. 5. *Perambulante* lata domino viridia. *Horat.*

4. *Od.* 5. 17. Tutus bos etenim rura perambulat. *Catull.* 29. 8. *Perambulabit* omnium cubilia. *Sidon. carm.* 23. 93. et *perambulatum* Romanis legionibus *Niphatem*

II.) Translate. *Ovid. Heroid.* 9. 135. Mens fugit admonitum, frigusque perambulat artus. *scorre per le membra*, et *Horat.* 2. *Ep.* 1. 79. Recte, nec ne crocum floresque perambulet *Attæ* *Fabula*, si dubitem, etc. *h. e.* cadat, an recto talo stet, ut *Id.* loquitur *ibid.* 176. docte scripta sit, an indocte. *Mos* erat scænam floribus et croco spargere. *Atta* vero fuit pravis fultus male talis, ut ait *Id.* 1. *Sat.* 3. 48. *V. ATTA* in *ONOM.* — *Seneca* 6. *Benef.* 16. *Mulicus* ægrotos perambulat. *h. e.* visit huc illic discurrendo.

PERAMICUS, a, um, adject. valde amicus. *Auct. Itiner. Aler. M.* (edente *I. Maio*) 56. Una omnibus gentibus barbaris, quæ nominis alienæ nostratum sibi mutuo peramica sunt.

PERAMO, as, avi, atum, a. 1. *amare caldamente*, περιήρησις; valde amo, perfecte amo, ad finem usque amo. *Cic.* 1. *Legg.* 18. 49. Si non ipse amicus peramatur toto pectore. *Alii*, inter quos *Orellius* et *Vahlen*, leg. per se amatur. *V. PERAMANS* loco suo.

PERAMENUS, a, um, adject. valde amœnus. *Tac.* 4. *Ann.* 67. *Æstas* in *Favonium* obversa, et aperto circum pelago peramœna.

PERAMPLUS, a, um, adject. molto grande, valde amplus. *Cic.* 6. *Ferr.* 49. 109. Simulacra perampla atque præclara. *Val. Max.* 5. 2. u. 4. *extern.* *Peramplum* regnum.

PERAMPUO, as, are, a. 1. omnino amputo. *Colum.* 7. *R. R.* 5. 13. *Vulnus* ita insanabile facit, ut totum peramputandum sit. *Alii* rectius leg. ut totus pes amputandus sit.

PERANCEPS, ipitis, adject. valde anceps. *Amian.* 29. 5. a *med.*; ubi tamen vocem *perancipitis* lacuna excipit.

PERANGUSTE, adverb. admodum anguste. *Cic.* 1. *Orat.* 35. 165. Hæc coarctavit, et peranguste referit in oratione sua.

PERANGUSTUS, a, um, adject. assai stretto, admodum angustus. *Cic.* 7. *Ferr.* 66. 169. *Perangusta* fretu divisa servitutis ac libertatis jura cognosceret. *Liv.* 22. 4. *Via* perangusta. *Cæs.* 7. *B. G.* 15. *Perangustus* aditus. *Justin.* 7. 1. 2. *Macedoniæ* termini perangusti fuerunt. molto ristretti.

PERANNO, as, are, n. 1. ἀπενιαυτίζω, per integrum anni tempus vivo, annum perago: ex per et anno, as. *Macrob.* 1. *Saturn.* 12. *Ut* annare perannareque commode liceat. *V. ANNO*, as. *Sueton.* *Jesp.* 5. *Ideo* puella nata non perannavit. *Id.* leg. perannavit. *V. PERENNO.*

PERANTIQUUS, a, um, adject. valde antiquus. *Cic.* *Brut.* 10. 41. *Ita* apud nos, perantiquus; ut apud *Athenienses*, non ita sane vetus. *Id.* 6. *Ferr.* 2. 1. *Erst* apud *Hejrum* sacrorum magna cum dignitate in ædibus, a majoribus traditum, perantiquum.

PERAPPPOSITUS, a, um, adject. valde appositus, seu aptus. *Cic.* 2. *Orat.* 67. 274. *Non* solum nimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

PERARATUS, a, um. *V. PERARO.*

PERARDEO, des, si, dre, u. 2. valde ardeo. *Paulin.* *Nolan.* *Serm.* 23. 404. *Comminus* in tuguri vicinia strage perarist.

PERARDIUS, a, um, adject. πολυχαλκός, valde arduus, perditicilis. *Cic.* 5. *Veir.* 71. 166. *Mihi* autem hoc perarduum est demonstrare.

PERARRO, res, et rectius

PERARESCO, arecis, arni, arrescere, n. 3. *secarsi affatto*, probe aresci. *Varro* 1. *R. R.* 49. 1. *Herba* quoad perarescat, furcillis versari debet; quem peraruit, de his manipulos heri, ac vebit ad villam. *Comum.* 4. *R. R.* 24. 5. *Si* trunci pars secta solis afflata peraruit. *Id.* 12. *ibid.* 15. 4. *Quum* (offic) peraruerint, picatis vasis eas condunt. *Id.* 11. *ibid.* 3. 58. *Sed* nec patiendum est, ut (semen) perarescat, aut totum decidat; verum integri thalli vellendæ sunt, et sole siccandi.

PERARGUTUS, a, um, adject. valde argutus.

¶ 1. De sono. *Apul.* 10. *Met.* Asinus tintinnabulis perargutus exornatus. *Id. Florid.* n. 13. Hirundinis occinuit carmine perarguto. ¶ 2. De hominis ingenio. *Cic. Brut.* 45. 167. Quem studebat imitari L. Africanus poeta, homo perargutus. *Alii leg.* peracutus.

PERARIDUS, a, um, adject. valde aridus. *Cato R. R.* 5. *sub fin.* Frondem populineam, ulmeam, queream cædito, per tempus eam condito, non peraridam, pabulum ovibus. *Colum.* 2. *R. R.* 19. 1. Et neque peraridum, neque rursus viride colligatur. *Id.* 3. *ibid.* 11. 9. Solum siticulosum et peraridum.

PERARMO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perarmatus*. — Perarmare est probe munire, probe armare. *Curt.* 4. 9. Hæc modo instructo exercitu et perarmato. Babylone copias movit. *V. ADEQUITO. Prudent.* 6. *Cathemer.* 85. Hujus manum potentem Gladius perarmat anceps. *Adde eumd.* 7. *ibid.* 93. et 8. *ibid.* 43.

PERARRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perarans* 4.; *Peraratus* 3. et 4. — Perarare est probe arare, arare bene; sed speciatim et figurate tantum occurrit, et ¶ 1. Est navigare. *Seneca Med.* 650. Itæ nunc fortes, perarite pontum. *Sic Virg.* 2. *En.* 780. vastum maris æquor arandum. et 5. *ibid.* 158. sulcant vada salsa carina. ¶ 2. Item est rugis signare, crispare: nam rugæ in cute sulcorum in humo sunt similes. *Ovid.* 14. *Met.* 96. et rugis peraravit anilibus ora. ¶ 3. Item est sulcare, signare. *Sidon.* 3. *Ep.* 13. a med. Taceo cerebrum crebra vibice peraratum, quod parum amplius tegi constat capillis, quam cicatricibus. ¶ 4. Item scribere, scribere: stilo enim per ceram sulcus ducitur. *Ovid.* 9. *Met.* 563. Talia nequicquam perarantem plana reliquit Cera manum. *Id.* 1. *Art. am.* 455. blandis peraretur littera verbis. *Sic Id.* 1. *Amor.* 11. 7. ad dominam peraratas mane tabellas Perfer. h. e. scriptas. *Id.* 3. *Trist.* 7. 1. Vade salutatum subito perarata Perillam Littera.

PERASPER, ra, rum, adject. valde asper. *Cels.* 5. 28. n. 14. *Ἀκροσπομιον*, super corpus quasi verrucula eminet, in summo perasperum.

PERASSUS, a, um, adject. valde assus. *Plin. Valerian.* 2. 29. p. 184. ed. *Ald.* Oleum ante omnia non manducet; assaturas caprinas perassas manducet.

PERASTUTE, adverb. valde astute. *Plaut. Truc.* 2. 2. 43. Ut perastute eum injiciatis in malam fraudem. *Plerique alii leg.* Ut pereat, ut eum illiciat, etc.

PERASTUTULUS, a, um, adject. valde astutus. *Apul.* 9. *Met.* Mulier callida, et ad hujusmodi flagitia perastutula.

PERATICSUS, a, um, adject. *περατικός*, qui ex *περατων γῆς*, h. e. ab extremis terræ finibus affertur. Hinc a *Plin.* 12. *Hist. nat.* 9. 19. (35). peraticum dicitur bdellium, quod per Mediam advehitur.

PERATIM, adverb. cum pera, vel per peram. Peratum ductare est argento aliquem circumducere, argentum quod in pera est, alicui caute et fraudulenter surripere. *Plaut. Epid.* 3. 2. 14. Nihil moror vetera et vulgata verba; peratim ductate; at ego follicim ductitabo. *V. FOLLITIM.*

PERATTENTÉ, adverb. valde attente. *Cic. Cæl.* 11. 25. Audiri a vobis meum familiarem L. Herennium perattente.

PERATTENTUS, a, um, adject. valde attentus. *Cic. 5. Ferr.* 5. 10. Superiore omni oratione perattentos vestros animos habuimus.

PERATTICUS, a, um, adject. qui Atticorum proprius est, elegans. *Fronto 2. ad M. Cæs.* (e-dente iterum *A. Maio*) ep. 1. Pro Polemone rethore, quem tu mihi in epistola tua proxime exhibuisti Tullianum, ego in oratione, quam in senatu recitavi, philosophum reddidi, nisi me opinio fallit, peratticum.

PERAUDIENDUS, a, um, particip. ab inusit. *peraudi*, omnino audiendum. *Plaut. Mil. glor.* 1. 1. 34. Auribus peraudienda sunt. *Bothe legend.* putat *perhaurienda* vel *perhauriunda*,

ut *Ritschel*, et *Fleckeisen*, legunt, quo Plautino verbo usus est etiam Apulejus, perpetuus *Plauti* imitator.

PERBACCHATUS, a, um, *V. voc. seq.*
PERBACCHOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. Part. *Perbacchatus*. — Perbacchati est bacchantium more furere. Hinc translate. *Cic. 2. Phil.* 41. 104. At quam multos dies in ea villa turpissime est perbacchatus! h. e. perpotavit et lussit convivijs frequentandis. — *El Anob.* 5. 7. Furiarum et ipse (*Attis*) jam plenus, perbacchatus, jaclatus projicit se tandem. *Claudian. B. Get.* 242. passimque crematas Perbacchata domus incendia. h. e. incendia, quæ passim vastaverunt domus.

PERBASIO, as, are, a. 1. valde basio, perculor. *Petron. fragm. Traquer.* 41. *Burmman.* Circumeuntem sane perbasiamus.

PERBEATUS, a, um, adject. valde beatus. *Cic. 1. Orat.* 1. 1. Perbeati fuisse illi videri solent. *PERBELLE*, adverb. valde belle. *Cic. 16. Fam.* 18. Quod quidem aut facis, aut perbelle simulas. et 4. *Att.* 4. Perbelle feceris, si etc.

PERBELLUS, a, um, adject. valde bellus. *Claud. Mar. Victor. de Genesi* 1. 141. Auciori perbella suo tum machina visa est.

PERBENÉ, adverb. valde bene. *Plaut. Men.* 5. 9. 80. meretrix buc ad prandium Me abduxit; me sibi dedisse ajebat: prandi perbene. *Id. Autul.* 2. 2. 9. ME. Ain'tu te valere? *V. pol* ego haud a pecunia perbene. *Cic. Brut.* 28. 108. Perbene loqui Latine putabatur. *Liv.* 45. 3. Perbene fortunam fecisse, quando etc.

PERBENEMÉRITUS, a, um, adject. valde benemeritus. *Inscript.* Christiana apud *Murat.* 1923. 5. *MC IACET PERPETVVS IN CARISTO NEO SVO PERBENEMERITVS* etc.

PERBENÉVOLUS, a, um, adject. val. benevolus. *Cic. 14. Fam.* 4. Pescennius est perbenevolus nobis.

PERBENIGNÉ, adverb. valde benigne. *Cic. 2. ad Q. fr.* 9. Perbenigne mihi respondit. *Al. leg.* per mihi benigne. *V. PER* in fin. *Adde Ter. Adelph.* 4. 6. 68.

PERBIBO, bibis, bibi, bibere, a. 3. valde bibere, esugere.

I. Proprie. ¶ 1. Est esugere, *succhiari fuori.* *Plaut. Stich.* 2. 2. 16. At ego perii, cui medullam lassitudo perbibit. *Marcell. Empir. c.* 22. p. 118. retro ed. *Ald.* Calidum dabis (*remedium*), donec totum triduum perbibatur. ¶ 2. Item est bene recipere, imbui, imbeversi, *ricere.* *Cato R. R.* 130. Ligna amurca cruda perspergito: perbibant bene. *Ovid.* 6. *Met.* 397. terra Conceptit lacrimas, ac venis perbibit imis. *Colum.* 7. *R. R.* 4. 8. Ubi ovis per triduum delibuto tergore medicamina perbiberit. *Seneca Ep.* 71. a med. Lana quosdam colores semel ducit, quodam, nisi sæpius macerata et recocta, non perbibit.

II.) Translate refertur etiam ad animum. *Seneca Ep.* 94. Hæc quum persuasi mihi et perbibit, etc. *Id. Ep.* 36. Colere virtutem, perbibere liberalia studia. et 1. *Ira* 16. Perbibisti nequitiam, et ita visceribus immiscuisti, ut nisi cum ipsis exire non possit. *Ovid. Ib.* 233. Perbibit inde suæ rabiem nutricis alumnus.

PERBITO, as, are, et *sæpius* is, ere, n. 1. et 3. ¶ 1. Est transire, alio ire: nam *biter* ire est. *Plaut. Rud.* 2. 6. 11. Utinam (tu) prius, quam te oculis viderem meis, Malo cruciatu in Siciliam perbiteres. *Alii leg.* in Sicilia, ut *Fleckeisen*, et ad posteriorem significationem trahunt. *Pacuvius* apud *Non.* p. 153. 24. *Merc.* Nam me perbitere illis opitularier, quovis exitio cupio. h. e. transire illis opitulationem. ¶ 2. Ponitur etiam pro perire, *perire*, teste *Paul. Diac.* p. 215. 2. *Müll.* Perbitere Plautus pro perire posuit. *Plaut. Capt.* 3. 5. 32. Qui per virtuteu perbitat, non interit. *Alii leg.* peritat; *alii* perit, at non (is) interit. *Liv. Andron.* apud *Non.* loc. cit. Puerum aucillæ subdam, ne fame perbitet. *Ennius ibid.*; et *Plaut. Pseud.* 3. 1. 12. Cruciatu maximo perbitere.

PERBLANDÉ, adverb. valde blande. *Macrob.*

1. *Saturn.* 2. a med. Quum perblande salutavisset.

PERBLANDUS, a, um, adject. valde blandus. *Cic. 1. ad Q. fr.* 2. 3. Successorem habes perblandum. *Liv.* 23. 10. Oratio perblanda.

PERBONUS, a, um, adject. valde bonus. *Plaut. Most.* 3. 2. 3. Prandium perbonum. et *ibid.* 77. *Ætas* perbona. *Cic. Flacc.* 29. 71. Agros habent et natura perbonos, et diligentia culturaque meliores. *Id.* 6. *Ferr.* 18. Perbona toreumata. *Id.* 6. *Att.* 1. Quoad mecum rex fuit, perbono loco res erat. *V. PEROPTIMUS.*

PERBREVIS, e, adject. valde brevis. *Cic. Brut.* 43. 158. Quodque difficile est, idem et peroratus et perbrevis. *Id.* 5. *Ferr.* 9. 22. Istos inter se perbrevis tempore-studiorum similitudo conjunxit. *Albinov.* 1. 388. bosti perbreve Pontus iter. — Dividitur per tres. *Cic. Cluent.* 1. 2. Altera pars per mihi brevis-fore videtur. *V. PER* in fin. — *Perbrevis*, perbrevis tempore. *Cic. 6. Fam.* 12. Sed id erit perbrevis.

PERBREVIATER, adverb. valde breviter. *Cic. 2. Orat.* 58. 235. De omni isto genere quid sentiam, perbrevier exponam. *Adde eumd. Dom.* 15. 40. *Sic Id.* 2. *de republ.* 4. *ad fin.* Propter ea, quæ ante paulo perbrevier attingi.

PERBULLIO, is, ivi vel ii, ire, n. 4. *bullire*, ebullio, multum bullio. *Theod. Priscian.* 4. 1. ante med. Postquam perbullierunt, facies potio-nem.

PERCA, æ, f. 1. *pesce persico*, *πέσκη*, piscis delicatissimus, in genere saxatilius, qui et in mari et in fluminibus et lacubus capitur. *Perca* marina mænæ similis est, *Plin.* 9. *Hist. nat.* 16. 24. (57). et 32. *ibid.* 9. 34. (107). et *ibid.* 10. 38. (116). et *ibid.* 11. 53. (145). *Auson. Edyil.* 10. 115. Nec te, delicias mensarum, perca, si-lebo, Amnigenos inter pisces dignande marinis, Solus punicelis facilis contendere nullis: Nam neque gustus iners; solidoque in corpore partes Segmentis coeunt, sed dissociantur aristis. *Adde Ovid. Halieut.* 112.; et *Apic.* 10. 1.

PERCÆDO, is, cæcidi, cæsum, cædere, a. 3. valde, vel omnino cædo. *Flor.* 3. 20. In Apennino Lentuli exercitum percæcidit. *Id.* 4. 12. Terga hostium percæcidit. *V. PERCIDO.*

PERCÆLÉFACIO, facis, feci, factum, facere, a. 3. Pass. est *Percalefio* sub c.; Part. *Percalefactus* vel *Percalefactus* sub b. — *Percalefacere* est. *Idæ calefacere*. — a) Active. *Vitruv.* 8. 3. Sulphuros fontes nervorum labores reficiunt percalefaciendi. — b) Part. præter. pass. *Lucret.* 6. 177. omnia motu Percalefacta vides ardescere. *Varro* 1. *R. R.* 27. 1. Oportet, glæbas ab sole percalefactas aptiores facere ad accipiendum imbrem. *Scribon. Compos.* 156. Loco flamma percalefacto. *Val. Max.* 9. 12. n. 4. Multo igni percalefacto cubiculo. — c) *Percalefio* pass. anom. *Vitruv.* 8. 3. *Percalefieri* cogit aquam.

PERCÆLÉFACTUS, et percalefactus, a, um, et *PERCÆLÉFIO*, is, etc. *V. voc. præced.*

PERCÆLÉO, es, et *rectius*

PERCÆLESCO, calescis, cælii, calescere, n. inchoat. 3. valde calescere. *Lucret.* 6. 281. Inde ubi percæluit vis ventis, etc. *Ovid.* 1. *Met.* 417. postquam vetus humor ab igne Percæluit solis.

PERCÆLIDUS, a, um, adject. valde calidus. *Plin. Valerian.* 2. 20. p. 181. ed. *Ald.* Aquam percalidam bibat per potiones, quamdiu dolor sedatur. *Adde eumd.* 3. 12. p. 192. retro.

PERCALLEO, es, et *rectius*

PERCALLESCO, callescis, calli, callescere, inchoat. 3. callum probe ducere, *fare il callo*; et translate

A) Neutrorum more *percallesco* est idem atque induratus et obduratus sum longa consuetudine. *Cic. Mil.* 28. 76. Sed jam usu obduruerat et percaluerat civitatis incredibilis patientia.

B) Active est perfecte callere, *essere pratico*. *Cic. 2. Orat.* 34. 147. Ubi eum locum omnem cogitatione sæpseris, si modo usu rerum percalueris, nihil te effugiet. *Alii leg.* usum. *Gell.* 1. 22. Disciplinas Tubero Stoicas et dialecticas percaluerat.

PERCANDEFACIO, is, ere, a. 3. valde calefacio. *Vitruv.* 8. 3. Ignis percandefacit terram.

PERCANDIUS, a, um, adject. valde candidus. *Cels.* 5. 19. n. 24. Percandida compositio. *Solin.* 37. ad fin. gemma.

PERCĀRUS, a, um, adject. valde carus.

I.) Proprie est qui magno pretio venditur. *Ter. Phorm.* 3. 3. 24. Quantum opus est tibi argenti? *Fr.* Solae triginta minae. *Gr.* Triginta? *Hui,* percarā (puella) est. *Alii leg.* praecara.

II.) Translate, est valde dilectus et magis habitus. *Cic. fragm. orat. pro Scour.* 17. ed. ab *A. Maio* in *Class. Auct. T. 2. p. 317.* Frater meus, qui eis (*Sardis*) percarus et jucundus fuit. *Justin.* 12. 12. 11. Unus ex amicis ejus, obsequiis regi percarus. Adde *Tac.* 2. *Ann.* 74.

PERCĀTAPSAT, valde caedit. *Ita Gloss. vet.* Est vox hybrida, composita ex praepos. *per* et *καταψην* *mulcere*, quod e Graeco a Latinis in comediae sermonem receptum videtur et *mulcare* significat. *V. G. Löve, Prodrom. Corp. Glossarior. Latinor. p. 359.*

PERCAUTUS, a, um, adject. valde cautus. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 1. 6. Delectus in familiaritatibus et provincialium hominum et Graecorum percautus et diligens.

PERCEDO, cedis, cessi, cessum, cedere, a. 3. valde cedo. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr.* p. 17. *V. PERCESUSUS.*

PERCĒLEBER, bris, bre, adject. valde celebr. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 5. 6. (18). Est percelebris apud Seston urbem aquilae gloria. *Mela* 2. 3. ante *med.* Templum vetustate et religione percelebre.

PERCĒLEBRATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERCĒLĒRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Percelebratus*. — Percelebrare est maxime celebrare, frequentare. *Cic. Cael.* 29. 69. Audita et pervulgata et percelebrata sermonibus res est. *Ex optimis Codd.* et pervulgata omisit *Orellius.* *Id.* 7. *Ferr.* 31. 81. De qua muliere plurimi versus tota Sicilia percelebrantur. *Arnob.* 2. 43. Ut exerceant, ut gererent, ut percelebrarent haec mala. *h. e.* frequentarent saepe perpetrando.

PERCĒLER, eris, adject. valde celer. *Cic. Cael.* 24. 58. Cupus perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.

PERCĒLERĪTER, adverb. valde celeriter. *Cic.* 6. *Fam.* 12. Recepti, perceleriter se ablatum diplomata. *Id.* 2. de *republ.* 7. Atque haec quidem perceleriter confecit.

PERCELLO, cellis, cūli et raro cūsi, culsum, cellere, a. 3. *Perculsi* pro *perculi* dixit *Ammian.* 17. 8. Subito cunctos aggressus, tamquam fulminis turbo percussit. *Horatio* quoque 1. *Od.* 7. 11. et *Terentio Andr.* 1. 1. 98. sunt qui adscribant; sed rectius alii plures percussit. — *Perculit* passiva significatio, percussus fuit. *Flor.* 3. 10. ante *med.* Hic, insidiis in valle dispositis, dolo percussit. — Part. *Percellens* II. 4.; *Perculsus* in omnibus fere paragr. Praeter allata, in quibus *Perculsus* legitur, alia sunt quamplurima quae afferri possent: sed *percussus* et *percussus* passim confudere librarii: ut erudit jam observant. Vide, si lubet, *Bentley.* ad *Horat. Epod.* 11. 2., *Burmans.* ad *Ovid.* 4. *Met.* 138., *Drakemborch.* ad *Sil.* II. 2. 213. et *Oudendorp.* ad *Lucan.* 1. 487. — Ceterum verbum *percellere*, de quo multa disputant *Lambin.* et *Bentley.* ad *Horat. Epod.* 11. 2., ab obsoleto cello moveo, est vehementer movere, labefacere, urgere, impellere, evertere, pervertere, bumi sternere, *περπέτω* (*It. muovere con forza, spingere, abbattere, atterrare;* *Fr. ébranler, renverser, abattre, terrasser, jeter à terre;* *Hisp. mover, menear ó agitar, abatir, echar por tierra;* *Germ. niederschmettern, riederschlagen, niederwerfen, umwerfen, erschüttern;* *Angl. to thrust or strike aside, move forcibly, strike or beat down, upset, overthrow, overturn.*)

I.) Proprie. *Cato* apud *Gell.* 2. 22. sul fin. *Ventus* Cercius armatum hominem, plaustrum operatum percussit. *Ennius* apud *Macrob.* 6.

Saturn. 2. securibu' caedunt, Percussunt magnas quercus. *Cf. Varro* apud *Non.* p. 152. 11. *Merc.* Alius teneram abietem solus percussit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 34. 77. (334). Hic ventus praestringit atque percussit radices arborum. — Usus habet saepius in praeteritis. *Plaut. Pers.* 5. 2. 28. Hoc leao, tibi. no. perii! percussit me prope. *quasi mi getto a terra.* Sic *Ter. Eun.* 2. 3. 87. Quo truidis? percussit jam tu me. *mi getterai a terra.* *Cic. Mil.* 21. 56. Adde incertus exitus pugnarum, Martemque communem, qui saepe spoliante jam et exultantem evertit, et percussit ab abjecto. *Id. Marcell.* 6. 17. Quos amissimos cives, eos Martis vis percussit, non ira victoriae. *Val. Flacc.* 4. 592. si quem Percussit vicina lues. *Colum.* 7. R. H. 7. 1. Quum adhuc paucas (capras) pestis percussit. *Cf. Catull.* 64. 363. excelso coacervatum aggere bustum Excipiet niveos percussae virginis artus. *h. e.* Polyxenae naclatae ad Achillis tumulum. *Lachmann.* percussae. — *Festus* p. 230. 14. *Müll.* Plaustrum percussit dicebant antiqui ab iis, qui... plaustrum evertent... id quod abit in proverbium. *Plautus* in *Epidico* (4. 2. 22.): *Epidicus* mihi magister fuit. Perii! plaustrum percussit. *h. e.* rem everti ac perturbavi. *Cf. tamen Donatum* ad *Ter. Eun.* 2. 3. 87.

II.) Translate. ¶ 1. Usurpatur pro simplici ferire, percutere, ferire, percutere. *Cic.* apud *Gell.* 15. 6. Qui quondam Hecatoreo percussus concidit ense. *Liv.* 9. 10. extr. Hec dicenti feciali Postumius genu femur, quanta maxime poterat vi, percussit. *Cf. eumd.* 9. 11. Postumius modo legatum faciem genu percussit. *Ovid.* 2. *Anor.* 9. 7. Haemonius quem cuspidem percussit heros. et 1. *ibid.* 7. 31. Pessima Tydides scelerum monumenta reliquit: Ille deam primus percussit: alter ego. Huc referri potest et illud *Nepot. Eumen.* 5. Haec ille percussus plaga non succubuit, neque eo secius bellum administravit. *h. e.* ictus, afflictus, *capitō, percusso.* Item illud *Flor.* 4. 3. Percussus unisque et perturbatum ordinavit imperii corpus. — Poetice, de voce quae ferit aures. *Val. Flacc.* 2. 91. vox inde repens ut percussit urbem, etc. ¶ 2. Saepē translate sumitur pro evertere, pervertere, labefacere, de statu dejicere, perdere, rovinare, esser *l'altrui rovina, far cadere.* *Cic. Dom.* 11. 27. Desinant iisdem machinis sperare me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem percusserunt. *Id. Cael.* 32. 80. Ne adolescentiam plenam spei maximae, non modo non aluisse vos, sed etiam percussisse atque affluisse videamini. Sic *Id.* 2. *Cat.* 1. 2. Jacet ille nunc prostratus, et se percussum atque abjectum esse sentit. *h. e.* de statu dejectum, eversum, rovinato. Similiter *Tac.* 14. *Ann.* 57. Percussio Seneca, promptum fuit Rufum Fenium imminuere. et 13. *ibid.* 32. Redditur ordini Varius consularis, avaritiae criminibus olim percussus. *Sueton. Tib.* 55. Horum omnium vi duos aut tres incolentes praestitit, ceteros alium alia de causa percussit. *Nepos Dion.* 5. Quinquaginta annorum imperium adeo facile percussit, ut etc. *Tac.* 2. *Ann.* 39. Mancipii unius audacia, ni mature subventum foret, discordiis armisque civilibus rempublicam percussisset. — Similiter *Id.* 1. *Hist.* 53. Quasque alias civitates atrocibus edictis, aut damno linium Galba percussit. *h. e.* vexaverat, multaverat. ¶ 3. Est etiam in stuporem rapere, timore concutere, consternare, exterrere, *sbigottire, sgomentare, impaurire, abbattere.* *Cic.* 5. *Verr.* 57. 132. Haec te vox non percussit? non perturbavit? *Justin.* 2. 5. 5. Inopinantibus verbera intentant: adeoque illos percussunt, ut quos ferro non poterant, metu verberum vincerent. *Val. Flacc.* 4. 651. Idem animos Amycl viso timor omnibus antro Percussit. et 6. 480. pavor artus Protinus atque ingens Aetida percussit horror. *Flor.* 1. 10. Novissime etiam tanta admiratione percussit, ut etc. — Part. praeter. pass. eodem sensu sapissime. *Cic.* 1. ad *Brut.* 3. Timore quodam percussa civitas. *Liv.* 4. 31. sub fin. Exercitus ab re male gesta percussus. *abbattuto d'animo.* et *Cæs.* 2. *B. C.* 12. Hostes turris repentina

ruina commoti, inopinato malo turbati, deorum ira percussus, urbis direptione perterriti. *Tac.* 1. *Ann.* 28. Ut sunt mobiles ad superstitionem percussae semel mentes. et 2. *ibid.* 46. ad fin. Sperabatur rursum pugna, ni Maroboduus castra in colles subduisset: id signum percussus fuit. et 1. *ibid.* 12. Percussus improvisa interrogatione, paulum reticuit. *sorpreso.* ¶ 4. Pro impellere, *spingere.* *Apul. de Mag.* Venus nullis ad turpitudinem stimulis, vel illecebris sectatores suos percullens.

Homonym. *V. PERCUTIO* sub init.

PERCENSĒO, srs, sūi, sere, a. 2. Part. *Percensens* II. 2.; *Percensus* II. 3.; *Percensendus* II. 1. — Percensere est totum aliquid censere, recensere, percurrere, *καταριθμῶμαι* (*It. fare la rassegna, contare, raccontare, far menzione ad uno ad uno;* *Fr. passer en revue, compter, faire le dénombrement;* *Hisp. hacer la rivista, contar, numerar;* *Gerin. et-voas durchmustern, durchzahlen, herzahlen, berechnen;* *Angl. to count, reckon up, recount.*)

I.) Proprie. ¶ 1. Est censere numerando, numerando percurrere, numerare, memorare. *Cic. post redit. in senat.* 1. 1. Quod tam divinum est genus orationis, quo quisquam possit vestra in nos universa promerita, non dicam complecti orando, sed percensere numerando? *Id. Partit. orat.* 36. 127. Quo in genere percensere poterit plerosque inveniendi locos. *scorrere.* *Liv.* 33. 32. Percensuerat omnes gentes, quae sub ditione Philippi regis fuerant. *Tac.* 4. *Ann.* 4. Percensere numerum legionum. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 26. 27. (99). Percensere res Caesaris. ¶ 2. Item est percurrere, perambulare, inquirendi causa percurrere. *Ovid.* 2. *Met.* 334. Clymene lugubris et amens Et lanata sinus totum percensuit orbem. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 18. 48. Italiam percensuisti: perge in Siciliam. *Ovid.* 3. *Fast.* 109. Signaque quae longo frater percensat anno, Ire per haec uno mense sororis equos. *Liv.* 34. 52. Ita quum percensuisset Thessaliam, etc. *h. e.* tolerabilem rei publicae administrandae formam in ea constituisset. *V. ibid.* 51.

II.) Translate. ¶ 1. Est considerare, observare, recensere singula examinando et notando. *Varro* 1. *R. R.* 50. 1. Manipulum, ut quemque subsueverint, ponunt in terra: ubi eos fecerunt multos, iterum eos percensent, ac de singulis succant inter spicas et stramentum. *prendendoli per mano ad uno ad uno li osserva.* *Liv.* 6. 25. Ebi in percensendis captivis quum Tusculani aliqui noscitantur, secreti ab aliis ad tribunos adducuntur. *Sic nonnulli; plerique tamen leg. recensendis.* *Sil. It.* 6. 698. Quae postquam infesto percussit omnia vultu Adridens Peneus, lenta proclamavit ab ira etc. ¶ 2. Item est percurrere iudicando, iudicare, *rivedere, criticare.* *Liv.* 32. 21. Orationes laetorum hesternae die dictas pro sententiis percensentis. *prendiamo per mano. esaminiamo giudicando.* *Gell.* 7. 3. ante *med.* Sibi visus est orationem istam acri subtilique ingenio percensuisse. *Apul. de Mag.* Nam, ut audio, percensentibus iis, qui istum noverant, (is) nulli deo ad hoc avi supplicavit. ¶ 3. *Percensus* pro *perquisitus* dicit *Capell.* 9. p. 303. *Pactae* Jovialis vigoris maiestate percensse.

PERCENSĪO, ōnis, f. 3. actio percensendi. *Fronto de oration.* cedente iterum (*A. Maio*) ep. 3. *Tua vox... vere... non... his omnibus... percensio sit.*

PERCENSIS, a, um. *V. PERCENSĒO.*

PERCEPTIBILIS, e, adject. ¶ 1. Passivae est qui percipi potest, *perceptibile.* *Cassiod.* 5. *Hist. Eccl.* 20. Ante omnem perceptibilem opinionem. *Boeth. Geom.* 2. p. 1542. Bonitas definita, et sub scientia cadens, animoque semper imitabilis et perceptibilis prima natura est. ¶ 2. Active qui percipere potest, qui percipiendi facultate pollet. *Boeth. Dialog.* 1. in *Porphyr.* p. 20. Bos est animal, quod neque rationale sit, neque risus perceptibile. et *ibid.* p. 163. Homo perceptibilis scientiae.

PERCEPTIO, ōnis, f. 3. comprehensio, collectio, actus percipiendi, *raccolta*, *κατάληψις*.

I.) Proprie. *Cic. 2. Off. 3. 12.* Neque fructum fructuorum reliquorum perceptio et conservatio sine hominum opera ulla esse potuisset. Adde *Colum. 1. R. R. 3. 1.*

II.) Translate sumitur pro cognitione, *percezione*, *conoscenza*. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 7. 22.* Ars vero quæ potest esse, nisi quæ non ex una, aut duabus, sed ex multis animi perceptionibus constat? et *ibid. 6. 17.* Cognitionis, aut perceptio, aut, si verbum e verbo volumus, comprehensio, quam *κατάληψιν* illi vocant. *Id. 2. Herenn. 31. 50.* Hæc si, ut conquisite conscripsimus, ita tu diligenter fueris consecutus, - et tute nostram diligentiam laudabis, tuaque perceptione lætare. *Scribon. la. epist. a med. Totius artis perceptio. Quintil. 2. 17. 18.* Nullam artem falsis assentiri opinionibus, quia constitui sine perceptione non possit, quæ semper vera sit. *Al. leg. præceptio.*

PERCEPTOR, ōris, m. 3. qui percipit. *Augustin. 1. Soliloq. 1. extr.* Jubeas me esse perfectum amatorem perceptoremque sapientiæ tuæ.

PERCEPTUM, i, n. 2. V. PERCIPIO in fin.

PERCEPTUS, a, um, V. PERCIPIO.

PERCERNIS, e, adject. *trasparente*, qui bene cerni potest: ab inusit. *percerno*, ut *percipicus a percipio*. *Inscript. apud Fabrett. p. 615. n. 127.* NYMPHIS AVG. PERCERNIBVS T. CINGETIVS DIONYSIVS EX VOTO.

PERCERPO, cerpis, cerpsi, cerpere, a. 3. decerpo, carptim lego. *Gell. 2. 30. in fin.* Cujus rei causa quum Aristotelis libros problematum percerpissimus, notavi. *Alii leg. præcerpissimus.*

PERCESSUS, a, um, particip. a *percedo*. Ex corrupta lectione ita *Non. p. 261. 12. Merc. ex Cic. Orat. 48. 159.* Concisum, non concessum, et quod quidam percessum etiam volunt. At apud *Cic. loc. cit. legitur concessum, et peritum.*

PERCIDO, cidis, cidi, csum, cidere, a. 3. (per et cædo). Præteritum est etiam *percecidit*, ut *percurro* habet *percurri* et *percurcurri*, etc. *Flor. 3. 20. a med. la. Apeanino Lentuli exercitum percecidit. tagliò a pezzi.* Adde *eumd. 4. 12. — Part. Percidit 2. — Percidere est valde cædere, rompere, spezzare. ¶ 1. Generatim est occupare, potiri, occupare, impadronirsi, impossessarsi. Lucret. 5. 604.* Est etiam quoque, uti non magno solis ab igni Aera percipiat calidus fervoribus ardor. *Plaut. Amph. 5. 1. 66.* Mibi horrorem membra misero percipit dictis. *Id. Men. 5. 5. 21.* Quid cessas dare potionis aliquid, priusquam percipit insaniam? *Id. Stich. 2. 2. 17.* Quid ego, cui misero medullam ventris percipit famem? *Ter. Eun. 5. 6. 2.* Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. Adde *Plaut. Truc. 2. 5. 14.*; et *Lucret. 3. 80. ¶ 2. Speciatim est penitus recipere. Colum. 11. R. R. 3. 40.* Thymo pinsito aquam medicare, quæ quum succum ejus perciperit, etc. *Plin. 21. Hist. nat. 5. 13. (26).* In facie vini macerantur, ut colorem percipiant. *Ovid. 4. Met. 744.* tactuque induruit hujus, Percipitque novum ramis et fronde rigorem. *Lucret. 6. 984.* varii sensus animantibus insunt, Quorum quisque suam proprie rem percipit in se. *Ovid. 8. Met. 227. de Icaro.* Tabuerant ceræ: nudos quatit ille lacertos, Remigioque carens non ulla percipit auras. ¶ 3. Item capere, colligere, *raccogliere*. *Cic. Senect. 7. 24.* Serere, percipere, condere fructus. *Plin. 15. Hist. nat. 1. 1. (3).* Fructum percipere ex olea. *Id. 9. ibid. 51. 79. (168).* Magna vectigalia ex ostrearum vivariis percipere. *ricavare. Colum. 12. R. R. 3. 9. de officiis villicæ.* Ton-suris ovium utique interesse, et lanas diligenter percipere, et vellera ad numerum pecoris recensere. ¶ 4. Item accipere, reportare, obtinere, consequi, *riportare, conseguire, ottenere, ricevere. Colum. 1. R. R. 9. 8. 18.* Diligens dominus quam a vinculis mancipiis, tuum ab solutis quarat, an ex sua constitutione justa percipiant. *Id. 4. ibid. 3. 5.* Novella vinea, dum adolescit, nisi omnia justa perciperit, ad ultimam redigitur maciem. se non abbia tutta la sua giusta cultura. et *Cæs. 2. B. C. 32. Per-*

cipere præmia. *Justin. 13. 7. 6.* Ex promissis dei jam parte percepta. *Id. 43. 5. 11.* Avum suum civitatem a Cn. Pompejo percepisse. *Petron. Satyr. 141.* Omnes qui in testamento meo legata habent, hac conditione percipient, si etc. *Sueton. Tib. 15.* Ne hereditatem quidem, aut legata percipit ulla aliter, quam ut peculio referret accepta. *Id. Aug. 101.* Quamvis quaterdecies millicis ex testamentis amicorum percepisset. *Plin. 10. Ep. 79.* Rogavit testamento, ut hereditatem suam adirem carneremque, ac deinde perceptis l. millibus numum, reliquum omne civitatibus redderem. *Ovid. 1. Fast. 273.* Utilitas aquæ percepta. *Cic. 2. Nat. D. 36. 91.* Animabilis spirabilisque natura, cui nomen est aer, Græcum illud quidem, sed perceptum jam tamen usu a nostris: tritum est enim pro Latino. *Cf. eumd. 3. Fin. 2. 5.* Ea verba, quibus instituto veterum utimur pro Latinis, ut ipsa philosophia, ut rhetorica, dialectica, grammatica, geometria, musica, quamquam Latine ea dici poterant, tamen, quoniam usu percepta sunt, nostra ducamus. *Madvigius ad h. l.: Penitus accepta et in linguam Latinam recepta verbum significare nequit. Significat autem usu sic trita, ut ea intelligantur.*

II.) Translate. ¶ 1. Est sentire, *sentire*, *provare*: et — a) Ad sensus corporis pertinet. *Cic. Orat. 2. 8.* Quod neque oculis, neque auribus, neque ullo sensu percipi potest. *Ovid. 14. Met. 700.* et totis perceperat ossibus æstum. *Cic. 1. Fin. 11. 37.* Voluptas, quæ cum jucunditate quadam percipitur sensibus. et *2. ibid. 30. 98.* Memoria voluptatum corpore percepturam. *Plaut. Curc. 1. 3. 1.* Placide egredere, - ne quod hic agimus, herus percipiat fieri. — b) Item ad animam. *Cic. 14. Fam. 1.* Me miserum! Tulliolam nostram ex quo patre tantas voluptates capiebat, ex eo tantos percipere luctus. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primum sapere cepit, acerbissimos dolores miseriasque percipit. *Ovid. 2. Pont. 1. 60.* Gaudia percipiens quæ dedit ipse suis. ¶ 2. Item intelligere, comprehendere, cognoscere, discere, assequi, *capire, intendere, imparare, apprendere. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 8. 26.* Aliquid percipere et comprehendere. et *ibid. 9. 28.* Comprehendere et percipere. et *1. Fin. 19. 64.* Cognoscere et percipere. *Horat. Art. P. 335.* ut cito dicta Percipiant animi dociles, teneantque fideles. *Cic. 1. Orat. 28. 127.* Quippiam percipere animo, et memoria custodire. *Cæs. 3. B. C. 84.* Qui quotidiana consuetudine usum quoque ejus generis præliorum percipient. *Cic. 1. Orat. 28. 127.* Percipere artificium aliquod. *Id. 1. ad Q. fr. 1. 10.* virtutem et humanitatem. *Id. 1. Orat. 51. 219.* philosophiam. *Id. 1. Off. 18. 60.* præcepta artis. *Id. Senect. 7. 21.* Themistocles omnium civium perceperat nomina. *avea imparato a mente.* et *1. Cat. 11. 27.* Percipite, quæso, diligenter quæ dicam, et ea penitus animis vestris mentibusque mandate. *Ovid. 1. Fast. 102.* et voces percipe mente meas. *Curt. 6. 9.* Quos facilius, quæ dicam, percepturos arbitror. *Plin. 26. Hist. nat. 3. 7. (12).* Remedia nosset oculis usuque percipienda. *h. e. nosset medicinas videndo et exercendo. — Similiter Cic. 4. Acad. (2. pr.) 14. 44.* et *31. 99.* Res comprehensæ et perceptæ. et *ibid. 8. 23.* Res percepta et cognita. *Nepos. Att. 17. extr.* Philosophorum ita percepta habuerat præcepta. — Hinc

Perceptum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est *Σεωρημα*. *Cic. Fat. 6.* Divitiatio a perceptis artis proficiscitur: percepta appello, quæ dicuntur Græce *Σεωρηματα*. et *nox.* Percepta astrologorum. *Alii utrobique leg. præcepta. — Hinc Gell. 14. 1. ante med.* Mirabatur id cuiquam pro percepto liqueere, stellas istas non esse plures etc. *come certo e indubitato.*

PERCIS, Idis, f. 3. conchæ marinæ speciei. *Plin. 32. Hist. nat. 11. 53. (150).* Pectunculi, purpuræ, percidis. *Quidam putant, esse eandem ac percas; alii leg. pegrides, quarum tamen nulla alibi est mentio. Sillig. lectionem pegr-*

Percitus, a, um, particip. præter. est commotus, inclatus, incitato, *commosso*.

I.) Proprie. *Lucret. 2. 1054.* Seminaque innumerum numero, summaque profunda Multimodis volitent æterno percita motu.

II.) Transfertur ad animum. *Ter. Hecyr. 3. 3. 17.* Incredibili re atque atroci percitus. *Cic. Mil. 23. 63.* Sive enim illud animo irato ac percito fecisset. *Plaut. Asin. 4. 2. 13.* Amoris causa percitus id fecisti. *transportato.* et *Cas. 3. 5. 6.* Ira percitus. et *Amph. 2. 2. 95.* atra bili. *Seneca Herc. Fur. 108.* magno furore. et *Hippol. 1156.* Quis te dolore percitam instigat furor? — *Liv. 21. 53. a med.* Ingenium percitum ac ferox. *impetuoso, ardente.* et *Sall. fragm. apud Priscian. 6. p. 704.* Putsch. Quia corpore et lingua percitum et inquietem, nomine histrionis vix tui, Burbulejum appellabat. *Corpore percitus* hic dicitur, qui corpus vehementer jactabat, huc et illuc fluctuabat et vacillabat; *lingua percitus*, qui multa temere effundebat et verba præcipitabat. Hæc *Kritzios* ad *h. l.*, collato *Cic. Brut. 60. 216.*

PERCINGO, gis, si, ctum, gere, a. 3. circum-que cingo. *Colum. 10. R. R. 347.* Sæpe suas sedes percioxit vitibus albis. *Manil. 3. 331.* medio percingitur ordine mundus. *Utrobique alii leg. præcingo.*

PERCIO, is, V. PERCIEO.

PERCIPIBILIS, e, adject. *percettibile*, qui percipi potest. *Mar. Victorin. 1. p. 2451.* Putsch. Vox est aer ictus auditu percipibilis, quantum in ipso est.

PERCIPIO, cipis, cæpi, ceptum, cipere, a. 3. (per et capio). *Perceptet pro percipisset* nonnulli leg. in *Pacuvio* apud *Cic. 3. Off. 26. 98. — Part. Percipiens II. 1.; Percipit II. 1. 4. et II. 1. 2.; Percipitur et Percipiendus II. 2. — Percipere est plane, penitus capere, occupare, *καταλαμβάνω* (II. *prendre, occupare, investire; Fr. prendre, saisir, s'emparer, envahir; Hisp. tomar, agarrar, asir, apoderarse, invadir; Germ. ganz erfassen, ergreifen; Angl. to take up wholly, seize entirely, possess, invade, occupy*).*

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim est occupare, potiri, occupare, *impadronirsi, impossessarsi. Lucret. 5. 604.* Est etiam quoque, uti non magno solis ab igni Aera percipiat calidus fervoribus ardor. *Plaut. Amph. 5. 1. 66.* Mibi horrorem membra misero percipit dictis. *Id. Men. 5. 5. 21.* Quid cessas dare potionis aliquid, priusquam percipit insaniam? *Id. Stich. 2. 2. 17.* Quid ego, cui misero medullam ventris percipit famem? *Ter. Eun. 5. 6. 2.* Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. Adde *Plaut. Truc. 2. 5. 14.*; et *Lucret. 3. 80. ¶ 2. Speciatim est penitus recipere. Colum. 11. R. R. 3. 40.* Thymo pinsito aquam medicare, quæ quum succum ejus perciperit, etc. *Plin. 21. Hist. nat. 5. 13. (26).* In facie vini macerantur, ut colorem percipiant. *Ovid. 4. Met. 744.* tactuque induruit hujus, Percipitque novum ramis et fronde rigorem. *Lucret. 6. 984.* varii sensus animantibus insunt, Quorum quisque suam proprie rem percipit in se. *Ovid. 8. Met. 227. de Icaro.* Tabuerant ceræ: nudos quatit ille lacertos, Remigioque carens non ulla percipit auras. ¶ 3. Item capere, colligere, *raccogliere. Cic. Senect. 7. 24.* Serere, percipere, condere fructus. *Plin. 15. Hist. nat. 1. 1. (3).* Fructum percipere ex olea. *Id. 9. ibid. 51. 79. (168).* Magna vectigalia ex ostrearum vivariis percipere. *ricavare. Colum. 12. R. R. 3. 9. de officiis villicæ.* Ton-suris ovium utique interesse, et lanas diligenter percipere, et vellera ad numerum pecoris recensere. ¶ 4. Item accipere, reportare, obtinere, consequi, *riportare, conseguire, ottenere, ricevere. Colum. 1. R. R. 9. 8. 18.* Diligens dominus quam a vinculis mancipiis, tuum ab solutis quarat, an ex sua constitutione justa percipiant. *Id. 4. ibid. 3. 5.* Novella vinea, dum adolescit, nisi omnia justa perciperit, ad ultimam redigitur maciem. se non abbia tutta la sua giusta cultura. et *Cæs. 2. B. C. 32. Per-*

des fuerit ex Bamberg. et optimis quibuscumque Codd.

PERCISUS, a, um. *V.* PERCIDO.

PERCITATUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERCITO, as, avi, atum, are, a. 1. (per et cito). Part. *Percitatus*. — Percitare est incitare, valde movere. *Accius* apud *Non.* p. 467. 27. *Merc.* Devagant matrona percitate tumultu. *V.* DEVAGOR. *Pacuvius* apud *Festum* p. 274. 27. *Müll.* Rapto, reciproco, percito, agito ultro, citro. Ita leg. *Bothe* ad *Pacuvii fragm.* p. 144. At *Müllerus*: Rapio, reciproco percito animo, ultro citro.

PERCITUS, a, um. *V.* PERCIEO.

PERCIVILIS, e, adject. valde civilis. *Sueton.* Tib. 28. Exstat et sermo ejus in senatu percivilis. *assai moderato.*

PERCLAMO, as, are, a. 1. καταβοάω, valde clamo. *Plaut. Truc.* 1. 1. 8. Quot perclamanda! Dii vestram fidem! *Al. aliter leg.*

PERCLAREO, es, et rectius

PERCLARESCO, clārescis, clārūi, clārescere, inchoat. n. 3. valde clarescere. Translate *Symmach.* 10. *Ep.* 72. Laudandæ sublimitatis tuæ relatione perclaruit. *Id.* 10. *Ep.* 72. Perclaruit, voluisse etc.

PERCLUDO, dis, si, sum, dere, a. 3. concludere, omnino claudere. *Vitruv.* 1. 1. ante med. Funes, qui non percluduntur, nec præligantur. *Paul.* *Dig.* 20. 2. 9. Antequam pensionis nomine percludamur. *Utroque loco alii præcludo reponunt.* Certior est lectio apud *Theod. Priscian.* lib. 2. part. 1. c. 5. p. 299. retro ed. *Ald.* Si vero digestio sputorum tarda et difficilis fuerit, vel si pectora eorum viscosa quadam pinguedine percludantur, etc.

PERCNOPTERUS. *V.* ORIPELARGUS.

PERCNOS vel percaus, i, m. 2. πέρκνος, aquile genus, de quo hæc *Plin.* 10. *Hist. nat.* 3. 3. (7). Tertii (generis aquila) morphnos, quam *Homerus* et percnum vocat, aliqui et plangum et anatarium, secunda magnitudine et vi; huic vita circa lacus etc.

PERCOARCTO, as, are, a. 1. vebementer constringo. *Colum.* 2. *H. R.* 19. 2. Et utrimque siccatum percoarctabimus in strigam. *Alii rectius leg. coarctabimus.*

PERCOCTUS, a, um. *V.* PERCOQUO.

PERCENO, as, avi, atum, are, n. 1. probe cenare. *Gloss. Philoz.* Percenare, ἀποδειπνῆσαι.

PERCOGNITUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERCOGNOSCO, gnoscis, gnōvi, gnitum, gnoscere, a. 3. Part. *Percognitus*. — Percognoscere est perfecte cognoscere, διαγινώσκω. *Plaut. Truc.* 1. 2. 50. Utroque percognovi utrobidem. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 45. 45. (116). Illos quoque legem naturæ habere non ignotam etiamsi nondum percognitam. *Id.* 4. *ibid.* 14. 28. (98). Nam Germania multis postea annis, nec tota, percognita est. *Id.* 37. *ibid.* 3. 11. (45). Sexcentis m. pass. fere a Carnunto Pannoniæ abesse litus id Germaniæ, ex quo (succinum) invebitur, percognitum nuper.

PERCOLĀPHO, as, are, a. 1. schiaffeggiare, colaphis valde percuto. *Petron. Satyr.* 44. Ut larvas, sic istos percolaphabant. *Alii perperam leg. percolaptabant.* In *Cod. Tragur.* legitur percolopabant.

PERCOLĀTIŌ, ōnis, f. 3. actus percolandi. *Vitruv.* 8. 7. sub fin. Uti percolationibus aquæ transmutari possint.

PERCOLĀTUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERCŌLO, as, avi, atum, are, a. 1. (per et cōlo). Part. *Percolatus* et *Percolandus* I. — Percolare est per colam transmittere, totum colare, colare molto bene, διολίζω, διηξάω.

I.) Proprie. *Cato R. R.* 108. Tum vinum percolato, potentam abijcito. *Cels.* 6. 9. Is humor percolatur. *Scribon. Compos.* 73. Aqua percolata, et *Compos.* 271. Postero die quam infervefacta fuerint, percolanda erunt. *Colum.* 7. *H. R.* 8. 3. Maxime refert primo quoque tempore serum percolari et a concreta materia separari. *Id.* 12. *ibid.* 42. 2. Quum fuerint decocta (poma), ut non multum juris supersit, refrigerantur et

percolantur. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 37. (70). Nam in terra marina aqua argilla percolata dulcescit. Adde *Vitruv.* 8. 2.

II.) Translate. *Lucret.* 2. 474. Humor dulcis, ubi per terras crebrius idem Percolatur, h. e. transmittitur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 29. (110). Terra pulverea summa, inferior bibula-crebrosi humores percolat atque transmittit. *Seneca præf. Quæst. nat. ante med.* Quid enim erat, cur in numero viventium me positum esse gauderem? an ut cibos et potiones percolarem? h. e. ederem, biberem et egerem.

PERCŌLO, cōlis, cōlūi, cultum, cōlere, a. 3. (per et cōlo). Part. *Percolens* II. 2.; *Percultus* I. 1. — Percolere est culturam absolvere, supremam manum addere, polire, perficere, complere.

I.) Proprie. *Plin.* 5. *Ep.* 6. ad fin. Quæ maxima ex parte inchoavi, aut inchoata percolui. — Sic de corporis cultu. *Apul. de Mag.* Ne ullâ curâ os percolat, neque ille exotico pulvere dentes emaculet. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 22. Nisi percolta est (femina), meo animo quasi illausta est.

II.) Translate. ¶ 1. Est ornare. *Tac. Agric.* 10. Quæ priores nondum comperta, eloquentia percolare, rerum fide traduntur. ¶ 2. Est etiam valde amare, vereri, colere, beneficiis prosequi. *Plaut. Trin.* 2. 2. 4. Patrem tuum si percolies. *Tac.* 4. *Ann.* 68. Neque omiserat conjugem liberosque ejus percolere. — Similiter *Id.* 2. *Hist.* 82. Multos præfecturis et procuratoribus, plerosque senatorii ordinis honore percolat. *Apul.* 8. *Met.* Imaginem defuncti divinis percolens honoribus. ¶ 3. Item celebrare. *Aurel. Vict. Cæsar.* 14. Percolere initia Cereris. et 20. funus.

PERCŌMESUS, a, um, particip. ab inusit. percomedo, omnino comesus. Est *Isid.* 10. *Orig. litt.* E. Exesus, quasi percomesus.

PERCŌMIS, e, adject. valde comis. *Cic. Brut.* 58. 212. Qui peritissimus juris, idemque percomis est habitus.

PERCOMMŌDE, adverb. admodum comode. *Cic. Cæcin.* 27. 77. Hoc loco percommode accidit quod, etc. molto acconciamente, molto a proposito. et 4. *Tusc.* 30. 64. Itaque, sive casu accidit, sive consilio, percommode factum est, quod etc. et 2. *Ferr.* 2. 5. Verum hoc adhuc percommode cadit, quod etc. *Liv.* 25. 25. Tumulus est in extrema parte nobis versus a mari, percommode situs ad comæatus excipiendos.

PERCOMMŌDUS, a, um, adject. valde commodus. *Liv.* 22. 43. Id quum ipsis castris percommodum fuit, tum salutare præcipue futurum erat. molto comodo, acconcio. *Marcell. Empir.* c. 10. p. 100. retro ed. *Ald.* Uvæ imminutæ succo-naræ fluentes repleri percommodum est.

PERCONFERTUS, a, um, adject. omnino confertus, plerissimus. *Gloss. vet.* Perconferto, pleno.

PERCONTĀTIŌ, ōnis, f. 3. et

PERCONTĀTIVE, adverb. et

PERCONTĀTIVUS, a, um, et similia. *V.* PERCUNCTATIO, PERCUNCTATIVE, PERCUNCTATIVUS et similia.

PERCONTUMAX, acis, adject. valde contumax. *Ter. Hecyr.* 3. 5. 54. Percontumax redisti buc nobis, Pamphile.

PERCŌOPERĪŌ, is, ire, a. 4. apte cooperire, coprire esattamente. *Theod. Priscian.* 4. 1. sub init. Omnia loca cum ipsis quoque testibus cooperis. *Gajus* inter *Gromat. veter.* p. 307. ed. *Rudorff.* In terminatione verum quam maxime sub terra ipsos palos percooperuimus, et signatum, ut inveniantur palii ipsi, stellam consecravimus.

PERCŌPIŌSĒ, adverb. copiosissime. *Sidon.* 4. *Ep.* 7. sub fin. Percopiose me officii votivi compotem fecit.

PERCŌPIŌSUS, a, um, adject. valde copiosus. *Plin.* 9. *Ep.* 31. In quibus quidem percopiosus fuisti.

PERCŌQUŌ, cōquis, cōi, coctum, cōquere, a. 3. (per et coquo). Part. *Percoctus* I. et II. 2.

— Percoquere est perfecte coquere, cuocere a perfezione.

I.) Proprie. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 64. (127). Bubulas carnes additi caules magno ligni compendio percoquunt. *Id.* 22. *ibid.* 25. 78. (142). Lens non bene percolta. *Scribon. Compos.* 60. Atque ita (ea) percoquunt fornace balneariorum, donec in carbonem redigantur. *Cæcl. Arel.* 2. *Tard.* 7. 107. Porcinæ carnis percolta pars tertia. Et *Marcell. Empir.* c. 26. p. 114. retro ed. *Ald.* Cataplasma ut stomacho laboranti ex pomis cydoniæ optime percoctis.

II.) Translate. ¶ 1. Est calefacere. *Lucret.* 6. 858. Percoquere humorum. *Id.* 5. 1252. quacumque e causa flammæ ardor horribili sonitu silvas excederat altis Ab radicibus et terram percoerat igni. ¶ 2. Item ad maturitatem adducere, maturare. *Cato R. R.* 25. Studeat familia vinum (h. e. uvam) bene percoctum siccumque legere, ne vinum nomen perdat. *Ovid. Remed.* am. 83. teneras mora percoquit uvas. *Seneca 7. Benef.* 31. Sol percoquit fructus. ¶ 3. Item nigrum facere, abbronziæ, annerire. *Lucret.* 6. 722. de *Æthiop.* nigra virum percoctaque sæcla colore. At *Lachmannus leg.* nigra virum percocto sæcla colore.

PERCRASSUS, a, um, adject. valde crassus. *Cels.* 5. 26. n. 19. Mellicera mala est, multa et percrassa.

PERCRĒBESCO vel percrebresco, crebrescis, crebūi vel crebrui, crebrescere, n. 3. (per et crebresco). Præteritum maxime est in usu: in quo tertium r usus sæpe extitit: *V.* CREBRESCO. — Percrebresco — a) Generatim est idem ac creber fio, arvenire di frequente, rendersi frequente. *Cic.* 6. *Ferr.* 30. 68. Quum hæc omnino fama de nostrorum hominum avaritia et cupiditate percrebuerit. Adde *eumd. ibid.* 43. 94. et 10. *Fam.* 10. *Cæs.* 3. *B. C.* 43. *ibid.* Quum fama per orbem terrarum percrebuisset, illum a Cæsare obsideri. *Tac.* 12. *Ann.* 6. extr. In fratrum filias conjugia aliis gentibus solemnia, nec ulla lege prohibita: et sobrinarum diu ignorata, tempore addito, percrebuisse. essersi resi frequenti. — b) Speciatim percrebesco est idem ac creber fio in ore et sermone hominum, divulgor. *Cic.* 1. *Att.* 1. Ita quiddam spero nobis profici, quum hoc percrebescit plurimos nostros amicos inveniri. *Id.* 2. *Ferr.* 1. 1. Inveteravit jam opinio, quæ non modo Romæ, sed et apud exteras nationes omnium sermone percrebuit. *Id.* 4. *ibid.* 23. 56. Res percrebuit: in ore aique sermone omnium cepit esse. *Id.* 9. *Att.* 11. Ipsi enim illi putavi perniciosum fore, si ejus hoc tantum scelus percrebuisset. — Et cum Infinito *Sueton. Cal.* 6. Quum repente jam vesperi incertis auctoribus (eum) convalesse tandem percrebuisset etc.

PERCRĒPO, pas, ūi, itum, are, 1. est valde crepare, resonare, personare, pestrepere. risuonare, υπερχέω. — a) Neutrorum more. *Cic.* 7. *Ferr.* 13. 31. Locum illum litoris percrepare totam mulierum vocibus cantuque symphoniæ. — b) Active *Lucilius* apud *Non.* p. 255. 14. *Merc.* Percrepa pugnam Pompei, facta Cornelli cane. h. e. dic, prædica, lauda.

PERCRESCO, is, ere, n. 3. valde cresco. *Quintil.* 7. 1. 17. Vis questionum percrecere debet, et ad potentissima ab infirmis pervenire. *Alii vero leg.* semper crescere. *Sever. Sammon.* 36. 680. Avulsamque vetat (hirudo) rursus percrecere silvam. scil. pilorum in corpore humano.

PERCRĪBRĀTUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERCRIBRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Percribratus*. — Percribrare est cribrare, diligenter cribrare. *Scribon. Compos.* 87. Contunditur crocum, percribratur. *Id.* *Compos.* 269. Res, quæ infra scriptæ sunt, contusæ et percribratæ. *Marcell. Empir.* c. 14. p. 104. ed. *Ald.* Tragacanthum, sicut est, contundi et percribrari tenui foramine oportet. et c. 35. p. 137. retro. In his macerantur species, quæ infra scriptæ sunt, contusæ et percribratæ quædam foraminibus cribrari.

PERCRUCIO, as, are, a. 1. valde crucio. *Plaut. Bacch.* 5. 1. 13. Hoc, hoc est, quo (pectus) per-
acescit; hoc est deinum, quod percucior.

PERCRUDUS, a, um, adject. valde crudus.
I.) Propria. *Vitruv.* 10. 20. sub fin. Virgæ
creberrime textæ, percrudis coriis consute.

II.) Translate est immaturus apud *Colum.*
12. R. R. 10. 4. Pruna purpurea quam immat-
tura, non tamen percruda lgeris.

PERCUDO, dis, di, dere, a. 3. valde cudo et
ferio, cudendo perfero. *Colum.* 8. R. R. 5. 14.
Die undevigesimo animadvertat, an pulli rostel-
lis ova percuderint, et auscultetur, si pipiant.
At Schneiderus leg. pertuderint.

PERCUSUS, a, um, *V.* PERCELLO.

PERCUSUS, us, m. 4. percussio, quassatio. In
seculo casu sing. *Tertull. Anim.* 52. sub fin. Na-
vigia intestino percussu desidunt.

PERCULTOR, ōis, m. 3. diligens et assiduus
cultor. *Aurel. Vint. Cesar.* 1. de Aug. Doctro-
rum, qui abunde erant, necessariorumque per-
cultor.

PERCULTUS, a, um, *V.* PERCŪLO.

PERCUMBOS, cumbis, cuboi, cumbere, n. 3.
Hujus verbi usum his verbis improbat *Varro* 9.
L. L. 48. *Müll.* Quod ajunt ut peredit et
perstitit, sic... percumbit quoniam non sit,
non esse analogiam, vel in hoc eriant, quod duo
posteriora ex prioribus declinata non sunt, quum
analogia pollicetur ex duobus similibus similiter
declinatis similia fore.

PERCUNCTATIO vel percontatio, ōnis, f. 3.
De scribendo ratione *V.* PERCUNCTOR init. —
Percontatio est inquisitio, interrogatio, *ricerca*,
interrogazione, *ερωτησις*. — a) Generatim *Cic.*
Tim. 1. Ac primum quidam tempus salutatio-
nibus, reliquum percontatione consumpsimus.
Cæs. 5. B. G. 13. Nos nihil de eo percontati-
onibus reperiebamus, nisi certis ex aqua inen-
suris, breviores esse noctes, quam in continen-
te videbamus. *Cic. Brut.* 60. 218. Omnis ille
sermo ductus e percontatione filii, quid in se-
nato esset actum. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 30. 36.
(110). de *formicis*. Quæ tunc earum concursio!
quam diligens cum abviis eadem collocutio at-
que percontatio! *Tac. Dial. de Orat.* 1. Serpe ex
me requisit, Juste Fabi, cur etc. Cui percontati-
onem tuæ respondere vix hercule audeam etc.
— b) Specialim inter liguras sententiarum per-
contatio ponitur a *Cic.* 3. *Orat.* 53. 203. Et
rogatio, atque hæc finitima quasi percontatio.
Hugatio, h. e. interrogatio, differt a percontati-
one in eo, quod illa sit instandi et arguendi
causa, hæc noscendi. *V.* PERCUNCTOR sub I. h.

PERCUNCTATIVE vel percontative, adverb.
interrogando, interrogative. *Charis.* 2. p. 161.
Putsch. *V.* PRONONCIATIVE.

PERCUNCTATIVUS vel percontativus, a, um,
adject. ¶ I. Stricto sensu est ad interrogatio-
nem pertinet, qui percontationi inservit. *Dio-
meth.* 1. p. 328. *Putsch.* Modus quinque esse o-
mnes fere grammatici consentiant: nam qui sex
voluerunt, ratio judicio alii prmissivum, quidam
impersonalem conjunctivum; qui septem, utrumque
prioribus adiciunt; qui amplius, percontativum
assumunt; qui novem, conjunctivum a subjuncti-
vo separant; qui decem, etiam adhortativum ad-
scribunt. Aldre *Max. Variorum*, p. 1948. *Putsch.*;
et *Capell.* 3. p. 183. ¶ 2. Latiori sensu est a
cunctis probatus, omnibus notus. *Cæd. Aurel.*
4. *Tard.* 8. ante med. Apollonius Mithridates per-
cunctativo, sive universali modo, quem Græci
κατακτατον vocant, etc. *V.* PERCUNCTO 2.

PERCUNCTATOR vel percontator, ōis, m. 3.
ricercatore, qui percontatur. De eo, qui nimis
curiose inquit, *Plaut. Men.* 5. 5. 31. Qui te
Jupiter dique omnes, percontator, perdit.
Horat. 1. *Ep.* 18. 69. Percontatorem fugito:
nam garrulus ileum est.

PERCUNCTATUS, a, um, *V.* voc. seq. et PER-
CUNCTOR.

PERCUNCTO vel percontato, as, avi, atum, are,
a. 1. Part. *Percunctatus* 1. et 2. — Percunctare
est idem ac percurrere ¶ I. Stricto sensu. —
a) Activa forma. *Varro* apud *Non.* p. 474. 7.

Merc. Docte percunctat Ennius, quo pacto Tro-
jam reliquisset. *Novius ibid.* Si percunctassem,
malum hoc me præterisset. *Apul.* 11. *Met.* Quod
sedulo percunctaveram. *Priscian.* 8. p. 799. *Put-
sch.* utrumque probat, scil. percunctare et per-
cunctari. — b) Passiva forma. *Gell.* 16. 6. Quæ-
re ea potius, quæ a grammatico querenda sunt:
nam de ovium dentibus opiliones percunctantur.
Apul. 1. *Met.* Et percunctato pretio etc. h. e.
quæsito, dimandato. ¶ 2. Latiori sensu, per-
cunctatus est etiam cunctis probatus, universalis.
Cæd. Aurel. 1. *Acut.* 5. Igitur non febricitare
furiosus, percunctatum non est, sive universale,
quod Græci *κατακτατον* vocant, sed est discrepa-
tione partile, siquidem quidam febris afficiuntur
etc. *V.* PERCUNCTATIVUS 2.

PERCUNCTOR vel percontor, ōis, atus sum,
ari, dep. 1. Activa forma **PERCUNCTO** *V.* in voc.
præced. — Quod ad etymon et scriptionem at-
tinet, *Donatus* ad *Ter. Hecyr.* 1. 3. 2. percon-
tor dicit ait a *contō*, quo utuntur nauæ ad ex-
plorandam aquæ altitudinem: *percunctor* ab eo,
quod a cunctis perquiratur (vel rectius, ut *Festus*
ed. *Müll.*, quod is, qui curiose interrogat, per-
cunctas res it). Utramque notationem *percunctor*
et *percunctor* ponit etiam *Festus* p. 214. 8.
Müll. et priorem esse *Ferrii Flacci*, sibi que
falsam videri; veriorum esse alteram, et *percun-
ctor* rectius scribi. Ex orthographis alii a *Ver-
rio* stant, alii a *Festo*. Item ego non diremerim:
tametsi ad *Festum* inclinam animum. Hæc *For-
cellinus*. Idem, quod *Verrius*, etymon proponit
Nonius p. 44. 20. *Merc.*, idque etiam recentio-
res plerique approbantur atque percontari scri-
perunt. — *Percunctor* paralogia pro percun-
ctari est *Plaut. Most.* 4. 2. 47., *Epid.* 1. 1.
38., *Bacch.* 2. 2. 12. et 4. 1. 3., et alibi. — Part.
Percunctans I. h.; *Percunctatus* I. a. et c.;
Percunctandus I. f. — Est igitur percunctari,
cunctari, morari circa aliquem, inquirere diligen-
ter, ut in cuiuspiam rei notitiam perveniamus,
sive generatim querere, sciscitari, interrogare,
inquirere, *ερωταίνω, ἀνερωταίνω* (h. interrogare, di-
mandare, *ricercare*, *informarsi*; Fr. *s'enquê-
rir, s'informe, questionner, interroger*; Hisp.
*inquirir, averiguar, escudriñar, preguntar, in-
formarse*; Germ. *fragen, forschen, sich erkun-
digen*; Angl. *to ask, ask strictly, inquire, de-
mand, question, interrogate, examine*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu occurrit —
a) Cum Accusativo personæ. *Plaut. Pers.* 4. 4.
49. Percunctori hanc paucis hic volt. *Id. Asin.*
2. 2. 76. Me inibi percunctorier, equeum noverim
Deumænetum. *Ter. Eun.* 2. 3. 2. illum e conspe-
ctu amisi meo. Ubi quæram? ubi investigem?
quem percunctor? quam insistant viam? *Cic.* 7.
Fam. 8. Neque enim displicet mihi imperatorem
singulos percunctori, cum qua etc. *Horat.* 1. *Sat.*
2. 7. Hunc si percunctoreris, cur etc. *Sueton.*
Aug. 99. Et amicos admissos percunctoratus, equid
iis videretur etc. — b) Cum duplici Accusa-
tivo, rei et personæ. *Plaut. Pseud.* 1. 5. 47.
Sunt que te volumus percunctori. *Id. Asin.* 2.
2. 33. Quæso, quod te percunctorabor, ne id te
pigeat proloqui. *Horat.* 1. *Ep.* 20. 26. Forte
verum si quis te percunctorabitur ævum. *Lis.*
39. 12. Divissa Ebutia, socrum rogat, ut Hi-
spalain arceseret ad sese: eam, quoque esse, que
percunctorari vellet. — c) Cum Accus. personæ
et Ablat. rei et præpos. de. *Cic.* 6. de *republ.* 9.
Ego illum de suo regno, ille me de nostra re-
publica percunctoratus est. *Lis.* 40. 21. Percun-
ctatus regionis peritus de ascensu Hæmi. — d)
Cum Accus. rei et Ablat. personæ cum præpos.
ab vel ex. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 1. 2. Quam
totum iter consumpsisset partium in percunctorando
a peritis etc. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 12. Istuc vol-
lebam ego ex te percunctorier. *Cic.* 2. *Divinat.*
36. 76. Sulebat ex me Dejotarum percunctorari
nostri augurii disciplinam. — e) Cum Accus.
rei. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 2. Modo esse dicit ad
portum percunctoratum adventum Pamphili. *Cic.*
1. *Orat.* 21. 97. Qui in genere tu nunquam
mihi percunctorati, aut quærenti aliquid defuisti.
— Percunctoratum patris familiæ nomen ne quis

servum mitteret, lege sanctum fuisse ait Cato
in ea, qua legem Orchiam suadet. *Festus* p. 242.
12. *Müll. Codex* dissuadet: at *V. Jordan.* M. *Ca-
tonis præter l. de r. r. quæ exstant* p. LXXXIII.
Proleg. et p. 53. — Præclarum monitum est illud
Ter. Hecyr. 5. 3. 12. Tua quod nil refert, percun-
ctari desinas. Quod *Plaut.* dixit *Stich.* 2. 1. 48.
Tua quod nil refert, ne cures. — f) *Percunctori*
aliquem ex alio est inquirere de aliquo, *inform-
marsi, dimandare di alcuno*. *Id. Asin.* 2. 4. 95.
Tu quoque ipse si esses percunctoratus me ex aliis,
scio pol, crederes nunc quod fers. *Plin.* 30. *Hist.*
nat. 2. 6. (18). Se evocasse umbras ad percun-
ctandum Homerum, quamvis patria quibusque
parentibus genitus esset. — g) Sequenti Relati-
vo. *Plaut. Bacch.* 4. 1. 4. Percunctorier, u-
trum aurum reddat, an etc. *Id. Capt.* 4. 4. 9.
Coquum percunctorabatur, possentne seriæ ferve-
scere? *Cic. Brut.* 46. 172. Quum percunctora-
retur ex antula quadam, quanti aliquid ven-
deret. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 96. percunctorabere doc-
tos, Qua ratione quæas traducere leniter ævum.
et *ibid.* 8. 13. Post hæc, ut valeat. quo pacto
rem gerat et se, Percunctorare. *V.* alia supra al-
lata. — h) Absolute. *Cic.* 2. *Orat.* 71. 287.
Salsum est etiam, querentibus et quasi percun-
ctantibus lente respondere quod noilent. — Apud
Rhetores aliud est interrogare, aliud percunctorari:
illud enim ab oratore sit instandi, objurgandi
aut opprobriandi gratia: hoc simpliciter sciscitan-
di et cognoscendi. *Quantil.* 9. 2. 6. Quid
enim tam commune, quam interrogare, vel per-
cunctorari? nam utroque utimur indifferenter: quum
alterum noscendi, alterum arguendi gratia vi-
deatur adhiberi. Ubi *Burmans*, eos jure repre-
hendit, qui illud alterum noscendi ad interro-
gare referri putant. *V.* PERCUNCTATIO b. *Cic.*
2. *Fin.* 1. 2. Socrates percunctorando atque in-
terrogando elicere solebat eorum opiniones, qui-
buscumque disserebat. ¶ 2. Latiori sensu est inter-
rogando discere et invenire. *Apul.* 1. *Met.* Nihil,
inquam, rerum istarum, quæ itineris ubique rite
nos comitantur, indigemus. Sed et balneis fa-
cile percunctorabimur. *domandando li troveremo.*

II.) Translate. *Gell.* 13. 20. init. Tum is, qui
quæsierat, quoniam modo, inquit, vis aurem meam
interroget? et Probam ait respondisse, quo suam
Virgilius percunctoratus est, qui diversis in locis
urbes et urbis dixit arbitrio consilioque usus
auris.

PERCUPIDE, adverb. valde cupide, libenter.
Paul. Diac. p. 34. 2. *Müll.* Blaterare est stulte
et percupide loqui.

PERCUPIDUS, a, um, adject. valde cupidus.
Cic. 1. *Fam.* 7. Cognovi Hortensium percupi-
dum tui.

PERCUPPIO, is, ere, a. 3. valde cupio. *Plaut.*
Asin. 1. 1. 61. Percupio obsequi gnato meo.
Ter. Eun. 5. 2. 57. Visur, domi opperiamur?
en. imo percupio.

PERCURATOR, a, um, *V.* PERCURRO.

PERCURIOSUS, a, um, adject. valde curiosus,
πολυπράγμων. *Cic. Cluent.* 62. 175. Nicostratus
fidelis Oppianici servulus, percuriosus et minime
mendax.

PERCURO, as, avi, atum, are, a. I. Part. *Per-
curatus* I. et II. — Percurare est plane curare,
perfecte sanare, *curare, sanare affatto, cura-
Droaneio*.

I.) Proprie. *Liv.* 21. 57. Vixidum satis percu-
rato vulnere. Sic *Curt.* 4. 6. 21. et 7. 6. 23. A-
lexander, notidum percurato vulnere, etc. *Plin.*
32. *Hist. nat.* 8. 28. (88). Faciendum id quoti-
die, donec (*strumæ*) percurentur. *Colum.* 6. R.
R. 12. 2. Si suppraverit, tarde percurabitur.
Seneca 3. *Quæst. nat.* 1. ad fin. Quædam a-
quæ inveterata et desperata a medicis vitia per-
curant.

II.) Translate. *Seneca Ep.* 94. ante med. Per-
curare mentem agram et vitibus liberare. *Id.*
Tranquill. 15. circa med. Quidquid inbecillum
in animo, nec percuratum est, evulcerat.

PERCURRO, percurrere, percurri et percurrri,
percursum, percurrere, 3. (per et curro). Part.
Percurrens sub A. I. et II. 2.; *Percursum* sub

A. I. et II. 1. 3. et 4. — Percurrere usurpatur
A) Active; et B) Neutorum more.

A) Active *percurrere* est per varia loca currere, obire, lustrare, διατρέχω (It. scorrere, trascorrere, percorrere; Fr. parcourir, traverser, visiter à la hâte; Hisp. correr, travesar; Gerin. durchlaufen, durchheilen, durchziehen, durchreisen; Angl. to run or go through or over, traverse, survey).

1.) Proprie. — a) Activa forma. Cæs. 1. B. C. 15. Auximo Cæsar progressus, omnem agrum Picenum percurrit. *Auct. B. G.* 8. 46. Quum celeriter omnes conventus percucurrisset. *Flor.* 4. 12. ante med. Primum domuit Uspetes, inde Tenctheros percucurrit et Gattos. *Ovid.* 10. *Met.* 654. Possa putes illos sicco freta radere passu, El segetis canæ stantes percurrere aristas. *Virg.* 8. *Æn.* 391. tonitru quum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *Propert.* 1. 3. 31. diversas percurrens luna fenestras. *trappassando, penetrando.* *Lucret.* 4. 588. *de Pane.* Unco sæpe labro calamos percurrit hiantes. *Ovid.* 2. *Amor.* 4. 27. Hæc querulas agili percurrit pollice chordas. *Virg.* 7. *Æn.* 14. Argulo tenues percurrit pectine telas. *Martial.* 3. 82. Percurrit agili corpus arte tractatrix, Manumque doctam sparçit omnibus membris. *Val. Flacc.* 6. 63. triplici percurrens tempora nodo. h. e. circumdans. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 47. (160). Gralo menta mensas odore percurrit in rusticis dapibus. *va per tutte le tavole.* — b) Passive. *Pallad.* 1. *R. R.* 6. ante med. Hortus, qui fontano humore percurritur. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 26. (83). Percurrit glutino charta. h. e. contingitur glutino ubique. *Ammian.* 16. 2. Percuro itinere.

II.) Translate. ¶ 1. De honorum curriculo usurpatur. *Sueton. Ner.* 3. Restitutus in patriam amplissimos honores percucurrit. h. e. unum post alium brevi tempore assecutus est et gessit. *corse per tutti gli onori.* et *Tib.* 9. Magistratus et maturius inchoavit, et pæne junctim percucurrit, quæsturam, præturam, consulatum. *Ammian.* 15. 13. Percursis honorum gradibus. ¶ 2. De abstractis est diffundi. *Curt.* 4. 12. 14. Lymphati trepidare cœperunt omnium pectora occulto metu percurrente. *Lucret.* 5. 1220. Fulminis horribili quum plaga torrida tellus Contremittit et magno percucurrit murmura cælum. ¶ 3. Sæpe ad orationem transfertur et est res multas dicendo tractare vel attingere. *Cic.* 2. *Divinat.* 46. 96. Multas res oratione percucurrit. *Id.* 5. *Ferr.* 42. 100. Per omnes civitates percucurrit oratio mea. *Id.* 3. *Orat.* 14. 52. Faciles partes eæ fuerunt duæ, quas modo percucurri, vel potius pæne præterii. *ho scorso brevemente.* et 1. *ibid.* 47. 205. Quæ valde breviter a te de ipsa arte percursa sunt. *Vellej.* 2. 38. 1. Paucis percucurere, quæ cujusque ductu gens etc. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 8. 34. (53). Nunc celebres in ea arte quam maxima brevitate percucurram. h. e. percensebo. *Virg.* 6. *Æn.* 627. Omnia pœnarum percucurere nomina possem. *Tac.* 4. *Ann.* 40. Suis in eum beneficiis modice percucurrit. — Passive impersonaliter. *Cic.* 2. *Orat.* 80. 328. Si consistitur aliquando, ac non ista brevitate percucurritur. h. e. usque ad finem oratione curritur. ¶ 4. Refertur etiam ad animum, et significat cogitatione complecti, perpendere, perdiscere. *Horat.* 1. *Od.* 25. 5. Aërias tentasse domos, animoque rotundum Percucurrisse polum. *Cic.* 1. *Orat.* 50. 128. Est boni oratoris multa auribus accepisse, multa vidisse, multa animo et cogitatione, multa etiam legendo percucurrisse. *Id.* 2. *ibid.* 32. 140. Ut omnes eas diligentes et memores et sobrii oratores percucuras animo et prope dicam decantatas habere debeant. ¶ 5. Et ad oculos. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 54. solus multisne cohæres, Veloci percucurte oculo. *scorri coll'occhio.* et absolute *Val. Flacc.* 6. 600. campis intendere pugnet, Dum datur, ardentesque viri percucurtere suadent. *guardare, contemplare.* et *Calpurn.* 1. *Ecl.* 24. tu potes alto Cortice descriptis citius percucurere versus. *leggere.* *Sic Liv.* 9. 18. a med. Paginas in annalibus magistratum fastisque percucurere licet.

B) Neutorum more ¶ 1. Est valde currere

usque ad aliquem locum, usque ad finem propositum currere, *correre assai sino a qualche luogo, sino al punto o fine proposto.* *Ter. Heaut.* 4. 9. BACCH. Audisti, moilo iste homo quam villam demonstravit Charini? *FRIV.* audivi. BACCH. proximan esse huic fundo ad dexteram? *FRIV.* memini. BACCH. Curriculo percucurte. *Id. Andr.* 2. 2. 18. Continuo ad te propetians percucuro ad forum, ut dicam tibi hæc. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 16. ad fin. Priusquam ad urbem accederem, ubicumque esses, ad te percucurrissem. *Liv.* 26. 15. Inde citato equo Gales percucurrit. *Lucret.* 6. 324. Et celeri ferme percucurrit fulmina lapsu. *Propert.* 2. 13. 49. Vidisti toto sonitu percucurere cælo? *Vitruv.* 9. 1. 10. *Schneid.* Martis (stella) in quibus signis celerius percucurrit. et *ibid.* 14. Reliquæ stellæ celerius percucurere videntur. ¶ 2. Cum præpos. per est per varia loca currere. *Lucret.* 6. 668. Fc. que mare ac terras rapidus percucurere turbo. *Cf. Cic.* 5. *Ferr.* 42. 100. Nam per omnes civitates, quæ decumas debent, percucurrit oratio mea. *Vitruv.* 8. 3. 2. *Schneid.* Per longum spatium terræ percucurtes. *Cæs.* 4. *B. G.* 33. in fin. Per temonem currus percucurere. *Sever.* *Ætn.* 98. atque animantis Per tota errantes percucurrit corpora venæ. Rursus *Vitruv.* 8. 3. 7. Quod per terræ dulcem succum percucurrit.

PERCURSATIO, ðnis, f. 3. scorsa, discorrimiento, διαδρομή, ectus percursandi, peragratio, excursio. *Cic.* 2. *Phil.* 25. 62. Italiæ rursus percursatio eadem comita mima. Adde *eumd.* *ibid.* 39. 100.

PERCURSOL, ðnis, f. 3. actus percurrendi: sed occurrit translate tantum et ¶ 1. Refertur ad animum, qui multa cogitatione complectitur. *Cic.* 4. *Tusc.* 13. 31. Propter animi multarum rerum brevi tempore percursionem. Eodem fere sensu *Capell.* 6. p. 206. Neque enim morosa debet esse percursio. ¶ 2. Est etiam figura rhetorica sententiarum, ἐπιπροχασμός, quum distantia plura inter se velociter oratione percucurris, ut: Cæsar in Italiam evolarat, Confinium præsidio desertum ceperat, urbe potiebatur, Pompeium persequabatur. *Ita Aquila Romanus de figur. sententiar.* *Cic.* 3. *Orat.* 53. 202. Nam et commoratio una in re permulto movet, etc. et huic contraria sæpe percursio. Ita quidam leg. ex MSS., plerique alii præcisio. V. EPITROCHASMUS.

PERCURSO, as, are, 1. Part. *Percursatus* sub A. — Percursare est frequentat. vel rectius intensivum a *percurro*.

A) Active. *Plin. Paneg.* 12. extr. Nostra agmina percursare ripas gaudebant. *Jul. Valer. de Obi.* *Alex.* 27. Ergo, Prasiaca percursata, revento etc.

B) Neutorum more. *Liv.* 23. 42. Jam latronum modo percursant totis finibus nostris.

PERCURSOR, ðnis, m. 3. qui percucurrit. *Lactant.* 6. 7. Percursor viæ. *Alii rectius leg.* præcursor.

PERCURSUS, a, um. V. PERCURRO.

PERCURISSIBILIS, e, adject. qui percuti potest. Active qui percuit, apud *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 16. a med. Odor percucissibilis. *Id.* 2. *Tard.* 13. ante med. Virtus percucissibilis.

PERCURISSIO, ðnis, f. 3. actus percutiendi, ictus, verberatio, pulsatio, *percolimento, percossa, picchiata, πλήξις.*

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Tusc.* 26. 62. Muliebres lacerationes genarum, pectoris, feminum, capitibus percucissiones. *Id.* 3. *Off.* 19. 75. Ut digitorum percucissionem heres posset scriptus esse. h. e. digitis concrepando, ut paulo ante dixerat. *Gell.* 5. 15. Non enim percucissus aer, sed plaga ipsa atque percussio vox est.

II.) Translate in musica est ictus, seu dimensio temporum in metris, et numeris oratoriis. V. ICTUS, us. *Cic.* 3. *Orat.* 47. 182. Sed sunt insignes percucissiones eorum numerorum, et nihil pedes. *Id.* *Orat.* 58. 198. Non sunt in oratione, tamquam tibicini, percucissionum modi etc. Adde *Quintil.* 9. 4. 51. et 75. *Sic Id.* 11. 3. 108. Sunt quædam latentes sermonis percus-

siones, et quasi aliqui pedes, ad quos plurimum gestus cadit: ut sit unus motus, *Novum crimen: alter, Cai Cæsar: tertius, et ante hunc dicim: quartus, inaudition: deinde propinquus meus: et, ad te Q. Tubero detulit.* Loquitur *Quintil.* de gestu nianus, quæ varie cadendo versuum percucissiones imitatur.

PERCUSSIONALIS, e, adject. qui percuti solet. *Cassiod. de musica sub init.* Instrumentorum musicorum genera sunt tria, percucissionale, sensibile, inflatile: percucissionale, ut sunt acetabula, ænea et argentea, vel alia quæ metallico rigore percussa reddunt cum suavitate tinnitum.

PERCUSSOR, ðnis, m. 3. qui percuit, ferit, occidit, *percussore, feritore, πλήκτης.* ¶ 1. Generatim. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 19. (51). Leo vulneratus observatione mira percucssorem novit, et in quantalibet multitudine appetit. ¶ 2. Speciatim est sicarius, qui ad occidendum mercede conducitur. *sicario.* *Cic.* 2. *Phil.* 29. 74. Domi Cæsar percussor, ab isto missos, deprehensus dicebatur esse cum sica. *Flor.* 3. 1. Masivian immisso percussore confecit. *Sueton. Ner.* 43. Percussore subinitere exercitus et provincias regentibus. et *ibid.* 34. Percussor subornatus alicui. *Petron. Satyr.* 9. Nocturnus percussor. *Curt.* 4. 11. 18. Quum modo milites neos litteris ad proditionem, modo amicos ad perniciem meam pecunia sollicitet; ad interactionem mihi persequendus est, non ut justus hostis, sed ut percussor venificus. ¶ 3. Item speciatim est stuprator. *Maximian.* 5. 153. Flet tacitum, ridetque suum laniata dolorem, Et percussori plaudat amica suo.

PERCUSSUM, i, n. 2. idem ac percussio et percussus. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut. præf.* ad fin. Quum in minutissimis sunt plage, sive percussa, sive adfricationes. *Ita legit Hallerus, alii percucissiones.*

PERCUSSURA, æ, f. 1. percussio. *Apul. Herb.* 31. Percussura ferro, vel sude facta. *Veget.* 3. *Veterin.* 20. Si animal oculum ei percussura læserit.

PERCUSSUS, a, um. V. PERCUTIO.

PERCUSUSUS, us, m. 4. percussio, ictus. — In sexto casu sing. *Seneca.* 2. *Quæst. nat.* 6. Vox est intensio aeris linguæ formata percussu. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 51. 52. (171). Venarum inæquabili, aut formicante percussu. *Ovid.* 2. *Pont.* 7. 40. cadocis Percussu crebro saxa cavantur aquis. Adde *Plin.* 23. *Hist. nat.* 11. 49. (180). et 17. 72. (237); et *Vitruv.* 9. 9. — Accusativus legitur apud *Apul. Herb.* 31. ad fin. Ad ferro vel sude percussum. *Sic Cæli. Aurelian.* 2. *Acut.* 1. Siquidem habet magnitudinem et percussum fortiorum. *Theod. Priscian.* 1. 22. p. 296 retr. ed. *Ald.* Apum percussus malvarum folia imposita continuo curant, et *ibid.* in *lemmate.* De apum percussibus, vel scorpionum ceterorumque serpentum.

PERCUTIO, cûtis, cussi, cussum, cõtete, a. 3. (per et quatio). In quibusdam ex allatis locis nonnulli verbum *percello* substituunt præsertim in præteritis, obi magna inter *percussi* et *percussi* litterarum similitudo est. Sed *percello* majorem vim habet, nempe tanta vi percute significat, ut non solum pulses, ferias, sed prosterinas et evertas. V. *Bentley.* ad *Horat. Epod.* 11. 2. *Percellere* (ait cl. *Böttiger.* in *Lex. Tacit.* p. 350.) ab antiquo *cello* s. *cillo*, unde *oscillare*, est impellere, movere; est vero ita impellere, ut loco moveator quod impulsus est (*Plin. Paneg.* 66. Quos improvisus turbo perculerat.); translata signif. animum quasi gradu dejicere (*Cic.* 5. *Ferr.* 57. 132. Hæc te vox non percuit, non perturbavit?); contra *percute* refertur ad ea, quæ concutuntur quidem, sed loco non inveniuntur (*Virg.* 5. *Ecl.* 83. litora percussa fluctu); translata signif. exprimit non perturbatum, sed graviter ictum et saucium animum. *Cic.* 1. *Acad. (post.)* 3. 11. Vulnere fortunæ gravissime percussus. V. infra II. 1. a.) — *Percusti* pro percussisti apud *Horat.* 2. *Sat.* 3. 273. Si cameram percusti fortis. — Part. *Percutiens* sub A. II. et sub B. I. 1. et 3.: *Percussus* sub A. I.

et II., sub B. I. 1. et alibi; *Percussurus* sub A. II. 1. *Percutiendus* sub B. I. 1. — Percutere duo præcipue significat, prout A) Præpositiōnis, aut B) Verbi significatio prævalet.

A) Quum præpositiōnis prævalet significatio, *percutere* est quatendo, pulsando cavare, perumpere, transigere, transadigere, atque adeo cedere, ferire (It. *battendo* et *percutendo* *percutiāre*, *traffigere*, *cacciare attraverso*; Fr. *traverser en frappant*, *pever de part en part*, *traverser*; Hisp. *atravesar golpeando*, *pasar de una parte a otra*; Germ. *durchschlagen*, *durchstossen*, *durchstechen*; Angl. *to break through*, *to drive*, *thrust*, *or run through*).

I.) Proprie. Cic. *Mil.* 24. 65. Servus Milonius (*Licinius narrat*) sibi confessos esse de interdicendo Pompejo conjurasse, dein postea se gladio percussum esse ab uno de illis, ne indicaret, quæ percussio dicitur *ibid.* *moz.* vulnus in latere. Sic *Liv.* 2. 19. Tantoque vis infestis venientium hostis fuit, ut brachium Æbutio trajectum sit, Mamilio pectus percussum. *Ovid.* 5. *Met.* 384. Inque cor bainata percussit (*Cupido*) arundine Ditem. Sic *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 27. (36). Ab aspidē calcata percussus. — *Percutere venam*, incidere, *apriū la vena*. *Seneca Ep.* 70. *a med.* Ad extenuandum corpus vena percuitur. — *Percussa fossa*, cavata. *Plin.* 10. *Ep.* 50. Per eadem loca invenio fossam a rege percussam. *Frontin.* 3. *Strateg.* 17. Fossa iu fronte percussa.

II.) Translate est occidere, interlicere. — 1.) Generatim. — a) De hominibus. *Justin.* 9. 7. 13. Novissime gladium illum, quo rex percussus est, Apollini consecravit. *Varro* 1. *R. R.* 69. 2. Libertus æditulmi-fiens narrat ab nescio quo (*eum*) percussum cultello concidisse. *Liv.* 39. 43. Multos capitibus damnatos in vinculis haberet, quos securi percussurus erat. Adde *Cic. Pis.* 34. 84. et 1. *Fin.* 7. 23.; et *Justin.* 9. 4. 7. *Sueton. Cal.* 3. Hostem comminus sæpe percussit. *Apul.* 10. *Met.* Uxorem medici simul et suam liliam veneno eodem percuit. *Inscript.* apud *Ferniglioti*, *Iscrit.* *Perug.* 319. Percussus a vipera. *Cic.* 3. *Nat. D.* 35. 84. Hunc nec Jupiter fulmine percussit. — b) De brutis animalibus. *Ovid. Heroid.* 4. 93. Clarus erat silvis Cephalus, multaque per herbam Concederant, illo percussente, feræ. *Id.* 4. *Trist.* 2. 5. victima collum percussa securi. Hinc — 2.) Speciatim *percutere fœdus* est icere, jungere. *Auct. B. Alex.* 44. Quum M. Octavium audiret cum Barbaris fœdera percussisse. *Justin.* 42. 3. 4. Cum Albanis fœdus percussit. Adde *eumd.* 43. 5. 10.; et *Flor.* 1. 1. 14.

B) Quum verbi significatio prævalet, *percutere* est valde quatere, pulsare, verberare, *καίω πλεῖστον* (It. *colpire*, *battere*, *percutere*; Fr. *frapper fortement*, *battre*; Hisp. *pegar*, *cuscar*, *golpear*; Germ. *schlagen*, *stossen*, *hauen*, *schieszen*, *treffen*; Angl. *to strike*, *hit*, *beat*, *knock*, *smite*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Lucret.* 6. 160. Fulgit item, nubes ignis quum semina multa Excussere suo concursu; ceu lapidem si Percutiat lapis, aut ferrum. *Seneca* 2. *Quest. nat.* 22. Ignis excitatur ex lapide percusso. *Plaut. Stich.* 4. 2. 33.; et *Cic. Dom.* 5. 13. Percussus lapide. *Virg.* 7. *Æn.* 190. virga Cf. *Ovid.* 14. *Met.* 300. Percutimurque caput conversa verberare virgæ. *Sueton. Vitell.* 7. Calce ab eo percussus. *Cic.* 2. *Orat.* 69. 279. Quum Cato percussus esset ab eo, qui arcam ferebat. *Ovid.* 4. *Met.* 158. Percutit indignos claro plangere lacertos. *Propert.* 1. 1. 13. Percussus vituere. *Ovid.* 3. *Fast.* 758. percusso claudicat ille genu. *paullō supr.* v. 755. calce feritur aselli. *Id.* 6. *Met.* 80. Percussamque suā simulat de cuspidē terram Prodere cum baccis fetum canentis olivæ. *Tibull.* 1. 6. 31. Janua sed plana est percutienda manu. *Virg.* 3. *Ecl.* 83. percussa fluctu litora. *Sil. It.* 13. 241. tonsæ Percussere fretum. *Ovid.* 3. *Fast.* 588. Percutitur rapido puppis adunca Noto. *Id.* 1. *Trist.* 1. 85. cymia vasta percussa procella. *Sil. It.* 10. 166. quercus percussa Jovi.

h. e. ab Jovo. *Cic.* 3. *Cat.* 8. 19. Turres de cælo percussæ. h. e. fulmine ictæ. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 10. (44). Homines a serpente aut scorpione percussi. Adde *eumd.* *ibid.* 3. 6. (30). Et absolute percussus (subaudi a serpentibus) apud *eumd.* 29. *ibid.* 4. 16. (60). V. PERCUS-SUS, us. Et *Cæc. Avel.* 2. *Tard.* 1. sub init. Qui non repente fuerint (*paralysi*) percussi, h. e. correpti. Similiter *Seneca Herc. Fur.* 814. Percussit oculos lucis ignotæ nitor. *Sil. It.* 4. 326. et magno percussit lumine (*scuti*) campos. *Lucret.* 2. 799. color percussus luce refulget. *Ovid.* 6. *Met.* 63. Quælis ab imbre solet percussus solibus arcus. *Vide investita*, *percossa dai raggi solari*. et *Id.* 10. *ibid.* 159. aer percussus pennis. h. e. alis pulsatus. *Propert.* 1. 16. 28. Auriculæ voce percussæ. *Seneca Agam.* 634. Percussit aures tacitum murmur. *Sil. It.* 16. 397. percussus vocibus altis Spectantum circus. Huc referri potest et illud *Cæc. Aurel.* 1. *Acut.* 17. n. 168. Quæ omnia (*medicamina*) ignee atque percussentia odoris causa esse percipiuntur. ¶ 2. Speciatim, *percutere nummum*, cudere, *battere*. *Sueton. Aug.* 94. *extr.* Ut nummum argenteum nota sideris Capricorni percusserit. *Id. Ner.* 25. Qua nota etiam nummum percussit. Hinc translate *Seneca Ep.* 34. *extr.* Omnia facta dictaque tua inter se congruant, ac respondeant sibi et una forma percussa sint. Sic *Apul. de Mag.* In quibus (*scriptis meis*) animadvertes-normina Romanis inusitata et in hodiernum, quod sciam, infecta: ea tamen nomina labore meo et studio ita de Græcis provenire, ut tamen Latinâ monetâ percussa sint. ¶ 3. Item in re musica de instrumentis usurpatur. *Ovid.* 3. *Anor.* 12. 40. Duraque percussam saxa secuta lyram. *suonata*. Cf. *Val. Flacc.* 5. 100. mixtoque sonantem Percutit ore lyram. *Albinov.* 2. 51. lyram plectro percussit eburno. — *Percutere versus* est eos scandere. *M. Cl. Sacerd.* 1. 84. Illoc tamen scire debemus, quod versus percussentes, id est scandentes, interdum accentus alios pronunciamus. ¶ 4. Item *percutere aliquem palpo* apud *Plaut.* *Amph.* 1. 3. 28. blanditiis quasi demulcere et lenire, adulari. ¶ 5. se flore *Liberi* apud *Plaut. Cus.* 3. 5. 16. se inebriare. Sic *Ennius* apud *Fulgent. prisc. serm.* Nimirum sauciavit se flore *Liberi*.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpissime usurpatur de animo. Neque enim admittitur ab eruditiss, quod *Agroet.* tradit de *Orthogr.* p. 2274. *Putsch.* de corpore percussum dici, *perculsum* de animo: sed utrumque de utroque metaphoricè adhiberi, quamvis librarii passim ista confuderint. Itaque *Bentley.* ita legit illud *Horat. Epod.* 11. 1. Petti, nihil me, sicut antea, juvat Scribere versiculos amore percussum gravi. (*percussus amore*, ut *amore saucius*, habetur etiam apud *Virg.* 2. *G.* 476. et 9. *Æn.* 197. ex plurib. et meliorib. MSS., teste *Pierio*, his locis, et 1. *ibid.* 517. et apud *Stat.* 4. *Theb.* 260., quæ *Bentley.* *ibid.* congressit.) — a) De homine, morali ratione. *Cic. Mur.* 24. 49. Homines percussi Sullani temporis calamitate. *Id.* 1. *Acad.* (*post.*) 3. 11. Fortunæ gravissimo percussus vulnere. *Orellius* vero utroque in loco *perculs.* legit. *Id.* 9. *Fam.* 25. Repente percussus atrocissimis literis. *Sil. It.* 5. 587. præsgo percussus pectora luctu. *Val. Flacc.* 7. 475. extremo percussa dolore. *Seneca Troad.* 674. Deo percussa Mænas. — b) De animo ipso usurpatur, et significat pulsare, afficere, et quasi vulnerare dolore, suspitione, desiderio, aliove sensu, *toccare sul vivo*, *ferire*. *Cic.* 3. *Att.* 12. Percussisti me etiam de oratione prolata: cui vulneri medere, si quid potes. *Id. Mil.* 29. 79. Quomam modo ille vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione percussus? *Lucret.* 1. 922. acri Percussit thyrso laudis spes magna mentem cor. et 2. 886. Tum porro quid id est, animum quod percuit ipsum, Quod movet, et varios sensus exponere cogit? *Horat.* 1. *Od.* 7. 10. Me neque tam patiens Lacedæmon, Nec tam Larissæ percussit campus opinæ, Quam etc. *Cic.* 4. *Att.* 8. Audivi et Gavio, Romæ esse hominem, et fuisse assiduum:

percussit animum. h. e. suspitionem iniecit. (Adde *Ter. Andr.* 1. 1. 98.) *Seneca Ep.* 41. Animum tuum quadam religionis suspitione percuit. *Cic.* 2. *Orat.* 87. 358. de arte memoriae. Utendum est imaginibus agentibus, acerbis, insignitis, quæ occurrere, celeriterque percute animam possint. *Id.* 5. *Tusc.* 11. 33. Quodcumque nostros animos probabilitate percussit. ¶ 2. *Percutere aliquem*, multare, fraudare, spoliare aliqua re, bolo tangere, decipere. *Plaut. Pseud.* 2. 2. 9. Jam pol ego advenientem hunc stratioticum nuncium probe percuitiam. *Cic. Flacc.* 20. 46. Hunc Hermippum, hominem eruditum, civem suum, cui debebat esse notissimus, percussit. *Id.* 5. *Att.* 2. Rufio noster, quod se a Vestorio observari videbat, strategemate hominem percussit. — Similiter pro evertere, percellere, bonis et vita spoliare, *rovimare*. *Sueton. Cal.* 35. Ptolemæum arcessitum e regno et exceptum honorifice, non alia de causa repente percussit, quam quod etc.

Homonym. In quo differat e *percello*, V. sub init.

PERDĀGĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *perdago*, indagatus. *Claud. Mainert.* 2. *Stat. anim.* 3. Philosophorum voluminibus perdagatis.

PERDECŌRUS, a, um, adject. valde decorus. *Plin.* 3. *Ep.* 9. *a med.* Est alioqui perdecorum.

PERDELEŌ, es, ere, a. 2. omnino deieo. *Veget.* 3. *Milit.* 10. ante med. Nulla, quamvis minima, notio potest ab adversariis perdeleri, nisi propriis simulatibus se ipsa consumpserit. *Tertull. advers. Jud.* 11. Interlicite omnes, ut perdeantur. Adde *Veget.* 3. *Veterin.* 10. *a med.*; qui tamen locus falso laudari videtur.

PERDELIRUS, a, um, adject. valde delirius. *Lucret.* 1. 692. Quod facit hic idem, perdelirum esse videtur.

PERDENSUS, a, um, adject. valde densus. *Colum.* 3. *R. R.* 12. 2. Perdensem humum celestes aquas non sorbere.

PERDEŌ pro pereō. V. PEREŌ init.

PERDEPSO, is, ūi, ere, a. 3. valde depso, subigo. Obscæna significatio *Catull.* 74. 3. patri perdepuit ipsam uxorem. Sunt qui leg. *perdepuit*, quod *Scalig.* *ibid.* improbat. V. DEPSO.

PERDESCRIBŌ, bis, here, a. 3. omnino describere. *Auct. Gromat.* ed. *Rudorff.* p. 365. Nunc perdescribantur signa finalia.

PERDICALIS, e, adject. ad perdices pertinens. ut *Perdicalis herbe*, eadem quæ *perdicium*. *Apul. Herb.* 81.

PERDICĪUM, ūi, n. 2. nomen est duarum herbarum, quarum una etiam *helixine* dicitur, alia etiam *parthenium*, Latine *urceolaris*. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 17. 19. (41). V. HELIXINE et PARTHENIUM.

PERDICO, cis, xi, ctum, cere, a. 3. idem ac dico vel totum dico. *Alcim.* 5. 607. vix hæc perdixerat, illi Prosiunt. Habent et *Not. Tir.* p. 10. Dicit, perdidit, perdidit.

PERDIFFICĪLIS, e, adject. Sup. *Perdifficillimus*. — *Perdifficilis* est valde difficilis, *παραξέλεπος*. *Cic. Partit. orat.* 24. 84. Quæ perdifficilia sunt, perinde habenda sæpe sunt, ac si effici non possint. *Id.* 1. *Nat. D.* 1. 1. Perdifficilis et perobscura quæstio est de natura deorum. *Liv.* 40. 21. Quum satis constaret, viam exercituli nullam esse, paucis et expeditis perdifficillimum aditum.

PERDIFFICĪLITER, adverb. valde difficiliter. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 15. 47. Quæ perdifficiliter, internoscantur tamen.

PERDIGNUS, a, um, adject. valde dignus. *Cic.* 13. *Fam.* 6. *a med.* Sed tamen suspicor, ipsum hominem, quem tibi commendo, perdignum esse tua amicitia.

PERDILĪGENS, entis, adject. valde diligens. *Cic.* 3. *ad Q. fr.* 5. sub fin. Res operosa est, et hominis perdiligentis.

PERDILĪGENTER, adverb. valde diligenter. *Cic.* 1. *Att.* 11. Duabus epistolis tuis perdiligenter in eandem rationem scriptis. Adde *eumd.* *Brut.* 3. 14.

PERDISCO, disclis, didici, discere, a. 3. Part. *Perdiscendus*. — *Perdiscere* est perfecte dicere.

— a) Cum Accus. Cic. 3. Orat. 36. 146. Eum negasti, qui non cito quid didicisset, unquam omnino posse perdiscere. Id. 7. Fam. 14. Litium jura perdiscere. Id. Balb. 20. 47. Omnia jura belli perdiscere ac nosse potuisse. Id. 1. Orat. 15. 69. Locus de moribus est oratori perdiscendus. Colum. 11. R. H. 1. 7. Multis que prius experimentis inspiciendus erit futurus villicus, an perdidicerit disciplinam ruris. Justin. 20. 4. 3. Pythagoras. Egyptum primo, mox Babylona ad perdiscendos siderum motus originemque mundi spectandum profectus. — b) Cum Infinito. Plaut. Asin. 1. 3. 35. Perdidici istæ esse vera. — c) Absolnte. Plaut. Truc. 1. 1. 1. Non omnis ætas ad perdiscendum sat est Ananti, dum id perdiscat, quot pereat modis.

PERDISERTÉ, adverb. valde disertè. Cic. 1. Orat. 14. 62. Constat, perdiserte populo rationem sui operis reddidisse.

PERDISERTUS, a, um, adject. valde disertus. Grammat. Vatic., qui *Probus* esse videtur (evidente A. Maio in *Class. Auct. T.* 5. 275. col. 1.). Per significat et adverbium, ut puta, perdisertus.

PERDITE, adverb. ¶ 1. Est in ore perditum hominis, flagitiose, nequitè, corruptè, scapestrantè, perdulamè, da desperato, ἀπολαστος. Cic. 9. Att. 2. a med. Qui hic potest se gerere non perditè? ¶ 2. Item vehementer. Ter. Heaut. 1. 1. 45. Ejus liliam amare cepit perditè, modèratamente, sino ad andarle perduto dietro, et Quintil. 2. 13. 5. Perditè conari fare ogni sforzo.

PERDITIM, adverb. perditè. Afranius apud Charis. 2. p. 191. Præsch. Quia scit, me illam amare perditum. V. voc. præced. 2.

PERDITIO, ònis, f. 3. amissio, exitium, ruina. Gloss. Philox. Perditio, ἀπολασ. Alcim. 4. 138. postquam percurrere ceptum Perditionis iter statuit. Addunt et loc. Plin. 9. Hist. nat. 35. 56. (114.), sed aliter ibi est legendum.

PERDITOR, òris, m. 3. rovinatore, qui perdit. Cic. Planc. 36. 89. Ut idem perditior reipubl. nominaretur, qui servator fuissem. Id. Pis. 34. 84. Vexator et perditior.

PERDITRIX, Icis, f. 3. quæ perdit. Tertull. Exhort. ad castit. 13. Luxuria perditrix castitatis. Hieronym. Ep. 123. n. 8. Qui castitatem reperit perditricem.

PERDITUS, a, um. V. PERDO.

PERDIU, adverb. valde diu. Cic. 3. Att. 22. Perdiu nihil eram auditorus. Id. 1. Orat. 2. 8. Quam boni perdiu nulli, vis autem singulis ætatis singuli tolerabiles oratores invenirentur. Varro 1. R. H. 58. 1. Legumina perdiu incolumia.

PERDIUS, a, um, adject. πανκμήτος, qui per totum diem aliquid agit. Gell. 2. 1. Stare solitus Socrates dicitur, pertinaci statu perdius atque pernox, a summo lucis ortu ad solem alterum orientem. Apul. 5. Met. Et perdia et pernox non desisat cruciatum. et 9. ibid. Ego misera et pernox et perdia lanificio nervos meos coortorquo. Adde Symmach. 1. Ep. 53.; et Capell. 2. p. 31. Ammian. 31. 2. ante med. Ex ipsis (equis) quibus in hac natione (Hunnorum) pernox et perdius emit et vendit, cibumque sumit et potum, et inclinatus cervici angustæ jumentum, in altum soporem adusque varietatem effunditur somniorum.

PERDIUTURNUS, a, um, adject. qui valde diu durat. Cic. 2. Nat. D. 33. 85. Quæ aut sempiterna sit, necesse est, hoc eodem ornatu quem videmus, aut certe perdiuturna, permanens ad longinquum et immensum pene tempus. Id. Sext. 27. 58. Cum Arinienorum rege Tigraño grave bellum perdiuturnumque gessimus.

PERDIVES, Ictis, adject. omnia gen. πολυχρήματος, valde dives. Act. 6. Att. 1. Amici regis duo, tresve perdivites sunt. Id. 6. Ferr. 26. 59. Muller est Segestana, perdives et nobilis, Lamia nomioa.

PERDIX, Ictis, m. et f. 3. pernice, πέρδικη, ὄκαϊ η̄, avis montana satis nota, de cujus natura Plin. 10. Hist. nat. 33. 51. (99). multa: ita

autem appellatur a πέρδω pedo, ejus enim vox peditum imitator. V. CACABO. Varro apud Non. p. 218. 18. Merc. Perdicæ Bœotius. Martialis. 3. 58. Et picta perdis, Numidicæque guttatæ. et 13. 65., cujus lemma est perdis. Poniunt Ausonii avis hæc rarissima mensis. Plin. loc. cit. Perdicum vita ad sedecim annos durare existimatur. Seren. Sammon. 13. 214. Seu fel perdicis parili cum pondere mellis. — In fabulis Perdis fuit liliæ sororis Dædali, qui a matre traditus avoculo, ut artes fabriles disceret, seram et circinum invenit: cujus rei invidia e turri a Dædalo præceptus actus, a Pallade in avem sui nominis versus est. V. Heyne ad Apollod. 3. 15. 9. p. 891.; Ovid. 8. Met. 241. et siqq.; et Hygin. fab. 274. Designatur ab eod. Ov. d. Ib. 509. Ut cui causa necis serra reperta fuit.

PERDO, dis, diti, ditum, dere, a. 3. Peritum, perdis, perdit, et perditur apud antiquos Comicos est pro perdam, perdis, perdat, perdat, ab antiquo duo, de quo V. DO, das, init. Plaut. Aulul. 4. 6. 6. nam quod edit, tam diuin, quam perduin. Id. Amph. 2. 2. 215. Cave sis, ne tu te usu perdis. Adde eumd. Capt. 3. 5. 70. et Id. Pæn. 3. 4. 29. Diespiter vos perdit. Adde eumd. Epid. 1. 1. 64. Frequentius perditur apud eundem. Most. 2. 2. 33. Di te deæque omnes perditur cum isto omine. Al. leg. perduxit, quod est suspectum. Adde eumd. Asin. 2. 4. 81., Aulul. 4. 10. 55., Curc. 5. 3. 41. et alibi sæpe. Sic Ter. Phorm. 1. 2. 73. Illum di omnes perditur. Adde eumd. Heaut. 4. 6. 7. et Hecyr. 1. 2. 59. et 3. 4. 27. Eliam apud Cic. Deiot. 7. 21. plurique leg. Di te perditur, fugitive. Sic perduunt pro perditur apud Plaut. Rud. prol. 24. legunt nonnulli; at Fleckeisen. legit perditur — Passivum perditur apud Horat. 2. Sat. 6. 59. V. infra sub I. 4. — Part. Perditus in fin., Perditurus II. 1.; Perdensus I. 2. — Perdere, si vocem species, est a per et da; si notionem, a πέρδω vasto esse videtur, ait Forcellinus; est autem a per, qua hoc etymon mala atque ruinam significat. Itaque perdere est proprie in ruinam dare, atque adeo destruere, rvertere, deperdere, ἀπολλύω, ἀπέρβλλω (H. mandare a male, mandare in rovina, rovinare; Fr. perdre, causer la perte de, ruiner, détruire, rendre malheureux; Hisp. perder, destruir, arruinar; Germ. zu Grunde richten, verderben, verschwendend, verthun, verlieren, unglücklich machen; Angl. to destroy, ruin).

I.) Proprie. ¶ 1. Generativum de hominibus et de rebus. Plaut. Bacch. 3. 3. 3. Perdere et pessundare aliquem. Id. Aulul. 4. 10. 5. Quid emerui, quamobrem meque mœque perditum ires liberos? Ter. Phorm. 4. 4. 6. Ut in quidem omnes dii deæque superi, inferi, malis exemplis perdant. Cic. Rosc. Am. 45. 131. Juppiter urbes delevit, fruges perdidit. Id. 6. Att. 1. ante med. Civitatem funditus perdidissem. Id. 1. Fin. 15. 49. Se ipsam penitus perdere. Id. Rosc. Am. 12. 32. Mors ejus tantum potuit, ut omnes civis suos perdidit et affligeret. Id. 5. Tusc. 19. 29. Perdita valetudo. Nepos Eumen. 5. Quam vereretur, ne uno loco manens equos militares perderet, quod spatium non esset agitandi etc. Sil. It. 4. 657. undæque ad bella parentis Excitæ pugnant, et ripas perdidit amnis, scil. inundans. Jocus ex ambiguo apud Quintil. 6. 3. 87. Consultori dicenti, navein dividere volo, perdes, inquit. ¶ 2. Speciatim est interficere, occidere. Ovid. 1. Met. 187. Nunc mihi, qui totum Nereus circumtonat orbem, Perdidit mortale genus. et ibid. 224. Nocte gravem somno nec opina perdere morte Me parat. et ibid. 441. Hunc (serpentem Pythona) deus arcitenens-Mille gravium telis, exhausta pæne phæetra, Perdidit effuso per vulnera nigra veneno. Petron. fragm. Trugur. 42. Burmann. Medici illum perdidissent. — Plaut. Asin. 1. 2. 6. Capitis te perdam ego et filiam. h. e. ream capitis peragam Adde eumd. Bacch. 3. 3. 86. ¶ 3. Item de iis, qui rem suam absumunt, gettare, consumere. Ter. Heaut. 3. 1. 55. Faciat quod lubet, sumat, consumat, perdat: decretum est pati. Cic. 5. Fam.

5. ad fin. Profundere et perdere. Horat. 2. Sat. 3. 182. perdere bona. ¶ 4. Item de iis, quæ sine ulla sunt utilitate, in quibus sine ulla utilitate laboramus. Cic. 4. Herenn. 44. 57. Deicius misit vitam; at non perdidit, non la getto indarno. Seneca Agm. 319.; Sil. It. 4. 607.; Lucan. 3. 796.; et Stat. 9. Theb. 58. perdere mortem. h. e. ignavam et inhonorablem optetere, vel sine fructu, vel inultam. Ovid. 1. Met. 530. sed enim non sustinet ultra Perdere blanditias juvenis deus. Cic. 3. Orat. 36. 146.; et Ovid. 1. Art. am. 504. Perdere tempus. perdere il tempo, inutiliter insumere. Cic. 2. A. mor. 1. 31. Quique tot errantio, quot bello, perdidit annos. h. e. Uliisses. Sueton. Tit. 8. Recordatus (Titus) quondam super cœnam, quod nihil cuiquam toto die præstitisset, memorabilem illam meritoque laudatam vocem edidit: Amici, diem perdidit. Quintil. 11. 3. 52. Perdere ajuam. h. e. tempus oratori dicenti prælitum. Plaut. Bacch. 1. 2. 24. et 4. 3. 11.; Cic. Mur. 10. 23.; et Horat. 1. Sat. 1. 90. Perdere operam. Cic. 7. Fam. 1. oleum atque operam. V. OLEUM. — Passive. Horat. 2. Sat. 6. 59. Perditur bec inter misero lux. h. e. perit. Lachmannus ad Lucret. 2. 829. hanc furiam improbat et in Porgitur mutat; Malivius vero in Mergitur, huc est occidit et in Oceanum ruit. Ritterus vulgatum lectionem recte tuetur. Perditur occurrit et apud Ammian. 14. 5. ¶ 5. Item de iis, qui aliorum mores corrumpunt, depravant. gustare. Ter. Adelp. 1. 1. 36. Cur perdis adolescentem nobis? cur amat? cur potat? Plin. 29. Hist. nat. 1. 8. (26). Illa perdere imperii mores, illa, quæ sani patimer, luctatus, ceromata. Cf. Horat. 1. Od. 8. 1. Lydia, dic, per omnes Te deos oro, Sybarin cur properes amando Perdere.

II.) Translate est amittere, jacturam facere, perdere. Cic. 5. Fam. 16. Minus miseri, qui liberis his temporibus amiserunt, quam si eosdem bona, aut denique aliqua republica perdidissent. et 4. ibid. 6. Existimabam, multas me et industrie meæ fructus et fortune perdidisse. Id. 1. Orat. 36. 167. Neque intelligebat, item adversarium perditum. Id. Rabir. Post. 9. 24. Perdere libertatem. Id. Harusp. resp. 18. 37. oculos. Plin. 7. Hist. nat. 28. 29. (104). dextram manum. Cic. Senect. 7. 21. memoria. Martialis. Spectac. 13. vitam. Cic. Rosc. Com. 4. 10. causam. Plaut. Rud. 1. 4. 3. sprm. Ovid. 1. Art. am. 451. Sic, ne perdidit, non cessat perdere. Insor. Ter. Phorm. 2. 3. 39. Perit hercle! nomen perdidit. h. e. excidit mihi. Martialis. Spectac. 11. Implicitam visco perdidit ille fugam. h. e. fugiendi viam. Quintil. 6. 3. 63. Tu enim non timis, ne locum perdas. di perdere il tuo luogo, il tuo posto. Inquitur de loco spectandi in ludis. Augustus apud Sueton. Aug. 71. Ad suam tamen (frater tuus) perdidit non multum. — Ego perdidit viginti millia numum, meo nomine. — Hinc Part. præter. pass.

Perditus, a, um, adjective quoque usurpat, unde Comp. Perditior 1. et 5.; et Sup. Perditissimus 3. ¶ 1. Est profligatus, amissus, mandata male, rovinato, perduto, irremediabile, πανκάστος; Plaut. Trin. 4. 3. 44. Si quoi mutuum quid dederis, sit pro proprio perditum. Cic. 2. Ferr. 5. 13. Classes optimæ, atque opportunitatis, cum magna ignominia pupuli R. amisse et perditæ. Id. Cæcin. 31. 90. Obrutus rebus omnibus et perditis. Id. 2. Ferr. 3. 8. Senatoria judicia perditia profligataque esse arbitratur. Ubi Pseudo-Ascon. Perditum est, quod inveniri non potest: profligatum, quod potest. Id. 8. Att. 11. a med. Nihil hoi potest misium, nihil perditum, nihil fordus. Ter. Eun. 2. 2. 27. Quibus et re salva, et perditia profueram. Id. Andr. 3. 5. 12. Tibi ego crulam, furcifer? Tu rem impedit in et perditam restituas? Stat. 1. Achill. 581. Et tenore colles attritu pulvere lamas demonstrat, relictæque colus, et perditâ dura Pensa manu, il compito stracciato, strapazzato. ¶ 2. Sæpe de eo dicitur, cujus de salute nulla spes, desperato, perduto. Ovid.

1. *Pont.* 3. 90. Neu juver admota perditus æger aqua. *Id.* 3. *Amor.* 6. 80. Atque ita se in rapidas perdit misit aquas. *Plaut. Rud.* 5. 1. 3. *Bacch.* 5. 1. 6. et *Curc.* 1. 2. 44. Perditus sum son perduto, sono in malora, perii. ¶ 3. Item de eo, cujus res et fortunæ pessimo loco sunt, afflicto, jacente. *Cic.* 14. *Fam.* 1. ad fin. Per fortunam vide, ne puerum perditum perdamus. *Id.* 2. *Phil.* 32. 78. Quem plane perditum ære alieno egentemque cognoverat etc. *fallito. spian-tato. et Mur.* 40. 86. Squalore serdidus, confectus morbo, lacrimis ac mœrore perditus. *Id.* 3. *Ferr.* 26. 65. Tu omnium mortalium profligatissime ac perditissime. ¶ 4. De eo, qui vehementer deperit immoderateque amat. *Plaut. Cist.* 1. 2. 13. Amore hæc perdit est. *Propert.* 1. 13. 7. Perditus in quadam tardis pallescere curis incipis. ¶ 5. Refertur etiam ad mores, et dicitur de iis, quorum vita adeo contaminata est atque improba, ut corrigi posse non videatur. *Cic.* 4. *Tusc.* 25. 55. Adolens perditus ac dissolutus. *Id.* 5. *Ferr.* 58. 134. Homo contaminatus, perditus, flagitiosus. *Id. Rosc. Am.* 13. 38. Oportet ostendere et mores ferus immanemque naturam, et vitam vitiiis flagitiisque omnibus deditam, et denique omnia ad perniciem profligata atque perditam. *Catull.* 42. 13. o lutum, lupanar, Aut si perditus potest quid esse. ¶ 6. Pro impotentis, vehementis. *Quintil. declam.* 19. 2. Perditus dolor. *Catull.* 91. 2. amor. *Cic. Cluent.* 13. 36. Homo perditus nequitia, et summa egestate. *Id.* 2. *leg. Agr.* 20. 55. Consilia dissoluta atque perditam. *disperat.*

PERDŌCĒ, dōces, dōcūi, doctum, dōcere, a. 2. Part. **Perdoctus** sub c. — Perducere est perfecte docere, *insegnar bene, δὴδωκω.* — a) Cum Accusativo personæ, aut rei. *Plaut. Capt.* 3. 5. 59. Quid? tu una nocte postulavisti, et die recens captum hominem, nuperum et novitium, te perducere, ut melius consulere tibi, quam illi, quicum una a puero ætatem exegeram? *persuadere, dare ad intendere, indurre.* — Et cum duplici Accus. *Ovid. Remed. am.* 490. si quid Apollo Utile mortales perdoct ore meo. — *Plaut. Stich.* 1. 3. 24. illa (*paupertas*) omnes artes perdoct, ubi quem attingit. *Cic. Sext.* 44. 95. Rem quæris præclaram juvenuti ad discendum, nec mihi difficilem ad perducendum. *Quintil.* 1. 1. 8. Suam stultitiam perducere. *far consocere.* — b) Cum Infinito. *Lucret.* 5. 1437. Sol et Luna lustrantes (*mundum*) luntine circum Perducere homines annorum tempora Veri Et certa ratione geri rem atque ordine certo. *Ovid.* 4. *Pont.* 12. 27. Dignam Mæoniis Phœacida condere chartis (Quam te Pierides perducere tuæ. — c) Part. **Perdoctus** apud *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 103. Docte tibi illam perdoctam dabo. *Ter. Heaut.* 2. 3. 120. *CLAN.* Verum illa ne quid titubet. sv. Perdocta 'st probe. *Lucret.* 3. 475. Multorum exitio perdocti quod sumus ante. *Cic. Balb.* 27. 60. Quam me præsertim rerum varietate atque usu ipso jam perdoctum viderent. *Stat.* 5. *Silv.* 3. 2. pulsantque sinistra Æta, genitor perdocte. *lyre.* — Et cum Accus. rei. *Ammian.* 26. 8. Rumore quodam præverso imutineus exitium ille perdoctus.

PERDŌCĒ, adverb. valde docte. *Plaut. Most.* 1. 3. 122. Et perdocte cuncta callet!

PERDŌCES, a, um. *V.* **PERDŌCEO**.

PERDŌLĀTUS, a, um. *V.* **PERDŌLEO**.

PERDŌLEO, es, hī, itum, ere, n. 2. vehementer doleo. *Ter. Eun.* 1. 2. 74. Heu noster. laudo: tandem perdoluit. *Cæs.* 2. *B. C.* 15. Suam vitam irrisit fore, perdoluerunt. *Q. Claudius Quadrigarius* apud *Gell.* 9. 13. Id subito perditum est eisdem T. Manlio.

PERDŌLESCO, is, ere, n. 3. perdoleo. *Accius* apud *Non.* p. 100. 31. *Merc.* Nec perdolesci, siigi socius morte, campos contegi.

PERDŌLO, es, avi, ætum, are, a. 3. Part. **Perdolatus**. — Perdolare est perfecte dolare. *Vitruv.* 2. 10. Quam in materiam perdolantur. *Id.* 2. 9. ante med. Arbor præcisa alte et perdolata. *Arnob.* 6. 23. Fomes perdolatus in fulminis mo-

ram. *Auct. Gramat. ed. Rudorff.* p. 342. *Pertra-tarata, non perdolata a ferro.*

PERDŌMINOR, aris, ari, dep. 1. *Claudian.* *Fescenn. de Nupt. Honor.* 77. Solus ovantem Zephyrus Perdominetur. *h. e.* dominetur per annum, toto anno spiret. Nisi malis, verbum *perdomino* regere accusativum: quod insolens est.

PERDŌMITOR, ōris, m. 3. qui perdomat. *Prudent.* 4. *Cathermer.* 12. Mortis perdomitor, salutis auctor.

PERDŌMITUS, a, um. *V.* voc. seq. **PERDŌMO**, as, hī, itum, are, a. 1. Part. **Perdomitus I. et II.**; **Perdomiturus** et **Perdomandus I.** — Perdomare est perfecte domare, *sōg-gogare.*

I.) Proprie. — a) De provinciis, regnis, gentibus. *Liv.* 8. 13. Placuit, ad perdomandum: Latium, exercitum victorem circumducere. *Id.* 9. 20. Apulia perdomita in Lucanos perrectum. *Ovid.* 3. *Fast.* 843. Venit perdomitis ad nos captiva Faliscis. *Sueton. Tib.* 16. *extr.* Illyrico perdomito et in ditionem redacto. *Fellej.* 2. 95. 2. Gentes locis tutissimas, aditu difficillimas, numero frequentes perdomuerunt. *Justin.* 2. 13. 3. Qua manu cum gloria ejus perdomiturum se Græciam dicit. — b) De brutis animalibus. *Ovid. Heroid.* 12. 163. Serpentes igitur potui taurosque feroces, Unum non potui perdomuisse virum? *Tibull.* 1. 2. 52. Sota ferus Hecates (*dicitur*) perdomisse canes. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 8. Sic perdomiti (*vītuli*) nov ad arctum instituuntur.

II.) Translate. *Plin.* 5. *Ep.* 6. ante med. Tantis glæbis tenacissimum solum assurgit, ut nono demum sulco perdometur. *Seneca Ep.* 90. circa med. Tunc facinam aqua sparsit, et assidua tractatione perdomuit, unxitque panem. Nostrates etiannum dicunt domare. *Stat.* 1. *Theb.* 523. cumulare canistris Perdomitam saxo Cererem. *h. e.* panem ex molita farina et subacta.

PERDORMISCO, is, ere, n. 3. dormire contumaciter, *καταξίμαρμυ.* *Plaut. Men.* 5. 5. 29. perdomiscin' usque ad lucem?

PERDŌAXIN'. *V.* **PERDO** in it.

PERDŪCCO, cis, xi, ctum, cere, a. 3. *Perduce* pro *perduc* habet *Seren. Sammon.* 40. 754. Gramen hyoseyami ceræ sevoque vetusto Concilia, mistisque locos perduce dolentes. — Part. **Perductus I. et II.** 1. 3. 4.; **Perductorus** et **Perducendus I.** — Perducere est usque ad aliquem locum, aut terminum ducere, *δύξω* (*It. condurre, menare; Fr. conduire jusq' au bout, conduire, mener à sa destination; Hisp. conducir al cabo; Gerin. vohin führen, bringen; Angl. to bring through or all the way, conduct, lead, convey.*)

I.) Proprie. — a) Generatim. *Ter. Andr.* 1. 1. 35. Filium perducerunt illuc-moum. *Liv.* 45. 13. L. Manlius quæstor, qui Romam eum (*filium Masinissæ*) publico sumpto perduceret. *Nepos Dion.* 2. Magna cum ambitione Syracusas perduxit. *Cic.* 12. *Fam.* 19. Dum ad te legiones eæ perducantur, quas audia duci. *Cæs.* 7. *B. G.* 13. comprehensus eos ad Cæsarem perducerunt. et 3. *ibid.* 28. Qui omnes ad eum perducti interficiuntur. *Virg.* 6. *Ecl.* 60. Perducere bovem errantem ad stabula. *Justin.* 1. 8. 10. Simulata difidentia propter vulnus acceptum refugiens Cyrum in angustias perduxit. *Sueton. Ner.* 13. Perductum deinde (*Tyridentem*) in theatrum, iuxta se latere dextro collocavit. *Id. Tib.* 65. Mitterent alterum e consulibus, qui senem se et solum in conspectu eorum cum aliquo militari præsidio perduceret. *Plaut. Stich.* 4. 2. 46. Ille quidem pol summam in cruce cæca aut prandio perducti potis. *Cæs.* 3. *B. G.* 6. *extr.* Incolum legionem in Allobrogas perduxit. *Justin.* 2. 13. 8. Ille percussus nuncio tradit du-bus milites perducendos. *Sueton. Vitell.* 9. Partius est copias, quas adversus Othonem præmitteret, quas ipse perduceret. — b) Specialim *perducere aliquam*, stupri causa, apud *Cic.* 7. *Ferr.* 12. 31.; *Horat.* 2. *Sat.* 5. 77.; *Ovid.* 3. *Amor.* 12. 11.; et *Sueton. Tib.* 45. et *Fesp.* 22. *V.* **PERDUCTOR**. — c) Item specialim usurpatur

de ædificiis, fossis, aquis etc. *Cæs.* 3. *B. C.* 44. Nostri, qui perpetuas munitiones habebant, perductas ex castellis in proxima castella. *Id.* 1. *B. G.* 8. A lacu Lemano ad montem Juram millia passuum x. murum in altitudinem pedum xvi. perducti. *tira.* Sic *Liv.* 35. 10. *extr.* Porticum unam extra portam Trigeminam; alteram a porta Fontinali ad Martis aram perducerunt. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 29. 33. (165). Ex portu navigabilem alveum perducere in Nilum. *Liv.* 39. 2. Ne in otio militem haberet, viam a Bononia perduxit Arretium. *Sueton. Fesp.* 18. Mechanico grandes columnas exigua impensa perductorum in Capitolium pollicenti præmium obtulit. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 92. Aquam perducere in coloniam Sinopensem. *perducere aquam* est aqueductu ducere, familiare *Frontin. Aquæd.*, ut 7. Eidem mandatam a senatu, ut curaret, quatenus alias aquas quas posset, in urbem perduceret per ampliores ductus. et *ibid.* Perducere Anionem in Capitolium. et 10. Virgiem, in agro Lucullano collectam, Romam. et 7. Tum ex senatusconsulto duumviri aquæ perducendæ creati sunt. *Plin.* 10. *Ep.* 46. Ex fonte aquam perducere.

II.) Translate. ¶ 1. Est perungere, oblinere, per totum inducendo medicamentum. *Virg.* 4. *G.* 415. liquidum ambrosiæ diffudit odorem, Quo totum nati corpus perduxit. *Pers.* 2. 55. auro sacras quod ovato Perducis facies. *Seren. Sammon.* 39. 739. Est qui galliæ perducit stercore corpus. et 49. 922. artus perducere succo. et 25. 457. *de lana succida.* Proderit hanc ægris crebro perducere membris. *Id.* 1. 25. Sæpe celi donia ex acido perducta liquore Sanavit. et *Marcell. Empir.* c. 19. p. 112. retro ed. *Ald.* Lappathi radices cum aceto coques ad tertias, et in eo jure iterum oryzam discoques, et sic ad perducendum corpus uteris. — Hinc et pro inducere ponitur, *h. e.* delere, *cancelare.* *Julian. Dig.* 29. 1. 20. ad fin. Si aliquid interleverit, perduxerit, adjecerit, emendaverit. *Id. ibid.* 37. 11. 8. a med. Cujus nomen in testamento voluntate testatoris perductum sit. *V.* **INDUCO**.

¶ 2. Item est totum ducere, haulire, perbibere. *Arnob.* vertens Orphei carmen, 5. 26. Inde manum poculum sumit, risuque sequenti Perducit totum cyceonis læta liquorem. Sic *Scribon. Compos.* 135. *extr.* Aqua frigida vel calida perducta. *h. e.* pota. ¶ 3. Generatim perducere est trahere, pertrahere, evehere, provehere, adducere; latissime enim patet. — a) Quum de tempore agitur, sæpe est pertrahere, trahere, *tivare* inanzi, *allungare.* *Cic.* 10. *Fam.* 1. Quæ si ad tempus tuum perducitur, facilis gubernatio est. *Liv.* 38. 51. Orationibus in noctem perductis, producta dies est. *Id.* 36. 23. Inde copta oppugnatio ad mediam rursus noctem perducta est. *Cæs.* 5. *B. G.* 30. *extr.* Res disputatione ad mediam noctem perducitur. *Liv.* 38. 50. Plus crimina eo die, quam defensione valuissent, ni altercationem in serum perduxissent. *Cic.* 9. *Fam.* 20. Usque ad assum vitium opera perducitur. *Alii vero legunt* producit. *Lucret.* 4. 537. Perpetuus sermo nigra noctis ad unbram Auroræ perductus ab exortente nitore. Similiter *Cic. Senect.* 17. 60. M. Valerium Corvum accepimus ad centesimum annum perduxisse. *Alii addunt* vitam. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (15). Subjicit enim, qua medicina se et conjugem usque ad longam senectam perduxerit. *Propert.* 1. 3. 39. O utinam tales perducas, improbe, noctes. *Lachmannus* vern ad *Lucret.* 6. 324. de hoc loco valde dubitat, quemadmodum de illo *Catulli* 106. 5. Ut liceat nobis tota perducere vita Eternam hoc sanctæ fœdis amicitie. — b) De aliis, et præcipue de valetudine, est adducere, *ridurre.* *Cic.* 2. *Invent.* 56. 169. Cumplere aliquid et ad exitum perducere. *Zucret.* 5. 1027. Nec potuisset adhuc perducere sæcla propago. *Id.* 2. 1116. perducere omnia ad finem. *Pompon. Dig.* 33. 1. 7. *extr.* aliquid ad effectum. *Quintil.* 5. 14. 28. aliquid ad liquidum confusumque. *Farro* 2. *R. R.* 3. 9. aliquid ad perniciem. *Petron. Satyr.* 24. Ad ultimam

perductus tristitiam. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 27. (86). Perducere aliquem ad maciem. *Id.* 30. *ibid.* 9. 23. (79). ulcera ad cicatricem. *Id.* 20. *ibid.* 13. 50. (130). carbunculos ad suppurationem. *Id.* 19. *ibid.* 3. 15. (44). aliquid ad maturitatem. — Similiter *Nepos Dion.* 5. *sub fin.* Eo rem perduxit, ut tyrannus pacem facere vellet. *Adda eum.* *Epam.* 8. Sic *Plancus* ad *Cic.* 10. *Fam.* 7. Mihi temperavi, donec perducerem eorum rem, ut dignum aliquo et consulari meo et vestra expectatione efficerem. *Virg.* 1. *Ecl.* 72. En quo discordia cives Perduxit miseros. — c) De hominibus est evehere, provehere. *Cæs.* 7. *B. G.* 39. (et *Nepos Phoc.* 1.) Quem Cæsar ex humili loco ad summam dignitatem perduxerat. *Cic. Amic.* 20. 73. Perducere aliquem ad amplissimos honores. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 9. 36. (61). artem ad magnam gloriam. ¶ 4. Speciatim est pertrahere, inducere, tirare, ridurre, indurre. *Auct. B. Afr.* 4. Si posset aliqua ratione perducere ad sanitatem. *Sall. Jug.* 82. Magnis muneribus et majoribus promissis ens ad studium sui perducit. *Cæs.* 6. *B. G.* 11. Eos ad se magnis pollicitationibus perduxerat. *Nepos Dion.* 5. Quam ob causam pauci ad societatem periculi perducebantur. *Cic.* 5. *Att.* 21. a med. et 4. *Verr.* 28. extr. Hominem ad HS. LXXX. perducit. h. e. pertrahit ad solvendum. *Nepos Hamilc.* 4. Assiduis patris obstationibus eo est perductus, ut interire, quam Romanos non experiri mallet. *Cic.* 4. *Tusc.* 23. 52. Ajacem ira ad furorem mortemque perduxit. — *Plaut. Most.* 1. 3. 41. Si dictis nequis perducit, ut vera hæc credas. *Cæs.* 7. *B. G.* 4. Perducere aliquem in suam sententiam, tirare, et *Cic.* 16. *Att.* 8. ad suam sententiam. Sic *Cæs.* 3. *B. G.* 8. Omni ora maritima ad suam sententiam perducta. *Nepos Epam.* 4. Micetum adolescentulum quinque talentis ad suam perduxit voluntatem.

PERDUCTIO, ðnis, f. 3. actus perducendi. *Vitriv.* 8. 6. Nunc de aquarum perductionibus ad habitationes, mœoiæque, ut fieri oporteat, explicabo.

PERDUCTO, as, are, a. 1. frequentat. a *perduco*. *Plaut. Most.* 3. 2. 157. Vin' qui te perducet? ræ. Apagè istum a me perducetrem: arrabo potius, quam perducet quispiam. *V.* vncem sequent.

PERDUCTOR, ðris, m. 3. qui perducit: et speciatim qui mulieres honestas vel promissas inducitur, vel minis coactas, aut vi ad aliquem stupri causa perducit, *mezzano di amori, ruffiano*. *Cic.* 3. *Verr.* 12. 33. Sileatur de nocturnis ejus bacchationibus: lenonum, aleatorum, perductorum nulla mentio fiat. Ubi *Pseudo-Ascon.* Lenones sunt scortorum: perductores etiam invitatorum personarum, et in quibus supra exercita legibus vindicantur. *Lactant.* 6. 17. a med. Pecuniam tuam perductores, aleatores, lenonesque diripiunt. Alludit ad hos *Plaut. Most.* loc. cit. in voce præced. *V.* at *PRRUCO* I. b.

PERDUCTUS, a, um. *V.* **PERDUCO**.

PERDUDUM, adverb. molto tempo fa, valde dudum. *Plaut. Stich.* 4. 1. 69. Vidit edepol homoem haud perdudum. *Lævius* in 6. *Erotopyægn.* apud *Frisician.* 10. p. 903. *Putsch.* Te, *Andromacha*, perdudum manu lascivula ac tenelula, capit meo trepidans, libens insolito plexi munere. At *Scaliger* *Lectet.* *Auson.* 2. 27. et *M. Hertzius leg.* per ludum.

PERDURLIO, ðnis, f. 3. *συνωμοσία*, est crimen læsæ majestatis, et quidem atrocissimum, quum scilicet in ipsam rempubl., vel in magistratum, aut principem injuria infertur. Est a *duellis*, h. e. hostis apud veteres. Nomen ex eo est, quod a quo committitur, hostis debeat censeri. Nam per hic nntat perquam, seu valde, ut *Varro* 7. *L. L.* 49. *Müll.*; et *Charis.* 2. p. 188. *Putsch.* significant.

I.) Proprie. *Ulp. Dig.* 48. 4. 11. Qui perduellionis reus est, hostili animo adversus rempublicam, vel principem animatus est. *Cic. Pis.* 2. 4. In *Rabirio* perduellionis reo. *Id.* *Rabir.* *perduell.* 3. Nam de perduellionis iudicio, quod a me sublatum esse, criminari soles, meum cri-

men est, non *Rabirii*. *Liv.* 26. 3. a med. Tum *Sempronius*, perduellionis se iudicare. *Cn. Fulvio* dixit. h. e. reum facere, quod exercitum populi *R.* perdidisset. *Val. Max.* 6. 5. n. 3. Quum *Ti. Gracchus* et *C. Claudius*, ob nimis severe gestam censuram, majorem civitatis partem exasperasset, diem his *P. Rutilius* trib. pl. perduellionis ad populum dixit. — Apud *Liv.* 1. 26. videtur usurarii pro homicidio: nam homicidium sororis ab *Horatio* patrum perduellio dicitur. *Ibidem* perduellionem alicui iudicare est perduellionis reum facere: Alter inquit, *P. Horati*, tibi perduellionem iudico. Confirmat hoc *Turneb.* 1. 17. *Adversar.* c. 7. Sunt tamen, qui ideo cædem *Horatii* perduellionem dici putant, quod in conspectu regis et populi eam admisit: at: vel quod privata auctoritate: quom utroque læsa majestas videri potuit: vel denique, quod parricidium erat, ejus atrocitatem perduellionis similem, eademque pœna puniri eo tempore institutum fuerit. Ita etiam *Cic. Mil.* 14. 36. de *Clo-dio*. Diem mihi, credo, indixerat, multam irrogarat, actionem perduellionis intenderat.

II.) Translate, vel concreto, uti ajunt, sensu est hostis, il nemicco della patria, sed improbat a *Cic.* 4. *Herenn.* 10. 15. bis verbis: Turgēt et inflata est oratio, quum aut novis, aut prisca verbis, aut duriter aliunde translatis, aut gravioribus, quam res postulat, aliquid dicitur, hoc modo: Nam qui perduellionibus vendit patriam, non satis supplicii dederit, si etc. *Est qui leg.* perduellibus. At *Gloss. Labb.* Perduellio, ἀντάρτης. Perduellones, οἱ κατὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων βουλευόμενοι, ἢ κατὰ βασιλείων. Adde *Paul. Diac.* loc. cit. in voc. seq. I.

PERDÜELLIS, ls, m. 3. (per et duellum) publicus hostis, quocum bellum esse: per hic auget, ut in voca præced. dictum est, πολέμιος (h. nemicco; Fr. ennemi de guerre; Hisp. enemigo, contrario in la guerra; Germ. der kriegsführende Feind, d. Feind; Angl. an enemy).

I.) Proprie. *Paul. Diac.* p. 66. 17. *Müll.* Perduellio (h. e. perduellis; *V.* voc. præced. II.), qui pertinaciter retinet bellum. *Cajus* *Dig.* 50. 16. 234. Quos nos hostes vocamus, eos veteres perduelles vocabant, per eam adjectionem indicantes, cum quibus bellum esset. *Varro* 5. *L. L.* 3. *Müll.* Hostem nunc dicunt eum, quem tum dicebant perduellem. *Ennius* apud *eum.* 7. *ibid.* 49. Quin inde iavitis sumperint perduellibus. Perduelles, subdit *Varro*, dicuntur hostes. *Plaut. Amph.* 1. 1. 94. Perduelles penetrant se in fugam. *Cic.* 1. *Off.* 12. 37. Equidem etiam illud animadverto, quod qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante. Hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus. *Id.* 3. *ibid.* 29. 107. Nam pirata non est ex perduellium numero; sed communis hostis omnium. Adde *Liv.* 45. 16. extr.

PERDÜELLUM, i, u. 2. bellum. *Accius* apud *Non.* p. 22. 15. *Merc.* De summa tibi perduellum est. Ita leg. præter alios *Turneb.* 1. 17. *Adversar.* c. ult.

PERDÜM, perduls, perduit et perduint pro perdam, perdas etc. *V.* **PERDO** init.

PERDULCIS, e, adject. cujus superlat. *Perdulcissimus* legitur in quadam *Inscript. christiana* inferioris notæ apud *Reines.* cl. 20. n. 150. Ex *Marini* loc. cit. in **PER** constat, optimos scriptores numquam præposuisse præpositionem per nominibus comparativis et superlativis, nisi interposito quam, ut per quam dulcissimus.

PERDÜRABĪLLIS, e, adject. perdurabilis, qui dlu durat. *Boeth.* in *Categor.* *Aristot.* 3. p. 175. Recte igitur habitus diuturnior et permanentior, dispositio vero facile mobilis, neque perdurabilis ab *Aristotele* proponitur.

PERDÜRATIO, ðnis, f. 3. actus perdurandi. *Gloss. Cyrill.* Περδύσις, perduratio. It. *indurimento*. — Et translate pro perpeffione. *Cassiod.* 1. *Hist. Eccl.* 11. a med. Quum esset ad vitam moachicam perduratio nis Insuper, omnia eum *Antonius* experimentis exercet.

PERDÜRATUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERDÜRRO, as, avi, atum, are, n. 1. Part. *Perdurans*, *Perduratus* et *Perduraturus* sub *A.* — *Perdurare*

A) Neutorum more est diu durare, usque ad finem durare. *Ter. Hecyr.* 2. 2. 27. Non posse apud vos, *Pamphilo*, se, absente, perdurare. Sic *Sueton.* *Ner.* 24. Excussus curru, ac rursus repositus, quum perdurare non posset, destitit ante decursum. *Ovid. Medic. fac.* 49. probitas longum perdurat in avum. *Stat.* 1. *Theb.* 142. hæc mora pugnae sola, nec in regem perduratura secundum. *Seneca Tranquill.* 15. circa med. Quidquid imbecillum in animo, nec perduratum est, emulcerat. *Alii* rectius lego. percuratum. Adde *eum.* 7. *Benef.* 28. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 34. (147). Castanea pedamentis omnibus præfertur facilitate tractatus. perdurandi pervicacia, regeneratione cædua vel salice lætior. *Cassiod.* 5. *Hist. Eccl.* 42. a med. Multo tempore nobis perdurantibus.

B) Active est durum admodum facere, indurare. *Prudent.* *Psychom.* 417. formido pericli *Perdurat* teneras iter ad cruciabile plantas.

PERDÜRUS, a, um, adject. valde durus. *Figurate* *Papinian.* *Dig.* 48. 3. 2. Interpretatio perdura et pernitium severa.

PERÉDO, edis, edi, esum, edere, a. 3. Part. *Peresus* II. 1. et 2. — *Peredere* est edendo absumere, consummare mangiando, mangiar tutto. *περιτρώγω*.

I.) Proprie. *Plaut. fragm.* apud *Priscian.* 10. p. 893. *Putsch.* Nil moror mihi fucum in alveo, apibus qui peredit cibum. *Prudent.* 9. *Cathermer.* 59. *Peredere* panem.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus physicis est absumere, corrodere. *Horat.* 3. *Od.* 4. 75. nec peredit Impositam celer ignis *Etnau.* *Vet. Poeta* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 12. 26. Lacrimæ peredere humore exangues genas. *Lucret.* 1. 326. Nec, mare quæ impendunt, vesco sale saxa peresa. *Id.* 3. 413. At si tantula pars oculi media illa peresa est. *Virg.* 3. *G.* 561. Vellera morbo illuvieque peresa. *Sil.* 14. 605. membrisque cutis legit ossa peresis. scilicet morbo. *Tibull.* 1. 4. 14. Longa dies molli saxa peredit aqua. ¶ 2. De animo. *Catull.* 55. 30. Et multis languoribus peresus Essem te mihi, amice, queritando. *Virg.* 6. *En.* 442. Hic, quos durus amor crudeli tabe peredit.

PERÉDO, is, ere, a. 3. idem quod *Edo*, h. e. emitto, profero, vel prorsus emitto. *Vet. Poet.* apud *Sidon.* 9. *Ep.* 14. Sole medere pede, ede, perede melos. Cujus et obscura est sententia, et incerta admodum auctoritas.

PERÉFFERO, effers, extatū, elatum, efferre, a. anom. erigere. *Ennod.* *Opusc.* 4. sub init. Ineptum certa miseriarum cæcitas de falsa dicendi felicitate perextulit.

PERÉFFLO, as, are, a. 1. omnino efflo. *Apul.* 8. *Met.* Postremo balbutiens incerto sermone, perefflavit animam virilem.

PERÉFFLŪO, is, ere, a. 3. *παρρηγοῦμαι*, omnino effluere, atque adeo a recto tramite deflectere. *Vulgar. interpr. ep. ad Hebr.* 2. 1. Propterea abundantius oportet observare nos ea, quæ audivimus, ne forte pereffluamus.

PERÉFFOSSUS, a, um, particip. ab inaus. *per-effodio*, multum effossus. *Ennod.* 2. *epigr.* 112. Orbe pereffosso fluidum de lumine vulnus *Pestifer* ostentans ora sepulta geris.

PERÉGER, egris, in. et f. 3. qui peregre abiit, peregrinus: a *per* et *ager*, quasi errans per agros. *Ulp. Regular.* tit. 17. de *caducis*. Si legatarius ante apertas tabulas decesserit, vel pereger factus sit. *Auson.* *epist.* 17. In comitatu tibi verus fui, nedum me peregre existimes composita fabulari. *Venant.* 4. *carm.* 10. 14. Susceptor peregrum.

PERÉGERE dicebatur expergefacerè. *Paul. Diac.* p. 245. 3. *Müll.* ubi *Scaliger* legit *pergere*: at *Gennerus* conjicit legendum *perregere*; recte quidem, ut *cl. Furlanetto* videbatur collato *Perrectus*, quod *V.* Sed *Müllerus* legit: *Peregere* dicebant expergefacerè; et banc lectionem tuatur collatis *Non.* p. 104. 15. *Merc.* et *Paul. Diac.* p. 80. 8.

PEREGRE, adverb. (pereger). Aliam formam peregrini *V.* loco suo. — Peregre est peregrinando, extra patriam, quasi per agros, ἐν ξένῳ (It. fuori del paese, fuori della patria, da lontano, lungi; Fr. hors de la ville, dans un pays étranger; Hisp. fuera de la ciudad, en país extranjero; Germ. über Land, ausserhalb, auswärts; Angl. abroad, from abroad).

I.) Proprie in hoc adverbio, ut in aliis quæ locum spectant, conjunctæ sunt rationes loci, in quo quis versatur, et in quem quis transit, et e quo quis accedit. — a) De eo, qui non in urbe, non in patria, sed extra versatur, et domi opponitur. *Plaut. Pers.* 1. 1. 30. quia verus peregre est. *sa.* Ain' tu, peregre est? *Id. Trin.* 2. 4. 195. Gestandus peregre clipeus. *Cic. 5. Phil.* 11. 30. Utipot qui peregre depugnabit. *Sueton. Cal.* 20. Edidit et peregre spectacula: in Sicilia Syracusis asticos ludos, et in Gallia etc. *Id. Gramm.* 3. In provinciis quoque grammatica penetraverat, ac nonnulli de notissimis doctoribus peregre docuerunt. — b) De eo, qui abit in extera regionem, vel locum. *Plaut. Cas. prol.* 62. Hunc adolescentem peregre ablegavit pater. *Id. Cist.* 2. 3. 37. Avecta est, inquit, peregre hinc habitatum. *Id. Most.* 1. 1. 21. Postquam hinc peregre pater abii. *Sic Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 43. (151). Peregre abire. *Sueton. Cæs.* 42. proficisci. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 103. uti ne solus rusye, peregreve Esirum. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 49. Leno me peregre mitti Macedonio misis viginti-vendidit. fuori di patria. — c) De eo, qui a loco externo in patriam redit, aut de re, quæ a loco externo affertur. *Plaut. Asin.* 4. 1. 16. Epistola peregre allata. *Id. Stich.* 4. 2. 7. Salvum gaudeo peregre te in patriam redisse. *Sic Ter. Phorm.* 2. 1. 13. Pericla, damna, exsilia, peregre rediens, semper cogites. Rursus *Plaut. Amph.* 1. 1. 205. Tu' domo prohibere peregre me advenientem postulas? *Liv.* 2. 6. Alios peregre in regnum Roman accitos. *Id.* 28. 11. Plus omnibus aut nunciatis peregre, aut visis domi. — Cum præpos. a. *Vitruv.* 5. 7. extr. de scæna theatri. Versare concurrentes, quæ efficiunt una a foro, altera a peregre aditus in scænam. *Charis.* 1. p. 86. improbatur præpositionem addere.

II.) Translate. *Horat.* 1. *Ep.* 12. 13. dum peregre est animus sine corpore velox.

PEREGRĒGIUS, a, um, adject. valde egregius. *Apul. de Mag.* Peregretra tragedia.

PEREGRĪ, adverb. Idem quod peregre, sed cum discrimine in usu, quia peregre inservit et statui in loco, et motui: peregrī solum statui, ut *Charis.* 2. p. 189. *Putsch.* docet. *Nævius* ibid. Patriam et colatis potius, quam peregrī probra. *Plaut. Amph. prol.* 5. Peregrique et domi. (Ita legitur in vet. MSS. *Gruteri*, itemque in editionibus antiquis.) *Id. ibid.* 1. 1. 196. Quia nos eramus peregrī, tutatu' et domi. *Fleckenstein* ipse ita edidit; alii tamen utroque loco peregre legunt. *Prudent.* 4. *sepi. oreph.* 89. peregrī necandus. *Inscript.* apud *Pinestres Syllog. inscr.* p. 297. M. SALLVSTIO FELICI PEREGRĪ DEFUNCTO SODALES HERCVLIANI.

PEREGRĪNA, æ, f. 1. *V.* PEREGRINUS I. 1. **PEREGRINĀSUNDUS**, a, um, adject. qui multum peregrinatur. *Liv.* 28. 18. Non peregrinandum, neque circa amœnas oras vagantem tantum ducem Romanum, etc.

PEREGRINAT, ξενεύεις. *Gloss. Gr. Lat.*
PEREGRINATIO, ὄσις, f. 3. ¶ 1. Stricto sensu est actus peregrinandi, pellegrinaggio, ἀνοδηγία. — a) De hominibus. — In sing. num. *Cic. 5. Tusc.* 37. 107. Exsiliū, si rerum naturam, non ignominiam nominis querimus, quantum demum a perpetua peregrinatione differt? *Id.* 16. *Att.* 3. Omne tempus in peregrinatione consumimus. Adde *eumd.* 9. *ibid.* 10. *Quintil.* 7. 3. 31. Transmarina peregrinatio. *Sueton. Ner.* 34. Peregrinatione quidem Græciæ, Eleusinias sacris-interesse non ausus est. nel suo viaggio per la Grecia. — In plur. num. *Cic. Amic.* 27. 103. Neque solum militiæ, sed etiam peregrinationes rusticationesque communes. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 1. 2. (9). Peregrinationes suscipere. — b) De

brutis animalibus, quod translatum aliis est. *Cic. 2. Fin.* 39. 109. Bestiæ partim cursu et peregrinatione lætantur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 6. 21. (61). de ostris. Gaudent et peregrinatione, transferrique in ignotas aquas. ¶ 2. De loco, in quo quis peregre moratur. *Plin.* 3. *Ep.* 19. Habet etiam multum jucunditatis soli cælieque mutatio, ipsaque illa peregrinatio inter sua. *V.* Interpp. ad h. l.

PEREGRINĀTOR, ōris, m. 3. pellegrino, qui peregrinatur. *Cic. 6. Fam.* 18. sub fin. Mehercule non tam sum peregrinator jam, quam solebam.

PEREGRINĀTUS, a, um. *V.* PEREGRINOR. **PEREGRINĪTAS**, atis, f. 3. conditio peregrini hominis; cui opponitur Romana civitas, *Vesere o la condizione di pellegrino o forastiero.*

I.) Proprie. *Sueton. Claud.* 15. Peregrinitatis reus. h. e. qui quum sit peregrinus, pro cive R. se gerit. — Ad peregrinitatem redactus dicitur, qui ob crimen civitate R. spoliatus est. *Ulp. Dig.* 2. 4. 10. circa med. Si per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus sit patronus. *Sueton. Claud.* 16. Splendidum virum Græciæ provinciæ principem, verum Latini sermonis ignarum, non modo albo judicium erasit, sed etiam in peregrinitatem redegit.

II.) Translate mores et sermo peregrini. *Cic. 9. Fam.* 15. Quum in urbem nostram infusa est peregrinitas. *Quintil.* 11. 3. 30. Pronunciatio emendata erit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum, id est, in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet.

PEREGRINOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. Part. *Peregrinans I., Peregrinatus II. 1; Peregrinaturus I.* — Peregrinari est peregre iter facere, per aliena loca pœgrationem proficisci, patria procul abire, ἀνοδηγῆναι (It. andar fuori del paese, viaggiare in paesi stranieri, pellegrinare; Fr. voyager à l'étranger, faire de longues courses, des pègrinations; Hisp. viajar, andar tierras ó mares, peregrinar; Germ. in der Fremde sein, auswärts sein, herumreisen; Angl. to go abroad, travel through foreign parts or countries, live in foreign countries, peregrinate).

I.) Proprie. *Cic. Brut.* 13. 51. Peregrinari tota Asia. *Id. Rabir. perduell.* 10. 28. Adeone hospes hujusca urbis, adeone ignarus es disciplinæ consuetudinisque nostræ, ut hæc nescias? ut peregrinari in aliena civitate, non in tua magistratum gerere videre? *Plin.* 6. *Ep.* 19. Deforme arbitrat, bonorem peturos urbein Itallamqua non pro patria, sed pro hospitio aut stabulo, quasi peregrinantes habere. *Pacat. Pa-neg.* 6. A quo petit navigaturus serenum, peregrinaturus reditum, pugnaturus auspiciam.

II.) Translate. ¶ 1. Est peregre iter facere, sed dicitur de studiis et animo. *Cic. Arch.* 7. 16. Hæc studia pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Id.* 1. *Nat. D.* 20. 54. Interminata in omnes partes magnitudo regionum, in quam se injiciens animus et intendens, ita late longeque peregrinatur, ut nullam tamen oram ultimi videat, in qua possit insistere. *Id.* 5. *Tusc.* 39. 114. de *Democrito.* Quum alli sæpa, quod ante pedes esset, non viderent, ille infinitatem omnem peregrinabatur, ut nulla in extremitate consisteret. h. e. animo et cogitatione percurrerebat. *Alii leg. per: alii* in infinitatem. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 1. 3. Tanta vis virtutis atque ingenii peregrinata abhuit ab oculis et fori et curiæ. ¶ 2. Item externum esse, *essere forastiero.* *Cic. 3. Fin.* 12. 40. Mihi videris Latine docere philosophiam, et ei quasi civitatem dare, quæ quidem adhuc peregrinari Romæ videbatur. *Id. Mil.* 12. 33. Au vos soli ignoratis, vos hospites in hac urbe versamini? vestræ peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? — *Plin.* 16. *Hist. nat.* 32. 59. (135). Non ferunt amomi nardique delicæ ne in Arabia quidem ex India et nave peregrinari. h. e. in alieno solo extra Indiam provenire.

PEREGRINŪLUS, a, adject. deminut. a pere-

grinus. Translate *Venant. Vita Gern.* 64. Decet hic illud inseri qualiter peregrinula sit revocata lux oculi. h. e. oculi, qui evulsus supra maxillam pendebat. Cf. *eumd.* *Vit. Alb.* 16. Frangatis tenebris sol olim peregrinus illuxit. h. e. homini oculorum luce privato.

PEREGRINUS, a, um, adject. (peregre) peregre adveniens, externus, advcna, ξενικός, ἐξωτικός (It. forastiero, pellegrino, straniero; Fr. étranger, exotique; Hisp. extranjero, forastiero; Germ. aus der Fremde stammend, ausländisch, fremd; Angl. foreign, strange, alien, exotie).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Adjective. *Plaut. Men.* 2. 2. 65. Ad portum mittunt servulos, ancillulas, Si qua peregrina navis in portum advcnit. *Id. Pseud.* 4. 2. 9. Quis hic homo chlamydatas est? aut unde 'st? aut quem quæritat? Peregrina facies videtur hominis atque ignobilis. *Id. Stich.* 5. 2. 20. Volo eluamus hodie peregrina omnia. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 203. Tanto cum strepitu ludi spectantur, et artes, Divitiæque peregrinæ. *Id.* 3. *Od.* 3. 19. Ilion Fatalis incestusque Judex, Et muller peregrina vertit In pulverem. *Ovid.* 4. *Trist.* 8. 25. Tempus erat nec mea peregrinum ducere calum, Nec etc. et 3. *ibid.* 1. 61. Signa peregrinis ubi sunt alterna columnis Belides. *Id.* 8. *Met.* 836. peregrini amnes. *Id. Heroid.* 1. 59. Quisquis ad hæc vertit peregrinam litora pupplm. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 13. 12. (43). Peregrinæ arbores. *Id.* 9. *ibid.* 17. 29. (63). aves. *Id.* 20. *ibid.* 10. 64. (100). Peregrinus morbus. *Virg.* 11. *En.* 772. Ipse peregrina ferrugine clarus et ostro. *Juvenal.* 14. 187. peregrina, ignotaque nobis Ad scelus atque nefas, quæcumque est, purpura ducit. et 6. 297. Prima peregrinus obscæna pecunia mores Intulit. *Tac.* 14. *Ann.* 53. Augustus Mæcenati urbe in ipsa velut peregrinum otium permisit. *Catull.* 31. 8. peregrino labore fessus. h. e. quem peregrinando exanclavi. *Ovid. Heroid.* 9. 47. peregrini amores. h. e. quibus peregrinæ mulieres amantur. *Id.* 3. *Fast.* 87. peregrini fasti. h. e. in quibus externa narrentur. et 2. *ibid.* 359. Adde peregrinæ causam, mea Musa, Latinam. h. e. causæ petiæ ex rebus externis. *Quintil.* 6. 3. 207. Illa est urbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum neque sensu, neque verbis, neque ore gestuve possit deprehendi. *Id.* 1. 1. 13. Oris plurima vitia in peregrinum sonum corrupti. *Id.* 8. 1. 2. Verba peregrina et externa. — *Peregrina sacra* appellantur, quæ aut evocatis diis in oppugnandis urbibus Romanæ sunt coacta; aut quæ ob quosdam religiones per pacem sunt petita, ut ex Phrygia Matris Magnæ, ex Græcia Cereris, Epidauri Esculapii: quæ coluntur eorum more, a quibus sunt accepta. *Festus* p. 237. 7. *Müll.* ¶ 2. Speciatim peregrinus homo et absolute peregrinus est, quicumque extra patriam et provinciam suam versatur. Differt ab advcna, hospes, incolæ. Nam peregrinus dicitur respectu loci, unde est; advcna loci, ad quem venit; hospes loci, ubi est; incolæ respectu moræ et habitationis. Præterea hospes potest esse, etiam si peregrinus non sit; incolæ, etiamsi non sit hospes. *Plaut. Pæn.* 5. 2. 71. Nequam te esse oportet, hominem peregrinum atque advcnam qui irrideas. *Cic. 2. leg. Agr.* 34. 94. Nos hinc Roma qui veneramus, jam non hospites, sed peregrini atque advcna nominabamur. *Id.* 1. *Off.* 34. 125. Peregrini atque incolæ officium est, nihil præter suum negotium agere, nihil de alio anquirere, minimequa esse in aliena republica curiosum. *Id. Sull.* 7. 22. Non tam est admirandum, regem esse me, quia, ut tu vis, etiam peregrini reges Romæ fuerunt; quam consulem Romæ fuisse peregrinum. *Colum.* 1. *R. R. præf.* 8. Longinqui litoris peregrinus. *Inscript.* apud *Carli, Antich. Ital.* T. 1. p. 225. COLONIS INCOLIS PEREGRINIS LAVANDIS GRATIS D. P. P. P. — *Peregrinorum collegium* memoratur in *Inscript.* apud *Orell.* 178. IN E. N. D. (h. e. in honorem domus divinæ) GENTO COLLEGI PEREGRINI-

norum VLP. DECEMBER ET VERECUND. CORNUTVS D. D. — Sic peregrina, æ, absolute. Ter. Andr. 3. 1. 11. Adeon' est demens? ex peregrina? Ubi Donat. idest ex meretrice. Mulieres enim peregrinæ, inhonestæ ac meretricis habebantur. et Id. ibid. 1. 1. 119. Pamphilum pro uxore habere banc peregrinam. ¶ 2. Item, sepe sic dicitur qui civis R. non est. Cic. 6. Ferr. 33. 77. Repertum esse scitote neminem, neque liberum, neque servum, neque civem, neque peregrinum, qui etc. Ulp. Regular. tit. 11. Peregrinus fit is, cui aqua et igni interdictum est. Id. Dig. 28. 5. 6. Civis R. scriptus heres, vivo testatore factus est peregrinus; innox ad civitatem R. pervenit. — Peregrinus prætor, qui Romæ inter peregrinos jus dicebat. Pompon. Dig. 1. 2. 2. circa med. — Peregrina provincia opponitur urbanæ apud Liv. 40. 44. P. Mucius Scævola urbanam sortitus provinciam est; et ut idem quæret de beneficiis in urbe et propius urbem decem millia passuum: Cn. Cornelius Scipio peregrinam, Q. Mucius Scævola Siciliam, C. Valerius Lævinus Sardiniam. — Peregrinus ager est, qui neque Romanus, neque hostilis habetur. Festus p. 245. 27. Müll. Clarius Varro 5. L. 33. Müll. Ut nostri augures publice disserunt, agrorum sunt genera quinque, Romanus, Gabinus, peregrinus, hosticus, incertus. Romanus dictus, unde Roma, ab Romulo: Gabinus ab oppido Gabiis: peregrinus, ager pacatus, qui extra Romanum et Gabinum, quod uno modo in his secuntur auspicia. Dictus peregrinus a perendo, id est a progrediendo; eo enim ex agro Romano primum progrediebantur. Quocirca Gabinus quoque peregrinus, sed quod auspicia habet singularia, ab reliquo discretus. Hosticus dictus ab hostibus. Incertus is ager, qui de his quatuor qui sit, ignoratur. Hæc Varro. — Milites peregrini leguntur in Inscript. apud Orell. 3467. AELIVS VALENTINVS OPTIO PEREGRINORVM AVRELIÆ CONIUGI. Adde alias apud eumd. 3468. et 3469. V. Marini, Frat. Arv. p. 474. Sic Inscript. apud Henzen. 6747. P. AELIO P. F. PAPIR. MARCELLO GENT. FRVM. SVB PRINCIPY PEREGRINORVM etc. De ratione inter frumentarios et milites peregrinos obvia disseruit cl. Henzenius in Bulletin. dell' Institut. Archeol. a. 1851. p. 113. et seqq. Similiter Inscript. apud Orell. 9. GENTIO SANCTO CASTRORVM PEREGRINORVM etc.

II.) Translate refertur ad ignorantiam, quia peregrini, quæ sunt ibi, ubi versantur, scire non solent. Cic. 1. Orat. 50. 218. Oratorem nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum atque hospitem in agendo esse debere. Id. 6. Att. 3. ante med. Est enim quiddam, advenientem non esse peregrinum atque hospitem.

PERELEGANS, æntis, adject. omn. gen. valde elegans. Cic. 2. Orat. 67. 270. Genus est perelegans, et cum gravitate salum. Id. Planc. 24. 58. Et quoniam tua fuit perelegans ac persubtilis oratio. Vellej. 1. 7. 1. Perelegantis ingenii vir.

PERELEGANTER, adverb. παραλως, valde eleganter. Cic. Brut. 52. 197. Et satis ornate et perelegantem diceret.

PERELIXO, as, are, a. 1. perfecte elixo. Apic. 7. 7. Denuo eum perelixabis. Alii leg. perlaxabis.

PERELOQUENS, entis, adject. omn. gen. valde eloquens. Cic. Brut. 70. 247. Cn. autem Lentulus Marcellinus nec unquam indisertus, et in consulatione pereloquens visus est.

PEREMENSUS, a, um, adject. omnino emensus. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 118.

PEREMNE, is, n. 3. genus auspicii, quum magistratus amnem, aut fontem auspiciato transibat. Festus p. 245. 32. Müll. Peremne dicitur auspiciari, qui amnem, aut aquam, quæ ex sacro oritur, auspiciato transit. Id. p. 250. 12. Petronia amnis est in Tiberim perfluens, quam magistratus auspiciato transeunt, quum in Campo quid agere volunt: quod genus auspicii peremne vocatur. Cic. 2. Nat. D. 3. 9. Bella nullis auspiciis administrantur, nulla peremnia servantur. Alii leg. per-

ennia, et interpretantur sacras quasdam ceremonias quotannis observari solitas.

PEREMIO, emis, etc. V. PERIMO init.

PEREMPTALIA Fulgura, inquit Festus p. 214. 22. Müll. Gracchus ait vocari, quæ superiora fulgura, aut portenta si sua peremant, duobus modis, prioribus tollendis, aut majore manubia, ut tertia secundæ, secunda primæ ceitat: nam ut omnia (omina) superantur fulgure, sic ictum fulgur (majoribus) manubiis vincit. V. MANUBLE. Id. p. 245. 22. Peremptalia fulgura, quæ superiora fulgura, aut portenta peremunt, idest tollunt. Seneca 2. Quæst. nat. 49. Peremptalia fulmina, quibus tolluntur priorum fulminum minæ. V. PERIMO.

PEREMPTIO vel peremptio, õnis, f. 3. actus perimendi, occisio. Augustin. Tract. 27. in Joann. sub fin.

PEREMPTOR vel peremptor, õris, m. 3. qui tollit, delet, interimit. Seneca Ælip. 221. Equis peremptor incliti regis fuit? uccisore. Apul. 3. 7. et 8. Met. Cruentus mei mariti peremptor.

PEREMPTORIE vel peremptorie, adverb. peremptoriamente: V. voc. seq. II. Claud. Manert. 3. Stat. anim. 1. Peremptorie argumentatur.

PEREMPTORIUS vel peremptorius, a, um, adject. mortifero, che uccide, ἀναπτεικός, mortiferus: a perimendo.

I.) Proprie. Apul. 10. Met. Venenum peremptorium. Tertull. Anim. 25. Spiculum peremptorium.

II.) Translate peremptorium edictum dicitur, perentorio, quod tribus edictis propositis, vel uno pro tribus fieri solet, quia dirimit disceptationem inter litigatores, idest non patitur, adversarium tergiversari. Hoc edictum qui spernit, contumax vocatur. Ulp. Dig. 5. 1. 70. Sic peremptorie exceptiones, quæ semper locum habent, nec evitari possunt. Cajus ibid. 44. 1. 2. et 3.

PEREMPTRIX vel peremptrix, icis, f. 3. quæ perimit. Tertull. Anim. 42. Mors peremptrix sensus.

PEREMPTUS vel peremptus, a, um. V. PERIMO.

PERENDIE, adverb. postdomani, diman l'altro, μετάριον, post cras, die tertio. Charis. 2. p. 194. Putsch. Perendie, quasi perempta die: quod notaverunt grammatici, quia quum de futuro dicimus, diem novissimum loco damus, non ut die quarto. At II. Keilius leg. Perendie, quasi perea die: et Lindemann. conjecit quasi per eam diem. Isid. 5. Orig. 30. 22. Perendie, id est per ante diem, vel in antecessum, id est prius. (Vossius vero et Döderlinus traliderunt esse die πέρας). Ceterum in omnibus locis vocabulum cras præcedit. Plaut. Tulul. 2. 1. 33. His legibus, si quam dare vis, ducam: quæ cras veniat, perendie foras feratur. Id. Stich. 4. 1. 11. Cras apud me eritis. PAMPH. At apud me perendie. Cic. 12. Att. 44. Scies igitur fortasse cras, suminum perendie. Id. 16. Fam. 17. 3. Cras aderit: videbis igitur: nam ego hic perendie mane cogito. Adde eumd. 13. Att. 30.

PERENDINATIO, õnis, f. 3. in perendinum dilatio. Capell. 9. p. 304.

PERENDINUS, a, um, adject. a perendie. Cic. Mur. 12. 27. Tot homines tam ingeniosos, per tot annos statuere non potuisse, utrum diem tertium, an perendinum dici oporteret. Cies. 5. B. G. 30. Perendino die cum proximis liberis conjuncti etc. Augustin. Ep. 23. 9. Crastina, vel perendina Domini passio. — Absolute. Plaut. Trin. 5. 2. 65. Tu in perendinum paratus sis, ut ducas. Gell. 10. 24. Sacerdotes populi R. quum condicunt in diem tertium, diem perendini dicunt. Hoc dictum est, ut die crastini, pristini, quinti etc.

PERENNÉ vel peremne, adverb., sed proprie est neutrum adject. perennis, adverbii more usurpatum: per annum, per decursum anni.

I.) Proprie. Colum. 12. R. R. 18. 2. Si ager amplius, aut vineta aut arbusta grandia sunt, perenne fabricandæ decemmodiæ et trimodiæ, et fuscillæ terendæ.

II.) Translate pro perenniter. Pallad. 12. R. R. 15. Abies in operibus siccis perenne durabilis. Paulin. Nolan. carm. 11. in fin. Perenne vivax et memor.

PERENNIA. V. PEREMNE.

PERENNIS, e, adject. (per et annus; at Döderlinus, Lateinisch. Synonym. 8. vol. 1. p. 8. a per et annis derivat, V. sub II. 1. init. Sunt qui scribunt perennis, sicut solemnis: sed improbant Manut., Dausqu., Cellar. At in Inscript. apud Guattari, Monum. ined. 1. 5. p. 39., quæ pertinet ad ann. a Chr. n. CCXII. legitur: QUIDO ET CIVES SPLENDIDISSIMÆ CIVITATIS DERICOLANÆ STATVM MARMOREAM PATRONO DIGNISSIMO AD PEREMNE TESTIMONIUM PUBLICÆ CENSUREAVNT FELICITER. — In Abiat. etiam in e desinit. Ovid. Heroid. 8. 64. Hument incultæ fonte perenne genæ. Id. 3. Fast. 654. Anne perenne latens. — Comp. Perennior II. 2. — Perennis proprie est qui per totum durat annum, che dura tutto l'anno.

I.) Proprie occurrit tantum apud Plin. 10. Hist. nat. 25. 36. (73). Aves perennes. h. e. quæ toto anno apud nos sunt, nec unquam abeunt. Cf. PERENNE I.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpissime est continuus. perpetuus, quasi per annos durans, αἰδιος (It. continuo, perpetuo, perenne; Fr. continuuel, perpetual, éternel; Hisp. continuo, perpetuo, que siempre dura; Germ. fortdauernd, dauerhaft, beständig; Angl. continual, perpetual, lasting, never failing, constant, unceasing, perennial, everlasting). Occurrit — a) Frequenter de rebus. Cic. 6. Ferr. 48. 107. Aquæ perennes. Sic Auct. B. G. 8. 43. fons. et Liv. 1. 21. aqua. et 4. 40. amnis. Plin. 5. Ep. 6. 11. rivi. Lucr. 5. 79. perennes solis et lunæ cursus. Sic Cic. 2. Nat. D. 21. 55. Perennes atque perpetui cursus stellarum. Plin. 2. Hist. nat. 25. 23. (93). Stellæ perennes. h. e. quæ semper apparent, eujusmodi non sunt cometæ. Colum. 3. R. R. 2. 10. Vinum perenne. h. e. quod fert ætatem: che dura e si conserva. et Uval. 3. Od. 30. 4. Eregi monumentum ære perennius. più durevole. et Ovid. 3. Amor. 4. 21. In thalaminum Danaes saxo ferroque perennem. h. e. firmum et contra omnem vim duraturum. Sic 15. Met. 813. adamus perennis. — Perennia sacra. V. in PEREMNE. — b) De homine. Ovid. 15. Met. 875. Parte tamen meliore mei super alta perennis Astra ferar; nomenque erit indelebile nostrum. ¶ 2. De abstractis et animo. Cic. 1. Tusc. 10. 22. Continuat motio et perennis. Id. 3. Orat. 48. 187. Rudis et impolitata putanda est illa sine intervallis loquacitas perennis. Id. Flarc. 11. 25. Perennis et contestata majorum virtus. Id. post redit. in senat. 4. 9. Si illud de duobus consulibus perenne ac proprium manere potuisset. Id. Brut. 97. 332. Contine te in tuis perennibus studiis. Virg. 9. Æn. 79. prisca fides facta, sed fama perennis. Adde Ovid. 1. Amor. 10. 62. Cic. Pro. cons. 9. 23. Meus in rempublicam animus pristinus ac perennis. — Perenne auspiciari. V. PEREMNE. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM. — Hinc

PERENNE, adverbii more. V. loco suo.

PERENNISERVUS, i, m. 2. ἀειδουλός, qui perpetuo servit sine spe emancipationis. Plaut. Pers. 3. 3. 16. Perenniserve. Iurco, edax, furax.

PERENNITAS vel perennitas, atis, f. 3. occurrit translate tantum, et est duratio, perpetuitas, perpetuità, διουλοεια, αἰδιότης. — a) Generatim. Cic. 2. Nat. D. 39. 98. Adde huc fontium gelidas perennitates. Colum. 1. R. R. 6. 10. Perennitate conditis frumentis afferunt. Plaut. Pers. 3. 1. 2. Cibus perennitatis. h. e. cibis perennis. — b) Speciatim olim perennitas fuit in titulis principum. Sext. Ruf. Breniar. 2. Ab Urbe igitur condita in ortum perennitatis vestre etc. (de Valente Imp. loquitur). Symmach. 10. Ep. 45. (al. 52.) Perennitas vestra. — Verum hæc longe absunt a Latini sermonis majestate.

PERENNITER, adverb. perpetuamente, sempre, perpetuo, æt. Augustin. 2. Doctr. Christ.

16. *ante med.* Arbor frondens perenniter. *Sidon.* 7. *Ep.* 9. in *conc. ad fin.* Amicitias constanter retinet, perenniter servat. Adde *Imp. Constantin.* *Cod.* 12. 47. 1.

PERENNO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Perennans* sub *B.* II. — Perennare

A) Active est diu servare. *Colum.* 12. *R. R.* 20. 8. Defruti sextarios binos singulis amphoris miscere oportebit. Ea res, etiamsi non in totum perennat, certe usque in alteram vindemiam plerumque vini saporem servat. At *Schneiderus* ex *Cod. Sang. legit* perennem, at etc. et *ibid.* 19. 2. Quaecunque vini nota sine condimento valet perennari, optimam eam esse censemus. At *Schneiderus legit* perennare.

B) Neutorum more.

I.) Proprie est per annum durare. *Sueton. Vesp.* 5. V. PERANNO.

II.) Translate est per multos annos durare, durare *multo tempo.* *Colum.* 1. *R. R.* 9. 2. Ut diutius perennent boves, non confecti vexatione simul operum verberumque. *Ovid.* 3. *Art. am.* 42. arte perennat amor. *Id.* 1. *Fast.* 721. domus cum pace perennet. *Colum.* 2. *R. R.* 9. 18. Semina ita reposita perennant diutius, quam cetera. *Solin.* 52. *ante med.* Gens ultra avi nostri terminos perennans.

PERENTICIDA, æ, m. 1. vox joculariter facta, significans eum, qui peram, seu marsupium incidit, seque auro emungi patitur. *Plaut. Epid.* 3. 2. 13. Ego tuum patrem faciam perenticidam.

PEREŒ, is, ii, raro ivi, itum, ire, n. 4. *Perisse* trisyllab. apud *Ovid.* 2. *Amar.* 19. 56. Nil facies, cur te iure perisse velim? — Præteritum *perivi* rarum est. *Apul.* 4. *Met.* Sic *Thrasyleon* nobis perimitur: sed a gloria non perivit. — *Perdeam* pro *peream*, inserto *d*, ut in *redeo*, legitur apud *Plaut. Pæn.* 4. 2. 62., ubi alii aliter. — Futurum *peries*, *perient.* *Fulgat. interpr. Eccli.* 8. 18. Et simul cum stultitia illius peries. *Coripp.* in *Johann.* 7. 27. Perient nibilominus hostes. V. EO, is, init. — Part. *Periens* in recto non est usitatum, quamvis *iens* a *Cic.* usurpetur: in obliq. adhibitum *V. I.* 1.; *Periturus* 1. 2. et 3. — Part. *Pereundus* apud *Plaut. Asin.* 1. 3. 91. Nisi illud perdo argentum, pereundum est mihi. Sic *Cic.* 1. *Divinat.* 26. 56. Eodem sibi (*C. Graccho*) leto, quo ipse (*T. Gracchus*) interisset, esse pereundum. et *Propert.* 2. 1. 55. Seu mihi *Circæo* pereundum est gramine, sive etc. *Ovid. Heroid.* 10. 81. Occurrunt animo pereundi mille figuræ. Sic *Sil.* *It.* 3. 559. Quis pænae modus, aut pereundi terminus, oro, *Æneadis* erit? *Plin.* 21. *Hist. nat.* 6. 17. (34). *de croco.* Gaudet calcari et atteri, pereundumque melius proventit. *Ita meliores Codd. probante Sillig.* At *Pontedera, Antiquit. Gr. et Lat. ep.* 11. et atteri pereundo: quo melius proventit (*Hinc Forcellinus* hunc locum adferens ait: Proprie *perire* est ultro citroque ire, ut *peragere, pererrare*). Ceterum alii *Codd.* atteri pede, quo, quam *lectionem* probat *Schneider.* ad *Pallad.* p. 83. *Passive Plaut. Epid.* 1. 1. 70. *Puppis* pereunda est: probe. h. e. necesse est puppim perire. Simile est illud *ejusd.* *Trin.* 5. 2. 35. Si illa tibi placet, placenda dos quoque est. *Alii tamen aliter legendum putant.* — Ceterum

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu et raro *perire*, a *per* et *eo*, *is*, est pertransire, per, trans aliquid ire, *passare attraverso.* *Horat.* 3. *Od.* 11. 26. et inane *lymphæ Dolium* fundo *peruentis* ino. h. e. pertransientis, labentis, fluentis, *scorrente.* Adde *Plin.* locum supra allatum, ¶ 2. Item *perire* (a *per* et *eo*, *is*, quasi in totum ire) est omnino secedere, se removere, procul abire, *allontanarsi, smarrirsi, perdersi.* *Plaut. Capt.* 3. 4. 5. Utinam te di prius perderent, quam peristi et patria tua. h. e. utinam prius vitam, quam patriam perdidisses. *Ter. Eun.* 3. 3. 15. *ecqua* inde (*e Sunio*) parva perisset soror; *Ecquis* cum ea una? *Ovid.* 3. *Trist.* 7. 16. Ne male fecunda vena periret aquæ. *Cf. Tac.* 3. *Hist.* 1. *extr.* Ita novas vires affore, et

præsentibus nihil periturum. h. e. decessurum. — Pro valde ire, properare *Pontedera (Antiquit. Gr. et Lat. ep.* 59.) afferbat illud *Colum.* 5. *R. R.* 10. 3. At si eodem anno et scrobem facere et arbores serere peribis. At *Schneider. leg.* serere voles; *alii aliter.* ¶ 3. Latiori sensu et generatim de rebus est interire, cadere, perimi, intercidere, pessum dari, ἀπολλύειν (*It. andar male, mancare, perire;* Fr. être détruit, disparaitre, périr, parvenir à son terme, à son fin; Hisp. arruinarse, acabar, dexar de ser, perecer; Germ. zu Grunde gehen, vergehen, verlorren gehen, verschwinden, unkommen; Angl. to perish, be lost or ruined, be destroyed). *Plaut. Most.* 1. 2. 69. *Ædes* quum fundamento perierint. *Horat.* 1. *Od.* 16. 19. *Urbes* pereunt funditus. *Ovid.* 3. *Fast.* 599. *Figitur* ad *Laurens* ingenti flumine litus *Puppis*; et, expositis omnibus, hausta perit. *Virg.* 2. *En.* 660. *peritura* Troja. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 296. *peritura* mœnia flammis. — Similiter *Horat.* 1. *Sat.* 2. 133. Ne pereant nomi. *Cf. Cic.* 5. *Phil.* 4. 11. *Portenti* simile videtur, tantam pecuniam tam brevi tempore perire potuisse. Adde *Ter. Adelp.* 4. 7. 25. *Rursus Horat.* 2. *Sat.* 1. 43. *perat* rubigine telum. *Lucret.* 3. 343. *artus* penitus pereunt conque putrescunt. *Ovid.* 1. *Amor.* 14. 31. *Formosæ* periere comæ, quas vellet *Apollo* etc. *Id.* 3. *Fast.* 236. *Et* pereunt victæ sole tepente nives. *Virg.* 2. *G.* 498. *peritura* regna. *Nepos Epam.* 7. *Totum* exercitum propter imprudentiam inscitiamque belli periturum. ¶ 4. Speciatim et sæpe de hominibus usurpatur et mori significat, *morire.* Et hoc sensu *perire* de nate, h. e. de morte, quæ vi est illata, usurpatur: quo differt ab *interire*, quod aut placidum, aut lentum cumque cruciati conjunctum mortis genus significat: *V. Cic.* 2. *Cat.* 10. 21. et 3. *Nat. D.* 33. 81.; et *Virg.* 3. *En.* 606. *infra* cit. In primis vero dicitur de morte, quam quis sibi conscivit, ut apud *Cic.* 1. *Divinat.* 26. 56. et 2. *Invent.* 57. 172. *infra* cit. *Cf. Horat.* *A. P.* 466. *liceatque* perire poetis. et *Tac.* 2. *Hist.* 48. *Otho* pecunias distribuit, parce nec ut periturus. *Sic Auson. Cæs.* 8. *Otho* hoc solum fecit nobile, quod perit. — a) Cum adverbis. *Cic.* 2. *Cat.* 10. 21. Non intellego, quamobrem, si vivere honeste non possunt, perire turpiter velint; aut cur minore dolore perituros se cum multis, quam si soli pereant, arbitrentur. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 42. *perire* fortiter. *Id.* 1. *Od.* 37. 21. *generosius.* — b) Cum Ablat. cause vel modi. *Cic.* 3. *Nat. D.* 33. 81. Summo cruciati supplicioque Q. Varius perit. *Virg.* 3. *En.* 606. Si *per eo*, hominum manibus perisse juvabit. *Auct. B. Afr.* 43. *Perire* morbo. *Cic.* 2. *Invent.* 57. 172. *fame.* *Id.* 1. *Divinat.* 27. 56. *nauffragio.* — c) *Perire* ab aliquo, vi et opera alicujus. *Ovid.* 2. *Art. am.* 208. *Fac* pereat vitreo miles ab hoste tuus. *Id.* 3. *Pont.* 3. 46. *Discipulo* perii solus ab ipse meo. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 73. (189). *Marcellus* quum perit ab *Hannibale* etc. — Similiter *Propert.* 2. 20. 69. *Solus* amans novit, quando periturus, et a qua Morte. — Et omnia præposit. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 250. *Me* quoque vicinis pereantem gentibus, inquit, *Munivit* *Stilicho.* — d) Cum opposito vivere, *perdere*; ut apud *Nepot. Eumen.* 6. *extr.* *Eumenes* satius duxit perire bene meritis referentem gratiam, quam ingratum vivere. *Sueton. Tit.* 9. *Nec* auctor postbac cujusquam necis, nec conscius: sed periturum se potius, quam perditurum adjuvans. *Cf. eumd. Ner.* 35. *Quamvis* jurasset, periturum se potius, quam nociturum ei. ¶ 5. Item speciatim perire dicuntur amantes. *Virg.* 10. *Ecl.* 10. *in*igno cum *Galus* amore periret. *Catull.* 45. 3. atque amare porro *Omnes* suum assidue paratus annos. *Quantum* qui pote plurimum perire. *Valer. Edictus* apud *Gell.* 19. 9. *Duplo* idem pereat. *Horat.* 1. *Od.* 27. 11. quo beatus *Vulnere*, qua pereat sagitta. *Propert.* 2. 12. 13. *Ipse* Paris nuda fertur perisse *Lacæna.* — Cum Accusati. personæ, ut depereat. *Plaut. Pæn.* 3. 2. 135. *Eorum* hic alteram efflicti perit. *Inscript.* apud *Fabrett. p.*

64. n. 3. NAM FORMÆ EXEMPLVM PERIIT QVVM OBIIT MEA LEDE, QVAM PERIERE HOMINES, VEL PERIERE DII. ¶ 6. Item perira dicuntur ea, quæ sine fructu prætereunt, vel sunt. *Ovid. Remed. am.* 107. auxilli perierunt tempora primi. h. e. præterierunt sine fructu. *Seneca Herc. Cæt.* 1175. *Herculis* vestri placet mortem perire? h. e. sine fructu et sine gloria. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 6. 5. (14). *Nullus*, quum per cælum licuit, otio perit dies. *Cic.* 2. *Att.* 17. *Ne* et oleum et opera philologie nostræ perierit. *Colum.* 11. *R. R.* 1. 29. *Credatque* (*villicus*), prætermisissas non duodecim horas, sed annum perisissæ, nisi sua quaque die quod instat effecerit. *Liv.* 39. 18. *Multis* actiones et res peribant. ¶ 7. Item perire dicuntur, qui fortunati, aut dignitate, aut statum amittunt. — a) Generatim. *Cic.* 14. *Att.* 10. *Quid* fieri tum potuit? *jam*perid perieramus. et 11. *ibid.* 9. *Meo* vitio pereat. *Cf. Ovid.* 2. *Trist.* 2. *Ingenio* perii qui miser ipse meo. — b) *Perii* exclamatio desperantis, *son* morto, *sono* spedito, frequentissima *Plauto*, et *Terentio*, ut actum est, *interii*, *disperii*, *occidi*, quæ conjunctum *Plaut.* *Most.* 4. 3. 36. *Hei* mihi, *disperii!* vocis non habeo satis: *vicini*, *interii*, *perii*, et *Aulul.* 4. 9. 1. *Perii*, *interii*, *occidi!* quo curram? quo non curram? *Ter. Adelp.* 3. 2. 26. *Periimus*, actum est. *Sic Ovid.* 3. *Art. am.* 607. *Callida* prosiliat, dicatque ancilla, *perimus.* *Plaut. Pæn.* 1. 2. 142. *Jam* hercle tu peristi, nisi illam mihi tranquillam facis. — c) *Peream*, si non, nisi, ni, si, formula jurandi, *possio* mori. *Ovid. Heroid.* 17. 183. *Et* *peream*, si non invitant omnia culpam. *Id.* 3. *Pont.* 5. 45. *Ipse* quidem *Getico* *peream* violatus ab arcu: (*Et*, sit perjuri quam prope pœna, vides) *Te* nisi momentis video pœne omnibus absens. *Cassius* ad *Cic.* 15. *Fam.* 19. *Peream*, nisi sollicitus sum. Adde *Augustum* apud *Sueton. Claud.* 4. *ad fin.*; et *Colum.* 8. *R. R.* 16. 3. et *Farro* 3. *R. R.* 3. 9. *Peream*, ni piscem putavi esse. *Cic.* 11. *Fam.* 23. *Si* frenum momorderis, *peream*, si te omnes, quot sunt, conantem loqui ferre poterunt.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 3. De abstractis. *Plaut. Truc.* 1. 1. 22. Si semel amoris poculum accepit mere, *Exemplo* et ipsus perit et res et fides. *Id. Bacch.* 3. 3. 81. *Nam* ego illum perisse dico, cui quidem perit pudor. *Ovid.* 2. *Fast.* 227. *Fraude* perit virtus. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. 4. *Petron. Satyr.* 21. *Uterque* juravit, periturum inter nos secretam, *che morrebbe tra noi*: non vulgatum iii. ¶ 3. *Perit*, absolute et impersonaliter, vanum est et nocet. *Inscript.* apud *De-Lama Iscriz. di Parma* p. 119. *DISCITE, QVI LEGITIS, FACTIS EXTENDERE FAMAM; VT PROBAT HIC TITVLVS, NON PERIT ESSE BONOS. h. e. juvat, non è cosa inutile e vana.*

PEREQUITO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Perequitans* sub *A.* et *B.* — *Perequitare* est circum equitare, equitare in omnem partem, *calvalcare intorno, per mezzo, verso, durpevo.*

A) Neutorum more. *Cæs.* 4. *B. G.* 33. *Primo* per omnes partes perequitant. *Sic Id.* 7. *ibid.* 66. *Qui* non bis, per agmen hostium perequitasset. *Id.* 1. *B. C.* 46. *Inter* duas acies perequitans. *Liv.* 23. 47. *Quum* ex via longe perequitasset.

B) Active. *Liv.* 5. 28. *ad fin.* *Quum* perequitasset aciem, promissa repetens. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 8. (27). *Puer* delphino maria perequitans.

PERERRATUS, a, um. V. voc. seq.

PERERRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Pererratus* I. b. — *Pererrare* est per multa loca errare, vagari, peragere, percurrere, περιπλανώμεναι (*It. andare errando, scorrere, vagare;* Fr. parcourir, traverser, visiter; Hisp. viajar, atravesar; Germ. durchirren, durchstreifen, durchschweifen; Angl. to wander or travel over, pass, go, or run over or through, traverse).

I.) Proprie. — a) Activâ formâ. *Colum.* 1. *R. R.* *pref.* 8. *Semperque* ritu volucrum lon-

gingul litoris peregrinus, ignotum pererret orbem. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 16. 13. (66). Mercurii stella e duodenis partibus Zolfaci non amplius octonas pererrat. *Petron. Satyr.* 97. Pererravit omnes cum viatore cellas. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 113. Fallacem circum vespertinumque pererro Saeper forum. *Ovid. Heroid.* 14. 103. quid Io freta longa pererras? *Val. Flacc.* 3. 537. Pererrare saltus et fontes. *Seneca Herc. Fur.* 1632. sedibus pulsæ suis Volucres pererrant, nemore succiso, diem, h. e. aera, cælum. *Id. Thyest.* 500. Umbar suam odore sentit, et tacito locum rostro pererrat. *Prudent.* 5. *perp. cresp.* 338. ungularum sulcos pererrare oculis. h. e. errat per vulnera osculabundus. *Seneca* 3. *Quæst. nat. præf. ante med.* Hannibal, fractis rebus etiam post Carthaginem pertinax, reges pererravit, contra Romanos duces se promittens. — b) Passiva. *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 5. Arva pererrantur Peligna liquidibus undis. *Verg.* 2. *Æn.* 295. Magna pererrata stantes quæ denique ponto. *Ovid.* 1. *Fast.* 234. Orbis pererratus.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. *Virg.* 4. *Æn.* 363. totumque pererrat luminibus tacitis. h. e. lustrat oculis, circumspicit. *Sil. It.* 4. 174. sonus pererrat cornua. h. e. errat per tubam. ¶ 2. Pro simplici erro, aberro, frustra sum. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 45. 70. (177). de bobus. Conceptio uno iaitu peragitur: quæ si forte pererravit, vigesimum post diem marem semina repetit. Ita *Harduin.* ex MSS.; alii *erravit*. Sed *Harduin* lectionem tuetur *Silligius* optimorum Codicum auctoritate fretus.

PERERŪDITUS, a, um, particip. ab inusit. *pererudio*, *περερυδισ*, valde eruditus. *Cic.* 4. *Att.* 15. Et homo pereruditus, ut ajunt. *Calpurn.* apud *Ascon.* in *Cic.* in *toga cand.* sub *fin.* Et talis *Curius* pereruditus.

PERŪSUS, a, um, V. PEREDO.

PEREXCRŪCIO, as, are, a. 1. vehementer crucio. *Plaut. Stich.* 3. 1. 32. Meam culpam habeto, nisi perexcrucravero. *Alii leg.* probe excruciavero: sed nihil mutandum; his enim compositis sæpe utitur *Plautus*. Hæc *Forcellinus*; at *Fleckeisenus* alteram lectionem in textum recepit.

PEREXŒO, is, ire, a. anom. transigere per aliquid. Translate *Cassiod.* 11. *Variar.* 7. Non te, tamquam vacuum fistulam, dicta perereant.

PEREXIGŪB, adverb. valde exigue. *Cic.* 16. *Att.* 1. Perexigue et *παραπρως* præbere.

PEREXIGŪS, a, um, adject. valde exiguus. *Cic.* 2. *Verr.* 2. 6. Itaque quum ego diem in Sicilia inquirendi perexiguam postulavissem. *Id.* 2. *Nat. D.* 32. 81. Semen perexiguum. *Id.* 2. *Tusc.* 13. 30. Bona corporis et fortunæ perexigua et minuta. *Nepos Hann.* 9. Ignes perexiguos facere. *Cæs.* 5. *B. G.* 15. Perexiguum loci spatium. *Id.* 3. *B. C.* 42. Omnibus castellis quod esset frumenti, concultri jussit: id erat perexiguum. *Liv.* 22. 52. Ad vescendum (argento) facto perexiguo, utique militantes, utebantur. *Quintil.* 11. 2. 27. Partes perexiguæ.

PEREXILIS, e, adject. valde exilis. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 60. Si perexilis est terra, vel rara ipsa vitis. Ita legit *Schneider*; *vulgati libri* vocem terra omittunt.

PEREXOPTATUS, a, um, particip. ab inusit. *perexopto*, valde exoptatus. *Imis* est in illo *Gell.* 18. 4. Per, magister optime, exoptatus mihi nunc venis. V. PER.

PEREXPEDITUS, a, um, particip. ab inusit. *perexpedio*, valde expeditus. *Cic.* 3. *Fin.* 11. 36. Hæc quidem est perfacilis et perexpedita defensio.

PEREXPLICATUS, a, um, particip. ab inusit. *perexplico*, valde explicatus, finitus. *Sidon. Carm.* 25. 385. de stadio circi. Jam sexto reditu perexplicato.

PEREXSICCATUS, a, um, particip. ab inusit. *perexsicco*, valde exsiccatus. *Arnob.* 7. 24. Proluvies succis perexsiccata vitalibus.

PEREXTIMEO, es, ul, ere, n. 2. et

PEREXTIMESCO, is, ere, n. 3. voces a Lexico

expungendæ; occurrunt enim tantum in *Not. Tir.* p. 71.

PERFABRICO, as, are, a. 1. κατασκευάζωμαι, translate venitur pro technis et dolis fallere. *Plaut. Pers.* 5. 2. 4. Ita me *Toxillus* perfabracavit.

PERFACETE, adverb. valde facete, perjuvande. *Cic.* 3. *Verr.* 46. 121. Neque enim perfacete dicti, neque porro hac severitate digna sunt.

PERFACETUS, a, um, adject. admodum factus. *Cic. Brut.* 27. 105. Atque eundem et vehementem, et valde dulcem, et perfacetam fuisse dicebat. Adde *eumd.* *Planc.* 14. 35.

PERFACILE, adverb. ¶ 1. Stricto sensu est valde facile. *Cic. Rosc. Am.* 7. 20. Perfacile hunc hominem incautum et rusticum et Romæ ignotum de medio tolli posse. *Id.* 7. *Verr.* 4. 8. Perfacile Sicilia sese tuebatur, ut ne etc. *Id.* 2. *Fin.* 33. 109. Ut in gignendo, in educando perfacile appareat, aliud quiddam iis propositum, non voluptatem. *Id.* 13. *Att.* 32. Video enim curules magistratus eum legitimis annis perfacile cepisse. ¶ 2. Latiori sensu apud antiquos est peribenter, æquissimo animo. *Accius* apud *Non.* p. 433. 6. *Merc.* Perfacile patior. *Plaut. Most.* 3. 1. 93. Perfacile ictus perpetior argenteos.

PERFACILIS, e, adject. ¶ 1. Stricto sensu est valde facilis. *Cic.* 4. *Tusc.* 3. 6. Sive quod erat cognitum perfacilis. *Id.* 2. *Ieg.* 7. 17. Nam sententias interpretari perfacile est. *Cæs.* 1. *B. G.* 3. Perfacile factu esse, conata perficere. ¶ 2. Latiori sensu est humanus, comis. *Cic.* 1. *Orat.* 20. 93. Me perfacilem in audiendo, te perpugnacem in disputando esse visum.

PERFACUL, et per se facul antiqui dicebant, quod nunc facile et perfacile dicimus. Inde permansit in consuetudine facultas. *Festus* p. 214. 20. *Müll.* et *Paul.* *Diac.* p. 215. 11.

PERFACUNDUS, a, um, adject. valde facundus. *Justin.* 22. 1. 9. Et manu strenuus, et in contentibus perfacundus habebatur.

PERFALSUS, a, um, adject. valde falsus. *Boeth.* in *Aristot. libr. de interp. ed. sec.* p. 303. Quod falsum est. et p. 321. Hoc loco *Aspasius* inconvenienter interestrept; ait enim, *Aristotelem* non in omnes orationes definitionem constituere voluisse, sed tantum in simplices, quæ ex duobus constant, verbe scilicet et nomine: sed ille falsus est.

PERFAMILIARIS, e, adject. valde familiaris. *Cic.* 5. *Fin.* 31. 94. Quum visitasset hominem (*Arcesilam*) *Charmides* Epicureus perfamiliaris et tristis exiret, Mane, quæso, inquit etc. Sic *Madvigius*: alii vero *Carneades* Epicuri etc. *Id.* *Brut.* 45. 168. M. *Gratidius* M. *Antonii* perfamiliaris. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 13. sub *fin.* Ipse est veterator magnus, et perfamiliaris *Phillisto*. *Id.* 13. *Fam.* 51. P. *Messienum*, meum perfamiliarium tibi comendo. *Gell.* 2. 18. *Phædon* *Socrati*, et *Platoni* per fuit familiaris. *Imesis.* V. PER.

PERFATUS, a, um, adject. valde fatuus. *Martial.* 10. 18. Ille quam perfatus sunt tibi, Roma, togæ! *Alii leg.* Eheu quam fatuus.

PERFECTE, adverb. Comp. *Perfectius* et *Sup. Perfectissime*. — Perfecte est absolute, plene, cumulate, compitamente, a perfezione, perfettamente, τελειως. *Cic. Brut.* 81. 282. Perfecte planeque eruditus. *Id.* 1. *Orat.* 28. 130. de *Roscio*. Nihil ab eo, nisi perfecte, nihil nisi cum summa venustate fit. *Id.* 1. *Divinat.* 13. 23. Numquam perfecte veritatem casus imitatur. *Colum.* 12. *R. R.* 21. 3. Quum jam perfecte mustum deferbuit et constitit. *African.* *Dig.* 46. 3. 38. a med. Isto casu nullo tempore perfecte hominem ineam feceris. h. e. pleno et perfecto jure. *Apul. Florid.* n. 16. sub *fin.* Sed de hoc tum ego perfectius, quum vos effectus. *Gell.* 11. 16. extr. Quod a Græcis perfectissime uno verbo et planissime dicitur.

PERFECTIO, ðnis, f. 3. compimento, perfezione, τελειωσις absolutio, expletio. *Cic.* 1. *Orat.* 28. 130. Hanc ego absolutionem perfectionemque in oratore desiderans. *Id.* *Brut.* 36. 137.

In omnibus rebus difficilis est optimi perfectio atque absolutio. *Id.* *Orat.* 29. 103. Nulla est ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen atque adumbratio. *Id.* 3. *Fin.* 9. 32. Ea, quæ proficiuntur a virtute, susceptio prima, non perfectione, recta sunt iudicanda.

PERFECTISSIMATUS, us, m. 4. dignitas perfectissimi. *Imp. Constantin.* *Cod. Theod.* 8. 4. 3. V. *Perfectus* 4. in *lin. v.* PERFICIO. Adde *ibid.* 6. tit. 37. qui *De perfectissimatus dignitate* Inscriptur, estque etiam in *Cod. Justin.* 12. tit. 33.

PERFECTIVUS, a, um, adject. ¶ 1. Generationem est qui aliquid perficit. *Boeth.* in *Categor.* *Aristot.* 3. p. 177. Calor et frigus passibiles qualitates dicuntur, non quod ipsa, quæ eas suscipiunt, aliquid passa sint, sed quoniam singula eorum, quæ dicta sunt, secundum sensuum qualitatem passionis perfectiva sunt. h. e. passionem inducunt. ¶ 2. Speciatim in re grammatica est qui actionis perfectionem significat. *Priscian.* 14. p. 987. *Putsch.* *Per* est etiam perfectivum plerumque in compositione, ut perficio, percurro, persevero, percipio, perero. *Id.* 18. p. 1142. *Edv* Græca conjunctio, quæ causalis est, vel perfectiva. *Gramm. incert.* ed. *Eichenf.* p. 172. *Διδάσκω* licet ejusdem finis sit, nemo tamen perfectivum, non inchoativum, esse dubitavit.

PERFECTOR, oris, m. 3. compitore, qui perficit. *Ter. Eun.* 5. 9. 4. O mearum voluptatum omnium inventor, inceptor, perfectior! *Cic.* 1. *Orat.* 60. 257. Quem tu vere dixisti perfectorem dicendi esse ac magistrum. Cf. *eumd.* 8. *Att.* 11.

PERFECTRIX, icis, f. 3. quæ perficit. *Nepos* apud *Lactant.* 3. 15. *Philosophia* beatæ vitæ perfectrix.

PERFECTUS, a, um, V. PERFICIO.

PERFECTUS, us, m. 4. perfectio, perfectum opus. *Vitruv.* 1. 2. a med. Si interiora perfectus habuerit elegantes. Adde *Tertull.* *Anim.* 20.

PERFECUNDUS, a, um, adject. valde fecundus. *Mela* 1. 9. Terra hominum aliorumque animalium perfectunda generatrix.

PERFERENS, entis, V. PERFERO in *fin.*

PERFERENTIA, æ, f. 1. sofferenza, tolerantia. *Lactant.* 3. 11. circa med. Virtutis vis in malorum perferentia posita est.

PERFERO, fers, tñli, latum, ferre, a. anom. Part. *Perferens* in *fin.*; *Perlatus* II. 1., 2.; *Perlaturus* II. 5.; *Perferendus* II. 1. 6. 7. — Perferre est usque ad locum destinatum, vel usque ad finem constitutum ferre, διακομιζω, ἀναφέρειν (It. portare sino a qualche segno; Fr. porter jusque au lieu déterminé, jusqu'au bout; Hisp. llevar hasta lugar determinado; Germ. bis, an's Ziel tragen, bringen; Angl. to bear or carry through, convey to any particular place).

I.) Proprie. *Virg.* 12. *Æn.* 906. lapis vacuum per inane volutus Nec spatium erasit totum, nec pertulit ictum. *Id.* 11. *ibid.* 803. Hasta sub exactam donec perlata papillam Hæc. *Seneca* 3. *Benef.* 37. Eneas tulit patrem per Ignes, et (quid non pietas potest?) pertulit. *Colum.* 6. *R. R.* 27. 7. Equas ventrem pertulisse. h. e. fetum tulisse usque ad partum. Sic *Plin.* 7. *Hist. nat.* 11. 9. (48). et *ibid.* 13. 11. (58). Perferre partum. — Pro simplici fero, ait *Forcellinus*, est apud *Colum.* 6 *R. R.* 24. 2. Vaccæ decem mensibus ventrem perferunt. — Ceterum *Id.* 3. *R. R.* 20. 3. Si varii generis vineta fecerimus, aliquid ex illis involotum erit, quod fructum perferat. h. e. usque ad maturitatem et vlandemiam.

II.) Translate. ¶ 1. De mandatis, nunciis, epistolis et similibus est afferre, deferre, referre, apportare, recare, riportare. — a) Generatim. — Active. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 1. 5. Perferre mandata alicujus de re quamplam ad aliquem. *Id.* 1. *ibid.* 1. 1. allicul nunciura rei eujuspiam. *Id.* 2. *Fam.* 6. litteras ad aliquem. *Nepos Pausan.* 4. epistolam. *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 43. Verbaque nostra favens Romana ad numina perfer. *Cic.* 2. *Fam.*

8. Scribent alii: multi nunciabunt: perferet multa etiam ipse rumor. Similiter *Cæs. 4. B. G. 21.* Consilio ejus cogito et per mercatores perlato ad Britanno. *Liv. 3. 3.* Tanto cum tumultu invadere fines Romanos, ut ad urbem quoque terrorem pertulerint. *Val. Flacc. 5. 386.* Perfer opem, regina, viris. *Alii leg. Sed fer.* — Passive. *Sueton. Ner. 49.* Perlato codicillis præripuit. *Liv. 7. 36. sub fin.* Perfertur circa collem clamor. *Id. 28. 13.* Quum ad eum fama tanti exercitus perlata esset. *Nepos Themist. 2.* Cujus de adventu quum fama in Græciam esset perlata etc. — b) Speciatim huc pertinent ea in quibus perferre est famam vel rumorem perferre, certiore aliquem facere, *avvertire, annuntiare, riferire, notificare.* *Cic. 14. Fam. 1.* Et litteris multorum et sermone omnium perfertur ad me. incredibilem tuam virtutem et fortitudinem esse. *Liv. 3. 26.* Quinque equites-Romam pertulere, consulem exercitumque obsideri. *Virg. 5. Æn. 664.* Nuncius Anchisæ ad tumulum cuneosque theatri Incensas perferit naves Eumelus. *Cic. 1. Fam. 9. 10.* Hæc quum ad me-frater pertulisset etc. *Id. 4. Att. 1.* Omnia aut scripta esse a tuis arbitror, aut etiam nunciis ac rumoribus perlata. *Nepos Lysand. 4.* Deque his rebus suspicaretur, ad civis suos esse perlatum etc. *Liv. 3. 23.* Hæc celeriter Romam, ab Roma in castra Antium perlata, movent Romanos haud secus, quam si Capitolium captum nunciaretur. *Justin. 11. 15. 7.* Perferri hæc Alexandro jubet. *Sueton. Cæs. 56.* In quibus (epistolis) si qua occultius perferenda erant, per notas scripsit. ¶ 2. *Perferre se, ferre se. ire.* *Virg. 1. Æn. 393.* Perge modo, atque hinc te reginæ ad limina perfer. — Iluc referri potest illud *Liv. 7. 15.* Eorum, quos pavor pertulerat in silvas, atrox cædes-fuit. *Forcellinus* hoc loco perferre accepit pro abripere, vi ferre. ¶ 3. Perferre est etiam ferre, sustinere, portare, sustinere. *Liv. 10. 2.* Gravissimas navium non pertulit alveus fluminis. ¶ 4. Item est ad finem usque ferre, atque adeo perficere. *Nepos Arist. 1.* Decem annorum gravissimam pœnam non pertulit: nam sexto fere anno restitutus est. *Seneca Thyest. 307.* Læve est miserias ferre, perferre est grave. Cf. *Horat. 1. Ep. 17. 41.* Illic subit (unus) et perfert. *Ovid. 13. Met. 478.* Pertulit intrepidus ad fata navissima vultus. *maintenne sino alla morte.* et *Plin. 1. Ep. 23. extr.* Plurimum interest, quam personam tibi imponas, quæ sapienti viro ita aptanda est, ut perferatur. *Stat. 12. Theb. 406.* Eja agite inceptum potius: jam sidera pallent Vicino turbata die: perferite laborem. h. e. perficite. ¶ 5. *Perferre legem* est ita ferre, ut accipiatur. *Cic. fragm. pro Corn. apud Ascon.* Est utique Jus vetandi, quum lex feratur, quandiu non perferatur. *Liv. 33. 46.* Legem extemplo promulgavit, pertulitque, ut in singulos annos judices legerentur. *Id. 3. 11.* Legem interim non tam ad spem perferendi, quam ad lacessendam Cæsonis temeritatem, ferre. Adde *Sueton. Aug. 34. Plin. 34. Hist. nat. 6. 15. 32.* Lex perlata in aliquem. Sic *Cic. 2. ad Q. fr. 2. ad fin.* Suspicio, per vim rogationem Gaium perlaturum. Sic apud *Ulos perferre actionem, causam, questionem* est usque ad exitum deducere. *Paul. Dig. 48. 16. 11.; Papinian. ibid. 5. 2. 6.; Apul. 7. Met. ¶ 6.* *Perferre legationem pro aliquo, fungi.* *Sueton. Claud. 6.* Equester ordo his patronum eum perferenda pro se legationis elezit. ¶ 7. Sæpe est perpeti; scil. — a) Speciatim est obdurare ferendo, tolerare, patienter ferre. *sopportare, tollerare, soffrire.* *Cic. 6. Att. 21. ante mak.* Fortasse tibi suum inlestus, qui hæc prædicam de me: perfer, si me amas. *Id. 2. Orat. 19. 77.* Facile omnes perpeti et perfero. *Id. 2. Tusc. 7. 17.* Pati, perferre, non succumbere. *Ter. Andr. 1. 1. 35.* Facile omnes perferre ac pati. *Ovid. 3. Amor. 11. 7.* Perfer et obdura: dolor hic tibi proderit olim. *Cic. 2. Cat. 3. 9.* Frigore et fame et siti ac vigiliis perferendis fortis ab istis prædicabatur. *Id. 4. Ferr. 3. 9.* Quum perferre non possent luxuriam, crudelitatem, avaritiam, superbiam. — Cum Infinito. *Propert. 2. 7. 17.* abrepta desertus con-

juge Achilles Cessare in tectis pertulit arma sua. — b) Universim est sentire, pati, experiri, obnoxium esse, sentire, patire, provare, esser soggetto. *Cæs. 2. B. G. 14.* Eduos ab Cæsare in servitutem redactos, omnes indignitates contumeliasque perferre. *Virg. 6. Æn. 436.* quam velent æthere in alto Nunc et pauperiem et duros perferre labores! *Id. 3. ibid. 584.* Nuclum illam tecti silvis immania monstra Perferimus. *Cic. ad Pompej. 2. ad fin. post Ep. 11. l. 8. ad Att. Pro meis maximis in rempubl. meritis supplicia miserrima et crudelissima pertuli.* *Ovid. 14. Met. 559.* Non tamen oblitæ, quam multa pericula sævo Pertuleriat pelago. *Pallad. 10. R. R. 3.* Segetes perferunt noxia animalia. — Part. præf. *Perferens, entis,* adjectivum occurrit et est tolerans, tollerante. *Cic. 2. Orat. 43. 184.* Exprimere mores integros, religiosos, perferentes injuriarum, etc. *Hic vinu nominis habet, quum Genitium pro Accusativo regat.*

PERFERUS, a, um, adject. *παράρρητος,* valde ferus. *Varro 2. R. R. 1. 5.* Boves perferi etiam nunc sunt multi in Dardania, et Medica, et Thracia.

PERFERVĒŪ, is, ūri, anom. pass. perfervidus fio. Tmesis est in illo *Varron. 1. R. R. 9. 2.* Terra, quæ sole perferve ita fit, ut radices satorum comburat. Sunt qui leg. *perfervet ita, ut* etc. Ceterum hæc verba glossaria esse putant *Gesnerus et Schneiderus,* ideoque ea unciis includunt. *V. vocem seq.*

PERFERVĒO, es, ere, n. 2. valde ferveo. *Mela 1. 8. de fonte solis.* Quum est (nox) media, perfervet.

PERFERVĪDUS, a, um, adject. valde fervidus. *Colum. 5. R. R. 5. 1.* Estas perfervida. *Alii et ipse Schneider. leg. præfervida.*

PERFĪCA, æ, f. 1. *V. PERFICUS.*

PERFĪCĒ, adverb. perfecte. *Lucret. 2. 1116.* ad extremam crescendi peritice linem Omnia perduxit rerum natura creatrix. Ita perperam legit *Pareus,* et alii ex corrupto loco *Nonii p. 160. 12. Merc.* Perfice, perfeceris; ubi certissime respondendum est *perficit, perficiens vel perficitur;* adde ultimam in *perfice* longam esse. *V. PERFICUS.* — Sup. *Perficissime* apud *Plaut. Rud. 2. 5. 4.* Perficissime satis nequam sum. *Plerique rectius leg. Præfiscine, satis* etc.

PERFĪCĪO, ficis, feci, factum, ficare, a. 3. (per et facio). Part. *Perficiens* II. 2. a.; *Perfectus* I. et in lin.; *Perfectorus* et *Perficiendus* II. 1. — *Perficere* est usque ad finem facere, absolvere, conficere, peragere, *αποτελέω* (It. *finire, compiere, in amore a fine, dare compimento;* Fr. *faire complément, achever, accomplir, poursuivre;* Hisp. *acabar, terminar, concluir, perficionar;* Germ. *zu Ende bringen, vollenden, zu Stande bringen, begeben, vollführen, ausführen, durchführen;* Angl. *to finish, complete, accomplish, effect, perform, execute, despatch, achieve, bring to an end, perfect.*)

1.) Proprie. *Cæs. 3. B. C. 2.* Comitibus perficiendis undecim dies tribuit. *Cic. Arch. 11. 28.* Quas res nus-geramus, attingit hic versibus atque inchoavit: quibus auditis, hinc ad perficiendum hortatus sum. *Id. 2. Nat. D. 13. 35.* In omni natura necesse est absolvi aliquid et perfici. *V. ABSOLVO.* *Id. Orat. 30. 105.* Vides profecto, illum multa perficere, nos nulla canati: illum posse, nos velle. *Id. Cluent. 98. 194 et Sull. 27. 76.* Perficere scelus. *Val. Flacc. 7. 61.* Jussa alienajus, adempere, *esepare,* et *Ter. Andr. 4. 1. 7.* promissa, adempere, et *Cic. Deiot. 7. 21.* cogitata. *Cæs. 1. B. G. 3. conata,* et *ibid. 39.* opis. *Cic. 3. ad Q. fr. 8.* Quod me institutum ad illum (Cæsarem) poema jahas proficere; quoniam cognovit Cæsar me aliquid esse exorsum, revertar ad institutum; idque perficiam his supplicationum otiosis diebus. *Id. Brut. 18. 71.* Nihil est simul et inventum et perfectum. *Liv. 24. 43.* Ne instrum perficerent, mors prohibuit. *P. Furi. Id. 5. 4.* Aut non suscipi bellum oportuit, aut geri pro dignitate populi Romani, et perfici quam primum. Adde *enaid. 45. 39.; et Justin. 6. 1. 6.* Rursus *Liv. 26. 29.* His sena-

tusconsultis perfectis, sortiti provincias consules. *Id. 22. 1.* Sacrificio perfecto. — *Perficere annos,* transigere, vivere. *Horat. 2. Ep. 1. 39.* Est vetus atque probus, qui centum perficit annos. Cf. *Ovid. 15. Met. 816.* Hic sua complevit (pro quo Cytherea laboras) Tempora, perfectis, quos terræ debuit, annis. h. e. transcuris, transactis. *Stat. 5. Theb. 190.* perfecto sole. h. e. die.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus est fabricari, facere, elaborare. *Liv. 31. 46.* Relictis, quot satis videbantur ad opera perficienda, militibus. Sic *Sueton. Claud. 20.* Opera magna potiusque necessaria, quam multa perficit; sed vel præcipua, aquarum ductum; item emissarium Fucini lacus. *Liv. 5. 55.* Prædibus acceptis, eo anno ædificia perfecturos. *Cic. 6. Ferr. 28. 64.* Candelabrum et gemmis clarissimis, opere mirabili perfectum. *Sil. It. 2. 403.* Hæc (lorica) ære et duri chalybis perfecta metallo. ¶ 2. Sæpius est aliquid elaborando apte et decenter conficere, *laborare con la forma e condizione voluta dalla cosa stessa.* — a) Generatim. *Plin. 36. Hist. nat. 4. 4. (10).* Perficere simulacrum. *perfectionare.* et *23. ibid. 1. 16. (22).* coria. *conciare.* et *35. ibid. 15. 52. (190).* lanas. *purigare.* et *ibid. 50. (174).* sulphur igni. *raffinare.* Sic *33. ibid. 7. 40. (118).* minium, et excoquere. *Id. 37. ibid. 7. 25. (92).* carbunculos. *lustrare, pulire.* — Similiter *Id. 23. ibid. 1. 26. (53).* Stomacho cibos perficente, et *11. ibid. 53. 118. (283).* Perficere cibos ambulatione. *digerire.* et *19. ibid. 3. 23. (65).* Cucumeres perfici non queunt in cibus. — b) Speciatim obscæno sensu. *Capitolin. Maxim. 4.* Potes tricies cum muliere perficere. *Ovid. 1. Art. am. 389.* Aut non tentaris, aut perfice. h. e. aut non tentaveris ancillam vitilare, aut *perprime tentatum,* ut *Id. ibid. 394.* ait. Adde *Martial. 3. 79.* ¶ 3. Item est expoliare, ad perfectionem adducere. *Ovid. 1. Art. Am. 11.* Phyllirides puerum citibata perficit Achillem. h. e. erudit, expolivit. *Cic. 2. Fin. 15. 48.* Habes undique expletam et perfectam formam honestatis. *V. PERFECTUS* I. in fin. ¶ 4. Sæpe est ad optatum exitum perducere, assequi, pervincere, efficere ut, *far tanto che, ottenere, spuntare.* *Cic. 1. leg. Agr. 9. 27.* Si vestrum mihi studium ad communem dignitatem defendendam profitemini, perficiam profecto, ut hujus orlinis auctoritas resp. restituta esse videatur. *Ter. Eun. 1. 2. 100.* Quam joco rim voluisti a me tandem, quin perfeceris? *Id. ibid. 5. 9. 24.* Perfice hoc precibus, pretio, ut, etc. *Nepos Epam. 6. extr.* Eloquentia perficit, ut auxilio sociorum Lacedæmonii privarentur. *Sall. Jug. 19.* Dando et pollicendo multa perficit, uti etc. *Cæs. 1. B. G. 9.* Obsidesque, uti inter sese dent, perficit. — Sic in disputando ille pericit, qui pervincit et convincit. *Cic. 1. Tusc. 8. 15.* Quoniam cogestit ut concederem, qui mortui essent, eos miser non esset perice, si potes, ut ne moriendum quidem esse, miserum patem. — Cum Infinito. *Arnob. 4. p. 131. V. PERFICUS.* — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla et supra retulimus,

Perfectus, a, um, adjectivum quoque usurpatur, unde *Comp. Perfector* I., et *Sup. Perfectissimus* I. et 3. — Translate est absolutus, completus, perpolitus, suis omnibus partibus expletus, *adulto a fine, rampito, perfezionato, perfetto, τετελεσμενος.* ¶ 1. De rebus physicis et abstractis. — a) Generatim. *Cic. 6. Ferr. 56. 124.* Valvas perfectiores nullas unquam ullo templo fuisse. *Id. 2. Nat. D. 13. 37.* Quod aptum atque perfectum expletumque sit omnibus suis partibus. *Id. Orat. 1. 3.* Quod ego summum et perfectissimum judico. *Id. 1. Orat. 2. 5.* Aliquid politius a nobis perfectiusque proferri. *Id. 2. Nat. D. 12. 33.* Si a primis inchoatisque naturis ad ultimas perfectasque volumus procedere. *Id. Orat. 50. 168.* Aures perfecto completoque verborum ambitu gaudent. *Id. 3. Off. 3. 14.* Officium perfectum atque absolutum. *Id. Sert. 40. 86.* Perfecta cumalataque virtus. — b) Speciatim *perfecta ætas* apud *JCos* est, quæ viciesimo quinto anno inchoatur, quæ et legitima,

et robusta, et justa dicitur. *Paul. Dig. 4. 4. 32.* Minor viginquaque annis adito prieside, ex aspectu corporis falso probavit perfectam aetatem. Adde *ibid. 12. 3. 25.* — c) Item ad perfectum, perfecte, plene, omnino. In *fragm. Lactant. p. m. 575.* Maeris tunc docebit rerum experientia, quam nunc ad perfectum hominum intelligentia valet consequi. ¶ 2. De hominibus, et precipue de eo, qui in aliqua re plane doctus et peritus est, *dotto, pratico, perfetto. Cic. Brut. 70. 247. C. Memmii perfectus litteris Græcis. Id. 1. Fin. 6. 20.* Homo eruditus, in geometriaque perfectus. *Ovid. 2. Art. am. 347.* Hac ego, conlitor, non sum perfectus in arte. *Id. 2. Amor. 8. 1.* Ponendis in mille modos perfecta capillis. *Cic. 1. Orat. 13. 58.* Perfecti homines in dicendo et perpoliti, et *ibid. 59.* Oratorem plenum atque perfectum esse eum dicam, qui etc. *Id. 2. Divinat. 72. 150.* Philosophi absoluti et perfecti. Sic *Id. 1. Off. 13. 46.* Quoniam vivitur non cum perfectis hominibus planeque sapientibus, sed etc. ¶ 3. Speciatim, *perfectissimus, διασφοττωτος,* sequiori ævo, sub posterioribus imperatoribus titulus est dignitatis, qua ut decorari quis possit, quot conditiones requirantur, *Imp. Constantin. Cod. 12. tit. 33. docet. Eumeh. Restaur. schol. c. 1. 3. et 4.; Ammian. 21. 16.; Imp. Dioclet. et Maxim. Cod. 9. 41. 11.; Lactant. 5. 14. sub fin. et Mort. persecut. 21.; et Imp. Constantin. et Licin. in epist. ad Procons. Africae, apud Augustin. Ep. 68.* Porro hæc dignitas multo ante Constantini tempora instituta est, et plerumque his fere notis P. V., vel aliquando V. P. designatur, ut constat ex *Inscript. apud Gruter. 32. 6. et 313. 6.,* quæ pertinet ad ann. cct. a Chr. n. claudius IULIANUS P. V. PRAEF. ANNONAE. Adde etiam apud *Fabrett. p. 278. n. 170.,* quæ ad ann. spectat cccxvi., et etiam apud *Gruter. 272. 1.,* quæ ad ann. cccxxxix., ubi legitur: NVMISIVS QVINTIANVS V. P. Ceterum multo etiam prius huiusmodi dignitatis vestigia apparent ex *Cod. 9. 41. 11.,* ubi Diocletianus Aug. narrat, M. Aur. Antoninum decrevisse, ne filii perfectissimorum virorum pœnis plebejorum, vel quæstionibus subicerentur. ¶ 4. In re grammatica est tempus perfectum, vel præteritum perfectum, de quo plurimis agunt *Charis. 3. p. 215. Putsch., Diomed. 1. p. 360. et Grammatici ferme omnes.*

PERFICUS, a, um, adject. perficiens, ut Perfica natura, apud *Lucret. 2. 1116. V. PERFICE.* — Hinc Perfica est dea rerum obscænarum, quibus perficiendis præerat, *Arnob. 4. 7.* Perfica una est e populo nimum, quæ obscænas illas et luteas voluptates ad exitum perficit dulcedine inoffensa procedere. *Lachmannus ad Lucret. loc. cit. ait:* sunt autem hæc nomina substantiva, *perfica, proficica, præficus* in ære Bantino, *antistitia, conjuga, succuba, comedus* apud Festum; quæ si adjectiva essent, quod de Perfica Hildebrandus dicit ad *Arnobium p. 338.,* u litteram reciperent, nisi fallor, et dicerentur *perficus, comeduus.*

PERFIDIA, adverb. *perfidamente*, perfidiose. *Gell. 20. 1. sub fin.* Qui quoniam pactum perbe ruperat, laceratus est. *Seneca 4. Controv. 26. a med.* Crudeliter exponentem, perfide recuperantem.

PERFIDELIS, e, adject. *πελομοστος*, valde fidelis. *Cic. 2. Att. 19. sub fin.* Si perfidelem habebis, cui dem, scribam plane omnia.

PERFIDENS, entis, particip. a *perfito* (quam vocem *V.*), valde fidens, confidens. *Aurel. Vict. Cæsar. 17.* Audacia et robore corporis, pognandique arte perfidens. Addunt et *Cic. 1. Off. 26. 90.,* sed ibi plerique alii præfidens.

PERFIDIA, æ, f. i. (perfidus), infidelitas, fidei minime observata crimen, iniquitas. *ἀπιστία* (It. *perfidia, infedeltà;* Fr. *perfidie, deloyauté, trahison;* Hisp. *perfidia, deslealtad, traición;* Germ. *die Treulosigkeit, Wortbrüchigkeit, Unredlichkeit;* Angl. *perfidy, treachery, perfidiousness, falsehood.*)

1.) Proprie. — a) Raro in plur. num. (quo carere ait *Charis. 1. p. 22. Putsch.*) *Plaut.*

Capt. 3. 3. 7. Neque deprecatio perfidius meis, nec malefactus fuga 'st. *Gell. 14. 2.* Homo plenus perfidiarum et fraudum. — b) Sæpissime in sing. num. *Cic. Rosc. Am. 38. 110.* Istius fide, ac potius perfidia deceptus sum. *Id. 1. Fam. 2. a med.* Ut potest in tanta hominum perfidia et iniquitate. *Id. 11. Phil. 2. 5.* Dexteræ, quæ fidelis testes esse solebant, sunt perfidia et scelere violatæ. *Id. Rosc. Am. 40. 117.* Fraude et perfidia aliquem fallere. *Sall. Jug. 115.* Sceleris atque perfidie testem esse. *Cic. 2. ad Q. fr. 3.* Increpare perfidiam alicujus in aliquem. *Cæs. 4. B. G. 13.* Perfidia et simulatione uti, et 7. *ibid. 5. sub fin.* Perfidia adductum facere quippiam. *Nepps. Datam. 11.* capere aliquem. *Sueton. Cæs. 75.* Admittere perfidiam in aliquem. *Ovid. 11. Met. 206.* addit Perfidiæ cumulum, falsis perjurii verbis. *Quintil. Declam. 12. 4.* Qualis alias ab agricolis accensari solet, perfidia terrarum, et iugrate missis irritus labor. — De iis, qui debita inhuciantur. *Sueton. Ner. 5.* Perfidiæ tantæ (fuit), ut non modo argentarij pretiis rerum coemptarum, sed et in pretura mercede palmarum aurigarios fraudaverit.

11.) Translate. *Arnob. 1. 21.* Sub ipsis potum labris in acoris perfidiam vinum repente mutari. *Alii pro potum leg. positum.* Ceterum cf. *Martial. 14. 47. in PERFIDUS II.*

PERFIDIOSÈ, adverb. Comp. *Perfidiosius.* — Perfidiöse est infideliter, perverse, *perfidamente, infedelmente, ἀπίστωσ.* *Cic. 1. Herenn. 5. 8.* Si quid eorum spurce, superbe, perfidiöse, crudeliter factum proferemus. *Id. Rosc. Am. 40. 118.* Ubi multa avare, multa audacter, multa improbe, multa perfidiöse lacta videtis. *Sueton. Aug. 21.* Crebrius, aut perfidiosius rebellantes ulcisci.

PERFIDIOSUS, a, um, adject. Comp. *Perfidiosior* et Sup. *Perfidiosissimus.* — Perfidiosus est qui perfidus esse solet, qui perfidia abundat, *perfito.* Differt a *perfito*, ut ab ebrio ebriosus: non tamen semper. — a) De hominibus. *Tac. 16. Ann. 32. P.* Egnotius animo perfidiosus et subdolos. *Cic. Pis. 27. 66. (Homo)* fallax, perfidiosus, impulsus. *Id. 3. Nat. D. 32. 80.* Omnium perfidiosissimus C. Marius. — b) De rebus et abstractis. *Cic. 3. Fam. 10.* Nihil in me perfidiosum et insidiosum et fallax in amicitia debes agnoscere. *Id. Rosc. Com. 6. 16.* Perfidiosum et nefarium est fidem frangere. *Anat. gramm. p. 203. ed. Eichenf.* Perfidiosus est qui fidem frangit aliquotiens; perfidiosus qui omnino caret fide.

PERFIDO, is, ere, a. 3. prorsus fidere. *Gloss. Lat. Gr. Perfido, dis, διασπαζω. V. PERFIDENS.* et cf. **PERFIDUS.**

PERFIDUM, adverb. *V.* voc. seq. sub I. c.

PERFIDUS, a, um, adject. qui fidem violat, qui per fidem decipit, prodit, *ἀπίστος* (It. *disleale, fellone, perfido;* Fr. *qui manque a sa parole, qui n'a pas de probité;* Hisp. *perfito, infiel, desleal, traïdor;* Germ. *treulos, wortbrüchig, unredlich;* Angl. *breaking his faith, faithless, unfaithful, perfidious, false, treacherous, dishonest.*)

1.) Proprie. — e) De hominibus. — Absolute. *Cic. 3. Off. 14. 60.* Omnes alud agentes, aliud simulantem, perfidit, improbi, molitiosi sunt. *Id. post redit. ul. Quir. 9. 21.* Perfidos amicos ulcisci nihil eredo, et atque omnia cavendo. *Horat. 3. Od. 7. 13.* Et Prætorum mulier perbula credulum falsis impulerit criminibus nimis Casto Beilerophontii Maturare necem refert. *Id. 3. ibid. 5. 33.* perfidi hostes. *Virg. 4. Æn. 305.* Dissimulare etiam sperasti, perfide, tantum posse nefas? — Cum Genitivo. *Sil. It. 1. 5.* sacri perfida pacti Gens Cadmea. — b) De rebus et abstractis. *Sil. It. 15. 819.* Perfida bella. *Seneca Agam. 887.* Perfide neci tradere aliquem, h. e. insidioso et per simulationem amoris illatæ. *Oval. 4. Fast. 380.* Cæsar Perfida magnanimitis contulit arma Jubæ. *Id. Remed. am. 722.* perfida verba. — c) *Perfidum* adverbii more pro *perfito* apud *Horat. 3. Od. 27. 67.* aderat querenti Perfidum ridens Venus.

II.) Translate. *Seneca Med. 302.* Perfida freta, h. e. mare infidum. *Id. Agam. 570. de Neuplio.* In saxa duxit perfida classen face. *Lucan. 5. 415.* Perfida nubiferi vetat inconstantia veris. *Claudian. VI. cons. Honor. 264.* Perfida deplorat vacuis examina ceris, h. e. apes alio migrantes. *Flor. 3. 4. a med.* Minutius Scordiscus toto vastavit Hebro, multis quidem amissis, dum perlidum glacie flumen equitatur. Sic *Ammian. 15. 10.* Patula valles, per spatia plana glacie perfide, vorant nonnunquam transuentes. *Propert. 1. 4. 49.* Lubrica tota via est, et perfida: quippe tacentes Fallaci celat limite semper aquas. *Martial. 12. 47.* Imputet ipse deus nectar mihi, liet acetum Et Vaticanæ perfida vappa cadi, h. e. valde noxia, nam *Id. 6. 92.* Vaticana bibis, bibis venenum. Vel *perfito*, quia illud vinum cito vappa lit, et minime aetatem ferens fallit dominum. — Hinc

Perfidum, adverb. *V.* sub I. c.

PERFIDUS, a, um, adject. lidissimus. *Gloss. Lat. Gr.* Perfidus, media producta, *περοστωτος.*

PERFIGO, gis, xi, xum, gere, a. 3. *V. PERFIXUS.*

PERFINES perfringas. *Festus p. 205. 18. Mull.*

PERFRINGO, gis, gere, a. 3. admodum lingere. *Inscript. apud Fabrett. p. 331. n. 493.* mi sira sym valius avivm perfringere castus ducta avivis e sigalo præada petita sinv. Videtur hic adombrata esse luscunia.

PERFINIO, is, ire, a. 4. idam quod finio, finem impono. *Lucret. 1. 618.* pars semper habet Dividium partem, nec res perfinit ulla. *Lachmannus vero leg. præliniet.*

PERFIXUS, a, um, particip. a verbo *perfigo*, transfusus.

1.) Proprie. *Lucret. 6. 391.* icti flammæ (sceltesti homines) fulguris balent Pectore perfixo. *Lachmannus verbum ipsum perfigo legit ac tuerat apud Lucret. 6. 318.* incolumisque venit per res fulvna) atque integra transit Multa foraminibus liquidus quia transvolat ignis Multaque perficit, quum etc. *Alii vero leg. perffregit.*

II.) Translate. *Lucret. 3. 305.* Nec gelidus torpet telis perfixa pavoris. *Id. 2. 359.* et crebra revisit Ad stabulum, desiderio perfixa juvenci.

PERFILLIBIS, e, adject. quod occurrit *A. Passive*, et est qui ventu perfari potest, penetrabilis, pervius, tenuis, *che può essere penetrato dal vento.*

1.) Proprie. *Cic. 2. Divinat. 17. 40.* Deos ipsos jucandi causa induxit Epicurus perlucidos et perlabiles. *Solin. 27.* Auctor est Varro, perlabilem ibi terram, ventis penetrantibus, etc. *Pet. Ital. 1. R. R. 36.* Sit area loco sublimi et undecumque perlabbili. *espoto al vento.*

II.) Translate. *Ammian. 30. 7.* Ad unnes disensionum motus perlabiles gentes. *mobili, susceptive.*

B) Active est qui perlat et perlatando penetrat. *Pet. Ital. 1. B. R. 6. ante med.* Aer oleas tepidus javat, et ventis mediocribus sive vi et hurore perlabilis. *Ammian. 14. 6.* Perlabilis sidium tinotus.

PERFLAMMOSUS, a, um, adject. valde flagitiosus. *Cic. Cat. 20. 50.* Num tibi perturpe, aut perflagitiosum esse videatur?

PERFLAGRATUS, a, um, particip. ubi inausit, *perflagro; abbreviato*, idem ac valde ingratus. *Capell. 6. p. 189.* Perflagrata limi perflagrata cassum devorante Mulcibero.

PERFLAMEN, tuis, a. 3. idem, quod flamen, datus. *Psident. Apotheca. 760.* sine divino Domino perflamine summi Antia terra fuit.

PERFLATUS, e, adject. idem quod perlabilis. *Apud 4. Met.* Domus tæe patulus et perlabilis locus. *Alii leg. perlabilis, et 3. ibid.* Ælium pature perlatili.

PERFLATIO, ois, f. 3. idem ac perflatus. *Capell. 1. p. 11.* Virtus præcedentis officio, ac Mercurialis virgæ perflatione concussa, in celum itura instillitur.

PERFLATUS, a, um. *V. PERFLO.*

PERFLATUS, us, in. 4. *suffio, epuramento*

d'aria, d'arvor, actus perflandi, aer, aut ventus perflans. *Cels.* 3. 19. Eger positus loco non calido, fenestris patentibus, sic ut perflatus quoque aliquis accedat. et 1. 2. Edificium habens perflatum æstivum et solem hibernum. *Colum.* 1. R. 5. 8. Quanto fuerit edificium solum pronius orienti, tanto et æstate liberius capere perflatus poterit. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 19. 31. (140). Aliubi ablaqueant, perflatusque admittunt. *lasciano, che vi passi l'aria.* et 16. *ibid.* 40. 79. (218). Ulmus in perflatu fitima, robor defossum. *esposta all'aria.* et 18. *ibid.* 17. 44. (154). Loca perflatum non habentia, non ventosi.

PERFLETUS, a, um, particip. ab inusitu. *perfleo*, multum flatus. *Apul.* 2. *Met.* Diutine visu perflato. *Est qui leg. præflecto eod. sensu.*

PERFLEXUS, a, um, adject. valde flexus, atque adeo obliquus. *Isid.* 1. *Orig.* 37. Quæ (prosa oratio) non est perflata numero, sed recta.

PERFLO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Perflans* sub A. I. et B.; *Perflatus* sub A. I. — *Perflare*

A) Active est stando penetrare, multum stando commovere, *soffiando penetrare, soffiando agitare fortemente, d'arvivo.*

I.) Proprie. *Lucret.* 6. 132. quum venti nubila perflant. *Ovid. Remed. am.* 639. perflant altissima venti. *Virg.* 1. *En.* 87. venti ruunt et terras turbine perflant. *Varro* 1. *R. R.* 13. 5. Nubiliarium fenestras habere oportet ex ea parte, unde commodissime perflari possit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 73. (302). Suspendunt granaria lignea columnis, et perflari undique malunt. *Sil.* 1. 14. 259. Mille (viros) Agathyrna dedit perflataque Trozilos Austris. *Lucan.* 9. 348. Deus, quem toto litore pontus audit, ventosa perflantem murmuram concha. h. e. tuba inspirata sonos edentem.

II.) Translate. *Sil.* 1. 14. 578. atque adeo, qui tanta superbo facta sonas ore, et spumanti turbine perflans Ignorantem aures.

B) Neutorum more. *Colum.* 2. *R. R.* 20. 5. Favonius, qui lenis æqualisque æstivis mensibus perflat. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 107. 111. (240). Perflantibus undique præcellis. *Gurt.* 9. 4. Jam (dixit Alexander) prospicere se Oceanum, jam perflare ad ipsos auram maris. *Lucan.* 5. 418. Illic (aquilo) utinam summi curvet carchesia mali. Incumbatque furens et Graja ad mœnia perflit. h. e. perflando impellat: vel usque ad Graja mœnia flit.

PERFLORËO, es, ere, n. 2. valde florere. *Priscian.* *Perieg.* 1026. Et pretio rubræ perfloret arundinis illa. *Codec unius præloret; sed perloret accommodatius Grieco v. 1125. ἀρμόνως αὐτὴ κερύσει πέρλορος.* Hæc *Hernsdorfius, Poetæ Lat. min.* T. 5. ad h. l.

PERFLUO, fluis, flui, flūere. 3. Part. *Perfluens* sub A. I. l. b. — *Perfluere*

A) Neutorum more est fluere per aliquem locum, vel valde fluere. *scorrere. d'arvivo.*

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Est per aliquem locum fluere. *Lucret.* 2. 391. subito per colum vina videmus Perfluere; at contra tandem cunctatur olivum. *Petron.* *Satyr.* 23. Perflabant per frontem sudantis acaciæ rivuli. — b) Pro valde fluere. *Lucret.* 3. 935. Nam cratis tuit hæc tibi vita ante acta priorque, Et non omni pertuunt congesta quasi in vas Commodi perfluere atque ingrata interiere. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 26. 65. (190). Belus annis in mare perfluens. ¶ 2. Latiori sensu pro manare, desillare, grondare. *Apul.* 1. *Met.* Sudore perfluere. ¶ 3. Item de veste ampla et fluenti. *Apul.* 11. *Met.* Insignis illius pallæ perfluebat amictus.

II.) Translate est humorem transmittere. *Ter.* *Eun.* 1. 2. 25. Plenus rimarum sum, hæc atque illæc perfluo. h. e. arcana continere nescio. — Nonnulli hæc referunt illud *Quintil.* 2. 5. 13. Sic audientibus securitas aberit, nec que dicentur, perfluent aures. At perique leg. superfluent. — Item pro affluere, abundare illud *Cic.* 2. *Fin.* 35. 118. Percunctare ipse te, perpetuisne malis voluptatibus perfluens in tranquillitate degere,

etc. *Sed alii rectius leg. perfluens. V. Orell. et Madvig. ad h. l.*

B) Passive. *Arnob.* 6. 3. Hiemalia (dii) sentiunt frigora, solibus torrentur æstivis, pluvialibus nimbis perfluunt? Ita *Forcellinus. At Orellius leg. Hiemalia s. fr., aut solibus t. æ., p. n. perfluunt, ventorum eos aut turbines veant?*

PERFLŪUS, a, um, adject. qui perfluit. Translate. *Apul.* 11. *Met.* Incessu perfluo feminam mentiebatur. h. e. molli et disfluente.

PERFŪCO, as, avi, atum, are, a. 1. *soffocare, effoco. Paul.* *Dig.* 25. 3. 4. Necare videtur non tantum is, qui partum perfocat, sed et is, qui abicit. Ita *Torrentin.; alii præfocat.*

PERFŪDIO, fūdis, fōdi, fossum, fōdere, a. 3. Infinit. *perfordiri ex Vulgat. vel. Matth. p. 281.* (Non sineret perfordiri domum suam.) affertur ab A. Maio in *Gloss. Nov. Latin.* — Part. **PERFOSSUS** 1. — Perfodere est perforare, transfigere, rumpere, pertugiare, traforare, scavare, rompere, *διόρρω.* ¶ 1. Stricto sensu. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 1. 63. In eo conclavi ego perfordi (Fleckeisen. perfordivi) parietem, Qua comæatus clam esset hinc huc mulieri. Sic *Cic.* *Fatin.* 5. 11. Licet impune parietes perforderis, vicinos compilaris. *Varro* 3. *R. R.* 17. 9. Perfodere montem. *Cic.* 2. *Fin.* 34. 112. Illesitum juncto, Athone perfosso. *Sueton.* *Cæs.* 44. *Cal.* 21. et *Ver.* 19. Perfodere Isthmum. *Colum.* 10. *R. R.* 74. Tu gravibus rastris cunctantia perfede terga. *Virg.* 11. *En.* 10. Thorax perfossus. *Plin.* 3. *Ep.* 16. Ferrum stringere, perfodere pectus. *Lucan.* 8. 618. postquam mucrone latus funestus Achillas Perfordit. *Sil.* 1. 2. 644. Ecce simul jugulum perfoderat ense Lycomes. *Gell.* 5. 2. Coniectis undique in Alexandrum telis, vulneribus alte in cervice atque in latere equus perfossus est. *Id.* 3. 7. Quadringenti tum una perfossi gladiis cadunt. — Huc referri potest et illud *Sil.* 1. 8. 558. Illa perfossus equus. *spronato con forza.* Item illud *Petron.* *Satyr.* 32. *extr.* Spina argentea dentes perfodere. *stuzzicare.* ¶ 2. Latiori sensu pro excavare. *Liv.* 33. 17. Leucalia nunc insula est, vadoso freto, quod perfossum manu est, ab Acarnania divisa.

PERFŪDUS, F. **PERFECUNDUS**.

PERFŪDERATUS, a, um, particip. multum fuderatus. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 71.

PERFŪRACULUM, i, n. 2. *succhiello. τρυπανον*, parva terebra: est a *perforo*, ut *furfuraculum* etiam est appellatum a *furfure*, quia scobem furfuribus similem in forandis lignis faciat. *Arnob.* 6. 14. Simulacra ista, quæ vos terrent, queque adoratis, sunt: furnacibus incocta figulinis, ex incudibus et malleis nata, grosphis rasa, descobinata de limis, serris, perforaculis, ascis secta, dolata, effossa, terebrarum excavata vertigine, rancinarum levigata de planis. Ex his patet, *perforaculis dolata esse traforati coi succhielli, ut terebrarum excavata vertigine sunt: scavati coi girar delle trivelle.* *Gloss. Philor.* *Perforaculum. τρυπανον. τρυπανον.* *Orellius* in *Arnob.* loc. cit. pro *perforaculis* legit *furfuraculis* eadem significacione.

PERFORATIO, ōnis, f. 3. actus perforandi, perfossio. *Orel. Arel.* 1. *Acut.* 11. sub init. *Hydropismum (inquit fieri) perforacione carnis in partem formulam viarum, que possit solita corporis nutrimenta inaquare.*

PERFORATOR, ōris, m. 3. F. **PERFOSSOR**.

PERFORATUS, a, um, F. **PERFORO**.

PERFORMIDATUS, a, um, particip. a *performido*, aucto formidatus. *Sil.* 1. 3. 608. Jam pier aucto formidate Batavo. *Iti leg. præformidate: quod magis placet.*

PERFORMIDO, as, are, a. 1. valde formidare. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 71. V. *Voc. præced.*

PERFORMIDŪLOSUS, a, um, adject. valde formidolosus. *Arel. Vict. Cæsar.* 4. circa meit. Natura performidolosus.

PERFORMO, as, are, a. 1. conformo, infermo.

Tertull. Apolog. 1. a med. Ad malum performantur. *Alii leg. præformantur.*

PERFŪRO, as, avi, atum, are, a. 1. *Imesis* est in illo *Lucret.* 5. 1268. Et terebrare etiam, ac pertundere, perque forare. — Part. *Perforatus* I. 1. et II.; *Perforandus* I. 1. — *Perforare* est ab una ad alteram partem forare, pertundere, perterebrare, traforare, pertugiare, *διόρρω.*

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. fragm.* apud *Quintil.* 8. 6. 47. Hoc miror, quemquam hominem ita pessundare alterum verbis velle, ut etiam navem perforet, qua ipse naviget. *Auct. B. Alex.* 25. Quum triforme hostium perforasset, ac demersisset. et *ibid.* 46. Multæ naves nostris perforatæ merguntur. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 5. 20. (79). Berylli perforati gratiores, medulla candoris exempta. *Liv.* 38. 7. ad fin. Operculum dolii pluribus locis perforatum. *Sueton.* *Cæs.* 68. Centum et viginti ictibus scuto perforato. *Colum.* 4. *R. R.* 16. 3. Solum pavillo perforatum. *Cels.* 8. 9. Si latius aliquid abscedet, duobus aut tribus locis erit perforandum. — Similiter *Ovid.* 12. *Met.* 377. Perque armos uno duo pectora perforat ictu. *Id.* 3. *Trist.* 9. 26. Innocuum rigido perforat ense latus. *passa da parte a parte.* ¶ 2. Obscuro sensu idem est ac *pædicō.* *Auct. Priap.* 78. Deprensos ego perforare possum, Tithonum, Priamumque, Nestorinque. F. **INFORO**.

II.) Translate. *Cic.* 3. *Nat. D.* 4. 9. Et quum rerum natura duo lumina ab animo ad oculos perforata nos habere voluisset. *Id.* 1. *Tusc.* 20. 46. Viæ quasi quedam sunt ad oculos, ad aures, ad nares a sede animi perforatæ. *Seneca Ep.* 99. ante med. Perforato animo haurielamus et transmittente quiddam acceptat — *Cic.* 7. *Fam.* 1. In illo cubiculo tuo, ex quo tibi Stabianum perforasti, et patefecisti Sejanum. h. e. fenestram fecisti, qua Stabianum prospiceres. — *Stat.* 1. *Silv.* 5. 45. Multus ubique dies, radiis ubi culmina totis Perforat, atque alio sol improbus uritur æstu.

PERFORTIS, e, adject. valde fortis. *Boeth.* in *Categor.* *Aristot.* 2. p. 161. Iamblicus duas hujus rei protulit solutiones, unam pervacuum, aliam vero performem.

PERFORTITER, adverb. valde fortiter. *Ter.* *Adelph.* 4. 2. 28. Me servulum, qui referre non audebam, vicit: hui! perfortiter!

PERFOSSIO, ōnis, f. 3. actus perforandi. *Gloss. Philor.* *Perfossio. διορυξη. διορυξια.*

PERFOSSO, as, are, n. 1. intens. a *perfordio*. *Gloss. Lat. Gr.* *Perfosso. διορρω.*

PERFOSSOR, ōris, m. 3. traforatore, qui perfodit, *διορυξιας. Plaut. Pseud.* 4. 2. 23. Perforator parietum. Ita *vulgati libri; at Fleckeisen. leg. perforator. Apul. de Mag.* Eo quidem pacto et qui inoparones quæsierit, pirata erit; et qui vectem, perfossor; et qui gladium, sicarius.

PERFOSSURA, æ, f. 1. fossa. *Gloss. Lat. Gr.* *Perfossura. διορυξη.*

PERFOSSUS, a, um, F. **PERFODIO**.

PERFŪVEO, es, ere, a. 2. valde foveo. *Sedul.* 4. 25. Solatur nexos in carcere, perfovet ægros. Habent et *Not. Tir.* p. 134.

PERFRACIUS, a, um, F. **PERFRINGO**.

PERFREMO, i, i, eri, n. 3. vehementer fremo. *Attius* apud *Cic.* 2. *Nat. D.* 35. 89. Incitii atque alacres rostris perfremant delphini.

PERFREQUENS, entis, adject. valde frequens. *Liv.* 51. 1. In portu emporium brevi perfrequens factum

PERFREQUENTO, as, are, a. 1. valde frequentare. *Hygin.* ab A. Maio in *Class. Auct. T.* 3. p. 44. editus sub. 120. Jupiter, completis mensibus, Nymphis, quæ Nisam montem Indis frequentabant, clam tradidit (Zibetum) nutriendum.

PERFRËTO, as, avi, are, n. 1. transfreto, pertranseo. *Solin.* 27. a med. Inter hæc vadosa classum Romanam accepimus perfrætasse.

PERFRŪATIO, ōnis, f. 3. actus perfricandi, *βεγαγισια.* Legitur apud *Cæl. Arel.* 1. *Tard.*

1. ad fin. — *Perfricatio* legitur apud *Plin. Valerian.* 1. 55. p. 173. retro ed. *Ald.* et 2. 30. p. 185.; utroque tamen loco mutandum et legendum est *perfrictio* a *v. frigeo*.

PERFRICATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERFRICO, fricas, fricū et fricavi, fricatum et frictum, fricare, a. 1. (per et frico). Præter *perfricavi* apud *Marcell. Empir.* c. 32. p. 133. retro ed. *Ald.* Prodest plurimum, si eo cinere ex aqua locum inguinum perfricaveris. et paullo post. Inguina tumida et dolentia sanabis, si assidue ea contigeris, vel perfricaveris. *Idem* tamen *ibid.* paullo ante habet *perfricaveris*. — Part. *Perfricatus* II. 1.; *Perfricatus*, *Perfrictus* et *Perfricandus* 1. — Perfricare est valde fricare, vel totum fricare, *περιτριβω* (It. *fregar bene*; Fr. *frotter, gratter*; Hisp. *flotar, rascar, refregar*; Germ. *durchreiben, krauen*; Angl. *to rub all over, rub well or strongly, perfricate*).

I.) Proprie. *Cic.* 5. *Verr.* 25. 62. Quum interea Apronius caput atque os suum unguento perfricaret. *Sueton. Tib.* 60. Perfricari eodem pice faciem (piscatoris) jussit. *Petron. Satyr.* 22. Totam faciem ejus fulgine longa perfricuit. *Cels.* 3. 14. sub fin. In lectulo se contineat, post febrem perfricetur. *Id.* 1. 3. Totum corpus leniter perfricare ex oleo. *Id.* 2. 14. Neque audiendi sunt, qui numero finiunt, quoties aliquis perfricandus sit. Id enim ex viribus hominis colligendum est. Ut si quis perinfirmus est, potest aatis esse quinquages; si robustior, potest ducenties esse faciendum; inter utrumque deinde, prout vires sunt. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 12. 52. (192). Cervicum dolores butyro, aut adipe ursino perfricentur. *Ovid.* 3. *Art. am.* 216. Nec dentes coram perfricuisse probem. *Varro* 3. *R. R.* 16. 22. Alvus, in quam transitura sunt apes, apiastro perfricanda. *Vitruv.* 7. 1. circa med. Testacea spicata sint extenta, et ad regulam perfricata. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 12. 51. (190). Faucibus felis fimo extrinsecus perfricatis. *Petron. Satyr.* 132. a med. Mox perfricta diutius fronte, etc. *Est qui leg. perfricata*. Sic *Apul.* 2. *Met.* Perfrictis oculis. Sed *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 4. n. 101. Sæpe factum est, ut experrectis iis, quæ illico intueantur, fallant, nisi perfrictos oculos intenderint.

II.) Translate. ¶ 1. *Perfricare caput* dicuntur, qui in re aliqua hærent, neque quid faciendum sit, plane sciunt. *Cic. Pis.* 25. 61. Ut scriba, perscriptis rationibus, secum ipse, caput sinistra manu perfricans, commurmuratus sit: ratio quidem berche apparet, argentum *οιχεται*. ¶ 2. *Perfricare frontem, faciem, os*, pudorem abjicere, impudentem fieri, depor ogni rossore, fare lo sfacciato, mandar giù la visiera, *περιτριψασθαι τὸ μέτωπον*: nam quum in pudore sanguis in os diffundatur, qui erubescere nolunt, hi solent faciem manu perfricare ad ruborem illum detergendum, et sanguinem ad interiora repellendum. *Cic.* 3. *Tusc.* 18. 41. Quid tergiversamur, Epicure, nec fateamur, eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, quum os perfricavisti, soles dicere? *Martial.* 11. 27. Aut quum perfricuit frontem, posuitque pudorem. *Quintil.* 11. 3. 160. Perfricare faciem, et quasi improbam facere. *Calvus* apud *eumd.* 9. 2. 25. Perfrica frontem, et dic te digniorem, qui prætor fieres, quam Catonem. *V. Victor. Var.* 8. 6. qui hanc locutionem illustrat; et cf. *Spalding.* ad *Quintil.* 4. 1. 42.

PERFRICTIO, ðnis, f. 3. duo diversa significat; scilicet.

A) *Perfrictio a per et frigeo*, It. *infreddatura, flussione per freddo*, *περιφριξις κατὰ φύξιν*, morbus est, quo frigore totum corpus corripitur, ut fieri solet in febris accessione; interdum aliqua pars tantum corporis laborat, et ex eo torpescit, ut quum occupantur fauces, raucedo sequitur et tussis; quum nasi meatus obstruitur, sequitur spiritus difficultas; quum brachium, aut pes torpet, etc. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 14. 55. (166). In tussi ex perfrictione fricari ante balnea convenit. *Id.* 23. *ibid.* 8. 80. (155). In fatiga-

tionem, aut perfrictione lauri succo perungi. *Id.* 20. *ibid.* 22. 87. (240). Oleo ex sinapis semine utuntur ad nervorum rigores lumborumque et coxendicium et perfrictiones. *Id.* 26. *ibid.* 12. 76. (124). Bibitur in loco calido, et a perfrictionibus tuto. *Scribon. Compos.* 57. Si quando moventur dentes ex perfrictione, confirmandi erunt gargarizatione lactis asinini. Adde *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 13. *init.* et 3. *ibid.* 4. a med.

B) *Perfrictio a frico* est corrosione, ulceratione, quum frictione cutis atteritur rumpiturque. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 18. 69. (116). de cypro. Intertriginum et alarum vitii perfrictionibusque, cum oleo illitum, non dubie mederi.

PERFRICTIUNCŪLA, æ, f. 1. deminut. perfrictionis, quatenus febriculam significat, febricitatio, commotiuncula. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 4. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) Ep. 6. Ego aliquantum prodromi propter perfrictiunculam, quæ videtur sedata esse.

PERFRICTUS, a, um. *V. PERFRICO.*

PERFRIGĒFACIO, is, ere, a. 3. valde frigidum facio. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 117. Mibi jamdudum ille Syrus cor perfrigefacit. h. e. metu et horrore perfundit.

PERFRIGĒO, es, ere, n. 2. perfrigescere. *Gloss. Philox.* Perfrigeo, *καταψύχω*. Ceterum *V. PERFRIGESCO.*

PERFRIGĒRĀTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERFRIGĒRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perfrigeratus*. — Perfrigerare est idem ac refrigerare, *raffreddare*. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 103. (162). Omnium harum vis eadem perfrigerare et astringere. *Harduinus* legit *refrigerare* ex MSS., quam lectionem *Silligius* probat. *Notæ quoque Tir.* p. 113. habent hoc verbum. Particip. est apud *Scribon. Compos.* 271. Hæc omnia infervescunt super carbones, deinde perfrigerata eodem cacabo reponuntur.

PERFRIGĒSCO, frigesco, frixi, frigescere, n. 3. valde frigare, perfrictione laborare, *infreddare, raffreddarsi*.

I.) Proprie. *Varro* 2. *R. R.* 9. 13. Pluviis diebus cubilia substernenda fronde aut pabulo (fortasse legend. sabulo) duabus de causis, ut ne (canes) obliantur, aut perfrigescant. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 33. (66). Difficilius perfrigescent (aqua) marina calefacta. *Scribon. Compos.* 268. Acopum hieme non patitur perfrigescere artus. *Cels.* 1. 3. Ei, qui perfrixit, opus est in laconico sedere, donec insudet. *Martial.* 3. 18. Perfraxisse tuas quæstæ est præfatio fauces. *Juvenal.* 7. 194. Et si perfrixit, cantat bene. Adde *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 17. 1. *Tard.* 1. et alibi; et *Marcell. Empir.* c. 20. p. 116. et c. 35. p. 137. retro ed. *Ald.*

II.) Translate. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 4. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) Ep. 5. Ego video mihi perfrixisse, quod mane soleatus ambulari, an quod male scripsi, non scio. Certe homo alioqui pituitosus, hodie tamen multo innoculentiore mihi esse video. *Jocus hic est* in ambiguo: fatetur enim, se quædam crassa *Minerva* scripsisse, et admodum frigida, ac nullius pretii.

PERFRIGĒIDUS, a, um, adject. valde frigidus. *Cic.* 6. *Verr.* 40. 86. Erat hiemis summa, tempestas perfrigida. *Cels.* 1. 3. circa med. Vini non perfrigidi potio.

PERFRINGO, fringis, frēgi, fractum, fringere, a. 3. (per et frango). Part. *Perfringens* et *Perfractus* I. 1.; *Perfringendus* II. 1. — Perfringere est omnino, vel totum frangere, confringere, astringere, *διασπῆγγον* (It. *spezzare, fracassare, rompere*; Fr. *biser entièrement, rompre, casser, mettre en pièces*; Hisp. *romper del todo, quebrar, desmenuzar, destrozcar*; Germ. *durchbrechen, zerbrechen, zerschmettern*; Angl. *to break trough, break or dash in pieces, shiver, shatter*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 2. *Divinat.* 41. 85. Perfracto saxo, sortes erupere. *Val. Flacc.* 6. 184. perfractaque cædibus arma. *Sil. It.* 16. 412. perfracto volvitur axe Cernuus. *Plin.* 5. Ep. 6. ante med. Campi, quos ingentes boves et fortissima aratra perfringunt. *Alter Plin.*

10. *Hist. nat.* 12. 14. (30). Perfringere nucem. *Virg.* 11. *Æn.* 614. perfractaque quadrupedantum Pectora pectoribus rumpunt. *Cels.* 8. 9. Tota costa perfracta. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 48. (132). Capitis ossa perfracta non queunt solidari. *Val. Flacc.* 1. 192. Pinguis letifera perfringere colla bipenni. *Seneca Herc. Fur.* 1024. In conjugem nunc clava libratur gravis, Perfrigit ossa. — *Perfringere* dicitur (ut *frangere* is ipse, cui quippiam externa vi frangitur, v. gr. crus, brachium. *Ter. Adelph.* 1. 1. 11. Et quibus nunc sollicitor rebus! ne aut ille alserit, aut uspiam ceciderit, aut perfrigerit aliquid. *Liv.* 21. 36. extr. Jumenta prolapsa, jactandis gravius in continendo unguis, penitus perfringebant. *Id.* 22. 20. Naves omnes, quæ non perfringerant proras litore illisas, religatas puppibus in altum extraxere. ¶ 2. Speciatim perfringi dicuntur quæ in via obstantia quis, ad viam sibi faciendam, perfrumpit. *Cæs.* 1. *B. G.* 25. Piliis missis facile hostium phalangem perfrigerunt: ea disjecta etc. *Tac.* 3. *Hist.* 20. Perfringere ac subruere muros. *Lucan.* 3. 343. vi portas. *Cf. Tibull.* 1. 11. 53. scissosque capillos *Fernina*, perfractas conqueritur fores. *Tac.* 4. *Hist.* 1. Perfringere domos. *Curt.* 5. 6. Primusque rex dolabra glaciem perfringens, iter sibi fecit. — De nubibus. *Lucret.* 6. 138. vis venti nubem perfringens impete recto. — Et absolute. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 24. 20. (84). de *Euphrate*. Occurrit ei Taurus mons, nec resistit. Omniam vocant irrumperentem; mox ubi perfrigit, *Euphratem*. h. e. frangendo perfrumpit.

II.) Translate. ¶ 1. Est violare, tollere. *Cic.* 7. *Verr.* 15. 39. Ut eam rem vi et auctoritate omnia repagula iuris, pudoris et officii perfringeres. *Id.* 1. *Cat.* 7. 18. Tu non solum ad negligendas perfringendasque vaivisti. *Id.* *Mil.* 32. 87. Perfringere decreta s-natus. *Id.* *Cluent.* 6. 15. Perfrigit ac prostravit omnia cupiditate ac furore. — Et pro disturbare, disjicere. *Id.* 4. *Cat.* 10. 22. Neque ulla tanta vis reperietur, quæ tantam conspirationem bonorum omnium perfringere et labefactare possit. ¶ 2. Item est superare, vincere, quasi obstantia quæque perfrumpendo. *Cic. Harusp. resp.* 23. 49. Qui omnes angustias, omnes altitudines, omnium objecta tela semper vi et virtute perfrigit. *Seneca Herc. Fur.* 1274. Surge, et adversa impetu perfringe solito. *Cic. Brut.* 9. 38. Suavis videri maluit, quam gravis, sed suavitate ea, qua perfunderet animos, non qua perfringeret.

PERFRIO, as, are, a. 1. probe frio, contero. *Colum.* 12. *R. H.* 38. 5. Baccas myrti quam maturissimas legito, et perfructo ita, ne interiora semina conteras.

PERFRIVŌLUS, a, um, adject. valde frivolus. *Topisc. Aurelian.* 6. extr. Hæc video esse perfrivola.

PERFRUCTIO vel perfructio, ðnis, f. 3. *godimento, ἀπλάουσις*, actus perfructuendi: a particip. *fructus, et fructus*. *Augustin. Quantit. anim.* *R. R.* 33. 5. Quæ sint gaudia, quæ perfructio summi et veri boni. *Id.* 6. *T. in.* 10. Ille ineffabilis complexus Patris et imaginis non est sine perfructione, sine caritate, sine gaudio. MSS. hic habent *perfectione*, vel *perfructione*.

PERFRUCTUS, a, um, et

PERFRUITUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERFRUOR, frūeris, fructus sum, frui, dep. 3. Part. *Perfruitus* est *Ambros. Hexæm.* 5. 10. Adspirantis auræ amonitate perfruiti (piscis), rursus hirmis aspera declinare contendunt. — Part. *Perfruens* 1. a.; *Perfructus* et *Perfructus* 1. b. — Perfrui est plane frui, diu et constanter frui, omnem fructum percipere, potiri, *godere pienamente, ἀπλάουσις*.

I.) Proprie. — a) Sæpissime cum Ablat. *Cic.* *Pis.* 20. 45. His ego rebus pascor, his delector, his perfruor. *Id.* 1. *Cat.* 10. 26. Hic tu qua lætitia perfrue? quibus gaudiis esultabis? quanta in voluptate bacchabere? et 4. *ibid.* 6. 11. Ita mihi salva republ. vobiscum perfrui liceat. *Id.* *Brut.* 2. 9. Perfrui auctoritate, rerum ge-

starum gloria, sapientiae laude. *Id.* 1. *Legg.* 21. 56. vita modica et apta virtute. *Id.* 7. *Fam.* 1. otio. et 5. *ibid.* 12. Ut vel auctoritate testimonii tui, vel iudicio benevolentiae, vel suavitate ingenii, vivi perfruamur. *Id. fragm.* apud *Priscian.* 10. p. 883. *Putsch.* Amicitiae summa perfructus est. *Id.* 2. *Fin.* 35. 118. Percontare ipse te, perpetuis malis voluptatibus perfruens in ea tranquillitate degere etc. *Alii minus recte leg.* perfluens. — b) Raro cum *Accus. Lucret.* 3. 956. Omnia perfructus vitae praemia, marces? *Est qui leg.* perfructus, quam lectionem ipse Lachmannus recepit. *Cic.* 1. *Off.* 8. 25. Expetuntur divitiae quum ad usus vitae necessarios, tum ad perfruendas voluptates.

11.) Translate. *Ovid. Heroid.* 11. 128. mandatis perfruar ipsa patris. *h. e. exsequar.* Alii leg. *mandatum persequar.* Alii totum illud distichon spurium arbitrantur.

PERFUGA, æ, m. 1. *desertore, fuggitivo, ἀπομόλος.* *Festus* p. 214. 14. *Müll.* Perfugam Gallus Aelius ait, qui liber, aut servus, aut hostis sua voluntate ad hostes transierit: qui idem dicitur transfuga. Quamquam sunt, qui credant, perfugam esse, non tam qui alios fugiat, quam qui ob spem commodorum ad quempiam perfugiat. *Hæc Fest.* Differt a *transfuga*, si vim verbi spectes, quia *perfuga* est respectu eorum, ad quos confugit: *transfuga* eorum, a quibus discedit: tametsi in usu loquendi id non servatur. Dicitur autem non solum de militibus, sed etiam de aliis. *Cic. Rosc. Am.* 40. 117. Iste, qui initio proditor fuit, deinde perfuga: qui primo sociorum consilia adversariis enunciat, deinde societatem cum ipsis adversariis coit. *Crasus* apud *Cic.* *Orat.* 66. 223. Cur de perfugis nostris copias comparant contra nos? *Cæs.* 3. *B. G.* 18., *Liv.* 27. 15. *circa med.*; et *Nepos Datam.* 6. Qui ubi pro perfuga ad eos venit, etc. *fingendos fuggitivo.* et *Cic.* 3. *Off.* 22. 86. Quum Pyrrhus populo R. bellum intulisset, perfuga ab eo venit in castra Fabricii, eique est pollicitus, etc. — Differt a *fugitivo.* *Liv.* 30. 43. *extr.* De perfugis gravius, quam de fugitivis consultum. *V. FUGITIVUS.*

PERFUGIO, fugis, fugi, fugere, n. 3. est plane fugere, confugere, refugere, praesertim auxilii petendi causa, *fuggire, ruffuggire, καταφευγω.*

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. Pis.* 36. 89. Quum concursum plorantium ac tempestatem querelarum ferre non posses, in oppidum Beream perfugisti. *Al. leg.* profugisti. *Liv.* 1. 9. Jam Tarquinius ad Lartem Porsenam perfrugerat. *Nepos Dion.* 5. Corinthum perfugit Heraclides, expulsus a Dionysio. *Tac.* 1. *Ann.* 32. Quum perfugisset ad tribunal, pedibusque Cæcinæ advolveret. ¶ 2. Speciatim de iis dicitur, qui ad hostes transeunt: unde *perfuga.* *Cæs.* 3. *B. C.* 61. Ante id tempus nemo a Cæsare ad Pompejum transierat, quum pæne quotidie a Pompejo ad Cæsarem perfrugerent. *Cic. Balb.* 9. 24. Qui hostes ad nostros imperatores perfrugissent. *Auct. B. Afr.* 35. *extr.* Legionarii complures a Scipione in castra Cæsaris perfrugerunt.

11.) Translate. *Gell.* 6. 7. *ad fin.* Qui quum in culpa et in maleficio relictus sunt, perfugiant ad fati necessitatem, et quæ pessime fecerunt, ea non suæ temeritati, sed fato esse attribuenda dicunt. *ricorrono.*

PERFUGUM, ii, n. 2. locus tutus, quo in molestia, periculo calamitate perfrugere contendimus, *καταφυγή* (11. *fugio, ricovero, asilo*; *Fr. refuge, abri, asile*; *Hisp. refugio, abrigo, asilo*; *Germ. die Zuflucht, der Schutz, die Zufluchtsstatte, d. Asyl*; *Angl. a refuge, shelter, place of safety to fly to, asylum*). *Plaut.* *Cas.* 3. 5. 2. Nescio, unde auxilii, praesidii, perfugii mihi, aut opum cupiam comparem. *Lucret.* 5. 1186. Ergo perfugium sibi habebant omnia divis Tradere. *Cæs.* 4. *B. G.* 38. Quum propter siccitatis paludum, quo se recipere, non haberent, quo perfugio superiore anno fuerant usi. *Cic. Cluent.* 3. 7. Spes iae tenet, hunc locum consensumque vestrum ejus fortunæ miseræ multumque jactatæ portum ac per-

fugium futurum. *Id. Habir. perduell.* 2. 4. Nullum extremis reipubl. temporibus perfugium et praesidium salutis. *Id. Arch.* 7. 16. Hæc studia rebus adversis perfugium ac solatium praebent. *Id. Sull.* 28. 79. Munite communem arcem honorum, obstruite perfugia improborum. *Id. Rosc. Am.* 52. 150. Unum perfugium, iudices, una spes reliqua est Sex. Roscio, vestra pristina bonitas et misericordia. *Sall. Jug.* 57. In Cæsare miseris perfugium, in Catone malis perniciēs. *Cic.* 1. *Orat.* 45. 199. Senectuti vero celebrandæ et orandæ quod honestus potest esse perfugium, quam juris interpretatio? *Id.* 4. *Verr.* 41. 101. Postremo illo desperatissimo perfugio uti posset, se imprudentem fecisse. *Id.* 2. *Divinat.* 72. 150. Perfugium videtur omnium laborum et sollicitudinum esse somnus. *Id. pro leg. Manil.* 13. 39. Hiemis enim, non avaritiæ, perfugium majores nostri in sociorum atque amicorum tectis esse voluerunt. *h. e. hiemis vitandæ, non explendæ avaritiæ causa confugerunt ad tecta etc.* *Id.* 8. *Phil.* 8. 26. Hic est Campanus ager et Leontinus, quæ duo majores nostri annonæ perfugia ducebant. *Ammian.* 28. 1. Nominis ejus (*imperatoris*) perfugio tectus.

PERFULCIO, cis, si, tum, cire, a. 4. bene fulcire. *Auct. Paneg. ad Pison.* 86. Eloquio sanctum modo perfulcire senatum. *Alii leg.* permulcere. *Not. Tir.* habent p. 117. *Perfulsit.*

PERFULGĒO, ges, si, gere, n. 2. multum fulgere. *German. Arat.* 409. Nec metus ante fugit, quam pars perfulserit omnis. Habent et *Not. Tir.* p. 117.

PERFULGĒRAT, abat, impers. valde fulgurat. *Stat.* 7. *Theb.* 502. multoque latus perfulgerat ense. *Alii leg.* perfulgurat. Exhibent tamen et *Not. Tir.* p. 118.

PERFULGĒDUS, a, um, adject. valde fulgidus. *Capell.* 1. p. 18. Zona, quæ perfulgido resplendebat orbe.

PERFUNCTIO, ōnis, f. 3. λειτουργία, administratio, exercitatio, actus et terminus perfungendi. *Cic.* 3. *Orat.* 2. 7. Qui ei annus primus ab honorum perfectione aditum, omnium concessu, ad summam auctoritatem dabat. *Id.* 1. *Fin.* 15. 49. Nam neque laborum perfunctio, neque perperio dolorum per se ipsa allicit. *Ambros. Hexæm.* 4. 5. Annua totius spatii perfunctio. *Id. ibid.* 5. 10. Novit (*piscis*) tempus perfunctiois et jactationis. *h. e. actionis, motus, industriae.*

PERFUNCTORIĒ, adverb. languidamente, per modo di fare, προς ἀποσιωπῶν, languide, remisse, neglecte, oscitante, quum quid non serio accuratur, sed ut officio perfuncti videamur, et quantum satis sit aut ad reprehensionem vitandam, aut ad veniam emendandam. *Petron. Satyr.* 11. Me cæpit non perfunctorie verberare. *Papinian. Dig.* 29. 5. 21. *extr.* Qui non perfunctorie debitum officium impleverat. *Torrentin.* habet *defunctorie.* Adde *Augustin. Ep.* 148. *ad Vater.*

PERFUNCTORIUS, a, um, adject. (perfunctus) languidus, remissus, negligens, *superficiale, trascurato, leggiero.* *Novell. Val.* 3. *de postul.* 2. 11. c. 1. § 1. Neque per calumniam, neque perfunctoria examinatione queri.

PERFUNCTUS, a, um. *V. PERFUNGOR.*

PERFUNDO, fundis, fudi, fuisum, fundere, a. 3 (per et fundo). Part. *Perfundens* II. 1. et 6; *Perfundus* I. et II. 1. 5. 7.; *Perfundendus* II. 7. — *Perfundere* est per omnes partes humore conspergere, madefacere, respergere, διαρραῖνω (11. *spargere, gettare o versare addosso, bagnare*; *Fr. verser, répandre sur, arroser, mouiller*; *Hisp. echar, verter, derramar, regar, mojar*; *Germ. übergiessen, begiessen, benetzen, besprühen*; *Angl. to pour or sprinkle all over, besprinkle, wet or moisten all over, wash, bathe*).

1.) Proprie. — a) Universim et præcipue de aqua. *Varro* 1. *R. R.* 13. 3. Cohors habet lacum: boves enim ex arvo reducti: hic bibunt, hic perfunduntur. *Virg.* 3. *G.* 445. Dulcibus idcirco luviiis pecus omne magistri Perfundunt. *Cic.* 4.

Herenn. 9. 14. Cæpit, postquam perfusus est, defricari. *h. e. postquam e balneo exiit.* *Sueton. Aug.* 82. Perfundebar egelida aqua, vel sole multo calefacta. *Cic.* 3. *Verr.* 26. 67. Pro se quisque manus affert: aqua denique ferventi a Rubrio ipso Philodamus perfunditur. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 90. te mulier verat, foribusque repulsum Perfundit gelida. *Cels.* 6. 6. n. 7. Debet per caput (*ægroti*) prius calida, tum egelida perfundi. *Ovid.* 3. *Met.* 163. Hic dea silvarum venatu fessa solebat Virgineos artus liquido perfundere rore. *Sueton. Aug.* 77. Panis perfusus aqua Irigida. — b) De lacrimis. *Ovid. Heroid.* 11. 115. Perfundere alicui lacrimis. et 5. *Fast.* 407. Perfusus lacrimis. *Liv.* 40. 12. Diu fuit silentium, quum (*Demetrius*) perfusum fletu appareret omnibus loqui non posse. *Est tamen qui aliter leg.* — c) De sanguine. *Virg.* 11. *Æn.* 88. Rutulo perfusi sanguine currus. *Id.* 2. *G.* 510. gaudent perfusi sanguine fratrum. *Ovid.* 7. *Met.* 396. Sanguine natorum perfunditur impius ensis. *Sil. It.* 1. 517. Horrida labentis perfunditur (*Pænus*) arma cruore. — d) De unguentis et similibus. *Horat.* 1. *Od.* 5. 2. Perfusus liquidis odoribus. *Id. Epod.* 13. 9. Perfundi nardo. *Sil. It.* 11. 402. crineum Assyrio perfundere amomo. *Sic Lucret.* 2. 416. scæna perfusa croco. *Virg.* 5. *Æn.* 135. oleo perfusa juventus. Similiter *Horat.* 2. *Sat.* 4. 50. pisces perfundere olivo.

11.) Translate. ¶ 1. Ipse liquor perfundere dicitur. *Virg.* 7. *Æn.* 459. ossaque et artus Perfudit toto promptus corpore sudor. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 6. (41). Tot annium fontionique ubertas totam Italiam perfundeus. *Sic Propert.* 3. 5. Nequidquam perfusa meis unguenta capillis. *Grat. Cyneq.* 54. Sive improvisus cælo perfuderit (*retia*) imber. ¶ 2. Flumina perfundere locum alicui dicuntur, quum alluunt. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 29. 29. (108). Trallis alluitur Eudone amne, perfunditur Thebaide. et 4. *ibid.* 12. 23. (72). Insula perfunditur amne Illis. *Sic poetice Sil. It.* 1. 158. nec qui riguo perfunditur auro Campum atque illatis Hermi flavescit arenis. ¶ 3. Pro defendere, effundere. *Colum.* 12. *H. R.* 24. 3. Sextarios musti in id vas perfundere, et rutabulo peragitare. ¶ 4. *Perfundere alicui oculum*, excutere, buttar fuori, apud *Ulp. Dig.* 9. 2. 5. *ad fin.* Sutor puero forma calcei cervicem ita percussit, ut oculus perfunderetur. Ita *Torrentin.* et *Haloand.* Est qui leg. *perfunderetur.* ¶ 5. Sæpe est obducere, conspergere, obtegere. — a) De coloribus. *Virg.* 5. *Æn.* 112. ostro perfusa vestes. *h. e. contactæ, ornatæ, intextæ, ut Forcellinus, vel imbutæ, infectæ, ut recentiores interpretantur.* — b) De iis, quæ consperguntur. *Virg.* 12. *Æn.* 611. Canitiem immundo perfusam pulvere turpans. *Curt.* 3. 5. *inil.* Pulvere ac sudore simul perfusum regem invitavit liquor fluminis, ut callidum adhuc corpus ablueret. *Petron. Satyr.* 126. *Perfusus* pulvere mulio. Similiter *Virg.* 1. *G.* 78. Iethæo perfusa papavera somno. et *Stat.* 2. *Theb.* 143. illos post verbera fessos Exceptamque hiemem cornu perfuderat omni Somnus. *Poetice Sil. It.* 3. 324. Invento Libyen (*virgo*) perfudit alivo. *h. e. olivi usum docuit.* — Hinc referri possunt et poetica illa *Ovia.* 1. *Fast.* 303. perfusaque gloria lupo. et *Lucret.* 4. 924. corpus perfusum frigore leti. et *ibid.* 81. hæc intus perfusa lepore. — *Perfundere membra turbam pilarum* pro *fundere turbam pilarum per membra* dicit de pilario *Manil.* 5. 168. Ille potens turbam perfundere membra pilarum. — c) Sæpe est contragere, coprire. *Lucret.* 2. 821. omne genus (*al.* omnigenis) perfusa colubibus. *Cf. Petron. Satyr.* 128. Rubori manifesto perfusus. *Sil. It.* 2. 404. lorica opibus perfusa Tagi. *h. e. auro.* *Sic Id.* 16. 450. Aurifero perfusa Tago pocula. *Seneca Ep.* 115. *circa med.* Quum auro tecta perfundimus, quid aliud quam mendacia gaudemus? scimus enim, sub illo auro læda signa latitare. *Nemesian.* 3. *Ecl.* 28. Bacchus odorato perfusus colla capillo. *Seneca Hip-pot.* 394. temere jactæ colla perfundunt comæ.

Id. Œdip. 1000. atra nube perfundit caput. et *ibid.* 553. Lugubris imos palla perfundit pedes. *Martial.* 7. 33. Dejecto quid, inepte, pedes perfundis amictu? *Arnob.* 3. 14. Dii fluidarum vestium superiectione perfusi. h. e. contacti, vestiti. ¶ 6. De luce est convestire, atque adeo implere, *investire, empire*: ad reus *Lucret.* 2. 147. Quam subito soleat sol ortus tempore tali convestire sua perfundens omnia luce. *Plin.* 5. *Ep.* 6. a med. Cubiculum hieme tepidissimum, quia plurimo sole perfunditur. *Lucan.* 7. 215. totos perfudit lumine colles. cf. *Grat. Cyneq.* 97. Mens ignarum perfudit lumine mundum. *Rursus Lucan.* 7. 546. Quod totos errore vago perfuderat agros, Constitit hic bellum. *Stat.* 2. *Theb.* 208. de *Fama.* Nec minus Ogygis eadem dea turbida Tiresias Insilit, et totis perfundit mœnia pennis. *ingombra e riempie*, spargit tumores tota urbe. ¶ 7. Refertur ad sensus et animum, et est totum corripere, imbuere. *Cic.* 2. *Fin.* 34. 114. Sensus dulcedine omni quasi perfusi. et *ibid.* 3. 6. Voluptas, quam sensus accipiens movetur, et jucunditate quadam perfunditur. *Id.* 4. *Tusc.* 9. 29. Qualis est hæc voluptas aurium, tales sunt oculorum et tactionum et odoracionum et saporum: quæ sunt omnes unius generis ad perfundendum animum tamquam illiquifactæ voluptates. *Liv.* 10. 38. Erat apparatus sacri, qui perfundere religione animum posset. *Cic.* 8. *Att.* 6. Dii immortales, qui me horror perfudit! quam sum sollicitus, quidnam futurum sit! *Petron.* *Satyr.* 134. Secreto rubore perfundi. *Liv.* 30. 16. gaudio. et 2. 63. timore. *Cic.* 5. *Fin.* 24. 70. lætitia. *Catull.* 64. 330. mentem amore. *Liv.* 2. 63. Perfusi vano timore Romani. et 9. 16. sub *fn.* Perfusus ultimi supplicii metu. *Fronto* 1. ad *M. Cres.* 2. Crede me tanta lætitia perfusum, ut eic. *Stat.* 3. *Theb.* 228. Mars perfusus pectora belli Tempestate. h. e. furore bellico plenus. *Apul.* 10. *Met.* Bilis furore perfusus. ¶ 8. Speciatim perfundere aliquem iudicio, iudicii ve rationem, ceu aquam, offundere, in jus vocare, et afficere molestia sistendi se ante iudicem, parandæ defensionis et causæ dicendæ. *Cic. Rosc. Am.* 29. 80. Mihi videris, Eruci, una mercede duas res assequi velle: nos iudicio perfundere; accusare autem eos ipsos, a quibus mercedem accepisti. Eadem ratione *aspergere* alicui molestiam dicit *Cic.* 2. ad *Q. fr.* 10. ¶ 9. Item speciatim perfundi studiis, leviter imbuti. *Seneca Ep.* 36. Perseveret perhibere liberalia studia, non illa, quibus perfundi satis est, sed hæc, quibus tiogendus est animus. et *Ep.* 110. ante med. Si quis hanc humanorum divinarumque notitiam accepit: si illa se non perfuderit, sed in fecerit. *Translatio* hic est ab his, quæ aqua perfunduntur, quæ licet probe madescant, sicari brevi possunt: contra quæ inficiuntur colore aliquo, ut lana, elui amplius fere nequeunt.

PERFUNGOR, gbris, ctus sum, gi, dep. 3. (per et fuugor). Part. *Perfunctus* in omnibus paragr.; *Perfuncturus* 2. d. — Perfungi est fungi, obire, agere, vel reclusi plene et usque ad finem fungi: differt a *defungor*, quia *defungimur* fere in malis, molestis, gravibus rebus, *perfungimur* sæpius in bonis (quod discrimen a *Forcellino* probatum allata infra loca minime confirmant) *ἐπιτελέω* (It. *fare, esercitare intieramente, compire, finire*; Fr. *achever entièrement, venir à bout de, remplir entièrement, s'acquitter de*; Hisp. *acabar, terminar, concluir, cumplir, executar plenamente*; Germ. *etwas ganz verrichten, thun, verwalten*; Angl. *to go through with, discharge, execute*). ¶ 1. Stricto sensu — a) Cum Ablativo. *Cic. Senect.* 21. 77. Dum sumus in his inclusi compagibus corporis, manere quædam necessitatis et gravi opere perfungimur. *Id.* 1. *Orat.* 45. 199. Quid enim est præclarior, quam honoribus et reipublicæ muueribus perfunctum senem posse dicere etc.? *Id.* 1. *Fam.* 8. Quum et honoribus amplissimis et laboribus maximis perfuncti essemus. *Id. Brut.* 2. 8. Quo tempore ætas nostra perfuncta rebus amplissimis, tamquam in por-

tum confugere deberet. — Cum Accusativo. *Fronto ad Verum imp.* (edente iterum *A. Maior*) *Ep.* 7. Ceterum parsimonia et officii et frugalitate onera questoria, ædificia, et prætoria perfunctus est. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut alii placet, est subire, ferre, sentire et denique evadere. — a) Cum Ablativo sine præpos. *Cic. Mur.* 2. 4. Ut eis faveamus, qui eadem pericula, quibus nos perfuncti sumus, ingrediuntur. *che noi abbiamo passato.* et *Id. Maicell.* 10. 31. Perfuncta respública est hoc misero fatalique bello. *Id. Dom.* 52. 134. Quos memoriæ proditum est ab ipso Hercule, perfuncto iam laboribus, sacra didicisse. *Id.* 5. *Fam.* 12. Ceteris nulla perfunctis propria molestia, casus autem alienos sine ullo dolore intuentibus, etiam ipsa misericordia est jucunda. *Liv.* 26. 17. Romani perfuncti, quod ad Capuam atinebat, cura etc. Similiter *Id.* 9. 1.; et *Gell.* 10. 18. Perfunctus fato. *morto.* et *Lucet.* 3. 968. Que tamen omnia te vita perfuncta sequuntur. h. e. quum vitam, seu durationem peregerint. — b) Cum Ablat. et præpos. ab. *Farro 2. R. R.* 4. 5. Sues perfunctas esse a febris et a foria. h. e. a febris, qua laboraverint, liberatas esse. *Id. omitt.* a. — c) Cum Accusativo. *Apul.* 8. *Met.* Timorem illum satis inanem perfuncti. — Et per zeugma *Cic.* 1. *Fam.* 9. ante med. Ut mihi tam multa pro se perperuo atque perfuncto concederet, ut etc. *che ho sofferto e passato.* — d) Absolute. *Ter. Heeyr.* 4. 2. 17. nihil iam mihi istæ res voluptatis ferunt: Dum ætatis tempus tulit, perfuncta satis sum: satias jam tenet Studiorum istorum. *Cic. Cluent.* 41. 116. Iudices, quod se perfuacios jam esse arbitrantur, quum de reo iudicant, negligentius attendunt cetera. *d'aver adempito il loco impegno.* et *Dom.* 17. 44. Equidem jam perfuocius sum: explevi animos iovidorum. *ho sofferto e passato la disgrazia del bando.* — Huc referri potest et illud *Brut.* ad *Cic.* 1. ad *Brut.* 11. Si contigerit nostris consiliis exitus, quem optamus, perfuncturus es. *Forcellinus et alii leg.* digitate perfuncturus es. — e) Passive. *Cic. Sezt.* 4. 10. Recito memoriæ perfuncti periculi, prædicationem amplissimi beneficii, etc. ¶ 3. Latissimum sensu est perfui. *Sulpicius ad Cic.* 5. *Fam.* 5. a med. Reminiscere, illam omnibus bonis prope perfunctam esse. h. e. omnia bona percepisse, habuisse. *Ovid.* 2. *A. t. am.* 227. Nocte domum repetens epulis perfuncta rediit. *Apul.* 3. *Met.* Perfunctus cæna. h. e. qui cenavit.

PERFÜRO, is, etc. 3. valde furere. — a) Neutorum more. *Virg.* 9. *Æn.* 343. incensus et ipse Perfuri. *Lucret.* 1. 275. Ita perfuriti acri Cum fremitu, sævitque minaci murmuræ pontus. *Sil. It.* 4. 243. Perfurit Ausonius turbata per æquora ductor. *Seren. Sammon.* p. 68. ad *fin.* ed. *Ald.* Sæpius occultus victa coxendice morbus Perfurit. — b) Cum Accusativo. *Stat.* 3. *Theb.* 388. Eoasque domos flagrante triumphu Perfuris. h. e. furis per domos.

PERFÜSE, adverb. profuse, abunde, affluenter. *Sisenna apud Non.* p. 516. 31. *Merc.* Perfuse atque abunde sparsa vasa, magnum pondus auri argentique. *Lips. leg. profuse.* — Compar. habeat *Gloss. Cyrill.* *Διαιχρυσίως*, perfusius.

PERFÜSIO, õnis, f. 3. actus perfundendi et madefaciendi. *Cels.* 4. 8. sub *fn.* Perfusio corporis multa prodest ex aqua calida. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 14. (74). Italia hordeum sine perfusione tostam in subtilem farinam molit. — In plur. num. *Id.* 23. *ibid.* 9. 82. (164). Myrtidano utuntur ad capillorum nigritiam, inalarum perfusiones, purgationes lentiginum. h. e. tingendofucandisque malis. *At Sillig. cum Dalec. collato Dioscor.* 1. 155. *leg. alarum.* *Inscript.* apud *Henzen.* 6041. DEO MAGNO MITRÆ PHILONIS PHILONIVS EVGENTIVS DELIBTVS SAGRATISSIMIS MISTERIVS PER OIA CH. E. OMNIA PROBATISSIMVS QVI ET ARIANIS PERPVSIONIBVS IN ARTERIVM RENATVS TAVROBOLIVM CROBOLIVMQUE PEREIT.

PERFÜSOR, õnis, m. 3. qui alium aqua perfundit. *Gloss. Cyrill.* *Perfusor, περφυσος, προφ-*

φυσος. *Inscript. Pompej.* in *Bullettin. Napoli.* a. 1843. II. p. 3. *ΕΥΒΙΟΘΡ. ΠΕΡΦΥΣΟΡ. ΚΥΜ ΣΕΚΥ...* *V. Avellino ibid.* p. 67.; et cf. *Cels.* 6. 24. et *Sueton. Aug.* 82. At *Guavinus, Continuaz. de Fast. Duumu.* p. 11., *perfusorem* hic dici putat, qui theatra odoribus perfundit.

PERFÜSORIÆ, adverb. occurrit translate tantum, et valet idem atque vago et ambiguo sermone, non clare, nec discretis verbis, non expresse, quasi perfundendo sermonem obscuritate et tenbris. *Ulp. Dig.* 43. 24. 5. *init.* Si quis se deaunciaverit opus facturum, non semper non videtur clam fecisse, si post denunciationem fecerit: debet enim et diem, et horam denunciatione complecti, et ubi, et quod opus facturus sit: neque quidem perfusorie, aut obscure dicere, aut denunciare. *Scævola ibid.* 21. 2. 69. a med. Si quis in venditione statuliberum perfusorie dixerit, conditionem autem libertatis celaverit, etc. et paulo post. Sic et qui fundum tradiderit, et quam sciat, certam servitutem deberi, perfusorie dixerit: itinera, actus, quibus sunt, ut ita sint.

PERFÜSORIUS, a, um, adject. qui occurrit translate tantum, et ¶ 1. Est leviter perfundens, nec intus penetrans, *superficiale, leggiero.* *Seneca Ep.* 23. Hæc, quibus delectatur vulgus, tenuem habent et perfusoriam voluptatem: hoc de quo loquor, solidum est, et quod plus pateat introrsus. ¶ 2. *Perfusoria assertio* dicitur subdola vindictio alicujus servi in libertatem, qua nempe per calumniam litis justus dominus in periculum servi amittendi adducitur: etenim quandoque servus alicui se liberum esse assererat, et vindicias secundum libertatem a recuperatoribus sive a iudicibus postulabat. *V. AS-SERTIO et VINDICIE.* *Sueton. Domit.* 8. Recuperatores, ne se perfusoriis assertionibus accommodarent, identidem admonuit. Est qui perperam leg. *perfusoribus.* *V. PERFUNDO* II. 8. et voc. præced.

PERFÜSUS, a, um. *V. PERFUNDO.*
PERGÂMENA, æ, f. 1. *V. voc. seq.*
PERGÂMENUS, a, um, adject. ad Pergamum pertinens, urbem Troadis. *V. ONOM.* — Hinc

Pergamena, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, (subaudi *charta*), Italice *pergamena, carta peccia*, est genus chartæ ex membranis bestiarum, præsertim ovium a Pergamo urbe, ubi inventum est ab Eumene rege, quum Ptolemæus rex Egypti, orta circa bibliothecas æmulatione chartas supprimeret, ut *Plin.* 13. *Hist. nat.* 11. 21. (70). ex *Pavione* narrat. *Hieronym.* *Ep.* 7. n. 2. Chartam defuisse non puto, Ægypto ministrante commercia. Et si alicubi Ptolemæus maria clausisset, tamen rex Attalus (*Eumenis patruelis et successor*) membranas a Pergamo miserat, ut penuria chartæ pellibus pensaretur. Unde et pergamenarum nomen ad hunc usque diem, tradente sibi invicem posteritate, servatum est. *Caji Epitom. Instit.* 2. 1. § 4. Quod et de chartis et de pergamenis, si in alienis scribat, licet aureis vel argenteis litteris, similiter ejus est scriptura, cujus charta aut pergamena fuerit. *Fragm. VIII. sermon. antiquor.* ed. *A. Maio in Scriptt. vetl. N. Coll. T. 3. P.* 2. p. 243. Quemadmodum artifex, qui diligenter operatur, prius animalium, quæ dicitur pergamena, nisi primo auferat ab eis pilum et superfluam pinguedinem carnis, vel nigrorem sanguinis et reliquam immunditiam, ut diligenter munda et limpida ea perliciat, non potest in eis lex Domini scribi. Adde *Isid.* 6. *Orig.* 11.

PERGAMINA, æ, f. 1. idem ac pergamea. Legitur tantum in *Not. Tir.* p. 124., quæ auctoritate omnino caret.

PERGAUDEO, es, ere. n. 2. vehementer gaudeo. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 1. 3. Trebonium meum et te amari, teque ab illo pergaudeo.

PERGENITUS, a, um, adject. idem fere ac genitus. *Pelagon. Veterin.* 11. a med. Flemina in geniculis pergenita.

PERGIGNO, V. PROGIGNO.
PERGLISCO, is, ere, n. 3. *Colum.* 8. *R. R.*

7. 4. Gallina prima luna saginaria caepa, viginna pergliscit. *finisce d'ingrassarsi*.

PERGNARUS, a, um, adject. valde gaarus. *Sall. fragin.* apud *Yon.* p. 554. 24. *Merc.* li locorum pergnari, et soliti necere ex viminibus vasa agrestia. *Alii leg.* pergnari. *Apul. de Mag.* Magia ars colendi deos ac venerandi pergnara.

PERGO, pergis, perrexi, perrexit, pergere, 2. (per et rego). Part. *Pergens* sub *B. I. a.*; *Perrextus* sub *A. 2.*; *Perrexturus* sub *B. II. 1.* — *Pergere*:

A) Active ¶ 1. Generatim significat iter, vel aliud quippiam ceptum continuare, prosequi, perseverare (It. *seguire*, *continuare*, *prosequire*; Fr. *continuer*, *poursuivre*; Hisp. *continuar*, *proseguir*; Germ. *fortsetzen*, *mit etwas fortfahren*; Angl. *to go on forward*, *advance*, *continue on his way*, *follow up*, *prosecute*, *pur-sue*). Occurrit — *a)* Cum Accusativo. *Pergere* iter, ellipsis est, ait *Forcellinus*, pro iter ire, vel facere pergere. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 119. Pergam, quo caepi, hoc iter. *Sall. Jug.* 81. Duo fratres maturare iter pergere. *Iuct. B. Afr.* 69. Quum Cæsar iter ceptum pergere ceppisset. *Alde Tac.* 4. *Ann.* 20. et 15. *ibid.* 27. — *b)* Cum Infinito. *Ennius* apud *Yon.* p. 223. 34. p. 466. 27. et p. 504. 6. *Merc.* Heu me miseram! interit: pergunt lavere sanguem sanguine. *Lucret.* 1. 930. arcis Religionum animum nodis exsolvere pergo. *Codices plerique habent* porgo, quod antiquum videtur, ut vorto pro verlo. *Cic.* 2. *Orat.* 71. 290. Censeo, ut satis diu te putes requiescere, et iter reliquum conlicere pergas. *Id.* 11. *Att.* 7. *a med.* Hec tu perge, ut facis, mitigare, et probari quamplurimis. *Id.* *Cæcin.* 24. 59. Perge porro hoc idem interdictum sequi. *Seneca Hippol.* 882. Silere pergit. *Liv.* 32. 6. Ad hostem ducere pergit. *Q. Cic. Petit.* cons. 14. 55. Quare etiam atque etiam perge tenere istam viam. *Cic.* 3. *Herenn.* 1. 1. Nos proficisci ad instituta pergemus. — Similiter *Ter. Adelph.* 2. 1. 27. si molestus esse pergis, jam intro abripere. — *Pergin'* comicum est, et increpantis. *Ter. Eun.* 5. 1. 1. *Pergin'*, scelesti, mecum perperve loqui? *h. e.* non cessas? *Plaut. Amph.* 1. 1. 193. Pergio argutarius? — Joculariter *Plaut. Pseud.* 5. 1. 4. et *Pæn.* 1. 3. 24. *Pergin'* pergerem? *sequitate voi ad andare innanzi?* ¶ 2. Perretere dicebant expergefacere. Ita *Paul. Diac.* p. 215. 3. *Müll.* ex conjectura *Gesneri*; *Scaliger.* et *Müllerus* leg. *Pergere*; alii *Perere*. *Apul. 2. Met.* Perrectis oculis et ubarmatis ad vigilias. *h. e.* ex-perrectis. *Alii leg.* perrectis. ¶ 3. Item speciatim est vehementer movere, atque adeo aggredi. *Tac.* 1. *Ann.* 28. Piusque cessura, quæ pergeret, si etc. *h. e.* quæ aggredierentur.

B) Neutorum more, est recta iter, vadere, tendere, contendere, *περσέσθαι* (It. *andare*; Fr. *aller*, *marcher*, *s'acheminer*, *se diriger*, *se rendre quelque part*; Hisp. *ir*, *andar*, *encaminarse*; Germ. *gehen*, *kommen*, *reisen*; Angl. *to go*, *proceed*, *roise*).

1.) Proprie. — *a)* Cum addito, quo quis pergit. *Ter. Hecyr.* 3. 4. 36. Horsum pergunt. *Id.* *Eun.* 2. 1. 22. Quis hic est, qui huc pergit? *Sall. Jug.* 51. Non longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat. *Cæs.* 3. *B. G.* 18. extr. Læti, ut explorata victoria, ad castra pergunt. *Sil. It.* 7. 171. ad litora pergens. *Sall. Jug.* 45. Priusquam domum pergerent, et *ibid.* 77. Modo adversus hostes, modo in solitudines pergere. *Liv.* 3. 6. Pergit inde (hostis) infestus in agrus Romanos. *Justin.* 5. 3. 9. Igitur Alcibiades in bellum adversus Lacedæmonios pergit. — Similiter *Ter. Adelph.* 4. 2. 47. Sed orso ad eum pergere? *Cic. Planc.* 41. 98. Quum tamen abessent aliquot dierum viam, in Macedoniam ad Planciumque perrexi. *Id.* 4. *Herenn.* 51. 64. Frater venit ex Salerno: ego illi obviam pergam. — *b)* Cum Supino. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 154. Nunc, quod occipi, obsonatum pergam. — *c)* Cum addito qua quis pergit, vel absolute. *Cic.* 1. *Divinat.* 54. 123. Eadem, qua ceteri, fugere noluit: quibus querentibus, cur non eadem via

pergeret, deterreri se a deo dixit. *Seneca Med.* 974. Perge tu inecum comes. *Id. Thyest.* 490. Perge non dubio gradu. — Poetice de inaninis. *Lucret.* 6. 324. Et ceteri ferme pergunt sic fulmina lapsu. At *Lachmannus leg.* percurrunt fulmina. — *d)* Passive impersonaliter. *Cæcilius* apud *Yon.* p. 513. 3. *Merc.* Ad plebem pergitur: publicitus defendendum est. — *e)* Cum Infinito. *Ter. Phorm.* 1. 4. 47. domum ire pergam. et *ibid.* 5. 6. 26. Eumque nunc esse (ait) intus cum illis; hoc ubi ego audivi, ad fores Suspenso gradu placide ire perrexi. *Cic.* 1. *Acad.* (post.) 1. 1. Nullam moram interponendam putavimus, quin videremus hominem: itaque confestim ad eum ire perreximus. *h. e.* ire contendimus. *Virg.* 6. *Æn.* 193. Observans quæ signa ferant, quo tendere pergant. *Cic.* 15. *Fam.* 4. *med.* Tum id, quod jam ante statueram, vehementer interesse utriusque provincie pacare Ananum et perpetuum hostem ex eo monte tollere, agere perrexi. — *f)* Et tacito Infinito. *Liv.* 2. 40. De his videris: quos, si pergis, aut immatura mors aut longa servitus manet. *h. e.* si ita agere pergis.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Cic. Brut.* 43. 158. Pergamus ergo ad reliqua, et institutum ordinem persequamur. *passiamo.* et 5. *Tusc.* 5. 13. Ut ad eas (virtutes) cursim pertractata beata vita videatur. — Passive. *Macrob.* 7. *Saturn.* 16. ante *med.* Non potest ad similitudinem pergi rei, quæ necdum est. ¶ 2. Speciatim de oratione. — *a)* Cum Infinito. *Cic. Partit. orat.* 8. 28. Perge igitur ordine quatuor mihi istas partes explicare. *h. e.* aggredere explicare. — *b)* Saepius tacito Infinito. *Cic.* 5. *Verr.* 20. 51. Pergam, atque insequar longius. *h. e.* pergam dicere. Sic *Id.* 2. *Legg.* 27. 69. *quintus.* Perge cetera. *Marius.* Pergam equidem, et quoniam etc. *Id.* *Brut.* 74. 258. Sed perge, Pomponi, de Cæsare, et redde quæ restant. *h. e.* perge narrare. *Id.* 3. *Phil.* 19. 40. Pergit in ira maledicta, quasi vero ei pulcherrime priora processerint, *h. e.* pergit effandi. ¶ 3. *Virg.* 6. *Ecl.* 13. Pergit, Pierides. *h. e.* agite: vos hortantis.

PERGRACILIS, e, adject. valde gracilis. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 101. (159). Longiore caule, sed pergracili.

PERGRECOR, aris, ari, dep. 1. *ἐλληγιζω*, est Græcorum more intemperantius bibere, epulis et potationibus inservire. *Plaut. Most.* 1. 1. 21. Ois noctesque bibite, pergræcamini. *Tullius* apud *Paul. Diac.* p. 215. 5. *Müll.* Nunc ruri pergræcatur.

PERGRANDESCO, is, ere, n. 3. grandis fio. *Accius* apud *Non.* p. 115. 9. *Merc.* Fruges prohibet pergrandescere.

PERGRANDIS, e, adject. valde grandis. *Cic.* 6. *Verr.* 27. 26. Vas vinarium ex una gemma pergrandi. *Id.* 1. *leg. Agr.* 4. 10. Agris publicis pergrande vectigal imponere. *Plaut. Pers.* 4. 3. 23. Pergrande lucrum facere. *Liv.* 29. 29. Regnum ad fratrem regis pergrandem natu pervenit.

PERGRAPHICUS, a, um, adject. idem ac graphicus, idest ad unguem factus, absolutus, quasi pictoris manu expositus. *Plaut. Trin.* 5. 2. 15. Nimis pergraphicus sycophanta.

PERGRATUS, a, um, adject. valde gratus. *Cic. Amic.* 4. 16. Pergratum mihi feceris, si etc. *Id.* 3. *ad Q. fr.* 1. 6. Litteræ tuæ pergrate fuerunt, et *ibid.* 4. Id mihi pergratum, perque jucundum erit. — Elegans est thesis in jilo 1. *Att.* 20. sub *fin.* Per mihi, per, inquam, gratum feceris. *V. PER.*

PERGRAVIS, e, adject. valde gravis. *Cic. Sext.* 50. 107. Injux oratio et pergravis, et grata conditioni fuit. *Id.* *Cæc.* 26. 63. Testes pergraves. *Ter. Hecyr.* 3. 1. 12. Levia sunt hæc, quæ tu pergravia esse in animum induxisti tuum.

PERGRAVITER, adverb. admodum graviter. *Cic.* 1. *Att.* 10. Pergraviter illum esse offensum. *Id.* 1. *Orat.* 53. 227. reprehendere aliquem.

PERGULA, æ, f. 1. est pars domus exprorecta et propendens, seu locus apertus, extra parietem prorextus, et modo tectus, modo sub dio positus:

a pergula, ut *regula a rego*, quia extra parietem pergit, seu porrigitur. *περβόλη*, *pergola*, *ringhiera*, *ballatoio*, *poggiuolo*, *loggetta*, *sporto*. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 3. 6. (8). *M. Fulvius* argentarius cum corona rosacea interdixit e pergula sua in forum prospirasse dictus, ex auctoritate senatus in concione abinctus est. ¶ 2. Pictores in pergulis sua opera proponebant. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (84). de *Apelle*. Perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus, atque ipse post tabulam lateat, vitia, quæ notarentur, auscultabat. *Livilius* apud *Lactant.* 1. 22. Pergula pictorum, veri nihil, omnia ficta. ¶ 3. Res quoque venales ibi proponebantur. *Ulp. Dig.* 5. 1. 19. *a med.* Tabernulam pergulam, horreum, armarium, seu officinam conducens. ¶ 4. In pergulis mathematici artem suam profitebantur, præceptores erudiebant discipulos. *Sueton.* *Aug.* 94. sub *fin.* Theogenis mathematici pergulam, comite Agrippa, ascenderat. *Id.* *Gramm.* 18. Initio circa scenam versatus est, deinde in pergula docuit. *Topisc. Saturn.* 10. extr. Romæ frequentaverat pergulas magistrales. *Juvenal.* 11. 137. Sed nec structor erit, cui cedere debeat omnis Pergula. *h. e.* omnes, qui structuram artem docent in pergula, aut discunt. ¶ 5. Ponitur et pro cenaculo, vel casa, tugurio. *Petrus. fragin.* *Trugur.* 74. *Burmann.* Hic, qui in pergula natus est, ædes non somniat. *h. e.* qui pauper est. *Auson. epist.* 4. 6. Vitis arundineis cubitet quem pergula tectis. ¶ 6. Et pro cella ineticum, ubi prestabant. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 78. Si mihi non jam huc cubitis oleum deportatum erit te ipam colleo ego eras faciam ut deportere in pergulam, et 92. Cras, Phœnicium, phœnicio corio invisiss pergulam. ¶ 7. In vineis est ramorum porrecta dispositio in modum pergulae. *Colum.* 4. *R. II.* 21. 2. Illa enim pergulae magis, quam vineæ figuram oblinet, quæ supra hunc inodum (*h. e.* supra octo palmites) materis distenditur. *Id.* 11. *ibid.* 2. 32. Si quæ pergulae vitium generosam a putatoribus relicta sunt, utique deputari debent. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 3. (14). Una vitis Romæ in Livæ porticibus subdiale inambulatione umbrosis pergulis opacat. *V. pergulae* descriptionem in *VITECUS* ad lin.

PERGULANA, æ, f. 1. genus est vitis, quam nuper sibi cognitam esse ait *Colum.* 3. *R. R.* 2. 28. ita fortasse dicta, quod in modum pergulae ejus palmites disponebantur. — *Pergulana* videtur asse, quam Itali nunc *pergola* et *pergolese* appellant.

PERHAURIO, tis, si, stem, vite, a. 4 Part. *Perhaustus*. — *Perhaurire* est idem atque exhaurire. *Tertull.* 1. *ad Nutrition.* 15. extr. Infantem totum præcoquam perhauritis. *Apul.* 10. *Met.* Calicem uno haustu perhausi. *Sever.* *Ætn.* 420. mille perhaustis lignibus instaurat vires. *Plaut. Mil. glor.* 1. 1. 34. Auribus perhaurienda sunt. *V. PERAUDIENDUS.*

PERHAUSTUS, a, um. *V. voc.* præced.

PERHIBEO, bes, hui, bitum, bere, a. 2. (per et habeo). *Perhibere* paragege pro *perhiberi* est apud *Plaut.* sub 2. in lin. — Part. *Perhibitus* 1. *b.*; *Perhibendus* 2. in fin. — *Perhibere* ¶ 1. Generatim est exhibere, præbere, (It. *esibire*, *dare*; Fr. *fournir*, *donner*, *présenter*; Hisp. *formir*, *dar*, *presentar*, *ofrecer*; Germ. *hinhalten*, *verwenden*, *zuwenden*, *gewähren*, *belegen*, *geben*, *erhalten*; Angl. *to exhibit*, *give*). Occurrit. — *a)* Universum et est exhibere, præbere. *Cato* apud *Gell.* 3. 7. Saepè post illa operam reipublice fortem atque strenuam perhibuit. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 49. Cur ego vestem, aurum, atque ea, quibus est vobis usus, perhibeo? *Alii leg.* præhibeo. *Id.* *Merc.* 3. 1. 46. Oravit, ut apud me perhiberem sibi locum. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 25. 26. (93). Idem magnanimitatis perhibuit exemplum, cui comparari non possit aliud. *Alii leg.* præhibuit. — *b)* Spectatum pro tribuere, attribuire. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 39. (138). Magnam auctoritatem huic animali perhibet Nigidius, majorem magi. *Id.* 31. *ibid.* 7. 39. (80). Cui jampridem palma a pierisque

medicis inter omnia salis genera perhibetur. *Id.* 25. *ibid.* 8. 53. (101). Morsibus imponitur vettonica præcipue, cui tanta vis perhibetur, ut etc. *Id.* 18. *ibid.* 11. 26. (104). Quin ponderosissimo cuique trillo præcipua salubritas perhibita sit. — c) *Perhibere alicui gratias est aver obbligo verso qualcheduno. Apul. 6. Met.* Si me domum pervexeris incolumem, quæ tibi gratias perhibebo? quos honores habebō? — d) *Perhibere honorem est habere. Plin. 19. Hist. nat.* 4. 19. (59). Virgilio quoque confesso, quam sit difficile verborum honorem tam parvis perhibere. et 29. *ibid.* 1. 9. (29). Ordinem autem a confessis, hoc est lanis orisque, obiter ut rebus præcipuis honos in primis perhibeatur. — e) *Perhibere se, offerre se. Quintil. 1. 1. 12.* A Græco sermone puerum incipere malo, quæ Latinus, qui pluribus in usu est, vel nobis nolentibus se perhibet. *Al. rectius leg. præbet.* — f) *Perhibere alicquem, offerre, exhibere, sistere, presentare. Cic. 1. Att. 1. a med.* In causa hominum amplissimorum, qui sine eo, quem Cæcilius suo nomine perhiberet, facile causam communem sustinerent, etc. — g) *Perhibere testimonium, dare, ferre, far testimonianza. Varro 2. R. R.* 5. 1. Veni mi advocatus, dum asses solvo Pallibus, si postea a me repetat, ut testimonium perhibere possis. Adde *Plin. 7. Hist. nat.* 30. 31. (112). et *ibid.* 38. 39. (127).; et *Colum. 3. R. R.* 9. 6. — h) *Perhibere verba, habere, adhibere. Plaut. Asin. 1. 3. 36.* Si ecator nunc habeas, quod des, alia verba perhibeas. *useresti atre parole, aliud diceres. Alii et ipse Fleckeisen. legunt præhibeas. Id. Rud. 1. 2. 50.* Ut verba perhibes, me perisse prædicas. *Et hic alii leg. præhibes.* ¶ 2. Speciatim sæpissime absolute ponitur. — a) Pro dicere, affirmare, prædicare, *dire, affermare, κατάφημι.* — Absolute. *Plaut. Cist. 1. 1. 68.* Quod neque ego habeo, neque quisquam, ut perhibent viri. *Cic. Ligar. 8. 24.* Prohibiti estis in provincia vestra pedem ponere, et prohibiti, ut perhibetis, summa cum injuria. *Virg. 1. G. 247.* Illic, ut perhibent, aut intempesta silet nox, etc. *Id. 8. En. 135.* Electra, ut Graji perhibent, Atlantide cretus. — Cum Infinito. *Pacuvius apud Cic. 2. Herenn. 23. 36.* Fortunam insanam esse et cæcam et brutam perhibent philosophi. *Virg. 4. G. 507.* Septem illum totos perhibent ex ordine menses Flevisse. *Catull. 64. 76.* Nam perhibent, olim crudeli peste coactam Androgonæ penas evolvere cædis. *h. e. exsolvisse.* — Et cum Accus., tacito Infinito. *Virg. 4. G. 323.* Si modo, quem perhibes, pater est Thymbraeus Apollo. — Passive. *Plaut. Stich. 1. 1. 25.* Montes, qui esse aurei perhibentur. *Cic. 1. Tusc. 12. 28.* Tyndaridæ fratres, qui non modo adjuutores in præliis victoriæ populi Romani, sed etiam nuntii fuisse perhibentur. *Colum. 3. R. R. 8. 3.* India perhibetur in nobilibus ferarum mirabilis. *Cic. 5. Fam. 12. a med.* Nec minus est Sparlatus Agesilaus ille perhibendus. *h. e. dicendus, commemorandus.* — b) Haud raro usurpatur pro nominare, appellare, nominare, chiamare. — a) Active *Ennius apud Macrob. 6. Saturn. 1.* et apud *Servium ad Virg. 1. En. 530.* Est locus, Hesperiam quam mortales perhibebant. *Pacuvius apud Cic. 2. Nat. D. 36. 91.* Hoc, quod memoro, nostri cælum Graii perhibent æthera. *Cic. ibid. 42. 109.* Quem clero perhibent Ophiuchum nomine Graii. *Id. 2. Divinat. 5. 12.* Est quidam Græcus vulgaris in banc sententiam versus: Bene qui conciliet, vatem hunc perhibebo optimum. — β) Passive. *Ennius apud Festum p. 325. 24. Müll.* Nec quæquam soplam, sapientia quæ perhibetur, in somnis vidit, prius quam etc. *Ter. Adelph. 3. 5. 58.* Vos æquo animo æqua noscere oportet, si vos vultis perhiberi probos. *Plaut. fragm. apud Gell. 7. 7.* Sane ego me volo fortem perhiberi virum. *paragoge. et Trin. 3. 2. 66.* Quis me improbius perhibeatur esse?

PERHIBITUS, a, um. *V. voc. præced.*
PERHIBEMO, as, are, n. 1. hiemo, hiemem totam transigo. *Colum. 11. R. R. 3. 4.* Sub Initium sulcos vacuos perhibemare patiuntur.

PERHILUM, adverb. *assai poco, perpallum. Lucret. 6. 576.* Hac igitur ratione vacillant omnia lecta, Summa magis mediis, media imis, ima perhilum.

PERHONESTUS, a, um, adject. valde honestus. *Arnob. 2. 49.* Sint licet perhonesti, fuerintque laudabiles.

PERHONORIFICE, adverb. *πολυτιμῶς*, valde honorifica. *Cic. 14. Att. 12.* Hic perhonorifice, et amice Octavius, quem quidem sui Cæsarem salutabant.

PERHONORIFICUS, a, um, adject. *πολυτιμῶς*, valde honorificus. ¶ 1. Est qui honore pleus est. *Cic. 2. Att. 18.* Consulatio forensis perhonorifica. *Id. Prov. cons. 19. 45.* Est ipsi mihi omnino perhonorificum, discessum meum funus dici reipublicæ. ¶ 2. Item qui maximum alicui tribuit honorem, qui eum maxime reveretur eidemque obsequitur. *Cic. 1. Att. 13.* Collega et in me perhonorificus, et partium studiosus.

PERHORRENDUS, a, um, adject. valde horrendus. *Cyprian. de laud. Martyr. a med.* Eructantibus flammis (*gehenna*) perhorrenda.

PERHORREO, es, ere, 2. valde horreo, horridus fio. Cum Accusativo *Jul. Valer. res gest. Alex. M. (edente A. Mato) 2. 9.* Deinde illi nos horum tela atque aciem perhorrebimus. *V. voc. seq. 2.*

PERHORRESCO, rescis, rui, rescere, inchoat. 3. ¶ 1. Neutorum inore perhorresco est idem ac valde horreo, horridus fio. *Cic. Divin. in Q. Cæcil. 13. 41.* Non solum commoveor animo, sed etiam toto corpore perhorresco. *tremo tutto. Id. Pis. 20. 45.* Nemo est qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur, recordatione denique ipsa consulatus vestri perhorrescat. *Ovid. 6. Met. 704.* quorum (*ventorum*) jactatibus omnis Afflata est tellus, latumque perhorruit æquor. *s'increspo, si turbò. et 13. ibid. 876.* Tantaque vox, quantum Cyclops iratus habere Debuit, illa fuit: clamore perhorruit Etnæ, si scosse. ¶ 2. Active, seu cum Accusativo est valde metuo, pertimesco, temere tremando. *Cic. 6. Verr. 35. 78.* Hanc tu tantam religionem si tum in imperio non pertimescebas, ne nunc quidem in tanto tuo periculo perhorrescis? *Id. 4. Cat. 6. 12.* Fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium perhorresco. *Id. 13. Phil. 15. 31.* Luperorum mentionem facere audent? neque illius diei memoriam perhorrescit, quo ausus est etc. *Id. 9. Att. 10.* Genus belli crudelissimi et maximi perhorruui. *Id. 13. ibid. 25.* Sed quid est tandem, quod perhorrescas, quia tuo periculo jubeam libros dare Varroni? *Horat. 2. Od. 13. 15.* navita Bosphorum Pænus perhorrescit. *Ovid. 5. Trist. 9. 15.* Quomque perhorruerit usus pars maxima (*hominum*) nostros, etc. — β) *Joaninus est in illu Cic. 5. Fin. 11. 31.* bisolationem naturæ tam valde perhorrescere.

PERHORRIDUS, a, um, adject. valde horridus. *Liv. 22. 16.* Pænus contra intra Formidam sata ac Literni arenas, stagnaque perhorrida situ hibernaturus esset.

PERHOSPITALIS, e, adject. valde hospitalis. *Cic. 6. Verr. 2. 3.* Hujus domus est vel optima Messanæ, potissima quidem certe, et nostris hominibus apertissima, inmaximeque perhospitalis. *Pleraque optin. editiones et ipse Orell. habent hospitalis.*

PERHOSPITUS, a, um, adject. perhospitalis. *Zybul. 4. 1. 141.* aut rapidus, Cyri demantia, Gyndes, Ardet Arecteis aut unda perhospita campis. *Alii rectius leg. Gyndes Radit Arecteos haud una per ostia campos. h. e. Gyndes fluvius a Cyro in CCCLX. canaliculos divisus aluit campos Arecteos circa Babylonem. Tante molitionis causam satis ridiculam assert Herodot. 1. 1. c. 189.*

PERHUMANITER, adverb. valde humaniter. *Cic. 7. Fam. 8.* Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.

PERHUMANUS, a, um, adject. admodum humanus. *Cic. 2. ad Q. fr. 6.* Multumque is me cura servationem habuit, et perhumanum. *Id. 16. Att. 12.* Epistola perhumana.

PERHUMILIS, e, adject. valde humilis. *Am-*

mian. 16. 10. § 10. Corpus perhumite curvabat portas ingrediens celsas.

PERIAMBUS, i, m. 2. pes duabus syllabis brevis constans. *Quintil. 9. 4. 80.* Spondeus constat longis duabus, pyrrhichius, quem alii periambum vocant, brevisbus. *At Spalding. leg. periambum, quam voc. V.*

PERIBŌRTOS, i, m. et f. adject. *περιβόητος*, celebratus. *Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (69).* Praxiteles fecit et Satyrum, quem Græci peribœoton cognominant.

PERIBŌLUM, i, n. 2. *περιβόλον*, sæptum, ambitus. *V. CHALCIDICUS.*

PERIBŌLUS, i, m. 2. *περιβόλος*, ambitus, ambulacrum. *Fulgat. interpell. Ezech. 42. 7.* Et peribolus exterior secundum gazophilacia. Adde *ibid. 10. et 1. Machab. 14. 48.*

PERICARPUM, i, n. 2. *περίκαρπον*, bulbi genus, cujus duæ species: cortice rubro alterum, alterum nigro papaveri simile: sed vis major, quam priori: utriusque autem escalfaciendo. *Hæc Plin. 25. Hist. nat. 10. 82. (131).* Ita porro est appellatum, quia ejus fructus undique cingit et ambit: a *περί* circum et *καρπός* fructus.

PERICHRISTARION, ii, n. 2. collyrii nomen, ita appellatum, quia oculis illinitur: a *περιχριστός* circumlitus. *Marcell. Empir. 8. ante med.* Est hujusmodi medicamentum, quod perichristarion vocant Græci, quo ita uti oportet, ut palpebræ subtiliter inde sumerlinantur, ne quid intra oculum fluat.

PERICHYTIË, es, f. 1. *περιχυτή*, circumfusio: a *περί* circum et *χέω* fundo. Proprie est collyctatio, lacta, qua corpora athletarum circumplacantur. *Imp. Justinian. Cod. 3. 43. 3.* Ordinet quinque ludos, monobolon, contomonobolon, Quintanum contacem sine fibula, et perichyten, et hippicen, quibus sine dolo atque callidis machinationibus ludere permittimus.

PERICLITABUNDUS, a, um, adject. periclitans, experiens, tentabundus. — a) Cum Genitivo. *Apul. 3. Met. Jam sui periclitabunda, paullatim terra resultat, mox in altum sublimata totis alis evolat. Id. 4. ibid.* Depromit unam de phætra sagittam, et puncto pollicis extremam aciem periclitabunda, etc. — b) Cum Accusativo. *Id. de Mag. Voluntatem meam periclitabundus.*

PERICLITANS, antis. *V. PERICLITOR.*

PERICLITATIO, ōnis, f. 3. *επιπέριστα, κινδύνευμα*, experimentum, usus. *Cic. 2. Nat. D. 64. 161.* Quarum utilitatem longinqui temporis usu et periclitatione percipimus. *Cl. Non. p. 219. 21. Merc.*

PERICLITATUS, a, um. *V. voc. seq.*
PERICLITOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. (periculum). Part. *Periclitans* sub *B. 3.*; *Periclitatus* dep. neutr. sub *B. I. 2.* et *3.*; *Periclitatus* passivè sub *A. 1.*; *Periclitandus* sub *I. 1.* et *2.* — Periclitari

A. Active. ¶ 1. Generatim est periculum facere, experiri, tentare. *κινδύνευω (lit. fare experientia, experimentar, provare, tentare; Fr. essayer, faire un essai; Hisp. ensayar, probar, hacer ensay; Germ. etwas versuchen, probiren, prüfen, auf die Probe stellen; Angl. to try, prove, make experiment or trial of, essay.)* — a) Cum Accusativo. *Plaut. Amph. 3. 2. 33.* Periclitatus sum animum tuum, quid faceres, et quo pacto etc. *Sisenna apud Nan. p. 364. 6. Merc.* Periclitantur tormenta ac tela multaque genera machinamentorum. *Id. ibid. p. 297. 2.* Funes expediunt, claustra foribus inposita periclitantur. *Cic. 7. Verr. 50. 132.* Homines in præliis belli fortunam tentare ac periclitari solent. *Sed tentare manifestum est gloss. v. periclitari. Id. Quinct. 31. 96.* Omnia circumspexit Quinctius, omnia periclitatus est. *Liv. 6. 15.* Quam (*dictator*) satis periclitatus voluntate, hominum, discedere senatum ab se venisset. *Solin. 19.* Periclitari fidem alicujus. *h. e. experiri, an verum dicat. Claud. Mamert. 2. Stat. an. 10. ad fin.* Porro magnum aliquid et secordi turba periculum periclitabere. — b) Passive. *Liv. 1. 42.* Tullius haud dubius rex, seu patrum, seu plebis animus periclitaretur. *h. e. tentaretur. Ita in edit.*

anni 1470. 1482. et *Ald.* 1518. et quibusd. MSS. Alii leg. animos. *Cic.* 2. *Divinat.* 46. 97. In periclitandis experiendisque pueris. *Id.* 1. *Orat.* 34. 157. Subeundus usus omnium, et periclitanda vires ingenii. *Gell.* 13. 8. Exerceri in rebus somniculis noscendis periclitandisque. — *Cic. Amic.* 17. 63. Aliqua parte periclitatis moribus amicorum. ¶ 2. Speciatim est in discrimen vocare, *mettere a pericolo.* *Cic.* 1. *Cat.* 5. 11. Non est sepius in uno homine summa salus periclitanda reipublicæ.

B) Neutorum more.

I.) Proprie ¶ 1. Idem significat, quod active, scilicet periculum facere, experiri. *Cæs.* 2. *B. G.* 8. Quotidie equestribus præliis, quid hostis virtute possit, et quid nostri auderent, periclitabatur. et 7. *ibid.* 36. Quin equestri proelio, quid in quoque esset animi ac virtutis suorum, periclitaretur. *At Dinter. legit perspicere.* *Sic Auct. B. Alex.* 13. In portu periclitati remigio, quid quæque earum (navium) efficere posset etc. *Plancus ad Cic.* 10. *Fam.* 18. Periclitari volui, si possem Lepidum tueri. ¶ 2. Est etiam, sed raro, periculum audacter subire, *arditamente arrischiare.* *Tac. Germ.* 40. Plurimis ac valentissimis nationibus cincti, non per obsequium, sed præliis et periclitando tuti sunt. *Cf. Quintil.* 11. 1. 32. In juvenibus etiam uberiora paulo et pæne periclitantia feruntur. *tropo arrischiare.* ¶ 3. Sæpissime est discrimen subire, in periculo versari, *pericolare, arrischiare, andare a rischio, essere in pericolo.* — a) Absolute. *Petron. Satyr.* 96. Periclitanti succurrere. et 110. Periclitantium advocatus. *Quintil.* 6. 1. 21. Periclitantem commendat dignitas, et studia fortia, et susceptæ bello cicatrices, etc. *Tac.* 1. *Ann.* 39. Neque aliud periclitanti subsidium, quam castra primæ legionis. *Cæs.* 6. *B. G.* 34. Ut potius in silvis Gallorum vita, quam legionarius miles periclitetur. *Augustus apud Sueton.* *Aug.* 21. ad fin. Ne de summa imperii populus R. periclitetur. — b) Cum Ablativo. *Martial.* 6. 26. Periclitari capite. *h. e. reum esse capitis.* *Quintil. Declam.* 3. 1. vita. *andar a rischio di perder la vita.* et 7. 2. causa. *di perder la causa.* et *Liv.* 40. 15. a med. fama ingenii. *Cels.* 5. 26. n. 24. Quod nimis adstrictum est, cancro periclitatur. *Pincanchevire.* et *Justin.* 37. 3. 7. veneno. *di morir di veneno.* et *Plin.* 20. *Hist. nat.* 15. 59. (165). paralyti. *di diventat paralitico.* et 30. *ibid.* 13. 39. (114). Ulcera, quæ vermibus periclitantur. *di farsi verminose.* et 17. *ibid.* 24. 37. (217). Nec infirmissimæ arbores gelu periclitantur, sed maximæ. *di morir pel freddo.* et 32. *ibid.* 5. 19. (54). Pavore potus periclitantes ex canis rabiosi morsibus. *ὑποφοβοί:* laborantes hydrophobia. *Liv.* 38. 25. Ut tererent tempus, donec res suas, cum quibus periclitari volebant, trans flumen trajicerent. *insieme con le quali non volevano mettersi nel cimento della battaglia.* Alii omitt. *cum.* — c) Cum Genit. *Apul.* 8. *Met.* Hic ego me potissimum capitis periclitatum memini. — d) Cum Infinito. *Petron. Satyr.* 140. Periclitabatur totam pæne tragediam evertere. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 11. 60. (112). Omnia, quæ periclitantur secari, argemonea discutit. *Id.* 7. *ibid.* 44. 45. (146). Periclitatus Metellus Macedonicus funus tantum ac tale perdere. *Quintil.* 11. 3. 42. Ima vox vim non habet, summa rumpi periclitatur. *Adde Plin. Paneg.* 84.; et *Tryphonin. Dig.* 42. 1. 50.

II.) Translate. *Quintil.* 7. 3. 17. Optima est illa medla via, qua utitur Cicero pro Cæcina, ut res proponatur, verba non periclitantur. *h. e. non incidant in periculum prodendi causam.* *V. et alium ejusd.* *Quintil.* locum allatum sub *B.* 1. 2.

PERICLYMENOS et periclymenus, i, m. 2. *περικλύμενος*, herba fruticans, ex intervallo duo folia habens subcandida, mollia, in cacumine autem semen inter folia durum, et quod difficile vellatur. Nascitur in arvis ac sæpius, convolvens se adminiculis quibuscumque. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 94. 120). Hæc eadem clymenus

etiam dicitur, quam vocem *V. Marcell. Empir.* c. 23. sub init. p. 119. ed. *Ald.* Periclymeni, quam silvæ matrem vocamus, drachma etc. *V. Cavedoni in Bullett. dell'Institut. archeol.* a. 1845. p. 32.

PERICŌPE, es, f. 1. *ritaglio, περικοπή*, res-segmen: a *περί* circum et *κοπή* cædo. Translate. *Hieronym.* in *Ioel.* 2. Junctam et coherentem sibi pericopen dividere nolui. *h. e. S. Scripturæ partem, seu πῖον.*

PERICŪLĀTUS sum, *Cato* ait in ea oratione quam scripsit ad (fortasse ob) lites censorias. *Festus* p. 242. 34. *Müll.* Est ab inusit. *periculor.* — Verb. *periculor* legitur in *Gloss. Lat. Gr.* *Periculor, periculor, κινδυνεύω.*

PERICŪLO, ōnis, m. 3. videtur significare eum, qui aliquid experitur. *Commodian.* 12. 11. Bacchantur et illi, qualia nunc ipsi videntur, Aut periculones, Mimnermi Homerique satores.

PERICŪLOR, aris, ātus sum, ari, dep. 1. *V. PERICULATUS.*

PERICŪLŌSE, adverb. Comp. *Periculosus* et *Sup. Periculosissime.* — Periculose est cum periculo, *pericolosamente, con pericolo, επικινδύνως.* *Sall. Jug.* 8. Periculose a paucis emitur, quod multorum est. *Cic.* 8. *Att.* 2. Periculose ægroians. *Id.* 7. *Phil.* 3. 8. Periculose dico: quemadmodum accepturi, P. C., sitis horreo. *Auct. B. Alex.* 64. Nihilio periculosius se navigaturum credens. *Seneca* 3. *Ira* 22. Quod homines et periculosissime et libentissime faciunt, de rege suo male existimant. *Veget.* 5. *Veterin.* 23. 13. *Schneid.* Periculose se habere. *h. e. graviter ægroiare.*

PERICŪLŌSUS, a, um, adject. Comp. *Periculosior* et *Sup. Periculosissimus.* — Periculosus est cum periculo conjunctus, periculis plenus, anceps, præceps, lubricus, *κινδυνώδης* (It. *pericoloso, rischioso*; Fr. *dangereux, périlleux, qui suscite un péril*; *Hisp. peligroso*; Germ. *gefährbringend, gefährlich, gefährvoll*; Angl. *dangerous, hazardous, perilous, full of risk or danger*). — a) Generativum. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 21. 68. Consuetudo assentiendi periculosa esse videtur et lubrica. *Id.* 1. *Off.* 24. 88. Gravioribus morbis periculosas curationes et accipites adhibere. *Id. pro Leg. Manil.* 2. 4. Bellum grave et periculosum. *Id.* 12. *Phil.* 10. 25. Committere se itineri infesto et periculoso. et 14. *ibid.* 9. 26. Duobus periculis vulneribus acceptis. et 7. *ibid.* 3. 8. Periculosissimum locum silentio sum prætervectus. *Justin.* 39. 4. 3. Periculoso regno securam ac tutam vitam anteponeus. *Liv.* 27. 35. Periculosissimus annus imminere videbatur. *Seneca* 3. *Ira* 5. *Ira* eo turpiore, et periculosior. *Tac. Germ.* 21. Periculosiores sunt inimicitie iusta libertatem. *Flor.* 1. 17. Periculosissimum bellum sine periculo explicavit. — b) *Periculosum esse in aliquem, periculum creare alicui.* *Cic.* 13. *Att.* 27. Aliter fuisse et in hos inflicios, et in nosmetipsos, si illum offensuri fuimus, pæne periculosi. *Cf. Firmic.* 4. *Mathes.* 1. Faciet callidos, periculosos, violentos, sed qui frequentibus soleant rationibus decipi, et quorum vita sit maximis periculis mancipata. *Adde eumd.* 3. *ibid.* 13. § 1. et 8. — c) Neutr. *periculosum cum Infinito.* *Cæs.* 1. *B. G.* 33. In Galliam magnam eorum multitudinem venire, populo Romano periculosum videbat. *Curt.* 5. 12. 3. Sed eo rerum ventum erat, ut tam periculosum esset non credere sula, quam decipi. *Sic Id.* 6. 6. 27. Quum et progradui arduum, et reverti periculosum esset, etc. *Plin.* 3. *Ep.* 11. Equidem quum essent philosophi ab Urbe summo, fui apud illum in suburbano: et quo notabilius hoc periculosusque esset, fui prætor.

PERICŪLUM, i, n. 2. *Periculum* syncope frequens est apud Poetas. *V. Plaut. Bacch.* 4. 7. 29.; *loc. Ter. cit.* sub 3. d. et g.; *Lucret.* 1. 580.; *Virg.* 2. *Æn.* 709. et 751., 3. *ibid.* 711. etc. — *Periculum* (quod volunt esse ab obsoleto *perio*, unde *peritus, experior*, a *περίω* tento; hinc *Pseudo-Ascon.* ad *Cic. Divin.* in *Q. Cæcil.* 8. ἀπό τῆς πίρας) ¶ 1. Stricto

sensu est experimentum, *πίρα* (It. *esperienza, prova, cimento, saggio*; Fr. *essai, épreuve, tentative*; *Hisp. ensay, prueba*; Germ. *d. Versuch, die Probe, Uebung*; Angl. *a trial, experiment, proof, essay*). Fere cum *facio* iungitur. *Ter. Eun.* 3. 1. 23. Fac periculum in litteris, fac in palæstra, in musicis: quæ liberum scire æquum est adolescentem, solertem dabo. *Cic.* 2. *Verr.* 12. 34. Siculus velle meæ fidei diligentiaque periculum facere, qui innocentia abstinentiaque fecissent. et *Divin.* in *Q. Cæcil.* 8. 27. Quo tempore, aut qua in re non modo speciem ceteris aliquid dedisti, sed tute tui periculum fecisti? *Ter. Heaut.* 1. 2. 36. Scitum est periculum ex aliis facere, tibi quod ex usu siet. *Curt.* 7. 8. 27. Firmissima est inter pares amicitia, et videtur pares, qui non fecerunt inter se periculum virium. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu periculum dicitur id, quod fit ab artifice periclitandi ingenii causa et dandi specimenis, *saggio*, seu quod primo ab artifice excogitatur et efficitur, ut postea expoliatur et accuratius absolvatur. *Cic.* 1. *Legg.* 1. 4. Faciunt imperite, qui in isto periculo non ut a poeta, sed ut a teste, veritatem exigant. *h. e. in isto carmine, quod Cicero in P. Marii honorem scripserat, quoque periculum virium suarum fecerat.* Alii leg. opusculo: *V. cl. Vahlen. ab h. l. Auson. Edyll.* 10. 215. Aut Pompeiani Mylasena pericula belli. ¶ 3. Latissimo sensu et generalitatem est discrimen, *dimicatio, κίνδυρος* (It. *rischio, pericolo*; Fr. *danger, risque*; *Hisp. peligro, riesgo*; Germ. *Gefahr*; Angl. *risk, danger, hazard, peril*). — a) Universim. *Cic.* 1. *Off.* 43. 154. Si ei subito sit allatum periculum discrimenque patriæ. *Id. pro leg. Manil.* 5. 12. Salus aciorum summum in periculum ac discrimen vocatur. *Id. Nat. D.* 66. 166. Principibus herorum certos deos, discriminum et periculorum comites adjungere. *Liv.* 1. 54. Obire pericula ac labores. *Tac.* 3. *Hist.* 69. Periculum sumere. *h. e. suscipere.* *Cic. Rosc. Am.* 38. 110. adire capitis. *Id. Partit. orat.* 19. 66. subire pro amico. *Id. Mur.* 36. 76. suscipere. et 2. 4. ingredi. *Id. Sull.* 4. 13. confiare alicui. *Id. Rosc. Am.* 3. 7. Intendere in aliquem. et 2. *Att.* 19. intendere alicui. *Id. Cæcin.* 29. 83. mortis alicui inficere. *Id. Divin.* in *Q. Cæcil.* 14. 45. facessere Innocenti. *Sall. Cat.* 34.; *Tac.* 13. *Ann.* 33.; et *Cels.* 5. 26. n. 4. facere alicui. *Id. Tac.* 14. *ibid.* 28. facere pecuniæ. *h. e. jacturam.* et 15. *ibid.* 6. gloriæ. *porsi a rischio di perder la gloria.* et 4. *Hist.* 71. summæ rei. *arrischiare*, in discrimen adducere. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 31. 105. (180). afferre majoris mali. *Id.* 25. *ibid.* 5. 22. (54). inferre. *Cic. Flacc.* 1. 2. et 2. *Att.* 22. creare alicui. et *ibid.* 20. denunciare cuiuspiam. et *Flacc.* 38. 96. comparare alicui. *Id. Sext.* 1. 1. moliri optimis civibus. *Id. post redit. ad Quir.* 10. 24. propulsare a republica. *Id. Cluent.* 6. 17. amici depellere. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 2. 11. (23). amolliri. *Varro* 7. *L. L.* 102. *Müll.* avertere. *Cic.* 15. *Fam.* 1. a med. subterfugere. *Asin. Pollio* ad *Cic.* 10. *Fam.* 31. refugere aut deprecari. *Id.* 7. *Phil.* 1. 1. Adducta est res in maximum periculum et extremum pæne discrimen. *Id. Balb.* 10. 25. Ne quis se pro nostro imperio in periculum capitis atque in vitæ discrimen inferret. *Id. Mur.* 27. 55. Dum unum gradum ascendere dignitatis conatus est, venit in periculum, ne et ea, quæ ab ipso parta sunt, amittat. *Id. Rabir. perduell.* 9. 26. Accessere aliquem in summum capitis periculum. *Id. Cluent.* 55. 152. Includere in periculum. *Cic.* 3. *Herenn.* 5. 8.; et *Virg.* 9. *Æn.* 200. inconstituto se mittere. *Cic.* 2. *Invenit.* 8. 27. se committere. *Nepos Att.* 10. Includere periculum *h. e. in periculum.* *Cic. Cluent.* 26. 70. Eripere ex periculo. *Id. Sext.* 4. 11. extrahere. *Id. pro leg. Manil.* 7. 19. Retapabl. a periculo prohibere. *Id.* 1. *Orat.* 8. 32. Liberare periculis. *Id.* 4. *Fam.* 15. Esse in periculo. *Id. Rabir. Post.* 9. 23. versari. *Plaut. Merc.* 1. 2. 12.; et *Phædr.* 2. 8. Res in periculo vertitur. — b) Speciatim. *Esse periculo pro in periculo.*

Nepos Dion. 2. Quæsit a medicis, quemadmodum se haberet: simulque ab his petiit, si forte majore esset periculo, ut sibi laterentur. *Cic. 4. Fam.* 15. Ne quo periculo te patris existimares esse. *Cælius ad Cic. 8. ibid.* 2. Majore esse periculo videtur. *Petron. Satyr.* 129. Nunquam ego ægrum tam magno periculo vidi. — c) *Periculo pro cum periculo.* *Atticus ad Cic. 9. Att.* 10. Tibi non sim auctor, te quoque profugero: summo enim periculo facies, nec reipublicæ pruderis. *Cic. Mur.* 13. 28. Quæ consulantur, minimo periculo responderunt. — d) *Periculo meo, tuo, me, te periclitante, a mio, a tuo rischio.* *Cic. 7. Verr.* 20. 50. Qui ex fœdere navem vel usque ad Oceanum, si imperassemus, sumpto periculoque suo armatam atque ornatam mittere debuerunt. *Id. Flacc.* 17. 41. Facis injuste, si putas, periculo nostro vivere tuos contubernales. *Id. Sext.* 52. 111. Tu meo periculo, gurgis ac vorago patrimonii, belluabare. *Id. 6. Att. 1. ante med.* Impingit mihi epistolam Scaptius Bruti, rem illam suo periculo esse. *Ter. Andr.* 3. 1. 22. Nunc bujus periculo lit, ego in portu navigo. *Plaut. Pæn.* 4. 2. 56. Crede audacter meo periculo, sopra di me. *Sic Marcell. Dig.* 46. 1. 24. Si petierit a te frater meus, peto, des ei nunquid fide et periculo meo. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 100. Mea fiducia opus condui, et meo periculo rem gero. *Id. Asin.* 2. 4. 51. Da modo meo periculo: rem salvam ego exhibebo. — e) *Rem periculi sui facere,* ut periculo suo sit. *Tryphonin. Dig.* 23. 5. 16. Si fundum, quem Titius bona fide possidebat, mulier ut suum marito dedit in dotem, eumque petere neglexit vir, quum id facere posset, rem periculi sui fecit. — f) *Bono periculo quippiam facere,* est tuto et sine periculo. *Apul. de Mag.* Videbatur sibi peridoneum maritum reperisse, cui bono periculo totam domus fortunam concrederet. — g) *Periculum est,* adest, inest, ci è pericolo. *Cic. 7. Verr.* 44. 116. A securi negat ei periculum esse. *Id. 5. Tusc.* 40. 118. Haud sane periculum est, ne etc. *Plaut. Rud.* 1. 2. 56. Nullum est periculum, te hinc ire impransum domum. h. e. nullum est dubium. *Ter. Heaut.* 3. 1. 6. Quum illi periculi nihil ex indicio siet. *syncope.* ¶ 4. Speciatim dicitur de intentione iudicii, accusationis, litis, in quibus vel capitis, vel fortunarum amittendarum periculum aditur. *Cic. pro leg. Manil.* 1. 2. Meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus. *Id. Arch.* 2. 3. In ejusmodi personâ, quæ propter otium ac studium minime in iudiciis periculisque tractata est. *Nepos Phoc.* 2. Hunc non solum in periculis nunc defendit, sed etiam proddit. ¶ 5. Item de morbis. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 24. (48). In acutis vero periculis nullis dandum est vinum, nisi qui manifestas remissiones habent. ¶ 6. De interitu. *Arnob.* 1. 3. Terrarum validissimis motibus tremefacta nutant usque ad periculum civitates. ¶ 7. De libello, seu elogio damnationis. *Nepos Epam.* 8. Unum ab iis petiit, ut in periculo suo conscriberent, etc. Huc quadrat locus *Cic. 5. Verr.* 79. 153. Eorum hominum (scribarum) fidei tabulæ publicæ periculaque magistratum committuntur. h. e. sententiæ judicialibus verbis conceptæ, quæ prælegi damnato solebant, deinde tabulis publicis inferri. *V. BREVICULUS.*

PERIDONEUS, a, um, adject. valde idoneus. — a) *Cum Dativo.* *Cæs. 2. B. C.* 24. Quod is locus peridoneus castris habebatur. *Tac.* 4. *Ann.* 12. Delegerat hominem consiliis suis peridoneum. — b) *Cum Accus. et præpos. ad.* *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 310. 15. *Merc.* et *Servium* ad *Virg.* 11. *Æn.* 515. Gens ad furta belli peridonea. — c) *Cum Relativo.* *Apul. de Mag.* Quippe utinam videbatur sibi peridoneum maritum patri reperisse, cui bono periculo totam domus fortunam concrederet. — d) *Absolute.* *Sueton. Gramm.* 11. Docuit (*Valerius Cato*) multos et nobiles: visusque est peridoneus præceptor, maxime ad poeticam tendentibus.

PERIPTICUS, a, um, adject. περιπτικός, a περί et έχω, qui complectitur, et διομα περι-

πτικόν nomen collectivum. Hoc sensu *Diomed.* 1. p. 308. *Putsch.* Alia quæ nomen traxerunt ex his quæ continentur, quæ Græci periectica appellant, ut vinetum, iusetum. *Putschius* Græcis, *Keil.* veru Latinis litteris vocabulum scripsit.

PERIEGESIS, is, f. 3. περιήγησις, Græce est circumductio: a περί circum et ἡγέομαι duco. Translate περιήγησις τῆς οἰκουμένης est descriptio geographica terrarum, qua auctor lectores velut circumducit per omnes terræ partes, singillatim eas verbis describens. Ita inscripserunt *Avienus* et *Priscianus* poema suum fere totum ex *Dionysio Alexandrino* Latine versum: ex quibus aliquoties exempla in huc opus transtulimus.

PERIERGIA, æ, f. 1. περιεργία, curiositas, sedulitas, nimia anxietas, et veluti redundans diligentia. *Quintil.* scribit Græcis litteris 8. 3. 55. Est etiam quæ περιεργία vocatur, supervacua, ut sic dixerim, operositas. — *Periergia* est etiam nomen proprium pedisequæ et collactæ Philologiæ virginis; quo significatur, studium inane et supervacaneum vix evitari posse a philologis. *Capell.* 2. p. 27. Pedisequa Philologiæ Periergia, utpote ejus collactæ, trepidatione sollicita quid ageret, conspicatur. et pag. 37. Periergia aliis comitata pedisequis dotalibusque maucipiis curiose universa perscrutans atque interrogans sequebatur.

PERJERO. V. PEJERO init.

PERIGNARUS. V. PERGNARUS.

PERIHODUS. V. PERIODUS init.

PERILEPTICUS, a, um, adject. a Gr. περιληπτός, quod a περί et λαμβάνω, proprie est complectens, collectivus. *Diomed.* 1. p. 308. *Putsch.* Sunt quædam positione singularia, intellectui pluralia, quæ Græci perileptica nominant, ut contio, populus, exercitus. *Putschius* Græcis, *Keil.* vero Latinis litteris scripsit.

PERILEUCOS, i, f. 2. περιλευκος, gemma: a περί circum et λευκος albus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (180). Perileucos sit ab oris gemmæ ad radicem usque alio descendente.

PERILLUSTRIS, e, adject. ¶ 1. Est admodum illustris. *Cic. 5. Att.* 20. Ibi morati biduum perillustres fuimus. ¶ 2. Est etiam valde notus. *Nepos Att.* 12. Quod quidem sub ipsa proscriptione perillustre fuit. h. e. omnibus patefactum fuit.

PERIMACHIA, æ, f. 1. περιμαχία, aggressio, oppugatio. *Sidon.* 1. *Ep.* 7. circa med. Defertur igitur nihil tale metuenti totam perimachiam, quam summo artificio acres et flammæ viri uculere in tempus iudiciis meditantur. h. e. totum susceptæ accusationis ordinem et apparatus.

PERIMBECILLUS, a, um, adject. valde imbecillus. *Cic.* 10. *Att.* 18. Quod quidem est natum, perimbecillum est. *Varro 3. R. R.* 10. 5. Collum aserum perimbecillum.

PERIMÉTROS, i, f. 2. περιμετρος, circuitus, ambitus, circumferenza: a περί circum et μέτρον mensura. Est autem proprie adjectivum, et subintelligitur γραμμῆ lineæ. *Viruv.* 5. 6. Theatri conformatio sic est faciendâ, uti quam magna futura est perimetros ini, circumagatur lineâ rotundationis, centro medio collocato. *Frontin.* *Aquæd.* 26. Omnis modulus colligitur aut diametro, aut perimetro. et *ibid.* 40. Fistula senaria habet diametri digitum unum; perimetri digitos quatuor.

PERIMMENSUS, a, um, adject. valde immensus. *Ennod.* *Opusc.* 2. circa med. Quem videbant erogare plurima, perimmensa suspicabantur abscondere.

PERIMO, imis, ãmi, emptum et emtum, Imere, a. 3. (per et emo). Pro primo dixere etiam *peremo.* *Festus* p. 214. 31. *Müll.* Peremere *Cincius* in libro de verbis priscis ait significare idem quod probere: at *Cato* in libro, qui est de re militari, pro vitare usus est, quum ait: Quum magistratus nihil aliud audeat imperare, ne quid consul auspicii peremat. *Id.* p. 245. 22. Peremptalia, quæ superiora fulgura, aut por-

tenta peremunt, idest tollunt. Hæc *Festus*, et similiter p. 214. 24. Hæc ratione sæpe legitur in libris *Digestorum*, unde multa loca cougessit *Brisson.* l. 14. de V. S., v. gr. *Papinian.* 31. 1. 68. Solutio priur peremunt alteram actionem. *Venulej.* 45. 2. 13. Alteram obligationem ab altera peremi etc. Quæ tamen nun in omnib. lib. constans est lectio. — Part. *Peremptus* 1. et 2.; *Perempturus* 1. — Perimere ¶ 1. Generatim est adimere, tollere, auferre, extinguere, destruere, interimere, delere, ἀναπίσιν (lit. togliere, distruggere, estinguere, annichilare; Fr. enlever entièrement, anéantir, détruire; Hispalzar, quitar, aniquilar, destruir; Germ. gänzlich wegnehmen, zerstören, vertilgen, vernichten, zu Grunde richten; Angl. to take away wholly, destroy, extinguish, annihilate). Occurrit — a) *Cum Accus.* *Sic Part. præter.* pass. apud *Cic. Harusp.* resp. 11. 23. Si iudi non intermissi, sed perempti atque sublati sunt. *Id.* 1. *Tusc.* 37. 89. Nec enim potest esse miser quisquam, ser-u perempto. *Id.* 1. *Divinat.* 11. 18. Quum clarum specum concreto lumine luna Abdidit, et subito stellanti nocte perempta est. *Virg.* 5. *Æn.* 787. Trojæ cineres atque ossa peremptæ Insequitur. *Liv.* 2. 23. Obsita erat squalore vestis, fœdior corporis habitus pallore ac inacie perempti. *distrutto, disfatto, enecti.* *Paul.* *Dig.* 22. 2. 6. Navis perempta. h. e. quæ naufragio perit. — *Rursus Cic. fragm.* apud *Non.* p. 450. 6. *Merc.* Ne qui casus perimeret superiora. *Id.* 1. *Divinat.* 12. 19. Et divum simulacra perimit fulminis ardor. *Id.* *Planc.* 42. 101. Si vitam mihi sors ademisset, aut vis aliqua major reditum peremisset. *Id.* 3. *Off.* 7. 33. Ejusmodi credo res Panætium persecutorum fuisse, nisi aliqui casus aut occupatio consilium ejus peremisset. *Id.* *Sext.* 22. 49. Hoc videbam, si causam publicam mea mors peremisset, neminem fore, qui audeat suscipere contra improbos cives reipublicæ salutem. *Plin.* 8. *Ep.* 14. Utrumne sententiæ duæ, collatis viribus, novissimam periment, an separatim unaqueque tantumdem, quantum altera, valebit? *Plin.* *alter* 11. *Hist. nat.* 37. 73. (190). Caput extorum tristis ostenti cæsum quoque est, præterquam in sollicitudine ac metu; tunc enim perimit curas. *Id.* 2. *ibid.* 53. 54. (141) In fulgurum interpretatione eo profecit scientia, ut ventura alia finito die præcino; et an peremptura sint fatum, aut apertura prius alia fata, quæ lateant. *V. PEREMPTALIA.* — b) *Absolute.* *Cic.* 1. *Tusc.* 49. 117. Si supremum ille dies non extinctionem, sed commutationem assert loci, quid optabilius? sin autem perimit ac delet omnia, quid melius? ¶ 2. Speciatim est interimere, interficere, occidere, ammazzare, levare dal mondo. *Festus* p. 217. 8. *Müll.* Perempta et interempta pro interfectis poni solet a poetis: *Lucretius* (4. 40.) Quum corpus simul atque animi natura perempta etc. *Virg.* 6. *Æn.* 163. crudeli morte peremptus. et 9. *ibid.* 453. et primis una tot cæde peremptis. et 11. *ibid.* 110. Pacemne exanimis, et Martis sorte peremptis Oratis? *Cic.* vertens *Homeri* carmina, 2. *Divinat.* 30. 64. Huac, ubi tam teneros volucres matremque peremit, etc. *Ovid.* 8. *Met.* 393. Hunc tamen invita perimet iæa dextra Diana. et 13. *ibid.* 25v. petii tentoria Rhesi, Inque suis ipsum castris comitesque peremi. *Martial.* 10. 61.; et *Seneca Trag.* sæpissime. *Justin.* 7. 6. 3. Cædes fratrum indigne peremptorum. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 44. 69. (172). Conceptum abortu perimere. Sic de verbis *Colum.* 2. *R. R.* 10. 27. *Schneid.* Ne alterius generis herba invalidam Medicam perinat. et *ibid.* 12. 5. de lupino. Sola hæc res adeo non infestatur herbis, ut ipsa herbas perimat.

PERIMPEDITUS, a, um, particip. ab inusit. *perimedio,* valde impeditus. *Auct. B. Afr.* 58. in fin. Locus perimpeditus ante aciem *Scipionis.*

PERINEON et *perineon,* i, n. 2. περινεός, et περινεός, *perineo,* spatium illud, quod inter penis initium et anum est. *Cæli. Aurel.* 5. *Tard.* 4. Circa uretri initium, quod Græci perinaeon vocant, dolor sentitur.

PERINANIS, e, adject. valde inanis. *Ovid. 1. Art. am. 337.* Flevit Amyntorides perinania lumina Phœnix. *Alii disjunctim leg. per. inania. Martialis. 1. 77.* Præter aquas Helicon, et sertas lyrasque dearum Nil habet, et magnum, sed perinane sophos. *Alii leg. semper inane. Augustinus. Serm. contra Pharis. ed. A. Maio in Nov. Patr. Coll. T. 1. p. 5.* Pectoris forma-redundans malis, sapientia perinanis.

PERINCERTUS, a, um, adject. valde incertus. *Sall. fragm. apud Gell. 18. 4.* Perincertum, stolidior, an vanior.

PERINCOMMODE, adverb. valde incommode. *Cic. 1. Att. 17.* Accidit perincommode, quod eum nusquam vidisti.

PERINCOMMODUS, a, um, adject. valde incommodus. *Liv. 37. 41.* Quæ nihil admodum Romanis, ac perincommoda regis erant.

PERINCONSEQUENS, entis, adject. valde inconsequens, valde absurdum. *Gell. 14. 1. ante med.* Per autem, inquit, inconsequens, ipsum quidem corpus et habitum tam profundi aeris sub alio atque alio cæli curvamine non eumdem manere. *Imensis est. V. PER.*

PERINDE, adverb. *Perinde et proinde sæpe in MSS. confunduntur, et promiscue in Editiis sæpe leguntur. — Perinde est æque, similiter, ad eumdem modum. ἴσως, ὁμοίως (li. similiter, parimente, equalmente; Fr. pareillement, de même; Hisp. igualmente, semejantemente, lo mismo; Germ. ebenso, ganz so, auf gleiche Art oder Weise; Anz. similarly, just the same, equally). ¶ 1.* Absolute. h. e. sine ulla particula. *Cic. 1. Fin. 21. 72.* Eas ergo artes persequeretur, vivendi artem tantam, tamque operosam, et perinde fructuosam, relinqueret? *Alii onit. perinde. Liv. 8. 17. ad fin.* Ro certamine superior Alexander, incertum qua lide culturus, si perinde cetera processissent, pacem cum Romanis fecit. *Tac. 2. Ann. 63.* Non Phibippum Atheniensibus, non Pyrrhum, aut Antiochum populo R. perinde metuendos fuisse. *Plin. 1. Ep. 8. a med.* Utilissimum munus, sed non perinde populari. *Sall. fragm. apud Quintil. 8. 3. 32.* Mithridates corpore ingenti, perinde armatus. h. e. paribus armis. *Flor. 3. 2.* Nihil hac plaga infestius; atrox cælum; perinde ingenia. *Liv. 3. 44.* Pater virginis L. Virginus honestum ordinem in Algidio ducebat, vir exempli recti domi militiæque. Perinde uxor instituta fuerat, liberique instituebantur. *Tac. 4. Ann. 61. Q.* Haterius-eloquentiæ, quoad viam, celebratæ: monumenta ingenii ejus haud perinde retinebant. h. e. non eadem celebritate. et 14. *ibid. 58.* Plauto parari necem non perinde occultum fuit. h. e. ut Sullæ cædes. et 15. *ibid. 36.* Testificatus non longam sub absentiam et cuncta in republica perinde immota ac prospera fore. h. e. ac si adesset, *Sueton. Cæs. 56.* Quartam elementorum litteram Id est d pro a, et perinde reliquis commutet. *V. Infra sub 2. n. — Rursus Liv. 27. 8.* Perinde laudaret castigaretque. h. e. ut convenit rei vel causæ. *Sic Id. ibid. 17.* Quales es hac die experiundo cognovit, perinde operæ eorum pretium faceret. *Tac. 2. Hist. 97.* Integrum illic ac favorabilem proconsulatum Vitellius, famosum invulsumque Vespasianus egerat: perinde socii de imperio utriusque conjectabant. et 12. *Ann. 41.* Spectaret populum hunc decore Imperatoris, illum puerili habitu, ac perinde fortunam utriusque præsumeret. ¶ 2. Jungitur particula, quibus alterum similitudinis aut æqualitatis terminus effertur. — a) *Perinde ac, perinde atque apud Liv. 28. 38.* Africam ei, perinde ac debellatum in Italia foret, provinciam destinabant. *Cæs. 3. B. C. 60. sub fin.* Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac satisfacere et fraudata restituere vellent. *come se. et Cic. Marcell. 4. ad fin.* Vereor, ut hoc, quod dicam, non perinde intelligi aucti possit, atque ego ipse cogitans sentio. *Id. 16. Att. 5. a med.* Non perinde atque ego putaram, arripere visus est. — b) *Perinde et apud Tac. 2. Ann. 2.* Perinde odium pravus et honestis, et 16. *ibid. 13.* Servilia perinde et ingenua plebes. et 4. *Hist.*

43. Perinde dives et eloquentia clarus. — Pro et atlam que sequitur apud eumd. 1. *Ann. 76.* Perinde divina humanaque obtegens. et 2. *Hist. 97.* Perinde legati provincieque cunctabantur. et 4. *ibid. 36.* Miles secundis adversisque perinde in exitum ducum accendebatur. et 5. *ibid. 6.* Periti imperitque nandi perinde attolluntur. *Hic tamen usus proxime accedit ad ea, quæ in superiori paragr. 1. allata sunt. — c) Perinde ut, h. e. eo modo, così come, tale quale, apud Cic. 3. Orat. 56. 213.* Sed hec ipsa omnia perinde sunt, ut aguntur. *Id. 3. Off. 33. 121.* Habes a patre munus, Marce filii, mea quidem sententia magnum; sed perinde erit, ut acciperis. *Liv. 7. 5.* Nec perinde, ut maluisset plebes, ita ægre habuit etc. *Id. 7. 6.* Perinde, ut eveniret res, ita communicatos honores pro bene aut secus consulto habitura. *Cic. Brut. 50. 188.* Hæc perinde accidit, ut eorum, qui adsunt, mentes verbis et sententiis et actione tractantur. — d) *Perinde utcumque apud eumd. 2. Divinat. 42. 89.* Perinde utcumque temperatus sit aer, ita pueros orientes animari atque formari. — e) *Perinde ac si apud Cic. 13. Att. 49.* Quod ego perinde tuebar, ac si usus essem. *Sic Cæs. 3. B. C. 2.* Perinde aestimans, ac si usus esset. *Tac. 12. Ann. 60.* Decreta eorum perinde haberi jussert, ac si magistratus Romani constitissent. Oratoris elocutioni tribuendum est illud *Cic. Rosc. com. 5. 15.* Perinde ac si in hanc formulam omnia iudicia legitima comprehensa sint, pervide dicemus. — f) *Perinde quasi apud Cic. Cæcin. 21. 61.* Perinde valebit, quasi armatissimi fuerint. *Id. Quinct. 26. 33.* Atque hæc perinde loquor, quasi debueris, aut potueris etc. *Tac. 13. Ann. 47.* Perinde tamen quasi convictus esset, cedere patria jubetur. — g) *Perinde tanquam apud Liv. 4. 3. ante med.* Et perinde hoc valet, plebeus ne consul fiat, tanquam servum aut libertinum aliquis consulem futurum dicat? — h) *Perinde prout apud Plin. Paneg. 20. extr.* Meminerint, perinde conjecturam de moribus suis homines esse facturos, prout hoc vel illud egerint. — i) *Perinde quam, tam quam, tantum quantum. Sueton. Domit. 15. a med.* Nulla tamen re perinde innotuit, quam responso mathematici. *Flor. 3. 3. a med.* Perinde speciosa mors earum fuit, quam pugna. *Tac. 4. Ann. 20.* Provincialibus uxorum criminibus perinde quam suis plecterentur. Adde eumd. 6. *ibid. 30.* et 46., 11. *ibid. 10.* et alibi sæpe. — l) *Haud perinde quam apud Tac. 2. Ann. 5.* Suum militem haud perinde vulneribus, quam spatii itinerum, damno armorum effici. Adde eumd. 14. *ibid. 48., 15. ibid. 42.* et alibi sæpe. *Id. 4. Hist. 72.* Nec perinde periculum aut metus, quam pudor ac dedecus obstupescerat. Adde eumd. 2. *ibid. 39.* — m) *Perinde quam si unus fortasse usurpat Tac. 1. Ann. 73.* Jusjurandum perinde æstimandum, quam si Jovei sefellisset. et 13. *ibid. 49.* Cetera per omnes imperii partes perinde egregia, quam si non Nero, sed Thrasea regimen teneret? — n) *Perinde ut, ita ut, così che. Eutrop. 10. 16. extr.* Julianus nimis religionis Christianæ insectator, perinde tamen, ut cruce abstineret. — o) Videtur etiam poni pro multum, admodum, valde; sed ellipsis est, aliquid enim supplendum. *Sueton. Tib. 52.* Itaque ne mortuo quidem perinde affectus est. *Id. Galb. 13.* Quare adventus ejus non perinde gratus fuit. h. e. perinde ac debebat. *Ita Id. Aug. 80.* Covendica et femore ac dextris. *Hæc tamen ad superiorem paragr. 1. referri posse videntur.*

PERINDIGEO, es, ere, n. 2. valde indigeo. *Tertull. advers. Gnost. 13.* Indigeamus, sed non perindigeamus.

PERINDIGNE, adverb. valde moleste, indignè, graviter. *Sueton. Tib. 59. a med.* Tulit perindigne actum e senatu, ut etc.

PERINDIGNUS, a, um, adject. valde indignus. *Sidon. 4. Ep. 4. ad fin.* Quæ vos non perindignum est deliberare.

PERINDULGENS, entis, particip. ab inusit.

perindulgeo, valde indulgens. *Cic. 3. Off. 31. 112.* Et qui perindulgens in patrem, ideam acerbe severus in fratrem. *Est qui leg. nuper indulgens, et qui semper indulgens.*

PERINFAMIS, e, adject. valde infamis. *Sueton. Vitell. 2. a med.* Vir innocens et industrius, sed amore libertinæ perinfamis. — Cum Genitivo. *Apul. 3. Met.* Alioqui publicitus maleficæ disciplinæ perinfames sumus.

PERINFIRMUS, a, um, adject. valde iulirmus. *Cels. 2. 14. 53.* Si quis prinilirmus est. *Cic. 2. Fin. 16. 53.* Sunt enim levia et perinfirma, quæ dicebantur a te.

PERINGENIOSUS, a, um, adject. valde ingeniosus. *Cic. Brut. 24. 92.* Quod peringeuosus hominibus, neque satis doctis, plerumque contigit.

PERINGRATUS, a, um, adject. valde ingratus. *Seneca Ep. 98. a med.* Peringratus est, qui quum amiserit, pro accepto nihil debet.

PERINIQUUS, a, um, adject. ¶ 1. Est valde iniquus. *Cic. pro leg. Manil. 22. 63.* Quare videant, ne sit periniquum et non forendum. ¶ 2. Item valde indignatus. *Cic. 12. Fam. 18.* Etsi periniquo patiebar animo, te e me digredi.

PERINJURIUS, a, um, adject. valde injurius, periniquus. *Cato apud Priscian. 6. p. 694. Putsch.* Nam perinjurius stiet, quum mihi ob eos mores, quos pius habui, honos detur. ubi datus est, tum uti eos mutem.

PERINSIGNIS, e, adject. valde insignis. *Cic. 1. Legg. 19. 51.* An corporis pravitates, si erunt perinsignes, habebunt aliquid offensivis?

PERINSOLENS, entis, adject. valde insolens. *Vov a Lexico expungenda occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 47.*

PERINTEGER, tægra, tægrum, adject. valde integer. omnino inviolatus. *Gell. 3. s. Incorruptus, et castus, et perinteger.*

PERINTRO, as, are, n. 1. omnino intrare. *Venant. Vit. S. Martin. 3. 225.* Limine nullus obest: ad principis ora perintra.

PERINUENDO, as, are, a. 1. valde iuundo. *Italic. 1. 267.* et nigris (Nili) campos periuundat arenis.

PERINUINGO, is, ere, a. 3. valde inungo. *Varro 2. R. R. 11. 7.* Tonsas recentes eodem die perinuungunt vino et oleo. *Alii leg. perungunt.*

PERINVISUS, a, um, particip. ab inusit. *perinvisio: molto odiato, valde invisus. Cic. pro Cornel. apud Acon. in fin.* Homo diis ac nobilitati perinvisus.

PERINVITUS, a, um, adject. valde invitus. *Cic. 7. Fam. 33.* Ne perinvitus legerem tuas litteras. Adde *Liv. 40. 57.*

PERIŌCHA, æ, t. 1. ristretto, compendio, argomento, περίοχη, summa, compendium, argumentum: a περιχω contineo, comprehendo. Periodes in Iliadem Homerel scripsit *Auson.* in comædias Terentii *Sulpicius Apollinaris* grammaticus, qui Pertinacis Imp. præceptor fuit: de quo *Capitolin. Pertin. 1.*

PERIŌDEUTA, æ, m. 1. περιόδευτης, visitatore, circuitor, visitator. Sic dicitur a *Justin. Cod. 1. 3. 42.* qui in locum remotioris episcopi substituitur, ut circumeat, et visitet quocumque opus est: a περι circum et ὁδὴ via. — Etiam medici περιόδευται, girovaggi, dicuntur, qui oppidum medicinam exercebant. *Modestin. Dig. 27. 1. 6.*

PERIŌDICUS, a, um, adject. *periodico, περίοδος*, qui statis temporibus ad id, unde discessit, quasi facta periodo, revertitur. ¶ 1. Sic febres periodice, quæ certis temporibus abeunt, et quodam quasi circuitu facto rursus redeunt, ut sunt tertianæ, et quartanæ. *Plin. 20. Hist. nat. 3. 8. (15).* Semina ejus (colocynthidis), si fuerint pari numero in linteo adalligata, febribus liberare dicuntur, quæ Græci periodicas vocant. *Cels. Aurel. 1. Acut. 14. n. 110.* Typus periodicus. *Id. 1. Tard. 1.* Intercapedinata exacerbationes interpositis diebus anno vel duobus, sicut quos typicos aut periodicos circuitus appellamus. ¶ 2. *Ambitus periodicus apud Capell. 3. p. 173.* Optima oratio fiet si nunc ex ambitu

periodico, nunc ex illa continuatione perpetue elocutionis aptetur. ¶ 3. *Periodicum certamen* est, in quo athletæ vincere periodum poterant, id est eosdem honores adipisci, ac si Pythia, Isthmia, Nemeæa, Olympia vicissent. In nummo Sidonis apud *Eckhel. D. N. V. T. p. 449.* CERTAMEN SACRUM PERIODICUM OECUMENICUM ISBLASTICUM. V. OECUMENICUS.

PERIÖDUS, i, 1. 2. *periodo*, περίοδος. Scribitur et *perihodus* apud *Festum p. 217. 3. Müll.* — *Periodus* ¶ 1. Apud Rhetores est compositum quoddam ex pluribus membris, vel incisis, quorum unum ab alio, conjunctionibus et aliis orationis partibus quasi vinculis quibusdam ligatum, dependet. *Cic. Oral. 61. 204.* In toto circuitu illo orationis, quem Græci περίοδος, nos tum ambitum, tum circuitum, tum comprehensionem, aut continuationem, aut circumscriptiōnem dicimus. *Id. Brut. 44. 162.* Quis etiam comprehendens, et ambitus ille verborum (si sic periodum appellari placet) erat apud illum (*Crassum*) contractus et brevis. *Quintil. 9. 4. 124.* Periodo plura nomina dat *Cicero*, ambitum, circuitum, etc. ¶ 2. Item apud Græcos accipitur pro linere et circuitu: quo sensu adhibetur ab *Hieronymo Vir. illust. io Luca:* tamata optime editiones Græce habent περίοδος. ¶ 3. Item pro complexione quatuor sacrorum Græciæ certaminum, Pythiorum, Isthmiorum, Nemeæorum, Olympiorum, quod hæc spectacula unum post aliud celebrarentur, et per circuitum, sive orbem renovarentur. Hinc apud *Festum loc. cit.* perlodum vicisse is dicitur, qui quatuor illa certamina obivit, et in omnibus vicit. V. vocem præced. 3.

PERIÖ, is, et PERIÖB, periris, peritus aum, periri, dep. 4. V. PERITUS.

PERIÖSTËON, i, n. 2. περίοστον. *Cæl. Aurel. Tard. 1. ante med.* Patitur principaliter membrana, quæ ossa circumlegit, quam Græci periosteon vocant.

PERIPÄTËTICI, ðrum, m. plur. 2. Περιπατητικοί, philosophi illi, qui ex Aristotele originem habuere: e περιπατήω obambulo, quod Aristoteles philosophiam solitus fuerit docere inambulando in Lyceo. *Cic. 1. Acad. (post.) 4. 17. et 4. Tusc. 3. 6.; et Gell. 2. 18.*

PERIPÄTËTICUS, a, um, adiect. ad Peripateticos periticoens. *Colum. 9. R. R. 3. 1.* Peripatetica secta. *Gell. 1. 3. philosophia. Id. 19. 5. disciplina. Id. 2. 18.* Theophrastus Peripateticus.

PERIPËTASMÄTA, um, n. plur. 3. arazzi, tappezzerie, paramenti, περιπέτοματa, paristromata, aulæ et tapetia, quibus parietes aularum, ornatus gratia, taguntur, et pavimenta insternuntur: a περιπέτω circumquaque obtendo. *Cic. 6. Ferr. 12. 27.* Quid? illa Attalica, tanta Sicilia nomloata, ab eodem Hejo peripetasmata emere oblitus est? et § 28. Nuoc de peripatasmatis quemadmodum te expeditas, non habes. *peripetasmatis pro peripetasmatis. V. EMBLEMA. init. Cf. Varron. 5. L. L. 168. Müll. et 3. R. R. 5. 16.,* ubi vocabulum Græcis litteris usurpatur.

PERIPHËRES, is, adiect. omo. gen. περιφερής, versatilis. *Capell. 9. p. 323.* Ploce periphæres est, quæ ad utrumque aut accommodatur, aut ævrit.

PERIPHËRIA, æ, f. 1. *periferia*, περιφέρεια, linea circuli circumcurrens. *Capell. 8. p. 278.* Unum signum quod centron, alterum quod peripherian demonstraret. *Id. 6. p. 229.* Græcis litteris exhibet.

PERIPHËRÄSIS, is, f. 3. *circumlocutione*, περιφρασις, circumlocutio, circuitio, tropus, quum id, quod uno, aut certa paucioribus verbis dici poteret, pluribus explicatur: a περιφράζω circumloquor. *Quintil. 8. 3. 53. et 6. 61. et alibi. Gell. 3. 1.* Ut *Sallustium*, val subtilissimum bravitatis artificem, periphrasin poetarum facere diceret. *Sueton. Gramm. 4. u med.* Instituerat quedam genera iustitioorum ad eloquentiam præparandam, ut problemata, periphrases, allocutiones, e-

thologias. *Alii leg. problemata, paraphrases, elocutiones, et thologias. Adda Charis. 4. p. 245. Putsch.; et Diomed. 2. p. 455.*

PERIPLËUMÖNIA. V. PERIPNEUMONIA. PERIPLËUMÖNÄCUS et PERIPLËUMÖNÄCUS, a, um, adiect. V. PERIPNEUMONICUS.

PERIPLUS, i, m. 2. περιπλους, Græca significat circumnavigationem. Hinc quidam scriptores, qui oram maritimam aliquam descriperunt, huiusmodi libros Periplus iosecripsere, ut *Xenophon. Plin. 7. Hist. nat. 48. 49. (155). Xenophon in Periplus etc.*

PERIPNEUMÖNIA, æ, f. 1. περιπνευμονία, morbus pulmonum, da quo V. in voce sequent. a πνεύμων pulmo. *Cæl. Aurel. 2. Acut. 25. 26. et 27. — Apud eumd. 3. Tard. 1. et 5. ibid. 2.* legitur *peripleumonia* pro *peripneumonia*, ut etiam Græce περιπνευμονία at περιπνευμονία dicitur.

PERIPNEUMÖNICUS, a, um, adiect. qui morbo laborat, qui περιπνευμονία dicitur, qua totus pulmo afficitur: sequitur tussis bilem, vel pus trabens, præcordiorum totiusque pectoris gravitas, spiritus difficultas, magnæ fabres, continua vigilia, cibi fastidium, tabes: quæ est descriptio *Celsi 4. 7. Plin. 26. Hist. nat. 7. 25. (41).* Pleuriticis et peripneumoniacis centaurium majus bibit. *Adde 20. ibid. 17. 68. (176).* et alibi. *Cæl. Aurel. 2. Acut. 15.* Peripneumonica passio. — Apud *Veget. 1. Veterin. 38.* legitur *peripleumonicus*: et apud *Theod. Priscian. 2. 4. a med. et ibid. 5. peripleumonicus.* Græce item περιπνευμονικός pro περιπνευμονικός dicitur eadem significatione. *Peripleumonicus* legitur etiam apud *Marcell. Empir. c. 20. p. 113. retro ed. Ald.*

PERIPSEMA, ðtis, n. 3. περίψημα, sordes et purgamenta, quæ abstergendo et defricando colliguntur: a περί circum et ψήω radendo detergo. *Tertull. Pudic. 14. ex Paul. 1. Cor. 4. 13.*

PERIPTËROS, i, m. 2. περιπτερος, genus ædificii, quod ex omni parte columnarum ordine cingitur, quasi circum alatus: a περί circum et πτερόν ala. *Vitruv. 3. 1. et 4. 7. V. Bald. in Lex. Græce proprie est adiect. περιπτερος, ov, quod Latine substantivorum mora usurpatur.*

PERIRÄTUS, a, um, adiect. molto adirato, valde iratus. *Plaut. Truc. 3. 1. 11.* Fuit edepol Mars meo paritatus patri. *Cic. 9. Fam. 6.* Erant nobis perirati.

PERISCËLIS, idis, f. 3. περισκέλις, ornamentum muliebri; nempe circulus aureus, vel argenteus crura supra talos ambiens: a περί circum et σκέλος crus. *Horat. 1. Ep. 17. 56.* Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam, Sæpe periscelidem raptam sibi llentis. *Petron. fragm. Tragar. 67. Burmann.* Venit ergo galbino succincta cingillo, ita ut infra cerasina apparet tunica, et periscelides totæ, phæcasiæque inauratæ. *Plin. 33. Hist. Nat. 12. 54. (151).* eadem compedes vocat, et argenteas plebejis mulieribus, aureas patriciis tribuit. *Isid. 19. Orig. 31. 9.* Periscelides suot crurum ornamenta mulierum, quibus gressus earum ornatur.

PERISCËLLIUM, il, n. 2. περισκέλιον, idem ac periscelis. *Tertull. Cult. fem. 13.* Nescio, an crus de periscelio in nervum se patiat artari.

PERISPÖMËNUS, a, um, adiect. V. BARYTONUS. *Fragm. de Verb. ed. Putsch. p. 2774.* Primo de perispomanis dicemus.

PERISSEUMA vel peritteuma, ðtis, n. 3. περισεύμα vel περιττεύμα, esuberantia, abundantia, idest, donatio ex abundantia facta, perissochoregia, quam vocem vide. Huc retrahendus locus ex *Cod. Justinian. allatus lo V. PARAPETEUMA*, ubi pro nomine parapeteumatis legendum nomine peritteumatis.

PERISSÖCHÖREGIA, æ, f. 1. περισοχορηγία, annona præbitio copiosior justo: a περισσός copiosus et χορηγία erogatio, largitio. *Impp. Theodos. et Valentinian. Cod. Theod. 14. 26. 2.* Nemo privetur ao, quod nunc usque percipit, et perissochoregia nomen penitus amputatur.

PERISSÖLÖGIA, æ, f. 1. περισολογία, super-

flua locutio, vitiosa quædam periphrasis, vitium grammaticale, quom oratio inani verborum turba at copiosa loquacitata obruitur: a περισσός redundans, et λόγος sermo. *Virg. 1. Æn. 662.* faciem mutatus et ora Cupido. Ubi *Servius*: Et ora, perissologia est. *Quintil. 4. 2. 43. et 8. 6. 61.* Græcis litteris scribit. Latinis vero *Charis. 4. p. 242. Putsch.; et Diomed. 2. p. 444.*

PERISSON, i, n. 2. περισόν, nimis, supervacuum. Ita appellatur herba strychnon a *Plin. 21. Hist. nat. 31. 105. (179).* Qui parcius insactantur, manico cognominaverit; qui nequiter occultabant, erythron, aut neurada; ut nonnulli, perisson. *Adda Apul. Herb. 74.*

PERISSÖSYLLABA, æ, f. 1. a περισσός, qui communem mensuram excedit et syllaba, est syllaba adjecta, vel syllabæ adjectio. *Charis. 1. p. 90. Putsch.* Ut pius debet in comparationa piör dici; sed quoniam non habet perissosyllabam, nec comparari potest. — Quæ regula de omnibus appellatioibus, quæ non habent in comparatione perissosyllabam, observanda. *che nel comparativo non crescono di una sillaba. V. et voc. seq.*

PERISSÖSYLLABES, adiect. περισσοσυλλαβέ, hexametrum dicitur qui propter adjectam syllabam ceteris longior est. Latinis litteris band sæmel hæc vox legitur apud *Mar. Victorin. 4. p. 163. ed. Keil;* Græcis vero ed. *Putsch. 2612.*

PERISSUS, a, um, adiect. περισσός, nimis, supervacuum. *Capell. 9. p. 321.* Alia diastemata artia, alia perissa: perissa autem, quæ in tria hemitonica discernuntur.

PERISTÄSIS, is, f. 3. περίστασις, circumstantia a περίσταμαι circumsto. *Petron. fragm. Tragar. 48. Burmann.* Dic ergo, si me amas, peristasia declamationis tuæ. h. e. argumentum, in quo versatur declamatio tua, cum omnibus circumstantiis ad illud pertinentibus.

PERISTERËON, ðnis, m. 3. περιστερών, ei

PERISTERËOS, i, m. 2. herba caule alto, foliato, cacumine in alios caules se spargens, columbie admodum familiaris, unde et nomen (a περιστερα columba). Hæc *Plin. 25. Hist. nat. 10. 78. (126).* Hæc eandem *Id. ibid. 9. 59. (105).* (in vulgatis libris; edente vero *Sillig. peristereon*) et *Apul. Herb. 3.* Græca positione peristereona Accusat. sing., et *Cæl. Aurel. 3. Acut. 17.* in Genit. peristereonis esserunt.

PERISTÖMÖN, il, n. 2. περιστόμων, os, caverna. *Ambros. de Fide 2. 4.* Et per circuitum struet vallis peristomion, et obruet illic Gog et totam multitudinem ejus. *Sed Græca vox est et fortasse Græcis litteris scribenda.*

PERISTÖMA, ðtis, n. 3. arazzo, tappezzeria, περιστροφή, idem quod peripetasma: a περιστροφήννμι circum sterno. *Plaut. Pseud. 1. 2. 12.* Ita ego vestra latera loris faciam valide varia uti sicut, ut ne peristromata quidam æque picta sint Campanica. *Cic. 2. Phil. 27. 67.* Conchyliatis Ca. Pompeji peristromatis servorum in cellis lectos stratos videres. *Cf. Quintil. 8. 4. 25.* Conchyliata peristromata terunt servi. *Varro 5. L. L. 168. Müll.* Græcis litteris scribit. V. et voc. seq.

PERISTRÖMUM, i, n. 2. idem quod peristroma. *Auct. de dubiis nominibus ed. Keil. inter Grammat. Latin. T. 5. p. 586.* Peristromum generis neutri; sed *Cicero* elegantius dicit hoc peristroma et hæc peristromata. Hinc *G. Löve (Prodromus corporis Glossarior. Latinor. p. 290.-921.)* ita amendandum putat illud *Plauti Stich. 2. 2. 54.* Tum Babylonica et paristroma, tonsilla et tapetia. *Fulgati libri habent:* Tum Babylonica et paristrmatia (vel peristromata), conchyliata tapetia. *Ipsi Codd. peristroma tuentur.*

PERISTRÖPHË, es, f. 1. περιστροφή, conversio. *Capell. 5. p. 186.* Quum adversarii propositionem in nostram partem convertimus, peristropheo vacamus.

PERISTYLIUM, il, n. 2. luogo circondato da colonne, loggia, chiostro, περιστύλιον, iocus columnis septus, vel ubi columnæ in circuito dispositæ sunt: a περί circum et στύλος columna.

Vitruv. 3. 1., 5. 11. et 6. 4. et 10.; et Sueton. Aug. 82.

PERISTYLUM, i, n. 2. Idem ac peristylum. Cic. Dom. 44. 116. In Palatio, pulcherrimo prospectu, porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylum. Varro 3. R. R. 5. 1. Peristylum tectum tegulis. Auson. de Urbib. 5. Cunctaque marmoris ornata peristyla signis.

PERITĒ, adverb. (peritus). Comp. *Peritius* et Sup. *Peritissime*. — Perite est cum peritia, seu cognitione, quæ ab experientia nascitur, doctæ, scientiæ, scite, ἐμπειρία (It. con perizia e maestria, doltamente; Fr. en personne expérimentée, exercée, habilement, avec art, adroitement; Hisp. en hombre experimentado, habilmente, diestramente; Germ. mit Einsicht oder Erfahrung, geschickt; Angl. skilfully, expertly, in a masterly manner, learnedly). Cic. 2. Orat. 19. 81. Hæc sunt concinne distributa, sed tamen, id quod necesse fuit hominibus expertibus veritatis, non perite. Petron. Satyr. 135. Dentibus folliculos fabæ perite spoliat. Plin. 17. Hist. nat. 4. 3. (29). Nec colles opere nudantur, si quis perite fodiat. Cic. 2. Legg. 12. 29. Quod institutum perite a Numa, posteriorum pontificum negligentia dissolutum est. Id. 2. Orat. 2. 5. Bene dicere, quod est scienter, et perite, et ornate dicere. Gell. 17. 5. ad fin. Perite et scienter dicere. Cic. 1. Orat. 11. 48. Satis callide et perite versari in re aliqua. Id. 4. Ferr. 54. 135. Omnia istius decreta, imperia, litteras peritissime et callidissime venditabat. Gell. 2. 21. Scite omnia ac perite disse-rere. et 5. 3. Vincituram posituramque ligni scite periteque factam considerat. et 10. 22. sub fin. Rempublicam constanter, et fortiter, et perite administrare. Seneca Ep. 90. a med. Quæ ab imprudentissimis aut æque feri videmus, aut peritius. Plin. 5. Ep. 19. Perite uti cithara. Id. 3. Ep. 15. Suavissime et peritissime legere.

PERITIA, æ, f. 1. (peritus) cognitio ex experientia, ars, artificium, scientia, ἐμπειρία (It. pratica, perizia, cognizione, maestria; Fr. connaissance acquise par l'expérience, science, habileté; Hisp. conocimiento experimental, ciencia, habilidad, destreza; Germ. die Erfahrung, Kenntniss; Angl. skill, skilfulness, knowledge, expertness). Occurrit — a) Cum Genitivo rei, cujus quis peritus est. Sall. Jug. 50. in fin. In Jugurtha tantus dolus, tantaque peritia locorum et militiæ erat, ut etc. Sueton. Tib. 67. Existimant quidam, præscisse hæc cum peritia futurorum. Tac. 1. Ann. 69. Accendebat hæc Sejanus, peritia morum Tiberii odia in longum jaciens. et 4. ibid. 58. Peritia legum. Plin. 18. Hist. nat. 6. 7. (32). castrametandi. At Sillig. legendum putat castra metantis. Gell. 15. 31. et disciplina faciendi obsidii. Quintil. 2. 15. 24. gratiæ ac voluptatis. scil. conciliandæ. — b) Absolute. Tac. 4. Hist. 30. Legionarii peritia et arte præstantes. Ulp. Dig. 7. 1. 27. Si servum disciplinæ, vel arte instituerit usufructuarius, arte ejus, vel peritia utetur.

PERITO, as, are, n. 1. frequentat. a pereo. Plaut. Capt. 3. 5. 32. Qui per virtutem peritat, non interit. Lindemannus legit peritit, at non interit, Fleckeisenus vero perit, at non (is) interit. Apud Lucret. 3. 710., ubi vet. Editiones habent peritat, Lachmannus ex optimis Codd. legit peritit.

PERITONÆOS, on, adject. περιτόναιος. V. voc. seq. ad fin.

PERITONÆUM vel peritonæum, i, n. 2. περιτόναιος et περιτόναιον, membrana tenuissima omnibus visceribus reliquisque inferioris ventris partibus circumtensa, unde et nomen: a περί circum et τείνω tendo. Cæli. Aurel. 3. Acut. 17. Membrana major, quam peritonæum vocant, scilicet quæ omnia interiora tegit atque continet viscera. Id. 4. Tard. 6. a med. Membrana, quæ ventrem intra cutem circum tegit et appellata est peritonæon. — Adjective peritonæos membrana dicitur ab eod. 3. Tard. 4. et 4. ibid. 7. — Cels. 4. 1. et 7. 4. Græcis litteris utitur.

PERITUS, a, um, proprie est particip. ab inausit. perior (unde experior, ut docet Priscian. 8. p. 802. Putsch. A perio quoque activo videtur quibusdam esse experior commue et opperior deponens.), hinc Plaut. Pers. 2. 3. 16. Quid faciet mihi? verberibus cædi jusserit, compedes imponi? vapulet. Ne sibi me credat supplicem fore. Mihi jam nihil novi offerri potest, quin sim peritus. et Accus. apud Non. p. 258. 4. Merc. Quod periti sumus in vita, et usu callimus magis. Cf. locum Flori sub 1. h., et Auson. sub I. g. — Sed peritus est fere adject., unde Comp. Peritior et Sup. Peritissimus 1.; et est sciens, gnarus, doctus, ἐμπειρος (It. perito, pratico, intendente, sperto; Fr. habile, qui scit, qui connaît, praticien, connaisseur, bon juge; Hisp. práctico, hábil, diestro, inteligente, conoedor; Germ. erfahren, klug, kundig, geschickt, gescent; Angl. skilful, well skilled, expert, knowing, well versed, well practised or taught, able, learned).

1.) Proprie de hominibus. — a) Absolute. Cic. 1. Off. 41. 147. Ad ea eligenda, quæ dubitationem afferunt, adhibere doctos homines vel etiam usu peritos. Id. 1. Orat. 23. 109. Hæc ab hominibus callidis ac peritis animadversa ac notata sunt. et ibid. 15. 66. Homo prudentissimus et peritissimus. Cæs. 1. B. C. 73. Peritissimi atque exercitatissimi duces. Horat. 2. Ep. 2. 13. Vivere si recte nescis, decede peritis. Id. 2. Od. 29. 19. Me peritus discet Hiber Rhodanique potor. Propert. 1. 9. 7. Me dolor et lacrimæ merito fecerunt peritum: Atque utinam posito dicar anore rudis. Cic. 3. Off. 3. 15. Quod item in poematis, in picturis usu venit in aliisque compluribus, ut delectentur imperiti laudentque ea, quæ laudanda non sint. — Itaque quum sunt docti a peritis, desistant facile sententia. Curt. 5. 13. 24. Haud procul erat fons, ad quem monstratum a peritis Polystratus Macedo siti macestratum accessit. Tac. 3. Hist. 37. Annotabant periti, numquam antea, non abrogato magistratu, neque lege lata, alium suffectum. i. pratici conoscitori delle consuetudini e dei fatti. Sueton. Aug. 95. Immolanti (Augusto) omnium victimarum joci-nera, replicata intrinsecus ab ima fibra paruerunt: nemine peritorum aliter conjectante, quam læta per hæc et magna portendi. h. e. haruspicum. — b) Cum Genitivo rei, cujus quis peritus est. Cic. Fonteij. 7. 15. Sapiens homo ac multarum rerum peritus. Cæs. 1. B. C. 48. sub fin. Periti earum regionum. et 3. ibid. 61. Peritiores rei militaris. Nepos Themist. 2. Peritissimos belli navalis fecit Athenienses. Liv. 1. 34. Perita cælestium prodigiorum mulier. Curt. 4. 10. Peritissimi cæli ac siderum vales. Cic. 3. Off. 14. 60. Homo definiendi peritus. Nepos Timoth. 1. Fuit enim disertus, rei militaris peritus, nec minus civitatis regendæ. Plin. 2. Ep. 11. Vir mendarum lacrimarum peritissimus. — Apud Fronton. 4. ad M. Cæs. 3. Tamen est in aliis artibus ubi delitescas, et peritus paullisper habere, quod nescias, subintelligitur ejus. — c) Cum Ablativo sine præpos. Lucilius apud Charis. 1. p. 62. Putsch. Ut jure peritus. Sic Cic. Cluent. 38. 107. Quis P. Octavio Balbo ingenio prudentior, jure peritior? et Aurel. Vict. Epit. 19. Jure peritissimus. Auct. B. Afr. 31. Mirabili peritus scientia bellandi. Fellej. 2. 29. 3. Peritus bello. Gell. 4. 8. disciplina militari. Paul. Dig. 33. 7. 19. Servus arte fabrica peritus. — d) Peritus in aliqua re qui dixerit, inveni adhuc neminem, ait Forcellinus. Sed per zeugma Propert. 2. 23. 81. Non tamen hæc ulli venient ingrata legenti, sive in amore rudis. sive peritus erit. Quintil. 11. 1. 71. In hoc solo minus peritum, quam in ceteris. — e) Cum Accusat. et præpos. ad. Cic. Fonteij. 15. 33. Vir ad labores belli impiger, ad pericula fortis, ad usum ac disciplinam peritus. Justin. 31. 2. 2. Sed res Hannibatem non diu latuit, virum ad prospicienda cavendaque pericula peritum. Al. et Jeep. leg. paratum. — f) Cum Ablat. et præpos. de. Varro 1. R. R. 2. 10. Qui de agricultura Romanus peritissimus existi-

matur. — g) Poetice cum Accusat. sine præpos. Auson. epigr. 137. Arma virumque ducens, atque arma virumque peritus. — h) Cum Infinito. Virg. 10. Ecl. 32. soli cantare periti Arcades. Tac. Agric. 8. Peritus obsequi. Pers. 2. 34. urentes oculos inhibere perita. Flor. 3. 1. Sed rex peritus, fortius adversus Romanos aurum esse, quam ferrum, pacem emit. V. dicta sub init.

II.) Translate de abstractis. Auson. Epist. 15. 92. Suescat peritis fabulis Simul joci et discere. artificiose.

Homonym. Inter doctum et peritum, inquit Non. p. 428. 30. Merc., quum simile videatur. a Tullio discretum est. ut sit peritus plus. quam doctus (3. Off. 3. 15.). Itaque quum sunt docti a peritis, facile desistant a sententia. Hæc Non. Sed locus Cicer. nihil pro eo facit. Illud potius dicas, doctum esse, qui studio: peritum, qui usu et experientia didicit: tametsi ne hoc quidem fortasse perpetuum est.

PERIZOMENOS, i, m. 2. περιζόμενος, nomen statuae referentis hominem se strigili destringentem, exergentemve: a περιζωω circum rado. Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (86). V. DE-STRINGO.

PERIZOMA, atis, n. 3. περιζωμα, subligaculum: a περί circum et ζώωπι cingo. Isid. 19. Orig. 22. Perizoma est succinctorium, quo tantum genitalia continentur. Hoc primum priami mortales e foliis arborum sibi fecerunt, quando post prævaricationem erubescens pudenda velarunt. Vulgat. interpr. Genes. 2. 7. Et aperti sunt oculi amborum: quumque cognovissent se esse nudos, consuerunt folia ficus, et fecerunt sibi perizomata.

PERJERO. V. PEJERO.

PERJUCUNDĒ, adverb. valde jucunde. Cic. 13. Att. 52. O hospitem mihi tam gravem ἀμεταμέλητος! Fuit enim perjucunde. et Cæli. 11. 25. Versari perjucunde in re aliqua.

PERJUCUNDUS, a, um, adject. valde jucundus. Cic. 1. Fam. 7. Cui quidem litteræ tuæ perjucundæ fuerunt. et 2. Orat. 7. 26. Disputatio perjucunda. Tmesis Id. 3. ad Q. fr. 1. 4. Id mihi pergratum, perque jucundum erit. V. PER.

PERJUGIS, e, adject. valde jugis. Alcim. Ep. 24. Ergo perjugibus sollicitudinis vestræ studiis opportunissimum his operibus acquirendæ salutis fenus accrescit.

PERJURATIUNCŪLA, æ, f. 1. deminut. parvum perjurium. Plaut. Stich. 1. 3. 76. Ac perjuratiunculas parasiticas (dabit).

PERJURATUS, a, um, particip. a perjuro. V. PEJERO.

PERJURIOSUS, a, um, adject. idem ac perjurus. Plaut. Truc. 1. 2. 52. Procaciores estis vos, sed illi perjuriosus.

PERJURĪUM, ii, n. 2. (perjurus) Jusjurandum violatum, juramentum falsum, giuramento falso, spergiuo, έπισοχία.

1.) Proprie. Cic. 3. Off. 29. 108. Quod ex animi tui sententia juraris, id non facere, perjurium est. Id. 2. Leg. 9. 22. Perjurii pœna divina exitum, humana dedecus. Id. Fonteij. 16. 35. Sceleratorum hominum perjuria. Ovid. 1. Art. am. 6. 7. perjuris merito perjuria fallunt. Id. 5. Fast. 681. Ablus præteriti perjuria temporis, inquit.

II.) Translate, concreto, uti ajunt, sensu vel abstractum pro concreto, perjuria Grain apud Sil. It. 17. 425. sunt phalanx Macedonum pugnantium pro Pœnis contra Romanos post pactam cum iis pacem.

PERJURO. V. PEJERO.

PERJURES, a, um, adject. (per et jus). Camp. Perjurior II.; Sup. Perjurissimus I. — Perjurus est qui jusjurandum violat, qui jurando jus pervertit, έπισοχος (It. spergiuo; Fr. parjure, qui viole son serment; Hisp. perjuro; Germ. meineidig; Angl. perjured, forsworn, that das violated his oath).

I.) Proprie. Cic. Rosc. com. 16. 46. At quid interest inter perjurum et mendacem? et ibid.

7. 20. Ballionem illum Improbissimum et perjurissimum Iononem quum agit. *Virg. 5. Æn. 811.* Structa melis manibus perjura mœnia Trojæ. h. e. Laomedontis Trojanorum regis, de quo *Id. 1. G. 502.* Laomedontæ luimus perjuriam Trojæ. *Ovid. 11. Met. 214.* tantique operis mercede negatâ, Bis perjura capit superatâ mœnia Trojæ. *Horat. 3. Od. 24. 59.* Quum perjura patris fides Consortem socium fallat et hospites.

II.) Translate est. mendax simpliciter, mentitor, bugiardo. *Plaut. Mil. glor. 4. 2. 74.* Heu ecastor hominem perjurum! et 1. 1. 21. Perjuriorum hoc hominem si quis viderit, etc.

PERLABOR, bēris, psus sum, bi, n. 3. *Perlabiar* paragoge apud *Lucret. infra cit.* — Part. *Perlapsus.* — *Perlabi* est per aliquem locum labi. *Lucret. 4. 248.* Isque (aer) ita per nostras acies perlabitur omnis. *passa, scorre, et 5. 766.* supra solis perlabier orbem. *Virg. 1. Æn. 151.* Atque rotis summas levibus perlabitur undas. et 7. *ibid. 646.* Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura. *pervsiene, arriva. Tibull. 4. 1. 127.* Ulla nec aeris volucris perlabitur auras. *Sil. It. 3. 410.* perlabitur (Neptunus) æquora curru. *Adde eumd. 16. 390. Stat. 4. Silv. 6. 4.* hæc imos animi perlapsa recessus Inconsumpta manet. *Cic. 1. Tusc. 12. 28.* Indeque perlapsus ad nos, et usque ad Oceanum Hercules.

PERLÆTUS, a, um, adject. vehementer lætus. *Liv. 10. 21.* Supplicatioque perlæta fuit.

PERLAPSUS, a, um. *V. PERLABOR.*

PERLAMBO, ia, ere, a. 3. multum lambere. *Alcim. 3. 243.* Quumque canes miti perlambant ulcera lingua.

PERLATE, adverb. valde late. *Cic. 2. Orat. 4. 17.* Idque (verbum) in sermonis nostri consuetudine perlate patet.

PERLATĒO, tes, tūi, tere, n. 2. valde latere. *Ovid. 3. Art. am. 415.* Quis Danaen nosset, si semper clausa fuisset, Inque sua turri perlatusisset anus?

PERLATĪO, ōnis, f. 3. *trasporto*, translatio, verbale a *perfero*.

I.) Proprie. *Hygin. 1. Astron. præf.* Exinde uniuscujusque signi historias causamque ad sidera perlatiois ostendimus. h. e. causam, ob quam ad sidera perlatum quodque signum est.

II.) Translate est tolerantia, *tolleranza.* *Lactant. 5. 22.* Patientia est malorum cum æquanimitate perlatio. — De loco *Quintil. 6. 2. 9. V. annotat. a Spalding.*

PERLATOR, ōris, m. 3. *riportatore*, qui affert. *Ammian. 21. 16.* Perlatore capto. *Symmach. 5. Ep. 28. (at. 30.)* Perlator harum literarum. *Adde Augustin. Ep. 146. extr. et 199.*

PERLATRĪX, Icīs, f. 3. *apportatrice*, quæ perfert. *Ennod. 1. Ep. 22.* Periatrices querelarum literæ. *Adde eumd. Ep. 8.*

PERLATŪS, a, um, particip. *V. PERFERO.*

PERLAUDABILIS, e, adject. valde laudabilis. *Dictys Cret. 6. B. Troj. 14.* Simulacrum formæ perlaudabilis.

PERLĀVO, as, avi, ātum, are, a. 1. perfecte lavo. *Tertull. Pœnit. 4.* Te peccatorum fluctibus mersum perlavabit. *Pelagon. Veterin. 26. a med.* Ita ut prius scabies ferro crasa perlavetur urina hominis.

PERLAXO, as, are, a. 1. valde laxo. *Apic. 7. 7.*

PERLĒCĒBRA vel pellecebra, æ, f. 1. idem atque illecebra. *Plaut. Asin. 1. 2. 7.* Te perdam ego et filiam, pellecebræ, parnicies, adlescentium exitium. *Id. Bacch. 5. 2. 47.* Eunt eccas tandem probrī pellecebræ, et peraustrices. *Junctim Fleckeisen. leg. probrīperlecebræ.*

PERLECTIO. *V. PELLECTIO.*

PERLECTO. *V. PROLECTO.*

PERLECTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERLĒGO vel pellego, lēgis, lēgi, lectum, lēgēre, a. 3. (per et lego). Scribitur et *pellego*: quod et *Priscian. 2. p. 571. Putsch.* admonuit. Sic apud *Plaut. Pers. 4. 3. 27.* et *Bacch. 4. 9. 104.*, et plerique Codd. apud *Cic. 13. Att. 44.* — Part. *Perlectus, Perlecturus* et *Perlegendus* 2. — *Parlegere* est omnia colligere; hinc

¶ 1. *Generatim* et *postice perlegere oculis*, *lustrare*, diligenter intueri, contemplari. *Virg. 6. Æn. 33.* quā protinus omnia Perlegerent oculis, ni etc. h. e. picturam omnem contemplarentur. *Ovid. 1. Fast. 591.* Perlege dispositas generosa per atra ceras. *Stat. 3. Theb. 499.* Postquam rite diu partiti sidera, cunctas Perlegere animis oculisque sequacibus auras.

¶ 2. *Speciatim* est tabellas, libros etc. percurrendo legere, *leggere.* — a) Cum *Accusativo.* *Plaut. Bacch. 4. 9. 64.* Cbrysale, ades, dum ego bas (tabellas) perlego. et *Pers. 4. 3. 27.* Tabellas tene bas, pellege. *Cic. 1. Divinat. 5. 8.* Perlegi, ille inquit, tuum paulo ante tertium de natura deorum. *Cæs. 5. B. G. 46.* Perlectam epistolam in conventu militum recitat. *Ovid. 1. Amor. 11. 19.* perlectis rescribat multa jubeto. *Apul. Florid. n. 16.* Reliquum sine intermissione deinceps die perlecturus. *Plin. 1. Hist. nat. præf. (32).* Libri perlegendi. *Sillig. legendi.* — b) *Absolute.* *Plaut. Bacch. 4. 9. 104.* Sine pellegam.

¶ 3. Item *speciatim* est a principio ad finem usque legere. *Plaut. Asin. 4. 1. 2.* Leges perlege. *Liv. 38. 28.* Censores senatum perlegerunt. h. e. omnium senatorum nomina recitarunt. *Adde Senec. Ep. 46.; et Sueton. Claud. 41.*

PERLĒNĪO, is, ire, a. 4. totum vel admodum lenire. *Marcell. Empir. c. 9. p. 98. retro ed. Aid.* Quum refrigeratum fuerit (medicamen), condas illud in vasculo vitreo, ac tepidum, quamdiu dolorem et tinnitum vel sonitum auriculæ perleniat, in aurem de specillo infundes.

PERLĒPIDĒ, adverb. valde lepide. *Plaut. Cas. 5. 2. 39.* Perlepide narra.

PERLĒPIDUS, a, um, adject. valde lepidus. *Plaut. Pseud. 2. 4. 53.* Euge perlepide, Charine, meo me ludo lamberas. *Alii rectius leg. Eugepæ: lepide.*

PERLĒVIS, e, adject. valde levis. *Cic. 2. leg. Agr. 29. 80.* An ignoratis cetera illa magnifica populū R. vectigalia, perlevi sæpe momento fortunæ, inclinatione temporis pendere? *Liv. 21. 43.* Sæpe incliti populū regesque perlevi momento victi sunt. *Adde eumd. 24. 34.* Sunt tamen qui ubique leg. *levis.*

PERLĒVĪTER, adverb. valde leviter. *Cic. 2. ad Q. Fr. 6.* Perleviter commotus. et 3. *Tusc. 25. extr.* Perleviter pugnit animi dolor.

PERLĪBENS vel perlubens, entis. *V. PERLUBET.*

PERLĪBENTER vel perlubenter, adverb. valde libenter. *Cic. Tim. 1.* Perlibenter et Nigidium vidi, et cognovi Gratippum. et 8. *Att. 14.* Tecum perlibenter loquor. *Id. 7. Fam. 14.* Illud quidem perlibenter audivi ex eodem Chrysippe, te esse Cæsari familiarem.

PERLĪBĒRĀLIS, e, adject. valde liberalis. *Ter. Hecyr. 5. 4. 24.* Perliberalis visa est.

PERLĪBĒRĀLĪTER, adverb. valde liberaliter. *Cic. 10. Att. 4. a med.* Hoc loco multa perliberaliter. *Adde eumd. Rosc. Am. 37. 108.*

PERLĪBĒT, bēbat, bere. *V. PERLUBET.*

PERLĪBRĀTIŌ, ōnis, f. 3. *livello*, actus perlibrandi. *Vitruv. 8. 6.* Perductionis (aquareum) prima ratio est perlibratio. *V. LIBRATIO* et *LIBRAMENTUM.*

PERLĪBRĀTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERLĪBRO, as, avi, ātum, are, a. 1. Part. *Perlibrans* 2.; *Perlibratus* 1. — *Perlibrare*, *επιμετρεῖν*, ¶ 1. Est diligenter ac perfecte mensurare, et ad libram æquare, sive æqualem facere. *Colum. 3. R. R. 13. 13.* Nam stella-pariter imæ fossæ solum metitur atque perlibrat. *Id. ibid. mor. Sic* permensum et perlibratum opus in similitudinem veruacti semper procedit. *Id. 2. ibid. 2. 1.* Planities non perlibrata, sed eaque prona. *Adde Vitruv. 8. 6.* ¶ 2. Pro librando torquere, *lanciar diritto. Sil. It. 2. 189.* sævamque bipennem *Perlibrans* mediæ frontis. et 5. 321. fervidus *bastam* *Perlibrat.* et 15. 699. *jaculum a tergo perlibrat* ad ossa.

PERLICĒT, cebat, impers. 2. valde licet. *Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 35.*

PERLICĪO. *V. PELLICĪO.*

PERLĪMES, Itis, m. 3. Apud *M. J. Nips.* inter *Gramat. vet. ed. Rudorff. p. 290.* *perlimes* videntur esse lineæ, quæ ad limites definiendos ab uno ad alterum terminalem lapidem ducuntur.

PERLĪMO, as, are, a. 1. *Vitruv. 5. 9. circa med.* Ex viridibus subtilis, et extenuatus aer oculorum perlīmat speciem. h. e. extergit, acutam reddit et puriore, quasi lima expoliens.

PERLĪNĪO, is, etc. *V. voc. seq.*

PERLĪNĪO, Itis, Itum, Itinere, a. 3. et *Perlinio*, is, ire, a. 4. Præteritum *perlīni* vel *perlīvi* vel *perlīvi* nusquam legitur. — De forma *perlīnio V. sub I.* — Part. *Perlīniens* I.; *Perlītus* I. et II.; *Perlīnitus* I. — *Perlinere* est valde Itinere, multum, perfecte, undique totum oblinere.

I.) Proprie. *Colum. 7. R. R. 5. 22.* Et tunc pice liquida cum adipe suilla perlinuntur. *Pallad. 3. R. R. 30.* Insulsa amurca plagæ excisio perlinetur. *Apul. 3. Met. a med.* Ab imis unguibus sese totam odusque summos capillos unguedine perlinit. *Rursus Colum. 9. R. R. 12. 2.* Protinus custos novum loculamentum in hoc præparatum perlinat intus prædictis herbis. *At Schneider. leg. perlinat. Fulgat. interpr. Sapient. 13. 14.* Perliniens lignum rubrica. *Seren. Sammon. c. 43. p. 68. retro ed. Ald.* Ergo age, et arrepiam salicis frondemque librumque Cum vino tere; sic contractos perline nervos. *Marcell. Empir. c. 19. p. 113. ed. Ald.* Fel ursinum leprosus admodum sanat, si eo assidue perlinantur. — Part. *Perlītus* legitur a nonnullis apud *Cic. Rosc. Am. 52. 150.* Si non satis habet avaritiam suam pecunia explere, nisi etiam crudelitate sanguinis perlītus sit. *Alii leg. præditus.* Addunt et *Plaut. Cas. 2. 3. 23.*, sed ibi quoque plerique al. aliter. Certior est auctoritas *Apul. 8. Met.* Arreptum servulum, nudum ac totum melle perlītum, firmiter alligavit arbori ficulnæ. *Id. 3. Met. inil.* Homo ternæ cædis perlītus cruore. — *Perlīnitus* apud *Isid. Orig. 7.* Ut perlīniti ex ea nec tineas patiantur, etc.

II.) Translate. *Ammian. 26. 10.* Cassianæ sententiæ fuco perlīti iudices.

PERLĪPPĪDUS, a, um, adject. valde lippus. *Plin. Valerian. 1. 34. p. 170. retro ed. Ald. in lemmate.* Ad os salivomum et perlippidum. h. e. valde stillans et quasi lippiens.

PERLĪQUĪDUS, a, um, adject. valde liquidus. *Cels. 2. 4. sub fin.* Si quod descendit, est perliquidum.

PERLĪTĀTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERLĪTO, as, avi, ātum, are, n. 1. Part. *Perlītatus.* — *Perlītare* est perfecte litare, sacrificio facto deos placare votumque impetrare, *καλλιερεῖν.* *Valer. Antias* apud *Gell. 1. 7.* Si hæc res divine factæ riteque perlītate essent. *Liv. 41. 15.* Saluti Petilium perlītasse negant. et *ibid. 14.* In ea hostia, qua Q. Petilius sacrificavit, in iocinore caput non inventum. Id quum ad senatum retulisset, bove perlītare jussus. *Cf. Flor. 4. 2. ad fin.* Nec perlītare centum victimis potuerat. — Et impers. *Liv. 36. 1.* Ea omnia sacrificia læta fuere, primisque hostiis perlītatum est. — *Absolute. Id. 7. 8. ad fin.* Diu non perlītatum, tenuerat dictatorem, ne ante meridiem signum dare posset. h. e. quum diu perlītatum non esset, id tenuerat dictatorem, ne etc. Quum enim hostiæ immolatæ sinistrum quid in extis suis portenderent, augeri hostias imperabant, h. e. majoribus hostiis usque ad litationem (usque dum exta probarentur) sacrificabant.

PERLĪTĒRĀTUS, a, um, adject. valde litteratus. *Cic. fragm. pro Q. Gall.* apud *Hieronym. Ep. 52. n. 8.* Homo perliterratus.

PERLĪTUS, a, um. *V. PERLINO.*

PERLONGĒ, adverb. valde longe. *Ter. Eun. 3. 5. 61.* Perlonge est, sed tanto ocus prope-remus.

PERLONGINQUUS, a, um, adject. valde longinquus. *Plaut. Bacch. 5. 2. 77.* Pol id quidem esse baud perlonginquum.

PERLONGUM, adverb. *V.* voc. seq. sub I. **PERLONGUS**, a, um, adject. valde longus. I.) Proprie. *Cic. 5. Att. 20. a med.* Perlonga, et non satis tuta via. — *Perlongum* adverbil more, diu. *Auson. epigr. 1. 7.* Tu quoque venturos perlongum consere Janos.

II.) Translate de tempore est diuturnus. *Plaut. Trin. 3. 17.* Nunc si opperiri vis adventum Charimidis, perlongum est.

PERLUBENS vel **perlibens**, entis. *V.* **PERLUBET**.

PERLUBENTER. *V.* **PERLUBENTER**. **PERLUBET** vel **perlibet**, *bēbat*, (hūit vel bitum est), bere, impers. 2. Præter, *perlubuit*, *perlubitum* est nusquam, quod sciam, legitur. — Part. *Perlubens*. — *Perlubet* est vehementer lubet, valde cupio. *Plaut. Capt. 4. 2. 53.* *Perlubet* hunc colloqui hominem. *Adde Rud. 2. 3. 23. et Id. Trin. 3. 3. 50.* Tenes jam? ca. propemodo! atque ausculto *perlubens*. *Adde eumd. ibid. 4. 3. 34. et Cic. 2. ad Q. fr. 6. ad fin.* In quibus me *perlubente* Servius allisus est.

PERLUCĒO, etc. *V.* **PELLUCEO**, etc.

PERLUCESCO, is, ere, inchoat. n. 3. incipio perluere. *Gloss. Philox.* *Perlucescit*, διαφαίνει. *Ulim. Sentent. ex serm. die III. rogat.* Porro lignea vascula legitimam conjugatorum præferant simplicitatem, cruore martyris aurea rubeant, virginitatis radio argentea perlucescant.

PERLUCUŌSUS, a, um, adject. valde luctuosus. *Cic. 3. ad Q. fr. 8. a med.* Serrani funus perlucuosus fuit.

PERLŪDO, lūdis, lūsi, lūsum, lūdere, a. 3. idem ac ludo, aut valde ludo. *Manil. 5. 81.* Obstantemq; mora totum perludere circum. *h. e.* ludere per totum circum. Est qui legit *præcludere*, *h. e.* perstringere, percurrere. Item qui *præcludere*.

PERLŪMĪNO, as, are, a. 1. valde illuminare. *Tertull. Car. Chr. 4. a med.* Carnem cæcam perluminat.

PERLŪO vel **pelluo**, lūis, lūtum, lūere, a. 3. Apud *Fronton. 4. ad M. Cæs. loc. cit.* in LAVO legitur *pelluere*. — Part. *Perluens*, *Perlutus* et *Perluendus*. — *Perluere* est idem ac lavare, vel multum lavare. Quid ab *abluo*, *colluo*, *eluo*, *tavo*, *elavo*, *diluo*, *proluo*, *subluo* differat, *V.* in LAVO in fin. *Ovid. 5. Fast. 435.* Quumque manus pure fontana perluit unda. *Alii legunt* proluat. *Colum. 12. R. R. 20. 3.* Quum eam diligenter aqua marina perlueris. *Petron. Satyr. 120.* Nec mea Tisiphone sitientes perluit artus. *Plin. 10. Hist. nat. 44. 61. (127).* Eadem eam inadentibus pennis perluunt atque purificant. *Id. 8. ibid. 27. 41. (97).* Ibis rostri aduncitate per eam partem se perluens, etc. *h. e.* se purgans. *Colum. 9. R. R. 16. 1.* Expressæ favorum reliquæ postquam diligenter aqua dulci perlutæ sunt. *Apul. 2. Met. in fin.* Anabelans et sudore perlutus. *Plin. Valerian. 1. 19. p. 166. retro ed. Ad.* Si gravitas sit aurium, eodem felle cum lacte mulicbri perluendæ sunt. — Et Mediorum apud Græcos more. *Cæs. 6. B. G. 21. extr.* Promisque in luminibus perluantur. *Horat. 1. Ep. 15. 4.* gelida quum perluor unda.

PERLŪSIO, ōnis, f. 3. longus ludus. *Gloss. Cyrill. Διαταρυσός*, perlusio.

PERLŪSŌRIŪS. *V.* **PROLUSORĪUS**.

PERLŪSTRĀTUS, a, um. *V.* voc. seq. **PERLŪSTRO**, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perlustrans* II. I.; *Perlustratus* I.; *Perlustrandus* II. I. — *Perlustrare* est idem ac lustrare, vel diligenter et attente lustrare.

I.) Proprie. *Liv. 8. 36.* Perlustravitque hostium agros. *Id. 7. 34. extr.* Hæc omnia (loca) sagulo gregali amictus-perlustravit. *Vellej. 2. 106. 1.* Perlustrata arinis tota Germania.

II.) Translate. ¶ 1. Est ad examen vocare, accurate considerare. *Cic. Partit. orat. 11. 38.* Hujus igitur materia ad argumentum subjectæ, perlustrandæ animo partes erunt omnes. *Liv. 25. 3.* Perlustrarentur omnia oculis. *Id. 23. 46.* Hunc quum perlustrans diu oculis obequitasset hostium turmis. ¶ 2. Speciatim in re sacra. *Colum. 8. R. R. 5. II.* Paleas, quas substraturi

sunt, sulphure et bitumine atque ardente tæda perlustrant. *h. e.* purgant, expiant. — *Hinc Stat. 4. Silv. 3. 143.* Solemni prece quindescim vitrum Perlustra mea dicta.

PERLŪTUS, a, um. *V.* **PERLŪO**.

PERMĀCĒO, es, ere, n. 2. valde inaceo. *Ennius* apud *Paul. Diac. p. 367. 7. Müll.* Aut permaceret paries percussu trifaci. *h. e.* labefactaretur, debilitaretur. Codices habent *permaceret*, quod tætur *A. Kochius, Exerc. crit. p. 8.*; *Müllerus* conj. *perluceret*; *cl. Vahlen, Ennian. Poes. reliq. p. 77.*, *permaceat*.

PERMĀCĒR, mĀcra, mĀcrum, adject. valde inacer. *Plin. 18. Hist. nat. 6. 7. (34).* Omnis creta coquit, nisi permacra. *Plinius Catoni* hæc tribuit; sed horum nihil apud *Caton.* existat. *Cels. 2. 21.* Caro domestica permacra.

PERMĀCĒRO, as, are, a. 1. valde, seu perfecte macero, subigo. *Vitruv. 7. 2.* Calculi in opere quum permacerantur, dissolvunt tectorii exspolitiones.

PERMĀDEFĀCĪO, fācis, fēcī, factum, fācere, a. 3. valde madefacere. *Plaut. Most. 1. 2. 63.* Pro imbre amor advenit, permadefecit cor meum.

PERMĀDEO, es, et **rectius**

PERMĀDESCO, mĀdescis, mĀdūi, mĀdescere, n. 3. est valde madere, διαβρέχομαι.

I.) Proprie. *Colum. 2. R. R. 4. 4.* Quasi hibernis pluvis terra permaduerit. *Adde eumd. 5. ibid. 6. 9. et Arbor. 28.* Quum tota nocte (cytissus) permaduerit. *Prudent. 10. ps. c. 1010.* boum cæde permadescitis. *Marcell. Empir. c. 33. p. 134. retro ed. Ad.* Fabam fresam in multam aquam infunde, et, quum bene permaduerit, contere. *Id. c. 1. p. 88.* Sertulæ campanæ coronæ quinque ex passo et aqua frigida pari mensura coquantur, donec permadescant.

II.) Translate. *Seneca Prov. 4.* Fugite enervatam felicitatem, qua animi permadescunt. *h. e.* debilitantur. *Id. Ep. 20. sub fin.* Deliciis permadimus.

PERMĀGNĪFĪCUS, a, um, adject. valde magnificus. *Valgat. interpr. Esther 2. 18.* Et justis convivium præparari permagnificum cunctis principibus.

PERMĀGNUS, a, um, adject. valde magnus. — a) Cum Substantivis. *Cic. 1. Fin. 17. 55.* Fieri tamen permagna accessio potest. *Cæs. 7. B. G. 31.* Sagittariorum permagnus numerus. *Auct. B. Afr. 40.* Villa permagna. *Cic. 3. Verr. 10. 27.* Permagna hereditas. *Id. 2. leg. Agr. 2. 5.* Hoc tam insignie beneficium, Quirites, quum ad animi mei fructum atque lætitiæm duco esse permagnum, tum ad curam sollicitudinemque multo magis. *avere gran parte. Horat. 1. Sat. 7. 4.* Perisus hic permagna negotia dives habebat (Ciazomenis). — b) Neutrum absolute. *Cic. 1. Tusc. 46. 111.* Permagnam existimans, tres Olympioidas una e domo prodire. *Id. Partit. orat. 24. 84.* Quod permagni interest, pro necessario sæpe habetur. Sic tmesis est in illo *ejusd. 10. Att. 1.* Per enim magni æstimo, tibi factum nostrum probari. *V. PER. Ter. Heaut. 3. 1. 57.* si certum 'st tibi Sic facere, illud permagni referre arbitror. *Cic. 5. Verr. 39. 90.* Decumas permagno vendere.

PERMĀLĒ, adverb. assai malamente, valde male. *Cic. 1. Att. 19.* Sequaci permale pugnant. *Al. leg. male.*

PERMĀNANTER, adverb. καταβυρότως, permanando, penetrando. *Lucret. 6. 916.* Usque adeo permananter vis pervolat ejus.

PERMĀNASCŌ, is, ere, n. 3. idem ac permano, vel incipio permanare. *Plaut. Trin. 1. 2. 118.* Gude ad eum id posset permanascere. *h. e.* ad ejus notitiam pervenire.

PERMĀNENS, entis, particip. et adject. *V.* voc. seq. et in fin.

PERMĀNĒO, mĀnes, mansi, mansum, mĀnere, n. 3. Part. *Permanens* sub a. et b.; *Permanensurus* sub a. — *Permanere* est nsque manere, durare, perseverare, ut patet ex *Cic. 5. Fam. 2. sub fin.* Muneo in voluntate, et, quoad tu voles, permanebo. *Gr. καταμῆνω* (II. *manentersi*, continuare, perseverare, star saldo; *Fr. demeu-*

*rer jusqu' à la fin, persévérer, persister; Hisp. persistir, perseverar, estar firme; Germ. ganz verbleiben, verharren; Angl. to stay to the end, endure, remain, continue, last, hold out, persevere). Occurrit — a) Absolute. Cic. 1. Tusc. 45. 108. Mortui cera circumliti, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Id. 2. Fin. 27. 86. Quis enim confidit, semper sibi illud stabile et firmum permansurum, quod fragile et caducum sit? Sall. Jug. 5. Amicitia Masinissæ bona atque honesta nobis permansit, sed imperii vitæque ejus finis idem fuit. Ter. Hecyr. 3. 1. 25. Ira inter eas intercessit, quæ tam permansit diu. Cic. 2. Legg. 25. 63. Athenis jam a Cærope permansit hoc jus. Ovid. Heroid. 5. 6. Ne tua permansam, quod mihi crimen obest? Id. 14. Met. 141. contempto munere Phœbi, Innuba permaneo. Suelon. Aug. 78. Ibi ad multam noctem permanserat. Id. Tib. 75. Etiam post mortem Ilyriani sævitia permansit. Id. Cæs. 60. Permanendi necessitas. Cinna apud Sueton. Gramm. 11. Sæcula permansit nostri Diana Catonis. — Et cum addito tempore, ad quod usque res permanet, per Accus. et præpos. ad vel in. Cic. 2. Nat. D. 33. 85. Quæ (mundi partium conjunctio) aut sempiterna sit necesse est hoc eodem ornatu, quem videmus, aut certe perdiuturna, permansens ad longinquum et immensum pæne tempus. Varro 2. R. R. 4. 8. Vertes octo mensum incipit salire; permansit, ut id recte facere possit, ad trimum. Ovid. 2. Art. am. 120. Solum ad extremos permansit ille (animus) rogos. Decret. Tergestin. 2. 26. (apud Lachmann. ad Lucret. 1. 120.) VTI AD POSTEROS NOSTROS TAM VOLUNTAS AMPLISSIMI VIRI QUAM FACTA PERMANENT. Ovid. 4. Trist. 10. 73. Ultima, quæ mecum seros permansit in annos, Abstinet conjux exulis esse sui. — b) Cum Ablativo et præpos. in. Liv. 37. 21. Seleucus in maritima ora permanens. Huc referendus et illud Lucret. 1. 120. Etsi præterea tamen esse Acherusia templa Ennius æternis exponit versibus idem, Quo neque permansent animæ neque corpora nostra, Sed quædam simulacra modis pallentia miris. *h. e.* in quibus permansent. Ita vero leg. *Lachmannus*; alii *permanant*. *Cic. 1. Att. 20.* In mea pristina sententia permansibo. *Cæs. 5. B. G. 4.* Permanere in officio. *Auct. B. G. 8. 26.* perpetuo in amicitia alicujus. *Cic. 1. Off. 31. 112.* in proposito susceptoque consilio. *Lucretius* ad *Cic. 5. Fam. 11. sub fin.* in incepto. — c) Cum Genitivo. *Seneca Ep. 76. circa med.* Una indepravata virtus est, et sola permanet tenoris sui. — Passive impers. *Augustin. de Don. Persever. 43.* Ut veniatur ad fidem et permansetur in fide. — *Hinc Part. præs.* cuius exempla supra retulimus,*

Permanens, entis, adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Permanentior*, apud *Boeth. loc. cit.* in **PERDURABILIS**.

PERMĀNO, as, avi, atum, are, n. 1. Part. *Permanans* I. 2. et II. 1. — *Permanare* est permeare, per omnes partes manare, perfluere, καταρρέω (II. *scorrere per ogni parte, passare a traverso; Fr. couler à travers; Hisp. colar, pasar por medio; Germ. durchfließen, durchdringen; Angl. to flow or pass through*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est perfluere, permeare. *Lucret. 1. 348.* In saxis ac speluncis permanat aquarum Liquidus humor. *Id. 6. 951.* per dissepta domorum saxea voces Pervolvitant, permanat odor, frigusque, vaporesque Ignis. *Id. 1. 494.* Permanat calor argentum. *h. e.* manat per argentum. *Id. 3. 699.* insinuatam Permanant animam nobis per membra solere. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, est pernitius manare, penetrare, pervenire, descendere. *Cic. Client. 62. 173.* Celerius ne venenum potuit comesum, quam epotum, in venas atque in omnes partes corporis permanare? *Id. 2. Nat. D. 55. 137.* Succus is, quo alimur, permanat ad jecur per quasdam directas vias. *Lucret. 1. 122.* Acherusia templa, Quo neque permanent animæ, neque corpora vostra. *h. e.* penetrent, adeant, perveniant. At *Lachmannus* ex Codicibus leg.

permanens et hanc lacionem tuetur. *Vitruv.* 2. 6. Penitus ignis et flammæ vapor per intervenientia permanens.

II.) Translate. ¶ 1. De abstractis. *Plaut. Most.* 1. 63. Amor usque in pectus permanavit. *Lucret.* 3. 252. Neque temere huc dolor usque potest penetrare, neque acre Permanare malum, quin omnia perturbat. *Cic.* 2. *Tusc.* 18. 42. Conclucianculæ ad sensus permanentes. *Id. Balb.* 25. 56. Ut aliqui sermones hominum etiam ad vestras aures permanent, et in iudicio ipso redundarent. *Id. Rosc. Am.* 24. 66. Ex quo si qua macula concepta est, non modo elui non potest, verum usque eo permanat ad animum, ut etc. *Id.* 4. *Tusc.* 1. 2. Pythagoræ doctrina quum longe lateque flueret, permanavisse mihi videtur in banc civitatem. ¶ 2. Est etiam prodiro, pervulgari, *trapelare*, divulgarsi. *Plaut. Capt.* 2. 1. 25. Ne permanet palam hæc nostra fallacia. *Ter. Adelph.* 2. 4. 19. Ne aliqua ad patrem hoc permanet. non arrivi alle orecchie del padre.

PERMANSIO, ðnis, f. 3. *permanenza*, διαμῶν, perseverantia. *Cic.* 1. *Fam.* 9. a med. Numquam præstantibus in republ. gubernanda vitis laudata est in una sententia perpetua permansio. et 2. *Invent.* 54. 164. Perseverantia est in ratione bene considerata stabilis et perpetua permansio. *Id.* 11. *Att.* 18. Quodvis enim supplicium levius est hac permansione.

PERMANSIUS, a, um, adject. qui mari potens est. *Gloss. Philoz.* Permarini, διαπόντιοι, scil. dii. Hi videntur fuisse appellati etiam dii litorales, et Lares marini, quibus nempe vota nuncupabant navigantes. V. LITORALIS. Marinos vero ita memorat *Varro* apud *Non.* p. 538. 14. et p. 542. 11. *Merc.* Suspendit Laribus marinis molles pilas, reticula, et strophidia. *Fogginus* ad *Verrit Flaccii Fast.* p. 79. probat, iisdem diem sacram fuisse XI. Kalendas Januarias ex *Kalend. Prænestin.*, et ex verbis his *Macrobi.* 1. *Saturn.* 10. Undecimo Kalend. Januar. feriæ sunt Laribus consecratæ, quibus ædem bello Antiochi *Emilius Regillus* prætor in campo Martio curandam vocit. *Liv.* 40. 52. Idem (*M. Emilius Lepidus* censor ann. U. C. DLXXV.) dedicavit ædem Larium permarinum in campo: voverat eam annis undecim ante L. *Emilius Regillus* navali prælio adversus præfectos regis Antiochi. et mox, postquam retulit antiquam votivam inscriptionem ibidem positam, ait: Ejus rei ergo ædem Laribus permarinis vocit. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 3. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) Ep. 9. Nunc redeo Romam, deosque viales et promarinos (fortasse legendum permarinos) votis imploro, ut mihi omne iter tua præsentia comitatum sit.

PERMÁTCRESCO, ðtrecis, ðtrül, ðtrecere, n. 3. prorsus maturus fio. *Ovid.* 4. *Met.* 165. Nam color in pomo est, ubi permaturit, ater. *Cels.* 2. 24. Oleæ, quæ in arbore permaturuerunt. *Colum.* 2. *R. R.* 10. 18. Hoc idem semen-ipse vidi mense Junio Julioque conseri, et per actum quum permaturerit, tolli. V. et voc. seq.

PERMÁTURO, as, avi, are, a. 1. ad perfectam maturitatem perduco. *Hygin. fab.* 136. Morum quum permaturavit nigrum. *Alii leg.* permaturuit.

PERMÁTURUS, a, um, adject. ben maturus, valde maturus. *Colum.* 12. *R. R.* 50. 1. Quum jam (baccæ) nigruerint, nec adhuc tamen permaturæ fuerint. *Cels.* 6. 13. sub fin. Non permatura mandere. *Marcell. Empir.* c. 23. p. 120. ed. *Ald.* Ebuli baccas permaturas exprime at ex eo succo etc.

PERMAXIME, adverb. quam maxime. *Cato R. R.* 38. a med. Austrum caveto permaxime. *Apul.* 10. *Met.* Metu etiam mortis cruciabar permaxime. Utroque loco alii leg. maxime.

PERMAXIMUS, a, um, adject. *Auct. declam.* quæ inscribitur *Tribunus Marianus*, 8. Quid tibi, imperator permaxime, prodest? Sed hæc declam. nullius est auctoritatis. Non modicam habet *Porc. Latro declam. in Catil.* 21. si salva est lectio: Solitudinis locorum permaxima et singulari.

PERMEABILIS, e, adject. qui transiri potest. *Solin.* 47. Latitudo vix est plaustro permeabilis.

PERMEATOR, ðris, m. 3. qui permeat. *Terull. Apolog.* 21. Permeator universitatis spiritus.

PERMEATUS, a, um, V. PERMEO. PERMEATUS, us, m. 4. meatus qui transiendo inserviunt. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 21. 84. (228). Succus decoctæ (malvæ) nervis prodest et vesicæ et intestinorum rosionibus; volvas et cibo et infusione emollit; in oleum succus decoctæ permeatus suaves facit. h. e. urinæ meatus. Ita legit *Sillig.* ex bonis *Codd.*; vulgati libri habent porli meatus; at vox porus recte *Plinio* abjudicanda.

PERMEDIOCRIS, e, adject. πολυμέτρος, admodum mediocris. *Cic.* 1. *Orat.* 51. 220. Permediocres ac potius leves motus debere essa dicunt.

PERMEDITATE, adverb. cum diligenti meditatione. *Plauti* exemplum V. in MEDITATE, ubi per tmesin perquam meditate legitur.

PERMEDITATUS, a, um, particip. ab *Inusit. perméditor*. *Plaut. Epid.* 3. 2. 39. Eam (sidi-cinam) permeditam meis dolis mittam. h. e. probe instructam. *Alii* rectius leg. præmeditatum.

PERMEDIUS, a, um, adject. qui omnino medius est. *Venant.* in *epist. præm. carm.* 6. l. 5. ad fin. In meditullio hujus opusculi illam fiximus litteram, quæ intar vigintitres numeratur permedia. h. e. littera M.

PERMENSIO, ðnis, f. 3. perfecta dimensio. *Capell.* 7. in it. Postquam conticuit prudens permensio terræ. h. e. Geometria.

PERMENSUS, a, um, V. PERMETIOR.

PERMEO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Permeans* et *Permeatus* I. — Permeare est meare per aliquam rem, prætergredi, penetrare, διαδύω (It. passare, penetrare; Fr. aller jusqu' au bout, traverser entièrement, parvenir, pénétrer jusqu' à; Hisp. atravesar, travesar, pasar de una parte a otra, penetrar; Germ. durch wandern, durchgehen, durchdringen; Angl. to go or pass through or over, penetrate, pervade, permeate).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Cum Accusativo. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 26. 21. (90). Euphrates mediam Babylonem permeans. h. e. means per mediam Babylonem. *Ovid.* 4. *Pont.* 11. 15. Dum tua pervenit, dum littera nostra recurrens Tot maria ac terras permeat, annus abit. *Sil.* 1. 4. 608. Experiar, sitne in terris, domitare quod ensis Non queat Ausonius, Tyrhenave permeet hasta. *Ammian.* 21. 15. Permeato amne. *oltrepasato*, transitio. Adde *eumd.* 24. 2. in fin. *Sic Capell.* 2. p. 41. Quo hemitonio permeato etc. — b) Neutrorum more, cum aditibus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 41. (77). Larius lacus, ad quem ciconiæ non permeant. *Id.* 31. *ibid.* 5. 30. (35). Quoniam: Alpheus in eam insulam sub ima maria permeat. *Tac.* 15. *Ann.* 9. Saia et sagitta longius in hostes permeabant. *Colum.* 8. *R. R.* 15. 5. Anates offenduntur, si non sint libera spatia, qua permeent. — c) Passive impers. *Aurel. Vict. Cæsar.* 13. Iter, quo ab usque Pontico mari in Galliam permeatur. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, pro simplici ire, aut progredi. *Colum.* 11. *R. R.* 1. 18. Ut in itinere conficiendo sæpe dimidio maturius pervenit is, qui naviter et sine ullis cessationibus permeabit, quam is, qui quum sit una profectus, umbras arborum, fonticulorumque amantitatem, vel auræ refrigerationem captavit; sic etc. Hic permeare nullo modo pro simplici meare positum est, sed continuum nulloque impedimento interruptum proficiscendi actum significat.

II.) Translate. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 37. 119. Quod quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet et transeat. Et *Orellius* et alii recentior. leg. permanet.

PERMERO, res, rui, ritum, rere, a. 2. multum et legitime meare: de militibus dictum.

Stat. 1. *Sily.* 4. 73. sola sub omni Permeruit jurata manus.

PERMETIOR, mētrils, mensua sum, mētiri, dep. 4. In aliis temporibus, quæ infra non laudantur, raro invenitur. Part. *Permetiens* II. 1.; *Permensus* I. et II. 1. 2., 3. at in fin. — Permetiri est idem ac metiri, vel totum metiri.

I.) Proprie. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 41. 126. Vos solis magnitudinem quasi decempeda permensi.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est idem ac peragrare. *Ennius* apud *Non.* p. 378. 18. *Merc.* Hic campos celeri passu permensa parumpar Conjicit in silvam sese. *Id.* apud *Festum* p. 301. 1. *Müll.* Sed sola terrarum postquam permensa parumpar. *Plaut. Truc.* 2. 2. 49. Permensus est viam ad vos. h. e. confecit, ad vos trausit. *Lucret.* 6. 1141. Nam penitus veniens Egypti finibus morbus, Aera permensus multum camposque natantes, Incubuit tandem etc. *Virg.* 3. *En.* 157. Nos tumidum sub te permensi classibus æquor. *Stat.* 1. *Sily.* 2. 202. durum permensus iter. *Seneca Herc. Fur.* 393. Illyrica Cadmus regna permensus fuga. che trascorse fuggendo. Alter *Seneca Consol.* ad *Polyb.* 36. a med. Italiæ ac Siciliæ oras errabundus permetsens. *Vitruv.* 9. 4. ante med. Jovis stella CCCLXV. diebus singula signa permetsens. ¶ 2. Speciatim est attente considerare. *Stat.* 6. *Theb.* 760. Ut sese permensi oculis et uterque priorem Sperare locum, etc. ¶ 3. Item de tempore. *Seneca Edip.* 740. prolas Uno ætatem permensa die. che ha scorso tutta la sua vita. *Martial.* 9. 30. Permensus sæcula. — Hinc Part. præter.

Permensus, a, um, passive quoque usurpatur.

1.) Proprie. *Colum.* 3. *R. R.* 13. 13. Permensum et perlibratum opus.

II.) Translate. ¶ 1. Est idem ac transitus, percorso. *Apul.* 8. *Met.* Aliquanto viæ permensio spatio. ¶ 2. De tempore. *Tibull.* 3. 3. 9. permensio defunctus tempore lucis. h. e. transacto. *Alii leg.* præmensæ defunctus tempore lucis. ¶ 3. De abstractis. *Apul.* 10. *Met.* Gradatim permensis honoribus.

PERMETO, is, ere, a. 3. omnino metere. *Vulgat. vet. Levit.* 19. 9. Et metentibus vobis messem terræ vestræ, non consummabitis messem agri tui permetere, et quæ cadent ex messe tua non colliges. *Vulgat. Interpr.* habet: non tondebis usque ad solum superficiem terræ.

PERMETUENS, entis, particip. ab *inuit. permetuo*, valde metuens. *Virg.* 2. *En.* 572. Et penas Danaum, et deserti conjugis iras Permetuens.

PERMILITO, as, avi, atum, are, n. 1. idem ac milito, seu pons justum militiæ tempus milito. *Ulp. Dig.* 27. 1. 9. Si tribunus in cohortibus prætoris permilitaverit.

PERMINGO, mingis, mingit, mictum, mingere, n. 3. *scompiaciare*, mingendo conspurco. Translate pædico. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 44. Hunc permixerunt calones.

PERMINIMUS, a, um, adject. quam minimus. *Juvenc.* 3. 584. Nam multos homines dignatio sancta vocavit, E queis permnimam dignum est secerdere partum.

PERMINUTUS, a, um, adject. valde minutus. *Cic.* 2. *Tusc.* 13. 30. Ut omnia præterea, quæ bona corporis et fortunæ putantur, perexigua et permunita videantur. *Alii* et ipse *Orellius leg.* minuta.

PERMIRABILIS, e, adject. valde mirabilis. *Augustin.* 1. *Genes. ad lit.* 10. Immo vero id ipsum permirabile est.

PERMIRANDUS, a, um, adject. valde mirandus. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* edente *A. Maio* 3. 27. Serpentium genera permiranda. *Tmesel Gell.* 3. 6. Per hercle rem mirandam Aristoteles dicit. V. PER.

PERMIRUS, a, um, adject. valde mirus, magnopere admirandus. *Cic.* 2. *Divinat.* 47. 99. Ut mihi permiram videatur, quemquam existare, etc. *Id.* 3. *Fam.* 10. Illud vero mihi permiram

accidit. *Id.* 1. *Orat.* 49. 214. Per mihi mirum visum est. *tmesis*. *V. PER.*

PERMISCEO, miscere, miscē, mixtum et mistum, miscere, a. 2. Part. *Permiscens* II. 1.; *Permirtus* in omnibus paragr. et in fin.; *Permirturus* II. 1.; *Permirtendus* II. 2. — *Permiscere* est valde miscere, commiscere, confundere, *καταμίγνυμι* (It. *mescolare*, *confondere*; Fr. *mélanger*, *allier*, *unir*, *confondre*, *identifier avec*; Hisp. *mezchar*, *unir*, *confundir*; Germ. *durcheinander mischen*, *vermischen*; Angl. *to mingle*, *miz*, or *blend together*, *throw into confusion*, *confound*).

1.) Proprie. — a) Cum Ablativo et præpos. cum. *Cæs.* 7. *B. G.* 62. Sic cum suis fugientibus permixti, ab equitatu sunt intercepti. *Sall. Jug.* 45. Lixæ permixti cum militibus diu noctuque vagabantur. *Ovid.* 14. *Met.* 801. generique crudorem Sanguine cum soceri permiscuit impius ensis. *Cic. Tim.* 7. *Permiscere* naturam cum materia. — b) Cum Ablativo sine præpos. vel cum Dativo. *Cic. Planc.* 33. 92. Fructus magna acerbitate permixtos tuli. Cf. *eumd.* *Orat.* 57. 196. Oratio permixta et temperata numeris. *et ibid.* 56. 187. Intervallorum longorum et brevium varietate implicata atque permixta oratio. *Horat.* 1. *Od.* 1. 24. et lituo tubæ Permirtus sonitus. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 20. Glæbas dulci aqua permiscere. *Justin.* 36. 4. 3. noxia gramina innovis. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 19. 42. (86). Æthiopia Troglodytis conubio permixta. *impurentata.* *Id.* 36. *ibid.* 19. 34. (142). Gagates lapis ceræ permixtus strumis medetur. — c) Absolute, videtur sæpe usurpari pro simplici miscere. *Lucret.* 6. 364. Nam fretus ipse anni permiscet frigus et æstum. *Id.* 1. 1107. Inter permixtas rerum cœlique ruinas. *Cic. Orat.* 57. 195. Omnes in oratione esse quasi permixtos et confusos pedes. *Colum.* 12. *R. R.* 24. 3. Sextarios musti in id vas perfundere, et ut permisceatur medicamen, rutabulo ligneo peragitare. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 17. 67. (231). Uncia in cytham addatur, rutæque ramo permisceatur. *Sil. It.* 10. 259. ægrum cæptanti attollere corpus Arduus insurgens totum permiscuit ense. *h. e.* immisit in viscera et quasi cum iis permiscuit.

II.) Translate. ¶ 1. De abstractis. *Cic. Vatin.* 5. 13. Ne tuas sordes cum clarissimorum virorum splendore permisceas. *Id.* 12. *Phil.* 11. 26. Cujus acerbitas morum immanitasque naturæ ne vino quidem permixta temperari solet. *Sil. It.* 13. 385. Fortuna permiscens tristitia lætis. *Lucan.* 7. 100. Ut mallet sterni gladiis mortemque suorum Permiscere suis. *Id.* 2. 332. geminas (Marcia) e sanguine matris Permirtura domos. *Tac.* 1. *Hist.* 2. Trina bella civilia, plura externa ac plerumque permixta. ¶ 2. Est etiam turbare, confundere. *Cic. Orat.* 9. 29. Pericles ab Aristophane fulgere, tonare, permiscere Græciam dictus est. *mittere sossopra*. Ita enim *Aristoph.* *Acharn.* v. 530. *Ἠστραπτεν, εἰβρόντα, ἐξέσκηκα τὴν Ἑλλάδα.* *Id.* 4. *Ferr.* 50. 123. Non modo illa, quæ erant ætatis, ordinis, questusque permiscuit, sed etiam in his duobus generibus delectum ordineque turbavit. *Id. Planc.* 17. 41. Omnia potius permiscuerunt, quam ei legi conditionique parerent. *miserò sossopra, fecero di tutto per non obbedire.* *Lucan.* 2. 253. nuadique ruinæ Permirtenda fides. *Virg.* 7. *Æn.* 348. Quo furibunda domum monstro permisceat omnia. *Sall. Jug.* 5. Quæ contentio divina et humana cuncta permiscuit. *Adde Cæs.* 1. *B. C.* 6. *extr.* *Flor.* 1. 18. *circa med.* Omnia gravi timore permiscuit. — Hinc Part. præter. pass., cujus multa supra exempla retulimus,

Permirtus, a, um, adjectivo quoque usurpat, et ¶ 1. Est idem ac promiscuus. *Lucret.* 3. 643 et 5. 1313. permirta cædes. *h. e.* facta utriusque partis cædes. Et de tempore *Sil. It.* 4. 589. Hic hostem, orbatus telo, complexitur ulnis Luctantemque vado permirta morte coeret. *h. e.* promiscua, simul cum eo moriens. ¶ 2. Item est plenissimus, turbatus. *Apul.* 9.

Met. At meus dominas adhuc mærore permirtus-tacitus præteribat.

PERMISSIO, *ois*, f. 3. actus permittendi. ¶ 1. Est actus committendi, sive alicujus arbitrio tradendi. *Liv.* 37. 7. Ut si dare vere pacem vellet, aut ex summa pecuniâ demerent, aut permissionem extra civium corpora fieri juberent. *h. e.* deditioem, qua omnia arbitrio victoris permittentur, excepto si sævire vellet in corpora. ¶ 2. Apud Rhetores est figura sententiarum, Græce *ἐπιτροπή*, qua orator alicui rei vehementer confidens, dicit, se eam tradere et permittere aliorum voluntati. *Cic.* 4. *Herenn.* 29. 39. et *Quintil.* 9. 2. 25. ¶ 3. Item est concessio, *facoltà*, *concessione*, *permesso*, *αυτοχώρασις*. *Cic.* 3. *ad Q. fr.* 1. 3. Quod tibi mea permittio mansionis tuæ grata est, gaudeo.

PERMISSOR, *oris*, m. 3. qui permittit. *Tertull.* 1. *advers. Marcion.* 22. *ad fin.* Mali permissor.

PERMISSUM, i, n. 2. et **PERMISSUS**, a, um. *V. PERMITTO.*

PERMISSUS, us, m. 4. *permissio*. *Cic. Harusp. resp.* 12. 23. *Permissus* magistratus. *Id.* 2. *leg. Agr.* 14. 35. *legis.* *Id.* 5. *Ferr.* 80. 184. *tu.* *Liv.* 3. 43. *decemvirorum.* *Ulp. Dig.* 11. 7. 8. Ait Labeo expectandum seu permissum pontificalem, seu jussionem principis. (*Torrentin.* *labeo pontificale.*) *Id.* *ibid.* 42. 1. 15. *extr.* Pecunia etiam citra permissum prætoris solet capi.

PERMISTE, et **PERMISTIO**, et similia. *V. PERMIXTE, PERMIXTIO* et similia.

PERMISTES. *V. PERNICIES* init.

PERMISTIS, e, adject. valde mitis. *Colum.* 12. *R. R.* 42. 1. Sorba non permirta, divisa exemptis seminibus. *non ben mature.*

PERMITTO, mittis, mirtis, missum, mittere, a. 3. Part. *Permittens* II. 5.; *Permittus* II. 1. 4. 5. et in fin.; *Permitturus* II. 4. et 5.; *Permittendus* II. 6. — *Permittere* est transitum per locum alicquem dare (It. *lasciar passare*; Fr. *laisser passer*; Hisp. *dexar pasar*; Germ. *durchlassen*, *durchgehen lassen*; Angl. *to permit to pass*).

I.) Proprie raro admodum occurrit. *Pallad.* 1. *R. R.* 24. *init.* Fenestellæ permirtant columbas ad introitum exitumque.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est amittere, immittere, atque adeo impellere, incitare, *lasciar andare*, e *perciò cacciare*, *spingere*. *Liv.* 3. 61. Concitant equos permirtuntque in hostem. *Adde 9. 22. Sisenna* apud *Non.* p. 162. 3. *Merc.* Equum concitatum princeps ad hostium permirtit aciem. *caccia*, *spinge*. et *Auct. B. G.* 8. 48. Incautius se in hostem permirttere. *scagliarsi addosso*. et *Sisenna loc. cit.* Multi, præmissis armis, ex summo se permirtterent. *si precipitassero.* *Nemesian.* 1. *Ecl.* 7. viridique greges permirttere campo, Et ros et primi suadet clementia solis. *Grat. Cyneq.* 227. spatibus permirtta Lechæus Thessalium quadriga decus, quam gloria patrum Excitat, et primæ spes ambitiosa coronæ. *permirtta quadriga est lasciata andare.* — Et Mediorum apud Græcos more. *Lucret.* 4. 687. Hic odor ipse igitur, nares quicumque lacessit, Est alio ut possit permirtti longius alter. *Mela* 1. 19. Deserta regio ad Arimphæos usque permirttitur. *si estende.* ¶ 2. Speciatim est mittere, transmittere, *invitare*, *spedire*, *mandare*, *διαπέμνω*. *Colum.* 7. *R. R.* 8. 6. Hoc genus casei potest etiam trans maria permirtti.

¶ 3. Item speciatim est jacere, conicere, *gettare*, *lanciare*, *scagliare*. *Ovid.* 12. *Met.* 282. saxum permirttit in hostem. *Id.* 14. *ibid.* 182. Immanem scopulum medias permirtit iu undas. *Auct. B. G.* 8. 9. Longius tela permirttere. *Sil. It.* 3. 534. quacunque datur permirttere visus. ¶ 4. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. II. 1., *permirttere habenas* equo apud *Senec.* *Hippol.* 1006. et *Tibull.* 4. 1. 92. *allentare le briglie*. et *permirttere vela ventis* apud *Quintil.* in ep. ad *Tryphon.* *est dar le vele a' venti*. Sic *classem ventis permirttere*, apud *Plin.* *Paneg.* 85. et *Val. Flacc.* 1. 574. sævo permirtta pro-

fundo Carbasæ. *Forcellino* hoc in loco navis permirtta est immirtta, inclata; vel data in balia del mare crudele. — *Liv.* 2. 56. Contraque omnium opinionem, qui eum (*Valerionem tribunum pleb.*) vexandis prioris anni consulibus permirtsurum tribunatum credebant, - ne verbo quidem violatis consulibus, rogationem tulit etc. *h. e.* eum tribunatui frena laxaturum, potestate impotentem usurum ad vexandos consules. — *Seneca* 2. *Clem.* 6. Sapiens etiam ad calamitosos bonitatem suam permirttit. *estenderà, farà arrivare*. Cf. *Mela loc. cit.* sub II. 1. — *Gell.* 6. 16. Quispiam tumultuariis et modicis linguæ exercitationibus ad famam se faciundia permirtterat. *si era esposto, et rectius aveva aspirato, aveva esteso i suoi sforzi.* ¶ 5. Item est committere, deferre, arbitrio alicujus tradere. — a) Universim. *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 9. Totum ei negotium permirtti, meque in ejus potestate diti fore. *Id.* 2. *leg. Agr.* 13. 33. *Permittere* alicui potestatem infinitam innumerabilis pecuniæ. *Id. Fonte.* 14. 30. alicquem judicum potestati. *Id. Dom.* 21. 55. alicui omnia. *lasciarlo far quel che vuole.* *Sall. Jug.* 110. *extr.* agendam rerum, et quocunque modo belli componendi licentiam alicui. *dar la plenipotenza.* *Cæs.* 1. *B. C.* 36. alicui summam belli administrandi. *Id.* 5. *B. G.* 3. *extr.* Suas civitatisque fortunæ ejus fidei permirtsurus. *Cic.* 5. *Ferr.* 12. 29. Hac licentia permirtta. *Id. Sull.* 7. 21. Non institutum est a me regnum, sed non permirttum. *At Orellius legit* sed repressum; *ali auter.* *Id.* 1. *Cat.* 2. 4. *Senatus-consulto* consulibus permirtta respública. *Lucan.* 1. 595. Pontifices, sacri quibus est permirtta potestas. *Liv.* 4. 30. Cognitione ejus rei Sergio permirtta. *Apul. de Mag.* Filia quibusdam etiam prociis ad experiendum permirtta. — b) Speciatim *permirttere sibi*, sibi potestatem arrogare. *Quintil.* 1. 4. 3. Grammatici libros, qui falso viderentur inscripti, tamquam subditiis, submovere familia, permirtterunt sibi. — c) Item *permirttere se* dicuntur, qui se dedunt. *Cæs.* 2. *B. G.* 3. Legatos ad eum miserunt, qui dicerent, se suaque omnia in fidem atque potestatem populi R. permirttere. *et ibid.* 31. Se suaque omnia eorum potestati permirttere dixerunt. *Liv.* 36. 28. *Ætolus* se suaque omnia fidei populi R. permirttere. *et ibid.* 35. Ut mittere legatos Romam possitis, per quos senatui de vobis permirttatis. *Id.* 8. 20. Ipsi se in deditioem consulis caduceum præferentes permirtterunt. *Vellej.* 2. 37. 3. Se, regnumque ditioni ejus permirtit. *Liv.* 31. 17. Quibus quum Philippus nihil pacati, nisi omnia permirttentibus, respondisset, etc. *se non si arrendevano a discrezione.* — Huc pertinet et illud *Sueton. Galb.* 14. *Regebatur (Galba) trium arbitrio.* - *Hic erant T. Vinlius*, *Cornelius Laco*, *libertus Icelus*. His diverso vitiorum genere grassantibus, adeo se abutendum permirttit et tradidit, ut vix ipse sibi constaret. ¶ 6. Sæpe est sinere, concedere, potestatem facere, *permirttere, dar licenza.* *Cic.* 13. *Fam.* 71. Neque hoc tempore discessisset a me, nisi ego ei permirttissem. *Id.* 3. *Nat. D.* 1. 4. Tibi permirtto, respondere ne mihi malis, an universam audire orationem meam. *Id.* 2. *Orat.* 90. 366. Quis Antonio permirtsit, ut partes faceret? *Id.* 7. *Ferr.* 9. 22. Ipsi judicibus conjecturam facere permirttam. *Liv.* 35. 20. Consuli permirttum, ut duas legiones scriberet. *Id.* 24. 14. De eo permirttum ipsi erat, faceret quod et respública duceret esse. *Adde eumd.* 33. 45. *Nepos Con.* 4. Ei permirtit, quem vellet, eligere ad dispensandam pecuniam. *Cæs.* 1. *B. C.* 50. Conatus est Casar reficere pontes: sed nec magnitudo fluminis permirttebat, etc. *Liv.* 34. 31. Ibi permirtto, ut seu dicere prius, seu audire mallet, ita cepit tyrannus. *Lucan.* 7. 731. permirttere alicquem vitæ. *lasciarlo vivere.* — Passive. *Seneca* 4. *Benef.* 12. Latronibus circumventum defendo, ut tuto transire permirttatur. *Id.* 1. *Ira* 7. in fin. *Animus*, si in iram se projecti, non permirttitur reprimere impetum. In *œn. Tab. Heract.* spud *Mazoch.* p. 465. *v. 85. QUI PERMIRT-*

SVS EST FVIT VTI LEGES MYNICIPVVS DARET. *Cæli. Aurel. 4. Tard. 3. n. 28.* Si in superioribus fuerint ulcera, (*ægrî*) erunt permittendi egerere quum volent. — Et absolute vel intransitive. *Auct. Gromat. ed. Hudorff. p. 365.* Valles autem si fluvii permittunt, et constitutum sit fluvium, qui foris agrum non vagatur etc. — Impersonaliter. *Plin. 4. Hist. nat. 14. 28. (99).* Si conjectare permittitur. — Et de brutorum animalium admissura *Colum. 6. R. R. 24. 1.* Mense Julio feminæ maribus plerumque permittebat. ¶ 7. Item concedere, dare, condonare. *Cic. Sull. 16. 46.* Permitto aliquid iracundiæ tuæ, do adolescentiæ, cedo amentitiæ, tribuo parenti. *Id. Sext. 33. 72.* Inimicitias cum aliquo susceptas patribus conscriptis et temporibus reipublicæ permittere. *Virg. 4. Æn. 610.* rogam permittere flammæ dare alle flamme. — Hinc Part. præter. pass., cujus plurima exempla retulimus,

Permissus, a, um, adjective. Paul. Diac. p. 215. 7. Müll. Permissus appellatur aries, qui annis compluribus tonsus non est. *lasciato libero.* — Hinc

Permissum, i, n. 2. res permissa, permissio. *Horat. 2. Ep. 1. 45.* Utor permissio. *Inscript. apud Gruter. 80. 13.* EX PERMISSO AELIORVM V. S. L. M.

PERMIXTE vel permiste, adverb. *mescolatamente*, permiscendo. *Cic. Partit. orat. 7. 24.* Permixte aliquid dicere. *Id. 1. Invent. 22. 32.* Si genera ipsa rerum ponunt, neque permixte cum partibus implicantur.

PERMIXTIM vel permistim, adverb. permixte. *Prudent. 11. resp. stepl. 191.* Conglobat in cuneum Latios simul ac peregrinos Permixtim pupulos. *Justinian. 2. Institut. tit. 20. § 3.* Permixtim exponere.

PERMIXTIO vel permistio, ðnis, f. 3. idem ac inmixtio, *mescolamento, διάμυξις.*

I.) Proprie. ¶ 1. Abstracte. *Cic. Tim. 12.* Superioris permixtionis reliquias fundens æquabat. *Theod. Priscian. lib. 4. p. 316. bis ed. Ald.* Si ex uno consensu (*virî et mulieris*) permixtio seminis non fuerit, etc. ¶ 2. Concreto, uti ajunt sensu, ipsæ res permixtæ. *Pallad. 11. R. R. 20.* Decoques, donec tota permixtio pinguedinem puri mellis imitetur.

II.) Figurata. *Aurel. Vict. Cæsar. 41. circa med.* Cujus gratia reipublicæ permixtionem fore, ostentorum mira prodidere. *h. e. confusionem, turbas, discordias.*

PERMÔDESTUS, a, um, adject. admodum modestus. *Cic. 2. Cat. 6. 12.* Homo videlicet timidus et permôdestus vocem consulis ferre non potuit. Adde *eumd. 4. Att. 8.* Sic *Tac. 1. Ann. 7.* Verba edicti fuere pauca, et sensu permôdesto. *assai moderato.*

PERMÔDICË, adverb. valde modice, valde parum. *Colum. 5. R. R. 11. 7.* Medium truncum acuto scalpello permôdicè lindito.

PERMÔDICUS, a, um, adject. *πολυκαῦρος*, valde modicus. *Sueton. Aug. 6.* Locus permôdicus, et cellæ penuariæ instar. *Id. Tib. 47.* Permôdica res familiaris. *Ulp. Dig. 11. 7. 20. ad fin.* Si dos, quia permôdica fuit, in funus non sufficit. *Marcell. Empir. c. 28. p. 128. retro ed. Ald.* Euphorbii permôdicum. Adde *Plin. Valerian. 2. 18. p. 180. retro ed. Ald.*

PERMÔESTUS vel permæstus, a, um, adject. valde mæstum *Dictys Cret. 1. 23.* Eum interita filiæ permæstum consolati. *Paulin. Petroc. 5. Vita S. Martin. 712.* Nam quum Treverica permæstus ab urbe rediret.

PERMÔLESTË, adverb. valde moleste. *Cic. 6. Verr. 58. 131.* Archimedes quum audisset interfectum, permôleste tulit. *n'ebbe gran dispiacere.* Adde *eumd. 15. Att. 17.*

PERMÔLESTUS, a, um, adject. vehementer molestus. *Cic. 1. Att. 18.* Atque hi non sunt permôlesti.

PERMOLLIS, e, adject. valde mollis. *Quintil. 9. 4. 65.* Quod etiam in carminibus est permolle.

PERMÔLO, is, ere, a. 3. valde molere.

I.) Proprie. *Seren. Salmmon. 19. 334.* Allia parva novem, piperis tot permole grana.

II.) Translato et obscæno sensu. *Horat. 1. Sat. 2. 34.* Huc juvenes æquum est descendere, non alienas Permolere uxores. *h. e. subagitare. V. MOLO.*

PERMONSTRANS, antis, particip. ab inusit. *permonstro*, monstrans, commonstrans. *Amnian. 18. 6.* Erupisse hostium manus, permonstrantes.

PERMÔRIOR, môrëris, môri, dep. 3. idem ferre ac morior. *Commodian. 27. 1.* Stulte, non permoreris, nec mortuus effugis Altum. Adde *eumd. 29.*

PERMOROR, aris, ari, dep. 1. multum, vel diu morari. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 104.*

PERMÔTATUS, a, um, particip. ab inusit. *permotato*, valde motatus. *Commodian. 12. 16.* Vino permotati honorem illi (*Baccho*) dedere.

PERMÔTIO, ðnis, f. 3. commotio, motio, perturbatio, *κατακίνησις, παραρρησις*; sed occurrit translate tantum. ¶ 1. Generatim. *Cic. 2. Divinat. 3. 9.* Mentis permotio magis, quam natura hæc sentium. *Id. 1. ibid. 40. 89.* Priamus nonne et Helenum lilium et Cassandram liliam divinantes habebat, alterum auguriis, alteram mentis incitatione et permotioe divina? Adde *eumd. 2. Orat. 53. 216.* et *Partit. orat. 11. 38.* Jam facta et eventus aut consilii sunt, aut imprudentiæ; quæ est aut in casu, aut in quadam animi permotioe. ¶ 2. Speciatim dicitur de perturbationibus animi, quas Itali passioni vocant. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 44. 135.* Atque illi quidem etiam utiliter a natura dicebant permotiones istas animis nostris datas.

PERMÔTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERMÔVEO, mðves, mðvi, mðtum, mðvere, a. 2. Part. *Permotus I. et II.; Permovendus II.* — Permovere est valde, aut diligenter movere, *διὰκίνησις* (*h. movere, commovere, smuovere*; Fr. *agiter ou remuer fortement*; Hisp. *agitar, mover, remover fuertemente*; Germ. *durch und durch bewegen, in Bewegung setzen, erregen*; Angl. *to move, move greatly, stir up*).

I.) Proprie. *Lucret. 6. 726.* Quum mare permotum ventis ruit intus arenam. *Colum. 2. R. R. 12. 2.* Plana sarritione terram permovere. *Pallad. 11. R. R. 14.* Resinæ uncias tres doctum immergunt, et permovent.

II.) Translato. ¶ 1. Sæpe refertur ad animum pro commovere. — a) Frequenter de homine vel ejus animo. *Sall. Cat. 50.* Quem res tanta atque tam atrox non permovit, eum oratio accendit? *Cæs. 3. B. C. 9.* Quum neque pollicitationibus, neque denunciatione periculi permovere posset, oppidum oppugnare statuit. *Id. 7. B. C. 40.* Adhortatus milites, ut necessario tempore itineris labore permovēantur. *si sgomentino.* et *ibid. 53.* Confirmatis militibus, ne ob hanc causam animo permoverentur. *Cic. 5. Ferr. 62. 144.* Si quem aratorum fugæ, calamitates, exsilia, suspēdia denique non permovent. *non muovono a compassione, o a sdegno.* et *Orat. 38. 131.* Miseratione mensiudicum permovenda est. *Id. 2. Orat. 45. 189.* In commovendis iudicibus, iis ipsis sensibus, ad quos illos adducere volo, permoveor. *Cæs. 1. B. G. 3.* His rebus adducti, atque auctoritate Orgetorigis permulti. *Cic. 10. Att. 4. circa med.* Hæc sive iracundia, sive dolore, sive metu permotus, gravius scripsi, quam, ut etc. *Sall. Cat. 34.* Plebes aut dominandi studio permota, aut superbia magistratum. *Petron. Satyr. 101.* Permotos in misericordia. *Stat. 12. Theb. 589.* lacrimis. *Tac. 1. Ann. 61.* ad miserationem exercitus. et *1. Hist. 61.* animus in gaudium, aut formidinem. *Claudian. VI. cons. Honor. 368.* Nec duras tantis precibus permovimus aures? *Tac. 14. Ann. 57.* Causam abscessus (*Tiberii*) ad Sejani artes retuli: quia iamen, etc. plerumque permoveor, nam ad ipsum referri verius sit. — *Permotus mente*, turbatus, dejectus, insanus. *Cic. 1. Divinat. 57. 129.*

Quod maxime contingit aut dormientibus, aut mente permotis. — b) Raro de ipsis animi perturbationibus. *Tac. 1. Ann. 21.* Nihil reliqui faciant quo minus invidiam, misericordiam, metum et iras permoverent.

PERMULCËO, mulces, mulsi, mulsum et mulctum, mulcere, a. 2. Part. *Permulcens I. et II. 1.; Permulsus I. et II. 1., 3. et 4.; Permulsus II. 4.* — Permulsus est leniter contrectare et destringere, demulcere, *καταψίω* (*h. παίπεγγιαιρε, careggiare*; Fr. *toucher légèrement, caresser*; Hisp. *tocar ligeramente, halagar, acariciar*; Germ. *streicheln*; Angl. *to stroke, caress*).

I.) Proprie. *Pacuvius apud Gell. 2. 26.* Cedo tamen pedem lymphis lavis, lavam ut pulverem manibus isdem, quibus Ulyssi sæpe permulsi, abluam. Adde *Catull. 61. 162.* *Sueton. Ner. 1.* Permulsere alicui malas. *Ovid. 4. Fast. 550.* Triptoleumum gremio sustulit illa suo. Terque manu permulsit eum. *Id. 2. Met. 733.* Permulsæque comas, chlamydemque ut pendeat apte, Collocat. *Liv. 5. 41.* Permulsens barbam. *Varro apud Priscian. 9. p. 871.* *Putsch.* Permulse capite.

II.) Translato. ¶ 1. De rebus physicis est leniter molliterque attractare. *Cic. in Arat. 2. Nat. D. 44. 144.* Aram, quam statu permulcet spiritus austri. *h. e. leniter afflat.* *Id. 3. Herenn. 12. 21.* Arteriæ leni voce permulse. *Ovid. 1. Met. 716.* limatque soporem, Languida permulcens medicata lumina virga. — Huc refertur potest et illud *Catull. 64. 283.* Hos (*flores*) indistinctis plexos tulit ipse corollis, Quis permulsa domus jucundo risit odore. *profumata.* ¶ 2. Item de rebus physicis est mollem reddere. *Pallad. 10. R. R. 11.* Cera piceum leuitate permulcet. ¶ 3. Refertur ad sensus et homines et est blandiri, delectare, recreare, *accarezzare, piacere, dilettere.* *Cic. 2. Fin. 10. 32.* Permulsore sensum voluptate. *Id. Orat. 49. 163.* Duæ sunt res, quæ permulcunt omnes, sonus et numerus. *Sic Sil. It. 11. 289.* obtusos immiti murmur sæve Inter bella tubæ permulcet cantibus aures. *Val. Max. 2. 4. n. 4.* Ludii decora perniciousa novitate grata Ruoanorum permulsit oculos. *Cic. 2. Orat. 78. 315.* Prima est quasi cognitio et commendatio orationis in principio, quæ eum, qui audit, permulcere atque allicere debet. *Capell. 9. p. 312.* Tailibus carminibus oblectati omnes permulsique divi. ¶ 4. De animo est delinire, solari, mitigare, placare, *addolcicare, mitigare, placare.* *Cic. fragm. apud Priscian. 9. p. 871.* *Putsch.* Permulsataque recreata est. *Sall. fragm. apud eumd. ibid.* Dein, lenita jam ira, postero die liberalibus verbis permulcti sunt. *Gell. 1. 11.* Si permulcti sonis mitioribus non immodice ferocirent. *Alii leg. permulsi. Cæs. 4. B. G. 6.* Eorum animis permulsis et confirmatis. *Lucret. 5. 21.* Dulcia permulcent animos solatia vitæ. *Liv. 3. 14. in fin.* Paullatim permulcendo tractandoque mansuefecerat plebem. *Cic. Senect. 2. 4.* Præterita ætas, quamvis longa, quum effluxisset, nulla consolatione permulcere posset stultam senectutem. *Liv. 39. 23. et 25.* Quum leniter permulsissent iram ejus. *Sil. It. 13. 313.* malanque Sedavit rabiem, et permulsit corda Laurentum. *Tac. 2. Ann. 34.* Mihius verbis permulcere aliquem. et *1. ibid. 29.* comitate militum.

PERMULCTUS, a, um. *V. voc. præced.* **PERMULSIO**, ðnis, f. 3. actus permulcendi. *V. Vnii loc. cit. in MANSUETUS.*

PERMULSUS, a, um. *V. PERMULCËO.* **PERMULCTO** et

PERMULCTUM, adverb. *Lucret. 5. 513.* At quæcumque furis veniunt impostaque nobis Pondera sunt, hædunt, permulto sæpe minora. *Cic. 2. Divinat. 61. 126.* Permulto clariora et certiora esse dicit. *Id. 3. Fam. 11.* De qua etsi permultum ante certior factus eram litteris, nunciis, etc. *Id. 1. Off. 8. 27.* In omni injustitia permultum interest, utrum etc.

PERMULTUS, a, um, adject. valde multus. *Varro 8. L. I. 2. Müll.* Habet permultus et magna partes. *Cæs. 3. B. C. 43.* Erant circa castra Pompeji permulti editi atque aperi colles.

Cic. 3. Legg. 14. 31. Permulti imitatores principum existunt. *Horat. 1. Sat. 4. 97.* causaque mea permulta rogatus fecit. *Plaut. Bacch. 2. 3. 86.* Eo ego nescio quantum attulerit: verum haud permultum attuli. *Cic. 5. Fam. 16. a med.* Permultum erit ex morore tuo deminutum. — Hinc permulto et permultum adverb. *V. voc. praeced.*

PERMUNDO, as, are, a. 1. *διαναξαρῖζω*, valde mundare. *Fulgat. interpr. Matth. 3. 12.* Cujus ventilabrum in manu sua, et permundabit aream suam. *Theod. Priscian. 1. 10. p. 193. retro ed. Ald.* Mater, guttam armoniaci masticando et exhalando, albore oculi, similiter et albas maculas filii saepius permundavit. *Id. 1. 32. p. 298.* Et piper cum myrteis foliis viridibus tritum-utrasque inaculas permundabit.

PERMUNDUS, a, um, adject. valde mundus. *Varro 3. R. R. 7. 5. de columbis.* Aquam esse oportet, ubi lavari possint: permundae enim sunt haec volucres.

PERMUNIO, is, ivi, itum, ire, a. 4. Part. *Permunitus*. — Permunio est idem atque absolvo quod munire caeperam: item probe munio. *Liv. 30. 16.* Ad Tuneta castra refert, et quae munimenta inchoaverat, permunit. *Justin. 24. 7. 8.* Urbem suam Delphi permunit. *Tac. 4. Ann. 24.* Locorum opportuna permunit. *Liv. 7. 16.* Quum ante moenia sua castris permunitis consedisent. *Tac. 2. Ann. 7. extr.* Cuncta novis limitibus aggeribusque permunita. *Justin. 2. 15. 9.* Permunitas Athenas esse, et posse jam illatum bellum non armis tantum, sed etiam muris sustinere. *essere ridotte a fine le fortificazioni di Atene.*

PERMUNITUS, a, um. *V. voc. praeced.*
PERMUTABILIS, e, adject. *permutabile*, valde mutabilis. *Boeth. in Categor. Aristot. 2. p. 156.* Habitus est dispositionis, vel affectionis firma et non facile permutabilis accessio. *Amman. 31. 11.* Adeo permutabiles et irasci faciles, ut etc.

PERMUTATIM, adverb. *permutatim*, cum permutatione. *Boeth. 2. Arithm. 40. p. 1048.* Quemadmodum duo ad unum, sic octo ad quatuor: et conversim, quemadmodum unus ad duo, sic quatuor ad octo: et permutatim, quemadmodum quatuor ad unum, sic octo ad binarium. *Adde eumd. p. 745. et alibi.*

PERMUTATIO, ōnis, f. 3. ¶ 1. Est mutacione, *διαλλαγή*, mutatio. *Cic. Sext. 34. 73.* Magna rerum permutatione impendente, declinavi paullulum. *Al. leg. perturbatione. Id. 6. Parad. 3. 51.* Virtus nec tempestatum, nec temporum permutatione mutatur. *Quintil. 5. 13. 42.* Defensionis permutatio. *Id. 9. 3. 7.* Ideoque frequens permutatio est, et pleraque utroque modo efferuntur. *Adde eumd. 1. 1. 25. ¶ 2.* Item *permuta*, *permutazione*, *cambio*, quum una res pro alia datur, accipiturve, ut fit in mercibus. *Paul. Dig. 19. 5. 5.* Si pecuniam dem, ut rem accipiam, emptio et venditio est: si autem rem do, ut rem accipiam, quia non placet, permutationem rerum emptionem esse, dubium non est nasci civilem obligationem. *Cic. Pis. 21. 48.* Quum partim ejus praedae profunda libidines devorassent, partim etiam in illis locis emptiones, partim permutationes ad hunc Tusculanum montem extruendum. *Papinian. Dig. 30. 1. 51.* Haec res permutationem non recipit. *Juvenal. 6. 652.* similis si permutatio detur, Morte viri cupiant animam servare catellae. *h. e. ut alter pro altera mori possit. ¶ 3.* *Permutatio pecuniae* est *cambio*. *Cic. 3. Fam. 5. a med.* Perpaucos dies, dum pecunia accipitur, quae mihi ex publica permutatione debetur, commorabor. *Id. 5. Att. 13.* Facere permutationem cum aliquo. *V. PERMUTO 4. ¶ 4.* Apud Rhetores est oratio aliud verbis, aliud sententia demonstrans. Ea dividitur in tres partes, similitudinem, argumentum, contrarium. *Cic. 4. Herenn. 34. 46. V.*

PERMUTATUS, a, um. *V. voc. seq.*
PERMUTO, as, ōvi, ōtum, are, a. 1. Part. *Permutans 5; Permutatus et Permutandus 1. et 5.* — Permutare est idem quod mutare

aut prorsus mutare, *ἀνταλλάττω, ἀμίσθω* (It. *mutare*; Fr. *changer, permuter*; Hisp. *mudar, permudar*, Germ. *ganz und gar-völlig verändern, ändern, verwandeln*; Angl. *to change, alter*). ¶ 1. Generatim. — a) De iis, quae facere volumus, vel reapse facimus aliter, ac sunt. *Lucret. 1. 827.* Tantum elementa queunt permutato ordine solo. *Cic. 2. Cat. 7. 14.* Si Catilina subito pertimuerit, sententiam permutterit. *Al. leg. mutaverit. Petron. Satyr. 107.* Voltum qui permutat, fraudem parat. *Plin. 9. Ep. 40.* Cognovisti quemadmodum in Tuscis otium aetatis exigerem? requiris, quid ex hoc in Laurentino bieme permutes. *Plin. alter 28. Hist. nat. 2. 4. (14).* Magnarum rerum fata et ostenta verbis permulari. *Sueton. Vesp. 6.* Rumor dissipatus, destinasse Vitellium victorem permutare hiberna legionum, et Germanicos transferre in Orientem. *Cic. 3. Legg. 9. 20.* C. vero Gracchus ruinis et iis sicis, quas ipse se projecisse in forum dixit, quibus digladiarentur inter se cives, nonne omnem reipublicae statum permutterit? *h. e. perturbavit.* — b) De iis, quae cum aliis mutantur, *scambiare*. *Plaut. Capt. 3. 5. 19.* Nomina inter vos permutterastis, *cambiaste, tramutaste*, et *Pers. 4. 5. 8.* At ne cum argento protinam permutes domum. *h. e. in aliam domum divertas. Plin. 11. Hist. nat. 37. 80. (204).* Lien cum jecore locum aliquando permutterat. *Martial. 6. 93.* Virus ut hoc alio fallax permutteret odore. *Id. 9. 23.* Quem permutteratum nec Ganymede velim. Similiter *Horat. 2. Ep. 1. 171.* tanquam sit proprium quidquam, puncto quod mobilis horae Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc morte suprema Permutet dominos et cadet in altera jura. *Sueton. Aug. 88.* Saepae non litteras modo, sed syllabas, aut permutterat, aut praeterit. *Plin. 5. Hist. nat. 3. 2. (22).* Numidae dicti Nomades a permutterandis pabulis. ¶ 2. Speciatim et frequenter refertur ad contractum permutationis, quo merx pro merce datur et accipitur, *permutare, cambiare, baratatare. Martial. 1. 42.* Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis. *Plin. 34. Hist. nat. 17. 48. (163).* India neque aes neque plumbum habet, gemmisque ac margaritis suis haec permutterat. ¶ 3. Hinc ponitur pro eniere, *comperare*: ductum ab antiquo more, quo ante inventam pecuniam, omnes emptiones venditionesque permutatione peragebantur, quod et Trojanis temporibus factitatum. *Homerus apud Plin. 33. Hist. nat. 1. 3. (6).* tradit. *Id. 6. ibid. 31. 36. (198).* Insula adeo dives, ut equos incolae talentis auri permutterarent. *Id. 35. ibid. 9. 36. (62).* Zeusis donare opera sua instituit, quod ea nullo pretio satis digno permutterari posse diceret. *Id. 12. ibid. 21. 45. (99).* Serichatum permutterat in libras denariis sex. *Id. 33. ibid. 3. 13. (45).* Placuit, denarium sedecim assibus permutterari. ¶ 4. *Pecuniam permutterare* dicitur, qui pecuniam dat cuiquam, a quo solvatur alteri nomine suo, vel alibi sibi: et qui pecuniam accipit ab aliquo cum onere eam reddendi alteri nomine ejus, a quo accipit, vel illi ipsi alio loco: quod nos dicimus *cambiare*, et *dare*, o *ricevere a cambio*. *Cic. 2. Fam. 17. a med.* Aut se curasse, ut cum questu populi permutteraretur. *Id. 12. Att. 24.* De Cicerone tempus esse jam videtur. Sed quaero, quod illi opus erit Athenis, permutterari ne possit, an ipsi ferendum sit, se si possa *sarghielo contare cola* etc. et 15. *ibid. 15. sub fin.* Velim cures, ut permutteretur Athenas, quod sit in annuum sumptum ei. *Alii leg.* Athenis, et 5. *ibid. 15.* Vereor ne illud, quod tecum permutteravi, versura mihi solvendum sit. *h. e. quam pecuniam a te accipi, solvendam hic tuis procuratoribus. Manut. ¶ 5.* Denique *permutare* interdum est vertere, convertere, *voltare, rivoltare. Plin. 16. Hist. nat. 40. 77. (210).* Rigorem fortissime servat ulmus: ob id cardinibus crassamentisque portarum utilissima, quoniam minime torquetur: permutteranda tantum sic, ut cacumen ab inferiore sit cardine, radix superior. *Id. 17. ibid. 11. 16. (84).* Permutantes arborum in contrarium. *Id. 19. ibid. 6. 32. (106).*

Sequenti anno, permutterata ratione, semen rigatur, caput ipsum contumputur.

PERNA, ae, f. 1. *πέρνα, κολαία, ἦ, et κωλήν, ἦνος, coxa*, praecipue suis, usque ad poplitem: vox Etrusca; eodem enim sensu legitur in *Tab. Etrugub.* apud *Lanzi, Sagg. di ling. Etr. T. 2. p. 712.* qui *ibid.* et p. 679. et seq. putat, *perna* dici pro *pesna*, derivari autem ab antiquo *pesnis* pro *penis*, quia perna tum peni, tum caudae est proxima: hinc *offa penita* est absegiens carnis suillae ex perna simul cum cauda. Porro *Varro 7. L. L. 27.* docet, in quibusdam vocabulis vetustiorum Latinos s pro r usurpasse, recentiores vero interdum r estivisse, ut *Lases* pro *Lares*, et *Camenae* pro *Casmenae*. Nihil itaque est faciendum ejusd. *Varronis* auctoritas, qui 5. *ibid.* 110. *pernam* a pede derivat. Graeci recentiores a Latinis eam vocem mutuati, *πέρνα* dixerunt: quum antiquiores *κωλή* seu *κωλήν* perpetuo usurpaverint. Hinc *Hesych. Κωλαία, σκέλος ὑς ὀπίσθιον. Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (208).* Castrantur feminae (*sues*) post bidui inediai suspensae pernis prioribus, vulva recisa. *At Sillig.* Forbergium *secutus, leg.* posterioribus: alii vero primoribus, *h. e. summis.* Hic enim *Plin.* vertit ea verba *Aristot. Hist. anim. l. 9. c. 50. Ἐκτέμνεται δὲ ἡ καρδιά τῶν θηλειῶν ὄντων νεοσπύρασα δύο ἡμέρας εἶτα κερμαίναντες τῶν ἐπίσθιων σκελῶν* etc. (It. *coxia*, compresa la gamba, ossia fino al poplite; Fr. *cuisse avec la jambe*; Hisp. *muslo, pierna*; Germ. *di Hüfte nebst dem Fusse*; Angl. *the ham, shoulder, or leg of a pig*).

1.) Proprie ¶ 1. *Perna* dicitur coxa hominis. *Ennius apud Festum p. 305. 19. Müll.* His (*militibus*) pernas succidit iniqua superbia *Peni*. *h. e. Hannibalis.* Hic agitur de pugna Cannensi, de qua ita *Liv. 22. 51.* Quosdam et jacentes vivos, succis feminibus poplitibusque, invenerunt. *V. SUPERNATUS. ¶ 2.* Usurpatur praecipue de coxa suis salita in usum cibi, quam Itali, quia vento et fumo siccati ea solet, prosciutto vocant. *Pollux Onom. l. 6. c. 9. § 52. Κωλήνες τεταρτηχομοί, σκελίδες ὀλόκνημοι, αἰ πέρναι. Id. ibid. l. 2. c. 4. § 193. Σκελίς, ἡ ὄν κλωμένη πέρνα. Cato R. R. 158.* Addito unquam de perna; si unquam non habebis, addito de perna frustum pondo semis, quam minime pingue, et 162. *Pernam* salire sic oportet. Quum pernas emeris, unguas earum praecidito. Ubi jam dies quinque in sale fuerint, eximito omnes cum suo sale, suspendito in vento biduum, et mox. Suspendito in fumo biduum, et mox. Suspendito in carnario. *Plaut. Pers. 1. 3. 25.* Pernam quidem jus est apponere frigidam postridie. *Martial. 10. 48.* Pullus ad haec, canis-que tribus jam perna superstes Addetur. *Horat. 2. Sat. 2. 117.* praeter olus fumosae cum pede pernae. *h. e. cum parte extrema, eaque sicciore, quam Id. ibid.* esse ait cibum coloni. *Cael. Sympos. aenigm. 83,* cujus lemma est *Perna.* Una mihi soror est, plures licet esse poterunt. *h. e. altera ejusd. porci perna inea soror est, quamvis pernae omnes aliorum porcorum haberi pro sororibus possint. Apic. 8. 1. ad fin.* Perna aprina ita impletur recens. Per articulum pernae palum multes ita, ut cutem a carne separet, ut possit condimentum accipere per cornulum, ut universa impleatur. *Per articulum pernae est lunghesso l'osso del prosciutto.* — Ex pernae osse combusto optimum fiebat dentifricium. *Plin. 28. Hist. nat. 11. 49. (179).* Eundem dentifricii usum praebent ossa ex acetabulis pernarum, circa quae coxendices vertuntur. *Marcell. Empir. 13.* Perna scrobinae os, quod est amplissimum, combustum tritumque optimum et salubre dentifricium praestat. — Aliquando perna differt a petasone; quandoque enim petaso, qui recens salutus et nondum siccatus comedi solebat, habetur pro parte pernae, quatenus illa est tota coxa suis usque ad poplitem, iste vero ejus pars carnosa, et quidem lautior et mollior circa coxendicem; ideo autem petaso vocatur, quia ita expansus est, ut petasi quaedam figuram referat. Hinc *Athenaeus l. 14. c. 21. a med. Ἐπί δὲ καὶ πετα-*

οὐκ ἔστι μέρους ἑκάστῳ κείτται, ἣν πέρναν καλοῦσιν. h. e. deinde vero etiam petasonis pars univique apponitur, quam pernam (Latini) vocant. *Martial.* 13. 54., cujus lemma est *Perna*. Certana mihi fies, vel massa llicebit De Menaplis; lautū de petasone vorent. *Id. ibid.* 55., cujus lemma est *Petaso*. Musteus est: propera, caros nec differ amicos: Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil. *Id.* 3. 77. Et pulpam dubio de petasone voras. *Apic.* 5. 3. Pulpa petasonis. *Id.* 7. 9. pernam a petasone distinguit, et musteos petasones coquere et parare docet. *Edict. Dioclet.* p. 14. Pernæ optimæ petasonis sive Menapicæ, sive Cerretanæ Ital. P. unum X. viginti. h. e. pondo unum (seu libra una) Italicum pernæ optimæ ex petasone etc. — Ex *Petron. fragm. Tragur.* 56. *Burmans*, ubi cœna Trimalchionis describitur, patet, olim apud Romanos pernas integras et inargentatas in mensam afferri solitas. V. ARGENTABULUM. Idem ex eo etiam confirmatur, quod e ruinis Herculanensibus eruta est abhinc paucis annis perna ære ductili fabrefacta, quæ argenteæ bracteæ, quæ tota fuerat obducta, vestigia adhuc servat, et in parte inferiore horologium sciothericum delineatum exhibet. V. *Pitture d'Éroclano T. 3. in præf. p. 1. et seqq.*

11.) Translate. ¶ 1. Perna dicitur genus quoddam mariuæ conchæ, quæ et pinna vocatur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 54. (154). Appellantur et pernæ concharum generis, circa Pontias insulas frequentissimæ. Stant veluti suillo crure longo in arena defixæ, biantesque, qua latitudo est, pedali non utinus spatio cibum venantur. Dentes circuitu marginum habent pectinatim spissatos: intus spondylii grandis caro est. A *Theod. Priscian. lib. 4. p. 316. ed. Ald.*, si tamen salva est lectio, *pernica* dici videtur. ¶ 2. Item arborum surculus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 10. 13. (67). Stolones cum perna sua avelluntur, partemque aliquam e matris quoque corpore auferunt secum simbriato corpore. *Cum sua calce* dixit *Id. ibid.* 21. 35. (156). Malleolus avelli cum sua calce captus est. ¶ 3. Est etiam convicium hominis fatui, apud *Plaut. Truc.* 2. 7. 39. Observavi, quem pernam novi, hominem nihili. *Bothe* tamen ita rectius ex MSS. edidit: Observavi, inquam, perulam. Ge. Novi hominem nihili.

PERNARIUS, ii, nr. 2. pernarum venditor vel confector. *Inscript. in Giorn. Arcad. T. 28. p. 358.* quæ est apud *Orell.* 4259. VALERIVS PERLICISSIMVS PERNARIUS.

PERNARRO, as, are, a. 1. totum narro. *Gloss. Philoz.* Pernarro, ἀπρηγορηται.

PERNAVIGATUS, a, um, particip. ab inusit. *pernavigo*, navigando peragratus. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 67. 67. (167). Pars tota vergens in Caspium mare pernavigata est Macedonum armis.

PERNECESSARIUS, a, um, adject. ¶ 1. Est admodum necessarius. *Cic.* 5. *Att.* 21. Non esse Romæ meo tempore pernecessario, submoleste fero. ¶ 2. Pro valde conjuncto et propinquo. *Cic. Flacc.* 6. 14. Contendisse a Lælio paterno amico ac pernecessario, ut etc. *Id.* 13. *Fam.* 40. L. et C. Aurelios, L. filios commendo tibi majorem in modum, adolescentes omnibus optimis artibus ornatos, meos pernecessarios, tua amicitia dignissimos. *Al. leg.* meosque necessarios. *Id. ibid.* 69. Homo intimus ac mihi pernecessarius. *Adde cumd.* 9. *ibid.* 13. et 2. *Orat.* 50. 202.

PERNECESSÈ, adject. n. indeclin. idem ac pernecessarius. V. NECESSÈ. *Cic. fragm. orat. pro Tull.* (edente A. Peyronio) 49. Istæ ipsæ leges, quas recitas, significant, quam noluerint majores nostri, nisi quum perneccessè esset, hominem occidi.

PERNECO, as, avi, atum, are, a. 1. idem quod neco, aut prorsus neco. *S. It.* 4. 608. Experiari, sit ne in terris, domitare quod ensis Non queat Ausonius, Tyrrhenave perneccet hasta. *Alii rectius leg.* permeet. *Augustin. serm.* 17. (al. 21.) de Temp. Diabolum cum suis legionibus perneccavit. In Edit. *Monachor. S. Mauri* est 120. in Appendice, et *Augustini* asse negatur. *Theod. Priscian. lib. 2. part. 1. c. 13. p. 301. ed. Ald.*

Cholera vero ex utrisque effusionibus sæpe et sub angusto tempore homines perneccavit.

PERNEGO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perneccans* sub a. — Perneccare est prorsus negare, constanter negare, *negare del tutto, εἰς ἀπρόσβωτον*. — a) Stricto sensu perneccare est prorsus vel constanter dicere, rem non esse ita, aut aliquid non esse factum, vel non fore. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 34. Negas? Lv. pernecco imo. *Cic. Cæl.* 27. 65. Imploraret hominum fidem, atque a se illam pyxidem traditam perneccaret. *Ter. Eun. prol.* 33. Sed eas fabulas factas prius Latinas, scisse se, id vero perneccat. *Plaut. Asin.* 2. 2. 56. Perneccabo atque obdurabo, perjurabo denique. *Id. Men.* 2. 3. 62. Hercle omnino perneccari non potest. *Sueton. Tib.* 57. Equiti Romano, quiddam perneccanti affirmavit etc. *Adde eumd. Ner.* 35. — b) Latiori sensu est recusare, repulsam alicui dare. *Seneca 5. Benef.* 17. Cætoni populus R. præturam negavit, consulatum perneccavit. h. e. semel negavit præturam, at postea dedit: consulatum vero nunquam. *Sic Martial.* 4. 82. Negare jussi, perneccare non jussi.

PERNEO, nes, nēvi, nētum, nere, a. 2. Part. *Perneccus*. — Perneccare est idem quod nere, vel totum pensum nere. *Martial.* 1. 89. Quum mihi supremos Lachesis perneccerit annos. *Sidon. carm.* 15. 167. vitam Rumpere Parcarum velere in ipso Nondum perneccat.

PERNECCUS, a, um. V. voc. præced.

PERNICA, æ, f. 1. V. PERNA II. 1.

PERNICIABILIS, e, et

PERNICIÁLIS, e, adject. mortale, mortifero, pernicioso, ἀεθριος, perniciem afferens, mortem inferens, exitiabilis, noxius, mortifer, perniciosus. *Lucret.* 1. 431. Coniunctum est id, quod nusquam sine perniciosa discidio potis est se jungi, seque gregari. *Liv.* 27. 23. Pestilentia gravis incidit in urbem, quæ tamen magis in longos morbos, quam in perniciatles evasit. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 5. 5. (13). Perniciatilia prælia. *Id.* 24. *ibid.* 1. 1. (1). odia. *Tac.* 4. *Ann.* 34. 1d perniciabile re. *Curt.* 7. 3. Nix plurimorum oculis perniciabilis.

PERNICIES, Fi, f. 5. (per et nex, necis). Alia forma *pernitius*, tñi vel ti, Acc. *pernitium*, legitur a *Ribbeckio* (*Fragm. tragic. Latin.* p. 162.) in fragmento *Accii* apud *Non.* p. 219. 2. *Merc.* et a cl. *Vahlen.* (*Ennianæ poeseos reliq.* p. 129.) in *fragm. Ennii* apud *Cic.* 3. *Nat. D.* 25. 63. — In Genit. sing. *pernitias* pro perniciet olim dictum est, teste *Diomed.* 1. p. 281. *Putsch.* Item perniciet. *Sisenn.* a apud *Gell.* 9. 14. et *Non.* p. 486. 30. *Merc.* Romanos inferendæ perniciet causa venisse. *Cic. Rosc. Am.* 45. 131. Quorum nihil perniciet causa factum putamus. Ita legit cum aliis *Non. loc. cit.* At *Charis.* 1. p. 53. *Putsch.* ubi docet, *Ciceronem* dixisse pernitias causa, hunc ipsum forsasse locum designavit. V. DIES iuit. et *Gell. loc. cit.* — Dativus sing. *pernitie* legitur apud *Liv.* 5. 23., ubi *V. Drackenborg.* — In plurali numero usurpasse dicitur *Arnob.*, nec abhorret analogia: sic enim et *labes*, et *progenies*, et alia hujus generis pluraliter dicta sunt. Quidam etiam legunt apud *Plaut. Asin.* 1. 2. 7. *Pellecebris*, pernitias adolescentum exitium. Et ita *Non.* quoque lezissa videtur p. 153. 20. *Merc.* Alii tamen plures *pellecebræ*, *pernitias*, etc. — *Pernitias* est exitium, iateritus, ruina, labes, pestis, calamitas, ἀεθριος (It. morte, ruina extrema, exterminio, disfacimento, disgracia, danno; Fr. perte, ruine, destruction, malheur; Hisp. perdidad, daño, ruina, destroz, disgracia; Gerin. der Untergang, das Verderben, Unglück; Angl. death, destruction, ruin, extermination, a disaster, calamity).

1.) Proprie. *Nepos Thrasymb.* 2. Quæ res et illis contententibus pernitiet, et huic desperato saluti fuit. *Cic.* 4. *Cat.* 5. 10. Quum de pernicie populi R. et exitio hujus urbis tam crudeliter cogitarit. *Id.* 1. *ibid.* 5. 11. Videbam, pernitiet ineam cum magna calamitate republice esse conjunctam. et *ibid.* 2. 5. Intestinam aliquam quotidie pernitiet republice molietis. et *ibid.*

13. 33. Hisce omnibus, Catilina, et cum tua peste ac pernicie, cumque eorum exitio, qui se tecum junxerunt, proficiscere. *Id. Mur.* 28. 59. Incumbere ad pernitiet alicujus. *Id. Dom.* 35. 93. Depellere pernitiet a patria. *Sall. Cat.* 18. machinari cuiquam. *Phædr.* 2. 4. alicui parare. *Tac.* 1. *Ann.* 74. invenire sibi, et aliis. *Cic.* 3. *Nat. D.* 27. 69. Spe dubiæ salutis in apertam pernitiet incurere. *Id.* 2. *Off.* 3. 9. Pernitiet afferre vite hominum. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 8. 30. (120). Plus quam drachmæ pondere potum pernitiet affert. *reca la morte.* *Phædr.* 3. 12. Ad pernitiet agi. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 94. (151). in pernitiet. *Justin.* 39. 5. 4. Vires suas in pernitiet mutam convertunt. *Tac.* 11. *Ann.* 37. Pernitias in accusatorem vertit. *Phædr.* 1. 20. Stultum consilium ad pernitiet mortales devocat. *Tac.* 3. *Hist.* 27. Primo sagittis saxisque eminus certabant, majore Flavianorum pernitiet. *con maggior danno.* *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 62. (103). Hanc herbam contra omnem pernitiet habendam providere. h. e. contra venena, maleficia, morbos. *Colum.* 1. *R. R.* 5. 3. Cælestis aqua maxime salubris intelligitur, quod etiam venenati liquoris eluit pernitiet. *la malignita.* *Catull.* 27. 5. hinc abite lymphæ, Vini pernitias. *Plaut. Bacch.* 4. 7. 20. Migno in periculo et pernicie esse. h. e. calamitate, ærumna.

11.) Translate, vel concreto, uti ajunt, sensu, de homine pernicioso et exitiabili. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 130.; et *Ter. Adelph.* 2. 1. 34. Leno sum, fateor, pernitias communis adolescentium. *Plaut. Most.* 1. 1. 3. de malo servo. Egredere, herilis pernitias, ex oculibus. *Cic.* 2. *Verr.* 1. 2. Ad duxi hominem (*Verrem*) prædoneum juris urbane, labem atque pernitiet provincie Siciliæ. *Id. Mil.* 31. 84. Illam pernitiet (h. e. *Clodium*) exstinxit ac sustulit. *Horat.* 1. *Ep.* 13. 31. Pernitias et tempestas barathrumque inacelli.

PERNICIO, ōnis, f. 3. idem ac pernitias. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (edente A. Maio) 3. 6. Hosce barbaros intelligit prudentia nostra ad pernitietionem sui uti posse. h. e. ad interfectionem.

PERNICIOSE, adverb. Comp. *Perniciosius* et Sup. *Perniciosissime*. — Perniciose est cum pernicie, pestifere, nocivemente, con grave danno, ἀεθριος. *Cic.* 14. *Att.* 13. ad fin. M. Antonius ad me scripsit de restitutione Sext. Clodii: quam honorifice, quod ad me attinet, ex ipsius litteris cognosces; quam dissolute, quam turpiter, quamque ita perniciose, ut nonnunquam Cæsar desiderandus esse videatur, facile existimabis. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (178). Vitis perniciose luxuriat. *Cic.* 2. *Legg.* 5. 13. Multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis. *Ita et cl. Vahlen;* alii leg. pernitiosa, et pestifera. et *cl. ibid.* 14. 32. Quo pernitiosius de republica merentur vitiosi principes. *Augustin. Bp.* 39. Rebus mortalibus validissime et pernitiosissime compeditur.

PERNICIOSUS, a, um, adject. Comp. *Perniciosior* et Sup. *Perniciosissimus*. — Perniciosus est exitiosus, pernitiet afferens, pestifer, damnosus, assai dannoso, malefico, pernitioso, funesto, ἀεθριος. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 9. Exitium iudicii sædum et pernitiosum levissime tuli. *Id. Dom.* 43. 114. Capere consilia pernitiosa republicæ. *Cæs.* 1. *B. C.* 7. Perniciose leges. *Ovid.* 5. *Trist.* 1. 67. vili nec scripta fuerunt Nostra, nisi auctori pernitiosa suo. *Sall. Jug.* 50. Ut Jugurtha pacem, an bellum gerens pernitiosior esset, in incerto haberetur. *Cic.* 3. *Tusc.* 3. 5. Morbi pernitiosiores pluresque sunt animi, quam corporis. *Quintil.* 2. 2. 10. Studiorum pernitio sissimus hostis. *Id.* 10. 1. 129. In eloquendo corrupta pleraque, atque eo pernitiosissima, quod abundant dulcibus vitis. *Nepos. Agesil.* 6. Perniciosissimum fore videbat, si etc. *Inscript.* apud *Gruter.* 113. 2. SYBLATO HOSTE PERNICIOSISSIMO P. R. h. e. Sciauo.

PERNICITAS, atis, f. 3. velocitas, celeritas, agilitas, velocita, prestezza, εὐσπρηξ. *Plaut. Men.* 5. 2. 4. Pernicitas deserit: consistit suta

senectute. *Cic. 5. Tusc. 15. 45.* Præstans valetudine, viribus, forma: adde etiam, si libet, pernicitatem et velocitatem. *V. PERNIX.* sub *imit. Cæs. 3. B. C. 84.* Adolescentes atque expeditos milites ad pernicitatem armis inter equites præliari jubebat. *Liv. 9. 16. de L. Papirio Cursore.* Præcipua pedum pernicitas inerat, quæ cognomen etiam dedit. *Id. 22. 59.* Nisi pernicitatis pedum et cursus aliquod præmiium est. *Tac. Germ. 46.* Pedum usu ac pernicitate gaudent. *Alii perperam leg. peditum. Id. 2. Ann. 68.* Mox pernicitate equi ad animum Pyramum contendit. *Id. 1. Hist. 79.* Equorum pernicitas. *Gell. 9. 4.* Homines singulis cruribus saltuatum currentes, vacissimæ pernicitatis. *Justin. 43. 2. 9.* Adultis (*Romulo et Remo*) inter pastores de virtute quotidiana certamina et vires et pernicitatem auerere.

PERNICITER, adverb. Comp. *Pernicius.* — Perniciter est velociter, celeriter, velocemente, prestamente, *αἰετός.* *Plaut. Amph. 5. 1. 63.* Facit recta in angus impetum: alterum altera prehendit eos manu perniciter. *Liv. 26. 4.* Equo desilire perniciter. *Catull. 61. 8.* Perniciter exillire. *Plin. 8. Hist. nat. 14. 14. (36).* Alites alte perniciterque volantes. *et ibid. 53. 79. 214.* Ibices pernicis, quo liberit, exsultant. *Claudian. 2. Rapt. Pros. 199.* tortaque ruunt pernicis hasta.

PERNIGER, nigra, nigrum, adject. valde niger. *Plaut. Pæn. 5. 2. 153.* Ora parvo, oculis pernigris.

PERNIMIUM, adverb. plusquam nimium. *Ter. Adelph. 3. 4. 28.* Nimium inter vos, ac pernimium interest. *Papinian. Dig. 48. 3. 2.* Hæc interpretatio perdura et pernimium severa est.

PERNIMIUS, a, um, adject. plusquam nimius. *Paulin. Petroc. 5. Vit. S. Martin. 825.* Qui, quamquam duræ jam læso iudice causæ Pernimium sentiret onus, etc.

PERNICIO, onis, *V. voc. seq.*

PERNIO, onis, m. 3. *περίπνονη, μάχνη, χιμείσλον,* morbus pedum ex frigore, calcanea præcipue infestans: a *perna*, qua pedem, aut calcaneum significat. *Plin. 23. Hist. nat. 3. 37. (74).* Pernionibus nigre olivæ amurca utilior. *et ibid. 6. 58. (109).* Cortice pupici ex vino cocti perñiones sanantur. *et 28. ibid. 16. 62. (221).* Perñiones ursinus adeps, rimasque pedum sarciit. *Theod. Priscian. de perñionibus agit toto capite 28. lib. 1. p. 297. retro ed. Ald. Scribon. Compos. 219.* Emplastrum album ad comlusta et perñiones. — *Perniones* legitur apud *Gargil. de pom. 24. in Class. Auct. T. 3. p. 425. ab A. Maio edit.*, sed *perñiones* legendum videtur.

PERNITEO, es, ere, n. 2. valde niteo. *Mela 3. 9.* Est lacus, quo perfusa corpora, quasi oleo, permittent.

PERNITOR, nitentis, nisus sum, niti, dep. 3. constanter niti. *Servius ad Virg. 3. G. 230.* Pernix autem perseverans a pernitendo tractum est. *Sic Isid. 10. Orig. litt. P.* Pernix a pernitendo dictum.

PERNIUNCULUS, i, m. 2. deminut. *perniunis*, sed ejusd. usus. *Plin. 26. Hist. nat. 11. 66. (106).* Cyclaminos decocta in aqua perniunculos curat.

PERNIX, icis, adject. omn. gen. Comp. *Pernicior* et *Sup. Pernicissimus.* — Pernix (quod a *perniti* deducunt) est *It. perseverante e costante nello sforzo e fatica*, qui in nitendo perseverat, atque in labore patiens et constans est: a *per* et *nitor*, ut docet *Servius* ad illud *Virg. 3. G. 229.* Ergo omni cura vires exercet, et inter *Dura* jacet pernix instrato sara cubili. Ubi *Pterius* eos reprehendit, qui *pernox* legunt, quum omnia MSS. non consensu *pernix* exhibeant. Quamquam non desunt primi subsellii critici, qui *pernox* defendunt. Huc trahit *Servius* illud *Horat. Epod. 2. 41.* perusta solibus Pernicis uxor Appuli. Ceterum pernix videtur esse a *περὶνχ perna*, unde *περὶνχον* in longinquam regionem tenuis exporto, ut perdit est a *περὶνχον pedo*. — Præcipue dicitur de eo, qui multo nisu

se movet, et celeritate pullet: et differt a veloci quia *velox* celeritatem habet, *pernix* patientiam fortitudinem et constantiam in motu ipso celeritatis. Unde *Cic. 5. Tusc. 15. 45.* pernicitatem et velocitatem distinguit. Nihilominus universim accipitur pro veloci, celeri, cito, *αἰετός, ταχύς.* (*It. veloce, presto, celere; Fr. rapide, vite, léger, prompt; Hisp. rapido, veloz, pronto;* *Græc. in ausdauernder Weise hurtig, behend, schnell;* *Angl. swift, nimble, quick, rapid, active, speedy, fleet.*) *Plaut. Mil. glo. 3. 1. 36.* Clare oculis video, sum pernix manibus, pedibus mobilis. *Tac. 2. Hist. 13.* Nec aqistes capi poterant, pernix genus, et enati locorum. *Liv. 28. 20.* Levium corporum homines, et inrita exercitatione pernicium. *Colum. 3. R. R. 6.* Pernicissimæ quadrigæ. *Virg. 11. Æn. 718.* et pernicibus ignea plantis Transit equum cursu. *Id. 4. ibid. 180. de Fama.* pedibus celerem et pernicibus alis. *Stat. de eud. 9. Theb. 33.* solito pernicior index, Quum lugenda referet. *Colum. 7. R. R. 12. 8.* Pecuariis canis neque tam strigosus, aut pernix esse debet, etc. *Stat. 4. Theb. 312.* fugit silvas pernicior alite vento. De *Atalanta* loquitur, quam *pernicem puellam* vocat *Catull. 2. 12. Seneca Ep. 108. a med.* Temporis pernicissimi celeritas, quam retinere non possumus. *Plin. 9. Hist. nat. 47. 71. (154).* Pernici saltu consistere. *Tac. 3. Hist. 40.* Proditam Ravennatem classem, pernicibus nunciis accepit. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 24. (69).* De *cucurbitis.* Vires sine adminiculo standi non sunt, velocitas pernix. *b. e. celeritas crescendi.* *Grat. Cyneq. 120.* Pernix *Lucania* — Cum infinito. *Horat. Art. P. 165.* Sublimis, cupidusque, et amata relinquere pernix. *presto a lasciare.*

PERNOBILIS, e, adject. valde nobilis. *Cic. 6. Verr. 57. 127.* Hæc Sappho epigramma Græcæ pernobile incisum habuit in basi. *Aurel. Vict. Cæsar. 19.* Pernobile genus.

PERNOCTATIŌ, ōnis, f. 3. actus pernoctandi. *Ambros. Serm. 90.* et *Hieronym. Ep. 108.*

PERNOCTO, as, avi, atum, are, n. 1. Part. *Pernoctans* 1. et 11. 1. et 2.; *Pernoctaturus* 1. — Pernoctare est noctem totam aliquo in loco transigere, sive vigilando, sive dormiendo, sive aliud quid operis faciendo, *ἀροῦνταρεῖω* (*It. stare di notte, pernottare; Fr. passer la nuit; Hisp. pasar la noche; Germ. übernachten, d. Nacht zubringen; Angl. to stay or pass the whole night, lodge all night, continue or remain all night long.*)

I.) Proprie. *Pompon. Dig. 50. 6. 166.* Pernoctare extra urbem intelligendus est, qui nulla parte noctis in urbe est. Per enim totam noctem significat. *Cf. Cod. 8. 12. 12.* Ceterum *Plaut. Truc. 2. 22.* Noctem pernoctare perpetum. *Ter. Hecyr. 4. 1. 23.* Nam negabas nuptiam posse filiam tuam te pati cum eo, qui pernoctaret foris. *Sic Varro 2. R. R. 3. 6.* Foris quam est pernoctandum. *Rursus Ter. Adelph. 4. 1. 15.* sed si hic pernocto, causæ quid dicam? *Cic. Cluent. 13. 37.* Quum esset adolescens apud mulierculam quamdam, atque ibi pernoctaret. *Fronto de fer. As.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep. 3. a med.* Juppiter animadvertit, Veneram et Liberum multo maxime pernoctantibus favere. *Liv. 27. 38.* Jurejurando adacti, non pernoctaturos se esse extra mœnia coloniae suæ. *Cic. Dom. 30. 80.* Propter inupiam tecti in foro pernoctans. *Id. 6. Verr. 11. 25.* Senator populi Romani in vestro oppido jacuit et pernoctavit in publico. *Id. 2. Tusc. 17. 40.* Pernoctant venatores in nive. *Sueton. Aug. 17.* In navi victor pernoctavit. *Auct. B. G. 8. 15.* Bellovacum quum neque pernoctare, neque diutius permanere sine cibariis eodem loco possent, etc. *Nepos Alcib. 2.* Eum induxit commemorantein, se pernoctasse cum Socrate.

II.) Translate. ¶ 1. Rebus inanimatis tribuitur. *Pallad. 11. R. R. 10.* Olivam in canistris esse patieris, ut pernoctet cum salibus et ducat in se eosdem sapes. *Ammian. 14. 1.* Et hæc confidenter agebat in urbe, ubi pernoctantium lu-

minum claritudo dierum solet imitari fulgorem. *b. e. luminum, qui per noctem splendent.* — ¶ 2. De abstractis. *Cic. Arch. 7. 16.* Hæc studia pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Cf. eumd. 5. Tusc. 24. 69.* Quo tandem igitur gaudio affici necesse est sapientis animum cum his habitantem pernoctantemque curis?

PERNOMEN, inis, n. 3. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim solummodo in *Not. Tyr. p. 35.*

PERNŌNIDES, æ, f. 1. *vel*

PERNŌNIS, idis, f. 3. vox a parasito joculariter ficta, a *perna*. *Plaut. Men. 1. 3. 27.* Atque aliquid scitamentorum de foro obsonarier. *Pkn. Glandionidem, suillam, laridum, pernonidem.*

PERNOSCO, noscis, nōvi, nōtum, noscere, a. 3. Part. *Pernotus* et *Pernoscendus.* — Perno-scere est perfecte noscere, *ἀραγνίσκω* — a) Cum Accusativo. *Plaut. Bacch. 2. 3. 42.* Ingenium haud pernoram hospitii. *Id. Aulul. 3. 5. 29.* Matronarum hic facta pernovit probe. *Cic. 1. Orat. 5. 17.* Motus animorum sunt penitus oratori pernosendi. *Id. Fat. 5.* Qui se profitebatur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere. *Horat. 2. Sat. 4. 63.* Est operæ pretium duplicis pernoscere juris Naturam. *Colum. 1. R. R. præf. 11.* Discendi cupidores agricolarum pernoscerent. *Curt. 9. 7.* Diopixus regi pernotus et gratus. *Mela 2. 3.* Marathion Persica maxime clade pernotus. *Seren. Sammon. de dentib. p. 66. ed. Ald.* Haud facile est acrem dentis tolerare dolorem: Quo magis est æquum medicam pernoscere curam. — b) Sequente Relativo. *Ter. Adelph. prol. 12.* Pernoscite, furtum ne factum eristimetis, an, etc. *Id. Andr. 3. 2. 23.* Non satis me pernosti etiam, qualis sim.

PERNŌTATUS, a, um. *V. PERNOTO.*

PERNŌTESCO, nōtescis, nōtūti, nōtescere, n. inchoat. 3. perfecte et certe cognoscor. *Tac. 1. Ann. 23.* Neque illi fuisse unquam fratrem, pernotuisset. Adde *eumd. 13. ibid. 25.* et *Quintil. declam. 3. 1.*

PERNŌTO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Pernotatus.* — Pernoctare est diligenter notare. *Boeth. 1. Arithm. 27. p. 1007.* Quadrupli multitudinem pernotabit. *Id. ibid. p. 1010.* Horum exempla integre planeque possumus pernotare. *Id. Music. 4. 8. p. 1452.* Y littera pernotata.

PERNŌTUS, a, um. *V. PERNOSCO.*

PERNOX, octis, adject. comin. gen. *che dura tutta la notte, πάρυκτος*, qui totam noctem durat. *Liv. 5. 28. et 41. 49.* a med. Luna pernox erat. *Ovid. 7. Met. 268.* Addit et exceptas luna pernocte pruinas. *Stat. 7. Theb. 411.* Et non adsuatis pernox ululavit Eleusin Mensibus. *Gell. 2. 1.* Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu, perdius atque pernox inconvitens, etc. *Apul. 9. Met.* Ego misera et pernox et perdia lanificio nervos meos contorqueo. *Fronto ad Verum Imp.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep. 1. ad fir.* Somnus pernox. *Juvenal. 8. 10.* luditur alea pernox. *V. PERDIUS.*

PERNOXIUS, a, um, adject. valde noxius. *Mela 1. 19. circa med.* Populū asperi, inculti, pernoxii appulsis.

PERNŪMÉRATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERNŪMÉRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Pernumeratus.* — Pernumerare est idem quod numerare, vel rectius usque ad unum numerare. *Plaut. Epid. 5. 1. 25.* Age, solve me, atque argentum numera. *strra. pernumeratum est. Liv. 28. 34. in fin.* Dum imperatam pecuniam Illegetes pernumerarent. *Martial. 12. 62.* Quæ, Saturne, tibi pernumerentur opes.

PERNUNCIO, as, are, a. 1. a *per* et *nuncio*, et **PERNUNCULUS**, i, m. 2. deminut. a *perna*. Voces a *Lexico* expungendæ; occurrunt enim tantum in *Not. Tyr. p. 42. et 167.*

PERO, ōnis, m. 3. *borzacchino, stivaletto, έμβας*, genus calceamenti rustici, præalti ex corio crudo, quod adversus imbres, nives et frigora commodum est: ejus etymon videtur esse a *perna*, quicum convenit et quoad materiam et quoad formam: hoc prisci Latini in bello usi sunt. *Ca-to apud Festum p. 142. 27. Müll.* Qui magistra-

tum curulem cepisset, calceos malleos aluta victos, ceteri perones. *Virg. 7. Æn. 690.* vestigia nuda sinistri Instituerē pedis: crudus tegit altera pero. *Juvenal. 14. 185.* quem non pudet alto Per glaciem perone tegi. *Apul. 7. Met.* Peronibus suis ab aquæ madore consulens agaro, ipse quoque insuper lumbos meos insiliens residebat. *Ita loquitur asinus. Sidon. 4. Ep. 20. de militib. barbaris.* Quorum pedes primi perone setoso talos ad usque vincebantur; genua, crura, suræque sine tegmine. — Perones fuerunt etiam in usum elegantiorum hominum. *Tertull. Pall. 5.* Magnum incessui munimentum sutrinæ Venetiæ prospexere, perones effeminatos. — Perones quoque pro saccis lugi quidam putant; sed *V. ÆRO, onis.*

PEROBSCURUS, a, um, adject. valde obscurus. *Cic. 1. Nat. D. 1. 1.* Tum perdifficilis et perobscura quæstio est de natura deorum. *Liv. 1. 16.* Fuisse credo tum quoque aliquos, qui disceptum regem (*Homulum*) Patrum inanibus taciti arguerent: manavit enim hæc quoque, sed perobscura, fama.

PERODI, ōnis, ōdisse, a. anom. 4. Part. *Perosus*. — Perodi est idem ac valde odi. *Manil. 5. 409.* Et quisquis vero favit, culpamque perodit. — Hinc Part. præter.

Perosus. a. um, adjectivæ quoque usurpatur, unde Comp. Perosior sub B.

1.) Active est qui valde odit, chi ha in odio, διαμωδῶν. — a) Cum Accusativo. Virg. 6. Æn. 435. lucemque perosi. *Id. 9. ibid. 141.* genus omnes perosus Feminineum. *Ovid. 8. Met. 183.* Dadaius interea Creten linguoque perosus Exsiliium. *Id. 2. ibid. 379.* Perosus ignem. *et 11. ibid. 146.* opes. *et 12. ibid. 582.* Achillem. *Id. 14. ibid. 693.* pectora dura perosam Idaliam. *Id. 4. Trist. 4. 81.* deæ signum crudelia sacra perosa Transtulit. *Liv. 3. 34.* Plebs consulum nomen, haud secus quam regum, perosa erat. *et ibid. 39.* Superbiam violentiamque tum perosus regis. *et ibid. 58.* Perosus decemvirosum scelera. *Augustus apud Sueton. Tib. 21.* Populum Romanum perosi sunt. *Val. Max. 3. 3. 1.* Perosus, credo, dexteram suam, quod etc. *Justin. 17. 1. 4.* Filium suum, non solum ultra patriam, verum etiam ultra humanum morem perosus. *Val. Flacc. 6. 289.* si fata perosa Tarda tibi turpesque moras non segnus ipsi Paruimus. *h. e. tibi qui odio habebas tardam mortem. Colum. 9. R. R. 5. 2.* Res apiaria non curatore fraudulentiæ tantum, sed etiam immundæ segnitæ perosa est. — *b.) Cum Genitivo. Prudent. 3. nepi σπερ. 41.* Illi perosa quæletis operi Dequeri tollere mora. etc.

B) Passivè est odio habitus, odio. Tertull. Anim. 1. ad fin. Veritas tanto perosior, quanto pleniore. *Id. Virg. veland. 16.* Nihil Deo carius humilitate, nihil perosius gloria. *Juvenal. 3. in Math. 19.* Ut melius fuerit thalamis caruisse perosis

PERODIATUS, a, um. *V. INODIATUS.*

PERODIOSUS, a, um, adject. valde odiosus. *Cic. 10. Att. 17.* Crebro refricat Hippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impediatur scriptio meam. *Id. 13. ibid. 22.* De Bruto aostio, perodiosum: sed vita fert.

PEROFFICIOSÈ, adverb. valde officiose. *Cic. 9. Fam. 20.* Me perofficiose et peramanter observant.

PEROLÉO, es, era, n. 2. valde oleo. *Lucret. 6. 1155.* Rancida quo perolent projecta cadavera ritu.

PEROLESCO,lescis, lēvi,lescere, n. inchoat. 3. valde crescere. *Lucilius apud Priscian. 9. p. 872. Putsch.* Quis totum scis corpus jam perolesse bisulcis. *syncope pro perolevisse.*

PERONATUS, a, um, adject. peronibus calceatus. *Pers. 5. 102.* Navim si poscat sibi peronatus arator.

PEROPACUS, a, um, adject. valde opacus. *Lactant. 1. 22.* Spelunca peropaca in nemore Aricino.

PEROPERTUS, a, um, adject. valde, vel bene opertus. *Venant. Fort. Vit. S. Mart. 4. 507.*

Ac peropertum aperit et in invia nuncius intrat. *Sunt qui divisim scribunt.*

PEROPORTUNÈ, adverb. valde opportune. *Cic. 7. Ferr. 15. 39.* Peroportune fortuna te obtulit. *Id. 2. Orat. 4. 15.* Sed hoc tamen cecidit peroportune, quod etc. *Id. 1. Nat. D. 6. 15.* Peroportune, inquit, venis. *Liv. 1. 42.* Peroportune ad præsentis quietem status bellum cum Vejentibus - aliisque Etruscis sumptum. *Id. 44. 7. ad fin.* Incerto inde, quidnam agendum foret, - peroportune litteræ a Sp. Lucretio allatæ sunt. *Id. 2. 35.* In eventum e curia impetus factus esset, ni peroportune tribuni diem dilissent.

PEROPORTUNUS, a, um, adject. valde opportunus. — *a) Absolute. Cic. 2. Orat. 57. 234.* Requiescam in Cæsaris sermone, quasi in aliquo peroportuno deversorio. *Liv. 21. 2.* Mors Hamilecaris peroportuna et pueritia Hannibalis distulerunt bellum, *et ibid. 31.* Hujus seditionis peroportuna disceptatio quin ad Hannibalem rejecta esset, etc. — *b) Cum Dativo. Cic. 6. Fam. 6. 6.* Qui duce Pompejo freti peroportunam et rebus domesticis et cupiditatibus suis illius belli victoriam fore putabant. *Sic Liv. 10. 45.* Nec populo Romano magna solum, sed peroportuna etiam ea victoria fuit. — *c) Cum Accus. et præpos. ad. Liv. 40. 57.* Peroportuna mors Philippi fuit ad dilationem.

PEROPTATO, adverb. valde optato, sive ex animi sententia. *Cic. 2. Orat. 3. 20.* Nunc peroptato nobis datum est.

PEROPTATUS, a, um, adject. *Gloss. vetl.* Peroptatus, valde optatus. *Firmic. 3. Mathes. 10. 5.* Qui (liberi) non solum parentibus suis gaudia peroptata tribuunt, sed ad aliquem etiam honoris gradum sublevati, eos non mediocri existimatione gloriaque honestant.

PEROPUS EST, valde opus est. *Ter. And. 1. 5. 30.* Sed nunc peropus est, hunc cum ipsa loqui.

PERORATIO, ōnis, f. 3. *finimento d'un discorso, conclusione e ristretto o compendio dell'orazione, perorazione, επίλογος, ὑπακροῦσις,* conclusio orationis, et brevis repetitio eorum, quæ dicta sunt. *Docet Cic. 2. Herenn. 30. 47.* tres eam habere partes, enumerationem, amplificationem et comminationem. Tres item ei tribuit *Id. 1. Invent. 52. 98.* enumerationem, indignationem, conquestionem. *Id. Brut. 33. 127.* Exstat ejus (*C. Galbæ*) peroratio, qui epitogus dicitur: qui tanto in honore, pueris nobis, erat, ut eum etiam ediceremus. *Id. 2. Orat. 19. 80.* Jubent exordiri, etc. deinde rem narrare, etc. post autem dividere causam, etc. Tum alii conclusionem orationis, et quasi perorationem collocant: alii jubent, antequam peroratur, degressi, deinde concludere ac perorare. *Adde Quintil. 6. 1. 36., 7. 10. 12. et alibi.* — In peroratione maxime locum habet tractatio affectuum, quibus iudicis et auditorum animus movetur: qua in re principus et admirabilis Cicero fuit, ut *Brut. 51. 199 et Orat. 37. 130.* ipse affirmat. *Id. Orat. 35. 122.* Post omnia perorationem inflammantem, restinguentemve concludere.

PERORATUS, a, um. *V. PERORO.*

PERORIGA, vel præuriga, vel proriga, vel pruriga, æ. m. 1. *chi governa lo stallone,* qui admittit equam habet, eumque in equas genitura causa admittit. *Varro 2. R. R. 7. 7.* Admittere equum oportet, quæ tempus anni venierit, bis in die mane et vesperi, prorigam. Is ita appellatur, qui qui admittit. *Alii leg. mane et vesperi Peroriga enim appellatur, quisquis etc. Id. ibid. 8. 4.* Eodem tempore, quo equos adducunt, videmque ut ineant equas per origas curamus. *Alii suspicantur legend. per perorigas curamus. Id. ibid. 7. 9.* Quum equus matrem ut saliret, adluci non posset, et quum capite obvoluto proriga adduxisset, et coegisset matrem ire, etc. *Alii leg. auriga.* Famum rem ita narrat *Plin. 8. Hist. nat. 64. 156.* Alium (equum) detracto oculorum operimento, et cogito cum matre coltu, petiisse prærupta, at-

que exanimatum: Equa ex causa in Reatino agro laceratum prorigam invenimus. *Alii leg. laceratum pariter aurigam invenimus. Tertull. Monog. sub init.* Quid agis lex creatoris? inter alienos spadones et aurigas tuos tantumdem quereris de domesticu obsequio, quantum de fastidio extraneo, scilicet spadones sunt osiores nimii nuptiarum, aurigæ vero conciliatores. *Alii pro aurigas leg. prurigas, nempe prurigini equorum præfectos: alii præurigas, eodem sensu. Mutilla Inscript. apud Gruter. 1003. 2.* si ovis HAC TRANSEAT INVICTO DRIVICTOVE IVMENTO... ICKR... SCIAT... PRORIGA... — *Ex locis allatis satis liquet, voces peroriga, similesque præuriga, proriga et pruriga valde dubie esse auctoritatis, ut etiam putat Pontederæ Antiq. Gr. et Lat. p. 434. et Gesnerus in Thesaur. Ling. Lat., ideoque ubique auriga, sive origa legi et intelligi posse, quamvis inter eas voces aliqui putent id esse discriminis, ut auriga ab aurra et ayo, origa ab oreæ origina vocat: alii vero auriga ab origa sola pronuntiatione differre, ut plautinum et plautinum.*

PERORNATUS, a, um, adject. valde ornatus. *Cic. Brut. 43. 158.* Crassus in dicendo et perornatus et perbrevis.

PERORNO, as, avi, atum, are, a. 1. valde ornare. *Tac. 16. Ann. 26.* Detraheret potius senatui, quem perornavisset, infamiam tanti flagitii. *Adde Paulin. Nolan. carm. 20. 304.*

PERORO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perorans 1.; Peroratus 1., 2. et 3.; Peroraturus 1.* — *Perorare ¶ 1.* Stricto sensu est omnia dicere, cum intentione animi vocisque orare. *dicere (It. parlare, dire, trattare pienamente, dal principio al fine; Fr. parler depuis le commencement jusqu'à la fin; Hisp. hablar desde el principio hasta el fin; Germ. von Anfang bis zu Ende reden, vollständig erörtern; Angl. to speak, inveigh or declaim against, harangue).* *Lex XII. Tab. apud Gell. 17. 2.* IN COMITIO

ANT IN FORO ANTE MERIDIEM CAUSAM CONIICITO QUOM PERORANT AMBO PRÆSENTES. *Cic. Sext. 2. 3.* Quamquam a Q. Hortensio causa est P. Sextii perorata. *Id. Quint. 24. 77.* Mibi perdifficile est contra tales oratores non modo tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. *Quintil. 11. 1. 61.* Quum est filio filivæ advocatus in matrem perorandum. *Plin. 29. Hist. nat. 1. 5. (9).* Rabie quadam in omnes æri medicos perorans. *Sueton. Cal. 53.* Peroraturus, stricturum se lubricationis suæ telum, minitabatur. *Liv. 34. 31. extr.* Et breviter peroratum esse potuit, nihil me commississe, etc. *Tac. 2. Ann. 30.* Certabant, cui jus perorandi. *et 3. ibid. 17.* Quum accusatores et testes certatum perorarent. *Vepos Epam. 6.* Hic in respondendo Epaminondas - quum de ceteris perorasset, postquam ad illa duo opprobria pervenit. — *Causa perorata dicitur a Cic. Quint. 30. 91.* quum peracta est causa dictio, antequam peroratio fiat. ¶ 2. Speciatim est orationem finire et absolvere, quomodo in PERORATIO dictum est. *concludere parlando, perorare, επίλογος, ὑπακροῦσις.* *Cic. 4. Att. 2.* Quum horas tres fere dixisset, odio et strepitu senatus coactus est aliquando perorare. *Id. 2. Orat. 19. 80.* Alii jubent, antequam peroratur, degressi. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 48. 147.* Quoniam satis multa dixi, est mihi perorandum. *Id. Cæd. 29. a med.* Dicta est a me causa et perorata. *Id. 2. Invent. 15. 48.* Quo iocū, nisi causa perorata et probata, non est utendum. *Id. 1. Herenn. 10. 17.* Perorata narratione, debemus aperire, quid etc. ¶ 3. Universim est dicendo finire, *finir di discutere sopra una cosa.* *Cic. 4. Ferr. 29. 70.* Res illo die non peroratur: dimittitur iudicium, non si finisce di trattare. *Id. 5. ibid. 66. 154.* De quo quum dixerō, totum hoc crimen ilecumanum perorabo. *Alii et ipse Orellius leg. peroraro. Id. 5. Att. 10.* Sed hæc tum laudemus, quum erunt perorata.

PEROSCULOR, aris, aris, dep. 1. valde osculor. *Martial. 8. 81.* Hos (uniones) amplectitur, hos perosculatur. *Ita Heins. ex MSS.* Alii deosculatur.

PERŌSUS, a, um. *V.* PERODI.

PERPĀCĀTUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERPĀCO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perpacatus*. — *Perpacare* est omnino pacare. *Liv.* 36. 21. Paucosque post dies omnibus perpacatis etc. et *ibid.* 42. Percunctatus de statu belli, necdum enim omnia in Græcia perpacata erant, etc. *At. leg. pacata. Aurel. Vict. Viv. illustr.* 33. Quos usque ad mare superum perpacavit. *Flor.* 4. 12. sub init. Brennos, Senones per Claudium Drusum perpacavit.

PERPALLIDUS, a, um, adject. valde pallidus. *Cels.* 2. 6. Color perpallidus.

PERPARCĒ, adverb. admodum parce. *Ter. Andr.* 2. 6. 24. Tu quoque perparce nimium. *Charis.* 1. p. 115. *Putsch.* Quæcumque nomina genitivi singulari in is venarint, ablativo singulari in e venire: tamen contra *Ruri agere vitam, perparce ac duriter sese habere* Mitronem Terentius in *Adelphis* loquentem de fratre commemoravit.

PERPARCUS, a, um, adject. *Gloss. Cyrill.* Φειδωλότατος, perparcus, parcissimus, tenacissimus.

PERPĀRUM, adverb. valde parum. *Cic.* 5. *Verr.* 57. 130. Perparum ex illis magnis lucris ad se pervenire. *Alii et ipse Orellius leg.* perparvum. *Veget.* 3. *Veterin.* 3. a med. Potestas bibendi, nisi perparum, concedenda est.

PERPARVŪLUS, a, um, adject. deminut. perparvi. *Cic.* 6. *Verr.* 43. 95. Duo tamen sigilla perparvula tollunt.

PERPARVUS, a, um, adject. admodum parvus. *Cic.* 1. *Legg.* 19. 52. Quæ et quum ad sunt, perparva sunt. *Id. Deiot.* 3. 9. Perparva culpa. *Id.* 5. *Verr.* 38. 86. et tenuis civitas. *Id.* 1. *Legg.* 20. 54. controversia. *At. Vahlen. leg. parva. Lucret.* 3. 216. Ergo animam totam perparvis esse necesse est Seminibus. *Sueton. Tib.* 1. Perparvum cubiculum. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 7. 7. (41). Insula perparva.

PERPASCŌ, pascis, pāvi, pastum, pascere, a. 3. Part. *Perpastus* in fin. — *Perpascere* I.) Proprie est valde pascere, vesci. *Varro* 5. *L. L.* 95. *Müll.* Pecus ab eo quod perpasceant.

II.) Figurate, passiva positione. *Sever. Ætn.* 487. inæquales vivens (fluvius) perpascitur agros. — *Hinc*

Perpastus, a, um, particip. bene pastus, ut *Perpastus canis*, apud *Phædr.* 3. 7.

PERPASTINANS, antis, adjecti quidam leg. apud *Tertull. Cult. sens.* 9., ubi alii rectius *perpastinans*.

PERPASTUS, a, um. *V.* PERPASCŌ.

PERPAUCŪLUS, a, um, adject. deminut. perpauci. *Cic.* 1. *Legg.* 21. 54. Deduxitque in Academiam perpauculis passibus. *M. Aurel.* apud *Fronton.* ad *M. Cres.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 3. Accipe nunc perpaucula contra somnum ad tua pro somno.

PERPAUCUS, a, um, adject. Sup. *Perpaucissimus*. — *Perpaucus* in plur. num. fere adhibetur, et est valde paucus. *Ter. Eun.* 3. 1. 18. *rr.* immo sic homo 'st *Perpaucorum* hominum. *GN.* immo nullorum arbitrator. *Liv.* 43. 11. *Perpaucos* Italici generis, et magna ex parte tumultuario delectu conscriptos ibi milites amissos referebant. *Nepos Pelop.* 1. Arcem oppidi occupavit impulsu perpaucorum Thebanorum, qui etc. *Colum.* 3. *R. H.* 20. 6. Quum perpaucissimis agricolis contigerit. *Sueton. Cæs.* 84. *Perpauca* verba addere. — Sic neutr. absolute. *Cic.* 1. *Legg.* 12. 34. De quo quum perpauca divero, tum ad jus civile veniam. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 43. 132. *Erat* quidem, si perpauca mutavisset, germanissimus Stoicus. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 18. *Dii me* Finxerunt animi raro et perpauca loquentis.

PERPAUPER, eris, adject. omn. gen. 3. valde pauper. *Afranius* apud *Non.* p. 280. 25. *Merc.* *Dat* rustico nescio cui vicino suo perpauperi, cui dicat dotis paululum.

PERPAUXILŪM, adverb. deminut. a *perpaullum*. *Plaut. Capt.* 1. 2. 73. *NE.* Sed si pau-

illum potes contentus esse. *NE.* Ne perpauxillum mado.

PERPĀVĒFĀCIO, is, ere, a. 4. valde pavefacio. *Plaut. Stich.* 1. 2. 28. Perplexabiliter eorum hodie perpavefaciam pectura

PERPĒDIO, is, ire, a. 4. impedio. *Accius* apud *Non.* p. 238. 10. *Merc.* Si unquam perpediar. scil. morbo, vel senectute. *Alii leg.* præpear.

PERPELLO, pellis, pūli, pulsum, pellere, a. 3. Part. *Perpulsus* II. — *Perpellere* est ider quod pellere vel rectius valde pellere, *muovere, spingere fortemente, ἐπαρῶ.*

I.) Proprie. *Nævius* de impudica apud *Isid.* 1. *Orig.* 26. *Alii* perpellit pedem, alii dat anulum spectandum. *Alii leg.* percellit, alii pervellit. *Nigidius* apud *Non.* p. 14. 21. *Merc.* *Nixerit*, qui niti vult, et in conatu sæpius aliqua re perpellitur.

II.) Transfertur ad animum, et — 1.) Significat permovere, commovere, afficere, *muovere, commuovere.* *Cic. Cæl.* 15. 36. Adolescentulum aspexisti: candor hujus te et proceritas, vultus oculique perpulerunt. *Alii leg.* pepulerunt, alii perculerunt. *Plaut. Trin.* 3. 2. 24. Qui homo cum animo depugnat suo, si animus hominem perpulit, actum est; animo servibit, non sibi: sin ipse animum perpulit, dum vivit, victor victoriam cluet. *h. e.* loco movit, et vicit. *Fronto* ad *Verm Imp.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 9. *Me* nialis perpulsum: recreatumque tamen aliquantum fateor. *h. e.* afflictum. — 2.) Hinc sæpe significat inducere, impellere ad aliquid faciendum. *indurre, obligare, ἐπαγορεύω.* — a) Sequente part. ut vel ne. *Liv.* 2. 61. Illum non minæ plebis, non senatus preces perpellere unquam potuere, ut etc. *Id.* 29. 23. Perpellit, ut legatos ad Scipionem mittat. *Id.* 32. 32. Nec ut discederent inde auctoritate consulis, perPELLI potuere.

— *Frequenter* habet usum in præteritis. *Ter. Andr.* 4. 1. 38. Numquam destitit suadere, orare, usque adeo, donec perpulit. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 4. Callidum senem callidis dolis compuli et perpulit, mi omnia ut crederet. *Sall. Cat.* 27. Collegam suum pactione provincie perpulerat, ne contra tempus sentiret. *Id. Jug.* 42. Aulum spe pactionis perpulerat, ut etc. — b) Cum Accusat. et præpos. ad. *Liv.* 32 14. Urbe metu ad deditionem perpulit. — c) Cum Infinito. *Tac.* 12. *Ann.* 50. Perpellunt Vologesem omittente præsentia. *Id.* 6. *Ann.* 33. At ex regulis, prius *Mithridatis Pharasmanem* perpulit, dolo et vi conatus suos juvare. Adde *eumd.* 11. *ibid.* 29., 13. *ibid.* 54. et 2. *Hist.* 62.

PERPENDEO, es, ere, n. 2. in longum, vel valde pendere. *Venant. Fort. Vit. Rudicg.* 30. Ergo quum glomus, quem hilerat, perpenderet de camera etc.

PERPENDICŪLĀRIS, e, et

PERPENDICŪLĀRIUS, a, um, adject. *perpendicolare*, ad perpendiculum positus, *καθῆτος*. Utrumque usurpat a *Frontin.* in *Exposit.* *formar.* p. 32. *Goes.* *At Rudorff. nusquam leg.* perpendicularius. *Capell.* 6. p. 229. Quando (linea) directa super directam jacentem stans dextra lœvæque angulus æquales fuerit, directus uterque est angulus, et illa superstans perpendicularis dicitur.

PERPENDICŪLĀTOR, ōris, m. 3. artifex, qui perpendiculo utitur. *Aurel. Vict. Epit.* 14. Fabres, perpendiculatores, architectos in cohortes *Hadrianus* centuriaverat.

PERPENDICŪLĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *perpendiculo*, ad perpendiculum positus. *Capell.* 6. p. 193. *Canopus* ac *Berenices* crimen prorsus non cernit Italia, quum illæ antartictis terris conspicuæ ac prænitentes, et velut perpendiculatæ capitibus suscipiantur. *verticali.*

PERPENDICŪLUM, i, n. 2. (perpendo). *Perpendiculum* legitur apud *Frontin.* 2. de limit. p. 33. ed. *Rudorff.* — *Perpendiculum* est instrumentum fabri materiarii, seu cæmentarii, quo plumbo a filo pendente, rectitudo, aut obliquitas operis perpenditur et examinatur. Ejus inventor, teste *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (198), fuit

Dædalus, καθῆτος (II. *perpendicolo, pendolo, archipenzolo*; *Fr. niceau, fil à plomb, direction perpendiculaire*; *Hisp. nivel, plomada, pesa de plomo*; *Ger. d. Bleiloth, Richtloth, d. Perpendikel*; *Angl. a level, plumb-line*).

I.) Proprie. *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 163. 3. *Merc.* Si id crederemus, non egeremus perpendiculis, non norinis, non regulis. *Id.* 3. *Verr.* 51. 133 Ad perpendiculum columnas exigere.

κατὰ καθῆτος, et *ibid.* Nullam esse columnam, quæ ad perpendiculum esse possit. *Pseudo-Arcon.* *ibid.* Perpendiculum, linea laterum æqualitatem a summo ad inuim latitudine probans. Hoc autem quum in columnis omnibus, tum maxime in structilibus vetustis, ubi tumoris est aliquid, evenit, in quibus aut media, aut ima crassiora sunt. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 14. 49. (172).

Si ad perpendiculum fiant. *Id.* 36. *ibid.* 23. 51. (172). Structuram ad normam et libellam fieri, ad perpendiculum respondere oportet. *Vitruv.* 6. 11. Uti omnes structuræ perpendiculo respondeant, neque habeant in ulla parte proclinationes. *Cic. Fat.* 10. 22. Si gravitate feruntur ad perpendiculum corpora individua rectis lineis. *Cæs.* 4. *B. G.* 17. Tigna deſerant non directe ad perpendiculum, sed prone ac fastigiate. *Colum.* 3. *R. H.* 13. 12. Ut tamquam suppositæ basi ad perpendiculum normata insisteret.

II.) Translate. *Auson. Parental.* 5. Hæc non delicis ignoscere prompta pudendis, Ad perpendiculum seque suosque habuit. *h. e.* ad normam et amussim rectæ rationis et virtutis. *Ammian.* 29. 2. Honestatem lenium morum, velut ad perpendiculum librans. *Cf. eumd.* 21. 16. et 14. 8.

PERPENDICŪLUS, i, m. 2. *V.* voc. præced. init.

PERPENDO, dis, di, sum, dere, a. 3. Part. *Perpendens, Perpensus* et *Perpendendus* II. — *Perpendere* est diligenter pendere ac ponderare, *pesare diligenter, bilanciare, σταθίζω.*

I.) Proprie. *Gell.* 20. 1. a med. Aut talionem in eo vel ad anussim æquiperarent, vel in libris perpendere.

II.) Translate est diligenter considerare, examinare, *examinare, considerare, pesare.* *Cic. Mur.* 2. 3. Cato vitam ad certam rationem dirigens, et diligentissime perpendens momenta officiorum, et *ibid.* 36. 77. Hæc omnia ad rationem civitatis si dirigas, recta sunt: sin perpendere ad disciplinæ præcepta velis, repetantur pravissima. *Id.* 3. *Orat.* 37. 151. Hoc non arte aliqua perpenditur, sed quomam quasi naturali sensu judicatur. *Q. Cic. Petit. cons.* 6. 23. Judicatio et perpendito, quantum quisque possit. *Justin.* 29. 3. 6. *Penorum Romanorumque bella* respiciens, singulorum vires perpendebat. *Lucret.* 2. 1041. Acri judicio aliquid perpendere. *Ulp. Dig.* 4. 4. 43. *Perpendendum* est prætori, cui potius subteriat. *Sueton. Tib.* 21. med. *Vitiis virtutibusque Tiberii* perpensis, potiores duxit virtutes. *Grat. Cyneg.* 122. Quocirca et jaculis habilem perpendimus usum, et *Nemesian. Cyreg.* 148. *Pondere* nam catuli poteris perpendere vires. *Colum.* 3. *R. H.* 3. 1. Ut ante perpensum et exploratum habeamus, an etc. *Arnob.* 2. 14. Homo examinis judicique perpendi. *Martian. Dig.* 48. 19. 11. *Perpendo* judicio, prout quæque res postulat, statuendum est.

PERPENSĀ, *V.* PERPRESSĀ.

PERPENSĀTIŌ, ōnis, f. 3. diligens examen. *Gell.* 2. 2. *Perpensatio* bonorum atque officiorum.

PERPENSĒ, adverb. *ἐπιπορεύουσας*, ponderate, considerate. *Occurrit* *Comp.* apud *Ammian.* 26. 5. ad fin. *Utilitate rei* perpensis cogitata. Adde *eumd.* 25. 10. sub fin. *Capell.* 5. p. 143. *Unum* (genus est) ejus qui secudum equitatem aliquid statuit, et is est perpense iudex. *Ambros. de Noe et Arca* 11. *Perpense* autem addidit.

PERPENSIO, ōnis, f. 3. perpendendi actus;

et transtare animadversio, *considerazione*, apud Boeth. in *Aristot. libr. de imaginat. c. l. sec. p. 360*. Quotiescunque Inaginationes quaedam concurrunt animo et voluntatem irritant, eas ratio perpendit et de his iudicat, et quod ei melius videtur, quam arbitrio perpenderit et iudicatione collegit, facit. Ideo non in voluntate, sed in iudicatione voluntatis liberum constat arbitrium, et non in imaginatione, sed in ipsius imaginationis perpensione: consistit; atque ideo quarundam actionum nos ipsi principia, non sequaces sumus.

PERPENSO, as, atq. a. f. Part. *Perpensans*. — *Perpensare*, frequentat. a *perpendo*, est saepe perpendere, examinare. *Grat. Cyneq. 298*. Illius (cuncti) et manibus vires sit cura futuras *Perpensare*. *Amian. 19. 11. ad fin.* Longe alia, quam quae gestu praestabant et verbis, altis inperpensantes. Adde *eumd. 24. 2. ad fin.* et 16. 4. init.

PERPENSUS, a, um, *V. PERPENDO*.

PERPERAM, adverb. a *perperus*, eadem forma qua *clani. coram, palam*, et in plur. num. *alias, alteras*. ¶ 1. Stricto sensu est prave, perverse, praepostere, male, cui recte opponitur, *συνεπρότως, προπετώς, κακῶς* (It. *malamente*; Fr. *de travers, mal*; Hisp. *sesquamente, de traves, mal*; Germ. *unrecht, unrichtig, falsch*; Angl. *wrong, amiss*). Occurrit — a) Cum opposito recte apud *Varron. 9. L. 17. Müll.* Ac verba perperam illicita apud antiquos aliquos propter poetas non modo nunc dicuntur recte, sed etiam quae ratione dicta sunt tum, nunc perperam dicuntur. Sic *Cic. Quinct. 8. 31*. Seu recte, seu perperam facere coeperant. *Id. Cæcin. 24. 69*. At est aliquando contra iudicatum. Primum, utrum recte, an perperam? Adde *Sall. Jug. 17. in fin.: Liv. 40. 14. et 1. 23.*; et *Julian. Dig. 46. 8. 22. § 4.* — b) Cum prave conjunxit *Gell. 4. 9*. Prave et perperam appellare aliquid. — c) Universim et absolute. *Plaut. Cas. 2. 6. 15*. Atque adeo dum mihi cupio, perperam jamdudum hercle fabulor. *h. e.*, ut ait *Lambinus*, jamdudum animo erro et lingua pecco, et aliud pro alio loquor. *Id. Men. 5. 8. 59*. An qui perperam insanire me ajunt, ipsi insaniant? *h. e. perverso animo. Id. Capt. 2. 2. 78*. Odi ego aurum: multa multis saepe suasit perperam. *Id. Amph. 1. 1. 92*. Numquam etiam quidquam adhuc verborum est proloquutus perperam. *Petron. Satyr. 4*. Aliquid perperam discere. *Plin. 3. Ep. 3*. pronunciare. *Gell. 2. 7*. Imperare. *Nigidius apud Gell. 13. 6*. Rusticus sit sermo, si adspires perperam. *Sueton. Aug. 92*. Si mane sibi calceus perperam, ac sinister pro dextero induceretur, etc. *Seneca Ep. 9*. Hoc, mi Lucili, perperam plerique interpretantur. *Alfen. Dig. 42. 1. 82*. Quærebatur, iudex si perperam iudicasset, an possit eodem die iterum iudicare. *Paul. ibid. 34. 5. 25*. Quum in testamento ambigebat, aut etiam perperam scriptum est, benigne interpretari. — Pro falso, *falsamente* affertur illud *Ter. Phorm. 5. 1. 18*. Verum istoc de nomine, eo perperam olim dixi, ne vos forte imprudentes foris effulretis, atque id porro aliqua uxor mea rescisceret. *Sed hic quoque perperam commode interpretari possumus non recte.* ¶ 2. Latiori significatione est inconsiderate, imprudenter, per errorem, *inadvertentem*. *Auct. B. Hisp. 12*. Tabellarii, qui ad Pompejum missi erant, perperamque ad castra nostra pervenerant. *Varron. 1. R. H. 69. 2*. Ab nescio quo percussum cultello concidisse: quem qui esset, animadvertere in turba non potuisse, sed tantummodo exaudisse vocem, perperam facisse. *Sueton. Domit. 10*. Perperam præco non consulens, sed imperatorem pronunciauit. — Adicitur adverbium tam apud *Cic. 2. Herenn. 3. 5*. Qui illud fecerit tam nequit, eumdem hoc tam perperam fecisse non mirandum est.

PERPERE, adverb. perperam. *Claud. Mamert. 1. Stat. anim. 1*. Opiniones perpere praesumptæ.

PERPERTODO, inis, f. 3. pravitas: a *perpe-*

rus. Accius apud Non. p. 150. 14. Merc. Et eo plectuntur poete, quam suo vitio, s. suplus, ductibilitate nimia vestra, aut perperitudine.

PERPERUS, a, um, adject. *πέρπερος*, pravus, vitiosus, temerarius, inconstans. *Accius apud Non. p. 150. 12. Merc.* Describere in theatro perperos populares. Ubi *Non.* interpretatur stultas, indoctos, rudes, insulos, mendaces. *Uopis, Tacit. 6*. Nihil immaturum, nihil perperum. *Plaut. Truc. 3. 1. 9*. Ego perperas, minas oves in crumena hac in urbem detuli. *Alii rectius leg.* Ego prope minas etc. *V. MINA. Fulgat. Ital. 1. Cor. 13. 4. ed. A. Maio.* Caritas non est perpera. — Ratione habita etymi, nihil certi afferri potest: sed videtur esse a per, quod juxta Germanicum ver, quocum cf. Fr. *pire* perveriam actionem et interitum saepe significat (cf. *perjurus, perfidus, perire* etc.); hinc *perperus* esset *prosus perversus*. Ex hoc Latino vocabulo Græca *πέρπερος* et *πέρπερος* facta esse, comprobavit *Döderlinus in Etymol. T. 1. p. 64*.

PERPES, itis, adject. omn. gen. — a) Stricto sensu est idem ac perpetuus, *jugis, perpetuo, continuo. Festus p. 217. 10. Müll.* Perpetem pro perpetuo dixerunt poete. *Pacuvius in Iliona: Fac, ut coepisti, hanc operam mihi des perpetem. Id. Pacuvius apud Non. p. 88. 20. Merc.* Concordiam perpetem conservare. *Prudent. 10. Cathemer. 42*. Sistiatur rivus, cruroe qui illebat perpeti. *Apul. de Deo Socrat. sub init.* Luna proprio seu perpeti candore etc. *Id. Florid. n. 17*. Vox cohibita silentio perpeti. Adde *Sedul. 5. 36*. Sic *Cupell. 9. p. 309*. Atque ita perpes ament dissita vinculum, *Ut etc. Id. 6. p. 189*. Ago tibi habeoque, diva, persolvensque perpes debebo grates. — b) Latiori sensu de tempore est totus. *Non perpes, integra, tota, nocte intiera. Plaut. Amph. 1. 1. 123*. Neque ego hac nocte longiorem me vidisse censeo, nisi itidem unam, verberatus quam pendii perpetem. Adde *eumd. ibid. 2. 2. 10*, et *Truc. 2. 2. 23*. Sic *Capitolin. Fer. 4*. Nocte perpeti alea ludere. *Solin. 52. ante med.* Arenis ferventibus perpetem diem alternis pedibus insistent. *Laclant. Mort. persecul. 33. sub fin.* Per annum perpetem. *Jul. Valer. res gest. Alex. M. (ed. A. Maio). 1. 34*. Perpes ævi eternitas. — In recto casu habet etiam *Publius Syrus*. Nec vita, nec fortuna hominibus perpes est.

PERPESCIUS vel perpesitius, a, um, adject. *tollerante, patiente, πολυτλήμων*, qui ex multorum invalorum perpesione jam didicit facile pati. *Seneca Ep. 53*. Levis aliquem motiuncula decipit; sed quam creverit, et vera febris exarserit, etiam a duro et perpesicio confessionem accipit. *Id. Ep. 104. a med.* Socrates perpesicis senex, et per omnia aspera jactatus. Adde *Not. Tir. p. 54*.

PERPESIO, onis, f. 3. — a) Est actus perpetendi, passio, sensus, id *patire, id sentire, id provare. Cic. Rabin. perduell. 5. 16*. Harum rerum non solum eventus atque perpesio, sed etiam expectatio, mentio, indigna homine libero est. — b) Hinc est tolerantia, patientia, *tolleranza, sofferimento, ὑπομονή*. *Cic. 2. Invent. 54. 163*. Fortitudo est considerata periculorum susceptio, et laborum perpesio. *et mox*. Patientia est, honestatis aut utilitatis causa, rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perpesio. *Id. 1. Fin. 15. 40*. Laborum perfunctio et perpesio dolorum. *Seneca Ep. 67. a med.* Illic est fortitudo, cujus patientia, et perpesio, et tolerantia, rami sunt. *et Ep. 66. ante med.* Fortis atque obstinata tormentorum perpesio.

PERPESUS, a, um, *V. PERPETIOR*.

PERPETIM, adverb. *continuante, perpetuamente, εὐαε*, idem ac perpetuo. *Fossius* dicit, natura esse accusativum, pro *perpetem*, quasi dicas, perpetem diem noctemque: ut *amissim*, unde *adamussim*, pro *amussim*, hoc est ad amussim, sic *perpetim* pro *perpetem* dixisse. *Plin. 20. Hist. nat. 6. 21. (44)*. Ulcus in angulo oculi perpetim humore manans. *Ita edit. veteres a. 1470. et 1472*. Sed *Harduin. et Sil-*

lig. cum aliis perpetuo habet. *V. Hans. Tur-sell. vol. 4. p. 465. Apul. de Mag.* Non quin ego Pudentillam jam anno perpetim assiduo convictu probe spectassem.

PERPETIOR, pētēris, pessus sum, pētī, dep. 3. Part. *Perpetiens, Perpesus, Perpesurus et Perpetendus* 1. — Perpeti est durare in patiendo, constanter pati, sufferre, perferre, tolerare, *πάσχω, ἀνέχουμαι, υπομένω* (It. *patire, sofferire, tollerare, sopportare*; Fr. *endurer avec fermeté, supporter, souffrir, se resigner*; Hisp. *endurar, sufrir, soportar, tolerar*; Germ. *stand-haft ertragen, erdulden, aushalten, ausstehen*; Angl. *to suffer, endure, bear, abide, undergo*).

1.) Proprie. — a) Generatim. — Absolute, *h. e. neutrorum more. Ennius apud Cic. 3. Tusc. 3. 5*. Animus æger semper erat, neque pati (*Ribbeck*, poti) neque perpeti potest (*Ribbeck*, Potis est) — cupere nunquam desinit. *Cic. 2. Fin. 20. 65*. Ille casus, qui nobis miserabilis videtur audientibus, illi perpetienti erat voluptarius. *Ter. Eun. 2. 4. 11*. Censeri posse me obliuiri et Perpeti, ne redeam interea? — Quia Accusativo. *Ter. Eun. 1. 1. 2*. an potius ita me comparem, Non perpeti inetricum contomelias? *Cic. 2. Orat. 19. 77*. Ac mihi quidem non ita molesti sunt: facile omnes perpetior et perfero. Adde *eumd. 5. Ferr. 57. 131*. *Subpicius* ad *Cic. 4. Fam. 5*. Nisi hoc pejus sit, hæc sufferre et perpeti. *Cic. 5. Fin. 11. 32*. Mendacitatem multi perpetiunt, ut vivant. *et 1. ibid. 14. 48*. Qui etiam dolorem saepe perpetiunt, ne, si id non faciant, incident in majorem. *Id. 2. Fam. 18. circa med.* Affirmavi, quidvis me potius perpesurum, quam ex Italia ad bellum civile exiurum. *Id. 1. Fam. 9. ante med.* Cum ipsa quasi republica collocatus sum, ut mihi tam multa pro se perpeso atque perfuncto concederet ut etc. *Cæs. 1. B. C. 84*. Perpesus omnium rerum inopiam. *Sueton. Aug. 66*. Vitia quoque et delicta, dumtaxat modica, perpesus. *Id. Ner. 40*. Talem principem paullo minus quatuordecim annos perpesus terrarum orbis, tandem destituit. — Passive. *Cic. 2. leg. Agr. 3. 6*. Mihi omnia potius perpetienda esse duco, quam non ita gerendum consulatum, ut etc. *Id. 4. Fin. 26. 72*. Fortiorem me fore in patiendo dolore, si cum asperam et difficilem perpesu, quam si malum dixerò. *Vel. poeta apud eumd. 2. Tusc. 8. 20*. O multa dictu gravia, perpesu aspera! — Cum Infinito. *Ovid. 14. Met. 465*. Admonitu quamquam luctus renovatur amaro, Perpetiar memorare tamen. *V.* et infra sub c. — b) Speciatim, *perpeti* est idem ac suscipere, tentare, perpesitare. *Horat. 1. Od. 3. 25*. Audax omnia perpeti Gens humana ruit per vetitum nefas. Eodem sensu etiam Græci usurpant *πάσχω*, a quibus plurima mutuatus est *Horatius*. Hæc cf. *Furlanetto*, fortasse ex *Heinsius*. Sed usquam neque *perpeti*, neque *πάσχω* suscipiendi, tentandi, faciendi significatione usurpantur. *Antax omnia perpeti* (e Græco *ἄταξ πάσχω*) est audax ad omnia pericula subeunda, an gravissima quætaxat perferenda, dum sibi satisfaciat. — c) Item cum Infinito pro sine, permittere, sereno animo ferre. *Plaut. Asin. 5. 1. 17*. Aliam tecum esse, equidem facie possum perpesi. *Ter. Eun. 3. 5. 3*. Nunc est profecto, interfici quum me perpeti possum. *Ovid. 3. Met. 621*. Non tamen hanc sacro violari pondere pinam Perpetiar. — d) Item pro simplici pati, aut valde pati, sentire, experiri. *Ovid. 14. Met. 470*. et ventis inimica per æquora rapti, Fulmina, noctem, imbres, iram cælique marisque Perpesitur Danaï, cumulumque Capbarea cladis. *Val. Flacc. 4. 430*. Talia prodigia et talis pro crimine pinus Perpesitur.

II.) Improprie de abstractis, pro simplici ferre. *Plin. 2. Ep. 11. circa med.* Quum me vehementius putaret intendi, quam gracilitas mea perpeti posset. *Importare*.

PERPETRABILIS, e, adject. *Tertull. 2. ad Uxor. 1*. Nubere in Domino perpetrabile est. *h. e. permisum est*.

PERPETRATIO, ōnis, f. 3. actus perpetrandi. *Tertull. Pœnit.* 3. Aliqua difficultas perpetratiōnem ejus intercipit. *Augustin.* 13. *Trin.* 6. Perpetratio mali.

PERPETRATOR, ōris, m. 3. qui perpetrat. *Augustin.* 20. *Civ. D.* 1. Homines peccati magni perpetratores. *Sidon.* 8. *Ep. ō. ad fin.* Cædis infaustæ perpetratores.

PERPETRATUS, a, um. *V. vnc. seq.*

PERPETRO, as, āvi, ātum, are, a. 1. (per et patro). Part. *Perpetratus, Perpetraturus* et *Perpetrandus* sub a. — Perpetrare est paragere, perficere, ut *Festus* exponit loco infra laudato sub a, *διεπράττω* (It. *fare campitamente, finire, compire, mandare ad effetto; Fr. faire complètement, exécuter, achever, consumer, accomplir; Hisp. hacer completamente, executar, acabar, cumplir; Germ. zu Ende bringen, vollziehen, begeben, verrichten; Angl. to effect, perform, go through with, finish, achieve, accomplish, complete*). Occurrit — a) Sæpissime cum Accusativa. *Pacuvius* apud *Festum*. p. 217. 29. *Müll.* Perpetrat, peragit, perficit. *Pacuvius* in Teucra: Neque perpetrare precibus impetrata quit. (*Bothe* legit: precibus, neque pretio quit.). Et in Niptris: Spartam reportare instat, id si perpetrat. *Plaut. Pseud.* 5. 1. 24. Postquam opus in eum, ut volui, omne perpetravi. *Tac. A. Hist.* 65. a med. Legati ad Civilem missi cum donis, cuncta ex voluntate Agrippinensium perpetrare. *Id.* 14. *Ann.* 7. Perpetrare promissa. *Flor.* 3. 14. cæpta. *Justin.* 1. 9. 8. sacrilegium. et 27. 1. 3. facinus. *Liv.* 1. 6. cædem. *Id.* 25. 12. et 44. 37. sacrificium. *Id.* 33. 21. pacem. concludere. et *Sueton.* *Cal.* 46. Perpetraturus bellum. *Aulde Justin.* 12. 3. 2. *Tac.* 4. *Hist.* 51. Ad reliqua Judaici belli perpetranda. *Id.* 14. *Ann.* 11. Quanto suo labore perpetratum, ne irrumperet curiam. quanto averci voluto a fare che, etc. Similiter *Gell.* 7. 3. a med. Quin scelera admisa et perpetrata fuerint. *Liv.* 44. 37. sub fin. Sacrificio ritæ perpetrato. *Id.* 1. 6. Perpetrata cæde. *Tac.* 13. *Ann.* 27. extr. Perpetratum judicium. *Liv.* 33. 21. Pace nondum perpetrata. *conclusa. Varro T. L. L.* 110. *Müll.* Quoniam de lingua Latina tres feci partes; prima parte perpetrata, ut secundam ordiri possim, etc. — b) Absolite. *Martian.* *Dig.* 48. 21. 3. a med. Qui sibi inanus intulit, et non perpetravit. e non fini di torsi di vita. — c) Cum Infinito. *Plaut. Truc.* 2. 5. 12. Male quod mutier facere inceperat, nisi id efficere perpetrat, id illi morbo, id illi senio est.

PERPETUÁLIS, e, adject. perpetuus. *Quintil.* 2. 13. 14. *καθολικῶς*, idest, ut dicamus, qua modo possumus, universalis, vel perpetua.

PERPETUARIUS, a, um. — a) Adject. perpetuus, perpetuus. *Seneca Apocoloc. ante med.* Perpetuarius mulio. h. e. qui perpetuo et in longinquis magnisque itineribus mallonis artem exercet. — b) Substantivorum more, *Perpetuarii* apud *Jctos* dicuntur, qui fundum, aut rem aliam perpetuo conduserunt, vel perpetuo jure possident: iidem vocantur etiam emphyeuticarii. *Inopp. Theodos.* et *Valent. Cod.* 11. 70. 5.

PERPETUATUS, a, um. *V. PERPETUO, as.*

PERPETUŪ, adverb. idem ac perpetuo. *Gloss. Cyrill.* *Παυτος*, semper, perpetue. *Cassiod.* in *Psalm.* 62. 4. Perpetuo se esse victuros.

PERPETUŪITAS, atis, f. 3. continuatio, perennitas, diuturnitas, *αἰδιότης, διαρκεια* (It. *continuazione, perpetuità, tenore costante; Fr. durée continue, perpétuelle, continuité, continuation; Hisp. durada continua, perpetua, continuidad, continuacion; Germ. die ununterbrochene Fortdauer, d. Beständigkeit, Stetigkeit, d. Zusammenhang; Angl. continuance, perpetuity, lastingness*). Usurpatur — a) Sæpe in sing. numero. — Generativum. *Cic.* 5. *Tusc.* 10. 31. Non ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia. *Id.* 2. *Off.* 7. 23. Malus custos diuturnitatis metus: contraque benevolentia fidelis est vel ad perpetuitatem. et 1. *ibid.* 33. 119. Ut

constare in vitæ perpetuitate possimus nobismet ipsis, nec in ulla officio claudicare. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 9. 21. (99). Usus aris ad perpetuitatem manumentorum translatus est. *Quintil. Declam.* 1. 15. Sciebas, cæcum non aliter, si dux defecisset, ingredi posse, quam si vestigia parietis perpetuitate dirigeret. h. e. perpetuo et non interrupta parietis tractu. — Speciatim, *Perpetuitas orationis* est continuatus cursus per periodos æqualiter fusas et invicem sibi succedentes: cui opponitur aratin incisa et per brevia membra quodammodo interrupta. *Cic.* 3. *Orat.* 49. 190. Neque semper utendum est perpetuitate et quasi conversione verborum, sed sæpe carpenda membris multioribus eat oratio. — Item *perpetuitas sermonis* est totus sermo: cui pars opponitur. *Cic.* 2. *Orat.* 54. 220. In utraque genere leporis excellens, et illo, qui in perpetuitate sermonis, et hoc, quod in celeritate atque dicto est. Adde eumd. *Orat.* 2. 7. — b) In plur. num. *Vitruv.* 2. 10. Apennini pars septentrionali regioni subjecta continetur umbrosis et opacis perpetuitatibus. h. e. locis longo et continuo tractu umbrosis.

PERPETUŪTASSINT, antique est idem ac perpetuum, perpetuum reddant, quasi a *perpetuito*. *Ennius* apud *Non.* p. 150. 30. *Merc.* libertatemque ut perpetuitassint quam maxime. *Sed alii et præcipue cl. Vahlen., quem vide, rectius leg. perpetuassint maxime.*

PERPETUŪO, adverb. continue, sine intermissione, assidue, semper, perenniter, *αἰδιῶς* (It. *continuamente, perpetuamente, in perpetuo, per sempre; Fr. continuellement, sans interruption, pour toujours, à jamais; Hisp. continuadamente, incesablemente, siempre; Germ. in Einem fort, beständig; Angl. continually, perpetually, uninterruptedly, always, for ever. Ter. Hecyr.* 3. 3. 46. O fortuna, ut numquam perpetuo es bona! *Cic.* 3. *leg. Agr.* 1. 2. Ut eam opinionem perpetuo retineatis. *Ovid.* 1. *Trist.* 5. 83. At mihi perpetuo patria tellure carendum est. *Cæs.* 1. *B. G.* 31. Neque recusaturos, qui minus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent. et 7. *ibid.* 41. Quum nostros assiduo labore defatigaret, quibus, propter magnitudinem castrorum, perpetuo esset iisdem in vallo permanendum. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.). 19. 63. Hortensius autem vehementer admirans, quod quidem perpetuo, Lucullo loquente, fecerat. *Auct. B. G.* 8. 26. Qui perpetuo in amicitia Romanorum permanerat. *Ter. Eun.* 5. 9. 13. Numquid dubitas, quin ego perpetuo perierim?

PERPETUŪO, as, āvi, ātum, are, a. 1. Part. *Perpetuatus* et *Perpetuandus*. — Perpetuare est perpetuum reddere, continuare sine intermissione, *continuaré, perpetuare, eternare, αἰδιῶν*. *Ennius* apud *Non.* p. 150. 30. *Merc.* Libertatem perpetuare. *V. PERPETUITASSINT. Plaut. Pseud.* 1. 3. 72. Non est usu quisquam amator, nisi qui perpetuat data. *Cic.* 3. *Orat.* 46. 181. Clausulas atque interpuncta verborum animæ interclusio atque angustia spiritus attulerunt. Id (inventum) ita est suave, ut sicui sit indultus spiritus datus, tamen eum perpetuare verba nolimus. *Id. Sull.* 22. 64. Judicium potestatem perpetuandam, legis acerbiterat mitigandam putavit. *Paul. Dig.* 27. 7. in fin. Litis contestatione temporales actiones perpetuantur. *Arator* 1. sub fin. His soldata fides, his est tibi, Roma, catenis Perpetuata salus. — *Dii te perpetuent*, formula acclamandi imperatoribus, apud *Lamprid.* *Alex. Sev.* 6.

PERPETUŪS, a, um, adject. (perpes, petis). Comp. *Perpetuor* dixit *Cato* apud *Priscian.* 3. p. 601. Idque perpetulus atque firmius repsit. Sup. *Perpetuissimus* habet *Id. ibid.* Ab optimis artibus fugit maxima fugela, perpetuissimum curriculum. — Perpetuus est continuus, continuatus, continens, solidus, integer, non interruptus, non intercisus, *διεπνεύς, αἰδιῶς* (It. *continuo, continuato, intiero, non interrotto; Fr. continu, qui est sans interruption, qui se suit sans interruption, qui dure continuellement; Hisp.*

continuo, perpetuo, lo que se hace sin interrupcion, siempre duradero; Germ. in Einem fort dauernd, -gehend, -laufend, ununterbrochen, stetig, beständig, ewig, ganz; Angl. perpetual, continual, continued, uninterrupted, without ceasing). ¶ 1. Generativum — a) Universim. *Cic. Pis.* 22. 51. Meus reditus is fuit, ut a Brundisina usque Romam agmen perpetuum lotius Italia viderem. *Vet. æn. Tab.* apud *Murat.* 582. ad fin. Semitam lapidibus perpetuis cnastratam recte habeto. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 7. (48). Apenninus perpetuis jugis ab Alpibus tendens ad Siculum fretum. et 6. *ibid.* 20. 23. (74). Montes qui perpetuo tractu oceani oræ pertinent. *Id.* 7. *ibid.* 51. 52. (172). Perpetua febris. *Id.* 17. *ibid.* 27. 42. (251). Eractam falcis aciem utraque manu imprimentes, perpetuis incisuris deducunt, ac veluti cutem (arboris) laxant. *Cato R. R.* 33. Vineam arate incipito, ulro citroque sulcos perpetuos ducito. *Colum.* 3. *R. R.* 13. 9. Fossam perpetuam educere. *Cæs.* 3. *B. C.* 44. Perpetuæ munitiones, perductæ ex castellis in proxima castella. *Id.* 7. *B. G.* 26. Palus, quæ perpetua intercedebat, Romanos ad insequendum tardabat. et *ibid.* 23. Perpetuæ trabes. h. e. integræ solidæque. *Plaut. Most.* 1. 2. 67. Non videor mihi sarcire posse aedes meas, quin totæ perpetuæ ruant. *tutte dall'un capo all'altro*. pleonasmus. *Cæs.* 1. *B. C.* 21. Milites disponit non certis spatiis intermissis, sed perpetuis vigiliis stationibusque, ut contingant inter se, atque omnem munitionem expleant. *Ovid.* 2. *Art. am.* 285. perpetuo contendunt illa risu. *Ter. Adelph.* 4. 1. 5. Hunc diem cupio perpetuum in lætitia degere. *tutto intiero*. et 4. 1. 4. triduum. et *Hecyr.* 1. 2. 12. biennium. *Virg.* 7. *Æn.* 176. hic ariete cæso Perpetuis soliti patres considere mensis. h. e. non interruptis distinctivæ sedentium ordinibus per lectos tricliniaris, sed longis et continuis pro numero convivarum. Sic *Ovid.* 6. *Fast.* 305. Ante focus olim longis considere scamnis Mos erat, et mensæ credere adesse dens. Rursus *Virg.* 8. *Æn.* 182. Vescitur Aeneas, simul et Trojana juventus Perpetui tergo bovis. h. e. non in frusta secto, sed integro mensæ illato. — b) *Perpetua valetudo. V. VALETUDO.* — c) *Perpetua oratio*, quæ altercationi, aut interlocatione non interruptitur. *Cic.* 1. *Att.* 16. circa med. Clodium præsentem fragi in senatu tua oratione perpetua, tum altercatione. *Liv.* 4. 6. Quum res a perpetuis orationibus in altercationem vertisset. *Cic.* 2. *Orat.* 4. 16. Sum cupidus te in illa longiore ac perpetua disputatione audiendi. *Id. Topic.* 26. 97. Nec solum perpetuæ actiones, sed etiam partes orationis iisdem locis adjuvantur. — d) *Perpetuæ quaestiones. V. QUÆSTIO.* — e) *Perpetua historia*, quæ res gestas continens et continuatas perscribit. *Cic.* 5. *Fam.* 12. bis. Sic *Ovid.* 1. *Mel.* 3. primaque ab origine mundi Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. — f) Sæpe temporario opponitur, *perpetuo, eterno, αἰδιῶς*. *Nepos Miliad.* 3. Quibus singulis ipsorum urbium perpetua dederat imperia. *Horat.* 1. *Od.* 24. 5. Quintilium perpetuus sopor Urget. *Cic. post red. in Senat.* 2. 4. Quum republica non solum parentibus perpetuis, verum etiam tutoribus annuis esset orbata. *Id.* 4. *Cat.* 9. 18. Ignis Vestæ perpetuus ac sempiternus. *Id.* 1. *Nat. D.* 15. 40. Stellarum perennes cursus atque perpetui. *Id.* 2. *Invent.* 54. 164. Stabilis et perpetua permansio. *Id. post red. in Senat.* 12. 30. Constans, perpetua, fortis, invicta defensio salutis meæ. *Id.* 13. *Phil.* 6. 13. Vainutas mea perpetua et constans in rempublicam. *Id.* 6. *Fam.* 13. Assidua et perpetua cura salutis tuæ. *Q. Cic. Petil.* cons. 7. 26. Firma et perpetua amicitia. *Martial.* 6. 64. Quas et perpetui dignantur scriinia Silii. h. e. qui fama in perpetuum victurus est. Adde eumd. 7. 63. *Sil. It.* 14. 43. Postquam perpetuas iudex concessit (*Minos*) ad umbras. — g) *Perpetuum*, adverb. perpetuo. *Stat.* 1. *Siv.* 1. 99. Utere perpetuum

populi magnique senatus Munere. — h) *In perpetuum*, in omne tempus, *in perpetuum, per sempre, acaei*. Cic. 1. *Cat.* 12. 30. Hanc pestem paullisper reprimi, non in perpetuum comprimere posse. *Id.* 2. *leg. Agr.* 21. 55. Venire res vestras proprias, et in perpetuum a vobis abalienari. *Id.* *Rosc. Am.* 48. 139. Obtinere aliquid in perpetuum. *Liv.* 7. 37. Milites duplici frumento in perpetuum, in praesentia singulis bobus donati. — i) *In perpetuum modum*, idem. *Plaut. Most.* 3. 1. 5. Perii plane in perpetuum modum. Adde *eund.* *ibid.* 4. 3. 51. ¶ 2. Speciatim. *Perpetuum senus* apud Cic. 5. *Att.* 21. *ad fin.* et *perpetua centesima* apud *eund.* 6. *ibid.* 3. a med. est usura simplex, quae praestari solet in sortem, quaeque semper eadem remanet; opponitur autem usurae usurarum, sive anatocismo, qui est renovatio usurae in singulis annis et sortem ipsam auget. *V. USURA.* ¶ 3. Item speciatim, interdum *perpetuus* est generalis, universalis, et semper locum, aut veritatem habens in aliquo genere. Cic. 2. *Orat.* 33. 141. Perpetui juris et universi generis quaesitio non hominum nomina, sed rationem dicendi et argumentationum fontes desiderat. *Cels.* 2. 10. *circa med.* Quum sit autem minime crudo sanguis mittendus, tamen ne id quidem perpetuum est: neque enim semper concoctionem res expectat. *ne men questo è senza eccezione.* et *Plin.* 17. *Hist. nat.* 2. 2. (19). Nec arbitror, perpetuum quidquam in hoc praecipui posse. ¶ 4. Item speciatim. *Perpetua fulmina* apud *Senec.* 2. *Quest. nat.* 47. sunt, quorum significatio in totam vitam pertinet, nec unam rem id enunciat, sed contextum rerum per omnem deinceps aetatem complectitur. ¶ 5. Item *perpetuus* dictus est a quibusdam Grammaticis infinitivus inodus, quia perpetuum est, quod sine non habet. *Diomed.* 1. p. 331. *Putsch.* — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PERPEXUS, a, um, particip. ab inusit. *perpecto*, diligenter perus. *Firmic.* 5. *Maths.* 5. Pectora pugnis obtundant, et perperam barbain in omnibus cogitationibus suis permulceant.

PERPICTUS, a, um, particip. ab inusit. *perpingo*, exacte pictus. *Ovid.* 10. *Met.* 262. Lilia, perpicatasque pilas. *Alii rectius leg.* Liliaque, pictasque pilas.

PERPINGUIS, e, adject. valde pinguis. *Auct. Ilin. Alex. M.* (edente *A. Maio*) 45. Arenis circa perpinguibus.

PERPLACĒO, es, ere, u. 2. valde placere. *Plaut. Most.* 3. 3. 4. Equid placeant, in rogat inno berle ero perplacet. Adde *Ter. Heaut.* 5. 5. 22. et *Cic.* 3. *Att.* 23. a med. *Vide legem*, quam T. Fabio scripsit T. Visellius: ea mihi perplacet.

PERPLANUS, a, um, adject. valde planus. *Diomed.* 2. p. 431. Discretio est confusarum significationum perplana expositio. Sic *Max. Victorin.* p. 188. *Keil.*

PERPLEXABILIS, e, adject. idem ac perplexus, implexus, involutus, obscurus. *Plaut. Asin.* 4. 1. 47. Neque ullum verbum faciat perplexabile.

PERPLEXABILITER, adverb. idem ac perplexe. *Plaut. Stich.* 1. 2. 28. Perplexabiliter hodie earum perpavefaciam pectora.

PERPLEXĒ, adverb. Comp. *Perplexus*. — Perplexe est obscure, implicite, intricatissime, *πομπλόχος*. *Ter. Eun.* 5. 1. 1. Perigin' scelesta mecum perplexe loqui? *Liv.* 8. 23. Quid perplexe agimus? inquit. *Id.* 30. 42. De his rebus Interrogat Macedones, quum perplexe responderent ipsi, etc. *Id.* 6. 13. *in fin.* Defectionem haud perplere indicaverit. Sic *Curt.* 8. 5. 13. Haud perplexe in Callisthenem dirigebatur oratio. *Prudent.* 2. *advers. Symmach.* 847. Anfractus dubios habet, et perplexus errat. Sic *Amnian.* 25. 3. *ad fin.* Super animorum subtilitate perplexus disputans.

PERPLEXIM, adverb. idem ac perplexe. *Plaut. Stich.* 1. 2. 18. Utrum ego perplexim lacessam oratione. *Cassius Hemina* apud *Non.* p. 515. 20. *Merc.* Perplexim scribere allici.

PERPLEXIO, ōnis, f. 3. translate tantum occurrit; et ¶ 1. Est implicatio, connexio. *Boeth.* in *Cic. Topic.* 5. p. 835. Fatum dicunt esse perplezionem causarum subsequentiumque perplezionem quamdam et catena modo continentiam. ¶ 2. Item perplexitas, involucrum, ambages. *Porc. Latro declam. in Catil.* 33. Me fateor vetustissima familiaritate Catilinae conjunctum, persaepe detravisse micis perplexionibus illius, neque unquam certi quidquam in illo ingenio comprehendere potuisse.

PERPLEXITAS, ōtis, f. 3. *perplexitā*, dubium, ambiguitas. *Amnian.* 18. 6. a med. His ob perplezionem nimiam aegerrime lectis. *Id.* 31. 2. Perplexitas geographica.

PERPLEXOR, ōris, ari, dep. 1. aliquid perplexiun facio, et in dubium voco. *Plaut. Aulul.* 2. 2. 81. At scio, quod vos pacto soleatis perplexari. *paragoge.*

PERPLEXUS, ō um, particip. ab inusit. *perplecto*. Comp. *Perplexior* et *Sup. Perplexissimus* II. — Perplexus est intricatus, involutus, implexus, *ἐμπλόχος*, intricato, involupto, *perplexo*.

I.) Proprie. *Lucret.* 4. 620. Inde quod exprimumus per caulas omne palati Diditur et rare perplexa foramina lingua. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 2. 1. (2). Perplexis, et in semet aliter, atque aliter nunc statu, nunc flactu convolutis seminibus. *Virg.* 9. *Æn.* 931. perplexiun iter omne revolvens Fallacis silvæ. *Stat.* 1. *Theb.* 502. Perplexi errores.

II.) Translate accipitur pro obscuro, et ita involuto, ut commode intelligi non possit, *difficile, intricato*. *Liv.* 40. 5. Singulos amicorum patris tentare sermonibus perplexis institit. *Id.* 25. 12. Perplexus carmen. *Id.* 35. 14. *sub fin.* Perplexum Punico astu responsum. *Id.* 34. 57. Ignorare se dixit, quidnam perplexi sua legatio haberet. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 15. 13. (62). Ratio perplexior multisque involuta miraculis. *Quintil.* 12. 2. 10. Perplexa discernere. *Id.* 11. 1. 63. Causa difficilis atque perplexa. et 2. 10. 9. Perplexæ magis controversiæ. *Auct. Gromat. de controu. agr.* p. 76. *Goes.* Magna enim alea est litem ad interdictum deducere; cujus est executio perplexissima.

PERPLICĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *perplico*, implicatus, perplexus. *Lucret.* 2. 394. Aut magis hamatis inter se perque plicatis *inensis*.

PERPLŌRO, as, are, a. 1. valde ploro. *Inscript.* apud *Gruter.* 928. 11. CRESCO PERGRERAS GAUDEO PERFLORAS. INVIORE MORERE.

PERPLŪO, is, ere, 3. est per medium pluere, *trapivovere*, *διεβρεχωμαι*.

I.) Proprie. — a) Impersonaliter. *Cato R.* 155. Circire oportet, sicubi perpluat. — b) Cum Nominativo. *Vitruv.* 2. 8. 18. *Schneid.* Quum enim in tecto tegulae fuerint factæ aut a ventis dejectæ, quæ possit ex imbribus aqua perpluere, etc. *Plaut. Most.* 1. 2. 30. Venit imber, lavat parietes, perpluunt tigna. *Quintil.* 6. 3. 64. Quum cœnaculum perplueret. *Festus* p. 250. 29. *Müll.* Pateram perpluere, in sacris quum dicerent, significat, pertusam esse. *In Codicibb. et Festi* et *Paul. Diac.*, qui eadem exhibet, legitur perpluere.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a paragr. superiori, transitive pro humectare, irrorare, *Apul.* 10. *Met. ad fin.* De summo montis cacumine, per quamdam latentem fistulam, in excelsum prorumpit vino crocus diluta: sparsimque, defluens, pascentes circa capellas odore perpluit imbre. ¶ 2. Item morali ratione. — a) Cum Nominativo tantum. *Plaut. Trin.* 2. 2. 41. Benefacta benefactis aliis pertergito, ne perpluant. — b) Et transitive, cum Accusato. *Id.* *Most.* 1. 3. 6. Hæc est illa tempestas, quam mihi amor in pectus perpluit ineam.

PERPLŪRES, ium, adject. plur. valde plures. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 24. 47. (130). Spondetque jugero ejus annuos perplures redditus. *Alii et ipse Sillig. rectius leg.* annua HS. MM. redditus.

PERPLŪRĪMUM, adverb. valde plurimum.

Plin. 2. *Hist. nat.* 54. 55. (143). Itaque perplurimum refert, unde venerint fulmina, et quo concesserint. *Alii et ipse Sillig. rectius leg.* plurimum.

PERPOL, per Pollucem, adverb. jurandi. *Ter. Heeyr.* 1. 1. 1. Perpol quam paucos reperias meretricibus fideles evenire amatores. Ubi tamen *Donatus* et *Servius* ad *Virg.* 1. *Æn.* 644. dictum fuisse affirmant pro *Pol* perquam paucos, etc.: nam, *Donatus* inquit, *perpol* Latium non est, et *Servius*: Cui (*jurantis adverbio*) præpositio numquam coheret. Quod quum sit verissimum, idem dicendum erit de illo *Plaut. Cas.* 2. 6. 18. Perpol sæpe peccas. h. e. pol persæpe peccas. Illic simile est illud *Ter. Andr.* 3. 2. 6. Per ecastor scitus puer. h. e. ecastor perscitus puer.

PERPŌLIO, pŏlis, pŏlivi, pŏlittum, pŏlire, a. 4. Part. *Perpolitus*. I. et II.: *Perpoliendus* II. — Perpolire est valde polire, *διαξέειν*.

I.) Proprie. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 4. 21. (66). Aurum cursu ipso attrituque perpolitum. *nettato, purgato, fregato*. Illic referri potest et illud *Cincii* apud *Festum* p. 265. 16. *Müll.* Cincius de verbis prisicis sic ait: Quemadmodum omnis fere materia non deformata rudis appellatur, sicut vestimentum rude, non perpolitum: sic etc. *Fellej.* 2. 22. 4. Q. Catulus-quum ad mortem conquireretur, conclusit se loco, nuper calce arenaque perpolito. Sic *Inscript.* apud *Henzen.* 7372. ET IS TRICLINIUM SOCIORVM EX SUA PECVNIA OPBRE TECTORIO PERPOLIT ET AMICIS DONVM DEDIT.

II.) Translate est corrigendo exornare, supremam manum addere, absolvere. *Cic.* 2. *Orat.* 13. 54. Et tractu orationis leni et equabili perpolivit illud opus. *Id.* *Tim.* 13. Perpolire et absolvere aliquid. *Id.* 2. *Orat.* 28. 121. Perpolire atque conficere. *Id.* *Balb.* 7. 17. Adhibere extremum perpoliendi operis laborem. *di dar l'ultima mano*. *Id.* 5. *Fam.* 12. *extr.* Ea, quæ habes instituta, perpolies. *Id.* 1. *Orat.* 13. 58. Perfecti in dicendo, et perpoliti homines. *Id.* *Ps.* 29. 70. Non philosophia solum, sed etiam litteris perpolitus. *Id.* *Sext.* 42. 92. Inter bano vitam perpolitam humanitate, et illam immanem, nihil tam interest, quam etc. *Id.* 1. *Orat.* 8. 31. Sapientibus sententiis gravibusque verbis ornata oratio et perpolita. et 2. *ibid.* 27. 120. Explicatio illustris et perpolita. *Quintil.* 2. 12. 8. Confutendum est etiam, detrahere doctrinam aliquid, ut limam iudibus, et cotem hebetibus, et vino vetustatem, sed vitia detrahât; atque eo solo minus est, quod litteræ perpolierunt, quo melius. *Alii perperam leg.* præpolierunt. *Mar. Victorin.* de orthogr. 1. p. 2466. *Putsch.* Asperitas veteris illa paullatim ad elegantiorum vite sermonem et limam perpolita.

PERPŌLITE, adverb. omnino polite. *Sup. Perpolitissime* habet *Cic.* 4. *Herenn.* 32. 44. Ut continuatione perfecte et perpolitissime possint esse absolute.

PERPŌLITĪO, ōnis, f. 3. *abbellimento*, actus perpoliendi. *Cic.* 4. *Herenn.* 13. 18. Verborum exornatio est, quæ ipsius sermonis insignita continetur perpolitione.

PERPŌLITUS, a, um. *V. PERPOLIO.*

PERPŌPŪLATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERPŌPŪLOR, ōris, ōtus sum, ari, dep. 1. Part. *Perpopulatus*. — Perpopulari est totum populari et vastare, *καταχερσῶν*. *Liv.* 22. 3. Hannibal emissis et manibus perpopulatur Italiam. *Alii leg.* populetur. *Id.* 34. 56. Ligurum quindecim in illa agrum Placentinum perpopulatus esse. — Hinc Part. *perpopulatus*: *chi ha saccheggiato*, qui totum populatus est. *Tac.* 14. *Ann.* 26. Quosque aversos oculis cognoverat, cædibus et incendiis perpopulatus, etc. — Passive *saccheggiato*, vastatus. *Liv.* 26. 9. *ad fin.* Hannibal, perpopulato agro Fregellano, in Labicanum venit. *Alii leg.* populato.

PERPŌLTANS, antis, particip. ab inusit. *perporto*, apportans, advchens. *Liv.* 28. 46. Naves onerariæ prædam Carthaginem perportantes.

PERPŌSITĪO, ōnis, f. 3. Ita legitur apud *Cassiod.* *Complex.* ad *Act. Ap.* 17. Quum Sa-

marie Spiritum Sanctum in perpositione manus Petri atque Joannis Apostolorum devoti suscipere. *At videtur scribendum impositione, ut mox ibid. et in Act. Ap. 8. 18.* Hæc cl. *Furlanetto* in 1.^a *Append.* Mihi autem pro in perpositione legendum videtur superpositione.

PERPOTATIO, ōnis, f. 3. actus perpotandi. *Cic. Pis. 10. 22.* Quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperantissimas perpotationes prædicem? *Plin. 29. Hist. nat. 1. 8. (27).* Potus deinde jejunorum ac vomitiones et rursus perpotationes ac pilorum eviratio etc.

PERPOTIOR, tris, itus sum, iri, dep. 4. Part. *Perpotitus*. — Perpotiri est omnino et plene potiri. *Imp. Zeno Cod. 12. 7. 2. et Imp. Anastas. ibid. 21. 2. et Imp. Theodos. et Valent. ibid. 16. 3. extr. et Imp. 18. a med.* Sulla, qui bello civili victoria perpotitus, Romanum primum iuvavit imperium, solusque deposuit.

PERPOTO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Perpotans* sub A. — Perpotare

A) Neutorum more est valde potare, vel totum tempus in potationibus consumere. *Cic. 7. Ferr. 33. 87.* Similiter totos dies, in litore tabernaculo posito, perpotabat. *Id. ibid. 38. 100.* Prætere tot dies cum mulierculis perpotante. *Id. 2. Phil. 31. 77.* Delituit in quadam cauponula, atque ibi se occultans, perpotavit ad vesperam.

B) Cum Accusativo pro simplici potio, haurio. *Lucret. 1. 940. et 4. 15.* interea perpotet amarum Absinthii laticem.

PERPREHENSUS, a, um, particip. ab inusit. *perprehendo*, fortiter prehensus. *Apul. 6. Met.* Tunc Juppiter perprehensa cupidinis buccula, manue ad os suum relata, conviavit. *Alii leg. perpressa, alii prehensa. F. BUCCULA.*

PERPREMO, F. **PERPRIMO**.

PERPRESSA, æ, i, f. herba nomen. *Plin. 21. Hist. nat. 19. 77. (132).* Baccobar in medicina usu aliqui ex nostris perpressam vocant. *Alii leg. pensam. Id. 26. ibid. 8. 55. (87).* Calculus eicit perpressa, quæ Artetii et in Illyrico nascitur.

PERPRIMO, primis, pressi, pressum, primere, a. 3. *premere assai*, valde premo. *καταπιζω. Horat. Epod. 16. 37.* mollis et esipes Inoinineta perprimat cubilia. *Seneca Ep. 99. a med.* Spiritus icu doloris impulsus, quemadmodum totum corpus quatit, ita oculos, quibus adjacentem humorem perprimit et expellit. *Alii leg. perpremit.* — Obscæno sensu est idem ac stuprare. *Ovid. 1. Art. am. 394.* Perprime tentatam (*ancillam*).

PERPRŌBĀBĪLIS, e, adject. multum probabilis. *Augustin. 1. Music. 6. n. 12.* Perprobabile est, neminem esse histrionum, qui non sibi professionis finem in pecunia, seu gloria constituat ac proponat.

PERPRŌPERĒ, adverb. valde propere. *Plaut. Mil. glor. 2. 4. 10.* Peri perpropere. *Alii et ipse Fleckeisen. rectius leg. præpropere.*

PERPRŌPINQUUS, a, um, adject. valde propinquus. *Accius apud Cic. 1. Divinat. 22. 43.* Populo commutationem rerum portendit (*sol*) fore perpropinquam.

PERPRŌSPER, ra, rum, adject. valde prosper. *Sueton. Claud. 31.* Valetudine perprospera usus est.

PERPRŪRISCO, is, ere, n. inchoat. 3. Part. *Perpruriscens*. — Perpruriscere est admodum prurire, *καταπιζωμαι. Plaut. Stich. 5. 5. 20.* Ubi perpruriscamus usque ex unguiculis. *Apul. 10. Met.* Mulier ex unguiculis perpruriscens.

PERPŪDESCO, is, ere, n. 3. valde pudere. *Cornelia* in epist. ad *Grasch. (inter fragm. Nepot.)* Quando perpudescet miscenda atque perturbanda republica?

PERPUGNAX, acis, adject. comm. gen. valde pugnat. *Cic. 1. Orat. 20. 93.* Perpugnacem in disputando videri. Quidam perperam leg. *repugnacem.* Adde *Augustin. 3. contra Acad. 4.*

PERPULCHER, cra, crum, adject. valde pulcher. *Ter. Eun. 3. 2. 15.* Perpulcra, credo, dona, haud nostris similia.

PERPULSUS, a, um, F. **PERPELLO**.

PERPUNCTUS, a, um, F. voc. seq.

PERPUNGO, gis, xi, ctum, gere, a. 3. Part. *Perpunctus*. — Perpungere est valde, vel altius pungere. *Gloss. Cyrill. Παρὰ πύρρον, perpungo. Cæl. Avel. 2. Acut. 10. a meif.* Perpuncti sentiunt. *Id. 3. Tard. 8. n. 128.* Perpuncta peritonæi membrana graves consensus atque indignationes affert.

PERPURGATUS, a, um, F. voc. seq.

PERPURGO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perpurgatus* I. et II. — Perpurgare est omnino purgare, totum purgare, *purgare perfectam* i. e. *ἐκκαθαίρω*.

I.) Proprie. *Cato R. R. 115.* De eo vico cyathum in ceteram potionem indito, alvum movebit, et postridie perpurgabit sine periculo. *Cic. 2. Nat. D. 50. 127.* Cervicæque ante partum perpurgant se quadam herbula. *Cels. 5. 26. n. 36.* Perpurkata ulcera. Adde *eumd. 2. 10. a med.* — Joculariter *Plaut. Mil. glor. 3. 1. 179.* Tibi perpurgatis operam dabimus auribus. h. e. attentissimis.

II.) Translate sumitur pro expedire, absolvere, finire. *Cic. Mur. 26. 54.* Locus orationis perpurgatus ab iis, qui ante me dixerunt. *Id. 2. Divinat. 1. 2.* Perpuratus est is locus a nobis quinque libris. *Al. leg. pertractatus.* — *Perpurgare*, scil. rationes, expedire quando singula capita dati et accepti, perficere, absolvere. *Cic. 12. Att. 12.* De dote tanto magis perpurga.

PERPURUS, a, um, adject. valde purus. *Varro 3. R. R. 16. 28.* In quæ addunt lanam pururam, per quam sugant. *Ita emendari jussit Pontedera ex Colum., probante Schneidero: vulgati libri habent purpuream.*

PERPŪSILLUM, adverb. vel

PERPŪSILLUS, a, um, adject. *Cic. 2. Oyat. 60. 245.* Non accusabis: perpusillum rogabo. *Potest hic et adverb. esse et adject.*

PERPŪTO, as, are, a. 1. perfecte putare, declarare, proferre. *Plaut. Cist. 1. 3. 7.* Ut ego argumentum hoc vobis plane perputem.

PERQUAM, F. **PER**.

PERQUĒO, is, ivi, n. anom. idem fere ac *queo*. *Apul. 1. Met.* Ut toto biduo non claustra perfringi, non fores evelli, non denique parietes ipsi perquiverint perforari. *Alii leg. qui-verint.*

PERQUIĒSCO, is, ere, n. 3. conquirere. *Apul. 8. Met.* Totam perquiescim noctem.

PERQUIRĪTĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *perquirito*, perquisitus. *Claudian. Mamerc. 1. Stat. anim. præf.* Opusculum usquequaque perquiratum. *At hic legendum est proquiratum.*

PERQUIRO, quiris, quisivi, quisitum, quirere, a. 3. Part. *Perquisitus* et *Perquirendus* sub a. — Perquirere est diligenter quærere, *cercare diligentemente, ricercare, διακρίνω*: et quidem — a) Est diligenter quærere scrutando. *Lucret. 6. 382.* Indicia occultæ divum perquirere mentis. *Cic. 6. Ferr. 18. 39.* Scribit ad quosdam, ut ea vasa perquirant. *Q. Cic. Petit. cors. 8. 31.* Perquirere et investigare homines ex omni regione. Rursus *Cic. 5. Fin. 18. 48.* Pueri ne verberibus quidem a contemplandis rebus perquirendisque deterrentur. *Plin. 6. Hist. nat. 8. 8. (23).* In que multa ahter, ac veteres, proditum non eo infitias, ansia perquisita cura. — b) Item interrogando. *Plaut. Stich. 1. 3. 40.* Adeunt, perquirunt, quid causæ siet. *Cic. Cæl. 22. 53.* Possum etiam illa ab accusatore perquirere, ubi sit etc. *Cæs. 6. B. G. 9. extr.* Aditus viasque in Suebos perquirat. *Sueton. Tib. 56.* Quum comperisset, Seleucum grammaticum a ministris suis perquirere, quos quoque tempore tractaret auctores, etc. — Passive impersonaliter. *Cic. Cluent. 64. 180.* Perquiritur a coactoribus.

PERQUISITUS, adverb. *ἐξηρασημένος*, diligenter. *Comp. Perquisitus* apud *Cic. 1. Invent. 41. 77.* Perquisitus et diligentius conscripsisse pollicemur.

PERQUISITIO, ōnis, f. 3. perquirendi actio, inquisitio. *Cassiod. 7. Variar. 18.* Usu ipso subtilissimæ perquisitionis.

PERQUISITOR, ōris, m. 3. *ricercatore*, inquisitor. *Plaut. Stich. 2. 2. 61.* Malevoli perquisitores auctionum. *Amian. 14. 5. 1d.* metuens perquisitor malevolus etc.

PERQUISITUS, a, um, F. **PERQUIRO**.

PERRĀDO, dis, si, sumi, dere, a. 1. Part. *Perrarus*. — Perradere est valde radere. *Cæl. Avel. 3. Acut. 18. n. 183.* Cucurbitas apponemus-clunibus atque pube tenuis, perraris capillis. *Veget. 3. Veterin. 13. 3. Schneid.* Reliqua fragmenta ossis, quæ asperata sunt, ferramentis cædito competentibus atque perradito, ut carnem facilius inducant. Numquam enim clauditur vulnus si non raseris, donec sanguis per os ipsius respondeat.

PERRĀRO, adverb. *παρρησιας*, valde raro. *Cic. 2. de republ. 40. extr.* Si quando id efficit, quod perraro potest. *Id. 2. Fin. 16. 51.* Quæ perraro appellantur ab Epicuro. Adde *eumd. Rosc. Am. 18. 52., Planc. 3. 7. et 4. Herenn. 22. 32. Horat. 2. Sat. 5. 50.* perraro hæc alia fallit. *Sueton. Ner. 12.* Perraro præsidere. Adde *eumd. Tib. 38.*

PERRĀRUS, a, um, adject. valde rarus. *Liv. 29. 38. extr.* Quod tunc perrarum in mandandis sacerdotiis erat. *Plin. 31. Hist. nat. 3. 23. (38).* Quando perrarum est, ut levior sit aliqua (*aqua*).

PERRĀSUS, a, um, F. **PERRADO**.

PERRĒCONDĪTUS, a, um, particip. ab inusit. *perrecondo*, valde reconditus. *Cic. 1. Orat. 30. 135.* Aut perrecondita, aut valde difficilis ratio consuetudinis.

PERRECTUS, a, um, F. **PERGO**.

PERRĒGERE, F. **PEREGERE**.

PERRĒPO, is, psi, ptum, pere, n. 3. *serpere*, *aggrapparsi, καθέσθω*, rependo aliquo pervenio, adrepo: a *per* et *repo*. — a) Neutorum more. *Colum. 6. R. R. 5. 1.* Ne ad præsepia sus, aut gallina perrepat. *Id. 4. ibid. 24. 14.* Si a capite vitis emicuerit, et brachiis in aliena jugorum convulvia perreperit. — b) Active. *Tibull. 1. 5. 43.* Non ego tellurem genibus perrepere supplex.

PERREPTO, as, avi, atum, are, 1. *frequentat*, a perrepa. — a) Neutorum more. *Plaut. Rud. 1. 4. 4.* Omnia jam circumcuravi, atque omnibus in latebris perreptavi quærere conservam voce, oculis, auribus. h. e. quasi reptando cum labore et lassitudine obivi. *mi sono strascinato.* *At Fleckeisen. leg.* atque omnes latebras perreptavi. — b) Active. *Id. Amph. 4. 1. 3.* Omnes plateas perreptavi, gymnasia et myropolia. h. e. reptavi per plateas, etc. *Sic Ter. Adolph. 4. 6. 3.* Perreptavi usque otane oppidum, ad portam, ad lacum, quo non?

PERRĒCŪLE, adverb. valde ridicule. *Cic. 2. Orat. 59. 239.* Sed etiam, si quid perridicule possis. *Id. 4. Ferr. 6. 18.* Quid iste in provincia facturus esset, perridicule homines augurabantur. *Ita Priscian. et boni Codd.; nonnulli vero perridiculi.*

PERRĒCŪLUS, a, um, adject. valde ridiculus. *Cic. 2. Orat. 19. 77.* Sed tamen est eorum doctrina perridicula. *Cl. Val. Max. 9. 12. 8.*

PERRĒMŌSUS, a, um, adject. multum rimosus. F. **PĒMINOSUS**.

PERRŌDO, rōdis, rōsi, rōsum, rōdere, a. 3. vehementer rodere, totum rodere, rodendo penetrare. *Plin. 34. Hist. nat. 18. 35. (177).* Valet purgare, sistere, exalfacere, perrodere. *At Sillig. ex Cod. Bamberg. leg. erodere. Id. 30. ibid. 16. 53. (149).* Quæ non perrodetur a veneno Stygis aquæ. *Cels. 5. 28. n. 12.* Non plures sinus perrosent.

PERRŌGĀTIO, ōnis, f. 3. *ἐπερωτημα*, rogatio ordinis, aut collegii, quum decretum aliquod faciendum proponeretur. Cujus perrogationis formula continetur in iis siglis, quæ passim existant in Jctis et collegiorum decretis: q. d. x. r. f. p. d. e. r. i. c. h. e. quid de ea re fieri placeret, de ea re ita consuerunt. Hinc etiam legitur acclamatio illa senatus apud *Lamprid.*

Commod. 10. Perroga, perroga; omnes censemus... de parricida refer, refer; perroga. *Inscript.* apud *Maff. Mus. Ver. p. 288. n. 4.* FIAT PERROGATIO ORDINIS. *V. Fisc. Mon. Gab. p. 103.*

PERRŌGITO, as, are, a. 1. frequentat. vel intens. a *perrogo*. *Pacuvius* apud *Priscian.* 4. p. 634. *Putsch.* Postquam defessus perrogitando advenas de natis, neque quemquam invenit scium.

PERRŌGO, as, avi, atum, are, a. 1. idem ac rogare, sive interrogare, vel ad unum umnes interrogare.

I.) Proprie. — a) Cum Accus. *sententiam*, ut apud *Tac. 4. Hist. 9.* Quum perrogarent sententias consules. *Liv. 29. 19. a med.* Perrogari eo die sententiæ non potuerunt. *h. e.* omnium sententiæ usque ad ultimum senatorem. *Sueton. Aug. 35.* Sententias de majore negotio non more atque ordine, sed, prout libuisset, perrogabat. — b) Absolute. *Plin. Paneg. 60.* Ut censentes audias, nisi et perrogas. *Apul. Florid. 1.* Ubi, mensâ positâ omnes adolescentes ad dapem conveniunt, magistrî perrogant, quod factum a lucis ortu ad illud diei bonum fecerit.

II.) *Figurate, perrogare legem* est ita rogare, ut perferatur et a populo accipiatur. *Val. Max. 1. 2. extern. n. 1.* Minos a Jove traditis sibi leges perrogabat. *Id. 8. 6. in fin.* Tribunus plebis legem perrogavit magna cum clade reipublicæ.

PERRUMPO, rumpis, rûpi, ruptum, rumpere, a. 3. Part. *Perrumpens* sub *B. I. 2.*; *Perruptus* sub *B. I. 1. et 2.*; *Perrumpendus* sub *B. I. 1.* — *Perrumpere*

A) Neutorum more est vi irrumpere, vi viam sibi facere, penetrare, quasi obstantia perfringendo, *entrare a forza, passare a forza per mezzo, passare a forza.* *Cæs. 6. B. G. 39.* Inter se cohortati, per medios hostes perrumpunt. *Sic Id. 5. ibid. 15.* Per medios audacissima peruperunt, sequè inde incolumes receperunt. *Liv. 3. 70. Ser. Sulpicius per mediam hostium aciem cum equitatu perrupit. Id. 3. 18. a med.* Jam in vestibulum perruperant templi. *Sueton. Oth. 8.* Perruperunt in triclinium usque. *Sil. It. 12. 699.* etiamne parabit Nostras ille domos, nostras perrumpere in arces? *Liv. 4. 39.* Qui quum sæpe conati nequissent perrumpere ad suos, etc. *et ibid. paullo ante.* Quod ubi est factum, interclusi equites: nec perrumpere eodem, qua transierant, posse. — Et passive imperson. *Liv. 26. 7.* Nec per castra eorum parrumpi ad Capuam posse.

B) Active est medlum rumpere, prorsus rumpere, diffringere, perfringere, dirumpere, *δαρρήνυμι, rompere per mezzo, aprire rompendo, spaccare.*

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cæs. 1. B. C. 26.* Turres omni genere telorum completas ad opera Cæsaris appellebat, ut rates perrumparet, atque opera disturbaret. *Cels. 8. 9.* Costa sic finditur, ut eam totam is casus perruperit. *Id. 7. 5. ante med.* Si vero plus est per quod telo revertendum, quam quod perrumpendum est. *Cic. 1. Tusc. 18. 42.* Ab his perrumpitur et dividitur crassus hic et concretus aer. *Virg. 2. Æn. 479.* correpta dura hipecni Limina perrumpit. *et 9. ibid. 512.* Saxa quoque infesto volebant pondere, si qua Possent tectam aciem perrumpere. *Ovid. 12. Met. 369.* Fraxineam misit bastam, quæ laterum crater perrupit. *Colum. 2. R. R. 1. 6.* Perruptæ rastris et aratris radices herbarum. *Sil. It. 13. 741.* et perruptis molibus Alpes Eluctatus adest. ¶ 2. Latiori sensu est vi viam sibi facere, per vim penetrare quasi obstantia perfringendo. *Tac. 1. Ann. 51. sub fin.* Uno impetu perruptum hostium redigunt in aperta, cæduntque. *h. e.* perruptis aciei ordinibus. *sbaragliato. Id. 2. Hist. 44.* Medla acie perrupta fugere passim Othoniani. *Liv. 8. 10.* Tanta cæda perrupere cuneos. *et 32. 17.* Quæ cuneum Macedonum, si possent, perrumperent. *Id. 8. 30.* Perrumpere non potuerat hostium

agmen. *Tac. 4. Ann. 51.* Quædam munimenta Romani quasi perrupta omiserat. *Cæs. 7. B. G. 19.* Ut si aam paludam Romani perrumpere conarentur, besitates premerent ex loco superiore. *Sil. It. 14. 16.* medio (*pelagus*) perrumpens arva profundo. *Horat. 3. Od. 16. 0.* Aurum per medlos ire satellites. Et perrumpere amat sara potentior Ictu fulmineo. *Id. 1. ibid. 3. 36.* Perrupit Acheronta Hercules labor.

II.) Translate. *Cic. 3. Off. 8. 36.* Pœnam non dico legum, quas sæpe perrumpunt. *violano. et Partit. orat. 32. 112.* Perrumpere periculum. *superare. Sic Plin. 8. Hist. nat. 23. 35. (87).* omnes difficultates. *et Cic. 3. Ferr. 5. 13.* n. fingat iste sane vi sua consilia senatoria, quæ rationes omnium perrumpit, avolet et vestra severitate. *h. e.* evadat, effugiat. *Horat. 1. Ep. 10. 24.* usque recurret (*natura*) Et mala perrumpet furtim fastidia victrix. *Seneca Agam. 604.* Perrumpere omne servitium. *rompere ogni soggezione, scuotersi d'attorno ogni servitium. et Tac. 3. Ann. 15.* Nullo magis exterritus est, quam quod Tiberium, sine miseratione, sine ira, obstinatam clausumque vidit, ne quo affectu perrumperetur. *h. e.* permoveretur, quasi vi affectu aliquo animum ejus irrumpente. *Id. 4. ibid. 40.* Magistratus et primores, qui te invito perrumpunt. *h. e.*, ut ait *Rupert.*, qui perrumpunt fines lotos, intra quos continere te vis, scilicet modestiam tuam, qui vim faciunt modestiæ tuæ eamque expugnant.

PERRUPTUS, a, um. *V. voc. præced.*

PERSÆPE, adverb. valde sæpe. *Cic. Amic. 20. 75.* Ne intemperata quædam benevolentia, quod persæpe fit, impediatur etc. *Id. 1. ad Q. fr. 5.* Frons, oculi, vultus persæpe mentiuntur, oratio vero sæpissime. *Plaut. Cas. 2. 6. 18.* Per pol sæpe peccas. *imesis pro Pol persæpe. V. PERPOL.* Adde *Cic. 7. Verr. 50. 133 et 1. Legg. 14. 40.*; *et Horat. 1. Sat. 2. 82.* etc. *Sic Id. Epod. 14. 11.* Qui persæpe cava testudine florit amorem.

PERSÆVIO, is, ire, a. 4. valde sævire. *Priscian. Perieg. 683.* Fluctibus hæc propter persæviti Caspius æstus.

PERSÆVUS, a, um, adject. valde sævus. *Mela 2. 5. sub fin.* Parva flumina Telis et Tichis: ubi accrevere, persæva.

PERSALSË, adverb. valde salse. *Cic. 2. ad Q. fr. 15. ante med.* Persalse et humaniter etiam mihi gratias agit.

PERSALSUS, a, um, adject. valde salsus. *Cic. 2. Orat. 69. 279.* Persalsum illud est apud Nævium, Quid ploras pater? Mirum ni cantem. *Condemnatus sum.*

PERSALŪTIŌ, ōnis, f. 3. *Cic. Mur. 21. 44.* Non placet mihi testium potius, quam suffragatorum comparatio; non minæ magis, quam blanditiæ; non declamatio potius, quam persalutatio. *h. e.* diligens omnium salutatio.

PERSALŪTO, as, avi, atum, are, a. 1. est valde salutare, frequenter salutare, ad unum omnes salutare. *Cic. Flacc. 18. 42.* Ut omnes nos vosque quotidie persalutet. *V. SALUTO. Phædy. 4. 11.* Cælo receptus propter virtutem Hercules Quum gratulantes persalutasset deos. Adde *Senec. Tranquill. anim. 12. a med. Curt. 10. 5. 3.* In eodem habitu corporis duravit, donec a toto exercitu illo ad ultimum persalutatus est. *Seneca Controv. præf. a med.* Cyneus, missus a Pyrrho legatus ad Romanos, postero die novus homo, et senatus et omnem urbanam circumfusam senatus plehem unminibus suis persalutavit. *h. e.* omnes salutavit.

PERSANATUS, a, um. *V. PERSANO.*

PERSANŪTE, adverb. valde sancte et religiose. *Ter. Heeyr. 5. 2. 5.* Bacchis dejerat persancte. *Sueton. Tit. 10.* Persancte jurabat.

PERSANCTUS, a, um, adject. valde sanctus, sanctissimus. *Inscript. apud Rénier. 4114.* Persanctia conjux.

PERSANO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Persanatus.* -- Persanare est omnino sanare. *Plin. 20. Hist. nat. 22. 89. (244).* Vomica rumpere, purgare, persanare promittens. Adde

eumd. 24. ibid. 19. 120. (188). etc. *Seneca Ep. 8.* Ulcera etiamsi persanata non sunt, serpero desierunt. *Marcell. Empir. c. 35. p. 138. ed. Ald.* Medulla de spina hyemæ nervorum vitia omnia doloresque persanat. Adde *eumd. c. 32. p. 133. retro et c. 34. p. 135.*

PERSANUS, a, um, adject. perfecte sanus. *Cato R. R. 157. sub fin.* Ut radices polypii persanas facias.

PERSAPIENS, entis, particip. ab inusit. *persapio*, valde sapiens. *Cic. Fron. cons. 18. 44.* Quod magni cujusdam hominis et persapientis videtur.

PERSAPIENTER, adverb. valde sapienter. *Cic. Mil. 4. 11.* Etsi persapienter, et quodam modo tacite, dat ipsa lex potestatem defendendi.

PERSCELERATUS, a, um, adject. valde sceleratus. Vox a *Levico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 71.*

PERSCIENS, entis, particip. ab inusit. *perscio*, valde sciens. *Lamprid. Commod. 5.* Perennis Commodi animum persciens, invenit etc.

PERSCIENTER, adverb. admodum scienter et industrie. *Cic. Brut. 55. 202.* Ad inlirmitatem laterum perscienter contentionem omnem remiserat.

PERSCINDO, scindis, scîdi, scissum, scindere, a. 1. Part. *Perscindens* et *Perscissus.* — *Perscindere* est totum scindere, vel per medium scindere. — a) Active. *Lucret. 6. 137.* ut interdum validi vis incita venti Perscindat nubem perfringens impetu recto. *et 180.* Ergo fervidus hic nubem quam perscidit atram. *Liv. 21. 58.* Omnia perscendente vento et rapiente. *Tibull. 1. 14. 61.* Sit satis e membris tenuem perscinderem vestem. — b) Passive. *Lucret. 6. 111.* Interdum (*carbassus*) perscissa furit petu'antibus austris. *Id. 4. 601.* Perscinduntur enim, nisi recta foramina tranant.

PERSCISCO, is, ere, a. 1. plane scire, cognoscere. *Dict. Cret. B. Troj. 37.* Causam tumultus cupidus persciscere. — Cum Relativo. *Boeth. in Aristot. de interpr. ed. sec. p. 371.* Quod tamen fiat, ex ipsorum hominum et actu ratione persciscat.

PERSCISSUS, a, um. *V. PERSCINDO.*

PERSCITUS, a, um, particip. ab inosit. *perscio*, valde scitus. *Cic. 2. Orat. 67. 274.* Quod apud Catonem est, per mihi scitum videtur, C. Publicium solum dicere, etc. ¶ Item perpulcher. *Ter. Andr. 3. 2. 6.* Per ecastor scitus puer est natus Pamphilo. *imesis* est pro *Ecastor perscitus puer* etc. *V. PERPOL* et *SCITUS.*

PERSCRIBO, bis, psi, ptum, bere, a. 3. Part. *Perscriptus* I. 1. et 2., II. 1. 2. et 3.; *Perscripturus* I. 2.; *Perscribens* II. 1. — *Perscribere* stricto sensu est integre scribere, scribere interamente.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est, ut diximus, integre scribere. *Tiro Tull. apud Gell. 10. 1. ad fin.* Cicero persuasit Pompejo, ut neque *TRATIUM*, neque *TRATIO* scriberetur, sed ad secundum usque *t* ierent litteræ, ut, verbo non perscripto, res quidem demonstraretur, sed dictio tamen ambigua verbi lateret. *Cf. Gell. ibid. extr.* In M. autem Catonis quarta Origine ita perscriptum est: Carthaginienses sextum de fœdere decessere. *Sueton. Galb. 5.* HS namque quingentias quum præcipuum inter legatarios habuisset, quia notata, non perscripta erat summa, herede Tiberio legatum ad quingenta revocante, ne hæc quidem accepit. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, est idem fere quod scribere, aut diligenter et totum scribere, *scribere, scribere con diligenza, διαγραφω.* *Cic. 3. Att. 13.* Nunc velim, mihi plæue perscribas, quid videas. *Id. 9. Fam. 25. extr.* Quid multa? non mehercule tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris, si otiosus Fabium reddideris. *Id. 2. Invent. 3. 10.* Dubitanter unumquodque dicemus, ne, dum parvulum hoc consequimur, ut satis commode hæc perscripsisse videamur, illud omitamus, quod maximum est, ut ne cui rei temere atque arroganter assenserimus. *Metellus ad Cic. 5. Fam. 3.* De meis rebus ad Lollium perscripsi.

Falvius ad Cic. 5. Fam. 9. Litteras ad senatum de rebus nostris gestis, quo exemplo miseram, infra tibi perscripsi. *Cic. Pis. 25. 61.* Rationes ita sunt perscriptae scite et litterate, ut etc. *Nepos Datam. 5.* Haec Pandates perscripta ei mittit. *Cic. 2. leg. Agr. 32. 88.* Hoc perscriptum in monumentis veteribus reperietis, ut etc. *Tac. I. Ann. 11. sub fin.* Cuncta sua manu perscribere. *Cæs. 5. B. G. 47. sub fin.* Litteras Cæsari remittit, rem gestam in Eburonibus perscribit. *Liv. 1. 1.* A primordio Urbis res populi R. perscribere. *Id. 31. sub init.* Profiteri ausus, perscripturas res omnes Romanas. *Horat. 1. Sat. 1. 54.* puris versum perscribere verbis. *fare, comporre.* Sic *Hirtius* apud *Sueton. Cæs. 56.* Ceteri enim quam bene atque emendate, nos etiam, quam facile atque celeriter eos (*Commentarios Cæsaris*) perscripserit, scimus. ¶ 3. Item latiori sensu, vel translate, est litteris aliquem de re aliqua certiore facere, aliquid alicui scriptum mittere, notificare o mandare ad alium per iscritto. *Cic. 3. Att. 15. sub fin.* Fac ut omnia ad me perspecta et explorata perscribas. *Cæs. 5. B. G. 48.* Perscribit in litteris, hostes ab se discessisse, etc. *Id. 1. B. C. 53.* Haec pleniora etiam atque uberiora Romam ad suos perscribebant. *Cic. 5. Fam. 4.* Nunc mihi frater mitissimam tuam orationem, quam in senatu habuisses, perscripsit.

II.) Impropr. ¶ 1. Perscribi dicuntur senatusconsulta, quum, nullo tribuno pleb. intercedente, in publicas tabulas referuntur. *Cæs. 1. B. C. 6.* De Fausto impedit Philippus trib. pleb., de reliquis S. C. perscribuntur. *venegoni regestrati. et Cic. 3. Cat. 6. 13.* Et quoniam nondum est perscriptum S. C., ex memoria vobis, Quirites, quid senatus censuerit, exponam. *Id. 3. Ferr. 21. 57.* In tabulas publicas ad aërium perscribenda curavit. ¶ 2. Similiter perscribi dicuntur rationes rei familiaris, quæ in tabulis, seu codice conscribuntur accepti et expensi. *Cic. Rosc. Com. 1. I.* Perscribere falsum nomen. — Similiter perscribi dicuntur, quæcumque in tabulis trapezarum referuntur, sive ut ipse debeas, sive ut tibi debeantur. *Cic. 9. Att. 12.* Perscribere usuras. h. e. pecuniam datam sub usuris. *Id. Flacc. 19. 44.* Quum illam pecuniam nominatim Flacco datam referant, majorem etiam aliam quam huic iidem darent, in ædem sacram reficiendam se perscripsisse dicunt. *Ter. Phorm. 5. 7. 30.* Argentum perscripsi illis, quibus debui. h. e. per scripturam ab argentario numeravi: seu illis solvendam curavi pecuniam ab argentario, cavendo ipsi chirographo meo, et promissione usurarum: quod est, per scripturam solvere, cui opponitur presentia pecunia solvere. *Cic. 16. Att. 2.* De Publio quod perscribi oportet, moram non puto esse faciendam: sed quam videas, quantum de jure nostro decesserimus, qui de residuis CCCC. HS. CC. presentia solverimus, reliqua perscribamus, etc. *Alii, inter quos et Orellius cum omnibus fere Codd. leg. rescribamus quod idem est.* Sic perscriptus, quum de pecunia sermo est, opponitur numerato, ut apud *Sueton. Cæs. 42.* Si quid usura nomine numeratum, aut perscriptum fuisset. *messo a conto.* ¶ 3. Perscribere est etiam linea transversa dividere. *Priscian. de ponder. p. 1347.* *Putsch.* As nummus est libralis, et per I perscriptam notatur I: dupondius nummus est bilibris per duas II. perscriptas II: sestertius nummus duarum semis librarum per duas II et S. perscriptas HS, unde sestertius dicitur semisterterius: denarius quoque decem librarum nummus per X perscriptam notatur X. ¶ 4. Pro perdiscere, osservare. *Sall. Jug. 93.* Cujus ramis modo, modo eminentibus saxis nisus Ligus, castelli planitiem perscribit. h. e. animo concipit situm et formam planitiæ. *At Kritzius Fabrum secutus legit* in castelli planitiem pervenit; et plurimum vulgatum. lectionem rejicit ac suam tuetur.

PERSCRIPTIO, ðnis, f. 3. actus perscribendi, scriptio, scriptura, διαγραφή, scrittura, scritto.

I.) Proprie. De rationibus, quæ non in codice seu tabulis, sed tantum in adversariis perscriptæ sunt. *Cic. Rosc. Com. 2. 5.* Suarum perscriptionum et literarum adversaria proferre, non amentia est? *Id. 5. Phil. 4. 11.* Illa vero dissipatio pecuniæ publicæ ferenda nullo modo est, per quam septies millies falsis perscriptionibus donationibusque avertit. h. e. perscribendo in tabulis falsa nomina et causas pecuniæ insumenda. *Id. 1. Orat. 58. 250.* Si de tabulis et perscriptionibus controversia est. *Id. 5. Fam. 2. ante med.* Jam illud senatusconsultum quod eo die factum est, ea perscriptione est, ut, dum id exstabit, officium meum in te obscurum esse non possit. è scritto in termini tali, che etc. *Al. leg. præscriptione.* Facile enim in MSS. præ et per confunduntur: sed perscriptio potior lectio est. Hucusque *Forcellinus.* *At Orellius legit præscriptione,* et vulgatum lectionem consulto a se reprobata significat.

II.) Impropr. de solutione per scripturam, de qua in voce præced. II. 2. dictum est. V. DELEGATIO. *Cic. 12. Att. 11. ad fin.* De Cærellia quid tibi placeret, Tiro mihi narravit; debere, non esse digoitatis meæ: perscriptionem tibi placere. *Id. 4. ibid. 18.* Hæc pactio non verbis, sed nominibus et perscriptionibus facta est.

PERSCRIPTITO, as, are, a. I. frequentat. vel intens. a perscribo, sæpius scribo. *Terentian. de syllab. p. 2391.* *Putsch.* lege metri cogitur Syllabis perscriptitare, non figuris singulis. *Ita leg. Putsch., Lachmann, et Kell: alii præscripitare.*

PERSCRIPTOR, ðris, m. 3. scrittore, scrivano, ἀναγραφεύς, scriptor, scriba. *Cic. 5. Ferr. 72. 168.* Scribam tuum dicit, Verres, hujus perscriptorum generationis fuisse.

PERSCRIPTURA, æ, f. 1. scriptura. *Ulp. Dig. 29. 1. 3.* Quemadmodum plerique pagani solent quum testamenti faciunt perscripturam, adjicere, velle hoc etiam vice codicillorum valere. *Ita Torrentin.; at Haloander:* quum testamentum faciunt, per scripturam adjicere, velle etc.

PERSCRIPTUS, a, um. V. PERSCRIBO.

PERSCRUTABILIS, e, adject. qui perscrutatur. *Cassiod. de Anim. 19.* Omnia undique, ita ut sunt, perscrutabili virtute cognoscens. V. IMPERSCRUTABILIS.

PERSCRUTATIO, ðnis, f. 3. actus perscrutandi, inquisitio. *Seneca Consol. ad Helv. 9. sub fin.* Quid opus est profundi perscrutatione?

PERSCRUTATOR, ðris, m. 3. investigatore, investigator. *Capitolin. Maxim. 1.* Qui talium rerum perscrutatorum fuisse dicuntur. *Adde Veget. 3. Milit. 3.* Sic pro scrutator, quam lectionem exhibet *Grotius, perscrutator legit Koppius* apud *Capell. 1. p. 2.*

PERSCRUTATUS, a, um, et

PERSCRUTO, as, avi, atum, are, a. 1. V. voc. seq.

PERSCRUTOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. (per et scrutor). Activa forma perscruto legitur apud *Plaut. Aulul. 4. 4. 30.* Postremo hunc jam perscrutavi, nihil hic habet. Et Part. *Perscrutatus* apud *Ammian. 17. 4.* Obelisci montium venis perscrutatis excisi erectique. — Perscrutari est diligenter inquirere, perquirere, investigare, διερευνάω (Iti cercare con diligenza; Fr. fouiller, chercher soigneusement; Hisp. escrudiñar, buscar, inquirir cuidadosamente; Germ. durchsuchen, durchforschen, ergründen; Angl. to seek or search for diligently).

I.) Proprie. *Cic. 2. Off. 7. 25.* Alexander Phereus quum viorem Theben admodum diligeret, tamen ad eam ex epulis in cubiculum veniens præmittebat de scrutatoribus suis, qui perscrutarentur arculas muliebres. *Al. et ipse Orell. leg. scrutarentur.* *Id. 5. Tusc. 20. 59.* Speculari et perscrutari aliquid. *Id. 6. Ferr. 21. 47.* Immittebantur illi Cibyatici canes, qui investigabant et perscrutabantur omnia.

II.) Translate est inquirere, examinare. *Cic. 2. Invent. 41. 128.* Sententiam scriptoris domesticis suspicionibus perscrutari. *Id. Flacc. 8.*

19. Perscrutari venitus naturam rationemque criminum.

PERSCULPTUS, a, um, particip. ab inusit. *persculpo,* sculptus, vel perfecte sculptus. *Coripp. 3. Laud. Justin. 377.* Persculpti lapides, surdæ mutæque figura.

PERSEA, æ, f. I. περσέα, arbor Ægyptia, procera, fructu piri, aut mali magnitudine, noxio in Perside, vresco in Ægypto. *Plin. 13. Hist. nat. 9. 17. (60.) et 15. ibid. 13. 13. (44.)* ubi multa de ea. *Utroque loco Sillig. pro Persea legit Persica Codicibus fretus;* sed ad *lib. 13. i. cit. ait, Pint. ex Theophrast. 4. Hist. plant. 2. 5. legisse persea.* — De nomine propr. V. ONOM.

PERSECO, sæcas, sæcui, sectum, sæcare, a. 1. (per et seco). Part. *Persecans.* — Persecare est idem ac secare, vel perfecte secare, medium secare, tagliare, διατρέπω.

I.) Proprie. *Capell. 8. p. 277.* Omnes parallelus angulis æquales persecantes coluri.

II.) Translate. *Cic. 4. Acad. (2. p.) 39. 122.* Medici, quorum intererat ea nosse, aperuerunt ut viderentur. — Sed equid nos eodem modo rerum naturas persecare, aperire, dividere possumus, ut videamus, terra penitusne delicia sit etc.? h. e. penetrando explorare, contemplari. *Liv. 40. 19. in fin.* Vitium, ne serpat, persecare. *Vet. Orator* apud *Quintil. 8. 6. 15.* Persecuisti reipublicæ vomicas. — *Vet. Poeta* apud *Cic. 13. Att. 23.* Quare da te in sermonem, et perseca Et confice, excita, compelia, loquere. h. e. si quid obstare videtur, amputa, præcide, tolle. *Al. hic legendum persece pro persequere:* V. PERSEQUOR II. 10. in fin.

PERSECTOR, aris, ari, dep. 1. (per et sector). Part. *Persectans.* — Persectari est idem ac persequi, insectari, persequitare. *Lucret. 4. 1009.* Accipitres somno in leni si prælia, pugnae Edere sunt persectantes visaque volantes. *Id. 2. 165.* Nec persectari primordia singula quæque. *Ita vet. libri. et Lachmann.; alii leg. perscrutari.* Hoc autem postremo loco verbum translate usurpari videtur. V. Lachmann. ad h. l. Ceterum *Aurel. Vict. Cæsar. 29.* Decii barbaros trans Danubium persectantes Bruti fraude occidere.

PERSECUTIO, ðnis, f. 3. actus persequendi, il sequitare, l'andar dietro.

I.) Proprie. *Apul. 4. Met.* Quidam de latronibus iuportunæ persecutionis indignatione permotus, etc. *Ulp. Dig. 41. 1. 44. et Caus. ibid. 5.* Quum effugerent bestia nostram persecutionem.

II.) Translate. ¶ 1. Est actus persequendi in iudicio. *Cic. Orat. 41. 141.* In altera (h. e. in juris scientia, est) persecutionum cautionumque præceptio. *Florentin. Dig. 46. 4. 18.* Quæcumque rerum mihi tecum actio, quæque adversus te petitio, vel adversus te persecutio est, eritque. ¶ 2. Item insectatio, venatio, persecuzione, διωμός. Unum e scriptis suis *Tertull. inscriptis De fuga in persecutione.* — *Cæli. Aurel. 2. Acut. 27.* Pejorante passione thorax etiam exterior fiet, accedente spirationis persecutione. h. e. crebritate et vehementia. ¶ 3. Item est incepti negotii persecutio, apud *Apul. 10. Met. h. e. il prosequire l'incominciato affare.*

PERSECUTOR, ðris, m. 3. est qui comitatur seu prosequitur.

I.) Proprie de eo, qui simpliciter comitatur, seu prosequitur. V. PROSECUTOR.

II.) Translate. ¶ 1. Est qui jus suum persequitur. *Macer Dig. 48. 3. 7.* ubi alii leg. persecutor. ¶ 2. Item insectator, insector, persecutore, διωκτής. — a) Generatim *Capitolin. Albin. 11. sub fin.* Flagitiorum turpium persecutor. *Adde Sidon. 9. Ep. 16. in arm. a med.* — b) Speciatim de Christianorum persecutoribus *Prudent. 1. nept. cæph. 28.; et Lactant. Mort. persecut. 1. ad fin.*

PERSECUTORIUS, P. PROSECUTORIUS.

PERSECUTRIX, icis, f. 3. persecutrice, quæ persequitur, et vera. *Augustin. 1. Consens. Euanq. 25.* Juno persecutrix Hercules.

PERSECUTUS, a, um. V. PERSEQUOR.

PERSEDEO, sēdes, sēdi, sessum, sēdare, n. 2. (per et sedeo) est diu sedere, usque ad finem sedere, permensse, *sedere o fermarsi a lungo*, o sino al fine, καθίσταται. Liv. 45. 39. ad fin. Hoc quoque, quod redit, in equo dies noctesque persedeodo habeo. Sueton. Claud. 34. Bestiaris meridianis adeo delectabatur, ut etiam prima luce ad spectaculum descenderet, at meridie, dimisso ad prandium populo, persederat. Seneca Ep. 108. Nos novimus quosdam, qui multis apud philosophum anois persederint, et ne colorem quidem duxerint. — Omnia verna praecesseret Lucret. 1. 307. quo pacto persederit humor aquai. h. e. iohæserit.

PERSEDO, as, are, e. 1. valde, vel omnino sedare. Est vox a Lexico expungenda; occurrit eom tantum in Not. Tir. p. 83.

PERSEGNIS, e, adject. valde segnis. Liv. 25. 15. Pedestre praelium fuit persegne, paucis in prima acie pugnantibus Romanis.

PERSEIS, Idis, f. 3. Περσής, Hecate Peræ filia, de qua V. in ONOM. — Adjective herbæ Perseides dicuntur, quibus in veneficiis sagæ utuntur. Ovid. Remed. Am. 263. Quid tibi profuerunt, Circe, Perseides herbæ?

PERSENECO, sēoescls, sēāni, sēnescere, n. 3. senex su, usque ad ultimam senectulem vivo. Eutrop. 1. 11. Atque ibi per quatuordecim aovos privetus cum uxore persenuit.

PERSENEX, nis, adject. velde senex. Sueton. Gramm. 9. Namque jam persenex peuperem se, et habitare sub tegulis, quodam scripto fetetur.

PERSENLIS, e, adject. valda senilis. Fulgat. interpr. Josue 23. 1. Josue jem longævo et persentis ætatis.

PERSENTIO, sentis, sensi, sensum, seotire, a. 1. (per et sentio). ¶ 1. Stricto sensu est valde sentire. Virg. 4. Æn. 448. megro persentit pactor curas. ¶ 2. Latiori sensu est cognoscere, aver sentire, accorgersi. — a) Cum Accus. et Infinito. Virg. 4. Æn. 90. Quam simul ac tali persentit peste tenari Cara Jovis conjux, etc. — b) Cum Accus. tantum. Apul. 7. Met. Quid, si ceteri latrones persenserint?

PERSENTISCO, is, era, a. 3. ¶ 1. Stricto sensu est idem ac persentire, vel iucipio persentire. Lucret. 3. 249. Concutitur sanguis, tum viscera persentiscunt Omnia. ¶ 2. Latiori sensu est cognoscere, aver sentire, accorgersi. Ter. Heaut. 5. 1. 43. Ubi possem persentiscere, nisi essam lapis.

PERSEPHONĒ, as, f. 1. Περσεφόνη, Græca appellatio Proserpine, uxoris Plutonis, da qua V. in ONOM. — Hinc translate pro morte. Ovid. Heroid. 21. 46. Persephone nostras pulsant acerba fores. Adde Tibull. 3. 5. 5. V. CATAMITUS.

PERSEPHONIUM, n, n. 2. περσεφόνιον, herba, papaver silvaticum, album. Apul. Herb. 53.

PERSEQUAX, acis, adject. strenuus in persequendo. Sidon. 4. Ep. 9. a med. In reatu pervestiganda persequas. Apul. Florid. n. 23. Ales oculis persequas, uogibus pertinax.

PERSEQUENS, entis, particlp. V. voc. seq.

PERSEQUOR, sēqueris, sēcutus sum, sēqui, dep. 3. (per et sequor). Activa persece pro perseque dixit Vet. Poeta apud Cic. 13. Att. 23. in fin. V. infra sub II. — Passiv. Hyg. in fab. 198. Illa se in mari præcipitavit, ne persequeretur. Al. aliter leg. Et Part. Persecutus apud Pallad. 3. R. R. 26. extr. In porcis etiam illud est commodum, quod Immissi viogis necdum turgentibus, vel exacta vindemia, gramioa persecuto, diligentiam fossoris imitantur. Sunt tamen qui tō pertecum neutrorum more usurpatum putent, ut sensus sit: quum gramioa iterum succreverit. — Part. Persequens I. 1. et in fin.; Persecutus I. 2. et II. 10.; Persecutus et Persequendus II. 6. — Persequi est idem ac sequi, pone sequi, præteumt usque sequi assequendi cause, παρακολουθεῖν (II. sequitare, andare o tener dietro; Fr. suivre, succéder; Hisp. seguir, ir detras de alguno; Germ. eine Gegenstande eifrig, beharrlich folgen, nachfolgen, nachgehen; Angl. to follow, follow or come after).

I.) Propria. ¶ 1. Generatim, fere in bonam partem. Plaut. Cist. 4. 2. 29. Sed is bac iit: hac socci video vestigium In pulvere: persequar bac. Ter. Andr. 5. 4. 39. Is hinc, bellum fugiens meque in Asiam persequos, proficiscitur. Ubi Donatus: Persequens dicit, perseverationem sequentis ostendens, persequitur enim qui non desinit sequi. Id. Phorm. 3. 3. 18. Quoquo hioc asportabltur terrarum, certum est persequi, aut perire. Cic. 7. Verr. 35. 91. Reliqui præfecti, appulsis ad Elorum navibus, Cleomeom persecuti sunt. Petron. Satyr. 6. Cursim persequi alliquem. Virg. 9. Æn. 217. Quæ (mater) te sola, puer, multis e matribus ausa Persequitur. Cic. 7. Att. 22. Ego quid agam? qua, aut terra aut meri parsequar eum, qui ubi sit, nescio? Id. Brut. 90. 307. Ut possis videre, quemadmodum simus io spatio Q. Hurtensium ipsius vestigiis persecuti. Vabbiam sequitatio sulle sue pedate. et 1. Orat. 23. 105. Vestigia elicijus persequi. Colum. 7. R. R. 5. 3. Sad modice ac sine festioatione persequi pecus oportebit, ne imbecillitas ejus longis itineribus aggravetur. cacciarlo dinanzi a sè.

¶ 2. Speciatim, in malam partem, h. e. ioimico animo, ast Insequi, iosectari, persequitare, incalzare, dar dietro, δώκω. Cæs. 7. B. G. 67. Fugientes usque ad Numeo persequuntur, compluresque interficiunt. Liv. 21. 39. Pulsos hostes in castra persequi. Ovid. Heroid. 9. 34. Persequi feras. cacciare. Nepos Hamilc. 1. Romanos armis persequi. Vellej. 2. 6. 4. Ti. Gracchum L. Optimus, persecutus armis, ioterfecit. Sall. Jug. 54. Deterrere hostes a persequendo. Phædr. 3. 20. post obitum quoque Persequitur illum dura fati miseria. — Cum Infinito. Horat. 1. Od. 23. 9. Atqui non egn te tigris ut aspera Gætulusve leo frangere persequor. ¶ 3. Item speciatim, locum persequi est investiganda peragere. Cic. Pis. 22. 53. Quns tu Mændros, dum omnes solitudines persequeris, quot deverticula Sexinnesque quæsvisti?

II.) Translata. ¶ 1. Da abstractis in sensu, quon usurpat in superiori paragr. I. 1. Cic. 2. Divinat. 71. 149. Superstitiosis stirpes omnes ejciendæ. Instat enim et urget, et quo te cumque verteris, persequitur. Horat. 3. Od. 2. 14. Mors at fugacem persequitur virum. ¶ 2. Per metaphoram, generatim, persequi viam, teoere. Ter. Hecyr. 3. 5. 4. Certum obfirmare est viam me, quam decrevi, persequi. h. e. rationem, quam sequi decrevi. Cic. 4. Fam. 13. ad fin. Et certa omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse. ¶ 3. Item persequi est affectare, appetere, cercare, andar dietro. Cato apud Charis. 2. p. 181. Putsch. Pteraque Gallia duas res industriosissime persequitur, rem militarem et argute loqui. Cic. 3. Off. 28. 101. Nam quis est, qui utilia fugiat? aut quis potius, qui ea non studiosissima persequatur? Plaut. Merc. 5. 1. 7. Ego mihi alios deos Peoates persequer, alium Larem, aliam urbem, aliam civitatem. mi procaccior. (Forcellinus hunc locum sigiulari paragr. distinctit his verbis: persequi sibi aliquid, quærere, acquirere). Ter. Andr. 4. 5. 20. Clamitent, me sycophantam, hereditates persequi. Sic Cic. 3. Legg. 8. 18. Qui legatione hereditates, aut syngraphas suas persequuntur. Id. 2. Fyn. 7. 2. Quod ita viverent (luxuriosi), ut persequerentur cujusquemodi voluptates. — Persequi promissa, urgere, ut impleatur. Plaut. Merc. prol. 85. Sed mea promissa non neglexit persequi, di essermi addosso, perchè io mantenessi le promesse. — Mortem inedia persequi apud Petron. Satyr. 111. est quærere, appetere, oppetere. ¶ 4. Hinc speciatim partinet ad forum et judicia. Ter. Adelph. 2. 1. 9. Crede hoc, ego meum jus persequar, io ripeterò, sarò valere il mio diritto presso i tribunali. Sic Cic. Divin. in Q. Cæcil. 6. 21. at Cæcin. 3. 8. Cur his noo modo persequendi juris sui, sed etiam deplorandæ calamitatis auximis potestatem? Id. Flacc. 20. 47. Huoc æstuantem et tergiversantam iudicio ille persequitur. gli muove lite. et 5. Verr. 13. 32. Bona sua retere, ac persequi lite atque iudicio. Id. Quinct

13. 45. rem suam. et 1. Fam. 9. ante med. Quum tribunus plebis pænas a seditioso civre per boos viros iudicio persequi vellet. ¶ 5. Item speciatim dicitur de persona vel re, quam quis veluti ducem vel exemplar sequitur. Plaut. Asin. 1. 1. 58. Eos me decretum est persequi mores patris. Cic. 1. Acad. (post.) 2. 7. Sive enim Zenonem sequare, magnum est etc. Si vero Academiam veterem persequamur, quam oos, ut scis, probamus, etc. Id. 7. Verr. 70. 181. Persequi sectam et iostituta alicujus. Id. 9. Fam. 3. Ego neglecte barbarorum iostitia te persequar. Id. 2. Orat. 22. 90. Ergo hoc sit primum in præceptis meis ut demonstrerem, quem imitetur, atque ita, ut, quæ maxime excellat in eo, quem imitabitur, ea diligentissime persequetur. ¶ 6. Item persequi est ulciscendi animo alicuium urgere; atque adeo est ulcisci, vendicare. Huoc referendū videtur illud Senecæ Hippol. 138. Tibi ponet odium, cujus udio forsiten persequitur omnas? h. e. essecretur, odia: si tamen salva est lectin. Certa sunt illa Cæs. 5. B. G. 1. Nisi ita fecerint, sese bello civitatem persecutorum demonstrat. et 3. B. C. 83. Omnes aut de honoribus suis, aut de persequendis inimicitias agebant. Cf. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 1. 1. Paternas inimicitias magna cum gloria (L. Lucullus) est persecutus. — Cæs. 7. B. G. 38. Persequamur eorum mortem, qui iudignissime interierunt. h. e. ulciscemur. Cic. Verr. 6. 16. Injurias alicujus ulcisci et persequi. et Mur. 21. 44. Acceptam injuriam persequi non placet? et Sall. Cat. 9. extr. Accepta ioujuria ignoscere, quam persequi malebant. Adde eumd. Jug. 14. at Id. Jug. 54. Persequi maleficia. Cic. 9. Att. 14. pænas. Seneca 4. Controv. 20. Ego taceam de adulterio, quod persequitur etiam populus? ¶ 7. Est etiam scribendo sequi. Cic. Sull. 14. 42. Introductis in senatum iudicibus constituit senatores, qui omnium iudicum dicta, interrogata, responsa perscriberent. At quos viros! non solum summa virtute et fide, sed etiam quos sciebam memoria, scientia, consuetudine et celeritate scribendi, facillime, quæ dicerentur, persequi posse. ¶ 8. Item essequi, facere, eseguire, fare, atque aden colere, exercere, circa rem aliquam studiosa versari. Plaut. Stich. 1. 2. 84. Persequi imperium patris. eseguire. Id. Merc. 3. 2. 11. Hoc, ut dico, factis persequar. lo mostrerò coi fatti. et Ter. Hecyr. 4. 3. 10. Ex usu quod est, id persequar. Cic. 2. ad Q. fr. 14. a med. Ut mea mandata digeris, persequare, conficias. — Id. 1. Fyn. 21. 72. Eas ergo artes persequatur, vivaodi artem tantam tamque operosem relinqueret? h. e. coleret, exerceret. Sic Virg. 2. G. 407. Rusticus et curvo Saturni dente relictam Persequitur vitem attondens. — Persequi vitam, sequi, insituere, amplecti. Cic. 12. Phil. 7. 15. Ut cedamus, abeamus, vitam inopem at vagam persequamur. ci diamo ad una vita etc. ¶ 9. Item prosequi, proseguire, seguirar a fare. Cic. Dom. 55. 141. Neque institutas caeremonias persequi, neque verbum ullum solemoe potuit effari. Liv. 6. 33. Persequi incepta. Justin. 22. 8. 15. Penai ad persequendum belli reliquias duces in Siciliam iniserunt. h. e. ad conficiendas, ad debellandum. Cic. Prov. cons. 8. 6. 19. Si idem extreme persequitur qui inchoavit, jam omnia perfecta videamus. se dà l'ultima mano. Horat. Epod. 1. 7. Utrumne jusi persequemur otium, Non dulce, ni tecum simul, Ao hunc laborem mente laturi, decet Qua ferro oon molles viros? ¶ 10. Item est dicendo, aut scribendo explicare, enarrare, spiegare, narrare. Lucret. 5. 55. Cujus ego Ingressus vestigia, dum rationes Persequor ac doceo dictis, quo quæque creata Fædare sint, etc. Cic. Planc. 23. 56. Neque necesse est me id persequi voce, quod vos mente videatis. Id. Senect. 8. 16. Quæ versibus persecutus est Ennius. Id. 1. Acad. (post.) 3. 12. Brutus philosophiam Latinis litteris persequitur. Id. 15. Fam. 21. Quum es, quæ scriptura persecutus es, sine summo amore cogitata non potueris. che hai messo in iscritto. at Id. 2. Off. 24. 97. Has res commodissime Xeno-

phob Socraticus persecutus est in eo libro, qui *Oeconomicus* inscribitur. Sic *Nepos Cat.* sub fin. Hujus de vita et moribus plura in eo libro persecuti sumus, quoniam etc. — *Cic. 1. Nat. D.* 40. 111. Epicurus obscenas voluptates persequitur omnes nominatim. *Id.* *Divinat.* 24. 49. Is diligentissime res Hannibalis persecutus est. *Id.* 5. *Fam.* 13. Circumspice omnia membra rei publicae: nullum reperies profecto, quod non fractum debilitatumve sit. Quae persequeris, si commemorare possem sine dolore. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 1. 2. (5). Omnia persecuti usque ad res gemina unguium. Adde *eumd.* 19. *ibid.* 2. 10. (32). — Absolute *Fet. Poeta* apud *Cic.* 13. *Att.* 23. *extr.* Quare da te in sermonem et persece Et confice, excita, compella, loquere. persece est pro persece. Vulgati libri habent perseca, sed minus recte. Etiam sequor et insequor narrare significant. — Innc *Part. praes.*, cujus exempla supra retulimus,

Persequens, entis, adjectivae quoque usurpatur, unde *Sup. Persequentiissimus*; et translato est qui persequitur, seu sectatur. *Plaut. Cas.* 2. 1. 12. Acheruntis pabulum, flagitii persequentem. h. e. amatorem. *Cic. 2. Herenn.* 19. 29. Virum integerrimum, inimicitarum persequentissimum. h. e. ulciscantem inimicitias.

PERSERO, séris, (sértii), sérere, a. 3. (per et sero, serui) immittere, inserere, infiltrare. *Varro 1. R. R.* 41. 5. Per resticulum ficos, quas edimus, maturas perserunt, et eas, quum inaruerunt, complicant, ac quo volunt, mittunt.

PERSERO, séris, sévi, sérere, a. 3. (per et sero, sevi) totum seminare, seminare. *Sidon. carm.* 7. 385. atque ad sua tecta ferentem (*Cincinnati*) Quod (semen) non perserit. non termino di seminare.

PERSERPO, is, ere, a. 3. valde serpere. *Lucilius* apud *Charis.* 1. p. 77. *Putsch.* Intubus interea pedibus perserpit equinis. Ita vetus *Corder Dousæ*, qui legendum conjecit proserpsit, at *Scaliger praesepit*; *Nonius* vero p. 209. 3. *Merc.* praetansus.

PERSERVIO, is, ire, n. 4. idem quod servio. *Vopisc. Prob.* 18. Probo potius perservire matuerunt, quam cum Bonoso esse. *Al. aliter leg.*

PERSERVO, as, avi, atum, are, a. 1. constanter servo. *Tertull. Patient.* 5. ante med. Numquam omnino (*Heva*) peccasset, si in divino interdico patientiam perservasset. *Alii leg.* praeservasset.

PERSERVÉRABILIS, e, adject. constans, perseverans. *Cael. Aurel.* 3. *Acut.* 21. Perseverabilis tenacitas.

PERSERVÉRANS, antis. *V. PERSEVERO.*

PERSERVÉRANTER, adverb. *Comp. Perseverantius* et *Sup. Perseverantissime*. — Perseveranter est constanter, perseverantem, constanter, επιμονως. *Liv.* 4. 60. Patres bene captam rem perseveranter tueri. *Sueton. Aug.* 62. Liviam Drusillam matrimonio Tiberii Neronis, et quidem praegnantem, abduxit, dilexitque et probavit unice ac perseveranter. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 1. 2. (6). Panathenaicon suum Athenae perseveranter obtinere. *Liv.* 21. 10. Vereor, ne perseverantius saeviant. *Plin.* 4. *Ep.* 21. Nam patrem illarum defunctum quoque perseverantissime diligo. *Cael. Aurel.* 1. *Acut.* 11. n. 84. Oportet aegros perseveranter movere, sed leniter atque sensim.

PERSERVÉRANTIA, ae, f. 1. perseverantia επιμονη, ¶ 1. Subjective, uti ajuot, hoc esratione habita hominis, est in ratione bene considerata stabilis et perpetua mansio, ut *Cic.* 2. *Invent.* 54. 164. definit. *Id.* 7. *Phil.* 5. 14. Retinenda est vobis constantia, gravitas, perseverantia. *Id. Partit. orat.* 19. 65. Disputandum est, aliud, an idem sit pertinacia et perseverantia. (*V. PERTINACIA*). *Cæs.* 3. *B. C.* 26. Labore et perseverantia nautarum vim tempestatis superare. *Auct. B. Alex.* 26. Perseverantia constantiaque oppugnandi, in suam potestatem oppidum redegit. *Cic. Planc.* 36. 89. Ergo ille quum suum, non senatus factum defenderet, quum perseverantiam sententiae suae, non salutem reipublicae retinisset, etc. ¶ 2. Objective, hoc est ratione

habita rei, est diuturnitas. *Justin.* 3. 4. 3. Perseverantia belli. *continuazione, lunghezza.* Sic *Marcell. Empir.* c. 8. sect. 1. p. 93. ed. *Ald.* Perseverantia humoris.

PERSERVÉRATIO, onis, f. 3. perseverantia, constantia. ¶ 1. Abstracte. *Hygin. de Limit.* p. 178. *Goes.* Multi perpetuos limites egerunt, et in illa operis perseveratione peccaverunt. *Cael. Aurel.* 2. *Acut.* 37. n. 196. Frigidam infundentes spongiis-ac jugiter mutantes, ne perseveratione tactus ex vapore tepescant. Adde *eumd.* 2. *Tard.* 3. *init.* et 4. *ibid.* 3. ¶ 2. Concreto, uti ajuot, sensu *Apul. Trismeg.* in fin. de Deo loquens. Cognovimus te, aeterna perseveratio.

PERSERVÉRATUS, a, um. *V. PERSEVERO.*
PERSERVÉRĒ, adverb. severanter, cum severitate. *Plin.* 9. *Ep.* 5. *init.* Egrege facis (inquiri enim, et persevere), quod justitiam tuam provincialibus multa humanitate commendas. *Alii minus recte leg.* persevera.

PERSERVÉRO, as, avi, atum, are, 1. *Part.* *Perseverans* sub *B. b.* et in lin.; *Perseveratus* sub *B. d.*; *Perseveraturus* sub *A. c.*; *Perseverandus* sub *B. d.* — Perseverare usurpatur

a) Neutrum in more, et est severe in sententia permanere, cum constantia animi et quadam quasi severitate perstare, διαπένω (It. persistere, perseverare, continuare; Fr. persévérer, persister; Hisp. perseverar, persistir, estar firme en alguna cosa; Germ. streng verharren, verbleiben bei etwas, verharren, fortfahren, standhaft worin verharren, beharrlich sein; Angl. to persevere, persist, hold out, be fixed or determined, continue). Usurpatur — a) Cum Ablativo et praepos. in. *Cic.* 3. *Legg.* 11. 26. Perseveras tu quidem, et in tua veteri sententia permanes. *Cæs.* 1. *B. C.* 72.; et *Cic.* 4. *Phil.* 4. 11. Perseverare in tua sententia. *Id.* 2. *Invent.* 2. 5. in vitiis. *Id.* 12. *Phil.* 2. 5. in errore. *Curt.* 8. 1. 2. in defectione. *Id.* 4. 13. 23. in eadem admiratione. — Et cum Infinito. *Cic. Prov. cons.* 5. 10. Statuit ab initio, et in eo perseveravit, jus publicano non dicere. Sed rō dicere a verbo statuit perdere videtur: — b) Cum Ablativo sine praepos. *Curt.* 3. 12. 18. Equidem, si hac continentia animi ad ultimum vitae perseverare (*Alexander*) potuisset, feliciter fuisse crederem. *Justin.* 38. 4. 12. Quosdam pro vice imperii bellis continuus perseverasse. — c) Absolute. *Sueton. Cæs.* 75. ad fin. Acerbe loquentibus satis habuit pro contione denunciare, ne perseverarent. *Plin.* 8. *Ep.* 6. Et perseveratum fuisse ae, nisi obsequeretur principis voluntati. *Sueton. Ner.* 21. Niobeae cantaturum-pronunciavit, et in horam fere decimam perseveravit. — d) Passive impersonaliter. *Liv.* 2. 35. Ipse quum die dicta non adesset, perseveratum in ira est. *Cic.* 6. *Verr.* 39. 85. Non est ab isto perseveratum. *Cæs.* 1. *B. C.* 26. Omnibus rebus in eo perseverandum putabat. Sic *Justin.* 4. 5. 3. Neque in bello male auspicio amplius perseverandum.

b) Active est constanter continuare, constanter prosequi, continuare, sequi, prosequi. — a) Cum Infinito. *Cic. Quinct.* 8. 31. Dolebilla injuriam facere fortissime perseverat. *Curius ad Cic.* 7. *Fam.* 29. Persevera constanter nos conservare. *Cæs.* 2. *B. C.* 22. Fugere perseveravit. et 3. *ibid.* 37. discedere. *Martial.* 8. 33. At si quis dare nomini relicto Post manes tumulumque perseveret, etc. — Ellipsis est in his. *Cic. Amic.* 7. 24. Quum Pylades Orestem se esse diceret, Orestes autem Orestem se esse perseveraret. *supple dicere. Vellej.* 2. 92. 3. Et quum, id facturus se, perseverarent. *supple profiteri. Sueton. Vesp.* 6. Aquileiam usque perseveraverunt. *supple ire.* — b) Cum Accusativo (nisi malis essa ellipsin, et verbum aliquod subaudiri). *Symmach.* 1. *Ep.* 90. (*al. 96.*) *extr.* Vale, et ut es nostri diligens, religiosam observantiam persevera. *Firmic.* 5. *Mathes.* 2. a med. Iras suas perpetuis indignationibus perseverant. — c) Cum Accusativo communi. *Cic. Quinct.* 24. 76. Neque te ipsum id, quod turpissime suscepisses, perseverare et transigere potuisses. *Liv.* 22.

38. *extr.* Et, quo id constantius perseveraret. *Q. Fabius Maximus* sic eum proficiscentem adlocutus fertur. — d) Passive. *Justin.* 12. 6. 15. Ob haec illi quadriduo perseverata inedia est. h. e. perseveravit ille in inedia. *Symmach.* 10. *Ep.* 73. Quae clementia vestra divino iudicio, et perseverandae religionis reverentia decernenda creditur. h. e. retinendae, conservandae, tuendae. *Auct. B. Afr.* 18. Quum equites iumenta ad insequendum hostem perseverandumque cursum tardiora haberent. — Innc *Part.* praesens, cujus exempla supra retulimus,

Perseverans, antis, adjectivae quoque usurpatur, unde *Comp. Perseverantior* et *Sup. Perseverantissimus*; et est qui perseverat, qui constans est, perseverante. *Curt.* 6. 7. Aversari scelus perseverantem matu mortis terret. *Liv.* 5. 31. Valerius perseverantior fuit cadendis hostibus in fuga. *Pal. Max.* 6. 6. n. 1. *extern.* Perseverantissimus sui cultus. *Colum.* 1. *R. R. praef.* 19. Isque mos serratus est perseverantissimo colendorum agrorum studio.

PERSERVÉRUS, a, um, adject. valde severus. *Tac.* 15. *Ann.* 48. *extr.* Imperium perseverum.

PERSIBĒ, adverb. acute, callide. *Nævius* apud *Jarron.* 7. *L. I.* 107. *Müll.* nl *Scaliger* legit: Persibe, perite. mov *Jarro* addit: Itaque sub hoc (persibe grammatici) glossema callide subscribunt. In editionib. vulgo leg. Persibus aperte.

PERSIBUS, a, um, adject. peracutus. *V. PERSICUS* primo loco.

PERSICA, ae, f. 1. vox joculariter composita ex praepositione per intensiva et sica culter: bac utitur (ex sententia *Fr. Oriol.* in *Opusc.* di *Bologn.* T. 1. p. 116.) *Petron. Fragm. Tragar.* 56. *Burm.* Porro at persica: flagallum et cultrum accepit. — Alio sensu *V. PERSEA.*

PERSICCATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERSICCICO, as, avi, atum, are, a. 1. *Part.* *Persiccatus*. — Persiccare est valde siccare. *Marcell. Empir.* c. 29. p. 30. ed. *Ald.* Ora putidissima in sole ponito, ut persiccetur: quum aruerit, contores et minutissime percribrabis. Sic *Id.* c. 23. p. 120. retro. Partem vero dimidiam radicis illius lino ligabis, et ad fumum suspendes atque illic, donec persiccatur, manere patieris. *Apic.* 7. 6. Persiccata, et sabano expressam eliam perfundis. *Apul. Herb.* 61. Herba pes leporis persiccata, in pulverem redacta.

PERSICCUS, a, um, adject. valde siccus. *Cels.* 3. 6. ante med. Si oculi graves, et aut persicci, aut subhumidi sunt. Adde *Festum* p. 306. 29. *Müll.* et *Paul. Diac.* p. 307. 4.

PERSICE, adverb. alla Persiana, Persarum more, aut lingua. *Quintil.* 11. 2. 50. Themistoclea intra annum optime locutum esse Persice, constat.

PERSICUM, i, n. 2. *V. PERSICUS* secundum loco.

PERSICUS, peracutum significare videtur, ut *Plautus*: Nihil deconciliare aibi, nisi qui peracutus sapis. *Nævius*: Et qui fuerit persicus carpenti adstratio. *Hec Festus* p. 217. 26. *Müll.* quae corrupta esse putant critici, et sic legenda: Persibus peracutum significare videtur, ut *Plautus*: Nihil deconciliaras ibus, nisi quid paribus sapis. *Nævius*: Et qui fuerit persibus carpenti adest ratio. *V. SIBUS.*

PERSICUS, a, um, adject. ad Persidem spectans, *Persiano*, di *Persia*. *V. multa* in *ONOM.* — Innc ¶ 1. *Persica malus* est ποσειδη μυρτα, persicajo, pesco, arbor bumilis, folio linguae similis et amygdalae, panno majore, flore subpunico, fructu simili cordi, quod *Persicum malum* vocatur. Nomen habet a Perside, ex qua a Macedonibus post victum Darium in Graeciam translata est. Sacra fuit Harpocrati silentii deo, ut auctor est *Plat.* i. de *Iside* et *Osiride*, quia ejus folium linguae simile est, fructus cordi. *V. Macrob.* 2. *Saturn.* 15.; et *Plin.* *Hist. nat.* 1. 12. et 13.; et *Colum.* 10. 1. a v. 409.; et *Pallad.* 12. *R. R.* 7. — Dicitur etiam *Persicus*, i. f. 2. absolute. *Pallad.* 1. *R. R.* 37. *Persicus*, pirus, pomiferaeque arbores. Adde *eumd.* 12. *ibid.* 7.

¶ 2. *Persicum maium* et sapius absolute *persicum* est *persico*, *pesca*, fructus *Persicæ* arboris, foris molli lanugine vestitus, carnosus, succulentus, intus ossa duro et scabro, quod nucleum amygdalæ similem habet. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 12. 11. (39). Sed *Persicorum* palma, duracinis, etc. Adde *eumd.* *ibid.* 13. 13. (44); at *Colum.* 10. *R. R.* 405. ¶ 3. Est etiam *Persica malus* apud *Macrob.* loc. cit. eadem quæ *Medica*, et citrea: de qua *V. ASSYRIUS*. ¶ 4. Denique alia ab his, neque cognita nobis est *Persica arbor*, similis piro, folia retinens, quam describit *Plin.* 13. *Hist. nat.* 9. 17. (60). At hic vulgati libri leg. *Persea*, quam voc. *V.*

PERSIDĒO, *sides*, *sēdi*, *sessum*, *sidere*, n. 2. *διακείδωμαι*, permaneo: ex *per* et *sedeo*. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (222). Pruinæ perniciosa natura, quoniam lapsa persidet gelatque.

PERSIDO, *sidis*, *sēdi*, *sessum*, *sidere*, n. 3. *ἐπικαθήμεαι*, deorsum ferri, prorsus sidere, subsidere, descendere, pœolare. *Lucret.* 6. 1125. pestilentiæ aut in agros cadit, aut fruges persidit in ipsas. *Id.* 1. 307. At neque quo pacto persederit humor aquai Visum 'st. *Virg.* 3. *G.* 442. ubi frigidus imber Altius ad vivum persedit.

PERSIGNO, *as*, *are*, a. 1. (*per* et *signo*). Part. *Persignandus* 1. — *Persignare* ¶ 1. Est signare, obsignare, notam vel signum apponere, *ἐπισημαίνω*, *segnare*. *Liv.* 25. 7. Creati sunt triumvirii bini, uni sacris conquirendis donisque perscribendis, alteri etc. *h. e.* qui dona in tabulis perscribent, litteris consignarent. *Mela* 1. 19. Mossyni notis corpus omne persignant, propatulo vescuntur. Adda *Firmic.* 3. *Mathes.* 7. n. 12.

PERSILIO, *is*, *ire*, n. 4. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr.* p. 146.

PERSILLUM vocant sacerdotes rudusculum picatum, ex quo unguine flamen Portunalis arma Quirini unguet. *Festus* p. 217. 13. *Müll.* Quæ verba *Paul.* *Diac.* p. 216. 2. ita contraxit: Persillum dicabant vas quoddam picatum, in quo erat unguentum, unde arma Quirini ungebantur.

PERSIMILIS, *e*, *adject.* valde similis. *Cic. Partit. orat.* 7. 26. Memoria est gemina (*al. germana*) litteraturæ quodammodo, et in dissimili genere, parsimilis. *Id.* *Pis.* 38. 93. Illi autem statuat, istius persimilem, deturbant. *Horat. Art. P.* 6. Credite, Pisones, isti tabulæ fore librum Persimilem.

PERSIMPLEX, *pllcis*, *adject.* valda simplex. *Tac.* 15. *Ann.* 45. *extr.* Persimplici victu tolerare vitam.

PERSISTO, *sistis*, *sistere*, n. 3. Præteritum *perstiti* commune cum *persto* habet. Extra præteritum perari est usus: atque ego præter *Livium* allatum, *Auson.* *Eclogar.* 1. 22. et *Prudent.* 2. *advers. Symmach.* 772., qui usurpaverit, inveni adhuc neminem. — *Persistere* est *perstare*, perseverare, permanere, *persistere*, perseverare, *star* *costante*, *ἐπιμένω*. *Liv.* 38. 14. a *med.* Nisi præsens quoque in eadem impudentia persistas. *Auson.* l. c. Divulsisque triens prohibet persistere bessem. — Part. *Persistens* habet *Vulgat. interpr. Tob.* 3. 11. In oratione persistens cum lacrimis.

PERSITES, *æ*, m. 1. tithymali species apud *Aput. Herb.* 108.

PERSŌLĀTA, *æ*, f. 1. nomen herbæ. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 9. 66. (113). *Persolata*, quam nemo ignorat, Græci arcion (*ἀρκειον*) vocant, folia habet majora etiam cucurbitis et hirsutiora nigrioraque et crassiora, radicem albam et grandem. Alii leg. *persollata*. A foliorum vero amplitudine est appellata, quibus caput ab insolatione et pluvii vindicare possis. *V. PERSO-NATA*.

PERSŌLEMNIS, *e*, *adject.* valde solemnus. *Sueton.* *Ner.* 28. Puerum Sporum cum dote et flammeo persolemni nuptiarum celeberrimo officio deductum ad se pro utore habuit. Alii rectius leg. *per* *solemne* nuptiarum.

PERSŌLIDO, *as*, *are*, a. 1. idem ac *solido*. *Stat.* 1. *Theb.* 352. sicco quos asper hiatu Per-

solidat Boreas. *h. e.* congelat. *Theod. Priscian.* 3. 3. Has (*curaciones*) semper persolidabit etiam lavacrorum frigidorum consuetudo disposita.

PERSOLITUS, *a*, *um*, *adject.* multum solitus. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr.* p. 46.

PERSOLLA, *a*, f. 1. demiaut. personæ, syn-cop. pro personula, ut *corolla* a *corona*. *Plaut. Curc.* 1. 3. 35. Tun' etiam cum nocturnis oculis odium me vocas, ebriolæ persolla, nugæ? *Glossæ Placid.* et aliæ multæ hanc vocem confirmant. *V. G. Löve, Prodromus Corp. Glossar. Latin.* p. 261.

PERSOLLĀTA. *V. PERSOLATA* et *PERSO-NATUS*.

PERSŌLUS, *a*, *um*, *adject.* idem ac *solus*, seu *merus*. *Plaut. Men.* 1. 2. 46. Oculum effodito persolum mihi, si ullum verbum fero, nisi quod jusseris.

PERSŌLŪTA, *æ*, f. 1. herba hortensis, apud *Egyptios*. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 33. 108. (184). Et persolutam *Egyptus* in hortis serit coronarum gratia. *Itii leg.* persolatam; *Sillig.* vero persolutam, quam scripturam confirmant *Codd. Indictis*.

PERSŌLŪTUS, *a*, *um*. *V. voc. seq.*

PERSOLVO, *solvis*, *solvi*, *sōlūtum*, *solvere*, a. 3. (*per* et *solvo*). In carmine diarsin patitur. *Ovid.* 5. *Fast.* 329. consul cum consule ludos Postumio Lænas persolvere mihi. *Albinov.* 1. 370. Mutua, nec certa persoluenda die. — Part. *Persolutus* 1. et *II.* 1.; *Persoluturus* *II.* 1.; *Persolvendus* *init.* — *Persolvere* est idem quod *solvere*, vel totum *solvere*, *διαλύω* (*It. pagare*, *soddisfare*; *Fr. payer intégralement, acquitter*; *Hisp. pagar, satisfacer lo que se debe*; *Germ. ganz lösen, auszahlen, bezahlen*; *Angl. to pay, pay, completely*).

1.) Proprie. *Cic. Flacc.* 20. 47. Hermippo percontanti de nomine Fuliano, respondi, se o-moem pecuniam Fulius persolvisse. *Sic Tac.* 1. *Ann.* 37. Pecuniam alicui persolvere. *Rursus Cic.* 5. *Att.* 14. Stipendium militibus persolutum. *Brutus* ad *Cic.* 11. *Fam.* 41. Tantum me tibi debere existimo, quantum persolvere difficile est. *Sall. Cat.* 37. Quam alienis nominibus liberalitas Orestillæ suis copiis persolverit. *Sueton. Cal.* 16. Persolvere legata cum fide. *Id. Aug.* 15. veteranis promissa præmia. *Adde eumd.* *Vesp.* 8. *Sic Flor.* 4. 5. Agri, quos Cæsar veteranis pretium militiæ persolvit.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est dare, reddere, et de his sepe dicitur, quæ aliqua ratione debentur. — a) *Universim*. *Ter. Andr.* 1. 1. 12. Quod habui suminum pretium, persolvi tibi. *Cic. Planc.* 42. 104. Pollicebat, hos omnia tibi illorum laborum præmia pro me persoluturos. *Sueton. Cal.* 26. Quibus omnibus pro necessitudinis jure prope meritorum gratia mors persoluta est. *Seneca* 3. *Benef.* 16. Inferias alicui persolvere. *Virg.* 5. *Æn.* 483. Hanc tibi, Erys, meliorem animam pro morte Daretis Persolvo. — b) Speciatim *persolvere grates, gratiam*, reddere. *Virg.* 1. *Æn.* 604. grates persolvere dignas. Non opis est nostræ. *Adde* 2. *ibid.* 537. *Cic. Planc.* 33. 80. Meritam diis immortalibus gratiam justis honoribus et memori mente persolvere. — c) *pœnas*, luere, dare, pendere. *Phædr.* 3. 5. Comprehensio namque pœnas persolvit cruce. *pagò il fio.* et *Cic.* 11. *Phil.* 12. 29. Pœnas diis hominibusque meritas debitas persolvat. *Id. Orat.* 63. 214. Pœnæ alicui ab omnibus persolutæ. *h. e.* datæ. *Adde Cæs.* 1. *B. G.* 12.; *Senec. Agam.* 1001.; et *Virg.* 9. *Æn.* 423. *Sic Tac.* 6. *Ann.* 26. *extr.* Sera magis, quam immerita supplicia persolvit. et *Claudian.* 2. in *Rufin.* 437. Persolvere fraudes. *h. e.* luere. — d) *honorem* diis, facere debito sacrificio pro accepto munere. *Virg.* 8. *Æn.* 62. — e) *vota*, implere. *Cic. Harusp. resp.* 13. 28.; *Tac.* 3. *Ann.* 64. *extr.*; et *Senec. Herc. Fur.* 1037. — f) *justa*, præstare, facere. *Id. Oedip.* 998. Justa persolvi patri. *Sic Curt.* 4. 12. *init.* Alexander corpori utoris ejus (*Darii*) justis persolutis, *fatte l'essequie*. *Adde eumd.* 6. 6. — g) *promissa*, præ-

stare. *Cic.* 3. *Fam.* 9. Velim, reliquum quod est promissi ac muneris tui, mihi persolvas. *Sic* 7. *Verr.* 71. 183. Quum et populo *R. satisfactum*, et receptum obscium Siculis, necessariis meis, erit persolutum. et *Planc.* 42. 103. Sinite me, quod vobis fretus huic sæpe promisi, id a vobis ei persolvere. *h. e.* per vos, de vestro. — b) *epistolæ*, respondera. *Cic.* 14. *Att.* 20. Persolvi primæ epistolæ: venio ad secundam. ¶ 2. Speciatim ad intellectum refertur, et *persolvere quæstionem, dubium*, est *solvere, explicare*. *Cic.* 7. *Att.* 4. *ad fin.* Si mihi hoc ζήτημα persolveris, magna me molestia liberaris.

PERSŌNA, *æ*, f. 1. est larva histrionalis, *μαρμολύκειον, προσωπίον* (*It. maschera da commediante, traviso*; *Fr. masque de l'histrion*; *Hisp. máscara, curatula, carantoña*; *Germ. die Maske, Larve*; *Angl. a mask used by players, a visor*) larva histrionalis, ut diximus, *h. e.* licticia facies, qua fabularum actores utebantur, instar galeæ, et totum caput obtegens, aversa parte capillamento instructa, adversa humanum vultum senis, aut adolescentis, aut mulieris etc. referens, ore tamen justo latiore et rotundo, qua vox exiret facilius: a *personando*. *Gabius Bassus* apud *Gell.* 5. 7. Caput et os cooperimento personæ tectum undique, unaque tantum vocis emittendæ via pervium, quoniam non vaga neque diffusa est, in anum tantummodo exitum collectam coactamque vocem, et magis claros canorosque sonitus facit. Quoniam igitur indumentum illud oris clarescere et resonare vocem facit, ob eam causam persona dicta est, o littera, propter vocabuli formam, productione. *Hæc Bassus*. Alii, quia obstat quantitas, ducunt a *προσωπον*, quod veteres Romani vitiosa pronuntiatione in personam mutarunt, ut alia multa. *V. CATAMITUS*.

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est larva histrionalis. *Phædr.* 1. 7. Personam tragicam forte vulpis viderat: O quanta species, inquit, cerebrum non habet! *Martial.* 3. 43. scit te Proserpina canum: Personam capiti detrahet illa tuo. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 14. 32. (59). Alicui personam capiti addere. *incappucciario*. — Personarum usus apud Romanos multiplex fuit tum in ludis scenicis, tum in Bacchanalibus, ac præsertim in Quinquatribus minoribus. Hoc festum agebatur Idibus Junii, quo die tibicines varia ac muliebri veste induti, personati ac tamulenti per urbem vagabantur; ejus vero originem *V.* in QUINQUATRUS. Huc porro spectat nuntius gentis Plautiæ apud *Eckel.* *D. N. V.* *T.* 5. p. 276., in quo personam muliebrem intentis capitibus serpentibus cernere est. — Ligtas fuisse personas colligitur ex illo *Prudent.* 2. *advers. Symmach.* 646. Et tragicus cantor ligno tegit ora cavato, Graode aliquod culus perhiatum crimen anhelet. Huc pertinet et illud *Virg.* 2. *G.* 387. Oraque corticibus sumunt horrenda cavatis. — Fictilem memorat *Martial.* et *Lucret.* mox affrendi sub 1. 2. — Olim, inquit *Diomed.* 3. p. 486. *Putsch.*, galeris, non personis, utebantur, ut qualitas coloris indicium faceret ætatis, quum essent aut albi, aut nigri, aut rufi. Personis vero uti prius cepit Roscius Gallus præcipuus histrio, quod oculis perversis *ita Kell.*; alii obversis) erat, nec satis decorus in personis, nisi parasitus, pronuntiabat. *Hæc Diomed.* — De ore lato personæ est illud *Juvenal.* 3. 175. quum personæ pallentis biatum In gremio matris formidat rusticus infans. — Proverb. aut *ῥωσπῆ* est illud *Publii Syri* apud *Gell.* 17. 14. Heredis illetus sub persona risus est. ¶ 2. Latiori sensu a similitudine dicuntur personæ simulacra et imagines, hominum aut animalium capita vultusque ferentes, *mascheroni*. *Lucret.* 4. 296. ut si quis, prius arida quam sit Cretea persona, allidat pilæe trabique. *Martial.* 14. 176. Jam siguli lusus rufi persona Batavi: Quæ tu derides, hæc timet ora puer. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 43. (152). Butades primus personarum extremis imbricibus imposuit. *Ulp. Dig.* 19. 1. 17. *sub fin.* Item constat, sigilla, columna quoque et perso-

nas, e quarum rostris aqua salire solet, villa esse.

II.) Translate. ¶ 1. *Persona* dicitur ipse actor et histrio, *attore*, *personaggio*. Hinc in fronte fabularum *Terentii* et *Plauti* enumerantur *personae*, quæ in iis inducuntur loquentes; et *muta persona* est histrio qui prodit quidem, sed non loquitur, *κῶφον πρόσωπον*. *Ter. Eun.* prol. 25. Colacem esse *Nævii* et *Plauti* veterem fabulam: parasiti personam inde ablatam et inilitis. Adde *ibid.* 32. et 35. Huc pertinet illud *Gell.* 13. 22. *Plautus* in *Truculento*, conjugem esse *Neriemem Martis*, dicit: atque id sub persona militis, in hoc versu: *Mars peregre adveniens, etc. Vellej.* 1. 3. 2. Nihil enim ex persona poeta, sed omnia sub eorum, qui illo tempore vixerant, (*tragicis*) dixerunt. ¶ 2. Universim, translate *eb* histrionibus, — a) *Persona* est conditio, status, munus, quod quisque inter hominas et in vita civili gerit. *Cic.* 8. *Phil.* 10. 29. Quam magnum est personam in republica tueri principis! *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 4. (17). Ipse sua lege damnatus, quum, substitute filii persona, amplius quingentorum jugerum possideret. *Nepos Pelop.* 4. *extr.* Denique hæc fuit altera persona *Thebis*, sed tamen secunda, ita ut proxima esset *Epaminondæ*. *Cic. Pis.* 11. 24. Non capiunt angustas pectoris tui, non recipit levitas ista, non infirmitas ingenii sustinet tantam personam, tam gravem, tam severam. *h. e.* munus consulatus. *Id. Sull.* 3. 8. Istam ipsam personam vehementem et acrem, quam mihi tum tempus et res publica imposuit, jam volentes et natura ipsa detrahit (*V. infra sub b*). *Id. ad Cæs.* post ep. 11. l. 9. *ad Att.* Ad eam rationem existimabam satis aptam esse et naturam, et personam meam. *Id. Quintil.* 13. 45. Petitoris personam capera, accusatoris deponere. *Id. 1. Orat.* 37. 169. Qui hanc personam susceperit, ut amicorum causas tueatur. *Id. Pis.* 29. 71. Qui philosophiam proficitur, gravissimam mihi sustinere videtur personam. *Id. 3. Orat.* 14. 54. Neque adhuc quam personam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt. *Id. 1. Off.* 32. 115. Ipsi gerere quam personam velimus, a nostra voluntate proficiscitur. *Alii leg.* agere. *Id. Planc.* 41. 100. Abiecta quaestoria persona, comitisque sumpta. *Quintil. declam.* 9. 22. Ferre personam sceleris. *far comparsa da reo.* — b) Item dicitur *persona* quidquid simulandi causa assumitur. *Cic. Mur.* 3. 6. Partes lenitatis et misericordiae semper agi libenter; illam vero gravitatis severitatisque personam non appetit, sed ab rep. mihi impositam sustinui. *Liv.* 3. 36. Illa finis Appio alienae personae ferandae fuit: suo jam vivere ingenio cepit. *Seneca Ep.* 24. circa med. Non hominibus tantum, sed et rebus persona demenda est, et reddenda facies sua. ¶ 3. Item ipse homo, quatenus hanc vel illam personam gerit, *persona*, *personaggio*, *sogetto*. *Cic. ad Pomp.* 2. *ad fin.* post ep. 11. l. 8. *ad Att.* Ut mea persona semper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare. *Id. ibid.* 12. a med. Equae pacifica persona desideretur, an in bellicosa sint omnia. *Id. Cluent.* 29. 78. Huius *Stateni* persona, populo jam nota atque perspecta, ab nulla turpi suspitione abhorrebat. *Id. 6. Fam.* 6. a med. *Cæsar* numquam, nisi honorificentissime, *Pompejum* appellat. At in ejus personam multa fecit asperius, etc. *Seneca Apocoloc.* circa med. Ne videar in personam, non in rem, sententiam dicere. *Sueton. Cæs.* 43. Certis personis et *satibus*. *Id. Tib.* 32. Minoribus quoque et personis et rebus. ¶ 4. Item pro homine, absolute, *persona*, *uomo*. *Sueton. Ner.* 1. Prænomena *Cnæi* et *Luclii* usurparunt, esque ipsa notabili variata, modo continuantes unumquodque per ternas personas, modo alternantes per singulas. *Paul. Dig.* 1. 5. 1. Omne jus, quo utimur, vel ad personas pertinet, vel ad res, vel ad actiones. ¶ 5. Apud Grammaticos *persona* in verbis, et nominibus est substantia ad propriam significationem dicendi relata, ut *Charis.* 2. p. 142. *Putsch.* definit. Adde *Varron.* 8.

L. L. 20. *Mull.* et *9. ibid.* 32., 95. et 101.; *Quintil.* 1. 4. 27. *Diomed.* 1. p. 323.; et *Priscian.* 8. p. 840. *Putsch.*

PERSONALIS, e, adject. personale, προσωπικός, ad personam seu hominem pertinens. ¶ 1. Generatim. *Personalia* dicuntur a *Jctis*, quæ personæ adhaerent, non rei, aut causæ. *Paul. Dig.* 8. 3. 37. Usus aquæ personalem ad heredem transmitti non oportere. *Id. ibid.* 24. 3. 13. Tele beneficium personale est, et cum persona extinguitur. *Ulp. ibid.* 50. 16. 178. Personales actiones. ¶ 2. Speciatim apud Grammaticos verbum personale est, quod personas tres habet utroque numerum. *Charis., Diomed., Priscian.* passim.

PERSONALITER, adverb. personalmente. ¶ 1. Generatim est cum respectu ad personam. *Arnob.* 3. 42. Etiam si personaliter ignoramus, qui sint *Leres*, qui *Novensiles*, qui *Penates*, esse illos tamen consensio ipsa vindicat auctorum. non sappiamo personalmente distinguere etc. *Salvian.* 6. *Gubern.* 6. *init.* Personaliter diu locuti sumus, et excessisse videmur regulam disputandi. Cogitet enim absque dubio is, qui legit: Cogitat de me forsitan, vel dicit. ¶ 2. Speciatim apud Grammaticos significat, cum personis, ut Verbum personaliter dictum, *Gell.* 15. 13.

PERSONATA, æ, f. 1. herba, quam eandem cum persolata esse volunt. *Colum.* 6. *R. R.* 17. 1. Venena viperæ depellit herba, quam vocant personatam. *Apul. Herb.* 36. personaciam vocat. *Marcello* autem *Empir.* c. 17. p. 110. retro ed. *Ad.* et c. 32. p. 133. retro est *lappa* major et herba *personacea*. *V. PERSOLATA.* — Folia ipsa herbae persolatae per translationem a *personatus*, ut ait *Forcellinus*, personata dicuntur a *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 51. (87). Folia latissimis ad similitudinem eorum, quæ personata in nostris annibus vocamus. *Alii leg.* personatæ, at persolatae.

PERSONATIO, ðnis, f. 3. personandi actio, ingans sonitus. *Cassiod.* in *Psalm.* 150. 3. Tuba spiritu retracto completa terribilibus personatione dilatatur.

PERSONATIVE, adverb. cum persona junctim. *Charis.* 2. p. 161. *Putsch.* Adverbio accidit significatio personative, mecum, tecum; vocative, heus, heja. Ita *Lindemann*, et *Keil.* ex *Cod.*; at *Putsch.* percontative.

PERSONATUS, a, um, particip. ab inusit. *persono*; *mascherato*, *μσδεδυκός*, ó *év* προσωπεία, qui persona, h. e. larva indutus est.

1.) Proprie personati, teste *Festo* p. 217. 126. *Müll.*, dicebantur histriones *Atellani*, quia jus erat iis non cogi in scæna ponere personam, quod ceteris histrionibus pati necesse erat. *Cic.* 3. *Orat.* 59. 221. Qui personatum, ne *Roscium* quidem, magnopere laudabant. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 54. Quem (versum) si dissolvat, quisvis stomacheter eodem, Quo personatus pacto pater. *h. e.* pater in comædia inductus. Intelligit autem *Demæam* in *Adelphis Terentii*. — *Personata* fabula dicitur, quæ agit a personatis histrionibus. Hoc nomine fabula quædam *Nævii* inscribitur, non quod primum ab histrionibus personatis acta sit, ut quidam putant, quum multis post annis comædi et tragædi personis uti cæperint; sed quia propter inopiam comædorum acta nova est per *Atellenos*, qui proprie vocabantur personati. *Festus loc. cit.*

II.) Translate. — a) Personatus dici potest, quisquis foris aliud ostendit, et intus aliud sentit et machinatur. *Cic.* 15. *Att.* 1. Quid est autem, cur ego personatus ambulem? — *Personata* felicitas, quæ vera non est, sed simulata, *Seneca ep.* 80. sub fin. et *Personati* fastus, supercilium et severitas affectata et ficta. *Martial.* 11. 2. — c) De foliis herbae persolatae *V.* in fin. voc. PERSONATA.

PERSONO, sōnas, sōnli et raro sōnavi, sōnitum, sōnare, 1. (per et sono). *Personavi* pro personavi est. *Apul.* 5. *Met.*; et *personasse* pro personavisse est *Prudent.* *nspi* *σρσφ.* præf. 47; *V.* infra. — Part. *Personans* sub *B.* 1.; *Per-*

sonandus sub *B.* 2. — *Personare* usurpatur *A)* Neutrorum more; et *B)* Active.

A) Neutrurnum more. ¶ 1. Generatim est resonare, valde sonare, ab una ad alteram partem sonare, *ἰσχυροῦμαι* (It. *risuonare*, *rimbombare*, *suonare dall'una banda all'altra*; *Fr.* *résonner tout entier, retentir avec force*; *Hisp.* *resonar, retumbar fuertemente*; *Germ.* *durchschallen, durchtönen, durch und durch erschallen, ertönen*; *Angl.* *to sound loudly, make a loud noise, resound, ring, echo*). *Cic. Pis.* 10. 22. Quum collegæ tui domus cantu et cymbalis personaret. *Id. Rosc. Am.* 46. 134. Ut quotidiano cantu vocum et nervorum et tiliarum nocturnisque conviviis tota vicinitas personet. *Id. 2. Phil.* 41. 105. Personabant omnia vicihus ebriorum. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 114. Simul domus alta *Molossis* Personat canibus. *Id. 1. Od.* 17. 10. Utrumque dulci, *Tyndari*, fistula *Valles* et *Usticæ* cubantis *Lavia* personare saxa. *Liv.* 39. 15. Crepitus et ululatus nocturni personant tota urbe. *Sic Id.* 41. 2. Une vox audiebatur ad mare vncantum. Id forte temere ab uno exclamatum totis passim personabat castris. *Curt.* 10. 5. Ploratu lamentisque ad planctibus tota regia personabat. *Ovid.* 1. *Trist.* 2. 46. Quantus ab ætherio personat aza fragor. *Sil. It.* 2. 43. Ac repetens questus furibundus personat ore: Poscimus, o socil! etc. *h. e.* magna voce alt. ¶ 2. Speciatim de fidicine, tibicine etc. *Kirg.* 1. *En.* 744. cithara *crinikus* *Iopas* Personat aurata. *Sic Sil. It.* 11. 288. Personat *Euboica* *Teuthras* testudine etc.

B) Active. ¶ 1. Generatim est magno sonitu replere. *Virg.* 6. *En.* 417. *Cerberus* hæc ingens latratu regna trifauci Personat. *Curt.* 8. 2. Illa humi prostraverat corpus, gemitu ejulatuque miserabili totam personans regiam. *Alii aliter leg.* *Claudian.* *Cons. Mall. Theod.* 314. qui pulpita socco Personat. *h. e.* comædum agit. *Capell.* 1. p. 6. Ita fiabat, ut nemus illud harmoniam intam superumque carmen modulatione congrua personaret. — Passive. *Solin.* 24. a med. *Mans* *chris* *Egiphanum* undique personatur. ¶ 2. Item est alta voce clamare, *gridare ad alta voce*. *Cic. Cat.* 20. 47. Illæ vero non loquuntur solum, verum etiam personant, huc unus *mulleris* libidinem esse prolapsam etc. *Liv.* 3. 10. *Tribuni* enim in foro personare, fabulam compositam *Voisei* bellii, *Hernices* ad partes paratos. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 7. Est mihi purgatam crebro qui personat aurem: Solve senescentem mature sanus aquum, ne etc. *h. e.* in aurem clamat. *Val. Flacc.* 2. 163. totam inde per urbem Personat et etc. *h. e.* clamat suadendo et hortand. *Tac.* 14. *Ann.* 16. *II* dies ac *notos* plausibus personare formam principi vocemque deum vocabulis appellantes. *Prudent.* *nspi* *σρσφ.* præf. 47. Quidquid illud accidet, Juvabit me personasse. *h. e.* laudibus cocinise. *Sic Paulin.* *Nolan.* *carm.* 24. 561. castis sanctos quoque vocibus hymnos Personat. — Passive. *Sext. Ruf.* *Breviar.* 29. Quam magno deinceps ore tua facta inclita sunt personanda! ¶ 3. Speciatim de tibicine, etc. *Apul.* 5. *Met.* Jam sumpsit arma et castra commovit et aciem direxit et classicum personavit.

PERSONUS, a, um, adject. personans, risonante. *Val. Flacc.* 4. 418. *Io* *Asplide* cincta comas, at ovanti persona sistro. *Petron. Satyr.* 120. verno persona cantu virguita. *Mamertin.* *Grat. act.* *ad Julian.* 10. *Lata* camporum balatu, hinnitu, mugitibus persona.

PERSORBEO, es, ðli, ere, a. 2. multum sorbere. Occurrit tantum Part. *Persorbens* apud *Plin.* 31. *Hist. nat.* 11. 47. (123). *Spongiae* persorbentes. In *Not. Tyr.*, quæ caret auctoritate, p. 168. legitur adverb. et *persorbuit*.

PERSPECTE, adverb. *διωραμίνως*, diligenter et docte. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 161. Ut docte et perspecte sapit!

PERSPECTIO, ðnis, f. 3. perspicientia. *Lactant.* 2. 8. sub fin. Terrenum animal rerum caelestium perspectionem non capit. Adde *eumd.* *ira D.* 1.

PERSPECTIVA, æ, f. 1. *ὀπτικὴ*, mathematica

disciplina, quæ circa visum versatur. V. *Boethii loc. cit. in MACHINATIVUS.*

PERSPECTO, as, avi, atuni, are, a. 1. frequentat. a perspicio. ¶ 1. Est totum spectare, aliquid ad lineam usque spectare. *Sueton. Aug. 98.* Quamquam non infirmis intestinis, tamen quinquennale certamen gymnicum perspectavit. h. e. usque ad lineam spectavit. Adde *eumd. Pomit. 4.* ¶ 2. Item est diligenter spectare. *Plaut. Most. 3. 2. 128.* Quin tu is intro, atque otiose perspectas, ut lubet?

PERSPECTOR, oris, m. 3. qui perspicit. *Juven. 2. 275.* mentis perspector lesus. *Al. leg. prospector.*

PERSPECTUS, a, um. V. **PERSPICIO.**

PERSPECTUS, us, m. 3. perspicendi ac contemplandi actus. *Lucan. 8. 484.* ubi otii leg. prospectus.

PERSPĒCŪĒATUS, a, um. V. voc. seq.

PERSPĒCŪLOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. Part. *Perspiculatus.* — Perspiculari est diligenter speculari. *Auct. B. Afr. 31.* Quum de vallo perspicularetur. *Sueton. Cæs. 58.* Exercitum neque per insidiosa itinera duxit unquam, nisi perspiculatus locorum situs. *dopo avere attentamente spiato ed osservato.*

PERSPEBGO, spergis, spersi, spersum, speregere, a. 3. (per et spargo) idem atque adspargo, *καταπασσω.*

I.) Proprie. *Cato R. R. 130.* Ligna amurca cruda perspergito. *Solin. 42.* Prusidam urbem alluit Hylas flumen, et perspergit Hylas lacus.

II.) Translate. *Cic. 1. Orat. 34. 159.* Quo tamquam sale perspergatur omnis oratio.

PERSPICĀBĪLIS, e, adject. conspicuus. *Ammian. 14. 8.* Tarsus urbs perspicabilis. *Augustin. ep. 32. ad Paulin.*

PERSPICĀCE, adverb. perspicaciter. *Afranuis apud Non. p. 513. 19. et 515. 31. Merc. Quam perspicace, quam benigne, quam cito! Alii (inter quos et Neukirch de sub. tog. Rom. p. 194.) leg. perspicate.*

PERSPICĀCĪA, æ, f. 1. idem ac perspicacitas. *Cic. 15. Att. 16.* Quod ipsum perspicaciam aliquam significaret. Alii pro *perspicaciam* reponunt, et rectius, *προκοπή*, h. e. progressum, profectum.

PERSPICĀCĪTAS, atis, f. 3. acutezza, *perspicacia*, *πολυδέρκετα*, acumen. *Cic. 1. Att. 18. sub fin.* Et si ex iis, quæ scripsimus (tanta es perspicacitate) etiam a me non scripta perspicis, etc.

PERSPICĀCĪTER, adverb. Comp. *Perspicacius* et *Sup. Perspicacissime.* — Perspicaciter est acute, cum perspicacia. *Ammian. 29. 4. a med. Omnibus perspicaciter inquisitis. Boeth. in Categor. Aristot. 4. p. 204.* Non est idem cæcum esse, quod non videre perspicacissime.

PERSPICĀTE. V. **PERSPICACE.**

PERSPICĀX, acis, adject. Comp. *Perspicacior* et *Sup. Perspicacissimus.* — Perspicax est qui valde perspicit, acutus, solers, acuto, *perspicace*, *οξύδερκης*. *Cic. 1. Off. 28. 100.* Assequimur et id, quod acutum et perspicax natura est, etc. *Vet. Poeta apud eumd. 3. ibid. 26. 98.* Palamedis perspicax prudentia. *Ter. Heaut. 5. 1. 1.* Ego, me non tam astutum, neque ita perspicacem esse, id certo scio. et 2. 3. 129. Patrem novisti, ad has res quam sit perspicax. *Apul. 2. Met. Homo perspicacior Lynceo, vel Argo, et oculus totus. Augustin. De peccat. merit. 3. 2.* Id quod intellectu perspicacissimo assequi non valemus.

PERSPICĪBĪLIS, e, adject. qui perspicit potest. *Vitruv. 9. 4. ante med. Perspicibilis et patens solis splendor.*

PERSPICĪENTĪA, æ, f. 1. cognizione, *θεωρία*, perfecta visio, vel cognitio. *Cic. 1. Off. 5. 14.* Aut enim in perspicientia veri solertiaque versatur, etc.

PERSPICĪO, spicis, spesi, spectrum, spicere, a. 3. (per et ant. specio). Part. *Perspicuus* in fin.; *Perspicendus* II. 1. et 2. — Perspicere est introspicere, pervidere, *διεπάω* (II. penetrare con l'occhio, vedere attraversando, vedere adden-

tro; Fr. voir a travers, noir dans, pénétrer de ses regards, disp. ver por medio, ver a-travesando, penetrar mirando; Germ. durch-, ansehen-, schauen, hineinsehen; Angl. to see through).

I.) Proprie. *Varro apud Non. p. 49. 15. Merc.* Non animadvertis cetarios, quoniam videre volunt in mari thunnos, escendere in malum alte, ut penitus per aquam perspiciant pisces? *Cæs. 2. B. G. 17. sub fin.* Sæpes iustiarum munimentum præbebant, quo non modo (non) intrari, sed ne perspicere quidem posset. *Liv. 40. 22.* Pervenere dsinde in tam opacum iter, ut, pie densitate arborum immisissorumque aliorum in alios ramorum, perspicere cælum via posset. *Ovid. 2. Pont. 10. 21.* Te dice magnificas Asiæ perspeximus urbes; Trinacris est oculis te duce nota meis.

II.) Improprie. ¶ 1. Pregnante, uti ajunt, significatio ad oculos refertur et est attente penitus inspicere, diligenter animadvertere, *vider bene, mirare attentamente, considerare.* — a) Cum Accus. *Cic. 5. Fam. 6. sub fin.* Dominum tuam atque adificationem omnia perspexi, et vehementer probavi. Sic *ibid. 9. ibid. 15. extr.* Tu velim, ut scribis, eum fabricis eam (domum) perspicias. *Id. Md. 20. 54.* Devenit in villam Pompeji. — Villam ut perspiceret? Millies in ea fuerat. *Cæs. 7. B. G. 44.* Quin in minora castra operis perspicendi causa venisset, etc. *Sic Curt. 8. 10. 30.* Non tamen ante se recepit (Alexander) in castra, quam cuncta perspexit, et, que fieri vellet, edidit. *Plin. 17. Hist. nat. 10. 14. (71).* Minimis id gravis constat, ut vix perspicere quædam possint. — b) Sequente Relativo. *Plaut. Cas. 3. 6. 24.* Perspicito prius, quid intus agatur. ¶ 2. Metaphorice transfertur ad animum, et est plane videre, cognoscere, intelligere, considerare, discernere, conoscere *perfettamente.* — a) Cum Accus. *Lucret. 1. 478.* Perspicere ut possis res gestas funditus omnes. *Val. Max. 1. 7. n. 2.* Augustus vero, præter naturalem animi in omnibus rebus subtiliter perspicendis vigorem, etiam etc. *Cic. 1. Legg. 22. 59.* Quum se ipse perspexerit, totumque tentarit, intelligit etc. *Id. Sull. 27. 76.* Perspicite etiam atque etiam, iudices, etc. penitus introspicite Catilinæ, Autronii, ceterorumque mentes. *Id. 1. ad Q. fr. 4. ad fin.* Sed tu perspice rem, et pertenta. *Id. 2. leg. Agr. 35. 95.* Hoc, queso, perspicite, atque cognoscite. *Id. pro leg. Manil. 9. 26.* Conjectura perspicere aliquid. *Id. 2. Orat. 78. 318.* Totam causam pertentare atque perspicere. *Cæs. 5. B. G. 5.* Perpaucos, quorum in se fidem perspexerat, relinquere in Gallia decreverat. *Cic. 4. Verr. 2. 4.* Cuius virtutem hostes, misericordiam victi, lidem ceteri perspexerunt. *Id. 14. Att. 13. b. int.* Non enim solum ex oratione, sed etiam ex vultu et oculis et fronte, et ajunt, meum erga te amorem perspicere putasses. — b) Cum Accus. et Infinito. *Cic. 1. Fam. 2. ad med.* Perspicebant enim (consules) in Hortentii sententiam multis partibus plures iturus, quamquam aperte Volcatio assentirentur. — c) Sequente Relativo. *Cic. 3. Fam. 10.* Nollem accidisset tempus, in quo perspicere passes, quanti te facerem: quamquam in consuetudine quotidiana perspexisses, sicut perspicies. *Id. Amc. 17. 63.* Quilam sæpe in parva pecunia perspicuntur, quam sint leves. *Cæs. 2. B. G. 11.* Hac re (h. e. repentina hostium profectione) statim Cæsar per speculatores cognita insidias veritus, quod, qua de causa discederent, nondum perspexerat, etc. *Cf. Curt. 3. 1. 17.* Series vinculorum erat ita adstricta, ut unde necus inciperent, quovæ se cinderent, nec ratione, nec visu percipi posset. — Hinc Part. præter

Perspectus, a, um, adjectivum quoque usurpat, unde *Sup. Perspectissimus*; et est diligenter animadversus, inspectus, exploratus, cognitus, certus, bene observato, conosciuto, provato, *διωραμένος*. *Cic. 1. Orat. 20. 92.* Ars rebus cognitis penitusque perspectis continetur. et 23. 108. Ars definitur ex rebus penitus perspectis planeque cognitis, etc. *Id. 1. ad Brut.*

1. Clodii animum perspectuum habeo. cognitum, iudicatum. *Id. Balb. 6. 16.* Virtus alicujus experta atque perspecta. *Id. Orat. 31. 121.* Erit ei perspectum, nihil ambigi posse, in quo etc. *supra egli benissimo. Id. 3. Att. 13. sub fin.* Fac, ut omnia ad me perspecta et explorata perscribas, et 11. *ibid. 1.* Omnem spem habeo in tua erga me mihi perspicissima benevolentia.

PERSPĒCŪĒE, adverb. (perspicio) quod translate tantum occurrit et est dilucide, aperte, manifeste, *chiaramente, apertamente*; *εὐχερώς*. *Cic. 3. Fin. 5. 19.* Plane et perspicue expellere aliquid. *Id. 2. Verr. 7. 20.* Aperte et perspicue nulla esse judicia. *Id. Cat. 11. 26.* Non me hæc inveniunt, quæ perspicue falsa sunt. *Plin. 18. Hist. nat. 28. 68.* (274). Dilucide atque perspicue. — Sic de oratione. *Cic. 2. Invent. 2. 6.* Nominatum cujusque præcepta magna composita cura perspicue conscripsit (*Aristoteles*) atque ruodata diligenter exposuit. *Quintil. 8. 3. 3.* Latine perspicueque dicere.

PERSPĒCŪĒITAS, acis, f. 3.

I.) Proprie est pelluciditas, *trasparenza*. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 54. (141).* Sunt qui maxime probent vitream perspicuitatem in his. Adde *eumd. ibid. 5. 20. (79).*

II.) Translate est evidentia, *evidenza, chiarezza, εὐχάρεια*. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 6. 17.* Nihil est clarius *εὐχάρεια*, ut Græci perspicuitatem aut evidentiam nos, si placet, nominemus. *Id. 3. Nat. D. 4. 9.* Neque ego in causis, si quid est evidens, argumentari soleo: perspicuitas enim argumentatione elevatur. In verbis, inquit *Quintil. 8. 2. 1.*, præcipuam habet proprietatem, et *Id. 8. 3. 15.* Perspicuitatem propriis, ornatum translatis verbis magis egere.

PERSPĒCŪĒUS, a, um, adject. (perspicio) est qui usquequaque perspicere potest, pellucidus, *transparente, rilucente, chiaro, διαφανής*.

I.) Proprie. *Ovid. 5. Met. 588.* Perspicuas (aquas) imo, per quas numerabilis alte Calculus omnis erat. *Plin. 31. Hist. nat. 7. 39. (79).* Sal maxime perspicuus. *Martial. 8. 68.* Perspicua gemma. *Id. 4. 86.* Perspicuus calix. *Stat. 3. Silv. 3. 94.* Nives perspicue. h. e. crystallæ. *Seneca 2. Controv. 5. ad fin.* Infelices ancillarum greges laborant, ut adultera tenui veste perspicua sit, et nihil in corpore uxoris suæ plus maritus, quam quilibet alienus peregrinusque agnovit.

II.) Translate est apertus, manifestus, evidens, minime dubius, *chiaro, evidente*. *Cic. 3. Nat. D. 4. 11.* Quasi vero hoc perspicuum sit, constetque inter omnes, esse deos. et 2. *ibid. 2. 4.* Quid potest esse tam apertum, tamque perspicuum, etc? *Id. Rosc. Am. 7. 18.* Quod adhuc est suspensum, perspicuum res ipsa faciet. *Id. 4. Herenn. 40. 53.* Suspicionis, quæ, separatim dictæ, admittæ et infirmæ erant, unum in locum coactæ rem videntur perspicuam facere, non suspiciasam. *Id. Dom. 24. 64.* Se in mediis hostes ad perspicuam mortem injecisse. *Quintil. 4. 2. 31.* Neque refert, an pro lucida perspicuam (narrandi rationem) dicamus. *Id. 8. 1. 1.* Verba ut sint Latina, perspicua, ornata.

PERSPIRO, as, are, a. 1. Part. *Perspirans.* — Perspirare est valde spirare, aut spirando transire. *Cato R. R. 157. circa med.* Venæ omnes ubi sufflatæ sunt ex cibo, non possunt perspirare in toto corpore. *Plin. 2. Hist. nat. 45. 45. (116).* Venti statim atque perspirantes.

PERSTERNO, sternis, stravi, stratum, strerner, a. 3. Part. *Perstratus.* — Persternere est perfectè vel totum sterno. *Liv. 10. 47.* Damnatis aliquot provariis, via a Martis silice ad Bovillas perstrata est. *Vitruv. 7. 1. in fin.* Quum fuerit hoc ita perstratum, supra nucleum inducatur.

PERSTILLO, as, are, n. 1. Part. *Perstillans.* — Perstillare est multum stillare, *πολυσταζω*. *Vulgat. interpr. Eccl. 10. 18.* In inlimitate manuum perstillabit domus, et *Proverb. 19. 13.* Tecta jugiter perstillant.

PERSTIMULO, as, are, a. 1. idem ac stimu-

laie, valde stimulare. Tac. 4. Ann. 12. extr. Agrippinæ proximi illiciebantur pravis sermonibus spiritus perstimulare.

PERSTINO. V. PRÆSTINO.

PERSTIPIO, as, are, a. 1. valde stipare, vel constringere. Cael. Avel. 3. Acut. 8. 93. In feventibus lavacris corporis superficies perstipatur.

PERSTO, stas, stiti, stätum, stäre. n. 1. (per et sto). Part. *Perstans* et *Perstaturus* II. 2. — Perstare est idem ac firmiter in loco stare, stare firmo, immobile.

I.) Proprie. Liv. 44. 33. extr. Armati omnes et frenatis equis equites diem totum perstabant. Curt. B. Afr. 61. Exercitus a mane usque ad horam X. diei perstavit.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro durare, durare. Ovid. 3. Fast. 137. Laureæ flaminibus, que toto perstitit anno. Tollitur, et frondes sunt in hunc novæ Id. 14. Met. 177. nihil est totum, quod perstat. in orbe: cuncta fluunt. Id. Heroid. 18. 206. Quum tua contigero litora, perstat inuis.

¶ 2. Metaphorice et sæpiissime pro permanere, perseverare, persistere, *persistere, stari saldo, perseverare, διαμῦναι, ἐπιμένειν*. — a) Cum Ablat. et præpos. in. Cic. 3. Off. 9. 39. Urgent rustice sane. Negant enim posse, et in eis perstant. Id. 2. Fin. 33. 107. Perstinacissimus furis, si in eo perstiteris, ad corpus ea, quæ dixi, referre. Id. 4. Acad. 12. pr. 8. 26. Tamenne in ista pravitate perstabitis? Id. Rose. Com. 9. 26. Perstat in impudentia. Cæs. 7. B. G. 26. Phœ eos in sententia perstare videntur. Val. Flacc. 4. 143. dictis perstantem cernit in isdem. Liv. 8. 34. Se tamen perstaturum in incepto. et ibid. 33. Quum perstaret in incepto inimicitis animus. Alii leg. incepto. — Et passive impersonaliter. Liv. Epit. 49. Catonis sententia pervicit, ut in decreto perstaretur. Alii omitt. in. Liv. 37. 9. Senatus et optimates in Romana societate perstantum cenabant. Tac. 13. Ann. 37. Si perstaretur in bello. — b) Cum Ablat. sine præpos. Seneca. Troad. 589. Hic ipse, quo nunc continui perstas, amor monet etc. Stat. 11. Theb. 429. Spectabimus ergo Inachidæ Tyriique nefas? ubi jura dei que? Rella ubi? ne perstate animis. h. e. ne perseverate his favoribus. — c) Absolute. Virg. 2. Æn. 650. Talia perstabat memans, fixusque manebat. et 5. ibid. 812. Nunc quoque mens eadem perstat mihi. Horat. 2. Sat. 5. 39. Persta. atque obdura. Ovid. 4. Pont. 10. 83. Hæc tibi, qui perstas indeclinatus amico. Tac. 11. Ann. 29. Perstitit Narcissus. h. e. in sententia sua. — d) Cum Infinito. Ovid. 1. Pont. 5. 34. Damnosa persto condere semen humo. Val. Flacc. 7. 58. perstas non cedere terris. Tac. 4. Ann. 38. Perstititque posthac aspernari talem sui cultum. Sil. It. 5. 104. ne cælicolis contendere perstet.

PERSTRATUS. V. PERSTERNO.

PERSTRĒNUĒ, adverb. valde strenue. Ter. Adelph. 2. 1. 13. Abi perstrenue, ac fores aperi. Ita legit Non. p. 236. 13. Merc. alii abi præstrenue. aut rectius abi præstrenue.

PERSTREPO, pis, piti, pitum, pete, n. 3. valde strepere, καταψέπειν. — a) Active. Ter. Eun. 3. 5. 52. Abeunt lavatum, prestrepunt. Stat. 2. Achill. 76. Ruinot in arcana jaududum prestrepit aula. Virginibus qua fida domus, venisse Pelasgum Ductores. Sil. It. 8. 428. Nec cætu leviores, ubi mille per agmina virgo Lunatis acies imitatur Martia peltis, Perstrepit et tellus et Amazonius Thermodon. — b) Cum Accus. loci, ratione præpos. Claudian. 1. in Rufin. 213. Turba salutantum latas ibi prestrepit ædes. h. e. strepit per ædes, ut Virg. 6. Æn. 171. personat æquora concha. M. Aur. apud Fronton. 4. ad M. Cæs. (edente iterum A. Maio) Ep. 5. Jubilis suis cubiculum meum prestrepunt. — c) Passive. Apul. 3. Met. sub init. Quati fores interdum, et frequenti clamore janua nostræ prestrepi.

PERSTRICIM, adverb. valde strictim. Cassiod. Instit. divin. litter. præf. ad fin. Ut in sequenti libro de orthographiæ regulis perstrictim pro captu ingenii nonnulla poneremus.

PERSTRICŒ, ovis, f. 3. infredatura, co-stipamento, perfrictio. Veget. 1. Veterin. 35. Qui ex perstrictione febricit, rigidus est. Adde ibid. 38.

PERSTRICŒ, a, um. V. PERSTRINGO. PERSTRIDO, is, ere, n. 3. stridere per aliquem locum. Germanic. Prognost. 1. 6. At Geminis leviter perstridunt cæcula ventii. h. e. stridunt per cæcula.

PERSTRINGO, stringis, strinxī, strictum, stringere, a. 3. (per et stringo). Quod ad Codicum scripturam attinet, in plerisque ex allatis exemplis, præsertim vero quum de acie oculorum sermo est, præstringo legunt alii ex probatis MSS. Facile enim fuit librariis alterum pro altero ponere, quum in codicibus manu exaratis soleant per. pro et præ per notam unius p transversa subter littera exhiberi. Hujus varietatis plura exempla afferit Drakenburch. ad Sil. It. 1. 358. 4. 548. et 6. 43. — Part. Perstringens II. 2.; Perstructus I. 1. et 2. et 4.; Perstringendus II. 3. — Perstringere est valde stringere, διασπῆγγω (It. stringere assari, Fr. tirer, attacher, serrer fortement; Hisp. ligar, atar, cerrar, estrechar fuertemente; Germ. fest zusammenbinden, zusammenziehen; Angl. to die straitly).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. Cato R. R. 32. Vites bene nodantur per omnes ramos. Diligenter caveto, ne vitem præcipites, et ne unium perstringas. Grat. Cyneq. 296. Verum ubi Caurino perstrinxit frigore vesper. subaudi membra. Amnian. 22. 8. ad fin. Quidquid autem ejusdem Pontici sinus Aquilone cæditur et pruinis, ita perstringitur gelu, ut nec animium cuius subtervili credantur, nec etc. Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (217). Quoniam perstrictus gelu non potuit eo pervenire humor. Alii leg. præstrictus. Veget. 3. Veterin. 53. (5. Veterin. 54. 3. Schneid.). Stomachus nimio rigore perstrictus, nec coquere poterit, etc. At Schneider. legit constictus. ¶ 2. Latiori sensu est percurrere feriendo, aut sulcando. Cic. 2. leg. Agr. 25. 67. Quod solum tam exile et macrum est, quod aratro perstringi non possit? h. e. aratro tanquam radi et scindi. Sic 2. Phil. 40. 102. Atatri vitere portam Capuar pæne perstrinxit. Seneca Agam. 534. Ajacem flamma perstrinxit cadens. h. e. fulmen ambussit. Virg. 10. Æn. 344. magnaque ferunt perstrinxit Achate. h. e. scarificavit, leviter vulneravit. Sil. It. 4. 118. nostroque corusca Perstringens (Jovis aies) conum cales.

II.) Translate ¶ 1. Est restringere et coarctare: hinc — a) Perstringere (ubi tamen Sillig. legit præstringere) aciem gladii, apud Plin. 15. Hist. nat. 14. 15. (52). est obtundere, hebetare. Quo sensu Horat. 2. Od. 1. 17. Jam unne minaci murmuræ conuam Perstringis auris, introni, assordi, nimio strepitu obtundis et evitas. — b) Oculos perstringere est ferite nimio lumine, atque adre restringere et coarctare, nam et palpebras ad unium lumen claudere solemus) ut ceruendi facultatem amittant, qua tamen significatione recentiores plerique omnes præstringere scribunt: V. que sub init. diximus) abbagliare, ardeicare: et refertur etiam ad animum. Lucilius apud Non. p. 34. 32. Me c. Perstringatque oculorum aciem splendore micanti. Adde Plaut. Mil. glor. 1. 1. 4. Plin. 2. Hist. nat. 18. 16. (80). Quum solis radii visus perstrinxerent nostros. Cic. 4. Herenn. 50. 63. Existimat se gemme nitore et auri splendore aspectus omnium perstringere. Id. Senect. 12. 42. Impedit enim consilium voluptas rationi inimica, ac mentis, ut ita dicam, perstringit oculos. Id. Rabi. Post. 16. 43. Nec illius animi aciem perstringit splendor sui nominis, nec mentis quasi luminibus officit altitudo fortunæ et gloriæ. Id. 1. ad Brut. 18. Qui splendore falsi honoris objecto, aciem boni ingenii perstringi posse confidunt. Id. 12. Phil. 2. 3. Quod videbam equidem, sed quasi per cali-

ginem: perstrinxerat aciem animi Bruti salus. Gell. 11. 13. ad fin. Uti caveatis, ne vos facile perstringeret modulatus aliquis currentis facundia sonitus. Nat. 5. Theb. 666. Et juvenem multo perstringunt lumine. ¶ 2. Metaphorice et generatim est ferire, arripere. Liv. 1. 25. Ut micantes lutebre gladii, horror ingens spectantes perstringit. h. e. corripit. Eodem modo et Val. Flacc. 7. 81. locutus est. Sic Id. 7. 194. Virginis ecce novus mentum perstringere languor incipit. Curt. 5. 9. init. Hæc dicente Dario, presentis periculi species omnium simul corda animosque horrore perstrinxerat. ¶ 3. Speciatim est verbis aliquum pungere vel carpere. Cic. Plane. 15. 33. Ille L. Crassi, ille M. Antonii voluntatem asperioribus facetiis perstrinxit impune. h. e. pupugit, carpsit, toccò sul vivo. et Sert. 6. 14. Qua in oratione si asperius in quosdam homines invehi vellent, quis non concederet, ut eos, quorum scelerris furore violatus essem, vocis libertate perstringerem? Id. Sull. 16. 16. Nemo unquam me tenuissima suspitione perstrinxit, quem non præverterim. Tac. 5. Ann. 11. Regulum oblique perstrinxerat. Id. 2. ibid. 59. Tibeticus cultu habituque ejus lenibus verbis perstricto, acerrime increpuit, quod etc. Id. 1. Hist. 80. Ea oratio ad perstringendos mactendosque nihilum animos et severitatis modus etc. ¶ 4. Item speciatim, est strictim breviterque dicere, et veluti in transcurso atque obiter, toccare brevemente e di passaggio: ducta metaphorice vel a sagitta, quæ leviter pungi, et prætervolat, nec ingilitur; vel ab aratro, quod præscondit et transit. Cic. Rose. Am. 32. 94. In animo est leviter transire, ac tantummodo perstringere nunquamque rem. Id. 2. Orat. 49. 201. Perquam breviter perstringete atque attolere. Id. 2. Phil. 19. 47. Sed reliquum vite cursum videte: quem quidem celeriter perstringam. Adde Plin. Paneg. 25.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

PERSTRUCŒ, a, um, particip. a perstruo, usque ad finem extractum. Fibrus. 7. 4. Quum paries in altitudinem fuerit perstructus.

concedendum. — Et passive impersonaliter. *Brutus ad Cic. 11. Fam. 2. init.* De tua fide et benevolentia in nos nisi persuasum esset nobis, non conscripsissemus hæc. *Cæs. 6. B. G. 13.* In primis hoc voluit persuadere, non interire animas. — c) Absolute. *Cic. 1. Orat. 31. 138.* Oratoris officium est dicere ad persuadendum accommodate. *Quintil. 2. 15. 3.* Aut in persuadendo, aut in dicendo apte ad persuadendum, positum orandi munus arbitrat. *Ovid. 1. Art. am. 371.* Tum de te narret; tum persuadentia verba Addat. — d) Cum Accus. personæ. *Servius ad Virg. 10. Æn. 10.* affert, tamquam ex *Ennio*: Quis te persuasit? Etiam *suadeo* hunc casum admittit. — e) Hinc homo persuasus cui persuasum est, qui pro certo habet, qui decrevit. *Cæcina ad Cic. 6. Fam. 7. sub init.* Hoc si non cogitat, omnibus rebus felix est: si scit et persuasus est, quid irascitur ei, qui aliquid scripsit contra suam voluntatem? *Cic. 1. Herenn. 6. 9.* Quum animus auditoris persuasus videtur esse ab iis, qui ante contra dixerunt. *Ovid. 3. Art. am. 679.* Jamdudum persuasus erit, miserebitur ultro. *Phædr. 1. 8.* Tandem persuasa est iurejurando gruls. *Val. Max. 3. 8. n. 1.* Capua Italice regnum nefaria defectione pacisci persuasa. *Justin. 2. 11. 14.* Nihil est difficile, persuadere persuasus mori. *γνώμη. ¶ 2.* Specialiter est eo usque suadeo, ut fiat id quod suadeo, induco, illicio, *indurre a far qualche cosa.* — a) Cum Dativo personæ et part. ut, *ne. Plaut. Truc. 1. 2. 98.* Metuebat, ne sibi persuaderes, ut etc. *Cæs. 3. B. G. 18.* Huic magnis præmiis pollicitationibusque persuadet, uti ad hostes transeat. *Id. 1. ibid. 6.* Allobrogibus sese vel persuasuros existimabant, vi coacturos, ut per suos fines eos ire paterentur. *Cic. 2. Phil. 10. 24.* Duo fuerunt tempora, quibus aliquid contra Cæsarem Pompejo suaserim: unum, ne etc., alterum, ne etc. quorum si utrumvis persuasisset, in bas miserias numquam incidissemus. — Pro simplici suadeo, aut valde suadeo. *Ter. Andr. 3. 3. 45.* Et is mihi persuadet, nuptias, quantum queam, ut maturem. *Alii plerique leg. suadet.* — Et omisa part. ut. *Sall. Jug. 39.* Huic Albinus persuadet, regnum Numidicæ ab senatu petat. — Et passive Impersonaliter. *Cæs. 2. B. G. 10. extr.* His persuaderi, ut diutius morarentur, non puterat. — b) Cum Accus. personæ. *Petron. fragm. Trajur. 46. Burmann.* Aliqua die te persuadeam, ut ad villam venias. et 62. Persuadeo hospitem nostrum, ut etc. — c) Cum Infinito. *Gell. 4. 5.* Quod quum ita fieri persuasissent, delati ad populum, prodititque sunt. *avendo indotto i Romani a ciò fare.* et *Nepos Dion. 3.* Persuasit ei tyrannidis facere finem. — Et passive impersonaliter. *Plaut. Bacch. 4. 9. 93.* Persuasum 'st facere, cuius me nunc facti pudet. — d) Absolute. *Accius apud Non. p. 72. 27. Merc.* Persuasit mæror, anxitudo, ægor, dolor. *ægor, pro eror* ut est apud *Non.*, *correxit Lachmann.* ad *Lucret. 6. 1132.* Ceterum *Ter. Adelph. 3. 4. 23.* Hoc quidem ferendum aliquo modo est: persuasit noi, amor, vinum, adolescentia. *h. e. induxit, illexit.* — Hinc Part. præter. pass. *Persuasus, a, um,* adjective quoque usurpat, unde *Sup. Persuasissimus*; et est creditus, pro certo habitus, *persuasus, πεπιστωμένος. Cic. 3. Tusc. 29. 72.* Opinio mali, quo viso et persuaso ægritudo insequitur necessario. *Id. 7. Verr. 25. 64.* Hodieque omnes sic habent persuasum, istum clam a piratis ob hunc archipiratam pecuniam accepisse. *Sed illud persuasum est glossa, quæ in textum irrepsit; V. Orell. et Klotz. ad h. l. Brutus ad Cic. 11. Fam. 9.* Sed quod mihi persuasissimum est, Lepidum recte facturum numquam. *Colum. 12. R. R. 1. 5.* Ea porro persuasissimum habere debet etc. **PERSUASIBILIS, e, adject. probabile, verisimile, persuasibile, πιθανός,** qui persuaderi potest, probabilis, veri similis. *Quintil. aliquoties 2. 15. 13. et 16. et 2. 21. 2.* ubi de rethorice definitione disserit, et Latine vertit vocem *Aristotelis*, et aliorum, πιθανός. Est qui

legit *persuadibilis. Vulgat. interpr. 1. Cor. 2. 4.* Non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis. **PERSUASIBILITER,** adverb. *persuasibilmente, πιθανός,* verisimiliter, probabiliter. *Cels. apud Quintil. 2. 15. 22.* Finis rethorices est, dicere persuasibiliter in dubia et civili materia. Adde *Quintil. ibid. § 14.* Hermagoræ Græca verba vertentem. *Cic. 1. Invent. 5. 6.* dicit, apposite ad persuasionem. **PERSUASIO, ōnis, f. 3.** actus persuadendi, *il persuadere, πείθειν, ἀνθρώποις.* I.) Proprie. *Cic. 1. Invent. 5. 6.* Officium ejus facultatis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem. *Justin. 34. 4. 2.* Hortati sunt, ut in auctorem retorqueat scelus: nec difficilis persuasio fuit. II.) Translate, vel passive, ut aliis placet, est credulitas, firma opinio, fides, *persuasione, credenza, opinione. Plin. 25. Hist. nat. 2. 5. (10).* Durat tamen tradita persuasio in magna parte vulgi, veneficis et herbis id cogi. *Id. 30. ibid. 13. 39. (115).* Nervos absconditis vermibus solidari, persuasio est. *Quintil. 1. 1. 8.* Qui paulum aliquid ultra primas litteras progressi, falsam sibi scientie persuasionem induerunt. *Id. 2. 4. 16.* Arrogans de se persuasio. *Id. 5. 11. 38.* Earum persuasio nationum, quæ stitibus natos prosequuntur. *Id. 8. 2. 21.* Pervasit jam multos ista persuasio, ut putent etc. *Sueton. Tib. 69.* Persuasionis plenus, cuncta fato agi. *Gargil. de re hortens. (edente A. A. Scottio) 1. 4.* Tenet quosdam hodie, quæ (at *A. Maius in Class. Auct. T. 1. p. 394.* recte vidit legendum *hodieque*) vana persuasio, ut putent, ossa, quæ dente contacta sunt, aut prorsus extingui, aut infeliciter nasci. **PERSUASOR, ōris, m. 3.** *persuasore,* qui persuadet. Legitur a nonnullis apud *Cic. Rabir. Post. 8. 21.*; sed locus est admodum dubius. Certa est lectio apud *Capell. 5. p. 151.* Quid enim, aut quis intendat, vel ordine soluto persuasor dissuasorve confligent? — Sed tamen accusatoris partes dissuasor videtur arripere; persuasor vero partes arripit defensoris. — Et quo et dissuasor intendere et persuasor depellere memorandi. *Augustin. Exposit. Symb. contra Judæos init.* Scelerum caput princeps, omnium vitorum, persuasor etiam turpium rolatutum. Adde *eumd. de Genes. contra Manich. 2. 20. Cassiod. 1. Fariar. 4.* Facilis recti persuasor est innocens judex. **PERSUASORIOS, a, um, adject. ad persuadendum idoneus. Jul. Vict. art. rhet. 5. p. 13. ed. A. Maio. Persuasoria controversia. *V. et PERFUSORIOS.* **PERSUASITRIX vel PERSUASTRIX, Icis, f. 3.** quæ persuadet. *Plaut. Bacch. 5. 2. 47.* Eccas tandem probri perlecebræ, et persuastrices. Apud *Capell. 5. p. 167.* habetur *persuasitricēs.* **PERSUASUS, a, um. V. PERSUADEO.** **PERSUASUS, us, m. 4.** persuasio. In sexto casu sing. *Plaut. Epid. argum. 1.* Emit fidicinam, liliam credens, pater, persuaso servi. *Cic. fragm. apud Quintil. 5. 10. 69.* Casu, an hujus persuasu et inductu. **PERSUAVIS, e, adject. valde suavis. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (edente A. Maio) 3. 30.** Persuavis potus. **PERSUAVITER,** adverb. valde suaviter. *Augustin. 4. Music. 13.* Dic mihi, quomodo tibi aurem tangat metrum hoc. *D. Persuaviter.* **PERSUBTILIS, e, adject. valde subtilis.** I.) Proprie. *Lucret. 3. 179.* Animus persubtilis atque minutus perquam corporibus factus. II.) Translate. *Cic. Planc. 24. 58.* Et quoniam tua fuit perelegans ac persubtilis oratio. *Boeth. in Aristot. libr. de interpret. ed. sec. p. 285.* Persubtilis argumentatio tali ratione formata est. *molto ingegnosa.* **PERSUBTILITER,** adverb. valde subtiliter, acutissime. *Boeth. in Aristot. de interpret. ed. sec. p. 340.* Persubtiliter Theophrastus ait. **PERSULCO, as, avi, atum, are, a. 1.** Occur-**

runt tantum Part. *Persulcans et Persulcatus.* — Persulcare proprie est sulcos ducere: hinc translate. *Apul. 4. Met. Passim maria persulcantes tritonum catervæ. h. e. navigantes. Alii leg. persultantes. Claudian. 1. in Rufin. 136.* rugisque severas Persulcata genas. **PERSULCATUS, a, um. V. voc. præced.** **PERSULTATOR, ōris, m. 3.** qui persultat. *Symmach. 6. Ep. 23. (al. 22.)* Bajani litoris persultator. **PERSULTO, as, avi, atum, are, 1.** (per et salto) Part. *Persultans I. b. et 11. b.* — Persultare est super rem aliquam saltare: quod proprie ferarum est et pecudum, quæ in pabuli ubertate identidem subsiliunt, *οκρίπαι:* quum vero de hominibus agitur, sæpe est cum petulanti quadam insultatione locum agrumve percurrere, et interdum saltando lætitiæ animi ostendere. I.) Proprie. — a) Neutorum more. *Liv. 34. 20.* Quam sæpe in agro eorum impune persultassent. *Id. 44. 9.* Nunc velut propugnantes per oras extremæ testudinis, nunc in media inter se concurrentes, baud secus quam stabili solo persultabant. *Seneca Prov. 4. ad fin.* Super durata glacie stagna persultant. *Tac. 5. Hist. 15.* Germani notis vadis persultabant. *Id. 4. Ann. 47.* Qui ante vallum more gentis cum carnalibus et tripudiis persultabant. Adde *Sil. It. 3. 385.*; et *Senec. 2. Iva 31.* — b) Cum Accus. *Lucret. 1. 14.* Inde feræ pecudes persultant pabula læta. *Tac. 3. Hist. 49.* Captam Italiam persultare. *Id. 11. Ann. 9.* Ibero exercitu campos persultante. *Id. Agric. 37.* Rariores silvas equitem persultare jussit. II.) Translate. — a) Neutorum more, de voce. *Prudent. Hamartig. præf. 10.* Vox ecce summo missa persultat throno. *h. e. resonat, resultat.* — b) Cum Accus. *Id. 11. nepi orap. 77.* Hæc persultanti. *h. e. superbe imperanti.* **PERSUMPTUS, a, um, particip. ab inusit. persumo, large sumptus. Emil. Macer (si salva est lectio) de saturreja p. 234. ed. Ald. Pectoris huiorem pellit sumpta tenacem. *h. e. si farge hibitur, ut ait Id. Macer paulo post.* **PERSUO, is, ere, a. 3.** per aliquam rem suo. *Gloss. Philox. Persuo, διαπάρτω.* Habent et *Not. Tir. p. 136.* **PERTÆBESCO, tabescis, tãbui, tabescere, n. 3.** valde tabescere. *Sever. Etn. 472.* Tum si quis lapidum summo pertæbit igni. *h. e. excactus est, exesus, comminutus.* **PERTÆDEO. V. PERTÆDET.** **PERTÆDESCO, descis, dtui, descere, inchoat. 3. tædio veheementer affici, ἀδύνοσμαι. Cato R. R. 156. sub fin. Nolito multum dare, ne pertædascat. *Gell. 1. 2.* Jamque omnes finem cuperent, verbisque ejus defatigati pertædissent. *Cledon. p. 1915. Putsch. Tædeo in Casina Plauti legimus. Secundum hoc verbum principale positum est pertædunt ne illius rei, et pertæsum est illius jam pro arbitrio scribentis usurpatum est. V. TÆDEO.*** **PERTÆDET, tædebat, tæsum est, tædere, impers. 2. Perf. Pertædunt V. in voc. præced.** Part. *Pertætes* sub *b.* — Pertædere est tædio veheementer affici, *rinrescere molto, ἀδύνοσται.* — a) Sæpe occurrit Perf. *pertæsum est,* ut apud *Plaut. Most. 1. 4. 4.* Ita me ibi male convivi sermonisque pertæsum est. *Cic. 1. ad Q. fr. 2. 2.* Pertæsum est enim levitatis. *Nepos Att. 15.* Numquam suscepti negotii eum pertæsum est. *Virg. 4. Æn. 18.* Si non pertæsum thalami tædæque fuisset. *Id. 5. ibid. 713.* et quos Pertæsum magni incepti rerumque tuarum est. *Liv. 3. 67.* Decemvirorum vos pertæsum est. — Cum Infinito. *Lucret. 3. 1060.* Exit sæpe foras magnis ex ædibus ille, Esse domi quem pertæsum 'st. — Cum Dativo. *Gracchus apud Diomed. 1. p. 291. Putsch.* Usque adeo pertæsum vos mihi esse. — b) Part. *Pertæsum* apud *Tac. 15. Ann. 51.* Lenitudinis eorum pertæsa. — Cum Accusat. *Sueton. Cæs. 7.* Et quasi pertæsum ignaviam suam, quod nihil dum a se memorabile actum esset. — *Pertæsum* pro *pertæsum* dixerunt antiqui: ridetque ob id Scipionem Afri-**

canum Pauli filium *Lucilius* apud *Festum* p. 273. 8. *Müll.* quum ait: Quo facietior videare et scire plus quam ceteri, pertisum hominem, non pertesum dicere ferunt. *F. DISTISUM* et *PERCESSUS*; et *Paul. Diac.* p. 216. 5. et p. 72. 18. *Müll.* sicut *Vic. Orat.* 48. 159. Quidam *pertisum* etiam voluit: quod eadem consuetudo non probavit.

PERTESUS, a, um. *V. voc. præced.*

PERTANGO pro *pertingo*, is, ere, e. 3. *Apic.* 6. 9. Pullum assabis, et suo sibi jure *pertangis*. *h. e. perfundis.* Adde 8. 8.

PERTECTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERTEGO, tēgis, tēxi, tectum, tēgere, a. 3. Part. *Pertectus* I. — *Pertegere* est omni ex parte tegere, *coprire da ogni parte, καταστραφω.*

I.) Proprie. *Plaut. Rud.* 1. 2. 35. Qui *pertegamus* villam. *Varro* apud *Non.* p. 448. 27. *Merc.* Reliquum pedem penula scortea *pertegere*. *V. Turneb. Advers.* 28. 12. *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 1. Vehiculum adhibemus *perfecto*, æquehili, lucido et mediocriter calido loco. *Theod. Priscian.* 3. 5. Lini semen, altheam, fœnogracum, omnia æquis ponderibus in vas novum mittimus, ubi oleum dulce et aquam æqua mensura adjiciamus, ut semina *pertegantur*.

II.) Translate. *Plaut. Trin.* 2. 2. 41. Benefacta benefactis aliis *pertegito*, ne *perpluant*.

PERTEMERARIUS, a, um, adject. valde temerarius. *Imp. Anastas. Cod.* 12. 21. 2. Quum *perahsurdum*, perque temerarium sit, etc. *Imensis.*

PERTENDO, dis, di, sum, dere, 3. Part. *Pertendens* sub B. II. *Pertentus* legitur tantum in *Not. Tyr.* p. 19. — *Pertendere* occurrit A) Active; et B) Neutorum more.

A) Active et proprie est usque tendere, extendere, διατανω: hinc translate *pertere* ali-quid, usque ad finem perducere. *Ter. Heaut.* 5. 5. 9. Video non licere, ut *caesperem*, hoc *pertere*.

B) Neutorum more est recte tendere, contendere, pergere usque ad aliquem locum.

I.) Proprie. *Liv.* 5. 8. *ad fin.* *Perpauci* in majora castra, pars maxima Romam *pertere*-runt. *tirarono diritto sino a Roma. Auct. B. Alex.* 30. *Protinus* victor ad regis castra *pertere*-dit. *Sueton. Cæs.* 32. Ingenti spiritu classi-cum exorsus, *pertere*dit ad alteram ripam. *Id. ibid.* 4. Ab Rhodo, quo *pertere*dit, transit in Asiam. *Id. Vit. Plin.* Quum flagrantem Vesivo ad explorandas propius causas liburnica *pertere*-dissēt, etc.

II.) Translate ponitur pro persistere, perseverare, *persistere, perseverare, ostinansi.* *Ter. Eun.* 1. 1. 6. Verum si incipies, usque *pertere*dis naviter. *Varro* 5. *L. L.* 2. *Müll.* A qua re sit pertinacia quum queritur, ostenditur esse a *pertere*ndo; in qua re sit impositum, dicitur quum demonstratur, in quo non debet *pertere*di et *pertere*dit, pertinaciam esse. *Propert.* 2. 12. 17. Quod si *pertere*dens animo vestita cubaris, etc. — *NB.* Pro conferre, contendere, comparare, *confrontare, esaminare paragonando*, effertur illud *Cic. Balb.* 5. 11. Nos Pompeji decretum cum legibus conferemus? cum fœderibus omnia acerbissima diligentia *pertere*demus? *At ibi legendum est perpendemus.* *V. Orell. ad h. l.*

PERTENEO, es, ūi, ere, a. 2. semper teneo. *Hieronym. Ep.* 66. n. 13. Ego quidem Romæ non erem, et tuus me tenebat eremus, atque utinam *pertere*uisset!

PERTENTATUS vel *pertemptatus*, a, um. *V. voc. seq.*

PERTENTO vel *pertempto*, as, avi, atum, are, a. 1. (per et tento). Part. *Pertentatus* II. In omnibus paragr.; *Pertentandus* II. 1. — *Pertentare* est vehementer tentare, atque adeo explorare, *expiscari, ἀσπινασθαι* (II. *tastare per tutto, tentare bene, provare*; Fr. *tâter partout, essayer, tenter, sonder, explorer, éprouver*; Hisp. *ensayar, probar, tentar, sondar*; Germ. *nach allen Seiten betasten, befühlen, daher prüfen, probiren*; Angl. *to try thoroughly*).

I.) Proprie. *Tac.* 2. *Hist.* 49. Allatis pugionibus duobus, quum utrumque *pertere*isset, etc.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. de hominum mente et de aliis. *Ter. Andr.* 3. 4. 9. Sed ea gratia simulavi, ut vos *pertere*ntarem. *Tac.* 6. *Ann.* 20. Quem accitum et diversis sermonibus *pertere*ntatum, postremo Græcis verbis *adlocutus* est. *Id. 1. Hist.* 29. Placuit *pertere*ntari animum cohortis. *Id. 1. Hist.* 25. Data pecunia ad *pertere*ntandos plurium animos. *Lucret.* 5. 190. omnia *pertere*ntare. *Plin.* 1. *Ep.* 20. a *med.* Omnia *pertere*nto, omnia experior, *πάρτα* denique *λίθων κινω*. *Vitruv.* 8. 1. *ad fin.* Quum hæc ita erunt *pertere*ntata, etc.

¶ 2. Ponitur etiam pro considerare. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 4. *ad fin.* Sed tu *pertere*ntare rem et *pertere*nta. *Id. 2. Invent.* 12. 38. Ex facto eutem ipso suspiciones ducentur, si totius administratio negotii ex omnibus partibus *pertere*ntabitur. *Id. 2. Orat.* 78. 318. Hæc ex ipsis visceribus causæ sumenda sunt. Idcirco tota causæ *pertere*ntata atque *pertere*nta, locis omnibus inventis atque instructis, considerandum est etc. ¶ 3. Item pro *pertere*ntare, commovere — a) In bonam partem. *Virg.* 1. *Æn.* 506. Latonæ tacitum *pertere*ntant gaudia pectus. *Sic Id.* 5. *ibid.* 827. Hic patris *Æneæ* suspensam blanda vicissim Gaudia *pertere*ntant mentem. *Petron. Satyr.* 127. Tam dulcis sonus *pertere*ntabat aera, ut putares inter euras canere Sirenum concordiam. *Alii leg.* *pertere*ntatum mulcebat aera. — b) In malam partem. *Virg.* 3. *G.* 250. ut tota tremor *pertere*ntet equorum Corpora. *Id. 7. Æn.* 354. Ac dum prima lues udo sublapsa veneno *pertere*ntat sensus, atque ossibus implicat ignem. *Apul.* 1. *Met.* In solita vinolentia ac diuturna fatigatione *pertere*ntatus, sopitus jem stertebat altius.

PERTENŪIS, e, adject. valde tenuis, *molto tenue, πολύδεντρος*.

I.) Proprie. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 6. 7. (34). Sabulum *pertere*ntue.

II.) Translate sumitur pro valde *pertere*nto. *Cic.* 14. *Fam.* 3. Spes salutis *pertere*ntus ostenditur. *Id. 2. leg. Agr.* 32. 87. Quum *pertere*ntui discrimine separarentur. *Id. 1. Orat.* 23. 107. Mihi dicendi aut nullam artem, aut *pertere*ntuem videri. *Id. 2. Verr.* 6. 17. *Pertere*ntue argumentum. *Id. Cluent.* 60. 168. *Pertere*ntus suspicio.

PERTEPIDUS, e, um, adject. valde tepidus. *Vopisc. Carin.* 17. Fons aqua *pertere*ntepida.

PERTEREBRATUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERTEREBRO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Perterebratus*. — *Perterebrare* est idem ac *terebrare*, seu plane *terebrare*. *Cic.* 1. *Divinat.* 24. 48. Hannibalem Cælius scribit columnam auream *pertere*ntebrauisse. *Vitruv.* 8. 7. *circa med.* Lapis *pertere*ntebraus. *Arnob.* 3. 13. Aures etiam sequitur ut habeant curvis *pertere*ntebraus anfractibus. *h. e.* aures, quæ habent introitus multis cum flexibus, ut *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. 144. loquitur.

PERTERES, etis, adject. omni. gen. valde teres. *V. Apul. loc. cit. in ORRHOPYGIUM.*

PERTERGEO, ges, si, gere, a. 2. est diligenter tergere, *abstergere, nettare, forbare, ἀπομαρτω*.

I.) Proprie. *Colum.* 12. *H. R.* 9. 2. Munda spongia vasa *pertere*ntere. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 11. Gausape purpureo mensam *pertere*ntis.

II.) Translate est tangere, pellere. *Lucret.* 4. 248. Isque (*aer*) ita per nostras acies *pertere*ntabitur omnes, Et quasi *pertere*ntet pupillas, atque ita transit. *et ibid.* v. 251. et quanto plus aeris ante agitur Et nostros oculos *pertere*ntet longior aura, Tam procul esse magis res quæque remota videtur. *Sic legit Lachmann; al. pertere*ntet; *al. prætere*ntet.

PERTERGO, gis, si, sum, gere, a. 3. idem ac *pertere*nteo. Legitur in *Not. Tyr.* p. 80. *V. voc. præced.*

PERTERMINIS, e, adject. qui fit per terminos, vel ultra terminos. *Mar. Victorin. Art. gramm.* p. 2461. *Putsch.* *Pertermine* dicitur auspicium, quod fit quum de fine Romano in agrum peregrinum transgrediuntur.

PERTERO, teris, trivi, tritum, tere, a. 3.

(per et tero). Part. *Pertritus* I. et II. — *Pertere*re est valde terere, *perfricare, prætere*re, *comminuere, tritare, pestare, κατατριβω*.

I.) Proprie. *Colum.* 12. *H. R.* 38. 7. Myrti baccam quum paulum siccaverunt, *pertere*ntur ita, ut quantum fieri potest, interiora semina integre permaneant: tum per lineum fuscum, quod *pertere*nterant, expriment. *Id.* 8. *ibid.* 5. 21. Uve *pertere*nta et cum aqua potui data.

II.) Translate *pertere*ntus est usu tritus, vulgaris. *Seneca Controv.* 18. a *med.* Vulgaris in ejusmodi controversiis et *pertere*nta questio. *molto usitata.* Adde *eumd.* *Ep.* 63. a *med.*

PERTERRĒFACIO, facis, feci, sectum, facere, a. 3. (pertere et facio). Part. *Perterrēfactus*. — *Perterrēfacere* est valde *terrefacere, pertere*re. *Ter. Andr.* 1. 1. 142. *Perterrēfacias* Davum. *Brutus ad Cic.* 11. *Fam.* 20. Sperare eos, te *pertere*nterrefacto, adolescente impulo, posse magna consequi præmia. *Alii et ipse Orell. leg.* *pertere*ntefacto, quod recentiores *haud* probant.

PERTERRĒFACTUS, a, um. *V. voc. præced.*

PERTERRĒO, res, rui, ritum, rere, a. 2. (per et terreo). Part. *Perterritus*. — *Perterrere* est valde *terere, atterere grandemente, spaventare, κατακλέρω*. *Ter. Eun.* 5. 3. 13. Hunc *pertere*nterho sacrilegum. *Cic. Cæcin.* 9. 24. Ferro, inquit, te *pertere*nterri. *Cæs.* 7. *B. G.* 4. *extr.* Magnitudine pænæ *pertere*nterri alios. *et ibid.* 50. Hi similitudine ermorum vehementer nostros *pertere*nteruerunt. — Part. *Perterritus* sæpius usurpatur — a) Cum Ablativo. *Cic. Cæcin.* 10. 26. Omnes metu *pertere*nterri. *Id. Cluent.* 13. 38. Recentis maleficii conscientie *pertere*nterrius. *Id. 2. Cat.* 7. 14. Spoliatus armis audacia, obstupescit ac *pertere*nterrius mea diligentia. *Id. Cæcin.* 13. 37. Tu solus prohibitus et a tuis ædibus vi atque armis *pertere*nterrius. *h. e.* *pertere*nterendo summotus. *At hic legendum videtur pertere*nterrius. *Nepos Themist.* 4. Incendii flamma *pertere*nterrius. — b) Absolute. *Cic. Cæli.* 28. 66. Ne tot unum, velentes imbecillum, ataces *pertere*nterrius superare non possent. *Ovid.* 11. *Met.* 771. Visa fugit Nymphe, veluti *pertere*nterri fulvum Cerva lupum. — c) Poetice de inanibus. *Ovid.* 1. *Pont.* 2. 19. His (*spectulis*) eques instructus *pertere*nterrius mœnia lustrat.

PERTERRĒCREPUS, a, um, adject. (pertere et crepo) terrorem crependo incutiens, *ἐκπληκτικός*. *Vet. Poeta* apud *Cic.* *Orat.* 49. 164. Habeo istam ego *pertere*nterriepam. *Lucret.* 6. 129. *de tonitru.* Tum *pertere*nterriepo sonitu dat fissa (nubes) fragorem.

PERTERRĒO, as, are, a. 1. *frequentat.* a *pertere*nterreo. *Avien. Arat.* 1169. Scorpius ingentem *pertere*nterriat Oriona. *Coripp.* 2. *Johann.* 479. *pertere*nterriat hostis Cuncta ferus.

PERTERRĒTUS, a, um. *V. PERTERRĒO.*

PERTEXO, tis, tibi, stum, tere, a. 3. (per et texo). Part. *Pertextus* I. 1. — *Pertexere* est totum terere, ad finem usque terere, *tessere interamente, διαπαινω*.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Apul.* 11. *Met.* Palla bysso tenui *pertere*nta. *V. DETEXTUS.* ¶ 2. Latiori sensu est *pertere*ntendo vel connectendo *pertere*ntere, *peragere, exornare.* *Vitruv.* 5. 9. O-deum, quod Pericles columnis lapideis disposuit, naviumque malis et antennis *pertere*ntuit. *Id. 7. præf. ad fin.* Cereris cellam Dorico more *pertere*ntit.

II.) Translate sæpe refertur ad sermonem et narrationem. *Lucret.* 6. 42. Quo magis inceptum *pertere*nter dicitis. *Cic.* 2. *Orat.* 33. 145. *Pertexere* modo, quod exorsus es. *Id. 1. Att.* 14. Totum hunc locum valde graviter *pertere*ntuit. *Vopisc. Aurel.* 15. Longum est cuncta *pertere*ntere: nam et actæ sunt Crinito a Valeriano gratiæ, et adoptio, ut solebat, impleri.

PERTEXTUS, a, um. *V. voc. præced.*

PERTICA, æ, f. 1. Ratione habita etymi, appellata est ab inus. *pertere*nto pro *pertere*nto, ut putat *Voss.* in *Etymol.* At *Isid.* 15. *Orig.* 15. n. 3., inter *Gromat.* p. 290. *Goes.* et p. 367. *Rudorff.* *Pertica* autem a *pertere*ntendo dicta, quasi *pertere*ntice. Omnes autem *pertere*ntes mensuræ in

corpore sunt, ut palmus, pes, passus et reliqua: sola pertica portatur. Est enim x. padum. — Ceterum *pertica* est lignum, seu baculus oblongus ad varios usus, *καύραξ* (It. *pertica*, *stanga*, *lungo bastone*; Fr. *perche*, *gaule*, *lang bâton*, *échalas*; Hisp. *percha*, *perliga*, *vara larga y delgada*; Germ. *e. langer Stock od. Stange*; Angl. *a perch*, *pole*, *long staff*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Asin.* 3. 2. 43. Nimis vellem habere perticam, qui verberarem asinos. *Ovid. 3. Fast.* 117. Pertica suspensos portabat longa manipulos. *Id. de nuce* 67. At quum maturas fesso nova cortice rimas. Nux agit, ad partes pertica saeva venit: Pertica dat plenis immitia vulnera ramis. *Plin. 15. Hist. nat.* 3. 3. 11. Perticis oleas decutere. *Id. 18. ibid.* 39. 72. (208). Messis alibi tribulis in area, alibi equarum gressibus exterritur, alibi perticis flagellatur. *co. batacchi*. et 16. *ibid.* 37. 68. (174). Salices in proceritatem magnam emittunt Jugis vinearum perticas. Sic de arundine *Colum. 4. R. R.* 32. 2. Bulbus arundinis obrutus anno celerius perticam præbet. *h. e.* adeo crescit, ut perticæ vicem jugandis vitibus præbeat. — Ceterum *Curt. 5. 2. in fin.* Cujus (*tubæ*) sonus plerumque, tumultuantium fremitu exoriente, haud satis exaudiriatur. Ergo perticam, quæ undique conspicui posset, supra prætorium statuit, ex qua signum eminebat pariter omnibus conspicuum. *Apul. 7. Met. sub fin.* Pertica, qua stabuli fores obstruunt solebant, arripita, non prius me desit obtundere quam manibus ejus fustis esset elapsus. *Ulp. Dig.* 33. 7. 12. ante *med.* Perticæ, quibus araneæ detergantur. ¶ 2. Speciatim de ramo tereti, oblongo, suæ arbori conjuncto. *Colum. 4. R. R.* 33. 3. de castanea. Melius ex vicino, si competit, mergi more, pertica declinata propagatur, quam exempta reseritur. ¶ 3. Item speciatim de arbore admodum juveni. *Plin. 17. Hist. nat.* 20. 32. (141). Salices, quarum satio fit loco madido, tamen refosso pedes duos et semipedem, tales sesquipedali vel pertica, quæ utilior, quo plenior. ¶ 4. Sæpe dicitur de longa regula, qua agros dimetiri mos est, quæ et decempera. Unde in *Gloss. Philox.* non solum *καύραξ*, sed etiam *καύρα* vertitur. Crebra ejus mentio apud auctores rei agrariæ *Goesii*. — Pertica militaris est, qua dividebantur militibus in præmium agri adepti privatis. *Servius ad Virg. 9. Ecl.* 7. qua se subducere colles incipiunt: Usque ad eum locum, inquit, perticam militarem Octavianus Musa porrexit, limitator ab Augusto datus. De ea, quatenus privatorum agros ære alieno laborantium auferebat, *Faler. Cato in Diris* 45. Pertica, quæ nostros metata est impia agellos. et *Propert. 4. 1. 130*. Abstulit excultas pertica tristis opes.

II.) Translate. ¶ 1. Apud Auctores. *Agrar.* dicitur etiam pertica universus ager alicui colonie assignatus. Solum, inquit *Frontin. de limit. agr. p.* 43. *Goes.*, quodcumque colonie est assignatum, id universum pertica appellatur. Quidquid huic universitati applicum fuerit ex alterius civitatis sine, sive solidum, sive cullellatum fuerit, præfectura appellatur. Hæc *Frontin.* ¶ 2. Una pertica, uno modulo, una ratione ac modo. *Plin. 8. Ep.* 2. in fin. Ex ipsa etiam, quos non una, ut dicitur, pertica, sed distincte gradatimque tractavi, quanto quis melior et probior, tanto mihi obligator abii.

PERTICALIS, e, adject. ex quo fiunt perticæ. *Colum. 4. R. R.* 31. 2. Perticalis fere salix eundem agrum, quem viminalis, desiderat. Adde *Plin. 17. Hist. nat.* 20. 32. (142).

PERTICARIUS, a, um, adject. ad perticam pertinens. *Inscript. apud Marangon. Gio. Delle cose gentili.* p. 488. et apud *Maffei. Mus. Fer.* p. 320. 5. D. M. M. LICINIO MOSCHO NEGOTIANTI PERTICARIO ET CORNELIAE PROCLAE CONIUGI POMPONIUS OLYMPVS FRATER ET PLYMENVVS SOTVS ZOSIMVS LIBERTI ET HEREDVS FECER.

PERTICATUS, a, um, adject. *Martial. 5. 12*. Quod nutantia fronte perticata Gestat pondera Masthlon superbus. *h. e.* frons, quæ perticam gerit. *Alii rectius leg. pertinaci.*

PERTIMEFACTUS, a, um, particip. ab inusit. *pertimefacio*, perterritus. *Pacuvius apud Non. p.* 467. 33. *Merc.* Is triplici pertimefactus mærore animi, incerte errans vagat. *V. PERTERRER-FACIO.*

PERTIMEO es, ere, a, 2 valde timeo. Legitur tantum Part. *Pertimens* apud *Lactant. 6. 17. circa med.* Pusillitas animi aut pertimentis, ne desit, aut desperantis, posse illam reparare. *Alii leg. prætimeotis. Vulgari. interp. 1. Petr.* 3. 6. Non pertimentes ullam perturbationem. — Ceterum *V. voc. seq.*

PERTIMESCO, timesci, timui, timescere, inchoat a. et n. 3. Part. *Pertimescendus* sub 1.º b. — Pertimescere est valde timescere, incominciare a temere fortentente, temere gravememte. *περτιμεσκει*. — 1.º Active. — a) Cum Accusat. *Cic. Quinct. 1. 1.* Id vero non mediocriter pertimesco. *Id. 6. Ferr.* 35. 77. Hanc tu tantam religionem si tum in imperio propter cupiditatem et audaciam non pertimescebas, etc. *Id. Pis.* 10. 22. In quo, quum illum saltatorium versaret orbem, ne tum quidem fortunæ rotam pertimescebat. *Ovid. 6. Fast.* 243. et leto consulis omnes Attoniti Mauras pertimescere manus. — b) Passive. *Cic. 2. leg. Agr.* 17. 45. Grave est enim nomen impellii, atque id etiam in levi persona pertimescitur. *Cæs. 5. B. G.* 29. extr. In quo si non presens periculum, at certe longa obsidione fames esset pertimesceuda. *At Dinter. legit timenda.* — 2.º Neutrorum more. — a) Cum Ablativo rei et præpositione *de*. *Cic. Divin. in Q. Cæcil.* 21. 71. Eos, qui alterum accusant, non minus de laude, de honore, de fama sua, quam illos, qui accusantur, de capite ac fortunis suis pertimescere. *Id. 7. Ferr.* 44. 115. Hæc cuncti Siculi graviter commoventur, et de suis periculis fortunisque omnibus pertimescunt. — b) Sequentem part. *ne*. *Cic. Sert.* 49. 105. Plausum vero etiam si quis eorum aliquando acceperat, ne quid peccasset, pertimescebat. *Nepos. Alcib.* 5. Pertimuerunt, ne descisceret. — c) Absolute. *Tac. 1. Ann.* 29. Nihil in vulgo modicum: terrere, ni paveant: ubi pertimuerint, impune contemni.

PERTINACIA, æ, f. 1. usurpatur morali tantum ratione, et est firmitas, obstinatio, perversitas, *αὐθαδεια* (It. *pernacacia*, *fermezza*, *durezza*, *ostinazione*; Fr. *opiniâtreté*, *obstination*, *fermeté*; Hisp. *porfía*, *obstinacion*, *firmeza*; Germ. *d. Beharrlichkeit, Ausdauer*; Angl. *obstinacy, stubbornness, forwardness, pertinacity, pertinaciousness*). Occurrit — a) Sæpe in malam partem, et est obstinatio, perversitas, quum in re mala desisteret, aut cedere nolimus. *Varro 5. L. L.* 2. *Müll.* In quo non debet pertendi, et pertendi, pertinacia est: in quo oportet manere, si in eo persistet, perseverantia est. *Cic. 2. Invent.* 54. 165. Unicumque virtutum initium vitium reperietur, ut audacia, quæ identiter; pertinacia, quæ perseverantia finissima est. Cf. et *Accii* locum cit. in *PERVICAX I* *Cic. Marcell.* 10. 31. Quæ enim pertinacia quibusdam, eadem aliis constantia videri potest. *Id. 1. Acad. (post.)* 12. 44. Cum Zeuone Arcesilas certamen instituit, non pertinacia aut studio vincendi, sed earum rerum obscuritate, quæ etc. *Cæs. 1. B. G.* 42. In spem veniebat, fore, uti pertinacia desisteret. *Id. 3. B. C.* 10. Pertinaciam linem facere. *Tac. 4. Hist.* 56.: et *Justin.* 39. 3. 10. Muliebri pertinacia accendi. *Tac. 2. Ann.* 81. Pertinaciam alicujus vincere. *Petron. Satyr.* 141. expugnare. et *ibid.* Irangere. — b) In bonam partem pio constantia. *Liv. 42. 62. ad fin.* Miraculo ignaris muris pertinacia Romanorum esse. *Sueton. Cæs.* 68. Ne patientia et pertinacia hostis, animi suorum frangerentur. *Plin. 37. Hist. nat.* 3. 13. (52). De lycurro dici cogit auctorum pertinacia: quippe genmam esse voluit. — c) In fabulis est soror Ætheris et Diei, habetque præterea fratres Fatum, Laborem, Dolum etc., sorores Invidentiam, Miseriam, Querelam etc. *Cic. 3. Nat. D.* 17. 44.

PERTINACITER, adverb. Comp. *Pertinacius* et Sup. *Pertinacissime* 1. et 2. — Pertinaciter est idem ac valde tenaciter, *molto tenacemente*.

I.) Proprie, de rebus physicis. *Plin. 33. Hist. nat.* 6. 32. (100). de argento vivo. Quum æra inauratior, sublimius bractei, pertinacissime retinet. *Id. 16. ibid.* 43. 83. (227). Ligna viridia serræ pertinacius resistunt. *h. e.* validius, fortius, retinendo serram, et remorando. *Sueton. Tib.* 74. Cinis exarsit repente, atque in multam noctem pertinaciter luxit. *h. e.* constantem ignem retinuit. *Quintil.* 1. 4. 5. Hæc ipsa magis pertinaciter hærent, quæ deterrata sunt. et *ibid.* 13. Pertinacissime durare.

II.) Translate, morali ratione. — a) In malam partem est obstinate, contumaciter, nimis perseveranter, perversaciter, *ostinatamente, pertinacemente*. *επιρροως*. *Sall. in orat. Licinii ad pleb. a med.* Si res pertinaciter intinuerunt, *Planus* ad *Cic. 10. Fam.* 22. Ne cui oblectatorum videret nimium pertinaciter Lepido offensus. *Sueton. Cæs.* 1. Pertinaciter contendere. et *ibid.* 16. Cæcilio Metello turbulentissimas leges ferenti, auctorem se pertinacissime præstitit. — b) In bonam partem est constantem, perseveranter, *constantemente*. *επιρροως*. *Varro 4. R. R.* 20. 3. Neque pertinaciter, quem juvenecum feceris dextrum, in eo manendum. *Act. E. G.* 8. 13. Quum constantius universi paludem transissent, et pertinacius teliquam multitudinem essent iussu. *Sueton. Claud.* 40. extr. Pertinacissime liberalibus studiis deditur. *Seneca Ep.* 5. Pertinaciter studes, et, omnibus omisiss, hoc unum agis.

PERTINAX, æis, adject. Comp. *Pertinacior* et Sup. *Pertinacissimus* II. 3. 2.º — Pertinax est valde tenax, fortiter retinens, *molto tenace*. I.) Proprie. *Horat. 1. Od.* 9. 23. Piznasque dereptum lacertis, Aut digito male pertinaci, *Apul. Fibrid. n.* 23. Ales oculis persquax, unguibus pertinax.

II.) Translate. ¶ De avaro dixit *Plaut. Capt.* 2. 2. 39. Tenax ne pater est ejus? *mi.* immo edepol pertinax, *avarissimo*. ¶ 2. De rebus physicis, et qui diu durat. *Plin. 10. Hist. nat.* 29. 43. (84). de lusciniâ. Tanta vox tam parvo in corpusculo, tam pertioax spiritus. (Adde *Quintil.* 11. 3. 40.) *Id. 18. ibid.* 8. 20. (85). Siligo in Allobrogum agro pertinax: in ceteris biennio in triticum transit. ¶ 3. Item qui diu et constantem durat, qui perseverat; et occurrit quum in bonam, tum in malam partem. — 1.º De abstractis. *Liv.* 25. 14. Vicit tamen omnia pertinax virtus. *Martial.* 8. 38. Qui præstat pietate pertinaci, etc. Adde *Senec. Ep.* 120. circa *med.* *Plin. 24. Hist. nat.* 17. 101. (159). Hoc volumen Pythagoræ pertinax fama antiquitasque vindicant. *Quintil.* 1. *proem.* § 27. Pertinax studium — *Cic. 1. Fin.* 8. 27. Concertationes in disputando pertinaces, indignæ philo-sophia mihi videri solent. *Plin. 24. Hist. nat.* 1. 1. (1). odium. *Liv.* 2. 40. sub fin. certamen. *Seneca Herc. Cet.* 1854. dolor. *Quintil. declam.* 9. 8. sub fin. Pertinaces lacrimæ. *Gell.* 2. 1. Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu, perdius atque pernox etc. — 2.º De hominibus. — a) Absolute. — In bonam partem significat constantem, perseverantem, *costante, fermo, perseverante*, *επιρροως*. *Liv.* 28. 22. ad fin. Vetus miles adversus temerarios impetus pertinax. et 29. 33. Turma pertinacior in repugnando, telis obtuta est. — In malam partem significat obstinatum, obfirmatum, perversacem, contumacem, nimisque in sententia persistentem; *pernacice, ostinato, testardo, dogmatice*. *Cic. 1. Fin.* 8. 28. Certe pertinax non ero, tibi que, si mihi probabis ea quæ diets, libenter assentiar. et 2. *ibid.* 33. 107. Pertinacissimus fueris, si in eo persistiteris. — b) Cum Infinito. *Horat. 3. Od.* 29. 51. Fortuna Ludum insolentem Iudere pertinax. — c) Cum Genitivo. *Apul. de Mag. sub fin.* Virum æquum, et justitiam pertinacem. *Val. Max.* 6. 3. n. 3. ira. *Alii leg.* ira. Sed et tenax Genitivum regit. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PERTINENTER, adverb. Comp. *Pertinentius* et *Sup. Pertinentissime*. — *Pertinenter* est convenienter, apte, a proposito. *Tertull.* 4. *advers. Marcion* 38. Vides quam pertinenter ad causam? et *ibid.* 9. *Pertinentius* volebat agnoscere. et *ibid.* 13. *Pertinentissime* ad hanc parabolam.

PERTINĒO, ues. unī, nere, n. 2. per et tenere a themate ten quod et in tendo inest). Part. *Pertinens* I. et II. 1. — *Pertinere* (quod usum habet in tertiis personis, in Infinito et in Participio est pervenire, pertinere, penetrare, permeare, dirigi, porrigi, extendi, *καταρα, παρρησι* li. *giungere, arrivare, stendersi*; Fr. *s'étendre, a-bouir, aller jusqu'à, se diriger vers*; Hisp. *extenderse, llevarse hasta*; Germ. *sich wohin erstrecken, ausdehnen, reichen, sich strecken*; Angl. *to reach, extend, stretch*).

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 54. 136. *Aspera* arteria ad pulmones usque pertinet. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. (149). Venas ab oculis pertinere ad cerebrum, petitisimi auctores tradunt. *Cæs.* 1. *B. G.* 1. Belgæ ab extremis Galliæ līnibus oriuntur, pertinent ad inferiorem partem fluminis Bheni. *Id.* 3. *B. C.* 49. Omnes rivos, qui ad mare pertinebant, Cæsar averterat. *meteamo capo.* et 6. *B. G.* 10. Silvam ibi esse infinita magnitudine: hanc longe introrsus pertinere. *Ulv. Dig.* 43. 22. 1. a med. Quod ait prætor, pertinet, hoc significat: quod ex edibus ejus in tuas pertinet, hoc est dirigitur, extenditur, pervenit. *Lat.* 25. 24. In vastæ magnitudinis urbe, partium sensus non satis pertinens in omnia. *Cic.* 2. *Nat. D.* 55. 137. Venæ in omnes partes corporis pertinentes. et *ibid.* 139. Nervorum implicatio toto corpore pertinens. et *ibid.* 28. 71. Deus pertinens per naturam cuiusque rei, per terras Ceres, per maria Neptunus, alii per alia. *Auct. B. Alex.* 2. In omnes partes, per quas Ægypti regnum pertinet, legatos miserat.

II.) Translate. ¶ 1. Late patet, et significat pertinere, porrigi, extendi translate sumpta. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 78. (341). Quamobrem et hæc breviter attingimus, scrutati maxime pertinentia, *quelle cose che fanno più a proposito.* et 29. *ibid.* 1. 1. (2). Quæ jam parata atque pertinentia erant. *Gell.* 16. 3. Verba Erasistrati ad eam rem pertinentia. *Liv.* 23. 27. Ea caritas patriæ per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat. *Seneca* 2. *Quæst. nat.* 47. Fulmina perpetua, quorum significatio in totam vitam pertinet. *Id.* Ep. 12. a med. Hic pertinet a natali ad diem extremum. *Cic. Amic.* 14. 50. Constat, bonis inter bonos quasi necessariam benevolentiam esse. Sed eadem bonitas etiam ad multitudinem pertinet. *s'estende anche sopra la moltitudine.* et *Scævola Dig.* 17. 1. 60. Semproniam ad animum meum pertinere cognovisti. *h. e. a me amari, vel mihi curæ esse.* *Cic.* 2. *Orat.* 2. 6. Non cognitis rebus omnibus, quæ in (al. ad) tantam prudentiam pertinerent, *che entrano a costituire una si gran cognizione.* et *Senec.* 23. 82. Magnus viros tanta esse conatus, quæ ad postaritatē memoriā pertinerent, *che giungessero.* et 2. *leg. Agr.* 8. 20. Illud de minore parte pupuli, quo pertineat, videte, *dove vada a finire, quo tendat.* *Sic Fario* 2. *H. R.* 1. 26. Habent in villis mulieres: et id pertinere putant, quo facilius ad greges pastores retineant, *over per fine, per mira di trattenere,* etc. *Cic.* 8. *Att.* 9. Eo scripsi, quo in suadendo pius auctoritatis haberem: eodemque pertinet, quod causam ejus probo. *ha la medesima mira.* et *Brut.* 87. 299. Quod autem plures a nobis nominati sunt, eo pertinet, quod intelligi volui, in eo, cuius omnes cupidissimi essent, quam pauci digni nomine evaderent. *Id.* 7. *Ferr.* 10. 25. Summa illuc pertinet, ut sciatis, quoniam plura genera sunt imperatorum, ex quo genere iste est. et 3. *Nat. D.* 23. 60. Interpretando, quorsum quidque pertinet, *che voglia significare.* *Sic Plaut.* *Merc.* 2. 1. 28. Hoc quam ad rem credam pertinere somnium, neque invenire. ¶ 2. *Pertinet ad me, cadit in me.* *Id. Truc.* 4. 3. 36.

Magis pol hæc malitia pertinet ad viros, quam ad mulieres. *Cic. Rosc. Am.* 7. 18. Spero, ex hoc ipso non esse obscurum, ad quem suspicio maleficij pertinet. *Phædr.* 1. 14. Hoc pertinere vere ad illos dixerim, etc. *cadere, calare, quadrare.* ¶ 3. attinet, spectat, appartiene, riguarda, concerne, *προσχη.* *Pompon. Dig.* 50. 16. 181. Verbum illud pertinere latissime patet. Nam et eis rebus petendis aptum est, quæ nostri domini sint, et eis, quas jure aliquo possideamus, quamvis non nostri domini sint. *Pertinere* ad nos etiam ea dicimus, quæ in nulla earum causa sint, sed esse possint. *Tac.* 3. *Hist.* 19. *Esquana* urbis prædam ad militem, dedit: ad ioces pertinere. *Cic.* 5. *Fin.* 9. 24. Quom animal processit paulum, et, quatenus quicquid se attingat, ad sequæ pertinet, perspicere cepit, etc. *Id.* 13. *Fam.* 13. Quom virtutibus, tum etiam fortuna, si quid hoc ad rem pertinet, ornatus, se *ciò fu punto a proposito.* et *Plaut. Rud.* 4. 4. 62. Quid ista ad vidulum pertinet, servæ sint istæ, an liberæ? *che han che fare?* *At Fleckeisen. leg.* Quid id ad vidulum attinet. *Yepos Thrasymb.* 2. *sub fin.* Nil attingit, nisi arma, et quæ ad victum pertinebant. *Tac.* 3. *Ann.* 48. Nihil ad patriam Sulpiciorum familiam Quirinius pertinuit, non ebbe alcuna attinenza con etc. *Martial.* 7. 10. Illud dissimulas, ad te quod pertinet, Ole, Quodque magis curæ convenit esse tuæ, a te importa, tua interest. *V. reliquum epigramma.* *Cic. Rosc. Am.* 13. 36. Illa res ad meum officium pertinet. *Id.* 1. *ad Brut.* 2. Et id valde pertinuit, ut ego tum intelligebam, ad rempublicam; ut nunc iudico, ad dignitatem tuam. *h. e. fuit e republica, expedit, interfuit, utile fuit.*

PERTINGO, is, ere, a. 3. *arrivare, giungere, pervenire, pertinere.* *Afferuntur loca Cic.* 2. *Nat. D.* 9. 24.; *Cæs.* 3. *B. C.* 68.; *Sall. Jug.* 52., *Liv.* 25. 24.; *Quintil.* 2. 4. a med.; et *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. (149), sed ubique lectio variat, et *pertineo* ab aliis reponitur. *Sic apud Lucret.* 4. 277. non *pertingit*, sed *perterget* legendum est. — Hæc *Forcellinus*. Ceterum ad verba *Sall. Jug.* 52. (at. 48.) Ex eo medio quasi coillis oriebatur in immensum pertingens. *Avetius* hæc adnotavit: *Pertingens*, quod ad unum omnes tenent libri, plurimum editores auctore Gronovio ad *Liv.* 25. 24. 6. mutarunt in *per-tinens*; et sane *per-tinere* verbum frequentius est in locorum situ describendo. *Sed Gerlachio*, qui *per-tingere* probat, asseuntur, nihil esse, cur hoc verbum omnibus Codd. armatum, per se suspectum habeamus, præsertim apud *Sallustium*, in multis a vulgari usu discordant. *Sic et Vitruv.* 2. 10. 1. *Schneider.* Montis (*Apen-nini*) jugum se circumagens et media curvatura prope tangens oras maris Hadriatici pertingit circumionibus contra fretum. *Avien. Descript. Orb.* 986. Infortunatam pertingens cespite Trojam. *Ubi Schrader.* Vellem equidem scripsisset *Avienus rontingens*, sed nihil tentare tutius est. *Fulgat. interpr.* ad *Hebr.* 4. 12. Vivus est enim sermo Dei et efficax et penetrabilior omni gladio accipiti; et pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritus. *Venant. Fort.* 6. *carm.* 12. 53. Longius id absens, ibi sed pertingo quod opto. *h. e. tandem attingo.*

PERTISUM pro *peritissum*. *V. PERTEDEO.*

PERTOLERO, as, avi, atum, are, a. 1. valde, aut usque ad finem tolerare. *Accius apud Non.* p. 292. 12. *Merc.* *Pertolerarem vitam.* *Lucret.* 5. 315. neque enim cadere avulsa repente Ex infinito quæ tempore pertolerasset Omnia tormenta ætatis.

PERTONŌ, nas, nbi, nare, n. 1. Part. *Pertonans* sub a. — *Pertonare* est valde tonare; sed occurrit translate tantum. — a) Absolute. *Hieronym. Ep.* 53. n. 8. Abdias per-tonat contra Edom sanguineum terrenumque hominem. *Id. advers. Helvid.* n. 20. Quando vero vox illa per-tonavit. *Id. Ep.* 51. n. 4. Doctrina nobis est dimittenda ipsius Domini Salvatoris in Evangelio per-tonantis. — b) Cum Accus. *Ambros. Serm. fer.* 2. *Pertonare* gloriam Christi.

PERTORQUĒO, torques, torsi, tortum, torquere, a. 2. idem ac torqueo, distorqueo. *Lucret.* 2. 401. ferique Centauri fædo pertorquent ora sapore. *Afranius apud Festum* p. 339. 28. *Müll.* Quam sentitosa verba pertorquet turba! *ubi pro turba alii leg tuba, alii alia.*

PERTRACTATE, adverb. *Plaut. Capt. prol.* 54. *Profecto* expedite fabulæ huic operam dare: Non pertractate facta st, neque item ut ceteræ. *h. e. non vulgariter, non ratione in aliis usitata et pertractata.* sed nova et singulari.

PERTRACTATIO vel *pertractatio*, ōnis, f. 3. *frangens* et assidua tractatio, *maneggiamento, σύξιππος.* Occurrit translate tantum; et ¶ 1. Est actus tractandi aliquid manibus, sed metaphorice. *Gell.* 5. 1. Proinde ut eum affecerit animi partium aut sincerarum aut ægram philosophi pertractatio. ¶ 2. Item est actus versandi, percurrendi, considerandi. *Cic.* 1. *Orat.* 42. 187. In grammaticis, poetarum pertractatio, historiarum cognitio, verborum interpretatio. et *ibid.* 11. 48. Non enim sine multa pertractatione omnium rerum publicarum etc.

PERTRACTATOR, ōris, m. 3. qui pertractat; et translate qui versat, explicat, disserit. *Justin.* 3. *contra Faust.* 2. *Divinarum Scripturarum pertractatores diligentissimi.*

PERTRACTATUS vel *pertractatus*, a, um, f. voc. seq.

PERTRACTO vel *pertracto*, as, avi, atum, are, a. 1. (per et tracto) Part. *Pertractans* I. et II.; *Pertractandus* II. — *Pertractare* est manibus tractare, versare, contingere, contrectare, *σύξιπew* (II. *toccare, maneggiare*; Fr. *tâter, palper, toucher*; Hisp. *tocar, tentar, palpar, manosear*; Germ. *betasten, befühlen, begreifen*; Angl. *to handle much or often, touch*).

I.) Proprie. *Plaut. Asin.* 1. 3. 71. Si papillam pertractavit. *Cic.* 5. *Parad.* 2. 38. Reviscat M. Curius, et videat aliquem barbatulos multos exoptantem de piscina et pertractanteur. *Justin.* 1. 9. 17. Tum pertractare caput dormienti jubet. *Auct. B. Afr.* 72. Nam et milites bestias manibus pertractabant. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 6. 30. (66). Chironi Herculis hospitio excepti pertractanti arma, sagitta excidit in pedem. *Pollad.* 4. *R. R.* 12. Bubulcus ad mulceat nares (bovum) et terga pertractet. *Petron. Satyr.* 24. *Pertractato* vasculo tam rudi, hoc, inquit, etc. *Al. leg. protracto.* *Marcell. Empir.* c. 15. p. 106. ed. *Ald.* Interiora faucium remedio aliquo pertractare.

II.) Translate est diligenter versare, persolvere, percurrere, considerare. *Cic.* 2. *Fin.* 35. 118. Introspecte in mentem tuam, eamque omni cogitatione pertractans, percontare ipse te, an etc. *Id.* 1. *Orat.* 51. 222. Orator ita peragrat per animos hominum, alii sensus mentesque pertractat, ut etc. et 2. *ibid.* 8. 32. et 44. 186. *Pertractare* animos hominum. *Id.* 2. *Invent.* 14. 45. Facilius ad inventionem animus incedet, si gesti negotii et suam, et adversarii narrationem sæpe et diligenter pertractabit. *Plin.* 7. *Ep.* 17. Primum, quæ scripsi, mecum ipse pertracto, deinde duobus aut tribus lego. *esamino, ritocco.* et *Cic.* 1. *Nat. D.* 4. 9. Ad totam philosophiam pertractandam se dara a tractare, *spiegare.* et 4. *Tusc.* 10. 23. Quæ oratione prætermisissæ, ea, quæ rem continent, pertractemus. *h. e. disseramus, disputemus, explicemus.* *Id.* 1. *Divinat.* 56. 128. Qui cursum rerum eventorumque consequentiam diuturnitate pertractata notaverunt. et 3. *Tusc.* 14. 30. Perceptas penitus et pertractatas res humanas habere. — Et absolute. *Boeth. De differ. topic.* 1. p. 858. Illa vero de philosophiæ ratione pertractat. et *ibid.* p. 859. Nunc de thesoro divisione pertractabo. — *Pertractare visu vulnera* apud *Sil. It.* 10. 452. est diligenter attentèque perspicere, et quasi manu explorare: catachresis. Simile est *deborare oculis* apud *Justin.* 21. 5. 7. et *oculis comedere* apud *Martial.* 1. 97.

PERTRACTUS, a, um, f. **PERTRAHO**.

PERTRACTUS, us, m. 4. mors, perdaratio.

Tertull. Orat. 5. Quidam pertractum quemdam in sæculo postulant. *V.* vocem sequant.

PERTRÁHO, tráhis, traxi, tractum, tráhere, a. 3. (per et traho). Part. *Pertractus I.*; *Pertrahendus II. 2.* — Pertrahere est trahere, perducere, ad destinatum finem trahere, cum molimine trahere, ἔσθλω (It. *trarre*, tirare a furca, strascinare, condurre; Fr. *tirer jusqu'à*, traîner vers, entrainer de force; Hisp. *tirar*, rastar fuertemente, arrastrar; Germ. *hinziehen*, schleppen, mit Gewalt weg-, hin-, fortbringen, führen; Angl. *to draw*, draw with an effort, drag, lead, conduct).

I.) Proprie. *Liv. 7. 39. ad fin.* Somno gravi Quintium oppressum, mortem, ni sequeretur, denunciante, in castra pertraxerunt. *Id. 21. 28. a med.* Ratis ab actuariis aliquot navibus ad alteram ripam pertrahitur. *Phædr. 3. 10.* Accusatores postularunt mulierem, Romamque pertraxerunt ad centumviros. *Val. Max. 5. 2. n. 3. extern.* Pertrahere aliquem in jus. et 1. 7. n. 8. *extern.* aliquem intra mœnia victum. *Plin. 7. Hist. nat. 2. 2. (11).* Homines silvestres ad Alexandrum Magnum pertractos, Bæton itinerum ejus inensor prodidit. *Tac. 2. Hist. 72.* Pertractus ad Vitellium. *Aurel. Vict. Cæsar. 8. a med.* Ad scalas Gemonias, perque eas pertractus, in Tiberim dejicitur. — *Liv. 6. 24.* Romanus, cedentem hostem effuse sequendo in locum iniquum pertractus, opportunus huic eruptioni fuit.

II.) Translate. ¶ 1. Pro extrahere. *Scribon. Compos. 173. extr.* Oportet autem locum morsu a rabioso cane, vel a serpente, diu tenere in exulceratione; neque pati cicatricem ducere, ut virus illa pertrahatur. ¶ 2. Item in longum traho, produco. *Plin. 28. Hist. nat. I. 2. (9).* Vitam quidem non adeo expetendam censemus, ut quoquo modo pertrahenda sit. *Al. et ipse Sillig. leg. trahenda.*

PERTRANSĒO, is, Ivi vel Ii, Itum, ire, n. anom. per medium transire, passare, oltrepassare, διερχομαι, διαβαδίζω.

I.) Proprie. *Plin. 37. Hist. nat. 5. 18. (68).* de smaragdo. Nubecula albicantis est vitium, quum viridis non pertransit aspectus, sed aut intus occurrit, aut etc.

II.) Translate. *Seneca Ep. 4.* Mors ad te venit. Timenda erat, si tecum esse posset: necesse est aut non perveniat, aut pertranseat.

PERTRANSLŪCIDUS, a, um, adject. valde translucidus. *Plin. 13. Hist. nat. 12. 24. (79).* Charta indecoro visu pertranslucida.

PERTRECTO, as, etc. *V.* **PERTRACTO**.

PERTREMISCO, is, ere, inchoat. n. 3. valde tremo. *Meronym. 3. in Isaj. 7. 2.* Populus David, simpliciter credens in Dominum, pertremiscet. *Id. 4. ibid. 10. 5.* Semper sibi impendentem inanum Domini pertremiscant.

PERTREPĪDUS, a, um, adject. valde trepidus. *Capitolin. Maxim. et Balbin. 1.* Senatus pertrepidus in eodem Concordiæ occurrit.

PERTRĪBŪO, hūis, būi, būtum, būere, a. 3. idem ac tribuo. *Plin. 10. Ep. 18.* Apud me et milites et pagani certatim ei, qua privatim, qua publice, testimonium partribuerunt. *Alii leg. retribuerunt. Id. Plin. 10. Ep. ad Trajan. 18.* Qua privatim, qua publice, testimonium partribuerunt. et *Paneg. 95.* Vos (mihi) in istis officiis etiam cuncti constantiæ antiquissimum testimonium partribuistis. *At legendum est perhibuerunt, perhibuistis.*

PERTRICŌSUS, a, um, adject. scabroso, molesto, valde tricosus, tricus plenus, difficilis. *Martial. 3. 63.* Res pertricosus est, Colile, bellus homo. *Alii leg. pertricosus; alii pertricosus.*

PERTRISTIS, e, adject. valde tristis.

I.) Proprie. *Vet. Poeta apud Cic. 1. Divinat. 8. 14.* Sæpe etiam pertriste canit (Orell. clet) de pectore carmen. h. e. augurii valde infelicis.

II.) Translate est idem ac perseverus. *Cic. Cæl. 11. 25.* Fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister.

PERTRĪTUS, a, um. *V.* **PERTERO**.

PERTRUX, ūcis, adject. omni. gen. valde trux. *Apul. 5. Met.* Quæ te pertruxis bestia nuptiis destinata esse clamavit. *Alii leg. truxis*, et quidem, ut probat *Oudendorp.* multo melius.

PERTUMESCO, mescis, mui, mescere, inchoat. n. 3. valde tumesco. Voi a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 115.*

PERTŪMĪDUS, a, um, adject. valde tumidus. *Apul. de deo Socrat. init.* Pertumida luna. *Elmerh. protumida legit.*

PERTŪMULTŪŌSE, adverb. valde tumultuose. *Cic. 15. Fam. 4.* Pertumultuose, neque tamen non vere, Parthos in Syriam transisse, nunciaverunt.

PERTUNDO, tundis, tūdi, tūsum, tundere, a. 3. (per et tundo). Part. *Pertusus*. — Pertundere est tundendo perforare, διατρύω, διαόπτω (It. *battendo forare*, traforare; Fr. *percer d'outre en outre*, trouer, perfore, creuser; Hisp. *agujerar*, horadar, barrenar; Germ. *durchstossen*, durchbohren, durchlöchern; Angl. *to beat or break through*, bore through, perforate, punch). Occurrit — a) Generalim. *Ennius apud Friscian. 10. p. 871.* Putsch. Ingenio forti dextrum latus pertudit hasta. *Id. apud Servium ad Virg. I. Æn. 81.* nam me gravis impetus Orco Pertudit in latus. *Cato R. R. 41.* Terebra vitem pertundere. et 52. Calicem pertundito perfundum. et 157. a med. Sub sellam supponit pertusam: eo mulier assidat. *Plaut. Pseud. 1. 2. 37.* Ne quisquam pertundat crumenam, cautio est. *Varro apud Non. p. 544. 18. Merc.* Si vasa habes pertusa, plumbum non habes? *Lucret. 4. 1286.* Nonne vides etiam guttas in saxa cadentis Humoris longo in spatio pertundere saxa? et 5, 1267. levare ac radere tigna, Et terebrare etiam ac pertundere, perque forare. *Catull. 32. 10.* Nam pransus jaceo, et satur supinus Pertundo tunicamque palliunq. *Colum. 6. R. R. 15. 1.* Si bos surculum calcaverit, aut acuta testa, vel lapide unguam pertuderit, romperā. et *Virtruv. 10. 22. sub fin.* Crebra foramina pertudit. *Inscript. apud Henzen. 7297. si potest illa (Venus) MIHI TENERVM PERTVNDERE PECTVS QVIT EGO NON POSSIM CAPVT DEAE FRANGERE? Ulp. Dig. 9. 2. 27. ad fin.* Si uxor margaritas perforasset, ut pertusis in linea uteretur. *Pers. 4. 28.* Jugum pertusa ad compita figit. h. e. pervia. — b) Speciatim. *In pertusum dolium quippiam congerere*, proverb. frustra laborare, tempus terere, operam ludere, nihil proficere, *perder il tempo*, imbottar nebbia. Ductum est a fabula Danaldum. *Plaut. Pseud. 1. 3. 135.* In pertusum ingerimus dicta dolium. *Lucret. 3. 935.* Nam gratis fuit hæc tibi vita anteacta priorque, Et non omnia pertusum congesta quasi in vas Commoda perfluxere atque ingrata interiere, Cur non ut plenus vitæ conviva recedis? *Adde ibid. 1009. et 6. 20.*

PERTUNSORĪUM vel pertusorium, ūi, n. 2. veretrum, penis. Ex multis *Gloss. vet.* vocabulum hoc eruendum videtur: *V.* **PERTUNDA** in *ONOM. et G. Löwe, Prodrum. in Corp. Glosar. Latin. p. 411.*

PERTURBĀTĒ, adverb. confusamente, διαταραχώς, confuse, non servato ordine rerum et temporum. *Cic. 1. Invent. 20. 29.* Ne quid perturbate, ne quid contorte dicatur. *Id. Orat. 35. 122.* Sua confirmare, adversaria evertare, eaque efficere non perturbate, sed singulis argumentationibus ita concludendis, ut efficiatur quod sit consequens iis, quæ sumentur ad quamque rem confirmandam. h. e. sine nexu idoneo.

PERTURBĀTĪO, ōnis, f. 3. turbatio, confusio, ταραχῆ (It. *confusione*, perturbamento, disordine; Fr. *confusion*, perturbation; Hisp. *confusion*, desorden, perturbacion; Germ. *die Verwirrung*, Unordnung, Zerrüttung, Unruhe; Angl. *confusion*, disturbance, disorder, diquiet, trouble, perturbation).

I.) Proprie. *Cic. 2. Divinat. 45. 94.* Tum serenitas, tum perturbatio cæli.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim de inordinata et gravi rerum et animorum mutatione. *Cic. 9. Fam. 15. med.* Miraris me tanta perturbatio

valitudinis tuæ tam graviter exanimatum fuisse? *Id. 3. Parad. 2. 26.* Quidquid peccator, perturbatione peccator rationis atque ordinis. *Id. 1. leg. Agr. 8. 24.* Hoc motu atque hac perturbatione animorum atque rerum. *Id. 1. Nat. D. 2. 3.* Quibus sublatis, perturbatio vitæ sequitur et magna confusio. *Id. Flacc. 37. 94.* Videtis, in quo motu temporum, quanta in conversione rerum ac perturbatione versemur. *Cæs. 4. B. G. 29.* Magna totius exercitus perturbatio facta est.

¶ 2. Speciatim et sæpe dicitur de commotione animi, affectione, passione, affetto, παθήσις. *Cic. 4. Tusc. 5. 10.* Quæ Græci παθήσις vocant, nobis perturbationes appellari magis placet, quam morbos. et *ibid. 6. 11.* Est igitur Zenonis hæc definitio, ut perturbatio sit aversa a recta ratione, contra naturam, animi commotio: quidam brevius, perturbationem esse appetitum vehementiorem. et 15. 34. Ex vitiositate concitantur perturbationes, quæ sunt turbidi animorum concitatioque motus, aversi a ratione, et inimicissimi mentis vitæque tranquillæ. *Id. 3. Fin. 10. 35.* Perturbationes sunt genere quatuor, partibus plures, ægritudo, formido, libido, lætitia. *Id. 2. Orat. 42. 178.* Impetu quodam animi et perturbatione magis, quam iudicio, aut consilio regi. *Id. 1. Off. 7. 23.* Qui injuste impetum in quempiam facit aut ira aut aliqua perturbatione incitatus, is etc. *Id. 1. Divinat. 30. 62.* Perturbationem afferre. *Id. 1. Off. 36. 131.* In perturbationes atque exanimaciones incidere.

PERTURBĀTOR, ōris, m. 3. perturbator, ταραχτής, qui perturbat. *Sulpic. Sev. 2. Hist. sacr. 49.* Perturbator Ecclesiarum.

PERTURBĀTRIX, icis, f. 3. perturbatrice, quæ perturbat. *Cic. 1. Legg. 13. 39.* Perturbatricem autem harum omnium rerum Academicam, hanc ab Arcesila et Carneade recentem, exoreinus, ut sileat.

PERTURBĀTUS, a, um. *V.* **PERTURBO**.

PERTURBĪDUS, a, um, adject. valde turbidus, perturbatus. *Vopisc. Saturnin. 7.* Si perturbidam civitatem vidisset, etc.

PERTURBO, as, avi, ātum, are, a. 1. (per et turbo). Part. *Perturbans II. 2.*; *Perturbatus II. 2.* et in fin. — Perturbare est valde turbare, confundere, miscere, διαταραττω (It. *perturbare*, confundere, sconvolgere, sconcertare, disordinare; Fr. *troubler fortement*, porter le desordre dans; Hisp. *turbar fuertemente*, desazonar; Germ. *ganz in Unordnung*, -Verwirrung bringen; Angl. *to disturb greatly*, throw into confusion, confuse, trouble, disorder, perturb, perturbate).

1.) Proprie. *Lucret. 4. 664.* Quippe, ubi mi febris bili superante coorta est, Aut alia ratione aliqua 'st vis excita morbi, Perturbatur ibi jam totum corpus, et omnes Commutantur ibi posituræ principiorum.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus physicis est permiscere, mescolare agitando. *Pallad. 12. R. R. 18.* Inulam, lauri folia et cyperum permiscere cum salibus, et diu oleo injecta perturbate. ¶ 2. Generalim est inordinata mutare, evertere, subvertere. *Ter. Andr. 3. 4. 22.* Jam perturbavi omnia: Herum fessili; in nuptias conieci herilem filium etc. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 5. 14.* Similiter vos, quum perturbare, ut illi (*Gracchi*) rem publicam, sic vos philosophiam bene jam constitutam velitis etc. et *ibid. § 15.* Et in optima re publica Ti. Gracchus, qui otium perturbaret, sic etc. *Id. Sull. 20. 56.* Sittius est ab hoc in ulteriorem Hispaniam missus, ut eam provinciam perturbaret. *Id. Brut. 62. 223.* Ut in his perturbem ætatum ordinem. *Id. 3. Off. 29. 108.* Conditiones pactionesque bellicas perturbare perjuro. *Sall. Jug. 63.* Implicara ac perturbare aciam. *Cæs. 4. B. G. 32. extr.* Paucis interfectis, reliquos incertis ordinibus perturbaverant. et 5. *ibid. 37.* Impetu facto perturbare ordines. *Plin. 1. Ep. 20.* Oratio magnifica et excelsa tonat, fulgurat, omnia denique perturbat et miscet. — Similiter Part. præter. apud *Cic. 3. Orat. 13. 49.* Non confusis personis, non perturbato ordine. *Id. 1. leg. Agr. 8. 23.* Civitas

seditionibus perturbata. *Id.* 1. *Divinat.* 29. 60. Somnia vero multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo et vino perturbata et confusa cernimus. Adde *eumd.* *Harusp. resp.* 21. 45. ¶ 3 Speciatim saepe refertur ad animum, et significat alii quo affectu et perturbatione commovere. *Cic. Rabir. per Juell.* 6. 18. Numquam populus R. consulens me fecisset, si vestro clamore perturbatum iri arbitrareretur. *Id. Orat.* 37. 128. Alterum, quod *καταρταξόν* nominant, quo perturbantur animi et concitantur. *Id. Mil.* 1. 1. Quum Milo magis de reipublica salute, quam de sua perturbetur. *Id.* 5. *Verr.* 57. 132. Hæc te vox non percussit? non perturbavit? *Id.* 8. *Att.* 11. Quod me magno animi motu perturbatum putas, sum equidem. — *NB.* Pro daturbate. *V.* PERSTRINGO sub II. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla supra retulimus.

Perturbatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. *Perturbator* 2. et Sup. *Perturbatissimus* 1. Translate ¶ 1. Est inquietus, inordinatus: cf. II. 2. *Seneca* 7. *Quest. nat.* 10. *Perturbatissimum* tempestatis genus. ¶ 2. De animo, qui aliquo affectu et perturbatione afficitur et commovetur: cf. II. 3. *Cic.* 10. *Att.* 14. Numquam vidi hominem perturbatiorem metu.

PERTURPIS, e, adject. valde turpis. *Cic. Cæl.* 20. 30. Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, non tibi perturpe, aut perflagitiosum esse videatur?

PERTORSORIUM vel *pertursorium*, li, n. 2. *V.* *PERTORSORIUM*.

PERTORSURA, æ, f. 1. perforatio. *Cæl. Aurel.* 5. *Tard.* I. n. 18. *Pertorsura* patiens locus.

PERTUSUS, a, um. *V.* *PERTUNDO*.

PERUBIQUE, adverb. idem quod ubique, addita per pleonasmum præposit. *Tertull. Pall.* 2. *ad fin.*

PERŪLA, æ, f. 1. deminut. a *pera*, parva *pera*, sacculus, *taschetta*.

I.) Proprie. *Seneca Ep.* 90. ante *med.* Diogenes quum vidisset puerum cava manu hibentem aquam, fregit protinus exemplum e *perula* calicem.

II.) Translate. *Apul.* 5. *Met.* *Psyche*, non ita ut pridem parvula, et ipsa jam mater es. Quantum, putas, boni nobis geris in ista *perula*? *h. e.* in hoc utero? sermo enim est sororum *Psyches*, quæ eam gravidam alloquantur, et illius uterum intumescens manu tangunt. — *NB.* *Perula*, alio sensu. *V.* *PIRULA*.

PERUNCTIO, ònis, f. 3. inunctio. unctio. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 16. 63. (226). *Perunctio* prodesse dicitur. Adde *eumd.* 24. *ibid.* 15. 80. (131). Sic *Cæl. Aurel.* 2. *Acut.* 18. n. 105. Tunc quiescere permitimus ægrotantem, atque resumptum laxativa perunctio curari. Adde *eumd.* 2. *ibid.* 6. n. 28. et 4. *Tard.* 3. n. 75. Sic *Marcell. Empir.* c. 10. p. 100. *retro ed.* *Ald.* Si quando ulcuscula in naribus fuerint, sanabuntur fomento aquæ puræ calidæ per molles spongas, et medicamentorum infra scriptorum perunctione, id est succo de moris cum vino tepefacto etc. Adde *Theod. Priscian.* l. 2. *part.* 2. c. 21. p. 308. *ed. Ald.*; et *Plin. Valerian.* 1. 54.

PERUNCTUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERUNGO, gis, li, ctum, gere, a. 3. (per et ungo). Part. *Perungens* I.; *Perunctus* I. et II.; *Perungendus* I. — *Perungere* est valde ungere, circumquaque ungere.

I.) Proprie. *Varro* 2. *R. R.* 11. 7. *Tonsas* (oves) recentes eodem die perungunt vino et oleo. *Cic.* 1. *Tusc.* 47. 113. Corpora oleo perunierunt. *Horat. Epod.* 5. 59. *Nardo* perunctus. *Id. Art. P.* 277. facibus ora peruncti. *Ovid.* 3. *Art. am.* 755. Carpe cibos digitis: est quidam gestus edendi: Ora nec immunda tota perunge manu. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 9. 45. (104). Fervores febrium sale cum oleo perungere. *Id.* 29. *ibid.* 4. 28. (90). *Perungere* vulnera. *Id.* 28. *ibid.* 9. 37. (141). Adipe verrino axibus vehiculorum perungendis uti. *V.* *AKUNGIA*. *Cassiod.* 6. *Hist.*

Eccl. 12. a *med.* Eum ex melle et liquamine perungentes.

II.) Translate est illinere, distendere, spatulare. *Scribon. Compos.* 20. Idem hoc medicamentum etiam supra perunctum tardius quidem, sed eosdem effectus præstat, maxime in teneris corporibus et *Compos.* 250. Benefacit bujus radices recentis succus ad sugillationes et livores perunctus. Adde *eumd.* *Compos.* 224.; *Marcell. Empir.* c. 36. p. 139. *retro ed. Ald.* et c. 28. p. 128.; et *Theod. Priscian.* 4. p. 310. *retro.*

PERURBANE, adverb. *Sidon.* 5. *Ep.* 17. *od fin.* Respondit ille *perurbane*. *h. e.* perfacete.

PERURBANUS, a, um, adjecti. valde urbanus.

I.) Proprie. *Cic. Brut.* 68. 239. Etiam L. Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens, toto genere *perurbanus*. Adde *eumd.* 1. *Orat.* 16. 72. Utroque autem loco *perfacetum* significare videtur.

II.) Translate pro studioso urbis seu rerum urbanarum videtur poni in illo *ejusd.* 2. *Att.* 15. *ad fin.* Denique si solus non potero, cum rusticis potius, quam cum bis *perurbanis*.

PERURGEO, ges, si, gere, a. 2. (per et urgeo).

Part. *Perurgendus* 2. — *Perurgere* est valde urgere, impellere, instare. ¶ 1. Stricto sensu *Trebell. Gallien.* 5. Quum bellum Odenatus inferret, Aureolus *perurgeret* Illyricum. *Theod. Priscian.* 4. p. 316. *bis retro ed. Ald.* Quod quum medicaminum atque unguentorum virtutes usque ad altiora viscera perveniant, necessario materiæ tenduntur et oppressionem ventris *perurguntur*. ¶ 2. Latiori sensu. *Sueton. Tib.* 25. Summa vi Germanicum ad capessendam rempublicam *perurgebant*. *Ammian.* 29. 1. Nocentes innocentesque maligna insectatione volucriter *perurgebat* *Spartian. Sever.* 23. Quum videret se *perurgeri* sub hora mortis. *Impp. Gratian., Valentinian. et Theodos. Cod. Theod.* 1. 2. 6.

Quum sint acerbius *perurgendi*, qui etc. — *Perurgere sacra*, apud *Sever. Etn.* 226. est incumberet et instare inquirendis perscrutandisque sacrorum rerumque caelestium arcanis et latentibus causis.

PERŪRO, ūris, ussi, ustum, ūrere, a. 3. (per et ūro). Part. *Perurans* II.; *Perustus* 1. 1., 3. et 4. et II. — *Perurere* est valde ūrere, urendo consumere, *δαρταίω* (It. *abbruciare*; Fr. *brûler, consumer*; Hisp. *quemar, abrasar, consumir*, Germ. *ganz durchbrennen*; Angl. *to burn up, scorch*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Lucret.* 5. 396. Ignis enim superat et lambens multa perussit. *Ovid.* 5. *Fast.* 454. Spargebant lacrimis ossa perusta suis. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 17. 49. (165). Eadem in aqua calculus æreus quadrans si addatur, vas peruri. *Curt.* 4. 3. 26. Quippe ubi loricam corpusque fervens arena penetraverat, nec ulla vi excuti poterat, et quidquid attingerat, *perurebat*. — Sic de sole. *Propert.* 4. 9. 46. Libycæ sole perusta coma. *Seneca Med.* 48. Usque a perustis Indiæ populis petunt. *abbrustolati*, et *Macrobi.* 2. *Sonn. Scip.* 8. Zona perusta. *torrida. Lucan.* 4. 679. mixti Garamante perusto. et *Colum. Arbor.* 11. 2. Uvas, quæ meridiem aut occidentem spectabant, ne perurantur et saucios *perurebat*. *At. leg.* exurebat. ¶ 3. Item speciatim de iis, quæ cutem rumpunt, deterunt, perterunt et quasi igne amburunt. *Ovid.* 1. *Pont.* 5. 24. Subducunt oneri colla perusta boves. *Horat. Epod.* 4. 3. Ibericis peruste funibus latus, Et crura dura compede logorato, acciaccato, roso, lacevato. et *Lucan.* 6. 193. Et galeæ fragmenta cavæ compressa perurant Tempora. *acciaccano, amaccano*. ¶ 4. Item de gelu et frigore quod constringit et quasi igne urit. *Cato R. R.* 161. Substramentis per hiemem operito, ne peruratur. *Colum.* 4. *R. R.* 8. 2. Hiemalis aqua brumæ congelationibus nova vulnera peruret. *Seneca* 4. *Quest. nat.* 13. Viscera istorum vitilis torpentia nihil

sentiant, nisi frigore illa vebementiore perusseris. *Ovid.* 3. *Trist.* 4. 48. adstricto terra perusta gelu. Sic *Quintil. Declam.* 3. 3. Prædura priscis moribus mater, frigoribus ac solibus perusta.

II.) Translate. *Cic.* 13. *Fam.* 15. Hominem perustum gloria vult incendere; sed minus jam movent. *Seneca Med.* 547. Pectus perustum curis. *Ovid.* 3. *Art. Am.* 543. Sed facile hæromus, validoque perurimur æstu. *h. e.* amore accendimur. *Martial.* 12. 49. Illos (uniones) qui male cor meum perurunt. *h. e.* accendunt cupiditate habendi. *Val. Flacc.* 1. 76. tu sola enim mos mentemque peruris Gloria. *Seneca Const. Sap.* 17. Paupertatis maledictum quosdam perussit. *scottò*. — De iis, qui rivalem in amore ferre non possunt. *Catull.* 76. 3. atque intestina perurans Mi misero eripuisti omnia nostre bona.

PERUSTIO, ònis, f. 3. perurendi actio, flagrantia, *abbruciamento*. — a) In re medica. *Marcell. Empir.* c. 1. p. 87. *retro ed. Ald.* Ad capitis dolorem factum ex perustione prodest roseæ succus infusus capiti, sed etc. — b) Generatim. *Auct. in Anthol. Lat. T.* 2. p. 69. edente *Burmann.* Hæc tellus nimis arida est, viator, Nostræ facta perustione amoris.

PERUSTUS, a, um. *V.* *PERURO*.

PERUTILIS, es, adject. *καρχηρονος*, valde utilis. *Cic.* 9. *Att.* 17. In hac enim fortuna perutilis ejus et opera et fidelitas esset.

PERUTILITER, adverb. summa cum utilitate. *Plin. Valerian.* 1. 55. p. 173. *retro ed. Ald.* Hæc præscripta eodem modo et ad dolorem laterum faciunt perutiliter.

PERVACUUS, a, um, adject. vacuus; et translate infirmus, quo sensu *V.* in *PERFORTIS*.

PERVADO, dis, si, sum, dere, n. 3. (per et vado). Part. *Pervadens* I. I.; *Pervasus* I. 2.; *Pervasurus* I. 1. — *Pervadere* est per aliquam rem vadere, pertransire, *διαβαίω* (It. *andare attraverso, attraversare, passare per qualche luogo*; Fr. *passer à, se faire jours à travers*; Hisp. *pasar, atravesar*; Germ. *hindurchgehen, dringen, kommen*; Angl. *to go through or over, pass through, enter, penetrate, pervade*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est per aliquam rem vadere, pertransire; et occurrit — a) Cum Accus. et præpos. *per. Cic.* 5. *Verr.* 26. 66. Incendium per agros et reliquas fortunas aratorum pervasit. *Cf. Liv.* 37. 25. Per omnes proximos velut continens incendium pervasurum. *Id.* 25. 14. a *med.* Per æqua et iniqua loca pervadunt irrumpuntque. *Vitruv.* 9. 4. Saturni stella per signi spatium pervadens. — b) Cum solo Accusat. sine præpos. quæ inest ipsi verbo. *Accus.* apud *Varron.* 7. *L. L.* 14. *Müll.* *Pervade* polum. *h. e.* vade per polum, ut ipsemet *Varro* explicat. *Tac.* 13. *Ann.* 16. Venenum ita cunctos artus pervasit, ut etc. *Id.* 4. *ibid.* 51. Neque tamen pervasere hostes, nisi admodum pauci. — c) Et absolute. *Id.* 2. *ibid.* 17. Nisu tamen corporis et impetu equi pervasit. *h. e.* perripit evasitque. ¶ 2. Latiori sensu est ingredi, invadere, penetrare, pervenire. — a) Cum Accusat. et præpos. in, ad, sub. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. 145. Nares contractiores habent introitus, ne quid in eas, quod noceat, possit pervadere. *Trebell. Poll. Gall.* 11. Scythæ in Cappadociam pervaserunt. *Liv.* 7. 36. Inter trepidationem tumultumque Samnitium, præsidium Romanorum, obviis custodibus cæsis, ad castra consulis pervadit. *Id.* 26. 5. a *med.* Cobors Hispanorum usque ad vallum pervasit. *Sil. It.* 5. 390. gellidusque sub ossa Pervasit miseris conspecti consulis horror. — b) *Pervasus* pass. *Ammian.* 24. 3. Pervasa urbe. *Id.* 31. 3. Pervasis roginibus.

II.) Translate. ¶ 1. De abstractis est vadere per aliquam rem, pertransire. *Cic.* 3. *Verr.* 16. 44. Quocumque iter fecit, ejusmodi fuit, non ut legatus populi Romani, sed ut quædam calamitas pervadere videretur. *Id. pro leg. Manil.* 9. 23. Opinio, quæ per animos gentium barba-

rarum pervaserat. — Et cum Accus. sine præpo. Cic. Sull. 19. 53. Quas nras quasi morbus quidam illius furnis pervaserat. Liv. 5. 7. Quum fama ea forum atque urbem pervasisset. Avendo scoras per la piazza e per la città. et 26. 15. Murmur a tribunati totam contionem pervasit. Quintil. 8. 2. 21. Pervasis jam multos ista parvasio, ut id elegantior dictum putent, quod interpretandum sit. Sil. It. 7. 427. quisve ore repente Pervasis pellor? h. e. invasit Infectique. Pseudo-Sall. orat. 1. ad Cæs. de republ. ordin. 6. Quare capese per deos rempublicam, et omnia aspera, uti soles, pervade. h. e. aggredere et vince. ¶ 2. Item de abstractis pro penetrare, pervenire. Cic. 5. Ferr. 89. 207. Locus intra Oceanum jam nullus est, qui non nostrorum hominum libido iniquitasque pervaserit. Lucret. 1. 554. Ut nil ex illis a certo tempore possit Conceptum, summum ætatis pervadere finem. (aliis finem). h. e. vadere usque, seu pervenire ad summum ætatis florem. Ita Forcellinus: at Lachmann. ad h. l.: Varius est a poetæ manu hoc esse, summa, hoc est univarsio vivendi actu, ætatis pervadere fines, per omnes vitæ spatium vadere; fines enim locum finibus signatum dici nemo ignorat.

PERVAGABILIS, e, adject. pervagans. Sidon. 2. Ep. 2. a med. de lacu. Pelagi campus cymbulis tata secatur pervagabilibus.

PERVAGATUS, a, um, et

PERVAGO, as, etc. V. voc. seq.

PERVAGOR, Æris, itus sum, arl, dep. 1. Forma Pervago apud Cic. 3. Herenn. 22. 37. Sed illud facere oportebit, ut identidem primas quoque locis imaginum renovandarum causa ceteriter animo pervagemus. Ita leg. Codices aliqui, et hanc lectionem recentiores nonnulli tuentur; Orellius leg. pervagemur. — Part. Pervagans II. 1., Pervagatus I. et in fin. — Pervagari est per aliquem locum vagari, περιψομαί (It. andare vagando; Fr. aller ça et là, errer, parcourir, traverser; Hisp. errar, uagar, discurrir; Germ. durchstreifen, -schweifen, -wandern; Angl. to wander through, wander or go over, rove about, speed over, overrun).

I.) Proprie. Cic. 7. Ferr. 37. 98. Hic, te prætor, prædonum naviculæ pervagatæ sunt. Liv. 38. 17. Inter militum genus hominum ferus natis, pervagata bella prope orbem terrarum, ædem cepit. Fellex. 2. 97. 4. Pervagatus (Nero) victor omnes partes Germaniæ, sic perdomuit eam, ut etc. Quintil. Declam. 3. 14. Gens majorem terrarum partem victoribus pervagata. Rursus Liv. 1. 29. Nunc errabundi domos suas, ultimum illud (ad illis) visuri, pervagarentur. Plin. 5. Hist. nat. 29. 31. (113). Meander Apamenam pervagatur regionem. Cæs. 7. B. G. 45. Imperat, ut paulo tumultuantibus omnibus in locis pervagarentur. At Dinter. leg. omnibus locis vagarentur.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro spargi, spargens, dilatarsi. Cic. 6. Ferr. 28. 64. Quod in exteris nationibus usque ad ultimas terras pervagatum est. Vitruv. 2. 6. Pervagantes in agris ardoras. ¶ 2. Præ invadere, implere. Cic. 1. Legg. 11. 32. Molestiæ, lætitiæ, cupiditatis, timoris similiter omnium mentes pervagantur. Plin. 1. Ep. 12. Dolor omnia membra pervagabatur, et 6. ibid. 10. Cujus memoria urbem terrarum pervagatur. ¶ 3. Est etiam generale, vel commune fieri, devenire generale, comune. Cic. 2. Invent. 39. 113. Na in honor nimium pervagetur, h. e. nimis multis habeatur. Madvigius ad Cic. 2. Fin. 5. 15. præfert pervulgatur, cottato Cic. ibid. § 114. — Hinc Part. præter.

Pervagatus, a, um, aspe passivæ et adjectivæ usurpat, unde Comp. Pervagator 2. et Sup. Pervagatissimus 1., et ¶ 1. Divulgatum, pervulgatum significat, divulgato, publicato, sparso per tutto, noto, ordinario. Cic. Planc. 19. 47. Desinamus aliquando vulgari et pervagata declamatione cantanda. Id. Orat. 67. 196. Ut pervagatum ac vulgata videatur. Id. 1. Orat.

36. 165. De communibus et pervagatis rebus andire. Id. Topic. 18. 69. Mala pauciora anteponantur malis pluribus, diuturniora bona brevioribus, longe et late pervagata angustia. Id. Marcell. 8. 26. Gloria est illustris ac pervagata fama meritorum. Id. Orat. 43. 147. Pervagatissimus ille versus, qui vetat Artem pudere protolui, quam facites. ¶ 2. Item est generale, multis commune. Cic. 2. Invent. 14. 47. Pars argumentorum est adjuncta causæ, pars pervagatior. più generale, comune a piú cose.

PERVAGUS, a, um, adject. valde vagus. Ovid. 2. Art. am. 18. tam vasto pervagus orbe par. Adde Sabin. Ep. 1. 9t.

PERVALDE, adverb. plurimum. Gloss. Philoz. Pervalde, multum, πολύ, πᾶν, λίαν.

PERVALÉO, es, ere, n. 1. multum valeo. Lucret. 6. 916. Usque adeo permanenter vis pervallet ejus. Alii leg. prævalet. Turnebus Adversar. 26. 13. et Bentlejus, probante Lachmanno, perulat.

PERVALIDUS, a, um, adject. multum validus. Ammian. 29. 1. in it. Agminibus pervalidis. Aliud exemplum, quod affertur ex Liv. 40. 47. dubium habet lectionem. Certa est lectio apud Fulgat. interpr. Isai. 30. 14. Et comminuetur, sicut conteritur lagena figuli contributione pervalida.

PERVARIÉ, adverb. πολύποικίλως, valde varie. Cic. 2. Orat. 80. 327. Reliqua pervarie jucundæque narrantur.

PERVARIUS, a, um, adject. valde varius. Apul. de Deo Socrat. Pervariæ utilitates in vita agenda animadversæ. Al. aliter leg. Certior est lectio apud Venant. Fortun. vit. Mauril. 23. Pervariis vulneribus obsessi atque sedati.

PERVÁSIO, ònis, f. 3. actus pervadendi, Invasio. Salvian. 5. Gubern. D. 10. A rerum alienarum pervasione non abinent. Id. de uero Judic. 4. sub in it. Si quidem pervasionibus præpotentum, aut sua homines Imbecilli, aut etiam se ipsos cum suis pariter amittunt. Cod. Theod. 2. 4. 5. Ne pervasionibus Improborum protelandæ cognationis præbeatur occasio. Novell. Valentin. tit. 8. 2. Moti ingesta nobis pervasionis invidia. Adde ibid. tit. 34.

PERVÁSOR, òris, m. 3. qui per vim aliena invadit. Cassiod. 4. Variar. 20. Manente pona pervasori, qui veterum dona et Ecclesiæ probatur violasse compendia. Paulin. Petroc. 6.

44. proprias alieno in corpore voces Edere pervasor captivo ex ore jubetur. Cod. Theod. 2. 4. 5. Nec aliqua pervasori dilatio concedatur. Novell. Valentin. tit. 8. Si divalium sanctionum nulla pervasorem pona percelleret. Alcim. Avit. Ep. 6. Pervasor alienarum ædium.

PERVASTATUS, a, um, V. voc. seq.

PERVASTO, as, avi, atum, are, a. 1. (per et vasto). Part. Pervastatus et Pervastandus. — Pervastare est prorsus vastare. Liv. 33. 37. Quum Boji Lævos Libuisque pervastassent. Id. 6. 4. Ad pervastandos fines duxere. Id. 8. 19. Pervastatis passim agris, prædaque abacta. Tac. 15. Ann. 45. Conferendis pecuniis pervastata Italia.

PERVÁSUS, a, um, V. Pervado.

PERVECTIO, ònis, f. 3. pervehendi actus. Cod. Theod. 11. 1. 13. Ut autem nihil de transmissione aut perfectione obscuritatis oriatur, tabularis præfecti aoonæ Africæ, sed et urbis Romæ ad officium, quod solertiæ tuæ parat, deduci præcipimus, collaturos apud acta, quid transmissum, quid pervectum est.

PERVECTOR, òris, m. 3. qui pervehit. Symmach. 4. Ep. 65. (al. 64.) Pervector apicum. h. e. tabellarius. V. APEX.

PERVECTUS, a, um, V. voc. seq.

PERVEHO, vèbis, veii, vectum, vèhere, a. 3. (per et vebo). Part. Pervectus I. 2.; Pervehendus I. 1. — Pervehere est per locum vel per rem aliquam vèhere, deferre, διακομίζω (It. portare attraverso, condurre attraverso; Fr. faire passer, transporter à travers; Hisp. transportar de medio; Germ. durchziehen, -tragen, -fahren, -führen; Angl. to carry along, convey, conduct).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est, ut diimus, per aliquem locum vèhere. Liv. 44. 6. Neque comineatibus pervehendis eo patuisset iter. — Et pervehi cum Accusat. Mediorum apud Græcos more. Tac. 2. Ann. 8. Lacus inde et Oceanum sacunda navigatione pervehitur. Sil. It. 4. 31. Jam consul, volucris pervectus litora classe, Scipio etc. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut aliis placet, est usque ad aliquem locum vèhere, deferre, oavi, equo, aut curru. Liv. 5. 40. extr.; et Fal. Max. 1. 1. n. 10. Sacra in plaustrum imposuit, et Cære pervehit. Sueton. Tib. 7. Drusum fratrem in Germania amisit, cujus corpus pedibus toto itinere prægrediens, Romam usque pervehit. Plin. 35. Hist. nat. 6. 22. (39). Sandaracum et ocbram in insula Rubri maris nasci, sed inde non pervehitur ad nos. Apul. de Deo Socrat. de equo. Volo enim non modo perniciter, sed etiam molliter pervehat. — Passive sæpius adhibetur. Vet. Poeta apud Varron. 5. L. L. 153. Müll. Dictator ubi currum insidit, pervabitur usque ad oppidum. Cic. 14. Att. 19. Alium portum videbamus, in quam mallam pervehi. Id. 1. Tusc. 49. 119. Quo utinam velis passis pervehi liceat. Plin. 9. Hist. nat. 8. 8. (28). Arionem, quum se jecisset in mare, exceptum a delphino Tenarum in litus pervectum. Id. 2. ibid. 67. 67. (169). Gades usque pervectus. et 12. ibid. 1. 3. (6). ad Morinos usque. Fellex. 2. 55. 1. in Africam. Liv. 31. 23. Chalcedem. — De eo, qui pedibus procedit. Sil. It. 8. 126. Illa cito passu pervecta ad litora, etc.

II.) Translate. Cic. 2. Off. 6. 19. Quum prospero statu fortunæ utimur, ad exitus pervebimur optatos. Alii leg. provehimur. Est autem inter hæc discrimen: nam provehimur a terra in altum, pervehimur ab alto ad portum. Tametsi ne hoc quidem perpetuum est. Cf. Curt. 8. 5. 17. Credisne illos unius convivii decreto deos factos? Prius ab oculis mortalium amolita natura est, quam in cælum fama perveheret.

PERVELLO, vellis, velli, vulsum, vellere, a. 3. (per et vello) est valde vellere, vellicare, aliquid in corpore summis digitis evellendi causa attrahere, aut comprimare, διαλλω (It. pizzicare, stirare; Fr. tirer, pincer, arracher; Hisp. pellizar, pizzar, tirar, arrancar; Germ. starch oder heftig zupfen, rupfen, berupfen; Angl. to pinch, twitch).

I.) Proprie. Plaut. Pers. 5. 2. 66. Hei, nates pervellit. Pseudo-Ascon. ad Cic. 3. Ferr. 13. 35. Compilarit: pilos pervelleret. Phædr. 5. 5. Parvellit auram vero (porcello) quem celaverat, Et cum dolore vocem naturæ exprimit. — Pervellere alicui auram translate est admonere, et memoriam alicujus rei renovare. Val. Max. 1. 5. n. 8.; et Seneca 5. Benef. 7. ad fin. et 4. ibid. 36. et Ep. 94. a med. V. AURIS; et infra sub II. 2.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro irritare, torquere, mordere, pungere, dolorem afferre. — a) De rebus physicis. Horat. 2. Sat. 8. 8. Rapula, lactucæ, radices qualia lassum Pervellunt stomachum. h. e. irritant, excitant, et orexim faciunt, excitano l'appetito. — b) Morali ratione. Cic. 3. Tusc. 17. 36. Fortuna pervellere te forsitan poterit et pungere, non poterit certe vires frangere. et 2. ibid. 20. 48. Si te forte dotor aliquis pervelleret, exclamabis ut mulier? — Similiter Id. 1. Orat. 62. 265. Neque tam mihi molestus fuit, quod jus nostrum civile pervellit, quam etc. h. e. convellit, dictis pupugit, ei obtrecevit. ¶ 2. Pro excitare. Seneca 5. Benef. 23. Quorundam ad referendam gratiam gdes non cessat, sed languet: banc pervellamus. h. e. excitemus, admoveamus, tamquam auram pervallendo. V. supra 1.

PERVENIO, vénis, vèni, ventum, vènire, n. 4. (per et venio). Pervenibo pro perveniam, positio non infrequens in 4. conjugat. Pomponius apud Non. p. 508. 6. Merc. Quo illæ pervenibunt divitiæ. — Part. Pervenies I. 2.º c.; Pervenurus I. 2.º b. et II. — Pervenire est usque ad constitutum locum ventre, devenire, accede-

re, perducī, pertinere, ἀφικνεῖσθαι (It. giungere, arrivare, pervenire; Fr. arriver à, parvenir à, atteindre, gagner; Hisp. llegar, arribar, alcanzar; Germ. an 's Ziel kommen, wohin kommen, -gelangen; Angl. to come to, arrive at, reach).

1.) Proprie. — 1.º De hominibus. — a) Cum Accusat. et præpos. in. Cæs. 4. B. G. 6. Germani in fines Eburonum pervenerant. Cic. 1. Cat. 12. 30. Si iste, quo intendit, in Manliana castra pervenerit. Nepos Chabr. 4. Naudo in tutum pervenerunt. Ovid. 13. Met. 909. Pervenire in summum montis. Quintil. 2. 17. 24. Gubernator vult salva nave in portum pervenire. — b) Cum Accus. et præpos. sub. Val. Flacc. 7. 394. utque sub altis Pervenere trabes. — c) Cum Accus. et præpos. ad. Cic. Pis. 25. 61. Ipse cum hominibus quindecim male vestitis ad portam Cælimontanam sitiens pervenerim. Liv. 29. 30. Ad Syphacem, quo primum intenderant iter, pervenerunt. — d) Cum Adverb. motus ad locum. Cic. Mur. 9. 22. Ille (dux vigilat), ut eo, quo intendit, mature cum exercitu perveniat. Nepos Epam. 4. Præsidium dedit, ut eo tuto perveniret. — e) Cum Dativo. Inscript. apud Henzen. 6406. PETI VSO. A PYBERTATE SENECTAE MEAE PERVENIRE. — f) Absolute. Horat. 1. Ep. 17. 38. qui pervenit, fecitne viriliter? — g) Pessive impersonaliter. Ter. Phorm. 4. 3. 35. Non potuit melius pervenier eo, quo nos volumus. parago. Cæs. 6. B. G. 11. Quoniam ad hunc locum perventum est, non alienum esse videtur etc. Sall. Jug. 107. Deinde paucis diebus, quo ire intenderant, perventum est. Virg. 4. G. 374. Postquam est in thalami pendentia pumice tecta Perventum, etc. et 2. Æn. 634. Ast nbi jam patriæ perventum ad limina sedis Antiquasque domos etc. — 2.º De rebus. — a) Generatim. — Absolute. Lucret. 6. 383. Unde volans ignis pervenerit, aut in utram se Verterit hinc partem. h. e. huc pervenerit. Sic Id. 4. 553. Hoc ubi non longum spatium 'st, unde una profecta Perveniat vox quæque, necesse 'st etc. Adde eumd. ibid. 285. — Ceterum Varro 1. R. R. 23. 3. Si ad siliques non ita pervenit (lupinum), ut fabam legere expediat. Cic. pro leg. Manil. 12. 32. Duodecim secures in prædonum potestatem pervenerunt. Cæs. 1. B. C. 52. Jam ad denarios L. in singulos modios annona pervenerat. — b) Sic dicitur pervenire, quod cuiplam contingit. Sall. Jug. 35. Æstimabitis, qualis illa pax, aut deditio sit, ex qua ad Jugurtham scelerum impunitas, ad paucos potentes maximæ divitiæ, in republicam demna atque dedecora pervenerint. Cæs. 1. B. C. 26. Cujus rei magnam partem laudis ad Libonem perventuram. Nepos Epam. 4. Ne, si tibi sit pecunia adempta, aliquis dicat, ad me pervenisse. Cic. 2. Fin. 17. 55. Ut omnis hereditas ad filiam perveniret. Id. Cluent. 64. 180. Perquirunt a coactoribus: invenitur ea serrule ad Stratonem pervenisse. scil. in auctione empta. — c) Pervenire ad aliquem, ad notitiam alicujus: ad aures, ad oculos hominum, sciri, videri. Plaut. Mil. glor. 2. 4. 50. Si ad herum hæc res pervenerit, peristi pulcra. At Fleckeisen. legit: Si ad herum venerit hæc res, peribis pulcre. Colum. 5. R. R. 8. 3. Olearum plura genera esse arbitror, sed in meam notitiam decem omnino pervenerunt. Cic. 6. Verr. 28. 64. Quum pueritudo ejus recens ad oculos hominum atque integra perveniret, et mox. Pervenit res ad istius aures, nescio quomodo. Virg. 9. Æn. 396. clamor ad aures Pervenit. — Cum solo Accusativo. Ovid. 3. Met. 462. Verba refers aures non pervenientia nostras. Claudian. B. Get. 73. non pervenere juvenæ Robur Aloidæ.

II.) Translate dicitur, pervenire qui honi aliquid adipiscitur, vel in malum aliquod incidit. Ter. Eun. 1. 2. 44. Sine, me pervenire, quo volo. h. e. dicere omnia, quæ institui. Varro 1. R. R. 4. 3. Calamitas colonum ad fructus pervenire non patitur. Cic. 13. Fam. 26. extr. Sed quum illum (Mecinium) studeo quam facilli-

me ad suum pervenire, tum illud laboro, ut non minimum hac mea commendatione se consecutum arbitretur. Id. 4. Verr. 18. 45. Populum Syracusanum in maximam invidiam sua infamia alieno præmio pervenisse. Nepos Lysand. 1. et Phoc. 2. Pervenire in odium alicujus. Id. Cim. 2. ad principatum et Alcib. 5. in amicitiam alicujus intimam. Id. Att. 10. extr. ex tot procellis civilibus ad incolumitatem. Id. Hamilc. 2.; et Cæs. 2. B. C. 42. ad desperationem. Cæs. 1. ibid. 61. in magnum timorem, ne etc. Cic. Flacc. 18. 43.; et Sall. Jug. 4. in senatum. h. e. ad ordinem senatorium. Cic. 5. Fam. 12. in scripta alicujus. h. e. obtinere, ut aliquis de nobis scribat. Id. Rosc. Com. 11. 30. ad primos comedos. arrivare ad esser de' primi. Id. 1. Off. 31. 113. Ut ad id aliquando, quod cupiebat, perveniret. Id. fragm. pro Scauro ed. Schütz. 16. Posse virtutem sine præsidio fortunæ, quo contendisset, labore et constantia pervenire. et Pompon. Dig. 1. 2. ante med. Evenit, ut plebs in discordiam cum patribus perveniret. ubi Forcellinus: Pro simplici venio. — Item qui certum vitæ terminum attingit. Cic. 1. Divinat. 23. 46. Ad septuagesimum regni annum pervenit. Quintil. 5. 10. 16. Eum, qui recte valeat, in crastinum perventurum. — Passive impersonaliter. Cic. 1. Att. 17. ad fin. Quin erat dicturus (ad quem propter diem brevitem non est perventum) heros ille noster Cato. Cæs. 3. B. C. 6. Quoniam prope ad finem laborum esset perventum. Cic. Sext. 36. 77. Rare ad manus pervenitur. si viene alle mani.

PERVENOR, aris, ari, dep. 1. κατασπέρω, diligenter venor, solertia adhibita investigo. Plaut. Merc. 4. 5. 3. Defessus sum urbem totam pervenari.

PERVENTIO, onis, f. 3. arrivo, actus perveniendi. Augustin. 6. Confess. 1. et 2. Consens. Euang. 20.; et Capell. 4. p. 126.

PERVENTOR, oris, m. 3. qui pervenit. Augustin. 2. Consens. Euang. 20. Vulgo perventores appellantur, qui potentium quorumlibet tamquam inaccessibiles animos, per convenientium personarum interpositionem, ambitionis arte pertingunt.

PERVENUSTUS, a, um, adject. valde venustus. Sidon. 3. Ep. 13. ante med. Elegans homo pervenustusque. Id. 9. ibid. 9. a med. Pervenustarum vestium præga.

PERVERRO. V. PERVERRO.

PERVERSATUS, a, um, particip. e v. perversare, quod a perversus, est depravatus, vehementer verus ac distortus. Marcell. Empir. c. 28. p. 128. retro ed. Ald. Si ventriculus perversatus fuerit alicui, aquam bibit unde pedes laverit suos.

PERVERSE vel pervorse, adverb. Comp. Perversus et Sup. Perversissime. — Perverse est idem ac perversa ratione, διαστροφή.

I.) Proprie. Sueton. Galb. 18. extr. Sella curulis in senatu perverse collocata.

II.) Translate significa: omnia ea, quæ sunt secus ac debent, id est præpostere, perperam, prave, stravollamente, a rovescio, malamente. Ennius apud Gell. 11. 4. Hæc tu etsi perversa dices, facile Achivos flexeris. Plaut. Merc. 2. 2. 19. Dæ. Quid tibi ego ætatis video? Lx. Acherunticus, senex, vetulus, decrepitu. n. x. pervorse vides, puer sum septuennis. Id. Most. 4. 2. 36. Erras pervorse, pater. Id. Trin. 1. 2. 146. Hæc sunt: si recte, seu pervorse facta sunt. Cato apud Gell. 10. 23. Si quid perverse tetreque factum est a muliere, multatur. Plaut. Truc. 1. 2. 41. Pervorse interpretari. Cic. 3. Nat. D. 28. 70. Deorum beneficio perverse uti. Id. 3. Off. 32. 113. Stulta calliditas perverse imitari prudentiam. Id. 1. Orat. 33. 150. Perverse dicere homines, perverse dicendo facillime consequi. Pseudo-Sall. orat. 1. ad Cæs. de republ. ordin. 1. Plerique rerum potentes perverse consulunt. Tertull. Apolog. 2. Perversus cogitis tormentis de confessione decedere. Hieronym. in 1. Math. 25. Quidam perversissime suspicentur.

PERVERSIBILIS, e, adject. Prudent. 10. κασιστεφ. 136. Cave benignus esse perversibilis. Plerique alii leg. Cave, benignus esse perverse velis.

PERVERSIO, onis, f. 3. actus pervertendi, inversio, διαστροφή. Cic. 4. Herenn. 32. 64. Transgressio est, quæ verborum perturbat ordinem perversione, aut transactione. Perversione sic: Hoc vobis deos immortales arbitror dedisse pietate pro vestra. Tertull. 4. advers. Marcion. 5. a med. Competit, ut si qui Evangelium pervertebant, eorum magis curarent perversionem, quorum sciebant auctoritatem receptiorem.

PERVERSITAS, atis, f. 3. stravolgimento, perversità, διαστροφή, κακογεία, ordo præposterus, inversio, perturbatio, pravitas. Cic. Orat. 9. 31. Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus, glande vescantur? Id. 3. Tusc. 1. 2. In omni pravitate et in summa opinionum perversitate versamur. Id. 1. Off. 40. 145. Quæ multum ab humanitate discrepant, ut si quis in foro cauet, aut si qua est alia magna perversitas. Id. 1. ad Q. fr. 1. 13. Quum te alicujus improbitas perversitasque commoverit. Quintil. 1. 6. 17. Inherent quidem molestissima diligentiam perversitate, ut audaciter potius dicant, quam audacter. Sueton. Aug. 62. Pertæsus morum perversitatem ejus.

PERVERSUM, i, n. 2. V. PERVERTO in fin.

PERVERSUS vel pervorsus, a, um. V. voc. scq.

PERVERTO vel pervorto, tis, ti, sum, tere, a. 3. (per et verto). Part. Perversus in fin.; Perversurus II. a. — Pervertere est evertere, percellere, subvertere, διαστροφή (It. rovesciare, stravolgere, mettere sossopra, atterrare, abbattere, rovinare; Fr. mettre sens dessus dessous, renverser, bouleverser, retourner; Hisp. trastornar, derribar, abatir; Germ. ganz umkehren, um-und umkehren, -drehen, -stürzen, umwerfen, umstürzen; Angl. to overturn, overthrow, turn upside down, upset, subvert, beat or batter down, throw down, destroy).

I.) Proprie. Ennius apud Macrob. 6. Saturn. 2. Pinus proceras pervortunt. Plaut. Cas. 4. 1. 16. Coqui aulas pervortunt, ignem restinguunt aqua. Cic. 1. Divinat. 24. 49. Tum visam belluam vastam et immanem, quacumque incederet, omnia arbusta, virgulta, tecta pervertere. Plaut. Bacch. 4. 59. Ballista pervortam turrim et propugnacula. Id. Stich. 2. 1. 14. Si rex obstat obviam, regem ipsum prius pervortito. buttato a terra. Hirt. ad Cic. post ep. 6. l. 15. ad Att. Noli sinere hæc omnia perire, quæ funditus medius fidius rapinis, incendiis, cædibus pervertuntur. Petron. Satyr. 102. ad fin. Tamquam hic solus color figuram possit pervertere. distruggere, scontraffare le fattezze.

II.) Translate. — a) Generatim. Cic. 2. Divinat. 56. 115. Quum sors illa edita est opulentissimo regi Asiæ, Cræsus Halym penetrans magnam pervertit opum vim; hostium vim sese perversurum putavit, pervertit autem suam. Id. 3. Fin. 21. 70. Labefactara atque pervertere amicitiam, aut justitiam. Id. 1. Off. 2. 5. Omnia officium pervertere. et ibid. 8. 26. omnia jura divina atque humana. Id. Harusp. resp. 27. 57. sacra inexpiable scelerere. — b) Speciatim subvertere, efficere, ut aliquis a recto deflectat, deficiat, desciscat, pervertire. Nepos Lysand. 2. Quod ea civitas præcipua fide fuerat erga Athenienses, eam pervertere concupivit. Id. Hamilc. 3. Et princeps largitione vetustos pervertit morea Cartaginiensium. Cic. Brut. 79. 273. Nescio quomodo, discessit a sese, ceciditque, postquam eos imitari cepit, quos ipsa perverterat. — c) Item labefactare, evertere, de statu dejicere, perdere, rovinare. Cic. Divin. in Q. Cæcil. 14. 44. Numquam ille me opprimet consilio, numquam ullo artificio pervertet. Tac. 3. Hist. 38. Ubi, asperatum Vitellium, et posse Blæsum perverti, satis patuit iis, qui principum offensas acriter speculantur. Id. 13. Ann. 45. Nam Ollum honoribus nondum functum amicitia Sejani pervertit. et 16.

ibid. 22. ad fin. Ut imperium everiant, libertatem præferunt: si perverterint, libertatem ipsam aggredientur. — Hinc Part. præter. pass.

Perversus, a, um, adjectivè occurrit, unde Comp. *Perversior* II. et Sup. *Perversissimus* I.; est autem inversus, distortus, pravus, præposterus, stravolto, rovescio, strano, perverso, διασποφός.

I.) Proprie. *Varro* apud *Gell.* 16. 16. extr. Rectus perversusque portus. *Cic.* 1. *Nat. D.* 28. 79. Erat, sicut bodie est, perversissimis oculis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 16. 18. (38). Pondere capitum perversa ova. *Seneca* 1. *Ira* 16.; et *Petron. fragm. Tragur.* 58. *Burmann.* ad fin. Perversa vestis. h. e. pulla. *V.* Interpret. ad scriptorem utrumque. *Ovid.* 3. *Art. Am.* 246. Dictus eram cuidam subito venisse puellæ: Turbida perversas induit illa comas. et ibid. 287. perverso distortuere ora cacbinno. *Liv.* 21. 33. Perversis rupidibus, justa invia ec devia, discurrunt. scoscose, precipitose, ripide. *Pelagon. Veterin.* 5. Equus perversus ambulabit pedibus incertis, et interdum cuiilibet aut stipiti, aut jacentibus lapidibus pedes offendit. va torto con passi incerti. *Auson. epigr.* 70. Perversæ Veneris postico vulnere fossi. h. e. pædico, qui præpostera Venerem ereroot.

II.) Translate. — a) Generatim. *Plaut. Men.* 5. 5. 1. Næ bic dies perversus atque adversus mihi obtigit. *Cic. Harusp. resp.* 12. 25. Quid magis deformatum, inquinatum, perversum, conturbatum dici potest? *Id. Rosc. Com.* 10. 30. Nihil ab hoc pravum et perversum produci posse arbitrabantur. et ibid. 18. 56. Perverso more quipplam facere. *Id.* 5. *Tusc.* 17. 50. Ita erit beata vita melius aliquid: quo quid potest dici perversus? *Id. Cluent.* 26. 71. Itaque, ut erat semper præposterus atque perversus, initium facti e Bulbo. *Id. Mur.* 36. 75. Perversa sapientia. acil. Stoicorum. *Seneca Hippol.* 984. Tristis virtus perversa tulit præmia recti. h. e. pœnas, calamitates pro bonis. *Virg.* 7. *Æn.* 584. bellum Contra fata deam, perverso numine poscut. h. e. averso, adverso, irato. *Stat.* 1. *Theb.* 69. perversa vota. h. e. quibus mala petuntur. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 3. 4. (13). Scutis continebantur imagines: unde et nomen habuere clipeorum, non, ut perversa grammaticorum subtilitas voluit, a cluendo. — b) Spectatim. *Perversus homo* interdum est malevolus, invidus, malignus, tamquam si perversis obliquisque oculis alterius bona aspiciat, invidioso, maligno, perverso. *Brut.* ad *Cic.* 11. *Fam.* 10. Gratiorem me esse in te posse, quam isti perversi sunt in me, exploratum babes. (*Manut.* bic adscribit illud *Cic.* 1. ad *Brut.* 15. circa med. Decrevi, ut in fastis ad eum diem Bruti nomen adscriberetur etc. Atque illo die cognovi, paullo plures in senatu malevolos esse, quam gratos). *Virg.* 3. *Ecl.* 12. Aut bic ad veteres fagos, quum Daphnidis arcum Fregisti et calamos, que tu, perversæ Menalca, Et, quum vidisti puero donata dolebas: Et si non aliqua nocuisses, mortuus esses. — Hinc

Perversum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, translate legitur apud *Senec.* *Vit. beat.* 5. a med. Ratio prava, et malo suo, atque in perversum solers.

PERVESPERI, edverb. assai tardi, sero vesperi. *Cic.* 9. *Fam.* 2. Caninius quum ad me pervesperii venisset. Alii leg. nuper vesperi. *Orellius* vulgatam lect. probe retinuit.

PERVESTIGATIO, ònis, f. 3. actus pervestigandi, diligente ricerca. ἐξίγνασμός.

I.) Proprie. *Cod. Theod.* 8. 2. 3. Militiæ numerus, qui ex vagis veteranorumque filiis vacantiisque potuerit fida pervestigatone compleri.

II.) Translate. *Cic.* 1. *Orat.* 3. 9. Sed omnia, quæcumque possent, vel scientiæ pervestigatone, vel disserendi ratione comprehenderint.

PERVESTIGATOR, òris, m. 3. ricercatore, ἀνυχνεύτης, qui pervestigat. *Hieronym.* *Vit. illust.* 81. de Eusebio. Bibliothecæ divinæ diligentissimus pervestigator.

PERVESTIGATUS, a, um. *V.* voc. seq.

PERVESTIGO, as, avi, itum, are, e. 1. (per

et vestigo). Part. *Pervestigatus* II. — Pervestigare est vestigia sequendo (ut canes venatici solent) inquirere, invenire, reperire, ricercare con diligenza, investigare, trovare, scoprire, ἀνυχνεύω.

I.) Proprie. *Cic.* 6. *Verr.* 13. 31. In Siciliam posteaquam venerunt, miraodum in modum, (canes venaticos diceret) ita odorabantur omnia et pervestigabant, ut ubi quidque esset, aliqua ratione invenirent.

II.) Translate. *Plaut. Merc.* 5. 2. 54. Operam ut sumam ad pervestigandum, ubi sit illæc. *Cic.* 7. *Verr.* 68. 174. Quæ tentata jam et cæpta ab isto sunt, a me autem pervestigata et cognita. *Id.* 2. *Orat.* 34. 147. Nosse regiones, intra quas venias, et pervestiges, quod quæras. Ita *Forcellinus*: *Orellius* vero intra quas venere.

PERVETUS, tēris, adject. omn. gen. molto vecchio, πολύχρονος, valde vetus. *Cic.* 6. *Verr.* 3. 7. Signum pervetus ligneum. et ibid. 33. 72. oppidum. *Id.* 13. *Fam.* 17. Pervetus emicitia. *Id.* 3. ad *Q. fr.* 1. 4. epistola, sed sero allata. *Auct. B. Afr.* 37. Turres speculæque perverteret. *Cels.* 5. 26. n. 30. Vinum non pervetus. — Absolute *Cic.* *Orat.* 3. 12. Ego autem et me sæpe nova videri dicere intelligo, quum pervetera dicam, sed inedita plerisque.

PERVETUSTUS, a, um, adject. idem ac pervetus. *Cic.* 3. *Orat.* 52. 201. Ut translatis verbis utamur frequenter, interdumque factis, raro etiam pervetustis.

PERVIAM, adverb. ut obviam. ex per et via. *Charis.* 2. p. 187. *Putsch.* Divus Augustus reprehendens *Ti. Claudium* ita loquitur: Scribis enim perviam avri tov obiter. *Plaut. Aulul.* 3. 2. 24. Quia engulos omnes mearum ædium et conclavium mihi perviam facitis. h. e. accessibiles, et qui adiri ab omnibus possint. *Fronto de oration.* (edente iterum *A. Maió*) ep. 1. ad fin. Regiones verborum et saltus noverimus, ut, ubi quesitis (verbis) opus sit, per viam potius ad vestigandum, quam invio progrediamur. Ita divisim per viam perperam editum est, quum recte in 1. editione junctim perviam. *V. INVIUS. PERVIATICUM*, i, n. 2. Idem ac viaticum. *Fronto* 2. ad amic. (edente iterum *A. Maió*) ep. 6. Est ne *Volumnio* legato perviatium publice decretum? Alii legendum putent semper viaticum.

PERVICACIA, æ, f. 1. (pervicax) obstinetio, durities, firmitas, ostinazione, pervicacia, durezza, αυθάδεια, μορωτία. — Quomodo a pertinacia differat, *V.* in *PERVICAX* I.

I.) Proprie. *Cic.* 4. *Tusc.* 11. 26. Egrotationi talia quædam subjecta sunt, avaritia, ambitio, mulierositas, pervicacia, etc. *Liv.* 9. 34. ad fin. Hæc, quæ adhuc egi, pervicacia tua et superbia coegit me loqui.

II.) Translate usurpat pro perseverantia, firmitate. *Tac.* 12. *Ann.* 20. extr. Ita majoribus placitum, quanta pervicacia in hostem, tanta beneficentia adversus supplices utendum. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 34. (147) Castanea pedamentis omnibus præferat perdurandi pervicacia.

PERVICACITAS, atis, f. 3. pervicacia. *Gloss. Philox.* Μορωτία, pervicacitas.

PERVICACITER, adverb. Comp. *Pervicacius*. — Pervicaciter est pertinaciter, ostinatamente, ἐνστατικώς. *Ulp. Dig.* 26. 10. 3. ad fin. Neque pecuniam deponere pervicaciter perstant. *Tac.* 4. *Ann.* 42. Inlementiam pervicacius amplecti. et 13. ibid. 54. extr. Cæsis qui pervicacius restiterat. *Liv.* 42. 14. Pervicacius causam belli querere. *Curt.* 10. 6. Nearcho pervicacius tuente sententiam. et paullo post. Quo modestius, quod expectabat, appeteret, pervicacius oblaturus esse credebatur.

PERVICAX, acis, adject. omn. gen. (a pervico pro pertinco). Comp. *Pervicacior* et Sop. *Pervicacissimus* I. — Pervicax est obstinatus, obfirmatus, pertinax, contentiosus, neque cessaus, donec pervicerit, αυθάδης, μορωτος (It. ostinato, perstistente, pertinace, caparbio; Fr. opiniâtre, obstiné, entêté; Hisp. porfiado, obstinado; Germ. festbeharrend, beharrlich, auch

hartnackig, halsstarrig; Angl. obstinate, stubborn, wilful, positive, headstrong, froward, pervicacious).

I.) Proprie. *Ter. Hecyr.* 4. 1. 17. Adeon' pervicaci esse animo, ut puerum præoptares perire, potius quam etc? *Horat.* 2. *Od.* 19. 9. Pervicaces Thyades. h. e. quæ in furiosa lætitia die noctuque perdurant. et 3. ibid. 3. fin. desine pervicax Referre sermones deorum. *Flor.* 1. 11. a med. Pervicacissimi tamen Latinorum Equi et Volsci fuere, et quotidiani, ut ita dixerim, hostes. *Tac.* 13. *Ann.* 33. Pervicaci accusatione conflictatus. *Id.* 3. ibid. 33. sub fin. Pervicacia et præpotentia mulierum iussa. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 11. de bove domando. Pervicax contumacia plerumque sævientem fatigat. *Curt.* 8. 6. In *Callisthenem* pervicacioris iux fuit. — Olim inter pertinacem et pervicacem ita distinguebant, ut ille in malam partem semper acciperetur, hic in bonam. *Accius* apud *Non.* p. 432. 32. *Merc.* Tu pertinaciam esse, Antioche, hanc prædicas: Ego pervicaciam ajo, et ea me nti volo. Nam pervicacem dici me esse, et vincere, Perfacile patior: pertinacem nil moror. Hæc fortis dicitur; illum indocti possident. Tu addis quod vitio est; demis quod laudi datur. Hæc *Accius*. Utrumque tamen in utramque partem adhibetur, ut hic, et in *PERTINAX* videre est. Aliud est discrimen in ipsa vi verbi: nam pertinax firmiter tenet tueturque quod habet: pervicax obstinate perstat, ut quod noo habet, acquirit. *Apul.* 9. *Met.* Mulier scæva, sæva, virosa, ebriosa, pervicax, pertinax. *Id.* de *Deo Socrat.* Homines pervicaci audacia, pertinaci spe. — Sed ne hoc quidem servari solet: nam pervicax pro pertinax aperte est in illo *Senec. Herc. Fur.* 501. Conjugia quoniam pervicax nostra abnuis.

II.) Translate in bonam partem pro constanti, firmo, costante, fermo, apud *Tac.* 4. *Hist.* 5. extr. Opum contemptor, recti pervicax, constans adversus metus. Ubi notandum Genitivus *Tacito* familiaris. *Sic* 4. *Ann.* 53. *Agrippina* pervicax iræ.

PERVICIUS, a, um. *V. PERVINCO.*
PERVICUS, a, um, adject. idem ac pervicax apud veteres. *Accius* apud *Non.* p. 487. 15. *Merc.* Pervico Ajax animo. *Plaut. fragm. ibid.* Hic quidem pervicus custodem addidit.

PERVIDENS, entis, particip. a pervideo: perspicace, provido, valde videns, providus, sagax. *Frontin.* *Aqued.* 11. Quæ ratio moverit Augustum, pervidentissimum principem, producenti *Alsiatiam* aquam, non satis perspicio. *Alii* leg. pervidentissimum.

PERVIDEO, vides, vidi, visum, videre, a. 2. (per et video). Part. *Pervidens*, *V.* voc. præced.; *Pervisus* et *Pervidendus* II. 3. — Pervidere est diligenter et perfecte videre, perspicere, διορθεύω (It. vedere bene o affatto; Fr. voir complètement, voir tout; Hisp. ver perfectamente, ver todos; Germ. beschauen, über-, durchschauen; Angl. to see or perceive thoroughly, see clearly, discover).

I.) Proprie. *Ovid.* 14. *Met.* 375. sol, qui pervidet omnia. *Id.* dixit 2. ibid. 32. Sol oculis juvenem, quibus aspicit omoia, vidit.

II.) Translate. ¶ 1. Intellectuali ratione. *Ovid.* 1. *Pont.* 8. 33. Equæ domo rursus pulcræ loca venter ad urbis Cunctaque mens oculis pervidet illa suis. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 25. Quum tua pervideas oculis mala lippus inunctis, Cur in amicornum vitii tam cernis acutum? Legit cum aliis *Bentleyus*: Quum tua pervideas oculis male lippus inunctis. *Ritterus*: Quum tua per videas etc. Ceterum *Forcellinus* hoc loco pervidere pro simplici videre usurpatum ait. ¶ 2. Figurate est expendere, considerare. *Lucret.* 1. 956. Pervideamus, utram finitum fuoditus omne Consiet, an immensum pateat vastaque profundum. h. e. expendamus. *Cic.* 4. *Att.* 11. Vixeo te et pervidebo. et 15. ibid. 4. Ibi te quamprimum pervidere velim. ¶ 3. Item est percipere, intelligere, comprehendere. *Lucret.* 2. 89. Et quo jactari magis omnia materiai Corpora pervideas,

reminiscere totius imum Nil esse in summa etc. *Cic. 10. Fam. 9. Meritorum meorum fieri accessionem pervidere te spero. Id. 12. Att. 38. Oportere jam pervideri infirmitatem animorum. Id. 3. Off. 18. 74. Atqui in talibus rebus alii utile interdum, aliud honestum videri solet. Fama eadem utilitatis, quæ honestatis, est regni. Qui hoc non perviderit, ab hoc nulla fraus abrit, nullum facinus. Est qui leg. prævidet t. *Colum. 2. R. R. 1. 5. Videt sine dubio quid eveniat; sed, cur id accidat, non pervidet. Boeth. 3. Music. 5. p. 1115. Quod inter ducentos quinquaginta sex et ducentos quadraginta tres pervisa sit differentia Id. in Topic. Cic. 5. p. 837. Discernendæ sunt causæ et pervidenda necessitas. PervigEO, ges, gûi, gere, n. 2. *καταναλωθω*, valde vigeo. *Tac. 4. Ann. 34. Et terque optibus atque honoribus pervigueret.***

PERVIGIL, glis, adject. comm. gen. *Cura pervigilis in recto singulari dixit Apul. 11. Met. — Pervigil est valde vigil, et qui tota nocte vigilat, *καταναλωθω*.*

I.) Proprie. *Ovid. Heroid. 12. 60. Ante meos oculos pervigil anguis erat. et 1. Amor. 6. 44. Pervigil in mediâ sidera noctis eras. Id. 10. Met. 369. at virgo Cinyroia perigili igni Carpitur in domito. Plin. Paneg. 63. Pervigiles et insomnes. Plin. alt. 33. Hist. nat. 4. 21. (72). Ruinam solus intelligit in cacumine ejus montis pervigil. Sillig. vero ei optimis Codd. leg. vigil.*

II.) Figurate. *Justin. 12. 13. 7. Quum diei noctem pervigilem junxisset. h. e. integram vigilando.*

PERVIGILANTIA, æ, f. 1. pervigilatio. *Gloss. Cyrill. Ἀγρυπία*, lucubratio, pervigilantia, vigiliam etc.

PERVIGILATIO, ònis, f. 3. *καταναλωθω*, actus pervigilandi. *Cic. 2. Legg. 15. 37. Et in his (diis) calendis nocturnas pervigilationes.*

PERVIGILATUS, a, um. *V. Pervigilo*

PERVIGILIA, æ, f. 1. pervigilio. *Justin. 24. 8. 7. Fames et lassitudo, super hæc maximum pervigiliae malum. Alii leg. pervigilli. Charis. 1. p. 43. Putsch. contendit in plur. num. semper pervigilias dici debere, non pervigilia.*

PERVIGILIUM, ii, n. 2. vigilatio integræ noctis, *veglia di tutta la notte, καταναλωθω, καταναλωθω*. ¶ 1. Generatim. *Plin. 11. Hist. nat. 53. 118. (283). Pervigilio quidem præcipue vincuntur cibi. Justin. 13. 8. 6. Securis in itinere, et pervigilio fatigatis occursum est. Capell. 1. p. 2. Fabellam tibi, quam olim Satura comminiscens hiemali pervigilio marcescentes mecum lucernas edocuit, - explicabo. Et in plur. num. *Id. ibid. p. 13. An vero quisquam est, qui Philologiae se asserat pervigilia laborata et lucubrationum perennium nescire pallorem? ¶ 2. Speciatim est sacrum nocturnum, in quo tota nocte vigilatur. Liv. 23. 35. ad fin. Castra Campana, ut pervigilio neglecta, simul omnibus portis invadit. Plin. 18. Hist. nat. 12. 32. (124). Cicer, quod religio pervigiliis adhibet. *Sueton. Galb. 4. Simulacrum æneum deæ Fortunæ mensuris supplicationibus et pervigilio anniversario coluit. Id. Vitell. 10. in fin. Pervigillum agere. Id. Cal. 54. indicare. Tac. 15. Ann. 44. celebrare. Petron. Satyr. 21. extr. Dormire vobis in mente est, quum sciat, Priapi genio pervigillum deberi? *Inscript. apud Henzen. 6111. CIVIS DE-DIC. DECVRIONIBVS SING. RS. XII. AVGUSTALIB. RS. VII. -DED. ITEM PR. IDVS FEBR. DIE PERVIGILII DEI PATRII ALTRIVM TANTVM DEDIT. — Pervigillum Veneris titulus est carminis incerti poetæ, sed antiqui tamen, in quo Veneris et veris laudes celebrantur. *Catullo perperam est qui tribuit, alii Q. Catulo Urbicario, alii Senecæ Floro, alii aliis. V. Wernsdorf. ad Poet. Lat. Min. T. 3. p. 425. et T. 4. p. 854., ubi accurate illius auctor, et tempus, et argumentum inquirunt. V. vocem seq. I. 2.*****

PERVIGILO, as, avi, atum, are, n. 1. Part. *Pervigilans, Pervigilatus et Pervigilandum I. 1. — Pervigilare est valde vigilare, diu vigilare, usque ad finem et tota nocte vigilare, *καταναλωθω*.*

II.) Translate. *Tibull. 3. 6. 54. Et tecum longos pervigilare dies. Pervilis, e, adject. admodum vilis. Liv. 31. 50. Annona quoque eo anno pervilis fuit. *Paulin. Nolan. carm. 18. 219. de nummis pauperis viduæ. Queis pretium pietas pervilibus aurea fecit. PERVINCA. V. VINCA PERVINCA. Pervincis, e, adject. ita cognominatur co-bors quarta prætoria in *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 622. M. AVGVSTVS VRSVS DEC. SPECTVLTORVM CONOR. IIII. PR. P. V. PERVINCS. Sic Pervincus, h. e. pervincens, est cognom. Rom. V. ONOM. Pervinco, vincis, vici, victum, vincere, a. 3. (per et vinco). Part. *Pervictus I.; Pervincendus II. 3. — Pervincere est prorsus vincere, devincere, *ἐπιναλωθω*. It. vincere affatto; Fr. vaincre entièrement; Hisp. vencer totalmente; Germ. Jemanden oder etwas gänzlich, völlig besiegen; Angl. to overcome, get the better of. I.) Proprie. — a) Neutorum more. *Tac. 11. Ann. 10. In transgressu amnis multum certato pervicit Bardanes. — b) Active. *Plaut. Mil. glor. 3. 3. 67. Haud vereor, ne nos subdola perfidia pervincamur. Huc referri potest illud *Senec. Herc. Fur. 654. Pervince Theseu, quidquid alto in pectore Remanet pavoris. Item illud *Seren. Sammon. 32. 1. Si cui vesicæ tardus cunctabitur humor, hæc mora rumpetur vino pervicia vetusto. Demum illud *Propert. 1. 17. 15. Nonne fuit melius dominæ pervincere mores? h. e. perviciam. II.) Translate. ¶ 1. Pervincere dicitur is, cujus sententiæ plerique accedunt. *Cic. 2. Att. 1. a med. Restitit ac pervicit Cato. ¶ 2. Item est longe superare. *Horat. 2. Ep. 1. 200. nam quæ pervincere voces Evaluere sonum, referunt quem nostra theatra? — Similiter in licitatione, vel simili re. *Plaut. Curc. 1. 3. 57. Facito, ut pratio pervincas tuo. ¶ 3. Item — a) Pervincere aliquem, ut, est idem atque ei persuadere, vel eum pertrahere, ut aliquid faciat. *Liv. 42. 45. Hegesilochus multis rationibus pervicerat Rhodios, ut Romanam societatem retinerent. gli avea ridotti a forza di molte ragioni a ritenere etc. *Tac. 15. Ann. 57. At illam non verbera, non ignes pervicere, quin objecta denegaret. — b) Pervincere aliquid, et pervincere, ut, magno conatu, multo molimine evincere, obtinere, *ottenere l'intento, ottenere a forza, guadagnare, vincere. *Liv. 37. 16. Pervicerunt quidem remis, ut tenerent terram, sed neque tuta statio erat, etc. et 4. 12. Neque, ut de agris dividendis plebi referrent *Coss. ad senatum, pervincere potuit. *Catull. 76. 15. Una salus hæc est: hoc est tibi pervincendum. *Tac. 14. Ann. 14. Senecæ ac Burro visum, ne utraque pervinceret, alterum concedere. ¶ 3. Pervincere aliquid dictis, probare, ostendere, manifestum facere. *Lucret. 5. 99. Et quam difficile id mihi sit pervincere dictis. Pervio, as, are, n. 1. idem fere ac vio. *Auct. Itiner. Alex. M. (edente A. Maio) 104. Itaque*********************

perviant, multis aliis gentibus cæsis et oppidis captis.

PERVIOLENTUS, a, um, adject. vehementissimus. *Cassiod. Instit. Divin. Litt. 20. Cum gravitate acutus (Ambrosius), perviolenta persuasione dulcissimus. At recentiores leg. inviolentus, vocabulum æque ignotum.*

PERVIRENS, entis, particip. ab inausit. *pervireo, valde virens. Paulin. Nolan. carm. 7. 11. Et fronde numquam defluente pervirens, Stabit perenni vividum lignum coma.*

PERVIRIDIS, e, adject. valde viridis. *Plin. 6. Hist. nat. 22. 24. (87); et Solin. 53. a med. Mare colore perviridi. *Mela 2. 5. a med. Campus minuta arundine gracilique perviridis.**

PERVISO, is, sere a. 3. pervideo, cerno. *Manil. 4. 925. Parvula sic magnum pervisit pupula cælum.*

PERVIUM, ii, n. 2. *V. Pervius in fin.*

PERVIVO, vis, vi, ctum, vere, n. 3. *διαζωω*, usque vivo, superstes vivo. *Plaut. Capt. 3. 5. 84. Etsi pervivo usque ad summam ætatem, tamen breve spatium est perferendi, quæ minitas mihi. *Accius apud Non. p. 238. 2. Merc. Pervivi usque adhuc.**

PERVIUS, a, um, adject. (per et via) qui adiri et transiri potest, patens, apertus, *διαβατος, εὐπορος* (It. accessibile, aperto, dove si può andare o passare; Fr. qu'on peut traverser, par où l'on peut passer, accessible, ouvert; Hisp. accesible, aquello a que podemos llegar facilmente; Germ. wo ein Weg durchgeht, gangbar, wegsam; Angl. accessible, open, having a way through, that may be entered or passed through, passable, easy or passed, pervivus).

I.) Proprie. — a) Absolute. *Ter. Adelph. 5. 7. 14. Fratri aedes sicut perviæ. *Virg. 2. Æn. 433. Limen erat, cæcæque fores, et pervivus usus Tectorum inter se Prænit. *Cic. 2. Nat. D. 27. 67. Jani ab eundo nomen est ductum; ex quo transitiones perviæ, jani nominantur. *Liv. 9. 43. Omnia itinera obsæperant hostes, saltusque pervivis ceperant. *Tac. 12. Ann. 12. Unde maxime pervivus amnis. n. e. vaduosus. — b) Cum Latino. *Lucan. 6. 645. Phæbo non pervia taxus. h. e. quæ solis radios non transmittit. *Val. Flacc. 1. 719. Freta puppibus pervia. et ibid. 127. moles non pervia ponto. h. e. navis in quam aqua maris penetrare non potest. *Seneca Herc. Cel. 151. Nullius vulneribus pervia membra sunt. *Lucan. 2. 310. cunctis pervivus hastis. *Plin. 6. Hist. nat. 4. 4. (13). Phasis pontibus CXX. pervivus. *Ovid. 15. Met. 301. quum carcere rima Nulla foret toto, nec pervia flatibus esset. et 8. ibid. 376. Vulnera fessissent, nisi setiger inter opacas, Nec jaculis, isset, nec equo loca pervia, silvas.***********

II.) Translate. ¶ 1. Active est qui aperit, transit, pervivum facit. *Sil. It. 10. 249. qua flatu agit, qua pervivus ensis. ¶ 2. *Fabius Pict. apud Gell. 10. 15. Annulo uti, flammam Diadem, nisi pervio casquo, fas non est. h. e. cavo, non solido. ¶ 3. Figurate. *Plaut. Pseud. 2. 4. 69. Quidquid incerti mihi in animo prius, aut ambiguum fuit, nunc liquet, nunc defæctum est: cor mihi nunc pervivum est. *Tac. 13. Ann. 4. Nihil in penatibus suis venale, aut ambitioni pervivum. *Claudian. B. Get. 130. nulli pervia culpæ Pectora Fabricii. — Hinc*****

*Pervivum, ti, n. 2. absolute, substantivorum more. — a) Generatim. *Tac. 3. Hist. 8. Interjectus exercitus Ræstiam Juliasque Alpes, ne pervivum illa Germanis exercitibus foret. *subaudi iter. Cf. *Varro 5. L. L. 145. Müll. In oppido vici a via, quod ex utraque parte via sunt ædificia. Fundulæ a fundo, quod exitum non habent, ac pervivum non est. et *Festus p. 371. 26. Müll. de vicis. Tertio, quum id genus ædificiorum definitur, quæ in oppido prive, id est, in suo quisque loco proprio ita ædificat, ut in eo ædificio pervivum sit, quo itinere habitatores ad suam quisque habitationem habeat accessum. — b) Speciatim pervivum est via angusta inter montium saltus patefacta, *varco, stretto. *Inscript. quæ pertinet ad a. n. a Chr. n. CCCLXX., et insculpta in vertice montis ultra Julium Car-*******

perviant, multis aliis gentibus cæsis et oppidis captis.

PERVIOLENTUS, a, um, adject. vehementissimus. *Cassiod. Instit. Divin. Litt. 20. Cum gravitate acutus (Ambrosius), perviolenta persuasione dulcissimus. At recentiores leg. inviolentus, vocabulum æque ignotum.*

PERVIRENS, entis, particip. ab inausit. *pervireo, valde virens. Paulin. Nolan. carm. 7. 11. Et fronde numquam defluente pervirens, Stabit perenni vividum lignum coma.*

PERVIRIDIS, e, adject. valde viridis. *Plin. 6. Hist. nat. 22. 24. (87); et Solin. 53. a med. Mare colore perviridi. *Mela 2. 5. a med. Campus minuta arundine gracilique perviridis.**

PERVISO, is, sere a. 3. pervideo, cerno. *Manil. 4. 925. Parvula sic magnum pervisit pupula cælum.*

PERVIUM, ii, n. 2. *V. Pervius in fin.*

PERVIVO, vis, vi, ctum, vere, n. 3. *διαζωω*, usque vivo, superstes vivo. *Plaut. Capt. 3. 5. 84. Etsi pervivo usque ad summam ætatem, tamen breve spatium est perferendi, quæ minitas mihi. *Accius apud Non. p. 238. 2. Merc. Pervivi usque adhuc.**

PERVIUS, a, um, adject. (per et via) qui adiri et transiri potest, patens, apertus, *διαβατος, εὐπορος* (It. accessibile, aperto, dove si può andare o passare; Fr. qu'on peut traverser, par où l'on peut passer, accessible, ouvert; Hisp. accesible, aquello a que podemos llegar facilmente; Germ. wo ein Weg durchgeht, gangbar, wegsam; Angl. accessible, open, having a way through, that may be entered or passed through, passable, easy or passed, pervivus).

I.) Proprie. — a) Absolute. *Ter. Adelph. 5. 7. 14. Fratri aedes sicut perviæ. *Virg. 2. Æn. 433. Limen erat, cæcæque fores, et pervivus usus Tectorum inter se Prænit. *Cic. 2. Nat. D. 27. 67. Jani ab eundo nomen est ductum; ex quo transitiones perviæ, jani nominantur. *Liv. 9. 43. Omnia itinera obsæperant hostes, saltusque pervivis ceperant. *Tac. 12. Ann. 12. Unde maxime pervivus amnis. n. e. vaduosus. — b) Cum Latino. *Lucan. 6. 645. Phæbo non pervia taxus. h. e. quæ solis radios non transmittit. *Val. Flacc. 1. 719. Freta puppibus pervia. et ibid. 127. moles non pervia ponto. h. e. navis in quam aqua maris penetrare non potest. *Seneca Herc. Cel. 151. Nullius vulneribus pervia membra sunt. *Lucan. 2. 310. cunctis pervivus hastis. *Plin. 6. Hist. nat. 4. 4. (13). Phasis pontibus CXX. pervivus. *Ovid. 15. Met. 301. quum carcere rima Nulla foret toto, nec pervia flatibus esset. et 8. ibid. 376. Vulnera fessissent, nisi setiger inter opacas, Nec jaculis, isset, nec equo loca pervia, silvas.***********

II.) Translate. ¶ 1. Active est qui aperit, transit, pervivum facit. *Sil. It. 10. 249. qua flatu agit, qua pervivus ensis. ¶ 2. *Fabius Pict. apud Gell. 10. 15. Annulo uti, flammam Diadem, nisi pervio casquo, fas non est. h. e. cavo, non solido. ¶ 3. Figurate. *Plaut. Pseud. 2. 4. 69. Quidquid incerti mihi in animo prius, aut ambiguum fuit, nunc liquet, nunc defæctum est: cor mihi nunc pervivum est. *Tac. 13. Ann. 4. Nihil in penatibus suis venale, aut ambitioni pervivum. *Claudian. B. Get. 130. nulli pervia culpæ Pectora Fabricii. — Hinc*****

*Pervivum, ti, n. 2. absolute, substantivorum more. — a) Generatim. *Tac. 3. Hist. 8. Interjectus exercitus Ræstiam Juliasque Alpes, ne pervivum illa Germanis exercitibus foret. *subaudi iter. Cf. *Varro 5. L. L. 145. Müll. In oppido vici a via, quod ex utraque parte via sunt ædificia. Fundulæ a fundo, quod exitum non habent, ac pervivum non est. et *Festus p. 371. 26. Müll. de vicis. Tertio, quum id genus ædificiorum definitur, quæ in oppido prive, id est, in suo quisque loco proprio ita ædificat, ut in eo ædificio pervivum sit, quo itinere habitatores ad suam quisque habitationem habeat accessum. — b) Speciatim pervivum est via angusta inter montium saltus patefacta, *varco, stretto. *Inscript. quæ pertinet ad a. n. a Chr. n. CCCLXX., et insculpta in vertice montis ultra Julium Car-*******

nicum, apud *Filias. Mem. de' Veneti, etc. T. 2. p. 457. edit. 2. IN HOC PERVULO HOMINES ET ANIMALIA CVM PERICYLO PERTRANSIBANT.*

PERVULATICUS, a, um, adiect. qui pervolat. *Tertull. Anim. 46. in fin. Vis vaga et pervolat.*

PERVOLGO. *V. PERVOLGO.*

PERVULANTIA, æ, f. 1. circumvolutio. *Vitruv. 6. 1. Mundi circa terram pervolantia. Alii leg. pervolantans.*

PERVULITO, as, ara, n. 1. frequent. vel intens. a pervolo. Part. *Pervolitans*. — Pervolitare est multum volitare. *Lucret. 6. 952. per dissepata domorum saxea voces Pervolitant. Id. 2. 346. Et quæ pervolant nemora avia pervolitant. Virg. 8. Æn. 24. Omnia pervolant late loca. Val. Flacc. 4. 505. Pervolitare tecta.*

PERVULO, as, avi, atum, are, n. 1. (per et volo, as). Part. *Pervolaturus* I. 2. — Pervolare est per aliquem locum volare, volare per qualche luogo, διαπρόμασι.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est per aliquem locum volare. *Ennius apud Non. p. 205. 28. Merc. Crassa pulv's oritur, omnem pervolat cæli fretum. Alii minus recte pervolgat. Virg. 12. Æn. 473. Nigra velut magnas domini quum divitis ædes Pervolat, et pennis alta atria lustrat hirundo. Ovid. 2. Fast. 252. Corvus et aerium pervolat altus iter. et 6. ibid. 527. Rumor, ut est velox, agitatiss pervolat alis. ¶ 2. Latiori sensu est aliquo advolare. *Vet. Poeta apud Augustin. 3. Music. 3. Pegasus in nitentem Pervolaturus ætheram. Cic. 6. de republ. 26. Animus velocius in banc sedem ac domum suam pervolabit.**

II.) Translate. *Lucret. 6. 1059. raro quia sunt cum corpore, ut æstus Pervolet intactus, nequeunt impellier usquam. passa per mezzo volando. Cf. eumd. 4. 203. de solis luce. Perque volare inare ac terras circumque rigare. Cic. Rosc. Am. 7. 19. Decem boris nocturnis sex et quinquaginta millia passuum cisis pervolavit. Juvenal. 6. 397. totaio pervolet urbem. et 1. 60. dum pervolat axe citato Flaminiam. Claudian. de Apono, 10. Hunc, qui tot populis pervolat ora, locum. corre per le bocche.*

PERVULO, vis, velle, a. anom. a volo, vis. Quibusdam enim temporibus et personis ejus verbi additur per ad significandum prorsus velle, vehemente cupere. *Cic. 11. Att. 14. extr. Te exspecto, quem videre pervellem. et 1. ibid. 1. Abs te mihi ignosci pervelim. Liv. 39. 43. Illa negavit unquam vidiase, et pervella id videre. Lucret. 2. 1047. Atque animi tactus liber quo pervoluit ire. h. e. pervellit: antiqui enim volim pro velim dixere, teste Priscian. 9. p. 848. Pistach. Hæc Forcellinus; et rectius Lachmann. Atque animi jactus liber quo pervolet ipse,*

PERVULUTATUS. *V. PERVOLVO I.*

PERVULOTO, as, are, a. 1. Part. *Pervolutandus*. — Pervolutare, intens. a pervolvo, ἀναπρόσω, est inultum volutare; et usurpatur pro omni adhibita diligentia legere. *Cic. 5. Att. 13. Quoniam meos cum Tballumeto nostro pervolutas libros. Id. 1. Orat. 34. 158. Omnium bonarum artium scriptores ac doctores et legendi, et pervolutandi.*

PERVULOTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PERVOLVO, volvia, volvi, volūtum, volvere, a. 3. (per et volvo). Part. *Pervolutus* I. — Pervolvare est magna vi volvere, valde versare, διακυκλώσω, volgere da ogni parte.

I.) Proprie. *Ter. Andr. 4. 4. 37. Nisi puerum tollis, jam ego hunc lo medlam viam provolvam, teque ibidem provolvam in luto. Liv. 24. 34. sub fin. Ut non solum missa tormento, sed etiam quæ pondera suo pervoluta essent, graviter in bostem inciderent. Alii leg. provoluta. Apul. 8. Met. Ferro sub papillam transadacto, et in suo sibi pervoluta sanguioe, etc. Oudendorpius ex plurib. codd. MSS. probavit legend. pervolutata. Porro Apulejus sæpe utitur simpliciter volutat.*

II.) Translate. ¶ 1. Pro diligentè legere.

Catull. 95. 6. Smyrnam incana diu sæcula pervolvent. (ubi diæresi usus est metri causa.) ¶ 2. Figurate sumitur pro valda versari. Cic. 2. Orat. 35. 149. Deinde ut in iis locis pervolvatur animus.

PERVORSE, **PERVORSUS**, **PERVORTO** et similia. *V. PERVERSE*, **PERVERSUS**, **PERVERTO** etc.

PERVULGATE, adverb. usitato more vulgi. *Gell. 16. 7. Cocionem pervulgatè dicit, quem veteres arulatorem dixerunt. Adde 12. 10.*

PERVULGATUS vel pervolgatus, a, um. *V. voc. seq.*

PERVULGO vel pervolgo, as, avi, atum, are, a. 1. (per et vulgo). Part. *Pervulgans* I. 1.; *Pervulgatus* I. 1. et in fin.; *Pervulgaturus* I. 1. — Pervulgare est cum vulgo communicare, id vulgus spargere, divulgare, disseminare, διασπείρω (It. fare comune a tutti, divulgar, disseminare, pubblicare; Fr. communiquer au public, publier, divulguer; Hisp. exparcir alguna cosa, hacerla pública, divulgar, publicar; Germ. dem Wolke mittheilen, daher öffentlich mittheilen, -bekannt, gemein oder allgemein machen; Angl. to publish, spread abroad, divulge, make known or common, disseminate).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Lucret. 6. 1161. quæ causa deum per magnas numina geotes Pervulgarit et ararum compleverit urbas. Cic. 2. Fin. 5. 15. De re illustri et facili etiam in vulgus pervulgata loquitur. At Manutius, Davis. et Madvig. ex bonis Codd. pervulgata. Id. 4. Ferr. 42. 104. In re tam clara, tam testata, tam abs te ipso pervulgata. et ibid. 34. 85. Cupiditate illa sua nota, atque apud omnes pervulgata. Alii et ipse Orellius legunt pervulgata. Id. Sull. 15. 42. Illas tabulas non occultavi, non continui domi, sed describi ab omnibus statim librariis, dividi passim, et pervulgari atque edi populo R. imperavi. Id. 2. Invent. 39. 114. Præmia virtutis et officii sancta et casta esse oportere, neque ea aut cum improbis communicari, aut in mediocribus hominibus pervulgari. Q. Cic. Petit. cons. 11. 44. Operam suam pervulgare et communicare. h. e. vulgo passim offerre. Sil. It. 1. 193. Viticolæ nomen pervulgatura Falerii Munera. ¶ 2. Significat etiam prostituere. *Cic. Cæl. 16. 38. Mulier, quæ se omnibus pervulgaret.**

II.) Translate est pervagari, pererrare, obire. lustrare, girare, andar vagando, scorrere: quasi per vulgus ire. *Pacuvius apud Varron. 7. L. L. 88. Mill. Halcyonis ritu litus pervulgans furor. (Sic Seneca Agam. 775. Jam pervulgatus ipse se frogit furor.) Alii leg. pervolvans feror. Lucret. 2. 164. et 4. 208. Tempore, quo solis pervolvant lumina cælum. Id. 2. 346. Et quæ pervolvant nemora avia pervolitant. Ennii locum *V. in PEROLO*, as I. — Hinc Part. præter. pass., cujus aemula supra retulimus,*

Pervulgatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. *Pervulgator* et Sup. *Pervulgatissimus*; et est communis, consuetus, valde usitatus, commune, usitato, consueto. *Cic. Cæl. 3. 6. Sunt ista maledicta pervulgata in omnibus, quorum etc. Id. 5. Fam. 16. Est autem consolatio pervulgata, homines nos ut esse meminimus. Plaut. Bacch. 4. 9. 149. Ne miremini, quod non triumpho: pervulgatum est, nil moror. Id. Pseud. 1. 1. 121. psevD. De istac re in oculum utrumvis conquisco. CA. In oculumne, an ia aures? psevD. at hoc pervulgatum est nimis. Gell. 7. 17. circa med. Quod videtur notius pervulgatiusque esse, id me doce. Cic. 4. Herenn. 8. 11. Infima et pervulgatissima verborum dignitas.*

PES, pëdis, m. 3. ejusdem thmatis ac Græca vox idem significans πούς, ποδός, est extrema et infima pars corporis, qua animal insistit et ingreditur (It. piede; Fr. pied de l'homme et des animaux; Hisp. pie; Germ. der Fuss bei Thieren und Menschen; Angl. a foot).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Universim. *Ennius apud Auct. B. Hisp. 31. premitur pede pes atque armis arma teruntur. Id.*

*apud Non. p. 255. 25. Merc. Sed sonitus aures meas pedum pulsu increpat. Cic. Tim. 6. Itaque nec ei manus affluit, nec pedes, nec alia membra, quibus etc. Id. 2. Tusc. 22. 52. Nos, si pes condoluit, si dens, ferre non possumus. Id. 1. Orat. 54. 231. Calcei habiles et apti ad pedem. Ovid. 5. Met. 264. ictus pedis. calcio. et 12. ibid. 304. Certamine pedum vincere. nel corso. et Plaut. Epid. 5. 1. in fin. Provocare aliquem pedibus. sfidare al corso. et Liv. 8. 8. Pede presso. a piè fermo. et 9. 22. ad fin. Descendere ad pedes. smontar da cavallo. Propert. 2. 5. 29. quæ iuvina ponam, Quæ numquam supra pes iniunius eat? Plaut. Asin. 4. 1. 30. Neque illæ ulli pede pedum homioi preuat. non giuochi di piedi con verun uomo. — b) Speciatim, in pedes, præmissis pedibus, coi piedi innanzi. *Plin. 10. Hist. nat. 53. 74. (149). Aves omnes in pedea nascuntur, contra quam relliqua animalia. — c) In pedem cogere equum est costringerlo a camminare. Pelagon. Veterin. 4. 1. Post setum diem lente in pedem cogatur (equus) et quum ambulaverit, in piscinam mitti convenit, ita ut natet. — d) Pede terram pulsare, saltare, ballare. Horat. 1. Od. 37. 1. nunc pede libero Pulsanda tellus. Sic ibid. 4. 7. alterno pede terram quater. et 4. ibid. 1. 27. pede candido In morem Salium ter quæ timent humum. — e) Illa supplicis et demissi sunt. *Cic. 1. Att. 14. a med. Ad pedes omnium singillatim accidente Clodio, ut etc. et 4. ibid. 2. a med. Abjecta toga, se ad generi pedes abjecit. et Sert. 11. 26. Vos pro meo capite ad pedes lenonis impurissimi projecistis. et 2. Phil. 18. 45. Filius se ad pedes meos prosternens, lacrimans, te mihi commendabat. Id. 7. Ferr. 49. 129. Mater mihi ad pedes misera jaccuit. Ovid. 9. Met. 605. Amplectique pedes, affusaque poscere vitam. Id. Heroid. 12. 186. Ante pedes alicujus procumbere. Flor. 4. 11. ad fin. Regina ad pedes Cæsaris provoluta. — f) Pedem ferre, est ire. *Virg. 1. G. 11. Ferte simul Faunisque pedem Dryadesque puellæ. venite. et Seneca Med. 862. Huc fert pedes et illuc. va or qua, or lu. Catull. 14. 21. abite illuc, unde in malum pedem tulistis. h. e. extulistis. — Et inferre pedem, introire. *Cic. Cæcin. 14. 39. Pedem quum intulero, atque in possessionem vestigium fecero. quando sarò entrato. — Et ponere eod. sensu. Id. ibid. 11. 31. Si in fundo pedem posuisses. Id. 2. Phil. 19. 48. Quid erat in terris, ubi in tuo pedem poneret? Id. 3. ibid. 11. 28. Hodierno die primum in possessionem libertatis pedem ponimus. — Et efferre, egredi. *Ennius apud Cic. 2. Herenn. 23. 34., Fat. 15. 35. et Cæl. 8. 18. Nam nunquam hira errans mea domo efferret pedem Medea. Cf. eumd. apud Non. p. 297. 18. Merc. Plaut. Bacch. 3. 3. 19. Digitum longe a pedagogo pedem ut efferres ædibus. Cic. 6. Att. 8. Pedem porta non plus extulit, quam domo sua. non è uscito. — Et referre, revocare, regredi, retro ire. *Ovid. Heroid. 15. 186. Quum profigum possis ipse referre pedem. ritornare. et Quintil. 6. 4. 19. Ab iis, quæ non adjuvant, quam molissime pedem oportet referre. ritirarsi. et Virg. 9. Æn. 125. revocaturque pedem Tiberibus ab alto. — g) Pedibus, ambulando, non equo, aut curru, aut navi. *Cic. Senect. 10. 34. Masinissam nonaginta annos natum, quum ingressus iter pedibus sit, in equum omnino non ascendere. quando s'è posto in viaggio a piedi. et Sueton. Aug. 53. In consulatu pedibus fere, extra consulatum sæpe adoperta sella per publicum incessit. — g) Item terra, non mari, per terra. *Cic. Vatim. 5. 12. Quam illud iter Hispaniense pedibus fere confici soleat; aut si quis navigare velit, certa sit ratio navigandi. Propert. 2. 20. 53. Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Britannos. Adde Cic. 5. Att. 9.; et Cæs. 2. B. C. 21. sub fin. — h) Conjicere se in pedes, fugæ se dare, apud Ter. Phorm. 1. 4. 13. Et omisso verbo, *Eun. 5. 2. 5. Ubi vidi, ago me in pedes, quantum queo, in aogiptorum quoddam desertum. a gambe. Cf. Lucan. 8. 535.**********

solos tibi. Magne, reliquit Parthorum fortuna pedes? h. e. fugaces Parthos. — i) *Servus a pedibus*, quo mittendo ultro citroque dominus utitur, *lacchi, vailletto, cursor*. *Cic. 8. Att. 5. Pollicem, servum a pedibus meum, Romam misi. Alii leg. a pedibus meis.* Sunt etiam qui suspicantur illa *servum a pedibus* non esse *Ciceronis*, sed alicujus grammatici explicantis. Hujus Pollicis meminit *Cic. etiam 11. ibid. 4. extr. et 13. ibid. 46. et 14. Fam. 6.*, quibus locis officium quidem ejus huc illuc itandi indicat, sed a *pedibus* numquam appellat. Idem servile officium memoratur in *Inscript. apud Gor. Columb. Lib. p. 76. ANTHVS LIVIAR PVER A PEDIBVS.* Ceterum *Scheidius ad Sanctii Minerv. p. 726.* recte putat, *servum a pedibus* idem significare ac *servum ad pedes*. *V.* in littera A. Et enim simili modo *servus a cyatho* idem est ac *servus ad cyathum*, *V. CYATHUS*, et *servus a manu* idem ac *servus ad manum*, *V. MANUS*. Hos vero *servos a pedibus*, vel *ad pedes*, vocat pedum turbam *Martial. 3. 82.* At ipse retro flexus ad pedum turbam, etc. *Id. 3. 23.* Omnia quum retro pueris obsonia tradas, Cur non mensa tibi ponitur a pedibus? *V.* litteram seq. et *CIRCUMPEDES* et *SOLEA*. — b) *Servus ad pedes*, qui ad pedes domini cenantis praesto erat. *Id. 12. 88.* Bis Cotta soles perdidisse questus, dum negligentem ducit ad pedes vernam. *Seneca 3. Benef. 27.* *Servus*, qui cenantis ad pedes steterat, narrat quae inter cenam ebrius dixisset. — m) *Sub pedibus* esse dicuntur, quae in ditione et potestate sunt. *Virg. 7. En. 99.* quorumque ab stirpe nepotes Omnia sub pedibus. qua sol utrumque recurrens Aspicit Oceanum, vertique regique videbunt. Adde *Sil. It. 17. 145.* *Sic Liv. 34. 32.* Argos et Lacedaemonem, duas clarissimas urbes sub pedibus tuis relinquemus? — n) *Sub pedibus ponere*, nihili facere. *Seneca Herc. Et. 107.* Quisquis sub pedibus fata rapacia. Et puppen posuit fluminis ultimi, etc. *Sic Ovid. 14. Met. 488.* dum peiora timentur, Est in vota locus: sors autem ubi pessima rerum, Sub pedibus timor est, securaque summa malorum. Adde *eumd. 1. Trist. 8. 15.* — o) *Pedem opponere*, adversari, obstare, supplantare. *Ovid. 4. Pont. 6. 7.* Perstat enim Fortuna tenax, votisque malignum Opponit nostris insidiosa pedem. — p) *Pedem trahere*, claudicare, *zoppicare*. Translate de versu scazonte *Ovid. Remed. am. 377.* Liber in adversos hostes stringatur iambus, Seu celer, extremum seu trahat ille pedem. *V. HIPPONAX.* — q) *Traherentur haec pedibus*, formula, qua de iis utimur, quae nihil curamus, aut timeamus, quae contemnimus: ductum ex eo, quod reos, et contemptibiles homines, et victos hostes pedibus trahi mos fuit, ut de Hectore ab Achille tracto, et Caco ab Hercule leginus: item de Sejano, etc. *Cic. 4. Att. 16.* Fratrem mecum, et te si habeo, per me ista pedibus trahantur. *Alii leg. trahuntur. Id. 7. Fam. 32.* De judiciis quod quereris, multo labore minus: trahantur per me pedibus omnes rei. *V. Juvenal. 5. 125.* — r) *Ante pedes*, quae sub oculis, et praesentia sunt, et omnibus obvia. *Ennius apud Cic. 1. de republ. 18.* Quod est ante pedes nemo spectat: caeli scrutantur plagas. *Ter. Adolph. 3. 4. 22. (al. 3. 3. 32.)* Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est, videre, sed etiam illa, qua futura sunt, prospicere. *Cic. 3. Orat. 10. 160.* Ingenii specimen est quoddam, transilire ante pedes posita, et alia longe repetita sumere. — s) *Stans pede in uno* quippiam facere dicitur, qui cito, et nullo labore facit. *Horat. 1. Sat. 4. 9.* de Lucilio, in hora saepe ducentos, Ut magnum, versus dictabat, stans pede in uno. — t) *Contra omni pede stare*, omni contentione adhibita, et totis viribus incumbendo. *Quintil. 12. 9. 18.* Itaque in his actionibus omni, ut agricolae dicunt, pede standum est. — u) *Religio fuit veteribus locum aliquem ingressuris, nisi dextrum pedem priorem intulissent: sinistrum enim omen habebatur, aliter fecisse. Habes exemplum apud Petron. Satyr. 30.*

atque hinc est, quod *Vitruv. 3. 3.* gradus temporum impares esse jubet, ut quum dextro pede primus gradus ascenditur, idem in summo primo ponatur. — Etiam offensio petis in limine exeuntis aut ingredientis habita est mali ominis. *Tibull. 1. 3. 19.* O quoties ingressus iter mihi tristia dixi Offensum in porta signa dedisse pedem! Adde *Ovid. 1. Amor. 12. 3; Val. Mar. 1. 4. n. 2; et Plin. 2. Hist. nat. 7. 5. (24).* — *Dexter, felix, secundus pes*, felix accessus, adventus boni ominis. *Virg. 8. En. 302.* Et nos, et tua dexter adi pede sacra secundo. *Sil. It. 7. 171.* Attulit hospitio pergentem ad litora Calpes, Extremumque diem, pes dexter, et hora Lyæum. *Ovid. 1. Fast. 514.* Ripaque felici tacta sit ista pede. *Augustin. Ep. 44. ad Maxim. grammat. circa med. Nymphanio* quid aliud significat, quam boni pedis hominem, id est eum adventum afferat aliquid felicitatis? sicut solemus dicere, secundo pede introisse, cujus introitum prosperitas aliqua consecuta sit. — v) *Nec caput, nec pedes*, proverb. *V. CAPUT.* — z) *Pedibus pecunia compensatur*, aliud proverb. *Catonis apud Cic. Flacc. 29. 72.*, quo significatur, agros ab urbe remotos minore quidem pretio emi, sed itinerum labore pretium compensari. ¶ 2. *Speciatim*, in re militari. — a) *Ad pedes descendere* dicebantur equites, qui pedestre praetium inibant. *Liv. 9. 22. ad fin.* Sed extemplo ad pedes descensum ab Romanis est, coactique idem Samnites facere: et repentina acies circa corpora ducum pedestre praetium iniiit, quo haud dubie superat Romanus. *Sic Id. 29. 2.* Itaque, omnia pugna equestris, ad pedes Hispani equites descenderunt. Adde *eumd. 22. 49.* Similiter *Id. 3. 62.* *Peditem* ne ad pedes degresso equili parem esse. *Id. 38. 26.* Equitatum ad pedes deductum, decem milia hominum, ab dextro locaverunt cornu. Adde *eumd. 4. 40. Caes. 4. B. G. 12.* Consuetudine sua ad pedes desilierunt. *Rursus Liv. 21. 46.* Dein, quia turbant equos pedites intermixti, multis labentibus ex equis, aut desilientibus, ubi suos premi circumventos vidissent, jam magna ex parte ad pedes pugna ierat. *Sic leg. Drakenborg; alii pugna erat; alii venerat.* — b) *Pedibus merere*, peditem militare, *militare da pedone, nella fanteria. Liv. 24. 18. Cf. eumd. 3. 27.* Dictator-magistrum equitum dicit L. Tarquitiu patriciae gentis, sed qui, quum stipendia pedibus propter paupertatem fecisset, etc. — c) *Conferre pedem*, congregari, venire alle strette, *azzuffarsi. Liv. 26. 39. circa med. Collato pede rem gerere. Adde Curt. 3. 11. Cie. Plane. 19. 48.* Nam possum magis pedem conferre, ut ajunt, ut propius accedere? ¶ 3. Item *speciatim* in re publica, *ire pedibus in sententiam alicujus*, sententiae alicujus accedere. *Liv. 9. 8.* Quum omnes laudibus modo prosequentes virum in sententiam ejus pedibus irent. Adde *eumd. 9. 8. et 22. 56. V. EO et SENTENTIA.* ¶ 4. Item, *pedem*, aut *pedes tollere, extollere* in re turpi obscenaeque locum habet. *Martial. 10. 81. et 11. 71; et Petron. fragm. Tragar. 55. Burmann; et Novius apud Non. p. 474. 14., Merc.* quibus locis illustratur jocus Ciceronis in Clodium, ejusque sororem 2. *Att. 1.*

II.) Translate. ¶ 1. *Pes* dicitur de mensa, lecto et similibus. *Seneca 2. Benef. 34.* *Pedem* et nostrum dicitur, et lecti, et veli, et carminis. *Ovid. 8. Met. 660.* mensam succincta tremensque Ponit anus: mensae sed erat pes tertius impar; Testa parem fecit. *Ter. Adolph. 4. 2. 46.* Lectulos in sole ilignis pedibus faciundos dedit. *Plin. 34. Hist. nat. 2. 4. (9).* Antiquissima æris gloria Deliaci fuit, mercatus in Delo celebrante toto orbe. - Tricliniorum pedibus fulcrisque ibi prima æris nobilitas. *Cic. 4. Herenn. 55. 68.* Hic subsellium quoddam calce premens, dextra pedem defringit. ¶ 2. *Pes veli* est imus veli angulus, vel potius funis, quo imus veli angulus utrimque religatur ad latera navis, ut expansum sit, et ventum concipiat: quod munus in summo velo antenna praestat. Hunc et Græci *πὸδα* vocant. Duplex est, dexter et sinister: ille

dicitur Italice *poggia*, hic *orza. Catull. 4. 19.* *læva* sive dextera *Vagaret astra*, sive utrumque *Juppiter Simul secundus incidisset in pedem. Ovid. 3. Fast. 565.* *Nacta ratem, comitemque fugae, pede labitur æquo. h. e. vento secundo et prospero cursu. quod Virg. dixit 4. En. 587.* æquatis classem procedere velis. *V. EQUATUS.* — Hinc *facere pedem* est velum, extensis imis fimbriis, expandere, ut ventum concipiat. *Virg. 5. En. 828.* jubet ocuis omnes Attolli malos, intendi brachia velis. Una omnes fecere pedem: pariterque sinistros, Nunc dextros solvere sinus: una ardua torquent Cornua detorquentque. — *Proferre pedem*, alterutrum veli angulum, lassato remissoque fune pro venti flatu, in anteriorem partem protendere, *andar a poggia, o ad orza. Plin. 2. Hist. nat. 47. 48. (128).* tisdem autem ventis in contrarium navigatur, prolati pedibus, ut noctu plerumque adversa vela concurrant. *Lucan. eod. sensu dixit 5. 427.* obliquare lævo pede carbasas. *et Virg. 5. En. 16.* obliquare sinus. *V. OBLIQUO.* ¶ 3. *Montis pedes* sunt ima ejusdem pars. *Ammian. 14. 8.* *Orontes imos pedes Casii montis praetermeans funditur in Parthenium mare. le radici.* Etiam *Hom. Iliad. l. 2. v. 824.* *πὸδα* vocat. Cf. *Cassiod. 8. Variar. 32. sub init.* Est sub pede collium supra maris arenam fertilis campus. ¶ 4. Frequenter poetae fontibus et luminibus *pedes* tribuunt. *Horat. Epod. 16. 47.* montibus altis *Levis* crepante *lytpha* desiliit pede. *Virg. 9. En. 125.* revocatur pedem *Tiberinus* ab alto. *Id. Cul. 17.* *Castaliaeque sonans liquido pede labitur uada. Sil. It. 6. 140.* *Turbidus aentes lento pede sulcat arenas Bagrada.* — Similiter de tempore, ætate. *Ovid. 3. Art. am. 65.* Utendum est ætate: cito pede labitur ætas. *et 4. Trist. 6. 17.* Cuncta potest igitur tacito pede lapsa vetustas Præterquam curas attenuare meas. — *Suo pede fluere*, ex se et sponte sine opera hominum. *Sever. Eln. 13. de aurea ætate.* Ipse suo fuerat *Bacchus* pede. *Alii aliter explic. Sed etiam Tibull. 2. 1. 45.* significare videtur olim homines non calceas uvam, sed sponte fluens mustum bibisse. ¶ 5. De lectica. *Catull. 10. 21.* At mi nullus erat neque hic, neque illic, *Fractum* qui veteris pedem grabati in collo sibi collocare posset. ¶ 6. *Pedes* in navi sunt: remiges. *V. NAVALIS.* ¶ 7. In ædificiis quid sit *pes planus*, *V.* in *PLANUS.* ¶ 8. *Pes* pro tractu, vel limite, vel solo, *tratto, confine, paese. Solin. 32.* Nilus in *Cæsariensis* pede prorumpens amplior. *et 27.* Omnis Africa a *Zugitano* pede incipit. *Auson. Edyll. 10. 327.* Quia etiam riguis humili pede condita patris. *h. e. humili solo, in sito basso. Inscript. apud Murat. 821. 4.* *IVLIVS NEBO MIL. COH. III. PR. ORIVNDVS IN PANNONIA SVPERIORE PEDE FAUSTINIANO.* Alia apud *Marin. Frat. Arr. p. 269.* *CANDIDIO VALBNTINO EQVITI NVMBRI SING. NATIONE PANN. CIVI FAUSTIANO, etc.* Hinc patet, *pedem Faustinianum*, sive *Faustianum* fuisse appellatum litem quemdam in Pannonia, ibique oppidum eodem nomine existisse. ¶ 9. De pediculis vinaceorum, et de ipsa vinaceorum massa prelo subjecta ad vinum exprimendum. *Colum. 12. R. 43. 2.* Tum vinaceorum pes bene prelo expressus proruit, et modice separatis scopionibus, resolutaque intrita folliculorum in dello substernitur. *et ibid. 36. 1.* Mustum tortivum est, quod post primam pressuram vinaceorum circumciso pede exprimitur. *et ibid. 19. 3.* Antequam prelo pes eximatur. — *Plin. usurpat de sampsas, h. e. massa olearum prelo subjectarum, 15. Hist. nat. 1. 2. (5).* Prima unda preli laudatissima, ac deinde per deminutiones, sive in sportis premantur, sive, ut nuper inventum est, exilibus regulis pede incluso. — *Pes milvius*, et *milvi*, est coliculus batidis. *Colum. 12. R. 7. 1.* — *Pedes gallinacei*, alia herba, de qua *Plin. 25. Hist. nat. 13. 98. (155).* Capnos prima, quam pedes gallinaceos vocant, nascens in parietinis et sapisibus, etc. — *Pedes bractei* sunt belarum cauliculi. *Varro 1. R. 2. 27.* *Malo* de meis pedibus audire, quam quemad-

modum pedes betaceos seri oporteat. ¶ 10. In carmine (atque etiam in soluta oratione, ubi oratorius numerus servandus est. V. Cic. 3. Orat. 47. et seqq.) pes est pars versus, duabus, aut tribus, aut etiam pluribus syllabis constans, ut spondeus, dactylus, dichoreus, etc. de quibus V. grammaticos; quia bis quasi quifusdam pedibus versus procedit. Mar. Victorin. 1. p. 2486. Putsch. Pes autem dictus est, sive quadam pars mensura: et in duos quidam. Similiter pes vocatur, sive quia in percussione metrica pedis pulsus ponitur tolliturque: seu quia, ut nos pedibus ingredimur atque progredimur; ita et versus per hos pedes metricos procedit et scandit. Arentian. v. 79. Dum certo gradimur pede, ipsi non trepidant pedes, etc. h. e. ne vacillet versusque modus. Ceterum Horat. 2. Sat. 1. 28. me pedibus dicitur claudere verba. Sic Ovid. 5. Trist. 13. 34. Inque suos volui cogere verba pedes. Cic. 3. Orat. 47. 182. Ad heroum nos dactyli et anapasti et spondei pedem invitat. Ovid. 1. Amor. 1. 30. Musa per undenos emodulanda pedes. h. e. per versus hexametrum et pentametrum. illum sex, hunc quinque pedes habentem. — Per synecdochen ponitur pro genere carminis. Horat. 4. Od. 6. 35. Lesbium servate pedem, meique Pollicis ictum. Ovid. Ib. 645. Postmodo plura leges, et nonniam habentia verum, Et pede, quo debent fortia bella geri. Similiter Horat. Art. P. 80. Hunc (iambum) socci capere pedem grandesque coturni. Id. 1. Sat. 4. 47. nisi quod (comædia) pede certo differt sermone, sermo merus. ¶ 11. Pedes musici, mensura et moduli, quibus meliuntur cantus. Plin. 29. Hist. nat. 1. 5. (6). Herophilus in musicis pedes venarum pulsu descripto, etc. Id. 11. ibid. 37. 88. (219). Arteriarum pulsus in modulos certos legesque metricas descriptus ab Herophilo medicinæ vate, etc. ¶ 12. Est etiam mensura generis, quæ quinquies producta passum efficit: constat autem quatuor palmis, quorum singuli quatuor transversos digitos longitudinis habent (h. e. 0. m. 295.). ut statuit Gius. Tambroni in Atti dell' Accad. Archeol. Rom. T. 7. p. 16.): ita efficitur, ut habeat pes sexdecim digitos, ut est apud Vitruv. 3. 1. a med. Dividitur autem in duodecim partes, seu uncias, ut as. V. Colum. 5. 1. 7. 1. 4.; Frontin. Exposit. formar. p. 30. 1. s.; et alterum Frontin. Aquæd. 24.; et notas Poleni ad art. 5., ubi de pedis Romani longitudine agit accurate. Figuram pedis, quatenus mensura est, vide in Mus. Borb. T. 6. tav. 15. n. 8. Cæs. T. B. G. 72. Duas fossas quinquedecim pedes latas eadem altitudine perduxit. Post eas aggerem ac vallum duodecim pedum extruxit. Cic. 7. Att. 22. Pedem in Italia quidem nullum esse, qui non in istius sit potestate. non v'è piè di terra. Docei Plin. 6. Hist. nat. 26. 30. (121). pedem Babylonium tribus digitis longiore fuisse, quam Romanum. — Pes autem Romanus, qui et monetali dicebatur (V. MONETALIS), mensura æquat partes 29624. metri Gallici recentioris, quo nunc usum utimur in Europa, ut et accuratissimi eorum computationibus arguit Celest. Cavelloni in Marm. Moden. p. 156. — Pes Ptolemaicus, quo utebantur olim Aegyptii, habebat, ut ait Hygin. de limit. p. 210. Goes., pedem monetalem seu Romanum et semunciam. h. e. duodecim uncias cum dimidio. — Pes Drusianus, quo utebantur Germani, habet, ut ait Id. loc. cit., pedem monetalem et semunciam. h. e. uncias tredecim pedis Romani cum dimidio. — In his, quæ subijcio, non tam pro mensura modo dicta accipitur, quam pro magnitudine ipsa humani pedis. Cic. Deiot. 15. 42. Negat, unquam se a le pedem discississe. nè pur un passo, et 13. Att. 18. Pedem e villa adhuc egressi non sumus. Quintil. declam. 6. 14. Non reliqui, non abscessi, neque pede, quod ajunt, uno a parente discessi. — De mensura, aut modo generatim, seu universa cujuspiam rei quantitate. Plin. 18. Hist. nat. 31. 74. (316). Pressura una culeos implere debet. Hic est pes justus. Seneca Tranquill. 10. circa med. Erigæ sæpe aræ in mul-

to: unus describens arte patuere, et quamvis angustum pedem dispositi fecit habitabilem. — Pede suo se metiri, regulari: recondo le sue forze, est Horat. 1. Ep. 7. extr. ¶ 13. De pediculis, pidocchi. Festus p. 210. 11. Müll. Pedibus obstitit, id est pediculis. — Pedes autem pro pediculis sic Plantus refert in Curulion. (4. 2. 13.): Item genus est lenonium inter Lomires meo quidem animo. Ut muscæ, culices pedesque pulicesque. Et Lucius in Gladio: Pulcesne, an cimices, an pedes? responde mihi. Et Lucilius: Ubi me vidi, caput scabit, et pes legit. Varro 3. R. R. 9. 14. de pullis gallin. Sic capite e. e collo eorum crebro elirandi pedes. i pollini.

PESCIA, ōrum, n. plur. 2. in Saliari carmine Ælius Stilo dici ait, castitia ex pellibus agnini facta, quod Græci pelles vocent πεσχη neutro genere pluraliter. Festus p. 210. 5. Müll.

PESESTAS, inter alia, quæ inter precatorem dicunt, quum sanctus lustratur, significare videtur pestilentiam. Festus p. 210. 19. Müll. Sic Paul. Diac. p. 211. 8. Pesestas dicebatur pestilentia.

PESNIS, pennis, ut Casmenas dicebant pro Camenis: et casas pro cœnis. Festus p. 207. 14. Müll.

PESSARIUM, ū, n. 2. genus unedicamenti, idem quod pessum, vel ei simile, apud Theod. Priscian. 3. 5. Adde eumd. 3. 2. et 3. 3.: et Cœl. Aurel. 5. Tard. 4. n. 70.

PESSIMĒ, adverb. V. MALE.

PESSIMO, es, ara, a. 1. κακῶς, pessimum reddere, malo afficere. Vulget. interpr. Eccl. 11. 26. Ne dicas: Sufficiens mihi sum, et quid ex hoc pessimabor? Adde ibid. 36. 11. et 38. 22.

PESSIMUS, a, um, adject. super., anom. V. MALUS.

PESSULUM, i, n. 2. idem quod pessum, i. Cœl. Aurel. 3. Acut. 18. a med. In mulieribus etiam pessulum oleo calido infundentes. Adde eumd. 4. Tard. 7. extr. — Alio sensu V. voc. seq. init.

PESSULUS, i, m. 2. Pessulum neutr. gen. hoc sensu dixit Paulin. Yolan. carm. 18. 412. removens et pessula claustra. — Pessulus, chia-vistello, μοχλός, βλήτρον, διαβάτης, μάγγλον, vectis ferreus, vel ligneus, quo fores claustræ obfirmantur intus a παξιλλός παξιλλος, clavus. Duos obdebant, qui latius esse vellent. Plaut. Tulul. 1. 2. 25. Occlude se fores ambobus pessulis. Ter. Herut. 2. 3. 37. Anus foribus obdit pessulum et Kun. 3. 5. 55 Pessulum ostio obdo. Apul. 3. Met. Et cum dicto pessulis injectis, et uncino firmiter immisso, sic ad me reversa, etc. et 1. ibid. Adducta fore, pessulisque firmatis, et ibid. Postes ad ropagula redeant, ad claustra pessuli recurrunt, et paulo post. Subdita clavi pessulus reduce. Marcell. Empir. c. 17. ad fin. p. 111. bis ed. Ald. In eo loco, vel foramine, in quo januæ pessuli descendunt, quidquid repereris, collige.

PESSUM, adverb. vel adverbii simile, fortasse, ut nonnulli putant, a βυσός tonice pro βυσός profunditas, vel, ut alii arbitrantur, per syncopam pro perversum, vel rectius a pes, pedis, quocumq. cf. πῶδον et πῆζα, idem significat, quod in profundum, vel deorsum, quasi sub pedes (It. in profondo, a basso; Fr. en bas, a fond, au fond; Hisp. abaxo, a fondo; Germ. nach den Boden hin, zu Boden, zu Grund; Angl. down, to the bottom, under foot).

1.) Proprie. Abire pessum, dictum de navi et rete, affondarsi, a Plaut. Rud. 2. 3. 64. Nunc eam (cistellulam) cum navi scilicet abisse pessum in altum. et Aulul. 4. 1. 12. Ne (ratis) pessum cheat, et Truc. 1. 1. 15. Quando abiit rete pessum, tunc adducit sirium. — Hinc generatim. Lucret. 6. 589. multæ per mare pessum Subsedere suis pariter cum civibus urbes. Colum. 12. R. R. 6. 2. Est aliud muricæ naturæ experimentum: nam ubi dulcem caseum demiseris in eam, si pessum ibit, scies esse adhuc crudam; si innatabit, matura. Lucan. 3. 674. sidentia pessum

Corpor cæsa tenent. Id. 5. 618. quam cæsa cacumina pessum Tellus victa dedit. Prudent. prof. 2. in Symmach. 36. pessum mergere pedes. afforare. — Pessum accipere, est in imum recipere. Mela 3. 9. Lacus adeo ad sustinenda quæ incident, intrinsecus, ut folia etiam proximis decisa frondibus, non innatantia ferat, sed pessum penitus accipiat.

11.) Translate. ¶ 1. Pessum ire, est rueri, perire, andare in rovina, o in malora. Plaut. Cist. 2. 1. 12. Neque, nisi quia miser non eo pessum, mihi ulla abest perditio pernicis. Tac. 1. Ann. 79. Pessum ituros fecundissimos Italiae campos, si amnis Nar in rivus deductus superstagnavisset. Plin. 14. Hist. nat. præm. 1. (5). Pessum iere vitæ pretia. Sic Seneca Cont. Sa. 2. Cato adversus vitia civitatis degenerantis, et pessum sua mole sidentis, stetit solus. ¶ 2. Pessum dare, vel junctim pessumdare et pessindare, et raro pessum premere, agere, dejicere, est perdere, evertere, mandare in mala, rovinare: ducta metaphora a mergendis navibus, ut monet Donatus ad illud Ter. Andr. 1. 3. 3. Quæ si non astu providentur, me, aut verum pessundabunt. — a) Pessum dare habet Cic. fragm. apud Quintil. 8. 6. 47. Hoc miror querorque, quemquam hominem ita pessundare alterum verbis velle, ut etiam navem perforat, qua ipse naviget. Plaut. Rud. 2. 6. 23. Pessum dedisti blandimentis me tuis. Tac. 3. Ann. 68. Quod multos etiam bonos pessum dedit, qui spreto quæ tarda cum securitate, præmatura vel cum exitio properant. Ovid. 3. Trist. 5. 45. Non mihi quærenti pessum dare cuncta, petulum Cæsareum caput est, quod caput orbis erat. Plaut. Merc. 5. 2. 4. Domi erat: quod quæritabam. Ibi sex sodales reperi, Vitam, Amicitiam, Civitatem etc. Eorum inventu res decem simitu pessimas pessundedi, Iram, Inimicitiam, Stultitiam, etc. h. e. epulsi, perdidit, et quasi in mare projecit. Id. Rud. 3. 2. 3. Exemplum pessumum pessundate. h. e. tollite, delete. Val. Max. 4. 4. n. 5. Ingentes hostium copias pessundare. disfare. — Particip. Pessumdatus apud Sall. Jug. 1. Animus ad inertiam et voluptates corporis pessumdatus. — b) Pessum premere, pessundare, perdere. Plaut. Most. 5. 2. 49. Quidvis Impetrari a me facilius perferam, quam ut non ego istum pro suis faculis pessimis pessum premam. — c) Pessum acta ætas, usque ad senium, ad terminum vitæ. Vel. Poeta apud Lactant. 1. 11. Ætate pessum acta, in Cretam vitam commutavit, et ad deos abiit. — d) Pessum dejicere apud Apul. 5. Met. Nec sum mulier, nisi eam pessum de tantis opibus dejecero. h. e. exturbavero.

PESSUM, i, n. 2. pessario, πεσός, medicamentum molli lana compositum, quod feminis inter naturalia inditur, si doleant. Describit illud Cels. 5. 21., sed Græca voce utitur, quam attulimus, Latina vero pluries Theod. Priscian. 3. 5. et 1. 2. part. 2. c. 20. Apul. Herb. 121. Herba anetbi medicamina pessum factum injiciatur ab obstetrice. V. PESSARIUM et PESSULUM. — Et pessus, i, masc. gen. 2. dicitur a Plin. Valer. 1. 5. ad fin. Pessus Livianus, quo utebatur Livia regina, faciens ad secundas, etc. Eundem Theod. Priscian. 2. 5. Livianum pessarium appellat.

PESSUMDATUS, a, um, et

PESSUMDO vel pessundo, vel pessum do, das, dēdi, datum, dare, a. 1. est deorsum, aut in profundum mittere, demergere, mandare o mettere a fondo, abbasso, affondare, sommergere. βυσιζω, καταποντιζω, αποπαλλω. V. PESSUM primo loco 1. et II. 2.

PESUS, i, m. 2. V. PESSUM, i.

PESTIBILIS, e, adject. pestilens. Impp. Dio-clet. et Maxim. Cod. 4. 58. 4. Pestibilis fundus, hoc est pestibiles herbas, vel letiferas habens. Alii legunt: Pestibilis fundus, hoc est pestibulas, vel herbam letifera habens. Pestibulas autem interpretatur Cujac. l. 6. Observat. c. 24. natrium et aliarum noxiarum serpentum pestes. PESTIBULA, æ, f. V. in dictione præced.

PESTIFER et **pestiferus**, fēra, fērum, adject. (pestis et ferus) λοιμωδής. ¶ 1. Stricto sensu est pestem afferens, **pestifero**, **pestilenziale**. Liv. 25. 26. Ut mortui aegros, aegri validos quum metu, tum tabe ac pestifero odore corporum conficerent. ¶ 2. Latiori sensu est noxius, valde noxius. Cic. Dom. 32. 85. Tu unus pestifer civis. Cels. 2. 6. Sudor frigidus in acuta febre pestiferus est. et mor. Sanguinem in febre vomuisse, pestiferum est. Id. 4. 1. n. 1. Acutus et pestifer morbus. Virg. 7. Aen. 569. ruptoque iugens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. Val. Flacc. 4. 594. Pestiferæ aquæ. Cic. 4. Fam. 3. Pestiferum bellum. Colum. 10. R. R. 331. Pestifer aer. Cic. Harusp. resp. 24. 50. Vipera venenata et pestifera. Id. 2. Nat. D. 47. 120. Res pestiferae at nocentes. Id. Dom. 1. 2. Pestifer et funestus tribunatus. Id. 3. Phil. 2. 3. Antonii reditus crudelis et pestifer. Plin. 4. Hist. nat. 11. 18. (51). Scopulum cernunt dirum ac pestiferum. Cic. 2. Nat. D. 12. 34. Accessus ad rea salutares, a pestiferis recessus. — **Pestiferum fulgur** dicitur, quo mors exsiliumve significari solet. Festus p. 210. 7. Müll. Similiter Id. p. 245. 21. Pestifera (fulgura), quæ mortem, aut exsilium ostendunt. — Paul. Diac. p. 244. 18. Müll. Pestifera auspicia esse dicebant, quum cor in exitis, aut caput in iocinore non fuisset.

PESTIFÈRE, adverb. λοιμώως, perniciose. Cic. 2. Legg. 5. 13. Quid, quod multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis?

PESTILENS, entis, adject. (pestis). Comp. **Pestilentior** I. et II.; Sup. **Pestilētissimus** I. — Pestilens est pestifer, perniciosus, nocens, **pestilenziale**, **pestilente**, **pernicioso**, **nocevole**, λοιμωδής.

I.) Proprie. — a) Absolute. Cic. Fat. 4. 7. Inter lucorum naturas quantum interit, videmus: alios salubres, alios pestilentes. Id. 3. Off. 13. 54. Aedes pestilentes. infette. Varro 1. R. R. 4. 4. Fundus pestilentior. Liv. 4. 21. annua. Sic Cic. 5. Fam. 16. Gravissimus et pestilētissimus annus. Id. 1. Divinat. 57. 130. Aspiratio gravis et pestilens. Horat. 3. Od. 23. 5. Nec pestilentem sentlet Africum Fecunda vitis. — b) Cum Dativo. Liv. 3. 6. Grave tempus et forte annua pestilens erat urbi agrisque, nec hominibus magis, quam pecori. Id. 5. 13. Gravis pestilensque omnibus animalibus aetas.

II.) Translate. Liv. 2. 41. Pestilens collegæ munia esse: agro illos servitutum iis, qui acceperint, laturos. Cic. 7. Fam. 24. de Tigellio Sardo. Homo pestilentior patria sua. Seneca Hippol. 489. Pestilens invidia.

PESTILENTĪA, æ, f. 1. est pestis, seu morbus contagione in plurimos sa effundens, ac tum homines, tum varia brutorum genera vulgaris funeribus absumens, λοιμός (II. peste, contagio, pestilenzia, epidemia; Fr. épidémie, maladie contagieuse, peste; Hiap. epidemia, enfermedad contagiosa, peste; Germ. austeckende Krankheit, Seuche, Pest; Angl. a plague, pestilence, epidemic disorder, an infection or contagion).

I.) Proprie. Cæs. 2. B. C. 22. Massilienses gravi pestilentia cunctati ex diutina conclusione, et mutatione victus. Cohn. 6. R. R. 5. 1. Id præcipue, quod egerit sus agra, pestilentiam facere valet. Id. 7. ibid. 7. 1. Alia genera pecorum quum pestilentia vexantur etc. Liv. 27. 23. Eo anno pestilentia gravia incidit in urbem agrosque, quæ tamen magis in longos morbos, quam in perneciales evasit. Colum. 9. R. R. 13. 1. Morbo, vel pestilentia laborare. Liv. 10. 47. Pestilentia urens urbem atque agros. Tac. 16. Ann. 13. In urbe omne mortalium genus vis pestilentia depopulabatur. Plin. 23. Hist. nat. 8. 80. (157). Pestilentia contagia prohibere. Id. 10. ibid. 28. 40. (75). Pestilentiam afferre. — Pestilentia descriptionem habes apud Virg. 3. G. 478. et seqq.; Ovid. 7. Met. 523. et seqq.; Lucret. 6. 1136. et seqq.; Liv. 25. 26.; Sil. It. 14. 582. et seqq. — Differt a peste, quæ est generale nomen, et non solum de morbis, sed

de quacumque clade, malo, calamitate, noxa, pernicia usurpatur.

II.) Translate. ¶ 1. Sumitur pro gravitate cæli, aut loci: cui salubritas opponitur, **cattiva aria**, **luogo malsano**. Cic. 2. leg. Agr. 26. 70. Agrorum genus propter sterilitatem incultum, propter pestilentiam vastum atque desertum. Id. 1. Divinat. 57. 131. Et habitu extorum atque ex colore tum salubritatis, tum pestilentia signa percipiuntur. Id. 1. leg. Agr. 5. 15. Locupletatis aut invidia, aut pestilentia possessoribus, agri tamen emantur. h. e. iis qui possident agros vel Sullena proscriptioe coemptos et invidia subjectos, vel gravitate cæli pestilentia. V. eumd. 2. leg. Agr. 26. 68. ¶ 2. Metaphorâ ducta a superiori peragr. I. Catull. 44. 11. Orationem in Antium petitorem Plenam veneni et pestilentia legi. h. e. quæ pestilentia modo enecare auditores posset. — In plur. numero Gell. 1. 2. Animorum labes et pestilentias.

PESTILENTIĀRIUS, a, um, adject. pestilens. Tertull. Spectac. 27. Cathedra pestilentiarum.

PESTILENTĪOSUS, a, um, adject. idem ac pestilens. Ulp. Dig. 43. 8. 2. a med. Si odore soli locus pestilentiosus fiet. Marcell. Empir. c. 11. p. 103. ed. Ald. Ad ulcera quæ nascuntur pueris vel infantibus utriusque sexus in ore, aut in gutture, aut in stomacho, quæ pluribus uno tempore solent accidere, et ideo pestilentiosa appellantur. Adde eumd. ibid. ad fin.

PESTILENTUS, a, um, adject. pestilens. Lævius apud Gell. 19. 7. Loca pulverulenta et pestilenta.

PESTĪLIS, e, adject. pestileotiosus. Arnob. 1. 20. Possunt nos auris pestilibus enecare. — Theod. Priscian. 4. p. 313. ed. Ald. Consequuntur pulmonem labor, phthisis et nigri fellis iræ, acutæ febres, et semper pestilis somnus.

PESTĪLĪTAS, atis, f. 3. idem ac pestis. Lucret. 6. 1096. Atque ea vis omnis morborum, pestilitasque. Adde 1123. et 1130. Non. 158. 2. Merc. laudat versiculum allatum Lucretii.

PESTĪMUS, a, um, adject. pestifer, qui pestem affert. Gloss. Gr. Lat. λοιμωφόρος, pestimus.

PESTIS, is, f. 3. nomen est generale omnis mali, perneciei, morbi, exitii, calamitatis, ruinae, cladis, noxæ, sive hominibus incidat, sive brutis, sive rebus inanims. Quare differt a pestilentia, ut genus a specie. V. **PESTILENTIA**. Ita Liv. 4. 25. et 5. 14. et 25. 26. utitur quidem voce pestis ad pestilentiam significandam, sed postquam pestilentia mentionem fecit. Gr. κακός, βλαβή (It. male, calamità, disgrazia, rovina, danno; Fr. peste, ruine, destruction, fléau, perte; Hisp. peste, ruina, destroza, perdición; Germ. das Verderben, der Untergang, Tod, das Unheil; Angl. a pest, mischief, calamity by fire, the sword etc., destruction, ruin).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) In sing. numero. Plaut. Capt. 3. 3. 11. Oppetere pestem. h. e. mortem. Cic. 2. Off. 5. 16. Nulla tam detestabilis pestis est, quæ non homini ab homine nascatur. Id. Rabir. perduell. 1. 2. Pestis ac pernecies civitatis. et ibid. 9. 26. Ista imago, quæ domi posita, pestem atque exsilium Sex. Titio attulisset. Lucret. 3. 347. Discidium ut nequeat fieri sine peste maloque Cic. 1. Nat. D. 36. 101. Ibes avertunt pestem ab Agypto, quum volucres angues vento invectas intericiunt atque consumunt. Liv. 25. 19. extr. Adeo ne fugæ quidem iter patuit, ut vix mille eveserint: ceteri passim, alii alia peste, assumpti sunt. Cic. vertens locum Sophocli. 2. Tusc. 8. 20. Ipse illigatus peste interimor tertili. h. e. veste imbuta Nesi sanguine. Virg. 5. Aen. 699. servate a peste carinæ. h. e. ab incendio. Id. 10. ibid. 53. belli evedere pestem. Tac. 2. Ann. 47. Improvisior graviorque pestis fuit. h. e. damnum ex terræ motu. et 4. ibid. 62. Unde gravior pestis fuit. h. e. clades ex ruina theatri. Plaut. Capt. 4. 3. 3. Quanta pernis pestis veniet! quanta lebes larido! h. e. ex parasiti edacitate. Catull. 69. 9. crudellem nasorum interfice pestem. h. e. mali odoris hircum sub alis. Cic. 1. ad Brut. 15.

Pestem depellere. Id. Deiot. 15. 43. miserrimam importare alicui. Id. 3. Nat. D. 26. 66. machinari alicui. Liv. 2. 49. minitari. Sall. Jug. 73. Monere, ne pramia Metelli in pestem suam converteret. in sua rovina o malanno. et in epist. Mithrid. ad Arsac. ad fin. Roman pesti conditi orbis terrarum. nati per la rovina del mondo. — b) In plur. numero. Virg. 1. G. 181. Tum variæ illudunt pestes, sæpe exiguus mus etc. Adde eumd. 3. ibid. 471. et alibi. Sic Colum. 7. R. R. 5. 19. Quod in omnibus morbis ac pestibus faciendum esse censemus. et 2. ibid. 9. 10. Quædam subtterraneæ pestes edultas segetes enecant. ¶ 2. Speciatim pro morbo, pestilentia, peste. Ennius apud Priscian. 9. p. 861. Putsch. Hos pestis necuit, pars occidit ille duellis. Addunt Lucan. 6. 89., Sil. It. 14. 582. et 692., sed hæc non videntur rem conficere, nisi eo modo, quo de Livii locis sub init. dictum est.

II.) Translate per metonymiam dicitur de bimine publice pernecioso. Ter. Adelph. 2. 1. 34. Leno sum, fateor, pernecios communis adolescentium, perjurus, pestis. Cic. Sext. 14. 33. Producti in contionem ab illa furia ac peste patriæ. Id. 5. Verr. 54. 125. de Verre. Ne post ablitum quidem hujus importunissimæ pestis. Id. Harusp. resp. 4. 6. de Clodio. T. Annus ad illam pestem comprimentam, extinguendam, funditus deleodam natus esse videtur. Id. ibid. 2. 4. Cum his furis et facibus, cum his, inquam, exitiosis prodigiis ac pæne bujus imperii pestibus bellum mihi etc. Id. 5. Fam. 8. Quædam pestes hominum laude aliena dolentium. Sic Apul. de Mag. Nunc enim mihi, quod ægre fero, a commemoratiune tanti viri ad pestes istas oratio revolvenda est. h. e. ad Emilianum et Rufinum. Adde eumd. 5. Met.

PĒTĀCĪTER, adverb. (petax) multum petendo, et translate idem atque avide. Occurrit tantum Comp. Petacius apud Avien. Prognost. 432. Gramina si carpit semesa petacius anser.

PĒTĀLIUM, ii, n. 2. πετάλιον, genus unguentum, Latior foliatum et nardinum: a πετάλον folium. Plaut. Curc. 1. 2. 7. Tu mihi stacte, tu cinnoam, tu rosa, tu crocinum et casia a, tu petalium. At pterique et ipse Fleckeisen. leg. bdellium.

PĒTĀLUM, i, n. 2. πετάλον, lamina, bractea. Isid. 19. Orig. 21. Petalum, aurea lamina in fronte pontificis, quæ nomen Dei tetragrammatoo Hebraicis litteris habebat scriptum. Inscript. apud Murat. 1199. 3. TERRA SIT HAEC PETALO NON ONEROSA PRECOR. Cl. Furlanetto in suis MSS. hanc Inscript. huc retulit: mihi vero illud PETALO nomen proprium esse videtur.

PĒTĀMINĀRIUS vel **petamenarius**, ii, m. 2. chi sa salti mortali, qui strenua corporis agilitate saltans volare videtur: a πετάμενος volans. Firmic. 8. Mathes. 15. Cum Marte vero et Mercurio petaminarius, ephalmator, orchestopolaris, petauristarius. Salvia. 6. Gubern. D. 3. Longum est nunc dicere de omnibus, amphiteatris scilicet, odeis, lusoriis, pompis, athleticis, petaminariis, pantomimis, ceterisque portentis. — **Petaminarius** descripsisse videtur Claudian. Cons. Mall. Theod. 420.; et Manil. 5. 539.

PĒTĀSATUS, a, um, adject. πετασάματος, peteso tectus. Cic. 15. Fam. 17. de tabellariis. Id facerent commodius, si mihi aliquid spatii ad scribendum darent; sed petasati veniunt, comites ad portam exspectare dicunt. Sueton. Aug. 82. Domi quoque non nisi petasatus sub dio spatibatur. Hieronym. proem. l. 2. in Zachar. Urget petasatus libri portitor. Adde Varron. apud Non. p. 319. 4. Merc.

PĒTĀSIO. V. vocem sequent. ad fin. **PĒTĀSO**, onis, m. 3. prosciutto, πετασών, coxa suis salita, seu potius perna perna. Quomodo a perna differat, diximus in **PERNA**. Martial. 3. 77. Et pulpam dubio de petasone voras. h. e. jam corrupti incipiente, rancido. Varro 2. R. R. 4. 10. Succidias Gelli optimas et maximes facere consueverunt. Optimarum signum, quod etiam nunc dicitur quotoanis et Gallia appurtant-

tur Romam pernae toinacione et taniacae et petasones. *Alii perperam leg. petasiones. Id.* apud *Non.* p. 400. 14. *Merc.* ut pueri in aedibus Sæpius pedibus offensant, dum petasones musteos In carnario haurire suspiciunt. Ita legendum coniecit cl. *Vahlen.* (*In M. Ter. Farron. Sator. Menipp. Conject. p. 79.*), collato *Martial.* 13. 55. Musteos est: propra, caros nec differ amicos. Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil.

PETASUNCULUS, i, m. 2. duo diversa significat, prout est deinnot.

A) A petasone, et est parvus petaso. *Juvenal.* 7. 119. Quod vocis pretium? siccus petasunculus, et vas Pelamidum, siccus, h. e. parvi pretii: nam petasoni gratia, si musteus sit. V. *Martial.* 13. 55. et *Varron.* in loc. præced.

B) A petasus, i, et est parvus petasus, *capelluccio. Arnob.* 6. 12. Mercurio det radios: Solis capiti petasunculum superponat.

PETASUS, i, m. 2. *cappello, πῆτασος*, capitis tegmen, galeri genus: a *πέτασσι* extendo, quod latos haberet margines, quemadmodum videre est in imaginibus Mercurii, qui petasatus pingitur. Utebantur petaso longuin iter facientes, quo adversus solis et imbrum injurias faciem tuerentur. V. **PETASATUS.**

I.) Proprie. *Plaut. Amph. prob.* 142. Nunc internosse ut nos possitis facilius, Ego has habeo usque hic in petaso pinnulas. Adde *eumd.* *ibid.* 1. 1. 287. et *Pseud.* 2. 4. 45. Etiam opu' sit cblamyde, et machæra, et petaso. *Arnob.* 6. 12. Cum petaso gnatus Majæ, tanquam vias aggredi præparet, et solem pulveremque declinet.

II.) Translate petasus dicitur quiddam in galeri formam aedificiis superpositum, extensum et explicatum, in metæ formam se contrahens. *Varro* apud *Plin.* 36. *Hist. nat.* 13. 19. (92). Ut in summo orbis æneus, et petasus unus omnibus sit impositus. h. e. fornix, Italice *cupola.* — Apud *Calpurn.* 6. *Ecl.* 51. est nomen equi: a *πέτασσαι* volare.

PETAURISTA vel *petauristes*, æ, m. 1. *πῆταυριστής*, qui ex petauro se in aerem excutit, atque in terram devolat.

I.) Proprie. *Festus* p. 206. 26. *Müll.* Petauristas Lucilius a petauro appellatos existimare videtur, quum ait: Sicuti mechanici cum alto exsilire petauro. At Elius Stilo, quod in aere volent, quum ait, petaurista proprie Græce, quod is *πρὸς αἶρα πέταται. Scaliger* ad *Festum* hujusmodi fuisse docet, qui desperata audacia in machina, vel rota trajiciebant se. V. vocem sequent. A *Nonio* p. 56. 26. *Merc.* petauristæ definiuntur, qui saltibus, vel schemis levioribus moventur. *Varro* *ibid.* Nec minus aliquo in genere sunt ludi velitis Galli, Germani petauristæ. Adde alium ejusdem *Varron.* locum *ibid.*, ubi Græce ponitur ex lectione *Scalig.*, et pro saltatore tantum accipiendus esse videtur. *Paciaudius* in *Comment. de ὑποστήσας* § 7. putat, petauristam esse, quum Itali *capitombolatore* vocant, atque ideo haberi in *Gloss. Philox. Πῆταυριστής*, cernulus, *πῆταυρισται*, cernuli. V. **CERNULUS.**

II.) Translate ita vocantur etiam animalia, quæ, ut pulices, mira pedum alacritate prædita sunt. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 33. 39. (115). Alia (animalia) generantur sordibus a radiis solis, posteriorum lascivia crurum petauristæ.

PETAURISTARICUS, ii, m. 2. idem qui petaurista. *Petron. fragm. Tragur.* 53. *Burm.* Petauristarum tandem venerunt: laro insulsiusimus cun scalis constitit, puerumque jussit per gradus, et in summa parte odaria saltare, circulos deinde ardentis transire, et dentibus amphoram sustinere. Adde *ibid.* 60.; *Firmic.* 8. *Mathes.* 15.; et *Not. Tyr.* p. 173. *ad fin.*

PETAURUM, i, n. 2. *πέταυρον*, machina in sublimi suspensa, ex qua se in aerem excutiebant, atque in terram devolabant: ab *αἶρα* aura et *πέτασαι* volo, as. Hoc nomine comprehendunt et machinam ligneam, genus ludi, quo homines per aerem rotarum pulsu jactantur, et omne id, supra quod homines agilitate corporum insignes ludunt, ut sunt *bastæ*, circa

quas se volvunt, funes, supra quos etiam reciproci ambulant, circuli, per quos se uore piscium transmittunt, tabulæ, e quibus in aere pendunt, uno brachio se sustententes. Græce significat peticam, tignum, asserem, super quo gallinæ dormiunt. *Lucilius* apud *Festum* p. 206. 27. *Müll.* Sicuti mechanici cum alto exsilire petauro. *Juvenal.* 14. 265. An magis oblectant animum jactata petauro Corpora, quique solet rectum descendere funem? *Manil.* 5. 134. Corpora, quæ valido salient excussa petauro, Alternesque cient motus: elatus et ille Nunc jacet, atque hujus casu suspenditur ille, Membraque per flammam orbisque emissa flagrantes. Cui *Scalig.* Rota in sublimi posita a duobus versabatur: alter superne, alter inferne nitentur. Ita liebat, ut alternis dejecti, nunc penderent, nunc erecti sederent. Hæc *Scalig.*; quæ confirmari videatur fragmento illo *Petronii* p. 674. *Burm.* Petauro jubente modo superior. *Martial.* 2. 86. Quid si per graciles vias petauri Invitum jubeas subire Ladam? In illi *ejusd.* 11. 21. Quam rota transmisso toties impacta petauro: *Turneb.* l. 8. *Adversar.* c. 1. putat petaurum esse lignum per rotam a petaurista transmissum. Est qui ipsum petauristam intelligit. *Scalig.* ad *Manil.* mallet intacta pia impacta. V. **PETAURISTA** I.

PETAX, acis, adject. omn. gen. *chieditore importuno*, qui multum petit. *Fulgent.* 2. *Mythol.* 1. Vita activa est, quæ tantum vitæ commodis anxia, ornatus petax, habendi insatiata, rapiendi cauta, servandi sollicita geritur. *Id.* *ibid.* 3. Juponis in tutelam pavum ponunt, quod omnis vîta potentia petax in adspæctum sui semper quærat ornatus.

PETESSE vel *petisso*, is, ere, a. 3. (peto). Part. *Petessens.* — Petessera est idem quod petere, aut frequenter petere. *Festus* p. 206. 19. *Müll.* Petissere antiqui pro petere dicebant, ea quidem forma verbi qua sunt lacessere et incessere. Sed, ut mihi videtur, tum significabant sæpius petere. Hæc *Festus*, ubi, si rem spectes, *petesso* legendum videtur: si seriem litterarum, *petisso*. Porro *Festus* hæc addidit, ut significaret, sibi *petissere* non desiderativum, sed frequentativum videri: contra *Priscian.* 8. p. 827. *Putsch.* verba *capesso, facesso* etc. frequentativa esse negat et inter desiderativa recensenda esse putat. *Cic.* 2. *Tusc.* 26. 62. Apud quos venandi et equitandi laus viget, qui hanc petissent, nullum fugiant dolorem. *Lucret.* 3. 618. pugnam cadesque petessit, et 5. 810. fugiens bunniorem, aurisque petessens. Ita *leg.* *Inchmann.*; *vulgati libri* petissit, petissens. Adde *Paul.* *Diac.* p. 212. 11. *Müll.*; et *Vet. Poet.* apud *Festum* loc. cit.

PETHEREDIUM, ii, n. 2. *petitio hereditatis*: vox composita a *peto* et *heredium*. *Eutyches* apud *Cassiod.* de *orthogr.* 9. *Petherediu* a petendis hereditatibus.

PETICULUS et *petitulus*, a, um, adject. *petax. Gloss. Isid.* *Petitulus*, qui frequenter petit. — *NB.* De cognom. Rom. V. **ONOM.**

PETIGINOSUS, a, um, adject. *petiginibus laborans. Theod. Priscian.* 1. 12.

PETIGO, ignis, f. 3. *volaticus*, eadem quæ impetigo. *Lucilius* apud *Non.* p. 125. 31. et 160. 18. *Merc.* Illuvies, scabies oculos huic deique petigo. *Cato R. R.* 157. in *fin.* Petigini parce brassicam opponito, sanam faciet. *Alii* et ipse *Schneiderus leg.* depetigini, al. impetigini, qua voce *Plin.* vitur eandem *Catonis sententiam referens* 20. *Hist. nat.* 9. 33. (83).

PETILUM, ii, n. 2. flos autumnalis, et circa vepres nascens, et tantum colore communitatus, qui est rosæ silvestris, foliis parvis, quinis. Mirumque in eo intellecti cacumen, et non nisi retortu folia nasci, parvo calyce ac versicolori, futuum semen includente. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 8. 25. (49).

PETILUS, a, um, adject. siccus, tenuis, eritis, strigosus. *Lucilius* apud *Non.* p. 149. 7. *Merc.* Insignis varis est cruribus atque petilis. *Paul.*

ibid. Petila labra. *Festus* p. 205. 22. *Müll.* Petilam suram, siccam et substrictam vulgo interpretantur: Scævola ait, ungulam equi albam ita dici. Cf. *Gloss. Isid.* *Petulus (lege Petilus)* equus qui habet albos pedes. *Daceryus* putat esse a *πέταλον* (quod Ionice πέτλον) solium.

PETIMEN, unis, n. 3. *guidalesco*. *Petimina* in humeris jumentorum ulcera, et vulgo appellat et *Lucilius* meminit, quum ait: Ut petimene naso, aut lumbos cervicibus tangat. Et nomine autem et inter duos armos suis quod est, aut petus solum appellari, testatur *Nævius* in descriptione suillæ, quum ait: *petimine* piscino qui meruerat. Hæc *Festus* p. 209. 1. *Müll.* Pro *piscino Dalecampius* inquit *porcino*. At *Scalig.* qui verba illa *Nævii* de jugulo thynni intelligenda esse putat, miratur, cur *Festus* ad suillam traverit. Cf. *Paul.* *Diac.* p. 208. 1. *Müll.* *Petimina* in humeris jumentorum ulcera. et *Gloss. Labb.* *Petimene, κτήρους ἄλλος.*

PETIOLUS, i, m. 2. *pedicello, ποδίων*, parvus pes.

I.) Proprie. *Afranius* apud *Non.*: V. locum cit. in *Pediobus*, ubi alii **PETIOLUS**. *Cels.* 2. 18. a *med.* Ex agno, hædove, cum petiolis totum caput aliquanto, quam cetera membra, leviora sunt. *Id.* 2. 22. In petiolis capetulisque hædorum et vitularum et agnorum.

II.) Translate est pediculus fructuum, quo ramis adhærent, *picciuolo. Colum. Arbor.* 23. Quum matura maia fuerint, antequam rumpantur, petiolos, quibus pendent, intorqueto. *Id.* 12. *R. R.* 49. 8. Olivæ poseæ, antequam mitescant, cum petiolo leguntur.

PETISIA Mala, n. genus malorum minorum, sed sapore graissimo. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 15. (50). *Petilia* fortasse legend., a quodam Petilio sic appellata.

PETISSO. V. **PETESSE.**

PETITIO, unis, f. 3. est actus impetendi et ictum in aliquem intendendi, *stoccata, colpo*, ut gladiatorum, sicariorum etc.

I.) Proprie. *Cic.* 1. *Cat.* 6. 15. Quot ego tuas petitiones ita coniectas, ut vitari non posse viderentur, parva quodam declinatione, et, ut ajunt, corpore effugi? *Servius* ad *Virg.* 9. *Æn.* 439. *Petitiones* proprie dicimus impetus gladiatorum.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ducta a superiori parag. *Cic. Orat.* 68. 228. Sic oratio nec pugnam gravem facit, nisi petitio fuit apta etc. ¶ 2. Sæpissime et generatim est actus petendi, *αἴτησις* (i. dimanda, *petitione, supplica*; Fr. *demande, pétition, requête, supplique*; Hsp. *petición, demanda, requesta*; Germ. *Bitten, Ansuchen, Anliegen*; Angl. a *petition, demand, desire, requeste*). *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 19. (66). Maçi sanguini basilisci attribuunt et successus petitionum a potestatibus, et a diis etiam precunt. *Trajan.* ad *Plin.* 10. ep. 23. Quum Harpocrati civitatem impetravisset, huic quoque petitioni tuæ negare non sustineo. Adde *Gell.* 11. 16. *sub fin.*; et *Apul. Florid.* n. 16. ¶ 3. Speciatim est actus petendi honores, *concorso, bruggio, ambitus, ambitio*. *Cic.* 1. *Att.* 1. *Petitionis* nostræ, quam tibi summa curæ esse scio, hujusmodi ratio est, etc. Prestat *Gaius* sine ludo ac fallaciis, more majorum. Q. *Cic. Petiti. cons.* 7. 25. In petitione, nisi id agas et cum multis et diligenter, nullus petitor esse videtur. *Cæs.* 1. *B. C.* 22. Quod in petitione consulatus ab eo erat subleventus. *Sall. Cat.* 49. *Petitio* pontificatus. *Justin.* 1. 10. 17. In regni petitione superatus. *Val. Max.* 6. 4. in *fin.* In petitione magistratus victus. *Sueton.* *Cæs.* 26. Dare alicui petitionem consulatus, h. e. ad petendum admittere, et *ibid.* 28. Absentes a petitione honorum submovere. *Tac.* 2. *Ann.* 43. Abstinere petitione honorum. *Cic.* 13. *Fam.* 10. *Petitioni* se dare. ¶ 4. Item speciatim in re forensi est intentio actus, qua rem suam persequitur. *Papinian.* *Dig.* 44. 7. 27. Actio in personam infertur, petitio in rem. *Ulp.* *ibid.* 5. tit. 3. qui est de petitione hereditatis, 16. *Petitione* hereditatis teneri. h. e. actione, quæ he-

reditas petitur. *Quintil.* 4. 4. 6. Recusatio quoque plures interim propositiones habet, ut contra petitionem pecunia: Male petis; procuratori enim tibi esse non licuit. *Cic. Brut.* 5. 18. Tibi ego non solvam, nisi prius a te caveo, amplius eo nomine neminem, cuius petitio sit, petiturum. h. e. jus petendi. Sic *Florentin. Dig.* 2. 14. 56. Heres meus ab omnibus vobis petitionem habebit. Sic in *Ere Salspensan.* apud *Henzen. Inscript.* 7421. col. 2. lin. 9. DROVE EA PEVNIA MVNICIPIVM EIVS MVNICIPI CVI VOLET CVIQVE PER HANC LEGEM LICEBIT ACTIO PETITIO PERSECVTIO ESTO.

PETITIUNCULA, æ, f. 1. deminut. petitionis. *Gloss. Philox.* Petitiuncula, δεισιδιον.

PETITOR, ñris, m. 3. qui petit sive impetit; sed occurrit translate tantum, et ¶ 1. Generatim est qui aliquid assequi contendit. *Lucan.* 1. 131. de *Pompejo.* famæque petitur Multa dare in vulgus. *ambizioso di gloria.* — *Frontin. Aquæd.* 109. Quom vacare aliquæ coperint aquæ, adnunciatur, ut petitioribus ex vacuis dari possint. *Apul.* 4. *Met.* ad fin. Nec quisquam cupiens ejus dupliarum, petitur accedit. h. e. proculus: quo sensu adhibetur etiam a *Seneca fragm.* apud *Augustin.* 6. *Civ. D.* 10. sub fin. ¶ 2. Speciatim qui honores petit, candidatus, *concorrente.* *Scipio African.* *Emilian.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 10. Vidi in his unum puerum bullatum, petitioris filium, cum crotalis saltare. *Horat.* 3. *Od.* 1. 10. hic generosior Descendat in campum petitur. *Sueton. Cæs.* 23. In magno negotio habuit obligare semper annuos magistratus, et e petitioribus, non alios adjuvare, aut ad honorem pati pervenire, quam qui etc. ¶ 3. Item speciatim de eo qui bona petit. rem suam judicio persequitur, et item intendit. *petitore, attore:* cui reus et possessor respondet. *Cic. Rosc. Com.* 14. 42. Quis erat petitur? *Fannius:* quis reus? *Flavius:* quis iudex? *Cluvius. Il. Cæcin.* 3. 8. Prætor nunquam petitior præstituit, qua actione illum uti velit. *Id. Quint.* 13. 45. Possumus petitioris personam capere, accusatoris deponere? *Plin.* 6. *Ep.* 2. Oculum modo dextrum, modo sinistrum circumlinebat: dextrum, si a petitore; alterum, si a possessore esset acturus. — Cum actore jungitur a *Cic. Partit. orat.* 32. 110. In conjectura igitur, quom est in infiliando reus, accusatori hæc duo prima sunt (sed accusatorem pro omni actore et petitore appello: possunt enim etiam sine accusatione in causis hæc eadem controversiarum genera versari); sed etc. Sic *Id. Tull.* § 28. Ergo addito *dolo malo,* actoris et petitioris lit causa copiosior. ¶ 4. Item petitur militiæ lit causa copiosior. ¶ 4. Item petitur militiæ lit causa copiosior. ¶ 4. Item petitur militiæ lit causa copiosior. ¶ 4. Item petitur militiæ lit causa copiosior.

PETITORIUM, ñi, n. 2. *V.* voc. seq. in fin. PETITORIUS, a, um, adject. ad petendum pertinens, petitio. ¶ 1. Speciatim de iis, quæ ad honores petendos pertinent. *Mamertin. Grat. act. ad Julian.* 16. Blandiri populo, palpare obvios, et artes petitioris exercere. *gli artifizi di chi broglia.* ¶ 2. Item de iis, quæ pertinent ad aliquid judicio et lite postulandum. *Cajus Dig.* 6. 1. 36. Qui petitio judicio utitur, ne frustra experiatur, requirere debet, an is, cum quo instituit actionem, possessor sit. — Hinc

Petitorium, ñi, n. 2. absolute, substantivorum more est libellus, quo quis aliquid ab alio petit, libellus petitioris, supplica, memoriale Itali modo dicunt. Gloss. Cyrill. Αἴτιον, petitiorum, petitio, postulatio. Ennod. Opusc. 7. Gerontium, cujus a me comperta fides, pudor, integritas exigit libertatem, per præsens petitiorum a beatitudine vestra Romanæ deprecor civitatis gaudere consortio. Cod. Theod. 10. 10. 29. Uno tamen

petitorio singulorum bonuscula jubemus adscribi.

PETITRIX, icis, f. 3. quæ petit, et ¶ 1. Speciatim quæ honores petit. *Quintil. declam.* 252. *ante med.* Quod pœnæ adjectur, quod adversus petitricem, quod adversus eam, quæ sacerdotium jam prope acceperat? ¶ 2. Item actrix in rem, quæ petit judicio aliquid. *Paul. Dig.* 36. 1. 74. *extr.* Contra petitricem pronunciavit.

PETITUM, i, n. 2. petitio, domanda, richiesta. Sunt qui legunt apud *Catull.* 68. 39. Quod tibi non utriusque petitii copia facta est. *Sed plerique et ipse Lachmann. leg. petenti.*

PETITURIO, is, ire, a. 4. honores petere cupio. *Cic. 1. Att.* 14. in fin. Cum Lucejo in gratiam redi. Video hominem valde petiturire. h. e., ut *Id. ait 1. ibid.* 17. Lucejum scito consulatum habere in animo statim petere.

PETITUS, a, um. *V.* PETO.

PETITUS, us, m. 4. actus impetendi, tendenza, inclinazione.

1.) Proprie. *Lucret.* 3. 172. Attamen insequitur languor terræque petitus. h. e. cupido humi decumbendi.

2.) Translate est idem ac petitio. *Gell.* 18. 3. ad fin. Jussitque cum consensu petitique omnium etc. *Apul.* 6. *Met.* Petitur superbo Mercurii, dei vocalis, operæ necessariam usuram postulat. *Id. de Mag.* Quatuordecim servi petitur meo adsunt. *et haud multo post.* Et ego non nego petitur medici (*mulierem*) a me inspectam. *Adde eumd. Doctr. Plat. Sic Inscript.* apud *Henzen.* 6473. OLIO AVVENTIO DRACO-PETITUS SENATUS AMPLISSIMI QUI EST IUSTVS ARBITRVS DIGNITATVM-THEODOSIVS ET FLACIDVS VALENTINIANVS INVICTI AC TRIVMPFATORES PRINCIPES SEMPER AVGVSTI-STATVAM-ERIGI CONLOCATVQVE IVSSERVNT. *Adde aliam apud Gruter.* 438. 4.

PETO, tis, tiri vel tii, titum, ere, a. 3. *Petit* pro *petiit* habet ultimam longam, quia duas vocales in unam contrahit. *Ovid.* 1. *Fast.* 109. *Flamma* petit altum, propior locus aera capit. *Virg.* 9. *En.* 9. *Scæpra* Palatini sedemque petit *Euandri.* *V.* hac de re *Lachmann.* ad *Lucret.* 3. 1042. — Part. *Petens* 1. 1. 4. et 11. 3.; *Petitus* 1. 2. 4. 5. et 11. 1. 2. 3.; *Petiturus* 11. 3.; *Petendus* 1. 5. et 11. 1. — Ratione habita etymi, a nonnullis jungitur cum v. *arw* postulo, ab aliis cum v. *πρω* desidero, a plerisque cum v. *πρω*, unde *πρω*, quocum cf. *impetus, præpes* etc. — *Petere* universim est versus locum aliquid tendere, aliquo iter dirigere ad aliquid assequendum vel obtinendum.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim est iter dirigere, versus aliquid locum tendere, ire, tendere, *volgersi, dirigersi, avviarsi verso qualche luogo, andare.* *Lucret.* 3. 1003. *Volvitur (saxum)* et plani raptim petit æquora campi. *Cic.* 2. *Nat. D.* 49. 125. *Grues* loca calidiora petentes maria transmittunt. *Virg.* 1. *G.* 401. At nebule magis inna petunt campoque recumbunt. *Id.* 3. *ibid.* 521. per prata volutus *Parior* electro campum: petit amnis. *Ovid.* 3. *Fast.* 457. *Petere* caelum pennis. *Id.* 1. *Met.* 316. *Mons* ibi verticibus petit arduus astra duobus, *Nomine Parnassus. s'innalza verso le stelle.* et *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 96. (121). *Polygala* palini altitudinem petit. *creste all' altezza d'un palmo.* *Sillig.* vero ex *Codicib. legendum putat* implet. et *Virg.* 9. *En.* 119. *Delphium* quoque modo demersis æquora rostris inna petunt. *catano al fondo.* et 3. *ibid.* 93. *Submissi* petitus terram. h. e. genua flectimus, nos ipsi prosternimus. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 24. (41). *Transit (aqua Marcia)* *Martos-Romam* non dubie petens. ¶ 2. Speciatim eodem sensu frequentissime usurpatur de itineribus, cursibus etc., quæ quis suscipit. — a) *Sæpissime* cum *Accusativo* loci, quo quis iter habet. *Cic.* 14. *Fam.* 4. *Per* *Macedoniam* *Cyzicum* petebamus. *Id. Planc.* 41. 97. *Dyrrachium* petere contendit. *Nepos* *Miltiad.* 5. *Adeo* perterruerunt, ut *Persarum* castra, sed *naves* peterent. *Liv.* 25. 27. *a med.* *Classis* petere altum visa est. *Virg.* 6. *En.* 10. *horreudæque* *procul secreta Sibyllæ, Antrum* immane, (*Æneas*) petit. *Id.* 4. *ibid.* 102. *Ri*

Tyrii comites passim-diversa per agros *Tecta* metu petiere. *Horat. Art. P.* 298. *secreta* petit loca, balnea vitat. *Ovid.* 2. *Met.* 306. *summam (Juppiter)* petit arduus arcem. *Id.* 4. *Pont.* 10. 52. *Et* quondam *Graji* *Pbasi* petite viris. *Virg.* 6. *Ecl.* 80. *Petere* cursu deserta. *Id.* 1. *En.* 162. *litora* cursu. *Id.* 3. *ibid.* 563. *Lævam* cuncta cohors remis ventisque petitit. *Ovid. Heroid.* 1. 5. quom (*Paris*) *Lacedæmona* classe petebat. *Virg.* 2. *En.* 25. *Nos* abissi rati et vento petitisse *Mycenæ.* — b) *Petere* iter, viam, ingredi, inire. *Cic. Planc.* 30. 96. *Iter* a *Vibone* *Brundisium* terra petere contendit. *Adde Liv.* 44. 2. *Val. Flacc.* 1. 91. *celerique* per æthera lapsu *Diversas* petiere vias. *Cic.* 3. *Att.* 8. *Ille* incertus, ubi ego essem, fortasse alium cursum petitit. — c) *Petere* fugam, querere fugiendi locum, aut rationem, *cercare scampo.* *Cæs.* 2. *B. G.* 24. *Aliam* in partem petebant fugam. *Liv.* 28. 6. *Nec* fuga effuse petita, nec pertinaciter prælio inito. *Sic Virg.* 12. *En.* 263. *petet* ille fugam, *penitusque* profundo *Vela* dabit. ¶ 3. Item speciatim *petere* aliquid, in bonam partem, h. e. amico animo, est adire, convenire, visere, etc. — a) *Generatim.* *Plaut. Curc.* 1. 2. 60. *Pessuli,* *beus pessuli,* vos saluto lubens. *Vos* amo, vos volo, vos peto atque obsecro. *Forcellinus* hoc loco ait: *petere* aliquid est rogare, ut videtur. *Accius* apud *Non.* p. 114. 27. *Merc.* *Deum* adfere et famulante pete. *Virg.* 6. *En.* 115. ut et *supplex* peterem et tua limina adirem. *Capitolin. Maximin.* 2. *Imperatorem* publice petitit, ut sibi daret licentiam contendendi cum iis, qui etc. — b) *Speciatim.* *M. Cælius* apud *Quintil.* 4. 2. 114. *Collum* ejus amplexu petebat. *Ovid.* 6. *Met.* 604. *Oraque* *develat* miseræ *pubidunda sorori,* *Amplexuque* petit. *Virg.* 1. *En.* 614. *Sic* status, *amicum* *Ilionea* petit *destra,* *lavaque* *Serestum.* Similiter *Id.* 5. *ibid.* 732. *Infernas* accede domus. et *Averna* pro alta *Congressus* pete, *nate,* *meos.* *Id.* 8. *ibid.* 615. *Dixit,* et *amplexus* *nati* *Cytherea* petitit. — c) *Hinc* ea significatio in rebus anatoriis. *Propert.* 2. 7. 61. *Hic* etiam petitur, qui te prius ipsa reliquit. *Id.* *ibid.* 16. 27. *Quin* te tam multi peterent, tu me una petitisti. *Sall. Cat.* 25. *Lubidine* sic accensa *Sempronius,* ut viros sæpius peteret, quam peteretur. (*Catull.* 61. 151. *Nupta,* tu quoque. quæ tuus *Vir* petet, cave, ne neget; *Ni* petitum aliunde eat. ¶ 4. Item speciatim *petere* aliquid, in malam partem, hoc est inimico animo, est impetere, invadere, assallare, *tar di mira, andar a ferire, colpire.* — a) *De* hostibus, qui urbem, aut rempublicam aliquid impetunt. *Liv.* 26. 7. *Multa* secum volventi (*Hannibali*) subiit animum impetus caput ipsum belli *Romam* petendi. *Virg.* 3. *En.* 603. *petere* bello urbem. *Justin.* 9. 5. *imperium* apparatus. *Vellej.* 2. 68. 3. *patriam* armis. — b) *De* gladiaturibus et similibus. *Cic. Orat.* 68. 228. *Et* *athletas,* nec multo secus *gladiatores* videmus nihil nec vitando *facere caute,* nec *petendo* vehementer. *Quintil.* 9. 1. 20. (*In* *exercitatione armorum:* aliud ostendisse, quam *petas,* *artis* est. *Cic. Ligar.* 3. 9. *Cujus* *latus* ille *inuro* petebat? *Id. Mur.* 26. 52. *Sciendam* *Catiliam* non *latus* aut *ventrem,* sed *caput* et *collum* solere petere. *Curt.* 6. 1. 4. *Undique* nunc *cominus,* nunc *eminus* petebatur; *dique* *arma* *circumferens,* *alia* *tela* *clipei* *excipiebat,* *corpore* *alia* *vitabat.* *Cic.* 1. *Cat.* 5. 11. *Quotiescumque* me petitisti, per me tibi obstiti. *Sic* de *ludo* *pillarum* *Inscript.* apud *Henzen.* 7303. *AMIANTHVS EPAPHRA TERTIVS LYDANT CVM HEDYSTO IVCVNDVS NOLANS PERAT NVMBRET CIVVS ET STACTVS AMI NTVS.* — c) *De* aliis. *Pacuvius* apud *Non.* p. 121. 5. *Merc.* *Canis* *lapidem,* quo ipsa *icta* est, petit. *Ovid.* 11. *Met.* 56. *Hic* *ferus* *expositum* *peregrinis* *anguis* *arenis* *Os* petit. *Tibull.* 2. 1. 71. *Nec* *pecudes,* *velut* *ante,* (*Cupido*) *petit:* *fissæ* *puellas* *Gestit.* *Id.* 1. 2. 8. *Te* (*Janua*) *Jovis* *imperio* *fulmina* *inissa* *petant.* — *Sæpissime* cum *Abativo* *instrumenti,* quo quis aliquid petit. *Lucret.* 5. 1067. *canes* *mor-su* *petentes.* *Liv.* 2. 20. *Petere* aliquid *spiculo*

infesto. *Horat. Epod. 5. 98.*; et *Ovid. de nuce 2. et 122. aliquem saxi. Ovid. 3. Fast. 700. aliquem telis. Sueton. Cæs. 82. strictis pugionibus peti. Tibull. 1. 9. 21. Petere corpus ferro. Ovid. 2. Art. am. 452. alicui genas ungue. Id. 5. Met. 185. pectora alicujus gladio. Horat. Epod. 5. 10. Petita ferro bellua. assalita, percossa. Sueton. Tib. 72. Petere aprum jaculis. Horat. 2. Sat. 2. 13. aera disco. — d) Translate. *Cic. 1. Cat. 5. 11. Nunc jam aperte rempublicam universam petis. Id. 2. Att. 2. Qui me epistola petivit, ad te comminus accessit. Id. Harusp. resp. 21. 45. Injecta est fax lucitosa reipublicæ, petita est auctoritas vestra. Id. 4. Herenn. 16. 23. Petere aliquem venaficio. Liv. 40. 55. aliquem fraude et insidiis. Tac. 4. Ann. 31. aliquem falsis criminibus. Virg. 9. En. 128. Trojanos hæc monstra petunt. h. e. designant, spectant: in Trojanos recidunt. ¶ 5. Petere dicitur etiam is, qui aliquo it, ut inde re aliqua potiatur: qua significatione occurrit — a) Cum Accusativo rei, quam quis assequi conatur, et Accusativo loci, quo tendit: hinc *petere aliquid aliquo*, ire aliquo ad quippiam amendum, accipiendum, *andare a prendere. Plin. 9. Hist. nat. 54. 79. (169). Visum est tanti in extremam Italiam petere Brundizium ostreas. Id. 12. ibid. 15. 33. (66). Myrrham petunt ad Troglodytas. et 36. ibid. 6. 9. (51). Arena ad Æthiopas usque petitur. At Sillig. ex bonis Codicib. ab Æthiopia. Id. 16. ibid. 10. 15. (37). Collis, in quem vimina petebantur. Id. 19. ibid. 4. 19. (58). Quæque trans maria petimus. et ibid. (52). Aves ultra Phasidem peti. Id. 5. ibid. 1. 1. (3). Colonia jura in Bæticam petere jussa. Id. 6. ibid. 22. 24. (88). Si perducta mens illuc usque cogitet, quid, et quo petatur, et quare. — b) Cum Accusativo rei, quam quis assequi conatur, et Ablativo loci, ubi vel unde rem ipsam sumit: et est ducere, sumere, capere, tirare, prendere, *törre, pigliare. Ennius apud Cic. 2. Herenn. 22. 34. dilecti viri Vecti petebant pellem inauratam arietis Colchis. Ter. Eun. 3. 2. 38. E flamma petere te cibum posse arbitror. Horat. Epod. 11. 10. latere petitus Imo spiritus. h. e. tractus, tirato. et Ovid. 2. Met. 622. gemitus alto de corde petiti. Horat. 2. Sat. 2. 120. bene erat non piscibus urbe petitis, Sed pullo atque bædo. Tibull. 1. 1. 36. de magno est præda petenda grege. — c) Absolute. *Plaut. Cist. 1. 1. 57. Hoc sis vide, ut petivit suspirium alte! Cic. 9. Fam. 2. init. Caninius quum ad me pervesperis venisset et se postridie mane ad te iturum esse dixisset: dii ei me daturum aliquid; mane ut peteret, rogavi. che venisse a prenderlo. et Planc. 9. 23. Quibus e municipiis vix jam, qui carnem Latinis petant, reperiantur.*****

II.) Translate. ¶ 1. Petere est ducere, sumere, capere, pigliare, prendere. *Ennius apud Cic. 2. Tusc. 16. 38. O Patricoles, ad vos adveniens auxilium et vestras manus Peto. Ter. Phorm. 5. 1. 2. Unde mihi nunc auxilium petam? Cic. Cæcin. 4. 10. Si forte videbor altius initium rei demonstrandæ petisse. Id. 1. Acad. (post.) 2. 5. Quæ docti, ut dii, a Græcis petere malent, indocti a nobis ne accipient quidem. Id. 5. Fam. 15. ad fin. Sic litteris utor, non ut ab his medicinam perpetuam, sed ut exiguum doloris oblivionem petam. Id. 1. Invent. 14. 19. et 1. Att. 16. circa med.; et Sall. Jug. 69. Petere prænas ab aliquo. Quintil. 7. præem. 4. consilium a se ipso. Id. 12. 11. 17. rerum exempla ab historicis, aut dicendi ah oratoribus. Tac. 3. Hist. 51. Hæc ex veteri memoria petita. Virg. 4. G. 8. Principio sedes apibus, statioque petendæ. h. e. capiendæ, eligendæ. ¶ 2. Item est appetere, sectari, cupere, parare, *andare in cerca, cercare, procacciarsi. — a) Cum Accusativo. Livius Andronicus apud Non. p. 475. 10. Merc. Da mihi hæcæ opes, quas peto, quas precor. Cic. 3. ad Q. fr. 8. Præsidium firmissimum petebamus ex optimi et potentissimi viri benevolentia ad omnem statum nostræ dignitatis. Tibull. 1. 10. 9. Lucra peti-**

turas freta per parentia ventis Ducunt instabiles sidera certa rates. *Virg. 4. En. 100. babes, tota quod mente petisti. Sall. Cat. 57. extr. Quo minus gloriam petebat, eo magis sequebatur. Id. ep. Mithrid. ad Arsac. a med. Ea re a nobis ad societatem, ah illis ad prædam peteris. Lucilius apud Non. p. 367. 10. Merc. Petere bona. Lucret. 5. 1141. Imperium sibi quum ac summatum quisque petebat. Cic. Orat. 15. extr. Petere eloquentiæ principatum. Hæc *Forcellinus*; ipse locum minime inveni. *Cæs. 2. B. C. 32. præmium. Horat. 1. Ep. 17. 41. aut virtus normen inane est, Aut decus et pretium recte petit experiens vir. Cels. 2. 8. ante med. Sanguinis profusio vel fortuita, vel petita. procurata, cercata. — Petere salutem fuga apud Nepot. Hannid. 11. cercar di salvarsi fuggendo. Sic Ovid. 1. Met. 533. Ut canis in vacuo leporem quum Gallicus arvo Vidit, et hic prædam pedibus petit, ille salutem. — b) Cum Infinito. Horat. 1. Ep. 11. 28. navibus atque Quadrigris petimus bene vivere. Stat. 1. Achill. 352. arma humeris arcumque animosa petebat Ferre, et Amazonio eonnubia pellere ritu. Martial. 5. 50. Meque petis stricto medium transfigere ferro. Adde *Sil. It. 3. 12. ¶ 3. Itam et sæpe est poscere, postulare, rogare, contendere, quærere, dimandare, chiedere, pregare, ricercare: generatim. — a) Cum Accusativo tantum rei, vel cum Accusativo rei et Ablativo personæ, a qua quid petimus. Ter. Heaut. 3. 1. 75. Quodcumque inciderit in mentem, volet, neque id putabit pravumne an rectum sit quod petet. Ovid. 10. Met. 613. Petere conjugium. Id. 13. ibid. 552. colloquium. Liv. 26. 17. diem colloquio. Cæs. 5. B. G. 55. gratiam. Ovid. 4. Met. 641. hospitium requiemque. Cic. Sull. 23. 64. veniam errato. Sic *Horat. Art. P. 11. Scimus, et banc veniam petimusque damusque vicissim. Cæs. 4. B. G. 13. Petita pax. et 2. ibid. 13. extr. Passis manibus pacem a Romanis petierunt. Cic. 5. Tusc. 2. 5. Petere opem ab aliquo. Id. 2. ad Q. fr. 15. M. Curtio tribunatum a Cæsare petivi. h. e. pro M. Curtio. Sic Tac. 2. Ann. 31. Petere vitam nocenti. Brutus ad Cic. 1. ad Brut. 16. a med. Si Octavius tibi placet, a quo de nostra salute petendum sit. — Similiter, etiam de inanimis, est exigere, postulare, poscere, *richiedere, volere. Cic. 3. Orat. 31. 123. Ex iis tantum, quantum res petet, bauriemus. Varro 1. R. R. 23. 5. Ita petit asparagus. Quintil. 7. 1. 55. Petuntur in vincula, qui parentes suos non alunt. et ibid. 6. 6. Petere aliquem ad supplicium. — b) Sequentem part. ut, ne. Cic. 13. Fam. 7. a med. A te etiam atque etiam, pro nostra conjunctione, majorem in modum peto atque contendo, ut etc. Id. 5. ibid. 4. Peto quæsoque, ut etc. et 9. ibid. 13. Peto igitur a te, vel, si pateris, oro, ut etc. Id. 6. Ferr. 29. 66. Idē sibi ut donare, rogare et vehementer petere cepit. et ibid. 28. 64. Petit a rege, et eum pluribus verhis rogat, ut etc. et 5. ibid. 82. 189. Petivit in beneficii loco et gratiæ, ut etc. *Petron. Satyr. 17. Peto et oro, ne religiones jocum faciat, etc. Cæs. ad Cic. post ep. 8. l. 10. ad Att. Quod ne facias, pro jure amicitie nostræ a te peto. Cic. Sull. 19. 55. Per litteras precibus a Sulla petit, ut etc. Phædr. 3. prol. sincerum mihi Candore noto reddas iudicium, peto. Ulp. Dig. 13. 6. 5. ad fin. Si de me petisses, ut triclinium tibi sternerem. h. e. a me. — Similiter petito Abl. abs. Justin. 43. 5. 6. Petito, ut intrare urbem liceret. h. e. cum petisset. — c) Cum duobus Accusativis. Ovid. 7. Met. 295. admonitus, juvenes nutricibus annos Posse suis reddi, petit hoc Ætida munus. et 14. ibid. 787. Has petit auxilium. Quintil. declam. 9. 2. Quidquid petii patre. etoravi. Phædr. 1. 2. Rana regem petierunt Jovem. Hæc concessere Heins. et Burmann. ad primum Ovidii locum: fatentur tamen, incertæ lectionis esse omnia. — d) Cum Infinito. *Inscript. apud Henzen. 6406. PETI (h. e. petii) vsq. a PVBERTATE SENECTAE MEAE PERVENIRE. — e) Absolute. Spartian. in Hadrian. 15. Amicos*******

ditavit, et quidem non petentes, quum petentibus nihil non negavit. ¶ 4. Speciatim petere de honoribus usurpatur, *concorrere, brogliare. — a) Cum Accusativo. Cic. 2. Phil. 30. 76. Qui magister equitum fuisse tibi videre, in proximum annum consulatum peteris, vel potius rogares. Id. 2. Ferr. 8. 23. Quam liberaliter eos tractasset etiam antea, quum ipse præturam petisset. Adde Q. Cic. Petit. cons. 3. 10., 4. 13. et alibi. — b) Absolute. Sall. Jug. 67. Tamen ad id locorum talis vir (nam postea ambitione præceptus datus est) petere non audebat. et ibid. 68. Marius ab Metello petundi gratia missionem rogata. Cic. 1. Att. 1. Nemo est ex iis, qui nunc petunt, qui firmior candidatus fora videatur. Liv. 1. 35. Ergo virum, cetera egregium, secuta, quam in petendo habuerat, etiam regnantem ambitio est. ¶ PETITIO II. 3. et PETITOR 2. ¶ 5. Item speciatim est iudicio aliquid postulare, litem intendendo rem suam repetere. Cic. Rosc. Com. 18. 53. Qui per se litem contestatur, sibi soli petit: alteri nemo potest, nisi qui eognitor est factus. Id. Cluent. 59. 163. Aliquando cum servo Aviti furti egi: nuper ah ipso Avito petere cepit. Id. Mil. 27. 74. Qui non calumnia litium, non injustis iudiciis ac sacramento alienos fundos, sed eastris, exercitu, signis inferendis petebat. ¶ PETITIO II. 4. et PETITOR 3. Hinc unde petitur est is, a quo in iudicio quippiam petitur. ¶ UNDE.*

PETORITUM vel petorritum, i, n. 2. *carretta*, genus vehiculi Gallici. Nituntur etymologi ex Græco ducere. V. Foss. Negat Gell. 15. 30. e Græco esse, sed vocem mere Gallicam: idque Varronis auctoritate confirmat. Festus p. 206. 70. Müll. Petorritum et Gallicum vehiculum esse, et nomen ejus dictum existimant a numero quatuor rotarum: alii Osce, quod bi quoque petora, quatuor vocent: alii Græce, sed *Αἰολικῶς* dictum. Cf. Quintil. 1. 5. 57. Horat. 2. Ep. 1. 192. Esseda festinant, pilenta, petorita, naves. Id. 1. Sat. 6. 103. plures calones atque caballi Pascendi, ducenda petorrita. Plin. 34. Hist. nat. 17. 48. (163). Stanno esseda et vehicula et petorita exornare. (Sillig. ex Cod. Bamberg. legit esseda sua colisalaque, et adnotat colisatum esse genus vehiculorum Gallicum hucusque inauditum). Auson. epist. 5. 35. Invenies præsto subjuncta petorita mulis. et ibid. 8. 5. Cornipedes raptant inposita petorita mulæ. Adde Not. Tyr. p. 174., ubi tamen mendose legitur petorotum.

PETRA, æ, f. 1. πέτρα, saxum, lapis, pietra, sasso, atque adeo rupes, cautes, scopulus, rupe, roccia, scoglio. Petrarum, inquit Festus p. 206. 12. Müll., genera sunt duo, quorum alterum naturale saxum prominens in mare, cuius Ennius meminit lib. xi.: *Alte elata jacet petrisque ingentibus tecta. et Lævius in Centauris: Ubi Echo sæpta petris.* Alterum manufactum, ut docet Ælius Gallus: *Petra est, qui locus dextra ac sinistra fornem expletur usque ad libramentum summi fornici (h. e., ut ait Müller. ad h. l., solida saxa, quibus pilæ et incumbæ fornici subjectæ a latere continentur et amplificantur, ut oneri fornicationis satis resistere possint). — Ceterum Plaut. fragm. apud Servium et Philargyr. ad Virg. 4. G. 171. Quam folles taurini habent, quum liquescunt petrae, ferrum ubi sit. Plin. 37. Hist. nat. 10. 56. (154). Cytis (gemma) videtur intus habere petram, quæ sentiatur etiam strepitu. Ita Harduin. ex MSS. Libri editi et Sillig. partum, qui. Adde Paul. Diac. p. 243. 5. Müll., ubi petras agri vitium vocat. — Forcellinus in iis, quæ hucusque attulimus, petram accepit pro saxo, lapide; in iis vero, quæ subduntur, pro rupe, caute, scopulo. Plin. 10. Hist. nat. 32. 48. (91). Gavia in petris nidificat. Petron. fragm. 675. Burmann. exciso defussa marimore petra. Seneca Herc. Cel. 804. Petra Capharides. Id. Hippol. 1022. Et scelere petra: nobiles Scironides. Plin. 32. Hist. nat. 6. 22. (66). Laudatissima alga, quæ juxta terram in petris nascitur. Id. 34. ibid. 12. 29. (117).*

Cbalceitis ex subdialibus petris cœditur. Adde *Gell.* 10. 16. a med. — Hinc nomen est aliquot oppidorum, quæ in rupibus sita sunt, de quibus, et de *Petra* cognom. Rom. V. ONOM.

PETRABULUM, i, n. 2. πετροβόλον, catapultæ, quæ lapides jacit: a πέτρα lapis et βάλω jacio. Vei a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 179.

PETRÆUS, a, um, adject. in petris nascens, ut *Petræa brassica*, apud *Plin.* 20. *Hist. nat.* 9. 36. (92). et Alum petræum, *Id.* 27. *ibid.* 6. 24. (41). V. OCRIS. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

PETREIA vocabatur, quæ pompam præcedens, in colonis, aut municipiis, imitabatur anum ebriam, ab agri vitio, scilicet petris appellata. *Paul. Diac.* p. 243. 5. *Müll.*, quocum cf. *Festus* p. 242. 14. Similia fuere *Citeria*, et *Manducus*, quæ V.

PÉTRENSIS, e, adject. petræus, ut *Petrenses* pisces apud *Cæsar. Aurel.* 2. *Tard.* 1. n. 26. b. e. saxatiles.

PÉTRÆUS, a, um, adject. a *petra*, aut *Petro Augustin.* *serm.* 297. 2. *extr.* Aspera via mortis, spinis plena: sed istæ spinæ, *Petra* et *Petro* transeunte, petreis pedibus tritæ sunt.

PÉTRICŌSUS. V. PERTRICOSUS.

PÉTRINUS, a, um, adject. πέτρινος, qui est ex *petra*, ut *Petrina acies*, apud *Tertull.* 3. *advers.* *Marcion.* 16. et *advers.* *Jud.* 9. a med., qua scilicet circumcisio fiebat. Adde *Lactant.* 4. 17. et *Hieronym.* 1. in *Jovinian.* n. 21. Circundabit populum cultello petrino.

PÉTRITES, æ, m. 1. genus vini ita dictum, ut videtur, quia circa *Petram*, Arabiæ urbem nascitur. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 7. 9. (75).

PÉTRO, ōnis, m. 3. ¶ 1. Petro dictus est rusticus a petrarum asperitate duritiaque. *Festus* p. 206. 23. *Müll.* et *Paul. Diac.* p. 207. 6.

¶ 2. A *petra* quoque arietes vocantur petrones, id est a duritie et asperitate. *Plaut. Capt.* 4. 2. 40. Qui petroni nomen induunt verveci sectario. h. e. qui petronum, sive arietum carnem vendunt pro vervecina, quæ sapore magis commendatur. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PÉTRŌCARPOS vel petrocarpus, i, f. 2. πετροκαρπος, herbæ nomen a πέτρα *petra* et καρπος *fructus*. *Theod. Priscian.* 4. 1. ad fin. Item herba, quæ appellatur Græce petrocarpos: nascitur in petrosis locis.

PÉTRŌNIUS, a, um, adject. *Petronius canes* apud *Grat. Cyneg.* 202. et 206. intelligit *Ulitius* per rupes, seu petras et aspera montium venari solitos. V. PETRO § 1.

PÉTRŌSELINUM, i, n. 2. petroselinum, πετροσέλινον, genus apii in petris nascens et in asperis: a πέτρα *petra* et σέλινον *apium*. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 12. 47. (118).; et *Pallad.* 5. *R. R.* 3.

PÉTRŌSUS, a, um, adject. πετροσός, petris abundans. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 31. 50. (96). de locustis aquatilib. Vivunt petrosis locis, cancri mollibus. *Id.* 26. *ibid.* 8. 29. (46). *Astragalus* nascitur in petrosis, apricis etc. V. PETROCARPOS.

PETEUMA. V. PYTISMA.

PÉTULANS, antis, adject. Comp. *Petulantior* et *Sup. Petulantissimus* 1. — *Petulus* (particip. ab inusit. *petulo*, quod a *peto*) est proci, improbus, immodestus, qui quoslibet sine discrimine petit et lacessit et lædit, ὑβριστής (It. *petulante*, insolente, sfacciato; Fr. *petulant*, bouillard, impudent, insolent, impertinent; Hisp. *petulante*, insolente, descarado, desvergonzado; Germ. neckisch, muthwillig, leichtfertig, ausgelassen, frivol, schadenfroh in Worten oder Werken; Angl. *petulant*, insolent, impudent, saucy, pert, forward, impertinent, freakish, skittish, wanton). ¶ 1. Generatim. *Festus* p. 206. 4. *Müll.* *Petulantes*, et *petulci* etiam appellabatur, qui protervo impetu et crebro petunt lædendi alterius gratia. *Cic.* 2. *Orat.* 75. 305. illud assequor, ut si quis mihi forte maledicat, petulus, aut plane insanus mihi esse videatur. *Id.* *Fis.* 5. 10. Quam potestatem minuire, quo minus de moribus nostris quinto quo-

que anno judicaretur, nemo tam effuse petulans conatus est. *Id.* *Brut.* 68. 241. Ferridum quoddam, et petulus, et furiosum genus dicendi. *Arnob.* 4. 34. Ne vestras aures convicio aliqui petulantiore pulsaret. *Pers.* 1. 112. sum petulanti splene cacinno. *Zucet.* 6. 11. *Carbasus* percissa petulantibus auris. *Juvenal.* 12. 5. *Hostia* petulans. h. e. vitulus, qui cornu petit. *Petron. Satyr.* 92. Et me quidem pueri, tamquam insanum, imitatione petulantissima aeriserunt. *Pseudo-Cic.* in *Sall.* 8. 22. Desine bonos petulantissima consecrari lingua. *Pseudo-Sall.* in *Cic.* 4. 7. *Bibulum* petulantissimis verbis lædis. ¶ 2. Speciatim est lascivus, h. e. ad quilibet sine modo agendum proclivis, etiam si non lædat. *Gell.* 17. 20. a med. Uti quædam animalium parva et vilia, ad imitandum sunt, quas res cumque audierint viderint, petulantia. *Petulantem picturam* vocat *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (140), qua *Juppiter* pictus fuit mitram habens, et habitu parturientis *Bacchum* inter obstetricia deorum muliebriter ingemiscens. Deducit enim hæc maxime regem deum atque hominum, et fulmina jaculantem. — Item significat lascivum in turpi libidine. *Cic.* 3. *Parad.* 1. 20. Lapsa est libido in muliere ignota: dolor ad pauciores pertinet, quam si petulus fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine.

PÉTULANTER, adverb. Comp. *Petulantius* et *Sup. Petulantissime*. — *Petulant* est idem ac licenter, procaciter, improbe, insolentem, sfacciatemente, con petulanza, ὑβριστικῶς. *Cic.* 2. *Att.* 19. *Diphilus* tragædus in nostrum *Pompejum* petulantem invecus est. *Id.* *Cæsar.* 16. 38. Si vidua libere, proterva petulant, dives effuse, libidinosa meretricio more viveret. et *ibid.* 3. 7. *Contumelia* si petulantius jactatur, convicium; si facetius, urbanitas nominatur. *Id.* 9. *Att.* 19. Ea, quæ quum a bonis viris, quum justo in bello, quum modeste fiant, tamen ipsa per se molesta sunt; quam censes acerba nunc esse, quum a perditis in civili nefario bello petulantissime fiant?

PÉTULANTIÀ, æ, f. 1. (peto) immodestia, improbitas illa, qua alios per contumeliam petimus, et generatim effrenatio immodica ad quodlibet vitium, ὑβρις (It. immodestia, insolentia, petulanza, sfacciataggine; Fr. *petulance*, fougue, audace, insolence, impudence, impertinence, effronterie; Hisp. *petulancia*, insolencia, descarro, desvergonzamiento; Germ. neckische Wesen, Leichtfertigkeit, Ausgelassenheit, Schadenfreude, Frivolität, Muthewille; Angl. wantonness, insolence, petulance, freakishness, impudence, sauciness).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Stricto sensu dicitur de bestis, quæ cornu petunt. *Colum.* 7. *R. R.* 6. 4. *Maritos* gregum mutilos esse oportebit: quoniam cornuti fere perniciosi sunt propter petulantiam. — b) Latiori sensu. *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 23. 18. *Merc.* Itaque a petendo petulantia, a procando, id est poscendo, procacitas nominata est. *Id.* *Senect.* 11. 36. *Petulantia* et libido magis est adolescentium, quam senum; nec tamen omnium adolescentium, sed non proborum. *Id.* 2. *Cat.* 11. 25. Ex hac parte pugnat pudor, illinc petulantia. *Id.* *Fis.* 14. 31. *Abjecti* hominis furorem petulantiamque frengit. *Id.* *Cæcin.* 35. 103. Neque quicquam illius audaciæ petulantiaque concessit. *Id.* *Fontej.* 12. 27. Nulla turpitudine, quæ a libidine, aut a petulantia, aut ab audacia nata esset. *Propert.* 1. 16. 37. Te (*janua*) non ulla meæ læsit petulantia lingua. Qua solet iratus dicere trita loco. *Quintil.* 6. 3. 33. *Petulantia* dicendi in aliquem. *Petron. Satyr.* 126. *Oculorum* mobilis petulantia. Cf. *ibid.* 138. *Petulantes* oculi. — In plurali num. *Gell.* 3. 3. *extr.* Quum delicta sua et petulantias dictorum diluisset. ¶ 2. *Petulantiam* vocat *Plaut. Men.* 5. 1. 43. quum quis alterum falso insinulat. ¶ 3. Item negligentiam, socordiam, qua quis amittit aliquid, quod magni momenti erat. *Id.* *Cist.* 4. 2. 3.

II.) Translate. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 30. 53. (124). Præcipue domibus expetitur ramorum pe-

tulantia, brevi caudice latissima expansantium umbra, et in vicinas domos sæpe transilientium. h. e. dilatatio exuberans, luxuria. *Gell.* 12. 5. a med. Vidistis philosophum, ratione decreti sui nimium, cum petulantia morbi dolorisque exsultantia collictantem.

PÉTULCŌS, a, um, adject. qui cornu petit, petulaus, lascivus: a *peto*, is, ut *biulus*, ab *hio* as: et dicitur etiam de pecudibus, quæ cornibus carent, sed lasciviant tamen, exsultant, insolent, che cozza, insolente, κορυπιλος.

I.) Proprie. *Lucret.* 2. 368. agniquæ petulci. *Virg.* 4. *G.* 10. neque oves hædique petulci Floribus insultent. *Colum.* 7. *R. R.* 3. 5. *Capri* vel arietis petulci sævitiam pastores hac astutia repellunt. — *Festus* p. 206. 10. *Müll.* ait: Interdum pro veloce usi videntur antiqui; ut hoc versu intelligi potest: Exsiluit quasi petulcus quidam, pedibus convibravit. Ita *Festus*; sed non est necesse a priore notione discedere.

II.) Translate. *Afranius* apud *Festum* p. 206. 8. *Müll.* Nostrum in conventum aut consessum, ludum lapsurumque petulcum. *Salvian.* 3. *Gud.* D. 8. a med. Idcirco ait Dominus, petulcos impudicorum hominum intuitus noxa adulterii non cavere. — Ita vocantur etiam meretrices. *Servius* ad *Virg.* 4. *G.* 10. Hædi petulci dicit ab appetendo: unde et meretrices petulcas vocamus.

PEUCE, es, f. 1. πεύκη. ¶ 1. Græce est picea, pinus, aut larix. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 35. 41. (118). *Cantharidas* vermiculi ficorum et piri et peuces generant. ¶ 2. Apud *eumd.* 14. *ibid.* 7. 9. (74). est genus uvæ in *Egypto*. — NB. De nomine propr. V. ONOM.

PEUCEDANUM, i, n. et peucedano, i, m. 2. *sinocchio porcino*, πευκεδανός, herbæ genus, a πεύκη *pinus*, quia ejus folia imitatur, ut *myrtidanium* a *myrtus*: unde et *pinastellum* nonnulli ex recentioribus appellaverunt. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 9. 70. (117). Sed inter primas celebratur peucedanum, laudatissimum in *Arcadia*, mox *Samothrace*. *Caulis* ei tenuis, longus, fœniculo similis, juxta terram foliosus, radice nigra, crassa, gravi odore, succosa: dignitur in montibus opacis, etc. *Apul. Herb.* 94. A Græcis dicitur peucedanos: Latini *pinastellum* vocant. — Vim habet præcipue contra serpentes. *Plin.* loc. cit.; *Lucan.* 9. 919.

PEUMÈNE, es, f. 1. πευμήνη, spumæ argenteæ genus. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 35. (108). V. STERELYTIS.

PEUSIS, is, f. 3. πείσις, interrogatio. *Cassiod.* *Exposit.* in *Psalms.* 4. 6. Hæc figura dicitur Græce *peusis*, Latine autem peruncatio, ubi et interrogatio lit et responsio parata subsequitur. *Isid.* 2. *Orig.* 21. *Peusis*, id est soliloquium, quum ad interrogata ipsi nobis respondemus.

PEXĀTUS, a, um, adject. qui pexa veste est indutus, hoc est cujus focci nondum sunt detriti. *Martial.* 2. 58. *Pexatus* pulcre rides mea, *Zoile*, trita. *Seneca Fil. beat.* 25. *Pexatus* et gausapatus. V. *Senecæ* loc. cit. in SEMITECTUS.

PEXĪTAS, ātis, f. 3. *Pexitas* telæ est lanugo telæ pexæ. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (81). de tela aranei. Quanta arte celat pedicas a scutulato rete grassantes! quam non ad hoc videtur pertinere crebrata pexitas telæ, et quadam polituræ arte ipsa per se tenax ratio tramæ!

PEXUS, a, um. V. PECTO.

PEZICÆ vel pezitæ, m. plur. 1. πέζικες, πέζαι, fungi sine radice, aut pediculo: a πέζις vel πέζις *pedes*, quasi pedestres, quod non tollant sese altius a terra, apud *Plin.* 19. *Hist. nat.* 3. 14. (38).; et *Athenæum* l. 2. c. 19.

PH

PH. De pronuntiatione barum litterarum, quas Græci unica φ comprehendunt, hæc habet *Quintil.* 12. 10. 27. Latina facundia est ipsis sonis durior, quando et jucundissimas ex Græcis litteras (h. e. υ et φ) non habemus, vocali m al-

taram, alteram consonantem, quibus nullæ apud eos dulcius spirant: quas mutuari solemus, quoties illorum nominibus utimur. Quod quum contingit, nesciui quomodo hilarior protinus renidet oratio, ut in *Ephyris* et *Zephyris*, quæ si nostris litteris scribantur, sardum quiddam et barbarum efficiunt, et velut in locum earum succedent tristes et horridæ, quibus Græcia caret. Nam et illa, quæ est sexta nostrarum (h. e. f) pæne non humana voce, vel omnino non voce potius, inter discrimina dentium efflanda est: quæ, etiam quum vocalem proximam accipit, quassa quodammodo, utique quoties aliquam consonantem frangit (*V. FRANGO.*), ut in hoc ipso frangit, multo sit horridior.

PHACÓIDES, is, adject. omni. gen. φακοειδής, qui lentis figuram habet, a φακός lens et εἶδος figura. *Theod. Priscian.* 4. 2. ad fin. Quum ex corde sensilica virtus limpida atque splendens ad oculos provenit infusa per humorem vitreum, quem Græci hyaloidem vocant, exinde rursus vadit ad sphæram, hoc est oculi ultimam interioris tunicam, quam Græci crystalloidem vocant, seu phacoidem, aut disaidem (*lege discoidem*); tunc tenuans atque splendidans sphæram, ad centrum ac mediam partem, quam appellamus phacoidem, confugit.

PHACOS, i, m. 2. pro sphacos legitur apud *Apul. Herb.* 101. Cf. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 71. (146). Est silvestris elelisphacos dicta Græcis, aliis sphacos. *V. SPHACOS.*

PHÆCASIÀ. *V. PHÆCASIUM.*

PHÆCASIÀNI dii dicebantur, quorum simulacra phæcasiis induta erant. Alii intelligunt deos, quorum sacerdotes phæcasiiani dicebantur, quod phæcasiæ gestarent, quales Athenis, et Alesandriæ fuisse, *Appian.* l. 5. de *B. Civ.* c. 11. ostendit. *Juvenal.* 3. 216. hic nuda et candida signa, Hic aliquid præclarum Euphranoris, et Polycleti, Phæcasiarum vetera ornamenta deorum. Alii leg. *Phæcasiarum*, eod. sensu. Recentiores vero legunt *Hæc Asiæ*.

PHÆCASIÁTUS, a, um, adject. phæcasiis indutus. *Seneca Ep.* 113. Quæ decent phæcasiatum palliatumque. h. e. Græcum philosophum. *Petron. Satyr.* 72. Ace ergo, inquit ille, in exercitu vestro phæcasiati milites ambulant? *V. vocem præced.*

PHÆCASIUM, ii, n. 2. et Phæcasiæ, æ, f. 1. sorta di calcare. φακασίον. genus calcamenti, e corio. Græcorum proprium, tum viris, tum mulieribus commune, tum rusticis, tum urbanis: quin et deorum simulacris aliquando inditum. *Seneca 7. Benef.* 21. Pythagoricus quidam emerat a autore phæcasiæ. *Petron. fragm. Tragur.* 67. *Burmann.* Galbano succincta cingillo, ita ut infra cerasina appareret tunica, et pariscelides tortæ, phæcasiæque inauratæ.

PHÆNION, ii, n. 2. φαίνιον, deminut. φαίνεις, anemone. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 23. 94. (164). Anemonas coronarias tantum diximus, nunc reddendus et medicas. Sunt qui phænion vident. Duo ejus genera, etc. Alii et ipse *Sillig. leg. phrenion.*

PHÆNOMENON, i, n. 2. φαίνόμενον a φαίνομαι ostendo. ¶ 1. Phænomena ab astronomis dicuntur, quæ in aere et cælis digna observatione apparent. *Lactant.* 2. 5. a med. Is (*Naso*) eum librum, quo Phænomena breviter comprehendit, his tribus versibus terminavit, etc. De his exstat *Arati* carmen ab *Avieno* Latine redditum. ¶ 2. Medici phænomena vocant, quæ in corpore observantur, et in sensu incurrunt. *Theod. Priscian.* 2. 7. Si rheumatismus fauces inquietaverit, gargarismatis stypticis imminebo, quæ in primo phænomeno ordinata transegi-mus.

PHÆNON, ònis, m. 3. φαίνων, stella Saturni: a φαίνο luceo. *Auson. Epyll.* 18. 11. Quæ Stillbon volvit, quæ sæcula Phænion. *Id. Epist.* 7. 11. Quotque annis (30.) sublimis agit sua sæcula Phænion. *Capell.* 8. p. 287. Nam Saturnum Phæniona vocant. *Phænona* est Accusat. sing. Græcæ positionis. *Id. ibid.* p. 299. Phænionis autem, hoc est Saturni præaltius omnibus sidus,

etc. Adde *Cic. 2. Nat. D.* 20. 52., qui Græcis litteris scribit.

PHÆOS, a, on, adject. φαός, subniger, nericcio, nero bigio. *Marcell. Empir.* c. 8. sect. 1. p. 93. ed. *Ald.* Quorum (*collyriorum*) præcipue hoc mihi placet, quod a colore phæon dicitur.

PHAGÈDÆNA, æ, f. 1. φαγέδαινα, immo-dicus cibi appetitus, edacitas præter consuetudinem: a φαίω edo et ἄδην affatim. ¶ 1. Proprie, vel stricto sensu, ut aliis placet. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 3. Est phagedæna ex stomachi passionibus, qua affectos sequitur cibi vehementer appetentia, quam Græci ὀρεξίν appellanti. *V. OREXIS.* — Dicitur etiam de morbo apum, quum ceræ partes vacuæ computrescunt, et serpente latius vitio ipsæ quoque apes intereunt. *Colum. 9. R. R.* 13. 11. Sæpe etiam vitio, quod Græci φαγέδαιναν vocant, intereunt. ¶ 2. Translate, vel latiori sensu, sic dicitur exulceratio usque ad ossa, celeriter depascens, saniem male olentem emittens, et ad mortem perducens. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 11. 68. (110). Phagedænis (quod nomen sine modo esurientium est, alias ulcerum) lithymalli medentur cum sesamis sumpti. *Id.* 23. *ibid.* 18. 74. (242). Ea, quæ phagedænas vocant in ulcerum genere. et 35. *ibid.* 15. 52. (189). Strongyle phagedænas ulcerum ex aceto sanat. *Id.* 23. *ibid.* 7. 63. (123). Phagedæna remedium est, licum imponi.

PHAGÈDENICUS, a, um, adject. ad phagedænam pertinens. ¶ 1. Proprie, vel stricto sensu, phagedænicis, orum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt qui phagedæna sive orexi laborant: *V. voc. præced.* 1. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 3. Phagedænicis hoc convenire negamus. ¶ 2. Translate, seu latiori sensu. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 4. 5. (9). Phagedænica ulcera. h. e. quæ celeriter depascunt.

PHÁGER vel phagrus, i, m. 2. φαγρος, genus piscis, qui lapidem in capite habere existimatur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (150), qui 9. *ibid.* 16. 24. (57). pagrum vocat: nam Græce etiam φαγρος dicitur. *V. PAGRUS.* At *Sillig.* etiam *lib.* 9. loc. cit. censet phagrum esse legendum. Adde *Isid.* 12. *Orig.* 6. 22.

PHÁGO, ònis, m. 3. edax, vorax, beluo. Edones et phagones, inquit *Non.* p. 48. 17. *Merc.* ab edacitate (scilicet a φαίω edo) unum Latinum, alterum Græcum. *Varro ibid.* Sed propter phagones ficedulam pinguem, aut turdum nisi volantem non video. *Vopisc. Aurelian.* 50. Vehementissime delectatus est phagone, qui eo usque multum comedit, ut uno die aprum integrum, centum panes, vervecem et porcellum comederet, hiberet autem, infundibulo appposito, plus orca. *V. Lips. Centur. miscell.* 3. *Ep.* 51., ubi alia exempla hujusmodi phagorum refert. *V. POLYPHAGUS.*

PHÁGRUS. *V. PHAGER.*

PHÁLA, æ, f. 1. *V. FALA.*

PHÁLACROCÓRAX, acis, m. 3. φαλακροκόραξ, corvus aquaticus: ita dictus a naturali calvitie: nam φαλακρός calvus, κόραξ corvum significat. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 48. 68. (133). Per Alpes capiuntur et phalacrocoraces, aves Balæarum insularum peculiare. Cf. *eumd.* 11. *ibid.* 37. 47. (130).

PHÁLÆCIUM et Phalæcum, carmen est hendecasyllabum, ut *Fidi credite per lacus Lucrinos*: et constat spondeo, dactylo, et tribus choris. Dictum est a Phalæco poeta Græco inventore, ut docet *Diomed.* 3. p. 509. *Putsch. Servius* in *Centimet.* p. 1825. et *Terentian.* p. 2440., ubi pro spondeo docet admittere etiam jambum et choreum, et *Catulli* exemplis confirmat. *Auson. Epist.* 4. 79. Notos fingi tibi, poeta, versus Quod scis hendecasyllabos vocari, Sed necis modulis tribus moveri. Istos composuit Phalæcus oliæ, Qui penthemimeru habent priorem, Et post semipedem duos jambos. Sed *Attil. Fortunat.* ait p. 2674. *Putsch.* Hendecasyllabus Phalæcius ex simili causa, ut plerique, a cultore suo, non inventore, nomen accepit. *Sulpicia Sat.* 4. quare nec carmine curro Phalæco, Nec trimetro iambo, nec etc. — Aliud est phalæcium cho-

riambicum, de quo agit *Terentian.* p. 2424., ut *Jane pater, Jane tuens, dive, biceps, biformis.* *V. Grammaticos.*

PHALANGÆ et palangæ, arum, f. plur. 1. curri, φαλαγγες, vel φαλαγγια. ¶ 1. De his ita *Non.* p. 163. 23. *Merc.* Phalangæ dicuntur fustes teretes qui navibus subjiciuntur, quum at-trahuntur ad pelagus, vel quum ad litora subducuntur: unde etiam nunc phalangarius dicimus, qui aliquid oneris fustibus transvehunt. *Varro* apud *eumd.* *ibid.* Quum Pænus in fretum obviam venisset nostris et quosdam cepisset, crudelissime pro palangis carinis subjecerat, quo metu debilitaret nostros. *Cæs.* 2. *B. C.* 10. *extr.* Iluc opus omne phalangis subjectis ad turrim hostium admovent. ¶ 2. Item vectes, quibus unera majora a bajulis portantur, palanche, stanghe. *Vitisuv.* 10. 8. Onerum maxima pondera quum feruntur a phalangariis hexaphoris et tetraphoris, examinantur per ipsa media centra phalangarum etc. ¶ 3. Item fustes generatim, bastoni, pertiche. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (200). Prælium Afri contra Ægyptios primi fecere fustibus, quos vocant phalangas. *Id.* 12. *ibid.* 4. 8. (17). In tributi vicem regibus Persidis e materia ebeni centenas phalangas tertio quoque anno pensitasse Æthiops.

PHÁLANGÁRIUS et palangarius et palancarius, ii, m. 2. facchino da stanga, qui aliquid oneris fustibus trasvehit. *V. vocem præced.* §. 1. et 2. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 10. n. l. o. CAECILIUS Q. L. PRIMVS EMIT IN MONYMENTO PALANGIARIVM IN AGRO FONTEIANO QVOD EST VIA AVRELLIA IN GLIVO RVARTIO PARTE SINISTE-RIORIS COLYMBARIA N. X. OCLARVM N. XXXX. etc. Alia in *Giorn. Pisan.* T. 16. p. 192. PALANGARIUM QVI DE GIGONIS AD TEMPLVM CVPAN REFFERRE CONVELVNT etc.

PHÁLANGÁRIUS, a, um, adject. duo diversa significat; scilicet

A. *Phalangarius* a voce phalangæ, arum, est ad phalangas pertinens; hinc phalangaria fuit appellata legio v. Macedonica, quia phalangis instructa erat. *Inscript.* apud *Gruter.* 391. 4. TI. CLAVDIVS T. F. VITALIS PROMOTVS IN LEG. V. MAC. PHAL. Alia apud *eumd.* 67. 9. C. IVL. FRON-TONIANVS VET. EX BE. COS. LEG. V. MAC. P. h. e. ex beneficiario consulis legione quinta Macedonica palangaria.

B. *Phalangarius* a voc. phalang, angis, est ad phalangem pertinens. Hinc phalangarii sunt milites exercitus ab *Alex. Severo* instituti ad similitudinem phalangis Macedonicæ armati; is autem constabat triginta millibus militum, quum Macedonica sedecim tantummodo. *Lamprid. Alex. Sev.* 50. Fecerat et phalangem triginta milium huminum, quos phalangarios vucari jusserat.

PHÁLANGION. *V. PHALANGIUM.*

PHÁLANGÍTE, arum, m. plur. 3. milites ex phalange. *Liv.* 37. 40. Decem et sex millia pedum more Macedonum armati fuere, qui phalangitæ appellabantur. Adde *eumd.* 42. 51.

PHÁLANGÍTES, æ, m. 1. φαλαγγίτης, genus herbæ. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 98. (124). Phalangites a quibusdam phalangion vocatur, ab aliis leucauthemon, vel ut in quibusdam exemplaribus invenio leucacantha. Ramuli sunt ei nunquam pauciores duobus, in diversa tendentes: flos candidus, lilio rubro similis, semine nigro, lato ad lenticulæ dimidiæ figuram, multo tenuiore: radice tenui herbacei coloris. Hæc *Plin.* addens, ejus folio, vel dure, vel semine sanari phalangium ietus.

PHÁLANGÍUM vel phalangion, ii, n. 2. Etiam *Falangio*, ònis, m. 3. scribitur, et declinatur apud *Pelagon. Veterin.* 20. 3. Item si equum falangio percussit. et 4. Item si vipera, aut falangio, aut mus atancus momorderit, etc. Apud *Veget.* 3. *Fetein.* 76. et 79. legitur in quibusdam editionibus et sphalangium: et *ibid.* 81. in recto sphalangius. ¶ 1. Phalangium est genus aranei, tarantola di *Puglia*, φαλαγγιον a φαλαγγ, quod idem nuntat. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 41. (156). Nascitur et pha-

langina in ervo, bestiola aranei generis, si hiems aqiiosa sit. *Id.* 8. *ibid.* 27. 41. (97). Cervi percussi a phalangio, quod est aranei genus, caneros edendo sibi medentur. *Id.* 11. *ibid.* 24. 28. (79). Phalangia ex his (araneis) appellantur, quorum noxii morsus, corpus exiguum, varium, acuminatum, assultim ingredientium. *Adde Cels.* 5. 27. n. 9. — Masc. gen. *Isid.* 14. *Orig.* 6. Phalangios venenatos gignit. ¶ 2. Est etiam herbae nomen. *V. voc. praeced.*

PHALANGO seu palango, as, are, a. 1. portare a stanga, onus ali quod fuste transveho: a phalangis. *Afranius.* Et capream unam semilaceram quaterni simul phalangabant. *Ita Perrottus in Cornucop. ad epigr.* 115. *Martial.*, quem penes sit fides.

PHALANX, anglic. f. 3. φαλαγγίς, est densum militum agmen, schiera, squadrone, falange.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Virg.* 6. *Æn.* 489. At Danaum proceres Agamemnoniæque phalanges, Ut videre virum etc. et 12. *ibid.* 662. de *Latinis.* Soli pro portis Messapus et Acer Atinas sustentant aciem: circum bos utrimque phalanges stant densæ. et *ibid.* 551. Tuscorumque phalanx. et 277. phalangem vocat octo fratrum pugnantium numerum. Imitatus est *Val. Flacc.* 1. 436. — Videtur de classe dici a *Virg.* 2. *Æn.* 254. Et jam Argiva phalanx instructis navibus ibat a Tenedo. Nisi velis intelligere Græcorum exercitum navibus instructis impositum. ¶ 2. Speciatim apud Lacedæmonios et Athenienses erat medium agmen, quod delectis densisque militibus constabat. *Nepos Chabr.* 1. et *Pelop.* 4. ¶ 3. Item speciatim in exercitu Macedonum fuit agmen peditum fortissimum confertis ordinibus, quadrata acie, aut cuneata: simile Romanæ legionis, nisi quod in exercitu Macedonico una tantum phalanx erat ex selectis militibus composita, robur totius aciei; in Romano plures erant legiones: præterea phalanx sexdecim millibus peditum fere constabat, ut ex *Liv.* 33. 4. et 37. 50., item ex *Appiano* et *Xiphilino* colligitur: legio sex millia nunquam excessit. *Curt.* 3. 2. Ipsi phalangem vocant peditum stabile agmen: vir viro, arma armis conserta sunt. *Liv.* 31. 39. Erant pleraque silvestria circa, incommoda phalangi maxime Macedonum, quæ nisi ubi prælongis hastis velut vallum ante clipeos objicit, (quod ut fiat, libero campo opus est) nullius admodum usus est. Sic *Id.* 32. 17. Cohortes in vicem sub signis, quæ cuneum Macedonum (phalangem ipsi vocant) si possent vi percurrerent, emittebat. — *Vegetius* 2. *Milit.* 2. etiam Græcis et Dardanis tribuit, et octo millia hominum habuisse dicit: unde colligi potest, plures in uno justo exercitu habuisse phalanges. Sed hæc pro temporum et opum varietate mutari poterunt: nam et *Lamprid.* *Alex. Sev.* 50. extr. narrat, Alexandrum Severum phalangem sibi fecisse triginta millium hominum, quæ erat ex sex legionibus similitum arinorum. ¶ 4. Item speciatim de militum ordine in quadratum agmen per longitudinem dispositorum, quod apud Helvetios et Germanos usu venit. *Cæs.* 1. *B. G.* 24. extr. Helvetii confertissima acie, phalange facta, sub primam nostram aciem successerunt. et *ibid.* 25. Milites pilis missis facile hostium phalangem perfregerunt. *Adde ibid.* 52.

II.) Translate. *Prudent.* *Psychom.* 316. Phalanges culpatarum.

PHALARICA. *V. FALARICA.*

PHALARIS vel phalæris, idis, f. 3. φαλαρίς et φαλαρίς, a φαλαρός albus, splendidus. ¶ 1. Est hoc nomine generis avis, seu gallinæ aquaticæ, apud *Tarron.* 3. *H. R.* 11. 4. *Schneid.*; *Plin.* 10. *Hist. nat.* 48. 67. (132); et *Colum.* 8. *H. R.* 15. 1., apud quos legitur et phaleris. ¶ 2. Item genus herbæ. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 102. (126). Phalaris thyrsum habet lungum, tenuem ceu calamum, in summo flurem inclinatum, semen sinule sesamæ. Est *Phalaris canariensis* Linn.

PHALERÆ, arum, f. plur. 1. τὰ φαλαρα. — Neutr. gen. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 1. 6. (18). de

Flavio. Quo facto tanta senatus indignatio exarsit, ut «annulos abjectos» in antiquissimis reperiat annalibus. Fallit plerosque, quod tum et equestrem ordinem id fecisse arbitrantur; ut enim adjectum hoc quoque: «sed et phalera posita», propter quæ nomen equitum adjectum est, annulos quoque depositos a nobilitate in annales relatum est, non a senatu universo. Ea verba sed et phalera posita femininum genus singul. numeri ostendere videntur; sed similis est veri, esse neutrum plurale, Græco more, τὰ φαλαρα. At *Sillig.* ex *Cod. Bamberg.* legit sed et phaleras positas. *V. Liv. loc. cit. sub I. 1. init.* — Ceterum

1.) Proprie. ¶ 1. De hominibus phalerae — a) Erant ornamenta ex auro vel argento, bullarum forma, quæ viri nobiles ac præsertim milites, bonoris causa, in pectore pensilia gestabant, quæque alicujus Numinis, vel Augusti, vel alius cuiuspiam rei imaginem referebant: a φαλαρός, Dorice φαλαρός splendidus; cujus vocis pænultima licet longa sit, brevis tamen est tum in τὰ φαλαρα, tum in phalerae. (Hinc *Plutarch.* in *Quæst. Rom.* Γέρων τις ἐπὶ χλευασμῷ προάγεται, παιδικὸν ἐναψάμενος περιδέραιον, ὃ καλοῦσι βούλλα. Sed hæc delenda; nihil enim ad rem). *Liv.* 9. 46. a med. Tantum Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annulos aureos et phaleras deponerent. *V. supra.* Ex *Floro* 1. 5. discimus, ab Etruscis ad Romanos phalaratum usum transisse una cum trabebis, sellis curulibus, prætexta, annulis ceterisque insignibus: quin aliquamdiu ipsorum regum proprias fuisse. Etenim sic *Id.* 3. 10. in fin. Ipse ille rex (*Vercingetorix*) supplex quom in castra venisset, tum et phaleras et sua arma ante Cæsaris genua projecit. — b) Fuere præsertim inter militaria præmia. *Liv.* 39. 31. sub fin. Pro contione postero die laudati, donatique a C. Calpurnio equites phalæris: Quintius alter prætor suos equites catellis ac fihulis donavit. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 28. 29. (102). L. Siccicus Dentatus donatus hastis puris XVIII., phaleris XXV., torquibus LXXXIII., armillis CLX., coronis XXVI., civicis XIV., aureis VIII., muralibus III., obsidionali una. *Adde de eodem Val. Max.* 3. 1. n. 24.; et *Gell.* 2. 11.; et *Dionys. Halic.* 1. 10. p. 663. *Sil. It.* 15. 254. Tum merita sequantur donis, et præmia virtus sanguine parta capito: phaleris hic pectura fulget, Hic torque aurato circumdat bellica colla. *Juvenal.* 16. 59. Ut, qui fortis erit, sit felicissimus idem, Et læti phaleris omnes, et torquibus omnes. *Virg.* 9. *Æn.* 359. Euryalus phalætas Rhæmetis, et aurea bullis Cingula... rapit, atque humeris nequidquam fortibus aptat. Militis porro phaleris ornati figuram habes apud *Utr. Inscript.* p. 2030. n. 1.: et *Maff. Mus. Ver.* 121. 4. — c) Etiam mulieres phaleras gestabant. *P. Syrus* apud *Petron. fragm. Traquir.* 55. *Bormann.* Quo margarita cara tribacca et Indica? An ut matrona ornata phaleris pelagiis Tollat pedes etc? *Vet. epithalam.* apud *Hernsdorf.* in *Poet. Lat. min.* T. 4. p. 491. Denique miramur, quid colla monilia gestent; Ex humeris frustra phaleras imponis eburnis, Nam tibi non gemmæ, sed tu das lumina gemmis. ¶ 2. Item equorum phalerae propriæ sunt, *borrich.* *Virg.* 5. *Æn.* 310. Primus equum phaleris insignem victor habeto. *Liv.* 22. 52. Argenti pluitium in phaleris equorum erat. *Cic.* 6. *Verr.* 12. 29. A Philarcho Centuripino, homine locuplete ac uobili, phaleras pulcherrime factas, quæ regis Hieronis fuisse dicuntur, utrum tandem abstulisti, an emisti? alias item nobiles ab Aristo Panormitano, tertias a Cratippo Tyndaritano? *Claudian.* *IV. Cons. Honor.* 548. Turbantur phalerae, spinosis morsibus aurum Funnat. *Id. epigr.* 20. Dumque auro phalerae, gemmis dum frenâ resident. *Adde ibid.* 24. in fin. *Gell.* 5. 5. Inducebat etiam currus cum falcibus, et elephantos cum turribus, equitatumque frenis, ephippiis, inunilibus, phaleris præfulgentem. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 12. 74. (193). Gemmæ cuculides nunc vulgarissimæ sunt verius, quam nascuntur.

et mox (194). Quondamque tantæ magnitudinis fecere, ut equis regum in oriente frontalia ac pro phaleris pensilia facerent. *Inscript.* apud *Gruter.* 416. I. C. GAVIO L. F. STEL. SILVANO DONIS DONATO A DIVO CLAVDIO BELLO BRITANNICO TORQVIBVS ARMILLIS PHALERIS CORONA AVREA. Alia apud *eumd.* 1096. 6. CN. MARCIO CN. F. GAL. PLEATORIO CELERI DONIS DONATO A DIVO TRAIANO IN BELLO PARTHICO CORONA MYRALI TORQVIBVS ARMILLIS PHALERIS. *Sueton.* *Aug.* 25. Dona militaria, aliquanto facilius, phaleras, et torques, et quiddid auro argentoque constaret, quam vallares ac murales coronas, quæ honore præcelleret, dabat: has quam parcissime, et sine ambitione, ac sæpe etiam caligatis tribuit. *Apul.* 10. *Met.* Me phaleris aureis, et fucatis ephippiis, et purpureis tapetis, et frenis argenteis, et pictilibus balteis, et tintinnabulis perargutis exornatum ipse residens comissimis affatur sermonibus. *Id.* de *Deo Socrat.* Neque enim in emendis equis phaleras consideramus, et baltei polimina inspicimus, et ornatissimæ cervicis divitias contemplamur; si ex argento et auro et gemmis mobilia variæ gazæ dependent; si plena artis ornamenta capiti et collo circumiacent; si frena cæolata, si ephippia fucata, si cingula aurata sint.

II.) Translate phalerae dicuntur — a) Generatim de rebus externis, fucatis et speciem boni præ se ferentibus. *Pers.* 3. 27. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmata quod Tuscorum millesime ducis, Censoremque tuum vel quod trabeate salutas? Ad populum phalerias. *h. e.* coram populo jacta fortunæ bona, qui stupet in titulis et imaginibus; phalerae enim sunt equestris ordinis ornamenta. *Cf. Inscript.* apud *Gruter.* 450. 5. de *Sexio Petronio Probo.* BIS GEMINA POPVLOS PRAEFECTVS SEDE GVBERNANS HAS MVNDI PHALERAS HOS PROCVRVM TITVLOS TRANSCENDIS SENIOR. — b) Speciatim de ornatu dicendi. *Capell.* 3. init. Rursus Camena parvo Phaleras parat libello. *Symmach.* *Ep.* 83. (al. 89.) Præfer loquendi phaleras, quibus te natura ditavit. *Sidon.* 1. *Ep.* 9. sub fin. Collata vestris mea carmina, non heroicorum phaleris, sed epitaphistarum nenis comparabuntur. *Adde eumd.* 9. *Ep.* 16.; et *V. Fronton.* 3. ad *M. Cæs.* 16. ad fin.

PHALERATUS, a. um, particip. a phalero, phaleris ornatus. *decorato di medaglie d'onore.*

I.) Proprie. ¶ De hominibus. *Petron.* *Satyr.* 28. Lecticæ impositus est. præcedentibus phaleratis cursoribus quatuor. *Sueton.* *Ver.* 30. extr. Soleis inularum argenteis, canusinatis mulionibus, armillata et phalerata cum Maracumi turba atque cursorum. *Prudent.* *Psychom.* 30. Illa hostile caput phaleraeque tempora vittis Altior insurgens labefacta. *Fulgent.* 1. *Mithol. præf.* a med. Cuius (*Feneris*) phalaratum exoticois diadema carbunculis corniculata lunæ sinuatio deprimebat. *Venant.* *Fortun.* 8. *carm.* 26. Egrege compacta sinu, phalera rotatu Atque Sophucleo pagina fulta sopho. ¶ 2. De equis. *Liv.* 30. 17. ad fin. Munera, quæ legati ferrent regi, sagula duu purpurea, et equos duo phaleros, etc. *Sueton.* *Cal.* 19. Per hunc pontem ultro citro commevit, bi duo continenti. Primo die phalero equo, insignisque quænea corona etc. *Prudent.* *Psychom.* 195. phalaratum circumflectit equum.

II.) Translate. *Ter. Phorm.* 3. 2. 14. Adeon' te esse incogitantem atque impudentem, ut phaleratis dictis ducas me, et neam ductes gratis? con belle paroline, verbis specie honestis, sed dolosis. *Fulgent.* *Expos. serm. ant. præf.* p. 558. *Merc.* Non tam phaleratis sermum studentes spumis, quam rerum manifestationibus dantes operam dilucidatis.

PHALÆRIS. *V. PHALARIS.*

PHALERO, as, ævi, ætum, are, a. 1. Part. *Phaleratus* *V. loco suo; Phalerandus* in fin. — Phalerare est phaleris ornare; sed occurrit translate tantum. *Ambros.* in *Luc.* 2. 18. Plehem Dominus simplicem requirebat, quæ phalerare auditu, et fucare nesciret. *Id.* 1. *Offic.* 12. Eloquentie phalerandæ gratia.

PHALEUCIUM. V. PHALECIUM.

PHALLICA, ōrum, n. plur. 2. φαλλικῶν, carmina in honorem Bacchi. item Priapi: a φαλλός penis. Phallicus auctor est ille qui Priapea scripsit, quæ perperam Virgilio quidam tribuunt. Sed hæc Græca sunt.

PHALLICUS, a, um, adject. metrum est tribus constans trochæis. Terentian. de metr. v. 2545. Quem nos benedecamus; illud solum Tamquam de numero vocare versum, Tradunt Sapphicon esse nuncupandum. - Sed primi pedis ante lex tenenda est. Spondeon siquidem videmus istic Tamquam legitimum solere poni. Post hunc dactylon, aliqua tres trochæos, Cui nomen quoque phallico dederunt. et Mar. Victorin. p. 2617. Putsch. Penultima autem detracta (et versu Non ebur neque aureum) phallicum reddet ita: Non ebur neque aureum. et Id. p. 2565. Idem Archilocus penultimis heroi hexametri partibus adjecta syllaba huiusmodi versum induxit, qui metro phallico, id est tribus trochæis ultimis clauderetur, ut est At tuba terribilem sonitum dedit ære canoro. Adjecta enim anta ultimos pedes sed syllaba, sicut Ære sed canoro, quod est metrum phallicum. Ita Gaisdorf.; at Keil. phaltecium. Adde eund. p. 2566. Putsch. primo loco recte phallicum, in aliis vere legit Phaltecium. Similiter phallicum pro panicum legendum coniecit Santenius apud Servium Centim. p. 1823. Putsch. V. PHELLOS.

PHALLOPOTA. V. DRILLOPOTA.

PHALLOVITRÓBOLUS, i, m. 2. poculum obscenæ figuræ; Priapus ex vitro, apud Capitolin. Pertin. 8.; ubi alii leg. phallovitrobolum, alii phalloveretroboli eod. sensu. Alii leg. alvei vitrei belli, h. e. alvei, seu tabulæ latrunculariæ, in quibus vitreum bellum ludebant veteres.

PHALLUS, i, m. 2. φαλλός, penis ligneus, vel vitreus, vel coriaceus, quem in Bacchi festis plastra impositum per rura et urbes magni honora circumferrebant, ut Augustin. 7. Civ. D. 21. narrat. Arnob. 5. 28. Pudor me habet, Alimonia illa proferat mysteria, quibus in Liberi honorem Patris phallos subrigit Græcia, etc. Alii et ipsa Orell. leg. ithyphallos. V. ALIMONTIA. Id. ibid. 29. Totam interroget Græciam, quid sibi velint bi phalli, quos per rura, per oppida mos subrigit at venerat antiquus. Phallus antiquitus ponebatur in introitu portæ urbium. V. Annal. dell' Institut. Archeol. T. 1. p. 63.; T. 7. p. 16. in it. et T. 13. p. 19. not. 2.

PHANEROSIS, is, f. 3. rivelazione, φανερώσις, manifestatio. Vox Græca, qua librum quemdam suum inscripsit Valentinus, in quo arcana multa, a mala femina dictata, perscripserat. Tertull. advers. Hæret. 30. et 51.

PHANTASIA, æ, f. 1. fantasia, immaginazione, φαντασία, visum, imagin rerum animo insidentium. Ita dicta est a φαντασμαι appareo, quia species rerum, quas sentimus, vel etiam sentire nos putamus, intus apparent. Græce Cic. 1. Acad. (post.) 11. 40. In qua primum de sensibus ipsis quædam dixit nova, quos junctos essa censuit et quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus licet. ¶ 1. Apud Rhetores accipitur pro mentis conceptu, concetto, idea, pensiero. Seneca Suasor. 2. a med. Cestius quam descripsisset honores, quos etc. adject: per sepulcra nostra jurabitur. Nicetas longe disertius hanc phantasia movit etc. Cf. Cæli. Aurel. 3. Acut. 13. Omnis phantasia, cujus diversitates Latini visa vocaverunt, ut Tullius, sive illa naturalia sive contra naturam fuerint, animi, non corporis esse noscuntur. Hydropobi igitur phantasia jactantur. Cf. Vulgat. interpr. Eccl. 34. 6. Car tuum phantasias patitur. ¶ 2. Phantasia, non homo, convicium apud Petron. fragm. Tragus. 38. Burmann. sub fin. quasi species et simulacrum hominis, non homo: vel homo jactahundus et vaus.

PHANTASMA, atis, n. 3. φάντασμα, species, vel imaginatio falsa, quales sunt, quas dormientes videre sibi videntur. ¶ 1. Genatim de

imagine, vel simulacro rei conjuspiam. Augustin. de Trinit. 8. 6. Alexandriam quam eloqui voin, quam numquam vidi, præsto est apud me phantasma ejus. Vulgat. interpr. Marc. 6. 49. Putaverunt esse phantasma. ¶ 2. Speciatim de spectro. Plin. 7. Ep. 27. sub in it. Velim scire, esse aliquid phantasmata, et habere propria figuram, numenque aliquid putes, no inane et variam ex metu nostro imaginem accipere. Tertull. 5. advers. Marcion. 7. Si phantasma fuit Christus. Adde Prudent. Hamartig. 59.

PHANTASMÁTICUS, a, um, adject. pertinet ad phantasma. Isid. 8. Orig. 9. Non aliquam phantasmaticam illusionem, Satana fallacia factam etc.

PHANTASTICUS, a, um, adject. φανταστικός, fantastico, qui ex phantasia oritur. Cassiod. Complex. Act. Apost. 3. Ne aliquis tale miraculum phantastica crederet imaginatione demonstratum. Id. de anim. 2. ante med. Anima sibi representat, quod phantastica imaginatione concepit.

PHARÉTRA, æ, f. 1. faretra, turcasso, φάρετρα, theca, ubi sagittæ reponuntur: παρά το φέρειν τὰ τρώου δυνάμει. Virg. 1. Æn. 327. Succinctam pharetra, et maculosæ tegmina lyncis. Horat. 1. Od. 22. 3. Nec venenatis gravida sagittis, Fusce, pharetra. Virg. 1. Æn. 504. illa pharetram fert humero. Stat. 4. Theb. 259. Amyclæas humeris aptasse pharetras. Propert. 2. 9. 10. Et pharetra ex humero Gnosla utroque jacet. Ovid. 2. Met. 419. Pharetram exuere humero. et 5. ibid. 379. sulvera. h. e. aperire ad depromendas sagittas. — NB. Da cognom. Rom. V. ONOM.

PHARÉTRATUS, a, um, adject. fornito di faretra, pharetra instructus. Virg. 11. Æn. 619. pharetrata Camilla. Id. 4. G. 290. Parsis. h. e. quæ sagittis maxime delectatur et pollat. Sic Horat. 3. Od. 4. 35. pharetrati Geloni. Ovid. 10. Met. 525. pharetratus puer. h. e. Cupido. Id. 1. Amor. 1. 10. pharetrata virg. h. e. Diana. Val. Flacc. 6. 696. pharetrata tapeta. h. e. in quibus est pharetra.

PHARETRAZONIUM, ii, n. 2. zona, ex qua pendet pharetra. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tautum in Not. Tir. p. 126.

PHARÉTRIGER, gæra, gærum, adject. qui pharetram fert. Sil. It. 14. 286. Clada pharetrigeri subnixas regis Athenas. h. e. Xersis Persarum Comrum regis.

PHARICON vel Pharicum, i, n. 2. φαρικόν, genus veneni, ita dicti a Pharico inventore. Plin. 28. Hist. nat. 10. 45. (158); et Scribon. Compos. 195.

PHARMACEUTICUS, a, uni, adject. φαρμακευτικός, farmaceutico, ad pharmacum pertinens. Cæli. Aurel. 5. Tard. 10. ad fin. Potui dandum lac cum succo mali punici, vel iis, quæ in pharmaceutico Responsum tradidimus libris. Sic Isid. 4. Orig. 9. Secundum (genus) pharmaceuticum. — Et absolute, substantivorum more. Id. ibid. Pharmaceutica est medicamentorum curatio.

PHARMACEUTRIA, æ, f. 1. maga, strega, φαρμακείτρια, saga, venefica. Hoc nomine Virg. Eclogam octavam inscripsit, in qua Theocriti imitatione venefica quædam inducitur, quæ magicis incantationibus animum viri, a quo spernebatur, ad sui amorem conatur revocare. Servius ad Virg. loc. cit. Theocritus, qui frequenter dicitur in Pharmaceutria etc.

PHARMACIA, æ, f. 1. φαρμακεία, farmacia, medicamentorum compositio. Cæli. Aurel. 2. Tard. 14. ante med. Medicaminum ratio, quam pharmaciam appellant. Adde Isid. 5. Orig. 9. 2. Rursus Cæli. Aurel. 2. Tard. 12. extr. Ex medicaminum regula, quam Græci pharmaciam appellant. Theod. Priscian. 4. p. 317. ed. Ald. Divisam esse dicimus medicinam in partes quatuor: regularem, quam dietam vocamus; inanuum officium, quod chirurgiam vocamus; medicamen, quod pharmaciam vocamus; prænosciam, quam prognosin dicimus.

PHARMACOPOLA, æ, m. 1. chi vende medicine. speciale, φαρμακοπώλης, qui pharmaca vendit: a φάρμακον medicamentum et πώλειν vendit. Olim alii erant pharmacopola, quam bodie. Nunc etiam simplicia divendunt, atque ex medicorum præscripto pharmaca concinnant. Olim simplicia vendebant seplasiarii, qui Græcis παντοπώλαι; pharmacopola autem non ex alieno agabant præscripto, sed ipsimet remedia concinnabant, venaliaque habebant, quales nunc medici circumforanei, qui per fora atque urbes cursitant, et peritiam suam ac remedia jactando simplici popello sublinere os soleo, cerretani. Cato apud Gell. 1. 15. Itaque auditus, non auscultatis, tamquam pharmacopolam. Nam ejus verba audiuntur, verum ei se nemo committit, si æger est. Cic. Cluent. 14. 40. Tum repente Anconitanum quendam, L. Clodium, pharmacopolam circumforanum, aggreditur. Adde Horat. 1. Sat. 2. 1.; et Scribon. Compos. 199.

PHARMACUM, i, n. 2. φάρμακον, medicamentum. Vox media est, quales multas recenset Gell. 12. 9. et Cælius Dig. 50. 16. 236. Sumitur enim et pro medicamento salutifero, et pro veneno malo, seu toxico, quemadmodum et Latine medicamentum vox media est, et tam in malam, quam in bonam partem accipitur, ut Non. p. 345. 16. Merc. auctor est, ubi tamen hanc vocem Græcis litteris exhibet. Inscript. apud Orell. 144. L. APENTEIO L. F. ZMABAGO AROMATARIO QUI VASCULA DYGLIARIORUM CCC. ITERI HS. LX. TESTAMENTO RELIQUIT C. STATILIO PRAGO AROMATARIO GENERO SVO VT ABRIS IN OPBUS COLONIAE FELICIS LORTIENSIS PHARMACA ET MYLUM SINE PRELIO KROGARET.

PHARMACUS, i, m. 2. φαρμακός, homo sacer, execrabilis, devotus. Servius ad Virg. 3. Æn. 37. ex Petron. Satyr. 141. narrat, morem fuisse apud Massilienses, ut quoties pestilentia laborarent, unum aliquem abjectum et pauperem hominem eligerent, qui se pro civitate devoveret, et annum publice altius exquisitis ciborum deliciis, tandem ornatus verbenis et sacris vestibus, tota urbe circumductus, omniumque execrationibus oneratus, ut in eum mala civium reciderent, extra urbem saxis obrueretur, aut præceps daretur e rupe, aut ad aras communis victimæ mactaretur. Quam rem habet etiam Vel. Scholiast. Statii ad 10. Theb. 793. Hic igitur φαρμακός dicebatur. Hesych. Φαρμακοί, κατάρτηροι, περικαθαίροντες τὰς πόλεις. Hinc de eo, qui partem corporis quasi devoverat, vel qui scelestus est et detestabilis, ita Petron. Satyr. 107. extr. Cui Deo crinein vovisti? Pharmace, responde.

PHARNACEON, i, n. 2. φαρνάκειον, herba, genus panacis, folio longiore, et serrato, ita dictum a Pharnace rege Ponti inventore. Plin. 25. Hist. nat. 4. 14. (33).

PHARNUPRIUS, a, uni, adject. vel Pharnuprium, ii, n. 2. legitur in palimpsesto Plinii ed. Perth. 14. Hist. nat. 16. 19. (102). Sic fit et sycites et sico, quem alii pharnuprium, alii trochia vocant. Vulgati libri et Sillig. leg. palimprium. Unde vero dictum sit pharnuprium, viderint eruditi.

PHAROS vel Pharus, i, f. 2. Φάρος, oppidum Ægypti apud Alexandriam, in insula cognomine, V. ONOM.: in ea iugens turris, et qua lumen per noctem navigantibus elucebat, ut est apud Plin. 36. Hist. nat. 12. 18. (83). Hinc ¶ 1. Ut scribit Solin. 32. sub fin., machinæ in portibus ad præluendum ministerium edificatæ phari deinceps apud omnes gentes appellari captæ sunt. Val. Flacc. 7. 84. clarissime serena Arco pharon subit. Sueton. Tib. 74. Turris phari terræ motu Capreis concidit. Stat. 3. Silv. 5. 100. Felebumque domos, trepidis ubi dulcia nautis Lunina noctivagæ tollit pharus æmula lune. Ergo post Tiberii tempora iterum ea turris restaurata fuerat; nam Statius hæc scripsit imperante Domitiana. ¶ 2. Unde translate est splendidus vir. Venant. 8. arm. 21. 4. Illustrans populos spargeris orbe pharus.

PHASCOLA (φασκόλα, τᾶ) appellant Græci,

quas vulgus peras vocat. *Paul. Diac. p. 223. 1. Müll.*

PHASELARIA, um, n. plur. 3. *V. FASELARIA.*

PHASELUS vel faseolus et phasellus vel faseolus, i, m. et f. 2. *φάσηλος*,

1.) Proprie est genus leguminis: quod quidam in duo genera dividunt, majus et minus: majus putant esse quod Itali dicunt *fava*: minus quod appellant *fagiolo*. De hoc minore intelligunt illud *Virg. 1. G. 227.* viciamque seres, vilemque phaselum, et *Colum. 10. R. R. 377.* Et gravis atripliici consurgit longa faseolus. Adde *eumd. 2. ibid. 10. 4.*; et *Pallad. 10. R. R. 12.* At *Schneiderus* ad *Colum.* locis citatis putat, unum tantummodo esse leguminis genus, quod *phaselus* et *phaseolus* et *faselus* et *faseolus* scribi solet. *V. voc. seq.*

11.) Translate est navigii genus, mixtam habens forinam ex oneraria et longa triremi, quod tam velis, quam remis agi poterat. *Servius* ad *Virg. 4. G. 289.* monet, esse brevem naviculam; *Acro* ad *Horat. 3. Od. 2. 29.* scribit, esse navem velocem et oblongam; *Non. p. 534. 23. Merc.* dicit, esse navigium Campanum; *Baysius* eundem putat ac myoparonem, aut certe ab illius figura non multum distantem. *Cic. 1. Att. 13.* Accepi tertiam (epistolam), quam, ut scribis, ancora soluta, de phaselo dedisti. *Sall. apud Non. loc. cit. et ibid. 6.* Cohors una grandi phaselo vecta, a ceteris deerravit. Adde *Sisennam* et *Varron.* apud *eumd. ibid. Martial. 10. 30.* Pictam phaselon adjuvante fert aura. *phaselon* est Accusati. Græcæ positionis. *Catull. 4. 1.* Phaselus ille, quem videtis hospites. *Lucan. 5. 318.* Et latus inversa nudum munita phaselo. — Fictiles etiam phaselos fuisse in usu apud Ægyptios, testatur *Strabo l. 17. et Juvenal. 15. 127.* Parvula fictilibus solitum dare vela phaselis. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PHASEOLUS et faseolus, i, m. 2. *fagiolo*, *φάσηλος*, genus leguminis, siliquam ferens longiore, quam fœnogræcum, quæ una cum semine manditur viridis ex oleo et aceto. Pro eo *phaseolus* vel *passiolus* legas in antiquis *Plinii* codicibus, qui ejus meminit *24. Hist. nat. 9. 40. (65).* Sic *Colum. 11. R. R. 2. 72.* Millium et panicum hoc tempore demittitur, quo faseolus ad escam seritur. *V. vocem præced.*

PHASGANION, ii, n. 2. *φάσγανος*, gladiolus herba. *Plin. 25. Hist. nat. 11. 89. (138).* Xiphion et phasganion nascitur in humidis. *V. XIPHION. Seren. Sammon. 40. 751.* Aut de phasganio radix decocta palustri. *V. et voc. seq.*

PHASGANON, i, n. 2. *φάσγανον*, pro phasganion legitur apud *Apul. Herb. 46. V. voc. præced.*

PHASIANARIUS, ii, m. 2. *φασιανοτρόφος*, qui phasianos pascit. *Paul. Dig. 32. 66.* Phasianarii et pastores anserum non continentur.

PHASIANINUS, a, um, adject. ad phasianum pertinens, ut Phasianina ova, *Pallad. 1. R. R. 29.* Sic *Plin. Valerian. 2. 30. p. 185. et 185. retro ed. Ald.* Adeps phasianinus.

PHASIANUS, a, um, adject. Scribitur et *fasianus*: *V. in lin.* — Phasianus est ad Phasianum pertinens, ut *Phasianæ aves*, et *Phasianæ* absolute, quæ plurimæ circa Phasidis ostia conveniebant: indeque in Europam ab Argonautis advectæ sunt, et in deliciis cœnarum habitæ, *fagianæ*: de quibus *Martial. 13. 72.* Argiva primum sum transportata carina: Ante mihi notum nil, nisi Phasis, erat. *Id. 3. 58.* Et in priorum phasiana Colchorum. *Plin. 10. Hist. nat. 48. 67. (132).* Phasianæ aves in Chotchis geminas ex pluma aures submitunt subriguntque. *Id. 11. ibid. 37. 44. (121).* has aures cornicula appellat. *Id. ibid. 33. 39. (114).* de pediculis. Hoc quidem et aves infestat; phasianas vero interimit, nisi pulverantes sese. Adde *Sueton. Cal. 22. et Vopisc. Tacit. 11.* Phasianam avem, nisi suo et suorum natali et diebus festissimis, non posuit. — Hinc

Phasianus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, h. e. phasianus ales. *Sueton. Vitell. 13.*

Phasianorum et pavonum cerebella. *Pallad. 1. R. R. 29.* Si pituitam patlentur phasiani. *Lamprid. Alex. Sev. 41. sub fin.* Aviaria instituerat pavonum, phasianorum, gallinaceorum. Adde *Senec. Consol. ad Helv. 9. a med.*; et *Paul. Dig. 32. 64.* — Scribitur etiam *fasianus* et *fasiana*. *Edict. Dioclet. p. 14.* Fasianus pastus $\frac{1}{2}$ ducentis quinqueaginta, faslanus agrestis $\frac{1}{2}$ centum vigintiquinque; fasiana pasta $\frac{1}{2}$ ducentis, fasiana non pasta $\frac{1}{2}$ centum. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PHASIÓLOS vel phasiolus et fasiolus, i, m. 2. *φασίολος*, idem quod phaseolus. Est autem nomen herbæ isopyri, quoniam ejus folium, quod est aniso simile, more phaseli in campulis torquetur. Capitula sunt in summo caule tenuia, plena seminis melanthii. *Plin. 27. Hist. nat. 11. 70. (94).*

PHASMA, átis, n. 3. *φάσμα*, visum, spectrum, idem ac phantasma. Hinc nonnulli phasmata legunt pro phantasmata in *epist. Plinii*, quam in PHANTASMA 2. attulimus. — Est etiam nomen unius ex fabulis Menandri, *Ter. Eun. prol. 9.*, cuius argumentum ibi *Donatus* enarrat. Item ejusdem Catulli mimographi apud *Juvenal. 8. 186.* Hinc *Fulgent. 1. Mythol. præf.* Pellææ gentis enerves sensus aut satyra luseram, aut comædico phasmate delectabam, aut tragica pietate mulcebam, aut epigrammatum brevitate condibam. *Alii leg. plasmate.*

PHASSA, æ, f. 1. est Græca vox *φάσσα*, a *φάσσαι* timeo, perinde ac si dicatur *timida*, *It. la timida*, h. e. columba palumbus Linn., specie di colombo selvatico. *Servius* ad *Virg. 6. Ecl. 78.* Omnes in aves mutati sunt: Tereus in upupam, Itys in phassam, Procne in hirundinem, Philomela in lusciniam. *Cæli. Aurel. 3. Acut. 21. n. 204.* Dabimus quidquam pomorum, atque volantium pectora, sed non pinguium, ut perdicis, vel phassæ, vel similibus.

PHATNE, ærum, f. plur. 1. *φάτνα*. Vox Græca, qua præsepia significantur. *Plin. 18. Hist. nat. 35. 80. (353).* Sunt in signo Cancris duæ stellæ parvæ, Aselli appellatæ, exiguum inter illas spatium obtinente nubecula, quam Præsepia appellant. *Cic. Prognost. apud Priscian. 16. in fin. et 18. p. 1170. Putsch.* Ast autem tenui quæ candent lumine Phatnæ. *V. ASELLUS.*

PHAULIUS, a, um, adject. *φάυλιος*. Olivæ phauliæ sunt grandissimæ, sed minimo succo, quæ et regiæ ab aliis, ab aliis majorinæ appellantur: a *φάυλος* vilis, nullius pretii. *Plin. 15. Hist. nat. 3. 4. (15).* Apud *Macrob. 2. Saturn. sub fin.* legitur *pauliæ*, sed *phauliæ* corrigendum videtur.

PHÉLETA, æ, m. 1. *φηλητής*, fallax, fur: a *φηλέω* decipio. *Seneca Ep. 51. ad fin.* Voluptates exturba, latronum more, quos pheletas Ægyptii vocant: in hoc nos amplectuntur, ut strangulent. Alii perperam leg. *philetas*, a *φίλητης* amator, basiator.

PHELLANDRION, ii, n. 2. *φελλάνδριον*, herba palustris, folio apii, cuius potu levari vesicæ vitia, tradit *Plin. 27. Hist. nat. 12. 101. (126).*

PHELLOS, i, m. 2. *φελλός*, Græce est suber, genus arboris. Accipitur autem pro tympano ex subere, Italice *rotella di sovero*, quod locum habet in horologio aquario. *Vitruv. 9. de horolog. Equaliter* per id cavum influens aqua sublevat scaphum inversum, quod ab artificibus phellos, sive tympanum dicitur. *Terentian de metr. v. 1815.* Ithyphallica porro citarunt musici poetæ, Qui ludicra carmina Baccho, versibus petulcis, Grajo cum cortice phello, tres dabant trochæos, Ut nomine fit sonus ipso, *Bacche Bacche*.

PHENGITES, æ, m. 1. *φηνγίτης*, lapis ita appellatus a *φένγος* splendor. *Plin. 36. Hist. nat. 22. 46. (163).* Nerone principe, in Cappadocia repertus est lapis duritia marmoris, candidus atque translucens, etiam qua parte fulve incidant vene, ex argumento phengites appellatus. *Sueton. Domit. 11.* Porticum, in quibus spatium consueverat, parietes phengite lapide distin-

tit; e cuius splendore per imagines quidquid a tergo fieret, provideret.

PHÉOS, i, n. 2. *φείως*, herba foliis et caule spinoso, alio nomine stæbe. *Plin. 21. Hist. nat. 15. 54. (91).* et *22. ibid. 11. 13. (28).*, ubi alii et ipse *Sillig. leg. phéos.*

PHÉRECRÁTĪUS, a, um, adject. ad Pherecratem, *Φερεκράτην*, poetam comicum Atheniensem pertinens, quem Pherecratii versus inventorem fuisse ferunt. *Mall. Theod. de metr. 4.* Metrum dactylicum trimetrum Pherecratium constat ex spondeo, et dactylo, et spondeo sive trochæo, ut est apud *Horat. (1. Od. 5. 3.)* Grato, Pyrrha, sub antro. *Sidon. 9. Ep. 13. in carm.* Dum metro quatitur chorda Glyconio, Nec non Alcaico, vel Pherecratio, Juncto Lesbiaco, sive anapaestico. Hic *Sidonius* licenter pænultimam syllabam corripit: Græce enim est *Φερεκράτης*. Adde *Servium Centim. p. 1824. Putsch.*; et *Diomed. 3. p. 518.*

PHÉROMBROS, ii, m. 2. ita appellatur cucumis silyvaticus apud *Apul. Herb. 113.*: a *φερό* porto et *ἄμβρος* imber, quasi ferens imbrem.

PHETRĪUM, ii, n. 2. *φῆτριον* Ionice pro *φῆτριον*, locus, in quem phetrii, seu qui sunt ejusdem sodalicii, conveniunt, maxime sacrorum causa. *Inscript. apud Gruter. 214.* VESBIVS AVG. LIB. PHETRIVM AVGYSTALIBVS MVMICIPĪ CARITIVM LOCO ACCEPTO A REP. SVA IMPENSA OMNI (cultu) EXORNATVM DONVM DEDIT etc. ACT. IDIB. IVNIS Q. NINNO BASTA F. MANILIO VOPISCO COS. h. e. ann. a Chr. n. CXIV. Adde aliam apud *eumd. 215. 1. Cic. 14. Att. 14.* Itaque joca tua plena facietiarum de heresi Vestoriana, et de phetriorum more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse rescribere. Ita legend. putant *Gronovius*, et *Martorellius Thec. calam. p. XXIX.* pro *pherionum*, quod legitur in editionibus.

PHETRĪUS, ii, m. 2. fratricius, qui est ejusdem fratris seu sodalicii, et in idem phetrium convenit. *Inscript. inutila et mendosa apud Gruter. 418. 6.*, suppleta atque emendata ex *Martorellii* conjectura, ab *Augustin. Gervasio* in *Ossevar. sopra un'iscriz. Sipontina*, Neapoli ann. 1837. edit. ex apographo *Fabii Giordani* in *Hist. Neapolit. p. 20.*, integra mendisque purgata affertur ita p. 34. c. HERBATIO MAEC. ROMANO DEMARCHISANTI II. ALIMENTORVM QVART. CVR. SACRÆ REGVM. CVR. II. FRVM. COMP. SE VIVO FECIT QVI OB PROMISSAM VENAT. PHETRIS DIVISIT QVINA ML. NYM.

PHEUGYDROS, i, f. 2. *φευγυδρος* eadem atque hydrophobia, a *φείγω* fugio et *ὕδωρ* aqua. *Cæli. Aurel. 3. Acut. 9.* Hydrophobiam alii phobodipson appellant, quod cum timore sitiat: Polybus pheugydron, siquidem aquam fugiat: nos denique aquifugam dicere poterimus. *V. et voc. seq.*

PHEUGYDRUS, a, um, adject. *φευγυδρος*, qui aquam fugit. *Cæli. Aurel. 3. Acut. 15. ante med.* Polybus hanc passionem memoravit, dicens, aquifugas cito interire, quos pheugydros appellavit. *V. voc. præced.*

PHEUXASPIDION, ii, n. 2. herba eadem ac polion, apud *Apul. Herb. 57.*: videtur esse a *φειξίς* fuga et *ἀσπίδιον* parvus serpens; quia lineas arcere creditur. *V. POLION.*

PHĪĀLA, æ, f. 1. *tazza, coppa, bicchiere*, *φιάλη*, poculi genus in superiori parte latius: et fere ex auro, aut alia pretiosa materia. *Juvenal. 5. 37.* ipse capaces Heliadam crustas, et inæquales beryllo Virro tenet phialas: tibi non committitur aurum. *Martial. 8. 51.* Quis labor in phiala? docti Myos, anne Myronis? Mentoris hæc inanus est, an, Polyclete, tua? *Id. 3. 41.* Inserta phialæ, Mentoris manu ducta, Lacerta vivit, et timetur argentum. *Plin. 33. Hist. nat. 12. 55. (156).* Ulysses et Diomedes erant in phialæ emblemate, Palladium surripientes. Adde *Martial. 8. 33. et 14. 95. Inscript. apud Henzen. 5905.* NORRIÆ AVG. SACR. Q. FABIVS MODESTVS DOMO ROMA DEC. AG. I. AVG. THRACVM PHIALAM ARGENT. P. II. ENBLEM. NORRIÆ AVREÆ VNCIÆ DVAS. — De nom. propr. *V. ONOM.*

PHĪDĪTĪA, ōrum, n. plur. 2. *φειδίτια*, scilicet.

τά δειπνα, cœnationes, sive convivia apud Lacedæmones, ita dicta a parismonia, a φειδύμαι parco, parce utor. Conveniebant enim ad Phiditia conferentes singuli farinæ modium, vini coros octo, casei quinq̄ minas, ficum quinq̄ semis minas. Cic. 5. *Tusc.* 34. 98. Quid? victum Lacedæmoniorum in phiditilis nonne videmus? Ubi quum tyrannus cœnavisset Dionysius, negavit, se illo iure nigro, quod caput cœnæ erat, delectatum. *V. Athen. Dipnos. l. 4. c. 6.* et *Pausan. l. 7. c. 1.* Alii legunt philitia eodem sensu, nam Græcè quoque φειδίτια et φιλίτια usurpantur.

PHILANTHROPÍA, æ, f. 1. φιλανθρωπία, humanitas, amor erga homines, liberalitas: a φίλος amicus et ἀνθρώπος homo. *Ulp. Dig. 50. 14. 2.* Si quid philanthropiæ nomine acceperit. Meliores libri habent *philantropiæ*, b. e. præmii, quod provenietis pro navata opera datur. Itali dicunt la *senseria*. *V. PROXENETICUM.*

PHILANTHROPÍUM, n. 2. *V. voc. præced.*
PHILANTHROPÓS, i, m. 2. lappæ genus, Dioscoridi aparine: a φίλος amicus et ἀνθρώπος homo, quia vestibus hominum adbrerens, eos amare videtur. *Plin. 24. Hist. nat. 19. 116. (176).* et *27. ibid. 5. 15. (32).* Est *Galium aparine* Linn.

PHILARGÍCUS, a, um, adject. amans oñi: a φίλος amicus et ἀργικός otiosus. *Fulgent. 2. Mythol. 1.* Philosophi tripartitam humanitatis voluerunt esse vitam, ex quibus primam theoreticam, secundam practicam, tertiam philargicam voluere, quas nos Latine contemplativam, activam, voluptariam nuncupamus. Hæc mutuatus est ex his *Plutarch. de liber. educat. c. 10. a med. Τριών γὰρ ὄντων βίωσι, ἢν ὁ μὲν ἐστὶ πρακτικός, ὁ δὲ θεωρητικός, ὁ δὲ ἀπλανατικός, etc.* *Philargicus* igitur idem est ac voluptarius. His similia habet *Lactant. Placid. apud A. Matium in Class. Auct. T. 3. p. 155. fab. 206. V. CONTEMPLATIVUS.*

PHILARGYRÍA, æ, f. 1. φιλαργυρία, avaritia, a φίλος amicus et ἀργύρος argentum, pecunia. *Isid. Reg. monach. 33.* Philargyriæ contagium abhorreat.

PHILEMA, Ætis, n. 3. φίλημα, osculum. Translate accipitur de muliere, quæ totum osculum est. vel omnibus osculanda, et *Philema*, æ, f. 1. declinatur. *V. SCHEMA.* Hinc *Lucret. 4. 1169.* Simula Silena ac satura est; labiosa, philema.

PHILETA. *V. PHELETA.*

PHILETERÍA, æ, f. 1. φιλαιτέριον, herba alio nomine polemonia, a certamine regum inventionis. *V. CHEILODYNA.*

PHILIPPÉUM, i, n. 2. *V. voc. seq.*

PHILIPPÉUS, a, um, adject. Φίλιππος, ad Philippum Macedonum regem pertinens. Hinc — a) *Philippus nummus*, est nota signatus Philippi regis. *Plaut. Rud. 5. 2. 27.* Octingenti in marsupio nummi aurei infuerunt: Præterea centum Philippiæ minæ in pasceolo seorsus. *Id. Asin. 1. 3. 1.* Unumquodque istorum verbum nummis Philippiæ aureis non potest auferri hinc a me, si quis emptor venerit. *Id. Trin. 4. 2. 112.* An ille tam esset stultus, mihi qui mille numinum crederet Philippæum? *Liv. 39. 7.* Philippeorum aureorum nummorum sedecim millia. *Plaut. Curc. a. 3. v. 70.* Statuam vult dare auream solidam faciendam ex auro Philippiæ. h. e. ex eo auro, unde caduntur Philippiæ nummi. Porro Philippeorum nummorum valor duos fere aureos Gallicos æquasse creditur. — b) *Philippæum* absolute, h. e. nomisma, *Varro apud Non. p. 78. 11. Merc.* Nobiliss est Philippæum, quod accepimus, quam quod bibimus, quam alterum addamus in bulgam, alterum in vesicam. — c) De aliis quoque nummis, b. e. alia forma vultus signatis, dicitur. *V. PHILIPPUS. Valerian. Imp. apud Vopisc. Aurelian. 9. extr.* Ipsi ad sumptus dabis argenteos Philippiæ minutulos quinquagenos. Adde *ibid. 12. et 14.* — Hinc *Philippæum*, i, n. 2. absolute, substantivorum more, subaudi *nomisma*, *V. supra sub b.*

PHILIPPUS, i, m. 2. Φίλιππος, rex Macedo-

num, pater Alexandri M., de quo *V. in ONOM.* Hinc — Metonymice *Philippus aureus* vel absolute *Philippus*, i, m. 2. est nummus Philippiæ. *Plaut. Bacch. 2. 2. 52.* Mille et ducentos Philippos tulimus aureos Epheso, quos hospes debuit nostro seni. *Id. ibid. 5. 2. 64.* Quadrigentis Philippis filius me et Chrysalus circumdixerunt. Adde *eumd. Pœn. 3. 5. 26. Horat. 2. Ep. 1. 233.* incultis qui versibus et male natis Rettulit acceptos, regale uomisma, Philippus. — Dicitur etiam de aliis nummis. *Iuson. Epist. 5. 19.* Bis septem rutilos, regale nomisma, Philippus. *Darios* appellat *ibid. 23.* Sic *Falerian.* apud *Trebell. Claud. 14.* Philippiæ nostri vultus annos centum quinquaginta.

PHILITIA. *V. PHIDITIA.*

PHILOCALÍA, æ, f. 1. φιλοκαλία, amor pulcritudinis: a φίλος amicus et κάλεις pulcher: item studium honestatis, elegantiæ, nitoris, urbanitatis in rebus omnibus, in cultu corporis, in conviviis, supellectile, ædibus, convictu etc. *Augustin. 2. contra Acad. 3. et ibid. 2. in fin.* Quid est philocalia? Amor sapientiæ. Quid est philocalia? Amor pulcritudinis.

PHILOCALUS, a, um, adject. φιλόκαλος, amante del bello, pulcritudinis amator. *Felagon. Veterin. præf.* Talem autem equum aut comparare, aut e gregibus eligere, philocalium dominum convenit, ut sit exiguo capite etc. Adde *ibid. 10.* — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PHILOCHÁRES, is, n. 3. φιλοχαρής, a φίλος amicus et χάρις gratia, venustas: herba eadem quæ philopæis, et marrubium. *Plin. 20. Hist. nat. 22. 89. (241).*

PHILOGRÆCUS, i, m. 2. φιλόγρη, qui libenter utitur dictionibus Græcis: vox hybrida ex Græco φίλος amicus, et Græcus Latino. *Varro 3. R. R. 10. 1.* Transi, inquit Asiæ, nunc in illud genus, quod vos philogræci vocatis ἀμφιβιον.

PHILOLOGÍA, æ, f. 1. φιλολογία, studio di belle lettere, studium eruditionis, seu humaniorum litterarum, quam eruditionem appellat *Sueton. Aug. 89. etc. Cic. fil. 16. Fam. 21.* Quid de Brutillo dicam? cujus quum frugi severaque est vita, tum etiam jucundissima convictio: non est enim sejunctus locus a philologia et quotidiana συζητήσεσ. *Cic. 2. Att. 17.* Ne et opera et oleum philologiæ nostræ perierit. *Vitruv. 7. præf.* Reges Attalici magnis philologiæ dulcedinibus inducti, quum egregiam bibliothecam Pergami instituisent, et mox Homerus poetarum patr., et philologiæ omnis dux. — Proprie est amor sermonis, loquacitas, nimium verborum studium: a φίλος amicus et λόγος sermo. Hinc *Seneca Ep. 108. a med.* Quæ philosophia fuit, facta est philologia.

PHILOLOGUS, a, um, adject. φιλόλογος, ad eruditionem pertinens. *Vitruv. 6. præf.* Quum et parentum cura, et præceptorum doctis auctas habere copias disciplinarum, philologis et philotechnis rebus, commentariorumque scripturis me delectans, etc. *cose erudite.* — Hinc *Philologus*, i, m. 2. absolute, substantivorum more, est studiosus philologiæ. *Cic. 13. Att. 12.* In qua nomines nobiliss illi quidem, sed nullo modo philologi, nimis acute loquuntur. *Seneca Ep. 108. a med.* Quum Ciceronis libros de republica præmeditatus hinc philologus aliquis, hinc grammaticus, hinc philosophus deditus. *V. ibi reliquis, unde latentes, quodnam philologus simul et grammatici officium et studium sit. Sueton. Grammat. 10. ac Acro.* Philologi appellationem sumptisse videtur, quia, sicut Eratosthenes, qui prima hæc cognomen sibi vindicavit, multiplici varisque doctrina censebatur. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PHILOMÉLIA, æ, f. 1. Φιλομήλη, Pandionis regis Atheniensium filia, que in lusciniæ mutata fertur: *V. multi in ONOM.* Hinc — *Pro lusciniæ, aut pro quavis ave. Virg. 4. G. 511.* Qualis populea mærens philomela sua umbra Amisso queritur fetus, quos durus arator Observans nido implumes detraxit. *Cassiod. 8. Va-*

riar. 31. Mortalium penatibus fiducialis nidos philomela suspendit, et inter commanentium turbas pullos nutrit intrepida.

PHILOPÉS, ædis, m. 3. amans puerorum: a φίλος amicus et παῖς puer. *Plin. 20. Hist. nat. 22. 89. (241).* Marrubium nonnulli philopæda vocant. *Philopæda* est Accusativus Græcæ positionis.

PHILOPÁRABÓLOS, on, adject. periculosus, ut Curatio philoparabolos apud *Cæli. Aurel. 1. Acut. 15. n. 131. et 144. V. PARABOLANI.* Rectius tamen hæc vox Græcis litteris scribitur.

PHILOPYGISTA, æ, m. 1. φιλοπυγιστής, pirdico. *Fet. Scholiast. ad Juvenal. 9. 1.* In hac satyra nebulo philopygista queritur, quod divites cinædi avarissimi sunt.

PHILÓSARCA, æ, m. 1. amator carnis: a φίλος amicus et σαρξ caro. *Johann. Jerusalem. apud Hieronymum. advers. eumd. n. 25.* Nos simplices et philosarcas dicere, quod eadem ossa et sanguis et caro resurgat.

PHILÓSOPHIA, æ, f. 1. *V. PHILOSOPHUS*, a, um, in fin.

PHILÓSOPHASTER, tri, m. 2. filosofastro, malus philosophus. *Augustin. 2. Civ. D. 27.* Vir gravis et philosophaster Tullius ædilis futurus clamabat in auribus civitatis, inter cetera sui magistratus officia sibi Floram matrem ludorum celebritate placendam: qui ludi tanto devotius, quanto turpius celebrari solent. *V. Cic. 7. Ferr. 14. 36.* Sunt tamen qui de lectione dubitant.

PHILÓSOPHÍA, æ, f. 1. filosofia, φιλοσοφία, amor et studium sapientiæ: a φίλος amicus et σοφία sapientia. *Cic. ita descripsit 2. Off. 2. 5.* Nec quicquam aliud est philosophia, si interpretari velis, præter studium sapientiæ. Sapientia autem est, ut a veteribus philosophis definitum est, rerum divinarum et humanarum causarumque, quibus eæ res continentur, scientia. *V. Senec. Ep. 89.* — a) Universim. *Cic. 1. Legg. 22. 58.* Ita sit, ut mater omnium bonarum rerum sit sapientia, a cujus amore Græco verbo philosophia nomen invenit. *Id. 3. Orat. 16. 60.* Quod omnis rerum optimarum cognitio atque in iis exercitatio philosophia nominaretur. *Id. 1. Tusc. 26. 64.* Philosophia omnium mater artium quid est aliud, nisi inventum deorum? *Seneca Ep. 89.* Sapientia perfectum bonum est mentis humane: philosophia sapientiæ amor est et affectatio. *Cic. 3. Fin. 2. 4.* Ars vitæ philosophia. *Id. 2. Tusc. 5. 13.* Cultura animi philosophia est. *Id. Brut. 94. 322.* Philosophia mater omnium bene factorum beneque dicorum. *Id. 3. Tusc. 3. 6.* Medicina animi philosophia. *Id. 5. ibid. 2. 5.* Vitæ philosophia dux, virtutis indagatrix expultrixque vitiorum. *Id. 2. ibid. 1. 4.* Philosophia paucis contenta iudicibus multitudinem consulto ipsa fugiens eique suspecta et invisita. *Id. 1. Acad. (post.) 4. 15.* Philosophiam a rebus occultis et ab ipsa natura involutis avocare et ad vitam communem adducere. *Id. 1. Tusc. 3. 6.* Philosophiæ fontes aperire. *Id. Brut. 93. 322.* Philosophiam complecti. *Id. 4. Acad. 2. post. 2. 6.* laudare. *Id. 1. Tusc. 3. 5.* illustrare et excitare. *Id. 1. Acad. (post.) 3. 12.* Latinis litteris persequi. *Id. Pis. 29. 71.* prouteri. *Id. 2. Tusc. 2. 4.* Philosophiæ vituperatoribus responderi. — b) Triplex est, physica, ethica, logica, quo nomine etiam metaphysica a veteribus comprehenditur. Prima rerum naturam scrutatur, secunda animum componit, tertia bene disserendi rationem docet. *Cic. 1. (post.) et 2. (post.) Acad., 3. Fin., Orat. 14., item Seneca Ep. 89., ubi variis ejus divisiones persequitur. De divisione philosophiæ secundum sectas Cic. disserit 1. (post.) Acad., 1. Legg. et 3. Orat. — Ita vero dividitur ab *Isid. 2. Orig. 24.* Alii dicuntur, philosophiæ rationem in duabus consistere partibus, quarum prior inspectiva est, secunda actualis. Inspective definitionem *V. in INSPECTIVUS.* Porro inspectiva dividitur in naturalem, doctrinalem et divinalem. Actualis dicitur, quæ res propositas operationibus suis explicat, cujus partes sunt tres, moralis, dispen-*

sativa et civilis. Civilis dicitur, per quam totius civitatis utilitas administratur. — c) Per antonomasiam, seu per excellentiam philosophiæ nomine ethica, seu moralis intelligitur. *Cic. 2. Divinat. et 1. Orat.*, et *Seneca passim*. — d) In plur. num. usurpat *Cic. 3. Orat. 27. 107.* et *Gell. 4. 1. et 5. 3.* Ille significat sectas Academicorum et Peripateticorum: hic vero prior loco subtiles disputandi rationes, posteriore partes ipsas philosophiæ, dialecticam, ethicam etc. *Madvigius (Advers. crit. ad Script. Gr. et Lat. col. 2. p. 527.)* in plur. num. legit etiam illud *Cassii Heminae* apud *Plin. 13. Hist. nat. 13. 27. (86.)* In his libris scriptæ erant philosophiæ Pythagoricæ, eosque combustos a Q. Petilio prætoris, quia philosophiæ scriptæ erant. *Vulgati libri et Sillig. utroque loco scripta erant: Palimpsest. a Pertz. ed. scripta eorant.*

PHILOSOPHICE, adverb. *da filosofo*, philosophorum more. *Lactant. 3. 11. ad fin.* Philosophice vivere. *Cic. 1. Acad. (post.) 2. 3.* Quæ in laudationibus, in his ipsi antiquitatum promissis, philosophice scribere volumus. *Ita legit Orellius; alii aliter: sed V. Orell. ad h. l. Claud. Mamert. 1. Stat. anim. 20.* Unde non poetice, sed philosophice *Papinius ait etc. M. Claud. Sacerd. 1. 121.* Philosophice pro merito elementa ordinavit.

PHILOSOPHICUS, a, um, adject. *filosofico*, φιλοσοφικός, ad philosophiam spectans. *Cic. 5. Tusc. 41. 121.* A quo non modo impulsus sumus ad philosophicas scripturas, verum etiam lacescimus. *Il. leg. philosophas, ut Orellius; alii philosophicas; Nonius vero p. 174. 18. Merc. et recentiores plerique philosophiæ. Seneca 1. Controv. 7. Argent. Locus philosophicus. Macrobr. 7. Saturn. 1. init.* Tamquam debeat servis, vel etiam philosophicis carere tractatibus tate convivium. *Sed Jan. ex MSS. leg. philosophis.*

PHILOSOPHIOR, aris, atus sum, arī, dep. 1. Part. *Philosophans et Philosophatus.* — Philosophari est sapientiæ studere, rerum naturas perscrutari, philosophorum more disputare, filosofare, studere filosofia, φιλοσοφῆσαι. *Ennius apud Cic. 2. Tusc. 1. 1. et 2. et 1. de republ. 18.; et Gell. 5. 15. et 16.* Philosophari est mihi necesse, at paucis: nam omnino haud placet. *Sic Cic. 2. Orat. 37. 156.* Ac sic decrevi philosophari potius, ut Neoptolemus apud *Ennium*, paucis: nam omnino haud placet. *Plaut. Capt. 2. 2. 31.* Salva res est: philosophatur quoque jam, non mendax modo 'st. *Id. Merc. 1. 3. 36.* Philosophari nunquam didici, neque scio. *Cic. 1. Tusc. 37. 89.* Quid opus est in hac philosophari, quum rem non magno opere philosophia egere videamus? *Id. 1. Nat. D. 3. 6.* Unde hoc philosophandi nobis subito studium existisset. — Nos autem nec subito capimus philosophari et quum minime videbamur, tum maxime philosophabamur. *Tertull. de anim. 3.* Per philosophatas doctrinas hominum. *Apul. 10. Met. ad fin.* Ecce nunc patiemur philosophantem nobis asinum? *Sidon. 1. Ep. 4.* Inter bibendum philosophantes. — Reperitur etiam impers. *Plaut. Pseud. 2. 3. 21.* Sed jam satis est philosophatum.

PHILOSOPHICMĒNOS, a, um, particip. φιλοσοφούμενος a φιλοσοφῆσαι philosophorum more discepto. Est *Claud. Mamert. præf. Stat. an.* Quippiam ex nonnullis philosophum non regulis quam potuit parciter prælibavit liber primus. Apud *Porphyr. ad Horat. 1. Ep. 4. 4.* quod mendose legitur: *Silvas libros philosophorum amœnos significat*, ita corrigendum videtur: *Silvas libros philosophumenos significat.* Sic edidit, sed Græcis litteris, *Franc. Pauly*: verum *Acro* ad *Horat. loc. cit.* *Silvas* libros philosophorum appellat; *salubres*, i. e. amœnas, aut quia salubres sunt silvæ.

PHILOSOPHIUS, a, um, adject. Primam syllabam poetæ necessitate producant. *Sidon. carm. 13. 43.* Innumera bilium primordia philosophorum. Adde *ibid. 182.* — Philosophus est ad philosophiam pertinens, philosophicus, filosofico.

Pacuvius apud *Gell. 13. 8.* Ego odi homines ignava opera, philosopha sententia. *Macrobr. 7. Saturn. 1. a med.* Philosophum verbum. *V. et PHILOSOPHICUS.* — Ilinc

Philosophus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, *amatore della sapienza, filosofo*, φιλόσοφος, amator sapientiæ, natura interpres, magister virtutis, qui rerum cognitione delectatur: a φίλος amicus et σοφός sapiens. *Cicero* sic describit *1. Orat. 49. 212.* Philosophi denique ipsius, qui de sua vi ac sapientia unus omnia pæne proficitur, est tamen quædam descriptio, ut is, qui studeat omnium rerum divinarum atque humanarum vim, naturam causasque nosse, et omnino bene vivendi rationem tenere et persequi, nomine hoc appelletur. Cf. *eumd. 2. Divinat. 58. 119.* — Hoc nomen a Pythagora originem habuit. Quum enim Philantem venisset, et cum Leone principe Phliasiorum docte et copiose disseruisset, ejus ingenium et eloquentiam quum admiratus esset Leon, quaesivit ex eo, qua maxime arte confideret; at ille, artem quidem se scire nullam, sed esse philosophum, respondit. *Cic. 5. Tusc. 3. 8.* — Primus philosophus *Thales Milesius* fuit. *Cic. 1. Nat. D. 10. 25. et fragm. apud Lactant. 3. 16. ad fin.* — Ceterum *Plaut. Rud. 4. 3. 46. gr.* Meum quod rete atque hami nacti sunt, meum potissimum 'st. rā. Immo hercle haud est, si quidem quod vas excepisti. *gr. Philosophie. Ter. And. 1. 4. 29.* Ut animum ad aliquod studium adjungant, aut equos alere aut canes ad venandum, aut ad philosophos. *Cic. 3. Orat. 16. 61.* Quum omnes se philosophi Socraticos et dici vellent, et esse arbitrarentur. *Id. ibid. 17. 62.* Fuerunt etiam alia genera philosophorum, qui se omnes fere Socraticos esse dicebant, *Eretricorum, Herilliorum, Megaricorum, Pyrrhoneorum.* *Varro apud Non. p. 56. 15. Merc.* Nemo agrotus quidquam somniat tam infandum, quod non aliquis dicat philosophus. *Nepos Att. 17.* Nam et principum philosophorum ita percepta habuit præcepta, ut etc.

Philosophia, e, f. 1. quæ philosophiam proficitur, vel philosophorum more vivit et disputat. *Cic. 3. ad Q. fr. 1. ante med.* Ea villa, quæ nunc est, tamquam philosopha videtur esse, quæ obijret ceterarum villarum insaniam. — Et per appositionem *Imp. Ferus in epist. apud Fulcat. Avid. Cass. 1.* Te philosopham aniculum vocat.

PHILOSORGUS, a, um, adject. φιλοστοργος, propensus in intuitum amorem parentum erga liberos, et liberorum erga parentes: a φίλος amicus et στόργω amo liberos et parentes. *Fronto ad Ferum Imp. edente iterum A. Maior Ep. 7.* Simplicitas (*Gavii Clari*), castitas, veritas, fides Romana plane: φιλοστοργία vero nescio an Romana; quippe qui nihil minus in tota mea vita Romæ repperi, quam hominem sincere φιλοστοργον; ut putem, quia reapse nemo sit Romæ φιλοστοργος, ne nomen quidem huic virtuti esse Romanum. *Id. 1. ad amic. Ep. 6.* Frugi, probus, philostorgus, cujus rei nomen apud Romanos nullum est.

PHILOTĒCHNUS, a, um, adject. φιλότεχνος, qui ad optimarum artium studium pertinet: a φίλος amicus et τέχνη ars. *Vitruv. 6. præf.* Philologus et philotechnis rebus me delectans.

PHILTRÔDES, is, n. 3. φίλτροδες, et

PHILTRÔBOTES, æ, m. 1. qui philtrum præbet: a φίλτρον philtrum, et δότης dator. ¶ 1. Ita appellatur herba, quæ et splenium. *Apul. Herb. 56.* ¶ 2. Item quæ peristereos. *Id. ibid. 65.*

PHILTRUM, i, n. 2. medicamento per far amare, malia, φίλτρον, amatorium poculum, quod in amorem, et plerumque in insaniam inducit: a φίλει amo. *Ovid. 2. Art. am. 105.* Nec data profuerint pallentia philtro puellis; Philtro nocent animis, vinique furoris habent. *Juvenal. 6. 609.* Hic magicos assert cantus, hic Thessala vendit Philtro, quibus valeant mentem vexare marito, Et solea pulsare nates. Adde *Lævium poetam* apud *Apul. de Mag.*

PHILUS, a, um, adject. amico, φίλος, amicus. *Petron. Satyr. 110.* Quam facile (*mulieres*) adamarent! quam cito etiam philorum obliviscerentur! *Atii minus recte leg. filiorum.* — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PHILYRÆ et philura, æ, f. φιλύρα. ¶ 1. Est membrana tenuissima inter corticem et lignum tilie arboris: nam Græca vox tiliam significat. *Plin. 16. Hist. nat. 14. 25. (65.) de tilia.* Inter corticem et lignum tenues tunice multiplici membrana, e quibus vincula tilie vocantur: tenuissimum eorum philyræ, coronarum lemniscis celebres, antiquorum honore. *Horat. 1. Od. 38. 2.* Displent naxæ philyræ coronæ. *Plin. 21. Hist. nat. 3. 4. (6).* Lemniscos caulare primus instituit P. Claudius Pulcher, bracteasque etiam philyræ dedit. *h. e. lemniscos tenuissimo auro ajecit bracteis aureas.* *Ovid. 5. Fast. 337.* Ebrius incinctis philyræ conviva capillis saltat. *Plin. 34. Hist. nat. 1. 1. (3).* Philyræ coci et polline nimium saleis cibus existunt. *Id. 19. ibid. 2. 9. (31).* Junco Græcos ad funes usos, postea palmarum foliis philyræque manifestum est. — Etiam ad scribendum philyris tiliarum sunt usi veteres. *Cip. Dig. 32. 1. 52.* Librorum appellatione continentur omnia volumina, sive in charta, sive in membrana sint, sive in quavis alia materia. Sed et si in philyræ aut tiliæ, ut nonnulli faciunt, aut in aliquo corio, idem erit dicendum. *Capell. 2. p. 35.* Alia (*volumina*) ex papyro, quæ cedro perlita fuerant, videbantur; alii carbasisis voluminibus complicati libri, ovillis multi quoque tergorebus; rari vero in philyræ cortice subnotati. *Inscript. apud Fea, Var. di notiz. p. 172.* Philura calculatoria. *h. e. in qua calculi fiunt.* ¶ 2. Dicitur item de tenuissimis papyri membranis, ex quibus charta lit. *Plin. 13. Hist. nat. 12. 23. (74.) de papyro.* Præparantur ex eo chartæ, diviso acu in præteueus, sed quam latissimas philuras. — *NB.* De nomine *Nymphæ V. ONOM.*

PHIMUS, i, m. 2. φήμος, fritillus, pyrgus. Quiddam legunt in illo *Horatii 2. Sat. 7. 17.* Mitteret in phimum talos. *At pierique pyrgum.* Hæc *Forcellinus*: sed recentiores phimum legunt. *Vet. Scholiast. ad Juvenal. 14. 6.* Fritillus, pyxis cornea, qui phimus dicitur Græce.

PHINEUS, i et eos, m. 2. et 3. δισηλαβ. Φήνεός, vates Apollineus, a diis excæcatus, de quo *V.* multa in *ONOM.* Hinc — Metonymice pro quocumque cæco, in plur. num. *Martial. 9. 26.* Si non vis teneros spectet conviva ministros, Phineas invites, Afer, et Cædipodas. *Phineas* est Accusat. plur. Græcæ positionis, Φήνεας.

PHILASCA et lasca, æ, f. 1. *fiasca, fiasco*, vas vinarium: videtur esse composita vox a φίλος amicus et φιάλη culleus, unde Græci vulgo φιάσκον. *Hesych. Φιάσκων δὲ ἐστὶ εἶδος ποτηρίου.* *Isid. 20. Orig. 6.* Phlasca a Græco vocabulo dicta. Hæc pro vehendis ac reconconditis phialis primum factæ sunt, unde et nuncupatae. Postea in usum vini transierunt, manente Græco vocabulo, unde et sumpserunt initium. *Id. in Gloss. Phalasca, vas vinarium ex corio.*

PHLEBÔTÔMATUS et flebotomatus, a, um. *V. PHLEBOTOMO.*

PHLEBÔTÔMĪA et flebotomia, æ, f. 1. *salasso*, incisio venæ, φλεβοτομία: a φλέψ, βός vena et τέμνω seco. *Cæli. Aurel. 2. Acut. 18.* Si dolor vehementis fuerit, phlebotomiam convenit adhibere. *Veget. 1. Veterin. 14.* Si phlebotomia uti volueris.

PHLEBÔTÔMĪCÆ et flebotomicæ, es, f. 1. φλεβοτομική, phlebotomia. *Cæli. Aurel. 1. Acut. 3. a med.* Phlebotomicæ adhiberi prohibetur.

PHLEBÔTÔMO et flebotomo, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Phlebotomatus et Phlebotomandus.* — Phlebotomare est incisio vena sanguinem extrahere curationis causa, *salassare, cavar sanguine, φλεβοτομῆς.* *Veget. 1. Veterin. 24.* Admissaries flebotomare non est opus. *Cæli. Aurel. 1. Acut. 14.* Phlebotomare eos, qui etc. Adde *2. ibid. 19. a med. Theod. Priscian. 1. 10.* Oculi phlebotomandi. *Id. 1. 12.* Phlebotomandus erit.

Cæli. Aurel. 2. Tard. 13. Delinc arit anceps, utrum irruente rursum tumore phlebotomandi, necne sint ægrotantes: sed phlebotomati apertissime interficiuntur, non phlebotomati magno adiutorio privantur.

PHLEBOTOMUM, i, n. 2. *V. voc. saq.*
PHLEBOTOMUS et flebotomus, i, m. 2. *salasso, φλεβοτόμων*, incisio venæ, phlebotomia: item scalpellum, quo vena inciditur, *lancetta. Veget. 1. Veterin. 19.* Quæ in cauteriis, vel phlebotomo faciendæ sunt. et *ibid. 27. extr.* Caute transverso phlebotomo percussus. *Cæli. Aurel. 2. Acut. 19. a med.* Phlebotomo uti. *Theod. Priscian. 2. 21.* Phlebotomus adhibendus. — Neutro genere. *Isid. 4. Orig. 11. 2. de instrumentis medicorum.* Phlebotomum ab incisione vocatum. Nam incisio Latine, Græcè τμήσις dicitur.

PHLEGMA et flegma, ātis, n. 3. *flegma, φλέγμα*, humor in corpore frigidus et humidus, hieme potissimum exuberans. *Fallad. 8. R. R. 6.* Hoc vini genus ventrem purgabit, flegma dissolvit. *Veget. 2. Veterin. 12.* Jumentum insanienis multum flegmatis ei ore profundet. et 3. *ibid. 19.* Flegma in genibus jumentum curare. — Volunt esse a φλέγω *inflammo*, per antiphrasin, quia minime calidum est: et sunt qui *Plinio* etiam tribuunt 23. *Hist. nat. 1. 17. (28)*, sed, ibi *flegma* legendum est. *Gargil. de pomis, edente. A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 418.* Dulcia (*meia*) vix egeruntur, flegma nutriunt, fellis ardorem movent. *Id. ibid.* Dissolvunt stomachum inhaerentem flegmati densissimo. *Hieronym. Ep. 52. n. 6.* Ipsi apponunt mappulam, obsident lectum, purulentiam stomachi et pblegmata pulmonis manu propria suscipiunt. Adde *Cæli. Aurel. 2. Tard. 14. n. 199.*; et *Marcell. Empir. c. 30. p. 131. retro ed. Ald.*

PHLEGMATIUS et flegmaticus, a, um, adject. *φλεγματικός*, pblegmate abundans. *Theod. Priscian. 4. 2.* Omnes viri artus pblegmatico humore sunt corroborati. *Gargil. de pomis n. 25. edente A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 425.* Pinorum nuclei flegmaticos curant.

PHLEGMON, ōnis, f. 3. *φλέγμα*, et **PHLEGMONĒ**, es, f. 1. *flegmone, φλεγμονή*, collectio sanguinis in aliqua parte corporis cum rubore, tumore, calore et dolore, quæ quatuor *Cels. 5. 10.* signa inflammationis esse posuit: a φλέγω *inflammo*. *Plin. 20. Hist. nat. 4. 13. (24).* Raphanus tusos pblegmone illinere. *Al. et ipse Sillig. leg. pblegmoni, ut sit pblegmon, ōnis.* Adde *Veget. 6. Veterin. 28. 17. Schneid.*

PHLEOS. *V. PHEOS.*
PHLŌGĪNOS, i, m. 2. *φλόγινος*, gemma colore flammæ: a φλέγω *inflammo*. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 66. (179).*

PHLŌGĪTES, æ, m. 1. *φλογίτης*, gemma eadem, quæ phlogitis. *Solin. 37. extr.* Phlogites ostentat intra se quasi flammam æstuantem. *Cf. Isid. 16. Orig. 14. 9.*

PHLŌGĪTĪS, Idis, f. 3. *φλογίτις*, gemma, in qua intus ardere flamma quædam videtur, quæ non exeat. *Plin. 37. Hist. nat. 11. 73. (189).* *V. vocem præced.*

PHLŌGĪUM et plogium, ūi, n. 2. *φλόγιον*, est nomen collyrii, quod sit ex floribus violæ, quæ plogis dicitur. *V. Plinii loc. cit. in PHLOX.* *Inscript. apud Tôchon. Cach. des Oculist. p. 70. c. IYMI TAVRI FLOGIVM AD GENAS ET CLARITATEM.*

PHLŌMIS, Idis, f. 3. *φλομής*, herba hirsuta, rotundis foliis, humilis, quasi parvum verbascum. Ejus tria genera recenset *Plin. 25. Hist. nat. 10. 74. (121)*, et tertium genus ait habere folia crassa et pinguis, aptaque lucernarum luminibus: unde et lychnitis dicta est.

PHLŌWOS, i, m. 2. *φλώμος*, herba eadem quæ verbascum. *Plin. 25. Hist. nat. 10. 73. (120).* Adde *Cæli. Aurel. 2. Acut. 22. n. 130. et 132.*; et *Marcell. Empir. c. 36. p. 140. retro ed. Ald.*

PHLOX, phlōgis, f. 3. *φλόξ, ογός*, Græcè flammam significat: a φλέγω *incendo*. Est etiam nomen violæ silvestris, colore flammæ. *Plin.*

21. *Hist. nat. 11. 38. (64).* — Unde *phlogium* est collyrii genus ex plogis floribus. *V. PHLOGIUM.*

PHŌBA, æ, f. 1. *φόβη*, ex *Theophrast. Hist. plant. 1. 8. c. 4.* arundinacea coma frangum omnium, quæ ad milii similitudinem surgunt. *Plin. 18. Hist. nat. 7. 10. (53)*, ubi *Sillig. legit phoba*, alii *obba*, alii *opsa. V. OBBA.*

PHŌBŌDĪPSOS, i, f. 2. *φοβόδιφος*, morbus idem atque hydrophobia. *V. Cæli. Aurel. loc. cit. in PHEUGYDROS, i.*

PHŌCA, æ, et phōcē, es, f. 1. *vecchiomarinio, Φωκην*, vitulus marinus, belua, quæ corio et pilis tecta est, canum modo coit, parit in terra pecudum more, et sono instar bovis mugit (est *Phoca vitulina* Linn.). *Plin. 9. Hist. nat. 7. 6. (19).* et *ibid. 13. 15. (41).* *Virg. 4. G. 432.* Sternunt se somno diversæ in litore phocæ. et *ibid. 395. de Proteo.* et turpes pascit sub gurgite phocæ. *Ovid. 1. Met. 300.* Deformes phocæ. et 2. *ibid. 287.* Corpora phocarum summo resupina profundo Euanimata jacent. — Fingunt poetæ, Protea vehi curru, quem junctæ phocæ trahant. *Val. Flacc. 2. 319.* — Fabulantur etiam unum quendam nepotem Cephisæ ab Apolline in hunc piscem conversum. *Ovid. 7. Met. 388.* Cephison procul hinc desentem fata nepotis Respicit in tumidam phocæ ab Apolline versi.

PHŌCIS, Idis, f. 3. *φωκίς*, apud Chios genus est piri, quam si lambat aut mordeat capra, utiliore fieri, scribit *Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (237)*, quum aliæ arbores ea injuria fiant deteriores, allæ moriantur. — *NB.* De nom. proprio. *V. ONOM.*

PHŌEBAS, ādis, f. 3. mulier Phæbi vates, quæ ejus numine concepto furere et bacchantis more agitari, et futura prædicere credita est. Eadem et Pythia dicitur. *Lucan. 5. 128.* Limine terrifico metuens consistere Phæbas. et *ibid. 155.* tandemque potius Pectore Cirrhæum non unquam plenior artus Phæhadus irrupit Pæan. *V. ibi reliqua, et adde Sil. It. 15. 282.* ubi Phæbas Iliaca est Cassandra. Sic *Ovid. 2. Amor. 8. 12.* Serva Mycenæa Phæbas amata duci. Adde *eumd. 2. Trist. 400.*; *Propert. 3. 11. 61.*; *Seneca. Agam. 586. et 710.*; et *Sidon. carm. 15. 2. et carm. 5. 194.*

PHŌEBĒUM, i, n. 2. *Φοιβέιον*, Phæbi templum, quod nomen dedit loco Spartæ adjacenti. *Liv. 34. 38.*

PHŌEBĒNA, æ, m. 1. Phæbi filius. *Virg. 7. Æn. 773. de Æsculapio.* Fulmine Phæbigenam Stygias detrusit ad undas. Adde *Seren. Sammon. 12. 186. et 20. 364.*

PHŌENĪCĪTUS, a, um. *V. PHŌENĪCIATUS.*

PHŌENĪCĒ, es, f. 1. *φαινίξ*. ¶ 1. Est herba, quam Latini hordeum murinum appellant, quidam hodie sterilem avenam. *Plin. 22. Hist. nat. 25. 65. (135).* *Sillig. legit phænice*; alii vero phænicea. ¶ 2. Ita etiam appellatur a pluribus Arctus minor, quæ a Græcis Arctophylai, a nonnullis Canis cauda vocatur, quam Sidones adpicientes continuè navigant. *Vet. Scholast. ad Germanic. Arat. 21. V. SEMICINGO.*

PHŌENĪCĒA, æ, f. 1. *V. voc. præced.*

PHŌENĪCĒUS et fæniceus et pæniceus, a, um, adject. rosso, rosseggiante, Phæniceus color, *Φαινικῶν χρώμα*, idem qui spadiceus, et badius. *Gell. 2. 26. ad fin.* Phæniceus, et rutilus, et spadix phæniceæ συνώνυμος, exuberantiam splendoremque significant ruboris: quales sunt fructus palmæ arboris, non admodum sole incocti: unde spadici et phæniceo nomen est. Hic *Gell.* ostendit notationem nominis: nempe a φαινίξ *palma*. Differt a *purpureo*, qui proprie ad nigrum magis accedit. *Plin. 21. Hist. nat. 23. 94. (164).* Aut phæniceum florem habet, aut purpureum, aut lacteum. *V.* tamen quæ in ea voce dicemus. — *Phæniceum colore* Latini aliquando pæniceum, et punicum dixerunt, et secundam syllabam corripuerunt; derivarunt enim pæniceum et punicum, quas voces vide suo loco. *V. BABYLONICUS.* — Hinc

Phæniceum, ūi, vel phenicum, ūi, n. 2. ab

solute, substantivorum more, est pannus phæniceo colore. *Marcell. Empir. c. 25. p. 122. et Ald.* Ad ischiadem physicum remedium. Testudinis aquaticæ crus præcide, et phænicio iolutum, ei ea parte qua quis ischiadem patitur, adpone. *Id. c. 22. p. 119.* Lacertam vi idem prende, et de acuta parte canne jecur ei tolle, et in phænicio vel panno naturaliter nigro alliga, atque ad dextram partem lateris aut brachii laboranti epatico suspende.

PHŌENĪCĪAS, æ, m. 1. *Φαινικίας*, ventus spirans media regione inter ortum brumalem et meridiem. *Plin. 2. Hist. nat. 47. 46. (120).* Alii hic leg. Phænix: at *Sillig. leg. phænicia-collata* Aristot. 2. Meteor. 6. p. 364. *V. EURNOTUS.*

PHŌENĪCĪATUS, a, um, adject. *V. Pressus a, um, in fin. verbi PREMIO.*

PHŌENĪCĪNUS vel fæniceus, a, um, adject. *φαινικίνος*, idem ac phæniceus. *Edict. Dioscet. p. 25.* Mellis optimi Ital. P. unum \times quadraginta, mellis secundi Ital. P. unum \times viginti, mellis phæniceini Ital. P. unum \times octo.

PHŌENĪCĪTES, h. e. *φαινικίτης οίνος*, vinum ex phænicohalanis, ut videtur. *Theod. Priscian. lib. 2. part. 2. c. 18.* Sin vero confici vina placuerit, sit myrtinum, sit cœnithinum, sit cum inespilis, sit cum sorbis, sit phænicitis.

PHŌENĪCĪTIS, itidis, f. 3. gemma ex balani similitudine appellata, inquit *Plin. 37. Hist. nat. 10. 66. (180).*

PHŌENĪCĪUS, a, um, adject. ad phænicem arborem pertinens, h. e. qui sit e fructibus palmæ, quæ Græcè *Παινίξ* dicitur. *V. PHŌENICE* 1. *Gargil. de pomis 26.* edente *A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 426.* Fit ex iis (*palmis*) emplastrum medicum, quod phæniceum appellatur.

PHŌENĪCŌBĀLĀNUS, i, m. 2. *φαινικοβλάανος*, h. e. palma cum nucleo, palmæ Ægyptiæ fructus præ maturitate nigrescentes, vescentesque inebrians. *Plin. 12. Hist. nat. 22. 47. (103).* Adde *Cæli. Aurel. 2. Tard. 4. n. 62. et 5. ibid. 10. n. 125.*

PHŌENĪCŌPTĒRUS, i, m. 2. *φαινικοπτερος*, species avis rubentes pennas habentis. Suapte natura nomen adjectivum est, et commune, quod significat pennas habens punice coloris: et φαινίξ, qua colorem notat puniceum, et πτερόν *penna*. *Plin. 10. Hist. nat. 48. 68. (133).* Phænicopterum linguam præcipui saporis esse, Apicius docuit nepotum omnium altissimus gurgis. *Martial. 13. 71.*, cuius lemma *Phænicopterus*. Dat mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis Nostra sapit. Quid, si garrula lingua foret? *Id. 3. 58. de eod.* Nomenque debet quæ (avis) rubentibus pennis. *Seneca Ep. 110. a med.* Quod non desideras milliarios apros, nec linguas phænicopterorum, et alia portanta luxuriæ. *Lamprid. Elagab. 20.* Exhibuit et Palatinis ingentes dapes estis mullorum refertas, et cerebellis phænicopterum, et perdicum ovis etc. *Cels. 2. 18.* In media materia numerari debere ex quadrupedibus leporem, aves omnes usque ad phænicopterum, pisces omnes etc. *Juvenal. 11. 139.* Et Scythicæ volucres et phænicopterus ingens.

PHŌENĪCŌRUS, i, m. 2. *φαινικουρος*, coda-rossa, avis a caudæ rubore sic dicta. *Plin. 10. Hist. nat. 29. 44. (86).* Erithacus hieme, idem phæniceus æstate.

PHŌENĪX, icis, m. 3. *φαινίξ*, est avis in Arabia nobilis, de qua *Plin. 10. Hist. nat. 2. 2. (3).* Haud scio, inquit, an fabulosus, unus in toto orbe, nec visus magnopere. Aquilæ narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetero purpureo, cæruleam roseis caudam pennis distinguentibus, cristis fauces caputque plumæ apice honestari. Hæc *Plin.*, qui deinde ei sententia aliorum narrat, nulli visum vescentem, sacrum Soli esse, vivere annis \times ii., senescentem casia turisque surculis construere nidum, replere odoribus (addunt alii, accendere Solis radiis, alarum agitata), et superemori: et ossibus deinde et medullis ejus nasci primo ceu vermiculum, inde fieri pullum, principioque justa fu-

nera priori reddere, et totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis urbem, et in ara ibi deponera: Q. Plautio, Ser. Papinio Cnss. h. e. anno v. c. nccccxxx. devolvit in Ægyptum: allatum etiam esse in Urbem Claudii principis censura, a. v. dccc. et in Comitio propositum. Similia his multa habes apud *Solin.* 33., *Tac.* 6. *Ann.* 28., et *Aurel. Vict. Cæsar.* 4. Describitur etiam a *Claudian.* et *Ovid.* 15. *Met.* 391. et seqq. Varie de longitudine vite ejus varii prodiderunt: et falsum denique assc, tum *Plin.*, tum *Tac.* locis citatis, merito suspicantur. *Ovid.* 2. *Amor.* 8. 14. Et vivax Phœnix, unica semper avis. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 417. Unicus extremo Phœnix procedit ab Euro. *Id.* *epist. ad Seren.* 15. Venit et extremo Phœnix longævus ab Euro. *Stat.* 2. *Silv.* 4. 36. senio nec fessus inertis scandit odoratos Phœnix felicior ignes. *Ovid.* 15. *Met.* 393. Assyrii Phœnicia vocant. *Inscript. sepulchralis apud Henzen.* 7411. SIT MIHI TERRA LEBIS SET TAMEN AD MANES FOENIX ME SERBAT IN ARA QVI MEGVM PROPERAT SE REPARARE SIBI. *Seneca Ep.* 42. Vir bonus, tamquam phœnix, semel anno quingentesimo nascitur. — De vento V. PHOENICIAS. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

PHONASCUS, i, m. 2. φωνασκος. Phônascus V. in fin. — Phonascus, It. maestro di declamazione, est vocis exercitator, vocis pronuntiacionisq; magister et moderator: a φωνή vox et άσάω exerceo. *Varro* apud *Non.* p. 176. 30. *Merc.* Phonascus adsum, vocis suscitahulum. *Sueton.* *Aug.* 84. Pronuciabat dulci et proprio quodam oris sono, dabatur assidue phonasco nperam. h. e. qui vocem intorquere, remittere, lenire, exasperare docebat. *Id.* *Ner.* 23. Conservandæ vocis gratia nihil quidquam sario jocoque egerit, nisi edstante phonasco, qui moneret, parceret arterilis. *Quintil.* 11. 3. 19. Sed cura non eadem oratoribus, quæ phonascis. Ubi *Turneb.* Illi vocem efficiunt mollem et teneram: quum orator desideret fortem et durabilem. *Inscript.* apud *Gruter.* 1089. 9., quæ est apud *Orell.* 2835. TI. CLAVDIVS QVI. MACEDO PHONASCVS. — Interdum phonascus dicitur præcentor in eboro canentium, quem ducem carminis *Apul. de Mundo* vocat, *maestro di cappella.* *Sidon.* 4. *Ep.* 11. in *carm.* Psalmorum hic modulatur, et phonascus. ubi contra naturam Græcæ vocalis ω, primam corrumpit.

PHONEMA et innema, stis, n. 3. φωνημα, dictum, sententia. *Fronto de eloq.* (edente iterum *A. Maio*) p. 236. Nam illic quoque in philosophiæ disciplina, ubi tutum sibi periculum putat, Platonis fonemata erunt audienda.

PHONOS et phonus, i, m. 2. φωνος, cædes. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 16. 56. (95). Atractylis sanguineum succum fundit: qua de causa phonos vocatur a quibusdam. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PHORCUS, i, m. 2. φόρκος, nomen piscis ejusdem, apud *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (150). *Alii leg.* porcus.

PHORMIO, ðnis, m. 3. φόρμιον, sporta, tages, storea. *Donatus* in *Ter. Phorm.* 1. 2. 72. Phormio non a formula, sed e phormio dicitur sparreo, quem nos æonem dicimus trivialiter et pro consuetudine. *Id.* *ibid.* *prol.* 27. scribit phormium dici tegeticulum, quo pavementum insternitur. Porro φόρμιον Græcæ est deminut. a φόρμος, sporta, corbis, item teges, storea. *Ulp. Dig.* 33. 7. 12. ante *med.* Centones, phormiones, spongiae, et hamas. Suot qui scribunt formioner. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

PHOSPHÓROS et phosphorus, i, m. 2. Lucifero, Φωσφόρος, Lucifer, stelle Veneris matutino tempore. Nam vesper eadem Hesperus vocatur. Est a φώς lumen et φέρω porto. *Cic.* 2. *Nat. D.* 20. 53. Græcis litteris *Martial.* 8. 21. Phosphore, redde diem. *Capell.* 9. p. 305. Hesperus intactam servet licet usque pueffiam, Nuptam vitæbia, Phosphore. V. *Catulli loc. cit.* in HESPERUS.

PHRAGMATICUS, a, um, adject. *Phragmaticum* jumentum legitur apud *Veget.* 5. *Vete-*

rin. 29. *init.*; *Schneiderus* autem nescit, an *emphragmaticus* legendum sit. Viderint eruditi.

PHRAGMITIS, is, f. 3. φραγματις, ó, ganus calami, seu arundinis tenuis et gracilis: Ita appellatum a φράγμα sæpes, quia circa sæpes nascitur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 52. (141). Phragmitis radix recens tusa iuxatis medetur.

PHRAGMOS, i, m. 2. φραγμός, sæpimentum. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 17. Medicantes Græco nomine (λεον) phragmon vocant.

PHRÁSIS, is, f. 3. frase; locuzione, stile, φράσις, dictio, stilus, elocutio, genus elegans et ornatum loquendi: a φράζω dico, loquor. A *Quintil.* 8. 1. 1: dicitur Latine elocutio, et 10. 1. 87. corpus eloquentiæ. *Macer*, *inquit*, et *Lucretius* legendi quidem, sed non ut phrasim, idest corpus eloquentiæ faciant. *Seneca* 3. *Controv. proæm. de Albucio.* Splendor orationis, quantus nescio an in ullo elio fuerit: non lexis magna, sed phrasim.

PHRÉNÉSIS, is, f. 3. frenesia, φρεναις, insanitia, furor: a φρήν, φρενός mens. *Seneca* 1. *Ira* 13. Dic et phrenesin et insaniam virihus necessariam, quia sæpe validiores furor reddit. *Juvenal.* 14. 136. Quum furor haud dubius, quum est manifesta phrenesis. *Seren. Samnon.* 7. 90. et *Prudent. Hamartig.* 125. secundam corrumpere: qua in re imitandi non sunt. V. PHRENITIS.

PHRÉNÉTICUS et phréniticus, a, um, adject. frenetico, φρενητικός, qui phrenesi laborat. *Cic.* 1. *Divinat.* 38. 81. Ego autem haud scio, an nec cardiacis hoc tribuendum sit, nec phreneticis. *Martial.* 11. 28. Invasit medicus Nasica phreneticus Euclii, etc. *Varro* apud *Non.* p. 48. 9. *Merc.* Ventos vocat phreneticos Septentrionum filios. Adde *Plin.* 24. *Hist. nat.* 6. 16. (25). et 28. *ibid.* 11. 72. (118). Sic *Cels.* 3. 18. Es phrenitici est illi hileres, aill tristes sunt. *Cæli. Aurel.* *Acut. præf. n.* 8. Phreniticam passionem illam esse dixit etc. Adde *eumd.* 1. *Acut.* 10. *init.*

PHRÉNION. V. PHENION.

PHRÉNITICUS. V. PHRENETICUS.

PHRÉNITIS, itidis, f. 3. frenesia, pazzia, delirio, φρενιτις, phrenesis, morbus, in quo febri cum insanitia. *Cels.* 3. 18. Phrenitis tum demum est, quum continua dementia esse incipit; aut quum æger, quamvis adhuc saplat, tamen quasdam vanas imagines accipit: perfecta est, ubi mens illis imaginibus addicta est. *Alii leg.* phrenesis. Certa est lectio apud *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 1. n. 6. et 7. et 8. etc.

PHRÉNITIZO, as, are, n. 1. freneticare, φρενητιζω, phrenesi laboro. *Cæli. Aurel. Acut. præf.* Phrenitizandi causas dicere.

PHRÓNÉSIS, is, f. 3. φρόνησις, prudentia (*Cic.* 1. *Off.* 43. 153. Prudentia, quam Græci φρόνησιν dicunt). Hoc nomine appellatur mater Philologiæ apud *Capell.* 2. p. 27. Verum secretum cubiculi repte Phronesis mater irrupit. et p. 28. At cingulum, quo pectus aonecteret, sibi prudens mater exsolvit: et, ne Philologia ipsius Phronesis careret ornathus, ejus pectori, quo veris comeratur, apposuit.

PHRÝGÁNION, ii, n. 2. animæ quoddam, quod se igoorare *Plin.* 30. *Hist. nat.* 11. 30. (103). fatetur, quum tamen remedo esse quartætais febrilius ex *Cbrysost.* commemoret. Fortasse nomen habuit a φρύγανον virgultum, vel ab ejus demoiutivo φρυγάνιον parvum virgultum.

PHRÝGIO, ðnis, m. 3. ricamatore, φρύγιος, qui acu pingit, vel qui vestes auro intexit: a *Phrygius*, qui artificio vestes auro pingendi nobles erant, atque adeo artem hanc invenisse existimantur, ut auctor est *Servius* ad *Virg.* 3. *Æn.* 484. et 9. *ibid.* 614. et *Plin.* 8. *Hist. nat.* 48. 74. (195). his verbis: Acu facere id Phryges invenerunt: ideoque Phrygiones appellati sunt. *Haraduin.* probante *Sillig.* ex MSS. omnib. leg.: ideoque *Phrygoniæ appellatae sunt*, subaudi vestes. *Tilinius* apud *Non.* p. 3. 10. *Merc.* Phrygio fui primo, beneque id opus scivi: reliqui acus aciasque hero atque heræ nostræ. *Varro* *ibid.* ex lectione *Scalig.* Phrygio qui pulvinar poterat

pingere, soilar lævigebat. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 34. Stat fullo, Phrygio, aurifex, lanarius. *Id. Men.* 2. 3. 72. Pallam illam ad Phrygionem ut deferat, ut reconcinnetur, atque ut opera addantur, quæ volo. V. BARBARICARII.

PHRÝGIÓNÍUS, a, um, adject. V. in dictione præced.

PHRYNICHÍUS, a, um, adject. ad Phrynicum pertinens. *Mar. Victorin.* 2. p. 2532. *Futsch.* Quod genus, si hexametrum sit, Phrynichium de auctoris tragædiographi nomine nuncupabitur, aptum canendis laudibus Cereris et Liberii. Adde *Servium* in *Centim.* p. 1823.

PHRYNION, ii, n. 2. φρύνιον, harba, quæ et poterion dicitur, et neuras, large fruticans, spinis retorrída, lanugine spissa, foliis parvis, rotundis, ramulis longis, mollibus, lentis, tenuibus, flore longo herbacei coloris: seminis nullius usus, sed gustu acuto et odorato. Invenitur in aquis collibus. Radices habet duas aut tres binum cubitorum in altitudine, nervosas, candidas, firmas. Nomen habet a φρύνος, rubeta, quia contra hujus venenum auxilio est. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 97. (122). et 25. *ibid.* 10. 76. (123).

PHRYNOS, i, m. 2. φρύνος, rubeta venenata, in vepibus vivens. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 5. 18. (50).

PHTHIR. V. PHTHITARUS.

PHTHIRÍASIS, is, f. 3. mal di piedocchi, φθειριαις, morbus pedicularis, quo, corrupto sanguine, nascuntur in homine animalia aesura corpus, ut *Plin.* loquitur 26. *Hist. nat.* 13. 86. (136), ubi tradit, eo Sullam dictatorem consumptum fuisse. *Id.* *ibid.* Phthiriassi resistitur uvæ taminæ succo. *Id.* 20. *ibid.* 6. 23. (53). Allium phthiriases et porrigines compescit. *Id.* 25. *ibid.* 5. 25. (61). Elleboro phthiriassi emendatur. *Id.* 24. *ibid.* 10. 47. (79). Lacrima hederæ psilotruæ est, phthiriassim tollit. Adde *Aurel. Vict. Vir. Illust.* 75. *extr. V. PEDICULARIS.* — *Cels.* 6. n. 15. φθειριασιν vocat, quum inter pilos palpebrarum pediculi nascuntur.

PHTHIRÓPIHÓROS, i, f. 1. φθειροπόρος, genus piceæ nucleis ferentis: a φθειρ nucleus et πόρος gigno. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 19. (49).

PHTHÍSÍUS, a, um, adject. tísico, φθειραϊός, phthis laborans. *Vitruv.* 2. 9. sub fin. Resina, quæ medetur phthisici. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 6. 21. (46). Sanguinem vero essercantibus et phthisicis succus prodest. Adde *eumd.* 24. *ibid.* 16. 92. (145). et 28. *ibid.* 17. 67. (230). et alibi. *Scribon. Compos.* 186. Minutatimque per tabem, quasi phthisici, consumuntur. *Martial.* 11. 21. Phthisica cinædus. *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 26. Phthisica passio. Adde *eumd.* 2. *Tard.* 9.; *Marcell. Empir.* c. 23. p. 119. retro ed. *Ald.*; et *Theod. Priscian.* 1. 2. part. 2. c. 8.

PHTHÍSIS, is, f. 3. tísica, tischezza, φθεισις, tabes, morbus totius corporis, quo ex pulmonum vitio macies cum febrî, tussi et sputo purulento totum corpus paulatim extenuat et consumit: a φθίω corrumpo. *Seneca Ep.* 91. ante *med.* Invadit temperantissimos morbus, validissimos phthisic. *Id.* *Ep.* 75. a *med.* Destillatio una, nec adhuc in morem adducta, tussim facit: assidua et vetus phthisim. *Colum.* 6. *R. R.* 14. 1. de morbis boum. Est etiam illa gravis perniciosa, quum pulmones exulcerantur: Inde tussis et macies, et ad ultimum phthisic invadit. *Juvenal.* 13. 95. Et phthisic, et vomice putres, et dimidium crus, etc. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 7. 21. (38). Peculiariter pulmonibus, et quos ab his phthisic tentat, radis herbæ consiliginis medetur. *Id.* 19. *ibid.* 5. 26. (88). Phthisic cordi intus inhaerentem depellere. At *Sillig.* leg. φθειραϊων ex MSS. et ex *Plin.* *Valerian.* 4. 1., qui hunc locum exscripsit. *Id.* 20. *ibid.* 8. 23. (53). Phthisim extenuat allium. *Aliter omnino legit Sillig.* *Id.* 31. *ibid.* 6. 33. (62). Phthisic affectus. — Gen. phthisicos Græca positione apud *Marcell. Empir.* c. 18. p. 107. retro ed. *Ald.* Quum autem ad omnia, quæ supra disci, manifeste (hoc medicamentum) prosit, tum præcipue ad initia phthisicos beneficit.

PHTHÍSISCENS, entis, particip. ab *Inust. phtthisisco*, phtthisicus fieri incipiens. *Sidon.* 5. *Ep.*

14. Jecorosis et phtthiscentibus medicabilis piscina.

PHTHITARUS, i, m. 2. nomen piscis nostris lamporibus incogniti. Plin. 32. Hist. nat. 11. 53. (150). At Sillig. leg. phtbir. V. adnotat ad b. l.

PHTHŌS, es, f. i. φθόν, tabes. Cael. Aurel. 2. Thrd. 14. init. Phtthisis, sive, ut plerique appellant, phtboe, quod corporis faciat defluxionem, sive corruptionem.

PTHONGUS, i, m. 2. φθγγος, sonus: a φθγγοςαι vocem edo, sono. In musica est sonus et vox unius tenoris, quae a proximo uno integro, aut dimidio Intervallo distinguitur, voce, tuono. Item plurium sonorum conformatio, vel gravis vel acuta et incitata vel later has media, qua ratione Pythagoras apud Plin. 2. Hist. nat. 22. 20. (84). planetarum motus explicabat, et Saturnum dicebat Dorio moveri pthongo, Jovem Phrygio, etc. V. LYDIUS. Ex Plinio eadem fere habet Capell. 2. p. 44. V. Kopp. ad h. l. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PTHŌRIUS, a, um, adject. φθῶριος, corrumpendi, seu extinguendi vim habens: a φθορά perniciēs. Plin. 14. Hist. nat. 16. 19. (110). Hoc vinum pthorium vocant, quoniam facit abortus. V. Dioscor. 5. 77.

PHU, duo diversa significat: scilicet A) Pbu, n. iudicla. φού, est nardus Cretica, quae et agria nardus dicitur, herba folio olivarum, caule cubitali, geniculato, in purpure albicante, radice obliqua villosaque, et imitante avium pedes. Plin. 12. Hist. nat. 12. 26. (45); Scribon. Compos. 176. et 177.; et Marcell. Empir. c. 20. p. 114. ed. Ald. Secundum Silt-horp. est Valeriana Dioscoridis.

B) Pbu est interjectio malum odorem aspernantis. Plaut. Pseud. 5. 2. 5. Pbu! in malam crucem. Alii leg. phui, all. fu, eodem sensu. Dicitur et si. V. Charis. 2. p. 213. Putsch. et Friscian. 15. p. 1024. V. FI et FUE. Ceterum Fleckeisen. apud Plaut. loc. cit. legit: Fu, malam l in crucem.

PHUI, V. voc. praeced. sub B. PHY, interjectio mirantis, teste Donato ad illud Ter. Adelp. 3. 3. 59. Phy! domi habuit, unde disceret. Friscian. 15. p. 1024. Putsch. reoenset inter eas, quas vocat lilliteratorum sonituum imitationes, ut hahn, heu, ohe, nu etc. V. FI et FUE.

PHYCIS, idis, f. 3. φυσίς, piscis verno tempore varii coloris, reliquis anni partibus candidus. Plin. 9. Hist. nat. 26. 42. (81). Est a φυσίον nign, quia in ea albidescat. Secundum nonnullos est Petromyzon fluviatilis Linn.

PHYCITES, idis, f. 3. φυσίτης, gemma algae colore referens: a φυσίον algā. Plin. 37. Hist. nat. 10. 66. (180).

PHYCŌS, i, n. 2. φῦκος, frutex marinus, idem ac fucus, folio lato, colore viridi, nascens in vadis haud procul litore. Aliud genus capitulaceo folio, simile fœniculo, in saxis nascens; tertium gramini simile, radice geniculata et caule quælibet calami. Plin. 13. Hist. nat. 25. 48. (135). et (136). et 26. ibid. 10. 66. (103).

PHYLACA, æ, f. i. prigione, φυλακή, carcer: item locus in ædibus urbanis, in quo vinculi custodiuntur servi. Vox Græca, a φυλάττω custodio. Plaut. Capt. 3. 5. 93. Illic abductus est recta in phylacam, ut dignus est.

PHYLACISTA, æ, m. i. φυλακιστής, earcoris custos: a φυλάττω custodio. Plaut. Aulul. 3. 5. 44. Trecenti quum stant phylacistæ in atrils. Ubi translate intelligit Importunos creditores, qui non minus custodiunt debitores suos, quam custos carcere detentos.

PHYLACTERIUM, ii, n. 2. φυλακτήριον, emulsetum. Apud Hebræos erat membrana continens verba Decalogi, quam complicatam et ligatam gestabant in fronte, et in brachio sinistro, ut viderentur legem Dei semper habere ante oculos, et diligenter custodire: qua de re Hieronym. 4. in Anth. 23. 5. — Pro amuleto quocumque. Marcell. Empir. 8. ad epiphor. et lippitud. etc.

Dolorem oculorum ut non patiaris, etc. de tribus cerasis lapillos pertundes, et lino inserto pro phylacterio uteris. Adde eumd. c. 14. p. 104. retro ed. Ald. — Item pro torque, seu tessaris torqui adneals, quos palæstritæ et gladiatores pro victoriarum numero ex collo suspensas ferebant. V. SPECTATUS. Vet. Scholast. ad Juvenal. 3. 68. Et est sensus: En tibi, o Romule, rustici tui in omnem diffundi luxum jam didicerunt, et palæstris frui, et phylacteriis. Nam et niceteria phylacteria sunt, quæ ob victoriam fiebant, et de collo pendentia gestabantur. Alii mendose leg. syllacteriis et syllacteria pro sylacteriis et sylacteria, mutata scilicet Græcorum littera φ in Latinorum f, ut fama pro Dorico φάμα. V. Ducang. Gloss. med. et inf. Latinit. in Fünterium.

PHYLARCHUS, i, m. 2. φυλάρχος, tribunus, vel tribuum princeps, regulus, dynesta: a φυλή tribus et ἀρχών princeps. Cic. 15. Fam. 1. Jamblicus phylarchus Arabum. Ammian. 23. 2. Malechus phylarchus Saracenorum Assanitarum. Sex. Ruf. Breviar. 14. Phylarchi Saracenorum in Osroene superati cessare. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

PHYLLANTHES, is, n. 3. φύλλονθης, herba ex genere aculeatarum, sed minoribus aculeis, ab radice tantum foliata, apud Plin. 21. Hist. nat. 16. 59. (99). Est a φύλλον folium et ἄνθος flos.

PHYLLINUS, a, um, edject. ad arborem phyllidis (V. voc. seq.), h. e. amygdali pertinens. Marcell. Empir. c. 35. p. 138. ed. Ald. Oleum phyllinum.

PHYLLIS, idis, f. 3. Φυλλίς, filia Lycurgi regis Tbrecum, Demophoontis amore capta, quam laqueo vitam suavit et in arborem amygdalum converse est: V. plura in ONOM. Hinc — Metonymice de arbore amygdali. Pnllad. de insit. 149. Phyllis odoratos primævis floribus artus Discessi pruni cortice fixa tegit. Adde ibid. 61. et 97.

PHYLLON, i, n. 2. φύλλον, Græca vox, quæ folium, aut frondem significat. ¶ 1. A Græcis vocatur herba in saxosis montibus, mas, et femina: hæc magis herbacul coloris, caule tenui, radice parva, semine rotundi papaveris simili: mas semelque tantum differens, quod est incipientis ollæ. Hæc Plin. 27. Hist. nat. 12. 100. (125). ¶ 2. Alia est, quæ et leucocentha, et ischlas, et polygonaton dicitur, radice cyperii. Plin. 22. Hist. nat. 16. 18. (40).

PHYMA, itis, n. 3. φῦμα, tuberculum furunculo simile, sed rotundius et planius, sæpe etiam majus. Cels. 5. 28. n. 9., ubi plura de eo. Adde eumd. 5. 18. n. 23. et 33. Est autem a φύω nascor, quia est ex his, quæ sponte enascuntur, sine externa cause.

PHYNON, ōnis, m. 3. φύνων, nomen est collyrii, cuius conficiendi rationem tradit Cels. 8. 8. n. 20. At Thrgn reposuit ex MS. Chiron, ita fortasse appellatum a Chironem Centauro.

PHYRAMA, itis, n. 3. φύρημα, lacrimarum genus, ex metopio arbore stillans, pingue et resinum. Plin. 12. Hist. nat. 23. 49. (107). Est autem a φυράωμι: misceo, et proprie mixturam significat, quia quum in terram decidat, miscetur terræ calcullis et sordibus. Alterum lacrimarum genus, nobiliss et pretiosius, vocant thraustion, θρυστόριον, masculi turis simile: a θρᾶω frio, frango, quasi fragmentum, aut particula frlando detrita.

PHYSALIS, idis, f. 3. Græca vox φυσάλις bulla, nque bulla, a φύσιν (quocum confer. Lat. pusula, pustula) sufflatio, ventus. Est herbae nomen apud Marcell. Empir. c. 28. p. 124. retro ed. Ald. Herba physalidis baccas ternas per triduum glutiat. Quæcum vero herbâ fuerit, viderint erudit.

PHYSĒMA, itis, n. 3. bulla, vesica, inflatum quiddam, velut abortus quidam mergitarum. Plin. 9. Hist. nat. 35. 54. (108). de marginitis. Si vero etiam tonuerit, pavidas ac repente compressas, quæ vocant physemata, efficere, speciem modo ineni inflatam sine corpore: hos esse concharum abortus.

PHYSĒTER, eris, m. 3. φυσήτης, belua ex balænarum genere, in mari Gallico et Indico. Nomen habet a φυσίς flos, quod non ore, sed fistulis quibusdam in vertice prope oculos positis, ingentem aquarum vim eructet. Plin. 9. Hist. nat. 4. 3. (8). Maximum animal in Indico mari pistris, et balæne est, in Gallico Oceano physter, ingentis columnæ modo se attollens, altiorque navium vella diluvium quamdam eructans. Seneca Hippol. 1030. Qualis per alto vebitur Oceani freta Fluetus refundens ore physter capax. — Proprie significat fistulam, cannelo. Pelagou. Veterin. ad fin. Fundum ænophori vitrei in pulverem mollissimum redige, et el (equo) per physterem in pupulam eundem pulverem sparge. Hic ex villo sæculi, seu librarii imperitia fiseterem scribitur.

PHYSICA, æ, vel Physico, es, f. 1. fisica, φυσική, scientia naturalis, idest quæ circa res naturales versatur. Cic. 1. Acad. (post.) 7. 25. Sed enitar, ut Latine loquar, nisi in bujuscemodi verbis, ut pbilosophiam, aut rbtoricam, aut physicam, aut dialecticam appellem, quibus, ut aliis multis, consuetudo jam ulitur pro Latinis. Alii leg. physicen. Adde eumd. 3. Fin. 21. 72. et 22. 73. V. PHYSICE.

PHYSICA, ōrum. V. PHYSICUS in fin. PHYSICĒ, adverb. físicmente, more physicorum. Cic. 3. Nat. D. 7. (18). Quæ e te physique dicta sunt de vi igne. Alii et ipse Orelilius illud phisyce ajunt esse Vocativum. Certior est lectio. apud eumd. Cic. 1. Divinat. 55. 128. Ex quo intelligitur, ut fatum sit non id, quod superstitiose, sed id, quod physice dicitur, causa æterna rerum, cur etc.

PHYSICŪLATUS, a, um, particip. ab lausit. physico, physica inquirendo examinatus, ut Physiculatæ extorum prosiciæ apud Capell. 1. p. 5. At omnino legendum fissiculatæ. V. FIS-SICULO.

PHYSICUS, a, um, adject. φυσικός. Nimis licenter produxit primam Sidon. carm. 15. 101. Physica vel logico, logicum vel jungit ad ethos. V. MACISCO. — Physicus, a φυσίς natura, est naturalis, sive ad rerum naturam pertinens. Cic. 2. Divinat. 59. 122. Aut geometricum quiddam, aut physicum, aut dialecticum explicare. Id. 2. Nat. D. 21. 54. Physica ratio. Marcell. Empir. carm. de medic. 19. Quæ curis hominum physycorum inventa parantur. — Venus Physica videtur esse, quæ γυνητικὸς μορῖος utriusque sexus præesse putabatur, quas partes φύσιν Græci, naturam Latini dicunt. Inscript. Pompejis reperta, edita vero a Fleetwood Syllog. inscr. p. 32. et a C. Rosin. Dissert. inang. p. 60. IMPERIO VANERIS PHYSICAE IOVI O. M. ANTISTIA METHE ANTISTII PRIMIGENII AX D. D. h. e. Antistia Methe Antistili Primigenii uxor desideriu concipiendæ e marito, et proli generandæ donum dedicat Jovi O. M., ex decreto seu permisso decurionum. V. Orell. ad Inscript. 1370. et præcipue Avellino, Bullett. archeol. Napol. ann. IV. p. 91. — Hinc

Physica, ōrum, n. plur. φυσικά, absolute, substantivorum more, sunt res naturales, scientia naturalis, libri, in quibus de rebus naturellibus disseritur. Cic. Orat. 34. 119. Quem etiam quo grandior sit, et quodammodo excelsior, ne physycorum quidem esse ignarum volo. Adde eumd. 1. Fin. 6. 17. et 5. de republ. 3.

Physicus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, físico, filosofo, φυσικός, philosophus naturalis, seu qui physicæ dat operam, qui rerum naturam rimatur, vel, ut Cic. Tim. 1. desinit, acer investigator et diligens earum rerum quæ a natura involutæ videntur. Id. 1. Nat. D. 30. 83. Non pudet igitur physicum, idest speculatore venatoreque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis? Varro 1. R. R. 40. 1. Si sunt semina in aere, ut ait physicus Anaxagoras.

PHYSICUS, i, m. 2. V. voc. praeced. in fin. PHYSIOGNŌMON, ōnis, m. 3. chi su di fisonomiā, fisonomistā, φυσιογνώμων, qui hominum mores ex vultu et corpore cognoscit. Cic. Fat.

5. 10. Quid? Socratem nonne legimus, quamadmodum notarit Zopyrus physingnomon, qui se profitebatur hominum moras naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte perennare? Est a φυσίς natura et γνώμων cognoscens.

PHYSIOGNOMONICUS, a, um, adject. φυσιογνωμονικός, fisionomico, pertinens ad artem iudicandæ indolis hominum a oris forma. Boeth. *Analyt. prior. Aristot.* 2. 28. p. 521. in *lemmate*. De syllogismo physiognomonic. — *Fulgent. Contin. Virg. init.* Secundus (*Georgicon liber*) physiognomonicus et naturalis. h. e. in quo naturales rerum qualitates inspectione dijudicantur.

PHYSIOLÓGIA, æ, f. 1. φυσιολογία, scientia, quæ de naturis rerum disserit, ædem ac physica. *Cic.* 1. *Nat. D.* 8. 20. Hunc ceuses primis, ut dicitur, labris gustasse physiologiam? *Id.* 1. *Divinat.* 41. 90. Qui et naturæ ratioem, quam physiologi Græci appellant, notam sibi esse profitebatur. Hoc secundo loco Græcis litteris rectius scribas, probante Orello.

PHYSIOLÓGICÆ, adverb. secundum naturam. *Tertull.* 2. *ad nat.* 12. Sed eleganter. quidam sibi videntur physiologicæ per allegoricam argumentationem de Saturno interpretari tempus esse, et ideo Cælum at Tarram paraotes, ut et ipsos origini nullos, et ideo falcatum, quia tempore omnia dirimantur.

PHYSIOLÓGICUS, a, um, adject. ad physiologiam pertinens. *Tertull.* 2. *ad nat.* 4. Sed quid ego cum argumentationibus physiologicis? *Augustin.* 7. *Civ. D.* 5. De naturali enim (theologia) paucissima præluquitur (*Varro*) in hoc libro: in quo videbimus, utrum per interpretationes physiologicas ad hanc naturalem possit referre civilem, quam de diis selectis ultimam scripsit.

PHYSIOLÓGOMENUS, a, um, adject. φυσιολογόμενος, qui de rerum natura agit. Est titulus operis Democriti, celeberrimi philosophi Abderitæ. *Fulgent.* 3. *Mithol.* 7. Sicut Democritus in Physiologomenis scripsit.

PHYSIOLÓGUS, a, um, adject. φυσιολόγος, qui de rebus ad naturam pertinentibus tractat. *Fulgent.* 2. *Mithol.* 4. Sicut Juba in Physiologis narrat. — Hinc

Physiologus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, est qui etiam Italice fisiologo dicitur, qui nempe natura arcana inquirat et interpretatur. *Fulgent.* 2. *Mithol.* 16. Melissus Euboicus omnium physiologorum sententias disputavit etc.

PHYSIOLÓGUS, i, m. 2. *V.* voc. præced. in fin.

PHYSIS, is, f. 3. φύσις, Græce naturam significat. 1. Generatim. *Vet. carm.* in *Anthol. Lat. T.* 2. p. 474. *Burm.* n. O Priape potens, amice, salve, Seu cupis genitor vocari, et anctor Orbis, aut physis ipsa, Panque, salve. 2. Speciatim, vel concreto, uti ajuat, sensu physes appellari ait *Plin.* 37. *Hist. nat.* 12. 74. (195). quasdam gemmas proprio nomine careotes, quia ipsius oaturæ admirationem in se continent. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* ONOM.

PHYTEUMA, ætis, n. 3. φύτευμα, herba amatoria. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 99. (125). Phyteuma quale sit, describere supervacuum habeo, quum sit usus ejus tantum ad amatoria.

PI

PIABILIS, e, adject. che si può espitare, qui piari potest et purgari. *Ovid.* 3. *Fast.* 289. Qui Dea: ne nimium terrere: piabile fulmen Est, ait, et sævi flectitur ira Jovis.

PIACULARIS, e, adject. purgativo, expiatorio, soddisfactorio, καθάρσιος, vim habens expiandi, purgandi placandi, satisfaciendi pro scelere admissio. *Varro* 6. *L. L.* 30. *Müll.* Prætor, qui tum satus est, si imprudens fecit, piaculari hostia facta piatur. *Liv.* 1. 26. *ad fin.* Is qui rursam piacularibus sacrificiis factis, transmissio

par viam tigillo, velut sub jugum misit juvenem. — Absolute. *Id.* 42. 3. sub fin. Ut piacularia Junonis farant. — *Piacularia auspicia*, inquit *Festus* p. 244. 14. *Müll.*, appellabant, antiqua loquandi consuetudine, quum aut hostia ab ara fugit, aut percussa mugitum dedit, aut in a-lliam, quam oportuit, partem corporis cecidit. Scilicet quia piaculari sacro opus arat ad tristia illa avartenda. — *Piacularis porta* Romæ appellabatur propter aliqua piacula, quæ ibidem fiebant. *Idem* p. 212. 27. — Urbane *Plaut. Epid.* 1. 2. 36. Men' piacularerem oportet fieri ob stultitiam tuam? ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas succidaneum?

PIACULARITER, adverb. Ita ut piaculo opus sit, imple. *Tertull.* *Pudic.* 22. extr. Piaculariter negare. *Alii leg.* paculariter.

PIACULO, as, ævi, ætum, are, a. 1. expio, piaculis placo. *Cato R. R.* 141. Març Pater, te bisce auovetaurilibus piaculo.

PIACULUM, i, n. 2. *Piaculum* syncope est apud *Prudent.* 10. *capit. 219.* — Piaculum est sacrum piacularare, et quidquid ad piandum et purgandum pertinet, ἀγχιόσις, καθάρσιος (It. *espiatione*, *purgazione*, *sacrificio* in *soddisfazione di peccato*; Fr. *expiation*, *sacrifice expiatoire*; Hisp. *expiacion*, *sacrificio*; Germ. *das Sühnmittel*, *Versöhnungsmittel*; Angl. *an expiation*, *expiatory sacrifice*, *atonement*).

I.) Proprie. *Cato R. R.* 139. Porco piaculo facere. h. e. piaculum facere porcum immolando: vel facere porco (h. e. sacrificare porco) in piaculum seu piaculi causa. Sic *ibid.* 140. Si fodere velis, altero piaculo, eodem modo facito. *Liv.* 8. 10. *ex vet. formula.* Signum in terram defodi, et piaculum hostia cædi. h. e. cæsa hostia piaculum fieri. *Cic.* 2. *Legg.* 22. 57. Habendas triduum ferias, et porco semina piaculum pati. *Horat.* 1. *Od.* 28. 33. precibus non linquar iaultis, Teque piacula nulla resolvent. *Gell.* 4. 5. Fulgur piaculis luere.

II.) Translate. 1. Metonymice, vel concreto, uti ajuat, sensu est ipsa res, quæ piaculi causa adhibetur. *Virg.* 6. *Æn.* 153. Duc nigras pecudes; ea prima piacula sunt. *Ovid.* 6. *Met.* 569. et ioane sepulcrum Constituit, falsisque piacula Manibus infert. — Hinc metaphoricè. *Liv.* 21. 10. *a med.* Nec dedeodum solum (*Hannibalem*) id piaculum rupit fœderis, sed, si nemo deposcat, devehendum in ultimas oras, etc. 2. Item pœna. *Liv.* 29. 18. *a med.* Dea suum templum aut intata est, aut a violatoribus gravia piacula exegit. h. e. pœnas repetiit piaculi loco. Eodem modo locuti sunt *Justin.* 8. 2. 6.; *Sil.* 11. 13. 702.; et *Val. Max.* 1. 1. n. 14. 3. Item ipsum scelus piaculo purgandum, scelleraggine, peccato. *Virg.* 6. *Æn.* 568. Quæ quis apud Superos, furto helatus inani, Distulit in seram comissa piacula mortem. *Plaut. Truc.* 2. 1. 13. Piaculum est, misereri nos homioum rem malegerentum. *Fabius Pictor* apud *Gell.* 10. 15. *de flamine Diali.* Si quis ad verbeandum ducatur, si ad pedes ejus supplex procubuerit, eo die verberari piaculum est. *Ennius* apud *Festum* p. 145. 26. Palam mutire, plebejo piaculum est. *Tac.* 1. *Ann.* 30. Solutus piaculo. *Plin.* *Paneg.* 37. in fin. Nec sine piaculo quodam sanctissimas necessitudines scindi. *Liv.* 39. 47. in fin. Ut si quid minus factum sit, quam debuerit, tum quoque sine piaculo rerum prætermisrarum fiat. h. e. sine culpa, et obligatione satisfaciendi. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 30. 31. (116). Sed quo te, M. Tulli, piaculo taceam? quoque maxime excellentem insigni prædicem? 4. Item triste augurium, malelicium, periculum, quod piaculo eget. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 8. 46. (84). *Vettonica* herba tantum gloriæ habet, ut domus, in qua sit, tuta existimetur a piaculis omnibus.

PIAM, syllabica adjectio, quæ extra compositionem nihil significat, in compositione aliquid addit significationi dictionis, cum qua componitur, ut *quispiam*, *uspiam*. Fossius etiam in *Usque* meram vocis productionem esse putat. *Daceryus* ad *Festum* p. 254. 28. *Müll.* docet,

Oscos diassa piam, pro quær, ut pitpit pro quidquid: inda esse quispiam, nuspiam, uspiam pro quisquam, nusquam, usquam. Hoc idem docet etiam *Car. Od. Müllerus de Etrusc.* T. 1. p. 31.

PIAMEN, inis, n. 3. Idem ac piamentum. *Ovid.* 2. *Fast.* 19. Februa Romani dicere plezina patres.

PIAMENTUM, i, n. 2. *purgazione*, καθάρσις, expiatio, actus expiandi: Item id ipsum, quo in expiando utabantur, ut *Festus* ait p. 213. 26. *Müll.*

I.) Proprie. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 4. 11. (30). Hac avulsa, scrobem repleri vario genere frugum, rallogio ast ac terræ piemontum. et *ibid.* 9. 59. (107). Favis ante et melle terræ ad piamentum datis.

II.) Translate. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 1. 2. (3). Ut Polycrati Samio felicitatis suæ, quam nimiam fatebatur etiam ipse, satio piamenti in unius gemmæ voluntario damno videretur. *Seneca Consol. ad Helv.* 16. Fuerim tentum dolituræ domus piamentum.

PIATIO, ðnis, f. 3. piementum, expiatio. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 2. 5. (27). In mensa id repositi, adolericque ad Larem, piatio est.

PIATRIX, icis, f. 3. dicebatur sacerdos, quæ expiare erat solita, quam quidam simulatricem, alii sagam, alii expiatricem vocant, ut *Festus* p. 213. 23. *Müll.* docet. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 101. Tum piatricem clementer non potest quin muneram. — *Simulatrix* dicta est, quia quæ in sacris suis vera representare non poterat, ficta et simulata adhibebat. *Virg.* 4. *Æn.* 512. Sparserat et letices simulatos fontis Averni. Ubi *Servius*: In sacris, quæ exhiberi non poterant, simulabantur, et erant pro veris. At *Müllerus* illud *simulatricem* apud *Festum* loc. cit. in *simulatricem* mutandum arbitratur, collato *Paul. Diac.* p. 337. 10. *Müll.*

PIATUS, a, um. *V.* PIO.

PICA, æ, f. 1. πικρα (It. *pica*, gazza; Fr. *pic*; Hisp. *pico*; Germ. *die Elster*; Angl. *a pie*, *magpie*), est avis magnitudine palumbis, alis vario colore, et præsertim caruleo depictis, humana imitans verba. In has aves fabulatur poetæ mutatas esse Pierides, idest novem filias Pieri et Euiptes, quod cum Musis ceteræ ausæ assent, iodeque illis pristinam loquecitatem humaneque linguæ studium remansisse. *Pei s. prol.* in fin. Quod si dolosi spes refulerit nummi, Colros poetas et poetrias picas Cantare credas Pegaselum melos. *V. Plin.* 10. *Hist. nat.* 33. 50. (98). et *ibid.* 42. 59. (118); et *Ovid.* 5. *Met.* 294. et *seqq.* et 663. et *seqq.*; et *Martial.* 14. 76. — Est et alia pica, sub ventre alba, superius nigra, cauda longa, quæ varia appellatur, quæ ab Apennino Romam versus *Plinii* ætate cerni cepit. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 41. (76). Eadem et monedula dicitur. *V.* MONEDULA. — Apud *Festum* p. 206. 2. *Müll.* pbica at pica sphingem significat, Græce πικρα et πικρα. At *Müllerus* legit *fica*. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* ONOM.

PICARIA, æ, f. 1. locus ubi pix effoditur, (est enim pix quædam fossilis, teste *Plin.* 16. *Hist. nat.* 12. 23. (59)). vel ubi coquitur. *Cic.* *Brut.* 22. 85. Liberi, societatis ejus, quæ picarias redemisset. *Alii leg.* picarias, alii picurias. *Ulp. Dig.* 50. 16. 17. Vectigel salinarum, metallorum, et picariam. Ita *Torrentin.*, alii *piscariam*. Sed quom *Cic. luc. cit.* de silva Silia in Bruttiiis agat, Bruttia autem pix celeberrima sit (*V.* BRUTTIUS in ONOM.), *Ciceronis* lectio *picarias* et *Ulpiani* altera *picariam* minime est sollicitanda.

PICATRIX, icis, f. 3. πικτωρία, παραπικρα, quæ pilorum succrescentem segetem pice calente suburit. *V.* PISCATRIX, et RESINARIA.

PICATUS, a, um, *V.* PICO.

PICATUS, i, m. 2. *Festus* p. 206. 2. *Müll.* Picati appellantur quidam, quorum pedes formati suot in speciem sphingum, quod æs Dorii picas vocant. *Alii leg.* picas, alii pbicas. *V.* PICA extr.

PICEA, æ, f. 1. πικρα, genus arboris picem

fundena: a voce Græca allata, nade etiam nostrates vulgo pezzo dicunt, et Etruscis picea, quam tamen eandem esse non affirmaverim (*Pinus silvestris* Linn.). *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 18. (40). Picea montes amat atque frigora, feracis arbor, et funebri indicio ad foras posita, ac rogis virens: jam tamen et in domos recepta, tonsilli facilitate. Hæc plurimam resinam fundit, intervergente candida gemma, tam similis turis, ut mixta visui discerni non queat, et *moz* (41). Piceæ rami pæne statim ab radice modici, velut brachia lateribus inbærent. et *moz* (42). Materies piceæ ad lissiles scandulas cupasque et pauca alia secamenta. et *ibid.* 19. (46). Picea minus alta, quam larix. Illa crassior leviorque cortice, folio villosior, pinguior, et densior, molliorque flexu. At piceæ rariora siccioraque folia, et tenuiora, ac magis argentia: totaque horridior et perfusa resina: lignum abieti similis. et *ibid.* 24. 38. (90). Folia insecta pectinam modo piceæ, abietis. et *moz* (91). pungentia pioo, piceæ, abietis, larici. *Ovid.* *Heroid.* 12. 67. Est nemus et picels, frondibus ilicis atrum.

PICEARIA. V. PICARIA.

PICASTER, stri, m. 2. picea silvestris. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 20. 25. (127). Fit e piceæ resina, in Hispania autem e piceastris mlaime laudata. *Harduin.* habet *pinastris*, quam lectionem tueretur et *Sillig.*

PICĒTUS, a, um, particip. ab inusit. piceo, pro quo est piceo, *πισσοχπιος*, piceo illius. *Martial.* 8. 59. Non fuit Autolyti tam piceata manus. Ubi *piceatam manum* dicit pro furaci, quasi quæ picis instar quod tangit, auferat. (Sic *Catull.* 25. 9. Quæ nunc tuis ab unguibus regulina, et remitte.) Al. et recentiores plerique leg. *piperata*: quod explicare conatur *Barthius* ad *Claudian.* 1. in *Rufin.* 438. et l. 14. *Adversariar.* c. 14. V. GLUTINUS.

PICUS, a, um, adject. di pece, nero come la pece, *πισσωνης*, qui est ex pice, et qui picis instar niger est. *Virg.* 2. *G.* 308. De igne. Et totum involvit flammis nemus, et ruit atram ad cælum picea crassus caligine nubem. *Id.* 3. *Æn.* 572. de *Æna.* Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem, Turbine fumantem piceo, et candente favilla. et *ibid.* 75. piceum fert humida lumen Tæda. et *ibid.* 813. toto corpore audor Liquitur, et piceum flumen agit. *Ovid.* 11. *Met.* 549. inducta picels e nubibus umbra Omne latet cælum. *Val. Flacc.* 2. 115. piceus olmbus. et *ibid.* 517. piceum cælum. et 3. *ibid.* 439. Tum piceæ maclantur oves. *Martial.* 2. 41. dentes piceique, buxique. *Lucan.* 10. 491. piceo unguine tinctus. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 33. 61. (143). Imber piceus crassusque. *Capell.* 7. p. 237. Ac tunc oborto terrigenis mussantibus murmure puer ille piceus jussus admonere silentium. h. e. Harpocrates, quippe *Ægyptius*. V. *Kopp.* adnotat. ad h. l. et SUBFUSCULUS.

PICINUS, e, um, adject. Picina uva, a colore picis dicta, omnium nigerrima est, teste *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (49)., ut quidam legit *Harduin.* et *Sillig.* ex MSS. — Picinum oleum. V. PISSINUS.

PICITUS, a, um, V. voc. seq. in fin.
 PICO, as, avi, atum, are, a. 1. (pix). Part. *Picans* 1.; *Picatus* 1. et 2. — Picare est pice linire, *πισσω* (It. *impegolare*, *impeccare*; Fr. *enduire de poix*, *poisser*, *goudronner*; Hisp. *embrear*, *empegar*, *bañar con pez*; Germ. *mit. Pech geschmierem*, *verpichen*, *theeren*; Angl. *to pitch*, *daub* or *lay over with pitch*).
 ¶ 1. Suicto sensu est pice linire. *Cato R.* 25. Dolia picata, iacur vinarius picatus. Sic *Colum.* 11. *R.* 2. 70. Dolia partim picata, partim delicate. et *Sueton.* *Claud.* 16. Picare dolia. *Virg. Cop.* 11. Est et vappa cado nuper diffusa picato. *Colum.* 12. *R.* 18. 3. Et ferentissima pice infusa ovo alio rutabulo et scopula picatur. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 48. (166). Tofum cure tuentur, picando parietes. *Vitruv.* 7. 4. Interiores regularum partes curiusus picentur. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 7. 6. (16). Pissuceros super eam venit, picantium

modo, seu diluitor cera. ¶ 2. Latiori sensu, vel translate, ut alia placet, vinum picatum dicitur, quod pice conditum est. Solebat enim musto in primo fervore (qui fere novem diebus peragitur) pix aspergi, ut odor vino concillaretur, et quoddam saporis acumen. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 19. 24. (120). et *ibid.* 20. 25. (124).; et *Colum.* 12. *R.* 23. 1. et 2. — Fuit et vinum picatum naturale ex nva picata, quæ natura picis odorem et saporem habebat, in agro Viennensi. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 3. (18). et *ibid.* 2. 4. (26). *Id.* 23. *ibid.* 1. 24. (47). Ad omnia hæc utilis id, quod sponte naturæ suæ piceum respicit, picatumque appellatur. *Martial.* 13. 107., cuius iemma *Picatum vinum*. Hæc da vitifera venisse picata Vienoa, Ne dubites. — *Mali* picati et *piciti*, h. e. pice obducti pro terminis positi, apud *Auct. Gromat.* p. 349., 307., 346. et 361. *Rudorff.*

PICRA, æ, f. 1. videtur esse medicamentum ex aloe, quod Græce *πικρα ιερα* dicitur. *Theod. Priscian.* 1. 19. ante med. Præungendum est vulgus picræ solutione. *Id.* lib. 2. part. 2. c. 1. ad fin. Peracto igitur cyclo, aliqui hieram adhibuerunt, quam alii picram appellaverunt. et *Marcell. Empir.* c. 20. p. 113. retro ed. *Al.* Hæc antidotos hiera dicitur. Hoc enim nomen tribuit et propter duas causas, ut existimo: unam, ne nomen ejus verum dicendo, ostenderet quæ esset; dicitur enim a quibusdam picra, quæ emera est, a quibusdam diacolococytibidos: alteram, quod ideo inditum est, quo magis sub tanta specie nominis commoedaret medicamentum. V. HIERA et HIERACIUM.

PICRIDĒ, arum, f. plur. 1. picridis, lactucæ agrestis. *Augustin. Serm.* ad *Catechum.* de *cataclysm.* 4. ad fin. V. vocem sequent. 1.

PICRIS, idis, f. 3. *πικρίς*. ¶ 1. Est lactucæ, vel cleborei agrestis genus: a *πικρός* amarus. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 38. (126). Pessimum autem genus cum improbratione amaritudinis appellare picrida. ¶ 2. Est et alia herba hoc nominis, toto anno florens, rotundo folio. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 17. 65. (105). et 23. *ibid.* 22. 31. (66).

PICTACIUM. V. PITTACIUM.

PICTILIS, e, adject. pictus, ornatus. *Apul.* 10. *Met.* Asinus pbaeris aurcis, et frenis argenteis, et plectilibus balteis esornatus.

PICTOR, oris, m. 3. (pingo) *pittore*, *γραφεις*. ¶ 1. Generatim est qui pingit, seu picturam exercet. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 7. 20. Multa vident pictores in umbris et in eminentia, quæ nos non videmus. *Horat. Art. P.* 9. pctoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. Adde *Varron.* 3. *R.* 17. 4. *Inscript.* apud *Orell.* 4262. Pictor quadrigularis. *Alia* apud *eumd.* 2636. Pictor scenarius. — *Val. Max.* 5. 1. ad fin. vocat *pictorem Alexandrinum*, quem *Diodor.* Sic. in *Excurs.* 1. apud *A. Maium lib.* xxx. c. 8. p. 84. appellat *Δημήτριον τοπογραφον*, v. e. Italice *dipintore di carte topografiche*. V. *Annal. dell'Institut. archeol.* ann. 1845 p. 278. Cf. *Varron.* 1. *R.* 2. 1. Offendi ibi (h. e. in æde Telluris) C. Fundanum - et C. Agrium - et P. Agrasium - spectantes io pariete pictam Italiam. — De priscis pictoribus multa *Plin.* 35. *Hist. nat.* c. 8. et *seqq.* et *Quintil.* 12. 10. 3. ¶ 2. Speciatim pictor dicitur, qui ricamatore Italice appellatur. *Coripp.* 2. *Laud. Justin.* 280. Illic (scilicet in veste) barbaricas fluxa cervice phalangas, Occisos reges subjectasque ordine gentes Pictor acu tenui multa formaverat arte. V. PINGO I. 2.

PICTORIUS, a, um, adject. ad pictores pertinet. *Tertull.* 1. *advers. Marcion.* 3. Poetica et piciorie licentia. *Julian.* *Dig.* 38. 1. 23. Fabriles, vel pictoriæ operæ. *Marcell. Empir.* c. 26. p. 124. retro ed. *Al.* Sil pictorium.

PICTŪRA, æ, f. 1. ars pingendi, *γραφική* (It. *pittura*; Fr. *l'art de peindre*, *la peinture*; Hisp. *el arte de pintar*, *pintura*; Germ. *das Malen*, *die Malerei*; Angl. *the art of painting*, *painting*).

1.) Proprie. *Cic.* 3. *Orat.* 7. 26. Una est ars

ratioque picturæ, dissimillimique tamen inter se Zeuxis, Agiaopbon, Apelles. *Id.* 1. *ibid.* 16. 73. Ut qui aliquid fingunt, etsi tum pictura nihil utuntur, tamen, utrum sciant pingere, an nesciant, non obscurum est: sic etc. *Id.* *Brut.* 18. 70. Similis in pictura ratio est: in qua Zeuxim-et eorum, qui non sunt usi plus quam quatuor coloribus, formas et lineamenta laudamus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 3. 5. (15). De picturæ initiis incerta, nec instituti operis quæstio est. *Id.* *ibid.* 3. 6. (17). Jam enim absoluta erat pictura etiam in Italia. et *ibid.* 2. 2. (4). Imaginum quidem pictura, qua maxima similes in ævum propagabantur figuræ, in totum exolevit. *Apul. de Mundo.* Pictura ex discordibus pigmentorum coloribus imagines usque imitatur.

II.) Translate. ¶ 1. Est fucus, pigmentum, quo mulieres faciem illinunt, *belletto*. *Plaut.* *Most.* 1. 3. 104. *Pr.* Tum tu igitur cedo purpurissam. *sca.* Non do: scita es tu quidem: nova pictura interpolare vis opus lepidissimum? h. e. pigmento corrumpere vis faciem pulcherrimam? ¶ 2. Metonymice accipitur pro tabula, vel tela, vel alia re picta. *Cic.* 6. *Verr.* 1. 1. Nego, ullam picturam neque in tabula, neque textilem fuisse, quam conquiescit, inxperit, quod placitum sit, abstulerit. *Id.* *Orat.* 11. 36. In picturis alios borrida, inculta, abdita et opaca; contra alios nitida, læta, collustrata delectant. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 7. 20. Adhibita vero exercitatione et arte, ut oculi pictura teoeentur. aures cantibus etc. *Inscript.* apud *Henzen.* 6630. PL. ANTIGONVS vir perfectissimus praepositus COLYMBVM NEMVS VETVSTATE LAPSYM TESTACIO PICTVRIS AC STATVIS CVM OMNI CVLTV ADORNAVIT. — *Lucret.* 2. 35. Textilibus si in picturis ostroque rubeoti Jacteris. *tele ricamate*. Sic de opere musivo dixisse videtur *Virg. Cul.* 64., ubi tamen alii aliter interpretantur. ¶ 3. De imagine, quæ verbis representatur. *Cic.* 5. *Tusc.* 5. 13. Iste chorus virtutum in equuleum impositus imagines constituit ante oculos cum amplissima dignitate, ut ad eas cursim perrecture, nec eas beata vita a se desertas passura videatur. Quam eodem animum ab iste pictura imagoibusque virtutum ad rem veritatemque traduxeris etc. Adde *eumd.* *ibid.* 39. 114.

PICTORĀTUS, a, um, adject. pictura exornatus, *pitturato*, *dipinto*, *κοικιλόγραπτος*. ¶ 1. Vestes picturatas dicuntur, quæ acu pictæ sunt. *Virg.* 3. *Æn.* 483. Fert picturatas auri subtemine vestes. Ad hæc *Servius*: Picturatas participium sine verbi origine, vel a feminina genere derivatum pro pictas, i. e. pictura decoratas. ¶ 2. Item variis coloribus exornatus. *Stat.* 6. *Theb.* 58. picturatus floribus ager. *Claudian.* *epist.* ad *Seren.* 3. picturata volucres.

PICTUS, e, um, V. PINGO.

PICŪLA, æ, f. 1. deminut. picis. Translate usurpatur de strigmento puerilli, seu sordibus, quas a corpore puerorum oleo unctorum in balneis aut palæstra deradebantur: Græcis vocatur *γλοιός παιδικός*, cuius meminit bis *Pelagon. Veterin.* 26. ante med., usque virtutem prædicat *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 13. (50). V. STRIGMENTUM. *Apul.* *Herb.* 36. Ipsam herbam cum nitro, et exungia, et picula ex aceto teres. Adde *Veget.* 1. *Veterin.* 11., 2. *ibid.* 46. et 3. *ibid.* 16. 70. et 71.; *Marcell. Empir.* c. 36. p. 139. retro ed. *Al.*; et *Theod. Priscian.* 4. p. 315. V. *Schneid.* ad *Veget.* 5. *Veterin.* 70. 3.

PICUS, i, m. 2. ¶ 1. Est avis præcipui usus io auspiciis, *πελεκάν* (It. *picchio*; Fr. *pic*, *pivert*, *grimpeur*; Hisp. *pico verde*; Germ. *der Specht*, *Baumhacker*; Angl. *picus*). *Plin.* 10. *Hist. nat.* 18. 29. (40). Sunt et parvæ aves uncorum unguium, ut picl, Martio cognomine insignes et in auspiciis magni. Quo in fernere arborum cavatores scandentes in subreptam felium modo; illi vero et supini, percussi corticis sono, pabulum subseae intelligunt. Pullos in cavis (*arborum*) educant avium soli. Adactos cavernis aorum a pastore cuneos, admota quadam ab his herba, elabi creditur vulgo. - Ipsi principales Latio sunt in suguriis, a rege, qui

nomen huic avi dedit. et *ibid.* 33. 50. (96). Picorum aliqui suspenditur nidus surculo primis in ramis cyathi modo, ut nulla quadrupes possit accedere. *Id.* 11. *ibid.* 37. 44. (122). Cirros Natura pico quoque Martio dedit, et grui Balearicæ. *Plaut. Asin.* 2. 1. 12. Quovis admittunt aves: picus et cornix ab læva, corvus, parra ab dextera. — De Pico, qui huic avi nomen dedisse dicitur, V. ONOM. ¶ 2. Picos, inquit *Non. p.* 152. 7. *Merc.*, veteres esse voluerunt, quos Græci γρῦπες appellant, fortasse quia sicut gryps effodere terram dicitur in montibus Hyperboreis, et aurum scrutari; ita picus tundit et cavat arborum cortices, et formicas venatur: unde ερροκολαπτης, et Italice picchio appellatur; hinc picchiare Italorum verbum. *Plaut. Aulul.* 4. 8. 1. Picos divitiis, qui aureos montes colunt, ego solus supero. V. GRYPUS.

PIË, adverb. Sup. Piusissime. — Pie est cum pietate in Deum, patriam, majores, consanguineos, mortuos, religiose, sancte, divotante, religiosamente, piamente, εὐσεβῶς. *Ter. Adelph.* 3. 4. 13. Neque faciam (h. e. neque vos deseram), neque me satis pie posse arbitror. *Cic. 1. Nat. D.* 17. 46. et 20. 56. Pie sancteque colere deos. *Id. Mil.* 38. 103. Pace tua, patria, dixerim: metuo enim, ne scelerate dicam in te, quod pro Milone dicam pie. *Id. Senect.* 22. 81. Memoriam nostri pie inviolatęque servabit. *Id.* 11. *Fam.* 27. ad fin. Alia sunt, quę defendam a te pie fieri et humane, ut de curatioe ludorum. *Id.* 2. *Orat.* 40. 167. Si pietati summa tribuenda laus est, debetis moveri, quum Q. Metellum tam pie lugere videatis. *Id.* 6. *Att.* 7. Q. filius pie sane animum patris sui sorori tuę reconciliavit. *Apul.* 2. *Dogn. Plat.* ad fin. Pie vivere. *Ovid. Heroid.* 15. 153. Sola virum non ulta pie mestissima mater. *Seneca Consol. ad Polyb.* 34. a med. Quod utrumque piissime et fortissime tulit.

PIENS, entis. V. PIUS in fin.

PIËTAS, atis, f. 3. est virtus iustitię subiecta, qua parentes colimus, vel alios majores, et consanguineos, amicos, benevolos: item patriam, quę altera parens est; item Deum: et dicitur etiam amor, caritas, officium, studium, benevolentia, sanctitas, εὐλαβεία, εὐσεβεία (It. pietà, venerazione, rispetto, affetto; Fr. piété filiale, piété, dévotion, affection; Hisp. piedad filial, piedad, devoción; Germ. die pflichtmäßige Gesinnung, das Pflichtgefühl, die Pietät; Angl. piety, veneration, respect, duty, love, affection). ¶ 1. Est virtus iustitię subiecta, qua parentes colimus, vel alios majores et consanguineos, amicos, benevolos: item patriam. *Cic. 2. Invent.* 22. 66. Pietas, quę erga patriam, aut parentes, aut alios sanguine conjunctos officium conservare monet. *Id. Partit. orat.* 22. 78. Iustitia erga deos religio, erga parentes pietas nominatur. *Id. Planc.* 33. 50. Quid est pietas, nisi voluntas grata io parentes? *Id.* 6. *de republ.* 3. Iustitiam cole et pietatem. quę quum sit magna in parentibus et propinquis, tum in patria maxima est. *Id. Rosc. Am.* 13. 37. Si (id quod præclare a sapientibus dicitur) vultu sæpe læditur pietas: quod supplicium satis acre reperietur in eum, qui mortem obtulerit parenti? *Id.* 1. *Fam.* 1. Ego omni officio, ac potius pietate erga te ceteris satisfacio omnibus. et *ibid.* 9. Te perspicere meam in te pietatem: quid enim dicam benevolentiam, quum illud ipsum gravissimum et sanctissimum nomen pietatis levius mihi meritum erga me tuis vacatur? et 6. *ibid.* 20. extr. Illic tui omnes valent, summaque pietate te desiderant. *Tac. Agric.* 7. Solemnia pietatis. h. e. justa funeris, quę matri defunctę filius persolvit. *Catull.* 66. 29. Egregium narras mira pietate (in filio) parentem. *Liv.* 34. 3. ad fin. Non pietas, nos sollicitudo pro suis, sed religio congregavit eas (matronas). *Plin. Paneg.* 21. Nec publicę pietatis intererat, quid vocatere. *all' amore dei cittadini.* *Ovid.* 1. *Met.* 204. Nec tibi gram minus pietas, Augusti, tuorum, Quam fuit illa Jovi. *Trajanus* apud *Plin.* 10. *Ep.* 25. Ne impedisse cursum erga me pie-

tatis tuę videar. *Justin.* 39. 2. 7. Poculum venenit (*mater Gryps*) obtulit. Sed Gryps prædictis jam ante insidiis, veluti pietate cum matre certaret, bibere ipsam jubet; abnuenti instat. *riverenza, ossequio.* — Hinc pietatis causa, vel ex pietate in vetustis monumentis sepulcralibus quandoque adjicitur, quod quidem ex testamento opponitur, ut nempe appareat, nihil a parentibus vel conjunctis testamento creatum, ut sibisepulcrum conderetur, filium tamen, vel conjugem pietatis, ut par erat, officio functum fuisse. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 710. n. 314. q. FABRIO Q. F. ESQVILINA CALATINO FABIVS Q. F. ESQ. SIBIBETTER PIETATIS CAUSSA. Alia apud *Zaccar. Marm. Salon.* p. 37. n. 191. STATIA PRIMA STATIO VRVINO CONIUGI BENE MERENTI EX PIETATE POSVIT. V. *Orell.* *Inscript.* 4693. et alias *Inscript.* *ibid.* in not. cit. ¶ 2. Item erga deos: eademque fere est ac religio, divozione, piété, religione. *Cic. 1. Nat. D.* 41. 116. Est enim pietas iustitia adversum deos. *Id. Dom.* 41. 107. Nec est ulla erga deos pietas, nisi honesta de numine eorum ac mente opinio. *Id.* 1. *Nat. D.* 2. 3. Quę potest esse pietas, quę sanctitas, quę religio? hæc enim omnia pure et caste tribuenda deorum numini sunt. *Id. Topic.* 23. 90. Æquitas tripartita dicitur esse, una ad superiores deos, altera ad maones, tertia ad homines pertinere. Prima pietas, secunda sanctitas, tertia iustitia aut æquitas nominatur. *Id.* 3. *Fin.* 22. 73. Nec vero pietas adversus deos, nec quanta bis gratia debeatur, sine explicatione naturę intelligi potest. *Id.* 2. *Off.* 3. 11. Deos placatos pietas efficiet et sanctitas. *Lucret.* 5. 1198. Nec pietas ulla 'st velatum sæpe videri Vertier ad lapidem atque omnes accedere ad aras. ¶ 3. Item iustitia, qua dii res hominum regunt, et pro meritis pœnas, aut præmia tribuunt, miseros fovent, malos exagitant, etc. *Virg. 2. Æn.* 535. At tibi pro scelerere, exclamat, pro talibus ausis Dii, si qua est cælo pietas, quę talia curet, Persolvant grates dignas, et præmia reddant Debita. *Id.* 5. *ibid.* 687. Jupiter omnipotens, si nondum exosus ad unum Trojanos, si quid pietas antiqua labores Respicit humanos, da flammam evadere classi. ¶ 4. Item clementia, mitis animus, et facile miserans et parcens, pietà, tenerezza, compassione. *Domit.* apud *Sueton. Domit.* 11. Permittite, P. C., a pietate vestri impetrari, ut damnatis liberum mortis arbitrium indulgeatis. *Martian. Dig.* 48. 9. 5. Patria potestas in pietate debet, non atrocitate consistere. *Justin.* 10. 1. 4. Darius post nova paternę pietatis exempla, interficiendi patris consilium cepit. *del paterno affetto.* V. *Stat.* 11. *Theb.* 457. et seqq. — In plur. numero *Auct. Paneg. ad Maximian.* et *Constantin.* 13. Perpetuis profecto pietatibus affinitas ista coalescat. *Atii auster leg.* ¶ 5. Romanis Pietas dea fuit, quę prius sacellum, dein templum Romę in foro Oilitorio habuit, ubi postea Marcelli theatrum dedicavit Augustus. Locus sacello eidem deę existuendo delectus, ubi memorabile pietatis exemplum editum fuerat (quo vero anno, ignotum est) a quadam ignobili puerpera, quę, ut *Plin.* 7. *Hist. nat.* 36. 36. (121). et *Fal. Max.* 5. 4. n. 7. narrat, supplicii causa carcere inclusa matre, ibique inedia consumenda, quum impetrasset aditum, a janitore semper egressa, ne quid inferret cibi, deprehensa est uberibus suis alens eam. (*Festus* p. 209. 28. *Müll.* et *Solin.* 1. a med. patrem fuisse tradunt.) Quo miraculo matris salus docta filię pietati est, ambaque perpetuis alimentis: et locus ille eidem consecratus est deę (V. *Mus. Borbon.* T. 1. *tab.* 5. M.) autem Acilius Glabrio consul ann. U. C. DLXIII., quo die cum Antiocho prospere pugnavit ad Thermopylas, ut est apud *Liv.* 40. 34., templum Pietati vocit, quod extructum prope Pietatis sacellum decem post annis dedicavit M. Acilius Glabrio filius ejus, idemque ante ipsum templum statuum equestrem auratam. (quę, teste *Liv.* *loc. cit.* et *Fal. Max.* 2. 1. *init.* prima omnium in Italia statua aurata fuit) patri Glabrio posuit. Tandem ann. U. C. DCIV., loco sacelli, templum Pietatis adificatum in illius

carceris sede narrat *Plin. loc. cit.*, ubi postea Marcelli theatrum fuit, in quo ipsum deę templum inclusum fuisse videtur. Utriusque porro templi inter se proximi, tum subterranei carceris, et hypobasis equestris statuę vestigia ingentia paucis abhinc annis ibidem detecta sunt, ubi nunc ecclesia est di S. Nicola in carcere, ut fuse persequitur *Guattanius* in *Mem. Enciclop. delle antich. di Roma* per il MDCCXXVI. p. 17. - 23. Ceterum V. *Cic.* 2. *Legg.* 8. 19. et 11. 28. et 1. *Divinat.* 43. 98.; *Ovid.* 10. *Met.* 321.; et *Inscript.* apud *Orell.* 1824. et 3291. — NB. De nom. propr. et cognom. Rom. V. ONOM.

PIËO, es. V. PIGET, gebat.

PIGER, gra, grum, adject. Comp. *Pigrior* et Sup. *Pigerrimus* I. et II. 1. *Pigerrimus* pro *pigerrimus* est *Tertull.* *Exhort. ad cast.* 13. — *Pigrum* putant quidam esse a πικρός quod *Hesych. ἀργαλῶν* interpretatur, h. e. difficilem, molestum, quasi difficile moveatur. Certe est a piget, et est qui aliquid facit invito animo, segnis, tardus, δυνήρος, ἠδύμοτος, ἀργός (It. che fa malvolentieri, pigro, tarso, accidioso; Fr. paresseux, lent, indolent; Hisp. perezoso, tarso, lento; Germ. ungeru oder mit Verdruss an etwas gehend, verdrossen, trag, faul; Angl. slow, lazy, inactive, dull, slothful, sluggish, listless).

I.) Proprie, piger est quem aliquid facere lædet, qui aliquid facit ægre, invito animo, segnis. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 1. Ad litteras scribendas pigerrimus. *Liv.* 21. 25. Gens pigerrima ad militaria opera. *Seneca* 3. *Tra* 3. Ad conatus magnos pigrum inertemque heri. *Horat.* 1. *Sat.* 7. 17. discedat pigrior, ultro muneribus missis. — Cum Infinito. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 12. piger scribendi ferre laborem. — Cum Genitivo. *Id.* 2. *Ep.* 1. 124. Militia piger et malus.

II.) Translate. ¶ 1. Universim est tardus, lentus; et latissime patet. — a) De hominibus. *Cic.* 7. *Fam.* 17. Interdum piger, interdum timidus in re militari videbare. *Martial.* 3. 67. pueri Vatreuo Eridanoque pigriores. — Huc pertinet et illud *Tac. Germ.* 14. extr. Nec arare terram, aut expectare annum, tam facile peraveseris, quam vocare hostes et vulnera mereri: pigrum quoque imnio et iners videtur, sudore adquirere, quod possis benigna parere. — Et cum Genitivo. *Sil. It.* 14. 264. Non Herbesos iners, non Naulocba pigra pericli Sederunt. — b) De pondere est gravis. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 355. Elephanti pigra molcs. h. e. gravis. — c) De aquis est immotus, aut lente fluens. *Ovid.* 4. *Pont.* 10. 61. stagno similis pigręque patudi. h. e. immotę, stanti. *Colum.* 7. *R. R.* 8. 4. Pigro humore defluere. h. e. spisso et lento. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 21. (31). Stagnantes (aquas) pigręque merito damnant. *Tac. Germ.* 45. Mare pigrum ac prope immotum. *Id.* *Agric.* 10. Mare pigrum et grave remigantibus perhibent. — Et cum Genitivo. *Sil. It.* 15. 504. Serpit Arar per rura pigerrimus undę. — d) Hinc de tempore et de iis, quę ad tempus feruntur, et est longus. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 21. piger annus Pupillis, quos dura premit custodia matrum. h. e. longus. *Sic Ovid.* 2. *Fast.* 727. Dum nos difficilis pigro tenet Ardea bello. — *Rursus Horat.* 1. *Od.* 22. 17. Pone me, pigris ubi nulla campis Arbor æstiva recreatur aura. h. e. perpetuo frigore obstis, atque adeo sterilibus. *Colum.* 2. *R. R.* 18. 3. Pigriora sicut ista remedia, quum sit efficacissimum de integro lucum exarare. ¶ 2. Metonymice, vel active, est pigros faciens; et usurpatur — a) Sæpe de frigore (V. *Charis.* 4. p. 244. *Putsch.* et *Diomed.* 2. p. 454.); hinc *Virg.* 4. *G.* 259. apes contracto frigore pigrę. *Lucret.* 5. 746. Tandem bruma nives adfert pigrumque rigorem, Prodit, hiems. *Ovid.* 3. *Amor.* 6. 92. Fontis habes insar pluviamque nivesque solutas, Quas tibi divitiis pigra ministrat hiems. *Tibull.* 1. 2. 29. pigra frigora. — b) De aliis. *Catull.* 63. 37. Piger sopor. *Tibull.* 1. 11. 40. Pigra senecta. ¶ 3. Item est otiosus. *Stat.* 1. *Sila.* 4. 57. pigra vita. h. e. otiosa. *Ovid.* 2. *Amor.* 3. 14. Inigra est

pigro forma perire situ. *h. e. quæ nec amet, nec ametur. Martial. 10. 104.* Pigrum aliquem facere. *h. e. otiosum reddere, et securum a labore. ¶ 4. Item tristis. Martial. 2. 11.* Piger vultus. *h. e. demissus, torpens, mœstus. Sic Apul. 4. Met. Rex olim beatus, affatu sanctæ vaticinationis accepto, piger tristisque retro domum pergit. Alii leg. pigens. — NB. Ingerere pigros in os senatoris, apud Senec. 2. Benef. 12. extr. V. EPIGRUS.*

PIGET, gēbat, gūit et gītum est, gere, impers. 2. De forma pers. *Pigeo V. in PUDET init. — Pepigat, ἀρχαῖκος pro pigeat quasi a pepigo, usurpat Varro apud Non. p. 176. 18. Merc. Sed, o Petrule, ne meum tuis librum, Si te pepigat hic modi scænatis. At Oeblers conjectit legendum deligat collato Pers. 5. 16. — Part. Pigens V. in voc. præced. II. 4.; Pigendus (ita ut sit verbum pers.) apud Propert. 4. 1. 76. aversus Apollo Poscitur invita verba pigenda lyra. — Piget est idem ac tædet, molestum est, dolorem affert, μεταμέλει, κακοχῶν (It. rincresce, viene a noja; Fr. être fâché, mécontent de; Hisp. ser enfadado, descontento, desgustado; Germ. es ist verdriesslich, erregt Unlust oder Missmuth oder Widerwillen, es verdriessst mich, macht mich missmuthig; Angl. it grieves, repents, or pains, it is irksome or troublesome).*

I.) Proprie. — a) Cum Accus. personæ et Genit. rei. Accius apud Cic. I. Divinat. 31. 66. Mea mater, tui me miseret, mei piget Id. apud Non. p. 424. 3. Merc. Dolet pudetque Grajūm me et vere piget. Turpilius apud eumd. ibid. Pudet, piget mei me. Ter. Adelph. 3. 3. 37. Fratris me quidem pudet pigetque. Ubi Donatus: Pudet quod turpe est, piget quod dolet. Sic Non. p. 423. 28. Merc. Pudet verecundiæ est, piget pœnitentiæ. Tac. 15. Ann. 25. Et Corbulo genendæ rei præficitur, ne cuius alterius inscitia peccaretur, quia Pæti piguerat. Sall. Jug. 4. extr. Dum me civitatis morum piget tædetque. Cic. Dom. 11. 29. Ut me non solum pigeat stultitiæ meæ, sed etiam pudeat. — b) Cum Accus. communi, vel Nomin. Plaut. Pseud. 1. 3. 47. Nimio id quod pudet, facilius fertur, quam illud, quod piget: Non dedisse, istum pudet; me, quia non accepi, piget. Ter. Heaut. prol. 18. Factum esse id non negat, neque se id pigere. Id. Phorm. 3. 3. 24. Ne quid plus minusve fecit, quod nos post pigeat. — c) Cum Infinito. Sull. orat. Philippici contra Lepid. circa med. Nisi forte pudet, aut piget recte facere. Id. Jug. 100. extr. Nam postea quæ fecerit incertum habeo, pudeat magis, au pigeat disserere. Tac. 1. Hist. 35. Insuper mortalibus natura, propere sequi, quæ piget inchoare. Apul. 1. Met. Ne pigeat te, vel tædeat reliqua pertexere. Petron. Satyr. 127. Neque enim me piguit quærere. Sil. It. 7. 173. Nec piguitum parvosque lares, humillisque subire limina cæliculam tecti. Castricius apud Gell. 13. 21. Piguitum est, cinctos saltem esse et pœnulatos? — d) Absolute. Cic. Brut. 50. 188. Oratiōne multitudo ad misericordiam inducitur, ad pudendum, ad pigendum.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro pœnitere. Justin. 12. 6. 5. Postquam in iræ locum successit æstimatio, pigere eum facti cœpit. Apul. 7. Met. Profecto vos hujus omnis injuriæ pigeret. Paul. Diac. p. 212. 6. Müll. Pigere interdum pro tardari, interdum pro pœnitere poni solet. ¶ 2. Item pro pudere. Liv. 8. 2. extr. Adversus hæc responsum accepi datum, quia fateri pigebat, in potestate sua Latinos jam non esse, timebantque, ne arguendo abalienarent. Apul. de Mag. Ille etiam pro sua gravitate vitio mihi vertebat, quod me nec sordidiora dicere honeste pigeret.

PIGMENTARIUS, ū, a, um, adject. et
PIGMENTARIUS, ū, m. 2. absolute, substantivoiū more, *chi vende colori, speciale, droghiere, profumiere, qui pigmenta vendit, item medicamenta, aromata, unguenta. Gloss. Philox. Pigmentarius, χρωματοπώλης, φαρμακοπώλης, μυροπώλης.* Voi est adjectiva. Cic. 15. Fam. 17. Attius pigmentarius valde gaudebat, etc. Martian. Dig. 48. 8. 3. Ul pigmentarii, si cui te-

mere cicutam, salamandram, aconitum dederint, pœna teneantur hujus legis. Inscript. apud Gruter. 1033. 1. C. Attius Stephanus pigmentarius de sacra via. Pelagon. Veterin. 13. Prodesse etiam ferunt, si (equi) deambulent inter pigmentarios, quia odores diversi latenter pulmonibus prosunt. *h. e. in mezzo alle officine dei profumieri. Scribon. Compos. 22. Collyrium ex lacta ipso papaveris capitulo fit, non ex succo foliorum ejus, ut pigmentarii institores ejus rei compendii causa faciunt. Firmic. 8. Mathes. 21. a med. Turarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas. Fulgent. Exposit. sermon. antiq. n. 43. Myropolæ sunt, qui unguenta vendunt, ut sunt pigmentarii. Inscript. apud Henzen. 5080. DIS MAN. Q. FABIO THROGONO PIGMENTARIO NEGOTIANTI ESQVILIS IDEM (h. e. idem) AD STATVAM FLANCI FABIA NOBILIS PATRONO OPTIMO-FECIT ET SIBI.*

PIGMENTATUS, a, um, particip. ab inusit. pigmento: imbellettato, παραμυκωμένο, pigmentis ornatus. Tertull. Cult. fem. in fin. Taliter pigmentatæ Deum habebitis amatorem Prudent. Hamartig. 316. Quas (illecebras) pigmentato ueretriæ jacit improba crine.

PIGMENTUM, i, n. 2. a sup. pictum verbi pingo, c in g converso, addibitur fere in plurimero, et significat colores pictorum, χρώματα (It. colori; Fr. matière colorante, couleur pour peindre; Hisp. materia colorante, color; Germ. der Färberstoff, d. Farbe; Angl. painters' colours, paints, pigments).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatum. Cic. 1. Divinat. 13. 23. Aspersa temere pigmenta in tabula oris lineamenta efflicere possunt. Plin. 35. Hist. nat. 11. 42. (150). Vela in cortinam pigmenti ferventis mersa, post momentum extra huncur picta. — Joculariter Plaut. Epid. 5. 1. 20. Quem Apelles Zeuxisque duo pingent pigmentis ulmeis. *h. e. virgis ulmeis utentur ad corpus meum sanguine pingendum. ¶ 2. Speciatim sumitur pro unguento, quo mulieres utuntur ad venustandam faciem, qualis est cerasus alique id genus fuci, quibus cuti candorem et ruborem inducunt, belletto, liscio, φξος. Plin. 16. Hist. nat. 43. 84. (233). Nuper portentosis ingenis principatu Neronis inventum, ut pigmentis (testudo) perderet se. ¶ 3. Item speciatim quandoque accipitur pro succo herbarum, unde pigmenta sunt et pharmaca. Firmic. 8. Mathes. 17. Marsi erunt, vel qui venenis ex herbarum pigmentis confectis salutaria soleant hominibus remedia comparare. Cael. Aurel. 2. Acut. 9. n. 46. At si venter strictus fuerit, aloes jubet dari-cum aqua ante cibum. — Credibile autem, ad ejus pigmenti in stomacho effectum sensum, accurrere materia. Plin. Valerian. 2. 31. Spumæ argenti (unciam) unam, turis unam, ceræ punicæ sex, adipis anserini sex (sume). Conficies sic: omnia pigmenta simul teres cum vino veteri austero sicut collyrium. Adde eumd. ibid. paullo post. Sic Firmic. 3. Mathes. 14. Pigmenta medicinalia. — Similiter Pallad. 6. R. R. 9. Caseo qualemcumque etiam saporem velis efflicere, poteris, adjecto, quod elegeris, condimento, seu piperis, seu cujuscumque pigmenti.*

II.) Figurata dicitur de coloribus rhetoricis, idest de exornationibus. Cic. 2. Att. 1. Meus autem liber totum Isocratis παραδράκιον, atque omnes ejus discipulorum arculas, et nonnihil etiam Aristotelia pigmenta consumpsit. Id. Brut. 87. 298. Volvendi sunt libri Catonis: intelliges nihil illius lineamenti, nisi eorum pigmentorum, quæ inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. — Item de ornamētis inanibus, de mendaciis, de fraudibus. Nam ejus qui pingitur, non est naturalis color, sed artificialis. Cic. 2. Orat. 45. 188. Tam integræ sententiæ, tam veræ, tam novæ, tam sine pigmentis fucque puerili.

PIGNERATICIUS et pigneraticius, a, um, adject. ad pignus pertinens. Pompon. Dig. 13. 7. 6. Pigneraticius fundus. *h. e. qui pignori datur, impegnato, ipotecato. Ulp. ibid. leg. 1.*

9. 11. etc. Pigneraticia actio: et absolute pigneraticia. *h. e. quæ de piguore instituitur: et datur debitori ad repetendum pignus, debito soluto. Martian. ibid. leg. 1. 32. etc. Contraria pigneraticia actio. h. e. quæ datur creditori rem sibi oppigneratam repenti adversus debitorem. Id. ibid. 39. 2. 15. a med. Pigneraticius creditor. h. e. qui sub pignoris credidit. Id. ibid. 13. 7. 24. et 36. Pigneraticium judicium. h. e. quod de piguore instituitur.*

PIGNERATIO et pignoratio, ōnis, f. 3. actus pienerandi, pignus. Cujus Dig. 20. 1. 9. Quod emptionei venditionemque recipit, etiam pignationem potest recipere.

PIGNERATOR et pignorator, ōris, m. 3. ἀνεχρηστικός, qui pignus accipit. Cic. 5. Ferr. 11. 27. Quum in his quidem rebus omnibus publicanus petitor ac pignorator, non ereptor neque possessor solat esse.

PIGNERATUS, a, um. V. voc. seq. et PIGNEROR.

PIGNERO, as, avi, atum, are. a. 1. Part. Pigneratus I. et II. 1.; Pignerandus I. — Pignerare, ab antiquo pignera pro pignora, est rem pignori dare, προτιθεῖν (It. dare in pegno, impegnare; Fr. engager, mettre en gage, donner en gage; Hisp. empeñar, dar ó dexar alguna cosa en prendas; Germ. verpfänden, zum Pfand geben, versetzen; Angl. to pawn, pledge).

I.) Proprie. Sueton. Vitell. 7. Utque ex aure matris detractum unionei pigneraverit ad itineris impensas. Modest. Dig. 41. 5. 5. Si rem quam tibi pigneravi, subripuerit. Liv. 29. 36. extr. Quum absentes damnati essent, corporibus subtractis, bona tantum, quæ publicari poterant, pigneranda pœnæ præbebant. *h. e. relinquebant, ut iis publicandis pœna sumeretur, da confiscarsi. Juvenal. 7. 73. Cujus et alveolis et lænam pignerat Atreus. h. e. Rubrenus poeta (de quo sermo est) dum tragediam de Atteo scribit, cogitur ob paupertatem alveolis et lænam pignori dare. Itaque perperam quidam hoc loco pignerare accipiunt pro pignus capere. Ulp. Dig. 40. 5. 24. ante med. Si quis servo pignerato directam libertatem dederit, et ibid. 46. Ancillam suam pigneratam manumittere.*

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a superiori paragr. Liv. 24. 1. Velut obsidibus datis pigneratos habere auius. ¶ 2. Est etiam generatum pignore obligare, devincire. Apul. 3. Met. Tuumque mancipium irremunerabili beneficio tibi perpetuo pignora. Nazar. Paneg. ad Constantin. 35. Quum ex omnibus provinciis optimates viros curiæ tuæ pigneraveris. *h. e. addix-eris. — Hoc sensu dicitur etiam pigneror deponentis forma, ut Gell. 18. 12. extr. et Priscian. 8. p. 709. Futsch. adnotarunt. V. vocem seq.*

PIGNEROR, aris, atus sum, ari, dep. 1. Part. Pigneratus 1. — Pignerari est pignus capere, ingaggiare; sed occurrit translate tantum et ¶ 1. Est obnoxius sibi reddere. Cic. 14. Phil. 12. 32. Mars ipse ex acie fortissimum quemque pignerari solet. *h. e. sibi asserere, vindicare, veluti in pignus accipere: itaque sensus est, fortissimum quemque primum in prelio occumbere solere. Id. fragm. apud Non. p. 477. 32. Merc. Sed ut plurimas et maximas nostri animi, ingenii, consilii parte ipsa (patria) sibi ad utilitatem pigneraretur. h. e. vindicaret. Sueton. Claud. 10. extr. Primum Cæsarum fidem militum etiam pœmio pigneratus. ¶ 2. Item est tanquam pignus accipere. Ovid. 7. Met. 620. sint ista, precor, felicia uentis Signa tuæ, dixi: quod das mihi, pigneror omen. h. e. accipio tanquam pignus, et fidem tuæ in me voluntatis.*

PIGNERISCAPIO, ōnis, f. 3. sequestro, quasi captio pignoris, Cato apud Gell. 7. 10. Pigneriscapio ob res militare, quod res a tribuno ærariū miles accipere debebat, vocabulum seorsum lit.

PIGŪSA. V. voc. seq. in it.
PIGNUS, ōris et érís, n. 3. Pignosa pignora, eo modo, quo Valesii, Auselli etc. dicebantur.

Festus p. 213. 11. *Müll.*, ubi mallet *Voss.* in *Etymol.* legi *pignesa* quia et *pignera* olim dictum fuit, ut *Priscian.* docet 6. p. 721. *Putsch.* — Quod ad etymon pertinet, *Cajus Dig.* 50. 16. 238. a *pugno* dictum putat, quia quæ pignori dantur, manu traduntur: alii a *pango* derivant, quia pactione pignus traditur. Utraque notatio *Forcellino* nimis longe peti videtur. — Ceterum *pignus* est id, quod alteri datur, ut sit securus vel de re sua nobis tradita, vel de re aut opera nostra ei promissa, ὄνοδρον (It. *pegno*, *gaggio*, *ostaggio*; Fr. *gage*, *nautissement*; Hisp. *prenda*; Germ. *das Pfandnehmen*; Angl. *a pawn*, *pledge*, *gage*, *mortgage*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Pseud.* 1. 1. S4. ca. potes nunc mutuam Dracumam mihi unam dare, quam cras reddam tibi? *PSYD.* Vix hercle opio, etsi me opponam pignori. *Ter. Phorm.* 4. 3. 56. Ager oppositus est pignori ob decem minas. *V. OPPONO*, et in fin. hujus paragr. *Cæs.* 1. B. C. 39. A tribunis militum centurionibusque mutuas pecunias sumpsit; has exercitui distribuit: quo facto, pignore animos centurionum devinxit, et largitione redimit militum voluntates. *Papinian. Dig.* 20. 1. 1. Seruum pignori dare. et *moz.* Quum prædium pignori daretur, nominatim, ut fructus quoque pignori essent, convenit. et *ibid.* 3. Rem aliquam pignori obligare. et *ibid.* 2. Fidejussor, qui pignora, vel hypothecas suscepit, atque ita pecunias solvit. *Paul. ibid.* 28.; et *Tac.* 3. *Hist.* 65. Rem aliquam pignori accipere. *Cajus Dig.* 13. 7. 12. Sub pignoribus mutuas pecunias accipere. *Papinian. ibid.* 20. 4. 2. Habere aliquid pignori. *Pompon. ibid.* 4. Liberare pignus a creditore. *Martian. ibid.* 5. 7. Reddere pecuniam, et pignus recuperare. *Ulp. ibid.* 43. 3. 2. Pignoris cavere alicui. *Id. ibid.* 13. 7. 27. Aurum pignori apud aliquem ponere. *dar in pigno*, *impegnare*: quod sæpius probati scriptores opponere dicunt. ¶ 2. Speciatim est etiam pignus, quod magistratus capit contumacia vincenda causa, ut si v. gr. senator per viatorem accitus venire in senatum recusaverit, vel in senatu contra magistratum oblocutus fuerit, etc. *Liv.* 3. 38. *ad fin.* Dimissi circa domos apparitores simul ad pignora capienda sciscitandumque, cum consulo detrectarent. Adde *eumd.* 37. 51. *Cic. Orat.* 1. 4. Hic quum Philippo quasi quasdam verborum faces admovisset, non tulit ille, et graviter exarsit, pignoribusque ablatis Crassum instituit coercere. *Id.* 1. *Phil.* 5. 12. Senatores pignoribus cogere. — *Pignora cedere*, *concedere*, est pignora contumaci ablata a magistratu distrabere, sub basta vendere, consumere. *V. CÆDO*. *Crassus* apud *Cic.* 3. *Orat.* 1. 4. An tu, quum omnem auctoritatem univarsi ordinis pro pignore putaris, eamque in conspectu populi R. conderis, me his pignoribus existimas posse terri? Non tibi illa sunt cædenda, si Crassum vis coercere: hæc tibi est cædenda lingua, etc. Hinc *sua pignora cedere*, sibi ipsi damno esse, seipsum lædere: proverbialis locutio. *Tibull.* 4. 13. 17. Quid facio demens? heu heu mea pignora cædo. Sunt qui leg. *cedo*: sunt qui *credo*: sed *cedo* et *Crassi* verbis satis firmatur. ¶ 3. Est et aliud pignoris genus, quod prætorium dicitur, quum creditor, aut fideicommissarius in possessionem rei a prætore mittitur, ejus servandæ causa. *Ulp. Dig.* 13. 7. 26. et *Paul. ibid.* 41. 5. 12. etc. ¶ 4. Item de obsidibus, vadimonio, et similibus. *Liv.* 9. 15. Equilibus recuperatis, quos pignora pacis custodiendos Luceriam Samnites dederant. *Id.* 33. 22. Oppidorum paucorum ac vicorum falsas et in tempus simulatas, sine ullo pignore, dedicationes factas esse. et 28. 34. Se neque arma iis adempturum, quippe ea pignora timentium rebellionem esse. *Cic.* 1. *Att.* 19. 3. Una voce senatus frequens retinendum me in urbe censuit. Hoc idem post ma Pompejo accidit: ut nos duo quasi pignora reipublicæ retineri videremur. *Sueton.* *Aug.* 21. Jurare *barbaros* coegit, mansuros se in fide ac pace, quam peterent; a quibusdam vero novum genus obsidum, feminas,

exigere tentaverit, quod negligere marium pignora sentiebat. *Liv.* 5. 42. Non omnia concremari tecta, ut, quodcumque superesset urbis, id pignus ad sectendos hostium animos haberent. *Ovid.* 6. *Fast.* 445. Pignora virginis fatalia tollite palnis. *h. e.* Vestam. ¶ 5. Item pignus dicitur id, quod deponitur ab iis, qui simul de re aliqua decertant, ut sit victoris, *scommessa*. *Plaut. Epid.* 5. 2. 34. Da pignus, ni ea sit filia. et *moz.* Ni ergo matris filia est, in meum nummum, in tuum talentum pignus da. *h. e.* ut ego nummum amittam, tu talentum. *Virg.* 3. *Ecl.* 31. Certare pignore cum aliquo. *scommettere*. Sic *Catull.* 44. 4. Quovis Sabinum pignore esse contendunt. *h. e.* parati quamvis pecunia summam pignori opponere. Adde *Phædr.* 4. 20. *Gell.* 5. 4. Contra librarius in quodvis pignus vocabat, ni in una uspiam littera delictum esset. (*Alii leg.* si in una nupiam.) *h. e.* provocabat ad quodvis pignus deponendum. *Ovid.* 1. *Art. am.* 168. Et querit, posito pignore, vincat uter. *Val. Max.* 4. 3. n. 3. *extern.* Pignore cum quibusdam posito, an posset etc. et *moz.* Ponere pignus cum aliquo de re quam. ¶ 6. Jurisconsulti pignus dicunt quemvis contractum, in quo pignus detur. Hinc apud eos, contrahere, finire, solvere pignus. *Ulp. Dig.* 13. 7. 1. et *ibid.* 20. 6. 3. etc.

II.) Translate. ¶ 1. Abstracte pignus dicitur quidquid facit ad continentium in officio, fidem alicujus rei faciendam, aut retinendam, aut obligandam, *pegno*, *sicurezza*, *prova*. *Cic.* 1. *Phil.* 2. 4. Magnum pignus ab eo reipublicæ datum, se liberam civitatem esse velle, quum dictatoris nomen sustulisset. *Id. Cæl.* 32. 78. Habet a M. Cælio respubl. duas accusationes, vel obsides periculii, vel pignora voluntatis. *Plin.* 19. *Ep.* 11. Tantam mihi post consulatum reverentiam præstat, ut publica necessitudinis pignora privatis cumulet officiis. *Cic.* 13. *Phil.* 3. 6. Nec pro his libertatem, sed pro libertate hæc proicias, tanquam pignora injuriæ: *h. e.* tamquam pignore injuriæ subeundæ; quia dum vis fortunæ et vitam servare, sis obnoxius certæ servitutis. *Tac.* 3. *Hist.* 72. Scdes Jovis Opt. Max. auspicio a majoribus pignus imperii condita. et 4. *ibid.* 61. Pauci centurionum reservantur, pignus societatis. et *ibid.* 57. Militum emebantur animi, ut pignus tanti sceleris necesse aut vinculis legatorum daretur. *Curt.* 6. 7. *extr.* Dextram ei reconciliatæ gratiæ pignus obtulit. — Item certum argumentum, signum. *Sever. Etn.* 459. Certa que venturæ præmittit pignora flammæ. *Ovid.* 2. *Met.* 38. Pignora da, genitor, per quæ tua vera propago Credar. *Id.* 2. *Art. am.* 378. Ardet, et in vultu pignora mentis habet. *Phædr.* 5. 5. Turpemque aperto pignore errorem probans etc. *Grat. Cyneq.* 232. Nec levem prædam, aut propioris pignora lucræ Amplexus. *h. e.* certa rei eventuræ signa. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu *pignora* sunt — a) filii et nepotes, quia conjugalitatis amoris et fidei vinculum. *Propert.* 4. 11. 69. Nunc tibi commendo communia pignora, natos. *Ovid.* 11. *Met.* 542. subeunt illi fratresque, parensque: Huic cum pignoribus domus. *Id. Heroid.* 6. 121. prolemque gemellam, Pignora Lucina bina favente dedi. *Id.* 3. *Met.* 134. Tot natos natasque et, pignora cara, nepotes. *Stat.* 2. *Silv.* 1. 86. adscita pignora. *figliuoli adottivi*. — b) Item parentes, fratres, uxor, cognati. *Plin.* 1. *Ep.* 12. Habens filiam, uxorem, nepotem, sorores, interque tot pignora veros amicos. *Quintil.* 6. 1. 33. Quare et obsecratio illa iudicum, per carissimam pignora, utique si et reo sint liberi, conjui, parentes, utilis erit. *Tac.* 12. *Ann.* 2. Haudquaquam novercalibus odiis usura in Britannicum et Octavianum, proxima suis pignora. *Id.* 15. *ibid.* 36. Ut in privatis necessitudinibus proxima pignora prævalerent, ita populum Romanum vim plurimam habere. *Id.* 16. *ibid.* 26. Ne in conjugem, in familiam, in cetera pignora ejus sæviret. ¶ 3. De surculis insitis, qui sunt quasi filii adoptivi. *Pallad. de insit.* 109. Necnon et citrei patiuntur mutua rami Pignora, quæ gravido cortice morus alit.

Homonym. Quomodo *pignus* ab *hypotheca* differat, in ea voce dictum est.

PIGRĒ, adverb. Comp. *Pigrus*. — *Pigre* est segniter, tarde, *pigramente*, *lentamente*, *χωρῶς*. *Colum.* 7. *R. R.* 5. 3. *Pigre* ac segniter agere. *Seneca* 3. *Ira* 17. *Pigre* in servitatem transiens. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 34. 52. (105). *Pigrus* intrante femina ad pullos. *Lucan.* 5. 434. alto torpore ligatæ *Pigrus* immotis hæere paludibus undæ.

PIGRĒDO, Inis, f. 3. idem ac *pigritia*. *Vulgat. interpr.* *Prov.* 19. 15. *Pigredo* immittit soporem.

PIGRĒO, es, ere, n. 2. *essere pigro*, *piger* sum. *Ennius* apud *Non.* p. 219. 12. *Merc.* Post ætate *pigret* sufferre laborem. *Accius ibid.* Omnes gaudent recte facere, mali *pigrent*. *Ubiq. al. aliter leg.*

PIGRĒSCO, is, ere, n. 3. *divenir pigro*, *αποκινῶ*, sic *piger*, vel *lentus*. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 18. 47. (167). *de Nilo*. *Mox* *pigrescit*, in *Virginem* transgresso sole. *Faget.* 1. *Milit.* 3. *Saltus* et *cursus* ante tentandus est, quam corpus ætate *pigrescat*. *Theod. Priscian.* l. 2. *part.* 1. c. 8. *Hydrophobici* *pigrescunt* ad omnia. *Lambros.* 6. *Hexæm.* 3. *Nec* *desidia* corporis animeque *pigrescere*. *Augustin.* *Ep.* 58. *Pammachio*. Sic enim extero facto fieri posse in Africa credent, quod forte dam putent fieri non posse, *pigrescunt* — *Part.* *Pigrescens* est apud *Venant. Vit. S. Martin.* 1. 26. *Fæce* *gravis*, sermone *gravis*, *ratione pigrescens*.

PIGRITAS, atis, f. 3. *pigritia*. *Gloss. Lat. Gr.* *Pigritas*, *ἀργία*.

PIGRITIA, æ, f. 1. et

PIGRITIES, ei, f. 5. *tarditas*, *ignavia*, *negligentia*, *ἀργία* (It. *pigrizia*; Fr. *parasse*; Hisp. *pereza*; Germ. *die Trägheit*, *Ferdrossenheit*; Angl. *slowness*, *slotchfulness*, *laziness*, *inactivity*, *dulness*).

1.) Proprie. *Cic.* 4. *Tusc.* 8. 18. *Pigitiam* deficiunt, metum consequentis laboris. *Id.* 1. *Off.* 29. 102. Ut appetitus rationi obediant, eamque neque præcurrant, nec propter *pigitiam* aut *ignaviam* deserant. *Id.* 16. *Att.* 15. *Noli* putare, *pigitia* me facere, quod non mea manu scribam. *Petron.* *Satyr.* 85. *Pigitiam*ve recedendi imposuerat hilaritatis longior. *Liv.* 54. 42. *extr.* *Nov* et fugientes textit, et Romanis *pigitiam* ad sequendum ignotis locis fecit. *Martial.* 11. 79. *Arguimur* *leutæ* *crimiae pigitia*. — *Ingenua pigitia* apud *eumd.* 12. 4. est *honestum olium*.

II.) Translate. *Seneca Provid.* 3. *ante med.* *Conchyliis* superi atque inferi maris *pigitiam* stomachi nauseantis erigere. *h. e.* ostreis.

PIGRITOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. *frequentat* a *pigror*. *Gloss. Gr. Lat.* ὀκνησῶ, *pigitatus* sum. *Vulgat. interpr.* *Act. Apost.* 9. 38. *Ne pigriteris* venire usque ad nos.

PIGROR, as, avi, atum, are, n. 1. *piger* sum, *tardo*, idem ac *pigror*. *Non.* p. 153. 31. *Merc.* exponit retinere. *Accius ibid.* *Meliu* si *pigrasse*: nam *properasse* est nefas. *Id. ibid.* *Sed* cur propter te *pigrum* hæc, aut hujusce dubitem parcere capiti? *Lucret.* 1. 410. *Quod* *nisi pigraris*, paulumve recesseris ab re. pro *pigraveris*. *Potest* etiam esse a *pigror*, aris: *V.* *vocem* seq.

PIGROR, aris, ari dep. 1. *tardare*, *ἀκινῶ*, *par pigitiam* cunctor, moror, *tardo*, *differo*. *Cic.* 14. *Att.* 1. Tu, *quæso*, *quicquid* *novi*, scribere ne *pigroro*.

PIGROR, oris, m. 3. *pigritia*. *Lucilius* apud *Non.* p. 219. 11. *Merc.* *Languor* et *oppressit*, *pigror*, *torporosa* *quietem*.

PIGRŪS, a, um, adject. quem *piget*. *Agnoscutur* a *Prisciano* 4. p. 635. *Putsch.*, sed sine exemplis.

PILA, æ, f. 1. (quæ ratione habita etymi nonnullis videtur esse a πῖλον *stipo*, *denso*; aliis vero rectius a *pinsere* vel *pisere* per syncopen pro *pisula*) est *mortarium*, *vas æreum*, *lapideum* aut *ligneum*, in quo aliquid *pisitur* et *comminuitur*, ὀλῶς, ἰγδῆ, *Susica* (It. *mortajo*; Fr. *mortier à piler*; Hisp. *mortero*; Germ. *der Mürser*; Angl. *a mortar*).

1.) Proprie. *Cato R. R.* 14. Pilam, ubi triticum pinsant, unam. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 29. (112). Zeæ granum tunditur in pila lignea, ne lapidis duritia conterat. *Colura.* 12. *R. R.* 53. 3. Aromata in pila quam mundissimè contundito. *Ovid. Ib.* 573. Aut, ut Anaxarcbus, pila minuaris in alta, Ictaque pro solidis frugibus ossa sonent.

II.) Translate. ¶ 1. Pila est structura erecta in modum columnæ, ad aliquid fulciendum, *pilastro, piliere, xiav.* Differt a columna, quæ uno scapo constat, h. e. lapide oblongo perpetuo: pila vero structilis est pluribus lapidibus aut lateribus. *Paul. Diac. p.* 204. 9. *Müll.* Pila, quæ parietem sustentat, ab opponendo dicta. *Poss.* putat legendum ab *opplando*, h. e. stipando, firmando. *Döderlinius* vero, *Latein. Synonym.* vol. 6. p. 269., putat *pilam* hoc sensu esse per syncopen pro *pigula a pango, pepigisse*. Ceterum *Inscript.* apud *Gruter.* 711. 3. et *Smet.* 139. 1. ΠΙΛΑ ΣΤΑΥΡΙΔΕΣ II. *Vitruv.* 6. 11. Eorum parietes, pilæ, columnæ ad perpendicularium collocantur. *Id.* 2. 8. a. med. Pilis lapideis, structuris testaceis altitudines extructæ. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 71. Nulla taberna meos habeat, neque pila libellos. h. e. venales non sint mei libelli; nam, ut ait ad hunc locum *Acro*, bibliopolæ stationes vel armaria circa pilas, vel columnas habebant. *Catull.* 37. 1. Salax taberna, a pileatis nona fratribus pila. h. e. nona a Castoris et Pollucis templo taberna; quæ a numero pilarum, quibus a proximis distinguebatur, nomen habet. *Martial.* 7. 61. Nulla catenatis pila est præcincta lagenis. *Nepos Alcib.* 4. Ejus de votionis exemplum in pila lapidea incisum. *Seneca* 6. *Quæst. nat.* 30. Pila operibus subdere. *Liv.* 40. 51. Locavit pilas poutis in Tiberim: quibus pilis fornice post aliquot annos locaverunt imponendos. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 10. 10. (23). Apes ruentes ceras fulcunt, pilarum intergerivis a solo fornicatis. ¶ 2. Item saxea moles, quæ præstruitur litori ad frangendam undarum vim, *molo, ἐνδομῆρας, χηλῆ*. Ejus conficiendæ et in mare jaciendæ *Vitruv.* 5. 12. rationem docet. *Virg.* 9. *Æn.* 714. Qualis in Euboico Bajarum litore quondam Saxea pila cedit, magnis quam molibus ante Constructam ponto jaciunt. Adde *Sil. It.* 4. 297.; et *Sueton. Claud.* 20.

Homonym. Quomodo pila a mortario differat, *V.* in MORTARIUM.

PILA, æ, f. 1. *Pilai* in Genit. more suo dicit *Lucret.* 5. 713. — Pila, quæ videtur esse a πῆλον seu πῆλον versor, est sphaera, globus, quo luditur, *σφαῖρα* (It. *palla, globo*; Fr. *pau-me, balle a jouer*; Hisp. *juego de pelota con pala*; Germ. *der Ball, der Spielball, Ballon*; Angl. *a ball to play with*).

1.) Proprie. — a) Universim. *Cic.* 3. *Orat.* 23. 88. Ut si velim ego talis optime ludere, aut pilæ studio tener. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 49. Namque pila lippis inimicum et ludere crudis. *Propert.* 3. 12. 5. Quum pila veloci fallit per brachia lapsu. *Virg. C.* 149. Quum lapsa e manibus fugit pila, quumque relapsa Procurret virgo. (Hinc discas, Græcis virginibus morem fuisse pila ludere, levior tamen et minori, quam viris, artificio et labore corporis. *V. Ovid.* 3. *Art. am.* 381. et seqq.). *Petron. Satyr.* 27. Pilam repetere, quæ terram contigit, et mox. Pilas inter manus lusu expellente vibrare. *Varro* apud *Non.* p. 104. 29. *Merc.* Videbis Romæ in foro ante lanienas pueros pila expulsim ludere. *Martial.* 14. 46. cujus lemma *Pila trigonalis*. Si me mobilibus scis expulsare sinistris, Sum tua; si necis, rustice, redde pilam. *Auct. Paneg. ad Pis.* 173. Nec tibi mobilitas minor est, si forte volantem Aut geminare pilam juvat aut revocare cadentem, Et non sperato fugientem reddere gestu. *Seneca* 2. *Benef.* 17. Pilam cadere non est dubium aut mittentis vitio aut accipientis. Tunc cursum suum servat, ubi inter manus utriusque, apte ab utroque et jactata et excepta, versatur. Necesse est autem, lusor bonus aliter illam colusori longo, aliter brevi mittat. et mox. Pila utcumque venerit, manus illam expedita et a-

gilis repercutiet. Si cum tirone negotium est, non tam rigide, nec tam excusse, sed languidius, et in ipsam ejus dirigentes manum, remisisse occurreremus, et *ibid.* 32. In lusu est aliquid, pilam scite et diligenter excipere: sed non dicitur bonus lusor, nisi qui apte et expedite remisit, quam exceperat. *Manil.* 5. 165. Ille pilam celeri fugientem reddere planta. Et pedibus pensare uanus, et ludere saltu. *V. DATOR.* — Tres autem modos ludendi pila observant eruditi, datim, raptim, expulsim. *V. suis locis. Alphen.* *Dig.* 9. 2. 62. sub *fin.* Quum pila complures luderent, quidam ex his servulum, quum pilam percipere conaretur, impulit. — b) Alium pilæ ludum puellis aptum *V.* apud *Ovid. loc. cit.* in RETICULUM. — c) Pilam lusoriam, inquit *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (205). Pythus invenit. Ejus quatuor sunt genera, trigonalis, pagonica, follis, et harpastum. *V. suis locis.* — d) *Pila vitrea ludere* primus cepit *Ursus Togatus. V. PILACREPUS.* — e) *More claudi retinere pilam*, proverb. apud *Cic. Pis.* 28. 69. *V. CLAUDUS.* — f) *Mea pila est*, aliud proverb., res est in mea manu et potestate. *Plaut. Truc.* 4. 1. 7. Totus gaudeo: mea pila est. Nos quoque eod. sensu dicimus. *avere la palla in mano.* — g) Enimvero dii nos quasi pilas homines habent, *Plaut. Capt. prol.* 22., h. e. agitant, versant, et fortunæ ludenti in rebus humanis obijciunt. *fanno di noi alla palla.* Simile est illud *Petron. fragm. Tragur.* 44. *Burmann.* Singulos velut pilas tractabat. Alii aliter leg. *Aurel. Vict. Epit.* 18. de *Pertinace*. Hoc exitu obiit vir ad humanæ conversationis exemplum per laboris genera universa assumptum, projectusque eo, ut Fortunæ vocaretur pila.

II.) Translate *pila* dicitur quicquid rotundum est instar pilæ. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 10. 21. (38). Pilæ lanuginis, ex quibus vestes pretioso linteo faciunt. *bottoni, pallottole, globetti.* et 11. *ibid.* 28. 34. (98). *Scarabæi* e limo ingentes pilas aversi pedibus volutant. *Seren. Sammon.* c. 60. v. 4. p. 69. retro ed. *Ad.* Conversa in cinerem platani pila curat utrumque. et c. 14. v. 28. p. 66. retro. Aut tu sume pilam, quæ caudis hæret ovinis: Hæc siccata dabit molles et fracta farinas. — Sic de terra, quæ instar pilæ rotunda est. *Ennius* apud *Scalig.* in *Paul. Diac.* p. 39. 5. *Müll.* pilam vix Sol mediæ: complere cohæm terroribus cæli. At *cl. Vahlen, Ennianæ poes. reliq.* p. 80. voc. *pilam* omittit et legit: Vix solidum complere cohæm terroribus cæli. *Varro* apud *Non.* p. 333. 25. *Merc.* Hic liquit homines omnes in terræ pila. — Pila est sphaera, sfera, in illo *Propert.* 4. 1. 76. Nescius ærata signa movere pila. h. e. astrologus nescius versare signa caelestia in sphaera et ære. — *Pilæ Nursinæ* apud *Martial.* 13. 19. sunt rapa rotunda. ¶ 2. Speciatim *pila vitrea*, vel *crystallina*, eaque aqua plena et adversi solis radiis opposita utebantur veteres ad comburendum. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 26. 67. (199). Quum addita aqua vitreæ pilæ sole adverso in tantum candescant, ut vestes exurant. *Id.* 37. *ibid.* 2. 10. (28). Invenio apud medicos, quæ sint urenda corporum, non aliter utilius ari putari, quam crystallina pila adversi opposita solis radiis. *Lactant. de ira Dei* 10. ante med. idem narrans, orbem vitreum plenum aqua vocat. ¶ 3. Item *pilam crystallinam*, vel *succineam* matronæ delicatiore æstivo tempore ad calorem ex ejusdem frigore mitigandum manibus tenere solebant. *Propert.* 2. 18. 60. Et manibus dura frigus habere pila. Huc pertinet illud *Martial.* 11. 8. Succina virginea quod (*fragrant*) regelata manu. ¶ 4. *Colum.* 5. *R. R.* 9. 8. pilam vocat glæbam adherentem arbusculæ radicibus, quum e seminario cum sua terra evellitur, alio transferenda. At *Scheneiderus Gesneri conjecturas probans* pilam in palam mutavit. ¶ 5. De suffragiis, quæ Itali *balle, Etrusci fave, et ballotte. Ascon. ad fin. argum. Mlonianæ.* Ut coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina judicum inscripta essent, æquarentur. *Propert.* 4. 11. 19. Aut si quis posita jader sedet. Eacus urna, in mea sortita vindicet ossa pila.

¶ 6. Sunt etiam pilæ globi ex lana, aut veste facta in modum pilæ, et humana capita referentes: de quibus *Paul. Diac.* p. 239. 1. *Müll.* Pilæ et effigies viriles et muliebres ex lana Compitalibus suspendebantur in compitis, quod hunc diem festum, esse deorum inferorum, quos vocant Lares, putarent: quibus tot pilæ, quot capita servorum; tot effigies, quot essent liberi, ponebantur, ut vivis parcerent, et essent his pilis et simulacris contenti. ¶ 7. Ad harum instar pilæ dictæ sunt stramenticiæ effigies, scil. e vestibus stramento factis, quibus objectis ad spectaculum præbendum tauri irritarentur, ut *Ascon.* loquitur ad illud *fragm. Cic. pro C. Cornel.* Videlicet homines scænos in medium ad tentandum periculum projectos. *Martial. Spectac.* 19. Qui modo per totam flammis stimulatus arenam Sustulerat raptas taurus in astra pilas, et *ibid.* 9. de *rhinoceronte*. Quantus erat cornu, cui pila taurus erat! *Id.* 2. 43. de *toga trita et lacera*, quæ passa est fuitas et cornua tauri: Noluere dici quam pila prima suam. Hinc *Id.* 10. 86. Sed qui primus erat lusor, dum floruit ætas: Nunc, postquam desit ludere, prima pila est.

PILANUS, i, m. 2. idem qui triarius, ut *Varro* 5. *L. L.* 89. *Müll.* docet: a *pilum*, telum sive bastile Romanorum proprium. *Ovid.* 3. *Fast.* 127. Id pares centum denos secrevit in orbis Romulus, hastatos instituitque decem. Et totidem princeps, totidem pilanus habebat Corpora. *Paul. Diac.* p. 204. 11. *Müll.* Pilani, pilis pugnantes. *V. TRIARIUS.*

PILARIS, e, adject. ad pilam lusoriam pertinet. *Stat. præf.* 4. *Silv.* Sed et spheromachias spectamus, et pilaris lusio admittitur.

PILARIUM, ii, n. 2. loculus ad mortuorum cineres in pila sigulini operis adservandos; ut ollarium, ubi ollæ erant. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 13. n. LII. FABIA AGATHANGELIS FECIT LIBERTIS LIBERTABYSQVE SVIS OLLARIA ET PILARIA.

PILIARIUS, a, uin, adject. *Gloss. Cyrill.* Σφαιροειδής, globosus, pilarius.

PILARIUS, ii, m. 2. *giuocolatore di busso-lotti, o di palle*, præstigiator, qui levi agitatione parvas pilas videtur emittere, aut in vas injicere, quum secus faciat, vel qui plures pilas in altum et circa se jactat, easque manibus vel ore excipit, iterumque continua circuitione jactat excipitque. *Quintil.* 10. 7. 11. Quo constant miracula illa in scænis pilatorum ac ventilatorum, ut ea, quæ emiserint, altro venire in manus credas, et qua jubentur, decurrere. Hinc *Manil.* 5. 168. Ille potens turbam perfunderet membra pilarum, Per totumque vagas corpus disponere palmas, Ut teneat tantos orbis, sibi que ipse reludat, Et velut adoctos jubeat volitare per ipsum. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 250. n. 2., quæ est apud *Orell.* 2590. p. AELIO AVO. LIB. SECVNDO PILARIO OMNIUM EMENTISSIMO etc. Habent hanc voc. et *Not. Tyr.* p. 173. Hierosolipinctes, pilarius. *V. PILLUDIUS, PRESTIGIATOR, PSEPHOPECTA* et *SPHEROPECTA.*

PILASTILUS, i, m. 2. *Inscript.* apud *Murat.* 538. et *Bertol. Antich. di Aquedja* p. 161. n. 164. TI. CLAUDIVS EPAPHRODITIANVS VET. LEG. VII. CL. P. P. PILASTILVS DOLABRAR. COL. FAB. *Muratorius* loc. cit. interpretatus est, qui pilas in hasta gerebat, sed *Bertol.* loc. cit. rectius putat interpretandum, qui dolabram gerebat; nam imago hujus Claudii in eodem marmore sculpta non vexillum læva tenet, sed dolabram. Quare pilastilus nobis videtur faber, qui pilum seu cuspidem dolabris sistit, *che rimette la punta ai picconi*, cujus opera dolabraris quotidie necessaria profecto fuit; vel, si a Græca lingua deducenda vox est, nempe a πῆλον constipo, *coarcto* et στελεός manubrium securis, est qui dolabras manubrio instruit. Ceterum, si vera vocis scriptio est *pilastylus*, ut habent *Ephemer. Venet. Litteral.*, teste eodem *Muratorio*, aliud quærendum vocis etymon, nempe ab eod. πῆλον, et ἀστυλος *columnis carens*; sed quænam sit ejusdem interpretatio, aliis inquirendum

relinquimus. At unice amplectenda videtur interpretatio hujus vocis, quam ex *Hagembuchio* attulit *Orellius* n. 4081., qui pro *PILASTIVS* legendum putat *PIL. ASTIVS*; eademque locum habet in altera *Inscript.*, quam ex *Asquinio* secundo loco attulimus. *Astylos* autem fuit nomen Centauri apud *Ovid.* 12. *Met.* 308., et cognom. Rom., de quo *V. ONOM.*

PILATES, genus lapidis, cujus meminit *Calo* *Originum* libro quinto: *Lapis candidior, quam pilates. Festus. p. 237. 5. et Paul. Diac. p. 236. 7. Müll.* Est tamen qui legit *Pellates*, *Πελάτης*; item qui *pelastes*; et qui *pellates* ratione habita etymi conjungunt cum *πελάος pallidus*, et *παλλάος*.

PILĀTIM, adverb. *per pilastri*, per pilas, seu columnas structurales.

I.) Proprie. *Vitruv.* 6. 11. Item quæ pilatim aguntur ædificia, et cuneorum divisionibus, coagmentis ad centrum respondentibus, fornices concluduntur.

II.) Translate est militare verbum, pertinens ad ordinem aciei dense, et in longum directæ, pilæque figuram referentis. *Asellio* apud *Servium* ad *Virg.* 12. *Æn.* 121. Triariorum quartum signum antecedeat, sive pilatim, sive passim iter facere volebat. *in colonna*, et *Scaurus* *ibid.* In agrum hostium veni, pilatim exercitum duxi. *h. e. strictim et dense*, inquit *Serv.* **PILATUS**.

PILĀTRIX, *icis*, f. 3. *rubatrice*, quæ pilat, *h. e. spoliat*. *Titinius* apud *Non.* p. 102. 4. *Merc.* Quam ego bodie hac domo pilatricem pallii pulcre evallavero.

PILĀTUS, a, um, particip. *V. PĪLO* et *PĪLO*.

PILĀTUS, a, um, adject. a *pīlum*, *i*, pilo armatus. *Virg.* 12. *Æn.* 121. Procedit legio Ausonidum, pilataque plenis *Agrina* se fundunt portis. *Martial.* 10. 48. Et pilata redit janque, subitque cohors. *h. e. cohors militum prætorianorum, quæ in palatio excubias agebat.* — Locum *Virgili* alii aliter explicant; nam *pilata agrina* intelligunt densa, spissa: a *πίλος cogo, coarcto, stiplo*. *Varro* apud *Servium* ad hunc locum. Quadratum agrum, quod immittis etiam jumentis incedit, ut ubivis possit considerare: pilatam, quod sine jumentis incedit, sed inter se densum est, quo facilius per iniquiora loca transmittatur. *Ennius* *ibid.* Inde loci liquidas pilatasque ætheris oras Contemplor. Alii *pilata agrina* volunt esse in longitudinem directæ, *in colonna*; a *pila* structill: vel *lixa* et *stabilia*, instar *pilæ* structillis, quæ fixa manet. *V. PĪLO* sub *I.* in *tin.* Hinc translate *Hostius* *ibid.* *V. loc. cit.* in *PĪLO* sub *II.* *Heynius* tamen ad *Virg.* *loc. cit.* doctam quidem esse *Servii* notam, sed minus recte locum esse interpretatum putat; ideoque *pilata* est *pilo* armata. — Similiter aliter leg. alii locum *Martial.* Atque pilata redit, etc. *h. e. calva* et *depilata*; a *pilis*, seu capillis: unde *pilare*, et nostrum *pelare* et *pelato*, capillis spoliatus. Putant autem sermonem esse de sacerdotibus *laidis*, quos *calvos* *luisse*, *Id.* 12. 29. significat. — *VB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

PĪLENS, *entis*, m. 3. idem ac *pilentum*, est *Venant.* *Fort.* 6. 7. 183. Hic *pilente* petit loca *Gallica*.

PĪLĒTUS, a, um, particip. a *pīleo*: *πίλοφορος*, *pīleo* tectus. *Liv.* 24. 16. *ad fin.* *Pileati*, aut *lana alba velatis capitibus volones epulati* sunt. *Id.* 45. 44. *sub fin.* Regem pileatum capite raso, obvium ire legatis solitum, libertumque se populi *R. ferre*, et ideo insignia ordinis ejus gerere. *Id.* 33. 23. *Magis* in se convertit oculos *Cremonensium*-*colonorum* turba pileatorum, currum sequentium. *h. e. tanquam libertorum imperatoris. Seneca* *Ep.* 18. *Nec* per omnia nos similes esse *pilate* turbe voluisses. *h. e. populo R.*, qui *Saturnalibus* pileos sumebat. Hinc *Martial.* 11. 6. Versu ludere non laborioso Permittis, *pilo*, pileata *Roma. Sueton.* *Ner.* 57. *Tantum gaudium* (*mons ejus*)-*publice præbuit*, ut *plebs pileata* tota urbe discurreret. *h. e. quasi e ser-*

vitute in libertatem emersisset: vel quasi *Saturnalicio* dies ageret. *Aurel. Vict. Cæsar.* 13. *Vires Romanis* trans *Istrum* propagavit, domitis in provinciam *Dacorum* pileatis. *h. e. quibus inos, et patrium gestare pileos. Eadem* ratione *Martial.* 10. 72. *Ad Parthos* procul ite pileatos. Hinc *Paulin. Nolan. carm.* 17. 242. *Et Getæ* currunt, et uterque *Dacus*, *Qui colit terræ medio*, vel ille *Divitis* multo bove pileatus *Accola ripæ. Alii peperam leg. pelleatus.* — *Pileati fratres* apud *Catull.* 37. 2. sunt *Castor* et *Pollux*, quorum proprium gestamen pileus. *V. PĪLEUM* et *OBĀTUS*. — *Pileati servi*, qui pileo imposito vendebantur: de quibus *Gell.* 7. 4. *Pileatos* servos venum solitos ire, quorum nomine venditor nihil præstaret, *Cælius Sabinus* jurisperitus scriptum reliquit. Cujus rei causam esse ait, quod hujusmodi conditionis mancipia insignia esse in vendendo deberent, ut emptores errare et capi non possent. *V. ibi* reliqua.

PĪLENTUM, *i*, n. 2. *cocchio, carrozza, μπιλων οχημα*, *vehiculi* genus, quo matronæ ferebantur, ita libratum duabus rotis. ut consistentes in pulvinis, in aere suspensæ agitari viderentur. Differbat a *petorito*, quod quatuor rotis constabat: *pilentum* fuit inventum Hispanorum, petoriturum Gallorum. Alii tamen dicunt, *pilentum* a *Tuscis* esse. *Festus* p. 245. 4. *Müll.* *Pilentis* et *carpentis* per urbem vehi matronis concessum est quod, quum aurum non reperiretur, ex voto, quod *Camillus* voverat *Apollini* *Delphico*, contulerunt. De hac eadem collatione ita *Liv.* 5. 25. *Honorem* ob eam munificentiam ferunt matronis habitum, ut *pilento* ad *sacra ludosque*, *carpentis* festo profestoque uterentur. *Virg.* 8. *Æn.* 665. castæ ducebant *sacra* per urbem *Pilentis* matres in molibus. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 192. *Esseda* festinant, *pilenta*, *petorita*, *naves.* — Ex loco *Livii* allato discimus, *pilentis* usum matronis concessum sacrorum tantum et ludorum causa. Ex his vero, quæ habet *Macrob.* 1. *Saturn.* 6. ex *Ferrio Flacco*, *sacra* solummodo, et instrumenta atque arcana sacrorum *pilentis* gestari solita in arca super his composita, antequam vectandi matronis destinarentur: eosque pelibus aut lana coactilis (quæ *πίλος* Græce dicitur, unde his nomen) contegi consuevisse, ne vulgo conspicerentur.

PĪLEO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. *pileum* alicui servo imponere in signum libertatis. *Ulp. Collat. Leg. Mosaic. tit.* 11. *leg.* 7. *Qui* in ludum damnantur, non utique consumantur, sed etiam pileari et rudem accipere possunt post intervallum; siquidem post quinquennium pileari, post triennium autem rudem induere eis permittitur. *V. PĪLEUS* et *PĪLEATUS*.

PĪLĒOLUM, *i*, u. et *scæpius*

PĪLĒOLUS, *i*, m. 2. deminut. *berrettino, πιλιδιον*, *parvus pileus. Horat.* 1. *Ep.* 13. 15. *Ut cum pileolo* (*portas*) soleas conviva tribulis. *Column. Arbor.* 25. *sub fin.* Antequam frigus *caucunio* adurat, omnia lilia decerpere expediet, et ita crassis arundinibus, quæ ab una parte nodos integros habent, quasi pileolos induere. *Hieronym.* *Ep.* 85. n. 6. *Pileolum* textura breve, caritate latissimum, senili capiti confovendo, libenter accipi, et munere et muneris auctore lætatur. *Id.* *Ep.* 64. n. 13. *Rotundum pileolum*, quale pictum in *Ulyxi* conspiciamus, quasi sphaera media sit divisa, et pars una ponatur in capite: hoc Græci et nostri *τάραν*, nonnulli *galerum* vocant: non habet acumen in summo, nec totum usque ad comam caput tegit: sed tertiam partem a fronte impertant relinquit. Hoc pileo tam sacerdotes, quam pontifices utuntur. Ex his patet, *pileolum* esse, quod *Galli* nunc *calotte*, Itali *berrettino* vocant.

PĪLRUM, *i*, n. 2. et

PĪLEUS, *i*, m. 2. tegmen et indumentum vitile capitis, ut *calvatica* et *mitra* muliebre, ut *Servius* ad *Virg.* 9. *Æn.* 616. docet, *πίλος, πιλικον* (It. *berretta*; Fr. *feutre, chapeau, bonnet*; Hisp. *fieltro, sombrero, bonete*; Germ. *der Filtz*; Angl. *a covering for the head, a hat, cap, or bonnet*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) *Pilei* figura fere similis erat dimidio ovi putamini, ut sunt qui bodieque a nobis gestantur in cubiculo et in lecto. Ideo *Castori* et *Polluci* tribuuntur, ut in *PĪLEATUS* dictum est, quia ex ovo nati finguntur. *Paul. Diac. p.* 207. 4. *Müll.* aliam causam offert: *Pilea*, inquit, *Castori* et *Polluci* dederunt antiqui, quia *Lacones* fuerunt, quibus pileatis pugnare mos est. *Plaut. fragm.* apud *Non.* p. 220. 14. *Merc.* *Pileum*, quem habuit, deripuit eumque ad cælum sustulit. — b) *Pileorum* materia fere fuit *lana coacta*: id enim indicat Græca vox *πίλος*, unde *πίλος cogo*, *denso*. *Pauperiores* etiam ex segmentis *tritæ* *lacrernæ* pilea sibi consuebant. *Stat.* 4. *Silv.* 9. 23. usque adeone defuerunt *Cæsis* pilea suta de *lacrernis*? *Martial.* 14. 132. cui titulus, *Pileus*. Si possem, *tolas* cuperem *missis* *lacrernis*. Nunc tantum capiti muera mitto tuo. *V. Lips. de Amphith. c.* 19. et 20. — Etiam ex pelle fiebat pileum, eoque utebantur milites extra prælium. *Veget.* 1. *Milit.* 20. Usque ad præsentem prope ætatem consuetudo permansit, ut omnes milites pileis, quos *pannicos* vocabant, ex pelibus uterentur, quod propterea servabatur, ne *gravis galea* videretur in prælio homini, qui gestabat aliquid semper in capite. — c) De tribus pileorum generibus *V. in GALERUS*. — d) *Romani* passim *Saturnalibus* pilea gestare solebant, quo tempore maxima voluptatum, risus et joci tota urbe libertas erat; et servi ipsi temporaria quadam libertate ferebantur. *V. PĪLEATUS*; et *Martial.* 14. 1. — e) Quod *Apul. de Mag.* *Mercurio* pileum tribuit, videtur cum petaso confundere. ¶ 2. Speciatim apud *Romanos* pileus erat libertatis insigne, gestabaturque a novis libertis, qui, quum in servitute promissum capillum et nudum caput gererent, manumissi capillum statim radebant, pileumque induebant: idque in templo *Feroniæ*, quæ *libertorum* dea, ut *Servius* ad *Virg.* 8. *Æn.* 364. docet. *Causam* affert *Non.* p. 528. 21. *Merc.*, quam *V. in RADO*. *Plaut. Amph.* 1. 1. 305. Quod ille faciat *Juppiter*, *Ut ego* hic hodie raso capite calvus capiam pileum. *Pers.* 5. 82. *Hæc* mera libertas: *hanc* nobis pilea donant. *Servius* *loc. cit.* tradit, *Tarracina* templum *Feroniæ* fuisse, et in eo sedile lapideum in quo hic versus incisus erat: *Benemeriti* servi sedeant, surgent liberi. — Hinc *servos ad pileum* vocare est vocare ad libertatem, excitare ad arma cum promissione libertatis: quod fere *seditionum* fuit. *V. Liv.* 34. 32. *in fin.*; *Sueton. Tib.* 4.; *Seneca Ep.* 47. *ad fin.*; et *Val. Max.* 8. 6. n. 2. — Apud *Martial.* 2. 68. *Totus* pilea sarcinis redemi. *h. e. libertatem*, vendita omni mea suppellectili, recuperavi, effecique, ut sine aliena sportula vivere possem, quæ me obnoxium, et quasi servum aliorum fecerat. — Etiam ingenui, qui aliquando in captivitatem incidissent, libertate recuperata pileum tantisper sumebant. Exemplum habes in *Q. Terentio* *Culeone* apud *Liv.* 30. 45.; *Quintil. declam.* 9. 20.; et *Val. Max.* 5. 2. n. 5. et 6. V. et *Liv.* 34. 52. *in fin.* — Etiam gladiatores, si pluries vicissent, post quinquennium manumissi pileum accipere poterant. *Tertull. Spectac.* 21. *ad fin.* Qui insigniori cuique homicidæ leonem poscit, idem gladiator a troci petat rudem et pileum præmium conferat. *V. PĪLEO*. ¶ 3. Item, *pileum meum*, appellatio hominis amici, et nos nostraque tuentis et foventis. *Plaut. fragm.* apud *Non.* p. 220. 16. *Merc.* *Fa* obsecro, *Lyde*, pileum meum, mi solalis, mea salubritas. *Hi melius leg.* *Obsecro* te, pileum vide meum, etc.

II.) Translate hoc nomine appellatur etiam membrana, seu pellicula, qua fetus contexti nascuntur. *Lamprid. Diadum.* 4. Soleat pueri pileo insigniri naturali, quod obstetrices rapiunt, et advocatis credulis vendunt; siquidem cauidici hoc *Juvari* dicuntur: at iste puer pileum non habuit, sed *diadema* tenue, etc. Hoc Itali *nascere vestito* dicunt.

PĪLICREPUS, *i*, m. 2. qui *pila* ludit, eamque mittendo et remittendo, et solo impingendo,

crepat, et sonitum edit. *Gloss. Isid.* Pillicrepus, qui pila ludit. *V.* vocem sequent. *Seneca Ep.* 56. Si vero pillicrepus supervenerit, et numerare cœperit pilas, actum est. *Inscript.* apud *Gruter.* 637. 1., quæ est apud *Orell.* 2591. *VRSVS TOGATVS VITREA QVI PRIMVS PILA LVSI DECENTER CVM MEIS LVSORIBVS LAYDANTE POPVLO MAXIMIS CLAMORIBVS THERMIS TRAIANI THERMIS AGRIPPÆ ET TITI MVLTVM ET NERONIS SI TAMEN MIHI CREDITIS EGO SVM. OVANTES CONVENITE PILICREPI* etc. Hujus Inscriptionis interpretationem attulit *Morcell.* de stil. *Inscript. Lat. T. 1. p. 454. edit. Patav. Lips.* ad loc. *Senecæ cit.* vult intelligi eos, qui lusoria pila se exercebant in balneis, super tabulatis valde ex ictu pilæ crepantibus. Unde *Stat. 1. Silv.* 5. quæ est de balneo Etrusci, 57. Quid nunc strata solo referam tabulata, crepantes Auditora pilas, ubi languidus ignis inerrat Edibus, et tenuem volvant hypocausta vaporem? Aliter alii hanc vocem explicant, *Turneb., Hieron. Mercurial., Cœl. Rhodigin., item Hadrian. Jun.* qui pilicreperum intelligit pilos evellentem e corpore: sed hoc in allata Inscriptione locum non habet. *Inscript.* Inscripta in externo pariete balnei Pompejis reperta, edita vero a *Car. Rosino Dissert. isagog. p. 66. A. VETIVM FIRVM AEDILEM ORAT VI PAVEAT DIGNVM REI PUBLICÆ ORAT VI PAVEAT: PILICREPI FACITE. h. e. qui pila hic luditis, magno pilarum crepitu plaudite. Hanc eandem Inscript. exhibet Henzenius n. 7305., cui sic legendum videtur: Orant vt ratiatis dignum re publica orant vt ratiatis.*

PILILUDIUS, li, m. 2. idem ac pilarius, qui duabus, vel pluribus pills utraque mann alternatin jactatis ita ludit, ut a tergo eas capiat, quas ab antica parte projecit, et quas manu reflexa a tergo proferat, altera manu recipiat ab antica; quod apprime convenit *Manitii* loc. cit. in **PILARIUS**. *Gloss. Isid.* Pilicrepus, qui pila ludit: pililudius, qui pilotello ludit. *Pilotello* videtur vox corrupta ex *pila alterna*, vel *pila a tergo*. *V. Museo di Mantova a Io. Labusio editum T. 3. tav. 24. p. 167., ubi hujusmodi pilarum lusor in antiquo lapide sculptus visitur, ibique ab eodem docte illustratur.*

PILLO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Pilans* I.; *Pilatus* I. et II. — *Pilare*, quod ratione habita etymi conjungi potest cum *Gr. πῖλον* aut *πῖλεῖν stipare, densare*, significat premere, fingere, densare, premere, addensare.

I.) Proprie. *Hostius* apud *Servium* ad *Virg.* 12. *Æn.* 121. Percutit, atque hastam pilans præ pondere frangit. ubi *Servius*: *Pilans*, id est *fingens*. — Hinc *Pilatus* est densus, pressus. *V. Varronis et Ennii* loc. cit. in **PILATUS**, a, um: *Servius* vero ad *Ennii* loc. cit.: *Pilatas*, firmas et stables significat et quasi pills fultas.

II.) Translate. *Hostius* apud *Servium* loc. cit. Sententia præsto pectore pilata. ubi *Servius*: *Id est fixa*.

PILLO, as, avi, atum, are, 1. duo diversa significat; scilicet

A) *Pilare*, verbum neutr. a *pilus*, est pilos accipere, vel emittere, *τριχῶν. Paul. Diac. p. 204. 8. Müll.* *Pilat* pilos habere incipit; alias pro detrahit pilos, a quo depilati, et *Non. p. 39. 25. Merc.* *Pilare* dictum est, ut *p. umare*, pills vestiri. *Africanus* apud *eumd.* *ibid.* Præterea corpus meum nunc pilare primum cœpit. *Novius* *ibid.* *Pati* dum poterunt, antequam pugæ pilant.

B) *Pilare* (a quo Part. *Pilans* et *Pilatus* II.), verbum act., et compilare a Græco trahitur; Græci enim fures philetas dicunt, ut ait *Paul. Diac. p. 204. 7. Müll. V. PHELETA*. Alii ducunt a *πῖλον* aut *πῖλεῖν stipare, densare*; quia fures stipant ea, quæ furantur: alii denique a *πῖλον calvum reddo* atque adeo *pudo, spolio*. Quidquid sit de etymo, *pilare* significat pilos evellere, seu detrahere, *pelare*.

I.) Proprie. *Martial.* 6. 56. Teque pilare tuas testificare nates, et 12. 32. Summæniæ qua pilantur uxores. *V. Paul. Diac. loc. cit. sub A.*

II.) Translate est furari, epilare, suppilare, *epilare, rubare, σιδᾶν. Ammian.* 31. 2. Nec castra inimica pilantes. et *ibid.* 5. Jam turmæ prædatoriæ concursabant, pilando villas et incendendo. *Id.* 14. 2. Cognitis pilatorum caesorumque funeribus, nemo deinde ad has stationes appulit navem. Tribulatur etiam *Petron. fragm. Tragur.* 43. et 44. *Burmann.*

PILŌSĪTAS, atis, f. 3. abstracta qualitas ejus, qui pills est plenus. *Gloss. Cyrill.* *Τριχῶσις*, pilositas.

PILŌSUS, a, um, adject. Comp. *Pilosior*. — *Pilosus* est pills plenus, *peloso, τριχῶδης. Cic. Pis.* 1. 1. Non enim nos color iste servilis, nun pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt. *Varro 2. R. R. 2. 3.* Ovis ventrem habeat pilosum. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 16. 64. (172). E contrario quæ mollis vocatur, pilosioribus foliis, ac ramis et aculeatis. *Martial.* 12. 59. Te vicina tota, te pilosus Hircoso petit osculo colonus. *Auct. Priap.* 47. Ursis asperior, pilosiorque.

PILŪLA, æ f. 1. deminut. a *pila*, est parva pila, globulus, sphericum quiddam et rotundum, *palletta, pallotola, σφαίριδιον. ¶ 1.* Generatim. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 7. 10. (28). Nascuntur in eo pillulæ nucibus non absimiles. *Pelagon. Veterin.* 14. *Pillulæ* cupressi, coccolæ di cypressi. *Marcell. Empir.* c. 9. p. 89. retro ed. *Ald.* De muris simo pillulas septem teres, et c. 29. p. 130. Leporini stercoris pillulas septem teres. ¶ 2. Speciatim usurpatur de pharmacis, quæ hac forma sumimus, quæque Græcis dicuntur *καταπότια*, a *καταπίνω deglutio*. Non enim comminuendæ dentibus, aut gustandæ sunt pillulæ, sed integræ devorandæ. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 37. (138). Vetus arungia phthibises pillulis sumpta sanat. in *pillole. Marcell. Empir.* c. 28. p. 128. ed. *Ald.* Facies pillulas magnitudine ea, qua ano injici possint. *V. CATAPOTIUM.*

PILUM, i, n. 2. quod, ratione habita etymi, conjungi potest cum *Gr. πῖλον denso, constipo*, est pistillum, instrumentum, quo quippiam mortario teritur, *σπερον* (II. *pestello*; *Fr. pilon*; *Hisp. mano de mortero*; *Ger. der Stengel zum Stampfen, die Mörserkeule*; *Angl. a pestle or poundre, to bray any thing in a mortar with*).

I.) Proprie. *Cato R. R.* 10. Pilas duas, pilum fabarium unum, farrearium unum. et 18. *ad fin. de paviment.* De glareæ et calce arenato primum corium facito: id pills subigito. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 23. (97). Pinsente pilo præferato. — *Pilum Græcum* est, teste *Turnebo l. 6. Adversar.* c. 18. et l. 17. c. 8., quod in pinsendo fricito una deprimitur parte, altera attollitur. *Plaut. fragm.* apud *Festum* p. 274. 29. *Müll.* Quasi tollentem, aut pilum Græcum reciprocis plana via. *Forcellinus* ita edidit *Fur-nebum l. 6. Adversar.* 16. et l. 17. 18. secutus: *Müllerus* vero legendum putat: Quasi tolleno, aut pilum Græcum reciprocis plagas ita.

II.) Translate, *pilum, πῖλον*, fuit telum missile Romanum, cujus hastile, teste *Veget.* 2. *Milit.* 15., erat quinque pedum et semis, et ferrum trigonali figura novem unciarum. Generaliter tamen *pila*, ut ait *Servius* ad *Virg.* 7. *Æn.* 664., telis Romana sunt, sicut gæsa Gallorum, et sarissæ Macedonum. *Cic.* 11. *Phil.* 2. 5. Cervicibus caput abscedit, idque aditum gestari jussit in pilo. *Lucan.* 1. 7. pares aquilas, et pila minantia pills. *Liv.* 9. 19. Macedonibus arma, clipeus sarissæque: Romano scutum, majus corpori tegumentum, et pilum, haud paullo, quam hasta, vehementius ictu missuque telum. *Cæs.* 1. *B. G.* 25. Milites e loco superiore pills missis facile hostium phalaginem perfrigerunt. *Seneca* 3. *Ira* 2. In imperatorem suum legiones pila tarserunt. *Tac.* 15. *Ann.* 7. Et pila militum arsero magis insigni prodigio, quia Parthus hostis missilibus telis decertat. — *Polybii* ætate (*V. Polyb.* 6. 21.) hastile ligneum trium cubitorum fuit, ferro ejusdem longitudinis ita præfixum, ut ferrum in medio bastili inciperet. *V. Herz.* ad *Cæs.* 1. *B. G.* 25. et *Heindorf.* ad *Horat.* 2. *Sat.* 1. 13. — *Muralia pila*, apud *Cæs.* 5. *B.*

G. 40. et *Tac.* 4. *Ann.* 51., sunt quæ in bostes e muris jaciuntur. — *Pilum præpilatum. V. PRÆPILATUS.* — *Pilum alicui injicere* apud *Plaut. Most.* 3. 1. 43. est impediendum afferre et quasi injecto pilo morari. — *N.B.* Sunt qui putant pilum significare etiam pilum seu columnam structilem, *pilastro*, ex illo *Liv.* 1. 26. *Spolia Curiatorum fixa eo loco*, qui nunc *Pila Horatia* appellatur, et *moz.* Modo inter illa pila et spolia hostium, et *Propert.* 3. 2. 7. Et cecinit *Curios* fratres, et *Horatia* pila. Porro *Dionys.* *Halic.* l. 3. *Στολῆς*, inquit, *Ὀρατία καλουμένη πῖλα*. h. e. columella appellata *Pila Horatia*. Sed hæc rem non conficiunt. Nam *pila Horatia* cominodè intelliguntur arma Horatorum seu *Horatii pilati*: quod de loco *Propertii* affirmant *Passerat.* et *Brouchusius. Dionys.* vero hoc dicit, columellam illam sic vocatam fuisse, quia *Horatia* arma olim habuit imposita. — De pilo ordine aciei, *V. PILUS.*

PILCMEN, quidquid in pila tunditur. *Gloss. Isid.*

PILUMNOE POPLOE in carmine *Saliari* Romani, velut pills uti assueti, vel quia præcipue pellant hostes. Hæc *Festus* p. 205. 24. *Müll.* *Forcellino Pilumnæ*, h. e. *Pilumni*, sunt Romani. Alii putant, *Pilumnæ* esse Genitivum singulari, *poplo* rectum plurale, ut significetur *populus Pilumni*, h. e. *Romuli*, qui *Pilumnus* dictus est a pilo, ut *Mars* a *pico Picumnus*. Sed hoc est minus probabile.

PILUS, i, m. 2. qui ratione habita etymi a nonnullis conjungitur cum *Gr. πῖλον penna, ala*, est excrementum in pelle animalis. Differt a *capillo*, quia *pilus* est in omnibus corporis partibus: *capillus*, qui caput contegit. Sed hoc discrimen nonnunquam confunditur. *Gr. Σπίξ* (II. *pelo*; *Fr. poil*; *Hisp. pelo*; *Ger. das ein-zelne Haar*; *Angl. a hair*).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Phædr.* 5. 6. Invenit calvus forte in trivio pectinem: Accessit alter æque defectus pills. h. e. capillis. *Ovid.* 3. *Art. am.* 194. Neve forent duris aspera crura pills. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 47. (130). In capite cunctorum animalium homini plurimus pilus. *Varro 2. R. R.* 11. 11. Et fructum ovis et lana ad vestimentum, sic capra pilos ministrat ad usum nauticum. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. 143. Munitæ sunt palpebræ tamquam vallo pilorum. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 45. Utor permissis, caudæque pilos ut equinae Paulatim vello. Hæc *Horatii* verba illustrantur ex narratione *Val. Max.* 7. 3. 6., ubi *Sertorius Lusitanorum* dux jubet, imbecillum senem paulatim carpere validissimi equi caudam, quam frustra fortissimus juvenis universam convellere nisus fuerat. Hæc eadem narrat *Plutarch. Sertor.* 17.; et *Frontin.* 1. *Strateg.* 10. et 4. *ibid.* 7. — Contra *pilum*, *Italice a contrappelo. Pelagon. Veterin.* 26. *ad fin.* Pice cum melle sulphureque et vini facibus veterimis et stercore ovillo commixtis (equum) contra pilum fricatio. et *moz.* Contraque pilum jumentum ungis. Adde *Veget.* 1. *Feterin.* 10. 7. et 11. 3. *Schneid.* — c) Proverbium videtur illud apud *Senec. Tranquill. anim.* 8. 3. Non minor molestum esse calvis, quam comatis, pilos velli. Item illud apud *eumd.* 4. *Quæst.* nat. 11. Propius quidem est, sed sic, quomodo est pilus pilo crassior.

II.) Translate dicitur de re minima et nullius momenti. *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 16. *extr.* Ego ne pilo quidem mius me amabo. *punto di meno.* et 5. *Att.* 20. a *med.* Interea e Cappadocia ne pilum quidem. *Id. Rosc. Com.* 7. 20. Qui capite et superciliis semper est rasis, ne ullum pilum viri boni habere dicatur. *Catull.* 10. 13. non facit pills cohortem. *non la stima un pelo.* Sic *Id.* 17. 16. *Ludere* hanc sinit, ut lubet, nec pills facit uni (uni pro unius).

PILUS, i, m. 2. Quidam Lexicographi neutrius generis fecere, ita nimirum postulante analogia; sed nullo exemplo genus confirmant. Certe masculini generis est apud *Sueton. Cal.* 44., cujus verba sub I. b. afferuntur. — *Pilus* est a voce *pilum*, quam *V.* sub II., et fere dicitur *primum*

pilus, et seriori aeo etiam junctim *primipilus*.

I.) Proprie est centuria prima seu triariorum. — a) Universim. *Cæs.* 5. *B. G.* 35. Superiore anno primum pilum duxerat. *Id.* 1. *B. C.* 46. Cæcilius primi pili centurio. Adde *eumd.* 1. *ibid.* 13. et 3. *B. G.* 5. *Liv.* 42. 34. Quater intra paucos annos primum pilum duxi. *Cæs.* 3. *B. C.* 53. Quem (*Scævam centurionem*), ut erat de se meritis et de republica, donatum milibus ducentis aëris ab octavis ordinibus ad primum pilum se transducere pronuntiavit. — b) *Sueton. Cal.* 44. Plerisque centurionum inarturiam, et nonnullis ante paucissimos quam consummari essent dies, primos pilos ademit. *tolse il comando dei triarii.* — c) Poetice *summi pili* legitur apud *Lucan.* 1. 356. *summi tum munera pili Lælius, emeritique gerens insignia doli, Servati civis referentem præmia quercum.* — d) Poetice carminis causa *pilum* etiam simpliciter dicunt pro *primum pilum*. *Martial.* 1. 32. *Grata Pudens meriti tulerit quam præmia pili.* Adde *eumd.* 6. 58.

II.) Translate *primipilus* et *primopilus*, i, (de qua scriptio *V.* infra) m. 2. *πρωτον πιλου αρχων*, est centurio primi pili, h. e. dux primæ centuriæ in ordine pilanorum, seu triariorum. *Veget.* 2. *Milit.* 5. *Vetus consuetudo tenuit, ut ex primo principe legionis promoveretur centurio primi pili, qui non solum aquilæ præerat, verum etiam quatuor centurias, h. e. quadringentos milites in prima acie gubernabat. Hic tamquam caput totius legionis merita consequebatur et commoda. His similia habet Dionys. Halic. 1. 9. p. 567. Silb., qui addit: του πρωτοιου του ηγεμονος τη πατριω γλωσση η πρωπιλου κλησιν.* *Liv.* 7. 41. *a med.* Additum legi, ne quis, ubi tribunus militum fuisset, postea ordinum ductor esset. Id propter P. Salonium postulatum est, qui alternis prope annis et tribunus militum et primus centurio erat, quem nunc primi pili appellant. *h. e.* centurionem primi pili. *Cæs.* 2. *B. G.* 25. Omnibus centurionibus aut vulneratis, aut occisis, in his primipilo P. Sexto Baculo. *Alii legunt primo pilo, alii primi pili.* *Val. Max.* 1. 6. n. 11. Aquilam altera vix convelli a primipilo potuit. — Ex locis allatis constat, vetustiores disjunctim *primus pilus* scribere maluisse, recentiores sæpius conjunctim *primipilus* et *primopilus*, et utrobique vocem *centurio* omisisse: quod clarius patebit ex sequentibus *Inscript.* apud *Marin. Iscriz.* *Ab.* p. 120. M. POMPEIO M. F. AN. ASPRO PRIMOP. LEG. IIII. CYREN. etc. *Alia* apud *Gruter.* 349. 4. PAULO AEMILIO PRIMOPILLO BIS PRAEF. EQUIT. TRIBVNO COHORTIS IIII. PRAEATOR. etc. *Alia* apud *eumd.* 370. 1. SEX AVLENO SEX. F. ANI. PRIMOPIL. II. TRIB. MIL. etc. Adde *aliam* apud *eumd.* 437. 5., ubi tamen separatim legitur *PRIMO PILO. Alia* apud *Labus. Dissert. de la certit. de la science des antiq.* p. 61. C. RAEBIO P. F. CLA. ATTICO PRIMOPIL. LEG. V. MACEDONIC. PRIMOPIL. ITERVM etc. — Allquando etiam *pilus* pro *primus pilus* dicebatur: *V.* sub I. d. et infra. — Summa erat primi pili dignitas, quique eam obtinebat, statim in equestrem ordinem referebatur. *Martial.* 6. 58. Et referes pili præmia clarus eques. Hinc *Ovid.* 3. *Amor.* 8. 10. Ecce recens dives, parto per vulnera censu, Præfertur nobis, sanguine factus eques. et *mor ερωτικας* 25. Discite, qui sapitis, non quæ nos scimus inertes, Sed trepidas acies et fera castra sequi. Proque bono versu primam deducite pilum. *V. Lips. de milit. Rom.* 1. 2. *dial.* 8.

PINA, æ, f. 1. *V.* PINNA.

PINACOTHÉCA, æ, et *pinacothæce*, es, f. 1. *galleria, πινακοθηκη*, locus in ædibus amplus, pictis tabulis et veterum imaginibus exornatus: a *πιναξ tabula* et *θηκη repositorium*. *Vitruv.* 6. 5. *Pinacotheca*, uti *ædæ*, amplis magnitudinibus sunt constituendæ. et *ibid.* 18. Habent eæ domus *Græcorum* vestibula egregia porticusque ornatas, et in porticibus, quæ ad septentrionem spectant, triclinia Cyzicena et pinaco-

thecas: ad nientem autem bibliothecas, etc. *Varro.* 1. *R. R.* 2. 10. Hujus spectatum veniunt villas, non ut apud Lucullum, ut videant pinacothecas, sed oportothecas. et *ibid.* 59. 2. Ut in pinacotheca, faciant, quod spectaculum datur ab arte. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 2. 2. (4). Et inter hæc pinacothecas veteribus tabulis consuant, alienasque effigies colunt. et *ibid.* 11. 40. (148). Celeberrimi pictores, quorum tabulæ pinacothecas implent. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 724. n. 443., quæ est apud *Orell.* 2417. FLAVIUS APOLLONIUS PROCVATOR AVGVSTI QVI FVIT A PINACOTHECIS ET M. VLPIVS AVG. LIB. CAPITO ADVTOR EIVS etc. *custode dimostratore delle gallerie, et ajutante del custode, etc.*

PINĀLIS, e, adject. qui est ex pinu, pineus. *Isid.* 17. *Orig.* 7. *Resina pinalis.*

PINASTELVVS. *V.* PEUCEDANVM.

PINASTER, tri, m. 2. *πιναστης*, pinus silvestris. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 16. (39). *Pinaster* nihil est aliud, quam pinus silvestris, mira altitudine, et a medio ramosa, sicut pinus in vertice.

PINAX, acis, m. 3. tabula, *πιναξ*; Græca vox. *Capell.* 2. p. 42. *Erigone spicas manu, cælatumque ex ebno pinacem argumentis talibus afferebat.* Ita *Kopp.* ex omnibus mss. *Grotius* vero Græcis litteris usus est. Huc pertinet *Gloss. Placid.* edente *J. Maio* in *Class. Auct. T.* 3. p. 496. *Pinaces* dicuntur imagines mire depictæ. — *Pinax Cebetis* est libellus Cebetis philosophi Thebani, in quo humane naturæ et vitæ rationem tamquam in tabula descripsit. *Tertull.* *advers. Hæret.* 39. Inter cetera stitii sui otia *Pinacem Cebetis* explicuit. — Etiam *Aurelius Oribasius* grammaticus libellum scripsit, qui *Pinax* inscribitur. *Sueton. Gramm.* 6. *extr.* — *Cassiod.* *Divin. litt.* 25. *Pinacem Dionysii* discite breviter comprehensam; ut quod auribus in supra dicto libro percipitur, pæne oculis intuentibus videre possitis. *h. e.* descriptionem orbis terrarum a Dionysio Græce scriptam et a *Prisciano* in Latina lingua conversam. — *PB.* De cognom. *Rom.* *V.* ONOM.

PINCERNA, æ, m. 1. *coppiere, αινωχος*, pocillator, servus a cyatho, a potione, minister vini: a *πιναξ* *κίρως* ad bibendum misce, vel potius ab *πιναξ* *πινος*, quod ab *πιναξ* *πινος* *admisce*. *V. Ducang. Gloss. Græc.* in *V. Πινωπινος*. *Pseudo-Ascon.* in *Cic.* 3. *Ferr.* 26. *Provocant se invicem, in majoribus autem poculis poscant a pincerna, id est petunt: ut subaudiatur bibere.* *V. POSCO.* *Lamprid.* *Alex. Sev.* 41. Ita ut annonas, non dignitates acciperent fullones et vestitores et pictores et pincernæ. *Inscript.* Christiana apud *Marin. Iscriz.* *Ab.* p. 188. ANTIOCHO PINCERNÆ QUI VISIT ANN. XXX. Illic videtur Christianus de domo Cæsarem fuisse, ibique pincernæ officium exercuisse. *V. Lamium de erudit. Apostol.* p. 320. *Hieronym. Quest. in Genes.* 40. 1. *Quem servum nos possumus more vulgi vocare pincernam. Nec vix putetur officium, quum apud reges barbaros usque hodie maxime dignitatis sit, regi poculum porrexisset.*

PINDĀRĪCVS, a, uni, adject. ad *Pindarum* pertinens: *V.* ONOM. — *Pindaricum metrum* constat trimetro brachycatalecto, ut est hoc: *Medium rapido mare Tibris adi; Nuvio. Serv. Centimetr.* p. 1822. *Putsch* — *Priscian. de VII. vers.* *En.* 1. p. 1216. *Putsch.* Dicuntur hypercatalecti, quibus abundat una vel duæ syllabæ, ut novenarium *Pindaricum*, quod, quum sit dimetrum iambicum, habet tamen unam syllabam plus in fine: *Horatius:* *Silvæ laborantes gelinque.*

PINEA, æ, f. 1. *V.* PINEVS IN ÆN.

PINETVM, i, n. 2. *silva di pini, pineto, πινετιν*, locus pinis consitus, pinorum silva: et per synecdochen sumitur pro quovis nemore. *Ovid.* 2. *Fast.* 275. *Cinctaque pinetis nemora juga Noacrini.* *Id.* 15. *Met.* 603. *Qualia succinctis, ubi trux insibilat Euris, Murmura pinetis sunt.* *Id.* 4. *Fast.* 273. *innumera cædunt pineta secures.* *Plin.* 27. *Hist. nat.* 8. 43. (66). *Chrysolachanum* in pineto lactucæ simile nascitur.

PINEVS, a, um, adject. *di pino, πινευος*, qui est ex pinu. *Virg.* 11. *Æn.* 788. *cui pineus ardor acervo Pascitur. h. e. ignis e pineis lignis succensus.* et *ibid.* 320. et celsi plaga pinea montis. *h. e. ubi mons est pinis consitus.* *Sic Val. Flacc.* 3. 521. *juga pinea montis.* *Virg.* 9. *Æn.* 85. *pineæ silvæ.* et 2. *ibid.* 258. *claustra. h. e. latus equi duratei.* *Propert.* 4. 6. 20. *motes. h. e. navis.* *Ovid.* 14. *Met.* 530. *fert avidas in pinea Turnus Texta faces. h. e. in tabulata navium.* (Adde *Catull.* 64. 10.; et *Ovid.* 1. *Fast.* 506.) *Martial.* 9. 76. *Pinea compages. h. e. tabularum pinearum.* *Plin.* 15. *Hist. nat.* 10. 9. (35). *Pinææ nuces.* et *ibid.* (36). *Pinea corona victores apud Isthmum coronantur.* *Lucret.* 4. 587. *Pan Pineæ semiferi capitis velamina quasans.* — Hinc

Pinea, æ, f. 1. absolute, substantivorum in ore, est nux, vel arbor *pinra, pina.* *Colum.* 5. *R. R.* 10. 14. *Eodem tempore juglandem, et pineam et castaneam serere oportet.* *Id.* 10. *ibid.* 239. *de cinara.* *deltæque collo Nunc adperta manet, nunc pinea vertice pungit. h. e. velut pinea nux.* *Lampid. Commod.* 9. *Isiacos pineis usque ad perniciem pectus tundere cogebat. h. e. strobilis.*

PINGO, pingis, pinxi, pictum. pingere, a. 3. *Part.* *Pictus* 1. 1. 2. et in tin.; *Picturus* et *Pingendus* II. 3. — *Pingere*, quod, ratione habita etymii, est a *pingo*, ut voluit nonnulli, vel a sanscr. *πι-â-mi*, orno, lingo. unde et *Gr. πιναξ* *variegatus*, et conjungi potest cum *Gr. πιναξ* *pictura, tabula*, est formam alicujus rei ductis lineis et inductis coloribus representare, *γρησσο* (*h. dipingere, pingere*; *Fr. peindre, représenter en peinture*; *Hisp. pintar, figurar con el pincel y los colores*; *Gerin. malen, abmalen*; *Angl. to depict, delineate, paint, draw, portray*).

I.) Proprie. ¶ 1. *Generatim.* *Cic.* 2. *Fam.* 12. (et *Horat.* 2. *Ep.* 1. 239.) *Neque Alexander gratiæ causa ab Apelle potissimum pingi, et a Lysippo fingi volebat.* *Id.* 2. *Invent.* 1. 1. *Tabulas pingere.* et *ibid.* *Helenæ simulacrum.* *Id.* 2. *Orat.* 16. 69. *hominis speciem.* *Horat.* *Art. P.* 21. *ære dato qui pingitur.* *Ovid.* 10. *Met.* 516. *Corpora nudorum tabula pingantur Amorun.* *Phædr.* 4. 5. *Quum victi mures mustelatum exercitu, Historia quorum in tabernis pingitur, etc.* *Seneca Ep.* 9. *Pingere artificii jucundius est, quam pintisse.* *Plin.* 35. *Hist. nat.* 7. 33. (51). *Nero princeps Jusserat se pingi cxx. pedum in linteo, incognitum ad hoc tempus.* — Et cum Infinito *Ovid.* 1. *Amor.* 14. 33. *quas (comas) quondam Dione Pingitur humenti sustinuisse manu.* — *Tabula picta* est pictura in tabula, *una pictura.* *Cic.* *Brut.* 75. 261. *Tabulas bene pictas collocar. in bono lumine.* *Sic Horat.* 1. *Sat.* 1. 72. *pictis gaudere tabellis.* — Sic pro ductis lineis representare. *Tibull.* 1. 11. 31. *Ut mihi potanti possit sua dicere facta Miles, et in mensa pingere castra mero.* et *Ovid.* 2. *Art. am.* 131. *Ille levi virga etc. in spisso litore pingit opus. delineæ, describe.* ¶ 2. *Speciatim acu pingere* est quod nos Itali dicimus *ricamare.* *Cic.* 5. *Tusc.* 21. 61. *Stragulum textile magnificentis operibus pictum.* *Ovid.* 6. *Met.* 23. *Sen pingebat acu, scires a Pallade doctam.* *Id.* 3. *ibid.* 556. *pictis intextum vestibus aurum.* *Id.* *Heroid.* 12. 30. *Et premitis pictos corpora Graja toros. h. e. toros pictis tapeibus ornatos.* *Tac.* 6. *Ann.* 34. *Simul horridam suorum aciem, picta auro Medorum agmina: hinc viros, inde prædam ostendere. h. e. agmina pictis auroque intextis vestibus induta.* *Sic Martial.* 10. 72. *Picti reges. h. e. pictis vestibus induti.* — *Picta toga* quæ triumphantium fuit, itemque consulum sub imperatoribus, et prætorum, quoties ludos ederent; ita dicta est, quod acu elaborata esset, et opere Phrygio distincta. *Kadem* et *palmata* dicta est, quamquam sæpius apud Latinos scriptores invenies *palmatam tunicam*, quam *palmatam togam.* *V.* PALMATVS. Item *Capitulina* aliquando dicitur, tum quod ea *Juppiter Capitolinus* indutus esset, tum quod vestes triumphales

in templo Jovis Capitolini servarentur, et inde, quum opus foret, depromerentur. *Lamprid. Alex. Sev.* 40. Præstatam et pictam togam numquam nisi consul accepit, et eandem quidem, quam de Jovis templo sumptam alii quoque accipiebant aut prætores, aut consulas. — *Plin.* 33. *Hist. nat.* 9. 46. (131). Tingit Ægyptus argentum, ut in vasis Anubim suum spectet, pingitque, non eælat argentum. Ad hæc *Letronne* in *Annal. dell'Inst.* T. 6. p. 230. «De ce passage unique il résulte, que cet art fut une industrie propre à l'Égypte. Le procédé consistait non pas à peindre l'argent, mais à le teindre par des alliages, et à produire des figures, au moyen de mordans appliqués à la surface. C'est un procédé chimique et métallurgique, que M. Quatremère de Quincy (*Jupiter Olymp.* p. 59. 62.) a très-bien expliqué ».

II.) Translate. ¶ 1. De rebus est colores inducere, indicere, colorare, tingere; atque adeo variis coloribus ornare, varlare. *Virg.* 6. *Ecl.* 22. Sanguineis frontem moris et tempora pingit. *Lucret.* 4. 336. palloribus omnia pingunt. *Id.* 2. 374. Concharumque genus parili ratione videmus Pingere telluris gremium. et 5. 1395. anni Tempora pingebant viridantes floribus herbas. Cf. *Virg. Cul.* 69. Florida quum tellus gemmantem picta per herbas. *Id.* 2. *Ecl.* 50. Mollia luteola pingit vaccinia caltha. *Martial.* 14. 5. Nigra tibi niveum littera pingat ebur. et *ibid.* 77. Gaudebatque suas pingere harba genas. *Auct. Priap.* 16. Quale tunc malum, quod littera pinxit Acontii. *V. Ovid. Heroid.* 20. 237. ¶ 2. Item de rebus pro simpliciter ornare. *Cic.* 4. *Att.* 5. extr. Bibliothecam mihi tui pinxerunt constructione et sillibus. *Seneca Med.* 310. staltis piogitur æther. ¶ 3. Transfertur concinne ad orationem. *Cic. Brut.* 37. 141. Σχηματα non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis. h. e. per tropos ornandis. *Id.* 1. *Att.* 14. Totum hunc locum, quem ego varie meis orationibus oleo pingere, de flamma, de ferro, valde graviter perlexit. *Id.* 2. *ad Q. fr.* 15. Modo mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis penicillo meo. *Boeth. in Porphy.* 2. p. 56. Ut lector acquiescat ac silet ad id, quod picturus est, Peripateticorum auctoritate confirmat. *V. infra Pictus* sub 3. — Hinc Part. præter.

Pictus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Pictior 3., et translate ¶ 1. Est variis coloribus ornatus, variegatus, multicolor, variopinto, screziato. *Virg.* 3. *G.* 243. Et genus æquoreum, pæudes pictæque volucres. *Ovid.* 2. *Met.* 532. Picti pavones. *Id.* 3. *ibid.* 669. Pictæ pantheræ. et 4. *ibid.* 398. Purpura fulgorem plectis accommodat uvis. ¶ 2. Item est non sincerus, fucatus. *Cic.* 5. *Fin.* 27. 80. Quæ quidem dicunt, qui numquam philosophum pictum, ut dicitur, viderunt. Quo quasi proverbio notantur ii, qui philosophiæ enat prorsus ignari et sensum tantam eorummodum sequuntur. ¶ 3. De uratione est ornatus. *Cic. Brut.* 85. 293. Lysia nihil potest esse pictiva. h. e. In dicendo ornatus. *Id. Orat.* 27. 96. Florens orationis, pietum et expolltum genus. ¶ 4. Item est vanus. *Proper.* 4. 6. 50. Quodqua vebunt præcæ Centauros saxa minantes, Tigna cava, et pictos experiere metus. h. e. vanos; picti enim erant Centauri in prora navis Cleopatæ.

PINGUAMEN, inis, a. 3. pioguitudo, pingue. *Gloss. Cyrill.* Δίκος, sevim, pinguamen, adeps. *Gloss. Lat. Gr.* Pinguamen, Δίκος. *Cyprian.* 1. *advers.* Jud. Holocausta et pinguamina agnorum.

PINGUE, is, a. 3. *V. PINGUIS* I. 1.

PINGUEDINEUS, a, um, adject. pinguis, oleosus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 51. (178). Gignitur et pinguedine liquoris. Ita *Salmas.*; alii et pingue, liquorisque etc.; alii aliter; *Sillig.* vero et pingue oleique liquoris.

PINGUEDO, inis, f. 3. graszezza, grasso, λιπος, λιπαρία, substantia oleosa in animalibus, et aliis rebus.

I.) Proprie. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 15. 35. (68).

de myrrha. Unguentarii digerunt baud difficulter odoris atque pinguedinis argumentis. Hoc uno in loco ita legit *Harduin.* (itemque *Sillig.* nulla prorsus variante lectione), nam in ceteris, quæ a lexicographis afferri solent, pinguitudo raponit. Quin, numquam *Plinium* voce pinguedinis usum, sed pinguitudinis, asserit *Gronovius.* Agnoscit etiam ut Latinum *Euthyches* de *discern. conjugat.* 1. p. 2155. *Putsch.* Itaque *Servius* ad *Virg.* 3. *G.* 124. Latinum esse frustra negat. *V.* et quæ sequuntur.

II.) Translate est idem ac spissitudo. *Pallad.* 3. *R. R.* 29. *ad fin.* Succus ex aqua ad sapæ pinguedinem resolutus. *Id.* 11. *ibid.* 20. Decoques donec tota permixto pinguedinem puri mellis imitetur. Sic *Theod. Priscian.* 1. 1. Identidem (hæc) conteri facies usque in pinguedinem mellis, et capillos linies. Adde *eum.* c. 11. et 27. Similiter *Plin. Valerian.* 1. 2. sub init. Simul omnia coques, ita ut pinguedinem aquatoris mellis accipiat. *Sidon.* 2. *Ep.* 2. a med. Limi bibuli pinguedo coalescit. *Cæd. Aurel.* 3. *Acut.* 17. n. 151. Tunc oleum remanens concepta lenitate atque pinguedine ex radice supradicta etc. *mucilagmine.*

PINGUEFACIO, fâcis, fêci, factum, facere, a. 3. et Pinguefio, his, factus sum, fieri, pass. Part. *Pinguefactus* I. — Pinguefacere est pioguem effucere, ingrassare, λιπαίνω.

I.) Proprie. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 44. 93. (246). Hyphear ad saginanda pecora utilius. Vitia modo purgat primo, deinde pinguefacit quæ suffecere purgationi. *Tertull. advers. Psych.* 6. ex *Deuter.* 32. 15. Incrassatus est dilectus, et pinguefactus, et dilatatus est.

II.) Translate. — a) De medicamentis pro spissare, spissum reddere. *Theod. Priscian. lib.* 2. part. 2. c. 16. p. 306. ed. *Ald.* Succus menthæ viridis partem unam, tribus malgranati succi partibus admisceo, et coquo, ut paulatim pinguefiat. — b) De sono. *Pompej. grammat. Comment. art. Donat. p. 21. Lindem.* Græci dicebant Έρωτος, adde digammon et facimus *Venetus*: nam quomodo illis digammon pinguem sonum facit, sic etiam V littera juncta verbum pinguefacit.

PINGUEFACTUS, a, um, et PINGUEFFO, his, etc. *V. PINGUEFACIO.*

PINGUESCO, is, ere, n. inchoat. 3. Part. *Pinguescens* I. — Pinguesco est idem ac pioguis fio, λιπαίνω, παχύνωμαι (ll. ingrassarsi; Fr. s'engraisser, devenir gras, grossir; Hisp. engordarse, engrasarse, hacerse grueso; Germ. fett werden; Angl. to grow fat).

I.) Proprie. *Colum.* 2. *R. R.* 11. 2. Omne emaciatum armentum ex medica pinguescit. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 15. 17. (44). Atilus (piscis) in Pado inertia pinguescens. *Seneca Ep.* 122. Aves imotæ facile pinguescunt. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 14. 36. (134). Pinguescere lupini satu arva vineasque. *Virg.* 1. *G.* 491. bis sanguine nostro Emstham et latos Hæmi pinguescere campos. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 2. 2. (15). Ita maxime frumenta pinguescunt. et 19. *ibid.* 5. 30. (95). Bulbus pinguescit.

II.) Translate. ¶ 1. Pinguescere est crasse-scere instar pinguis. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 6. (54). Vinum Maroneum vetustate pinguescit. Sic *Id.* 15. *ibid.* 22. 24. (87). Nuces juglandes vetustate pioguescunt. *Theod. Priscian.* 1. 19. Olivarum amuream coques-tertio molli vapore, quo pinguescere possit; quum vero coagulaverit, reponis in vas mundum. *Ambros. in Ps.* 36. 14. Prorumpentia semioa, si fuerint obumbrata, tenuantur; soli objecta pinguescunt. ¶ 2. Pro nitere. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 65. (177). Achatæ quum pollitur pinguescit. h. e. nitore induit instar pinguis. ¶ 3. In re grammatica pinguescere dicitur dictiones, quum aspirantur; pioguis enim quiddam tunc sonant. *Sergius in Donat. p. 1827. Putsch.* Æolenses Græci quibusdam dictionibus, ut pinguescant, digamma apponunt, ut pro *Elena* dicant *Velena*. *V. PINGUIS* II. 5. et PINGUEFACIO II. b.

PINGUIARIUS, ii, m. 2. qui pinguis amat.

Martial. 11. 100. Carnarius sum, pinguiarius non sum. *V. CARNARIUS.*

PINGUICULUS, a, um, adject. grassetto, deminut. pinguis, aliquantisper pinguis, pinguisculus. *Fronto* 4. *ad M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) *ep.* 12. Periculum est, ne Faustina filia tua poscenti mihi manus et plantas ad savianum ea causa irator subtrahat, aut gravatius porrigat; cuius ego manus parvulas, plantasque illas pinguiculas tum libentius exosculabor, quam tuas cervices regias. tuumque os probum et facetum.

PINGUIFICO, as, are, a. 1. idem ac pinguefacere. *Augustin. Serm.* 361. 11. Unde terra pingulificatur, nisi de putredine terrenorum?

PINGUIS, e, adject. Comp. *Pinguior* I. 1. et II. 2. d. 4. 5. et 6.; Sup. *Pinguissimus* I. 1. et 2. f. h. et II. 2. d. — *Pinguis* (quod nonnulli deducunt a πικρός, alii a πῖον, quæ idem significant, alii a παχύς crassus) est opimus, crassus, obesus, et opponitur macro, λιπαρός (ll. grasso, pingue; Fr. gras, bien nourri, engraisé; Hisp. graso. gordo, grueso; Germ. fett, feist; Angl. fat, plump).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu dicitur de animalibus carne et adipe abundantibus. *Plaut. Aulul.* 2. 5. 5. Pinguiorem agnum isti habent. STRO. At nunc tibi dabitur pinguior fudicia. *Cic. Fat.* 4. 7. Crassum Thebis cælum: itaque pingues Thebani, et valentes. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 40. pingui tentus omaso Furius. *Id.* 1. *Ep.* 4. 15. Me pinguem et nitidum bene curata cute vides. *Juvenal.* 11. 65. pinguissimus hædulus. *Colum.* 8. *R. R.* 7. 1. Pinguem facere gallinam. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 64. Uncta satis pingui ponentur oluscula lardo. — *Pingue* absolute est ipse liquor crassus, grasso, πικρή στέαρ; et differt ab adipe, ut *Plin.* docet 11. *Hist. nat.* 37. 85. (212). quia adeps concretus est, et quum refrigit, fragilis, semperque in fine carnis: contra pingue inter carnem cutemque, succo liquidum. Sed hoc loco *Plin.* pingue cum sevo coofundere videtur. *Virgil.* vero cum adipe. quum ait 3. *G.* 124. omnes Impendant curas denso distendere pingui (ingrassare) Quem legere ducem, et pecori dixere maritum. *Plin. loc. cit.* Omnibus animalibus est quoddam in oculis pingue. *Id.* 28. *ibid.* 9. 38. (144). Taurorum, leonum ac pantherarum pinguis. Teste *Philargyrio* ad *Virg.* loc. cit. buo pertinet et illud *Lucret.* 1. 257. Hinc fessæ pecudes pingui per pabula læta Corpora deponunt. Sic *Seren. Sammon.* 16. 287. Anseris aut pingui torpentia colla fovebis. Adde *Marcell. Empir.* c. 15. p. 106. ed. *Ald.* ¶ 2. Latiore sensu de plurimis rebus physicis dicitur et est uber, crassus, copiosus. — a) *Ager pinguis* dicitur, qui glæbas habet humore veluti maceratas, tenaces, spissas, et digitis adhærentes, instar adipis: cui macer opponitur. *Colum.* 1. *R. R.* 4. 1. et 2. *ibid.* 2. 2.; *Plin.* 17. *Hist. nat.* 4. 3. (26.) et 18. *ibid.* 19. 49. (174); *Virg.* 1. *G.* 64.; et *Ovid.* 1. *Fast.* 689. Sic *Horat.* 2. *Od.* 1. 29. (et *Stat.* 7. *Theb.* 545.) Quis non Latino sanguine pinguior Campus? *Lucan.* 6. 382. pinguis sulcus. h. e. in agro pingui ductus. — b) *Pinguis simus* dicitur et ob eandem rationem, et quia campos pinguefacit. *Virg.* 1. *G.* 80. Ne saturare fimo pingui pudeat sola. Sic *Id.* 9. *Æn.* 31. aut pingui lumine Nilus Quum refluat campis. — c) *Pinguis hortus* idem et secundus, et fructu dives habetur. *Virg.* 4. *G.* 118. Pingues hortii. — d) *Pinguis stabula* de apum alvearibus dixit *Virg.* 4. *G.* 14., quæ *Servius* interpretatur plena, sicut inanes res, tenues nominamus. Reclius dices, respectisse ad pinguitudinem ceræ et mellis. — e) *Pingues ficus*, crassæ et succi plenæ. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 88. Pinguis et ficis pastum jecur auseris albi. — f) *Pinguis liquor*, crassus, oleosus et lente fluens, adipisquæ similior, quam aquæ. Hujusmodi est oleum, unguenta, mustum. *Ovid.* 10. *Met.* 176. Corpora veste levant, et succo pinguis olivi Splendescunt. *Horat. Epod.* 2. 55. lecta de pinguisissimis Oliva ramis arborum. *Ovid. Medic. fac.* 88. Myrrhæ pingues. *Seneca Thyest.* 948. Pingui madidus

crinis amomn. *Lucan.* 3. 661. Pingues tædæ. h. e. multa pice fluentes. *Tibull.* 1. 1. 6.; et *Colum.* 10. *R. R.* 432. pienn pinguis musta lacu. Sic dicitur *fumus, flamma pinguis*, h. e. crassior, oleosior, et quæ contingerit facile inficiens. *Seneca Herc. Fur.* 909. quidquid indorum sege, Arabesque odoris quidquid arboribus legunt, Conferte in aras: pinguis exundet vapor. *Lucan.* 6. 730. non pinguis ad astra Ut feret e membris Eoos fumus odores. *Ovid.* 5. *Trist.* 5. 11. Da mihi tura, puer, pingues facientia flammæ. — g) *Pinguis aræ*, sanguine dellibutæ propter frequentiam victimarum. *Virg.* 4. *Æn.* 62. et 7. *ibid.* 764. — h) *Pinguis coma* et unguentis madens intelligitur, et densa ac multo capillio abundans. Posteriori sensu *Sueton.* *Ner.* 20. extr. Insignes pinguis coma, et excellentissimo cultu pueri. Priori *Martial.* 2. 29. Cujus nict toto pinguis coma Mercelieno. — i) *Pinguis Herodis palmite* *Horat.* dicit 2. *Ep.* 2. 184. propter opobalsemi copiam. — l) *Pinguis merum* apud *eum.* 2. *Sat.* 4. 65. quidam intelligunt, non desæctum: alii pienn, cui oppositur tenue. Nostretes vulgo tondo dicunt et *pieno*; quo sensu videtur etiam *Cels.* 2. 16. a med. dixisse, *pingue vinum*. *P. PLE-NUS.* — m) *Pinguis mensa*, epulis copiosa, lauta. *Catull.* 62. 3. Surgere jam tempus, jam pingues llaquere mensas. Similiter *pinguis Phrygia* est dives, opulenta. *Horat.* 2. *Od.* 12. 22. Aut pinguis Phrygia Mygdonies opes.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus physicis interdum pinguis est unctus, oblitus. Sic *pinguis crura luti* apud *Juvenal.* 3. 247. sunt oblitæ, et crasso luto quasi peruncta. Sic *Martial.* 9. 55. Pinguis et implicitæ virga teneret aves. h. e. visco hilita. ¶ 2. Item de rebus physicis sæpe est densus, crassus. Sic — a) *Pingue cælum* crassi et humidæ aeris, di ariæ grossa. *Cic.* 1. *Divinat.* 57. 130. Si Canticula obscurior extiterit, pingue et concretum esse cælum, ut ejus aspiratio gravis et pestilens futura sit: sin illustris et perlucide apparuerit, significari cælum esse tenue purumque, et propterea salubre. — b) *Pinguis toga*, crasso filo contexta at densa. *Sueton.* *Aug.* 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis muniebatur. *Juvenal.* 9. 26. pinguis aliquando lacernas, Munimenta togæ, duri crassique coloris, Et me percussas textoris pectine Gall. *Martial.* 6. 11. Te Cedmes Tyros, me pinguis Gallia vestit. — c) *Pingue aurum*, est crassum, solidum atque adeo multum pretii. *Pers.* 2. 52. Si tibi crateras argenti, incusæque pingui Auro dona feram. — d) *Pinguis folia*, crassa et veluti carnosa. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 34. 62. (145). Duo genera hederæ: major traditur mas et corpore et folio duriore etiam ac pinguiore. *Id.* 21. *ibid.* 9. 29. (53). Sertula Campana foliis brevissimis atque pinguisissimis. — e) *Pinguis saliva, sputo grosso.* *Seneca* 3. *Ira* 38. extr. — f) *Pinguis color*, seturus, et veluti crassus obtususque. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 6. 37. (115). Ispidum smaragdo simiæ ferunt Indi, Cypros duram glaucoque pingui, Persæ æeri similem. ¶ 3. *Pinguis sapor*, obtusus et surdus, non acer, non ecutus, quælis est in lacte, oliva, lauro, nucæ Juglandæ, amygdalis, ut est apud *Plin.* 15. *Hist. nat.* 27. 32. (106). et *ibid.* 28. 33. (109). ¶ 4. Aliquando ad ingenium refertur, et crassum, stupidum, hebes tardumque significat. *Ovid.* 11. *Met.* 148. Pingue sed ingenium mansit: nocituraque, ut ante, Rursus erant domo stolidæ præcordia mentis. *Cic.* *Arch.* 10. 26. Ut etiam Cordubæ netis poetis, pinguis quiddam sonantibus atque peregrinum, tamen aures suas dederet. *Quintil.* 1. 5. 14. At ille perus pinguisque doctor putabit, etc. (hic simul ad corporis obesitatem et ingenti tarditatem respicitur.) *Colum.* 9. *R. R.* 14. 12. Nec tamen Hipparchi subtilitas pinguioribus, ut ajunt, rusticorum litteris necessaria est. *alla grossolana eruditione.* Sic *Virg. Catal.* 11. 12. pingui nîi mihi cum populis. Hinc præverb. *pingui Minerva*. *P. MINERVA.* *Horat.* 2. *Ep.* 1. 266. Nec prave factis decernari verbibus opto, Ne rubeam pingui donatus munere.

Cic. 4. *Acad.* (2. pr.) 34. 109. Quod ipsi Antiochus pingue videbatur, et sibi contrarium. *Gell.* 13. 20. Verte et muta, ut urbes dicas, insubidius nescin quid facies et pinguis. *P. PINGUESCO* II. 3. — *Pinguis vitis*, qui crapula et volup-tatibus tum corpus pingue reddidit, tum simul animum depravavit corruptitque. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 21. ¶ 5. *Pinguis verba*, quasi crassa, pienn, inflata, sonantia, et quæ esferendo bucces im-pient, quibus opponuntur tenule, grecilla, sub-tilitia. *Quintil.* 12. 10. 35. Nec rerum nimlem tenuitatem, ut non dicam pinguioribus, fortio-ribus certe verbis miscebimus; et mox. § 36. Non possumus esse tam graciles? simus fortiores. *Gell.* 17. 10. Ejusmodi sententias et verbe mollitus est, ut Pindaro quoque ipsi, qui nimis opima pinguisque esse secunde existimatus est, insolentior tumidiorque sit. ¶ 6. De abstractis. — a) *Pingue otium*, in quo minima est corporis agitatio, aptum proinde alendo corpori et pin-guefaciendo. *Plin.* 1. *Ep.* 3. Quin tu bumiles et sordidas curas ellis mandes, et ipse te in alto ista pinguisque recessu studiis adseris? *Id.* 7. *Ep.* 29. Mollis et pinguis vita. *Id.* 5. *Ep.* 6. sub fin. Aitlus ibi otium et pinguis, eoque securius. *Adde eum.* 9. *Ep.* 3.; et *Senec.* *Ep.* 73. a med. — b) *Pinguis somnus*, tranquilluss et profundus, et pinguefaciendo corpori idoneus. *Ovid.* 1. *Amor.* 13. 7.; et *Lucan.* 10. 354. Sic *Ovid.* *Remed.* am. 206. et pingui membra quiete levat. — c) *Pinguis amor*, qui redementem facile invenit, nullo labore, aut metu, aut zelyptia exercitus, quietus, securus. *Ovid.* 2. *Amor.* 19. 25. Pinguis amor, nimiumque patens in tædia nobis Vertitur, et stomacho, dulcis ut esca, nocet.

PINGUITER, adverb. Comp. *Pinguis* I. 1. et 2. — Pinguitèr est cum pinguitudine, con-della grassezza, λιπαρώς. I.) Proprie. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 5. Solum pin-gue ec putre præstantissimum: proximum huic pinguitèr densum. grasso insieme e denso. II.) Translate. ¶ 1. Est largiter, opulente. *Paul. Dig.* 42. 1. 49. Pinguis donatori succur-re debemus, quam ei, qui verum debitum per-solvere compellitur. h. e. uberius, largius, et plura ei condonando. ¶ 2. Ad ingenium quo-que transfertur et est crassa Minerva. *Paul. Dig.* 44. 2. 14. Pinguis accipere aliquid. h. e. cras-siore Minerve et laxius, più alla grossa.

PINGUITIA, æ, f. 1. et PINGUITIES, ei, f. 5. pinguitudo. *Arnob.* 7. 20. Non videtis albas esse hostiarum carnes, ossa, dentes, pinguitias? *Apul.* 10. *Met.* Corpus obesa pinguitie compleveram. Adde *Theod. Pri-scian.* 4. p. 316. a. ed. *Ald.*

PINGUITUDO, Inis, f. 3. Scribitur et pingue-tudo, unde *pinguedo* per syncop. facta esse vi-detur. — Pinguitudo est pinguitia, pinguedo, pingue, grassezza, grasso, πικρῆ, λίπος.

I.) Proprie. *Varro* 2. *R. R.* 4. 6. de sue. Quæ res non modo pinguitudinem efficit, sed etiam carnis jucundum saporum. *Cato* apud *eum.* *ibid.* Sus usque adeo pinguitudine crescere solet, ut se ipsa stans sustinere non possit, neque progredi usquam. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 71. (186). In corde summo pinguitudo quædam est lætis extis.

II.) Translate. ¶ I. De rebus physicis est crastitudo et spissitudo. *Colum.* 12. *R. R.* 52. 17. Pinguitudo olei. *Id.* 4. *ibid.* 24. 19. soli. *Pallad.* 3. *R. R.* 12. palmittis. — *Plin. Vate-rian.* 3. 8. Dehinc coques, donec in mellis pin-guitudinem redigatur. *Id.* paullo post. Quæ cum oleo rosato teres ad spissitudinem mellis. — De colore. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 19. (37). Ko (melino) non utuntur pictores propter nimiam pinguitudinem. ¶ 2. De oratione. *Quintil.* 1. 11. 4. Vitia, siqua sunt, oris emendet, ut ex-pressa sint verba, ut suis quæque litteræ sonis enuncientur. Quarumdam enim vel exilitate, vel pinguitudine nimia laboramus. h. e. vastum, crassum, et justo pleniorum sonum hebetant. *Ita legit Spalding;* alii pinguedine.

PINGUIUSCŪLUS, a, um, adject. deminut. a pinguior, idem sc pinguliculus. *Solin.* 11. a med. Plurimum sa squinalibus credunt (coturnices),

ut corpora pinguliculus, atque eo tarda facilis provebat sicior et vebementior spiritus.

PINIFER, færa, færum, adject. pinum ferens, pini ferax, πινυδαί. *Virg.* 4. *Æn.* 248. de *Atlante*. cinctum assidue cui nubibus stris Piniferum caput. *Id.* 10. *Ecl.* 14. Pinifer Mænaus. *Stat.* 3. *Silv.* 4. 12. Pinifera Ida.

PINIFERTUS, a, um, adject. (pinus et fertus) pinis abundans. *Avien.* *Or. marit.* 556. Qua piniferto stat Pyrene vertice.

PINIGER, gæra, gærum, adject. pinum gerens. *Ovid.* 3. *Fast.* 64. Pinigerum Fauni Mænalis ore caput. scil. colit. *Val. Flacc.* 6. 393. Piniger Othrys. *Stat.* 12. *Theb.* 225. pinigeri Simo-entis ad emnem. et 7. 272. Pinigeri agri.

PINNA, æ, f. 1. *P. PENNA.*

PINNA vel pina, æ, f. 1. πιννα, piscis est mari-nus ex genere concharum, duobus testis patulus, et parve squille comitatus, quæ ducem ei se præbet, (pinnoteres ideo dicta) et cibi præsentis admonet: tunc ille comprimit se, et quidquid in-cluuit, exanimat, pertemque sociæ tribuit. *Cic.* 2. *Nat. D.* 48. 123. et 3. *Fin.* 19. 63.; et *Plin.* 9. *Hist. nat.* 42. 66. (142). Ejus lanositatem celebrat *Tertull.* *Pall.* 3. a med. his verbis: Et de mari velleræ, quo muscosæ lanositatis plautio-res concbæ comant.

PINNACŪLUM, i, n. 2. externa ædificii pars pinuis instructa, festigium, culmen. *Tertull.* ad-vers. *Jud.* 6. Dicit enim Daniel, et civitatem et sanctum terminari cum duce venturo, et destrui pinnaculum usque ad interitum. *V. Daniel.* 9. 26.

PINNĀLIS, e, adject. qui in pinnam desinit, acutus. *Frontin.* de colon. p. 120. *Goes.* Rjgor pinnalis. *Alii* leg. finalis: *P.* hanc vocem. Hæc *Forcellinus*: et *Rudorffius* legit pinnalis.

PINNĀTUS, a, um. *P. PENNATUS.*

PINNĀCILLUM, i, n. vel pinnicillum, i, m. 2. pinnicillum, vel pinnicillus: quasi ex pinis factus. *Pallad.* 4. *R. R.* 1. a med. Ligaturæ ipsi pinnicillo tenuis debet frequenter humor affundi. *Alii* rectius leg. pinnicillo. *P. PENCILLUM.*

PINNĀGER, gæra, gærum. *P. PENNIGER.*

PINNĀPŌTENS. *P. PENNIPOTENS.*

PINNĀRĀPUS, i, m. 2. πινναράπος, qui cum Samnite gladiatore depugnabat, quod planem, idest summitatem in illius galea appeteret et raperet. *Juvenal.* 3. 158. Hic pleudat nitidi præconis filius inter Pinnirapi cultos juvenes. Hæc habet ed bunc loc. *Vet. Scholiast.* Pinnis pavonum orneri solent gladiatores, si quandu ad pugnam descendunt. *P. PENNA.*

PINNŌPHYLAX vel rectius pinophylax, æcis, m. 3. πιννοφυλαξ (a πιννα pinna et φυλαξ cus-tos) idem qui pinnoteres. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 42. 66. (142). — De scribendi ratione *P.* voc. seq. in fin.

PINNŌTĒRES vel rectius pinoteres, æ, m. 1. πιννοτήρης, custos pinna: a πιννα pinna et τηρέω servo. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 42. 66. (142). et 32. *ibid.* 11. 53. (150). et *Cic.* 3. *Fin.* 19. 63. — Alii scribunt pinnotheras, æ, πιννοθήρας, e *θηρέω* venor, quasi venator pin-næ, quia prædæ præsentis eam admonet, ut in PINNA dictum est. — Est et alius pinnothe-ras, nempe minimus piscis in cancrorum ge-nere, ideo opportunus injuriæ. Huic solertia est inanium ostrearum testis se condere, et quam accreverit, migrare in capaciore. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 31. 51. (98). — Quod ad scriptionem at-tinet, optimi Codd. *Plinii* (item *Aristot.* *Hist. anim.* 5. 15. et *Æliani* *Hist. anim.* 3. 29.) exhibent pina et pinoteres vel pinotheras; cui scribendi rationali favet etiam *Hesych.*

PINNŌTHĒRAS. *P.* vocem præced.

PINNŪLA. *P. PENNULA.*

PINSĀTIO, ðnis, f. 3. actus pinsendi. *Vitruv.* 7. 1. Rudus vectibus ligneis crebriter pinsatione soldetur.

PINSĪFO, as, are, a. 1. ἀναμάσσω frequentat-a pinso. *Plaut. Asin.* I. 1. 18. Qui polentam pin-sitant. *Alii* rectius legunt pransitant. Hæc *Por-cellinus*: at *Heckesienus* legit pinsitant; quod confirmat *Gloss. Lat. Gr.* Pinsito, as, ἀναμάσσω.

PINSITOR, ōris, m. 3. qui pinsit. *Mar. V. clorin.* 1. p. 2461. *Putsch.* At al pillum alt, quo pinsitores utuntur, etc.

PINSITUS, a, um. *V. vnc. seq.*

PINSO, pinsis, pinsi et pinsii, pinsum et pinsitum et pistum, pinsere, et PISO, psis, pſel, pſere, a. 3. Part. *Pinsens* sub *B*; *Pinnus*, *Pisitus* et *Pisius* (quæ agnoscant etiam *Diomed.* et *Priscian.* locis infra cit.) et *Pisatus* sub *A*. — *Piso*, antea *piso* (a *πῖσω*, mos *πῖσος*, quod ab *in*usit. *πῖσ-πρεμο*) est idem ac tundo, frango, tero, *πῖσσω*, *μῖσσω* (It. *pestare*; Fr. *broyer*, *piler*, *tasser*, *battre*; Hisp. *majar*, *tritular*, *machacar*, *pegar*; Germ. *zerstossen*, *zerstampfen*, *klein stampfen*; Angl. *to bray*, *bruise*, *stamp*, *beat* or *pound*).

A) Forma pinsere. — a) *Pinsibant* pro *pinsabant*, ἀπυαίνω. *Ennius* apud *Varron.* 5. *L. L.* 23. *Müll.* In terram cadentes, eubitis pinsibant bimum. h. e. feriebant: quo sensu *Id.* apud *Diomed.* 1. p. 370. *Pinsunt* terram genibus. — b) In prima conjug. *Varro* 1. *R. R.* 63. I. *Far* promendum, ut in pistrino pinsetur ac torreatur. *Nonius* p. 163. 17. *Müll.* legit *pinsetur*, ut sit a *piso*, as, pro *pinso*: alii *pinatur* (*Schneid.* vero *pinsatur*), ut sit a *piso*, is. *Vitruv.* 7. 3. ad fin. *Schneid.* Mortario collocato, calce et arena ibi confusa, dacia bovinum inducta, ligois vectibus pinsant materiam, et ita subacta utuntur. — Hinc Part. *Pisatus* apud *Apul. Herb.* 10. Herba artemisia pisata. *Felignon. Veterin.* 6. n. med. Cucumberis radia pisata. e. *moz.* Panacis radis pisata. Sic *Festus* p. 158. 28. *Müll.* Muries quemadmodum Veranus docet, ea quæ sit es sali sordido, in pila pisato, et io ollam fictilem coniecto. — c) Ceterum *Pinsere* legitur apud *Varron.* 5. *L. L.* 138. *Müll.* Pillum, quod eo far pinsatur, a quo ubi id sit, dicitur pistrinum. *Müllerus* pinsit. *Id.* apud *Non.* p. 152. 14. *Merc.* Neque pistorem ullum nosset, nisi eum, qui in pistrino pinseret farinam. *Alii leg. far.* *Id.* 3. *R. R.* 16. 28. Alii uvam passam et ficum quum pinserunt, affundunt saram. *Pompon.* apud *Diomed.* 1. p. 370. *Putsch.* et *Priscian.* 10. p. 902. Quum interim neque molis molui, neque pills pinsui. *At Keil. leg.* neque malis molui, neque palatis pinsui. — *Pinsere* flagro, verberare. *Pinat. Merc.* 2. 3. 81. *V. PENSUM.* — De illo *Persii* 1. 58. O Jane, a tergo quem nulla ciconia pinsit. *V. CICONIA.* Ceterum in hoc *Persii* loco ambiguum est, pinsat, an pinsit legendum sit, inquit *Diomed.* 1. p. 370. *Putsch.* — d) Particip. *Pinsus* apud *Vitruv.* 7. 1. Rudus pinsum absolutum crassitudine sit docrantis. — e) *Pinsius* apud *Colum.* 2. *R. R.* 9. 19. Panicum pinsitum et evolutum fuffure, etc. *Id.* 6. *ibid.* 31. 1. Pinsita lens et a valvulis separata, minuteque molita. et *ibid.* 6. 5. Tribus beminis vini tres uncia pinsiti alii parmiscuntur. et 8. 1. Allium pinsitum cum oleo per naves infundere. — f) *Pisius*. Ubi legitur apud *Festum* p. 210. 27. *Müll.* Pistum a pisendo pro pulitum antiqui frequentius usurpabant, quam nunc nos dicimus. *Scliger* illud pulitum in molitum mutat, probante *Müllero.* *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 20. (43). Cæpa sale et aceto pista et arefacta. *Id.* 18. *ibid.* 10. 20. (93). Tradunt, zeam ac tipben, quum sint degenerate, redire ad frumentum, si pistæ serantur. h. e. decorticatæ et purgatæ.

B.) Forma pisere apud *Caton. R. R.* 136. Si communiter pisunt. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 23. (97). Etruria spicam farris tostis pisente pilo pſerrato, fistula serrata, at stellis intus denticulata, ut, nisi inteoti pisant, conciduntur grana farumque frangatur. *V. PISTURA. Id.* *ibid.* De ipsa ratione pisendi, et *moz* (98). Lentem torreri prius, dein cum fuffuribus leviter pisi. et *moz.* (90). Acus vocatur, quum per se pisitur spica. Ita legunt *Harduinus* et *Sillig.*: alii ubique *piso* reponunt. Nihilominus *piso* agnoscitur ut Latium a *Diomed.* 1. p. 370. *Putsch.*

PINUS, us, et i, f. 4. et 2. Est secundæ et quartæ declinatæ, non tamen promiscue in omni-

bis casibus. — Pinus est arbor ex earum genere, quæ resina fundunt, tamasi minime omnium ejus feras, in magnam altitudinem se promittens, ramosa in vertice, folia habens capillamentum modo prætenuia, longa, mucrone aculeata et nunquam decidua, numquam florens, fructum habens alium maturescentem, alium proximo anno ad maturitatem venturum, alium deinde tertio. Hæc ex *Plinio* 16. *Hist. nat.* 20. 33. (79). et *ibid.* 25. 40. (95), qui 17. *ibid.* 12. 16. (89). addit, umbram ejus necare graminum, vitæ, voc. (It. *pino*; Fr. *pin sauvage*, *pin de Genève*; Hisp. *pino salvaje*; Germ. *die wilde Fichte*, *Föhre*, *Kieser*; Angl. *a pine*, *pine tree*).

L) Proprie. ¶ 1. Sæpissime est pinus arbor, de qua disimus. — a) Universim. *Virg.* 7. *Ecl.* 65. Fraxinus in silvis pulcherrima, pinus in hortis, Populus in fluviis, abies in montibus altis. *Id.* 2. *G.* 389. Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 8. 74. (142). Corticis e pinu in vino decoctum contra tormina datur. *Virg.* 8. *Ecl.* 22. Argutumque nemus plinoaque loquentes. *Accius* apud *Non.* p. 506. 18. *Merc.* Letum in Parnaso inter pinos tripudiantem. *Virg.* 11. *Æn.* 136. evertunt actas ad sidera pinus. et 10. *Æn.* 230. Nos sumus Idææ sacro de vertice pinus. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 2. 30. (62). Contra cantbaridas, buprestim, pinorum crucas. *Id.* 37. *ibid.* 3. 11. (42). Gummi io ceresis, resina in pinis. *Pallad.* 4. *R. R.* 10. extr. Locis frigidis pini semen aspergitur. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 6. 20. (29). Herba flore pinus et odore. — b) In fabulis est sacra *Cybelæ*, ut *Phædr.* 3. 17. et *Macrob.* 6. *Saturn.* 9. ad fin. docent. *Ovid.* 10. *Met.* 103. Et succincta comas, hirsutaque vertice pinus Grata daum matri: siquidem *Cybeleius* *Alys* Esuuit hac homioem, truncoque induruit illo. — c) Item *Diane*. *Horat.* 3. *Od.* 22. 1. Montium custos, memorumque, *Virgo* etc. Imminens villæ tua pinus esto. *Propert.* 2. 15. 17. jam nunc me sacra *Dianæ* Suscipere, et *Veneri* ponere vota juvat. Incipiam captare feras, et reddere pinu *Cornua*. h. e. *cornua* cervorum captorum, voto promissa *Dianæ*, reddere ei affixa pinu. — d) *Corona* ex pinea fronde gestamen est *Panos*. *Ovid.* 14. *Met.* 637. at 1. *Fast.* 412.; et *Sil.* 11. 13. 331. Hoc ideo, quia *Pan* amavit olim *Pityn* nympham, quæ, quum floream amentem se averaretur, ab hoc allisa solo, in arborem sui nominis versa est. Hinc *Propert.* 1. 18. 20. et *Arcadio* pious amica deo. — Item *Fauni*. *Ovid.* *Heroid.* 5. 137. *Cornigerumque* caput pinu præcinctus acuta *Faunus*. — Etiam victores *Isthmiorum* pinu coroabantur, teste *Plinio* 15. *Hist. nat.* 10. 9. (36). *V. ISTHMIA.* ¶ 2. Aliam pinum a memorata diversam enumerat *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 16. (38). ¶ 3. Io illo *Virg.* 4. *G.* 112. Ipse thymum, piosque farsens de montibus altis: pinus eruditus nonnullis non arbor est, sed flos, qui *cbamæpitys* dicitur. Sic apud *eumd.* *Cul.* 407. *Buphthalmusque* vireos, et semper florida pinus. *Negant* tamen alii: alii *tinios legi* volunt.

II.) Translate a superiori paragr. 1. — a) Aptissima pinus præbet materiam construendis navibus: unde per *synecdochen* pro navi ponitur. *Virg.* 10. *Æn.* 206. quos *Mincius* infesta ducebat io æquora pinu. *Horat. Epod.* 16. 57. Non buc *Argo* contendit remige pinus. *Ovid.* 14. *Met.* 88. orbataque præside pinus *Inarimen* *Prochytenque* legit. — b) *Synecdoche* est et in illo *Virg.* 9. *Æn.* 72. Atque manum pinu flagranti fervidus implet. h. e. tæda pinea. — c) *Et Stat.* 8. *Theb.* 539. una duo corpora pinu *Cornipedemque* equitemque ferit. h. e. hasta. — d) Pro remo posuit *Lucan.* 3. 531. — e) Pro corona *Propert.* 1. 18. 20. *V. sub* I. 1. d. — *NB.* De cognom. *Rom. V. ONOM.*

PIO, as, ſvi, ſtum, are, a. 1. (pius). Part. *Piatus* II. 2.; *Piandus* I. et II. 2. — *Piare* est placare, proplium reddere, satisfacere, ὀβριμα: (It. *placare* con sacrifici, *soddisfare*, *rendere* propizio; Fr. *apaiser* par des sacrifices *expiatores*, *rendre propice*; Hisp. *apaciguar* con sn-

crifici, *hacer propicio*; Germ. *durch ein Opfer zu versöhnen suchen*, *sühnen*, *besänftigen*; Angl. *to propitiate*, *appease* by sacrifice).

I.) Proprie. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 143. Tellurem porco, *Silvanum* lacte piabant. *Ovid.* 1. *Fast.* 318. *Janus* Agonall luce piandus erit. *Id.* 13. *Met.* 513. *Piare* busta. h. e. placare *Manes*. Sic *Virg.* 6. *Æn.* 367. *piare* ossa. *Propert.* 3. 17. 17. Nam quid *Medæe* referam, quo tempore matris *Iram* natorum cæde piavit amor? *saziò*, *soddisfeca*, *sfogò*. *Id.* 3. 3. 9. *Crassos* cladesque *piate*. h. e. *Crassi* cladis maculam plate.

II.) Translate. ¶ 1. Est pie colere. *Plaut.* *Asin.* 3. 1. 3. Ubi *piem* *Pietatem*, si isto more poratam tibi postulem placere, mater, mihi quo pacto præcipis? *Propert.* 3. 8. 19. coronatas ubi tura *piaveris* aras. *Id.* 1. 1. 20. in magicis sacra *piare* focus. h. e. sacra magica pie facere vel tractare in aris esstructis ad deos magicos et inferos placandos, vel eliciendos. ¶ 2. Item purgare, *espiare*, procurare, *purgare*, *espiare*, ἀποιώω. *Cic. Dom.* 51. 132. Si quid tibi *piandum* fuisset religione domestica, ad pontificem detulisses. *Ovid.* 3. *Fast.* 291. et 311. *Piare* fulmen. h. e. scire remedia, quibus averti possint, quæ per fulminis jactum in humanis fieri rebus *Juppiter* constituerit. *Virg.* 2. *Æn.* 184. Effugiem statuare, nefas quæ triste *piaret*. et 140. et culpam hanc miserorum morte *piabant*. *Sil.* 11. 17. 565. quis nostra satis delicta *piabit* *Tartareus* torrens? *Id.* 4. 821. *Dii* *petrii*, quorum dalubra *piantur* *Cædibus*. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 23. (92). *Cometes*, terrificum magne ex parte sidus, ac non leviter *piatum*, ut civili motu *Octavio* consule, iterumque *Pompeji* et *Cæsaris* bello. h. e. non levi calamitate et clade *reipublicæ* *expiatum*. *Ovid. Heroid.* 19. 193. Nec minus *hesternæ* confundor imagine noctis: *Quamvis* est sacris illa *piata* meis. — *Piare* *dama*, est *risare*, *rimesinare*, apud *Ovid.* 3. *Art. nm.* 160. *Quorum* sunt multis *dama* *pianda* modis. ¶ 3. Item purgare ab amentia. *Festus* p. 213. 8. *Müll.* *Piari* eos velut proprio verbo, ait *Verrius*, qui parum animati, quum mentis suæ non sunt, per quædam verba liberantur incommodo. Ubi *Verrius* de *espiatione* *Orestis* et aliorum, qui *Furiis* agitari ferebantur, cogitasse videtur. *Plaut. Men.* 2. 2. 17. *Jube* te *piari* de mea pecunia. nam ego quidem insanum te esse certo scio. *Adde eumd.* *ibid.* 3. 2. 51. ¶ 4. *Addit Perottus*: *Quadoque* capitur pro eo, quod est pie amo. *Nævius*: *Nemo* est, qui magis suos pie liberos.

PIPATIO, ōnis, f. 3. clamor plorantis, lingua Oscurum. *Paul. Diac.* p. 212. 9. *Müll. V. PIPO.*

PIPATUS, us, m. 4. vox pullorum. *Varro* 7. *L. L.* 103. *Müll.* *Pipulum* declinatum a *pipatu* pullorum.

PIPER, pipëris, n. 3. *Herodinus* *gummi* quodque et *piperi* *barbara* dicit esse, sed nostri *piper*, *piperis* declinaverunt. Hæc *Priscian.* 6. p. 682. *Putsch.* — *Piper* est fructus jusdam arboris in India, condimentis aptus: a voce Græca *infra* allata, per apocopen, ut a *μῆλι mel*. *Arbor* est *juiiperis* nostris similis: semen a *junipero* distat parvulis siliquis, quales in *faseolis* videmus. Hæc priusquam debiscant, decerpitæ, tostæque sole faciunt quod vocatur *piper longum*: paulatim vero debiscentes maturitate, ostendunt candidum *piper*, quod deinde tostum solibus, colore rugisque mutatur. *Piperis* arborem jam et *Italia* habet, nec absimilem. *Amaritudo* grano eadem, quæ *piperi* muesteo creditur esse. Hæc et alia plura *Plin.* 12. *Hist. nat.* 7. 14. et 15., quæ tamen magna ex parte aliter se habere receptiores tradiderunt. *Inter* ea, quæ calefaciunt, *Cels.* 2. 27. enumerat. *μασπῖ* (It. *pepe*, *pevere*; Fr. *poivre*; Hisp. *pipienta*; Germ. *der Pfeffer*; Angl. *pepper*).

I.) Proprie. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 270. Et *piper*, et quidquid *cbartis* amicitur ineptis. *Martial.* 13. 5. *Cereæ* quæ *patalo* lucet *scedula* *lumbo*, Quum tibi forte datur, si *sapis*, adde *piper*. *Pers.* 3. 55. *Rugosum* *piper*. et 6. 21. *sacrum* *inroans* *patinæ* *piper*. *sacrum* dicit, quia, tamquam rei sacræ, avarus ei parcat. Hinc *Horat.* 2. *Sat.*

3. 110. nescius uti Composita, metuensqua valuit contingere aerum.

II.) Transfertur eleganter ad acrimoniam dicendi. Hieronym. Ep. 31. n. 2. Ut te aliquid et piperis mordax, etc. Petron. fragm. Tragus. 44. Burmann. Piper, non bonum. h. e. præditi aspera acrique libertate loquendi proverbium.

PIPERACIUS, a, um, adject. idem ac piperinus. Var. Auct. de limit. p. 310. Godes. Terminus, si aspratilis fuerit, et mixta piperacia ioca babuerit, sine dubio in trifinio constat: paralleloneum vocamus.

PIPERARIUS, a, um, adject. ad piper pertinens. Capss p. 2239. Putsch. Pipiraria mola dicendum non est, sed piraria. sorrigie piperaria.

PIPERATARIUS, a, um, adject. ad piper pertinens, qui piper colit. Hieronym. in Chron. Euseb. ad ann. xcxi. a Cbr. n. Multa opera Romæ facta, in quibus Capitolium, Forum transitorium, Isium ac Serapium, stadium, borrea piperataria, etc.

PIPERATUM, i, n. 2. V. voc. seq. I. PIPERATUS, a, um, adject. piper conditus.

I.) Propria. Plin. 14. Hist. nat. 16. 19. (108). Qualia (vina) nunc quoque sunt pipere et melle addito, quæ alii condita, alii piperata appellant. Colum. 12. R. R. 49. 5. et 59. 1. Piperatum acetum. Petron. fragm. Tragus. 36. Burmann. Gerum piperatum. Adde Marcell. Empir. c. 23. p. 120. retro ed. Ald. — Hinc Piperatum, absoluta, condimentum ex pipere. Cels. 4. 19.; Apic. 3. 14.; et Veget. 6. Veterin. 8. 6. Schneid.

II.) Translata. Sidon. 5. Ep. 8. Piperata facundia. h. e. acris, mordax, sale et dictis aspersa. Id. 8. Ep. 11. de epigrammatis. Eadem quum non pauca piparata, malles multa conspiceres, omnia tamen salsa carnes. V. PIPER II. — Piperata manus. V. PICRATUS.

PIPERATORIUM, ii, n. 2. vas quo piper in mensa continetur. Paul. Sentent. 3. 6. 86. Item ministeria omnia debebantur, veluti urceoli, patere, lances, piperatoria.

PIPERINUS, a, um, adject. hoc nomine vocatus est lapis Albanus, nunc peperino, quia micæ subnigras continet, quæ pipar imitantur. Isid. 19. Orig. 10. Lapis piperinus, subalbidus cum punctis nigris, durus atque fortissimus.

PIPERITIS, is, vel idis, f. 3. gengiovo, παραπίπερος, genus herbar. Plin. 20. Hist. nat. 17. 66. (174). Piperitis, quam et siliquastrum appellavimus, contra morbos comitiales bibitur. Castor et aliter (h. e. aliud genus: at Sillig. legit talliar) demonstrabat, caule rubro at longo, densis geniculis, foliis laurii, semina albo, tanui, gustu piparis, utilem flagivis, dentibus, oris suavitati et ructibus. Fortasse est Capeicum annum Linn.

PIPILO, as, ere, n. 1. Part. Pipilans. — Pipillare, Ital. pigolare, est idem quod pipira. Catull. 3. 10. de passere. Ad solam dominam usque pipilabet. Inscript. in Anthol. Lat. T. 2. p. 294. Burmann. Luscinæ pulcherrimæ, cantrici suaviss., omnibus gratis ad digitum pipilanti, etc.

PIPINNA. V. PISINNUS.

PIPIO, as, are, n. 1. pipire, vegire plorando. Tertull. Monogam. 16. in fin. Uteri nauseant, et infentes pipiantes. Id. advers. Valentian. 15. Cælestes imbres pipilavit Achamoth. h. e. pipians et flens velut effudit. V. PIPATIO, PIPO et PIPULUM.

PIPIO, ie, ire, n. 4. pigolare, πιπιζω, verbum asprum vocem pullorum gallinaceorum, item passerum et allarum avium minutarum: a voce Græca allata; vat a pipo, as. Colum. 8. R. R. 5. 14. Aviaris animadvartat, an pulli rostelligis ova pertulerint: et auscultetur, si pipiant. Auct. carn. Philom. 30. Pessimus at passer tristia flendo pipit. Hic prima corripitur.

PIPIO, ðnis, m. 3. pullus avium pipiens. De pullis palumbum, aut columbarum, ut censet Salmas., est illud Lamprid. Alex. Sev. 41. extr. Na eorum (palumbium) pastus gravaret anno nam, servos bebuit vectigales, qui eos ex ovib.

et pullicenis ac pipianibus alerent. h. e. az pecunia, quæ venditis avib, pullicenis, etc. redigebatur. Pullicenis aut pulli gallinacei, pulicini: et pipiones palumbini, aut columbini, piccioni, pipioni. V. VIPIO. Plin. Valerian. 5. 27. Carnes vern omnes sunt inutiles de agrestibus avibus, quod genus sunt turdus, perdices, et maxime pipiones omnes non saginati coquendi sunt in posca, et deinde assandi. Adde eumd. ibid. 34. et 41. et 3. 13.

PIPIZO, ðnis, m. 3. grnis pullus: a pipio, omis prn vipio, quam vocem vide suo loco. Hieronim. Ep. 22. n. 28. Prandium nidoribus proclat, et astitit geranopepa, quæ vulgo pipian nominatur. V. GERANOPEPA.

PIPO, as, are, n. 1. idem ac pipio, is. Varro apud Non. p. 155. 25. Merc. Mugit bos, balat avis, equi binniunt, gallina pipet. — Apud Auct. carn. Philom. 24. tribuitur at acclipitri: et prima syllaba producitur. Addit Scnlig. in Conjectan. ad Varron. p. 165. Oscos pipare dixisse prn eo quod est ejulando conquiri. Hinc nostratela, dum pueros plorantes audiunt, eos fizare vulgo dicunt. V. PIPATIO et PIPIO, as.

PIPULUS, i, m. 2. ¶ 1. Est ploratus infantium, piagnisteo. Fronto 1. ad Antonin. Imp. (edente Iterum A. Maio) Ep. 3. Ut orationis tum lepidum illium et liquidum sonum nescio quo pacto in utriusque (filioli tui) pipulo agnoscerem. V. PIPO in fin. ¶ 2. Plaut. Aulul. 3. 2. 31. Nisi reddi mihi vasa jubeo, pipuin hic differam te ante aedes. Varro affertens hunc Plauti locum, ita explicat 7. L. L. 103. Müll. Id est convicio: declinatum a pipatu pullorum. Vult erga convicium ei facere, gallinarum vocem imitando. Eodem fera sensu dicebant occentare ante ostium. — Hinc pipulo poscere, quod dicit Cn. Matius apud Gell. 20. 9., est convicio pascera, clamore, ejulatu, ploratu, quæ vel flagitationem, vel irrisionem contumeliamque significat.

PIRACIUM, ii, n. 2. cidro di pere, vinum ex piris. Hieronym. 2. advers. Jovinian. n. 5. extr. referens ipsius Joviniani verba: Paulus Timotheo dolenti stomachum, vinum suadet bibare, non piracium. Venant. Vit. S. Radag. 15. Potum vero, prætar aquam mulsam, atque piracium, non bibit.

PIRATA, as, m. 1. corsale, corsare, περιπατης, prædo merittimus: a nomine Græco allato, quod a περιπατα conor, tento. Cic. 3. Off. 29. 107. Nam pirata non est ex perduellium numero, eed communis hostis omnium. Vellej. 2. 31. 2. Piratæ orbem classibus terrebant. Cic. Rosc. Am. 50. 146. Quis unquam prædo fuit tam nefarius, quis pirata tam barbarus, ut etc? Lucan. 3. 228. Itaque Cillix iusta jam non pirata carina. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PIRATICA, as, f. 1. V. PIRATICUS in fin. PIRATICE, adverb. piraetatum more: æfertur, nullo tamen auctore laudato, a Charis. 1. p. 161. Putsch. A poeta et pirata, quæ sunt Græca, poetice et piratice dicimus.

PIRATICUS, a, um, adject. di corsale, περιπατικός, ad piratas spectans. Cic. 7. Verr. 28. 73. Myoparone piratico capto, dux liberatus, symphonieci Romam missi. Id. post redit. in Senat. 5. 11. Piraticum bellum. h. e. contra piratas. Plin. 3. Hist. nat. 26. 30. (152). Piratica statio. Lucan. 1. 122. Et victis cedit piratica laurea Gallis. h. e. parta ob victoe piratas. — Hinc

Piratica, as, f. 1. absoluta, substantivorum more, est piratarum ars et vita, pirateria, περιπατία. Cic. post redit. in Senat. 5. 11. Egestate et improbitate coactus piraticam ipse fecisset. Justin. 8. 3. 13. et 22. 1. 14. Piraticam exercere adversus patriam. Quintilian. temporibus hæc vox nova videbatur. Piraticam (inquit 8. 3. 34. quoque, ut musicam, et fabricam dici adhibebant) mel præceptores. Fortasse ignorabatur, ea multo ante nsm Ciceronem fuisse.

PIRPIT. V. PITPIT.

PIRULA vel pernia, m, f. 1. Isid. 1. Orig. 1. Extremitas ejus (nasi) pirula, a formula pomi piri. Gloss. ejusd. Perula, extrema para nasi. Hinc Itali per syncopen perla vocant margaritam, quæ parvi piri, Italice pero, formam habet, nostrates vero vulgo perolo dicunt, quod Italice ciòndolo, nempe inauris, quia es margaritis pierumque fit.

PIRUM, i, n. 2. pera, ἄριον, fructus piri arboris: a πῦρ ignis, quia flammæ instar e lato in oblongum et acutum fastigiatur ac protenditur, v in i transeunte, ut a Πῶν est fio. Legitur tamen et pyrrom. ἄριον (It. pera; Fr. poire; Hisp. perñ; Germ. die Birne; Angl. a pear). Horat. Epod. 2. 19. Ut gaudet insitiva decerpens pira! Id. 1. Ep. 7. 19. hæc (pira) parcis bodia comedenda relinques. Hæc ait Calaber rusticus hospiti suo, qui pira agrestia comedere recuserat, quæ etiamnum Calabri Græce appellatione vocant agrapidi, vel Latina peraggine. — Pirorum varia sunt genera, quæ enumerant diligenter Plin. 15. Hist. nat. 15. 16. (53). et seqq.; Colum. 5. R. R. 10. 18.; et es Cloatio Macrob. 2. Saturn. 15. Aliquot recentem etiam Cato R. R. 7.; et Cels. 2. 24. — Plautus de hominibus ei aere magno numerum deidantibus, Pæn. a. 2. v. 38. Tam crebri ad terram accidebant, quam pira.

PIRUS, i, l. 2. pero, ἄριος, genus arboris, cujus fructus pirum dicitur. Virg. 1. Ecl. 74. Inserere nunc, Melibœe, pirus. Plin. 16. Hist. nat. 24. 38. (90). Piro circinata folia. et ibid. 26. 46. (109). Perdunt facillime fructum ante maturitatem amygdala, malus, pirus, et ibid. 27. 51. (117). Amygdala et pirus in senecta fertilissimæ.

PISA, as, f. 1. V. PISUM.

PISACULUM, i, n. 2. pistillum, pilum. Gloss. Philox. Pisaculum, ὑπασπον. Gloss. Cyrill. Ἰσασπον, pietaculum, pilum. An pisaculum legendum est? Nihil tamen obstare videtur quominus et pietaculum dictum fuerit, ut pisto, as.

PISATIO, ðnis, f. 3. actus pisandi, hoc est pisendi. Seneca Ep. 86. ad fin. Terram non aggensit tantum, sed calcavit et pressit. Negat, quidquam esse bac, ut ait, pisatione utilius. Alii plerique legunt spissatione: nt fortasse legendum pinsatione. Hæc Forcellinus. Sed a particip. pisatus, quod usu venisse probavimus in PINSO sub A. b., recte derivatur pietatio.

PISATUS, a, um, V. PINSO.

PISCARIA, as, f. 1. V. PISCARIUS, a, um. PISCARIOLA, as, f. 1. vulgare vocabulum, idem ac chamæpitya. Plin. Valerian. 2. 4. 5. p. 188. bis retro ed. Ald. Herbæ campideæ (sege chamæpitys), quam piscarium vocant, teres, si viridis est, denarios III.

PISCARIUS, a, um, adject. ἀλιευτικός, ad pices et ad piscandum pertinens. Plaut. Cas. 2. 8. 65. Ex copia pisceria consilere quid emem, æquum est. Id. Curc. 4. 1. 13. Forum piscarium. (quod Sex. Ruf. et P. Fict. ponunt in regione octava Urbis Romæ.) Id. Stich. 2. 4. 17. Arundinem fert sportulamque at bamulum piscarium. — Piscarium argumentum Apul. de Mag. dixit, h. e. ductum a piscibus. — Hinc

Piscaria, ias, absoluta, ἰχθυοπωλείον, pescheria, piscarium forum: et Piscarius, ii, qui pices vendit, piscivendulo. Varro apud Perott. in Cornucop. (quem penes sit fides.) Nullus in piscaria piscis erat: inter piscarios nemo vendebat. Ulp. Dig. 50. 16. 17. Vectigal salinarum et metallorum et pisciarum. Ita Haloander, at Torrentin. rectius habet pisciarum. Sed Gloss. Lat. Gr. Piscaria, ἰχθυοπωλείον.

PISCATIO, ðnis, f. 3. pesca, pescagione, ἀλιεία, piscatus. Ulp. Dig. 8. 4. 13. Piscationem thynnariam exercere. Id. ibid. 7. 1. 9. Piscatio nem reditum ad fructuarium partiarum.

PISCATOR, ðnis, m. 3. qui piscatur, pescatore, ἀλιεύς. Plaut. Rud. 4. 3. 48. Sed tu en unquam piscatorem vidisti, venasæe, Vidulum piscem cepisse, ant protulisse illum in form?

Cic. 3. Off. 14. 58. Piscatores ad se convocat. Adde Ter. Eun. 2. 2. 26. Inscript. apud Fabric. p. 731. n. 450. Piscatores propolis. h. e. qui pisces ab aliis captos publice divendunt. Inscript. apud Orell. 4115. xi. CLAUDIO XSVIL. SEVERO DECVRIALI LICITOR PATRONO CORPORIS PISCATORVM ET VINATOR. etc.

PISCATORIUM, ii, n. 2. V. voc. seq. in flu.

PISCATORIUS, a, um, adject. peschereccio, ἀλιεύκος, ad piscatum et piscatores pertinens. Cæs. 2. B. C. 4. Piscatorij naves. Petron. Satyr. 115. Piscatoria casa. Plin. 16. Hist. nat. 36. 66. (172). arundo. Id. 24. ibid. 9. 40. (65). lina. h. e. ad retia piscaria faciendā. Colum. 8. R. R. 17. 15. Piscatorium forum. — Piscatorij ludi vocabantur, qui quotannis mense Junij trans Tiberim fieri solent a prætoribus urbano pro piscatoribus Tiberinis, quorum questus non in macellum pervenit, sed fare in arcam Vulcani, quod id genus pisculorum vivorum datur ei deo pro animis humanis. Festus p. 210. 33. et p. 238. 23. Müll. — Meminit horum ludorum Ovid. 6. Fast. 239. — Piscatorium æs vetusto more appellatur, quod in monte Albano datur pro piscibus. Festus p. 210. 1. Müll. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM. — Hinc

Piscatorium, ii, n. 2. absolute, substantivum more, est piscarium forum. Gloss. Cyrill. Ἰχθυοπωλείον, piscatorium.

PISCATRIX, icis, f. 3. pescatrice, ἀλιούρα, quæ piscatur. Plin. 9. Hist. nat. 42. 67. (143). Nec minor solertia ranæ, quæ in mari piscatris vocatur. Inscript. apud Gud. 192. 8. ΑΥΧΛΙΑ C. L. NALIS PISCATRIS etc. Sunt qui legend. putent piscatrix. V. RESINARIA.

PISCATORIA, æ, f. 1. piscatus. Tertull. 4. advers. Marcion. 9. Ad piscaturam resposit.

PISCATUS, us, m. 4. Olim fuit secundæ declinationis: V. Pompon. et Turpil. sub II. 1. — Piscatus est idem ac piscatio, pesca, pescagione, αἰσία.

I.) Proprie. Plaut. Rud. 4. 2. 6. quæ (horia) in mari fluctuoso Piscatu novo me uberi compositiv. Miro mihi modo atque incredibili hic piscatus Lepida evenit. Plin. 6. Hist. nat. 22. 24. (91). Esse et in piscatu voluptatem, maxime testudinum. — In plur. num. Id. 8. ibid. 16. 17. (44). Quos venatus, aucupia, piscatusque alebant.

II.) Translate. ¶ 1. Concreto, uti ajunt, sansu piscatus dicuntur ipsi pisces capti. Plaut. Most. 1. 1. 63. Ego ire in Piræum volo in vesparum parare piscatum mihi. et 3. 2. 41. Vino, et victu, piscatu probo vitam colitis. Adde Cic. 2. Fin. 8. 23. Pomponius apud Non. p. 488. 17. Merc. Quid babes in scirpulis, caive? omne piscati genus. Turpil. ibid. Inopia tum erat piscati. ¶ 2. Figurata piscatus bonus est questus meretricius apud Plaut. Bacch. 1. 1. 69.

PISCÆUS, a, um, adject. ad piscem pertinens. Cassiod. 11. Variar. 40. a med. Piscus lupus arenis se mollibus, ut plumbati lini insidias avadat, immergit. Piscæus hic dicitur, ut a lupo quadrupede distingueretur. Fortassa piscæus mendum est pro piscis.

PISCICAPUS, i, m. 2. qui pisces capit, piscator. Inscript. Pompejis reperta apud Arditii, Legge Petron. p. 14., quæ est apud Orell. 3700. POFIDIVM RVFVM AXIDEM PISCICAPI ORANT, VI FACIAT. V. vocem seq.

PISCICRIPS, icripis, m. 3. qui pisces capit: vox sic improbat a Varro. 8. L. L. 61. Müll. Si ab avibus capiendis aucups dicitur, debuissit ajunt ex piscibus capiendis pisciceps, ut aucupem, sic piscicupem dici. V. vocem præced. At Müllerus apud Varro. Codicis lectionem retinuit at legit piscicem. V. ibi adnotat.

PISCICOLENTUS. V. PISCULENTUS.

PISCICULUS, i, m. 2. deminut. pescetto, pesciolino, ἰχθυῖδιον, parvus piscis. Cic. 2. Nat. D. 48. 123. Itaque quum pisciculi parvi in concham biantem innataverint. Ter. Andr. 2. 2. 32. Olera et pisciculus minutus ferre obolo in cenam Varro 3. R. R. 5. 15. Pisciculi ultro ac citro comment. Cels. 4. 5. Adjiciendus est cibo

pisciculus, aut caro. Marcell. Empir. c. 8. sect. 5. p. 97. ed. Ald. Pisciculus, qui equum marium simulat. — Pisciculi dicitur ant. Christiani, quia tales olim quodammodo fiebant, quum par immersionem baptizabantur, et quia idem Christus mystice piscis dicitur est: etenim ἰχθῦς, piscis, componitur ex vocibus Ἰησοῦς Χριστός Θεοῦ υἱός σωτῆρ, Jesus Christus Dei filius Salvator. Tertull. Bapt. 1. Sed nos pisciculi secundum ἰχθῦν nostrum Jeum Christum in aqua nascimur. Hinc Hieronym. Ep. 7. n. 3. Bonosus, ut scribitis, quasi filius ἰχθῦς, id est piscis, aquosa palli. V. Augustin. 18. Civ. D. 23. Inde in monumentis Christianis passim videra est piscis symbolum. — NB. De cognom. Rom. V. ONOM.

PISCINA, æ, f. 1. lacus et stagnum, in quo vivi pisces coercentur, ut Gell. 1. 20. docet, ἰχθυοποφεῖον (It. peschiera; Fr. étang peuple de poissons, vivier, piscine; Hisp. estanque para tener pesca, piscina; Germ. ein Fischteich, Weiher; Angl. a fish-pond).

I.) Proprie. Varro 3. R. R. 17. 2. Quum piscinarum genera sint duo, dulcium et salinarum: alterum apud plebem et non sine fructu, ubi lymphae aquam piscinis nostris villaticis ministrant, illæ autem maritima piscinae nobilium, quibus Neptunus, ut aquam, sic et pisces ministrat, magis ad oculos pertinent, quam ad vesicam, et potius mansupium domini exinanitum, quam implet. Adde eumd. 3. ibid. 3. 2., 5. et 10.; et Colum. 8. R. R. 17. 1. et seqq. ubi ejus conficiendæ rationem tradit. Cic. 5. Parad. 2. 38. Barbatulos mullos acceptans de piscina. Adde eumd. 2. Att. 1. a med. et Seneca 3. Ira 40. Murænas ingantes in piscina conliebat. Tac. 13. Ann. 21. Bajarum snarum piscinas extollebat.

II.) Translate. ¶ 1. Quoniam in piscinis etiam homines natate solebant, invaluit consuetudo, ut omnes in hunc usum collectæ aquæ, sive frigida, sive calida, piscinae dicantur, quavis in his nihil piscium sit, κολυβήτρα. Augustin. de dialect. 6. circa med. Quum piscina dicitur in balneis, in qua piscium nihil sit, nihilque piscibus simile babeat, videtur tamen a piscibus dicta propter aquam, ubi piscibus vita est. Ita vocabulum non translatum similitudine, sed quadam vicinitate usurpatum est. Plin. 5. Ep. 6. Si natate latius aut tepidius velis, in area piscina est. Id. 2. Ep. 17. Cohærat calida piscina, ex qua natantes mare aspiciunt. Seneca Ep. 86. Tbasius lapsus piscinas nostras circumdedit, in quas multa sudatione corpora exinanita demittimus. Lamprid. Elagab. 19. Hic non nisi ugento nobili, aut croco piscinis infectis natavit. et 24. Momentarias de rosato et rosis piscinas exhibuit. Sueton. Ner. 27. Refotus sæpe calidis piscinis, ac tempore æstivo nivatis. Martial. 3. 44. de importuno poeta. Ad therinas fugio, sonsus ad aurem: Piscinam peto, non licet natate. V. BAPTISTERIUM. Festus p. 213. 2. Müll. Piscina publicæ hodieque nonia minet, ipsa non existat, ad quam et natatum et exercitationis alioqui causa veniebat populus. Piscina publica ad portam Capenam meioratur a Liv. 23. 32. — De frigidaria cella in balneis usurpat Lamprid. Alex. Sev. 30. Inde unctus lavabatur, ita ut caldarius vel nunquam vel raro, piscina semper uretur.

¶ 2. Immo piscinae etiam vocabantur, ubi anates innatant, unde pecora bibunt; denique ubicumque aqua est ad usum aliquem hominum collecta, vasche. Colum. 1. R. R. 6. 21. Circa villam esse oportebit piscinas minimum duas, alteram quæ asseribus ac pecoribus serviat, alteram, in qua lupinum, vimina et virgas atque alia, quæ sunt usibus nostris apta, maceremus. Id. ibid. 5. 2. Vastæ cisterne hominibus, piscinaeque pecoribus instruantur. Has Varro 1. R. R. 13. 3. lacus vocat.

¶ 3. Præterea piscinas vocat Plin. 3. Hist. nat. 5. 9. (53). ubi de Tiberi verba facit, claustra in tenui fluvio ad sustinendam aquam, ut diu ibi concepta et coercita, deinde amissa, largius fluat, et aliquantisper navigabilis ait, serra, serraglio, cateratta. ¶ 4. Denique piscina dicitur quoque de vasis ligneis amplioribus, ad tenendam

aquam. Plin. 34. Hist. nat. 12. 32. (123). Et in piscinas ligneas funditur.

PISCINÁLIS, a, adject. ad piscinam spectans. Pallad. 1. R. R. 40. Piscinales callæ in æstivis balneis a septentrione lumen accipiant, in hiemalibus a meridie. h. a. cellæ frigidariæ. V. PISCINA II. 1. in fin.

PISCINÁRIUS, a, um, adject. ad piscinam pertinens, piscinalis. Varro 3. R. R. 17. 7. Hortensius salsamenta in vas piscinas emptiela conjiciebat, quum mare turbaret, ac per tempestatam macellum piscinarium, uti mare, obsonium præberet, naque everriculo in litus educere posseut vivam saginam, piebejæ cæne pisces. Ita ex Codd. textum restituit Pontedera Oper. post. T. 1. p. 105., non improbane Schneidero, pro uti per tempestatem suis piscibus e macello cetariorum, uti a mari, obsonium præberet. — Hinc

Piscinarius, ii, m. 2. absolute, substantivum more, est ἰχθυοποφεύς, qui amplis et sumptuosus piscinis delectatur, in quibus pisces magni prelii, gulæ et deliciarum causa, aluntur, cujusmodi fuerit Hortensius, Lucullus, et alii. V. TRITON. Cic. 1. Att. 19. a med. Beatos homines (bos piscinarios dico, amicos tuos) non obscure nobis invidere. Adde eumd. ibid. 20.; et Macrob. 1. Saturni. 11.

PISCINENSIS, e, adject. piscinalis. Lucilius apud Festum p. 213. 5. Müll. Pugil piscinensis.

PISCINILLA, e

PISCINŪLA, æ, f. 1. deminutiva sunt a piscina. Varro 9. L. L. 74. Müll.; sed improbare videtur. Legitur piscinula in MSS. Hieronym. Vit. S. Hilarion. n. 31. Quare piscinillam ego quoque improbarem, piscinulam non item.

PISCINUS, a, um, adject. ad piscem pertinens. V. Nævii loc. cit. in PETIMEN ibique var. lect.

PISCIS, is, m. 3. animal, quod in aquis degit, et proprie quod legitur squamis ut ex Plin. 9. Hist. nat. 12. 14. (40). apparet: sed Id. 11. ibid. 51. 112. (267). tum mollia tum crustis intacta animalia vocat pisces, ἰχθῦς (It. pesce; Fr. poisson; Hisp. pescado, pez, pece; Germ. d. Fisch; Angl. a fish).

I.) Proprie. Ennius apud Paul. Diac. p. 59. 5. Müll. Propter stagna, ubi langetur pecus piscibus piscit. Id. apud Mag. Agricol. piscem scito primum esse Tarenti. Plaut. Asin. 1. 3. 26. Quasi piscis, itidem est amator leæ: nequam est, nisi recens. Id. Truc. 2. 3. 1. Pisces ego credo, qui usque diu vivunt, lassat, minus diu lavere, quam hæc lavat Pbronia. Cic. 2. Nat. D. 51. 129. Et si pisces, ut ajunt, ovis quum genuerunt, relinquunt. Horat. 4. Od. 3. 19. O mutis quoque piscibus Donatura cycnei, si libeat, sonum! Seneca Ep. 90. Piscium distinctos greges saginare. — Non te peto, piscem peto. V. in RETIARIUS. — Quod Itali dicunt, il pesce grosso inghiottisce il minore, aut divora il piccolo, est Varro. n. apud Non. p. 81. 11. Merc. pisces ut sæpe minutos Magni comest, ut aves cæcat accipiter. — Piscis femina. Ovid. 2. Art. am. 481. cum quo sua gaudia jungat, Invenit in media femina piscis aqua. Similiter est nomen collectivum apud Plin. 11. Hist. nat. 53. 116. (281). Adeoque magna differentia est victus, ut in tractu pisce viventium Theophrastus prodit boves quoque pisce vesci, sed non nisi vivente.

II.) Translate. ¶ 1. Pisces sunt unum ex signis Zodiaci, constans ex quatuor et triginta sideribus. Quum olim bello Gigantæ Venus Typhonem fugiens ad Euphratem una cum Cupidine venisset, repentino arborum et canarum strepitu, quæ circa flumen erant, perterrita in ipsum invocatis Nymphis prosiluit. Duo pisces accurrerunt, alterque Venerem, alter Cupidinem trans Euphratem incolentes detulerunt. Hoc merito in cælum translati sunt. Ovid. 2. Fast. 457.; item Hygin. 2. Astron. 30. et 3. ibid. 29. qui dicit, Venerem cum filio se in piscium formam vertisse: quod et Ovid. 5. Met. 331. narrat. Inde factum, ut Syri ea loca accolentes, piscibus in cibo abstinerent, ne aut deorum præsidia impu-

PISTORICIUS, a, um, adject. pistorius. *Plin. Valerian.* 5. 41. De opere autem pistoricio noli dare.

PISTORICUS, a, um, adject. idem ac pistori-
us. *Ulp. Dig.* 32. 1. 71. Sed quorum operas
locabat vel pistoricæ, vel bistorionicas. *Alii leg.*
pistorias. *Gloss. Lat. Gr.* Pistoricus, ἀρτοποιη-
τικός. Pistorius, οἰοποιητικός.

PISTORIENSIS, e, adject. idem ac pistorius.
Afferitur, nullo tamen auctore laudato, a *Pris-
cian.* 4. p. 633. *Putsch.* Sin vero (nomina sunt)
tertia declinationis, abjiciunt extremam s Genitivi,
at assumunt ensis, pistor, pistoris, pistoriensis;
Carthago, Carthaginis, Carthaginensis. *At Keil.*
leg. Pistoriensis, a Pistorio Etruriæ urbe, *V. PIS-
TORIENSIS* in ONOM., ibique *Pistoriensis*
militis a *Plauto* jocose et ambigue dicit *Capt.*
1. 2. 57.

PISTORIUS, a, um, adject. da pistore, οἰο-
ποιητικός, ἀρτοποιικός, ad pistorem pertinens, ut
Ars pistoria, quod fuit nomen generale ad panem
et ad omnia delicatiora panis genera, cujusmodi
erant, quas placentas et mazas appellabant. *Plin.*
18. *Hist. nat.* 11. 27. (106). Ad operis pistorii
genera transeunt cura. *Cels.* 2. 18. Opus pisto-
rium valentissimum esse, quod ex frumento, adipe,
melle, caseo constat. — *Forum Pistorium*
Romæ fuit in Avantino, quæ est Regio XII. *P.*
Victor de Reg. U. R.

PISTRIGER gēra, gērūm, adject. a pistriz.
Sidon. 4. *Ep.* 8. in *carm.* Pistrigero quæ concha
vehit Tritone Citheren. h. e. Tritone in pistris
formam cauda desinente. *Alii leg.* pistrigero. *V.*
PISTRIX.

PISTRINA, æ, f. 1. idem ac pistrinum. *Plin.*
18. *Hist. nat.* 9. 20. (86). E siligine lautissimus
panis, pistrinarumque opera laudatissima.
Adde *eumd.* 19. *ibid.* 8. 52. (167), ubi intelligit
officinam pistoris dulciarii: et *Lucilium* apud
Charis. 1. p. 55. *Putsch.*

PISTRINALIS, e, adject. ad pistrinum perti-
nens, pistrinensis. Pistrinales sues dicuntur, quæ
in pistrino aluntur furfuribus et farina. *Colum.*
7. *R. R.* 9. 2. de *suib.* Si regio temperata est,
glabrum pecus, vel etiam pistrinale album potest
pasci. Huc facit illud *Plauti Capt.* 4. 2. 27. Pi-
stores scrofpasci, qui alunt furfure sues, quarum
odore præterire namo pistrinum potest. Quidam
in verbis *Colum.* legunt *pristinale*, sed non fa-
cile confirmant.

PISTRINARIUS, ii, m. 2. qui pistrinum exer-
cet. *Ulp. Dig.* 16. 3. 1. Actionem esse adversus
pistrinarium.

PISTRINENSIS, e, adject. μύλωνος, ad pistri-
num pertinens. *Sueton. Cal.* 39. Comprehensis
ad deportandum meritoris quoque vehiculis, et
pistrinensibus jumentis.

PISTRINICUS, a, um, adject. ad pistrinum,
vel pistorem pertinens. *Gloss. Cyrill.* Ἀρτοποιη-
τικός, pistrinicus.

PISTRINUM, i, n. 2. a *pinsendo*, est locus,
in quo frumentum et aliæ fruges ante molarum
trusatillum inventionem in pilis conterebantur:
item post molas inventas omnis locus, in quo
fruges molis circumactis, opera jumentorum, vel
servorum, vel impulsu aquæ, aut venti commi-
nuebantur, μύλων (It. *pistrino*, *molino*; Fr. *mou-
lin*; Hisp. *molino*; Germ. *die Stampfmühle*;
Angl. *a grinding-house*, *mill*).

1.) Proprie. *Plaut. Bacch.* 4. 6. 11. Ut tua
jam virgis latera lacerentur probe, Ferratusqua in
pistrino ætatem conteras. *Id. Most.* 1. 1. 16. Quod
te in pistrinum scis actum tradier. *Ter. Andr.*
1. 2. 28. Verberibus cæsum te in pistrinum, Da-
ve, dedam usque ad nacem. *Cic. 1. Orat.* 11.
46. Oratorem in judicia, tamquam in aliquod pi-
strinum, detrudi et compingi videbam. *Pallad.*
1. *R. R.* 42. Si aquæ copla est, fusuras balnea-
rum debent pistrina suscipere; ut ibi formatis
aquariis molis, sine animalium, vel hominum la-
bore frumenta frangantur. *Hinc Plin.* 18. *Hist.*
nat. 10. 23. (97). Major pars Italiæ ruidio uti-
tur pilo: rotis etiam, quas aqua verset et molat.
— Hinc est etiam convicium in pessimum servum.
Plaut. Pers. 3. 3. 15. pistrinorum civitas.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de loco, in quo
farina subigitur panisque conficitur. *Sueton.*
Aug. 4. Exercere pistrinum. h. e. artem pisto-
riam. ¶ 2. Item pro quovis operoso loco, vel
labore accipitur. *Cic. 2. Orat.* 31. 144. Tibi me-
cum in eodem est pistrino, Crasse, vivendum.

PISTRINUS, a, um, adject. ad pistoriam artem
pertinens. *Gloss. Placid.* edente *A. Maio* in
Class. Auct. T. 3. p. 462. Formastro opere,
(opere) pistrino. Cf. **PISTRINA** et **PISTRINUM**.
— Ceterum *V. PRISTINUS*.

PISTRIS et **rectius per metathesin pristis**, is,
stem pistriz, vel pristiz, Icis, f. 3. πίστρις et
πρίστρις.

1.) Proprie est genus marinæ belluæ longi cor-
poris et angusti. *Flor.* 3. 5. Nunquid per me-
dias hostium naves utre suspensus, et pedibus iter
adgubernans, videntibus procul, quasi marina pi-
striz, evaserat. — Hujus belluæ figuram vide apud
Hygin. Astronom. 3. n. 30. p. 532. edit. *Staver.*
et in *Mus. Borbon.* T. 8. tav. 10. — Hoc sensu dicitur
pistris, is, et **rectius per metathesin pristis**. *Plin.* 9.
Hist. nat. 3. 2. (4). In Indico mari balæna quaternum
jugerum, pristæ ducentium cubitorum. *Val. Flacc.* 2. 530.
jamque agmine toto Pistris adest, miseræque in-
biat jam proxima prædæ. *Virg.* 3. *Æn.* 427. de
Scylla. Prima hominis facies, et pulcro pectore
virgo Pube tenuis: postrema immani corpore pi-
striz. Ubi *Servius*: Si navem intelligas, hæc *pristis*,
hujus *pristis* facit: Si de bellua, hæc *pistriz*,
hujus *pistris*. *Arnob.* 3. 11. Frater Jovis
Olympii germanus, tridentis armatus ferro, pistris-
cum dominus atque mænarum. Adde *Albinov.*
fragm. de navigat. Germanici 6.

II.) Translate. ¶ 1. Pistris est signum cele-
ste, de quo satis in **CETE** dictum est. *Cic. Arat.*
152. Flumine mixta retro ad Pistris terga re-
verti. *Germanic. Arat.* 338. Auster Pistrin agit:
duo sidera prælegit unum. ¶ 2. Pistris est et-
iam navigii genus, ut ait *Non.* p. 335. 23. *Merc.*,
a forma pristium marinarum, quæ longi corpo-
ris sunt, sed angusti. *Claud. Quadrigarius* *ibid.*
Quinque pristis: navigium ea forma a marina
bellua dictum est. *Hermannus Peter* (*Histori-*
corum Rom. reliquæ, Lipsiæ 1870. pag. cccii-
ccclii.) hunc locum *Claudio Quadrigario* ab-
judicat et tribuendum putat *Servio Clodio* glos-
sographo: præterea pro ea forma legendum a
forma conjicit. *Virg.* 5. *Æn.* 116. Velocem
Mnestheus agit acri remigæ pristin. *Ubi Pierius*
docet (ut et ad 10. *ibid.* 269.) in antiquis ple-
risque codicib. *pristin* legi, in aliis *pistrin*: et
dictam esse a πρίστω *findo*, a secundis fluctibus.
Ceterum in hoc *Virg.* loco usurpat *pristis* in-
signe navis pro ipsa navi. *Liv.* 44. 28. Perseus
præfectus classis cum xl. lembis (adjectæ ad hunc
numerum quinque pristis erant) Tenedum mittit.
— *Pristis* videtur fuisse eadem species navigii,
quod octo actum remis Veneti nunc *bissona* vo-
cant. Illud tamen discriminis est, quod *pristis* ad
belli usum, *bissona* vero ad pompam tantum-
modo comparata sit.

PISTRIX, Icic, f. 3. *forajaja*, μύλωνος. ὀ-
ρτοκόμος, mulier, quæ fruges pinsit: item quæ pa-
nem conficit: nam panis confectio apud Romanos
fuit opus præcipue mulierum, ut *Plin.* 18. *Hist.*
nat. 11. 28. (107). docet. *Lucilius* usurpavit, te-
ste *Varron.* 5. *L. L.* 138. *Müll.* Verba autem
refert *Festus* p. 142. 6. *Müll.*, ubi *V.* Ceterum
Gloss. Philox. Pistriz, ἀρτοποιός.

PISTURA, æ, f. 1. *pestamento*, macinamento,
actus pinsendi frumenta in usum panis. *Plin.* 18.
Hist. nat. 10. 23. (97). Pistura non omnium
facilis: quippe Etruria spicam farris totis pisente
pilo præferrato, etc. et paullo post (99). Et ipsa
quæ evalluntur, variam pisturarum rationem ha-
bent. Acus vocatur, quum per se pisitur spica
etc.

PISTUS, a, um. *V. PINSO*.

PISUM, i, n. 2. et *pisa*, æ, f. 1. πῖσον et πῖ-
σοσ, genus leguminis, rotundo in siliquis grano,
caule oblongo, et spargente se humi, si careat
admiculo: ita dictum, quod semper pisitur, an-
tequam coquatur (It. *pisello*; Fr. *pois*; Hisp.

guisantes, *alverjones*; Germ. *die Erbse*, *Hül-
semfrucht*; Angl. *pease*). — a) Forma *pisum*
apud *Colum.* 2. *R. R.* 10. 4. Pisum facilem
et solutam terram desiderat, tepidumque locum.
Plin. 18. *Hist. nat.* 12. 31. (123). Pisum in a-
prieis seri debet, frigorum impatientissimum. *Id.*
ibid. 33. (125). *Piso* siliquæ cylindratæ. — 3) *Forma pisa*, æ, apud *Apic.* 5. 4. *Pisam* mittis
in lanceam. *Id.* *ibid.* pluries. *Pallad.* 11. *R. R.*
14. *a med.* Si ex *Afra pisa* lomentum adjiciatur,
etc. *Edict. Dioclet.* p. 27. *Pisæ fractæ* K. M. unum
XX centum, *pisæ non fractæ* K. M. unum
XX sexaginta.

PITHAULES. *V. PYTHAULES*.

PITHAULICUS. *V. PYTHAULICUS*.

PITHECIUM, ii, n. 2. ¶ 1. Est Italice *scir-
miotto*, πῖθηκιον, deminut. a πῖθηκος, simia. *Plaut.*
Mil. glor. 4. 1. 42. Pithecium hæc est præ illa,
et spinthurnicium. ¶ 2. Est etiam nomen her-
bæ, apud *Apul. Herb.*, 86. alio nomine canis ce-
rebrum.

PITHECUS, i, m. 2. πῖθηκος, simia, *scimmia*:
legitur tantum in *Not. Tyr.* p. 176. Pithecus,
cercopithecus, cercops.

PITHIUS, i, m. 2. disyllab. πῖθιος, et *pithias*,
æ, m. 1. πῖθαας, et *pithus*, i, m. 2. πῖθος, no-
men globi ignei in caelo apparentis, doli figura,
in concavo fumidæ lucis, ut ait *Plin.* 2. *Hist.*
nat. 25. 22. (90). a πῖθος *dolium*. *Apul. de*
Mundo. Sunt et alia ejusmodi imaginum genera,
quas Græci faces, et docidas, et pitbos, et botby-
nos, ad eorum similitudinem, unde dicta sunt,
nominant. De his ita *Manil.* 1. 840. Quin etiam
tumidis exæquat dolia flammis Procero distenta
utero, parvos que capillos Mentitur, parvos ignis
glomeratus in orbes. — De forma *pithias* *V.* in
voc. seq.

PITHITES, æ, m. 1. πῖθίτης, genus fulgoris
caelestis, seu cometæ, doli similitudinem referens:
πῖθος enim Græce *dolum* significat. *Seneca* 1.
Quest. nat. 14. *sub init.* Sunt ardores pithitæ,
quum magnitudo vasti rotundique ignis doli si-
milis vel fertur, vel in uno loco flagrat. *Ita*
recentiores plerique; libri veteres habent pi-
thiæ. Adde *eumd.* *loc. cit.* in **TRABS**.

PITISSO. *V. PYTISSO*.

PIPIIT Osce quicquid. *Paul. Diac.* p. 212.
11. *Müll.*

PITTACIUM, ii, n. 2. πῖττακιον. Sunt qui
scribunt *pittacium*, alii *pittacium*, alii *pyttacium*:
sed veteri est scribendi ratio, quam posuimus.
Dausq. ¶ 1. Pittacium est — a) schedula brevis,
sue membranæ, aut chartæ particula, quæ alicui
rei pice vel cera aliave re affigitur, et paucis ver-
bis perscribitur memoriae causa: a πῖττα *piz.*
Petron. Satyr. 34. Allatæ sunt amphoræ vitreæ
diligenter zypsatæ, quarum in cervicibus pittacia
erant affixæ cum hoc titulo: *Falærum Opimian-*
um annorum centum. *Id. fragm. Tragur.* 56.
Burmman. Quum pittacia in scypho circumferri
cœperunt, puerque super hoc positus officium
apophoreta recitavit. De his *Plaut. Pæn.* 4. 2. 14.
Ibi tu vides litteratas ficiles epistolæ, pice si-
gnatas; nomina insunt cubitum longis litteris. Ita
vinariorum habeinus nostræ delectum domi. —
b) Item brevis charta, libellus, in quo memoriae
causa aliquid adscribitur, licet nullibi affigatur.
Gloss. Philox. Πῖττακιον, pittacium, brevis. (*V.*
BREVIS). *Gloss. Isid.* Pittacia, epistola brevis et
modica. *Lamprid. Alex. Sev.* 21. *sub fin.* De
promovendis etiam sibi annotabat, et perlegebat
cuncta pittacia. *Impp. Valentinian. et Valens*
Cod. Theod. 7. 4. 11. *de erogat. annonar. mi-
lit.* Susceptor antequam diurnum pittacium au-
thenticum ab actuariis susceperit, non erogat:
quod si absque pittacio fuerit erogatio, id quod
expensum est, damnis ejus potius deputetur. *et*
ibid. 13. Actuarii per singulos, vel, ut multum,
binos dies authentica pittacia prorogent, ut hoc
modo immissis pittaciis, species capitum, anno-
narumve ex horreis proferantur. — Ex his et
præsertim ex loco mox citando patet, pittacium
esse, quod nunc nostras vulgo *bolletta* dicunt,
scilicet apocham, quam exactor vectigalis solutori
præbet, securitatis causa. *Impp. Theod. et Va-*

lentin. *Novell.* l. 1. n. 51. Nobillium rerum emissis pittaciis, is, qui præpositus fuerit huic muneri, profiteatur, se id, quod per banc legem compendiis publicis decretum est, consecutum. Cf. *Cassiod.* 12. *Ep.* 20. Retinetis mecum, fidelissimi vtri, sanctum Agapitum, urbis Romæ papam, quem ad Orientis principem legationis gratia mitteretur, iussione regia datis pignoribus, a vobis tot libras auri factio pittacio solemniter accepisse. h. e. facta apocha, cautione. — Apud *Hygin. de limit.* p. 133. *Goes.* pittacia sunt chartulæ, in quibus inscribebantur nomina sortiendæ.

✓ **SORTICULA.** ¶ 2. Item emplastrum, seu pannu particula aliquo medicamento illita, quæ imponitur alicui parti corporis ad sedandum dolorem. *Cels.* 3. 10. Si capitis dolores sunt, oportet habere duo pittacia, quæ latitudinem frontis æquent: ex his invicem alterum in aceto et rosa habere, alterum in fronte. Sic *Marcell. Empir.* c. 33. p. 134. ed. *Ald.* Inde emplastrum facies, vel pittacium, et ponas in dextri pedis pollice. et *Veget.* 1. *Veterin.* 22. 6. *Schneid.* Plagæ vero (in vena factæ ad sanguinem detrahendum) pittacium impones, ut diligentius claudat, licet quidam utantur et creta. ubi pittacium est quod Itali cuscinetto vocant ad sanguinem sistendum. — *Laberius* apud *Gell.* 16. 7. Induis capitium tunicæ pittacium. h. e. quod tamquam pittacium tunicæ adsutum et affixum est. Cf. *Vulgat. interpr.* *Josue* 9. 5. Cateamenta que perantiqua, quæ ad indicium vetustatis pittaciis consuta erant.

PITÛINUS et pitÛinus, a, um, adject. πῖτινος, qui e pinu fluit: a πῖτος pinus. *Veget.* 4. *Veterin.* 28. a med.; *Scribon. Compos.* 202. et 205.; et *Pelagon. Veterin.* ad fin. Resina pituina. *Id.* *ibid.* 28. a med.; et *Marcell. Empir.* 36. a med. Resina pituina.

PITÛITA, æ, f. 1. Prima syllaba producitur, et tertia. *Catull.* 23. 17. Mucusque et mala pituita nasi. Secunda et tertia aliquando per synæresim coalescunt. *Pers.* 2. 57. Somnia pituita quæ purgatissima mittunt. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 75. Dulcia se in bilem vertent, stomachoque tumultum Lenta ferit pituita: vides ut pallidus omnis este. — **Pituita** ¶ 1. Generatim de hominibus et aliis animalibus est sanguis imperfectus coctus, humor crudus, aqueus, excrementicius, vel naturaliter, vel præter naturam in corpore genitus: quo pertinent mucus narium, qui ex capite redundat, saliva, phlegma ventriculi, et intestinorum: a πῖτος et πῖτος spu, et πῖτος coagulo. *Ridet Quintil.* 1. 6. 36. eum, qui dictam putavit, quia petat vitam. Gr. πῖγμα (It. flemma, catarro; Fr. humeur pituitaire, mucus, pituite; Hisp. pituita, cólera; Germ. der Schleim, die Verschleimung, Ausfluss des Körpers beim Schnupfen; Angl. phlegm, rheum, pituite). *Cic.* 4. *Tusc.* 10. 23. Quemadmodum quum sanguis corruptus est, aut pituita redundat, aut bilis, in corpore morbi ægrotationesque nascuntur. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 11. 90. (141). Hujus radix pituitas capitis purgat. *Id.* 23. *ibid.* 1. 13. (17). Pituitam oris siccare. *Id.* 24. *ibid.* 6. 21. 31. detrahare per alvum. *Id.* 20. *ibid.* 14. 57. (159). discutere. *Cato R. R.* 156. ejicere. *Colum.* 6. *R. R.* 34. 2. elicere per nares. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 22. 40. (83). extenuare. *Id.* 23. *ibid.* 8. 80. (158). extrahere. *Id.* 21. *ibid.* 23. 94. (166). trahere. *Id.* 20. *ibid.* 7. 26. (64). Pituitæ lentitiam digerere. *Id.* 26. *ibid.* 11. 73. (120). eruptiones emendare. *Id.* 22. *ibid.* 25. 68. (138). Adversus acutas pituitæ fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant. ¶ 2. Speciatim sumitur pro morbo ex pituitæ fluxu nato, quo etiam gallinæ infestantur. *Colum.* 8. *R. R.* 5. 20. Ipsi matribus etiam vitanda pituitæ perniciis erit. *Pallad.* 1. *R. R.* 27. Pituita his nasci solet, quæ alba pellicula linguam vestit extremam. Adde *Plin.* 10. *ibid.* 57. 78. (157)., ubi et remedia afferit. Itali vocant la pipita. ¶ 3. Dicitur etiam de humore lento ex arboribus effluente. *Id.* 17. *ibid.* 27. 43. (252). Amygdalæ ex amaris dulces fiunt, si stipite ab ima parte circumforato, desuens pituita abstergeatur. *Id.* 22. *ibid.* 23. 47. (96). Fungorum origo non nisi ex pituita arborum.

PITUITARIA, æ, f. 1. herbæ species, al. astapbisagria, seu uva agrestis, ita dicta, quod pituitam oris siccat. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 13. (18).

PITUITOSUS, a, um, adject. pituitoso, pituita abundans, φλεγματώδης. *Cic. Fat.* 4. 7. Inter locorum naturas quantum interis, videmus: alios esse salubres, alios pestilentis: in aliis esse pituitosos et quasi redundantes, in aliis exsiccatos atque aridos. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 4. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maiò*) ep. 5. Certe homo alioqui pituitosus, bodie tamen multo mucculentior mihi esse videor. — Absolute. *Marcell. Empir.* c. 30. p. 131. ed. *Ald.* Hoc medicamentum detrahit pituitosa et biliosa, et paullo post. Irinum oleum per clysterem immisum pituitosa et aquata et purulenta et atra deducit.

PITULUS, i, m. 2. πῖτιλος, remigatio. *Inscript.* apud *Henzen.* 6891. D. M. S. C. IVLIO PANISGO PITVLO SEPTES...ODIALI IIII. M.... Alia apud *eumd.* 6892. D. M. C. SERENI MAXIMI PITVLI MVIII IIII. VESTA NAT. ABG. VIX. ANN. XXXVII. etc. *Pitulus*, alt cl. *Henzen.*, est a πῖτιλος, l. e. remigatione. Cf. vero *Mommsen.*, *Inscript. Neapol.* 2722. Cl. vero *Mommsen.*, *Inscript.* 2723. hæc adnotavit: Jam constat legendum esse in altero titulo n. 6891. PITVLO SEPTESMODIALI, in altero 6892. explicandum pitulo modiorum septem semissis, significarique hic modium navium, id est cavum in navi, cui arbor insistit. Quamquam accurate adhuc de munere nequaquam constat.

PITÛINUS. V. PITUINUS.

PITÛS, Idos, f. 3. πῖτις, nux pinea e pinastris. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 10. 9. (36). Sic *Cæsar. Aurel.* 2. *Acut.* 29. ad fin. Multi empirici potionibus atque sorbillibus cibus usi sunt: item pityida (sic) et ruta et menta et pulegio atque origano. *Videtur corrigendum pityide; sed forte usque venit etiam pityida, æ, f. 1.*

PITÛCAMP, æ, et pitÛcampē, es, f. 1. πῖτιοκάμπη, eruca e picea nascentis, venenata, et vim habens audenti corpus et crustas obducendi, ut *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 30. (95). docet. *Id.* 28. *ibid.* 9. 33. (128). Potis pitÛcampes, cantbaridum, aut salamandræ venenis.

PITÛRIASIS, is, f. 3. Græca vox πῖτιρίασις, a πῖτιρος furfur, sunt furfures, quibus caput laborat. *Marcell. Empir.* c. 4. p. 90. ed. *Ald.* Pityriasin et porriginem capitis, quæ plerumque in perniciem se convertunt, nisi occurratur, perungi oportet assidue bulbis tritis etc. Adde *eumd.* *ibid.* pluries.

PITÛSMA. V. PYTISMA.

PIUS, a, um, adject. Pius geminata littera i scribitur in *Inscript.* apud *Viscont. Monum. degli Scip.* tab. 6. n. 1., quod placuisse *Ciceroni* narrat *Quintil.* 1. 4. ante med. — Vocat. pie legitur apud *Prudent.* 3. *Cathemer.* 1. O crucifer bone, lucisator Omnipotens pie. — Comparativo caret: pro quo magis pius dicitur, ut *Charis.* monet 1. p. 88. et 2. p. 130. *Putsch.* Superlativ. est piissimus: de quo sic reprehendit *M. Antonium Cic.* 13. *Phil.* 19. 43. Tu porro ne pius quidem, sed piissimos quæris: et quod verbum omnino nullum in lingua Latina est, id propter tuam divinam pietatem novum Inducis. Post *Cicer.* tamen usurparunt multi. *Seneca Consol. ad Polyb.* 26. a med. Quod longe a sensibus tuis prudentissimis piissimisque abest. *Seneca alter 4. Controv.* 27. a med. Piissimo patri tormentum quesivisse. *Tac. Agric.* 43. Cohæres optimæ uxori et piissimæ filiae. Adde *Quintil. declam.* 6. 3. ad fin.; *Flor.* 4. 7. in fin.; *Curt.* 9. 6.; et plurimas vet. *Inscript.* apud *Gruter.* et *Reines.* et alios. Sed in æque multis, habetur piensissimus, tametsi piens non sit in usu: (quamquam legitur in *Inscript.* apud *Maff. Mus. Ver.* 129. 3. PARENTES PIENSIS FILIO FEBERVNT. Et in alia apud *Murat.* 1624. 4. PIENSIS SALVETE.). Sed, puto, plenius et sonantius posterioribus temporibus visum est. — Pius ¶ 1. Est qui parentes, majores, sanguine conjunctos, amicos, patriam amat, colit, fovet, iisque obsequitur et inservit (ut in PIETAS dictum est), benignus, misericors, εὐεβής (It. pio, pietoso, rispettoso, affect-

tuoso; Fr. pieux, tendre, affectioné, affectueux; Hisp. pio, tierno, afectuoso; Germ. hererbietig, liebevoll, zärtlich, gesinnt, pflichtgetreu; Angl. pious, dutiful, affectionate, virtuous, respectful, loyal). — a) De hominibus. *Cic.* 3. *Off.* 23. 90. Ipsi patria conducit pios habere quos in parentes patriæ. *Id.* 4. *Trist.* 5. 30. illo, Quo pius affectu Castora frater amat. et 5. *ibid.* 4. 43. Pro quibus affirmat fore se memoremque piunique. *Id.* 8. *Met.* 475. Incipit esse tamen (*Aithæa*) melior germana parente: Et, consanguineas ut sanguine leniat umbras, Impietate pia est. h. e. pia videtur. fuisse fratrum cædem ulciscendo; impia fuit limum necando. — b) De abstractis et aliis. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 77. Pium ac pudicum ingenium narras Pamphili. *Ovid.* 11. *Met.* 389. Pli metus. h. e. uoris pro mariti vita sollicitæ. *Id.* 7. *ibid.* 482. Arma juves oro pro gnato sumpta, piæque Pars sis militiæ. *Cic. Sent.* 2. 4. Plus dolor et justa iracundia. *Ovid. Heroid.* 7. 107. Seniorque parens, pia sarcina nati. h. e. Anchises humeris sublatus ab Ænea, qui idcirco pius passim a *Virg.* dicitur. *Liv.* 39. 36. a med. et 30. 31.; et *Sil. It.* 15. 162. Pium bellum. h. e. quod pro sociis, aut patria suscipitur. ¶ 2. Item qui deos veretur colitque, et sanctis esse moribus, religiosus, da bene, divoto, pio. — 1.º) De hominibus. — a) Generatim. *Plaut. Rud. prol.* 26. Facilius, si quis pius est, a diis supplicans, quam qui scelestus est invenit veniam sibi. *Id. Amph.* 5. 1. 33. At ego faciam, piam et pudicam esse tuam uxorem ut scias. *Cic.* 2. *Legg.* 7. 15. Piorum et impiorum (deos) habere rationem. *Id.* 6. de republ. 15. Quare et tibi, Publi, et piis omnibus retinendus est animus in custodia corporis: nec injussu ejus (dei), a quo ille est vobis datus, ex hominum vita migrandum est. *Virg.* 3. *G.* 513. Di meliora piis. *Horat.* 1. *Od.* 24. 11. Tu, frustra pius, heu non ita creditum Pœcis Quintilium deos. — b) Hinc pii dicuntur poetæ, quia divinum aliquid habere creduntur et deorum numina affari. *Catull.* 16. 5. Nam castum decei esse pium poetam, etc. *Virg.* 6. *Æn.* 662. Quique pii vates et Pheboe digna locuti. (*Servius* intelligit vaticinantes, non mendaces. Alii pius doctos volunt esse, et impius indoctos. V. IMPIUS). *Ovid.* 3. *Fast.* 325. Scire nefas homini; nobis concessa canantur, Quæque pio disci vatis ab ore licet. — c) Item Elysii manes. *Id.* 11. *Met.* 62. quærensque per arva piorum invenit Eurydicen. *Cic.* 14. *Phil.* 12. 32. Vos, qui extremum spiritum in victoria effudistis, piorum estis sedem et locum consecuti. Adde *Val. Flacc.*, *Virg.*, *Sil. It.*, *Lucan.*, *Martial.* et alios, quorum loca congesti *Bentley.* ad illud *Horat.* 3. *Od.* 4. 6. audire, et videor pios Errare per lucos. Ubi Elysium perique intelligunt, quod *Virg. Cul.* 38. et 374. sedem piam, et *Abinov.* 1. 329. pium arrium vocat. Ipse tamen pius lucos capit nemus Heliconis et Musarum. — 2.º) De rebus physicis et abstractis, quæ ad religionem pertinent. — a) Generatim. *Horat.* 3. *Od.* 23. 19. Mollivit aversos Penates Farre pio et saliente mica. *Ovid.* 11. *Met.* 577. Omnibus illa quidem Superis pia tura ferebat. — b) Pia et æterna pax sit, formula adhiberi solita in fœderibus, ut est apud *Cic. Balb.* 16. 35., ubi pia dicitur, quod pie sancteque colenda sit. — c) Pium est, pie et diis placens res est. *Cic.* 3. de republ. 9. Pœni homines immolare et pium et diis immortalibus gratissimum esse duxerunt. *Ovid.* 4. *Fast.* 829. Quosque pium est adhibere deos. — Et junctim jus piumque, b. e. fas. *Ovid.* 1. *Trist.* 2. 96. nec, quæ damnaverit ille, Crimina defendi, jusve piumve puto. *Id. Heroid.* 8. 4. Inclusam contra jusque piumque tenet. Adde *eumd.* 1. *Art. am.* 200. ¶ 3. Pius, justus, crimine carens. *Cato R. R. præf.* Ex agricolis maxime pius questus, stabilissimusque consequitur. h. e. legitimis artibus partus, guadagno innocente. ¶ 4. Est etiam benignus, clemens, misericors, pietoso, clemente. *Claudian. IV. cons. Honor.* 275. Sis pius in primis: nam quum vincamur in omni Munere, sola deos æquat clementia nobis. *M. Aurel.* in ep. ad *Faustinam*, apud *Vulcat. Gallican. Avid. Cass.* 11. Non enim quidquam est,

quod imperatorem Romanum melius commendat gentibus, quam clementia. Hæc patrem tuum in primis Pii nomine ornavit. *V. Capitolin. Antonin.* 2. qui ob quinque causas, Antoninum imperatorem Plum fuisse appellatum, narrat. Hinc T. Antoninus Aug. omnium primus in nummis et marinoribus passim Pius appellatur, de cuius tamen appellationis causa plures sunt eruditorum sententiæ, quas omnes recenset *Eckhel. D. N. V. T. 7. p. 36. et T. 8. p. 453. at Morcell. de stit. Inscript. Lat. T. 1. p. 101. edit. Patav.* Deinde alii quoque imperatores R. cognomine Pii donati sunt. ¶ 5. Item minime gravis, blandus, jucundus, amœnus. *Horat. 3. Od. 21. 2.* Seu tu querelas, sive geris jocos, Seu rixam et insanos amores, Seu facilem, pie testa, somnum. (*Bentley.* ita distinguit: Seu faciliam pia, testa, somnum: ut pia sit tantummodo, quum somnum gerit. Sed quidquid testa secum ferat, semper jucunda et blanda est, quum bibit.) Alii tamen aliter interpretantur. *Germanic. Arat. 624.* Argusque ipsa pio cælo resecetur imago. Ita leg. *Grot. et interpretatur. Capell. 6. p. 191.* Movque imitata pium lactea Luna diem.

PIX, picis, f. 3. *πίσσα*, fluxus combustæ in tæda sua resinæ. Differt a *resina*. Nam *resina* est liquor crassus ex arboribus fluens, et sæpe sua sponte siccatus ad solem: *pix* est, quæ sit ex arborum resinis ad ignem decoctis, idque ad navium et aliarum multarum rerum usum (*It. pece, pegola; Fr. poix; Hisp. pez, pega; Germ. d. Pech, der Theer; Angl. pitch.*) — a) In singulari numero. *Plin. 23. Hist. nat. 1. 24. (46).* Sed et picem meminisse debemus non aliud esse, quam combustæ resinæ fluxum. *Cf. Id. 14. ibid. 20. 25. (122).* Crassiorem resinam et ad pices faciendas cedrus fundit. *Ovid. Heroid. 19. 7.* Cælum pice nigrius. *Horat. 3. Od. 8. 10.* Hic dies, anno redeunte, festus Corticem adstrictum pice dimovebit Anpboræ. *Ovid. 5. Trist. 10. 25.* pector junctis pice cantat arenis. *Plaut. Most. 3. 2. 140.* Postes satls boni sunt, si sint inducti pice. — Fuit inter tormenta servorum, quum fervens instillabatur corpori. *Lucret. 3. 1017.* Verbera, carnifices, robur, plx, lamina, tædas. *Plaut. Capt. 3. 4. 64.* At pol te, si hic sapiat sanex, atra pix agit apud carnificem, tuoque capiti illuceat. — Picis coquendæ et conficiendæ rationem tradit *Plin. 16. Hist. nat. 11. 21. (52). et seqq.* — b) In plur. numero. *Virg. 3. G. 450.* Idæasque (miscunt) pices et pingues unguine ceras. Adde *Plin. locum 14. Hist. nat. allatum sub a.*

PL

PLACABILIS, e, adject. Comp. *Placabilior* sub A. 1. et sub B.

A) Passive, placabilis

1.) Proprie est qui facile placatur, exorabilis, *che facilmente si placa, pieghevole, placabile, εύλατος, εύπαραισθητος. Cic. 4. Herenn. 15. 21. et 45. 58.* Inimicis te placabilem, amicis inexorabilem præbes. *Id. 1. Att. 17. ante med. Ir-* ritabiles animos esse optimorum sæpe hominum, et eosdem placabiles. *Liv. 4. 42. sub fin. Placabile ad justas preces ingenium. Cic. 4. Ferr. 38. 95.* Omnia habuisset æquiora et placabiliora, quam animum prætoris. *Ovid. 3. Trist. 5. 31.* Quo quisque est major, magis est placabilis ira. *Alti leg. iræ. Horat. 1. Ep. 20. 25.* Irasce celerem, tamen ut placabilis essem.

11.) Translate aram placabilem Dianæ et Palli dicit *Virg. 7. Æn. 764. et 9. ibid. 585.*, quia quum olim humenis hostiis coleretur, mitigata aliquando illa sacra erant, et ad victimas animalium redacta.

B) Active est qui facile placat, vel ad placandum idoneus est. *Ter. Adelph. 4. 3. in fin.* Quapropter te ipsum purgata ipse coram, placebilis

est. Adde *eumd. Phorm. 5. 7. 68. Lactant. 4. 28.* Si una hostia placabilis, placabiliores utique hostiæ plures.

PLACABILITAS, atis, f. 3. *placevolezza, το εύλατος, lenitas, mansuetudo. Cic. 1. Off. 25. 88.* Nihil enim laudabilius, nihil magno et præclaro viro dignius placabilitate atque clementia.

PLACABILITER, adverb. placate. *Gell. 7. 3.* Judices conciliandos esse ac propitiandos laudabiliter ac placabiliter et leniter. *At Hertz. omisit laudabiliter.*

PLACAMEN, Inis, n. 3. idem ac placamentum. *Liv. 7. 2.* Ludi quoque scænici, nova res bellicoso populo, inter alia cælestis iræ placamina instituti dicuntur. *Sil. It. 13. 415.* Duc prædicta sacris duro placamina Diti.

PLACAMENTUM, i, n. 2. *placamento, placazione*, id quo quis placatur. *Plin. 21. Hist. nat. 7. 19. (42).* Hoc veluti placamento terræ blandiuntur. — Et in plur. num. *Tac. 15. Ann. 44.* Non largitionibus principis, non deum placamentis decedebat infamia. *Id. 1. Hist. 63.* Stratis per vias pueris feminisque, quæque alia placamenta hostiis iræ etc. Adde *Arnob. 7. 8.*

PLACATE, adverb. Comp. *Placatus*. — Placate est idem ac quiete, *pacifamente, ἀταραχώς. Cic. 6. Fam. 1.* Omnia humana placate et moderate feramus. et *ibid. 13.* Sed hoc ipsum intelligamus eum quotidie remissis et placatus ferre.

PLACATIO, ōnis, f. 3. *placazione, ἐξίλασμα*, mitigatio, pacificatio. *Cic. 4. Tusc. 28. 60.* Sed omnis ejusmodi perturbatio animi placatione abluatur. *Id. 3. Nat. D. 2. 5.* Placatio deorum immortalium.

PLACATŌRIUS, a, um, adject. ad placandum pertinens. *Tertull. Patient. 13.* Hostia placatoria.

PLACATRIX, icis, f. 3. quæ placat *Salvian. 3. Gubern. D. 9.* Ipsa Ecclesia, quæ in omnibus esse debet placatrix Dei, quid est aliud, quam exacerbetrix Dei?

PLACATUS, a, um, *V. PLACO.*

PLACENS, entis. *V. PLACEO.*

PLACENTA, æ, f. 1. *πλακός, πλακόντος ούντος*, panis ex farina siliagine sine fermento coctus, caseo et melle adjecto, et in latam ætenuem formam compositus: a Græca voce *πλατά*, quæ a *πλάξ, πλακός crusta*. Ejus conficiendæ rationem suæ tradit *Cato R. R. 76.* Coctam in quadras secabant (magna enim forma fere fiebat), et convivis dividebant. (*It. focaccia, schiacciata, torta; Fr. gâteau; Hisp. torta hojaldré; Germ. der Kucken; Angl. a cake, cheesecake.*) *Horat. 1. Sat. 10. 10.* Utque sacerdotis fugitivus liba recuso: Pane ego jam mellitis potiore placentis. *Id. 2. ibid. 8. 24.* absorbere placentas. *Juvenal. 11. 59.* pulvis Coram aliis dicem puero, sed in aure placentas. *Martial. 5. 39.* nisi Hyblæis madidas thymis placentas. *Id. 6. 75.* Quadram placentæ alicui mittere. — Erat ejus usus etiam in sacris, ut liborum. *Id. 9. 91.* Et cum ture, meroque, victimaque Libetur tibi candidas ad eras Secta plurima quadre de placenta.

PLACENTARIUS, ii, m. 2. qui placentas conficit. *Gloss. Philoz. Πλακοντάριος*, placentarius, dulcarius. *Paul. Sentent. 3. 6. 72.* Inter urbana ministeria continentur obsonatores et vestiarii et cellararii et cubularii et arcarii et coqui, placentarii, tonsores, pistores, lecticarii, stabularii.

PLACENTIA, æ, f. 1. *placenteria, ἀπέουσια*, studium et ars ubique et omnibus placendi. *Apul. 2. Dogm. Plat.* In homine ad placentiam ac mediocritatem libido fleetur. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PLACĒO, placēs, placīti et placītus sum, placītum, placēre, n. 2. Part. *Placens* sub A. 1.; *Placitus* in fin.; *Placiturus* sub A. 1.; de Part. *Placendus* hæc *Forcellinus*: insolens nec facile imitanda illa loquendi ratio apud *Plaut. Trin. 5. 2. 35.* Si illa tibi placet, placenda dos quoque est, quam dat tibi. Simile est illud *Epid. 1. 1. 70.* Puppiis pereunda est probe. — Passive occurrit apud *Cyprian. Epist. 61.* Erudiens et edocens, quemedmodum masculus frangatur in feminam, et sexus arta mutetur, et diabolo divi-

num plasma maculanti per corrupti et enervati corporis delicta placeatur. — Placeo est idem ac jucundus sum, arrideo, satisfacio, *ἀρέσκω* (*It. piacere, aggradire, andare a gusto, andare a genio; Fr. plaître, être agréable, agréer; Hisp. placar, agradar; Germ. gefallen, gefällig sein, zusage willkommen oder angenehm sein; Angl. to please, give content, give satisfaction, humour, suit the taste or temper of, delight.*) Est autem A) Verbum personale: et B) Impersonale.

A) *Placere* v. person. ¶ 1. Generatim significat jucundum esse, arridere, satisfacere, et usurpatur — a) De personis. *Plaut. Cas. 2. 3. 10.* Myropolas omnes sollicito, ubicumque est lepidum unguentum, ungor, Ut illi placeam: et placeo, ut videor. *Id. Epid. 1. 2. 30.* meo neque cara est cordi, neque placet. *Horat. 4. Od. 3. 24.* Si spiro et placeo, si placeo, tuum est. *Id. 1. Ep. 17. 35.* Principibus placuisse viris non ultima laus est. *Ovid. 2. Amor. 4. 19.* Est quæ Callimachi præ nobis rustica dicat Carmina: cui placeo, protinus ipsa placet. *Id. 11. Met. 301.* quæ dotatissima formâ Mille procis placuit. *Id. 4. Trist. 3. 57.* omni tibi dote placebam. *Tac. 4. Hist. 55.* Proaviam suam divo Iulio, per Gallia bellanti, corpore placuisse. — Sic Part. præ. *Horat. 2. Od. 14. 21.* Linquenda tellus et domus et placens Uxor. h. e. quæ placet, placita, cara, dilecta, grata, piacente. — b) De rebus physicis et abstractis. *Petron. Satyr. 93.* Afræ volucres placenti palato. *Cic. 2. Phil. 5. 12.* Non placet Antonio consulatus meus: at placuit P. Servilio, placuit Q. Catulo, placuit duobus Lucullis, placuit M. Catoni. *Id. 3. ad Q. fr. 1. 4.* Erigonem si accipero, scribam ad te, quid sentiam, nec dubito, quin mihi placitura sit. *Ter. Hecyr. 2. 2. in fin.* Et quæ vobis placita est conditio, datur. *Horat. 1. Ep. 7. 44.* mihi jam non regia Roma, Sed vacuum Tibur placet aut inbelle Tarentum. *Id. 2. ibid. 1. 101.* Quid placet aut odio est, quod non mutabile credas? *Ovid. 11. Met. 172.* Judicium sanctique placet sententia montis Omnibus. *Cic. 13. Att. 1.* Erispecto quid istis placeat de epistola ad Casarem. *Nepos Arist. 1.* Se ignorare Aristidem: sed sibi non placere, quod cupide elaborasset, ut præter ceteros justus appellaretur. *Cæs. 3. B. C. 10. ad fin.* Interea et republicæ, et ipsis placere oportere, si uterque jurevisset etc. *Plin. 12. Hist. nat. 7. 14. (28).* Piper sola placet amaritudine. *Tac. Agric. 18.* Ingredienti provinciam (*Agricolæ*) labor et periculum placuit. — Sic Part. præ. *Cic. 3. Fin. 8. 27.* illud autem perabsurdum, bonum esse aliquid, quod non expetendum sit: aut expetendum, quod non placens. — Similiter de re scænica. *Ter. Andr. prol. 2.* Id sibi negoti credidit (*poeta*) solum dari, Populo ut placerent, quas fecisset fabulas. *Id. Hecyr. prol. alt. 12.* Ubi sunt cognitæ, placitæ sunt. *Sueton. Ner. 42.* Cuidam scænico placenti nuncium inisit, obtuli eum occupationibus suis. *Id. Galb. 12.* Ceno autem choraulæ, mire placenti, denarios quinque donasse. ¶ 2. Speciatim placet ne. increpantia et quærentis. *Ter. Eun. 5. 2. 11.* Bone vir, salve: dic mihi, aufugisti? *CHER. hera, factum, τῆλ. satin' id tibi placet? Cic. 6. Att. 6.* Sed heus tu, *πυρρός εἰς ἄθρον* Athenis? placet hoc tibi? *ti piace? sta bene questo? ¶ 3. Velle placere alicui, velle gratificari. Cic. 2. ad Q. fr. 6.* Longilium redemptorem cobortatus sum: fidem mihi faciebat, se velle nobis placere. *Id. 13. Att. 13.* Volo Dolabellæ valde desiderantî placere: non reperio quid. Alii placere omitt. ¶ 4. *Placere* sibi, efferi, gloriari, *compiacersi, essere contento di sè stesso, vantarsi, insuperbirsi. Cic. 2. Orat. 4. 15.* Ego nunquam mihi minus, quam besterno die, placui. *Plin. 35. Hist. nat. 9. 36. (63).* de Zeuzi. Adeo albi in illo (*athleta picto*) placuit, ut versum subscriberet etc. *Petron. Satyr. 120.* Nolo tibi tam valde placeas. *Sidon. 7. Ep. 9.* Omnes competitores placebant sibi, omnes omnibus displicebant. Huc spectet illud *Liv. 33. 31.* Antiochum transgressurum in Europam, quum primum ei res suæ

placuisse. *toto che i suoi interessi gli fossero andati bene: vel toto che avesse avuto forze da fidarsi.* Sic enim et Tac. 4. Hist. 23. Non loco neque munimentis labor additus: vis et arma satis placebant.

B) *Placet, placebat, placuit et placitum est*, v. imparson., sæpe ponitur prn videtur, voluntas aut sententia est, docetur, tenetur. ¶ 1. Generalit. — a) Cum Dativo. Cic. 1. Fin. 9. 29. Primum igitur sic agam, ut ipsi auctori bujus disciplinæ placet: constitutum etc. Id. 1. Divinat. 49. 100. Natura denrum, a qua, ut doctissimis sapientissimisque placuit, baustus animos et libatos habemus. Id. 1. Orat. 34. 155. Postea mihi placuit, eoque sum usus adolescens, ut summorum nratorum Græcas orationes explicarem. Id. 2. Herenn. 1. 4. Ita nobis placitum est, ut ea potissimum describeremus. Horat. 2. Od. 17. 16. Sic Justitiæ placitumque Parcis. Val. Flacc. 3. 296. quod si jam bella manebant, Et placitum hoc Superis. Ovid. 4. Pont. 11. 7. Non ita dis placuit. Plin. 34. Hist. nat. 18. 50. (166). Nero (quoniam ita dis placuit) princeps. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 31. 99. Duo placet esse Carneadi genera visurum. Id. 1. de republ. 38. Sub regno igitur tibi esse placet nmes animi partes, et eas regi consilio? Horat. 1. Od. 33. 10. Sic visum Veneri, cui placet impares Formas atque animos sub juga athenæa Mittere. Id. 1. Sat. 3. 96. Quis parva esse fere placuit percata, laborant Quom etc. — b) Sine Dativo. Cic. 1. de republ. 46. Quam (rempubl.), si placet, simul et qualis sit et optimam essa ostendam. Id. 2. ibid. 44. Sed, si placet, in hunc diem hactenus. Id. Sext. 51. 109. Venio ad comitia, siva magistratuum placet, siva legum. Id. 1. de republ. 12. Dein quom essent perpauca inter se collocuti, placitum est, ut in aprico maxime pratuli loco considerent. Id. ibid. 45. Placat enim esse quiddam in re publica præstans et regale. et ibid. 36. Si quidem omnes multos appellari placet, et ibid. 32. extr. Si enim pecunias æquari nun placet, etc. ¶ 2. Speciatim pertinet ad consultationes, deliberationes, edicta senatus, magistratus, concilia. Cæs. 7. B. G. 15. Deliberatur de Avarici in communi concilio, incendi placetur, an defendi. Pompej. ad Cass. post ep. 12. l. 9. ad Att. Placitum est mihi, ac ita video censerî Marcellin et ceteris nostri ordinis, ut Brundisium ducerem banc copiam, quam mecum habeo. Cic. 11. Phil. 12. 30. Senatui placere, C. Cassium proconsulem provinciam Syriam obtinere. et 14. ibid. 14. 38. Senatui placere, ut consules eurent, etc. In edicto censor. apud Sueton. Rhetor. 1. Quapropter et iis, qui eos ludos habent, et iis, qui eo venire consueverunt, videtur faciendum, ut ostendamus nostram sententiam, nobis non placere. Sueton. Aug. 44. extr. Edixit, mulieres ante horam quintam venire in theatrum, non placere. ¶ 3. Si diis placet. V. DEUS. — Hinc Part. præter.

Placitum, a, um, adjectivè quinquè usurpatur, unde Sup. *Placitissimus*, et est placens, gratus, *placitum, grato, caro, geniale, ἀσπρόσ.* Ovid. 2. Amor. 4. 17. Sive es docta, places raras dotata per artes: Sive rudis, placita es simplicitate tua. Sall. Jug. 81. In locum ambobus placitum atrexit conveniunt. Virg. 2. G. 425. et placitam paci nutritor olivam. Ovid. Heroid. 17. 98. Est virtus placitis abstinuisse bonis. Justin. 6. 7. 12. Atque ita, veluti ex placito consensu, a prolin disceditur. Id. 18. 3. 9. Eum regem placitissimum diis, qui solem orientem primus vidisset. Alii et ipse Jeop. leg. acceptissimum. Stat. 12. Theb. 302. cultrix placitissima nostri Inachis Argia. Alii leg. placitissima. Tac. 2. Ann. 66. Nec tamen Cæsar placitas semel artes mutavit. Id. 4. ibid. 37. Placitum jam exemplum secutus sum. — Hinc

Placitum, t, n. 2. absolute, substantivorum more, ¶ t. Est id quod placet. Virg. 7. Ecl. 27. Aut, si ultra placitum laudarit, baccare frontem Cingite, na vatî noceat inala lingua futuro. h. e. si plus, quam ipsi placet, hnc est videtur, laudamur ab eis; si Codrus nos immodice et præter veritatem laudat. ¶ 2. A *placens*, qua signi-

ficat sentire, censere, tenere, *placitum*, apud scribitur, est sententia, opinio, decretum, *dogma, opinione, decreto, sentimento, τό ἀσπρόσ, δόγμα.* Plin. 15. Hist. nat. 5. 6. (20). Nunc dicuntur Catonis placita de olivis. Id. 14. ibid. 22. 28. (143). Medicorum placita, novita ta aliqua sese commendantium. Tac. 14. Ann. 22. Ipse placita majorum colebat habitu severo etc. Id. Dial. de orat. 19. Ipsorum quoque oratorum paucissimi præcepta rhetorum, aut philosophorum placita cognoverant.

PLACESCO, is, ere, n. 2. *inchoat.* a *placere*, placere incipio, et generatim *placere*. Vet. Poeta in Anthol. Lat. T. 2. p. 613. ed. Burmann. Sic placet obscuris elephas immanis in artus, Sic turis piperisque Iadi nigredn placescit.

PLACIBILIS, e, adject. qui placere potest, placens, placitus. Tertull. Resurr. carn. 43. ex 2. Corinth. 5. 9. et ibid. 47. ex Rom. 12. 1.

PLACIDÈ, adverb. Comp. *Placidius* et Sup. *Placidissime*. — *Placide* est sine strepitu, quiete, laniter, sedate, placate, tranquille, soavemente, *pian piano, placidamente, quietamente, tranquillamente, ἡσυχῆ.*

1.) *Propria.* Plaut. Bacch. 4. 7. 35. Forem banc pauillulum aperi, placide, ne crepa. Id. Mil. glor. 2. 2. 65. Propare hoc, non placide deoet. Virg. 5. En. 86. Amplexus (anguis) placide tumulum. Cæs. 6. B. G. 7. Placide prægredi. Ter. Phorm. 5. 6. 28. Suspenso gradu placide ire perrexi. Plin. 10. Hist. nat. 18. 20. (11). Picus in capite prætoris ita placide sedit, ut manu prehenderetur. Plaut. Pæn. 3. 1. 42. Placide otiosaque agere aliquid. Cic. 2. Tusc. 24. 58. Placida et sedate ferre dolorem. Id. Orat. 27. 92. Sedete placideque loqui. Plin. 7. Ep. 1. Spa balinei placida leniterque dimissa. Gell. 13. 24. a med. Leniter ac placide objurgare. Sall. Jug. 45. Populus et senatus placide modesteque inter se rempubl. tractabant, et 110. Placide et benigna simul verba facit. Gell. 19. 1. circa med. Placide et comiter loqui. Sall. Cat. 40. Plæbem placidius tractare. Augustin. 6. Confess. 1. Placidissime respondit.

II.) *Translate.* Liv. 38. 20. Animadvertit, meridiana regione terrenis et placide acclives ad quemdam finem colles esse.

PLACIDITAS, atis, f. 3. *placidezza, εὐαρεστος*, lenitas. Varro 2. R. R. 1. 4. Oves assumptas, et proptar utilitatem, et propter placiditatem. Hinc Ovid. 15. Met. 116. oves vocat *placidum pecus*. eademque 13. ibid. 925. *placidam* dicit. Gell. 13. 21. ex comment. Servilii Claudii. Nerio dictum quasi Neirio, hnc est sine ira et cum placiditate. Capell. 1. p. 13. Qui placiditatem afferre solitus, Plæbus.

PLACIDUS, as, avi, are, a. 1. placidum reddo. Ambros. de Virgin. 3. Ubi cursus suos ab equum perturbatione placidaverit.

PLACIDULUS, a, um, adject. *placidetto*, diminut. placidi. Auson. Parental. 27. Cinis placidula.

PLACIDUS, a, um, adject. Comp. *Placidior* 1. et 3., Sup. *Placidissimus* 1. — *Placidus* est sedatus, placatus, tranquillus, lenis, quietus, mitis, perturbatione animi carens: a *placere*. Differt a clemente, quia, testè Donato, clemens est circa recte agentes, placidus etiam circa delinquentes: clemens animo, placidus vultu, *πραῖός, εὐμενής* (It. *placivole, placido, mansueto, tranquillo*; Fr. *doux, tranquille, paisible, calme*; Hisp. *pacífico, quieto, sosegado, tranquilo, dulce*; Germ. *gefällig, mild, sanft, ruhig, still, friedsam*; Angl. *quiet, gentle, soft, mild, calm, easy, still, placid*). ¶ 1. Generalit. — a) De hominibus. Plaut. Curs. 5. 3. 48. hisce ego, si tu me irritaveris, Placidum te hodie reddam. Ter. Adelph. 5. 4. 9. Ille semper vglit suam vitam in otio, in conviviis, clemens, placidus, nulli lædere os, arridera omnibus. Id. ibid. 4. 1. 19. Quom fervet maxime, tam placidom, quam ovent, reddo. Sic Cic. Cæcin. 10. 28. Ita eum placidum mollemque reddidi. Seneca 3. Ira 41. Audaces in honore sunt, placid pro inertibus habentur. Tac. 2. Hist. 48. Placidus ore, intrep-

idus verbis, intempestivus suorum lacrimas coerens. — b) De abstractis et rebus physicis. Cic. 4. Tusc. 5. 10. Tranquillitas animi, id est placida quietaque constantia. Id. Senect. 5. 13. Placida ac lenis senectus. Id. 2. Orat. 43. 183. Non semper fortis oratio quæritur, sed sæpe placida, summissa, lenis. Id. 5. Tusc. 16. 48. Semper in ejus animo placidissimam pacem esse. Lucret. 5. 1129. Placidam vitam degere. Liv. 3. 14. Nihil illis placidius, aut quietius erat. — *Cælum placidum*, serenum notat. Sil. It. 12. 667. nec placido commota tonitrua cælo. — *Dies placidus*, tranquillus et serenus. Plin. 5. Ep. 6. Accipit ab hoc auras quam libet serenn et placido die. — *Placidum mare*, aut *flumen*, est nullis fluctibus turbatum, leni motu fluens. Id. 9. Ep. 25. Nequaquam par gubernatoris est virtus, quam placido, quom turbato mari vehitur. Ovid. 1. Met. 702. placidum Ladonis ad amnem. Sic dicitur placida mors, Virg. 7. En. 522. placidus somnus, Ovid. 3. Fast. 185. urbs placida, h. e. quæ belli expers est, Virg. 7. En. 46. loca placidiora, Pallad. 1. R. R. 6. circa med. h. e. quæ cæli injuriis minus infestantur: quibus ponit *molestiora*. ¶ 2. Speciatim, *placide uvæ*, maturæ. Sedul. 1. 29. Labruscam placidis quid adbuç præpunitis uvis? ¶ 3. Item speciatim, *placida arbor* est, cui silvestris opponitur. Plin. 16. Hist. nat. 5. 6. (16). Præterea sunt aliquæ silvestres, aliæ placidiores, quæ culta obtinent.

PLACIFER, V. PACIFER.

PLACITIS, itidis, f. 3. tertium genus Cadmiæ, in lateribus fornacium adhærens, quæ propter gravitatem ad camaras pervenire non potuit. Est a *πλακίς, πλακός, crusta*, quia crusta est verius, quam pomex, intus varia. Plin. 34. Hist. nat. 10. 22. (102).

PLACITO, as, are, n. 1. frequentat. a *placere*. Plaut. Bacch. 4. 10. 6. Neque placitant mores, quibus video gnatis vulgo esse parentes. Ad illud ejusd. Curs. a. 3. v. 31. Licetne inforare, si incomitari baud licet? vetus Gloss. Inforare, in foro placitare. V. Gust. Löve, Prodrom. Corp. Glossar. Latin. p. 261.

PLACITUM, i, n. 2. et *PLACITUM*, a, um, particip. V. PLACEO in fin.

PLACIVUS, a, um, adject. placens. Gloss. Gr. Lat. *Ἀσπρόσ, placivus*.

PLACO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Placans, Placaturus et Placandus* sub a; *Placatus* in fin. — *Placare* est placidum reddere, lenire, mitigare, sedare, reconciliare, *πραῖός, ἀσπρόσματος* (It. *pacificare, placare, addolcère*; Fr. *apaiser, calmer, fléchir, adoucir*; Hisp. *apaciguar, aquietar, pacificar, suavizar, ablandar*; Germ. *beruhigen, besänftigen, wieder gut machen, versöhnen*; Angl. *to appease, pacify, make calm, mild or gentle, soften, calm, quiet, mitigate*). Occurrit — a) Stricto sensu. Ter. Phorm. 5. 3. 1. Agedum, fac, illa ut placetur nobis. Cl. Ovid. 6. Fast. 761. Præbe, querebaris: Deus est: placare parenti. Nepos Pelop. 5. Numquam is animo placari potuit in eum, a quon erat violatus. Cic. 2. Cat. 8. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri possit, non tam ulcisci studeo, quam sanare, et ipsos placare reipublicæ. Id. 1. Fin. 14. 47. Temperantia pacem animis affert, et eos quasi concordia quadam placat ac lenit. Id. 10. Phil. 3. 6. Placa animum istum aliquando, et mitiga. Cæs. 6. B. G. 15. Pro vita hominis nisi vita hominis reddatur, non posse aliter deorum tinortallium nomen placari arbitrantur. Virg. 2. En. 116. Sanguine placatis ventos et virgine casa. Liv. 4. 33. Placare aliquem beneficiis. Cic. 2. Legg. 9. 22. Impius na audeto placare donis iram deorum. Id. Harusp. resp. 28. 63. Nostræ nobis sunt inter nos iræ discordiæque placandæ. Sic Tybull. 4. 1. 46. seu iudicis ira Sit placanda. Rursus Cic. 1. Nat. D. 3. 5. Benevolos objurgatores placare. Id. Dom. 55. 140. Divinum nimen scelere violatum placare precibus. et 17. 44. Placare odia improborum. Horat. 2. Sat. 3. 13. invidiam. Val. Flacc. 5. 99. placantia carmina Manes. Justin. 18. 6. 6. Vel-

ut placatura viri Manes. — *Placatum* supinum. *Dicitur* Cret. 5. 8. Hecuba, re cognita, placatum deos egreditur. — *Horat.* 1. *Od.* 36. 1. Et ture et Gdibus iuvat Placare et vituli sanguioe debito deos. h. e. vota sacra diis persolvere, qui merito irascuntur, nisi reddamus ea, quæ voto promissimus. — *Placare aliquem*, placare conari. *Id.* 2. *Od.* 14. 5. Non si trecentis, quotquot eunt dies, Amice, places illacrimabilem Plutona tauris. — b) Poetice, vel translate, ut *Forcellino* placet. *Ovid.* 11. *Met.* 432. Hippotades quum vult, æquora placat. *Phædr.* 4. 9. Parva libellum sustine patientia, Severitatem frontis dum placat. h. e. lenio et minuo tuum legendi fastidium. — *Placare esca ventrem iratum* apud *Horat.* 2. *Sat.* 8. 5. est satiare famem. Sic *Ovid.* 15. *Met.* 94. placare voracis Et male morati poteris jejunia ventris? et *Martial.* 1. 50. placare sitim. — *Hinc* Part. præter.

Placatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde *Comp.* *Placatiore* et *Sup.* *Placatissimus*, et est lenitus, placato, quieto, mite, ἡσυχάζων, εὐχάριτος. *Liv.* 2. 60. Tum duci, tum propter ducem Patribus quoque placatiore exercitus rediit. *Nepos Iphicr.* 3. Vixit ad senectutem, placatis in se suorum civium animis. *Cic.* 3. *Cat.* 8. 19. Nisi dii immortales omni ratione placati suo numine prope fata ipsa flexissent. *Id.* *Orat.* 10. 34. Consequeris tamen, ut eos ipsos, quos contra statuas, æquos placatosque dimittas. *Id.* 5. *Tusc.* 6. 16. Animi quietus et placatus status. *Id.* 1. *Fin.* 21. 71. Placata, tranquilla, quieta, beata vita. *Id.* 5. *Att.* 1. Nihil tam vidi mite, nihil tam placatum, quam meus frater erat in sororem tuam. *Id.* *Orat.* 19. 63. Res placatæ ac minime turbulentiæ. *Virg.* 3. *Æn.* 69. placataque venti Dant maria. *Lucret.* 1. 8. ridet æquora ponti, Placatumque nitet diffuso lumine cælum. *Liv.* 37. 45. Placatiore animo aliquid facere. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 18. 41. (83). Nec minus dil proptitii erant mole salsa supplicantibus, immo vero, ut palam est, placatiore. *Cic.* 1. *Tusc.* 41. 97. Qui nonnumquam etiam sine visis somnlorum placatissimam quietem afferit.

PLACOR, ōris, m. 3. (placoe) placentia, beneplacitum. *Gloss. Cyrill.* Placor, ἀπόστασια. *Vulgat. interpr.* *Ecll.* 4. 13. Qui illam (sapientiam) diligit, diligit vitam; et qui vigilaverint ad illam, complectentur placorem ejus. et *ibid.* 39. 23. In præcepto ipsius fit placor.

PLACOR, ōris, m. 3. (placo) quies, placiditas. *Gloss. Isid.* Placor, tranquillitas.

PLACŪSA et plācūsa, æ, f. 1. *V.* PLAGUSIA.

PLĀGA, æ, f. 1. πλάγη, ictus, percussio; a voce Græca allata, quæ a πλάττω percussio, (It. percossa, colpo, battitura; Fr. coup, percussion, secousse; Hisp. golpe, percusion, sacudida; Germ. der Schlag, Streich, Hieb, Stoss; Angl. a stroke, blow, stripe, lash).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Stricto sensu. *Cic.* 7. *Verr.* 51. 134. Dico, in illo supplicio mercedem lacrimarum, mercedem vulneris atque plagæ, mercedem funeris ac sepultura constitui, nefas fuisse. *Virg.* 7. *Æn.* 382. de trocho. Dant animos plagæ. *Gell.* 5. 15. Non percussus aer, sed plaga ipsa atque percussio vox est. — b) Latiori sensu, de incurso, et impulsionem atomorum. *Cic.* *Fat.* 20. 46. Atomi aliam quamdam vim motus habebunt a Democrito impulsionis, quam plagam ille appellat: a te, Epicure, gravitatis et ponderis. Adde *ibid.* 10. 22; et *Lucret.* qui sæpe plagam dicit concursum atomorum, alias aliis ferientibus, unde variæ res gigni in natura, et dissolvi possint. *V. eumd.* 1. 633. et 1050. et 2. 223. etc. — c) Item est ipsa ruptio et fissio membri, quæ inflata plaga fit, piaga, ferita. Distinguit *Plin.* inter plagam et vulnus, ut illa sit, qua perforatur et finditur corpus, ἐντρομή; hoc, quo pars ejus laceratur et avellitur, ἄχος. Sic enim ait 16. *Hist. nat.* 12. 23. (57). Aperitur picea e parte solari, non plaga, sed vulnere ablati corticis. (Cf. *Marcell. Empir.* c. 33. p. 134. ed. *Ald.* Cerasum novellam radicibus suis stantem mediam findito, ita ut per plagam puer

trajici possit.) Alio modo *Celsus* 8. 4. ante *med.* Plagam, si ex vulnere est, talem necesse est babeamus, qualem acceperimus: si manu facienda est, ea fere commodissima, quæ litteræ X figuram accipit. *Id.* 5. 26. sæpe plagam et vulnus promiscue accipit. Apud *Sueton.* *Vitell.* 10. Verbera et plagas, sæpe vulnera, nonnumquam necem representantes adversantibus: verbera sunt, quæ virgis, fuste, loro insiguntur; plagæ, quæ pugnis, calcibus, saxis, aliove duro iustrummodo; vulnera, quæ gladio, hasta, aut hujusmodi, uode membrum rumpitur. *V. Vall.* 1. 6. c. 47. *Elegantiar.* Io illo *Caton.* apud *Gell.* 10. 3. ad fin. Insignitas injurias, plagas, verbera, vibices, eos dolores atque caroficicias-te facere ausum, etc. plagas puto esse flagrorum ictus: verbera addi amplificandi gratia, quia loquitur de liberis hominibus flagro cæsis. *V. integr.* loc. *Hieronym.* 1. in *Isaj.* 1. 5. Verberibus liveat corpora, plagis tument, hiant vulneribus. ¶ 2. Speciatim: promiscue ad plagam, sive ictum, sive vulnus sigificet, hæc pertinent. *Virg.* 10. *Æn.* 797. Jamque assurgentis dextra plagamque ferentis Æneæ subit mucronem. *Plaut.* *Pseud.* 1. 2. 4. Neque homines magis asinos unquam vidi: ita plagis costæ calleot. *Ter.* *Eun.* 2. 2. 13. Ego neque ridiculus esse, neque plagas pati possum. *Cic.* 2. *Tusc.* 17. 41. Plagas ferre. *Id.* 7. *Phil.* 6. 17. Plagam luculentam accipere. *Id.* *Vatin.* 8. 20. mortiferam insigere. *Id.* *Orat.* 68. 228. gravem facere. *Id.* *Sext.* 19. 44; et *Petron.* *Satyr.* 105. alicui imponere. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 18. 74. (243). inferre. *Auct. B. Alex.* 52. Sauciare aliquem plagis. *Sueton.* *Cæs.* 82. confodi. *Cic.* 7. *Verr.* 54. 140. confectus. *Cels.* 5. 26. n. 24. Plagam curare. et n. 23. suere. *Plin. proæm.* 1. 23. *Hist. nat.* 3. (6). Scorpionum et canum plagas sanare. le morsicature.

II.) Translate. *Cic. Mur.* 23. 48. Illa plaga est injecta petitioni tuæ maxima. *Id.* *Orat.* 68. 228. Sic nec oratio plagam gravem facit, nisi petito fuerit apta. *Id.* 9. *Fam.* 16. ad fin. Levior est plaga ab amico, quam a debitore. h. e. jactura. *Nepos Eumen.* 5. Hac ille percussus plaga non succubuit. h. e. calamitate.

PLĀGA, æ, f. 1. a πλάγιος obliquus, transversus, ut proprie transversum obliquumve spatium significet; vel rectius a πλάξ, πλακός, planities, est planities. Duo autem diversa significat, prout in plaga A) vel spatium consideramus, B) vel corpus.

A) Plaga, si coosideratur ut spatium, est tractus, regio, κλίμα, χώρα (It. tratto, clima, regione, contrada; Fr. contré, région, plage; Hisp. comarca, país; Germ. e. Gegend, Zone, Erdstrich, Landstrich; Angl. a tract of country, chime, climate, region). et est vocabulum Geographicis usitatum. *Virg.* 7. *Æn.* 226. et si quem extenta plagarum Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui. zone. Sic *Seneca Herc. Et.* 67. zonam torridam, ardentem plagam: et 1219. fervidam appellat. Adde *Melam* 1. 1. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 32. 59. (136). Septentrionalis plaga. *Id.* 5. *ibid.* 5. 5. (34). Ab his ad Troglodytas hiberni occasus plaga dierum viter. *Id.* 6. *ibid.* 19. 22. (70). A Gange versa ad meridiem plaga tinguntur sole populi. *Seneca Cædip.* 426. Omnis Eoæ plaga vasta terræ. *Justin.* 42. 3. 2. Primusque (Iason) humanorum post Herculeum et Liberum, qui reges orientis fuisse traduntur, eam cæli plagam domuisse dicitur. *Lucret.* 5. 31. Thracem Bistoniasque plagas atque ismara propter. *Virg.* 11. *Æn.* 320. Hæc omnis regio et celsi plaga pinea mootis Cedat amicitia Teucrorum. *Flor.* 1. 16. Omnium non modo Italia, sed toto orbe terrarum, pulcherrima Campaniæ plaga est. *Id.* 3. 5. a *med.* Cyzicum nobilis civitas, arce, mœnibus, porta-Asiaticæ plagæ litora illustrat. — Speciatim pro regione, seu pago. *Liv.* 9. 41. a *med.* Repens adventus consulis ita exterruit Umbros, ut bellum omittendum censerent. Plaga una (Materiam ipsi appellant) non continuit modo ceteros in armis, sed confestim ad certamen egit. h. e. regio una, seu pagi unius mllites, un distretto, un canto-

ne, ut recentiores plerique interpretantur. Alii vero plaga est pars aciei, uno squadrone: et fortasse, inquit *Glarean.*, acies quadrata altera parte longior, quæ πλάγχα Græce dicitur, quia transversa hosti opponitur. *Gloss. Philox.* Πλάγχα, transversa. — Et generatim. *Vet. Poeta* apud *Cic.* 2. *Divinat.* 13. 30. Quod est ante pedes nemo spectat: cæli scrutantur plagas. *Virg.* 1. *Æn.* 394. Ætheria quos lapsa plaga Jovis ales aperto Turhabat cælo. *Gell.* 17. 10. ad fin. Fluere amnes fumi, et flammarum fulva et tortuosa volumina in plagas maris ferre. *Pindari* locum interpretatur, qui habet ἐς βαρδειαῖον πόντου πλάχα: in profundum maris æquor. *Seneca Hippol.* 930. te licet terra ultimo Summota mundo dirimat Oceani plagis. *Stat.* 4. *Silv.* 3. 95. pariterque se levarat Ingenti plaga marmorata dorso. un lungo tratto di strada

B) Plaga, si tamquam corpus consideratur, est retis genus ad capiendas feras, rete, cassis, δίχτυρον, ἄρκυς (It. rete; Fr. rets, filet; Hisp. red; Germ. ein Netz, Garn; Angl. nets, snares or toils); et plerumque io plurali numero. Sunt eom qui putant, plagas proprie esse maculas, seu foramina, quibus rete constat, maglie. *Servius* ad illud *Virg.* 6. *Æn.* 131. Retia rara, plagæ: multi, loquit, dividunt, ut sint retia rara majora; plagas vero minora intelligamus. Alii plagas per definitioem accipiunt, ut intelligamus quæ sunt retia rara, plagæ. Sciendum tamen proprie plagas esse funes illos, quibus retia tenduntur circa imam et summam partem. Hæc *Servius*.

1.) Proprie. *Plaut. Pæn.* 3. 3. 35. Canes compellunt in plagas lupum. *Cic.* 3. *Off.* 17. 68. Suntne iosidia, tendere plagas, etiamsi excitaturus non sis, nec agiturus? *Horat.* 3. *Od.* 5. 31. extricata densis cervæ plagis. *Ovid.* 7. *Met.* 767. De vulpe. Illa levi velox superabat retia saltu, Summaque transibat positarum lina plagarum. et 2. *ibid.* 499. Nexillibusque plagis silvas Erymanthidas ambit. *Id.* 6. *Fast.* 110. Nodosasque cava tendere valle plagas. *Id.* 3. *Art. am.* 428. Inque plagam nullo cervus agente cadit. *Alii leg.* plagas. — Distinguit inter plagas et retia *Nemesian.* *Cyneg.* ubi ait, 299. Nec oon et casses iidem (servi) venatibus aptos, Atque plagas, longoque meoia retia tractu Addiscant raris semper contexere nodis, Et servare modum maculis, linoque tenaci. Ad quem locum *Ukinius* observat, etiam *Horat.* distiguere *Epod.* 2. 31. Aut trudit acres hinc et hinc multa caoe Apros in obstantes plagas: Aut amite levi rara tendit retia, Turdis edacibus dolos: Item *Virg. loc. cit.* Retia rara, plagæ. Vult itaque, (id quod ex *Servio* diximus) retia esse majora, et quæ in amplis tractibus tendantur, plagas minores, et quarum sit usus in viis angustis, ubi magnis retibus locus non est. Dictas autem esse a πλάγιος obliquus, quia obliquæ obijciuntur. Potest etiam dici ex loco *Horati*, esse plagas majoribus feris capiendis aptas, retia minoribus, et avibus.

II.) Translate. ¶ 1. De aranea dicit *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (83). Quum vero captura incidit, quam vigilans et paratus adcursum? Licet extrema hæreat plaga, semper in medium currit. ¶ 2. Morali ratione. *Plaut. Mil. glor.* 4. 9. 11. Ipsi illic sese jam impedit in plagas. *Id.* *Trin.* 2. 1. 11. Numquam Amor quemquam, nisi cupidum hominem, postulat se in plagas conjicere. *Petron. Satyr.* 107. Juvenes casu in has plagas incidisse. aver dato in questa rete. et *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 48. 147. De sorite, aut pseudo-meno: quas plagas ipsi contra se Stoici texerunt. *Id.* 7. *Verr.* 58. 151. Si ex his laqueis te exueris, in illas tibi majores plagas incidendum est. *Id.* 12. *Fam.* 25. circa *med.* Antonium conjei in Cæsaris Octaviani plagas. — Conice *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 14. Speculabar, ne quis oostro consilio veoator adsit cum auritis plagis. h. e. arrectis attentisque auribus. ¶ 3. In illo *Varron.* apud *Non.* p. 162. 28. *Merc.* Nulla potest bene judicare, quid sit beoe pictum a plumario in pulvinaribus plagis: pulvinares plagæ videntur esse reticula, quibus pulvini involuntur. Ad-

dit *Non. p. 378. 9. et p. 537. 21.* sumi *plagam* pro sindone, seu velo, quo lectica, aut lectus integitur, *cortinaggio, cortina, tenda.* *Varro* *ibid.* Eburneis lectis et plagis sigillatis. *Id. ibid.* Chlamydes, plagæ, vela aurea. *V. PLAGULA.* Idem fortasse significat *Varro* priore loco allato. — Item pro clavo vasti adusto. *Pacuvius* *ibid.* Et simitu pictæ plagæ pallam. Ita leg. *Voss.*; at *Ribbeck* (Tamen) etsi metuo picta de palla plagam.

PLĀGĀTUS, a, um, *V. PLAGO.*
PLĀGĒLLA, æ, f. 1. *deminut. a plaga*, idem quod plagula. *Cæl. Aurel. 3. Tard. 2. a med.* Conuenit etiam multiplicati linteaminis vaporatio, sive pannorum, vel plagellarum, quæ Græci πύργματα vocant, oleo tinctarum.

PLĀGIĀRIUS, ii, m. 2. ¶ 1. Est qui mancipia aliena sollicitat, celat, suppressit, item qui liberum hominem sciens emit, abducit, inuitum in seruitute retinet. *Seneca Tranquilli. 8.; Ulp. Dig. 21. 1. 17. et 47. 2. 49. et 53. et 48. 15. 1. et Callistrat. ibid. 6.* Et videtur etiam Cic. usurpasse, ubi ait 1. *ad Q. fr. 2. 3.* Licinium plagiarium cum suo pullo miluino tributa exigere. ¶ 2. Transfertur ad eum, qui alieni libri se auctorem falso prædicat. *Martial. 1. 53.* Impones plagiario pudorem.

PLĀGIATICIUS, a, um, adject. ad plagiatorem pertinens. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 80.*

PLĀGIĀTOR, oris, m. 3. ¶ 1. Est idem ac plagiarius. *Tertull. 1. aduers. Marcion. 23.* Talis assertor (serui) etiam damnaretur in sæculo, nedum plagiator. ¶ 2. Item qui seducit pueros, seductore. *Hieronym. Ep. 5. n. 3.* Magistrum autem pueri tui, de quo dignatus es scribere, (quem plagiatorum ejus esse non dubium est) saepe Euegrus presbyter, dum abduc Antiochiæ essem, me præsentem corripuit. Hæc *Forcellinus.* Sed plagiator apud *Hieronym. loc. cit.* eandem, atque apud *Tertull. 1.* significationem habere videtur: addit enim *Hieronym.* Cui ille respondit: Ego nihil timeo. Dicit se a domino suo fuisse dimissum; et, si vobis placet, ecce hic est, transmittit quo vultis. In hoc arbitror me non peccare, si hominem vagum non sinam longius fugera.

PLĀGIĀTUS, a, um, adject. vel particip. a *plagio*, obliquus. *Simplic. de re agr. p. 88. Goes.* Antemissa verò arbores solent etiam plagiata, aut flexuosam similemque corticibus ostendere cicatricem. Ita *Goes. leg. pro plagiata. At Rudorff. vulgata lectionem exhibet.*

PLĀGIAULES, æ, m. 1. *πλαγιαύλης*, obliqua tibia canens: a *πλάγιος obliquus* et *αἰλός tibia*. b. e. *suonatore di flauto a traverso o di storta.* *V. VASCUS* ibique adnotata. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 173.* Plagiאות, monaules, ascaules.

PLĀGĪGER, æ, gærum, adject. *πληγοφόρος*, qui plagas gerit, qui natus est ad plagas ferendas: et dicitur de sertis. *Plaut. Pseud. 1. 2. 20.* Plagigera genera hominum. *Fleckeisenus* legit *plagigeraula* et totum versum ausi inclusit.

PLĀGĪGERŪLUS, a, um, adject. idem ac plagiiger. *Plaut. Most. 4. 1. 19.* Peculii sui prndigi, plagiigeruli. *V. voc. præced.*

PLĀGIOSIPPUS et *Plagiosippus*, i, m. 2. vox ficta ad significandum eum, qui plagas infert: vel (si malis ducere a *plagium*) eum, qui furtis delectatur. *Cic. 4. Herenn. 31. 42.* Pronominatio est, quæ sicuti cognomine quodam extraneo demonstrat id, quod suo nomine appellari non potest; ut si quis de adversario dicat: Videte, iudices, quemadmodum me *Plagiosippus* iste tractarit. *Turneb. l. 20. c. 25.* ex conjectura lectionem mutare conatur.

PLĀGĪPĀTĪDA, æ, comm. gen., qui plagas patitur, plagarum patiens. *Plaut. Capt. 3. 1. 12.* Nil morantur jam *Lacones* imi subsellii viros plagiopatidas. *V. BOMONICÆ. Id. Most. 2. 1. 9.* Ubi sunt isti plagiopatidæ, ferritribaces viri?

PLĀGIO, as, avi, atum, are, a. 1. *πλαγιάζω, ἀνδραποδίζω*, hominem liberum abducere. *Collat. Mos. et Rom. leg. tit. 14. in lemmate.* Quicum-

que plagiaverit quemquam in Israal et vendiderit eum, morte moriatur. *V. voc. seq. 1.*

PLĀGIŪM, ii, n. 2. ¶ 1. Est crimen illud, quo quis hominem, quem scit liberum esse, emit, et pro seruo tanet, vel vendit: item qui alieno mancipio persuadet, ut a domino fugiat, vel ipsum, invito vel insciente domino, celat, vinctum habet, emit, vendit, donat. Est a *πλάγιος*, quod proprie notat obliquum, metaphorice autem pro doloso sumitur *ἀνδραποδιός.* *Callistrat. Dig. 48. 15. 6. et Ulp. ibid. 1. ¶ 2.* Est etiam rete pluribus plagis contextum. *Grat. Cynege. 23.* Carmine et arma dabo, et venandi persequar artes, Armorum casces, plagiique axordiar astus. *Alii rectius legunt:* Carmine et arma dabo venanti, et persequar artes Armorum, cascesque plagarum-que ordiar astus.

PLĀGO, as, avi, atum, are, a. 1. *impiagare.* plagam facere. *Augustin. 21. Civ. D. 11.* Servus, qui verbo, aut actu lacessivit dominum, vel plagiavit. — Part. *Plagatus* apud *Cassiod. 3. Hist. Eccl. 2. ad fin.* Milesius multa sæpe passus et plagatus et tractus. *Vet. Scholiast. ad Juvenal. 13. 113.* Mars quum plagatus est a Diomede. *Vulgat. interpr. Zach. 13. 6.* His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

PLĀGŌSUS, a, um, adject. ¶ 1. Passive est plenus plagis, *impiagato, πληγώδης.* *Apul. 9. Met.* Plagosum dorsum, et 8. *ibid.* Plagosa crura. ¶ 2. Active pro eo, qui frequentes et multas plagas infert. *Horat. 2. Ep. 1. 70.* memini quæ plagosum mihi parva Orbilius dictare.

PLĀGŪLA, æ, f. 1. *deminut. a plāga*, parva plaga. ¶ 1. Est velum, aut pars veli, quo lectus, aut lectica integitur, aut insternitur. (*V. PLAGA* sub *B. II. 3.* *Afranius* apud *Non. p. 378. 10. Merc.* Demitto plagiulam de lecto. *Varro* apud *eumd. p. 86. 7.* Qui primus uxorem ducibat, duabus culcitis ac duabus toros plagiulis quum strasset. *Sueton. Tit. 10.* Quum inde lectica transferretur, suspensisse dicitur dimotis plagiulis cælum. *Liv. 39. 6.* Luxuriæ peregrinæ origo ab exercitu Asiatico invecta in urbem est. Il primum lectos aratos, vestem stragulam pretiosam, plagiulas et alia taxilia Romam adveserunt. ¶ 2. Item pars vestis. *Varro 9. L. L. 79. Müll.* Si quis tunicam in usu ita consult, ut altera plagiula sit angustis clavis, altera latis. ¶ 3. Item chartæ folium, *foglio.* *Plin. 13. Hist. nat. 12. 23. (77).* Pramitur deinde prelis, et siccantur sole plagiulæ, atque inter se junguntur, etc. numquam plures scapo quam vicenæ.

PLĀGŪSĪA, æ, f. 1. genus piscis. *Plaut. Rud. 2. 1. 8.* Captamus conchas, marinam urticam, musculos, plagusias. A *πλάγιος obliquus* dictam voluit, quia obliqua incedat. Alii legi mallent *pelagias*: alii *placusa* vel *placusia*.

PLĀNA, æ, f. 1. *pialla*, instrumentum fabrile, quo utuntur fabri lignarii ad æquandas tabulas ligneas, quodque nostrates vulgo *piana* vocant. *Arnob. 6. 14.* Simulacra terabratarum excavata vertigine, runcinarum levigata de planis. *Piana* et *runcina* idem significant; has tamen voces more suo auctor conjungit: nisi *planis* accipere velimus de parte runcinæ lignum levigante.

PLĀNĀRĀTRUM, i, n. 2. aratrum cum duabus rotis, quo primum usi sunt Galli Cisalpini seu Ræti; quum Romani rotis non uterentur, ut passim videre est in antiquis monumentis. *Plin. 18. Hist. nat. 18. 48. (172).* Non pridem inventum in Rætia Galliæ, ut duas adderent tali rotulas, quod genus vocant planaratri. *Harduinus* leg. *plaustrarati*, at fortasse rectius *plaustraratri*, aratrum nempa, cui adjectum est *plaustrum*. Idem describit *Virg. 1. G. 174.* ubi *Serv.* Curus autem dixit propter morem provinciæ suæ, in qua aratra habent rotas, quibus jurantur. *Silvigiis* legit *plaumorati*, eique conatus hanc vocem ingenio linguæ Latinæ accommodandi inanes videntur, quia Plinium vocem Rætiam attulisse apparet.

PLĀNĀRĪS, e, adject. idem ac planarius. *Capell. 6. p. 228.* Primæ formandorum schematum partes duæ sunt; una, quæ dicitur planaris, quam

ἐπιπέδον Græcc soleo memorare; alia solida, quam *σπερσόν* dicimus. et *mox p. 229.* Circulus est planaris figura.

PLĀNĀRĪŪS, a, um, adject. qui in plano sit, ut *Planarius* condictus, apud *Ammian. 19. 5.* *Planaria* interpellatio, *Imp. Constant. Cod. 3. 11. 4. h. e.* compellatio magistratus, quæ sit de piano, h. e. antequam in tribunal ascendat.

PLĀNĀTUS, a, um, *V. PLANO.*
PLĀNĀTIŌ, onis, f. 3. (plano) exæquatio. *Gloss. Cyrill. Ἀπόδωσις, planatio.*

PLANCA, æ, f. 1. *πλάξ.* ¶ 1. Generalim est tabula plana, vel complanata. *Paul. Diac. p. 231. 3. Müll.* *Planca*, tabulæ planæ: ob quam causam et planci appellantur, qui supra modum pedibus plani sunt. *Plin. 8. Hist. nat. 43. 68. (169).* Nec pontes asini transeunt, per raritatem plancarum translucensibus fluvii. Ita in vet. edit. anni 1470. et 1472. At antiquior 1469. *Harduin.* et *Sillig.* ex MSS. per raritatem eorum habent. *Pallad. 1. R. R. 21.* *Planca* roboreæ supponantur stationibus equorum cum stramine. ¶ 2. Est etiam tabula marmorea, qua sarcophagum cooperitur. *Inscript. apud Murat. 1427. 4. si q. h. PLANC. p. xxc. KOR. q. s. s. s. A. n. IN P. C. HS. 1. n. h. e.* Si quis banc plancam post excessum eorum, qui supra scripti sunt, amoverit, dabit in fiscum Cæsaris, sestertiorum quinquaginta millia numerum. Alia apud *Donat. 278. 3. a. p. OBIT. E. Q. s. s. s. h. PLANC. A. D. D. R. F. R. HS. M. M. N. h. e.* Si post obitum eorum, qui supra scripti sunt, hæc planca amovebitur, dari debebunt rei publicæ Ravennatum sestertiorum duo millia numerum.

PLANCTUS, us, m. 4. (plango). ¶ 1. Generalim est percussio, plaga, ictus cum strepitu, *plangor, πληγίς, κοπετός* (Il. *percossa, battimento strepitoso*; Fr. *action de frapper avec bruit, battement*; Hisp. *el acto de pegar, de golpear, percusion*; Germ. *das laut tönende, rauschen* *Schlagen, Rauschen, Schwirren*; Angl. *a striking or knocking against, a striking or beating attended with a loud noise*). *Val. Flacc. 4. 494.* unum omnes incescere planctibus, unum infestare manus. Da *Harpys* loquuntur, alarum agitatione strepitum facientibus. Sic de iisdem *Petron. Satyr. 136.* tremant pertarritus æther Planctibus insolitis. *Lucan. 6. 690.* quod sibilat anguis, Exprimit, et planctus illisæ caulibus undæ, Silvarumque sonum. ¶ 2. Speciatim vero et præcipue dicitur de ictibus, qui in fetu et lamantis sunt quum querentes pectus tundunt, brachia, vultum feriunt, *battimento di petto, κομμός.* *Seneca Troad. 92.* Vacet ad crebri verbera planctus Furibunda manus. *Id. Thyest. 1045.* pectora illiso sonant Contusa planctu. *Petron. Satyr. 81.* Verberabam ægrum planctibus pectus. *Lucan. 2. 23.* nec mater crine soluto Exigit ad sævos famularum brachia planctus. *Id. 2. 37.* planctu livalentes contusa lacertos. *Id. 9. 49.* luctus planctusque ferebant. *Val. Flacc. 2. 175.* Flet Venus, et sevis ardens dea planctibus instat. *Claudian. 2. Rapt. Pros. 248.* planctuque lacertos Verberat, et questus ad nubila rumpit inanes. *Tac. 1. Ann. 41.* Gemitus ac planctus. *Seneca Troad. 902.* Planctus et gemitus sonent Rursus *Tac. 4. Hist. 45.* Planctus et lamenta at supremorum imago. *Flor. 4. 1. circa med.* Theatri plausum in modum planctus circumsonare.

PLANCUS, a, um, adject. *chi ha i piedi piani, στεφανόπους, πλατύπους*, ut in *Gloss. Philox.* exponitur, qui pedes supra modum planos habet, ut *Paul. Diac. p. 231. 3. Müll.* docet, h. e. sine vola, seu cavitate in solo medio pedis. *Plin. 11. Hist. nat. 45. 105. (253).* Vola hominl tantum, exceptis quibusdam: namque et hinc cognomina inventa *Planci*, *Plauti*, *Scauri*, *Pansæ.* Ceterum *Gloss. Placid. ed. A. Maio* in *Class. Auct. T. 6. p. 539.* *Plancus*, pedibus latis et planis, quem *Umbri* *ploton* vocant.

PLANCUS, i, m. 2. Ab *Aristot. Hist. anim. l. 9. c. 41.* dicitur *πλάγιος* species quædam æquilæ, quam *plancum* Itidem appellat *Plin. 10. Hist. nat. 3. 3. (7).* At *Sillig.* *plangus* emendavit, apud *Aristot.* enim l. cit. est *πλάγιος.*

PLĀNE, adverb. (planus). Comp. *Planius* II. 1.; Sup. *Planissime* II. 1. et 3.

I.) Proprie, b. e. prima hujus adverbii significatio, quia planum opponitur proclivi aut iniquo, exstat in uno illo lusu *Plaut. Aïn.* 3. 3. 67. *ἀερα*. Hic pona, bide istam colloca crumenam in collo plane. *Leonida ob ambiguum sensum postea dicit v.* 73. Istuc proclive 'st, quod jubas me plane collocare. Huc pertinet et illud *Nepot. Eumen.* 5. Substringebat caput (equi) loro altius, quam ut prioribus pedibus plane terram posset attingere. h. e. quam ut toto pede terram attingeret: *V. Hand. Tursell. T.* 2. p. 242.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpissime plane usurpatur pro clare, perspicue, manifeste, aperte, plano et facili ad intelligendum modo, *φανερῶς, προδήλως* (It. *apertamente, schiettamente, chiaramente, pianamente*; Fr. *clairement, nettement, intelligiblement*; Hisp. *claramente, de un modo claro y distinto, limpiamente*; Germ. *mit klaren Worten, deutlich, klar, ausdrücklich, gradezu, rundheraus*; Angl. *openly, manifestly, clearly, plainly, evidently, expressly, explicitly*). *Cic. 2. Fin.* 3. 10. Tu istuc dixi bene Latine, parum plane. *hinc mox.* Non satis perspicuo. *Id. 2. Orat.* 80. 329. Alia potes, semel si obscuris dixeris, dicere alio loco planius. *Id. 1. ibid.* 32. 144. Plane et dilucide loqui. *Id. 7. Phil.* 6. 17. Plane et Latine loqui. *Id. 2. Fin.* 5. 15. Epicurus autem nec non vult, si possit, plane et aperte loqui, nec etc. *Sic Id. Rosc. com.* 14. 43. Planius atque apertius dicere. et 4. *Verr.* 64. 156. Apartissime planissimeque explicare. *Id. 3. Fin.* 5. 19. Plane et perspicue expedire posse, docti et intelligentis viri (est). *Plaut. Amph.* 2. 1. 30. Satin' hoc plane, satin' diserte, bene, nunc videor tibi locutus? *Varro 7. L. L.* 22. *Müll.* Hæc apertius dixissem, nisi brevius eo nunc mallet, quod infra sunt planius usurpanda. ¶ 2. Item omnino, prorsus, penitus, *affatto, totalmente.* *Cic. Brut.* 59. 245. Nec vero Sulpicio, neque Cottæ dicere possumus rem ullam plane atque omnino defuisse. *Id. 1. Orat.* 35. 161. Ita neque hoc possum dicere, me omnino ignorare, quid possideat, neque plane nosse. *Plaut. Men.* 4. 2. 104. Ex hac familia me plane excidisse intelligo. *Id. Pseud.* 4. 7. 115. Plane perdidisti mulierem. *Id. Epid.* 3. 4. 55. Tibi os est sublitum plane et probe. *Ter. Heaut.* 5. 1. 24. Sed te miror, qui alia tam plane scias. *Cic. Brut.* 81. 282. Erat autem quin institutus optime, tam etiam perfecte planeque eruditus. *Id. 1. Orat.* 23. 108. Ex rebus penitus perspectis planeque cognitis. *Id. 4. Herenn.* 20. 28. Fieri potest, ut non plane par sit numerus syllabarum. *Id. 13. Att.* 6. Quod reliquos coheredes convenisti, plane bene. *Id. Divin. in Q. Cæcil.* 17. 55. Plane nihil sapit. *Horat. 1. Sat.* 3. 66. Communi sensu plane caret. *Cic. 3. Fam.* 10. Illud plane moleste tulli, quod etc. *Id. Brut.* 97. 332. Quod jam propemodum, vel plane potius effecerat. *Id. 12. Att.* 37. Accepi-Piliam et Atticam plane belle se habere. *Plin. 1. Ep.* 5. Rogo mane videas Plinium domi, sed plane mane. h. e. bene mane. — *Plane velle* significat firmum et certum consilium. *Cic. 1. Legg.* 20. 53. Ego plane vellem me arbitrum inter antiquam Academicam et Zenonem datum. *Id. 8. Att.* 12. Explicari mihi tuum consilium plane volo, ut peritui intelligam. *voglio assolutamente.* Adde *Quintil. 2. 7. 2. et 6. 3. 30.* — In familiari oratione plane est statim, sine alia conditione, *senz'altro.* *Cic. 2. Att.* 24. Te rogo, ut plane ad nos advoles. Adde *eumd.* 8. *ibid.* 12. — *Plane quasi* legitur apud *Flor.* 1. 10. Plane quasi ad inferos usque sequeretur. Adde *eumd.* 1. 11. — Notandum et illud *Tac. Dial. de orat.* 26. *extr.* Ut se non quidem ante Ciceronem numerat, sed plane post Gabinianum. in ogni caso. — Comparativis jungitur *z Tac. ibid.* 27. Paulo ante dixisti, plane mitior et eloquentiæ temporum nostrorum non iratus. et *ibid.* 35. Suasoria quidem, tamquam plane leviores et minus prudentiæ exigentes, pueris delegantur. — *Inscript.* apud *Gruter.* 208. PLANE CUM IN RE PRÆSENTI

INPÆXERIM LITVRATVM AO. ET BRASVM. h. e. præsertim quum. ¶ 3. In responsionibus affirmandi vim habet. *Ter. Phorm.* 5. 2. 3. OE. Nonne id sat erat, accipere ab illo injuriam? etiam argantum est ultro obiectum, ut sit, qui vivat, dum aliud aliquid flagitii conficiat. *z. planissime.* *z. n.* His nunc præmium est, qui recta prava faciunt. *z. verissime.* *z. cosi è per appunto.* *Sic Plaut. Truc.* 2. 7. 57. Ego et donis privatus sum, et perii. *z. plane istuc est.* *Cic. 1. Tusc.* 7. 13. m. Non dicis igitur, *miser est M. Crassus*, sed tantum, *miser M. Crassus.* a. Ita plane. *z. Plaut. Epid.* 3. 2. 8. Plane berle hoc quidem est. et *Mil. glor.* 2. 5. 52. Immo edepol plaee ea est. — Similiter in concessione plane fera significat quidem, ut apud *Tac.* 3. *Ann.* 34. Bella plane accinctis obeunda: sed revertentibus post laborem quod honestius, quam uxorium levamentum? ¶ 4. *Plane si* est Jurisconsultorum, et ab interpret. *pro sei si* accipitur. *Ulp. Dig.* 9. 2. 7. Plane si cedentem vulneraverit, erit Aquiliæ locus. *Id. ibid.* 32. 1. 52. Plane si mihi proponas, adberentia esse membra domus armaria vel affixa, sine dubio non debebunt.

PLĀNES, ætis. *V. PLANETA* init.

PLĀNESCO, is, ere. n. 3. inchoat. planus fio.

Paulin. Nol. 5. 318. leniet aspera, dura Molliet et totum coget planescere mundum.

PLANETA, æ, m. 1. In tert. declin. *planes, ætis, m.* 3. *πλανῆς, ἦτος,* legitur apud *Gell.* 14. 1. *ante med.* Ut alii quidam planetes pari potestate essent. — *Planeta, πλανήτης, pianeta,* est sidus errans; a *πλανάμαι* erro, *vagor.* Ita autem planeta vocatur, non quia errant re vera, sed quia errare videantur, quia nunc alio, atque alio distent intervallo, quum idam semper spatium servent sidera cetera. Sunt autem septem: Saturnus summum locum obtinet, proximum Juppiter, tertium Mars, quem deinde Sol subsequitur, Solem Venus, sub Venere Mercurius situs est, Luna ultimum terrisque proximum, eumdemque minimum orbem possidet. *Cic. 1. Tusc.* 25. 62. et *2. Nat. D.* 20. 51. vocat *stellas errantes,* at *Seneca, Nigid.* et *Varro* appellant *erraticus,* et *errones.* *V. Plin. 2. Hist. nat.* 8. 6. et *seq.; Macrobi. 1. Somn. Scip.* 17. 19. et 21.; *Cic. 6. de republ.* 17. et *Lucan. 10.* 199. qui omnes da bis verba faciunt: sed *planetas* qui appellaverit Latinus scriptor, inveni adhuc neminem, præter *Auson. Eclogar. de nominib. VII. diar.; Firmic. 2. Mathes.* 2.; *Capell. 8. p.* 287.; *Isid. 3. Orig.* 71. et 19. *ibid.* 24. *ad fin.*; et *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 709. n. 307.

PLANETĀRIUS, ii, in. 2. observator de planetis, astrologus, astrologus. *Augustin. 4. Confess.* 3. Illos planetarios, quos mathematicos vocant, consulere non desistebat. *Alii rectius leg. planos.* Adde *Serv. ad Virg. 3. Æn.* 284.

PLANĒTĪCUS, a, um, adject. *πλανητικός,* ad planetam pertinens. *Sidon. 8. Ep.* 11. a *med.* Planetariorum siderum globus.

PLANGO, gis, ii, ctum, gere. a. 3. Part. *Plangens* in omnibus paragr.; *Plancturus* II. — *Plangere* verbum est fere poeticum a *plago* (ut *tango a tago*) quod a *πλάγῃ* Dorico pro *πληγῇ* percussio, et significat percutere, verberare, *πλήγω, κόπτω* (It. *percuotere, battere*; Fr. *frapper, battre*; Hisp. *cascar, golpear, pegar*; Germ. *schlagen, bes. mit Getöse*; Angl. *to baat, strike, knock. dash against*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Lucret.* 2. 1155. Nec mare, nec fluctus plangentes saxa creantur. *Id. 6. 114.* Aut ubi suspensam vestem chartasque volantes Verberibus venti versant, planguntque per auras. *Ovid. 12. Met.* 118. plangens moribundo vertice terram. *Id. Heroid.* 16. 334. Cæsaque sanguineam victima planget humum. et *ibid.* 19. 121. Me miseram! quanto planguntur litora fluctu! *Sil. It.* 1. 588. de *Borea.* semperque rigens nunc litora pulsat, Nunc ipsas alis plangit stridentibus Alpes. *Catull.* 64. 261. Plangebant aliæ proceris tympana palmis. — *Plangi* mediorum apud Græcos more. *Ovid. 11. Met.* 73. Utque suum laqueis, quos callidus abdidit auceps, Crus ubi commisit volucris, sensitque teneri, Plangitur

ac trepidans adstringit vincula motu. h. e. agitat se, et alas diverberat, ut effugiat. ¶ 2. Spaciatim, sæpe dicitur de iis, qui stentes querentesque pectus tundunt, vultum, brachia feriunt præ dolore. *Petron. Satyr.* 111. Funus sparsis prosequi crinibus, et nudatum pectus in conspectu frequentia plangere. *Ovid. 6. Met.* 248. laniataque pectora plangens. et 11. *ibid.* 81. femur inærenti plangere dextra. et 9. *ibid.* 635. a pectore vestem deripuit, planitque suos furibunda lacertos. — Passive vel rectius mediorum apud Græcos more. *Ovid. 8. Met.* 525. scissæque capillos Planguntur matres Calydonides Eueninæ. h. e. tundunt se præ dolore. Alii leg. *plangunt se*: alii *plangebant*: sed *Heins.* *τὸ planguntur* defendit. *Sic 5. ibid.* 675. Dumque volunt plangi.

II.) Translate ponitur pro vehementer queri, lamentari, deplorare; et occurrit — a) Absolute. *Virg. 11. Æn.* 145. Contra turba Phrygum veniens plangentia jungit Agmina. *Ovid. 3. Met.* 505. plangere sorores Naides, et sectos fratri posuere capillos: Plangere et Dryades: plangentibus adsonat Echo. *Stat. 11. Theb.* 417. Cuncta madent lacrimis, et ab omni plangitur arce. *Justin. 19. 2. 11.* Toto litore plangentium gemitus. *Apul. 5. Met.* Ibi que desolebat oculos et plangebant ubertim. — b) *Plangere aliquem,* aut *aliquid,* fletu, lamentis et pectoris verberatione prosequi. *plangere.* *Tibull. 1. 8. 27.* suum pubes miratur Osirim Barbara, Menpbitem plangere docta bovem. *Val. Flacc. 3. 297.* nonne hæc mea justius essent Funera, meque tuus potius nunc plangeret error? *Germanic. Arat.* 198. tandit palmas, ceu sit planctura relicta Andromedam. *Stat. 2. Silv.* 1. 123. Et monstrare artes, et verba refringere, quæ nunc Plangimus. *Id. 11. Theb.* 117. plangunt sua damna coloni. et 12. *ibid.* 383. Mene times? mea membra tenes, mea funera plangis. *Tac. Agric.* 46. Nosque, domum tuam, ab infirmo desiderio et muliebris lamentis ad contemplationem virtutum tuarum voces, quas neque lugeri, neque plangi fas est. *Claudian. 2. in Eutrop. prol.* 49. Direptas quid plangis opes? *Id. 3. Rapt. Pro.* 159. Nec defert, plangite malum. *Stat. 3. Theb.* 196. et longe examine matres Invidiam plangere dais. h. e. lamentando necem natorum Niobes, invidiam in daos moverunt, a quibus interfecti fuerant. — Apud *eumd.* 3. *Theb.* 505. ales fugiens placabile planxerit omen. h. e. alis aera verberando omen dederit. *Al. leg.* plauserit.

PLANGOR, ðris, m. 3. (plango). ¶ 1. Generatim est percussio, ictus cum strepitu, *percossa con istrepito, κωπετός.* *Cic. 3. Herenn.* 15. 27. Sin utemur amplificatione par conquestione, feminis plangere et capitis ictu-uti oportebit. *Catull.* 64. 272. quæ (undæ) primum clementi flamine pulsæ Procadunt. leni et resonant plangore cæbinni. *Ovid. 3. Met.* 497. de *Echo.* Quumque suos manibus percusserat ille lacertos, Hæc quoque reddebat sonitum plangoris eumdem. ¶ 2. Speciatim vero ac præcipue sic dicitur percussio pectoris, aut vultus in lamentatione et fletu, ut *planctus.* *Cic. Orat.* 38. 131. Plangore et lamentatione complerimus forum. *Virg. 2. Æn.* 487. penitusque cavæ plangoribus ædes Famineis ululant. *Ovid. 6. Met.* 532. cæsis plangore lacertis. et 4. *ibid.* 553. dum solito tentat plangore ferire Pectora. et 14. *ibid.* 420. Nec satis est Nymphæ flere, et lacere capillos, Et dare plangorem. *Val. Flacc.* 3. 274. Tnm super esanguis consertæ cædis cervos Præcipiti plangore ruunt.

PLANGŪS, i, m. 2. *V. PLANCUS.*

PLANĪPĒDIŪS, a, um, adject. humilis, ut *Planipedia* comædia. *Donat. in fragm. de comæd. et trag.* Planipedia dicta ob humilitatem argumenti, ac vililitatem actorum, qui non coturno aut socco utuntur in scæna aut pulpito, sed plano pede: vel ideo quod non ea negotia continet, quæ personarum in turribus, aut in cœnaculis habitantium sunt, sed in plano et humili loco. *V. vocem sequent.*

PLANĪPES, ædis, m. 3. mimus, qui Interim dum in scæna fabulæ explicarentur, non in gestu scænae seu podio, sed in plano orchestræ

riciniatus actitabat, vel nudis pedibus, h. e. non cum soccis, ut cumici, neque cum cotburgis, ut tragici, scænam ingrediebatur. Utramque opinionem affert *Diomed.* 3. p. 487. *Putsch.*, sed prioræ præferunt *Scaliger* ad *Fest.* p. 181. 22. *Müll.* et *Foss.* *Instit. poet. l. 2. c. 32.*, quamvis enim, inquam, verum est, pedibus nudis fuisse; tamen falsum, pedem nudum esse pedem planum: patet igitur, planipedem esse, qui, uti dicunt Itali, a *piè piano* recita. *V. PEDEPLANA* et *PLÂNUS*. At recentiores putant *planipedem* ex calceatum fuisse, collato *Senec. Ep. 8. V. EXCALCEATUS*. *Atta* apud *Diomed.* loc. cit. *Daturia* estis aurum? esultat planipes. *Gell.* 1. 11. a. *med.* Quid enim foret ista re ineptus, si ut planipedi saltanti, ita Graccho contionanti numeros et modos tibicen incineret? *Juvenal.* 8. 189. populi frons durior hujus, Qui sedet et spectat triscurria patriciorum, *Planipedes* audit *Fabios* (Cf. *Sueton. Ner. 4.*; et *Tac. 3. Hist. 62.*). *Macrob.* 2. *Saturn.* 1. Hæc nobis sit litterata lætitia, et docta cavillatio, vicem planipedis et fabulonis (sannionis?), impudica et prætextata verba jacentis, ad pudorem ac modestiam versus imitata. *Cassius* apud *Quintil.* 5. 11. 24. Quis istam faciem planipedis senis torquens? *Alii leg.* Quis iste? faciem etc. *Alii melius* lanipedis. h. e. laevis vinculis pedes deligatos habentis, tamquam ulcerosi sint: atque adeo tardigradi, leni. Plura de planipedibus habent *Reuensius Collect. litter. T. 1. p. 51. 62.* et *Osannus* in *Analect. crit. T. 1. p. 67.* et sequ. Ceterum *Festum* p. 274. 33. *Müll.* Recinnum-esse dixerunt viriis togæ simile vestimentum, quo mulieres utebantur, prætextum clavo purpureo, unde recinisti mimi planipedes. Adde *Auson. epist. 11.*

PLÂNITAS, atis, f. 3. *Tac. dial. de Orat.* 23. ad fin. Ea est electio inventionis, is ordo rerum, is compositionis decor, sententiarum planitas, etc. h. e. æquabilitas, vel perspicuitas. *Alii* mallent plenitas, alii sanitas, alii gravitas.

PLÂNITIA, æ, f. 1. et

PLÂNITIËS, ei, f. 5. *planura*, piano, *planezza*, *επιπέδον*, *πεδίον*, æqualitas loci, æquor, locus planus. — a) *Forma planities* apud *Cic.* 6. *Ferr.* 48. 107. Quo in summo (loco) est æquata agri planities et aquæ perennes. *Id.* 1. *Divinat.* 4. 2. Principio Assyrii propter planitiem magnitudinemque regionum, quas incolabant, etc. *Cæs.* 1. *B. C.* 43. Erat inter oppidum et collem planities circiter passuum CCC. *Sall. Cat.* 62. Planities erat inter sinistros montes. *Lucret.* 4. 294. Planitiem ad speculi veniens quam offendit imago. *Id.* *ibid.* 290. diverat æquor speculi. — b) *Forma planitia* apud *Auct. B. Hisp.* 28. *extr.* Interim nulla planitia dividit. *Auct. B. Afr.* 28. Considerat cum copiis rex loco natura munito, quod erat ipse excelior; planitia ex omnibus partibus subjecta. Adde *ibid.* 51. et *Liv.* 44. 6. ad fin. Partem planitie aut Jovis templum, aut oppidum tenet. *Vitruv.* 7. 3. Planities coronarum sunt periculosæ. *Inscript.* apud *Gruter.* 152. 7. SENATUS POPVLSQVE ROMANVS CIVIVM MARTIS PECVNIA PVBLICA IN PLANITIAM REDIGENDVM CVRAVIT. Alia vero eadem sententia, quæ sub Constantio et Constante Augg. insculpta est, apud *Murat.* 465. 9. SENATUS POPVLSQVE ROMANVS CIVIVM TIBVRTINVM IN PLANITIEM REDDIDIT.

PLÂNITUDO, inis, f. 3. *planitia*. *Gloss. Philoz.* Planitudo, *επιπέδα*. Tribuunt et *Columellæ* 4. *R. R.* 30. 4. Sed *V. PLENITUDO*. Certa est lectio apud *Boeth.* 2. *Arithm.* 28. p. 1035. Unitas quum vel se ipsa multiplicaverit, vel in planitudine, vel in profunditate, vel si alium quemlibet numerum per seipsam multiplicet, a prioris quantitatis forma non discrepat. et *ibid.* 25. p. 1340. Habebit superficies vi, quorum singula planitudo tetragono illi priori æqualis est Adde *eum.* *Geom.* 2. p. 1526. et 1528.

PLÂNITVS, adverb. plana via. *Ter-tull.* *Pall.* 4. Quo planitus adeantur. *Alii melius leg.* plenius. Legitur tamen in *Gloss. Lat. Gr.* Planitus, *επιπέδως*.

PLÂNIO, as, are, a. 1. *appianare*, *επιπέδω*, planum facio, complano. *Coripp.* 2. *Laud. Ju-*

stin. 233. Ante pedes planate vias. *Id.* 4. *Johann.* 1063. Implicatas planate vias. *Alcim.* 5. 698. Tum vallis completa perit. fluctuque reverso Ducitur extantum planati gurgitis æquor.

PLANTA, æ, f. 1. (cujus vocis notatio apud etymologos vix est incerta) duo præcipue significat; scilicet

A) Est surculus, seu ramus tenerior et virens, qui in summitate ramorum ab arbore emittitur, et desectus transferri, aut inseri potest, *κλαδί-σχος*, *κλαῖν*, *ὠγός* (It. *ramuscello*, *pollone*, *marza*; Fr. *plant*, *rejeton*, *surgeon*, *jeune branche*, *bouture*; Hisp. *planta*, *renuevo*, *vástago*, *pimpollo*; Germ. *ein gründer Zweig*, *Pfropfsreis*, *Pflanzreis*; Angl. *a small twig or branch*, *a sprout*, *shoot*, *spring*, *a graft*, *scion*). *Cic. Senect.* 15. 52. Malleoli, plantæ, sarmenta, vivradices, propagines, nunne ea efficiunt, ut etc. *Varro* 1. *R. R.* 55. 3. Qui quatit, ne adversam cadat: sæpe enim ita percussa olea defert de ramulo plantam. *Virg.* 2. *G.* 23. Hic plantas tenero abscondens de corpore matrum, Deposuit suicis. et 308. nave flagella Summa pete, aut summa destringe ex arbora plantas. et 78. enodes trunci reseantur, et alte Finditur in solidum cuneis via: deinde feraces Plantæ immittuntur. — Apud *Festum* p. 250. 2. *Müll.* planta oleaginea est virga foliata ex olea deplantata. — Si cum ramus jungatur, ita ab eo differt, ut minor a majore: vel planta una virga constat, ramus pluribus. *Colum.* 5. *R. R.* 10. 6. Semina si ex veteribus ramis sumes, illos magis eligito, qui sunt contra solem, quam qui umbris, ramis, aut plantis continentur. At *Schneider.* ex *Codd.* alia inserit et aliter leg. *Id.* *Arbor.* 20. 2. Arbor insita fructuosior est, quam quæ insita non est, idest quam quæ cum ramis, aut plantis punitur. ¶ 2. Per synecdochen est tota arbor. aut herba, *πιάνα*, *φύρον*, sed cum respectu ad translationem, aut salionem. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 11. 15. (75). Plantas ex seminario transferre in aliud, priusquam suo loco ponantur. *Colum.* 11. *R. R.* 3. 40. Hæ res (h. e. herbe, quæ condimentorum causa seruntur) et semine et plantis circa æquinoctium vernum seruntur. *Ovid. Remed. am.* 193. Ipse potes riguis plantam deponere in hortis. *Pallad.* 5. *R. R.* 2. Aliqui oleas in radicibus inserunt, et ubi comprehenderint, cum aliqua parte radicis avellunt, et transferunt in ore plantarum. ¶ 3. Et universim quidquid e terra germinat. *Juvenal.* 3. 226. Hortulus hic, puteusque brevis, nec reste movendus, In tenues plantas facili diffunditur baustu.

B) Apud *Paul. Diac.* p. 231. 2. *Müll.* dicuntur plantæ etiam semina olerum, quod plana sunt. Appellatur etiam *Id.*, ex simili plantæ nostrorum pedum. Dicitur enim *planta pedis*, et *planta* absolute, solum pedis, et ipse pes, *pianta*, et *pianta del piede*, *piède*, *πέλα*. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 2. (24). In ueridianis India viris plantas esse cubitales, feminis adro parvas, ut struthopodes appellunt. et *ibid.* (11). Homines aversis post crura plantis, eximie velocitatis. *Virg.* 10. *Ecl.* 49. Ab! tibi ne teneras glacies secet aspra plantas. *Id.* 8. *Æn.* 458. Et Tyrrhena pedum circumdat viucula plantis. *Ovid.* 10. *Mel.* 591. Aura refert oblata citis talaria plantis. *Sil. It.* 13. 246. per aperta volentem Assequitur planta. h. e. cursu. *Sic Id.* 16. 458. læta ad certamina planta Invitat. *Id.* 6. 212. Quadrupedem planta lodiens. h. e. calcaribus. *Seneca Ep.* 111. Exurgere in plantas. *alzarci* in punta di piedi. *Val. Flacc.* 6. 702. Improbæ barbaricæ procurrant tegmina plantæ. h. e. pedis barbarico calceo induti, vel etiam ipsius calcei. — *Supra plantam*, proverb. apud *Val. Maz.* 8. 12. *extr.* et *Ammian.* 25. 1. ante med. eandem habet sententiam, ac *supra crepidam*. *V. CREPIDA*. — *YB.* De cognom. Rom. *V. O-NOM.*

PLÂNITAGO, ginis, f. 3. herba vulgaris, cujus duo genera. Minor angustioribus foliis et nigrioribus, linguæ pecorum similis (unde *ἀρνόγλωσσον* dicitur), caule anguloso, in terram inclinato, in pratis nascens. Altera major, foliis laterum

modo inclusa, quæ quia septena sunt, quidam eam beptapleuron vocaverit. Hujus et caulis cubitalis est, et napi similis. Nascitur in humidis multo efficacia. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 8. 39. (86).

PLANTĀRIS, e, adject. duo significat, scilicet

A) Pertinens ad plantas, quæ seruntur; hinc 1.) Proprie *plantaria* n. plur. absolute sunt ipsæ plantæ. *Virg.* 2. *G.* 26. Silvarumque aliæ pressos propaginis arcus Etspectant, et viva sua plantaria terra. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 10. 34. (60). Abrotonum saritur semine melius, quam radice aut surculo; semine quoque non sine negotio: plantaria transferuntur. *Juvenal.* 13. 123. non Epicurum Suspiciat exigui lætum plantaribus horti. h. e. oleribus, *erbaggi*. Hæc etiam ad vocem sequent. pertinere possunt.

II.) Figurate. *Pers.* 4. 39. Quinque palæstritæ licet hæc plantaria vellant. h. e. inguina densis pilis obsita. *Sic Auson. epigr.* 131. Sed quod et elixo plantaria podice vellis. h. e. vellis pilos circa podicem, frequenti balneo velut elixum, nascentes. — Alio sensu. *Coripp.* 2. *Johann.* 38. Tunc furor incerti posuit plantaria Martis. h. e. serit causas belli.

B) Est etiam ad plantam pedis spectans, *πέλα-ματῶδες*. *Stat.* 1. *Theb.* 304. de Mercurio. Samina pedum prope plantaribus alligat alis. *Val. Flacc.* 1. 67. nunc aëri plantaria vellet Perseos.

PLANTĀRĪUM, ii, n. 2. *semenzajo*, *seminario*, *φύτευτήριο*, locus plantarum, seminarium. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 8. (36. de palmis). Ergo plantaria instituunt, aoniculasque transferunt, et iterum bimas. *Id.* 17. *ibid.* 20. 34. (149). Ideo nucibus potius, quam vivradicibus, plantaria cædua implentur. *Id.* 16. *ibid.* 33. 60. (141). de cupressu. Quæstuosissima in satas ratione silva; vulgoque dotem siliarum antiqui plantaria appellabant. Ubi *Sillig.* plantaria ea appellabant scribendum est. *V.* et voc. præced. sub A.

PLANTĀTĪO, onis, f. 3. *plantamento*, *plantazione*, *φύτευσις*, actus plantandi, aut transferendi. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 4. 10. (17). de rosis. *Pangæus* mons fert numerosis foliis ac parvis: accolæ transferentes conserant, ipsaque plantatione proheiant.

PLANTĀTOR, oris, m. 3. *plantatore*, qui plantat. Est *Augustini Ep.* 89. (al. 157.) 20. et *Ep.* 112. (al. 147.) sub init. et *serm.* 358. edit. recent. in fin.

PLANTĀTRIX, icis, f. 3. quæ plantat. *Cassiod.* 11. *Variar.* 38. de charta *e papyro*. Quæ (facies) nigredineat suscipit ad decorem, ubi apicibus elevatis fecundissima verborum plantatrix seges fructum mentibus toties suavissimum reddit, quoties desiderium lectoris invenerit. *Alii leg.* plantata.

PLANTĀTUS, a, um. *V. PLANTO*.

PLANTĪGER, gæra, gærum, adject. *φυτεφόρος*, plantas gerens, vel ex se pullulando emittens. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 8. 16. (59). Siliqua plantigera est imis partibus.

PLANTO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Plantatus*. — Plantare est per plantam arborem serere, aut transferere, *plantare*, *trasplantare*, *φύτεω*, *μεταφέρειω*. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 10. 13. (67). Stolonem cum perna sua avellunt, partemque aliquam e matris quoque corpore auferunt sacum. Hoc modo plantantur punicæ, coryli, mali, sorbi. *Pallad.* 4. *R. R.* 5. Sinapis et caules optime seruntur, vel plantantur. h. e. semine, vel planta. *Vulgat. interpr.* *Luc.* 13. 6. Arborem sici habebat quidam plantatam. *Cyprian.* de *Cruc.* 3. de sterili succiso robore lignum Plantatum. *Fenant. Fortun.* 2. 1. Pa plantata (*Crux*) micas, secus est ubi cursus aquarum.

PLÂNŪLA, æ, f. 1. deminut. plantæ, *pialletta*, nostrate vulgo *planetta* vocant. *Gloss. Philoz.* Planula, *επιπέδος*. *V. PLANA*.

PLÂNŪM, ii, n. 2. *V. PLANUS*, a, um, sub I. b.

PLÂNŪRA, æ, f. 1. *planura*, planities, planus campus. *Var. auct. de limit.* p. 260. *Goes.* Trifolium duabus lineis descendit per planuriam. corrigæ planturam. *Id.* *ibid.* p. 277. Vallis, in qua planura et pratium.

PLĀNUS, a, um, adject. Comp. *Planior* et *Sup. Planissimus* I. et II. 2. — Planus est æquus, æqualis, æquabilis, in quo nihil eminet, non cli-vosus, non editus, *ἰσάλοος* (It. *piano*, *eguale*, *piatto*, *spianato*; Fr. *plan*, *plain*, *uni*, *égal*, *plat*; Hisp. *llano*, *igual*, *plano*; Germ. *platt*, *plan*, *eben*, *flach*; Angl. *plain*, *even*, *flat*, *level*, *smooth*).

I.) Proprie. — a) Adjective. — Generatim. *Plaut. Trin.* 3. 2. 19. Facilis et plana via. *Cic. 2. Nat. D.* 18. 47. Quum duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus, ex planis circulus aut orbis. *Id. Tim.* 5. Si universitatis corpus planum et æquabile explicaretur. *Id. Cæcin.* 17. 50. Equus et planus locus. *Id. 2. leg. Agr.* 35. 96. Capua planissimo in loco explicata. *Cæs.* 4. *B. G.* 23. extr. Aperto ac plano litore naves constituit. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 20. 37. (73). et *ibid.* 51. 74. (158). Plani pisces. *V.* in *JACENS.* *Liv.* 34. 29. A porta unde aditus planior erat, irumpere conabantur. *Ulp. Dig.* 43. 8. 2. a med. Deteriorem viam fieri, si, quum plana fuerit, cli-vosa fiat. *Quintil.* 5. 10. 37. Locus montanus, an planus. *Id.* 7. 2. 6. Luna globulosa, an plana, an acuta. — Speciatim. *Pes planus* idem ac *pedeplanus*. *V. PEDEPLANA.* *Vitruv.* 6. 11. *Ædificia*, quæ plano pede instituuntur. *h. e.* sine hypogæis et concamerationibus. *Id.* 7. 1. Si plano pede erit ruderandum, a *piè piano*: cui opponitur in *contignatione*. Sic *ibid.* 4. *Conclavia*, quæ plano pede aunt. — b) *Planum*, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est planities, *piano*, *piatura*. — Generatim. *Justin.* 2. 10. 24. de *Xerse*. Montes in planum deducebat, et con-versa vallium æquabat. *Sall. Jug.* 53. extr. *Aciem* in planum deducit. *Ovid.* 2. *Art. am.* 243. per planum ire. cui *mor opponit* per præceptis. *Id.* 3. *Trist.* 4. 17. cadere in plano. cui *mor oppo-nit* tecto delapsus ab alto. *Seneca Tranquill.* 10. a med. In planum deferre aliquid. *Fior.* 4. 12. *Castra* quæ in plano erant. *Id.* 3. 5. In plana descendere. *alla pianura.* *Phædr.* 2. 4. quercum vult evertere, Ut nostram in plano facile progreni-ent opprimat. *Quintil.* 12. 9. 2. Per plana et amœna. *Id.* 5. 10. 21. Piscium genera alia planis gaudent, alia sarosis. — Speciatim. *De plano*, ex æquo loco, non ex edito, in *piano*, in *pianta terra*, *χαμώδην*, *ἐξ ἐπιπέδου*. *Ulp. Dig.* 13. 6. 5. ante med. Hoc verum puto, si servum tibi commodavi, ut in machina operaretur: ceterum si ut de plano opus faceret, etc. *Auson. Grat. act.* 21. Has litteras si in omnibus pilis atque porticibus, unde de plano legi possint, instar edicti pendere mandavero. Hinc illæ notæ V. D. P. R. L. P. in edictis et legibus proponendis, quæ babentur in *ænea Tabula optimæ notæ* apud *Murat.* 582. 2. *lin.* 16., hoc est *Unde*, vel *ubi de plano recte legi possint*: quæ verba integra habentur in *Inscript.* apud *Gruter.* 509. *lin.* 22. Et in *alia* apud *Visc. Mus. Pio-Clem.* T. 6. p. 241. edit. *Mediol. hoc decretum post tres* RELATIONES PLACVIT IN TABVLA ÆNERA SCRIBI ET PROPONI IN PVBLICO VNDE DE PLANO RECTE LEGI POSSIT. At contrarium fecit *Caligula*, qui, teste *Sueton. Cal.* 41., proposuit quidem legem, sed et minutissimis litteris et angustissimo loco, uti ne describere liceret. His similia habet *Dio l.* 59. c. 28. — Item speciatim apud *JCtos* significat omisa forma *judicil*, vel extra tempus *juris dicens*, in forma *estragejudiziaria*: cui pro *tribunali* opponitur: hinc *judices pedanei*, et *decurlones pedani* vel *pedarii* dicebantur, qui non in *tribunali*, seu *hiselliis*, sed in *subelliis* sedebant. *V. PEDANEUS* et *PEDARIUS.* *Sueton. Tib.* 33. *Judices* aut e *piano*, aut e *quæstoris tribunali*, *legum* et *religionis* admonebat. *Paul. Dig.* 48. 18. extr. *Custodi* non solum pro *tribunali*, sed et de *piano* *audiri* possunt atque *dammari*. Adde *Ulp. ibid.* 33. 1. 3. *sub fin.* et *alibi*. Huc pertinet illud *Senec. Clem.* 5. Hæc *magnanimitas* in *bona fortuna* laxiorem locum habet, *mitiisque* in *tribunali*, quam in *piano* con-spicitur. *h. e.* In *homine* *divite* ac *nobili*, quam *paupe* et *humili* loco nato.

II.) Translate. ¶ 1. De plano est *facili* nez-

otio, nullo labore, non multa opera et cura adhibita. *Lucret.* 1. 411. Hoc tibi de plano possum promittere, *Memmi.* Cf. *Cic. Flacc.* 42. 105. Illam viam vite, quam ante præcipitem et lubricam esse ducebat, huic planæ et stabili præponendam esse. ¶ 2. Est etiam *planus*, apertus, clarus, manifestus, qui facile intelligitur, *piano*, *chiaro*. *Plaut. Pers.* 2. 2. 1. *Satin* hæc sunt tibi plana et certa? *Cic. Topic.* 26. 97. Ut *narrationes* planæ sint, breves, evidentes. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 5. (21). Minus plana de Deo conjectatio. *Quintil.* 8. 2. 22. *Sermo* et *doctis* probabilis et planus imperitis. *Id.* 8. 2. 24. Quæ causa-dicta obscurus est; ad planiora et communia magis verba descendimus. *Id.* 2. 3. 6. Quia plurimum in præcipiendo valet ratio, quæ doctissimo cuique planissima. *Codd. leg. plenissima.* *V. Spalding.* ad *h. l.* — *Planum* est, è cosa chiara. *Plaut. Capt.* 3. 4. 32. *Pol* planum id quidem est, non novisse. Adde *eum.* *Mil. glor.* 2. 4. 52. — *Planum* facere, patefacere, declarare, ante oculos ponere, *far vedere*, *spiegare* ad *evidenza*. *Cic. T. Ferr.* 64. 165. Quum hæc omnia quæ polliceor, cumulate tuis proximis plana fecero. *Id.* 2. *ibid.* 14. 40. Quum planum facere multis testibus possim, *Verrem* dixisse, etc. *Lucret.* 2. 934. *planum* facere atque probare.

PLĀNUS, i, m. 2. impostore, ingannatore, *barattiere*, *furbo*, *πλάνοσ* vel *πλανήτης*, ut est apud *Sophocl. Œd. Col.*, proprie est erro, vagabundus, a *πλάνη* error: sed accipitur etiam pro eo, qui decipiendi causa vagatur, impostore, nebulo, sycophanta, fraudulentus, fallaci, ut et *Gell.* observat 16. 7. *Cic. Cluent.* 26. 72. Hic ille planus improbissimus, qui etc. *Petron. Satyr.* 82. Notavit me miles, sive ille planus fuit, sive nocturnus grassator. *Acron.* ad *Horat.* 1. *Ep.* 17. 59. scribit, *Planum* nomen fuisse notissimi impostoris, qui quum finisset aliquoties, se crus fregisse, ut in vehiculo tolleretur, quum postea vere crus fregisset, rogaretque, ni vehiculo in Urbem reportaretur, non fuit ei creditum. *Horat. loc. cit. sub fin.* Nec semel irrisus triviliis attolere curat fracto crure *Planum*. *Recentiores* tamen putant etiam hoc planum esse nomen commune. *Capitolin. M. Aurel.* 13. *Planus* quidam contionabundus, ignem de cælo lapsurum, finemque mundi affore dicebat. Adde *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (89); et *Arnob.* 2. 32. extr. etc.

PLASĒA. *V. PALASĒA.*

PLASMA, atis, n. 3. *πλάσμα*, a *πλάσσω* *finjo*, I.) Proprie est opus fictile figuli arte et luto formatum. Hinc a poetis Christianis nonnunquam de homine dicitur, qui et luto factus est. *Pruaent.* 7. *Cathermer.* 184. Emancipator servientis *plasmatis*. et 9. *ibid.* 91. Quid tibi, profane serpens, profuit rebus novis, *Plasma* primum percussisse *versipelli* hortamine?

II.) Translate. ¶ 1. Est fictio, figmentum, *finzione*. *Auson. Epist.* 10. 1. Si qua fides falsis unquam est adhibenda poetis, Nec *plasma* semper allinunt. *Id. Perioch. Homer. præf.* Plerique *Helenam* juxta *Homericum plasma* ad *Trojam* deportatam fuisse existimaverunt. *Capell.* 9. p. 309. *Jam* vos vicissim proque lege numinum Post has sonabit disgregato *plasmate*. *h. e.* unumquemque canet particulari *fictione*. *Id. ibid.* p. 336. *disciplinas* *cyclicas* *Garrire* *agresti* *nuda* *finxit* *plasmate*. Adde *Fulgentii* loc. cit. in *PHASMA.* *Prosper Aquit. epigr.* 100. 3. *Lubrica* dum *trepido* *mandacia* *plasmate* *finxit*. ¶ 2. Est etiam *potio* ex dulcioribus quibusdam rebus composita, qua colluebant os et fauces ad *tingendam* *vocem*, ut *liquida* esset, clara et suavis, *gargarisma* per *la voce*. *Pers.* 1. 17. *Sede* *leges* *celsa*, *liquido* cum *plasmate* *guttur* *Mobile* *colluere*. *Quintil.* 1. 8. 2. Si *lectio* non in *canticum* *dissoluta*, nec *plasmate*, ut nunc a plerisque fit, *esfementata*.

PLASMĀBĪLIS, e, adject. qui *plasmatur*, qui *fingitur*. *Venant. Fortun.* 2. 5. 3. In me qui *regit* *ire* *luto* *plasmabile* *nomen*.

PLASMĀTĪO, ōnis, f. 3. actus *plasmandi*. *Hieronym.* *Ep.* 22. n. 38. Quomodo possunt *honore* *plasmationem* *hostis* *sui*?

PLASMĀTOR, ōris, m. 3. qui *plasmatur*. *Tertull. advers. Jud.* 2. *Deus* *universitatis* *conditor*, *bo-minis* *plasmator*.

PLASMĀTUS, a, um. *V. voc. seq.*

PLASMO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Plas-matus*. — *Plasmare* est e luto *fingere*, *formare*, *πλάσσω*. *Prudent. Apotheos.* 933. Ut per *corpoream* *speciem* *plasmasse* *feratur* *Corporis* *efigiem*. *Tertull. Spectac.* 23. Ideo *homini* *oculos* *Deus* *plasmavit*, ut *vapulando* *deficiant*? *Id. ad-vers. Jud.* 13. circa med. Illa *terra* *virgo*, ex qua homo tunc *primum* *plasmatus* *est*.

PLASSO, as, are, a. 1. *plasmio*, *lingo*, *formo*, *πλάσσω*. Est *Apicij* 2. 1. *Isicia* *plassantur*.

PLASTES, es, m. 1. *chi* *fa* *statue*, o *altro* *di* *terra* *cotta*, *πλαστης*, qui *vasa* vel *statuas*, *aliave* *opera* ex *argilla* vel *gypso* *facit*, *figulus*: a *πλάσσω* *finjo*. *Vellej.* 1. 17. 4. Illoc *idem* *evenisse* *gram-maticis*, *plasticis*, *pictoribus*, *sculptoribus*. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 45. (151). *Plastæ* *laudatissimi* *fuere* *Damophilus* et *Gorgasus*, *iidemque* *pictores*. *Tertull. Idolol.* 3. Neque *interest*, an *plastes* *effingat* *idolum*, an *cælator* *exculpet*. *Edict. Dioclet.* p. 20. *Plastes* *imaginarios*, *plastes* *gypsiarius*. *V. GYPSARIUS* et *GYPSOPLASTES*.

PLASTĪCA. *V. PLASTICE* *init.*

PLASTĪCĀTOR, ōris, m. 3. qui ex *argilla* *opus* *facit*. *Firmic. S. Mathes.* 16. Erunt *aurifices*, *bra-ceatores*, *inauratores*, *plasticatores*, *margaritarii*.

PLASTĪCĒ, es, f. 1. *πλαστική*. *Plastica*, *æ*, *Latina* *positione* *usurpatur* a *Tertull. Cult. fem.* 2. *sub fin.* et *ibid.* 5. et *Spectac.* 18. ubi de *hominis* *creatione* *sermo* *est*. — Ceterum *plasti-ce* *est* *ars* *faciendi* *statuas*, *aliudve* *opus* *ex* *gypso*, *creta*, aut *argilla*: a *πλάσσω* *finjo*, *It. arte* *di* *fare* *statue* *di* *terra* *cotta*, *o* *di* *stucco*. *V. GYPSOPLASTES.* *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 43. (151). *narrat*, *Didubadem* *Sillig.* legit *Buta-dem* *collato* *paragr.* 152.). *Sicyonium* *figulum*, *primum* *invenisse* *Corinthi*, *filia* *opera*, quæ *capta* *amore* *juvenis*, *illo* *abeunte* *peregre*, *quum* *um-bram* *ex* *facie* *ejus* *ad* *lucernam* *in* *pariete* *lineis* *circumscripsisset*, *illis* *pater* *impressa* *argilla* *ty-pum* *fecit*, et *cum* *ceteris* *fictilibus* *induratum* *igni* *proposuit*. *Id. ibid.* 12. 45. (156). Qui *plasti-cem* *matrem* *cælatuare*, *statuariae* *sculpturae* *que* *dixit*.

PLASTĪCUS, a, um, adject. *πλαστικός*, ad *plasti-cem* *pertinens*, *h. e.* ad *figendum* *ex* *argilla*. *Vitruv.* 1. 1. a med. *Architectus* *non* *potest* *esse* *plastes*, ut *Myron*, sed *rationis* *plasticæ* *non* *ignarus*. *Tertull.* 1. *ad Nation.* 12. *Plastica* *manus*. — Hinc

Plasticus, i, m. 2. absolute, substantivorum *more*, *est* *idem* *ac* *plastes*. *Firmic.* 7. *Mathes.* 25. *Faciet* *pictores*, *plasticos*, *aurifices*.

PLASTĪCUS, i, m. 2. *V. voc. præced.* in *fin.* *PLASTUS*, a, um, adject. *idem* *ac* *plasticus*. *Figurate* *Fulgent.* 1. *Mythol. præf.* ad *fin.* *Jam* *simulacra* *modis* *mentes* *fallentia* *plasticis*. *h. e.* *foliis* et *fallacibus*.

PLĀTĀLEA, æ, f. 1. avis, de qua *Cic.* 2. *Nat.* D. 49. 124. *Legi* *etiam* *scriptum*, *esse* *avem* *quam-dam*, quæ *platalea* *nominaretur*: eam *sibi* *cibum* *quære* *re* *advolentem* *ad* *eas* *aves*, quæ *se* *in* *mari* *mergerent*; quæ *quum* *emersissent* *piscemque* *cepissent*, *usque* *eo* *premere* *earum* *capita* *mordicus*, dum *illæ* *captum* *amitterent*, *id* *quod* *ipsa* *inva-deret*. *Eademque* *hæc* *avis* *scribitur* *conchis* *se* *so-lere* *complere*, *easque* *quum* *stomachi* *calore* *con-coxerit*, *evomere*, *atque* *ita* *eligere* *et* *illis*, quæ *sunt* *esculentia*. *Hæc* *Cicero*. *Eadem* *narrat* *Plin.* 10. *Hist. nat.* 40. 56. (115). sed *plateam* *vocat*. *Aristot. l.* 9. *Hist. anim.* c. 10. *πελεκάννα*. *Et* *Italii* *multi* *diciunt* *palette*.

PLĀTĀNĒTUM, i, n. 2. *idem* *ac* *platanon*. *Gloss. Philox.* *Πλατανών*, *platanetum*.

PLĀTĀNĪNUS, a, um, adject. *πλατανινός*, qui *ex* *platanis* *est*. *Colum.* 12. *R. R.* 16. 3. *Alii* *foliis* *vitiginis*, *nonnulli* *plataninis* *semivietas* *uvæ* *contingunt*.

PLĀTĀNĪSTA, æ, m. 1. *πλατανιστής*, *piscis*, de quo *Plin.* 9. *Hist. nat.* 15. 17. (48). In *Gange* *Indiæ* *platanistas* *vocant*, *rostris* *delpbini* *et* *cau-da*, *magnitudine* *autem* *seiddecim* *cubitum*.

PLÁTANON, ónis, m. 3. πλατάνων, locus platanis consitus. *Petron. Satyr.* 131. Postero die in eumdem platanona descendi. *Martial.* 3. 19. Exornant fictæ quæ platanona feræ. *Vitrui.* 5. 11. ad fin. Faciunda autem xysta sic videntur, ut sint inter duas porticus silvæ, ut platanones. — Rectus casus *platanon* est apud *Plin.* 1. Ep. 3., et in quibusdam editionibus. Græcis litteris πλατάνων.

PLÁTANUS, i, f. 2. In quarta declinat. *Virg. Cul.* 122. prona surgebant valle patentes Aeriæ platanus. *Est qui legit platanus.* — Ceterum *platanus*, πλατάνος, *Platanus orientalis* Linn., It. *platano*, est arboris genus, quod umbræ tantum gratia expetit: a πλατὺς *latus*. Hinc ab *Horat.* 2. Od. 15. 4. cælebs dicitur, quia non solet adhiberi ad vitæ fulciendas, ut ulmus. *Cic.* 1. *Orat.* 7. 28. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum bunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa, cujus umbram secutus est Socrates, quæ mihi videtur non tam ipsa aquila, quæ describitur, quam Platonis oratione crevisse. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 3. (6). Quis non jure miretur, arborem umbræ gratia tantum ex alieno petitam orbe? Platanus hæc est, mare Ionium Diomedis insula tenus ejusdem tumuli gratia primum invecta, inde in Siciliam transgressa, atque inter primas donata Italiæ, et jam ad Morinos usque pervecta, etc. et *moz* 5. (9). Celebratæ sunt primum in ambulatione Academice Athenis cubitorum XXXIII. Nunc est clara in Lycia, gelidi fontis socia amenitate, itineri apposita domicilii modo, cava octoginta atque unius pedum specu, nemorosa vertice et se vastis protegens ramis, arborum instar, agros longis obtinet umbris, etc. *V.* ibi reliqua. *Virg.* 2. *G.* 70. Et steriles platanos malos gessere valentes. Adde *Cic.* 2. *Divinat.* 30. 63.; et *Ovid.* 10. *Met.* 95. et 13. *ibid.* 794.

PLÁTEA, æ, f. 1. πλατεία. Estrita subjunctiva diphthongi pænultima corripitur. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 69. Puræ sunt plateæ, nihil ut properantibus obstant. Adde *Catull.* 15. 7. — Platea ¶ 1. Est via lata in urbe: a Græca voce allata, in qua supplendum est ὁδὸς *via*. Est enim adject. femin. nominis πλατὺς *latus* (It. *strada larga*; Fr. *large rue*, *place publique*; Hisp. *calle ancha*, *plaza*; Germ. *eine Strasse in der Stadt*; Angl. *a bread way or street*). *Ter. Andr.* 4. 5. 1. In hac habitasse platea dictum est Chrysideum. *Cæs.* 1. *B. C.* 27. Portas obstruit, vicos plateasque inædificat. *Auct. B. Alex.* 2. extr. Turres subjectis rotis, funibus, jumentisque, directis plateis, in quamcumque erat visum partem movebant. ¶ 2. Quandoque etiam capitur pro area in mediis ædibus, *cortile*. *Lamprid.* *Elagab.* 24. Plateas in Palatio stravit Lacedæmonius et porphyreticis saxis.

PLÁTEA, æ, f. 1. nomen avis, πελαξία. *V. PLATALEA.*

PLATEOLA, æ, f. 1. deminut. plateæ, *piatzetta*, parva platea. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr.* p. 194.

PLÁTESSA, æ, f. 1. genus piscis plani et læcentis. *Auson. Epist.* 4. 58. mollesque platessæ.

PLÁTICE, adverb. πλατικῶς, *alla grossa*, *rozamente*, ruditer, læxe, universim. *Firmic.* 2. *Mathes.* 16. Debet enim is, qui instituitur, primum platice iustitui, ut his apertioribus levioribusque compositus, secretiura deinceps cunfidentius consequatur.

PLÁTICE, es, f. 1. abbozzo, πλατικῆ, rudis et compendiarie instructio, quam postea sequitur plenior doctrina. *Firmic.* 2. *Mathes.* 16. extr. Nunc ad platice, locorumque definitionem revertamur.

PLÁTICUS, a, um, adject. πλατικός, laxus, latus, remotus. *Firmic.* 3. *Mathes.* 2. a med. Et quamvis quidam putent, platiceam istam dispositionem esse, discentis tamen ingenium facili institutionis magisterio componit. *un abbozzo.*

PLÁTÓNIA vel platanis, æ, f. 1. lastra marmorea, lapis in tabulæ formam dissectus: ex deminut. πλατίνιον *tabella*, ut videtur. *Auct. de limit.* p. 248. *Goes.* Terminos in modum pla-

tanis posuimus, ut qui nascunt, milliarios eos putent. *Alii leg.* *platumæ*. *Cassiod.* 3. *Variar.* 9. In municipio Itaque vestro sine uo jacera conperimus columnas, et lapides vetustatis invidia demolitos. et *moz*. Supra memoratas platonias, vel columnas ad Ravennatem civitatem contradat modis omnibus devebendas. *Alii leg.* *platomas*. *V. Ducang.* in *Gloss. med. et inf. Lat.* in *V. Platonæ*. *V. STRATEGEUM*. Ceterum vox *platonía* mire corrupta est a Latinis, quum debeat esse *platumna* vel *platymna*, *atis*, a Græco πλατύνμα, *plátyma*.

PLÁTÓNITAS, atis, f. 3. qualitas et proprietas Platonis. *Boeth.* in *Aristot. libr. de interpr. ed. sec.* p. 339. Age enim, incommunicabilis illa Platonis proprietas, Platonitas appellatur; eo enim modo qualitatem hanc Platonitatem ficto vocabulo nuncupare possumus, quo modo hominis qualitatem dicimus humanitatem. Hæc ergo Platonitas solius unius est hominis, et hoc non cunjuslibet, sed solius Platonis: humanitas vero et Platonis et ceterorum, quicquom hoc vocabulo continentur; unde fit, ut quoniam Platonitas in unum convenit Platonem, audientis animus Platonis vocabulum ad unam personam unamque particularem substantiam referat.

PLÁTŪCĒROS, ótis, m. 3. πλατύκερος, *daino*, lata cornua habens: a πλατὺς *latus* et κέρας *cornu*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 45. (123). Aliorum (*animalium cornua*) fudit in palmas, digitosque emisit ex iis: unde *platycerotas* vocant. h. e. *dorcadæ*. *Πλατύκερωτας* quidam leg. et apud *Varron.* 2. *R. R.* 1. 5., ubi libri habent *caprarum* quas Latine *rotas* appellant. Alii melius leg. *strepsicerotas* pro inepta lectione *rotas*. Adde *Not. Tyr.* p. 175., ubi tamen mendose *platicerous* pro *platyceros* legitur.

PLÁTŪCŌRIÁSIS, is, f. 3. pupillæ ultra naturalem modum dilatatio, morbus æquorum oculos infestans: a πλατὺς *latus* et κόρη *pupilla*. *Veg.* 2. *Veterin.* 16. Sic de hominibus *Theod. Priscian.* lib. 2. part. 2. c. 6. ad fin. Nam phtbisis et mydriasis certissima paralysis oculorum est. Quæ phtbisis ex contractione vel demlnutione pupillæ contingit: ea resolutione vero vel dissolutione pupillæ mydriasis, quam medici *platicoriasis* (scribe *platycoriasis*) appellaverunt.

PLÁTŪPHŪTHALMUS, i, m. 2. πλατύφθαλμος, ita cognominatur stibium, lapis spurmæ candidæ nitentisque, oculos dilatans: a πλατὺς *latus* et φθαλμος *oculus*. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 34. (102).

PLÁTŪPHYLLON, i, n. 2. πλατύφυλλον, genus stibymali latis foliis. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 44. (70). et *ibid.* 11. 73. (119). Est autem a πλατὺς *latus* et φύλλον *folium*.

PLÁTYS, yos, m. 3. πλατὺς, *latus*. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 58. (90). Nervus, qui *platys* appellatur.

PLAUDO, dis, si, sum, dere, a. et n. 3. Pro *plaudo* dixere etiam *plodo*, ut *coda* pro *cauda*, *plostrum* pro *plaustrum*, etc., unde *explodo* *complodo*. *Varro* apud *Non.* p. 487. 5. *Merc.* In balneis plodere capimus et marmurari. Adde *Cic. fragm.* apud *Diomed.* 1. p. 378. *Putsch.*; et *Quintil.* 6. 1. 52. ed. *Spalding.* — Part. *Plaudens* sub *B. I.*; *Plausus* et *Plaudendus* sub *A. I.* et *B. I.* 2. — *Plaudere*

A) Active est cum sonitu percutere, plangere, verberare, pulsare, ferire, *κροτέω* (It. *percuotere*, *battere con istrepito*; Fr. *frapper*, *battre quelque chose avec bruit*; Hisp. *caascar*, *pegar*, *golpear con fuerte ruido*; Germ. *etwas oder an etwas klatschen*, *so schlagen, dass es klatscht*; Angl. *to beat*, *make a noise by beating or striking*).

I.) Proprie. *Virg. Cir.* 179. Non Libycu molles plauduntur pectine telæ. *Ovid.* 2. *Met.* 866. modo pectora præbet Virginea plaudenda manu. *Stat.* 7. *Theb.* 134. clipeum ter pectore plausit. *Id.* 1. *Silv.* 3. 74. vitreasque natatu Plaudit aquas. *Virg.* 6. *Æn.* 644. Pars pedibus plaudunt choreas. h. e. pede terram pulsando choreas agunt. — Sic Part. *Plausus* apud *Virg.* 3. *G.* 185. *de equo.* blandis gaudera magistri Laudibus, et plau-

sæ sonitum cervicis amare. et 12. *Æn.* 80. Circumstant properi aurigæ, manibusque læcessunt Pectora plausa cavia. *Val. Flacc.* 3. 527. Ipsa citatarum tellus pede plausa sororum Personat.

II.) Figurate. *Ovid.* 14. *Met.* 576. præpes Subvolat, et cineres plausis everberat alis. *strepitando col battere insinse le ali.*

B) Neutorum more *plaudere* est rem cum ra percutendo sonitum edere.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Cum Ablativo rei. *Virg.* 5. *Æn.* 515. alis Plaudentem figit sub nube columbam. *Ovid.* 8. *Met.* 238. prosperit ab ilice perdis, Et plausit pennis, testataque gaudia cantu est. *Id.* 6. *ibid.* 97. plaudit crepitante ciconia rostro. — b) Absolute. *Seneca* 2. *Quæst. nat.* 28. Aversæ inter se manus collisæ non plaudunt, sed palma cum palma collata plausum facit. *risuonano*. ¶ 2. Sæpe est collisis manibus sonitum edere, quod fit quum alicui re bene gesta gratulamur, quum probamus aliquid, quum lætitiã ostendere volumus, *applaudire*. *Cic.* 16. *Att.* 2. Populum R. manus suas non in defendenda republ. sed in plaudenda consumere. *Alii leg.* in laudando. et 2. *ibid.* 19. Huic ita plausum est, ut salva republ. Pompejo plaudi solebat. — *Plaudite*, extrema vox actorum, aut cantoris in teatro peracta fabula, ut apud *Terent.* et *Plaut.* videre est. *Quintil.* 6. 1. 52. Tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo vates tragediæ comediæque clauduntur, *Plaudite*. *Horat.* *Art. P.* 155. usque Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat. *Cf. Cic. Senect.* 19. 70. Naqua sapienti usque ad *Plaudite* veniendum est

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro probare, assentiri. *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 4. Vatinium arbitratu nostro concidimus, diis hominibusque plaudentibus. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 88. Ingeniis non ille favet plauditeque sepulchis. ¶ 2. *Plaudere* sibi, sibi placere, blandiri, sua nimium amare, probare. *Plin.* 9. *Ep.* 14. Nec ipse tibi plaudis, et ego nihil magis ex fide, quam de te scribo. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 66. populus me sibilat: at tibi plaudo Ipse domi, simul ac nummos contemplos in arca. ¶ 3. *Plaudere in aliquem*, contra aliquem, et quasi exsibilare. *Minuc. Fel. Octav.* 14.

PLAUROMATI. *V. PLANARATRUM.*

PLAUSIBILIS, e, adject. *plausibile*, *favorevole*, *grato*, *che piace*, *κροτήτος*, qui placet, qui plausum meretur, popularis, gratus. *Cic. Divin.* in *Q. Cæcil.* 3. 8. Censorium nomen, quod asperius antea populo videri solebat, id nunc populare atque plausibile factum est. *Cf. Quintil.* 12. 10. 73. Dicendi genus magis populare atque plausibile. *Rursus Cic.* 3. *Tusc.* 21. 51. Hæc plausibilia non sunt, ut in sinu gaudeant, gloriose loqui desinant. *Seneca Ep.* 59. Antiqui, apud quos nondum captabatur plausibilis oratio. *Quintil.* 4. 3. 1. Perlisque moris est, pro lato rerum ordinae, protinus utique in aliquem lætum ac plausibilem locum, quam maxime possint, favorabiliter excurrere.

PLAUSIBILITER, adverb. *plausibilmente*, cum plausu. *Sidon.* 8. *Ep.* 10. Magnus orator, si negotium aggregatior angustum, tunc amplum plausibilis manifestat Ingenium.

PLAUSILIS, e, adject. plausibilis. *Sidon.* 9. *Ep.* 14. Plausibilis aliquem fuvere ulnis. *Alii leg.* plausibilibus. *Not. Tyr.* p. 172. Plausilla, plausibilis.

PLAUSITO, as, are, n. 1. frequentat. a *plaudo*. *Auct. arm. Philom.* 21. Plausitat arborea clamans de fronde palumbes.

PLAUSOR, oris, m. 3. *applausore*, qui plaudit. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 130. In vacuo lætus sessor plausurque teatro. *Petron. Satyr.* 5. neva plausor in scæna Sedeat redemptus histrionis addictus. *Sueton.* *Ner.* 25. Sequentibus currum ovantulum ritu plausoribus. — Dicitur etiam *plausor*, ut *plodo* pro *plaudo*. *Sidon.* 9. *Ep.* 3. a med. et *arm.* 9. 300.

PLAUSTRÁRTRUM. *V. PLANARATRUM.*
PLAUSTRÁRIUS vel plustrarius, a, um, adject. ad plaustrum pertinens. *Cato R. R.* 11.

Asinos plostrarios duos. et moz. Jugum plostrarium. — Hinc

Plaustrarius, *ii*, m. 2. absolute, substantivum more, ¶ 1. Est Ital. carrozajo, ἀμαξοπηγῆς, opifex plaustrorum. *Lamprid. Alex. Sev.* 24. Linteonum, vitreariorum, plaustrariorum et ceterarum artium vesticul pulcherrimum instituit. ¶ 2. Item qui plaustrum regit, carrettajo, ἀμαξεύς. *Ulp. Dig.* 9. 2. 27. ad fin. Si ex plastro lapis ceciderit, et quid ruperit, vel fregerit, Aquiliæ actione plaustrarium teneri placet. *Alii leg.* plostrarium. *Inscript.* Pompejana apud *Romanelli Fiagg. a Pompei. T.* 1. p. 276. MARCELLINVM ARDILEM LIGNARI ET PLOSTRARI ROG. VT F. h. e. rogant, ut faveat. Ibi tamen LIGNARI et PLOSTRARI legitur.

PLAUSTRARIUS vel plostrarius, *ii*, m. 2. *V.* voc. præced. in fin.

PLAUSTRILŪCUS, a, un, adject. lucens instar sideris, quod plaustrum dicitur; quam vocem vide sub *II. Capell.* 9. p. 309. Sub te plaustrilucis luminat ignibus Anguis Parrhasias disjiciens feras. *Grotius* mallet *plaustriducis* a *plaustriducus*, a, um, qui plastro ducitur: sed nihil mutandum, nam *Capella* malus est prosodiæ auctor.

PLAUSTRIX, *icis*, f. 3. quæ plaudit. Tamquam Latinum agnoscit *Non.* p. 150. 29. *Merc.* Ita tonstrix, ita impulstrix, ita curatrix, ita plaustrix, ita assestrix.

PLAUSTRUM vel plostrum, *i*, n. 2. carrus, vehiculum magnis oneribus ferendis aptum, præsertim apud rusticos: a *plaudendo*, quod terram plaudat, ut *Scaliger* a *plauda*, ἀπαξα, ὄχημα (It. carro, carretta, carrette; Fr. chariot, chariot de bagage, charrette, voiture; Hisp. carro, carreta; Germ. der Wagen, bes. der Last-oder Frachtwagen; Angl. a waggon, wain, cart).

1.) Proprie. — a) Forma *plaustrum* apud *Plaut. Aulul.* 3. 5. 31. Plus plaustrorum in ædibus videas, quam ruri, quando ad villam veneris. *Cic.* 1. *Divinat.* 27. 57. Se interfectum in plaustrum a caupone esse conjectum, et supra sterces injectum. *Ovid.* 3. *Trist.* 10. 59. Ruris opes parvæ, pecus et stridentia plaustra. *Id.* 12. *Met.* 281. inque humeros ilmen tellure revulsum Tollit, onus plaustrum. *Id.* 4. *Pont.* 7. 9. Ipse vides, onerata ferax ut ducat lazys Per medias Istri plaustra bubulcus aquas. *Virg.* 11. *Æn.* 138. Nec plaustris cessant vectare gementibus ornos. *Juvenal.* 3. 256. Pinum plaustra vebunt. — b) Forma *plostrum* apud *Sueton.* *Vesp.* 22. Nonnulla ejus facetissima existant, in quibus et hæc: Mestrium Florum, admonitus ab eo, plaustra potius, quam plostra dicenda, die postera Flaurum salutavit. *Cato R. R.* 2. extr. Vendat boves vatulos, plostrum vetus. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 8. Juvenci post ejusmodi experimenta vacuo plostro subjungendi. Adde *Varron.* 1. *R. R.* 22. 3.; *Horat.* 1. *Sat.* 6. 42.; et *Vet. Tab. æn.* apud *Murat.* 582. sub fin. Ex loco *Suetonii* apparet, *plostrum* fuisse semper in sermone familiari, *plaustrum* vero apud cultiores homines, ut *orum* (unde Itali oro nunc dicunt) vulgo olim Romæ, et præsertim a rusticis usurpatum fuit. — c) Scythæ in plaustris habitasse dicuntur. *V. HAMAXOBII.* *Horat.* 3. *Od.* 24. 9. Campestres melius Scythæ, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. — d) Plantrix sacra Cereris, ejusque ministras Athenis vectare mos fuit: item Romæ, teste *Servio* ad illud *Virg.* 1. *G.* 163. Tarda que Eleusina matris volentia plaustra. — e) Fabularum agendarum initium in plaustris fuit: nam, ut ait *Horat.* *Art. P.* 275. Ignotum tragicæ genus invenisse Camenæ Dicitur, et plaustris vesisse poemata *Theopis*, Quæ canerent agerentque peruncti fæcibus ora. At *plaustris vesisse poemata* comice dictum est de caterva peregrinantium: eosdem de plastro egisse fabulas in bis verbis non inest. — f) *Plaustrum perculi*, proverb. rusticum, b. e. res meas perturbavi, everti: ductum, ut *Festus* p. 230. 14. *Müll. Fest.* ait, ab eo, qui pede onusta plaustra perculi, evertitque. *Plaut. Epid.* 4. 2. 22. Perii! plaustrum perculi. *Donatus*

ad illud *Ter. Eun.* 2. 3. 87. Quo trudis? perculeris tu jam me: Perverteris, inquit. unde proverbium: bene plaustrum perculi. ubi *Scalig.* ad *Festum* monet legendum pene, seu pæne.

II.) Translate. *Plaustrum* est signum caeleste, de quo *Ovid.* 10. *Met.* 447. Fleserat obliquo plaustrum temone Bootes. *Id.* 4. *Pont.* 10. 39. Proxima sunt nobis plaustrum ducentie formam, Et quæ præcipuum sidera frigus habent. *V. SEPTENTRIO.*

PLAUSUS, a, um. *V. PLAUDO.*

PLAUSUS, *i*, m. 2. *V.* voc. seq. init.

PLAUSUS, us, m. 4. (plaudo). *Plosus* pro *plausus* quidam leg. in illo *Ennii* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. It eques, et plosu cava concutit ungula terram. *At cl. Vahlen. leg.* plausu. — *Plausus*, *i*, m. 2. *Impm. Honor.* et *Theodos. Cod. Theod.* 15. 9. 2. Inconsulta plausorum insaniam. — Ceterum *plausus* ¶ 1. Generatim ac proprie est percussio cum sonitu, percossa, battimento con suono, κρότης. *Virg.* 5. *Æn.* 215. de columba. plausumque exterrita penius Dat tecto ingentem. *Seneca* 2. *Quæst. nat.* 28. Palma cum palma collata plausum facit. *Ennius* apud *Cic.* 2. *Divinat.* 26. 57. de gallis gallinac. Favent faucibus russis cantu, plausuque præmunt alas. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 21. 24. (46). de insid. Diem venientem nunciant cantu, ipsum vero cantum plausu laterum. *Id.* 11. *ibid.* 20. 22. (68). de apib. Gaudent plausu atque tinnitu æris, eoque convocantur. *Apul.* 9. *Met.* Jamque et plausus manuum et aurium flexus et ductum capistrum placide pattebar. *Hic loquitur asinus.* ¶ 2. Speciatim et sæpius de collisione manuum in gratulatione, lætitia, studio, applauso, plauso, festa. *Cic.* 14. *Att.* 16. Præsertim tantis plausibus, tanta approbatione infimorum. et 4. *ibid.* 1. circa med. A plebe plausu maximo est mihi gratulatio significata. *Id.* 1. ad *Brut.* 3. Maximo clamore atque plausu in Rostris collocatus sum. *Quintil.* 8. 3. 3. Admirationem suam non acclamatione tantum, sed etiam plausu confiteri. *Cic. Senect.* 18. 64. Quibus quum a cuncto consensu plausus esset multiplex datus, etc. *Id.* 2. *Att.* 18. Huic plausus maximi a bonis impertuntur. *Id. Sezt.* 58. 124. Tantus est ex omnibus spectaculis plausus excitatus, ut etc. *Id.* 8. *Att.* 9. In aliqua re plausus querere. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 185. ferre. riportare. et *Cic.* 2. *Tusc.* 26. 64. captare. *Quintil.* 4. 1. 77. petere. *Virg.* 1. *Æn.* 751. ingeminare. et 5. *ibid.* 506. ingenti saucerunt omnia plausu. et *ibid.* 576. Aliquem plausu excipere. *Seneca Ep.* 29. Si intrante te clamor et plausus et pantomimica ornamenta obstreperint. *Cic. Sezt.* 54. 115. Plausum immortalitatem, sibi tamen mortem videri. *Tac.* 16. *Ann.* 4. Et plebs quidem urbis personabat certis modis plausuque composito. — Romæ aliquando plausum ars quædam fuit: ac tria eorum genera sub Nerone, bombos, iubricos, testas, enumerat *Sueton. Ner.* 20. Olim res fuit simplex, et arte carens, ut ait *Ovid.* 1. *Art. am.* 113. — Apud Cilices plausus supplicantium signum fuit, ut est apud *Flor.* 3. 6. ad fin.

PLAUTUS et plōtus, a, um, adject. *Comp. Plautior* 1. ¶ 1. *Paul. Diac.* p. 231. 1. *Müll.* Plauti appellantur canes, quorum aures languidæ sunt ac flaccidæ; et latius videntur patere. *Pontedera Antiquit. Lat. et Græc.* p. 433. ita canes appellatos putat, quia eorum pedes extrorsum vergunt, seu quibus pedes disploduntur, ideoque *Paulum Diac.*, qui aliter docuit, falsi insinulat. — *Plautiores conchæ* apud *Tertull.* *Pall.* 3. sunt pinnæ, quæ muscosani lanositatem præbent vestibus faciendis aptam. ¶ 2. Notat etiam eum, qui planis est pedibus. *Festus* p. 238. 31. *Müll.* Ploti appellati sunt Umbri, pedibus planis quod essent. Unde soleas dimidiatas, quibus utuntur in venando, quo planius pedes ponerent, vocant *sempiplotia*. Et ab eadem causa *M. Accius* (al. *Maccius*) poeta, quia *Umbri* Sarsinas erat, a pedum planitie initio *Plotus*, postea *Plautus* captus est dici, ut idem *Fest.* docet. Cf. *Paul. Diac.* p. 239. 4. *Müll.*; et *Placid. Gloss. ed. A. Maio* in *Class. Auct. T.* 3. p.

492. — *NB* De *Plauto* comœdiographo *V.ONOM.*

PLEBECŪLA, æ, f. 1. *Plebicula* legitur apud *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* ed. *A. Maio* 2. 36. — *Plebecula*, deminut. a *plebs*. est infima plebs, popellus, *gentaglia*, *plebaglia*, infima plebe, ὄμηδιος. *Cic.* 1. *Att.* 16. Illa contionalis hirudo ærarii, misera ac jejuna plebecula, ne ab hoc Magno antice diligi putat. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 185. media inter carmina poscunt Aut arsum, aut pugiles: his nam plebecula gaudet. *Pers.* 4. 6. commota fervet plebecula bile. — De artificibus, *artigiani*. *Sueton. Vesp.* 18. Sineret se plebeculam pascere. *V.* integrum locum.

PLEBEJUS, a, uui, adject. qui est ex plebe, b. e. ex tertio innumoque ordine populi Romani. *della plebe*, plebeo, ἑμπορικος.

I.) Proprie. *Cic.* 9. *Fam.* 21. Quid tibi venit in mentem negare, *Papirium* quemquam unquam, nisi plebejum fuisse? fuerunt enim patricii minorum gentium. *Id. Mur.* 7. 15. Sunt amplæ et honestæ familie plebejæ. *Liv.* 6. 40. Ne, si duos licebit creare patricios consules, neminem creetis plebejum. *Id.* 10. 23. Virginia Auli filia patricia plebejo nupta *Volumnio* consuli. et *ibid.* Hanc ego aram *Pudicitie plebejæ* dedico. *Flor.* 1. 26. Plebeji magistratus. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 188. rex sum. Nil ultra quero plebejus. — *Ludi plebeji*, a plebe *R.* instituti. *V. CIRCENSIS.* *Liv.* 29. 38. *Ludi Romani* biduum instaurati: idem per biduum plebeji ab ædilibus. — Absolute. *Ennius* apud *Festum* p. 145. 26. *Müll.* Palam mutire plebejo piaculum est. a un plebeo.

II.) Translate est ad plebem pertinens, vulgaris, humilis, abjectus, vilis. *Plaut. Pæn.* 3. 1. 12. Nos videmur tibi plebeji et pauperes. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 18. 20. (78). Vilis atque olea, sedulitate plebeja satæ. *Cic.* 9. *Fam.* 21. Quid tibi ego in epistolis videor? nonne plebejo sermone agere tecum? *Id. Sezt.* 8. 19. Vestitus aspere nostra hac purpura plebeja, ac pæne fusca. *Id. fragm.* apud *Augustin.* 2. *contr. Pelag.* 37. De plebeja face sellulariorum. *Id.* 1. *Tusc.* 23. 55. Licet concurrant plebji omnes philosophi: sic enim ii, qui a Platone et *Socrate* et ab ea familia dissident, appellandi videntur. *Gell.* 12. 2. Eruditio vernacula et plebeja, nihilque ex veterum scriptis habens neque gratiæ, neque dignitatis. *Propert.* 2. 10. 24. Plebeji parvæ fueris essequiæ. *Ovid. Ib.* 154. dare plebejo corpus inane rogo. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 6. 8. (69). Plebeja vina. *Id.* 13. *ibid.* 12. 23. (75). charta. *Id.* 37. *ibid.* 9. 45. (129). gemma. *Propert.* 2. 19. 81. plebejus amictus. *Martial.* 13. 8. timbe plebejas *Clusinus* pulchibus otlas. — Absolute. *Petron. Satyr.* 93. at albus anser Et pictis anas renovata pennis *Plebejum* sapat.

PLEBES, is, et ei. *V. PLEBS* init.

PLEBICŪLA, æ, comu. gen. 1. ὄμηδιος, qui plebem colit, et plebi servit. *Cic. Sezt.* 52. 110. Qui credo non libidinis causa, sed ut plebicola videretur, libertinum duxit morem. *Alii leg.* poplicola. *Id.* 2. *leg. Agr.* 31. 84. Ab hoc plebicola tribuno plebis ejicitur. *Liv.* 3. 33. Regimen totius magistratus penes *Appium* erat, favore plebis: adeoque novum sibi iugenum induerat, ut plebicola repente, omnisque aures popularis captator evaderet pro truce severoque insectatore plebis.

PLEBIS, is, f. 3. *V. PLEBS* init.

PLEBISCITUM, *i*, n. 2. Divisim etiam usurpatur. *V. SCITUM.* — In quarta declinat. In *vet. decreto* apud *Cic.* 4. *Att.* 2. bis. Neque populi jussu, aut plebis scitu. *Alii leg.* scito. — Ceterum plebiscitum, decreto, o legge fatta dal popolo, φέρσιμα, χειροτονία, est decretum plebis, seu populi *R.* quam interrogata in contione plebs rogatione magistratus, velitæ, jubeatque quippiam fieri, ipsa per suffragia id jubet, aut vetat: a scisco, decreto. Senatus enim censere et auctor esse, plebs sciscrare et jubere dicitur: senatus sunt consulta, plebis scita et jussa. *Cic. Dom.* 17. 44. *Felicitis*, jubeatis, ut *M. Tullius* in civitate ne sit, bonaque ejus ut mea sint. Ita enim fecit, etsi aliis verbis tulit. Hoc plebi-

scitum est? hæc lex? hæc rogatio est? *Id.* 2. *Fin.* 16. 54. Ut tribunus plebis ferret ad plebem, vellentne de ea queri. Quo plebiscito decreta a senatu est consuli quaestio. *Id.* 2. *Orat.* 48. 199. Plebiscitis toties consularem potestatem minui. *Liv.* 4. 49. Tribuni pleb. nullum plebiscitum, nisi ex auctoritate senatus, passuros se perferri ostenderunt. *Id.* 7. 42. Aliis plebiscitis cautum, ne quis eundem magistratum intra decem annos caperet, neu duos magistratus uno anno gereret. *Id.* 8. 12. ad *fin.* Q. Publilius Philo (ann. U. C. CCCXXVI.) dictator legem tulit, ut plebiscita omnes Quirites tenerent. *Lælius Felix* apud *Gell.* 15. 27. Tribuni neque advocant patricios, neque ad eos referre ulla de re possunt: ita ne leges quidem proprie, sed plebiscita appellantur, quæ tribunis plebis ferentibus accepta sunt: quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. Hortensius dictator (ann. U. C. CCCLXXII.) legem tulit, ut eo jure, quod plebs statuisset, omnes Quirites tenerentur. De hoc Q. Hortensio mentio est in *Epit. Livii* l. 11.

PLEBITAS, atis, f. 3. conditio plebeja, ignobilitas. *Cato* apud *Non.* p. 149. 4. *Merc.* Propter tenuitatem et plebitatem. *Cass. Hemina* *ibid.* Quicumque propter plebitatem agro publico ejecti sunt. Alii scribunt *plevitas* propter affinitatem litterarum *b* et *v*.

PLEBS, plebis, f. 3. Quod pertinet ad alias formas. — 1.º In sing. num. — a) Rectus casus *plebs* frequenter legitur in antiquis monumentis. *V. Marini*, *Inscriz. Alban.* p. 41. — b) Item in recto casu *plebis* habetur in *Inscript.* apud *Gud.* in *not.* ad *Phædr.* 4. 5. *extr.* At in hac eadem *Inscript.* quæ utpote ad huc Concordiæ exstans affertur a *Bertol. Antich. d' Aquileja* p. 297. n. 413., legitur *plebs*. — c) Item in recto casu *plebes* optimis etiam scriptoribus fuit usitatum. *Cic.* 3. *Legg.* 3. 9. *Plebes* quos pro se auxilii ergo creassit, etc. *Sall. Cat.* 34. a *med.* Saepè ipsa *plebes* dominandi studio permota, etc. *Phædr.* 4. 5. *extr.* Minuta *plebes* facili præsidio latet. *Auct. B. Alex.* 5. *Plebes* ac multitudo. *Lucan.* 7. 760. capit impia *plebes* Cæspite patricio somno. *Sil. It.* 8. 271. *Martia* *plebes*. Adde *Liv.* 6. 32. et alibi saepe, *Flor.*, *Stat.*, *Plin.*, *Tac.*, *Claudian.* et alios. — Et cum verbis et adjectivis pluralis numeri. *Liv.* 4. 9. ad *fin.* *Plebes* ad expugnandum secum *Ardeam* *Volscos* excivere. *Stat.* 5. *Theb.* 488. tremis impia *plebes* *Sontibus* accensæ stimulis. — d) Hinc *plebei* in *Genit.* et *Dat.* pænultima correpta, pro *plebis*, *plebi*, ut sit quintæ declinat., ut *tribunus plebei*, in veteri decreto apud *Gell.* 7. 19., item apud *Cic.* 7. *Fam.* 27. *Liv.* 3. 64. in *antiqua formula rogationis*, et alibi saepe: et *Sall. orat. Licini trib. pleb.* Adde *Varron.* 5. *L. L.* 81. *Müll.* et 6. *ibid.* 91. *ubi Müllerus leg. plebis*; et *Priscian.* 6. p. 704. et 7. p. 780. *Futsch.* In *Dativo Plin.* 11. *Hist. nat.* 11. 10. (26). *de apib.* *Domos* prium *plebei* exedificat, deinde *regibus*. *Id.* 19. *ibid.* 4. 19. (51). *Ex* *horto plebei* *macellum*, quanto innocentiore *victu*! — *Verius* tamen est fortasse, quod alii sentiunt, *tribunus plebei* non *Genitivum*, sed *Dativum* esse dissyllabum ex consuetudine veterum *Latinorum* scribendi ei pro *i* longa, ut docet *Priscian.* 1. p. 552. et 561. Hinc *Sulpicius* apud *Varron.* 5. *L. L.* 40. *Müll.* *Dividit* *illico* *Siccius plebei* *rura* largiter ad *aream*. Quod autem affert *Priscian.* 6. p. 704. ex *fragm. Sall.* *Plebei* *tribuniciam* potestatem, (quæ verba habentur in *Orat. Philipp.* contra *Lepid.* a *med.*) sequitur verbum *restitu*, ex quo intelligitur esse *Dativum*, non *patricium*. Neque obstat, quod *tribunus plebei* dixerit *Sall.*, *Cic.*, *Liv.* etc.; nam ea forma dixerit, qua *imperator Romanis*, et *triumviri colonis deducendis*, etc. Hæc et alia in hanc rem *Cortius* ad *Sall.* 37. — e) *Plebi* etiam in *plebei* in multis *Livii* locis haberi in *Genitivo*, docet *Drakenborch.* ad 2. 33. — 2.º In plur. num. — a) *Plebum* in *Genit.* dixit *Prudent.* 10. *πλεβι* *σεν*. 709. *Scribas* et *ipso*, et coronam *plebium*. — b) *Plebes* apud *Colum.* 9. *R. R.*

11. 1.: *V. infra* sub II. 3. — c) *Plebibus* apud *Augustin.* *Ep.* 166. *Recedit* a *plebibus* nostris. — *Ceterum plebs* (αἰχρῶς vel πλεβῶς unde *plebes*; et *contract. plebs*)

I.) Proprie est ea pars populi Romani, quæ a patribus, seu patriciis distinguitur, πλεβῶς, δῆμος (It. *plebe*, *popolo*; Fr. le *plébétiens*, la *classe du peuple*, la *plèbe*; Hisp. *pueblo*, la *gente comun*, *poblacho*; Germ. d. *Volksmenge*; Angl. the *common people*, or *plebeians*). — a) Differt a *populus*, quia hoc nomine omnis pars civitatis, omnesque ejus ordines continentur: *plebs* vero ea dicitur, in qua gentes civium patriciæ non insuot, ut ait *Gell.* 10. 20. ex *Atejo Capitone. Liv.* 2. 56. a *med.* *Appius* negare, jus esse tribuno in quemquam, nisi in *plebej*: non enim populi, sed *plebis* eum magistratum esse. *Cic. Mur.* 1. 1. Ut ea res mihi, magistratuique meo, *populo*, *plebique* *Romanæ* bene atque feliciter eveniret. — b) Hoc sensu etiam equester ordo *plebe* comprehenditur. *Pseud-Sall. orat.* 2. ad *Cæs.* 5. *de republ. ordin.* In duas partes ego civitatem divisam arbitror, sicut a majoribus accepi, in patres et *plebem*. *Liv.* 2. 56. Huic actioni, gratissimæ *plebi*, quum summa vi resisterent patres. — c) *Populus* etiam aliquando pro *plebe* hoc sensu ponitur: ut quum dicitur *Senatus populi* *que R.* et *Liv.* 2. 55. *Provoco* ad *populum*. *mor enim subdit*: *Provoco*, et *fidem plebis* imploro. et 1. 47. ad *fin.* Non per suffragium *populi*, non auctoribus patribus, *regnum* occupasse. — d) Frequenter *plebs* dicitur de tertio ordine *populi R.*, exclusis *equitibus* et patribus. Hinc illud *Auson. Edyll.* 11. 78. *Martia* *Roma* *triplex* *equitatu*, *plebe*, *senatu*. *Ovid.* 4. *Trist.* 2. 15. *Plebs* *pia*, cumque *pia* *letetur* *plebe* *senatus*, *Parvaque* *cujus* *eram* *pars* *ego* *nuper*, *eques*. — e) In hac quoque significatione *populus* interdum pro *plebe* ponitur. *Martial.* 8. 15. *Dat* *populus*, *dat* *gratus* *eques*, *dat* *tura* *senatus*. — f) *Plebs urbana* *Romæ* erat *turba otiosorum*, *egenorum*, *factiosorum*, *turbulentium*, et in foro assidue versantium, quos in quatuor tribus redegit Q. *Fabius Max.*, ut *Liv.* 9. 46. *extr.* *narrat. Sall. Cat.* 38. *Sed urbana* *plebs* *præcepit* *ierat* *multis* *de causis*. *Contra plebs rustica*, quæ in agris degit. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (219). et 18. *ibid.* 3. 3. (13).

II.) Translate. ¶ 1. Est *populi multitudo*, ea præsertim quæ optimatibus opponitur, quod nos Itali dicimus *la democrazia* in *opposizione* ai *conservatori*. *Cic.* 1. *Tusc.* 45. 108. In *Hircania* *plebs* *publicos* *alut* *canes*; *optimates*, *domesticos*. *Id. Mil.* 35. 95. *Plebein* et *infimam* *multitudinem* *delinire*. ¶ 2. Item universim in quacumque civitate *plebs* est ordo *infimorum* *hominum*, *pauperiorum*, *villorum*, *plebe*, *plebaglia*, *popolaccio*. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 59. Si *quadringentis* *sex* *septem* *millia* *desint*, *Plebs* *eris*. *h. e.* *uoss plebei* *ordinis*, ut ait *Forcellinus*, quia hunc locum ad I. retulit. *Id.* 1. *Sat.* 8. 10. *Hoc* *miseræ* *plebi* *stabat* *commune* *sepulcrum*. *Id.* 1. *Ep.* 19. 17. *Non* *ego* *ventosæ* *plebis* *anfragua* *venor*. *Juvenal.* 11. 194. *mibi* *pace* *immensæ* *nimicæ* *licet* *si* *dicere* *plebis*. ¶ 3. Hinc de quocumque infimo cætu dicitur. *Ovid. Ib.* 81. *Vos* *quoque* *plebs* *Superum*, *Fauni*, *Satyrique*, *Laresque*, *Fluminaque*, et *Nymphæ*, *Semideumque* *genus*. *Colum.* 9. *R. R.* 11. 1. *de apib.* dicit *plebem* *vulgus* *apum*, ut distinguatur ab earum *regibus*; ejus verba sunt: Quod si nullam progeniem tulerit favi, duas vel tres alvorum *plebes* in unum contribuere licebit.

PLECTA, æ, f. 1. idem ac *plexus*. *Fulgat. interpr.* 3. *Reg.* 7. 29. Et inter coronales et *pectas* *leones* et *boves*.

PLECTIBILIS, e, adject. duo diversa significat: scilicet

A) A Latino verbo *plectere* ¶ 1. Passive est *plecti* dignus, *dequo* *di castigo*. *Sidon.* 4. *Ep.* 6. ad *fin.* *Plectibilis* *invidia*. *Id. ibid.* 13. a *med.* Et quoniam nemo ferme est, qui *plectibilibus* careat occultis. *h. e.* *criminibus*. Alii leg. *prolectibilibus*, *h. e.* *malis illecebris*, a *prolecto*, *as.* *Ceterum*

plectibilis habetur etiam apud *Claud. Mamert.* 1. *Stat. anim.* 1. et 2. *ibid.* 10.; et *Impp. Gratian.*, *Valentinian.* et *Theodos.* *Cod. Theod.* 14. 3. 16. ¶ 2. Active est qui *plectit* vel *punit*. *Cod. Theod.* 13. 1. 161. *Plectibili* *severitate* *obviandum*.

B) A Græco v. πλέκω est idem ac *plectilis*. *Gloss. Philoz.* *Plectibile*, πλεκτόν, πτυκτόν. *Plectibilis* hoc sensu probatur analogia; præterea in *Glossario Philoz.* sequitur *plectile*.

PLECTIBILITER, adverb. irremissibilmente, sine venia. Occurrit *Comp.* tantum apud *Alicim.* *Ep.* 4. ante *med.* Qui *venialibus* *onerabatur* *fragilitate* *peccati*. *plectibilis* *opprimetur* *abusione* *remedii*.

PLECTĪLIS, e, adject. *intrecciato*, πλεκτός, *plexus*, *nexilis*.

I.) Proprie. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 37. Pro insigni sit *corolla plectilis*. Adde *Gloss. Philoz.*: *V. voc.* *præced.* sub *B*.

II.) Translate. *Prudent.* 2. *Apotheos. præf.* 36. *Syllogismi* *plectiles*, *intricati*.

PLECTO, ctis, xi, ere, a. 3. Præter *plecti* est cadentis Latinitatis: *V.* sub 2. — Part. *Plectendus* sub 2.º — *Plectere*, ut *πληκτες percussor* a *πληκτων*, *πληκται*, est *verberare*, *ferire*, *percutere*, *percuotere*, *battere*; atque adeo universim *panire*, *supplicio* *afficere*. — 1.º Fere autem passiva voce usurpatur, et *plecti* est *pœnas* *dare*, *luere*, *pagar* *ill* *pro*, *provar* *la* *pena*. — a) Absolute. *Ter. Phorm.* 1. 4. 43. Tu jam *lites* *audies*: ego *plectar* *pendens*, nisi quid me *fefellerit*. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 105. *Tergo* *plecti*. *Plin.* 6. *Ep.* 29. sub *fin.* *Quæsitum* *est*, an *provinciales* *plecti* *oporteret*: *pœnas* *luerunt*. *Cic.* 3. *Legg.* 20. 46. Ut in suo *vitiio* *quisque* *plectatur*. *Id. Cluent.* 2. 5. Ut in *judiciis* *culpa* *plectatur*. *Nepos Att.* 11. *extr.* *Cavit*, ne qua in re *jure* *plecteretur*. *Phædr.* 1. 31. *De* *reliquis* *tunc* *na*: *Merito* *plectimur*. *ben* *ci* *stã*. et *Cic.* 2. *Off.* 8. 18. *Jure* *igitur* *plectimur*. *Nisi* *enim* *multorum* *impunita* *scelera* *tulissemus*, *numquam* *ad* *uoum* *tanta* *perveisset* *licentia*. *Gell.* ex *Tiron.* *Ciceronis* *lib.* 7. 3. a *med.* *Neminem*, qui *male* *facere* *voluit*, *plecti* *æquam* *esse*, *oisi*, quod *factum* *voluit*, *etiam* *fecerit*. — *Pœnice* *de* *inanimis*. *Horat.* 1. *Od.* 28. 25. *slc*, quodcumque *minabitur* *Eurus* *Fluctibus* *Hesperis*, *Venusinæ* *Plectantur* *silvæ* *te* *sospite*. — b) *Additã* *causã*, quæ *quis* *plectitur*. *Ovid.* 3. *Trist.* 5. 49. *Inscia* *quod* *crimen* *viderent* *lumina*, *plector*. *Cic. Amic.* 22. 85. *Quum* *multis* *in* *rebus* *negligentia* *plectimur*, *tum* *maxime* *in* *amicis* *deligendis*. *h. e.* *ob* *negligentiam*. *Ovid.* 4. *Point.* 14. 17. *Ergo* *ego* *cessabo* *numquam* *per* *carmina* *lædi*? *Plectar* *in* *incauto* *semper* *ab* *ingenio*? *Apud* *Genitivum* *adjuncti* *in* *Apolog.* *Ut* *obtentu* *ejus* *ætatule*. *ipse* *insimulationis* *falsæ* *non* *plecteretur*. — e) *Additã* *pœnã*, quæ *quis* *plectitur*. *Modest.* *Dig.* 48. 9. 9. et *Ulp.* *ibid.* 8. 10. *Capitis* *pœna* *plecti*. Adde *Cod.* 9. 20. 7. *mor* *citand.* — 2.º Active. *Impp. Dioclet. et Maximian.* *Cod.* 9. 20. 7. *Si* *quem* *hujusmodi* *facinore* *deprehenderit*, *capite* *eum* *plectere* *non* *debitabis*. *Addunt* *quidam* *ex* *Plaut. Capt.* 4. 2. 116. *fusti* *plectito*. et *Men.* 5. 7. 28. *plecte* *pugnis*. *Sed* *utroque* *loco* *legendum* *est* *pecto*: *quam* *vocem* *vide*. *Solin.* *tamen* *dixit* 15. a *med.* *Grypes* *velut* *geothi* *ad* *plectendam* *avaritiæ* *temeritatem*. et *Auson. epist. præfiza* *Edyll.* 6. *Quæ* *sibi* *ignoscunt*, et *plectunt* *deum*. *h. e.* *Cupidinem*. *perdonano* *a* *sè* *e* *castigano* *il* *nume*. *Et* *Auct. carm. de Providentia* 778. *Quos* *si* *multa* *loter* *inorum* *delicta* *priorum* *Plectisset* *propriæ* *rigor* *implacabilis* *iræ*, etc.

PLECTO, ctis, xi et xii, xum, ctere, a. 3. *Plecti* habet in præterit., ut *Priscian.* docet 10. p. 903. *Futsch.* exemplum asserens *Lævi* in *Erotopægn.* *Voss. de Grammat.* l. 5. c. 31. etiam *plexus* *tribuit*, sed auctoritate *Fulgat. interpr. Judic.* 16. 13., quam *V.* sub I. b. — Part. *Plexus* sub I. a. et II. 1. — *Plectere*, quod ratione habita etym conjungendum est cum v. πλέκω, est implere, necere, texere, *intrec-*
1.) Proprie. — a) Sapissime occurrit Part. *Plexus* apud *Classicos*. *Festus* p. 230. 2. *Müll*

Plexa colligata significat, ex Græco (scilicet a πλέκω), cui nos etiam præpositionem adijcimus, quom dicitur perplexa. *Lucret.* 5. 1398. Tum caput atque humeros plexis redimere coronis. *Catull.* 64. 283. Hos (flores) indistinctis plexos tulit ipse corollis. *Vitruv.* 10. 1. Scansoria ratio catenationibus, et transversariis, et plexis colligationibus, et erismatum futuris continetur. *Lucret.* 4. 620. Inde quod exprimus, per causas omne palati Diditur et raræ per plexa foramina linguæ. *h. e.* quæ recta, transversa, obliqua, intercurrentia linguam pervadunt. At Lachmannus *junctim leg. perplexa.* — b) Ut verbum finitum legitur apud *Vulgat. interpr. Judic.* 16. 13. Cui respondit Samson: Si septem crines capitis mei cum licio pleueris, et clavum bis circumligatum terræ fixeris, infirmus ero. *Auct. Paneg. ad Pis.* 169. Mobilitate pedum celeres super orbibus orbes Plectis. *Alii leg. Dectis.*

II.) Translate. ¶ 1. Plexus est idem ac perplexus, ambiguus. *Pacuvius* apud *Non.* p. 237. 4. *Merc.* Plexa, non falsa autumare dictio Delphis solet. ¶ 2. Plectere est etiam plicare, flectere. *piegare. Phædr.* 5. 9. Angusto in aditu taurus luctans cornibus, Quum vix intrare posset ad præsepia, Monstrabat vitulus, quo se pacto plecteret. *P' intricasse. Alii leg. flecteret. Juvenal.* 6. 495. plectitque comas, et volvit in orbem. *Alii leg. pectit.*

PLECTRICANUS, a, um, adject. qui plectro canit. *Epigr. in Anthol. Lat. T. 2. p. 320. Burmann.* Plectricanæ citbaræ septem discriminiibus, quos Assimilans genitor concordi examine junxit.

PLECTRIFER, fœra, fœrum, adject. qui plectrum fert. *Dracont.* 10. *carm.* 285. ed. *Duhn.* Plectriferi germana dei.

PLECTRIPŌTENS, entis, adject. poetice et musica peritus. *Sidon.* 9. *Ep.* 13. Qua Flaccus lyricos Pindaricum ad melos Frenis flexit equos plectripotentibus.

PLECTRUM, i, n. 2. πλῆκτρον, instrumentum citbarædi, quo ab illo fides, sive chordæ percuntur: a nomine Græco allato, quod a πλῆκσω ferio, Latine *pulsabulum* dicitur, it. *plectro.*

1.) Propria. ¶ 1. Stricto sensu est, ut diximus, instrumentum, quo citbarædius chordas percuit. *Cic. 2. Nat. D.* 59. 149. Itaque plectri similem linguam nostri solent dicere, chordarum dentes. (Hinc *Prudent.* 10. *peri steφ.* 6. *plectrum palati et faucium* linguam vocat). *Ovid.* 11. *Met.* 167. Instructaque fidem gemmis et dentibus Indis Sustinet a læva: tenuit manus altera plectrum. *Id. Heroid.* 3. 113. plectra movere. ¶ 2. Latiori sensu *plectrum* est navis gubernaculum, vel ipsius gubernaculi summa pars. *Sil. It.* 14. 549. Non plectro ratis, aut frangendæ in vulnere proræ Parcitur. et *ibid.* 403. Deduit telum, et residentis puppe magistri Affluit plectro dextram.

II.) Translate, per metonymiam (*V.* 1. 1.) a Poetis fere usurpatur pro lyra ipsa; item pro ipsi carminibus. *Tyball.* 3. 4. 39. plectro modulatus eburno. *Horat.* 2. *Od.* 13. 26. Et ta sonantem plenus aureo, Alcæe, plectro. *Id.* 2. *ibid.* 1. 39. Mecum Dionæo sub antro Quære modos levior plectro.

PLECTŪRA, æ, f. 1. πλοκή, intreccio, plexus. *Ennod. Dict.* 1. *ante med.* Omnis ramorum plectura diffunditur.

PLECTUS, a, um, particip. a *plecto*, quatenus percussum, πλεκτός, significat. *Seneca* 1. *Quæst. nat.* 15. *ante med.* Ab his (fulgoribus) tecta videmus icta, quæ aspersa Græci (al. Græci aspersa) plecta vocant. *Ita vulgati libri: at recentiores rectius legunt asteroplecta.*

PLEGUS vel piegus, ii, m. 2. pieggio, fidejussor. Vox cadentis Latinitatis. *V. Ducang. Gloss. med. et inf. Lat. in V. Plegius*, et infra *PLIGORIE.*

PLEJADES vel Pleiades, um, f. plur. et Plejas vel Plias, adis, f. sing. (*V.* sub *I. f.*) 3. Πλειάδες, Πλειάς, Pleiades, le *Gallinelle.*

1.) Propria — a) Sunt septem filie Atlantis ex Pleione Nymphæ, nempe Electra, Halcyone,

Celæno, Maja, Asterope, Taygete, Merope, quæ in cælum translata, et ante genua Tauri collocatae finguntur. *Ovid.* 3. *Fast.* 105. Quis tunc aut Hyadas, aut Pleiadas Atlanteas Senserat? — b) Dictæ sunt ἀπό τοῦ πλέω, idest a navigando, quia exortu suo indicant tempus navigationi idoneum. Alii dictas putant, quasi πλεῖστος, quod numquam singulae apparent, sed fere omnes simul, præter Meropen, quæ vix cernitur. Causa bujus rei affertur, quod quum reliquæ sorores diis nupsissent, Maja Electra, et Taygete Jovi, Halcyone et Celæno Neptuno, Astarope Marti, sola Merope mortali viro Sisypho nupsit: quam ob causam veluti pudibunda latitat. Sed aliorum opinio est, banc esse Electram matrem Dardani, et idcirco obscuriorem videri, quod excludum Trojæ spectare non potuerit, sed oculis manum opposuerit. *V. Ovid.* 4. *Fast.* 169. et *seqq.*; et *Hygin.* 2. *Astron.* 21. — c) A Latinis appellantur Vargiliæ, a verni temporis significatione, quod indicant, dum in nostro hemisphærio oriuntur. Nam vera axoriuntur, et circa æquinoctium earum ortus matutinus est. *Hygin.* *loc. cit.* Inter bujus Tauri finitionem, et caudam Arietis stellæ sunt, quas nostri Vergiliæ, Græci Πλειάδες dixerat. — d) Hæc dictio aliquando fit tetrasyllaba, Πλειάδες. *Propert.* 3. 3. 58. Pleiadum denso cur coit imbre chorus? — e) Allquando erit diphthongo e: poetæ abijciunt e, et dicunt *Pliades*, priore correpta. *Stat.* 1. *Silv.* 3. 95. Nec per et *Egæas* Hyadas, Pliadumque nivolum Sidus. — f) In sing. num. *Id.* 1. *ibid.* 6. 22. Terras obruit aut soluta Plias. (Hic prima producit. Sic *Val. Flacc.* 2. 357. Pliada lege poli nimboso moverat astro. *V.* et 11.) *Virg.* 4. *G.* 233. Plejas, et Oceani spretos pede reppulit amnes. — g) *Ovid.* trisyllabam facit, 1. *Met.* 670. Pleias enixa est, letoque det, imperat Argum.

II.) Translate ponitur aliquando pro tempestate et pluvia. *Val. Flacc.* 4. 268. spumanti qualis in alto Pliade capta ratis, et 2. 405. aspera si te Plias in adversæ tenuisset litore Thracæ. Adde *eumd.* *ibid.* 357.; et *Propert.* *loc. cit.* sub 1. d. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* ONOM.

PLEMINA, um. *V.* FLEMINA.

PLENARIUS, a, um, adject. plenus, absolutus. *Ennod. Ep.* 8. Plenarium documentum. Adde *Augustin.* 5. *Confess.* 5. et 10. *ibid.* 30. *Cassiod.* 3. *Variar.* 5. Tuarum munus plenarium dignitatum.

PLENĒ, adverb. Comp. *Plenus*, et Sup. *Plenissime* 11. — Plene est ad plenum, con *pienezza.*

1.) Propria. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 28. (139). Ingentia vasa corripere, ac plena infundere.

11.) Translate, *compitamente, totalmente, perfecte, cumulate.* *Cic.* 2. *Divinat.* 1. 3. Ut ejus loci questio plene esset cumulateque perfecta. *Cæs.* 3. *B. G.* 3. Quum nequa opus biberorum munitiones plene essent perfecta, neque etc. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 1. 13. Si hoc plene vitare non potes. *Id.* 1. *Off.* 15. 46. Homines plene sapientes. *Orellius* plane. *Quintil.* 2. 2. 8. Licet satiationis exemplorum (*præceptor*) ad imitandum ex lectione suppeditet, tamen viva illa, ut dicitur, vox all plenus. *Ovid.* 2. *Pont.* 11. 20. Plenus facere aliquid. *h. e.* impensius, promptius, diligentius. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 28. 68. (273). Ostendimusque jam plenus. *h. e.* fusius, copiosius, uberius. At *Sillig.* plenus. *Horat.* 2. *Od.* 13. 26. Et te sonantem plenus aureo, Alcæe, plectro. *Id.* 1. *Ep.* 11. 14. Plene præstare aliquid. et 2. *ibid.* 2. 10. Plenus æquo laudare. *più del dovere.* *Plin.* 5. *Ep.* 8. *sub fin.* Quamvis illud plenissime, hoc restrictissime feceris. *Quintil.* 2. 13. 14. De his plenus suo quidqua loco tractabimus. *Id.* 1. 5. 38. Per quot autem et quas accidat (*solæcismus*) species, non satis convenit. Qui plenissime, quadripartitam volunt essa rationem.

PLENILUNIUM, ii, n. 2. plenilunio, πανσέληνος, oppositio lune et solis, quum luna soli ex diametro opposita tota ab illo illuminatur: tempus illud, quum luna quintadecima et rotunda est. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 32. 75. (323). Quum vero

occidente sole oriatur ex adverso, ita ut pariter aspiciantur; tum erit plenilunium. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 85. Ut pridie quam plenilunium sit, si minus, certe ipso plenilunio omnem, quam saturus es, fabam uno die spargas. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 15. 20. (53). Latet in argutibus imis, nisi tepore aliquo vocati, aut pleniluniis. Adde *Theop. Priscian.* 4. p. 315. ed. *Ald.*

PLENIPŌTENS, entis, adject. omnipotens. Affertur, nullo tamen auctore laudato, a *Priscian.* de *accent.* p. 1295. *Putsch.* Cetera vero breviantur, ut *omnipotens, plenipotens, armipotens, audiens.*

PLENTAS, atis, f. 3. idem quod plenitudo. 1.) Propria. *Vitruv.* 8. 2. Nubas propter plenitatem et gravitatem liquescaudo disperguntur. *Id.* 5. 9. a *med.* Quum corpus motionibus in ambulatione calescat, humores ex membris aer ersugendo, imminuit plenitates, extenuatque dissipando quod plus inest, quam corpus potest sustinere. Adde *eumd.* 7. 8.

11.) Translate. *Vitruv.* 6. 1. Sub septentrionibus nutriuntur gentes immanibus corporibus, sanguine multo, quoniam ab humeris plenitate cælicæ refrigerationibus sunt conformati.

PLENITER, adverb. idem ac plene. Translate *Ennod.* 5. *Ep.* 16. Dominum animæ meæ Senarium, ut apud me maneat, exorare pleniter non omitas. *Pet. Scholiast.* ad *Lucan.* 7. 816. Quam rem Felix Capella pleniter prosequitur.

PLENITUDO, inis, f. 3. pienezza, grossezza, corpulenza, πληρωσις, plenitas, crassitudo. *Cic.* 4. *Herenn.* 20. 28. Longitudo, aut plenitudo syllabarum. *Colum.* 4. *R. R.* 30. 4. Pecticæ cacuminum modicæ plenitudinis. Est qui leg. *planitudinis*, male. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 87. (216). Homo crescit in longitudinem ad annos usque ter septenos, tum deinde ad plenitudinem. *Quintil. declam.* quæ *Trib. Marian.* inscribitur, 3. Attendat Romanæ militiæ plenitudo. *h. e.* universi Romani milites. Cave, imiteris.

PLENUS, a, um, adject. (pleo). Comp. *Plenior* I. 4., 5., 7., 8., 9. et 10., et 11. 2. et 3.; Sup. *Plenissimus* 1. 1., 4., 6., 7. et 8. — Plenus (quocum cf. Gr. πλεός) inani opponitur et est referens, confertus, repletus, πλεός, πλήρης, μεστός (It. pieno, ripieno; Fr. plein, rempli de quelque chose; Hisp. lleno, pleno, tupido; Germ. voll; Angl. full, replete, filled).

1.) Propria. ¶ 1. Generatim: Genitivum regit, et Ablativum; sed cum Genitivo est magis Latinum, ut *Quintil.* 9. 3. 1. monet. — a) Cum Genitivo. *Ter. Eun.* 1. 2. 25. Plenus rimarum sum, hac atque illac persuo. *Id. ibid.* 2. 3. 26. Color verus, corpus solidum et succi plenum. *Cic. Fontey.* 1. 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum. *Id.* 4. *Verr.* 14. 35. Plena domus cælati argenti multæque stragulae vestis. *Id. post redit. in senat.* 6. 13.; et *Varro* apud *Non.* p. 498. 33. *Merc.* Vini, somni plenus. *Cic.* 6. *de republ.* 11. Ostendebat Carthaginem de excelso et pleno stellarum, illustri et claro quodam loco. *Ovid.* 2. *Met.* 112. rutilo patefecit ab ortu Purpureas Aurora fores et plena rosarum Atria. *Id.* 9. *ibid.* 693. Plenaque somniferi serpens peregrina veneni. — b) Cum Ablativo. *Cic. Sext.* 10. 23. Otiosa vita, plena et conferta voluptatibus. *Id.* 6. *Verr.* 57. 126. Plena domus ornamentis sanorum atque oppidorum. *Liv.* 26. 42. Urbs omni ballico apparatu plena. *Id.* 1. 25. Feroces et pleni adhortantium vocibus. — *Deo plenus* est afflatus, instinctus, invaso, investito. *Lucan.* 9. 564. Ille deo plenus, tacita quem inente gerebat, Effudit dignas adytis et pectore voces. — *Ovid.* 15. *Met.* 176. magno feror æquore, plenaque ventis Vela dedi. — c) Absolute. *Virg.* 5. *Æn.* 281. at 1. *ibid.* 404. velis subit ostia plenis, a *piene vele.* *Cic. Dom.* 10. 24. Plenissime velis navigare. — d) Et neutrum absolute, substantivorum more. *Cic.* 4. *Acad.* (2. *pr.*) 37. 118. Plenum et inane. *Pallad.* 2. *R. R.* 15. Sorba fictilibus usque ad plenum claudantur urceolis. *Virg.* 2. *G.* 243. dulcesque a fontibus undæ Ad plenum calcantur. ¶ 2. Speciatim de animalibus *plenus* est

gravidus, *pregno, gravido*. Ovid. *Heroid.* 16. 46. Plenus venter. *Plaut. Amph.* 2. 11. 49. Et quum te gravidam, et quum te pulcre plenam aspicio, gaudeo. Ovid. 10. *Met.* 469. de *Myrrha*. Plena patris thalamis excedit. *Val. Flacc.* 1. 413. Nec timet Anceam genitrix committere ponto, Plena tulit quem rege maris. *Cic. 1. Divinat.* 45. 101. Ut sue plena procuratio fieret. Cf. Ovid. 4. *Fast.* 633. Nunc gravidum pecus est, gravidæ nunc semine terræ: Telluri plenæ victima plena datur. *Colum.* 6. *R. R.* 24. 4. Bos plena fetu. ¶ 3. Item de animantibus est satur, satiat, *saziato, satio*. Ovid. 2. *Amor.* 6. 29. de *psittaco*. Plenus eras milio Translate *Horat.* 1. *Ep.* 20. 8. et scis, In breve te cogi, plenus quem languet amator. *h. e.* satur et fastidius. et 2. *ibid.* 1. 100. Quod cupide petiit, mature plena reliquit. Huc pertinet et illud Ovid. 3. *Pont.* 4. 55. Illa bibit siliens fector, mea pocula, plenus. ¶ 4. Item de animantibus et rebus plenus — a) Est crassus, *grossus*. *Colum.* 4. *R. R.* 29. 9. Ut ab ima parte acutus surculus, latere altero sit tenuior, atque altero plenior. *Cels.* 8. 4. Specillum neque nimis tenue, neque acutum, neque nimis plenum. *Cic. 2. Nat. D.* 6. 17. Quod etiam quibusdam regionibus contingere videmus, hebetiora ut sint hominum ingenia propter cæli plenioris naturam. *avia grossa*. — b) Item corpulentus, pinguis, *grasso, corpulento*. *Cic. 2. Divinat.* 69. 142. Pleni, enectine simus, etc. *Varro* 2. *R. R.* 5. 12. Tauros palea ac feno facere pleniores. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 31. Vulpecula pleno corpore. Ovid. 2. *Art. am.* 661. et *Remed. am.* 327. Dic habilens, quæcumque brevis; que turgida, plenam. *Cels.* 1. 9. Frigus inimicum est seni, tenui: at prodest juvenibus, et omnibus plenis. et 2. 1. a *med.* Quæ pericula plenissimi cujusque sunt. *Cic. 2. Divinat.* 13. 30. Aliæ pecudis Jecur nitidum atque plenum est, aliæ horridum et evile. ¶ 5. Item de cibis. *Pleniores cibi* apud *Cels.* 3. 20. *in fin.* sunt crassiores, valentiores, et majoris alimenti. — *Vinum plenum* apud *eumd.* 1. 6. opponitur tenui. ¶ 6. Item de animantibus et rebus, fere cum Ablativo, est onustus, *carico*. *Stat.* 4. *Theb.* 812. et pleni dominis armisque feruntur Quadrupedes. Ovid. 2. *Amor.* 14. 23. Quid plenam fraudas vitem crescentibus utris? *Virg. 4. G.* 181. (rura thymo *apes*) plenæ. *Liv.* 41. 28. Exercitus plenissimus præda. *Propert.* 4. 10. 6. exuviis plenus ab hoste redis. Translate *Plin.* 2. *Ep.* 1. Plenus honoribus. *h. e.* qui ad summos honores pervenit. ¶ 7. Item de rebus est integer, cui nihil deest, *intiero*. — a) Universim. *Cic. 3. Fam.* 6. a *med.* Illud me movet in tanta militum paucitate abesse tuas cohortes, quæ sint plenissime. *Sic Cæs. 3. B. G.* 2. Legionem, neque eam plenissimam detractis cohortibus duabus et compluribus singillatim, qui etc., propter paucitatem despiciebant. *Id.* 4. *ibid.* 29. Eadem nocte accidit, ut esset luna plena. *Cic. Mil.* 9. 24. Ut haberet ad præturam gerendam plenum annum atque integrum. Cf. *Ulp. Dig.* 50. 4. 8. infra cit. sub g. — Similiter est perfectus, justus, *pleno, compito*. *Quintil.* 1. 1. 20. Nec sum adeo ætatum imprudens, ut instandum teneris protinus acerbe putem, exigendamque plenam operam. Alii plane. *Cic. 2. Herenn.* 20. 31. Perfecta et plena argumentatio ex quinque partibus constat. *Id.* 4. *Fin.* 14. 36. Perfecta et plena sententia. (cui *curta* opponitur.) *Id.* 5. *Tusc.* 23. 67. Ex perpetuis plenisque gaudiis vitam beatam existere. *Id.* 6. de *republ.* 12. Numerus plenus. — b) *Pleno aratro sulcare* apud *Colum.* 2. *R. R.* 2. 25. est toto aratro terræ immerso. — c) *Pleno gradu* est ita citato, ut parum absit a cursu, a *gran passu*. Habent *Sall. Jug.* 103; *Trebon.* ad *Cic.* 12. *Fam.* 16.; *Liv.* 4. 32. et 34. 15. et alii. — d) *Plena manu*, tota manu, totis manus viribus. *Tibull.* 1. 6. 31. nec verbi victa fatiscit Janua, sed plena est percutienda manu. *Grat. Cyneg.* 147. bastilia plena Cæde mann. — Translate est copiose, abundanter, a *mani plene*. *Cic. 2. Att.* 25. Hortalus quam plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras

taudes in astra sustulit! — e) *Pleno vertice*, toto vertice, conteata cervice. Ovid. 2. *Pont.* 7. 77. Sustineas ut onus, nitendum vertice pleno est. Sic *plena cervice* apud *Stat.* 2. *Theb.* 559. Saxum ingens, quod via plena cervice gementes Vertere humo, murisque valent inferre juveni. — Sic *pleno lumine*, intentis oculis, diligenti obtutu. *Claudiam.* 3. *Rapt. Pros.* 441. et pleno rimatur lumine campos. — f) *Pleno ore vesci* apud *Plin.* 8. *Hist. nat.* 22. 34. (84). avide, et buccas implendo, a *plena bocca*. — Translate *pleno ore laudare*, quantum potest, impense, liberaliter, large. *Cic. 1. Off.* 18. 61. Quæ magno animo et fortiter gesta sunt, ea nescio quomodo quasi plenior ore laudamus. — g) Illa sunt Jctorum: *Ulp. Dig.* 32. 71. Suos servos val ancillas eos accipimus, qui sunt pleno jure testantibus. *h. e.* quorum non solum usufructus, sed etiam proprietas ad testantem pertinet. *Martian.* *ibid.* 48. 16. 1. a *med.* An plenam habuerit aliquis accusandi facultatem. *Ulp. ibid.* 50. 4. 8. Annus vicesimusquintus ceptus pro pleno habetur. *Id. tit.* 20. *regular. de testam.* Impubes nondum plenum iudicium animi habet. — h) *In plenum*, plene, omnino, summam, universam. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 7. (31). Quod in plenum satis sit dixisse hoc in loco. Adde *eumd.* 16. *ibid.* 40. 79. (217). *Seneca Ep.* 91. ante *med.* In plenum cogitanda fortuna est. *Pompon. Dig.* 40. 7. 11. Si beres pecuniam donasset statulibero, ut sibi eam daret, et liber esset, non fieri liberum, Aristo ait: sed si in plenum ei donasset, fieri liberum. ¶ 8. Refertur etiam ad vocem, litteras, verba. — a) *Plena vox*, magna et clara, fusa et grandis, canora, resonans, *voce plena*: cui opponitur *exilis, tenuis*, ut est apud *Quintil.* 11. 3. 15. *Cic. Brut.* 84. 289. Subsellia grandiorum et pleniorum vocem desiderant. *Virg. 1. G.* 388. Tum cornix plena pluviam vocat improba voce. *Cic. 1. Orat.* 29. 132. Ego neminem voce pleniorum, aut suaviorum mihi videor audisse. — b) *Plenæ litteræ*, quæ sonantiores sunt, et plena voce effertur. *Cic. 3. Orat.* 12. 46. Cotta noster, cujus tu illa lata imitaris, ut lota litteram tollas, et E plenissimum dicas. *Id. Orat.* 47. 157. Siet plenum est, sit imminutum. *Id.* 4. *Herenn.* 20. 28. Pleniores syllabæ. — c) *Plena verba*, plene significantia. Ovid. 10. *Met.* 290. Tum vero Pappius plenissima concepit heros Verba, quibus Veneri grates agat. ¶ 9. Item de hominibus et rebus, *plenus* est dives, abundans, *ricco, pieno, abbondante*. *Cic. 4. Verr.* 4. 12. Non tam Siciliam, quam inanem offenderant, quam Verrem ipsum, qui plenus decesserat, etc. *Id.* 7. *Fam.* 9. Serius potius ad nos, dum plenior. *Id. Rosc. Am.* 2. 6. Quoniam in alienam pecuniam tam plenam atque præclaram nullo jure invaserit. *Id. Pis.* 37. 91. Nobiles urbes atque plenæ. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 50. plenissima villa. *Id.* 2. *Od.* 12. 24. plenas Arabum domos. *Virg. 11. En.* 738. Expectare dapes et plenæ pocula menææ. — Sic *plena epistola* est longa et multa continens. *Cic. 11. Fam.* 12. Tres uno die a te accepti epistolæ, unam brevem, duas pleniores. — Sic pro numeroso, *numeroso*. Ovid. 1. *Art. am.* 66. Hoc quoque, crede mihi, plenius agmen erit. *Tac. 4. Ann.* 3. Ceterum plena Cæsarum domus, juvenis filius, nepotes adulti moram cupitis afferbant. *Sueton. Cæs.* 49. Plenum convivium. Adde *eumd.* *Aug.* 51. et *Cal.* 24. ¶ 10. Demum refertur etiam ad ætatem. *Virg. 7. En.* 53. jam plenis nobilibus annis. *h. e.* idoneis ad nubendum. *Sic Val. Flacc.* 5. 258. pleua necdum Medea juventa. *Plaut. Merc.* 3. 3. 13. Jam plenus ætatis. *vecchio*. Alii rectius leg. *Jejunitatis plenus*. *Stat.* 2. *Sily.* 2. 129. Plenus vita. *Plin.* 2. *Ep.* 1. annis. *h. e.* qui ad summam senectutem pervenit. *Val. Flacc.* 1. 376. plenior annis. *più avanzato*.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim *plenus* est refertus, repletus, sed de abstractis usurpatur. — a) Cum Genitivo. Commode dicitur hæc: plenus consilii, *Plaut. Epid.* 1. 2. 49. vitii, probrique, *Id. Mil. glor.* 2. 5. 13. et *Rud.* 2. 2. 13. fraudis, sceleris, parricidii, perjuri, *Id. Rud.* 3. 2.

37. officii, *Cic. 7. Att.* 4. negotii. *h. e.* occupatissimus, *Id.* 1. *Nat. D.* 20. 54. iræ, *Liv.* 3. 48. et *Justin.* 14. 4. 15. fidei. *h. e.* valde fidus, *Ermius* apud *Cic. Senect.* 1. 1. ingenii. *h. e.* valde ingeniosus, *Cic. Flacc.* 6. 15. laboris. *h. e.* laboriosissimus, *Plin.* 6. *Hist. nat.* 19. 22. (66). Alio sensu *Virg.* 1. *En.* 464. Quæ regio in terris nostri non plena laboris? *h. e.* ubi nota non sint mala nostra, et non sit multus sermo de his? — b) Cum Ablativo. *Cæs.* 1. *B. C.* 74. ad *fin.* Erant plena lætitia et gratulatione omnia. *Plin.* 1. *Ep.* 10. Amarique ab eo laborari, etsi non erat laborandum. Est enim obivus et expositus, plenusque humanitate, quam præcipit. *Cic. 3. Att.* 14. Ex tuis litteris plenus sum expectatione de Pompejo. ¶ 2. Speciatim. — a) *Plena oratio* copiosa, rebus et ornamentis instructa et referta. *Cic. 1. Off.* 1. 2. Oratorem Latinam efficies profecto legendis nostris pleniorum. *Sic Cæs.* 1. *B. C.* 53. Hæc Afranius Petrejus et eorum amici, pleniora etiam atque uberiora Romam ad suos perscribebant. — b) *Sic plenus orator*, copiosus. *Cic. 3. Orat.* 4. 16. Si quis erit, qui aut Antonium jejuniorem, aut Crassum fuisse pleniorum putet. et 1. *ibid.* 13. 59. Oratorem plenum atque perfectum esse eum dicam, qui de omnibus rebus possit varie copioseque dicere. *Quintil.* 9. 4. 138. In proæmiis plerumque submissi, in narratione pleni atque expressi, in argumentis citati sumus. de *compositione loquitur. Tac. Dial. de orat.* 18. Catoni seni comparatus C. Gracchus plenior et uberior. ¶ 3. Item speciatim, *plenus inimicorum*, qui plurimos habet inimicos. *Cic. Prov. cons.* 8. 19. Quis plenior inimicorum fuit C. Mario?

PLÉO, es, a. 2. impleo. *Festus* p. 230. 4. *Müll.* Plentur antiqui etiam sine præpositionibus dicebant. *h. e.* sine in, con, re, ex, de, etc. ex quibus sunt hujus verbi composita. Cf. *Paul. Diac.* p. 231. 9. *Müll.* Et *Pompej.* grammaticus *Comment. art. Donat.* 23. Est compositum, quod non potest fieri simplex, ut *compleo*, nemo dicere potest *pleo*. *V. PLETUS*.

PLÉONASMUS, i, m. 2. πλεονασμός, abundantia, redundancia, vitium, quo supervacaneis verbis oratio oneratur, ut *Ego oculis meis vidi: Sic ore locuta est; nam oculis meis et ore superflua sunt. Sed vox Græca est, et Græcis litteris scribenda. Quintil.* 1. 5. 40. adjectioni: vitium appellat: et 9. 3. 46. abundantem supra necessitatem orationem. *Rursus Id.* 8. 3. 54. Emendavit hoc urbane in Hirtio Cicero, qui quum in Pansum declamans, filium a matre decem mensibus in utero latum esse dixisset, quid? aliæ, inquit, in pænula solent ferre? Nonnumquam tamen affirmationis gratia adhibetur (*Virg. 4. En.* 359.) vocemque his aurius hausi. At vitium erit, quoties otiosum fuerit et supererit, non quum adjectur. *Sic* 9. 3. 46. Id quum supervacua oneratur adjectione, vitium dicitur: quum autem augeat manifestam sententiam, sicut hic, virtus: vidi oculos ante ipse meos: vidi, ipse, ante oculos, quot verba, totidem sunt affectus. Hæc *Quintil.* Latinis litteris legitur apud *Capell.* 5. p. 176.; *Aquilam* de *fig. sentent. et elocut.* § 46. *Ruhnken;* et *Priscian.* 18. p. 1191. *Futsch.*

PLÉRIMUS. *V. PLERUS.*

PLÉRIQUE, æque, æque. *V. PLERUSQUE.*

PLÉRÔMA, atis, n. 3. πλήρωμα, plenitudo, complementum: vox Græca, quam usurpat *Tertull.* *Præscript.* 49. Eonum triacontas, quæ sit in pleromate ex octoade, et decade, et duodecade.

PLÉRÔMARIUS, ii, m. 2. nauta, qui in majoribus onerariis navibus operam præstat; quem admodum lenuncularius est, qui in minoribus navigiis seu lenunculis; auxiliarius vero idem esse videtur qui et levamentarius dicitur: est a πλήρωμα complementum. Hinc *Servius* ad illud *Virg.* 11. *En.* 327. Seu plures (naves) comple-re valent: hæc dicitur: Proprie verbum nauticum; nam Græce πλήρωμα. *Inscript.* apud *Visscont.* *Op. var. T.* 2. p. 56. edit. *Mediol.* ORDO

CORPORATORVM LENVCVLARIORVM PLEOMARIORVM
 AVILLIARIORVM OSTIENSIVM. Hæc inscriptio perti-
 net ad ann. a Chr. n. CC., et similis est aliæ
 apud Gruter. 1077., in qua tamen, si modo
 certa est lectio, *tabulariorum* pro *pleromario-*
rum legitur. In alia vero apud *eum*. 398. 7.
 PATRONVS CORPORIS LENVCVLARIORVM... AVXIL-
 IARIORVM OSTIENSIVM. — *Viscontius* loc. cit.
 putat, *pleromarios* esse eam navalis militiæ par-
 tem, quam Itali *equipaggio delle navi da guer-*
râ vocant, fretus præsertim hoc loco *Hesych.*
Πληρωμα, ναὺς τραγική; ubi quidam pro *τρα-*
γική, legunt *στρατηγική*, alii tamen melius *φο-*
ρική, nempe navis oneraria. Allatæ enim inscrip-
 tionibus de Ostiensibus quidem nautis, minime
 vero de militibus, agere videntur, qui ibidem
 corpus seu sodalicium, Itali *fraglia* appellant,
 constituiebant, cujus quidam *patroni*, alii *quin-*
quennales, ceteri *plebs* dicuntur; unde facili negotio
 colligi potest, eos non milites, sed operarios
 fuisse, qui ex mercibus illuc importatis, et
 quemlibet in locum ipsorum opera convehendis
 victum sibi quærerent. Hinc *Strabo* l. 6. p. 231.
 narrat, Ostiæ urbem importuosam ex limi ag-
 gregatione fuisse, et actuaris naves ad excipien-
 das e magnis navibus merces, aliasque ad easdem
 importandas magno numero ibidem fuisse, ita ut
 naves, priusquam ad Tiberim pervenirent, cele-
 riter subvehantur onerum parte levata.

PLEROTICUS, a, um, adject. *πληρωτικός*, sup-
 pletus, adjectus supplendi gratia: a *πληρῶν im-*
pleo. *Frontin.* de colon. p. 131. *Goes.* Plebe de-
 ficiente, aliis paucioribus ager set assignatus ter-
 minis pleroticis. In editionibus perperam legitur
pleurcis. Hæc *Forcellinus*. At *Rudorff*. vulgata-
 tam lectionem tuetur. V. PLEURICUS.

PLERUMQUE, adverb., vel rectius est neu-
 trum a *plerusque*, quod adverbii more ponitur,
 et ¶ 1. Stricto sensu significat magna ex parte,
 ut plurimum, fere, *ἐπι τὸ πλῆ, εἰς τὸ πλῆ* (It.
il più delle volte, per lo più, d'ordinario; Fr.
le plus souvent, ordinairement, d'ordinaire; Hisp.
al ordinario, ordinariamente, frecuentemente;
 Germ. *meistens, gewöhnlich, gemeinlich, ins-*
gemein; Angl. *often, oftentimes, for the most part,*
commonly, generally). Occurrit — a) Absolute. *Plaut.*
Rud. 4. 7. 10. In estate hincini plurimæ sunt
 transennæ, ubi decipiuntur dolis, atque edepol
 in eas plerumque esca imponitur, quam etc. *Ter.*
Andr. 1. 2. 22. Animum ægrotum ad deterio-
 rem partem plerumque applicat. *Cic.* 1. *Off.*
 15. 46. Fortis animus et magnus in homine non
 perfecto nec sapiente ferventior plerumque est.
Liv. 22. 22. Qualia plerumque sunt barbarorum
 ingenia. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 14. ridiculum acri
 Fortius et melius magnas plerumque secat res. — b)
 Cum oppositis aliis Adverbis. *Cic.* *Orat.* 51. 170.
 Quod fit etiam ab antiquis, sed plerumque casu,
 sæpe natura. *Sueton.* *Tyb.* 29. Dixi principem
 senatui servire debere et universis civibus sæpe et
 plerumque etiam singulis. *Liv.* 40. 46. Ex
 infestis hostibus plerumque socii fideles, inter-
 dum etiam cives sunt. *Cic.* 2. *Nat. D.* 27. 69.
 Partus matrescunt aut septem nonnunquam, aut
 ut plerumque novem lunæ cursibus. Sic *Quintil.*
 8. 3. 5. Plerumque ipsa delectatione capiuntur,
 nonnunquam admiratione auferuntur. *Cic.* 2.
Divinat. 5. 14. Hæc ipsa fortuita sunt: plerum-
 que enim, non semper eveniunt. Sic *Liv.* 7. 21.
 Rem-plerumque parti utrique, semper certe al-
 teri gravem sustinuerunt, et *Quintil.* 6. 3. 6.
 Ridiculum dictum plerumque falsum est, hoc
 semper bumile; sæpe est industria depre-
 vatum, præterea nunquam honorificum. *Colum.*
 7. *R.* 4. 2. Farentinum pecus raro foris, plerum-
 que domi alitur. *Cic.* 1. *Invent.* 1. 1. Eloquen-
 tiam sine sapientia nimium obesse plerumque,
 prodesse nunquam. — c) *Plerumque* fere, *ple-*
rumque omnes (h. e. plerique omnes) sunt for-
 mulæ, quæ *Handii* (*Tursell.* T. 4. p. 473.) lin-
 guæ vulgari tribuendæ videntur. *Ter.* *Phorm.*
 1. 2. 39. Hic solebamus fere plerumque eam
 opperiri. *Lucret.* 4. 1049. Namque omnes plerumque
 cadunt in vulnus. *Cæs.* 2. *B. G.* 30. Nam ple-

rumque omnibus Gallis præ magnitudine corpo-
 rum suorum brevis nostra contempta est. et 5.
ibid. 57. Equites plerumque omnes tela intra
 vallum conjiciebant. — d) Pro sæpe, sæpissime,
 frequenter, afferuntur illa *Sueton.* *Cæs.* 65. Quod
 etiam sine causa plerumque faciebat, præcipue
 pluviis et festis diebus. et *Tyb.* 33. Magistratibus
 pro tribunali cogoscentibus plerumque offere-
 bat consiliarium. et *Claud.* 32. Convivia agita-
 vit et ampla et assidua, ac fere patentissimis lo-
 cis, ut plerumque sexcenti simul discumberent.
Tac. 4. *Ann.* 57. Plerumque permoveor.
 num-verius sit etc. et *Dial. de orat.* 15. Ut
 causas hujus infinitæ differentiæ scrutetur ac
 reddat, quas mecum ipse plerumque conquiro.
 et 5. *Hist.* 1. Ac plerumque in opere. in agmi-
 ne, gregario militi mixtus. et *Germ.* 13. Expe-
 tuntur enim legationibus et muneribus ornantur
 et ipsa plerumque famâ bella profligant. ¶ 2.
 Pro nonnunquam, interdum, *alle volte*. *Quintil.*
declam. 15. 11. sub fin. Excussa sunt plerum-
 que languentium verberibus, redemptaque debili-
 tate vitia. *Paul.* et *Ulp.* *Dig.* 2. 14. 25. et 26.
 Sed quamvis fidejussoris pactum reo non prosit;
 plerumque tamen doli exceptionem reo profutura-
 ram, Julianus scripsit: videlicet si hoc actum
 est, ne a reo quæ petatur.

PLERUM, adverb. plerumque. V. voc. seq. sub b.

PLERUS et antiquitus plorus, a, um, adject.
 Sup. *Plerimus*. — *Plerus*, quod *Vossius* a *πλεός*
 vel *πλήρης* derivavit, *Döderlein*. vero (*Lateinisch*).
Synonym. T. 6. p. 274.) ad *πλῆ* refert, anti-
 quum est pro plerisque. — a) Adjective. *Pacu-*
vius apud *Priscian.* 5. p. 668. *Putsch.* *Pater*
Archivus in *Caperei saxis pleros* perdidit.
 h. e. plerosque, majorem partem. *Id.* apud
Festum p. 230. 6. *Müll.* *Periere Danaï, plera*
pars pessum data est. *Cato* apud *Priscian.* loc.
 cit. *Agrum* quem *Volsci* habuerunt, campestris
 plerus, Aboriginum fuit. *pian*, per la maggior
 parte. Alii leg. *plerus Aboriginum*, h. e. plenus:
 a *πλήρης*. *Cic.* 3. *Legg.* 3. 6. Minores magistra-
 tus partiti juris plures in plera sunt. h. e. in
 plerisque muneribus reipublicæ. — b) Hinc
plerum plerumque. *Asellio* apud *Priscian.* loc.
 cit. Fieri solet plarum, ut in victoria militior
 mansuetiorque fiat. — c) Sup. *Plerimus* apud
Gell. 4. 19. *Plarimo* cibo uti. *Alii* et ipse *M.*
Hertz. rectius legunt plurimo.

PLEROSIS, is, f. 3. *πλήρωσις*, abundantia,
 redundantia. *Probus* *Instit. art.* p. 118. ed *Keil.*
 Item sunt nomina, quæ plerosim patiantur,
 hoc est quæ e littera plus scribantur, ut puta
limen et *leimen* et cetera talia.

PLERUSQUE, aque, umque, adject. Factum est
 ex antiquo *plerus*, adjecto *que*, ut in *quisque*,
uterque: V. *Priscian.* 5. p. 667. *Putsch.* et *voc.*
 PLERUS. — Plerique (namque in plurali numero
 sæpius usurpat) uni et paucis opponuntur, et
 significant id, quod est in *Gloss.* *Philox.* *πλι-*
ονες, πλείους, permulti, bona aut major pars,
οἱ πολλοί, πάντοιοι (It. *molti, buona parte, la*
maggior parte; Fr. *la plupart, la plus grande*
partie, le plus grand nombre; Hisp. *la mayor*
parte, el mayor numero; Germ. *sehr viele, der*
meiste, ein sehr grosser Theil; Angl. *many*
persons, a great part or portion, the greater
part, most). Occurrit — 1.º) In plur. nume-
 ro. — a) Generatim. *Plaut.* *Curc.* 3. 7. Ha-
 bent hunc morem plerique argentarii. *Ter.*
Eun. 1. 2. 39. Sororem plerique esse crede-
 bant meam. *Cic.* 1. *Invent.* 36. 65. Multi
 nihil prodesse philosophiam, plerique etiam ob-
 esse, arbitrantur. *Varro* 2. *R. R.* 5. 13. Ple-
 ræque boves pariunt in decem annos, quedam
 etiam in plures. *Liv.* 27. 3. Fiant plerique
 tecta ex cratibus, alia arundine tecta. *Cæs.* 3. *B.*
C. 29. Plerasque naves in Italiani remittit. et 2.
B. G. 4. Plerosque Belgas esse ortos a Germa-
 nis. et 1. *B. C.* 72. Hoc consilium Cæsaris a
 plerisque non probabatur. — Partitiv. cum præ-
 pos. ex apud *Plin.* 5. *Hist. nat.* 1. 1. (8). Ple-
 rique e Græcis, nostrisque. — b) Speciatim,
 minus est quam *plurimi*. *Tac.* 4. *Hist.* 84. extr.

Deum ipsum multum Æsculapium, quidam Osirim,
 plerique Jovem, plurimi Ditem patrem con-
 jectant. *Id.* 13. *Ann.* 27. Plurimis equitum, ple-
 risque senatorum non aliunde originem trahi. et
Dial. de orat. 31. extr. Incidunt enim causæ,
 plurimæ quidem ac pæne omnes, quibus juris
 notitiæ desideratur: pleræque autem, in quibus
 hæc quoque scientiæ requiruntur. *Inscript.* quæ
 pertinet ad ann. a Chr. n. cclviii., apud *Fæa*,
Framm. di *Fast. cons.* p. 13. n. 46. IDEU COO-
 PTAMVS RVTLIVM VIATOREM PATRONVM CVM IIS
 QVI INFRA S. S. NONIVM GRATILIANVM C. V. ET
 EGNATIVM SRTIANVM C. V. PLEROSQVE SPLENDINOS
 RQVITES ROMANOS ET CONCVRIALES RVSDVM VIATO-
 RIS. h. e. omnes, seu utrosque. — c) Cum Geni-
 tiv. *Justin.* 41. 1. 12. Perthiæ plerique finium
 frigoris magnitudo possidet. *Plin.* 21. *Hist. nat.*
 15. 50. (86). Pleræque gentium. — d) multi,
 multi. *Nepos* *Timoth.* 4. *Timothei* autem moderate
 pientisque vitæ: quum pleræque possimus proferre
 testimonia, uno contenti erimus. Est qui aliter
 leg. *Tac.* 1. *Hist.* 86. Rapti e publico plerique,
 plures in tabernis et cubilibus intercepti. — e)
Pleraque, omnia. *Lucret.* 6. 44. Et quæcumque
 in eo (mundo) sunt, ferique necesse est, Pleraque
 dissolvi. *Alii* leg. quæcumque in eo sunt,
 fuerunt, necesse esse ea dissolvi. *Rectius* *Lach-*
mannus leg. Et quæcumque in eo sunt, fatea-
 re necesse est plerique dissolvi. *Cic.* 1. *Invent.*
 2. 2. Fuit quoddam tempus, quum in agris bo-
 mines passim bestiarum more vagabantur, et sibi
 victu fero vitam propagabant: nec ratione
 animi quidquam, sed pleræque viribus corporis
 administrabant. Ubi adverte pleræque et nec
 quidquam sibi invicem opponi. — f) Pleraque
 Accusativus Græco more. h. e. in plerisque rebus.
Gell. 17. 19. extr. Is erit pleræque impeccabilis,
 vitamque vivet tranquillissimam. — g) *Plerique*
 omnes, *πλείους πάντες*, elegans Hellenismus,
 idem fere significans quod *plerique*, aut aliquid
 plus, pæne omnes, maxima pars. Quidam putant
 subintelligi vel: et dici ut *plus minus, sex*
septem, in quibus vel omittitur. *Ter.* *Andr.* 1. 1.
 28. Quod plerique omnes faciunt adolescentuli,
 ut animum ad aliquod studium adjungant, aut
 equos alere, aut canes ad venandum, etc. *Næv-*
ius apud *Donat.* ad hunc loc. Plerique omnes
 subiguntur sub suum iudicium. *Nepos* *Eumen.*
 12. Quam plerique omnes admirarentur. *Ter.*
Phorm. 1. 3. 20. Ita plerique ingenio sumus
 omnes: nostri nosmet pœnitet. *Id.* *Heaut.* 4. 7.
 2. Quid rei esset, dixi huic? sv. dixi pleræque
 omnia. Adde *Gell.* 1. 3. et 4. — 2.º) In sing.
 num. — a) Adjective. *Sall. Cat.* 17. Juventus
 pleræque, sed maxime nobilitum, *Catiline* favebat.
Id. *Jug.* 81. Qua tempestate Carthaginienses
 pleræque Africa imperitabant. et *ibid.* 60. Exer-
 citum plerumque in iisdem locis opperiri jubet:
 ipse cum delectis equitibus *Mitellum* sequitur.
Gell. 17. 21. ante med. *Nerves* ab Atheniensibus
 et pleræque *Græcia* navali prælio victus.
Apul. de *Mag.* sub fin. Uti rem familiarem meo
 adhortatu pleræque filius condonasset. et 9. *Met.*
Comæ pleræque contegebant faciem. — b) Et
 neutrum cum genitivo. *Sall. Jug.* 24. Ubi ple-
 rumque noctis processit, obscuro etiam tum lu-
 mine, nullites castra hostium invadunt. *la mag-*
gior parte della notte. et *Liv.* 45. 9. Finis in-
 clyti per Europæ plerumque atque Asiam omnem
 regni.

PLETHORA. V. voc. seq. ad fin.

PLETURA, æ, f. 1. *riempimento*, repletio: est
 a *πληθωρ* redundantia.

1.º) Proprie. *Paulin.* *Nolan. carm.* 21. 47. de
nausfragio. Interea navis altius decrescere, Cres-
 cente pletura sui. h. e. intraulibus aquis, et eam
 impleutibus.

2.º) Translate est nimia sanguinis copia, et in-
 flammatio, *ripienezza*. *Pelagon.* *Veterin.* 5.
circa med. Si equus caput a pletura, aut a
 perfrictionibus plenum habuerit, sanguis aut de
 temporibus, aut de ore emittendus est. *Veget.* 1.
Veterin. 35. Si quod jumentum ab indigestione,
 vel pletura febricitaverit. *Id.* 3. *ibid.* 12. Ani-
 malibus otiosis et pigris contingit ex pletura

sanguinem mingere. et *ibid.* 44. Si animalia, dum sudant, hordeum comederint, absque dubio indigestio et pletura conturbabitur. — Sunt qui ubique scribendum putent *plethora*; sed fortasse *Pelagonius* et *Vegetius* vocem ex Græca lingua Latinam reddiderunt: hinc *Pelagon. Veterin.* 2. 1. Sanguis de matrice tollatur, ne plethora (scribe pletura vel plethora) afferat necem.

PLETUS, a, um, particip. a *pleo*: pieno, em-pito, impletus, plenus. *Lucret.* 2. 631. Curetes Phrygii sanguine pletii. Alii leg. *fletii*: alii *læti*. et 6. 1203. Corruptus sanguis pletis e naribus ibat. Alii leg. *plenis*: alii *pleris* eod. sensu, nempe a *πληρός*. *Lachmannus* ad l. 2. v. 631. *Bentleji* conjecturam probat et pro sanguine pletii legit sanguinolenti: in l. vero 6. v. 1203. legit *expletis naribus ibat*.

PLEVITAS. *V. PLEBITAS*.

PLEURICUS, a, um, adject. *laterale*, ad latus, vel in latus positus, obliquus: a *πλευρά* latus. *Frontin. de colon.* p. 117. *Goes.* Termini pleurici positi sunt. *Rudorffius* hunc *Frontini* locum et alium cit. in v. **PLEURICUS** unum idemque esse, Codicum auctoritate fretus, affirmat: hinc **PLEURICUS** est vox a *Lexico* amandanda.

PLEURISIS, is, f. 3. eadem quæ pleuritis. Corripit pænultimam *Prudent.* 10. περὶ στεινῆ. 484. Non ungularum tanta vis latus fodit, Mucrone quanto dira pulsat pleuritis.

PLEURITICUS, a, um, adject. *pleurítico*, qui pleuritide laborat, *πλευρητικός*. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 4. 3. (12). Medentur ischiadicis, pleuriticis. a *chi ha mal di punta*. Adde 20. *ibid.* 5. 15. (31). et *ibid.* 17. 68. (176). 24. *ibid.* 6. 14. (23). et 26. *ibid.* 7. 25. (41). Adde *Marcell. Empir.* c. 24. p. 121. ed. *Ad.*; et *Theod. Priscian. lib. 2. part. 1. c. 4.* — *Iucusque* substantivorum more usurpatum legitur; adjective autem apud *Cæsar. Aurel.* 5. *Tard.* 10. Alii ex pleurítico morbo, alii ex pleumónico (*lege* pneumónico) in supradictam passionem devenerunt. *Id.* 2. *Acut.* 15. Pleurítica passio.

PLEURITIS, idis, f. 3. *πλευρητις*. ¶ 1. Est lateris dolor acutus ac pungens cum febre assidua, spirandi difficultate, tussis, sputo citius, vel tardius subsequente, orta ab inflammatione membranæ costas succingentis, ob sanguinis effervescentis impeditum per venas ibidem fluxum. Tunc enim inter membranam et costas sanies colligitur, et apostema generatur: a *πλευρά*, vel *πλευρόν*, latus. Unde *dolorem lateris* appellat *Cic.* 3. *Orat.* 2. 6. *Vitruv.* 1. 6. Arthritis, tussis, pleuritis, phthisis. ¶ 2. *Pleuritides* apud *eum.* 10. 13. sunt in hydraulicis organis regulæ inter tabulam et canona interpositæ, et ad eundem modum foratæ, quo tabula, et oleo subactæ, quo facilius impellantur et rursus introrsus reducantur, ut obturent, aut aperiant terebrationes ipsius tabulæ, et registri. Dictæ sunt a *πλευρά* costa, quia sunt veluti parvæ quædam costæ per canonem et sub tabula portectæ. Alii leg. *plinthides*, a *πλινθίς* laterculus, quia oblongorum laterculorum figuram referunt.

PLEXIBILITER, adverb. idem ac plectibilibiter. *Fet. interpr.* ad *Virg.* 8. *Ecl.* 29. Et ait, quod mulier in publico osculum offerre debuerit, nec obtulerit plectibilibiter. Ob id enim institutum hoc apud veteres habebatur, ut probaret se temulentam non fuisse. Hæc cl. *Furlanetto* in l. *Append.* At legendum mihi videtur *plectibilibiter*.

PLEXILIS, e, adject. plectilis. Legitur apud *Ampel.* 8. 24. edente *Ed. Wölflin*; sed locus est corruptus.

PLEXUS, a, um. *V. PLECTO* secundo loco.

PLEXUS, us, m. 4. *intrecciamento*, *intrecciatura*, *πλοκή*, implexus, implicatio. *Manil.* 5. 147. tortos in plexum ponere crines. Alii leg. flexum, alii ductum.

PLIÆDES. *V. PLEJADES*.

PLICATILIS, e, adject. *pieghevole*. *πλεκτός*, qui plicatur, aut plicari potest. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 44. (86). Upupa crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem captis. — *Navis plicatilis* est navis fac-

ta ex corio, quæ complicata circumfertur ad trajiciendos amnes. *Id.* 5. *ibid.* 9. 10. (59). Ibi Æthiopica conveniunt naves. Namque eas plicatiles humeris transferunt, quoties ad catarractas ventum est.

PLICATURA, æ, f. 1. *piegatura*, actus plicandi. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 51. 52. (171). *de signis mortis*. Stragulae vestis plicaturas.

PLICATUS, a, um, et

PLICITUS, a, um. *V. voc. seq.*

PLICO, cas, cātum et cītum, care, a. 1. *πλέω*. Præter. *plicui* et *plicavi* agnoscitur a *Priscian.* 9. p. 860. *Putsch.*, sed siue exemplis: quæ in compositis non desunt, v. gr. in *applico*, *complico*. — Part. *Plicans*, *Plicatus* et *Plicitus*. — *Plicare* est flectere, complicare, contrahere, *piegare*. *Lucret.* 6. 1087. quasi ut anellis hamisque plicata Inter se quædam possint coplata teneri. *Id.* 4. 823. Lumina ne facias oculorum clara creata, Prospicere ut possemus, et ut proferre queamus Proceros passus, ideo fastigia posse Surarum ac feminum pedibus fundata plicari. *Martial.* 4. 83. Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur Allera: divisum sic breve fiet opus. *Gell.* 17. 9. Ut ore lori, quod plicabatur, coirent. *Virg.* 5. *Æn.* 279. *de angue*. seque in sua membra plicantem. Sic *Seneca Med.* 689. Tumidum nodis corpus aggestis plicat, Cogitque in orbem. *Nemesian.* 3. *Ecl.* 18. Te cano, qui gravidis hederata fronte corymbis Vitea sarta plicas. *Capell.* 7. p. 239. Decas plena his quatuor numeris gradatim plicitis integratur, id est, uno, duobus, tribus, quatuor. *Improbat* *Koppius* lectionem plicitis et ex *Cod.* plicitis edidit.

PLIGORIÆ vel *plegoriæ* lineæ, in re agraria sunt quæ in lateribus agrorum, pro media, quæ principalis dicitur, quasi spondere videntur (*plegus* enim est fidejussor), atque in omnem eventum cavere, ne limitis rectura oblivioni mandetur. *Innocent. de casis litterar.* p. 224. *Goesii*, et ipse *Goes.* *Antiquit. agr.* c. 8. p. 79.

PLINTHIS, idis, f. 3. *πλινθίς*. ¶ 1. Est parvus later, laterculus, *mattoncello*: deminut. a *πλινθος*; later. Apud *Vitruv.* 3. 2. accipitur pro ipsa plintho, quæ sub columnæ spira ponitur.

V. PLINTHUS 1. ¶ 2. *Plinthides* sunt in hydraulicis organis regulæ inter tabulam et canona interpositæ. *V. PLEURITIS* 2. ¶ 3. Apud *Gromaticos* est forma agri quadrata ad modum plinthi. *Hygin. de condit. agror.* p. 210. *Goes.* et p. 122. ed. *Rudorff.* In qua (provincia *Cyrenensium*) agri sunt regii, id est illi quos *Ptolemeus* rex populo Romano reliquit; sunt plinthides, id est laterculi quadrati uti centuriæ, per sena millia pedum limitibus inclusi, habentes singuli laterculi jugera numero nccc. Alii leg. *plinthi*. Adde *ejusd. loc. cit.* in **PLINTHUS** 2.; et *V. Rudorffii* adnotata in *Die Schriften der Römisch. Feldmess.* T. 2. p. 287. et 424.

PLINTHIUM, ii, n. 2. *mattoncello*, *πλινθιον*, laterculus: deminut. a *πλινθος*. Accipitur a *Vitruv.* pro quadrato lapide aut tabula in modum lateris, in qua lineæ descriptæ sint ad boras deprehendas, *quadrante*. Sic enim ille 9. *V. Plinthium*, sive lacunar, quod etiam in circo *Flaminio* est positum, dicitur invenisse *Scopas Syracusius*.

PLINTHUS, i, f. 2. *plinto*, quadrato, *zoccolo*, *dado*, *πλινθος*, Græce est later. ¶ 1. In architectura est membrum quadrata figura in modum lateris, quod columnis subjicitur, et firmitatem concinne facit. *Vitruv.* 4. 7. Habeant spiræ earum plinthium ad circumum altani suæ crassitudinis dimidia parte. ¶ 2. In re agraria est forma agri plinthum referens, et certum jugerum numerum continens. *Hygin. de condit. agror.* p. 205. *Goes.* Quæstorii dicuntur agri, quos populus R. devictis pulsisque hostibus possedit, mandavitque quæstoribus, ut eos venundarent: quæ centuriæ nunc appellantur plinthi, id est laterculi. Adde p. 210. *At hic locus cum Rigaltio et Budorff.* p. 115. sic est corrigendus: Quæstorii dicuntur etc. ut eos venderent: quæ centuriæ nunc appellantur, id est plinthides, hoc est laterculi, eosdem in quinquagenis jugeribus qua-

dratos cluserunt limitibus, atque ita certum cuique modum venderunt.

PLISIMA. *V. PLUSIMUS*.

PLISTOLŪCHIA. *V. PISTOLOCHIA*.

PLISTOLŪCIA, æ, f. 1. idem ac *pistolochia*, quam *loc. V.*

PLŪCĒ, es, f. 1. *πλοκή* nezus, a *πλέω* *necto*. ¶ 1. In Rhetoricis, *pluce* est copulatio, in qua idem verbum aut nomen continuo positum diversa significat, ut est: Sed tamen ad illam diem *Memnius* erat *Memnius*. Hæc *Capell.* 5. p. 174. Eadem ferme habet *Aquila Rom. de fig. sentent. et elocut.* § 28. *Ruhnken.* Adde *Jub. Rufinian.* *de schem. lex.* § 12. Græce scribitur a *Quintil.* 9. 3. 41. ¶ 2. In re musica, *pluce* dicitur, quum diversa sociamus, ut ait *Capell.* 9. p. 323. *V. AGOGE*.

PLŪCIMUS, a, um, adject. *πλόκιμος*, textilis. Hinc *calamus plocimus* dicitur a *Plin.* 16. *Hist. nat.* 36. 66. (168). arundinis genus quoddam, quo storeæ tegetesque fierent, quodque *Theophrasti. Hist. plant.* 4. 11. *πλόκιμον* item vocat. *Harduinus* ex *MSS. plotian.* *πλωτιαν*, in textum admisit, quod ἐπὶ τῶν πλοκίων, in insulis quantibus nascitur. *Plin. loc. cit.* *Characian* vocabant (*arundinem*) crassiorem firmioremque. *plocimum* vero subtiliorem: hanc in insulis quantibus natam, illam in ripis expansantis lacus. Hæc cl. *Furlanetto* in l. *Append.* At *Sillig.* codicum scripturam tuetur et cum *Harduino* legit *plotian*.

PLŪDO. *V. PLAUDO*.

PLŪRABILIS, e, adject. *lugubre*, *lagrimevole*, *flebile*, *οἰωκτός*. ploratu dignus, lugubris, flebilis. *Pers.* 1. 34. *Phyllidas*, *Hypsipylas*, vatum et plorabile si quid *Elliquat*. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 261. verisipue sonat plorabile quiddam *Ultra* nequitiæ fractis.

PLŪRABUNDUS, a, um, adject. multum plorans, *δεδάκρυμνος*. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 38. Homo ad præterem plorabundus devenit. *Plerique alii leg.* deplorabundus venit. *Acro* et *Porphyr.* ad *Horat.* 1. *Ep.* 17. 52. Idem, quod meretrix facit amatori suo, quem simulatis damnis plorabunda spoliat.

PLŪRATIO, ōnis, f. 3. *pianto*, ploratus, *οἰωγή*. *Augustin. serm.* 17. de S. S. circa med. A convalle plorationis usque ad montem pacis.

PLŪRATOR, ōris, m. 3. *οἰωγών*, qui plorat. *Martial.* 14. 54. Siquis plorator collo tibi veruula pendet.

PLŪRATUS, a, um. *V. PLORO*.

PLŪRATUS, us, m. 4. actus plorandi, fletus, *pianto*, *κλαυδός*.

I.) Proprie. *Cic.* vertens *Sophoclis* versus, 2. *Tusc.* 9. 21. Heu virginalem me ore ploratum edere. *Liv.* 29. 17. a med. Omnia mulierum plorantibus sonant. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 5. 4. (29). Ploratum infantis cobibere.

II.) Translate. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 25. 54. (116). Succus e plaga manat, quem opobalsamum vocant, suavitatis eximie, sed tenui gutta ploratu etc. h. e. quasi lacrima. *Sillig.*: tenuis guttæ ploratu. *Ruhnken.* vero ad *Rutil. Lup.* p. 163. vocem *gutta* ex glossa vocis *ploratu* ortam esse censet.

PLŪRO, as, avi, atum, are, n. et a. 1. *Ploror* dep. affertur, nullo tamen auctore laudato, a *Priscian.* 6. super *XII. vers.* *Æn.* p. 1251. *Putsch.* Multa tamen similia (verb. *lacrimo* et *lacrimor*) inveniuntur, *lugeo* et *lugeor*, *ploro* et *ploror*. — Part. *Plorans* sub *A.* 2.; *Ploratus* sub *B.* 1. — *Plorare* est

A) Verbum neutrum et ¶ 1. *Generatim*. Olim erat pline inclamare, ut ait *Festus* p. 230. 10. *Müll.* Hinc illa in *Leg. Serv. Tull.* apud *eum.* SI PARENTEM PVBER VERBERIT AST OLLI FLORASSIT. *Müllerus* pro pline inclamare legit *flere*, *inclamare*, et postquam hanc vocem delendam censet. ¶ 2. *Speciatim* et sæpe est multis lacrimis et clamore flere, *οἰωγῶ*, *δακρῶω* (It. *piangere gridando*, *piangere assai*; *Fr. pleurer, verser des larmes en criant, se lamenter*; *Hisp. llorar, derramar lagrimas gritando*; *Gerin. weinend oder klagend schreiben, laut*

weinen, plärren, heulen; Angl. to wail, weep, cry out, lament, deplore). — a) Universim. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 164. Jam ego hercle faciam plorantem illum, nisi te facio propitiâ. *Ter. Phorm.* prol. 8. Eam plorare, orare, ut subveniat sibi. *Cic.* 15. *Att.* 9. Rides in quies, in talibus rebus? Quid faciam? plorando fessus sum. *Id. Dom.* 21. 55. Ut senatum pro me non modo propugnare, sed etiam plorare et supplicare, mutata veste, prohiberent. *Ovid.* 3. *Art. am.* 291. discunt lacrimare decenter, Quoque volunt plorant tempore, quoque modo. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 68. tacitus leget (*testamenti tabulas*), inveniêtiq; Nil sibi legatum præter plorare suisque. *Auct.* apud *Quintil.* 6. 1. 47. Date puero panem, ne ploret. *Seneca Ep.* 63. Nec sicci sint oculi, omissis amico, nec fluant: lacrimandum est, non plorandum. — b) Speciatim, *jubeo te plorare*, male tibi cupio, infelicem esse valo. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 90. Demetri, teque, Tigelli, Discipularum inter jubeo plorare cathedras. *εὐμάρην κελῶν* dicunt Græci eod. sensu: cui contrarium est *χρίσων*, aut *εὐπρόσθρων κελῶν*, quæ illustrat *Lambin.* ad *Horat. Epod.* 5. 74.

B) Active. eadem significatione.
1.) Proprie. *Horat.* 3. *Od.* 27. 38. turpe commissum plorare. *Id.* 4. *ibid.* 2. 21. Flebili sponse juvenemve raptum Plorat. *Quintil.* 6. 1. 29. Nec speremus fore, ut aliena quisquam diu ploret. *Stat.* 5. *Silv.* 3. 245. plorare funera. — Sic Part. *Ploratus* apud *Ovid.* 1. *Art. am.* 75. Veneri ploratus Adonis. *Id.* 4. *Fast.* 836. plorato subdita flamma rogo. *Stat.* 4. *Theb.* 460. plorata cupressus.
II.) Translate, cum Accusativo et Infinito, ut *indignari, nolle*, est ægre ferre, dolere. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 29. Aquam hercle plorat, dum lavat, profundere. *gli piange il cuore.* et *Horat.* 2. *Ep.* 1. 9. Ploravere, suis non respondere favorem Speratum meritis. et 3. *Od.* 10. 2. me tamen asperas Projectam ante fores obicere incolis Plorares Aquilonibus.

PLOROR, acis, dep. 1. *V.* voc. præced. init.
PLOSOR. *V.* PLAUSOR.
POSTELLUM, i, n. 2. *carretto, ἀμαξίς*, diminut. plostri. *Varro* 1. *R. R.* 52. 1. Postellum Pernicum. *V.* TRIBULUM. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 247. postello adjungere mures. *Augustin.* 7. *Civ. D.* 21. Turpe membrum postellis impositum.

POSTRARIUS, a, um. *V.* PLAUSTRIUS.
PLOSTRUM. *V.* PLAUSTRUM.
PLOSUS. *V.* PLAUSUS.
PLOTIAS. *V.* PLOCIMUS.
PLOXEMUM, i, n. 2. capsus in cisio, ut ait *Festus* p. 230. 7. *Müll.* Est vox Gallica, quam *Quintil.* 1. 5. 8. dicit a *Catullo* circa Padum inventam esse. *Catull.* 94. 6. Gingivas vero ploxi mi habet veteris. — Scribitur et *ploximum*, et *ploxenum*. A Græco *πλόξανον* deducit *Döderlein.* *Latæin.* *Synonym.* T. 6. p. 273.

PLUIT, pluebat. *V.* PLUO.
PLUMA, æ, f. 1. in avibus est id, quo vestiuntur, exillus, mollius, densiusque (*V.* PENNA), *πτελον* (It. *piuma*; Fr. *plume tendre, duvet*; Hisp. *pluma, plumen*; Germ. *die Flaumfeder*; Angl. a *small or soft feather, a plume*).
I.) Proprie. — a) Universim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 47. 124. Animantes alias pluma, alias squama videmus obductas. *Id.* 3. *Fin.* 5. 18. Alia ad quemdam ornatum, ut cauda pavoni, plumæ versicolorum columbis. *Virg.* 10. *En.* 192. mollis pluma. *Pet. on. Satyr.* 127. a *med.* Implicium brachiis mollioribus pluma deduxit in terram. *Ovid. Heroid.* 8. 68. in plumis delituisse Jovem. h. e. sub forma cygni. *Colum.* 8. *R. R.* 2. 7. Gallinæ sunt rubicundæ vel fuscæ plumæ nigræque pennis. *Seneca Ep.* 42. Te non pedem tenere, sed pennam. Mentibus sum: pluma tenebatur. — b) Pluma farciebantur a difforibus culticæ, cervicalia, lecticæ. *Martial.* 12. 17. Dormit et in pluma, purpureoque toro. *Id.* 14. 146. Tingæ caput nardi folio, cervical olebit. Perdedit unguentum quum coma, pluma tenet. *Juvenal.* 10.

361. et potiores Herculis ærumnas credat etc. et cœnis, et plumis Sardanapali. *Id.* 1. 159. Pen-silibus plumis vebi. h. e. lectica. — Adhibetur in proverbii ad significandum animi levitatem. *Plaut. Men.* 2. 3. 22. Quid ais, homo levior quam pluma, pessime et nequissime? *Id. Pœn.* 3. 6. 17. Si quid benefacias, levior pluma est gratia. *Sic Cic.* 8. *Att.* 15. a *med.* Nec me consules movent, qui ipsi pluma, aut folio facilius moventur. — De re nullius pretii. *Plaut. Most.* 2. 1. 60. Pluma haud interest. patronus, an cliens probior siet.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de prima barba. *Horat.* 4. *Od.* 10. 2. Insuperata tuæ quum veniet pluma superbia. Alii intelligunt canitiem. *Bentley.* utrumque rejicit, et *bruma* legit. ¶ 2. In thorace militari parvæ laminæ consertæ, alia sub aliam adnata, more plumarum in avibus, plumæ dicuntur. *Stat.* 11. *Theb.* 542. alte ense germani in corpore pressit, Qua male jam plumis imus tegit inguina thorax. *Virg.* 11. *En.* 779. Spumantemque agitabat equum, quum pellis ahenis In plumam squamis auro conserta tegebat. *Sall. fragm.* apud *Serv.* ad hunc loc. Equis paria ornamenta (rectius *Kritz. leg.* operimenta) erant, quæ lineæ ferreis laminis in modum plumæ adnexerant. *Pluma* hic aperte collectivum sensum habet. *V.* PAVONACEUS. *Lactant.* ad illud *Stat.* 4. *Theb.* 268. (aspera plumis Terga) lorice squamas explicuit, quam alii cataphractam vocant. *Ammian.* 24. 4. n. 15. Et primi Romani hostem undique laminis ferreis in modum tenuis plumæ consertum, fidenterque quod tela rigentis ferri lapsibus impacta resiliebat, crebris procurationibus et minaci murmure lacebant.

PLUMACIUM, ii, n. 2. *plumaccio*, calcita plumis repleta. *Ambros.* *Ep.* 26. n. 12. Quum de eo convenire comites ejus, ne sine veste, sine plumacio paterentur extrudi senem, extrusus ipse sum. *Hic Ambros.* loquitur de Hygino episcopo sene in exsilium acto, cui nihil jam nisi extremus superesset spiritus, ideoque petierat, ut fracta illius senis ossa paulo mollius jacerent. *Cassiod.* 7. *Hist. Eccl.* 16. arte *med.* Plumacium tantummodo et codicem gerens.

PLUMALIS, e, adject. qui pluma tectus est. *Auct. incertus eleg.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 691. *Burmamn.* v. 58. de *Leda.* plumalem de Jove fecit avem, scil. qui ob ejus amorem in cygnum versus est.

PLUMARIUS, a, um, adject. ad plumas pertinens. *Hieronym.* *Ep.* 29. n. 6. In Exodo, ceterisque locis, ubi describuntur vestes plumaria arte contextæ. — Hinc

Plumarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more. ¶ 1. Est *πικιδιτής, ricamatore*, qui acu pingit, et tenue opus variumque in veste, plumarum instar, format. *Varro* apud *Nom.* p. 162. 27. *Merc.* Etenim nulla, quæ non didicit pingere, potest bene judicare quid sit bene pictum a plumario aut textore in pulvinariis plagis. *Vitruv.* 6. 7. sub fin. Plumariorum textrinae, pictorumque officinæ. *Inscript.* apud *Gruter.* 649. 8. ARTEMIDORO PLYMARIO CONLEGAE. Alia apud *Reines.* cl. 11. n. 114. et apud *Murat.* 906. 13. et 924. 11. G. IYLIVS EYPHROSYNVS AVG. PLYMARIVS H. S. F. *Salmas.* ad *Vopisc. Carin.* 20. docet, plumarios esse, qui plumas avium in vestibus acu pingunt: plumas autem vocasse veteres rotundas notas ex auro vel purpura, et in modum plumarum factas, quibus vestes intexebantur ac variabantur: sic laminas rotundas, vel circulos ferreos, e quibus lorice fiebant, plumas dixisse. *V.* PLUMA II. 2. Clavos quoque tunicis intextos hoc nomine fortasse appellavisse, quia *Non.* p. 540. 19. *Merc.* plumatile interpretatur aut clavatum, aut ex plumis factum. Sed omnino ipsum adire opus est, copiosissime de his disputantem. Aliorum eruditorum sententias in re satius obscura *V.* apud *Bald.* in *Lex. Vitruv.* Consule etiam, si placet, *dissert.* 25. *Muratorii de antiquitatib. Ital.* p. 401. ¶ 2. Item in *Gloss. Philox.* est *πικιδιβάρος*, h. e. qui plumas coloribus pingit.

PLUMARIUS, ii, m. 2. *V.* voc. præced. in fin.

PLUMATILIS, e, adject. ad plumas. et plumarii artem pertinens. *Plaut.* enumerans varia vestium genera, *Epid.* 2. 2. 49. Cymatile, aut plumatile, cerinum, aut melinum. subaudi vestimentum. *V.* et *Nonii* loc. cit. in PLUMARIUS, a, um, sub 2. in fin.

PLUMATUS, a, um. *V.* PLUMO.
PLUMBAGO, Inis, f. 3. *piombaggine, μόλυβδοαινα*. ¶ 1. Est genus metalli, plumbi et argenti simul naturam referens. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 18. 50. (168.), ubi et *molybdænam* appellat, quod idem est. *V.* banc vocem. ¶ 2. Item talis metalli color. *Id.* 37. *ibid.* 5. 18. 76). *de gemmis.* Frequens est in bis et plumbago, hoc est, ut in solo (al. sole) plumbei videantur. ¶ 3. Item genus herbæ. *Id.* 25. *ibid.* 13. 97. (153). *V.* MOLYBDÆNA.

PLUMBARIUM, ii, n. 2. *V.* voc. seq. in fin.
PLUMBARIUS, a, um, adject. *μόλυβδοκός*, ad plumbum pertinens. *Inscript.* apud *Orell.* 4266. D. M. FECIT MINDIA HELPIS C. IVLIO THALLO MARRITO SVO BENEMERENTI QUI EGIT OFFICINAS PLYMBARIAS. h. e. præfuit officinis plumbariis, ad fistulas præsertim aquæductuum flandas destinatis. Ita officinatores plumbarii in *Inscript.* apud *Gruter.* 182. 9. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 18. 54. (175). Psimitubum quoque, hoc est cerussam, plumbariæ dant officinæ. *Id.* 33. *ibid.* 7. 40. (149). Plumbarium metallum. h. e. *miniera di piombo*. *Vitruv.* 8. 7. a *med.* Artifices plumbarii — Hinc *Plumbarius*, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, est qui opera ex plumbo facit. *Aurel. Arcad. Dig.* 50. 6. 6. Plumbarii, ferrarii, lapidarii. Adde *Inscript.* apud *Murat.* 900. 4.; et *Fiontin. Aquæd.* 25. — *Plumbarii* appellati sunt Medubrigenses quia plumbariis fodinis abundant. *V.* MEDUBRIGENSIS in ONOM.

Plumbarium, ii, n. 2. absolute, est locus, in quo plumbea vasa reponuntur; ut aurarium, in quo aurea; argentarium, in quo argentea. *Not. Tir.* p. 164. Plumbum, plumbeus, plumbarium.

PLUMBARIUS, ii, m. 2. *V.* voc. præced. in fin.

PLUMBATRÀ, æ, f. 1. *impiombatura, μόλυβδοσις*, ferruminatio, et quæcumque conjunctio plumbo facta. *Cassius* apud *Paul.* *Dig.* 6. 1. 23. Ferruminatio per eandem materiam facit confusionem, plumbatura non efficit.

PLUMBATE, arum, f. plur. 1. *V.* PLUMBO in fin.

PLUMBATUS, a, um. *V.* PLUMBO.

PLUMBEA, æ, f. 1. et
PLUMBEUM, i, n. 2. *V.* voc. seq. sub 1.
PLUMBEUS, a, um, adject. qui est e plumbo, *di piombo, μόλυβδενος*.

I.) Proprie. — a) Adjective. *Lucret.* 6. 306. plumbea sæpe Fervida sit glans in cursu. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 18. 50. (169). Plumbeo pistillo terere aliquid. *Id.* 33. *ibid.* 6. 35. (109). Plumbeum vas. *Id.* 13. *ibid.* 41. 21. (69). Publica monumenta plumbeis voluminibus confici. h. e. plumbeis laminis in volumen convolutis. *Id.* 26. *ibid.* 11. 67. (107). Vetonica pota colorem plumbeum corporis emendat. — Ictus plumbei *Prudent.* 10. *περί στερφ.* 122. sunt plumbatarum. *V.* *Plumbata* in fin. *V.* PLUMBO. — b) Hinc *Plumbeum*, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est vas plumbeum. *Martial.* 6. 55. Fragas plumbea Nicerotiana. h. e. vasa plumbea Nicerotii unguentarii. Nam unguenta apte coquantur plumbeis vasis, ut *Plin.* 13. *Hist. nat.* 2. 3. (19) docet. *Cato R. R.* 105. Mustum in aheneum, aut plumbeum infundito. *Colum.* 12. *R. R.* 19. 6. Oleo plumbea intrinsecus imbueri, et bene fricare. et *ibid.* 52. 10. Plumbea quadrata. — c) *Plumbea*, æ, f. 1. absolute, plumbea pila, plumbata. *Spartian. Sever.* 11. Ingens periculum equi casu adiit, ita ut mortuus ictu plumbeæ crederetur. *V.* *Plumbata* 1. in fin. *V.* PLUMBO.

II.) Translate. ¶ 1. *Plumbea arma*, obtusa, hebetia, sine acie, obtuse, *senza taglio*. *Cic.* 1. *Att.* 16. Quum illum plumbeo gladio jugulatum iri tamen diceret. *Id.* 4. *Fin.* 18. 48. O plumbeum pugione! h. e. argumentum frigidum, et sine vi. ¶ 2. Usurpatur de multis rebus physicis, quæ

nullius pretii et mala sunt. — a) *Plumbeus nummus nullius pretii.* *Plaut. Cas. 2. 3. 40.* (Cui homini hodie peculii nummus non est plumbeus. *Id. Trin. 4. 2. 120.* Cui, si capitis reus siet, nummum nunquam credam plumbeum. *Id. Most. 4. 2. 11.* Tace sis, faber, qui cadere soles plumbeos nummos. *moneta falsa.* Absolute. *Martial. 10. 74.* quamdiu saluator Anteaambulones et cogatulos inter Centum merebor plumbeos die toto? *cento miserabili quatrini.* Intelligit autem sportulam, quæ erat centum quadrantum: et plumbeos dicit per contemptum, nam quadrantum erant ærei. Vel respicit ad materiam, quia æs quadrantum adeo vilior mixtura erat, ut plumbum videri posset. Quo pertinet illud *ejusd. 1. 100.* Et septem veteres tui sodales Constamus tibi plumbea selibra. *Supra dixerat,* Nigræ sordibus explices monetæ. *Fronto de orat.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep. 2. ad fin.* Monetam illam veterem sectator. Plumbei nummi, et ejuscemodi adulterini in istis recentibus nummis sæpius inveniuntur, quam in vetustis. Ex his patet, nummos plumbeos esse adulterinos, quum monetam publicam neget unquam fuisse plumbeam *Eckhel. D. N. V. T. 1. p. XX. et T. 8. p. 318.* — b) *Plumbea vina,* obscuri coloris et vilioris pretii. *Martial. 10. 49.* Quisquam plumbea vina vult in auro? — c) *Plumbea mala,* itidem a malo colore et vili pretio. *Id. ibid. 94.* nec furem plumbea mala timent. — d) *Plumbea carmina,* mala. *Auson. Epist. 6. 1.* Aurea mala, Theon, sed plumbea carmina mittis. ¶ 3. *Plumbeus Auster,* humidus, gravis, et gravedinem inducens corporibus. *Horat. 2. Sat. 6. 18.* nec plumbeus Auster, Aucumtusque gravis. ¶ 4. *Plumbea ira,* gravissima et diuturna. *Plaut. Pæn. 3. 6. 16.* Ita sunt isti nostri divites: Si quid benefacias, levior pluma est gratia: Si quid peccatum est, plumbeas iras gerunt. ¶ 5. De hominibus plumbeus est hebetis ingenii, stultus, stupidus, stolidus. *Cic. 1. Tusc. 29. 71.* Nisi plane in physicis plumbei sumus. *Ter. Heaut. 5. 1. 3.* In me quidvis harum rerum convenit, quæ sunt dicta in stultum: caudex, stipes, asinus, plumbeus. — Huc referri potest et illud *Licini Crassi* apud *Sueton. Ner. 2.* Non esse mirandum, quod (*Cn. Domitius*) æneam barbam haberet, cui os ferreum, cor plumbeum. *cuore insensibile.* — Hinc

Plumbeum, i, n. 2. et *Plumbea,* æ, f. 1. absolute, substantivorum more, *V. sub 1. b. et c.*

PLUMBIO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Plumbatus* 1. et 2. — Plumbare ¶ 1. Est ferruminare, plumbo conglutinare, *impiombare, saldare, μολυβδῶω.* *Cato R. R. 21. sub fin.* Modiolos indet, et plumbet. et 20. Modiolos oleaginos facito, et eos circum plumbato. *Plin. 34. Hist. nat. 17. 48. (161).* Neque argentum ex stanno plumbatur. *Pompon. Dig. 41. 1. 27.* Si tuum scyphum alieno plumbo plumbaveris. *Tertull. Apolog. 29.* Salutem non putamus in manibus esse plumbatis. Potest tamen plumbatis intelligi plumbeis. *V. PLUMBEUS* I. a. in fin. — Plumbatus est etiam qui plumbum in extremitate sustinet. *V. Cassiod. loc. cit. in PISCUS.* ¶ 2. Plumbare est etiam ex plumbo facere; hinc *plumbatus* est fere adject. *di piombo,* plumbeus. *Plin. 10. Hist. nat. 33. 50. (97).* Plumbatis sagittis nidos avium decutere. *Solin. 33. a med.* Plumbata jacula. *Frontin. Aquæd. 124.* Plumbati canales. *Val. Max. 3. 7. n. 2.* Omnia vada plumbatis tabulis consternerere. — Hinc

Plumbatæ, arum, f. plur. 1. absolute, substantivorum more, ¶ 1. Sunt pilæ et plumbo quibus exercebantur milites, *piombate, μολυβδίδες.* *Fegret. 1 Milit. 17. V. MARTIOBARBULUS.* ¶ 2. *Plumbatæ,* Italice quoque nunc *piombate,* appellatæ fuerunt etiam pilæ plumbeæ pluribus funiculis seu coriis consutæ, quibus reorum terga flagellabantur. *A. M. Lupius Dissert. XII.* agit de plumbatis, quæ Romæ in sepulchro ejusdem martyris repertæ sunt. Erant illæ glandes ex ære, non ex plumbo, et catenulis, non funiculis aut loris alligatæ. Idem suspicatur glandes

des initio factas fuisse ex plumbo, unde plumbatarum nomen manserit; neque enim audierat, usquam asservari plumbatas ex plumbo. *Imppp. Valentin., Valens et Gratian. Cod. Theod. 9. 35. 2.* Plumbatarum vero ictus, quos in ingenibus corporibus non probamus, non ab omni ordine submoveimus, sed decemprimos tantum ordinis curiales ab immanitate hujusmodi verberum segregamus, ita ut in ceteris animadversionis istius habeatur moderatio componentis. Adde *ibid. 12. I. 80.* Hinc *Prudent. 10. npsi στει. 116.* Tundatur, inquit, terga crebris ictibus, Plumboque cervix verberata extuberet. et *mox 121.* Pulsatus ergo martyr illa grandine, Postquam inter ictus dixit hynnum plumbeos, etc.

PLUMBOSUS, a, um, adject. Sup. *Plumbosissimus.* — Plumbosus est plurimum plumbi habens admixtum. *Plin. 34. Hist. nat. 18. 53. (173).* Quantoque miuus plumbo, friabilis et modice gravis. *Id. 33. ibid. 5. 34. (103).* Fax ejus (stibii) intelligitur plumbosissima.

PLUMBUM, i, n. 2. *μολυβδος* (It. *piombo;* Fr. *plomb;* Hisp. *plomo;* Germ. *d. Blei;* Angl. *lead.*)

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim plumbum est genus metalli duplicis generis, candidi, et nigri. Pretiosissimum candidum. Jungi inter se nigrum sine albo non potest, nec hoc ei sine oleo: ac ne album quidem secum sine nigro. Nigri origo duplex: aut enim sua provenit vena, nec quidquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mixtisque venis conflatur. Ejus qui primus fuit in fornacibus liquor, stannum appellatur; qui secundus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quæ est tertia portio additæ venæ. Hæc rursus confusa dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Hæc, et alia plura *Plin. 34. Hist. nat. c. 16. et 17.,* ubi c. 18. persequitur ejus usus in medicina. Ceterum plumbum album, quod quidem idem est cum stanno seu cassitero, etiam *Cæs. 5. B. G. 12.* memorat. *Cassiod. 3. Variar. 31.* Es Ionos Thessalia rex, plumbum Midas regnator Phrygiæ repererunt. *Cato R. R. 39.* Dolla plumbo vincito. *Lucret. 6. 1079.* Acrique æs plumbo fit uti jungatur ab albo. — Cæstus plumbo onerabant, quo gravius tunderent. *Virg. 5. Æn. 405.; et Val. Flacc. 1. 420.* — Proverb. est illud *Petron. fragm. Tragur. 43. Burinann.* Plane fortunæ filius: in manu illius plumbum aurum fiebat. ¶ 2. Speciatim, per synecdochen est glans, seu pila plumbea. *Ovid. 2. Met. 727.* Balearica plumbum Funda jacit: volat illud, et incandescit eundo. Adde *4. ibid. 709. Virg. 9. Æn. 587.* fundam ter adducta circum caput egit habena. Et media adversi liquefacto tempora plumbo diffidit. *V. GLANS.* ¶ 3. Item fistula plumbea. *Horat. 1. Ep. 10. 20.* Purior: in vicis aqua tendit rumpere plumbum. *Stat. 1. Silv. 3. 66.* Teque, per obliquum penitus quæ laheris amnem, Marcia, et audaci transcurris flumina plumbo. — Fortasse huc pertinet *servus a plumbo* in *Inschrift.* apud *Gruter. 640. 10.,* scilicet curam habens fistularum aqueductus. *Spon. Miscell. p. 35.* tres affert plumbeos tubos, in quibus vilicis nomen inscriptum est. ¶ 4. Item flagellum plumbo instructum. *V. locum Prudent. 10. npsi στει. 116. cit. in Plumbatæ 2. in fin. verbi PLUMBO.*

11.) Translate *plumbum* est vitium oculi. *Plin. 25. Hist. nat. 13. 97. (155).* de plumbagine. Hac commandata si oculus subinde liniatur, plumbum (quod genus vitii) ex oculo tollitur.

PLUMELLA, æ, f. 1. deminut. plumæ. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tv. p. 171.*

PLUMESCO, is, ere, n. inchoat. 3. *mittere le plumæ, ἀναπτερομαί,* plumas emittere incipio. *Plin. 10. Hist. nat. 53. 74. (149).* Vicesimo die si moveatur ovum, jam viventis intra putamen vox auditur. Ab eodem tempore plumescit.

PLUMÆUS, a, um, adject. qui est ex pluma, *di piuma.*

I.) Proprie. *Cic. 3. Tusc. 19. 46.* Colloce-mus in calcita plumea. *Plin. 10. Hist. nat. 23. 33. (68).* Otus auribus plumæis eminentibus.

Dracont. 1. Hexæm. 240. Plumæa gens. *h. e. aves.*

11.) Translate. ¶ 1. *Plumæus* dicitur qui plumæ qualitates vel similitudinem refert. *Martial. 4. 19.* Plumæa seu laxi partiris pondera follis. *h. e. levia;* nam follis erat ventis repletus. *Arnob. 2. 59.* Nives plumææ. *h. e. minutæ et leves,* quæque, ut ait *Id. ibid. 58.,* veniti plumææ crustulæ sunt. *Apul. 3. Met.* Plumæa et lactea cutis. *morbidæ e delicata.* ¶ 2. Refertur etiam ad opus acupictum in vestibus, ut in *PLUMARIUS* dictum est. *Prudent. Hamartig. 295.* avium quoque versicolorum indumenta novis texentem plumæa velis.

PLUMIGER, gæra, gærum, adject. qui plumas gerit, ut *Plumigeri anseres, Plin. 10. Hist. nat. 22. 27. (53).* Plumigera series, *h. e. penæ,* *Prudent. 3. Cathemer. 44.* Plumigeræ aves, *Cassiod. 2. Variar. 19.*

PLUMIPES, ædis, m. et f. 3. *πτερόπους,* qui pedes pennatos habet. *Catull. 55. 27.* Adde huc plumpipedes volatilesque, etc.

PLUMO, as, avi, atum, are, a. et n. 1. Part. *Plumans* sub B.; *Plumatus* sub A. 1. et 11. 1. 2.; *Plumaturus* sub A. I. — Plumare

A) Active est plumis tegere, *coprire di piume.*

I.) Proprie. *Cic. vertens Arati carmina, 2. Nat. D. 44. 114.* plumato corpore corvus. *Plin. 8. Hist. nat. 32. 50. (117).* de cervi cornib. Eadem teneris increscunt ferulis, arundineas in paniculas molli plumata lanugine. *Apul. 3. Met.* indicat, dominam suam in avem se plumataram atque devolaturam.

11.) Translate. ¶ 1. *Plumatus* est acupictus arte plumarii, *ricamato.* *Lucan. 10. 123.* Strata micant, Tyrio quorum pars maxima fuce Cocta diu, virus non uno duxit abeno. Pars auro plumata nitet, pars ignea cocco. *Cf. Vopisc. Carin. 20.* Laneas tunicas purpura micantes et plumandi difficultate pernobiles. *V. PLUMARIUS* in fin. sub 1. ¶ 2. Item in plumæ formatam consentus. *Justin. 41. 2. 10.* Munimentum ipsis equisque lorice plumatæ sunt, quæ utrumque toto corpore tegunt. *V. PLUMA* II. 2.

B) Neutorum more est plumas emittere, *fare la piuma.* *Gell. 2. 29.* Pullis jam jam plumantibus. *Tertull. carn. de Sodom. 113.* Aut si quis plumat senio modulation ales.

PLUMOSUS, a, um, adject. plumis tectus, plumis abundans.

1.) Proprie. *Propert. 4. 2. 34.* sed arundine sumpia Faunus plumoso sum deus aucupio.

11.) Translate. *Plin. 25. Hist. nat. 6. 29. (55).* et 27. *ibid. 8. 37. (59).* Plumosa folia.

PLUMULA, æ, f. 1. deminut. plumæ, *πτελον,* parva pluma. *Colum. 8. R. R. 5. 19.* Plumulæ sub cauda ctunibus detrahendæ. *Apul. Florid. n. 12.* Color psittaco viridis et intimis plumulis et extimis patmulis.

PLUO, pluis, plui et pluvi, pluere, n. 3. *Pluit* in præterito primam habet longam ut *Varro* docet *9. L. L. 104. Müll.,* maxime si *pluvit* scribas. *V. LUO* init. — *Pluvit* legitur apud *Plaut. (V. loc. infra cit. sub I. a.)* et sæpe apud *Livium Andron.* teste *Priscian. 10. p. 881.* *Putsch.* confirmantibusque *Codd.* — Part. *Pluens* II. b. — *Pluere,* quod ratione habita etymi deducitur a *πλῦω λῦω,* vel a *βλῦω scaturio, mano,* et certe cum *pluo* conjungi potest, est imbrem decidere, *βρεχῶ, ὦω* (It. *piovere;* Fr. *pleuvoir;* Hisp. *llover.* Germ. *regnen;* Angl. *to rain, fall like rain.*)

1.) Proprie. — a) Impersonaliter — Absolute *Plaut. Men. prol. 63.* Nam rus ut ibat forte, ut multum pluverat. *Id. Curc. 1. 2. 42.* Pluet credo hercle hodie. *Varro 1. R. R. 51. 1.* Aream esse oportet potissimum rotundam, et mediam paulo extumidam, ut si pluerit, non consistat aqua. *Cic. 2. Nat. D. 43. 111.* Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt, a pluendo: *ὕσαν* enim est pluere. *Id. Topic. 9. 38.* Omnem aquam oportet arceri, quæ pluendo crevisset. *Virg. 10. Æn. 805.* Omnis et agricola, et tuta latet arce viator, Aut amnis ripis, aut alti fornice sax,

Dum pluit. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 26. 46. (109). Etiam si non pluat. — Cum Accusativo vel Ablativo rei, qua pluit. *Cic.* 2. *Divinat.* 27. 58. Sanguinem pluisse senatui nunciatum est. *Liv.* 4. 19. In area Vulcani sanguinem pluit. *Id.* 27. 11. Lacte pluisse. *Id.* 1. 31. et 7. 28., et 35. 9. et *alibi* lapidibus. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 56. 57. (147). lacte, sanguine, carne. *Martial.* 3. 47. Capena grandi porta qua pluit gutta. — Passive. *Apul. Florid.* n. 2. Totum illud spatium, qua pluitur, et ningitur. — b) Personaliter. *Arnob.* 1. 9. Non pluit, inquit, cælum. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 56. 57. (147). Effligies, quæ pluit, spongiarum fere similis fuit.

11.) Translate est cadere more imbris. — a) Imperson. *Virg.* 4. *G.* 81. Nec de concussa tantum pluit illic glandis. — b) Personaliter. *Stat.* 1. *Silv.* 6. 10. Jam bellaria adorea pluebant. — Et cum Accusat. *Id.* 8. *Theb.* 416. stridentia fundæ Saxa pluunt. — Sic Part. *Pluens* apud *Lactant. carm. de passion.* 43. Undique diva pluens vivum super ora cruorem. — Passive *plui* legitur apud *Auct. incert.* ad Constantini imp. tempora pertinentem, ed. ab *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 3. p. 389. Sed panem quidem eis (*Herbæis*) plui per singulos dies asserunt.

PLŪOR, āris, m. 3. *pioggia*, pluvia. *Zaberi* apud *Non.* p. 220. 33. *Merc.* Qui pedem ex taberna tulimus, tantus quum staret pluor.

PLŪRĀLIS, e, adject. (plus) ad plures, aut plura pertinens, del numero di più, plurale, πληθυντικός. ¶ 1. Generatim. *Ulp. Dig.* 22. 5. 12. Pluralis elocutio testium. ¶ 2. Speciatim, pluralis numerus apud Grammaticos, quo plura significantur. *Quintil.* 1. 5. 42. Præterea numeros, in quibus nos singulare ac plurale habemus, Græci et δεικνόν. Adde *Pompon. Dig.* 50. 16. 122. *Rursus Quintil.* 1. 6. 26. Genitivus pluralis. — Absolute. *Quintil.* 9. 3. 8. Quum singularis plurali subiungitur, et *ibid.* § 63. Singularia pluralibus miscet. Adde *eumd.* 1. 5. 16. et 8. 6. 28.

PLŪRĀLITAS, ātis, f. 3. pluralità, pluralis numerus. *Charis.* 1. p. 50. et 72. *Putsch.* Sic extra rem grammaticam *Boeth.* in *Aristot. de interpret. et. sec.* p. 541. Alia est differentia, quæ ex indelinita multitudine et innumera pluralitate ad unum propositionis vim colligit atque constringit. *Id.* de *Univ.* p. 1276. Omnis pluralitas ex unitatibus est. *Id.* 1. *Arithm.* 4. p. 1298. Prædocuimus quantitatem in infinitas pluralitates accrescere. *Arnob.* in *Ps.* 118. *prol.* Et simul et unitatem doceret, non pluralitatem.

PLŪRĀLITER, adverb. pluralmente, in plurale, πληθυντικώς, plurali numero. ¶ 1. Generatim. *Cod.* 7. 4. 14. Pluraliter nuncupare. ¶ 2. In re grammatica. *Seneca* 2. *Quest. nat.* 56. Hæc antiqui fulgetra dicebant: tonitrua nos pluraliter dicimus. *Quintil.* 8. 6. 28. Quum dico vultus hominis pro vultu, dico pluraliter quod singulare est. Adde *eumd.* *ibid.* 3. 35. et 1. 6. 25.

PLŪRĀTIVUS, a, um, adject. plurale, πληθυντικός, pluralis. *Gell.* 19. 8. Quadrigas pluralivo semper numero dicendas putat. Adde *eumd.* 1. 16.; et *Arnob.* 4. 13. — Neutr. absolute. *Gell.* 20. 6. *Mei* interrogandi casus est, et ab eo declinatur, quod est ego. Huius deinde pluralivus est nos.

PLŪRES. V. Plus in v. MULTUS.

PLŪRIES vel pluriens, adverb. più volte, πολλάκις, pluribus vicibus, sæpius. *Cæs.* 1. *B. C.* 79. Cohortes agmen claudabant, pluriesque in locis campestribus subsistebant. *At recentiores critici rectius leg. plures.* Immo *Handius (Tursell. T.* 4. p. 473.) scribendum putat: Expedite cohortes novissimum agmen claudabant plures, quæ in locis campestribus subsistebant. Similiter apud *Trebell. Poll. Gallien.* 1. Quum pluries eius causa convenissent. incerta est scriptura; nonnulli enim *Codd.* habent plures.

PLŪRFĀRIĀM, adverb. in più luoghi, o parti, πλειοστάκις, πολλάχῶς, pluribus locis, aut partibus. V. BIFARIAM.

1.) Proprie. *Sueton. Aug.* 46. Italiam operibus ac vectigalibus publicis plurifariam instruit. et

80. Callis quibusdam ex prurigine corporis. assiduoque et vehementi strigilis usu plurifariam concretis. *Id.* *Tib.* 43. Cubicula plurifariam disposita. *Id.* *Claud.* 21. Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Est qui leg. plurifaria, ut sit adject. *Inscript.* pertinens ad ann. a Chr. n. CCL., sub Septimio Severo et Caracalla *Augg.*, apud *Gruter.* 187. 3. ARCUS CORLIMONTANOS PLURIFARIAM VERVSTATE CONLAPSO ET CONRVPTOS A SOLO SVA PECUNIA RESTITVERVNT. *Gell.* 2. 22. a med. Præter hos sunt alii plurifariam venti, suæ quisque regionis indigenæ. *Inscript.*, quæ pertinet ad ann. post Chr. n. 165. et existat Neapoli in *Mus. Borbon.* OB PERPETVAM ET PLURIFARIAM MUNIFICENTIAM EIVS.

11.) Translate est idem ac pluribus modis, in più modi. *Apul. Florid.* n. 17. Ceterum ipsius vocis hominis exercendæ causa cassus labor supervacaneo studio plurifariam superatur. *Solin.* 38. Mons Taurus pro gentium ac linguarum varietate plurifariam nominatus.

PLŪRIFĀRIĒ, adverb. plurifariam. *Gloss. Philox.* Plurifariam, πολλάκις, Plurifarie, πολλάκις.

PLŪRIFĀRIUS, a, um, V. in voce præced.

PLŪRIFORMIS, e, adject. di molte maniere, ut Pluriformi modo. *Apul. Florid.* n. 3. Pluriformis vestis. *Capell.* 7. p. 236.

PLŪRILĀTERUS. V. TRILATERUS.

PLŪRĪMUS, a, um, adject. Superlat. a plus, pluris. V. MULTUS.

PLŪRĪNŌMINIS, e, adject. idem ac synonymus. *Isid.* 1. *Orig.* 3. Synonyma, hoc est plurinomia.

PLŪRĪVŌCUS, a, um, adject. *Capell.* 4. p. 97. Quæritur quid sit equivocum, quid univocum, quid, ut ita dicam, plurivocum. Debetis quippe insolentiam perferre sermonis, qui Græjam dissertare Latialiter compulsistis. *Id.* *ibid.* p. 104. Plurivocum est, quando multis nominibus una res dicitur, ut gladius: nam et ensis et mucro idem significant.

PLUS, pluris, adject. et adverb. V. MULTUS.

PLUSCŪLĒ, adverb. aliquanto plus. V. *Apul. loc. cit.* in ENCORIO.

PLUSCŪLUM, adverb. aliquanto plus. *Plaut. Amph.* 1. 1. 127. Mira sunt, nisi invitavit sese in cœna plusculum. un poco più del solito. et *Pers.* 1. 1. 21. Negotium edepol fuit plusculum annum hand probe. h. e. aliquanto plus, quam annum. *Varro* 2. *R. R.* 7. 10. Videndum, ne eque laborent plusculum.

PLUSCULUS, a, um, adject. deminut. a plus, aliquanto plus, plus paullo. — a) Adjective. — In sing. num. *Ter. Phorm.* 4. 3. 60. Uxori cinenda ancillula est: tum pluscula supellectile opus est. un poco più. *Colum.* 12. *R. R.* 52. 12. Plusculo sale utendum erit. — In num. plur. *Apul.* 2. *Met.* Ad cuius noctis exemplar similes adstruximus plusculas. et 3. *ibid.* Pyrides plusculas inde depromit. h. e. plures. — b) Plusculum absolute, substantivorum more. — Cum Genit. *Cic.* 2. *Orat.* 24. 99. Causæ, in quibus plusculum negotii est. *Colum.* 12. *R. R.* 47. 5. Exiguam aceti piperati et plusculum mellis adiciunt. un poco più di mele. — Sine Genit. et sequente part. *quam.* *Cic.* 5. *Fam.* 12. Plusculum etiam, quam concedit veritas, amori nostro largiare.

PLUSIMUS olim pro plurimus, ut *pignosa, Fusii*, pro *pignora, Furii*, et alia quæ *Varro* congerit 7. *L. L.* 27. *Müll.* Adde *Festum* p. 205. 17. *Müll.*; licet apud hunc litterarum series plusima ibi, non plusima legi postulet. Ceterum V. MULTUS.

PLUSQUAMPERFECTUM, i, n. 2. (subaudi tempus) est tempus conjugationis Latine. *Priscian.* 8. p. 807. *Putsch.* In hac autem modo (optativo) dumtaxat et infinitiva tempora conjuncta habent Latini, præsens cum præterito imperfecto, et præteriti perfectum cum plusquamperfecto, ad imitationem Græcorum. Adde *eumd.* passim.

PLŪTEĀLIS, e, adject. ad pluteum pertinens. *Cic.* 1. *Att.* 10. Typos tibi mando, et plutealia

sigilla duo. *Alii aliter leg. V. PUTEAL.* *Orellius leg. putealia sigillata duo.*

PLŪTEĀRŪS seu plutiarius, i, m. 2. pluteorum artifex. *Inscript.* apud *Donat.* 417. 9. T. CÆCILII ERONIS PLVTIARI OSSA HIC SITA SVNT.

PLŪTEŪM, i, n. et sæpius

PLŪTEŪS, i, m. 2. ¶ 1. Est machina militaris ex tabulis, asseribus, cratibus, qua milites protecti ab injuriis hostilibus, opus faciunt, Σπαράκιον (It. parapetto, riparo, galleria; Fr. toit de défense, mantelet, parapet servant à la défense; Hisp. mantelete, parapeto; Germ. Schirmdach oder Sturmshirm; Angl. a parapet, shelter, or gallery). *Paul. Diac.* p. 231. 5. *Müll.* Plutei dicuntur crates corio crudo intentæ, quæ solebant apponi militibus opus facientibus, et appellabantur militares. *Ammian.* 21. 12. Pluteos igitur præferentes oppugnatores, cratesque densius tectas, sensim incedentes et caute, murorum ima suffodere ferramentorum multitudine conabantur. — Alius videtur esse ille, ejusdem tamen officii, quem ita describit *Veget.* 4. *Milit.* 15. Plutei dicuntur, qui ad similitudinem absidis (alii leg. cassidis) contextuntur e vimine, et cilicis vel coriis proteguntur, ternisque rotulis, quarum una in medio, due in capitibus apponuntur, in quamcumque partem volueris admoventur more carpenti: quos obsidentes applicant muris, eorumque munitione protecti, sagittis, sive fundis, vel missilibus defensores omnes de propugnaculis exturbant, ut scalas ascendendi facilius præstetur occasio. V. *Lips. Poliorcet.* l. 1. *dial.* 7., ubi et figuram exhibet. Similis est etiam ille, de quo *Vitruv.* 10. 21. a mel. Supra caput eorum, qui continebant arietem, collocatum erat pluteum, turriculæ similitudine ornatum, ut sine periculo duo milites tuto stantes prospicere possent, et renunciare, quas res adversarii conarentur. *Liv.* 34. 17. extr. Segesticam vineis et pluteis cepit. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 95. 21. *Merc.* Pluteos rescindit, ac munitiones demolitur, locoque summo potitur. Adde *Cæs.* 2. *B. C.* 9.; et *Liv.* 21. 61. Sic *Tac.* 2. *Hist.* 21. Vitelliani pluteos cratesque et vineas suffodiendis muris protegendisque oppugnatoribus expediunt. Adde *eumd.* 3. *ibid.* 20. — Translate. *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 411. Si invenio qui vidit, ad eum vineas pluteosque agam, h. e. omni arte et vi eum aggrediar. ¶ 2. Præterea plutei dicuntur tabulæ, quibus quid præserpitur, ut ait *Paul. Diac. loc. cit.* Itaque universim plutei sunt quæcumque tegumenta et munitiones alicui rei præliguntur ad vim et ignem hostilem arcendum. *Cæs.* 7. *B. C.* 41. Duabus relictis portis, obstruere ceteras, pluteosque vallo addere. et *ibid.* 25. Eo magis, quod deustos pluteos turrim videbant. *Id.* 3. *B. C.* 24. Scaphas navium magnarum cratibus pluteisque contextit. et 1. *ibid.* 25. sub fin. Rates a fronte atque ab utroque latere cratibus ac pluteis protegēbat. Adde *Liv.* 14. 38. ¶ 3. De sponda lecti inferiore, quæ tabula claudēbatur, quum exterior aperta esset ascendendi gratia. *Martial.* 3. 91. Exciduntque senem, spondæ qui parte jacebat; Namque puer pluteu vindice tutus erat. ¶ 4. De lecti tricliniaris tabula, qua ejus pars exterior et a mensa remota muniebatur. *Sueton. Cal.* 26. Quosdam summis honoribus functos, cinnanti modo ad pluteum, modo ad pedes stare succinctos linteo passus est. *Propert.* 4. 8. 68. Lydamus ad plutei fulcra sinistra latens. In *Gloss. Philox.* exponitur Græce pluteus σπασκίτον, h. e. reclinatorium, et παραπέτα ἑργαίου τρικλίτου, additamentum angulosum triclinii, et Σομῆν πλοίου, pulpitrum, suggestum in navi; et fortasse intelligit tabulam ristantem ad latera navis ad arcendos fluctus. Quæ omnia licet confirmare Latini scriptoris testimonio facile non sit, aliquam tamen lucem afferunt his. Nam usurpatur etiam de tabula super r zum posita in modum lecti, seu de ipso lecto fimbriæ pluteis munito, in quo extendebatur calvea comburendum. *Martial.* 8. 74. Superque pl. um te jacente, vel saxum, Fortis papyro dum tibi torus crescit, etc. ¶ 5. De tabulis parieti clavibus ornatis, aut imitandis etiam, v. l. c. in eundem sedentur.

aut scribitur: item repositoriis librorum, tabularum pictarum, statuarum, et hujusmodi. *Ulp. Dig.* 29. 1. 17. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia, vela, aedium non sunt. *Juvenal.* 2. 7. Et jubet archetypos pluteum servare Cleanthas. *Pers.* 1. 106. Nec pluteum cædit, nec demorsos sapit ungues. ¶ 6. Est etiam sæptum ex marmore, aut lateribus, aut alia materie, quo intercolumnium claudi et sæpiti solet, Itali dicunt *parapetto*, *cancello*, *balaustrata*. *Vitruv.* 4. 4. Item intercolumnia tria, quæ erunt inter antas et columnas, pluteis marmoris, sive ex intestino opere factis intercludantur, ita ut fores habeant, per quas itinera pronao fiant. *Id.* 5. 1. Pluteum, quod fuerit inter superiores columnas, item quoda parte minus quam superiores columnæ fuerint, oportere fieri videtur; uti supra basilicæ contignationem ambulantes ab negotiatoribus ne conspiciantur.

PLŪVIA, æ. f. i. (subaudi *aqua*, proprie est enim adject. a *pluvius*) est aqua jugis ex aere et nubibus decedens, imber, υέτος (It. *pioggia*; Fr. *pluie*; Hisp. *lluvia*; Germ. *der Regen*; Angl. *rain*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cic.* 15. *Att.* 16. Equidem etiam pluvias metuo, si prognostica nostra vera sunt: ranæ enim οὐρανεύουσι. *Virg.* 1. *G.* 92. Tenuēs pluviae. et *ibid.* 325. Pluvia ingens. et 4. *ibid.* 191. impendens. *Martial.* 9. 99. grandis. *Ovid.* 2. *Fast.* 71. Sæpe graves pluviae adoptertis nubibus Auster Concitat. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 186. quum pluvii rarescent nubila. ¶ 2. Latiori sensu est aqua, quæ ex aere et nubibus decidit, *acqua piovana*. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 34. (103). Stibium teritur in mortariis, admixta pluvia. *At Sillig. leg.* immixta aqua pluvia.

II.) Translate. ¶ 1. *Pluvia* est instrumentum, quo flores aqua perfundimus, *annaffiatojo*. *Claudian.* *Nupt. Honor.* 299. pluviae flores dispergere ritu. ¶ 2. *Pluvia hominis* est urina apud *Seren. Sammon.* c. 20. p. 66. retro col. 2. ed. *Ald.*

PLŪVIALIS, e, adject. da *pioggia*, *piovoso*, ομβριος, υέτιος, ad pluviam pertineus, pluviosus. *Virg.* 3. *G.* 429. Vere madent udo terræ ac pluvialibus Austris. *Id.* 9. *Æn.* 668. Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hædis verberat imber humum. *Colum.* 2. *R. R.* 13. 9. Pluviales dies. *Ovid.* 7. *Met.* 393. fungi. *Id.* 4. *Fast.* 506.; *Seneca* 3. *Quæst. nat.* 7. *extr.*; et *Colum.* 1. *R. R.* 5. 2. Pluvialis aqua. *piovana*. et *Tac.* 5. *Hist.* 23. ad *fin.* Flexu auctumni, et crebris pluvialibus imbribus superfluous amnis. *Vet. Scholiast.* ad *Juvenal.* 9. 28. Pluviales lacernæ. h. e. quæ muniunt a pluvia.

PLŪVIÁTICUS, a, um, adject. pluvialis. *Marcell. Empir.* 8. Teritur ex aqua pluvialica, atque conficitur.

PLŪVIÁTILIS, e, adject. pluvialis. *Colum.* 9. *R. R.* 1. 2.; et *Cels.* 4. 12. ad *fin.* et 7. 3. Aqua pluvialilis. *piovana*.

PLUVIŌSUS, a, um, adject. *piovoso*, υέτιος, pluvius abundans, pluvius, pluvialis. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 25. 60. (225). Vergiliarum sidus nubilō occasu pluviosam biemem denunciat. — *Pluviosus* videtur legendum apud *Theod. Priscian.* lib. 2. part. 1. c. 8., ubi *Aldus* edidit *plumosus*.

PLUVIUS, a, um, adject. (pluo) pluviam ferens, pluvialis, pluviosus, *piovoso*, υέτιος. *Fragm. Legg. XII. Tabul.* si aqua pluvia nocet. Sic *Cic. Mur.* 9. 22. Ut aquæ pluviae arceantur. Adde *eumd. Topic.* 9. 38. *Cato R. R.* 2. Pluviae tempestates. *Varro* 1. *R. R.* 13. 2. Pluvium cælum. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 39. 39. (106). Succulas Græci pluvio nomine (Hyadas) appellant. *Virg.* 3. *Æn.* 516. Arcturum, pluviasque Hyadas, geminosque Triones. *Horat.* 1. *Od.* 17. 4. Pluvii venti, et 3. *ibid.* 3. 56. fores. *Colum.* 2. *R. R.* 15. 7. dies. *Id.* 2. *ibid.* 10. 21. Pluvius cæli status. *Horat.* *Art. P.* 18. arcus. *Viride*, quia post pluvium apparet. *Ovid.* 1. *Met.* 66. Pluvius Auster. *Seren. Sammon.* c. 20. p. 66. retro col. 2. ed. *Ald.* Pluvius liquor. et Pluvius

ros. h. e. aqua pluvia. *Tibull.* 1. 8. 26. Pluvius Juppiter: (hunc loc. *Seneca* 4. *Quæst. nat.* 2. memoriz lapsu *Ovidio* tribuit.) Ζεύς υέτιος. — *Pluvii* Jovis imago exstat in nummo G. Cornelii apud *Morell.* tab. 3. n. 6. Is est Juppiter Ephesus, qui Ephesi præsertim Ὀμβριου nomine colebatur. *V. Eckhel.* *D. N. V. T.* 2. p. 514. et NUDIPEDALIA. — Figurata. *Ovid.* 4. *Met.* 609. neque enim Jovis esse putabat Persea, quem pluvio Danae conceperat auro.

PN

PNEUMÁTICUS, a, um, adject. πνευματικός, spiritalis: a πνεύμα spiritus: ut Pneumatica organa, spiritalia, hoc est, quæ vi status, vel spiritus aliquid hauriunt, vel attrahunt. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 4. 20. (60). E puteo rota, organisve pneumaticis, vel tollenonum baustu hortos rigandos. *Id.* 7. *ibid.* 37. 38. (125). Laudatus est Ctesibius pneumatica ratione et hydraulicis organis repertis. *Vitruv.* 9. 9. Ctesibius Alexandrinus, qui spiritus naturales pneumaticasque res invenit.

PNEUMÁTOMÁCHI, ōrum, m. plur. 2. Πνευματόμαχοι, h. e. impugnantēs spiritum: a πνεύμα spiritus et μάχουμι pugno. Hoc nomine fuerunt hæretici, qui Arianae hæreseos partem alteram, quæ est de Filio, rejicientes, alteram de Spiritu S. mordicus retinuerunt, ejus divinitatem infitiantes. Eorum mentionem faciunt *Imp. Theodos.* et *Valentin.* *Cod.* 1. 5. 5.

PNEUMŌNICUS et

PNEUMŌNÍCICUS, a, um, adject. ad pulmones pertinens: a πνεύμων pulmo. *Cæli. Aurel.* 5. *Tard.* 10. PLEURONICUS (lege Pneumonicus) morbus. *V. PLEURITICUS.* *Marcell. Empir.* c. 16. p. 109. ed. *Ald.* Mus gliris degluptus et cum oleo et sale assatus pleumoniticis (lege pneumoniticis), vel enipycis cibo datus, mire succurrit. h. e. qui pneumonico morbo laborant.

PNÍGELIS, i, m. 2. disyllab. πνιγέλις, a πνιγω suffoco, machina quædam, seu vas ad instar infundibuli inversi, quæ in organo hydraulico aërem ascendentem coerces, et veluti suffocat. *Vitruv.* 10. 13. *V. Bald.* in *Lex. Vitruv.* In quibusd. edit. *Vitruvii* leg. phigeus male.

PNÍGITIS, idis, f. 3. πνιγίτις, terra quædam cretæ simillima, grandioribus tantum glæbis, et glutinosa: ita dicta, quod ram deglutiens siculum suffocationis sit: πνιγω enim suffocare significat. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 16. 56. (194).

PO

PO, particula. ¶ 1. Est præpositio inseparabilis, ex qua nonnulla verba componuntur, ut *polliceri*, *pollere*; est autem *po* pro *por*, h. e. *pro*. ¶ 2. Interdum etiam est *post*, ut in *v. pomeridiam*: *V. Quintil.* 9. 4. 39. ¶ 3. In Saliari carmine *po* est *potissimum*. *V. PA.*

POBLÍCUS. *V. PUBLICUS.*

PŌCILLĀTOR, ōris, m. 3. coppiere, οινωχοος, qui est a poculis, pincerna: qualis fuit Ganymedes in mensa Jovis: a *pocillum*. *Apul.* 6. *Met.* Quo, ductu Cupidinis, Jovi pocillatorem Phrygium sustulerat. et *moz.* Tunc poculum nectaris, quod vinum deorum est, Jovi quidem suus pocillator ille rusticus puer, ceteris vero Liber ministrabat. *Id.* 10. *ibid.* Sitiensque, pocillatorem respecto, cillis alterna connivens, bibere flagitarem.

PŌCILLUM, i, n. 2. deminut. parvum poculum, *bicchieretto*, *tazzetta*, ἐκπαράτιον. *Cato R. R.* 156. In linteam exsugeto succum, quasi heminam, in pocillum fictile. et *moz.* Postea ponito pocillum in sereno noctu. *Sueton.* *Vesp.* 2. Pocillo argenteo potare. *Liv.* 10. 42. in *fin.* Voverat, Jovi Victori, si legiones hostium fudisset,

pocillum mulsi, priusquam temetum biberet, esse facturum. Alii aliter leg. Sed *Plin.* de eadem re verba faciens 14. *Hist. nat.* 13. 14. (91). eodem pocilli verbo utitur: nisi quod non *mulsi*, sed vini *pocillum* narrat.

POCULĀRIS, e, vel

POCULĀRĪUS, a, um, adject. ποτήριος, potorius. *Paul. Sentent.* 3. 6. 61. Escaria quoque et pocularia vasa debentur. et *ibid.* 67. Et vitrea vasa tam escaria, quam pocularia legato cedunt.

PŌCULENTUS, a, um, adject. da *berz*, ποτός, ποτήριος, potui aptus. *Cic.* 2. *Nat. D.* 56. 141. Gustatus habitat in ea parte oris, qua esculentis et poculentis iter natura patefecit. Alii leg. *potulentis* a potus, quod nihil abhorret a Latina analogia. *Q. Scævola* apud *Gell.* 4. 1. ad *fin.* Penus est, quod esculentum, aut poculentum est. Adde ipsum *Gell.* 17. 11. — In *Inscript.* apud *Gruter.* 643. 3. videtur mentio fieri *argenti poculentis*, h. e. poculorum ex argento: quod alibi *argentum potorium* dicitur. — Ceterum ubique legendum videtur *potulentus*, quam voc. *V.*

PŌCULUM, i, n. 2. *Poculum* per syncop. *Plaut. Curc.* 2. 3. 89. Jacto basilicum, propio magnum poculum: ille exhibit. *Ita etiam* Fleckeisen.; *alii* leg. poculum. *Lucilius* apud *Non.* p. 260. 28. et p. 308. 18. *Merc.* Cum poclo bibo eodem; amplexor, labra labellis Fingens compono. In quodam carm. apud *Arnob.* 5. 26. Inde manu poculum sumit, risuque sequenti Perducit totum cyceonis læta liquorem. Adde *Prudent.* 6. *Cathemer.* 16. et 10. *repi* *σπερ.* 1264. — Poculum, quod cum Gr. πῶμα πῶμα jungitur, est vas, quo bibitur, ποτήριον, ποτήριον (It. *vaso da bere*, *tazza*, *bicchiere*, *gotto*; Fr. *rase à boire*, *coupe*; Hisp. *vaso de beber*; Germ. *d. Trinkengeschirr*, *der Becker*; Angl. *a cup*, *drinking pot* or *bowl*, *beaker*).

I.) Proprie. *Plaut. Curc.* 2. 3. 89. Hæc sunt ventri stabilimenta: pane et assa bubula. Poculum grande et aula magna. *Fleckeisen.* Poculum. *Id. Rud.* 2. 3. 32. Perit potando, opinor. Neptunus magnis poculis hac nocte emi iovitavit. *Virg.* 3. *Ecl.* 44. Et nobis idem Alcimedon duo pocula fecit, Et molli circum est ansas amplexus acantho. *Ovid.* 5. *Fast.* 522. Terra rubens crater, pocula fagus erant. *Tibull.* 1. 1. 31. Vitiilia antiquus primum sibi fecit agrestis Pocula, de facili composuitque luto. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 114. Num, tibi quum fauces urit sitis, aurea quæris Pocula? *Id.* 3. *Od.* 19. 11. tribus aut novem Miscetur cyathis pocula commodis. *Cic.* 3. *Verr.* 26. 66. Hortatur hospes: poscant majoribus poculis. *Id. Cluent.* 31. 11. Et haurire poculum. *Horat.* 1. *Od.* 17. 22. ducere. *Petron. Satyr.* 92. avide siccare. — Proverbium sapit illud *Plaut. Cas.* 5. 2. 44. Ut senex hoc eodem poculo, quo ego bibi, biberet. ἀλλήλοισκῶς ut eamdem sentiret calamitatem.

II.) Translate. ¶ 1. Per metonym. est ipsa potio. *bevanda*. *Virg.* 2. *G.* 528. victu pascuntur simplicis herbæ: Pocula sunt fontes liquidi. Notandum et illud sane peregrinum *eiusd.* *Virg.* 1. *ibid.* 9. Poculaque inventis Acheloi miscuit uvis. h. e. Acheloi aquam. Cf. *Macrob.* 5. *Saturn.* 18. ad b. 1. *Horat. Epod.* 5. 37. Exesa uti medulla et aridum jecur Amoris esset poculum. et *ibid.* 17. 80. Desiderique temperare poculum. h. e. philtum. *Flor.* 2. 10. Epulantes, et, ubi essent, præ poculis nescientes. h. e. præ ebrietate. Adde *Lamprid.* *Elagab.* 19.; et *Petron. fragm. Tragur.* 66. *Burmam.* *V. CORONATUS.* ¶ 2. Item compositio largior in cænis. *Cic.* 2. *Phil.* 25. 63. Si inter cænam, in ipsis tuis immanibus poculis hoc tibi accidisset. *Id. Senect.* 14. 46. Is sermo, qui more majorum a summo adhibetur in poculis. ¶ 3. Sæpe, quum de veneficis potionibus sermo est, poculi nomen usurpat. *Cic. Cluent.* 10. 30. Uxori suæ quum ipse poculum dedisset, subito illa in media potione exclamavit, etc. Alia ex *Virg.*, *Horat.*, *Propert.* congressit *Broukus*. ad *Tibull.* 3. 5. 9, quibus adde *Ovid.* 14. *Met.* 295. et *Val. Flacc.* 2. 155.

PŌDĀGER, gra, grum, adject. *podagroso*, πο-

δαγρός, podagricus. Ennius apud Priscian. 8. p. 829. Putsch. Numquam poetar, nisi si podager. Claudian. epigr. 29. Atque nihil prorsus stant pntat podager.

PŌDĀGRA, æ, f. 1. *gota, podagra, ποδάγρα*, morbus articularis, præcipue pedes infestans: sicut chiragra manus. Voi Græca, quasi ἄγρα τῶν ποδῶν *captura pedum*. Plin. 26. Hist. nat. 10. 64. (100). Podagræ morbus rarior solebat esse non modo patrum avorumque memoria, verum etiam nostra, peregrinus et ipse. Nam si Italiæ fuisset antiquitus, Latinum nomen invenisset. Insanabilis non est credendus, quippe quoniam et in multis sponte desitit, et in pluribus cura. Alter Plin. 1. Ep. 12. podagram vocat pedum dolorem. Sic Cæsar. Aurel. 5. Tard. 2. sub inît. Podagra pedum tantummodo dolor est: arthritis vero etiam cunctorum articularum sive multorum; et aliquando etc. Catull. 71. 2. Aut si quem merito tarda podagra secat. et ibid. 6. Illium affligit odore, ipse perit podagra. Martial. 1. 99. Litigat, et podagra Diodorus, Flacce, laborat: Sed nil patrono porrigit: hæc chiragra est. Cic. 2. Tusc. 19. 45. Qui complures annos doloribus podagræ crucietur maximis. Id. 5. Fin. 31. 94. Quum arderet podagræ doloribus. Ovid. 1. Pont. 3. 23. Tollere nodosam nescit medicina podagram. — In plur. num. Cels. 5. 18. Malagaa ad calidas podagras aptum. Adda Plin. sæpissime.

PŌDĀGRĪCUS, a, um, adject. *gottoso, podagroso, ποδαγρικός, ποδαγρός*, podagra laborans, podagrosus, podager. Petron. Satyr. 132. Podagrîci pedibus suis maledicunt, chiragrîci manibus, lippi oculis. Cels. 4. 24. Vitia, quæ in podagrîcis, chiragrîcis esse consuerunt, et sub fin. Equitare podagrîcis alienum est. Adda Plin. 28. Hist. nat. 8. 29. (116). et alibi; *Laberium* apud Charis. 1. p. 58. Putsch.; et Senec. Ep. 24. etc. — Adjective. Cæsar. Aurel. 5. Tard. 2. sub inît. Quidam medici arthriticam passinam genus vncant, podagrîcam vero speciem.

PŌDĀGRŌSUS, a, um, adject. *gottoso, podagroso, ποδαγρός, podagricus*. Plaut. Pæn. 3. 1. 28. Nunc vos, quia mihi advocatos dxi, podagrosi estis, ac vicistis cochleam tarditudinis. Id. Merc. 3. 4. 8. Podagrosus pedibus esse. Lucilius apud Non. p. 166. 14. Merc. Quod deformi sanex, arthriticus ac podagrosus. Ita leg. Mercurius; Porcellinus vero ac pædidus ac podagrosus. — Podagrosi hominis infelicitatem describit Cassiod. 10. Variar. 29.

PŌDĒRES vel podaris, is, m. 3. *camice, ποδήρης*, tunica sacerdotalis, linea, corpori adstricta, et usque ad pedes descendens: quæ vulgo *camisia* vocatur. Hæc Isid. 19. Orig. 21. Adda Tertull. advers. Jud. 11.: est a ποῦς, ὀδός *pes et ἄρω apto*. Cassiod. Complex. Apocal. 3. Erat podera vestitus, quod ad sacerdotium non est dubium pertinere.

PŌDEX, Icis, m. 3. pars pudenda inter nates animalis, qua stercus egeritur, *πρωκός*. Videtur esse a *pedo*, is. Horat. Epod. 8. 5. Hietque turpis inter aridas nates Podex, valut crudæ bovis. Juvenal. 2. 12. sed podica levæ Cæduntur tumidæ, medico ridente, mariscæ.

PŌDĪA, æ, f. 1. *poggia, funis nauticus*, qui in dextro navis latere alligatur; opponitur autem ei, qui est in sinistro latere, quemque Itali orza vocant. Servius ad illud Virg. 5. Æn. 830. Una omnes fecere pedem; pariterque sinistros, Nunc dextros solvere sinus (*Tutti a un tempo fer piede; a poggia, ad orza Spiegato i seni.*): Fecere pedem. h. e. podium, fnem, quo tenditur velum, quod Græci *πόδα* vocant.

PŌDĪĀRIUS, ii, m. 2. qui ad podium seu suggestum theatri mimos recitat, ut axodiarius, qui in sua fabulæ. Not. Tir. p. 174. Podium, podiarius. Gloss. Isid. Podiarius, inter mimos.

PŌDĪCUS, a, um, adject. pedalis: a ποῦς, ὀδός *pes*. Capell. 9. 328. Sed temporum alia simplicia sunt, quæ podica etiam perhibentur. Pes veri est numeri prima progressio.

PŌDISMĀLIS, e, adject. ad podismum pertinens. Boeth. Geometr. Euclid. 2. p. 1212. Po-

dismorum notitiam hic liber quasi questionarius, et omnium podismalium questionum scrupulositates incunctanter absolvit. Adda eumd. ibid. p. 1213., 1521. et 1527.

PŌDISMĀTĪCUS, a, um, adject. qui podismum exercet. Boeth. Geometr. Euclid. 2. p. 1212. Prisci igitur podismatici cautiissimi dispectores duodecim mensurarum genera constituerunt.

PŌDISMĀTĪO, onis, f. 3. idem ac podismus. Boeth. Geometr. Euclid. 2. p. 1226. Hæc da epipodarum podismationibus figurarum ad præsens dicta sufficient.

PŌDISMĀTUS, a, um. V. voc. seq. **PŌDISMO**, as, Ætum, are, a. 1. Part. *Podismatus*. — Podismare est pede matiri, ποδίζω. Boeth. Geometr. Euclid. 2. p. 1215. Quorum medietata sæpa dicti trigoni scaleni embadum podismatur, ut in subjecta figura notatur. Nipsus in Auct. Gromat. p. 301. ed. Rudorff. Et cetera trigona eadem rationa podismabuntur. Frontin. de colon. p. 132. Goes. Ager podismatus.

PŌDISMUS, i, m. 2. *ποδισμός*, idem ac pedatura, idest menaura Jugeri, are, aut alterius rei pedibus definita: a ποδίζω *pedibus dimetior*. Pedibus enim, vel passibus, vel fune, aut pertica certam pedum mensuram habenta colligebatur magnitudo loci. Veget. 2. Milit. 7. ad fin. Mensores sunt, qui ad podismum dimetiuntur loca, in quibus tentoria milites figant etc. Adda eumd. 3. ibid. 15.; Frontin. de colon. p. 130. Goes. Inscript. apud Reines. cl. 7. n. 16., quæ est apud Orell. 4570. **PŌDISMVS** STRVCTIONIS SCALARIS.

PŌDĪUM, ii, n. 2. *πόδιον*, est locus editus, *luogo elevato, poggio*. ¶ 1. Generatim dicitur de quolibet suggestu. Pallad. 1. R. R. 38. Podia tennis alta pedibus fabricentur, inducta testaceo, et albario opere lavigata. et mox. Super hæc podia alvearia collocentur. (Colum. 9. R. R. 7. 1. suggestus lapideus vocat.) Id. ibid. 18. de cella vinaria. Si cupis locum suum deputabimus, is locus ad calcatorii similitudinem podiis brevis, et testaceo pavimento solidetur. et ibid. 19. de horreis. Si terræ pauperies minoram promittit, vel craticis podis erunt discernenda granaria, vel vimineis vasculis reditus tenues colligemus. ¶ 2. Speciatim dicitur de quolibet loco porrecto extra domus parietem instar pulpiti, qui aliter dicitur *menianum*. Plin. 5. Ep. 6. circa med. Est et aliud cubiculum a proxima platano viride et umbrosus, marmore excultum podio tenus. Adda Vitruv. 3. 3. et 5. 7. ¶ 3. Est Italice *parapetto, poggio, poggiovolo*, quasi pes totius circi, vel amphitheatri, h. e. murus latissimus arenam circi, vel amphitheatri cingens, isque gradus dignissimus, quia arenæ proximus, et alius latior fuit: in eo itaque suggestus erat imperatoria, ac consules, prætores, alique, quibus id jus, sedebant sellis curulibus, cum lictoribus, apparitoribus et magistratus sui pompa. Sed et in eodem fuit tribunal editoris, at Virginum Vestalium sedes. Plura de eo Lips. de amphith. c. 11. Juvenal. 3. 145. Et Capitolinis generosior et Marcellis, Et Catulis, Paulisque minoribus, et Fabiis, et Omnibus ad podium spectantibus. Sueton. Ner. 12. Accubans primo parvis foraminibus, deinde toto podio adaptato spectare consueverat. Adda Plin. 37. Hist. nat. 3. 11. (45).

PŌEMA, atis, n. 3. *ποιήμα*. In Genitivo plur. *poematorum* dixere Varro, Q. Lælius, Accius, et ipse Cic. pro Gallio, teste Charis. 1. p. 114. Putsch., tamquam a recto *poematum*, i, et Afranius apud Non. p. 493. 9. Merc.; a quo et *poematis* in Dat. plur. usurparunt idem Varro 7. L. L. 34. Müll., et Plaut. Asin. 1. 3. 22., et Flor. apud Charis. ibid., et Cic. 4. Herenn. 4. 7. item 3. Off. 3. 15. (ut cum aliis legit Non. p. 488. 21. Merc.) et Orat. 21. 70. Sed et *poematibus* recte dicitur cum Cic. 4. Herenn. 2. 3. et aliis. Libenter itaque *poematis* dixerim, ita iubente usu, ut *epigrammatis, emblematis, peripetasmatis*, et aliis, quæ congressit Foss. l. 4. de Grammat. c. 14. ad fin. At *poematorum* non videtur ita usu obtinuisse. V. EMBLEMA inît.

— Ceterum poema (It. poema, *composizione poetica*; Fr. *poème, pièce de vers*; Hisp. *poema*; Germ. *die Dichtung, d. Gedicht*; Angl. *a poem, copy of verses, piece of poetry*.) proprie est opus quodlibet factum, vel quodlibet ligmentum: est a ποῦμα, seu potius a ποῦω *facio, fingo*: sic enim scribunt veteres Attici, et Dores, ut ast in Etymol. M. V. Gregor. de dialect. Ling. Gr. p. 75. ed. Schæffer. Dicitur præcipue de opere poetico, quia poetarum est facere et fingere. Differunt *poema* et *poesis*: hæc est magnum et totum opus; illud parvum, aut pars operis. Lucilius apud Non. p. 428. 12. Merc. Cujusvis operis pars est non magna poema. Pars est parva poema, proinde ut epistola quævis. Illa *poesis* opus totum, ut tota Ilias una Est *Ἔπος*, annalesque Enni: atque istoc opus unum Est majus multo, quam quod dixi ante poema. Ita hos varsus apud Non. perversos, aut corruptos *Janus Douas* ordinavit, restituitque. In eadem sententiam sunt illa *Varron.* (si modum *Varron.* sunt omnia) apud Non. ibid. Poema est λέξις εὐρυσμῶς, id est verba plura modice in quamdam connecta formam. Itaque etiam distichon epigrammaticum vocant poema. Poesis est perpetuum argumentum e rhythmis, ut Ilias Homerî, at Annales Enni. Cic. quoque *poema* vocat 1. *Divinat.* 31. 66. paucos versus veteris poetæ; et *Catull. mox citand.* carmen unum hendecasyllabum. — Hoc tamen discrimen non observatur: et *poema* universim quodcumque opus poeticum dicitur, sive breve sit, sive longum. *Catull.* 50. 16. Hoc, jucunde, tibi poema feci, Ex quo perspiceres meum dolorem. *Cic. 1. Acad. (post.)* 3. 9. de *Varrone*. Atque ipse varjum et elegans omni fere numero poema fecisti. *Id.* 3. ad *Q. fr.* 1. 4. Poema ad Casarem quod composueram, incidit. *Id.* 1. Att. 16. ad fin. Græcum poema condere. *Horat.* 1. Ep. 18. 40. pangere. et 2. ibid. 1. 117. scribere. *Petron. Satyr.* 118. extruere. *Cic. 1. Orat.* 50. 217. Egregium poema. *Id. Pis.* 29. 70. ita festivum, ita concinnum, ita elegans, nihil ut fieri possit argutius. *Id.* 1. *Divinat.* 31. 66. tenerum, et moratum, atque molle. *Id.* 4. *Herenn.* 28. 39. Si poema loquens pictura est, pictura tacitum poema debet esse.

PŌEMĀTĪUM, ii, n. 2. *breve compositione poetica, ποιημάτιον*, breve poema. Plin. 4. Ep. 14. a *med.* Sive epigrammata, sive edyllia, sive eclogas, sive, ut multi, poematia vocare malueris, licebit voces: ego tantum hendecasyllabos præsto. Adda eumd. Ep. 27. Utrouque autem loco sunt qui aliter leg. *Auson. epist. prælixa Edyll.* 7. Poematia, quæ in alumnam meam luseram.

PŌENA, æ, f. 1. *ποινή* proprie est multa propter homicidium irrogata, id quo quis alteri, quem læserat, reconciliatur; hinc latiori significatione est animadversio, supplicium, ultio peccati, multa: a voce Græca allata (It. *pena, castigo*; Fr. *châtiment, punition, peine*; Hisp. *castigo, punición, pena*; Germ. *die Genugthuung, der Ersatz, daher bald Rache, bald Strafe*; Angl. *punishment, castigation*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. Flacc.* 17. 39. Pœna est Dorylai gravior, quam apud alios, falsarum litterarum. *Id. fragm.* apud *Augustin.* 21. *Civ. D.* 11. Octo pœnarum genera in legibus continentur, damnatum, vincula, verbera, talio, ignominia, exsilium, mors, servitus. *Id.* 1. ad *Brut.* 15. In animadversione pœnaque duriorum esse. *Id. Balb.* 18. 42. Multa et pœna multara alicquem. *Fragm. Legg. XII. Tabul.* si INVI-RIAM FAXIT ALTERI VIGINTI QVINQUE AERIS PŌENAE SYNTO. *Ennius* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. Nec pot homo quisquam faciet impune animatus Hoc nisi tu: nam mi calido das sanguina pœnas. *Sic Virg.* 9. *Æn.* 422. Tu tamen iaterea calido mihi sanguine pœnas Persolves ainorum. ubi V. *Servium*. et *Id.* 4. *ibid.* 386. dabis, improbe, pœnas. Hoc sensu *dare pœnas* atiam *Cic. Harusp. resp.* 18. 39. et 5. *Tusc.* 19. 55. dixit. *Id.* *Cic. Mil.* 31. 85. Pœnas justas et debitas solvere. *Id.* 7. *Verr.* 63. 163., et C. *Carbo* apud *eumd.* *Orat.* 63. 214. Quicum-

que eam violavissent, ab omnibus esse ei pœnas parsolutas. *averle tutti pagato il fio. Plaut. Bœch.* 3. 21. Ante solem nisi tu exorientem in palœstram veneras, haud inadiocres gymnasii præfecto pœnas penderes. et *Asin.* 2. 4. 77. Pro dicitis vestris maledicis pœnâ pendetur mi hodie. *Ter. Heaut.* 4. 4. 6. Syrus michi tergo pœnas pendet. *me la pagherà colla schiena. et Cic.* 11. *Att.* 8. Maximas pœnas pendo temeritatis mœ. *Id. Sext.* 67. 140. Omnes fere reipublicæ pœnas aut præsentî morte, aut turpi exsilio dependerrunt. *Id. 2. Tusc.* 10. 23. Prometheus pœnas expendit Jovi fato supremo. *Cic. Dom.* 52. 134. Ferre pœnam temeritatis. *Id. post redit. ad Quir.* 1. 1. sustinere. *Id. 2. leg. Agr.* 34. 92. perferre. *Id. Flacc.* 38. 96. sufferre. *Id. 3. Off.* 16. 65. subire. *Vet. Poeta apud eum.* 3. *Nat. D.* 38. 90.; et *Ovid.* 8. *Met.* 689. luere. *Id. 9. ibid.* 372. et 1. *Fast.* 483. pati. *Sueton. Cæs.* 14. ultimam statuere in aliquem. *h. e. mortem. Quintil.* 6. 4. 16. irrogare alicui. *Cic. pro leg. Manil.* 3. 7. dignam suo scelere suscipere. *ri-cevere, riportare. et 7. Verr.* 63. 163. et *Rosc. Am.* 24. 67. Repetere pœnas ab aliquo. *h. e. curare, ut pœnas det. farsela pagare. et 1. Att.* 16. *circa med.* Ut aperte victrix nequitia ac libido pœnas ab optimo quoque peteret doloris sui. et *Harusp. resp.* 20. 43. Græcchum mors fraternæ ad expectandas pœnas domestici sanguinis excitavit. et 1. *Fam. 9. ante med.* Pœnas a seditioso cive per honos viros iudicio persequi. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 44. 45. (144.); et *Ovid.* 4. *Met.* 190. et 8. *ibid.* 125. Pœnam ab aliquo exigere. *Sall. Jug.* 71.; et *Curt.* 4. 6. *ad fin.* Capere pœnas pro civibus. *h. e. sumere, repetere, cives ulciscendo. Liv.* 2. 5. Capere pœnam de aliquo. *Curt.* 4. 6. *sub fin.* capere in hostem. *Virg.* 2. *Æn.* 586. sumere pœnas. *Cic.* 2. *Off.* 5. 18. Pœna aliquem afficere. In *SCto* apud *eum.* 2. *ad Q. fr.* 3. *a med.* Teneri ea pœna, quæ est de vi. — *Pœna pecuniaria* opponitur *coercitioni in corpus* (Ital. *alla pena corporale*) apud *Modestin.* *Dig.* 48. 1. 2. — De multa, quam in ludo victus solvit. *Ovid.* 2. *Art. am.* 205. Seu jacies talos, victam ne pœna sequatur, Damnosî facio stent tibi sæpe canes. — Est *ποινή* Græca etiã debita merces, pratium quod solvitur pro injuria illata, aut pro opere, aut opera, *mercede, pena.* Quo sensu *Virg. Cir.* 83. Ausa quod est muliar numen fraudare deorum, Et dictam Veneri votorum vertere pœnam. ¶ 2. Specialim apud Poetas *Pœnæ* sunt Furia, quia sunt scelerum vindices, sic et *Ποιναι* Græcis. *Val. Flacc.* 7. 147. Turbidus ut Pœnis caecisque pavoribus ense Corripit, et sævæ ferit agmina matris Orestes. *Stat.* 8. *Theb.* 25. Sævæque multisonas exercet Pœna catenas. *Varro* apud *Non.* p. 390. 9. *Merc.* Tertia Pœnarum Infamia stans nexa in vulgi pectora, fluctuant illintosa coma, sordida vestitu, ore severo. *Scalig.* *ad Virg. Cul.* 218. et 375. præponenda his cœset illa *ejusd.* *Varron.* apud *Non.* p. 295. 25. Videmus populum Furiis instinctum tribus Diversum farri, extarritum formidine. *Deinde post pauca, quæ intercidere, Tertia Pœnarum, etc.* Quidam distinguunt Pœnas a Furiis, fortasse ut Furia sint, quæ vexant animos et cruciant conscientia sceleris; Pœnæ, quæ animadversione et suppliciis apud Inferos, *ποινωσις.* *Cic. Pis.* 37. 91. Etoliam, quæ medio fere Græciæ gremio continetur, (o Pœna, o Furia sociorum!) decedens miseram perdidisti. *Id. Dom.* 2. 3. Illud a te, homine vesano ac furioso, requiro, quæ te tanta pœna tuorum scelerum veret, ut etc. Vel Pœna est Furiarum mater, ut in illo *Val. Flacc.* 1. 796. Ultricesque deæ, Furiæque, et sæva sororum Pœna parens.

II.) Translate pœna est labor, molestia, *pena, fatica, travaglio, molestia. Seneca Hippol.* 439. Namque anxiam me cura sollicitat tui, Quod te ipse pœnis gravibus infestus domas. *Seneca alter Ep.* 5. *circa med.* Frugalitatem exigit philosophia, non pœnam. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 5. (27). In tantis vitæ pœnis. *Id. 9. ibid.* 6. 5. (13). Bælenæ utero graves, pariendive pœnis invalidæ.

Id. 23. *ibid.* 2. 28. (59). Acetum scillium prod-est aculentibus cibis: gustatum enim disœuit pœnam eam. *Justin.* 11. 14. 11. Pœnam captivitatî truncata corporis parte tulerant. *Id.* 3. 5. 2. Post longam pœnarum patientiam bellum restaurant.

POENALIS, e, adject. Comp. *Pœnalior* et *Sup. Pœnalissimus.* — Pœnalis, Ital. *penale*, est ad pœnam spectans, pœnam continens. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 29. (112). Pilo viuctorum pœnali opera. *Id.* 4. *ibid.* 8. 15. (31). Pœnales aquas dirisque genitas. *Solin.* 46. Pœnales tenebræ. *h. e. in quas aliquis pœnæ causa conjectus est. Modestin. Dig.* 40. 12. 21. Pœnalis actio. *Paul.* *ibid.* 19. 2. 54. a *med.* stipulatio. *Ulp.* *ibid.* 46. 3. 7. causa. *Scævola* *ibid.* 22. 2. 5. conditio. *Paul.* *ibid.* et 50. 17. 108. Pœnalia iudicia. *Cajus* 1. *Institut.* (edente iterum *Goeschenio*) § 128. Quum autem is, cui ob aliquod maleficium ex lege pœnali aqua et igne interdicitur. *Salvian.* 6. *Sub. D.* 11. Scelera non minima, sed in hoc ipso pœnalia committimus. *Id.* 2. *Avarit.* 10. Cogitantes inter hæc horrenda et pœnalissima alia hæc præclara ac beatissima. — Hinc *pœnales, ium, absolute, substantivorum more, sunt homines pœna digni, scelerati. Imp. Constantin.* *Cod.* 10. 19. 2. Carcer pœnialium, carcer hominum noxiorum est. Cf. *Cyprian.* *de Idolol. van.* Quum dæmones sint ipsi pœnales, non aliud illis studium est, quam quærere sibi ad pœnam comites, quos ad crimen suum faciunt errore participes.

POENALITER, adverb. per pœnam. *Ammian.* 16. 8. Reus delatus, raptusque in iudicium pœnaliter interibat. *Claud. Mamert.* 1. *Stat. aniv.* 23. Agitur anima pro affectuum diversitate et delectabiliter et pœnaliter.

POENARIUS, a, um, adject. idem ac pœnalis. *Quintil.* 4. 3. 9. Si legem asperam tuebitur, aut pœnarias actiones inferemus. *h. e. quibus pœna irrogatur. Has pœnales actiones vocant Jcti passim in Digest.*

POENICE, adverb. Punice. *Varro* 1. *R. R.* 2. *ante med.* Qui de agricultura scripserunt et Pœnice, et Græce, et Latine. Ceterum *V. PUNICE.*

POENICEUS, a, um, adject. idem ac phœniceus; in quo tamen secunda syllaba longa est, quum brevis sit in illo. *Ovid.* 12. *Met.* 102. circo taurus aperto Quum sua terribili petit irritamina cornu, Pœniceas vestes, elusaque vulnera sentit. et 14. *ibid.* 345. Pœnicea chiams. *Lucret.* 2. 830. Pœniceus color.

PŒNICUS, a, um. *V. PUNICUS.*

PŒNIO, is, ire, a. 4. (pœna) pro punio (ut *mœnio* pro *murnio, mœrus* pro *murus, Pœniceus* pro *Puniceus*) legitur apud *Cic. Mil.* 31. 85. et 1. *Tusc.* 44. 107. et 3. *de Rep.* 9. (edente *A. Maio*) et apud *Gell.* 6. 14., 7. 3. *sub fin.*, 11. 18. et 20. 1. in multis editionibus, et *MSS.*, teste *Pareo* in *Lex. Crit.* Hinc *Inscript.* apud *Gruter.* 940. 7. HIC TUMVIVS NELLO PATEBIT: SI QVIS AVTEM IN HOC SEPULCRVM BELICIVS CORPORIS INTVLERIT POENIBITVR INTER SVOS COLLIBERTOS HS. M. N. Similiter *pœnitio* pro *punitio*, et *pœnitus* pro *punitus* apud *eum.* *Gell.* *cit.* 6. 14. et 11. 1. et 12. 7. — Apud *Cic.* 1. *Tusc.* legitur deponentis forma *loc. cit.* Multi inimicos etiam mortuos puniuntur. *h. e. multi in inimicos etiam mortuos ultionem par se ipsi erercent. V. Döderlein. Intein. Synonym. T.* 5. p. 249. — Part. *Pœnisus* legitur apud *Cassiod.* *Complex. Act. Apost.* 7. Qua prædicatione compunctos tria millia virorum pœnisos et baptizatos esse testatur.

PŒNISUS, a, um. *V. voc. præced.*

PŒNITENS vel pœnitens, entis, particip. *V. PŒNITET.*

PŒNITENTER vel pœnitenter, adverb. cum pœnitantia. *Minuc. Fel. Octav.* 26. Auspicia et auguria pœnitenter ommissa, observata feliciter.

PŒNITENTIA vel pœnitentia, æ, f. 1. actus pœnitendi, dolor ob aliquod factum noxium, aut occasionis prætermissionem, *μετάνοια* (It. *pœnitente, pentimento*; Fr. *repentir, regret*; Hisp. *arrepentimiento, pesar*; Germ. *die Reue*; Angl. *repentance, penitence, contrition*). *Phædr.*

1. 13. Qui se laudari gaudent verbis subdolis, Seræ dant pœnas turpes pœnitentiæ. *Liv.* 31. 32. Celerem pœnitentiam, sed eamdem seram atque inutilem sequi. *Plin.* 7. *Ep.* 10. Ne rursus provinciæ, quod damnasse dicitur, placeat, agatur pœnitentiam pœnitentiæ suæ. *Petron. Satyr.* 132. Pœnitentiam agere sermonis mei cœpi, secretoque rubore perfundi, quod etc. *Adde Curt.* 8. 6.; et *Tac. dial. de Orat.* 15. *Senec.* 2. *Quæst. nat. præf.* Fidelissimus est ad honesta ex pœnitentia transitus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 12. 19. (94). Nihil est fœdus agricolis, quam gestæ rei pœnitentia. *Id.* 10. *ibid.* 23. 33. (67). Hanc avem pœnitentia cum labora subit. *Id.* 7. *ibid.* 25. 26. (93). Cæsari proprium at peculiare clementiæ insigne, qua usque ad pœnitentiam omnes superavit. *fino a pentirsene.* at *Sueton. Cæs.* 9. Pœnitentia, vel meum diem cædi destinatum non obit. *Tac.* 4. *Hist.* 37. Dain mutati in pœnitentiam primani quartanique Voculam sequuntur. *Flor.* 3. *in fin.* Inde Sardiniam recessit, ibique morbo et pœnitentia intaruit. *Ulp. tit.* 22. *regular.* Qui heredes instit. *ad fin.* Pœnitentia actus cernendo heres fieri potest. *h. e. pœnitentia ductus, ut loquitur Imp. Probus Cod.* 8. 56. 2. — *Cicero-* nem hac voce abstinnisse, notavit et *Auson. Epist.* 12. 10. — *Monet Lactant.* 6. 24. quum de dolore peccatorum apud Christianos sermo est, aptius Græce *μετάνοια*, et Latine *resipiscientiam* dici, quam *pœnitentiam*: hæc enim solum respicit factum præteritum, de quo dolet; *μετάνοια*, et *resipiscientia* et præteritum factum dolet, et correctionem futuræ vitæ respicit, confirmans animum suum ad rectius vivendum. Nihilominus et *pœnitentia* hoc sensu usurpatur a *Tertull.* *Pœnit.*, *Augustin.* et *Hieronym.* — *Pœnitentiam agere* est *far penitencia*: et *pœnitentiam gerere* est *pentirsi*. Id patet ex his verbis *Rufini* 2. *Invect.* in *Hieronym.* n. 29. Propter hoc forte me invitabas ad pœnitentiam? (n. 28. Si agas pœnitentiam, bene facis). Non intellexeram. Verumtamen scito, me de hoc quidem pœnitentiam gerere, quin dicam non omnia.

PŒNITENTIÁLIS vel pœnitentialis, is, m. 3. *penitentiare*, qui publicæ confessioni modum imponit, definiens, quænam occulta crimina a pœnitentibus essent in publicum evulganda. *Inscript.* apud *Murat.* 419. 2. HIC REQVIVSIT IN PACE GERVNTIVS V. C. POENITENTIALIS QVI VIXIT ANN. PL. M. LVI. DEPOSITVS EST SVB DIE NON. DECEMB. MAXIMO V. C. CONS. INN. SE... *h. e. ann. a Chr. n. DXXXIII.* *Ad Marin. Papir. diplom.* p. 284. contendit, bunc Gerantium, qui Vir Chrissimus appellatur, non ecclesiastica, sed civili aliqua dignitate præfuisse; sed quemam hæc fuerit, minime statuit. *V. Pœnitentarius* apud *Ducang. Gloss. med. et inf. Lat.* — *Pœnitentialis* vero, seu *presbyter super pœnitentes* institutus videtur multo prius *Roinæ* et *Constantinopoli*, ut narrat *Cassiod.* 9. *Hist. Eccl.* 35.

PŒNITĒO vel pœniteo, es, ūi, et

PŒNITĒT, ēbat, ūit, ere, a. pers. et impers. 2. Scribitur et pœnitet per ne. Sic enim perpetuo habetur in *Pandectis Florent.* Sic in *Tab. ærea* apud *Gruter.* 502. *col. 2. ad fin.* Non magis sunt pœnitendi senatores, quam pœnitet, etc. Sic etiam in libris veterib. et *Virgilio* *Carpensi* haberi testatur *Manut.* Huc facit, quod *Gellius* 17. 1. non a pœna, sed a pœne, et pœnuria ducendum putat, quod sane videtur probabile, si dicamus primam et propriam hujus verbi vim esse, quum pro purum videri ponitur. Quod confirmat *Donatus* ad illud *Ter. Phorm.* 1. 3. 20. nostri nosmet pœnitet. Pœnitet (inquit) eum, qui parum putat. — Part. *Pœnitens, Pœniturus* et *Pœnitendus* sub *A.* — Pœnitere, inquit *Gell.* 17. 1., tum dicere solemus, quum quæ ipsi fecimus, aut quæ de nostra voluntate nostroque consilio facta sunt, ea nobis post incipiunt displicere, sententiamque in iis nostram demutamus. Itaque pœnitere, a pœnio, *h. e. punio*, est dulere, molestè ferre, displicere quod placuit, *μετάνοια* (It. *pœnitirsi*; Fr. *se repentir* et *regretter*; Hisp. *arrepentirse, pesarse de lo hecho*; Germ. *reuen,*

gereuen, Reue, Unlust, Unzufriedenheit über etwas empfinden; Angl. to repent, be grieved or vexed at, be sorry for, be dissatisfied with, regret).

A) Verbum personale. — a) In plur. num. Pacuvius apud Non. p. 475. 18. Merc. Nunc pœnitentibus: libant liberi grato ex loco. — b) Cum Nominativo aut Accusativo rei. Plaut. Stich. 1. 1. 50. Et me quidem hæc conditio nunc non pœnitet. h. e. non displicet. Cf. Cic. 5. Tusc. 18. 53. Sequitur, ut nihil pœniteat, nihil desit, nihil obstat. Id. 5. Tusc. 28. 81. Sapientis est proprium, nihil, quod pœnitere possit, facere. Id. 2. Invent. 13. 43. Quæri oportet, utrum id facinus sit, quod pœnitere fuerit necesse. — c) Cum Nominat. personæ. Liv. 36. 22. Etolus quoque, quamquam non secuti sint regem, sed arcesserint, et duces belli, non socii, fuerint, si pœnitere possint, posse et incolumes esse. Est qui legit possit. Forcellinus vero in his Nominativum latere ait. Justin. 11. 3. 3. Athenienses sicut primi defecerant, ita primi pœnitere cœperunt. Adde eumd. 31. 6. 6. et 38. 10. 12. Et Vulgat. interpr. Luc. 10. 3. Olim in cilicio et cinere sedentes pœniterent. Id. Judith. 5. 19. Quotiescumque autem pœnituerunt se recessisse a cultura Dei. et Ecclii. 32. 24. Fili, sine consilio nihil facias, et post factum non pœnitebis. Cyprian. de singul. Cler. sub init. Si non pœnitueritis, similiter perietis. — Hinc Part. præf. Pœnitens, is, quem pœnitet, chi si pœnitente, apud Cic. 12. Phil. 2. 7. Optimus est portus pœnitenti mutatio consilii. Sall. apud Charis. 3. p. 224. Putsch. Lepidum pœnitentem consilii. Sueton. Claud. 43. Signa quædam nec obscura pœnitentis de matrimonio deque adoptione dederat. — Similiter (a Pœnitus, quod V. in v. Pœnio) Part. Pœniturus apud Quintil. 9. 3. 12. Eo usque processum est, ut non pœniturum pro non acturo pœnitentiam, et visuros ad videndum missos, Sallustius dixerit. Accius apud Non. p. 158. 5. Merc. Neque te, neque quemquam arbitrator tuæ pœniturum laudis. — d) Sic sæpius Gerundium usurpatur. — Absolute. Cic. 4. Tusc. 37. 79. Alexander quum ipse misset Clitum, vir a se manus abstinuit: tanta vis fuit pœnitendi. Liv. 24. 26. ad fin. Ira deinde ex misericordia orta, quod adeo festinatum ad supplicium, neque locus pœnitendi, aut regressus ab ira relictus esset. Cic. fragm. apud Lactant. 6. 24. Corrigitur errorum pœnitendo. Phædr. 5. 5. Ad pœnitendum rebus manifestis agi. Tac. 4. Ann. 11. Nullus ad pœnitendum regressus. — Cum Dativo personæ, aut Genit. rei. Cic. 7. Att. 3. a med. Valde ego ipsi, quod de sua sententia decesserit, pœnitendum puto. Id. 9. Fam. 5. Consilii nostri, ne si eos quidem, quod id secuti non sunt, non pœniteret, nobis pœnitendum putarem. — e) Item Gerundivum Pœnitendus apud Sall. Jug. 84. 28. Kritiz. Sed quoniam vestra consilia accusaverit, qui mihi summum honorem et maximum negotium imposuistis, etiam atque etiam reputate, num id pœnitendum sit. Ita Cortius, haud omnino improbrante Kritizo, qui tamen legit num eorum pœnitendum sit. Tac. 6. Ann. 40. Arruntius respondit non aliud pœnitendum, quam quod antiam senectam toleravisset. Colum. 2. R. R. 2. 7. Itaque hic ager sive exercetur, seu cessat, colono est pœnitendus. è di pentimento al colono. Liv. 1. 35. Sub baud pœnitendo magistro. Gell. 1. 3. Dicta mea factaque pleraque omnia fuisse non pœnitenda. Sueton. Vesp. 1. Gens Flavia obscura illa quidem, sed tamen reipublicæ non pœnitenda. — Legitur etiam pœnitentor pass. vel dep. apud Vulgat. interpr. Marc. 1. 15. Pœnitentiam et credite Evangelio.

B) Verbum imperson. ¶ 1. Generationem pro dotere, moleste ferre, displicere quod placuit. — a) Cum Accusat. personæ et Genit. rei. Cic. 3. Orat. 9. 32. Ego autem, quamquam memet me pœnitet, cum hoc maxime tamen in comparatione conjungor. Id. Planc. 33. 82. Meque vehementer vitæ meæ pœniteret, si in mea familiaritate locus esset nemini, nisi litigioso, aut nocenti. Id. 5. Tusc. 18. 53. Sapientia semper

eo contenta est quod adest, neque eam umquam sui pœnitet. Atticus ad Cic. 9. Att. 10. ad fin. Hoc dicam, non pœnitere me consilii de tua mansione. Nepos Timoth. 4. Quum populum iudicii sui pœniteret. Liv. 2. 54. extr. Neminem noxæ pœnitebat. Tac. Agric. 33. Neque me militum, neque vos ducis pœnituit. — Aliquando Accusativus personæ omittitur. Horat. 3. Od. 24. 45. Vel nos in Capitolium, Vel nos in mare proximum Gemmas et lapides, aurum et inutile. Mitamus, scelerum si bene pœnitet. Ovid. 1. Pont. 1. 57. Sæpe levant (dii) pœnas ereptaque lumina reddunt, Quum bene peccati pœnituisse vident. Pœnitet o, si quid miserorum creditur ulli: Pœnitet, et facto torqueor ipse meo. (ubi notandum rō pœnitet omnino absolute usurpatum). Curt. 10. 7. Pœnitebat (subaudi eos) modo consilii, modo pœnitentiæ ipsius. Tac. 2. Hist. 19. Provisa parataque non arma modo, sed obsequium et parandi amor; quod solum illis partibus defuit, quum virtutis haud pœniteret. — b) Sequente propositione relativa. Plaut. Trin. 2. 2. 39. Is probus est, quem non pœnitet, quam probus sit, et frugi bonæ. h. e. qui ultro, libenter et constanter probus est. Ita Forcellinus; at Fleckeisen. omittit non. Cic. 1. Off. 1. 2. Tamdiu autem velle debetis, quoad te, quantum proficias, non pœnitebit. Id. 2. Att. 4. Neque mihi umquam veniet in mentem Crasso invidere, neque pœnitere, quod a me ipse non desciverim. Adde Tac. 2. Ann. 46. Rursus Cic. 8. Att. 5. Etsi solet eum, quum aliquid furiose fecerit, pœnitere. V. alia in parag. proxime seq. — c) Cum Infinito. Cic. 2. Orat. 19. 77. Efficiunt, ut me non didicisse, minus pœniteat. Id. Senect. 23. 84. Neque me visisse pœnitet, quoniam ita vixi, ut etc. ¶ 2. Speciatim dicitur de iis rebus, quæ nec voluntate, nec consilio nostro factæ sunt: et ponitur pro displicere, dolere, pigere, tædere, aut pudere. Cic. Senect. 6. 19. Num igitur, si ad centesimum annum visisset, senectutis eum suæ pœniteret? gli rincrescerebbe la sua vecchiaja? et 6. de republ. 3. extr. Ipsa terra ita mihi parva visa est, ut me imperii nostri, quo quasi punctum ejus attingimus, pœniteret. mi vergognava. et 11. Att. 13. Ali, se pœnitere, quod animum tuum offenderit, sed se jure fecisse. che gli rincresceva di etc. Stat. 2. Silv. 3. 23. Pœnituit vidisse deam. h. e. displicuit deæ vidisse. Adde Cic. Cæi. 3. 6. ¶ 3. Et de iis, quæ contemnimus, parvi facimus, et quæ non satisfaciunt. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 22. 69. Cur non se transtulit ad alios, et maxime ad Stoicos? Quid? eum Mnesarchi pœnitebat? quid? Dardani? qui erant Athenis tum principes Stoicorum. non gli piaceva? non lo soddisfaceva? et Plaut. Aulul. 3. 2. 20. Me haud pœnitet: tua ne expectam? son contento di quel che ho. Liv. 8. 23. Minime pœnitere se virum suarum, si bellum placeat. ¶ 4. Pœnitet, parum videtur. Ter. Eun. 5. 7. 12. An pœnitebat flagitii, te auctore quod fecisset adolescens, ni miserum insuper et iam patri indicares? ti pareva poco? non ti contentavi? Adde Heaut. 1. 1. 20. Sic Plaut. Stich. 4. 1. 44. Immo duas dabo, inquit ille adolescens, una si parum est: et si duarum pœnitebit, addentur duæ. Adde Truc. 2. 4. 77. et 2. 6. 52.; et Liv. 9. 34. a med. Sic Cæs. 2. B. C. 32. a med. An pœnitat vos, quod salvum atque incolumem exercitum, nulla omnino nave desiderata, transduserim?

POENITIO. V. Pœnio.

POENITUDO, nais, f. 3. pœnitentia. Pacuvius apud Non. p. 152. 30. et 169. 25. Merc. Desiderio, pœnitudine. Auson. Sept. Sap. de Thal. 22. Prædes, vadesque pœnitudinis rei. Adde Sidon. 6. Ep. 9.; et Hieronym. 2. advers. Jovinian. n. 8. Sic Cæi. Aurel. 1. Tard. 5. n. 177. Feram feminam, sævo pœnitudinis dolore commotam, sua manu suos extinxisse.

POENITUS. V. Pœnio.

POENUS, i, m. 2. Carthaginiensis. V. ONOM. — Translate ponitur pro vafro, callido, versuto. Tales enim Pœni habiti sunt. Plaut. Pœn. prol. 111. Ita docte atque astu filias quærit suas: Et

is omnes linguas scit, sed dissimulat sciens se scire. Pœnus plane est. Comp. Pœnior V. in PUNIOR, ôris.

POËSIS, is, f. 3. ποιησις, a ποιέω facio, fingo. — Cave imiteris Prudent. mediam syllabam corripientem 2. in Synmach. 52. quum pulcrum poesis castraverit Aty. — Poesis ¶ 1. Est ars carmina componendi. Quintil. 12. 11. 26. Quantum poesis ab Homero et Virgilio, tantum fatigium cepit eloquentia a Demosthene atque Cicerone. ¶ 2. Item est opus poeticum. Horat. Art. P. 361. Ut pictura, poesis: erit quæ, si propius stes, Te capiat magis, et quædam, si longius abstes; hæc amat obscurum, volet hæc sub luce videri. Cic. 4. Tusc. 33. 71. Anacreontis tota poesis est amatoriam. Id. 3. Orat. 25. 100. Quamvis claris sit coloribus picta vel poesis vel oratio, non potest in delectatione esse diuturna. V. POEMA, ubi de discrimine inter utramque vocem.

POËTA, æ, m. 1. ποιητής, a ποιέω facio, fingo. — Poetes Græca terminatione legitur in Inscript. apud Orell. 1163. DIPHILOS POËTES. — Ceterum poeta ¶ 1. Generatim est artifex, architectus: nam ποιητής proprie est, qui quippiam facit. (Haud recte itaque ait Diomed. 3. p. 488. Putsch. Is, qui versum facit, dictus ποιητής, quum tamen artifices, qui sæpe quid faciunt, non dicantur poetæ.) Plaut. Asin. 4. 1. 1. Agedum, istum ostende, quem conscripsisti, syngraphum. Nam tu poeta es ad eam rem unicus. Id. Cas. 5. 1. 6. neque fallaciam Astutiorem ullus fecit poeta, atque Ut hæc est fabre facta a nobis. ¶ 2. Speciatim et sæpius est carminum scriptor, poeta, rimatore. V. POEMA. Ennius apud Fronton. 4. Ep. 12. p. 110. ed. Rom. visus Homerus adesse poeta. Lucret. 2. 600. Hanc veteres Græcium docti cecinerunt poetæ etc. Cic. Arch. 8. 18. Ceterarum rerum studia et doctrina et præceptis et arte constant; poeta natura ipsa valet, et mentis viribus excitatur, et quasi divino quodam spiritu inflatur. Id. 2. Orat. 46. 194. Poetam bonum neminem sine inflammatione animorum existere posse, et sine quodam afflatu quasi furoris. Id. ibid. 14. 61. Poetæ quasi alia quadam lingua locuti. Id. 5. Tusc. 22. 63. Adhuc ueniamem cognovi poetam, qui sibi non optimus videretur. Horat. Art. P. 9. Pictoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. et ibid. 372. mediocribus esse poetis Non dii, non homines, non concessere columnæ. Quintil. 10. 1. 89. Cornelius Severus, versificator, quam poeta, melior. poetam intelligit, qui et apte invenire ac fingere imitando potest, simulque versus idoneis verbis componere: versificatorem, qui alterum tantummodo potest. — Per autonomasiam poeta Græcis Homerus, Latinis Virgilius est. Justinian. 1. Institut. 2. § 2.

POËTIAS, adis, f. 3. idem ac poetria. Inscript. Nursin. in Bulletin. dell'Institut. archeol. ann. 1831. p. 46. G. CALYPTIUS PRISCUS VI. VIR AVG. SIBI ET ARRIÆ POSTIADI CONIUGI SVÆ ET SILVENTRI FIL. V. A. V. IOSIHN POSUIT. V. eamdem Inscript. cum variant. lection. in Annali dell'Institut. T. 6. p. 117., ubi poethadi.

POËTICA, æ, et

POËTICÆ, es, f. 1. poetica, ποιητική, ars scribendorum versuum. Cic. 1. Tusc. 1. 3. Serius poeticam nos accepimus. et 4. ibid. 32. 69. O præclarum emendatricem vitæ poeticam! Nepos Attic. 18. Attingit quoque poetice: credimus, ne eas expertus esset suavitatis. Plin. 7. Ep. 4. Numquam a poetice alienus fui.

POËTICÆ, adverb. da poeta, poeticamente, ποιητικῶς, poetæ more modoque. Cic. 5. Fin. 4. 9. Ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquar, prætermissa sit. Plin. 2. Ep. 5. circa med. Descriptioes locorum, quæ in hoc libro frequentiores erunt, non historice tantum, sed prope poetice prosequi fas est. Id. 8. ibid. 4. Pande vela, ac, si quando alias, toto ingenio vehere: cur enim non ego quoque poetice cum poeta? Petron. Satyr. 90. Mius quam duabus horis mecum moraris, et sæpius poetice, quam humane locutus es. Adde Quintil. 9. 1. 13.

PŌTICUS, a, um, adject. da poeta, poetico, ποιητικός, ad poetam pertinens. — a) Cum Substantivo. Cic. 3. *Orat.* 38. 153. Poeticum verbum. et 1. *ibid.* 33. 151. Collocatio verborum perlicitur in scribendo, non poetico, sed quodam oratorio numero et modo. *Id.* 3. *Nat. D.* 31. 77. Poetici dii, h. e. qui et quales a poetis finguntur. *Id.* 2. *ad Q. fr.* 15. Cursu corrigam tarditatem, tum equis, tum quoniam scribis poema ab eo nostrum poetarum quadrigis poeticis. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 44. manare poetica mella. *Quintil.* 10. 1. 46. de *Homero*. Non poetica modo, sed oratoria virtut' eminentissimus. *Id.* 10. 1. 90. Poeticum ingenium. et 1. 5. 12. Poetico jure. et 10. 5. 4. Poetica libertate. et 2. 4. 3. Poetica licentia. — b) Neutr. absolute. *Quintil.* 9. 4. 56. Ἐρπυσμον, quod poeticum est. — Et in plur. num. *Id.* 8. 3. 60. Si quis poetica vulgaribus misceat. — Hinc

Poetica, ae, f. 1. (subaudi ars) absolute, substantivorum more. *V.* loco suo.

PŌETILLA, ae, m. 1. poetastro, malus poeta. *Plaut. Truc.* 2. 6. 4. Et Homeroida poetillae mille memorari potest. *Bothe* rectius edidit: *Et Homeroida, et postilla mille memorari potis*. b. e. potis sunt.

PŌETO, as, are, n. et

PŌETOR, aris, ari, dep. 1. poetam agere, versus facere, poetare, verseggiare ποιησιζω. — a) Formi poetor. *Ennius* apud *Priscian.* 8. p. 829. Nunquam poetor, nisi podager. *Auson.* *Epist. praefixa* *Edyll.* 6. Mirandi stuporem transtuli ad ineptiam poetandi. — b) Formi poetolo. *Verus Aug.* apud *Fronton.* 2. *ad M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 3. Igitur priusquam poetare incipio, pansam tecum facio.

PŌETRIA, ae, f. 1. poetessa, rimatrice. ποιητρια, femina poetices peita. *Cic. Cael.* 27. 64. Vetus et plurimarum fabularum poetria. *Ovid. Heroid.* 15. 143. Grata lyram posui tibi, Phoebe, poetria Sappho. *Pers. prol.* 13. Corvos poetas et poetrias picae Cantari credas Pegasus melos. *Sunt qui leg. poetridas, a poetis, idis, eod. sensu.* Etiam *Thon.* *Thesaur. nov. Latinit.* enit. ab *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 8., hunc locum affert et exhibet poetridas. Ceterum *Terentian. de metris* v. 2159. p. 2431. *Putsch.* Continuasse pedes istos (*Adonios*) in carmine solos Dicitur haec eadem praecleara poetria Sappho.

PŌETRIS, idis, f. 3. *V.* voc. praeced.

PŌGŌNIAS, ae, m. 1. πογωνίας, genus cometæ, stella barbata similitudinem referens; πογωνία enim Græci barbam vocant. *Seneca* 1. *Quæst. nat.* 15.; et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 22. (89). Designatur a *Manil.* 1. 836. Nunc prior hæc species dispersis crinibus exit, Et globus ardentis sequitur sub imagine barbæ.

POL, per Pollucem, interject. vel adverb. jurandi, quod juramenti genus tam viris, quam mulieribus erat commune. Apud Comicos fere in quacumque pagina legitur vel ab initio orationis, vel sæpius post primum vocabulum — a) Sine additis. *Ennius* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 19. 44. Pol mihi fortuna magis nunc defuit, quam genus. *Id.* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. Nec pol homo quisquam faciet impune animatus Hoc nisi tu. *Plaut. Asin.* 5. 2. 10. Pol ni vera ista assent, nunquam faceret ea, quæ nunc facit. et *ibid.* 5. 1. 9. Pol ego utrumque facio, ut equum 'st liliam. *Id. Aulul.* 2. 7. 2. Quos pol ut ego bodie servem, cura maiuma est. *Id. Asin.* 2. 2. 86. Ego pol Sauream non novi. *Sic Ter. Andr.* 5. 2. 25. Ego pol hodie, si vivo, tibi ostendam, herum quid sit pericli fallere. *Catull.* 20. 19. Velim pol, inquis: et pol ecce villicus Venit. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 92. pol, me miserum, patrone, vocares. *Id.* 2. *ibid.* 2. 138. pol, me occidistis, amici. — b) Cum additis aliis affirmandi particulis. *Plaut. Men.* 5. 9. 5. Pol profecto haud est dissimilis, et *Amph.* 1. 1. 215. At pol profecto ingratiss. *Ter. Eun.* 4. 4. 8. Istuc pol vero bene. *Id. ibid.* 4. 5. 5. Certe tu quidem pol multo hilarior. *Id. Andr.* 1. 4. 2. Sane pol illa temulentia 'st mulier. — c) Insetitur inter per et aliud vocabulum per tmesin disjuncta.

Ter. Hecyr. 1. 1. 1. Per pol quam paucos reperias meretricibus lideles. ubi *Donatus*: Ordo est pol perquam paucos reperias: nam per pol non est Latinum, sed κατά τησιν, per quam, id est nimio. — d) De forma edepol, *V.* banc voc. loco suo.

PŌLĒA, ae, f. 1. πῶλιον, simus pulli asinini. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 13. 57. (200). Asinini pulli simum, quod primum edidit, poleam vocant Syri.

PŌLĒMŌNĪA, ae, f. 1. πολεμώνιον, herba, ruta capraria. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 6. 28. (64). *V.* **CHILIODYNAMA**.

PŌLENTA, ae, f. 1. Dicitur et *Potentum*, i, n. 2. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 2. ante med. Ut lentiscum, rosa, vel potentum infusum. Adde *Macrob.* loc. infra cit. sub d. — *Polenta* (fortasse a πᾶλη pollen), *polenta*, ἀφαιτον πεφυρμένον, μάζα, cibus vilissimus ex farina hordeacea tosta, proprius tenuiter viventium. Fiebat autem a Græcis hac ratione. Perfusum aqua hordeum siccabant nocte una, postero die frangebant, deinde molis frangebant, servabantque in multos dies: quum vero uti vellet, partem illius farinae aqua aspergebant, et torrebant in sartagine. Ita narrat *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 14. (72), additque alias conficiendæ polentæ rationes ab iisdem usurpata: alii enim adiciebant hordeo semina lini, et celandri, sal, etc. Italia vero, subdit *Id. ibid.*, sine perfusione tostum hordeum in subtili formam molit, iisdem additis, atque etiam milio. *V. eumd.* et 1. 22. c. 25., ubi medicinas ex polenta recenset. — a) Universim. *Pers.* 3. 55. de *Stoicis*. detonsa Juventus Invigilat, siliquis et grandi pasta polenta. *Seneca Ep.* 110. sub fin. Disce parvo contentus esse, et illam vocem magnus atque animosus exclama: Habeamus aquam, habeamus polentam, Jovi ipsi de felicitate controversiam faciamus. Turpe est beatam vitam in auro et argento reponere: neque turpe est in aqua et polenta. Hic vero *Seneca* vertisse videtur ea verba *Stobæi Florid. serm.* 17. Ἐλεγε δ' Ἐμπίροπος ἐπαιμῶς ἔχειν, καὶ τῷ Διὶ ὑπερ αὐδαμονίας διαχωρίζουσαι μάζαν ἔχειν καὶ ὕδωρ. Cf. *Senec. Ep.* 25. 4. Colligas inde, licet, mazam idem significare ac polentam. *Ovid.* 5. *Met.* 450. Dulce dedit, tosta quod coxerat ante polenta. Unde *ibid.* 454. Cum liquido mixta perfundit diva polenta. Videtur *Ovid.* hic describere cyceonem, cujus meminit *Arnob.* 5. 25. et 26. *V.* **CYCRON** et **COCRETUM**. *Colum.* 6. *R. R.* 17. 8. Epiphoram suppressit polenta conspersa mulsâ aqua, et in supercilia genasque imposita. *Apul.* 6. *Met.* Offas polentæ mulsæ concretas ambabus gestare manibus. *Cels.* 4. 11. Polentæ vino aspersa. *Apul.* 1. *Met.* Polentæ caseatæ onula. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 1. 1. (3). Nitrosæ, aut amaræ aquæ polenta addita mitigantur: qua de causa et in saccos vinarios additur polenta. *Id.* 30. *ibid.* 12. 33. (107). Carbunculus aboletur polenta imposita inspersa. *Id.* 27. *ibid.* 8. 37. (59). Herba, quæ ignes sacros cum flore polentæ sanat imposita. h. e. cum flore farinae, ex qua polenta fit: vel cum polenta liquidiore, de qua infra sub d. — b) Differt a pulte, tum quia pulis Latina vox est, et res Italiæ, polenta Græciæ: tum quia pulis ex farre est, polenta ex hordeo. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 8. 19. (84). Videtur tam pulis ignota Græciæ fuisse, quam Italiæ polenta. — c) Macedonibus mos fuit, urbis, quam condere pararent, muros polenta designare, teste *Curt.* 4. 8. Adde *Val. Max.* 1. 8. n. 1. extern. — d) *Polenta, orum*, neutro genere. *Macrob.* 7. *Saturn.* 15. Si naturalis via potum in pulmonem traheret, quod polenta bibuntur, vel quum hauritur potus admixtis granis, seu ex re aliqua densiore, quid his sumptis pulmo pateretur? bibuntur dicit, quia polenta ita temperari potest, ut potui sit: unde *Scribon. Compos.* 159. Polentæ tenuis cyathi duo.

POLENTACIUM, ii, n. 2. edulium ex polenta. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir.* p. 112.

PŌLENTĀRIUS, a, um, adject. ἀφαιτικός, qui est ex polenta. *Plaut. Curc.* 2. 3. 16. Eos ego si offendero, ex unoquoque eorum excutiam cre-

pitum polentarium. h. e. adeo cubito, aut peccatore, aut genu offendam, ut pedere cogam istos Græcos palliatos polenta pastos. *Apul.* 6. *Met.* Polentarium damnum. h. e. jactura offæ ex polenta lactæ.

PŌLENTUM, i, n. 2. *V.* **POLENTA** init. **PŌLET** pro pollet. *V.* **POLLEO**.

PŌLIA, ae, f. 1. gemina canitiem quamdam sparti indicans: a πῶλιος canus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 73. (191). At *Sillig.* unum *Bamberg.* Codicem secutus ita legit, ut sensus sit: Poliam vocant eam gemmam, quæ canitiem spargit, spartopoliam, quæ rariorem canitiem. *V.* ibi adnotat.

PŌLIA, ae, f. 1. greggia di cavalli, πολεία, grex equorum: a πῶλιος pullus equinus. *Ulp. Dig.* 21. 1. 38. sub fin. Si polia venerit, dicemus unum equum, qui vitiosus est, non omnem poliam redhiberi oportere.

PŌLĪMEN, iminis, n. 3. a polio, quod nitidum, quod politum est (*V.* sub II. in fin.): hinc

I.) Proprie ita vocantur globuli metalli, qui ornamentis causa ex balteis equorum vel diadematis mulierum pendent. *Apul. de Deo Socrat.* a med. Neque enim in emendis equis phaleras consideramus, et baltei polimina inspicimus. *Fulgent. Mythol. præf. ad fin.* Quarum (mulierum) dexterior vetenda quadam majestate submissa, elatae frontis polimina argenteis astorum crispaverat margaritis. h. e. aureos diadematis globulos interstis candidis margaritis distinxerat.

II.) Translate polimina sunt testiculi. *Arnob.* 7. 24. Polimina porro sunt ea, quæ nos proles verecundius dicimus: a vulgaribus autem assolent cognomine testium nuncupari. — *Forcellinus* haec esse putavit propriam vocabuli significationem; et quod ad etymon pertinet, illi polimen videbatur esse a polio, pila ludo, vel a pelle, nam veteres poliones pro pelliciones dicebant. *V.* vocem seq.

PŌLĪMENTA, ōrum, n. plur. 2. idem ac polimina. *Ferrius Flaccus* apud *Festum* p. 234. 34. *Mull.* Polimenta antiqui dicebant testiculos porcorum, quum eos castrabant; a politione segetum, aut vestimentorum: quod similiter, atque illa, curentur. *Plaut. Men.* 1. 3. 28. Jube de foro onsonarier sinciput, aut polimenta porcina, aut aliquid ad eum modum. *Alii leg.* aut oiaenta porcina. Dispicit *Scaligero* in *Conjectan.* ad *Farron.* p. 71. ea notatio verbi a *Festo* allata: vult autem dici polimenta a polis seu polulis, quæ fuerint pilulæ ex aluta, tomento molli factæ, quibus datatim ludebant: unde *poli*, pila ludit, apud *Paul. Diac.* p. 243. 4. *Mull.*, qui tamen leg. pollit, non polit.

PŌLINDRUM, i, n. 2. nomen ficti aromatis, joculariter usurpatum a coque apud *Plaut. Pseud.* 3. 2. 43. *Vulgati libri* habent sipulindrum; *Fleckeisen.* vero copoliindrum.

PŌLIŌ, is, tvi vel ii, itum, ire, a. 4. *Polibam* pro *poliebam*: quæ positio in 4. conjugatione frequens est: *Virg.* 8. *Æn.* 435. Palladis arma Certatim squamis serpentum auroque polibant. — *Poliens* 1. 3.; *Politus* in omnibus fere paragr. et in fin.; *Poliendus* 1. 4. — *Polire*, quod deducunt a πῶλιος candidus, est levigare, nitidum reddere, perlicere, et dicitur propiæ de ils, quæ fricando et terendo nitorem acquirunt, λέαινω, ἀποξέω (ii. pulire, lustrare, nettare, lisciare, ornare; *Fr. limer, rendre lisse, uni, polir*; *Ilisp. pulir, alisar, acicalar, limpiar, limar*; *Germ. poliren, feilen, glätten, abputzen*; *Augl. to polish, smooth, furbish, clean, mack neat, trim, deck, adorn*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Ieg. XII. Tab.* apud *Cic.* 2. *Legg.* 23. 59. κοκμν αστια νε πολιτο. *Lucret.* 5. 1451. et dædala signa pollra. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 41. (148). Polire scabritiam ferri hircorum sanguine. *Id.* 19. *ibid.* 5. 26. (87). Raphani poliant eborâ. *Id.* 36. *ibid.* 21. 40. (152). Lapis Samius poliendo auro utilis. *Id.* 37. *ibid.* 8. 32. (109). Polire gemmas cotibus. *Id.* 9. *ibid.* 12. 14. (40). et 32. *ibid.* 9. 34. (108). Squatinæ piscis cute polire ligna. *Id.* 36.

ibid. 6. 9. (52). marmora. Sic *Id.* 36. *ibid.* 13. 19. (86). Fornices tecti lapide polito. *Vitruv.* 7. 4. Supra podia abaci ex atramento sunt subigendi et poliendi. *Marzial.* 4. 46. Synthesis crasso figuli polita caelo. *Id.* 5. 37. Cui nec lapillos præferas Erythraeos, Nec modo polltum pecudis Indicæ dentem. *Id.* 9. 58. Tusca ligo vinea politus. *h. e.* detritus, atque adeo nitens. *Id.* 8. 72. liber Morsu pumicis aridi politus. Sic *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 11. Nec fragili geminæ poliantur pumice froutes (*libellorum*). *Sueton. Cæs.* 67. Argentio et auro polita arma. — Hoc politum est, perfectum est. *Plaut. Epid.* 3. 2. 3. Hinc oppido politum est. Ita *Forcellinus*: alii tamen aliter hunc locum interpretantur. — Et de corporis cultu. *Quintil.* 8. *proem.* 22. Ungues polire, et capillum reponere. *Plaut. Fœn.* 1. 2. 9. Ambræ numquam concessivimus lavari, aut ornari, poliri, expoliri, pingi, singi. *Ovid. Medic. fac.* 25. Fœmineæ vestri poliantur lege mariti. *Firmic. de err. proph. relig.* 4. Effeminare vultum, polire cutem, et virilem sexum ornato muliebri decorare. ¶ 2. Speciatim polire domum est nitidam facere. *Varro* 3. *R. R.* 2. 9. Villa polita opere tectorio eleganter. Sic *Vitruv.* 7. 4.; et *Colum.* 8. *R. R.* 8. 3. Parietem tectorio polire. *intonacare.* *Varro* 1. *R. R.* 2. 10. Regie polita ædificia. *Cic.* 3. *ad Q. fr.* 1. Porticus tota patet, et columnæ politæ sunt. ¶ 3. Item polire lina et lanas est lavare, nettare. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 1. 2. (10). Hispania citior habet splendorem lini præcipuum, torrentis, in quo pollitur, natura. et *ibid.* 3. (18). Iterum deinde in filo pollitur, illius crebro in silice ex aqua. *Id.* 8. *ibid.* 48. 73. (192). Quippe (*lanæ*) abentis polientium extractæ in tomenti usum veniunt etc. ¶ 4. Item polire vestes est fullionem, qui lavant, lillidunt ex aqua, et pectice villos destringunt, γυρνᾶσαι, purgare, ligiare. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 17. 57. (197). Creta Umbrica pollendis vestibus assumitur. *Ulp. Dig.* 47. 2. 12. Fullo, qui curanda poliendaque vestimenta accepit. *Cajus ibid.* 19. 5. 22. Si tibi polienda, sarciendave vestimenta dederim.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus physicis est excolere, ornamentis instruere, perficere. — a) Polire agros, rastris, bidentæ, crate quasi pectore, occare, radere, excolere. *Ennius* apud *Non.* p. 66. 27. *Merc.* Rastros dentiferos capsit causa poliendi agri. Hinc politus ager, diligenter et plane cultus. *Id.* apud *eumd.* *ibid.* testes sunt Lati campi, quos gerit Africa terra politos. *Varro* 3. *R. R.* 2. 5. Fuadus cultura politus. *V. POLITOR* et *POLITIO*. — b) Polita domus, perfecta, omnibus ornamentis instructa, plene ornata. *Phædr.* 4. 4. Domum politam, et delicatos hortulos. *Varro* apud *Non.* p. 56. 29. *Merc.* Politam cœnaculum. *Plin.* 2. *Ep.* 17. ante med. Cubiculum politissimum. ¶ 2. Transfertur ad animum. — a) Morali ratione. *Varro* 1. *R. R.* 2. 10. Vir omnibus virtutibus politus. *Pers.* 5. 116. Pelliculam veterem retines, et fronte politus Astutam rapido servas sub pectore vulpem. *h. e.* externa specie virtutibus ornatus. *Petron.* *Satyr.* 5. mores Frugalitatis lege poliat exacta. — b) Sæpissime refertur ad culturam ingenii, et litterarum, et orationis. *Cic.* 1. *Orat.* 14. 63. Ignarus faciendæ ac polliendæ orationis. *Quintil.* 10. 4. 4. Sit aliquando, quod placeat, aut certe quod sufficiat, ut opus poliat lima, non exerat. *Phædr.* 1. *prol.* Esopus auctor quam materiam reperit, hanc ego polivi versibus senariis. *Ovid.* 1. *Pont.* 5. 61. Cur ego sollicita pollam mea carmina cura? — Hinc eadem significatione sæpissime occurrit *Part. præter. pass.*, cujus exempla et supra retulimus.

Politus, a, um, quod adjective quoque usurpat, unde *Comp. Politor* et *Sup. Politissimus* (*V.* et supra sub II. 1.). *Val. Max.* 5. 4. n. 5. *extern.* Doctrina proficit, ut politoria, non ut meliora fiant ingenia. *Id.* 2. 2. n. 2. Facundia polliorem fieri. *Lucret.* 3. 307. Doctrina homines politos constituit. *Plin.* 1. *Ep.* 16. Qui uorem tam doctam polltamque reddiderit. *Sueton. Cæs.* 47. Serrilia recentiora polliatque im-

menso pretio comparare. *Cic. Pis.* 25. 59. Homo ad persuadendum concinnus, perfectus, politus et schola. *Id.* 13. *Fam.* 1. *ad fin.* Vir omni liberali doctrina politissimus. *Id.* 1. *Fin.* 7. 26. Non satis politus lis artibus, quas qui tenent, eruditi appellantur. *Id.* 2. *Orat.* 17. 72. Homo communium litterarum et politoris humanitatis expertus. *Tac. dial. de Orat.* 18. Gracchus in dicendo plenior et uberior, Crassus politor et orator. *Cic. Brut.* 95. 326. Accurata et polita oratio. *Plin.* 7. *Ep.* 13. Epistola tam polita, quæ nisi a studente, non potest scribi. *Cic.* 2. *Att.* 21. circa med. Sic ego hunc, omnibus a me pictum et politum artis coloribus, subito formatum non sine magno dolore vidi. *Id.* 1. *Fam.* 9. circa med. Ut Apelles Veneris caput et summa pectoris politissima arte perfecit, reliquam partem corporis inchoatam reliquit.

POLIO, dois, m. 3. qui arma polit. *Aurel. Arcad. Dig.* 50. 6. 6. Poliones et custodes armorum. *Torrentin.* habet pollicines. *Haloand.* pelliones: alii politores. Quidam Lexicographi addunt et locum *Firmici*, sine notatione libri, aut cap. Fortasse designant 3. *Mathes.* 13. *ad fin.*, ubi tamen pelliones, non poliones legitur. — In *Gloss. Philoz.* Polio, παροφάγος. *h. e.* glutio, qui patrimonium devorat.

POLION vel polium, li, n. 2. polio, πολιον, nomen herbæ Græcum, Latine liniaria apud *Scribon. Compus.* 83., quoniam ad arcendas tineas interponitur vestibus: duplex est, campestris, major; silvestris, minor. Folia sunt canis boninum similia (unde nomen: nam πολίος canum significat) a radice protinus, numquam palmo altiora. Ita *Plin.* 21. *Hist. nat.* 7. 21. (44.), qui miros ejus usus in medicina recenset *ibid.* 20. 84. (145), et folia ejus æterna esse tradit *ibid.* 17. 60. (100). *V. OMNIMORBIA.*

POLIS, is, f. 3. polis, civitas. *Coripp.* 4. *Johann.* 64. Justiniana polis sævis tunc tradita Mauris. Adde *ibid.* 75.

POLIT. *V. POLLIT.*

POLITE, adverb. *Comp. Politius*; de *Sup. V.* in fin. — Polite, pulitamente, elegantemente, con pulitezza, γλαφυρώς, ornate, eleganter, splendide, perfecte. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 38. 120. Negatis hæc tam polite tamque subtiliter effici potuisse sine divina aliqua solertia. *Id.* *Brut.* 19. 76. Et luculente quidem scripserunt, etiamsi minus, quam tu, polite. *Id.* *Cæli.* 3. 8. Ornate politeque dicere. *Id.* 4. *Fin.* 3. 5. Polite apteque dicere. *Plin.* 1. *Ep.* 16. Causas agere acriter et ardentem, nec minus polite et ornate. *Cic.* 1. *Acad.* (post.) 1. 2. Quæ et sunt magna sane, et limantur a me politius. *Id.* 4. *Herenn.* 32. 44. Ut perfecte et politissime possint esse absolutæ. Ita refert *Rufin.* de *metr. com.* p. 2715. *Putsch.* In editis est perpolitissime.

POLITIA, æ, f. 1. repubblica, c governo della repubblica, πολιτεία, respublica, status civitatis, et, ut *Aristoteles* desinit in *Rhet.*, principatus, et consuetudo rerum, secundum quam vivere unumquemque et conversari decet. Hoc nomine inscriptum est opus Platonis de Republica, quod in decem dialogos distinguitur. *Cic.* 1. *Divinat.* 30. 60. Vide, quid Socrates in Platonis Politia loquatur. Adde 2. *ibid.* 27. 59. *Ambros. Hexæm.* 5. 15. Sic ab initio acceptam a creatura, exemplo avium, politiam homines exercere cœperunt. *Cassiod.* 9. *Variar.* 2. Quarum (*gruum*) morem scriptores rerum naturalium contentes, politiam quamdam inter ipsas esse commemorant, quas civico affectu vivere cognoverunt.

POLITICE, es, f. 1. πολιτικῆ, civilitas, reipublicæ stetus, et ars ejus administrandæ. *Apul.* 2. *Dogm. Plat.* Civilitatem Plato politicen vocat. *Alii* scrib. πολιτικῆν. *Cicero* quoque 9. *Att.* 18. Græce usurpat.

POLITICUS, a, um, adject. politico, civile, πολιτικός, ad politiam, et rempublicam pertinens, civilis. *Cic.* 7. *Fam.* 1. Sed quæ potest esse homini politico delectatio, quam etc.? *Alii* leg. politico. *Id.* 3. *Orat.* 28. 109. Illi olim, propter eimiam rerum maximarum scientiam, a Græcis politici philosophi appellati. *Id.* 9. *Att.* 4. Quas-

dam tamquam Σίσις, quæ et politicæ sunt, et temporum borum. *Cæli.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 1. Tui libri politici omnibus vigent. *Macrob.* 1. *Somn. Scip.* 8. Politicæ virtutes.

POLITIÆ vel polices, ei, f. 5. a v. polio, est elegantia. *Gloss. Lat. Gr.* Pollicies, γλαφυρότης. *POLITIO*, ois, f. 3. pulitura, στίβωσις, λαιώσις, actus poliendi et perficendi.

I.) Proprie. *Vitruv.* 7. 4. Quibus rationibus siccis locis tectoria oporteat fieri, dist: nunc quemadmodum humidis locis positiones expellantur, ut permanere possint sine villis, exponam. *h. e.* tectorii inductiones, intonacature. et *ibid.* 3. a med. Speculum argenteum recipiens in se positionem, fulgentes imagines reddit. *fregazione e lisciatura.* et *Paul. Diac.* p. 71. 20. *Müll.* Depolito, perfectum, quia omnes perfectiones antiqui positiones appellabant.

II.) Translate. *Politio agri* est suprema et diligentior cultura, occando, et complanando terram: quod sit et ante, et post jacta semina. *Cato R. R.* 136. Politioem quo pacto dari oporteat. In agro Casinate et Venafro, in loco bono, parte octava corbi dividat, etc. Loquitur *Cato* de contractu, quo ager colendus et poliendus sub certa frugum mercede dabatur. *Festus* p. 234. 1. *Müll.* Politio segetum, aut vestimentorum. *V.* vocem sequent.

POLITOR, ois, m. 3. pulitore, στίβων, qui polit.

I.) Proprie. *Firmic.* 4. *Mathes.* 7. sub fin. Facit gemmarum politores.

II.) Translate. *Politor agri*, qui diligenter excolit, et supremam culturæ manum imponit, ut in voce præced. II. dictum est. *Cæli.* apud *Ulp. Dig.* 17. 2. 52. Si in coeunda societate artem operamve pollicitus est alter, veluti quum pecus in commune pasendum, aut agrum politori damus in commune quærendis fructibus. *Cato R. R.* 5. Operarium, mercenarium politorem diutius eumdem ne habeat die. Adde *ibid.* 136. Frustra sunt, qui his locis aliter leg. *V.* vocem præced. II. In *Tab. Antiq.* apud *Vulp.* salivna politæ. *h. e.* Salvius politor villæ Antlatinæ: etenim ibidem recensentur nomina servarum, qui in eadem Tiberi Aug. villa erant.

POLITULUS, a, um, deminut. politil. *Cic.* 7. *Fam.* 33. Opus est buc limatulo et politulo tuo judicio. *At Orellius* et *alii* leg. politio.

POLITURA, æ, f. 1. pulitura, lisciatura, pulimento, λαιώσις, politio, perfectio. *Vitruv.* 7. 1. de pavimentis. Super fricaturam, levigationibus et polituris quum fuerint perfecta, incernatur marmor, et supra lorice et calce et arena inducantur. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 6. 9. (53). Crassior arena plus erodit marinoris, majusque opus scabritia polituræ relinquit. *Id.* t3. *ibid.* 12. 25. (81). Charta politura minus sorbet, magis splendet. *Id.* 17. *ibid.* 26. 39. (246). de vitib. Gemmarum, si frigus retorridas hirtasque fecerit, repumicatio et quædam politura. *Id.* 11. *ibid.* 24. 28. (84). de araneo. Scissa protinus reficit, ad polituram sarcinis. *racconciando a perfezione.* *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 1. sub init. Nova politura in muris parietis cubiculorum. *h. e.* in muris et parietibus cubiculorum.

POLITUS, a, um. *V. POLIO*, is.

POLIUM, li. *V. POLION.*

POLLEN, inis, n. et pollis, inis, f. et m. 3. est tenuissima farina pars, quæ circa molas, et loca, quibus panis pinsitur, volitat, et parietibus adhaeret, (*V. POLENTA*) πάλη, πεπάλη, γύρις (It. farina di friscello o fuscello; Fr. farine très-fine, fleur de farine; Hisp. la flor de la harina; Germ. d. feine Mehl, Staubmehl; Angl. the flour that sticks to the walls of a mill).

I.) Proprie. — a) Universim. *Ter. Adelph.* 5. 1. 60. Atque ibi favillæ plena, fumi ac pollinis coquendo sit saxo et molendo. *Cato R. R.* 156. et 157. a med. Postea saltem addito et cumini paullulum et pollinem polentæ. *h. e.* farinae hordeaceæ, ex qua polenta fit. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 26. (82). Glutinum vulgare et pollinis flore temperatur fervente aqua, minimo acetii aspersu. *Priscian.* 6. p. 708. *Putsch.* Hæc pol-

lis, pollinis: sic Charisis (f. p. 27.). Probus autem, et Cæsar hoc pollen, pollinis declinaverunt. *Phocas in arte p. 1697.* illa sunt generis masculini, quæ in genitivo una syllaba accrescunt, ut hic lapis; idis; hic pulvis, eris; hic sanguis, inis; hic pollis, inis. — b) Sumitur etiam pro farina tenuissima, non solum a furfuribus secreta, sed etiam densiore cribro excernenda, tenuissima facta, *flor di farina. Plin. 18. Hist. nat. 9. 20. (87).* de siligine, quæ est genus tritici. Si vero pollinem facere libeat, septicem pondo panis redeunt (e modio), et cibarii tria, furfurumque semodius. et *ibid. 10. 20. (89).* Et Africo (tritico) justum est e modis redire semodios (similagine), et pollinis sextarios quinque. V. *integr. c. 9.*, unde etiam colliges, pollinem tenuiorem esse, quam ipsum florem farinæ.

1.) Translate dicitur de tenuissima farina aliarum rerum. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 29. (91).* Inula in pollinem tunditur arida. *Id. 29. ibid. 3. 11. (39).*; et *Colum. 6. R. R. 30. 6.* Pollen turis. h. e. tus minutum, quod et *manna turis* aliis dicitur. *Cels. 4. 4.* Polline etiam piperis palatum recte respargitur. *Marcell. Empir. c. 19. in fin. p. 113. retro ed. Ald.* Aphronitri unciam S., sulphuris unctam S., ervi farinæ unciam S., hæc omnia in pollinem tenuissimum redacta aceto colliges et permiscebis.

POLLENS, entis. V. POLLEO.

POLLENTER, adverb. pollenter. Legitur tantum Comp. *Pollentius* apud *Claudian. IV. cons. Honor. 254.* cæsaque redit pollentius hydra.

POLLENTIA, æ, f. 1. ¶ 1. Est potentia, potentia, δύναμις. *Plaut. Rud. 3. 2. 4.* Ne impiorum potior sit potentia, quam innocentium. et *Cas. 4. 3.* Nova nupta, sospes iter incipe hoc, ut viri tuo semper sis superstes, atque ut potior potentia sis, vincasque virum, etc. h. e. vigore et viribus corporis. ¶ 2. *Pollentia* fuit etiam dea apud Romanos a pollendo dicta, quæ eadem videtur ac Victoria et Pellonia. *Liv. 39. 7.* Malus in circo instabilis in signum Pollentiæ prociidit, atque id dejecit. Ea religione moti patres et diem adjiciendum ludorum celebritati censuerunt, et signa duo pro uno reponenda, et novum auratum faciendum. — NB. De nomine urbis V. ONOM.

POLLĒO, es, ere, n. 2. Antiqui poleo dixere, teste *Festo p. 205. 16. Müll.*, quia nondum geminabant consonantes. — Præteritis ac supinis caret. Usus tamen est præterito pollui his verbis *Isid. 1. Orig. 40.* Appellantur fabulæ Æsopicæ, quia is (*Æsopus*) apud Phrygas in hac re polluit. — Part. *Pollens* in fin. — Pollere est posse, valere, vigere, vim viresque multas habere, δύναμις (It. potere, avere potenza, forza, virtù, valore; Fr. pouvoir, être puissant, influent, avoir beaucoup de pouvoir; Hisp. poder, tener expedida la facultad ó potencia de hacer alguna cosa; Germ. etwas vermögen, ausgerichten können, in etwas stark, etwas zu thun im Stande sein; Angl. to be able, be very strong or mighty, be of great force or power, prevail much, bear rule or sway, excel).

1.) Proprie. ¶ 1. Generativum. — a) Jungitur cum *possum*. *Liv.* in veteri formula fœderis, 1. 24. *sub fin.* Tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque. et 8. 33. Qui unus plus, quam tua dictatura, potest polletque. *Plaut. Asin. 3. 3. 46.* Videtur, viginti minæ, quid pollet, quidva possunt? Adde *Vet. Poet.* apud *Cic. 4. Tusc. 32. 69.* V. POLLENS *sub init.* — Hæc quidam ita distinguunt, ut *pollere* referatur ad vires insitas, et a natura: posse ad acquisitas, et ab exercitatione. Sed hoc incertum discernen est, passimque negligitur, præsertim a poetis. — b) Absolute. *Cic. 3. de republ. 12.* Imperare quam plurimis, frui voluptatibus, pollere, regnare, dominari. *Cæs. fragm.* apud *Sueton. Cæs. 6.* Reges, qui plurimum inter homines pollet. *Id. 1. B. C. 4.* Qui in republica judicibus tum plurimum pollebant. *Cic. 2. Off. 9. 31.* Ad fidem faciendam iustitia plus pollet. *Id. Brut. 31. 190.* Perorandi locus, ubi plurimum pollet oratio. *Flor. 4. 2.* Quum Romana majes-

tas toto urbe polleret. *Tac. 4. Ann. 33.* Olim, plebe valida, vel quum Patres pollerent, noscenda vulgi natura. *Plin. 28. Hist. nat. 2. 5. (25).* Etiam mutas religines pollere manifestum est. — Et cum Infinito vicem Nominativi gerente. *Cic. Brut. 69. 242.* Is omnibus exemplo esse debet, quantum in hac urbe polleat, multorum obedire tempori, multumque vel honori, vel periculi servire. — c) Cum Ablativo rei, qua quis pollet. *Propert. 3. 8. 17.* Pollere forma. *Sueton. Cæs. 19.* pecunia. *Tac. 4. Ann. 55.* antiquitatis gloria. et 11. *ibid. 24.* armis. et 14. *ibid. 57.* malis artibus. *Id. 2. Hist. 92.* gratia. et 3. *ibid. 45.* nobilitate. *Apul. 2. Met.* Quod sciam, templa et lavacris et ceteris operibus cunctas civitates antecellimus: utensilibus præterea pollemus affatim. h. e. cibariis abundamus. *Rursus Tac. 3. Hist. 55.* Tot millia armatarum, lecta equis virisque, si dux alius foret, inferendo quoque bello satis pollebant. ¶ 2. Speciatim de iis, quæ vim habent in medicina. *Plin. 24. Hist. nat. 19. 110. (171).* Herba contra anginas efficacissime pillel, ex aqua pota. *Id. 20. ibid. 16. 63. (171).* Cunitago pollet adversus scorpiones ex posca. et 33. *ibid. 4. 25. (84).* Aurum plurimis modis pillel in remediis. *Id. 28. ibid. 8. 29. (114).* Chameleonis linguam ad judicium eventus polliere. et *mox (115).* Pedem dextrum contra latrocinia terroresque nocturnos.

II.) Translate de rebus inanimis. *Horat. Art. P. 242.* tantum series juncturaque pollet. *Plin. 36. Hist. nat. 22. 47. (165).* Ex oleo et aqua Cilicis cotes pollet, ex aqua Arsinoicæ, sono buone assai. et 14. *ibid. 6. 8. (70).* Quum eadem vitis aliud aliis in locis polleat. *Id. 19. ibid. 3. 17. (47).* Sunt etiamnum duo genera, non nisi sordido nota vulgo, quum quæstu multum polleant. h. e. quum valde quæstiosa sint. — Hinc Part. præf.

Pollens, entis. adjective nunque usurpat, unde Comp. *Pollentior* et Sup. *Pollentissimus* 1.; et est potens, valens, potente, δύναμις. ¶ 1. Generativum. — a) Aliquando *pollens* cum potens jungitur. *Sall. Jug. 1.* Dux atque imperator vitæ mortalium animus est, qui ubi ad gloriam virtutis via grassatur, abunde pollens potensque, et clarus est, neque fortuna eget. *Liv. 2. 34. a med.* Cur Sicinium potentem pollemtemque video? *Inscript. apud Gruter. 50. 3.* HERCVLI VICTORI POLLENTI POTENTI INVICTO etc. V. POLLEO 1. a. — b) Absolute. *Vellej. 1. 2. 5.* Classis plurimum pollens mari. *Plaut. Capt. 2. 2. 28.* Genus pollens et honoratissimum. *Tertull. advers. Psych. 6.* Multa pollentioris mentis. *Solin. 2. ante med.* Pollentissima ingenia. — c) Cum Ablativo. *Nævius* apud *Macrobi. 6. Saturn. 5.* Dein (incedit) pollens sagittis, inclutus Arcitenens. *Ovid. 3. Trist. 10. 55.* Hostis equo pollens longeque volante sagitta. *Lucret. 1. 60.* Pollens opibus. *Val. Flacc. 6. 85.* venenis. — d) Cum Genitivo. *Plaut. Curc. 1. 2. 21.* de Baccho. Vini pollens Liber. — e) Cum Accusativo. *Seneca Agam. 805.* Soror cuncta pollentis viri, Argolice Juno. — f) Cum Infinito. *Lucan. 6. 685.* Tum vox Lethæos cunctis pollentior herbis Excantare deos. *Sil. It. 14. 80.* tractare serenæ Imperio vulgum pollens. ¶ 2. Speciatim, *pollentes herbe* sunt quæ vim habent in medicina. *Ovid. 2. Fast. 425.* non tu pollentibus herbis, Nec prece, nec magico carmine mater eris. Adde *eumd. 7. Met. 196.* *Claudian 1. in Rufin. 150.* funestarumque potestas Herbarum, quidquid letali gramine pollens Caucasus. V. POLLEO 1. 2.

POLLEX, icis, in. 3. primus et crassior digitus in manu et pede: a *polleo*, quia supra ceteros vim habet, ut *Atejus Capito* apud *Macrobi. 7. Saturn. 13.* docet, ἀντιχειρ (It. dito grosso, pollice; Fr. le pouce; Hisp. pulgar; Germ. der Daumen; Angl. the thumb, the great toe). 1.) Proprie. — a) Universim. *Plin. 11. Hist. nat. 43. 99. (244).* Hominis digiti articulos habent ternos, pollex binos, et digitis adversus universis flectitur: per se vero in obliquum porrigitur, crassior ceteris. Huic minimus mensura par est. — Hinc, cum addito *digitus*, de men-

sura. *Cato R. R. 20.* Tunicas latas digitorum pollicem facito. *Cæs. 3. B. G. 13.* Clavi digiti pollicis crassitudine. — Ceterum *Cic. 3. Off. 11. 46.* Durius Athenienses, qui sciverunt, ut Eginetis, qui classe valebant, pollices præcederent. *Horat. Epod. 5. 47.* irresectum sæva dente livida Canidia rindens pollicem. *Ovid. 4. Met. 36.* levi deducere pollice flum. et 6. *ibid. 22.* versare fusum. *Virg. 11. En. 68.*; et *Colum. 10. R. R. 303.* dura demetere sinres. *Ovid. 2. Art. am. 494.* movere fila lyræ. (Hinc *Horat. 4. Od. 6. 35.* Lesbium servate pedem meique Pollicis ictum.) *Id. 8. Met. 198.* mollire ceram. (Hinc *Juvenal. 7. 237.* mores teneros ceu pollice ducat, Ut si quis cera vultum facit.) *Id. 10. ibid. 289.* tentare venas. *Martial. 6. 89.* arguto matellam poscere. h. e. crepando digitis. *Sueton. Aug. 24.* Equitem R., quod duntibus filiis adolescentibus, causa detrectandi sacramenti, pollices amputasset, ipsum, bnaque subiecti bsta. V. MURCUS. *Terentian. præf. v. 33. p. 2384.* *Putsch.* Alterna vice pollicem. — b) Speciatim. In pollice erat favoris studique significatio: nam faventes prænebant, aversantes improbantque vertebant retro et subrigebant. *Plin. 28. Hist. nat. 2. 5. (25).* Pollices, quum faveamus, premere etiam proverbio jubetur. *Horat. 1. Ep. 18. 66.* Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum. *Juvenal. 3. 36.* Munera nunc edunt, et versu pollice vulgi Quemlibet occidunt populariter. *Prudent. 2. advers. Symmach. 1097.* pectusque jacentis Virgo modesta jubet conversu pollice rumpi. Adde *Stat. 8. Theb. 26. Auct. incertus in Anthol. Lat. T. 1. p. 534.* *Burmman.* Sperat et in sæva victus gladiator arena, Sit licet infesto pollice turba minas. — *Infestus* itaque pollex est conversus et subrectus, quia talis esse aversantium solet et damnantium: verum Idem erat proprius etiam oratorum loqui incipientium, qui, licet in miti negotio usurparetur. *Infestus* tamen dicebatur. V. DIGITUS. *Quintil. 11. 3. 119.* Fit et ille habitus, qui esse in status pacificator silet, qui, inclinato la humerum dextrum capite, brachium ab aure prntenso, manum infesto pollice extendit. *Apul. 2. Met.* Duobus infimis conclusis digitis, ceteros eminentes porrigit, et infestis pollice clementer subridens inlit. — c) De pollice pedum exempla habes apud *Plin. 28. Hist. nat. 4. 9. (42).* et *alibi*; et *Martial. 8. 75.*; et *Sueton. Cal. 57.* — d) Per synecdochen pollex est tota manus. *Ovid. 3. Amor. 6. 71.* scindens inimicum pollice crinem.

II.) Translate. ¶ 1. Per metaphoram est palmæ brevior crassiorque, figura pollicis, qui et custos, et reser, et præsidarius, et subsidiarius dicitur, ut *Colum. 4. R. R. 21. 3.* docet, id est sarmentum gemmarum duarum, vel trium, ex quo quum processerit frugiferæ materiæ, quidquid est supra vetusti brachii, amputatur. *Id. ibid. 24. 13.* Subsidiarius custos in pollicem subsecari non debet, quum est. *Plin. 14. Hist. nat. 1. 3. (14).* Vites excrescere ultra suos pollices prohibet. Adde *eumd. 17. ibid. 22. 35. (186).* ¶ 2. Item nudus, et veit crassus unguis exstans in trunco et cortice palmarum. *Plin. 13. Hist. nat. 4. 7. (29).* Reliquæ teretes atque proceræ, densis gradatisque corticum pollicibus, aut orbibus, faciles ad scandendum Orientis se populus præbent. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

POLLICĀRIS, e, adject. di un pollice, pollicis magnitudinem habens. *Plin. 27. Hist. nat. 9. 40. (73).* Folia pollicari amplitudine. *Id. 15. ibid. 24. 26. (75).* Siliqua pollicari latitudine. *Id. 13. ibid. 23. 45. (128).* Frutur pollicari crassitudine.

POLLICEO, es, etc. V. voc. seq. sub B.

POLLICEOR, liceris, licetus sum, licer, dep. 2. Part. *Pollicens* sub A. a.; *Pollicitus* sub A. c. et B. — Polliceri est promittere, profiteri, deferre, offerre, προχέομαι, επαγγέλομαι (It. promettere, esibire, offerire; Fr. proposer, offrir, promettre de faire quelque chose; Hisp. proponer, ofrecer, prometer; Germ. sich erbielen zu etwas, etwas zu leisten versprechen, etwas verheissen zusagen; Angl. to promise, assume, hold forth, offer).

a) Deponent. forma et vl. — a) Ratione habita etymol. alii ducunt a *pote* et *liceor*, alii vero a *por* et *liceor*, quasi proprie dicatur de eo, qui pretium pro merce, aut opere promittit. *Ter. Andr.* 1. 1. 49. Amans accessit pretium pollicens. *Id. Phorm.* 1. 2. 18. Is senem per epistolas pellexit modo non montes auri pollicens. *Sall. Jug.* 19. Dando et pollicendo multa perfecit, ut etc. — b) Universim tamen adhibetur pro promittere: nisi quod nonnulli (ut *Donatus* ad *Ter. Andr.* 2. 3. 27.) ita distinguunt, ut *polliceri* majori affirmatione dicatur, quam *promittere*: alii, (ut *Servius* ad *Virg.* 1. *En.* 241.) *polliceri* ulro ac sponte, *promittere* rogatos. Sed hæc discrimina aut vera non sunt, aut per raro servantur. Ceterum — c) Cum Accusativo rei. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 58. 132. Sed superstitiosi vates impudentesque arioli — Quibus divitias pollicentur, eis drachumam ipsi petunt. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 8. Hospitium et cœnam polliceri peregræ advenienti. *Id. Truc.* 2. 4. 23. Plus pollicere tu, quam ego a te postulo. *Cic. Planc.* 42. 101. Nihil tibi ego tuum de meis opibus pollicebam, sed de bonum erga me benevolentia promittebam. *Id.* 7. *Fam.* 5. Neque minus ei prolixæ de tua voluntate promisi, quam eram solitus de mea polliceri. *Id.* 5. *Fam.* 8. a med. Ego vero tibi profiteor atque polliceor meum studium in omni genere officii. *Id. pro leg. Manil.* 24. 69. Quidquid auctoritate possum, id omne ad hanc rem conficiendam tibi polliceor ac defero. *Id.* 10. *Phil.* 4. 9. Polliceri præsidium suum alicui. et *Divin.* in *Q. Cæcil.* 6. 21. suam operam. *Tac.* 2. *Ann.* 40. Offerant pecuniam, fidem atque pericula polliceantur. *Plin. Paneg.* 70. Impunitatem male consultis polliceri. *Seneca Thyest.* 619. Nemo tam divos habuit faventes, Crastinum ut possit sibi polliceri. — Similiter *Part. Pollicitus* apud *Plaut. Aulul.* 3. 4. 11. Credo ego edepol, illi mercedem gallo pollicitos coquos. *Cæs.* 2. *B. G.* 4. Bellovacos pollicitos lecta millia lx. *Horat.* 1. *Od.* 15. 29. Quem tu — Sublimi fugies mollis anhelitu, Non hoc pollicitus tuæ. — d) Cum Infinito. *Plaut. Most.* 5. 1. 36. Quin iurandum pollicitus est dare, si vellim, mihi. *Ter. Hecyr.* 4. 4. 57. Pollicita est ea, se concessuram ex ædibus. *Id. Andr.* 3. 5. 7. Qui modo sum pollicitus ducere. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 37. 103. Pro certo polliceor hoc vobis atque conlirino, me esse perfecturum, ut etc. — e) Absolute; Accusativus enim vel Infinitus facile subauditur; et aliquando cum Adverbiis. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 2. 5. Nostræ causæ non videntur homines defuturi: mirandum in modum proficitur, offerunt se, pollicentur. *Id.* 13. *Att.* 1. De cæstate polliceris, vel potius recipis. *Id.* 5. *ibid.* 13. Polliceri liberalissime. *Id.* 4. *Fam.* 13. benigne. *Id. Dom.* 11. 28. prolixæ. *Flor.* 1. 1. Ita illi aves pollicebantur. — f) Proverbium est illud *Ter. Phorm.* 1. 2. 18. Montes auri polliceri. *V. Supra* in a. Similiter illud *Sall. Cat.* 23. Polliceri maria montesque.

B) Activa positione olim *polliceo* dictum est. *Varro* apud *Non.* p. 471. 13. *Merc.* Ne dares, na polliceres. — Hinc *polliceor* passiva significatione. *Metellus Numidic.* apud *Priscian.* 8. p. 792. *Putsch.* Ut aliis ob metum statua polliceantur. *Ulp. Dig.* 14. 1. 1. a med. Exercenti navem actio non pollicetur. — Et *Part. Pollicitus*, passivæ, promissus, *promesso, esibito. Fellej.* 2. 111. 1. Senatorum equitumque R. exactæ ad id bellum operæ pollicitæ. Sed de hac lectione valde dubitandum est; alii enim aliter omnino legunt. *Ovid.* 3. *Fast.* 366. Pollicitan dictis, Juppiter, adde fidam. et *Heroid.* 21. 140. Exige polliciti debita jura tori. Adde *eumd.* *ibid.* 6. 140. — Hinc

Pollicitum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est promissio, pollicitatio, *promessa. Colum.* 11. *R. R.* 3. 1. Memores polliciti nostri subjungemus cultus hortorum. *Ovid.* 1. *Art. am.* 632. Pollicito testes quoslibet adde deos. et *ibid.* 355. Pollicitis corrumpere aliquem. et 3. *Amor.* 7. 70. capi.

POLLICITATIO, ònis, f. 3. *promessa, esibitione, offerta, ἐπαγγελμα, υπόσχεσις, promissio iterata, vel multarum rerum, ut ait Donatus ad Ter. Andr.* 3. 2. 47., item simpliciter promissio, præsertim ejus, qui ulro, et non rogatus pollicetur. *Ter. Phorm.* 5. 6. 18. Quin tu hinc pollicitationes aufer: quod fers, cedo. *Cæs.* 3. *B. G.* 18. et 26. Huic magnis præmiis pollicitationibus ac persuadet, ut etc. et 7. *ibid.* 1. Omnibus pollicitationibus ac præmiis deposcunt, qui belli initium faciunt. et 3. *B. C.* 108. Hunc incitatum suis, et regis inflatum pollicitationibus, etc. *Sall. Jug.* 65. Multis pollicitationibus agradi aliquem. *Asinius Pollio* ad *Cic.* 10. *Fam.* 32. a med. Quum legionem ad se accessisset hac pollicitatione, denarios quingenos militibus daturum. — A Jctis sæpe de ea promissione dicitur, quæ sit civitati, aut republicæ, ut videre est *Dig. 50. tit. 12. qui de pollicitationib.* inscribitur. *Plin.* 10. *Ep.* 48. Huic theatro ex privatorum pollicitationibus multa debentur. *Inscript.* apud *Gruter.* 422. 3. c. IVLIO AVGUSTI L. HELENO EX DECRETO DECVR. MVNICIPII ALERINAT. ET POLLICITATIONE SEVIR. ET MYNICIPIVM ET INCOLAR. OB MERITA RIVS — Dicitur etiam da metu alicuius infertunil. *Inscript.* apud *Murat.* 135. 1. QVVM RESPVBLICA PRÆDIA SVA VENDIDERIT OB POLLICITATIONEM BELLI NAVALIS (P. Lucilius Gamala) HS. CCCCXXX. REIPVBLICÆ DONAVIT.

POLLICITATOR, òris, m. 3. qui pollicitatur. *Tertull. advers. Jud.* 1. Habemus deum idoneum pollicitatorem, et fidelem sponsorem.

POLLICITATRIX, icis, f. 3. quæ pollicitatur. *Tertull. Apolog.* 23. Virgo pluviarum pollicitatrix.

POLLICITATUS, a, um, particip. *V. voc.* seq.

POLLICITOR, aris, atus suam, ari, dep. 1. frequentat. a *polliceor*. — *Part. Pollicitans* et *Pollicitatus*. — Pollicitari est multa, aut sæpe promittere, offerre, *promittere, esibire, offerre, υπόσχεμα.* *Plaut. Rud.* 4. 2. 24. Pauillatim pollicitabor pro capite argentum, ut sim liber. *Id. Mil. glor.* 3. 3. 6. Pollicitari alicui operam suam. *Ter. Phorm.* 3. 2. 35. Ego te complures menses tuli pollicitantem, nihil ferentem. *Id. Andr.* 5. 4. 9. Sollicitando et pollicitando eorum animos lactas. *Sall. Cat.* 38. Dein largiundo et pollicitando magis incendere. *Ulp. Dig.* 50. 12. 6. Etiam feminas, si quid ob honorem pollicitatæ sunt, debere implere, sciendum est. — Passivè *Venant. Fortun.* 6. *carm.* 4. 94. Pollicitata semel, perpetua manent. h. e. promissa.

POLLICITUM, i, n. 2. et

POLLICITUS, a, um, *V. POLLICEOR.*

POLLINÆGĒUS, a, um, adject. idem ac pollinarius. *Gloss. Cyrill.* Πυρίτης ἄρτος, pollinaceus.

POLLINĀRIS, e, et sæpius

POLLINĀRIUS, a, um, adject. ad pollinem pertinens. *Plaut. Pæn.* 3. 1. 10. Iste quidem gradus succretus est cribro pollinari. h. e. brevissimus, et minutissimas, minimumque procedens. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 28. (108). Cribrorum genera Galli e solis equorum invenere, Hispani e lino excussoria et pollinaria. *Gloss. Cyrill.* Pollinare cribrum, γυριστήριον κόσκων.

POLLINCTOR, òris, m. 3. Quidam scribunt *pollitor*. — Pollinctor est qui cadaver curat, lavat, ungit et rogo parat, a *pollingo, beccamorti, becchino, ἐνταφιαστής, ταφεύς, νεκροστόλος.*

I.) Proprie. *Non.* p. 157. 20. *Merc.* Pollinctores sunt qui mortuos curant. Sic *Fulgent. de prisc. serm.* p. 559. 9. *Merc.* Pollinctores dicti sunt, qui funera morientium accurant. — Dicti autem pollinctores, quasi pollutorum unctores, id est cadaverum curatores. *Varro* apud *Non.* loc. cit. Itaque plures dies inter medici discessant et adventum pollinctoris interfuerunt. *Plaut. Pæn. prol.* 63. Quia mihi pollinctor dixit, qui eum pollinaxerat. Adde *eumd.* *Asin.* 5. 2. 60. *Martial.* 10. 97. Jam scrobe, jam lecto, jam pollinctore parato, Heredem scripsit me Numa: convaluit. *Ulp. Dig.* 14. 3. 5. Si libitarius ser-

vum pollinctorem habuerit. — Et universim vespillo, libitarius. *Sidon.* 3. *Ep.* 13. ante med. Cadaver rogale, quod facibus admotis semicom-bustum, moxque sidentæ strue torrium devolutum reddere pyræ jam fastidiosus pollinctor exhorret.

II.) Translate est qui hominem immolat. *Tertull. advers. Gnost.* 7. Quis (Deo nostro) exprobrasset et aram rogum et pollinctorem sacerdotem, et non beatam amplius reputasset, quem Deus comedisset?

POLLINCTŌRIUS, a, um, adject. ad pollinctorem pertinens. *Plaut.* in *Supposit.* *Aulul. scæna, Quid hic,* 4. Libitarius, sive pollinctorius esserit.

POLLINCTŌRA, æ, f. 1. unctio et curatio cadaveris. *V. POLLUCTURA.*

POLLINCTUS, a, um, *V. voc.* seq.

POLLINGO, lingis, linai, linctum, lingere, a. 3. Quidam *pollincio* esse putant in præsentii: sed *pollingo* agnoscit etiam *Charis.* 3. p. 218. *Putsch.* De etymologia *V. Voss.* — *Part. Pollinctus* I. et II. — Pollingere est cadaver curare, lavare, ungere ad rogam et sepulturam, *governare e ungere i cadaveri per la sepultura.*

I.) Proprie. *Gloss. Philox.* Pollingo, περιελάω νεκρόν, σισοπλόω, ταριχέω, ἐνταφιαζώ. *Plaut. prol. Pæn.* 63. Quia mihi pollinctor dixit, qui eum pollinaxerat. *Amnian.* 19. 1. Lectuli signata vehentes hominum mortuorum, ita curate pollincta, ut imagines essent corporibus similes iam sepultis. *Apul. Florid.* n. 19. Jam miserii illius membra omnia aromatis perspersa, jam os ipsius unguine odoro delibutum, jam eum pollinctum, etc.

II.) Translate. *Seneca Vit. beat.* 7. Voluptas medicamentis pollincta. *Alii rectius leg.* polluta. *Val. Max.* 7. 7. 4. Spernis quos genulisti, nubis effeta, neque erubescis vi totum patrimonium addicere, cujus pollincto jam corpori marcidam senectulem tuam substravisti. *Hic Val. Max.* Septiciam quamdam alloquitur, quæ filiis irata, quum jam parere non posset, Publicio admodum senî nupserat, testamento etiam utroque filio præterito.

POLLIS, inis. *V. POLLEN.*

POLLIT, pilla ludit. *Paul. Diac.* p. 243. 4. *Müll. Atii leg. polit.* *V. POLIMENTA* in fin.

POLLUBRUM et pōlubrum, i, n. 2. *catino, bacino da lavar le mani, χερυβον, vas excipiendæ aquæ, dum manus lavantur, aut pedes, malleuvium, trulleum, pelvis: a polluo, quod a por pro et tuo lavo. Non.* p. 544. 21. *Merc.* Polubrum, quod Græci χερυββα, nos trulleum vocamus. *Paul. Diac.* p. 247. 1. *Müll.* Pollubrum pelluvium vas, quod nos pelvem vocamus. *Gloss. Placid.* in *Class. Auct.* T. 3. p. 493. ed. *A. Maio.* Pollubreo, tulleo. *Leg. Pollubro, trulleo. Liv. Andron.* apud *Non.* loc. cit. Argenteo pollubro, et aureo gutto. *Rectius Müllerus ad Fest. et Paul. Diac. Suppl. Annotat.* p. 396. legit: Argenteo pulubro, aureo eglutro. His vero *Livius*, parum quidem accurate, expressit illa *Homer. Odyss.* 1. 136. -137. *Fabius Pictor ibid.* Aquam manibus pedibusque dato: polubrum sinistra manu teneto, dextera vasum cum aqua. *V. PELLUVIA.*

POLLUCEO, ces, xi, ctum, cere, a. 2. *Part. Polluctus* II. in omnihus paragr.; *Pollucendus* I. — *Pollucere* sacrorum verbum est, de illis, qui diis libamenta offerunt: videtur esse idem ac porricio. *V. Farronis loc. cit.* in *Polluctum*, i, in fine hujus vocis.

I.) Proprie est partem victimæ populo permittere, ut vescatur, postquam pars diis data et porrecta est (*V. infra* II. 1. et 2.). Sed accipitur etiam pro sacra facere, diis offerre, consecrare. *Cato R. R.* 132. Jovi dapali culignam vini, quantum vis polluceto. Quum pollucere oportebit, sic facies. Juppiter dapalis, quod tibi fieri oportet, in domo familia mea culignam vini dapi, ejus rei ergo mactæ hac dape pollucenda esto. *Plaut. Stich.* 1. 3. 80. Ut decumam partem Herculi polluceam. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 2. 10. (20). ex *Cassio Hemina.* Numa constituit, ut

pisces, qui squamosi non essent, ni polluerent: parcimoniam commentis, ut convivia publica et privata, cœnæque ad pulvinaria facilius compararentur, ni qui ad pollutum emerent, pretio minus parcerent, eaque præmererentur. *Festus* p. 253. 17. *Müll.* quoque ea percenset, quæ pollucere licebat, h. e. cœnere diis offerenda, et in conviviis sacrorum causa adhibenda, nimirum far, polentam, vinum, panem fermentatum, sicum passam, suillam, bubulam, agniam, caseos, ovillam, alicam, sesama, oleum, et pisces, quibus est squama, præter scarum. Herculi autem omnia esculenta, poculenta.

II.) Translate. ¶ 1. *Polluctus* est mensæ appositus, in mediis positus, omnibus communis: ductum a *polluctis*, ad quæ quilibet conveniebat. Postquam enim pars victimæ, v. gr. exta, diis porrecta et oblata erat, reliqua cum populo communicabatur, ut ab eo consumeretur. Hinc translate *Plaut. Rud.* 2. 4. 11. Non ego sum pollucta pago: potin' ut me abstineas manum? ¶ 2. Significat etiam opipare acceptus, laute habitus, nempe quia pollucetes veteres convivia lauta instituebant. Hinc jocose *Id. Curc.* 1. 3. 37. Polluctus virgis servus. ¶ 3. Item imbutus, quasi particeps factus alicujus rei. *Arnob.* 5. 12. Hocine de diis quisquam vel exigua dixerit eorum opinione polluctus? — Hinc

Polluctum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est sacrificium, sive convivium, quod Jovi dapali, Herculi, aliis deo licebat. *Farro* 6. L. L. 54. *Müll.* Polluctum, quod a porriciendo est fictum. Quum enim ex mercibus libamenta porrecta sunt Herculi in aram, tum polluctum est. *Cassius Hemina* apud *Plin.* 32. *Hist. nat.* 2. 19. (20). Ni qui ad pollutum emerent, pretio minus parcerent. *Macrob.* 2. *Saturn.* 12. in fin. Proprie autem catillones dicebantur, qui ad pollutum Herculis ultimi quum venirent, catillos liguriebant. — Proprie autem *polluctum* erat pars victimæ reliqua, quæ a populo consumebatur, postquam alia pars diis data et porrecta erat. Hinc *Plaut. Rud.* 5. 3. 63. Spectatores, vos quoque ad cœnam vocem, ni datus nil sicut, neque sit quicquam pollucti domi.

POLLUCIBILIS, e, adject. Comp. *Pollucibilior*. — *Pollucibilis* est opulentus, opiparus, splendidus: a *polluceo*, quia pollutum plane opiparum ac sumptuosum erat. *Macrob.* 2. *Saturn.* 13. ad fin. Altera die Cleopatra pertentans Antonium, pollucibilem sane cœnam paravit, sed quam non miraretur Antonius. *Tertull.* *Jejun.* 17. Quis sanctorum inter vos, nisi convivandi frequentior, nisi obsonandi pollucibilior, nisi calicibus instructor? h. e. sumptuosior, magnificentior.

POLLUCIBILITAS, atis, f. 3. *Fulgent.* 1. *Mythol.* 2. Saturnus Pollucis filius dicitur, sive a pollendo, sive a pollucibilitate, quam nos humanitatem dicimus. Adde *Mythograph. tertium ab A. Maio* editum in *Class. Auct. T.* 3. p. 165. n. 9.

POLLUCIBILITER, adverb. *πολυτελώς*, opipare, splendide, laute. *Plaut. Most.* 1. 1. 23. Pasce parasitus, obsonate pollucibiliter. *Id. fragm.* apud *Fulgent.* 1. *Mythol.* 2. Biblis, pergræcaminis pollucibiliter.

POLLUCTE, adverb. opipare, a *polluctum*. *Plaut. fragm.* apud *Festum* p. 229. 21. *Müll.* Pollucte prodigium esse amatorem addeceat. *Pollucte* sine dubio verius est, quam quod in vulgatis legitur, *producte*. Ita *Voss.* in *Polluceo*.

POLLUCTUM, i, n. 2. *V.* POLLUCEO in fin.

POLLUCTURA, æ, f. i. lautum convivium, cœna lauta ac sumptuosa. *Plaut. Stich.* 5. 4. 6. Quisquis (*Fleckeisen.* Qui) prætereat, commissarium volo vocari. sr. Convenit, dum quidem berde cum quo quisque veniat vino. Nam hinc quidem nodie pollutura, præter nos, jactura dabitur nemini. *Bothe* rectius legend. putat *pollucturam*. Sed *Fleckeisen.* Nam hinc quidem Hodie pollutura præter nos jam dabitur nemini.

POLLUCIS, a, um. *V.* POLLUCEO.

POLLUCO, onis, lui, luctum, lere, a. 3. Part.

Polluens II.; *Pollutus* I. II. et in fin.; *Polluendus* II. — *Polluere* (a *por* et *luere*) est inquinare, maculare, fœdere, contaminare, *μολύνω, μαζίνω* (II. *sporcare, lordare, imbrattare, sozzare, macchiare*; Fr. *salir, souiller, gâter, corrompre*; Hiisp. *ensuciar, manchar, emporcar*; Germ. *besudeln, beslecken, verunreinigen*; Angl. *to pollute, infect, defile, corrupt, taint, contaminate*).

I.) Proprie. *Virg.* 3. *Æn.* 233. de *Harpyiis*. Turba sonans prædam pedibus circumvolat unctis, Polluit ore dapes. *Ovid.* 15. *Met.* 98. nec polluit ora cuore. *Tac.* 4. *Ann.* 49. Polluit cuncta sanie, odore, contactu. *Id.* 13. *ibid.* 57. Polluta usu tegmina. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 19. 23. (119). Prolibare diis nefastum habent vina-superne deciduo immundiore lapsu aliquo polluta. *Seneca Octav.* 723. Hominum cruenta cæde pollutæ manus. *Sil. It.* 11. 337. Hospitia polluta sanguine. *Id.* 7. 183. polluta mensa cruore.

II.) Translate est, morali aut religiosa ratione, contaminare, violare, pervertere. — a) Generatim. *Cic.* 7. *Verr.* 72. 187. Polluta et violata sacra. *Id. Rosc. Am.* 26. 71. Ne, quum delati essent in mare, ipsum polluerent, quo cetera, quæ violata sunt, expiari putantur. *Id. Dom.* 40. 105. Qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio et stupro polluit cæremonias. *Id.* 11. *Phil.* 12. 29. Omnia deorum hominumque jura inceptibili scelere polluerit. *Propert.* 4. 9. 8. de *Caco*. furto polluit ille Jovem. *Gell.* 2. 28. Polluere ferias. h. e. opus faciendo violare. *Sall. Jug.* 45. Avaritia invadit, polluit, vastat omnia. *Gell.* 9. 2. a *med.* Nelas ducebant, nomina libertati patriæ devota servili contagio pollui. *Propert.* 3. 19. 16. Pollueritque novo sacra marita toro. *Ovid.* 2. *Met.* 793. de *Invidia*. Afflatque suo populos, urbesque, domosque Polluit. *Tac.* 3. *Ann.* 50. Nefaria voce mentem suam et aures hominum polluere. *Plin.* 4. *Ep.* 11. Quum ipse fratris filiam incesto polluisset. *Plin. alter* 15. *Hist. nat.* 30. 40. (135). In profanis usibus pollui laurum et oleam, fas non est. *Tibull.* 1. 10. 17. auro ne pollue formam. h. e. ne corruptas pretio accepto formam tuam. *Virg.* 5. *Æn.* 5. duri sed amore dolores Polluto. h. e. læso. et 7. *ibid.* 467. Polluta pax, rotta, violata. Sic *Sil. It.* 11. 322. hic erit ille, Qui polluta dolis jam fœdera sanciet, ensis. *Seneca Herc. Fur.* 1261. Pollutus animus. h. e. scelere contaminatus. *Tertull.* *Cor. mil.* 12. In his erit serti militaris superstio ubique polluta, et polluens omnia. *Tac.* 2. *Hist.* 76. Polluendam perdendamque republicam relinquere. — b) Speciatim, *polluere* absolute, stupro fœdere. *Tac. Agric.* 31. et 12. *Ann.* 46. — c) Item dedecore aficere. *Id.* 3. *Ann.* 29. extr. Polluisse nobilitatem familiæ videbantur. *Phædr.* 3. 10. Stuproque turpi pollul famam domus. — d) *Polluere jejunia*, solvere, rumpere, *quastare il dignano*. *Nigivius* apud *Isid.* 20. *Orig.* 2. Nos ipsi jejunia jentaculis levibus polluimus. *Symmach.* 1. *Ep.* 7. Non deerit, quo famem polluant. Ita leg. *Salmas.*, alii *pellant*. *Fronto* 2. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 10. At ego Romæ hæreo compedibus aureis vincitus: nec aliter Kal. Sept. expecto, quam superstiosissimi stellam, qua visa jejunium polluant. — Hinc Part. præter. pass., cuius exempla supra retulimus,

Pollutus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. *Pollutior*, translate. *Liv.* 10. 23. a *med.* Vulgata dein religio a pollutus, nec inatris solum, sed omnis ordinis feminis. h. e. minime pudicis. *Sil. It.* 11. 46. sed enim temeraria pubis Delicta augebat, pollutior ipsa, senectus. h. e. delictis inquinatior. *Gell.* 1. 5. Parum virum, et ore polluto esse. — Sup. *Pollutissimus* habet *Apul.* 9. *Met.* Pollutissimus dives. *Pollentissimus* tamen nonnulli legunt. — *Pollutus* a porriciendo fictus, diis oblutus, legitur in *Codd.* *Varron.* 6. L. L. 54. *Müll.*; sed alii, et ipse *Müllerus*, rectius leg. *polluctus*.

POLLUTE, adverb. Inquinatè, fœde. Occurrit tantum Comp. *Pollutus* apud *Paulin. Nolan.* *carr.* 26. 177. Atque erat in toto quasi sanctorum

agmine cultor, Qui Veneris sacris pollutus in-caluisset.

POLLUCTIO, onis, f. 3. actus polluendi. *Pat-lad.* 9. R. R. 10. Aqua colore perlucido, carens musco, et omni labe pollutionis aliena.

POLLUCTUS, a, um. *V.* POLLUCO.

POLŌSE, adverb. per polos. *Capell.* 1. p. 14. Obliqua decussata polose. Ita perperam legitur in quibusdam editionib. per oblique decussatos polos. Ita *Forcellinus* ex *Grotii* emendatione. At *Kopp.* vulgatam lectionem tuetur; *Gloss.* enim *Isid.* Polose, alte; polosus, altus.

POLTEO pro ulteriore. *Festus* p. 205. 15. *Müll.* Vulgati libri leg. *poltejo*.

POLLUBRUM. *V.* POLLUBRUM.

POLLULUS, a, um, adject. antiquè pro paululus. *Cato R. R.* 10. Labellum polulum. et *ibid.* 21. Sublaminæ polulæ. Scribitur et *pollulus*, ut *paululus* et *paululus*.

PŌLUS, i, m. 2. *πολός*; a *πολέω* verto, est cardo, seu extrema pars axis, quo rota vertitur, polo.

I.) Proprie. Duo figuntur poli in cælo, Arcticus, seu borealis et Antarcticus, seu austrinus: quorum prior alte et supra nos Europam inco- tentes positus, alter depressus est et absconditus. Latine *vertices* dicuntur. *Cic.* 2. *Nat. D.* 41. 105. Extremusque adeo duplici de cardine vertex dicitur esse polus. *Virg.* 1. *G.* 242. Hic vertex nobis semper sublimis: at illum Sub pedibus Styx atra videt, Manesque profundi. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 15. 13. (63). Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos, centrum cæli, necnon et Signiferi est oblique inter eos siti. *Id. ibid.* 70. 71. (179). Neque enim mundus hoc polo exaltior se attollit. *Id.* 5. *ibid.* 9. 10. (56). Sol in Capricornum et austrinum polum re- versus. *Ovid.* 2. *Pont.* 7. 64. tristior ista Terra sub ambobus non jacet ulla polis. *Id.* 2. *Met.* 74. poterisne rotatis Obvius ire polis, ne te citus auferat axis?

II.) Translate. ¶ 1. Est nomen stellæ in ipso boreali polo sitæ, in cauda minoris Ursæ, quam nos dicimus *la tramontana*. *Vitrur.* 9. 6. ad fin. Stella, quæ dicitur polis. ¶ 2. Per synecdoch. sumitur passim a poetis pro ipso cælo, *cielo*. Cf. *Varron.* 7. L. L. 14. *Müll.* Quod est apud *Accium*: *Pervade polum, splendida mundi sidera* etc. polis Græcun; id significat circum cæli; quare quod est: *Pervade polum*, valet: vade *περὶ πόλον*. *Virg.* 3. *Æn.* 585. Nam neque erant astrorum ignes, neque lucidus æthra Siderea polis. et 5. *ibid.* 721. Et nov atra polum bigis sub- vecta tenebat. *Horat. Epod.* 17. 77. et polo Deripere Lunam vocibus possum meis. *Id.* 1. *Od.* 28. 4. nec quidquam tibi prodest Aeria tentasse domos amioque rotundum Percurrisse polum. et 3. *ibid.* 29. 43. cras vel atra Nube polum pater occupato, Vel sole puro etc. *Ovid.* 4. *Fast.* 834. et lævo fulmina missa polo. Adde *eum.* 1. *ibid.* 654. et 5. *ibid.* 189. — In plur. num. *Val. Flacc.* 1. 622. Quum picæ fulsere poli. — Et de sphaera, qua mundi et elementorum ratio ncu- lis sitjicitur, *Ovid.* 6. *Fast.* 277. Arte Syraco- sia suspensus in aere clauso Stat globus, immen- si parva figura poli. ¶ 3. Et pro orbe terra- rum. *Ammian.* 25. 10. sub init. Maximiani Cæsaris statua amisit repente sphaeram auream for- matam in speciem poli, quam gestabat.

PŌLYANTHOS, i, f. 2. *πολύανθος*, herba folio et caule spinosæ lanuginis, ut ait *Plin.* 21. *Hist. nat.* 16. 56. (94): a *πολύς* multus et *ἄνθος* spina.

PŌLYANDRION, ii, n. 2. *πολύανδριον*, sepul- crem, vel multorum commune sepulcrum: a *πολύς* multus et *ἄνδρς*, *ἀνδρὸς* vir. *Arnob.* 6. 6. extr. Polyandria illa Varronis quibus templis conte- gantur, quasque in se habeant superlati pon- deris moles. *Lactant.* Græce usurpat *Epit.* 72. Latine habetur etiam in vet. *Inscript.* apud *EL- menhorst.* in *Observat.* ad *Arnob.* loc. cit.; et *Anthol. Lat.* T. 2. p. 21. *Burm.* in *Gloss.* *Philoz.* *πολύανδριον*, strages vertitur.

PŌLYANTHEMUM, i, n. 2. *πολύανθεμον*, herba, quæ et batrachion, et Latine ranunculus: a

πολύς multus et ἄνθεμον flos. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 90. (112).

POLYARCHION, ἰ, n. 2. nomen malagmatis cuiusdam: a πολύς multus et ἀρχή dominatio. *Caes. Aurel.* 2. *Acut.* 24. Probat (*Heracles*) post usum cataplasmatum malagma, quod Apollonium appellamus, sive polyarchion. *Id.* 2. *Tard.* 14. a med. Quum firmum apparuerit lenimentum, erit Amibhaonium imponendum, vel polyarchion (*corryge* polyarchion) malagma. *Theod. Priscian.* lib. 2. part. 2. c. 18. ad fin. Impono (*ventri*) polyarchion, aut diaspermaton.

POLYCARPOS, i, f. 2. πολυκαρπος, herba eadem quae polygonus. *Apul. Herb.* 18.

POLYCHRESTUS, a, um, adject. valde utilis: ex πολύ multum et χρῆστος utilis. *Feget.* 3. *Veterin.* 6. Potionem quoque ex antidoto polychresto per dies plurimos dabis.

POLYCHRONIUS, a, um, adject. πολυχρόνιος, multum diuturnus: a πολύ multum et χρόνιος diuturnus. *Firmic.* 8. *Mathes.* 28. a med. Nobiles erunt polychronii, sed qui biobhanati moriantur. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* ONOM.

POLYCNEMON, i, n. 2. πολυκνήμων, ou, herba cunila bubula similis, semine pulegii, surculosa (unde nomen, a πολύς multus et κνήμη crus) multis geniculis, corymbo odorato, acri et dulci odore. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 14. 88. (148).

POLYETES, is, adject. πολυετής, a πολύς multus et εἶτος annus, annosus, qui multos durat annos. Ita interpretandum videtur illud *Marcell. Empir.* c. 20. p. 115. retro ed. *Alé.* Oxyporium Olympianum polyetes ad digestionem parandum.

POLYGALA, a, f. 1. πολυγάλα, herba palmitum altitudinem petens, in caule summo foliis lenticulae, gustu adstricto: quae pota lactis abundantiam facit: unde nomen, a πολύ multum et γάλα lac. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 96. (121).

POLYGAMIA, a, f. 1. πολυγαμία, conditio viri, qui uno tempore plures uxores habet, vel qui unam post aliam plures duxit. *Hieronym.* praef. *Comment.* in *Ierem.* Ut praeteream contra Iovinianum volumina, in quibus dolet (*Pelagius*) virginitatem nuptiis, et nuptias digamiae, digamiam polygamiae esse praetam.

POLYGONATON, i, n. 2. πολυγωνατον, herba, genus polygoni, a geniculorum frequentia dictum: nam πολύ multum et γόνυ, γόνυτος genu. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 91. (113).

POLYGONIUM, ἰ, n. 2. herba eadem quae polygonus. *Scribon. Compos.* 193. — Alio sensu *V.* voc. seq. in fin.

POLYGONIUS, a, um, adject. di molti angoli, πολυγωνίος, multos habens angulos, multangulus: a πολύς multus et γωνία angulus. *Vitruv.* 1. 5. a med. Turres rotundae, aut polygonicae sunt faciendae: quadratas enim machinae celerius dissipant. — Hinc

Polygonium, ἰ, n. 2. absolute, substantivum more, est figura polygonia. *Auct. Gromat.* p. 225. edente *Rudorff.* Ceteri limites iuxta formas et inscriptiones polygoniorum nomina acceperunt, vel ex litteris Graecis. *V.* POLYGONUM.

POLYGONOIDES, is, n. 3. πολυγωνοειδής, herba alio nomine clematis Aegyptia, et daphnoides, folio lauri, longa tenuisque: adversus serpentes ac privatim aspidas, ex aceto pota, efficax. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 15. 90. (141). — Sic appellatur, quia propter crebra genicula speciem habet polygoni: a πολύς multus et εἶδος species, forma, facies.

POLYGONOS et polygonus, i, f. 2. herba, quae Latine sanguinaria. Non attollitur a terra, foliis rufa, semine graminis: a πολύ multum et γόνυ genu, quia geniculis abundat. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 91. (113). Polygonon Graeci vocant etc. *Id.* 26. *ibid.* 15. 9. (158). Polygonus pota mentes ciet. Adde *Marcell. Empir.* c. 10. p. 100. ed. *Alé.* et *Theod. Priscian.* lib. 1. c. 4. p. 291. retro. — Dicitur et *polygonium*, quam vocem *V.* loco suo.

POLYGONUM, i, n. 2. πολυγώνων, figura mathematica pluribus angulis constans: a πολύς multus et γώνος angulus. *Censorin.* de die nat. 8. a med. Ceterum a loco sexto conspectus omni

caret efficientia; ejus enim linea nullius polygoni afficit latus. *Frontin.* de *Colon.* p. 117. *Goes.* Ceteri limites iuxta formas et inscriptiones polygoniorum nomina acceperunt, vel ex litteris Graecis. *Hic Rudorffius legit* polygoniorum.

POLYGRAMMOS, i, f. 2. πολυγραμμος, genus gemmae lineis albis multis distincta, cetera smaragdo similis: a πολύς multus et γραμμὴ linea. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 37. (118).

POLYGYNÆCON, i, n. 2. πολυγυναικῆϊον, frequentia, seu senatus mulierum. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (134). Pinxit in templo Eleusine Phylarchum, et Athenis frequentiam, quam vocaverunt polygynæcon. Aliqui legunt *gynæconitum*, alii *polygynæcon*. *Harduin.* denique et *Sillig.* ex *Cod. Bamberg. syngenicon*, h. e. cognationem, συγγενικόν: quae vox habetur etiam *ibid.* (143). Sed haec Graeca sunt omnia.

POLYHISTOR, oris, adject. πολυῖστωρ, oros multiscius, varia multiplice eruditione praeditus: a πολύ multum et ἵστωρ sciens, peritus. Ita appellatus est *Solinus*: item *Cornelius Alexander grammaticus Graecus*, teste *Sueton. Gramm.* 20. Ex hoc multa hausit *Plin.* in sua *Nat. Historia*, eumque inter externos auctores recenset *lib.* 1. in *indice lib.* 3. 4. 5. 6. 7. 9. etc.

POLYMACHEROPHILACIDES, a, m. 1. nomen militis fictum a *Plauto Pseud.* 4. 2. 31., quasi dicas probe quidem machæra armatum, sed placidum lamem et imbellis animi. Vox est hybrida ex πολύς multus, μάχαιρα gladius, et placidus. Alii vero, et ipse *Fleckeisen.*, leg. *Polymachærorphilades*.

POLYMETER, tra, trum, adject. πολύμετρος, ad multos metros pertinens. *Priscian.* 6. p. 712. *Putsch.* Lævius in *Polymetris*: Omnes sunt denis syllabis versu. h. e. in quo libro de variis metris egit. Ita edidit et *Heilius.* At *Reinesius (Var. lect. lib. 1. c. 1. p. 126.)* pro *Polymetris* scribi mavult *Polymentis*, seu *Polumentis*, Πωλυμέντις. *V.* hac de re *Weichert. Poet. Latin. reliq.* p. 61. et seqq.

POLYMITARIUS, a, um, adject. qui polymita facit. *Venant.* in *epist. praemissa carm.* 6. l. 5. Polymitarius artifex vestes texuit sacerdotum. *Vulgat. interpr. Exod.* 36. 35. Fecit et velum opere polymitarii. — Hinc

Polymitarius, ἰ, m. 2. absolute, substantivum more, est artifex polymitarii. *Vulgat. interpr. Exod.* 35. 35. Opera abietarii, polymitarii, plumarii.

POLYMITA, orum, n. plur. 2. *V.* voc. seq.

POLYMITUS, a, um, adject. πολύμιτος, multis licis, atque adeo multis filis contextus: a πολύς multus et μίτος filum, licium. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 48. 74. (196). Plurimus vero licis terere, quae polymita appellant, Alexandria instituit. *V.* LICIUM. *Petron. fragm. Trajan.* 40. *Burm.* Barbatus ingens, fasciis cruralibus alligatus, et alicula subornatus polymita. *Hieronym.* *Ep.* 64. n. 12. Balteum ita polymita arte distinctum, ut diversi flores ac gemmas artificis manu non textas, sed additas arbitreris. *Martial.* 14. 150., cujus lemma est *Cubicularia polymita*. Haec tibi Memphis tellus dat munera: victa est Pectine Nilaco jam Babylonis acus. — Ex his collige, et multicolora saepe fuisse licia, seu fila in polymita veste, et a Babylonicis differre, quod acus in his, in polymita opus faceret ipsa textura. Hinc *Amian.* 14. 6. Tuncque variatate liciorum effugiat in species animalium multifurmes. *V.* MULTI-

CIUS. — Hinc

Polymita, orum, n. plur. absolute, substantivum more. *V.* locum *Plini* allatum subinit.

POLYMYXOS, i, f. 2. lucerna di molti stoppini, πολυμυξία, lacrima, quae multis ellychniis lumen in diversa spargit: a πολύς multus, et μυξία, quod inter alia etiam de lucernae ellychnio dicitur. *Leziter* apud *Martial.* 14. 14. in *lemmate*. *V.* MYXOS.

POLYNEURON, i, n. 2. πολυνεύρον, herba munita fibra veluti nervos habens, quae dicitur etiam planta major. *Apul. Herb.* 1.

POLYONYMOS, i, adject. πολυώνυμος ¶ 1.

Est herba perdicialis: a πολύ multum et ὄνομα nomen: ita vero est appellata, quia multis praeterea nominibus appellatur. *Apul. Herb.* 81. ¶ 2. In re grammatica est qui multas habet significationes. *Priscian.* 15. p. 1022. *Putsch.* Quomodo autem sunt nomina synonyma et polyonyma, sic inveniuntur adverbia vel in una significatione multas habentia voces, vel in una voce multas habentia significationes.

POLYPHAGUS, i, m. 2. mangione, πολυφάγος, multum comedens, vorax, beluo: a πολύ multum et φάγω edo. *Sueton. Ner.* 37. Creditur etiam polyphago cuidam Egyptii generis, crudam carnem, et quidquid daretur, mandere assueto, etc. — Strenui polyphagi exemplum habes apud *Vopisc. Aelian.* in *fin.* *V.* PHAGO.

POLYPHILUS, i, m. 2. πολυφίλος, qui multos amat: a πολύς multus et φίλος amicus. Videtur significare idem quod philocalus. h. e. amante del bello, dilettante. *Pelagon. Veterin.* 30. Hoc ex polyphillis Euranus expertum esse firmavit. h. e. un dilettante di cavalli.

POLYPLEURUS, a, um, adject. πολυπλευρός, multa habens latera: a πολύς multus et πλευρά latus. *Capell.* 6. p. 270. Dicitur de tetrapleuris, quorum similitudo polypleura schemata potes docere.

POLYPLUSIUS, a, um, adject. πολυπλοσίος, valde dives: a πολύ multum et πλοσίος dives. Apud *Plaut. Capt.* 2. 2. 27. et 5. 2. 20. cognomen est gentis, aut familiae joculariter constructum.

POLYPHODIUM, ἰ, n. 2. πολυπόδιον, herba quae et serpyllum, et dolichos dicitur. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 44. 92. (244). et 26. *ibid.* 12. 75. (122).

POLYPHOSUS, a, um, adject. qui polypho morbo laborat. *Martial.* 12. 37. Nasutum veio, nolo polyphosum. Adde *Cip. Dig.* 24. 1. 12.

POLYPSEPHUS, a, um, adject. πολυψήφος, multis lapidibus seu gemmis constans: a πολύς multus et ψήφος lapis. *Inscript.* apud *Murat.* 139. 1. DIGITO SEQUENTI ANVLVS POLYPSSEPHVS.

POLYPTOTON, i, n. 2. πολυπτωτον, traductio, figura locutionis, qua casibus diversis oratio distinguitur: a πολύς multus et πτώτης cadens: ut apud *Virg.* 4. *Aen.* 628. Litora litoribus contraria, fluctibus undas Imprecor, arma armis pugnent. etc. Graece scribitur apud *Quintil.* 9. 3. 37., Latine vero apud *Capell.* 5. p. 175.; *Charis.* 4. p. 251. et *Diomed.* 2. p. 442. *Putsch.*

POLYPTYCHA, orum, n. plur. 2. *V.* voc. seq.

POLYPTYCHUS, a, um, adject. πολυπτυχος, multiplex, hoc est multas plicas habens: a πολύς multus et πτυχή plica. — Hinc *Polyptycha*, orum, n. plur. 2. absolute, substantivum more, sunt tabulae, seu libri polyptychi. *Feget.* 2. *Milit.* 19. Res anonaria, vel civilis polyptychis annotatur. h. e. tabulis, seu libris censuum, et publicarum rationum. *Cassiod.* 5. *Variar.* 14. *extr.* Ut omnibus a te sollicita indagatione compertis, polyptychis jubeantur adscribi. Adde *Imp. Arcad.* et *Honor. Cod. Theod.* 11. 26. 2. et *Honor. et Theod.* *ibid.* 28. 13. V., si lubet, *Gothofr.* ad *Cod. Theod.* loc. cit.

POLYPUS et polypus, i, m. 2. πολυπους, Attice πολυπόπος, et Dorice πολυπος, II. polpo.

I.) Proprie est piscis marinus a multitudine pedum dictus (a πολύς multus et πύς pes): octo enim habet qui vicem pinnarum praebent. Nulla cute tegitur: cerebrum habet, quarevis caret sanguine: in terram exit: parit vere ova tortili vibrata pampino, tanta fecunditate, ut multitudinem occisus non recipiat cavo capitis, quo praegrans tulit; excluditur ea quinquagesimo die, multis propter numerum intercidentibus: adhaeret firmissime petris, nec avelli inde potest: idem tamen, cunila admata, ab odore protinus resilit. Multa sunt polyporum genera: terreni (h. e. prope litus accolentes, et in terram exeuntes) majores, quam pelagii; omnes biachiis (quae et flagella, et crines, et cirri, et pedes dicuntur), et pedibus ac manibus, utuntur: cauda vero bisulca et acuta. Est is etiam fetula in dorso, qua transmittunt mare: eamque modo in dexteram

partem, modo in sinistram transferunt: natant obliqui in caput, quod prædurum est. Cætero per brachia velut acetabulis dispersis, haustu quodam adhærescunt: tenent supinè, ut avelli non queant. Colorem mutant ad similitudinem loci, et maxime in metu. Hæc omnia ex *Plin.* 9. *Hist. nat.* 12. 14. (40.), *ibid.* 19. 35. (71.), *ibid.* 20. 37. (73.), *ibid.* 29. 46. (85.), *ibid.* 51. 74. (158.), 10. *ibid.* 70. 90. (194.), et 11. *ibid.* 37. 49. (133.) et *ibid.* 48. 108. (258.). — Declinatur Latino more *polyypus*, i: Græco esset *polyypodis*. *Ovid. Halieut.* 30. At contra scopulis crinali corpore segnis Polyypus hæret, et hac eludit retia fraude. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 9. 20. (37). Arbores siccio litore radicibus nudis polyporum modo amplexæ steriles arenas. *Id.* 11. *ibid.* 37. 78. (199). Intestinus ab ore incipit, et quibusdam eodem reflectitur, ut sepæ et polyppo. *Id.* 9. *ibid.* 51. 74. (164). Polyypus femina modo in ovis sedet, modo cavernam cancellato brachiorum implevu claudit. Adde *Ennium* apud *Apul. de Mag.* — In femin. gen. *Lucilius* apud *Non. p.* 220. 4. *Merc.* Paulipser comedens edet hæc se, ut polyypus ipsa. Tangit *Lucilius* opinionem vulgi credentis, polyypum sua sibi brachia rodere: quod falsum esse, *Plin.* ait 9. *Hist. nat.* 29. 46. (87). Verba *Lucilii* possunt et ita legi, ut ipsa non ad polyypus, sed ad hæc se referatur: Paulipser comedens edet hæc se, ut polyypus, ipsa. — Latine dicitur etiam *pulpa*, quam voc. *V.*

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de homine rapaci. *Plaut. Aulul.* 2. 21. Ego istos novi polypos, qui sibi, quidquid attingunt, tenent. ¶ 2. Est etiam hoc nomine morbus in naribus, hoc est caruncula, modo alba, modo subnigra, narium ossi inhaerens, quæ modo ad labra tendens narem implet: modo retro per id foramen, quo spiritus a naribus ad fauces descendit, adeo increcit, ut post uvam conspici possit; strangulatque hominem, maxime austro, aut euro flante: fereque mollis est, raro dura: eaque magis spiritum impedit, et nares dilatat: fereque *καρκινώδης* est. Ita *Cels.* 6. 8. n. 2. describit. Habet autem nomen a polyppo pisce, quia et carne eum refert, et multas habet radices, ut ille pedes. *Horat. Epod.* 12. 4. sagacius unus odoror, Polyppus, an gravis hirsutis cubet hircus in alis. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 92. (146). Ulcera omnium generum, sive phagedænae sint, sive carcinomata, sive polypi in naribus.

POLYRRHIZOS, i, πολυρρίζος, adject. multas radices habens: a πολὺς multus et ρίζα radix. Cognomen est multarum herbarum, ut piistolochiæ, apud *Plin.* 25. *Hist. nat.* 8. 54. (96). hellebori nigri, *ibid.* 5. 21. (51). aristolochiæ, *ibid.* 8. 54. (98). et peculiaris herbas folio myrti, radice multa, 27. *ibid.* 12. 103. (126).

POLYSARCIA, æ, f. 1. πολυσαρξία, nimia corporis obesitas. *Cæli. Aurel.* 5. *Tard.* 11. sub *vit.* Polysarcia, quam recte cachexiam nuncupamus, nullis accidentibus denunciat periculum.

POLYSEMUS, a, um, adject. πολυσήμος, multa significans: a πολὺς multus et ἴσημα signum. *Servius* ad *Virg.* 1. *Æn.* 1. Polysemus sermo.

POLYSIGMA, atis, n. 3. vitium elocutionis: a πολὺς multus et σίγμα sigma littera Græci alphabeti, quæ s Latine scribitur. *Capell.* 5. p. 167. Polysigma, ubi s littera crebrius geminatur. Sosia in solario soleas scarlebat suas.

POLYSPASTON, i, n. 2. ταγία a πύη pulegiæ, o girelle, machina tractoria, ita appellata, quia multis orbiculis constat: a πολὺς multus et σπῆω traho. *Vitruv.* 10. 5. Hoc genus machinæ polyspaston appellatur quod multis orbiculorum circuitionibus et facilitatem summam præstat et celeritatem. *Id.* *ibid.* 16. Catapultæ aliæ etiam vectibus et succulis, nonnullæ polyspastis, aliæ ergatis, quædam etiam tympanorum torquentur rationibus.

POLYSYLLABUS, a, um, adject. πολυσύλλαβος, polysyllabo, qui plures habet syllabas. *Priscian.* de accent. p. 1296. *Putsch.* Verba tertius conjugationis, quæ in secunda persona præsentis temporis is syllaba finiuntur, si in trisyllabis, vel tetrasyllabis, vel polysyllabis veniunt, corri-

piuntur in præsentem et in ceteris temporibus, nisi sint positione longa. Adde *eumd.* *ibid.* p. 1297. et 1298. Sic *Charis.* 1. p. 36. *Putsch.* Tractabimus ergo primum nomina polysyllaba polysyllaborumque quæstiones, deinde monosyllaba monosyllaborumque quæstiones. *Servius* ad *Virg.* 6. *Æn.* 792. Litteræ enim naturam servari et in polysyllabis convenit.

POLYSYNTHETON, i, n. 2. figura verborum per adjectionem, per quam eadem conjunctio in membris, vel incisis orationis frequenter repetitur: a πολὺ multum et συντίθημι simul pono. Quidam duas figuras distinguunt, polysyndeton, et polysyntheton: et polysyndeton esse volunt, quam eadem conjunctio sæpius in incisis repetitur: a σύνδετος colligatus, quod a δέω ligo; polysyntheton, quum in membris ejusdem conjunctionis repetitio fit, vel etiam plures conjunctiones diversæ afferuntur. Exemplum prioris est in illo *Virg.* 3. G. 344. tectumque, laremque, Armaque, Amyclæumque canem, Cressumque phæretam. V. M. *Claud. Sacerd.* 1. 125. Posterioris hoc modo apud *Rutilium Lupum* l. 1. Ille hunc pæna constrictum trahebat, hic autem vociferabatur: concursus vero non mediocris erat, quum tamen omnes optulari vellet, sed nemo auderet: neque ibi magistratus aderat, neque circumspicientes, quo potissimum confugeremus, reperiebamus. Utraque hæc vox Græca est, atque Græcis litteris est scribenda. Latinis litteris polysyndeton legitur apud *Charis.* 4. p. 167. et *Diomed.* 2. p. 442. *Putsch.*

POLYTECNIA, æ, f. 1. πολυτεχνία, multitudo filiorum. *Fulgent.* 1. *Mythol.* 2. ad fin. Hellenicus in Dios polytechnia, quam descripsit, ait Junonem ab Jove vinciam catenis aureis et degravatam incudibus ferreis. Alii leg. polytochia, h. e. πολυτοχία, partium multitudo.

POLYTELES, is, n. 3. πολυτελής, titulus est libri septimi *Apicii*, et significat sumptuosum, impendiosum: a πολὺ multum et τέλος vectigal, impensa: quia in eo libro multa traduntur condimenta, quæ magnas impensas requirunt.

POLYTRICHON, i, n. 2. πολυτρίχον. ¶ 1. Est herba, capillus Veneris, a multitudine tenuium fibrarum, seu capillamentorum in radicibus sic dicta; nam πολὺ multum et τρίχis, τρίχος capillum significat. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 21. 30. (62). Adde *Theod. Priscian.* lib. 1. c. 3. p. 291. retro ed. *Ald.* — Eadem dicitur et polythrix, icis, πολυθρίξ, a *Plin.* 26. *Hist. nat.* 14. 87. (147). ¶ 2. Polythricos nomen est gemmæ capillamentum referentis. *Id.* 37. *ibid.* 11. 73. (190).

POLYTHRIX, icis, f. 3. πολυθρίξ. *V.* voc. præced. sub 1.

POLYTRÓPHUS, a, um, adject. πολύτροφος, nutritorius, qui valde nutrit. *Theod. Priscian.* lib. 2. part. 2. c. 21. Sic a carnibus polytrophis, sic ab usu venereo continendo, stomachi præ omnibus bona valetudo custodienda est, quo accepti cibi facilius transigantur.

POLYZÓNOS, i, m. 2. πολύζωνος, gemma nigra multis zonis candicantibus distincta. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 73. (189).

POMARIUM, ii, n. 2. ¶ 1. Est locus pomiferis arboribus consitus, pometum, pomiere, pometo, παραδεισος. *Cic. Senect.* 15. 54. Nec vero segetibus solum et pratibus et vineis res rustice lætæ sunt, sed etiam hortis et pomariis. *Varro* 1. *R. R.* 2. 6. Non arboribus consista Italia est, ut tota pomarium videatur? *Horat.* 1. *Od.* 7. 13. Tiburni lucus, et uda Mobilibus pomaria rivis. *Ovid. de nuce* 111. Hesperii regis pomaria tuta fuissent: Una sed immensas arbor habebat opes. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 14. 39. (138). Serere arbusta, pomaria ponere. *Sillig.* ex Bamberg. leg. Serere arbores, arbusta tondere. *Seneca Ep.* 122. Pomaria in summis turribus serere. Sic *Tac. Germ.* 26. Pomaria conserere. *Colum.* 5. *R. R.* 10. 1. et seqq. pomarii constituendi rationem tradit. ¶ 2. Item locus in villa, ubi decerpta poma conduntur. *Varro* 1. *R. R.* 2. 10. Hujusce pomaria summa sacra via, ubi poma veniunt contra auream imaginem. *Scaliger* et *Schneiderus* recte legend. putant contra aurum; et glossam id est

magno, quæ postea in imaginem conversa fuerat, rejiciunt. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 16. 18. (59). In universum de pomis servandis præcipitur, pomaria in loco frigido ac siccio contabulari, septentrionalibus fenestris sereno die patere, etc. Hinc liquet, nihili faciendam esse auctoritatem *Charis.* 1. p. 85. *Putsch.* Pometa dicuntur, ubi poma nascuntur, ut oliveta; pomaria autem, ubi servantur, ut penuria.

POMARIUS, a, nm, adject. ad poma pertinens. *Cato R. R.* 48. Pomarium seminarium ad eundem modum, atque oleagineum facito. *Varro* 1. *R. R.* 23. 4. Nec minus ea discriminanda in conserendo, quæ sunt fructuosa, propter (lege præter, auctore Pontedera et probante Schneidero) voluptatem, ut quæ pomaria ac floralia appelluntur. — Hinc

Pomarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, est pomorum venditor, fruttajuolo, έπωρωτης. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 227. Edicit, piteator uti, pomarius, auceps, etc. Adde *Lamprid.* *Eliagab.* 27.; et *Inscript.* apud *Gruter.* 651. 11. Cf. *Inscript.* in *Bullettin. dell' Instit. archeol.* ann. 1845. p. 75. — NB. Pomarius, hoc est locus pomis condendis, agnoscitur a *Charis.* 1. p. 23. *Putsch.*, sed nullo exemplo firmatur.

POMARIUS, ii, m. 2. *V.* voc. præced. POMATIO, onis, f. 3. έπωρωτισμός, fructuum auctumnalium collectio. Ita damnare videtur hanc vocem *Hieronym.* *Ep.* 57. n. 11. Quis pro frumento et vino et oleo possit vel legere, vel intelligere χεῖμα, οπωρισμός, σπυλνωτότητα, quod nos possumus dicere fusionem, pomationem, et splendentiam.

POMERIDIANUS, a, um, adject. di dopo mezzo-di, δειλιώνος, qui post meridiem est, aut sit. *Cic.* 3. *Orat.* 30. 121. Ambulatio antemeridiana, aut pomeridiana sessio. *Id.* *ibid.* 5. 17. Pomeridianum tempus. Alii leg. postmeridianum: quod et apud *Vitruv.* 1. 6. et *Sueton. Gramm.* 24. legitur: sed *Cic. Orat.* 47. 157. libentius se ait dicitur pomeridianus, quam postmeridianus: nimirum quia est suavis. Attamen etiam postmeridianus apud *Senec. Apocolocynt.* 9. Primus interrogatur sententiam Janus Pater; is designatus erat in calendis Julius postmeridianus consul. h. e. suffectus in idem tempus; nam ex Augusti et Tiberii tempore post sex menses sufficiebantur novi consules: dicitur autem postmeridianus ironice, quia ut dies in duodecim horas, sic annus in duodecim menses dividebatur. V. *Borghesi de tess.* § 9.

PO' MERIDIEM vel pomeridiam pro postmeridiam dixisse quosdam, scribit *Quintil.* 9. 4. 39. ad evitandum consonantium concursum.

POMERIUM et pomarium, ii, n. 2. Adscriptionem quod attinet, diphthongum omittunt *Inscript.* apud *Gruter.* 196. 2. et 4. et 242., et apud *Spon. Miscell. antiq.* p. 264. a *Manulio* allata; quibus adde *Dausq., Cellar.* et *Harles.*, et Græcorum scriptorum consuetudinem πωμήριον scribendi. Quare altera scriptio per diphthongum æ, quæ in mærus pro murus servatur, licet gravissimos auctores habeat, minime probanda videtur. V. *Fea, Framm. Fast. Cons.* p. XLII. — Ceterum pomerium

I.) Proprie est locus intra et extra murum urbis: a post vel pone, et murus aut mærus. De eo ita *Liv.* 1. 44. de *Servio.* Ad eam multitudinem Urbis quoque amplificanda visa est. Addit duos colles, Quirinalem, Viminalemque: aggere et fossis et muro circumdat Urbem: ita pomerium profert. Pomerium, verbi vim solam intuentes, postmerium (alii leg. post murum) interpretantur esse. Est autem magis circa murum (alii leg. circumarmum) locus: quem in condendis urbibus quondam Etrusci, qua murum ducturi erant, certis circa terminis inaugurato consecrabant, ut neque in interiore parte ædificia mœnibus continuarentur, quæ nunc vulgo etiam conjungunt; et extrinsecus puri aliquid ab humano cultu pateret soli. Hoc spatium, quod neque habitari, neque arari fas erat, non magis quod post murum esset, quam quod murus post id, pomerium Romani appellarunt: et in Urbis

incremento semper, quantum mœnia processura erant, tantum termini hi consecrati proferebantur. Hæc Livius. In antiquis libris de auspiciis apud Gell. 13. 14. ita definitur: Pomerium est locus intra agrum effatum, per totius urbis circuitum, pone muros regionibus certis determinatus, qui facit finem urbani auspicii. Varro 5. L. L. 143. Müll. Post ea qui fiebat, orbis, urbis principium; qui, quod erat post murum, postmerium dictum ejus, quo auspicia urbana finiuntur. Addit Gell. loc. cit. jus proferendi pomerii fuisse penes eum, qui populum R. agro de hostibus capto auisset. Post Servium Tullium id affectasse Sullam, deinde Julium Cæsarem: quibus adde Augustum et Claudium imperatorem, ut est apud Tac. 12. Ann. 23. et 24., ubi etiam terminos antiqui pomerii ab Romulo constitutos enarrat. Sullam affectasse inquit Gell., quia pomerium proferre, nunquam provinciali, sed solum Italico agro acquisito, mos fuit, ut Seneca docet Brevit. vit. 14. Id tamen intellige sub libera republica: nam sub imperatoribus, etiam barbarico agro acquisito prolatum est pomerium, ut colligitur ex Vopisc. Aurelian. 21., qui Neronem quoque, et Trajanum dicit pomerium protulisse. V. quæ ad hunc loc. adnotavit Salmas., ubi inquit, num etiam Aurelianus protulerit. Consulens Morcell. de stil. Inscript. Lat. T. 1. p. 237. ed. Patav. — Ceterum Inscript., quæ pertinet ad ann. U. C. DCCXLVI., apud Orell. 1. C. MARCVS L. F. L. N. CENSORIVS ET C. ASINIVS C. F. GALLVS COS. EX S. C. FIN. POMER. TERMIN. Alia apud Gruter. 242., quæ est apud Orell. pag. 567. VTIQUE EI (Vespasiano) FINES POMERII PROFERRE PROMOVERE CIVM EX RE PVBLICA CENSERIT ESSR LICBIT. Alia apud Orell. 710. TI. CLAVDIVS DRVSI F. CAISAR POMERIVM AMPLIASIT TERMINASIT. Alia, quæ pertinet ad ann. post Chr. n. CXXI., apud eund. 811. COLLEGIVM AVGVSTVM - TERMINOS POMERII RESTITVENDOS CVRAVIT. Cic. 2. Nat. D. 4. 11. Quum pomerium postea intrasset habendi senatus causa, in redeundo, quum idem pomerium transisset, auspicari esse oblitus, itaque vitio creatos consules esse. Id. 2. Divinat. 35. 75. Quid enim scire Etrusci haruspices aut de tabernaculo recte capto, aut de pomerii jure poterunt?

II.) Translate. Varro 1. R. R. 2. 13. Video, qui de agricultura scripserunt, latius vagatos, quam oportuerit. Ego vero, inquit Stolo, eos non in omni re imitandos arbitror, et eo melius fecisse quosdam, qui minore pomerio finierunt. Macrob. 1. Saturn. 24. Bulli isti homines certos scientiæ fines, et velut quædam pomeria et effata posuerunt, ultra quæ etc.

PÔMETUM, i, n. 2. idem quod pomarium. Pallad. 1. R. R. 36. Sit area longe ab hortis, vineis atque pomis. V. POMARIUM.

PÔMIFER, fœra, fœrum, adject. da frutti, δέντροπος; poma ferens. Horat. 4. Od. 7. 11. simul Pomifer auctumnus fruges effuderit. Id. 3. Od. 23. 8. Pomifer annus. Grat. Cyneg. 148. dum pomiferis advertitur annus Frondibus. h. e. qui frondes una cum maturis pomis ostendit. Seneca Herc. Fur. 700. Non ulla ramos silva pomiferos habet. Plin. 12. Hist. nat. 3. 7. (15). de malo Assyria. Arbor ipsa omnibus boris pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis vero subnascentibus. V. SILVANUS.

PÔMIFERO, as, are, n. 1. poma ferre. Gloss. Lat. Gr. Pomiferat, ἐπομοτροποι.

PÔMNERIVM. V. POMERIVM.

PÔMŌNA, æ, f. 1. dea pomorum, h. e. præses fructibus arborum. V. multa in ONOM. — Hinc translate ¶ 1. Accipitur de scientiâ et arte pomorum serendorum ac servandorum. Plin. 23. Hist. nat. præm. 1. (1). Peracta cerealium in medendo quoque natura est. Non cessit his pomona, partesque medicas et penditibus dedit. Solin. 22. a med. Thyle larga et diutina pomona copiosa est. h. e. pomorum proventu et copia. V. THULE. ¶ 2. Pomona videtur esse idem atque encarpus, seu pancarpia corona, quam festone nunc Itali dicunt. Inscript. apud Gruter. 94. 11. T. TITTIENVS FELIX No. L. M. N.

LEGAVIT AD EXORNANDAM AEDEM POMONIS EX QVA SYMMA FACTVM EST FASTIGIVM INAVRATVM PODIVM PAVIMENTA MARM. OPVS TECTORIVM. V. Garucci, Ant. de' Liguri Beb. p. 38.

PÔMŌNAL est in agro Solonio, via Ostiensi ad duodecimum lapidem, devoticulo a milliario octavo. Festus p. 250. 3. Müll. Ceterum Pomonal est templum deæ Pomonæ. V. SOLONIUS.

PÔMŌNALIS, e, adject. ad Pomonam pertinens, ut Pomonalis flamen. Ennius apud Varron. 7. L. L. 45. Müll.; et Festus p. 154. 29. Müll.

PÔMŌSUS, a, um, adject. pomis abundans. Tibull. 1. 1. 21. Pomosisque ruber custos ponatur in hortis, Terreat ut sæva falce Priapus aves. Propert. 4. 2. 17. Insuper hinc solvi; pomosa vota corona. h. e. facta ex ramis implexis cum suis pomis. et ibid. 7. 81. Pomosa arva. Colum. 10. R. R. 138. et pomosi Tiburis arva.

POMPA, æ, f. 1. πομπή, deductio, translatus, transvectio, apparatus solemnus per publicas urbis vias cum ostentatione et specie quadam triumphali, et agmine plurimum incedentium, tam in lætis rebus, quam in lugubribus: a πέπωμιτο, deduco, transveho. Hujusmodi erant deductio sponsæ in domum sponsi, essequiæ, transvectio sacrorum in ludis, in supplicationibus, triumphis, (i. e. processione con apparato o solennita; Fr. processio publica et solennelle; Hisp. processio publica y solemne; Germ. ein öffentlicher, feierlicher Aufzug, Umzug, Procession; Angl. a solemn procession).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Lucan. 2. 352. de nupt. Calon. Fœdera sola tamen, vanaque carentia pompa Jura placent. Cic. 5. Tusc. 32. 91. Socrates, in pompa quum magna vis auri argentique ferretur, Quam multa non desidero! inquit. Id. 1. Off. 36. 131. Cavendum est, ne tarditibus utamur in gressu mollioribus, ut pomparum ferulis similes esse videamur. Id. Mil. 13. 33. Cadaver Clodii spoliatum imaginibus, essequiis, pompa, laudatione. Nepos Att. 22. Elatus est in lecticula, sine ulla pompa funeris, comitantibus omnibus bonis, maxima vigili frequentia. Ovid. 6. Fast. 663. Adde, quod ædilis, pompam qui funeris irent, Artifices solos jusserat esse decem. ire pompam, ut ire essequias. Alii tamen leg. pompa. (De hac pompa funebri V. Propert. 2. 10. 19. et 25.) Virg. 3. G. 22. jam nunc solemnes ducere pompas Ad delubra juvat, cæsosque videre juvencos. Id. 5. Æn. 53. Annua vota tamen, solemnesque ordine pompas Esequeretur, strueremque suis altaria donis. Plaut. Cist. 1. 1. 92. Per Dionysia mater pompam me spectatum duxit. Sueton. Cæs. 37. Pontico triumpho inter pompæ ferula trium verborum prætulit titulum: veni, vidi, vici. Ovid. 3. Pont. 4. 95. Quid cessas currum pompamque parare triumphis, Livia? Martial. 8. 78. Pompa Indica. h. e. triumphus Bacchi. ¶ 2. Præcipue vero dicitur de solemnibus circensium, cujus initium erat pompa cum simulacris deorum, ferulis, thensis, etc. Macrob. 1. Saturn. 6. Verrius Flaccus ait, quum populus R. pestilentia laboraret, essetque responsum id accidere, quod dii despicerentur, anxiam Urbem fuisse, quia non intelligeretur oraculum; evenissetque, ut circensium die puer de cœnaculo pompam superne despiceret, et patri referret, quo ordine secreta sacrorum in arca piliati composita vidisset: qui quum rem gestam senatui nunciasset, placuisse velari loca ea, quæ pompa veheretur: atque ita peste sedata puerum, qui ambiguitatem sortis absolvetat, togæ prætextæ usum munus impetravisse. Tertull. Spectac. 7. Sed circensium paulo pompator suggestus, quibus proprie hoc nomen pompa præcedit. Liv. 30. 38. in fin. Ludorum ipso die, serenitate subita orta, pompa duci cœpta ad portam Collinam, revocata, deductaque in circum est Inscript. apud Gruter. 622. 9. M. LÆLIO SÆPIANO DECVRIALI AEDILICIAE POMPAE etc. Ovid. 4. Fast. 391. Circus erit pompa celebr numeroque deorum. Adde eund. 3. Amor. 2. 43. et seqq., et 1. Art. am. 147.; Sueton. Cæs. 77., et Claud. 11. etc.

II.) Translate. ¶ 1. Transfertur ad quodvis agmen, longum ordinem, et comitatum incedentium, comitiva, sequito, treno, equipaggiu. Plaut. Curc. 1. 1. 1. Quo ted hoc noctis dicam proficisci foras cum istoc ornatu, cumque hac pompa, Phædrome? Ter. Heaut. 4. 4. 17. Trans-eundum nunc tibi ad Menecleum est, et tua pompa eo traducenda. Cic. 2. Ferr. 16. Accedit etiam molesta hæc pompa lictorum meorum, nomenque imperii, quo appellor. Q. Cic. Petiti. cons. 13. 52. Postremo tota petitiu cura ni pompæ plena sit, ut illustri, ut splendida, ut populari. ¶ 2. Et ad serium atque ordinem variarum rerum, quæ transferantur. Seneca Iip. 110. a med. Quid sibi vult ista pecuniæ pompa? Plaut. fragm. apud Macrob. 2. Saturn. 12. Quis est mortalis tanta fortuna affectus unquam, quanta ego nunc sum, cujus hæc ventri portatur pompa? h. e. multiplex obsonium et sumptuosum. Tibull. 3. 1. 3. Et vaga nunc certa discurrent undique pompa Perque vias urbis munera, perque domos. Martial. 12. 32. in fin. sacinarum pompa, salmeria. ¶ 3. Et ad ostentationem, fastum, jactationem, splendorem verborum in dicendo, aut in aliis rebus. Cic. 2. Orat. 72. 294. Adhibere quamdam in dicendo speciem atque pompam. Id. 4. Tusc. 21. 48. Illa quidem ex rhetorum pompa, ardores animorum, cotesque virtutum. Seneca 2. Benef. 13. Benignissimus fuit, descenditque in aquam, et detrahit muceri suo pompam. Diverat ibid. 11. extr. Detrahenda est inanis jactatio: res loquantur, nobis tacentibus. Iip. Dig. 13. 6. 3. extr. Non potest commodari, id quod usu consumitur: nisi forte ad pompam, vel ostentationem quis accipiat. — Commode opponitur pugnae et contentioni. Cic. Orat. 13. 42. Epidicticum genus proprium sophistarum; pompæ, quam pugnae aptius; gymnasiis et palæstræ dicatur; spretum et pulsum foro. Id. 2. Orat. 22. 94. Exortus est Isocrates magister istorum omnium: sed eorum partim in pompa, partim in acie illustres esse voluerunt. Terentian. præf. v. 84. p. 2395. Putsch. Pompæ gloria vilis est.

POMPABILIS, e, adject. pomposo, in pompæ modum ornatus, splendidus. Trebell. in XXX. Tyrann. 30. de Zenobia. Ducta per triumphum ea specie, ut nihil pompabilis populo R. videretur.

POMPABILITAS, atis. V. POMPALITAS.

POMPABILITER. V. POMPALITER.

POMPALIS, e, adject. pompabilis, spectabilis. Capitolin. Gordian. 6. Et erat canitie decora, et pompali vultu.

POMPALITAS, atis, f. 3. Priscian. de vers. comicis p. 1320. Putsch. Altitudinis causa et pompalitates, quæ stilo elocutionis convenit Latine. h. e. splendoris et pompæ verborum, et stili grandioris. Santenius ad Terentian. p. 342. legendum esse putat popularitatis. At Keilius leg. pompabilitatis. V. POMPA sub 11. 3. init.

POMPALITER, adverb. in modum pompæ. Trebell. Gallien. 8. Gladiatores pompaliter ornati. Alii leg. pompabiliter.

POMPATICÆ, adverb. pompaliter. Jul. Vict. Art. rhet. (edente A. Maio) 10. At vero orator nihil horum sibi probandum putat, nisi forte hæc ipsa pompaticæ essequi volet alio modo et alia ratione. Vulgat. interpr. Amos 6. 1. In-gredientes pompaticæ domum Israël.

POMPATICUS, a, um, adject. pomposo, in modum pompæ ornatus. Tertull. Cult. fem. 9. Si quas vel divitiarum suarum, vel natalium, vel retro dignitatum ratio compellit ita pompaticas progredi. Apul. 10. Met. Ad consæptum caveæ, prosequente populo, pompatico favore deducor. Fronto 3. ad M. Cæs. 16. Nuper cepisti legere ornatas et pompaticas orationes.

POMPATUS, a, um, F. POMPO.

POMPÆUM, i, n. 2. πομπαιον, locus Athenis, in quo pompæ parabantur, vanaque reservari solita ad pomparum solemnia in Panæthænaicis. Plin. 35. Hist. nat. 11. 40. (140). Crater. (Syllig. Cratinus) comædus (al. comedus) Athenis in

Pompeo (al. Pompejo) pinxit. V. *Pollucis Onom.* l. 9. c. 45.

POMPEUTICUS, a, um, adject. πομπευτικός, ad pompam pertinens. V. POMPICUS.

POMPHOLYX, ŷgis, f. 3. πομφόλυξ, fuligo metallica. Græce bullam significans, quia instar bullæ concrevit. De ea *Plin.* 34. *Hist. nat.* 13. 33. (127). Etiamnum in ærariis reperiuntur, quæ vocant pompholygem et spodon. Differentia, quod pompholyx lotura separatur: spodos illota est. Aliqui quod sit candidum levissimumque pompholygem dixere, et esse æris et cadmiæ favillam: spodon nigriorem ponderosiorumque, de-
rasam parietibus fornacium, mixtis scintillis, aliquid et carbonibus. V. OPANAX. Adde *Marcell. Empir.* c. 10. p. 100. ed. *Ald.*; et *Theod. Priscian.* 1. 5. p. 292.

POMPIFER, fēra, fērum, adject. qui pompam fert. *Auct. incertus epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 690. *Burm.* Conspiciam primum speciem, quam fata bearunt, Desine pompifero tu violare toro.

POMPICUS, a, um, adject. idem ac palimbacchius. *Mar. Victorin.* 1. p. 45. *Keil.* (p. 2487. *Putsch.*) Cui (bacchio) mutato temporum ordine, mensura autem permanente, palimbacchius contrarius dabitur sive pompicus tempurunt totidem, ut *Romanus.* et p. 207. *Keil.* (p. 1956. *Putsch.*) Bacchius, palimbacchius sive antibacchius sive pompicus. *Lindemann.* vero leg. *pompeticus.*

POMPILUS, i, m. 2. πομπίλος, piscis marinus, a pompa sic appellatus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 13. 20. (51). *de thynnīs.* Idem sæpe navigia velis euntia comitantes, mira quadam dulcedine per aliquot horarum spatia et passuum millia a gubernaculis spectantur, ne tridentem quidem in eos sæpius jacto terrenti. Quidam eos, qui hoc e thynnīs faciunt, pompilos vocant. *Ovid. Halieut.* 100. Tuque comes ratium, tractique per æquora sulci, Qui semper spumas sequeris, pompile, nitentes. Adde *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 54. (153). — Quidam hoc nomine vocant etiam nautilum, piscem vellificatum, de quo *V.* suo loco. *Plin.* 9. *ibid.* 29. 47. (88).

POMPUS, as, atum, are, a. 1. Part. *Pompatus* in fin. — Pompare est cum pompa aliquid agere. *Sedul.* 1. 2. Grandisonis pompare modis tragicoque boatu. — Hinc Part. præter. pass.

Pompatus, a, um, adjective quoque usurpat, unde *Comp. Pompator,* et est pompam habens. *Terull. Spectac.* 7. Sed circensium paullo pompator suggestus, *Cassiod.* 9. *Variar.* 33. *ante med.* Si aliquis rusticorum causas nefandæ litis attulerit, inter ipsa initia comprehensus sustuarie subdatur protinus ultioni, et pompatus mala nota corrigat, qui prius occultam facinus excitare tendebat.

POMPŌSE, adverb. *Sidon.* 9. *Ep.* 9. a *med.* Scripseras autem plurima ardentem, plura pompose. h. e. graviter et magnifice.

POMPŌSUS, a, um, adject. *Sidon.* 4. *Ep.* 9. Pomposus incessus, animus serius. h. e. gravis, tardus, similisque pomparum ferculis, ut ait *Cic.* 1. *Off.* 36. 134. *Fragm. incerti Auct.* (edente *A. Maio* inter opera *Symmachi*.) 3. Hispania nobilis obstupescat, ubi roseas virgines intuemur pinnis rutilantibus alatas, quales pompipas decet esse Victorias. *Cassiod.* 8. *Variar.* 1. Pomposa legatio. — Ilinc translate. *Venant.* 3. *carm.* 23. 7. Viv modo tam nitido pomposa poemata cultu Audit Trajana Roma verenda foro. *Cassiod.* 1. *Hist. Eccl.* 14. *ante med.* Verisimilibus et pomposis corruptibilem doctrinam suam velantes eloquiis. *Cæd. Aurel.* 5. *Tard.* 16. *sub init.* Ne sanguinis pomposus fluor periculum faciat ægrotanti. h. e. copiosus. Sic *Id.* 2. *Acut.* 34. a *med.* Vultus possit accipere, et pomposa atque coacerrata sanguinis fiat effusio.

POMULUM, i, n. 2. deminut. pomi. *Paulin. Petroc.* 5. 452. Monstrabat fractos mater mæstissima ramos Repere consuetis per mitia pomula natis. h. e. per ramos pomis onustos.

PŌMUM, i, n. 2. Ratione habita etymi, voluit esse a πομα seu πώμα potus, quia potui poma

sunt hominibus. *Varro* tamen 1. *R. R.* 31. 6. In poma, quæ insite erunt, siccitatibus aquam addi quotidie vesperi: a quo, quod indigent potu, poma dicta esse possunt. — Ceterum pomum est omnis fere fructus, qui ex arboribus esui aptus provenit, ut malum, pirum, prunum, persicum, cerasum, sorbum, ficus, etc. De hoc enim postremo sunt aperta *Plinii* verba 15. *Hist. nat.* 18. 20. (74), quæ in voce seq. sub II. referemus, item 12. *ibid.* 5. 11. (22). et 16. *ibid.* 26. 49. (113). et 17. *ibid.* 26. 39. (247). et *Ovid.* 2. *Fast.* 253: quamvis ab *Afran.* et *Cic. fragm.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 16. pomum a ficu et uva distinguitur, *V.* infra sub 1. i. μήλοσ, ὄπωρα (It. frulla, frutto; Fr. fruit; Hisp. fruto; Germ. jede Obstfrucht oder Baumfrucht; Angl. the fruit of any tree fit for eating).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Virg.* 7. *Ecl.* 54. Strata jacent passim sua quæque sub arbore poma. *Ovid.* 1. *Pont.* 7. 13. Nos habeat regio nec pomo feta, nec uvis. Adde *ibid.* 3. 51. et 13. *Met.* 812. et 1. *Amor.* 10. 55. et 2. *ibid.* 14. 23., quibus omnibus locis uvas a pomis excludit. Differt a nucē, quia hæc dicitur de iis, quæ duro sunt tegumento, ut juglandes, castaneæ, etc. *Virg.* 1. *Ecl.* 82. sunt nobis mitia poma, Castaneæ mulles. Pomum de iis, quæ tenero et eduli. Hoc tamen discrimen magis inter mala et nuces locum habet, ut in MĀLUM dictum est. Sed et nuces aliquando pomi appellatione significantur, ut apud *Plin.* 15. *Hist. nat.* 22. 24. (88). *de juglande.* Solum hoc pomum natura compactilli operimento clausit. Adde *Ovid.* *de nucē* 6.; et *Martial.* 13. 25., ubi agit de pineis nucibus. — b) Speciatim de fructu palmarum. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 7. (30). Coma omnis in cacumine et pomum est. Adde *ibid.* 9. (40). — c) De moris. *Ovid.* 3. *Met.* 39. arbor ibi niveis uberrima pomis, Ardua morus erat. — d) De tuberibus. *Martial.* 13. 50. Rumpimus altricem tenero de vertice terram Tubera: boletis poma secunda sumus. — e) De glande qui usurpaverit, inveni adhuc neminem. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 24. 26. (95). Glandes inter poma numerari non possunt. — f) Videtur dici posse de oleis: tametsi hæc inter baccas numerantur. *Id.* 15. *ibid.* 24. 29. (101). Pomum cerasis primo candidum, et fere omnibus baccis. Mox aliis virescit, ut olivis, lauris: rubet vero moris, cerasis, cornis: deinde nigrescit moris, cerasis, olivis. — g) De semine arboris balsami. *Solin.* 35. Post lacrimam secundum in pretiis locum poma obtinent. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 25. 54. (115). semen vocat, *Dioscorid.* l. 1. c. 18. a *med.* κάρπov. — h) De aliis.

Plin. 15. *Hist. nat.* 28. 34. (117). In papyris et ferulis spinage alba caulis ipse pomum est. h. e. pomi instar manditur. — i) Etiam uva pomi appellatione comprehendi possunt, sed non omnes. *Paul. Dig.* 50. 16. 205. Qui fundum vendidit, pomum recepit. Nuces, et ficus, et uvas, dumtaxat duracinas, et purpureas, et quæ ejusdem generis essent, quas non vini causa haberemus, quas Græci τρωξίλους appellant, receptas videri. Ita distinguit *Torrentin.* et alii. *Haloand.* vero ita: Qui fundum vendidit, pomum recepit, nuces, et ficus, et uvas. Dumtaxat duracinas, etc. Sed prior distinctio magis placet: ex qua fit, ut uva quoque pomi nomine veniant, sed conditione solum, et cibi causa paratæ, non vini: quod et *Colum.* facit 12. *R. R.* 44. 8. Si enim vini causa sint, a pomis distinguuntur, ut sub init. dictum est. *Tauetsi Nemesian.* etiam uvas calcandas poma dixit 3. *Ecl.* 38. Mirantur Satyri frondes et poma Lyæi. Ubi qui dona reponunt, improbantur a *Barth.*, *Ulit.*, *Burm.* — l) Pomum in nuptiis est symbolum maternitatis et fecunditatis. V. *Mus. Borbon.* T. 12. *fav.* 17.; et cf. *Virg.* 3. *Ecl.* 61. Malo me Galatea petit. — m) Obscænum quoque seusum hæc vox habere dicitur, et τὸς κοχεῖς significare. *Servius* ad illud *Virg.* 2. *Ecl.* 51. Ipse ego cana legam tenera lûagine mala: Verecunde, inquit, rem inhonestam supprimit, quam *Theocrit.* *Edyll.* 2. v. 120. aperte commemorat. Adde quæ in banc rem congestit *Lips.* l. 3.

Antiq. lection. c. 1. et *Propert.* 4. 3. 24. et 2. 23. 95., ex *Priapejis carm.* 15. et 74. etc. V. HRACEUS.

11.) Figuratè dicitur etiam pomum de ipsa arbore. *Cato R. R.* 28. Oleas, ultmos, ficos, poma, vites, pinos, cupressos quum seres, bene cum radicibus eximito. *Virg.* 3. *G.* 426. Poma quoque, ut primum truncos sensere valentes, Et vires habuere suas, ad sidera raptim. VI propria nituntur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 65. (240). Poma serantur inseranturque. *Plin.* alter 5. *Ep.* 6. a *med.* Alternis metulæ surgunt, alternis inserta sunt poma.

PŌMUS, i, f. 2. arbor pomifera, albero da frutte, pomo, μήλα.

1.) Proprie. *Tibull.* 2. 1. 43. Tunc victus abiere feri, tunc insita (al. consita) pomus.

II.) Translate est ipse fructus, fructo. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 18. 20. (70). De ficu. Interrogo vos, inquit (*Cato*), quando hanc pomum demptam putetis ex arbore. Quum inter omnes recentem esse constaret; atqui tertium, inquit, diem scitote decerptam Carthagine. Ita *Harduin.* et *Sillig.* ex MSS. suis omnib. Alii leg. hoc pomum deptum, et mox decerptum: sed tō recentem, quod non variat, satis genus femin. iudicat.

PŌMUSCULUM, i, n. 2. deminut. pomi. *Auct. incertus epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 461. *Burm.* Unumquemque suum referunt pomuscula succum.

PONDERĀBĪLIS, e, adject. qui ponderari potest. *Claudian. Mamert.* 2. *Stat. anim.* 4. Corpora numerabilia, ponderabilia et mensurabilia.

PONDERALE, is, n. 3. idem ac ponderarium. *Inscript.* apud *Reines.* cl. 7. n. 15. VERBA FACTA SUNT M. M. MEMMIUS RUFOS PAT. ET FIL. II. VIR. ITER. PECUNIA (SUA) PONDERALE ET CHALCIDICUM ET SCHOLAM SECUNDVM MVMICIPII SPLENDORVM FECISSE etc. Hujusmodi vocabulum, donec alius suppetat scriptoris, aut veteris monumenti locus, in quo usurpatum fuerit, et Latio tollendum est: nam *Augustin. Gervasio* in *Osservaz. sopra un'iscriz. Sipontina*, edit. Neapoli ann. 1837., aliud attulit multo correctius exemplar inscriptionis a *Reines.* loc. cit. allatæ, in quo ea verba sic se habent: Verba facta sunt MM. Remmii Rufos patr. et fil. II. vir. iter. ex sua pecunia pondera et chalcidicum e. scholam secundum municipii splendorem fecisse etc. *Pondera* autem, nun *ponderale*, esse legendum, ex eo etiam apparet, quod verba *pondera* et *chalcidicum* et *scholam* iterum paullo post in eadem insc. igitur leguntur.

PONDERĀNS, antis, particip. V. PONDERO.

PONDERĀRIUM, ii, n. 2. locus, in quo pondera et mensuræ et statæræ publica auctoritate exiguntur, et res publice ponderantur. *Inscript.* apud *Gruter.* 1020. 10. et *Don.* cl. 2. n. 67. c. CAESIVS C. F. OVF. SILVESTER P. P. PONDERARIUM S. P. F. S. F. ET CHARISTIONEM AEREVM POS., STATERAM ET PONDERA QVÆ ANTEA RESP. EMIT. etc. Vide harum siglarum interpretationem in voc. CHARISTION. Adde etiam *Inscript.* in voc. INTERPROMNIUS allatam. V. LIBRIPENS.

PONDERĀRIUS, ii, m. 2. idem ac ponderator et sacomarius. *Inscript.* apud *Augustin. Gervasio* in *Osservaz. sopra un'iscriz. Sipontina* p. 44., quæ est apud *Henzen.* 6294. GEORGIAE CONSERVAE V. MARSVA PONDER. V. EPAPHRA SALTYAR. V. CONIVGES PECEV. V. EPAPHRIONI PONDER. V. ORINE DELPHIDI FILIUS etc. Vides hic, patrem et filium eodem ponderarii ministerio functos fuisse. Huc usque cf. *Furlanetto* in *I. Append.* illud *PONDER.* *Henzenio* quoque est *ponderarius*: quamquam nihil est, cur novum prorsus vocabulum *ponderarius* hinc eliciatur; quum tō *PONDER.* recte legi possit *ponderator, ponderator.*

PONDERĀTĒ, adverb. ponderatim, et translate consideranter. *Hieronym.* in *Ps.* 36. Quum omnia ponderate et non fraudulenter enarrat.

PONDERĀTIM, adverb. ponderatim, et translate idem ac consideranter, vel, rectius, quo sensu dixit *Horat. Art. P.* 260. In scenam mis-

sos cum magno pondere versus. *Cassiod. 2. Variar. 40. a med. de cithara.* Ibi enim quidquid excellenter, quidquid ponderatim, quidquid vacue, quidquid purissime aliasque distantias sonat, quasi in unum ornatum constat esse collectum.

PONDERATIO, ōnis, f. 3. actus ponderandi, cnamen, libra. *Vitruv. 10. 8. a med. In statera æquipondium cum examine progreditur ad fines ponderationum. Theod. Priscian. 1. 13. Æqua ponderatione confici. Cassiod. 3. Variar. 48. Eccebin quadam ancorarum ponderatione librati. Adde eumd. 12. ibid. 16.*

PONDERATOR, ōris, m. 3. *pesatore*, ζυγοστάτης, qui ponderat, pensator. De ponderatoribus inscribitur *tit. 71. l. 10. Cod. et tit. 7. l. 12. Cod. Theod. Alde Inscript. allatam in voc. PONDERARIUS. Sic Gloss. Lat. Gr. Ponderator, σταδιστής, ἢ ζυγοστάτης.*

PONDERATORIA, æ, f. 1. ponderandi actus, *il pesare. Gloss. Gr. Lat. Σταδιστής, ponderatura.*

PONDERATUS, a, um. *V. PONDERO.*

PONDERITAS, atis, f. 3. *peso*, idem quod pondus. *Accius apud Non. p. 156. 6. Merc. Ponderitatem gravitatemque hominis.*

PONDERO, as, avi, atum, are, a. 1. (pondus). Part. *Ponderans* II. et in fin.; *Ponderatus* I., II. et in fin.; *Ponderandus* II. — Ponderare est librare, pendere, ponderibus examinare, σταδισθῆναι (II. *pesare*; Fr. *peser, mesurer*; Hisp. *pesar*; Germ. *etwas wägen, abwägen*; Angli. *to weigh*).

I.) Proprie. *Plin. 18. Hist. nat. 7. 12. (66).* Si quis granum ipsum ponderet. *Plaut. Amph. 1. 1. 156.* Haud malum huic est pondus pugno. so. perii! pugnos ponderat. *Propert. 2. 13. 12.* Semper amatorum ponderat illa sinus. *Scribon. Compos. 106.* In unum omnia ponderata contunduntur et cribrantur

II.) Translate capitur pro considerare, examinare, *examinare, ponderare. Cic. 1. Off. 15. 49.* In quo tamen imprimis, quo quisque animo, studio, benevolentia fecerit, ponderandum est. *Id. 3. Orat. 37. 150.* Verborum delectum aurium quodam iudicio ponderat. *Id. 1. Legg. 13. 39.* Omnia, quæ sequantur in vita quæque sugiant, voluptatibus et doloribus ponderantes. *Id. Cæcin. 21. 69.* Ponderare causas non ratione, sed vocibus. *Id. Rabir. Post. 1. 1. consilia eventis. Id. 3. Verr. 16. 42.* crimina rerum magnitudinis. *Id. Partit. orat. 34. 117.* Non esse fidem ex fortuna ponderandam. *Id. Fonteij. 6. 11.* In rebus iudicandis non minimam partem, ad unamquamque rem existimandam momentoque suo ponderandam, sapientia iudicis tenet. *Quintil. 8. proæm. 27.* Plerosque videas berentes circa singula, et dum inveniunt, et dum inventa ponderant ac dimittuntur. — Hinc Part. præ.

Ponderans, antis, adjective quoque usurpatur, unde Comp. *Ponderantior*, et neutrorum more est pondus habens, *pesante*. Translate *Sidon. 8. Ep. 6. ante med.* Sententia affectu ponderantiore prolata. *Alii leg. ponderantior.*

Ponderatus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. *Ponderatior* translate apud *Nepot. in fragm. Cod. Guelferb. 2.* Locuples ac divina natura, quo majorem sui pareret admirationem, ponderatioque sua essent beneficia, neque uni omnia dare, nec rursus cuiquam omnia voluit negare. *V. et Ponderans* paulo supra.

PONDEROSUS, a, um, adject. Comp. *Ponderosior* et Sup. *Ponderosissimus* I. — Ponderosus est multum ponderis habens, *gravis, pesante, grave, βαρῆς.*

I.) Proprie. *Plaut. Capt. 3. 5. 64.* Ubi ponderosas, crassas capiat compedes. *Varro 1. R. 52. 2.* Frumentum ponderosum, et 2. *ibid. 11. 9.* Ex sudore ejus lane fit mollior, et ponderosior, et colore meliore. *Plin. 36. Hist. nat. 19. 30. (138).* Ponderosissimi lapides. *Val. Max. 1. 8. in fin.* Silicem crebris et ponderosis verberibus anguis procutit.

II.) Translate. *Cic. 2. Att. 11.* Isti puero da ponderosam aliquam epistolam, plenam omnium

non modo actorum, sed etiam opinionum tuarum. *Sic Id. 1. ibid. 13.* Idcirco sum tardior, quia non invenio fidelem tabellarium. Quotus enim quisque est, qui epistolam paullo graviorem ferre possit, nisi eam pellatione releverit? *Val. Max. 6. 4. n. 1. extr.* Ponderosa vox. *h. e. dictum plenum gravitatis et severitatis.*

PONDICŪLUM, i, n. 2. deminut. ponderis, pondusculum. De æquipondio stateræ. *Claudian. Mamert. 2. Stat. anim. 4.* Et numeri in corpore certus est modus, et pondiculi trutinæ certum est pondus, et decempedæ certa mensura est.

PONDO, indeclin. *peso*, pondus, quod in rebus per libram, aut stateramprehenditur: a *pendo*. Videtur esse Ablativus casus ab obsoleto *pondus*, i, ut censet etiam Gronov. de pecun. *Vet. l. 1. c. 6.* Jungitur autem cum vocabulis varia rerum pondera significantibus, ut uncia, senis, quadrans, libra, etc., quæ ponuntur illo casu, quom ipsum verbum, aut constructio requirit. — a) Generativum. *Plaut. Rud. 4. 2. 8.* Neque piscium ullam unciam bodie pondo cepi. *Cels. 5. 19. n. 19.* Habet salis ammoniaci pondo semis, æruginis rase pondo bessem, et *ibid. 25. n. 16.* Croci, costi unciæ singulæ; styracis, resinæ terebinthinæ pondo sextantes. *Colum. 12. R. R. 12. 2.* Sextarium aquæ cum dodrante pondo mellis diluunt. *Plin. 26. Hist. nat. 7. 19. (33).* Stomacho medetur vettonicæ tusæ pondo libra, mellis Atticæ semuncia. *Id. 33. ibid. 12. 56. (158).* *de sile.* Prelium in pondo libras denarii duo. *due lire per ogni libra di peso.* — b)

II.) Translate. Illa vocabula sæpe cum *pondo* in Accusativo ponuntur, quantumvis alium casum requirere videatur ratio syntaxeos. *Varro 5. L. l. 169. Müll.* As erat libra pondo. *Alii leg. libræ pondus, et ibid. 174.* Libram pondo as valebat. *Paul. Diac. p. 98. 1. Müll.* Grave æs dicitur a *pondere*, quia deni asses, singuli pondo libras, efficiebant denarium. *Liv. 26. 47.* Palæra aurea fuerunt cccxxxii, libras fere omnes pondo. Utroque loco sunt qui putant *libras* esse Genitivum, ut *familias, monetas*: sed videtur relogium infelix. Alii legunt *libræ*, probante *Madvig. Emendation. Liv. pag. 389.-390. Liv. 3. 29.* Ut exercitus coronam auream dictatori, libram pondo, decreverit. *Id. 4. 20.* Dictator coronam auream, libram pondo, in Capitolio Jovi donum posuit. Utroque loco alii leg. *libræ*: sed contra stat *Gronov. loc. cit. Colum. 12. R. R. 28. (1).* Irim cribratam, quæ sit instar pondo quincuncem, permisceto. et *ibid. 20. 5.* Adjici debent myrrhæ quincunx, calami pondo libram, cassiæ selibram, amomi pondo quadrans, croci quincuna, cripæ pampinacæ libram. Alia congerit *Gronov. loc. cit.* Ex his patet *pondo libram* esse veluti formulam, qua sub quolibet verbo utebantur. — c) Quoties pondo absolute ponitur, significat libræ pondus, *una libbra di peso, λίτραν*: quia hæc ponderis quantitas notissima omnium et usitatissima est. *Cic. Cluent. 64. 179.* Et auri quince pondo abstulit. *Quintil. 6. 3. 79.* Torques aureus centum pondo. *Plaut. Asin. 2. 2. 33.* Quot pondo te censes esse nudum? *Cæs. 2. B. C. 18.* Argenti pondo viginti millia. *Plin. 33. Hist. nat. 3. 15. (54).* Populus R. Cartbaginæ victæ argenti pondo annua in quinquaginta annos imperavit, nihil auri. (*V. quæ Sillig. ad hunc locum adnotavit. et mox. Cyrus devicta Asia pondo xxxiv. millia auri invenerat. Id. 37. ibid. 9. 43. (129).* Boccus auctor est, chrysolithon xii. pondo a se visam. *Id. 31. ibid. 6. 31. (58).* Si fistulæ quinaræ erunt, sexagena pondo pendere legitimum est. *Id. 18. ibid. 7. 10. (54).* lx. pondo panis et modio milli reducunt. *Id. 11. ibid. 42. 97. (241).* Casus Lunensis magnitudine conspicuus, quippe et ad singula millia pondo premitur. *Gell. 2. 24.* Neque argenti in convivio plus pondo, quam libras centum illaturos. *V. Swindenii Diatrib. in Inscript. quædam in Miscell. N. Dorvill. T. 3. p. 100. et seq. — Sequente Genitivo. Varro apud Non. p. 149. 19. Merc. Retuli auri pondo mille octingentum septuaginta.*

et *ibid. p. 163. 33.* Delphos Apollini munera missa corona aurea pondo ducuntur. — Antinadvertendus est locus *Quintil. 1. 5. 15.* Nam *dua* et *tre* et *pondo* diversorum generum sunt barbarismi: at *duapondo* et *trepondo* usque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est etc. Ubi *Spahling.* barbarissimum in v. *pondo* eo sensu putat agnosci a *Quintil.*, ut semper cum *numeri* aut *librarum* vocabulo, expresso aut intellecto, constructum apparere debeat. Deinde locutionem *dua pondo, tre pondo* cum *Gronov.* sic explendam putat: duas libras pondo, tres libras pondo.

PONDUS, ōris, n. 3. a *pendo*, est quod adhibetur in statera, vel lance ponderandi gratia (It. *peso*; Fr. *poids*; Hisp. *peso*; Germ. *d. Gewicht*; Angl. *weight, the weights of a balance*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generativum. *Cæs. 5. B. G. 12.* Utuntur aut nummo æreo, aut talcis ferreis ad certum pondus examinatis pro nummo. *Liv. 5. 48. extr.* Pondera ab Gallis allata iniqua, et additus ab insolente Gallo ponderi gladius. *Ulp. Dig. 19. 1. 32.* Emptor circumscriptus a ventilatore ponderibus minoribus. *Ammion. 27. 9. n. 10.* Vectius Prætextatus Præf. Urb. pondera per regiones instituit universas, quum aviditati multorum ex libidine trutinas componentium occuri nequiret. *Inscript. in utroque latere mensæ ponderariæ, Minturnis reperta, apud Heuzen. 7316. L. GELLYS L. P. PUBLIGOLA C. CAECIDIUS C. F. DYO. VIR. EX S. C. PONDERA ET METRA EXAQUAVRINT EIDEM DE SYA PEGNIA PONDADA.* ¶ 2. Speciatim pro pondere libræ, ut *pondo. Varro 5. L. l. 169. Müll.* Dupondius a duobus ponderibus, quod unum pondus assipondium dicebatur: id ideo, quod as erat libra pondo. *Martial. 7. 53.* Argenti potuit (ferre) pondera quinque puer.

II.) Translate. ¶ 1. De rebus physicis, abstracte *pondus* est gravitas, momentum, onus, *peso, gravità, pondo, βίραρος*. — a) Generativum. *Cic. Fat. 11. 24.* Quum per inane moveatur gravitate et pondere. *Id. 1. Tusc. 17. 40.* Reliquæ due partes in medium locum mundi gravitate feruntur et pondere. *Cæs. 2. B. G. 29. et 7. ibid. 22.* Magni ponderis saxa. *Virg. 6. Æn. 413.* gemit sub pondere cymba. *Plin. 12. Hist. nat. 7. 14. (29). et 35. ibid. 17. 57. (197).* Pondere emere aliquid. *comperare e peso. Tac. 6. Ann. 28.* Primam (crecidere) adulto (phœnicis) curam sepeliendi patris: neque id temere, sed sublato myrrhæ pondere, tentatoque per longum iter, ubi par oneri, par meatui sit, subire patrium corpus etc. *Vitruv. 10. 8.* Examinare paucis manibus oneris maximi pondus. — Huc pertinent illa Jctorum: *Cajus Dig. 18. 1. 35. circa med.* In his, quæ pondere, numero, mensura constant, veluti frumento, vino, oleo, argento. *Ulp. ibid. 30. 1. 47.* Si id petatur, quod pondere, numero, mensura continetur. — b) Speciatim, pro ictu, *colpo, botta, percossa*: quia ictus venit et pondere. *Juvenal. 3. 270.* quoties rimosa et curta fenestris Vasa cadunt, quanto percussum pondere signent et lædant silicem. (Adde *eumd. 15. 66.*) *Cic. Fat. 10. 22.* Tertius quidam motus oritur extra pondus et plagam, quum declinat atomus, etc. Adde *eumd. ibid. 20. 46.* Huc pertinet et illud *Horat. 1. Ep. 6. 50.* Mercemur servum, qui dicit nomina, lævum Qui fodiat latus, et cogat trans pondera dextram Porrigere. *h. e. servus monendo dominum cogat exere reloga dextram, seu porrigere trans togam brachio et humero obvolutam, quæ quoniam brachium præmeret et oneraret, ideo poetice pondera appellatur. V. Fea ad loc. cit., qui pluribus rem confirmat. V. TOGA. At J. Matth. Gesnerus illud trans pondera explicuit: ultra æquilibrium corporis cum periculo cadendi: quam interpretationem probavit Lachmannus ad *Lucret. p. 380.* allatis locis *Lucret. 2. 218. et 6. 574., Lucan. 1. 57. et Ovid. 1. Met. 13.* item *Ritterus.* ¶ 2. Item de rebus physicis, sed concreto, uti ajunt, sensu, ipsa res ponderosa *pondus* dicitur. — a) Generativum. *Cæs. 3. B. C. 96.* Triclinia strata, magnum argenti pondus expositum. et *ibid. 103.* Æris magno pondere in neves imposito. *gran**

somma di danaro. et Cic. 3. Ferr. 17. 45. Ex æde Minervæ granda auri pondus ablatum. *Id. Sext.* 43. 93. Innumerable pondus auri. *Id.* 6. de republ. 17. In terram feruntur omnia suo nutu pondera. *Lucan.* 6. 199. vasti muralia pondera saxi. *Martial.* 5. 65. Quot graviora cadunt Nemeo pondera monstro. h. e. apri Nemeo majores. *Id.* 12. 66. Et Maurusiaci pondera rara citri. h. e. mensæ citreæ. *Id.* 14. 164. Spartani pondera disci. *Virg.* 10. *Æn.* 406. raptens immania pondera baltei. *Stat.* 6. *Theb.* 648. abenæ lubrica massæ pondara. h. e. discum. *Sil.* 11. 2. 248. nodose pondera clavæ. et 9. 335. bi sude pugnas, Hi pinu flagrante cient, bi pondere pilli. Adde *eumd.* 15. 687. — b) Speciatim, poetice, apud *Catull.* 63. 5. Devolvit illa acuta tibi pondera silice. h. e. vâ alioia. (Eod. modo pondera usurpasse videtur *Stat.* 3. *Silv.* 4. 77.) Apud *Ovid.* 2. *Amor.* 14. 14. et 9. *Met.* 684.; et *Martial.* 14. 151. pondera sunt opus ventris, h. e. fetus, il feto. Adde *Propert.* 4. 1. 96. — c) Item speciatim, pro numero, seu multitudine, etiam eorum rerum, quæ non ponderantur, sed numerantur. *Varro* apud *Non.* p. 466. 5. *Merc.* E Græcia Asiaticas in villas comportasse magnum pondus omnium artificum. ¶ 3. Morali ratione pondus est vis, auctoritas, momentum ad promovendum, et ad faciendam fidem: ducta translatione ab æquipondio libræ: auctoritâ, pco, forza. *Cic.* 11. *Att.* 6. Addis etiam, ceteris quoque, id est qui pondus habent, factum nostrum probari. *Id.* 2. *Orat.* 74. 302. Habet enim et voluntatem nocendi in iracundia, et vim in ingenio, et pondus in vita. *credito.* *Id.* *Topic.* 19. 73. Persona non qualescumque, testimonii pondus habet: ad faciendam enim fidem auctoritas queritur. *Id.* 3. *Nat.* D. 35. 85. Et virtutis et victorum, sine ulla divina ratione, grave ipsius conscientia pondus est. *Id.* *Vatin.* 4. 9. Boni viri iudicent: id est maximi momenti et ponderis. *Id.* 11. *Fam.* 29. Quod in utramque partem in mentem multa veniebant, magnum pondus accessit ad tollendam dubitationem, iudicium et consilium tuum. et 2. *ibid.* 19. ad fin. Tuæ litteræ maximi sunt apud me ponderis. et 13. *ibid.* 25. Pergratum mihi feceris, si dederis operam, ut is intelligat, hanc meam commendationem magnum apud te pondus habuisse. *Id.* 9. *Att.* 9. Dubitanti mihi, quid me facere par sit, permagnum pondus offert benevolentia erga illum. et 10. *ibid.* 4. Ejus igitur mihi vivit auctoritas, et similis ejus illius eodem est apud me pondere, quo fuit ille. *Ovid.* *Heroid.* 3. 4. et 3. *Pont.* 1. 158. lacrimas pondera vocis habent. *Id.* 2. *Amor.* 14. 42. Et sint omnibus pondera nulla meis. non abbas aliqua forza i miei augurii, et *Horat.* 1. *Ep.* 19. 42. nugis addere pondus. *far valere.* Sic *Pers.* 5. 19. Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo. — *Pondera verborum*, verba vim magnam habentia ad faciendam fidem. *Cic.* 2. *Orat.* 17. ad fin. Omnium sententiarum gravitate, omnium verborum ponderibus est utendum. *Horat.* *Art.* P. 319. Interdum speciosa locis, morataque recte Fabula, nullius Veneris, sine pondere et arte, Valdius oblectat populum, meliusque moratur, Quam versus inopes rerum, nugæque canoræ. h. e. sine verborum ponderibus. ¶ 4. A pondere libræ illa quoque translata sunt. *Cic.* 1. *Tusc.* 19. 43. Quam animus sui similem et levitatem et calorem adeptus, tamquam paribus examinatus ponderibus, nullam in partem movetur, etc. et *Planc.* 32. 79. Sed ego meis ponderibus examinabo, quid cuique debeam. *Lucan.* 8. 279. curarum vobis arcana mearum Expromam, mentisque meæ quo pondera vergant. *Seneca Med.* 391. Quon pondus animi verget? ubi ponet minas? ¶ 5. Translate a pondere simpliciter, et qua onus significat: Pondera curarum, i pesi delle cure, apud *Lucan.* 9. 951. et *Stat.* 4. *Theb.* 39. rerum, del governo, apud *Ovid.* 2. *Trist.* 237. et *Martial.* 6. 64. mail, il peso della disgrazia, apud *Senec.* *Herc.* *Et.* 231. senectæ, il peso degli anni, apud *Ovid.* 9. *Met.* 436. fa-

mæ, *Lucan.* 8. 22. de Fortuna. quæ tanto pondere famæ Res premit adversas, fatisque prioribus urget. h. e. magnitudine famæ antea præclaræ. In bonam partem *Claudian.* in II. cons. *Stilich.* 79. de Roma. venerabile famæ Pondus, et amissas vires et regna recepit. ¶ 6. Hac ratione eleganter ponitur pro firmitate et constantia, costanza, fermezza, stabilitâ. *Propert.* 2. 19. 62. nulla diu femina pondus habet. *Stat.* 1. *Theb.* 287. de Jove. neque me (detur si copia) fallit, Multa super Thebis Bacchum, ausuramque Dionem Dicere: sed nostri reverentia ponderis obstat. h. e. decreti et voluntatis meæ immutabilis et firmæ. ¶ 7. Item pro gravitate, gravità, decoro, sostenutezza. *Stat.* 2. *Silv.* 3. 65. Blandus honos, hilarisque (tamen cum pondere) virtus. et 5. *ibid.* 3. 246. Quid referam expositos, servato pondere, mores? *Val. Max.* 8. 10. in fin. Expertus acerrimum oculorum vigorem, terribile vultus pondus, accommodatum singulis verbis sonum vocis, efficacissimos corporis motus.

PONDUSCULUM, l, n. 2. demittit. ponderis, piccolo peso, βαρῦλλον, parvum pondus. *Colum.* 12. *R. R.* 53. 1. Aromata in reticulum adjici, et cum saxi pondusculo in olei partem demitti. Aliquot libri verba cum saxi pondusculo omittunt. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 10. 10. (24). de apib. Si coarctat procella, apprehensi pondusculo lapilli se librant.

PONE, adverb. et præposit. De origine hujus vocabull multa Etymologi; nihil tamen certi: V. *Hand. Turseil.* vol. 4. p. 478. — Inter antiqua recensetur a *Quintil.*, ut in OLLUS dictum est. Differt a post, quod etiam ad tempus refertur; pone ad locum tantum: quod et *Servius* ad *Virg.* 2. *Æn.* 208. et 725. et *Caper* p. 2243. *Putsch.* docent; hoc autem ex ea opinione profectum est, qua existimabant post recentiore tempore in vicem alterius particulae successisse. Idem *Servius* ad cit. 2. *Æn.* et ad 3. *ibid.* 3. vult accentum in ultima appingi, ad discrimen τοῦ pone, quum verbum est. *Festus* quoque p. 249. 33. *Müll.* Pone, inquit, gravi sono antiqui utebantur pro loci significatione. Hoc tamen non ita intelligi debet, quasi ultima sit acuenda: quia in Latinis vocibus ultima syllaba nec acuta unquam excitatur, nec flexa circumducitur, sed in gravem, vel duas graves cadit semper, ut ait *Quintil.* 12. 10. 33. et 1. 5. 22. Adde *Diomed.* 2. p. 425. *Putsch.* — Ceterum pone est idem ac post, retro, in loco postico, s. tergo: cui ante opponitur, ἐπίω, ἐπίωθεν (i. a dietro, in dietro, dietro; Fr. en arrière, par derrière; Hisp. hacia atrás, detras; Germ. hinten, von hinten, nach hinten, hinterwärts; Angl. behind, after). Pone ¶ 1. Est adverbium. — a) Pone versus aut vorsus (quæ et junctim scribi possunt), retro et versus alicujus locum. *Cato* apud *Charis.* 2. p. 191. *Putsch.* Postquam auspiciavi atque exercitum eduxi pone versus castra hostium. (V. *Liv.* 34. 14.). *Id.* *ibid.* Nostro pone versus hostes esse ab dextra parte. et *ibid.* Villa est patrii: hic ager est ubi stas: pone versus illac mare est. *Fovellinus* etiam postremum hunc locum *Catonis* tribuit; *Jordan.* vero inter *Catoniana* fragmenta eum minime recensuit; profecto in *Codd. Charis.* ante hunc locum lacuna est et auctoris nomen excidit. — b) Pone sine additis. *Ennius* apud *Festum* p. 356. 3. *Müll.* Pone petunt: exim referunt ad pectora tonsas. *Ter. Phorm.* 5. 6. 23. Pone apprehendit pallio. *Cic. Tim.* 13. ad fin. Moveri et ante et pone, et ad levam et ad dextram, et sursum et deorsum, modo huc modo illuc. *Val. Max.* 1. 7. n. 1. extern. Pone respicere. *Propert.* 3. 13. 28. venire. *Virg.* 10. *Æn.* 225. sequi. *Id.* 2. *ibid.* 288. pars cetera pontum Pone legit. et *ibid.* 723. dextræ se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem non passibus æquis. Pone subit conjux. *Sil. It.* 8. 561. facilesque comæ, nec pone retroque Cæsaries brevior. ¶ 2. Sæpe est præposit. Accusativum regens. *Plaut. Pcen.* 3. 2. 34. Pone nos recede. *Id.* *Curc.* 4. 1. 20. Pone ædem Castoris. *Id.* *ibid.* 4. 2. 1. Non queo, quod pone

me est, servare. et *Trin.* 3. 2. 37. Tute pone te latebis facile, ne inveniat te honor. *Cic. Tim.* 10. ad fin. Et pone quos, aut ante labantur. *Liv.* 40. 30. extr. Pone castra pabulatum ibant. *Tac.* 3. *Hist.* 84. Vincetæ pone tergum manus. *Id.* 4. *Ann.* 69. Si pone fores assisterent. *Justin.* 7. 2. 8. Rege-pone aciem positio. *Sueton. Domit.* 23. Pone cervicem. et *Tib.* 68. Capillo pone occipitium submissiore.

PONE VERSUS vel vorsus, vel junctim pone-versus. V. voc. præced. 1. a.

PŌNO, pōnis, pōnū et olim pōnī, pōstūm et per sync. postūm, pōnere, a. 3. Posivi et poseivi præteriti. est *Plauti Pseud.* 5. 1. 35. Commuto illico pallium: illud posivi. et *Trin.* 1. 2. 108. Mihi quod credideris, somes, ubi posiveris. et *fragm.* apud *Priscian.* 10. p. 898. *Putsch.* Apud sequestrum vidulum posivimus. *Cato R. R. præf.* 1. Majores nostri hoc sic habuerunt, et ita in legibus posiverunt, furem etc. Ceterum adde *eumd.* *Caton. R. R.* 4.; et *Inscript.* apud *Gruter.* 150. 6. In *Inscript.* autem apud *Orell.* 3308. poseivi. Sic in compositis apposivi, composivi, deposivi, exposivi, imposivi, opposivi, repositivi, suppositivi, quæ habes suis locis. — Posit pro posuit in *Inscript.* apud *Gruter.* 541. 8., 571. 9., 724. 8. et 382. 14.: apud *Maff. Mus. Ver.* 154. 2., 160. 6., 225. 7., 256. 6., apud *Fabrett.* p. 137. n. 225. et p. 247. n. 3., quibuscum cf. *Inscript.* apud *Orell.* 71., 732., 1475., 3087. et alias, idiotismus potius dicendus est, quam error lapidearum; etenim posit magis quam posuit Italorum pose respondet. Similiter postæunt legitur in *Inscript.* apud *Orell.* 5061. — Postus pro positus syncope, unde compositus, repositus. *Lucret.* 1. 1058. omnia sursum Nitier, in terraque retro requiescere posta. et 3. 871. semina in eodem ordine posta. et *ibid.* 884. ut putescat corpore posto. sepolto. et *Ennius in fragm.* apud *Merul.* p. 310. posturque tyranni Tarquinii (*Prisci*) corpus bona femina lavit et unxit. h. e. jacentem in lecto funebri. Hæc ex *Ennio Forcellinus*; quæ cf. *Vahcn.* (*Ennianæ poes. reliq.* pag. 185.) jure tamquam spuria rejecti. *Sil.* II. 13. 553. nec cæli posta sub axe. — Part. *Ponens* I. 12.; *Positus* I. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. et 16., et II. 1. 2. 6. 7. et 9.; *Positurus* I. 4. 11., et II. 3.; *Ponendus* I. 3. 6. 10., et II. 4. 5. et 9. — *Ponere*, quod voluit esse contractum ex po, h. e. post, et sinere, est locare, statuere, constituere. τῆσφι (It. porre, collocare; Fr. poser, placer, mettre; Hisp. posar, colocar, aentar, meter; Germ. irgend etwas oder Jemanden niederlas, sen, niedersetzen, niederstellen, hinsetzen, hinstellen, hinlegen, irgend wohin thun, bringen; Angl. to put, place, set, lay).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Universim. *Cæs.* 3. *B. C.* 108. Tabulæ testamenti, quæ Romam erant allatæ, ut in ærario ponerentur, quum poni non potuissent, etc. *Cic. Flacc.* 9. 21. Tabulas obsignatas in publico ponere. *Cæs.* 1. *B. G.* 22. extr. Millia passuum tria ab eorum castris castra ponit. et 3. *B. C.* 108. Cæsar in proximo colle castra ponit. et 1. *ibid.* 81. Castra ponit iniquo loco. Adde *Liv.* 5. 20., 28. 13. et alibi. *Quintil.* 1. 7. 12. Columna, quæ est duellio in foro posita. h. e. statuta, erecta. Sic *Id.* 7. 7. Tyrannicidæ imago in gymnasium ponatur. *Cic. Dom.* 30. 81. Qui tibi statuan in meis ædibus posuit. *Nepos Miltiad.* 6. In decem prætorum numero prima ejus (*Miltiadis*) imago ponebatur. et *Att.* 3. Ne qua sibi statua poneretur, restitit. *Liv.* 31. 50. Signa ænea quinque ex multaticio argento in ærario posuerunt. Similiter *Id.* 38. 35. Eo anno in ædem Herculis signum dei ipsius ex decemvirorum responso, et sejuges in Capitolio aurati a P. Cornelio positi. *Cato R. R.* 7. Ponere oleas in solem. *Horat.* 1. *Od.* 19. 13. Hic vivum mihi cespitem, hic Verbenas, pueri, ponite. *Id.* 2. *Sat.* 3. 142. Pauper Opimius argenti positi intus et auri. Cf. *eumd.* *ibid.* v. 115. Si positus intus Chii veterisque Falerii Nille cadis, etc. *Ovid.* 8. *Met.* 452. Stipitem in flamma ponere. *Id.* *Remed. am.* 119.

aliquid in ignes. *Gell.* 3. 15. coronam in caput. *Virg.* 2. *Ecl.* 54. Ut vos, o lauri, carpm, et te, proxima myrte, Sic positæ quoniam suaves miscetis odorcs. h. e. sic junctæ. *Horat.* 3. *Od.* 20. 11. possuisse nudo Sub pede palmam Fertur. *Id.* 4. *ibid.* 6. 11. Procidit late, posuitque col- lum in Pulvere Teucro. *Virg.* 1. *Æn.* 177. Et sale tabentes artus in litore ponunt. *Ovid.* 7. *Met.* 558. Non stratum, non ulla pati velamina possunt: Dura sed in terra ponunt præcordia. *Id.* 9. *ibid.* 648. quoni tu lassata sequendo Procidis: et dura positis tellure capillis, Rybli, taces. *Sio Val. Flacc.* 4. 378. saxo posuit latus. *posô.* *Horat.* 2. *Sat.* 8. 58. Rufusposito capite, ut si Filius immaturus obisset, sere, h. e. stratus in lectum capite ibidemposito etc. — b) Speciatim pedem, vestigia ponere usurpatur. *Cic. Li- gar.* 8. 24. Prohibiti estis in provincia vestra pedem ponere. *Id.* 4. *Fin.* 25. 69. Ubi pedem poneret, non habebat. *Tibull.* 1. 2. 20. Illa (*Venus docet*) pedem nullo ponere posse sono. Et figurate *Cic.* 3. *Phil.* 11. 28. Longo intervallo in possessionem libertatis pedem ponimus. et *Id.* 5. *Fin.* 2. 5. Quacumque ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 101. quom ponit uterque In locuplete do- mo vestigia. *Ovid.* 8. *Met.* 694. baculisque le- vati Nituntur longo vestigia ponere clivo. *Tibull.* 4. 1. 13. Læta Molochis posuit (*Alicides*) vestigia tectis. *Sil. It.* 6. 397. patria vestigia pri- mum Ponentem terra occurso celebrabat amico. *Id.* 4. 63. et qua ponere gressum Amphitryoni- adæ fuerit labor. — Similiter genua ponere, h. e. nectere. *Ovid.* 2. *Fast.* 437. Huc ubi venerunt, pariter nuptæque virique Suppliciter posito procubere genu. *Curt.* 8. 7. *ad fin.* Tu Macedonas voluisti genua tibi ponere, venera- rique te, ut deum. — c) Item, ponere se, sedere. *Ovid.* 11. *Met.* 471. Ut nec vela videt, vacuum petit anxia lectum, Seque toro ponit. *Flor.* 1. 13. In curulibus sellis seæ posuerunt, si misero a sedere. — d) Item ponere est of- ferre, presentare. *Cic. fragm.* apud *Quintil.* 9. 3. 50. Qui indicabantur, eos vocari, custo- diri, ad senatum adduci jussi: in senatu sunt positi, presentati. — Et præcipue in re sacra pro *ἱερὰ δῶνα*. *Tibull.* 1. 1. 19. Et quodcumque mihi pomum novus educat annus, Libatum agric- olæ ponitur ante deo. *Neos Pausan.* 1. *ad fin.* Primum in eo est reprehensus, quod ex præ- da tripodem aureum Delphis posuisset. Huc pertinet et illud *Ovid.* 3. *Met.* 505. de *Narcisso mortuo*. planiere sorores Naides, et sectos fratri posuere capillos. ¶ 2. Speciatim usurpatur in re militari, quum legiones aut singuli in aliqua statione collocantur. *Cæs.* 2. *B. G.* 5. In eo flumine pons erat: ibi præsidium ponit. Sic *Ne- pos Alcib.* 4. *extr.* Deinde Deceliam in Attica munierunt, præsidioque perpetuo ibi posito in obsidione Athenas tenuerunt. Rursus *Cæs.* 3. *B. C.* 34. Legio, quam tuenda oræ maritimæ po- suerat. *aræa postata.* *Cic.* 2. *leg. Agr.* 18. 49. Ponere insidias contra aliquem. — Aliter *Cic. Deiot.* 7. 21. Ille signa aenea in insidiis posuerat. — *Castra ponere*, V. supra 1. *init.* ¶ 3. Item speciatim est extruere, erigere, formare, *fabbricare, fare, formare.* — a) De urbibus, ædificiis, templis, aris et similibus. *Horat.* 2. *Od.* 6. 5. Tibur Argeo positum colono. h. e. conditum ab Argivis. et *Virg.* 5. *Æn.* 60. Urbs posita, *fondata, fatta.* *Sil. It.* 1. 24. Tum pretio mer- cata (*Dido*) locos, nova mœnia ponit. *Cf. eumd.* 11. 441. lapidem testudine felix (*Amphion*) Du- cere, et in muros posuisse volentia saxa. h. e. composuisse. (Hinc Part. positus est situs, *situato.* *Cic.* 2. *leg. Agr.* 35. 06. Romam in montibus positam et convallibus-præ sua Capua contem- nent. *Id. pro leg. Manil.* 18. 55. Delos in E- gæo mari posita. *Liv.* 4. 48. In urbe alieno solo posita. *Cæs.* 7. *B. G.* 36. Perspecto urbis situ, quæ posita in altissimo monte omnes aditus difficiles habebat. *Justin.* 22. 5. 5. Huc ac- cadere, quod urbes castellaque Africæ non muris cinctæ, non in montibus positæ sint). Ceterum *Horat.* 1. *Ep.* 10. 13. ponendæque domo quæ-

renda est area primum. *Id.* 2. *ibid.* 1. 16. Ju- randasque tuum per nomen ponimus aras. Sic *Virg.* 3. *Æn.* 404.; et *Liv.* 10. 23. ponere aras. *Virg.* 6. *Æn.* 19. posuitque immania templa. *Neos Datam.* 8. Ponere tropæum. *Ovid.* 8. *Met.* 160. ingenio fabræ celeberrimus artis Po- nit opus. — Hinc illud posuit, *ponendum* cu- ravit frequentissimum in antiquis monum. — Similiter *Horat.* 4. *Od.* 12. 5. Nidum ponit Ilyn flebiliter gemens infelix avis. — b) De imagi- nibus. *Horat.* 4. *Od.* 8. 6. Parrhasius aut Scopas, Hic saxo, liquidis ille coloribus Sollers nunc hominem ponere, nunc deum. h. e. formare. et *ibid.* 1. 19. Albanos prope te lacus Ponet mar- moream sub trabe citrea. *Cf. eumd. Art. P.* 34. quia ponere totum Nesciet. *Virg.* 3. *Ecl.* 44. Al- cimedon duo pocula fecit, Orpheaque in medio posuit silvasque sequentes. *Cf. Plaut. fragm.* apud *Charis.* 2. p. 179. *Putsch.* Nihil quidquam factum nisi fabre, nec quidquam positum sine luco, auro, ebore, argento, purpura, picturis etc. *messio a legname lavorato, a oro, ad avorio, ad argento* etc. *Bothe* recte edidit sine luxu pro sine luco. ¶ 4. Item serere, *plantare.* *Virg.* 1. *Ecl.* 74. Inserere nunc, Melibæe, puros, pone ordine vites. *Colum.* 4. *R. R.* 1. 2. Quid ita censemus altius pastinare, tam humili mensura vitei posituri? *Id.* 10. *ibid.* 122. Atque oleris pulli radix, lacrimosaque cæpa Ponitur. *Horat.* 2. *Od.* 13. 1. Ille et nefasto se posuit die, etc. *Pallad.* 12. *R. R.* 7. 18. Ponere castaneas. et *ibid.* § 23. Hoc mense locis calidis ac siccis re- gionibus agrestium pitorum plantas ponimus. *Colum. Arbor.* 4. 2. Vineæ optime repastinato agro ponitur. *Vulgatum* reponitur recte impro- bavit *Gesner.*, *probante Schneider.* *Virg.* 2. *G.* 354. Seminibus positis, superest etc. h. e. sar- culis plantatis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 33. 60. (139). Cupressus funebri signo ad domos posita. ¶ 5. *Ponere ova* dicuntur animalia, quæ illa omittunt. *Colum.* 8. *R. R.* 2. 12. Quæ tamen (*gal- linæ*) ternæ singulis maritantur: et quum pauca ova posuerunt, inertes ad incubandum, multoque magis ad excludendum, raro fetus suos educant. *Ovid.* 8. *Met.* 255. Non tamen hæc alte volu- cris sua corpora tollit, Nec facit in ramis alto- que cacumine nidos: Propter humum volitat; ponitque in sæpibus ova. ¶ 6. Item est dispo- nere, et præcipue de capillis dicitur. *Ovid.* 2. *Amor.* 8. 1. Ponendis in mille modos perfecta capillis, Comere sed solas digna, Cypassi, deas. V. POSITUS, us. *Id.* 1. *Fast.* 405. Naides ef- fusis alæ sine pectinis usu, pars aderant positis arte manueque comis. *Cf. eumd.* 1. *Met.* 477. Vitta coercebat positos sine lege capillos. et *He- rold.* 4. 77. positique sine arte capilli. ¶ 7. Item reponere. — a) Generatim. *Pallad.* 2. *R. R.* 15. 4. Sorba servantur hoc genere: lecta duriora, ac posita, ubi mitescere cœperint, ficti- libus usque ad plenum clauduntur urceolis. — b) Speciatim et sæpius est collocare fenori, *met- tere a usura.* *Cic. fragm. orat. pro Tullio* (e- dente iterum *A. Maio*) 7. Etiam illud addam, pecuniam nescio quomodo quæsitam dum vult in prædio ponere, non posuit, sed abiecit. *Ho- rat.* 1. *Sat.* 2. 13. et *Art. P.* 421. Dives agris, dives positus in fenore nummis. *inve- stiti.* *Id. Epod.* 2. 69. Omnem redegit idibus pecuniam, Quærit calendis ponere. ¶ 8. Item deponere in pignore, *scommittere, metter pe- gno, deporre.* *Plaut. Curc.* 2. 3. 77. Pono pal- lium: ille suum anulum opposuit. *Virg.* 3. *Ecl.* 36. pocula ponam Fagina, celatum divini opus Alcimedontis. *Cf. Plaut. Capt.* 2. 3. 73. Cogi- tato, meam esse vitam hic pro te positam pi- gnori. — Similiter præmia ponere est, ut a- pud *Cæs.* 5. *B. G.* 58., proponere. *Sall. Cat.* 20. *ad fin.* En illa, illa, quam sæpe optatis, libertas, præterea divitiæ, decus, gloria in oculis sita sunt! Fortuna omnia ea victoribus præmia posuit. *Virg.* 5. *Æn.* 291. Illic qui forte ve- lint rapido contendere cursu, Invitat pretiis ani- mos et præmia ponit. Adde *eumd. ibid.* 486. Sic *Sil. It.* 16. 459. positus accendit pectora donis. Et cum duplici Accus. *Id.* 4. 267. jam

nunc tibi præmia pono illum, Sidonio fulgen- tem ardore, tapeta. — Huc referri potest et illud *Horat.* 2. *Sat.* 3. 23. Callidus huic signo ponebam millie cantum. ¶ 9. Item apponere, h. e. ad latus, vel circa aliquem ponere. *Cæs.* 1. *B. G.* 20. *extr.* Dumnorigi custodes ponit, ut, quæ agat, scire possit. *Cic. Flacc.* 19. 45. Custos frumento publico-est positus. et *Tibull.* 1. 1. 23. Pomosisque ruber custos ponatur in hortis. et *Sil. It.* 9. 191. Quum ventis positus custos. Rursus *Tibull.* 1. 2. 5. Nam posita est nostræ custodia sæva puellæ. — Similiter *Sall. Jug.* 24. Me, quem vos imperatorem Numidis posuistis, clausum ob- sidet. *Neos Hann.* 2. Te ipsum frustraberis, si non Hannibalem in eo bello principem po- sueris. *Sil. It.* 6. 593. rectorem ponere castris. *Id.* 9. 226. Quis positum agminibus caput im- periumque Neulces. *Curt.* 6. 7. *med.* Nobilis ju- venis super armaментарium positus. *Cælius* apud *Cic.* 8. *Fam.* 12. *ad fin.* Quibus quum parum procederet, ut ulla lege mihi ponerent accusato- rem, etc. *Cic. Sull.* 18. 50. Judicem ponere. ¶ 10. Item apponere, h. e. ponere in mensa ante aliquem, *mettere innanzi.* *Cato R. R.* 79. et 81. Globos melle unguito, papaver infriato: ita ponito. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 23. posito pavone. *Id.* *ibid.* 4. 14. Ponere ova. et *ibid.* 6. 64. Uncta satis pingui ponatur oluscula lardo. Adde *eumd.* *ibid.* 8. 91. et *Art. P.* 422. *Ovid.* 1. *Art. am.* 231. positi Bacchi cornua. *Petron. Satyr.* 34. Ponere vinum. *Pers.* 1. 32. calidum scis ponere sumen. *Martial.* 8. 22. Invitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum. *Juvenal.* 5. 135. Da Tre- bio! pone ad Trebium! vis frater ab ipsis flibus? *Ovid.* 5. *Met.* 40. Palpitat, et positas aspergit sanguine mensas. h. e. paratas, instructas. *Cf. Val. Max.* 2. 6. 1. Jonas secundæ mensæ ponendæ consuetudinem reperisse. ¶ 11. Item de- ponere, *deporre, metter giù.* *Cic.* 5. *Tusc.* 20. 60. Quum pilla ludere vellet, tunicamque pone- ret. *Id.* 1. *ibid.* 47. 113. Ponere vestem. *Ovid.* 2. *Art. am.* 613. ponere velamina. Similiter *Id.* 4. *Met.* 545. velamina de corpore. *Cæs.* 4. *B. G.* 37. Arma ponere jusserunt. *Liv.* 7. 19. Nisi universa gens, positus arnis, in fidem con- sulis venisset. *Tibull.* 2. 1. 81. sagittas. *Liv.* 30. 8. bastas. *Horat.* 3. *Od.* 4. 60. Numquam hu- meris (*Apollo*) positurus arcum. *Id.* *ibid.* 2. 19. Nec sumit, aut ponit secures Arbitrio popularis auræ. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 1. 8. Ponere libros e manibus. Et absolute *Id.* 1. *Tusc.* 11. 24. Dum lego, assentior; quum posui librum, -assensio omnis illa elabitur. *Sueton. Cal.* 5. Ponere bar- bam. *Horat. Art. P.* 296. ungues. *Id.* 2. *Sat.* 3. 254. insignia morbi. *Ovid.* 11. *Met.* 652. positisque e corpore pennis. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 47. muli clitellas ponunt. — Huc referri potest et illud *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 25. 94). Fulgorem carbunculi debere esse candidum positi, extremo visu nubilantem; si attollatur, exardescentem. *posto giù, giacente*, qui sit humi positus, depo- situs, dejectus. *At Sillig. legit:* Fulgorem carbun- culi debere candidum esse; ut positus extremo visu nubilantes attollat exardescente fulgore. h. e. positus in tabula aliqua. V. ibi a *Sillig.* ad- notata. ¶ 12. Item componere, sepelire. *Lu- cret.* 3. 871. ut aut (*homo*) putescat corpore posto. *Virg.* 6. *Æn.* 508. te, amice, nequivi Conspicere, et patriâ decedens ponere terra. *Cf. Ovid.* 8. *Met.* 236. Hunc miseri tumulo ponen- tem corpora nati Prosperit etc. *Virg.* 4. *Æn.* 681. sic te ut posita crudelis abessem? h. e. ex- aminata, *estinta, caduta morta.* Sic *Stat.* apud *Servium ibid.* positusque beata Morte pater. *Ovid.* 5. *Fast.* 480. positus justa feruntur avia. *sepolli.* *Ulp. Dig.* 34. 1. 18. *sub fin.* Ubi cor- pus mecum positum fuerit. *Inscript.* apud *Orell.* 4370. VT QUANDO EGO ESSE DESIRO PARITER CVM EIS (*conjugæ et filio*) PONAR. *Alia* apud *eumd.* 4530. IN HAC CVPA MATER ET FILIVS POSITI SVNT. *Alia* apud *eumd.* 4489. CINERES EIVS HIC POSITI SVNT. — *Albinov.* 1. 135. Tene ego sustineo po- sitom scelerata videre? h. e. mortuum et lecto compositum ad sepulcrum. Sic *ibid.* 249. Nec juvenis positi supremos destrue honores. et *Virg.*

4. *En.* 527. pecudes pictæque volucres etc. somno positæ sub nocte silenti. *giacenti, coricate, datusi in piedi al sonno.* ¶ 13. *Calculos ponere* figurate est rationem inire, expendere, *fare i conti, calcolare.* *Petron. Satyr.* 1. 5. Si bene calculum ponas, ubique naufragium est. *h. e.* si rem bene expendas, et diligentem rationem ineas. *Plin.* 2. *Ep.* 19. in *fin.* Sed plane adhuc, an sit recitandum, examina tecum, omnesque, quos ego movi, in utraque parte calculos pone: idque euge, in quo vicerit ratio. *Id. Paneg.* 20. Cum imperio calculum ponere. *h. e.* cum principibus ac potentissimis viris. ¶ 14. Item est dare. *Propert.* 2. 10. 29. Osculaque in gelidis pones supra labellis. Sic *Stat.* 2. *Theb.* 354. et oscula mastis Teupestiva genis posuit. *Virg.* 6. *En.* 610. Aut qui divitiis soli incubare reperis, Nec partem posuere suis. *Asinius Pollio* apud *Cic.* 10. *Fam.* 32. Ludis prætextam (*h. e.* fabulam pæct.) de suo itinere ad L. Lentulum procos. sollicitandum posuit. Et quidem quum ageretur, flevit. ¶ 15. Item demittere, *abbassare.* *Horat.* 1. *Ol.* 3. 45. rabiem Nosi, Quo non arhiter Hadriæ Major, tollere, seu ponere vult freta. — Et absolute neutrorum more *Virg.* 7. *En.* 27. Quum venti posuere, unnisque repente resedit Flatus. *supple.* vim, flatum. Sic 10. *ibid.* 103. Tum Zephyri posuere, pœuit placida æquora pontus. ¶ 16. Item deorsum mittere, *mandargiu.* *Seneca Phœniss.* 370. Bruma ter posuit nives. *h. e.* tres jam hiemes transierunt. — Hinc eleganter *posita* dicuntur, quæ celo delapsa in terra jacent, ut nix, ros, pruina. *Horat.* 3. *Od.* 10. 7. *positas* ut glaciem nives Puro numine Jupiter. *Ovid.* 2. *Fast.* 72. *posita* sub nive terra latet. et 6. *ibid.* 200. Factaque eritposito rore bis uda seges. *Propert.* 1. 8. 7. *ibidus* *positas* calcare pruinas.

II.) *Translatæ.* ¶ 1. Generatim morali ratione *ponere* est aliquid aliqua in conditione statuere. *Ennius* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. et *Cic.* 1. *Off.* 24. 84. et *Senect.* 1. 10. Unus homo nobis cunctando restituit rem. Nenum rumores ponebat ante salutem. *Cic.* 2. *Phil.* 45. 115. Recordare igitur illum diem, quo etc. — pone ante oculos lætitiarum senatus populique Romani etc. Sic *Id.* 1. *Parad.* 2. 11. *ponite* ante oculos unumquemque regum. *Id.* 1. *Ordt.* 43. 192. Omnia sunt *posita* ante oculos, collocata in usu quotidiano. *esposte.* *Id.* 4. *Tusc.* 29. 62. Humana in conspectu *posita* natura. et 3. *Orat.* 40. 161. Illa vero oculorum multo acriora, quæ ponunt pœne in conspectu animi, quæ cernere et videre non possumus, et *Q. Cic. Petit. cons.* 1. 1. Ut ea, quæ in re dispersa atque infinita viderentur esse, ratione et distributione sub uno aspectu ponerentur. *Id.* 6. *Att.* 6. At te apud eum, dii boni! quanta in gratia posui, *ti ho messo in grazia.* Sic *Id.* 5. *ibid.* 11. Apud Patronem te in maxima gratia posui, et *Id.* 5. *ibid.* 3. Apud Lentulum ponam te in gratiam. *Ernestus* malebat in *gratiam.* *Cl. Plaut. Trin.* 3. 3. 11. Ille ego vercor, ne istæc sollicitatio te in crimen populo ponat atque infamiam. *h. e.* apud populum. *Cic. Sext.* 66. 139. Neque eos in laude *positos* videmus. *h. e.* laudatos. *Id. Topia.* 13. 55. Hunc metuere, alterum in metu non ponere. *h. e.* non metuere. *Id.* 2. *Fin.* 22. 72. Quorum omnium *revertutum* fundamenta vos in voluptate, tanquam in aqua, *ponitis.* Sic *Id.* *Pis.* 4. 9. Ergo his fundamentis *positis* consulatus tui. *Curt.* 6. 10. *a med.* Sin autem in illo fortunæ gradat positum venerari necesse erat. etc. *Cic. Orat.* 59. 199. *Ponendus* est ille ambitus, non abijciendus. *Seneca l. Ira* 7. *Ponere* se in possessione. *Quintil.* 9. 3. 74. *Ponere* in distinguendum. *h. e.* distinguendi causa. — *Cic.* 9. *Fam.* 15. *a med.* Et quidem quum in mentem venit, ponor ad scribendum. *h. e.* quum venit in mentem Cæsari, qui senatusconsulta domi suæ scribenda curat, ponitur nomen inum, quasi in senatu scribendo adfuerim. *V. ADSUM.* — Pro exponere, obijcere, *esporre.* *Plaut. Capt.* 3. 5. 29. Meumque potius me caput periculo præceptavisse, quam is periret, pu-

neri. ¶ 2. *Speciatim ponere aliquid in aliqua re,* constituere, reponere, *mettere, riporre.* *Cic.* 2. *Att.* 23. *ad fin.* Credibile non est, quantum ego in consiliis et prudentia tua, quantum in amore et fide ponam. *Id.* 6. *ibid.* 1. In Pompejo te spem omnem otii ponere non miror. Sic *Cæs.* 5. *B. G.* 34. Omnem spem salutis in virtute ponere. *Id. ibid.* 48. Unum communis salutis auxilium in celeritate ponebat. *Cl. Sil. It.* 15. 571. Age, perge, salutem Ausoniæ ancipites Superi, et, stet Roma cadatne, In pedibus posuere tuis. *h. e.* omnis spes victoriæ et fortunæ in celeritate *posita* est. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 28. 92. Sed quoniam tantum in ea arte *ponitis,* videte etc. *Curt.* 5. 5. *med.* Qui multum in suorum misericordia ponunt, ignorant, quam celeriter lacrimæ inarescant. — Similiter Particip. præter. pass. *Cic. Flacc.* 1. 3. Ut omnia reipubl. subsidia, salutem præsentium, spem reliquorum, in vestris sententiis *positam* esse et defixam putetis. *Id.* 2. *leg. Agr.* 9. 22. Ceteri fructus omnium rerum, qui in spe legis hujus *positi* sunt, communi cautione atque æqua ex parte retinentur. *Id.* 16. *Att.* 16. *r. exer.* Omnia *posita* putamus in Planci tui liberalitate. *Id. Orat.* 8. 27. Demosthenes negat in eo *positas* esse fortunas Græciæ, hoc an illo verbo usus sit. *Id.* 1. *ad Brut.* 10. *circa med.* Quandoquidem potentia jam in vi *posita* est et armis, *consiste, è fondata.* *Id.* 16. *b. §* 8. In te *positum* est, ut nostræ sollicitudinis linem quamprimum facere possimus. *sta in tua mano il fare, che* etc. *Cl. Sil. It.* 14. 666. Ausoniæ ductor, postquam sublimis ab alto Aggere desperit trepidam clangoribus urhem, Inque suo *positum* nutu, stent mænia regum, An nullos oriens videat lux crastina muros, Ingeniuit etc. — *Liv.* 34. 5. Ut in dubio *poneret,* utrum id-matronæ sua sponte, an nobis auctoribus fecissent. *Id. præfat.* § 8. Sed hæc et his similia, utincenque animadversa et existimata erunt, haud in magno equidem *ponam* discrimine. ¶ 3. Item *speciatim* de tempore, cura, sumpto, est consumere, adhibere, *consummare, passare, adoperare, usare, impiegare, mettere.* *Cic.* 3. *Orat.* 5. 17. Cotta dicebat, omne illud tempus meridianum Crasum in acerrima atque attentissima cogitatione *posuisse.* *Id. Brut.* 22. 87. Unum medium diem fuisse, quem totum Galham in consideranda causa componendaque *posuisse.* *Id.* 6. *Att.* 2. *circa med.* Ibi quum Junium mensem consumpsissem, cogitabam, Quintilem in reditu *ponere.* *Id.* 5. *Fam.* 21. Unum tecum diem libentius *posuerim,* quam etc. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 112. otia recte *ponere.* *Cic. Mur.* 22. 45. Ut candidatus totum animum, atque omnem curam, operam, diligentiamque suam in petitione non *possit ponere.* Sic *Id.* 1. *Divinat.* 42. 93. Omnem curam in siderum cognitione *posuerunt.* *Id.* 1. *Tusc.* 19. 44. Fotosque nos in contemplandis rebus perspicendisque *ponemus.* *Id.* 3. *ad Q. fr.* 1. 2. Præstaho, sumptum nusquam melius *posse poni.* *Id.* 13. *Fam.* 64. *extr.* Si eum adjuveris eo studio, quo ostendisti, apud ipsum præclarissime *posueris.* Sic *Q. Cic. Petit. cons.* 12. 47. C. Cotta-dicere solebat, se operam suam, quoad non contra officium rogaretur, polliceri omnibus; impertire iis, apud quos optime poni arbitaretur. *Rursus Cic.* 13. *Fam.* 54. A te peto, quoniam apud gratos homines beneficium *ponis,* ut eo libentius iis commodes operamque des, quoad fides tua patietur. et *ibid.* 26. *ad fin.* Scriberem, quam id beneficium apud Mescinium *positurus* esses, nisi etc. Similiter *Id.* 13. *Fam.* 58. Apud gratissimum hominem atque optimum virum, quam bene *positurus* sis studium tuum atque officium, dubitare te non existimam. ¶ 4. Item censere, reputare, judicare, numerare. — u) Cum præpos. in et Ablativo. *Sall. Jug.* 17. In divisione orbis terræ plerique in parte tertia Africam *posuere.* *Cic.* 15. *Fam.* 4. *a med.* Quæ ego in beneficii loco non *pono,* sed in veri testimonii atque iudicii. *Id.* tamen 6. *ibid.* 1. Quod ego quasi consolationis loco *pono.* Ceterum *Id.* 3. *Fin.* 8. 29. Qui mortem in malis *ponit.*

Id. 2. *Cat.* 9. 20. Quos ego utrosque in eodem genere prædatorum direpturumque *pono.* *Id. Cluent.* 20. 57. Ut, quæcumque dicendi potestas esset data, in honore atque in beneficio *ponerent.* *Id. Topia.* 18. 71. Si consilio juvare civis et auxilio, æqua in laude *ponendum* est. *Nepos Epam.* 1. Scimus musicen nostris moribus abesse a principis persona: saltare vero etiam in vitiliis *poni.* *Horat.* 2. *Sat.* 3. 286. hoc quoque vulgus Chrysippus *ponit* secunda in gente Meneni. *h. e.* *ponit* in magno numero insanorum. — b) Cum Accus. et præpos. *inter.* *Horat.* 4. *Od.* 3. 13. Romæ, principis urbium, Dignatur suboles inter amabiles Vatium *ponere* me choros. *Id.* 2. *Ep.* 1. 43. Iste quidem veteres *inter (poetas)* *ponetur* honeste. — c) Cum duplici Accusat. *Nepos Thrasyb.* 1. Hunc primum omnium *ponam.* *Id. Alcib.* 3. Neque si par quisquam *poneretur.* *Id. præf. a ned.* Quæ omnia apud nos partim infamia, partim humilia atque ab honestate remota *ponuntur.* — d) Cum Infinito. *Cic.* 1. *Acad. (post.)* 10. 36. Neutra autem in mediis reliquebat, in quibus *ponebat,* nihil omnino esse momenti. ¶ 5. Item est imponere, dare, statuere, *saccire.* *Cic.* 7. *Ferr.* 11. 28. Illis diligenter legibus, quæ in poculis *ponebantur,* obtemperabat. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 105. Oppida cœperunt munire, et *ponere* leges, Ne quis lur esset; etc. et *Sil. It.* 13. 533. *ponere* leges gentibus. *Tac.* 5. *Hist.* 5. *extr.* Liber festos lætosque ritus *posuit:* Judæorum mos absurdus sordidusque. *plantò, istituit.* *Quintil.* 8. 3. 36. *Ponere* alia, quam quæ illi primi fecerunt, fas non est. *h. e.* nova verba fingere. — Sic de pretio alicujus rei *constituendo.* *Horat.* 2. *Sat.* 3. 23. Callidus huic signo poneham millia centum. ubi *Heindorfus* laudat illud *Senec. Ep.* 87. Quis pleno sacculo ullum pretium *ponit,* nisi quod pecuniæ in eo conditæ numerus effectus? — Generatim. *Cic.* 10. *Att.* 18. Ut male *posuimus* initia, sic cetera sequentur. *Id.* 1. *Nat. D.* 17. 44. Sunt enim rebus novis nova *ponenda* nomina. *Id.* 3. *Tusc.* 5. 10. Qui hæc rebus nomina *posuerunt.* *Virg.* 7. *En.* 63. Laurentesquo ab ea nomen *posuisse* colonis. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 48. qui tibi nomen Insano *posuere.* — Similiter *rationem ponere alicujus rei vel cum aliquo,* est inire, *stabilire i conti, rendere i conti.* *Colum.* 1. *R. R.* 3. 2.; *Sueton. Oth.* 7.; et *Dig.* 45. 3. 89. ¶ 6. Item, quum de sermone agitur, est dicere, pronunciare, pro certo asserere, *dire, scribere, mettere per certo:* ad rem *Cic.* 2. *Fin.* 2. 4. Hoc *positum* in Phædro a Platone probavit Epicurus. *detto, scritto.* *Id.* 2. *Nat. D.* 12. 32. Hunc autem inmetum (*Plato*) in solis animis esse *posuit.* *Id.* 2. *Legg.* 3. 6. Recte Magnus ille noster, me audiente, *posuit* in iudicio, rempubl. nostram justissimas huic municipio gratias agere posse, quod etc. *Id.* 1. *Fam.* 9. *a med.* Quamobrem, ut paullo ante *posui,* si essent omnia mihi solutissima, tamen etc. *Id.* 2. *Fin.* 31. 100. Hoc ipsum elegantius *poni* meliusque potuit. *Liv.* 10. 9. *ad fin.* *Id.* ne pro certo *ponerem,* vetustiorum annualium auctor Piso effectus. *Juvenal.* 1. 155. *Pono* Tigellinum: tæda lucebis in illa, etc. *h. e.* dic, vel scribe aliquid in Tigellinum. *Cic. Brut.* 45. 165. Etsi non fuit in oratorum numero, tamen *pono,* satis in eo fuisse orationis atque ingenii, quo et inagistratus personam, et consularum dignitatem tueretur. ¶ 7. Item fingere, et quod in scholis dicunt, supponere, *fin gere, supporre: fac* etiam hoc sensu dicimus, et Græca τ. *Ser. Ter. Phorm.* 4. 3. 23. Sudabis satis, si cum illa inceptas homine: ea eloquentia est. *Verum* *pono,* esse victum eum: at etc. *Ulp. Dig.* 47. 10. 5. *circa med.* *Ponamus,* studiorum causa Romæ agere. — Hoc *posito, posto* cioè, *ciò supposto, posto per vero.* *Cic.* 3. *Fin.* 8. *a med.* Quo *posito* et omnium assensu approbato, illud assumitur, etc. *Id.* 1. *Divinat.* 52. 118. Hoc *posito* atque concesso, etc. Sic *Cæcin.* 11. 32. Est hæc res *posita,* quæ ab adversario non negatur, Cæcinam pulsum prohibitumque esse. et *Orat.* 4. 14. *Positum* sit igitur in primis (quod *post* magis intelligitur) sine philosophia non *posse*

effici, quem quærimus, eloquentem. ¶ 8. Item proponere, in medium afferre, *proporre*. Cic. 2. *Orat.* 1. 2. Intelleximus, illum (*Crassum*) doctoribus nostris ea ponere in percontando eaque ipsa omni in sermone tractare, ut nihil esse ei novum, nibi inauditum videretur. *Id. Fat.* 2. 4. Hanc Academicorum contra propositum disputandi consuetudinem indicant te suscepisse Tusculanæ disputationes; ponere aliquid, ad quod audiam, si tibi non est molestum, volo. *Id.* 1. *Tusc.* 4. 7. Ponere jubebam, de quo quis audire vellet: ad id aut sedens, aut ambulans disputabam. *Id.* 1. *Orat.* 22. 102. Ponere alicui quæstiunculam. *Petron. Satyr.* 115. Quom ponere consilium, cui nos regioni crederemus. *Seneca Suasor.* 6. in fin. Solent scholastici declamatores ponere: Deliberat Cicero, an promittente salutem Antonio, orationes suas comburat, *mittere, proporre questo tema, etc.* — Et passive impersonaliter. Cic. *Amic.* 5. 17. Doctorum est ista consuetudo eaque Græcorum, ut iis ponatur, de quo disputent quamvis subito. ¶ 9. Item deponere, *deporre, metter giù.* — a) Generatim et sæpissime de animi affectibus. *Cælius* apud Cic. 8. *Fam.* 6. Ponere inimicitias. Cic. 3. *Tusc.* 28. 66. dolorem. *Liv.* 1. 19. curam. *Rursus Id.* 7. 32. Positis omnium aliarum rerum ris. Cic. 3. *Orat.* 12. 46. vitia. *Horat.* 4. *Od.* 12. 25. moras et studium lucri. *Id.* 1. *Ep.* 1. 10. versus et cetera ludicra. *Id.* 3. *Od.* 10. 9. superbiam. *Id. Art. P.* 160. iram. *Id. ibid.* 469. mortis amorem. *Ovid. Remed. am.* 63. amorem. *Id.* 1. *Met.* 736; et *Plin.* 5. *Ep.* 6. metum. *Sil. It.* 8. 95. spem. *Liv.* 8. 1. animos feroces. *Virg.* 1. *Æn.* 302. corda ferocia. — b) Speciatim de vita. Cic. 9. *Fam.* 24. in fin. Si in hac cura atque administratione vita mihi ponenda sit, præclare actum mecum putem. *Sil. It.* 10. 302. ponere animam. *Id.* 13. 473. Regia quom lucem posuerunt membra, etc. h. e. quom mortua sunt. — c) Item de bello. *Sall. Jug.* 112. Dicitur sibi per Dabarem ex Sulla cognitum, posse conditionibus bellum poni. *Id. fragm. Histor.* 1. 8. *Kritz.* Dum metus a Tarquinio et bellum grave cum Etruria positum est. *Tac.* 2. *Hist.* 52. Posito ubique bello magna pars senatus extremum discrimen adiit. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 93. Ut primum positus nugari Græcia bellis cepit. *Sil. It.* 4. 397. ponere prælia. h. e. cessare a pugna. Cf. *Liv.* 3. 30. Posito legis certamine. Huc referri potest et illud *Propert.* 2. 1. 36. Et sumpta et posita pace fidele caput. — d) Apud *Sueton. Ner.* 22. ponere rudimentum. et apud *Justin.* 12. 4. 6. tirocinium. h. e. exire, exuere. — e) *Sil. It.* 2. 460. tandem aequore vano Avertunt oculos frustrataque litora ponunt. h. e. desinant spectare litora, unde expectabant auxilium. *Burmam. mallet lumina ponunt*, quod certe est mollius.

PONS, pontis, m. 3., quod alii ducunt a *πόσις transitus*, alli a *pendeo*, est omne id, quod super flumen, vel foveam, vel simile quid transimus, *πέφυρα* (It. *ponte*; Fr. *pont*; Hisp. *puente*; Germ. *die Brücke*; Angl. a *bridge*). ¶ 1. Generatim. *Cæs.* 1. *B. G.* 13.; *Nepos Militiad.* 3.; et *Plancus* ad Cic. 10. *Fam.* 15. Pontem in flumine facere. *Flor.* 1. 4. Interfluentem Urbi Tiberinum ponte commisit. Cic. 6. *Verr.* 52. 117. Pars oppidi, quæ appellatur Insula, mari disjuncta angusto, ponte rursus adjungitur et continetur. *Tac.* 4. *Hist.* 77. Pons, qui ulteriora coloniarum annectit. *Liv.* 26. 6.; et *Tac.* 15. *Ann.* 9. Pontem injicere. *gettare*. Sic *Sueton. Cal.* 22. extr. Super templum divi Augusti ponte transmisso, Palatium Capitoliumque conjunxit. *Id. ibid.* 49. Balarum medium intervallum trium millium et sexcentorum fere passuum ponte conjunxit. *Curt.* 5. 1. a. med. Pons lapideus flumini impositus jungit urbem. (Sic *Inscript.* apud *Gruter.* 162. 4., quæ est apud *Orell.* 163. AQUILAVIDENSIS PONTEM LAPIDEVUM DE SVO F. C. ADDE *Inscript.* apud *Cavedoni, Marm. Moden.* p. 203.) Pons saxeus apud *Lucan.* 4. 15. Saxeus ingenti quem (*Sicorim*) pons amplectitur arcu. *Curt.* 3. 7. et 4. 9. Ponte fluvium jungere. *Tac.* 13. *Ann.* 39. amnem

transgredi. *Plin.* 8. *Ep.* 8. lumen transmittere. *Flor.* 4. 12. trajicere. *Tac.* 2. *Ann.* 68. (et *Quintil.* 2. 13. 16.) Pontem rumpere. *Id.* 3. *Hist.* 6. extr. et 4. *ibid.* 70. abrumpere. *tagliare. Curt.* 4. 16. recidere. *Plancus* ad Cic. 10. *Fam.* 23., et *Cæs.* 1. *B. C.* 16. interrumpere. Cic. 2. *Legg.* 4. 10. rescindere. *Virg.* 8. *Æn.* 650. vellere. *Nepos Militiad.* 3. rescindere. *Id. Themist.* 5. dissolvere. *Tac.* 1. *Ann.* 69. solvere. *Id.* 13. *ibid.* 7. per amnem jungere. et 6. *ibid.* 37. navibus efficere. *Id.* 12. *ibid.* 57. Inditis pontibus (in lacu) pedestrem ad pugnam. *Justin.* 2. 10. 24. Xerxes quædam maria pontibus sternebat. *Auct. B. G.* 8. 14. Pontibus palude constrata, exercitum transducit. *Anmian.* 17. 10. *imil.* Contexto navali ponte Rheno transit. Sic *Id.* 21. 7. 7. Euphrate navali ponte transcurso. *Inscript.* apud *Orell.* 3176. C. COESIO A. F. OVF. PAT. MVNIC. CVRATORI VIARVM ET PONTIVM VMBRIÆ ET PICENI etc. — Pontis ex tabulato confecti super Tiberim habes descriptionem apud *Cassiod.* 12. *Variar.* 19. — In pontibus fluminum stabant mendici stipem petentes. *Seneca Vit. beat.* 25. In Sublicium pontem me transfer, et inter egentes abjice. *Juvenal.* 4. 116. dirusque a ponte satelles. Adde *eumd.* 14. 134.; et *Martial.* 10. 5. et 12. 32. extr. — In pontium transitu erat etiam olim, qui a transeuntibus vectigal exigeret. *Seneca Const. sap.* 14. Nec indignabitur aliquid impendere, ut limen transeat, cogitans, et in pontibus quibusdam pro transitu da i. — Ubi ait *Horat.* 2. *Sat.* 2. 31. Unde datum sentis, lupus hic Tiberinus, an alto Captus biet? pontesne inter jactatus, an amnis Ostia sub Tusci? pontes intelligit in Tiberi, de quibus V. LUPUS. ¶ 2. Speciatim, Romæ comitorum tempore in campo Martio, aut in foro pontes ad tempus constituuntur, h. e. tabulata angusta, et a solo excitata, in morem pontis, per quæ populus suffragia jaturus de septo in septum transibat, acceptis tabellis, quæ a diribitoribus ex ipsis pontibus distribuuntur. Cic. 1. *Att.* 14. a. med. Consul factor rogationis, idem erat dissuasor. Operæ Clodianæ pontes occupantur: tabellæ ministrantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. V. MARIUS in ONOM. — Narrant autem, ut est apud *Festum* p. 334. 11. *Müll.* ex *Sinnio Captione*, quom primum per pontes suffragia ferri coepta sunt, juniores conclamavisse, ut de ponte deicerentur sexagenarii, qui jam nullo publico munere fungerentur, ut ipsi potius sibi, quam illi deligerent imperatorem. *Ovid.* 5. *Fast.* 633. Pars putat, ut ferrent juvenes suffragia soli, Pontibus infirmos præcipitasse senes. ¶ 3. Item speciatim, de via lignis strata in locis paludosis. *Tac.* 1. *Ann.* 63. Pontes longos quam maturime superare: angustus is trames vastas inter paludes, et quondam a l. Domitio aggeratus. ¶ 4. De iis, quibus in navem ascenditur. *Virg.* 10. *Æn.* 653. Forte ratis celsi conjuncta crepidine saxi Expositis stabat scalis, et ponte parato. et 10. *ibid.* 287. socios de puppibus altis Pontibus exponit. ¶ 5. De tabulatis navium. *Tac.* 2. *Ann.* 6. Multæ (naves) pontibus strata, super quas tormenta veherentur. ¶ 6. Sunt etiam pontes tabulata, quibus turris instruuntur: ut *Servius* docet ad illud *Virg.* 9. *Æn.* 530. Turris erat vasto suspectu et pontibus altis. Sic *Id.* 12. *ibid.* 674. Turrim, compactis trabibus quam eduxerat ipse, Subdideratque rotas, pontesque instraverat altos. ¶ 7. Item qui de turri liguæ ex superiore ejus parte trochleis laxatur, et muro obsessæ urbis imponitur, ut per illum obsidentes mœnia invadant: qui a *Feget.* 4. *Milit.* 21. *samluca* et *exostra* dicitur. *Sueton. Aug.* 20. Et crus et utrumque brachium ruina pontis consauciatos. *Plin.* hoc idem narrans 7. *Hist. nat.* 45. 46. (148.) ruina e turri periclitatum dicit. *Harduin.* autem ex *Dione* l. 49. c. 35. et *Appiano Illyr.* c. 20. docet, turris pontem intelligendum esse. Hinc corrigendus est error *Flori* 4. 12., ubi perperam narrat, id accidisse in trajectu fluminis. Similes his sunt pontes in illo *Tac.* 4. *Ann.* 51. In vallum manuales saxa, præstas sudes jacere, complere fossas, pontes et scalas inferre propugnaculis. *nempe*

tabulata trajiciendæ fossæ et scandendo vallo apta. ¶ 8. In illo *Virg.* 9. *Æn.* 169. nec non trepidi formidine portas Explorant, pontesque et propugnacula jungunt: pontes intelligit *Servius*, qui sicut in inuris angustioribus, ut sit facilius transitus ad divisas muri partes. Horum sit mentio et apud *Stat.* 10. *Theb.* 879. — *VB.* De nom. propr. in re geograph. V. ONOM.

PONTANUS, a, um, adject. V. PONTIUS. PONTARIUS pro punctarius, li, m. 2. gladiator, qui punctim ferit, che si batte a stoccate, seu potius qui leves conserit pugnas, quas *Paul. Diac.* p. 243. 9. *Müll.* appellat *punctariolas*, atque adeo is esse videtur, qui pungendo tantum adversarium suum vincit; idemque forte habendus cum gladiatore ludico, qui voce Græcica *pægniarius*. Latina vero *punctarius* dicitur, qui nempe non gladio, sed palo pugnat. V. PALUS, i. *Inscript.* apud *Gud.* 106. I. PRIMO DVVMVIRATV APOLLINARIIVS IN FORO POMPAI TAVROS TAVROCENTAS SVCCVSORES PONTARIOS PARIÀ III. PVGILES CATERVARIOS ET PVCTAS (dedit). SECVNDO DVVMVIRATV IN SVPECTACVLIS ATHLETAS PARIÀ XXX. GLAD. PAR. V. etc.

PONTICVLVS, i, m. 3. deminut. pontis, *ponticello*. *πεποιον*, pons exiguus. Cic. 5. *Tusc.* 20. 59. Ejusque fossæ transitum ponticulo ligneo conjunxisset. *Catull.* 17. 3. Crura ponticuli ad-sultantis. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 11. More ponticulorum binis saxis pilarum vice constitutis. *Inscript.* apud *Murat.* 598. Ponticulus lapideus. Adde *Sueton. Cæs.* 31.

PONTIFEX, tificis, m. 3. *pontefice*, *τεπευς*, 1.) Proprie est sacer magistratus, sacrorum præses, antistes, magister religionis. De notatione ita *Varro* 5. *L. L.* 83. *Müll.* Sacerdotes universi a sacris dicti: pontifices, ut Q. Scævola pontifex maximus dicebat, a posse et facere ut pontifices: ego a ponte arbitror; nam ab his Sublicius est factus primum, ut restitutus sæpe, quom in eo sacra et uls et cis Tiberim non mediocri ritu fiant. — a) Unversim. Cic. 2. *Legg.* 8. 20. Divis aliis alii sacerdotes, omnibus pontifices, singulis flamines sunt. *Id. Harusp. resp.* 6. 12. Meam domum P. Lentulus consul et pontifex, L. Lentulus flamen Martialis, L. Claudius rex sacrorum, Q. Cornelius, Q. Terentius pontifices minores, omni religionis liberaverunt. *Id.* 3. *Orat.* 19. 73. Ut pontifices veteres propter sacrificiorum multitudinem tres viros epulones esse voluerunt, quom essent ipsi a Numa, ut etiam illud ludorum epulare sacrificium facerent, instituti; sic etc. *Ovid.* 6. *Fast.* 454. factum dea raptà pavavit, Pontificisque sui munere tuta fuit. *Horat.* 3. *Od.* 23. 12. Victimam pontificum securim Cervicæ linget. *Id.* 2. *ibid.* 14. extr. et vero Tinget pavimentum superbo, Pontificum potiore canis. h. e. quæ dabantur a pontificibus, quom sacerdotium inibant. V. ADI-TIALIS. — b) Speciatim, pontifices diu, præterquam e patribus, creati non licuit. Sed ann. U. C. ccccvi. M. Valerio et Q. Apulejo Coss. etiam plebs ad hujusmodi sacerdotium admittitur. *Liv.* 10. 6. Omnibus unus præfectus fuit a Numa, isque *pontifex maximus* appellatus; eorum primus fuit Martius Martii filius, Numæ gener. Adde *eumd.* 1. 20. — c) Si *Liv.* 10. 6. audias, fuerunt ab initio quatuor; si *Cic.* 2. *de Rep.* 14. (edente *A. Maio*), quinque. Postquam autem cum plebe quoque communicatus pontificatus est, quatuor alios creati ex plebe pontifices placuit. *Liv. loc. cit.*, mox eorum numerum L. Sulla dictator ita auxit, ut essent XV. *Id. Epit.* 89.: hi pontifices majores sunt appellati. Alii vero erant pontifices minores, qui majorum scribae fuisse videntur. Ait enim *Capitolin. Maerian.* 7., Opiliam Maerium, quom scriba pontificum esset, (quos hodie pontifices minores vocant) pontificem maximum appellasse senatum, Pii nomine decreto. *Cic. Harusp. resp.* 6. 12. et *Liv.* 22. 57.; quot autem hi numero essent, incompertum se habere testatur *Noris. Cenotaph. Pis.* p. 63., *Cic.* quidem *loc. cit.* tres tantum nominat. — d) Etiam in municipiis et coloniis erant pontifices, qui sex erant Capuæ, ut affirmat *Cic.*

2. *leg. Agr.* 35. 96. Horum primus praefectus sacrorum dicebatur. *Inscript.* apud *Gruter.* 511. 3. et alia apud *Murat.* 763. 5. — e) In nummis et veterib. monumentis pontificatus maximi symbola sunt simpulum, instrumentum illud aquae lustrali aspergendae, quod Graeci *περιεργαστήριον*, Itali aspersorio dicunt, securis, et apex; pontificatus vero maioris, simpulum tantum, quod antequam etiam securis et scerpita: ut probat *B. Borghesius Dec. numism.* 7. n. 7.: prioris symbola videre est in nummis G. Juliae apud *Morell.* tab. 4. n. 7., alterius in nummis G. Corneliae apud *eumd.* tab. 2. n. 5. — f) Pontificum collegium honoratius erat ex quatuor collegiis, quae *Sueton.* *Aug.* 100. *summa* appellat, nempe pontificum, augurum, quindecimvirosum sacris faciendis, septemvirum epulonum, quibus postea accessit collegium sodalium Augustalium. *Tac.* 3. *Ann.* 64. Illi summam potestatem habebant, et praerant omnibus sacris publicis privatisque. Leges etiam de sacris ferre solebant, de quae omnibus causis ad sacra pertinentibus ipsi tamquam supremi iudices cognoscebant: qua in re et mulctandi jus habebant, quum ipsi nulli mulctae nulliusque arbitrio obnoxii essent. *Liv.* 1. 20. — g) Pontifex maximus dicitur, inquit *Paul. Diac.* p. 126. 10. *Müll.*, quod maximus rerum, quae ad sacra et religiones pertinent, iudex sit, vindicque contumaciae privatorum magistratuumque. Huiusque rei exempla habemus apud *Val. Max.* 1. 1. n. 2. et *Macrob.* 1. *Satur.* 16., quibus locis et in privatis et in magistratus imperium exercuisse pontifices legimus, quum de religione ageretur. Creabatur a populo in comitiis, ut apparat ex *Liv.* 25. 5. et *Cic.* 2. *leg. Agr.* 7. 18. Habebat ex Numa sacra omnia exscripta designataque, quibus diebus, quae ad templa, quibus hostiis sacra fieri deberent, atque unde in eis sumptus pecunia erogaretur. Hinc commentarii, et apud *Liv.* 4. 3. libri pontificum, et *Uat.* 2. *Ep.* 1. 26. Retinebat dignitatem tota vita: praeterea ut batur. Vectales eligebat, capitabatque: edicebat comitia, iisque praerant rebus sacrorum, et flaminum creandorum causa: intererat arrogationibus et adoptionibus lege curata factis, ne sacra privata familiarum aliquid detrimenti caperent. Alia multa ad eum pertinentia *T.* apud *Pitisc.* et alios. — Etiam in municipiis et coloniis pontifex maximus erat. *Inscript.*, quae pertinet ad Hipponium seu Vibonem Valentianum. nunc *Montelione* in Brutillis, edita in *Mem. dell' Institut. archeol.* T. 1. p. 192.

1. LUCIENIUS C. F. PONT. MAX. III. VIR I. D. Q. C. P. H. E. pontifex maximus, quatuor vii iurii dicundo, quinquennalis censoria potestate.
II.) Translate, pontifex pro episcopo, vescovo, apud Christianos. *Sidon. carm.* 16. 6.
PONTIFICALIS, e, adject. pontificale, *επιεργαστικός*, ad pontificem pertinens. *Cic.* 2. *Legg.* 21. 52. Si pontificalis maneret auctoritas. *Quid.* 1. *Fast.* 462. Arcadiae sacrum pontificale dicitur. et 3. *ibid.* 420. Accessit titulus pontificalis honos. h. e. honor pontificatus maximi, quem Augustus post Lepidi mortem assumpsit, quod ceteri deinceps imperatores fecerunt. *Liv.* 10. 7. a *med.* Pontificalia atque auguralia insignia. *Sueton.* *Aug.* 44. Pontificales iudi. h. e. editi a pontif. max. initio honoris initi. *Auson. Grat. act.* 18. Pontificalia comitia. h. e. quibus praerant pontifex maximus maioribus pontificibus creandis. In *fragm. Festi*: Pontificale pomerium appellabant locum illum, agrumque prope murum, in quo pontifices sua constituerent auspicia. *Hoc Festi fragm. multibi inveni.*

PONTIFICANS, antis, particip. ab inusit. pontificor, pontificatu fungor. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 735. n. 463. IMPERANTE D. N. IUSTINIANO PLESSIMO AVG. ANN. BIS CONSULATVS QVARTO PONTIFICANTE APOSTOLICO VIRO DOMNO SERGIO PP. ANNO SECVNDO. Haec pertinet, si ratio habeatur consulatus quarti Justiniani Aug. II., ad annum a Chr. n. DCXXXV., quo Sergius I. Papa fuit anno II.

PONTIFICATUS, us, m. 4. pontificato, *επιεργαστήριον*, pontificis munus et dignitas. *Cic.*

Harusp. resp. 9. 18. Qui stas solemnisque caeremonias pontificatus, rerum bene gerendarum auctoritates augurio contineri putarunt. *Vellej.* 2. 59. 3. Pontificatus sacerdotio puerum honoravit. *Tac.* 1. *Hist.* 77. Otho pontificatus auguratusque honoratis jam senibus, cumulum dignitatis addidit. *Sueton. Cal.* 12. Priusquam inauguraretur, ad pontificatum tractus est. *Id.* *Aug.* 31. Postquam vero pontificatum maximum, mortuo Lepido, suscepit etc. *Id.* *Cres.* 13. Deposita provinciae spe, pontificatum maximum petiit. Adde *eumd.* *ibid.* 46., *Vitell.* 11. et *Tit.* 9.

PONTIFICIUM, li, n. 2. proprie est auctoritas et potestas pontificis in rebus sacris.

I.) Proprie. *Solin.* 16. *extr.* Devotionis, quam peregre prosequerentur, pontificum mox intra fines suos receperunt. *Impp. Gratian., Valentinian., et Theodos. Cod. Theod.* 16. 5. 13. Omnes, qui harum professionum vel pontificum sibi, vel ministerium vindicaverunt.

II.) Translate sumitur pro munere, facultate, potestate, iure faciendi aliquid. *Gell.* 1. 13. Re semel statuta deliberataque, ab eo, cujus id negotium pontificumque esset, etc. *Symmach.* 3. *Ep.* 17. Pontificum iterati honoris auctus, et 10. *Ep.* 44. (al. 51.) a *med.* Ut aeternitati vestrae causae istius pontificum reservarem. *Imp. Constantin. Cod. Theod.* 8. 18. 1. Ut frundi pontificum babeant, alienandi eis licentia derogetur. *Arnob.* 2. 65. Ut enim dii certi certas apud vos habent tutelae, licentiae, potestates; ita unius pontificum Christi est dare animis salutem.

PONTIFICUS, a, um, adject. pontificale, pontificalis. *Cic. Dom.* 14. 36. Nego, istam adoptionem pontificum iure esse factam. *Id.* 1. *Nat. D.* 30. 84. Pontificum libri. Adde *eumd.* 2. *de republ.* 31. et *fragm.* apud *Non.* p. 174. 7. *Merc.* — De pede pontificio, *V. SPONDILLUS.*

PONTILIS, e, adject. ad pontem pertinens. *Veget.* 1. *Feterin.* 56. (2. 25. 2. *Schneid.* Ut stratum pontilibus emineat. *Id.* 2. *ibid.* 58. (3. 58. 1. *Schneid.*) Roboreis pontilibus stabula consternantur. Ita pro pontibus edidit *Schneiderrus.* quod idem coniecerat *Gesnerus.* In simili loco *Colum.* 6. *R. R.* 30. 2. Stabula roboreis assibus constrata. et *Pallad.* 1. *R. R.* 21. Plancae roboreae supponantur stationibus equorum.

PONTIUS, a, um, adject. ad pontem pertinens. *Probus* seu *Grammat. Valtic.* editus ab *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 5. p. 184. Haec derivatio nominum bifurmi specie nascitur, ut puta, a monte montius et montanus, a ponte pontius et pontanus.

PONTIVAGUS, a, um, adject. qui per pontem vagatur, vel mari gaudet. Absolute more substantivi usurpat. *Uct. Incertus epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 487. *Burmans.* Lustrent pontivagi Cumani litoris antra, Indigenae placeant plus mihi deliciae.

PONTO, onis, m. 3. pontone, navis transtrehendis iumentis et vehiculis accommodata: sive intelligas tabulatum duobus lincibus simul colligatis fultum; cujusmodi hodieque utimur trahendi luminibus, ubi pontes non sunt, religato ad utramque ripam fune, et sequente navi, ubi ille attrahitur: sive navem solam plano tabulato constratam, et in mari quoque utilem. De hac *Cæs.* 3. *B. C.* 29. Plerasque naves in Italiam remittit, ad reliquos milites equitesque transportandos: pontones, quod est genus navium Galliarum, Lissi relinquit. De priora *Auson. Edyll.* 12. 10. Lincibus in geminis constratus ponto sit, an pons. *Paul. Dig.* 8. 3. 38. Flumen, in quo pontonibus trajiciatur. Etiam *Gell.* 10. 25. inter varia navium nomina pontones recenset.

PONTONIUM, li, n. 2. deminut. pontonis. *Isid.* 19. *Orig.* 1. Pontonium navigium fluminale, tardum et grave, quod non nisi remigio progredi potest.

PONTUS, i, m. 2. In plur. num. ponti, orum, Latinitas non recipit, inquit *Servius* ad *Virg.* 3. *En.* 104. — *Pontus*, *πόντος*, mare, Graeca vox mare significans apud Poetas.

I.) Proprie. *Ennius* apud *Priscian.* 9. p. 870. *Putsch.* Mulserat huc navem compulsam flucti-

bu' pontus. *Lucret.* 1. 7. tibi rident aequora ponti. Sic *Virg.* 1. *G.* 469. tellus quoque et aequora ponti. et *ibid.* 356. freta ponti Incipiunt agitata tumescere. *Id.* 4. *ibid.* 430. vasti gens humida ponti. *Id.* 2. *En.* 207. pars cetera pontum Pone legit, et 9. *ibid.* 121. ferri ponto. *Horat.* 3. *Od.* 3. 37. Dum longus inter saeviat Ilion Romanique pontus. *Id.* *ibid.* 27. 27. scatenus bellus pontus. *Id.* 4. *ibid.* 24. vitreo daturus Nomina ponto. *Ovid.* 13. *Met.* 900. neque enim medio se credere ponto Audet. *Seneca Oedip.* 488. Naxos Aegeo redimita ponto. — *Pontus* Graeca forma dicit *Sil.* 11. 473. Quin etiam Pagasæa ratis quum caerulea, nondum Cognita terrenæ, pontonque intrare negaret, Ad puppim sacrae cithara eliciente carinae Adductum cantu venit mare. *Fulgati libri habent* pontonque intrare negaret. *V. Lachmann.* ad *Lucret.* p. 294.

II.) Translate. ¶ 1. Est profundum, abyssus, ut *Wagner* putat ad illud *Virg.* 10. *En.* 377. Ecce, maris magna claudit nos objice pontus: Deest jam terra fugae. *Pontus* potest tamen poetice abundare, ut apud *Homer.* *πόντος ἀδύς πύλιος*. ¶ 2. Pro maris fluctu. *Virg.* 1. *En.* 114. Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus Ia puppim ferit. — *NB.* De *Ponto* nom. propr. *V. ONOM.*

PÓPA, ae, m. 1. *Σούρα*.

I.) Proprie est victimarius, h. e. ministro sacerdotis, victimas ad altare admoveans, ac feriens: idem erat etiam victimarum venditor: item sacrificulus, qui circa domos, sacrificiis familias purgaturus, oberrabat. Apparebat ab umbilico involutus veste, nudus cetera. *Servius* ad *Virg.* 12. *En.* 120. Limus est vestis, quae ab umbilico usque ad pedes teguntur popæ. Apud *Montfaucon.* *Antiquit. illustr.* T. II. tab. 69. 73. visuntur popæ infra pectus tecti limo usque ad genua. *Sueton. Cal.* 32. sub *fin.* Admota altaribus victimis sacrisque popæum habitu, elato alte mallo, cultuarium maclavit. *Popa* est hic, qui mallo bovem lundit: *cultvarius* qui jugulat. *V. Baumgarten.* ad *Sueton. Cal.* 32. *Propert.* 4. 3. 61. Illa dies hominis credem denunciat agnis: Succinctique calent ad nova lucra popæ. *Cic. Mil.* 24. 65. Quia etiam audiendus sit popa Licinius nescio qui, etc. Ubi *Ascon.* ad 25. hæc adnotat: Licinium quemdam de plebe, sacrificulum, qui solitus esset familias purgare. — *Popa*, etiam fem. g. videtur significare eam, quæ victimis venalibus negotiatur. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 17. n. 75., quæ est apud *Orell.* 4276. CRITONIA Q. L. PHILENIA POPA DE INSYLIA. At *cl. Furlanetto* videbatur potius legendum *copa*, quæ nempe vinum vendit, ostessa. Ita etiam in alia *Inscript.* M. Grunni Cococotæ Porcelli apud *Gruter.* inter spuria p. 18. n. 5. Coco do, lego ac dimitto popam et pistillum: legendum videtur *copam*; ibi enim est pro *cupam*, nempe mortarium.

II.) Translate. *Popa venter* opponitur macro apud *Pers.* 6. 72. mihi trama figurae Est reliqua; ast illi tremat omento popa venter? h. e. mihi corpus ita macrum fuerit, ut vix ossibus hæreant; illi vero venter sit ita obesus, ut popa esse videatur? Etenim popæ, ut apud nos lanii et coci, obeso plerumque ventre esse solebant, quippe qui victimarum carnibus affatis expleri poterant.

PÓPANUM, i, n. 2. *πανάων*, placenta lata, tenuis, orbicularis, teste *Suida*: a *πέπρω* coquo, utpote generis rerum, quæ coquuntur. Harum placentiarum usus in sacrificiis fuit, quemadmodum indicat *Aristophanes* in *Pluto* v. 660., et *Lucianus de sacrificiis.* *Juvenal.* 6. 545. Scilicet et tenui popano corruptus Osiris. *Pansificum* Latina appellatione vocat *Sueton.* *Vesp.* 7.

PÓPELLUS, i, m. 2. *popolaccio*, vil plebe, *gentame*, *δραμίδιον*, plabecula. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 65. Villa vendentem tunicato scruta popello. *Pers.* 4. 15. blando caudam jactare popello.

PÓPINA, ae, f. 1. a *popa*, vel, ut aliis placet, a *πέπω*, *πέπρω* coquo, est locus, ubi cocta obsonia et delicatiora cibi publice venduntur et comeduntur, ganea. Eo conveniebant fere gulosi

homines, luronas, balucnas, et ventri dediti, *καπλιών, ὄψοπυλίων, ἀσπυλίων* (It. *taverna, bettola*; Fr. *taverne, cabaret, restaurant*; Hisp. *taberna*; Germ. *d. Garküche*; Angl. *a tavern, cook's-shop, victualling-house, eating-house*).

I.) Proprie. *Plaut. Pæn. 4. 2. 13.* Bibitur, estur, quasi in popina, haud secus. *Cic. 2. Phil. 28. 69.* Hujus in sedibus pro cubiculis stabula, pro tricliniis popinae sunt. *Sueton. Tib. 34.* Dato sedilibus negotio popinas ganeasque usque eo inhibendi, ut ne opera quidem pistoria proponi venalia sinerent. *Id. Ner. 16.* Interdictum, ne quid in popinis coeli præter legumina, aut olea veniret, quum antea nullum non ebsonii genus proponeretur. *Cic. 13. Phil. 11. 24.* In lustris, popinis, alea, vinò tempus ætatis omne consumeris. *Martial. 5. 70.* In sellariolis vagus popinis, et 1. 42. fumantia qui tomacis raucus Circumfert tepidis vagus popinis. *Horat. 1. Ep. 14. 21.* fornix sibi et uncta popina Incutiunt urbis desiderium. *Id. 2. Sat. 4. 62.* immundæ popinae.

II.) Figurale. ¶ 1. Per metonymiam dicitur de ipsis cibis delicatioribus et largioribus. *Cic. 3. Phil. 8. 20.* Vino atque epulis retentus est; si illis epulae potius, quam popinae nominandæ sunt. *Id. Pis. 6. 13.* Quum isto ore factido teterrimam nobis popinam inhalassess. ¶ 2. Popina videtur dici etiam copa, *la ostessa*, si fides est *Nonio*, qui ad confirmandam vocem *Popinones*, h. e. tabernarios, qui popinam exercent, affert etiam p. 161. 17. *Merc.* illud *Lucili*: Infamam, honestam (nam honestos?) turpemque odisse popinam. *Gloss. Lat. Gr.* Popinula, *καπυλός, quod et* Quicherat. emendat *καπυλός*.

POPINALIS, e, adject. ὄψοπυλός, ὄψοπυλός, ad popinam pertinens. *Colum. 8. R. H. 16. 5.* Jam enim celebres erant deliciae popinales. *Apul. 8. Met. sub init.* Juvenis natalibus prænobills, sed luxuriosæ popinalis.

POPINARIA, æ, f. 1. quæ popinam exercet: legitur in *Inscript.* musila apud *Henzen. 7269.* IATET HOC AMENONE SEPULCHRO.... PATRIAS POPINARIA NOA. *F.* et voc. seq.

POPINARIUS, ii, m. 2. tavernario, baltoziere, ὄψοπυλός, qui popinam exercet. *Lamprid. Alex. Sev. 49. sub fin.* Quum Christiani quemdam iocum, qui publicus fuerat, occupassent, contra popinarij dicerent; sibi eum deberi, rescripsit, melius esse, ut quomodocumque Deus ille colatur, quam popinariis dederat. *Firmic. 4. Mathes. 15.* Hospites, popinarij, tabernarij, myropolæ. — *F.* voc. præced.

POPINATOR, oris, m. 3. qui popinam frequentat, popino. *Macrob. 7. Saturn. 14.* Apud popinatores pleraque scilamentorum cernimus proposita.

POPINO, onis, m. 3. *leccardo, ghiottone, taverniere, crapulone, ἀσπυλός*, heluo, gulo, qui se popinis dedit. *Varro* apud *Non. p. 161. 16.* *Merc.* Quis poculis argenteis chorum introibit? popino. *Horat. 2. Sat. 7. 39.* Imbecillus, iners, sibi quidvis, adde, popino. *Sueton. Gramm. 15.* Lurconem et nebulonem popinonemque appellans.

POPINOR, oris, ari, dep. 1. *darsi alla crapula, λυγυλός*, heluo, indulgens popinis. *Trebell. in XXX. Tyrann. 29. de Celso.* Dum Gallienus popinatur, et balneis ac lenonibus deputat vilam, etc.

POPINŪLA, æ, f. 1. parva popina, vel copa. *F.* POPINA II. 2.

POPLES, ius, m. 3. pars ea, quæ genu opposita est: ex post et plico, quia post genu plicetur ac curvetur, *ἰγυία* (It. *piegatura o giuntura inferiore del ginocchio*; Fr. *jarret*; Hisp. *jarreta*; Germ. *die Kniebeuge, Kniekehle*; Angl. *the ham of the knee*).

I.) Proprie. *Colum. 6. R. H. 12. 3. de bove.* Oleo et sale genua poplitesque et crura confricanda sunt. *Liv. 22. 51.* Quosdam et iacentes viros succisais feminibus poplitesque invenerunt. Sic *Virg. 9. Æn. 762.* et succiso poplite *Gygen* excipit. *Plin. 11. Hist. nat. 45. 101. (248).* Elephas poplites intus secit, hominis modo. *Id. 28. ibid. 6. 17. (59).* Ascendere gravi-

dis, vel quum remedia alicui adhibeantur, digitis pectinatim inter se implevis, veneficium est: idque compertum tradunt Alcmena Herculem pariente: pejus, si circa unum ambove genua, itam poplites alternis gribus imponi. Ideo hæc in conciliis ducum potestatum fieri vetere majores, velut omnem actum impedienda; veluere vero et sacris votivæ simili modo interesse. Hinc de *Lucina Alcmena Herculem* parturientis scilicet loquitur apud *Ovid. 9. Met. 297.* Utque meos audit gemitus, subsedit in illa Anle fores aras, dextroque a poplite lævum Pressa genu, digitis inter se pectine junctis Sustinuit nixus, et mox. divam residentem vidit in ara, Brachiaque in genibus digitis connexa tenentem. Hujusmodi porro poplitum cum genibus alterna implicatio apud Romanos olim fascinationis evitandæ causa, nunc apud nostrates urbanitatis et eorum, quibuscum versamur, reverentiæ gratia improbat.

II.) Translate usurpatur pro genibus. *Lucret. 4. 952.* Brachia palpebræque cadunt, poplitesque cubant. Sæpe tamen summittuntur viresque resolvunt. *Virg. 12. Æn. 927.* incidit ictus Ingens ad terram duplicato poplite Turnus, h. e. genu flexo. *Horat. 2. Sat. 7. 97.* Contento poplite mirari aliquid, a *piè fermo.* *Catull. 64. 366.*; et *Val. Flacc. 6. 245.* submisso poplite, piegato il ginocchio. et *Stat. 6. Theb. 590.* flexo poplite sidere. *Lucan. 1. 613.* Victima deposito præbebat poplite collum. *Curt. 6. 1. et 9. 5.* Excipere se poplilibus, *alzarsi, sostenersi sulle ginocchia.* *Claudian. 2. Rapt. Pros. 34.* vestis poplite fusa tenus, sino al ginocchio. — In recto singul. *Lucan. 9. 770.* Membra natant sanie: suræ fluxere: siue ullo Tegmine poples erat.

POPULICE, adverb. ant. pro publice. *Tab. Banti. lin. 9.* VT BONA EIUS POPLICE POSSIDEANTUR FACITO.

POPULICITUS, adverb. publice. *Ennius* apud *Gell. 16. 10.* Proletarij populicitus scutoque ferroque Ornatur ferro, a *spese del pubblico.* et *Plaut. Stich. 3. 2. 35.* Ambracia veniunt huc legati populicitus. Alii, et ipsi *Fahlen. et Fieckelsen.*, utroque loco leg. *publicitus*: et apud *Plaut.* etiam *publice*.

POPULICOLA et poplicola, æ, m. f. cognomen fuit P. Valerii, qui in locum L. Tarquinij Collatini consul a populo suffectus fuit: ita dictus a *poplus* pro *populus*, et *colo*, quasi populum coleret observaretque, ut *plebicola*, qui plebem colit, quia fasces ei in contione submisit, et de provocazione adversus magistratum legem tulit, ut *Liv. 2. 7. et 8. et Val. Mar. 4. 1.* narrat. *F.* plura in ONOM. — Hinc poetice de quocumque populi studioso. *Sidon. carm. 23. 80.* Inter publicolas manu feroces Trunco Mucius eminet lacerto.

POPULICES, a, um, adject. publicus: a *poplus.* *Ennius* apud *Cic. 7. Fam. 6.* Multi suam rem bene gessere et publicam patriam procul. *Plaut. Trin. 1. 1. 16.* Remorantque faciunt rei private et poplice. Alii, et ipsi *Fahlen. et Fieckelsen.*, utrobique leg. *publicus.* *Inscript.* optimæ notæ apud *Gruter. 204. lin. 13.* AGRI POPLICI QVON LANGENSES POSSIDENT, ita sæpe in eod. lapide. Alia *ibid. 150. 6.* ITEMQUE FEGEVT DE AGRO POPLICO ARATORIBVS CRDERENT PASTORES. Sic *Tab. Banti. lin. 3.* NEVE IS IN POPLICO LVYCI PRÆSENTAM BABETO. Cf. *Senatus-consult. de Bacchan.* SACRA NE QVIBVSQVAM FEGISVELET NEVE IN POPLICO NEVE IN FREIVATOD.

POPULIFUGIA. *F.* POPULIFUGIA.

POPULUS, i, et

POPŪLUS, i. *F.* POPULUS init.

POPPYSMA, æus, n. 3. *πῶπυσμα*, palpum, vel sonus hægæ, manibus ac similibus modis excitatus ad favorem ostendendum. Proprie est oris pressi sonus, et labiorum in se collisorum strepitus, ut fit quum cupide osculamur: a *πῶπυζαίν σίβιλα*: quod quidam etiam exponunt *applotere*, idest itilisis manibus inter se et palma cum palma collata plausum edere. *Juvenal. 6. 583.* frontemque manuque Præbebit vati orebrum poppysma roganti. *Vet. Scholast. ad h. l. Pop-*

pysma oris pressi sonus, ut (*corrige* aut) labiorum in se collisorum strepitus. *Plin. 28. Hist. nat. 2. 5. (25).* Fulgetras poppysmis adorare, consensus genitum est. Hoc poppysmis potest esse etiam a recto *poppysmus* (Græce enim est etiam *πῶπυζαίν*, ut apud *Xenoph. περὶ ἰπικ. c. 9. § 10.*) sed etiam neutra in a Dativum plur. in se habent, ut *epigrammatis, peristromatis*, etc. *V.* — De sibilo cunai imitantis pedium. *Martial. 7. 18.* Quis ridere potest fatui poppysmata cunni?

POPPYSMUS. *V.* in voc. præced.

POPPYZON, ontis, m. 3. *πῶπυζών*, particip. verbi *πῶπυζω*, quod significat blande contrectare, palpate, tenui sibilo ore emisso, quod facere ii solent, qui equos feroces demulcera et miltes reddere volunt. *Plin. 35. Hist. nat. 10. 36. (104).* Quum pinget poppzyonta retinentem equum. *poppzyonta* est Accusativus singul. Græce positionis. *Sillig. legit par equum. h. e. equorum.*

PŪPŪLABĪLLIS, e, adject. qui populari potest. *Ovid. 9. Met. 263.* Interea quocumque fuit populabile flamma, Muteiber abstulerat.

PŪPŪLABUNDUS, a, um, adject. ἐξυλαπαζών, qui populatur, prædabundus. *Liv. 1. 15.* In fines Romanos excurrerant, populabundi magis, quam iusti more belli. *Sisenna* apud *Non. p. 471. 23.* *Merc.* Protinus agros populabundus ad Nuceriam convertit. Alii *Numeriam.* Adde *eumd.* apud *Gell. 11. 15. F.* VITABUNDUS.

PŪPŪLACIA et

PŪPŪLARIA, ium, *F.* voc. seq.

PŪPŪLARIUS, e, adject. *Popularis* antique pro *popularis, populus.* *Ennius* apud *Gell. 12. 2.* is dictus ois popularibus olim. *Alii et ipse* Vah-ten. leg. *popularibus.* — Comp. *Popularior* I-1. — *Popularis* est ad populum pertinens, *δημοτικός* (It. *popolare, del popolo*; Fr. *du peuple, qui concerne le peuple, qui émane du peuple, populaire*; Hisp. *popular*; Germ. *zum Volk, ke gehörrig, das Volk bestimmt, volksthümlich*; Angl. *of or belongin to the people, popular*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. 2. Legg. 4. 9.* Ante quam ad populares leges venies, vim istius celestis legis explana. h. e. populorum scito conditas. *Id. 1. ad Q. fr. 1. 8. sub fin.* Patere aures tuas querelis omnium: nullus inopiam ac solitudinem non modo illo populari accessu ac tribualli, sed ne domo quidem et cubiculo esse exclusam. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 2. 6.* Popularis certus. et mox. *Populares* illustresque laudes. *Id. 2. Off. 10. 35.* Popularibus verbis est agendum et usitatis, quum loquimur de opinione populari. *Id. 3. Legg. 6. 14.* Veteres acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem de republica disserabant. *Id. 1. Orat. 23. 108.* Sunt enim varia, et ad vulgarem popularemque sensum accommodata, omnia genera hujus forensis nostre dictionis. *Plin. 13. Hist. nat. 4. 9. (48).* Ex reliquo genere plebejæ videntur et quas tragemata appellant; nam in alia parte Phœnices Ciliicæque populari etiam nomine a nobis appellatur balani. *Id. 7. ibid. 56. 57. (199).* Regiam civitatem Ægyptij, popularem Attici invenerunt. h. e. quæ populi arbitrio gubernatur, *democrasia.* Alter *Plin. 1. Ep. 8. a med.* Utilissimum munus, sed non perinde populare. h. e., ut ait *Forcellinus*, populo gratum et jucundum. Sic *Lactant. Ira D. 5.* Favorabilis admodum et popularis oratio. — *Popularia* sacra apud *Festum p. 253. 13. Mill.* ex *Labeone*, sunt quæ omnes cives faciunt, nec certis familijs attributa sunt, *Fornacalia, Parilia, Lararia, porcæ præcidanea.* — *Cic. fragm. pro C. Cornel.* apud *Ascon.* Quod passus esset tum primum a populari consensu senatoria subsella separari. h. e. a loco in theatro, ubi populus, id est plebs sedebat, videlicet inedia et summa cavea: qui *popularia* etiam absolute dicitur, ut *equestria* locus, unde equites spectabant: sic apud *Sueton. Domit. 4. extr.* Et quia pars major (*missilium*) intra popularia deciderat, etc. *Id. Claud. 23. a med.* Germanorum legati in orchestra sedere permittit, simplicitate eorum et fiducia motus,

quod in popularia deducti, quum animadvertissent Partibus et Armenios sedentes in senatu, ad eadem loca sponte transierat. *Tac.* 13. *Ann.* 54. idem aliis verbis, et ab Nerone factum narrat. Sunt qui utrobique ad vocem popularia subintelligendum putant *subsellia*. — Similiter *populare* generatim et absolute occurrit apud *Cic.* 1. *leg. Agr.* 8. 23. Nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperimus. *h. e.*, ut ait *Forcellinus*, tam populo gratum et jucundum. Sic *Liv.* 7. 33. Et, quo nihil popularius est, quibus artibus petierat magistratus, iisdem gerebat. et *Plin. Paneg.* 77. Populare gratumque audientibus. ¶ 2. Speciatim, qui ad nostrum populum vel nationem pertinet, patrius, domesticus, *nazionale*. — a) Adjective de rebus physicis. *Ovid.* 7. *Met.* 408. ramumque tenens popularis olivæ. *h. e.* quæ plurima in ejus patrio solo colitur et in honore habetur. Loquitur de rege Athenarum, quæ sub tutela Minervæ sunt, cui sacra oliva. *Id.* 1. *ibid.* 577. popularia Numina. *h. e.* ejusdem regionis. — b) *Popularis*, is, m. 3. absolute, substantivorum more, de hominibus, dicitur qui est ejusdem populi, civis, municeps, incola, conterraneus, *compatriota*, *paesano*, *συμπάτριος*. *Nævius* apud *Festum* p. 317. 27. *Müll.* Seseque si perire mavolunt ibidem, quam cum stupro redire ad suos populares. *Plaut. Pæn.* 5. 2. 79. O mi popularis, salve. *Ter. Eun.* 5. 9. 1. O populares, equis me vivit hodie fortunator? *Id. Adelp.* 2. 1. 1. Obsecro, populares, ferte misero atque innocenti auxilium. *Cic.* 1. *Legg.* 23. 61. Seseque non his circumdatum mœnibus popularem alicujus definiti loci, sed civem totius mundi agnoverit. Ita legit *cl. Fahlen.*; at *Orellius* aliter omnia. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 37. 118. At hoc Thales Anaximandro populari et sodali suo non persuasit. *Id.* 10. *Att.* 1. Ego vero Solonis, popularis tui, ut puto, etiam mei, legem negligam. *Cicero*, quum hæc scripsit, Athenis vitam agebat. *Ovid.* 12. *Met.* 191. Popularem esse alicui. *Sall. Jug.* 62. Metellus, converso equo, animadvertit, fugam ad sevorsum fieri; quæ res indicabat populares esse. *de sui.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim, et quidem — a) De bestiis et plantis. *popularis* usurpatur de ea quæ est ejusdem regionis. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 57. 82. (224). *de glirib.* Quæ in re notatum, non congregare nisi populares ejusdem silvæ: et, si misceantur alienigenæ, annæ vel monte discreti, interire dimicando. *Ovid.* 1b. 503. *Lexna* popularis. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 13. 12. (43). *de prunis.* Simul dici possunt populares eorum myxæ, quæ et ipsæ nunc cæperunt Romæ nasci, insitæ sorbis. — b) Item de hominibus, qui ejusdem sunt fortunæ et conditionis. *Ter. Phorm.* 1. 1. 1. Amicus summus meus et popularis Geta. *h. e.* servus, ut ego. — c) Item de iis, qui ejusdem sunt factionis et societatis. *Sall. Cat.* 23. Quum ad jusjurandum populares sceleris sui adigeret. et *ibid.* 25. Quod factum primo populares conjunctionis concusserat. *Seneca Vit. beat.* 13. In vitis hoc nostris popularibus dicam. *h. e.* mæ sectæ Stoicis. ¶ 2. Specialiter et sæpe, in re, uti ajunt, politica, *popularis* dicitur populi studiosus et factor, ejusque gratiam captans, *φιλοπολιτης*, *democratico*. — a) Adjective. *Cic.* apud *Non.* p. 242. 31. *Merc.*, scil. 2. *de republ.* 23. Statu esse optimo constitutam rempublicam, quæ ex tribus generibus illis, recali et optimati et populari confusa modice. *Id. Cluent.* 28. 77. L. Quinctius como maxime popularis, qui omnes rumorum et contionum ventos colligere conuisset. *Id.* 1. *leg. Agr.* 7. 23. Consul veritate, non ostentatione popularis. *Id.* 4. *Cat.* 5. 9. Animus vere popularis, salutis populi consulens. *Liv.* 2. 24. Populare ingenium. — *Aura popularis*, gratia et favor populi, quem affectant, qui populares esse volunt. *Cic. Harusp. resp.* 20. 43. *Horat.* 3. *Od.* 2. 20. et *Virg.* 6. *Æn.* 817. — b) *Populares* absolute, substantivorum more. *Cic. Sext.* 45. 96. Duo genera semper in hac civitate fuerunt eorum, qui versari in re publica atque in ea se excellentius gerere studuerunt:

quibus ex generibus alteri se populares, alteri optimates et haberi et esse voluerunt. Qui ea quæ faciebant, multitudini jucunda esse volebant, populares; qui autem ita se gerebant, ut sua consilia optimo cuique probarent, optimates habebantur. *Id.* 1. *Off.* 25. 85. Qui parti civium consulunt, partem negligunt, rem perniciosissimam in civitatem inducunt, seditionem atque discordiam: ex quo evenit, ut alii populares, alii studiosi optimi cujusque videantur, pauci universorum. V. OPTIMATES. ¶ 3. *Populares*, populus urbis, plebs urbana: et distinguuntur a militibus, qui extranei plerumque esse solebant posterioribus R. imperii temporibus. *Sall. Jug.* 7. Homo tam acceptus popularibus. *Forcellinus* hunc *Sallustii* locum attulit, qui aliter interpretandus videtur. *Justin.* 26. 3. 5. Quæ res suspecta primo virgini, dein popularibus militibusque invisa fuit. *Capitolin. M. Aurel.* 17. Pestilentia gravis multa millia et popularium et militum interemerat. *Ulp. Dig.* 1. 12. 1. *ad fin.* Debet dispositos milites stationarios habere ad tuendam popularium quietem. ¶ 4. *Popularis* etiam dicitur humilis, vilis, soldidus, teste *Donato* ad *Ter. Phorm.* 1. 1. Hinc *Caio R. R.* 88. Sal populare. *h. e.* vulgare, quo populus passim utitur. *Colum.* 9. *R. R.* 11. 4. *de apibus.* Popularis notæ pulli. *h. e.* fetus plebis apum, quibus opponuntur pulli regum. — *Populare* carmen apud *Senec. Œdip.* 402. est peculiare, proprium et solemne toti populo. — *Popularia* agere, *h. e.* nugatoria, vel puerilia. *Laberius* apud *Non.* p. 150. 25. *Merc.* Popularia agimus per ludum. *Alii leg.* popularia eodem sensu, quam *lectionem* tuetur O. Ribbeck. *Comic. Lat. reliq.* p. 245. — Hinc

Popularis, is, m. 3. absolute. V. sub I. 2. b. *Populares*, ium, m. plur. 3. V. sub II. 2. b. *Popularia*, ium, n. plur. 3. V. sub I. 1. in fin. et sub II. 4. in fin.

PŒPŪLĀRĪTĀS, atis, f. 3. ¶ 1. Aliquando ponitur pro conjunctione, quæ debet esse inter populares, seu pro amicitia, quæ ex ejusdem patriæ habitatione contrahitur. *Plaut. Pæn.* 5. 2. 81. Si quid opus est, quæso, dic atque impera Popularitatis causa. ¶ 2. Sæpius est studium populi, humanitas, blanditiæ, quibus populi favorem aucupamur, *grazia* e favore *popolare*, *popolarità*, *δημαγωγία*. *Plin.* 6. *Ep.* 31. Homo munificus et innoxie popularitatis. *Alii leg.* innoxie popularis. *Sueton.* *Tit.* 8. Ne quid popularitatis præmitteret, non nunquam in thermis suis, admissa plebe, lavit. *Tac.* 3. *Ann.* 69. Quanto rarior apud Tiberium popularitas, tanto lætioribus animis accepta. *Stat.* 2. *Silv.* 7. 69. Et gratus popularitate Magnus. *Sidon. Carm.* 9. 295. Et carus popularitate princeps. *Id. Carm.* 23. 400. Alter, dum popularitate gaudet, Dexter sub cuneis nimis cucurrit. *h. e.* plausu populi, qui in cuneis sedebat. *Id.* 1. *Ep.* 7. *ante med.* Præfecturam primam gubernavit cum magna popularitate, consequentemque cum maxima populatione. ¶ 3. Est etiam abstractum populi, *h. e.* multitudo, nimius numerus, ut videtur, apud *Tertull.* *de anim.* 3. Dum solemnes etiam migrationes, quas *ἀποικίας* appellant, consilio exonerandæ popularitatis, in alios fines evamina gentes eructant. *Fortasse legendum* est popularitatis, quam voc. V. ¶ 4. Occurrit etiam pro alicujus rei participatione. *Donatus* ad *Ter. Adelp.* 2. 1. 1. Popularitas in omnis rei consortium sumitur.

PŒPŪLĀRĪTER, adverb. *populariter*, *δημοτικῶς*. ¶ 1. Generatim est idem ac more populi, vulgo, pro populari insectia, ut *Populariter* agere, loqui, scribere, etc. *Cic.* 6. *de republ.* 22. Homines enim populariter annum tantummodo solis, idest unius astri, reditu metiuntur. *Id.* 2. *Fin.* 6. 17. Loqui populariter. *Id.* 5. *ibid.* 5. 12. Duo genera librorum sunt, unum populariter scriptum, quod *ἐξωτερικόν* appellabant; alterum limatius, quod in commentariis reliquerunt. ¶ 2. Interdum ponitur pro seditiose, cum gratia populi. *Cic.* 2. *Off.* 21. 73. Sed quum in agendo multa populariter, tum illud male, non esse in

civitate duo millia hominum, qui rem haberent. *Id. Cluent.* 34. 93. Contiones quotidianæ seditiose ac populariter excitatæ. *Juvenal.* 3. 37. Quemlibet occidunt populariter.

PŒPŪLĀTIM, adverb. catervatim, in universum, per populos. *Pomponius* apud *Non.* p. 150. 20. *Merc.* Poeta placuit populatim omnibus. *Cæcilius ibid.* p. 154. 14. Ego te perdidit, qui omnes servos perdo populatim?

PŒPŪLĀTIŌ, ōnis, f. 3. duo diversa significat: scilicet

A) *Populatio* a v. *populus* est actus populandi, prædatio, direptio, *πόρθησις* (II. *saccheggio*, *sacco*, *ruberia*, *quasto*; Fr. *dévastation*, *ravage*, *pillage*; Ilisp. *destrucción*, *asolamiento*, *pillage*, *saqueo*; Germ. *die Verheerung*, *Verwüstung*, *Plünderung*; Angl. *a laying waste*, *depopulating*, *ravaging*, *ransacking*, *spoiling*, *pillaging*, *plundering*).

I.) Proprie. *Liv.* 3. 3. *in fin.* Equos populationibus incursionibusque meliores esse. *Id.* 2. 64. Populationem adeo effuse fecit, ut nihil bello intactum relinqueret, multiplicique capta præda rediret. *Cæs.* 1. *B. G.* 15. Hostem rapinis, pabulationibus populationibusque prohibere.

II.) Translate. ¶ 1. Concreto, uti ajunt, sensu est ipsa præda. *Liv.* 2. 43. Veientes, pleni jam populationum, Romam ipsam se oppugnatos minabantur. ¶ 2. De bestiis fruges passim absumentibus. *Colum.* 2. *R. R.* 19. 1. Ea res a populatione murium fornicarumque frumenta defendit. *Id.* 3. *ibid.* 21. 5. Vindemia populationibus volucrum pluviusque aut ventis lacessita dilabitur. ¶ 3. In re morali. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 34. 53. 104. Quum populatio morum atque luxuria non aliunde major, quam etc. *quasto*, *corruttela*. et *Colum.* 1. *R. R.* 5. 7. Villa juncta militari viæ prætereuntium viatorum populationibus et assiduis divertentium hospitium divexat rem familiarem.

B) *Populatio* a n. *populus* est populi multitudo, *popolazione*. *Sedul.* 4. 275. Flebant germanæ, flebat populatio præsens.

PŒPŪLĀTOR, ōris, m. 3. qui populatur, depopulator, director, *saccheggiatore*, *quastatore*, *πόρθητής*.

I.) Proprie. *Liv.* 3. 68. *sub fin.* Populatores agrorum fusos fugatosque castris exiit. *Ovid.* 13. *Met.* 655. Trojæ populator Atrides. *Martial.* 7. 26. Tuscæ glandis aper populator. *Val. Flacc.* 1. 683. Calabri populator Sirius arvi incubuit.

II.) Translate. *Quintil. declam.* 12. 24. *extr.* Populatur eversorque civitatis. *Claudian.* 1. *in Ausp.* 35. Et luxus populator opum. et 2. *ibid.* 377. sic attonitis ad litora pisces Equoreus populator agit.

PŒPŪLĀTRĪX, Icis, f. 3. quæ populatur, *saccheggiatrice*, *quastatrice*.

I.) Proprie. *Stat.* 3. *Silv.* 2. 86. Siculi populatrix virgo præfandi. *h. e.* Scylla. *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 165. attonitus stabulo ceu pastor inani, Cui pecus aut rabies Penorum incopina leonum, Aut populatrices infestare catervæ.

II.) Translate. *Martial.* 13. 104. Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti Pallados a silvis nobile nectar apis.

PŒPŪLĀTUS, a, um. V. POPULOR.

PŒPŪLĀTUS, us, m. 4. *saccheggio*, *πόρθησις*, populatio. *Lucan.* 2. 634. Audent Hesperii sævis populatibus agri. *Claudian.* 1. *in Eutrop.* 244. squalent populatibus agri.

PŒPŪLĒTUM, i, n. 2. *λευκός*, locus, ubi multæ populi consilte sunt. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 6. 8. (61). Antea Cæcubo erat generositas celeberrima in palustribus populatibus.

PŒPŪLĒUS, a, um, adject. *di pioppo*, *λευκός*, ad populum arborum pertinens. *Ennius* apud *Auson.* *Egill.* 5. 160. ponulea frons. Sic *Virg.* 10. *Æn.* 190. et 8. *ibid.* 32. Frondes populeæ. *Id.* 4. *G.* 511. Qualis populea mœrens philomela sub umbra. *Horat.* 1. *Od.* 7. 23. Populea corona. *Seneca Herc. Œt.* 1641. silva.

PŒPŪLĪFER, fera, ferum, adject. populorum arborum felax. *Ovid.* 2. *Amor.* 17. 32. Frigidus

Eurotas, populiferque Padus. Adde eumd. 1. *Met.* 579.

POPULIFUGIA et Populifugia, ōrum, n. plur. 2. *Piso* apud *Macrobi.* 3. *Saturn.* 2. a med. Postridie Nonas Jul. re bene gesta, quum pridie populus a Tuscis in fugam veras sit, unde Populifugia vocatur, post victoriam certis diebus fiat vitulatio. Paulo aliter *Varro* 6. *L. L.* 18. *Müll.* Dies Populifugia videtur nominatus, quod eo die tumultu repente fugerit populus; non multo enim post hic dies, quam decessus Gallorum ex urbe, et qui um sub urbe populi, ut Ficuleates ac Fidenates at finitimi alii, contra nos conjurarunt. Aliquot ausus diei vestigia fugæ in sacris apparent, de quibus rebus Antiquitatum libri plura referunt. *Vet. Calendar.* apud *Gruter.* 133. et apud *Orell.* vol. 2. p. 394. in *Jul. Non. POPULIF. NP.*

POPULISCITUM, i, n. 2. decreto del popolo, *ψῆφισμα*. Legitur aliquoties in quibusd. MSS. apud *Nepot.*, ut in *Aristid.* 1. *extr.* et *Alcib.* 5. et *Epan.* 7. et *Phoc.* 2., ubi in editis semper est plebiscitum.

POPULITO, as, are, a. 1. frequentat. a *populo*. *Papir.* *Dig.* 49. 1. 21. *extr.* Quum fructus agrorum populitarentur ab adversario. Ita *Torrentin.*, alii *popularentur*.

POPULNEUS et

POPULNEUS, a, um, adject. di *pioppo*, populneus, *λευκινος*. *Cato R. R.* 5. Frondem populneam, ulmeam, querneam cædit. *Alii leg.* populneam: quomodo et *Plin.* 16. *Hist. nat.* 24. 38. (92). hunc eundem *Catonis* locum referens, ubi tamen *Sillig.* pro *populnea* legit a *populo*. *Colum.* 6. *R. R.* 3. 6. Probatul maximo ulmea, post fraxinea, et ab hac populnea. *Id.* 12. *ibid.* 43. 4. Arida populnea, vel abiagna scobe virides uvas custodiunt. *Plaut. Cas.* 2. 6. 32. Num ista aut populna sors, aut abiagna est tua?

POPULO, as, avi, atum, are, a. et frequentatius

POPULOR, ōris, atus sum, ari, dep. 1. Part. *Populans* I. a. et II. a.; *Populatus* I. a. et b. et II. a. et b.; *Populaturus* I. a.; *Populandus* I. a. et II. a. — *Populatus* tricto sensu est populum cæditibus absumere, ut ait *Forcellinus*, qui affert loc. *Liv.* 3. 6., *Propert.* 2. 7. 7. et *Ovid.* 1. *Met.* 249., quæ V. infra. Recentioribus vero *populatus* est depopulari, igni ferroque corrumpere, vastare, prædas agere, diripere, absumere: a *populus*, quia *populo*, ut ait *Forcellinus*, et integræ regioni damnum inferitur; vel quia depopulatores, ut alii volunt, populi more, turmatim hac et illac dispargantur, *ρεπῶς* (II. *saccheggiare*, *mettere a sacco*, *dare il guasto*, *rubare*; Fr. *dévaster*, *ravager*, *pilliar*, *dépeupler*, *désoler*, *détruire*, *anéantir*; Hisp. *devastar*, *despojar*, *asolar*, *saquear*, *pilliar*, *arruinar*, *destruir*; Germ. *verwüsten*, *verheeren*; Angl. *to depopulate*, *desolate*, *ravage*, *ransack*, *lay waste*, *destroy*, *spoil*, *plunder*, *pillage*).

I.) Proprie. — a) Forma *populor*. *Nævius* apud *Non.* p. 90. 29. *Merc.* Romanus exercitus insulam (*Melitum*) integram urit, populatur, vastat. *Cic.* 1. *Off.* 10. *ad fin.* Quum triginta dierum essent cum hoste pactæ indulgiæ, noctu populabatur agros. Sic *Cæs.* 5. *B. G.* 56. Pronunciat, se Remorum agros populaturum. et *Curt.* 4. 1. 31. Castrisque positis, victores ad populandos agros eduxit. *Liv.* 3. 23. Ita bifariam consules ingressi hostium fines, ingenti certamine, hinc Volscos, hinc *Æquos* populantur. Rursus *Curt.* 4. 9. 8. Eidem mandatum, ut regionem, quam *Alexander* esset aditus, popularetur atque uret. *Flor.* 2. 17. *sub fin.* Omnia igni ferroque populatur. Adde eumd. *ibid.* 2. et 3. 7. Sic *Lucan.* 2. 445. Arva ferax populatur et igni. *Stat.* 3. *Theb.* 291. Geticæ populatur cæditibus urbes. avendo spopolato. *Claudian.* VI. *cons. Honor.* 132. piratica puppis, Quæ, cunctis infensa fretis, scelerumque referata Divitiis, multasque diu populata carinas, etc. *Sil.* It. 6. 649. errantibus armis, Quo spolia invitant, transfert populantia signa. — b) Forma *populo*. — Active. *Pacuvius* apud *Non.* p. 39. 32. *Merc.* Patriam pop-

ulavit meam. *Claudius Quadrigrar.* *ibid.* p. 471. 20. Agrum Nolanum populare cepserunt. *Virg.* 12. *Æn.* 263. et litora vestra Vi populat. *Propert.* 2. 7. 7. Illic olim ignaros luctus populavit Achivos. — Passive. *Liv.* 3. 6. Urbem Romanam deum ira morbo populari. *Id.* *ibid.* 3. *sub fin.* In oppida sua se recepere, uri sua populari qua passi. *Cic. Divin.* in *Q. Cæcil.* 1. 2. Sicull nunc populati atque verati, cuncti ad ma publice sæpe venerunt. *Id.* 5. *Verr.* 52. 122. Populata verataque provincia. et *Divin.* in *Q. Cæcil.* 3. 7. Provincias populata, verata, funditus erasæ. *Horat.* 3. *Od.* 5. 23. et arva Martæ colli populata nostro. *Eutrop.* 9. 8. Pannonia a Sarmatis Quadisque populata est. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 55. 81. (217). Cuniculi famem Balearum insulis, populatis messibus, afferentes. consumate, absumptis. *Cf. Sil.* It. 3. 208. Quantus per campos populatis montibus actas Contorquet silvas squalenti largore serpens etc.

II.) Translate est absumere, consumere, corrumpere. — a) Formâ *populor*. *Virg.* 12. *Æn.* 524. Dant sonitum spumosi amnes et in æquora currunt, Quisque suum populatus iter. *h. e.* riuendo et corrumpendo quacumque fluunt. *Ovid.* 1. *Met.* 249. fens populandas tradera gentes. *Sil.* It. 10. 555. Tum, face conjecta, populatur fervidus ignis flagrantem moleni. *Ovid.* 2. *Met.* 319. rutilos flamma populante capillos. *Id.* *Medic. fac.* 45. formam populabitur ætas. *Seneca Hippol.* 377. Populatur artus cura. et *ibid.* 1095. Et ora durus pulera populatur lapis, *guasta*, *disformata*. et *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* de vento subterraneo in *Ætna*, 174. Patria multivagis populatur salibus antra. *h. e.* eredit, diruit, perumpit. *Sil.* It. 12. 243. Solvitur omnia decus leto, niveosque per artus It Stygius color et formâ populatur honores. Hyperbole est in illo *Stat.* 5. *Theb.* 1. populataque gurgitis alveum Agmina linquebant ripas. scil. quasi totum fluvium bibendo essiccassent. — b) Formâ *populo*. *Plaut. fragm.* apud *Diomed.* 1. p. 395. *Putsch.* Quæ ego populabo probe. *Virg.* 1. *G.* 185. populatque ingentem farris acervum Curculio, atque Inopi matuens formica senectæ. — *Id.* 6. *Æn.* 495. Deiphobum vidit tacerum crudeliter ora, Ora manusque ambas, populataque tempora raptis Auribus, et truncas inonesto vulnere nares. *guastate*, *disformate*. et *Seneca Agam.* 503. Navis lacera, et omni decore populato levis. *guasto ogni ornamento*. et *Ovid. Halieut.* 36. *de polypo.* Brachia dissolvit, populatumque expulit banum. *h. e.* esca spoliatur. *Apul. de Mag.* Caput juvenis barba et capillo populatum.

POPULOSITAS, atis, f. 3. multitudo, ut *Populositas* summa deorum, *Arnob.* 3. 5. Sic *Fulgent.* 1. *Mythol.* 24. Mercurius Argum luminum populositate conceptum interemit. *Macrob.* *de differ. Gr. Latin. Verbi*, ubi agit de plurali numero p. 2745. *Putsch.* Et si omnis multitudo constat ex singulis, recte est præmissa unitas et secute populositas.

POPULOSUS, a, um, adject. Comp. *Populosior* et *Sup. Populosissimus*. — *Populosus* est populo abundans, hominibus frequens, *popolato*, *popoloso*, *numeroso*, *πολυάνθρωπος*. *Nemesian.* *Cynez.* 136. tibi si placitum populosos pascere fetus. scil. eorum. *Apul. Florid.* n. 6. Indi gens populosa cultoribus, et finibus maxima. *Id.* 5. *Met.* Populosa familia. *Sidon. carm.* 15. 27. Plurimus hic Briareus populoso corpore pugnat. *Veget.* 3. *Milit.* 19. *sub fin.* Contra quem alter populosior, vel fortior immittitur globus. *Solin.* 52. In Gange insula est populosissima.

POPULUS, i, m. 2. *Poplus* per synopen poetis concessam. *Plaut. Amph. prol.* 101. et 1. I. 103. Thebano populo. *Id. Cas.* 3. 6. Præsidium popli. *Id. Asin. prol.* 4. Auritum poplum. Habetur etiam in fragm. antiquissimæ Inscriptionis columnæ Rostratæ apud *Gruter.* 404. f. — Item *populus* antiquæ. In formula concipiendi *ferias*, apud *Gell.* 10. 24. Die noni populo Romano Quiritibus Comititalia erunt. In alia capiendæ *Vestalis* ex *Fab. Pictor.* apud *eumd.* 1.

12. *Sacerdotem Vestalem* facere pro populo Romano Quiritibus. Adde *Ennii* locum apud *Farron.* 7. *L. L.* 28. *Müll.* aliam apud *Non.* p. 150. 8. *Merc.*, aliam *ibid.* p. 385. 17. etc., quibus locis per o mediam syllabam multi libri habent: atque hanc scriptionem agnoscit etiam *Mar. Victorin.* 1. *Gramm.* p. 2458. *Putsch.* Similiter *populus* legitur in *Tab. Bantini*. Alii tamen libri in allatis locis habent *populus*. — Ceterum *populus* (quam vocem ducunt alii ab *ὄχλος* multitudo; alii a *πῶλος* multus) est multitudo hominum unius urbis, aut territorii, aut regionis, *δῆμος* (It. *popolo*, *plebe*, *gente*; Fr. *peuple*; Hisp. *pueblo*; Germ. *das Volk*; Angl. *a people*, *state*, *nation*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Univarsim. *Cic.* 1. *de republ.* (edenda *A. Maio*) 25. *Populus* autem (est) non omnis hominum cætus quoquo modo congregatus, sed cætus multitudinis juris consensu et utilitatis communione sociatus. *Augustin.* 2. *Civ. D.* 21. et 19. *ibid.* 21. et 24. fere similiter ex eodem definit. *Cic.* 6. *Phil.* 5. 12. *Populus* Romanus victor dominusque omnium gentium. *Id.* 7. *Verr.* 48. 126. Ad populum Romanum confugient? *Id.* 3. *Phil.* 14. 36. Multos mentes de populi Romani libertate commentati atque meditati. et 8. *ibid.* 6. 18. Quo quidem tempore *populus* Romanus ingamuit. *Horat.* 1. *Od.* 2. 46. *Lætus* inersis *populo* *Quirini*. *Ennius* apud *Varron.* 1. *L. L.* 28. *Müll.* Quam prisci casci populi tenuere Latini. *Liv.* 22. 61. *sub fin.* Drefecere ad *Pænos* hi populi: *Atellani*, *Calatini*, *Illiipini*, *Appulorum* pars, *Bruttii* omnes, *Lucani*. *Ovid.* 2. *Fast.* 679. Est via, quæ *populum* *Laurentis* ducit in agros. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 69. *Priores* populi arripuit *populumque* tributum. *Id.* 1. *Ep.* 16. 27. Tene magis saltum *populus* velit, an *populum* tu. — b) *Jungitur* varia ratione cum *gente*, *populo*, *multitudine*, ut apud *Liv.* 6. 12. Non ex iisdem semper *populis* exercitus scripti, quamquam eadem semper gens bellum intulerit. *Id.* 4. 49. *Æquos* triennio ante accepta ciades prohibuit *Bolanis*, suæ gentis *populo*, præsidium ferre. et *ibid.* 56. *Rorum* legatos utriusque gentis (*Volscorum* et *Æquorum*) *populos* circumisse, castigantes *ignavianam*, quod etc. Sic *Ovid.* 2. *Met.* 215. Cumque suis totas *populis* incendia gentes In cinerem vertunt, et *Virg.* 10. *Æn.* 201. *Mantua* dives avis; sed non genus omnibus unum: *Gens* illi triplex, *populi* sub gente quaterni. *Sall. Cat.* 10. *Reges* magni bello domiti, nationes feræ et *populi* ingentes vi subacti. *Id.* in *epist. Mithræ* ad *Asac.* § 5. ed. *Kritz.* Namque Romanis cum nationibus, *populis*, regibus cunctis una et ea vetus causa bellandi est, cupido *populositas* imperii et divitiarum. Sic *Cic.* 2. *Off.* 8. 26. *Regum*, *populorum*, *nationum* portus erat *senatus*. *Justin.* 7. 1. 4. Subactis primo finitimis, mox *populis* nationibusque, imperium-prolatum. et *ibid.* § 12. *Regibus* pulsis in locum omnium solus successit *primusque* adunatis gentibus *variorum* *populorum* veluti unum corpus *Macedoniae* fecit. *Cf. Liv.* 1. 8. Vocata ad concilium *multitudine*, quæ coalescere in *populi* unius corpus nulla re, præterquam legibus, poterat etc. *Quintil.* 2. 26. 9. Ut vaga illa multitudo coarct in *populos*. — c) Apud Romanos hoc sensu comprehendit omnes omnium ordinum. *Phædr.* 4. 5. Quemcumque *populum* tristis eventus premit, *Periclitatur* incognitudo principum: *Minuta* plebes *facili* præsidio laet. *Festus* p. 233. 29. *Müll.* *Populi* commune est in legibus ferendis cum plebe suffragium. nam comitia centuriata ex patribus et plebe constant. ¶ **PLEBS**. — d) Interdum significat omnes præter *senatum*: unde illud passim in publicis monumentis: *Senatus populisque Romanus* legitur. *Liv.* 2. 56. *extr.* Et patres in *populi* fore potestate. — e) Interdum plebem tantum. *Martial.* 8. 15. *Dat* *populus*, *dat* *gratus* *equus*, *dat* *tura* *senatus*. ¶ **PLEBS**. — f) *Populus urbanus* apud *Nepot.* *Cim.* 2. exercitui opponitur. ¶ 2. *Speciatim* *populus* interdum significat id, quod publicum est, *il pubblico*. *Ovid.* 1. *Fast.* 135. *Omnis* habet *geminas*

hinc atque hinc janua frontes; E quibus hæc populum spectat, at illa Larem. — Hinc ire, exire, mittere in populos, in lucum, in omnium notitiam. *Sil. It. 7. 711.* Hæc mitte in populos, et adhuc majora dabuntur. (Adde *Val. Flacc. 2. 439.*) *Eumen. Grat. act. ad Constantin. 1.* Ne meum studium dicendi minus, quam te dicendum esset, iret in populos. *Claudian. VI. cons. Honor. 649.* Excit in populos caucis illustrior annos. Sic ire in sæcula, *Sil. It. 12. 312.* et *Plin. Paneg. 55.* *passare a posteris: in famam et sæcula mitti. Lucan. 10. 533.*

11.) Translate. ¶ 1. Per metonymiam contenti pro continente *populus* est regio, locus, *pæse. Liv. 21. 34.* Perventum inde ad frequentem cultoribus alium, ut inter montana, populum. ¶ 2. Dicitur et — a) De quacumque multitudine, turba. *Ovid. Heroid. 14. 115.* De fratrum populo pars exquisissima restas. *Id. 6. Met. 197.* fuge demum huic aliquid populo natorum posse meorum. *Lucan. 3. 665.* Nataratque ratis populo peritura recepto. *h. e. pluribus vectoribus. Justin. 10. 1. 6.* Ubi in tanto populo non solum sociari, verum etiam sileri parricidium potuit. *h. e. in tanto filiorum numero: quinquaginta enim fratres erant. Apul. de Mag. Quindectim liberi homines populus est; totidem servi familia; totidem vincti ergastulum. Id. 4. Met.* Inter tot ac tales latrones et horrendum gladiatorum populum. *Quintil. declam. 5. 19.* Totus illic circa nos carceris populus obtulit. — b) De apibus. *Colum. 9. R. R. 13. 12.* Duo populi conjungi debent, qui possint adhuc integras ceras explere. Sic *aerius populus* dicitur *Manil. 5. 363.* u. e. aves. — c) De cuiuscumque rei multitudine. *Plin. 33. Hist. nat. 9. 45. (129).* Pocula ita ligurantur, ut vel non influente, populus totidem imaginum hat. *Pallad. 7. R. R. 2.* Si æqualiter spicatum populus maturato rubore flavescat. *Sidon. 6. Ep. 1. ad fin.* Populus scelorum.

POPULUS, i, f. 2. *pioppo*, arboris genus: cujus tria genera, nigra, *αἰγερὸς*; alba, *λευκή*; et quæ Libyca appellatur, minima folio, ac nigerrima, fungisque enascentibus laudatissima. Alba folio bicolor, superne candida, inferiore parte viridi. Huic, nigraque folia in juvenia circinata rotunditatis sunt, vetustiora in angulos exeunt. Hæc in alba per solstitium circumaguntur, ita ut aia parte cælum respiciant, quam spectare pridiæ, quod et oleæ, et ulmo, et salici, et tilia evenit; nec aliud est certius confecti solstitii argumentum. Populus tum nigra, tum alba seritur vitium causa, post ulmos maxime utilis; alba tamen præcipue. Nullum fert fructum, carnosum rugosumque habet corticem, seritur semine, festinanter germinat, tarde senescit. Ex foliis grandissimam emittit lanuginem. Animat flavius, et in aquis letissime provenit, et in magnam altitudinem excrescit. Hæc ex *Plin. 16. Hist. nat. 23. 35. (85).* item *ibid. 18. 31. (77).* *ibid. 26. 45. (108).* *ibid. 28. 51. (119).* *ibid. 31. 55. (126).* item *17. ibid. 11. 15. (78).* *ibid. 23. 35. (200).* et *18. ibid. 28. 68. (266).* *Ovid. 5. Heroid. 27.* Popule, vive, precor, quæ consita margine ripæ huic in rugoso cortice carnum habes. *Horat. 2. Od. 3. 9.* Quo pinus ingens albaque populus Umbra hospitalem consociare amant Rainis etc. *Id. Epod. 2. 9.* adulta vitium propagine Altas maritat populos. — Hæc sacra habetur, ut est apud *Virg. 7. Ecl. 61.*, *Ovid. Heroid. 9. 64.*, *Phædr. 3. 17.* et *Plin. 12. Hist. nat. 1. 2. (3).* *Servius ad Virg. loc. cit.* narrat, Leucen Oceani filiam a Plutone adamantam fuisse: post ejus mortem natam esse arborem cognominem in Elysiis, vel in ripa Acherontis, ex qua Hercules rediens ab inferis coronam sibi fecerit, duplici foliorum colorum, geminos labores, superiorum inferorumque, professus. Ob hanc causam sacrificantes ei apud aiam maximam populea corona ornari solebant ante Romam conditam, ut *Id. ad Virg. 8. Æn. 276.* et *Macrob. 3. Saturn. 12.* tradunt: quamquam post ea tempora lauro usi sunt, lauro instituto in Aventino. — In hanc arborem veræ singuntur sormes Phaethontis, dum ejus casum lugerent in Padi ripis. *Virg. 10. Æn. 190.*,

tametsi *6. Ecl. 63.* in ainos dicit. *V. Ovid. 2. Met. 345.* et *seqq.*

POR, ōris, m. 5. *servo*, antique, puer, servus: unde Marcipor, Lucipor, Olipor, Publipor, Quintipor, Caipor (quæ habentur suis locis) *h. e. servus Marci, Lucii, Oli, Pabii, etc.* ut est apud *Priscian. 6. p. 700.* *Putsch.*: est ab Æolico ποῖρ pro παῖς, puer. *V. MARCIPOR. Inscript. apud Gruter. 952. 11. p. RVBRO LATINO SIGIVIVS F. POR PATRONO SVO B. M. — Sic pora, æ, puera, serva.* Alia apud *Reines. cl. 17. n. 180.* IULIA AEXIA M. IVL. PORA.

PŌRA, æ, f. 1. *V. voc. præced. ad fin.* PORCA, æ, f. 1. sus femina, scrofa, ὄς, οὐς (*It. scrofa, troia, porca; Fr. femelle du porc, troie; Ilisp. la hembra del puerco; Germ. das weibliche Schwein, die Sau; Angl. a sow pig, sow, female swine, porket.*)

1.) Proprie. *Cato R. R. 134.* Porca præcidanea. *V. PRÆCIDANEUS. Pallad. 3. R. R. 26.* Neque gregatim claudendæ sunt porcæ, sed etc. — Per quamdam euphoniæ de porco masculo dicit *Virg. 8. Æn. 641.* et cæsa jungebant fœdera porca. Ubi *Servius* ad sacrificium, quod in fœderibus fiebat, porcum, non porciani, adhibitum ait: quod et *Liv. tradit 1. 24.* et *Varro 2. R. R. 4. 9.* Unde *Quintil. 8. 3. 19.* Quædam non tam ratione, quam sensu judicantur, ut allud: cæsa jungebant fœdera porca. Fecit elegans fictio nominis: quod si fuisset porco, vile erat. *V. CERVA.* — Porcam auream et argenteam, hoc est effugiæ porcæ ex auro et argento adhiberi solitam in sacrificio Ceriali, docet *Festus ex Capitone Atejo p. 238. 11. Müll.* — Porcam contrahere quid sit, *V. in PRÆCIDANEUS.*

11.) Translate. ¶ 1. Τὸ ἀδοῖον ἡνωσεῖον in virginibus porcam dixere, ut et Græci χείρον, teste *Varron. 2. R. R. 4. 10.*, ubi plerique porcum legunt. *Cato R. R. 157. extr.* Petigini porcæ brassicam opponito: sanam faciet, et ulcus non faciet. *Schneiderus, duce Pontedera, edidit depetigini spurcæ.* Porco quum porcus Græcæ appelleretur δελφὰς a δελφῷ uterus, quia porca ex omniabus animalibus maximum uterum habet; hinc porcus partem genitalem mulieris significat. *V. Annali dell'Institut. archeol. ann. 1842. p. 85.*

¶ 2. In agro porca est quod in arando existat, seu terra elata inter duos sulcos: quæ et lina dicitur. *Varro 5. L. L. 39. Müll.* Ab eo quod aratri vomer sustulit, sulcus: quo ea terra facta, id est projecta (alii *porrecta*), porca. *Id. 1. R. R. 29. 3.* Qua aratrum vomere lacunam striam facit, sulcus vocatur. Quod est inter duos sulcos, elata terra, dicitur porca, quod ea seges frumentum porricit. (alii leg. *porrigit.* Nam *Festus p. 238. 7. Müll.* Porcas, quæ in agris sunt, ait *Varro* dici, quod porrigant frumentum.) *Colum. 11. R. R. 3. 44.* In lecis siccis partibus sulcorum imis disponenda sunt semina, ut tamquam in alveolis maneant: at uliginosis et contario in summo porcæ dorso collocanda, na humore nimio ledantur. *V. LIRA.* — Allo sensu *Festus p. 218. 16. Müll.* Porcæ appellantur rari sulci, qui ducuntur aquæ derivandæ gratia: dicti quod percent, id est prohibent aquam frumentis nocere: nam crebriores sulci limi (*Müllerus lira corrigi*) vocantur. ¶ 3. Apud *Bellios, teste Colum. 5. R. R. 1. 6.*, porca est spatium agri triginta pedum latitudine et centum octoginta longitudine. *Cf. Isid. inter Auct. rei gramat. p. 368. ed. Rudorff.*

PORCAMIS, is, f. 3. fortasse a porca (*V. PORCA II. 3.*) est mensura agri, de quo ita *Auct. Gramat. p. 372.* edente *Rudorff.* Porcamis est pars agri, habens in latitudine ped. XXX., id est perticas decempedas VIII. Sunt qui legendum putent Porca unus est pars etc.

PORCARIUS, a, uni, adject. χείρινος, idem ac porcinius. Vulva porcaria dicebatur illa, qua, edito partu, vescebantur. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 84. (210).* Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejecticia vocatur illa, hæc porcaria: primiparæ suls optima. *Inc Martial. 13. 56.* Te fortasse magis capiet de virgine porca, Me materna gravi de sue vulva capit. — Hinc

Porcarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, *porcario, οὐβωτής*, porcorum custos, subulcus. *Firmit. 3. Mathes. 6. n. 6.* Faciet armentarios, bubulcos, porcarios, etc.

PORCARIUS, ii, m. 2. *V. voc. præced. in fin.* PORCASTRUM, i, n. 2. herba eadem quæ porcilaca, aut portulaca. *Apul. Herb. 103.*

PORCELLINUS, a, um, adject. qui est ex porcello, ut *Porcellinæ glandulæ, Apic. 4. 3.* Adde *Theod. Priscian. de diæta 6.*

PORCELLIO, ōnis, m. 3. *porcellino*, genus vermiculi. *Cæl. Aurelian. 1. Tard. 4. n. 119.* Porcelliones, idest animalia, quæ humectis locis nascuntur, a Græcis appellata δειρακοι. Adde *Pelagon. Vetein. 5. ante med.; et Theod. Priscian. lib. 3. c. 1.*

PORCELLA, æ, f. 1. deminut. a porca, parva porca. *Theod. Priscian. 4. 1.* Uncla una arungia sine sale de porcella virgine. *V. et in POB-CULA.*

PORCELLUS, i, m. 2. *porcelletto, porcellino, χείριον*, deminut. porculi. *Varro 2. R. R. 4. 15.* Ne qui porcellus a matre opprimatur. *Sueton. Ner. 33. ad fin.* Venenum porcellum objecit: quo statim eracimato, etc. Adde *Plin. 30. Hist. nat. 6. 16. (17).*, item *Phædr. 2. 4.*, ubi de fetu apri usurpat.

PORCEO, es, ere, a. 2. Præteritum porzi ponitur a *Charis. 3. p. 217. Putsch.*, sed sine exemplis. — *Porcere*, antiqua vox ex porro et arcere, est prohibere, impedire, impedire, allontanare, ἀειργω. *Paul. Diac. p. 15. 13. Müll.* Porcet quoque dictum ab antiquis quasi porro arceat. *Sic Non. p. 159. 33. Merc.* Porcet significat prohibet. *V. et Festum cit. in PORCA II. 2.* *Ennius* apud *Non. p. 160. 5. Merc.* Dein senis me facera pietas, civium porcet pudor. *Accius ibid.* Jam ab armis percent anni. *Lucilius ibid.* non te porro procedere porcet. *Varro ibid.* Huic Cereris cibi ministra frugibus suis porcet. Adde *Pacuvium ibid.*

PORCÆTRA, æ, f. 1. χείρες, al. δελφὰς, porca, quæ semel tantum peperit, ut scrofa, quæ sæpius. *Gell. 18. 6. ex Ælio Melisso.*

PORCILACA, æ, f. 1. herba, quæ et peplis dicitur, duplicis generis, sativa, et silvestris. *Plin. 20. Hist. nat. 20. 81. (210).* et *13. ibid. 22. 40. (120).*, ubi adrachlem (al. andrachnem: at *V. Sillig. ad h. l.*) nominat. — Dicitur et portulaca, et ita refertur a *Nonio 551. 15. Merc.* ex *Varron.*

PORCILIA, æ, f. 1. porchetta di latte, porca lactens, porcula. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. n. 41. lin. 22.* ET PORCILIAS PIACVLARES EPVLATI SVNT. *h. e. ess, quæ ob piaculum immolabantur. Cf. Not. Tir. p. 167.* Porcus, porca, porcilia. *V. et voc. seq.*

PORCILIARIS, es, adject. ad porciliam pertinens. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. n. 41. lin. 18.* AD ARAM EXTAS REDDIDIT PORCILIARES.

PORCINA, æ, f. 1. *V. PORCINUS I.*

PORCINARIUM, ii, n. 2. porcorum stabulum, porcile. *Gloss. Gr. Lat. Υορροβείον, porcinarium.*

PORCINARIUS, ii, m. 2. qui carnes porcinas vendit. *Plaut. Capt. 4. 3. 5.* Quanta lanis lassitudo? quanta porcinaris!

PORCINUS, a, um, adject. qui ex porco est porcino, di porco, χείρινος.

1.) Proprie. *Seneca 2. Ira 12.* Elephantes porcina vox terret. *Plaut. Men. 1. 3. 28.* Polimenta porcina. *Petron. flagm. p. 683.* *Buermann.* Judæus licet et porcino numen adoret. *Murcell. Empir. c. 9. p. 98.* retro ed. *Ald.* Fel porcinum. — *Porcina, æ, absoluta est caro porcina. Plaut. Capt. 4. 2. 68.* Juben, alium pisces præstinatum abire? alium porcinarum alque agninarum?

11.) Translate. *Porcinum caput* in re militari est genus aciei, de quo ita *Veget. 2. Milit. 19. ad fin.* Cuneus dicitur multitudo peditum, quæ juncta acie primo angustior, deinde latior procedit, et adversariorum ordines rumpit, quia a pluribus in unum locum tela mittuntur: quam rem milites nominant caput porcinum. Contra quod ordinatio ponitur, quam forticem vocant.

Cf. *Ammian.* 17. 13. ante med. Eosque desinente in angustum fronte, quem habitum caput porci simplicitas militaris appellat, impetum disjecit ardenti. — Hinc

Porcina, æ, f. 1. absoluta, substantivorum more, subaudi carn. *V.* sub I. — De cognom. Rom. *V.* ONOM.

PORCOPOR, Sabina lingua est porcus, teste *Varron.* 5. *L. L.* 97. *Müll.* Por autem videtur in lingua Sabina eadem esse terminatio, quæ in illis Umbriae monumentis per In popluper et similibus. Hæc *Müllerus* ad loc. cit. *V.* PORCUS init.

PORCŪLA, æ, f. 1. deminut. porcæ, *porcelletta*, χοιρίδιον, parva porca. Translate de muliere. *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 67. Ni huic verri affertur merces, non hic suo seminio quemquam porculam imperilurus est. Est qui leg. porculenam; *Fleckeisen.* vero porcellam eodem sensu.

PORCŪLATIO, ōnis, f. 3. χοιροβοσκία, porcorum nutritio. *Varro* 2. *R. R.* 4. 13. In nutritatu, quam porcolationem appellant, etc. binis mensibus porcos sinunt cum matribus.

PORCŪLATOR, ōris, m. 3. qui porculos nutrit, qui feturæ suillæ curam habet. Dissert a subulco, qui sues pascit custoditqua a lacte epulsos. *Varro* 2. *R. R.* 4. 1. Sed quis e porculatoribus Italicis prodit, ac da suillo pecore expedit? Ita edidit *Schneiderus* ex *Geeneri* conjectura, quum vulgus sine sensu: Sed quis e portu post Italian prodit? *Colum.* 1. *R. R.* præf. 26. Porculatoris et subulci diversa professio, diversæ pastiones. *Id.* 7. *ibid.* 9. 12. Porculatoris maximum officium est, ut unamquamque scrofam cum sua prole claudat.

PORCŪLENA. *V.* PORCULA.

PORCŪLETUM, i, n. 2. ager, terra in crebras porcas, sau areas et pulvinus elaborata serendi causa. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (171). Umbri et Marsi ad vicinos pedes intermittunt (spatium inter binas vites) arationis gratia, in his, quæ vocant porculeta.

PORCŪLUS, i, m. 2. deminut. porci, parvus porcus, *porcelletto*, χοιρίον.

1.) Proprie. *Plaut. Men.* 2. 2. 36. Si me consulas, numquam illum, quem mihi dudum pollicitus dara, jubeas, si sapias, porculum afferri tibi. h. e. quem numquam mihi pollicitus dare, illi jubeas porculum emi, et afferri tibi. (Sic *Amph.* 4. 1. 1. Naucratem quem convenire volui, in navi non erat. et *Virg.* 1. *Æn.* 577. Urbem quam statuo, vestra est.) *Gell.* 4. 11. Porculus minusculis et hædis tenerioribus victitare. *Arnob.* 7. 17. Quum porculi cœnum vobis profundereat ex volutabris horrentibus. — Joculariter *Plaut. Rud.* 4. 4. 126. Quin directa i tu cum sucula et cum porculus. *V.* infra II. 2.

II.) Translate. 1.) *Porculus marinus*, genus piscis rostri suilli similitudine. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 15. 17. (45). Silurus in Danubio porculo marino similissimus. 2.) In torculari porculus dicitur batillus aut uncus, qui ligebatur, ut teneret funem, quo, dum versabatur torcular, sucula circumplebatur. Ita *Turneb.* 1. 7. *Adversar.* c. 25. ad illud *Caton.* *R. R.* 19. Porculum in media sucula facito. et mox. Ubi porculum ligere oportebit.

PORCŪS, i, m. 2. Ratione habita etymi *Varro* 5. *L. L.* 97. *Müll.* Porcus, quod Sabinis dicitur APRIMO PORCOPOR, inde porcus; nisi si a Græcis, quod Athenis in libris sacrorum scripta καρκω καὶ πορκω. Ceterum *V. Voss.* in *Etymol.* — Porcus est sus domesticus, ut aper ferus, χοιρὸς, οὐς (It. porco; Fr. porc, cochon; Hisp. puerco, tocino, lechon, cochino, cerdo; Germ. das zahne Schwein; Angl. a hog, swine, pig).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Cato R. R.* 150. Porcos serarios in oves denas singulos pascat. *Varro* 2. *R. R.* 4. 13. Scrofa in sua quæque hara suos alat oportet porcos. *Cic. Senect.* 16. 56. Villa abundat porco, hædo, agno, gallina etc. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 88. (364). Turpes porci manipulos fœni lacerantes. *Martial.* 3. 58. Avidi sequuntur villicæ sinum porci. *Id.* 8. 22. Invitas ad apium; ponis mihi, Gallice, porcum — b)

Porcus femina pro porca olim dixere. *Cato R. R.* 131. Priusquam porcum feminam immolabis. *Cic.* 2. *Leg.* 22. 57. Porco femina piaculum pati. Hinc, ut *Festus* docet p. 286. 17. *Müll.*, sæpe in libris pontificalibus dicitur hæc agnus, hæc porcus: quæ non ut vitia, sed ut antiquam consuetudinem testantia debemus accipere. — c) Ab suillo genere pecoris immolandi initium primum sumptum videtur: cujus vestigia, quod initis Cereris porci immolantur; et quod initis pacis, fœdus quum feritur, porcus occiditur; et quod nuptiarum initio antiqui reges ac sublimes viri in Etruria, in conjunctione nuptiali, nova nupta et novus maritus primum porcum immolant. Prisci quoque Latini, et etiam Græci in Italia idem fecitasse videntur. Hæc *Varro* 2. *R. R.* 4. 9. — Porco fiebat etiam ad expiandum insaniam. *Plaut. Men.* 2. 2. 15. MEN. Adulescens, quibus hic pretiis porci veneunt sacres, sinceri? *cyl.* Nummo. MEN. Eum a me accipe; jube te piari de mea pecunia. Nam egn quidem, insanum esse te, cento scio. Adde *ibid.* 36. Item Laribus, et Genio, et Telluri. *Id. Rud.* 4. 6. 4.; *Horat.* 2. *Sat.* 3. 161. 3. *Od.* 17. *extr.* 2. *Ep.* 1. 143.; et *Tibull.* 1. 11. 26. Et universim divis placandis. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 58.; et *Ovid.* 3. *Amor.* 13. 16. V. etiam *Martial.* 6. 47. — d) Porci effigies inter signa militaria quantum locum obtinebat: quia confecto bello, inter quos populos pax fiebat, cæsa porca fœdus firmari solebat. Ita *Festus* p. 234. 31. *Müll.* *Plin.* 10. *Hist. nat.* 4. 5. (16). inter signa legionum aprum recenset.

II.) Translate. 1.) *Porcus Trojanus*, qui aliis animalibus inclusis fartus coquebatur, quem plenum turdis describit *Petron. fragm. Tragicur.* 40. *Burm.* in cœna Trimalchionis. Nomen tractum est ab equo Trojano, in quo multi viri inclusi fuer. *Macrob.* 2. *Saturn.* 9. ad fin. Cincius objecit sæculo suo, quod porcum Trojanum mensis inferat. 2.) Per convicium dicitur de homine obeso et corpulente et ventri dedito. *Horat.* 1. *Ep.* 4. 15. Me pinguem et nitidum bona curata cute vises, Quum ridere voles, Epicuri de grege porcum. *Catull.* 39. 11. Aut porcus UMBER, aut obesus ETRUSCUS. 3.) Porcum olim dixere τὸ αἰδοῖον πορκεῖνον. *V.* PORCA II. 1. 4. Est hoc nomen etiam marinus piscis, alius ab eo, quem in PORCULUS II. 1. posuimus. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 2. 9. (19). Apion maximum piscium esse tradit porcum, quem Lacædæmoni orthagoriscum vocant: grunare eum, quom capiat. et *ibid.* 5. 19. (56). Inter venena sunt piscium porci marini spinæ in dorso. 5.) *Porci caput*, forma quædam aciei, de quo *V.* in PORCINUS II.

PORGO, is, ere, idem ac porrigo. *V.* PORRIGO init. — *Porgo* pro *pergo*, ut *verto* pro *verto* etc. legunt nonnulli apud *Lucret.* 1. 932. Religionum animos nodis exsolvera porgo. At *Lachmann.* leg. *pergo*.

PORPHYRETICUS, a, um, adject. di *porfido*, ad porphyriten pertinens, ut *Porphyreticum* marmor, *Sueton. Ner.* 50. *Purphyretica* saxa, *Lamprid. Elagab.* 24. porticus, *Popisc. Prob.* 2. Columnæ porphyreticæ, *Capitolin.* in *Pio*, 11. Cf. *Cassiod.* 2. *Hist. Eccl.* 18. *V.* PURPURITICUS.

PORPHYRIO, ōnis, m. 3. πορφυρίων, genus avis, quæ a nonnullis *pelecanus* dicitur. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 46. 63. (129). *Porphyrio* solus morsu bibit. Idem est proprio genere, omoen cibum aqua subinde tingens, deinde pede ad rostrum veluti manu afferens. Laudatissimi in Comagene. Rostra bis et prælonga cura rubent. (Inde nomen habuisse videntur.) *Id.* 11. *ibid.* 37. 79. (201). Quædam neutro modo, sed ventrem proximam habent, quibus prælonga colla et angusta, ut porphyrioni. *Martial.* 13. 78. in lemmate *Porphyriones*. Nomen habet magol volucris tam parva gigantis? Et nomen prasini *Porphyriosis* habet. Videtur *fulica porphyrio* *Lion.* *V.* PURPUREUS.

PORPHYRITES, æ, m. 1. adject. *porfido*, πορφυρίτης λίθος, genus lapidis Egyptii rubentis: quo in genere si albis punctis distinctus sit, leptopæpbos vocatur, vel melius leucostictos, ut *Plin.*

36. *Hist. nat.* 7. 11. (57). tradit: a πορφυρα purpura. *Id. ibid.* 13. 19. (88). Intus columna porphyrite lapide.

PORPHYRITIS, idis, f. 3. πορφυρίτις, itidis, purpuræ colorem referens: a πορφυρα purpura. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 18. 19. (71). Primo provanit porphyritis (ficus), longissimo pediculo.

PORRACEUS, a, um, adject. πορραειός, ad porrum perticens, porrum referens. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 18. 70. (117). Cyperi folia porraceis exhibera. *Id.* 37. *ibid.* 10. 58. (160). Eunithres gemma porracei coloris. *Id.* 24. *ibid.* 4. 6. (11). Visum extra fulvum, intus porraceum.

PORRECTE, adverb. extense. Occurrit tantum *Comp. Porrectus* apud *Ammian.* 29. 5. a *med.* Firmus equo celsiori insidens, sago punicæ porrectus panso. *Id.* 21. 9. Porrectus ire pergebat. h. e. ulterius. *Id.* 20. 3. Porrectus progressa. Apud *Cæsar. Auzel.* 1. *Turd.* 4. pro porrectus videtur legendum correctus.

PORRECTIO, ōnis, f. 3. estensione, allungamento, ἐπέκτασις, actus porrigendi, extensio. *Cic.* 2. *Nat. D.* 60. 150. Digiturum contractio facilis, facilisque porrectio propter molles commissuras. *Id.* 3. *Hevenn.* 15. 27. Celeri porrectione brachii. *Orellius* projectione legit, ex *Lamb.* conjectura.

PORRECTUM, i, n. 2. et **PORRECTUS**, a, um. *V.* PORRIGO et PORRIGIO.

PORRIGIÆ. *V.* PROSCIÆ.

PORRIGIO, ricis, ricis, rectum, ricere, a. 3. Part. *Porrectus* I. — Porricere est porrigere, dare, offerre.

I.) Proprie verbum est solemne sacrificantibus ex disciplina haruspicum, et præcepto pontificum, ut ait *Macrob.* 3. *Saturn.* 2., et significat diis offerre, cæsa esta aræ comburenda imponere, aut in fluctus projicere expiationis causa: a porro et jacio, ut *Festo* p. 218. 25. *Müll.* placet. *Veranius* apud *Macrob.* *ibid.* ex *Fabio Pictore*. Esta porriciunto, diis dato in altaria, aramve, focumve, eorve, quo esta dari debebunt. Eadem habet *Festus* post *Prophanum*: sed hunc *Festi* loc. a *Forcellino* laudatum in *Müllerii* editione ipse minime invenit. *Nævius* apud *Non.* p. 76. 6. *Merc.* Simul atrociam porricerent esta ministratores. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 31. Si sacrificem summo Jovi, atque in manibus esta teneam, ut porriciam. *Varro* 6. *L. L.* 34. *Müll.* Intercisi dies sunt, per quos mane et vesperi est nefas, medio tempore inter hostiam cæsam et esta porrecta fas, et *ibid.* 16. Flamen *Dialis*-agna Jovi facil, inter cuius esta cæsa et porrecta-vinum legit. *V.* in fine hujus paragr. *Liv.* 29. 27. Secundum eas preces cruda esta, cæsa victima, uti mos, in mare porricit. *Alis leg.* porrigit: alii projectit. *Virg.* 5. *Æn.* 238. et 775. estaque salios Porriciam in fluctus. Ita *Macrob.* loc. cit., reprehendens eos, qui *prosciam* substituunt. Nihilominus omnia antiqua exemplaria habent *prosciam*, aut *prosciam*, teste *Pierio* ad utrunque loc. *V.* etiam *Voss.* in *Etymol.* et *Heynium* ad *Virg.* loc. cit. — Præteritum *porreci*, vel *porrezi*. *Fenestella* apud *Non.* p. 154. 21. *Merc.* Et quædam esta presente suis, quædam absente porrecissem. *Alis leg.* projecissem. — Hinc etiam proverb. *Inter cæsa et porrecta* apud *Cic.* 5. *Att.* 18. de quo *V.* in *CÆDO*.

II.) Translate, extra rari divinam. *Varro* 1. *R. R.* 29. *extr.* Dicitur porca (in agris), quod ea seges frumentum porricit. Sic quoque esta deis quum dabant, porricere dicebant. *Alis leg.* porrigit, et porrigere: quod corruptum videtur. Minus enim apte porca a porrigo duceretur. *V.* PORCA II. 2.

PORRIGINOSUS, a, um, adject. πορρογινητός, porrigine laborans. *Plin.* *Valer.* 1. 4. Caput porriginosum heta succo lotum. *Marcell.* *Empir.* c. 4. p. 90. ed. *Id.* Heta visidis contusæ expressæque succo porriginosum caput frequente in balneo lotum omni tate purgatur.

PORRIGO, igitur. f. 3. πορρογινητός, ἄστυς (It. fosfora, tigna; Fr. teigne, tavelle. ὑφρύττασε; Hisp. biña; Germ. der Grind. Ausschlag;

Angl. scurf or scales in the head, beava, or eye-brows, dandruff), morbus in cute capitis quem ita describit Cels. 6. 2. Porrigo est, ubi inter pilos quaedam quasi squamulae surgunt, eaque a cute resolvuntur: et interdum madent, multo saepius siccae sunt. Idque evincit modo sine ulcere, modo exulcerato loco: huic quoque modo malo odore, modo nullo accedente. Fereque id in capillo fit, rarius in barba, aliquando etiam in supercilio. Seren. Sammon. 3. 34. Est insensibilis morbus, sed noxia forinax, Quam caput immensa pexum porrigine nunguit, Copia farris uti freudentibus edita saxis. Lucilius apud Non. p. 160. 21. Merc. Tristem, et corruptum scabie, et porrigini plenum. Horat. 2. Sat. 3. 125. Ungere si caules oleo meliore, caputque Cæperis impexa sædum porrigine. Plin. 20. Hist. nat. 6. 23. (53). Allium phthiriasis et porrigines compescit. et ibid. 8. 27. (69). Betæ nigrae radices porriginem tollunt. Id. 28. ibid. 11. 46. (163). Ursinus adeps porrigini cum vino prodest. Id. 32. ibid. 4. 14. (35). Porrigines curare. — Dicitur etiam de aliis corporis partibus quæ pilis vestitæ sunt: nec solum de hominibus, sed etiam de bestiis. Scribon. Compos. 243. Ad papulas in capite effervescentes, vel qualibet parte corporis totius porriginem. Juvenal. 2. 79. gres totus in agris Unius scabie cadit, et porrigine porci. Alii leg. prurigne.

PORRIGO, rigis, real, rectum, rigere, a. 3. Porigo antiquum est teste Festo p. 218. 11. Müll. Porrigam dixisse antiqui videntur, propter morem non ingeminandarum literarum. — Porrigere per syncop. a Poetis frequenter usurpatur. Virg. 8. En. 274. et pocula porgite dextris. Val. Flacc. 2. 656. duci porgens archesia Grajo. Stat. 8. Theb. 755. Imperat abscesum porgi. Auson. Edyll. 4. 37. vel re, vel spe mihi porge fruentum. Festus p. 218. 15. Müll. Antiqui etiam porrigam dixerunt pro porrigam. Stat. 2. Silv. 1. 204. steriles ramos mutaque volucres Porxit. Sil. It. 9. 458. porgebat protinus ense. M. Aurel. inter Fronton. ep. ad Antonin. imp. 2. 4. Hanc ipsam epistolam paululum me porgere sinunt instantes curæ. — Part. Porrigens II. 3.; Porrectus I. 1. 2. et 3., et II. 1. 2. et in fin.; Porrigendus I. 1. et 4. — Festus p. 218. 13. Müll. docet ductum esse verbum a porro et rego, probante Forcellino; aliis vero, addit Festus, id stivolum videri, quum aperte ex ἰσπόμενον tractum sit: sunt etiam qui a pro et rego deducunt. Ceterum porrigere est in longum vel platum extendere, protendere, ἰσπόμενον (It. stendere, sporgere; Fr. étendre, allonger; Hisp. extender, estirar; Germ. vorwärts-, vor sich hin strecken, austrecken, ausbreiten, ausdehnen; Angl. to stretch, reach, or spread out, extend).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Præcipue usurpatur de corporis membris. Cic. 1. Divinat. 53. 120. Animal membra, quocumque vult, flectit, contorquet, porrigit, contrahit. Sic Ovid. 2. Met. 197. Porrigit (Scorpius Zodiaci signum) in spatium signorum membra duorum. Rursus Cic. Cæl. 26. 63. Quum jam manum ad tradendam pavidem porrexisset. Id. 3. Nat. D. 34. 84. Victoriolas aureas et pateras coronasque, quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur. Ovid. 1. Met. 767. utraque cælo Brachia porrexit. et 3. ibid. 458. Quumque ego porrexi tibi brachia, porrigis ultro. Cic. 3. Fin. 17. 57. Ne digitum quidem ejus causa porrigendum esse dicebant. Liv. 8. 8. Sinistro crure porrecto, scuta innixa humeris, bastas subiecta cuspidem in terra fixas tenebant. Horat. 1. Sat. 3. 89. Porrecto jugulo historias captivus ut audit. — Similiter de aliis. Auct. B. Afr. 60. Porreerat aciem usque ad etc. Sall. Jug. 56. sub fin. Aciem latius porrigere. Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (197). Pampinos teneros alligato leviter porrigitoque. Cato R. R. 33., unde hoc Plin. sumpsit, habet: corrigitoque. — Et passive, Mediorum apud Græcos more. Horat. 3. Sat. 6. 88. pater ipse domus palea porrectus in borna. Id. 3. Od. 10. 3. me ante fores porrectum etc. Stat.

2. Achill. 75. Porrectus somno. Cf. Catull. 67. 6. Postquam es porrecto facta marita sene. h. e. mortuo et porrecto in feretro. morto disteso. Horat. 2. Sat. 8. 42. Affertur squillas inter murena natantes in patina porrecta. Virg. 6. En. 596. de Tytio. per tota novem cui jugera corpus Porrigitur. Sic Tibull. 1. 3. 75. Porrectusque novem Tylius per jugera terræ. Ovid. 4. Met. 574. Ipse, precor, serpens in longam porrigat alvum. Sil. It. 6. 153. serpens centum porrectus in ulnas. Trogus apud Plin. 11. Hist. nat. 52. 114. (275). Supercilia quibus porrigentur in rectum, molles significant. Plin. ibid. 40. 95. (235). Delphini papillas gerunt paulum in obliquum porrectas. Id. 28. ibid. 4. 12. (18). Porrectis manibus ultra caput. Id. 9. ibid. 37. 61. (132). Porrectæ linguæ. h. e. exsertæ. Id. 31. ibid. 2. 10. (14). Porrecta coma, distesa: cui crispata opponitur. Val. Flacc. 6. 234. Abies (h. e. hasta) porrecta per armos et caput equi. Auct. B. Afr. 17. Jubet enim in longitudinem quam maximam porrigi. et 30. Porrecta equitum peditumque multitudo. Colum. 12. R. R. 16. 1. Sereno et sicco cælo (uvas) legi oportet et in tabulis paulisper porrigi, ne inter se pondere suo pressæ collidantur. Id. 5. ibid. 4. 2. Vites projectæ per humum porriguntur. Plin. 5. Ep. 6. Per latus umne vineæ porriguntur. Alter Plin. 19. Hist. nat. 8. 41. (141). Causas in orbem porrecti. At Sillig. ex bonis Codicibus legit correctis. Id. 17. ibid. 10. 11. (64). Juglandes nucis porrectæ seruntur, commissuris jacentibus. — b) Item de locis, præcipue passive, Mediorum apud Græcos more, usurpatur. Ovid. 4. Met. 526. scupulus frontem in apertum porrigit æquor. Plin. 2. Ep. 17. a med. Procæton et cubiculum porrigitur in solem. Tac. 13. Ann. 38. Locum delegit, cujus pars colles erant, pars in plantiæ porrigebatur. Justin. 42. 2. 9. Armenia in latitudinem millia pass. DCC. porrigitur. Plin. 4. Hist. nat. 12. 20. (58). Creta inter ortum occasumque porrigitur. s' estende per lungo. et 5. ibid. 20. 17. (77). Libanus mille et quingentis stadiis Sinyram usque porrigitur. Sall. Jug. 49. In eo colle, quem transverso itinere porrectum docuimus, etc. Virg. 3. G. 351. medium Rhodope porrecta sub aem. Liv. 1. 3. Quæ, ab situ porrecta in dorso urbis, Longa Alba appellata. Plin. 4. Hist. nat. 12. 26. (83). Pænisula ad formam gladii in transversum porrecta. et ibid. 22. (65). Insula in quindecim millia passuum porrecta. Similiter Id. 5. ibid. 5. 5. (33). Marmaridæ a Parætonii ferme regione ad Syrtin usque porrecti. et 6. ibid. 28. 32. (154). Ad utraque maria porrectis gentibus. Cf. Id. 2. ibid. 81. 83. (196). Nubes in longum porrecta spatium. ¶ 2. Speciatim est ad terram sternere. Virg. 9. En. 589. et multa porrectum extendit arena. lungo e disteso. Ovid. 7. Met. 253. in plenus resolutum carmine summos, Evaniini similem, stratis porrexit in herbis. coricò, stese. et Val. Flacc. 6. 553. utrumque ab equis ingenti porrigit arvo, Et Zacorum et Phalcen. atterra, getta a terra lunghi e distesi. et Liv. 7. 10. ad fin. Uno alteroque subinde ictu ventrem hausit, et in spatium ingens ruentem porrexit hostem. Martial. Spectac. 15. Et vulnere longo porrexit vulnere pardum. ¶ 3. Item speciatim est prolata manu offerre, præbere, dare. Cic. 3. Nat. D. 34. 84. Esse stultitiam, a quibus bona precaremur, ab iis porrigentibus et dantibus nolle sumere. Id. 1. Orat. 40. 184. Præsidium clientibus, atque opem amicis, et prope cunctis civibus lucem ingenii et consilii sui porrigere atque tendere. Id. post red. in senat. 9. 24. Qui mihi primus afflicto et jacenti consularem lidem dexteramque porrexit. V. sub 1. 3. b. Sic Id. 7. Verr. 58. 153. Cui civi supplici non illa dextera invicta et lidem porrexit, et spem salutis ostendit? — Hinc Part. præter. pass., cujus plurima exempla supra retulimus.

Porrectus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Porrectior; et est in longum extensus, protentus, disteso per lungo o in piano, allungato, ἰσπόμενον. Cæs. 2. B. G. 19. Porrecta et aperta loca. piani. et Horat. 1. Ep. 7. 41. locus planis porrectis spatii. Ovid. Heroid. 10. 93. Si mare, si terras porrectaque litora vidi. Sil. It. 14. 647. porrecto limite. Tac. Agric. 35. sub fin. Porrectior acies. — Porrecta frons, allegra, læta, hilaris, exporrecta: cui contracta opponitur. Plaut. Cas. 2. 4. 3. Ego te porrectiore fronte volo mecum loqui. — Hinc Porrectum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, usurpatur. — a) In porrectum adverbii more. Plin. 4. Hist. nat. 9. 16. (32). Thessaliæ in porrectum longitudine cccclxxx. mill. pass. traditur, latitudo cclxxxvii. mill. per lungo. et Ca-

pidine Vectigalia porrigam, Quam si etc. h. a solvam. — Et cum Conjunct. Apul. 2. Met. Arripit poculum; desuper aqua calidâ injectâ, porrigit bibam. — b) Speciatim porrigere dexteram, amicitia, fidei et opis signum. Plin. 11. Hist. nat. 45. 103. (250). Dextra oculis aversa appetitur, in fide porrigitur. Cic. Deiot. 3. 8. Per dexteram te istam oro, quam regi Deiotaro hospes hospiti porrexisti. V. infra II. 3. — Porrigere dextram trans pondera quid significet, V. in PONDUS. ¶ 4. Item porrigere manum est in altum tollere probandi causa. Sic de manibus suffragiorum causa sublatis apud Cic. Flacc. 6. 15. Sic sunt expressa ista præclara, quæ recitantur, psephismata, non sententiis, neque auctoritatibus declarata, nec jurejurando constricta, sed porrigenda manu, profundendoque clamore multitudinis concitata. Hinc figurate Symmach. 7. Ep. 15. Quare si tu quoque huic sententiæ manum porrigis etc. ¶ 5. Porrigere manum aliquando refertur ad sumendum, vel rapendum quod opus est. Nepos Dion. 7. Celeriter pecunia deesse cœpit: neque quo manus porrigeret, suppetebat, nisi in amicorum possessiones. Seneca Vit. beat. 3. Hoc eruasus: nec longe positum est, invenietur: scire tantum opus est, quo manum porrigas. Curt. 7. 8. a med. Jam etiam ad pecora nostra avaras et instabiles manus porrigis. Simile est illud Senec. Ep. 119. Fames me appellat? ad proxima quæque tendatur manus: ipsa mihi commendabit quodcumque comprehendero. Nos dicimus mettere, o stender le mani su qualche cosa.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est prolatare, extendere. Horat. 4. Od. 15. 14. famaque et imperi Porrecta majestas ad ortum Solls ab Hesperio cubili. h. e. producta, propagata, prolata. Ovid. 3. Frist. 11. 5. Quis gradus ulterior, qui se tua porrigat ira, Restat? Plin. 17. Hist. nat. 23. 35. (208). Gallica putatio vitis in traduces porrigitur. Apul. 10. Met. Ut splendori capesendorum responderet fascium, munus gladiatorum triduanæ spectaculi pollicitus, latius munificentiam suam porrigebat. ¶ 2. Speciatim de tempore, et est protrahere, differre. Ovid. 4. Met. 199. de sole. Spectandique mora brumales porrigis horas. allunghi. Cels. 2. 5. Neque ulla alia spes est, quam ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturque in id tempus, quod curationi locum præstet. — Sic in re metrica, porrecta syllaba est producta. Quintil. 1. 6. 32. Aut correptis, aut porrectis literis syllabisve. Id. 1. 7. 14. Porrectas syllabas geminis vocalibus scripserunt. Cf. Ovid. 4. Pont. 12. 14. Et sit porrecta longa secunda mora. ¶ 3. Item speciatim est offerre, præbere, dare. Cic. 3. Nat. D. 34. 84. Esse stultitiam, a quibus bona precaremur, ab iis porrigentibus et dantibus nolle sumere. Id. 1. Orat. 40. 184. Præsidium clientibus, atque opem amicis, et prope cunctis civibus lucem ingenii et consilii sui porrigere atque tendere. Id. post red. in senat. 9. 24. Qui mihi primus afflicto et jacenti consularem lidem dexteramque porrexit. V. sub 1. 3. b. Sic Id. 7. Verr. 58. 153. Cui civi supplici non illa dextera invicta et lidem porrexit, et spem salutis ostendit? — Hinc Part. præter. pass., cujus plurima exempla supra retulimus.

Jus Dig. 8. 3. 8. Via latitudo ex lege xii. Tab. in porrectum octo pedes habet: in anfractu, id est, ubi flexum est, sedecim. h. e. in rectum, ubi via recta est. — b) Porrectum est linea recta apud *Vitruv.* 10. 3. 1. *Schneid.* Unum porrecti, quam Græci εὐθείαν vocitant, alterum rotunditatis, quam Græci κυκλωτήν appellant: sed vero neque sine rotunditate motus porrecti, nec sine porrecto rotationis versationes onerum possunt facere levationes. — c) Porrecta neutr. plur. cum Genit. *Minuc. Fel. Octav.* 17. sub fin. Recta montium, collium flexa, porrecta camporum. *l'estensione delle piovure.*

PORRINA, æ, f. 1. multitudo porrorum uno loco satorum: at locus, ubi seruntur: item ipsum porrum. *Cato R. R.* 47. Quotannis porrinam inserito: quotannis habebis quod eximas. *Arnob.* 2. 59. Quid sit triticum, dicite, far, bordeum, cicer, lentilicuta, porrina, cape. *Scaevola Dig.* 7. 1. 58. Sempronio do, lego ex reditu fructuum nteris et purrinæ, quæ habeo in agro farrario, partem sextam.

PORRINO, as, are, a. 1. frequentat. vai intens. a porrigo, vel porricio, identidem porrigo. *Apul. in fragm.* 10. *Met.* apud *Ouidend.* p. 717. Mordicibus gannians ego, et dentes ad Jovem elavans, Priapum frequent frictura porrixabam. h. e. penem frequent fricturam frictiois acitatum identidem porrixabam.

PORRO, adverb. loci, quod, ut Græcum πορρω, transpositioo litterarum ex pro factum esse, nunc inter omnes constat; et est idem ac longa in anteriorem partem, ante oculos, sed procul, amicus, ultra: cul retro opponitur (It. da lungi, in avanti; Fr. au loin, loin, en avant; Hisp. lejos, a lo lejos en adelante; Germ. vorwärts, weitfort, in die Weite, weit, weiter; Angl. right onward, farther, a far off, at a distance).

1.) Propria de loco. — n) Cum Verbis motum significantibus. *Ter. Hecyr.* 3. 1. 18. Hem nova res orta est, porro ab hac quæ me abstrabat. *Liv.* 1. 7. Ex loco infesto agera porro armentum occipit. *Cato apud Charis.* 2. p. 190. *Putsch.* Inde pergo porro tre in Turtam. *Liv.* 9. 2. Aut eadem, qua ta insinuaveris, ratro via repetenda; eut si ira porro pergas, per alium satium evadendum. *Plaut. Capt.* 3. 5. 65. Inde ibis porro in latomias lapidarias. *Id. Merc.* 2. 2. 98. Porro proficiscor quæsitum. Sic *Cato apud Charis.* 2. p. 190. *Putsch.* Itaque porro in Turtam proficiscor servatum illos. — Similiter inde porro apud *Comicos.* *Plaut. Merc.* 3. 4. 66. Jam inde porro aufugies. et *Pæn.* 5. 3. 33. Quos ago destrudam ad moias, inde porro ad plutaum. Sic figurata *Liv.* 1. 40. Si regnum-præcepis inde porro ad servitia caderet. — Porro *Quirites*, famula in-clamantis, et fidem auxiliumque exposcentis, accorruomo: vestram fidem. *Laberius apud Macro.* 2. *Satur.* 7. Porro *Quirites!* libertatem perdimus. *Auct. Priap.* 26. Porro (nam quis erit modus?) *Quirites!* Adde *Tertull. advers. Valentianum.* 13. Porro hic idem esse videtur, atque adeste, id est vos qui porro et procul astis, venite, accedite, ut opam faratia. — b) Cum Verbis quietem significantibus. *Plaut. Rud.* 4. 3. 95. Ubi tu hic habitas? eni. Porro illic longe usque in campis ultimis. *Virg.* 6. *En.* 711. Inclus *Aeneas*, quæ sint ea flumina porro. in lontananza. *Solin.* 22. a med. Orchades ab Hebudibus porro sunt septem dierum cursu.

II.) Translate. ¶ 1. De tempora usurpatur; et — a) Raro admodum refertur ad tempus præteritum. *Ovid.* 1. *Fast.* 835. Altera (*Nympha*), quod porro fueret, cecinisse putatur: Altera, versurum postmodo quiquid erat. — b) Es-pissime ad futurum, et significat postea, deinde, in posterum, in futurum, poi, per *l'avenir*, etc. *Cato apud Charis.* 2. p. 190. *Putsch.* Me solioitum habitum esse, atque porro fore. *Ter. Andr.* 4. 3. 16. Move oculus te, ut, quid agam, porro intelliges. *Id. Phorm.* 5. 8. 36. Quid mihi hic affers, quamobrem sperem, porro non fore? *Id. Hecyr.* 5. 1. 38. Fac, eadem ut sis porro. *Id. Andr. prol.* 22. Debine ut quiescant porro,

imoneo, et desinant maledicere. *Catull.* 45. 3. te perditæ amo, atque amare purro Omnes sum assidue paratus annos. *Liv.* 10. 8. Eque adhuc prosperum plebejum ac patricium fuit potroque erit. *Ter. Hecyr.* 3. 1. 20. Quid restat, nisi ut porro liam miser? *Id. Phorm.* 3. 1. 10. Ecquid spei porro 'st? *Id. Adolph.* 3. 2. 37. Quod ad hanc rem opus est porro, consule. *Id. Phorm.* 5. 7. 44. Si porro esse odiosi pergitis. *Liv.* 40. 36. Neque se divinare posse quid in animo Celiberi haberent, aut porro habituri essent. *Stot.* 7. *Theb.* 546. tu porro sequeris? — c) Non desunt sententia, in quibus porro pro postea, posthac accipi potest. *Afranum apud Charis.* 2. p. 190. *Putsch.* Nunc est distentus animus ut negotiis: porro autem proporo. *Plaut. Asin.* 5. 2. 54. Jace, pater, talos, ut porro noa jaciamus. *Ter. Andr. prol.* 22. Debinc ut quiescant porro moneo. — Sic deinde porro, hinc porro, ut apud *Plaut. Trin.* 4. 2. 102. sr. Alii dii isse ad villam aiebant servis depromptum cibum. Deinde porro. ch. Daiode porro nolo quidquam prædes. *Plin.* 5. *Ep.* 6. ante med. Pratum inda, non minus natura, quam arta visendum. Campi deinde porro, multaque alia prata et arbusta. *Alit leg.* Campi deinde, porro multa alia, etc. *Virg.* 5. *En.* 600. Albani docuera suos, hinc maxima porro Accepit Roma, et patruo servavit honorem. h. e. post longum intervallum.

¶ 2. Generatim inservit actionum vel rerum continuatui significandæ. *Plaut. Asin.* 5. 2. 25. Is etiam corruptus porro suum corrupt filium. *Cic. Senect.* 13. 43. Sæpe adivi a majoribus nato, qui se porro pueros a sentibus audisse dicebant. *Forcellinus* ad præteritum tempus retulit et interpretatus est jom nte. *Liv.* 27. 51. Ut quisque audierat etc., ex templo aliis porro impertiebat gaudium suum. *ngli altri di mano in mano.* ¶ 3. Specialim habet vim conjungendi sermonis: ita tamen ut continuationem semper aliquam aut loci, aut temporis, aut ordinis rerum succedentium adsignificet, poi. — a) Universim. *Soll. Jug.* 30. Legiones per Italiam Rbeglum, atque in Sicilia, porro ex Sicilia io Africam transvectæ. *Cic. 7. Att.* 1. a med. Ei porro assensus est unus, familiaris meus, Favonius. *Soll. Jug.* 27. Timebat iram seati, ni parisset legatis: porro animus cupidio cæcus ad inceptum scelus rapiebat. *Cic. Mil.* 9. 25. Occurrebat, mancam ac debilem præturam suam futuram consule Milone: eum porro summo conseosu populi R. consulem fieri videbat. *Id. Rosc. Am.* 40. 110. Videta jam porro cetera. *Id. 2. Divinat.* 51. 105. Sequitur porro, oibilib deos ignorare. *Id. Quinct.* 8. 31. Clamabat porro ipse Quinctius, sese idcirco nolle satidare, na etc. sponsonem porro si istiusmodi faceret, se da capita suo priore loco causam esse dicturum. — b) Jungitur cum autem. *Cic. 1. Att.* 5. Numquam certior sum factus, esse cul litteras dare possem: porro autem neque mihi accidit, ut haberem qui io Epirum proficiscaretur. *Sall. Cat.* 47. Porro autem anxius arat, quid factu opus esset. *Ter. Phorm.* 1. 1. 13. Porro autem Geta ferietur alio muera, ubi hera pepererit: porro autem alio, ubi erit pnero natalis dies. — c) Porro loqui, dicere, progredi dicendo, prosequi quæ narranda restant, prosequi. *Plaut. Amph.* 5. 1. 67. Quid sit deinde? porro loquere. *Id. Curc.* a. 3. v. 83. Immo etiam porro, si vis, dicam. — d) Aliquando est hortantis, at ad perendum quodammodo urgetis. *Cic. 7. Verr.* 22. 56. Age porro, in, qui te tam ralgiosum existimari voluisti, cur etc. *Ter. Adolph.* 4. 4. 21. Cessatum usque ad huc est: nunc porro *Eschine*, expergiscere. ¶ 4. Videtur etiam esse coconjunctio expectiva, ut adeo, jom, autem, quæ nonnumquam explendæ et juogendæ simul orationis gratia ponuntur. Ita accipit *Donatus* in illo *Ter. Andr.* 1. 5. 42. Adeon' me igoavum putas? adeon' porro ingratus, aut inhumanum, aut ferum? *Cic. 3. Verr.* 46. 121. Neque eoim perfacete dicta, oequa porro hac severitate digna sunt. *Id. 5. Fin.* 26. 78. Ea nos mela dicimus, sed exlguæ, et por-

ro minima. Ita *Forcellinus.* At *Madvig.* legtt pæne minima, repugnante *Handio*, *Tursall.* vul. 4. p. 486.

PORRUM, i, n. et

PORRUS, i, m. 2. πορρον (It. porro; Fr. porreau, potreau; Hisp. potreeu; Germ. Lauch, Porree; Angl. a scallion, leek) est genus olarum duplicis generis, sectivi, et capitati: illud ita dicitur, quia sæpius secatur demetitque; hoc quia a radice in caput extuberat. Utriusque serendi *Plin.* 19. *Hist. not.* 6. 33. (108). et *Colum.* 11. *R. R.* 3. 30. rationem tradunt. *Colum.* 10. *ibid.* 370. Et *Tartesiacos* Paphloque revellere thyrsos, Atque apio fasces et secto cingere porro. *Martial.* 3. 47. Et utrumque porrum sessilesque lactucas. *Id.* 13. 19. Mitit præcipuos nemoralis Aricia porros: Io niveo virides stipite cerne comas. *Id.* 5. 78. Viles Capadocæ, gravesque porri. *Cels.* 4. 6. Jua, in quon porrus cum pullo gallinaceo coctus sit. *Juvenal.* 3. 293.; et *Martiol.* 10. 48. sectita porrum. *Pollad.* 3. *R. R.* 24. a med. Hoc mensa porrus sarendus: queo si sectilem vetis, etc. — Sectivus porrus in fila dissectus inferebatur. *Martial.* 13. 18. Fila Tarentini graviter redolentia porri Edisti quoties, oscula clausa dato. *Id.* 11. 53. si porris fila resecta suis. — Fera cum lactucis comedebatur, ut constat ex eod. *ibid.* at 3. 47., 5. 78. et 10. 48. etc. Solus, erat pauperiorum clibus. *Juvenal. loc. cit.* — Porri canda videntur usi fuisse pro ferulis ludimagistri in scholis. *Petron. fragm. Tragar.* 56. *Burmam.* Porri et persica: flagellum ac cultrum accepit. Ita *Petronii* locum interpretatur *Fr. Oriolius* in *Opuscul. Litter. di Bologn.* T. 1. p. 116. *V. PERSICA.*

PORTA, æ, f. 1. In Dat. et Ablat. plur. num. portabus pro portis male dicitur iuxta as, quæ in ASINA inicit dicta sunt. Dixit tamen *Cn. Gell.* apud *Charis.* 1. p. 40. *Putsch.* — Porta est aditus urbis, vel alterius loci vallo fossava muniti, qua res importantur et exportantur. Alii ducunt a portando et suspendendo vomere, quo loco aditus esset relinquendus, quum aratro mænium locus designabatur. *V. ARATRUM.* Recentiores vero conjungunt hanc vocem cum Gr. πορρω-transitus, a πορρω vel πορρω tronseo, ut sit via, qua ex uno in alium locum traositur: *V. PORTO.* Differt a fore, janua, ostio, quæ ædium privatarum sunt. πόνη (It. porta della città; Fr. porte; Hisp. puerta; Germ. das Thor, Stadtthor; Angl. the gate of a city, a door, port, portol).

1.) Proprie. *Ovid.* 1. *Amor.* 9. 20. hic (miles) portas frangit, at ille (amans) fores. *Plaut. Bucch.* 4. 4. 60. Recta porta Invadam extemplo in oppidum antiquum et vetus. *Id. Mil. glor.* 2. 4. 7. Credo, istoc exemplo tibi esse eundem actutum extra portam, dispessis manibus patibulum quum habebis. *Cic. 4. Fin.* 9. 22. Si Hannibal ad portas venisset, murumque jaculo trajecisset. *Cic. 7. Att.* 2. n med. et 8. *ibid.* 2. sub fin. Pedem porta efferre. uscir di città. et *Pis.* 23. 55. Ad portam præsto fuera. et *ibid.* Quasi ad rem pertineat, qua tu porta introieris, modna triumphali: quæ porta Macedonicis semper proconsulibus aote ta patuit. *Id. 1. Tusc.* 7. 13. An tu egressus porta Capena, quum Calatini, Scipionum, Serviliorum, Metellorum sepulcra vides etc.? *Id. 2. Legg.* 23. 58. Nostis extra portam Collinam ædem Honoris. *Liv.* 2. 49. Infelicis vie destro feno portæ Carmentalis (*Fobii*) profecti. *Id.* 1. 14. In ipsis prope portis bellum ortum. *Id.* 5. 13. extr. Refugeeotes io urbem multū ante portas caeli. *Horat.* 3. *Od.* 5. 23. Portasque (vidi) non clausas. h. e. portas Cartbagioli. *Virg.* 8. *En.* 585. asierat portis aequitatu apertis. *Id.* 4. *ibid.* 130. It portis dalecta juvenus. *Id.* 7. *ibid.* 135. portarum Ingeotia claustra. et 2. *ibid.* 803. Danalque obsessa tenebaot Limina portarum. et 9. *ibid.* 45. Portas oblicere. chiudere. et *Ovid.* 14. *Met.* 780. claudere oblice ürma. *Id.* 3. *Art. am.* 577. reserare hosti. *Id.* 6. *Met.* 597. refringere. — Cum addito urbis. *Cic.* 14. *Phil.* 6. 15. Qui Capitolium, qui Rostra, qui urbis portas occuparent. et 1. *de republ.* 1. Nec id (bellum) a

partis hujus urbis avulsam P. Africanus compulset intra bastium mania. Cf. *Horat.* 3. *Od.* 16. 14. diffidit urbium Portas vir Macedo. — Ad illud *Virg.* 2. *Æn.* 612. hic Juno Scæas sævisima portas Prima tenet, Servius notat, portarum urbis Junonem præsidem esse, quia portam luminis nascentibus præbet. — *Porta itineri longissima*, proverb. apud *Varron.* 1. *R. R.* 2. 2., quoniam significatur plus sæpe temporis consumi in apparatu, dum ad portam venias, quam in ipso itinere. Simile est illud nostrum, *il più duro passo è quel della soglia.*

11.) Translate. ¶ 1. Physica ratione et a Poetis præcipue dicitur de quovis aditu. — a) In re militari. *Cæs.* 3. *B. G.* 25. Non eadem esse diligentia ab decumana porta castra munita. Adde *Liv.* 3. 5. et 10. 32.; et *Veget.* 1. *Milit.* 23. Sic *Liv.* 40. 27. *Porta (castrorum)* principalis. *Auct. B. G.* 8. 9. Portis fares altioresque turres imposuit. *Cæs.* 7. *B. G.* 70. Hostes in fugam coniecti se ipsi multitudine impediunt atque angustioribus portis relictis coacervantur. et *ibid.* 44. Summis copiis castra (*Romanorum*) oppugnata demonstrant. — Fabium discessu eorum duabus relictis portis obstruere ceteras pluteosqua vallo addere. — b) Generatim. *Plaut. Pers.* 3. 3. 30. Citius a foro fugiunt, quam ex porta ludis quum emissus est lepus. *h. e.* ex ostio cavæ circi, unde emittebantur bestiae. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 10. 44. (157). Veneficis rostrum lupi resistere ajunt, ob idque villarum portis præfigunt, su i portoni. *Ovid.* 6. *Met.* 596. venit ad stabula avia tandem, ex portisque refringit, Germanaque rapit. *Ennius* apud *Horat.* 1. *Sat.* 4. 60. et apud *Servium* ad *Virg.* 7. *Æn.* 622. postquam discordia tetra Belli ferratos postes portasque refrigit. *h. e.* templi Jani. Cf. *eumd.* *Virg.* 1. *ibid.* 294. diræ ferro et compagibus arctis Claudentur Belli portæ. *Id. ibid.* 86. venti, velut agmine facti, Qua data porta, ruunt. — c) De freto maris, *stretto.* *Manil.* 4. 604. Ast ubi se primum porta mare fudit ab illa, Enatat Ionio. — d) De porta caeli. *Ennius* apud *Senec.* *Ep.* 19. (at *V. cl. Valien. Ennian. poes. reliq.* p. 86. In adnotat. ad *h. l.*) et *Virg.* 3. *G.* 260. quem super ingens Porta tonat caeli. *Servius* aerem intelligit, per quem iter in cælum est. — e) Solis. *Macrob.* 1. *Somn. Scip.* 12. et 1. *Saturn.* 17. a *med.* Duo tropica Signa Capricornum et Cancrum, Solis portas physici vocaverunt, quia in utraque, obviante solstitio, ulterius Solis prohibetur accessio, etc. Per has portas animum de cælo in terras meare, at de terris in cælum remeare creduntur: ideo hominum una, altera deorum vocatur: hominum Cancrum, quia per hunc in inferiora descensus est: Capricornus deorum, quia per illum animæ in deorum numerum revertuntur. — f) Portæ Somni apud *Virg.* 6. *Æn.* 894. duæ sunt, quarum altera fertur Cornea, qua veris facilis datur exitus umbris: Altera candenti perfecta nitens elephanto: Sed falsa ad cælum mittunt insomnia Manes. Ubi *Servius* ex physiologia docet, per corneam nculos significari, qui cornei sunt coloris: per eburneam ns at dentes. Quæ loquimur enim, falsa essa possunt: ea vero, quæ videmus, sine dubio vera sunt, etc. *Stat.* 5. *Silv.* 3. *sub fin.* Inde tamen venas, mellor qua porta melignum Cornea vincit ebur. *Propert.* 4. 7. 87. Nec tu sperne piis vententia somnia portis. Quum pia venerunt somnia, pondus habent. *Horat.* 3. *Od.* 27. 39. an vitis carentem (me) Ludit imago Vana, quæ porta fugiens eburna Somnium ducit? *V. Homer.* *Odyss.* τ 562. et seqq. — g) De portis Inferorum seu Tartari. *Propert.* 4. 11. 7. Vota movent suparos: ubi portitor æra recepit, Obsertat umbrosos lurida porta rogos. Cf. *Ovid.* 10. *Met.* 12. ne non tentaret et umbras, Ad Styga Tænariâ est asus (*Orpheus*) descendere porta. — h) Portæ jecoris dicuntur de ejus parte sima, ubi dum sunt tubercula, quas portas dixere, arbitrati succum confecti alimenti per eas in jecur deferri: unde et vena inde exorta, vena portæ dicta est. *Cic.* 2. *Nat. D.* 55. 137. Et intestinis secretus a cibo succus is, quo

alimur, permanat ad jecur per quasdam a medio intestino usque ad portas jecoris (sic enim appellantur) ductas et directas vias. — i) *Porta* etiam pro podice usurpatur. *Catull.* 15. 17. de pœna *maehorum*. Quem, attractis pedibus, patente porta, Percurrent raphanica muglesque. *V. MUGIL.* — l) De angustis et faucibus montium. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 27. 27. (99). Taurus ubi dehiscit, sequè populis aperit, portarum tamen nomine unitatem sibi vindicans, quæ aliubi Armeniæ, aliubi Caspiæ, aliubi Ciliciæ vocantur. Cf. *Ammian.* 23. 6. a *med.* Hecatompilos, a cuius finibus per Caspia litora ad usque portarum angustias stadia quadraginta numerantur et mille. *Val. Flacc.* 3. 496. primusque coacta Advebit Albana Styrum gener agmina porta. *Nepos Datam.* 7. Hic ne intrare posset saltum, in quo Ciliciæ portæ sunt sitæ, Datames præoccupare studuit. ¶ 2. *Portæ*, metaphoricè. *Lucret.* 6. 32. Et quibus viis, quibus rationibus: ducta translatione a portis urbis, aut castrorum, unde in hostem eruptio fit.

PORTABILIS, e, adject. Comp. *Portabilior.* — Portabilis est qui portari potest, *portabile*, *πεportός*. *Sidon.* 8. *Ep.* 11. circa *med.* Et portandus quidem, sed portabilis. *Augustin.* *Ep.* 34. Onus tolerabilius et portabilius.

PORTARIUM, ii, n. 2. *V. PORTORIUM* init. PORTARIUS, ii, m. 2. *portinaio*, *ὑποπόρος*, janitor. *Vulgat. interpr.* 4. *Reg.* 7. 11. Ierunt ergo portarii, et nunciaverunt in palatio regis intrinsecus. Adde 1. *Paratip.* 16. 42.

PORTATIO, onis, f. 3. *il portare*, *ἀφορῆς, φορῆς*, actus portandi, delatio, importatio. *Sall. Cat.* 43. Nocturnis consiliis, armorum atque telorum portationibus, festinando, agitando omnia, etc. *Vitruv.* 10. 1. a *med.* Portationes eorum non essent, nisi plaustrorum per terram, navicularum per aquam inventæ essent machinationes.

PORTATOR, oris, m. 3. qui portat, portitor. *Prob. art. min. ed. Eichenfeld.* p. 421. et edente *A. Maio* in *Class. Auct. T.* 5. p. 315. Sic (ut *calcatum calcator*) utique *portatum portator*, et *cantatum cantator* suæ positionis nomina, non a verbis venientia, sunt pronuntianda. *Vulgati* libri exhibent banc vocem apud *Isid.* 9. *Orig.* 4., ubi *Areval.* leg. *portitor*.

PORTATŌRIUS, a, um, adject. ad portandum idoneus. *Cæd. Aurel.* 1. *Tard.* 1. n. 15. Ante cibum erit adhibenda gestatio, portatoria scilicet sella, sine vehementi motu. *Auctor serm. de Ascens. Domini, inter serm. Augustini, de Temp.* 180. Delectat aspicere Christum Dominum portatoris nubibus ascendentem.

PORTATRIX, icis, f. 3. *portatrice*, quæ portat. *Inscript.* apud *Donat.* 33. 9., quæ est apud *Orell.* 1373. VENERI PROBÆ SANCTISSIMARUM SACRVM TI. CLAYDIYS MARCION. SALVE MILLE ANIMARVM ILLVSTRI GENARE OPVA (lege *genre opu'* pro *genere*) SALVE FVLGAT ONRRIS PORTATRIX INEXVPERABILIS DONVM. Videtur legendum *insuperabile*. *V. Ignarra de phratris* p. 117.

PORTATUS, a, um, *V. PORTO*. PORTATUS, us, m. 4. portatio. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 56. (114). Tædia exquisita perditio portatu. *Harduin.* et *Sillig.* ex MS. legunt *nepotatu*. *Sil. It.* 12. 443. Perque aversa tulit portatus in arva carinas. Sed *rectius* leges portatas arva. — Supinum est quum dicit *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (42). Uvæ portatu faciles. et 23. *ibid.* 7. 62. (116). Mala piraque portatu jumentis mire gravia sunt vel pauca.

PORTELLA, æ, f. 1. *deminut.* a porta, parva porta. *Gloss. Lat. Gr.* Portella, *ῥυμποδίου, παρπόλιον*.

PORTEMIA, æ, f. 1. navicula, qua utebantur in Pannonia, apud *Isid.* 19. *Orig.* 1. 26. Videtur esse vni corrupta a *Gr. πορμείον*.

PORTENDO, tendis, tendi, tentum, tendere, a. 3. (prn vel porro et tendo). *Portendier* per paragenesem *Plaut. loc. cit.* sub a. — Part. *Portendens* sub b.; *Porte* ius legitur in *Not. Tir.* p. 19.; hinc tamen *Portentum*, i, quod *V.* loco suo. — *Portendere* est verbum sacrum ac

religiosum, et valet præmonstrare, prædicere, ante significare, *ἐπισημαίνω* (II. *presagire, monstrare da lungi, pronosticare*; *Fr. montrer, annoncer*; *Hisp. mostrar, señalar, pronosticar, anunciar*; *Germ. zeigen, anzeigen, ein Wahrzeichen geben, darreichen, prophesieren, weis-sagen*; *Angl. to presage, portend, forebode, foretell, foreshow, betoken, augur, prognosticate*). Tum in bonis, tum in malis addibetur. — a) In malis. *Plaut. Pæn.* 3. 5. 4. Haruspices dudum dicebant mihi, malum damnique maximum portendier. *Id. Curc.* 2. 2. 22. Malum, quod in quiete tibi portentum est. *Accius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 22. 45. Nam id quod de sola ostentum est tibi, Populo commutationem rerum portendit fore. *Id. Harusp. resp.* 25. 53. Periculum cademque alicui portendere. — Sic *portentum, omen, prodigium portendere* dicitur *Justin.* 17. 1. 3. Quod portentum dira *Lysimacho* stirpique ejus ac regni ruinam cum clade veratarum regionum portendebat. *Id.* 40. 1. 1. Quod prodigium mutationem rerum portendere *haruspices* responderunt. *V.* mox sub b. — b) In bonis. *Cic.* 1. *Divinat.* 23. 46. Ex triplici appetitione solis, triginta annos *Cyrum* regnaturum esse, portendi. *Auct. B. Afr.* 82. Victoriam tibi propiam a diis immortalibus portendi. *Liv.* 34. 7. *extr.* Dii Immortales mihi sacrificanti, precantique, ut hoc bellum mihi, senatus vobisque feliciter eveniret, læta omnia prosperaque portendera. *Plaut. Pæn.* 5. 4. 35. Nimia voluptati est, quod in extis nostris portentum est. *Liv.* 1. 55. Magnitudinem imperii portendens prodigium, et *Justin.* 12. 16. 6. Quod omen universarum terrarum victoriam infanti portendebat. Cf. *Liv.* 1. 8. Ab numero avium, quæ augurio regum portenderant. — c) *Promiscua.* *Sall. Jug.* 97. Omnes credere, illi aut mentem divinam, aut deorum nutu cuncta portendi. *h. e.* significari, prædici. *Liv.* 1. 50. Sin suos ejus pœniteat, quid spei melioris Latinis portendi? *Id.* 29. 11. Consulentes, ad quod negotium domo missi essent, perficiendi ejus quam sibi spem populoque *B.* portenderet. Cf. *Id.* 30. 32. Ominatur, quibus quondam auspiciis patres eorum pugnaverint ad *Egates* insulas, ea illis exeuntibus in aciem portendisse deos. *Ovid.* 15. *Met.* 571. Quidquid, alti, Superi monstro portenditur isto, Seu lætum est, patris lætum populoque *Quirini*; Siva minax, mihi sit. — d) Interdum est significari in futurum cum effectu, secum ferre. *Sall. Jug.* 3. Omnes rerum mutationes cadem, fugam aliaque hostilia portendunt. *portano seco.* et *Liv.* 28. 5. Hi omnes suls quisque urbibus, quæ pericula terra marique portendebantur, memorantes etc.

PORTENSIS, *V. PORTUENSIS*.

PORTENTIFER, fera, ferum, adject. portenta ferens, portentosus. *Ovid.* 14. *Met.* 55. Hunc (*gurgitem*) dea prævitiat, portentiferi quæ venenis inficit. Est qui leg. *portentificus*.

PORTENTIFICUS, a, um, adject. portentosus. — a) In bonam partem. *Lactant.* 4. 13. vertens illud *Apollinis* oraculum de *Christo*: *Θνητός ἐστιν κατὰ σάρκα σοφός ταρατώδων ἐργός*: Nam quod ait, *portentifica* illum opera fecisse, quo maxime divinitatis fidem meruit, assentiri nobis jam videtur. Adde *ibid.* 15. — b) In malam. *Id.* 2. 13. a *med.* *Egypti* portentificas animalium figuras, quas colerent, commenti sunt. *h. e.* monstrosas. *V.* vocem præced.

PORTENTŌSUS, a, um, adject. De alia forma *Portentuosus* *V.* ad fin. — Comp. *Portentiosior* et *Sup. Portentiosissimus*. — *Portentosus, portentosus, monstruosus, ταρατώδης, portenti plenus, monstruosus, prodigiosus.* Nam quæ monstruosa sunt, aut præter morem, portendere aliquid creduntur. *Cic.* 2. *Divinat.* 28. 60. An vero illa nos terrent, si quando aliqua portentosa aut ex pecude, aut ex homine nata dicuntur? *Sueton. Domit.* 4. Puer portentoso parvoque capite. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 13. 19. (84). Dicamus et *labyrinthos*, vel portentosissimum bumant impendii opus. *Id.* 5. *ibid.* 1. 1. (4). Portentosa *Græcia* mendacia. *Id.* 9. *ibid.* 41. 65. (140). ingenia. *Id.*

14. *ibid.* 22. 28. (142). libido. *Id.* 23. *ibid.* 1. 27. (58). scientia. h. e. quæ portentosas res docet. *Id.* 30. *ibid.* 1. 2. (8). ars. *Id.* 24. *ibid.* 17. 102. (160). Ille magorum studiosissimus quanto portentosiora tradit! *Seneca Ep. 87. a med.* Quo quid fieri portentosius potest? *Id. Ep. 114. de Mæcenate.* Hanc ipsam laudem suam corrupti istis orationis portentosissimæ deliciis. *stranissima. Sueton. Cal. 37.* Commentus novum balnearum usum, portentosissima genera ciborum atque cænarum. — Est et alia forma *Portentuosus* apud senioris ævi scriptores. *Jul. Valer. de obit. Alex. M. 3. 19.* Et cum his homines senis manibus portentuosus. et *ibid.* 47. Portentuosus plurima experti erant. *Gloss. Cyrill. Τερατολόγος,* prodigiosus. portentuosus. et *ibid.* *Τερατώδης,* monstruosus, portentuosus. Adde *Isid. 12. Orig. 3. et 14. ibid. 3.*

PORTENTUM, i, n. 2. (portendo) est id, ex quo aliquid futurum significatur et portenditur, monstrum, ostentum, prodigium, *portento, prodigio, avvenimento che significa il futuro, τῆρας.*

1.) Proprie. *Cic. 2. Nat. 3. 7.* Prædictiones vero et præsentiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quæ futura sunt, ostendi, monstrari, portendi, prædici? ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur. — Inter portenta et ostenta discrimen quidam posuere. *Festus p. 245. 14. Mill.* Portenta existimantur quidam gravia esse, ostenta bona. Alii portenta quædam bona, ostenta quædam tristia appellari: portenta, quæ, quid porro tendatur, indicent; ostenta, quæ tantummodo ostendant: monstra, quæ præcipiant quoque remedia. Hæc *Festus*; quæ tamen scriptores non observant. *V. MONSTRUM. Paul. Diac. p. 244. 9. ibid.* Portenta rerum fieri dicuntur, quum solida corpora raro se ostendunt, ut comete, turbines, barabtra, sereno cælo facta tonitrua. Rursus *Cic. 2. Divinat. 28. 61.* Nam si quod raro fit, id portentum putandum est, sapientem esse, portentum est. Sæpius enim mulam peperissa arbitrator, quam sapientem fuisse. *Sall. Cat. 31.* Simul, quod in tali re fieri solet, alii portenta atque prodigia nunciabant. *Virg. 8. Æn. 532.* ne quare profecto, Quam casum portenta ferant. *Vet. Poeta apud Gell. 15. 4.* Portentum inusitatum conflatum est recena. Nam mulos qui fricabat, consul factus est.

II.) Translate. ¶ 1. Portentum est quicquid monstruosum est, quod naturæ modum egreditur, quod mirum in modum est deforme, turpe, deterrimum. — a) Physica ratione. *Lucret. 5. 37.* Cetera de genere hoc quæ sunt portenta perempta, Si non victa forent, quid tandem viva nocerent? *Horat. 2. Ep. 1. 11.* dlræ qui contudit hydræ, Notaque fatali portenta labore subegit. *Id. 1. Od. 22. 13.* Quale portentum neque militaris Daunias latis alit esculetis, Nec etc. *Ovid. 2. Amor. 16. 23.* quæ virgineo portenta sub inguine latent. h. e. canes *Scyllæ. Cic. 2. Nat. D. 5. 14.* Præter naturam hominum pecudumque portentis. *Id. 3. de republ. 9.* Vidat in illa incorrupta maxime gente Ægyptiorum-bovem quemdam putari deum, multaque alia portenta apud eosdem et ejuisque generis belluas numero consecratas deorū. — b) Morali ratione de homine pernicioso. *Cic. Pis. 4. 9. P. Clodius,* fatale portentum prodigiumque reipublicæ. *Id. Prov. cons. 1. 2.* Gabinius et Piso, duo reipublicæ portenta, ac pæne funera. ¶ 2. fictio, mendacium, commentum Incredibilia et naturæ repugnans. *Cic. 1. Tusc. 6. 11.* Poetarum et pictorum portenta convincere. *Lucret. 4. 590.* Cetera de genere hoc monstra et portenta loquuntur. *Gell. 10. 12.* Portenta atque præstigias scribere.

PORTENTUOSUS, a, um. *V. PORTENTOSUS* ad fin.

PORTENTUS, a, um. *V. PORTENDO.*

PORTHMEUS, ei et eos, m. 2. disyllab. *barcaiuolo, πορθηεύς,* qui trans flumen, aut fretum homines navigio transducit, portitor: a *πορθηεύς* fretum. *Juvenal. 3. 266.* Jam sedet in ripa, te

trumque novitius horret Porthmea, nec sperat cænosus gurgitis alnum. h. e. Charontem. *Sic Petron. Salyr. 121.* vix navita Porthmeus Sufficiet simulacra virum traducere cymba. *Inscript. apud Fabr. p. 702. n. 235. SAT FVFRAT PORTHMEY CYMBA VEXISSE MARIANUM.*

PORTUOSUS vel portibus, i, m. 2. stretto di mare, πορθηεύς, fretum. *Plin. 3. Hist. nat. 5. 10. (74).* Porthmos a Græcis, a nobis Gaditanum fretum. Adde *Melam 1. 1. — NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

PORTICATIO, ōnis, f. 3. porticum ordo. *Macer Dig. 11. 7. 37.* Si amplum quid ædificari testator jusserit, velut: in circuitu (sepulchri) porticationes, eos sumptus funeris causa non esse.

PORTICŪLA, æ, f. 1. picciol portico, parva porticus. *Cic. 7. Fam. 23. a med.* Exedria quædam mihi nova sunt instituta in porticula Tusculani.

PORTICŪLUS, i, m. 2. ¶ 1. Est idem ac porticula. *Inscript. apud Murat. 1716. 14. HAEC AVTEM MACERIA COMPRESA (sic) CVM MVNIMENTO ET PORTICVLO QUAE FACIT IN FRONTE FEDES XX. IN AGRO FEDES XXVII.* ¶ 2. Est idem ac parvus portus in *Gloss. Lat. Gr. Porticulus, λιμενίσκος.*

PORTICUNCŪLA, æ, f. 1. deminut. piccolo portichetto, parva porticula. *Inscript. apud Gor. Inscr. Etr. T. 1. p. 195.,* quæ est apud *Orell. 4821. AGATHOPVS AVG. LIB. INVITATORQVE AD MVDVM IN INTROITVM PORTICVNCVLAE AD MONIMENTVM AVABLIAE IRENEIS SVPERPOSITO TITVLO DE SVO FECIT.*

PORTICVS, us, f. 4. Porticum in Genit. plur. *Vitruv. 5. 1.* Trabes, in quibus invehuntur porticum contignationes. Adde *Sueton. Cal. 37. et Domit. 14. — Porticus,* ut ait *Isid. 15. Orig. 5.* quasi porta, est locus amplus et longus, columnis, aut pilis suspensio tecto munitis, cetera apertus, deambulationis, umbræque, et imbrum vitandorum causa. Erant privatae, quas ditiores sibi construebant tum in urbe, tum in agris: erant publicæ ingenti sumptu extractæ, signis, picturis, marmoribus exornatæ, in quibus non solum otiosi homines deambulare solebant, sed aliquando jus dictum, senatum habitum, exceptos legatos legitimus: item varia negotia agitata, sponsalia inita, merces pretiosas expositas etc. De his *Pilisc. in Lex. fuse et accurate. ορχα* (It. portico; Fr. galerie à colonnes, galerie couverte, portique; Hisp. portico; Germ. d. Säulengang, Halle, Gallerie; Angl. a portico, porch, covered walk surrounded with pillars).

I.) Proprie. *Plaut. Most. 3. 3. 7.* Quin ego ipsa et Philolaches in publico omnes porticus sumus commensi. e' *ibid. 3. 2. 69.* Gynæceum vult hic ædificare in suis Et balineas et ambulacrum et porticum. *Cic. 1. de republ. 12.* Quum paululum inambulavisset in portico etc. et *3. ibid. 31.* Viæ late, porticus, templa etc. *Id. 4. Att. 16. ad fin.* In Campo Martio sæpta tribus comitibus marmorea sumus et tecta facturi: eaque cingemus excelsa porticu, ut mille passuum conficiatur. *Id. Dom. 44. 116.* In Palatio, pulcherrimo prospectu, porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylum. *Martial. 1. 13.* Illic iudis æstivas præstabat porticus umbras: Ille quam pæne novum porticus ausa nefas! Nam subito collapsa ruit, quum mole sub illa Gestatus hijugis Regulus esset equis. *Virg. 2. Æn. 528.* Porticibus longis fugit, et vacua atria lustrat. et *3. ibid. 353.* Illos porticibus rex accipiebat in amplis. *Horat. 1. Ep. 1. 71.* cur Non ut porticibus, sic iudicis fruar isdem. *Vitruv. 5. 11.* Constituuntur in tribus porticibus exedræ spatiosæ, habentes sedes, in quibus philosophi, rhetores reliquique, qui studii delectantur, sadentes disputare possunt. *Justin. 21. 4. 3.* Plabi epulas in publicis porticibus (Carthaginis), senatus In domo sua parat. *Plin. 36. Hist. nat. 13. 19. (88).* de labyrintho Ægypti. Quin et canacula clivis excelsa; porticus quoque descendunt nonagenis gradibus. — *Labeo apud Nerat. Dig. 39. 2*

47. porticum memorat in superiore ædium parte positam. — *Sueton. Ner. 31.* Ut porticus triplices miliarias haberet. h. e. portici con tre ordini di colonne, e lunghi mille passi.

II.) Translate. ¶ 1. De tentoriis videtur intelligendum illud *Enni*, ubi saucius miles in exercitu Græcorum ad Trojam ita loquitur apud *Cic. 2. Tusc. 16. 38.* Namqua Æsculapi liberorum saucii opplent porticus: Non potis accedi. ¶ 2. De quovis tecto ad latera aperto. *Cæs. 2. B. C. 2.* Pedalibus lignis conjunctis inter se porticus integebatur. h. e. vineæ militaris tectum. *Colum. 9. R. R. 7. 4.* Convenit alvearia porticibus supermuniri. et *ibid. 14. 11.* Porticū protecta vasa. ¶ 3. Metonymice refertur ad disciplinam Stoicorum, qui in porticu disputare soliti. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 24. 75.* Quum habeam Chrysippum, qui fulcire putatur porticum Stoicorum. *Horat. 2. Sat. 3. 44.* insanum (hunc) Chrysippi porticus et græx Autumat. Rursus *Cic. fragm. apud Augustin. 3. contr. Acad. 7.* Clamat Zeno, et tota illa porticus tumultuatur. Adde *Gell. 12. 5. ad fin.*

PORTIO, ōnis, f. 3. dicta est quasi partio, vel partitio, a pars (quocum junge et πορω διῆδο) et partem significat, μέρος, μέρος (It. porzione, parte; Fr. portion, partie; Hisp. porcion, parte. partuda; Germ. die Abtheilung, d. heil, Antheil; Angl. a portion, part).

I.) Proprie usurpatur a Scripioribus, argenteæ quos dicunt ætatis. *Plin. 2. Hist. nat. 9. 6. (42).* Luna inodu curvata in cornua facie, modo æqua portione divisa. *Amnian. 22. 13. extr.* Quarto nonas Decembres, vergente in vesperam die, reliqua Nicomedia collapsa est terræ motu, itidemque Nicaea portio non mediocri. *Juvenal. 9. 127.* brevissima vitæ Portio. *Justin. 24. 4. 2.* Ex bis portio in Italia consedit, - et portio Illyricos sinus penetravit. *Id. 36. 2. 5.* Portio hereditatis. *Id. 8. 5. 6. prædæ. Id. 21. 1. 2.* Regnum portionibus inter plures filios dividere. *Id. 28. 1. 1.* Pars Acarnaniæ, quam in portionem belli pater pupillorum acceperat. h. e. in mercedem belli gesti. et *5. 2. 9.* Vocare aliquem in portionem muneris. chiamare a parte. *Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (177).* Nihil natura portionibus parit. h. e. per partes at intervalla. *Id. 12. ibid. 18. 41. (86).* Quata portio ex illis ad deos jam pertinet? *Id. 8. ibid. 28. 42. (102).* Circa quod magna mortalium portio hæret. *Id. 34. ibid. 9. 20. (97).* Massa profatur in primis: mox in profatum additur tertia portio æris collectanei. *Id. 6. ibid. 13. 14. (33).* Asiæ magna portio apposta septentrionis. *Id. 26. ibid. 8. 49. (78).* Ad calculos vettonicam et verbenacam et millefolium æquis portionibus ex aqua bibere suadent. *ana. Sic Cels. 4. 24. a med.* Pari portione inter se mixta pix, cera, alumen. et *5. 18. n. 4.* Glandis cortex et nitrum paribus portionibus.

II.) Translate portio significat comparisonem et proportionem alicujus rei ad alteram, proporzio; quo sensu occurrit — a) Pro portione apud Classicos. *Cato R. R. 106. extr.* Si quis plus voles aquæ marinæ concinnare, pro portione ea omnia facito. *Varro 1. R. R. 18. 3.* Quod Cato si voluit, uti pro portione ait majorem fundum vel minorem adderemus etc. *Cic. 7. Verr. 21. 55.* Numquam in Sicilia frumentum publice est emptum, quin Mamertinis pro portione imperaretur. per la loro parte, vel a proporzio di ciò che raccolgono. *Id. Flacc. 14. 32.* Quum omnas Asiæ civitates pro portione in provincia descripsisset. *Id. 2. Orat. 79. 320.* Oportet, ut ædibus ac templis vestibula et aditus, sic causis principia pro portione rerum præponere. *Liv. 34. 50.* Mille ducentos ea ratione Achæia habuit. Adjice nunc, pro portione quot verisimile sit totam Græciam habuisse. *Colum. 1. R. R. 4. 8.* Pro portione etiam facultatum, quam optime pater familias debet habitare. — Similiter pro sua portione, pro sua quisque portione, pro sua portione, ut apud *Plin. 11. Hist. nat. 15. 15. (40).* Æstiva mellatione decimam partem apibus relinqui placet, si plenæ fuerint alvi: si

minus. pro rata portione: aut si iuanes, omnino non attingi. *Censorin. de die nat.* 3. Sed et alii sunt dii hominum vitam, pro sua quisque portione, administrant. *Quintil.* 10. 7. 28. Pro sua scilicet portione. — b) Portione sine prae-
 pos. eodem sensu apud *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 49. (133). Cerebrum omnia habent animalia, quae sanguinem: sed homo portione maximum. a *proporzione della mole del corpo, κατά μέγεθος.* Adde *eund.* *ibid.* 70. (183). et *ibid.* 2. 1. (2). et *Colum.* 2. *R. R.* 9. 1. Uberem campum in singula jugera tritici quinque medios obserere praecipunt: atque hac portione medio-
 cribus agris semina praebenda censent. *con questa proporzione.* *Quintil.* 6. 1. 26. Tanto quadam portione ad afficiendum potentiora. *Id.* 11. 3. 139. Pars posterior eadem portione altius qua cinctura terminatur. *Ita legendum coniecit Spalding.*; *Codd. habent* quam. — c) Ad portio-
 nem, supra portionem apud *Plin.* 14. *Hist. nat.* 21. 27. (133). Miltiores plagae dolis vina conduunt, infodiuntque terrae tota, aut ad portionem situs. a *proporzione del clima.* Sic 24. *ibid.* 8. 30. (46). Foliis cum vino tritis ad virium portionem. et 36. *ibid.* 16. 25. (130). Omnes oculorum medicamentis prosunt, ad suam quisque portionem. *ognuno a proporzione della sua virtù.* et *Colum.* 7. *R. R.* 1. 2. *de asello.* Hujus animalis tam exiguae tutelae plurima et necessaria opera supra portionem respondent. *più di quel che importa la spesa di mantenerlo.* — d) Raro in aliis casibus usurpatur. *Curt.* 7. 11. 12. Eadem ad decem homines servabatur portio. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 87. Magnis arboribus quaternos modios stercoris circumspargere: in ceteris autem pro magnitudine portionem servare.

PORTIONALIS, e, adject. portionem continens. *Tertull.* *Virg. veland.* 4. *sub fin.* Subjectum igitur est generali speciale, et portionale univer-
 sali. *Id. advers.* *Psych.* 9. Exceptio edulium quorundam portionale jejunium est.

PORTISCŪLUS, i, m. 2. comito, aguzzino, portolatto, χελεστής, pausarius qui remigibus signum dat, bortator remigum, et eorum in remigando ictus ac vires voce et signo moderans: a *portu*, quia in portu modum dat classi, ut ait *Aelius Stilo* apud *Festum* p. 234. 5. *Müll.* Tenebat is perticam, quae malleus dicebatur, fortasse quia una parte capitata erat: qua modum daret remigandi. Ea quoque pertica portisculus dicebatur, ut *Festus* *ibid.* et *Non.* p. 151. 20. *Merc.* docent.

I.) Proprie. *Ennius* apud *Non. loc. cit.* tonsas ante tenentes Parerent, observarent, portiscu-
 lu' signum Quum dare capisset. *Cato* apud *Festum* *loc. cit.* C. Licinio praetore, remiges scripti cives R. sub portisculum, sub flagrum conscripti venire passim, *Laberius* apud *Non. loc. cit.* Nec palmarum pulsus, nec portisculi. *Sil. It.* ita describit 6. 360. media: stat margine puppis, Qui voce alternos nautarum temperet ictus, Et remis dictet sonitum, pariterque relatis Ad numerum plaudat resonantia caerulea tonsis. V. CELEUSMA et HORTATOR. De portisculo disputavit *Gronovius Observ.* 4. 26.

II.) Translate. *Plaut. Asin.* 3. 1. 14. Et meam partem loquendi, et tuam trado tibi: ad loquendum atque ad tacendum tute habes portiscu-
 lum.

PORTITANS,antis, particip. ab inusit. portito, saepe portans. *Gell.* 20. 1. ante med. Eum servus sequebatur, crumenam plenam assium portitans. At *Hertz.* legit ferens crumenam plenam assium.

PORTITOR, ōris, m. 3. duo diversa significat; scilicet

A) Portitor a *portu* est qui stipem, quae portorium dicitur, exigit a viatoribus pro transitu mercium, aut hominum ex uno in alium locum: qui fructus pecuniarios ex portu conducit. Sunt tamen qui putant, portitores proprie non publicanos, sed eorum operas esse (V. *Casaub.* ad *Theophrast.* 6. et *Burmamn. de vectigal.* p. 140.): atque ubi de publicanis dictum est, ibi portitor vocem esse translatam ad publicanos ab

eorum operis. *Non. p.* 24. 19. *Merc.* Portitores dicuntur telonarii, qui portum obsidentes omnia sciscitantur, ut ex eo vectigal accipiant. ελλυμνοῦτες (It. pedaggiere, doganiere, gabelliere; Fr. péager, receveur de péage; Hisp. peagero; Germ. der Zolleinnehmer, Zöllner; Angl. a toll-gatherer, custom-house officer, custom-receiver, collector of portage).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Plaut. Asin.* 1. 3. 7. Ego pol istum portitorem privabo portorio. et *Trin.* 4. 4. 15. Solutum 'st portitori jam portorium. *Varro* apud *Non. loc. cit.* Tum portitores aera induxere. *Cic.* 1. *Off.* 42. 150. Improbantur ii quaestus, qui in odia hominum incurrunt, ut portitorum, ut feneratorum. *Id. fragm.* apud *Non. loc. cit.* Nolo eumdem populum imperatorem et portitorem esse terrarum. *Id.* 2. *leg. Agr.* 23. 61. Est iniquum, bos decemvros, portitores omnibus omnium pecuniis constitui, qui non modo reges atque exterarum nationum homines, sed etiam imperatores nostros excutiant. ¶ 2. Latiori sensu est unus idemque, sed qua tabellarii munereungebatur, tabellarius, portallette. *Ter. Phorm.* 1. 2. 99. Sed epistolam ab eo allatam esse audivi modo, Et ad portitores esse delatam: banc petam. Ubi *Donatus:* Ad eos qui in portu sunt. Et quo more hoc dixerit, vide, Attico an Romano. *Hieronym. Ep.* 68. n. 2. Quod si sanctus diaconus (*Herachus*) portitor litterarum tuis rursus amplexibus fuerit irretitus etc. Adde *Cassiod.* 1. *Variar.* 46. V. tamen infra sub B. 4., quo haec *Hieronym.* et *Cassiod.* transferenda videntur; et CONSUE-
 TUDINARIUS.

II.) Translate de muliere, quae nimium sollicitate viii actiones percontabatur. *Plaut. Men.* 1. 2. 5. Quoties foras ire volo, me retines, revocas, rogitas, quo eam, quam rem agam, quid negotii geram, quid petam, quid feram, quid foris egerim. Portitorem domum conduxi: ita omnem mihi rem necesse loqui est, quidquid egi atque ago.

B) Portitor a *porto*, as ¶ 1. Stricto sensu est qui mercede ex uno in alium portum navi transducit, *barcajuolo, πορθητής.* *Seneca* 6. *Benef.* 18. Plato quum flumen nave transisset, nec ab illo quidquam portitor exegisset, etc. ¶ 2. Hinc a Poetis saepe de Charonte usurpatur, qui transvehere dicitur defunctorum animas, et pretium exigere. *Virg.* 4. *G.* 502. nec portitor Orci Amplius objectam passus transire paludem. Adde 6. *En.* 298. *Propert.* 4. 11. 7. ubi portitor aera recepit, Obserat herbosus lurida porta rogos. *Stat.* 12. *Theb.* 559. Lethaei portitor amnis. *Albinov.* 1. 357. Fata manent omnes, omnes expectat avarus Portitor. Adde *Val. Flacc.* 1. 784.; et *Senec. Herc. Fur.* 768. ¶ 3. Translate, ut *Forcellino*; latiori sensu, ut aliis placet. *Colum.* 10. *R. R.* 155. et *Martial.* 9. 72. Quid meruit terror Nemees, quid portitor Helles? h. e. aries, qui Pbrixum et Hellen trans mare venit. Alii apud *Martial.* *leg. proditor*: quae varietas lectionis etiam apud *Lucan.* 4. 57. habetur. *Stat.* 1. *Theb.* 692. sed jam temone supino Languet hyperboreae glacialis portitor Ursae. h. e. Arctophylax, seu Rootes, qui Ursae majoris plaustrum agere fingitur, ut portitor naveni. ¶ 4. Generatim est etiam portitor, qui portat seu navi, seu manu, bunc isve, portatore. *Claudian. epigr.* 49. 17. Jussus post multos graditur paralyticus annos (Mirandum) lecti portitor ipse sui. *Capell.* 2. p. 41. Tunc portitores divae correpta lectica magno eam molimine subveheret. *Prudent.* 5. *sepi. orop.* 405. Nam corvus Heliæ datus Olim ciborum portitor. *Imp. Arcad. et Honor. Cod.* 11. 4. 1. Ne quis audeat portitores frumenti ad suscipiendum onus aliqua necessitate compellere. *condottieri, o barcajuoli.* *Sidon.* 6. *Ep.* 3. Commendamus apicum portitorem. *Arnob.* 1. 65. Nunciator et portitor muneris tanti.

PORTITORIUM, ii, n. 2. telonium, ad quod sedet portitor. *Gloss. Lat. Gr.* Portitorium, τελωνιον.

PORTIUNCŪLA, ae, f. 1. deminut. portionis, *porzioncella, μέρης*, parva portio, particula. *Plin.*

28. *Hist. nat.* 7. 23. (83). Vestis portiuncula. *Ulp. Dig.* 39. 2. 15. Si modica portiuncula ædium amplissimarum vitium faciat.

PORTO, as, avi, atum, are, a. 1. Part. *Portans* I. et II.; *Portatus*, *Portaturus* et *Portandus* I. — *Portare* (quod ratione habita etymicum Gr. πορεύω coniungi potest) est ferre, gestare, bajulare, vebere, comportare. A nonnullis putatur esse a φέρω onus. *Cajus Dig.* 50. 16. 235. docet, proprie dici de iis, quae iumento feruntur, sicut ferre de iis, quae quis suo corpore bajulat. Si allatam notationem probes, quum φέρω dicatur de onere navium, portari dicentur, quae navi vebuntur. Sed in usu quocumque modo ferre, portare est. φέρω, βαρταζω (It. portare, recare; Fr. porter, transporter; Hisp. llevar, transportar; Germ. tragen, forttragen, fahren, fortfahren; Angl. to carry, bear, convey).

I.) Proprie. *Cic.* 2. *de republ.* 4. *extr.* Ut quod ubique gentium est, ad eam urbem, quam quisque incolat, possit adnare, et rursus ut id, quod agri efferant sui, quascumque velit in terras portare possit ac mittere. *Id.* 2. *ad Q. fr.* 10. Quum hominem portarem ad Bajas octophoro. *Nepos Phoc.* 4. Quum pedibus jam non valeret, et vehiculo portatur. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 76. Sed puerum est ausus Romam portare docendum Artes. *condurre.* et 1. *Ep.* 13. 12. ne forte sub ala Fasciculum portes librorum, ut rusticus agnum. *Virg.* 5. *En.* 565. quem Thracius albis Portat equus bicolor maculis. *Val. Flacc.* 2. 429. Jam remi rapuere ratem, jam flamma portant. *Lucet.* 4. 443. venti per caelum nubila portant. *Cæs.* 1. *B. G.* 5. Frumentum omne, praeter quod secum portaturi erant, comburant. *Id.* 5. *ibid.* 23. Ut nulla navis, quae milites portaret, desideraretur. *Id.* 1. *B. C.* 78. Quorum corpora erant insueta ad onera portanda. *Nepos Datam.* 4. Quae regi portarentur, abripiebat. *Cic.* 12. *Fam.* 3. *sub fin.* Portare viaticum ad bostem. *Virg.* 11. *En.* 281. ad aliquem munera. *Seneca Oedip.* 59. mortuum ad ignem. h. e., ut ait *Ovid.* *Heroid.* 15. 116., portare corpus ad rogam. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 44. 45. (146). aliquam in rogam. *Nemesian. Cynege.* 155. catalogum cubili. h. e. ad cubile. Sic *Val. Flacc.* 5. 9. roboræ caedunt Pars silvis, portantque aræ. h. e. ad aram eistruendam. *Albinov.* 1. 125. tumulo portaris et igni. h. e. ut cremeris et tumuleris. *Cic.* 2. *Off.* 8. 28. Portare aliquid in triumpho. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 90. panem bumeris. *Colum.* 9. *R. R.* 8. 3. aliquid collo. *Ovid.* 14. *Met.* 647. stimulos manu. et 6. *ibid.* 138. aliquid in sinu suo. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 8. 15. (31). Peneus accipit amnem Horcon, nec recipit, sed olci modo supernatantem, brevi spatio purtatam abdicat. — *Portare* se est *Veget.* 1. *Veterin.* 26. *extr.* Sale fricabis oleo et aceto, linteolisque munibus, dumtaxat singulos pedes, ita ut (equus) portare se possit.

II.) Translate. — a) De hominibus. *Plaut. Stich.* 2. 1. 3. Ita onustum pectus porto lætitia lubentiaque. *Id. Capt.* 4. 2. 89. Tantum ego nunc porto a portu tibi boni. Sic *Ter. Andr.* 2. 2. 1. Di boni, boni quid porto! *Id. ibid.* 2. 6. 2. Aliquam alicui portare fallaciam. *Id. Hecyr.* 3. 5. 63. Porto hoc jurgium ad uxorem. *Sall. Cat.* 6. Post, ubi pericula virtute propulerant, sociis atque amicis auxilia pertabant. *Id. ibid.* 58. Memineritis vos divitias, decus, gloriam, praeterea libertatem atque patriam in dexteris vestris portare. *Liv.* 1. 34. Has spes cogitationesque secum portantes urbem ingressi sunt. *Id.* 45. 1. *extr.* Ludis relictis domus magna pars hominum ad conjuges liberosque lætum nuntium pertabant. *Id.* 21. 18. Hic vobis bellum et pacem portamus. *Horat.* 1. *Od.* 6. 3. tristitiam tradam protervis in mare portare ventis. *Propert.* 1. 3. 29. timoreta cuiquam. recare. et *Val. Flacc.* 2. 326. alicuius preces alicui. *riportare, riferire.* *Sil. It.* 16. 160. incendia in Libyam. *Cf. Manil.* 5. 17. Et Canis in totum portans incendia mundum. — *Sil. It.* 10. 633. portans tubantem ad mœnia gressum. *Id.* 1. 312. obvia quisque Ora luci portans, ceu solus bella capes-

sit. — Huc pertinet et illud *Coripp.* 4. *Johann.* 735. belli portare labores. *h. e.* sustinere. — *b)* De abstractis. *Ter. Heaut.* 4. 1. 12. Nescio quid peccati portat hac purgatio. *h. e.* arguit, continet, porta seco. et *Ovid.* 3. *Pont.* 4. 1. portantia verba salutem.

PORTORIUM, II, n. 2. (porto). Dat. plur. PORTORII *V.* in *Inscript.* allata sub I. ¶ 1. Portorium est vectigal, quod solvitur pro rerum transvectione per maria, flumina, lacus: quod qui redimunt, portitores dicuntur: *V.* PORTITOR, sub *A.* inquit, τῆλος (It. pedaggio, gabella d'entrata e uscita, dazio; Fr. peage, droit d'entrer et de sortir de douane; Hisp. peage; Germ. Abgabe für ein-und ausgeführte Waaren, Zoll bei der Einfuhr od. Ausfuhr; Angl. the tax or tribute paid for goods imported or exported, customs, tolls, tollage, portage). *Plaut. Trin.* 4. 4. 15. Portitori portorium solvere. *Lucilius* apud *Non.* p. 37. 20. *Merc.* Facit idem quod illi qui inscriptum e porto exportant clanculum, Ne portorium dent. *Adde Cæcil.* apud *Gell.* 13. 14. *Cic.* 4. *Verr.* 72. 176. Dico, te multam Deliacam supellectilem, plurima vasa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim mellis maxime Syracusis exportasse: his pro rebus quod portorium non esset datum, litteras ad socios misisse L. Canulejum, qui in portu operas daret. *Auct. B. Alex.* 13. Erant omnibus ostiis Nili custodia exigendi portorii causa dispositæ. *Labo Dig.* 19. 2. 60. ad fin. quum pontem transiret, redemptor ejus pontis portorium ab eo exigebat. *Cic. Fonteij.* 5. 9. Titurium Tolosæ quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine egegisse. *Id. Pis.* 36. 87. Vectigalem provinciam, singulis rebus, quæcumque venirent, certo portorio imposito, servis tuis publicanis a te factam esse, meministi? *Id. Invent.* 30. 47. Si Rhodiis turpe non est portorium locare, ne Hermacronit quidem turpe est conducere. *Cæs.* 1. *B. G.* 18. Portoria reliquaque omnia Eduorum vectigalia parvo pretio redempta habere. *Id. B. G.* 1. Iter per Alpes, quo magno cum periculo magnisque portorii mercatoribus ire consueverant, con grandi spe de gabelle. *Plebsciturum de Thermens.* apud *Murat.* p. 582. lin. 67. et apud *Orell.* *Inscript.* 3673. extr. QVAM LEGEM PORTORII TERRIBUS MARITIMISQUE THERMENSIS MAIORES PHISIDAE CAPIVNDIS INTRA SVOS FINIS DEIXERINT EA LEX IEIS PORTORII CAPIVNDIS ESTO DVX NEI QVID PORTORI AE IEIS CAPIVNDI QVEI PVBLICA POPVLI ROMANI VECTIGALIA REDEMTA HABERVNT QVOS PER BORVM FINIS PVBLICANI EX EO VECTIGALI TRANSPORTAVNT. ¶ 2. Qui portorium nautum intelligunt, non habent, opinor, quo se tueantur. Hæc *Forcellinus.* At *Apul.* 6. *Mel.* Charon expetens portorium.

PORTUENSIS vel portensis, e, adject. ad Portum Tiberis portuensis, qui et Portus Romanus dicitur, prope Ostiam. Ibi corpus erat mensorium, qui annonam a caudicariis per Tiberim invehendam in Urbem metiebantur. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 14. 4. 9. Ad excludendas patronorum caudicariolorum fraudes et Portuensium furta mensorium. *Inscript.* apud *Gruter.* 462. 1. VT MENSORES NOS PORTVENSES QVIBVS VETVS FVIT CVM CAVDICARIIS DIVTYRNVMQVE LVCTAMEN etc. *Adde 235. 7.* Alia apud *Fabrett.* p. 84. n. 144. M. MYRDIVS M. L. ONESITROPHVS FABER FERRARIVS PORTVENSIS. Alia apud *Murat.* 720. 2., quæ est apud *Orell.* 3184. MEMMIO VITRABIO ORBITO V. C. OR EIVS TEMPORIBVS DIFFICILLIMIS EGREGIAS AC SALVTARES PROVISIONES SVSCEPTORVM OSTIENSIVM SIVE PORTVENSIVM ANTIQVISSIMVM CORPVS STATVAM CONSTITVIT. *h. e.* tum Ostiensium, tum Portuensium; hic enim sive sigillatim et *V.* SIVE. — Etiam *Portensis* scribitur. *Inscript.* apud *Gruter.* 437. 2. et 1027. 4. P. MARTIO QVIR. PHILIPPO TRIVNO FABVM NAVALIVM PORTENSIVM CORPVS FABVM NAVALIYM OSTIENSIVM. — *Portensis* est etiam qui pertinet ad portum quemlibet. *Inscript.* Panormitana apud *Murat.* 654. 1. CVRATOR PORTENSIS KALENDARIS. *h. e.* curator exactionis, quam portitores et scripturarii solvere debebant republicæ Pa-

normitanæ, pro mercibus in portum invehendis.

PORTŪLA, æ, f. i. deminut. portæ, portella, portello, porticella, πόλις, parva porta. *Lib.* 25. 9. Portula assueta venationem inferens. et *moz.* Portula aperitur. *Inscript.* apud *Gruter.* 207. col. 2. PORTVLAM TRIGITO TEGVLARVM ORDINIBVS SENIS QVOQVO VERSVS.

PORTŪLĀCA. *V.* PORCILACA.

PORTUMNĀLIA vel Portunalia, Ium, n. plur. 3. sacra in honorem Portumni, seu Portuni, Παλαιμόνια. *Varro* 6. *L. L.* 19. *Müll.* Portunalia dicta a Portumno, cui eo die ædes in portu Tiberino facta et feræ institutæ. In *vet. Calendar.* apud *Gruter.* 133. et 134., quocum *cf. Orell.* *Inscript.* vol. 2. p. 396., et in aliis duobus apud *Foggia.* ad *Festus Verrii Flacc.* p. 112. is dies est XVI. Kal. Septembr., et hæc sacra ad pontem Emiliium, seu Sublicium fieri consuevisse dicuntur. *V.* TIBERINĀLIA.

PORTUŌSE, adverb. comode, ut in portu. Occurrit *Comp. Portuosius* apud *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* (edente *A. Maio*) 1. 20. extr. Portuosius illic alveus Nili latiusque in latera descendens.

PORTUŌSUS, a, um, adject. *Comp. Portuosior.* — Portuosus est portubus abundans, vel ad quem facile est appellere, portuosus, λιμνωδης. *Cic.* 3. *Orat.* 19. 69. Superum mare Ionium portuosum, inferum Tuscum scopulosum atque infestum. *Sall. Jug.* 19. Pars Numidi e portuosior. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 12. 17. (106). Flumen Trinium portuosum. *Id.* 37. *ibid.* 13. 77. (201). Litus portuosus. *Id.* 4. *ibid.* 12. 23. (73). Samothrace atollitur monte Saoue X. mill. pass. altitudinis, vel portuosissima omnium. *Harduin.* et *Sillig.* ex *MSS. leg. importuosissima. Ammian.* 14. 8. ad fin. Cyprus insula procul a continentis discretæ et portuosa. — Similiter *Cic.* 6. *Fam.* 20. Navigatio longa et hiemalis et minime portuosa. *Ammian.* 22. 8. ad fin. Quum autem ad alium portuosum ambitum fuerit ventum, qui arcus figuram determinat ultimam etc.

PORTVS, us, in 4. Genitivum in secunda declinat. habet *Turpilicus* apud *Non.* p. 491. 20. *Merc.* Neque nautæ, quum essent circumventi ventis, incerto itinere, porti indigentes. — In Dat. plur. et portibus dicimus, ut sensibus, curribus: et portibus, ut artibus, lacubus, specubus. Utrunque in optimis lib. passim.

A) Olim portus erat domus, ædes. *Festus* p. 233. 28. *Müll.* Portum in duodecim (Tab.) pro domo positum, omnes fere consentiunt: CUI TESTIMONIUM DEFVERIT, IS TERTIIS DIEBUS OB PORTVM OBYAGVAVITVM ITO. *Donatus* ad *Ter. Adelph.* 4. 2. 39. Domos vel portus, vel insulas veteres dixerunt.

B) In posterum, portus fuit locus in recessu litoris vel natura, vel manu conclusus, aditu in mare patenti, ubi naves consistunt a ventorum injuria liberæ. Est vel a portando, quia res per eum importantur et exportantur; vel a πῶρος transitus; vel a πορδῶρος. Ejus illustrem descriptionem poeticam *Virg.* 1. *En.* 163. et 3. *ibid.* 533. dabit. λιμὴν (It. porto; Fr. port; Hisp. puerto de mar; Germ. d. Hafen; Angl. a port, harbour, haven).

I) Proprie. — *a)* Generatim. *Cic.* pro *leg. Manil.* 12. 33. Portus Cajetæ celeberrimus et plenissimus navium. *Horat. Epod.* 9. 19. Hostiliumque navium portu latent Puppæ. *Id.* 4. *Od.* 14. 34. nam tibi quo die Portus Alexandria supplex Et vacuum patefecit aulam, etc. *Nepos Themist.* 6. Quum Phalereo portu neque inagno, neque bono Atheniensis uterentur. *Cic. Senect.* 19. 71. In portum ex longa navigatione venire. *Id.* 1. *Fam.* 9. In navigando tempestati obsequi artis est, etiamsi portum tenere non queas. *Id. Mur.* 2. 4. E portu solvere. *Cæs.* 3. *B. G.* 14. proficisci. et 1. *B. C.* 57. et 2. *ibid.* 22. naves educere. et 2. *ibid.* 4. eire. *Virg.* 3. *En.* 300. Portu progredi. *Cic. Mur.* 2. 4. In portum ex alto invehi. *Id.* 1. *Herenn.* 11. 19. deferri. *Nepos Chabr.* 4. intrare. *Cæs.* 4. *B. G.* 22. pervenire. et 2. *B. C.* 22. se recipere. et 1. *ibid.*

58. extr. naves compellere. *Cic.* 2. *Invent.* 32. 98. navim conjicere. *Orellius* vero aliter omnino legit. *Id.* 7. *Verr.* 37. 96. penetrare. *Tac.* 16. *Ann.* 23. Portum aperire. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 32. occupare. *Virg.* 1. *En.* 198. et *Cic. Planc.* 39. 94. potere. *Virg.* 3. *En.* 289. linquere. et 4. *ibid.* 612. tangere. *approdare.* Sic *Cæs.* 4. *B. G.* 36. capere. — *b)* Speciatim referuntur aliquando ad portitores, et portorium, quod ab his exigitur. *Cic.* 4. *Verr.* 70. 171. Canulejus, qui in portu Syracusis operas dabat, furta quoque istius permulta nominatim ad socios perscripserat, ea, quæ sine portorio Syracusis erant exportata: portum autem et scripturam eadem societas habebat. *Id. pro leg. Manil.* 6. 15. Neque ex portu, neque ex decimis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. — *c)* Res est in portu, in tuto, extra omne periculum. *Plaut.* in *Supposit.* *Merc.* scena, quæ incipit: Syria non redit, 48. Urbem hanc se deserturum autumat. *Id.* In portu res est. *Cf. Cic.* 9. *Fam.* 6. ad fin. Quum enim te semper magnum huminem duxi; tum, quod his tempestatibus es prope solus in portu. — *d)* In portu navigare, extra omne periculum, in vado, in tuto esse. *Ter. Andr.* 3. 1. extr. Nunc hujus periculo sit: ego in portu navigo. — *e)* Impingere in portu, in ipso statim operis initio peccare. *Quintil.* 4. 1. 61. Pessimus certe gubernator, qui navem, dum portum egreditur, impegit. Sic *Id. declam.* 12. 23. In portu naufragium fecimus.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de ostio fluminum. *Ovid.* 2. *Amor.* 13. 10. de Nilo. Per septem portus in maris exit aquas. *Adde eumdem Heroid.* 14. 107. ¶ 2. Per metaphoram est locus tutus, et quoddam in adversis periculum et quies, ricovero, rifugio, asilo, porto, riposo. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Tusc.* 44. 107. sepulcrum vocat portum corporis his verbis: Neque sepulcrum, quo recipiat, habeat portum corporis. Ubi remissa humana vita corpus requiescat malis. *Cic.* 7. *Fam.* 30. Quæ quidem ego non ferrem, nisi me in philosophiæ portum contulissim. *Id. Brut.* 2. 8. Quum tempore atas nostra perfuncta rebus amplissimis tanquam in portum confugere deberet, non inertia, neque desidia, sed otii moderati atque honesti. *Id.* 1. *Orat.* 60. 255. Tamquam portum aliquid expecto istam, quam tu times, solitudinem. *Id.* 2. *Off.* 8. 26. Regum, populorum, nationum portus erat et refugium senatus. *Id.* 1. ad *Brut.* 5. Tum et fugæ portus erat in tuis castris, et subsidium salutis in tuo exercitu. *Id. Cæcin.* 34. 100. Exilium non supplicium est, sed periculum portusque supplicii. *Id.* 1. *Tusc.* 49. 118. Portum tutius paratum nobis et periculum putemus. *Plin.* 8. *Ep.* 12. Colit studia, studiosos amat, multorumque, qui aliqua componunt, portus, sinus, præmium. *Ovid. Heroid.* 1. 110. Tu citius venias, portus et ara tuis. *Sic Id.* 2. *Pont.* 8. 68. Vos eritis nostræ portus et ara fugæ. *Justin.* 23. 5. 8. In hoc æstu periculorum tutissimus portus consiliorum visus est omnibus viribus discernere in Sicilia. ¶ 3. Præterea portus appellatus est conclusus locus, quo importantur mercus, et inde exportantur, ut ait *Ulp. Dig.* 50. 16. 59. Nos dicimus magazzino. Inde est ungiportum.

PŌRVS, i, m. 2. passaggio, πῶρος, meatus, via, transitus: a πῶρος transeo. De meatu urinæ *Plin.* 20. *Hist. nat.* 21. 84. (228). Succus (malvæ) decoctæ pori meatus suaves facit. *Alii* et ipse *Sillig. leg.* permeatus pro pori meatus: et quidem recte; optimi enim *Codd.* habent permeatus; præterea voc. porus serius usu venisse patet ex *Cæl. Avel.* 3. *Tard.* 3. Repletis viis, quas Græci πῶρους appellant. *Sic Id.* 5. *ibid.* 1. n. 15. et 2. *Acut.* 2. n. 13. Seminales viæ, quas Græci spermaticos poros appellant. Similiter 5. *Tard.* 3. n. 55. Urinales viæ, quas Græci ureticos poros appellant. et *Theod. Priscian.* lib. 4. p. 316. a. ed. *Id.* Seminales viæ, quas Græci spermaticos poros appellant. *Cf. Isid.* 11. *Orig.* 1. Pori corporis Græco nomine appellantur, qui latine proprie spiramenta vocantur. Ceterum *Ambros.* 3. *Hexæm.* 9. Subtilibus poris in cor-

dis sui sedem ducentibus. *Boeth. Aristot. Anal. post.* 2. 11. p. 551. Etenim ex necessitate digreditur per majores poros.

PÖRUS, i, m. 2. πῶρος, genus lapidis, servandis corporibus, nec absumendis idonei. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 17. 28. (132). Pario similis candore et duritia, minus tamen ponderosus, qui porus vocatur. et *ibid.* 6. 9. (53). Arena, quæ sit e poro lapide. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

POS, potens, unde *compos, impos*: nam pos non est in usu. Videtur olim fuisse etiam rectus casus pro *pons*. *Farro* 5. *L. L.* 4. *Müll.* Recto casu quia dicimus *impos*, obscurius est esse a potentia, quam quum dicimus *impo*tem; et eo obscurius sit, si dicas *pos*, quam *impos*; videtur enim *pos* significare potius pontem, quam potentem. *Id.* *ibid.* 58. Et his quos Augurum libri scriptos habent sic: *Divi qui potes*, pro illo quod *Samo*traces *Deoi δυατοί*. *V. POTIS.* Apud *Alcim. Avit. Ep.* 31. Hujus quoque nos voti potes. *legendum videtur compotes.*

POSCA, æ, f. 1. Legitur et *pusca* apud *Veget.* 2. *Peterin.* 48. a *med.* Spongiam cum pusca acri supra vulnus imponunt. — *Posca*, Ital. aqua con aceto, *ὑδαρῶν*, ut in *Gloss. Philox.* exponitur, hoc est aqua aceto mixta: a *πῶσ* *potō*, ut *esca* ab *edo*: quia potui idonea. *Plaut. Mil. glor.* 3. 2. 23. Alii ebrii sunt, alii poscam potitant. (*Lindemannus* ad *b. Plaut.* loc. ait, *posca* ab initio fortasse omnem potionem significasse; ut enim ab *esu escam*, ita a potu *poscam*. *Id. Truc.* 2. 7. 48. Tun' tantilli doni causa, olerum atque escarum et poscarum, etc.? *Cels.* 4. 5. ad *fin.* Si plus doloris est, dandus panis ex posca frigida. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 4. 12. (29). Radix decoquitur in posca dolori dentium. *Id.* 28. *ibid.* 5. 14. (56). Posca colluere oculos contra lippitudines, certa experimenta sunt. *Scribon. Compos.* 46. Proderit (eruptioni sanguinis de narib.) aqua frigida, vel posca subinde aspergere totam faciem. *Sueton. Vitell.* 12. Poscam vendere. — *Posca*, sive acetum, dabatur etiam militibus pro annonæ parte. *Spartian. Hadrian.* 10. Cibis etiam castrensibus in prapatalo libenter utens, hoc est larido, caseo et posca. Hinc vero *Fulcat. Avid.* 5. Præter laridum ac buccellatum atque acetum, militem in expeditione portare prohibuit.

POSCINUMMIUS, a, um, adject. qui nummos poscit. *Apul.* 10. *Met.* Tunc exosculata pressule, non qualia in lupanari solent bastiola jactari vel meretricum poscinummia, vel adventorum negantiumumia, sed pura atque sincera instruit. Hinc *Martial.* 9. 33. amicam vocat *poscentem nummos*. *V. NEGANTINUMMIUS.*

POSCO, poscis, pōscō, poscere, a. 3. Olim neposci dictum a *Valer. Antiate*, teste *Gell.* 7. 9. *V. MORDEO* init. — Part. *Poscens* 1. a. e. et h.; *Poscendus* 2. — Poscere est petere aliquid tamquam sibi jure debitum, suum jus petere, petere, requirere, postulare, flagitare, αἰτεῖν (*It. chiedere alcun che per diritto, esigere, chiedere, domandare, chiedere istantemente; Fr. demander, solliciter, prier, réclamer, exiger; Hisp. demandar, rogar, solicitar, reclamar, exigir; Germ. etwas als e. Recht fordern, etwas dringend, inständig, nachdrücklich fordern, verlangen, haben wollen; Angl. to ask, call for, demand, pray earnestly, importune*). ¶ 1. *Generatim.* — 1.º Sapissime de hominibus. — *Petimus*, inquit *Donatus* ad *Ter. Andr.* 2. 5. 11. et *Heaut.* 4. 5. 27., precario: *poscimus* imperiose: *postulamus* jure. *Cic.* 5. *Ferr.* 34. 78. Incipiunt postulare, poscere, minari. *Id.* 6. *ibid.* 20. 44. Nemo inventus est tam auiens, qui illud argentum eriperet: nemo tam audax, qui posceret: nemo tam impudens, qui postularer, ut venderet. *Farro* apud *Seruum* ad *Virg.* 9. *En.* 194. poscere ait esse, quum aliquid pro merito nostro deposcimus: petere, quum aliquid humiliter et cum precibus postulamus. — Hæc sane discrimina perpetua non sunt. Plus est tamen poscere, quam petere. *Ter. Heaut.* 5. 1. 52. Fac, te patrem esse sentiat: fac, ut audeat tibi credere omnia,

abs te petere et poscere. — Est et minus quam flagitare. *Cic.* 7. *Verr.* 28. 71. Reliquos non desideraret solum, sed etiam posceret et flagitaret. — Ceterum varie construitur. — a) Cum Accusativo. — Frequenter cum Accusat. rei. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Off.* 12. 38. Nec mi autum posco, nec mi pretium dederitis. *Plaut. Aulul.* 2. 5. 9. Detrusisti me ad senem parcissimum, ubi si quid poscamus, ad ravim poscamus, priusquam quidquam detur. *Id.* *ibid.* 2. 2. 42. Filiam tuam mihi posco uxorem. *Cic.* 2. *de republ.* 36. extr. Quum ipse potestatem summam haberet, vades tamen poposcit. *Id.* 1. *Orat.* 7. 29. Crassus pulvinos poposcit. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 2. membranam. *Id.* 2. *Ep.* 1. 113. chartas et scrinia. *Id.* 2. *Sat.* 6. 77. soles. *Id.* 1. *Ep.* 17. 21. villiarum. *Id.* 2. *Sat.* 8. 35. calices majores. *Id.* 2. *Ep.* 1. 185. aut ursum, aut pugiles. *Justin.* 28. 4. 8. Ingressus in urbem non humi consedit, non cibum aut potum poposcit, non etc. *Cic. Rosc. Am.* 13. 35. Crimenis confictionem accusator *Erucius* suscepit: audaciæ partes *Roscii* sibi poposcerunt. *Id. Planc.* 19. 48. Ego hoc contendo, me tibi ipsi adversario, cuiuscumque tribus rationem poposceris, redditurum. *Id.* 2. *Ferr.* 15. 44. Populus R. posebat tribuniciam potestatem. *Liv.* 2. 45. Poscunt pugnam, postulant, ut signum detur. *Horat. Art. P.* 411. Poscit opem chorus. *Id.* 1. *Sat.* 3. 74. æquum est, Peccare veniam poscentem, reddere rursus. — Poscere pœnas est repetere, expetere. *Virg.* 2. *En.* 72. Dardanidæ insensu pœnas cum sanguine poscuat. Adde *Senec. Herc. Et.* 1006. — *Justin.* 11. 41. 10. Tertia interrogatio poscenti victimarum omnium bellorum possessionemque terrarum dari responderet. *Alii* leg. interrogationem: *Forcellinus* poscere interrogatio ait *idem* esse atque interrogare. — b) Addita persona, a qua quid poscitur, per Ablat. et præpos. ab. *Valer. Antias* apud *Gell.* 7. 9. Licinius tribunus plebi comitiis diem a M. Marcio prætore poposcit. *Cic.* 6. *Verr.* 16. 36. Non debebam ego abs te has litteras poscere. *Id.* 4. *ibid.* 47. 117. Si hoc a me muneris non universa provincia poposcisset. *Sueton.* Aug. 94. Poscere tutorem ab aliquo. Adde *Ter.* allatum init. — c) Cum duplici Accusato, persona et rei. *Cic.* 3. *Verr.* 17. 44. In Achaia magistratum Sicyonium numos poposcit. *Id.* 3. *Tusc.* 3. 7. Ut in Academiam nostram descendimus, poposci eorum aliquem, qui aderat, causam disserendi. *Id.* 3. *Verr.* 3. 7. Qui parentes pretium pro sepultura liberum posceret. *Liv.* 27. 24. ad *fin.* Claves portarum quum magistratus poposcisset. *Horat.* 1. *Od.* 24. 12. non ita creditum Poscis Quintilium deos. *Virg.* 4. *En.* 50.; et *Sil. It.* 4. 768. veniam deos. *Virg.* 11. *En.* 362. pacem te poscimus omnes. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 90. quinque talenta Poscet te mulier. *Ovid.* 3. *Art. am.* 805. quæ poscet munus amantem. *Id.* 1. *Amor.* 4. 30. tu puerum posce quod ipsa velis. *Pers.* 6. 61. cur me in decursu lampada poscis? — d) Passive. *Ovid.* 4. *Fast.* 670. gravidæ posceris exta bovis. *Id.* 7. *Met.* 771. Poscor et ipse meum consensu Lælapa magno. *Id.* 1. *ibid.* 137. Nec tantum segetes alimentaque debita dives Posecebat humus. *Gell.* 4. 18. in *fin.* Agre passus, quod rationem pecunie prædatæ posceretur. — Similiter de sermone et præcipue de carmine. *Horat.* 1. *Od.* 32. 1. Poscimur: si quid vacui sub umbra Lusimus tecum, etc. h. e. poscimur, ut cantemus. Sic *Ovid.* 5. *Met.* 333. Poscimur *Æonides*. Et cum Accusato. *Id.* 4. *Fast.* 721. Palilia poscor: Non poscor frustra, si favet alma Pales. h. e. poscorur a me, ut canam Palilia. *Propert.* 4. 1. 76. averus Apollo Poscorur invita verba pigenda lyra. Huc referri potest et illud *Horat.* *Art. P.* 190. Fabula quæ posci vult et spectata reponi. — e) Cum Coniunct. et part. ut *Juvenal.* 5. 112. Poscimur, ut cenes civiliter. et 7. 71. Poscimur, ut sit etc. *Tac.* 2. *Hist.* 39. Militibus, ut imperator pugnae adesset, poscentibus. *Cic. de republ.* apud *Augustin.* 2. *Civ. D.* 21. Suscepit deinde *Philus* et poposcit, ut hæc ipsa quæstio diligentius tractaretur ac de iustitia plura dice-

rentur. At hic Augustinus suis verbis Ciceronis sententiam proposuit. — f) Cum Infinito. *Horat. Art. P.* 339. Ne quodcumque velit poscat sibi fabula credi. *Id.* 1. *Od.* 4. 11. Nunc et in umbris Fauno decet immolare lucis, Seu poscat agna, sive malit hædo. *Ovid.* 8. *Met.* 710. Esse sacerdotes delubraque vestra tueri Poscimur. *Val. Flacc.* 4. 194. contraque occurrere poscunt. *Pers.* 1. 128. lusco qui poscit dicere, lusce. At *Car. Frid.* *Hermannus* rectius leg. possit. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 151. Cernite, quem Latius poscant annectere Fastis. *Seneca* 1. *Controv.* 8. Ego vero te etiam morari posco inter voluptates. *Arnob.* 7. 47. Sed bonus auxiliator numquam rogari se poscit. *Rutil. Lup. de Fig. sentent. et eloc.* 2. 19. Quod vobis, Athenienses, in suadendo assentiuntur, vos fallere poscunt. Ita *Stephanus legendum coniecit, probante Frotscher, vulgati libri* possunt. — g) Per ellipsin poscere in convitiis est petere bibere. *Cic.* 3. *Verr.* 26. 66. Hortatur hospes: poscunt maioribus poculis. Ubi *Ascon.* Sunt, qui producta o littera poscunt legunt, quasi sæpe potant: sed poscunt, provocant, intelligendum est, ut sit sensus, provocant se invicem. Hoc sensu *Virg.* 8. *En.* 614. Aut acrem dubites in prælia poscere Turnum. — h) Absolute. *Horat.* 2. *Od.* 12. 26. aut facili sævitia negat (oscula) Quæ poscente magis gaudeat eripi. *Id.* 1. *Ep.* 17. 43. Coram rege sua de paupertate tacentes Plus poscente ferent. Adde *Cic.* 5. *Verr.* 34. 78. allatum sub init. — 2.º) Interdum de rebus physicis et de abstractis. *Cæs.* 7. *R. G.* 1. Addunt ipsi, et affingunt rumoribus Galli, quod res poscere videbatur. et 4. *ibid.* 2. Ad equos se celeriter, quum usus poscit, recipiunt. *Sall. Jug.* 60. Ratus id, quod negotium posecebat. *Nepos Alcib.* 1. Quum tempus posceret, laboriosus, patiens. *Petron. Satyr.* 111. Si antequam fata poscant, spiritum effuderis. *Plin.* 7. *Ep.* 17. Lyrica non lectorem, sed chorum et lyram poscunt. *Quintil.* 11. 3. 172. Aliud in eadem (narratione) poscent affectus vel concitati, vel debiles. — Et cum Infinito *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (170). Siccus ager auctumno poscit seri. ¶ 2. Speciatim poscere aliquem, scilicet ad pœnam propter scelera admissa. *Cic. Rosc. Am.* 5. 13. Accusant ii, quos populus poscit: causam dicit is, qui etc. *Liv.* 9. 26. Privatis dictatorem poscere reum verecundiæ non fuit. *Sil. It.* 1. 677. Poscendum pœnæ iurament. et 2. 44. Poscimur, o socii, Fabiusque e puppe catenas Ostentat. ¶ 3. Item speciatim, poscere est inclamare, vocare, invitare. *Plaut. Curc.* 5. 3. 5. Clamore hominem posco. h. e. inclamo, clamore voco. *Seneca Herc. Et.* 1887. Poscite magno Alciden gemitu. h. e. clamate, vocate. Adde *Virg.* 8. *En.* 614. allatum sub 1. g. Similiter *Sil. It.* 1. 420. Tum ductorem avido clamore in prælia poscit. — Et passive. *Virg.* 8. *En.* 532. ne quæve profecto, Quem casum portenta ferant: ego poseor Olympo. h. e. vocor, initor. ¶ 4. Item orare. *Virg.* 1. *En.* 670. Ad te confugio, et supplex tua numina posco. Cf. *Sil. It.* 2. 166. Asbytes currum et radiantis tegmina lænæ Posecebat votis. ¶ 5. Item inquirere, sciscitari. *Virg.* 1. *En.* 417. neu quis contingere posset, Mollrive moram, aut veniendi poscere causas. *Stat.* 8. *Theb.* 22. Dux *Erubi* populos posecebat crimina vitæ. *Virg.* 3. *En.* 59. et, quæ sit sententia, posco. ¶ 6. Item locum habet in emptione et venditione: et — a) Est indicare pretium rei venalis. *Plaut. Merc.* 2. 4. 22. Tanti quanti poscit, via' tanti illam eni? — b) Est etiam pretium offerre, spondere, liceri in auctione, sibi petere rem aliquam pretio oblato. *Plaut. Stich.* 1. 3. 58. Logos ridiculos vendo. agite, licemini. Qui cena poscit? ecqui poscit prandio? *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (88). Percontanti, quanti liceret opera effecta, parvum nescio quid dixerat; at ille quin-quagenis talentis poposcit. Adde *Plaut. Merc.* 2. 3. 101. — *NB.* Addit *Non.* p. 374. 7. et 18. *Merc.* poni etiam pro accipere, et adversari: sed nihil probant, quæ afferunt exempla.

POSCULA, æ, f. 1. deminut. a posca et idem

significans. *Theod. Priscian. lib. 1. c. 8. imit.* Easdem (parolidas) frequenter per initia mollientes spongia in porcula infusa comescimus, assidue humectando. *Ita edidit Aldus p. 292. retro; si quis mallet posiola, pro parum posiae vel pauseae, nihil moror.*

POSEA vel posia. *V. PAUSEA.*

POSIMERUM. *V. POMERIUM.*

PÓSIO, ónis. *V. PUSIO.*

PÓSIOLA. *V. POSCULA.*

PÓSÍFIO, ónis, f. 3. actus ponendi, institutio, *il porre, Déois.*

I.) Proprie. *Frontin. Aquaed. 36.* Sed et calicis positio habet momentum. *Colum. 3. R. R. 3. 15.* Spes vindemiarum cohortari nos debet ad positionem vinearum. *et ibid. 17. 1.* Positio surculi. *Id. 4. ibid. 1. 3.* Nec sane positio seminum præaltum sibi cubile substerni desiderat. *et ibid. § 6.* Humilis positio seminum. *Id. 11. ibid. 3. 24.* Est autem frigidis et pluviis regionibus positio ejus (brassicæ) optima post Idus Aprilis.

II.) Translate. ¶ 1. Est ratio loci, quo quidque positum est, situs, positura, sito, *situazione. positura. Seneca 1. Quæst. nat. 10. a med.* Ea, quæ ab aspectu corporis nostri positio submovit. *Plin. 37. Hist. nat. 13. 77. (201). de Italia.* Quod contigit positione procurrentis in partem utilissimam et inter ortus occasusque mediam. *Id. 36. ibid. 13. 19. (87).* Labyrinthi positionem, singulasque partes enarrare. *Colum. 3. R. R. 4. 1.* Peregrina semina reformidant mutata cæli locique positionem. *et ibid. 21. 9.* Pro situ et positione locorum. *Gell. 14. 1. circa med.* Uniuscujusque stellarum forma et positio.

¶ 2. Item in oratione est verborum usus et collocatio. *Quintil. 8. 6. 23. Μετωπία est nominis pro nomine positio. Id. 1. 5. 51.* In oratione comprehensionis unius sequentium ac priorum inter se inconveniens positio. ¶ 3. Speciatim positio etiam dicitur, quum aliquid dicendo ponimus et affirmamus. *Seneca Ep. 87. ad fin.* Paupertas non per positionem, sed per dejectionem dicitur, vel, ut antiqui dixerunt, per orationem. ¶ 4. Apud Rhetores est fundamentum, quo argumenta inniuntur, *Déois, tema. Quintil. 2. 10. 15.* Quin aliquando etiam argumenta ex ipsis positionum vitiis ducimus. *Adde eumd. 7. 4. 40. et Id. 1. 2. 13.* Taceo de positionibus et declamationibus rhetorum. *Plerique al. leg. partitionibus.* ¶ 5. In re grammatica est terminatio seu finis, *desinenzæ. Quintil. 1. 4. 24.* Quæ feminina positione mares, neutrali feminas significant, ut sunt *Muræna, Glycerium. Id. 1. 5. 6.* Quorum (nominum) prima positio in eadem litteras exit. *et 1. 6. 10.* Quia prima positio paciscor faceret tempore præterito *paetus sum.* ¶ 6. In re metrica est depressio et quasi depositio, cui *sublatio* opponitur, *abbassamento. Quintil. 9. 4. 48.* Tempus sonum metitur, ut a sublatione ad positionem lisdem sit spatij pedum. *et paullo post § 55.* Rhythmi qua cæperunt sublatione ac positione, ad finem usque decurrunt. ¶ 7. Item in re metrica, *positio syllabæ* est situs, quo posita est, unde quantitatem mutat. *Quintil. 1. 5. 28.* Evenit, ut metri quoque conditio mutet accentum, ut *pecudes phtæque volucres.* (*Virg. 3. G. 243.*); nam *volucres* media acuta legam, quia etsi natura brevis, tamen positione longa est, ne faciat iambum, quem non recipit versus heroicus. *Diomed. 2. p. 423. Putsch.* septem tradit modos, quibus syllaba brevis sit positione longa.

¶ 8. Per metaphoram de animo. *Seneca Ep. 64.* In quacumque positione mentis sum, quum lego hunc, libet omnes casus provocare. *h. e.* in quacumque cogitatione, aut affectu sum. ¶ 9. In plur. num. positiones rei sunt adjuncta, *circostanzæ. Quintil. 7. 4. 40.* Sed nec omnes mihi persequi materias in animo est, nec communes sunt earum quæstiones, quia positionibus mutantur. *Ulp. Dig. 1. 1. 1.* Hujus studij duæ sunt positiones, publicum et privatum. *h. e.* membra, partes.

POSITIVÆ adverb. in re grammatica est idem alque in prima vel peculiari quadam et sui generis positione. *Priscian. 17. p. 1065. Putsch.* Principalia vero pronomina, id est ego, tu, mei, positive magis per singulos casus declinantur; quum non possit ego, secundum rationem casualium, mei Genitivum adhibere. *et mox.* Numeris quoque positive commutatis, ego, mei, nos, tu, tui, vos. *Adde eumd. ibid. p. 1066.*

PÓSITIVUS, a, um, adject. positivo, qui ponitur; et usurpatum tantum in re grammatica. ¶ 1. Generativum. *Gell. 10. 4. in lemmate.* Quod P. Nigidius argutissime docuit, nomina non positiva esse, sed naturalia. *h. e.* non positum fortuito, sed quadam vi et ratione naturæ facta esse, ut *Gell. ibi loquitur.* ¶ 2. Positiva nomina apud Grammaticos sunt, quæ primo posita sunt, et rem absolute ac simpliciter significant, ut *fortis, doctus, magnus:* ex quibus comparativa et superlativa ducuntur. *Cledon. p. 1893. Putsch. et Servius ibid. p. 1781.* ¶ 3. Positivum nomen, substantivum. *Macrob. 1. Saturn. 4.* Quum dicitur *formosa facies viridiorum, tunc viridia* quasi positivum ponitur, non accidens. *V. VIRIDIA.*

PÓSITOR, úris, m. 3. *fondatore, Déris,* qui ponit, conditor. *Ovid. 9. Met. 447. et in Aside terra Mænia constituit posituris habentia nomen. Id. 2. Fast. 63.* Templorum positor, templorum sancte restorator.

PÓSÍTURA, æ, f. 1. positus, positio, dispositio, *positura, situazione, disposizione.*

I.) Proprie. *Lucret. 1. 684.* sunt quedam corpora, quorum Concursum, motus, ordo, positura, figura, efficiunt ignes. *Cels. præf. ante med.* Eorum, quæ natura ante clausisset, posituram, colorem, figuram considerant. *Targa pro posituram* repositit ex MSS. positum, qua voce alibi sæpe *Celsus* usus est. *Propert. 4. 3. 36.* Qualis et hæc docti sit positura dei. *h. e.* descriptio et dispositio mundi. *Gell. 5. 3.* Juncturam posituramque ligni scite periteque factam considerat. *et 2. 21. a med.* Sidus, quod a figura posituraque ipsa, quia simile plaustrum videatur, *ἀμξξαυ* dixerunt.

II.) Translate. ¶ 1. De verborum colloca-

tionem. *et ibid. 27. 85. prolicisci. Id. 4. Att. 2. venire. Id. 10. Fam. 27. restituere. Seneca 1. Ira 7.* Ponere se in possessione. *Cic. Cæcin. 7. 19.* Esse in possessione honorum. *Inscript. apud Gruter. 208. QVVM PATER RVFINI ET POSTEA RVFINVS SEMPER IN POSSESSIONEM FVERINT. Cic. 7. Fam. 21.* Possessionem honorum dare cuiquam. *Cæs. 1. B. G. 44. extr. tradere. Nepos Timol. 2. tenere. Gell. 11. 18. circa med.* Fundi possessione dominum intervertere. *Justin. 11. 9. 8.* Ipse (*Darius*) omnia circumire, singulos (milites) hortari, veteris gloriæ Persarum imperij perpetuæ a diis immortalibus datæ possessionis admonere. *Id. 29. 2. 6.* Gratuitus habiturus, si in possessione imperij sui socium potius, quam hostes videret. *Id. 2. 1. 15.* Si ignis prima possessio rerum fuit, qui paulatim extinctus sedem terris dedit, etc. *h. e.* prius cuncta mundi obtinuit, occupavit: dein paulatim extinctus etc. — *Possessio vacua. V. VACUUS.*

II.) Translate. ¶ 1. Concreto, uti ajunt, sensu, frequenter sumitur pro ipsis rebus, quæ possidentur, præsertim immobilibus, *κρημα. Festus p. 241. 23. Müll.* Possessiones appellantur agri late patentes, publici privatique qui non mancipatione, sed usu tenebantur, et, ut quisque occupaverat, colebat. *At. colebantur; ul. possidebat. Cic. 6. Parad. 3. 51.* Prata, et areas quasdam magno aestimant, quod ei generi possessionum minime noceri potest. *et paullo sup. § 49.* Cujus possessio quo est major, eo plus requirit ad se tuendam. *Cæs. 1. B. C. 17.* Militibus in contione agros ex suis possessionibus pollicetur quaterna in singulos jugera. *Id. 1. B. G. 11.* Qui trans Rhodanum vicis possessionibus habebant. *Nepos Att. 14.* Omnibus ejus pecuniæ redditus constabat in Epiroticis et urbanis possessionibus. *Sall. Cat. 36.* Æs alienum meis nominibus ex possessionibus solvere possem. ¶ 2. Per metaphoram. *Cic. 3. Orat. 31. 122.* Nostra est omnis ista prudentiæ doctrinæque possessio, in quam homines, quasi caducam atque vacuum, abundantes otio, nobis occupatis, involaverunt. *et 2. ibid. 49. 200.* Quod ubi sensi me in possessione judicii ac defensionis meæ constitisse, etc. *Plancus ad Cic. 10. Fam. 7.* Possessionem laudis occupare. *et ibid. 21. a med.* Respublica in possessione victoriæ permanebit.

POSSESIUNÍCULA, æ, f. 1. *possessioncella,* parva possessio. *Cic. 13. Att. 23.* Mihi majori offensioni esse, quam delectationi, possessioniculas in eas.

POSSESIVUS, a, um, adject. *possessivo, κρητικός,* possessionem significans, ut — a) *Possessiva nomina,* quibus res possessa, vel ad aliquem pertinens significatur, ut *Ciceronianus, Pompejanus, Euandrius, Æneius. Ita Charis. 2. p. 128. et 133. Putsch. et Diomed. 1. p. 310.* Præterea *Priscian. 2. p. 585.* ponit inter possessiva etiam ea, quæ formam tantummodo possessivorum habent, ut *Romanus, Latinus:* item *ferreus, aureus* et alia multa, quæ ibi fuse persequitur. — b) *Possessiva pronomia* sunt *meus, tuus, suus, noster, vester,* quæ a pronomibus sunt. *Servius p. 1786. Putsch.* Sic *Quintil. 1. 5. 45.* In quibus patrium pro possessivo dicitur. — c) *Possessivus casus* est Genitivus, quia possessionem eo significamus, ut *Priami regnum. Priscian. 5. p. 670. Putsch.*

POSSESSOR, óris, m. 3. qui possidet, *possessore, παδώνε, κρητωρ.*

I.) Proprie. *Cic. 5. Phil. 7. 20.* Tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat divisor Antonius. *Id. 2. Off. 22. 78.* Rem agrariam tentant, ut possessores suis sedibus pellantur. *Horat. 1. Ep. 2. 49.* valeat possessor oportet, Si comportatis rebus bene cogitat uti. *Liv. 2. 41.* Id multos quidem Patrum, ipsos possessores, pericula rerum suarum terrebat. *Cic. 2. Orat. 70. 283.* Vide, Scaure, mortuus rapitur, si potes esse possessor. *Id. Quinct. 8. 30.* Iste, homo acerrimus honorum possessor, expulsor, eversor, usurpatore, occupatore, detentore, invasore. *Lucan. 6. 779.* regni possessor inestis. *h. e.* Plauto Inferorum rex. *Sil. It. 6. 686.* Possessor pe-

II.) Proprie abstracta significatione. *Festus p. 233. 1. Müll.* Possessio est, ut definit Gallus Ælius, unus quidam agri, aut ædificij, non ipse fundus, aut ager. *Paul. Dig. 41. 2. 1.* Possessio appellata est, ut Labeo ait, a sedioso, quasi positio, quia naturaliter teneat ab eo, qui ei insistit, quam Græci *κατὰ κρη* dicunt. *Cic. 12. Fam. 25.* Non solum spe, sed certa re et possessione deturbari. *Id. Mil. 27. 75.* Utrique mortem est minilatus, nisi sibi hæretorum possessione cessisset. *et ibid.* Dejicere aliquem de possessione fundi. *Id. Quinct. 26. 83.* Mittere aliquem in pos-

sessionem. *et ibid. 27. 85. prolicisci. Id. 4. Att. 2. venire. Id. 10. Fam. 27. restituere. Seneca 1. Ira 7.* Ponere se in possessione. *Cic. Cæcin. 7. 19.* Esse in possessione honorum. *Inscript. apud Gruter. 208. QVVM PATER RVFINI ET POSTEA RVFINVS SEMPER IN POSSESSIONEM FVERINT. Cic. 7. Fam. 21.* Possessionem honorum dare cuiquam. *Cæs. 1. B. G. 44. extr. tradere. Nepos Timol. 2. tenere. Gell. 11. 18. circa med.* Fundi possessione dominum intervertere. *Justin. 11. 9. 8.* Ipse (*Darius*) omnia circumire, singulos (milites) hortari, veteris gloriæ Persarum imperij perpetuæ a diis immortalibus datæ possessionis admonere. *Id. 29. 2. 6.* Gratuitus habiturus, si in possessione imperij sui socium potius, quam hostes videret. *Id. 2. 1. 15.* Si ignis prima possessio rerum fuit, qui paulatim extinctus sedem terris dedit, etc. *h. e.* prius cuncta mundi obtinuit, occupavit: dein paulatim extinctus etc. — *Possessio vacua. V. VACUUS.*

II.) Translate. ¶ 1. Concreto, uti ajunt, sensu, frequenter sumitur pro ipsis rebus, quæ possidentur, præsertim immobilibus, *κρημα. Festus p. 241. 23. Müll.* Possessiones appellantur agri late patentes, publici privatique qui non mancipatione, sed usu tenebantur, et, ut quisque occupaverat, colebat. *At. colebantur; ul. possidebat. Cic. 6. Parad. 3. 51.* Prata, et areas quasdam magno aestimant, quod ei generi possessionum minime noceri potest. *et paullo sup. § 49.* Cujus possessio quo est major, eo plus requirit ad se tuendam. *Cæs. 1. B. C. 17.* Militibus in contione agros ex suis possessionibus pollicetur quaterna in singulos jugera. *Id. 1. B. G. 11.* Qui trans Rhodanum vicis possessionibus habebant. *Nepos Att. 14.* Omnibus ejus pecuniæ redditus constabat in Epiroticis et urbanis possessionibus. *Sall. Cat. 36.* Æs alienum meis nominibus ex possessionibus solvere possem. ¶ 2. Per metaphoram. *Cic. 3. Orat. 31. 122.* Nostra est omnis ista prudentiæ doctrinæque possessio, in quam homines, quasi caducam atque vacuum, abundantes otio, nobis occupatis, involaverunt. *et 2. ibid. 49. 200.* Quod ubi sensi me in possessione judicii ac defensionis meæ constitisse, etc. *Plancus ad Cic. 10. Fam. 7.* Possessionem laudis occupare. *et ibid. 21. a med.* Respublica in possessione victoriæ permanebit.

POSSESIUNÍCULA, æ, f. 1. *possessioncella,* parva possessio. *Cic. 13. Att. 23.* Mihi majori offensioni esse, quam delectationi, possessioniculas in eas.

lagi pronaque Lutatus aura Captivas puppes ad litora victor agebat. — Apud Ictus *possessor* proprie dicitur rerum dumtaxat corporalium, juris vero *velut possessor*, ut ait *Ulp. Dig. 5. 3. 18. a med.* Huc pertinere videtur illud *Quintil. 7. 1. 38.* In schola quaeri nihil attinet, quum in declamationibus iisdem narrare et contradictiones solvere, tam ab actore, quam a possessore concessum sit. Ubi *Spalding.*: *Possessor* dici videtur pro *defensore*. Et sane *petitor* pro *accusatore* usurpatur; hinc *possessor* appellari potuit, qui aggressionem a se amoliretur: sic *Dig. 5. 1. 62.* Inter litigantes non aliter lis expediti potest, quam si alter *petitor*, alter *possessor* sit.

II.) Translate. *Petron. Satyr. 114.* Sæpissime Italici litoris Aquilo *possessor* convertebat hinc illuc obnoxiâ ratem. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

POSSESSORIUS, a, um, adject. *possessorio*, *κτητικός*, *possessivus*. *Tryphonin. Dig. 38. 2. 50.* Numquid prætor ei denegare *possessorias* actiones debeat? *Cajus 4. Institut.* (edente iterum *Goeschenio*) § 145. Honorum quoque emptori proponitur interdictum, quod quidam *possessorium* vocant.

POSSESSUS, a, um. *V. POSSIDRO* et *POS-SIDO*.

POSSESSUS, us, m. 4. *possessio*. In sexto casu sing. *Apul. de Mag.* Plurimis rebus *possessu* careo, usu fruor.

POSSESTRIX, icis, f. 3. *posseditrice*, quæ *possidet*. *Afranius* apud *Non. p. 150. 28. Merc.* Ejus *monilis* *possesstricem*.

POSSIBILIS, e, adject. Comp. *Possibitor*. — Possibilis est Ital. *possibile*, *fattibile*, *δυνατός*, qui fieri potest. *Quintil. 3. 8. 25.* Melius qui tertiam partem dixerunt *δυνατόν*, quod nostri *possibile* nominant: quæ ut dura videatur appellatio, tamen sola est. *Pompon. Dig. 28. 3. 16. ad fin.* Conditiones, si *possibiles* sunt et *existere* poterunt, efficiunt, ut etc. *Paul. ibid. 25. 2. 3.* Sed et cum uxore furti agi *possibile* est, si etc. *Id. Sentent. 3. 4. 1.* *Possibilis* conditio est, quæ per rerum naturam admitti potest; *impossibilibus*, quæ non potest. *Sedul. 4. 17.* *Possibile* est jus omne *Deo. Boeth. in Aristot. de interpr. ed. pr. p. 269.* Eligendum est hoc, quod est *possibilis*.

POSSIBILITAS, atis, f. 3. *possibilitas*, facultas, potentia. *Arnob. 1. 44.* Constat, *Christum* omnia illa, quæ fecit, nominis sui *possibilitate* fecisse. *Pallad. 3. R. R. 14.* In eia brachii sarmen-ta pro vitis *possibilitate* servabis. *Ammian. 19. 2. sub fin.* Medebatur suis quisque vulneribus pro *possibilitate*, aut curantium copia. *Capell. 4. p. 96.* Fandi *possibilitatem* per scholas *Ausonias* comparavit. *Id. 2. p. 40.* Ex hac divi-nandi *possibilitate* *Amphiarus* *Mopsus*que celebrati. *Cæli. Aurel. 1. Tard. 1. n. 22.* Juxta *virium* *possibilitatem*.

POSSIDĒO, sldes, sēdi, sessum, sidere, a. 2. *Possidet* legitur in *Monum. Scipion.* apud *Orell. Inscript. 555.* et in *Sentent. de limit. Genuat.* edente *Hudorfio*; in aliis vero *Inscript.* haud raro *posident*, *posidebunt*, *posideto*, *posidere*, item *posedit* et *posedet* pro *possedit*. — Part. *Possidens* I. b.; *Possessus* I. b. et e.; *Possessorius* et *Possidendus* I. b. — *Possidere* est, ut ait *Forcellinus*, a *pos* ptn *potis* et *sedere*, quasi *sedere* *possum*, ut ipsum *possum* a *potis* et *sum* conflat. Ceterum *possideo* est *idem* ac *teneo*, habeo in mea potestate, *κραταίω*, *κατέχω* (It. *possedere*, *tenere*, *essere* in *posse*, *avere*; Fr. *posséder*, *avoir* en sa *possession*, *être* propriétaire de; Hisp. *poseer*, *tener* en su *poder*, *ocupar*; Germ. *etwas besitzen*, in *Besitz* haben, *inne* haben, haben; Angl. *to possess*, *have*, *hold*, *enjoy*, *own*, *be* master of).

I.) Proprie. — a) Dicitur proprie de iis, quæ tangi possunt, ut ait *Festus p. 233. 3. Müll.*, et præcipue de rebus immobilibus. Vetus formula prætoris apud *Festum p. 233. 9. Müll.* Uti nunc *possidetis* eum fundum, quo de agitur, quod nec vi, nec clam, nec precario alter ab altero *possidetis*, ita *possideatis*: adversus ea vim *heri* veto.

Papinian. Dig. 41. 2. 49. Qui in aliena potestate sunt, rem *peculiarem* tenere possunt, habere et *possidere* non possunt: quia *possessio* non tantum corporis, sed etiam juris est. *Liv. 26. 11.* Solum, quod ipse bello captum *possideret* haberetque. — b) Hoc tamen discrimen non servatur. *Cic. Quinct. 6. 25.* Postulat a prætore *Nævius*, ut ex edicto bona *possidere* liceat. *Id. 4. Ferr. 18. 46.* Huic omnia utenda ac *possidenda* tradiderat. *Cæs. 6. B. G. 11.* Partem finitimi agri per vim occupatam *possidebant*. *Liv. 2. 41.* Adiciebat huic muneri agri aliquantum, quem publicum *possideri* a privatis *criminabatur*. *Horat. 4. Od. 9. 45.* Non *possidentem* multa vocaveris Recte beatum. *Justin. 38. 4. 7.* Galli Italiam maximis plurimisque urbibus *possident*. *Id. 20. 1. 4.* Aggreditur omnes Græci nominis Italiam *possidentes*. *Id. 11. 6. 1.* Nec perdenda ea, quæ *possessuri* venerint. *Tac. 6. Ann. 31.* Se *invasurum* *possessa* *Cyros*, et post *Alexandro*, per *vaniloquentiam* *jaciebat*. *Martial. 9. 102.* *Asse-*ruit *possessa* *maïis* *Pallatia* regnis. — c) Illa sunt *Ictiorum* *possidere* pro *emptore*, pro *donato*, pro *legato*, pro *dote*, pro *herede*, pro *suo*. h. e. *jure* *emptoris*, *rei* *donatæ*, *legatæ*, etc., de quibus sunt tituli 4. 5. 6. 7. etc. l. 41. *Dig.* — d) Absolute, prædia, aut domos *possidere*. *Callistrat. Dig. 47. 9. 7.* Hi qui *iusta* *litora* *maris* *possident*. *Ulp. ibid. 43. 14. 1. a med.* Qui *trans* *flumen* *possidebunt*. — e) De rebus *mobilibus*. *Plin. 9. Hist. nat. 35. 58. (119).* Duo *fuere* *marimi* *uniones* per omne ævum: utrumque *possedit* *Cleopatra*. *Cf. Val. Flacc. 1. 60.* *possessa* *dracone* *Vellera*.

II.) Translate. ¶ 1. Interdum *possideo* est *idem* ac *possido*, b. e. significat in *possessionem* venire, *invadere*, *occupare*, *potiri*, *prendere* *posse*, *occupare*, *impadronirsi*. *Vet. Poeta* apud *Cic. 3. Orat. 26. 102.* Sed quid video? ferro *sæptus* *possidet* *sedes* *sacras*. h. e. *obsidet*, *occupat*. *Cic. Dom. 42. 110.* Quum *forum* *armatis* *catervis* *perditorum* *hominum* *possideres*. *Id. 1. Herenn. 11. 19.* Magnitudine *tempestatibus* omnes *perterriti* *navim* *reliquerunt*, et in *scapham* *conscenderunt*, præter *unum* *ægrotum*. — Casu et *fortuito* *navis* in *portum* *incolumis* *delata* est: *illam* *ægrotus* *possidet*: *navim* *petit* *ille*, *cujus* *fuerat*. *Ovid. 4. Met. 686.* *veniens* *immenso* *bellua* *ponto* *Eminent*, et *latum* *sub* *pectore* *possidet* *æquor*. ¶ 2. Per *metaphoram* *possideri* *dicuntur*, quæ *quocumque* *modo* *babentur*, *tenentur*, ut *abstracta*. *Plaut. Mil. glor. 2. 5. 27.* *Possidere* *nomen*. *avere* *o tener* *nome*. *Id. Most. 1. 1. 31.* *pal-**mam*. *Id. Truc. prol. 13.* sæcli *mores* in *se*. *Vet. Poeta* apud *Cic. 1. Invent. 45. 83.* *Inv-**erecundum* *animi* *ingenium*. *Cic. Rosc. Com. 6. 17.* Qui *mediusfidius* *plus* *fidel* *quam* *artis*, *plus* *veritatis* *quam* *disciplinæ* *possidet* in *se*. *Id. Rosc. Am. 24. 66.* *Magnam* *vim*, *magnam* *neccitatem*, *magnam* *possidet* *religionem* *paternam* *maternam* *que* *sanguis*. *Ovid. 1. Fast. 586.* *Possidet* *hunc* *Jani* *sic* *dea* *mea* *sedes* *diem*.

POSSIDO, sldis, sessi, sessum, sidere, a. 3. Part. *Possessus* I. a et II.; *Possidendus* I. a. in fin. — *Possido* (ut *consido*, *desido*) et *possideo* est *Forcellino* *unum* *idemque*; sed *recentioribus* (*V. Kritz. ad Sall. Jug. 16. extr., F. A. Wolf. ad Tac. 2. Ann. 5.* et *Hertel. ad Tac. Agric. 18. med.*) *possido* est *idem* atque *alicujus* *rei* *possessionem* *capio*, in *possessionem* *venio*, *potior*, *occupo*, *invado*, *prendere* *posse*, *impadronirsi*, *occupare*, *invadere*, *conquistare*.

I.) Proprie. — a) De *hominibus*. *Lucret. 1. 965.* Usque adeo, quem quisque locum *possedit* (sic *Lachmann.*; *Forcellinus* *possidit*) in omnes *Tantumdem* *partes* *infinitem* *omne* *relinquit*. *Sall. Jug. 16. extr.* *Illam* *alteram* (*partem*) *Ad-**berbal* *possedit*. Sic *ibid. 48.* *Erat* in ea *parte* *Numidiæ*, *quam* *Adherbal* in *divisione* *possederat*, *flumen* *etc.* et *ibid. 11. ad fin.* *Persæ* a *parentibus* *digressi* *possedere* ea *loca*, quæ *proxima* *Carthagine* *Numidia* appellatur. *Cic. 2. Orat. 70. 283.* Quum *Scaurus* *nonnullam* *haberet* *invidiam* *ex* *eo*, quod *Phrygionis* *Pomp. j* *locupletis* *homi-**nis* *bona* *sine* *testamento* *possederat*. *Id. 1. leg.*

Agr. 2. 5. *Post* *autem* (*venire* *jubeat*) *agros* in *Hispania* *apud* *Carthagine* *novam*, duorum *Scipionum* *eximia* *virtute* *possessos*. *Auct. B. Alex. 34.* *Ne* *regnum* *Ariobarzani* *possideri* *vastiarique* *pateretur* a *Pharnace*. *essere* *occupato*. Sic *Justin. 2. 6. 15.* *Post* *Ægeum* *Theusis* *ac* *deinceps* *Thesei* *filius* *Demophoon* *regnum* *possedit*. *Curt. 4. 1. 27.* *Et* *quum* in *illo* *statu* *rerum* *id* *quæ-**que*, quod *occupasset*, *habiturum* *arbitraretur*, *velut* *certo* *jure* *possessum*, *Ægyptum* *petere* *de-**crevit*. *Tac. 14. Ann. 21.* *Majores* *quoque* *non* *abhorruisse* *spectaculorum* *oblectamentis*: et, *possessâ* *Achajâ* *Asiâ* *que*, *ludos* *curatius* *editos*. *Plin. 3. Hist. nat. 7. 13. (85).* *Possessa* *ab* *Ænotriis* *Italia*. *Petron. Satyr. 120.* *Quæ* *nova* *semper* *amas* *et* *mor* *possessa* *relinquis*. *Lucan. 6. 314.* *Deserit* *averso* *possessam* *numine* *sedem* *Cæsar*. *Sil. It. 7. 415.* *possessa* *litora* *proris*. *Id. 3. 423.* *possessus* *Baccho*. h. e. *ebrius*. — *Possi-**dere* *publice*, *confiscare*. *Cic. 11. Phil. 6. 15.* *Judicavit* *hostem* *Dolabellam*; *bona* *ejus* *censuit* *publice* *possidenda*. *Liv. 38. 60.* In *bona* *L. Scipionis* *posse* *publice* *questores* *prætor* *misit*. — b) De *inanimis*. *Lucret. 1. 385.* *nempe* *aer* *omne* *necesse* *st*, *Inter* *corpora* *quod* *fiat*, *possidat* *inane*. h. e. *occupet*, *obineat*, *impleat*. *Ovid. 1. Met. 31.* *circumduus* *humor* *Ultima* *possedit*. h. e. *infimum* *locum* *tenuit*. et *ibid. 355.* *pos-**sedit* *cetera* *pontus*. *Justin. 2. 1. 14.* *Ignis* *cuncta* *possedit*.

II.) Translate. *Cic. 5. Ferr. 68. 158.* *Quibus* *rebus* *non* *sensim* *atque* *moderate* *ad* *istius* *amic-**litiam* *adpreperat*, sed *brevi* *tempore* *totum* *homi-**nem* *totamque* *ejus* *præturam* *possederat*. *sera* *fatto* *padrone*. *Ovid. 1. Amor. 2. 8.* *Et* *posse-**ssa* *ferus* *pectora* *versat* *amor*. *Id. Heroid. 17. 107.* *Ad* *possessa* *venis* *præceptaque* *gaudia* *serus*. *Plin. 30. Hist. nat. 1. 1. (2).* *Possessis* *hominum* *sen-**sibus* *triplici* *vinculo*. *Aurel. Vict. Epit. 1. a med.* *Possessus* *amore* *conjugis*. *Plin. Paneg. 58.* *Miseros* *ambitionis*, qui *ita* *consules* *semper*, ut *semper* *Principes* *erant*: *quamquam* *non* *ambitio* *magis*, *quam* *livor* *et* *malignitas*, *videri* *potest*, *omnes* *annos* *possidere*. h. e. *occupare*, *singulis* *annis* *sibi* *consulatum* *vindicare*, *ne* *aliis* *ad* *eum* *gerendum* *locus* *relinquatur*.

POSSUM, pōtes, pōtest, pōtūi, posse, n. anom. — 1.º Quod ad *quantitatem* *attinet*, *possis* *secundam* *babet* *communem*. *Horat. 1. Sat. 2. 103.* *Metris* *possis* *ocula* *latus*. *Juvenal. 5. 10.* *quum* *possis* *honestius* *illic*. *Alii* *rectius* *leg. possit*. — 2.º *Plures* *sunt* *formæ*, quæ *apud* *veteres* *tan-**tum* *usn* *venerunt*, scil. — a) *Potissimum* *pro* *possum*, *quidam* *leg. apud* *Plaut. Curc. 5. 3. 23.*, et *potessunt* *pro* *possunt*, *apud* *eumdem*. *Pren. 1. 2. 17.*; *alii* *potis* *sum*, et *potis* *sum*. — b) *Ut* *siem* *pro* *sim*, *ita* *possiem*, *-es*, *-et*, *pro* *pos-**sim*, *-is*, *-it* *dixere* *Cic. Arat. 304.*; *Plaut. Bacch. 4. 5. 2.*, *Most. 2. 2. 34.* et *4. 2. 68.* et *alibi*. — c) *Potissim* *pro* *potis* *sim*, *possim*, est *Plauti* *Pers. 1. 1. 41.* — d) *Potissit* *pro* *possit* *vete-**rum* *nonnullorum* *fuil*, teste *Diomed. 1. p. 381.* *Putsch.*, et *habetur* *apud* *Fabret. p. 427.* in *vet. S. C. de Bacchanal.*; sed *potissit* *apud* *Lu-**cret. 5. 880.* — e) *Potesset* *pro* *posses* *est* *Lu-**cretii* *apud* *Non. p. 445. 29. Merc.*, ubi *alii* *leg.* *potisset* (quod *unum* *probat* *Lachmannus* *ad* *Lucret. 5. 880*): quod *alii* *eidem* *tribuunt* *etiam* *alio* *loco*, quem *refert* *Pseudo-Ascon.* *ad* *Cic. Divin. in Q. Cætil. 13.* — f) *Potesse* (et *pot-**isse* in *Codd.* *Lucilii* *apud* *Non. p. 445. 31. Merc.*) est *Plaut. Autul. 2. 4. 30*, *Cist. 1. 1. 32.*, *Epid. 2. 43.*, *Bacch. 3. 6. 30.* et *alibi*; *Ter. Eun. 4. 3. 24.*; et *Lucret. 1. 665.*, *2. 225.* et *1010.* — g) *Poteste*, *potesto*, *pot-**stote*, *possunto*, *personæ* *imperativi*, quas *agno-**scit* *Charis. 3. p. 231.* *Putsch.*, *nulla* *ab* *eo* *au-**ctoritate* *firmantur*. *Potesto* *tamen* *legitur* in *In-**script.*, quæ *pertinet* *ad* *ann. U. C. DCXVI.*, *apud* *Murat. 587. 1.* QVEM QVOMQVE VICTVS FVRENS RECERINT QVOD SE SENTIANT RAM REB SINTE SCE- LERE SINE PAVLO ALIS (h. e. alli) NE POTESO. — h) *Passiva* *terminatione* *potestur* *habent* *Lucret. 3. 1010.*, *Pacuvius* *et* *Quadrigar.* *apud* *Non. p. 508. 29. Merc.*, *item* *Scipio* *Afric.* *apud* *Fe-*

stum p. 241. 26. Müll. et Ennius apud Dio-med. 1. p. 381. Putsch., item Virg. 8. Æn. 402., ut in aliquot MSS. se vidisse ait Pierius, tametsi ipse cum aliis plerisque non probat. — Poterat-ur est Cælii apud Non. loc. cit. 33. et C. Gracch. apud Festum loc. cit., et Scauri apud Diomed. 1. p. 381. Putsch. — Possitur ejusdem Scauri ibid. — Possetur est Claudii Quadri-gar. apud Non. ibid. 30. — Possitur item Ca-ton. R. R. 154., ubi alii leg. possit. Et in vet. monum. apud Gruter. 509. l. 22. VBI DE PLA-NO RECTE LEGI POSSITVR. — Etiam possuntur a nonnullis veterum dictum fuisse, testatur Dio-med. 1. p. 360. Putsch. Verum passiva hæc for-ma antiqua est, et omnino obsolevit. — Part. Potens, ut Pote et Pottis, V. loco suo. — Pos-sum, contractum ex potis potens et sum, est idem ac valeo, polleo, facultas mihi est, vires habeo, δύναμις (It. potere, avere possa; Fr. pou-voir, avoir le pouvoir de, être capable de; Hisp. poder, tener expedita la facultad ó potencia de hacer alguna cosa; Germ. im Stande sein, können, vermögen; Angl. to be able, have power). ¶ 1. Generatim. — a) Universim. Cic. 6. Fam. 5. Quotiescumque filium tuum video, puliceor ei stundim meum sine ulla exceptione: gratiam autem cum hac exceptione, quantum valeam quantumque possim. Id. 4. Att. 13. Velim res istas et præsentem statum reipubl. rescribas ad me, quantum potes et va-les. Ita Aldus: alii quantum potest. Cf. Xenoph. Cyr. 5. 4. 25. ως ἂν δυναμέδα. et ibid. 5. 3. 14. Ἐγὼ δέ, ως ἂν δυνατὸν ἦ, ποροίσομαι. V. infra sub d. Id. 6. Phil. 7. 18. Quamobrem, Quirites, consilio, quantum potero, labore plus pæne, quam potero, excubabo vigilaboque pro vobis. Id. 2. ibid. 10. 23. Nihil prætermisi, quantum facere enlitque potui, quin etc. Id. 3. ad Q. fr. 5. circa med. Facerem tamen, ut possem, sed etc. Id. Amic. 1. 1. A patre ita eram deductus ad Scævnam, ut, quoad possem et liceret, a senis latere numquam miscderem. Id. 1. Tusc. 34. 83. Quid ego nunc lugeam vi-tam hominum? Vere et jure possum. Id. 2. ibid. 27. 65. Barbari quidam ferro decertare acerrima possunt, ægrotare virilitur non queunt. Horat. 1. Od. 28. 27. multaque merces Unde potest tibi defuât æquo Ab Jove. Id. Epod. 6. 3. Quin buc inanes, si potes, vertis minas Et me remorsu-rum petis. Sic Id. 2. Sat. 6. 39. Dixeris, expe-riar: si vis, potes, addit et instat. Id. ibid. 2. 7. cur hoc? Dicam, si potero. Justin. 9. 4. 10. De judicibus vitæ necisque suæ, quemadmodum pos-sunt, sententiam ferunt. Cic. fragm. pro Cornel. apud Ascon. Nihil unum posse contra multos. Id. 1. Orat. 10. 44. Huc amplius si quid poteris, non id mihi videbitur orator, sed Crassus sua quadam propria, non communi oratorum facul-tata posse. Cæs. 2. B. G. 8. Hostes, quod tan-tum multitudine poterant, etc. Cf. et Ter. Heaut. paullo infra allatum. Horat. Art. P. 439. melius te posse negares Bis terque expartum frustra, de-lere jubebat. Id. 2. Ep. 1. 257. Si quantum cu-perem, possem quoque. Ter. Heaut. prol. 13. Ille actor tantum poterit a facundia, quantum etc. Plin. Paneg. 61. Ut felicitatis est quantum vellis posse, sic magnitudinis velle quantum pos-sis. Cic. 3. ad Q. fr. 5. sub fin. Sed tamen quod fieri potest, non negligam. — b) Cum Superlat. Cic. 7. Fam. 17. circa med. Cæsari te commen-davi et tradidi, ut gravissima diligentissimeque potui. Id. Dom. 36. 95. Dico igitur, et quam possum maxima voce dico. — c) Potest fieri, ut, Ital. è possibile che, apud Cic. 13. Fam. 73. Mihi ita persuadeo (potest fieri, ut fallar) eam rem laud fore. Id. 1. Tusc. 3. 6. Fieri au-tem potest, ut recte quis sentiat, et id, quod sen-tit, polite eloqui non possit. Similiter Id. 4. Ferr. 77. 190. Fieri non potest, ut, quem video, te præto-re, in Sicilla fuisse, eum tu in tua provin-cia non cognoris. et 2. leg. Agr. 11. 29. Si hoc fieri potest, ut in hac civitate-quismam nullis consillis imperium aut potestatem assequi possit. h. e. assequatur. — d) Potest absoluta pro pot-est fieri, aut hujusmodi. Cic. 1. Fam. 2. ad fin.

Nos in senatu dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia, retinebimus. Plaut. Pseud. 2. 2. 38. Potest, ut alii ita arbitrentur, et ego ut ne credam tibi. Cic. Cluent. 37. 103. Nihil minus enim potest, ut illam multam non commiserit, accepisse tamen etc. Ter. Phorm. 2. 1. 73. Non, non sic futurum est, non potest. Id. Eun. 5. 1. 20. Comprehendi hominem jube, quantum potest. Plaut. Men. 5. 2. in fin. Ibo, atque arcessam medicum, quantum potest. — Si-militer Cic. 1. Tusc. 31. 76. m. Ego autem num-quam ita te in hoc sermone dimittam, ulla uti ratione mors tibi videri malum possit. A. Qui potest, quum ista cognoverim? Id. 1. Acad. (post.) 7. 29. Quia nihil aliter possit, atque ab ea constitutum sit. Alii leg. aliter esse possit. Liv. 10. 25. Detisque operam, ut hæc ara, quam illa, si quid potest, sanctius coli dicatur. — e) Non possum quin, non possum facere ut, non possum non cum Infinito, Ital. non posso a meno, non posso fare a meno di etc. Cic. 2. Orat. 10. 39. Non possum quin exclamem, ut ait ille in Trinummo (Plaut. Trin. 3. 2. 79.). Plaut. Mil. glor. 3. 1. 6. Et bene consultum inconsultum est, si id inimicis usui est, Neque potest quin, si inimicis usui est, obsit tibi. Bur-sus Cic. 2. leg. Agr. 3. 7. Neque enim ullo mo-dum facere possum, ut, quum me intelligam-consumem ita factum, ut nobilissimis hominibus longè præponerem, non et in hoc magistratu et in omni vita sim popularis. Id. 8. Att. 14. Ut nihil ad te dem litterarum, facere non possum. Id. ibid. 2. init. Aiteras (ad Cæsarem litteras) eod- dem die dedi, quo has ad te. Non potui non da-re, quum et ipse ad me scripsisset et Balbus. Id. 2. Nat. D. 21. 54. Quæ quum in sideribus ines-se videamus, non possumus ea ipsa non in de-orum numero reponere. Id. Amic. 2. 8. Animad-verti, te dolorem, quem acceperis quum summi viri, tum amicissimi morte, ferre moderate: nec potuisse non commoveri, nec fuisse id humani-tatis tuæ. — Et absolute Plaut. Bacch. 3. 6. 30. Video non potesse, quin tibi ejus nomen elo-quar. veggio non essere possibile che io etc. nisi quis subaudiat video me non potesse etc. — f) Minantis, aut urgentis sunt illa Plauti Amph. 1. 1. 190. Possum scire, quo profectus, enjus sis, aut quid veneris? et Ter. Eun. 4. 4. 44. Pos-summe ego hodie ex te exculpere verum? — g) Infinitum posse substantivi gerit vicem apud Ovid. 2. Met. 483. Posse loqui eripitur. et 11. ibid. 177. et dat posse moveri. h. e. movendi esse facultatem. ¶ 2. Speciatim, sæpe est auctori-tatem, vim, opes, potentiam habere. — a) De hominibus. Plaut. Cas. 2. 4. 4. Stultitia est, ei te esse tristem, cujus potestas plus potest. Id. Truc. 4. 2. 42. Vocat me, quæ in me plus pot-est. Cic. Quint. 21. 69. Qui tum et pot-erant, id audebant. Id. Rosc. Am. 1. 4. Qui apud me et amicitia et beneficiis et dignitate plurimum possunt. Cæs. 1. B. G. 18. Neque solum domi, sed etiam apud finitimas civita-tes largiter posse, atque hujus potentia causa etc. Liv. 1. 24. Tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque. Id. 8. 7. Cum illis ad-erit Juppiter ipse, fœderum a vobis violatorum testis, qui plus potest polletque. et ibid. 33. Pro-voce ad populum; eumque judicem fero qui cer-te unus plus, quam tua dictatura, potest pollet-que. Horat. 4. Od. 14. 8. Vindelici didicere nuper, Quid Marte posses. Nepos Dion. 3. Plato autem tantum apud Dionysium auctoritatis potuit valuitque eloquentia, ut etc. Liv. 21. 31. Regni certamine ambigebant fratres. Major-minore ab fratre et cætu juniorum, qui jure minus, vi plus poterant, pellebatur. — b) Tribuitur et rebus inanimis vim ad aliquid efficiendum habentibus. Cic. 5. Ferr. 57. 131. Plus aliquanto apud te pecuniæ cupiditas, quam judicii metus potuit. ebbe più forza. et 2. Orat. 42. 180. Ordo, et dispositio tantum potest in dicendo, ut ad vin-cendum nulla plus possit. Id. 1. Divinat. 10. 16. Quid scammonia radix ad purgandum, quid aris-tolochia ad morsus serpentum possit. Cæs. 6.

B. G. 30. Multum in re militari potest fortuna. Horat. 1. Ep. 2. 17. quid virtus et quid sapientia possit. et ibid. 12. 19. Quid velit et possit rerum concordia discors. Id. 4. Od. 2. 25. Senses sub mens, rite quid indoles Nutrita faustis sub penetralibus Posset. ¶ 3. Item speciatim, posse aliquam interdum significat posse feminiam vitare. Martial. 3. 32. Num possim vetulam, quæris Matrinia? possum. Adde Plauti loc. cit. in ADHINNO. ¶ 4. Item pro debere, oportere, æquum esse. Forcellinus hæc attulit. Cic. 2. Att. 9. Minore sonitu, quam putaram, orbis hic in republica est conversus: citius omnino quam potuit. et 3. ibid. 13. circa med. Si quisquam fuisset, qui me a turpissiuo consilio revocaret: quod unus tu facere maxime potuisti. Est qui hic refert et illud ejusd. 2. Legg. 3. 6. Recte igitur Magnus ille noster posuit in judicio, rempublicam nostram justissimas huic municipio gratias agere posse, quod ex eo duo sui conservatores exstitissent. ¶ 5. Pro bene valere, sanum esse, videtur poni in illo Cic. 2. Tusc. 19. 44. Si est tantus dolor, quantus Philo-ctetæ, bene plane magnus mihi quidem videtur, sed tamen nun summus. Nihil enim dolet, nisi pes: possunt oculi; potest caput, latera, pulmo-nes; possunt omnia. Possis tamen ita interpre-tari, possunt dolere oculi, etc.

POST, quod, ratione habita etymi, Scaliger (de Caus. Ling. Lat. p. 398.) contractum esse putat ex pone est; alii vero ex posino pro pono (unde posite, poste, posti, post) deducunt, est A) Ad-verbium; et B) Præpositio.

A) Adverbii more post usurpat sine casu, vel cum Ablativo temporis: quamquam non desunt, qui semper præpositionem esse ajunt et Ablativo etiam jungi, ut Servius ad Virg. 1. Ecl. 30.: at V. Priscian. 14. p. 987 et Charis. 2. p. 209. Putsch., et Hand. Tursell. vol. 4. p. 457. — Ceterum post ¶ 1. De loco usurpat et indicat id, cui aliquid est anteponitum; hinc est idem ac pone, a tergo, retrorsum; eique opponuntur ante et post (It. di dietro, in dietro; Fr. en arrière, par derrière, après; Hisp. atras, detrás, despues, tras; Germ. hinten, hinterwärts, hintennach; Angl. behind). — 1.) Proprie. Liv. 22. 5. Fors conglobat et animus suus cuique ante aut post pugnandi ordi-nem dabat. Cic. Mil. 10. 29. Cadere incipiunt ejus servos, qui post erant. Plin. 11. Hist. nat. 45. 102. (249). Lacertis priora genua post cur-vantur, posteriora in priorem partem. h. e. retrorsum curvantur. Forcellinus addit etiam illud Nepot. Eumen. 5. Substringebat caput (equorum) loro alius, quam ut prioribus pedibus plane terram possent attingere: deinde post verberibus cogebat exsultare. co' piedi di dietro. Plerique tamen post apud Nepot. de tempore accipiunt. V. sub 2. b. — 2.) Figurate de gradu. Sall. Cat. 23. extr. ed. Krütz. Sed ubi pericu-lum adveoit, invidia atque superbia post fuere. Cf. Ter. Adelph. 2. 3. 9. Qui omnia sibi post putavit esse præ meo commodo. ¶ 2. Sæpis-sime ponitur de tempore et habet significationem rei succedentis. — a) Absolute. Vel. Poeta apud Plin. 35. Hist. nat. 10. 37. (115). Quem nunc et post semper ob artem hanc Ardea laudat. Ennius apud Cic. 1. Divinat. 20. 40. o gnata, tibi sunt ante ferendæ Arminæ, post ex fluvio fortuna resistet. Plaut. Men. 3. 2. 7. ob-servabo, quid agat; Hominem post adibo atque alloquar. Ter. Hecyr. 4. 3. 2. Istuc est sapere, qui ubicumque opus sit, animum possis flectere: quod sit faciendum post, idem hoc nunc si fe-ceris. Cic. 7. Fam. 5. Ut initio mea sponte, post autem invitatu tuo mittendum duxerim. Id. 3. Fin. 6. 22. Non inest io primis naturæ conciliationibus honesta actio; consequens enim est, et post oritur. h. e. progrediente natura et rationis luroine exorto, quum io primo appetitu non fuisset. Id. Rosc. Am. 30. 84. De Capitone post viderimus, si, quemadmodum paratum audio, testis prodierit. Cæs. 3. B. G. 5. Milites certiores facit, paulisper intermitterent prælium, seque ex labore reficerent; post dato signo ex

castris erumperent. *Liv.* 29. 27. Divi divaque, vos precor quæsoque, quæ in meo imperio gesta sunt, geruntur postque gerentur, ea mihi etc. *Virg.* 5. *Æn.* 507. Post acer Mæstheus adducto constitit arcu. *Horat. Art. P.* 75. Versibus impariter junctis querimonia primum, Post etiam inclusa est voti sententia compos. Adde *eumd.* 1. *Sat.* 3. 102. et *Art. P.* 111. — *Sall. Jug.* 55. Rursus aliis, post aliis militari. — b) Cum additis inde, deinde, in quibus pleonasmus esse nonnullis videtur. *Ennius* apud *Farron.* 5. *L. L.* 59. *Müll.* Ova parere solet genus pinnis condecoratum. Non animam: et post inde venit divinitus pullis ipsa anima. *Lucret.* 3. 529. Inde pedes et crura mori, post inde per artus Ire alius tractum gelidi vestigia leti. *Ter. Andr.* 3. 2. 3. Primum fac, istæc ut lavet: post deinde quod jussi ei dare bibere, date. Adde *Senec. 2. Benef.* 34.; et *Virg.* 5. *Æn.* 321. — c) Cum addito Ablativo temporis. *Cic. Flacc.* 23. 56. Pecunia recuperata est multis post annis. *Id. Brut.* 60. 248. et 2. *Divinat.* 33. 71.; et *Liv.* 2. 16. Res, quas Cæsar anno post, et deinceps reliquis annis administravit, un anno dopo, et *Plaut. Men. prol.* 36. Paucis diebus post, et 5. 9. 72. Multis annis post. *Liv.* 32. 5. a med. Ipse post paucis diebus graviore secutus agmine. Sic *Inscript.* apud *Murat.* 318. 1. LIBERTI LIBERTORVM HOC MONIMENTVM NEGLENTIÆ (num neglegenter legendum?) CVRATVM POST MVLTIS ANNIS RESTITVERVNT. *Cic. Brut.* 91. 316. Biennio post. *Id. 4. Att.* 16. 12. Hora post. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 61. et revocas nono post mense. *Virg.* 1. *Ecl.* 30. longo post tempore venit. *Justin.* 1. 7. 19. Brevi post tempore. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 25. 42. (103). Parvo post florent piras et cerasus, scil. parvo tempore. *Pacuvius* apud *Non.* p. 444. 3. *Merc.* Quam te post multis tuor tempestatibus? — d) Jungitur cum aliis Adverb. in o desinentibus. *Cic.* 16. *Fam.* 5. sub fin. Malo te paullo post valentem, quam statim imbecillum videre. *Cæs.* 1. *B. C.* 22.; et *Liv.* 5. 57. Quum senatus post paullo haberetur. *Virg.* 3. *G.* 476. Nunc quoque post tanto. *Nepos Pausan.* 3. At ille post non multo ad exercitum rediit, et *Cim.* 3. Post neque ita multo Cyprum missus. *Cic. Cæcin.* 4. 11. Aliquanto post Fulcinius prædia mercator. *Id. Orat.* 30. 107. Post aliquanto sentire cepimus. *Liv.* 2. 31. Cum Equis post aliquanto pugnatum est. *Plaut. Merc.* 2. 1. 10. Ea Simia adeo post baud multo ad me venit. — e) Post- quum, post-ubi, post- quam, ut apud *Cic. Cluent.* 24. 67. Post autem quum esset Scamander unius Staleni sententia absolutus, acrioribus saluti suæ remediis subveniendum putavit. Adde *eumd. Mur.* 13. 29. *Sall. Cat.* 24. Primo ingentes sumptus toleraverant; post, ubi ætas tantummodo quæstui, neque luxuriæ modum fecerat, æs alienum grande conflaverant. *Id. ibid.* 6. Post, ubi pericula virtute propulerant, sociis atque amicis auxilia portabant. *Cic.* 12. *Att.* 1. Undecimo die postquam a te discesseram, hoc litterularum exaravi, et 13. *ibid.* 4. Filius anno post quæstor fuit, quam consul Mummus. Adde *Liv.* 42. 2. Rursus *Cic.* 12. *Att.* 49. Heri non multo post, quam tu a me discessisti etc.

b) Præpositio post Accusativum regens demonstrat ordinem loci et temporis. § 1. De loco post est pone-, dietro. — 1.º) Proprie. *Sulpicius* apud *Cic.* 4. *Fam.* 5. Post me erat Ægina, ante Megara, dextra Piræus, sinistra Corinthus. *Plaut. Epid.* 2. 2. 52. Occipere aliæ mulieres duæ post me sic fabulari inter sese. *Cæs.* 2. *B. G.* 9. Quod (flumen) esse post nostra castra demonstratum est. *Id. 7. ibid.* 83. Post montem se occultavit, et *ibid.* 88. Repente post tergum equitatus cernitur. *Id. 2. ibid.* 19. Post eas (legiones) totius exercitus impedimenta collocarat. *Sic Curt.* 4. 12. 9. Post quas quinquaginta quadrigas Pbradate magno Caspiorum agrine antecedeat. *Virg.* 3. *Ecl.* 20. tu post caecata latebas. *Sic Horat.* 1. *Sat.* 8. 36. post magna (junam) latere sepulcra. *Id. 3. Od.* 1. 40. Post equitem sedet atra cura. *Auct. B. Afr.*

18. Hostibus post collem dejectis. *Ovid.* 1. *Amor.* 2. 31. manibus post terga retortis. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 11. (45). Rejectis post terga manibus. *Id.* 35. *ibid.* 10. 36. (68). Ambire eam se ipsa debet extremitas et sic desinere, ut promittat alia post se. *Liv.* 22. 4. Baliares ceteramque levem armaturam post munitis circumducit. — 2.º) Figurata est infra, sotto. *Horat.* 3. *Od.* 9. 6. neque erat Lydla post Chloen. h. e. minus amabatur. *Cels.* 2. 18. circa med. Piscium gravissimi sunt ex quibus salsamenta fieri possunt: deinde hi, qui ceteri: tum plani: post quos etiam leviores sunt lupi mullique: et post hos omnes saxatiles. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 2. 8. (34). Equester ordo et nunc post populum scribitur, quia novissime ceptus est adjici. h. e. extremo loco, senatus, popululusque R. et equester ordo. Similiter *Sall. Jug.* 73. ad fin. Uti opifices agrestesque omnes-relictis operibus frequentarent Marium, et sua necessaria post illius honorem ducerent. *Liv.* 2. 56. Post publicam causam privato dolore habito. *Sic Tac.* 3. *Hist.* 64. Id Vespasiano (convenire), ut ceteri post Sabinum haberentur. *Seneca Ep.* 104. ante med. Tantus erit ambitionis furor, ut nemo tibi post te videatur, si aliquis ante te fuerit. — 3.º) Post rem aliquam, eam sequendo. *Pallad.* 5. *R. R.* 8. Quum ad eum convenierint apes, atque ingressæ fuerint post odorem, foramen pollice claudes. *Pontedera malebat* propter odorem, *Columella enim* ad odorem. § 2. Sæpissime de tempore ponitur et demonstrat ipsius temporis ordinem, dopo. — a) Cum nominibus temporis. *Plaut. Rud.* 5. 3. 60. Numquam hercle-iterum defraudabis me quidem post hunc diem. *Cæs.* 6. *B. G.* 33. Discedens post diem septimum sese reversurum confirmat. *Id.* 4. *ibid.* 36. Paulo post mediam noctem naves solvit. *Liv.* 7. 18. Ablato post undecimum annum a plebe consulatu. *Phædr.* 1. 17. Post paucos dies. *Liv.* 41. 25. Paucos post dies. *Id.* 31. 24. Paucas post horas. *Cic. Rosc. Am.* 44. 128. Aliquot post menses. — Notandum illud *Cic.* 3. *Att.* 7. Alii pueri post diem tertium ejus diei alias litteras redderunt. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 7. 24. (71). Post paulum. h. e. paullo post. *Sic Cæs.* 7. *B. G.* 50. extr. Ita pugnans post paulum concidit, et *Quintil.* 2. 17. 25. Post paulum clarius ostendemus. — b) Cum nominibus rerum tempore quodam actarum, aut hominum aliquando viventium. *Cic.* 4. *Fam.* 4. circa med. Sic fac existimes, post bas miseria, id est postquam armis disceptari ceptum est de jure publico, nihil esse actum aliud cum dignitate. *Id.* 3. *Ferr.* 7. 18. Post hunc statum rei publicæ, quo nunc utimur. *Sall. Jug.* 5. Bello Punico secundo, quo-Hannibal post magnitudinem nominis Romani Italiæ opes attriverat, Massinias etc. h. e. postquam Rumanii magni facti sunt et ad tantum potentia fastigium pervenerunt. *Id. Cat.* 5. Hunc post dominationem L. Sullæ libido maxima invaserat reipublicæ capiunda. *Id. Jug.* 15. Neque post insidias Jugurthæ effuso exercitu prædari. *Nepos Att.* 9. Quum fundum emisset in diem, neque post calamitatem versuram facere potuisset. h. e. postquam in calamitatem inciderat. *Tac.* 1. *Ann.* 68. Inguiomertus post vulnus pugnam deseruit. h. e. postquam vulnere ictus est. *Justin.* 8. 1. 6. Quasi post arma et bellum locum legibus reliquissent. h. e. postquam arma sumperant et bellare ceperant. *Horat.* 1. *Od.* 18. 5. Quis post vina gravem militiam aut pauperiem crepat? h. e. post benignam computationem. Cf. *eumd.* 2. *Sat.* 4. 59. nam lactuca innatat acri Post vinum stomacho. *Cic.* 2. *Phil.* 38. 97. Ne post M. Brutum proconsulem sit Creta provincia. *Sic Id.* 9. *Fam.* 14. Quem quidem post te consulem solum possumus vere consulem dicere. *Id.* 4. *Tusc.* 3. 7. Post Amasinum autem multi ejusdem æmuli rationis multa quum scripsissent etc. *Seneca Ep.* 119. Post Darium et Indos pauper est Alexander. h. e. victo Dario. *Lucan.* 2. 634. quas est vulgata per urbes Post me Roma ducem. h. e. postquam ego dux eram factus. — Et addito tempore definit. *Cic. Balb.* 21. 48.

Quum paucis annis post hanc civitatis donationem acerrima de civitate questio Licinia et Mucia lege venisset. *Id.* 6. *Att.* 1. Qui magistratus multis annis post decemvros institutus est. — c) Cum Participio præteriti temporis, ut mme id tempus designetur, quod inde ab aliqua re facta sequutum est. *Cic.* 6. *Cat.* 7. 14. Causa est post urbem conditam hæc inventa sola. *Id. Harusp. resp.* 8. 16. Post hanc urbem constitutam. *Id.* 1. *Divinat.* 44. 100. Sexennio post Vejos captos. *Liv.* 27. 34. et 31. 5. Paucis mensibus post pacem Carthaginiensibus datam. *Id.* 27. 30. Paucis post prælium factum ad Bæculam diebus. *Cic. Brut.* 62. 224. Longe post homines natos improbissimus C. Servilius Glaucia. *Sic Id. Balb.* 10. 26. Quum pauci post genus hominum natum reperti sint, qui etc. *Id.* 5. *Ferr.* 17. 44. Quod nemo umquam post hominum memoriam fecit. Adde *eumd.* 2. *Cat.* 13. 28. et *Pis.* 27. 65. *Sic Nepos Themist.* 5. extr. Maxima post hominum memoriam classis. dopo che 'l mondo è mondo. — *Horat. Art. P.* 141. Dic mihi, Musa, virum, captæ post mœnia Trojæ Qui mores hominum multorum vidit et urbes. *Ovid.* 12. *Met.* 607. Quod Priamus gaudere senex post Hectora posset. h. e. post mortem Hectoris. — d) Post cum Accus. temporis sequente quam vel quo. *Cæs.* 4. *B. G.* 28. Post diem quartum, quam est in Britanniam ventum, naves ex porta solverunt. Adde *Cic. Mil.* 16. 44. et 9. *Att.* 12. *Sic Nepos Arist.* 3. Decessit post annum quartum, quam expulsus fuerat. *Id. Cim.* 3. Post annum quintum, quo expulsus erat. — e) Post omnia est *Cic. Orat.* 35. 122. Post omnia, perorationem concludere. — f) Post id, post illa, post hoc, post hæc, (post ea, V. infra sub g. et POSTEA), Comici præcipue, sunt postea. *Plaut. Cas.* a. 1. v. 42. Post id, quum lassus fueris et famelicus etc. *Id. ibid.* v. 32. Post id locorum-dabitur tibi amphora una. *Sall. Jug.* 72. Neque post id locorum Jugurthæ dies aut nox ulla quietæ fuit. *Plaut. Curs.* 1. 2. 43. Tum qui vendidit, numquam post illa vidi. *Ter. Phorm.* 2. 2. in fin. Si enim sustinueris, post illa jam, ut labeat, ludas licet. V. POSTILLA. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 175. Gestit enim numum in loculos demittere, post hoc Securus, cadat an recto stet fabula talo. *Plin.* 5. *Ep.* 1. Post hoc ille cum ceteris subscripsit. Adde *Martial.* 4. 73.; *Sueton. Gramm.* 3.; *Calpurn.* 3. 59.; et *Colum.* 12. *R. R.* 38. 2. *Quintil.* 6. pr. 9. Una post hæc Quintiliani mei spe ac voluptate nitebar. *Propert.* 1. 4. 19. Nec tibi me post hæc committet Cynthia. *Sic Lachmannus* restituit apud *eumd.* 1. 15. 13. quamvis numquam post hæc visura dolebat. *Alit leg.* posthac. Adde *Cels.* 1. 2.; *Colum.* 12. *R. R.* 2. 1. et 3. *ibid.* 4. 3.; *Tac.* 3. *Ann.* 16.; et *Sueton. Ner.* 25. et *Fitell.* 5. — g) Quod ad collocationem attinet, post suo casui postponitur apud *Cic.* 2. *Tusc.* 6. 15. Hunc post Rhodius Hieronymus, vacare dolore, summum bonum dixit. — Inter præpositionem et casum interdum aliqua particula interseritur, ut apud *Cic.* 2. *Fyn.* 13. 43. Itque hic ipse jam pridem est rejectus; post enim Chrysippum non sane est disputatum. *Sic Id.* 2. *Off.* 8. 27. Post vero Sullæ victoriam. *Id.* 3. *Ferr.* 41. 106. Qui ab A. Postumio, Q. Fulvius censoribus, postve ea fecit, fecerit. *Sic Liv.* 39. 3. Et quem M. Claudio, M. Livio censoribus, postve eos censores, ipsum parentemve ejus apud se censum esse prubassent etc. *Id.* 41. 9. Qui socii ac nominis Latini, ipsi majoresve eorum, M. Claudio, T. Quinctio censoribus, postque ea, apud socios nominis Latini censi essent, etc.

POSTANTE, adverb. ut erante, inante. *Varro* 6. *L. L.* 87. *Müll.* Postante conventionem habet. *Ita Scalig.* in *Append. ad conjectan.* Alii post autem. *Müllerus post tum*, probante *Hand.*, *Tursell.* vol. 4. pag. 502.

POSTAUCTUMNALIS, e, adject. post auctumnum veniens. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 16. (54). Pira Anciana postauctumnaia, acedulo sapore jucunda.

POSTCANTATIVUS, a, am. *V.* ANTECANTATIVUS.

POSTDELICTUM, i, n. 2. delictum postea commissum. *Ulp. Dig. 29. 2. 71. § 9.* Qui semel se abstulit, quemadmodum ex postdelicto obligatur.

POSTEA, adverb. Videtur ultimam produxisse *Plaut. Fœn. 1. 1. 19.* Si auctoritatem postea defugeris. *Bothe* ex MSS. edidit *postera*, nempe die. — Quoties apud poetas (excipio comicos) reperies (quod perraro fiet), rectius post ea divisum scribes, nam conjunctum languet. Sic apud *Ovid. 1. Fast. 165.* Post ea mirabar, cur non sine litibus esset Prima dies. *Handius* vero, *Tursell. vol. 4. pag. 503.*, postea biyllabum esse ait. — Postea (ex post ea, ut præterea et antea ex præter, ante et ea) est idem ac post ea, post, post hæc, post id, post illa, *στὴν ἀπὸ τοῦ* (It. dopo, di poi, dappoi, poscia; Fr. ensuite, après, puis; Hisp. despues, tras, desde; Germ. hernach, nachher; Angl. afterward, after that or this, hereafter).

1.) Proprie. ¶ 1. De tempore sæpissime ponitur. — a) Cum oppositis nunc, ante, tum. *Liv. 5. 4.* Quam hoc consilium collegarum meorum-necessarium fuerit, postea disseram: nunc de ipsa conditione dicere mihi tantum libet. *Cels. 7. 7. n. 8.* Si superior palpebra est, ante: si inferior, postea propius ipsis pilis incidendum. *Plin. 22. Hist. nat. 22. 46. (95).* Frazini folia nec postea nascentia, nec ante decidentia. *Id. 28. ibid. 12. 50. (184).* Foveri et ante et postea jubent. *Liv. 2. 9.* Nec quisquam unus malis artibus postea tam popularis esset, quam tum bene imperando universus senatus fuit. — b) Universim. *Cato R. R. 156.* Postea, ubi occupiet fervere, paulisper dimitto. *Plaut. Asin. 2. 2. 90.* Inde huc veniet postea. *Id. Stich. 4. 2. 43.* Deos salutabo modo, postea ad te continuo transeo. *Cæs. 5. B. G. 27.* Navis prioris commeatu, et quas postea Labienus faciendas curaverat. *Id. 1. ibid. 21. extr. P.* Considius, qui in exercitu P. Sullæ, et postea in M. Crassi fuerat. *et ibid. 40.* Quos aliquandiu inermos timuissent, hos postea armatos et victores superarunt. *Cic. 3. Fam. 18. 61.* Nam bonum illud et malum, quod sæpe jam dictum est, postea consequitur. *Id. Brut. 3. 12.* Posteaque prosperæ res deinceps multæ consecutæ sunt. *Liv. 2. 16.* Additis postea novis tribulibus. *Justin. 12. 7. 10.* Filiumque ab eo genitum Alexandrum nominavit, qui postea regno Indorum potitus est. — c) Cum Ablativis aliquando, multo, brevi raro usurpat. *Cic. 2. Invent. 51. 154.* Postea aliquanto ipsos quoque tempestas iactare cepit. *Id. 1. Cat. 6. 15.* Neque enim sunt aut obscura, aut non multo postea commissa. *Alii tamen aliter leg. Plin. 13. Hist. nat. 1. 2. (13).* Postea multo successit propter gloriam appellatam megalium. *Cic. 7. Verr. 54. 142.* Brevis postea est mortuus. — d) Etiam vocabulo postea adjicitur præter necessitatem deinde, ut apud *Cic. Mil. 24. 65.* Deinde postea se gladio percussum esse. *Adde eumd. Cluent. 26. 71. et 4. Tusc. 1. 2. Sic Liv. 41. 24. extr.* Legati deinde postea missi ab rege. *Cels. 7. 8. a med.* Trajicere id cavum acu satis est, postea deinde imponere id, quod purget. — e) Postea loci, ut post id locorum, postea. *Sall. Jug. 102. Kritz.* Postea loci consul pervenit in oppidum. *Kritzius et Faber* divisim scribendum esse putant. — f) Ad tempus designandum, quum, ubi adjunguntur. *Cæs. 2. B. C. 17.* Postea vero, quum Cæsarem ad Massiliam detineri cognovit, se quoque ad motum fortunæ movere cepit. *Cic. 2. Nat. D. 35. 90.* Philosophi debuerunt, si forte eos primus aspectus conturbaverat, postea, quum viderent motus finitos etc., intelligere inesse aliquem etc. *Adde eumd. Cluent. 67. 192.; et Liv. 5. 54. et 29. 22. Cato R. R. 156.* Postea, ubi deorsum versus ibit, beminam-bibat. — g) Postea quam, divisim vel junctim scriptum, usurpatur quum temporis ratione duæ res componuntur, et est idem quod postquam, dopo che, da poi che, *ἐπειδὴ, ἐπειδὴ.* *Cæs. 4. B. G. 37.* Postea vero quam equitatus in conspectum venit,

etc. *Cic. 3. Fam. 7. ad fin.* Postea vero quam ita cepi, etc. *Sall. Jug. 29. Kritz.* Postea vero quam participem negotii Scaurum accepit. *Cic. 2. Off. 1. ad fin.* Posteaquam honoribus inservire cepi. *Id. 10. Fam. 1.* Posteaquam de medio cursu reipublicæ voce sum revocatus. *Id. 5. Fin. 1. 2.* Hostiliam dico, non hanc novam, quæ minor mihi esse videtur posteaquam est major. *Sic Justin. 2. 14. 3.* Posteaquam nullo pretio libertatem videt his venalem, etc. *Cic. Rosc. com. 11. 30.* Qui posteaquam e scena non modo sibilis, sed etiam convicio explodebatur, confugit in hujus domum. *Adde eumd. 7. Fam. 5. Id. Cæcin. 21. 69.* Posteaquam bis consul et censor fuerat. — Addito tum apud *Cic. 4. Verr. 29. 70.* Posteaquam ad causam dicendam ventum est, tum vero sine metu, sine cura omnes erant. *Adde eumd. 3. Tusc. 27. 66.* — Sequenti repente, statim, apud *Cic. 4. Verr. 56. 138.* Posteaquam ego inquirendi causa in Siciliam veni, repente istius amicus (ille) factus est. *Adde 7. ibid. 41. 106. et 7. ibid. 37. 96.* Quem posteaquam inanem locum offenderunt, statim sine nullo metu in portum ipsum penetrare cœperunt. *Adde eumd. ibid. 69. 178.* ¶ 2. In comparationibus, hoc est de gradu vel dignitatis ordine. *Plin. 17. Hist. nat. 16. 26. (121).* Fertillissima omnium inoculatio, postea emplastratio. *et ibid.* Capacissima insitorum omnium ducitur platanus, postea robur. *et ibid. 22. 35. (176).* Optimum autem, matrem esse firmam, postea setum andacem.

1.) Translate. ¶ 1. Pro præterea. *Plaut. Merc. 2. 3. 35.* Nescio quid meo animo est ægre, pater; postea hac nocte non quievi satis ex mea sententia. ¶ 2. Quid postea? quid inde? quid hinc sequitur? *Ter. Eun. 4. 7. 23.* Distin', hos mihi dies soli dare te? *TRIA.* Quid tum postea? *Cic. Rosc. Am. 33. 94.* Quid postea, si Romæ assiduous fuit? *Liv. 4. 4.* At enim nemo post reges exactos de plebe consul fuit. Quid postea? e per questo?

POSTEAQUAM. *V.* POSTEA sub I. 1. g. POSTELLA, æ, f. 1. idem ac postilena. *Isid. 20. Orig. 16.* Antella, quasi ante sellam, sicut et postella, quasi post sellam.

POSTEO, is, ire, n. 4. andar dopo, essere inferiore, post aliquem eo, inferior sum: cui anteire opponitur. *Sidon. 1. Ep. 11. a med.* Qui Severinum sicut honore postibat, ita favore præcesserat.

POSTER. *V.* POSTERUS inii. POSTERGANEUS, a, um, adject. qui post tergum et retro est. *Arnob. 4. 5.* In septentrionem si ora traduxero, erit mihi sinister occasus, qui ab sole posterganeus habebitur. *Cæll. Aurel. 3. Acut. 6.* Raptus vero posterganeus, quem opisthotonon Græci vocant, est involuntaria colli retractio.

POSTERGO, as, are, a. 1. post tergum relinquere, atque adeo negligere. *Gloss. Lat. Gr. Postergo, μεσσηται.*

POSTERI, òrum. *V.* POSTERUS sub A. I. f. POSTERIOR, ius, òris, adject. *V.* POSTERUS sub B.

POSTERITAS, atis, f. 3. posterum, seu futurum tempus, et ipsi homines, qui post nos erunt, οἱ ἀπογόνοι (It. posterità, discendenti, posteri; Fr. postérité, descendants; Hisp. posteridad, descendient; Germ. d. Zukunft, zukünftige Zeit, Nachwelt, Nachkommenschaft; Angl. posterity, succeeding generations, descendants, afterages).

1.) Proprie. *Cic. Amic. 4. 15.* Sperare videor, Scipionis et Lælii amicitiam notam posteritati fore. *Id. 12. Att. 19.* Domini innumerabiles fieri possunt in infinita posteritate. *Id. 2. Phil. 22. 54.* Hujus rei nec posteritatem quidem omnium sæculorum unquam immemorem fore. *Ovid. 1. Fast. 239.* Ad bona posteritas puppim servavit in ære. *Id. 3. Pont. 2. 30.* Si tamen a memori posteritate legar. *et 4. ibid. 8. 48.* Notitiam æræ posteritatis habet. *Id. 4. Trist. 9. 26.* Perpetuæ crimen posteritatis eris. *Id. Heroid. 16. 374.* Nomen ab æterna posteritate ferens. *Id. 2. Pont. 6. 34.* in ore frequens posteritatis eris.

Propert. 3. 1. 34. Hænerus Posteritate suam crescere sentit opus. *coll' andar del tempo. Cic. 1. Tusc. 15. 35.* Quum optimus quisque maxime posteritati serviat. *h. e. famæ apud posteros. Quintil. 10. 1. 31.* Historia non ad actum rei, sed ad memoriam posteritatis componitur. — In posteritatem, in posterum. *Justin. 2. 3. 16.* Nec passuras, ut in posteritatem Scytharum genus intercidat. — Dicitur interdum de tempore mox futuro, etiam viventibus nobis. *Cic. 2. Fam. 18. in fin.* Si me audies, vitabis inimicitias, et posteritatis otio consules. *Id. 1. Cat. 12. 29.* Verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidiæ mihi in posteritatem redundaret. *Cæs. 1. B. C. 13.* Proinde habeat rationem posteritatis et periculi sui.

II.) Translate. ¶ 1. De bestiis. *Juvenal. 8. 62.* Sed venale pecus Coryphæi, posteritas et Hirpini. ¶ 2. Posteritas quatenus opponitur prioritati, ut barbare loquuntur scholæ. *Tertull. Præscript. 31.* Principalem veritati, et posteritatem mendacitati deputare.

POSTERIUS. *V.* POSTERUS sub B. POSTERO, as, avi, are, n. 1. differire, postpone, in posterum differo, *ὑστερεῖν. Pallad. 12. R. R. 4.* Oliva quum varia cœperit esse, colligitur, ex qua primum fiet oleum: nam quum tota nigrescet, quod speciei merito posteravit, fundendi ubertate compensat. *Schneider.* de hac voce dubitat; *Crescentius* enim habet derogavit.

POSTERŪLA, æ, f. 1. deminut. a posterus. ¶ 1. Subaudi jamua, et est Ital. posterla, *ῥυλις*, portula, quæ ab utraque portarum urbis parte esse solet. *Cassian. 5. Instit. cænob. 11.* Quantallbat urbs sublimitate murorum et clausurarum portarum firmitate muniat, posterulæ unius quamvis parvissimæ proditiõe vastabitur. ¶ 2. Subaudi via, et est devius callis. *Amilian. 30. 1. circa med.* Quum bivium armato milite vidisset oppletum, per posterulam, tramitem medium squalentem fructectis et sentibus, vitabundus excedens. *h. e.* per posticum, vel potius per semitam reductam et occultam.

POSTERUS vel poster, ra, rum, adject. (post). Rectus casus masculin. posterus ne sit, an poster, nondum plane constat. — Non imitanda licentia illius, qui in *Inscript. apud Fea, Relaz. di un viaggio p. 11.* et apud *Visc. Mon. Tab. p. 91.* posteris dixit pro posteris. Hanc ædem posuit, struxitque novissima templa Manibus, et cineri, posterisque meis. — Positiv. est Posterus sub A.; Comp. Posterior sub B.; Sup. Postremus sub C et alia Superlativi forma Postumus sub D.

A) Posit. Posterus est qui post venit, sequens, consequens, *ὑστερος* (It. vengnente, seguente, avvenire; Fr. qui vient après, qui suit, suivant; Hisp. siguiendo, el qui sigue; Germ. hinten-nach folgend, folgend, künftige; Angl. coming after, following, next, ensuing).

1.) Proprie de tempore. — a) Generatim. *Cic. Cluent. 13. 37.* Quum ibi diem posterum commoraretur. *Id. Deiot. 7. 21.* In posterum diem distulit. *Id. 4. Verr. 17. 41.* Postero die mane. *Sall. Jug. 78. ad fin.* Postera die. *Nepos Eumen. 9. nocte. Id. Arist. 3.* Postero tempore. *Cic. Partit. orat. 20. 69.* Provisione posteritatis temporis. *Id. fragm. pro C. Cornel. apud Ascon. a med. anno. Horat. 1. Sat. 5. 39.* Postera lux oritur. *Id. ibid. v. 96.* Postera tempestas melior. *Id. 2. Ep. 1. 42.* et præsens et postera ætas. *Id. 3. Od. 30. 7.* usque ego postera Crescam leude recens. *h. e.* laude posterorum. *Cic. 3. Fin. 9. 32.* Posterum quodam modo et consequens putandum est. *et ibid.* Hæc non in posteris et in consequentibus, sed in primis continuo peccata sunt. — Postero die sequente quam, apud *Cic. 2. Orat. 3. 12.* Postero igitur die, quam illa erant acta, hora fere secunda, etc. — b) Posteri dies, atri et ominosi. *Non. p. 73. 39. Merc.* Atri dies dicuntur, quos nunc nefastos, vel posteros vocant. *Posteros* opinor dictos, quod atri essent quicumque dies postridie calendar. nonas, idus, ut in ATRR dictum est. Hujus

tamen appellationis nullam auctoritatem se graviores Nonius affert. — c) *Postero*, postero die. Cf. *Horat.* 1. *Od.* 14. 8. carpe diem, quam minimum credula postero. *Tac.* 4. *Ann.* 45. Ideo quum postero ad quæstionem traheretur. — d) *In posterum*, in posterum diem. *Cæs.* 7. *B. G.* 11. Diei tempore exclusus, in posterum oppugnationem differt. Adde *Cic.* 10. *Fam.* 12. a *med.* Sic *Justin.* 11. 12. 16. Aut dedicationem ea die, aut in posteram aciem parat. — e) *In posterum*, in posterum tempus. *Cæs.* 1. *B. C.* 3. et 2. *ibid.* 21. Laudat promptos, atque in posterum confirmat. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 33. 91. Multum in posterum providerunt. *pel tempo avvenire*, et 2. *Fam.* 8. Ut ab homine longe in posterum prospiciente, futura expecto. — f) *Posteri, orum*, absolute, substantivorum more, sunt qui post nos, vel ex nobis, vel ex aliis nascentur, *posteri, descendenti, oi ἐπιγονόμενοι, ἀπύγονοι*, et præsertim qui post eos, quorum sunt vocabula propria, scilicet post trinepotes, ut infra sub *B. I. c.* dictum est. His *maiores* opponuntur. *Cic.* 3. *Nat. D.* 38. 90. Ut etiam si quis morte pœnas sceleris effugerit, expectantur eæ pœnæ a liberis, a nepotibus, a posteris. *Sall. Jug.* 85. § 23. *Kritz.* Majorum gloria posteris quasi lumen est, neque bona eorum, neque mala in occulto patitur. *Horat.* *Epod.* 9. 11. Romanus (eheu posteri negabit!) Emancipatus femine. *Inscript.* apud *Gruter.* 698. G. CN. OFILLIO CN. F. QVIR. PISONI, CN. OFILLIO CN. F. QVIR. FRVCI CN. NELLIVS SVCCRESSVS ET ANTONIA RESTITVTA, PARENTES FILIIS PIENTISSINIS FECERVNT ET SIBI ET SVIS LIBERTIS LIBERTABVSQVE POSTERISQVE ENAVM. — *Posterum pro posterorum* habet *Tac.* 3. *Ann.* 72. Opes ornatum ad urbis et posterum gloriam conferre. — Animadvertendum et illud *Sueton.* *Cal.* 38. Negabat (*Caligula*), jure civitatem Romanam usurpare eos, quorum majores sibi posterisque eam impetrassent, nisi filii essent; neque enim intelligi debere posteros ultra hunc gradum.

II.) Translate, *posterus* est inferior. *Capell.* 4. p. 96. Posteram Romuleis virtutibus Grajam æstimans levitatem.

B) Comp. *Posterior, ius, oris*, adject. omn. gen. (*Posterior* in neutro genere, *V. PRIOR* init.) est inferior, secundus loco, ordine, tempore: cui *prior, superior* opponitur, ὑστερος, ἠριστερος, δευτερος, che vien dopo, posteriore, secondo.

1.) Proprie. — a) Adjective. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 45. 102. (249). Ova parientibus quadripedum crocodilo, lacertis, priora genua post curvantur, posteriora in priorem partem. *Id. ibid.* 45. 101. (248). Elephantio pedes majores priores; in posterioribus articuli breves. *ne' piedi di dietro*, et *Ovid.* 4. *Fast.* 717. Vacca sit, an laurus, non est cognoscere promptum: Pars prior apparet, posteriora latent. *Cic.* 3. *Orat.* 48. 186. Paria esse debent posteriora superioribus, extrema primis. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 14. 44. Ita priori posterior, posteriori superior non jungitur. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 58. et quod prius ordine verbum est, *Posterior* facias. *Cic.* *Brut.* 11. 43. Thucydides paullo ætate posterior. *Id.* 12. *Phil.* 2. 5. Posteriores cogitationes, ut ajunt, sapientiores esse solent. *Sall. Jug.* 88. Nam gerere, quam fieri, tempore posterior, re atque usu prius est. — b) *Posteriora* absolute, substantivorum more. *Lamprid.* *Elagab.* 5. Nudus ingenicularet, posterioribus eminentibus in subactorem rejectis et oppositis. *h. e. natibus.* — c) *Postiores* absolute. Quemadmodum omnes cognati supra tritavum, generali appellatione *maiores* vocantur, ita post trinepotelem *posteriores*, ut ait *Paul.* *Dig.* 38. 10. 10. Hi tamen sæpius *posteri* dicuntur. *V. POSTERUS* sub *A. I. f.* — d) *Posterior* adverbii usum habet, *dopo, di poi, post, postea, ὑστερον*. *Plaut.* *Epid.* 2. 2. 76. Vos priores esse oportet, nos posterior dicere. *Id.* *Asin.* 1. 1. 48. Posterior istuc dicis, quam credo tibi. *h. e. credo tibi, priusquam dicis. Nepos Cim.* 4. Procul ab eo loco infoderunt, in quo erat mortuus: inde posterior dei Delphici responso erutus etc.

Cic. 6. *Ferr.* 29. 66. Mittit rex ad istum, si sibi videatur, ut reddat. Jubet iste posterior ad se reverti. *Id. Brut.* 83. 288. Thucydides si posterior fuisset, multo maturior fuisset et mitior.

II.) Translate *posterior* est minus carus, vilior, minor, deterior. *Plaut.* *Mil. glor.* 4. 1. 7. Omnes res posteriores pono, atque operam do tibi. *h. e. postbabeo.* *Cic.* 10. *Att.* 4. ante *med.* Quorum utrique semper patriæ salus et dignitas posterior sua dominatione et domesticis commodis fuit. *Id.* 13. *Phil.* 3. 6. Ita vitam corpusque servato, ita fortunæ, ut hæc libertate posteriora ducas. *Id.* *Pis.* 27. 66. Nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil posterius, nihil nequius. *Alti leg. protervius.* *Ter. Adolph.* 5. 4. 26. Si id fit dando, atque obsequendo, non posteriores feram. Ubi *Donat.* Subauditur partes: id est non vincat a Micionem. Translatio desumitur a personis comicis, in quibus aliæ primarum, aliæ secundarum, aliæ denique posteriorum partium erant.

C) Sup. *Postremus, a, um*, cui *primus* opponitur, est ultimus, extremus, ἔσχατος, τελευταίος, ὑστατος, ultimo.

I.) Proprie. — a) Adjective. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 47. Si res sola potest facere et servare beatum, Hoc primus repetas opus, hoc postremus omittas. *Cic.* *Orat.* 15. 50. De Irmissinis alia prima pœnet, alia postrema. *Sall. Jug.* 107. Postremam Romanorum aciem invadunt. *h. e. postremam aciei partem.* et *ibid.* 49. In agmine in primis modo, modo in postremis, sæpe in medio adesse. *Justin.* 2. 10. 23. Ipse primus in fuga, postremus in prælio semper visus est. *Plaut.* *Cist.* in *fin.* Date plausum postrema in comœdia. *h. e. in fine comœdiæ.* *Justin.* 43. 5. 11. In postremo libro. *h. e. in fine libri.* *Pallad.* 7. *R. R.* 2. Mense postremo. *al fin del mese.* Rursus *Justin.* 3. 4. 13. Ut ossa sua postremasque reliquias conterant. *Catull.* 101. 3. Postremum munus. *h. e. exsequiæ, justa.* *Virg.* 3. *G.* 404. Nec tibi cura canum fuerit postrema. *Cic.* 1. *Fam.* 9. circa *med.* Ego autem quum illa sequor, quæ paullo ante proposui, tum hoc non in postremis, de quo cæperam exponere. *Justin.* 31. 5. 1. Dicitur, quum frequenter de bello consilium remoto Hannibale habuisset, tandem eum vocari jussisse, — omnibusque interrogatis postremo interrogasse. — Cum Infinito. *Sil.* *It.* 1. 160. Primus inire manu, postremus ponere Martem. — b) *Postremo* adverbii vim habet, *ultimamente, finalmente, τὸ τελευταίον, ὑστατον, denique, tandem, ad extremum.* *Ter. Andr.* 2. 2. 20. Quidquid dicunt, laudo: id rursus si negant, laudo id quoque. Negat quis, nego: ait, ajo: postremo, imperavi egomet mibi, Omnia assentari. *Cæs.* 7. *B. G.* 1. *extr.* Postremo in acie præstare interfici, quam etc. *Sall. Cat.* 14. Aliis scorta præbere, aliis canes atque equos mercari, postremo neque sumptui, neque modestiæ (*Madvig corrigendum putat molestiæ*) suæ parcere. *Id. ibid.* 20. 12. *Kritz.* Quum tabulas, signa, toreumata emunt, nova dirunt, alia ædificant, postremo omnibus modis pecuniam trahunt, vexant, tamen summa lubidine divitias vincere nequeunt. — *Denique-postremo* apud *Cic.* 2. *leg. Agr.* 23. 62. Omnes urbes, agri, regna denique, postremo etiam vectigalia vestra venierint. *Id.* bis ponit 1. *Nat. D.* 37. 104. Quæro igitur, vester deus primum ubi habitat: deinde quæ causa eum loco moveat: porro Deus quid appetat: ad quam denique rem motu mentis ac ratione utatur: postremo, quo modò beatus sit. — c) *Ad postremum* idem est. *Plaut.* *Pœn.* 4. 2. 23. Sed ad postremum nihil apparet. *Sall. fragm.* apud *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Plurimæ turbæ, seditiones, et ad postremum bella civilia orta sunt. *Auct. B. G.* 8. 43. Ad postremum cuniculis venæ fontium intercisæ sunt. *Liv.* 38. 16. *ad fin.* Ut Syriæ quoque ad postremum reges stipendium dare non abauerent. *Justin.* 6. 2. 6. Ad postremum statuerunt, melius esse etc. *Sall. in orat. Philippi contra Lepid.* Qui ad postremum usque legatos, pacem, concordiam decrevere. — d) *Postremum* est —

Idem atque ultima vice, *per l'ultima volta.* *Ter. Andr.* 2. 1. 22. Si id facis, bodie postremum me vides. *Cic.* 3. *Orat.* 2. 6. Ut vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset, contueremur. *Justin.* 14. 3. 12. Desperatis rebus, petit ut postremum sibi alloqui exercitum liceret. — Item est tandem, ad extremum. *Justin.* 39. 2. 8. Bibere ipsam jubet: abauenti instat: postremum prolato indice eam arguit. *Pallad.* 12. *R. R.* 2. a *med.* Postremum mel et acetum superfundas: novissime optimi olei quantumcinque miscebis.

II.) Translate *postremus* est non solo loco aut ordine ultimus, sed etiam pretio et æstimatione vilissimus, nequissimus, abjectissimus. *Cic.* 2. *Cat.* 10. 22. Postremum autem genus est non solum numero, verum etiam genere ipso atque vita: quod proprium est Catilinæ, de ejus defectu, etc. *Id. Rosc. Am.* 47. 137. Sin autem id actum est, ut homines postremi pecuniis alienis locupletarentur, etc. *Brutus* ad *Cic.* 1. *ad Brut.* 16. ante *med.* Quod si Romanos non esse meminissimus, non audacius dominari cuperent postremi homines, quam id nos prohiberemus. *Sall.* in *orat. Philippi contra Lepid.* M. Æmilius, omnium flagitiosorum postremus, qui pejor an ignavio sit, deliberari non potest. *Id. in epist. Mithr.* ad *Arsac.* Incepta mea postremus servorum Archelaus exercitu prodito impedivit. *Cic.* 2. *Phil.* 44. 113. Servitus omnium malorum postremum. *Apul.* 9. *Met.* Erat ei tamen uxorella etiam satis quidem tenuis et ipsa, verumtamen postremam lasciviæ famigerabilis. *h. e. summa, excessiva.* — Hac eadem significatione legitur etiam *Comp. Postremior* apud *Apul. de Deo Socrate.* Plerique se ita depravarunt, ut possit videri, nullum animal in terris homine postremius. *Postremissimus* apud *eumd. de Mag.* Cum adolescentulis postremissimis puer hoc ævi convivium agitat. Adde *C. Gracch.* apud *Gell.* 15. 12.; et *Tertull. Cult. fem.* 1. *init.*

D) Alia sup. forma est *postumus, a, um, a post, ut a cis citimus, extra extimus, intra intimus* (quod et *extimus, et intimus* olim dictum est, ut *maximus* pro *maximus*, etc. sic *postimus postumus*): vel a *posterus, ut infimus* ab *inferus*: vel per syncop. a *posterrimus* inusit. — De scribendis ratione *V. infra* sub *I. b.*

I.) Proprie. — a) *Virg.* 6. *Æn.* 763. Silvius, Albanum nomen, tua postuma proles, Quem tibi longævo serum Lavinia conjux Educet silvis. *Cæsell. Vindex* apud *Gell.* 2. 16. Postuma proles non eum significat, qui patre mortuo, sed qui postremo loco natus est. — b) Sunt qui scribunt *posthumus* cum aspiratione: et in loco *Virgilii* allato postumam prolem intelligunt cum *Sulpicio Apollinari* apud *Gell.* loc. cit. et *Servio*, quæ *post humatum* patrem nata sit. Nam, teste *Gell. ibid.*, omnium ferme annalium monumentis scriptum est, *Silvium* post mortem patris natum esse. Præterea *Varro* 9. *L. L.* 60. *Müll.* Forsitan ab eo qui mane natus diceretur, ut is *Manius* esset: qui luci, *Lucius*: qui post patris mortem, *Postumus. Festus* p. 238. 2. *Müll.* *Postumus* cognominatur post patris mortem natus. *Plautus* in *Aulularia* (2. 1. 40.). Post mediam ætatem qui mediam ducit uxorem domum, Si eam senex anum prægnantem fortuito feerit, Quid dubitas, quin sit paratum his nomen pueris, *Postumi*? Hæc *Festus*: quæ tamen non tantam vim habent, ut nos cogant credere, *postumus* a *post* et *humus* conflatum esse, et cum aspiratione scribendum. Nam *postumus* filius dicitur mortuo patre natus, non quia post ejus mortem, sed quia postremus filiorum ejus. Unde apud *Ictos* sic etiam appellatur is, qui vivo patre, post testamentum ab eo factum natus est, ut docet *Cajus Institut. tit.* 11., et colligitur ex *Ulp. Dig.* 26. 2. 16. *extr.* et *ibid.* 28. 3. 3. et 12. et ex *Pompon.* *ibid.* 2. 8. Itaque aspirationem rejiciunt plerique critici *Manut., Voss., Cellar., Dausqu., Cujac.* l. 3. *Observat. c.* 4. etc., ut in *POSTUMIUS* in *ONOM.* dictum est.

II.) Translate de abstractis. — a) Adjective. *Apul.* 6. *Met.* prope *fin.* Cœnam, quam postu-

ma diligentia praepraverat infelix anicula, feris invadunt animis. (postquam diligentiam dicit, quia illa anus post cenam coctam laqueo ex arbore se suspenderat.) et 4. *ibid.* Tandem postumae spei fatigati, secumque collocuti, etc. *Id. de Mag.* Quamquam est praecipiti aeo, tamen suscipit disciplinam, seram plane at postquam. *Sidon. 3. Ep. 12. in carm.* Tempore postumo. et *carm. 7. 160.* Sunt alii, per quos se postuma jactet origo. — b) *Postumum* absolute, substantivorum more, est extremum, *l'estremità. Tertull. advers. Gnost. 1.* Cauda erit quodcumque de postumo corporis propagatur et verberat.

POSTFACTUS et **Post factus**, a, um, particip. ab inusit. *postfacio: fatto dopo, postea factus.* — a) Cum suo nomine. *Gell. 17. 7.* Viros doctos dubitasse, utrum ne in postfacta modo furta lex valeret, an etiam in antefacta. — b) Absolute. *Paul. Dig. 21. 1. 44. extr.* Neque ex postfacto decrevit obligatio.

POSTFERO, fers, lätum, ferre, anom. Part. *Postferendus* et *Postlatus.* — Postferre est posthabere, postponere, *posporre*; sed occurrit translate tantum. *Liv. 3. 64.* Qui libertati plebis suas opes postferrent. *Sil. It. 2. 700.* neu rumpite fœdera pacis, Nec regnis postferta fidem. *Velley. 2. 69. 3.* Quum et Brutus cuiuslibet dum praefereundum videretur, Vatinius nulli non esset postferendus. *Plin. 36. Hist. nat. 5. 4. (32).* Non postferuntur et Charites, quas Socrates fecit. non si stimano poco. *Ambros. in Ps. 118. serm. 17.* In unius immolatione filii postlata patriae mentis pietate (*Abraham*) luctatum.

POSTFŪI et

POSTFŪTURUS. *V. POSTSUM.*

POSTGENĪTUS et **Post genitus**, a, um, adject. post natus. *Horat. 3. Od. 24. 30.* Clarus postgenitis. *appresso i posteri.*

POSTHABĒO, bes, hūi, bitum, bere, a. 2. Part. *Posthabitus.* — Posthabere est postponere, negligere, *posporre, stimare meno, lasciare da parte, ὑστερον θεῖσαι, δευτερον ἀγειν.* *Ter. Phorm. 5. 7. 15.* Omnes posthabui mihi res, ita uti par fuit, postquam, tantopere id vos velle, animum adverteram. *Cæs. 3. B. C. 33.* Propeperaret ad se cum exercitu venire, omniaque postbaharet. *Virg. 7. Ecl. 17.* Posthabuit tamen illorum mea seria ludo. *Cic. 5. Tusc. 1. 2.* Ut, omnibus rebus posthabitis, totos se in optimo vitæ statu exquirendo collocarent. *Virg. 1. Æn. 19.* Quam Juno fertur terris magis omnibus unam Posthabita coluisse Samo. *Tac. 2. Ann. 86.* Præolata est Pollionis filia. — Et *Cæsar (Agrippæ filiam)* posthabitam dote solutus est. *Id. 4. Hist. 7.* Ne alius electis posthabitis crederetur.

POSTHABĪTUS, a, um. *V. voc. præced.*

POSTHAC, adverb. post hoc tempus, deinceps, in posterum, *per l'avvenire, in avvenire, da ora innanzi, εἰσαχθῆς, μετὰ ταῦτα.* *Plaut. Men. 4. 3. 21.* Alium posthac invento, quem tu habebas frustratui. *Id. Asin. 1. 2. 11.* At posthac tibi, male quod potero facere, faciam. *Ter. Eun. 5. 2. 59.* Hunc tu in aedes cogitas recipere postbac? *Id. Andr. 3. 5. 5.* Postbac incotumem sat scio fore me, nunc si devito hoc malum. *Cic. 7. Att. 3. a med.* Sed in hoc genere non accusabimur postbac: neque bercule antea negligentes fuimus. *Id. 3. Cat. 12. 28.* Vobis erit providendum, qua conditione postbac aoes esse velitis. *Id. 2. Phil. 31. 77.* Caput autem litterarum, sibi cum illa mima posthac nihil futurum. *Id. 7. Fam. 28.* Posthac igitur erimus cautiore. *Horat. 2. Sat. 3. 297.* Arma dedit, postbac ne compellerer inultus. *Martial. 4. 73.* Seque mori postbac credit ille senem. *Alii leg. post hoc.* — Pro deinde, postea, *poi, di poi* a *Forcellino* duo afferuntur; illud *Plaut. Amph. 2. 2. 164.* Patenam buic dedisti, postbac rursus obsignavisti clanculum. et illud *Sueton. Tit. 9.* Fidem praestitit, nec auctor postbac cujusquam necis, nec conscius. *d'allora in poi.* Sed in his etiam vocabulū significatio nna eademque est.

POSTHÆC et **post hæc**, adverb. *poi, di poi, μετὰ ταῦτα, postea, deinde.* *Cic. 1. Invent. 23.*

33. Primum gnati vitam: deinde suum consilium: posthæc, quid Sossiam valit facere. *Multi Codd. leg. hic quoque deinde, quam lect. probavit Orellius.* Ceterum in *Ciceronis* libris unus tantum est locus, in quo Codices non variant, 9. *Fam. 8. 2.* Posthæc autem, mi Varro, quam plurima, si videtur. *Videant Critici, an in hoc uno loco ferendum sit.*

POSTHINC et **post hinc**, adverb. *di poi, εἰς ἧς, deinceps, deinde.* *Virg. 8. Æn. 546.* Posthinc ad naves graditur, sociosque revisit. et 3. *G. 300.* Posthinc digressus jubeo frondentia capris Arbuta sufficere. *Sed Grammatici ex duobus vocabulis unum fecerunt, quod absurdum.*

POSTHOC et **post hoc**, adverb. posthæc, postea, posthac. In *fragm. legis Papir.* apud *Festum p. 347. 4.* Müll. Quicumque prætor posthoc factus erit, *Ita Codd.; at plerique et ipse Müll. corrigunt posthac.*

POSTHŪMUS, a, um. Falsa scribendi ratio. *V. POSTUMUS* in *v. POSTERUS* sub *D. 1. b.*

POSTIBI, adverb. *poscia, postea: ut inibi, interibi;* antiquum est vocabulum, Comicis obvium. *Plaut. Pœn. prol. 108.* Dat aurum: rogat postibi, unde sit. *Id. Rud. 3. 1. 8.* Postibi videtur ad me simia aggredierit. et 4. 7. 37. Nunc hic ibo intro, et sacrificabo: postibi jubebo nobis cenam continuo coqui. *Id. Mil. glor. a. 5. v. 25.* Verberetur etiam: postibi amittendum censeo. *Sic Fleckeisen. et recentiores omnes; vulgati Libri post tibi.*

POSTICA, æ, f. 1. *V. POSTICUS* in *lin. sub 1.*

POSTICĪPO, as, are, a. 1. *posticipare, post capio.* *Claudian. Mamert. 1. Stat. anim. 21.* Est argo in pecude corruptibile corpus et mortalis anima, quæ vitam corporis nec anticipat, nec posticipat.

POSTICIUM, ii, n. 2. *V. voc. seq. in lin.*

POSTICIUS, a, um, adject. idem ac *posticus.* *Inscript. apud Fabrett. p. 629. n. 248.* et apud *Cardinali Iscriz. Felit. p. 44.*, quæ pertinet ad ann. a Chr. n. cccclxiv. — cccclxxv. AMPHITHEATRVM CVM PORTIS POSTICIS. — Hinc

Posticium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est pars postica. *Hygin. Gromat.,* qui scripsit imperante Trajano, *p. 7. col. 2.* Quæstorium minori esse debet latitudine, quam prætorium, ut strigæ ad posticum prætorii proximæ sint. et *moz.* Lateribus ejusdem tendere debent ad viam quintanam centuriam statorum, ut posticum prætorii tueantur. *Recentiores tamen utrobique legendum putant posticum. Grammat. incert. ed. Eichenf. p. 108.* *Posticium, παραθύρα, παραθύριον.* *Venant. Vit. S. Radeg. 24.* Ipsa de posticio, quantum ligni opus erat, sola ferebat in sarcina.

POSTICŪLA, æ, f. 1. *deminut. a postica, porticella di dietro,* parva janua in postico ædium. *Apul. 2. Met.* Me perdidit ad domum quampiam, cujus ipsis foribus obseptis, per quamdam brevem posticulam introvocat me. *Gloss. vett. (ed. Gustav. Löve in Prodrom. Corp. Glossar. Latin. p. 136.).* *Posticia (lege posticla, h. e. posticula),* modica janua. *Cf. eumd. ibid. p. 415.*

POSTICŪLUM, i, n. 2. *deminut. a posticum, picciola stanza, o luogo dietro la casa,* parvum posticum. *Plaut. Trin. 1. 2. 157.* Posticulum hoc recepit, quum ades vendidit. et 4. 3. 78. Ubi nunc filius meus habitat? sra. hic in hoc posticulo.

POSTĪCUM, i, n. 2. *V. voc. seq. in fin.*

POSTĪCUS, a, um, adject. (post) est retro positus, aversus, posterior; cui *anticus* opponitur, *che è di dietro, posteriore. ὀπισθιος.* — a) Generatim. *Paul. Diac. p. 220. 1. Müll.* Posticum ostium dicitur in posteriore parte ædium. Ceterum antiqui etiam vicinum, habitantem ad posteriorem partem ædium, sic appellarunt. *Plaut. Stich. 3. 1. 40.* Est etiam hic ostium aliud posticum nostrarum ædium. *Liv. 23. 8. ad fin.* Locus erat posticis ædium partibus. *Varro apud Non. p. 217. 17. Merc.* Perrexit in interiores partes domus posticæ, ut ait *Plautus*, penitissimæ. *Cf. Val. Max. 5. 7. 3.* Quum domo postica clam

esset egressus. *h. e. postica parte domus. Sueton. Oth. 6.* Proripuitque se postica parte Palatii ad constitutum. *Varro 5. L. L. 42. Müll.* Postici muri. *h. e., ut ait Müll. ad h. l.,* tamquam ad posticam Saturniæ regionem pertinentes. *Lucilius apud Non. loc. cit.* Non peperit, verum postica parte profudit. *h. e. e podice: V. infra Posticum sub 6. Solin. 26. a med. de uris.* Interdum posticis pedibus insistunt. *Pers. 1. 62.* posticæ occurrite sannæ. *h. e. irradientium a tergo. Auson. epigr. 70.* Perversæ Veneris postico vulnere fossi. *h. e. pädicator. — b) Speciatim. Festus p. 233. 33. Müll.* Posticam lineam in agris dividendis *Servius Sulpicius* appellavit, ab oriente sole ad occidentem quæ spectabat, — *Paul. Diac. p. 220. 2. Müll.* Quæ ante nos sunt, antica; et quæ post nos sunt, postica dicuntur: et dextram anticam, sinistram posticam dicimus. Sic etiam ea cæli pars, quæ sole illustratur ad meridiem, antica utique nominatur; quæ ad septentrionem, postica. *Varro 7. L. L. 7. Müll.* Ejus templi partes quatuor: antica ad meridiem, postica ad septentrionem, etc. — Hinc

Posticum, i, n. 2. absolute, substantivorum more. 1. Est postica domus janua. *Plaut. Most. 3. 3. 27.* Ego me illa per posticum ad congerrones conferam, *per l'uscio di dietro, ψευδοθύρα, παραθύρα.* Sic *Horat. 1. Ep. 5. 31.* Atria servantem postico falle clientem. Adde *Titinius* apud *Non. p. 217. 20. Merc.* Et *Sueton. Claud. 18.* Detentus quondam medio foro a turba, conviciisque ac simul fragminibus panis ita insectatus, ut ægre, nec nisi postico evadere in Palatium valuerit. — Eodem sensu *postica, æ, f. 1.* usurpatur. *Apul. 9. Met. post init.* Canem rabidam paulo ante per posticum impetu miro sese direxisse. *subaudi januam.* Sic *Clp. Dig. 7. 1. 13. a med.* Aditus, posticasve vertere. — 2. Item est postica domus pars. *Titinius* apud *Non. p. 217. 19. Merc.* Duo postica, quæ loco mercede. *due stanze o casette dietro la casa, ὀπισθόδοποι.* *Vitruv. 3. 1. in fin.* Aditus valvarum ex utraque parte in prona et postico. 3. Item cava loca in postico amphitheatri, unde feræ in arenam emittebantur. *Vopisc. Prob. 19.* Leones, qui omnes posticis interempti sunt. *Alii leg. contificis. Cf. Ammian. 28. 1. ante med.* Ut sæpe faciunt amphitheatrales feræ, diffractis tandem solutæ posticis. *h. e. cavis locis, portis in postico amphitheatri.* 4. Item generatim partes posticæ. *Capell. 1. p. 17.* Contegit ex posticis caput quoddam velamine rutilante. 5. Alio sensu *Lucilius* apud *Non. loc. cit.* *Pistrinum* appositum, posticum, sella, culina. *h. e. locus exonerando ventri, qui fere in postica ædium parte est, il cesso.* 6. Pro ipso podice. *Varro ibid.* Retrimenta cibi, quæ exierunt per posticum, vallem fecerunt. *Arnob. 2. 16.* Cibo sustentantur et potu, et superfluas fœditates inferioribus egerent, abijciuntque posticis.

Postica, æ, f. 1. absolute substantivorum more, est janua in postica domus parte. *V. Posticum, i, sub 1.*

POSTĪDEA, adverb. (quod nonnulli compositum volunt ex *post id eâ*, alii vero ex *post* et *eâ*, inserta *d* littera paragoga) est idem quod *postea, post id, poscia, poi:* cui *antidea* opponitur. *Plaut. Aulul. 1. 2. 40.* Nunc quo profectus sum, ibo, postidea domum me recipiam. (Alii leg. *postidem* eod. sensu: quod quidam etiam *Varroni* tribuunt 9. *L. L. 16. Müll.* sed incerta admodum sectione. *Müllerus leg. postea.*) Adde *eumd. Stich. 1. 2. 40.* Apud *eumd. Truc. 2. 4. 67.* antiqui libri habent *post id ego*, ubi vulgati et *Forcellinus* leg. *postidea.* — **Postidea loci**, idem. *Plaut. Cist. in fin.* Ubi id erit factum, ornamenta ponent: postidea loci, qui deliquit, vapulabit. Adde *eumd. Stich. 5. 5. 17.*

POSTĪLENA, æ, f. 1. *groppiera, posoliera, posolino, ἰκροπῆς, ὀπισθῆν, lorum, vel lignum incurvum, quod ex epiphio aut elitellis sub cauda et posterioribus jumentis coxis alligatur, ne sarcina in anteriorem partem decidat: a post.* *Plaut. Cas. 1. 1. 36.* Ita te aggerunda curvum aqua faciam probe, ut postilena possit ex te fieri.

familiaris dignitatem ac famam praecipit dabat. h. e. in summum discrimen adducebat. *Ammian.* 29. 1. ante med. Ut penatibus multi protruderentur insonantes, praecipit in exilium acti.

PRAECEPTA, cipiatis, n. 2. V. voc. praeced. II. 1. b. et 5.

PRAECEPTA, cipiatis, adject. a praecipio, qui ante tempus capit aliquid. *Inscript.* in *Bullett. archeol. Nap.* T. 3. p. 41. SI NON FATORUM PRAECEPTA HIC MORTIS OBIRET, MATER IN ROC TITVLO DEBIT ANTE VEH. h. e. praecipiens fata mortis, ut apud *Flor.* 3. 9. Veneno fata praecipit.

PRAECEPTIO, onis, f. 3. praecipio, a cius praecipendi, praecipio, *πραξις*. 1. Hinc apud *Jctos* per praecipioem dare, legare, relinquere est ita dare, ut percipiatur, ante quam tota hereditas dividatur, et partes aliis coheredibus distribuatur. *Ulp. regular. tit. 24. de legat.* Per praecipioem legamus sic: L. Titius illam rem praecipio. *Scaevola Dig.* 32. 1. 31. Dedit autem per praecipioem Mario certas species. *Id. ibid.* 31. 1. 89. § 4. Quatuor filios aequis partibus instituit, et fundum per praecipioem singulis legavit. *Id. ibid.* 32. 1. 34. § 2. Uni ex heredibus per praecipioem reliquit ea, quae etc. 2. Praecipio est etiam jus ipsum, quod inde acquiritur. *Plin.* 5. Ep. 7. Saturninus, qui nos reliquit heredes, quadrantem reipublicae nostrae, deinde pro quadrante praecipioem quadringentorum millium dedit. *Papinian. Dig.* 33. 7. 2. Quum pater pluribus filiis heredibus scriptis, duobus praecipioem bonorum aviae praeter partes hereditarias dedisset.

3. Praecipio dotis est, quum ante alia omnia dos capitur. *Id. ibid.* 23. 4. 26.; et *Paul. ibid.* 10. 2. 46. V. PRAECIPIO et PRAECIPUUS. 4. Item est animi, vel mentis praecipio, cognitione anteriore, concetto anteriore accollo. *Cic. Partit. orat.* 36. 123. Uter delinendo describendoque verbo magis ad sensum iudicis opinionemque penetravit, et ad eam praecipioem, quam inchoatam habebunt in animis ii qui audient, magis et propius accesserit, is vincat necesse est. 5. Frequenter est praecipio, doctrina, insegnamento, precetto, *παράδοσις, παράδοσις*. *Cic.* 2. *Nat. D.* 31. 79. Lex est recti praecipio, pravique depulsio. *Id. Orat.* 41. 141. In juris scientia est praecipioem cautionumque praecipio. *Id.* 1. *Off.* 2. 6. Itaque propria est praecipioem Stoicorum, Academicorum, Peripateticorum. *Seneca Ep.* 95. a med. Posidonius non tantum praecipioem (nihil enim nos hoc verbo uti prohibet), sed etiam suasionem, et consolationem, et exhortationem necessariam iudicat. h. e. praecipioem philosophiae. Adde *Cael. Aurel.* 5. *Tard.* 3. *init.* 6. Pro simplici jussu, comando, ordine, legitur in *Cod.* 1. 12. 2. et 11. 59. 3.

PRAECEPTIVE, adverb. praecipiendo. *Tertull.* 5. *advers. Marcion.* 10. a med. Portemus, inquit, non portabimus, praecipive, non promissive.

PRAECEPTIVUS, a, um, adject. *precettivo*, praecipioem continens. *Seneca Ep.* 95. Pars philosophiae, quam Graeci *παρασκευασις* vocant, nos praecipivam dicimus. *Tertull. Resurr. carn.* 49. circa med. Portemus praecipivo modo dicens.

PRAECEPTO, as, are, a. 1. frequentat. a praecipio, saepe praecipio. *Festus p.* 205. 10. *Müll.* Praeceptat, in Saliari carmine est, saepe praecipit.

PRAECEPTOR, oris, m. 3. 1. Est qui praecipit, h. e. praecipiat. *Paulin. Nolan. ep.* 23. (al. 3.) n. 4. Liberalium plenus affectum, sed servilium praepceptor operum, vix ut me aquam ministrare manibus suis sineret. Est qui malit praepceptor, aut praepceptor: sed illud videtur elegantius. V. PRAECIPIO. 2. Item chi comanda, *ἐπιστάτης*, qui jubet. *Gell.* 1. 13. Nam si tali praepceptor ratio reddende sit, nihil faciendum esse monuerunt aliter, quam praepceptum est. 3. Item qui docet, institutor, doctor, *instructore, precettore, maestro*. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 96. Praepceptor tuus, qui te banc

fallaciam docuit. *Cic.* 3. *Orat.* 15. 57. Neque disjuncti doctores, sed iidem erant vivendi praepceptores atque dicendi. *Id.* 1. *Invent.* 25. 33. Considerare oportet, quos habuerit artium liberalium magistros, quos vivendi praepceptores. *Id.* 2. *Phil.* 6. 14. Hunc tu auctorem et praepceptorem omnium consiliorum totiusque vitae debuisse habere. *Id.* 5. *Fam.* 13. Hoc fortioerem me puto, quem te ipsum, praepceptorem fortitudinis. *Petron. Satyr.* 88. ad fin. Senatus recti bonique praepceptor. *Val. Max.* 8. 7. n. 3. extern. Plato praepceptorem Socratem sortitus. *Nepos Epam.* 2. Philosophiae praepceptorem habuit *Lysim.* *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (75). *Panphilus* Apellis praepceptor. *Sueton. Tib.* 57. *Theodorus* rhetoricae praepceptor. *Ovid.* 1. *Art. am.* 17. *Æacida* Chiron, ego sum praepceptor amoris. *Juvenal.* 7. 269. Dii praepceptorem sancti volvere parentis Esse loco. *Ulp. Dig.* 50. 13. t. Praepceptores studiorum liberalium. — Jurisprudentiae auctor. *Cajus ibid.* 39. 2. 32. Est plane nostrum praepceptorum hæc sententia, ut etc.

PRAECEPTORIUS, a, um, adject. ad praecipendum, h. e. praecipandum pertinens. *Plin.* 4. *Ep.* 13. Interim ne quid festinationi meae pereat, quod sum praesens petiturus, hac quasi praepceptoriam epistola rogo. *Alii leg. rectius praecursoria.*

PRAECEPTUM, i, n. 2. *instruzione, regola, insegnamento, avviso, precetto, ordine, εντολή, παράγγελμα*, jussio, jussum, institutum, mandatum: et praesertim quod cum monitione et doctrina conjunctum est, et non solum jubet, sed etiam, quomodo agendum sit, docet. *Cic.* 5. *Fam.* 13. a med. Quamquam tuis monitis praepceptisque omnis est abjiciendus dolor. *Id.* 1. *Off.* 1. 1. Abundare praepceptis institutisque philosophiae. *Id. Brut.* 76. 263. *Hermagora* disciplina dat rationes certas et praepcepta dicendi. *Id. Orat.* 41. 141. Studiosius dicendi praepcepta, et quasi vias tradere, quae ad eloquentiam ferant. *Id.* 2. *Tusc.* 24. 58. Hoc praepceptum, quod de dolore datur, patet latius. *Id.* 2. *Off.* 14. 51. Atque etiam hoc praepceptum officii diligenter tenendum est, ne quem unquam innocentem iudicio capitis arcessas. *Id. Filt.* 6. Praepcepta artis. V. PRAECEPTUS in v. PRAECIPIO.

PRAECEPTUS, a, um, adject. Quo praepcepto ab iis diligentissime observato, etc. *Nepos Attic.* 17. *Philosophorum* ita percepta habuerat praepcepta, ut his ad vitam agendam, non ad ostentationem uteretur. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 95. Atque haurire quae vitæ praepcepta beatae. *Petron. Satyr.* 4. Praepceptis sapientiae animos componere. et *ibid.* 140. salubribus iostuere aliquem. *Phaedr.* 3. 8. praepcepto monere aliquem. *Propert.* 3. 7. 21. Praepcepta alicujus recipere. *Virg.* 6. *Æn.* 236. essequi. et 5. *ibid.* 747. edocere. *Plaut. Pæn.* 3. 2. 1. tenere in corde. *Justin.* 2. 12. 25. Iones, iuxta praepceptum *Themistoclis*, pugnae se subtrahere. h. e. consilium, aut hortamentum. *Sall. Cat.* 45. Allobroges ex praepcepto *Ciceronis* ceteros conveniunt. *Colum.* 11. *R. R.* 1. 2. Numerum, quem jam quasi consummaveram, voluminum excessi, et hoc undecimum praepceptum rusticationis memoriae tradidi. *quest. undecimo libro, o instruzione.* Sic *Pallad.* 1. *R. R.* 43. in fin. Expletis his, quae pertinent ad generale praepceptum, nunc operas suas singulis mensibus explicabimus. *instruzione in genere.* — Pro simplici jussu, comando, ordine, in singulari paragr. a *Forcellino* afferuntur sequentia, quae tamen ad praecedentia facile referri possunt. *Virg.* 4. *G.* 448. Deum praepcepta secuti Venimus hinc lapsis quaesitum oracula rebus. et *ibid.* 548. praepcepta facessere matris. *Nepos Eumen.* 9. a med. Quibus imperatum erat, diligenter praepceptum curant. *Tac. Agric.* 37. Transvecte praepcepto ducis a tergo pugnatum aë. *Justin.* 3. 4. 15. Praepceptis parere. His addi potest illud *Liv.* 9. 31. Postquam ad signa undique coibant, et notis ordinibus in veteri disciplina militiae, jam sine praepcepto ullius sua sponte struebatur acies etc. et *Sueton. Tib.* 18. Praepcepta sequentis diei per libellos dare. *gli ordini.*

PRAECEPTUS, a, um, V. PRAECIPIO. PRAECEPTO, pis, psi, ptum, pere, a. 3. praep et carpo. Etiam praepcarpo legitur. *Oppius* apud *Macrob.* 2. *Satur.* 15. In Perside omni tempore mala citrea alia praepcarpunt, alia interim inatrescunt. — Part. Praepcepens et Praepceptus II. 1. — Praepcepere est ante tempus decerpere, *προαφασις*.

I.) Proprie. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 19. 49. (177). Boves araturos fuscillis capistrari, ne germinum tenera praepcarpent. *Ovid. Heroid.* 20. 143. Quis tibi permisit nostras praepcepere messes?

II.) Translate. 1. Est delibare, praepgarare. *Cic.* 6. *Verr.* 37. 80. Non praepcarpo fructum officii tui: non alienam mihi laudem appeto. *Liv.* 41. 1. Victorie nuntii celeriter Romanum quum venissent, praepceptam tamen ejus rei letitiam invenerunt. *Plin. Paneg.* 58. ad fin. Summu illud purpure decus non nisi praepceptum praefloratumque transmittere. *Id.* 5. *Ep.* 20. extr. Ne gratiam novitatis et florem epistolae loquacitate praepcarum. h. e. delibem, desolem, corumpam. *Val. Max.* 8. 2. n. 3. Non plura praepcarpent, quam acciderunt. *Alii leg. praepcipiens.* 2. Pro simplici carpo, decerpo, carptim evello. *Stat.* 9. *Theb.* 192. de leone caeso a pastorib. magno subeunt clamore ctoni, Praepcarpuntque jubas, immaniaque ora recludunt.

3. De libris est aliqua inde decerpere, spogliare. *Gell.* 2. 20. in fin. Quum Aristotelis libros praepcarperemus.

PRAECEPTUS, a, um, V. voc. praeced. PRAECERTATIO, onis, f. 3. ante certatio, vel acris certatio. *Cic.* 4. *Herenn.* 30. 41. Mihi tecum praecertatio non est. *At Kayser. nonnullorum conjecturam par certatio recte in textum recepit.*

PRAECERTATIO, onis, f. 3. antecertio. *Boeth.* in *Aristot. Praedic.* 4. p. 206. Dum proprie loquimur secundum temporis praecertationem. et *ibid.* p. 276. Secundum praecertationem possibilis.

PRAECESOR, oris, m. 3. praecessore, πρόπορος, decessor, praedecessor, antecessor. *Tertull. advers. Prax.* 1. a med. Praecessorum ejus auctoritates defendendo. *Hieronym.* 3. in *Rufin.* n. 20. Qui praecessoris ejus habeas testimonium.

PRAECIA, ae, ut. t. a praep ante, et cio clamo. *Paul. Diac.* p. 224. 1. *Müll.* Praecias dicebant, qui a flaminibus praemittebantur, ut denunciant opificibus, manus abstinere ab opere, ne, si vidisset sacerdos facientem opus, sacra polluerentur. *Apul.* 11. *Met.* Ihan dicati magno Serapi tibicioes et praeciae, qui facilem sacris viam dari praedicarent. Ita legit *Dousa*; omnes vero *Codd.* perique. Ili a *Servio* ad *Virg.* t. G. 268. pontificum calatores dicitur. — Iidem et praeciamitatores dicebantur. *Festus p.* 249. 20. *Müll.* Praeciamitatores dicuntur, qui flaminibus Diali, Quirinaii, Martiali antecessores exclamant feriis publicis, ut homines abstineant se opere, quia his opus facientem videre, religiosum est. *Scalig.* legi vellet: Praeciae metatores; sed inatores ab ea re alieni, ut ad *Paul. Diac. loc. cit.* ait *Müllerus*, qui ex *Codicibus* legit praeciamitatores, matel autem praeciamitatores.

PRAECIAMITATOR, oris, V. voc. praeced. PRAECIANUS, a, um, adject. Praecianum vinum nobile in Adriatico sicut creditur esse, quod non procul a Timavo fonte, saxeo colle nascitur, maritimo afflato paucas coequent amphoras. Hoc miris laudibus Graeci celebrant: nec aliud aptius medicamentis iudicatur. Hæc ex *Plin.* 14. *Hist. nat.* 6. 8. (60). V. PUCINUS. Sillig. vero leg. Prætelianum. At Praecianum pirum legitur apud *Macrob.* 2. *Satur.* 19.

PRAECIDANEUS, a, um, adject. qui antecedit; a praecedendo (sicut succidaneus, qui post sequitur; a succedendo), vel a praeculendo, h. e. ante caedendo. Hinc

I.) Proprie, porca praecidanea, agna praecidanea: hæc erat, quae ante alias caedebatur; illa quae Cereri inactabatur ab eo, qui mortuo iusta non fecisset, idest glebam non objecisset: quod mos erat ei facere prius, quam novae fru-